

ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀಮತ್ಸುಹೇಶೂರ ಪುರವರಾಜೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ
ವಡೆಯರವರಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ

ವೆಂಬ ನವೀನಕಥೆಯು

ಆರ್ಯಮತಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರನೀಸಭಾ ಮ್ಯಾನೇಜರ್
ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥಾಚಾರ್ಯರಿಂದ
ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

1909

Printed by

A. R. Venkatesa Setty, at

Sreemuth Kanyaka Parameswari Press.

MYSORE.

COPYRIGHT SECURED

Price Rs. 4½]

[ಕ್ರೆ.ಯ 8 || ರೂಪಾಯಿ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾಗಿ ಬಿಕರೀಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

			ರೂ—ಆ—ಪೈ
ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯ.	...	...	೪—೪—೦
ಕಾಣಿಕೆಯಿಡೆ.	...	...	೨—೦—೦
ಸಹಸ್ರಾಯುಚರಿತ್ರೆ.	...	...	೨—೦—೦

ಜುಲೈ ೧೦ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೧ ಪ್ರತಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುವೆವು.

ಅವೆತ್ತಿಸುವವರು ಈಕೆಳಗಿನವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತರು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಆರ್ಯಮತಗ್ರಂಥಪ್ರವರ್ಧನಾಸಭಾ ಮೈಸೂರು. ಕೋಟೆ,

ಡೋರ್ ನಂ|| ೫೧೩.

ವಿಜ್ಞಾನಪತ್ರ.

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ
ಜಬ್ಬಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರವರಿಂದ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ,
ರಸಿಕ ಜನಾನಂದಕರ ಮಾಗಿಯೂ ರಚಿಸಿದ “ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯು ”
ವೆಂಬ ನವೀನ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಚುರಮಾಡಲು ಶ್ರೀಮ
ಸ್ಮಹಾರಾಜ್ಞೆಯವರಾದ ರೀಜಂಟರು ವರ್ಣೀವಿಲಾಸ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಾನ
ದಿಂದ ಯುಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿರಾಯರಿಗೆ ಆಪ್ಪಣೆ ಆದದನ್ನು ಸದರಿಯ
ವರಿಂದ ಲಿಖಿತಮೂಲಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಶಯರು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟುನಿಂದ ಇರತಕ್ಕ
ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ವಿಷಯಾನುವಾದದಿಂದ ಮನಸ್ಸಂತೋಷ
ಪಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು,

 ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತರು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ,

ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ಆರ್ಯಮತಗ್ರಂಥ ಪ್ರವರ್ಧಿನೀಸಭಾ, ಮೈಸೂರು ಕೋಟೆ,

ಡೋರ್ ಸಂ|| ೫೦೩.

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ.

೧. ಇವ್ಯದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪೂರ್ವಕ ರತ್ನ ಪುರಿವರ್ಣನೆ, ಸುಚರಿ
ತ್ರಸುಹಾರಾಯನ ಗುಣವರ್ಣನೆ.
೨. ವಾಸುದೇವಾಗಮನ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ.
೩. ದೇವೀಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ರಾಯನಿಗೆ ಮಾಕುಂದಫಲಪ್ರದಾನ,
೪. ಗುಣವತಿಗೆ ಗರ್ಭಧಾರಣ, ದೌಹ್ಯದಲಕ್ಷಣ, ಸುಗಂಧರಾಜಕು
ಮಾರೋದಯ,

೧. ಸುಗಂಧರಾಜನಾದಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯ ವಿವಿಧ ಪರಿಹಾರ, ಸಮಾವರ್ತನ
೨. ಸುಗಂಧರಾಜನಿಗೆ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅವತಾರನಿಮಿತ್ತವಂ ಸೂಚಿಸುವ ಇತಿಹಾಸಕಥೆಯನ್ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು.
೩. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶದಿಂದ ದೇವೀಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಪುರಸ್ಕರಮಾದ ವಿರಾಡ್ರೋಪವರ್ಣನ, ಶ್ರೀನಗರವರ್ಣನ, ಅಸೋದ್ರೋಪವರ್ಣ, ಚಿತ್ರೆಪ್ರದಾನ
೪. ಸುಗಂಧರಾಜನಿಗೆ ಯುವರಾಜ್ಯಭಿಷೇಕ, ಚೈತ್ರಜಾತ್ರಾ.
೫. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅವತಾರಸ್ವರೂಪಣ, ದೇವಲೋಕದಿಂದ ನೆಜ್ಜೆಯುಧಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ವತನವಾದದ್ದು, ಲೀಲಾಶುಕಾಗಮನ.
೧೦. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿರಹವರ್ಣನ, ದೇಶದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರ ಪತ್ರಕಾಪ್ರೇಷಣ, ಕಳಂಕಪುರಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಆಗಮನ.
೧೧. ಕಳಂಕನಗರಿಗೆ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲಿಗಳಮೆಣೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರ, ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾನುಂಟವಪ್ರವೇಶ.
೧೨. ಸ್ವಯಂವರ ನುಂಟವಕ್ಕೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಆಗಮನ, ವಣನಿರೂಪಣ, ಸುಗಂಧರಾಜನಿಂದ ವಜ್ರಪಣೋದ್ಧಾರದಿಂದವರಾಕ್ರಮವರ್ಣನ.
೧೩. ಹರಾವತ ಗಜಾವತರಣ, ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನುಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು.
೧೪. ಗಜಲಕ್ಷ್ಮಣನಿರೂಪಣ, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಗಜವಣ ಸಾಧನಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು.
೧೫. ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ಸಂಹರಿಸಿ ಗಜವಣವೆಂಬ ತಂದದ್ದು.
೧೬. ಉಪ್ಪುಪ್ರಸನ್ನೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನಾವತರಣ ಅಶ್ವಲಕ್ಷ್ಮಣನಿರೂಪಣ.
೧೭. ಸುಗಂಧರಾಜನು ಅಶ್ವಪಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಳಾಪ್ಯತಮಾಂತರಲ್ಲಿನಜ, ಪುರಿಯುಂನಾಧಿಸಿ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯುಂ ಗಾಂಧಾರ್ವಿನಿಹಾರವಂ ಗೈರುಪ ಕೆಯಿಂದ ಅಶ್ವದವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದದ್ದು.

೧೪. ಜಂಝಾನಾರುತನಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಕುಸುಮಲತಾವೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ ಅಶ್ವವಣವಂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ತಂದಿತ್ತ ಕಥೆ.
೧೫. ರತ್ನ ಪರೀಕ್ಷಾಲಕ್ಷಣನಂ ವಿವರಿಸಿಯಿರುವುದು.
೧೬. ಪುರುಷಾನುಗರ್ಭನ, ಶಿವತತ್ತ್ವಶ್ರವಣ, ವಿಜ್ಞಾತಿರುದ್ರಾಕ್ಷಬಿಲ್ವ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರ ಮೂಹೂರ್ತೈವಂ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು.
೧೭. ಪಾರ್ಥಿವಾದಿಲಿಂಗಪ್ರಾಚಾರ್ಯಮುಕ್ತ, ಶೈವವ್ರತಂಗಳು, ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಸಂಹಾರ ಪಾತಾಳಲೋಕಗಮನ, ಮಾಲಿನೀಗಂಧರ್ವವಿವಾಹ, ಚಿಂತಾಮಣಿ ವಣವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತ ಕಥೆ.
೧೮. ಪಾರಿಜಾತಾವತರಣ, ವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ರಮ, ದೋಹದಲಕ್ಷಣ, ವಾಪೀಕೂಪತಟಾಕನಿರ್ಮಾಣಕ್ರಮಗಳು.
೧೯. ಸುಗಂಧರಾಜನು ಭೇದೋಪಾಯದಿಂದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂಸಂಹರಿಸಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷನಂ ಕಂಡವೃತ್ತಾಂತಗಳು.
೨೦. ವಸಂತಯುತವರ್ಣನ, ಗಂಧರ್ವಸ್ತ್ರಿಯೊಡ ಮುಂದಾರಮಾಲಾ ಸುಭೋಗ್ಯಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಪಣವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು ಸಹಾ.
೨೧. ಪದ್ಮಿನ್ಯಾಬಿ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣ, ಜಲಕ್ರೋಧಾವರ್ಣನ, ಬೃಂದಾರ ಕಾಯೋಗ್ನಿನೀ ದರ್ಶನಸಹಾ.
೨೨. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರನಿರೂಪಣ, ವಾಮುದೇವಯುಖದರ್ಶನ.
೨೩. ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಪ್ರವೇಶ, ಜಯಂತಾದಿಸಮಾಗಮ, ರಂಭಾದಿಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳವಣವಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು.
೨೪. ಕೌಪುಧೆನ್ನವುಗಮನ, ಶಕುನಶಾಸ್ತ್ರಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಾದಿಕಥಾ.
೨೫. ಅಘಾನ್ಯರವರಾಜಯ, ಕಾಮುಧೇನುವಣವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು.
೨೬. ವೈದೀನುಯಾನಾವತರಣ, ವಿಮ್ಬಚಿತ್ತರಿಂಪ ವಿಮ್ಬಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಶ್ರವಣ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಣ, ಅರ್ಚಿರಾದಿಸಮಾರ್ಗಪ್ರಶಂಸೆಸಹಾ.
೨೭. ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂಜೈಸಿ ವೈದೀನುಯಾನವಣವಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು.
೨೮. ಶುಕಮುಖದಿಂದ ಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ಲಕ್ಷಣವಂಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕದೇವಿಯಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಸ್ವಯಂವರ ಮಾಲಿಕಾಧಾಣ ರಾಜಾಧಿರಾಜರಿಗೆ ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರೇಷಣಸಹಾ.

೩೩. ಕಳಿಂಗ ಚಗರಕ್ಕೆ ಸುಹರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಜನಾಗಮನ, ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸುಗಂಧಿಕಾಜೇವಿ ಕುಸುಮಲತಾಜೇವಿಯರ ವಿವಾಹ, ರತ್ನ ಪುರವ್ರವೇಶ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮೂರ್ಧಾಭಿಷೇಕ ನುಚೋತ್ಸವಸಹಾ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು.
೩೪. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮಕರಂದ ಪುಷ್ಪಕಂತರಂಬ ಕುಮಾರೀಯ ದಯೆ ಜಾತಕರವಾದಿ ವಿವಾಹವರ್ಯಂತನಿರೂಪಿಸುವರು.
೩೫. ರಾಜಧರ್ಮ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಕ್ಷಮೇವ ಯಾಗವೆನವಾಡಿದ್ದು, ಬಿಳಕ ಸುಚರಿತ್ರನು ವಾಸಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಿಸ್ತು ರವಾನುದೇವತೆಬೋಧನವು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದ್ದು.
೩೬. ಲೀಲಾಶುಖ ಮುಖಸಚನದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸ್ವಗ್ಧ ರೂಪ ಜ್ಞಾನೇಬಂದವ್ವು, ಜಯಂತ ಸುರಾಚಾರ್ಯಗಮನ, ಮಕರಂದನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ, ಪುಷ್ಪದಂತನಿಗೆ ಯುವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ, ಮಕರಂದನಿಗೆ ದೇವೀನುರ ವರಲಬ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸನಂ ಕೊಟ್ಟು ಸತೀಸಮೇತನಾಗಿ ಮಿತ್ರನೊಡಗೂಡಿ ವಸಂತವನ ಪ್ರವೇಶವಾಡಿ ವಾಮುದೇವ ಋಷಿದರ್ಶನಾಂತರ ದೇವಿಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಸಮುದ್ರಮುಧನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರೀರಸಾಗರ ಸಾವಿರಾವ್ಯವಂಜೊಂದಿ ಸಮುದ್ರಮುಡನಾಂತರ ನಿಜವಸ್ತುಲಾಭವನ್ನೈದಿ ದೈತ್ಯಪರಾಜಯವೆನವಾಡಿ ಅಮರಾವತೀಪುರ ಪ್ರವೇಶವೆಂಗೈದು ದೇವತಾಸಮೂಹದಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಇಂದ್ರಪದವಿಮೋಹ ಕುಳಿತು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತೆ ಲಿದ್ವನೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವರ್ಣಿಸಿಯಿರುವರು.

ಸುಗಂಧರಾಜನಕಥಾ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ.

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂವಿಷ್ಣುಂಶಶಿವಣಂಚತುರ್ಭುಜಂ || ಪ್ರಸನ್ನ
ವದನಂಧ್ಯಮಿತ್ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಶಾಂತಯೆ || ೧ || ಯಾಕುಂದೇಂದುತು
ಮಾರಹಾರಧವಳಾ ಯಾಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಾವೃತಾ | ಯಾವೀಣಾವರ
ದಂಡಮಂಡಿತಕರಾ ಯಾಶ್ವೇತವದ್ಮಾಸನಾ || ಯಾಬ್ರಹ್ಮಾಚ್ಯುತ
ಶಂಕರಪ್ರಭೃತಿಭಿದ್ವೈಸ್ಸದಾಪ್ರಾಜಿತಾ | ಸಾವೂಂಪಾತು ಸರೆ
ಸ್ವತೀಭಗವತೀನಿಶ್ಯೇಷಜಾತ್ಯಾವಹಾ || ೨ || ಜಯತ್ವಂದೇವಿಚಾ
ಮುಂಡೇ ಜಯಭೂತಾಪಹಾರಿಣಿ || ಜಯಸರ್ವಗತೇದೇವಿ ಭದ್ರ
ಕಾಳಿನಮೋಸ್ತುತೆ || ೩ ||

ಕಲಿಯುಗದಾದಿಂಶ್ಚ ಜನಿಸಿ ನಂದನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗರ್ವದಿಂ |
ಬಲಿದ ನಿಶುಂಭಸುಂಭರನು ಭಂಜಿಸಿ ಯಾದವವಂಶಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ||
ಬಲಯಿಸುಮಂದದಿಂದೆ ಮಹಿಶೂರ ಮಹಾಬಲಶೈಲಕೃಂಗದೊಳ್ |
ನೆಲಸಿದ ಲೋಕಮಾತೆ ಪರದೇವತೆ ಪಾಲಿಸುಗೆಮ್ಮಭೀಷ್ಮಮಂ || ೧ ||

ಶ್ರೀಮದ್ಜ್ಞಾನಬಲೈಶ್ವರ್ಯವೀರ್ಯತೇಜಸ್ಸೌಶೀಲ್ಯನಾತ್ಮೈಶ್ಯ
ಮಾರ್ದವಾರ್ಜವ ಸೌಹಾರ್ದ್ರ ಸೌಲಭ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯ
ತಾರುಣ್ಯ ಮಾಧುರ್ಯಗಾಂಭೀರ್ಯಚಾತುರ್ಯಾರ್ಥದಾರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯ
ಭೈರ್ಯಶೌರ್ಯವಿರಾಕ್ರಮಾಪ್ಯಂತಾಪರಿಚ್ಛೇದ್ಯನಿತ್ಯನಿರವಧ್ಯ ನಿರತಿ
ಶಯ ನಿರವಧಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣಪರಿಪೂರ್ಣಯಾದ, ಸಕಲಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರಕಾರಣಕರ್ತ್ರಿಯಾದ, ದೇವಕಂಟಕರಾಗಿ ತವೋಬ

ಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಬೇಕೆಂದು ನಮಸ್ಕಾರವಾರವಾಗಿ ಬನ್ನೆತ್ತಿಸಿ, ಸಕಲದೇವತೆಗಳನಭಿವಂದಿಸಿ, ಪುಂಡ್ರಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಪ್ತಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಮಿಸಿ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವ್ಯಾಸ ಕಾಳಿದಾಸ ದಂಡಿ ಭವಭೂತಿ ಕುಸುಮಯೂರ ಭಾರವಿ ಭೋಜರಾಜ ಮೊದಲಾದ ಸುಕವಿಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಿ, ರಸಾಲಂಕಾರಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಶಬ್ದಭಾಸಗಳಾದ ಮನಬಂದಂತೆ ಕಾವ್ಯಂಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಗರ್ವದಿಂ ತಿರುಗುವ ಕುಕವಿಗಳಂ ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಪರಮಾರೂಢದಿಂ ಹಿರಿಯರ ಅಶೀರ್ವಾದದಿಂದೆನೆಗೆ ತಿಳಿದಪ್ಪು ವೇಳುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯವೆಂಬೀನವೀನಕೃತಿಯಂ ನಿರ್ಮುಕ್ತರರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ನೋಡಿ, ರಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೀತಿವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನನಿಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಹೊಂದಿಸಿ ಬಡಂಬಡುವುದು.

ಈ ಕೃತಿಯಂ ಓದುವ ಕೇಳುವ ಸಕಲ ಜನಂಗಳೂ ಆಸೆಯೆಯೊ ಮಾಡದೆ ಮನ್ನಿಸಿಲೆಂದು ಲಲಿತವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು:—

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಕಾಲಿವಾಹನಕೃತ್ ವರ್ಷಂಗಳು ಒಲಿರಲನೆ ಸಂದವರ್ತಮಾನವಾದ ವಿಕ್ರಮಸಂವತ್ಸರದ ಅಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ಒಂ ಗುರುವಾರದಲ್ಲು ಅಶ್ವೀಯಸಗೋತ್ರದ ಅಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಋಕ್ಕಾಖಾನುವರ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರಪುರವರಾಧೀಶ ರಾಜಾಧಿರಾಜಮಹಾರಾಜ ಚಾಮರಾಜಬತಿಯರವರ ಧರ್ಮವತ್ಸಿ ಕುಪನಂ ಜಮಾಂಬಾಗರ್ಭಸುಧಾಂಬುಧಿರಾಕಾಸುಧಾಕರಾಯಮಾನರಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ವರಪ್ರಸಾದೋದ್ಭವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ಸಮಸ್ತ ಭೂದಂದ ಲಮಂಡನಾಯಮಾನ ನಿಖಿಲದೇಶಾವತಂಸ ಕರ್ಣಾಟಕದನವದಸಂಪದ ಧಿವ್ಯಾನುಭೂತ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನಮಧ್ಯ ದೇವೀಪ್ಪ ಮಾನಾವಿಕಲಕಲಾನಿಧಿಕುಲಕ್ರಪಾಗತ ರಾಜಹಿತವಾಲಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ರಾಜಾಧಿರಾಜಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಮಂಡಲಾನುಭೂತ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಸರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಧಪ್ರತಾಪಪ್ರತಿಮಾವೀರನರವತಿಬಿರುದಂತೆಂಬರಗಂಡ ಚಂದ್ರಚಂದೋದ್ಭಂ

ಚತುರ್ದಶಭುವನಗಳೊಳುತ್ತಮವಾದ ಚಕ್ರವಾಳವರ್ಷತದಿಂದ
ಪರಿವೇಷ್ಟಿತವಾದ ಮಂಜಾಳತೋಷ್ಣತೆಯೋಜನೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾದ
ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸುರಾ ಸರ್ಗ ದಧಿ ಹೀರ ಜಲಾರ್ಣವಗಳ
ಳೆಂಬ ಸವನಮುದ್ರಗಳಂಜಾವೃತಗಳಾದ ಜಂಬೂ ವೃಕ್ಷ ಶಾಲ್ಮಲಿ ಕು
ಳ ಕೌಂಚ ರಾಕ ಪುಷ್ಕರಗಳೆಂಬ ಸವದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ
ಸೆರ್ದದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಲಯವಾದ, ಮೇರುವರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೊಳ್
ಒಂದ್ರದ್ವೀಪ, ಕಶೇರು, ತಾಮ್ರ, ಗಭಸ್ತಿ, ನಾಗ, ಸೌಮ್ಯ ಗಂಧರ್ವ,
ಚಾರಣ, ಭಾರತಗಳೆಂಬ ನವಖಂಡಗಳ ಅಂತರ್ವರ್ತಿಯಾದ ಭರತಖಂಡ
ದೊಳ್ ಅಂಗ ಮಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಞ್ಚೀರ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪ ಸೌ
ವೀರ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂಗಾಳ ದಾಂಚಾಲ ನೇಪಾಳ ಮಲಯಾಳ ಕೇರಳ
ಚೋಳ ಸಿಹ್ಮಲ ಕೋಸಲ ಕುಂತಲ ಜ್ವಾಲಾ ಸಾಲ್ವ ಮಗಧ ಮಾಗಧ
ಮಾಳವ ಮತ್ಸ್ಯ ವತ್ಸ ಮದ್ರ ಮೈಥಿ ನಿಂಧು ನೈಂಧವ ಅಂಧ್ರ ಗಾಂ
ಭಾರ ಲಾಟ ವರಾಹ ದ್ರವಿಡ ದ್ರಮಿಡ ಪಾಂಡ್ಯ ಪುಂಡ್ರ ಪಾರಸೀಕ ಬಾ
ಹ್ಲೀಕ ಬರ್ಬರ ವಿದರ್ಭ ಕೇಕಯ ಕುರುಕಿರಾತ ದರ್ಶಣ ಹೂಣ ಟಿಂ
ಕಣ ಕೊಂಕಣ ಯವನ ಶೂರನೇನ ಘೋರವರ ವಿದೇಹ ಚೇದಿ ಭೋಜ
ಅಮತ್ಯಾದಿದೇಶಗಳೊಳಧಿಕವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶವೆಂಬ ಕಮಲಕೃಕ
ರ್ಣಿಕಾದುಮಾನವಾದ ರತ್ನ ಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾನಗರವಿರುವುದು.

ಚತುರ್ದಶಭುವನಗಳೊಳುತ್ತುಮನಾದ ಚಕ್ರವಾಳವರ್ಷತೆಂದ
ಪರಿವೇಚ್ಚುತನಾದ ವಂಶಾಶತ್ಕೋಟಿಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾದ
ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸುರಾ ಸರ್ವ ದಧಿ ಹೀರ ಜಲಾರ್ಣವಗ
ಳೆಂಬ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳಿಂದಾವೃತಂಗಳಾದ ಜಂಬೂ ವೃಕ್ಷ ಶಾಲ್ಮಲಿ ಕು
ಶ ಕ್ರೌಂಚ ಶಾಕ ವೃಕ್ಷರಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ
ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಲಯಮಾದ, ಮೇರುವರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೋಳ್
ಅಂದ್ರದ್ವೀಪ, ಕಶೇರು, ತಾಮ್ರ, ಗಭಸ್ತಿ, ನಾಗ, ಸೌಮ್ಯ ಗಂಧರ್ವ,
ಊರಣ, ಭಾರತಗಳೆಂಬ ನವಖಂಡಗಳ ಅಂತರ್ವರ್ತಿಯಾದ ಭರತಖಂಡ
ದೋಳ್ ಅಂಗ ವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಞ್ಚೀರ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪ ಸೌ
ವೀರ ಸೌರಾಸ್ತ್ರ, ಬಂಗಾಳ ದಾಂಡಾಲ ನೇಪಾಳ ಮಲಯಾಳ ಕೇರಳ
ಚೋಳ ಸಿಂಹಲ ಕೋಸಲ ಕುಂತಲ ಜ್ವಾಲಾ ಸಾಲ್ವ ಮಗಧ ಮಾಗಧ
ಮಾಳವ ಮತ್ಸ್ಯ ವತ್ಸ ಮದ್ರ ಮೈಂದ ಸಿಂಧು ಸೈಂಧವ ಅಂಧ್ರ ಗಾಂ
ಭಾರ ಲಾಟ ವರಾಹ ದ್ರವಿಡ ದ್ರಮಿಡ ಪಾಂಡ್ಯ ಪುಂಡ ಪಾರಸೀಕ ಬಾ
ಹ್ಲೀಕ ಬರ್ಬರ ವಿದರ್ಭ ಕೇಕಯ ಕುರುಕಿರಾತ ದರ್ಶಣ ಹೊಣ ಟಿಂ
ಕಣ ಕೊಂಕಣ ಯವನ ಶೂರಸೇನ ಘೋರವರ ವಿದೇಹ ಚೇದಿ ಭೋಜ
ಅಮತ್ಯಾದಿದೇಶಗಳೊಳಧಿಕವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶವೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಕ
ರ್ಣಿಕಾಪಾನಮಾನವಾದ ರತ್ನ ಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾನಗರವಿರುವುದು.

ಆ ಪುರವು ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಂ ತುಡುಕುವ ಸುವರ್ಣವ್ರಾಕಾರಂಗಳೊಳ್ ತುಂಬುವ ಅತಿವಿಶಾಲಗಳಾದ ರಾಜವೀಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಿನ್ನೋದಿದರೂ ಮಣಿಮಯಂಗಳಾದ ಹತ್ತೆತ್ತುನೆಲೆಗಳುಳ್ಳ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಿಂದಲೂ ಚಿನ್ನದ ಮೊಳೆಗಳುಬಡಿದ ವಜ್ರದಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದ ನೆಲಕಟ್ಟುಗಳೊಳ್ ನಿಲಿಸಿದ ಪಚ್ಚೆಯ ಸಾಲುಗಳಮೇಲಿರುವ ಪದ್ಮರಾಗದ ತೊಲೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿನಲಾಕೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಗಳಮುಸುಕಂ ಪೊತ್ತಿಹ ಚಿತ್ತರದಗವಾಕ್ಷಗಳಿಂದುಪಶೋಭಿತವಾದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲಾಮಯಂಗಳಾದ ಚಂದ್ರಶಿಲಾಸಹಸ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಮೇರುಶಿಖರಗಳಂತೆನಿಸ ರತ್ನಕಲಶನಹಸ್ರಗಳಿಂದ ಸಹಸ್ರಕಿರಣನಂ ನೋಂಕಿಸುವ ಗೋಪುರವ ರಂಪರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮೈಡೂರ್ಯಸಹಸ್ರಸ್ತಂಭಂಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿತಂಗಳಾದ ಕಲ್ಯಾಣದೀಪ್ರಾವಾಹನಭೋಗಮಂಟಪಾದಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸತ್ಯಲೋಕದಂತಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಅಮೃತದಂತಿರುವ ನಿರ್ಮಲೋದಕದ ತರಂಗಂಗಳೊಳ್ ತೂಗಾಡುವ ಹಂಸಗಳ ಪಕ್ಷವಿಕ್ಷೇಪದಿಂದಿರುವ ತುಂತುರದನಿಗಳು ನೆನೆದು ಝುಂಮನೆಳುತ್ತಿರುವ ಪುರಿಪುಂಜಿಗಳ ಝುಂಕಾರದಿಂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲೆಗಳು ಕಟ್ಟಿರುವ ಮೆಟ್ಟುಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತಿಳಿಗೊಳಂಗಳ ಸುತ್ತಿಮುತ್ತಿರುವ ಪೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಬಿರೆದ ಸುರಗಿ ಸುರಹೊನ್ನೆ ಸಂಪಗೆ ಪಗಡೆ ವನ್ನೀರು ಪಾರಿಜಾತಮೊದಲಾದ ತರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದಮಾಡುತಂದದಲಿದ ಪೂಗಳ ಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಪರವಶರಾದ ಜಾರಜಾರಿಣಿಯರ ರತಿಚಮತ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಾಪಗಳಂ ಪರಿಹಾಸಂಗಳೊಂ ನೆರೆಯಾಗಿ ನುಡಿಸ ಕುಕ ಪಿಕ ಮಯೂರಾದಿಗಳಗಾಹಾರಯೋಗ್ಯವಾದ ರಸಭರಿತ ಪಕ್ಷಿಫಲಗಳ ಭಾರದಿಂ ಬಗ್ಗಿರುವ ಸರಸ ವನವ ಮಾರಕಂದ ವೃಂದ ಕದಳೀ ಖರ್ಜೂರಾದಿತರುಗಳೊಪ್ಪುವ ಶೃಂಗಾರವನಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮುಖಕಮಲದ ರತ್ನಶಿಲಕದಂತೆ, ಸಕಲವಾದ ಸೌಧಗಳೆಂಬ ಕು ಅಂಜಲಂಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ್ಳಿರೆವ ಮೇರುವಂತೆ, ಪುರಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದರಿನಿಂದ ರತ್ನದ ಪದಕದಂತೆ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿಯೂ, ಒಂ ಹೊಂದುಪ್ಪಿರಿದಾದ ರತ್ನಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರತರವಾಗಿ ಕೊರೆದು ಬಿಡಿಸಿರುವ

ಸ್ತಂಭವಾತಾಯನ ಶೋರಣದ್ವಾರ ಕವಾಟಗಳೆಲ್ಲ ಮಜ್ಜನೆ ಭೋಜನ ಶಯನಾದಿಗಳಗುಚಿತವಾದ ನೂರಾರುಹಜಾರಗಳು, ಕುಂಕುಮಕ್ಕೂರಿಗಳಂ ತೊಡೆದು ವನ್ನೀರಿಸಿ ಸಾರಿಸಿ ಪಚ್ಚೈಕಪೂರದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ನಿಕ್ಕಿ ಮೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮರುಗ ವಿರುವಂತಿಗೆ ಜಾಜಿಗಳ ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟುಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಗುಧದಮರಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕ್ರಿಡಾಗೃಹಗಳಂ ಪರಿಮಳಿತಮಾಗಿ ಕುಬೇರಭವನದಂತೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ರಾಜಭವನದಿಂದಲೂ, ಧಾನ್ಯರಾಶಿಗಳಂತೆ ಸುರಿದಿರುವ ಮುತ್ತು ಸಚ್ಚಿ ಪುಷ್ಪವೈತೂರ್ಯ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಗೋವೇಧಿಕ ಪುಷ್ಪರಾಗ ನೀಲ ಪವಳಂಗಳು ಮೊದಲಾಗಿ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸುವರ್ಣರಜತಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಗಳಿಂದಲೂ, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪಠನಪಾಠ ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳಿಂದಲೂ, ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಕೆ ಕತ್ತಿ ಕಠಾರಿ ವರಿಫೆ ಪಟ್ಟಸ ಶೂಲ ಮುಧ್ಗರ ಮುಖಾಂಡಿ ತೋಮರ ಭಂಡಿಮಾಲ ಗದೆ ಈಟಿ ಕುಂತಮುಂತಾದ ಸಲಾಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರಿಗೆ ಸರಿಯುಂದೆನಿಸಿದ ಹತ್ತಿರಿಯ ಕುಮಾರರಿಂದಲೂ, ಕುಬೇರನತ್ನಾದರೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳುವ ಘನವರ್ತಕಜನಗಳಿಂದಲೂ, ಲೂಟರಭೂಮಿಯುಂ ಮೆಟ್ಟಿದರೂ ಕಾಶ್ಮೀರಖಂಡದಂತೆ ಸಕಲಸಸ್ಯಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಕೂದ್ರಜನಗಳಿಂದಲೂ, ನಿಜವರ್ಣಾನುಕೂಲಮಾದ ಧತ್ತದೊಳ್ಳುರತರಾದ ಗೋರಕ್ಷಕಾಧ್ಯಕ್ಷಾದಶರ್ವಣಜನಗಳಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡಿತಮಾಗಿ ದುಷ್ಪ್ರವೇಶಮಾದ ಮದ್ದಿನ ವನೆಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾದೇಶದರ ಸುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಶುಭಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಗಜಾತ್ಮವಜ್ರಿಗಳಂ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾವ ಶಾಲಾಕತಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಖ್ಯಯುಧ್ಧವಿಶಾರದರಾದ ಜರಾಸಂಧ ಕೀಚಕಾದಿಗಳಂ ಜರಿವ ಮಲ್ಲರಿಂದೊಪ್ಪುವ ಗರುಡಿಯ ಸಾಲಗಳಿಂದಲೂ, ಮೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮರುಗ ಜಾಜಿ ಚಂಪಕ ನುಗಂಧ ಪಾಟಲಿ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಾಗ ದವನ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ತಹ್ಮವಯವಸೌಂದರ್ಯವಂ ವಿಪರಿಗೆ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮಾರುವ ಮಾಲಾಕಾರರ ಬಾಲಿಯರಿಂ ಮನೋಹರಮಾದ ಪುಷ್ಪವಾಟಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಮಾದ ಮುಖಗಳಂ ತಾವರೆಯ ದಳಂಗಳ ಬೆಡಗಂ ಬೆಳಗಿಸುವ

ನೆಯಾನೆಗಳು ತಿಲಕುರುವ ಮಾತೆನಿನ ನಾಸೂ ಪ್ರಭಗಳಂ ದರ್ವಣದ ದರ್ಶನ
ವನ್ನೇರಡಿ ಕಲಕಲಿಸುವ ಕರೀಲಗಳಂ ಬಿಂಬುಪಲವಾಡುಬರವಂ ವಿ
ಡುಬಿಸುವ ತುಟಗಳು ದಾದಿವಿರಾಜಿಗಳಂತೆ ವರ್ತನೆಯಮಾಡ ದಂತ
ಪಜ್ಜೆಯಿಂ ಪುಲ್ಲರನೆ ಬಿಲ್ಲ ತಲ್ಲಣಿಸುವ ಭೂವಪ್ಪಿಗಳು ಎಳೆಮಂಜಿಗಳ
ಬಳಗದೊಳು ಜಗಳವಂ ಬಯಸುವ ಸುಳುಗುರುಳುಗಳೂ ಬಿಲ್ವಪಲಗಳಂ
ತೆ ಚೆಲ್ವಾಗಿ ಕುಲುಕುವ ಕುಚುಗಳೂ ಬಳುಕುವ ಸೆಳೆನಡುವಿನಿಂ ಬೆರ
ಲುಗಳೆಂಬಜಿಗುರುಗಳಂತಾಳ್ವ ಬಾಹುಲತೆಗಳಿಂ ಪುಳನವಂಪೂಲ್ವ ಜ
ಘನಮಂಡಲಗಳಂ ಎಳೆಬಾಳೆಯ ಕಂಬಗಳೆಂಬಭವಂ ಗುಂಭನಂಗೈವ ನು
ಣ್ಣೊಡೆಗಳಂದಮುಂ ರಂಭಾದಿಗಳಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಗರ್ವದಿಂ ಮೆರೆದುತ
ಹಾವಭಾವವಿಲಾಸಗಳಂ ಕೂಡಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಡೆಗಳ್ಳಿನ ನೋಟವೆಂಬ
ಬಲೆಗಳುವಿಟರ ಮನವಂ ಧನವಂ ಏಕಕಾಲದೊಳ್ ಗ್ರಹಿಸಿ ಕವಟನಲ್ಲಾ
ವಗಳುವ ಕೆಲವರವಲಬಿಸಿ ಕೆಲವರು ಚತುರಂಗದಾಯದೊಳ್ ಗಂಗುಗೊ
ಳಸಿ ಅನ್ಯರಂ ವೀಣಾಗಾನದಿಂ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಂ ಮಾಡಿ ಪರರಂ ವಕ್ತ್ವಫಲಾ
ಹಾರಗಳು ತೈಪ್ಪಿಗೊಳಿಸಿ ಕೆಲವರು ಕ್ರೀಡೆಯಿಂದೊಡಂಬಡಿಸಿ ಪ್ರೇಮ
ಮೆಂಬುಡೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮೆನ್ನೊಡನ ಮಾಯೆಯೇ ಬಹುರೂಪುಗೊಂ
ಡಂತೆ ಇರುವ ವಾರಕಾಂತೆಯರ ಸುತನದಿಂ ಸಾಂದ್ರವಾಗಿರುವ ಮೇಶ್ವಾ
ವಾಟಗಳಂದಲೂ ನಿತ್ಯವುಂಗಳಮಾಗಿ ಅಳಕಾಪುರಿಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನೆ ತಿ
ದಿ ಮಧುರಾವಪ್ಪಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಧುರವಾಗಿ ಜನಕನಗರಿಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ
ಜನಕವಾಗಿ ಭೋಗಸತಿಯಂತೆ ಭೋಗಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿ ಸಕಲಸೌಭಾ
ಗ್ಯಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಇಂತಿರುವ ಮಹಾನಗರವನ್ನಾಳುವ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಸುಚರಿತ್ರ
ನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಿರುವನು. ಆ ರಾಯ ಸುವರ್ಣದ ಕಾಂತಿಯಿಂ
ದೊಪ್ಪಿದ ಪುಣ್ಯವತ್ಸ್ಯಂಗಳಪರಿಮಾಣದಿಂ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಶ
ರೀರದಲ್ಲಿ ಪರಮಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳ ಅವಯವಂಗಳಿಂದ ನೋಡುವರಿಗೆ ನೇ
ತ್ರಾನಂದಕರನಾಗಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಸಕಲಕರಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣನಾಗಿ,
ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತನಾಗಿ, ಕಾಂತಾಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಮನಂತೆ ಮನೋ
ಹರವಾಗಿರುವನು. ಮತ್ತಂ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಯಾನಾಸನದ್ವೈತ್ಯಧಿಭಾವ

ಸಮಾತ್ರಯಗಳೆಂಬ ಆರುಗುಣಂಗಳಾದಲೂ ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ
 ಉಪಾಸನಶಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರುಶಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಕಲ್ಪವೃ
 ಷ್ಣ ಕಾಮಧೇನು ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳೂ ಕೇಳಿದ ವಸ್ತುಗಳಂಕೊಡುವ ಬೆ
 ದಾರ್ಯಂಗಳೊಂದು, ಪರರು ಮಾಡಿದ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದ ಉಪಕಾರವನೆಂದಿ
 ಗೂ ಮರೆಯದೆ ಅವರಿಗೆ ಎಂಥ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರದಿಂದ ಸಂತೋಷವಂ
 ಮಾಡಿಸುವನೆಂದು ಯೋಚನೆಯು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಶಾಸ್ತ್ರದ್ವಿ
 ರಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಸ್ತುರಾದ ಹಿತರಾದ ಜ್ಞಾನವಯೋವೈದ್ಯರಾದಬ್ರಾಹ್ಮ
 ಣೋತ್ತಮರಿಂದ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾರಣ್ಯಾ
 ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು, ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ಸಮಾನರಾದ
 ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೇವ
 ತಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಂ
 ಗಳಾದ ಮಾತಾಪಿತೃವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದವನಾದಕಾರಣ ವರಮನೆ
 ತ್ಯಸೆಂಪನ್ನನಾಗಿ, ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖವಾದರೂ ದೋಷವಿಲ್ಲದಂತೆ
 ಮಧುರವಾಗಿ ಭಾವಗರ್ಭಿತಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಿಜಕಾಂತೆಯರೊ
 ಡನೆ ಶೃಂಗಾರರಸವು ಆವಿರ್ಭವಿಸುವಂತೆಯುಂ, ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ ವೀ
 ರರಸವು ಜನಿಸುವಂತೆಯುಂ, ನಿಜಕುಲದೇವತಾಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರುಣಾ
 ರಸವು ಶೋಷಂತೆಯುಂ, ವಿಚಿತ್ರನಗರ ಗೋಪುರ ತಟಾಕನಿಮಾಗ್ನಿ
 ನಿರೂಪಣದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯರಸವು ಪುಟ್ಟುವಂತೆಯುಂ, ವಿಶೇ
 ಷೋತ್ಸವಂಗಳಲ್ಲಿ ತೆನೆಗೆ ಸಮಾನದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಭಾವುಕಸ್ಯಾಲಕ
 ರೊಡನೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯರಸವು ತೋರ್ಪಂತೆಯುಂ, ಪರರಾಯರ
 ನಿಷೇಧಿಗಳಿಗೆ ಭಯಾನಕರಸವು ನೆಡುವಂತೆಯುಂ, ಲೋಕವಿರುದ್ಧಗ
 ಳಾದ ದುರಾಚಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನುಗಳಿಗೆ ಭೀಭತ್ಸರಸವು ಉಕ್ಕುವಂತೆ
 ಯುಂ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಸಮಯದೊಳ್ಪುರಾಣಕಥಾಸಲ್ಲಾಪಗ
 ಳಿಂದ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಂಗಳೊಡನೆ ಶ್ವಾಂತಿರಸವು ಅಂಕುರಿಸುವಂತೆಯುಂ, ಕಾ
 ಲದೇಶಂಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನವರಸಾವಿರ್ಭಾವದಿಂ ವ್ಯವಹಾರವೆಂಮಾ
 ಡುವ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರಾದ ಹಿತರಾದ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತರಾದ ಮ
 ಹಾನುಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಬರುಭಲವಾಙ್ಮುಖರಾದಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನ್ನು

ಅರೋಚಿಸುತು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳ್ಳು ಕಾಲವಿಳಂಬವೆಂಬುದಾದರೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸುವನು. ತನುವ್ಯಸನ ಸವ್ಯಸನ ಪಾನವ್ಯಸನ ಪರಸ್ಪ್ರೀ ವ್ಯಸನ ವ್ಯಗ್ರವಾನ್ವಸನ ದ್ಯುತನ ಸನ ಕಾನ್ಯವ್ಯಸನಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಕ್ತರಾದವರ ಸಮಾಚಾರವೆಂ ಗಳಿಸದೆ, ಧರ್ಮಕನಿ ಸ್ಥಾನಾಗಿ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಕುಶಲನಾನುಕಾರಣ ಪರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂ ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುತ, ರಹಸ್ಯವಾದ ಸ್ವಕೀಯವೃತ್ತಾಂತಂಗಳ್ಳು ಅಚ್ಚಾಪಿಸುತ್ತ, ನ್ಯಾಯವ್ಯವಹಾರದೋರ್ ಚತುರ್ವರ್ಣವೆಂತೆ ದಂ ಡನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕದೃಷ್ಟಿ ಪ್ಪಿಯಾಗಿ, ದೀನ ಅನಾಥ ಬಾಲ ಕುಬ್ಜ ಬಧಿರ ಅಂಧಶಿಶು ಕರಣೇಸುಸ್ತಿಯು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಚೋರರು ದುರಾಚಾರರು ನೀತಿಯಿಂನ ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೊದಲಾಗಿ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣದ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಜಾಹಿತವೇ ತಮಗೆ ಹಿತವೆಂದು ಪ್ರಜಾವ್ಯಸನವೇ ತಮ್ಮ ವ್ಯಸನವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಹದಂವವಂ ತೆಗೆಯುವ ಮಧುಕರದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಧನಧಾನ್ಯಂಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಕೋಶಾಗಾರಗಳೆಂ ತುಂಬುತ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ, ತನ್ನ ಸ್ವತ್ತೆನ್ನಿವೆ ಅವಾತ್ಯ ಸುಹೃತ್ತುಗಳು ಜೊಕ್ಕನೆ ದೇಶ ದೇಗುಂಗಳು ಚತುರಂಗಬಲವೆಂಬ ರಾಜ್ಯಾಂಗಗಳಂ ದಿನದಿನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿಸುತ್ತ, ಸಾನು ದಾನ ಭೇದ ದಂದಗಳೆಂಬ ಚತುರುಪಾಯಂಗಳಂ ಉಚಿತವಾದ ದೇಶಕಾಲಗಳನರಿತು ಶತ್ರುರಾಜರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ, ಧರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಪುರೋಹಿತನಿಂ, ಕರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಮಹಾಮಾತ್ಯನಿಂ, ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಮಿತ್ರನಿಂದಲೂ, ತ್ರಿಲೋಚನನಂತೆ ಮೆರೆಯುತ, ನಿಜಾಜ್ಞಾನಿವಾರ್ತವಂ ಮಾಡುವ ಕರಣಿ ಕರ ಕಾರತವ್ಯವರಿತು ರತ್ನಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡುತ, ಸತ್ಯವ್ರತನಾಗಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾದಕಾರಣ ಪರದಾರಪರಾಬ್ಧಿಖನಾಗಿ, ಪೇಳುವ ಮಾತುಗಳಂ ಶಿಲಾಕರದಂತೆ ನಡೆಯಿಸುತ್ತ, ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯವಹಾರನನ್ನೂ ಸಕಲ ದೇಶಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಜಾತಿಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಸಕಲ ವೇದಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಲರಾದ ರಾಜಹಿತರಾದ ಗೋಧಚಾರರಿಂದ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳ ಸಮಾಚಾರವಂ ತರಿಸುತ್ತ, ಹಿತಾಹಿತಂಗಳಂ ಭಾವಿಸಿ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಂ ಅಹಿತಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀಕಾರಮಂತ್ರವಂ ಮಂ

ತ್ರಿಗಲೋಡನೆ ಪಂಚಾಲೋಜಿಸುತ್ತ, ನಾನಾದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕವ್ಯಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ವಸಂತಾದಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿ ಬೋಜಿಮ ರಾಜಸೂಯ ಅಶ್ವವೇಧ ಮೊದಲಾದ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಿತನಾಗಿ, ಜನರ ಮನೋರಥವಿದ್ದಂತೆ ಧನಕನಕವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಂ ಕಾ ವೆಲುಂಘದಂತೆ ಮರ್ಘಿಸುತ್ತ, ಲೋಕರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬದ್ಧಕಂಕಣನಾಗಿರುತ್ತಿರುವ ಆದಿನಾರಾಯಣನಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಗಿ ನಯನಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಪದನಕಮಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸರಸ್ವತಿಯು ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾಳಯಂ ಧರಿಸಿ, ಮನೋವಾಕ್ಶಾಯಂಗಳಂ ಪರದೇವತೆಗೆ ವಿಹಾರಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಮಹಾವಾಶದೊಳ್ ಜನಿಸಿದವಳಾದುದರಿಂ ಸಪ್ತಜನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ವಿವೇಕವಂ ಮಿತಭಾಷಣವಂ ಶುಭಶೀಲವಂ ವಿನಯವಂ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯುಮಂ ಏಕರೂಪಮಾಗಿ ವಹಿಸಿ, ಸರ್ವಾಂಗಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ದಮಯಂತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ರೂಪದಿಂ ಗುಣಂಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಿಂದಲು ಪತಿಗೆ ಸಮಾವಳಿನಿಸಿ, ಪರಪುರುಷರನ್ನು ಪುತ್ರರೆಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತ, ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಲ್ಲಿ ದೃಢ ಭಕ್ತಿಯುಂ ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಪರತತ್ವಭಾವನೆಯಂ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಮಾಧುರ್ಯ ಭಾವನಂ ಸೇವಕಸಮೂಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಂ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯುಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಕೊಂಡು, ಪತಿಯೊಡನೆ ಸರಸಸ್ಥಾನ ಪಸಮಯುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪತಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತ, ಪತಿಗುಣಚರಿತ್ರವೇ ಮಂತ್ರಜಪಮಾಗಿ ಪತಿಯ ಮನೋವೃತ್ತಿಯುಂ ತಿಳಿಯುವುದೇ ವಿದ್ಯಾವಿವೇಕವಾಗಿ ಪತಿಶುಕ್ರವೈಯೇ ಸಕಲದೇವತಾಪೂಜೆಯಾಗಿ, ಪತಿವ್ರತ್ಯವೇ ಸಕಲವ್ರತಂಗಳಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯುತ್ತ, ಚಂದ್ರಮತಿ ಸುಲಕ್ಷಣೆ ದೇವಯಾನೆ ಶಕುಂತಲ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜಪತ್ನಿಯರ ಪಟ್ಟಿಯೊಳ್ ಗಣನೀಯಳಾಗಿ ಗುಣವತಿಯೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ವಟ್ಟದ ರಾಣಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಸಕಲ ವ್ರತ ದಾನ ಧರ್ಮಂಗಳಂ ವಿರಚಿಸುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾಗಿ ಗುರುಭಾರ್ಗವ ಚಾಣಿಕ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ರಾಜಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಣೀತಮಾದ ರಾಜನೀತಿಗಳಂ ಬೋಧಿಸುವ

ಶಾಸ್ತ್ರದ ರಹಸ್ಯಗಳು ಗುರುಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿದು, ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಬುದಿರುವ ವಿನಯ ವಿವೇಕ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ನಾನಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸುತ್ತ, ರಾಜಹಿತಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗಿ, ತನ್ನ ರಾಯನಿಗೆ ವಿಜಯವಂ ಪರರಾಯರಿಗೆ ಪರಾಜಯವಂ ಮಾಡುವ ಮಂತ್ರವಂ ರಾಯನ ಚಿತ್ತವಂ ತಿಳಿದು ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತ, ಉಪಾಯಚತುಷ್ಟಯವೇ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಮತಿಯಾಗಿ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಾರ್ಥಜನವನ್ನು ಆರ್ಥದಿಂದ ಧರ್ಮವಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಪಡೆದು ಕಾಪ್ಪ, ದುರ್ಗಬಲಾದಿಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತನಾದ ಚಾರನಂವನ್ನು ತೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತನಾದಕಾರಣ ಸ್ವಕಾರ್ಯಮಂ ಚಿಂತಿಸದೆ ನಿರ್ದ್ರಾಸ್ಯವ್ರಮಾದಂಗಳಿಂದ ರಹಿತನಾದ ರಾಜಹಿತವೇ ಸ್ವಕಾರ್ಯವೆಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾವ್ರಧಾನಿಯಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದ ವಿದಿತವಿಚಾರನಾದ ಮಹೇಂದ್ರನಂತೆ ಕಾರ್ಯಗಳೊಳ್ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಂ, ಋಗ್ವೇದ ಯಜುರ್ವೇದ ಸಾಮವೇದ ಅಥರ್ವಣವೇದಗಳು ಸಾಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನ್ಯಾಯ ಮೀಮಾಂಸ ಪುರಾಣ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತರಾಗಿ, ವಹಿವಾಲನಿಗೆ ಶಾಂತಿಕ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮೊದಲಾದ ಶುಭಕರ್ಮಗಳಂ ಕಾಲಕಾಲವರಿತು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈಯುತ್ತ ರಾಜಮಂಶವರಂಪರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಧರ್ಮಮತಿಯೆನಿಸಿದ ವೇದವಿಶ್ರುತನೆಂಬ ಪುರೋಹಿತನಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಧರ್ಮಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಲಂ, ನಾನಾದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ಜೀವರತ್ನಂಗಳಂ ದಿವ್ಯಾಂಬರಂಗಳಂ, ಅತಿಕೋಮಲಾಂಗಿಯರಾಗಿ ಮೊಗದ ನೋಗನಿನಿಂ ಪಲ್ವರಸೆಯಿಂ ಕರ್ಣಾಂತಲೋಚನಂಗಳಂ ಕಚಕುಚಭಾರಂಗಳಿಂದಲಂ ಕಳಾಶಾಸ್ತ್ರಲಕ್ಷಣಮಂ ಕಟಾಕ್ಷವಿಲಾಸದಿಂದ ತೋರಿಸುವ ಗೌಳ ಮಲಯಾಳ ಘೋರ್ವರಿ ಮೊದಲಾದ ದೇವಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂಗಳನ್ನ ಪರಿಮಿತದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಚತುಸ್ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಾವೆಗಳಿಂದ ತರಿಸಿ, ನರವಾಲಕಂಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತ ರಾಜಹಿತವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವೆನೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯುಳ್ಳ ರತ್ನನಿಧಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಮಹಾವರ್ತಕನಿಂದ ಸಂತೋಷ

ಭರಿತನಾಗುವೆಂ, ರತ್ನ ಭೃತ್ಯಜನಂಗಳೊಳಂತರಂಗನಾಗಿ ವಟ್ಟುಣ ನಗರ
 ಪುರ ಗ್ರಾಮ ಪುಟಾಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಗಳ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ
 ಚಾರಮುಖವಿಂ ಮನ ಗಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸುತ ಚೋರರಂಬವರಂ ಕನ
 ಸಿನೊಕ್ಕುಗವಂತೆ ಪುನಃಕುಗ ಗಾಕಾಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಯಮಂ ಸಾಧು
 ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಜಗದ ವಿಚಾರವಲ್ಲವಂ ತಿಳಿಯುತ ವರಾಜಗೋಪ್ಯ
 ಪಂತ್ರಂಗಳಂ ನಾನಾಭೇದೋಪಾಯವಿಶೇಷಗಳೆಂದೆಡೆ ವಹಿವಾಲಂ
 ಗಂತರಂಗದೊಳೆ ಬಿನ್ನವಿಸುತ ಭೂವಾಲನ ಹೃದಯವೇ ರೂಪುಗೊಡಂ
 ಲೆ ವಿನಯದಿಂ ನಿವರ್ಣಧರ್ಮದೊಳ್ ನಡೆಯುತ ರಾಜಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏ
 ಕಾಗ್ರಬಿತ್ತನಾದ ಕಾಲಚಕ್ರನಂಬ ತಳವಾರನಿಂದ ಸಕಲಜನರ ಮರ್ಮ
 ಕರ್ಮಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುತ್ತಂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾದಾಕ್ರಾಂತರನ್ನಿಧಿ
 ರಿಸುವೆಂ, ಉದ್ಧತದಹಂಕಾರಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟುಮಾಡುತಂ, ವಹೀಂವೆನಂ
 ಲೆ ಭೋಗಮಂ ವೈಶ್ವಾನರನಂತೆ ಶತ್ರುವರ್ಗಂಗಳೊಳ್ ಕೋಪವಂ ಧಂ
 ಪಧರನೆಂತೆ ಧರ್ಮಪುರವಂ ಸಿಯುತಿಯಂತೆ ಸೇನಾಸಹಾಯಮಂ ವ
 ರುವಂತೆ ಗಾಂಧೀಯವಂ ಗಂಧವಾಜನಂತೆ ಶೀಘ್ರಕಾರ್ಯಸಿರ್ವಾ
 ರಮಂ ಕುಬ್ಜರನಂತೆ ನವಸಿಧಿಸಮೃದ್ಧಿಯಂ ಈಶ್ವರನಂತೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ
 ಮಂ ತಾಳಿ ದಿಕ್ಕುಲಾಂಶಗಳಿಂದ ಭೂಮಂದಲ ರಕ್ಷಣದೀಕ್ಷೆಯಂಕೊಂಡು
 ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾನಿನನಾಗಿ ಧರಣಿಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರು
 ತಿರ್ವನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಇವು ಕುಂದಲಿಶಯುಬಂಧವರಶಾಸ್ತ್ರಂತರಿಕಭವಾಬಂಧಲ
 ಪ್ರಮುಖ ಸಿಲಿಲ ಸುರವರ ಪಾರಿಭವಮುಖತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ ಮುಂ
 ದ ವಿಬುಧನ ನಿವೃತ್ತಿ ಕೋಪಂವಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪೆ
 ರಿಮಂದಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಲಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
 ಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸಕ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ
 ಸರಸಕವಿತಾ ನಿವೃತ್ತಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯ ಘಟಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ
 ಜಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧಸುಭನ ಭುರುಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಕವಿತ್ರ ಆಶ್ರೇಯ
 ಸಗೋತ್ರ ಅಪ್ಪರಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪು
 ತ್ರ ಸರಸತಿಲರದ ಮಹೀಶೂರಪುರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಬಡೆಯ
 ರವರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸಂಗಂಧಿಕಾಪರಿಣ

ಯಮೇವ ನವೀನಕೃತಿಃ ಸರ್ಗ ಸರಪಾಲವರ್ಣನಮೇವ ಪ್ರಥ
ಮಾಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಂ.

ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮುಂದಿಕಾಂಬಾಬ್ಧಿನಮಃ|| ಇಂತು ಸುಂದರರುತ್ತರರು
ವ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಮಾನು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಭಾತಸಮುದೋಳ್ ವಂದಿ
ಬೃಂದ ಜಯಜಯಾರಾಧನಗಳಿಂದ ನಿಂದೆಯು ತಿಳಿದು, ರಾಮನೊಡನೆ
ಮಹರ ಮತ್ಸ್ಯ ಕುಟು ಚಕ್ರಾದಿ ಪುಣ್ಯಪ್ರಣವಾದ ರೇಖೆಗಳೊಡನೆ
ವ ಕರವಪ್ಪುಗಳಂ ನೋಡಿ, ನಿಜಕುಲದೇವತೆಯು ಬರೆದಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ
ಚಿತ್ರವಟವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರು
ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯುಗ್ಮದ ದರ್ಶನಗೈದು, ವಿಮಲದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಿಜಮುಖ
ಪಂಕಜವಂ ನೋಡಿ, ಫಲಪ್ರಸನ್ನಮೊದಲಾದ ಕುಳವಸ್ತುಗಳ ನುಲಿಸಿಕೊ
ಗಿ ಸುಂದರಿಯರಾದ ಮಂದಯಾನೆಯರೂ ತಂದಿರುವ ಮಣಿಕಲಕಗಳಲ್ಲಿ
ತುಂಬಿದ ವನ್ನೀರಿಂದ ಮುಖಮುಟ್ಟು ನಂಗೈದು, ಗೊಡ್ಡವಾರರಿಂದ ಸುಲಾಭ
ಕಾರರಡಸ್ತೆವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಮಹಾಮಾತೃನೊಡನೆ ಮಲ್ಲಮ
ಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲಾಸಿಮಿತವಾದ ಮುಟ್ಟುನಗ್ಗುರವಂ
ಪೊಕ್ಕು ಪರಿಮಿತಜನದಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಕಪೂರವುಗಳಂ
ದ ಪರಿಮಳಸುವ ನಿರ್ಮಲೋದಕವಂ ಸುವರ್ಣಕಲಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಕೆಲವು
ಲದೋಳ್ ಚಾಮರಂಗಳಂ ಬೀಸುವಂತೆ ಎರೆಯುವ ಪಲ್ಲದಪಾಣಿಯರ ಮು
ಣಿಕಂಕಣರುಜತ್ತಾರಮಂ ಕರ್ಣಾನಂದಕರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತ, ಮುಟ್ಟುನವಂ
ಮಾಡಿ, ಧೌತವಾದ ದುಕೂಲವಂ ಧರಿಸಿ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲಮೋಳ್ ಕಳಂಕ
ವೆನೆವಂತೆ ಮುಖಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿತಲಕವನ್ನಿಟ್ಟು, ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಂ
ಸಾಂಗವಾಗಿ ರಚಿಸಿ, ರಾಗಯುಕ್ತವಾದ ವಧೂರವಾದ ಪುರಾಣವಂ ಕೇ
ಳುತ್ತ, ಕುಲದೇವತೆಯು ಮೊದಲೋಪಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ,
ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಜನಗಳೊಡನೆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯನ್ನೆದ್ದು, ಭಜ್ಯ
ಭೋಜ್ಯ ಚೋದ್ಯ ಲೇಹ್ಯ ಪಾನೀಯಗಳೆಂಬ ಪಂಚವಿಧಂಗಳಾದ ಮ

ಧುರಾಹಾರಂಗೆಂಡು, ಘುಮಘುಮಿಸುವ ಗಂಧದಿಂ ಗಮಗಮಿಸುವ ಪು
 ನ್ವಮಾಲೆಗಳು ಥಳಥಳಿಸುವ ರತ್ನ ಭೂಷಣಂಗಳು ಮಿರಮಿರನೆ ವಿಂಚು
 ವ ಪೀತಾಂಬರಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ, ರನ್ನದ ಹಾವುಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ, ಮಾ
 ಣಿಕ್ಯಮಯವಾದ ಅಸ್ಥಾನವಂಚವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಭವಪೀಠದೊಳ್ ಕು
 ಳ್ಬರ್ದ, ಬುದುಕಡೆಯೊಳ್ ವಿಚಿತ್ರ, ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಂಗಳುಂ ಧರಿಸಿ, ಚಿ
 ತ್ರರದಿಂ ಬರೆದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತಿರುವ
 ಸಾಮಂತಭೂಪಾಲಮಂಡಲದಿಂ ಸಾಂದ್ರವಾದ ಸಕಲದೇಶಗಳ ಲೆಕ್ಕವ
 ನೊಕ್ಕುಣಿಸುವ ಕರಣಿಕರಿಂ, ಚನ್ನದ ರನ್ನದ ಚಿತ್ರಗಳುಂ ಪಿಡಿದು ದೇಶಾಧಿ
 ಕಾರಿಗಳವರು ಇವರು ನೇನಾಪತಿಗಳು ಇವರು ಕಪ್ಪವನೊಪ್ಪಿಸುವ ಮಂ
 ಡಲೇಶ್ವರರು ಇವರು ಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳುಂ ತಂದಿರುವ ಘನವರ್ತಕರು ಪರಾಂ
 ಬರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಾಕೆಂಪು ಬಿನ್ನೈಸುವ ಅವಸರದ ಗುರುಕಾರರ ಕೋ
 ಲಾಪಲದಿಂ, ಪುರೋಭಾಗದೊಳ್ ವಿಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗವಾದ್ಯಂಗಳುಂ
 ಮೇಳವಿಸಿ, ನರ್ತನವು ಮಾತುತ ಜೌವನದ ಜಗ್ಗು ನಿಗ್ಗುಗಳುಂ ತೋ
 ರ್ವ ವೇಶಿಯರ ಸಂಗೀತರವದಿಂ ಕುಲಕ್ರವಾಗತಮಾದ ಬಿರುದಪದ್ಯಗಳ
 ಳನ್ನುಗ್ಗಡಿಸಿ ಜಯಜಯ ಮಹಾರಾಜ ಪರರಾಯರಗಂಡ ವಿಜಯಾಭವ
 ಎಂದು ಭಟರುಗಳೊಬ್ಬಗೂಡಿ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕೈವಾರವಂ ಮಾಡುವ ಮಹಾ
 ಧ್ವನಿಗಳುಂ ದಲಂ, ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶದೊಳ್ ಮಿರೆಂದು ಮೊರೆಯುವ
 ಪಣವ ನಿನ್ನಾಳ ಡಿಂಡಿಮ ಕಾಡಳು ಭೇರೀಭಾಂಕಾರಾದಿಗಳುಂ ಮುಖರಿತ
 ಮಾಗಿ, ಸುಧರ್ಮಸಭೆಯಂತೆ ಇರುವ ಮಹಾಸ್ಥಾನದೊಳ್ ಮಹೀಮದೊಂ
 ದ್ರನೆನಿಸುತ್ತ ಒಡೊಲ್ಲರಗಂ ಗೊಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನ
 ದಿಂದ ವನಪಾಲಕರು ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ವಿಚಿತ್ರಫಲಪ್ರಪ್ನಂಗಳುಂ ತೆಗೆದು
 ಕೊಂಡು ಬಂದು ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂದು ದೌವಾರಿಕರಂ ಕುರಿತು
 “ಎಲೈ ರಾಜದೂತರುಗಳರಾ ! ಕೇಳಿ, ನಾವು ಅರಸಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾಯೋಗ್ಯ
 ವಾದ ವಸಂತಕವನವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನವನ ಪಾಲಿಸುವ ವನಪಾಲಕರು, ಈಗ
 ರಾಯನಿಗೆ ಬಿನ್ನಹವಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಿದೆಯಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮ
 ಹಾರಾಜನಿಗೆ ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವುಂ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕು ” ಎಂದು ವೇಳದ
 ವನಪಾಲಕರ ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜಭಟ್ಟರು ಓಲಗತಾಲೆಯ ಮುಂಭಾಗ

ದೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಗುರುಕಾರನಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ತಿಳುಹಿಸಲಾ ಗುರು ಕಾರನು ಭೂಪಾಲನಿಗೆ ಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕೈಮುಗಿದು, “ಸ್ವಾಮಿ! ವಸಂತೋತ್ಸಾಹವಂ ಪಾಲಿಸುವ ವನಪಾಲಕರು ಪಾದಾರ್ಥ ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ಕಾದಿರುವರು” ಎಂದು ವಿಷ್ಣು ಪನಂಗೈಯ್ಯಲಾ ಮಹಿಷಪಾಲನು— ಅಷ್ಟಾವಧಾನದಿಂದಿರುವನಾದಕಾರಣ ಈ ಗುರುಕಾರನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಹುಬ್ಬಿನಿಂ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಗುರುಕಾರನು “ಬುದ್ಧಿ” ಎಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ರಾಜಮಂದಿರದ್ವಾರದಲ್ಲಿರುವ ವನಪಾಲ ಕರಂ ರಾಯನಭಿಮುಖಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎರಾಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾ ತಂಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಹಾರಾಜನು ವನಪಾಲಕರಂ ಕರುಣಾಕಟಾ ಹ್ತದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿ, ವನಪಾಲಕರು ಕವ್ವವಾಗಿ ತಂದ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನವ ಲೋಕಿಸಿ, ವಡ್ಡತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಗಳು ಪುಷ್ಪಗಳು ಏಕಕಾಲದ ಲಾಗಿರುವುವು. ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ವನಪಾಲಕರಂ ಕಡೆಗಂಣುಗೆ ಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಎಲೈ ವನಪಾಲಕರುಗಳರಾ ! “ಇದೇನುನಿಮಿತ್ತದಿಂದೀ ಸಕಲಜಾತಿಯ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳೂ ಒಂದೇಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಂ ತೋಷವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿವೆ” ಎಂದು ರಾಯನು ಕೇಳಲು. ಈ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನೇ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆವು. ವಿಚಿತ್ರ ಕುಸುಮಫಲಂಗಳಂ ವ ರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ವನಪಾಲಕರು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು. ಆ ರಾಯನು ಮ ನದೊಳಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನದೆಂತೆನೆ— ಮಾರ್ಕಂದ ಕುರವಕ ಅಶೋಕ ಚಂಪಕ ಪಾಟಲಾದಿ ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಸನವಾಗುವಂತೆ ಜಾನ್ಮ್ರವಂ ತಿಳಿದು ದೋಹಳಂಗಳನೇನಾದರೂ ರಚಿಸಿರುವರೆಂಬೆನೆ? ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ತೃಣವೂ ಚಲಿಸದೆ ಇರುವಾಗ ಇಂತಿರ ಲಾರದು. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಲಾಸವತಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಪುಷ್ಪಾ ಚಯಕ್ಕೋಸುಗ ಏನಾದರೂ ವಸಂತವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿರಲಾ ಪಲ್ಲವಾಧರಿಯ ರ ವಚನಂಗಳಿಂದ ಆಲಿಂಗನದಿಂದ ಪಾದತಾಡನದಿಂದ ಮುಖಮಾರುತದಿಂದ ಪುಷ್ಪನುವ ಫಲಿಸುವ ತರುಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಗುಣವತಿಯು ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ ಸಕಲ ಕಲಾವಿಲಾಸವೂ ನನ್ನ ಹ ವಾರ್ಥಮಾದಕಾರಣ ನಾನರಿಯದೆಂತೆ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವೆಗಳ

ಗೂ ದುಸ್ಸುವೇತನವಾದ ವನದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಿಯಾದ ಲೋಚನೆಯೂ ಸಂಭವಿಸದು. ಇದು ಮೂಲನೂತನ ವಿಚಿತ್ರವೆಂಬ ಲೋಚನೆಯೇ, ವನಪಾಲಕರು ಪರಾಧರನು, ಅತ್ತಿ ಬಿಡಿಕೆ ವಿರೂಪನೇನೆಯೂ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಡಲೂ ನೂತನನು ಕರಗಲು ನೂತನನೇನೆಯೂ- ಎಲೈ ಭೋಗದೇವನೇನು! ಈಗ, ನಿನಗೆ ವಿಲಾಸವೂ ನನಸಾದ ವೇದವನಕ್ಕೆ ಓರ್ವ ಮಹಾಪುರುಷನು ಬಂದನು. ಯೋಗಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಮಹಾತ್ಮರು ನನ್ನಿವನುಕೂಡಾ ನಿನಗೆ ದಾತ್ರ ಪನವು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ನಿನಗೆ ಆ ವಿಚಿತ್ರವಿವನು ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ಲೋಕವು ನೋಡಿ ಉಪವನದ ಪ್ರವೇಶವು ಬಿಡು. ಇವನು ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ವನದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ತರುಗಳೂ ಮಹಿಗಳೂ ಮೊದಲಾದ ಲತೆಗಳೂ ದ್ರಾವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಾಯಮಾನವಗಳೂ ನೋಡುತ್ತ ಚಂದ್ರನೋಪರದ ಸಮಾನವೆಲ್ಲವೂ ಸಂತೋಷಭರಿತವಾಗಿ ಅದರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಶಿಲೆಗಳಿಂದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ದೇವಾಲಯದೊಳ್ ಸಕಲ ಸ್ತಂಭಗುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಮರಕತಕಾಂತಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ರೂಪವು ಕಂಡು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದ ಸಮಾನವೆಲ್ಲವೂ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿದಂತೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಗೊಂಡು ಮುಹೂರ್ತ ಧ್ಯಾನವು ಮಾಡಿದ ದೇವಾಲಯದೊಳ್ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ದೇವಿಯ ದರ್ಶನವಾಗೊಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಇದೊಂದು ನೂತನವು ಇನ್ನೊಂದರೂ ವಿಶೇಷವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ವಲಿಸಬೇಡಿರಿ. ಎಂದು ವನಪಾಲಕರು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನಹವಾಗೆಯ್ಯಲಾಗ ದೂರದರ್ಶಿಯಾದ ಮಹಾರಾಯನು ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬದ್ಧಿಯ ಮೂಗಮು ನೋಡಲು, ಆ ಸುಬದ್ಧಿಯು ರಾಯನ ಸ್ವರೋಭಾಗವಲ್ಲ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು, “ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೆ ! ಈ ವಿಚಿತ್ರಫಲ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಗಳೂ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಹೃದಯವು ಸಂತೋಷಭರಿತವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಗಳು ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿತನವು ಮಾಡುವಂತೆ ನಿನ್ನಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಲಿದೆನೇ. ಈ ವಿಚಿತ್ರವು ಮಹಾರಾಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾದುದೆಂದು ನಿನಗೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿಯ

ವರು ಇದಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಭಾವನೆಯು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಮಹಾಸಂ
ತೋಷಕಾರಣವಾಗುವುದು" ಎಂದು ಬೇಳುವ ರಾಜಹಿತಾರ್ಥಿಯಾದ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯು ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ ಎಲೈ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯು ನೋ
ಡಿ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದೆನು. ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
ಸಿದೇನೆ. ಈಗ ರತ್ನಪುರವು ಅಲಂಕೃತವಾಗಲಿ, ರತ್ನ ಗಜ ತುರಗ ವಡಾ
ತಿಗಳು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಲಿ, ರಾಜಮಾರ್ಗಗಳು ರತ್ನ ಭೂಷಣವಾದವುಗಳ
ಿಂದ ಅಲಂಕೃತಗಳಾಗಲಿ, ವೇದನಂಸನ್ನರಾದ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರು ಜಲ
ಪೂರ್ಣಸುವರ್ಣಕುಂಭಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಅನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತೆರಳಲಿ,
ಇದಲ್ಲದೆ ನರ್ತನಪಾರಿಹಾಸಕರು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಪರಿವಾರಗಳು ದಿ
ವ್ಯದುಕೂಲಾಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ತಮ್ಮತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವ್ರಕಾಶಂಗಳ್ಯು
ಲಿ, ಉತ್ತಮಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಕಟ್ಟಿ ರತ್ನಕಲಕದಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ರಥವು ರಾ
ಜಮಂದಿರದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದಿರಲಿ, ನಾವು ಶುಭಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮ
ಹಾಪುರುಷನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ವಸಂತವನಂ ಕುರಿತು ಹೊರಡುತ್ತಲಿ
ದೇವೆಂದು ರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಟ್ಟು ಜತ್ತೋಲಗದಿಂದಿದ್ದು ನಿ
ಜಾಂತಃಪುರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲಾಗಿ, ಈಗ ರಾಯನು ಅಂತಃಪುರವಂ
ಕುರಿತು ಬರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಸ
ರ್ವಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತೆಯಾಗಿ ರತ್ನ ಕಲಕದಲ್ಲಿ ಪನ್ನೀರಂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು
ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯು ಹಿಡಿದು ಅಂತಃಪುರದ ಒಳಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ
ಖೀಜನರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಯೋ ಎಂಬಂತೆ ನಿಂತಿರಲಾಗಿ, ಕಾಂತಾಮನೋಹರನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾ
ಯನು ತನ್ನ ನೇತ್ರಚಕೋರಂಗಳಿಂದ ತನ್ನ ರಾಣಿಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯ
ಪಾನಂಗೆಯ್ಯುವಂತೆ ಹರ್ಷಭಾವಸಿಂ ನೋಡುತ್ತ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇ
ಶಿಸಲು, ರತ್ನಪುರಾಧೀಶನಿಗೆ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯನ್ನತ್ತಿ ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಪಾ
ದವದ್ರಂಗಳು ತೊಳೆದು ಶೇಷತೀರ್ಥವಂ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ
ಮ ಮಾಡಿ ರಾಯಂಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವಂ ಕೊಟ್ಟು ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ ರತ್ನವ
ರ್ಯಂಕದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಳ್ಕುರಿಸಿ, ತಾನು ಕರಸರೋಜಂ
ಗಳಂ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಜರ ಕೆಲದೊಳ್ ತಲೆನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ

ರಾಣಿಯ ಕರವಂ ನಿಜಕರದಿಂ ಪಿಡಿದು ತನ್ನಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಣಿಯು ಗಲ್ಲವಂ ಪಿಡಿದು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ತಕ್ಕೈಸಿ ಕರ್ಪೂರತಾಂಬೂಲವಂ ಚರ್ವಿಸುತ್ತ ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿರುವ ರಾಯನ ಮುಖಮಂಡಲವಂ ನೋಡಿ ಈಗ ಭೂಕಾಂತನಂತರಂಗವು ಬಹು ಹರ್ಷಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಮಹರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಭೂಪಾಲನಂ ಕುರಿತು ಅತಿಮಧುರವಾಗಿ ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ ಎಲೈ ಧರಾಧೀಶನೆ ನಿನ್ನ ಮುಖ ವಿಕಾಸವಧಿಕವಾಗಿದೆ ಇದರ ಕಾರಣವಂ ನನಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾವೂತಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂ ಗುಣವತಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ, "ಎಲಾ ಶೋಭನಾಂಗಿಯೇ ! ಸಂತಾನಾರ್ಥಮಾವ ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೂತನವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿದನಾದಕಾರಣ ಸಕಲ ವ್ಯಸನಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮಾರ್ವರ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂಬೆಯಾ— "ನಮ್ಮ ವಸಂತವನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಬಂದಿರುವನು. ಆತನನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಆತನ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರೆ ನಮಗೆ ಸತ್ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆತನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪಡ್ಕತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೆ ಆಗಿವೆ." ಎಂದು ನುಡಿದು ವನಪಾಲಕರು ತುಂಬೊಪ್ಪಿಸಿದ ವಿಚಿತ್ರಫಲಕುಸುಮಗಳಂ ನೋಡುವನಂಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಲಾ ಫಲಕುಸುಮಗಳಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು, ರಾಯನಾಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವುಂಟೇ ಎಂದು ಸಂತೋಷಭರಿತೆಯಾಗಿ ಅಂಕುರಿಸುವ ಲಜ್ಜಾವಿಶೇಷದಿಂದಕ್ಕುವ ಮುಖವಿಲಾಸದಿಂ ತನ್ನ ಕಾಮಿತಾರ್ಥವು ಕೈಗೂಡಿತೆಂದು ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಹರ್ಷವಿಶೇಷದಿಂದಿರುವ ರಾಣಿಯರೊಡನೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಿಂತೆಂದನು.— "ಎಲೆ ರಾಣಿಯೇ ! ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಂ ನಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯಾಣವಂ ತೆರಳುವೆನು. ನೀನು ಮಿಂದು ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪದ್ಮನೋವೇತವಾಗಿ ಪಾಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನದೀಪಸ್ತಂಭಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಣಾದೀಪಂಗಳ

ಳನಿಬ್ಬ ಸುವರ್ಣಪೀಠವಂ ಮಡಗಿ ರತ್ನ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಘೋಷದಕವಂ
ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಅಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿವೈಯಾಗಿರು”
ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತನಾಗಿ ಶು
ಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಇಸ್ವದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ರಥಾರೂಢನಾಗಿ ಸಕಲ
ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ವನಂತವನವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳ, ಮಾರ್ಗದೊಳ್ ಶುಭ
ಸೂಚಕಂಗಳಾದ ಶಕುನಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಒಂದು, ಉಪವನದ ಬಾಗಿಲ
ಲ್ಲಿ ಉದಯಪರ್ವತದಿಂದಿಳಿದುಬರುವ ಸೂರ್ಯನೋ ಎಂಬಂತೆ ರಥದಿಂ
ದಿಳಿದು ಸಕಲ ಪರಿವಾರವಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರೊಡಗೂ
ಡಿ ಪೌದರ್ಭಾರದಿಂದಲಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಸರೋವರದ ಸಮೀಪವನ್ನೆದಿ
ವನದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂತಸರ್ವಾಂಗನಾಗಿ ಪದ್ಮಾಸನಾಸೀನನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲ
ನಾಗಿ ನಾಸಾಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಂ ವಹಿಸಿ ಚಿನ್ಮುದ್ರೆಯಂ ತಾಳಿ ಅವರದೂ
ರ್ವಾಸನಂತಿರುವ ಮಹರ್ಷಿಯ ದರ್ಶನಂಗೈದು, ಭಕ್ತಿವಿಕ್ರಿಯಪರವಶ
ನಾಗಿ ಈ ದಿವಸವೇ ಶುಭದಿವಸವು ಈ ದೇಶವೇ ಕಾಶಿ ಮೊದಲಾದ ಜ್ಞೇ
ತೃವು ಈ ಮಹರ್ಷಿಯ ಪರಶಿವನೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮಂ
ಗೈದು ನಾನಾಸ್ತುತಿಗಳಾದ ಸ್ತುತಿಚಲಾಗ ಮಹರ್ಷಿಯು ಭೂತಭವಿಷ್ಯ
ವೃತ್ತಮಾನಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದವನಾದಕಾರಣ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಕರುಣಾದೃ
ಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ವೇದೋಕ್ತಮಂತ್ರ
ವಿಶೇಷದಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಕುಳ್ಳಿರಬಹುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಕೃ
ತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ಕೆಲದೊಳ್ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕು
ಳ್ಳಿದು ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನದೆಂತೆನೆ—
ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ನಿಮ್ಮ ಭಾವಮು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠವಾ
ಸುದೇವ ಗೌತಮ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಭರದ್ವಾಜರು ಮೊದಲಾದ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ
ತಾವು ಯಾರೋ ಎಂದು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಂಗೆಯ್ದ ನನ್ನ ಮನದ ಸಂ
ದೇಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾ
ಪನಂಗೆಯ್ಯಲು, ಆಗಲಾ ಮುಖೇಶ್ವರನು, ಅರ್ಧನಿಮಿಶ್ರಿತನೇತ್ರನಾಗಿ
ನಿಜಗುರುವಾಪಾರವಿಂದವಂ ನೆನೆದು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಮಹೀ
ಪತಿಯೆ ! ನೀನು ಕೇಳುವೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗುತ್ತರವಂ ಪೇಳೈನು ಕೇಳೈ:— ಕು

ಲವರ್ವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಪುಣ್ಯವಾದ ಹಿಮವಂತನೆಂಬ ಪರ್ವತವಿರುತ್ತಿ
ಹುದು. ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪಾದ
ಪಲ್ಲವನಂಚಾರದಿಂದ ಪರಮಪಾವನಂಗಳಾಗಿಯೂ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳಂ
ಸ್ತರಣವಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಪರಿಹಾರಂಗೈವ ಗಂಗಾನದಿಯ ತರಂಗಂಗಳ ಸಂಗ
ದಿಂ ಶೀತಳಂಗಳಾಗಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಗಳಿಗೆ ನಿಯಾಮಕರಾದ
ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೂ ತಪೋಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಿರುತ್ತಿರುದು
ವು. ಅಂತಿರ್ದ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರೂಪದಿಸ್ವಾಮಾರ್ಗದಿಂ ತಪವಂ
ಕೈಕೊಂಡಿರುವೆನು. ನನ್ನಂ ವಾಮದೇವನೆಂದು ಬುಕ್ಕಿಗಳಾಡುವರು. ಈ
ಗ ನಾನು ಗುರುವರ್ಯನಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಕ್ಷೇ
ತ್ರಗಳ ದರ್ಶನಂಗೈವೆನೆಂದುದ್ಯೋಗಿಸಿ, ನೈಮಿಶಾರಣ್ಯ ಕಾಶಿ ಅವಂತಿ
ಗಯಾ ಪ್ರಯಾಗ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವೆ ಆದಿಯಾದ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳ ದರ್ಶನಂಗೆ
ಯ್ಯುತ್ತ ಅಳಿಕನಂದ ಸರಯು ಯಮುನೆ ಫಲ್ಗುನಿ ಶೋಣ ನರ್ಮದೆ
ಮೊದಲೊಂಡ ನದೀನದಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಬರುತ್ತ,
ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖನಿಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಆದ್ಯಂತಂಗಳಂ
ದ ಆದಿನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಶಯನಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಂತರೀವಂಗಳಂದೊಬ್ಬ
ಪುರಹರನ ವಿಹಾರಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾರ್ಶ್ವಭಾಗಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ, ಪರ
ಮಪಾವನೆಯೆನಿಸಿದ ಕಾವೇರಿಯ ಕೆಲಬಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ದೇವಗಂಗೆಯ ಸ
ವಿಾಪವನ್ನೈದಿ ಕಾವೇರಿಸೌಭಾಗ್ಯವಂ ತಿಳುವಂತೆನೆ ನಾರಿಕೇಳ
ಕ್ರಮುಕತರುಗಳಂ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಅಸ್ತ್ರಶಾಲೆಗಳೆಂಬಂತೆ ಎಡೆಗೊ
ಡದೆ ಬೆಳೆದ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುಪನಂಗಳು, ಸತ್ಪುರುಷರಂತೆ ಫಲಾತಿಶಯದಿಂ ಬ
ಗ್ಗಿದ ಬಾಳೆಗಳುಂ ತೊಗುವ ಶಾಲಿವನಂಗಳುಂ, ಕುಸುಮಿತಫಲಿತಂಗಳಾದ
ಉದ್ಯಾನಸಹಸ್ರಂಗಳುಂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಗಂಧದ ವನಂಗಳ
ಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ
ಯೂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ವಿಲಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲುಂ, ಇದಲ್ಲದೆ
ಚೆಂಡ ಮುಂಡ ಮಹಿಮಾದಿರಾಕ್ಷಸರಂ ಬುಡನದೊಳ್ ಖಂಡನಂಗೈದು
ಲೋಕರಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಿ
ನ್ಯಾಸಗಳು ಸಕಲಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷೆ

ತೆವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಿಮವಂತೆದಂತೆ ನಿನಗೆ ಸಂತೋಷ
ವೆನಿಸಿತು. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ದೇವಿಯದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಬಂದೆನು. ಈ ಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಶರೀರರಕ್ಷಣ
ದಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮಂಥ ಮುಖಗಳ ಕುಳಲಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂ
ದೇನುಕಾರ್ಯ? ನೀವು ರಾಜವಂಶಸಂಭವರು. ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳೂ
ಗಿಭೂಮಿಯು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡ
ಬಲ್ಲೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವಿಚಾರವು ಮುಖಗಳಿಗೆ ಪ
ರಮಾವಶ್ಯಕವು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಮುದೂರ್ತಪಾತ್ರಧ್ಯಾನವು ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ, “ಈ ರಾಯನು ಮಹಾಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯು. ಈ
ತನ ಸದ್ವರ್ತನೆಯಿಂದಲೂ, ಈಶಾನುಗ್ರಹಬಲದಿಂದಲೂ ರಾಯನಿಗೆ ಸು
ಪುತ್ರನಾಗುವನು. ಆ ಪುತ್ರನು ಧೈರ್ಯಪರಾಕ್ರಮಗಳು ಮೊದಲಾ
ದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಸಕಲ ಸಾಧನವೆನಿಸುವ ಪರಿಯಂ
ತಿಯಾದ ಶಕ್ತನಾಗಿ ಸಕಲಭೂಮಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ
ಕುಮಾರನಿಂದ ಅನೇಕ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವವು,” ಎಂದು ತನ್ನ
ಹೃದಯದ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ರಾಯನು ನೋಡಿ
ಬಂದಾನೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನು, - ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ ! ನಿ
ನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಾರಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೇವ.ವೆ? ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣದ
ಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾವರಿವಾರಂಗಳಿಗೆ ಸುಖವೆ ? ನೀನು ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾ
ಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ ? ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುವೃಷ್ಟಿಯಾ
ಗುವುದೇ? ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದಪರಿವಾರವು ನಿನಗೆ ಹಿತವಾಗಿರುವುದೇ?”
ಎಂದು ರಾಯನ ಕುಳಲವು ಕೇಳಲು, “ಎಲೈ ತಪೋನಿಧಿಯೆ ! ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ನಿನ್ನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹವು ಈಪರಿಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆ
ವುದೊಂದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಾನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾ
ಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದು ಕರಗಲಂ ಮುಗಿದು ಭಕ್ತಿವಿನಯಗಳಿಂದ
“ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನೀವು ನನ್ನ ಗೃಹವು ಪಾವನವು ಮಾಡಲೋ
ಸುಗ ಭಜಯಂಗೈದು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಅಶೀರ್ವಚನವು ಕೊಟ್ಟು ರತ್ನ
ಪುರನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನವು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಮನಬಂದಂತೆ

ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೋಸುಗೆ ತೆರಳಬಹುದು” ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನನುಗೆಯ್ಯಲಾನಾತಂ ಕೇಳಿ ಆ ತಪಸ್ವಿಯು “ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ನಾವು ವಾನಪ್ರಸ್ಥರು ಕೆಂವಮೂಲಫಲಾಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಧರ್ಮವು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವುದುಚಿತವಹುದೇ?” ಎಂದು ಆ ತಪೋರಾಶಿಯು ಪೇಳಲಾಗಿ, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನಿಂತೆಂದನು— “ಎಲೈ ವಿಜ್ಞಾನನನಂಪನ್ನರೆ ! ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟುದು ಉಚಿತವೇ ಸರಿ, ಆದಾಗ್ಗೂ ನೀವು ವನಾಂತರಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಶಾಲೆಗಳಂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳಂಗಳಿಗೆ ರಾಜರುಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅವರಂ ನೀವು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡುವುದುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಂಥ ಋಷಿಗಳು ಪಟ್ಟಣಂಗಳ ಸಮಾಪಂಗಳಂಕುರಿತು ಬಂದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನಾಳುವ ರಾಯರು ಇದಿರುಗೊಂಡು ಅಘ್ಯಾಪಾದ್ಯಾಚಮನಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಯುಗಧರ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮರುಗಳಿಂದ ಅಮೋಘಾಶೀರ್ವಚನಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧರ್ಮ ಬೇಡಿದ ವರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಾಜರಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಅವರ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರಗಳೆಂಬ ಅರಿವಿಡ್ವಾರ್ಗಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ರಾಜಧರ್ಮನೀತಿನಾರ್ಗಂಗಳಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವುದು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ಜನಕಮಹಾರಾಯ ಮೊದಲಾದ ರಾಯರ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಗೌತಮಾದಿವರಮುರ್ಖಿಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿ ಸಕಲೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಪಡೆದು ಆ ಜನಕಾದಿರಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಕಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿಬರಾದಕಾರಣ, ಸೇವಕನನೇಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಕೃತಾರ್ಥನನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಮ್ರಾಟಂಗಳಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ರಾಯನ ವರಮುಖಕ್ಕೆಯನ್ನೋಡಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ನಿನ್ನ ಮನಶ್ಚಿದ್ಧಿಗೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿದವು ಅದೇಮೇರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುವೆನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನೀಯಲು, ಆ ಮಹಾರಾಯನು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಸಕಲ ಪರಿಜನದೊಡನೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನಂ ಬಿಜಯಂಗೆೈಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿ

ತು ಎಯ್ಯಿದನು. ಆ ರಾಯನು ಬಳಿಕ ಆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಾಗಿ ದಿವ್ಯಮಾಣಿಮಯವಾದ ಪೀಠವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ತನ್ನ ನಿಜಸತೀಸಮೇತ ನಾಗಿ ಪೋಷಣೋಪಚಾರವ್ರಾಜೆಯಂಗೆಯ್ದು, ಭೋಜನತಾಲಗೆ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಕರವನ್ನಿತ್ತು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದು, ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರಂ ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಯೋಗ್ಯವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಬಡಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಆಪೋಷನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಭುಂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿನಲಾವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲೈ ಅರಸೆ! ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಂ ಕರೆತರಿಸೆಂದು ವೇಳಲಾಗಿ, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ರಾಯನು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಆ ಜಲಂಗಳಿಂದಾತನ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆಯುವನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾದಂಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದೈನ್ಯಸ್ವರಸಿಂ ದ ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂ ರಾಯನ ಪತ್ನಿಯಂ ಆಮಹಾರಾಜನು ನೋಡಿ, ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ! ನೀನು ಉದ್ಭಾವನವ ಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನ ಜ್ಞೇ ಮವಂ ಕೇಳಿದುದೇಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಿನಗೆ ಫಲಿಸುವಂತೆ ಉಪಾಯವಂ ವೇ ಳುವೆನು. ನೀನು ಈ ವ್ಯಸನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಧೈರ್ಯವಂಕೊಂಡು ಸಂ ತೋಷದಿಂದಿರೆಂದು ಅಭಯವನಿತ್ತು ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ, ತಾವು ಭಿಕ್ಷೆ ಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಬಳಿಕ ಕೆಲವುಕಾಲ ಆ ರಾಯನ ಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಬಂದಾನೊಂದು ಶುಭದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗಸಹಿತವಾದ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿವ್ರದಮಾದ ಲಗ್ನವಂಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಆದಿನ ರಾಯನಂ ಕರೆದು, ಎಲೈ ರಾಯನೆ! ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗಸಹಿತವಾದ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣನಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ರಾಯನು ಪರಮಸಂತೋಷಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮಹಾವ್ರಸಾದವೆಂದು ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಮದೇವನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು— “ ಎಲೈ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕ ನೆ! ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುವುದು. ಅದೇನೆಂಬೆಯೋ? ಈಗ ಆದಿಶಕ್ತಿಯಾದ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೆಂದು ಮಹಾಮಂತ್ರವಂ ವೇಳುವೆನು. ಆ ಮಂತ್ರವಂ ನೀನು ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ

ರಹಸ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತದೇಕನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಜುಸಿದೊಡೆ ಆ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಅನುಗ್ರಹವುಂಟಾಗಿ ಆ ದೇವಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಸಂತಾನವು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸಂತಾನವಾದನಂತರ ಆ ಪುತ್ರನ ವಿಲಾಸವು ನೋಡುತ ಸುಖದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯುಂ ಕೈಕೊಂಡು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿರುವೆ.” ಎಂದು ವೇಳೆಲಾಗಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮುಂತೋಪದೇಶವುಂ ಪಡೆದು, ಅಬಳಕ ರಾಯನು ಆ ತಪಸ್ವಿಯುಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನೆ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಾನು ಇಹದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು; ಪರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವ ಉಪಾಯವುಂ ವೇಳೆಬೇಕೆನಲು, ಈ ನುಡಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು— ಎಲೈ ರಾಯನೆ! ನೀನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪುತ್ರನ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳಂ ನೋಡಿ, ಆ ಪುತ್ರನು ಪ್ರಬುದ್ಧನಾದಬಳಿಕ ಅವನಿಗೆ ವಟ್ಟಾಭೀಷೇಕವುಂ ಮಾಡಿ ನೀನು ನನಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಿಮವೆತ್ಸರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದೆಯಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮದೀಕ್ಷೆಯುಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾನು ತನ್ನಾಶ್ರಮವು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದನು. ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ.....ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನ ಕೃತಿಯೊಳ್ ವಾಮದೇವಾಗಮನ ಮಹಾಮುಂತ್ರಪ್ರತಿಪಾದಕವಾದ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ.

ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಯನು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಮೇರೆಗೆ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರ ಶುಭದಿನ ಶುಭವಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ ಆದವನೀಯ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿ ಯಥಾತಾಸ್ತ್ರಮಾಗಿ ಬೆಳಗಿನವಂ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಮೌನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೃತೊಂಡು ಜಗಜ್ಜನನಿಯೊಡನೆ ವರಮೇಶ್ವರಿಯಂ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಸಕ್ರಮದಿಂ ವೆಂಚೊವಚಾರ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಮಂತ್ರಪುನಶ್ಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಮಹಾಪುರುಷನ ಉಪದೇಶಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈತನ ದೃಢಭಕ್ತಿಯಂ ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು ಸಿಂಗವನ್ನೇರಿ ಮಗಳಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಳಾಗಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟು ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಾಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿ ರುಡಮಾಲಾಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಸಕಲಪುರಾಣಂಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಳಾಗಿ ರಕ್ತಬೀಜಂಜಂಡ ಮುಂಡ ಶುಭ ನಿಶಂಭ ವೆ ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಪದಾನವರ ಮರಣಂಕಾರವಂ ಮುರಿದು ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನಿತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ಲೋಕಮಾತೆಯೊಡನೆ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ರೂಪವಂ ತಾಳ್ದು ಆದಿಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಈ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಉಗ್ರತಪಸ್ಸಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಈತನ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪವಂತೊಡನೆಲಾ ರಾಯನು ಸ್ವಪ್ನಮಂ ಕಂಡು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡವನಂತೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಂ ಕಂಡು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಿದ್ದು ಸತೀಸಮೇತನಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗೆಯ್ದು ಸಾಕ್ಷಾಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗದ್ದದಸ್ವರದಿಂದ ದೇವಿಯಂಕುರಿತು ಅನೇಕವಿಧಪುರಾಣೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂಗೆಯುವ ಭಕ್ತಿವರವಶನಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿರುವ ರಾಯನಂ ದೇವಿಯು ಕರುಣಾದ್ರವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, “ಎಲೈ ಕುಮಾರನೆ! ನೀನು ಸ್ತುತಿಸಿದ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟಿಯಾದೆನು. ಈ ಪರಿಶುದ್ಧಗಳಾದ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳನ್ನು ಸಕಲ ಯುಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಂಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸುವರೊ ಅವರಿಗೆ ದಾರಪುತ್ರಾ

ದಿನಕಲಭೋಗಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ವರಮಜ್ಞಾಸಂಕಂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂ ದಯೆಮಾಡುವೆನು. ಇದಂತಿರಲಿ; ಈಗ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಬೇಡಕೊ” ಎಂದು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ಸುಚರಿತ್ರಗಾಯನು ಮತ್ತೊಂದು ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, “ಎಲಾ ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯೆ! ಎನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ವರಿಯಂ ನೀನರಿಯೆಯಾ? ಈ ಸಕಲ ಜನಂಗಳ ಹೃದಯಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿರೂಪವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸರ್ವಂ ತಿಳಿದು ನಟಿಸುವ ಕವಟನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರಿಣಿಯಾದ ಕಾವೇಶ್ವರನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ನಿನ್ನಂ ಕುರಿತು ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯಾದ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರವೃತ್ತವಂ ಬಿನ್ನೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆ? ಆದರೂ ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹವಂ ಲಾಲಿಸು, ಅದೇನೆಂದರೆ,— ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವಂ ನಾನು ಯಾವಾಗ ಭಾವನೆಯಂ ಗೈವೆನೋ ಅಗ ನನಗೆ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಕರುಣಿಸುವುದು. ಇದೇ ಎನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಎಂದು ರಾಯನು ಬಿನ್ನಹವಂ ಮಾಡಲು, ಆ ದೇವಿಯು ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ “ಎಲೈ ರಾಜನೇ! ನಿನ್ನ ಮನೋರಥಂಗಳಂ ಬಲ್ಲೆನು. ಅದೇಮೇರೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿವಂಶಪರಂಪರೆಗೆ ಕುಲದೇವತೆಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದೊಳ್ ಪೌತ್ರನಂ ಕಾಣುವ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತರಸಭರಿತವಾದ ಇಮಾಮ್ಲಾವಿನ ಹಣ್ಣಂ ಕೊಡುವೆನು. ಈ ದಿವ್ಯಫಲಾಸ್ವಾದನೆಯಿಂದ ಬಲಸಾಹಸಂಗಳು ಕೂಡಿ ದೇವಾಂಶನಾದ ಪುತ್ರನು ದಯಿಸುವನು” ಎಂದು ವರಮಾನ್ಯಗ್ರಹದಿಂದಾರಸಾಫಲವಂ ಕೊಟ್ಟು “ಎಲೈ ಗಾಯನೇ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶದಿಂದ ಸರ್ವದಾವಾಸವಂಗೈಯುತ್ತಿರುವೆನು, ನೀನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವೆಯೋ ಆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವಂ ಪೂರೈಸುವೆನು” ಎಂದು ರಾಯನಿಗಭಯವನಿತ್ತು ಮಿಂಚುಮುರೆಯಾದಂತೆ ಆಂತರ್ಧಾನವಂಗೈದಳು. ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾದ ಸಮಯವೇ ಶುಭಕಾಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಕೊಡಲೋಸುಗಂ ಆ ಫಲವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದಪೂರವಸ್ಪರವಾಗಿ ಹಸ್ತಂಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿ

ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ಸಲಾಸಾಸ್ವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಸತಿಪತಿಗಳೀರ್ವರೂ ಬಿಚ್ಚಾವಿಹಾರಗಳಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸಿದಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಈ ವೈಭವಂ ನೋಡಿ ಈಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾದ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ದೇವಾಂತಸ್ತರುಷನೊಬ್ಬನುದಯಿಸುವನು. ಅನೇಕ ಕಾಲಂಗಳಿಂದ ಅದಿದಂವತಿಗಳ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಿದುದು ಸಫಲವಾದುದು ಎಂದು ಸುತೋಷವೃತ್ತಾಂತಂ ಬಹುಕಾಲದಿಂ ಮಿತ್ರನಾದ ದಿನಕರಂಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಗುಣಸಂಪನ್ನೆಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಗರ್ಭಧಾರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರನಂ ಕಳುಹಿಸುವನೆಂದು ತೆರಳುವನೆಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ವಶ್ವಿವಾದ್ರಿಯ ಶೃಂಗವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದನು ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ.....ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜಮಹಾರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯನೆಂಬ ನವೀನ ಕೃತಿಯೊಳ್ ದೇವೀಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಫಲಪ್ರದಾನವೃತ್ತಿಪಾದಕವಾದ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ.

ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ

ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು “ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಈ ಮಾರನಾಗುವನು. ಆ ಕುಮಾರನು ಮಹಾಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಾವವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ನನ್ನಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವನು” ಎಂದು ಭೀತನಾಗಿ “ಈಗ ಜನಿಸುವ ಕುಮಾರನು ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಆತನ ಜ್ಞೇಮವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲನಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನು ಜನಿಸಿದ ನಂತರ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕಟಾಕ್ಷವಂ ಮಾಡುವನಾದ್ದರಿಂದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಸುರದ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುವೆನು” ಎಂದು ಬರುವಂತೆ ಉದಯಗಿರಿಯ ಅಗ್ರಭಾಗವಂ ಸೇರಲಾ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಜಗದೀಶ್ವರನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ರಾಜಕೀಯಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಗೋವು ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಂಡು, ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಜ್ಜನೆಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಳಿಕ, ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಅಸ್ವಪ್ರಧಾನರೊಡನೆ ಒಂದುಕಾಲದೊಳ್

ಸ್ತುತಿಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾದ ವಿಚಾರದಿಂ, ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೆ ಕುದುರೆಗೆ
 ಳಂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುವ ಮಾನವರ ಸಹಸ್ರವಿಧೋ
 ರನಿಂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದ್ವೀಪತರಂಗಗಳಿಂದ ವರ್ತಕರು ತಂದ ಜೀವರ
 ತ್ನಗಳ ವರಿದ್ವೇಗಳಂ, ಬಂದು ಸಮಯದೊಳ್ ನವರಸಭರಿತವಾದ ಕಾ
 ವ್ಯನಾಟಕಾದಿನಿರ್ವಾಣಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದುಸಮಯದೊಳ್ ಮಾಣಿಕ್ಯ
 ಮಯವಾದ ವೀಣೆಯಂ ತನ್ನ ಪಾಣಿಯಿಂದ ತಾನೆ ಗಾನ ಮೂರ್ಛನಾಕ್ರ
 ಮಗಳೊಡನೆ ನಡಿಯಿಸುವದರಿಂ, ಬಂದು ವೇಳೆಯೊಳ್ ಚಲಿಸುವ ಗುರಿ
 ಯಂ ಶಬ್ದದಿಂ ತಿಳಿಯುವ ಗುರಿಯಂ ಭೇದಿಸುವ ಬಾಣವಿದ್ಯೆಯ ನಿರೀಕ್ಷ
 ಣದಿಂ, ಮತ್ತೊಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದೇಶದಿಂ ಬಂದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ
 ಶಬ್ದನಾಟಕ ಮೀಮಾಂಸಾಧಿ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಸಂಗಶ್ರವಣದಿಂ, ಬಮ್ಮಿ ಚಾಣಿ
 ಕ್ಯ ಕಾಮಂದಕಾದಿ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರನಿರೀಕ್ಷಣದಿಂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನಾದೇ
 ಶದರಸುಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಂನೋಡಿ ಅವರವರ ಬಲಪರಾಕ್ರಮಗಳನೂ
 ಹಿಸುವುದರಿಂ, ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಚಲಿಸುವ ಪ್ರಬುಗಳಂ ನಗೆ
 ದೋರುವ ಸುಲಿಪಲ್ಲುಗಳಂ ಜಾರುವ ನೆರಗಿಂ ಕಂಡು ಕಾಣಲೀಸದ ಪೆ
 ಮೊಲೆಗಳಂ ತೋರುವ ವಿರಹತಾಪದಿಂ ತುರುಬಿನಿಂದಿರುವ ಕುಸು
 ಮಂಗಳಂ ಚಿದರಿದ ಕುರುಳ್ಳುಂ ಬೆಮರಿದ ನೊಸಲಿನಿಂ ಬೆದರಿದಂತಿರ್ಪ
 ಓರೆನೋಟದಿಂ ನೋಳ್ವರ ಮನಂಗಳಂ ಕರಗಿಸುತೆ ಕಾಮನಕವಾರಿಗಳಂ
 ತಿರುವ ವೇಶ್ಯಾಜಾತೀಯರಾದ ಮಿಹಾರಿಯರ ರಸಾಭಿನಯವಂ ನೋಡು
 ತ್ತಂ, ನಿಜಾಂತಃಪುರವನ್ನೆದಿ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಳೆಯೆಂಬ ಕಾಂ
 ತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಂತಃಪುರದ ಉಪ
 ವನದಲ್ಲಿ ಕನಕಲತೆಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಚಯ ಮೊದ
 ಲಾದ ವನವಿಹಾರಂಗಳ್ವಿಯುತ್ತ, ಕಮಲಕುಮುದಂಗಳಂ ಮನೋಹರ
 ವಾಗಿ ಸ್ಫುಟಕಶಿಲಾನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಕಮಲಿನಿಯೆಂಬ ಕಾಂ
 ತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ಮಣಿಮಯವಾದ ಶಯ್ಯಾಗೃಹ
 ದಲ್ಲಿ ಮಣಿಮಂಜರಿಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಉಪರತಿ ಸಮರತಿಗಳಂ
 ಮನದ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಂ, ಇಂತಿರ್ಪ ವಿಲಾಸದಿಂ ತನ್ನ ಪ
 ಟ್ಪದರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಛಾಯಾನುವರ್ತಿಯರಾದ ತನ್ನ ಪಾಣಿ

ಕಾಂತೆಯರೊಡುಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಂದನೊಂದು ದಿನ ಈ ಮಹಾರಾಯನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಖೀಜನಂಗಳೊಳ್ ಮುಖ್ಯಳಾದ ರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಾಸ್ಪದಳಾದ ಇಂಗಿತ ಜ್ಞಳಾದ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆಂಬ ಪಾಣಿಪತಿಯು ತನ್ನ ಬದತಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯಂ ನೋಡಿ ಬಿಳಿದಾವರೆಯಂತೆ ಬಿಳ್ಳೆರುವ ಮೊಗಮು ನುಪ್ಪಿರುವ ಕಪೋಲಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವ ನಡೆಯಂ ನೋಲುವ ಮೈಬಳ್ಳಿಯಂ ಬರಿಯ ಬಳಲಿಕೆಗಳಂ ಅಲ್ಲದೊಳ್ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಅಟದೊಳ್ ಬೇಸರಮು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಿಸಿದು ಬೆತ್ತಮಾಗಿರುವುದು? ಬಸಿರಿನ ಎಳಬಯಕೆಗಳೋ? ಎಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಖಿಗಳ ಪಾಪದಲ್ಲಿದ್ದಿರುವ ಬಹುಕಾಲವಂ ಕಂಡ ದರಲೆಯಾದ ಮಂದಾಕಿನಿಯಂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯುವ ಎಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಮಂದಾಕಿನಿಯು ಸಮೀಪವ ವೈದಿ, ಎಲೈ ತಾಯೆ ಮಂದಾಕಿನಿಯೆ! ನಾನು ಮಂಜುವಾಣಿಯು, ನಿನ್ನಡಿಗೆದಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿದ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಂದಾಕಿನಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮೈದಡವಿ, ಕೆಲದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಮಹಾರಾಯನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಂದಾಕಿನಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದಾ ನೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು— ಎಲೆ ವೈದ್ಯಳಾದ ಮಂದಾಕಿನಿಯೆ! ನೀನು ಈ ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಹುದಿನದಿಂದಿರುವಳಾಗಿ ಈ ರಾಜ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಆಶಾಸನಂ ವಿಲಾಸನಂ ತಿಳಿದವಳಾದಕಾರಣ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಸತತೆಯಂ ಕುಡೆನು. ಅದಂ ನಿನೊಡನೆ ಪೇಳಿ ತಿಳಿಯುವೆನೆಂದು ಬಂದೆನು; ಅದೇನೆಂದರೆ:— ಮಹಾರಾಯನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ನೂತನಗುಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿರುವಳು. ಸಖಿಯರೊಡನಾದರೂ ಸವಿಯಾಗಿ ನುಡಿದಲ್ಲಿ ಸುವಕಾಶವಂ ಮಾಡುವಳು. ಅರಗಣಿಗಳಿಗೆ ನುಡಿಯಂ ಕಲಿಸುತ್ತ ಅಲಸಿಗೆಯಂ ಕೊಂಬಳು. ಪಾಣಿಯಿಂದ ವೀಣೆಯಂ ನುಡಿಸುತ್ತ ಈ ಭಾರವಂ ಪೊರಲಾರಿಸೆನ್ನುವಳು. ಕ್ರೀಡಾಹಂಸಗಳಿಗೆ ನಡೆಯಂ ಕಲಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕಾರು ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುವಳು. ಇದೇನು ಬಳಲಿಕೆ ಯೆಂದು ಕೇಳಿದನು

ಈ ಕೇಳಲಾವಾತೆಂ ಕೇಳ ಕೇಳದಂತೆ ಮುಳಸಿನ ನೋಟದಿಂ ಮೊಗಮಂ
 ತಿರುಗಿಸುವಳು. ಈ ವಿಚಿತ್ರಮಂ ನೋಡಿ ಸಿನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳನೀಪೇಳದ
 ಮಾತಂ ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆನೆನ್ನುವ ಮಂಜುವಾಣಿಯ
 ಮಾತಂ ಮನದೊಳ್ ತಂದು ಮಂಜಾಕಿನಿಯು ಬಡವಂಗೆ ಭಾಗ್ಯಬಂದಂತೆ
 ಸಂಭ್ರಮದಿಂದೆಂದು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಕರವಂ ಪಿಡಿಸು ಗೂವತಿಯ
 ಮಂದಿರವಂ ಪೂಕ್ಕು ಹಾಲಿನ ನೊರೆಯಂತೆ ಹಸನಾದ ಹಾಸಿಗೆಯೊಳ್
 ಕುಳಿತಿರುವ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂ ಕಂದು ಕೈಮುಗಿಯಲಾ ರಾಣಿಯು ಮಧು
 ರನುಡಿಯಿಂ ಮಂಜಾಕಿನಿಯೆ ! ಚಂದವೆ ? ಎಂದು ನಸುನಗುತೆ ಕುಳ
 ಲವಂ ಕೇಳಲು, ಆ ಮಂಜಾಕಿನಿಯು ರಾಣಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ನುಂದ
 ರಾಂಗಿಯೆ ಂದಿನದಿನದಿಂ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಚಂದವೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಣಿಯ
 ನಸುಬಿಳ್ವೆರಿದ ಮೊಗಮು ತಿಳಿಯಾದ ನೋಟಮಂ ಬೆಳರ್ತು ಕಳಿಕಳಿ
 ಸುವ ಕಪೋಲಂಗಳಂ ಬಿಡಿದಿರುವ ಬಳಲಿಕೆ ಮೊದಲಾದುದಂ ಕಂಡು ಎ
 ಳೆಬಯಕೆಯ ಭಾವಂ ತಿಳಿದು ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ! ಶರ್ವಾಣಿಯು ಕು
 ಮಾರನಂ ಪಡೆದಂತೆ ರಾಣಿಯು ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳ್ಳು
 ತೋರುತಲಿವೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಗರ್ಭಚಿಹ್ನಗಳಂ ಹಿರಿಯರ ಮುಖದಿಂ
 ದ ಕೇಳಬಲ್ಲೆನು. ಕೆಲವಂಕಂಡೂಬಲ್ಲೆನು ನುಡಿಯಲಾವಾತೆಗೆ
 ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಂಜಾಕಿನಿಯಂ ಗರ್ಭಚಿಹ್ನೆಗಳ ಪರಿಯಂ ಅರಸಿ
 ಕೇಳುವಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿವೆ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ಪೇಳೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ
 ಕೆಮಂದಾಕಿನಿಯು ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ನೋಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಶಾಸ್ತ್ರ
 ಮು ನೆನೆನೆಂದು ರಾಣಿಯು ಕೇಳುವಂತೆ ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಂ ಪೇ
 ಳುವೆನೆಂದು, ಎಲೈ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ಕೇಳು— ಋತುಸ್ನಾತೆಯಾದ ತರು
 ಣಿಗೆ ಹದಿನಾರುದಿನಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ವತಿಯೊಡನೆ ರತಿಯುಗೈವ ಸುಖಸ
 ಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ ತರುಣಿಯ ಗರ್ಭಾಶಯದಲ್ಲಿ ಶೋ
 ಣಿತವು ಪುರುಷನ ಶುಕ್ಲದಿಂ ಕೂಡಿ ತಡೆಯುವುದು. ಶುಕ್ಲಶೋಣಿತಂಗಳೆ
 ಳೇ ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳು. ಶುಕ್ಲಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಪುರುಷನುಡಯಿ
 ಸುವನು. ಶೋಣಿತಾಧಿಕ್ಯವಾದೊಡೆ ಕನ್ಯೆಜನಿಸುವಳು. ಎರಡೂಸಮವಾ
 ಗಲು ನಸುಸಕನು ಋತುಸ್ನಾತನು. ಬೆಸದಿನಂಗಳೆಲ್ಲಿನಂತೆ ಗರ್ಭದಿಂಸ್ತೀ

ಪ್ರಜೆಯಹುದು. ಸಮದಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಗರ್ಭದಿಂ ಪ್ರಸಂಜೆಯಾಹು
ದು. ದದಿವಾರನೆ ನು ದಿನಸದಲ್ಲಿ ನಿ ತ ಗರ್ಭದಿಂಪುಟ್ಟದವನು ಚಕ್ರವ
ರ್ತಿಯಾಗುವನು. ಇಂತು ಕಾಲಭೇದದಿಂದ ಪ್ರಜಾ ದವಮಾಗುವುದಂ
ತಿರಲಿ. ನಾರಿಯು ಬುತುಸ್ಸಾನ ಮಾಡಿದೊಡನ ಯಾರಂ ನೋಡಿದೊ
ಡವರುಪೋಲ್ವ ಆಕಾರವು ತಾಳವ ಶಿರುಗಳುದಯಿ ವರೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ವುದರಿಂ ಸ್ನಾನವಂಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಪತಿಯ ಮೊಗಮನ್ನೆನೋಡದಂ
ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾರಕ್ರಮದಿಂದ ಗರ್ಭವು ಬೆಳೆಯುವ ಪರಿಯಂ ಪೇಳ
ನು ಕೇಳು-ಮಕ್ಕ ಶೋಣಿತಂಗಳು ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಪ್ರಥಮಮಾರ್ಗ
ಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಾಂತಯದೊಳ್ ಬುದ್ಬುದಮಾಗಿ ಕಲಲಭಾವವನ್ನೈದಿ
ನೀಭೂತಮಾಗುವುದು. ಎರಡನೇತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಂಡರೂಪಮಾಗುವುದು.
ಮೂರನೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರಪೂದಂಗಳು ಶಿರವು ಮೊದಲಾದವಯವಂ
ಗಳೇರ್ಪಡುವುವು. ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಪ್ರವೇಶದಿಂ ಗರ್ಭವು
ಜಾತಿಸುವುದು. ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಆಪಾನ ವ್ಯಾನ ಉದಾ
ಹ ಸಮಾನಗಳೆಂಬ ಐದು ಪ್ರಾಣಂಗಳು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮನೋಬು
ದ್ಧಿ ಚಿತ್ತಾಹಂಕಾರಗಳಂ ತಳೆದು ಮಾಂಸ ಶೋಣಿತಂಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುವು
ದು. ಆರನೇತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿ ನಖ ಕೇಶಗಳಂಟಾಗುವುವು. ಏಳನೇ ತಿಂ
ಗಳಲ್ಲಿ ಬಲವರ್ಣಂಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣಂಗವಾಗುವುದು. ಎಂಟನೇತಿಂಗಳಲ್ಲಿ
ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ತ್ವಕ್ಕು ತೇಜಸ್ಸುಗಳೂ ಕೂಡುವು
ವು. ಒಂಭತ್ತನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದುಃಖದಿಂ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ಚಿಂತೆ
ಯಿಂದಿರುತಿರುವುದು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಉದಯ
ವನೈದುವುದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ಗರ್ಭದ ವಿಚಾರವು ಬಹುವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ರುವುದು. ಇಂತು ಗರ್ಭವಂ ಧರಿಸಿದ ತರಾಣಿಯರು ಆಮ್ಲ ತಿಕ್ತ ಕ
ಟು ಕಷಾಯಾದಿ ರಸಂಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೇವಿಸದೆ ಮಧುರಾಹಾರಂ
ಗಳನ್ನೇ ನೇವಿಸತಲಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂ ಶಿಶುಗಳು ರೋಗರಹಿತರಾಗಿ
ರುವರೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ರಾಣಿಯ ಗಲ್ಲವಂ ಖಡಿದೆತ್ತಿ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ
ಮೈದಡವಿ, ಸುಪುತ್ರಪತಿಯಾಗೆಂದು ಹರಸಿ, ನಿಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಮಂ
ಜುಪಾಣಿಯ ಕರವಂಪಿಡಿದು, ಎಲೈ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ಈಗ ರಾಣಿಗೆ ಗ

ಭಂಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಮೂರು ಮಾಸಗಳಾಗುತ್ತಲಿವೆ, ಈ ಪರಮಸಂತೋಷವೃತ್ತಾಂತಮೂ ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿ ದಿನದಿನಗಳಲ್ಲಾಗುವ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸತ ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಮುಡಿಸಿ, ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರನ್ನದ ಬಳಿಯ ತೊಡಿಸಿ, ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುಕೆ ಭೋದನಮಾಡಿಸಿ ಎಂಟನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಯನೊಡಗೂಡಿ ಪುಂಸವನ ಸೀಮಂತಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕಿವಿಯೊಳ್ ರದನ್ಯವಾಗಿ ಪೇಳಿದಳು— ಎಲೆ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ರಾಣಿಯ ಗರ್ಭದೊಳ್ ನವಸೂತಗಳು ಪೂರ್ಣವಾದ ತರುವಾಯ ಮತವರ್ಧನಿಯೆಂಬ ಹಿರಿಯ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯನ್ನೇ ಕರೆತರಿಸಿ ರಾಣಿಯಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿಸು, ಎಂದು ನುಡಿದು ಸಂತೋಷಭರಿತಳಾಗಿ ರಾಣಿಯು ದಯಪಾಲಿಸಿದುದುಗೆರೆಯಂ ಕೊಂಡು ನಿಜನಿವಾಸವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು, ಆಬಳಿಕ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಗುಣವತಿಯ ಅಂತಃಪುರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಿದ ಫಲಂಗಳಂ ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಜಾಲಾಕಾರದಿದಲಾಕೃತಳಾಗಿ ಮಿಂಚಿ ನುತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳ್ಳಂದಂಗಳಂತಿರುವ ಮುಸುಕಂ ಪೊದ್ದು ಕಾಲಸರದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಫಲೆನುವ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ತಾನು ಬರುವುದಂ ಮೊದಲೇರಾಯಂಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಬೇಗದಿಂಬಂದು, ಮಣಿಮಂಜರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಷಾಲನ ಮುದೆ ನಿಂತು ನಸುನಗುತ ಕುಣಿಯುವ ಮುತ್ತಿನ ಸರಂಗಳಂ ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಕುಚಂಗಳು ರಘುರೇನ್ನುವ ಕರಕಂಕಣಂಗಳು ಸೊಲುವ ನಡುವಿನಿ ಸೊಕ್ಕುಡೊರುವ ನೋಟದಿಂ ಕೂಡಿ, ರಾಯಂಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೈದು ಫಲಂಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಿಂದಿರಲಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನೋಡಿ ರಾಯನಿಂತೆಂದನು:— ಎಲೆ ಅತಿಕುಶಲೆಯಾದ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ಎನ್ನ ಪಟ್ಟದರನಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಕ್ಷೇವದಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಳೆ ? ಎಂದು ಪೇಳಿದ ರಾಯನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು.— ಎಲೈರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ ನಿನ್ನ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಚಂದ್ರನಂ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಧರಿಸಿ ಬಿಲ್ವೇರುವ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಂತೆ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರನಂ ಧರಿಸಿ, ಎಳೆಬಯಕೆ

ಗೊಂಡು ಇರುವಳೋ ಎಂದು ಮಂದಾಕಿನಿಯು ಕರೆತಂದು ತೋರಲಾ
ಮಂದಾಕಿನಿಯು ರಾಣಿಯ ಗರ್ಭಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಸಿ ಈಗ ರಾಣಿಗೆ ಗರ್ಭ
ಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಮೂರುತಿಗಳಾಗಿರುವುದು. ಇದಂ ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನಯಿ
ಸೆಂದು ಪೇಳಲಾಗಿ ಈ ಸಂತೋಷ ಸ್ವತ್ತಾಂತವಂ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬಿನ್ನಯಿಸು
ವೆನೆಂದು ಬಂದೆನು ಇನ್ನು ದಿನವಿನದ ಉತ್ಸವಂಗಳಂ ಜೇಳಿಸಬೇ
ಕೆಂದು ನಗೆಯ ಬೇಳಕೋ ಇದೆಂಬಂತೆ ಪಲ್ವರಸೆ ನಸುದೋರೆ ಸರಿಯಾಗಿ
ನುಡಿದ ನುಡಿಯಂ ಕರ್ಣಾಸ್ತುತಮಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಮೈಯೆಲ್ಲ ಪುಳಕಂಕಂಡು
ರಾಯನು ತನ್ನ ಕೊರಳೊಳಿದ ನವರತ್ನ ಹಾರವಂ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕಂ
ಠದೊಳೆ ಕಟ್ಟುವ ನೆವದಿಂದ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕುಚಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ
ಯಂ ತಿಳಿದು ಕರಗಳಂ ಸೋಂಕಿಸಲಾಗ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮನಗರಗಿ
ಕಿರುಬೆನುರಂ ತಾಳ್ದ ಮೊಗದಿಂ ತಶವಾಗಿ ಲಜ್ಜೆಯೊಳ್ಳುಳುಗಿ ಮುಣಿಮಂ
ಜರಿಯ ಪೂಮಂಚದ ತೆರೆಯಮರೆಯೊಳ್ಳುಲ್ಲಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ಮುಣಿಮಂ
ಜರಿಯು ಮಹಿಪತಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ರಸಿಕಶಿರೋಮುಣಿ
ಯಾದ ರಾಯನೆ ಈಗ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
ವೇನು? ನೀನು ಮಾಡುತ ಸರಸಕರಲಾಘವವೇನು? ನಿನಗೆ ಭೋಗಾರ್ಥ
ವಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖನು ಬಂದು ಸ್ತ್ರೀಲೋಕಸನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದೊಡೆ
ಸಂತೋಷವಾಗಿರ್ಪುದು. ಎಂದು ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ
ಪರಿಹಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಮಂಚವಿಂದಿಳಿದು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಕರೆದು ಕೈವಿ
ಡಿದು ತನ್ನ ಭೋಜನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ನಿಜಸಖೀಜನಂಗಳಂ ನೋಡಿ
ಪನ್ನೆಯಂಗೈಯಲು, ಆ ಸಖೀಜನರು ರಾಣಿಯು ಇಂಗಿತವನರಿತು ಮಂಜು
ವಾಣಿಯು ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಮಧುರಾಹಾರಂಗಳಿಂದುಪಚರಿಸಿ ಕಪ್ಪೂರ
ವಿಳಿಯವನಿತ್ತು ಮುಣಿಮಂಜರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕರತರಲಾಗ ಮುಣಿಮಂಜ
ರಿಯು ಎಲಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ನಮಗೆ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭ
ಧಾರಣಾಸ್ವತ್ತಾಂತವಂ ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಆನಂದಭಿತಳಾ
ದೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ತನ್ನ ಕೊರಳೊಳಿದ ರತ್ನದ ಪದಕವಂ ಕಂಠದೊಳೆ
ಕಟ್ಟಿ, ದುಕ್ಕಾಲಾದಿಗಳನುಡುಗರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೈವಿಡಿದು ರಾಯನೆ
ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು, ಎಲಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯ, ಗುಣವತಿಯು ರಾಯಂಗೆ

ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ಏನನಾದರೂ ಪೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಂ ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯನ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ ಬಂದಾ ನೊಂದು ಕಾರ್ಯದ ನೆನದಿಂದ ಹೊರಗಣ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ತನ್ನ ಸವತಿಯರಾದ ಚಂದ್ರಕಲೆಯಂ ಕನಕಲತೆಯಂ ಕಮಲಿನಿಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪೇಳಿ, ಈ ನಾಲ್ವರು ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಣಿಮಂಜುರಿಯು, ಚಂದ್ರಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ತಂಗಿಯರು ಮೂವರೊಡನೆ ಬಂದಾನೊಂದುಮಾತ ನಾಡುತದ್ದಳು. ಎಲೆ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತೆಯರಾದ ತಂಗಿಗಳಿರಾ ! ನೀವು ಸಕಲ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯೊಡನೆ ನಮಗೆ ಹಿರಿಯಳಾದ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಮುಡಿಸುವ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೋಸುಗ ರಾಣಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಬಸಗೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸನ್ನಾಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಮೇ ಈ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ನೋಡಲೋಸುಗ ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಯಣಂ ಬಿಜಯಂಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ರಾಯನ ಪದಪಲ್ಲವಂಗಳಿಗೆರಗಿ, ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯೊಡಗೂಡಿ ವಿಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಸಮೀತರಾಗಿ, ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಸಖೀಸಹಸ್ರಂಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರವಂ ಸೇರಿ, ರಾಣಿಯು ತಾನು ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ರನ್ನದ ಚೌಕಿಯೊಳ್ ಕುಳಿತು, ದಮಯಂತೀದೊಹೃದವೆಂಬ ಕಾವ್ಯ ವನೋದುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಂದ್ರಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಣಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ ರಾಣಿಯುಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆರೆಗಳು, ರಾಣಿಯು, ತಂಗಿಯರು ಮೂವರಂ ಕರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿಂಸಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಮುಣಿಮಂಜುರಿಯು ಸುಖದಿಂದಿರುವಳೇ ಎಂದು ಕೇಳಿ, ರಾಯನ ಗುಣಂಗಳಂ ಬಂಟಿಸು ತಲಿರುವಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಚಂದ್ರಕಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಅರಸಿಯ ರಾಣಿಗೆ ಬಸಗೆಯಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಚಂದ್ರಕಲೆ

ಮೊದಲಾದವರು ರಾಣಿಯಂ ರತ್ನ ಪೀಠದೊಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅಷ್ಟಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ವೃದ್ಧಿಯರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುಮಾನಿಯರಿಂದ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿಸಿ, ನಂತರತ್ತದ ಸೇನೆಯನಿಕ್ಕಿ ಶೋಭನಮಂಗಳಂಗಳಂ ಪಾಡುತ್ತ, ಮಲ್ಲಿಗೆತ್ಯಲವಂ ಮರಕತದ ಪಾತ್ರೆಯೊಳ್ ತಂದಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರಕಳೆಯು ರಾಣಿಗೆ ತೈಲವನೊತ್ತಿದಳು. ಕಮಲಿನಿಯು ತುರುಬಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚುಗಳಂ ತೆಗೆದು ಕುರುಳುಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿದಳು. ಕನಕಲತೆಯು ರಾಣಿಯು ತನುಲತೆಗೆ ಕುಂಕುಮಕೇಸರದಿಂ ಬೆರೆದ ಅರಿಸಿ ನವಂ ಸಂಪಗೆಯ ತೈಲದಿಂ ಕಲಸಿ ಪೂಸಿದಳು ಮಂಜುಷಾಣಿಯು ಮಣಿ ಮಯವಾದ ಸಂಬಳಿಗೆಯಂ ಕರದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು ರಾಣಿಗೆ ಕಪ್ಪುರವಿಳೆಯನೊ ಪ್ಪಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು ಕೆಲ ಸಖೀಜನಂಗಳು ಮಜ್ಜನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳೊಳ್ ಜಲವಂ ತುಂಬಿ, ಕೆಲವರು ಕಸ್ತೂರಿ ಕರ್ಪೂರಂಗಳಂ ದಲಂ, ಕೆಲವರು ಮರುಗ ದವನ ಪಚ್ಚೆ ತೆನೆಗಳಂದಲಂ, ಕೆಲವರು ಲಾಮಂ ಜ ಮುಡಿವಾಳ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂದಲಂ, ವಾಸನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತತೆಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕುಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲೋದಕವನಿಟ್ಟು ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಹೂವಿನ ಬೀಜಸೇನೆಗಳಂ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ಅಗರು ಕಚೋರ ಶ್ರೀಗಂಧ ಸಾಮ್ರಾಣಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ಧೂಪ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ವಿಮಲಾಂಗಿಯರು ತಿಳಿಬಿಳಿದಾದ ಚೀಣಾಂಬರಂಗಳಂ ಸರಿಗೆಗಳಂ ಪಿಡಿದರು. ಕೆಲರು ಮಂದಯಾನೆಯರೊಂ ದೊಂದು ರತ್ನ ಜಾತಿಯಿಂ ಮಾಡಿದ ವಾಣವಾರದ ಬಡವೆಗಳಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಕೆಲರು ಮಧುರಾಧರೆಯರು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ರನೋಪೇ ತಂಗಳಾದ ಪರಿಪರಿ ಸವಿಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ, ಮಧುರಾನ್ನಂಗಳಂ, ವ್ಯಂಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನದ ತಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ರನ್ನದಬಟ್ಟಲುಗಳಂ ನೂರಾರನಿ ರಿಸಿ, ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಬಡಿಸುವ ಸನ್ನಾಹದೊಳಿರುತ್ತಿದರು. ಕೆಲರು ಪಲ್ಲವಪಾಣಿಯರು ಬಾಗಿಲೊಳಗಿರುವ ಗುರಿಕಾರರಂ ಕರೆದು ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಕಾಂತೆಯರಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಎಂದು ರಾಣಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವಳೆನುತೆ ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯಿಂ ನುಡಿದರು.

ಇಂತು ತಂವು ತಂವು ಕಾರ್ಯಂಗಳೊಳಿರುವ ಸಖೀ ಸಹಸ್ರಂಗಳ

ಕೋಲಾಹಲಗಳಿಂದ ಚಂದ್ರೋದಯದಲ್ಲಿ ಭೋರನ್ನುವ ತರಂಗಗಳಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುವ ಸುಧಾಸಮುದ್ರದಂತೆ ಅಂತಃಪುರವು ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೆ ತಾರುಮನೆ ಯಾಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯಂ ಚಂದ್ರಕೃಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂ ಮಜ್ಜನಶಾಲೆಯನ್ನೈದಿಸಿ, ಪನ್ನೀರು ಗಳಂ ದೆರೆಯುವ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಕರಕಂಕಣ ಪಬ್ಬಜಾಲದಿಂ ಕೇಳು ವರ ಕಿವಿಗಳಿಗಿಂಪಾಗಿ ಮಜ್ಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅತಿ ಮೃದುವಾದ ತಿಳಿಬಿಳು ಪಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮೈಬೆರಗುಗಳಂ ತೊಡೆದು, ಹಾಲುಮುಡ್ಡಿ, ಸಾಮ್ರಾ ಣಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ವಾಸನೆಯಂಕೊಳಿಸಿ ಮುತ್ತಿನಾ ರತಿಯಂಪಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಚೇಷಾಂಬರಾದಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನುಡಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ರವಿಕಯಂ ತೊಡಿಸಿ, ಆಯಾಯ ವಾರದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ತಂದು ರಾಣಿಯ ಉಚ್ಚಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮೊಲ್ಲೆ, ಸಂಪಗೆ, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ಪಾರಿಜಾತ, ಸುಗಂಧರಾಜ, ದವನ, ಮರುಗ ಮೊದಲಾದ ಪೂವೊಗ್ಗಗಳಂ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಡಿಸಿ, ರತ್ನದ ತಿಲಕಸಂ ಪಣೆಯೊಳಿಟ್ಟು, ಅಂಜನ ಮೊದ ಲಾದ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳಂಪಲಂಕರಿಸಿ, ಹಸೆಯಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಸೆಯನಿಕ್ಕಿ, ರತ್ನದ ಪೀಠದೊಳ್ ನಾರೀಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ರಾಣಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಾರಿಯರು ಶುಭಪ್ರದಮಾದ ಶೋಭಾನೆ, ಧವಳಾರ ಮಂಗಳಂ ಗಳಂ ಪಾಡುತ್ತ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಸತೀಶಿರೋಮುಣಿ ಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಆದಿಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಬಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಣಿಸುಂಜರಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂ ಜಗ್ಗುತ, ನಸುನಗುತ, ಓರೆನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ರಾಯನು ಚಿತ್ರ ಶಾಲೆಯನ್ನೈದಲು, ಆ ಗುಣವತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಬೆದರಿದ ಮರಿ ಹುಲ್ಲೆಯಂತೆ ಎದ್ದು ರಾಯನ ಪಾದಸರೋಜಂಗಳಿಗೆರಗಲು, ರಾಯ ನಾನಂದಭರಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಕರಗಳಂ ಪಿಡಿ ದೆತ್ತಿ, ಮಣಿಸುಂಜರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದನು. ಎಲಾ ಪ್ರಾಣ ವಲ್ಲಭೆಯಾದ ಮಣಿಸುಂಜರಿಯ ಕೇಳು, ರಾಣಿಯಂ ಹಸೆಯೊಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಉತ್ಸವ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರಾಜವಂಛಲಿಯು ಅರಸಿಯರಿಗೂ,

ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಯರೆ ಕಾಂತೆಯರಿಗೂ, ಉಚಿತವಾದ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಈ ಶಕುಂತಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಕಪಿಕ ಮಯೂರಾದಿಗಳ ನೆಸಲೋಕಿಸುತ ನಾನು ಜಾಲಂದರದೊಳ್ ರಾಣಿಯ ಬಸಗೆಯಂ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮಣಿಮಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ಎರಂ ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಶತುಂಕಶಾಲೆಯನ್ನೈದಿ, ಎತ್ತರವಾದ ಚಿತ್ತರದ ಚೌಕಿಯೊಳ್ಳುಳ್ಳುದು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮಣಿಮಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ರಾಣಿಯಂ ಬಳಸಿ ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ಕೈಲಾಗಮಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಹನೆಯ ಜಗುಲಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು, ಸಕಲ ವೀಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಕಾಹಳ್ಯ ಥಕ್ಕಾದಿ ವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊಳಗೆ ಸುಮು ಹೊರ್ತದೊಳ್ ಸುವರ್ಣ ಕಮಲ ಕರ್ಣಿಕಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ರಾಣಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಹಿರಿಯ ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಂದ ಚಿನ್ನದಿಂ ರನ್ನದಿಂ ರಚಿಸಿದ ಐದು ಪೂಮೊಗ್ಗಿಗಳಂ ಮೊಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸುರಗಿ, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ಸಂಪಗೆಯೆಂಬ ಐದುಬಗೆ ಮೊಗ್ಗಿಗಳಂ ಮುಡಿಸಿ, ನೆವರತ್ನದ ಸೇಸೆಯ ನಿಕ್ಕಿ ಮಹಾರಾಜನರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ, ನೀನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಪರಾ ಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ, ರೂಪವಂತನಾದ ಸುಪುತ್ರನಂ ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿರೆಂದು ಹರಶಿ ಪಾಡುತ, ಸುವರ್ಣದಿಂ ಮಾಡಿದ ಪಂಚಫಲಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ, ಸಾಳಿ ಕೇರ, ಕದಳಿ, ದಾಡಿಮ, ಮಾಕಂದ, ಖರ್ಜೂರಗಳಂಬ ಐದು ಫಲಂಗಳುಂ ಸುವಾಸಿನಿಯರೆ ಕೈಮುಟ್ಟಿಸಿ, ರಾಣಿಯ ಮಡಿಲುತುಂಬಿ, ರಕ್ಷಾರ್ಥರಾಗಿ ಚಿತ್ರದಾರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿ, ಬಂಧುವರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಸುವಾಸಿನಿಯರಂ, ಅರಿ ಶಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಅವರಸರಿಗುಚಿತವಾದ, ಭೂಷಣಾಂಬರ ತಾಂಬೂಲಂಗಳಿಂದುವಚರಿಸಿ, ಬಸಗೆಯಂ ಬೆಳಸಿ, ರಾಣಿಯಂ ಮಣಿಮಂಜರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆ ಈರ್ವರೂ ಕೈಪಿಡಿದು ಕೈಲಾಗಮಂ ಕೊಟ್ಟು, ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಿದೇವಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ಮಣಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಪ್ರಣಾಮಮೆಗೈಸಿ, ಮಹಾರಾಯನಿರುವ ಶಕುಂತಲೆಗೆ ಕರೆತಂದು, ರಾಯನಭಿಮುಖಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಪತಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಳುತ್ತ, ಮಣಿಮಂಜರಿಯ ಮೇಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ರಾಯನ ಪಾದಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ

ತನ್ನ ಮುಖಕಮಲಂ ಸೋಂಕುವಂತೆ ಎರಗಲು, ರಾಯನು ಚಿತ್ತರದ ಚೌಕಿಯಿಂದಿದ್ದು ಗುಣವತಿಯಂ ಕರಗಲಂದೆತ್ತಿ, ರಾಣಿಯ ಕರಕಮಲವಂ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂ ಪಿಡಿದು ನಿ-ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೇವಾಜನಂಗಳು ಸುವರ್ಣಕಲಶಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಲೋದಕವಂ ತಂದು ರಾಜದಂಪತಿಗಳ ಪಾದಗಳಂ ತೊಳೆದು, ಮೃದುವಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ತೊಡೆಯಲಾಸೆಯದೊಳ್ ಮಣಿಹಿತಂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪು ರಾಯನುಂ, ರಾಣಿಯರುಂ ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ, ನಡನಡುವೆ ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಸರಸವಾದ ನುಡಿಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತ ಭೋಜನವಂಗೈದು, ರಾಣಿಯ ಕ್ರೀಡಾಶಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಕಾಂತೆಯರೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಾಗ ಮಣಿಮಂಜರಿಯ, ಚಂದ್ರಕಲೆ, ಕಮಲಿನಿ, ಕನಕಲತೆಯರು ರಾಯನಿಂಗಿತವಂ ತಿಳಿದು ಸ್ವಾಮಿಾ! ಈ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರದೊಳ್ ಪೆಳೆ ಸುವದುಚಿತವೆಂದು ಪೇಳಿ, ಆದಿದಂಪತಿಗಳಂತಿರುವ ರಾಣೀರಾಯರ ಪಾದಂಗಳಿಗೆರಿಗಿ ನಿಜಾಂತಃಪುರಂಗಳಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ರಾಯನು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಸರಸಸಲ್ಲಾಪಂಗಳಿಂದಲು, ಪರಿಹಾಸಂಗಳಿಂದಲು, ಶೃಂಗಾರವಿಹಾರಂಗಳಿಂದ ಲಾರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಳಿಕ ನೂರ್ಯೋದಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ವೀಣಾ ಗಾನವಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನೆಚ್ಚರಂಗೊಂಡು ನಿद्रಾಮಂದಿರದಿಂದಿದ್ದು ಗುಣವತಿಯ ಮಜ್ಜನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನಂಗೈದು, ಔಪಾಸನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಆಸ್ಥಾನಸುಖಪಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂ ಗೈವ ಪರಿಯಂ ತಿಳಿದ ಗುಣವತಿಯು, ತಾನು ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಕಂಡ ಕನಸಂ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ತತ್ವಜ್ಞನಾದ ರಾಯನೊಡನೆ ಪೇಳಲಿಚ್ಛಿಸಿ, ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೆ ನಿನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಾನು ಬಂದು ಕನಸಂ ಕಂಡೆನು. ಸ್ವಾಮಿಯು ದಿವ್ಯಚಿತ್ತದೊಳ್ತಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಮತವಾಗಿ ಫಲವಂ ಅವ್ವಣಿಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ಕನಸಂ ಕೇಳುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಎಲಾ ರಾಣಿಯೆ, ಕನಸಂ ಪೇಳೆಂದು ತಾನು ಪರ್ಯಂಕದೊಳ್ ಕುಳಿತು ರಾಣಿಯಂ ತನ್ನಂಕದೊಳ್

ಕುಳ್ಳುರಿಸಿ ಕನಸಿನ ಪರಿಯಂ ಕೇಳಲು, ಆ ರಾಣಿಯು ಎಲೈ ರಾಯನೇ, ಬೆಳಗಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿದಾದ ಚತುರ್ಧಂತಮಾದ ಮದಗಜದಂ, ಕುಣಿಯುವ ರತ್ನಹಾರಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾದ ಶುಭ್ರನಾದ ಕುದುರೆಯಂ, ಪೂರ್ಣನಾದ ಚಂದ್ರನಂ, ಫಲಿತನಾದ ವೃಕ್ಷವಂ, ಬೆಳಗುವ ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲವಂ, ಉನ್ನತನಾದ ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟವಂ, ಉಕ್ಕುವ ಪಾಲ್ಗಡಲಂ, ಕೈಯೊಳ್ ಗಿಳಿಯಂ ಪಿಡಿದು ನಿಂತಿರುವೊರ್ತರುಣಿಯಂ, ಕಂಡೆನೆಂದು ವೇಳದ ಕನಸಂ ಕೇಳಿ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರಮಾಲೋಚನೆಯಂಗೈದು ರಾಯನು, ಎಲಾ ಕಾಂತೆಯೆ, ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯುಂಟೇ, ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಲ್ಲವಂ ಪಿಡಿದು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ನೀವೇಳದ ಕನಸಿಗೆ ಫಲವಂ ಪೇಳುವೆನು, ಆಸಕ್ತಿಯಿಂ ಕೇಳು. ಗುಣವತಿಯೆ, ಚತುರ್ಧಂತಮಾದ ಮದಗಜದಿಂದ ಭೂಮಿಯನೆಲ್ಲವಂ ಭುಜಬಲದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವನಾಗಿ, ಅಲಂಕೃತನಾದ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಸಕಲದೇಶಂಗಳಂ ಜಯಿಸುವನಾಗಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಂದ ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಲೋಕಾನಂದನು ಮಾಡುವನಾಗಿ, ಫಲಿಸಿದ ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ ಕೇಳದ ಅಭಿಷ್ಠಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ದಾನಗುಣ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಸೂರ್ಯನಿಂ ಬಹುಪರಾಕ್ರಮವಂತನಾಗಿ ಹೊಂಬೆಟ್ಟದಿಂದ, ಶಾಶ್ವತ್ಪ್ರಿಯಂ ಧೈರ್ಯಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಪಾಲ್ಗಡಲಿಂ, ಮಹಾಮಹಿಮನಾಗಿ, ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಪಿಡಿದ ತರುಣಿಯಿಂ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಭಕ್ತನಾಗಿ ನಿನಗೆ ಕುಮಾರನುದಯಿಸುವನೆಂದು ಕನಸಿನ ಫಲಂಗಳಂ ವೇಳಿ, ಮಿತಿ ಮೀರಿದಾನಂದದಿಂದ ದೇವಿದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಾದಿನ ವಿಶೇಷೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸುವದೆಂದು ಮಂಜುನಾಣಿಯಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ರಾಣಿಯಂ ತಕ್ಕೈಸಿ, ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ, ಚಂದ್ರೋದಯವಂ ಬಯಸುವ ಚಕ್ರೋರಂಗಳಂತಿರುವ ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡಿತನಾದ ಆಸ್ಥಾನಮಂಟರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈತ್ತಿಸಿ, ರಾಜ್ಯವಿಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ದಿನಕ್ರಮದೊಳ್ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬರುವಲ್ಲಿ, ಮಹಾರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಆಶೋಚಿಸಿ, ಪಾಂಡ್ಯದೇಶವನಾಳುವ ತಮ ಮಾವನಾದ ಮಲಯಧ್ವಜನೆಂಬ ಪೆಸರುಳ್ಳ ಗುಣವತಿಯು ತಂದೆಗೆ ಚಾರಮುಖದಿಂದ

ಕಾಣಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿಯಿಸಲಾ
ಮಲಯಧ್ವಜರಾಯನು ಪರಮಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿ
ಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು, ಮಾಲ್ಯವತಿಯು
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಗಳಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪತಿಯೊಡನೆ ಪೇಳಲು, ಆಗ
ಮಲಯಧ್ವಜನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಮಂದಾರಧ್ವಜನಂ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯಿಂ
ದೊಡಗೂಡಿ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೆ, ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ,
ಮಿಕ್ಕ ರಾಜಕಾಂತೆಯಿಗೆ ಸಹಾ ನನರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ, ಚೇನಜೇನಾಂ
ಬರಾವಿ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ, ಅಪೂರ್ವಂಗಳಾದ, ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದ, ನಾನಾವಿಧ
ವಸ್ತುಗಳಂ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸನ್ನಹಿಸಿಗೊಟ್ಟು, ಮಾಲ್ಯವತಿಯಂ ಮಂದಾ
ರಧ್ವಜನಂ ಸಹಾ ರತ್ನಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು, ತಾಯಿಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿ
ಯನೊಡಗೊಂಡು ರತ್ನಪುರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬರುವ ಮಂದಾರಧ್ವಜನು
ನಗರಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚಾರಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮಹಾರಾಯನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ
ಸಾಮಾಜಿಕರಂ ಕುರಿತು ಚತುರಂಗಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಂದಾರಧ್ವ
ಜನನಿದಿರುಗೊಂಡು ಕರಕೊಂಡು ಬರುವದೊಡ್ಡಾ ಪಿಸಿದನು. ಸುಬುದ್ಧಿ
ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಮಹಾರಾಜನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಚತುರಂ
ಗಸೇನೆಯಿಂ ಸಹಿತರಾಗಿ ಹೊರಟು ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಂದಾರಧ್ವ
ಜನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ ರಾಜಕುಮಾರನು, ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಕೈವಿಡಿದು
ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದು,
ರತ್ನಪುರದ ಬಹಿರ್ಭಾಗದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಸೇನಾನಿವೇಶನವಂಗೈದು, ತನ್ನ ಮಾ
ತೃವಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಯಂ ಕರೆದೊಯ್ದು ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗುಣ
ವತಿಯಂ ಕಂಡು ಅನಂದಭರಿತರಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಾಸವು
ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಮಲಯಧ್ವಜನ ರಾಣಿ
ಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಬಳಿಯಂ ತೊಡಿಸುವ ಮಹೋ
ತ್ಸವವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನು. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವಂ ತನ್ನ ಅಳಿಯನಾದ ಸುಚರಿ
ತ್ರಮಹಾರಾಯಂಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಚತುರೆಯಾದ ಮಂಜುಮಾ
ಣಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲಾ ಬಾಲೆಯೆ, ಈಗ ಗುಣವತಿಗೆ ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಗೂಡಿ ದುಗುಡದಿಂ ಮಾಹಿಷ್ವೃತಿಯವೊಕ್ಕು ರಾಯನಿಗೆ ಮೊಗದೋರ
ಲಾಗದತ್ಯಂತ ಕ್ಲೇಶದಿಂ ತರಹಾರಿಸಲಾರದೆ ಮಂತ್ರಿಯಮನೆಗೆಬಂದು,
ಮಾಡುವ ಒಸಗೆಯುಂ ತೌರುಮನೆಯವರು ಮಾಡುವದುಚಿತವೆಂದು
ನೀನು ರಾಯನ ಸಮಯವರಿತು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಶುಭಲಗ್ನವಂ ಕಾಲಜ್ಞಾ
ರಿಂದ ತಿಳಿದು ಭೂಪಾಲನವ್ವಣೆಯು ಕೊಂಡುಬರಬೇಕೆಂದು ಕುರುಳಂ
ತಿದ್ದಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಾಲ್ಯವತಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ
ಗೌರವವಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಬೇಗನೆ ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸದ ಹಜಾರದೊಳ್
ಜಿನ್ನದ ಮುಚ್ಚದೊಳ್ ಕುಳಿತು ರಸಿಕರಾದ ಕಲಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾನಾಥ,
ಭಾರತೀಮಣಿಹಾರ, ಶಾರದಾಶರೀರರೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನವ
ರಸಮುಜರಿ ಯೆಂಬ ಅಪ್ರೇರ್ಷ ಪ್ರಕರಣವಂ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ರಾಯ
ನ ಸಮಯವನ್ನರಿತು ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸವನ್ನೈದುತ್ತಿರುವ ಮಂಜುವಾ
ಣಿಯು ಕಂಡು, ಕಲಾನಿಧಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು
ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮೇಘಮಂಡಲದಿಂ ಬರುವ
ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಂದು ರಾಯನ ಪಾದವದ್ದಂಗಳಂ, ತನ್ನ ಮುಂಗುರುಳು
ಗಳೆಂಬ ದುಂಬಿಗಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ಘರ್ಲೆನುತದ್ದು ನಿಂತಿರಲು, ರಾಯನು ಅವಳ
ಜಡೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಮತ್ತೇನುಕಾರ್ಯವೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಮಂಜು
ವಾಣಿಯು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಎಲೈ ನೃಪತಿತಿಲಕನೇ, ಮಲಯಧ್ವಜನ
ರಸಿಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತೀದೇವಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯೊಡನೆ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂ
ದೊಂದುಮಾತೆಂ ವೇಳಿರುವಳು. ಅದೆಂತೆನೆ ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳೊಳ್
ಗುಣವತೀದೇವಿಗೆ ಬಳೆಯಂತೊಡಿಸುವ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ತೌರುಮನೆಯವರು
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿರಿಯರು ವೇಳುವರು. ಅದರಿಂ ರಾಯಂಗೆ
ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಶುಭಲಗ್ನವಂ ತಿಳಿದು ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಂಡುಬಾರೆಂದು ನ
ನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಎಂದ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನುಡಿಗೆ ಮನದೊಳ್
ಸಂತೋಷವಂಗೊಂಡು ಮರೆಯೊಳಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರಂ ಕರೆದು ಶಾಸ್ತ್ರ
ವಂ ನೋಡಿಸಿ ನಾಳೆ ಶುಭದಿನವಾಗಿರುವದು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವವಂ
ಬೆಳೆಯಿಸಲಿ; ಎಂದು ನುಡಿದು ರಹಸ್ಯಮಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತಂವೇಳಿ ಕಳು

ಹಿಸಲಾಗ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ರಾಣಿಯಂತೆಪ್ರರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲ್ಯವತಿ
ಯೊಡನೆ ಭೂಪಾಲನಂತರಂಗವೃತ್ತಿಯು ತಿಳುಹಿಸಿ ನಾಳೆ ಶುಭದಿವಸ
ಮೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಡೆಯದೆ ಎದ್ದು,
ಮಗನಾದ ಮಂದಾರಧ್ವಜನು ಕರೆಸಿ ಎರೈ ಸುಕುಮಾರನೆ, ನಿನ್ನ ಸ
ಹೋದರಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಒಸಗೆಯಂ ಬೆಳೆಯಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿನ್ನ
ಭಾವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದೆನು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮದೇಶದಿಂದ ತಂದಿ
ರುವ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಬೇಗ ತರಿಸೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಂದಾರಧ್ವ
ಜನು ಕರಮಂ ಮುಗಿದು ನಿಜನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ
ಮಾಲ್ಯವತಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರ್ಥವಂ ಪೇಳಿ, ನೀನು ಶುಭವಾದ್ಯಂಗಳಿಂದ
ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರನ್ನೂ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕರೆದುಬರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾ
ಡಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ತಮ್ಮ ಕಟಕದಿಂದ ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಗಡಗಳಂ
ದ, ಕೆಳೆಗಳಿಂದ ಒಂಟಿಗಳಿಂದ, ಹೊರೆಯಾಳುಗಳಿಂದ, ಅಪರಿಮಿತಧ
ನವಂ, ರತ್ನಾಭರಣಗಳಂ, ವಿಚಿತ್ರದುಕೂಲಂಗಳಂ, ದ್ವೀಪಾಂತರಂ
ಗಳಿಂದತರಿಸಿದ ಕೌತುಕವದಾರ್ಥಂಗಳಂ, ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ,
ಫಲಂಗಳೊಡಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ, ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ತರಿಸಿ,
ಮಂತ್ರೀಪ್ರರೋಹಿತರು ಶುಭವಾದ್ಯಂಗಳಿಂದ, ರಾಜಬಂಧುವರ್ಗಗ
ಳಂ ಕರೆದು ಮಂದಾರಧ್ವಜಂಗೆ ಬಿನ್ನೈನಲು, ಬಳಿಕ ಅಂತಃಪ್ರೆರ
ದೊಳ್ ಮಾಲ್ಯವತಿಯುಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನ ಕಾಂತೆಯರೈಲ್
ರಂ ಕರೆತಂದು ಗುಣವತಿಗೆಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂನಡಿಸಿ, ನೂತನಂಗಳಾ
ದ ಆಭರಣಗಳಂ ಅಭಿಲಾಷೆ ಯಿದ್ದಂತೆ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಪಚ್ಚಿಯ ಮ
ಣಿಗಳಂ ಬಿಗಿದ ಗಿಳಿಯಸಾಲಿನ ಸರಿಗೆಯಿಂದಲಂಕೃತಮಾದ ಉಲಾ
ರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಬಳೆಯಮಲಾರವಂ ಪ್ರೊಪಿಸಿ, ವೃದ್ಧಿಯರಾದ
ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಬಳೆಗಳೊಡೊಡಿಸಿ, ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಶುಭಲ
ಗ್ನದೊಳ್ ನವಗ್ರಹಮಂಡಲಂಗಳಂತಿಂ ರುವ ನವರತ್ನ ಬಳೆಗಳೊಡೊಡ
ಿಸಿ, ಬೇಕಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಜನರಂತಣಿಯಿಸಿ, ಮೈಯನೋ
ಯದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹುವ್ವಿಸಂತಿರುವ ಮಗನಂವೆಡೆ ಎಂದು ಮುಡಿಯೊಳ್

ಮಂಗಳಾಕ್ಷತೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಮಾನಿಯರು ಮಂಗಳಧವಳಾರವಂಪಾತುತ
ಮಾಣಿಕದಾರತಿಯಂಬೆಳಗಿ, ಮಹೋತ್ಸವವಂಬೆಳೆಯಿಸಿ ಮಾಲ್ಯವತಿ
ಮಣಿಮುಂಬರಿಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಣವತಿಗಿಂತಧಿಕವಾಗಿ,
ತಮ್ಮದೇಶದಿಂದ ತಂದ ರತ್ನ ಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಿಂದವುಚ್ಚರಿಸಿ, ಮಹಾರಾಜ
ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮಣಿಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂದಾರ
ಧ್ವಜನು ನರೇಂದ್ರನ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆಪೋಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಸಾವಾಂತ್ರಿ ಪ್ರ
ಣಾಮವಂಗೈಯಲು, ನರೇಂದ್ರನು ಆಗ ತೋಗಮಂಚದಿಂದಿಳಿದು ಮಂ
ದಾರಧ್ವಜನ ಕರವಂಪಿಡಿದು ರಾಣಿಯಮಂದಿರಕ್ಕೆಬಂದು ಮಾಲ್ಯವತಿಗೆ ನ
ಮಸ್ಕಾರವೆಮಾಡಿ ಬರುವ ನರವತಿಗೆ ರಾಣಿಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯ
ರೆಲ್ಲರು ವಂದಿಸಲು; ಭೂಪಾಲನು ವರಮಹರ್ಷದಿಂದ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರೊ
ಡನೆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಮಧುರಾಹಾರಗಳಿಂದ ಮಂದಾರಧ್ವಜ
ನಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಸಾಸ್ಯಮಮಾಡುತ್ತ ಭೋಜನಗೈದು, ಬಳಿಕ
ಮಂದಾರಧ್ವಜನು ನಿನ್ನ ಕಟಕಮಕುರಿತು ತೆರಳೆಂದು ಅವ್ವಶೆಯನ್ನಿ
ತ್ತು, ಚಂದ್ರಕಳೆಯ ಕೈಗಿಡಿದು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯುಸೈದಿ, ಆರಾತ್ರಿಯೊ
ಳಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಬಳಿಕ ಅಂತರಿವ್ರದವಲ್ಲಿ ವಿನಕ್ರಮದಿಂದ
ದೇಳನೆಯ ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶುಭದಿನದೋಳ್ ಗುಣ
ವತಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವೆಮಾಡಿಸಿ, ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯರೆಲ್ಲರು
ಕೂಡಿ ಆರತಿ ಅಕ್ಷತೆಯಂಮಾಡಿ, ಅಂತರಿವ್ರದ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ
ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ಬಂದು, ದ್ರಾಕ್ಷಚಿವ್ವರದಕೆಳಗಣ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ
ಜಗುಲಿಯಮೇಲೆ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಕೂತು, ಸುತ್ತಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತಾದಿ
ತರುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳವಾಸನೆಯನಾಘ್ರಣಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವ
ವಳದ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ವನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಕೈಗಳಂತೊಳೆದು,
ಚಂದ್ರರೇಖೆಯ ಸುತ್ತವರಿವ ತಾರೆಗಳಂತೆ ಗುಣವತಿಯಂಬಳನಿದ ಬಳ
ಗೆವೆಲ್ಲರಿಗೂ ರತ್ನದ ತಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಲುಗಳಂ ನೂಗಾರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಣಿಮಾ
ಡಿದ ವಜ್ರದತಟ್ಟೆಯೊಳ್ ದಧ್ಯನ್ನವಂ, ಪೈಡೂರ್ಯದ ಪಾತ್ರೆಗಳೊಳ
ಗೆ ಮುದ್ದುನ್ನವಂ, ಗೋಮೇಧಿಕದ ಬಟ್ಟೆ ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪುತಾನ್ನವಂ

ವೃಷ್ಟ್ಯರಾಗದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶರ್ಕರಾನ್ನವಂ, ವದ್ವರಾಗದ ಬಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸರಾನ್ನವಂ, ವಚ್ಚೆಯಪಾತ್ರಗಳೊಳ್ ಚಿತ್ರಮಾದ ನಾನಾ ಶಾಕಂಗಳಂ ಬಡಿಸಿ, ನಿಲಮಣಿಮಯ ಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿನೀರಂ ತುಂಬಿ ರಿಸಿರುವದಂಕಂಡು, ಇವು ಬಡಿಸಿರುವವು, ಇವು ಬಡಿಸಿರುವವಲ್ಲ, ಎಂದು ಕುರುಹುಕಾಣದೆ ಭ್ರಮಿಸುವ ಬಾಲೆಯರಂ, ಲೀಲೆಯಿಂದ ವರಿಹಾಸವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಎಲ್ಲರಂ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಭಕ್ಷಭೋಜ್ಯ ಲೇಹ್ಯ, ಚೋಷ್ಯ, ಪಾನೀಯಂಗಳೆಂಬ ವಂಚ ವಿಧಂಗಳಾದ ವಕ್ಸವ ದಾರ್ಥಂಗಳಂ, ಸಂಬಾರಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಉವ್ವುವೂರಿ ಇದಿರಾಗಿ ಜೋಲುವ ಹುಳಮಾವು, ನಿಂಬೆ, ಹೇರಳೆ, ನೆಲ್ಲಿ, ದುಣಸೆ, ಅಮುಟೆ, ಅರೆಮಾದಳ ಅಳಲೆ, ಅಗಸೆ, ಹಾಗಲ, ತೊಂಡೆ, ನೊಂಡೆ, ಕನ್ನೂರಿಬಿಲ್ವ, ಕರೆಮೆಣಸು ಕಾಯಿಮೆಣಸು, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಮೆಕ್ಕೆ, ಗಣಕೆ ಮೊದಲಾದ ಘ ಮಘಮಿಸು ತ್ತೆ, ಚಿತ್ರವರ್ಣದಿಂದೊವ್ವುವ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗಳಂ, ಕೈಗಳಂಗಡಗಳಿಂದ ಬಡಿಸಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಸವಿಯುತ್ತ ಆಯಾಯ ಗಿಡಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವರಿಕರ ವಂತುಂಬಿ ಪಾಕವಂಪಾಡಿದ ಬದನೆ, ವಡವಲ, ಮಣಿಹಾಗಲ, ಸವಿಗುಂಬಳ, ನೆಲದವರೆ, ಸೌತೆ, ಗೋವರ್ಧನ, ಬೆಂಡೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಂಜನಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಡಿಸಿದ್ದ ಆರದಂತೆಮೆಲ್ಲುತ ಅಮೃತದಂತಿರುವ ನೀವಾವು, ನೇರಳೆ, ಬಾಳೆ, ಕಿರುಕಿತ್ತಳೆ, ಬೇಲ, ಹಲಸು, ದಾಳಂಬ, ಸೇಬು, ಶೀಬೆ, ಅಂಜೂರ, ವನ್ನೇರಳೆ, ಕೆಕ್ಕರಿಕೆ, ಮಿಣಿಕೆ, ಚಕ್ಕೊತ್ತ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಖರ್ಜೂರ ಮುಂತಾದ ಮಧುರಫಲಂಗಳಂ ಸಾವಕಾಶದಿಂದೆಲ್ಲುತ ಎಳನೀರು ತಿಳಿನೀರು ಇಕ್ಷುರಸೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸೆ ಗೋಕ್ಷೀರ ಮಕರಂದ ಶರ್ಕರಾ ದಿಪಾನಕಂಗಳಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಮಧುರ ಫಲಂಗಳಿಂದತೆಗೆದು ರಸಂಗಳಂ ಪಾನ ವಾಗ್ಮಿಯ್ಯತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕನಕಮಯಂಗಳಾದ ಕಾರಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಂತೊಳೆದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಂಟಪಂಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹುವ್ವಗಳಂ ಚೆಲ್ಲಿದಂತಿರುವ ಬಿ ಸಲುಕೂಡಿದ ನೆರಳಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಎಳದಾದ ಕಡಲೆ ಲಡಗಣಿ ಹೆಸರು ಕುಸುಮೆ ಮೊದಲಾದ ಹುರುಕಲಂ ರುಚಿನೋಡುತ ನಾನಾಜಾತಿ ತರುಗಳಂಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ ಮೆಲ್ಲನೆತಿರುಗುತ ಕವ್ವುರವೀಳ್ಳಿಯುವಂಸವಿಯು

ತೆ ಅರಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಂ ತುರುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತ ಕುಣಿಯುವ ನವಿಲುಗಳಂ ಕೂಗುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ಹಾರಾಡುವ ಪಾರಾವತಂಗಳಂ ನಡೆಯುವ ಗಿಣಿಗಳಂ ನೆಗೆದಾಡುವ ಮರಿದುಬ್ಬಿಗಳಂ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಎಳೆವನಳದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೆಟ್ಟದ ಉಯ್ಯೋರೆಗಳೊಳ್ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ತೊಗಾಡುತ್ತ ಕಿರುರವಗಳಿಂದ ರಾಗಾಲಾಪನಂಗಳೈಯ್ಯತೆ ಸಂಜೆಯಾಗಿಬರುವದಂಕಂಡು ಮಂದಿರಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗುವಾ ಎಂದು ಮಣಿಮುಂದರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿಜಾಂತರಿಪುರವಂ ಸೇರಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವ ದಿನಕ್ರಮದೊಳ್ ಎಂಟನೆಯ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು. ಒಂದಾನೊಂದುದಿನ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ಕೀಪ್ರದಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತವಾಗಬೇಕು, ಕಾಲಾವತಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕರ್ಮಲೋಪವು ಬರುವದೆಂದು ಮುಂದುವಾಣಿಯು ಮಹೀಪಾಲನಬಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ವೇಳಲಾ ಮುಂದುವಾಣಿಯು ರಾಯನಾಸ್ಥಾನಮುಂಟಪವಂ ಕುರಿತು ಬಂಧು ರಾಯನೇ ನಿನ್ನಧಾಂಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾದ ರಾಣಿಗೆ ಎಂಟುತಿಂಗಳು ತುಂಬುತಲಿದೆ. ತ್ವರೆಯಿಂದ ಸೀಮಂತವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ನೇತ್ರಾನಂದವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ಕೂಲಂಕಷಮಾಗಿ ತಿಳಿದ ಗಣಿತಜ್ಞರು ಕೆಯಿಸಿ, ಸೀಮಂತಕ್ಕೆ ಶುಭದಿನವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆದಿನದಲ್ಲಿ ಸತಿಯೊಡನೆ ರಾಜವಧ್ವತಿಗಳಿರುವಂತೆ ಯಣ್ಣೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ ಮದ್ದನಂಗೈದು ವಿಚಿತ್ರದುಕೂಲಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಕಿರೀಟ ಮೊದಲಾದ ಆಭರಣಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಅರಸಿಯೊಡನೆ ಅಷ್ಟಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ ಪುರಸ್ಸರಮಾಗಿ ದರಸಿ ಮಾಡುವ ಮುತ್ತೈದೆಯರುಗಳಿಂದಲೂ, ಚಾನುರುಗಳುಂ ಬೀಸುವ, ಕೈವಾರಮು ವೇಳುವ ಸಖೀಜನಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅನೇಕವರಿಯಾದ ವಾದ್ಯ ಘೋಷದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ರಮಣೀಯಮಾದ ರಂಗಮುಂಟಪದ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಣಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ರತ್ನ ಪೀಠದೊಳ್ಳಿಕ್ಕಿತು, ವೇದಮಂತ್ರಗಳಂ ಪುರೋಹಿತ ಪುರಸ್ಸರಮಾಗಿ ಪುಂಸು

ವನ ಸೀಮಂತಂಗಳು ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ವೈಣಿಕೇಶ್ವರೋಮ
 ಣಿಗಳಿಂದ ವೀಣಾಗಾನವು ಕೇಳುತ್ತ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಾದವರಂ
 ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೊದಲಾದ ಅರ್ಥಿಜನಂಗಳಿಗೆ ಅವರವರ
 ಪ್ರಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಧನಕನಕಾದಿ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಚ್ಛ
 ನವಂ ಗೃಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರವನ್ನೈದಿ ಬಂಧುಜನಂಗಳೊಡಗೂಡಿ
 ಶೋಭನಂಗೈದು, ಹಾಗೆಯೇ ಶಯನಾಗಾರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗುಣವತಿ
 ಯೊಡನೆ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಎಲಾ ಗುಣವತಿಯೇ ನೀನು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ
 ಗುಣವಂ, ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸವಂ, ಸ್ತನಾಗ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮೋಗುಣವಂ,
 ಧರಿಸಿರುವವರಿಂದ ನಿನಗೆ ಗುಣವತಿಯಂಬೋ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ
 ರುವದು ಜಗತ್ತಿನ ಬಡತನಹೋದಂತೆ ನಡುವಿನ ಬಡತನಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ
 ರಿಗೂ ಆನಂದಾತಿಶಯವಾಂತೆ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿತು.
 ಶತ್ರುಗಳ ಧೈರ್ಯವು ನಮ್ಮಿರ್ದರಿಗೆ ಪುತ್ರರಿಲ್ಲವೆಂಬ ವ್ಯಸನವು ಭೂ
 ಮಿಗೆ ಬರುವತಿಗಳಿಂದಾದ ಚಿಂತೆಯು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋದುದೆಂಬಂತೆ
 ತ್ರಿವಳಿಗಳು ಮಾಯನಾದವು. ಎಂಬ ವಚನಗಳಿಂದ ಗುಣವತಿಯಂ ಸಂ
 ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಕನಕಲತೆಯ ಕೈಯ್ಯಂಪಿಡಿದು ಉಪವನವಂ ಪ್ರ
 ವೇಶಿಸಿ, ನಾನಾವಿಧ ಶೃಂಗಾರವಿಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ವಿನೋದಿಸಿಂಪಿ
 ರುತಿದ್ದನು. ಬಳಿಕ ಹತ್ತನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದುನಿ ನರಾತ್ರಿ
 ಎರಡನೆಯ ರಭಾವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿರಲು, ರಾಣಿಗೆ ಗರ್ಭವೇದನೆ
 ಕಾಣಲು, ರಾಯನಾವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ
 ಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಈಗ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಸಮಯವಾದುದರಿಂದ
 ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೇಳುಹಿಸಿ, ಹೊರಗೆ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ
 ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸೆನ್ನಹಿಸಿ ಇರುವದೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಸು
 ಬುದ್ಧಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಬಂದು ಕಾವಲುಕಟ್ಟುಗಳ ಜನಗಳು
 ಮಂತ್ರಗಾರರು ವೈದ್ಯರು, ಹೆರಿಗೆಕತ್ತಿ, ಮಂತ್ರಿಸಿದ ಮಹಾತ್ಮಲಂಗಳು,
 ತಾಯಿತಿಗಳು, ಸಿದ್ಧಿಕಾಲದೊಳ್ ಮಾಡಿದ ಮುಡಿಬಳೆ, ವಿಭೂತಿ,
 ಮಣಿಗಳು, ಬೆತ್ತ, ನೌಲುಗರಿ, ಅಂಕೋಲೆಕಡ್ಡಿ, ಬೇವಿನಕೊರಡು,

ಗರಿಕೆ, ಮೊಂಡೆಗಳ್ಳು, ಜೀವಿನಸೊಪ್ಪು, ಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಆ ರಣಪೂತ
ಕಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲವಂ, ಸೊಲಗಿತ್ತಿಯಾದ
ವಂಶವರ್ಧಿನೀಯಂಬವಳ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುಮತಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇಂತಲ್ಲದೆ,
ಹೊರಗೆ ಬೀಜಧಾನ್ಯಂಗಳಂ, ಅಲಂಕೃತಮಾದ ಗೋ ಸಮೂಹಮಂ,
ಫಲವೃಕ್ಷಂಗಳಂ, ಧನಕನಕ ಮಣಿಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಂ ಸಜ್ಜಮಾಡಿ
ಭಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ತರೆಯುಂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಲಗಳಮೇಲೆ
ಭಿರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧವಡಿಸಿ, ಸುಬುದ್ಧಿಯು
ಗಣಿತಜ್ಞರೊಡಗೊಂಡು ಅಂತಃಪುರದ ಪ್ರರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ
ರಾಯಂಗೆ ಸಕಲವಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಇದೇನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗಳೈಯ್ಯುತ
ಲಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಜಪೋದಯ ಶೀರ್ಷೋದ
ಯಂಗಳಾಗಿ ಪಾರ್ಥಿವಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ದಶಮಾ ಮಂಗಳ
ವಾರ ರಾತ್ರಿ ಹದಿನೆಂಟನೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಿಂ ಕೂ
ಡಿದ ಸಿಂಹಲಗ್ನದೊಳ್ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಪ್ರತ್ಯ
ರತ್ನವು ಜನಿಸಲು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯು ಫಲಿತವಾಗಿ ಪೃಷ್ಠಿತಂಗೆ
ಳಾದ ವನಂಗಳಿಂದ, ಸಸ್ಯಂಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿದುರ್ದದು. ಗಗನಮಂಡಲವು
ಪ್ರಸನ್ನವಾದುದು. ದಿಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದವು. ಮಂದಮಾರುತವು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸಿತು. ದಿಕ್ಕಾಲಕರು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಋಷಿಗಳು ಆ
ಶೀರ್ವಾದವಂ ಗೈದರು. ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಗುಹ್ಯರ
ು ಗಾನವಂಗೈದರು. ಅವಸರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ನಾಟ್ಯವನಾಡಿದರು ಕಿಂ
ವುರುಷ ಮೊದಲಾದವರು ವೃಷ್ಣವೃಷ್ಣಿಯಂಕರೆಯುವ ಸಮಯ
ದೊಳ್ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಶರೀರವಾಣಿಯು ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸುಗಂಧ
ರಾಜನೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವದೆಂದು ಮೂರುಬಾರಿ ನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಈ ಕುಮಾರನ ಉದಯದಿಂದ
ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸುಗಂಧವು ಒಂದುಯೋಜನ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಅದಂ
ಕೆಂಡು ಸರ್ವರು ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಬ ನಾಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾದುದೆಂದು
ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಈ ಶುಭವಾರ್ತೆಯು ಪೇಳಿ ಒಸಗೆಯು ತಂದವ

ಗೌರವೇಕಾದ ಭೂಷಣಾದಿಗಳನಿತ್ತು ಜಾತಕನಬಲಾಬಲವಂ ನೋಡುತೆ
ವೇದವಿಶ್ರುತ ಮೊದಲಾದವರಂ ನೋಡಿ, ಜಾತಕನಯೋಗವಂ ನೋಡಿ
ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗ ವೇದವಿಶ್ರುತನು ಜಾತಕವತ್ರವಂ
ಕೈಯಲ್ಲಿಪಿಡಿದು ಗ್ರಹಗಳ ನಿರ್ಣಯವಂವೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾ
ಯನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲಾಲಿಸು, ನಿನ್ನಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನಪುತ್ರನ
ರಾಶಿಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಲಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ತೃತೀಯಮಾದ ಪರಾಕ್ರ
ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿರುವನು. ಆರನೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನಾದ
ಅಂಗಾರಕನೊಡನೆ ಚಂದ್ರನಿರುವನು. ಎರಡನೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾರಾವು
ತ್ರನಿರುವನು. ಲಗ್ನಕೇಂದ್ರದೊಳಗೆ ದೇವಮಂತ್ರಿಯಿರುವನು. ಚತು
ರ್ಥಕೇಂದ್ರವಾದ ವಾದನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನಿರುವನು. ಲಾಭಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ರವಿಪುತ್ರನಿರುವನು. ಶತ್ರುಸ್ಥಾನವಾದಷಷ್ಠದಲ್ಲಿ ರಾಯ ಇರುವನು.
ದ್ವಾದಶದಲ್ಲಿ ಕೇತು ಇರುವನು. ಈ ಪರಿಯಾದ ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೊ
ಡಿದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂಪುಟ್ಟಿದ ಆಯುಷ್ಯಂತೆ
ನಾದ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನಂತೆ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂಪುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ
ದೃಢವ್ರತದಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿ, ಆದಿಶಕ್ತಿಯು ಇಂಥಾಕುಮಾರನಂ ದಯಪಾ
ಲಿಸಿ ನಿನ್ನವಂಶವಂ ಉದ್ಧರಿಸಿರುವಳು. ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಮಜ್ಜನಂ
ಗೈದು ಜಾತಕರ್ಮವೆಂಮಾಡಿ ಪುತ್ರಾರ್ಥನವಂಗೊಂಡು ಧಾನ್ಯದಾನ
ಮೊದಲಾದ ದಾನಂಗಳಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಉದ್ಯೋಗಿಸೆಂದು ವೇಳಲು,
ಆಗ ರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಕರೆದು ಕೊತ್ತಲಂಗಳಲ್ಲಿ
ಫಿರಂಗಿಮೊದಲಾದ ಯಾತ್ರಶಬ್ದಂಗಳಾಗಲಿ. ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯಂ
ಬೀರಲಿ. ಪರಿಪರಿವಾಧ್ಯಂಗಳಾಗಲಿ. ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಮ
ಜ್ಜನಂಗೈದು ಪುರೋಹಿತನೊಡಗೂಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಮಾಗ ಜಾತಕ
ಮಾರ್ಗದಿಗಳಂ ಅನೇಕದಾನಧರ್ಮಂಗಳಂ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಗೋವುಗಳಂ
ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಂವನ್ನರಾದ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮರಿಗೆ
ದಾನವಂಕೊಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂ ಬಂದ ಬಾಧುವರ್ಗಂ
ಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪುತ್ರಾರ್ಥನವಕೊಂಡು ಶಿಶುವಿಗೆ ಮಧುಪ್ರಾಶನವಂ

ಮಾಡಿಸಿ ಪಡ್ರಸೋಪೇತಮಾದ ಶಾಲ್ಯನ್ನಮಂ ಭೋಜನಗೈದು ಸುಖಸತ್ಕಥಾವಿನೋದದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಹತ್ತುದಿವಸವು ತುಂಬಿ ಪುಣ್ಯಾರ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳು ಮಜ್ಜನವಂ ಗೈದು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾರವಂಗೈದು ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು, ರಾಯನು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಪತ್ನಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಮಂಗಳ ಕರವಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ಹನೆಯ ಜಗುಲಿಯಂ ಕುರಿತುಬಂದು, ನೂಹ್ನದಲ್ಲಿ ವರರ ಇಂಗಿತವಂ ತಿಳಿಯುವ ಮಂತ್ರಿಪ್ರಧಾನಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂ ಶೋಭಿಸುವ, ಭೇರಿಕಾಹಳೇನಿಸ್ಸಾಣವೀಣಾ ವೇಣು ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ಮಂಗಳಕರಮಾದ ಅನೇಕ ವಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೂಡಿ ನೂತನಯೌವನ ಮದಗರ್ವದಿಂದೊಪ್ಪು ತನ್ಮೃತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವಾಗ, ಬಿಲ್ವಫಲಂಗಳಂತಿರ್ಪ ಚಲಿಸುವ ಪಯೋಧರಾಗಳಂ, ಜಾರಿದ ಕುರುಳುಗಳಂ, ಮೋಹಮೆಂಬ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಫುಳುಗುತ್ತಿರುವ ವಿಟರಮನಸ್ಸುಗಳೆನುವ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳು ಕಟಾಕ್ಷ ಮೆಂಬ ಬಲೆಗಳು ಬೀಸಿ ಸಭಾರಂಜನೆಯಂ ಗೈಯುವ ಚಪಲಾಕ್ಷಿಯ ರಾದ ವಾರನಾರಿಯಿಂದಲು, ಶೋಭಿತಮಾದ ಸಭಾಮಂಟಪ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇದೀವ್ಯನಾನಾದ ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಹನೆಯೋಳ್ ಪತ್ತಿ ಯೊಡನೆ ವದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪುಣ್ಯಾರ, ನಾಂದೀ ಮಾತೃ ಕಾಪ್ರೋಜೆ ಮೊದಲಾದುದಂ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಶುಭಮುದೂರ್ತದಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೋಳ್ ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತ್ರೆಯಂ ಹಾಸಿ, ವಜ್ರದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಮಾಸ ನಾಫು, ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ, ನಿಜನಾಮ ಮೊದಲಾಗಿ ಬರೆದು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂದು ನಾಮಕರಣವಂ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ದಾನಧರ್ಮಗಳಂ ರಚಿಸಿ, ಬಂಧುಜನಂಗಳಿಗೂ, ಆಶ್ರಿತಜನಂಗಳಿಗೂ, ಅನೇಕ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳನಿತ್ತು, ಫಲದಾನ ಮೊದಲಾದುದೆಲ್ಲವಂ ಆ ಗ್ರಾಮಾಡಿಸಿ, ಮಂಗಳಧವಳಾರವಂ ಘಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀಯ

ರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಚನಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸಭೆಯಿಂದ ತೆರಳಿ, ಶಿಶುವಿಗೆ ಆ ರತಿ ಕಾವಲುಕಟ್ಟು ಮೊದಲಾದ ರಕ್ಷೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಇಷ್ಟಬಂಧುಜನುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಪಡ್ರನೋವೇತಮಾದ ಶಾಲ್ಯನ್ನು ಭೋಜನಂಗೈದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಕುಮಾರನಿಗೆ ತೊಟ್ಟ ಲನಿಕೈವ ಉತ್ಸವವಂ ಚಳಿಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಲ್ಯವತಿ ಮೊದಲಾದ ಬಂಧುವೃಂದಂ ಮುತ್ತೈದೆಯರೆಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ಕೆನ್ನಡಿಯ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಸರಪಳಿಯಂ ಕಟ್ಟಿದ ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಗಳಂ ಕಡೆದು ಮಾಡಿದ ತೊಟ್ಟಲಂ ಕಟ್ಟ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಧೂಪದೀಪಫಲಂಗಳಂ ಪ್ರಾಜಿಸಿ ಆ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಡನಿಟ್ಟು ತೂಗಿವಾಡಿ ಅನಂತರ ಮುತ್ತೈದೆಯರ ಆಶೀರ್ವಚನ ವೈರಸ್ಸರಮಾಗಿ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ತನ್ನ ಕರಕಮಲಂಗಳಿಂದ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯಂತಿರುವ ಬಾಲಕನಂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ ವಜ್ರಶರೀರನಾಗಿ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರನಾಗಿ ಯಶೋವಂತನಾಗಿರೆಂದು ಹರಸಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಗಳಾಷ್ಟಕದಾಶೀರ್ವಾದ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ವೀಣಾವೇಣು ವೃಂದಂಗಳೇರೀನಿ ನಾದಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, “ಜೋ ರಾಜಕುಲಚಂದ್ರಗುಣನಿಸ್ತಂ ದ್ರ ಜೋ ಭೂಮಿದೇವೇಂದ್ರ ಜೋ ದಯಾಸಾಂದ್ರ” ಎಂದು ರಾಗಗಳಿಂದ ಪಾಡುವ ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಸಕಲಜನಮನೋಹರರ್ಪಕರಮಾಗಿ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ತೂಗಿ ಮಂಚರತ್ನದಾರತಿಯನೆತ್ತಿ ನವರತ್ನದ ನೇಸೆಯನಿಕ್ಕಿ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯಂ ಕುಮಾರನೊಡಗೂಡಿ ಮುತ್ತಿನ ಹನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ರಾಣಿಯ ಜನನಿಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಕಿವಿಯಂ ಚುಚ್ಚಿ ನವರತ್ನದಾರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿನಗರದೇಶಂಗಳೊಳಿರುವ ಬಾಲಸಮೂಹಂಗಳಿಗೆ ಬಾಲದೊಡಿಗೆಗಳನಿತ್ತು ಸಕಲ ಜನಂಗಳಂ ಉಚಿತವಸ್ತ್ರಗಳಂದುವಚರಿಸಿ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ಒಂದೊಂದುದಿನ ಒಂದೊಂದುವರಿಯಾದ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ ನೋಡುತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಗದ್ಯ|| ಇದು ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವರಶು ವೃಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲವ್ರಮುಖನಿಖಲಸುರವರವರಿಭವ

ವರಿಣತವ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂಡ ಖಂಡನಿವೃಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡವರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣವ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿವತ್ಸ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾವ ಸಕಲ ಭೂಸಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷಚತುರ್ವಿಧಸರಸ ಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯಘಟಕಾತಗ್ರಾಢ ದಿನದಿನವ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧು ರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ವವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾತ್ಮಲಾಯನ ಸೂತ್ರಚರಿ ತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ವ್ರ ತ್ರನರವತಿ ಬಿರುದಮಹೀಶೂರ ವ್ರ ರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾ ಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಿಯವೆಂಬ ನವೀನಕೈತಿಯೋಳ್ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರಜನನವರ್ಣನವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಶ್ವಾಸಂ ಮುಗಳಮಹಾ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯೈನಮಃ || ಶ್ರೀರಸ್ತು || ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಜದಂವತಿಗಳು ಶಿಶುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕುಮಾರನು ತಾಯಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂ ನಗುತೆ ಶತ್ರುರಾಯ ರುಗಳ ಶಿರಸ್ಸುಗಳಂ ಮೆಟ್ಟುವವರಿಯು ತೋರುವಂತೆ ಮೃದುವಾದ ವಾದಂಗಳಿಂದ ತೊಟ್ಟಲನ್ನೊಡೆಯುತ, ಚತುಸ್ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಎನಗೆ ಕರಗತಮಾಯಿತೆಂದು ತೋರ್ವಂತೆ ಚಿಗುರಿಸಂ ತಿರುವ ಕೈಯ್ಯಂ ಪಿಡಿಯುತ ಬಂದು ಕರದಿಂದ ಕಾಲಬೆರಳಂ ಬಾಯೊ ಳ್ಳು ಎಳೆದುಂಬಿಯಂತೆ ಕೊಗುತ, ಮಾನಸಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ರಾಜಹಂಸದ ಮರಿಯಂತಿರ್ಪ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಆರನೇತಿಂಗಳು ಪ್ರಾ ವ್ತವಾಗುತ್ತಿರಲು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತಮಾದ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನವಂ ಮಾಡಲೋ ಸುಖ ದಧಿ, ಮಧು, ಫಲ ತರ್ಕರಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿರುವ ಶಾಲ್ಯ ನ್ನವಂ, ಕುಂದಣದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಹಿತಳಾಗಿ ಬಂಧುವರ್ಗದೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾಗಿ ಕುಮಾರರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಲಿಯಾದ ರಾಯನತಂಗಿ ಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯಿಂದ ತರಿಶಿ ಮುತ ಪ್ರರಸ್ಸರಮಾಗಿ ತ್ರಿರಾವರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯಾದಿಗಳಂ ನಿರಾಜಿಯ ತರೆಯ ಮರೆಯೋಳ್ ಪ್ರಾಶನವಂ

ಮಾಡಿಸಿ ಶಿಶುಸಹಿತರಾದ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶಿರ್ವಾದವಂ
 ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಬಂಧುಜನಗಳೊಡನೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನವಂಗೈದು
 ಏಳಕ ಸರ್ವರೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಲು. ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾ
 ಲಕನು ಸಕಲವಾದ ಬಾಲದೊಡಿಗೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪುವನಾಗಿ ಬಾಳೇಸುಳ
 ಯಂತೆ ಥಳಥಳಿಸುವ ಅವಯವಗಳಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ನೇತ್ರಾನಂದಕ
 ರನಾಗಿ. ದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ತೆರಳುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿಯಿಸುವಂತೆ
 ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿ ಅಂಬೆಗಾಲಂ ಹಾಕುತ್ತ, ಹೊಸ್ತಲಂ ದಾಟಿದ್ದಂ
 ಕಂಡು ಗುಣವತಿಯು ಸುವಾಸಿನಿಯರೆಲ್ಲರಂ ಕರೆದು, ನನೆಗಡಲೆ, ಚಿಗುಳೆ,
 ತಂಬಿಟ್ಟು, ಉಂಡಲಿಗೆ, ನಾನಾಫಲಂಗಳು, ಶರ್ಕರೆ, ಹುರಿಗಡಲೆ, ಕೊಬರಿ
 ಮೊದಲಾದ ವದಾರ್ಥಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರಿಸಿ, ಹೊಸ್ತಲಂ ದೀವಧೂ
 ವಂಗಳಂ ಪ್ರೊಜಿಸಿ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರಿಗೂಕೊಟ್ಟು, ಆರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿಸಿ ಸಂ
 ತೋಷದಿಂದಿರುವ ದಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುಮಾರನು ಅಂಬೆಗಾಲನಿಕ್ಕುತ್ತ
 ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುತೆ ಮಣಿಮಯಮಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೂಪವಂ
 ಕಂಡು ಕೈಯಿಂದ ಪಿಡಿಯುತೆ ಮಣಿರಾಶಿಗಳಂ ಚಲ್ಲಾಡುತೆ ಹಂಸದಂತೆ
 ನಡೆಯುತೆ ಗಿಣಿಯಂತೆ ನುಡಿಯುತೆ, ವಚ್ಚೆಕಪ್ಪುರದ ರುಗವಲ್ಲಿಗಳಂ
 ಸೊರಾಡುತೆ, ಕುಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತೆ; ಎತ್ತಿಕೊಂಡವರ ಮು
 ತ್ತಿನಹಾರಗಳಂ ಕೀಳುತೆ, ಈರೀತಿಯಾಗಿ ವರಿವರಿಯಾದ ಬಾಲಲೀ
 ಲೆಗಳನಾಡುತೆ, ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುವ ಕುಮಾರಂಗೆ ನಾಳೆ ಶುಭವಾದ
 ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷವರ್ಧಂತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ದೈವಜ್ಞರು ರಾಯಂಗೆ
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೈಯಲು, ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಸಕಲವದಾರ್ಥಗಳಂ ತರಿಸಿ,
 ಆಶಕ್ತಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಎಣ್ಣೆಅರಶಿನವಂ
 ಮಂತ್ರಿಸು ತರಿಸಿ ಕುಮಾರಂಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂಬರ
 ಮಣಿಯುತಿರುವದರಿಂ ನೂತನಾಂಬರವಂ ಹೊದಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜ
 ನೆಂದು ಹೆಸರಿರುವದರಿಂ, ಸುಗಂಧವಂ ಪೂಸಿ, ಪುಷ್ಪಬಾಣನಂತಿರುವ
 ದರಿಂ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಪರರಾಯರ ದರ್ಪವಂ ಅಣಗಿಸು
 ವನಾದ್ದರಿಂ ದರ್ಪಣವಂ ತೋರಿಸಿ ರತ್ನಪುರಾಧೀಶನಾದ್ದರಿಂ ರತ್ನಖೇ

ಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆಯುರ್ವೈದ್ಯಕರಮಾಗಿ ಚಿರಂಜೀವಿ ಪ್ರಜೆಯಂ
ಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಮಾದಾನ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ
ಮಹೀಸುರರಂ ಪ್ರಜಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಕುಮಾರನಂ
ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಸಕಲವಾದ ಚಿಕ್ಕಿ ಬಿರುದು ಶುಭವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿ
ಣವಾಗಿ ಕುಲದೇವತೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಬಹುವಿಧೋಪಹಾರಂ
ಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಕುಮಾರನ ದಸ್ತಕಮಲಂಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪ
ಣೆಯಂ ಗೈಸಿ, ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಪ್ರಣಾ
ಮಮ ಮಾಡಿಸಿ ದೇವಿಯರ ಪ್ರತ್ಯನಾದ ಕುಮಾರನಂ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆ
ತಂದು ಬಳಿಕ ಸೂರ್ಯದರ್ಶನ ಧೇನುದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಸಂಭ್ರಮ
ದಿಂದ ಸಕಲ ಬಂಧುಜನಸಹಿತನಾಗಿ ವೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ
ರಾತ್ರಿ ಹನೆಯೋಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿಸಿ, ಚಂದ್ರದರ್ಶನ
ವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತಿರಲು, ರಾಜವಂಪತಿಗಳೇರ್ಪರು ವೃ
ತ್ತನ ಚಾಮತ್ಕಾರನುಡಿಯಂ, ಅಖದ ಕುಕುಲತೆಯಂ ನೋಡುತ ಮೂರ
ನೇನರ್ಪದೋಳ್ ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವಾದ ಚೌಲವ್ರಸ್ತವಂ ಮಾಡಲು ನಿ
ಶ್ಚೈಸಿ, ದೇಶದೇಶದೊಳಿರುವ ಬಂಧುನ್ಮುಖಾಲರಂ ಕರಸಿ ಪುರಮೆಲ್ಲವಂ
ಜವ್ವರನೇಲುಕೆಟ್ಟು ಮುಂತಾಗಿ ವವಳದ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ,
ಸಕಲಸಂಭಾರಗಳು ಸನ್ನದ್ಧಗಳಾಗಿರಲೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ,
ಪ್ರತ್ಯನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಿತವೃದ್ಧರಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೊಡಲು,
ಸುವಾಸಿನಿಯರೊಡಲು ಅಂತರಂಗ ಸೇವಕರೊಡಲು ಸಹಿತರಾಗಿ ಮುತ್ತಿ
ನ ಹೆಜಾರದೋಳ್ ಎಣ್ಣೆಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ
ಮಾಡಿ ಶ್ಲಾಘ್ಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ, ಕು
ಮಾರಂಗೆ ಸರ್ವಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ನಡೆಮುಡಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜವಿ
ಭವದಿಂ ಬಂದು ಹನೆಯಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ವೃಣ್ಯಾದ ನಾಂದೀಸಭಾ
ನುಜ್ಞೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಾಗಿ ಶುಭಪ್ರದಂಗಳಾದ ಮಂತ್ರಂ
ಗಳಿಂದ ಚೌಲವ್ರಸ್ತವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಬಂಧುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಮ
ಸ್ತೊಜನಂಗಳಂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ, ಧನಕನಕ ವಸ್ತು

ವಾಹನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಿಂದ ಸುತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ರತ್ಯಸಹಿತರಾಗಿ ವೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನು ಗೃಧ್ರ ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದಿರುವಾಗ ಕುಮಾರನು ಮುಂದೆ ದಿಗ್ವಿಜಯದೋಳ್ ಮಾಳ್ಪ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಂಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನೂಜಿಸುವಂತೆ ಅರಿಗಳ ಶಿರಸ್ಸುಗಳು ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಈತಾಡುವೆನೆಂದು ತೋರ್ಪಂತೆ ಮುತ್ತಗಳೆಂಬಿಗಿದ ಚಂಡುಗಳಾಟದಿಂ ಶತ್ರುಗಳಸಮೂಹಂಗಳನ್ನೀಪರಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವೆನೆಂಬಂತೆ, ಕುರವಿಂದ ರತ್ನಗಳೆಂ ಕಡೆದು ಮಾಡಿದ ಬುಗುರಿಗಳ ವಿಹಾರಂಗಳು, ಮಹಿರಾಯರನ್ನೀ ಪರಿಯಿಂದ ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಂ ಮಾಡುವೆನೆಂಬ ಪರಿಯಿಂದ ವಜ್ರ ಮಣಿಗಳು ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಗೋಲಿ ಗಜ್ಜುಗಳಾಟದಿಂ, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರೂಪದಿಂದೊಪ್ಪುವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆನಂದವಂ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಂ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವಂಗೈಯುತ ಬಾಲಚಂದ್ರನುತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇದಿ ಬರುವದಂನೋಡಿ ಐದನೇವರ್ಷದೋಳ್ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸುವುದುಚಿತಮೆಂದು ರಾಯನು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಷಜ್ಞರಿಂದ ಸುಭಮುಹೂರ್ತವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಶುಭದಿವಸದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರೂ ಕುಮಾರನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂಗೈದು ದಿವ್ಯಾಂಬರ ರತ್ನಭೂಷಣಂಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ, ಅವರಿ ಮಿತಾಭರಣಗಳಿಂದಲು, ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದಲು ಕುಮಾರನಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕವಂ ಫಣಿಯೊಳಟ್ಟು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಬಾಲಕನ ಮೊಗಮುನ್ನೋಡುತ ಅನಂದಭರಿತರಾಗಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ಹಸೆಯಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿದು ತಮ್ಮಂತದೋಳ್ ಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪದ್ಮರಾಗದ ತಟ್ಟಿಯೋಳ್ ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತೆಯಂಹಾಸಿ, ವಜ್ರದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕಳೆಂಗಳದೇಶದಿಂ ಬಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಸಕಲಕಲಾಕೋವಿದನಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಂದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಯೈನಮಾಡಿ ಎಂದು ಭರಿಸಿ ಬಾಲಕನ ಹಸ್ತದಿಂ ಪ್ರಾಜಿಯಂಗೈಸಿ, ಬರೆದಿರುವ ಅಕ್ಷರಂಗಳೆಂಬ ರಸಿ, ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಂದನದಿಂದ ಕುಮಾರನ ಪಣೆಯೋಳ್ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳೆಂ ಪಣೆಗೊತ್ತಿಸಿ, ರತ್ನದಾರ

ತಿಯು ಬೆಳಗಿಸಿ ಶುಭಮಂಗಳಂಗಳು ಪಾಡಿಸಿ, ಪರಿವರಿಯಾದ ವಾಪ್ಪ
 ಗಳು ಮೊಳಗುತಿರಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶೀರ್ವಚನಗಳಂ ಕೈಗೊಳಿಸಿ ವಿದ್ಯಾ
 ಸಾಗರನೆಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಗೆ ಭೂಷಣಾಂಬರಾದಿಗಳಂ ಸಂತೋಷವೆ
 ಡಿಸಿ ಎಲೈ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಮುರ್ಮಕವಾಗಿ ಚತು
 ಸ್ಪಷ್ಟವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಕಲಿಸು ನಿನಗೆ ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಕೊಡಿಸುವೆನೆಂದು
 ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯು
 ವರು ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ
 ಪೋಡಶವರ್ಷಂಗಳು ತುಂಬುವದರೊಳಗಾಗಿ ಸಮರ್ಥಕವಾಗಿ ಸಕಲ
 ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಕಲಿಸಿ, ಉಪನಯನವಾದನಂತರ ವೇದವೇದಾಂಗ ಧನುರ್ವೇ
 ದಗಳಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಕಲಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳ ನಮಿಸಾ
 ವಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ
 ಪಾತ್ರನಾಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಕುಮಾರಂಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ
 ಸುವದಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಂ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂ
 ತುಮಲ್ಲದೆ ಏಕಸ್ತೋತ್ರೋದ್ವಿರಭ್ಯಾಯಾ ಎಂಬ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುಮಾರ
 ನೊಡನೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿ ಕುಮಾರಂಗೆ
 ಅನವರತಹಿತವಂ ಬಯಸುವನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೃಷ್ಟದವನಾಗಿ ರೂಪವಂ
 ತನಾದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನಂ ಜೊತೆಮಾಡಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಅಶ್ವಗಜಾರೋಹಣ
 ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲವು ಎನಗೆ ಬರುವವರಿಂ ಆ ವಿದ್ಯೆ
 ಗಳಂ ನಾನೇ ಕಲಿಸುತ್ತಿರ್ದೇನೆ ಇದೆಲ್ಲವಂ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡುವದೆಂದು
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗಳೊಳು, ರಾಯನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸ
 ವೆಂಬ ಹಜಾರದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಕುಮಾರ
 ನಾದ ಸುಮತಿಯೆಂಬ ಬಾಲಕನಂ ಜೊತೆಮಾಡುವದು, ಆಸಕ್ತಾದುರೆಗಳಾ
 ರೋಹಣಂಗಳಂ, ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯಂ, ನೀನೇ ಕಲಿಸುವುದೆಂದು ವಿದ್ಯಾ
 ಸಾಗರನಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ನೀತಿಮತನೆಂಬ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತ
 ನಾದ ಗುರಿಶಾರನಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿಯು ನಡೆದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ
 ಧಾರಣಾಕೌಶಲಂಗಳಂ, ಕುಮಾರನ ಕುಶಲತೆಯಂ ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿಯೂ

ಎನ್ನೊಡನೆ ಬಿನ್ನವಿಸುವದು, ಒಂದುವೇಳೆ ಸಮಯ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬ್ಬಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಆತನೇಳಿದಂತೆ ನಡಿಯತ, ಕುಮಾರಂಗೆ ಬೇಸರ ಬರದಂತೆ ಕ್ರೀಡಾಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷವಡಿಸುತ ಲಲಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುವಂತೆ ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಲಿರುವದೊಂದು ಅಪ್ಪಾಪಿಸಲು, ನೀತಿವಂತನೆಂಬ ಗುರಿಕಾರನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಂ ಗೈದು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೊಡಗೂಡಿ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಮಂತ್ರವ್ರತನಾದ ಸುಮತಿಯು ಜೊತೆಮಾಡಿ, ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸದೋಳರ ದಿನಕ್ರಮದಿಂದ ಲಿಖಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಕುಮಾರನ ಬುದ್ಧಿಚಾತುರ್ಯಗ್ರಹಣಧಾರಣವಟು ರ್ವೆಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಬಹು ಸಂತೋಷವಡುತ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕಳಿತುಹೋದಂತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವೇಳುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ವೇಳವಾದಂತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಾಲಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನಾಡದೆ ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪ್ರತಿದಿನವು ರಾಯನು ನೀತಿವಂತನೆಂಬ ಗುರಿಕಾರನ ಮುಖವಚನದಿಂದ ಕೇಳುತ ಸಮಯವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ನೋಡುತ ವರಮನಂತೋಷದಿಂದಿರುತ ಸುಬ್ಬನೊಡಲಾದ ಅಪ್ಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲು ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾವತಿಗಳಾದಲು, ಸಾ ಷುತಮಹೀಪಾಲ ಮಂಡಲದಿಂದಲು ಪರಿಶೋಭಿತಮಾದ ಆಸ್ಥಾನಮುಖವದೋಳರ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಾಜ್ಯನಿಚಾರವಂ ಗೈಯುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳರ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕ್ರೂರಂಗಳಾದ ವನವ್ಯಗಂಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪೈರುಗಳಂ ಪೆಗರೋಳರ ಪೊತ್ತು ರಾಜಮಂದಿರದ ಪ್ರರೋಭಾಗದೋಳರ ನಿಂತು ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿ, ಎಂದು ವೇಳದ ವ್ರಜಾಸಮೂಹವಂ ಕಂಡು ಸಮುಖದ ಗುರಿಕಾರನು ಒಡ್ಡೋಲಗಂಗೆಯಿರುವ ರಾಯನ ಸಮುಖದೋಳರ ಕೈಮುಗಿದುನಿಂತು ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜಕಂಠೀರವನ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೈರುಗಳ ಪೊರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸತಕ್ಕ ಬಿನ್ನವವುಂಟೆಂದು ಕಾಡುಗುಧಾರಿ.

ವರಾಂಬರಿಸಜೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆ ಗುರಿಕಾರನ ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ
ರಾಯನಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಲು, ಆ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯು ರಾಯನಿರಿದಿರಾಗಿ ಬಂದು ಸಿಂಧು ಕೈಮುಗಿದು, ಎಲೈ ಪ್ರಜಾ
ಸಂರಕ್ಷಕನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ, ಈ ಗುರಿಕಾರ ಬಿನ್ನೈದಿದ ವೃತ್ತಾಂತ
ವಂ ಕೇಳಲು ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದ ಅರ್ಥವಂ ಬಿನ್ನೈಸುತಲಿಧೇನೆ,
ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಪೈರು ಕೆಡುವದಕ್ಕೆ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಶತ್ರು
ಬಾಧೆ ಈ ಮೂರುವಿಧವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ನೀನು ಧರ್ಮದಿಂದ
ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಗಳಂ ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಅ
ತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಆಗ
ಲಾರವು. ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲವರಾಕ್ರಮಗಳಾದ ಶತ್ರುಗಳು ತಿರಸ್ಕೃತ
ರಾಗಿ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಭಾಧೆಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಾದರೂ
ಉಹಿಸಿಕೊಡದು. ಈಗ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೈರುಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂ
ದಿರುವ ಪರಿಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಬಹುವಿವಸದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮೃಗ
ಯಾವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಾರಿಯಂ ಬಳೆಯಿಸಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ದುಷ್ಕ
ಮೃಗಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಪೈರುಗಳಂ ನಷ್ಟವಂ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ಎನಗೆ
ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿದಅರ್ಥವಂ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿರುವನು. ಈಗ
ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಕರೆಯಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗಿ ದಿವ್ಯಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯ
ವಾಗುವುದೆಂದು ನುಡಿದ ಅಮಾತ್ಯವಚನಮಂ ರಾಯನು ಲಾಲಿಸಿ, ಎಲೈ
ಮಂತ್ರಿಯೇ ನೀನು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಅರ್ಥವೇ ನಮ್ಮಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪ
ಕವಾಗಿ ತೋರುವದರಿಂದ ಇದೆ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ
ಗುರಿಕಾರನ ಮುಖವಂ ನೋಡಲು. ರಾಯನಿಂಗಿತವಂ ತಿಳಿದ ಗುರಿಕಾ
ರನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಪೈರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೊಳ್ ಮು
ಖ್ಯರಾದವರು ಪೈರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕರೆತರಲು, ಅವರು ಮಹಾ
ರಾಜನನ್ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ತರೆಮೇಲಿರುವ ಪೈರುಗಳ ಹೊರೆಗಳು ಮುಂ
ದಿಟ್ಟು, ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು; ಎಲೈ ಚಕ್ರೇಶ್ವರನೆ ನಾವು ಬೆಳೆದ
ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಹೋಳೆ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಂ, ಅಡಕೆ, ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ,

ಕೆಬ್ಬು ಮೊದಲಾದ ತೋಟಗಳಂ, ಮದ್ದಾನೆಗಳಂ ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ
 ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕುತ್ತಲಿವೆ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಉಳುವ ಎತ್ತುಕೊಟ್ಟ ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟ
 ರುವ ಕರೆಯುವ ಚಾಸು ಎಮ್ಮೆಗಳಂ, ಹುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಡು ಕುರಿ
 ಹಿಂಡುಗಳಂ, ಕರಬ ತೋಳಂಗಳು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತಲಿರುವವು. ಮತ್ತೊ
 ಪೈರುಮಾರುಗಳ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬುಲಿಗಳು
 ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟ ಜನಂಗಳನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪ್ರೇಗುತ್ತಲಿವೆ.
 ಮತ್ತೊ ಕರಡಿಗಳು ಮೊಲಗಳ ಅಟ್ಟಣೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೇನುತುಪ್ಪವಂ
 ಕುಡಿದು ರಾತ್ರಿ ಕಾವಲಿಗೆ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಂ ನಾನಾವಿಧದಿಂದ
 ಕಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗಳಂ ತರುವದಕ್ಕೆ ಹೋದವ
 ರಂ ಗುಹಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ಕೊಂದು ಕೆಡಹು
 ನವು. ಮರಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಕಾಡುಕೋಣಗಳ ಕಾ
 ಡುಹಂದಿಗಳ ಕೋಟಲೆಗಳಂ ಒಯಿಂದ ಪೇಳಲಾರೆವು. ಈ ಉಪದ್ರ
 ವಂಗಳಂ ಪರಿದರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪೈರುವಚ್ಚೆಗಳಂ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ
 ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೂರೆಯೆಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಪೈರುಗಳಂ ತೋ
 ರಿದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾತಂ ಲಾಲಿಸಿ ರಾಯನಿಂತೆಂದನು. ನಾಳೆಯೇ ಮೃಗ
 ಯಾವಿರಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ಸಕಲ ದುಷ್ಟ ಮೃಗಂಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ
 ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಿಡಿಸುತ್ತಲಿಧೇನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು.
 ನಷ್ಟವಾದ ಪೈರುಗಳನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಉಚಿತವಾದ ದ್ರವ್ಯವನಿತ್ತು
 ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಸುಬುದ್ಧಿಮೋಗಮಂ ನಸುನಗುತ್ತ
 ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ವರರ ಇಂಗಿತವಂ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಯು
 ವನಾದಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಸುಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಪೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವದೆಂ
 ದು ಶ್ಲಾಘನೆಯು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಂಠದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನಹಾರಮಂ ಮಂ
 ತ್ರಿಯ ಕೊರಳೋಳ್ ಕಟ್ಟಿ, ಎಲೈ ಸುಬುದ್ಧಿಯೇ, ಮೃಗಯಾವಿಹಾ
 ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಾರಿಯಂ ಪ್ರೋಗಿಬರುತ್ತಲಿಧೇನೆ. ನೀನುಧರ್ಮದಿಂದ
 ರಾಜ್ಯವಿಚಾರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟದ
 ಭಸ್ಮವಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತ, ಅರಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟಂತೆ

ನತೆಯುತ, ಆಯುಷ್ಕುಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೋಗಕ್ಷೇ
ಮನಂ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ, ನತೆದ ವಿಚಾರವಂ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖನಿಂ
ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿಸು. ಜಾಗ್ರತೆಯುಂವಿರುವುದು, ಬಹುಕಾಲದಿಂದಾವತ್ತೆವ
ತ್ರಿಯಾದ ನಿನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೇನಿಧೆ. ಎ
ದು ಆಪ್ಣಾಪಿಸಿದ್ದಂ ಕೇಳಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದುರಾಯ
ನಾಪ್ಣೆಯಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮನಂ ಗೈದು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಪಾ
ಶ್ವದೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಕೆಲದೋಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸೇನಾವತಿಯ
ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮುಖ್ಯಸೇನಾವತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನೇ ನಾಳೇದಿವನ
ಬೇಟೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಿದೇನೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಂ
ಳಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಚತುರಂಗಬಲಸಮೇತನಾಗಿ ರಾಜದ್ವಾರದಬಳಿಯ
ಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತವಾದ ರಥನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ನೀನೂಕೂಡಾ ಸನ್ನದ್ಧ
ನಾಗಿ ಕಾದಿರೆಂದು, ಸೇನಾವತಿಯನ್ನಯಮಿಸಿ ಒಡ್ಡೋಗದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ
ಕೆಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಸರವೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲೆಂದೆದ್ದು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋ
ಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆ
ಗ ರಾಣಿ ಗುಣವತಿಯು ಮಂಡುವಾಣಿಯ ವಚನದಿಂದ ರಾಯನು ಬರು
ವುದಂ ತಿಳಿದು, ಅವಳ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ರಾಯನ ಇದಿರಾಗಿ ಬಂದು ಸಾ
ಷ್ಟ್ಯಂಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು, ಪನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು
ಹಸ್ತಲಾಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೈತೆಂದು, ಕುರ್ವರೂ ಮೃಷ್ಟಾ
ನ್ನಭೋಜನಂ ಗೈಯಲು, ರಾಯನು ರಾಣಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಶಯ್ಯಾ
ಗ್ರಹನಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಣಿಮಂಚದೋಳ್ ರಾಣಿಯೊಪ್ಪಿಸುವ ಕರ್ಪುರು
ವೀಳ್ಳದ ಮಡುವುಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪಟ್ಟದರನಿಯಂ ಕೂರಿತು
ಎಲೈ ಪ್ರಿಯಳೇ ರಾಜ್ಯದೋಳ್ ಹೆಚ್ಚಿದ ದುಷ್ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಬಾಧೆ
ಳಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮೊರೆಯಿಡುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುರಕ್ಷಣಗೋಸುಗ ನಾ
ಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ಬೇಟೆಗೆ ಪ್ರೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲಾಮಾತಂ
ಕೇಳಿ, ಸುತೀಶಿರೋಮುಖಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ರಾಯನಡದಾವರೆಗಳಿಗೆ
ರಗಿ, ಎಳ್ಳು ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನೆ ಬೇಟೆಯನಾಡುವವರಿಯು ನೋಡಬೇಕೆಂದು

ಇಚ್ಛಿಸುವ ಎನಗೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬರುವಂತವ್ವೆಣೆಯಂ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬ
 ರಾಣಿಯವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನು ಎಲೈ ಮೋಹನಾಂಗಿಯಾದ ಎ
 ನ್ನರಸಿಯೇ ಕ್ರೂರಂಗಳಾದ ಮೃಗಂಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಫೋರಾರಣ್ಯ
 ವಂ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದುಚಿತವಲ್ಲ
 ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ರಾಜ್ಯವಿಚಾರವಂ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ
 ದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಹಿತನಾಗಿ ಬದಲುಅವ್ವೆಣೆಯು ಕೊಡುತ, ರಾಜ್ಯವಂ ಸುರಕ್ಷೆ
 ಸುತ, ಮಣಿಮಂಜರಿ, ಚಂದ್ರಕೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಾಂತೆಯರು ಎಂದಿನಂತೆ
 ಸನ್ಮಾನಂ ಕಾಣತ, ಪ್ರತ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಸಲಹು
 ತ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ರಾಜನುಂಧಿರದಲ್ಲಿರುತ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ
 ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರದ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದ ಎನಗೆ ತಿಳಿಸಿ
 ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಂಗೈಯುತಲಿರುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಎನ್ನೊಡನೆ ನೀನು
 ಬಂದೆಯಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಯಾರಭರವನದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋ
 ಗುವೆನುಮೆ ಪೇಳಿ ರಾಣಿಯಂ ಸುತವಿಡಲು, ರಾಣಿ ಗುಣವತಿಯುರಾಯ
 ನಮಾತಂ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಒಡಂಬಟ್ಟು, ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೆ
 ನಿನ್ನವ್ವಣೆಮೇರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು ನನಗೆ ವರಮಧನವೇಸರಿ. ನಿನ್ನ
 ಮುದ್ರಾಂಕಿತಂಗಳಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಅನವರತದಲ್ಲಿಯು ಕಳುಹಿಸುತ
 ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದ ರಾ
 ಣಿಯ ಮೃದುಮಾಣಿಯಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನು ವರಮಸಂತೋಷಭರಿತ
 ನಾಗಿ ರಾಣಿಯಂ ತಕ್ಕೈಸಿ ಶೃಂಗಾರವಿಹಾರಂಗಳಿಂದಾಶ್ರಯೋಳ್
 ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ನೇನಾವತಿಯಾದ ವೀರನೇನನು ಮಹೀ
 ಫಾಲಕನಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ವನದೊಳಗೆ ಮಾಳ್ವ ದುಷ್ಟಮೃಗಂಗಳ
 ಬೇಟೆಗನುಕೂಲಮಾದ ಹೆಬ್ಬರೆ, ಕಿರುಬರೆ, ಬಿರಸು, ಬಾಣ, ಬೋನು,
 ಸಿಡಿ, ಭಂಡಿ, ನೆಲಗೂಡು, ಮದ್ದು, ಗುಂಡು, ನೂಲೇಣಿ, ಮಣಿದಗ್ಗು,
 ಹೊರಜೆ, ಸರಪಳಿ, ಸಂಕೋಲೆ, ಮಚ್ಚು, ಕೊಡಲಿ, ಕವೆಗೋಲು
 ಮೊದಲಾದವಂ, ಮೃಗಂಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಯಮ ಬೇಟೆನಾಯಿಗಳ್ ಉ
 ರುಳುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಸೂಕಿದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಂ

ವೃಗವಗಂಗಳಿಗೆ ವೃತ್ಯುರೂಪಂಗಳಾಗಿ, ಚಿತ್ರವರ್ಣಂಗಳಾದ ಮೈ
ಬಣಗಳಿಂದೆನೆನ ಕಿವಾಗಿಗಳ ಸಮೂಹಂಗಳಂ, ಗಗನವಂತುಡುಕಿ ಗಿಡಗ
ಳಂಪೊಕ್ಕು ವಕ್ಷಗಳ ಗೂಡುಗುಂಪುಗಳ ಗೂರಾಡುವ ಗಿಡಗ, ಲಗುಡ,
ಬಿದ್ದುಗಳಂ ದನಗಳೊಡನೆ ಜೊತೆಮಾಡಿ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಕಾವಿಚ
ಲ್ಲಣಂಗಳಂತೊಟ್ಟು ದಟ್ಟಗಳಂಧರಿಸಿ ಒರೆರುಮ್ತಾಲಗಳಕಟ್ಟ ಎಕ್ಕೇ
ಕೊನೆ ಲಕ್ಕೀತನೆ ಕಕ್ಕೇಕುಡಿಗಳಂ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಗ್ಗುಗಳಂಮುಡಿದು ಪಣೆಗ
ಳಲ್ಲಿ ಪಿರಿದಾಗಿ ನಾಮಗಳಸಿಟ್ಟು, ಕಣ್ಣಳಸಿವಿಭೂತಿಗಳಂಪ್ರಸಿ, ಕೈ
ಗಳೋಳ್ಕತ್ತಿ ಕಠಾರಿ ಬಾಕು ಭರ್ಜಿ ಭಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಕವಣಿ ಮುಂ
ತಾದ ಆಯುಧಂಗಳುಂಪೊತ್ತು, ಕುಣಿವಕೆಂವೊಸಗಳ ದುರಿಮಾಡಿ ಕೆಂ
ಗಣ್ಣುಗಳ ತಿರುಗಿಸುತ ಮುಬ್ಬುಗಳ ದಾರಿಸುತ ಭಂಗಿಗಳಮದದಿಂದ
ಭಯವಿಲ್ಲದೆನಿಂತು ತಬ್ಬಿಬುಬ್ಬಮಾತುಗಳಂನುಡಿಯುತ ಬೊಬ್ಬಿರಿದು
ನೋಡುತಲಿರುವ ಬೇಡರಬೇಟೆಗಾರರಂ ಕೆಲವರು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳಭೂತಿ
ಗಳಂ ಬಲಗೈಗಳಂಪಿಡಿದು ಮತ್ತೊಂದು ಹಸ್ತಗಳಂ ಕಬ್ಬಿಣದಸರಪಣಿ
ಗಳಂಕಟ್ಟಿ ರವ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಬೇಟೆಯಾಯಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸಾಲಸಾ
ಲಾಗಿಂತು ನಲಿಯುತಲಿರುವ ಒರಕಾರರ ತಂಡಂಗಳಂ, ಚಿಕ್ಕಳದ ಕು
ಲಾವಿಗಳನಿಟ್ಟು ಚಪ್ಪಡಿಗಳತೊಟ್ಟು ನಡುವಿನೋಳ್ತೊಡಗುತ್ತಿಗಳಕ
ಟ್ಟ ಕೋವಿಗಳಪಿಡಿದು ಓಡುವ ಮೃಗಗಳಂ ಗುರಿನೋಡಿ ಹೊಡೆಯು
ವ ಈಡುಗಾರರಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ನೊವ್ವುಗಳ ಉಡುಗೆಯನ್ನು
ಟ್ಟು ಕರಿಯಕಂಬಗಳಂಪೊದ್ದು ವೃಗಂಗಳ ನೆರೆಯು ಗೊತ್ತುಮಾ
ಡುವ ಕಾಡು ಕುಂಬರಂ ಮುಂದೆಕಳುಹಿಸಿ, ಸಲಗಮೊದಲಾದ ಗಜಂಗಳ
ಳು ಜಗುಳ ಬೀಳುವಂತೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಕವ್ವುಗಳು
ತೋಡುವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕವ್ವುಗಾರರಂಕಳುಹಿ, ಆಡವಿಯೇ
ಳುಕೊಡಿರುವ ಕಡನೆ ಕರಡಿ ಮುಂತಾದ ಮೃಗಂಗಳಂಪೋಗದಂತೆ ತಡೆ
ದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಒತ್ತಾಗಿಕಾಯುವುದೆಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯವರಂಗೊ
ತ್ತಾಗಿಕಳುಹಿ, ರಘುಜತುರಗಮೊದಲಾದ ಸೈನ್ಯ ಬರುವವಾರಿಯಲ್ಲಿ
ವಳ್ಳತಿಟ್ಟುಗಳಂ ಸರಿಮಾಡಿ, ರಾಯನು ಇಳಿಜಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ

ಹಾಲೊಸರು ಬೇಣಿ ಎಲೆ ಕಾಯಿಸಹಿತಮಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಮು
 ಸ್ತೈದೇಗಳಂ ಕಾಲಾಳುಗಳಂದ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಯಾವಾಗ ಏನು
 ಬೇಕಾದರೂಕೊಡುವಂತೆ ಆಯಾಯದನಂಗಳಂಸಿದ್ಧವಿಟ್ಟು ಕಾದುಕೊಂ
 ರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಮೂತ್ಯನುತ್ತುರಂಗಳಂ ಬರೆಯಿ
 ಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ವನಂಗಳೋಳ ಬಿತ್ತಾರಂಗಳಂವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವಾ
 ದ ಗುಡಾರಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಂಭಾರಂಗಳಂಕಳುಹಿ, ಸಂಗತಬರುವ
 ಸೈನ್ಯವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ತಾನು ಸ್ನಾನಭೋಜನಾದಿಗಳಂಗೈದು,
 ಮೃಗಯಾವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ಆಯುಧಾಭರಣಂಗಳಂಧರಿಸಿ,
 ಆಸ್ಥಾನವಂಕುರಿತು ಬರುತ ರಾಜಭವನದ ಮುಂಭಾಗಮೋಳ್ವಂತಿರುವ
 ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಮೇಘಂಗಳೂಕೊಡಿರುವಮೇರುವಿನಂತಿರುವ ರಾಜ
 ರಥದ ಸವಿವದೋಳ್ ಪರಿಸಾರವೆಲ್ಲವಂನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಭಯ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಿ
 ಗಾಂಭೀರ್ಯಮನ್ಯಾದೇಗಳಂವ ಅರಮನೆಯಂಪೊಕ್ಕು, ಮಹಾರಾಜನು
 ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯುವ ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕದಜಾರದೋಳ್ವಂತು, ಬಾಗಿಲ
 ವಿಚಾರಮಂಗೈಯುವ ಸ್ತ್ರೀಜನಂಗಳ ಮುಖದಿಂ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಅ
 ವಶ್ಯಕಾರ್ಯವಂ ರಾಯಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈಯಲು, ರಾಯನದಂಕೇ
 ಳ ಉದಯವರ್ವತದಿಂದ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ರತ್ನವರ್ಯಂಕೆದಿಂ
 ದೆದ್ದು ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳದರ್ಶನಂಗೈದು, ಸ್ನಾನಾ
 ಹ್ನಿಕೆಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಧುರವಾದ ಷಡ್ರಸಾನ್ನವಂ ಸತಿಸುತಸಹಿವ
 ವಾಗಿ ಸವಿದು, ರಾಣಿಯೊಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯವಾಕೈಕೊಳುತ,
 ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ ನನವಿಹಾರಂಗಳಂವಾಡಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವ ವರ್ಯಂತವು
 ರಾಜಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಸಕಲವಿಧಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ, ಹಿತರಾದ
 ಪಾಚಕಜನರೊಡಗೂಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿನಿಧವು ಕಳುಹಿಸುತ ಬರುವುದೆಂದು ರಾ
 ಣಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಮಣಿಮುಜರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆಮೊದಲಾದ ಕಾಂ
 ತೆಯರಂಕರೆದು ಕೈಪಿಡಿದು ನೀವೆಲ್ಲರು ಪಟ್ಟದರಸಿಯ ಛಾಯಾನುಸಾರ
 ವಾಗಿರುತ ಬಾಲಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಸಕಲವಿಧದಿಂದ ಸಾ
 ಕುತ್ಪಲಿರುವುದೆಂದು ಅಮೃತ ಸದೃಶವಾದ ತನ್ನ ವಚನರಚನೆಯಿಂದ

ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಹೈಮಾಲಿಂಗನವಿಸೌಖ್ಯಗೊಳಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಅಂಕದೋಳ್ಪುಳ್ಳುರಿಸಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಘ್ರಣಿಸಿ, ಅಂತಃಪ್ರರದಿಂದ ಹೊರಟು ಗುಚಿತವಾದ ಸೇನಾಜನರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಶಕುಂತಲಾರ್ಬುಮಂ ನವನಿಧಿಗಳಂ ಬೆಲೆಯಾಗಿ ತಾಳುವನವರತ್ನನುಯ ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿ ರೂಪವಂತಾಳ ಬಂದಿರುವ ಭುಜಪ್ರತಾಪವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ವದ್ಮರಾಗಮಣಿಗಳಂ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ಭುಜಕೀರ್ತಿಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಗಗನವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಬಿಡಮಾಗಿ ಬೆಲೆದಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಸಮೂಹಂಗಳಂ ಕತ್ತೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ನನವಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ, ಅಂಧಕಾರವಂ ಪರಿದರಿಸಲೋಸುಗ ಬರುತಲಿರುವ ದಿನಕರನಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ರತ್ನಮಯಕವಚವಂ ತೊಟ್ಟು, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆವ ನಡುಕಟ್ಟಿನಿಕೂಡಿ ಬಿಗಿವಬಿಗಿಯಾದ ಮುತ್ತಿನಚ್ಚಣುವಿಂದಳೆವಟ್ಟು, ಪಾದದೋಳ್ ರತ್ನವೆಂಜ್ಯಮಂ ತಾಳ್ದು, ಬೆನ್ನಿನೋಳ್ಪಲದ ಖೇಡ್ಯವಂ, ಪಚ್ಚೆಯ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಂ, ವೆಗಲೋಳ್ವದ್ರಧನುಸ್ಸಂ ಕರದೋಳ್ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಳುಕಿಹೊಳೆಯುವಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ಧರಿಸಿ, ನತು ಕೆಟ್ಟ ನೋಳ್ಕುಠಾರಿಯಂ ಸಿಕ್ಕಿ, ವಣಯೋಳ್ ಕಸ್ತೂರಿತಿಲಕವನಿಟ್ಟು ಉಕ್ಕುವ ಉತ್ಸಾಹದಿಂ, ವೀರವೈಯಾರದಿಂ, ಅನವರತ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಿರುತೆ ಇಂಗಿತವಂ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯದೋಳ್ಪುಶಲರಾದ ಸೇನಾಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿಬರುತ, ಕೈಕೆಟ್ಟ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸೇನಾಪತಿಯಂನೋಡಿ, ನಸುನಗುತವನಕಯ್ಯಂ ಪಿಡಿದು ಸಕಲಸನ್ನಾರವನ್ನೊಡುತೆ ಇಕ್ಕಲದೋಳ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಪರಾಕೆ ಜತ್ತನಪಾದಾವಧಾನನೆಂದು ಅನಸರದವರು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ವಂದಿಮಾಗಧರ, ಕೈವಾರದಮಧುಗಾಲಾಮಗಳನ್ನಾಶಿಸುತ, ದುಂದುಭಿಕಾಶೋ ಷಕ್ತ್ಯಾದಿ ವಾದ್ಯವಿಶೇಷಂಗಳ ರೈಂಕಾರಶಬ್ದಗಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಥರಥರವಾಗಿ ಕೆರಗಳಂ ಶಿರದೊಳಿಟ್ಟು ಫೀಯಂದು ಮದಿಸುವ ಭಟರ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ, ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಚಿತ್ರನರ್ಮನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮುಂದೆನಿಂತಿರುವ ಮಣಿರಥವನ್ನೇರಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರೇದಯದೋಳ್ ಮೇರೆಯು ವಿಾರಿಬಳುವ

ಸಮುದ್ರನುತಿರುವ, ಸುತ್ತಲು ಒತ್ತಿಬರುವ ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸೇನಾಪತಿಯು ವಿವರಿಸುವ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಭಟರನ್ನೊಡುತ ರಾಜಬೀದಿ ಯೋಳ್ ತರಳಬರುತ್ತಿರಲು, ಶತುನಾಥಮಾಗಿ ವೃರಜನರು ಪಿಡಿದಿರುವ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಂ, ವೃರದಲಂಕಾರಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸಕಲಸೇನಾಜನದ ಕೋಲಾಹಲವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಮಾರ್ಗದೊಳಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾನಕಮೊದಲಾದ ವದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ತಳರುಗಳ ಚಪ್ಪರಂಗಳಂ ತಂಪಾಗಿರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ, ಉರುಗಳ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಥರಥರಮಾಗಿ ಚಿಗುರುವೊಗರುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ತೋರಣ ಬಾಳೇಕಂಬಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವೃರಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಗಳು, ಅಗ್ರಹಾರಿಕರು, ವರ್ತಕರು, ಪ್ರಜಗಳು ಮುಂತಾದ ದೇಶದಜನರ ಧನಕನಕ ವಸ್ತುವೀಳ್ಯ ಪುಷ್ಪಫಲ ಮೊದಲಾದ ಕವ್ವಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಕೂಡಿಸುತ್ತ, ಗಜತುರಗರಥ ಮೊದಲಾದ ಚತುರಂಗಸೇನಾಸಮ್ಮದದಿಂದಿದ್ದಿರುವ ಧೂಳಿಗಳು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ತುಂಬಿ ತೋರಾಡಿ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ನೆಲವೆಮಾಡಿ, ಗಗನಮು ಅಪರ್ಮ, ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯಂ ಮಂದವಂ ಮಾಡಿ ಸೇನಾವ್ರೋಭಾಗದೋಳ್ ತಾನೇ ನಡೆದುಬರುವ ಚಿತ್ರಧ್ವಜಗಳೆಂಬಂತೆ ತೋರಿ ಸೇನಾಜನಂಗಳಂಗೋಪಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರಲು ವೇಗದಂ ಬಂದು ಬಿಡಾರವಾದ ಗುಡಾರವನ್ನೈದಿ, ವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಜನಗಳಂವಸ್ತುಗಳಂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಉಪಯುಕ್ತಮಾದ ಜನ, ವೃಗ, ವಕ್ಷ, ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತನಾದ ಸೇನಾಪತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿಬರುತ್ತ ಎಲೈ ವೀರಸೇನನೇ ನಾವು ವೃಗಯಾವಿಹಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದರಿಂದ ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ವಾದ್ಯಕಬ್ಬಗಳಂ ಕೇಳಿ ಮೃಗಂಗಳು ಚದುರಿಪೋದಾವು. ಅದರಿಂದ ಗಜಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಪುಣಾತ್ಕಾರಂಗೈವ ಪುಂಟಿಗಳಂ ತೆಗೆದು ಕುದುರೆಗಳು ಕೂಗದಂತೆ ಎದೆ ಕಟ್ಟುಗಳಂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿದು, ಸೈನಿಕರು ವರಸ್ಪರಮಾಗಿ ಕೂಗುವೆ, ಸನ್ನೆಗಳಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ತಿಳಿದು, ಭೇರಿಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಧ್ವನಿಮಾಡದೆ ಬರುವುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅದೇಮೇರೆಗೆ ನಿತ್ಯಂ

ಮಾಗಿ ಬರುವ ಭಟರಿದೊಡಗೂಡಿ, ಮಾವು, ಮಾದಳ, ವಗಡೆ, ಪಾರಿ
ಜಾತ, ನೆಲ್ಲಿ, ಕಿರುನೆಲ್ಲಿ, ಹೊನ್ನೆ, ಸುರಹೊನ್ನೆ ಬನ್ನಿ, ಬಗನಿ, ಗೋಣಿ,
ಸಾಮ್ರಾಣಿ, ಲಕ್ಕಿ, ಬಿಕ್ಕಿ, ಕಕ್ಕಿ, ಶೇಬು, ಶೀಬಿ, ಬಾಗಿ, ಬಸುರಿ, ನಿಂ
ಬೆ, ದಾಳಂಬ. ಬೇಲ, ಜಾಲ, ಅತ್ತಿ, ಮತ್ತಿ, ಹುಣನೆ, ಅಗನೆ, ಅರಸಿ,
ಅಳಲೆ, ಹೆರಳೆ, ಬಿರಡೆ, ಬೇವು, ಹಾಲೆ, ತಾಳೆ, ವಾಲೆ, ಬಾಳೆ, ಹೆ
ದ್ದೀರಣ, ತ್ಯಾರಣ, ಗೊರವಿ, ಗೊರಟ, ಯತ್ತಗ, ಮುತ್ತಗ, ತಗಚಿ,
ಯಗಚಿ, ಚಂದನ, ಚಕ್ಕೋಲೆ, ಚಳ್ಳೆ, ಚುಡ್ಡಲು, ಗೇರು, ದೇವದಾರು
ಖರ್ಜೂರ, ತಾರೆ, ಹೊಂಗೆ, ತೆಂಗು, ಲವಂಗ, ಸಂಪಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಗಗನ
ಮು ತುಡುಕುವ ವೃಕ್ಷಗಳೋಳೆ ಹಬ್ಬಿ ವಿಹಾರುಗಳಂ ಕೊಡುವವಿಲಾ
ಸಿನಿಯರಿಗುವದೇಶವು ಕೊಡುವಂತೆ ತೋರುತಲಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ,
ಪಾಪಿ, ನೊಡಲಾದ ಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ, ರಾಯನ
ಫಯದಿಂ ವನವಂನೇರಿದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಂತೆ, ಸುರಿವ ಮಕರಂದಧಾರೆಗ
ಳಿಂದ ನನೆಯುತಲಿರುವ ಭೂಮಿಗಳೋಳೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಅರಿಸಿನ, ಶುಂ
ಠಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಕಿರುಗಿಡಗಳಂ ಶೋಭಿತಮಾಗಿ, ಕಡವೆ, ಕಾಡು
ಕೋಣ, ಪುಲಿ, ಕೆರಡಿ, ಸಿಂಹ, ಶಾರ್ದೂಲ, ಖಡ್ಗ, ಚಮರಿ, ಕನ್ನೂರಿ
ವೃಕ್ಷ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಪ್ತಮಾದ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿ
ನುತ ದನುರಾದ ಎಳೆಗರಿಕೆಗಳಂ ತಿಂದು ಮೆಲಕುವಾಡುತ ಪ್ರೋಗಿರುವ
ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಬಾಯಿಗಳಂ ಸುರಿದಿರುವ ನೊರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ
ಯೋಳೆ ಕಾಡುಕೋಣಗಳೆರಡು ಜಗಳವಾಡಿ ನೋತೋಡುವ ರಭಸ
ದಿಂ ವರ್ಷಾದೋಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ವೃಕ್ಷವಂ ತಿವಿದು ಕೆಡಹಿ ಮುಂದೋಡು
ವಕೋಣಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂದಲೂ, ಹುಲಿಗಳು ಹಿಡಿದು ಕೆಡಹಿ ಕೊಂಡೊ
ಯ್ದು ಕಡವೆಗಳ ಕಂಠದಿಂ ಸಾಲಾಗಿ ಸುರಿದಿರುವ ರಕ್ತಗಳಿಂದಲೂ,
ಹಿಡಿದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿರುವ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದಲೂ, ವರಾಹಗಳು,
ನಲವಂ ಮುಸುಡಿಗಳಿಂದ ತಿವಿದಗೆದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗೆಡ್ಡೆಗಣಸುಗಳಂ ತಿನ್ನು
ತಲಿದು ಬೆದರಿಪೋಗುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿರುವ ಭದ್ರಮುನೈಮೊದಲಾದ
ಗಣಸುಗಳ ತುಂಡುಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ಸುರುತುಗಳಿಂದ

ಇವು ಹುಲ್ಲೆಗಳೆಮಾಗಂಗಳು, ಇವು ಕಾಡುಕ್ಕೋಣಗಳೆ ಮಾಗಂಗಳು, ಇವು ಹುಲಿಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳೆ ಮಾಗಂಗಳು, ಇವು ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳಿರುವವಳಿಗೆ ಮಾಗಂಗಳು ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಲಿರುವ ಭಟ್ಟರ ಮಾತುಗಳೆಂ ಕೇಳುತ್ತ ಒಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಮದೋದಕದ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗವುಟ್ಟದ ಜೊಕೆಮರಿಗಳು ತೇಲಿಬರುವದಂ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಮದ್ದಾನೆಗಳುಮಾಡಿರುವ ದುರ್ದಡತೆಗಳೆಂ, ರಾಯಂಗೇ ಪೇಳಲೋನುಗ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಿಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವ, ಆನೆಗಳು ಮುರಿಡ-ಕೆಡದ, ಬಾಗೆ, ಬಸುರಿ, ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳೆಂ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಶಾರ್ದೂಲಂಗಳೊಡನೆ ಕಾದಿ ಪಾಯವಡೆದು ನಡೆಯಲಾರದೆ ಪರ್ದತಂಗಳೆಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಾಡುಕ್ಕೋಣಗಳೆಂ, ಸ್ವಾರಿಬರುವ ರಾಯನಂ ನೋಡರೋನುಗ ಸಂಹಗಳು ನೀಳಬಿಸುಟಿರುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಕೊಂಭಸ್ಥಳಗಳಾದಮುತ್ತುಗಳೆಂತೆಂದು ಗುಲಗಂಜಿಗಳೊಡಗೂಡಿಸಿ ಅಲಂಕಾರಗಳೆಂಗೈದು, ನಾರುನೀರೆಗಳನುಟ್ಟು, ಪರ್ದತಂಗಳನೇರುತೆ; ಹುಲ್ಲೆಗಳೆಂತೆಬಿಡರಿನೋಡುತ್ತಲಿರುವ ಶಬರಯುವತಿಯರಂನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತ ಶಾರ್ದೂಲಂಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿ, ಚಮರೀವೃಗಂಗಳಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಗಳಾಗಿ ಕೆನ್ನೂರೀವೃಗುಗಳಿಗೆ ಕೆಂಟಕರಾಗಿ, ಗಜಂಗಳಿಗೆ ಘಾತುಕರಾಗಿ ಕೆರಡಿಗಳಿಗಕಾಲಯಮರಾಗಿ, ಸಾರಂಗಳಿಗೆ ಸಂಕಟವಂಮಾಡುವವರಾಗಿ ಹುಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾಳರಾತ್ರಿಗಳೆಂತೆ ಭಯಂಕರರಾದ ಬೇಟೆಗಾರರಂ ನೋಡಿ, ಹುಲಿಗಳಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಂ ಬೀಸಿ, ಚಮರೀವೃಗಂಗಳೆಂ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂ ಪಿಡಿದು, ಕೆರಡಿಗಳೆಂ ಹೊಡೆಯುತ್ತ, ಕಾಡ್ಕೋಣಗಳೆಂ ಕಡಿಯುತ್ತ, ಖಡ್ಗ ಮೃಗಂಗಳೆಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಕಿರಬಗಳನ್ನಿರಿಯುತ್ತ. ವರಾಹಂಗಳೆಂ ವೇಳಿಸುತ್ತ, ತೋಳಗಳೆಂ ನೀಳುತ್ತ, ಕೆನ್ನೂರೀವೃಗಂಗಳೆಂ ವಿಸ್ತಾರಪಾಗಿ ಪಿಡಿದು ಬೋನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತ, ಸಿವಂಗಳಿಗೆ ಸನ್ನೆಯಂಗೈದು, ನಾಯಿಗಳನ್ನಿಗ್ಗಿಸುತ್ತ, ಗಿಡುಗಳೆಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಮೃಗವಕ್ಷಿಗಳ ಜೀವಿಯಾಡುವುದೆಂದು ಆಯಾಯ ಜನಗಳಿಗಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ತಾನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಖಡ್ಗವಂ ಕಠಿಣವಾದ ಖಡ್ಗವಂಗಳೊಡು ಪಾಡುಚಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ,

ಇದಿರಾಗಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಘ್ರಗಳಂ ಖಂಡಿಸಿ ಉನ್ನತವಾದ ಪ್ರದೇಶದೊಳೆ
 ಣ್ನಂತು ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಬೇಟೆಗಾರರು ತಂಡತಂಡಮಾಗಿ ಬಂದುಕಡೆ
 ಯೋಳ್ ಸಿಂವನಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಾರಂಗಗಳಂ ಪಿಡಿಯಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂ
 ದೆಡೆಯೋಳ್ ನಾಯಿಗಳಿಂದ, ಮೊಲ, ತೋಳ, ನರಿ ಮುಂತಾದ ಹುದ್ದ
 ಮೃಗಗಳಂ ಮರಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಘಡಿಘಡಿಸಿಬರುವ
 ಕಾಡುಹಂದಿಗಳನ್ನಿರಿದು ಕೆಡಹುತ್ತ, ಕೆಲವರು ವಾಸನೆಯಂ ತಿಳಿದು ಸೊ
 ವ್ವುಗಳಂ ಮೈಗಳಿಗೆ ನುತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಮರದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಜೇ
 ಡರಮರೆಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ ಕೆಸೂರಿವೃಗಗಳಂ ಕೈಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದು
 ಬೋನುಗಳೋಳ್ಳೊಡುತ್ತ, ಕೆಲವರು ನೀಗೆ ಮೊದಲಾದ ಮುಳ್ಳುಗಿ
 ಡಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿಬರುವಾಗ ಬಾಲಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ತಡೆಯಲು ಬಿಡಿಸ
 ಲಾರದೆ ನಿಂತಿರುವ ಚಮರೀವೃಗಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಬರುತ್ತಿರುವವಂ
 ಕಂಡು, ಮತ್ತು ಬೇಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಹೆಬ್ಬುಲಿಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ,
 ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದವರೊಡನೆ ಕಾದಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲಿರುವ ಕೆಲವರಂ ನೋಡಿ ತಾನತಿ
 ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಬಂದು ದುಲಿಯಂ ಹೊಡೆದು ಅವರುಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ, ನೀ
 ನು ಭೂಭಾರವಂ ವಹಿಸಿ ನಮ್ಮಶ್ರಮವಂ ಪರಿಹರಿಸಿದೆ. ಈ ವನಂಗಳ
 ಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳು ಸಂದರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಕದೋಳ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮ
 ದ್ದಾನೆಗಳಂ ಸಲಹೆಂದು ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಲೋನುಗ ಕವ್ವುಗಳೆಂಬ
 ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ, ಮಾತಳವಿಂಬರುವ ದಿಗ್ಗಜಗಳಂತಿರುವ ಕವ್ವುಗಳೋ
 ಳ್ ಬಿದ್ದು ನೊಂಡಲುಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳು ನೋಡಿ,
 ಆ ಆನೆಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬು ಮೊದಲಾದುದಂ ಕೊಡಿಸಿ, ಸಿಂಹಗಳನ್ನರಸುತ್ತ
 ಪರಸ್ಪರಗಳ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ, ಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡಲಾರಾಯನ ಸಿಂಹ
 ನಾದವಂ ಕೇಳಿ ಗುಣಾಂತರಗಳಲ್ಲಡಗಿದ್ದು, ಅತಿಕೋಪವಿಂದೆದ್ದು ಬೊ
 ಬ್ಬಿರಿದು ಬಾಲಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಕೊಗುತ, ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಬಗೆ
 ಯುತ್ತ, ರೋಮಗಳೊದರುತ್ತ, ಇದಿರಾಗಿಬರುವ ಸಿಂಹಗಳಂ ನೋಡಿ.
 ಶರೀರಲಾಘವವಿದಲೂ, ಕೈಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳೊ
 ಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಬಹುದೂರದೋಳ್ ನಿಂತುನೋಡುತ್ತಿರು

ವ ಸೇನಾಜನರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯುಂ ತೋರುತೆ, ಅಂಧಕಾರವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ
 ಬರುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಸಿಂಹಗಳು ಸಂಹರಿಸಿ ಬರುವ ರಾಯನನ್ನೋಡಿ
 ಸೇನಾಜನರು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ತನ್ನವ್ವ
 ಳೆಯಿಂದ ಆ ಸಿಂಹಗಳು ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಬರುವ ಸೇನಾವತಿನರ್ಮಸಚಿವ
 ನಿಂದೋಡಗೂಡಿ, ಸಾಯಂಕಾಲದೋಳ್ ಬಿಡಾರವನ್ನೈದಿ, ಉದಯದೋ
 ಳ್ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ ಈವರಿಯಾಗಿ ಬಹುವಿವಸ ವೃಗಯಾವಿಹಾರದಿಂ
 ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತ, ಸಕಲದ್ವಷ್ಟ್ಯವೃಗಂಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಅರಣ್ಯ
 ದೋಳ್ ವೃಗುಗಳಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದಾಚೊಂದುದಿನ ಸೇನಾವತಿ
 ನರ್ಮಸಚಿವಸಮೇತನಾಗಿ ಗುಡಾರದೋಳ್ ವಿಶೋದದಿಂದಿರುತ್ತಿರು
 ವಾಗ, ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ರಾಯನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಯ
 ನೇ ನೀನು ಬೇಟೆಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ಶಶವೆಂಬುದು ಚೌದ್ರನಲ್ಲಿಯು ಸಾರಂ
 ಗವೆಂಬುದು ಶಿವನ ಹಸ್ತದೋಳ್. ಸಿಂಹವೆಂಬುದು ರಾಶಿಗಳೋಳ್.
 ಕಾರ್ದೂಲಂಗಳು ವೃತ್ತಂಗಳೋಳ್. ವರಾಹವೆಂಬುದು ವಿಷ್ಣುವಿನ
 ದಶಾವತಾರದೋಳ್. ಮಹಿಷವೆಂಬುದು ಯಮನ ವಾಹನಸ್ಥಾನದೋ
 ಳ್. ಕರಡಿವೆಂಬುದು ರಾಮಾಯಣದೋಳ್. ಶಲ್ಯವೆಂಬುದು ಭಾರತ
 ದೋಳ್. ಮದಗಜಗಳೆಂಬುದು ದಿಕ್ಕುಗಳ ತುದಿಗಳೋಳ್. ಖಡ್ಗ
 ವೆಂಬುದು ನಿನ್ನ ಹಸ್ತದೋಳ್. ನಿಂತುದಲ್ಲದೆ ವನಂಗಳೊಳಲ್ಲವೆಂದು
 ನುಡಿದ ಸರಸನುಡಿಗಳು ಕೇಳಿ, ಸಂತೋಷವಡುತ್ತ ನರ್ಮಸಚಿವಂಗೆ ಬೀ
 ಕಾದ ಬಹುಮಾನವಂ ಮಾಡಿ, ವೀರಸೇನಂಗೆ ಉಚಿತಮಾದ ಉಡುಗರೆ
 ಯನಿತ್ತು, ಮಿಕ್ಕಾದ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಧನಕನಕವಸ್ತ್ರ
 ವಾಹನ ಮೊದಲಾದುದರಿಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಕೊಳ, ತಟಾಕಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ರಾಣಿಯು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವದಾರ್ಥಂಗಳ
 ಳಂ ಪ್ರತಿದಿನವು ಭೋಜನಂಗಳೈದು, ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು ಇತ್ತರತ್ನ
 ವೃದೋಳ್ ರಾಯನು ಬರುವುದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಟ್ಟದರಸಿ
 ಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಮಂಜುವಾಣಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ
 ರಾಯಂಗೆ ನಕ್ಕುಲ್ಲರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವಂ ತಪ್ಪಿಸುವಳಾಗಿ ರೂಪವತಿ

ಯಾದ ಅತಿ ಕುಶಲಿಯಾದ, ಓರ್ವಕಾಂತೆಯು ದೊರಕಿರುವಂತೆ ಎನಗೆ ತೋರುತಲಿಧೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಗಾಯನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ಮರೆತಿರುವನು. ಈಗ ನೀನು ಸಮಸ್ತವದಾರ್ಥಗಳಂ ಶೀಘ್ರಮಾಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಪೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ರಾಯನಿರುವರೀತಿಯನ್ನೋಡಿ ಚಿತ್ತವಂತಿಳಿದು ಪ್ರರವಂ ಕುರಿತು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರುವಂತೆ ಯತ್ನವು ಮಾಡಿ ರಾಯನಸಂಗಡಲೇ ಬರುವುದು. ನೀನು ನಮಗೂ ಸಖಿಯಾಗಿ ರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಪಾತ್ರಳಾಗಿರುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿವಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಧೇನೆಂದು ನುಡಿದು ನವರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಹಾವ್ರಸಾದವೆಂದು ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ ಅವ್ವಣಿಯಂಗೊಂಡು, ರಾಣಿಯಹಸ್ತದಿಂ ಮಾಡಿರುವ ವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಜನರಿಂದ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂದಳವನ್ನೇ ರಿರಾಯನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಮಂಜುವಾಣಿ ಬಂದುದಂಕೇಳಿ ಪರಮಸಂತೋಷಮಂಗೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯಿರುವಾಗುಡಾರವು ಪ್ರಗಲು, ನಿಜವದಂಗಳಿಗೆರಗಿದ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದಿತ್ತಿ ಆಲಿಂಗನಂ ಗೊಂಡು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಗುಲ್ಲವಂ ಪಿಡಿದು ಚುಂಬಿಸುತ್ತ, ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವಂ, ರಾಣಿ ಗುಣವತಿಯ ಕುಶಲವಂ, ಮಣಿಮಂಜರಿ, ಚಂದ್ರಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾಂತೆಯರಕ್ಷೇಮವಂ ಕೇಳುತ್ತಲಿರುವ ರಾಯನೊಡನೆ ಅನವರತಕುಶಲವಂ ಪೇಳುತ್ತ, ವನವಿಹಾರದಿಂದ ಹೃದಯವು ಕಂಪಿಸುವಾಗಿ ಕಾಂತೆಯರ ಮರೆದಿರ್ವತಮಗೆಪಾದ ಸೇವಕಳ ಮೇಲೆ ಕೃಪಾಕ್ಷಯವೆಂದು ಅತ್ಯರ್ಥತೋರುತಲಿಧೆ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸೊಬಗನ್ನೋಡಿ ಮಮತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರತನ್ನವರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮನಬಾರದೇ ಇರುವದರಿಂ, ಪಟ್ಟದರಸಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾಂತೆಯರು ನಿಮ್ಮಾಗ ಮನವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರುವರು, ರಾಣಿಕಳು ಹಿದವದಾರ್ಥಗಳು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುವೋ ? ಅಥವಾ ನವದಾರ್ಥಗಳೇ ರುಚಿಸಿರುವುವೋ ? ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ನಿಶ್ಚಯತೋರದೆ, ಎಲ್ಲವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ, ಪಟ್ಟದರಸಿಯು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಯನ್ನಂ ಕಳುಹಿದಳೆಂದು, ವ್ಯಾಜಾಂತರಗಳಾಗಿ ಪೇಳುವ ಮಂ

ಜುವಾಣಿಯ ಚಮತ್ಕಾರನುಡಿಯಂಕೇಳಿ, ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದೀ ರಾತ್ರಿಯೊಳಿಲ್ಲಿದು ಉದಯದೊಳ್ ಪಟ್ಟಣವಂ ಕುರಿತು ಬರುವೆನೆಂದೊಂದು ಮಾತಿನಿಂದಲೆ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗುತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು, ರಾಣಿಯು ಕಳುಹಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ಮುತ್ತುಗಳುಬಿಗಿದ ಬಳಗುಡಾರದೊಳಿರುವರತ್ನ ಪರ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂತ್ಯಂಗಾರವಿಹಾರಗಳಿಂದಸಂತೋಷವಡಿಸುತ, ಸಕಲಾಂತರಿವ್ರರವೃತ್ತಾಂತವಂಕೇಳುತ್ತ ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈದು, ನೋರ್ಯೋದಯವಾಗಲು ಸೇನಾವತಿಯಂಕರೆದು, ಎಲೈವೀರನೇನನೆ, ರತ್ನಪುರವಂ ಕುರಿತು ಈದಿನವೇಪ್ರಯಾಣವಂಗೈವೆನು, ಸಕಲಸೈನ್ಯವು ಜೇಟಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಸೇನಾವತಿಯು ಅದೇಮೇರಿಗೆ ಸಕಲವು ಸನ್ನಹಿಸಿ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಕಾದಿರುತ್ತಿರಲು ರಾಯನು ಸ್ನಾನಭೋಜನಗಳಂ ಮಾಡಿ ನರ್ಮಸಚಿವನೊಡನೆ ರಥವನೇರಿ ತೆರಳಬರುತ್ತಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ, ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಮಂಜುವಾಣಿಯೊಡನೆ ಸುಖದಿಂದಿರುತ ಪಟ್ಟಣವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಪಟ್ಟದರಸಿಯೊಡಗುಣವತಿಯು ರಾಯನುಬರುವುದಂಕೇಳಿ, ಮುಕ್ತಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ರಾಯನು ಮೃಗಯಾವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬರುವುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲವು ಅಲಂಕೃತವಾಗಲಿ. ನೀನು ಸಕಲ ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕರು ವರ್ತಕರು ವೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಜನಂಗಳಿಂದ ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗಿ ಇದಿಗೊಂಡು ಸಂಗಡಲೆ ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆದುಂ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ತಾನು ಸಕಲ ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕರು ವರ್ತಕರು ವೊದಲಾದ ಜನಂಗಳೊಡಗೊಂಡು ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಇದಿಗೊಂಡುಬಂದು ಕಂಡು ಸಂವಾದಂ ಗವೆರಗಿದ ಮಂತ್ರಿಯಂ ರಾಯನು ಕೈಪಿಡಿದು ರಥದೊಳಿಕ್ಕುಳಿಸಿ, ಸಕಲವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳುತ್ತ ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಪುರಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ರಾಜಬೀದಿಯೊಳ್ ಬರುತ ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ಸುವಾ

ಸಿನಿಯರು ನಿಂತು ಪಡಿಸಿರುವ ಆರತಿಗಳ ತಟ್ಟೆಗಳೆ ನವರತ್ನಗಳಂತೆ
ಬುತ, ಪರಿಪರಿ ವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊಳಗುತಿರಲು ರಾಜಮಂದಿರದ ಆಸ್ಥಾನದೊಳಿಂತು
ನೋಡುತ್ತಿಂತು ಸೇನಾಪತಿ ಮೊದಲಾದ ದನಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು,
ಅಂತಃಪುರವಶೈವನ ರಾಯಂಗೆ ಮೈದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ರಾಜ
ಕಾಂತಯರಾದ ಮಣಿಮಂಜರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆ ಕನಕಲತೆ ಕಮಲಿನಿ ಈ ನಾ
ಲ್ವರು ತುಗಿಯರಿದೊಡಗೂಡಿ, ವಜ್ರಕಲಶಗಳೊಳ್ ತುಂಬಿ ತಂದಿ
ರುವ ವನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು, ನವರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ
ಆರತಿಗಳಂ ಬೆಳಗಿ ಸ್ವಾಮ್ಯಂಗಳೆರಗಿ ನಿಂತಿರಲು ರಾಯನು ಸಂತೋಷ
ಪಿಂಡ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಶಲವಾ ಕೇಳಿ, ಮೈದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು
ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರವನೈವಿ ರತ್ನವರ್ಯಂಕದೊಳ್ಳುಳತು
ಕುಮಾರನಾದ ಸುಗುಂಧರಾಜನು ತಬ್ಬಿ ಮುದ್ದಾಡಿರವನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ
ಅುಕದೊಳ್ಳುಳೈರಿಸಿ ತಾನು ವನವಿಹಾರವನೂಡಿ ತಂದಿರುವ ಅಪ್ಪೊ
ರ್ದವಳಾದ ಹೆಬ್ಬುಲಿಯುಗರುಗಳಂ, ಸಿಂಹ, ಚಮರೀವೃಗಂಗಳ ಮೃ
ದುಚರ್ಮಗಳು, ಕರಾರಿಯ ಕೊನೆಗಳಂ, ಜರಿವ ಕಾಡುಹಂದಿಗಳ ಕೋ
ರೆಗಳಂ, ಮುದ್ದಾನೆಗಳ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂ, ಕಾಡುಕೋ
ಣಗಳ ಕೊಂಬುಗಳಂ, ಗವಯಗಳಶೃಂಗಗಳಂ, ಕೌಸ್ತುಭದಂತೆ ಕಾಂ
ತಿಗಳೆನಿವ ನಾಗಫಣಾರತ್ನಗಳಂ, ಎಲ್ಲಿಯೂಇಲ್ಲದ ಜಾತೀಯಂಗಳಾದ
ಫಲವಿಶೇಷಂಗಳಂ, ಚಮತ್ಕಾರಕರಂಗಳಾದ ಮೂಲಿಕೆಮುಡಿಗಳಂ, ಕ
ಸ್ತೂರಿಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಫುಮಿಫುಮಿಸುವ ವೃಗನಾಭಿಗಳಂ, ವನ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದರಿಸುವ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಂ, ಸಮು
ದ್ರದೊಳ್ ಬೆಳೆಗಳಂ ಬೀಸಿ ಪಡಿತಂದಿರುವ ಜಲಮನುಷ್ಯರಂ, ಸಿಂಹ
ಶಿಶುಗಳಂ, ಆನೆಯಮರಿಗಳಂ, ಗಿಣಿ ನವಿಲು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮರಿಗಳಂ,
ರಥಂಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಸಮನಾಗಿರುವ ಮಲೆಯ
ಹೋದಿ ಕಡವೆಗಳೊಪ್ಪದಾ ತರಿಸಿ, ತನ್ನ ಬಾಲಕನ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ
ಮೈದರಸಿಯ ಸಮಕ್ಷಮದೊಳ್ ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕುಮಾರನ
ವಿಹಾರಂಗಳನ್ನೋಡಿ ನಲಿಯುತ, ಅತನ ಬೆಳವಳಿಗೆಯಿ ಕೂಡಿದ ವ

ಚ=ಸ್ನಿಸಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮೇಧಾವಿಶೇಷವಂ ಚಮತ್ಕಾರಕುಶಲತೆಯಂ
ತನ್ನ ಮನವೋಳ್ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಆಯುಷ್ಯಂತನಾದ ನಿಜ
ಕುಮಾರಂಗೆ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ವಾ
ತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಹರಸುತೆ, ಈತನು ಜ್ಞತ್ರಿಯ ಕುಮಾರನಾದರೂತ್ಸಾಹ್ಯಂ
ಗಳಾದ, ಅಚಾರಗುಣನಡತೆ ವಿವೇಕ ವಿಶೇಷಗಳೆನ್ನೋಡಿ ಏಳನೇವರು
ಪದಲ್ಲಿಯೆ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ಸತ್ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನ
ವಾದ ಉಪನಯನವ್ರಸ್ತವಂ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು, ತನ್ನ
ಧರ್ಮವತ್ತಿಯಾದ ಗುಣವತಿಸಹಿತನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಬಳಿಕ ಕುಲಕ್ರಮಾ
ಗತರಾಗಿ ಆರ್ಷಪೌರುಷವಾಗಿ ಬುದಿರುವ ಸ್ಕಂಧತ್ರಯವಂಕೋಲಂಕ
ಪವಾಗಿತಿಳಿದಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರಂ, ಪ್ರರೋಹಿತನಾದ ವೇದವಿಕ್ರು
ತನಂಕರೆಯಿಸಿ, ಅಶೀತಿದೋಷಂಗಳಾದ ರಹಿತಮಾಗಿ, ಬದುಬಲಯುತ
ಮಾಗಿರುವ ಒಂದು ಶುಭಲಗ್ನವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸುಬುದ್ಧಿಮೊದಲಾದ ಮಂ
ತ್ರವರ್ಗಗಳಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಶುಭಸ್ಯಶೀಘ್ರಂ ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಪು
ತ್ರನಾದ ಸುಗುಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಉಪನಯನಮಾಡೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯ
ವಂ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಸಕಲಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ
ಸನ್ನಹಿಸುವುದೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ, ತನ್ನ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಾರ್ಥ
ಮಾಗಿ ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಿರಲು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಸುಬುದ್ಧಿಮೊದಲಾದ ಸಾ
ಮಾಜಕರು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರವರದೋಳ್ ರಾಜಬೀದಿ ದೇವಾಲಯ
ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತವ್ರದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುಷ್ಪನಿರಾಜಗಳಿಂದ ಚ
ಪ್ಪರ ಮೇಲುಕೈಬಿಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ನವರತ್ನಗಳ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದಲು
ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಲತೆಗಳಿಂದಲು ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ದೇಹಾಂತರಂ
ಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಂಧುರಾಯರುಗಳ ಸಮೂಹವಂ ತರತರಮಾಗಿ ಕರೆತ
ರಿಸಿ ಅವರವರ ಮರ್ಯಾದಾನುಸಾರದಿ ಬಿಡದಿಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಇಂ
ತುಮಲ್ಲದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತಜನಂಗಳಂ ಕರೆತರಿಸಿ,
ಶಾಸ್ತ್ರೋಪಯುಕ್ತಮಾದ ಸಕಲಸಂಭಾರವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ಮಹಾ
ರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಕಲಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಸನ್ನದ್ಧಮಾಗಿರುವುದು ಶುಭವಾದ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ದೇವತಾಪ್ರ
ಸ್ತವಂಜಳಿಯಿಸಿ ಮುತ್ತಿನಹನೆಗೆ ಕುಮಾರಸಹಿತರಾಗಿರಾಜವಂಜತಿಗೆ
ಳೇರ್ವರೂ ದಯೆಮಾಡಿಸಿ ಶುಭಲಗ್ನವಂತ್ರಗುಮಾಡಿಸಿ, ನಮಗಳಿಗೆ ನೇ
ತ್ರಾನಂದವನಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲಾಮಾತುಕಳೇ ವಾಯನು
ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೇರೀಮೃದಂಗ ಘಕ್ಕಾ ಕಾಹಳೇ ರಘುರಘು
ರ ವೀಣಾ ವೇಣು ತಾಳ ಶ್ರುತಿ ಮೌರಿ ತುತ್ತೂರಿ ನಗಾರಿ ದವಣ
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಸಾದ್ಯ ಮೊದಲಾದವ್ರಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ನಭಸ್ಥಲವು
ಭೋಂಕೆರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕುಮಾರಸಹಿತನಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಯರಸಿನಹ ಕೊ
ಡಿ, ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ
ಭೂಷಿತನಾಗಿ, ಕುಮಾರಂಗೆ ನವರತ್ನಾಭರಣಂಗಳೆಂ ತೊಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮ
ಕಂಕಣವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜಯೈಭವದಿಂದ ಪ್ರತ್ರನಂ ಕೈಪಿಡಿ
ದ್ದು, ಶುಭಸೂಚಕಗಳಾದ ಶಕುನ ಮನೋಜಯಗಳಿಂದೊಪಗೂಡಿ,
ಛತ್ರ ಚಾಮರ ವ್ಯಜನ ಸೂರ್ಯಪಾನ ಉಮಾಗರಿ ಕಾಳಂಜಿ ವೀಳ್ಯ
ದರ್ಪಣ ವನ್ನೀರು ಪಾನೀಯಂಗಳೆಂ ತುಂಬಿದ ಕೊಚ್ಚಾಯಿಗಳೆಂ ವಿಡಿದಿರು
ವ ಸೇವಕದನಂಗಳೆಂ ಮಂತ್ರಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಣರು ಸುಮಾ
ಸಿನಿಯರು ಬಂಧುಜನರ ಸಮೇತನಾಗಿ ನಿರಾಜಿಯ ನಡೆಮುಡಿಯಮೇಲೆ
ಸಮಸ್ತ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳೆಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಣಗುಣವತಿ
ಯೊಡನೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನಿಡುತ ಕುಮಾರನಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪರಮ
ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುತ ಸೌಂದರ್ಯವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಣಿಮಯವಾದ ಉ
ಬ್ಬಚವ್ವರದ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳ್ ಇಂಪ್ರಸಭೆಯಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಮುತ್ತಿ
ನ ಹನೆಯೊಳ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿಬಿಂದು ನಿಂದು ಸುಭಾಷ್ಮಜೆ ನಾಂದೀ
ಗ್ರಹಯಜ್ಞಂಗಳೆಂ ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳಾಪ ಕೊಂ
ಕೊಡಿ, ಉಪನಯನ ಮುಹೂರ್ತವಂ ಪೇಳಿ, ಫಲವಂಕೊಡುವ ಶುಭಸ
ಮಯದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣ
ಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ದ್ವಿಜವರಗುರುವು
ರೋಹಿತ ಸಮೇತನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸರ್ವರಿಗೂ ನವರತ್ನಹಾರ ಸಿಂಹಕಟ್ಟ

ಕೆ ಕುಂಡಲ ದುಕೂಲ ವಸ್ತ್ರ ಪೀತಾಂಬರ ಮೊದಲಾದುದಂ ಫಲವೀಳ್ವ
ಸುತಮಾಗಿಕ್ರಮದಿಂಕೊಡಿಸಿ, ಆರತಿ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಸಂಭ್ರ
ಮದಿಂ ಉಪನಯನ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಸೌಗರಾಂಗತಮಾದ
ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದನಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಮಾರಾಧನೆ
ಯುಮಾಡಿಸಿ, ತಾನು ಸಮಸ್ತ ಬಂಧು ಪ್ರೇತ್ರಮಿತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತ
ನಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಭಟ್ಟೈಭೋಜ್ಯಂಗಳ ಸಾರೋಗಣೆಯಂ ಗೈದು
ಸುಖದಿಂದಿರುತ, ಬಂದಾನೊಂದು ಶುಭವಿಸದೋಳ್ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ
ನಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ಕರೆತರಿಸಿ ವ್ರೇತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆಧನು
ವೇದ ಮೊದಲಾದ ವೇದಂಗಳಂ, ವ್ಯಾಕರಣ ಮೊದಲಾದ ವೇದಾಂಗಗ
ಳಂ ವಿದಾನ ಪ್ರೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನವಂ ಗೈಯಿಸಿ ಜಿತವಾಗಿ ಪೇಳಿ
ಸಿ ನಾವು ಕರೆದು ಕೀಳಿದಾಗ ನಕುಲ ವಿದ್ಯಾವರೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಡಿಸಿ ನೀ
ನು ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಪವೆಯುವದೆಂದು ಗುರಿಕಾರನ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ
ಕಳುಹಿ ಆನಂದದಿಂದಿರುತ, ಮನ್ಮಥನ ಸಮಾನನಾದ ಕುಮಾರನ ಪ್ರೊಪಿ
ನಿಂದಲೂ, ಸುಮರ್ಣಲತೆಗಳಂತಿರುವ ಕಾಂತಯರ ಭೋಗಂಗಳಿಂದಲೂ,
ಸುಸರನ ಭರಿತಮಾವ ರಾಗರಚನೆಯಿಂದಲೂ, ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ಪಾಪಂಗಳಂ
ಪರಿಹರಿಸಿ ಅಸಾಧ್ಯವಂಕೊಡುವ, ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರರಾಣಮೊದಲಾದ
ಸತ್ಕಥಾಶ್ರವಣಿಂದಲೂ, ರಾತ್ರಿ ಹಗಲುಗಳಂ ನಿಮಿಷದಂತೆಮಾಡುವ
ರಸಿಕನರ ಚಾತು ಚಮತ್ಕಾರ ಮತನರಚನಾ ವಿನೋದ ಸರಸಸಲ್ಲಾ
ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚತುಸ್ಪಷ್ಟಿ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ದೇಶ
ವಿದೇಶೀಯ ವಿದ್ವಜ್ಜನುಗಳ ಪ್ರಸಂಗಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ, ದೇಶಕೋ
ಶಂಗಳೋಳ್ ನಡೆವ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳ ವಿಚಾರಂಗಳಿಂದಲೂ ಸದಾಸಂ
ತುಷ್ಟನಾಗಿ ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಿರಲು. ಬಂದಾನೊಂದುದಿನ ಚತು
ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಕಲಾ ವಿಕೀರ್ಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದ ದೇಶದೇಶಾಂತರಂಗಳಂ ಬುದಿರು
ವ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಮಂಡಿತವಾಗಿ ಸಭಾಸಪ್ತಾಂಗದಿಂಕೊಡಿ ಬೃಹ
ಸ್ಪತಿಮೊದಲಾದ ದೇವಪ್ರೂಜ್ಯರಿಂ ನಿಬಿಡಿತಮಾದಂ ಪ್ರಸಭೆಯಂತಿರಸ್ತ
ರಸುಪ ಸ್ಪಷ್ಟನೋಳ್ ನಕುಲ ಸುಮಾರಿರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾಧ

ರರಿಂದ ವರಿವೃತ್ತನಾದ ಕುಚೇರನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಯನನ
 ವಿಶವಸಂ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಬುದ್ಧಿ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇ ನಿ
 ನ್ನು ಅವ್ವಣೆಯಮೇರೆಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಸಕಲವೇದವೇದಾಂ
 ಗಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ಚತುಷ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯೆಗಳೆಂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಂಗ
 ವಾಗಿಕಳಿಸಿಇದೇನೆ, ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕುಮಾರನ
 ವಿದ್ಯಾವರೀಕ್ಷೆಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಏನನವೇ ಶುಭವಿಸವಾ
 ಗಿರುವುದೆಂದು ವಿಚ್ಛಾ ವನೆಯುಗೈವನಂತರ ರಾಯನು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ
 ಸಮೀಪದೊಳ್ಳುತ್ತಿರಿಸಿ ಹದಿಪುದುವರಾಘಂಗಳಂತುಂಬಿ ಸಕಲಕಲಾ
 ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ಪೋಷಕಕಲಾಸಂಪನ್ನನಾದ ಶರತ್ಕಾಲದ ಪ್ರೂರ್ಣಚಂದ್ರ
 ನಂತೆವಿರಾಜಿಸುವ ತನುಜನು ಕರೆಮಿಸಲು ಆ ಸಕಲಕಲಾ ಕೌಶಲನಾದ
 ಕುಮಾರನು ನೀತಿಮುತನುಬ ಗುರಿಕಾರನೊಡಗೂಡಿ ಬುದ್ಧಿ, ರಾಯನಾ
 ಸ್ಥಾನಮಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಭಯಭಕ್ತಿ ವಿನಯಗಳಿಂದ ತರಿವಾಗಿ ಕೈಗಟ್ಟಿತೆ
 ನುಬಾಗಿ ಬರುವವಂ ಸಭಾಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಕಂಡು ರುಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ಮ
 ಯಾದೆಯಿಂದ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ರಾ
 ಯಂಗೆ ಪಾಷ್ಠಾಂಗಪ್ರವಾಣಮಂ ಗೈದು ಅಶೀರ್ವಾದಮಂ ಕೈಕೊಂಡು
 ರಾಯನಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲದೋಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು
 ಎದ್ದು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚತುಷ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾಕುಶ
 ಲರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೊಂದೊಂದು ವಿ
 ದ್ಯೆಯಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಮಾಡುವಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು
 ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ರಾಯನು ಆ ಮಾತೆಂಕೇಳಿವಿದ್ವಾಂಸರಸಮೂಹವಂನೋ
 ಡಿ, ಎಲೈ ವಿಬುಧ ಶಿರೋಮುಖಗಳಿಗಾ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ
 ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವುದೋ ಆಯಾ
 ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಆಯಾಯ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ
 ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು, ಆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ರಾಯನ ಅವ್ವಣೆ
 ಮೇರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತಿದ್ದರು. ಅದೆಂತೆಂದರೆ ಸಕಲವೇದ ವೇದಾಂಗ
 ಇತಿಹಾಸ ಆಗಮ ನೀತಿಕಾನ್ತು ಕಾವ್ಯ ಅಲಂಕಾರ ನಾಟಕ ಗಾನಕವಿ

ತೈ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ ದ್ಯೂತನೈವೃಣ್ಯ ದೇಶಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಲಿಖಿಕರ್ಮ
ವಾಚಕಸಮಸ್ತಾವಧಾನಂಗಳು ಸ್ವರಶಾಸ್ತ್ರ ಶಕುನಸಾಮುದ್ರಿಕ ರತ್ನ
ಪರೀಕ್ಷಾಸ್ವರ್ಮಪರೀಕ್ಷಾ, ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣ ಗದಶಾಸ್ತ್ರ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯಾ ಪಾಕಕ
ರ್ಮ ದಶದೋಹಳಗಂಧವಾದಧಾತುವಾದಖನಿವಾದ ರಸವಾದ ಅಗ್ನಿಸ್ತಂ
ಭ, ಜಲಸ್ತಂಭ ಖಡ್ಗಸ್ತಂಭ ವಾಯುಸ್ತಂಭ ವಶ್ಯಆಕರ್ಷಣ ಮೋಹನ
ವಿದ್ಯೇಜಣ ಉಚ್ಚಾಟನ ಮಾರಣ ಕಾಲಮಂಚನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಪಾಶುಪಾಲ್ಯ
ಕೃಷಿ ಲಸವಕರ್ಮ ಲಾವಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯ ಮೃಗಯಾ ರತಿಕೌಶಲ್ಯ
ದ್ಯೂತಕರಣೀಅದೃಶ್ಯಕರಣೀಚಿತ್ರ, ಲೋದಪಾಮಾಣ ಮೃದ್ಧಾರುವೇ
ಣು ಚರ್ಮಾಂಬರ ಕ್ರಿಯಾದಿ ಚೋರಕರ್ಮ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಔಷಧಸಿ
ದ್ಧಿ ಸ್ವರವಂಚನ ದೃಷ್ಟಿ ವಂಚನ ಅಂಜನ ಜಲವ್ಯವನ ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿ, ಭೃ
ಷಿಕಾ ಸಿದ್ಧಿ ಪಾದುಕಾಸಿದ್ಧಿ ಇಂದ್ರಜಾಲ ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲ, ಇಂತೆಂಬ
ಚತುಷ್ಪದ್ಯವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಾಶಯವನ್ನೇ ಪಿಡಿದು
ಕೇಳಲು, ಆ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಆಯಾಯವಿದ್ಯೆಗಳ
ಸೂಕ್ಷ್ಮನುರ್ಮಗಳಂ ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸಲು, ಆ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳು ಕು
ಮಾರನ ವಿದ್ಯಾಶಕ್ತಿಯನೋಡಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಂ ಪಟ್ಟು, ಮತ್ತೊಂದು
ಘಟನಾದ ಇಂದ್ರಜಾಲವಂತಿಳಿದ ಪ್ರರುಷನು ಅನೇಕಂಗಳಾದ ಘೋ
ರಸರ್ವಂಗಳನ್ನು ವಿವಿಧಸಿಂಹಂಗಳನ್ನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಲು ರಾಜ
ಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಗರುಡಶರಭಂಗಳಂಕಲ್ಪಿ
ಸಿ ಆ ಹುಣ್ಣೋಳು ಆ ಸರ್ವ ಸಿಂಹಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಲು, ಮತ್ತೋ
ರ್ವವಶ್ಯವಂ ತಿಳಿದ ಪ್ರರುಷನು ಉಗ್ರವಾದ ವ್ಯಾಘ್ರವಂ ವಶ್ಯವಾಗಿ
ಹಿಡಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಆ ವ್ಯಾಘ್ರದಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ಪಿಡಿಯಿಸಿ
ಕಡಿಯಿಸಲು, ಅಂಜನಗಾರನು ಅಂಜನದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ತಾನು ಕಾಣ
ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪ್ರತ್ಯಂ
ಜನದಿಂದ ಆತನಂ ಪಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದಂ ಕಂಡು, ಜಟಾಧಾರಿಯಾದ ವರ
ಮಹಂಸನು ಲೋಹಗಳಂ ಸುವರ್ಣಾದಿಗಳಾಗಿಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲು, ಮ
ಹಾ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪ್ರತಿವಾದದಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವಂ ತಿರುಗಿ ಲೋಹಂ

ಳಾಗಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾಶಾಲಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜತೆರಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವಂ
ಗೈಯಲು, ಆಗ ಆ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಕುಮಾರನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಆಲಿಂಗನವಂಮಾಡಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ದರಸಿ ಸಕಲ
ಸುಭಾಷನರಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಉ
ಪಾಧ್ಯಾಯನೆ ನಿನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವು
ದೆಂದು ವೇಳಿ, ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಕುಮಾರನ
ಹಿತನಾಗಿ ಅಂತಃಪುರಮಂ ಪ್ರೋಕ್ಷು ವಟ್ಟ ದ ರಾಣಿಸಹಿತರಾದ ನಿಜ
ಜ್ಞಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಕುಮಾರನ ವಿದ್ಯಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ವೇಳಿ, ವಿದ್ಯಾಸಂ
ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಬಳಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ರತಸಮಾವರ್ತನೆಯಂ ಸೂತ್ರಾ
ನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರರೋಹಿತವೊದಲಾದ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಳಿ
ಯಿಸಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತೊಂದುದಿನದೋಳ್ ರಾಯನುತನ್ನಪುತ್ರಂ
ಗೆ ವಿವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕರೆದೊಳಿಸಿ ಎಲೈ ಸುಬು
ದ್ಧಿಯೆ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಂಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕನ್ಯಾ
ರತ್ನವಂ ಕುಲೀನರಾದ ಅರಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವನಾಗು ಶೀಘ್ರದಿಂ
ವಿವಾಹವಂಮಾಡಿ ನಾವು ಸತಿಪತಿಗಳೀವರು ನೇತ್ರಾನಂದವಂ ಅನು
ಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವೆವೆಂದು ವೇಳಲು, ಮಂತ್ರಿಯು ಮಹಾ
ವ್ರಸಾದವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕು
ಮಾರನು ಎದ್ದು ತಂದೆಯ ಅಡಿಪಾವರೆಗಳಿಗೆರಗಿ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ, ನಾನು
ಸಾಧಾರಣಜನರಂತೆ ಈಗರೇವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವವನ
ಲ್ಲ ನನ್ನ ಭುಜಬಲದಿಂದ ಸಕಲದೇಶಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಭೂಪಾಲರಂ ಜಯಿಸಿ
ಕಪ್ಪೆಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವ್ವಣಿಯಾದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ
ನೆ, ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಈಗ ಅವ್ವಣಿಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು,
ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದಕುಮಾರನುನೋಡಿ ಮನಮೋಳ್ ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ
ವಚನವಂ ನೇದವಾಕ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯುವ ವಿವೇಕಶಾಲಿಯಾದ
ಕುಮಾರಂಗೆ ಈ ವರಿಯೋಚನತೋರಿದುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇದಂ
ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿರುವರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಯಾ

ದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಎರೈ ಮಹಾರಾಜನೇನಿನ್ನು ಕುಮಾರನು ದೇವಿಯ ವ
 ರಪ್ರತ್ನನಲ್ಲವೆ, ಮತ್ತು ಆದಿಕಕ್ಕಿಯಾದ ದೇವಿಯು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
 ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ವರಿಯು ನೆನೆದು ಆ ದೇವಿಯು ಪೂಜಾಧ್ಯಾನಗಳಿಂ
 ದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಗೈದು, ಆ ಜಗದ್ವ್ಯನನಿಯು
 ಕರುಣಿಸಿದ ಉಪನಿಷದ್ರೂಪಂಗಳಾದ ವಚನಗಳೆಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ
 ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಕಾರ್ಯವಂ ನಡೆಯಿಸುವದು ಉಚಿತವೆಂ
 ದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಅನಾತ್ಮನ ವಚನವಂ ಕೇಳಿ ವಿಹಿತವೆಂದರಿತು
 ಕುಮಾರನಂ ಕರೆದು ನಾಳೆ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ
 ಅವ್ವಡೆಯಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ ರತ್ನ ಖಚಿತಮಾದ ಯುವ
 ರಾಜಭವನವಂ ಕುರಿತು ಕಳುಹಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಪ್ರಕೃ
 ತೋವಯುಕ್ತಮಾದ ವಚನ ಸುವರ್ಣವಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ ಆತನಿಗೆ
 ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಈ
 ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ನಿರೂಪಿಸುತ ಸುಖದಿಂನಿರುತಿರ್ದ
 ಸಂಬಲ್ಲಿಗೆಗದ್ಯ || ಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡ ವರಶು ವೃಂಡರೀಕಭವಾಖಂ
 ಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಸುರವರ ವರಿಭವವರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚೂಡಮುಂ
 ಡ ಖಂಡನವಿಪ್ರಣಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಡಂಡ ವರಿ
 ಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಬಾಹ್ಲವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
 ಲಾಧಿವತ್ಸ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಷ ಚಕತು
 ರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿನ್ಸರಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೆಯ ಘಟಕಾ ಶತ
 ಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇ
 ಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ
 ಪ್ರತ್ನನರವತಿ ಬಿರುವ ಮಹೀಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾ
 ಜಪಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕ ಜನಾನಂದಕರಮಾದ ವಿರಚಿತನಾಗಿ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾವರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂದರಾಜಕುಮಾರುಗೆ ಅ
 ನ್ನಪ್ರಶನಮೊದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವರೀಕ್ಷಾ ಕಥನಮುಂತಾದುದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ
 ರುವುದನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಂ ಮಂಗಳಮಸ್ತು.

ಕು ಭ ಮ ಸ್ತು.

ಅ ರ ನೇ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪ್ರಾ ರಂ ಭ.

ನುಚರಿತ,ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿಸುಗಂಧರಾ
ಜಕುಮಾರನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊತ್ತಮ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು.

— ಶ್ರೀ ಚಾಂಪುಂಡಿಕಾಂಬಾಯೈನಮಃ —

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ ಮಹಾರಾಯನು ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ತನ್ನ
ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯಾದ ಅನಿಶಕ್ತಿಯಾದ ವಂದೇವತೆಯಂಥಾ ನಿಸಲಾಗ
ಶ್ರೀ ಅನಿಶಕ್ತಿಯು ಸಕಲಜನರುಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವಳಾದಕಾರಣತನ್ನ
ನಿಜಬಕ್ತನಾದ ಕುಮಾರನ ದೃಢಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚು ಮೊದಲು ತಾನುವರವಂ
ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ಆಗ ರಾಯನು
ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು ವೇದಮಂತ್ರಯುಕ್ತನಾದ ಸ್ತುತಿಗ
ಳಿಂದ ದೇವಿಯಂ ಸ್ತುತಿಸಲು, ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯಾದ ಅನಿಶಕ್ತಿಯು ಭಕ್ತ
ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ರಾಯನ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ, ಎಲೈ
ಕುಮಾರನೇ ನನ್ನಂ ನೀನು ನನದ ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ
ಸಲು, ರಾಯನು ಆ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ಎಲೈ ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಜಗದೀ
ಶ್ವರಿಯೆ ಸಕಲಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ
ನೀನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವವಿಯಂ ಅರಿಯದಂತ ಅವ್ವಣೆಯಂ
ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ? ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ನಾನು ನನ್ನ
ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಲಿಲ್ಲೇನೆ. ನಿನ್ನ ವರಪ್ರಸಾ
ದೋದ್ಭವನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲೋಸುಗ
ನಾನು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಲು, ಆ ಕುಮಾರನು ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಆಯೊ
ಯ ದೇಶಗಳ ರೀತಿಗಳನ್ನು ವೇಷ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಅನಂತ
ಮಾದ ಕೌತುಕಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮಲತಿರುವ ರಾಯ
ರುಗಳಸಂಗಡ ಯುದ್ಧಗಳಂ ಮಾಡಿ ಜಯಶೀಲನಾಗಬೇಕೆಂದು ದಡವಂ

ಮಾಡುತಲಿಧಾನೆ ಆಮದರಿಂದ ಬಹುಕಾಲವಿಂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ವರದಿಂವು ಟ್ಟಿದ ಬಬ್ಬ ಮಗನು ಬಿಟ್ಟು ದುವತಿಗಳಾದ ನಾವೀರ್ವರೂ ಇರಲಾರೆವು, ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಆತನು ಬಾಲಕನು ಅತೀಕ ಸತ್ವಸಾಹಸಗಳುಳ್ಳ ರಾಯರುಗಳು ಇರುವರು. ಅವರುಗಳಂ ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಸಾಲದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಯವಡುತಲಿಧೇನೆ, ಈ ಭಯವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕುಮಾರನಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಿನ್ನ ಧೀನವೆಂದು ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಿಗೆ ಅತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗದಗದ ಸ್ವರದಿಂದ ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆ ಜಗದ್ವಂದ್ಯಳಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಒಂದಾನೊಂದು ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಳು, ಎಲೈ ರಾಜಕಿರೋಮಣಿಯೇ ನೀನು ಏನುಕಾರಣ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ! ಆ ಕುಮಾರನು ಬಹುಪ್ರಣಯಶಾಲಿಯು ಆಯುಷ್ಯಂತನು ಮಹಾಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳವನು ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಶಕ್ಯಂಗಳಾದ ಬಹುಶಾಯಂಗಳು ಆತನಿಂದ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆತನು ಈ ಹಠವಂಹಿಡಿ ವಿರುವುದು ಆತನ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲ, ಆತನಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಂ ಮಾಡಿರುವಳು ನಾನೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಛಲವಂತೊಟ್ಟು ಈಗಲೇ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತಲಿದ್ದಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ಸಕಲ ದಿಗ್ವಿಜಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧಕುಕುಣಳಾಗಿ ನಾನಿರುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚಿಂತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ನೀನು ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗನಹಿತವಾದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ನೊಡಲು ನಿನ್ನ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿಯೊಂದುವದೇಶಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನವಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರವಂ ಕುಮಾರಂಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡು, ಆತನು ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷವ್ರಶ್ಚರಣೆಯಂಮಾಡಲು, ಆಗ ನಾನು ಆತನಿಗೆ ವ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಸಕಲ ಮಂತ್ರಸ್ತ್ರಂಗಳ ಪ್ರಯೋಗೋಪ ಸಂಹಾರ ರೀತಿಗಳಂ ಉಪದೇಶಿಸುವೆನು. ಆತನು ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲವಂ ಜಯಿಸಿ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡಗೂಡಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಚತುರಂಗಸಮೇತನಾಗಿ ಬರುತಲಿಧಾನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ರಾಯನು ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ವ್ರತನಿ

ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಗೈದನು. ಎಲೈ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ, ನಿನ್ನಮಾಯೆಯನ್ನರಿತವರಾರು. ಈ ಕುಮಾರನು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅಶಕ್ಯಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವೆ. ಈ ಕುಮಾರನು ಅಷ್ಟಪ್ರಭಾವತಾ ಲಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು? ಅದಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಜಗನ್ನೀಶ್ವರಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂ ನಿರೂಪಿಸುವ ಪರಿಯೆಂತಂದರೆ, ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ, ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನ ಪ್ರಭಾವಾತಿಶಯವಂ ಸಾವದಾನವಾಗಿ ಕೇಳುವನಾಗು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಮರಾವತೀ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ತಜ್ಜೇದೇವಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು, ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನದೊಳಗೆ ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸಿ ದ್ವಾದಶಾಹಿತೈರಂ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರಿಂ ಅಷ್ಟವಸುಗಳಂ ಸಪ್ತ ಮರುತ್ತುಗಳಂ ಕೂಡಿ ಮೂವತ್ತುಮೂರುಕೋಟಿ ದೇವಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ, ದಿವ್ಯವಾಹನಾರೂಢರಾದ ಸ್ವಸಮಾನ ವೈಭವವುಳ್ಳ ವಿಕ್ರಾಂತಕರಿಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಐರಾತವೆಂಬ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಆಸೆಯನೇರಿ, ದುಂದುಭಿ, ವೀಣಾ, ವೇಣು, ಮೃದಂಗ, ವಣವ, ಭೇರೀ, ಭಾಂಕಾರಗಳಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹವಂ ತುಂಬಿಸುತ, ಪ್ರಸ್ಥಾವಚಾರ್ಯಮಾಗಿ ನಂದನವನವಂ ಕುರಿತು ಹೊರಟು, ದೇವಮಾರಾಂಗನಾಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ರಂಭಾ, ಉರ್ದಶೀ, ತಿರೋತ್ತಮಾ, ಫೃತಾಜೀ, ಮೇನಕಾ ಮೊದಲಾದ ವೇಶ್ಯಾಜನರುಗಳ ರಸಾಭಿನಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪದ್ಜ, ಮುಷಭ, ಗಾಂಧಾರ, ಮಧ್ಯಮ, ಪಂಚಮ, ದೈವತ, ಸಿಂಹಾದಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಸ್ವರಂಗಳೆ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಆರೋಹಣಾವರೋಹಣ ಕ್ರಮದಿಂದ ಜನಿಸುವ ಮೂರ್ಛನಾತಾನ ಜಾತಿಗಳುಳ್ಳ ಸಂಗೀತರವದಿಂ ಮಿಳಿತಮಾದ ನಾಟ್ಯವನ್ನುವಲೋಕಿಸುತ, ವಿಶ್ವಾವಸುಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರ ಗಾನವಂ, ಕಿವಿಗಿಂವಾಗಿ ಕೇಳುತ, ನಂದನವನಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ಥಾವಚಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಮಿತಸಂತೋಷದಿಂದ ಶಚಿಯೊಡನೆ ಸಹಿತನಾಗಿ ಐರಾವತವನೇರಿ, ಅಮರಾವತಿಯಂ ಕುರಿತು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೊಳಗೆ ಶಜ್ಜೇದೇವಿಯಂ

ಕುರಿತು ಇಂದ್ರನಿರುತ್ತದನು, ಎರೈ ಪ್ರಿಯಳೇ, ದೇವಲೋಕದ ವೈಭವವು ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು, ಭೂಲೋಕಭೋಗವು ಪುತ್ರಪೌತ್ರ ಸಂಪತ್ತೈಖ್ಯವು ಎಂತಿಪ್ಪದೋ ಆದನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನ ಮನವು ಆಸಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿದ ದೇವೇಂದ್ರನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಶಚೀದೇವಿಯು, ಎರೈ ಪ್ರಿಯಸೇ ಒಂದೊಂದುಲೋಕದ ಭೋಗಂಗಳು ಒಂದೊಂದು ಪರಿಯಾಗಿರುವುವು. ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭೂಲೋಕವು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿ, ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಾಚರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಪುತ್ರಸಂಪತ್ತಿನಿಂ ಅತಿಶಯವಾದ ಸುಖವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನವಿದ್ದಂತೆ ಎನ್ನಮನವೂ ಬಯಸುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾದ ಇಂದ್ರನು ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ದೂರವಾಸನೊಬ್ಬ ಮಹಾಮುನಿಯು ಮಾರ್ಗಗೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮಹೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ವರಶಿವನಿಗೆ ಸರ್ವಸಿ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಲಬ್ಧವಾಗಿ ಬಂದ, ಹಸ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸುರ್ವಕಮಲ ಮಾಲೆಯಂ ಆಶೀರ್ವಾದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಡಲು, ಆಗಲಾ ಇಂದ್ರನು ತಾನು ದೇವರಾಜನೆಂಬ ಗರ್ವದಿಂದ, ಮಹಾಮುನಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸದೆ, ಅದಂ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳ್ ಧರಿಸದೆ ಮಧಾಂಧನಾಗಿ, ಆ ಮಾಲೆಯಂ ತನ್ನ ಮದಗಡದ ಶಿರಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಇರಿಸಲು, ಆ ಮದಗಡವು ಸ್ವಭಾವಮದದಿಂದ, ಆ ಕಮಲಮಾಲೆಯಂ ತನ್ನ ಸೊಂಡಲಿನಿಂದ ತಗೆದು ದಂತಗಳಮೇಲೆ ಬಡಿದು ಪಾಡಗಳಿಂದ ಹೊಸಗಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ಅತಿ ಕೋಪಿಷ್ಠನಾದ ದೂರವಾಸಮುನಿಯು ಶಚೀಸಮೀಪನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಯೆಂತೆಂದರೆ, ಎರೈ ಶಚೀವತಿಯಾದ ಕಕ್ರಸೆ, ಕೇಳು, ನೀನು ಪತ್ತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮದಾಂಧನಾಗಿ ನನ್ನಂ ದೂರವಾಸನೆಂದರಿಯದೆ, ಈ ಪ್ರಮಾಲೆಯಂ ಈಶ್ವರವರಲಬ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳ್ ಧರಿಸಿದ, ನೀನು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆನೆಯ ಶಿರಸ್ಸಿನೊಳಿಟ್ಟು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಂಡಬುಧಿಯಾದ ನೀನೇರಿದ ಆನೆಯು ತನ್ನ

ಸ್ವಭಾವಗುಣವು ತೋರಿಡುಸಾದ್ದರಿಂದ, ಇದು ವಿನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ
 ಕಾರಣವಲ್ಲ. ನೀವು ಸತಿವತಿಗಳೇರ್ವರೂ ಆರೋಚಿಸಂತೆ ಭೂಲೋ
 ಕದಲ್ಲಿ ವೃಟ್ಟವರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಅವಹರಿ
 ಸಲ್ಪಡಲಿ, ನಿನ್ನ ಐರಾವತ ಮೊದಲಾದ ಇವು ವಸ್ತುಗಳು ಭೂಲೋ
 ಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಮಂಗಳಾದ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವು ಮಾಡಲೆಂದು
 ಶಾವನು ಕೊಟ್ಟ ದೂರವಾಸಮುನಿಯು ಕಂಡು ಪಾಕಶಾಸನನು ವಶ್ಯ
 ತ್ವಾವಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಆತನಿಂದ ಧುಮುಕಿ ಅತಿ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕಂಪಿಸು
 ತ ಕಣ್ಣೀರುಗಳಿಂದ ಆ ಮುನಿಯ ಪಾದಗಳಂ ತೊಳೆಯುವನಂತೆ ತನ್ನ
 ಮುಖವಂಕೆಡವು ಆ ಮುನಿಯ ಪಾದಗಳಗಪಿಸುವಂತೆ, ನಿಟ್ಟು ಸುರು
 ಗಳೆಂಬ ಧೂಪವು ಆತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಧೂಪಿಸುವನಂತೆ. ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ
 ಬಿಗಿದ ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳ ಕಾಂತಿಗಳೆಂಬ ನೀರಾಜನವು ಗ್ರಿಯುವವನಂತೆ,
 ಆಮುನಿಯ ಪಾದಕಮಲದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಸ್ತಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಹಂಬಲಿಸುತ
 ಲಿರುವದಂ ಕಂಡು, ದೂರವಾಸ ಋಷಿಯು ಎಲೈ ಶಚೀವತಿಯೇ ಈ ಬು
 ದ್ಧಿಯು ಮೊದಲೇನುಕಾರಣ ನಿಮಗಳಿಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟ
 ಶಾವನು ತಪ್ಪಲರಿಯದೆಂದು ಪೇಳಲು, ದೇವರಾಜನು ಎಲೈ ಮುನಿ
 ವರೈ, ನಮ್ಮಗಳಿಂದ ಅವರಾದವುಂಟಾಯಿತು ಅದಂ ಹ್ರಮಿಸಿ ಕೈಪಿ
 ಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅತಿವಿನಯ ವ್ರರಸ್ಸರಮಾಗಿ
 ಗದ್ಗದಸ್ವರದಿಂ ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಗ್ರಿಯಲು, ಆಗ ದಯಾರ್ದ್ರ ಹೃದಯ
 ನಾದ ದೂರವಾಸಮುನಿಯು ಎಲೈ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಸೇ ಕೇಳು, ನೀನುಮಾಡಿ
 ದ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನು, ಈಗ ಶಾವನಿಮೋಚನಕ್ಕೆ ಕಾಲವು
 ಪೇಳ್ವೆನು ಕೇಳು, ನೀವು ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಚಿಸಿ
 ದರ್ಭಕ್ಕೆ ಈ ಶಾವನೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ನೀನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ
 ಕರ್ನಾಟ ದೇಶದೇರ್ವ ರತ್ನಪ್ರದಿಯೆಂಬ ವಟ್ಟಣವುಂಟು, ಆ ವಟ್ಟ
 ಣವನ್ನಾಳುವ ಸೂಚಕತ್ರನೆಂಬ ರಾಯನು ಮಹಾ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನು. ಆತ
 ನ ವಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸೌಗಂಧರಾಜನು
 ಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದು ಭೂವಿಾಂದ್ರನಾಗಿ ಮಂಯುತಲಿರುವೆ, ನಿನ್ನ ಮಹ

ದಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪುಟ್ಟುವಳು. ಕೆಲವುದಿನದ ಮೇಲೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಿಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಆ ಕಳಿಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲಿ ಧ್ವೀಪಿ, ಆ ಸ್ವಯಂವರಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪೂರಾಗಿ ಎಂಟು ವಣವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಳು, ಆಗ ನೀನು ಅವಳ ಮನೋರಥ ಪೂರಣವಂ ಮಾಡಲೋ ಸುಗ ನಿನ್ನ ವಸ್ತುಗಳು ಅನೇಕ ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ವಡೆದು ವಣವಂ ಗೆದ್ದು, ಅನಂತರ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಿಾರ್ಥ ದೇಶಿಯಿಂದ ಮಕರಂದವೆಂಬ ಕುಮಾರನು ಪುಟ್ಟುವನು, ಆ ಪುತ್ರಸೌಖ್ಯವಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಭೂಲೋಕ ಭೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕುಡು ಆನಂದವಟ್ಟು, ಕೆಲವುಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿದಬಳಿಕ ನಿಮಗಳ ಶಾಪವರಿಹಾರವಾಗಿ ನಿವ್ಯಶರೀರವುಂಟಾಗಿ ಪತ್ತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ವಾಹನಾದಿ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಸಮೇತನಾಗಿ ಅನುರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲಿಧ್ವೀಪಿ! ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ನಾನು ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವಂ ತಾಳಿ ಆ ರಾಯನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಿಂ ಪುಟ್ಟುವೆನೊ ? ಸರ್ವಾಂಶಗಳಿಂದ ಪುಟ್ಟುವೆನೊ ? ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವಂ ತಾಳಿದಬಳಿಕ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಧಿಸುವ ಕ್ರಮವಂ ತಿರುಗಿ ನಮ್ಮಿಾರ್ಥರಿಗು ದೇವತಾಮಯಶರೀರ ಉಂಟಾಗುವ ವರಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮವಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ದಂಡಪ್ರಣಾಮಂಗೈದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ ಪೂರ್ವಾಪ ಮಹಾಮುನಿಯು, ಕೇಳೈ ದೇವೋತ್ತಮನೆ ನನ್ನ ಶಾಪದ ದಶೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮಿಾರ್ಥರ ನಿವ್ಯಶರೀರವು ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಮುಂದೆ ನನ್ನಂಶರೂಪನಾದ ಓರ್ವ ಮುಖಿಯು ಕೆಲವುಕಾಲದಮೇಲೆ ಆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ರಾಯಂಗೆ ದೇವೀಮಂತ್ರವಂ ಉಪದೇಶಿಸುವನು ಆ ಮಂತ್ರ ಪುರಸ್ಕರಣಾ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೇವಿ

ಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ವರಪ್ರದಾನಮಾಡುವಳು, ಆ ವರಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೀನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಆ ರಾಯಂಗೆ ಪ್ರತ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇರೆ ಆ ರಾಯನ ದೇಶದಿಂದ ನಿನಗೆ ದೇವೀಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಾಗಿ, ನೀನು ಆಮಂತ್ರವು ರಕ್ಷಣಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ದೇವಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ, ನಿನಗೆ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನಿತ್ತು, ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ನಿನ್ನಿಂದಲೆ ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹವಂ ಗೈಸಿ, ಆದೇವಿಯು ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೆ ನಿಮ್ಮಾರ್ಯರಿಗು ದಿವ್ಯದೇಹವುಂಟಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ವಿದನಿಯಂ ವಶೆಯುವರಾಗುವಿರಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ತನ್ನಾಶ್ರಮವಂ ಕುರಿತು ತರಳಲು, ಬಳಿಕ ದೇವೇಂದ್ರನು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಅನುರಾವತಿಯೊಳರುತ್ತಿರಲು, ಮಹಾತಪಸ್ವಿಗಳಾದ ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲಹ, ಕ್ರತುನೊಡಲಾದವರಿಂದ ಉಪ್ಪವಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಬಹುವಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಬಲಿ, ಬಾಣ, ಶಂಬರ, ವಜ್ರನಾಭ, ನಮುಚಿ ಮೊದಲಾದ ದಾನವೇಂದ್ರರು ಅನುರಾವತಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಗೂಢರಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ತಮ್ಮ ಕಡೇದಾನವ ದೂತರ ಮುಖದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ದೂರ್ವಾಸ ಮಹಾಮುನಿಯಿಂದ ಬಂದ ತಮಿಗನುಕೂಲಮಾದಶಾಪಸಮಾಚಾರವಂತಿಳಿದು, ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರು ಒಂದಾಗಿ, ಕುಲಗುರುಗಳಾದಕುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಗೃಹವಂಪೊಕ್ಕು ಸಂಪ್ಲಾಂಗಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದುಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಂತಿರಲು, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಆ ದೃಶ್ಯಸಮೂಹವಂನೋಡಿ ನಗುತೆ ಬಂದಕಾರ್ಯವಂ ಪೇಳಿ ಎನಲು, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆ ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಗೈಯುವದೇನು ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಾದಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯುವೆವೆಂದುನುಡಿಯಲು, ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಮುಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯವಂತಿಳಿದು, ನೀವು ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ಕಾಣದಂತೆ ಪೋಗಿ ಅನುರಾವತಿಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದೆಂದು ಅನ್ವಣಿಯಂ ಕೊಡಲು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ನೇನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾಂತರದಿಂದ ಕರೆದಿಸಿ ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿರುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸಂವಿಗೊಂದಿಯೊಳಗೆ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತೆ ಸಮಯ ನಿರೀಕ್ಷಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ

ನನುಗೆ ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯ ವರಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯಸಮಯದೊರಕಿತೆಂದು ಸಂತೋಷವತೆ, ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸುಗಳೆವಾಡಿ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಸಾರ್ಥಕಗಳಾದವು ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಬಾಲ್ಯ ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಯುದ್ಧಸಾಧನಗಳೆಂ ತೋರುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಬಹುದಿನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಲಿನವೆವಾಡಿ ಮಾನವಂ ಕಳೆದು ದೈತ್ಯರೆನ್ನುವವಂ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವೆ ಇರುವ ದೇವತೆಗಳೆಂ ಕೈಶರೆಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಭಂಗವಂ ಮಾಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಳಲು ತೀರದೆ ನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಹಿರಿಯರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯು ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಈವರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಮಹಾವ್ರರುಷನಾದ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಪಾಪಿಸ್ತರಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಹೊಂದುವುದು, ಇನ್ನೇನು ಯೋಚನೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಈಗಲೇ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಳಲ್ಲಾ, ಕೆಲವು ದಿನಸ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ನನುಗೆ ವಶವಾಗುವಳು, ಇದಕ್ಕೆ ದೂರ್ವಾಸನೇನು ಅವನ ಶಾಪವೇನು ನಮ್ಮಪ್ರಣಶಕ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಎಲೈ ಶತ್ರುಗಳಿರಾ ಕೇಳಿ ವ್ಯರ್ವದೋಳು ನಾವು ದೇವತೆಗಳ ಆಯುಧಗಳ ಹದಗಳೆಂ ಬಲ್ಲವು. ಅವರೊಡನೆ ಶನಿಸುವದು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಧೋರಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಅಹುದಹುದು ದೈವವೇ ಮುನಿದಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರವರ ಆಯುಧ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಗಳಾಗುವವು. ಅದೊತನೆ, ಇಂದ್ರಮೊದಲಾದ ಸುರರಿಗೂ ದೂರ್ವಾಸ ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಇಂಥಾ ವಿರೋಧ ಬಂದಿದುವಂ ನೀವು ಕುಡು ಕೇಳಿರುವಿರಾ! ಈಗಲಾ ದೂರ್ವಾಸ ಋಷಿಯೇಬಂದು ಇಂದ್ರಂಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಈಗ ವಿವಾದವು ಮಾಡುವ ಸಮಯವಲ್ಲ, ಮೊದಲು ದೇವತೆಗಳೆಂ ಜಯಿಸಿ ಅನುರಾವತಿಯನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಪುರಂದರನ ಸೆರೆಯಂ

ಪಿಡಿದು ಕಾರ್ಯಮುಖನಿಂದ ತೋರಿಸಬೇಕೆಲ್ಲವೆ ಮನುಬಂದಂತೆ ನುಡಿದರೆ ಫಲವೇನು ತ್ವರೆಯಿರುವ ತೆರಳರೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಕೆಲವರು ಚಿಂತಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡಿಬರುವದೋ ಬಾರದೋ ಎಂದು ಜೋಯಿಸರ ಶಕ್ತಿನ ಸಾಲಾವಳಿಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೇಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದ ಕೆಲಸವು ಕೂಡಿಬಂದರೆ ಮನೆದೇವರಿಗೆ ಮಹೋತ್ಸವವೆ ಮಾಡಿಸುವೆವೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಬರು, ಇಂತೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಆಶೋಚನೆಯಂ ಗೃಧ್ರ ಸುಕು ಸನಾಹದಿಂ ನೇನೆಯಂ ಬೇರೆಬೇರೆ ನಿಂಗಡಿಸಿ, ಕುರಿತುಹೋಗುವಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಪ್ತರಾದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಧ್ವಜಗಳ ನೆತ್ತಿಪ್ಪಿಯದಂತೆಯುಂ, ಗಡಂಗಳಿಗೆ ಫಂಟೆಯಂ ಕಟ್ಟಿದಂತೆಯುಂ, ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಎದೆಕಟ್ಟುಗಳಂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿಯುವಂತೆಯುಂ, ಭಟರು ಭೋರೆಂದು ಕೂಗದಂತೆಯುಂ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ದೊಡ್ಡವರಿಗಡ್ಡಬಿದ್ದು ಅನುಜ್ಞೆಯಂ ಗೊಡು, ಮುಖ್ಯನೇನಾವತಿಯ ಬೆರಳು ಸನ್ನೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಉರಾಉರಿಯಿಂದ ಪ್ರೊರಟು, ಬೆಟ್ಟಗಳಂ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಮಿಾಟುತೆ, ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಗಳಂ ಹೀರಿ ತೋರಿ, ಮಿತಿಮೀಗಿದುಸುರಿನಿಂದ ವಾಯುವಂ ಹಾರಿಸುವರೋ! ಕೋಪದಿಂದಗ್ನಿಯಂ ದಹಿಸುವರೋ! ನೂರ್ಯಚಂದ್ರರೆಂಬ ದೀಪಂಗಳಂ ಉಪೆಂದು ಉಡುವರೋ! ಯಮನು ಸಂಹರಿಸುವರೋ! ವರುಣನು ಬಿಗಿವರೋ! ಕುಜೇರನಂ ಹಿಡಿಯುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಬರುತೆ ಅನುರಾವತಿಯ ಮುಖಾಗದೋಳ್ಳೆಂದು, ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ಭೇರಿ, ಮಟಹ, ಝಝಝಝ, ಕಾಹಳೇ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯವಿಶೇಷಧ್ವನಿಗಳಂ, ಹನಂಗಳೇ ಘೋಷಂಗಳಂ ಕುದುರೆಗಳ ಕೂಗಾಟದಿಂ ರಥಂಗಳ ರಭಸಂಗಳಂ ಹಾನವರ ಸಿಂಧನಾದಂಗಳಂ ಯುಗಮುಗಿಯುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಾಲಮೇಘಂಗಳು ಘಡಿಘಡಿ ಸಿ ಗರ್ಜಿಸುವವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾಹವು ಒಡೆದು ಹೋದುದೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಧ್ವನಿಗೈಯಲು, ಈ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಅನುರಾವತಿಯು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸಮೂಹವು ಕುಳಿತವರು ಕುಳಿತಂತೆ, ನಿಂತವರು ನಿಂತಂತೆ, ಸಿಡಿಲುಬಡಿದವರಂತೆ,

ಅರುಹತಪ್ಪಿ ವೈವರತೆ, ಕೆಲ್ಲಗಳ ಕಂಭಗಂಜೆ, ಬಂಜು ಘಳಿಗೆ
 ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದು, ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು, ಇಂದೇನು
 ಅದ್ಭುತವೆಂದು ಬಂದೂತಿಯದೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಚಾರರಂ ಕೆಳಗಲು,
 ಅವರು ಕೋಟಿಗಳನ್ನೇರಿ ದಾನವರು ದಂಡಿತ್ತಿಬಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಮು
 ತ್ತಿರುವದಂ ಕಂಡು ಬಯಗೊಂಡು ಕಾಲನಡುಗಿ ಕಂಪವೆತ್ತಿ ಹಿಂತಿರು
 ಗಿ ಓಡಿ ಓಡಿ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಎಡವುತ್ತ ಬರುವವರಂಕಂಡು ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳ
 ಲು. ಭಯದಿಂದ ದಾ ಎನ್ನುವರು ಕುಲಂಬರು ದಾನ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು
 ನವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಅನ್ಯರು ಅವರ ಘಂಬರಿಯನ್ನೋಡಿ ದೂ
 ವಾಸನ ಕಾವಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಮಂದಿರಂಗಳಂ ವೃಗುತಲಿ
 ರುವರು, ಆ ಚಾರರು ಇಂದ್ರಂಗೆ ಈ ಸಮಾಚಾರವಂ ಹೇಳುವಾ ಎಂ
 ದು ಬಾಗಿಲೋಳ್ಳಾದಿರು, ವೈಜಯಂತಮಲ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೋಳ್
 ಶಚಿಯೊಡನೆ ಸುಖಶಯನವಂ ಗೈದಿರುವ ವೃಂದರನು ಇದೇನು ತೊಡ
 ರೆಬಂತೆಂದು ಹಾರಿಬಿದ್ದು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಕುಳಿತು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರವಾ
 ಲೋಚಿಸಿ, ತಿಳಿವಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟುಬರುತ್ತಿರು. ಶಚಿಯು ಸೆರಗುಪಿಡಿ
 ದು ಸಮರದೋಳ್ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದೆನು
 ತ ಬೇಡವೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಕಂಡದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳಂಮಾಡಿ ಬಿರಬಿ
 ರನ್ನೋಡುತ್ತ, ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳದೆ ಕೋಪವಂ ತಾಳ ತರಳ ಬರುತ್ತ,
 ಬಾಗಿಲೋಳ್ಳಾದಿರುವ ಚಾರರು ಹೇಳುವ ಸಮಾಚಾರವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ
 ಕೇಳದೆ, ಬಟ್ಟು ಗೂಡುವರನ್ನೋಡಿ ಶಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟ ರೋಳ್ ಅರ್ದ
 ದಾರಿಗೆ ತಂದ ತನ್ನಯುಧಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುದೂರ
 ಪ್ರೋಗುತ ಮಾತಲಿಯು ತರುವರಥವನ್ನೇರಿ ಪ್ರೋಗುತಿರುವ ವರ್ತಮಾ
 ನಮ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿ, ಇಂದ್ರನೊಬ್ಬ
 ನೆ ದಾನವರೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಪ್ರೋದನಂತ ನಾವು
 ಇದ್ದು ಫಲವೇನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ರೋಷದಿಂದ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸೇನೆಯಂ
 ಗೊಂಡು ಗುಂಪುಕೊಡಿ, ಅಸ್ತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದುದರಿಂದ
 ನಾವು ಬಿಟ್ಟ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳು ದಾನವರ ದೇಹಂಗಳಂ ಭೇದಿಸುವವಲ್ಲದೆ

ನಮ್ಮಂ ಬಾಧಿಸಲಾರವು. ಇವಲ್ಲದೆ ನಾವು ಅನ್ಯತ ಪಾಸನಂ ಮಾಡಿ
 ರುವರಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಭಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊ ಯಮನೇನು ನಮ್ಮವನ
 ಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ಪಾಯವಡೆದರೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಿನೀ ದೇವತೆಗಳ
 ಳ್ಲಿಯೇ ಇರುವರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಾಯಾರಿ ಬಸವಳದು ಬಲ ತಪ್ಪಿ
 ದರೆ ಬಹು ಶೀತಳವಾದ ಉದಕವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಕಟವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ
 ಲೋಸುಗ ವರುಣನೇ ನಿಂತಿರುವನು ಅಥವಾ ಮೂರ್ಛೆಯಂ ಹೊಂ
 ದಿದರೆ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹಿತವಾದ ಶೀತದಿಂ ಕೊಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀ
 ಸುತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಂ ಪ್ರೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ವಾಯುವು ಕಾಡಿರುವನು. ಇಂತ
 ಲ್ಲದೆ ಕಾಳಗದೋಳರ ಕೈದುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕೈ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂ ತೋ
 ರಿಸಿದರೆ, ಜೀಕಾದ ಬಹುಮತಿಯಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಕುಬೇರನು ಕಾ
 ದಿರುವನು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಾದ, ಯುದ್ಧಶ್ರಮ
 ಶಾಂತಿಕರಂಗಳಾದ, ಆಪ್ಯಾಯನಸಂಪಾದಕಂಗಳಾದ, ಉಪಚಾರಂಗಳಂ
 ಮಾಡುವರು ಇರಲು, ನಾವುಗಳಂ ಬೆದರಲೇಕೆ, ನಿರ್ಭಯನಾಗಿ ಇರುವ
 ಹುದು. ದೈತ್ಯ, ದಾನವ, ರಾಕ್ಷಸರ, ಜೀವಗಳಂ ಯಮನಿಗೆ ದಾನಮ
 ಮಾಡುವಾ ಎನುತ ತಡೆನಾಡದೆ ಸಕಲ ಸಸ್ನಾಹದಿಂ ಬಂದು ಪ್ರರಗೋ
 ಪ್ರರದ್ವಾರದೋಳರ ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪದಿಂ ಪ್ರೋಗುತಲಿರುವ ಪ್ರರಂದ
 ರನ ಪ್ರೋಭಾಗದೋಳರ, ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು, ಬಾರಿಬಾರಿಗು
 ಕೇಳಲು ಅಶಕ್ಯಂಗಳಾದ ಸಾವಿರಾರು ಶವಘಂಗಳಂ ಮಾಡುತಲಿರುವ ದಿ
 ಕ್ಪಾಲಕರುಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನು
 ಅವರಂವಿಾರಿ ಪ್ರೋಗಲಾರದೆ, ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳರ ಅಷ್ಟಿನೀ ದೇವ
 ತೆಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳರ ಅಗ್ನಿ ವಾಯುಗಳಂ, ಮುಂ
 ಭಾಗದೋಳರ ದಂಡಧರನಂ, ಪಶ್ಚಿಮದೋಳರ ಪಾಶಹಸ್ತನಂ, ಉತ್ತ
 ರದೋಳರ ಕುಬೇರನಂ ಬರುವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ದಾನವ ನೇನೆ
 ಯಂ ಕುರಿತು ಪ್ರೋಗುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತಲಾ ಅಮರಾವತಿ ಪ್ರರದ ಬೀವಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆಯೋಳರ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು, ಕೆಲಂ
 ಬರು ದೈತ್ಯರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಒತ್ತಿಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯು ಗೈದ

ರಂತೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಾಚಾರವೆಂದು ಕೇಳುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಪ್ರರ
 ದೋಳು ಪ್ರೊಕ್ಕು ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳಿರುವ ಅಂಗಡೀ ಬೀದಿಗಳೆಂ ಸೂ
 ರೆಗೊಂಬರಂತೆ ಎಂಥಾವರೋ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು ಮೋನದಿಂ ಬಂ
 ದು ಪ್ರರುಷರನ್ನೋಡಿ ರೋಪವಂ ತಾಳಿ ಪಾಸಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರು
 ವರಂತೆ. ಇನ್ನು ಮೇರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿರಬಾರದೆನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು. ನಮ್ಮ
 ದೇವೇಂದ್ರನ ಮುಂದೆ ದಾನವರೆಂದರೇನು, ಅವರ ಬಲವೆಷ್ಟು, ನಿಟ್ಟು
 ಮಾಡಿದರೆ ಸುಟ್ಟು ಪ್ರೋಗುವರಲ್ಲದೆ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸು
 ವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯೋಗ್ಯರೆ. ನೀವು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಾಲಭಾವೆಗ
 ಳಂ ಆಡಬೇಡಿ ಎಂಬುವರು ಕೆಲಂಬರು. ನೀವು ಕಂಡು ಕೇಳಿದವರೇ ಅ
 ಲ್ಲ ಆ ದಾನವರು ದೂರಾಸಮುನಿಯ ರಾಪವಂ ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಜಯ
 ವಾಗುವುದು ಬಂದಿರುವರಲ್ಲವೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಲ್ಲಿ
 ವೆಂಬುವರು ಕೆಲಂಬರು. ಅವ್ವರೋಳು ಒಬ್ಬನು ಓಡಿಬರುತ್ತಾ ನಿಂ
 ತಿರುವರು ಕಂಡು ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕೃಪೆಯಂ ಪಡೆದಂದು ನುಡಿಯಲು,
 ಎಲ್ಲರೂ ನಮಗೇನುಗತಿ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರೋಗುವ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಸ
 ಮಸೂರೋಳು, ನ ತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಲಿರುವುದು
 ಜಯಾಜಯಗಳಂ ಒಬ್ಬರೂ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ. ಪ್ರಣ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಆಗು
 ವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಪ್ರೋಗುತ್ತಲಿರುವರು ಕೆಲಂಬರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಂ
 ಥಾ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಇಂಥಾ ದೆನೆ ಬರಬಹುದಂತೆ, ನಾವೆಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ
 ಯೆಷ್ಟು ' ಕಡೆಗೆ ನಾವೇನಾದರೇನು? ಬಹು ಜನಂಗಳು ಪಾಲಿಸುವ
 ಪಾಕಣನನು ಪಾರ್ವತೀವತಿಯು ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುಖದಿಂ ಸು
 ರಕ್ಷಿತನಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಾದವರಿದ್ದೇನು ಫಲ ವೆನ್ನುವರು ಕೆಲ
 ವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳು, ಆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ದಾನವರು ನುಗ್ಗಿ
 ಏಸೇನೋ ಅಸಾದುತವಂ ಮಾಡುವರಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇರುವ ಒಡವೆಗ
 ಳಂಕೊಂಡು ಕಾಮನ ಕಡಾರಿಯಂತಿರುವ ಕಾಂತೆಯರ ಗುರುತು ಪರರಿಗೆ
 ತೋರದಂತ ಪ್ರರುಷವೇಷಗಳಂ ಹಾಕಿ ವಲಯಂ ಪ್ರೋಗುವಾ ಎಂದು
 ನೆನ್ನೆಸುವರು ಕೆಲವರು. ಕೇವಲ ಕರ್ಮದೇವತೆಗಳು ಪಾಲಿವಿಯಾ

ಗಿ ಒದವೆ ವಸ್ತುಗಳಂ ಇತುವುದಕ್ಕೆ ಹಗೆಯುಗಳಂ ತೆಗೆಯುವಾ ಎಂ
ದರೆ ಭೂಮಿಯಂ ಕಾಣೆವು, ಭಾವಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಮಿನಿಯರು
ಪೋಗುವವರು ಕಳುಹಿ ಬರುವವರು ಕರೆದು ಬೇರೆ ಇರುವರು ಇವರಂ
ನಂಬಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿಗೂಬಾಧೆ ಬರಬರುದೇಎಂದು, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಬೇ
ಸರಂಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವರು. ಕಾಮುಕರಾದ ಕೆಲವು ಕರ್ಮದೇವತೆಗಳು
ಕಾಮಿನಿಯರಂ ಕಂಡು ಕಳವಳಂಗೊಂಪು, ಪ್ರಂಡರಾದ ದಾನವರುಬರು
ವವರಿಗೆ ಇವರೊಡನೆ ಸಂಭೋಗಾದಿಗಳು ಎಷ್ಟಾ ಯಿತೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೊ
ರ್ತು ಆಮೇಲೆ ಅವರು ನಮ್ಮಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಲಿವೆವರು ಏನುತ ದಾನ
ವರ ಭಯದಿಂದ ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ಬಲನಂತದಿಂದ ಕಾ
ಮವಿಹಾರಂಗಳಿಗೆ ಕೈ ಪಿಡಿದು ಕರೆಯುತ್ತಲಿರುವರು. ಕೆಲವರು ತಾವನ
ರು ದಾನವರೇನು ಮಾಡುವರೋ ನೋಡುವ, ಅಥವಾ ಕಾಡಿದರೆ ಶಾಪ
ಗಳ ಕೊಡುವ. ಅದನ್ನು ವಿವಾರಿ ಬಂದರೆ ಓಡುವ ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು
ಶೇಷಿದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ಜಯಂತ ಮೊದಲಾದ ಜನ
ಗಳು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಭಯವೇ
ನು ಅವರಿಗಾದಂತೆ ನಮಗೂ ಆಗುವದು, ನಾವೆಂದಿಗೂ ಈ ವಚ್ಚಣವಂ ಬಿ
ಟ್ಟು ಪೋದವರಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವೆನ್ನುವರು. ಈ
ವರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರರಜನರು ನಿಜನಂ ತಿಳಿಯದೆ ನಾನಾವರಿಯಾಗಿ ಬರೀ
ಪಾಬರಿ ಪಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಅತ್ತಲಾ ದೇವಸಮೂಹವು ಶತ್ರುಗಳ
ನೇನೆಯಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಇಕ್ಕಲದೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿದವರ ನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುತ್ತ, ವ
ದಾತಿಗಳಂ ಪಾಡುವಡಿಸಿ, ಗಜುಗಳಂ ಘಾಯವಡಿಸಿ, ಕುದುರೆಗಳ ಕೊ
ರಳುಗಳಂ ಕುಯಿದು, ರಥಗಳಂ ರೇಣುಗಳಂತೆಮಾಡಿ, ಮಹಾ ರಥಿಕರ
ಮನೋರಥವಂ ಮಾಯಿಸಿ, ಶೂರರಂ ತಾರುಮಾರಾಗಿ ತರಿದು, ಮೇಲೆ
ತಪ್ಪು ಯುಚ್ಚಿಬರುವ ಸಮುದ್ರಪ್ರೋ ಎಂಬಂತೆ ವಿವಾರಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವ
ದೇವನೇನೆಯನ್ನೋಡಿ, ದಾನನ ವತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೇದಿಸಲಕರ್ಯಂಗಳಾದ
ಕವಚಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಅಕ್ಷಯಗಳಾದ ಬತ್ತಳಕೆಗಳಂ ಬೆನ್ನುಗಳೋಳ್
ಬಿಗಿದು, ಬಹು ಕೆಣಂಗಳಾದ ಬಿಲ್ಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ

ಈಗಲೇ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದು ತಿಂದು ತೇಗುವ ಎಂದು ಬಂದುಮುಂದೆ
 ದೆಸೆಂದು ಎಂದೊದಿಗೂ ತೆಗೆಯದ ಮಹಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ,
 ಅಣೆಗಳಂ ಹೇನುಗಳಂತೆ ಹೊಡೆಸುತ್ತ. ಕುದುರೆಗಳಂ ಗುಂಗುರುಗಳಂತೆ
 ಸವಟುತ್ತ, ರಥಗಳಂ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸುತ್ತ, ಕಾಲಾಳುಗಳಂ ಕಡಿ
 ಯುತ್ತ, ಝಳಪಿಸುವ ಕತ್ತಿಗಳ ಥಳಥಳನೆ ಹೊಳೆವ ಕಾಂತಿಗಳೇ
 ಮಿಂಚುಗಳಾಗಿ, ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ರತ್ನವಿಂ ಬಿಗಿನಿರುವ ಬಿಲ್ಲುಗ
 ಳೇ ಇಂದ್ರಧನುವಾಗಿ, ಸಿಂಹನಾದಗಳೇ ಗುಡುಗುಗಳಾಗಿ, ಬಾಣಂಗಳೆಂ
 ಬ ವಃಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹಂಗಳಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ, ಬ
 ರುವ ಕಲ್ಪಾಂತ ಮೇಘಂಗಳಂತಿರುವ, ತಮ್ಮ ಸೇನಾಮಧ್ಯದೊಳ
 ಸಿಕ್ಕಿ ಶಕ್ತಿಪ್ರೋಗಿ, ಉರಿಯಡಗಿ, ಸೆಖೆತಪ್ಪಿ, ಶೀತಗೊಂಡು ಗಡಗಡನೆ
 ನಡುಗುವ, ಪಿಡಿದವರನ್ನೋಡಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡುವ, ಓಡಲಾರದೆ ಎಡವುತ್ತ
 ನಡೆಯುವ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಂ ಕಂಡು, ದಾನವರ ದರ್ಪವಂ ಅಡಗಿಸುವೆ
 ನೆಂದು ಕಾಲದಂಡವಂ ಪಿಡಿದು ಮೆರೆಯುವ, ಉರವಣಿಸಿ ಬರುವ ಯಮನ
 ಕೈಯೊಳಿರುವ ಆ ಕಾಲದಂಡದಿಂದಲೇ ಅವನಂ ಸದೆಬಡಿಯುತ್ತ, ಪರಿವರಿ
 ಯಾಗಿ ಶರಸುಧಾನವಂ ಮಾಡಿ ಇದಿರಾಗಿ ಬರುವ ದಾನವರನ್ನೋಡಿ,
 ಮಂದಗತಿಯು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಮಹಾ ವೇಗವಂತಾಳಿ, ಮೇ
 ಲಿರುವ ಲೋಕೆಗಳೆಲ್ಲನಂ ತುಂಬುವಂತೆ ಧೂಳುಗಳಂ ಚಲ್ಲಿ, ಕಾಳೆಗಕ್ಕೆ
 ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬಿಡುವ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂ
 ಗಳಂ ಹಿಂತಿರಿಗಿಸುವ ಸುತ್ತುವ ಸುಳಿಗಳೋಳ ಸಿಕ್ಕಿದ ರಥಗಜ ತು
 ರುಗ ಮೊದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ದಾನವರಂ ಗಗನದೊಳ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ತಿರು
 ಗಿಸಿ, ಸಮುದ್ರಂಗಳೋಳ ಕೆಲವರಂ, ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳೋಳ ಕೆಲ
 ವರಂ, ಪರ್ವತಾಗ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಂ ಕೆಡಹಿ, ನಿಂತವರನ್ನೆಲ್ಲೆಯೆ ಸುತ್ತಿ,
 ನಡೆಯುವವರಂತೆಡೆದು ಕೆಡಹಿ, ಬಿದ್ದವರ ಸದ್ದಿನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಸುರರ ಉಸು
 ರನ್ನಡಗಿಸಿ, ದೈತ್ಯರಂ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಭೃತ್ಯರಂಮಾಡಿ, ದಾನವರ ಮಾನ
 ವಂ ಕಳೆದು ದೀನರಂಮಾಡಿ, ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಂ ಗೈದು,
 ದನುಜರು ಧಡಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಲಿರುವ ಮಾರುತನು ಮಾಡುವ ಅನಾಹುತ

ವಂ ಕೆಂಡು, ಬೆವ್ವುಗೊಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುತ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸು
ಮ್ನುನಿ ನಿಂತು, ಅರೆಪಾಯವಡೆದ ಸರ್ವಂಗಳಂತೆ, ಈದ ಹುಲಿಗಳಂತೆ,
ಮೊರೆಯುತ, ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿ ನಂತೆ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿ ರೋ
ಷವಂತಾಳಿ, ಎಚ್ಚರತಪ್ಪಿ, ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಡದಂತಾಗಿ, ಕೋವನೇ ಬ
ಹುರೂವುಗೊಂಡು ಬರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ, ಬೆತುಗಳಂ ಕೆ
ಡಿಯುತ, ನೂರುತನು ಎತ್ತಲೂ ಪ್ರೇಗದಂತೆ ಸುತ್ತುವರಿದು ಸರ್ವಾ
ಸ್ತ್ರವೇ ಮೊದಲಾದ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ನಾಯುವಂ ಅ
ವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಂಗೈಸಿ, ಪಾಳೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಮಾಡಿ
ವರುಣನಂ ಓಡಿಸಿ ನಿರ್ಘಟಿಯಂ ಸಜಾತೀಯನಾದ್ದರಿಂ ಜೀವನಂ ಬಿ
ಟ್ಟು, ಕುಬೇರನ ಖಡ್ಗವಂ ಕಿತ್ತು, ನಿಧಿಗಳಂ ಸೂರೆಗೊಳುತ ವ್ರ
ಳಯಕಾಲದ ದಾವಾಗ್ನಿಗಳಂತೆ ಸುಡುತ ಬರುತಿರಲು, ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆ
ಲ್ಲರೂ ದನುಜರಮುಂದೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಇಂದ್ರನಂ ಬಿಟ್ಟು ಬೆ
ಡರಿ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರರಂದರನು ಇದೆಲ್ಲವಂ
ನೋಡಿ ಮೂಗಿನೋಳ್ ಬೆರಳಟ್ಟು ತಲೆದೂಗಿ ಕಾಲವೇ ವಿವರೀತವಾ
ಯಿತನುತ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಆಗಲೀ ನೋಡುವ ಎಂದು ಆಯುಧಂಗಳಂ
ಪಿಡಿದು ಇನಿರಾಗಿ ಬರುವ ದಾನವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ ನಮುಚ್ಚಿ
ಯಂ ನಾಚಿಸಿ, ಬಲಿಯಂ ಬಗ್ಗಿಸಿ- ಬಾಣನಂ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ,
ಶಂಚರನ ಆಡಂಬರವಂ ಮುರಿದು, ಜಂಭನ ದಂಭವಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಮಾಲಿಯಂ
ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಸಿಂಹಮುಖನಂ ಸಂದರಿಸಿ, ಮಯನಂ ಮಾಯಿಸಿ,
ವಿರೋಚನನಂ ವಿಮುಖನಂಗೈದು, ಸಾಗರದೊಳುರಿವ ಬಡಬಾನುನಂತೆ
ಕಾಳಗದೋಳ್ ದಾನವರಂ ಹುರಿಯುತಿರಲು, ಆಗ ದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂ
ದ್ರನ ವರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಅದುದಹುದು, ಅಚ್ಚುತನಿಗೆ ಅಣ್ಣನಾಗ
ಬಹುದೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ ದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿಬಂದು ಇಂದ್ರ
ನಂ ಕುರಿತು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅಲ್ಲಾ, ಈಗನಿನ್ನು ಕೆಂದನುನೋಡಿ, ಕಾಂ
ತೆಯಂ ಕೆಂಡು, ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಬಾ ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೂಗುತ, ರಥ
ಗಳಂಧುಮುಕೆ ತುಡುಕಿಬಂದು, ಹೆದೆಯಂ ಹರಿದು ಧನುಸಂ ಮುರಿದು ವ

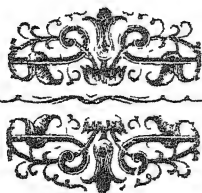
ರಾಜತನುಮಾಡಲು, ಆಗ ಇಂದ್ರನು ದೂರವ್ಯಾಸನ ಶಾವನಂ ನೆನೆದು ಇದು ಕಾಲಮಹತ್ವದ್ದೆ ಇನರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿರಬಾರದೆಂದು ರಣಭೂಮಿಯು ಬಿಟ್ಟು ಯೋಗಮಾಯೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಕಾಣದಂತೆ ಅನುರಾವತಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ, ತನ್ನ ಅರಮನೆಯೋಳರ ಒಂದೂತ್ತಿಳಿಯದೆ ಶಚಿದೇವಗೂಡಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅಷ್ಟರೋಳರ ಮುಂದಾಗುವ ವಿಚಾರವಂ ತಿಳಿದು ಶಚಿದೇವಿಯೊಡನೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ, ಅನುರಾವತಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೋಗಲಾರದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನಿಂತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಅನುರರ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಅನುರರವಾಲಾಯಿತೇ, ಯಾಗಫಲವು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅಡಗಿತು, ತವಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಯು ತಾಸಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತೋ, ಪ್ರಾರ್ಥನವು ಯಾವ ಅರಣ್ಯವಂ ಪ್ರೋಕ್ತತೋ, ಧರ್ಮವು ಯಾವದಾರಿಯ ಹೊಂದಿತೋ, ದಾನವ ಮಹಿಮೆ ಯೆಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದುದೋ, ಪ್ರಾಜಾಫಲವು ಎಲ್ಲಿಹೋಯಿತೋ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಯೋಚನೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಯಾಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋದುದೋ, ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಎಲ್ಲಿ ಲಯವಾಯಿತೋ! ದೇವತೆಗಳ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣವಾದಳೋ, ಒಬ್ಬ ರುಷಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಇಂತಾಗಬಹುದೇ ಎಂದು ತನ್ನೊಳೊತ್ತನೇ ಅಳಲಿಬಳಲಿ ತೊಳಲುತ್ತ ಕಳವಳಿಸಿ ಮುಖಕಂದಿ ಕಾಂತಿಗುಂದಿ ಕಳೆತಪ್ಪಿ ಉತ್ಸಾಹವಡಗಿ ಸತ್ವ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರದೆ ಕೆಲವು ದೂರ ಪ್ರೋಗಿ, ತಿರಿಗಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪ್ರೋಗಲಾರದೆ, ಮರಳಬರುತ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾಲುವೆಯಂತೆ ಜಲನಂ ಸುರಿಯಿಸುತ್ತ, ಪ್ರೋದಲ್ಲದೆ ತೀರದೆಂದು ತಿಳಿದು ತೆರಳ ಬರುತ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮದನೆಯಂ, ಶಚಿದೇವಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಂ ಸಹಾ ಮಾಡಿ, ವ್ರತನಾದ ಜಯಂತನಂ ಕುರಿತು ನೀನು ರೂಪನಂ ಮರೆವಾಚಿ ನಳಕೊಬರನಂ ಕೂಡಿ ಅಳಕಾವುರದೋಳರ ಕಾಲವಂಕಳ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ಮಾತಲಿಯಂ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಬೆಂಬಿಡಿದುಬರುವ ದೇವತೆಗಳಂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿರೆನುತ ಮಾತುಮಾತಿಗೆ ಕೋವಗೊಳುತ, ಹುಬ್ಬುಗಳಂ ಗಂಟುಹಾಕುತ, ಮನದೋಳರ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಂ ನೆನೆಸುದೆ, ವರಾತ್ಪರಮೂರ್ತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ

ನು ಧ್ಯಾನಿಸದೆ, ಕಮುಸುಂಧವನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಕೆಡುವಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇವರೂಞ್ಜಲ, ನಂಟರೂಞ್ಜಲ, ಎಂಪು ನುಡಿಯುತೆ ಬರುತೆ ತನ್ನ ನಾಹ ನನಾದ ಐರಾವತವನೋಡಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ನೀನು ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನಾ ಶ್ರಯಿಸೆಂದು ನುಡಿದು, ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸು ನೋಡಿ ಮನಮರುಗಿ ಮೈದ ಡವಿ ಜುಬ್ಬದ್ವೀಪವು ವವೆವೆಂದು ನುಡಿದು, ಪಾರಿಜಾತವು ಕೆಂಡು ಪ್ರ ದಕ್ಷಿಣೆಯು ಮಾಡಿ ದಂಬಲಿಸುತೆ ಶಾಕದ್ವೀಪವನ್ನೆದೊಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಕಾಮಧೇನುವು ಕಂಡು ಕೆಂಬನಿದುಂಬಿ ನೀನು ಕುಶದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಇಳಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ರಂಭಾದಿಗಳೆ ನೋಡಿ ಮನಕರಗಿ ಎಂತಾದರೂ ರೂಪವು ಮರೆವಾಚಿ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪವು ಹೊಂದುವವೆಂದು ನುಡಿದು, ಮನೋನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರೋಮಾಯನವು ಕಂಡು ಕಟಕುಟ ಎಂದು ವ್ಯಸನವಸುತೆ ನೀನು ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದೋಳೆ ವಾಸಗೊಡಿ ರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನೋಡಿ ಹಾ ಎಂದು ಚಿಂತೆ ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳೆ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೃ ಹಸ್ಪತಿಯುಕೆಂಡು ಎಲೈ ಆಚಾರ್ಯ ನಿನನ್ನಸಾನ್ನಿಧ್ಯವು ತಪ್ಪಿಯೋಗು ವ ನನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಗೊಡವೆಯೇನು, ಈ ವಸ್ತುವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರಲಿಂ ದು ಪೇಳಿ ಕೈಯೋಳೆ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಪವ ದೆನೆಮಿದ ವದ್ರವು ಎತ್ತುವವಕ್ಕೆ ಬಲಸಾಲದೆ ಅದೂ ಭೂಲೋಕದೋಳೆ ಬಿಸು ಟು, ನಾರದನಿಂದ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವು ರಾಕ್ಷಸರಭಯವು ಮರೆತು ಬೆ ರಗಾಗಿ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಓಡಿಬರುವ ಶಚಿದೇವಿಯಾಡಗೂಡಿ, ದೇವೇಂ ದ್ರನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಾತುರನಾಗಿ ನನ್ನ ನಿಜಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ರೀನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಕುರಿತು ಮೊರೆಯಿಡುವ ದೇವೇಂದ್ರಂಗೆ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಳಾಗಿ ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೆ ನಿನಗೆ ದೂರವ್ವಸಮಹಾಮುನಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪ ವು ತಪ್ಪದು. ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹವು ಫಲಿಸಿತು. ಚಿಂತೆಗೊ ಳಬೇಡ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಭೂಲೋಕದೋಳೆಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಸಕಲಸಾಧ ನಂಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಪೂರೈಸುವೆನು ಮತ್ತೂ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಪಾಭಾನಂತರದಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ, ನಿಮ್ಮಾ

ರ್ವರ ಮನುಷ್ಯಶರೀರವೇ ಎಂದಂತೆ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮಯ ಶರೀರವಾ
 ಗುಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಜಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಡುವೆನೆಂ
 ದು ಅಭಯವನಿತ್ತು, ನೀನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲ್ವವೃಕ್ಷವ
 ನಮಾಟಯೋಳು ಮಾಕೆಂದವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಫಲಗಳ ಮಧ್ಯ
 ದೊಳೊಂದು ಮಾವಿನಫಲದ ರೂಪವಂ ತಾಳುವುದೆಂದು ಕೆಟ್ಟ ಮಾಡಿ
 ಆಬಳಕೆ ಶಚಿದೇವಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಇಂದ್ರಾಣಿಯೇ ನೀನು ನಮ್ಮ
 ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಈ ಅವೃತಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ವೃಕ್ಷರೂಪವಂತಾಳಿ ಇರುವುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆನು. ಅದೇವರಿ
 ಯಾಗಿ ಆ ಕೆರ್ದರೂ ಇರುತ್ತಿರಲು, ನಾನು ಇಂದ್ರಾಶದಿಂಕೊಡಿದ ಫ
 ಲವನ್ನೇ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ನಿನ್ನ
 ಉದರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿರುವನು. ಆ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾ ವೃಕ್ಷದವೆನೆಯಿಂದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿಪ
 ತಿಗೆ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿರುವಳು. ಇ
 ವರೀರ್ವರಿಗೂ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಲಿಥೆ, ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನ ದೇವೆಯಿಂದ
 ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ನಿಗ್ರಹಶಿಷ್ಯ ಪರಿಪಾಲನ ರೂಪಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ
 ಳಾಗುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ರಹಸ್ಯಂಗಳಾದ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನೆರವೇ
 ರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯವವಂಗೈಸಿರುವೆನು. ಅದಕಾರಣ ನೀನು ಏಕೆಚಿತ್ತ
 ದಿಂದ ಋಷಿಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಉಪದಿಷ್ಟ ಮಾದ ಮಂತ್ರವಂ ನಿನ್ನ ಕುಮಾ
 ರಂಗೆ ಶುಭಮುದೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶವನ್ನಾಡು. ಆ ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾ
 ವದಿಂದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸಕಲಸಾಧನಂಗಳಂ ಉಂಟು
 ಮಾಡುತ್ತಲಿಥೇನೆ. ಬಳಿಕ ಅವನೊಡನೆ ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರಿಕುಮಾರನಾದ
 ಸುಮತಿಯಂ ಬೊತೆಗೊಳಿಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು
 ಕಳುಹುವನಾಗು ಎಂದು ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತರ್ಧಾನವನ್ನೈದಲು,
 ಅನಂತರ ರಾಯನು ಆತಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯವಂ ನೆನೆದು
 ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತನ್ನ ಪಟ್ಟ
 ದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ವೇಳಿ, ನಾವೀರ್ವರು ಧನ್ಯರು ನಮ್ಮ

ಪ್ರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯುಂಟೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಸತಿವತಿಗಳೇ
ರೈರೂ ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಸುಖನಿರೂಪಿತರ್ದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡವರಶುಪ್ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರ
ಮುಖನಿಖಲ ಸುರವರವರಿಭವವರಿಣತಪ್ರಚುಡ ಬಚುಡಮುಂಡಖಂಡ
ನನಿಪ್ಪುಣಕೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡವರಿಮುಂಡಿತ
ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯನ
ತ್ಯಪ್ರತಾವ ಸಕಲಭಾವಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ
ಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ವಿನದಿನ
ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ವವಿತಾತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರಾತ್ಮ
ಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪ್ರತ್ರ ಸರವತಿ
ಬಿರುವ ಮಹೀಶೂರ ಪ್ರರವಗಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರವ
ರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯು
ವೆಂಬ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳು ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಶ್ರೀದೇವಿ
ಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಪ್ರಾರ್ಪ್ವೀತಿದಾಸಕಡನವಂ ನಿರೂಪಿ
ಸಿ ಅಂತರ್ಧಾನವವ್ಯವಿದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಆದನೆ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ
ಮಂಗಳಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀ.

ಖಳನೇ ಆಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯೈ ನಮಃ.

|| ಶ್ರೀರಸ್ತು ||

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು, ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬ್ಬ
ದ್ವಿಯಂ ಕರೆತರಿಸಿ ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಟ್ಟ ಪುತ್ರನ ಪ್ರಾ
ಪ್ತವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪೇಳಲು, ಆಗ ಸುಬ್ಬದ್ವಿಯು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ
ದೇವತಾಜ್ಞಾನಸಾರಮಾಗಿ ಶುಭವಿಸದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಂತ್ರೋಪದೇ
ಶವಂ, ಸುಗುಂಧರಾಜ ಕುಮಾರಂಗೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ರಾ
ಯನು ಆ ಮಾತನುಗೀಕರಿಸಿ, ಒಂದು ಶುಭವಿನವಂ ನೋಡಲೋಸುಗ
ಕೆಲವು ರೋಹಿತನಾದ ವೇದವಿಶ್ವತನಂ ಕರೆಯಿಸಲು, ಆಹ್ವಾನದಲ್ಲಿಯೇ
ಆ ವೇದವಿಶ್ವತನು ಬಂದು, ರಾಯಂಗೆ ವೇದೋಕ್ತಾಶೀರ್ವಚನವಂ
ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ರಾಯನು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ
ಆದಿಕೃಷ್ಣನು ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ದೇವ
ತಾಪ್ರಸಾದ ಉಂಟಾಗುವ ಶುಭಲಕ್ಷ್ಯವಂ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು, ವೇದವಿಶ್ವ
ತನು ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಶುಭಲಕ್ಷ್ಯವಂ ಪೇ
ಳಲು, ಆಗಲಾರಾಯನು ದೂತರ ಮುಖವಂ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಎಲೈ ದೂತರು
ಗಳರಾ ನೀವು ನನ್ನ ಅವ್ವಣೆಯಿಂದ ಆಯುಷ್ಕೃತನಾದ ಸುಗುಂಧರಾಜ
ಕುಮಾರನ ಭವನವಂ ಶೀಘ್ರದಿಂದವೊಕ್ಕು ಅವನಂ ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಕರೆ
ದುಕೊಂಡುಬನ್ನೀ ಎಂದು ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಡಲು, ಆ ಚಾರರು ಮಹಾ
ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಸುಗುಂಧರಾಜನ ಚಿ
ಕ್ಕು ಅರವನೆಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಂ ಕುರಿತು
ಎಲೈ ದ್ವಾರಪಾಲಕರುಗಳರಾ, ನಾವು ಮಹಾಪ್ರಭುವಿನ ಅವ್ವಣೆಯಿಂದ

ಬುಡುಇಫೇವೆ, ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿರೆಂದು ಪೇಳಲಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಮಹಾವ್ರಭುವಿನ ಅವ್ವಣೆಯಿಂದ ರಾಜದೂತರು ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸತಕ್ಕ ಬಿನ್ನಹವುಂಟೆಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಇರುವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಮಾತಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಕುಮಾರನು ಎಲೈ ದ್ವಾರಪಾಲಕರುಗಳಿರಾ, ನೀವು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಆ ದೂತರಂ ಕರೆತರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಆ ದೂತರಂ ವೇಗದಿಂದ ಕರೆತರಲು, ಆ ದೂತರು ಕುಮಾರಂಗೆ ವ್ರಣಾಮವು ನಾಡಿ, ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತೀಲಕನೆ, ಮಹಾರಾಯನು ನಿಮ್ಮಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮಂ ಕಳುಹಿಸಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂ ಕುರಿತು ದಯನಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನು ಮಣಿಮಯವಾದ ತೂಗುಮುಚ್ಚದಿಂದಿಳಿದು ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಅಲಂಕೃತಮಾಗಿ ಸಜ್ಜುವಾಡಿದ ಮಣಿಮಯ ರಥವನ್ನೇರಿ ರಾಜಾಂತರಿವರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ರಾಯನ ನಮ್ಮುಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವ್ರಣಾಮವಮಾಡಿ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರಲು, ರಾಯನು ಆ ಕುಮಾರನು ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿರವನು ಘ್ರಾಣಿಸಿ, ಆ ಕುಮಾರನು ಕುರಿತು ಒಂದಾಸೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಎಲೈ ಪ್ರತನೇ ನೀನು ಸುಕಲರಾದ್ಯಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಂ, ರೀತಿಗಳಂ, ಭಾಷೆಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಕೌತುಕಗಳಂ, ಸಾಮಂತರಾಯರುಗಳ ನಡತೆಗಳಂತಿಳಿದು ಮುಕ್ತರಾಜಮಂಡಲಿಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಮಾಡಿ, ಅವರುಗಳಂ ಗೆಲ್ಲದೋನುಗ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದ ನುಡಿಯಂ, ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಾಶೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ನೀನು ಜಾಲಕನು ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗೋಪಸಂಹಾರರೀತಿಗಳ ಉಪವಿಷಯಂಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಳುವ ವಿರೋತ್ತಮರಾದ ಅನೇಕರಾಯರುಗಳು ಇರುವರು, ಅವರುಗಳಂ ಕೆಲವರಂ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಕೆ

ಲವರು ದಾನದಿಂ, ಕೆಲವರು ಭೇದದಿಂ, ಮತ್ತು ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ದಂಡದಿಂ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸುವ, ಕೌಶಲ್ಯದವರಿಯು ನಿನಗೆ ಅನುಭವಸಾಲದು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸತಿವತಿಗಳೀರ್ವರಿಗೆ ಬರುವ ಕಾಲಾನಂತರ ದೋಳ್ ದೇವೀ ಪ್ರಸಾದ ವೃಂಟಾಗಿ ನೀನೊಬ್ಬ ಪ್ರಾತ್ರನು ಜನಿಸಿದೆ, ನಿನ್ನಂಜಿಟ್ಟು ನಾವು ಎಂತು ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಂ ಯುವರಾಜನಂಮಾಡಿ, ಬೊಕ್ಕಸ, ಭಂಡಾರ, ಚತುರಂಗಬಲಸಮೇತರಾದ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾವತಿಗಳಂ, ಸುಬುದ್ಧಿಮೊದಲಾದ ಅಪ್ಪ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಂ, ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಮೊಳಿಸಿ, ನೀನು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಮರ್ಯಾದೆಯಿಂ ಮಾಡುವ ಯುವರಾಜ್ಯದವರಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ, ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ತೆರಳುವೆನೆಂಬುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದಕಾರಣ, ನೀನು ನಮ್ಮೀರ್ವರಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕರಾಯವಟ್ಟ ದೋಳ್ ಅಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಉಪಾಯಚತುಷ್ಟಯ ಮರ್ಮಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಾಮಂತರಾಯರುಗಳ ನಡತೆಗಳಂ ತಿಳಿದು, ಅನ್ಯದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಬಲಂಗಳಂ, ಯುಕ್ತಿಸಾಹಸಂಗಳಂ ಗೂಢಚಾರರಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವರ ಪ್ರತೀಕಾರವಂ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸ್ವರಾಜ್ಯರಂಜಕನಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಸ್ವಸೇನಾನ ಮೇತನಾಗಿ ಸಕಲ ರಾಜಮಂಡಲಿಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ಆನೇಕ ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವಂ ಕುರಿತು ಬರುವುದುಚಿತವೆಂದು ಮೇಳಲು, ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ರಾಯನವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಅಂಕದಿಂದಿದ್ದು ತಂದೆಯ ಅತಿವಾವರೆಗಳಿಗೆರಗಿ ಎರೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ, ಈಗ ನೀನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ. ಸಿಂಹದವರಿಗೆ ಮದ್ದಾನೆಯ ಭಯ ತೋರಿದಂತೆ ಅತಿ ವರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ದೇವಿಯಪ್ರಸಾದವು ಪಡೆದಿರುವ ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನನಗೆ ವರರಾಯರೆಂಬ ಪಶುಗಳ ಬಾಧೆಯು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲೂ ಸಂಭವಿಸಲಾರದು, ಬಾಲನೆಂಬ ಪ್ರೇಮಾತಿ

ಶಯದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಟ್ಟಂತೆ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ನೀವು ನಿರೂಪಿಸಿದವರಿಯಾಗಿ ಯುವರಾಜಪದವಲ್ಲಿ ನಿಂತಬಳಿಕ ದೇಶಭಾವಾ ರೀತಿಗಳು ಯಾವವರಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅದು ಕಾರಣ ಬಹುಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ವಿಕಲ್ಪಗಳಂ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಉಹಿಸದೆ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತದಿಂದ ನನಗೆ ಸಕಲ ಗಾಯರುಗಳ ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಶೀರ್ವಾದವಂತೂ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಬೇಕೆನಲು, ರಾಯ ನು ಕುಮಾರನ ದೃಢನಿಶ್ಚಯವಂ ತಿಳಿದು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ನೀನು ಬಿ ನ್ನವಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆಗಲೀ, ಸಕಲರಾಯರಂ ಗೆದ್ದು ಸುಖದಿಂದ ಬರುವವ ನಾಗು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವುಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳೆಂದು ನುಡಿದು, ಎಲೈ ಪ್ರತನೇ ನೀನು ಪ್ರಖ್ಯವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತ್ರಿಯಾದ ಆದಿಶ ಕ್ತಿಯ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ನಿನಗೆಮಾಡುವೆನು. ಅದಂ ಶುಚಿಭೂತ ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಏಕಚಿತ್ತನಾಗಿ ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷಪುರಶ್ಚರಣೆಯುಗೈ ಯಲು, ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ವರಮೇಶ್ವರಿಯು, ನಿನ್ನಭಕ್ತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗುವಳು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಬೇಕಾದವರಗಳಂ ಅಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಗಳಂಪಡೆದು, ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆ ಯುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಕುಮಾರಂಗೆ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದೊಳಗೆ ಮಜ್ಜಾ ನಂಗೈಸಿ ಏವ್ಯಾಂಬರವನುಡಿಸಿ, ಸುವರ್ಣಪೀಠದೊಳಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಿಜವುರೋಹಿತನಿಂದ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನವಂಗೈಸಿ, ತಾನು ಶುಚಿಭೂತ ನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಲಭಾಗದೊಳಗೆ ಬಾಲಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾ ರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಗುರುವಾದವಾಮದೇವಮಹರ್ಷಿಯವನವಾದ ಪಾ ದಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನ್ಯಾಸಕಮದಿಂದ ನವಾಕ್ಷ ರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಪುರಶ್ಚರಣಾಕ್ರಮ, ಜಪ ಹೋಮ ತರ್ಪಣಾದಿಗಳ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೇಳಿ, ಈ ಮ ಹಾಮಾತ್ರವು ಗೋವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪೇಳಲು, ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನು ಆ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನಡಿಪಾವರೆಗಳಿಗೆ ಮೋಡಶೋ ಪಜಾರ ಪೂಜೆಯುಂ ಮಾಡಿ ನವರತ್ನಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಗೋತ್ರಾಭಿ

ವಾವೆಯುಮಾಡಿ ಪಾವತಿರ್ಥವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆ
ನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು. ರಾಯನು ಆಯುಷ್ಯಂತನಾಗಿ ಯಶೋವಂತ
ನಾಗೆಂದು ಡರಸಿ, ಅವ್ಯಣಿಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು. ಆ ಸುಗಂಧರಾ
ಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಜನ್ಮಿಯಾದ ಗುಣನತೀದೇವಿಯ ಪಾವವದ್ಯಗಳ
ಗಭಿವಂದಿಸಿ, ರಾಯನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕ್ರಮವಾಗಿಬಿ
ನ್ನಿಸಲು ಗುಣನತೀದೇವಿಯು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ರಾಯನು ಆಜ್ಞಾಪಿ
ಸಿದಅರ್ಥವಂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸದೆ ನಡೆಯುವದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅನೇ
ಕವ್ರಕಾರಮಾದ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ ಅವೃಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ
ಸಲು. ಆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಭಂ
ದಾಕೊಂಡು ಸಿನ ಶುಭಮುಮೂರ್ತದಲ್ಲಿ ರಾಯನ ಉಪವನವಂ ಕುರಿತು
ಪೋಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಲಂಗಳಾದ, ಮನೋಹರಂಗಳಾದ, ಕನ್ನಡಿಗ
ಳಂತಿರುವ ಸ್ನೇಹಕರಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ, ಗಂಗಾದಿ
ಸಕಲ ಪ್ರಾಣ್ಯತೀರ್ಥಂಗಳಂ ನೆರೆದು ಸ್ನಾನವಂ ಗೈದು, ಶುಭ್ರವಾದ
ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು. ಅಹ್ನಿಕಗಳನ್ನರವೇರಿತೆ, ವನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿ
ಪುರಸುಂದರಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮೋ
ಡಶೋವಚಾರ ಪ್ರಾಜಯಂ ಗೈದು, ತನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯಂ
ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ, ವನದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಬಬ್ಬರೂ ಬಾರದಂತೆ ಕ
ಟ್ಟುಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿರೂ
ಪಿಸಿ, ತಿರಿಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಾಚಮನವಂ ಗೈದು, ದೇವಸ್ಥಾ
ನದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಡುಬವೃಕ್ಷಚ್ಛಾಯೆಯನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಕು
ಶಾಸನಾನೀನನಾಗಿ ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ರಾಯನ ಅಡಿಪಾವರೆಗಳಂ ಮನ
ದೋಳು ನೆರೆದು ದೇವಿಯು ಪ್ರಾಜಿಸಿ, ಭೂಶುದ್ಧಿ, ಭೂತಶುದ್ಧಿಪೂರ್ವ
ಕವಾಗಿ, ರೇಚಕ, ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕವಿಧಾನದಿಂ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ
ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ವ ಸಿದ್ಧರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪವಂ ಗೈದು ಬದ್ಧಾ
ಸನ ಸಿದ್ಧಾಸನ, ವೀರಾಸನ, ವಪ್ರಾಸನ, ಸ್ವಸ್ತಿಕಾಸನ, ವ್ಯಾಸಾಸನ,
ಸುಖಾಸನ, ಸರ್ವತೋ ಭದ್ರಾಸನ, ಗೋಮುಖಾಸನ, ಗರುಡಾಸನ,

ಮಯೂರಾಸನ, ಮತ್ಸ್ಯಾಸನ, ಕೂರ್ಮಾಸನ, ಮಂಡೂಕಾಸನ, ಕುಕ್ಕುಟಾಸನ ಸರ್ಪಾಸನ ಶೂಲಾಸನ, ಕಪಾಲಾಸನ, ಕ್ರೌಂಚಾಸನ, ಅರ್ಧಾಸನ, ಏಕಪಾದಾಸನ, ಕಾಷ್ಠಾಸನ, ಮೊದಲಾದ ಚತುರಂಗಾತಿ ಅಸನಂಗ ಲೋಳೆಮುಖ್ಯವಾದ, ಪ್ರವ್ರಸಿದ್ಧಿಪ್ರದವಾದ, ಬದ್ಧವದ್ವಾಸನದಿಯು ಕ್ತನಾಗಿ, ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ, ಮಂತ್ರನ್ಯಾಸಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಶಾಂಭವೀ, ಖೇಚರೀ, ಪುಷ್ಪಾಬೀಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಾದ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರತಸ್ತವಾದ ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರೆಯಂಧರಿಸಿ, ಅಂತರ್ಜ್ಯೋದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಯಮನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧ್ಯಾನ, ಧಾರಣ, ಸಮಾಧಿಗಳೆಂಬ ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಚಂಚಲಚಿತ್ತನಾಗದೆ, ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನವಂ ಗೈದು ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಕಮಲದೋಳೆ ಎರಕಮಾಗಿ ತನ್ನ ಚಿತ್ತನುಂ ಸೆರೆಗೊಳಿಸಿ ಅನಶನವ್ರತನಾಗಿ ಮಹಾಮಂತ್ರನಂ ಜಪಿಸುತ್ತಿರಲು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯಾಕ್ರಮವು ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಲದೋಳೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾದೇವಗದೀಶ್ವರಿಯು, ಈತನ ದೃಢತವಸ್ಸಂ ಮೆಚ್ಚಿ ವ್ರತಸ್ತವಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವ್ರಾಕೃತದಿವ್ಯಗಂಧ ಯುಕ್ತವಾದ ವಾಯುವು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು ಜಗತ್ತಿನ ಸುಗಂಧವೆಲ್ಲವು, ಆ ದಿವ್ಯ ಗಂಧದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದ್ದರಿಂ ವ್ರವಂಚವೆಲ್ಲ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದವ್ರಭಾಮಂಡಲದೋಳೆ ನೂರ್ಯಾದಿ ಸಕಲವ್ರಭಾಸ ಮುದಾಯವು ಮಿಂಚುಹುಳುವಿನುತಾಗಲು ದೇವದುಂದುಭಿ ವಾದ್ಯರವಗಳಿಂದ ಭೂವ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತಿರಲು, ಅಮಕಾರಣ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಹಿರ್ನುಖನಾಗಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆಗ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವಂ ಲಜ್ಜೆಗೊಳಿಸುವ ಕೌಸುಂಭವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟು ಮುತ್ತುಗಳಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಕಂಚುಕಮಂಡೂಟ್ಟು ನವಾಕ್ಷರಂಗಳೇ ನವರತ್ನರೂಪವಂತಾಳ ನಿಬಿಡೀಕೃತಂಗಳಾಗಲು ಅವ್ರಾಕೃತವಾದ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದಿವ್ಯ

ಕಿರೀಟವು ಧರಿಸಿ ಲೋಕತ್ರಯದೊಳಾಗುವ ಧರ್ಮಧರ್ಮಗಳಂ
 ಬಿನ್ನವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ರತ್ನತಾ
 ಟಂಕೆಯುಗ್ರವಂ ಕರ್ಣಂಗಳೋಳ್‌ಧರಿಸಿ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲಮಧ್ಯದೋ
 ಳ್ ವಿರಾಜಿಸುವ ಮಂಗಳನಂತೆ ಥಳಥಳವ ವದ್ದರಾಗತಲಕಮಂ ಪಣೆ
 ಯೋಳ್ ಅಲಂಕರಿಸಿ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಕಳೆಯಂಪೊತ್ತ ಶುಕ್ರನಂತಿ
 ರುವ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯು ನಾಸಿಕಾಗ್ರದೋಳ್ ಧರಿಸಿ ನಕ್ಷತ್ರ
 ಮಂಡಲದಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಂಗಳಂ ಕೊಡಿರುವ ಥರಥರ
 ಮಾದ ರತ್ನವದಕಂಗಳಂ ಕೆಂಠದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಮು
 ತ್ತುಗಳಂ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿಗಿದಿರುವ ವಜ್ರಮಯಂಗಳಾದ ಬಾಹುವುರಿ
 ಸಳಂ, ರತ್ನದವಂಕಿ, ನಾಗಮುರಿಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಕಾಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಕೆಟ್ಟ
 ಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯ ಮಾಂಗಲ್ಯಾಭರಣದಿಂ ಶೋಭಿತಳಾಗಿ, ದುಷ್ಟ ದಾನವರು
 ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಶಿಷ್ಯ ರಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆನೆಂದು ಕೆಟ್ಟ ರುವ ವೀರಕಂಕಣ
 ದಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ಹಸ್ತಕೆಡಗಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುವ ವದ್ದರಾಗ ಕಂಕಣಗ
 ಳಂ ಹಸ್ತಗಳೋಳ್ ಧರಿಸಿ ಅನೇಕರೂಪವಂ ತಾಳದ ಆದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರ
 ದಂತಿರುವ ವವಳಗಳ ಕೈಕೈಗಳಂ ಹಸ್ತಗಳ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್
 ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲಮೇಘ ಮಧ್ಯದೋಳ್‌ಪೊಳೆವ ಮಿಂಚಿನಂತೆನಿವ ವಜ್ರದ
 ಗೆಜ್ಜೆ ಘಟೆಗಳಿಂದ ಅಲಂ ಕೃತಮಾದ ರತ್ನದ ವಡ್ಡಾಣಮುಂ ನಡುವಿ
 ನೋಳ್ ಅಲಂಕರಿಸಿ ನವರತ್ನ ಖಚಿತಂಗಳಾದ ಮುತ್ತಿನ ಶಿಖರುಗಳಂ
 ದಲು ಪಚ್ಚೆಯ ಲೋಲಕಂಗಳಿಂದಲು ಒಪ್ಪಿರುವ ಕಾಲುನರ, ಗೆಜ್ಜೆ
 ಪಾಡಗ, ಗಗ್ಗರಂಗಳಂ ಪಾದಂಗಳೋಳ್ ಧರಿಸಿ ರುಣರುಣತ್ಕರಿಸುವ
 ವಜ್ರಗಳಂ ಸುತ್ತುವರಿದ ಸುವರ್ಣದಲುಂಗುರಗಳಂ ಪಾದಾಂಗುಳಗಳಿಗೆ
 ಳವಡಿಸಿ ನಿಲಮೇಘದಂತೆ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣಳಾಗಿ ಅನೇಕ ರುಂಡಮಾಲಾ
 ಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಸೂರ್ಯಸೋಮಾಗ್ನಿಗಳಿಗೆ ತೊರುಸುನೆಯಾದ ನೇತ್ರ
 ತ್ರಯವುಳ್ಳವಳಾಗಿ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಖಡ್ಗ, ಮುಸಲ, ಮುದ್ದರ, ಮುಸುಂ
 ಡೀ, ಭಂಡಿವಾಳ, ಕಾಶಾಂಕುಶ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ತೋಮರ, ಪ
 ರಿಘ, ಪಾಸ, ಪಟ್ಟಸ, ವರಪು, ಕುಂತ, ಬಾಣ, ಚಾವೆ, ಖೇಟ, ಶಕ್ತಿ,

ವದ್ರ, ಛುರಿಕಾ, ಘಂಟಾ, ದರ್ಪಣ, ರುದ್ರವೀಣಾ ಡಮರುಗ, ಧ್ವಜ
ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕಾಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಅಯುತಭುಜೆಯಾಗಿ, ಸರ್ವ
ಮಂಗಳೆಯಾಗಿ ಕುಂಕುಮಾಗರು ಕೆನ್ನೂರಿಗಳಿಂದ ಅನುಲಿಪ್ತಳಾಗಿ,
ಮೊಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ ಸುರಗಿ. ಸುರಜೊನ್ನೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಪುನ್ನಾಗ,
ಪಾರಿಜಾತ, ಸುಗಂಧರಾಜ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಮುಡಿಯೋಳ್
ಮುಡಿದು ಸರ್ವವಯವ ಸುಂದರಿಯಾಗಿ, ಮತ್ತೂ, ಚಂದ್ರಕಿರಂಗಳೇ
ಕೇಸರಂಗಳಾಗಿ, ಕಾಮುಗಿಲಿನ ಮಿಂಚುಗಳೇ ನಖಜಾಲಂಗಳಾಗಿ, ನಕ್ಷ
ತ್ರವಂಗಿಗಳೇ ಆಭರಣಂಗಳಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವಳಾಗಿ, ಏಕಕಾ
ಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಗುರು ಶುಕ್ರೇರಿವರ ಚಂದವಂ ತೋರುವ ನೇತ್ರ
ಯುಗ್ಮದ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗುಗಳಂ ನಗೆಗೊಳಿಸುವಳಾಗಿ,
ಜಿಹ್ವಾಗ್ರದಿಂದ ಅನೇಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಂ ಉದರದಲ್ಲಿ ರಿಸುವಳಾಗಿ,
ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ, ಪರಶಕ್ತಿಯಂ ವಹಿಸಿ ರುವದರಿಂದ
ಲೋ ಎಂಬಹಾಗೆ ಬತವಾಗಿ ಬೋಗ್ಗಿರುವ ನತುವಿನಿಂದೊಪ್ಪುವಳಾಗಿ,
ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರಗುಣಾಕರಮಾದ ಕೈಲಾಸ ವರ್ವತವೇ ವಾಹನರೂಪ
ವಂ ತಾಳಬಂದುದೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ಸಿಂಹವನ್ನೇರಿ, ಕರುಣಾರಸವೇ
ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದಂತೆ ಇರುತಲಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂ
ಪಿಣಿಯಾದ ಆ ಜಗನ್ನಾತೆಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗನೋಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತ
ನಾಗಿ ಗರುಡಾರೂಢನಾದ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವು, ವಾಮಭಾಗದೋಳ್
ಪಾರ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ವೈಷ್ಣವಾರೂಢನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು, ಮುಂ
ಭಾಗದೋಳ್ ಸರಸ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹಂಸಾರೂಢನಾದ ಚತುರ್ಮು
ಖನು ಬರುತಿರಲು, ಮತ್ತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ, ಮಾಹೇಶ್ವರೀ, ವೈಷ್ಣವಿ,
ವಾರಾಹಿ, ಇಂದ್ರಾಣಿ, ಚುಡಿಕಾ ಎಂಬ ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಗಳು, ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ವಾಹನಾರೂಢರಾದ ಶೈಲಪುತ್ರೀ, ಬ್ರ
ಹ್ಮಚಾರಿಣೀ, ಸ್ತುಂದಮಾತಾ, ಕೊಶ್ಮಾಂಡ, ಕಾತ್ಯಾಯನಿ, ರಾತ್ರಿಧಾ
ರ್ಗಾ, ಗೌರೀದುರ್ಗಾ, ಸಿದ್ಧಿದಾಯಿನೀ, ದುರ್ಗಾ, ಎಂಬ ನವದುರ್ಗಿಯರು
ಗಳು, ಗಾಯತ್ರಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ನರ್ಮದಾ,

ಸಿಂಧು, ಕಾವೇರೀ, ಸರಸ್ವತೀ, ಗೋದಾವರೀ, ಮೊದಲಾದ ಸರಿದ್ವೀ
 ವತೆಗಳೊಕ್ಕೊಡಾ, ಛತ್ರ, ಚಾಮರ, ಸೂರ್ಯಪಾನ, ವ್ಯಜನ, ಧ್ವಜ,
 ಪತಾಕ, ಯೇಟ್ಟುವಡೆ, ಕಳಶ, ಕನ್ನಡಿ, ವೀಳ್ಯದಸಂಚಿ, ಸುಬಳಗಿ, ವನ್ನೀ
 ರು ಕುಚಾಯಿಗಳು, ಮುಖವಸ್ತ್ರಗಳು, ಕಾಳಂಜಿ ಮೊದಲಾದರಾಜೋ
 ವಚಾರದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಪಿಡಿದು ಸುತ್ತುವರಿದು ಬರುತ್ತಿರಲು, ವೀರಭದ್ರ
 ಶಂಭು, ಗಿರೀಶ, ಭೈರವ, ಬಿರಾಕಿ, ಸ್ಥಾನು, ಭರ್ಗ, ಸದಾಶಿವ, ಕಾಮದ
 ಹನ, ಶಿವ, ಹರರೆಂಬ ನಿಕಾದಶ ರುದ್ರರುಗಳು ಸುತ್ತಿವದ್ಯಂಗಳಿಂದ ಪೊ
 ಗಳುತ್ತ ಬರುತಿರಲು, ಧಾತಾ, ಅರ್ಯಮಾ, ಮಿತ್ರ, ಅರುಣ, ಇಂದ್ರ,
 ವಿವಸ್ವತ್, ತ್ವಷ್ಟು, ವಿಷ್ಣು, ಅಶುಮಾನ್, ಭಗವಾನ್, ವರ್ಷ
 ನ್ಯರೆಂಬ ದ್ವಾವತಾದಿತ್ಯರು ಕೈವಾರಿಸಿ ಸುತ್ತಿಗಳಂಪೊಗಳುತ್ತಿರಲು,
 ಧ್ರುವ, ಅಧ್ವರ, ಸೋಮ, ಆವ, ಅನಿಲ, ಅನಲ, ಪ್ರತ್ಯೂಷ, ಪಭಾ
 ಸೆಯೆಂಬ ಅಷ್ಟ ವನುಗಳು ಅವಹ, ವಿನಹ, ಉದ್ವಹ, ಸಂವಹ, ನಿವಹ
 ಅನುವಹ, ವ್ಯಾವಹರೆಂಬ ಸಪ್ತ ಮರುತ್ತುಗಳು, ಸ್ವಾಯಂಭುವ,
 ಸ್ವಾರೋಚಿಷ, ಉತ್ತಮ, ತಾಮಸ. ರೈವತ, ಚಾಕ್ಷುಸ, ಪೈವಸ್ವತ,
 ದಕ್ಷಸಾವರ್ಣಿ, ಬ್ರಹ್ಮಸಾವರ್ಣಿ, ರುದ್ರಸಾವರ್ಣಿ, ಇಂದ್ರಸಾವರ್ಣಿ,
 ಸೂರ್ಯಸಾವರ್ಣಿ, ವೇದಸಾವರ್ಣಿ, ಧರ್ಮಸಾವರ್ಣಿಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ಧಶ
 ಮನುಗಳು ಮೊದಲಾದವರು ಕೊಡ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವವಂ ಹೊಗ
 ಳುತ, ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಗಳನರಚುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅಗ್ನಿ, ಯಮ,
 ನಿರುತಿ, ವರುಣ, ವಾಯು, ಕುಬೇರ, ಈಶಾನರೆಂಬದಿಕ್ಷಾಲಕರು ಸೂ
 ರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಂಗಾರಕ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ, ಶನಿ ರಾಹು, ಕೇತು
 ಗಳೆಂಬ ನವಗ್ರಹಗಳೊ ಕೊಡಾ ಧೂವಶಲಾಕೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಉಭಯಪಾ
 ಶ್ವಗಳೋಳ್ ಧೂಪಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಕಶ್ಯಪ, ಅತ್ರಿ, ಭರದ್ವಾಜ,
 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಗೌತಮ, ವಸಿಷ್ಠ, ವಾಮದೇವ, ಜಾಬಾಲಿ, ಭೃಗುಮರೀ
 ಚಿ, ಲಂಗಿರಸ, ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲಹ, ಕ್ರತು, ಜಮದಗ್ನಿ, ಅಗಸ್ತ್ಯ
 ದೂರ್ವಾಸ, ವ್ಯಾಸ, ಪರಾಶರ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಮಂಡಲವು ಹಿಂಭಾಗ
 ಗದೋಳ್ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನವಂ ಪೇಳುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಸನಕ, ಸನು

ದನ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಸನತ್ಕುಜಾತರೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮವಾನಸ ಪುತ್ರರು
 ಸಕಲೇಷ್ಟವ್ರದನಾದ ದೇವಿಯ ಪಾದಯುಗ್ಮವಂ ದ್ವಾಸನುತ ವ್ರ
 ರೋಭಾಗದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮೂರ್ಧನಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ವೇದಂಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡು ವೇದಪಾಠವಂ ಗೈಯುತ ಬರುತಿ
 ರಲು, ವಿನಾಯಕ, ಪುಣ್ಯಖ, ವೀರಭದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ನಂದಿ,
 ಭೃಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖಗಣಂಗಳೊಡನೆ ಸಾಲಾಗಿ ಬರುತಿರಲು,
 ಅಸಿತಾಂಗ, ರುರು, ಚಂಡ: ಕ್ರೋಧ, ಉನ್ಮತ್ತ, ಭೀಷಣ, ಕಪಾಲ,
 ಸುಹಾರರೆಂಬ ಅಷ್ಟಭೈರವರು ನವರತ್ನದ ಪಿಡಿಗಳಂವ ಲಂಕೈರಂಗ
 ಳಾದ ಮಿಂಚುಗಳೊತೆ ಮೊಳೆಯುತಲಿರುವ ಚಿತ್ತದ ಛಡಿಗಳಂ ಪಾಣಿಗ
 ಳೋಳ ಪಿಡಿದು ಮಾರ್ಗವು ಬಿಡಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ವ.ತ್ತೂ ದಿವ್ಯ
 ಯೋಗಿನೀ, ಮಹಾಯೋಗಿನೀ, ಸಿದ್ಧಯೋಗಿನೀ, ಮಾಹೇಶ್ವರೀ, ಶಾ
 ಕಿನೀ, ಡಾಕಿನೀ, ಕಾಳರಾತ್ರಿ, ನಿಶಾಚರೀ, ಕಂಕಾಳೀ, ರೌದ್ರೀ,
 ವೇತಾಳೀ, ಹುಂಕಾರೀ, ಭುವನೇಶ್ವರೀ, ಉರ್ಧ್ವಕೇಶೀ, ವಿರೂಪಾ
 ಕ್ಷೀ, ಶುಷ್ಕಾಂಗೀ, ನರಭಾಷಣೀ, ಘುಷ್ಪಾಣೀ, ವೀರಭದ್ರೀ, ಧೂ
 ಮಾಕ್ಷೀ, ಕಲದಪ್ರಿಯಾ, ರಕ್ತಾಕ್ಷೀ, ರಾಕ್ಷಸೀ, ಘೋರಾ, ವಿಶ್ವರೂ
 ಪಾ, ಭಯಂಕರೀ, ಕಾಮಾಕ್ಷೀ, ಭೀಷಣಾ, ಉಗ್ರಾ, ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಾ
 ವೀರಕೌಮಾರಿಕಾ, ಮುಂಡಧಾರಿಣೀ, ಭೈರವೀ, ಹಸ್ತಿನೀ, ಕ್ರೋಧಾ
 ದುರ್ಮುಖೀ, ಖಟ್ಟಾಂಗಿನೀ, ದೀರ್ಘಲಂಘೀಷ್ಮೀ, ಮಾಲತೀ,
 ತಂತ್ರಯೋಗಿನೀ, ಅಸಿನೀ, ಅಸ್ತ್ರೀಣೀ, ಚಾಪಿನೀ, ಶುಭ್ರಕ್ರಿಯಾ
 ದೂತೀ, ಕರಾಳಿನೀ, ಶಂಖಿನೀ, ವಸ್ತ್ರೀಣೀ, ಕ್ಷೀರಾ, ಅಸಂಘಾ, ಪ್ರಹ
 ರಿಣೀ, ಕಾಮುಕೀ, ಲೋಲುಕಾ, ಕಾಕದೃಷ್ಟ, ಅಧೋಮುಖೀ,
 ಧೂರ್ಜಟೀ, ಮಾಲಿನೀ, ಕಪಾಲಿನೀ, ವಿಸ್ವಭಂದಿನೀ, ಪಿತಾಚನೀ, ಚ
 ಕ್ರೀಣೀ, ಬಾಣಿನೀ, ಗ್ರಹಕೇಕಾಳೀ, ಕಂಟಕೀ, ತಾಟಕೀಯರೆಂಬ ಚ
 ತುಷ್ಟೇಷ್ಠ ಯೋಗಿನಿಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಂಗಳೊಡ
 ನೆ ಅನೇಕ ಬಿರುದಾವಳಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಸಾಲುವರಿದು ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವ
 ಗಳೋಳ್ ನತಿಯುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ತುಂಬುರು, ನಾರದ ಮೊದಲಾದ

ದೇವಮುಖಗಳು, ದೇವಗಾಯಕರಾದ ಹಾಹಾ, ಹೂಹೂ, ಚಿತ್ರನೇನ,
 ವಿಶ್ವಾವಸು ಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರೊಡನೆ ಕಿವಿಗಳಿಗಿಪಾಗಿ ಗಾನವಂಗೈ
 ಯುತಿರಲು ಯಕ್ಷ, ಸಿದ್ಧ, ವಿದ್ಯಾಧರ ಗರುಡ ಕಿನ್ನರ, ಕಿಂವುರುಷ
 ನಾಗ ಮೊದಲಾದವರುಗಳು ವೃಷಪಲತಾಂಬೂಲ ಮೊದಲಾದ ಕೈಗಾ
 ಣಿಕೆಗಳಂ ಪಿಡಿದುಬರುತ್ತಿರಲು ರಂಭಾ ಉರ್ವಶೀ, ಮೇನಕಾ, ಪೃತಾ
 ಚೀ ತಿಶೋತ್ತಮಾ, ಹರಿಣೀ ಮೊದಲಾದ ಅವನರಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮು
 ದಾಯಂಗಳು ಸೇರುವರಿದು ವೃರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದೊಡನೆ ಮ
 ನೋಹರಮಾಗಿ ನರ್ತನವಂಗೈಯುತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಮಿಕ್ಕ ದೇವತಾ
 ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಸೇನೆಗಳೊಡನೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳ ವೃಷ
 ವೃಷ್ಟಿಯಂ ಕರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಇಂತುಮಲ್ಲದೆ ದೇವಸಮೂಹವೆಲ್ಲವೂ
 ವೀಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಕಾರ್ತಳ ಭೇರಿ ಡಿಂಡಿಮ ನಿಸ್ಸಾಣ ಡಕ್ಕಾ, ವ
 ಣವಾ ಜರ್ಘರ ರುಲ್ಲರೀ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾವರಿಯಾದ ವಾದ್ಯಗಳಂ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹ ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಧ್ವನಿಗೊಳಿಸುತ ಬರುತಿರಲು ಮ
 ತ್ತೂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಧೈರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ದಾನ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವಿದ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಮೀ,
 ಶೌರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಕೀರ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮೀ, ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸಿದ್ಧಿಲಕ್ಷ್ಮೀಯರೆಂ
 ಬ ಅಷ್ಟಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯರು ಅರಸಿನ ಕುಂಕುಮ ಗಾಧಮೊದಲಾದ
 ಆಷ್ಟಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂಪಿಡಿದು ಭಕ್ತ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಶುಭಸೂಚನೆ
 ಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಾವಧಾನದಿಂ ವೃರೋಭಾಗದೋಳ ಬರುತ್ತಿರ
 ಲು ಈ ವರಿಯಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತಂಗಳಾದ ಅನೇಕ ದೇವಸಮೂಹಂಗಳಂ
 ಸೇವ್ಯಮಾನಳಾಗಿ ಸೌಮ್ಯಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
 ಜಕುಮಾರನ ವೃರೋಭಾಗದೋಳ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಿ ಬಂದುನಿಲ್ಲಲು, ಆ
 ಸಮಯದೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಇಂತಿರುವ ಚಿದಾನಂದಸ್ವ
 ರೂಪಿಯಾದ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಜಗಜ್ಜನನಿಯಂಕಂಡು ಭಯಭ
 ಕ್ತಿವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೌಖ್ಯಾಗಮ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು ಬದ್ಧಾಂಜ
 ಲಿಪುಟನಾಗಿಂತು ಗದ್ಗದಸ್ವರದಿಂದ ಶುತಿರೂಪಂಗಳಾದ ಸ್ತೋತ್ರಂ
 ಗಳಂಗೈದು, ಮೂನಸಪೂಜೆಯುಗೈದು ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತಿರಲು ಕರು

ಣಾಶಾಲಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಕಂಡು
 ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ನೀನುಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದಲೂ
 ಮಾನಸಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನಳಾದೆನು. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ
 ವರಗಳಂ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಸುಗಂಧ
 ರಾಜನು ಆ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಎಲೈ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೇ,
 ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ನಿನ್ನ ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೋ
 ಡಿ ಧನ್ಯನಾದೆನು ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ವಿರಾಡ್ರೂಪ ಲೀಲಾರೂಪಗಳ ದರ್ಶ
 ನಂಗೈಯಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲ
 ವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು ಲೋಕಮಾತೆಯು ಸುಗಂಧರಾಜನಮಾತಂ ಕೇಳಿ,
 ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಎರಡುರೂಪಗಳಂ ತೋರಲು ಕುಮಾ
 ರನು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೂಪಗಳಂ ಕಂಡವರಿಯೆಂತೆಂದರೆ ಪಾತಾಳ
 ವೇಪಾದಂಗಳಾಗಿ ತಳಾತಳಲೋಕಂಗಳೇ ಹರಡುಗಳಾಗಿ ರಸಾತಲ ಮ
 ಹಾತಲಂಗಳೇ ಜಂಘೆಗಳಾಗಿ ಸುತಳವೇ ಮೋಣಕಾಲುಗಳಾಗಿ ತಳ ವಿತಳ
 ಲೋಕಂಗಳೇ ತೊಡೆಗಳಾಗಿ ಭೂಲೋಕವೇ ನಿತಂಬಂಗಳಾಗಿ ಭುವ
 ಲೋಕವೇ ಕಟಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಲೋಕವೇ ಉದರವಾಗಿ ಮ
 ಹೋಲೋಕವೇ ವಕ್ಷಸ್ಥಲವಾಗಿ ಜನೋಲೋಕವೇ ಭುಜಗಳಾಗಿ ತ
 ವೋಲೋಕವೇ ಕಂಠವಾಗಿ ಸತ್ಯಲೋಕವೇ ಶಿರಸ್ಸಾಗಿ ದಿಕ್ಕುಗಳೇ
 ಕರ್ಣಗಳಾಗಿ ವಾಯುವೇ ತೈಕ್ಕಾಗಿ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರೇ ನೇತ್ರಂಗಳಾಗಿ
 ವರುಣನೇ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಅಜ್ಞಿನೇ ದೇವತೆಗಳೇ ನಾಸಿಕೆಗಳಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯೆ
 ಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮ ನೊದಲಾಗಿ ದೇವ ದಾನವ ಮನುಷ್ಯ
 ತಿರ್ಯಕ್ ಸ್ಥಾವರಗಳೆಂಬ ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚಾತ್ಮಕವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
 ತಂಡಂಗಳಂ ಅಮೂಲಾಗ್ರವು ಫಲನಿಬಿಡವಾದ ಉದುಂಬರ ವೃಕ್ಷದಂತೆ
 ಅವಯವ ರೋಮಕೂಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಕಲ ಜಗತ್ಪ್ರಪ್ತಿ
 ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಕಾರಿಣಿಯಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಜಗಜ್ಜನ
 ನಿಯಾದ ನಿರ್ವ್ಯಾಜ ಕರುಣಾಶಾಲಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು
 ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ವಿರಾಡ್ರೂಪದರ್ಶನವಂ ಗೃಹದ ಬಳಿಕ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರ

ಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ
 ಶೋಭಿತನಾಗಿ ಶುಕ್ಲ ಶ್ರೀ ಶುಚಿ ಶ್ರೀರುಗಳೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ತೀರುಗ
 ಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತ್ರಿಕೋಣ ಪಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ
 ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರನೆಂಬ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಜೈಷ್ಠ
 ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವದಾದಿಯಾಗಿ ಆಸಾಡಬಹುಳ ಅಮಾವಾಸ್ಯವರ್ಯಂತವು
 ಅರವತ್ತು ತಿಥಿ ದೇವತೆಗಳೊಡಲೂ ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಪರಿವಾರಗಳೊಡಲು
 ಕೂಡಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಸರೋಜಧ್ಯಾನವಂ ಗೈಯುತ್ತ
 ಕಾದಿರುವನು. [೩]

ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಸೀಸದಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾ
 ಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ್
 ಹರಿಚಂದನವನಿರುವದು ಆ ವನದೋಳ್ ವರ್ಷಮುತ್ತುವು ಹೊಂಬಂ
 ಣದಂತೆ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೇಘವಾಹನನಾಗಿ ಅಬ್ಬಹಾಸಯುಕ್ತ
 ನಾಗಿ ಹಸ್ತದೋಳ್ ರತ್ನಧನುವಂ ಧರಿಸಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ
 ಪುಷ್ಪಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ತ್ರಿಕೋಣ ಪಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತ
 ದಳ ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರಮಾದ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ನಭ ಶ್ರೀ
 ನಭಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಸರಸಾ ಸಸ್ಯಮಾಲಿನೀ ಅಂಬಾ ಅಮಲಾ ನಿರಕ್ತಿ ಭೂ
 ಯಂತೀ ಮೇಘಯಂತೀ ವರ್ಷಯಂತೀ ರುಣಿಕಾ ವಾರಿದಾರಾ ಎಂಬ
 ಹನ್ನೆರಡುಜನ ವತ್ತೀರುಗಳೊಡ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಶ್ರಾವಣಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವ
 ದಾದಿ ಭಾದ್ರವದ ಬಹುಳ ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ ಪರಿಯಂತವೂ ಅರುವತ್ತು
 ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೂ ನಿಜಪರಿವಾರಸಹಿತನಾಗಿ ಪರಮೇ
 ಶ್ವರಿಯ ಪಾದಪದ್ಮವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾದಿರುವನು. [೪]

ಐದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಹಿತ್ತಾಳೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರ
 ವಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ
 ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿ
 ಶರದೃತುವು ಪುಷ್ಪಾಯುಧನಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಪೂ
 ಮಾರೆಯಂ ಧರಿಸಿ ತಿ ಕೋಣ ಪಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ

ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ ಇರುವ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ಇಷ್ಟ ಶ್ರೀ ಉರ್ಜ ಶ್ರೀರೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ಸೀಯರಿಂ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆತ್ಮ ಯುಜ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವದಾದಿ ಕಾರ್ತಿಕಬಹುಳಅನಾವಾಸ್ಯಾ ವರ್ಯಂ ತರವು ಅರವತ್ತು ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತು ನಿಜವರಿವಾರ ಸಹಿತನಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಕಮಲವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವನು.

ಅರನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ವಂಚಕೋಪದಿಂದಿನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರ ಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಾಲುವನಂಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಮಂತ ಋತುವು ದುಕೂಲವಂಧರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಾಗರುಗಂಧದಿಂದ ಲಿಪ್ತನಾಗಿ ವ್ರೂ ಮಾಲೆಯಂಧರಿಸಿ, ದಿವ್ಯಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ವೃಷ್ಣಾಯುಧವಂಧರಿಸಿ ತ್ರಿಕೋಣ ವಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ ದಶದಳ ಯುಗ್ಮ ಚತುರಶ್ರಮಾದ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ಸಹ ಶ್ರೀ ಸಹಸ್ಯ ಶ್ರೀರೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ಸೀಯರೊಡನೆ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವದಾದಿ ಪೌಷ್ಯಬಹುಳ ಅನಾವಾಸ್ಯಾ ವರಿಯಂತವು ಅರವತ್ತು ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸವರಿವಾರನಾಗಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಾತೆಯ ಪಾದಸರೋರುಹಂ ಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವನು. [೬]

ಏಳನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ರಜತದಿಂದಿನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ ರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕದಂಬವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವುಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಶಿಶಿರಋತುವು ವೃಷ್ಣವ ಸ್ತೋಧಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಗಂಧದಿಂದ ಲಿಪ್ತನಾಗಿ, ವ್ರೂಮಾಲೆಯಂ ಧರಿಸಿ ವೃಷ್ಣಾಯುಧನಾಗಿ ವೃಷ್ಣಾಭರಣಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ತ್ರಿಕೋಣ ವಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರಮಾದ ಚಕ್ರಾ ಸನದೋಳ್ ತವ ಶ್ರೀ ತವಸ್ಯ ಶ್ರೀರೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ಸೀಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವೃಷ್ಣಚ್ಛತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಮಾಘಶುಕ್ಲಪ್ರತಿವದಾದಿ ಪಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ಅನಾವಾಸ್ಯಾ ವರ್ಯಂತವು ಅರವತ್ತು ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ನಿಜವರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಜಗದಂಬಾವಾದವದ್ವಮ ಧ್ಯಾನಿಸು

ತೆ ಕಾಡು ಇರುವನು. ಮತ್ತೊ ಅಲ್ಲಿ ಮೃತ್ರಿಣೀಯಂಬ ಲಭ್ಯ ಶ್ಯಾ
ಮಳಾ ಗೃಹಂಗಳು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲ್ಕು ಇರುವವು. [೩]

ಎಂಟನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಸುವರ್ಣದಿಂನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾ
ಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ
ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗಣ ಕೋಟಿಗಳು
ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ್ರಿಯ ಪಾದ ಪಂಕೇರುಹವಂಧ್ಯಾನಿಸುತಕಾದಿರುವರು. [೪]

ಒಂಭತ್ತನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಪುಷ್ಕರಾಗರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾ
ಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು, ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರ
ಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿಚಾರ
ಣಗಣಕೋಟಿಗಳು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಾಂಭೋರುಹ ಪ್ರಭಾವವಂ
ಅನೇಕಪರಿಯಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತ ಕಾದಿರುವರು. [೫]

ದತ್ತನೇಪ್ರಾಕಾರವು ಪದ್ಮರಾಗರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತು
ರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೊ
ಳ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ಮಗ್ಗಿಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಭೈರವನೊದಲಾ
ದ ಅಷ್ಟಭೈರವರುಗಳು ಸಿದ್ಧಯೋಗಿನಿ ಮೊದಲಾದ ಚತುಷ್ಪಟ್ಟ
ಕೋಟಿಯೋಗಿನಿಗಣಂಗಳು ಚಿತ್ರರಥ ವಿಶ್ವಾವಸುಮೊದಲಾದಗಂಧರ್ವ
ಗಣಕೋಟಿಗಳು ಕೊಡೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ ನಿಜಪರಿ
ವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಗಾನಾನುಸಾರವಾಗಿ ನರ್ತ
ನವಂಮಾಡುತ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾದಿರುವರು. [೬]

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಗೋಮೇಧಿಕ ರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತ
ವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾ
ರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ ವಜ್ರಾ ಎಂಬ ನದಿ ಇರುವದು ಆನದಿಯ ಉಭ
ಯತೀರಗಳಲ್ಲಿಯು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಕಿನ್ನರ
ಕಿಂಪುರುಷ ವಿದ್ಯಾಧರ ಗರುಡಗಣಕೋಟಿಗಳು ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪಾದ
ಪದ್ಮಂಗಳು ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು, [೭]

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ವಜ್ರಮಣಿಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚ

ತುರಶ್ರಮಾಗಿ ಇರುವರು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ಉವವನುಗಳಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ಶೇಷ, ಕಾರ್ಕೋಟಕ, ಮಹಾವದ್ವ, ವಾಸುಕಿ, ಶಂಖಪಾಲ, ತಕ್ಷಕ, ವದ್ವ, ಗುಳಿಕ, ಶಂಖ, ಕುಂಡ, ಮಹಾದಂತಮೋದಲಾದ ನಾಗಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸ್ತಿವ್ರಪ್ರತ್ಯಾದಿ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ವತ್ಸೂ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿನೋದಲಾದ ಧರ್ಮನಿರತರಾದ ದೈತ್ಯಗಣಕೋಟಿಗಳು ಕೂಡಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದವಂ ಸ್ಪಂದಾ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು. [೧೦]

ಹದಿಮೂರನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ವೈಷ್ಣವ್ಯ ರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಸಮೂಹವು ಇರುವದು. ಭೂರೋಕದೋಳ್ ಲಲಿತೋಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯರು ಸಾರೋ ಕೈಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನವಾದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯ ಕಳತ್ರಾದಿ ಸಹಿತರಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದನಳನವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು. [೧೧]

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿಗಳುಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ತಾಮ್ರವರ್ಣ, ಮಹಾವರ್ಣ, ಸುವಾಮುಕ್ತಾಯಂಬ ನದಿಗಳು ಇರುವವು ಈ ನದಿಗಳ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳಿರುವವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಪ್ರವಹಿಸುವವು ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೋಕಸ್ಥ ದೇವತೆಗಳು, ದಿಕ್ಷಾಲಕರು, ಶತರುದ್ರರೂಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಪರಶಕ್ತಿಯ ಪಾದಪಲ್ಲವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು. [೧೨]

ಹದಿನೈದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಮುತ್ತುಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸುರ್ವತಾಳೇವನಗಳಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ದಂಡಿನಿ ದೇವತಾಗೃಹಗಳು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ಇರುವವು ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿರೂ

ವನಾದ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರದ ಆವರಣದ ಅಂತಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇವತಗಳ ಮಂತ್ರಗಳಿರುವವೋ ಅಷ್ಟು ಇರುವವು ಮತ್ತು ದಂಡಿನೀಗೃಹದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ರತ್ತ ಭೈರವೀ, ಸ್ವಪ್ನೇಶೀ, ತಿರಸ್ಕರೀ, ಕಿರೀಟಿನೀ ಎಂಬ ದೇವತೆಗಳ ಗೃಹಗಳಿರುವವು ಇವರು ಪರದೇವತೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾಗಿ ಆ ಪರಶಕ್ತಿಯ ಪಾದಕಮಲವಂ ದ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿರುವರು. [೧೫]

ಹದಿನಾರನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಪಚ್ಚಿಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಟಿಯು ಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಮರೀಚ್ಯಾದಿ ಸಪ್ತಋಷಿಗಳಂಯೊಡಗೂಡಿ ಚತುರ್ವಶ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿದೇವತೆಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮತ್ತು ಉಪವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿದೇವತಾಸಹಸ್ರದಿಂದಲೂ ಚತುಷ್ಟುಕಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ನಿಜಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪಿಯ ಪಾದಾಂಭೋರಹವಂಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾಡಿರುವನು. [೧೬]

ಹದಿನೇಳನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಪವಳಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ದೋಳ ಸುವರ್ಣ ತುಲಸೀವನಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಶಂಖ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ ನಿಜಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಸಂಕರ್ಷಣ, ವಾಸುದೇವ, ವ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧರೆಂಬ ಚತುರ್ವರ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮತ್ಸ್ಯ, ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ನರಸಿಂಹ, ವಾಮನ, ಪರಶುರಾಮ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಕಲ್ಕಿಯೆಂಬ ಏಕಾವತಾರರೂಪಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ, ಮಾಧವ, ಗೋವಿಂದ, ವಿಷ್ಣು ಮಧುಸೂದನ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಾಮನ, ಶ್ರೀಧರ, ಹೃಷೀಕೇಶ, ವದ್ವನಾಭ, ದಾನೋದರ ಸಂಕರ್ಷಣ, ವಾಸುದೇವ, ವ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧ, ವೈರೋಚನ, ಅಧೋಕ್ಷಜ, ನಾರಸಿಂಹ, ಅಚ್ಯುತ, ಜನಾರ್ದನ, ಉಪೇಂದ್ರ, ಹರಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಿರೂ

ವಂಗಳೊಡಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ಪಾದವಂಕಜವಂ ಧ್ಯಾನಿಸು
ತ ಕಾವಿರುವನು. [೧೭]

ದೇವಿವೆಂಟನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಮಾಣಿಕೈಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿ
ರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳುಸು
ವರ್ಣಬಿಲ್ವವನುಗಳಿರುವವು ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರರತ್ನ ಸ್ತಂಭಂಗಳಿ
ಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮಾಣಿಕೈಮಂಟಪವಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರ
ನು ಉಮಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯು ಧರಿಸಿ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮ
ವಂ ಪೊದ್ದು ಗಂಧಾಧರನಾಗಿ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂತ ವಿಗ್ರಹನಾಗಿ ನಾಗಾಭ
ರಣಭೂಷಿತನಾಗಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಗಳಂಧರಿಸಿ ರುಂಡಮಾಲಾಧಾರಿಯಾಗಿ
ತ್ರಿಶೂಲವೃಗವಾಣಿಯಾಗಿ, ಮತ್ತು ಸದ್ಯೋಜಾತವಾಮದೇವಲಘೋ
ರ, ತತ್ಪುರುಷ, ಈಶಾನರೆಂಬ ವಂಚಮೂರ್ತಿಗಳು ಭವ, ಶರ್ಮ ಈಶಾನ,
ವಶುವತಿ, ಉಗ್ರ, ರುದ್ರ, ಭೀಮ, ಮಹಾದೇವರೆಂಬ ಅಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿಗಳು
ಅನಂದತಾಂಡವ, ಉಮಾತಾಂಡವ, ಗೌರೀತಾಂಡವ, ಕಾಳಿಕಾತಾಂಡವ,
ತ್ರಿವರತಾಂಡವ, ಸಂಹಾರತಾಂಡವ, ಸಂಧ್ಯಾತಾಂಡವರೆಂಬ ಸಮೃತ್ತತಾಂಡ
ವರುಗಳು ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ, ವೃಷಭಾರೂಡ ನಟ, ಕ
ಲ್ಯಾಣ, ಭಿಕ್ಷಾಟನ, ಕಾಪುಡಹನ, ಕಾಲಹರ, ತ್ರಿವರಾರಿ, ಜಲಂಧರ
ಬ್ರಹ್ಮಶಿರಶ್ವೇದ, ವೀರಭದ್ರ, ಹರಿಹರ, ಅರ್ಧನಾರಿ, ಕಿರಾತ, ಕಂಕಾಳ
ಚಂಡೇಶ, ವಿಸ್ವಹರ, ಚಕ್ರದಾನ, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರವ್ರಸನ್ನ, ಸೋಮಾಸ್ತಂ
ದ, ಏಕವಾದ, ಸುಖಾಸೀನ, ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ, ಲಿಂಗೋದ್ಭವ, ಶರಭ,
ಗಜಾಸುರಸಂಹಾರ, ಅಘೋರರುಗಳೆಂಬ ಇವ್ವತ್ತೆಂಟು ಮೂರ್ತಿಗಳು
ಬಾಲಗಣವತಿ, ತರುಣಗಣವತಿ, ಭಕ್ತಗಣವತಿ, ವೀರಗಣವತಿ, ಶಕ್ತಿ
ಗಣವತಿ, ದ್ವಿಜಗಣವತಿ, ಸಿದ್ಧಗಣವತಿ, ಉಚ್ಚೈಷ್ಠ್ಯಗಣವತಿ, ವಿಘ್ನ
ಗಣವತಿ, ವಿಜಯಗಣವತಿ, ನೃತ್ಯಗಣವತಿ, ಉರ್ಧ್ವಗಣವತಿ, ಎಕಾ
ಕ್ಷರಗಣವತಿ, ವರಗಣವತಿ, ತ್ರ್ಯಕ್ಷಗಣವತಿ, ಕ್ಷಪ್ರವ್ರಸಾದಗಣವತಿ,
ಹರಿದ್ರಾಗಣವತಿ, ಏಕದಂತಗಣವತಿ, ಸೃಷ್ಟಿಗಣವತಿ, ಉದ್ದಂಡಗಣ
ವತಿ, ಯುಗವಿವೋಚನಗಣವತಿ, ದುಂಡಿಗಣವತಿ, ದ್ವಿಮುಖಗಣವತಿ,

ತ್ರಿಮುಖಗಣವತಿ, ಸಿಂಹಗಣವತಿ, ಯೋಗಗಣವತಿ, ದುರ್ಗಾಗಣವತಿ, ಸಂಕಟಹರಗಣವತಿ, ಕ್ಷೇವ್ರಗಣವತಿ, ಹೇರಂಬಗಣವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಗಣವತಿ, ಮುಖಗಣವತಿಗಳೆಂಬ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದ್ಗಣವತಿಗಳು ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಸ್ತುಂದಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಅಗ್ನಿಜಾತಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಸೌರಭೇಯಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಗಾಂಗೇಯಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶರವಣೋದ್ಭವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕುಮಾರಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಷಣ್ಮುಖಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ತಾರಕಾರಿಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸೇನಾನೀಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಗುಹಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ದೇಶಿಕಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕೌಂಚಭೇದನಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶಿಖಿವಾಹನಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ವೇಲಾಯುಧಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರೆಂಬ ಸಪ್ತದಶಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರುಗಳು ವೀರಭದ್ರ, ಕಾಲಭೈರವ, ನಾದಿ, ಭೃಂಗಿ, ಮಹಾಕಾಳ, ಶತರುದ್ರರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖಾಧಿಪರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಿಕ್ಕನಿಜವರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ನಿರಂತರದಲ್ಲೂ ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪಿಣಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದವಂಧ್ಯಾ ನಿಸುತ ತವಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾದಿರುವರು, ಮತ್ತೂ ಈಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿಯೆ ಮುನ್ಯತ್ತಾರು ತತ್ತ್ವಾಭಿನಾನಿದೇವತೆಗಳ ಮನೆಗಳು ಇರುವವು

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ನಾನಾರತ್ನಗಳಿಂದನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೊಮ್ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಜ್ಞವನವಾಟಿಯಿರುವದು ಈ ವಾಟಿಯಮ್ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಅಮೃತಪಾಹೀಯೆಂಬಸರೋವರವಿರುವದು ಅದರಲ್ಲಿರುವನಹ ಸ್ತ್ರನಾವಿಗಳೊಳ್ ಪರಿವಾರಕೋಟಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ನಾನೆಗಳಗಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ತಾರಾಯೆಂಬ ದೇವತೆಯು ಶ್ಯಾಮಳವರ್ಣಳಾಗಿ ನವಯೌವನಶಾಲಿಯಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯಯುತಳಾಗಿನಾನಾಭರಣಗಳಿಂದ್ರಿಸಿವೀಣಾ ವೇಣು ವೃದಂಗಾದಿ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗೈಯುತ ಹುಟ್ಟುಗಳೆಂ ಅಂಡೆಗಳಂಪಿಡಿದು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ ಜಗಧೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದವದ್ವವಂ ದ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವಳು. [೧೯]

ಇವ್ವತ್ತನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಮನೋಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ

ರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣವೂ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳು ಅ
ವೃತ್ತಮಯವಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನವಾಟ ಇರುವದು. ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
ನವರತ್ನ ಖಚಿತ ಸೋಪಾನಗಳುಳ್ಳ ಆನಂದವಾಪಿಕಾಯಂಬ ಸರೋವರ
ವ್ರಸುನರ್ಣಚ್ಚಾಯೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿರುವದು ಅಲ್ಲಿ
ಅನೇಕಶಕ್ತಿ ಕೋಟಿ ಸೇನಾಸಮೇತಳಾಗಿ ರೂಪಯೌವನಕಾಲಿಯಾಗಿ
ಕೆಂಪಾದಕೆಪೋಲಗಳುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಮಮೋನ್ಮತ್ತೆಯಾಗಿ ಪಾರಿಜಾತಪ್ಪ
ಷ್ಪವಂಮುಡಿದು ಕೆಂಪು ವರ್ಣಳಾಗಿ ಮೂರುಲೋಕಕ್ಕೂ ಮದನುಕೊ
ಡುವಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾಮಾಲಿನೀ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿಯಂಬ ಪ್ರತಿನಾಮ
ಗಳಿಂದ ಅಂಕಿತಳಾಗಿರುವ ವಾರುಣೀಯಂಬ ದೇವಿಯು ನಾವೆಗಳೋಳು
ಕುಳಿತು ಮಧ್ಯಪಾತ್ರ ವಕ್ರವಾಂಸ ರತ್ನ ಪಾತ್ರೆಗಳಂಪಿಡಿದು ಜಗಧೀ
ಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಲ್ಲವನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಕಾದಿರುವಳು, [೮೦]

ಇಷ್ಟೆತ್ತು ಒಂದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಬುದ್ಧಿಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾ
ಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳು ಕ
ಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ವನವಾಟಗಳಿರುವವು ಇದರಮಧ್ಯದೋಳು ನವರತ್ನ ಸೋ
ಪಾನಗಳಂಕೂಡಿ ಅತಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಆಳವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಿನುರ್ಣವಾಪಿಃ
ಎಂಬ ಸರೋವರವಿರುವದು ಅದೋಳು ಸರ್ವಾವಯವಸುಂದರಿಯಾಗಿ
ಅನೇಕ ಆಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ತಮಾಲಶ್ಯಾಮಲ ಮಾರುವಳ್ಳವಳಾಗಿ
ಕಪ್ಪಾದ ಕಂಚುಕವಂ ಕಟ್ಟ ನೌಕಾಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ಕುರುಕುಳ್ಳಾ ಎ
ಂಬ ದೇವಿಯು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀವರಿವಾರದಿಂ ಪರಿವೃತಳಾಗಿ ರತ್ನನಿರ್ಮಿ
ತವಾದ ಹುಟ್ಟುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ನಾವೆಗಳನ್ನೇರಿ ವಿಹಾರವಂ ಗೈಯುತ್ತ
ಜಗಧೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಂಕಡವಂ ಮನದೋಳು ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾ
ದಿರುವಳು. [೮೧]

ಇಷ್ಟೆತ್ತೆರಡನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಅಹಂಕಾರಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರ
ವಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋ
ಳು ಕುರುಕುಳ್ಳವನವಾದ ಭೂಮಿಯು ಎಳೆತಿಸುಲಿನಿಂ ಕೂಡಿರು
ವದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾಂಡಭೈರವನು ಹನ್ನೆರಡುರೂಪದಿಂ ಮಹಾವ್ರಕಾ

ತಾ ಚಕ್ಷುಷ್ಕತೀ ಛಾಯಾ ಎಂಬ ಮೂವರು ಶಕ್ತಿಯರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ನಿಜವರಿವಾರದಿಂದಲೂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೃತನಾಗಿ ಖಡ್ಗಖೇಟಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಕಾದಿರುವನು.[೧೦]

ಇವ್ವತ್ತಮೂರನೆಯ ಪ್ರಾಕಾರವು ಸೂರ್ಯಬಿಂಬಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳು ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಯ ಭೂಮಿ ಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಅಮೃತಕಳಾಪೂರಿತನಾದ ಸೋಮನಾಥನು ಇವ್ವತ್ತೇಳು ನಕ್ಷತ್ರಗಳೆಂಬ ಪತ್ನೀಯರೊಡಗೂಡಿ ಅನೇಕಾಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಾಂಬುಜವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಕಾದಿರುವನು [೧೧]

ಇವ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಚಂದ್ರಬಿಂಬಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳು ಶೃಂಗಾರವರಿಫವೆಂಬ ಅಗಳು ಅವರಿಮಿತವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನು ರತಿಸಮೇತನಾಗಿ ಇಕ್ಷುಚಾವವಂ ಪುಷ್ಪಬಾಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಅನೇಕರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತನಾಗಿ ದಿವ್ಯದುಕ್ಕೊಲವನ್ನುಟ್ಟು ಕೆನ್ನೂರಿಗಂಧಲೇಪನಂಗೈದು ಶೃಂಗಾರದೇವತಾವರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ವಾರಿಷಾತವು ಕ್ಷವಂಧರಿಸಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹಡಗುಗಳನ್ನೇರಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಪಂಕ್ಜವಂಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಕಾದಿರುವನು.[೧೨]

ಇವ್ವತ್ತೊಂದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಶೃಂಗಾರಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿರುವದು ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳು ರತ್ನಮಯವಾದ ಭೂಮಿ ಇರುವದು. ಅದರಸುತ್ತಲೂ ಮಹಾವದ್ವಾಟವೀಯಂಬ ಪದ್ಮವನವು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಆರಯೋಜನ ಬಿಟ್ಟು ಸುತ್ತವರಿದಿರುವದು ಈ ಪದ್ಮಾಟವಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ಗೃಹಕ್ಕೆ ವ್ರೇಷಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರರೂಪವಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಗ್ನಿಯು ಇರುವನು ಈ ಪಾತ್ರಧಾರಾರೂಪರಾಗಿರುವ ಧೂಮ್ರಾಚಾರಿ ಉಷ್ಣಾಜ್ವಾಲಿನಿ ಜ್ವಲನೀ ವಿಷ್ಣುಲಿಂಗಿನೀ ಸುಶ್ರೀರಿಸುರೂಪಾ ಕಪಿ

ಲಾ ಹವ್ಯವಹಾ ಕವ್ಯವಹಾ ಎಂಬ ಅಗ್ನಿಯ ದಶಕಲೆಗಳು ಅರ್ಧಲೋಚನವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತವು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪಾತ್ರೆಯರೂಪವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನು ಇರುವನು. ಆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ತಪಿನೀ, ತಾಪಿನೀ, ಧೂಮ್ರಾ, ಮರೀಚಿ, ಜ್ವಾಲಿನೀ, ರುಚಿಃ ಸುಷುಮ್ನಾ ಭೋಗದಾ ವಿಶ್ವಾ ಬೋಧಿನೀ ಧಾರಿಣೀ ಹವ್ಯವಾ ಎಂಬ ಈ ಸೂರ್ಯನ ದ್ವಾದಶಕಲೆಗಳು ಇರುವುವು. ಸೂರ್ಯರೂಪನಾದ ಈ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಪಧಿಕರಸರೂಪವಾದ ಚಂದ್ರಕಲಾಮಯವಾದ ಅಮೃತವಿರುವುದು. ಆ ಅಮೃತದಿಂತುಂಬಿದ ಆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತಾ ಮಾನದಾ ಪೂಷಾ ಪುಷ್ಪಿ ತುಷ್ಪಿ ರತಿಃ ಧೃತಿಃ ಶಶಿನೀ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಕಾಂತಿಃ ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸ ರ್ಗೀ ಪೀತಿಃ ಅಂಗನಾ ಪೂರ್ಣಾ ಪೂರ್ಣೀಕೃತಾ ಎಂಬ ಹದಿನಾರು ಚಂದ್ರಕಲೆಗಳು ಯಾವನಶಾಲಿನೀಯರಾಗಿ ಸ್ನಾನಾವೇಯನ್ನೇರಿ ಅಡುತ್ತಲಿವರು. ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಃ ಬುದ್ಧಿಃ ಸ್ತೋತಿಃ ವೇದಾಕಾಂತಿಃ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಧೃತಿಃ ದ್ಯುತಿಃ ಸ್ನಿಹಿಃ ಸಿದ್ಧಿಃ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮನ ಹತ್ತು ಕಲೆಗಳು, ಏನ್ನೂಚರಾ ವಾಲೀಲಾ ಶಾಂತಿಃ ಐಶ್ವರೀ ರತಿಃ ಕಾನಿಕಾ ಪರದಾ ಹ್ಲಾಸಿನೀ ಪ್ರೀತಿಃ ದೀರ್ಘಾ ಎಂಬ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹತ್ತು ಕಲೆಗಳು; ಮತ್ತು ಲೋಕ್ಷಾ ರೌದ್ರೀ ಭಯಾ ನಿಮ್ರಾ ತಂದ್ರೀ ಹ್ವಾತ್ ಕ್ರೋಧಿನೀ ಕ್ರಿಯಾ ಉತ್ಕಾರೀ ಮೃತ್ಯುಃ ಎಂಬ ರುದ್ರನ ಹತ್ತು ಕಲೆಗಳು ಕೂಡ ಇರುವುದು. ಇನ್ನೂ ಪೀತಾ ಶ್ವೇತಾ ಅರುಣಾ ಅಸಿತಾ ಎಂಬ ಈಶ್ವರನ ನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳೂ, ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ವಿದ್ಯಾ ಶಾಂತಿಃ ಶುದ್ಧಿಃ ದೀಪಿಕಾ ರೇಚಕಾ ಮೋಚಿಕಾ ಪರಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಮೃತಾ ಜ್ಞಾನಾಮೃತಾ ವ್ಯಾಧಿನೀ ವ್ಯಾಪಿನೀ ವೈದೀಮರೂಪಾ ಕಲಾ ಎಂಬ ಸದಾಶಿವನ ಹದಿನಾರು ಕಲೆಗಳೂ, ಮತ್ತು ವಂಚಬ್ರಹ್ಮನ ಕಲೆಗಳೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ನಾವೆಗಳನ್ನೇರಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಸೂರ್ಯಮಯವಾದ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ವರದೇವತಾಸ್ವರೂಪಿನಿಯ ಪಾದಪುಕಜಮಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಈ ವದ್ಯವಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಪಾತ್ರೆಗಳಿರುವವು. ಆ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ

ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕಲಾದೇವತೆಗಳು ನಾವೆಗಳನ್ನೇರಿ ವಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹದ ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವು ಒಂದು ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರ ವದು. ಆ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನು ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿ ಅಮೃತಧಾರಾಶತದಿಂದ ಅರ್ಚಿತನಾಗಿರುವನು.

ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ನೈಋತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತುನೆಲೆಗುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ದಶಯೋಜನಉನ್ನತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸ್ವರಸ್ತೋತ್ರವಶೋಭಿತವಾಗಿ ವಜ್ರಭುಂಟಾಮಾಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಧ್ವಜಪತಾಕಾಸಹಸ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ, ಮುತ್ತಿನ ಛತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ವಿಚಿತ್ರಚಾಮರಂಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಮುಗ್ಧಜುಸ್ಸುಮಾಧವರ್ಣಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ವೇದಂಗಳೇ ಭುಂಡಿಗಳಾಗಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮೇಶ್ವರಂಗಳೇ ನಾಲ್ಕು ಅಶ್ವಂಗಳಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹದ್ವೇವತೆಗಳೇ ದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಚಕ್ರರಾಜವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಒಂದು ರಥವು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಇದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ಸುವರ್ಣವಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಉಪರಥವಿರುವದು. ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ವಾಯುನ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಣೀ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಲಘುತಃ ಮಳಾದೇವಿಗೆ ಆರೋಹಣಯೋಗ್ಯವಾದ ಗೇಯ ಚಕ್ರವೆಂಬ ರಥವಿರುವದು.

ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಈಶಾನ್ಯಭಾಗದೊಳ್ ದಂಡಿನೀ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ವಾರಾಹಿದೇವಿಗೆ ಆರೋಹಣಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಿರಿಚಕ್ರವೆಂಬ ರಥವಿರುವದು. ಅದುಮುಲ್ಲವೆ ಚಿದಗ್ನಿಕುಂಡಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅಭಯುಕರನ ಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ಸಾವಿತ್ರೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತುರ್ಯಗಾಯತ್ರೀಗೃಹವು ಚಕ್ಷುಷ್ಮತೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವರಾಜನಾದ ಚಿತ್ರರಥನ ಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಜ್ಞದ್ವಾರಾಧಿದೇವತಾಗೃಹಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತಾರಾಂಬಿಕಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ನಾಮತ್ರಯವಾಚ್ಯನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಗೃಹ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಗಳು ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನಿಖು

ಮುತಿ ದಿಕ್ಕಿನವರಿವಿಗೂ ಸಾಲಾಗಿ ಇರುವವು. ಮತ್ತೂ ಬೇತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ನಿಬಿಃಮುತಿ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರು. ಮಹಾನಿಷ್ಕೃವಿನ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಹಾಗಣಪತಿಗೃಹವು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಂಚಾಕ್ಷರೀವತಿಯಾದ ಶಿವನ ವನೆಯ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಧಾರಣಾಸಂಸ್ಕರೀಮನೆಯು ಅದರ ಉತ್ತರಭಾಗದೊಳ್ ಅಕಾರಾದಿಕ್ಷಕಾರಾಂವರ್ಣಾಭಿಮಾನಿದೇವತಾತ್ಮರಗಳಿರುವವು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸುಪದೇಶಿಗೃಹವು ಇರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಭಾಗದೊಳ್ ಕಾಲಸಂಕರ್ಷಣೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶೇಖನಾಥನ ಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಲಘು-ಶ್ಯಾಮಲಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಾಗ್ವೇದಿಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀನಕುಲಾಂಬಾಗೃಹವು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ಯಾಮಲಾಂಬಾಗೃಹವು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಗಳು. ನಿಮಿಶಮತಿಭಾಗದಿಂದ ವಾಯುವ್ಯಭಾಗದವರಿಗೆ ಸಾಲಾಗಿರುವವು. ಇನ್ನೂ ಬೇತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಾಯುವ್ಯಭಾಗದೊಳಿರುವ ಶ್ರೀಮಾಂಸಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಉನ್ನತ್ತಭೈರವೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನವಾರಾಹೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಪರಾಂಬದೇವತಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಮಂಚವೀರವಂಶ ಎಂಬ ದೇವತಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿದೇವಿಯ ಮಂದಿರವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಕಾಂಡೀಪೀನದನವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಕುಡಾಮ್ಮಾಯದೇವತಾಗೃಹಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಗಳು ವಾಯುವ್ಯದಿಗ್ಭಾಗದಿಂದ ಈಶಾನ್ಯದಿಗ್ಭಾಗದವರಿಗೂ ಸಾಲಾಗಿ ಇರುವವು.

ಮತ್ತೂ ಬೇತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾಗದೊಳ್ ಮಂತ್ರಿನಾಥನ ಮನೆಯು ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರರ ಮನೆಗಳು ಈಶಾನ್ಯದಿಗ್ಭಾಗದಿಂದ ಆಗ್ನೇಯದಿಗ್ಭಾಗದವರಿಗೂ ಸಾಲಾಗಿರುವವು.

ಈ ರೀತಿಯವರೆಗೂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ವದ್ವನಾಚಾರವಾದ ಯುಕ್ತಮಾದನಾಲ್ಕು ಯೋಜನುತವಾದ ಒಂಬತ್ತೇ ಜನಪದವು ವೃತ್ತಮಧ್ಯದೊಳಿರುವ ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ನಾಲ್ಕು ಓಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಮೂ ಗೋಪುರದ್ವಾ

ರಕವಾಟಗಳಿಂ ಯುಕ್ತವಾದ ಪುಷ್ಪೋಕ್ತರೀತಿಯಾಗಿ ಲೋಹ ನವರ ತ್ವಾದಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತಂಗಳಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವ ರಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನವಾವರಣಂಗಳಿಂದೂಡಗೂಡಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಅದಿಕಕ್ಕೆಗೆ ಎರ್ವಾಸ್ಥಾನವಾದ ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೈ ಹದ ಮೇಲಭಾಗದೊಳ್ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಗೋವುರಗಳಿರುವವು. ಆ ಗೋವುರಗಳು ನವರತ್ನಮಯಕಲ ಶೋಕೇರಂಬಗಳಿಂದಲೂ ಸುರ್ವಣಮಯ ಘಂಟಾಸಮೂಹಂಗಳಿಂದಲೂ ಅ ಲಂಕೃತಗಳಾಗಿ, ಜೀವರತ್ನಂಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ನೇಕ ಸದಸ್ರಸಂಖ್ಯಾಕಂಗಳಾದ ಬೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಹುಪ್ರಕಾರಂಗಳಾದ ಸುರ್ವಣಲೋವೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಂಗಳಾಗಿರುವವು.

ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಪುಗಳಲ್ಲಿಯು ಪಚ್ಚೈಗಳಿಂ ನಿರ್ಮಿತಂಗಳಾದ ನಿಲುಗಳಿಂದಲು ಕೆಂಪುಮಣಿಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನವ ರಂಗದ ಕೊರಡುಗಳಿಂದಲು ಇಂದ್ರನಿಲಮಣಿಗಳಂ ಕಡದುಮಾಡಿರುವ ಗು ಬ್ಬಿಗಳಿಂದಲು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ವಜ್ರದಕವಾಟಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ ಹಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸರವಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಬೀಗಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಬಾಗಿಲಗಳ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಮಗ್ಗುಜಾಸ್ವಾ ಮಾಥರ್ವಣಂಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ವೇದಂಗಳು ನದೀರೂಪಂ ತಾಳ ಜಗದೀ ಶ್ವರಿಯುಮಜ್ಜನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ ಮಾನಂಗಳಾಗಿ ಅಮೃತಮಯಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವವು.

ಮತ್ತೊ ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆವು ಚಕ್ರಾವರಣಗಳೆಂಬ ಬಂಭ ತ್ತು ಅಂತಸ್ತುಗಳಂ ಕೂಡಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವದು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂಪುರಾತ್ಮಕವಾದ ಚತುರಶ್ರಮಾದ ಧರಣೀನಂದನತ್ರಯ ಮಾದ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪ್ರಥಮಾವರಣರೂ ಪವಾದ ಮೊದಲ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೊದಲುಫಲಕದೊಳ್ ಅಣಿಮಾ ಮಹಿ ಮಾ ಗರಿಮಾ ಲಭಿಮಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪಾತ್ರಕಾಮ್ಯ ಈಶತ್ವ ವಶಿತ್ವ ಭುಕ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿ ಸರ್ವಕಾಮಸಿದ್ಧಿ ರಸಸಿದ್ಧಿ ಮೋಹನಸಿದ್ಧಿ ಬಲಸಿದ್ಧಿ ಖಡ್ಗಸಿದ್ಧಿ ಪಾದುಕಾಸಿದ್ಧಿ ಅಂಜನಸಿದ್ಧಿ ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿ ಲೋಹಸಿದ್ಧಿ ಕಾಯಸಿದ್ಧಿ ಮಂ

ತ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳೆಂಬ ಸಿದ್ಧಿದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಎರಡನೇ ಫಲಕದೊಳ್ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಕೌಮಾರೀ ವೈಷ್ಣವೀ ವಾರಾಹೀ ಇಂದ್ರಾಣೀ ಚಂಡಿಕಾ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯರೆಂಬ ಮಾತೃಕಾದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದಿಂ ಸಮೇತರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಮೂರನೇ ಫಲಕದೊಳ್ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಿಣೀ ಗರ್ವವಿದ್ರಾವಿಣೀ ಸರ್ವಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸರ್ವವಶಂಕರೀ ಸರ್ವೋನ್ಮಾದಿನೀ ಸರ್ವಮಹಾಂಕುಶೀ ಸರ್ವಖೇಚರೀ ಸರ್ವಬೀಜಾ ಸರ್ವಯೋನಿ ಸರ್ವತ್ರಿಖಂಡಾ ಎಂಬ ದಶಮುದ್ರಾದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ಳಾಡಿರುವರು. ಈ ಭೂಪುರಾತ್ಮಕವಾದ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನಚಕ್ರದ ಮೂರು ಫಲಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಟ ಯೋಗಿನೀಯರೆಂಬ ನಾಮಗಳು. ತ್ರಿಪುರೇ ಎಂಬ ಪ್ರಧಾನದೇವತೆಯು ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಿಣೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಈ ಫಲಕತ್ರಯಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಥಮಾವರಣ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಇದರ ಉಪರಿಭಾಗದೊಳ್ ದ್ವಿತೀಯಾವರಣವಾದ ಸರ್ವಾಶಾವರಿಪೂರಕವೆಂಬ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ವೃತ್ತತ್ರಯವೆಂಬ ಮೂರು ರೇಖೆಗಳು ಸೋಪಾನದಂತಿರುವುವು. ರೇಖಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೇರಿದ್ಧಿ. ನವವರ್ಷದ ಚಕ್ರಾವರಣಲ್ಲಿ ನೇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಚಕ್ರಸ್ಥಾನಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಸಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವೃತ್ತತ್ರಯವು ನೇರಿದ್ಧಿ. ಪೂರೋಕ್ತದ್ವಿತೀಯಾವರಣವಾದ ಷೋಡಶದಳಾತ್ಮಕವಾದ ಸರ್ವಾಶಾವರಿಪೂರಕವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಎರಡನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೊಳ್ ಕಾಮಾಕರ್ಷಿಣೀ ಬುಧ್ಯಾಕರ್ಷಿಣೀ ಅಹಂಕಾರಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸರ್ವಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸ್ವಾರ್ಥಾಕರ್ಷಿಣೀ ರೂಪಾಕರ್ಷಿಣೀ ರಸಾಕರ್ಷಿಣೀ ಗಂಧಾಕರ್ಷಿಣೀ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಿಣೀ ಧೈರ್ಯಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಕರ್ಷಿಣೀ ನಾಮಾಕರ್ಷಿಣೀ ಬೀಜಾಕರ್ಷಿಣೀ ಆತ್ಮಾಕರ್ಷಿಣೀ ಅಸ್ಮೃತಾಕರ್ಷಿಣೀ ಶರೀರಾಕರ್ಷಿಣೀ ಎಂಬ ಈ ಹದಿನಾರು ಮಂದಿಯು ಗುಪ್ತಯೋಗಿನಿಯರೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ದೇವತೆಗಳು ಅಕಾರಾದಿ ಷೋಡಶಸ್ವರರೂಪಂಗಳಾದ ಷೋಡಶದಳಗಳಲ್ಲಿ

ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಾಯುಧರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಎರಡನೇ ಅವರಣಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರೇಶಿ ಎಂಬ ದೇವತೆಯು ಸರ್ವವಿದ್ರಾವಿಣೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಅಪ್ಪದಳಾತ್ರೈಕವಾದ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಣಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ತೈಲಿಯಾವರಣರೂಪವಾದ ಮೂರನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೊಳ್ ಅನುಗಮಿಸುಮಾ ಅನಂಗಮೇಖಲಾ ಅನಂಗಮಧನಾ ಅನಂಗಮದನಾತುರಾ ಅನಂಗರೇಖಾ ಅನಂಗವೇಗಾ ಅನಂಗಾಂಕುಶಾ ಅನಂಗಮಾಲಿನೀ ಎಂಬ ಎಂಬುಮುಂದಿ ಗುಪ್ತಯೋಗಿನೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾಲಂಕಾರರಾಗಿ ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಅವರಣಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯು ಸರ್ವಾರ್ಕರ್ಷಿಣೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಚತುರ್ದಶಕೋಣಯುಕ್ತವಾದ ಸರ್ವಸೌಖ್ಯದಾಯಕಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಚತುರ್ಥಾವರಣರೂಪವಾದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೊಳ್ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಿಣೀ ಸರ್ವವಿದ್ರಾವಿಣೀ ಸರ್ವಾರ್ಕರ್ಷಿಣೀ, ಸರ್ವಾಹ್ಲಾದಿನೀ, ಸರ್ವಸಂಮೋಹಿನೀ, ಸರ್ವಸ್ತಂಭಿನೀ, ಸರ್ವಜ್ಯಂಭಿಣೀ, ಸರ್ವವಶಂಕರಿಣೀ, ಸರ್ವರಂಜಿನೀ ಸರ್ವೋನ್ನಾಹಿನೀ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಿಕಾ ಸರ್ವಸಂಪತ್ಪ್ರಪೂರ್ಣೀ ಸರ ಮಂತ್ರಮಯಿ ಸರ್ವದ್ವಂದ್ವೈಯಕರೀ ಎಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮುಂದಿ ಸುಪ್ರದಾಯಯೋಗಿನೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಅವರಣಾಭಿಮಾನದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರವಾಸಿನಿಯು ಸರ್ವವಶಂಕರೀ ಯೆಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಬಹಿರ್ದಶಾರವೆಂಬ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕಚಕ್ರವೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪಂಚಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಐದನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೊಳ್ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾ, ಸರ್ವಸಂಪತ್ಪ್ರದಾ, ಸರ್ವಪಿಯಂಕರೀ, ಸ

ರೈವುಂಗಳಕಾರಿಣೀ, ಸರಸ್ವಕಾಮಪ್ರದಾ, ಸರಸ್ವದುಃಖವಿನಾಶಿನೀ, ಸರಸ್ವ
ಮೃತ್ಯುಪ್ರಶಮನೀ, ಸರಸ್ವವಿಘ್ನನಿವಾರಿಣೀ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರೀ ಸರಸ್ವ
ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಿನೀ ಎಂಬ ಈ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಕುಲೋತ್ತೀರ್ಣಯೋ
ಗಿನೀವೇನತಗಳು ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಾಲಂಕಾರರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ
ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾ
ನಿದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರ ಶ್ರೀ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರ್ವೋನ್ನಾದಿನೀ
ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ವೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಅಂಶದಶಾರವೆಂಬ ಸರ್ವರಕ್ಷಾಕಂಚ
ಕ್ರವೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪದ್ಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಆರನೇಅಂತಸ್ತಿನೋಳ್
ಸರಜ್ಞಾ ಸ್ವಶಕ್ತಿ ಸರೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರದಾಯಿನೀ ಸರಸ್ವಜ್ಞಾ ನಮಯಾ
ಸರಸ್ವವ್ಯಾಧಿವಿನಾಶಿನೀ ಸರ್ವಾಧಾರಸ್ವರೂಪಾ ಸರಸ್ವವಾಪರರಾ ಸರ್ವಾನಂ
ದಮಯಾ ಸರ್ವರಕ್ಷಾಸ್ವರೂಪಿಣೀ ಸರ್ವೇಪ್ಸಿತಪ್ರದಾ ಎಂಬ ಈ ಹತ್ತು
ಮಂದಿ ನಿರ್ಗರ್ಭಯೋಗಿನೀರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಾಲಂಕಾರ
ರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾತೆಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು.
ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರಮಾಲಿನೀ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು
ಸರಸ್ವ ಹಾಂಕುತಾ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಅಷ್ಟಕೋಣಯುಕ್ತವಾದ ಸರ್ವರೋ
ಗಹರಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆ ರುಳ್ಳ ಸಪ್ತಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಏಳನೇಯ ಅಂ
ತಸ್ತಿನೋಳ್ ಅವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ವಶಿನಿಯು ಕವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಕಾ
ಮೋಶಿಯು ಚರ್ವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಮೋದಿನಿಯು ಟವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ವಿಮ
ಲೆಯು ತವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಅರುಣೆಯು ಪವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಬಬ್ಬಿನಿ
ಯು ಯವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಸರ್ವೇಶಿಯು ಶವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಕೌಲಿನಿ
ಯು ಈ ಎಂಟುಮಂದಿ ರಹಸ್ಯಯೋಗಿನೀರೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾಲಂ
ಕಾರರಾಗಿ ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಸೇವೆ
ಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಆವರಣದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸಿದ್ಧೀ ಎಂಬ
ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರ್ವಖೇಚರೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಾಗ
ರೂಕಳಾಗಿ ಕಾಡಿರುವಳು.

ಈ ಆವರಣಕ್ಕು ಮೇಲಣ ಸರಸ್ವದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕವೆಂಬ ಎಂಬನೇ ಆವರಣಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೊಳೆ ಇಷ್ಟತ್ತು ಮೊಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನಾನಾರತ್ನ ಮಯಂಗಳಾದ ಜಗಲಿಗಳು ಇರುವವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಣಿನೀ ಚಾಪಿನೀ ಪಾಶಿನೀ ಅಂಕುಶಿನೀ ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರದ್ರವತೆಗಳು ಅಸ್ತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು ಬಿಡಿಸುವ ಬಾಣಗಳುಂಟು ಇಕ್ಷುಚಾಪವೆಂಬ ಪಾಶವುಂಟು ಅಂಕುಶವುಂಟು ಈಪರಿಯಾಗಿ ಕಾಮೇಶ್ವರನು ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಬಾಣ ಚಾಪ ಪಾಶ ಅಂಕುಶ ಸಹಿತಂಗಳಾಗಿ ಭಂಡಾಸುರನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯದಾನವರ ರಕ್ತಪಾನಂಗಳಂ ತೃಪ್ತಿಯಂಕೊಂಡಿ ಇರುವವು. ಇದುವಲ್ಲದೆ ಅಸಂಖ್ಯಾಕಂಗಳಾದ ವಜ್ರ ಶಕ್ತಿ ಶತಘ್ನೀ ಭೃಶುಂಡೀ ಮುಸಲ ಪಚ್ಚಸ ಮುದಗರೆ ಭಿಂಡಿವಾಲ ಮೊದಲಾದ ಶತಸಹಸ್ರಾಯುಧಂಗಳು ಮೇಲೆಹೇಳಿರುವ ಮುಖ್ಯಾಯುಧಂಗಳನ್ನೇ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವವು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳೆ ಕೋಣತ್ರಯಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕ ಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಅಷ್ಟಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಎಂಟನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೋಳೆ ತ್ರಿಖಂಡದೇವತೆಗಳಾದ ಕಾಮೇಶೀ ವಜ್ರೇಶೀ ಭಗವಾಲಿನೀಎಂಬ ಈ ಮೂರುಮಂದಿ ಅತೀರಹಸ್ಯವೋಗಿನಿಯರು ಸಾಯುಧ ಸಾಲಂಕಾರ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಕಮಲವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾದಿರುವರು. ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಾಂಬಾ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರಸ್ವಬೀಜಾ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರುವಳು.

ಈ ಆವರಣಕ್ಕು ಸರ್ವಾನಂದಮಯವೆಂಬ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಆವರಣಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೊಳೆ ನಾಥಾಂತವಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೋಗತಾಸ್ತ್ರಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಮಂತ್ರಗುರುಗಳು ಯುಗನಾಥರಾದ ಮಿತ್ರೇಶ ಒಡ್ಡಿಶ ಪಟ್ಟೀಶ ಚರ್ಯಾನಾಥರು ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಪಾದುಕಾರೂಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಾಘ್ರ ಮಾನಾಘ್ರ ಸಿದ್ಧಾಘ್ರ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾ ಅಗಸ್ತ್ಯಕಾಲಶಾಪನ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಮುಕ್ತಕೇಶೀಶ್ವರ ದೀಪಕಲಾನಾಥ ವಿಷ್ಣು ದೇವ ಪ್ರಭಾಕರದೇವ ತೇಜೋದೇವ ಮನೋಜದೇವ ಕಲ್ಯಾಣದೇವ ರತ್ನದೇವ ವಾಸುದೇವ ಶ್ರೀರಾಮಾನಂದರೆಂಬ ಮಂತ್ರವಿದ್ಯಾಪ್ರವರ್ತಕರು ಸಪ್ತ

ಕೋಟಮಹಾಮಂತ್ರಾತ್ಮಕವತಾಸನ್ನಾಯ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಜಗದ್ಜನನಿಯ ದಾಸಕಮಲಾಚಿ ಚಿತ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಭಜಿಸತಲಿರುವರು. ಇದರ ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಂತರದೊಳ್ ನಿತ್ಯಕ್ಕಿನ್ನೆಯರೆಂಬ ಕಾಮೇಶೀ ಭಗವತಾಚಾ ನಿತ್ಯಕ್ಕಿನ್ನಾ ಭೇರುಂಡಾ ವಹ್ನಿವಾಸಿನೀ ಮಹಾವಜ್ರೇಶ್ವರೀ ಶಿವಪೂರೀ ತ್ವರಿತಾ ಕುಲಕುಂದರೀ ನಿತ್ಯಾ ನೀಲಪತಾಕಾ ವಿಜಯಾ ಸರ್ವಸುಖಗಳಾ ಹೃದಯವಾಲಿನೀ ಚಿತ್ರಾ ಎಂಬ ಹದಿನೈದುಮಂದಿ ದೇವತೆಗಳು ಪರಿವಾರಾಲ ಕಾರಾಚುಧವಹಿತರಾಗಿರುವರು. ಮಹಾತ್ರಿಪುರ ಸುಂದರೀ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರ್ವಯೋನಿಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಲಿರುವಳು. ಇವರ ಮೇಲಭಾಗದೊಳ್ ಬಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ಮಂಚವನ್ನು ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಅಂಗರಕ್ಷಣತತ್ಪರರಾದ ಅತ್ಯಂತ ಅಂತರಂಗರಾದ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನರಾದ ಹೃದಯದೇವೀ ಶಿರೋದೇವೀ ವಿಭೂದೇವೀ ಕವಚದೇವೀ ನೇತ್ರದೇವೀ ಅಸ್ತ್ರದೇವೀ ವಿಲಂಬಿ ಪಡೆಂದೆವತೆಗಳು ಹಸ್ತಗಳೊಳ್ ಖಡ್ಗಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಜಾಗರೂಕಾಗಿ ಕಾಡಿರುವರು. ಸರ್ವಾನಂದಮಯಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ನವಮಾವರಣವಾದ ತ್ರಿಖಂಡಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮಂಡಲಾಕೃತಿಯಾದ ಬಿಂದುಮಯಪೀಠವಿರುವದು. ಈ ಪೀಠವು ಶ್ರೀಪೀಠವೆಂದು ಮಹಾಪೀಠವೆಂದು ವಿಷ್ಣುಪೀಠವೆಂದು ಪಂಚಾಶತ್ಪೀಠವೆಂದು ಆನಂದಪೀಠವೆಂದು ಸೌರಾನಂದಮಯಚಕ್ರವೆಂದು ಶ್ರೀಲಲಿತಾದೇವಿಯ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಈ ಮಂಡಲದ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ತೂಗುಮಂಚವಿರುವದು. ಅದೊಲಿರುವದೆಂದರೆ. ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಂಗಳಾದ ತೇಜೋರೂಪಂಗಳಾದ ದಿವ್ಯಸುಗಂಧಸೌಕುಮಾರ್ಯಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ವಿಚಿತ್ರಶಕ್ತಿರೂಪಂಗಳಾದ ನಾನಾಜೀವರತ್ನಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತಂಗಳಾದ ಆನಂದಕರಂಗಳಾದ ನಾಲ್ಕುಪಾದಂಗಳಿರುವವು. ಆ ಪಾದಗಳೊಳ್ ಅಗ್ನೀಯದಿಕ್ಕಿನಪಾದದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಕಂಪುಪಲ್ಲದಿಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ಪಾದದೊಳ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃ

ತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಧರನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ಪಾದದೋಳ್ ರುದ್ರನು ಶುದ್ಧ ಸ್ವಟಕವರ್ಣನಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಗಳುದಲಂಕೃತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಧರನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ಪಾದದೋಳ್ ಈಶ್ವರನು ಪೀತವರ್ಣನಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಧರನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ಇಂತಿರ್ವ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಮೇಲು ಭಾಗದೋಳ್ ಸದಾಶಿವನು ದಾಡಿಮಕುಸುಮಸಂಕಾಶನಾಗಿ ಕಿರೀಟ ಕುಂಡಲ ಅಂಗದ ಕಪಟ ಹಾರ ನೂಪುರ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯಯುಕ್ತನಾಗಿ ಪರೈಕಫಲಕರೂಪವಂ ತಾಳುವನು. ಇಂತಿರ್ವ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ಮಂಜುಷ್ಠಿ ಮನೋಬುದ್ಧಿಚಿತ್ತಾಹಂಕಾರಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕೊಂಡಿಗಳಿರುವವು. ಆ ಕೊಂಡಿಗಳಂ ನಿಬದ್ಧಂಗಳಾದ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮವೇಶೇಷಂಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳೇ ನಾಲ್ಕು ಸರವಣಿಗಳಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಹೃದದ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಮಧ್ಯಗೋಪುರದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಸ್ರದಳಯುಕ್ತವಾದ ಕಮಲದ ವೇದಾಂತಯನ್ಮಾಶ್ರಯಿ ಸಿ ಇರುವವು. ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಈಶ್ವರರೆಂಬ ಈ ಮಂಜುಷ್ಠಿ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಂಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಸಾಲೋಕ್ಷ್ಯ ಸಾರೂಪ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಂಖ್ಯಜ್ಯೋತಿಸಂಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧ ಮುಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕಂಭಗಳು ತ್ರಿವರ್ಣಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪವಾದ ವಿತಾನವಂ ಧರಿಸಿರುವವು. ಇಂತಿರ್ವ ವಿತಾನವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಸುತ್ತುವರಿದು ಪರೈಕಪಾದಪರ್ಯಂತವು ವರ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ಮಾಯೆಯೇ ತೆರೆಯಾಗಿರುವದು. ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪವಾದ ಈ ವಿತಾನವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಮೋಡತಾಕ್ಷರೀಮಹಾಮಂತ್ರದ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ವಿಚಿತ್ರಗಂಧಗಳಾದ ಹದಿನಾರು ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛಗಳಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಇಂತಿರ್ವ ಮಂಜುಷ್ಠಿ ಸದಾಶಿವಾತ್ಮಕವಾದ ಫಲಕದ ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಶುದ್ಧ ಸತ್ವಾತ್ಮಕವಾದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತ್ವದಲ್ಲಿ ಆನಂದಾನುಭವಮಯವಾದ ಅಡ್ಡವರಗು

ಇರುವದು. ಇಂತಿರ್ಪ ಮಹಾವರ್ಯಂಕಕ್ಕೆ ಅಲೋಹಣಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ
 ಪೃಥಿವೀ ಅವು ತೇಜಸ್ಸು ವಾಯು ಆಕಾಶಗಳೆಂಬ ಪಂಚಭೂತಗಳು
 ಶಬ್ದ ಸ್ಪರ್ಶ ರೂಪ ರಸ ಗಂಧಗಳೆಂಬ ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರಗಳು ತ್ವಕ್ಕಾ ಚ
 ಹ್ವಾಸ್ಸು ಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾ ಘ್ರಾಣಗಳೆಂಬ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು
 ವಾಕ್ಯ ಪಾಣಿ ಪಾದ ವಾಯು ಉಸಸ್ಯಗಳೆಂಬ ಪಂಚಮೇಂದ್ರಿಯಗ
 ಳು ಅಹಂಕಾರ ಬುದ್ಧಿ ಬಿತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ನಿಯತಿ ಕಾಲ
 ರಾಗ ಕಲಾ ಮಾಯಾ ವಿಧ್ಯಾ ಶುದ್ಧವಿದ್ಯಾ ಈಶ್ವರ ಸದಾಶಿವ ಶಕ್ತಿ ಈ
 ಮುಂವ್ವತ್ತಾರುಮಂದಿ ತತ್ತ್ವಭಿಮಾನಿನಿವೇಶತೆಗಳೇ ದಿವ್ಯನೋಪಾಂಗಗಳಾ
 ಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೇವೆಯಿಲ್ಲ ಎರ
 ಮತಾತ್ಮೆಯಾದಿಂವಿರುವರು. ಇಂತು ಜಗನ್ನೋದನಾಕಾರಮಾದ ಪ
 ಯಾಂಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ಕಾಮೇಶ್ವ
 ರನಿಂದ ಸುಪ್ರಾರ್ಥಿತಗಳಾದ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಿಗು ಅಧಿಕಾರಣೆಯಾದ
 ಪರಶಕ್ತಿಯಾದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಲಲಿತಾ ತ್ರಿಸುರಸುಂಸ
 ರೀ ಮಹಾಮಾಯಾ ಯೋಗಿನಿಪ್ರಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರೀ
 ಇವು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ನಾಸುಂಗಳುವ ಸ್ತುತಿಪಲ್ಲವುಗಳಾದ ಶ್ರೀಜಗ
 ದೀಶ್ವರಿಯಾದ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಲೀಲಾವಿಗ್ರಹರೂಪವಂಶಾಳರೂಪ
 ಶ್ರೀಆದಿಶಕ್ತಿಯು ಸಕಲಭಾವನಸಂಪ್ರದೇಶೀಪುಂ ವಹಿಸಿ ಚತುರ್ವಿಧ
 ಪುರ.ಪ್ರಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ನಾಲ್ಕುಕರಗಳೋಳ್ ಬಂದು ಕರದಲ್ಲಿ ಸು
 ಲದೈತ್ಯಸಂಹಾರಕರಮಾದ ಜಗನ್ನೋದನಕರಮಾದ ಪಾಶವಂ ಮತ್ತೊಂ
 ದುಕರದಲ್ಲಿ ಸಕಲಭಕ್ತಜನಂಗಳ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮಂ ಪಾವನಂ ಪರಿಹರಿಸುವ
 ಮಹಾಂಕುಶವಂ ಮತ್ತೊಂದು ದಂಪದೋಳ್ ಅನೇಕಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರಿ
 ಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣವಾದ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುಕೋದಂಡವಂ ಮತ್ತೊಂದುಕರ
 ದೋಳ್ ಶೃಂಗಾರರಸಕ್ಕೆ ಜೀವನರೂಪಂಗಳಾದ ಅರವಿಂದ ಅಶೋಕ
 ಮಾಕಂದ ನವಮಲ್ಲಿಕಾ ನೀಲೋತ್ಪಲಗಳೆಂಬ ಐದು ಸ್ವಪ್ನಬಾಣಂಗಳಂ
 ಧರಿಸಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಓಷಧಿವತಿಯಾದ ಅಮೃತಸ್ವರೂಪನಾದ ಸಕಲ ಜಗದಾ
 ನಂದಕರಮಾದ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಿಂದಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚಂದ್ರಾಹಮಾದ ಸ್ವ
 ಯಂವ್ರಕಾಶಮಾದ ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿ ಅಷ್ಟಮಿಾಚಂದ್ರಪರಿಮಾಡಂ

ದ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಕೋಟಚಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶಮಾದ ಘಾಲದೇಶದೊಳ್ ಗಾಯ
 ತ್ರೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀರೂಪಸುಧ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಕೆಂಪಾದ ಘುವುಘು
 ಮಿಸುತಲಿರುವ ದಿವ್ಯಕುಂಕುಮವಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಮುಖಚಂದ್ರಮಂಡಲಸೆ
 ಮಿಸುಕೆ ಬಂಪು ನಮ್ಮಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಡಿರುವ ಅಂಧಕಾರದ
 ಮರಿಗಳೋ ಎಂಬಿತಿರುವ ಸೊಳಗುರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ರಾಕೃತರತ್ನಮಯಂ
 ಗಳಾದ ಹೆರೆ ಚಂದ್ರನೂರ್ಯಬಿಟ್ಟು ಮುಂಗುರುಳುಸಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಅಲಂ
 ಕೃತಳಾಗಿ ಚಲನವಾತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡತಂಡಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಂ ಮಾಡು
 ವ ಭ್ರಾವಲ್ಲಿಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಕಸತ್ತಿರಿಯ ಬೊಟ್ಟುನಿಬ್ಬ ವದನಸೌಂ
 ದರ್ಯದ ಪ್ರವಾದದೊಳ್ ಪೂಳೆಯುವ ವಿನಯಗಳಂಟಿರುವ ಸಕಲೈಶ್ವ
 ರ್ಯವ್ರದಂಗಳಾದ ವೀಕ್ಷಣಿಗಳಳ್ಳ ನೇತ್ರಂಗಳುವ ಶೋಭಿತಳಾಗಿ ನೂ
 ತನಚಂವಕಕುಸುಮದಂತಿರುವ ನಾಸಾಪುಟದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಮಯವಾದ
 ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯಿಂದ ವಿರಾಜಿತಳಾಗಿ ಕದಂಬಕುಸುಮಗುಚ್ಛಗಳಂ
 ಕರ್ಣಪೂರಂಗಳಾಗಿ ಧರಿಸಿ ನೂರ್ಯಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳು ಏಕದೇಶ
 ದೊಳ್ ಸಮಾನಕಾಂತಿಯಿಂದಿರುವಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ
 ಲೋಕಪ್ರಕಾಶಕಳಾಗಿ ವದ್ಮರಾಗಮಣಿಮಯಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ ಥಳಥಳಿಸು
 ವ ದಿವ್ಯಹರಿದ್ರಾನುರೇವನದಿಂ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ಕಪೋಲಂಗಳಿಂದಲು,
 ಶುದ್ಧವಿದ್ಯೆಯ ಅಂಕುರಂಗಳಂತಿರುವ ದಂತಗಳ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ಮಂದ
 ಹಾಸದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸಕಲ ವೇದ ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಾದಿಗಳಂ ಮೊದಲು ದೇ
 ವಮುಖಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂಗೈದು ವಾಗ್ದೇವತೆಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ದಿ
 ವ್ಯವದನಕಮಲದಿಂದವಪ್ಪುವ ಬಾಲಾ ಭುವನೇಶ್ವರೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು
 ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೇವಲ ಸುಖರೂಪವಾದ ತಾಂಬೂಲವಾಸನೆಯಿಂ ಸಕಲ
 ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ
 ವಸ್ತು ಇರುವದೆಂದು ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲದ ಗಲ್ಲದಿಂದ ಉಪಶೋಭಿತ
 ಳಾಗಿ ಕಾಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಕಬ್ಬಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾಂಗಲ್ಯಸೂತ್ರವೃಕ್ಷ ಕಂಠದಿಂ ವಿ
 ರಾಜಿತಳಾಗಿಯು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಅನರ್ಘ್ಯಂಗಳಾದ ಅತಿಪ್ರಕಾಶಂಗಳಾದ
 ವಿಜ್ಞಾನಮಯಂಗಳಾದ ವಿವಿಧದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಅಂಗದ ಮು
 ಕ್ತಾಹಾರ ಕಂಕಣ ಅಂಗುಳೀಯಕ ಕಾಂಚೀದಾಮ ನೂಪುರ ಮೊದಲಾದ

ಅಪರಿಮಿತೆಗಳಾದ, ಅಭರಣವಿಶೇಷಂಗಳುವ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ, ಜಪಾಕು ಸುಮಾರ್ಣಗಳಾದ ಪರಮಶೇಷೋರೂಪಂಗಳಾದ ನಿಗ್ಗುನಾನಸೌಂದ ರ್ಯದಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾದ ಸಕಲಾವಯವಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ, ದಿವ್ಯಕಸೂರಿ ಕುಂಕುಮಾಗರುಗಂಧಪುಂಧರಿಸಿ, ಯೋಗವಿದ್ಯಾಸ್ವರೂಪಂಗಳಾದ ಕೌ ಸುಂಭವಸ್ತ್ರ ಕಂಠಕುಟುತೈರೀಯಂಗಳಂವುಡ್ವಿ, ಚಂಪಕ ಅಶೋಕ ಪುನ್ನಾಗ ಸುಗಂಧರಾದ ಪಾರಿಪಾತಪ್ರಪ್ತವಾಲೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಸರ್ಪ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಎಂಬ ನಾಮವನಾರ್ಥಕವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಸಕಲ ಭುವನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತ ಪರಮಾರಂಧದಿಂ ಪರ್ಯಂಕತಲ್ಪದೊಳ್ ಕೂ ತು ಜಗತ್ಪ್ರಾಜ್ಞನಾದೊಂದು ಪಾದನಂ ಮಡಿಸಿ ತಲ್ಪದೊಳಿರಿಸಿ ಯೋಗಿ ಧ್ಯೇಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಚರಣಂ ಪಾದಪೀಠವಾದ ಸತ್ವಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯ ಶಿರೋಭಾಗದೊಳ್ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರಿಸಿ, ಹರಿ ಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಗಳಿಗು ನೆಲೆಯುತಿಳಿದು ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುಳಾಗಿ ಸಕಲ ವೇದವಾಕ್ಯಂಗಳಿಗೂ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಂ ಗೈಯುವವಕ್ಕೆ ಅಗೋಚರಳಾಗಿ ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಂಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣಳಾಗಿ ಕುಂಭವೀಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಭಕ್ತಜನಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವದವಿಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಸತ್ಯ ಜ್ಞಾನಾನಂದಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ ಅವಾಚ್ಯನಸಗೋಚರಳಾದಾಗ್ಯೂ ಲೋ ಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರೀನಗರದ ಮಹಾಚಕ್ರದೊಳ್ ಲೀಲಾವಿಗ್ರಹ ವಂತಾಳರಲು.

ಇಂತು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಈ ಲೀಲಾವಿ ಗ್ರಹದ ದರ್ಶನವಂಗೆಯ್ದು ಪುಳಕಾಂಕಿತಶರೀರನಾಗಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಗದ್ಗದಸ್ವರದಿಂದ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ತೋತ್ರವಂಗೆಯ್ದುಲಾ ದ್ಯೋಲಿಸಿ ನವಾವರಣಮಹಾಚಕ್ರಪೀಠದ್ವಾರಂ ಶ್ರೀದೇವೀಪರಿವಾರಂಗಳ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪಂಗಳಂ ವಿಶದಮಾಗಿ ನೋಡಿ ಪರವಶನಾಗಿರಲು. ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಭಯಭಕ್ತಿಮಿಶ್ರವಾದ ಮ ನೋಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಈ ಕುಮಾರನು ಭೀತನಾಗಿರುವನೆಂದು ಪರಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಮೊದಲು ತನ್ನಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಂ ಮರೆಮಾಡಿ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ಸೌಮ್ಯವಾದ ರೂಪ

ದ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಎಚ್ಚರಿತು ಇರುವನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ವಿರಾಡ್ವಾಪವಂ ಶ್ರೀಚಕ್ರದೊಳಿರುವ ಲೀಲಾವಿಗ್ರಹರೂಪವಂಕೊಡಾ ನೆನೆಯುತ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮರಳಮರಳದಂಟವ್ರಣಾಮಂಗಳೈಯುತ ಅನೇಕಂಗಳಾದ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡುತಿದರ್ಶನದಂತೆನೆ.

ಎಲೈ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯೇ ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ವೇದ ವೇದಾಂತಗಳು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ಕೊನೆಯಂಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತಿರಲು ಮಂದಮತಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಪಾರವಾದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಏನೆಂದು ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡುವೆನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚಸೃಷ್ಟಿಯ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಸಕಲ ತತ್ವಗಳಾಗಿ ನೀನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲದೆ ಅನಂತಾನಂತಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕರೂಪಳಾಗಿ ಅಖಂಡಾನಂದಮಯಳಾಗಿ ಇರುತಲಿದು ಒಂದಾನೊಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಜೀವಕೋಟಪುಣ್ಯರಾಶಿಯು ಫಲಿಸಿದಂತೆ ನೀನು ಜಗನ್ನಿರ್ಮಾಣಲೀಲಾನುಕೂಲವಾದ ಸಂಕಲ್ಪವಂತಾಳೆ ಸಕಲೋತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣಗಳಾದ ಜಮಸ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ನಾಮರೂಪವಿಭಾಗವಂರಚಿಸಿ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಜಲಾವರಣವಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಮಯಂಗಳಾದ ಅನಂತಕೋಟಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಬುದ್ಬದಗಳಂ ಸೃಜಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕುಲೋಕಂಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಕರ್ತೃಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುರುದ್ರರನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ಮಾನಸೋದ್ಭವ ಜರಾಯುಜ ಅಂಡಜ ಸ್ವೇದಜ ಉದ್ಭಿಜ್ಜರೂಪಂಗಳಾದ ಸವಪ್ರಜೇಶ ದೇವ ಅಸುರ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರಾಷೆ ಯಕ್ಷ ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವ ಉರಗ ಮನುಷ್ಯ ಪಶು ಪಕ್ಷಿ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟ ತರು ಗುಲ್ಮಾದಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿಷ್ಣುವಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಕರ್ಮಭೋಗಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜಂತುಗಳಂ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಲಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ರುದ್ರನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು,

ಸಕಲ ವದಾರ್ಥಂಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯರೂಪದಿಂದ ಪ್ರವೇಶವುಮಾಡಿ ನಿರ್ಲೇಪ
ಳಾಗಿ ಆಯಾಯ ವ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತಂಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಂ
ಪ್ರೇರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯರೊಳ್ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವ
ರವರುಮಾಡುವ ಯಜ್ಞ ದಾನ ತಪೋಧ್ಯಾನಂಗಳನ್ನು ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ
ನೋಡುತ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣಂಗಳಾದ ಸ್ವರ್ಗಪವರ್ಗಂಗಳಂ ಕೊಡುತ
ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಲೀಲೆಯಂ ಕೈಗೊಂಡು ವಿರಾಡ್ರೂಪದಿಂದಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮ
ಸ್ವರೂಪಿಯೇ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾಪರಂಗಳಿಗೆ ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಸಾಕ್ಷಾಂಗವಾಗಿ
ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಗೈಯುವೆನು. ಮತ್ತು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮೋಗುಣ
ಪೂರ್ಣರಾದ ಧ್ವಂಸಕರಾದ ಜಗತ್ತುಗಳಂ ಬಾಧಿಸುವ ಸಾವರ್ಥ್ಯವಂ
ತಪೋಬಲದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾದ ಗರ್ವಾಂಧರಾದ ಭಂಡಾ
ನುರ ಮಹಿಷ ಶುಂಭ ನಿಶುಂಭ ಚಂಡ ಮುಂಡ ರಕ್ತಬೀಜ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷ ಮ
ಧು ಕೈಟಭ ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯವರ್ಗಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗೆ ಲಲಿ
ತಾ ಶ್ಯಾಮಳಾ ಭದ್ರಕಾಳೀ ದುರ್ಗಾ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀ ಮಾತಂಗೀ ಮ
ಹಾಮಾಯಾ ಕಾಳರಾತ್ರಿ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರೀ ಚಂಡೀ ಚಾಮುಂಡೀ ಎಂಬ
ಮೂರ್ತಿಭೇದಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಸಹಸ್ರಧುಜೆಯಾಗಿ ಸರ್ವಾಯುಧಂಗಳಂ ಧರಿ
ಸಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸವರಿವಾರರಾಗಿ ಸಂದರಿಸಿ ಲೋಕಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಪೂ
ಜಿತಳಾದ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಂಗೈದ ಮಹಾವ್ರಭಾವಲುಳ್ಳ ಜಗದೀಶ್ವರಿ
ಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಯೇ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಮರಳ ಮರಳ ನಮ
ಸ್ಕರಿಸುವೆನು. ಮತ್ತು ಬತುಮುಖನಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿರೂಪದಿಂ ವಿಷ್ಣುವಿನ
ಲ್ಲಿ ಕರುಣಾರೂಪದಿಂ ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧರೂಪದಿಂ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ವ್ರಭಾ
ರೂಪದಿಂ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿರೂಪದಿಂ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾರೂಪದಿಂ ದೇ
ವರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾರೂಪದಿಂ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಣಾರೂಪದಿಂ ಉಪಾ
ಸಕರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿರೂಪದಿಂ ಪ್ರಭುಗಳಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾರೂಪದಿಂ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ವ
ಮಾರೂಪದಿಂ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಧೃತಿರೂಪದಿಂ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜಾರೂಪ
ದಿಂ ಸರ್ವಜೀವರಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ
ರೂಪದಿಂ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿರೂಪದಿಂ ಯಜ್ಞಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಹಾರೂ
ಪದಿಂ ವೇದಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವರೂಪದಿಂ ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರಭಾವರೂ

ಪದಿಂ ಸಕಲ ಭುವನಂಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂಪದಿಂ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸಕಲ ಭುವನವಂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ನೀನು ಸಕಲ ಭುವನಂಗಳಲ್ಲಿರುತ ಸರ್ವಶರೀರಣಿ ಸರ್ವವರಿಪ್ರಾಣಾ ಎನಿಸಿದ ನಿನ್ನಂ ಕೆಲವರು ಪರಾಶಕ್ತಿಯೆಂದು ಬ್ಯಾಸಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಪರಮೇಶ್ವರನೆಂದು ಪೂಜಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೆಂದು ಆರಾಧನೆ ಸುಂಗೈಯ್ಯುವರು. ಈ ವರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೋಪಾಸಕ ಜನಂಗಳಿಗೂ ಸರ್ವದೇವತೆಯೊಳಾಗಿ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಠಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪಾದವಂಕಜಗಳಿಗೆ ಅನಂತಾನಂತನಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನೆಂದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಿತಿಮೀರಿ ಆನಂದದೊಳ್ ಮುಳುಗಿ ಆತ್ಮರನ್ನರವೆನಾಗಿ ಮರಳ ಮರಳ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈಯುತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಂ ಭಕ್ತಿಪಾರವಶ್ಯವೆನೋಡಿ ಅವನ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟಳಾದೆನು. ನಿನ್ನ ಮನೋಭಾವವಂ ಅರಿತೆನು ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವಾದ ನಿಜಾಯುಧವಂ ಕೊಡುವನೆಂದು ಪೇಳಿ ದೀಪದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ದೀಪವಂ ಉಂಟುಮಾಡುಮತೆ ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಲ್ಲಿರುವ ಖಡ್ಗದಿಂ ಜಂದ್ರಾಯುಧವೆಂಬ ಖಡ್ಗವಿಶೇಷವಂ ತೆಗೆದು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ಈ ಆಯುಧವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಲಗರ್ವಿತರಾದೆ ಚೂಡ ಮುಂದೆ ಶುಂಭ ನಿರುಂಭ ಮಹಿಷ ರಕ್ತಬೀಜಾದಿ ಪಾನವರಂ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂ ಸಂದರಿಸಿ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾಗಿರುವದು. ಇದಂ ನಿನಿಗೆ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹರಸಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದ ಆ ಕುಮಾರನನ್ನೆತ್ತಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳುಗಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಘ್ರಣಿಸಿ ಅವ್ಯತಹಸ್ತದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಮೈದಡವಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಲೇ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮದಗಜಗಳ ಬಲವು ಧೈರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಸಂಗಳುಂಟಾಗಿ ವಜ್ರಶರೀರನಾಗಿ ನೂತನವಾದ ತೇಜೋವಿಶೇಷದಿಂದ ಬಪ್ಪುತ್ತಿರಲು. ಆಗ ಸಕಲ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಉಪಸಂಹಾರ ಮಂತ್ರಂಗಳ ಉಪದೇಶವೆನೂಡಿ ಈ ಮಂತ್ರಂಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಂಗಳಾದ ಅಸ್ತ್ರದೇವತೆಗಳು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಇರಲೀ ಎಂದು ಅವ್ಯತೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೆ ಪಾಶುವತಾಸ್ತ್ರ, ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ, ಐಂದ್ರಾಸ್ತ್ರ, ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರ, ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರ, ಯಾಮ್ಯಾಸ್ತ್ರ

ಸ್ತಂತ್ರ ವಾಯವ್ಯಕ್ಕೆ, ಕಾಣೀರಾಸಂ, ರೌದ್ರಾಸಂ, ಗಂಧರ್ವಾ
 ಸ್ತಂತ್ರ ವೇದಾಂತ, ಪರ್ವತಾಂತ, ಪರ್ವತಾಂತ, ಗಾರುಡಾಂತ,
 ಸರ್ವಾಂತ, ಅಖಿರಾಂತ, ಸೌರಾಂತ, ಮೇಘಾಂತ, ಐಷಿಕಾಂತ,
 ಅಶ್ವಿನಾಂತ, ರೌದ್ರಾಂತ, ಜ್ಯೋತಿಷಾಂತ, ದೇವತಾಂತ, ಕಾಲಾಂತ,
 ವಿಷ್ಣುಾಂತ, ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಪತಿಗಳು ನಿಜರೂಪಗಳಿಂದ ಸೌಖ್ಯಸಾ
 ಲಾಗಿ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಗಂ
 ಧರಾಜನೇ ! ಶ್ರೀ ಹಿರಿವಿಯ ಆಜ್ಞೆ ಬಲದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಗೆ ಸಾಧಿ
 ನರಾಗಿ ಇರುವೆವು, ಈಗ ನಮಗೆ ಯೇನೂ ಅಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರೆಯೇ ಎಂದು
 ಕೇಳುವ ಅಸ್ತಂತ್ರಧೀರೇವತೆಗಳಂ ಕುರಿತು ಸುಗಂಧರಾಜನು ನಾನು ನೆನ
 ದೆ ಗ ಬರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಮತ್ತೂ ಶ್ರೀ ಅಧಿಕೃತಿಯ
 ಛಾಯಾ ಗಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷ
 ನೇ ನೀನು ಸುಗಂಧರಾಜನ ಆಜ್ಞಾ ಸುಸಾರವಾಗಿ ಈತನು ನಿಯಮಿಸಿದಕೂ
 ಯೋಷು ಮಾಡುತ್ತಾಯಿರು ಎಂದು ನುಡಿದು ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸ್ವಾಧೀನ
 ವಂ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಿಗಳಂ ಮಾಡಿದನು, ಮತ್ತೂ ಎಲೈ ಕುಮಾರ
 ರನೇ ನಿನ್ನ ವಿತ್ರನಾದ ನುಮತಿಗೆ ಅಸ್ತಂಗಳ ಪ್ರಯೋಗೋಪನಂ
 ಹಾರಮಂತ್ರಗಳಂ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಉಪವೇಶನ ಮಾಡಿ
 ಈಶ್ವರೂ ಮಿತ್ರಭಾವದಿಂದ ಇರುತ ಎಲ್ಲಾ ದಿಗ್ವಿಜಯವಂ ಮಾಡಿ ಪರ
 ಮಸೌಮ್ಯಾಜ್ಯವಂ ಅನುಭವಿಸು ಎಂದು ಅವಶೇಷಯಂಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ
 ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ ಪರಮ ರಹಸ್ಯವಾದ ಬಂದು ಮಾತುಪೇಳುವೆನು ಸಾವ
 ಧಾನದಿಂ ಕೇಳು ನಾಗು ಬಾರಿಶೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರು ಮನೋ
 ವಾಕ್ಯಾ ಯಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವರು ಅವರ
 ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅಪರಾಧನಂ ಮಾಡಿದೆಯಾದರೆ ಈಗ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರ
 ಹದಿಂದ ಲಬ್ಧಿಗಳಾದ ಈಶಕಲ ಸಾಧನಗಳು ನಿನಗೆ ಬಂದಾನೊಂದು
 ಕಾರ್ಯಸಮಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿವೆನು ನೈದುವವು. ನನ್ನ ಉಪಾಸಕ
 ರು ಬಹು ಮಹಾತ್ಮ್ಯಕಾಲಿಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಂ ತ್ಯಜಿ ಕರಿಸಿರುವರು
 ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಮಾಲಿನ್ಯ ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ ಆ ಮಹಾಪು

ರುಷರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದೆಂದು ಅವು ನೆನಪುಂಟು
 ಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಾದವು, ಮಾತಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು
 ಸಂಪೂರ್ಣಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪೂರ್ಣಮನೋರಥನಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ಆ
 ನಂದದಿಂದ ಎದ್ದು ಪದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕರವು ಮಾಡಿ ಬದ್ದಾಂಜಲಿನುಟ
 ನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ, ಶ್ರೀಮಾತಕ್ಕಿಯು ಸಕಲದೇವತಾ
 ಸಮೂಹದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಂತರಾಧಾನನು ಹೊಂದಲು.

ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜನು ತನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅನ
 ಯಾಪತುತ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು ಪ್ರಸಾದವುಂ ಪುಷ್ಪಾ
 ವನಂಕೂಡಾ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಅಜ್ಞಾಪಿಸೂರನಾಗಿ ತನ್ನಗೃಹ
 ಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ರುವ ಭಾಯಾಗುವುನೆಂಬ ಯಕ್ಷ ಸಂಕರವು ಎತ್ತಿ ಯಕ್ಷನೇ
 ನಾನು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವೆನೋ ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರು
 ವದೆಂದು ಅವು ನೆನಪುಂಟುಂಟುಂಟುಂಟು, ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವ
 ರಿಯು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದ ೨೦ ಗಿ ಇದೇ ಸುಮೂರ್ತುವೆಂದುಸಕಲಾ
 ಸ್ತ್ರೀಮಂತ್ರಗಳಂ ಸುಮತಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಕುರಿತು
 ಯಲ್ಲೆ ಮಿತ್ರನೇ ಉಪಾಸಕದಲ್ಲಿ ವರಮವಾತ್ಸಲ್ಯಉಳ್ಳ ಶ್ರೀದೇವಿಯು
 ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಬಂದು ರಹಸ್ಯವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಿರೂಪಿಸುವೆನು ಕೇಳು ತನ್ನ
 ಪಾದಾರವಿಂದವು ಉಪಾಸನೆಯುಂಮಾಡುವ ಮಹಾ ಪುರುಷರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವ
 ರಾಧ ಲೇಖನವನ್ನಾದರೂ ಅಕರಿಸಿನೆಯಾದರೆ ಈ ಸರ್ವಸಾಧನಂಗಳು ಮಾಲಿ
 ನ್ಯನನ್ನೈದುವವು, ಆ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಸಾದಬಲದಿಂದಲೇ
 ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನವಿರಲಾರ
 ದು ಎಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವಳು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗರೂಕನಾಗಿರು ಎಂದುವೇಳಿ
 ಅವನೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸುಖದಿಂದಿರು, ಮಾರನೇದಿನ
 ಮಜ್ಜ ನಭೋಜನಾಸಿಗಳಂ ಮಾತಿ ವ ಹಾರಾಜಾಂಶದ ಪುನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ
 ಗುಣವತಿಯ ಕಯ್ಯಾಗೃಹದೊಳಗೆ ನವರತ್ನನಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ
 ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಹಾಗೇ
 ಗುಣವತೀದೇವಿಯ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿರುವ ಕು

ಮಾರನ ನೂತನಕೋಟಾಶಿಕೆಯನು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಕೋಟಿನೂತನ
 ಪೂಜನಾನುಸಾರ ದಿವ್ಯಖಡ್ಗವು ನೂತನೋಡಿ, ಮತ್ತೂ ವಜ್ರಾಯುಧ
 ವಂ ಧರಿದರದೇವೇಂದ್ರಸಂತಿರುವ ಕುಮಾರನು ಕರದಿಂದಬಿಡಿದು ಅಂಕ
 ದೇವಳ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಭರಣಿಸಿ, ಎಲೈ ಮಗನೇ
 ಈಗ ಶೇಷೋಪಶೇಷವೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಬಿಡ್ಡವು ನೂತನವಾಗಿ
 ಕಾಣುವದು, ಇದೇನೆಂದು ಪೇಳಿದ ಮಹಾಂಜನು ಕುರಿತು ಸುಗಂಧ
 ರಂಜಿತೆಂದನು. ಎಲೈ ಮಹಾ ರಾಜನೇ ಸ್ವಾಸಿಯವರು ಉಪದೇಶವಂ
 ಮಾಡಿದ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವಬಲದಿಂದ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಣಿಯಾದ ಜಗದೀಶ್ವ
 ರಿಯು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನೈದಿ, ಸಕಲ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳ
 ಕಂ ಅಪ್ಪಮಹಾದ್ಧಿಗಳಂ ಈ ದಿವ್ಯಚಕ್ರವು ಕೂಡಾ ದಯೆಯಿಂದ ಅನು
 ಗ್ರಹಿಸಿದಳೆಂದು ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲು
 ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಸರ್ವಜ್ಞಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು
 ಸು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇವತ್ತಿ ಶನೀರಬ್ಧವನಾಗಿ ಮಡದಿಯಾದ ಗುಣ
 ವತಿಯನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸುಪುತ್ರನತಿ ನೀನು ಧನ್ಯಳು ಸ್ವಲ್ಪದರ
 ದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನಿಂದ ನಮ್ಮ ವನೋದಧವೆಲ್ಲವೂ ಶತ
 ಗುಣವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆಂದು ಪೇಳಲೂ ಅಮಾತಂಕೇಳಿ ಗುಣವತಿಯು ಎಲೈ
 ಪೂಜನಾಥನೆ ಈ ಸುಲಲನಂತೋಷವು ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವವೇ ಜೊ
 ತೆ ಸಂತೋಷವೆಂದು ಇಲ್ಲಿವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈದು, ಸಂತೋಷದಿಂದಿ
 ರುವ ಸಮಯದೋಳು ಕುಮಾರನು ತಂದೆಯ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಮಗಳ
 ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಸಕಲದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಿರಿಗೆ ವೀರಕಂಕಣವು ಕಟ್ಟ
 ಅಶ್ವವಾಗದವಂಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಬೀಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈ
 ಸಿದ ಕುಮಾರನ ಮಡಿಯಂ ಕೇಳಿ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಎಲೈ ಕುಮಾರ
 ನೇ ನಾಳೇ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವೀರಕಂಕಣವಂಕಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ
 ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುವೆನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಅಮೃತಸದೃ
 ಶವಾದ ಅನ್ನವಂಭಂಜನಿ ಈದಿನವಿತ್ತೇ ಇರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಬಳಿಕ
 ಗುರುದ್ಧಿಯಂ ಕರಗಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರೀನಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಜಗ

ದೀಪ್ಯರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಪಾತುಪತಾ
ಸ್ತಮೋದಲಾದ ಅಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಉಪಸಂಹಾರ ಮಂತ್ರಗಳ
ನುಪದೇಶವಾ ಮಾಡಿ, ಆಯುಧ್ರೀಕ್ಷ್ಮಮಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ದಯೆಪಾಲಿ
ಸಿ. ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೊಬ್ಬ ಯಕ್ಷ ಸಂ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮೊದಲಾದ
ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೇಳಲು, ಆ ಸುಖದ್ಧಿಯು ಎಲೈ ರಾಯನೇ
ನೀನು ಅಪ್ರಕೃಯಂಕೊಟ್ಟ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಸು
ಮತಿಯು ವೇಳಿದನು. ದೇವಾಂಶಪುರುಷನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೇವಾ
ಬಲದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನು ಸಕಲಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಗಳಂ ಪಡೆದನು, ನನ್ನ ಮಗ
ಪರಂಪರೆಯೇ ಧನ್ಯನಾದುದು, ಈ ಸಕಲವೂ ನಿಮ್ಮ ತಪಃ ಪ್ರಭಾವವೆಂ
ದು ಬಿನ್ನಯಿಸಲೂ, ಮತ್ತಂರಾಯನು ಸುಖದ್ಧಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂ
ತ್ರಿಯೇ ನಾಳೆ ಅಭಿಷಿಕ್ತವೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ವೀರ
ಕಂಕಣವಂಕಟ್ಟಿ ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಂಮಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರ
ನಾದ ಸುಮತಿಗ ಅತನ ನಮಿಸಮೋಳ್ ಮಂತ್ರಿ ಕ್ರತವಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಸಕ
ಲದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದ,
ಕುಮಾರನಿಗೆ ಯೌವರಾಜಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಸಕಲ ಮಂ
ಗಳಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ ದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಕುಮಾರನ ಸಂ
ಗಡತೆರಳಲೋಸುಗ ಚತುರಂಗಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸೇನಾವತಿಯಾದ
ವೀರಸೇನನಂ ಸನ್ನದನಾಗಿ ಇರುಂತೆ ನೇಮಿಸೂ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ
ಅವನಂಕಳುಹಿ ತಾನು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವವಂ ವರ್ಣಿ
ಸುತ್ತಲೆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದನು.

ಇಂತು ಸಕಲ ಅಪ್ಪಮೇಧಾದಿಫಲಪ್ರದಮಾದ ಆಯುಷ್ಕರಮಾದ
ಕೀರ್ತಿಪ್ರದಮಾದ ವರಮುಪವಿತ್ರಮಾದ ಸಕಲ ಪುರಾಣಾ ಇತಿಹಾಸ್ಯನಾದ
ಮಂತ್ರವಿದ್ಯಾಸಾರಭೂತಮಾದ ಶ್ರೀದೇವೀ ಪ್ರಭಾವವಂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ
ಈ ಅಧ್ಯಾಯವಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾರು ಪಠಿಸುವರೋ ಅವರು ಚತು
ರ್ವಿಧಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಪಡೆಯುವರು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾರು ಬಂದು
ಪೂಜೆಯಮಾಡುವರೋ ಅವರ ಮುಂದಿರದೋಳ್ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀ

ಮುಖಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜಿಕಾಂಜಯೈವನಮಃ

ಯೋಗದಿಂದ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷವೃಂದಂಭ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ
ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ
ನು ಉದಯಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತ
ಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ
ಉಪಯುಕ್ತ ಗೊತ್ತಾದ ಸಮಸ್ತ ಅಸ್ತಮುಸ್ತೈವ್ಯದಂಗಳನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು
ಅಂತಃಪುರದೊಳಗಿಂದ ಬಂದು ಮುಜುಪಾಣಿಯೊಳಗಿಂದ
ರಾಯನಿಗೆ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕಕಾರ್ಯಮಾಡಿದನೆಂದು, ರಾಯ
ನು ಮುಜುಪಾಣಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಮುಖಮಸ್ತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದನಂತೆಂದರೆ,
ಎಲೈ ಮುಜುಪಾಣಿಯೇ ಸಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ
ಚಿಕ್ಕರಾಯಪಟ್ಟವಂಕಟ್ಟವದಕ್ಕೆ ಸಕಲವಸ್ತು ಮುಸ್ತೈವ್ಯದಂಗಳನ್ನಹಿಸಿ
ಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಮಾಜಕರಂಸದ ಕಾ
ದಯಾರುವಂಶನಿಯಮಿಸಿದುದೇನೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಸಲುವಾತಂಕಗಳ ರಾಯನು
ಸ್ನಾನಾಭಿಷೇಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಅತಿಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ
ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಅಪರಿಮಿತಂಗಳಾದ ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತು
ರೂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಫಣಿಯೊಳಗೆ ಕಸ್ಮಾಂತಿಲಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಕ್ತ
ನಮಿಸಿದನೊಳಗೆ ಕುಳಿಸಿ ಅರತಿಯಂಜೆಗಳಿಸಿ ಸವರದ ದಶನೆಯನ್ನಿಡಿಸಿ
ಸಮಸ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಕಲ ಸಾಮಂತ
ರಾಜಮಂಡಲಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದಲೂ ಮತ್ತೂ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಾ
ವಿಾರದರಾದ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುವರ ಕಿವಿಗಿಂದಲೂ ಕೊರಳು
ಜೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲುಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರುತಿಗಳಿಂದಲೂ ಘನನಯನೋ
ತ್ತಮ ರಾಗಂಗಳ ವರ್ಷಾವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅರಿತು ರಂಜನೆಯಾಗಿ ವೀಣಾ

ವಾದನೆಯಂ ಗೈಯುವ ವೈಣಿಕ ಶಿರೋಮುಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸುತ್ತಂ
ವಾರೆನೋಟದ ವೈಯಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಟರಂ ಬಲಿಸಿ ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ
ಬಡವೆಗಳಂಗೊಂಡು ಮತ್ತೂ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತಿರುವ ಕುಚಗಳಿಂದ
ತಂಮದ್ಯದಯಕಾಶಿನೈವಂ ಮುಂಗುರುಳುಗಳಿಂದ ಕೌಟಲ್ಯವಂ ಸೇತ್ತಂ
ಗಳಿಂದ ಚಾಂಚಲ್ಯವಂಕೂಡಾ ಅಭಿನಯವಂಗೈಯುತ್ತಿರುವ ವಾರನಾರಿಯ
ರಿದಲೂ. ರಮಣೀಯಗಳಾದ ಬಿರುದುಗದ್ಯಪದ್ಯಗಳೆಂಪೇಳಿ ಕೈವಾರಿ
ಸುವವಂದಿನಾಗಧರಿದಲೂವಡಗೂಡಿ ಕುನಾರನಕ್ಕೊಪ್ಪಿಡಿದು *ರತಂದು
ಅನೇಕ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿತನಾದ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಆ
ಸ್ಥಾನಮಂಟಪದೋಳು ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ಮಾಣಿಕ್ಯಮಯವಾದ ಸಿಂ
ಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ಬಲಭಾಗದೋಳು ಸಿದ್ಧವಿಟ್ಟಿರುವ ಮಣಿಮಯಪೀಠದಲ್ಲಿ
ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಕಿರೀ
ಟವನ್ನಿಟ್ಟು ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಂ ಗೈದು ಚಕ್ರರಾಜ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆಯೋ
ಗೈವಾದ ಮುದ್ರೆ ಉಂಗರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಸ್ತ ಶತ್ರುರಾಜರಂ ಜಯಿಸಿ
ದಿಗ್ವಿಜಯವಂ ಪಡೆಯಂದು ಹರಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದೋಳು ವೀರಕಂಠವಂಕಟ್ಟಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮಗನಾದ ಸುಮತಿಗೆ ಯೌವರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿತನವಂ ನಿಯ
ಮಿಸಿ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನಂ ಕರದು ಎಲೈ ವೀರಸೇನನೇ ಈ
ಶುಭದಿನದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತೆರ
ಳುವದರಿಂದ ಈತನ ಛಾಯಾನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸಂಗಡಲೇ
ಇರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿ ಕುಮಾರನೊಡಗೂಡಿ ಗಜಾರೋಹಣವಂಗೈ
ದು ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸುಬುದ್ಧಿ, ವೀರಸೇನರೀರ್ವರೂ ಹಿಂಭಾಗದೋ
ಳು ಕುಳಿತು ಚಾಮರವಂ ಬೀಸುತ್ತಿರಲು ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂಬರುತ
ಪಟ್ಟದರಸಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯರ ಸಮೂಹವು ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ
ಪಟ್ಟಣದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಟಕವಂ ಕುರಿತು ಬರಲೀಯಂದು
ನಿರೂಪಿಸಿ ಪುರದ ರಾಜಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎ ದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂದು ಕಟ
ಕವಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಉಪಪರತ್ನಗಳಿಂದ ಪರಿಪುತ್ರನಾದ ಹಿಮವತ್ಸರ ತದಂತೆ
ಶುಭ್ರವಾದ ಉನ್ನತನಾದ ಸೈನಿಕರಗುಡಾರದ ಮಧ್ಯದೋಳು ಪೊಳೆವಬಿ

ತಾರವನ್ನೊದ್ದಿ ಪತ್ತಿಪುತಾ ದಿ ಆಪ್ತವುಧಾಜನನವೇ. ತನಾಗಿ ಮಧುಗಮನ
 ಮೃತ್ಯುಸ್ವಪ್ನೋಜನಾಗೈದು ಮುತ್ತಿನ ಒಳಗಿಂದ ಮೂಕ್ಷಮುಕ್ತ ರಸ್ತೆ
 ಸ್ತಂಭದಿಂ ಪರಾಜಿತನಾದ ಪೀತಾಂಬರಮಯವಾದ ಗಮಾರದಮುಂಭ ಗದ
 ಹಪ್ಪರಮೋಳ್ ಸುಗ್ರದರಾಸಕುಮಾರ ಸುಬುದ್ಧಿ ನೀರನೇನರಿಂ ಪಡ
 ಗೂಡಿ ಸಂತೋಷದಿ ಕುಳತು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಕುರಿತು
 ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ರಾಜಶಿರಾಪಾಣಿಗಳ
 ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ ರಾಜನೀತಿಯಂವಿವರಿಸುವುದೆಂದ, ನಿರೂಪ
 ಸಲು, ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಿರಸುವಂನಿಕ್ಕೊ
 ಮುಗಿದು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಕುಳತು ಎಲೈ
 ಮಹಾರಾಜಕುಲಶಿರೋಮಣಿಯೇ ಶತ್ರುರಾಯರ ಅಸ್ತಿಸ್ಥಿತಿ ಉಳ್ಳ ಮ
 ಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಗೋಪನೆಯಂ ಮಾಡುವನಾಗಿ ಒಲಕ್ಕು-ನಾ
 ಗತರಾದ ಸಾಮ ದಾನ ಭೇದ ದಂಡಗಳೆಂಬ ಉಪಾಯಚತ್ವೈಯದಲ್ಲಿ
 ಕುಶಲರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲು, ವರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚಕ್ರ
 ವಿದ್ವಂತೆ ನಡೆಯುವರ ದ ಜಯಾಸಜಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಂತಿಳಿದು ವ್ಯಾಕರ
 ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಲರಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದಲು, ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಮಾ
 ಗಿ ವೇಷಾಂತರಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ರೂಪುಗಳಂ ಬದಲಿಸಿ ಶತ್ರುಗಳೋಳ್
 ಪ್ರವೇಶವಂಗೆಯ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನರಾಗದೆ ತಾವು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವ
 ಕಾರ್ಯವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಮಿತ್ರರಾದ ಚಾರರಿಂದಲು, ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಾರ್ಥ
 ಮಾಗಿ ಪುತ್ರ, ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರ, ದೇಹವೊದಲಾದ ಸಕಲವು ತ್ಯಜವಾಗಿ
 ಎಣಿಸುವ ವೀರರಿಂದಲು, ಒಹುಕಾಲದಿಂ ಸ್ವಾಮಿಯ ಧನದಿಂದಲೇ ಜೀವಿ
 ಸುತ ಐಕಮತ್ಯದಿಂವಿರುವ ಒಂಧುವರ್ಗಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಯುದ್ಧವಿ
 ಶಾರದರಾದ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ರಣಭೂಮಿಯಂಪೊಕ್ಕು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಇರು
 ವ ಪದಾತಿವೊದಲಾದವೈಸ್ಯದಿಂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಕಟಕವಂರಚಿಸಿ ಮಂಡ
 ಲೋಧನೆಯಂಗೆಯ್ದು ದೇಶದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶತ್ರುರಾಯರ ರಹಸ್ಯವೃ
 ತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಅರಸ- ಸಾಧನಸಪತ್ತುಗಳಂ ಪ್ರಚಾರಂಜ
 ನಾದಿಗುಣಗಳಂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯು ವಿಚಿತ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ ಪಡೆದಿರುವ

ಗೂಢಚಾರರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮರ್ಥರಾದವಂತ್ರಿ ಸೇನಾ
ವತಿಗಳಂ ಸಾಮ ದಾನ ಭೇದಗಳಿಂದ ಸ್ವಪಕ್ಷರಾಗಿರುವಂತೆಯು ನೋಡು
ವವರಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಂತೆಯು ನಟಿಸುವಪದಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ
ಸೈನ್ಯವು ಘಾತವಂಪೊಂದದಂತೆ ಕೃತ್ರಿಮಯದ್ದಾದ ಕೆಲವು ಶತ್ರುಗಳ
ನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ದಂಡೋವಾಯದಿಂ ಸಾಧ್ಯರಾಗದಿರುವ ಪ್ರಬಲರಾಯರುಗಳಂ
ಭೇದದಿಂದ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ದಂಡಭೇದಗಳಿಗೆ ಅಶಕ್ಯರಾದವರಂ ಸೌವೋವಾಯ
ದಿಂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುತ್ತ ಈ ಮೂರು ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯರಾಗದಿ
ರುವ ಪ್ರಬಲಶತ್ರುರಾಯರುಗಳಂ ಪ್ರಮಾದಕರಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
ದಾನದಿಂ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ತಮಿಗಿತವೇ ಘಾತವಂಪೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಿ
ತನ್ನ ಸೈನಿಕದಂಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಧನವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಿಂದಲೂ ಉಪ
ಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ದೇಶಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಪರರಾಯರು ಮಾಡುವ ಕೃತ್ರಿಮಸಂವಿಧಾನಂಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ
ವಾಗದೆ ಭೈರ್ಯವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಕಾರಂಗಳಂ ಪರಿ ಪರಿ
ಉಪಾಯದಿಂದಲೂ ಉಹಿಸುತ್ತ ನಿಜನಾಮರೂಪಗಳಂ ವೇಷಭಾಷಾಭೇದ
ಗಳಂ ವೇಷಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಮರೆಮಾಡಿ ಅಸುಚಿತಗಳಾದ ಸೇವೆಗಳಿಗಾದ
ರೂ ವಡಂಬಟ್ಟು ಶ್ರಮವಂನಡಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯಂತಪ್ರಿಯವಂ ತೋರ್ಪಡಿ
ಸುತ್ತ ಚರಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕಪಟಸಂಧಾನವಂ ಪರರು ಅರಿಯ
ದಂತೆ ಅವರೋಳ್ ಸ್ವಾಮಿಭೃತ್ಯರಿಗಾದರೂ ತಂದೆಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಮಂ
ತ್ರನಂಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ವಿರೋಧವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತ ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇ
ನಾದಿಸಾಧನಾಂತರ ಸಹಾಯದಿಂ ಸುಖದಿಂದ ಅವರಂ ಸ್ವಾಧೀನರಂ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು ನಿಜಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ದೇಶಕಾಲಂಗಳಂ
ತಿಳಿದು ಜಯಿಸಲಿಚ್ಛಿಸಿ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹ ಯಾನ ಆಸನ ದ್ವೈಧೀಭಾವ
ಸಮಾಶ್ರಯಂಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಆತ್ಮಸೇನಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಂಟಕರಂ ಶೋ
ಧಿಸುತ್ತ ಪರರಾಜ ಸೇನಾಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟಕರಂ ನಾನಾಮುಖದಿಂ ಕವ್ವಿ
ಸುತ್ತ ಸ್ವಾಧೀನಂಗಳಾದ ರಾಜ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭಯವಂಕೊ
ಟ್ಟು ಧನಧಾನ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂ

ತೋಷನಕ್ಕುಂಟುವೂಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳಹಿತಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿರಂತರ ಅತ್ಯಂತ
 ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಸವಾಪ್ಪನಿಗೆ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ
 ಇರುವನೆಂದು ಶುಕ್ರ ಬೃಹದೃತಿ ಭಾರುಚಿ ವಿಠಲಾಕ್ಷ ಪರಾಧರ ಯಾಜ್ಞ
 ವಲ್ಕ್ಯ ಚಾಣಕ್ಯ ಕಾಮಂದಕ ವೊದಲಾದವರು ವೇಳಿರುವ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ
 ವು ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಗ್ರಂಥರೂಪಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಇವೆಲ್ಲವಂ ಬಹುಪ್ರ
 ಜ್ಞಾತಾಲಿಗಳಾದ ರಾಜಕುಲಶಿರೋಮಣಿಗಳಾದ ತಾವು ಚತುಷ್ಟಪ್ಪವಿದ್ಯಾಸಾ
 ರಂಗತನಾದ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಗೆ ಅತ್ಯಂತವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮ
 ನಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಗುರುವಿನಮುಖದಿಂದ ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತಿಳಿ
 ದಿರುವಾಗ ನಾನು ವೀಕ್ಷಿಸುವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವುದೆನು, ಮತ್ತು ಚಕ್ರವ
 ರ್ತಿಗಳ ಮದ್ರಾವಂತದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚ.ಮುಂಡಾದೇವಿಯ
 ಪರಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕರತಲಾಮೂಲಕದಂತೆ ತಿಳಿ
 ದಿರುವ ನಿಮಿಗೆ ಯಾವಶಾರ್ವವು ಮಾತಲಶಕ್ಯವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿ
 ಸಲು, ಯಾವನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬು
 ದ್ಧಿಯ ಬುದ್ಧಿರೀತಿಗಳನ್ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು ಸಕಲನೀತಿಗಳ
 ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವ ನೀವು ಹಿಂಬಲವಾಗಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಶಕ್ಯ
 ಕಾರ್ಯ ಯಾವದಿರುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಬಹು
 ಮಾನದಿಂದ ಆದರಿಸುವನೆಯದೋಳು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಿಕ್ಕಾ
 ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಜನಂಗಳು ಅತ್ಯಂ
 ತ ಸಂತೋಷದಿಂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾ
 ರನು ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು
 ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು, ಮತ್ತಂ ಸುಜರಿತ ಮಹಾರಾಯ
 ನು ಮಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಆಯು
 ಪ್ಪಂತನಾದ ಕುಮಾರನೇ ಈ ವೀರಸೇನಾದಿಗಳು ಕುಲಕ್ರಮದಿಂದ ನಮ್ಮ
 ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವರು, ಮತ್ತೂ ರಾಜಹಿತರು ಸಕಲ ಸೇನಾಶಾಸ್ತ್ರಪಾ
 ರಂಗತರು, ಅತ್ಯಂತ ಶೂರರು, ಇವರಂ ಸನ್ಮಾನದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉಚಿತ
 ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ ಯಾವದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ

ನಡೆಯಿಸುವದು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಆ ಸಭಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಎದ್ದು ವೀರನೇನನುಕರದು ಕೈಪಿಡಿದು ಗುಣವತಿ ಮೊಗಲಾದವರಿರುವ ಅಂತಃಪುರದ ಗುಡಾರಂ ಕುರಿತು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಪ್ಪಿಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲ ವೀರನೇನನೆ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ರಾಜತಂತ್ರಗಳಲ್ಲವಂ ಬಲ್ಲವನೂವರೂ ವಯಸ್ಸಿನೋಳ್ ಯಾಲನು ಮತ್ತೂ ಒಂದೂ ನೊಂದು ಕಾರ್ಯಸಮಯದೋಳ್ ನಿನ್ನಂಕುರಿತು ಕೋಪದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಆತನು ನನ್ನಂತೆ ತಿಳಿದು ಸುಸುವದಲ್ಲದೆ ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆತನು ಕೋಪಿಸಿದಿರುವಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೆಗೆಯದೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ವಾದನಂಗಳಂಪೇಳಿ ಕೋಪಮಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯುವದು, ಮಿಗಿಲಾದ ಸೇನಾಸಂರಕ್ಷಣವೊಪ್ಪದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿಸಗೆ ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಿತಕ್ಕ ಅಂಕವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನದ ಕಡೆಗವಂ ಬಿರುದಾಗಿ ಕೊಬ್ಬು ಕಳುಹಿಸಿ ನಿಜಾಂತಃಪುರದ ಗುಡಾರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಇಷ್ಟಾಲ್ಪಾಪಂಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಇರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಗುಣವತಿ ಮೊಗಲಾದ ಮಾತೃಜನಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವವಕೇ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಾತೃಜನಂಗಳಿರುವ ಗುಡಾರವಂಪ್ರೊಕ್ಕು ತಾರಕಾಸುರನ ಸಂಪಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೌರೀಶಂಕರರ ಚರಣಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒರುವ ಕುಮಾರನಂತೆ ಬಂದು ತಂದೆಗಳ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ನಿಂತಿರಲು, ಗುಣವತಿಯು ಗುಣವಂತನಾದ ಕುಮಾರನಂಕುರಿತು ಎಷ್ಟಿ ಮಗುವೇ ನೀನು ಬುದ್ಧಿ ಶಾಲಿಯಾಗಿ ಕಾಲದೇಶಂಗಳನ್ನರಿತು ಸಕಲವಾದ ಉಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಅಪ ರಂಜಿಯಮಿಸು, ದೇಶಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವವಾರ್ಥಂಗಳಂ ಜನಗಳಂಕೂಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಸಮಾಪವಂ ಸೇರಿಸಲಾಗದು, ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು, ಮತ್ತೂ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಯರುಗಳು ಬಹು ಸೇನಾ

ಸಮೇತರಾಗಿ ಕಪಟಕೃತ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ದ ರಾದ ಜನಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಇ
ರಾವರು ಅನರುಗಳಂ ಜಮಿಸುವ ಕಾಲದೋಳ್ ನೀನು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ
ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಂಗತಿಗಳಂ ಊಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು.
ಮತ್ತು ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಅಂತರವೆಂದು ಬಾಹ್ಯವೆಂದು ಎರಡುಪ್ರ
ಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಅನಾತ್ಯ ವೊದಲಾದ ಆರು ಅಂಗಗಳು ಬಾಹ್ಯರಾಜ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವವು ನಿಜಶರೀರವೇ ಅಂತರರಾಜ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು, ಅಂ
ತಿರುವ ಶರೀರವಂ ಸರ್ವವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವವನಿಗೆ
ಬಾಹ್ಯರಾಜ್ಯವು ಬುದ್ಧಿ ಬಲದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದರಿಂದ ಆತ್ಮಶರೀರ
ರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ವೇಳೆ ಶಿರವನ್ನಾಪೂಣಿಸಿ ಕರ
ಕಮಲದಿಂದ ಮೈದಡವಿ ವಜ್ರಶರೀರನಾಗಿ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತನಾಗಿ ಮಾಂ
ಧಾತರಾಯನಂತೆ ಶ್ರೀದೇವಿಯಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಭೂಮುಂಡಲವಂ
ಜಯಿಸಿ ಶೀಘ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವದೆಂದು ವೃತ್ತಾಸುರನವಧಾ
ರ್ಥವಾಗಿ ತೆರಳುವ ದೇವೇಂದ್ರಂಗೆ ಅದಿತಿವೇವಿಯು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ
ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಂಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಮಣಿನುಂಜರಿ ವೊದಲಾದ
ಸಕಲ ಸಪತ್ನೀಮಾತೃಜನಂಗಳ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಅವರು
ಹೇಳುವ ಹಿತೋಪದೇಶವಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅವರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಆಶೀ
ರ್ವಾದಂಗಳಂತಾಳ್ದು ಹಾಗೆ ಪವಿತ್ರಪರಿತ್ರನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಚರ
ಣಂಗಳಿಗೆ ಗೋತ್ರಾಭಿವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಲು ರಾಯನು ಪುತ್ರನಂಕುರಿತು
ಎತ್ತೈ ಕುಮಾರನೇ ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರಾಯರುಗಳು ಪೂರ್ವದ
ಲ್ಲಿ ಗರ್ವದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ವಾತುರರಾದರುಗಳಂ ಜಯಿಸಿ ಧರಣಿ
ಯಂ ಮೌಲಿಸುತ ಕೀರ್ತಿವ್ರತಾವಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲೇ
ವ್ರತವಿಸುತ ಚಕ್ರವರ್ತಿವದನಿಯಂ ಪಡದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯಂ ಬಹು
ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದುದೀಯೆ, ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನಂಯವರಾಜ್ಯವಿಚಾರದಲ್ಲಿ
ಇರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ನಾನು ಜೈತ್ರಯಾತ್ರಗ ತೆರಳುವದು ಉಚಿತವಾ
ದರೂ ನಿನಿಗೆ ನಾನಾ ದೇಶಗಳ ಸ್ವಭಾವಂಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಇಂತಲ್ಲದೆ
ನೀನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಕ

ಕುಹಿಸುವೆನು ಶ್ರೀ ಪರಮೋದ್ವರಿಯ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪರಮಾಯು ರಂಗದ್ವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಾಯುದು ದರಸಿ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಿ ಮನ್ನಿಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ದಿವ್ಯಪಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರಘುಮಹಾರಾಯನಂ ನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕುಮಾರನಂ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ತಾನು ಗುಣವತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಬಂದೇರಥದೊಳ್ ಕುಳಿತು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಪ್ರಭಾವಸಂವರ್ಣಿಸುತ್ತ ರಥದ ಕನ್ನಡಿಯಗನಾಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮಾರನ ಸೇನಾಕಟಕವಂ ತಿರಿಗಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಕಾಣಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ವುಂಟಾಗುವಂತೆ ರಾಯಪುರ ಸ್ವರವಾಗಿ ಮಾತುಗಳಂಪೇಳುತ್ತ ಗಜಾಶ್ವ ರಥಗಳನೇರಿ ಬರುವ ಸನ್ನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಗರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರುತ್ತಿರಲು.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಪರ್ವತ ನದೀ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದಮುಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಶೋಧಿಸಲೋಸುಗ ಶಿಲ್ಪಕಾರ ಮೊದಲಾದವರಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಂದು ಸೇಮಿಸಲಾಸುಮತಿಯು ರಾಯನು ನಿರೂಪಿಸಿದಪರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸೂತ್ರನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಕಾರನಂ ಕರಸಿ ಎಲೈ ಶಿಲ್ಪಿಯೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ಭೃತ್ಯವರ್ಗಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿಪೋಗಿ ಸೇನಾಮಾರ್ಗದ ಶೋಧನೆಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ರಾಯನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಇರುವನೆಂದು ಕಟ್ಟುನಾಡಿ, ಬಳಿಕ ರುಗಂಧರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿದು ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೇ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇನಾಮಾರ್ಗವಂ ಶೋಧಿಸಲೋಸುಗ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸೂತ್ರನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಕಟ್ಟು ನಾಡಿರುವೆನು, ಮತ್ತೂ ಸನ್ನದ್ಧವಾದ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸೇನಾವತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಗುಡಾರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವನು, ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಉನ್ನತವಾದ ಗಜಾರೋಹಣವಂ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿಂಬೈಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಆಮಾತಂಕೇಳಿ ಮನ್ನಿಸಿ ರತ್ನಗಳಂಕೈ

ವ ಚೆನ್ನದ ಸುಣ್ಣ ಘಂಟೆಗಳುಗಳಾದ ಬಿಗಿದಿರುವ ನಿರಾಜೆಯ ಮೇಲು
 ಹೊದಿದ್ದ ಕೆಯಂ ಪೊದ್ದಿ ಸಿ ಸಿಂಧೂರವಿಂ ಗಂಡಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಂಕಿಲ
 ದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ ಚಿತ್ರಗಳಾದುದು ಬಂದ್ರ : ಒಂದೊಂದೆ ಚಕ್ರಚಕ್ರಿ
 ಸುವ ಪದ್ಮವಬೇಡ್ಯದಿ ಮುಖಪನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ಮಣಿಮಯಂಗಳಾದ ಆಣ
 ಸುಗಳಂ ಕೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಿಸಿ ಬಿರುದು ಯಾರಲಿ ಜತೆಸರಪಣಿ ಮಣಿ
 ಹಾರ ಘಂಟೆಸರ ಗಿಣಿತಳ ಸಿಂಧಾದಿವುಗರು ಚಾರಿ ತೋಗುಸಮುತ್ತಿನ
 ಕುಚ್ಚುಗಳು ಅಂಟಿಗೆ ಕಾಲುಸರ ಗಗ್ಗರ ವೆ ಎಲುವ ಭೂದಣಂಗಳನ್ನ
 ಳವೊಸಿ ಭಾವಭೇದಂಗಳಿಂ ಪೊಗಸುತ್ತಿರುವ ಮಾವತರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಿಡಿ
 ದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ವದ್ರದಂತವೆಂಬ ಮುದ್ದು ವ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದುನೆಯನ್ನೇ
 ರಿ ಪ್ರಕಾಸಿಸುತ ಚತುರ ಗುಲನು ನಿಂತಿರುವ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಚೆನ್ನದ ಸರಪಣಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಏಣಿಯಿಂದ
 ಆನೆಯನ್ನಿಳಿದು ಸುಸುತಿಯ ಕರಲಾಘವದಿ ಏಳು ಅಂತಸ್ತಿನ ನಾಲ್ಕು
 ಮುಖವ ಚತುರಂತದ ಹಜಾರವನ್ನೇರಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ನಾಲ್ಕು ಸ
 ಮುದ್ರಂಗಳೇ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವಂತ ತೋರುವ ಚತುರಂಗ ಬಲವನೋ
 ಡುತ ಹಜಾರದ ಮೇಲುಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ರುವ ರತ್ನದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
 ಉದಯಪರ್ವತದ ಉಪರಿಭಾಗದೊಳಿರುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಪಟಹ ನಿಗ್ಗುಣ ಮುರಜ ಡಮರು
 ಡಿಂಡಿಮ ಕಾಹಳೀ ಭೇರೀ ಭಾಂಜರಂಗಳಿ ದಲೂ ಶತಘ್ನಿ ಮೊದಲಾದ
 ಯಂತ್ರವಿಶೇಷಂಗಳ ಮಹಾಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ ಅಪರಿಮಿತಂಗಳಾದ ಮಣಿ
 ಘಂಟೆಗಳ ಘೂಣಾತ್ಮಕಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮತ್ತ ಗಜಬೃಂದಂಗಳ ಫೀ
 ಳ್ಕರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ತೆರೆ
 ಗಳಂತಿರುವ ಕಾಮರೆಗಳ ಹೇಸಾರವಂಗಳಿಂದಲೂ, ವೀರವಾಣೋನ್ಮತ್ತ
 ರಾದ ಭಟವರ್ಗಂಗಳ ಸಿಂಧನಾದಂಗಳಿಂದಲೂ ವಂದಿ ಮಾಗಧರ ಜಯಬಿ
 ರುವ ಪದ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಬ್ರಂಹಾಂಡಕಟಾಹವೆಲ್ಲವು ಕಬ್ಬಮಯವಾಗಿರು
 ತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಲ್ಲ
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಯೊಳಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಸಂಗಳಂ ಬರೆಗಳಿಂದ ತೆಗದು

ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ತಲೆವಾಗಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವು ಗೈಯುತ್ತಲಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೊಳ್ ಮುಖ್ಯಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಭೂಮಿಯ, ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕವಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೆದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂದು ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಉಕ್ತಿಸನ ಜರಿಸರಪಣಿಯ ಕವಚವು ತೊಟ್ಟಿರುವ ಉದ್ದವಾದ ಮದ್ದಾನೆಯನ್ನೇರಿ ಕೋಪವೇರೂವು ಗೊಂಡಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತ ಶತ್ರುಭೂಪಾಲರಂ ಗೋಪಾಲರಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಜಯೋಧರ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ನಿಂತಿರುವ ಗಜಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಶತ್ರುಂಜಯನೆಂಬ ಮಹಾಶೂರನು ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಚರಣಕಮಲಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡುವನು ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು, ಈ ದಿಕ್ಸನ್ನಿ ಸುವರ್ಣಪತಾಕೆಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ರಥಮಂತಿರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುತಲಿರುವ ಪರ್ವತಗಳೇ ಸಾಲುಗೂಡು ಚಲಿಸುವಂತಿರುವ ರಥಗಳನ್ನೇರಿ ಸಾಮಿಯ ಮನೋರಥವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವ ಮಹಾರಥಿಕರ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಸಕಲ ರಥಿಕನೇನಾಪತಿಯಾದ ಶರಭವರ್ಮನು ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ ನಿಂತಿರುವನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಈ ಕಡೆಯೊಳ್ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧಂಗಳಾದ ಆರಟ್ಟದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಟ್ಟದ ಘಾಳಿಯು ತಲೆನುಟ್ಟಿ ನಡೆಯುವ ಬಂದೊಂದು ಬಣವೊಳ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಜಾತ್ಯಾಶಂಗಳನ್ನೇರಿ ವಲತರಾಯರ ಕಲಿತನನುಕುಲಗಳನು ಶಾರ್ವನಿ ಮೆರೆಯುವ ರಾವುತರ ಮರೋಭಾಗದೊಳ್ ನಿಂತಿರುವ ಅಶೇನಾಪತಿಯಾದ ರಾಡ್ರಾಶನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈಯುವನು ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು, ಈ ಭಾಗದೊಳ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಆಯುಧಗಳ ಸಾಧನೆಗಳೊಳ್ ಸಾಹಸವಂತರಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಬೆಬ್ಬಲಿಯಂತೆ ಬೊಬ್ಬರಿದು ಶತ್ರುಗಳಂ ತಬ್ಬಿಬ್ಬನೂಡಿ ಕೊಬ್ಬ ಮುರಿಯುವ ಕೋವದಿಂ ಭಯಂಕರಮಾದರೂಪವಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಕಾಲಾಳುಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳ್ಳಂತ ವದಾತಿ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಭದ್ರಶೂರನು ಖಡ್ಗಹಸ್ತನಾಗಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿವನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಇವರು ಬೇರ್ಬೇರೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ವೀರಸೇನನಂ ಹಜಾರದ

ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಅವನು ಕುರಿತು ಬಂದೊಂದು ಜಾತಿಯ
 ಬಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬರಲೀ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ವೀರ
 ಸೇನನು ರಾಜಾಜ್ಞಾ ನುಸರವಾಗಿ ಬಂದೊಂದು ಬಾರಿಗೆ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಸ್ತಂಭ
 ವಿರ ಆನೆಗಳಂ ಸುಲುಸುಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಗಜಸೇನೆಯ ಗಣಿತಿಯಂ
 ಪೇಳುವ ಭಟರುಗಳು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸಿಂಹವರಾಕ್ರಮನೇ
 ಇವು ಸಿಂಹಗಳದ್ದೀವೆವಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸಕಲಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುಷ್ಪಿಯಂತಾ
 ಳ್ದು ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಗೆ ಕೋವನಂಧರಿಸಿ ಸರ್ವದಾ ಮದಧಾರಿಗಳ
 ವರ್ಷಿಸುತ್ತ ದರಿಗಳಿಂದ ಜಲಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುವ ಗಿರಿಗಳಂತಿರುವ ಕರಿಗಳ
 ಇವು ಮಲಮಸಹ್ಯ ಸರ ತಂಗಳೊಳಗೆ ಜನಿಸಿ ವಜ್ರದವನಿಕೆಗಳಂತಿರುವ
 ದಂತಗಳಿಂದ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯಂ ಕಂದಿಸುವ ಶತ್ರುಗಳನೇನೆ
 ಯಂ ಜಿಂತಾಕುಲವನೊಡೆ ಸಂತಾಪವಂ ಪೂಸುವದಂತಾವಳಗಳು ಇವು
 ಅಪ್ಪದಿಗ್ಗಜಗಳ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ವೈರಿಗಳ ತಲೆಮೆಟ್ಟಿದಾಗ ಕಟ್ಟಿ
 ರುವ ಬಿರುದಂಗಳಂತೊಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೆವಡಹುಟ್ಟಿನಂತಿರುವ ಪಟ್ಟ
 ದಾನೆಗಳೂ ಯಂದು ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಗೆ ಕುದು
 ರೆರಾವುತರಾಗ ಸು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಇವು ಸಿಂಧುದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಸಿಂ
 ಧುಗಳನಾದರೂ ದಾಂಟುವಸ್ತ್ರಂಧವಂಗಳು, ಇವು ಆರಟ ದೇಶದೊಳಗೆ
 ಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಟವಂಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ
 ಳು ಇವು ಕುಬೇರನೇರುವ ಕುದರೆಗಳೆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಕುರುಚಾದ ಕಿ
 ವಿಗಳು ಕುಲುಕುವ ಚೌರಿಗಳಂತಿರುವ ಬಾಲಂಗಳಿಂ ನಿಡುವಾದಹಿಂಭಾಗ
 ದಿಂ ಅಗಲಗಳಾದ ಯತ್ತರಗಳಾದ ಕೊರಳುಗಳಿಂ ಶುಭಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಿಂ
 ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನಿಂತುನಿಲ್ಲದ ಕಾಲುಗಳಿಂ ಕುರವಿಂದಮಣಿಗಳ ಬಂಜ
 ದಿಂ ವಪುತ್ತ ರಾವುತರಚಿತ್ತಮಂ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಚಿತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಕೂ
 ಡದ ಬಿತ್ತರಲುಳ್ಳ ಉತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳು ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷಂಗಳು, ಇವುಮ
 ರಾಟದೇಶದ ಘಾಟಕಂಗಳು, ಅವುಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ತುರಂಗಗಳು, ಇವು
 ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ತೇಜಿಗಳು, ಇವುಕುರುದೇಶದೊಳಗೆ ಪುಟ್ಟದ ಕುದು
 ರೆಗಳೂಯಂದು ಅಶ್ವಗಳಿರೀತಿಯಂ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು

ಕಡೆಯೋಳ್ ರಥಗಳರೀತಿಗಳಂ ಪೇಳುವ ಸಾರಥಿಗಳು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ
 ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಇವುಚೆನ್ನದ ಕಂಭಗಳತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ
 ತುವ ನಿರಾಜೆಯ ಪತಾಕೆಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ ಥಳಥಳಿಸುವ ಮಿಂಚು
 ಗಳನೊಳಕೊಂಡ ಕಾಲಮೇಘದಂತನದು ಉಕ್ಕುವ ರೌದ್ರರಸಮಂ
 ತೋರಿಸುವ ಉಕ್ಕಿನ ರಥಂಗಳು, ಇವು ಪರಸೇನೆಗಳೋಳ್ ಕಪಟದಿಂ
 ಮಾಡುವ ಕಾಯಂಗಳಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ
 ಕಾಂತಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಂಚಿನ ರಥಂಗಳು, ಇವು ಮಣಿಮಯಮಾದ ಮೇ
 ರುವೇ ಬದುರೂಪುಗೊಂಡಂತಿರುವ ಗಜರಥಂಗಳು, ಇವು ಕಟ್ಟಿದ ಸಾವಿ
 ರಾರು ಕುದುರೆಗಳಿಂ ಭೂಮಿಯನ್ನೊದರಿಸುತ್ತ ರಿಪುಗಳು ಬದರುವಂತೆ
 ಮಾಡುತ್ತ ನಡಮುಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಮಂದರಗಿರಿಯಂದದಿ ಇರುವ ಸುವ
 ಣಸ್ತಂದನಂಗಳು, ಇವು ಪಂಚಲೋಹಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಯರಕವಂವಾ
 ಡಿರುವ ಗಾಡಿಗಳು, ಇವು ಸೇನಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮಣಿಕುಂಡಲಂಗಳಂತೆನವ ನಾ
 ನಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಭಂಡಿಗಳ ತಂಡತಂಡಗಳೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ
 ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರಲೂ. ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಪದಾತಿಗಳ ಪಂಗ್ತಿವಿಡಿದು
 ಪೊಗಳುತ್ತಿರುವ ಭಟರುಗಳು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ ಚಕ್ರೇಶ್ವರನೆ
 ಇವರು ರಿಪುಗಳ ಕೋಟೆಗಳಂ ನೋಟದಿಂದಲೇ ಮೀಟುವಮೊನೆಗಾರ
 ತನದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟದೇಶದ ವೀರಭಟರುಗಳು, ಇವರು ಮಲತಿರುವ
 ವಾಳೆಗಾರರ ವಟ್ಟಣಂಗಳುಂ ವಾಳುಮಾಡುವ ಕೇಳಿಯಂಕಲಿತಚೋಳದೇಶ
 ದಾಳುಗಳು, ಇವರು ತತ್ತರಗಳ ಮತ್ತಗದಂಗಳನ್ನೊದರೂ ತುತ್ತ ಮೂ
 ರಾಗಿ ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ನೋಡುವರ ಚಿತ್ತಗಳ ತತ್ತರಗೊಳ್ಳು
 ವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾದ ಉತ್ತರದೇಶದ ಪತ್ತಿಗಂಗಳು,
 ಇವರು ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದ ಪದಾತಿಗಳು, ಇವರು ಕೇರಳ ದೇಶದ ಕಿಂಕರರು
 ಇವರು ಆಂಧ್ರದೇಶದ ವೀರಭಟರು, ಇವರು ಕಳಿಂಗದೇಶದ ಕಾಲ್ಬಲಗಳೆಂ
 ದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಮತ್ತೂ ಆನೆ
 ಗಳ ಔನ್ನತ್ಯಮಂ ಕುದುರೆಗಳ ಕುಣಿದಾಟಮಂ ಭಟರುಗಳ ಬಾಹುಬಲ
 ವಂ ಆಯುಧಂಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಂ ಗೊತ್ತುಗಾರರ ಗುಣಂಗಳಂ ಕೂಡಾ

ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಸೇನಾಮಂಡಲಪತಿ
ಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಕರದು ಸೈನಿಕರ ವಿದ್ಯೆಯು ವ್ಯಾಪಕಶಬ್ದವು
ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು. ವೀರಸೇನನು ಎಲ್ಲ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜನೇ ನೀನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೈನಿಕರ ವ್ಯಾಪಕರಚನೆ
ಯು ಪರಾಂಭರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಚತುರಂಗದ ಹಜಾರದಿಂದೆದು
ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಚತುರಂಗ ಬಲದ ಗೊತ್ತುಗಾರರಂ ಕರದು ವ್ಯಾ
ಪಕರೀತಿಯು ರಚಿಸುವಂತೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟುವಾಡಲು,
ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಚತುರಂಗ ಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳಂ ಕುರಿತು
ವ್ಯಾಪಕವಂ ರಚಿಸುವ ಸಂಕೇತಧ್ವನಿಗಳಂ ಮಾಡಲು, ಆಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ
ದ ಸೇನಾಪನರುಗಳು ಭೂಮಂಡಲವು ಕೊಡಹಿದಂತೆ ಚಲಿಸುವ ಗಜ
ಗಳಂ ಚದುರುವ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕಡಲುವ ರಥಗಳಂ ವೃದ್ಧಾಡುವ ಕಾಲ
ಲಂಗಳಂ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತ, ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಮುಂ
ಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಶಕಟಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ
ಯೋಳ್ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಮೋಳ್ ಜೊತೆ
ಗೂಡಿದ ನಾಗಗಳಂತೆ ಕೂಡುತ್ತಾ ಮರಳಿ ಪೀರಬೇರಾಗಿ ಸಾಧ್ವೀರಿ ಬಂ
ದೊಂದು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗುತ್ತಾ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿಯು
ಸಖೀ ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕೋಲಾಟಗಳಂ ಆಡುವಳೋ ಎಂಬಂತೆ
ಕದಲಿ ಬರುವ ಕೋಟಿಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಚ
ತುರಂಗದ ಹಜಾರವಂ ಸುತ್ತುವರಿದು ಆ ಹಜಾರವನ್ನೇ ಕಮಲಕರ್ಣಿಕಾ
ಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕೇಸರಂಗಳಾಗಿಯು ಅ
ದಂ ಬಳಸಿದ ಮದಧಾರೆಗಳೆಂಬ ಮಕರಂದಮಂ ವರ್ಷಿಸುವ ಹತ್ತಾರು ದೇ
ಶಂಗಳ ಮತ್ತಂಗಜಂಗಳೇ ಬಳವಳಗಳಾಗಿಯು, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಎ
ಣಿಸಕೂಡದ ಮಣಿ ಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಬರವಂ ಚುಂಬಿಸುವ ಪತಾಕೆ
ಗಳಿಂದಲೂ ಬಪ್ಪುವ ರಥಂಗಳೇ ಹೊರದಳುಗಳಾಗಿಯು, ಇಂತಿರುವ ಪದ್ಧ
ತಿಸಳುಗಳ ಅಂತರದೋಳ್ ಕುಂತ ವರಕುಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪರಾಗಸಂತತಿಗ
ಳಂತೆ ನಿಂತಿರಲು. ಮತ್ತೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಅರಳದಕೆಂದಾ

ವರೆಯಾತ ವಿರಚಿತಿ ಇರುವ ವ್ಯಾಸಮಧ್ಯದ ಹಜಾರದೋಳು ಇರುವ ಸು
ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು. ಅದಿರಾರಾಯಾನ ನಂಭೀ ಪದ್ಮದೋಳು ಕುಳಿತಿರುವ
ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಚತುರ್ಮುಖನಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೋಳು
ಸ್ಥಾನಿಕರು ಪದ್ಮವ್ಯಾಸ ಅರ್ಧಚಂದ್ರವ್ಯಾಸ ನಾಗವ್ಯಾಸ ಮೊದಲಾದ ಅ
ನೇಕ ವ್ಯಾಸಂಗಳಂ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಆಶ ಯುಕ್ತರಮಾಗಿ
ವಿರಚಿಸುತ್ತಿರಲು. ಆ ಸಮುದೋಳು ಆಯಾಯ ವ್ಯಾಸಂಗಳಿಗೆ ಅನು
ಕೂಲಮಾಗಿ ಗಂಭೀರಮಾಗಿ ಮೋಳಗುವ ಭೇರೀ ಪಟದ ನಿಸ್ಸಾಣ ಮೊದ
ಲಾದ ಪಾದ್ಯಗಳ ಧೂಪಾಭಿಷೇಕಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಫಿರಂಗಿ ತುಪಾಕಿ ಮೊ
ದಲಾದ ಅನೇಕ ವಿಧಂಗಳಾದ ಯಂತ್ರಗಳ ಮಹಾಧ್ವನಿಗಳು ತಡೆಯದೆ ಬ
ಡಿಯುವ ಸಂವಿರಾರು ಶಿಡಿಬದ್ಧನಿಗಳಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನಡಿಗಿಸಿ ಕು
ಲವರ್ವತಂಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಗುಹಾಂತರಗಳೋಳು ಪ್ರಾಧ್ವನಿಗಳನ್ನುಂಟು
ಮಾಡಿ ಐರಾವತ ಮೊದಲಾದ ಅಪ್ಪದಿಗ್ಗಜಂಗಳ ಕಿವಿಗಳಂ ಕಿವಡುಮಾಡಿ
ಭೋರೊಂದು ಮೊದೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮಹಾಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ರತ್ನಪುರದ
ಲ್ಲಿರುವ ಜನರುಗಳು ಕಟಕದೋಳು ಚತುರಂಗಬಲದ ಸಾಧನೆಯ ಪರಿಕ್ಷಿ
ಯಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಂಗಳ
ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಿಸುಲುಮುಚ್ಚುಗಳನ್ನೇರಿ ಎತ್ತರವಾದ
ಚಿತ್ತರದ ಲಾಲುಕುಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರದಿಂ ಹತ್ತತ್ತರದೋಳು ಕುಳಿತು
ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ರಸ್ತದ ಕೊಳವಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು
ಕ್ರಿರಿಸೋಟದಿಂ ನೋಡುತ್ತ ಅದೋ ಅನೆಗಳ ತಂಡಗಳಂ ಕಂಡವೆನ್ನುವ
ರು, ಕೆಲವರು ರಥಗಳಂ ನೋಡಿದವು ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಕುದುರೆಗಳಂ
ಎದುರಾಗಿ ಕಂಡವೆನ್ನುವರು, ಕೆಲವರು ನಮಿಗೆ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳು ಕಾಣಲಾ
ಯಿತನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಇಂತಿರಲು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬಿತ್ತರಿಯಾದ ವಾ
ರನಾರಿಯರನ್ನೂರಾರುಮಂದಿ ಮಂದಹಾಸೆಯರಿದೊಡಗೂಡಿ ದೂರನೋ
ಟದ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಕುಂದಣದ ಕೊಳವಿಗಳಂ ಕರಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದು
ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಫಿರಂಗಿಗಳ ರವದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಚತುರಂಗಬಲದ ವ್ಯಾಸ
ರಚನೆಯನ್ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ರಾಜೇಂದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು

ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನು ಆ ಸುಂದರಾಂಗನಂ ನೋಡಿ ಅನಂದವಂ ಹೊಂ
ದುವಾ ಎಂದು ಸುಂದಗಮನವಂ ಬಿಟ್ಟು ವೋಡೋಡಿ ಬಂದು ಹಿಂದುಮುಂ
ದಾದ ವಡವೆವಸ್ತ್ರಗಳಂ ನೋಡದೆ ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿ
ರಂಗಳ ಬಿಸ್ತುಚ್ಚುಗಳನ್ನೇರಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಿರಿನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ್ತ
ಸೇನೆಯಂ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಫಲನೇನೆಂದು ಬ್ಯಾಸರಂಗೋ
ಳುತ ನೋಟವಂ ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲದೆ ತಡಮು ತಡಮು ನೋ
ಡುತ್ತ ಕ್ರಮದಿಂ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿರುವ ಚತುರಂಗದ ಹಜಾರವ
ನೋಡಿ ರೆಪ್ಪೆಹಾಕಿದರೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವದೆಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿ
ಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲು. ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಹಾರಾಜಾಂತಃಪು
ರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಣಿಗುಣವತೀ ಮಣಿಮಂಜರೀ ಚಂದ್ರಕಲಾ ಕನಕಲತಾ
ಕಮಲಿನೀ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಮಂಜುವಾಣಿ ಮೊದಲಾದ ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಸಖಿಯರಿದೊಡಗೂಡಿ ಮಂದಹಾಸದಿಂ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಕನ್ನಡಿಗ
ಳಂ ದಳವಟ್ಟು ಕುಂದಣದ ಕೊಳವಿಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಉಪರಿ ಭಾಗವಂ ನೈದಿ ಚತುರಂಗ ಹಜಾರದ ತುದಿ ಅಂತ
ಸ್ತಿನೋಳ್ ಸಾಮಾಜಿಕರೊಡಗೂಡಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳಿರುವ ನಾ
ಲ್ಕು ಪರಿಯಾದ ಬಲವಂ ನಾಲ್ಕು ಮುಖದವನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಶಿರದೋ
ಳ್ ಕಿರೀಟವಂ ಕಿವಿಗಳೋಳ್ ವಜ್ರಕುಂಡಲಗಳಂ ಕೊರಳೋಳ್ ತಾರೆ
ಗಳಂತಿರುವ ಹಾರಂಗಳಂ ನಕಲ ಚತುಸ್ರಂಹಾರಕಾಲಸರ್ಪಂಗಳಂತಿರುವ
ಭುಜಗಳೋಳ್ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿಖಚಿತಂಗಳಾದ ಅಂಗದಂಗಳಂ ಕರಕಮಲ
ದೋಳ್ ವೀರಕಂಕಣವಂ ಅಂಗುಳಿಯೋಳ್ ಯುವರಾಜಮುದ್ರೆಯಂ ಮ
ತ್ತೂ ಮನೋರಹರಮಾದ ವಜ್ರದ ಉಂಗುರವಂ ಧರಿಸಿ ಕಳೇಕವಿಲ್ಲದ
ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುವ ಕರ್ಣಾಟಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾದ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಮೊರುದೂರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಶ್ರೀದೇವಿ
ಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಆಯುಷ್ಯಂತನಾಗಿರೆಂದು ಹರಸುತ ಸಂತೋಷವಿಂದಿರು
ತ್ತಿರಲು.

ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಕೆಲವರು ಸುದತಿಯರು ಸುಗಂಧರಾಜಕು

ಮಾರನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಸೂರಗಿ ಪುಳುಕಂಗೊಂಡು ಮೈಬೆಮರಿ
 ಕೈಲಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯು ಜಾರಿ ಬೀಳುವದಂ ಕಾಣದೆ ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ್
 ಕೈಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕಾಮನಿಗೆ ಕಾಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸುಗಂಧರಾಜನೋಳ್
 ಮನವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಮೀರಿದ ವಿರಹಭಾರದಿಂ ಕಂ
 ಗೆಟ್ಟರಲು, ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಕೆಲವರು ನೀಮಂತಿನಿಯರು ಆ ರಾಜಕು
 ಮಾರನನ್ನೋಡಿ ಇವನು ಚಂದ್ರನೋ ಅರವಿಂದಶರನೋ ಪುರಂದರನೋ
 ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಂಡು ಇಂತಿರುವನಂತಪುರದ ಕಾಂತೆಯಾಗುವಳೆಂತಿ
 ರುವಳೋ ಅವಳ ಪುಣ್ಯವೆಂತುಬೋ ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿ
 ರಲು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಕೆಲವರು ಎಳೆ ಸೂಳೆಯರು ಗಾನ್ಧಾರಿನ
 ಯಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಂತರಂಗವಂ ರಂಗುಗೊಳಿಸಿ ಅನಂಗಯು
 ದ್ಧರಂಗದೋಳ್ ತನುವಂ ಜೆರಸಿ ಸರಸವನ್ನಾಡಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಪರಿ ಪರಿ ರತ್ತಿ
 ಗಳಂ ಬೆಳ್ಳೆನಿಸದ ಬಾಲೆಯರ ಬಾಳು ಬಾಳಲ ವನುತ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು
 ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ವಯಸ್ಸುಮೀರಿದ ನಾರಿಯರುಗು
 ಣವತಿಯ ಪುಣ್ಯವೆನ್ನುವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜನಗಳು ಸುತ್ತ ಕೋಟಿ
 ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನೇರಿ ಕಾಮುಗಿಲಂತೆ ತೋರುವವೇ ಗಜಂಗಳು, ನಾವೆಗ
 ಳಂತೆ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತಲಿಪ್ಪುದೇ ರಥಂಗಳು, ತರಂಗಗಳಂತೆ ಬರು
 ವವೆ ತುರಂಗಗಳು, ನೋರೆಗಳಂತೆ ಅಂಚಿನೋಳ್ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು
 ಕಾಣುವವೇ ಕಾಲ ಲಂಗಳು ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಮೆಚ್ಚಿ ಸೇನಾಪ
 ಮುದ್ರವನ್ನೋಡಿ ಬಟ್ಟು ಬಟ್ಟಾಗಿ ವಿವರವಂ ತಿಳಿಯದೆ ನೋಡುತ ತ
 ಮ್ಕುತವೊಳಗೆ ತಾವು ತಾವೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿರಲೂ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು
 ನೋಟಗಾರರು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿರುವ ಚತುರಂಗದ ದರ್ಜಾರವಂ
 ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಲರಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದ ರಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪದ್ಧಾಡಿ
 ವ್ಯೂಹಭೇದಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಬರುವಾ ಎಂದು ರಥಗಳನ್ನೇರಿ ಓಡುವಂತೆ
 ಕುದುರೆಗಳಂ ಕೋರಡೆಯ ಮೊನೆಯಿಂದ ನೋಂಕಿಸುತ ವೇಗದಿಂ ಬಂ
 ದು ಮೂರದೋಳ್ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ ಇದು ಪದ್ಮವ್ಯಾ
 ಹವು, ಇದು ಗರುಡವ್ಯಾಹವು, ಇದು ಅರ್ಧಾಚಂದ್ರವ್ಯಾಹವು, ಇದು ಚಕ್ರ

ಪ್ರಾಣವು ಎಂದು ಬರೋರರಿಗೆ ಬರೋರರು ವೇಳುತ ಭೇರಿರಿಸಿಸ್ಸಾಣ
 ಪಟವಾಳ ಪರಿ ಪರಿ ವಾದ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಭರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರ
 ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಾ ಗಲು ನೋಟದಿ ಕೈ ಸನ್ನೆಗಳಿಂದ ಮಾ
 ತನಾಡುತ ಅಕ್ಕ ರಿಗೊಂಡು ನ.ಗುಂಧರಾಜನ ಗುಣಂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರ
 ಲು. ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಚತುರಂಗಬಲದ ಸಾಧನೆಯಂ
 ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಪತ್ನಿ ಸೇನಾಮುಖ ಗುಲ್ಲ
 ಗಣ ವಾಹಿನೀ ಪ್ರತನಾ ಪಮುಖ ಅನೀಕಿನೀ ದಶಾನೀಕಿನೀ ಅಕ್ಷೋ ರಹಿನೀ
 ಎಂಬ ಹತ್ತು ಬಗೆಯಾದ ಸೇನೆಗಳ ಗೊತ್ತುಗಾರರಗೂ ಮತ್ತಿರುವ ಸೈ
 ನಿಕರಿಗೈ ರಿಗೂ ಪರಿ ಪರಿಯಾದ ಮಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ಚಿತ್ರದುಕೂಲಂ
 ಗಳಂ ಕೋಟೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯುಳ್ಳ ಧನವಂ ಕಾಲಮೇಳುದಂತೆ ವರ್ಷ
 ಸಿ ಆಬಳಿಕ ವೀರಸೇನ ಶತ್ರುಜಯ ಪರಭವಮ್ ರೌದ್ರಾಶ್ವ ಭದ್ರಶೂರ
 ರುಗಳಂ ಮಧುರನಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆದರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಚತುರಂಗಬಲದ ಓಡ್ಯಾಟದಿಂದಿದ್ದ ಭೂಪರಾಗವೆ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗದು
 ತೆ ನಭೋಮಂಡಲದೋಳ್ ಸಂಜೆಗೆಂಪಾಗಿ ತೋರಲಾಗ ನಾನಾವಿಧ
 ಭೇರಿಭಾಂಕಾರಗಳು ಗಜಗಳ ಬೃಂಹಿತಂಗಳು ರಥಗಳ ರವಂಗಳು ಹಯ
 ಗಳ ಹೇರಿತುಂಗಳು ವೀರಭಟರುಗಳ ಸಿಂಹನಾದಂಗಳು ಕೂಡಾ ಮೊಳಗೆ
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಚತುರಂಗದ ಹಜಾರ
 ದಿಂದಿಳಿದು ವಜ್ರದಂತವೆಂಬ ಆನೆಯ ನೇರಿ ವಾಸವಸಂತೆ ತೋರಿ ವೈ
 ಯಾರವಂ ಮಿಾರಿ ಗುಡಾರವಂ ಶೇರಿ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರಂ ಬೇಗ ಬರು
 ವದೆಂದು ಕಟು ಮಾಡಿ ಪನ್ನೀರಿನಿಂ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು ಪೀತಾಂಬರ
 ವನ್ನುಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯೋವಾಸನೆಯಂಗೈದು ರಾಜಮಂಡಲಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಭೋಜನವಂಗೈದು ಕುಂಡಣದಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ನಿರಾಜಿಯವಳ ಗುಡಾರ
 ಕೈ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರಂ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ರಾ
 ಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲಿರುವ ದೇಶವ ಅರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರರಂ ಮಿತ್ರಮಿತ್ರರಂ
 ಮಿತ್ರಕರುಗಳಂ ಶತ್ರುಗಳಂ ಶತ್ರುಕರುಗಳಂ ಶತ್ರುಮಿತ್ರರೆಂಬ
 ಆರುಮಂದಿಯಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಹಿಂಭಾಗದೊಳಿರುವ ರಾಯರಂ ಕೆಲಬಲ

ದೊಳಿರುವ ಅರಸುಗಳೆಂ ಮುಂಭಾಗದೊಳಿರುವ ಭೂಪಾಲರು ಯಾರ್ಯಾ
ರೆಂದು ದೂರಾಪೋಷಣೆಯಿಂದ ವಿಚಾರವಾಗೈದು ಅವರೋಳ್ ಕೆಲವರು
ಮಧ್ಯಮರು ಕೆಲವರು ಉದಾಸೀನರೆಂದು ಅವರವರ ಗುಣವೋಷಂಗಳಂ
ತಿಳಿದು ಹನ್ನೆರಡು ಬಗೆಯಾದ ರಾಜಮಂಡಲದ ಪರಿಶೋಧನೆಯಾಗೈದು
ಪರರಾಜ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಸೆಪ್ತಾಂಗಗಳ ಬಲಾಬಲಂಗಳ, ವಿಚಾರಿಸಲೋಸು
ಗ ಚಾರರಂ ಕಳುವಬೇಕೆಂದು ಕಾಲಚಕ್ರನ ಮಗನಾದ ಚಾರದರ್ಪಣಂ
ಕರಸಿ ಸುಮತಿಯ ಮೊಗವನ್ನೋಡಲು, ಗುರುಭಾಗವರ ಸಮಾನನಾದ
ಸುಮತಿಯು ಬೇಡುಗಾರರ ಗೊತ್ತುಗಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಚಾರದ
ರ್ಪಣನೆ ಸುಗಂಧರಾಜಭೂಪಾಲನು ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳ
ಳಂ ಜೈನಲೋಕುಗ ತರಳಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ನೀನು ಪರಿಪರಿಯಾದ ವೇ
ಷಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರರಾದ ಚಾರರಂ ದೇಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ಅಲ್ಲಿರುವ
ಪರರಾಯರ ಬಲಾಬಲಂಗಳಂ ಸೆಪ್ತಾಂಗಸಮೃದ್ಧಿಯಂ ತಿಳಿದು ಭಾರಿಭಾರಿ
ಗೂ ಸಮಾಚಾರವಂ ತರಿಸುವವಲ್ಲದೆ ದೇಶಾಂತರಂಗಳಿಂದ ಬಂದ ದೇಯ
ಗಾರರು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಶರಣಿ ಅಪ್ಪ ರಂತ ತೋರಿ ಯಾಚಕರೆಂದು
ಪರಿಚಾರಕರೆಂದು ಕಾಲಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ಗಣಿತಜ್ಞರೆಂದು ವಿರಕ್ತರೆಂದು ವೇ
ಷಧಾರಿಗಳೆಂದು ಕಣಿಯಂ ಪೇಳುವರೆಂದು ಗಾರಜ್ಞರೆಂದು ಮುದೇಂದ್ರಜಾ
ಲದವರೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಯೋಗೀಶ್ವರರೆಂದು ಪರಿಪರಿಯಾದ ವೇಷ
ಭಾಷೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಯಕ್ಷಿಣೀ ಆದ್ಯಶೃಂಗರಣೀ ಅಂಜನ ಕಟ್ಟು ಕಾವು ಕರ
ಲಾಘವ ಮೂಲಿಕೆ ಬದನಿಕೆ ಮಂಕುಬೂದಿ ಮುದ್ದುಗುಳಿಗೆ ಭಂಗಿ ನಸ್ಯ
ವಶ್ಯ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇವರಂ ಮತ್ತೊ
ಪಗಡೆ ಚತುರಂಗದಾಟಗಳಂ ಅಭಿನಯವಂ ನಾಟ್ಯವಂ ಕೂಡಾ ತಿಳಿದ ರೂ
ಪವತಿಯರಾದ ವಿಷಕನ್ಯೆಯರಂ, ಮತ್ತೊ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಲಂಚ ನೋಡ
ಲಾದವುಗಳಿಂದ ವಂಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಸರ ರಲ್ಲಿ
ಯೂ ಶೇರಿ ಓರೋರ ರಿಗೆ ಕಲಹವಂ ವೈರವಂ ಭಯವಂ ನಿಂದೆಯಂ ಅ
ಪವಾದವಂ ಪ್ರೆಟ್ಟಿಸುತ್ತ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಜೂಜು ಮೊದಲಾದ ತಂಟೆ
ಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಟ ಅಂಟದಂತೆ ತಿರಗುತ್ತ ಘನಾಳಗಂಟು

ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಂಟರಂತೆ ತೋರುವ ತುಂಬರಂ ಕೂಡ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹಿಡಿತ
 ರುವ ಭಂಟರಂ ಬೇಡುವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಮೈಯಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಾಗಿ ಸೇನೆಯೋ
 ಳ್ ಕಂಟಕಶೋಧನೆಯುಂಗೆಯುವದೆಂದು ಬೇಳಿ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಂ
 ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು. ಆಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸೇನಾಪತಿಯುಂನೋಡಿ
 ಎಲೈ ವೀರಸೇನನೇ ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೊಳಿರುವ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಪರಸೇನಾ ಜ
 ನರೋಡನೆ ನಂಟುತನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೊಣವಂ ಸಹವಾಸವಂ ಪರಿಚ
 ಯವಂ ಸ್ನೇಹವಂ ಮಾತುಗಳು ಆಶೀರ್ವಚನೆಯಂ ಕೂಡಾ ಪರೋಕ್ಷವಾ
 ಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಆಪ್ತರಂ ಅನಾಪ್ತರಂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸೇನಾಮಂಡಲ
 ದ ಶೋಧನೆಯುಂಗೆಯುವದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾದ ನೀತಿ
 ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರ್ಗತನಾದ ನಿನಗ ನಾನು ಸೂತನವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದೇನಿ
 ಥೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ನಾಳ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶುಭಸಮಯದೊಳೆ ಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ
 ಪ್ರಯಾಣವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂ ಕೇರಳ ತುಳವ ಕೊಂಕಣ ಮಾರ್ಗ
 ದಿಂ ತೆರಳುವದೆಂದು ಸೇನಾಜನಂಗಳಿಗೆ ಶಾಸನವಂಪೇಳಿ ನೀವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ
 ರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನಿತ್ತು ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರಂ ಕಳುಹಿ ಪರವೋ
 ತ್ನಾಹವಿಂ ವರೈಕದೋಳ್ ಪವಡಿಸಿ ಸುಖನಿದ್ರೆಯುಂಗೆಯುತ್ತಿರಲೂ.
 ಆಗ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರೀರರು ಧಾನ್ಯಗುಪ್ತನೆಂಬ ಉಗ್ರಾಣದ ಅಧಿ
 ಕಾರಿಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ ನಾಳೆ ನಾಲ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಳಗಾಗಿ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಸೇನೆ
 ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಯಾ
 ಣವಂ ಮಾಡುವನು ಮಾರ್ಗಂಗಳೊಳೆ ಬಿಡದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಮುಸ್ತೈ
 ದುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇರುವದೇ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಧಾನ್ಯಗುಪ್ತನು
 ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ಎಲೈ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಯೆ ನಿನ್ನ ಅ
 ನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಸಕಲ ಧಾನ್ಯಂಗಳ
 ಳು ಪರಿಪರಿಯಾದ ರಸವರ್ಗಂಗಳು ಸಂಬಾರದ ಸರಕುಗಳು ವಾಸನಾ
 ದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಫಲಂಗಳು ಪುಷ್ಪಜಾತಿಗಳು ದ್ವೀಪಾಂತರದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ
 ಳು ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ವಿಂಗಡವಾಗಿ ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್
 ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸಾನಿರಾರು ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಾಲುಗಳಂ ದಾರಿ ದಾರಿಗಳ
 ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವೆನು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸೇನೆಗಳು ಇಳಿಯುವ ಸ್ಥಳ

ಗಳಲ್ಲಿ ಪನ್ನೇರಡು ಗಾವುದ ನೆಲವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸವರಿತೆ ಉನ್ನತಗಲಾ
 ದ ಕಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿನ್ನದ ಪತಾಕೆಗಳು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ
 ಬಂದೊಂದು ಪಗಡೆಹಾರಿ ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಚತುರಂಗದ ಪ್ಯಾಟೆಗಳಂ
 ರಚಿತಿ ಅದರೋಳ್ ಎಡೆಬಿಡದಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್
 ಮುತ್ತು ಪಚ್ಚೆಗಳ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂದ ಬಿತ್ತರವಾದ ಬಡವೆಗಳ ಮೊತ್ತಗಳಂ,
 ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ ಚೀನಾಂಬರಂಗಳ ಅಂಗಡಿ
 ಗಳ ತಂಡ ತುಂಡುಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ನೂರಾರು ಬಗೆಯಾ
 ದ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯಗಳಂ ಧಾನ್ಯಗಳಂತೆ ರಾಶಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮಾನ ಬಳ್ಳ
 ಕೊಳಗ ಖಂಡುಗವೆಂದು ಅಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭರತಖಂಡದೊಳಿರುವ ಯವ
 ನ ನೇವಾಳಾದಿ ಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತರ ಧನಗಳ ಹುಂಡವಾಣಿಯಂ
 ಮೊಂಡಾಗಿ ನಡೆಯಿಸುವ ಅಖಂಡೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಗುಜರಾತಿಯರು
 ಕಾಯಿತರು ಗೋಸಾವಿಯರು ಲಾಡಿಯರು ಮತ್ತೊಂದು ಬೀದಿಯೋಳ್
 ಕನ್ನೂರಿ ಕರ್ಪೂರ ದ್ರಾಕ್ಷಾ ಎಲಾ ಲವಂಗ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಡಗಿ ಮಾರುವ ಮಾರುವಾಡಿಯವರು ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು
 ಕೊಂಕಣಿಯವರು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಪರಿಪರಿ ಪೈರುಗಳೆಂ ತಂದು
 ತುಂಬಿ ಬ್ಯಾರವಂ ಮಾಡುವ ಬೇರಿಯರು ಬಣಜಿಗರು ನಗರ್ತರು ಕೋ
 ಮಟಿಗರು ಕಂಚುಗಾರರು ಗಾಣಿಗರು ಕವಾಡಿಗರು ಪುವಾಡಿಗರು ಬಚ್ಚ
 ಣಿಕೆಲಸದವರು ಚಿಪ್ಪಿಗರು ಲಬ್ಬೆಯರು ರಂಗಾರೆಯವರು ಪಿಂಜಾರರು
 ಪಂಸಾರೆಯವರು ಸಾಣೆಯಂಹಿಡಿಯುವವರು ಮ್ಯಾದರು ಕುರುಬರು ಮು
 ಚ್ಚಿ ಗರು ಮೊದಲಾದ ನಾನಾಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಬೇರ್ಬೇರೆ ಬೀದಿಗಳಂ ಡಂ
 ಚಿಕಡ್ಡಿ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಹಣ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳೋಳ್
 ತುಂಬಿರುವೆನು, ಈಪರಿಯಾಗಿ ಮುಂದ ಮುಂದಣ ಬಿಡದಿ ಬಿಡದಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಸನ್ನಹಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಎತ್ತುಗ
 ಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುಗಳಂ ಎತ್ತಿ ಪೈರುಗಳಂತೆಂದು ಸುರಿಯುವಂತೆ ಸುಕಾಶಿ
 ಯರು ಕೊರಚರು ನಾಯಿಮಾರರು ಮೊದಲಾದ ಬಿಡವರ್ತಕರಂ ನಿಮಿ
 ಸಿರುವೆನು, ಇದನೆಲ್ಲವಂ ರಕ್ಷಿಸಲೋಸುಗ ಒಂದು ಅಕ್ಕೋರಿಹಿಣೀಪತಿಗೆ

ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸೇನಾಪ
ತಿಯು ಅಕ್ಕೊಲಹಿಣೀಪತಿಗಳೋಳ್ ವಿಚಕ್ಷಣನಾದ ಸುಲಕ್ಷಣನಂ ಕರದು
ಎಲೈ ಸುಲಕ್ಷಣನೇ ನೀನು ಅರಮನೆಯ ಉಗ್ರಾಣವೊಡನೆ ಉಗ್ರರಾದ
ಸೈನಿಕರೊಡಗೂಡಿ ದೇಶವೇಶಂಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಬಾರ
ದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊ ಮೇಲೆಬೀಳುವ ತುಂಟೆಪಾಳೆಯಗಾರರಂ ನಿಗ್ರ
ಹಿಸುತ್ತ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂ ದಿರೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತೊರ್ವನಂ ಕರದು
ಎಲೈ ನೀನು ಧನಕನಕಗಳಿಂದಲೂ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡಿ
ತಮಾದ ಬೊಕ್ಕಸವಂತೆಗುಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಧನಗುಪ್ತನೊಡನೆ ಶೌರ್ಯದಿಂ
ಸೊಕ್ಕುವ ಮಹಾರಥಿಕರೊಡಗೂಡಿ ಸೇನಾಮಧ್ಯದೊಳ್ ಬರುವದೆಂದು
ಪೇಳಿ, ಮತ್ತೊ ಚರುರಂಗಪತಿಗಳನ್ನಿಲ್ಲರಂ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ವಾವನಂ
ಗಳನೇರಿ ಮಹಾರಾಜನ ಸಮೀಪದೊಳ್ ಎಚ್ಚರದಿಂ ಬರುವದೆಂದು ನು
ಡಿದು, ಕೊಟ್ಟೆಗಳಂತಿರುವ ಮದ್ದಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಆನೆಗಳಂ ಕ
ಟ್ಟಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಭೂಡಿಗಳೊಡನೆ ಕೆಂಡದ ಹೆಸರೆತ್ತದಂತೆ
ಬರುವದೆಂದು ಕೆಲವರಂ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ ಬಟ್ಟೆಗೂಡಿದ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲವು ತೆರ
ಳುವದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮೂರನೆ ರುವಾದೊಳ್ ಭೇರಿಯಂ ಮೊಳಗಿಸು
ವುದೆಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಡುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಪ್ರಜಾ
ಸೂತ್ರನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಕಾರನು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ
ನಿಮ್ಮೋನ್ನತಂಗಳಾದ ನಾನಾವ್ರದೇಶಂಗಳನ್ನರಿತು ಸೂತ್ರಕರ್ತಕುಶಲರಾ
ದ ಶಿಲ್ಪಕಾರರಿಂಕೂಡಿ ಪರ್ವತಂಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗದು ಮಡಗುವ ಆಯು
ಧಂಗಳಂ ಧರಿಸಿದ ಬಡ್ಡರು ಯಂತ್ರಕಾರರು ಕಲ್ಲುಕುಟಕರು ಕಬ್ಬಿಣಕೆ
ಲಸದವರು ಬಡಗಿಯರು ಕಾಮಾಟಿಯರು ಗಾರೆಕೆಲಸದವರು ಮರಗಳಂ
ಕಡಿಯುವವರು ಭಾವಿಯಂತೆಗೆಯುವವರು ಮ್ಯಾದರು ಇವರಮೇಲುವಿಚಾ
ರಣೆಯಂ ಮಾಡುವ ಗೊತ್ತುಗಾರರಿದೊಡಗೂಡಿ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ನಿಂತು
ನೋಡಿ ಫಿರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರಗಳು ಸೀಸದ ಗುಂಡುಗಳು ಕರೀ
ಮದ್ದು ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಣಿಗಳು ಕೊಡಲಿ ಗುದ್ದಲಿ ಹಾರೆ
ಬಾಚಿ ಕುಡುಗೋಲು ಉಳಿ ಕೊಡತಿ ಚಮ್ಮಟೆಗೆ ಗರಗಸ ಕಬ್ಬಿಣದ

ಹಲಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಸೂತ್ರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಅಳೆದು ನಡುವೆ ಇರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಶಳದು ಕಳ್ಳಿಗಳಂಕತ್ತರಿಸಿ ಮುಳ್ಳುಗಳಂಮುರಿದು ಕಲ್ಲುಗಳಂಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಸಿ ಪಿರಿದಾದ ಮರಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಇಕ್ಕೆಲದೋಳ್ ಮಾರುವಾರಿಗೆ ಒಂದೊಂದುಗಿಡವಂ ಸಮನಾಗಿ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಿಡಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಯಿರುವ ಎಡೆಯೋಳ್ ಸೂತನಮಾಗಿ ಪುಷ್ಪಿತಂಗಳಾಗಿಯು ಫಲಿತಂಗಳಾಗಿಯು ಯಿರುವ ಮರಗಳಂ ಹೂಳಿಸಿ ಅಡ್ಡವಾದ ಭಂಡೆಗಳಂ ಗಂಡಶೈಲಂಗಳಂ ಫಿರಂಗಿ ಸುರಂಗ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಕೆಡಹಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ ಭಂಡಿಗಳಿಂದತೆಗೆಯಿಸಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಂಕಡಿದು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಕೆಲವು ಅಸದ್ಯಂಗಳಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಂ ಆಯುಧಂಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ದೂರದೂರದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುತಂಗಳೆ ಸಮೀಪದೊಳಿರುವ ನದಿಗಳಂ ಮಾರ್ಗಂಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದಿದಂತು ನಿಲ್ಲುವ ಎಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂತಿರುವ ತಟಾಕಂಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಮಾರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಲೆಗಳಿಂದ ಮಟ್ಟದಿಂ ಕಾರಂಜಿಗಳಂ ತಂದು ಕೆಲವು ಭಾಗಂಗಳೋಳ್ ದೇವಘಾತಗಳಂತೆ ಭಾವಿಗಳಂ ತೆಗದು ಮತ್ತಮಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಲಾಮಂಚ ಮುಡಿವಾಳದ ಚಾಪೆ ತಡಿಕೆಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಜಗತಿಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಅರಳದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಂಬಂಣದಿಂದಿರುವ ಹಂಣುಗಳಿಂದಲೂ ಬಪ್ಪಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಗುಜ್ಜು ಮರಗಳಂ ಸದ್ವಿಮಾಡಿ ಸೇನಾನಿವೇಶನಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಣಬಂಣದ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ ಗಗನವಂ ಸೋಂಕುಮಂತೆ ನಿರಾಜಿ ನೊದಲಾದ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಚಿನ್ನ ಜಿಳ್ಳಿ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟಿದ ಸಾವಿರಾರು ತೋರಣಸ್ತಂಭಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಶಿ ಕಣುವೆಗಳಂ ಕರತಲದಂತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಹಾನದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸೇತುವೆಗಳಂ ಕಲ್ಲು ಸೇತುವೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರಮಾದ ಗಾರೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ

ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದನೋದಕ ಪನ್ನೀರು ಗಂಧ ತೈಲಗಳಂ
ಬಂಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ತರಿಸಿ ಜಾಲಂದರದ ಬಿಂದಿಗೆಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿ
ಚಾಲ್ಲಿ ಧೂಳಿಯನ್ನಡಗಿಸಿ ಅಗರು ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಧೂಪದಿಂ ವಾಸನೆಯಂ ಕ
ಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ಪರಂತಗಳ ಮೇಲುಭಾಗಗಳೋಳ್
ಬದೊಂದು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭಗಳಂ ಗುರುತು ತೋರುವಂತ ನಾಟಿ, ಕೋಟಿ
ಕಾಮಾಟಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಹೀಪಾ
ಲಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಪಿರಲು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚಾರರು ಸು
ಮತಿ ವೀರಸೇನರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಈರ್ವರೂ ಅವರಂ ಕರತರುವಂ
ತೆ ಪೇಳಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಚಾರರು ಅತೀವೇಗದಿಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಸೂತ್ರನಂ
ಕರಡೊಯ್ದು ಪೋಗಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈಯಲು. ಆಗ
ಸುಮತಿಯು ಶಿಲ್ಪಕಾರನನ್ನೋಡಿ ದಾರಿಯು ಅಲಂಕಾರಮಾದುದೇ ಎಂ
ದು ಕೇಳಲಾ ಶಿಲ್ಪಕಾರನು ಮಹಾರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಆಗುವದಲ್ಲದೆ
ನನ್ನಿಂದೇನಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಮರಳಿ ಕೈಮುಗಿದು ಅವ್ವಣಿಯಾ
ದರೆ ಕೊಪ್ಪಲು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ, ಆ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರು ಅವಂಗೆ ಅಪರಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಬಳಿ ಮುಂ
ತಾದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಅಪರಂಜಿ ಆಂಚಿಸಿ ಮಿಂಚುವ ದುವ್ವಟ್ಟಿ ಮೊ
ದಲಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತಮುವನ ಪರಿವಾರದವರಿಗೂ ಉಚಿ
ತಮಾಗಿ ಧನವಸ್ತ್ರಂಗಳನ್ನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಪಟ
ಮಂದಿರವಂ ನೈದಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಸುಖನಿದ್ರೆಯೊಗೈಯುತ್ತಿರಲೂ.
ಬಳಿಕ ಮೂರನೇ ಝಾವದೋಳ್ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನಾಟ್ಯಾರಂಭವಂ ಸೂ
ಚಿಸುವ ಮೃದಂಗದಂತೆ ಸೇನಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಂಗೊಡಲೋಸುಗ ಬಿ
ರುದುಗಳ ಪೊಗಳುವ ಕೈವಾರವೋ ಎಂಬಂತೆ ವಾದ್ಯಶಾಲೆಯ ಮುಂ
ಭಾಗದೋಳ್ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಭೋರಂದು ಭೇರಿಯು ಮೊಳಗೆ ಗುಡಾ
ರಂಗಳ ಬಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಮಲಗಿರುವ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದಂ
ತೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ಬೇಗದಿಂದೆದ್ದು ಕೆಲವರು ಹಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಅಡಿಗೆಯಂ
ಮಾಡುವರು, ಕೆಲವರು ಅನೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಂ ಕೊಡುವರು, ಕೆಲವರು ಕು

ಮರೆಗಳಿಗೆ ಮೈಯ್ಯುಜ್ಜುತ ಫಳಫಳಾ ಎಂದು ತಟ್ಟುವರು, ಕೆಲವರು ರಫಂ
 ಗಳೋಳ್ ಧ್ವಜಪಟಗಳನ್ನೆರಿಸುವರು ಕೆಲವರು ರಾಜಸುಪ್ರಿಯಿಂದೊ
 ಪ್ಪಿತ ಮುಸ್ತೈದುಗಳಿಂದೆತ್ತಾಗಿ ಆಯುಧಗಳಂ ಸವರಿಸುವರು, ಮತ್ತೆ
 ಕೆಲವರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ತೆರಗಳಂ ತೆಗದು ಗುಡಾರಂಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ
 ಕಡಾನ್ರಿ, ಮೊದಲಾದ ಕಂಚು ಮುಟುಗಳಂ ಕಲಾರಂಗಳಿಗೆ ತುಂಬುವ
 ಕಾಲದೋಳ್ ಖಣಿಖಣಿರೆನ್ನುವ ಶಬ್ದವಂ ಕೇಳಿ ಪಲಾಯನಂಗೈವ ಬು
 ಟೆಗಳಂ ಬಿನ್ನಟ್ಟಿ ಹಿಡಿತಂದು ಬಡಯುವರು, ಕೆಲವರು ಬಂದೊಂದು ದೊ
 ಣಾನೆಯಂ ಕಂಡು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಣಿ ಸ್ತಂಭೋಲೆಗಳಂ ಕಸ
 ದಂತೆ ಬಿಸುಟು ಹೊರಟು ಪೇಟೆಯೋಳ್ ಪೈರುಗಳಂತಾರುವೂರಾಗಿ ತು
 ಳಿಯುತ ಓಟವಂಗೈವ ಸಲಗವಂ ಜಿಂಬಿಡಿದು ಬಾಲವಂ ಪಿಡಿದು ಮೇಲೆರಿ
 ಅಕುಶಗಳಿಂದ ತಿವಿದು ಬಿಂಕಸಂ ಮುರಿದು ಫೀಂಕರಿಸುವಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ
 ಸುವರು, ಕೆಲವರು ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಿರುವರಂ ಕರದು
 ತಲೆಮೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಮೂಡಲು ಕೆಂಪಾಗಿ ಬರುವದು ತಂಪಾಗಿ ಹೋಗು
 ವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಅಡುಗುಲಜೆಯರು ಬಿಶಿಬಿಶಿಯಾಗಿ ಪಾಕವಂ
 ಮಾಡಿ ಪರಿವರಿಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ ತರತರವಾದ ಶಾಲ್ಯನ್ನೆಗಳಂ ಬಗೆ
 ಬಗೆಯಾದ ಮೇಲೋಗರಗಳಂ ಕಂಚು ಬೆಳ್ಳಿ ಹರಿವಾಣಗಳೋಳ್ ತುಂ
 ಬಿ ಇದು ದಿಂಡಿಯರಡಿಂಡಿ ಇದು ಮೊನೆಗಾರರ ಅನ್ನ ಇದು ಸುಮಾನಗಾ
 ರರೂಟ ಎಂದು ವ್ಯಾಜವ್ಯಾಜಿಯೋಳ್ ಕೂಗಿ ಮಾರುವಾರಿಗೆ ನಿಂತು
 ಮಾರುತ ಲಜ್ಜೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬುತ್ತಿಗ
 ಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತು ನಡೆದು ಹೊಳೆಯ ಹತ್ತರವೋಳ್ಳಂತು ಮಿತ್ರ
 ರೊಡಗೂಡಿ ಸವಿನೋಡಿ ಸೊಗಸುವೂಡುವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಕರೆವ
 ಹಟ್ಟಿಗಳೋಳ್ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಪಿಲಾ ಕಾವೇರಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ಹ
 ಸುಗಳಿಗೆ ಹಸಿಯಾದ ಹಿಂಡಿಯಂ ಬಿಶಿಯಾದ ದಧ್ಯನ್ನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕ
 ರುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಹಂಬಾರವಂ ಗೈವ ಆ ಹಸುಗಳಂ
 ಕರದು ಅಣಸು ಗೊಣಸುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಎ
 ಲೈ ಕನ್ಯೆಯೇ ನೀನು ಈ ಗುನ್ನಾನೆಯನ್ನೆರಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವೆ ಎಂದು

ಪೇಳಿ ಕೈಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವಾಗ ಜಾರುವ ಶರಗಂ ಕದಲುವ ಬಡ
ವೆಗಳಂ ಕಾಣಿಸುವ ಕುಚಂಗಳು ಘುಳಿಯಿಂದ ಹಾರುವ ಶೀರೆಯಂ ನೋಡಿ
ನಗುತಲಿರುವ ತನ್ನ ವಿಟನೊಡನೆ ಎಲೈ ನಿನ್ನ ಬಿನ್ನಾಣವಿಂತಿರಲಿ ನ
ನ್ನಾಣೆ ಬ್ಯಾಡವೆಂದಿಳಿದು ಶರಗು ಸನರಿಸುತ ಮುನಿಸು ನೋಟದಿಂ
ನೋಡುತ ನಡಮ ಪೋಗುವ ನಾರಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಸಂತೈಸುವರು
ಇಂತು ಸೇನಾಸಮುದ್ರದೋಳು ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಮಾತುಗಳು ಕಲಕಲ
ಶಬ್ದಗಳು ಮಂದರಗಿರಿಯಿಂದ ಮುಳಿಸುವ ಸಮುದೋಳು ಸಮುದ್ರ
ಘೋಷದಂತೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೂ ಭಟವರ್ಗಂಗಳ
ಳು ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ದಟ್ಟೆಯಂ ಕೆಟ್ಟ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಮಾರ್ತಾಂಡಮಂ
ಡಲ ಪ್ರಭೆಯು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕೆಂಬ ತರುಣಿಯ ಗಂಡ ಭಾಗದ ಮಣಿ ಕುಂಡ
ಲವ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುವವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಜಯ ಭೂಮಂಡಲಾ ಖಂಡಲ ಜಯಮಾಲತರಾಯರ ಗಂ
ಡ ಜಯ ಚಂಡ ಪ್ರತಾಪ ಎಚ್ಚರ ಪರಾಕೆಂದು ಕೈವಾರವಂ ಮಾಡುವ ವಂ
ದಿಗಳ ಶಬ್ದಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಿವ್ರಿಯಿಂದೆದ್ದು ವೀಣೆಯಂ ಕೇಳುತ ವಿಪ್ರ
ಯುಗ್ಮವಂ ಪರಿವರಿ ಶುಭವಸ್ತುಗಳನ್ನೋಡಿ ಪರಿಚಾರಕರು ತಂದು ಬಪ್ಪಿ
ಶಿವ ಪರಿಮಳೋದಕದಿಂ ಮಜ್ಜ ನಂಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಮಂತ್ರ ಸೇನಾಪತಿಗಳೇರ್ದ
ರಂ ಕರೆಯಿಸೆಂದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವವರೊಡನೆ ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳ್
ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳೇರ್ದರೂ ಕಾದಿರುವೆವೆಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು
ನಿಂತು ರಾಜಾಧಿರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಸೇನಾಜನಂಗಳು ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರ
ಭೂಷಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಆಯುಧಂಗಳು ಪಿಡಿದು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವರು ಆನೆ
ಗಳು ಅಲಂಕಾರಗಳಂಗೆೊಂಡಿರುವವು, ರಥಂಗಳು ಧ್ವಜಂಗಳಿಂದ ರಮಣೀ
ಯಂಗಳಾಗಿ ರಂಗಮಧ್ಯದೋಳು ಸನ್ನದ್ಧಂಗಳಾಗಿರುವವು, ರಾವುತರು ಅ
ಶ್ವಂಗಳನ್ನೇರಿ ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕಾದಿರುವರು, ಕೆಲವರು ದ್ವಿರದಂಗಳನ್ನೇ
ರಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದ ಚೋದ್ಯಂಗಳಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಮೊಳಗಿ
ಸುವರು, ಮಿಕ್ಕ ಜನಂಗಳು ಮಹಾ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಪಯಣವಂ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ ಸಮೀಪವಂ ನೈದಿ ಭಯದಿಂ ಕೆ

ಲವು ಮಾತುಗಳಂ ವಿಜಾ ಪಿಸುತಲಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಕ್ಕ
ಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಶಿ ರತ್ನಪೀಠದಿಂದಿದ್ದು ಚಿತ್ರವಾದ ಹುವು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನೆ
ಮಣಿಗಳಂ ಸಲಿಗೆಯಂ ಬೆರಶಿ ನೇಗೆಯಂಗೈದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆರಿ
ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ರತ್ನದ ಬಡವೆಗಳಂ ಬೇರ್ಬೇರೆ ಕುಂದಣದ ತಟ್ಟ
ಗಳೋಳುಟ್ಟು ಕಾಡು ನಿಂತಿರುವ ನೂರಾರು ಜನ ಶೇರೈಗಾರರು ವಸ್ತ್ರ
ನೋಟದಿಂ ನೋಡಲು, ಅವರೋಳ್ ಓರನು ವಜ್ರಗಳ ಮಿಂಚು ಕಾಣ
ಯಿಂದ ದಟ್ಟಮಾದದಟ್ಟೆಯಂ ಕಟ್ಟಿದನು, ಓರ್ವನು ಪಾಲ್ಗಡಲಿನ ಸ್ವಾ
ದಂತೆ ರಂಗಾದ ಮುತ್ತಿನ ಲವಂಗದ ಹೂವಿನ ನಿಲು ಅಂಗಿಯಂ ಲಗತ್ತಿದನು,
ಓರ್ವನು ಚಿಕ್ಕರಾಯಪಟ್ಟದಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಸಾ
ಗ್ರದ ಮಂಡಲದಂತೆ ಇರುವ ನವರತ್ನದ ಕುಂಡಲಗಳಾದ ಅಲಂಕರಿಸಿ
ನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಪರರಾಯರ ಗಂಡನೆಂಬುವದು ನಿಜವೆಂಬಂತೆ ಪಟ್ಟ
ಗಳಗಂಡಪೆಂಡೈವಂ ಪಾಡಪದ್ಮದೋಳ್ ಅಳವಡಿದನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು
ಮಣಿಹಾರಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದನು, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಪೋರೋರ್ದ ರಂಜ
ಪ್ಪಿಸಿದ ಸರ್ವಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭಾ
ರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತ ಅರಳದ ಕೇದಾಪರೆಯ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸು
ರಿದುಂಬಿಯಂತೆ ಪಣೆಯೋಳ್ ಕನ್ನೂರಿ ತಿಲಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಎದುರಾಗಿ ಕು
ದು ನಿಲಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಪ್ಪುರ ವೀಳ್ಯವಂ ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ತಂದಿಟ್ಟ ದವಳದ ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟ
ನೆಟ್ಟದೆ ನವಮನ್ಮಥನಂತೆ ಗುಡಾರದ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದ ಮ
ಡಲಾಧಿಪನಾದ ತನ್ನಂಕಂಡು ಘೀಂಕರಿಸುತ ದಿಗ್ಗಜಗಳು ತನಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಅಡ್ಡಮಾಗಿ ತೆರೆದೊಗುತ ಮಣಿ ಘಂಟೆಗಳ ಘಾಣಾತ್ತಾರದೊ
ಕಿವಿಗಳಿಗಾನಂದವಂ ಪ್ರುಟ್ಟಿಸುತ ಎದುರಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟದಾನೆಯ
ಪಾಡವಂ ಮುಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಚದುರುವ ಹಾರಗಳಂ ಅದುರುವ ಕಡ್ಡಿ
ಕುಚ್ಚುಗಳಂ ಒದರಿದ ಚೌರಿಗಳಂ ಕೆದರಿದ ಬಾಲದಿಂದೊಪ್ಪಿ ನೆಲವಂ ಬಿಟ್ಟ
ಮುಟ್ಟದಾತೆ ಮೆಟ್ಟಿಬರುವ ಪಟ್ಟದ ಕುದುಯಂ ನೋಡಿ ಕರಕವು
ದಿಂ ಕೊರಳಂ ಸವರಿ ಫಟ್ಟನೆ ತಟ್ಟಿತ ಬಂದು ನಿಮಿಷವದರ ಘಾತ್ಕಾ

ರಸಂ ಕೇಳಿ ಹಾ ಎಂದು ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು
 ಅಲಂಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ವಾಪಸಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಅದರೋಳ್ ಮೇ
 ಲೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಎತ್ತಿರುವ ಬಾಳತ್ತು ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೂಸಂಗಳು ಚಿ
 ತ್ರವ ಕಂಭಗಳು ಸುತೊಳ್ಗೆ ಕತ್ತಿ ಬತ್ತಳಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತ
 ಮಾಯುಧಂಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುಕ ಮೇಲುಕಟ್ಟೆಗಳು
 ಸಲಿಗೆ ತೆರೆಗಳು ನಿರಾಜೆಯ ಉಲಾರ ದಿಂಬುಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತು
 ಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಇದು ಉಪಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ರಥವೋ
 ಎಂಬಂತೆ ಮದಗಜಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಹಾ ರಥವನೋಡಲು, ಆಗ ಭ
 ದ್ರಬಲನು ಓಡೋಡಿ ಪೋಗಿ ಭೃತ್ಯವರ್ಗಂಗಳಂ ದಾರಿಯು ಬಿಡೀ
 ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ರಥದ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳಿರುವ ಸೂರಧಿಯಂ ಕೈ ಸಂ
 ನೆಯಿಂದ ಕೆರವ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಕಿರುಘುಂಟೆ ಸಾಲುಗಳ ಖಣಿಖಣೀರೆನ್ನುವ
 ಶಬ್ದಂಗಳಂ ಪತಾಕೆಗಳ ವಟಾತ್ತಾರದಿಂದವೇಗದಿಂದ ಘುರ್ರನೆ ತಿರಗುವ ಚಕ್ರ
 ಗಳನ್ನೊರದು ಹೊತ್ತಾಗಿ ಮೊರೆವ ಅಚ್ಚುಗಳ ಘುಘುರಧ್ವನಿಗಳಂ ನೆಲಕ
 ಟ್ಟುಗಳ ಚಪ್ಪಡಿಗಳೋಳ್ ಘುಡಿಘುಡಿ ಬರುವ ಗಾಳಿಗಳ ಅಂಚಿನೋ
 ಳ್ ಸಂಚನೆಯಂ ಗೈದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ಘೋಷದಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ
 ಘುಡಿಘುಡಿಸುವಂತೆ ನಡೆದು ಬರುವ ಗಂಧಮಾದನ ವರ್ಷಾತಕ್ಕೆ ಸಮಾನ
 ಮಾದ ರಥವಂ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ಹವಳದ ಏಣಿ
 ಯಿಂದೇರಿ ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ ಕಳಿತಿರುವ ಸಮುದಯೋಳ್ ಘುಟ್ಟಿಯಾ
 ಗಿ ಪೊಗಳುವ ಭಟವರ್ಗಂಗಳ ಕೈವಾರದಿಂದ ಮೊಳಗುವ ವಾದ್ಯಪೋಷದಿಂದ
 ವರೆಗಳಂ ತೆಗೆವ ಕತ್ತಿ ಕಠಾರಿಗಳ ಪಿಡಿಗಳೋಳ್ ಸುತ್ತಿರುವ ಸರಪಣಿ
 ಗಳ ಫುಲಫುಲಸನಂಗಳಂ ವರಾಕೇದು ಕೂಗುವವಂನಿಮಾಗಧರ ಕೋ
 ಲಾಹಲದಿಂದ ರಥಚಕ್ರಂಗಳ ಕ್ರೇಂಕಾರಗಳಂ ಗಜಗಳ ಫೀಂಕಾರಗ
 ಳಂ ಕುದುರೆಗಳ ಕೂಗಾಟಗಳಂ ಕಾಲ ಲಂಗಳ ಕಲಕಲಧ್ವನಿಗಳಂ
 ನಿಬಿಡಮಾದ ಸೇನಾಸಮೂಹವು ಚಂದ್ರೋದಯದೊಳ್ಳುಬಿ ಧರಧರಮಾ
 ದ ತೆರೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿ ಭೋರಂದು ಮೊರೆವ ಸಮುದ್ರದಂತೆ
 ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದರ ಸುತ್ತ ವರಿದು ಬಂದು ಬಾಣದ ತುರಂಗಳ

ನ್ನೇರಿದ ಬಿಕ್ಕು ಕತ್ತಿಯ ರಾವುತರ ಲಕ್ಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ರಾವುತನು
 ರಾವುತರಸವು ಅಂಕುರಿಸಿಬರುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಆ ಸೇನೆಯುಂಟು
 ಅನೆಗಳನ್ನೇರಿ ಸಾಧನಗಳಂ ಪಡಿದ ಯೋಧರಿಂಕೂಡಿದ ಶತ್ರುಂಜಯನು
 ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಅವರ ಹಿಂಬಾಗದೋಳ್ ಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ
 ಚಿತ್ರಕೂಟಪರ್ವತದ ಶಿಖರಂಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ರಥ ಬೃಂದಂಗಳೂ
 ಡನೆ ಸೇನಾಧರ್ಮವಂ ಸಮರ್ಪಕಮಾಗಿ ತಿಳಿದ ಶರಭನರ್ಮನು ನಡೆಯು
 ತ್ತಿರಲು ಮಾಗದ ಎರಡುಕಡೆಯೋಳ್ ಭೃಷ್ಟಂಗಳಪಡಿದ ಭಟರುಗಳಂ
 ಬಿಡದಿಯವರಿಗೂ ಎಡೆಬಿಡದಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಭತ್ತ, ಚಾಮರ ಮೊದಲಾದವಿರ
 ದುಗಳಂ ವಾದ್ಯಂಗಳಂ ವಹಿಸಿ ನಡೆವ ಜನುಗಳೊನೆ ಭವ್ಯತಾರನು ನಡೆ
 ಯುತ್ತಿರಲು ನಕ್ಷತ್ರವೀಧಿಯೋಳ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶರತ್ಕಾಲಪೂರ್ಣಚಂ
 ದ್ರನಂತೆ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೊಡಗೂಡಿ ಪುಷ್ಪಕವನ್ನೇರಿ ಪೊರಮಟ್ಟು ಬರುವ
 ಪುರಂದರನೋ ಯಂಬಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಜಯಮುಕ್ತಾರ್ತ
 ದೋಳ್ಪ್ರಯಾಣವಂಮಾಡಲು ಆಸನಯದೋಳ್ ತುರಂಗಬಲದ ಓಡ್ಯಾ
 ಟದಿಂದೆದ್ದ ಕೆಂಠೂಳಿಯು ಘಾಳಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಿಯಂಮಾಡುತ್ತ ನಿಮಿಷ
 ದೋಳ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಸೂರ್ಯನಂ ಮುಚ್ಚಿ ಬೆಳದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲೋಳ್ ಕಾಂ
 ತೆಯರ ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಸೀಮಂತದೋಳ್ ದಿಟ್ಟಮಾಗಿಟ್ಟ ಸಿಂದೂರದಂ
 ತೋರಿ ಬಳಿಕ ಘಾಲಘಾಲಂಗಳೋಳ್ ಇಟ ಕುಂಕುಮ ತಿಲಕಂಗಳಂತಾ
 ಗಿ ಮತ್ತೆ ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ್ ತ್ರಿದಿಂ ಬರದೆ ಮಕರಿಕಾಸತ, ದಂತೆ ವಿಚಿ
 ತ್ರನಾಗಿ ಬಳಿಕ ವದನಕಮಲಂಗಳೋಳ್ತುಂಬಿ ಹಸನಾದ ತಾಂಬೂಲರಸ
 ತಿಸದು ಮತ್ತೂ ಕುಲಕುವ ಕುಚಂಗಳೋಳ್ ಚು ವ ಅಗರುಗಂಧಕ್ಕೆ
 ಮೇಲಾಗಿ ಅನಂತರ ಅಂಗಾಲುಗಳಿಗೆ ರಂಗಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನುರೇಪನಂ
 ಗೈದ ಅಲತಿಕೆಯಂತೆ ಲಲಿತವಾಗಿ ಬಲಿತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುರವಿಂದಮಣಿಭೂಷ
 ಣಂಗಳ ಗುಂಪುಗುಂಪುಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಜೋರಿಪಿನಂತೆ ಬಳಿಕ ಸೊಬಗುವಿ
 ರಿದ ಚಂದ್ರಗಾವಿ ಶೀರೆಗಳಂತೆತೋರಿ ದಿಗಂಗಳನೆಯರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವನ್ನಂ
 ಟುವಾಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಪರಾಕ್ರಮವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನುದಯವಂ ಮೂಚಿ
 ಸುವ ಅರುಣೋದಯದ ಕಾಂತಿಯಂವಿಾರಿ ತೋರುತ್ತಿರಲಾಗ ಕೆಲವರು

ಕುಮರಗಳ ಕುಣಿತಮಂ ನಡೆಗೆಗಳಂ ಹಾರಾಟವಂತೋರಿಸುತ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ
 ಬರುವ ಆನೆಗಳಮೇಲಿಂ ಹಾರಿಸುತ ಮಹಾರಾಜನ ಚಿತ್ತವಂ ಸಂತೋಷವ
 ಡಿಸುತ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂದಣೆಂದು ನಡೆಯುವ ಮದ್ದಾನೆ
 ಗಳ ಮದಧಾರೆಗಳೆ ವರ್ಷದಿಂ ಸೊಂಡಿಲಂಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಘಾತಾರವಂಗೈದು
 ಎರಚುವ ನಿರೀನ ತುಂತುರುವನಿಗಳಂ ಕಡಿವಾಣಂಗಳಂ ಕಡಿಸಕುದುರೆಗಳ
 ಕಟವಾಯಿಗಳಂ ಬೀಳುವನೊರೆಗಳಂ ಕುಣಿಸಕಾಲುಗಳಂಗಳಿ ನ ಬೆಮರಿ
 ನಿಂಚಲು ವ ಪರಿಮಳೋದಕಂಗಳ ಚಳೆಯಂಗಳಂಧೂಳಿಗಳಡಗಿ ನಭೋ
 ಮಂಡಲವು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಭೂಮಿಯು ತಂಪುವೋರೆ ವಾಸನೆಯುಮಿರೆ
 ಈಪರಿ ವೈಯ್ಯಾರದಿಂ ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾಡು
 ನಾಡಿನ ಜನಂಗಳೋಡ್ಯೋಡಿ ಬಂದು ಇವು ವರಗಳೊ, ಇವು ದಿಣ್ಣೆಗಳು,
 ಇವು ಪರ್ವತಂಗಳು ಎಂದು ಸಿಂತುನೋಡುವದಕ್ಕೆ ತಡಮಿಲ್ಲದೆ ಎತ್ತರ
 ವೊಗಿರುದೇ ಉತ್ತಮಸ್ಥಳವೆಂದು ಮೊತ್ತಮೊತ್ತಮಾಗಿಸಿಂತು ಚಂದ್ರ
 ಸಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸುವ ಚಕ್ರೋರಗಳಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ನೋಡಿ
 ಕೆಲವರು ಕೈಮುಗಿಯುವರು, ಕೆಲವರು ಅಡ್ಡಮಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮವಾಗೈ
 ಯುವರು, ಕೆಲವರು ಆಶೀರ್ವಾದವಂನೂಡುವರು, ಕೆಲವರು ಜಯಜಯ
 ಚಿರಂಜೀವಯನ್ನವರು, ಕೆಲವರು ದೃಷ್ಟಿಯಂತೆಗೆಯುವಂತೆ ಕೈಗಳೆಂಮು
 ಷ್ಟಿಗಳಂಗೈದು ತಲೆಗಳೆಂಮುಟ್ಟೆ ನೆಟ್ಟೆಗೆಯಂಮುರಿದು ಹರಸುವರು, ಕೆಲ
 ವರು ವಡಯನೇ ಸಮ್ಮೆಬಡತನವನ್ನಡಗಿಸೆಂದು ಅಡಗಡಿಗೆ ನಡುಗುತ್ತ ಎಡೆ
 ಬಿಡದೆ ಓಡ್ಯೋಡಿಬರುವರುನುಡಿಗಳಂ ಭೂಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ಕೇಳಿ ಸುಮ
 ತಿಯ ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ ತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನು ತುಂಬಿ ತರುವಧನಂಗಳಂ
 ಜನಂಗಳಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಚಲುತ ಅದಯತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡಾಡುವರು ನುಡಿಗ
 ಳಂದಡೆವೋಳ್ಳೇಳಿ ಮೊಂಡಾದ ಸಂತೋಷದಿಂದಂಟಿಸಿದೊಡಗೂಡಿ ನಡೆ
 ತರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ಬೊರೆಂದು ಧರಿಯುವ ಹೊಳೆಗಳಂ ತೆನೆಗಳಭಾರ
 ದಿಂಬಗ್ಗಿ ಘಾಳಿಯಿಂತೂಗುವ ಬೆಳೆಗಳಂ ಅರಳಿದ ತಾವರೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ
 ಕೆರೆಗಳಂ, ಪುಷ್ಪಿಶಿರುವ ಮರಗಳಂಪೊರಡುವ ಮಧುಕರಗಳಂ, ನೋಡುತ
 ಪಟ್ಟಣಗಳಂ ಪರಾಂಬರಿಸುತ ಹಳ್ಳಿಗಳಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡುತ ಗ್ರಾಮಗಳ

ನಾನುಗಳಂ ತಿಳಿಯುತ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು,
 ಕೆಲವರು ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಬರುವವು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಬಿಡೀಯನ್ನುವರು,
 ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಭಾರಗಳೆ ಪೊತ್ತ ಭಂಡಿಗಳು ಬರುವವು ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬರ
 ಬ್ಯಾಡಿರೆಂದು ಕೂಗುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಂಚಿಗಳು ತುಂಬಿತನಂಮಾ
 ಡುವವು ವಾರೆಯಾಗಿಪೋಗಿರೆನ್ನುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿ
 ರುವಿರಿ ನೋಡಿಮಾತುಗಳಾಡಿಯನ್ನುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾಹನಂಗಳ
 ಮುಂಭಾಗದೊಳಗೆ ವಾಮಪೋಚನೆಯರಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಿಗದಪ್ಪಿ ಭಯತಪ್ಪಿ
 ಮನಬಂದತೆ ಮಾತನಾಡತ ಬರುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈದಾರಿ ಎಷ್ಟು
 ದೂರವೋಯಂದು ವಾರೆನೋಟದಿಂ ಕೋರೆಮಾತಿ ನಿಂಜಾರರಂ ಕೇಳುವ
 ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡಮಾತಿಗೆ ಯತನಂಕೊಡುವನಾರಿನಾರಿಯರಂಕುರಿತು ಅ
 ದೋಕಾಣಿಸುವವು ಕನಕಕಲಶಂಗಳು ಇನ್ನೇನು ಸಮೀಪವಾಯಿತನ್ನು
 ವರು, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೈನ್ಯವು ಒರುತ್ತಿರಲು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯದದಾ
 ಗಿರುವ ಭೇರುಂಡಪ್ಪ ಜದ ರತ್ನಕಲಶವಂಕಡು ದಂಡುನಿಲ್ಲ ವೆಡೆದಂಡೆಯಾ
 ಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯುವವು ರೇಳೆ ಚತುರಂಗವ್ಯಾಪಿಗಳು ವಗಡೆಚಾರಿ
 ಯಸಾಲುಬೀದಿಗಳೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಬೆಟ್ಟಗಳಂತಿರುವ ಗುಡಾರಗಳೋಳೆ ಕಟ್ಟ
 ರುವ ಕನಕಕಲಶಪತಾಕೆಗಳು ಕಾಣುವವು ರಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಸಮೀಪವನ್ನೆ
 ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ, ಚೆನ್ನದಹೂವುಗಳಂ, ನವರತ್ನಂಗಳಂ ಧನಂಗಳಂ, ತಟ್ಟ
 ಗಳೋಳೆ ತುಂಬಿ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಯೋಳೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಆನಾಡಿನ
 ಅಗ್ರಹಾರಿಕರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕರಣಕರು, ಘನವರ್ತಕರು, ಮೊದಲಾಗಿ
 ಯಮರಾಗಿಬಂದು ನಿಂತಿರುವ ಜನಂಗಳು ಕೊನೆನೋಟದಿನೋಡುತ ಸೇ
 ನಾಪತಿಗಳು ಆಯುಧಂಗಳಂ ಝಳಪಿಸಿ ಕೈಮುಗಿವುದಂಕಾಣುತಮೇರುವ
 ವೃತದಗುಹಾಂತರದಿಂದಿಳಿದು ಬರುವ ಮಹಾಸಿಂಹದಂತರಥಮಧ್ಯೆಂವಿಳಿ
 ಯುತ ಹತ್ತರದೋಳೆ ತಂದಿರುವ ಮುತ್ತಿನಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿ ಭೇರಿ, ಪಟಹ,
 ನಿಸ್ಸಾಹ, ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊಳಗುತ್ತಿರಲು ತೆರಳಬರುವ ಮಲ್ಲಿ
 ಗೆಯರಾಶಿಯಂತೆ ಅರಳದ ಬಿಳಿದಾವರೆಯಂತೆ ಕಳೆಗಳಂತುಂಬಿರುವ ಚಂದ್ರ
 ಬಿಂಬದಂತೆ ಬಿರುದಿನಬಳಿಯೋಳೆ ಬೆಳಗುವ ಕೊಡೆಯನರಳನೋಳೆ ಬಂ

ದು ಮೇಲ್ಕುಪರ್ವತದಂತೆ ವಿರಾಜಮಾನನಾದ ತನ್ನ ಶಿಖರವಂಪೊಕ್ಕು ಉಚ್ಚ
ತನಾದ ಮಜ್ಜ ಸಂಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದನು, ಆಗ ಸೇನಾಪತಿ
ಯು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಬಲಪತಿಗಳಂಕರದು ಎತ್ತಿ ಕೇಳಿ. ಈಶಿಖರದ ಸುತ್ತಲೂ
ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳು ಭಲ್ಲಗಳಂ ಪಡಿದು ನಿಲ್ಲಲಿ, ಅದರ ಸುತ್ತ
ಉತ್ತಮಗಳು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಬಿಡು ಕಟ್ಟಗಳಂ ಪಡಿದು ಕುದುರೆಗಳ
ಪ್ಪೊರೆಮದಿಶಿರುವ ಮೆದುಲಕ್ಷ ರಾವುತರು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂದಿರಲಿ ಅಶ ಸೇನೆಯ
ಮುತ್ತುಲು ಭಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳಂತು ಬಿರುವ ಹತ್ತಿ ಸಾವಿರ
ಪುಟ್ಟಗಳು ಬಂದೊಂದುಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ನಿಂತಿರಲಿ ಆ ಭಿ
ರಂಗಿಗಳಂಗಳಿಸಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ ಅಗಲಮಾಗಿ ಬಹುಜಲದಿಂ ಪೂರ್ಣಮಾ
ಗಿ ಆಗಳಂಗಳುವದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಬಂದು ಸಾಲಿ ಆನೆಗಳ ಸೇನೆಯಂ ನಿ
ಲ್ಲಿ, ಅದರಿಂದಾಚೆಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ರಾಜಬಂಧುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇನಾಪ
ತಿಗಳು ಪಂಡಿತರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೊದಲಾದ ರಾಜಪರಿವಾರದ ಗುಡಾರಂಗಳ
ಕುವವು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಮೆದುಲಕ್ಷ ರಥಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದಂಬಳತಿ
ವರ್ತಕರು ಮೊದಲಾದವರ ಬಿಡದಿಗಳು ಅಂಗಡಿಸಾಲಗಳ ಸೈನಿಕರ ಬಿಡಾ
ರಂಗಳಿರುವವು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಮಿಕ್ಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಪರಿಬಲಂಗಳಲ್ಲ ವಂ ಅವ
ರಣನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿವು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಗಳೋಳ್ ಬಬ
ಬೊಬ್ಬರು ಇರುತ್ತ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನಡೆಸುವದರಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಕಾದಿ
ರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟುವಾಡಿ ತನ್ನ ಗುಡಾರವಂಕುರಿತು ತಿರುಳದನು, ಅನಂತ
ರ ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾಹನಂಗಳಿಂದ ಇಳಿದು ದೇಹಾ
ಯಾಸದಿಂದ ಧರಿಸಿರುವ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಬಡವೆಗಳಂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ
ಆಮರಗಳ ನೆರಳಿನೋಳ್ ಬೆಳೆದಿರುವ ಯೆಳೆಗರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವವ
ರು ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಬರುವದೊಂಗಳೆಂಗಳೊಂಗಳೆಂಮೆಲ್ಲ ನೆನೋಡು
ತ ಮೊದಲೇ ಬೆದರಿದ ಕಂಞುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿವೊಡುವ ಮರಿದುಲ್ಲೆಗಳ
ಳೆಂಕಂಡು ಘಲ್ಲೆಂದು ಗಗ್ಗರಿ ಈಟಿಗಳಂ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಲು ಚಲ್ಲಾಡಿಸೋಗು
ವ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂ ಯೆಲ್ಲೆಲಿ ಪೋದರು ಬಿಡದೆ ಸುತ್ತವರಿದು ಘೇಯಂದುಕೂ
ಗುವ ಯೆಡೆತುಂಬುಡುಗರಂ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂ ಹೀಯಬೇಡಿರೆಂದು ಬೇಡಿ

ಕೊಂಬರು ಕೆಲವರು ಭೋಜನಾದಿಗಳಂಗಳೈದು ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ
 ಆಭರಣಂಗಳಂಧರಿಸಿ ದಿವ್ಯದು ಮಾಲಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಮಿತ್ರರಿಂ
 ದೊಡಡಗೂಡಿ ಸಮಾಜಸಂಮಾಡಿ ನಾನಾವಿದ್ಯಗಾನಂಗಳಿಂದ ಕಾಲಗಳಂಗಳಿ
 ಯುನರು ಇಂತು ದಿನಸಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಬಿಡದಿಯಿಂದತೆರಳುತ
 ಬಂದು ವಂದದಿನ ನೃತ್ಯಪರತಂಗಿಂಗಳಿದು ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿಪೋಳಯವಂ
 ಮಾಡಿ ಆರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದಿರಲು ಅಸಮಯದೋಳ್
 ಸುತ್ತಲಿರುವ ವರರಾಯಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈಶ್ವರಾಂತವಂಕೇಳಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ
 ಚಾರಣಂ ಕಳುಹಿ ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದಿಂದಬಂದವನು ಸೇನೆಯ ಬಲಾಬಲವಂ
 ಅರಸಿನ ಉತ್ಸಾಹವಂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಸೇನಾಪತಿಗಳಸಾಹಸವಂ
 ಕೋಶದ ಪರಿಪೂರ್ತಿಯಂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸನ್ನಾಹವಂ ಜನಗಳ ಐಕ್ಯಮು
 ತೈವಂ ರಾಜಸೇವಕರ ಗುಣಗಳಂ ತಿಳಿಯುತ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ವೀರಕ ಕಣವು ಕಟ್ಟಿರುವದಂಕೇಳಿ ಕೊಂಕಣದೇಶಾಧಿಪತಿಯು ಅಹಂಕಾ
 ರವಂಬಿಟ್ಟನು ತುಳುವನು ಕಳವಳಿಸಿದನು ಕೇರಳನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಭಯ
 ವಂತಾಳಿದನು ಚೋಳನು ಧಾಳಿಯಂನೈದಿದನು ದ್ರವಿಡನುಗಡಗವೆನಿಸಿಡು
 ಗಿದನು, ತ್ರೈಗರ್ತನು ಈವಾರ್ತೆಯಂಕೇಳಿ ಆರ್ತನಾದನು, ಮತ್ಸ್ಯನು
 ಜಲದಿಂದಗೈದ ಮತ್ಸ್ಯನಿಂದಂ ಉತ್ಸಾಹವಂಬಿಟ್ಟನು, ಮದ್ರನು ಚಿಂತಾಪ
 ಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿದನು ಕುಂತಿಭೂಪನು ಅಂತರಂಗದೋಳ್ ಸಂ
 ತಾಪಗೊಂಡನು ವತ್ಸದೇಶದವನು ಉತ್ಸವಂಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಮತ್ಸರಂಗಳಂ
 ತೊಟ್ಟನು ಲಾಟದೇಶದ ಅರಸು ಆಟಪಾಟಂಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಪೋಟದೋಳ್
 ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟನು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದಅರಸು ತನ್ನರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವನೆಂ
 ದು ನಿಶ್ಚಯಗೊಂಡನು ಈಪರಿಯಾಗಿ ರಾಯರುಗಳೆಲ್ಲರು ತಲ್ಲಣಂಗೊಂ
 ಡಿರುವನುಮಯದೋಳ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶವನ್ನಾಳುವ ವಿಜಯಾಶನು
 ಚಾರರಮುಖದಿಂದ ಈ ಸಮಾಚಾರವಂತಿಳಿದು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಸೇ
 ನಾಪತಿಗ ರಂಕರಿಸಿ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎರೈ ಮಂತ್ರಿಸೇನಾಪತಿಗಳರಾ
 ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರುಕಾಲದಲ್ಲೂ ಪರಾದಯವಂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ
 ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಯಂಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಂಕೊಡುವದು ಕನಸಿನ

ಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಯಂಬುದಂ ನೀವು ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರಾದುದರಿಂದ
 ತಿಳಿವೇಇರುವಿರಿ ಮತ್ತೂ ನನ್ನ ಪರ.ಕ್ರಮವಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗು ನೋಡು
 ತ್ತಲ್ಲೇ ಇರುವಿರಿ ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲಿರುವ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ನಿಜ
 ಪ್ರತಾಪವೆಂಬಿಟ್ಟು ತಾಪವೇತಾಳಿರುವರಂತೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು ನೀವು ಅವ
 ರವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭಯವಿಲ್ಲದಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂಬರದು ಕಳುಹುವುದಲ್ಲದೆ
 ಯವನ ಶಕದೇಶಗಳನ್ನಾಳುವ ತುರುಕಜಾತಿಯ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಈ ಸ
 ಮಾಚಾರವು ತಿಳಿಯುವಂತೆಯು ಆ ಅರಸುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಲಗಳಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ವೇಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲಪುವಂತೆಯು ಒತ್ತ
 ಗಳಂಬರದು ರಾವುತರಿಗೆ ಉತ್ತಮಾಶ್ವಗಳಂಕೊಟ್ಟು ವೇಗದಿಂದಪೋಗಿಬ
 ರುವವೆಂದು ಪೇಳಿಕಳುಹಿಸೆ ದು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಅನಂತರ ಸೇನಾಧಿ
 ಪಸಂಕರದು ನೀನು ನಮ್ಮ ಚತುರಂಗಬಲವಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಗಿನೋಡಿಸೈ
 ಸಿಕರಪರೀಕ್ಷೆಯಂಗೈದು ಯಾವಮಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತರಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಕ್ಷಣದ
 ಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವವೆಂದುಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ನಾಗಬಾಣ ಚಂದ್ರಬಾಣ ಸೂ
 ರ್ಯಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರುಬಾಣಗಳಂ ಉಕ್ಕು ಕಂಚು ಪಂಚ
 ಲೋಹದ ಫಿರಂಗಿಗಳಂ ಅನೇಕವಿಧಗಳಾದ ಯಂತ್ರಗಳಂ ನೂತನುಗ
 ಳಾದ ಲಕ್ಷಾಂತರಸಾಧನಗಳಂ ಸಜುಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೆ ಇಲ್ಲಿ
 ದೇಶಗಳೂಳಿರುವ ಪುರಂದರದು ಗಮನದಲಾದದುರ್ಗಗಳ ಕೋ
 ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯು ಬಲವಾಗಿರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊತ್ತಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಸು
 ತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹತ್ತರದೋಳ್ ಫಿರಂಗಿಗಳನೆತ್ತಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಧಾ
 ನ್ಯಂಗಳಂ ಬೇಕಾದಷ್ಟುತುಂಬಿ ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಭಟವರ್ಗಗಳಿಗೆ
 ಎಚ್ಚರಮಾಗಿದುರಸನುಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಹಸವಂಮಾಡುವಂತೆಕಟ್ಟುಮಾಡು
 ವದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಣುವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನಾಂಗ
 ಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪರರಾಷ್ಟ್ರದಿಂಬರುವ ವಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡದೆ ತಡೆಯು
 ವಂತೆ ವೇಳುವವೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಈ ಮುದ್ರೆಯಂವಹಿಸಿದ ಜನರನ್ನೇ
 ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಪ್ರವೇಶವಂಮಾಡಿಸುವದು ಇದಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥಾ
 ವರುಗಳಂ ಕೈಕಾಲುಗಳಂಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತರುವದು ಇದಲ್ಲದೆ

ನೀನು ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿರುವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕದನಕೂತೂಹಲವಿಂದಿ
ರುತ ಸಕಲಸನ್ನಾಹಂಗಳಂ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರಲೂ ಮಂತ್ರಿಯು ತನಗೆ
ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಯಾದಂಕಿ ಯವನ ಪಾರಶೀಕವೊದಲಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲರಿ
ಗೂ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬರೆಯಿಶಿ ಕಳುಹಿಸಲೂ ಕಾತ್ಯೇರ
ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪ ನೇವಾಳ ಮಗದ ಮಾಳವ ವೊದಲಾದ ದೇಶಾ
ಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮಿಗೆ ಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಪತ್ರಗಳಂ
ನೋಡಿ ಹೃತ್ತಿಯರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಳಕಳನಿ ಇಷ್ಟು
ದಿವಸ ನಾವು ಮಾಡಿದಶಸ್ತ್ರವಿಜ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಕಲಿತಅಸ್ತ್ರಂಗಳು ನಮ್ಮಬ
ಲವು ನಮ್ಮ ಭುಜಂಗಳಾನಮ್ಮಗಳ ಸಾಹಸವು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾರ್ಥಕಂಗಳೂ
ಗುವವೆಂದು ಪರಸ್ಪರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯೆಂಮಾಡತ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಗ
ಳೊದೊಡಗೂಡ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮಾಗಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬರುವೆವೆಂದು ಮೊವಲು
ಪತ್ರಗಳಂಬರದು ಚತುರರಾದ ಚಾರರಂಕಳುಹಿ ಮತ್ತೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಪಟ್ಟಣಂಗಳೋಳು ಯಥೋಚಿತಮಾದ ಬಲವಂ ಪರಮಾಪ್ತರಾದಮಂತ್ರಿ
ಗಳಂಇಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕಸೈನ್ಯಗಳೊಡಗೂಡಿ ಪರವೋತ್ಸಾಹಂ ಮಹಾರಾ
ಷ್ಟ್ರದೇಶವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತ
ವಂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಯಥಾಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮುರ್ಯಾದೆಗಳಿಂದ
ಅವರಂಕರತಂ ಮು ಬಿಡದಿಗಳೋಳು ಇಳಿಶಿ ಮನ್ನಿಶಿ ಧನಕನಕಮಸ್ತುವಾಹನಾ
ದಿಗಳಿಂದ ಸಕಲರಂಸಂತೋಷಗೊಳಿಶಿ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವ್ರ
ಜಂಡವರ್ಮನಂ ಕರದು ಸಕಲಸೈನ್ಯವು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಕಾದಿರಲೆಂದು ಆಜ್ಞಾ
ಪಿಸಲು ಸೇನಾಪತಿಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕಾದಿರುವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೆಯ್ದು
ಸೈನ್ಯವಂಕುರಿತು ಪೋರಲು ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಅಪ್ಪರಲಿ ಚಾರರಮುಖದಿಂದ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನುತನ್ನದೇಶವಂಕುರಿತ ಬರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂಕೇಳಿ ಆ
ಪ್ತರಾದಬಳುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಎಡೆಮಾಡಿರುವಖ್ಯಾತ್ರಸಾನ್ನಿಭೋಜನವಂಗೆಯ್ದು
ದ.ಕಿರೀಟ ಹಾರಕುಂಡಲ ಕಟಕ ಬಾಹುಪುರಿವೊದಲಾದ ಆಭರಣಗಳಿಂದ
ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಸಮಸ್ತಾಯ ಧಂಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡಮಾದ ಕನಕಮಯವಾದ
ರಥವೋಳು ಕುಳಿತು ಸಕಲಸಾಮಂತರಾಜಮಂಡಲದಿಂದ ಪರಿವೃತ್ತಿನಾಗಿ ಛ

ಮುದ್ದಾನೆಗಳ ಗಂದಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತುಗಳು ಹತ್ತು ಕಡೆಯೋಳ್ ಎರ
ಚಿ ವಿಶಾರವಂಗಳ್ಯಯುವ ಸಿಂಹದೊಡನೆ ಹೆಂಣಾನೆಗಳು ಕೋಪವಂಮಾ
ಡುವವೇ ಮುಲಿಸುಹಿಂಡುಗಳೂ ಹೋರಾಟವಮಾಳ್ವುವವೇ ಕರಡಿಗಳು ಕ
ದನವಂ ಮಾಡಲು ಬರುವವೇ ಕಾಡು ಕೋಣಗಳು ಕಾಳಗಗಳಂ ಕಾಡು
ಪೆವೆದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಬುವವೇ ಹುಲ್ಲೆಗಳು ಚಲ್ಲಾಟವಂ ಮಾಡುವವೇ
ಹಂದಿಗಳು ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧವಂಮಾಡುವುದೆ ಇಂತು ನಿನೊಡನೆ ಮಹಾರಾ
ಷ್ಟ್ರದೇಶದ ಅರಸು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಹಿಯೋಳಿರುವನೇ ಕಾಂಭೋಜನು
ಕಲಶವಂಮಾಡಿ ಕಡೆದಾಯುವನೇ ಪಾರಶೀಕನು ಪಾರವಂಕಾಣುವನೇ ಯ
ವನನು ಭುಸನದೋಳಿರುವನೇ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮ
ನದೋಳ್ ಸಂತೋಷನಂ ಮೊಗದೋಳ್ ವಿಕಾಸನಂ ಮಾತಿನೋಳ್
ಮಾಧುರ್ಯವಂಗೊಂಡು ಏದೈ ಸುಮತಿಯೇ, ಕೇಳು ರಾಜ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಅ
ರಸುಗಳಲಿ ಕೆಲವರು ಅತಿ ತುಂಟರು ಕೆಲವರು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳು ಕೆಲವ
ರು ಧರ್ಮಪರರು ಕೆಲವರು ದೇವತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು ಕೆಲವರು ಮ
ಹಾಧನಿಕರು ಕೆಲವರು ಮಾಯಾವಿಗಳು ಇಂತಿರುವರನ್ನೆಲ್ಲರಂ ಬಂದೊಂದು
ಬಗೆಗಳಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂ ಬಂದೊಂದುಕಡೆ
ನೋಳ್ ಬಂದೊಂದು ಉಪಾಯವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದೆಂಬುವ ನೀತಿಯಂ
ನೀನರಿಯದಿರುವದೊಂದುಂಟೇ ಎಂದು ಪೇಳಿ ವೀರಸೇನನೊಡನೆ ಈ ಅ
ರ್ಥವನ್ನಾಳೋಚಿಸುವದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯಂ ಕೊಟ್ಟುಕಳುಹಲಾ ಸುಮತಿಯು
ವೀರಸೇನನಂ ಕರಸಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಯಾಗಿ
ಪೇಳಲು ವೀರಸೇನನು ಹಸಿಕೊಂಡಿರುವರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನವಸ್ಥಳವಟ್ಟಂತೆ ನ
ಮ್ಮನೇನೆಯೋಳ್ ಆನೆಗಳು ಆಗ್ರಹದಿಂದಿರುವವು ರಥಂಗಳು ಸಿದ್ಧಂಗಳಾ
ಗಿರುವವು ಕುದುರೆಗಳು ಕೊಬ್ಬಿ ಕಾಲುಗಳಂ ಕೆರೆಯುತ್ತಲಿರುವವು ಕಾಲಾ
ಳುಗಳು ಕಾಳಗವಂ ಕೊಣಕುತ್ತಲಿರುವರು ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ರಣ
ವಂ ಮಾಡುವಂಗೆ ಮರಣವೇನರಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪೇಳಿ ಆಕ್ಷಣ
ದೋಳ್ ಅಕ್ಷಾ ಹಿಣೀಪತಿಗಳೆಲ್ಲರಂ ಕರಸಿ ನಾಳೆಗಿನದಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
ದೇಶದೋಳಿ ಬಿಡದಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ತರಳುವೆವು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಾಹ

ನಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿ ಈರ್ವರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಭೌಮನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಎಲ್ಲೆ ಉರ್ದೀಶನೇ, ಸರ್ವಾಣಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುರರಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವೆವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು, ಆಗ ಸೇನಾಜನಂಗಳು ಗರ್ವವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯಗುಣವಾಗಿ ಧರಿಸಿ ಪರಸ್ವತಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವೆವೆಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿರುತ್ತ ಮಾರನೇದಿನ ಪ್ರಯಾಣದೋಳ್ ಇನ್ನುಡಿಯಾದ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಪೊರಮುಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದ ಸೇನೆಯು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟ ಬೇಕೆಂದು ಆ ದೇಶದ ಯಲ್ಲಕ್ಕಟ್ಟನೋಳ್ ಕಾವಲಿದ್ದ ಘಟ್ಟಮುಟ್ಟಾದ ದಿಟ್ಟಜನಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟದವೇಲಿರುವ ಜನರುಗಳು ಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಕೋಪಗೊಂಡು ಅರಿಗಳ ತಂಡತಂಡಗಳ ತಿರಗಳಂತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಚಂಡಾಡುವೆವೆಂದು ದಿಂಡಿತನಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಕಂಡದ್ದು ಕಾಣುವೆವೆನುತ ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಕಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕಣುನೆಗಳೋಳ್ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುವ ಮರಗಳನ್ನೇರಿ ಬಾಣಂಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಸೈನಿಕರಂ ಧಟ್ಟುಧಟ್ಟಾಗಿ ಕಡೆಹುವರು ಕೆಲವರು ದುರ್ಗಂಗಳ ಮಾರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪುವರ್ಗಂಗಳು ದಾಂಟದಂತೆ ತೋಡಿರುವ ಪಾತಾಳವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಅಗಳಂಗಳ ಹರಿಗೆಗಳೆಂ ಸರಪಣಿಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕದಂತೆ ಫಿರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರಂಗಳುಂ ದುರ್ಗಂಗಳ ಮೇಲುಭಾಗದೋಳ್ ಸಾಲಿಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳುಂ ತುಂಬಿ ಹಾರಿಸುವರು, ಕೆಲವರು ಏರಿಬರುವ ದಾರಿಯೋಳ್ ನೂರಾರು ಕಲು ದಿಂಡುಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಪರಸೈನಿಕರು ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಉರಳಿಸಿಬಿಡುವರು, ಕೆಲವರು ಪರಬಲವಂ ಕಂಡು ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಪೊಕ್ಕು ದೀಪದೋಳ್ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗದಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿಬಾರದೆ ಇರುವರು ಇಂತು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಕಡೆ ದುರ್ಗಂಗಳಂ ಕಾಡಿರುವ ಜನರುಗಳು ಯಲ್ಲಕ್ಕಟ್ಟನೋಳ್ ಇರುವ ಜನಂಗಳು ಕೂಡಾ ಮಾಡುವ ಸಾರಸಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಕರ್ನಾಟಕನೇನಾಣ್ಣತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ತನ್ನ ಕಡೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ ನೋಡಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೈನಿಕರೊಡಗೂಡಿ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಕತ್ತಿಗಳಂ ಕಿತ್ತು ಅರಿಗಳ

ಶಿರಗಳಂತರಿಮ ಮರಗಳಂ ಮುರಿದು ಕಲ್ಲುಗಳಂ ತಳ್ಳಿ ಅಗಲುಗಳಂ ದಾಂ
ಟೈಕೋಟಿಗಳಂ ಮಿಾಟೆ ಘುಲ್ಲಿನುವ ಗಗ್ಗರದ ಈಟಿಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಎ
ರೈಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ತಿವಿಯುತ್ತ ದುರ್ಗದ ಸುತ್ತಲು ಮುತ್ತಿ ಪು
ಡ್ಡಮಂ ತಗದು ಸತುವಿನೋಳ್ಳಡಗಿ ಉಡುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಹಗ್ಗವಂ ಹಿಡಿ
ದು ಲಗ್ಗೆಯನ್ನೇರಿ ಘೇಯನುತ ಬೋಬಿ ರಿದು ತೆನೆಗಳಂ ನೆಗದು ಕಾಯು
ವರಂ ಕಡಿದು ಯಂತ್ರಂಗಳಂ ಅತ್ತೆತ್ರಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದವರನ್ನೋಡಿ
ಎದುರಾದವರಂ ತರಿದು ಓಡುವರಂ ಜರಿದು ಮತ್ತೆವರಂ ಕರದು ಅವರೋ
ಳ್ ಬೆರದು ಈಟಿಗಳಿಂದಿರಿಯುತ ಬರುತ್ತಿರುವದಂ ಹೆತಶೇಷರಾದ ವಿಜ
ಯಾಶನ ದೂತರು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಪಲಾಯನವಂಗೈದರು.

ಬಳಿಕ ಕರ್ನಾಟಕಸೈನಿಕರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಧನಕನಕವಸ್ತುಗಳಂ ಮ
ಸಬಂದಂತೆ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಅದರೋಳ್ ರಾಜಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗ
ಳಂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನಾಪತಿಗಳ ಮುಖದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷವಂ ಪಡೆದು ಅವರವರಿಗೆ
ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರಲು ಇಂತಲ್ಲಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವಂವಿಜಯಾಶ
ನು ಚಾರಮುಖದಿನ ತಿಳಿದು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ತನಗೆ ಸಹಾಯಕರಾದ ದೇ
ಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದಲೂ ಅವರುಗಳ ಸೇನೆಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಚತುರಂಗಬಲದಿಂ
ದಲೂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣವಂಮಾಡಿ ಬರುತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
ಸೇನಾನಿವೇಶನದ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ವಾಳಯವಂ ಮಾಡಿ ನಿಂತು ದೂತ
ರಂ ಕರದು ಎಲೈ ದೂತರುಗಳರಾ, ನೀವುನಮ್ಮ ಶತ್ರುವಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
ದ್ರನಸೇನೆಯನ್ನೈ ನಿ ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾ
ಗಿರುವೆಂದು ಪೇಳಿ ಬನ್ನಿರೆಂದು ಕಳುಹಲು ಅವರು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
ಬಳಿಗೆ ಬರುತ ಅವನ ಸೇನಾಸನ್ನಾಪವನ್ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ನಿಂತು ತಾವು
ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚಾರರ ಮುಖದಿಂದ ತಿಳುಹಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಆ ದೂತರಂ ಕರಸಿ ಅವರ ಬಿನ್ನವವಂ ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾ
ಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ನಗುತ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿ
ಗೆ ಪೇಳಿದೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಲವರು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬಂದು ವಿಜಯಾ

ಶೈವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೇನಾಸನ್ನಾಹವಂಪೇಳಿ ಬು,
 ಅವನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಆರಾತ್ರಿಯುಂ ಕಳವಳವಂ ಕಳೆಯುಂ ಬೇಗಾಗೆ ಉ
 ಭಯಸೈನಿಕರು ಭೋಜನಾಲಂಕಾರಗಳಂ ಗೈದು ಗುಕಲಾಯುಧಂಗಳಂ ಧು
 ಸಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದರಾಗಿ ವಾಹನಾರೋಹಣವಂಗೈದು ಬರುತ ಸಮುದ್ರವಂ
 ಸಮುದ್ರವು ಎದುರುಗೊಂಡಂತ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯೂಹಂಚನೆಯಂಗೈದು ಕ್ಷಣ
 ಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಳಿಕ ವಿಕಕಾಲದೋಳ್ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಜಾಜ್ಞೆ
 ಯಿಂದ ನಾನಾಏಕವಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಮೊಳಗಿಸುತ ಪತ್ತಿಗಳು ವದಂತಿಗ
 ಳೊಡನೆ ರಥಿಕರು ರಥಿಕರೊಡನೆ ರಾವುತರು ರಾವುತರೊಡನೆ ಮದ್ದನೆಗಳ
 ನ್ನೇರಿದವರು ಮದ್ದನೆಗಳನ್ನೇರಿದವರೊಡನೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳು ಸೇನಾಧಿಪ
 ತಿಗಳೊಡನೆ ಪರಸ್ಪರ ಸೋಲದೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸಿಂ
 ಹನಾದವಂಗೈಯುತ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ತಲೆಗಳು ಉರುಳಿ
 ಕರುಳುಗಳು ಚಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿದು ಮಡುವುಗಟ್ಟ ಹರಿಯುವ ನೆತ್ತರವ
 ಹುಚು ಹೊಳೆಯೋಳ್ ಕೊಚ್ಚಿ ಬರುವ ಕಡಿದ ಕುದುರೆಗಳ ಕಾಲುಗಳಿಂ
 ತೀಳಿದ ಆಳುಗಳ ತೋಳುಗಳಂ ಚೂರುಚೂರಾದ ರಥಕಕ್ರಗಳಂ ತುಂಡು
 ತುಂಡಾಗಿ ಪಂಡಿಸಿರುವ ಮದಗಜಂಗಳ ಸೊಂಡಿಲುಗಳಿಂ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ
 ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಹೆಣಗಳಿಂ ಭಯಂಕರಮಾದ ರಣಾಂಕಣದೋಳ್ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೈನಿಕರು ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಸೃನ್ಯವನೆಲ್ಲವಂ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲದಂ
 ತೆ ಸಂಹರಿಸಿ ಕಂಕ ಕಾಕ ಗೃಧ್ರ ಪೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ನಾಯಿ ನರಿ
 ತೋಳಿ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಟ ಮೃಗಂಗಳಿಗೂ ಡಾಕಿನೀ ಶಾಕಿನೀ ಮೊದಲಾದ
 ಭೂತಗಳಿಗೂ ಖ್ಯಾತನದ ಉಟವನ್ನುಂಟುವಡಡಿ ಸುಮಾನದಿಂ ಸಿಂಹನಾದ
 ವಂಗೈದುದಂ ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಕೇಳಿ ಚಂಡಕೋಪದಿಂ ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಯಾ
 ದ ಪ್ರಚಂಡವರ್ಮನನ್ನೊಡಲು ಆಗಲಾಸೇನಾಪತಿಯು ಸನುಸ್ತು ಸನ್ನಾ
 ಹದಿಂ ಗಜವನ್ನೇರಿ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೈನ್ಯದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಶರ
 ಶೂಲ ಪರಿಣು ಪಟ್ಟನ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂಗಳ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಸೈನಿಕರಂ
 ಬಾಧಿಸುತ್ತ ಬರಲು ಆಗ ಅತಿಶಂಕರನಾದ ವೀರಸೇನನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಪ
 ತಿಯ ಸೇನಾಧಿಪನ ಕಾರ್ಯವಂ ಕಂಡು ಅವನಂ ನಾನಾವಿಧ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ

ನೋಯಿಸಿ ಪರಿಭಾಷಾಯುಧವು ಹಿಡಿದು ಭಾರತ ತಿರಿಗಿಸಿ ಅವನೇರಿರುವ ಮ
ಹಾಗಾದ ಹಿರಣ್ಯ ಗುರಿನೋಡಿ ಪ್ರಪಂಚವು ಪರಿಭಾಷಾಪ್ರಾರಂಭಂ ಆ ಮದ
ಗಜವು ಕುಲಾಲಕರಾದಂತೆ ತಿರಿಗಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬೀಳಲು ಆಗ ಆ ಸೇ
ನಾಪತಿಯು ಆ ಮದಗಜವಿಡ ಬಿದ್ದು ವಿಳಲಾರದೆ ಇರುವದಂ ಮಹಾರಾ
ಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಕಂಡು ಹಾ'ಮಾಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ಬಂತೆಂದು
ತಿಳಿದು ಸಕಲಾಯುಧಗಳಂ ಭರಿಸಿ ರಥವನೇರಿ ಸೇನಾಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮ
ಧ್ಯಾಪ್ತ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತಪಿಸುತ ಜಟರಂ ಬಡಿಯುತ ರಥಗಳಂ ರೇಣುಗ
ಳಂತೆ ಮಾಡುತ ಆನೆಗಳ ಅಪಂಕಾರವನ್ನಡಗಿಸುತ ಕುರುಗಳ ಕೂಗಾಟ
ವಂ ಕುಗ್ಗಿಸುತ ವಿರಿ ಬರುವ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಬರುತ್ತಿರಲು ವೀರಸೇನನು
ನಿಮಿಷ ಧೈರ್ಯಜಯಂಗಳೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಪರ್ವತದ ತಿರುವ ರಥವ
ನ್ನೇರಿದವಿ ಜಯಾಶ್ವ ನೃಕಾಂಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಅಶಗಳಂ ಸಾರಧಿಯಂಬಾಣ
ಗಳಂದ ನೋಯಿಸಿ ಅವನಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗ
ವಿಜಯಾಶ್ವನು ದಂಡಪ್ರಹಾರದಿಂ ಕುಪಿವನಾದ ಸರ್ಪದಂತೆ ಮೊಗದೋ
ಳ್ ಕ್ರೋಧರಸಮಂ ಮನದೋಳ್ ಧೈರ್ಯಮಂ ಭುಜದೋಳ್ ಬಲವಂ
ತಾಳಿ ಬಂದು ಪಟ್ಟಸವಂತೆಗದು ವೀರಸೇನನಂ ಪ್ರಹರಿಸಲು ಆದರಿಂ ಅವ
ನು ಮೂರ್ಛಿತಪ್ಪ ಬೀಳಲು, ಆದಂ ಕೇಳಿ ಸುತೃಸಂಧನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ನಸುನಗುತ ಚಿತ್ರಕೂಟದಂತಿರುವ ಚಿತ್ರರಥವನ್ನೇರಿ ಯುದ
ರಂಗವಂ ಪೊಕ್ಕು ಬಿದ್ದಿರುವ ವೀರಸೇನನನ್ನೊಡ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾ
ಲರುದ್ರನಂತೆ ಕೋಪವಂತಾಳಿ ವೀರಸೇನನಂ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ಕಳುಹಿ
ಬರುವನ್ನ ರೋಳ್ ಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಬರುವ ವಿಜಯಾಶ್ವನಂ ಕಂಡು ಎಲೈ ವಿ
ಜಯಾಶ್ವನೇ, ನೀನು ಮಹಾ ರಥಿಕನಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳ
ಳಂ ಕಾಡುವದು ಕುರುಗಳಮುಂದೆ ಕೂಡಿದಾಡುವದು ಆನೆಗಳಮುಂದೆ
ಹಾರ್ಯಾಡುವುದು ರಥಗಳಂ ತಿರಿಗಿಸುವದೇ ಶೌರ್ಯವಲ್ಲ ಮಹಾ ರಥಿಕ
ರೊಡನೆ ಸಕಲಾಯುಧಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಶೂರನೆನ್ನುವರು,
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಶೌರ್ಯವಂ ನೋಡುವೆನು ಹೀಗೆ ತಿರಿಗಿಲಾ ಎಂದು
ಪೇಳಲು ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಕರ್ಣಕರೋರಂಗಳಾದ ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸ

ಹಿಸಲಾರದೆ ರಥವ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಭೂಮಿಯುಂ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ್ತ ಬಂದು ಎ
ಲೈ ಅರಸೇ ನಾನಾದೇಶವ ಆರಸುಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಜಯಶೀ
ಲನಾಗಿರುವೆನು ನಾನು ನೀನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬುದ್ಧಿ ಕಾಳಿಯಾಗಿ ಕಾ
ಣುವೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಲೇ ಬಾಣಗಳಂ ಬಂದೊಂದುಭಾ
ರಿಗೆ ಬಂದೊಂದುಗುಂಪಾಗಿ ಗರುಡನಂತ ಸರ್ವದಂತೆ ಮಯೂರದಂತೆ ಆನೆ
ಕುದುರೆಗಳಂತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಆ ಶರಂಗಳು ಸುಗಂಧರಾಜಂಗೆ ಪುಷ್ಪಂ
ಗಳಂತಾಗಲು ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಇದೇನು ಅಚ್ಚ ರಿಯು ನಾನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ
ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲ ಸರಿಯ, ಈ ರಾಜಕುಮಾ
ರನು ಏನುಕಾರಣದಿಂದ ಬಂಧಪ್ರಕಾರ ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬ
ಳಕ ಆರುಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಅಶಂಗಳಂ ಏಳುಬಾಣಗಳಿಂದ ಸಾರಥಿಯಂ ನೋ
ಯಿಸಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಬಾಣವಂ ಲಕ್ಷ್ಯವಂ ಮಾಡಲಾರನು, ಕುಂತವಂ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರಿನೋಡಿ ಬೇಗದಿಂದ ಕುಂತವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು
ಆಕಾಲದೋಳ್ ಕಂದಿ ಇರುವ ತನ್ನ ಸಾರಥಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂ
ಧರಾಜನು ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ಕೋಪವಂ ಕರುಣವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಕೇಳು
ವರ ಕಿವಿಗಳು ಕಿವಡಾಗುವಂತೆ ಧನುಷ್ಯಂಕಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಅರ್ಧ
ಚಂದ್ರರಾಣಸಂಧಾನವಂಗೈದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಆ ಬಾಣವು ಹೊಳೆಯು
ವ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತ ಬಂದು ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಭ್ರಾಮಧ್ಯದೋಳ್
ನೂಟಲು ಆ ಪೆಟ್ಟಂತಾಳಲಾರದೆ, ರಥದಿಂದ ಹಾರೈಬಿದ್ದು ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡ
ವಿಜಯಾಶ್ವನಂ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡಿ ರಥದಿಂದಿಳಿ
ದು ಅವನಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಶೀತೋಪಚಾರವಂ ಮಾಡಿಸಲು, ಆ ವಿಜಯಾಶ್ವನು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಚೈತನ್ಯವಂತಾಳಿ ಮೂರ್ಛೆಯಂತಿಳಿದಿದ್ದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರು
ವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ, ನನ್ನ ಶರೀರವು ಪ್ರಾ
ಣಗಳು ನಿನ್ನ ಅಧೀನಂಗಳಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ದೇಶಾರ್ಥಮಾಗಿ ನಾನು ಜಿಂತೆ
ಯಂ ಮಾಡುವುದೇನು ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವು ನಿನ್ನದೇ ಆಗಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಸೇ
ನಾರಂಗಳದೋಳ್ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದ ವಿಜಯಾಶ್ವನಂ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತಿಯೇ ನಾವೀರ್ವರು ಕ್ಷತ್ರಿ

ಯರಾಗಿರುವಾಗ ನನಗೆ ಬಂದ ಕೀರ್ಮಿಯು ನಿನ್ನದಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಮೃದು ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತ ಸೇನೆಗಳೋಳ್ ಯುದ್ಧವು ಬ್ಯಾಡವೆಂದು ಸಾರುವಂತೆ ಚಾರರನ್ನಿಯಮಿಸಿ ತನ್ನಕಟಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತ ಸುಗಂಧ ರಾಜನಂ ಕುರಿತು ವಿಜಯಾಶನು ಎಲೈ ಸಾರ್ವಭೌಮನೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ನನ್ನ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಂದು ದಿನ ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಂಡು ದಮೆವಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಅವನಂ ತನ್ನ ರಥದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಉಭಯಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಚತುರಂಗನಗರವನ್ನೈದಿದನು.

ಬಳಿಕ ವಿಜಯಾಶನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಹುಕೋಟ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಆ ನಗರದೋಳ್ ಆರೂದಿನ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದು ಅನಂತರ ಸಕಲಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊರಟು ಸರ್ವದಾತೀರದೋಳ್ ಕಟಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತ ನಾನಾದೇಶಂಗಳಿಂದ ಬಂದ ರಾಜರುಗಳು ಬಪ್ಪಿಸುವ ಕವ್ವಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊ ಚಾರರಿಂದ ಸಕಲದೇಶ ಸಮಾಚಾರಂಗಳಂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ || ಗದ್ಯ || ಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡವರುಕಪುಂಡರೀಕಭವಾ ಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಸ್ರಜಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂಡ ಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭೂಪಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣವ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧಸರಸಕವಿತಾನಿನ್ನಾಯಾ ನಿರ್ವಾಣ ಧಾರೇಯಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥದಿನಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯಸಗೋತಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿಬಿರುದ ಮಹಿಷಾರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ

ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ ದೇವಗಿಜ್ಜೆಯ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಂಜೆಸಿರುವಂತೆ
ನೇ ಆಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಾಡು.

ಎರಡನೇ ಅಶ್ವಾಸವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶುಭವಸ್ತು,

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನವರಿಗೆ

ಬಂಭತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾಸಪತ್ರರಂಭ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾ
ಗರನು ನಿಜನಗರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ ಚತುಷ್ಟಪ್ಪಕಲಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ
ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಓದಿ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರೀ
ಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋ
ಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ವಿಧ್ಯವರ್ತಿ ತವ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಮರ್ಪ
ದಾನುರೇತರದೊಳ್ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವಾಸವಾಗೈದಿರುವ ಕಟಕದಸಮಾಪ
ಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸೇನಾಶೋಧಕರಾದ ಚಾರರು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ನೀವು ಯಾವದೇಶದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನುಕಾರಣ
ಬಂದಿರುವಿರಿ ನೀವು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಲಾ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಎತ್ತಿ ಚಾರ
ರುಗಳಿರಾ ನಾನು ಕಳಂಗದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂ
ಸನು ಮಹಾಧಾರ್ಮಿಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು ಅವನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವ
ದವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವೆವು ಇದೇ ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಪೇಳ
ಲು ಆ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿದ ಆ ಚಾರರು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ವೇಗವಂ ಕಟ
ಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ತಮ್ಮ ಗೊತ್ತುಗಾರನಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಲು
ಚಾರದರ್ಪಣನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಬಡಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
ವಿದ್ಯಾಸಾಗರವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಾಗರಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಊಹಿಸಿ
ವೇಗದಿಂದಿವ್ಯಮಂದಿರದೊಳ್ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರುವ ಭೂವಾಲನ ಸಮಯವ

ನ್ನರಿತು ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿ, ಮಹಾರಾಜನೇ ಕಳಿಂಗದೇಶದಿಂದ ಸೌಮಿಯ ವರವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೊಬ್ಬವನನ್ನು ಸೌಮಿಯ ವರದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ನೃಪಾತ್ಮರದೊಳಗೆ ಇಳಿದಿರುವಂತೆ ಎಂದು ವಿಜಾಪಿಸಲು, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತರೆಯಿಂದ ಮರಳಿ ಕೇಳುತ್ತ ಸುಮತಿಯಂ ಕರದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ನಮಗೆ ಆಚಾರ್ಯನಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಆಶೀರ್ವಾದವು ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೊ ನೀನು ವೇಗದಿಂದ ಪೋಗಿ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅವರಂ ಕರತರುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲೂ, ಆಚಾರ್ಯನೋಳು ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಇವ್ವಡಿಯಾದ ಸಂತೋಷವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ನಮದಾ ನದೀತೀರದೊಳಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಂತೆ ತಿಳಿದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕುಶಲವಂಕೇಳಿ ಅವನಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸಕಲವಾದ್ಯಭೋಷದೊಡಗೂಡಿ ಕಟಕವಂ ಕುರಿತು ಪೊರಮಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜಮಂದಿರದ ಪುರೋಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರತರಲು, ಆ ಸಮಯದೊಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದಿಗೊಂಡು ಆಂದೋಳಕದಿಂದಿಳಿದು ಬಂದ ಗುರುವರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವಾಢ್ಯವೊದಲಾಗಿ ಪೂಜೆಯಂಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಚಿತ್ತರದ ಕೈಸಾಲೆಗೆ ಕರತಂದು ಕನಕಪೀಠದೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಾದ ಗುಣವತಿಸುಚರಿತ್ರರಾಯರನ್ನೊಡ್ಡಿದಂತೆ ತಿಳಿದು ಭಯಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಕುಳಿತು ಕುಶಲವಂಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ಕೇಳು ನಿನಿಗೆ ವೇದ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ರತ್ನಪುರದಿಂದ ಕಳಿಂಗದೇಶವನ್ನೈದಿ ಆ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಂ ಕಂಡು ಅವನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿತನಾಗಿ ಅವನ ಮಗಳಿಗೆ ಕಾವ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿನಿಗೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಾದುದು, ಮತ್ತೊನೀನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪರಳುದ್ದಂ

ದಂಸಹಾ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಂ ಹೊಂದಿ ನಿನ್ನಿಗೆ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹರಸುತ್ತಲಿರುವಷ್ಟು ರಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶಂಗಳೋಳಿರುವ ಅರಸುಗಳೋಳ್ ಕೆಲವರು ಭಯವಂತಾಳಿದರು, ಕೆಲವರು ನಿನ್ನ ದಯೆಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ದೇಶಕೋಶಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟರು, ಕೆಲವರು ನಿನ್ನಂ ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನಿಂತರು, ಕೆಲವರು ಭೀತಿಯಿಂ ಪಲಾಯನವಂಗೈದರು, ಕೆಲವರು ನಿಜರಾಜ್ಯಂಗಳಂ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪಡೆದರೆಂದು ನಾನಾ ಮುಖದಿಂ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಶಂಸಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಂನೋಡಿ ಅಶೀರ್ವಾದವಂಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ಕಂಡು ನೇತ್ರಾನಂದವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ವಾಕ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಕಳಿಂಗರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಪೇಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಬಂದು ಮಾತನ್ನೇಮನದೋಳಿಟ್ಟು ಲಜೆಯೆಂಬಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೊಡನೆ ಎಲೈ ಗುರುವರ್ಯನೇ; ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ನೀವು ಕಾಪ್ಯವಂ ವೇಳುವದೆಂದರೇನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಸ್ವತಿ ಮೊದಲಾದವರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣರು ಯೋಗ್ಯರಾಗುವರೇ; ಕಳಿಂಗಪತಿಯು ಪುಣ್ಯವು ಅರಣ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯು ತಲೆಧೇನೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಆ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಇಡೀ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಕಳಿಂಗರಾಜನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಅವನ ಮಗಳಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವರೂಪವಂ ಕೂಡಾ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ಕೇಳು! ಪೂರ್ವ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ಳಲವು ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗ ವಂಗ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪರಮ ಮಂಗಳಮಾದ ಕಳಿಂಗವೆಂಬ ಬಂದು ದೇಶವಿರುವದು, ಅಲ್ಲಿ ಗೈರಿಕಾದಿಧಾತುಗಳಿಂದಲು, ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ರತ್ನಂಗಳ ಗಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕವಿಧಂಗಳಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾಧರಾದಿದೇವತಾವಿಹಾರಸ್ಥಳಂಗಳಿಂದಲೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಉಪವಿಂಧ್ಯ ಮೊದಲಾದ ವರ್ವತಂಗಳಿರುವವು, ಆ ಉಪವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ನಪ್ತ ಮಾತೃಕಾದೇವಿಯರೇ ನದೀರೂಪವಂತಾಳಿ ಇರುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಅರಳಿದ ಕನ್ನೈದೆ

ಲೆಗಳೇ ಕಂಠುಗಳಾಗಿ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ಮೀನುಗಳೇ ನೋಟಗ
ಳಾಗಿ, ಬಿಳಿದಾವರೆಗಳೇ ಮೊಗಗಳಾಗಿ, ಇಕ್ಕೆಲದ ಅಂಚಿನೋಳ್ಳಟ್ಟರು
ವ ಪದ್ಮಕಾಂತಿಯೇ ಅರಿಸಿನವಾಗಿ, ಪಾಚಿಯೇ ಕೇಶಪಾಶವಾಗಿ, ಶಂಖವೇ
ಕೊರಳಾಗಿ, ಮುತ್ತಿನಚೆಪ್ಪುಗಳೇ ಕಪೋಲಂಗಳಾಗಿ, ಚಕ್ರವಾಹಂಗಳೇ
ಕುಚಂಗಳಾಗಿ, ತಾಳೇಮರಂಗಳೇ ಬಾಹುಲತೆಗಳಾಗಿ, ಆಳವಾದಸುಳಗಳೇ
ನಾಭಿಗಳಾಗಿ, ಮಳಲೊಟ್ಟುಗಳೇ ಒಳದೊಡೆಗಳಾಗಿ, ತುಂತುರುಗಳೇ ಚ
ದುರುವ ಹಾರಂಗಳಾಗಿ ಈವರಿಯಾಗಿ ನಾರಿಯರ ಅಲಂಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿ
ಏಳು ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಗೋದಾವರೀ ಎಂಬ
ಪೂರ್ವಗಂಗೆ ಇರುತ್ತಿರುವದು. ಈ ನದೀತೀರದೋಳ್ ನವಿಲು ಗಿಣಿ
ಕೋರಿಗೆಲೆಗಳ ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಗಳೆಂಬ ಗುಡುಗಿನಿಂ, ಹೊಂಬಂಜುಗಳಿಂದ ಸು
ತ್ತಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಂಬ ಮಿಂಚುಗಳುಂ, ನಾನಾವರ್ಣಂಗಳಾದ ಚಿಗರು ಮೊಗ
ರುಗಳೆಂಬ ಇಂದ್ರನ ಬಿಲ್ಲುಗಳುಂ, ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಉದುರುತಿರುವ ಹೂವು
ಗಳೆಂಬ ಆನೆ ಕೆಲುಗಳುಂ, ಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಜೇನಿನ ಸೋಸಣೆಗಳೆಂ
ಬ ಮಹಾವರ್ಷದಿಂದೊಪ್ಪಿ ವಸಂತಕಾಲವಂ ವರ್ಷಾಕಾಲದಂತೆ ಮಾಡುತ
ಲಿರುವ ಕಾಮುಗಿಲಿನಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ಬೆಳದಿ
ರುವ ಬಗೆಬಗೆಗಳಾದ ತರುಗಳ ವನಂಗಳಿರುವವು, ಅವಗಳೊಳಭಾಗದೋ
ಳ್ ತಕ್ಕೋಲ, ತಮಾಲ, ಲವಂಗ, ಮಾತುಲುಂಗ ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳ
ಪರಿಮಳಮಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಸರಸನುಕರಂದ ಪಾನವಂಗೈದು ಸಂಗೀತವಂ
ಮಾಡುತ ಮನೋಹರವಾಗಿ ತೆರಳ ತೆರಳ ಬರುವ ದಿವ್ಯವಾಸನೆಯಿಂದೊ
ಪ್ಪಿರುವ ತಾವರೆಗಳೆಂಬ ಮಂಚಗಳೋಳ್ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುತ, ಮರಳ
ಮರಳ ತಿರಗುವ ಮಧುಪಂಗಳಿಂ, ಸಂತತಸಂಗತಂಗಳಾಗಿ ತೂಗುತಿರುವ
ತಾವರೆಯ ಸರೋವರದ ಬಳಿಯೊಳಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳ ತುದಿಗಳೋಳ್ ಉ
ಯ್ಯಾಲೆಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಜುಹಂಸೆಗಳ ಅಂಚಿನೊಳಿದ್ದು ಮಿಂಚಿ
ದ ಮಮತೆಯಿಂದ ಕೊಂಚಕೊಂಚವಾಗಿ ಸಂಚಾದ ಕೊರಳಿನಿಂ ಕಂಚಿ
ನಂತೆ ಕ್ರೇಂಕಾರವಂಗೈವ ಪಂಚಬಾಣನ ಬಿರುದಾದ ಧವಳ ಶಂಖಗಳಂತೆ
ಮಿಂಚುವ ರಾಜಹಂಸೆಗಳ ಜೊತೆಜೊತೆಗಳಿಂದ ಯುತವಾಗಿ ಬೆರಳುಗ

ಳಂತೆ ವಿರಳಮಾದ ತೆರೆಗಳೆಂದುರುಳಿಕೋ ಎಂದು ಕೂಗುವ ನೀರು ಕೋಳಿಗಳಂ, ಥಳಥಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ ಪೊರಳುವ ಯಳೆಮಾನುಗಳಂ, ಸುಳಿಯುವರಂ ಘಳಯಿಂ ಸುಳಗೊಳುವ ತಿಳನೀರನಿಂದೊಪ್ಪಿ ಕಳಿಂಗದೇಶದ ಕಾಂತೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ರಿಗು ಜಲಕೇಳಿ ಯೋಗ್ಯಸ್ಥಳಿಂಗಲಾದ ಕೊಳಂಗಳಿರುವವು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದೂರದೋಳ್ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅಡವಿಗಳೋಳ್. ಅಬರವಾಗಿ ಬೆಳದ ಕಬಿನ ತೋಟಗಳಂ. ಮತ್ತೂ ಹಬಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಎಬಿಸಿದ ಉಬ್ಬು ಚಪ್ಪರಗಳಿಗೆ ತಾಳೆಯ ಹುವಿನ ತಡಿಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ, ತಾನರಿಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ತೋರಣವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳೆಂ ಇರಿಸಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಂತೆನವ ಮತ್ತೂ ವನರಾಜ್ಯದೋಳ್ ವಸಂತರಾಜಂಗೆ ಪಟ್ಟನಂಕಟ್ಟಲು ಉಚಿತಂಗಳಾದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಂತಿರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ, ಕುಚಭಾರದಿಂ ಬಳುಕುವ ಭಾಮೆಯರಂತೆನವ ಪಕ್ವಫಲಭಾರದಿಂ ಬೊಗ್ಗಿರುವ ಬಾಳೆಗಿಡಗಳಂ, ಹಾಲು ತುಂಬಿದ ತೆನೆಗಳಿಂ ಮೊನೆದೋರುವ ಕೊನೆಗಳಿಂ ಬೆಳದು ತೂಗ್ಯಾಡುವ ಪೈರುಗಳಿಂ ಬಪ್ಪಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಊರುಗಳು ಇರುತ್ತಿಹವು.

ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸಕ್ಷತ್ರವೀಧಿಯೋಳ್ ಚಂದ್ರಮಂಡಲದಂತೆಯು, ಕಳಿಂಗರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಬೈತಲೆಯೊಳಿರುವ ಚಂದ್ರದ ಬಟ್ಟನಂತೆಯು, ವಿಜಯನಗರವೆಂಬ ಪುರವು ಆಳವಾದ ಎಳೆತಗಳಿಗಳಂ ಕೂಡಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಿಲುವುಗಳಂ, ಕಂಚಿನ ಕವಾಟಂಗಳಿಂ, ವ್ರಕಾಶಮಾನಂಗಳಾದ ಪಂಚಲೋಹವ್ರಾಕಾರಂಗಳಿಂ, ಸುವರ್ಣಗೋಪುರಂಗಳಿಂ, ಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳಿಂ, ಎತ್ತರವಾದ ರಾಜಮಂದಿರದಿಂ, ಬೀದಿಯಸುತ್ತಲಿರುವ ಎತ್ತರಂಗಳಾದ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಬಿತ್ತರವಾದ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಿಂ, ಸುಲಕ್ಷಣಂಗಳಾದ ಸೌಲಮನೆಗಳಿಂ ವಿರಾಜಿತಂಗಳಾದ ರಾಜಬೀದಿಗಳಿಂ, ಮನ್ವಿಗಳೋಳ್ ಮಾಡಿರುವ ತೋಟಗಳಿಂ, ಅಮೃತಶಿಲೆಗಳಿಂ ರಚಿಸಿರುವ ಕ್ರೀಡಾಪರ್ವತಂಗಳಿಂ, ಗಜಾಶ್ವರಥಶಾಲೆಗಳಿಂ, ಆಯುಧಾಗಾರಂಗಳಿಂ, ಮದ್ದಿನಮನೆಗಳಿಂ ಸಹಿತಮಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಅಂತಿರ್ಪನಗರದೋಳ್ ಸಾಮಾದಿನಾಲ್ಕು ಉಪಾಯಂಗಳಂ, ಸುಧಿ ಮೊದಲಾದ ಆರುಗುಣಂಗಳಂ,

ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಮೂರುಶಕ್ತಿಗಳಂ ತಿಳಿದು, ಪರಾಕ್ರಮ ಕಾಂತಿ
ಏವ್ಯಾಕ್ಶೇಪ್ಯ ದಾತ್ಯತ್ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಿ, ಯುಕ್ತಮಾಗಿ, ಕುಲ
ಕ್ರಮಾಗತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ಅಮಾತ್ಯಾದಿರಾಜ್ಯಾಂಗಗಳಂ ರಕ್ಷಿ
ನುತ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಜ್ಞ ದಿಸತ್ಯ ಮಂಗಳೋಳ್ ನಿರಂತರನಿರತ
ನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನೆಂಬ ಅರಸು ತನ್ನ ಅಧೀನಿಯಾದ ಸಕಲಗುಣಗ
ಳಂದೊಪ್ಪಿದ ಸುಲೋಚನಾಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ರಾಣಿಯಿಂದೊಡಗೂಡ ಬುದ್ಧಿ
ಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ, ಪುರೋಹಿತರಿಂ, ಸಾಮಾಜಿಕರು ಭೃತ್ಯರು ಪ
ರಕರು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಧರ್ಮದಿಂಪರಿವಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಅವನದೇಶದೋಳ್ ಅನಾಚಾರಿಗಳು, ಕೂರರು, ವೇದಂಗಳಂ ದೂ
ಷಿಸುವವರು, ರಾಜಧಿಂದೆಯಂಮಾಡುವವರು, ದೇವಪ್ರಾಹ್ಮಣವಿರೋಧಿಗಳು
ಕುರೂಪಿಗಳು, ರೋಗಿಗಳು, ಮೂಢ ರಾಯಂಬವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತು
ಅಶಿರುವಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಗಳಂದೊಪ್ಪಿಪುತ್ರವಂತರಾಗಿರುವರು.
ಅಂಗನೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಸುವಾಸಿನಿಯರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ಸಕಲರೂ ಧರ್ಮ
ವನ್ನೇ ಬಯಸುತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಲಾಚಾರದೋಳ್ ನಿರತರಾಗಿ ರಾಯ
ನ ಹಿತಚಿಂತೆಯನ್ನೇ ನಿರಂತರ ಮಾಡುತಲಿರುವರು ಇಂತಿರಲು ಆರಾಯನು
ತನಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಾಸಮುದ್ರದೋಳ್ಳುಳುಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಪು
ರೋಹಿತರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರುಗಳಿರಾ ನಾನು ಸಕಲ
ದಾನಂಗಳಂ ಯಜ್ಞ ದಿಸತ್ಯ ಮಂಗಳಂಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ದಶದಿಕ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕೀರ್ತಿಯಂಪಡದಿರುವೆನು. ಇಂತಿರುವನೆನಿಗೆ ಮಕ್ಕ
ಳಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಚಿಂತೆ ಬಂದೇಹೊರು ಮಿಕ್ಕಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸಮೃದ್ಧಿಗಳಾಗಿ
ದ್ದರೂ, ಮಹಿಮೋಳ್ಳಕ್ಕಳಲ್ಲದೆ, ಮನೆಯು, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಲ್ಲದ ಕಮಲದಂ
ತೆಯೂ, ಆನೆಯಿಲ್ಲದ ಅಡವಿಯಂತೆಯೂ, ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯಂತೆಯೂ
ಫಲವಿಲ್ಲದ ವೃಕ್ಷದಂತೆಯೂ, ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಂತೆಯೂ, ಮಣಿಗ
ಳಗಣಿಗಳಿಲ್ಲದ ಗಿರಿಯಂತೆಯೂ, ಗುಣವಿಲ್ಲದ ತರುಣಿಯಂತೆಯೂ, ವಿದ್ವೆ
ಯಿಲ್ಲದ ಗುರುವಿನಂತೆಯೂ, ಮಹಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಮಂತ್ರದಂತೆಯೂ ಫಲವಿಲ್ಲ
ದೆಯಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಚಿಂತೆಯಂಗೆಯ್ದು ರಲು. ಆಕಾಲದೋಳ್ಳು

ಲಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿ ಶರ್ಮನು ಚಿಂತೆಯುಂಗೆಯ್ದ ಕಳಂಗಪತಿಯುಂಕಾರಿತು
 ಎತ್ತಿ ಅರಸೇ, ನೀನು ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಚಿಂತೆಯುಂಮಾಡುವುದೇ ನಾನು ನಿ
 ನ್ನು ವಂಶಾಭಿಷ್ಠಾನ್ವಯವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದು ಆರುವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಿನ್ನ
 ಆಜ್ಞೆಯು ಗೊಂಡು ಆರ್ಯಾವರ್ತಭೂಮಿಯೋಳ್ ಯಾತ್ರೆಯಂಮಾಡುವ
 ದಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಗಂಗಾದಿನದಿಗಳೋಳ್ ಸ್ನಾನವಂಗೆಯ್ದು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಬಂ
 ದುತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದೋಳ್ ನೀನು ನಡೆಯಿಸುವ ದೇವತಾ
 ಪೂಜೆಯುಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪೂಜೆಯುಂ ನೋಡಿ ಈ ಧರ್ಮವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆ
 ಯಬೇಕೆಂದು ಗೌರಿಯುಂ ಕುರಿತು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು
 ನಮ್ಮ ರಾಜುಂಗೆ ಸಂತಾನವಾದರೆ ನನ್ನ ಸಂತಾಪ ತೀರುವುದೆಂದು ಚಿಂತೆ
 ಯುಂಗೆಂಡು ಗೌರಿದೇವಾಲಯದೋಳ್ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿ
 ತವಾದ ಏಕಾಂತಮಂಟಪದೋಳ್ ಮಲಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಕನಸಿನೋಳ್ ಗೌರಿ
 ಯು ಕರುಣೆಯಿಂ ನನ್ನಂ ಕುರಿತು ಕಳಂಗಪತಿಯುಂ ಕಾಲಕಾಲದೋಳ್
 ಮಾಡಿಸುವ ಪೂಜೆಯುಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವೆನು, ಆ ರಾಯನು ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ
 ವೆಂದು ಚಿಂತೆಗೈದಾಗ ಇದಂಭುಪದೇಶವಂಮಾಡು, ಅವನುಭುಪಶ್ರುತಿಯೆಂ
 ಬ ಹೆಸರಿನಿಂ ನನ್ನಂ ಆರುತಿಂಪಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಸಂತಾನ
 ವಾಗುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಬಂದು ಸ್ತೋತ್ರವಂ ನನಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿ
 ಮರೆಯಾದುದಂ ನಾನು ಕಂಡು ತ್ವರೆಯಿಂದಿದ್ದು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ ಇದೇ
 ನಜರಿಯು ಸಪ್ತವೊ ಮನೋಭ್ರಾಂತಿಯೋ ಅಥವಾ ದೇವಿಯ ಸಾಕ್ಷಾ
 ತ್ಕಾರವೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಗೃಹದೋಳ್
 ಅಹುದಹುದು, ಇದೇಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂದುಭುಪಶ್ರುತಿಯಾಗಲು, ಅದಂಕೇಳಿ
 ಭುಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯು ನಿಜರೂಪವಂ ವಾರ್ತಾರೂಪದಿಂ ನನಿಗೆ ವ್ರಸನ್ನಳಾ
 ದಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂ ಆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ಸ್ತೋತ್ರ
 ವಂ ಮರೆಯದಂತೆ ಭಾರಿಭಾರಿಗು ನೆನೆಯುತ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ದಿವ್ಯವಿಮಾ
 ನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮ
 ಹಾತಾಯೆ ಕಳಂಗರಾಜಕುಲವನ್ನುದ್ದರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿ
 ಸಕಲ ತೀರ್ಥಂಗಳ ಸ್ನಾನದರ್ಶನಂಗಳಿಗೆ ಫಲ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು

ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಮತ್ತೂ ಕಳುಗನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು, ಅಂದಿನಿಂದ ನಿನಗೆ ಆ ಮಹಾದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯೋಪದೇಶವಂ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುವೆನೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆಯು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆನು, ಈಗ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಗಳು ಸಫಲವಾಗಿವೆ, ಮತ್ತೂ ಈಗ ನಾನು ಪುರೋಹಿತನಾದೆನು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅಮೃತದಂತಿರುವ ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲ ಪುಳಕಂಗಳೊಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನದೊಳಾದೇವಿಯ ಧ್ಯಾನವಂ ಗೈದು ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಿ ಎಲೈ ಮಹಾಪುರುಷನೇ ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಶುಭವಾದ ಕಾಲದೇಶಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯು ತನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪೇಳಿದ ಮಹಾಸ್ತೋತ್ರವಂ ರಾಯಂಗೆ ಉಪದೇಶವಂಮಾಡಿ ಪೂಜಾವಿಧಾನವಂ ತಿಳುಹಿ ನಿಯಮದಿಂದಿರುವ ಪರಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಪೇಳಲು.

ಅನಂತರ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ವ್ರತದೀಕ್ಷೆಯಂ ವಹಿಸಿ ಆಹಾರದೋಳ್ ಬಂದುತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂನು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದೊಂದು ಕಬಳವಂ ಕುಗ್ಗಿಸಿ, ಎರಡನೆ ತಿಂಗಳೋಳ್ ಕ್ಷೀರಪಾನವಂ, ಮೂರನೇತಿಂಗಳೋಳ್ ಜಲಪಾನವಂ, ನಾಲ್ಕನೇತಿಂಗಳೋಳ್ ಪರ್ಣಾಹಾರವಂ ಐದನೇತಿಂಗಳೋಳ್ ವಾಯು ಆಹಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಜಗದೋಳ್ ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಂಣಿಸಲಶಕ್ಯಂಗಳಾದ ಪತಿವ್ರತ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಮಹಾಗುಣಂಗಳುಳ್ಳ ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವೀ ಸಹಿತನಾಗಿ ಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಪಾದವೃಂದಂಗಳೋಳ್ ಮನವನ್ನಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದು ವ್ರತಾಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾಗೈದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯನಂ ಪೂಜಿಸಿ, ಈ ಮಹಾವ್ರತವಂನೆರವೇರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸಲೋಸುಗ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ರಾಣಿ ಸುಲೋಚನೆಯೊಡನೆ ಸರಸನಲ್ಲಾಪವಂ ಮಾಡುತ್ತ ರಾಣಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ ತಾಂಬೂಲವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಲಿ

ದುರ್ಮ ಆ ದಿನ ಸಂಯುಕ್ತಾಲಯೋಳ್ ಸಂದ್ಯಾವಂದನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ
 ಇಷ್ಟಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನಂಗೈದು ಇಷ್ಟದೇವತೆ
 ಯಾದ ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾ
 ದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಖವೈಯುಂಗಳೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ಆ ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿ
 ನೋಳ್ ಸುರಶೊನ್ನೆಯ ಶಾವಿನ ಸರಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ತುರುಬಿ
 ನಿಂ, ಇಟ್ಟಿರುವ ಮಾಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ, ಉಟ್ಟಿರುವ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಸೀರೆ
 ಯಿಂ ತೊಡದಿರುವ ಅಗರಾಗಂಧದಿಂ ಪಿಡಿದಿರುವ ಗಿಣಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಶ್ರೀ
 ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು. ಕಳಂಗಳಾಯನು ದೇವಿ
 ಯ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ದೇವಿಯ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಲ್ಲಿಯೆ
 ಮನಸ್ಸನ್ನಿಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡಲಾವೇವಿಯು ಮಹರಂ
 ದ ಭರಿತನಾದ ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ತೆರೆದನಿ
 ಯೊಳುಟ್ಟು ಇದೇ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಫಲವದ್ರವವಾಗುವೆಂದು ಪೇಳಿ ಅತರ್ಧಾ
 ನವಂ ಹೊಂದಲು. ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಅ
 ಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಕತ್ತಲೆಯೋಳ್ ಕಂಣುಬಿಟ್ಟಂತೆ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮ
 ನಿರ್ದೂ ಬಳಿಕ ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯೇ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಕರಸಿನೋಳ್ ಅನು
 ಗ್ರಹಿಸಿ ಇರುವಳೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬೆಳಗಿನ ರೂಪದೋಳ್
 ಕಂಡ ಕನಸು ಬೇಗದಿಂದ ಫಲಿಸುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ
 ಕಾಂತೆಯೊಡನೆ ವೇಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವ
 ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯಂ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್ ತಲೆದಡಿಯಲ್ಲಿ
 ಮಡಗಿರುವ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವನ್ನೊಡ ಕನ
 ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪುಷ್ಪವು ತೆರೆದನಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ದೇ
 ವತೆಗಳ ಮಹಿಮೆಯಂ ಯಾರು ಕಂಡವರೆಂದು ತನ್ನೊಳ್ಳಾನೆ ಮಾತೆ
 ನಾಡಿಕೊಂಡು ಪತ್ನಿಯಂ ಎಚ್ಚರಂಗೆಳಿಸಿ ಕನಸಿನಪರಿಯಂ ಅದರಫಲ
 ದ ರೀತಿಯಂ ಪೇಳಲಾ ಸುಲೋಚನೆಯು ತಾವರೆಗಳಂತಿರುವ ತನ್ನ ಕೈ
 ಗಳಂ ತೊಳೆದು ಆ ಪುಷ್ಪವಂತೆಗದು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರು
 ವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು. ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು

ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪುರೋಹಿತ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರಂಕರಿಸಿ ರಾತ್ರಿ
 ಯೋಳ್ತಂಡ ಅಶ್ವರೈಕರನಾದ ಕನಕಂವೇಳಿ ತಲೆದಶಿಯೊಳದ ಸೌಗಂ
 ಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂನೋಡಿರೆಂದು ಕೊಡಲು, ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರು ಈ
 ಪುಷ್ಪವಂ ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಸಮಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಸಾಲದು ; ನೀನು ಮಹಾ
 ತವನ ಮಾಡಿ ದೇವಿಯ ವರವ್ರಸಾದರೂಪವಾದ ಈ ಪುಷ್ಪವಂ ಪಡೆದು
 ಇರುವೆ ಇದಂ ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯೆನಾಡಿ ಮತ್ತೂ ಆ ಪುಷ್ಪ
 ವಂ ಭರಣಿಯೊಳಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವನಾಗೆಂದು ವೇಳಿ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು
 ಸ್ವಪ್ನವೆಂದರೇನು, ಪುಷ್ಪವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರುವುದೇನು, ದೇವತೆಗಳವಿಲಾ
 ಸವಂ ಯಾರು ಬಲ್ಲವರೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ ವಿಜಯವರ್ಮ ಸುಲೋಚನೆ
 ಯರ ಪುಣ್ಯವಂ ಎಣಿಸಿಕೊಡದು, ಈ ವುಷ್ಪನೇವೆಯಿಂದ ದೇವಾಂಶವಾದ
 ಸಂತಾನವಾಗುವದೇ ಹೊರತು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಕಳಿಂ
 ಗಪತಿಯಂ ಸ್ತೋತ್ರವೆನಾಡಲು, ಆ ಬಳಿಕ ಜಗತೀಪತಿಯಾದ ವಿಜ
 ಯವರ್ಮರಾಯನು ನೂತನವಾದ ಕಾಂತಿಯಂಧರಿಸಿ, ಆ ಶುಭದಿವಸದಲ್ಲಿ
 ಶ್ರೀದೇವಿಯಂಪೂಜಿಸಿ, ಆರ್ಯರಂ ಆರಾಧಿಸಿ, ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂ
 ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಭರಣಿಯೊಳಿಟ್ಟುನಿತ್ಯವಲ್ಲ ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಪತ್ನಿಯಾ
 ದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮನೋಹರವಾದ ಮಧುರಾಹಾರವಂ ಭುಂ
 ಜಿಸಿ ಪಟ್ಟವಂಚದೋಳ್ ಪವಡಿಸಿ ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂ ಪಂಚಬಾಣನ
 ವಿಹಾರವಂ ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿದನು.

ಬಳಿಕ, ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿ
 ಯು ಗರ್ಭವಂಧರಿಸಿ ನೂತನವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ ದಿವಕ್ರಮದೋಳ್
 ಆಗುವ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವಂ ಹೆಚ್ಚಿ ಸುತ ಗರ್ಭ
 ದೋಳ್ ಮುಕ್ತಾ ಮಣಿಯಂಧರಿಸಿ ಶುಕ್ತಿಯಂತೆ ಧಳಧಳಿಸುತ್ತ ನವಮಾ
 ನಂಗಳು ಪೂರ್ಣಂಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಬಂದು ಶುಭದಿವಸದೋಳ್ ಗೌರೀದೇವಿ
 ಯ ಕಿರೀಟದೊಳಿರುವ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಂತೆ ಎಸೆನೆ ಕನ್ಯಾರತ್ನವಂ ಪಡೆ
 ಯಲು, ಆಗಕಳಿಂಗಪತಿಯು ಕಂಕಸಸ್ತ್ರಧಾನ್ಯದಾನಂಗಳೆನಾಡಿ, ಕಾತ್ಯಾ
 ಯನಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ ಭರಣಿಯಂತೆಗದುನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂ ಕಾಣ

ದೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಅಗ್ನಿರಮೃಗಂಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲವನು ಇದೇನೋ ದೇವ
ಮಾಯೆ ಎಂದು ಮತ್ತೂ ಆ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಯಾವದೋ ದೇವಕೆಯು ಅ
ವತರಿಸಿರುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಆದುದರಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಪುತ್ರಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವವೆಂದು ವೇಳಲು, ವಿಜಯನರತ್ನನು ಆ ಮಾತಂಕೇ
ಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಮಗಳಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ವಾ
ರ್ದ್ವತಿಯಂ ಮಗಳಾಗಿಪಡೆದ ಗಿರಿರಾಜನಂತೆ, ಚಂದ್ರೋದಯಫನ್ನೋಡಿ ಉ
ಬ್ಬುವ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನವು ಮಗಳಂ ನೋಡಸಂತೋಷವಂದಿರು
ತ್ತ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು ಅತ್ತಲಾ ಅಂತರಿವುರದೋಳ್ ಸೌಗಂ
ಧಿಕಾದೇವಿಯು ಉಪವನದೋಳ್ ಬೆಳೆಯುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆಯು
ಮತ್ತೂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷವಾಡ್ಯದ ಚಂದ್ರಕರೆಯಂತೆಯೂ ದಿನಕ್ರಮದಿಂ ಬೆಳೆ
ಯುತ್ತಿರಲು, ಕಳಂಗರಾಯನು ಇಂತಿರುವ ಮಗಳನ್ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ
ವಂಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ನನ್ನಂ ಕರಸಿ ತನ್ನಸಂತೋಷವಂ ತಿ
ಳಿಸಿ ಆ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕರಸಿ ನನ್ನ ವಾದಂಗಳಿಗೆ ವ್ರಣಾಮೃತಂಗೈಸಿ ವಿದ್ಯವಾ
ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ವೇಳಲು, ನಾನು ಮಿತ್ರನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕುಲೋತ್ತಮನ
ನಾದ ಧರ್ಮಪರನಾದ ಆ ರಾಯನ ಮಾತಂ ಮಾರಲಾರದೆ ಆ ಕನ್ಯೆಯ ಆ
ಶ್ಚರ್ಯಕರನಾದ ತೇಜೋವಿಶೇಷವಂ ನೂಕ್ಷು ಬುದ್ಧಿಯಂ ಕೂಡಾ
ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ ನವರಸಭರಿತಂಗಳಾದ
ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂ, ಧ್ವನಿಯಂ, ಚಿತ್ರಂಗಳಂ, ಕವಿತ್ವವಂ, ಮತ್ತೂ ಸಂಗೀತ
ವೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಕೂಡಾ ನಿನ್ನಂತೆ ಬೇಗದಿಂ ಗ್ರಹಿಸು
ಸುತ್ತಿರುವದಂ ಕಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರವಂ ಸಮರ್ಮಕವಾಗಿ ಸಂಗವಾಗಿ ವೇ
ಳದೆನು, ಈಗ ಬಾಲ್ಯವಂ ಬಿಡುವಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆಕನ್ಯೆಯಂ ಕುರಿತು
ಅಂತರಿವುರದೋಳ್ ವಾಸವಂಗೈಯ್ಯುವಂತೆ ವೇಳೆ ನಿನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವ
ನ್ನೋಡಿ ಕಳಂಗವತಿಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವಂತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆನೆಂದು ನು
ಡಿದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ವಾಕ್ಯವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಕೇಳಿ ಕಳಂಗರಾ
ಜನ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನು ಮಗಳಂ ನನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವದೇ ಇರುವದೆಂ
ದು ಆಲೋಚಿಸಿ ವನದೋಳ್ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಮತ್ತೇನು ಕಳಂ

ಗರಾಯನ ಮನೋಭಾವವಂ ಅವ್ಯಕ್ತಿಯಂಕೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕುರಿತು ಪೇಳಲ., ಆಗ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡಿತಂದು ಸಂತೋಷವಟ್ಟು ಸುಗಂಧಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕುವಾರನೇ, ಕೇಳು ಕಳಂಗೆದೇಶದೊಳೆಳ್ ಕಠೂರಮಾಪ ಬಂದು ಉತ್ಪತ್ತವುನ ಚೆಮಿತು, ಆದ್ದೇನೆಂದರೆ' ಬಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಕಳಂಗೆಪತಿಯಾದ ವಿಜಯನ ರೈರಾಯನು ಕಾಲೋಚಿತಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂಗೆಯ್ದು ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಅಂತಃಪುರವೊಳಿರುವಲ್ಲಿ ಪುರಜನರೆಲ್ಲರು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೆಯ್ದು ತಿರುಲರು, ಕೋವೆಕೊತ್ತಲಂಗಳು ಮೊದಲಾದವಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಾವಲಿದ್ದ ಭಟರು ಎಚ್ಚರಮಾಗಿರಲು, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಒಡಬಾಗ್ನಿಯ ಜಾಲೆಗಳು ಬಂದಾದಂತ ಲೋಕಂಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಳಕ ದಿಗಂತರಾಳದೊಳೆಳ್ ಎತ್ತೆಲ್ಲಿಯು ಚಿನ್ನದ್ರಾಸಂತಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮಳಗರೆದಂತೆ ಅದ್ದೊಂದುಬಗೆಯಾದ ಕಾಂತಿಯು ನಿಂತು ಕಾಣಿಸಿ; ಮತ್ತೊಂದುನಿವಿಷದೊಳೆಳ್ ದೇವತೆಗಳೇ ಕೋಟದೀಪಂಗಳೊಪಿಡಿಡಿರುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಗಗನಮಂಡಲವೆಲ್ಲ ಭಗಧಗಿನಿ ತೋರಿ, ಮತ್ತೊಂದುನಿವಿಷದೊಳೆಳ್ ಬಳ್ಯಗಳಂತಿರುವ ಮಿಂಚುಗಳು ಆಕಾಶದಿಂ ಭೂಮಿಪರ್ಯಂತವು ಏಕಮಾಗಿನಂತಂತೆ ನಿರವಕಾಶವಾದ ಮಹಾಪ್ರಸಾರವು ದಿಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುಗಳಂ ತುಂಬಲು. ಬಳಕ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಎಣಿಸಕೂಡದ ಸೂರ್ಯರು, ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದ ಚಂದ್ರರು ಬಂದೇ ಕಾಲದೊಳೆಳ್ ಉದಯಿಸಿದರೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ನೆಲವು ಅಂತರಿಕ್ಷವಂ ಕೂಡಾ ತುಂಬಿದ ವಿಲಕ್ಷಣಮಾದ ಬೆಳಕು ಉದಯಿಸಿ ನಿಂತು ಬಳಕ ಲೋಕಂಗಳ ಅಂಧಕಾರವನ್ನಾಕಿ ತೋಪುಗಳೊಳಿರುವ ಅಂಧಕಾರವಂ ರೂಪು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗಳೊಳೆಳ್ ಎಳೆಬಿಸಲುಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆಗಳೊಳೆಳ್ ಮೊತ್ತಮಾಗಿ ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ದೇವಾಲಯಂಗಳೊಳೆಳ್ ಕೊಟದೀಪಂಗಳ ಕಾಂತಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಬಬಿಗಳ ಬಳಮನೆಗಳೊಳೆಳ್ ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನಿಳುಹಿ, ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿಯು ಕಾಂತಿಯೆಂಬುದಂ ಕಾಣದ ಕಾರಿರಳುಗಳಂ ಕಂಡಕಂಡೆಡೆಯೊಳೆಳ್ ಕರಲಾಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇದು ಸುನರ್ಣವು, ಇವು ಮಣಿಗಳು

ಇದು ಅಗ್ನಿಯು, ಇದು ಭೂಮಿಯು, ಇದು ಗಗನವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕಾಣ
 ರೀತಿಯ ಭೂಲೋಕವೆಂಕುರಿತು ಮಹಾಲೋಕವೇ ಇಳಿದು ಬಂದಂತೆ ನವ
 ಗ್ರಹ ಸಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲಗಳು ಭೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಭೂಮಿಯುಂಜಿದವೆಂ
 ಬಂತೆಯು ಇಂತು ಭಾರವಾದ ಭೂಮಿಯು ಎಂತಿರುವದೋ ನೋಡುವಾ
 ಎಂದು ಅನಂತನು ಅನಂತಜೀವಮಣಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಹೆಡೆಗಳಂ ಎತ್ತಿ ರು
 ವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚವು ಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಗಿ ತೇಜೋರೂಪ
 ಮಾಡದೋ ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರಲು, ಅದರೋ
 ಳ್ ದೇವದ ಜನಂಗಳು ಎಚ್ ರಂಗೊಂಡುನೋಡಿ ಕಂಠುಗಳಂಮುಚ್ಚಲು,
 ಕೆಲವರುಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳಲು, ಕೆಲವರು ಮತ್ತೊ ಎಚ್ ರವಂತಾಳರಲು, ಕೆಲವ
 ರು ಹೆಚ್ಚಾದ ಭಯದಿಂದ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದವರಂತೆ ನಿಲ್ಲಲು, ಈಪರಿಯಿಂದ
 ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಾಂಡಕುಲವೆಲ್ಲವು ಖಂಡಖಂಡಂಗಳಾಗಿ ಬಡದವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಲ್ಪಾಂ
 ತಕಾಲಮೋಘಂಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಶಿಡಲಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಗುಡುಗಿದಂತೆ ಸಪ್ತ
 ಕುಲಾಚಲಂಗಳು ಸಮಕಾಲದೋಳ್ ತಾಟ್ಯಾಡುವಂತೆ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಭೋ
 ರೆಂದು ಕೂಗಿದಂತಾಗಿ ನದಿಗಳು ನಿಶ್ಚೇಷಮಾಗಿ ಶೋಷಿಸಿ ಸಕ್ಷತ್ರಂಗಳು
 ಉದುರಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಬಂದು ಮಹಾಧ್ವನಿಯಾಗಲು, ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಕ
 ಳಂಗರಾಜ್ಯವು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸುಳಿವುಗಳೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಎಳೆಬಾಳೆಯಂ
 ತೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಲು, ಆಗ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಕುಲಾಲಚಕ್ರಗಳಂತೆ ಗರ
 ನೆ ತಿರುಗಿ ಮಲಗಿದವರು ಮಲಗಿದಂತೆ, ನಿಂತವರು ನಿಂತಂತೆ ಇರುತ್ತ ಮ
 ತ್ತೂ ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ, ನಿಲ್ಲಿಸಿದಜೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಚಿತ್ತ
 ರದೋಳ್ ಬರದಂತೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವಂಧ್ಯಾನಿಸುವಂತೆ ಚಲನವಿಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರಿ
 ಯವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ಸ್ತಂಭೀಭೂತರಾಗಿರುವಾಗ ವಜ್ರಾಯು
 ಧವು ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಮೇಲೆಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಆಕಾಲದೋಳ್ ಕೋಟಿ
 ಗಳು, ಮರಗಳು, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳು ಮುರಿದುಬೀಳುತ್ತಿರಲು. ತೋರಣಸ್ತಂ
 ಭಂಗಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಲು ಗೋಪುರಂಗಳು ವಾರೆಯಾಗಲು ಹಜೂರಂ
 ಗಳು ಬೀಳಲು, ಇಂತಿರ್ಪಮಹೋತ್ಪಾತದೋಳ್ ವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಜನ

ರು ಬಂದು ಬರುವವನಾತ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನಾಶಿಸಿದನು. ಬೇರೆಯಾದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಬರುವ ಬುದ್ಧಿ ರಾಗಿ ಎದ್ದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತ ತಬ್ಬಿ ಬು ಮಾತಂಗಳನ್ನಾಳುತ್ತ ಇದೇನು ಬುದ್ಧಿ ರವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರು. ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣವಿಹಿತವಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಇದೇನು ವಿಪರೀತವೆಂದು ವ್ಯಸನ ಮಾತಾಳಿ ಚರ್ಮಂಬರವಂ ದ್ಯಾನಿಸಿ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನಂ ಕರಸಿ ಎಲೈ ಮರೋಹಿತನೇ; ಈ ಮಹೋತ್ಪಾತದ ಮಮ-ವೇನು ಇದಾಯುವ್ಯಯವೋ, ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದಕೊನೆವೋ, ದೇವಾನುರರಿಗೆ ಮುದ್ದವಾಗುವದೋ ಎಂದು ಕೇಳಲು. ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಇದೇನೆಂದುಚಿಂತಿಸಿ ಎಲೈ ರಾಯನೇ ಇದಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಪೇಳಲಾಗದೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೆಕೆಲವರು ವಿದಾಂಸರನ್ನು ಕರದುಕೊಂಡು ನಗರವೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ್ತ ಕೋಟಿಕೊತ್ತಲಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರ್ದ ಚಾರರು ಬಂದು ರಾಯನೊಡನೆ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೇ ನಾವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹರಿದಾರಿದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗೋದಾ ವರೀನದೀನವೀಪವನ್ನೈದಿರು, ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಭೂಮ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಹಸ್ರ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಂತೆಯು ನವಮೇಘಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಗಿದಂತೆಯುತೋರಿ ಮಹೋತ್ಪಾತವುನಡೆದದ್ದಲ್ಲದೆ ಈಗಲೂ ಅತ್ಯರ್ಥ ರವಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಎರಡು ಹೋಳಾಗಿ ಶೀಳದ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ದೇಶದಿಂದ ವಿಷಸರ್ಪಗಳಂತೆ ಸುಡುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಲಾಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಮಾರುದೂರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಯಾರಂ ಶೇರಲೀಸದು ಪರಾಂ ಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು.

ಆ ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಮನದೋಳ್ ಭೀತಿಯಂಗೊಂಡು ಆಪ್ತಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಸಮೀಪವಂಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಕೆಲವು ದೂರದೋಳ್ ನಿಂತು ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಭಸ್ಮರಾಶಿಗಳಾದ ಬಿದರು ಮೆಳೆಗಳಂ, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮರಂಗಳಂ, ಕೈಲಸಿಮಿರಂಗಳಂ, ಉರುಳಿರುವ ಗಂಡಕ್ಕೈಲಂಗಳಂ, ಶಿಡಿಡಿರುವ ಶಿಲೆಗಳಂ ಇಬಾಗವಾಗಿರುವ ಮಹಾಗಿರಿಯಂ ಮತ್ತೂ ಸುತ್ತಲು ಸತ್ತು

ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಿಂಹ ವ್ಯಾಘ್ರ ಸಾಳ್ವ ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳೂ, ಪಾತಾಳ ಲೋಕವನ್ನೋಲಿಸಲೋಸುಗ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸುರಂಗವೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ತೀಳಿರುವ ಆ ಮಹಾಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯಬಿಲವು ಪುತ್ರ ಸಮುದ್ರದ ರುಚಿಯನ್ನೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯು ಸವಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದಿರುವ ಬಡಬಾಗ್ನಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ಆ ಪರ್ವತಕುಸುಮದ ಹೊರಳು ಬರುತ್ತಲಿರುವ ಜಾತಿಗಳು ಸಮಾನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿವೆ. ಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಎಲೈ ರಾಯನೇ ಈ ಉತ್ಪಾತ ಶಾಂತಿಕರನಾದ ದೇವತಾಪೂಜೆಗಳಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತರ್ಪಣೆಗಳಂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದುಪೇಳಲು

ಆ ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾತಶಾಂತಿಯಂ ನಡೆಸಿ, ಮತ್ತೆ ಎಂಟುನಿಂಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಡದಿರುವ ಗಿರಿಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನೆದಿ ಅದರ ತುದಿಯನ್ನೇರಿ ಅದರ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ಮಲಗಿರುವ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಶಿಖರದಂತೆ ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಯಿಳಿದು ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕಾಣುತ್ತ ನೂರುಗಂಜುಗಳಂ ಸೇವಿರ ಅಲಗುಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿ ಆಯುಧಲಕ್ಷಣವಂತಾಳಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನೊಡಿಸಿ ಇದು ಸುವರ್ಣದಿಂ ಮಾಡಿರುವದೋ ಮಣಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ ಎಂದು ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಇರಲು. ಆಕಾಲದೋಳ್ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರು ವರ್ಷಾಶೋಚನೆಯಂಗೆಯ್ದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಗಡಾಯುಧವೋ, ಕಾಲರುದ್ರನ ತ್ರಿಶೂಲವೋ, ಯಮನ ಕಾಲದಂಡವೋ, ಮಹೇಂದ್ರನ ವಜ್ರವೋ ಯಾವದೋ ಒಂದು ಇರಬಹುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಮತ್ತೂ ಇದು ದೇವಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪರಶ್ವದೋಳ್ ಬಿದ್ದಿರುವದು, ಮೊದಲು ಕಂಡ ಕಾಂತಿಯು ಕೇಳಿದ ಧ್ವನಿಯು ಇದರದೇ ಅದು; ಆದರೂ ಭೂಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶವು ತಾಪವು ತಗ್ಗಿರುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾಯನೇ ಇದರಿಂದ ನಿಜಗೇನುಭಯಮಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪೇಳಿ ರಾಯನಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಿಜನಗರವಂಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು.

ಆ ಬಳಿಕ ಕೆಲವರಾದರೂ ಅರಸನಿಗೆ ಅಗಮ್ಯ ಯಸ್ತು ವರು, ಕೆಲವರು ದೇಶಂಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ವೆನ್ನುವರು, ಕೆಲವರು ಜನಂಗಳಿಗೆ ಯಾಥೆಯನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಇವರಿಂದ ಏನಾಗುವದೋ ಅಳಿಯಕೂಡದುರುನ್ನುವರು, ಇಂತು ಅವರವರು ವದಸ್ವರ ಮನಸ್ಸುಬದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವು ದಯಪ್ರಯಾಣವು. ನಾನಾದೇವದ ಅರಸುಗಳು ಬೆದರಿ ಇರುವುದು, ಕೆಲವರು ಪರಾಜಿತರಾದುದೆಂದೂ ಹೇಳಿ, ಮೊದಲು ನಡೆದ ಮದೋತ್ಪತ್ತದ ಕಾರ್ಯವು ಇದೇ ಆಗಿರುವೆಂದು ಭಯಗೊಂಡು ಕಳಂ ಗರಾಯನು ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವು ಪೇಳಿ ಎಲೈ ವಿಜಯವರ್ಮನೇ; ಭಯವಪ್ಪಾಡವೆಂದು ನಂಬಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತು ಬಂದೆನು. ಇದೇ ಕಳಂಗೆ ದೇಶದವೃತ್ತಾಂತವು. ಮತ್ತೂ ಕಳಂಗೆಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮ ರಾಯನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ನೀನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕರೂಣಾವಾತ್ರನಾಗುವೆ ನೆಂಬ ಭಾವದಿಂದಿರುವನು, ಇದೇ ಕಳಂಗೆರಾಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು, ಇದಂ ನೀನುಮನಸ್ಸಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸುಡಿಯುವ ವಿಷಯನಾಗರನಮಾತಂಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಂಹೊಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಅಚಾರ್ಯನೇ! ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಯೇನೆಂದು ಸುಡಿದು ರಾರ್ಷ ಮತಾಳಿ ಕಾಲೋಚಿತಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲಿದು ಕೆಲವು ದಿನಂಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ನಿಜಪುರವಂ ಕುರಿತು ಸ್ತೋಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಸುಡಿದ ಗುರುವರೈ ನೀಗೆ ಬಂದು ದೇಶದ ಅರಸು ಕವ್ವವನ್ನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಮರ್ಮಾದೆಯಿಂದ ಕಳಂಗೆಪುರಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು.

ಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಗರನು ವಿವಿಧವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ವಿಂಧ್ಯ ಶೈಲಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕಳಂಗೆನಗರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ವಜ್ರದ ಬಡವೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಬಳಿಕ ಕಳಂಗೆರಾಯನಂ ಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಸಂಧಾನವಂ ಕೂಡಾ ಪೇಳಿ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಂತೆಯಂಬಿಡಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಥವಂ ಪಡೆದು ಸಮರ್ಥನೆಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಜದಿಂದಿರ್ದನು.

ಇಂತು ದೂರಾಸನ ಶಾಪವಿಂದ ಪುರಂದರನು ಅವನ ಸುಂದರಿಯವ ಜಾಯುಧವು ಭೂಲೋಕವಂಕುರಿತು ಬಂದಂತೆ ಇಂದ್ರನಮಿಕ್ಕಾದವನು

ಗಳು ಬಂದೊಂದುಬಗೆಯಾಗಿಬಂದು ಭೂಲೋಕವಂಶೇರಲು. ಅತ್ತಲಾನಂ
 ದನವನದೋಳ್ ಶಚೀದೇವಿಯಿಂದ, ಪಾಲಿತನಾದ ಶೀಲಾಶುಕಪು ಕಟಕ
 ಟಾ; ಕಷ್ಟ ದಪಾಲಾವನೇದು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತವಾಳಾಗಿರುವ ನಂದನವನದೋ
 ಳ್ ಸಾಲಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮೇಲಾವಮರಗಳಂಕಂಡು ಇವುಗಳ ಸಾಲಾವಳ
 ಇಷ್ಟಾಯಿತೆಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ ಮೇಲಾಡಿ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಭವಿಯಂಕೇಳಿ ವಕ್ಷಿಗಳಭವಿಯಾಗದಂತೆ ಎದ್ದುಬರುವಾಗ ವಿಷಾರವಂ
 ಬಿಟ್ಟಿರುವನುಯೂರಂಗಳಂ, ಆಹಾರವಂಮುಟ್ಟಿದಿರುವಶುಕಂಗಳಂ, ಕಣ್ಣು
 ಗಳೋಳ್ ಕಂಬನಿಗಳಂತುಂಬಿ ಸಂಚಾರವಂಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹೆಂಣ್ಣುಹಂಸೆಗ
 ಳಂ, ಭಯದೋಳ್ಳುಳುಗಿ ಕುತ್ತಿಗೆಹಿಡಿದಂತೆ ತುಂಬಿತುಳುಕುವ ದುರಿತ
 ದಿಂಕೂಗಲಾರದೆ ಇರುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ, ಪಕ್ಕದೋಳಿರುವ ಹೆಂಣ್ಣುಹ
 ಕ್ತಿಗಳಂಕೂಡ ನೋಡದೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳಮರೆಯೋಳ್ ತರಿಗಳಂಮುದುರಿ ದುಃ
 ಖವಾರವಂಕಾಣದ ಪಾರಾವತಂಗಳಂ, ಕೆಸರಾದನರೋವರಂಗಳಂ, ಮತ್ತು
 ಭೋರೇಂದು ಕೂಗುತ ಭಲ್ಲೆಗಳಂಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ ಬರುವರಾಕ್ಷಸ
 ಭಟರ ಚಲ್ಲಾಟವನ್ನೋಡಿ ಶಚೀದೇವಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಪೋದಳೋ, ಎಂದು
 ಅಲ್ಲಿ ಅಗಲವಾದ ನೋಟದಿ ನೋಡುತ ಮತ್ತೊ ಎಳೆದುಲ್ಲುಗಳಂ
 ಮೆಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತಲ್ಲಿನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡ ಹು
 ಲ್ಲಿಗಳಂಕಂಡು ಮಕರಂದವಂಮುಟ್ಟದೆ ಮಂದಮತಿಗಳಾದ ಮದ್ದಿನಗುಳ
 ಗೆಗಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ತುಂಬೆಗಳಂ, ಬಾಡಿರುವ ಕುಸುಮಂಗಳಂ, ವಣಗಿ
 ರುವ ಚಿಗರುಗಳಂ, ಕಂದಿರುವ ಕಾಯಿಗಳಂಕಂಡು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಇಲ್ಲದೆ
 ಇರುವದರಿಂದ ಈ ವೃಕ್ಷಗಳು ಈವರಿಯಾದವು. ಮತ್ತೊ ವಕ್ಷಿಗಳವಾ
 ಡಂವೇಳುವದೇನೆಂದು, ಆಲೋಚನೆಯಂಗೈಯುತ ಅಲ್ಲಿಂದಹೊರಟು ತಾ
 ನು ಭೂತಭವಿಷ್ಯದರ್ಶಮಾನಂಗಳಂತಿಳಿದು ಇರುವದಾದರೂ ದೈವಮಾ
 ಯಿಯಿಂದ ಬಂದೊತ್ತೋರದೆ ಮಂಕಾಗಿ ತನ್ನವನದೋಳ್ತಾನೇ ದುಃಖ
 ಸುತಿದು ಈಗ ಶಚೀದೇವಿಯು ದೇವಲೋಕವಂಬಿಟ್ಟು ಯಾವಲೋಕ
 ದೊಳು ಪುಟ್ಟಿಇರುವಳೋಇಲ್ಲವೋವೆಂದು, ಭಾವಿಸಿ ನೋಡಲು ಏನೂ
 ತೋರದೆ ಇರಲು, ಇದು ಅವರಾವತಿಯು ಅದುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ನಾನು

ಲೀಲಾಕುಕಪೋ; ಇನ್ಯಾವದೋ ಎಂದು ತನ್ನಂತಾನರಿಯದೆ, ಸುರೆಯಂ ಕುಡಿದ ನರನಂತೆ ಚಿಂತೆಯುಂಗೈದು, ಬಂದು ಘಳಿಗೆನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು, ಮರಳಿ ಇದೇನು ಭ್ರಾಂತಿ ಎನುತ, ಈ ಸಮಯದೋಳ್ ನಾನು ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಮೋಸಬರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾರದನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಅವನಿಗೆ ಮೊಗವಂ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಿ, ಆ ನಾರದನು ನೀನು ಯಾಕೆಂಬದೆಂದು ನುಡಿದರೆ ಏನು ವೇಳಲಿ, ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ತೆರಳಿ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕೆಲವರು ಎದುರಾಗಿರುವ ಅಸ್ತ್ರಗಳಂ ಮರತು, ಆಯುಧಗಳಂ ಬಿಸುಟು, ಜಾರಿ ಬೀಳುವ ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಅದೋ ಅಸುರರು ಬಂದರು ಉಸುರು ಇದ್ದರೆ ಉಪ್ಪುಮಾರಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವಾ ಎಂದು ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕಾಳಗವೆಂಬುದಂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದಿರುವ ಕಾಡು ಕುರುಬರಂತೆ, ಮತ್ತು ಕೊಬಿರುವ ದೆಬ್ಬಲಿಯುಂ ಕಂಡ ಕಪಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಂತೆ ಬೆದರಿ ವೋಡ್ಯೋಡಿ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಮೂರ್ಛಿತರಾಗುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಪೆಟ್ಟುಗಳಂತಿದು ಪಲಾಯನವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಈವರಿಯಾಗಿರುವ ದೇವತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಸುರರೆಂ ಪರೇನು, ಬೆದರಿ ಓಡುವದೆಂದರೇನು, ಕಾಲವಿಪರೀತವಾಯಿತೆನುತ ಪುತ್ರರಿಂದೇನು, ಮಿತ್ರರಿಂದೇನು, ಬಲವಿದ್ದರೇನು, ಧನವಿದ್ದರೇನು, ಅರಸು ಇಲ್ಲದ ಊರು ಆಪತ್ತಿಗೆ ತೊರು, ಅರಸಿನಿಂದಲೆ ಲೋಕದೋಳ್ ಸತ್ಯವು, ಧೈರ್ಯವು. ಪರಾಕ್ರಮವು, ಐಶ್ವರ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವದು, ಈಗ ಇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರು ಮಂದಭಾಗ್ಯರಾವರೆಂದು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ನೋಡುವಾಗ ಓಡುವರಮೇಲೆ ವಾಶಂಗಳಂ ಬೀಸಿರಿ. ನಿಂತಿರುವರಂ ಕುಂತದಿಂವಿರಿಯಿರಿ. ನಡೆಯುವರಂಹಿಡಿಯಿರಿ. ತಡೆಯುವರಂ ಕಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಟ್ಟಹಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಭುಜಂಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತ ಶತವಿಕಾರಮಾದ ಆಕಾರವಿಂ ಭಯಂಕರಮಾದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರೋಳ್ ಕೆಲವರು ಪಾಕಶಾಸನನಂ ವಾಕಶಾಲೆಯೋಳ್ ಕೂಡಾ ಹುಡುಕಿದೆವು, ಅವನು ಭೂಲೋಕವಂ ಶೇರಿರುವನೋ, ಪಾತಾಳವಂ ನೈದಿದನೋ ತಿಳಿಯದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿ

ರಲು, ಕೆಲವರು ಅವನಿಂದ ನಮಿಗೇನು ಬೇಕಾದವರು ನೋಡಿರನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಬಹು ಶುಚಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯು ರಕ್ತಸರಿಗೆ ಶಿಕ್ಕುವಳಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಅವಳು ಮಿಸಲಾಗಿರಲಿ, ರಂಭೆಯ ಕುಸುಕುಂಭಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸಂಭೋಗವಂ ಮಾಡುವಾ ಎನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಮೇನಕಿಯು ನಮ್ಮ ಮಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಊರಶಯ್ಯೆಯು ಯಾರವಶವಾದಳೋ ನೋಡಿರಿ ಎನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಉತ್ತಮನಿಗ ದಕ್ಕುವಳನ್ನುತ ಆದಂತಿಲಿ ಅರಸಿಗೆ ಐರಾವತವು, ಇವನಿಗೆ ಕಾಮಧೇನುವು, ಅವನಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು, ನನಿಗೆ ವೈಷ್ಣವಯಾನವು, ಚಂತಾಮಣಿಯು, ನಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವಿಗೆ ಈಸರಿ ಇಂದ್ರನ ಭಾಗ್ಯವಂ ಪಾಲುವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ಅನುರಾವತಿಯ ಮಣಿಮಯಂಗಳಾದ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು ಗೋಪುರಂಗಳನ್ನೇರಿ ಇದು ನಂದನವನದ ವಾರ್ಗ, ಅದೋ ದೇವಗಂಗೆ, ಇದು ಇಂದ್ರನಸಭೆ, ಇದು ಶಚೀದೇವಿಯ ಅಂತಃಪುರ, ಅದು ಜಯಂತನಚಂದ್ರಶಾಲೆ, ಅದು ರಂಭಾದಿಗಳ ಬೀದಿಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮನೆ ಎಂದು ಪೇಳುತ, ದೇವತೆಗಳು ಏನು ಬುದ್ಧಿಹೀನರೋ, ಈ ಕೋಟಿಯೊಳಿರು ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡಬಾರದೆ, ಇಲ್ಲಿ ದಿದರ್ಶನವು ಉಳಿದೊಳೆ ನಿಲ್ಲ ಬಾರದೇ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಅಳುವದಂ ಕರ್ತಾನಂದನಾಗಿ ಕೇಳುತ, ವೇಷಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಓಡಿಪೋಗುವ ಋಷಿಗಳಂ ಗಡ್ಡವಂಪಿಡಿದು ಎಳತಂದು ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಲೇ ನಮಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುವದು, ನಿಮ್ಮಂ ಸವಿದರೆ ಸಕಲ್ವಿಶ್ವಯುವು ಬರುವುದೆಂದು ನುಡಿದು ಕಿವಿಗಳಂಪಿಡಿದು ಮೊಗದೊಳಿದ ಪುಂಡ್ರಗಳಂ ನೆಕ್ಕುತ, ಕರ್ಮದೇವತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಎಲೈ! ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳಿರಾ ನೀವು ಯಜ್ಞಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸ್ವಿಗ್ಗವಂ ಪಡೆವಿರುವಿರಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಯಜ್ಞವಂ ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಕಾಲುಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಸ್ನಾಹಾ ಎಂದು ಬೆಂಕಿಯೊಳೆ ಕೆಡವಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಆಯಿತೆಂದು ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟುತ, ಇದಲ್ಲದೆ ಸುರಸುಂದರಿಯರ ಮಂದಿರಂಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಾದ ಪುರಂದರನು ಮಂದರಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವನೋ, ಎಲ್ಲಿ ಅಬಂದ

ರೆಯಾದನೋ ಅವನ ಆನೆ ಇನ್ನೇನು, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದನಗಳ ಮಂದೆ
ಯಂತೆ ಸಂದಿಗೊಂದಿಯೋಳು ಬಿದ್ದು ಸಮಾಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೋದರು, ಈಗ
ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂದೇಶವಿಲ್ಲದೆ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅನಂದಪಡಿಸುವೆವು,
ತೊಂದರೆಯುಂ ಮಾಡಿದರೆ ತಿಗಿಸುವೆವು ಎಂದು ಸಮಭಯದಿಂದ ಬಡಂಬ
ಡಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಬೆದರಿದ ತರಂಗರು ಕೆಲವರು ಮೂ
ರ್ಛಗೊಂಡಿರಲು. ಕೆಲವರು ಮುಗ್ಧರು ಇನ್ನು ಒದುಕಬಾರದೆನುತ ದುಃ
ಖದಿಂದಿರಲು. ಕೆಲವರು ಬಾಳೆಯರು ಸಮೃದ್ಧಿಯೋಳ್ ವಿನು ಬರದಿರುವ
ದೋ ಕಾಣೆವು ಈಗ ದಾನವರಪಾಲಾದೆವೆಂದು ಸುಡಿಯುತ್ತಿರಲು. ಇಂತು
ಸಂತಾಪಗೊಂಡ ದೇವಕಾಂತೆಯರು ಚಿಂತೆಯೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ಕತ್ತಲೆಯಾ
ದ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಗೂಬೆಗಳ ಗುಂಪಿನೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಿದ ಚಕ್ರವಾಕದ ಹೆಂ
ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳಂತೆ, ಮುದಿಬೆಕ್ಕುಗಳ ಬಾಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮರಿಗಿಣಿಗಳಂತೆ,
ಕಿರುಬಗಳ ತಂಡಗಳಂ ದಂಡೆಯೋಳ್ ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು ಬೆವ್ವಾಗಿ ಬಿ
ಟ್ಟ ಕಂಠಗಳಂ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಬೆದರಿ ನಿಂತ ಹೆಂಣು ಹುಲ್ಲಿಗಳಂತೆ ಇದ್ದು ತ
ಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವತಿಗಳಂ ನೆನದು ಸಮಿಗೆ ಇನ್ನೇನು ಗತಿಯೆಂದು ಮಾನಕ್ಕೆ
ಹಾನಿಬಂದರೆ ಪ್ರಾಣಗಳಂ ಬಿಡುವೆವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಯವಾಗ್ಬಿ
ರುವಷ್ಟೆ ರೋಳ್ ಪ್ರಾಣಿಯರಾದ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬೆದರದೆ ರಾಕ್ಷ
ಸರ ಎದುರುಬಿದ್ದು ಎಲೈ ನೀಚರಾದ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿರಾ ಪತಿವ್ರತೆಯರಾದ
ನಮ್ಮಂ ಈಪರಿಯಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಂ ಬೋಗಲುವದಕ್ಕೆ
ನಿಮಿಗೆ ಎಂತು ಬಾಳು ಬಂತು, ನಿಮಿಗೆವಡಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳು ಇಲ
ವೇ, ಮತ್ತೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂತೆಯರಂ ಅನ್ಯಪುರುಷರು ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ ಕರದರೆ
ನೀವು ಸುಮ್ಮನಿರುವಿರಾ ಎಂದು ಸುಡಿದು ಅಗ್ನಿ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾ
ದ ಮಾಯಸವು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಯಿತೇ, ಹೋಯಿತೆ ನಮ್ಮ ಪುರತಿ
ತನವು; ಹರಹರಾ ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ ನಿಮಿಗೆ ಈ ಗಂಡವು ಬರಬಹುದೇ,
ಗಂಡನರು ಹೆಂಡರಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದುಂಟೆ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವರಮನಸ್ಸು
ಗಳಂ ಗುಂಡುಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವನು, ಸಿಂಡಗಳಿರುವ ಗುಹೆಗಳು ನ
ರಿಗಳಿಗೆ ಆಲಯವಾದುದೇ ಎನುತಲಿರುವಾಗ ಕೆಲವರು ಎಡೆತುಂಬಿರಾದ ರಾ

ಹಸಿ ಭಂಟರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಡೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಎಳೆಯುತೆ ಸಡುಗು
ವ ತೊಡೆಗಳಂ, ಹನಿಯುವ ಕಂಣ್ಣೀರುಗಳಂ, ತಡದುಬರುತಲಿರುವಗದ್ದದ
ಸ್ವರಗಳಂ ದುರಿಬಿಸುತಲಿರುವ ಕೆಲವು ಭಾಮೆಯರಂ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ
ಶಾಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗವಂತಿರಲಿ, ಇದರಿಂ ಬುದ ಕರ್ಮವು ನಮಗಿರಲಿ ಎಂದು ಮ
ನಬುದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ ಶೀರೆಗಳ ನೆರಿಗೆಗಳಂ ಪಿಡಿದೆಳೆಯುತ, ಅವರ ವ
ತಿಗಳಂ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಜರಿದು, ಮಾರನ ವಿಕಾರಂಗಳಂ ತಾಳ್ದು ಮಾನವಂ
ಕಳೆಯುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕೆಲವರು ರಾಕ್ಷಸರೋಳ್ ವಿಚಕ್ಷಣ
ರಾದವರು ಬಂದು ಎತ್ತಿ ಮಾನಿನಿಯರಾ ಕೇಳಿ ನೀವು ದೇವಕಾಂತಿಯರು
ನಾವು ಪೂರ್ವದೇವತೆಗಳು ನಿಮಿಗೂ ನಮಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಾಗಬಹುದು, ಈ
ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಬ ವವರು, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳು ಹೊಸಬರೆಂದು
ಅನ್ಯಾಯದೋಳ್ ಬಂದು ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ನುಡಿಯುತಿರಲಾ
ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಅಳುವ ಅಬಲೆಯರ ಪ್ರಲಾಪಗಳಂ ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರನ ಐಶ್ವ
ರ್ಯವು ಈರಿತಿಯಾದುದೇ ಎಂದು ಪೇಳಿ ರಾಮರಾಮಾ ಎಂದು ಕಿವಿಗಳಂ
ಮುಚ್ಚಿ ಇದಂ ಕೇಳಿದರೆ ಕಲ್ಲುಗಳಾದರೂಕೆರಗುವವು, ಬಹುಪಾಪಿಯಾದ
ನಾನು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವೆನು ಎಂದು ತನ್ನಂ ತಾನೇ ನಿಂದಿಸುತ ಅಲ್ಲಿಂದ
ವೇಗದಿಂ ಬರುತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಕುರವಿಂದಮಣಿಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ
ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯು ವನಡಿಸುವ ಮಂದಿರವನ್ನೋಡಿ ಬಾಡಿದ
ಕೊಕ್ಕುಗಳಂ ನಾಲಿಗೆ ಯಿಂದ ಸವರುತ ಮನದೋಳ್ ಇದು ಶಚೀದೇವಿ
ಯು ಚತುರಂಗವಂ ಆಡುವಮಂಟಪವು, ಇದುವಗಡೆಯಾಡುವ ಹಜಾರವು,
ಇದು ವೀಣೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಗಾನವಂಗೈವಸ್ಥೆಯವು, ಇದು ಮಣಿಕುಂಡಲ ಮೊ
ದಲಾದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಮಡಗಿದ ಭಂಡಾರವು, ಇದು ಅಲಂಕಾರವೆಮ್ಮಾ
ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೆಯು, ಇದು ಸರಸಕವಿತಾವಿಚಾರವಂ ಮಾಡುವ ಹಜಾರ
ವು ಎಂದು ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನೋಡುತ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನವಂ ತುಂಬಿರುವ
ಚಿನ್ನದ ಬಟ್ಟಲುಗಳಂ, ಕೆಂಪುಗಳ ಗುಂಪಿನಂತೆನುಲಿದು ಮಡಗಿರುವದಾಳಂ
ಬದ ಬೀಜಗಳಂ, ಸಿಬ್ಬಿಗಳಂತೆಗದು ಪಚ್ಚ ಕರ್ಪೂರವಂ ಸವರಿತುಪ್ಪದೋ
ಳ್ ಇರಿಸಿರುವ ಕಳತ ರಸಬಾಳೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳಂ ತೊಳೆಗಳಂ, ತೆಗದು ತಿಳಿ

ನೀರಿನಿಂ ತೊಳಮು ತಳಗೊಡೊಳ್ ಇಟ್ಟು ಮನು ಕಿತ್ತೊಳಮು ಹೊನ್ನಿಗಳಂ
ಸಹಾ ಕಂಡು ಇಂತಿವರ್ಧನುಗಳಂ ಎಣೆಗೊನ್ನರು ಮದಗುವರು, ಎನ್ನಂ
ಇನ್ನಾರು ಕಾಮಾಡುವರೆಂದು ಕಣ್ಣುಗಳೊಳ್ ಸೀರುತುಂಬಿ ಕೂಡಳುಪಿ
ಡಿಂತಾಗಿ ದುಃಖದಿಂಕಳವಳಿಸುತ ಸನ್ನಂ ಈರೀತಿಯಂಮಾಡಿ ತಾನೆಲ್ಲಿ
ಪೋದಳೋ, ಯಾರಲ್ಲಿರೇರಿದಳೋ ಇಂತಲ್ಲದೆ ದೈವವು ಸಮ್ಮ ಶಚೀ
ದೇವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಾಂತಿಯಂ ಕಮಲಂಗಳೋಳ್ ಇಟ್ಟು ಕುಚಂಗಳ
ಕಾರಿಣ್ಯವು ಗಡಕುಂಬಗಳೋಳ್ ಮಡಗಿ, ಕುರುಳುಗಳ ಅವನಾತುಂಬಿ
ಗಳೋಳ್ ಇರಿಸಿ ಮೊಗದಸೊಬಗುಂಚಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನಡವಿನ ಬಡ
ತನವು ಆಕಾಶದೊಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯವಂ ಮಕರಂ
ದದೊಳಮಡಗಿ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯವನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಂಚಿ ಅವಳ
ಶರೀರವು ತಾನೇನುಂಗಿದಂತಾಯಿತು, ಈ ಶಚೀದೇವಿಯು ಈರೀತಿಯಾದ
ಕಾರಣ ಹೀಗೆ ನಾನು ಅಡವಿಪಾಲವೆನು, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆನು, ಎಲ್ಲಿ
ಹೋಗಲೀಯೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಚಿಂತೆಯಂಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪೂರ್ವ
ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನೆನದು ದುಃಖದಿಂ ಅಲ್ಲಿಂದಹೊರಟು ಆದಿಭಾಗದೊಳ
ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನು ನಾರದನೊಡನೆ ಯಾಕೆ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿದನೋ, ಆಗ
ನಾರದನು ವಕ್ಷಿಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಪರತತ್ತ್ವವಂವೇಳಿಸುವೆನೆಂದು ವ್ರತೀಜ್ಞ
ಯಂ ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದನೋ; ಮಾಡಿದರೇನಾಯಿತು ಬ್ರಹ್ಮನು ಮನೋಹ
ರವಾದ ಆಕಾರದಿಂದ ಶುಕವಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವಂತ ಸನ್ನಂ ಯಾಕೆ ಪುಟ್ಟ
ಶಿದನೋ; ಪುಟ್ಟನಿದರೇನಾಯಿತು ಭೂಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ವಹ್ನುರಾಯಂಗೆ
ಧರ್ಮೋಪದೇಶಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ದೇವದಾಸನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದು ಬಿಟ್ಟು
ಮರಳಿ ನಾರದನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನಾನ್ಯಾಕೆ ಬಂದನೋ; ಬಂದರೇನಾಯಿತು ಈ
ನಾರದನು ಇಂದ್ರನ ಸುಂದರಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು
ನನಿಗ್ಯಾಕೆ ನಿಯಮಿಸಿದನೋ ನಿಯಮಿಸದರೇನಾಯಿತು ಅಪಳೊಡನೆ ನು
ಗಳಿಂದಲೂ ನಡತೆಗಳಿಂದಲೂ ಎಡೆಬಿಡದಿಂ ಮುಡಿವಿಡಿದ ಮಮತೆಯಂ
ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದನೋ; ಬಳಸಿದರೇನಾಯಿತು ಸುಖಿಸಿದಿರುವಾಗ ದೂ
ರ್ವಾಸ ಮುಷಿಯು ಬಂದು ತನಿಗೆ ಪರಶಿವವ್ರತೊಲಬ್ಬವಾದ ಸುರ್ವಾಕೆ

ಮಲಮಾಲೆಯಂ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟನೋ, ಕೊಟ್ಟರೇನಾಯಿತು
 ಇಂದ್ರನು ಇದು ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಉದೇಕ್ಷೆಯಂ ಯಾಕೆ
 ಮಾಡಿದನೋ, ಉದೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೇನಾಯಿತು ದೂರ್ವಾಸ ಋಷಿಯು ಈ
 ಅಪರಾಧವಂ ಹ್ಲಮಿಸುವೆ ಕೋಪದಿಂ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಶಾಪವಂ ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟ
 ನೋ; ಕೊಟ್ಟರೇನಾಯಿತು ಇಂದ್ರಂಗೆ ಬಂದ ಶಾಪವು ಶಚೀದೇವಿಗೆ ಬರು
 ವದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲಿರುವದು; ಇದ್ದರೂ ಇರಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಕೊಬಿ ಮಲ
 ಗಿರುವ ನನ್ನಂ ಎಬ್ಬಿಸದೆ ತಬ್ಬಲಿಯಂತೆ ಮಾಡಿ ಮಮತೆಯಂ ಮರತು ಶ
 ಚೀದೇವಿಯು ತಾನೂಬಳಿ ಮರೆಮಾಚಿ ಮಾಯವಂತಾದಳೋ; ಆದರೇನಾ
 ಯಿತು ಲೋಕದೋಳಿ ನಡೆಯುವದನೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದಿರುವ ನನಿಗೆ ಏನೂ
 ತಿಳಿಯದಂತೆಯಾಕಾಯಿತೋ, ನಾನೇನು ಪಾಪವಂಮಾಡಿದೆನೋ, ಯಾರ
 ಕಾರ್ಯವಂ ಕೆಡಿಸಿದೆನೋ, ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಪರಾಧವಂಗೈದೆನೋ
 ನನ್ನ ದಿಶೆಇಂದಲೇ ಶಚೀದೇವಿಯ ಭಾಗ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಯಿತೋ ಎಂದು
 ತವಕಿಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿರುವತನಕ ಈ ಶೋಕವು ತಪ್ಪದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪೋಗು
 ವಾ ಎಂದು ಬರುತ ನಾರದನೆಲ್ಲದೆ ಇನ್ಯಾರೂಇದನ್ನು ಪೇಳುವರು, ಆಮು
 ನಿಯು ಇದ್ದ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು ತೆರಳಿ ಭಾಳಿಯಂತೆ ವೇಗವಂ ತಾ
 ಳಿ ಬರುತ ಯಕ್ಷರು ಇರುವ ಮನೆಗಳೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸರಂ, ಕಿನ್ನರರಿರುವ
 ಮಂದಿರಗಳೋಳ್ ಶೇರಿರುವದಾನವರಂ, ಗಂಧರ್ವರು ಇರುವಮನೆಗಳೋ
 ಳ್ ದೈತ್ಯರಂ, ಅಮೃತಕಲಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಳದೋಳ್ ಮದ್ಯ ಭುಟವಂ, ಮಾಂಸ
 ಪಿಂಡಗಳಂ ಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಅಧರ್ಮವೇ ಧರ್ಮವಾಯಿತು, ಅಮೃತವೇ
 ವಿಷದಂತೆ ತೋರುವುದು, ಸ್ವರ್ಗವೇ ನರಕವಾದುವು, ನರಕವೇ ಸ್ವರ್ಗ
 ವಾದುದು, ಕಾಲಮಹಿಮೆ ಎಂತುಬೋ ಋಷಿಗಳೋಳ್ ಏನು ಮಹಿಮೆ ಇ
 ರುವದೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ವ್ಯಸನವಂ ಕೂಡಾ ಪಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ
 ಭೂತ ಪಿಶಾಚ ಗಣಗಳು ಉಗುಳಿದ ತಂಬುಲಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಕಾಲಿಡುವದ
 ಕ್ಕೆ ನೆಲವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಟ್ಟಿರುವತೀರಂಗಳುಳ್ಳ ದೇವಗಂಗೆಯನ್ನೋಡಿ,
 ನಿನಿಗೂ ಈ ಭಂಗ ಬರಬಹುದೇ ಎಂದು ಕಂಬಲಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ
 ಟು ಕೋಟಿಗಾವುದ ದೂರವಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂದಾಟಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿರುವ

ಶೋಕಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ. ನಾರದರೂಪವೆಂದು ಕುರಿತು ಬಂದು ಸನತ್ತು
 ಪೂರಣೋಡನೆಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನಾರದನಂಕಂಡು ಶೋಕ
 ವಂಬಿಟ್ಟು ಧೈರ್ಯವಂತಾಳ ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯಲು. ನಾರದನು ಅದಂಕಂಡು
 ಇದು ಒರುವವಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ದೂರಾಸನು ಇಂದ್ರ
 ಪುರವಂಪೋಕ್ಕು ಏನೋ ಅನರ್ಥವಂಮಾಡಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಶೋ
 ಕಂ ಆ ಶುಕವು ಶ ವದ್ವಿಬಂದು ಮಾತನಾಡುವವಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಬಾರದೆ ನಾರ
 ದನ ಚರಣಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲು. ಆವಾಗ ನಾರದನು ಆ ಶುಕವಂ
 ಎತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಕಂಠೀರುಗಳಂಬರಶಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸುದ್ದಿಯಂದು ಪರ್ಶಿ
 ಯಗದ್ದಿ ಗೆಯಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿ ನಿ ಕೇಳಲಾಶುಕವು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿ
 ದ್ದು ಬಳಿಕ ಸರ್ಗದೋಳನಡದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನುಡಿದು ಎಲೈ ಸ್ವಾ
 ಮಿಯೇ ಸರ್ಗದಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ದೈವವೇ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಪೋದಂತಾಯಿತು,
 ಆ ದೂರ್ವಾಸಖುಷಿಯನುಡಿಯೋಳಂ ಏನುಮಹಿಮೆಯಿದುಂದೋ ನಾನು
 ಮೊದಲಿದ್ದ ರೀತಿಗೆಈಗ ಈಪಾಡಾಯಿತೆಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ಶೋಕವಂಗೈಯು
 ತ್ತಿರಲು. ನಾರದನು ಎಲೈ ಶುಕವೇ ಧೀರನಾಗಿರುವ ನೀನು ಭಯಪಡ
 ಬೇಡವೆಂದು ಮೈದಡವಿ ವೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಈಗ ಭೂಲೋಕದೋಳಂ
 ಕೆಲವು ದಾನವರುಪುಟ್ಟ ಮಾನವರಂ ಬಾಧಿಸುವರು, ಪತಿವ್ರತಾಸ್ತ್ರೀಯ
 ರುಗಳ ಮಾನವಂ ಕಳೆಯುವರು, ಯಜ್ಞಂಗಳಂ ಭಗ್ನಂಗಳಂಮಾಡುವರು,
 ಪಿತೃಗಳಿಗೆ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ಆಗುವ ಹವ್ಯಕವ್ಯಂಗಳಂನಿಲ್ಲಿ ಶಿ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಖುಷಿಗಳಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತ ಮದದಿಂ ಹೆಚ್ಚಿರುವರು, ಅವರಂ ಸಂಹರಿಸಬೇ
 ಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿಯಿದ್ದ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಯು
 ಸರ್ವಾಣಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯವ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂ
 ದು ಬಂದು ನಿಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಶಾವನಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವದು ಲೋಕೋಪಕಾರವಂ
 ದು ನುಡಿದು, ಈಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭೂಮಿಯೋಳಂ ಮೆರೆವ ಕರ್ನಾಟಕ
 ದೇಶವನ್ನಾಳುವ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯಂಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿರುವನು, ಅವನ ಪ
 ಟ್ವದರಸಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯು ಕಳಂಗೆದೇಶದ ಧಾಜನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನಿ
 ಗೆಮಗಳಾಗಿಜನಿಸಿಇರುವಳು. ವಜ್ರಾಯುಧವು, ಐರಾವತ, ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸು,

ಲಕ್ಷಣವಂ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲದಿಂ ಬೀಳುವ ಧೂಮಕೇತು
ವೋಯಂಬಂತೆ ದಾನವರುದೇವಗಂಗೆಯಂಪೊಕ್ಕು ಕಲಕಿಗೂರ್ಯಾಡಿಬುಗುರು
ಗಳಿಂದ ಚಿವುಟಬಿಸುಟಕಮಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಮುರಿದುಬೀಳುವ ಅಮ
ರಾವತೀಪಟ್ಟಣದ ಗೋಪುರದ ರತ್ನಕಲಶವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ನಿಮಿ
ಷದೋಳಿಹಾರಿ ಭೂಮಿಯಂಶೇರಿ ಕಳಂಗರಾಯನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ
ಕ್ರೀಡಾವನದೋಳಿ ಇಳಿದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರಗಳ ಜಲಂಗಳನವಿ
ನೋಡುತ್ತ, ವನಂಗಳೋಳಿ ಕಳುಹಿರುವ ಫಲಂಗಳಂರುಚಿನೋಡುತ್ತ, ವಿಜ
ಯವರ್ಮನ ಮಗಳಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲೀಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪವಸ
ಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಬರುವಳೋ ಎಂದು ಸಮಯವಂಸೌಧಿಸುತ್ತ ಸುತ್ತಮುತ್ತ
ಲಿರುವ ಮಾವಿನಮರಗಳ ಗುಬುರೀೋಳಿ ಗುಂಪುಗೂಡಿರುವ ನಾಡುಗಿ
ಣಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿದಿದುರ್ದಮೆಂಒಲ್ಲಿಗೆ * * * *

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡಪರಶುಪುಂಡರೀಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮು
ಖನಿಖಿಲಸುರವರಪರಿಭವ ಪರಿಣತಪ ಚಂಡಬಲ ಚಂಡಮುಂಡಖಂಡನ ನಿಪು
ಣೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂ
ಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ
ಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಕಷ ಚತುರ್ವಿಧಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯನಿ
ಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ಪತ್ಯಲಾಯನಸೂತ್ರ
ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ನರವತಿಬಿರುದಮಹೀಶೂರಪುರವ
ರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವತಯರವರಿಂದರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿ
ರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳಿ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾವತಾರವರ್ಣನ ವಜ್ರಾಯುಧಪತನ ಲೀಲಾಶುಕಾಗಮನ ಮೊದಲಾದ್ದಂ
ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಬಂಭತ್ತನೇ ಆಶ್ವಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. ಶ್ರೀ

ಶುಭಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀ ಚಾನುಕಾಶಿಕಾಂಬಾಯೈನಮಃ

ಹತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾಸಪ್ರಾರಂಭ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೆ ಕೂ
ಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವಂ ಸಂಗವಾಗಿ ಓದಿ, ಅಷ್ಟವಿಾಚಂದ್ರರೇಖೆಯಂತೆ ಉಪ
ವನವ್ಯದ್ಯದೋಳರು ಎಳೆಮೆಲ್ಲಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ, ಸೌಕು
ಮಾಯಾಲಾವ್ಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಸೊನೆಯೇರಿದ ಯೌವನವಂತಾಳ, ಜಿಳಗಿ
ಬೆಳಗದಂತಿರುವ ನೋಟದಿಂ, ಸವಿಗೂಡಿ ಗೂಡದಂತಿರುವ ಮಾತುಗಳಂ,
ಬೆಳದು ಬೆಳೆಯದಂತಿರುವ ಕುಚಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಕೇಳಿಯಂಮಾಡುವ ಶುಕ
ಪಿಕಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಂನೋಡಿ ನಾಚೆಗೆಗೊಂಡು ನಗುತ್ತ ಮೊಗಮಂತ್ರಿ
ರಿಗಿಸುತ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಂಗಳಂ ವೋದುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಸಂಭೋ
ಗಶೃಂಗಾರದ ಗದ್ಯಪದ್ಯಂಗಳು ಬಂದ ಸುಸ್ತುನೆಯಾಗಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
ಮನದಲ್ಲಿಯೇನೋಡಿ ತ್ವಾರ್ಯವಾಗ್ರಹಿಸುತ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಂಕೂಡಿ
ಸಿ ಬರದಿರುವ ಚಿತ್ರಂಗಳಂ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಪೋಗಿನೋಡಿ ಅದರಂತೆತಾನು
ಬರೆಯುತ್ತ, ಬಂದೊಂದನಮಯದೋಳ್ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವಕೆಳದಿಯರು
ತವೊಳ್ಳುತ್ತಾವು, ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬರುವ ವರನು ಸುಂದರನಾ
ಗಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುವ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿ ನಿಮ್ಮಧರ್ಮವು ಸುವ್ಯವಿರಮ್ನ
ವೆಂದು ಬಂದುಪುರ್ಬಿನೋಳ್ ಮುನಿಸಂ, ಮತ್ತೊಂದುಪುರ್ಬಿನೋಳ್ ನಗೆ
ಯಂ ತೋರ್ಪಡಿಸುವ ಸುಳ್ಳುಕೋಪವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರಲು. ಇಂತುಬೆಳ
ಬೆಳದು ಬಾಲ್ಯವೆಲ್ಲವು ಕಳೆದುಬರುವನಮಯದೋಳ್ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬ್ಯಾಗಮೈಬರಬೇಕೆಂದು ಖಜೂರಾದಿರಸಾಯನವಂ
ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ ಕುರುಳುಗಳುನುಷ್ಟೇರಿ ನೀಳಮಾಗಿಸುಳಿಯಾಗಿರಬೇ
ಕೆಂದು ಬಂದೊಂದುದಿನವಂದೊಂದುಬಗೆಯಾದ ತೈಲವನ್ನೊತ್ತಿ ವಜ್ರನವಂ
ಮಾಡಿಸುತ, ಯಾವಾಗನೆಯುವಳೋ ಎಂದು ಬೆಳಗಾದರೆ ಬಂದುನಿಮಿಷ
ವು ಉಪಪಾಸವಿರಲೀಸದೆ ಮಧುರಮಾದ ರಸದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೆ ಊಟವಂ

ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಬಂದೊಂದುಮುಖವಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದುದ್ದೇಕದತ್ತಿನ್ನು ಮಾಡನೋಡಿ
 ದೃಷ್ಟಿ ತಾಕಿದರೆ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಗಲ್ಲದೋಳು ಕಪ್ಪುನಿಂಬೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟು ಬಂ
 ಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಮೋಗಲೀಸದೆ ಇಂತು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರು
 ವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಯಾವನವೆಂಬ ವಸಂತಖುತುವು ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾದೇವಿಯು ತನುಲತೆಯು ಸೋಂಕಲು, ಆಗ ಅವಳ ಮೃದುವಾದ ಹಸ್ತ
 ಪಾಪಗಳ ಚಿಗರುಮೋಗರುಗಳಂತೆ ಕೆಂಪೇರಿದವು ಮಂದಹಾಸವು ಅರಳಿದ
 ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವಿನಂತೆ ಹಸನಾಗಿ ಬಂದುದು. ತೊಂಡೆ ಹಣ್ಣಿನಂತಿರುವ ಕೆಂ
 ದುಬೆಡೋಳು ಮಕರಂವವು ಯೇರೀರಿ ಬಂದುದು ನೋಟಗಳು ತುಂಬಿ
 ಗಳವಲಾಸವಾಗೊಂಡವು. ಕಂಠಸ್ವರವು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಮಧುರವಾಗಿ ಕೋ
 ಗಿಲೆಯದ್ದನಿಯೊಡನೆ ಸರಿಯಾದುದು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ದಿನಕ್ರಮದೋಳು
 ಶುಕ್ಲವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಂ ಕಲೆಗಳು ಏರಿಬರುವಂತೆ ಯಾವನಲೀಲೆಗೆ
 ಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುತ್ತಿ ರಲು! ಬಂದೊಂದು ದಿನದೋಳು ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
 ರುವ ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಶುಭಲಗ್ನದೋಳು ಸವಿಯಾಗಿ
 ಊಟವನ್ನಾಡಿ, ಸರಿಗೆಯಿಂಬೆರದಿರುವ ಗಣಿಸಾಲುಶರಗಿನ ಬಿಳೀಶೀರೆಯ
 ನ್ನುಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕಂ
 ದ್ರನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ನೆರವಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಮೈನೆರದು ಬಂದುಘುಳಿಗೆ
 ದಿಗಲುಬಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದು, ಬಳಿಕ ಪೇಳಕೂಡದಲಜ್ಜೆಯೋಳು ಮುಳುಗಿ, ಮಿ
 ತ್ರೆಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನ್ನಾದರೂ ಮೋಗವೆತ್ತಿನೋಡದೆ, ಮಾಲತೀಮೊ
 ದಲಾದ ಹುಡುಗಿಯರೊಡನಾದರೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಬಳಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ,
 ಕಮೋತಶಾಲೆಯೋಳು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಂದುಬಗೆಯಾದ ಮನೋಹರ
 ವಾದ ಭಾವವಂತಾಳರಲು, ಅದಂಕಂಡು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಯಾವರಾಜಪುತ್ರ
 ನಪುಣ್ಯವು ಫಲಿಸಿಕೋ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಈ ಶುಭವಂ ನಮ್ಮರಸಿ
 ಯಾದ ಸುರೋಚನಾದೇವಿಗೆ ತಿಳಿಸೆಂದು ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೋಳು ಅರಳಿದಪು
 ಪ್ಪಂಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ವಾಸಂತಿಯಂ ಕಳುಹಿರಿ, ತಾನು ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿ
 ಕೊಂಡು ಮೈಸವರಿ ಮುಖವನೋಡಿ ಇನ್ನೊಕೆಲವು ಚಿಹ್ನೆಗಳಂಕಂಡು
 ಕನ್ನೆಸಂಪನ್ನೆಯಾದಳು ಲಗ್ನವು ಚನ್ನಾಗಿ ಯೇ ಇರುವದು ಪುಣ್ಯವು ಇಂತಿರ

ಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ಬ್ಯಾಗನೆ ವಸಿಗೆಯು, ಮಾತುವಾ ಎಂದು ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅಲಂಕಾರವೆಂದೂ, ಚೆನ್ನದನ್ನೀರಿನಿಂದ ಸಂಣನಾಗಿ ದುವು ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಬರದಿರುವ ಬಿಳಿಯಪತ್ರವನ್ನೂಡಿ ಹೆಣೆಯವಳದ ಬಳ್ಳಿಯಂಹಿಂಡಿರಸವಂತೆಗಡು ರಂಗುಗೊಳಿಡಿದ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಕುಪ್ಪನವಂ ವಪ್ಪುವಂತೆತೋಡಿಸಿ, ಮತ್ತು ವಜ್ರಗಳ ಬಜವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬಂದುವಚ್ಚೆಯ ಮಾಗಾಯಿಬಾವುತೆಯಂ ಮುರುವಿನೋಳ್ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಜಡೆಕುಚ್ಚುಗಳಂ ಹಿಮ್ಮಡಿಸೋಂಕುವಂತೆ ಆಳವಡಿಸಿ, ಪಾಲ್ಗಡಲಿನತರೆಗಳಂತೆ ದಸನಾದ ಬಿಳಿಯವಸ್ತ್ರದ ಹಾಸಿಗೆಯೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೊಳು ಕೆತ್ತನೆಯ ದೀವಿಗೆ ಕಂಭಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಮೂರುಬಂಣದ ಧಾರದಿಂಸುತ್ತಿ, ನಾರಿಯರೆಲ್ಲಕೂಡಿ ಗೌರೀಕಲ್ಯಾಣವಂ ಪಾಡುತ್ತಿರಲು ದೆನ್ನೆರಡುಬಗೆ ಫಲಂಗಳಂ, ವೀಳ್ಯವಂ, ಚೆಗುಳುಂಡೆಗಳಂ ಚೆನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೊಳ್ಳುಂಬಿ ನುವಾಸಿನಿಯರ ಕೈಮುಟ್ಟಿಸಿ ಮಡಲುತುಂಬಿ, ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತಿರುವ ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ವಸಿಗೆಯಂ ಬೆಳಸಿ, ದಿನದಿನದೊಳು ಸಂಭಾರದಿಂಕೂಡಿದ ಹುಗ್ಗಿಯಂ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಊಟವೆಂದೂಡಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ನೆಯದಿನದೊಳ್ಳನ್ನೀರಿನಿಂದ ಮಜ್ಜನವೆಂದೂಡಿಸಿ, ಕುರುಳುಗಳನ್ನಾರಿಸಿ, ಸಾಮ್ರಾಣಿಯಧೂಪದಿಂದ ವಾಸನೆಯಂಕಟ್ಟಿ, ಯಣೆಗಂಟುಹಾಕಿ, ವಣೆಯೊಳ್ ಸಾದಿನಬೊಟ್ಟೆಟ್ಟು, ಆಭರಣಗಂಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮುತ್ತೈದೆಯರವಾದಂಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಿಸಿ, ಹಾಲನ್ನವಂಆರೋಗಣೆಯಂಗೈಸಿ, ಆರತಿಅಕ್ಷತೆಯಂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಲಿರುವಾಗ ರಾಜಾಂತಃಪುರದಿಂ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು ಶುಭಲಗ್ನದೊಳು ಕುಮಾರನಂಪಡೆದಳೆಂಬ ಸ್ವಾಚಾರವು ಬಂದಬಳಿಕ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವವಳಸುವ ಮಂಚದಮೇಲೆ ಬೇವಿನಚೆಗುರುಗಳಂ, ನಾಗಬೆತ್ತವಂ, ಮಂತ್ರಿಶಿವವಿಭೂತಿಯಂ, ಯಂತ್ರದತಾಯತಿಯಂ ನೆಹಾ ಮಾಡಗಿ, ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುವವೆಂದು ಕೆಳದಿಯರಿಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಮಾಲತಿವೊದಲಾದ ಸಖಿಯರೊಡಗೂಡಿ ವೇಗದಿಂ ರಾಣಿಯು ಪ್ರಸವಿಸಿರುವ ಅಂತಃಪುರವಂ ವ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಮಣೆಯಂತಿರುವ ಮೊಗು

ವಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರಲು. ಆಗ ವಿಜಯವರ್ಷರಾಯನು ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು, ಮಂತ್ರಿ, ಪುರೋಹಿತರು ಮತ್ತೂ ಚಿತ್ರಲೇಖ ಮೊದಲಾದವರುಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯೊಳು ಈವರಿಯಾದ ಶುಭಬಕ್ಷಣಗಳು ಕೋಟಿಪಾಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುವವೆಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೇ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರಲು ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಸುವಾಸಿನಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಹನ್ನೊಂದನೇದಿನ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ದಿವ್ಯದು ಕೊಲವಂ ಉಡಿಸಿ, ಪರಿವರಿ ಅಲಂಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ವಿಜಯವರ್ಮ ರಾಯನು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿ, ಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದವರೊಡಗೂಡಿ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಮಂಟಪಕ್ಕೆಬಂದು ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಸಹಿತನಾಗಿ ಹಸೆಯೊಳು ಕುಳಿತು ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೀರ್ತಿ ವರ್ಮನೆಯು ನಾಮಕರಣವಂ ಮಾಡಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇಷ್ಟ ಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮೃಷಾ ಸ್ತ ಭೋಜನಂಗೆ ದುನುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು.

ಅತ್ತಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ದಿನದಿನದೋಳ್ ಹೆಚ್ಚೆ ಬರುವಯೌ ವನದೀಕೂಡಿ ಬಮ್ಮೆ ವೀಣೆಯಂಪಿಡಿದು ತಾನವನುಡಿಯಿಸುತ್ತ ಗಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ವಿಧ್ಯೆ ಉಂಟೇಯಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೃದುವಾದ ಪದಂಗಳಂ ಶೇರಿಶಿ ದ್ರಾಕ್ಷಾಪಾಕದಿಂದ ಸರಸಕವಿತೆಯಂಮಾಡಿ ಇವರರಸವಂ ಶಂಕರನು ಕೂಡಬಲ್ಲನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿತಾನೆ ನುಡಿಯುತ್ತ ಇಂತು ಪರಿಪರಿಯಾದ ಲೀಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತ ಹೊತ್ತುಕಳೆಯದೆ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಂಡು; ಒಂದುದಿನ ಸಖಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಕಾಲೆಯಂನೈದಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯ ಹೆಗಲೋಳ್ತೋಳೆ ನಿಟ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬರದಿರುವ ಚಿತ್ರವಂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನಿಂತುನೋಡುತ್ತಮಾ ತನಾಡುತ್ತ ಬರುವಸಮಯದೋಳ್ ಇಲ್ಲಿಬರದಿರುವದು ಸತ್ಯಲೋಕವು, ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಮುಖಂಗಳಿಂದ ಬೃಹಿ ಕುಳಿತಿರುವಂತೆ ಬರದಿರುವದೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಈತನ ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವಳೇ ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯು, ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಸಖಿಯರೋಳ್ ಓರ್ವಳು ಎತ್ತಿ ಬೆತ್ತಲೆ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತಿರುವಂ

ತೆ ಬದಗುವ ಪುಡುಗರಂ ನೋಡಿ, ಇವರಾರೊಂದು ಸಗುವಳನ್ನೋಡಿ,
ಬೆದರಿತೆ ಈತು ಅನ್ನಬಾರದು, ಇವರು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾನಸಪುತ್ರರು, ಮಹಾ
ಸವಿತ್ರರು ನಿರಕ್ತರು ಋಷಿಗಳೋಳ್ ಉತ್ತಮರು. ಇವರ ಹೆಸರೆತ್ತಿಹಾ
ಗ್ಯವಂನೂಪರಾದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಇದು ಶಿವನಿಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ
ಕೈಲಾಸವು, ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿನ್ನೋಡುವಾಯಂದು ಬಂದು ನಂದಿಯನ್ನೇರಿ
ಕುಮಾರ ಪೊದಲಾದ ಮಕ್ಕಳುಗಳಂ, ಪ್ರಮಥಗಣಂಗಳಂ, ಋಷಿಗಳ ಸ
ಮೂಹಗಳಂ ಪರಿವೃತನಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವಾಮಭಾಗದೋಳ್ ಇರು
ವ ಪೂರತಿಯಂಕಂಡು ಆ ದೇವಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈ
ದು, ಮುಂದೆನಡೆತರುವಾಗ ಮೂರುಕಾಲಿನಿಂದ ಕುಣಿದಾಡುವಂತ ಬರದಿರುವ
ದು ಯಾವನೇನರೆಂದು ಕೇಳುವ ಎಳೆಯಡುಗಿಯಾದ ಮಾಲತಿಯ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿ ಸಗುತ ಹಿಂತಿರುಗಿನೋಡಿ ಮೊಗದಸಂಜೆ ಯಿಂದ ಬೆದರಿಸೆ, ಈ ಕಾ
ಲದ ಬಾಲೆಯರು ಏನೇನು ಕಲಿತಿರುವರೋ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು, ಅ
ಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡಗೂಡಿ ಗರುಡನನ್ನೇರಿ ಬ್ರಹ್ಮಮಂತ್ರಧರಿಗೆ ತಂ
ದೆಯಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಂಕಂಡು ಈತನೇ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಇಂದ್ರನಿಗೆ
ಸಹಾಯವಾಗಿ ದಾನವರದರ್ಪವನ್ನಡಗಿಸಿ, ಮಂದರಗಿರಿಯಂಥರಿಸಿದನು, ಈ
ತನು ಉಪೇಂದ್ರನೆನಿಸುವನೆಂದು ಪೇಳಿ ಮನಮೋಳ್ ಈ ಮಹಾನುಭಾವ
ನನ್ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಭಾವಮೋಳ್ ಭಾವನನ್ನೋಡಿದಂತೆ ಲಜ್ಜೆಯಾಗುವ
ದು ಯಾತಕ್ಕೋಯಂದು ಚಿಂತಿಸಿ, ಏನೋಯೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇರು
ತ ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಭಾಮೆಯಂ ಬಾಯೊಳಗೆ ಮಡಗಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಶಿವ
ನು ತನ್ನ ಅಂಗನೆಗೆ ಅರ್ಧಾಂಗವಂಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ವಿಷ್ಣುವು ತನ್ನ ಎವೆಯ
ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯು ಕುಳ್ಳುರಿತಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಇಂತಿರುವ ಇವರಂ ಎಂತು
ದೇವರೆನ್ನಬೇಕೆಂದ, ಪೇಳುವ ಮಾಲತಿಯನ್ನೋಡಿ, ಇವಳಂ ಅಚ್ಚಗೆ ಕಳು
ಹಿಸೆಂದು ತಿಟ್ಟು ಮಾಡಲಾಗ ತಾಯೇ ನೀವಿಂತು ಕಟ್ಟು ಮಾಡದವೇಲೆ
ಮಾತನಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಡ್ಡಬೀಳುವ ಮಾಲತಿಯನ್ನೋಡಿಸಗುತ, ಈ
ಗ ಪರಿಯುವಮೋ ಎಂಬಂತೆ ಬರವಿರುವ ಹೊಳೆಯನ್ನೋಡೆಂದು ಕೈ
ತೋರಿ ಇದು ಮುಡುಕಿಸಿಯು, ಅದು ಮಂದಾರ ಪಾರಿಜಾತಾದಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳ

ಳಿಂದ ಬಪ್ಪಿರುವ ನಂದನವನವು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಬರದಿರುವದೇ ಅಮೃತ
 ವತೀಪಟ್ಟಣವು, ಅದರೋಳು ಕುಂಡಣದ ಮಂದಿರಂಗಳು ಕಾಣುವವು, ಅ
 ದರಮೇಲೆ ಕುರುವಿಂದ ಮಣಿಗಳ ಹಜಾರಗಳಿರುವವು, ಅದರೋಳುಳು
 ತುಕೊಂಡಂತೆ ಬರದಿರುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಇರುವ ಜಯಂತಸಂ ನೋಡಿದರೆ
 ದು, ಇಂತಿರುವ ಮಗನಂಪಡದ ಕಾಂತೆಯ ಭಾಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನು
 ಡಿಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಆದಿತ್ಯರಿಂ, ಕೈಗಳಂಕಟ್ಟಿರುವ
 ವಸುಗಳಂ, ಕುಳಿತಿರುವ ರುದ್ರರಿಂ, ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಿಂ, ಎದು
 ರಾಗಿ ನರ್ತನಂಗೆಯ್ದ ರಂಭಾವಿ ವೇಷಾಜನಂಗಳಿಂ, ಕೈಯ್ಯತ್ತಿ ನಿಂದಿರುವ
 ವಂದಿವಾಗಧರಿಂ ಕೂಡಿ ಮಣಿನುಯನಾದ ಸುಧರ್ಮ ಎಂಬ ಸಭಾಮಧ್ಯ
 ದೋಳು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಈ
 ತನು ಮೂರಲೋಕಂಗಳಂ ವಾಳಿಸುವ ಯೋಗನಂವಡೆದು ಬಹು ಭೋ
 ಗಂಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುವನು ಎಂದು ಕೈತೋರಿ ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯಂ ಅಂ
 ದವಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡಿರಲು. ಆಗ ಮನ್ಮಥನು ಇದೇ ಸಮಯವೆಂ
 ದು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯಾಯುಧವಾದ ಕೆಂದಾವರೆಯಂಬ ಫಿರಂಗಿಯೋಳು ಪರಾಗ
 ವೆಂಬ ಮುದ್ದಂತುಂಬಿ, ದುಂಬಿಗಳೆಂಬ ಗುಂಡಂಹಾಕಿ, ಮಂದಮಾರುತವೆಂಬ
 ಹದವಂಕೊಟ್ಟು, ಮಾವಿನಚಿಗುರೆಂಬ ಜಾವಿಗೇಬತ್ತಿಯಂ ಹಚ್ಚಿ ತಿ, ಈಪರಿ
 ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮನವೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನೋಡಿ ಹೊ
 ಡೆಯಲು. ಆಕ್ಷಣದೋಳು ಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
 ಯು ಆಪೆಟ್ಟಂತಾಳಲಾರದೆ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲ ವುಪುಳಕಂಗೆಗೊಂಡು, ತುಟಯುಅದ
 ರಿ, ಬೆನುರೇರಿ, ವೇಳಕೂಡದ ಪರಿಪರಿಯಾದಚಿಹ್ನೆಗಳಂತಾಳಿ, ಮನದೋ
 ಳ್ಳಳವಳಿತಿ, ಬಳಲಿ ಭೂಮಿಯೋಳು ಇಳಿದಂತಾಗಿ ಈಪರಿಯಂ ಕೆಳದಿಯು
 ರು ತಿಳವರೆನುತ ಘುಳಿಗೆಯವ್ವಾಯಿತು ಕೇಳಬನ್ನಿರೆಂದು ಕೆಲವರಂಕಳುಹಿ,
 ಗಿಣಿಗಳಿಗೆ ಫಲಗಳಂಕೊಡಿಸುವ ಸಮಯವಾಯಿತು ಪೋಗಬೇಕೆಂಬ ನೆವ
 ದಿಂದ ಚಿತ್ರಕಾಲೆಯನ್ನೋಡುವ ಲೀಲೆಯಂಬಿಟ್ಟು, ಬಾಲೆಯಾದಮಾಘತಿಯು
 ಕೈಪಿಡಿದು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತೂಗುವಲಯ್ಯಾಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ
 ಧಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳುಳುತು ಸರಪಣಿಯಂಹಿಡಿದು ಕಾಲುಗುರಿನಿಂ

ನೈವಂಕೇರಿಯುತ, ಅಧರವಂಹಲ್ಲು ಗಳಿಂಕಡಿಯುತ, ಅಳುತೋರುವನೋ
 ಟಸಿಂ ನೋಡುತ, ಮನದೋಳ್ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ ಅತ್ಯಂತದೀರ್ಘ
 ವಾಗಿ ನಿಟು ಸುರಂ ಬಿಟ್ಟು, ನಾನು ಈಗ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಮಲಗುವೆನು,
 ಮಾಲತಿಯೆ ನೀನು ಹೋಗಿಂದು ಕಳುಹಿ ಬೇಗದಿಂ ಬಾಗಿಲಂಮುಚ್ಚಿ,
 ಮನ್ಮಥಕಾಸ್ತ್ರವಂ ಓದಿದವಳಾದಕಾರಣ ಇವ್ವಡಿಯಾದ ವಿರಹವೇದನೆಯು
 ತಾಳ, ಮತ್ತೂ ಪವಳಶಿ, ಮನದೋಳುವಭಾವವಂ ಪರರಿಗೆಂತುಬೇಳಶಿ,
 ಅಥವಾ ಪೇಳದರೆ ಆದಂ ನನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ತಿಳಿದರೆ ಈಗತೇ ಮದು
 ವೆಯಂನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸನ್ನಹಿಸುವರು, ಅದಂ ನಾನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ
 ಈಗ ನಾನು ನೋಡಿದ ಚಿತ್ರದೋಳ ರದಿರುವ ಪುರುಷನಂತೆ ಇರುವ ಪು
 ರುವನು ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಶಿಕ್ಷೆವನಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ;
 ಆದ್ದರಿಂ ಏನುಮಾತಲೀಯಂದು ದುರ್ಘಟಮಾದ ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಾ
 ನೆಂತು ಕೊನೆಮುಟ್ಟುವೆನೋ ನಾನು ಅರಿಯೆ ಹಾ, ಎಂದು ಅಳುತ ಕಂಬ
 ನಿಯಂತುಂಬುತ, ತಾಪದಿಂ ಹೊರಳುತ, ಚಿತ್ರದೋಳ ರದಿದ್ದ ಪುರುಷನಂ
 ತನ್ನ ಚಿತ್ತದೋಳ್ಪರದಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯುಕಾಣುತ, ಬಮ್ಮೆ ಇರುತ, ಮ
 ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅವನನ್ನೇನೋಡುತ, ಮೋಹಸಾಗರದೋ
 ಳ್ಬುಳಾಗಿ ಪಾರವಂಕಾಣದೆ, ದೇಹದೋಳುಪವಂಗೊಂಡು ಘುಳಿಗೆ ಯುಗ
 ವಾಗಿ ಕಳಯಲಾರದೆ; ಊಟಕ್ಕೆ ಏಳದೆ, ಆಟಕ್ಕೆ ಶೇರದೆ, ತಾರದಾದೇವಿಯಂ
 ತೆ ಬಿಳ್ಳೇರಿ, ಮನ್ಮಥನಬಾಣಂಗಳ ಪೆಟ್ಟಂತಾಳಲಾರದೆ ಅಂತಃಪುರದ ಉದ್ಯಾ
 ನವನದೋಳುರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ತೋರುತಲಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋ
 ಳ್ಬು ದ್ದು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ
 ಶಯ್ಯಾಗೃಹದಿಂದ ಹೊರಟು ವಸಂತವನವಂಕೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಂಗಳವಾಸ
 ನೆಯಿಂದಕೂಡಿ ಎದುರಾಗಿ ಬೀಸುವ ತಂಗಾಳಿಯ ಶಕೆತಟ್ಟೆಸರ್ವಾಂಗಗಳು
 ಕಂದಿ, ಮುಂದುಗಡೆಯ ಅಂಗಳದೋಳಗೆ ಬೆಂಕಿಯಂತಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋ
 ಳ್ಬು ದ್ದು ಹೊರಳುತ ಹಾಗೇ ಎದ್ದು ತಲ್ಲಣಿಸುತ ನಿಮಿಷದೋಳ್ವುಷದಂತೆ
 ಬರುವ ವಿರಹಭಾರವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮೂರ್ಛೆಯಂಗೊಂಡಿರಲು.

ಆಬಳಿಕ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಮೊದಲಾದಕೆಳದಿಯರು

ಜಿತ್ವತಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದಬಳಿಕ ರಾಜಸುತ್ರಿಯಾ ಕಾಣೆವು ಇದೇನುವಿಜಿತ್ವ
 ವೆಂದು ತತ್ತರಗೊಳುತ್ತ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಮನೆಗಳೋಳ್‌ಘಡುಕಿ
 ಎಲ್ಲಿಹೋದಳೋ ಹುಡುಕಿನೋಡಿರೆಂದು ಸುಡಿಯುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಘಾಬ
 ರಿಬಿದ್ದು, ವಸಂತವನಕ್ಕೆ ಬಬ್ಬಳೇ ಪೋಗಿರಲಾರಳು; ಆದರೂ ನೋಡಿಬ
 ರುವಾ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆವೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಸುರಜೊನ್ನೆಯ ಮರದಕೆ
 ಳಗೆ ಕಪ್ಪುರದ ದಿಣ್ಣೆಯೋಳ್‌ಲಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂಕಂಡು, ಇ
 ವಳು ಹುಟ್ಟುಗಳಂ ತುಳಿದರೆ ಒಡುತಲಿರುವ ಪಾದಗಳಿಂದ ಈ ಕಪ್ಪುರದ
 ಧೂಳಿಯಂ ತುಳಿಯುತ್ತ ಎತುನಡಮಬಂದಳೋ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿರುವ
 ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕೈಬೆರಳುಗಳನ್ನೋಡಿ ಮೃದುವಾದ ಚಿಗರು
 ಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಚಿವುಟಬೇಕೆಂದು ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಬಂದರೆ ಏನುಗತಿಯಾ
 ಗುವದೋ, ಮತ್ತು ಗಿಣಿಯು ಬಂದು ಇವಳತುಟೆಯಂಕಂಡು ತೋಡೆಯ
 ದನ್ನೊಂದು ತಿಳಿದು ಕಚ್ಚಿದರೆ ನಾವೇನುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು. ತುಂಬೆಗಳು ಇವ
 ಳ ಮುಖವಂ ವಾಸನೆಮಿಂದ ಇದು ಬಿಳಿದಾಸರೆಂದು ತಿಳಿದು ಗಂಪು
 ಗುಂಪಾಗಿ ಸುತ್ತುವರಿದರೆ ಮಾಡುವದೇನು ; ಕಾವನಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಎಕ್ಸಿ
 ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಲಗಿರುವ ಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸಮಿಗೆ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ
 ಕ್ಷೇಮದಿಂಪಿಕ್ಕಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಏನಾದರೂಮಾಡಬಹುದೆಂದು
 ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನೈದಿರುವ ಮುಗ್ಧೆಯನ್ನೋಡಿ, ಇದು
 ಗ್ರಹವು ಸೋಂಕಿ ಇಂತಾಗಿರುವದೋ ಮತ್ತಮಲ್ಲದೆ ಮನದೇವತೆಯ
 ಮಹಿಮೆಯೋ; ಮತ್ತು ಯಾರಾದರು ಮಾಟವಮಾಡಿರುವರೋ ತಿಳಿಯ
 ದು, ಇದೇನು ಮೂಯವೋ ಎಂದು ಮೈಯಲ್ಲ ಮುಟ್ಟನ್ನೋಡಿ ದಿಗಲು
 ಬಿದ್ದು ಅರಸಿ ಕೇಳಿದರೆ ಸಮಿಗೆಲ್ಲ ಆಜ್ಞೆಯಮಾಡಿಸುವಳು ಎಂದು ಭಯ
 ಗೊಂಡಿರುವರು ಕೆಲವರು. ಇದಂತಿರಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುರಕ್ಷಿತ
 ವಾಗಿ ಎದ್ದು ಎಂದಿನಂತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ನಾವುಗಳು ಏನಾದರೂ ಆಗುವಾ,
 ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಯಂತ್ರಧಾರಿಣಿಯಂಕರದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವಳು ಏನಾ
 ದರೂ ಹೇಳುವಳು, ಹೋಗಿಬರುವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಇಂತು ಎಲ್ಲ
 ರೂ ಘಾಬರಿಯಿಂದ ವಾತನಾಡುತ್ತಲಿರುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು

ನೋಡಿ, ಇದು ಗ್ರಹವು ಅಲ್ಲ, ಮನೆವೇವರೂ ಅಲ್ಲ, ಮಾಟವೂ ಅಲ್ಲ, ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳಿ! ಲೋಕದೊಳಗೆ ನಗಲುಗೆ ಮನದೇವರಾಗಳು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು. ಇದು ಅವರಿಗೂಕೂಡ ಮನದೇವತೆಯಾದ ಮನ್ಮಥನ ಮಾಯೆಯೇಹೊತ್ತು ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿ, ವೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಬಂದುಹಿಡಿ ಮೊಲ್ಸೆಯಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಅವರೋಳೊಂದು ಸಂಹಿಗೆಯ ಹೂವಂ ಇರಿಸಿ, ಅದಂ ತಾಳೆಯ ಹೂವಿನೋಳೆ ಒಟುಕಟ್ಟೆ ಮುಡಪುಮಾಡಿ ಚಂದ್ರವಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಮೂರುಭಾರಿನಿವಾಳಿ, ಮಂದಮಾರುತನಿಗೆ ಕೂಡಾ ಇದೇ ಪರಿಯಾಗಿ ನಿವಾಳಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ರಕ್ಷೆಯಂಮಾಡಿ, ಮನ್ಮಥನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ; ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎದ್ದು, ಎಂದಿನಿಂದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಪೋಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿ ವಿಸಾಲಂಕಟ ಲು. ಬಂದು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೋಳೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸೇವಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಅಲ್ಲಾಡುವವಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಆ ಬಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಅನ್ಯಾಸೀನು ಇಂತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಬಹುದೇ, ನಿನಗೆ ಏನು ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಬಹುಚಂದಮಾಯಿತೆಂದುನುಡಿಯುತ, ಮೈಕಬಿಯಿಂದ ಕಂದಿರುವ ನೀಲಮಣಿಸರಂಗಳಂತಿರುವ ಮುಕ್ತಾಹಾರಂಗಳಂ, ಬಾಡಿರುವ ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಹೊವುಗಳಂ ನೋಡಿ ವಿರಹತಾಪವು ಮೈಯೋಳೆಂಕಿಯಂತೆ ಪರಿರುವದು. ಈ ಪರಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಕಾಂತೆಯು ಈಕಪ್ಪುರಪರಾಗದೋಳೆ ದು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವದು ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಕಾಮನಕಟಾಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯೇ ಹೊತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ನಿಮಿತ್ತವಂ ಕಾಣೆವು. ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮನ್ಮಥಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವಾ ಎಂದು ಸುಕು ಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಸುಗಂಧಮಾದ ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಶೀತೋಪಚಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ಜಳಕವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ತಾವರೇದಂಟುಗಳ ನೂಲುಗಳ ನೇಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಮಡಗಿರುವ ಮಡಿಶೀರೆಯನ್ನುಡಿ, ತಾವರೆಯಡುವುಗಳಂಗಳಿಳಿ ಬಿಚ್ಚೋಲೆಯಂತಕಿವಿಗಳೋಳುಟ್ಟು, ಮೊಲ್ಸೆಯಮೊಗ್ಗುಗಳ

ಳಂ ಸಂಪಿಗೆಯವೊಗ್ಗುಗಳಂ ಮಾಡಿರುವ ಬಾವುಲಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪಾರಿಜಾತ ವೊಗ್ಗುಗಳ ತೊಟ್ಟುಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿ ಮಾಡುವ ಚಂದ್ರಮುರು ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಶಾಂತಿಗೆಯ ಹಾವುಗಳನ್ನೇ ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆಗಳಂತೆ ಜಡೆ ಯೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಕೆಂದಾವರೆಯ ವೊಗ್ಗಂ ಚಂದವಾದ ಚೌರಿಯ ಕುಪ್ಪಿ ಗೆಯಂತೆ ಇರಿಸಿ, ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸರಂಗಳೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳ ವಾದ ಮರುಗದ ದಳಗಳಂ ತಾಯತಿಗಳಂತೆ ಶೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಾಣಯಂತೆಕಟ್ಟಿ, ಸಣ್ಣ ಜಾಜಿಯ ವೊಗ್ಗುಗಳಂ ಎಂಟು ಸಾಲಾಗಿ ಎತ್ತರಮಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ದವನದ ಚಿಗರುಗಳಂ ಸೇರಿಸಿ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಕರಂಗೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜಪುಷ್ಪವಂ ದಟ್ಟ ಮಾಗಿಕಟ್ಟಿ ಅಡ್ಡಿಕೆಯಂ ಕೊರಳೋಳ್ಕಟ್ಟಿ, ಇಂತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಕುಸುಮಗಳಂದರೇ ಅಲಂಕಾರವೆನಿಸಿ, ವೊಗದೋಳಾದ್ದಳಂಬದ ಹುವಿನ ರೇಕಿಸಿಂ ಬೊಟ್ಟುಟ್ಟು, ಅರಳದ ಕನ್ನೈದರೆಯಂ ಕಿವಿಯಸಂದಿಯೋಳ್ಕಿ ಕ್ಕಿಸಿ, ಇಕ್ಕೆಲದೋಳ್ ಹಸ್ತಲಾಗವನಿತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾಮಂಜುವಕ್ಕೆ ಕರತರಲು.

ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎನಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂ ದಂತೆ, ಮನ್ಮಥನ ದೇವತೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಮುತ್ತಮೂರುಲೋಕವೆನೋ ಹಗೊಳಿಸುವ ಸಮ್ಮೋಹನ ವಿಷ್ಣೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ, ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸೋಲು ತ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುತ ಹಾವುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ವನ್ನೀರಿನಿಂ ಚಳೆಯಂಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹುವಿನಹಾಸಿಗೆಯೋಳ್ಕುಳಿತು, ಯದು ರಾಗಿ ಕತ್ತುರಿಯಿಸುವಿಸಿ ಅದರೋಳ್ಕನ್ನಿಧಯಂತಾ ಕಾರಮಾಗಿ ಪಚ್ಚ ಕ ಮ್ಪರದಿರಂಗವಲ್ಲಿ ಯಂಬರದು, ಅದರಮೇಲೆ ಚಿಗರುಗಳಂದಗದ್ದಿಗೆಯಂಮಾ ಡಿ, ಆ ಗದ್ದಿಗೆಯೋಳ್ ಅರಳದ ಕನ್ನೈದರೆಯನ್ನಿರಿಸಿ ಅದರಮಧ್ಯದೋಳ್ಕು ಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳಿಂದ ಬಂಧು ಗಿಣಿಯಂ, ಕಾಮಬೀಜಸಹಿತ ನಾಗಿ ಸರಾಂಗಸುಂದರನಾದ ಮನ್ಮಥನಂ, ಅವನ ಕೈಗಳೋಳ್ಕು ಬಿ ನಬಿಲ್ಲಂ ಪುಷ್ಪಬಾಣಂಗಳಂ, ಅವನಯಡಬುದೋಳ್ ಚಂದ್ರನಂ, ವಸಂತನಂ ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಣಿಗಳಂ, ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ, ಹಂಸೆಗಳಂ, ತುಂಬೆಗಳಂ, ಕೂಡಾ ಚಿತ್ರವೇಟೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಬರಸಿ, ಆ ಚಿತ್ರದೋಳ್ಕುಂದವಾರಾ

ತವೆಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಾಂಚಜನ್ಯಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೆಂಬಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಜೋಡತೋರ ಪಟಾರಂಗಗಳಂ ಮಾಡಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಧರ! ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು, ಅಂಗಜನೆ! ನಿನ್ನಿಗೆ ಸಿಂಹಾಸನವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಸ್ಮರನೆ: ಸ್ವಾನವಂಮಾಡಿಸುವೆನು, ರತಿಪತಿಯೆ; ದಿವ್ಯದುಕೂಲವಂ ಆರ್ಪಿಸುವೆನು, ಮನಸಿಜನೆ; ಮನೋಹರವಾದ ಉಪವೀತವಂ ಕೊಡುವೆನು, ಮಹರಥಜನೆ, ನಿನ್ನಿಗೆ ಗಂಧವಂ ಆರ್ಪಿಸುವೆನು, ಶ್ರೀಮತ್ರನೆ ಅಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುವೆನು, ಪುಷ್ಪಬಾಣನೆ; ನಿನ್ನಂ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವೆನು, ಮದನನೆ; ದಿವ್ಯಧೂಪವಿಂ ದೂಪಿಸುವೆನು, ಕಂದರ್ಪನೆ ದೀಪವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಅನಂಗನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಂ ಮಾಡುವೆನು, ಕುಸುಮಬಾಣನೆ ತಾಂಬೂಲವಂ ಆರ್ಪಿಸುವೆನು, ಕಾಯಜನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕಪ್ಪುರನೀರಾಜನವಂ ಗೈವೆನು, ಪುಷ್ಪಧನ್ವನೆ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡುವೆನು, ಮೀನಕೇತನನೆ? ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಗೈವೆನು, ಕಾಮನೆ ಕಾಮಿತನರವಂ ಕೊಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈವರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕಾಮನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿನೆನು, ಪಂಚಬಾಣನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವು, ಕಂದರ್ಪನೆ? ನಿನ್ನಿಗೆ ಪಂದನೆಯು, ಸ್ಮರನೆ? ನಿನ್ನಿಗೆ ಸಂಪ್ಪಾಂಗವಾಗಿ ಯರಗುವೆನು, ರತಿಪತಿಯೆ? ನಿನ್ನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುವೆನು, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವೆನು, ಮಾರನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಶರಣುಮಾಡುವೆನು, ಮನಸಿಜನೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂಬಾಡುವೆನು, ಅನಂಗನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಅಂಜಲಿಬಂಧವಂ ಗೈವೆನು, ಮನ್ಮಥನೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಎರಗುವೆನೆಂದು ಈ ಡತ್ತು ನಾಮಂಗಳಂ ಪೇಳಿ ಹತ್ತುಬಗೆಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಗಿಣಿಗಳು ಮುಟ್ಟಿದಿರುವಫಲಂಗಳಂ, ತುಂಬೆಗಳುನವಿಯದಿರುವ ಮಹರಂದನಂ ಕೂಡ ನೈವೇದ್ಯವೆಂಬಾಡಿ, ಅರಳದ ನೂರ್ಮಕಾಂತದ ಹೂವಿನಿಂ ನೀರಾದನವಂಗೈದು, ಈ ದಶನಾಮಗಳಿಂದ ಯಾರು ತ್ರಿಲೋಕಪತಿಯಾದ ಮನ್ಮಥನಂ ಪೂಜಿಸುವರೋ; ಅವರು ದಶಾವಸ್ಥೆಗಳೊಳಗಾದವರಾದರೂ ಶೀಘ್ರದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಸಂಭೋಗ ಶೃಂಗಾರದೋಳ್ ಸುಖವಂ ಪಡೆ

ಯುವರೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ವೇಳುವ ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಮರಾಣವಂ ಕೇಳಿ,
 ಕಾಂಕ್ಷಿತಫಲಪ್ರದನಾದ ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ತ್ರಿಲೋಕಪತಿಯಾದ ಆ
 ಮನ್ಮಥನಂ ವಾಹನ ನೋದಲಾದ ಸುಕಲ ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಧ್ಯಾನವಂ
 ಗೈಯುತ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರುವ ಸಮಯದೋಳ ಮಿಪದಲ್ಲಿ ಗುವ ರಮಣೀ
 ಯಮಾದ ಗುಜ್ಜು ಮಾವಿನಮರಗಳ ಗುಂಪಿನೋಳ್ಳುಳುತಿರುವ ದೇವತೋ
 ಕದಿಂ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವು ಈ ನಾರಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವ ಅತಿಮ
 ನೋಹರಂಗಳಾದ ಶೃಂಗಾರಚೇಷ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೋಡಿ ಈ
 ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಯಾರೆಯರಲ್ಲರೂ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಕಾಂತೆಯಂತೆ
 ಕಾಣಿಸುವರು, ಇದೇನೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ತಾನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ
 ಈಗ ಈ ಕಾಂತೆಯರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾತಲ್ಪಟ್ಟ ಮನ್ಮಥನಪೂಜೆಯು,
 ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಆದಕಾರೂ ಈಗ ದೈವ
 ವು ಈ ರತಿಪತಿ ಪೂಜೆಯಂ ನನಿಗೋಸ್ಕರವೇ ರಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಮ
 ತ್ತು ಈಗ ನಾನು ಮನ್ಮಥನ ಅರಗಿಣಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಂತೆ ಧ್ಯಾನ
 ವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ರಾಜಸುತ್ರಿಯ ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು
 ಯೋಚಿಸಿ, ಮಾವಿನಮರಗಳ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಮನ್ಮಥನಂ ಬರದು
 ಪೂಜಿಸಿರುವ ಪುಷ್ಪಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂ ಪಟಪಟಾಯಂದು
 ಬಡಿಯುತ, ಮಧುರಮಾದ ನುಡಿಗಳಂನುಡಿಯುತ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ
 ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿರಲು. ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆಗಿಣಿಯರೆಕ್ಕೆ
 ಗಳಶಬ್ದಗಳಂಕೇಳಿ ಕಣ್ಣೆರದು ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಶುಕವನ್ನೋಡಿ, ಇ
 ದು ಈ ಲೋಕದ ಗಿಳಿಯಲ್ಲ, ವಂಚರತ್ನಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದಂತಿರುವದು
 ಮತ್ತೂ ಮನ್ಮಥನ ಬಿರುದುಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಮ
 ನ್ಮಥನ ವಾಹನವಾದ ಗಿಣಿಯೇ ನನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು, ನಾನು ಕೃತಾ
 ರ್ಥಗಳಾದೆನು ಎಂದು ಮನದೋಳ್ಸಂತೋಷವಂಪಟ್ಟು ಮಿತ್ರೆಯಾದಚಿ
 ತ್ರಲೇಖೆಯು ಮೋಗವನ್ನೋಡಲು. ಆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಎನ್ನ ಬಡತಿಯೆ;
 ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಂ ಯಾರುಬಲ್ಲರು, ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ
 ದಿಂ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಅವತರಿಸಿರುವ ನೀನು ಶಚಿಯೋ, ಸರಸ್ವತಿ

ಯೋ ನಾನು ಅರಿಯೆ. ಇಂತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪೂಜೆಯೋಳ್ ಜಗತ್ಪತಿ
ಯಾದ ಮನ್ಮಥನ ಮುಖ್ಯವಾಹನವಾದ ಈ ಶುಕವು ನಿನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ವಾಗುವದೆಂದರೇನು; ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯೋಳ್ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ
ಈ ದೇವತಾಶುಕದ ದರ್ಶನವಂ ಗೈದೇವು, ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಲಭಿಸುವದೆಂ
ದು ಪೇಳಲಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಆ ಪಂಚವರ್ಣ
ದಗಿಣಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳಮಾಡಿ, ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈ
ಗಳಂಮುಗಿದು ನಿಂತಿರಲು.

ಆಕಾಲಮೋಳ್ ಲೀಲಾ ಶುಕವು ಎಲೈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆ, ನೀನು
ಮಾಡಿದ ಕಲ್ಪೋತ್ತಪೂಜೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಅರಸಾದ ಮನ್ಮಥಮಹಾರಾಯ
ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ನೀನು ಮನದೊಳು ಬಯಸಿರುವ ಪುರುಷ
ನಿಗೆ ನಿನ್ನಂ ವಿವಾಹವೆನುಡಿಸಿ ನೀವೀವರರು ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರ
ವಂ ತನಿಗೆ ವೇಳುವದೆಂದು ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ ನನ್ನಂಕಳುಹಿಸಿರುವನು. ನಾನು
ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು, ನೀನು ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ಸಂ
ತೋಷಕರಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಂತೈಸಲೂ ಚಿತ್ರಲೇಖವೊದಲುವವ
ರೆಲ್ಲರು ಆ ಗಿಳಿಯ ಅವೈತಸದೃಶವಾದ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿಸಂತೋಷಗೊಂ
ಡು, ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಪ್ರಭುವವಂತುಟೋ; ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಾತಿಶಯವೆಂ
ತುಟೋ ನಮ ವೇಳುತ್ತ, ಬೆಳ್ಳಿ ಗೆಲ್ಲ ಮಲಿನವಾಗಿ ಬರುವದಂಕಂಡು
ಬೆಳಗಾಯಿತು ಹೋಗುವಾಂವು ವೇಳಲು. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆ
ಲೀಲಾಶುಕವಂ ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿತೆಕೊಂಡು ಪರಮೇಶ್ವ
ರನಂ ವರಿಸಲೋಸುಗ ತವನಂಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಬಳಕ ಶುಕನಂಪಿಡಿದುಬರುವ
ತಲಿರುವ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರ
ಲೇಖಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂದೊಡಗೂಡಿಬಳುಕುತ್ತಬಂದುವೆಲ್ಲ ನೆ ನಿಜಾಂತಃಪು
ರವಂಶೇರಿ, ತಾನು ವಸಳಿಸುವ ಮನೆಯೋಳ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಮುತ್ತಿನಸರ
ಗಳ ನರಪಣಿಗಳಿಂದಕೂಡಿದ ಪವಳದ ಒಂದು ಸಣ್ಣಮಂಚವಂಚನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಶಿಗೆಯಂಶಿಂಬುಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆಗಿಣಿಯಂ ಅದ
ರೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಟ್ಟಲಂ ಮಾಡಿಸಿ

ಅದರೊಳಗೆ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನಂಗಳಂ, ರುಚಿಕರಂ ಗಳಾದಫಲಗಳಂಸಹಾ
 ಆ ಗಿಣಿಗೆಕೊಡುತ ಪಕಾಂತದೋಳ್ ಎಲೈ ಲೀಲಾಪುಷ್ಪವೇ ; ನೀನು ಮನ್ಮಥನ
 ಅರಗಿಣಿಯೆಂದು ಪೇಳುವೆ; ಇದು ಯಥಾರ್ಥವೇಸರಿ, ಆದರೆ ನಾನು ಮ
 ನುಷ್ಠಳಾದ್ದರಿಂದ ಮರಳ ಕೇಳುವೆನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡ, ನೀನು ಮ
 ನ್ಮಥವಾದನವಾದ ದೇವತೋಕದ ಶುಕವೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನವೇನು, ಲಕ್ಷ
 ಣವೇನು ಅದಂವೇಳದರೆ ಕೇಳ ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು ಎಂದುನುಡಿಯಲಾ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸರಸವಚನಂಗಳಂ ಲೀಲಾಪುಷ್ಪವು ಕೇಳ ತನಿಗೆ ಸಮ
 ಯವು ಬದಗಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಲೈ ರಾಜಮತಿ ಯೆ ; ಕೇಳ, ಮನಸಿಜನಾದ
 ಮನ್ಮಥನು ಸಕಲಜನಂಗಳಮನದೋಳ್ ಇರುವನು. ಅದುಕಾರಣಅಮಾ
 ತ್ಯನಿಗೆ ವಾಹನವಾದನನಿಗೆಯಾರಮನದೋಳ್ ಏನುಇರುವದೋಡನೆಲ್ಲ
 ವಂ ಪೇಳುವುದೇ ನನಿಗೆ ಲಕ್ಷಣ, ಇದಲ್ಲವೆ ಭೂತಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನಂ
 ಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಪೇಳಲಾವಾತಿಗೆ ಕಳಂಗರಾ
 ಜಮತ್ತಿಯು ಈಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳದ ಭಾವನಂ ಪೇಳಿದರೆ ಕೇ
 ಳುವೆನೆನ್ನುವಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಗಿಣಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳಂಮುಚ್ಚಿ, ಕ್ಷಣ
 ಮಾತ್ರ ಧ್ಯಾನವೆನಾಡುವಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಬಳಿಕ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆರ
 ದು ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯೆ; ನೀನು ನಾಲ್ಕುಪಿನ್ನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸಂಗೀ
 ತಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಲೀಲಾವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ಹೊತ್ತುಕಳಯಲಾರದೆ
 ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯನ್ನೆದ್ದಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ
 ಸತ್ಯಲೋಕ, ಕೈಲಾಸ, ವೈಕುಂಠಗಳೆನೋಡುತ, ಬಳಿಕ ಸುಧರ್ಮಸಭೆ
 ಯೋಳ್ ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೆಂಡಿರುವಂತೆ ಬರೆದಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರಸಂಕಂ
 ಡು ಮೋಹವಂಗೆೊಡು ಚಿಂತೆಯೆನಾಡುತಲಿದ್ದೀಯೇ ಎಂದು ಪೇಳ
 ಲಾಶುಕದ ಮಧುರಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
 ಆ ಗಿಣಿಯಂ ಮಹಾಮುಹುರ್ಮೆಯುಳ್ಳದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮ
 ಸ್ಕಾರವೆನಾಡಿ ಎಲೈ ಅರಗಿಣಿಯೆ; ನನ್ನ ತವವು, ಮಣ್ಯವು, ಐಶ್ವರ್ಯ
 ವು, ಸೌಭಾಗ್ಯವು, ಮತ್ತೊ ನನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನರೂಪ
 ದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ನೋಡಿತ್ರಿವಂಗೈದು, ಈಗ ನೀನು ಮನ್ಮಥ

ನ ವಾಪನವಾದ ಗಣಿಯೇ ಸರಿಯಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ
 ಈಗ ನಿನ್ನಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಕಾರ್ಯಗೌರವವಂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆ
 ನು ಎನುತ ವೊಗದೋಳ್ ಮಂದಹಾಸವಂ, ನೇತ್ರಗ್ರಂಥೋಳ್ ಲಜ್ಜೆಯಂ,
 ಮನದೋಳ್ ಸಂತೋಷವಂ, ಮೈಯೋಳ್ ಪುಳಕಮಂಗೊಂಡು ಇರ
 ಲಾಕಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂಡು ಶೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಆರಸಿಯೆ ನಿನ್ನಮ
 ನದೊಳಿರುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದಿರುವ ನನ್ನ ಎದುರಾಗಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಳ್ಳಲು ಕಾ
 ರಣವೇನು, ಕಳಂಗರಾಯನೆಂತಬೋ, ನಾನು ಅವನಂತೆ ಎಂದು ನುಡಿದು,
 ನೀನು ಕೇಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಗೌರವವಂ ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು, ಅದಂ
 ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ನೀನು ಚಿತ್ರಶಾಪೆಯೋಳ್ ಕಂಡ ವಿಚಿತ್ರರೂಪುವು
 ಳೈ ಪುರುಷನಂತಿಹ ಪುರುಷನು ಲೋಕತ್ರಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಯೂಇಲ್ಲದೇಯಿ
 ರುವಾಗ ಈ ಯೋಚನೆಯು ಎಂತು ಕೊನೆಮುಟ್ಟುವದೋ, ನಾನು ಎಂತು
 ಸುಖವಂನೈದುವೆನೋ ಎಂದು ಸಂತಾಪವಂಗೊಂಡ. ಇದ್ದೀಯೆ, ಆದ್ದರಿಂದ
 ದಂ ನೆರವೇರಿಸುವೆಂದು ನನಿಗೆ ಮನ್ಮಥನ ಅಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವದು. ಈ ದು
 ಘಟಮಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ನೆರವೇರಿಸಲೋಸುಗ ನಾನು ಬದ್ಧಕಂಕಣನಾಗಿ
 ರುನಾಗ ನಿನಿಗೆ ಈಚಿಂತೆಯಾತಕ್ಕೊಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಎಲೈ ಶುಕಚಂದ್ರನೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಭಾರವಂ ನೀನು ವಹಿಸಿ
 ರುವದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಂಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿ ಇರುವೆನು ಮತ್ತೂ ಈ
 ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಯೇನುವಾಡಿದರೆ ಕೈಗೂಡುವದೋ, ಆ ಪುರು
 ಷನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ ನನಿಗೆ ಎಂತು ಮೊರಕುವನೋ ಎಂದು ಅಜ್ಞಾ
 ನದಿಂದ ಸಂತಯಂಗೊಂಡಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂಕೇಳಿ ಆ ದೇವಶು
 ಕವು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದುಗ, ಹೂ, ಈಗತಿಳಿಯಿತು ಆಯಿತುಕೆಲ
 ಸವೆಂದು ನಗುತ, ಎಲೈ ಪುಣ್ಯವತಿಯೆ, ಕೇಳು ಬ್ರಹ್ಮನು ಲೋಕದೋ
 ಳ್ ಹೆಂಗಸರ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗೈಯೆ ಅವರಿಗೆ ಅನು
 ರೂಪರಾದ ಪುರುಷರಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಿರುವನು. ಆದರೂ ನಾವು ಬಂದು
 ಉಪಾಯವಂ ಚಂತಿ ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ನಾನು ಈಗಪೇಳು
 ವ ವಾಕ್ಯವಂ ಸುವಧಾನಳಾಗಿ ಕೇಳಿ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ಇರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ

ವೇದವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ನಡೆಯಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಪೇಳುವೆನು-ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೇಳಕೂಡದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗಿಣಿಯನುಡಿಯಂಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವೇದಂಗಳಂ ಯಾರುಬಲ್ಲರು, ವೇದಂಗಳೂ ನೀನೆ, ವೇದಾರ್ಥಂಗಳೂ ನೀನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತು ಈ ಲೋಕವೇ, ಈ ಶರೀರವನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವೆನು. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯು ಮಾರುಕಳ್ಳವೆಂದು ಭಾಷೆಯಂಕೊಟ್ಟು, ಎಚ್ಚಿ ಶುಕವೇ! ನನ್ನ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವಂ ನೀನು ತಿಳಿದಿರೂ ನನ್ನಿಂದ ಇಷ್ಟಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿಸುವದು ನಿನಿಗೆ ಧರ್ಮವೇ? ಎಂದು ತಲೆವಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಗಳಗಲನೆ ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು ಮುತ್ತುಸಸರಗಳಂತೆ ಸುರಿಯಿಸುತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸುರಂಬಿಡಲಾ ನೀರಜಾಕ್ಷಿಯಂನೋ, ಲೀಲಾಶುಕವು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಇಷ್ಟಾಪ್ಯಕೆ ಚಿಂತೆ, ಚಂದವಾಮೃತಂದು ಸವಿ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸಂತೈಸಿ, ಆದರೆ ಪೇಳುವೆನುಕೇಳು ಈ ಚಿತ್ರದೊಳಿರುವಂತೆ ರೂಪವಂ ತಾಳದವನಂ ಹುಡುಕುವಾ ಎಂದರೆ ನೀನು ಅಷ್ಟು ಕಾಲವಿಳಂಬವಂ ಸೈರಿಸಲಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸ್ವಯಂವರ ಮಹೋತ್ಸವವೆಂದು ಸಾರಿ, ದೇಶವೇಶಂಗಳ ಅರಸುಗಳೆಂ ಕರಸಿ, ಬಳಿಕ ಕೂಡಿರುವ ರಾಜಮಂಡಲದೋಳು ಸ್ಥಾಪ್ಯದಂತಗಳ್ಳುಳ್ಳ ಬಿಳಿಯ ಅನೆಯಂ, ರಾವುತನ ಮನವೇ ಕಡಿವಾಣವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ, ಸಕಲ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಡುವವೃಕ್ಷವಂ, ದಿನ ದಿನದೋಳು ಹನ್ನೆರಡುಭಾರ ಸುರ್ವಣವಂ ಕೊಡುವ ಮಣಿಯಂ, ಸಕಲ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ಧೇನುವಂ, ವದ್ದಿನೀ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕರ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದ ಬುಟ್ಟಿರುವ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಹೊಂಗಳಸರಂ, ಆಕಾಶದೊಳು ನಡಿಯುವ ವಿಮಾನವಂ, ಯಾವ ರಾಜಕುಮಾರನು ತಂದುಕೊಡುವನೋ ಅವನ ಕಂಠದೋಳು ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಯಂ ಹಾಕಿ ವರಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ನೀನು ಸಭಾಮಧ್ಯದೊಳು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರಾಜಮಂಡಲದೊಳು ಯಾವನು ಇವನೆಲ್ಲವಂತರುವನೋ ಆ ಸುಕುಮಾರನೇ ನೀನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನೋಡಿದ ಪುರುಷನ ರೂಪಮಹಿಮೆಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾಗಿಣಿಯವಾತಂ

ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮಹಾಮಂತ್ರದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳು ಇಟ್ಟು ಎಳ್ಳಿ ಲೀಲಾಶುಕವೇ! ಈಗ ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೇಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಾದ ಸುಶೋಚನಾದೇವಿ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯ ಇವರೀರ್ವರಿಗೂ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಮುಖದಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿಸುವಂತೆ ನೀನೆ ವ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆಗಲಾರದೆಂದು ಪೇಳಿ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನಾನಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತಿರಲು. ಆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ರೋಳು, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎಂಬಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಕರಮ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎನ್ನೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೆ; ನೀನು ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಪ್ರಾಣರೂಪಳಾಗಿರುವ ಸಖಿಯು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸಕಲವಿದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಪುಣಿಯು, ದುರ್ಘಟಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳ ಘಟನೆಯಂ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಚತುರೆಯು, ಪರರ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ಛಂಜಿಸುವಂತೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಜಾಣಿಯು, ಸಮಯಗಳನ್ನರಿತು ರಾಜರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲು, ರಾಜಾಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಉಚಿತಗಳಾದ ವಚನಂಗಳಂ ಪೇಳಿ ಉಚಿತಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ವಿಹಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರವೀಣೆ. ಅದಂ ತಿಳಿದಿರುವೆನು, ಇತಿರುವ ಪ್ರಾಣಸಖಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಈಪರಿಯ ಚಿಂತೆಯಾಕೆಂದೂ ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ತಾನು ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿಸುವದೆಂದು ಪೇಳಲು. ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಎನ್ನೆ ಶುಕವೇ; ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಈಪರಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡುವೇ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತು ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ ಆ ಶುಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವಂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಿಂದಬಂದು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಜಾಜೀರುವ್ವಿನ ಹಾತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪವಳಿಶಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕರಕಸುಲಮಂಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎಬಿತಿ ಮಜ್ಜನಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಪರಪ್ರೀತೋದಕದಿಂದ ಮಜ್ಜ

ಸಮ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಬಳಲಿ ಬಿಳ್ಳೇರಿ ಕೃಶವಾಗಿರುವ ಸುಕುಮಾರ ಶರೀರವನ್ನೋಡಿ ಮನದೊಳು ಪರಿತಾಪವಂಗೆಂಡು, ವೇಗದಿಂದ ಈಪರಿಯು ಸುಲೋಕನಾದೇವಿಗೂ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಗೂ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಭೋಜನಾದ್ಯುಪಚಾರಂಗಳಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಶೀಲಾಮೃದಿರಕ್ಕೆ ಕರತುದು ಬಳಕ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿರಹತಾಪವ ನೋಡಿ ಅದಂ ತಾಳೇ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ ಕಳಂಗರಾಜನಿರುವ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಮಯವಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಮನೆಯೊಳು ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು, ಬಳಕ ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರು ಚೆನ್ನದ ಚೌಕಿಯೊಳು ಕುಳಿತು ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಳುವಂ ಸವಿಯುತ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬಂದಬಳಕ ಅನನು ಪೇಳಿದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ಬಂಟಿಸುತ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಇದೇಸಮಯವೆಂದು ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗಿ ರಾಜದಂಪತಿಗಳ ಪಾದಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಸುಲ್ಲಲು, ರಾಯನು ಅವಳನ್ನೋಡಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಮೊಗದೋಳ್ ಏನೋಬಂದು ಹೊಸಪರಿಯಾಗಿರುವ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಅವಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆ; ಕುಮಾರಿಯು ಕುಳಲದಿಂದಿರುವಳೇ ಎಂದು ಕೇಳಲಾಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಹಾರಾಯನೇ; ಶ್ರೀ ಉಪಕ್ರೋದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ ದಿಂದ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಉದಯಿಸಿರುವ ಮಹಾಪುಣ್ಯವತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಯಾವದಲ್ಲ ಏನುಕಡಮೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾನಾತಂ ಕೇಳಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ಮನದೊಳು ಈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕುಮಾರಿಯು ಏನಾದರೂ ಬಿಡಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೋಪವಂಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ, ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆ; ನೀನ್ಯಾಕೆ ಏನೋಬಂದು ವರಿಯಿಂದಇರುವೆ ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯು ನಿನ್ನನ್ನೇನಾದರೂ ಆಂದಳೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಖೀರುಗ

ಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಮಾತುಕಥೆಗಳು ನಡೆದಿರುವದೋ ಎಂದು ಕೇಳಲಾ
 ಚತ್ರಲೇಖಿಯು, ಸ್ವಾಮಿಯೇ; ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷವಿರುವಾಗ ಈ ಸಂಗತಿಗ
 ಳೊಂದೂ ನಡೆಯಲಾರವು. ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯು ನನ್ನ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಮಾಗಿ ಕಾ
 ಣುತ್ತಿರುವಳು ಎಂದು ನುಡಿದು ತಾನು ಬಂದಿರುವಕಾರ್ಯವಂ ಪೇಳುವದ
 ಕ್ಕೆ ನಾಚಿಗೆಗೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನೋಗಸುನೋಟದಿಂದ ಕೆಲಬಲದೋಳ
 ನೋಡುತ್ತ ಭಯವು, ಉತ್ಸಾಹವು, ತೆರೆಯು, ಕೌತುಕವು ಗೊಂಡಿಲ್ಲ.
 ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಆ ಚತ್ರಲೇಖಿಯು ಕರದುಕೊಂಡು ಮೋಗಿ
 ಮಾತನಾಡಿಬಾ ಎಂದು ರಾಣಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯುಂಕೊಡಲು. ಸುಲೋಚನಾದೇ
 ವಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಯಾವ ನಾರಂಭವು ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರ
 ಬಹುದೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಗೆ ಚತ್ರಲೇಖಿಯು ಕುಮಾರಿ
 ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರವಂ, ಅವಳು ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಿರ್ದದಂ, ಬಬ್ಬಳೇ ವಸಂತ
 ವನವಂಕುರಿತು ಮೋಗಿರ್ದದಂ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳೆಗಳ ಶಖಿತಬ್ಬ ಮೂರ್ಛೆ
 ಮೋದುದಂ, ಅನಂಕಂಡು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹುಡುಕಿ ಬೆದರಿ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ
 ವಿಸಾಸಲಂಕಟ್ಟ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿ ಪೂಜೆಯಂಗೈಸಿದುದಂ, ಆಕಾಲ
 ದೊಳು ಮನ್ಮಥನ ವಾಹನವಾದ ಗಿಣಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದಂ ಕೂಡಾ
 ಪೇಳಲಾಗ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು ಎಲೈ ಚತ್ರಲೇಖಿಯೇ; ನನ್ನ ಮಗಳು
 ನಿನ್ನಿಂದ ಮರಳಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನನ್ನ
 ಮಗಳಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಗಳೆಂದು ಪೇಳಿ ಅವಳಂ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಅವ
 ಳಿಗೆ ತಾನು ಅಲಂಕಾರವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದುವಾರದ ಬಡವೆಗಳನೆಲ್ಲ
 ವಂಕೊಟ್ಟು, ತೆರೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚಿತ್ರಲೇ
 ಖಿಯು ಪೇಳಿದವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂಬಿನ್ನವಿಸಲು. ರಾಯನು ವೇಗದಿಂದಿದ್ದ
 ನೋಡಿಬರುವಾ ಎಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಣಿ
 ಯೊಡನೆ ಅಂತಃಪುರಮಾರ್ಗದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಸಖಿ
 ಯರು ಅರಳದ ತಾವರೆಯ ಕೇಸರಂಗಳಂ ಬಿಡಿ ಎಸಳುಗಳಂ ಕತ್ತರಿ
 ತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಶಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಗಳಂ ಮಾಡುವರು ಕೆಲವರು.
 ದುಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ಪೋಣಿತಿ ಬರಿಗಳಂಮಾಡಿ ಮಾಲೆಗಳಂ

ಕುಚುಗಳಂ ಇಳಿಯಬಿಟ್ಟು ಮಂಚಗಳಿಗೆ ಮೇಲುಬೊದ್ದಿಕೆಗಳಂ ಮಾಡುವರು ಕೆಲವರು, ವಜ್ರಕರ್ಮದ ಧೂಳಿಗಳಂ ಮರಳುಗುಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರೋಳ್ ಪನ್ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಬದ್ದೆಪಾವುಡಗಳಿಂದ ಬಾಯಿಕಟ್ಟಿ ತಂಪಾಗಿ ಘಾಳಬೀಸುವ ನೆರಳುಗಳಲ್ಲಿರಿಸುವರು ಕೆಲವರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಪಿಡಿಮ ಇಮ ಬಾಡಿರುವದೊ ಹೊಸದಾಗಿ ತರಿಶೀವನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಕಸ್ಮಾರ್ಯಾದಿಗಂಧಗಳಂ ಹದ ಮಾಡುವರು ಕೆಲವರು, ಕುಸುಮಾಂಜನಂಗಳಂ ಮಾಡುವರು ಇಕ್ಷುರಸ ಮೊದಲಾದ ಪಾನಕಗಳ್ಳ ಶೋಧಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಈವರಿ ಶೀತೋಪಚಾರವಸ್ತುಗಳ ಸನ್ನಹಿಸುವರುನೋಡಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ವೇಳದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಇದೇ ನಿರ್ದರ್ಶನವೆಂದು ಪೇಳಿತ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯದಾಂಟಿ ಕುಮಾರಿ ಇರುವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವಷ್ಟು ನೋಳ್ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಬೇಗದಿಂಪೋಗಿ ರಾಯನೂ ರಾಣಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆವಯಮಾಡುವರೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಭಯದಿಂ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ದೇಹದೊಳಂಟಿರುವ ಪುಷ್ಪರೇಕುಗಳಂ ಕಪ್ಪುರದ ಧೂಳಿಯಂಕೂಡಾ ನೆರಗಿನಿಂದ ಪೊರಶಿಕೊಂಡು ಮೊಗದೊಳ, ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ, ಇರುವಕಿರುಬೆ ಮರಂ ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂ ವರಸುತ, ಮಿತ್ರೆಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಕೈಲಾಗದಿಂ ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ ಮುಂಭಾಗದೊಳು ಬಂದು ಯದುರಾಗಿ ಬರುವ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಯಮಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡಿಗಳಂತ್ರಿಪಕಪೋಲಂಗಳು ಬಿಳ್ವವರೆಗಳಂತೆ ಬಿಳ್ವೇರಿರುವದಂ, ಮಿಂಚನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ತನುಲತೆಯು ಬೆಳ್ಳಿಯತಗಡಿನಂತಾಗಿರುವದಂ, ಪದ್ಮರಾಗದಂತೆನಿವ ತುಟಿಯು ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಬಿಡುವ ನಿಟ್ಟು ಸುರಂ ಪೊರಲಾರದೆ ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವದಂ, ಮತ್ತು ಕಿರುನುಡಿಗಳಂ ಮೊಗಬೋಳ್ ತುಂಬಿರುವ ಲಜ್ಜೆಯಂ, ಸಖೀಜನಗಳೋಳ್ ಕೋಪವಂ, ಬ್ಯಾಸರವಂಕೂಡಾನೋಡಿ ವಿರಹತಾವದಿಂದೀವರಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಎಚ್ಚೆ ಪ್ರೀತಿಯೆ; ಮನೋಹರವಾದ ಪತಿಯಿಂದ ಬಡಗೂಡಿ ಸುಮಂಗಲಿಯಾಗಿ ಸುಖದಿಂದಿರೊ

ದು ಅಶೀರ್ದ್ರಾದವಂಮಾಡಲು. ಸುಲೋಚನಾಪೀವಿಯು ಸಮಸ್ತ ರವಂಮಾಡುವವುಗಳಂ ಕೈಗಳಂಗೆತ್ತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಘ್ರಾಣಿಶಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಹೊನ್ನ ಮಕ್ಕಳಂ ಎಷ್ಟುದಿನನ ಸೂಕಿದರೂ ಯಾರಿಗಾದರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಮೈಸವರುತ ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆ, ಕುವಾರಿಯಂ ಜೋಪಾನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಪೇಳುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಅಬಳಕ ವಿಜಯವರ್ಧರಾಯನು ಪತ್ತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಲೀಲಾಶುಕನನ್ನೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದು, ಮುತ್ತಿನತೂಗುಮಂಚದಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಮಾಲತಿಯೊಡನೆ ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತಲಿರುವಗಿಣಿಯಂಕಂಡುಕೈಮುಗಿದುನಿಲ್ಲಲಾಶುಕವು ವಿಜಯಾಭವಮಹಾರಾಜ ! ಎಂದುಅಶೀರ್ದ್ರಾದವಂಮಾಡಿ, ಕುಳ್ಳಿರಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾರಾಯನು ಶುಕದನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ರತ್ನಗಳಂತಿರುವ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬಣ್ಣವನ್ನೋಡಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಸಂತೋಷವಂಗೊಂಡು ಇದು ಶುಕ್ರಾಕ್ಷಾಯನೋ? ಗೌರೀದೇವಿಯ ಕರದೊಳಿರುವ ಶುಕವೋ? ಅಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಪೇಳಿದಂತೆ ಮನ್ಮಥನ ವಾದನವೋ ಎಂದು ಸಂಭ್ರಮವಂಗೊಂಡು ಎಲೈ, ಶುಕಶ್ರೇಷ್ಠನೆ; ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯೋಳ್ಳಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಈಲೋಕವಂಕುರಿತು ದಯಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಈಗ ನಿನ್ನದರ್ಶನದಿಂದ ನಾವು ಆ ಮನ್ಮಥನು ನೋಡಿದಂತೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ವಿಜಯವರ್ಧರಾಯನೇ; ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಭೂಲೋಕದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರುವದೇನಚ್ಚರಿಯು, ಇದಲ್ಲದೆನಮ್ಮ ಅರಸಿನ ಆಜ್ಞೆಯಂತಾಗಿರುವದೆಂದರೆ ! ಕಳಂಗನಗರದೊಳ್ಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆಪೋಗಿ, ಅವಳಗೆಅನುರೂಪನಾದ ಪುರುಷನಂನಂಘಟನೆಯಂಮಾಡಿ, ಆ ವಿವಾಹೋತ್ಸವವನ್ನೋಡಿಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿರುವದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು ನಿನ್ನಪುತ್ರಿಯು ಚಿತ್ರಮೋಳ ರದಿರುವ ಬಬ್ಬ ಪುರುಷನಂ ಕಂಡು, ಅಂತಪ್ಪಪುರುಷನನ್ನೇ ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವದಂ ತಿಳಿದೆನು. ಅದು ಅಶಕ್ಯವಾದಕಾರಣ ಸ್ವಯಂವರವೆಂದು ಸಾರಿಸಿ; ಐರಾಪತಾದಿ ಎಂಟುವಸ್ತುಗಳೂ

ಪಂಚಗುಣಿ ಕುರಿತರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಈಗ ಸಕಲವೇಶವ ಅರಸುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಬರುವದೆಂದು ಪತ್ರಂಗಳಂ ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ರಾಯ ನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷವೇ ಈ ಶುಕರೂಪವಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನವಂಶವಂ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ಶುಕಕ್ಕೆ ಅಂಜಲಿಯುಂವಾಡಿ, ಪತ್ನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮಗಳವ್ರಭಾಸವಂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ರವಸ್ಥೆವಾದ ಬಂದು ಸ್ಥಳದೊಳ್ ಕುಳಿತು ರಾಣಿಯಂಕರದು ಎಲೈ ಪಿತ್ರಿಯೆಳ್ಳು ಈ ಭೂತಿಯೊಡಗೂಳ್ ದೇಶಂಗಳನೆಲ್ಲ ಜಮಿಸುತ್ತ ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ಅರಸಿನಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು ಪುತ್ರಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೂಟ್ಟು ದೇಶನುಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರ್ವೆನು, ಈಗ ಈ ಶುಕವು ದೈವಗತಿಯಿಂದ ಬಂದು ಸ್ವಯಂವರವೆಂದು ಮಾಡಿ ಅದರೊಳ್ಳು ಈ ದುರ್ಭಟಂಗಳಾದ ಪಂಚಗುಣಂ ಕುರಿಯುಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಡ್ವೀಪಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂವಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದೇಶದೊಡಗೂಡಿ ನಾನು ಉಳಕೊಂಡೆನು. ಈ ಪಂಚಗುಣಂ ಆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಪರಾಜಿತನಾದರೆ ನುಮತನೇ ಸರಿ, ಅಥವಾ ಸಾಧಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಅನುರೂಪನಾದ ವರನು ತ್ರಿಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ದೊರಕಲಾರನು, ಆದರೆ ಮದು ಸಂದೇಹವುಂಟು. ಈ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಪಂಚಗುಣಂ ಸಾಧಿಸುವದು ಅಶಕ್ಯವಾದರೆ ಲೋಕದೊಳ್ಳು ವರನೆಂತು ದೊರಕುವನು, ಸ್ವಯಂವರವಂ ಎಂದು ಮಾಡುವದು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವೆಂತು ನೆರವೇರುವದು, ಸೌಗಂಧಿಕಾಡ್ವೀಪಿಯ ಮನೋರಥವೆಂತು ಪೂರ್ಣವಾಗುವದು, ನಾನೆಂತು ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವೆನು, ಈಶ್ವರಿಯು ಯೇನು ಮಾಡುವಳೋ ಯಂದು ನುಡಿದು ಆದರೆ ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಗಣಿಯು ಅನತ್ಯವಂ ಪೇಳಲಾರದು, ದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷವು ನಿಷ್ಕಲವಾಗಲಾರದು, ನಮ್ಮ ವಂಶದೊಳ್ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಎಂಗೆಯ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚೀರಿ ಹರ್ಷವಂ ತಾಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಸಾನಮುಟ್ಟಪಡೆದೊಂದು ತ್ರಿಯಂಕರಶಿ ಎಲೈಧ

ನಂಜಯನೆ; ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹವು ಮಾಡುವ ಸಮಯವಾಗಿರುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ವೆಟ್ಟಣವೆಲ್ಲವು ಶೃಂಗರಿಸುವಂತೆಯೂ ವದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸನ್ನಹಿಸುವಂತೆಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸುವುದು, ಇದಲ್ಲದೆ ದೇಶ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಚೋಳ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಂಚಾಲ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಮಾರ್ಗದೇಗಿದ್ದಂತೆ ಸ್ವಯಂವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬರಸಿ, ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಅರಸಿಗೆವತ್ರವಂ ಬರೆಯಿಸಬೇಕೆನಲಾಗ ಕಳುಹಿಗರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಬಿರುದಾವಳಿಯಂ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ತರಿಸಿ ವಕ್ಕಣೆಯೊಬರೆಯಿಸಿದನವೆಂತನೆ * ಶ್ರೀ ಮತ್ಸ್ಯಕಲಮಹೀಮಂಡಲಮಣಿ ಭೂಪಣಾಯಿತ ನಾನಾ ದೇಶಾತಿಶಯಿ ಸಹ್ಯವಸ್ತಿ ಕೂಟದರ್ಶನೀಯ. ಕರ್ನಾಟಕದೇಶ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯಾಲಯ ರತ್ನಪುರ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢರಾದ ನಿಜಭುಜಪರಾಕ್ರಮನಿರ್ಜಿತ ನೇಪಾಳ, ನಿಷಧ, ಪಾಂಚಾಲಾದಿ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲಮಾಳ ಮೂಲಾಭುಷಿತ ನವರತ್ನರುಚಿರರಾಜಿನೀರಾಜಿತಪಾದಾಂಭೋಜರಾದ ಸಕಲ ಸರಸಕವಿಜನ ಜೀಗೀಯಮಾನವಿಮಲಕೀರ್ತಿಚಂದ್ರಕಾಧವಳೀಕೃತ ಸಕಲದಿಗಂತರರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿವಂಶಸಂಭೂತರಾದ ವೀರ ವೀರಾಗ್ರರಣರಂಗಶೂರಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ ಗಂಡಭೇರುಂಡಧ್ವಜ ಬಿರುದ ರಾಜಾಧಿರಾಜನರವತಿಸುಗಂಧರಾಜಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರರವರ ಸಮಕ್ಷಮಂಗಳಿಗೆ:- ಕಳುಹಿದೇಶದ ಗಜಪತಿವಿಜಯವ ಮೌರಾಯರವರು ಮಾಡುವವಿನಯಾರ್ಥ:- ಈ ಪಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ಪಂಚಮೀವಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿನವಾನುಬಂಧಿನ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಾಪಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನ ದಿನದೋಳ್ ಪ್ರಸರ್ಥಮಾನವಾಗಿ ಬರುವ ಸಾರ್ವಭೌಮವದದ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂ

ಛಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವ ಕಾರಣ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಕಲಕ್ಷೇತಾಧಿಪತಿಗಳು ಬರುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ತನಕ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಈ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವದರಿಂದ, ನೀವು ವಿಧಾಂಸರು ಮಹಾಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಚತುರಂಗಬಲಸಮೇತರಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣವನ್ನಿಟ್ಟು ಇದೇನು ಕೆಲಸವೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಮಾಡದೆ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಬರೆಯಿಸೇನಾಪತಿಯು ಕರನಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಯಂವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬೇಗದಿಂ ಆಯಾಯ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ತೆಲಪಿಸುವ ದಲ್ಲದೇ ಚಿನ್ನದ ನೀರಿನಿಂ ಬರೆದಿರುವ ನೀಲವರ್ಣದ ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಕರಾಟದೇಶದರಸಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತೆಲಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲು. ಆ ಸೇನಾಪತಿಯು ಮಂತ್ರಿಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸ್ವಯಂವರ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೂರಾರು ಜನ ರಾಹುತರ ಗೊತ್ತುಗಾರರಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಬಂದೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಚತುರನಂ ನೋಡಿ-ನೀನು ಸುಗಂಧ ರಾಜನಿರುವ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಸಿಂಧುದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳ ರಾವುತರಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಸಮಯವಂ ತಿಳಿದು ಆ ರಾಯಂಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಬಪ್ಪಿಸಿ, ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ನಡೆಯುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಲು. ರಾವುತರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾರನಾದ ಚಿತ್ತವೇದೀಯಂಬುವನು-ಉತ್ತಮಾಶಗಳರನ್ನೇರಿದ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರೊಡಗೂಡಿ, ವಿಜಯನಗರದಿಂದ ಹೊರಟು ವೇಗದಿಂ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಳ್ ಬರುವಾಗ, ಮುಂದುಗಡೆ ಬಂದುಯೋಜನ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ವರ್ಷತಂಗಳಂ ಬಂದು ಘಳಿಗೆವೊಳಗಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದುಯೋಜನದೊಳು ಕಾಣುತ, ಇವು ನದಿಗಳು, ಇವು ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಇವು ಅರಂಣ್ಯಗಳು ಎಂದು ಪೇರ್ಬಡಿಸಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ತಡುವುಗೊಡದೆ ನಡದು, ನರ್ಮದಾ ನದೀತೀರದೊಳ್ ಎದುರಾಗಿ ಕನಕಮಯಂಗಳಾದ ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳಂ, ಮಣಿಕಲಶಂಗಳಂ,

ಕಂಗಳೊಳಿಸುವ ಸೌಧಪಂಗಿಗಳಂರಂಗುವಿಾರಿರುವ ಗೋಪುರಂಗಳಂ, ಕು
 ಲಗಿರಿಗಳಂತೆಸೆವ ಕೊತ್ತಲಂಗಳಂ, ಶೇಷನಿಂ ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಘಣಗಳಂತಿರ್ಪ
 ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಕೋಟಿತನೆಗಳಂ, ಇದರ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಮೇ
 ರುಪಸ್ತದಂತೆ ಸಾಕಾರವರ್ಣ ಮಣಿಕಲಶಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ರಾಜಮಂದಿರ
 ವಂ ಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಸಕಲ ದೇಶಂಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಂ
 ಮಾಡಿರುವಳು, ಈ ಕಟಕವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕರ
 ದೊಳಿರುವ ಮಣಿಕಟಕವಾಗಿರುವದೆಂಬಾಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, ತಮ್ಮ ವಸ್ತು
 ಮುಸ್ತೈದುಗಳು ವಿಜಾತೀಯಂಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಇ
 ಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಂ ಕಟಕದೊಳ್ ಬಿಡುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂದು ಯೋಚ
 ನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಕಟಕದ ಕಡೆ ಉಕ್ಕಡಂಗಳ
 ಕಾನಲುಗಾರರು ಅವರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಇವರು ಕಳಂಗದೇಶದ ರಾವು
 ತರಾಗಿರಬಹುದೆಂದು, ಮತ್ತೂ ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಗುರುವು ಮೊದಲು
 ಬಂದಿರನಲ್ಲವೇ? ಆ ಗುರುವಿನ ರಾಯನಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಇರಬಹು
 ದೆಂದೂಹಿಸಿ, ಇವರುತಡದರೇನೋ ತಡೆಯದೆಇದ್ದರೇನೋ, ಬೇಗದಿಂ
 ಚಾರದರ್ಪಣನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸುವಾ-ಎಂದು ಪೋಗಿ ಪೇಳಲು; ಅವನು ತ್ವರಿ
 ಯಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆಪೋಗಿ-ಸ್ವಾಮಿ! ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಕಳಂಗದೇಶ
 ದಿಂದ ರಾವುತರು ಬಂದಿರುವರಂತೇ? ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೊಂಡು
 ಆ ರಾವುತರಂ ಕರತಂದುರಾಜಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅ
 ಪರೋಳ್ ಗೊತ್ತುಗಾರನಾವ“ ಚಿತ್ತವೇದಿ” ಎಂಬವನಂ ಬಡ್ಡೊಲಗಂ
 ಗೊಂಡಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆದುರಾಗಿ ಕರತಂದು ಏರಾಕೆಂದು, ಬಿನ್ನ
 ವಿಸಲಾಗಿ ಭೂಪಾಲಕುಲತಿಲಕನು-ಅವನಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ಪುರ್ಬಿನಿಂದ ಸನ್ನೆ
 ಯಂ ಮಾಡಲು, ಚಿತ್ತವೇದಿಯು ಸ್ವಯಂವರಪತ್ರಿಕೆಯುಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರ
 ಣಾಮವಂ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು
 ಆದಂ ನೋಡಿ, ಇದು ಲಗ್ನಪತ್ರವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ರಾಜಾಧಿರಾಜ
 ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಬರೆದಿರುವ ಬಿರುದಾವಳಿಯಂ ಓದುತ್ತಿರಲಾಗ, ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು-ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಪೇಳಿದಂತಾದುದೆಂದು ನಸುನಗುತ್ತ, ಸಂತೋ

ಪದಿಂ ಚಿತ್ತವೇದಿಗೂ, ಅವನಕಡೆ ರಾವುತರಿಗೂ, ಬೇಕಾದ ಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರ
 ಭೂಷಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಡ್ಡೊಲಗದಿಂದೆದ್ದು -ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತುನಾ
 ವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ದೋರದ ಅರಸುಗಳು ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವ
 ರು, ಅವರಂ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾ ಎಂದು ಸುಡಿಯುತ, ಸೇನಾಪ
 ತಿಯಂ ಕರಸಿ-ಶತ್ರುಂಜಯನು ಈ ಕಟಕವಂ ಕಾದಿರಲಿ, ನೀನು ಕೆಲವು ಸೈ
 ನ್ಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಗಡ ಬರುವವನು ವೇಳೆ, ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಸು
 ಖದಿಂದಿದು:-ಮರುದಿನ ಉದಯದೋಳು ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಳಿಂಗೆ
 ನಗರವಂ ಕುರಿತು ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿಹೊರಟು, ದಿನಕಮಗ್ನಿಂ ಬರುತೆ
 ಮಾರ್ಗದೊಳಿರುವ "ಕಪಿತಾ" ಎಂಬ ನದಿಯಂ ಆನೆಗಳನ್ನೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಿ
 ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದಾಂಟಬರುವಾಗ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕಲದೇಶದ ಅರಸು ತ
 ನ್ನ ಮನದೋಳು ಈಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೋಸುಗ ನಾನು ಕಳಿಂ
 ಗನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರೆ! ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಈ ಮಾರ್ಗದೋ
 ಳು ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಸ್ವಯಂವರಿಸಿದರೆ ನನಗೇನುಗತಿ ಎಂದು ಭಯ
 ಪಡುತ್ತ, ಈ ರಾಯನು ಬಂದವೇಲೆ ನನ್ನಂ ಸ್ವಯಂವರವೋಳು ಕೇಳುವ
 ರ್ಯಾರೆಂದು ಸಕಲ ಸಂಭಾರವಂ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಗಂಧರಾಜನ ಎದು
 ರಾಗಿ ಪೋಗಿ ಮರಾಡಿದೆಯಿಂದ ಕರತಂದು, ಸೇನಾಸಮೇತನಾದ ಆ ರಾಯಂ
 ಗೆ ಮಜ್ಜ ಸಂಭೋಜನಾದಿಸತ್ಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂ
 ಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ. ಬಳಿಕ ಕಳಿಂಗನಗರಿಗೆಪೋಗುವವಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಂ ತೋರಿ
 ಸುತ್ತ, ತಾನೊಬ್ಬ ಸೇವಕನಂತೆಸೇನೆಯೊಡನೆ, ಒರುತಿರಲಾಉತ್ಕಲದೇಶದ
 ರಾಜನೊಡಗೂಡದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನುಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳು ಉಪವಿಂಧ್ಯ
 ಗಿರಿಯ ಸಮೀಪವಂ ಸೇರಲು; ಆ ಸಮಾಚಾರವಂ ಕಳಿಂಗರಾಯನು ತನ್ನ
 ಸೇನಾವತಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ, ತನಿಗೆ ಗಡವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಂ ಸಾರ್ಥ
 ಕವಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಬಾದೇಪರಿಯಾದ ಆಕಾರದಿಂ ಅಲಂಕಾರಗಳಂ
 ಒಪ್ಪಿರುವ ಹನ್ನೆರಡುಸಾವಿರಆನೆಗಳನ್ನೇರಿದ ಸೃಣಿಕರೊಡಗೂಡಿ, ಉಪವಿಂ
 ಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಗುಡಾರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಎದುರ್ಗೊಳ
 ಲೋಸುಗ ಬರತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕಳಿಂಗ

ರಾಯನಂ ಹತ್ತು ಮಾರುದೂರ ಎದುರ್ಗೊಂಡುಬಂದು, ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿಯವನೆಂದು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾವನಾಗುವನೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸಿ, ನಮಸ್ಕಾರವಮಾಡಲುದ್ಯೋಗಿಸಲು; ಆಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಲೀಸನೆ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಅಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಗುಣಗಳಂ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದೆನು; ಈಗ ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಅಧಿಕಮಾದ ಅನಂದನು ಮುದ್ರದ ತೆರೆಗಳೋಳ್ ತೂಗ್ಯಾಡುವೆನೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಈರ್ವರೂ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು-ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅನರ್ಘ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ಸವಿಾಪದೊಳು ಕುಳಿತು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದೇಶದ ಅರಸನಂ ಕುತಲವಂಕೇಳಿ, ಹಾಗೇ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದವರಂ ಇವರಿವರೈರಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಉಚಿತವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರೋಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಈರ್ವರೂಸೇನಾಸಮೇತರಾಗಿ ತೆರಳಲಾಗಿ, ಕಳಿಂಗವತಿಯ ಸೇನಾಗಜಂಗಳೆಂಬ ಕಾಲಮೇಘಂಗಳಿಂದಭೂಮಿಯೇ ಗಗನದಂತೆಯೂ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೇನಾಗಮನದಿಂದಿದ್ದ ಧೂಳಿಯಿಂ ಕವಿದ ಆಕಾಶವು ಭೂಮಿಯಂತೆಯೂ ತೋರಿ, ನೋಡುವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರಲು.

ಇಂತು ವೈಭವದಿಂದ, ಗೋದಾವರೀನದೀತೀರದೊಳು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಟಕವನ್ನೆದಿದ ಬಳಿಕ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆೊಂಡು ತನ್ನ ನಗರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು; ಅನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕಸೇನಾಜನಂಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ; ಇಂತು ಸಕಲ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯವಂ ನಾವೆಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತ; ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂಬಾಡಿಯ ವೀಳ್ಳೆದೆಲೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಅರವಟ್ಟೆಗಳೊಳು ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಕುಳಿತು, ವಸಂತಕಾಲ ಬರುವವ್ಯಾಳೆಗೂ, ಗೋದಾವರೀನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸೊಗಸಿಗೂ, ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವದ ಸೊಂಪಿಗೂ, ಈ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಗೂ, ನಮಿಗೀಗ ಬಲು ಸುಮ್ಮಾನವಾಯಿತೆಂದು ನಾರಿಕೇಳಮದ್ಯಗಳಂ ಕುಡಿದು, ನಾನಾಜಾತೀಯ್ಯ

ರಾದ ನಾರಿಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಂಗೈಯುತ್ತ, ಸುಖದಿಂದಿಸುತ್ತಿರ
 ರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ* ಗದ್ಯಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡವರಶು ಪ್ರಂಡರೀಕಭವಾಪ ದೇವ
 ಮುಖನಿಖಲಸುರವರಪರಿಭವಪರಿಣತ ಪ್ರಜಂಡಬಲಚಂಡಮುಂಡಪಂಡನಿ
 ಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭುಜಾವಂಡಪರಿಮಂಡಿತಚಾಮುಂಡಿ
 ಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ವ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾ
 ಪ ಸಕಲ ಭಾವಾಸಾವ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾ
 ಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನವ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧು
 ರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾತ್ರೇಯಸುಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರಸುಚರಿ
 ತ್ರ ಚಾಸುರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾರ ಪುರಮಾಧೀ
 ಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾ
 ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯೆಂಬ ನವೀನಕೃಿಯೊಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾವಿರಹವಂ,
 ಲೀಲಾಶುಕಾಗಮನವಂ, ದೇಶದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರಲಗ್ನಪತ್ರಿಕಾಪ್ರೇಷ
 ಣವಂ, ಕಳಿಂಗಪುರಿಗೆ ಸುಗಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಆಗಮನವಂಕೂಡಾಬಂಣಿಶಿರು
 ವ ದಶಮಾಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ ಶ್ರೀ

ಪ ತ್ತ ನೇ ಅ ಧ್ಯಾಯೇ ಸಂ ಪೂರ್ಣಂ ವು

ಕುಭಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀ ಚಾವುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ
ಹ ನೋ ೦ ದ ನೇ ಅ ಧ್ಯಾಯ

ವಜ್ರಪ್ರಾಣಪ್ರಾರಂಭ.

ಇಂತು ಸುಗಂಧವಾಜೀಂದ್ರನು ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಳುಗ
ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಂದ ಸತ್ಕೃತನಾಗಿ, ಗೋದಾವರೀ
ನದೀತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕಟಕದೋಳು ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು. ಆ ಕಾಲದೋಳಿ
ಳು ಜೀಶ ದೇಶಂಗಳ ಅರಸುಗಳು ಇವ್ವುಡಿಯಾದ ವಿಭವದಿಂದ ವಿಜ
ಯನಗರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದರೋಳು ಕೆಲವು ರಾಜ
ರು ಈ ಸಮಯದೋಳು ಸೇನೆಯು ಶ್ಯಾನೇಇರಬೇಕೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ
ಬಲವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಚಿತ್ರವರ್ಣಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದ ಶಿಸ್ತು ಮುಸ್ತೈ
ದುಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೆರಳುವರು ಕೆಲವರು, ಸೇನೆಯೊಳಿರುವ ಆನೆ
ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ವಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸೇವಕ ಜನಂಗಳಿಗೆ ರತ್ನದಾ
ಭರಣಂಗಳಂ ಚಿತ್ರದುಕೂಲಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ತೋ
ರಿಸುತ್ತ ಬರುವರು ಕೆಲವರು, ಇವರ ಪ್ರತಿದೈಯಂ ಯಾರು ನೋಡು
ವರು, ಕಳುಗ ನಗರದೋಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಘ
ಟಕರಾಗಿರುವ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಧನಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖದಿಂದ
ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆನೆ, ಬಂಟೆ, ಭಂಡಿಗಳಮೇಲೆ ಧನ
ವಂ, ವಸ್ತ್ರಂ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೆರಳುವರು; ರೂಪವಂತೆ
ರಾದ ಕೆಲವರು ಲೋಕದೋಳು ತಂದೆಯು ಕುಲವಂವಿದ್ಯೆಯಂ ಗುಣಂ
ಗಳಂ ನೋಡಿ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಡುವನು; ತಾಯಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಬಂಧು
ಬಳಗವಂನೋಡಿ ಮಗಳಂ ಕೊಡುವಳು; ಕನ್ಯೆಯಾದರೋ ರೂಪವಂತೆ
ನಂ ನೋಡಿ ವರಿಸುವಳು; ಅದು ಕಾರಣ, ಇವರ ಸೇನೆಯು ಧನವು ಸ್ವ

ಯಂವರದೋಳು ಸ್ಥಾನವಲ್ಲವೆಂದು ಸೊಗಸಿನಿಂಬರುವರು; ಕೆಲಂಬರು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಂಪೇಳಿದ ವಿವಾಹಸಾಗರನ ಅಳಿಯನೇ ನಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಸಂಧಾನವಂಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ನಡೆಯುವರು; ಕೆಲವರು ವಿಜಯವರ್ಧರಾಯನಿಗೂ ನಮಿಗೂ ಸಂತತನ ಸಮಾಪದೋಳ್ ಅಂಟುವಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನಿಗೆ ಗಂಟುಬಿಳುವಮಂಟೇ ಎಂದು ನಂಬಿಗೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವರು; ಕೆಲವರು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರ್ಬೆವು, ಈಗ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಒರ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯು ಪ್ರಬಲನಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಪೋಗುವವೋ ಬ್ಯಾಡವೋ ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಂಮಾಡುವಂತೆ ಬಂತೂ ಎನ್ನುವರು; ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿದ ಅರಸುಗಳು ರಾಜ್ಯಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ಮಾರ್ಗದೊಳು ಧನಂಗಳಂ ವ್ರಯವಂ ಮಾಡಿ ಕಳಿಗವುರಿಗೆ ಪೋಗಿ, ಸಯಂವರವೂ ಕೈಗೂಡದೆ, ಕೆಲಸಕೆಡಬಾರದು ಕ್ಷೇತ್ರಯಾತ್ರೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವಾ ಎಂದು ಮನದೊಳು ಚಿಂತಿಸಿ ಹೊರಡುವರು. ಕೆಲಂಬರು ಪರತರಾಜ್ಯದರಸುಗಳು-ಸುಂಧರಾಯನೊಬೋರ್ವ ಹುಡುಗನು ಕೈಲಾಗದರಸುಗಳಂ ಕೊಂದು ಕೊಬ್ಬಿನಿಂ ಮೆರೆಯುವನಂತೆ, ಈಗ ನಾನು ಅವನ ಗರ್ವವಂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿಸುವೆನೆಂದು ಗರ್ವದಿಂ ಸುರಜನಂಗಳೊಡನೆ ವೇಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ಎಲ್ಲರೂ ಬರುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೋಗದಿರುವದು ಸಮಾನರೊಳು ಅವಮಾನವು, ಸ್ವಯಂವರವು ನಮಿಗೆ ಕೈಗೂಡುವುದೆನ್ನುವದರಿಂದ ಅನುಮಾನವು, ದೇಶದೇಶದ ವಿನೋದವನ್ನೋಡುವುದೊಂದೇ ಸುಮ್ಮಾನವೆಂದು ಪೊರಡುವರು. ಇಂತು ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾಕುಶಲರಾದ, ಕಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ, ಮಸ್ತಕ ನಳ ಕೂಬರ ಜಯಂತರಂತೆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗರಾದ ಚೋಳ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಂಚಾಲ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಂಗಳ ರಾಜಕುಮಾರರೋಳ್ ಕೆಲವರು ಅಲಂಕೃತಂಗಳಾದ ರಥಂಗಳೊಳು ಕುಳಿತು, ಕೆಲವರು ಶೃಂಗರಿತಿದ ತುರಂಗಗಳನ್ನೇರಿ, ಕೆಲವರು ಅತ್ಯುನ್ನತಂಗಳಾದ ಮತ್ತೆ ಗಜಂಗಳನ್ನಾರೋಹಣವಂಗೈದು, ಚತುರಂಗನೇನೆಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಒರುವ ಸದೀ

ಪ್ರವಾಹಗಳಂತೆ ಕಳಿಂಗ ದೇಶವು ಕುರಿತು-ಬರುವ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶದ ಸೇನೆಗಳಿಗೆ ಭೂಮಂಡವೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ನಡೆದುಬರುವಂತಿರುವ ಕುಲಪರ್ವತಗಳಂತಿರ್ವರಧಂಗಳಿಂದಲೂ, ಎತ್ತತ್ತಲೂ ಆ ಪರ್ವತಗಳೂ ಸುತ್ತಿ ಕವಿದಿರುವ ಮುಗಿಲುಗಳ ಮೊತ್ತಮೊತ್ತಗಳಂತಿರುವ ಮತ್ತಗಜಗಳಿಂದಲೂ, ಯಾವ್ಯಾವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಹಿಂಡು ಹಿಂಡುಗಳಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಕುಣಿಯುವ ಕುದುರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಯಾವಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೇರೆಯುಂ ಮಾರಿತೆರೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿಯೊಳು ಏರೇರಿ ಬರುವ ಸಮುದ್ರಗಳಂತೆ ತುಂಬಿ ತುಳಕುವ ಕಾಲೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ತರ ತರದ ಬಂಜುದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದೋಳು ನಡೆಯುವ ವೃಕ್ಷಗಳೋ ಎಂಬಂತೆಸವಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಈಪರಿಯಾದ ಗಿರಿ ಸಮುದ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿಯೇ ನಡೆಯುವಂತೆಯೂ, ಗರುಡಗಂಧರ್ದಲೋಕಗಳಿರುವಂತೆ ಗಜಾಶ್ವಲೋಕಗಳಂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಈಗಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗೈದನೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕುದುರೆಗಳ ಕುಣಿದಾಟದಿಂದಿದ್ದ ಧೂಳಿಯಪಟಲಂಗಳೆಂಬಮೇಘಂಗಳು ಸೇನೆಗಳೊಳಿರುವ ಪಟದನಿಸ್ಸಾಣಭೇರೀಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಗುಡುಗುತ, ಝಳಪಿಸುವ ಆ ಯುಧಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಮಿಂಚುತ; ಆನೆಗಳ ಘಾತ್ತಾರದಿಂದ ಝಲ್ಲೆಂದು ಮಳೆಗರೆಯುತ್ತ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾಸ ಇಂದ್ರನವಿವಾಹವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವವೋ; ಎಂಬತೆ, ನೋಡುವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯುಂ ಪುಟ್ಟ ಸುತ್ತಿರಲೂ. ಕೆಲವರು ಬ್ಯಾಗಬ್ಯಾಗ ಪೋಗಿ ಶೇರುವಾ ಎಂದು ದೂರ ದೂರಂಗಳಾಗಿ ಬಿಡದಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ನಡೆಯುವರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಪೂರದೊಳದ್ದ ಮೈರವಂ ಈಗ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶೂರರಾದವರಂ ಶೇರಿಸಿಕೊಂಬುವರು; ಕೆಲವರು ಈ ರಾಜಮಂಡಲದೊಳು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ನಡೆಯುವದೋ ನೋಡುವಾ, ಎಂದುಪೊರಮಡುವರು. ಕೆಲವರು ವೈದಿಕರು ಈ ಸಯಂವರದೊಳು ಕಳಿಂಗರಾಜನು ಬೇಕಾದ ಧಾನಂಗಳಂ ಮಾಡು

ಕೈಸೀದಿ ಬೇಡುತ್ತ ತೆರಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ಎದ್ದಾಂಸರು ತರ್ಕ, ವೇದಾಂ
ತ ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿಗಳಂಜೊಡವಾಗಿರೋಡಿ, ನಮಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ
ಸಾಗರನೊಡನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ರಸಂಗವು ನಡದರೆ ತಡೆಯವೇ ವಿಶೇಷಫಲವಾ
ಗುವದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹ
ಗ್ಗಗಳ ಕಡಿವಾಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ತಟ್ಟುವಾಣಿಗಳಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಹಿರಿ
ಯರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ಹೆರಕು ಶಾಲುಗಳಂ ಮಡಕೆ ಹೆಗಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನ
ವರಿಕೊಂಡು ಬರುವರು; ಕೆಲಂಬರು ನಾಡುನಾಡಿನ ಘನ ವರ್ತಕರು ಈ
ನೇನೆಗಳ ಬಡಗೂಡಿ ನಡದರೆ ಬ್ಯಾಡರ ಭಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಡೆಗಳ ಸುರ
ಕುಗಳಂ ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿ ಕೊಡಬರವರು; ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಂಬರು
ದೇಶದೇಶದ ವೇಶ್ಯಜಾತಿಯ ಕಾಂತೆಯರಲ್ಲಿ ಹೊಂತಕಾರಿಯರು, ದೂರ
ದೇಶಗಳಿಂದ ಸುಕುಮಾರರಾದ ರಾಜಕುಮಾರರೊಳ್ಳ ಕಳಂಗಪುರಿಯಂ ಕೂರಿ
ತುಂಬುವರೋಳ್ ರೂಪುರೇಖೆಗಳು, ವಿಲಾಸಂಗಳು, ಕಲಾಮುರ್ಮಂಗಳು
ರಚಿತಮತ್ತಾರಂಗಳು, ಉದಾರಗುಣಂಗಳು ಯಾರಲ್ಲಿ ಎಂತಿರುವದೋ,
ಇಂತಿರುವ ಸಮಯ ದೊರಕುವವೇ; ಎಂದಾ ಚಿಂತಿಸುತ ಹೊರಟು, ಹಗಲ
ಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೇ ಲಾಮಂಚದ ತಡಿಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪೂಮಂಚಗಳನೊಳ್
ಕೊಂಡ ಗುಬುರು ಗಾಡಿಗಳೋಳ್ ಕುಳಿತು, ತಂವಾಗಿ ಅವುಷ್ಠಗಳಂ ಸೇ
ವಿಸುತ್ತ, ಇಂವಾಗಿ ಪಚ್ಚ ಕರ್ಪುರವಂ ಮೊಗದೋಳ್ ಡಚ್ಚ ಕೊಳುತ, ನಿಮಿ
ಷನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಗಳನ್ನೊಡುತ್ತ, ಬಿಸಲಿಗೆ ಮೊಗವಂ ತೋರಲೀನದ
ವಿಟಪುರುಷರೊಡಗೂಡಿ ವಯಾಸಂ ತೆರಳುವರು; ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು
ಗಳು ನಾನುಮುಂದೆ ತಾನುಮುಂದೆನುತ ನಡೆಯುತ, ತಮಿಗೆ ನಮಿಗೆ ಸ
ಯಂವರ ಬದಗುವದೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಯರುಗಳಂ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬನ್ನಿ
ರೆಂದು ಕರೆಯುವವೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಚಲಿಸುವದ್ವಜವಟಗಳಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಳಂ
ಗನಗರದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಬಂದ ಬುದೊಂದು ದೇಶದ ಅರಸುಗಳ
ಸಮಾಚಾರವಂ ಚಾರರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಂಗೆಯ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಉಪಚಾರವಂ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು-ಕೆಲವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗ
ಳಂ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ, ಮಗಧಪತಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗ

ನಾದ ಕೀರ್ತಿವರ್ವನಂ ಸಹಾ ಕಳುಹಿ ಬಹುಮಾನಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮರಾಠ
 ದೆಯಿಂದ ಕರತಂದು, ಅವರವರ ಸೇನಾನಿವೇಶಂಗಳಿಗೋಸುಗ ಶಿಂಗರಿಶಿರು
 ವ ಕಟಕಂಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಅರಸುಗಳಿಗೆವನೇನು ಪದಾರ್ಥ
 ಗಳಿಪ್ಪಂಗಳೋ, ಆಯಾಯ ನಾವ.ಗ್ರಿಗಳೂ ಸುಸುಗ್ರಮಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ
 ಉಗ್ರಾಣಂಗಳಂ ಐವತ್ತಾರು ಕಟಕಂಗಳೋಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರಿಶಿ, ತನ್ನ
 ಮುಖ್ಯ ಸೇವಕರಾದ ನೂರಾರು ಜನಂಗಳಂ ಬಂದೊಂದುಕಡೆಯೋಳು ವಿ
 ಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಹುತಿಯ ಹಾಲುಮೊಲದ ಗಿಂಣನಾದರೂ
 ತಂದಾ ಬದಗಿಸುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ಪರಿಪರಿಯಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ಅರಸುಗಳಿಗಲ್ಲರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಯಂವರ ಸನ್ನಿಹದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಯ
 ದೋಳು ಈ ದೇಶದೇಶದರಾಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಸುಕಲ ವಸ್ತುಗಳ ಸ
 ಮೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ನಡೆಯುವ ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ದೇಶದೇಶವನಿನೋ
 ದದಿಂ ಕೂಡಿದ ಆಟಗಳ ನೋಟದಿಂದಲೂ, ಹೊಸವಾಗಿ ಬರುವ ವಾರನಾ
 ರಿಯರ ಗಾನವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಭಿನಯವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತ
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಂ ಮರೆತು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೋಳಾಶೆಯಿಂದ
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕೂಡ ಒತ್ತಿಸದೆ, ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ
 ಚೇಟೀಜನಂಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಮಾದ ಧನವಂ ಭೂಷಣಂಗಳಂ
 ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ದೇವಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರವಟಂಗಳಂ ತರಿ
 ಸಿ ಹಗಲ್ಲಿನ ನೋಡುತ್ತ, ಇರಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೂಪವಂಕನಸಿನೋಳ್ಕಾಣು
 ತ ಕಾಮನ ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ, ಈ ಕಳಂಗರಾಜ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕಂ
 ಠಾರ ಕಾಣುವದು ಎಂದಿಗೋ? ಎಂದು ಕಳವಳಿಸುತ್ತ, ಘಳಿಗೆ ಯುಗವಾಗಿ
 ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಲಾರಜೆ? ಗುಡಾರಂಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ಬಂದು ಎದುರಾಗಿ
 ಬರುವರೆಲ್ಲರಂ ತಮ್ಮಂ ಕರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಳಂಗರಾಯನ ಕಡೆಯವ
 ರೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು
 ಸೇವಾ ವಿಹಾರದಿಂ ಸುಖದಿಂದಿದ್ದರು

ಆಕಾಲದೋಳು ನೂರ್ಯನು ಈ ಸ್ವಯಂವರದ ಮಹೋತ್ಸವ
 ಕ್ಕೆ ತನ್ನಂಕರೆಯಲ್ಲಿವೆಂಬ ಅವಮಾನವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನಡದನೋ

ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಸರಾಕ್ರವದಿನೋಡಿತು ದುಗ್ಧವಾ
 ರೂವದಕ್ಕೆ ಪೋಗುವನೋ, ಎಂಬಂತೆಯೂ, ದೇಶ ದೇಶದ ಚತು
 ರಂಗಬಲದ ಓಡ್ಯಾಟದಿಂದ ಎದ್ದಂತಾ ಧೂಳಿಯು ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆವಾಡಿ
 ತು, ಈಗ ನನಿಗೆ ಕಳಿಂಗದೇಶವಂಕೂಡ ನೋಡದಂತಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ
 ಫಲವೆಂದು ತಿರಳಿದನೋಯಂಬಂತೆಯೂ, ಸಕಲ ರಾಜಪುತ್ರರುಗಳ ವಿಷ
 ತ್ರಮಣಿ ಕಿರೀಟಗಳು ಮೊದಲಾದ ಬಡವೆಗಳ ಬೆಳಕೇ ಎಳೆಬಿಸಲಾಗಿ
 ರುವಾಗ ನನ್ನ ಬಿಸಲಂ ಯಾರು ಕೇಳುವರು ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದಮೊರ
 ಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಚಕೋರಂಗಳ ಬಾಯಿಬಿಡದು ನೈದಲುಗಳ
 ನ್ನರಳಿ ಮಾರ್ಗಸರಿಗೆ ತಾವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಇಂತುಮಾಡಿದ ಪಾಪವಂ
 ಪೋಗಲಾಡಿಸಲೋಸುಗ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ಳುಳ್ಳುಗಿಬರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿ
 ದನೋ, ಎಂಬಂತೆಯು, ಸುಗಂಧರಾಜನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ಇಂದ್ರನ ವಿ
 ವಾಸವಂ ದಿಕ್ಪಾಲಕನಾದ ವರುಣನಿಗೆ ವೇಳಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲನೇ;
 ಎಂಬಂತೆಯು, ಗಗನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಡಿಸುವ ಕುರುವಿಂದ ಮನೆಯ ಬುಗರಿ
 ಯು ಗದ್ದೆದು ತಿರಗಿ ಅಸ್ತಗಿರಿಯು ತಡದುದರಿಂದ ಬೀಳುವದೋ
 ಎಂಬಂತೆಯು, ವಾಸರಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿದ್ರೆಯಂಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು
 ಮನೋಹರಮಾದ ಮದ್ಯವಂ ತುಂಬಿ ಮಡಗಿದಬಟ್ಟಲಂತೆಯು, ಆಕಾಶ
 ವೆಂಬ ಪಿರಿವಾದ ಗುಬರಿಸ ತಾಳವೃಕ್ಷದೋಳು ಬೆಳದು ಬಲಿತು ಬಣ್ಣ
 ವೇರಿ ಕಳಿತು ಬೀಳುವ ಫಲವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕೆಂಬ
 ಕಾಂತೆಯು ಮೊಗದೋಳು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುಬೇಕೆಂದು ಕುಂಕುಮವಂ
 ತುಂಬಿದ ಕುಂದಣದಭರಣಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಅಸ್ತಮಯಗಿರಿಯು ಶಿಖ
 ರದಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಚಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಲ
 ಕಲ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಮರಗಳ ಮೊಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಗಳ ಗುಬು
 ರುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪುರಂಗಳ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರರಾಶಿಗಳಲೋವೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಶೇರಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಂಗಳಂ ಕೊ
 ಡುತ್ತಲಿದ್ದವು. ತುಂಬೆಗಳು ಮಕರಂದದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳತುಂಬಿ ಝೇಂಕಾ
 ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಾವರೆಗಳೋಳು ಬೇಗ ತಾವು

ಮಾಡಿದವು. ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗಂಟು ಹೆಣ್ಣು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹಗಲೆಲ್ಲ ವಿಹಾರದಿಂದಿದ್ದು, ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಮೊಗದೋಳ್ ಮೊಗವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂಬಿಟ್ಟು, ಪೋಗಲಾರದೆ ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ವ್ಯಸನದಿಂದ ನದೀ ತೀರಗಳೋಳ್ ಎರಗಿ ನೋಕ್ಕಿ ನೋರಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂ ಚಾಚಿ ಬಂದೊಂದನು ಪಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ, ಕೊರಳು ಹಿಡಿದು ತಳ್ಳಿದಂತಾಗಲಾಗ ಬಂದೊಂದನಾಗಿ ಪೋಗುತ್ತ, ಕಾಣಬರುವಷ್ಟು ದೂರ ತಿರಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ವಿಶವಂ ಅನುಭವಿಸಿದವು ಆಗ ಈ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಿರಹಾಗ್ನಿಯೇ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಏರಿತೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಪತಿಯಾದ ಸೂರ್ಯನ ವಯಣವನ್ನೋಡಿದ ಪದ್ಮಲತೆಗಳ ಅನುರಾಗವೇ ಕೆಂಪುದೋರಿ ಪಡಗೂಡಿಪೋಗುವದೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಮ್ರಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೇ ಪೋದರೆಂದು ಅರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಮನಸುಬಂದಂತೆ ಕೋಪವಂ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಾಂತೆಯರ ಕೆಂಪಾದ ಕಂಣುಗಳ ಕಾಂತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅಸ್ತಮಯಪರತ್ವವೆಂಬ ಆನೆಯ ಕುಂಭ ಸ್ಥಳದೋಳ್ ಬರುವಿರುವ ಚಿತ್ರವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದ ಪಕ್ಷಿ ಮನೆಗರಗಳೋಳ್ ಘುಜಗಳಂ ತಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣಾಡುವ ಘುಟ್ಟುಮುಟ್ಟಾದ ಬಿರದು ಜಟ್ಟಿಗಳದಟ್ಟಿಗಳಿಂದಿದ್ದ ಕೆಮ್ಮುಟ್ಟಿಗಳ ಧೂಳಿಯು ಘಾಳಿಯಿಂದಿದ್ದ ಕಾಣಿಸುವದೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದೋಳ್ ನಾಟ್ಯವಂಗೈವಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ದೇವದಾಸನರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದ ವಾಸವಾಳದ ಹೂವುಗಳ ರಾಶಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಪಡುವಣಬಿಟ್ಟದ್ದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಡೋಣಗಳು ಸೂರ್ಯನ ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಜಾತಿವೈರದಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ರಥವಂ ಕೆಡಹಿ ಸೂರ್ಯನಂ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ದಬ್ಬಿ ಕುದುರೆಗಳು ಶೀಳ ಚಲ್ಯಾಡುವ ರಕ್ತವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನು ಬಡೋಲಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯವಾಮಿತೆಂದು ಮೊದಲು ಮಲಯಮಾ ರುತನೆಂಬ ಸೇವಕನು ಬಂದು ಕೆಂಬಂಣದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಂಠಗಳ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಸಿಸುವನೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ರಾತ್ರಿಯಂಬೋರ್ವ ಸತಿಯು ಪತಿ

ಯು ಬಗ್ಗುವನೆಂದು ಬೇಗ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಶೀರೆಯನ್ನಟ್ಟಿ ಕುಂಕುಮದ ಜೊಟ್ಟುಸಿಟ್ಟು ಬೈತಲೆಯೋಳ್ ಧರಿಸಿದ ಚಂದ್ರನೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ಕೆಂದಾವರೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದಾಗಿ ಶೇರಿದಂತೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಪವಳದ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಬಳಿಕ ಪಾರಿವಾಳದ ದ್ರವ್ಯದ ಬಣ್ಣವಂತೂ, ಅಪ್ಪರೋಳ್ ಪದ್ಮರಾಗದಂತೆ ರಂಗಾಗಿ, ಶೋಕರಂಜಕವಾದ ಸಂಜೆಗೊಪ್ಪು ದೇಶದೇಶಗಳಂ ಸೋಂಕಿ, ಕಳಂಗನಗರಿಯೋಳ್ ಗುಜರಿಯ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ರಾಜಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಳುವ ಮೋಜುಗಾರರ ಬಿಳಿಯಬಟ್ಟೆಗಳೋಳ್ ನೋಡುಕುಳಿಯನಿಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪುರದಸೌಧ ಗವಾಕ್ಷಗಳೋಳ್ ನಿಂತು ನೋಡುವ ನಾರಿಯರ ಮುತ್ತಿನಹಾರಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೆಂಪಿನ ಸರಂಗಳಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿ, ಕಳಂಗದೇಶದ ಕಾಂತೆಯರ ತುಟೆಗಳ ಬಣ್ಣವಂ ಇವ್ವಡಿಯಾದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅರಸುಗಳ ಕಟಕಂಗಳೋಳಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಗುಡಾರಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಂಪು ಸಕಲಾತಿಯಬಿಡಾರಂಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಿಗರುಗಳೋಳ್ ಬಳಸಿ ಸೊಗಸುಗಾತಿಯರ ತ್ಯಾರಣದ ಬಂಜನಂದ ಸಿಗನ್ನಿಸುವ ಉಗುರುಗಳೊಡನೆ ಸಲಿಗೆಯ ಗೈದು, ರಂಗಾರೆಯರ ಬೀದಿಯೋಳ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಂ ಗೊಂಡು, ಗುಲಗಂಜಿಗಳ ಪುಂಜಪುಂಜಂಗಳ ಮಳೆಗರದಂತೆ ರಂಜಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಸಂಕೇತಸ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಪೋಗಬೇಕೆಂದು ತುಳಿದಾಡುವ ಜಾರಿನೀ ಜಾರರಿಗೆ ಮೈಯುಬಿಡುವ ಹಬ್ಬವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಗೋ ಪೋಗಿ ಕೊಳ್ಳೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾದಿರುವ ಕಳ್ಳರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾಮಿತಾರ್ಥಂಗಳನ್ನೀವ ಮನೆವೆ-ವರಾಗಿ, ಹಗಲು ಕುರುಡಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಂಜನಮಾಗಿಯು, ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಯೋಗಿನಿಯರಾದ ತರುಣಿಯರ ವಿರಾಾಗ್ನಿಯೋಳ್ ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳಿಂದ ಎದ್ದ ಪೊಗೆಮೆಲ್ಲ ಏಕವಾಗಿ ತೋರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಬರುವ ಆಕಾಶವೇ ಇಳಿದು ಬಂದದೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಮಯವು ತಿಳಿದು ಮಂದೇಹದ್ವೀಪದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೈ ಬಣ್ಣನೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಆಕಾಶವೆಂಬ ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯು ಸೂರ್ಯ ಬಿಂಬವೆಂಬ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿಯಂ ಸಂಜೆಗೊಪ್ಪುವ ಬೆಂಕಿಯೋಳ್ ಕಾಯಿ

ಸಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನೋಳೆ ಅಜ್ಜಲು ತವರಿದಿದ್ದ ಧೂಮ್ರೋ, ಎಂಬಿ
ತೆಯೂ, ಚಕ್ರನಾಳಗಿರಿ ಎಂಬ ಎತ್ತುವರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸಂಜೆಗೆಂಪೆನ್ನುವ ದೀ
ಪಸಂ ಹಜ್ಜಿ ಗಗನವೆಂಬ ಮುಕ್ತಳಸಂ ಮುಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದ ಕಾಡಿಗೆಯ ಪುಡಿ
ಯು ಉದಾರುವುದೋ, ಮುಬಂತಿಯೂ, ಮಾಯಾರೂಪಳಾದತ್ಯಾವಳುವೇ
ವಿಯು ವಿಶ್ವರೂಪವರ್ತನವೋ, ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶಿವ
ನು ಸಾಕ್ಷ್ಯನವೆಯದ್ದಿಂ ಧೃತಿವ ಗಜಚರ್ಮವೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಆಗ ಆ
ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮುಡಿಪಡಲಿ ಜಗುಳುವ ಜಡೆಗಳೋ, ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಕಾ
ಮನು ದಂಡತ್ತಿ ಬರುವನೆಂದು ಇಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಪ್ಪು ಸೂ
ರೆಯು ಪುಟದ ಗುಡಾರವೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಸೂಚಿಯು ಮೊನೆಗೆ ಎಡೆಗೂಡ
ದೆ ಎತ್ತೊತ್ತಲೂ ಕವಿವು ಕಂಠುಗಳಂ ಮುಚ್ಚುತ್ತ ಬರುವ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ
ಯೊಳು ಕೆಲವರು ಬಿತ್ತರಿಯರು ಅತ್ತೆ ಮಾಂದಿರಂ ಮರೆಮಿತಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿ
ರುವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಂ ತೀರಿಸಿ
ಈ ಕಾರಿರಳು ಬರುವುದಂ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರ್ ಸಮಯವದಗಿತೆಂದು ಇದರ
ಬಲದಿಂದಲೇ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅಪಲೈಯಂ ಅನುಭವಿತದನೆಂದು ಅಂಧಕಾರ
ವನ್ನೇ ಮೊಗಳುತ್ತ, ದಗಲು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲ ಇರುಳಾಗಿಯೇ ಮಾಡದೇಮೋ
ದನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದಿಸುತ್ತ, ಕರಿಯಚಂದ್ರಕಾಳೇಶೀರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದೇ
ಪರಿಯಾದ ಕುಸ್ಪಸಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ನೀಲದಂಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕನ್ನೆದಿಲಂ
ಮುಡವೊಳು ಮುಡಿದು, ಕಂಠು ಕಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಒಲವಾಗಿ ಕೂರರಗಳಂ ತಿ
ದ್ದಿ, ಕತ್ತುರಿಯ ಗಂಧನಂ ತೊಡೆದು, ಕರಿಯ ಸಂಘ ಶಾಲುಗಳ ಮೇಲು
ಮುಸುಕುಗಳಂ ಹೊದ್ದು, ಕಾಲುಂಗುರಂಗಳಂ ಶೆಗೆದು, ಕಾಲು ಸರಗಿಜೆಗಳ
ಳಂ ಕಳೆದು, ಪೊರಮಟ್ಟು ರಾಜಬೀನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಂದಿಗೊಂದಿಗಳೋಳ್
ಬರುತ ಮುಖದಂದ್ರನಂ ಕಾಣಲೀನನೆ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ಕೂಡಾ ನೋಡ
ದೆ, ತಮಿಗೆ ಕುಂಟಣಗಾತಿಯರು ವೇಳಿರುವ ಸಂಕೇತಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿರುವ
ಮಂಟಪಂಗಳಿಗೆ ಬುಟ ಬಂಟೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ತುಂಟ ನೀ
ಟುಗಾರರೊಡನೆ ಬಡವೆನಸ್ತುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಧನಿಯಾಗದಂತ, ನಖಕ್ಷತಂ
ಗಳಲ್ಲಿಯು ದಂತಕ್ಷತಂಗಳಲ್ಲಿಯು ನೀತ್ಯಾರವಂಗಳೈದಂತೆ, ಮಾತುಗಳ

ನ್ನಾಡದೆ ವ ಸಸ್ತನಿಗಳಿಗಿಂತಲೇ ಪರಿಯಂ ಕೈಸೋಂಕುಗಳಿಂದಲೇ ಬಲು ರೋ
 ದರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿಸುತ್ತ ಸದ್ವಿಮಾಡದೆ ಸಂಭೋಗವ ಗೈದು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಎ
 ದ್ದು ಮುದ್ದಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಸತಿಬರನ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ತತ್ತರಿಸಿ ಸುಕ್ಕ
 ಲೂ ನೋಡುತ್ತಿ ರಲು; ಆಗ ಇವನ ಮನೆಯು ಒಟ್ಟು ಬಯಲಾಗ, ಈಗಲೇ ಕು
 ಟ್ಟಬೇಕೆ, ಈ ಚಂದ್ರನೆಂದು ನೆಚ್ಚಿ ಗೆಗಳಂ ಮುರಿಯುತ್ತ, ಸಡಲಿರುವ ಬಚ್ಚೆ
 ಗಳಂ ಫುಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಜಾರಿರುವ ತುರುಬುಗಳಂ ಸನಕ
 ಸುವ ಜಾರಿಣಿಯರು ಕವಿವಿರುವ ಮಳೆಗಾಲದ ಮುಗಿಲಿನೋಳ್ ಪೊಳವ
 ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳಂತೆ ವೇಗದಿಂ ಪೋಗುತ್ತಿರುವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು
 ದೇವತಗಳು ಹಚ್ಚಿರುವ ದೀಪಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆಯೂ ತನ್ನ ಕಾಂತನು ಬ
 ರುವದಂ ತಿಳಿದು ರಾತ್ರಿಯುಂ ಬ ಕಾಂತೆಯು ಆರತಿಯನೆತ್ತಲೋಸುಗ ಇರು
 ಳೆಂಬ ನೀಲದ ತಟ್ಟೆಯೊಳು ತುಂಬಿದ ವಜ್ರಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಕತ್ತ
 ಲೆಯುಂ ಬ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಾದ ದೋಹಳಧೂಪದಿಂದ ಆಕಾಶವೆಂಬ ವನದೊಳ್
 ಆಗಲೇ ಮೂಡಿದ ಮೊಗ್ಗಗಳೋ, ಎಂಬಂತೆಯು, ಸಂದ್ಯಾಕಾಲದೊಳು ನಾ
 ಟ್ಯವಾಗೈವ ಗಂಗಾಧರನ ಶಿರದೊಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ದೇವಗಂಗೆಯ
 ತರಂಗಗಳ ತುಂತುರುವಿನಿಗಳೋ, ಯಂಬಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನೆಂಬ ಸಿಂಹ
 ವು ಪಡುವಣಬೆಟ್ಟವೆಂಬ ಮದ್ದಾನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳೆಂ ಶೀಲ ಕೋಪ
 ದಿಂದ ಎತ್ತಿತ್ತಲಾ ಎರಚಿದ ಮುತ್ತುಗಳ ಮೊತ್ತಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆ
 ಯು, ಬಿತ್ತರಮಾಗಿ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳು ಧಳಧಳಿಸುತ್ತ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಸಮ
 ಯದೊಳು ಮೂರುಲೋಕವಂ ಪನ್ನೀರಿನಿಂ ಮುಳಗಿಸುವಂತೆ ವಜ್ರ ಕರ್ಪು
 ರದ ರಾಶಿಯೊಳು ಇರಿಶಿದಂತೆ ಇಂವಾಗಿ ತಂಪುದೋರಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಅಲ್ಲಾ
 ಡಿಸುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಮೊಗ್ಗಿಗಳಂ ಅರಳಿಸುತ್ತ, ಚಕ್ರ ವಾಹಪಕ್ಷಿಗಳ
 ಕಂಬನಿಗಳ ತುಂತುರುಗಳಂ ಹೊತ್ತು ಭಾರದಿಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತೆ ವಿರಹ
 ವಂ ಅನುಭವಿಸುವ ತರುಣಿಯರಿಗೆ ಉರಿಯಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ಮುನಸುಗೊಂ
 ಡಿರುವ ಸತಿಪತಿಗಳ ಜಗಳವಂ ಜಗುಳಿಸುತ್ತ, ಮಾರವೀರನ ಸ್ವಾರಿಯಂ ಸಾ
 ರುವ ತಳವಾರನಂತೆ ಮಂದಮಾರುತವು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು; ಅಪ್ಪ ರೊಳು
 ಮೂಡಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನೇರಿಬರುವ ಮದ್ದಾನೆಯ ಮೊಗದೊಳು ಕ

ಟೈಗುನ ವಜ್ರದ ಗುಣವೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ರೂಪ
 ಬಂದಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಸ್ಮೃತಮು ತುಂಬಿರುವ ಕ
 ಲಶನೋ; ಯಂಬಂತೆ, ವಾತನೋಟದಿಂದ ನೋಡುವ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಂಬಿಂತ
 ಯ ಬಂದು ಕಿವಿಯ ವಜ್ರದ ವಾತನೋ; ಯಂಬಂತೆ, ವಿರಹಜನಂಗಳು ಜ
 ಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಮುಸೃತ ಸುಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪಿಡಿದ ಕೇತ ಭ
 ತ್ರನೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಕಸ್ತೂರಿಯ ತಿಲಕವಂಧರಿತದ ನಿತ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನಗುವ
 ಸೊಗಸು ಮೊಗವೋ, ಯಂಬಂತೆ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರ ಮ
 ಹೋತ್ಸವನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳು ಯತ್ತಿದ ಹಗಲಬತ್ತಿ
 ಯೋ, ಯಂಬಂತೆ, ರತದೇವಿಯು ವಿವೋದದಂತೆ ಕಿರಣಂಗಳೆಂಬ ಧಾರವೆ
 ಪಿಡಿದು ಅಡಿಸುವ ಎರೇರಿಬರುವ ಗುಂಡುಚಕ್ರದ ಘಾಳಿಯ ಪಟವೋ;
 ಯಂಬಂತೆ, ಗಗನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ವಿಲಾಸದಿಂದಾಡುವ ಗುಂಡಾದ ಮುತ್ತಿನ
 ಚಂಡು ಉದಯಗಿರಿಯಂಬ ಲಗ್ನೆಯಂತಾಕಿ ಪುಟಹಾರಿ ಯದುರೇರಿ ಬರುವ
 ದೋ; ಯಂಬಂತೆ, ವಿಶ್ವರೂಪನಾದ ಈಶ್ವರನ ಅರ್ಧಾಂಗಗಳಾದ ಗೌರಿದೇವಿ
 ಯ ಬಂದು ಕಡೆಯ ಪೇರ್ವಾಲೆಯೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಇಂದ್ರನ ಸಾಮ್ರಾ
 ಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯು ಯಲ್ಲಿರುವನೋ; ಯಂದು ಉದಯಾದ್ರಿ
 ಯನ್ನೇರಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳು ನೋಡುವಾಗ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವ
 ಜ್ರದ ರತ್ನಗಟೆಯೋ, ಯಂಬಂತೆ, ನಕಚಕ್ರಗಳೆಂಬ ಮೊಗ್ಗುಗಳೊಳು
 ಬಂದು ಅರಳತೋ, ಯಂಬಂತೆ, ದೇವಗುಗಳೊಳು ಅರಳದ ಬಿಳಿಯ ನೈ
 ದಿಲೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಗಗನಸುರೋವರದೊಳು ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ರಾಜ
 ಹಂಸವೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ
 ಗುಂಡು ಕನ್ನಡಿಯೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಚಂದ್ರನು ಉದಯಗಿರಿ ರಾಜಂಗೆ ಕಿ
 ರೀಟದಂತೆ ತೋರಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಯೇರೇರಿ ಬರುತ್ತ ಜಗತ್ತಿನೊಳು ಜ
 ನಂಗಳಿಗಲ್ಲ ಮಿತ್ರನಂತೆ ಮಹಾರಾಜನಂತೆ ಇಷ್ಟ ದೈವದಂತೆ ಆನದಮಂ
 ಬಡಿಸುತ್ತ ಚಕ್ರೋರಂಗಳ ಚಾಪಲ್ಯನಂ ಮೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತ ಕನ್ಯೆದಿಲುಗಳಂ
 ಕರಲಾಭುವದಿಂದ ಅರಳಿಸುತ್ತ ವಿರಹಿಣೀ ಜನಂಗಳನ್ನರಳಿಸುತ್ತ ಮದನಸಾ
 ಮಾಜ್ಯವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಯುವರಾಜರಂ ಕಳಾಸಾಂದ್ರನಾಗಿ ಮತ್ತೊ

ಹುಟ್ಟುಸೋಗನುಗಾರನಾದಕಾರಣ ಬರುತ್ತಲೇ ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯು
 ಉಟ್ಟಿರುವ ಕತ್ತಲೆ ಎಂಬ ಕರಿಯು ಶೀರೆಯುಂ ಕಳೆದು ಜಿತ್ತಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ
 ಎತ್ತೆತ್ತಲು ಕರಂಗಳಂ ನೋಂಕಿಶಿ ನೋಂಪುಗೂಡಲು; ಆಗ ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ
 ಸತಿಯು ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಕುಲಂಗಳೆಂಬ ಕಂಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ನಕ್ಷ
 ತ್ರಂಗಳೆಂಬ ನಸುಬೆಮರೇರಿ ಪದ್ವತನಿತಂಬ ಭಾಗಂಗಳೋಳ್ ಕರಗುವ
 ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳ ಜಲಂಗಳಿಂದ ದ್ರವಿಶಿದಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ, ಸಂ
 ಭೋಗ ಶೃಂಗಾರದ ಇಂಪು ನೋಂಪುಗಳಂ ದಂಪತಿಗಳ ಗೂಪಿಗೆ ಉಪದೇ
 ಶವಂ ಗೈವ ತೆರವಂ ತೋರಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸು
 ಗಂಧರಾಜ ಚಂದ್ರನು ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯನ್ನೇರಿ ಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಕೂಡ ಬಂ
 ದಿರುವ ಕಲವಿಂಕನೊಡನೆ-ಎಲೈ ನರ್ಮನಜಿವನೇ, ಈಚಂದಿರನು ಜನಂ
 ಗಲೆಲ್ಲ ಆನಂದವಂಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತ, ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಮೈದನನೆಸಿಸಿ, ಚತು
 ಮುಖನ ಅವತಾರನಾಗಿ, ಮಹೇಶ್ವರನ ಶಿರೋಭೂಷಣನಾಗಿ, ಮನ್ಮಥನ
 ಮಾನನಾಗಿ, ಅಮರರಿಗೆಲ್ಲ ಅಮೃತವಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಖೇಷಧಿಗಳಂ ಪಾಲಿ
 ಸುತ್ತ, ರಾಜನೆನಿಸಿ ನಮ್ಮ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮೂಲಪುರುಷನಾಗಿರುವ ಈತನ ಮಹಿ
 ಮೆಯುಂ ಎಂದು ಬಂಜಿಸಲಪಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಮೊಡಹುಟ್ಟಿದವನೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ
 ಗಲಂ ಪೇಳುವದೇನೆಂದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯಲು, ಆಗ ಕಲವಿಂಕನು-ಸುಗಂಧರಾ
 ಜನರವತಿಯುಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇ, ನಿಷ್ಕಳಂಕಮಾದ ನಿಮ್ಮ
 ವಂಶಕ್ಕೆ ಮೂಲಪುರುಷನಾದ ಈ ಮೃಗಾಂಕನೋಳ್ ಕಳಂಕಮಿರುವದೇ
 ನೆಂದು ನಿಶ್ಯಂಕನಾಗಿ ಕೊಂಕುಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದ ಕಲವಿಂಕನಂ ಕುರಿ
 ತು ಸುಗಂಧರಾಯನು-ಎಲೈ ಮಂಕನೇ, ಕೇಳು, ಮೊದಲು ರಾಜಸೂಯ
 ಯಾಗವಂ ಮಾಡಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆನಿಸಿ ವಿರಾಜಮಾನನಾದ ಈ ನಕ್ಷತ್ರರಾಜ
 ನೊಳಿರುವ ಕಪ್ಪಂ ನೋಡಿ ನೆಪ್ಪು ಕಾಣದೆ ತಪ್ಪುಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವರು,
 ಅದಂ ಬಪ್ಪಕೂಡಮ, ಅದೆಂತೆನೆ, ಕೆರವರು ಕವಿಗಳು ಈ ಚಿಪ್ಪವನ್ನೋಡಿ,
 ಚಂದ್ರನೆಂಬ ತಿಳಿಗೊಳದೋಳ್ ಅರಳಿರುವ ಕನ್ನೆದಿಲೋ; ಎನ್ನುವರು. ಕೆ
 ಲವರು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿರುವ ಚಂದ್ರಬಿಂಬವೆಂಬ ಕೇಷಕಲ್ಪದೋ
 ಳ್ ಮಲಗಿರುವ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವೋ, ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಮನ್ಮಥನಸತಿ

ಯಾದ ರತಿಯ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವಾದ ಚಂದ್ರನೆಂಬ ವಜ್ರ ಪಂಜರದೋಳ್
 ಕಪ್ಪುವೋರಿರುವ ಕೋಗಿಲೆಯೋ, ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಗಗನ ಲಕ್ಷ್ಮಿ
 ಯ ವಾಗದಂತಿರುವ ಇಂದು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಿನಿಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಬೊ
 ಟ್ಪು ಇದ್ದೆನ್ನುವರು. ಕೆರವರುವೊಡಲು ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯನೆಲ್ಲ ಕತ್ತರಿ
 ಕರಗಿ ಉಂಡಯಂ ಮಾಡಿ ಸುಂಗಿರುವುಗಳೆಂದೋ, ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು
 ರೋಹಿಣೀ ದೇವಿಯ ಮೊಗನಂ ಮುದ್ದಿಡಲು ಅವಳ ಮೊಗದ ಕಸ್ತೂರಿ
 ಯ ಬೊಟ್ಟು ಡತ್ತಿರುವುದೋ, ಎಂದು ಪೇಳುವರು. ಈಪರಿಯಿಂದ ಸರಸ
 ಕವಿಗಳು ಸೂರಾರು ತರವಾಗಿ ವರ್ಣನಂಗೆಯ್ದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವರು. ಆದ
 ರೇನಾನು ಪರವಾರ್ಥವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ವಿರಾಟ್ಟುರುಷನ ಮನೆಯ
 ಕನ್ನಡಿಯಂತಿರುವ ಈ ಚಂದ್ರಮಂಡಲದೋಳ್ ಭೂಭಾಗವೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಬಿಂ
 ಬವಾಗಿ ಕಾಣುವದೆಂದು ಸಕಲ ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೇಳುವುದು, ಈ
 ಚಂದ್ರನ ಮಹಿಮೆಯಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರನೆಬಲ್ಲ ನಲ್ಲದೊ ನಾವೇನುಬಲ್ಲೆವೆಂ
 ದು ನುಡಿದು, ಉಲ್ಲಾಸದೊ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಸುಗಂಧ
 ರಾಜನಾಗಿ ಅಸತಾರವಾಗೈರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ, ಅಮರಾವತಿ
 ಯ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳು ಬಂದೊಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ಭೂಲೇಕವಂ ಶೇರಿರುವ
 ವು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಈ ದುಪ್ಪ ರಾಕ್ಷಸರ ಕಾಲುಗಳ ತೊಳೆಯುವ ಕಾಲ್ಪೆ
 ಯಾಗಿ ಇರಲಾರೆನೆಂದು, ದೇವಗಂಗೆಯೇ ಬಹು ಪ್ರವಾಹಂಗಳಾಗಿ ಭೂಮಿ
 ಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದುದೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಮಗನಂ ನೋಡಿ, ಮ
 ಮತೆಯಿಂದ ಮುದ್ದಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಾಲ್ಗಡಲು ಉಬ್ಬು ಬಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ
 ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವದೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂಬ ಚಿನ್ನದ
 ಭರಣಿಯ ತುಂಬ ತುಂಬಿರಿತಿದ ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಯೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಆ
 ಕಾಶವೆಂಬ ಕಾಲಮೇಘವು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹುವ್ವುಗಳೆಂಬ ಮಳೆಗರದುದೋ;
 ಎಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜನ ಧೈರ್ಯಗುಣವಂ ಕೇಳಿ ಬೆದರಿ ಅಡ್ಡಬೀಳಬೇ
 ಕೆಂದು ಒಂದ ಹಿಮವಂತನೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಅಪ್ಪಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮಹೇಶ್ವರ
 ನು ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ವೀಭೂತಿಯೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಮೂರು
 ಲೋಕಂಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಮನ್ಮಥ ಮಹಾರಾಯನ ಕೀರ್ತಿಯೋ; ಎಂ

ಬಂತೆ ತೋರಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೆ ರಹಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನವು, ಸಕಲ ಸಮುದ್ರಗಳಂ ಪೂಜ್ಯವುಗಳಂ ಗೈಯುವುದೆಂದಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವೈತತ್ಯವಂಗಳನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸುತ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡರೂಪಿಣಿಯಾದ ಸೂರ್ಯಸ್ರಷ್ಟಿಯು ತವೋರಜೋಗುಣಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಕುದ್ಧ ಸತ್ವಮಯವಳೋ. ಎಂಬಂತೆ, ತನಂ ದಮಯನಾದ ಪರಮಪ್ರಾಣ ಅಶಂಕತೇಜೋವಿಹೀತದೋಳು ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವು ಐಕ್ಯನಂ ಪಡೆದುದೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳೋಳು ಕೇರಿ ಬಿಳ್ಳೇರಿ ತಂಪುದೋರಿ ನೊಂಪುವಾರಿಸುತ್ತ ಬರುವ ದೇವರು ದೇವದೀಗ ಳ ಬೆಳಕಿನೋಳು ಕಳುಗಪುದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಾ ವಿನಾ ಮು ಮಾಡುವ ನಾರಿಯರ ವೈಯಾಗಂಗಳ. ನೋಡಿ ಬರವಾ ಎಂದು ಕಲವಿಂಕನೊಪಗೂಡಿ ಸೌಧಾರಣ ಜನರಂತೆ, ಆ ಪುರವೋಳು ಪೊರಮಟ್ಟು ಗೋಪುರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೂಪುರಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಭಾಪುರೇ ಎಂದುತರೆ ದೂಗುತ್ತ, ಈ ಪರಿಸಿಂದ ಬರವಾ, ಬಂದು ಕಡೆವೊಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮೊಲ್ಲೆ. ಮರುಗ, ವನನ, ಕಾಂಕಿಗಿ, ಇರುವಂತಿಗಿ, ಸುರಗಿ, ಸಂಪಿಗೆಗಳಂ, ಆಗತಿ ಅರಳತಿ ಅದರ ಸೊಗಡಗೂಡಿ ಸಾಲದೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಮ್ಮನೊಂಕಿ ಸುಗಂಧವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದುದೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಮಾತೆಗಾರರ ಮನೆದೇವರಾದ ತಂಭಾಳಯು ಘುವ. ಘುಮಿಸುತ್ತ ಮೊನೆ ಬೀಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ, ಪುಷ್ಪವಾಟಗಳಿರು ಕಂಡೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪುರದ ಕರಾಟಂಗಳು, ಕತ್ತೂರಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು, ಜವ್ವಾಜಿಯ ಬರಣಿಗಳು, ಪನ್ನೀರಿನ ಕುಚಾಯಿಗಳು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೈಲ ಮೊದಲಾದುದಂ ತುಂಬಿದ ಸ್ಫಟಿಕಶಿರೆ ಕುಪ್ಪಿಗೆಗಳು, ಗಂಧವಂ ತುಂಬಿದ ಬಟುವಾದ ಬಟ್ಟಲುಗಳು, ರಾಶಿಗಳಂ ಮಾತುರುವ ಪರಿಪರಿಯ ಮೊಗ್ಗಿಗಳು, ಕಾಣುವಂತೆ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಹಾವಿನ ಕುಚುಗಳು, ಕಟ್ಟಿ ತಿರುವ ಕೊನೆಯರಳದ ಬಿಡಿಸುವುಗಳು, ತಬ್ಬಿಗಳೊಳು ತುಂಬಿರುವ ಸುಮಾಸಗಾರರ ಪಾರಂಗಳು, ಜಡೆ ಕುಚುಗಳು, ಮೊಗ್ಗಿಗಳ ಮಲಕುಗಳು, ಮತ್ತೂ ತರತರವಾದ ಒಡವೆಗಳು, ತಾನರೆ ಎಸಳುಗಳೊಳು ಬರದ ಭಾವಚಿತ್ರಂಗಳು, ಇವುನೋದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತ, ಮನ್ಮಥನ ಅಸ್ತ್ರಪಾತಿಗಳಂತೆಸೆವ

ಭುವಿನಂಗಳಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ನಿಂತು, ಅನಂಗನ ಖಡ್ಗಗಳುತೆ
 ಕಂಗಳೊಳಿಸುವ ಬಾಲೆಯರಾದ ವಾಣಿಗಾತಿಯರಂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಆ ಬೀದಿಯೊಳು ತಿರುಗುವ ಸೊಗಸುಗಾರಂ
 ಕಂಡು ಎದ್ದು ದಯೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಳಂ ಹಿಡಿದು ತೊಡೆಗೆ ತೊಡೆ
 ಸೊಂಕುಮತೆ ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ, ಹುವು ಹದನಾಗಿ ತಮಿಗೆ ಬಪ್ಪುವಂತೆ ಅವರು
 ವನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕಪ್ಪುರವ ಪುಡಿಯಂ ರೆಪ್ಪೆಗಳಿಗೆ ಸವರಿ, ಶ್ರೀಗಂಧ
 ತೈಲವಂ ಮುಂಗೈಗಳಿಗೆ ದಾಚ್ಚಿ, ಜವಾಬಿಯಂತೆಗದು ಉಗುರಿನಿಂ ಕಿವಿ
 ನೆಂದಿನೊಳು ಗೀರಿ, ಹಾರವಂ ಕಂಠದೊಳು ಅಳವಡಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಹುವುಗಳ
 ಳ ಮಾರಾಟನೆವದಿಂದ ಅವರಂ ಮಾರನುಟ್ಟದೊಳು ಶೇರಿಸಿ ಮನಂಗಳಂ ಕ
 ರಗಿಸಿ ಧನಂಗಳಾ ಶೇಳೆಯುತ್ತ, ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳಂತಿರು
 ವ ಮಾಲೆಗಾತಿಯರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಗುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡ
 ದು ಬರುವಾಗ, ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ಝಂಪೆ ಮೊದಲಾದ ತಾಳಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ ಕೇ
 ಳಬರುವ ಮದ್ದಳಗಳ ಸದ್ದುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಇದೇ ಸೂಳೆಗೇರಿ ಎಂದು ಹಾ
 ರಿಹಾರಿ ಬೀಳುತ್ತ, ನಾಳೆಯಿಂದ ಈ ಸೂಳೆಯರ ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಳೆ
 ವಂ ನೋಡುತ್ತ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು ನಿನ್ನ ಕಟಕವೂ ಬೇಡ, ಕ
 ಳಂಗರಾಯನೂ ಬೇಡವೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಕಲವಿಕನಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ
 ಚವಲಚೆತ್ತನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಎದುಗಾಗಿ ಕಾಣುವದು ವೇಶಮಾಟೆಯಲ್ಲ,
 ವೇದಘೋಷಂಗಳಾಗುವದು ಅದ್ದರಿಂದ ದೇವಾಲಯಂಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದು
 ಮರೆಮಾಚಿ ನುಡಿಯುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಕಲವಿಕನು
 ಕಳವಳಿಸಿ ಮನದೊಳು ಮುಕ್ಕಾಲು ಕಳೆ ಇಳಿದು-ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಬಂತು ದೇ
 ವಾಲಯಂಗಳೆಂದು ದೇವರುಗಳಂ ಬೈಯುವದಂ ಕೇಳಿ-ಎಲೈ ಪಾಪಿಯೆ,
 ದೇವರುಗಳು ನಿನಿಗೆ ಏನುಮಾಡಿದರೊಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮುಗುಳುನಗೆಗೊಂ
 ಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವಾಗ, ಕಲವಿಕನು ಕೇಳಿ-ಬರುವ ಒಬ್ಬವು ವೇ
 ದಘೋಷವೋ; ಅಲ್ಲ ದಿರೆ ಉಪಾಂಗಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ ನುಡಿಸುವ ವೀಣೆ
 ಯ ಧ್ವನಿಯೋ; ಇದುವುಲ್ಲ ದಿರೆ ಶ್ರುತಿಗೂಡಿ ಬಾಲೆಯರು ಮಾಡುವ ರಾ
 ಗಾಲಾಪವೋ; ಪಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗಿಣಿಗಳ ಕೂಗಾಟವೋ ಎಂದು

ಸಂತಯುಗೊಂಡು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಆಶ್ರಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಸುಗ ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು-ಬುದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿ, ಈ ಸದ್ವಿನಾಶಿಪಜೇಕ್ಕು, ಇದು ಪೆದ್ದ ದಾರಾವರ ಸದ್ವಿಗಲೆಲ್ಲ, ಫುಲ್ಲ ಫುಲ್ಲೆಂದು ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಸದ್ವಿಗಳು ಕೇಳುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ಕುಂಟುಣಿಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕೋಪಗೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಕಲವಿಕನು ಶ್ರುತಿಯುಂ, ಮೃದಂಗಮುಂ, ಸಾರಂತಯುಂ, ಮುಖವೀಣೆಯುಂ, ತಾಳವಂ ಮೇಳವಿಶಿ ಮೂಡಗಂಗಳಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುವಂಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ಸದ್ವಿಮಾಡಿ, ಫುಲ್ಲು ಫುಲ್ಲೆಂದಂತೀಮೂರ್ತುಗಳೊಳುಅಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಏಲಿ ಸುತ, ವಿತರಣಿಸುತ್ತಂದ್ರ ಮೈಭವ ಭೂದೇವೇಂದ್ರ ಸುರುಚಿರ ಕರುಣಾಸಾಂದ್ರ, ಸುಗಂಧರಾಜ ನೃಪಚಂದ್ರ ಪರಾಕುಪರಾಕೆಂದ್ರ ಉಲ್ಲಾಸದಂದ ಸೊಲ್ಲ ಕಟ್ಟುಗಳನುಘ್ನುಡಿಸುವಸೂಳೆಯರ ಬಾಲೆಯರ ನಂ ಚಲಕೋರಳಿನ ಸಂಗೀತದ ಸಂಗತಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕರ್ನಾಟಭೂವಾಲನಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ ಸ್ವಾವಿಯೇ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳ್ಳಂದಿಗಳಂತೆ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯು ಜಗವನೆಲ್ಲವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವದು, ಎಂದು ಪೋಗಳು, ತನ್ನ ಸುಡಗಳಂಕೇಳಿ ಮನದೊಳು ಸಂತೋಷವಂ ಬಿಟ್ಟು, ನುರಳಿ ಮರಳಿ ಕೇಳಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತ, ಬರುವ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು-ಸ್ವಾಮಿಯೆ, ನಿಮ್ಮ, ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಈ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸದ್ವಿಮಾಡದಂತೆ ಪೋಗಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೋಡಿ ಬರುವೆನೆನಲು, ಆ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಕಾಮಾತುರನೆ, ಕಂಡ ಕಂಡ ಮನೆಗೆಲ್ಲ ಮೋಗುವದೇ, ಹೋದರೂ ಹುಡುಗಿಯರ ನೀನುನಿನಮಾಡುವೆ, ಬಿಡಗುಗಾತಿಯರು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ನಡೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಬಡೆಯನೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುತ್ತ, ಬರುತ್ತ ಬಂದು ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲ ಕೈಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓರ ಮುದಿಸೂಳೆಯು ಎಳೆ ಹುಡುಗಿಯರಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಬಾಲೆಯರಾ ಕೇಳಿ, ಮನ್ಮಥನಬಾಣಂಗಳೆಂಬುವದು ಬೇರಬಂದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಂತಿರುವ ಕನ್ನೆಗಳೆಕ್ಕೇ ಅರವಿಂದಗಳು, ಅಧರಬಿಂಬವೇ ಅಕೋಕಕುಸುಮವು, ಮಂದಹಾಸವೇ ಮಾವಿನಹೊಗೆಂಚಲುಗಳು, ಪಲ್ವರಸೆಯೇ ಎಳೆದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳು, ಕಂಣುಗಳೇ ಕನ್ನೆಬಿಲುಗಳು, ಇಂತುಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳು ಅಂದನೆಯರಿಗೆ ಅಂಗಮಾಗಿರುವುದೆಂದು ರಹಸ್ಯವನ್ನುಪದೇಶಿಸಿ

ಮಾತೃತ್ವ, ಈ ಯೌವನದ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ವಾರನೋಟಗಳ ಏಟುಗಳ ಸೀಟುಗಾರರ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರ ರೂಪವಂ ನೋಡಿ, ಮೋಹಿಸುವ ಐಕ್ಯಯುಗವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ, ಬಂದೊಂದು ದಿನ ಬಂದೊಂದು ಚರಗು ತೋರಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಪಂಚ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ, ಮಾತು ಕಥೆಗಳಿಂದ, ಸಗಡೆ ಚತುರಾಗವಾಟಗಳಿಂದ, ಅಭಿನಯದ ಬಿತ್ತರಗಳಿಂದ, ಬರಿಯ ಮೈನೋಂಕುಗಳಿಂದಲೇ ಕಳೆಯಿಸುತ್ತ, ಮೈನೋಯದಂತೆ ಬಿಸಲಿಗೆಮೊಗಮು ಅರಿಸುವೆ, ಬಿಡುವಾಗಿ ರವಿಕೆಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಶರಗುಗಳು ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಹಾಕಿಸುತ್ತ, ಜಾರರಂ ಪ್ರೀತಿಗೊಳಿಸಿ, ಅಂಜನ ವಶ್ಯ ಮದ್ದು ಗುಳಿಗೆಗಳಿಂದ ಪುಚ್ಚಿಗೆ ಜೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಮೋಹನಂ ಬೆಳೆಸಿ, ಧನ ಕನಕ ಮೊವಲಾಸಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬೀದಿಗಳ್ಳರಾಗಿ ಸುಲಿಗೆಗೊಳ್ಳುವದೊಂದೇ ನಮಿಗೆ ಕುಲಧರ್ಮವೆ ಮ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಪೇಳುವ ಮುದುಕಿಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಸೋಗಸ-ಗಾರರಿಗೆಲ್ಲ ಇವಳು ಮಾರಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ಬೈಯುವ ಕಲವಿಂಕನಂ ನೋಡಿ, ಪುಂಡರೋಳ್ ಪುಂಡನೆಂದು ನನು ನಗುತೆ ಮುಂದೆ ನಡೆತಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ಮುತ್ತಿನ ಜೊಂಬೆಯಂತೆ ಬೆಳ್ಳಂದಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವೀಣೆಯಂಪಿಡಿದು ಆರೋಹಣಾ ವರೋಹಣಕ್ರಮದಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದು ಬಂದಂದಗಳ ಸಂಗತಿಗಳು ಮರಳಿಬಾರದಂತೆ ಹಿಂದೊಳ ರಾಗವಂಪೂಯಿಸುವ ಸುಂದರಿಯನೋಡಿ, ಸುಚರಿತ್ರ ರಾಯನನಂದನನು, ಬಂದು ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಆನಂದ ವಂಬಟ್ಟು, ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಉಬ್ಬು ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಭಾಗಮೊಳು, ಸರಪಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಗಗ್ಗರಿಗಳ ಘರ್ಘರ ಧ್ವನಿಗಳು. ಕಾಲು ಸರದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಘಟ್ಟಿನುವ ತಬ್ಬವಂಕೇಳಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿ, ಓಡ್ಯಾಡುವ ತುಂಬೆಗಳಂತಿರುವ ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳಂ, ವಾರುವ ಘಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಸವಕುಚಂಗಳಂ, ಹಾರ್ಯಾಡುವ ವಿನಾಸಗಳಂತೆ ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ, ವೇಗದಿಂ ಬರುವ ಮಿಂಚಿನಂತ ಧಳಧಳಸುವ ಶರೀರವಂ, ಬೀಸುವ ಮನ್ಮಥಪರಿಸರಣಿಯಂತೆ, ಬಿಚ್ಚುವ ಶರಗಂ, ವೇಗದಿಂಬರುವ

ಮನ್ಮಥನ ಪಾಣಗಳಂತೆ, ತುರುಮಿಲು ಬುದುರುವ ಮೃಗಗಳನ್ನೆತ್ತಿ
 ಇವಳುರೋ ಇಲ್ಲಿ ಖುಬ್ರಾಯನುಡುವಳು, ಇವಳ ಕಯ್ಯಾಗ್ರಹ
 ದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡರೆ ಎಂತಿರುವದೋಎಂದು ಕಳಕಳಸುವ ಕಲವಿಂಕನುಕೈಸನ್ನೆ
 ಯಿಂದ ಬೆದರಿಸುತ್ತ, ಬೀದಿಯೊಳು ಬರಲಾಗ, ಮದರಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಬಿಳಿಶೀಲೆ
 ಯನ್ನುಟ್ಟು ಬರಿಯಮುತ್ತಿನ ವಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಪಚ್ಚೆ ಕಪ್ಪುರದ ಯಾಟ
 ನ್ನಿಟ್ಟು, ಅರಳದ ಮೊಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸದಗಳೆಂದು ಮುಡಿದು, ಮುಖವಾಸನೆಗೆ
 ತುಂಬೆಗಳುಬಂದು ಎರಗುವದೊಂದು ಬಂದು ಸಂಪಿಗೆಯಮೊಗ್ಗಂತಂದು
 ತುರುಬಿನೋಳ್ ಕಿಕ್ಕಿಸಿ, ಬಿಳಿಯ ಮುಸುಕಂ ಪೊದ್ದು, ಬೆಳ್ಳೆಗಳೋ
 ಳ್ಬರದು ಬೀದಿಯೊಳಬರುವ ಯಳೆಪಾರಿನೆಯನ್ನೊಡಿ, ಕಲವಿಂಕನು
 ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಳ್ಳನೊಡನೆ ಕಪ್ಪುಬೆಳಕಿನಿಂ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು ಆ
 ಚರ್ಮಿಯಂ ಕೂರಿತು-ಎಲೈ ಪಲ್ಲವಾಧರೆಯೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗುವೆ? ನೀನಿಲ್ಲಿ
 ಯೇ ನಿಲ್ಲು ನಿಶ್ಚಿಂದು ಏಳೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಪಿಡಿದುಕಳೆಯಲು, ಅವಳು ನಡು
 ವೆ ಇವರೆಲ್ಲಿ ಬಂದರೆಂದು ನುಸದೋಳ್ ನಿಮಿಸುತ್ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ಬಾಲೆ
 ಯರು ಧೀರರಾದಕಾರಣ ಬಾಯಿಂದ ಬಲ್ಲೆ,ಬಲ್ಲೆ, ತೆಗೆತಗೆ, ಎಲಾ, ಎಲ್ಲಾ
 ದರೂ ಪೋಗುವನೆಂದು ಬೆದರ ನುಡಿಯಂನುಡಿದರೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂ
 ದು ತಡೆಯುವ ಕಲವಿಂಕನ ಹುಡುಗುತನಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಲೆಯು-ಗಡ ಗಡನೆ
 ನಡುಗಿ,ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಡಗಂ ತೋರುವೆನೆಂದು ಯಲ್ಲೆ ಸಲ್ಲ ನೇ,ನೀನು
 ಪಿಡಿದಿರುವದು ಬಲ್ಲಿಯಲ್ಲ, ಮಲ್ಲಿಗೆಯದಂಡೆಯಂದು ನುಡಿಯಲಾವಾತು
 ನಿಜವೆಂದು ಕಲವಿಂಕನು ತಾನು ಪಿಡಿಸಿದ ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಂಬಿಟ್ಟು
 ಬೆಳ್ಳೆಗಳಂಪಿಡಿಯಲು, ಅಷ್ಟರೊಳವಳು ಮೆಲ್ಲನೆಎಲ್ಲಿಗೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
 ದೆಪೋದಳು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನೋಡಿಸುಗಂಧರಾಜಭೂವಲ್ಲಭನು-ಎಲೈಕಲವಿಂ
 ಕನೇ,ನಿನಗೆಇಲ್ಲಿ ಮತಿವೋಸವಾಯಿತಲ್ಲ ವೇಎಂದುನುಡಿಯಲಾನುಡಿದುಂ
 ಕೇಳ ಕಲವಿಂಕನು-ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಇಂದಿನ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಂತು ನನ್ನಂ
 ವೋಸವಂವಾಡಿದುದಲ್ಲದೆ ನನ್ನಂ ಗೆಲ್ಲವರ್ಧ್ಯರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು,ಆಕಲ
 ವಿಂಕನೊಡನೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳ ಹೊಳಪುಗಳಂ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಪುರ ಮಧ್ಯದೊಳಿರುವ ಉಪವಸಂಗಳ ಅಂಚೆ

ನೋಡಲ್ಬರುತ್ತ, ಎಲ್ಲೆ ನೋಡಿನಡಲಿ ಅರಳದ ದುಂಡುಮೆಲ್ಲಿಗೆಯು ಮೊ
 ಲ್ಲೆಗಳೆವಳದಳಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಕರಂದದೋಳ್ ಕಲತು ತುಂಬೆಮರಿಗಳಿಗೆ
 ತುಪ್ಪದೋಳ್ ಹಾಲುಬೆರವಂತೆ ಕಾಣುವದೆ ದು ತೋರಿ, ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಮುಂದೆ ನಡೆತಂದು ಝಳಿಸುವ ಮೆನ್ನೆಥನಕತ್ತಿಗಳಂತೆ ಮೊನೆದೋರಿ
 ಪೊಳೆದು ಕಾಣಿಸುವ ಹಂದ್ರಕಿರಣಗಳ-ಬಂದೊಂದು ಗುಟುಕಾಗಿ ಹೊ
 ಟ್ಪೆಗಳು ತುಂಬುವಂತೆ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಚಪ್ಪರಿದು ಕೂಡಿದು, ಘುರ್ದೆಂದು
 ತೇಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನಲ್ಲಾಡಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಬ್ಬ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕಲಹಂಗಳಂ
 ಮಾಡುವ ಚಕೋರ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆನಂದ ಬಾವ್ವಜಲಂಗಳು ಅರಳದ ನೈದಿ
 ಲೆಗಳೋಳ್ ಬಿಂದು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ನೋಡೆಂದೂ ತೋ
 ರಿಸಲು, ಆಕಲವಿಂಕನು ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಚಂ
 ದ್ರನು ಆಕಾಶದೋಳ್ ಜನಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕರಗುವ
 ದೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆಕಲವಿಂಕನಂ ಕುರಿತು-ಸುಗಂಧರಾಜ ಭೂವಲ್ಲ ಭನು
 ಎಲ್ಲೆ ಕೇಳು, ಹಗಲು ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇರುಳಾಗುವ ನಮಯದೋಳ್
 ಸತಿ ಪತಿಗಳು ಅಗಲಿ ಪೋಗಿ, ಕತ್ತಲೆಯೋಳ್ ಕಂಣ್ಣುಗಳು ಕಟ್ಟಿ
 ದಂತಿದ್ದು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳು ತಲೆದೋರಲು ಅದಂ
 ಎಳೆಬಿಸದೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಪತಿಗಳನ್ನೆ ನಮ ವನಂಗಳನ್ನೆ ವಂ ಡುಡು
 ಕಿ, ಕಳವಳಿತಿ ತಿರಗುವಾಗ ತಿಳಿಗೊಳಂಗಳೋಳ್ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೆರಳು
 ಕೂಡು ಗಂಡನಂ ಕಂಡೆನೆ ದು ನಲಿದು, ದಂಡೆಯೋಳ್ ಪೋಗಿ ನೋಡಿ
 ಮಾತಾಡದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ತನ್ನವಲ್ಲ ಭನಲ್ಲ ಪೋ? ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನೊ
 ಪ್ಪದೆ ಮುನಿಸಿಗೊಂಡನೋ? ಎಂದು ನಿಟ್ಟು ಸುರಂಬಿಟ್ಟು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಶೋ
 ಕವಂ ಗೈವ ಚಕ್ರವಾಕ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗೋಳಾಟವಂ
 ನೋಡಲಾರದೆ ಕರಗುವವೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಲೆಗಳು ಕರಗಿ
 ನೀರಾಗುವದೆಂದು ನನಿಗೆ ತೋರುವುದೆನುತ ನುಡಿಯಲಾಸುಗ ಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಬುದ್ಧಿ ಚಮತ್ಕಾರವೆನ್ನೋಡಿ ಕಲವಿಂಕನು-ಎಲ್ಲೆ ಸಕಲಕಲಾವಲ್ಲ
 ಭವೇ, ಬಂದೊಂದು ದಿನದೋಳ್ ಬಾವೊಂದು ಶೃಂಗಾರಕಾವ್ಯವಂ ರಚಿ
 ಸುವ ನಿಮ್ಮ ಸರಸಕವಿತೆಯ ಮಾಧುರ್ಯವಂ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಬಲ್ಲಳೆಂದು

ಸ್ತುತಿಯುಂಗಳೈಯಲಾವನಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮೈಯ್ಯುಬ್ಬಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀದಿಯೋಳ್ ಮೇಲು ಮುಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ನಡೆಯರು ಮೆಚ್ಚು ವಂತಿ ರತಿಗಳೆಂಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಬಾಯಾರಿ ಮದ್ಯವೆಂಪು ಬಿ ಮಡಗಿರುವರೆಂದು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಪಡೆ ಗಲ್ಲಿನ ಬರಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಉಗಳಂ ಅಲ್ಲಾಡದಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಎತ್ತಿ ಕುಡಿಯುವ ವಿಟರುಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ಹಾಸ್ಯವಂಗಳೈವ ನಾರಿಯರ ಮುಗುಳುನಗೆಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದುಬರುವಾಗ ಕಡದು ಮಾಡಿದ ಪವಳದ ಕಂಭಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಶಿ ಅದರಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕಟ್ಟಿರುವ ಬೀದಿಸಾಲಿನ ಕೈಸಾಲೆಯೋಳ್ ಅರಳಬರುವ ಹುವುಗಳಂ ಲೋವೆಗಳಮೇಲೆ ನಿಂತುಬಿಡಿ, ಬಳಿಕ ಚಪ್ಪರಗಳ ನೆರಳನ್ನೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲೆ ಬಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ಚಲ್ಲಿರುವ ಹುವುಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೈಗಳಿಂದ ಬಾಚುವ ಬಾಲೆಯರ ಭ್ರಾಂತಿಯುಕೆಲಸವೆಂಕಂಡು ನಸುನಗುತ ಇವರು ಮುಗ್ಧಿಯರೆಂದು ಕಲವಿಕನ್ನೊಪನೆ ಪೇಳುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಣಿಯಿಂದಿರುವ ಹದ್ದುಗಾಲೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ರತಿಗೆ ಸವತಿಯಂತಿರುವ ಕೆಲರು ಸತಿಯರು ಪತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ರತಿಗಳೆಂಮಾಡಿ ಅಲಶಿ ಬ್ಯಾಳಿಗೆಯ ಶಕೆತಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಕಳೆದಿಟ್ಟ ಮಂದಮಾರುತಕ್ಕೆ ಮೈಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಮಲಗಿದು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಮಡಗಿದ ಉಡುಗೆಗಳೆಂದು ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ಕೈಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ನೋಲುತ್ತ, ಮುತ್ತುಗಳ ಪೋಣಿರುವ ಹೊರಶರಣುಗಳ ಭಾರ ತೋರುಸದಿಲ್ಲ ಶೀರೆಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಡುಕಿ ಬ್ಯಾಸರಂಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಿತ್ತಲೆ ನಾಚಿಗೊಂಡು ಬರುವ ಬೆಡಗುಗಾತಿಮರನ್ನೊಡ್ಡಿ ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕಲವಿಕನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಚಿತ್ತರದ ಮಾಳಿಗೆಯೋಳ್ ಹೊತ್ತು ಕಳದುಬಂದ ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭರನ್ನೊಡ್ಡಿ ಕೋವವೆಂಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲರು ಬಿತ್ತರಿಯರು ಪೂಸಾಲೆಗಳಿಂದ ಇವರಂಬಿಗಿದುಕಟ್ಟ ಬಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಖಂ ಮುಕ್ತಿನ ಗವಾ

ಕ್ಷಂಗಳ ಜಾಲಂದರಗಳೋಳ್ ದೂರಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಗಳೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಸರಗಳೆಂದು ತೆಗೆಯುವ ಸೊಗಸಾದ ಬೆರಳುಗಳ ಉಗರುಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಗಳೆ ಕಂಡಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದು ನಾಲ್ಕಾರು ಬೀದಿಗಳೆ ಈ ಪರಿಣಂದದಾಂಟೆ, ನಗರದ ರಂಗಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕಾಣಿಸುವ ಮಣಿಕಲಶಂಗಳೆ, ಅವರ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಗಗನವೆ ಸೋಂಕುವಾತೆ ನೆಟ್ಟ ನೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬಿರುದಾದ ಗಜಧ್ವಜವೆ, ಪರಂತೆಗಳಂತಿರುವ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನೂರಾರು ಉಪರಿಗೆಗಳೆ, ಅವರ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಿತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಬಾಳೆಯಕಂಭಗಳೆ, ಎತ್ತೆತ್ತಲು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮುತ್ತ ಮಚ್ಚೆಯ ತೋರಣಂಗಳೆ, ಅದರೋಳ್ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಮಲಕಿನ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಡ್ಯಾಡುವ ಎಳೆ ಮಿನುಕುಗಳೆ ಪೊಳೆವ ಕಣ್ಣುಗಳ ಫಳ ಫಳವೆ ಕೂಡ ಸೋಡಿ ಇದೇನು ಆಕಾಶದೋಳ್ ಸಮುದ್ರವು ಕಾಣಿಸುವುದೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡಿರುವ ಕಲವಿಂಕನ ಭ್ರಾಂತಿಯ ನೋಟವೆಂಕಂಡು, ಎಲೈ ಕಲವಿಂಕನೇ.- ಇದೇನು ಇಂತು ನಿಂತು ನೋಡುವೆ, ಇದು ಕಳಂಗರಾಜನ ಮಂದಿರವೆಂದು ಗಜಧ್ವಜದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಾರದೇ ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಕಲವಿಂಕನು-ಸಾವಿಯೇ, ಗಜಧ್ವಜ ಪಟವೆ ಯಾರು ನೋಡಿದರು, ಇಲ್ಲಿ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ನಿಂತುನೋಡುವ ಗಜಗಮನೆಯರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಕಡಲಿನೋಳ್ ಮುಳುಗಿದೇನೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಸಮದೋಳ್ ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜ್ರಿಂದ್ರನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿಭವದಿಂ, ಭಯಲೇ ಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂ, ಯಾವನಭಾರದಿಂ, ರಸಜ್ಞ ನಾದುದರಿಂ, ಮೃದುವಾದಮನಸಿಂ ಚಂದ್ರನ ಬಿಸಲಿನಿಂ, ಪುಂದಮಾರುತದ ಮೈ ಸೋಂಕಿನಿಂ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣವರ್ಷದಿಂ, ವೀಣೆ ಸಂಗೀತ ಶ್ರವಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾಮೋದ್ದೀಪನ ವಿಭಾವಂಗಳಿಂ, ಕಳಂಗರಾಜನ ಮಗಳನೆನಪುಬಂದು, ಆಗ ಅದೊಂದುಬಗೆಯ ಶೃಂಗಾರದೋಳ್ ಅಯೋಗವಿಪ್ರಲಂಭದಿಂದ ಉದ್ವಿಗಿತವಿರಹತಾಪವು ತಲೆದೋರಿ ಅಜೇ ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ತೋರಿ, ತಂಗಾಳಿಯು ವಿಸಜ್ಜಾಲೆಗೂ ಮಿರಿ, ದುಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯು

ಸೊಗಡು ಆಗರೇ ಎವೇ ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ತ್ತೊಣಗೊಳಿಸುವದಾಗಿ ಮನ್ನಣೆ
ನು ಕ್ರೂರಮಾರಕನಾಗಿತ್ತೋರಿ, ಬೀದಿ ಕೈಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಂಜ
ರದ ಗಣಗಳ ನುಡಿಗಳು ಕಣ್ಣುಕರೋರಂಗಳಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮಂದಿ
ರಂಗಳೋಳ್ ನುಡಿಯಿಸುವ ವೀಣೆಯೇ ಆದಿಯಾದ ಮಧುರವಾದ್ಯವಿಂಕೂ
ಡಿದ ಸಂಗೀತವು ಆರೋಹಣಾ ವರೋಹದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಸಪ್ತಸ್ವರಂಗ
ಳೆಂಬ ಮೊನೆಯಾದ ಹಲ್ಲುಗಳಂಕೂಡಿ ಮನಸಂ ಕತ್ತರಿಸುವ ಗರಗಸದಂತೆ
ತೋರಿ, ಬಂದು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಮದನನ ಮಾಯಾಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಿ
ಯಂಗಳಂ ಅಪ್ರಿಯಂಗಳಂತೆ ತಿಳಿದು ಕಳವಳಿ, ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನು ಬಿಡಾ
ರನಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವಾ ಎಂದರೆ ಮನನು ಬಾರದು, ಕಟಕದ ಗುಡಾ
ರಕ್ಕೆ ಶೇರುವಾ ಎಂದರೆ ಈ ಉರಿಯುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋಳ್ ಎಂತು ನಡೆಯ
ಬಹುದು, ಪರ್ಮದಾ ತೀರಕ್ಕೆ ತರಳುವಾ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಂಭವಿಸಲಾರದು,
ರತ್ನಪುರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವೆನೆಂದರೆ ಅವಂತು ಕೂಡುವುದು, ಇಲ್ಲಿಯೇ
ನಿಂತಿರುವೆನೆಂದರೆ ಮನ ವತುಬಡದು, ಈಗ ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಗೆ ಒಂದಿರುವೆ
ನೋ, ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವೆನೋ; ಇಲ್ಲದಿರೆ ಕನಸೋ; ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಮವೋ
ಈಗ ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸುಖವೋ; ತಾಪವೋ; ಏನಿದು ಬಂದೂ
ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಾಯೆಯೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ಇರುವೆನೆಂದು ಬಂದು ನಿಮಿಷ
ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತದ್ದು, ದಾಮರತನು, ಈಗಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅಂತಃಪು
ರದಲ್ಲಿರುವೆನಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎದುರಾಗಿಬಂದಂತೆ
ಕಂಡು ಆಲಿಂಗನವಂಗೈಯಜೀಕೆಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು
ನಾಚಿಗೆಗೊಂಡು ಇವೇನು ಇಲ್ಲಿ, ಕಾಂತೆ ಎಲ್ಲಿರುವಳು ಬರಿಯ ಬಯಲಿ
ನೋಳ್ಳೆಯಿಕ್ಕಿರುವ ಭ್ರಾಂತಿ ಏನೆಂದು ಹಿಂತೆಯಂಗೈದು, ಈವರಿಯಂ
ಕಲವಿಂಕನು ಕಂಡರೆ ತರ ತರದ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಹಿಂತಿರಿಗಿ
ನೋಡಲಾಗ ಕಲವಿಂಕನು-ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಶೃಂಗಾರ ಜೀವೆ
ಯಂತಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು, ಸ್ವಾಮಿಯೇ-ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯವರ
ಅಂತಃಪುರವಿಂದ ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದಿಸಿರೆಂದುಕೈಗಳಂಮುಗಿ
ಯಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು-ಎಶೈ ಕಲವಿಂಕನೇ, ಎದುರಾಗಿ ಯಾ

ರೋ ಓರ್ವನರನಾಥನ ಸ್ವಾರಿಯು ಬರುತಿರುವುದು ನಾನು ಮುಂದಕ್ಕೆ
ಮೂರಡುಗಳಂಜಿಟು ನೋಡಿದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲೆಯೋ ಯಾವದೋ
ಅಂತ್ರಪುರವೆಂದು ಅಸಂಗತಮಾಗಿ ನುಡಿಯುವೆ, ಎನಲಾಮಾತಂಕೇಳು ಕಲ
ವಿಂಕನು-ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತಮಾತು ನಿಜಮಾಗಿಯೇ ಇರುವದು,
ಅಹುದಹುದು, ನಾಬಲ್ಲಿ ನೆಂದು ಅಡ್ಡಮಾಗಿ ತಲೆದೂಗಿ ನನುನಗುತನಡೆಯು
ತಲಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಜಮಂದಿರದ ಪುರೋ
ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಬರದುವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂ, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಭಲ್ಯ
ಗಳ ಸೌಖ್ಯಗಳಂ, ಅಲಂಕರಿತವಗಜಾಶ್ವಂಗಳಂ, ಅಷ್ಟಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ
ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುವಸುಮಂಗಲಿಯರಿಂ, ನರ್ತನಂಗೈವನರ್ತಕೀಜನಂ
ಗಳಂದೊಪ್ಪಿ, ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋಳ್ ವಜ್ರದ ಹಳಕುಗಳಂಹೂವಿನದಳಂಗಳಂ
ತ ಕೆತ್ತಿರುವ ಕುಂದಣದ ಅಂದಳದೋಳ್ ಕುಳಿತುಬರುವ ಕಳಂಗರಾಯ
ನಂಕಂಡು-ಎತ್ತಿ ಕಲವಿಂಕನೇ, ಈ ರಾಯನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗುವನೋ
ಪಿಚಾರಿಸೆಂದು ನಿಯಮಿಸಲಾಕಲವಿಂಕನು-ಆ ಜನಂಗಳೊಳಪೊಕ್ಕು ಆ
ರಾಯನ ಸ್ವಾರಿಯವರಿಯಂತಿಳಿದುಬಂದು-ಮಹಾರಾಜನೇ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾ
ಯನು ಬೆಳಗಾದರೆ ಸ್ವಯಂವರವೆಂದು ತಿಳಿಸಲೋಸುಗ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ
ಕಟಕಕ್ಕೆ ಪೋಗುವನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆಗಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನುತನ್ನ
ಕಟಕವಂವೇರಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಿರೆಯಿಂದ ತೆರಳು, ಈಗ ನಮ್ಮ ಈರರ
ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರ ಚನ್ನಾಯಿತಂದು ಕುಲವಿಂಕನೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವಜ
ನಂಗಳಿಗಲ್ಲ ನಡೆ ಮಡಿಗಳಂ ಹಾಕಿದಂತಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳನ್ನೋಡೆಂದು ನು
ಡಿಯುತ ವೇಗದಿಂ ಕಟಕವಂಶೇರಿ, ಕರಗಿರುವ ಚಂದ್ರಿಕಾಂತಶಿಲೆಗಳ ತಿಳಿ
ನೀರಿನಿಂ ಕರಚರಣಂಗಳಂತೊಳೆದು, ಕನಕ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತುಕೊ
ಳ್ಳುವಪ್ಪರೋಳ್ಬಂದ ಕಳಂಗರಾಯನಂ ಎದುರುಗೊಂಡು ಮಾನವೆಮ್ಮಾಡಿ
ಕರತಂದು ಬಳಕ ಈರರರ ಪೀಠಂಗಳೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಆಗ ವಿಜಯ
ವರ್ಮ ಗಜಪತಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜ ನರಪತಿಯಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿ
ರಾಜನೇ, ತಾವು ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾದ ಐದುಘಳಗೆ ವಳಗಾಗಿ ಸ್ವಯಂವರ ಸ
ಭಾಸಂಟವಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ತನ್ನ ಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿ

ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಿನ್ನದಬಟ್ಟೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ರನ್ನದ ಅಕ್ಷತೆಯಂತೋರಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಯು
 ಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದತರಳ, ಕಾಂಭೋಜ ರಂಜನಂ ಕಂಡು, ಕಾಶ್ಮೀರದೇಶ
 ದ ಅರಸಂಕರದು, ಮೂವನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ, ಮಗಧನೊಂದಿಗಮುಂದಲಿ,
 ಚೋಳ ಭೂಮಾಲಂಗೆಪೇಳಿ, ಕೇರಳಪತಿಯುಕುರಲವಂಕೇಳಿ, ದ್ರವಿಡದೇಶ
 ದೊಡೆಯನೊಡನೆ ನುಡಿದು, ಇಂತು ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರಂ ಸಯಂವರ
 ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕರದು, ಅರಟ್ಟದೇಶದ ಅರಸಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಿಜ
 ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಪಟ್ಟವ ಹಿಪಿ ಇಸುವ ಪವಳದ ಬಳತೊಟ್ಟಗೆ ನೆಟ್ಟನೇ
 ಪೋಗಿ, ಪುತ್ರಿ ಯಿರುವ ಚಿತ್ರಾಲೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರದೇವಿಯಂ ಕರೆತೆ-ಎಲೈ
 ವ್ಯಗನೇತ್ರಿಯೆ, ನಾಳ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದ ಬಳಿಕ ಕುಮಾರಿಯಾದ
 ಸಂಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನವಂಮಾಡಿತಿ, ದಿವ್ಯದುಕೂಲವಂ ಉ
 ಡಿತಿ, ಮಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ಅಳವಡಿತಿ, ತಡಿನೂಡೆ ಕರತರುವದೆಂದು
 ನುಡಿದು, ಪತ್ತಿಯಂ ಕೈಪಿಡಿದು ವನಳನುವ ಕನ್ನಡಿಯ ಮನೆಗೆ ನಡೆದನು.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಂಗಂಧರಾಜಭೂಮಿನಿಂದನು ಕಲವಿಂಕನಂ ಕಂಡು ನ
 ನುನಗುತ ಕನಕಪೀಠದಿಂದಿದ್ದು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಆರೋಗಣೆಯಂ ಗೈದು,
 ಅಬಳಿಕಕುಸುಮಗಳ ಜಾಲರಿಯ ಮುಸುಕಿನಿಂದ ಹಸನಾಗಿರುವಹಂಸತೊ
 ಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳಂ ಪವಡಿತಿ, ಪಂಚಬಾಣನತಾಪದಿಂದ ಹೊರಳುತ್ತ, ಬೆಳಗಾ
 ಗುವುದಂ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಮಾಗಿತಿಳಿದು, ಘುಳಗೆಯುಗವಾಗಿಗಳಿಯಲಾರದೆ ಕಳ
 ವಳಿತಿ, ನಡನಡುವೆ ಬೆಚ್ಚು ವನೋ ಎಚ್ಚರವೋ ಕನಸೋ ಮನಸಿನಭ್ರ
 ಮೆಯಿರುವ ಪರಿಯೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಬಂದುಸಾರಿ ಯಾ
 ರೆಂದು ಕೇಳುತ, ಹೊಡೊಳಗೆ ಘುಳಗೆಯುಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳುತ, ಬಂ
 ದೊಂದುಸಾರಿ ಯಾರನೋ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅಂಬುಗಳ
 ಸಾಧನೆಯು ಆರುಶಿಂಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮರೆಮಾಚಿನುಡಿಯುತ, ಕೈಗ
 ಳಂ ಮುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಿಡಿದು ಅಪ್ಪರೋಳಂ ತಿಳಿದು ಕಠಾರಿಯಂ ಪಿಡಿದು ಕಾ
 ಳಗಕ್ಕೆ ಬರುವರೇ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳುತ, ಯಾರನೋಮುದ್ದಿಡುವನಂತೆ
 ಮುತ್ಸಾಡಿ, ಅಬಳಿಕ ಈ ವಟಪತ್ರಶಾಯಿ ಚಿತ್ರವಟವಂ ಯಾರು ಬರದ
 ರೋ ಎಂದು ಮಾತಂ ತಿರಿಗಿಸುತ, ಸುಮ್ಮನೆ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲ ಚಿವುರೇರಿ ಬಾ

ಶಿಗೆಯ ಶಕಬಂತು ಬೇಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಗ ಬೇಸರಿ ಎನುತ, ಈವರಿಯಿಂದ ವವಡಿಶಿರಲು, ಚಂದ್ರನು ತಾನು ಗಗನವೋಳ್ ತಪವಂಗೈದರೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಮೊಗದ ಕಳೆಯು ನನ್ನಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾದುದೆಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಇದ್ದ ಕಾಂತಿಯು ಬಿಟ್ಟನೋಂಬಂತೆಯು, ವಿರಹಿಣೀ ಜನಂಗಳನಿಟ್ಟುಸು ರಗ ಪ ಶಕೇತಟ್ಟು ತೇಜಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿಗಳ ಶಾಪದಿಂದ ಕಂಗಟ್ಟು ಕಳಗುಂದಿದನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಸುಗಂಧರಾಜಚಂದ್ರನಕೀರ್ತಿಯ ಜಿಳಕು ಶೋಕಂಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಾಗ ತನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಸಂ ನೋಡುವರಾರೊಂದು ವಿರಕ್ತನಾದನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತೋರದ ಬಿಳಿಯಬಂಣವಂ ತಾಳ ನಿೂಕಾಂತೆಯ ಮೊಗಜೋಳುಟ್ಟು ಮಲಿನವಾಗಿರುವ ಗಂಧದ ಬೊಟ್ಟುನಂತೆಯು, ಆಕಾಶಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸೂರ್ಯನತಾಪವಂತಾಳಲಾರದೆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳನ್ನವ ದಧ್ಯನ್ನವಂ ಭೂಂಜಿತಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹರಿವಾಣವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪಶ್ಚಿಮದಿವೆಯಂಬ ಸತಿಯು ಮದ್ಯವಂ ಕುಡಿದು ಮಡಗಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಗಾಚಿನ ಬಟ್ಟಲೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಚಕೋರಂಗಳಿಗೆ ನೈದಿಲುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಆಗಬಾರದ ವಿಜತ್ತುಗಳಂ ನೂಚಿಸಲೋ ಸುಗ ಎದ್ದಿರುವ ಅಣಬೆಯೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಬಿಳಿಯಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೊಲಿದಿರುವ ಮನ್ಮಥನ ತೊಡೆಯ ಬಟುವಾದ ಸಿಂಬೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಇಂತು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ತೋರಿ, ಮಿತ್ರನಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಪದ್ಮಿನೀ ಲತೆಯಂತಿಳಿಯದೆ ಕರಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿ, ಆಬಳಿಕಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಂಗೊಂಡು, ಈ ಪಾಪವಂ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಇರಬಾರದೆಂದು ಭೃಗುಪತನವಂ ಮಾಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಚಕ್ರವಾಕಜಾತಿಯ ಸತಿಪತಿಗಳಂ ಅಗಲಿ ಶಿವಿಯೋಗಿನಿಯರಾದ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕಾಡಿದ ದುಷ್ಕಾರ್ಯವಂ ಕಂಡು ಕಲ್ಲುಗಳು ಕೂಡ ಕರಗಿದವು ಇಂತಿರ್ವ ಪಾಪವಂ ನಾನು ಯಂತು ಪೋಗಲಾಡಿಶಿಕೊಂಬೆನೆಂದು ಚಿಂತೆಯಂಗೈದು ಕೊನೆಗಾಣದೆ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಬಿದ್ದನೆಂಬಂತೆಯು, ಚರಮಗಿರಿಯ ಶಿಖರದಿಂದ ಮರೆಯಾಗಲು ಆಗಪತಿಸ್ತೆಯರಾದವರು ಪತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಮಿಷನಿಲ್ಲ ಲಾರರೆಂದು ತೋರಿಸುವಂತೆ

ತಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಕರಗಿ ಮಾಯಾವಾದಂತೆಯೂ, ಮತ್ತು ಯಾನ ರಥವಂ ನಡಸುವ ಅರಾಣನಂಬ ಹೆಳವನು ಸಂವಂ ಮುಟ್ಟು ವನು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪತಿಯು ಬರುವತನಕ ಭೂರೋಕದೂಳಿದೂ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುವಾ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬೀಪಂಗಳೂಳ್ಳಿ ಬಂದವೋ, ಎಂಬಂತಾಗುವ ಸಂಘೋಗವ್ಯಂಗ್ಯಂಗಳೂ ಸೋಡ ಸಗುವ್ರವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಳುಗುತ್ತಿದ್ದಂ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೆಲ್ಲ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಭಯದಿಂದ ಚದರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಬೀಪಂಗಳೂಳ್ಳಿ ಬೆರದುದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮನೆಯನೆಯ ಬೀಪಂಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಕ್ಕಿರಿತೋರುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೋಳ್ಳಿ ಅಗಲಿಪೋಗಿದಂ ಕೋಕಸಕ್ಷಿಗಳೂ ತಮಿಗೂ ಏಕನಾಮನುಷ್ಕತ್ರದ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುವ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಬಂದಕ್ಷರದ ಸಂಕೇತದಿಂದ ಕರೆಯುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಬೇಕಾಗಿ ಮುನಿಸುಗೊಂಡಿರುವ ಮುಗ್ಧಿಯನಿಗೆ ಬೆಳಗಾಯಿತು ಕೆಲಸಕೆಡುವುದುಬಾಧ್ಯಗರತಿಗಳೂ ಮಾಡಿರಿ ಕೋಪವಂ ಬಿಡಿರಿ ಎಂದು ಬಂದುವರ್ಣದಿಂದ ಸಂಕೇತವಂ ಮಾಡುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಮನೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೊರವಟ್ಟು ಯಲ್ಲಿಯೋ ಮನಸ್ಸಿಗೆಬಂದ ವಲ್ಲಭರೊಡಗೂಡಿ ಇರುಳ್ಳೆಂಬುವೆಲ್ಲ ಬಂದು ಘುಳಿಗೆಯಾಗಿ ತೋರಿ ಮಾರನುವಾರವಂ ಮಾಡುವ ಜಾರಿಣಿಯರಾದ ನಾರಿಯರಿಗೆ ಉದಯಕಾಲವಾಯಿತು ನಿಮ್ಮ ಕೋಲಾಹಲಂಗಳು ಸೂಕು ಏಳರೆಂದು ಎಚ್ಚರಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನೆಯಂಮಾಡುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕೋಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೋವಂದು ಕೂಗಲಾಗ ಜಾರಿಣಿಯರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳೂಳ್ಳಿ ರತಿಗಳಂ ಮಾಡುವ ದಂಪತಿಗಳ ಕಂಠಸ್ವರಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಅದರಂತೆ ತಾವು ನುಡಿಯುತ್ತ ಹಾಸ್ಯವಂಮಾಡುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ರೋವೆಗಳಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿಂದ ಪಕ್ಷಿ ಜಾತಿಗಳ ಅವ್ಯಕ್ತಮಧುರಂಗಳಾದ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣದಬಾಗಿಲುಗಳಂ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸೂಚಕವಾದ ವಾಲಗದ ಭೂವಾಳಾದಿ ರಾಗಂಗಳು ಮತ್ತೂ ಕೊತ್ತಲಂಗಳಮೇಲೆ ಹಾರಿಸುವ ಫಿರುಂಗಿಗಳ ಶಬ್ದಂಗಳಂ, ಐವತ್ತಾರುದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಸೇನೆಗಳೂಳ್ಳಿ ಮೊಳಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದ ಬಿರದು ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಎಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ಜಾಲಂದರದ ಗವಾ

ಕ್ಷುಂಗಳು ಬೀದಿಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ಯ್ಯಾಗಬ್ಯಾಗನೆ ಎದ್ದು ನಿಡ್ಡೆಗೆಟ್ಟು ಆ
 ಗರವೈಗಳಮುಚ್ಚಿರುವ ಕಾಂತರ ಮೊಗವು ನುಡ್ಡಾಡಿ ಸದ್ದುಮಾಡದ
 ಸಡಲಿರುವ ಶೀರೆಗಳಂ ದಡಬಡನಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಮೇಲುಮಾಚುಗಳಿಂದ ಇ
 ಳ್ದು ಬೀನಿಬೋಳ್ ಸಡೆದು ಬರುತ ಎತ್ತತ್ತಲೂ ಎರಡು ರಂಗಿನ ಸುಕಲಾ
 ತಿಯಂತೆ ತೋರುವ ಮೂಡಲುಕೊಪ್ಪುಗಳೆಸಿದೊಡಗೂಡಿದ ಆರೆಗತ್ತ
 ಲೆಯಂ ನೋಡ ಸಡನಡುವೆ ಭಯಗೊಂಡು ಚದರಿರುವ ತಿಲಕಂಗಳಿಂದ,
 ಅರಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪುಗಳಿಂದ, ತುಂಬಿಗಳೋಳ್ ಕರೆಕಟ್ಟೆ ಕ
 ಪೋಲಂಗಳಂ ಉಬ್ಬಿ ನುಮಂತೆ ತುಂಬಿರುವ ಕವ್ವರವೀಳ್ಯದಿಂದ, ಪವಳಂಗಳಂ
 ತಿರುವ ಪವ್ವರಸೆಯಿಂದ, ಅರೆನಿಡ್ಡೆಯಿಂದ ಕಿರುಗೊಪ್ಪುವೋರಿ ಬಿಗಿಯಾತ
 ಲಿರುವ ಪಾರೆಗಂಣುಗಳ ಯವೆಗಳಿಂದ, ತುರುಬಿನಿಂದುದುರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಸ
 ರಂಗಳಿಂದ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನನುದೋರುವ ನಯದಂತಕ್ಷತಂಗಳಿಂದ, ಕೊರಳೋ
 ಳ್ ಶಿಕ್ಕು ಬಿದ್ದಿರುವ ಮುತ್ತಿನಸರಂಗಳಿಂದ, ಬಪ್ಪಿ ಕುಚಜಘನಭಾರದಿಂಬ
 ಳುಕಿ ತಡತಡದು ಸಡೆಯುತ್ತ ಅಲಸಿಗೆಯಿಂದ ನಿಟ್ಟು ನುರುಬಿಡುತ್ತ ನೀಳೆ
 ವಾದನೋಟದಿಂ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನೋಡಿ ನೆರಳುಗಳೆಂ ಕಂಡು ಜಿದರು
 ತ್ತ ಮುಖವಾಸನೆಗೆ ಬರುವ ತುಂಗಳೆಂ ಶರಗಿನಿಂ ಬೀಶಿ ಹಾರಿಸುತ್ತ, ನು
 ಣ್ಣಾದ ತುರುಬುಗಳಂ ಜಾರುವ ಮೇಲುಮುಸುಕಂಗಳಂ ಛಾರಿಭಾರಿಗು
 ಸವರಿಸುತ್ತ, ರಾತ್ರಕಾಂತೆಯೆಂಬಂ ಬಲರೂಪುಗೊಂಡಂತೆ ಕಳ್ಳದಾರಿ
 ಯೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ತಂಗಳಾಯು ಇಂತಿರುವಜಾರಿಣಿಯರ ಸು
 ಕುಮಾರ ಶರೀರಂಗಳೋಳ್ ಪೂತಿರುವ ಕತ್ತೂರಿ ಕಪ್ಪುರಗಂಧಗಳ ವಾ
 ಸನೆಯಿಂಕೂಡಿ ಘುಮುಘುಮಿಸುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಈ ಬೂಲೋಕದೋ
 ಳ್ ಸ್ತೋಮಪುರುಷರ ರತಿಚನಾತ್ಮರಂಗಳ ಸಮಾಚಾರವಂ ತರಿಸುವ ಮ
 ನ್ತೃಘನುಹೀನಾಲನ ಗೂಢಚಾರನಂತೆ ಬಂದು ಮುತ್ತುಗಳ ಉಬ್ಬು ಚ
 ಪ್ಪರಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ದೂರಿ ಅಲಿ
 ಉದುರುವ ಮುತ್ತಿನಸರಂಗಳಂ, ಚದುರುವ ಬೊಟ್ಟಿನಿಂ, ಉದುರುವ
 ಮಲ್ಲಿಗೆಸರಂಗಳಂ, ಜಿದರಿಂದಂತೆ ಬಜ್ಜೆ ಯಿಂದೊಪ್ಪಿದ ವಾರೆನೋಟಂಗಳಂ,
 ಚಲಿಸುವ ಕಂಕಣಂಗಳಂ, ಫಲಿಸುವ ಮನೋರಥಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಉಪರ

ತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಬಳುಕಿ ನೋಕ್ಕಿ ನೋರಗಿ, ಮೊಗಮೆಲ್ಲ ತುಂಬಿರು
ವ ಬೊಗಸೆಗಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಪತಿಗಳ ವಕ್ಷಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲವನ್ನಿ
ಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಯಂಗೈವ ನಾರಿಯರ ಮುದ್ದುಮೊಗಂಗಳ ಗ
ದ್ದದಂಚಿನೋಳ್ ತಿದ್ದಿರುವ ಕತ್ತುರಿಯ ಮಕರಿಕಾ ವತ್ರಲತೆಗಳಿಗೆ ನಣ್ಣ
ಮೊಗ್ಗಿಗಳಂತಿರುವ ನಸುಬೆಮರ ತುಂತುರುಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬದ್ದಾಡಿ ಅ
ವರ ಅಯಾನಪರಿಹಾರವಂಗೈದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಂದ್ರಾಂಶಗಳ ಲೋವೆಗ
ಳೋಳ್ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಸುರತಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಅಲಿಪಿಪಾಯಿಗೊಂಡು ನಿ
ದ್ರೆಯೊಳುದುಗ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತೆರೆಯಲಾರದೆ ಯಿರುವ ಪಾರಾವತಂಗಳಿಗೆ
ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಕಚಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಚಿಗರುಗಳಂ ಬಿಚಿ, ಮೊ
ಗ್ಗುಗಳಂ ಅರಳಿಸಿ, ನೈದಿಲುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ, ಕಮಲಂಗಳಂ ಬಿಚಿ ಬೀಳುವಂ
ತೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಕರಂದಂ ಕುಡಿದು ಹುಣ್ಣಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತುಂ
ಬಿಗಳನ್ನೆಚ್ಚ ರಗೊಳಿಸಿ, ಚಕ್ರಪಾಕಂಗಳಂ ಎಬಿಸಿ, ಚಕೋರಗಳ ಬಾಯಿ
ಗೆ ಮುದ್ರೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಏಳೆಲೆಬಾಳೆಗಳ ಸುಳಿಗಳಂಬಿಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ
ಚ್ಚಿ ಕಪ್ಪುರದ ಧೂಳಿಗಳೋಳ್ ಹೊರಳಾಡಿ, ನದಿಗಳ ತೆರೆಗಳಂ ಚೆಲ್ಲಿ, ವಾರ
ನಾರಿಯರ ಕುಚಪರ್ವತಂಗಳಿಗೆ ಸನ್ನೆಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧವಡಿಗಳಂಗೂ
ಯಾಡಿ, ಮದವೇರಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನ್ಮಥನ ಪಟ್ಟದಾನೆಯೇ ಬಂ
ದು ಧಾಳಿಯಂಗೈವಂತೆ ಕೇಳಿಯಂಮಾಡುತ, ಬೆಳಗಾಗುವನುಮಯವಾಯಿ
ತು ಬೇಗನೆ ಏಳರೆಂದು ಭೂವಾಲರಿಗೆಲ್ಲ ವೇಳುವಂತೆ ಬೀಸುತ್ತಿರಲಾನು
ಪ್ರಭಾತಸಮಯಜೋಳ್ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಾನಾದೇಶದ
ರನುಗಳು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣದರ್ಶನವಂಗೈದು ಫಲ
ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ ನೋಡುತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಂಗಳೋ
ಳ್ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮನಸಿನೋಳುದ ಕಳಂಗಳಾದಕ
ನ್ನೆಯಂ ಕನಸಿನೋಳ್ ಕಂಡು ಅವಳಂ ನೋಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಕ
ಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ, ಆ ಬಿತ್ತರಿಯಂ ಮುದ್ದಿತುಮನೋ ಎಂಬಂತೆ ತುಟೆಗ
ಳಂ ಶೇರಿಸಿ, ಮದನಬಾಣಂಗಳ ಪಟ್ಟುಗಳಾದ ದಣಿದಿರವನೋ ಎಂಬಂತೆ

ವೇಗವೇಗದಿಂದ ಉಭಯನುಗಳಂ ಬಿಡುತ, ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಯಂ
 ಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವಾಗ ತಂಬೆಗಳ ಗಾನದಿಂದ, ಪಾರಾವ
 ತಂಗಳ ಕೂಡುಕಾರಂಗಳಂ, ಪಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗಿಣಿಗಳ ಮನೋರಂಜ
 ನಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳ ಕೃಕಲದಿಂದ ವಡಗೂಡಿದ ಶೂನ್ಯ ಕೂಡಳೇ ಮಂಜ
 ವೊದಲಾದವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗುವದರಿಂದೆಚ್ಚ ರಂಗೊಂಡು, ವಂದಿಮಾಗಧ
 ರು ರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೂಜ; ಅವಧರಿಸು, ಮಾರ್ತಂಡಮಂಡಲವು
 ಪೂರ್ದಿಕ್ಕೆಂಬ ಕಾಂತೆಗೆ ಕುರುವಿದಮಣಿಗಳ ಕರ್ಣಕಂಡಲದಂತೆ
 ತೋರುತ್ತ ಬರುವದು ವರಾಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಬಿರುದುಪದ್ಯಗಳಂಕೇಳಿ
 ಬೆಳಗಾಗುವದರಿಂದ ಅರಳುವ ಕಮಲಂಗಳೋ ಯಂಬಂತಿರ.ವ ಕಣ್ಣುಗ
 ಳಂ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರೆದು ಧ್ವಜಕಲಾಧೀಶ್ವರಿಗಳ ದೊಪ್ಪಿದ ಕರಂಗಳಂ
 ನೋಡಿ, ಕನ್ನಡಿಯ ಪಟದೋಳೆ ಬರದಿರುವ ಕಾಮೇಶ್ವರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು,
 ಸುಪ್ರಭಾತ ಶ್ಲೋಕಂಗಳಂ ವೇಳುವವಿಪ್ರಯುಗ್ಮವನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,
 ಗೋಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಫಲಪುಷ್ಪಾದಿ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ
 ನೋಡಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಮಂಜಮಜ್ಜನವಂಗೈದು, ಆಯಾ
 ಯದೇತದ ಅರಸುಗಳ ಸಮಾಚಾರಂಗಳಂ ಚಾರದಪಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ, ಪ
 ರಿಮಂಜಲದಿಂದ ಜಳಕವಂ ಮಾಡಿ, ಸರಿಗೆ ಪಟ್ಟೆ ಮಾಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು, ಮುಖ
 ದೋಳ ಪುಂಡ್ರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು, ನಿತ್ಯದಾ
 ನವಂ ಮಾಡಿ, ಕುಲದೇವಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ, ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಭೋಜನಶಾ
 ಲೆಯನ್ನೈದಿ, ವೀರಸೇನ ವೊದಲಾದ ರಾಜಬಂಧು ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಭೋ
 ಜನಂಗೈದು, ತಾಂಬೂಲವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ನೋಗಸಿನಿ ಹೊರ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂ
 ದು ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಂಡಿರಲು; ಆಗ ಕಳಂಗರಾಜಮಂತ್ರಿಯು ಶಿಂಗರಿಸಿದ
 ಆನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕನಕಕಲಶಂಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಮಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ಚಿ
 ತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡು, ಆನೆಗಳಸೇನೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು
 ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಂಡಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರಣಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಬಪ್ಪಿ
 ಶಿ, ತನ್ನ ಮಣಿಕಿರೀಟ ನೆಲನೋಂಕುವಂತೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ರಾಯ
 ನ ವಚನದಿಂದ ಉಚಿತಪೀಠದೋಳೆ ಕುಳಿತು ನಿವಿಷ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಎ

ದ್ವೈಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ವಿನಯವಿಂದ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಪೋಗಿ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾನುಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ ಬಾ ಎನೆತ ನಮ್ಮ ಗಜವತಿಗಳು ನಿರೂಪಿತಿ ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿರುವರು, ಆದ್ದರಿಂ ಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಚಕೋರಂಗಳ ಗಂಪುಗಳಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ದರ್ಶನವಂಗೈಯಬೇಕೆಂಬ ಕಳಂ ಗನಗರದ ಜನಂಗಳ ನೇತ್ರೈಗಳು ಸಫಲಂ ಸಂಗಮಂತ ದಯೆಮಾಡಿ ವಟ್ಟಣದ ಅಲಂಕಾರವಂ ಪರಾಂಬರಿತಿ, ಕಾದಿರುವ ರಾಜರುಗಳಂ ಕಟಾಕ್ಷಿತಿ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಮೊದಲ ದ ವಿಪ್ರರುಗಳಂ ಕುಂಡು ಪೂಜಿತಿ, ಮರಳ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ತರಬಪುಣೆಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಳಂಗಳೆಲ್ಲಭಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ರತ್ನಾಕರನಿಗೆ ಬಂದು ರತ್ನವನ್ನಿತ್ತಂತೆ, ಅಮೃತಮಯನಾದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಹಾಲನ್ನವನ್ನಿತ್ತಿದಂತೆ, ತಮಿಗೆ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ತೇಜಿಯಂತಮ್ಮ ವಾದಾರವಿಂದ ಸನ್ನಿಧಿಯೋಳ್ ಬಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ನನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿರುವನು, ಅದು ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕಾಸಿರುವುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಮಂತ್ರಿ ಧನಂಜಯನೊಡನೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮೋಘಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಆ ಅಶ್ವರತ್ನಮಂ ಎದುರಾಗಿ ತರುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು, ಆಗ ಧನಂಜಯನಿಂದ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ತೇಜಿಯು ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ಕನಕರಜುಗಳಕಡಿವಾಣಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಬಲಿಪ್ರರಾದ ಭಟರುಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿಸುವ ಹಿಡಿತವಂ ಎಣಿಸದೇ, ಮತ್ತು ಬೆದರಿದ ಹುಲ್ಲೆಯಂತೆ ಹಾರ್ಯರಿ ಕುಣಿಯುತ, ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುತ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ್ ಬರುವ ಅಶ್ವರಕ್ಷಕರು ಪೇಳುವ ತುರುಷ್ಕ ಭಾಷಾ ಭೇದಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಹೆಸಾರವಂಗಳಂ ಮಾಡುತ, ಆಕಾಶವನ್ನಾದರೂದಾಟುವೆನೆಂದು ತಲೆಯಂ ಎತ್ತಿ ನೋಡುತ, ಅಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಕುದುರೆ ತನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಲಜ್ಜೆಗೊಂಡಂತೆ ಭೂಮಿಗೆ ತಲೆಯಂ ಬಾಗಿ ಸೂತ, ಆ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರುವ ವೇವೇಂದ್ರನೇ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದುದೋ ಎಂಬಂತೆ ತಲೆದೂಗುತ, ವೇಗದೋಳ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಾಯುವಂ ಕೋಪದಿಂ ಕಬಳಿಸುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಮೂ

ಗಿಸನೊಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ಉಸುರುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಲೇದಂತ, ಕಡಿವಾಣದ ಸರವಣಿಗಳಂ ಕಡಿದು ಸೂತನವಾಗಿ ಬಂದುವಾಲ್ಗಡಲಂ ಪುಟ್ಟಿಸುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಿಳುವಾದ ನೊರೆಗಳಂ ಉಗುಳುತ, ನವಗಟ್ಟಿದಾಭರಣಗಳಕಾಂತಿಯಿಂದ ತಿರಿತಿರಿಗಿದಾಗ್ಲಿಲ್ಲ ಮದೊಂದುಬಣ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ, ಸೂರ್ಯನ ಹರಿತಾಶ್ವನು ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದೆ ಆರೋಹಣಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಗುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಹಿರಿಂಕಾರವಂ ಮಾಡುತ, ಕಟ್ಟಿರುವ ಚಾಮರಂಗಳಂ, ಚಲಿಸುವ ಚಂದ್ರಹಾರಂಗಳಂ, ಗಿಣಿಯತಾಳಗಳಂ, ಹುಲಿಯುಗುರುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಪದಕಗಳೆ ಸಲಿಸಾಲಿನ ಸರಂಗಳಂದೊಪ್ಪಿ ಉಚ್ಚೈಶ್ವವಸ್ತಿನ ಅವತಾರವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಸೂರ್ಯಾಶ್ವದಪತ್ರಿಬಿಂಬವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ, ಭೂಮಿಯಂ ಅದರಿಶಿ ಧೂಳಿಗಳು ಯೇಳುವಂತೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುತ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಯರಕವಂ ಯರದುತೆ, ಚಿತ್ರದೊಳ್ ಬರದಂತೆ, ವಾರೆ ಕೋರೆಯೆಂಬುವುದು ಶರೀರದೋಳ್ ಯಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲದೆ, ಗರುತ್ತಂತನಿಂದ ವೇಗದ್ರೀತಿಯಂ ಕಲಿತು ಆತನ ಚಿಹ್ನವಂ ಶಿರದೋಳ್ ಧರಿಸಿ ಇರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ಸುಮಾರಗರಿಯ ಸೊಗಸಿನಿಂ ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿದವಾತ್ಮದಿಂದಲೇ ಮುಗಿಲು ಗುಡುಗಿದಂತೆ ಹೇವಾರವಂ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯಂ ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕದಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಧನಂಜಯನು-ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೆ, ಅಶ್ವರತ್ನವು ಬಂದಿರುವುದು ಬಿನ್ನೈಸಲು; ಆ ನಾಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಆ ಕುದುರೆಯಂ ದೂರದಿಂ ನೋಡಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಷುತಿ ವೀರನೇನರೊಡನೆ ಅನಾಧಿಕಾಲದಿಂ ಬಂದು ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ಕುಳಿತು ಭೂಮಿಯನ್ನಾಳುವ ಕಳಂಕವತಿಗೆ ಕಡಮೆಯೇನೆಂದು ನುಡಿದು, ಪೀಠದಿಂದೆದ್ದು ಬಂದು ವಜ್ರಕುಂಡಲಂಗಳ್ಳು ಕಿವಿಗಳೋಳ್ ಇಟ್ಟು, ನವರತ್ನದ ಕಿರೀಟವಂ ಶಿರದೋಳ್ ಧರಿಸಿ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮಿಂಚುವ ಅಂಗಿಯಂ ತೊಟ್ಟು, ತಾರಾಮಂಡಲವೆಂಬ ಪದಕದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ದುಂಡುವುಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂತಿರುವ ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಸರಂಗಳಂ ಕಂಠದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಕಿವಿಯೋಳ್ ಪಚ್ಚೆ ಬಾವುಲಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಕೆಂಪುಗಳ ಬಾಹುಪುರಿಯಂಕಟ್ಟಿ, ಕರ್ಣಾಟಯುವರಾಜನೆಂಬ ಅಪ್ಪರಂಗಳಂ ಕೆ

ತ್ತಿರುವ ವಜ್ರದ ಮುದ್ರೆಗಳು ಗುರವು ಧರಿತಿ, ದೇಶದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ನೋಡಲೆಂದು ಬಿರುದಿನಗಂಡ ಪೆ ಡ್ಯುಮಾ ಪಾಂಡುಗಳೆಲ್ಲ, ಲಲಾಪುಗನ್ನಡಿಯನ್ನೋಡುತ್ತ ತನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದ ತೋರಿಸು ಜಯಸೂರರಂತೆ ಬಂತ ಕಳಂಕಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯ ತಿಲಕವು ಪಣೆಯೋಳ್ತದ್ದಿ, ಕಲವಿಕನೊಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಳವಂ ಸವಿಯುತ್ತ, ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿ ತೆರಳಿ ಆ ತುರಂಗದ ಸುಮಿಪಕ್ಕೆ ನಡೆತರಲೂ,-

ಆಗ ಆ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನೋಭಾವವಂತಿಳಿದುಬೋವೆಂಬಂತೆ ಜಡೆ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕೆದರುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಿವಿಗಳಂ ನೆಟ್ಟನೆಗೈದು, ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಬಣ್ಣದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಅರೆನೋಟದಿಂದನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆರೋಪಣಕ್ಕೆ ಬಾಳುಗ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ ಬಲಗಾಲಿನಂ ಭೂಮಿಯಂ ಕರೆಯುತ್ತ, ಭಾರಿ ಭಾರಿಗು ಘೋಷರಧ್ವನಿಯುಂನಾಡಿ ಘಾತಾಘಾತವಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು; ಆ ತೇಜಿಯನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಿಂ ಮೈ ಸವರುತ್ತ ತಟ್ಟು ತಲಿರುವಾಗ ಸುಮತಿಯು ಸಮಿಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಲೈ ಮಹೀಪತಿಯೇ, ಈ ಅಶ್ವವಂ ವಿಜಯವರ್ಧರಾಯನು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವದು, ಅವಧಾನದಿಂ ಸ್ವಾರಿಯುಂಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏಕಾಂತದೋಳ್ ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಅಶ್ವ ಹೃದಯದೋಳ್ ಪಾರಂಗತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ, ಕೇಳು ಕಳಂಗಪತಿಯು ಸಮಿಗೆ ಸಂತೋಷವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನದಂತೆ ಮಡಗಿದ ಈ ಅಶ್ವವಂ ಕಳುಹಿರುವನು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಸುಳಿಗಳಂ ರೇಖೆಗಳಂ ಅಲಂಕಾರವಂ ನೆಡಗಿಯಂ ಎಣ್ಣುವಂ ಧನಿಯಂ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದರ ಹೃದಯ ಇಂತಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದೆನು, ಮತ್ತೂ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೂ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯನಲ್ಲದೆಯಿದ್ದರೂ ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವೆನು, ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಆ ಅಶ್ವರತ್ನಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂಮಾಡಿ, ರಾಜಹಂಸನನ್ನೇರುವ ಭಾರತೀಪತಿಯಂತೆ ತುರಗಮನ್ನೇರಿ, ತೆರಳಿ ಉದಯಗಿರಿಯಿಂದ ಬರುವ ಚಂದ್ರನಂತೆಸೆವ ತನ್ನನ್ನೋಡಿದ ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಎಂದು

ರೂಪವು ಸೇನಾನುಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುರಜ ಪಣವ ನಿಸ್ಸಾಣ ಪಟಹ ಮೊಲಾದ ವಾ
 ದ್ಯುಗಳ ಶಬ್ದವು ಕಳೆಯುವಂತೆ ಮರ ಪುಟಂಗಳಿಂದ ಧರೆಯಂತುಳಯು
 ವ ಭೂ ಸಭೋಲತರಂಗಳು ತುಂಬುವಂತೆ ಹೇಪಾಂವಂಗಳಂ ಮಾಡುವ
 ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಜರೀ ಸರಪಣಿಗಳ ಬಲೆಯ ಮುಸುಕುಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂ,
 ಒಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಹೊಳಪಿನಿಂ, ಗಗನಮಂಡಲದೋಳ್ ಬಂದೇ
 ಕಡೆ ವಜ್ರಗಳನ್ನೆರಚಿದಂತೆ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಸವಿಲುಗರಿಗಳಂ ಹಾಡಿದಂತೆ,
 ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇರದೋಳ್ ತಗಡುಗಳಂ ಬಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವ ಸೂಲು
 ಮಿರಿತಾರುವ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನೆರಚಿದಂತೆ ನೋರೆಗಳಂ ಪೂತ್ಕರಿಸುತ್ತಲಿರು
 ವ ಅಶ್ವಗಳನ್ನೇರಿ ಓಡಿಸುವ ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ವಾಹಿನೀನಾಥರು, ಚಮೂ
 ವಲ್ಲಭರು, ಅನೀಕಿನೀನಾಯಕರು, ಅಕ್ಷೋಹಿನೀವೃಕ್ಷಗಳೂಕೂಡ ಸುತ್ತುವ
 ರಿಮ ಬರುವಾಗ ವಂದಿಸುಗಧರು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವ
 ರು ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಇವರು ದೇಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅವರು ಪಾಳಯಗಾರರು
 ಇವರು ಸಂಸ್ಥಾನಪತಿಗಳು, ಸಾಮಿಯವರಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ
 ಮಾಡುವರು ಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದು ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪರಾಕೆಂದು
 ಬೇರ್ಬೀರೆ ಬಿನ್ನವಿಸುವ ನುಡಿಗಳಂಕೇಳಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳಂತೆ ಪೊಳವ
 ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ನೋಡುತ್ತ, ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಬಿಳಿದಾವರೆ
 ಯಂತೆ ಸೇನಾಸಮುದ್ರವಂ ಉಬ್ಬಿಸುವ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಂತೆತೋರಿ ಸುತ್ತ
 ಲು ಕಟ್ಟಿರುವ ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳ ಕುಡ್ಡುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ತರಮಾದಬಿರುದಿ
 ನ ಬಿಳಿಯ ಕೊಡೆಯ ನೆರಳಿನೋಳ್ ಬರುತ್ತ, ಎಡ ಬಲದೋಳ್ ಬೀಸು
 ವ ಚಾಮರಂಗಳ ಕಿರು ಘಾಳಿಯಿಂದ ಆದರಿ ಜಾರುವ ಸರಿಗೆವಲ್ಲಿಯ ಶರ
 ಗುಗಳನೆತ್ತಿ ಸವರಿಸುವ ನರ್ಮಸಚಿವರಂ ತಿರಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಕಟಕ
 ದಿಂತರಳ ಕಳುಗ ನಗರದ ರಾಜ ಬೀದಿಯೋಳ್ ನಕ್ಷತ್ರ ಬೀದಿಯೋಳ್
 ಬರುವ ಚಂದ್ರಸಂತಿಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಪುರದನಾರಿಯರು ಸ್ವಯಂವ
 ರೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಿರದುಗಳೊಡಗೂಡಿ ದೇಶ ದೇಶದ ಜರ
 ಸುಗಳು ಬರುವದಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬ್ಯಾಗ ಬ್ಯಾಗ ಬೆಳಗಾಗುವಸ
 ವಯದಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನಂಗಳಂಗೈದು ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗೆ

ಳಲ್ಲಿ, ಮುಡಿವಾಳದಚಪ್ಪರಂಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿಸಲು ಮಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ, ಲೋವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗವಾಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕೈಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ನಾವು ಎಂದು ಬ್ಯಾಗ ತಾವುಗಳೆನುತೊಂಡು, ಅಲಂಕಾರಗಳೆನುತೊಂಡು ಬಿಡಿ ಕೆಲವರು ಬಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆನುತೊಂಡು, ಕೆಲವರು ಪಣೆಯೋಳೆ ತಿಲಕವೆಂ ಕಣ್ಣುಗಳೋಳೆ ಕಾಡಿಗೆಯ ತೊರೆಗಳೆ ತಿದ್ದುವರು, ಕೆಲವರು ಕಪೋಲಂಗಳೋಳೆ ಚಿತ್ರ ಪತ್ರಂಗಳೆ ಬರೆಯುವರು, ಕೆಲವರು ಗಲ್ಲಗಳೋಳೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಡುವರು; ಕೆಲವರು ಶೀರೆಗಳ ನೆರಿಗೆಗಳೆ ಪಿಡಿಯುವರು, ಕೆಲವರು ವಡವೆಗಳನ್ನಿಡುವರು ಕೆಲವರು ನಡೆನಡುವೆ ಕನ್ನಡಿಗಳೋಳೆ ಬೆಡಗು ನೋಡುವರು. ಈ ಸು ನಡೆಯುವ ದುಡಿಯುವ ಮೊದಲಾದ ಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲ ದಡಬಡಲಾಗಿ ಅಲಂಕಾರಗಳೆ ನುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಡು ಸಮಯದೋಳೆ ಕೆಲವರು ನಾಡು ನಾಡಿನ ಅರಸುಗಳೆ ಬಿರುದುಭೇರಿ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳ ಧಣಂ ಧಣಂ ಧ್ವನಿಗಳೆ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಿದರ್ ವಡವೆಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಲಂಕಾರಗಳು ಎಷ್ಟಾದರ ವೈ ಸಾಕೆಂದು ಎದ್ದು ಸಂಭ್ರಮವಿಪ್ರೀಡ್ಯತುವರು, ಕೆಲವರು ಮೂಗತಿಯಂ ಕಿವಿಯೋಳೆ, ನಾಚೆಯಂತುರುಬಿನೋಳೆ, ವಡ್ಯಾಣವಂ ಕೊರಳೋಳೆ ಅಡ್ಡಿಕೆಯಂ ವಾದದೋಳೆ, ಬಾಯುಪುರಿಯಂ ನಡುವಿನೋಳೆ, ಕಾಲುಂಗರುವಂ ಕರಾಂಗಳೋಳೆ ಇಡುತ ಇಂತುವಿನಮಯದಿಂ ಶಿಂಗರಿ ಸುವರು, ಕೆಲವರು ಲತಾಂಗಿಯರು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಮಡಿ ಶೀರೆಗಳನ್ನುಡುತ ನೆರಿ ಇಡುತಲೇ ಬೆರಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಗ ನಡೆಯುವರು, ಕೆಲವರು ವಾಮ ಲೋಚನೆಯರು ಓಡಿಬರುವಾಗಬಳತಗಿನ ಗಂಟು ನಡಲಿ ಪಿಡಿದಿರುವ ನೆರಿ ಕುಚ್ಚುಗಳ ಮುಡಿಗಳು ಝಗ್ಗನೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಜಾರಿ ಬೀಳುವ ಸರಿಗೆ ಶರ ಗುಗಳೆಂಕೂಡ ಸರಿಮುಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಗುವರನ್ನೋಡದೆ ನಡೆಯುವರು, ಇಂತು ಪುರ ನಾರಿಯರು ಸಂತೋಷ ಸಂಭ್ರಮಂಗಳಿಂದ ನಡೆ ತರುವಾಗ ಪಾದ ವಿನಾಸಂಗಳಿಂದ ಕಾಲುಂಗುರಂಗಳೆ ಪಣ ಪಣೆಗಳನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಓಡಿ ಪ್ರೇಮವರ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಕೈಗಳಿಂದ ಓಡ್ಯಾಡಿಸುವ ಬಡ್ಯಾಣಗಳ ಕಿರುಘಂಟೆಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಣಿ ಪಣಿ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ

ಹತ್ತಾರು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಏರುವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಧಡ ಧಡವೆಂಬ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಮಣಿಗಳಿಂಮಾಡಿರುವ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ವಗ್ನಿಗಳುಂಟುಗಳು ಅವೆಂ ಮುಗಿಲು ಗುಡುಗೊಂದು ಬ್ರಮೆಗೊಂಡು, ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸವಿಲುಗಳು ಗರಿಗಳಂಬಿಜಿ ಕುಣಿಯಲು ಅದರ ಪಿಂಚುಗಳಂನೋಡಿ ಕಾಲ ವೇದಧಂಗಳರಗಿತೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಜಿಸಿರಿ, ಹೂನೆಗಳು ಚಂದ್ರಗಾತಿಗಳ ಗೂಡುಗಳಂಬಿಜು ಪೊರಮಟ್ಟ ಕೂಗುತ್ತಿರುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ಕ್ರೇಂಕಾರಂಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯಾದ ಪುರ ತರುಣಿಯರ ಮಾತುಗಳ ಕಲ ಕಲ ಧ್ವನಿಯು ಕರ್ಣಾಮೃತಮಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಸ್ಥಾರಿಬರುವ ರಾಯರುಗಳ ನೋರೋರ ರಾಗಿ ಕೈ ಶೋರಿ ಬಬ ರೊಬರಿಗೆ ವೇಳುತ್ತ, ಈರಥವನ್ನೇರಿಬರುವನು ಜಯದ, ಧರಾಯನ ಕುಮಾರನು, ಅಂದಳದೋಳ್ಕುಳಿತು ಬರುವನು ಅಂಗ ದೇಶದ ಅರಸು ಮಗನು, ಇದೋ ಇಲ್ಲಿ ಕದುರೆಯಂ ಕುಣಿಸುತ್ತ ಕುಲುಕುತ್ತ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬರುವರು ಕುರುಕುಂತಲದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಕುಮರರು, ಕನಕದ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮಿರಿ ಮಿರನೆ ಮಿಂಚುವ ಸಣ್ಣ ಸೊಗಸು ಹೂವುಗಳ ಶಾಲುವಂ ಪೊದ್ದಿರುವನೇ ಕಾಪ್ಪೀರ ರಾಜನು, ಅದೋ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಂತಿರುವ ಮೊಗದೋಳ್ ಕತ್ತೂರಿತಲವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವನೇ ನೇವಾಳ ಭೂಪಾಲನು, ತಿದ್ದಿದಂತಿರುವ ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಶಾರಂಗಣ್ಣುಗಳಂ ಅಣಿ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯಾದ ಮಲ ರಶೆಯಿಂ ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುವ ತಾವರೇ ಎಸಳನಂತೆ ಚನ್ನಾದ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ತುಟಗಳ ಅಂಚಂಚಿನೋಳ್ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ನಗುತ್ತ ಕಾಂಚನ ದುಕ್ಕೂಲ ಮಪ್ಪೊರ್ದು ಮಿಂಚನಂತೆ ಮಿಂಚುತ್ತ ಪಂಚಬಾಣನಂತೆ ಬರುವನೇ ಪಾಂಚಾಲರಾಯನು, ಅವನ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ರಂಭಾವಿ ನಾರಿಯರುಕೂಡ ನೋಡಿ ಮೋಹಿಸುವ ರೂಪದಿಂದೊಪ್ಪಿರುವನೇ ಶಿವನ ಪಾದಾಂಭೋಜ ಭಕ್ತ ನೆನಿಸಿದ ಕಾಂಭೋಜ ದೇಶದರಾಜನು, ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲು ನಿಂತು ಪೊಗಳುವ ಮೃತ್ತ ವದ್ಯಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ ಮುತ್ತುಗಳ ಮಲಕು ಝಲ್ಲರಿಯಂ ಪೊದ್ದಿರುವ ಮತ್ತಗಜವಂನೇರಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತ ಪಾರಿವಾಳದ ಹೂ

ವಿನ ಬಂಜೆಕ್ಕೆ ಏಂಚುಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ರಂಗವ ಚಂದ್ರಗಾಂಧಿಯವಲ್ಲಿ
ಯಂ ಪೊದ್ದು ನೋಡುವರೆ ಕಂಠಗಳಂ ಮಲಯಮಾರುತದಂತೆ ತಂ
ಪಿಸುತ ಬರುವೆನೀ ಪಾಂಜ್ಯ ಮಧುರಾನಗರದ ಮಹಿಪಾಲ ಪ್ರತ್ಯಸು.
ಇಮೋ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರು ಮಾರುದ್ದ ಜಡೆಗಳೊಡ್ಡಿದ ನಾರಿಯರು ಮೈ
ಯಾರದಿಂ ಚಾಮರ ಗಳಂ ಬೀಸುವಾಗ ಅವರ ಕರಕಂಕಣಗಳ್ಳುಂ
ತತ್ಕರಂ ಕೇಳಿ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ ಹ್ಯಾರಳಮಾದ ಸೊಗ
ಸಿನಿಂ ಬರುವೆನೀ ಕೇರಳದೇಶದ ಅರಸೆಂದು, ಮತ್ತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೋ
ಳ್ ಒಂದೊಂದುಚಂದಮೆಂದು ನುಡಿಯತ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾ
ಗಂಗಳಂ ಬಿಡೀ ಯಂದು ಕೆಲವರು, ಕೂಗುವರುಕೆಲವರು, ಏಳಿಕ್ಕುಗ
ಳಂ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿರೀ ಎಂದು ಪೇಳುವರು ಕೆಲವರು, ತಟ್ಟಗಳೋಳ್ ಚನ್ನ
ಬೆಳ್ಳಿ ದಾವ್ವುಗಳಂ ತುಂಬಿರೆಂದು ನುಡಿಯುವರು ಕೆಲವರು, ಪನ್ನೀರು
ಗಳಂ ಜಲ್ಲಿರೀ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮಣಿಗೋವುರದಸವಿವಕ್ಕೆಮ
ಪಾರಾಜನು ಬಂದನೆಂದು ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಭಟರಿಗೆ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ
ತೋರುವರು, ಈವರಿಯಿಂದ ಕೂಗುತ ವೋರೋಡಿಯವರು ಕಳಂಗರಾ
ಜ ಭಜರ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನೋಡಿ ಮೇಲನುಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಾ
ಲೆಯರೆಲ್ಲ ಈಗ ಬರುವನು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ರಾಜಾಘರಾಜನು, ಅವ
ನನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನೂರುಸಾಡಿಯಾದ ಸಂಧ್ರಮದಿಂದ ಮುಂಜೆ ನಿಂ
ತಿರುವರೆ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನಿಂತಿರುವರು ಮುನಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಅಟ್ಟಣೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ಮೊಗಗಳಂ ಎತ್ತಿನೋಡುವ
ರು ಕೆಲವರೆ, ಗವಾಕ್ಷಗಳ ಜಾಲಾಧರಗಳೋಳ್ ನೋಡುವುದೆಂದು ಕ
ದಗಳಂ ಅರೆವೆರದು ಮರೆಯಾಗಿ ಮೊಗಂಗಳು ನಸುನೋರುವಂತೆ ವಾ
ರನೋಟದಿಂ ನೋಡುವರು ಕೆಲವರೆ, ಸುಪ್ಪರಿ ಮುನಾರಿಯರು ಉಪ್ಪರಿ
ಗೆಗಳಂ ಉಬ್ಬುಚ್ಚೆರಗಳನ್ನೆರವರು, ಕೆಲವರು ಬೋನೆಗಳಮೇಲೆ
ಸಾಹಸದಿಂದ ನಿಲ್ಲುವರು, ಇಂತುಚಂಪ್ರಾಯ ಸಮಯಮೋಳ್ ಸ
ಮುದ್ರದತರೆಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದಂತೆ ಪ್ರವರಾರಿಯರ
ಗೂಪಿನೋಳ್ ಮನೋರಥಂಗಳು ಉಬ್ಬುಬಿಟ್ಟುಬಂದು ಆಗ ಅಮೊಂದು

ಪರಿಯಾದ ಸಂಭ್ರಮವು ತಲೆದೋರಿರುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಬೀದಿ
ಯೋಳ್ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಸಾವಿರಗಜಂಗಳಮೇಲೆ ಬಿಗಿದಿರುವ ಭೇರಿ
ಕುಡುಕು ನಿಸ್ಸಾಣ ಮುರಜು ಡಿಂಡಿಮ ಪಣವ ನೋಡಲಾದ ಬಿರುದು
ವಾದ್ಯಂಗಳು ಧ್ವನಿಗಳಂ ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಂಗಳಂ ತೂಂಬಿ ಭೋರೆಂದು
ಮೊಳಗುತ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದ ತರಂಗಂಗಳಂತೆ ಬಂದೇಬಂ
ನಮಾದ ಬಕ್ಷತರಂಗಂಗಳನ್ನೇರಿ ರಾಹುತರಾ ಬಿಚ್ಚು ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿಡಿ
ದು ಹತ್ತತ್ತರಮೋಳ್ ಸಾವ್ದೀರಿ ಎತ್ತತ್ತರಮಾಗಿ ಕುಣಿಯಿಸಿ ಹಾರಿ
ನುತಲಿದರು. ಅನಂತರ ಈ ಅಶ್ವಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಜಲಧಿಯಲ್ಲಿ
ಮೈನಾಕಪರ್ವತ ಎದ್ದಂತೆ ಉದ್ಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಮದ್ದಾನೆಯಮೇ
ಲೆ ಕಟ್ಟಿ ನೂರಾರು ಜನಂಗಳು ಪಿಡಿದಿರುವ ಗಗನವಂ ಸೋಂಕುವೆಂ
ಡಭೇರಿಂದ ಬಿರುವ ವಿಜಯಧ್ವಜ ಬರುವದಂ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಕೆಳಗೆ
ನಿಂತಿರುವ ಪುರುಷರೆಲ್ಲರು ತಲೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ವಿಸ್ಮಯಂ ಬಟ್ಟಿ ನೋಡು
ವಾಗ ಅವರ ಪಾಲುಗಳು ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಬೀಳುವುದಂ ಕಂಡು ಮ
ಚ್ಚುಗಳಮೇಲಿರುವ ಬಾಲೆಯರೆಲ್ಲರು ಘೊಳ್ಳೆಂದು ನಗುತ ಬಬ್ಬರೊ
ಬ್ಬರು ಮೊಗಂಗಳನ್ನೋಡಿ ಕೈಗಳಂತೋರಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತುಗ
ಳನಾಡುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಚೆನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗಗ್ಗರಿಗಳ ಸಾಲುಭಲ್ಲೆಗಳಂ
ಪಿಡಿದ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ಸೊಂಪಾ ನಡೆಯಲು ಅವುಗಳ
ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ “ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಚಂಡಕಾಸನ ಉದ್ದಂಡ
ಪರಾಕ್ರಮ ಪರರಾಜತಿನಿರಮಾರ್ತಂಡ ಭೂಮಂಡಲಾಖಂಡಲ ವಿಜ
ಯಾಭವ” ಎಂದು ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಉಘೈಡಿಸುವ ವಂದಿಮಾಗಧರಗುಂಪು
ಗಳೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಬಳಿಕ ಮುಖನೀಡೆ ವೇಣು ಮೃದಂಗ ಡಮರಾಗ
ಸಾರಿಂ ಮೊದಲಾದ ಮಧುರವಾದ್ಯಗಳ ಸುಕುಮಾರರನಂಗಳೊಡ್ಡಿ
ಹಾವಭಾವಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ ಘೆಲ್ಲು ಘೆಲ್ಲೆಂದು ತಾಳಾನು
ಗುಣವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವಿಟರುಗಳ ಮನಗಳಂ ನೋ
ಟದಿಂ ತಲ್ಲಣಂಗಳಿಸುತ, ನಸುನಗುತ ಬೇಕಾಗಿ ಶರಗುಗಳಂ ಜಾರಿ
ಸುತ, ಕೋರೆಯಿಂದ ಬರುವ ವಾರನಾರಿಯರು ಸಾಲ್ದೀರಿಬರುತ್ತಿರಲಾ;

ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಮಿ; ಪರಾಕೃತವಧಾನ, ಎಚ್ಚರ, ಭಕ್ತಿ, ಪರಾಂಬರಿಕೆ, ಕ
 ಉಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತ ರನ್ನಗಳಂ ಕಿತ್ತಿರುವ ಪಿಡಿಗಳುಳ್ಳ ಜಿ
 ನ್ನದ ಬೆತ್ತಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಪುರಜ್ಞನಂಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿಸುವ
 ಅನಸರದ ಗುರಿಕಾರರೊಳಗುಂಪಿನೋಳ್ ಬಂದೇತರನಾದ ಬಡವೆವ
 ಸ್ತ್ರೀಗಳಂ ಧರಿತಿ ಬಂದುರಂಗವದ ತುರಂಗಂಗಳನ್ನೇರಿ ಬರುವ ಸು
 ಮತಿ ವೀರಸೇನ ತತ್ರಂಜಯ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಸಾಮಾಜಿಕರು ಕ
 ಲಬಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಲರು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವಾಗ ಗ್ರಹಮಂಡಲ
 ದೋಳ್ ಸೂರ್ಯನಂತೆ, ನಕ್ಷತ್ರರಾಶಿಯೋಳ್ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ, ನವ
 ರತ್ನಗಳೋಳ್ ವ್ಯೂಹಾಗಮಾಚಾರ್ಯಂತೆ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ಪಾರಿ
 ಜಾತದಂತೆ, ವೀರಸೇನಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ತ್ರಿ
 ಲೋಕಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರ್ರಂತೆ, ರಾಜಮಂಡಲಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಾಂದ್ರವೈಭವದಿಂಮೊಪ್ಪಿ ರಾಜಬೀದಿಯೊಳ್ ತೇಜಿ
 ಯು ಕಾಣಿಯಿಸುತ್ತ, ಬಹ್ಮಭೂಮಿಯಿಂದೂಳಗಳು ಯೇಳುವಂತೆ ಮಾ
 ಜುತ, ಬಂದುಕಡೆತಿರೂಗುತ್ತ, ವಾಯುಗಾಂ ಅದೊಂದುಬಗೆಯಾಗಿ ನ
 ಡೆಯಿತಿ ಜಗ್ಗುತ್ತೋರಿಸುತ್ತ, ನೂರಾರುವಾರುಂಜರ ಬಂದೇದರಿಯಾಗಿ
 ಹಾರಿಸುತ್ತ, ನಡನಡುವೆ ಪಾರನಾರಿಯರಂ ಮಿಂಚುಪೊಳೆಂತೆ ನೋ
 ಜುತ, ಕಲವಿಂಕನೊವನೆ ನಸುನಗುತ್ತ, ಬಂದೊಂದುಕಡೆಂತಿರುವ ಕಾರಿ
 ತೆಯರ ತುಟಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಚಿಗರಾಗೊಂಡಂತೆ, ಸುಂದರಿಯರ ಮಂ
 ದಹಾಸೆಗಳಂ ಕುಸುಮಿಸಿಯಿರುವದೆಂಬಂತೆ, ಲತಾಗೆಯರ ಕುಚಕುಂ
 ಭಂಗಳಿಂದ ಭಲಿಕಿರುವಂತೆ, ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಗಳು ಪುತ್ತಿರುವು
 ಪೆಂಬಂತೆ, ಅವರ ಸವಿನುಡಿಗಳಿಂವ ಗಣಿ ಗೊರವಂಕ ಕೋಲೆಗಳೂ
 ಕೂಗಿದಂತಾಗಿ ಮನ್ಮಥನ ಉಪನದ ವೈಕ್ಲವಾಟೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ
 ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಆ ಕಾಂತೆಯರ ಕಣ್ಣಿಗಳಜಳಕುಗಳೂ ಬಳವಳಿ
 ದು ಬೀದಿಯೋಳ್ ಕಟ್ಟುವ ಕನ್ನೆ ಪಿಡಿ ತೋರಂಗಳಂತೆ ತೋ
 ರಲು; ಮತ್ತೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳಂ ಯೇರಿಯೇರಿ ಯೆಳದುಬರುವ
 ದಕ್ಕೆ ಮನ್ಮಥನು ಬರಿಯು ಸ್ತ್ರೀಕುಂಟೆಯಲಿ ನೋಪಾನಂಗಳೊ

ಮಾಡಿರುತ್ತನೆಂಬುದೇ ಎಂತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣವುಳ್ಳ ಹತ್ತಿ ತುಂಬಿ
 ರುವ ಪುರಿಯಾರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ; ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದೊಳಗೆ
 ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾದ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣವುಳ್ಳ ನೆರಳುಗಳು ಕಾಣುವಂ
 ತೆ, ಕನ್ನಡಿಗಳೊಳಗೆ ಮಾಪುಳಿವಂತೆ ಆಕಳಂಗಪುರಿಯ ಕಾಂತೆಯ
 ರ ಮನಸ್ಸುಗಳೊಳಗೆ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸುಗಂಧರ ಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡಭಿ
 ಳಿಯೊಳಗೆ ಮುನ್ನುಡಿನೇ ರೂಪುಗೊಂಡುಬಂದನು ನಿಜವೆಂದು ಯಲ್ಲ
 ರಿಗೆ ಮನಸ್ಸುಗೊಂದನ್ನೇ ತೋರ್ಪುಮಾಡಿ ಕೆಲವರು ಜರಗತಾನಿಂತು
 ಗೊಕ್ಕಿ ಗೊರಗಿ ಕನಸುಬಂದಂತೆ ಮೈಮರತುಮಾರು ಗೋರಿತು ಮೈ
 ಯಲ್ಲ ಪುಳಕಂಗೊಂಡು ನಡುಗಿ ನಸುಬಿಡುರೇರಿ ವಾಚಿಗೆಗೊಂಡು ಕಾ
 ಮನಿಗೆ ವಶರಾಗಿ ಕಳವಳಿ ಕಳಿಕರಗಿ ಬಳಲಿತರಿವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಯರಿಗೆ
 ತಿಳಿಯುವವೆಂದು ಬಂದೊಂದು ನೆವದಿಂದ ತೆರಳಿ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ನಿ
 ತು ಮರಳಿಮರಳಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ; ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನೇ ಯದುರಾಗಿ
 ತಿರಿಗಿನಿಮಿಷ ನೋಡಿದನೆನ್ನಲೂ ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕಿಷಕಳಂ ಗೋಂಕು
 ವಂತೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯಾದ ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಕಂಡನೆನ್ನಲೂ, ಕೆಲವರು ಯ
 ಲೈ ಕನ್ಯೆಯೆ ; ಅವನ ಕೆನ್ನೆ ಗಳಬಣ್ಣದ ಚೆನ್ನ ನೋಡೆನ್ನಲೂ ; ಕೆಲವ
 ರು ಬ.ಪುಲಿಯ ಕಚ್ಚೆ ಪೊಳಪುತಿರಿದಾಲ್ಲ ಕಾಮನವಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಕೆದಂತೆ
 ಕಾಣಿಸುವುದನೋಡಿದುದು ಮೋರೋರ್ದರಂ ಚಪ್ಪು ಕುತ್ತ ತೋರುತ್ತಿರ
 ಲೂ ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈಮಹಾರಾಜಚಂದ್ರನಂ ಪಡೆದ ಗುಣವತಿಯ
 ಪುಣ್ಯಯಂ ಬಿಟ್ಟೊಡೆಯನ್ನು ತಿರಲೂ, ಕೆಲವರು ಕಾಮನಿಯರು ಈಮಾ
 ತಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಆಗುಣವತಿಯ ಪುಣ್ಯವೇನು ಆದಂತಿರಲಿ ಈ ಮ
 ಹಾಪುರುಷನಂ ಬ್ರೀಮದಿನರಿಕಿ ಕಾಂತನಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಂತೆ
 ಯಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅನಳನೋಂಪಿನೋಂಪೆಂದು ಗೊಂಪುಗೂಡಿ ನುಡಿ
 ಯುತ್ತಿರಲೂ, ಇಂತು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪೇಳುವಪಾರನಾರಿಯರ ಗುಂ
 ಪುಗುಂಪುಗಳ ಮುತುಗಳಂ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತ ಉಪಚಾರಾರ್ಥ
 ವಾಗಿ ಹುವುಗಳ ಚೆಲ್ಲುವರನೇಲಿಲ್ಲ ಹಂಗಳಂ ಎರಚುತ್ತ ಮಂಗಳಾ
 ಫವಾಗಿ ಅರತಿಗಳನ್ನೆತ್ತುವ ಬಿತ್ತರಿಯರ ಕೈತಟ್ಟುಗಳಂ ನವರತ್ನಗ

ಸ್ವಾರಿಯ ವೈಯ್ಯಾರವಂ ವಿಜಯ ಸರ್ವರಾಯನು ಯೇಳುನೆಲೆಯುಳ್ಳ
ವಾಲಗದ ವೇಲುಮುಚ್ಚಿನಮೇಲೆ ನಿಂತನೋಡುತ್ತಲಿರ್ಪು ವೇಗದಿಂದ
ಳಿದು ಕಾಡಿರುಂ ಮಂತ್ರ ಸೇವಾಪತಿ ಪುರೋಹಿತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತ
ನ್ನ ಸಮನೆಯ ಬಾಲಂ ನಿರಾರಿ ಯಮರಾಗಿ ಬರಲಾಕಳಂಗರಾಯನಂ ಕಂ
ಡು ಭಾವಜ್ಞನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಿಮಾಲನು ಕಾಣಿಸುವ ಕುದುರೆಯಿಂ
ದಿಳಿಯಲೂ, ಅಬಳಕ ಈ ಸರ್ವರು ಓರೋರೈರಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಆ
ಲಿಂಗನಂಗೈಯ್ಯಲೂ; ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕಳಂಗಪತಿಯು ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ
ರತ್ನಗಳಂತುಂಬಿರುವ ತಟ್ಟೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಕಾಣಿಕೆಯಂ ವಪ್ಪಿಸಲು; ಆಗ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಶೈ ವಿಜಯವರ್ವರಾಯನೇ, ತಾವು
ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿಯರು, ನಾನು ಬಾಲಕನು,
ಈಯೊಸಮರ್ಥದೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಂ ಬಳೆಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ
ನನ್ನ ವಾವಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಗಜಪತಿಯಾವ
ವಿಜಯವರ್ವರಾಯನುಯಶೈ ನರಪತಿಕುಮಾರನೇ; ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು
ನಿಂದರೇನು? ಜ್ಞಾನದಿಂ ಯಾರಂ ರಕ್ಷಣಂಗೈವೆನು? ನೀನು ರಾಜಕುಲ
ದೋಳೆ ಪುಟ್ಟ ತೇಜವಂಪಡೆದು ಮೂವುಗಂಗಳೋಳೆ ವಿಖ್ಯಾತಿ
ಯುಗೊಂಡ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಾಣಿಕೆಯಂ ಬಪ್ಪಿಸಿದನೆಂ
ದು ಈತ್ತಯೋಳೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂ ನುಡಿಯಲೂ.

ಆಗ ಕಲವಿಕನು ಯಶೈ ರಾಯನೇ; ಕೇಳಬಹುದು ಹಂಣಿಕೊ
ಡುವಾಗ ಅಳಯನಂ ಬೇಡಿ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು ಯದುರಾ
ಗಿಬಂದು ಕರದುಕೊಂಡುಹೋಗುವದು ಲೋಕಮರ್ಯಾದೆಯಿಹುದೇ
ದು ಕುಭಸೂಚನೆಯಾಗಿ ನುಡಿಯುವದಂ ಕೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಭೂಪತಿಯಾ
ದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಡೆಗಂಣಿನಿಂದ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಸಂ
ತೋವದಿಂ ವಿಜಯಸರ್ವರಾಯನೊಡನೆ ಅಸನ ಅರಸುಸೆಯುಕುರಿತು
ನಡೆತರುತ ಬಾಲೋಳೆ ಉಕ್ಕಿ ಜಿರಿಸೆಸವನಿಯ ಕವಚಗಳಂ
ತೊಟ್ಟು ಚಕ್ರಗಳಂತೆ ಕೋರೈಗಳಾಗಿ ಬಿಳಿಯ ಪಾಲುಗಳಂತೆದೂ

ಗಲು ಅರೆಗಾಣುವಂತೆ ಸುತ್ತಿ ಬಿಳಿಯ ಕಾಲುಕುದ್ಡುಗಳಂ ತೊಟ್ಟು
 ಕ್ಷೇತದ್ವೀಪದೋಳ್ ಪುಟ್ಟ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ಜಿತ್ತಗಳಂ
 ಬಿಚ್ಚು ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ತೋರಣಸ್ತಂಭಗಳೋಳ್ ನೆಟ್ಟುನಿಲ್ಲಿಸಿದ
 ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತು ಕಾಡಿರುವ ರಾಹುತರಿಂದ ವೀರರಸ
 ಮಂತ್ರೋರಿಸುವ ರಾಜಮಂದಿರವ್ವಾರವಂದಾಂಟ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ
 ಒಂವೊಂದು ತೆರದ ಲೋವೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾಜಾತಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗೂಡುಗಳಂ
 ಬೊಬ್ಬಿ ಹಿಮಗಿರಿ ಕಿರಂಗಳಂತೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಆಕಾಶವಂ ಸೂಂಕಿರು
 ವ ಉಪ್ಪರಿಕೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಅದರೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸುವ
 ಮುತ್ತಿನ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಂತಃಪುರದ
 ನಾರಿಯರ ವಡವೆಗಳಂ ಕಂಡು ತೆರೆಯಿತ್ತಿ ನೋಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತ
 ಒಂದುಪಾತ್ರ್ಯದೋಳ್ ಬತ್ತಳಿಕೆ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಭಲ್ಯ ಮುಸಲ ತೊಲ
 ವಜ್ರಮುಖ್ಯಗಳಂ ನಾಡಗಿರುವ ಆಯುಧಕಾಲೆಗಳಂ ಪಾತಾಳದ ಮಾ
 ಗಂಗಳಂತೆ ನೀಳವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿರುವ ಗರುಡಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀತಿತಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ನಿಪುಣರಾ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳಂ ವಿಚಾ
 ರಿಸಿ ಸ್ಯವಸ್ಥೆಯಂಗೈವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೈ
 ಯೊಳಗೆ ಪಿಡಿದಂತೆ ಲೆಖ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ನೋಡುತ್ತಲಿರುವ ಕರಣಿಕರು
 ಮತ್ತಂವೇಕವೇಕಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಂಗಳಂ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಕಾಸ
 ನಂಗಳಂ ಬರೆಯುವ ರಾಜಹಿತರಾದ ನೂರಾರುಜನ ರಾಯಸದವರು ಇ
 ವರುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಂಭಸಾಲಿನ ಹೆಜಾರಂಗಳನ್ನೋ
 ಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ನಡೆತಂದು ಅತ್ಯುನ್ನತಮಾದ ಒಂದು ಬಾಗಿ
 ಲನ್ನೋಡಿ ಅ ಕೆಳೆಯೋಳ್ ಸದ್ವಿಮಾಡನಿರಿ, ಏಳ, ಕೈಕಟ್ಟ ವಲ್ಲಿ
 ಗಳಂ ನಡುಗಿಗೆ ಸುತ್ತಿರೀ, ಸಾಲಾ ನಿಲ್ಲಿರೀ, ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಬಿಡೀ
 ಯಾಚೆ ರಾಯಂದು ಕೂಗುವ ದ್ವಾರವ ಲಕರ ಕೋಲಾಹಲ ಭೃನಿಗಳಂ
 ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಸದಿಂ ನಡೆಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ವಂ
 ದುಕಡಿಯೋಳ್ ತಗ್ಗ ವೇದಾಂತ ಶಬ್ದಂಗಳಂ ಉಪ್ಪುಳಿಸುತ ಪ್ರಸಂಗ
 ಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಮತಮತದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಂ, ಒಂವುಕಡೆ

ಯೋಳ್ ಕಬ್ಬುಳ್ಳ ಚಿತ್ರಂಗಳ್ ದಬ್ಬಿ ನವಸಂಭರಿತಮಾವ ಕಾನ್ಯ
 ಶ್ರೂಂಥಂಗಳಂ ಮುಡಿಪ್ರವಾಹ ನಿಬಂಧಿಸಿಮೊಪ್ಪಿದ ದೇಶಭಾಷಾ
 ಗ್ರಂಥಂಗಳಂ, ಅದ್ಭುತಸಂಧಾನಂಗಳಳ್ಳ, ನವೀನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಂಗಳಂ,
 ಪುನೀತಮತ್ತಲಿರುಸರಿಂ, ಯದರ ರಸಂ ತಿಳಿದು ಅಹವಹಮೆಂದು ತಲೆ
 ದೂಗುವ ರಸಜ್ಞರಿಂ, ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ವೀಣೆ ಸಾರಂಗೆ ಮೊದಲಾದುದು
 ದಂ ಪಿಡಿದು ಭಸಿ ನಯದೇಶೀಯಂಗಳಂ ಪಂಗಡ ಶಿ ಕಾಲಾ ಮಗುಮಾ
 ಗಿ ರಾಗಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ತಾನವಂಗನವಂಗೈವ ವೈಣಿಕಶಿರೋಮುಣಿ
 ಗಳಿಂ, ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ವೀಣೆ ಪೇಶಪೇಶಪಾತೀಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ವೇಷ
 ಭಾಷೆಗಳನೇರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸುತ ನಾನಾಜಾತಿ ವ್ಯುಗಪಕ್ಷಿಗಳಂ
 ತೆ ಕೂಗುತ್ತ ಹಾಸ್ಯವಂಮಾಡುವಪರಿವಾಸಕಜನಂಗಳಿಂ, ಮತ್ತೊಂ
 ದುತಾನದೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನಿಂತು ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಉಪುಗೆಗಳಂ ನಡಪು
 ಗಳಿಗೆಸುತ್ತಿ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಐವತ್ತಾರು ಪೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಬಿರುದು ಪ
 ದ್ಯಗಳಂ ಕೈವಾರವಂಮಾಡು ಭವಸರ್ಗಂಗಳಿಂ, ಯಿದುಮಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
 ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳಸರವಣಿಗಳಿಂಮೊಪ್ಪಿರುವಕೆತ್ತನೆಯ ವಾತಿ ಮುರುಜಾ
 ಪುರಿಗಳಲ್ಲಾ ಡುವಂತೆ ಕರಕಂಕಣಗಳಂ ಚಲಿತಿ ಧ್ವನಿಯಂಕೊಡುವಂತೆ
 ಕಾಲುಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ತಾಳದೋಳ್ವೀಳವಿತಿ ಫಲೆನ್ನು ರಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ
 ಸಾರಂಗೆ ಮುಖವೀಣೆ ವೃಂದಂಗೆ ಸಾಪಂಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರುತಿಗೂಡುವಂತೆ ಯಿಂ
 ಪಾಗಿ ಪಾಡುತ್ತ ಕೆಲಬಲದಿನೋಡುತ್ತ ನಡನಡುವೆ ನಸುನಗುತ ಬಂ
 ದೊಡುಸಾರಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಜವೇಅಲಂಕಾರವಂತೋರಿಸುತ ಭಾರಿಭಾರಿ
 ಗು ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂ ಪಿರುಮುರುಗಳಂ ಒರಿಸುತ್ತ, ಪೇಶಕಾ ಪಾರಿಸುವ
 ಶರಗನ್ನಾ ಗಾಗ ಸವರಿಸುತ, ಕಾಸುನಬಲಿಗಳಂ ಬೀಸುವಂತೆ ಕಣ್ಣಿಂ
 ನೋಡುತ್ತ, ನೋಡುವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೋಹಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿ
 ಸುವ ಪಾರಕಾಂತೆಯರಿಂ, ಯಿದುವಲ್ಲದೆ ಅತಃಪುರದಿಂ ಎದುರಾಗಿ ಬ
 ರುವ ನಾರಿಯರಿಗೆ ಸ ಯುವರ ಸುಸಯವೆಂದು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೋ
 ಹೋಡಿಪೋಗುವ ಚೇತೀಜನಂಗಳ ಸಂದಣಿಗಳಿಂಮೊಪ್ಪಿ ಧೂಪಿಸುವ
 ಕೈಪ್ಪಣಿಗರು ಸಾಮ್ರಾಣಿ ಧೂಪಂಗಳಿಂದ ವೇಷಂಗೆ ಮುಚ್ಚಿದಂ

ತಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದೊಡನೆ ಮೇಲುಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಜಾತಿತಾತಿ
ಮೊಗ್ಗಗಳ ಗೊಂಚಲುಗಳಿಂದ ಸುರುವ ಮಕರಂದದ ತುಂತುರುಂನಿಗ
ಳಂ ಬಿಸುಕಾಲುಗಂತತೋರಿ, ಒಂದೊಂದು ಪ್ರವೇಶಮೋಳ್ ನೀಲವಗ
ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ಮರಮಿರವೆ ಮಿಂಚುವ ಮುತ್ತಿನ ದಂಡೆಗಳ ಸಮೂ
ಹಂಗಳಿಂದ ಸಕ್ಷತ್ರಸರಿಯಂ ತೋರಿನುವ ಉನ್ನತವಾದ ಉಬ್ಬು ಚಪ್ಪರ
ವೆಂಬ ಆಕಾಶದಿಂಜೊಪ್ಪಿ ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಹದೇವತೆಗಳಂತೆ ಕಂಬಸಾಲು
ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿತಿರುವ ಕೆತ್ತನೆಯ ಚಿತ್ತರದ ಬೊಂಬೆಗಳಂ ಸಕಲದೇಶದಲ
ಕ್ಷಿತಿಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದವನೆಂದೊಂದು ನಿಂತಿರುವಂತೆ ತೋರಿನುತ,
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶಾಲು ಸೂರೆಯ ಪುಟಗಳೋಳ್ ಸರಿಗೆಯಿಂದ ಮಣಿ
ಗಳು ಬಿಗಿದಿರುವ ಪಾಸಿಗೆಗಳ ಹಾಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಚಿನ್ನದತಟ್ಟೆಗ
ಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕತ್ತೂರಿಯ ಗಂಧ ಕಪ್ಪುರ ತಾಂಬೂಲಂಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಬ
ಟ್ಟೆಲುಗಳು ಮಡಗಿ, ಕೊನೆಯರಳ ಬರುವ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಹಾರಂಗಳಂ ಬಿ
ಡಿಹುವು, ಗಳಂ ಜಗತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಅದರ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಭೂಮಭೂಮಿಸ್ತಿ
ಬಂದವರವರವತನಂಗೊಳಿಸುತ, ಮತ್ತು ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸಾವಿರ
ಮುಖಂಗಳುಳ್ಳವನಿಂದಲೂ ಬಂಜೆಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲದಿರುವ ಅಲಂಕಾ
ರದಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಇದು ಅನುರೂಪತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಧಮ್ ಸಭೆಯೋ ಎಂಬಂ
ತೆ ಸುತಯಂಗೊಳಿಸುತ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಗಗನಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ನೆಲಕ್ಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ಯೂ ನೋಡುವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷಮಂ ಸಂಭ್ರಮಂಗೊಳಿಸಿ, ನಿಮಿಷನಿಂ
ತು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾ ರೋಳ್ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಶಿಲೆಗಳ ನಿಲುಗ
ನ್ನಡಿಯ ಬಿತ್ತಿಗಳಂ ಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಬಿಗಿದಿರುವ ಚಿತ್ತರದ ನೂರಾರು ಕಂ
ಭಸಾಲುಗಳಿಂದ ಬಲು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಒರಿಯ ಡಜಾರದೋಳ್
ಹತ್ತತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿರುವ ಕೆತ್ತನೆಯ ಸಿಂಹಾಸನಂಗಳೋಳ್ ಕುಳಿತು ಉ
ತ್ತಮಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಐವತ್ತಾರುದೇಶದ ಅರಸು
ಗಳೆಲ್ಲ ಸೂರ್ಯನಂಕಂಡ ತಾವರೆಗಳಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು
ಸಂಭ್ರಮಂಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪೀಠಂಗಳಿಂದಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು

ಸಂತೋಷಮಂತಾಳುವರು ಕೆಲವರು, ಭಯಗೊಂಡವರು ಕೆಲವರು, ವಿಸ್ಮಯಂಬಡುವರು ಕೆಲವರು, ಅಸೂಯೆಯಂತಾಳುವರು ಕೆಲವರು, ತಲೆದೋರುವ ಕೋಪದಿಪ್ತಿಯವರು ಕೆಲವರು, ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು ನೋಡುವರು ಕೆಲವರು, ನಾಚಿಗೊಂಡವರು ಕೆಲವರು, ಇಂತು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದರೂಜರಗಳನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾನವಂ ಮಾತುತ, ಕೆಲವು ಅರಸುಗಳಂ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಕೆಲವು ರಾಯರುಗಳ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಮತ್ತಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಾಮಂ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಮಹೀವಾಲರಂ ಹೀಗೆ ಉಂಜೀ ಎಂದು ವಿಸಮದಿಂ ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕೆಲವರಂ ವಂದಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲರು ಕುಳ್ಳಿರಬಹುದೆಂದು ಕೈಯಂ ತೋರಿ ಮೊನ್ನೆ ಬರುತ, ಒಂದುಕಡೆ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಯನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕರವನ್ನಿಟ್ಟು ಹತ್ತಾರುಮೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೇರಿ ಯತ್ತರದ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇರುವರ್ವತದೋಳ್ ಧ್ರುವಸೀತವನ್ನೊಮ್ಮನ ಧ್ರುವರಾಯನಂತ ಮರಕತನಿಂತಾಸನವನ್ನೇರುವನುಮಯದೋಳ್ ಗುಭೀರವಾಗಿ ಮೊಳಗುವ ಪಟಹ, ಪಣವ, ಮುರಜ, ಭೇರೀಭಾಂಕಾರಂಗಳಿಂದ ಬಿರುದು ಪದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಮೃದಂಗ, ವೀಣಾ, ವೇಣು ಮಧುರನಾದಂಗಳಿಂದ ವಾರಕಾಂತಯರ ಕಂಠಸ್ವರಗಳಿಂದ, ಅಷ್ಟಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬಾಳೆಯಗಾರರ ವಯುವ ಸುವರ್ಣರತ್ನಕಿರೀಟಂಗಳ ಪೂರ್ವಣಶಬ್ದಂಗಳಿಂದ, ವೇತ್ರಧಾರಿಗಳಾದ ಕಂಚುಕಿಗಳ ಕೋಲಾಪಲಂಗಳಿಂದ, ತಿರುಗಾಡುವ ಸಬೀಜನರ ನೂಪುರಧ್ವನಿಗಳಿಂದ, ಸಭಾಮಂಟಪದೊಳಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕರ ಕಲಕಲಧ್ವನಿಗಳಿಂದ, ಆ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯ ಒಳಲೋವೆಗಳ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವಂಗಳಿಂದ, ಮೇಲುಕಟ್ಟುಗಳೋಳ್ ಕೈರುವ ಮುತ್ತುವನಳದ ಕುಚ್ಚುಗಳ ಸೆರಂಗಳು ಗವಾಕ್ಷಂಗಳ ಘೋಷಿಯಿಂದಲ್ಲಾಡಿ ವಂದಕ್ಕೆವಂದು ತಗಲಿ ಅದರಿಂಪುಟ್ಟದ ಅದೊಂದುಮರಿಮನೋಹರಮಾದ ಶಬ್ದದಿಂದ, ರಾಜರು ರಾಜಸೇವಾಜನಂಗಳು ಧರಿಸಿರುವ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳ ಮುಮುರ್ಸರಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಬಹು ಆ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಭೂಮಿಗೆ ಎರಗಿದ

ಗಂಧರೈಕಿನ್ವರ ದೋಷಂಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ಸಕಲಜನಂಗಳಿಗೆ
 ಆಸಂದಂಶಂ ಅನ್ವಯವನ್ನಂಟುಮಾಡಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸಿಂಹಾಸನವೋಳು ಕುಳಿತು ಕಳಂಗರಾಜನು ದ್ವೀಪದ ರಾಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ
 ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು; ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು
 ಅರಸುಗಳಂ ಜೀರ್ಣೀಕರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿವೆ ಸಭಾಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯಲ್ಲಿ
 ಯೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ವಿಲ್ಲದೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮೊಗದ
 ನಂದಯವನ್ನೋಡುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ಈತ
 ನನ್ನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯೊಳದ್ದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ವಾಗಲೇ ಬಿಡು
 ತ ಈ ಮಹೋತ್ಸವನನ್ನೋಡುವುದೇ ಫಲಮಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಲಿರಲಾಗ
 ಕಳಂಗರಾಜನು ಅರಟ್ಟಜೀವದ ಅರಸಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಜನಿಂದೊಡ
 ಗೂಡಿ ಬಂದಿರುವ ಅರಸುಗಳು ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಕುಳ್ಳಿ
 ರಿರಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅನರವರ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ ಮತ್ತು ಪಂಡಿ
 ತರುಗಳಂ ಉಚಿತಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿರಿ ಉಪಚಾರವಚನಂಗಳಂ ಪೇಳಿ
 ಸುಮುಹೂರ್ಮ ಬರೆಂದು ಬ್ಯಾಗ ತನ್ನ ಮಗಳಿರುವ ಚಿತ್ರಾಕೆಯಿಂದ
 ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಕರೆಯಿಸಿ ಕುಸುಮಹೂರ್ಮ ದೋಳು ಕುಮಾರಿಯಂ
 ಕರತರುವುವೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಬರುವುದಂ ಪ್ರ
 ತೀಕ್ಷ್ಣಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ಸಭಾಪಂಟವದೋಳು ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲ ಒರಿಸಿರಿಯು ವಿ
 ದ್ಯಾವಿನೋದಂಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ವಿಲಾಸದಿಂದಿಗುತಿರ್ದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * *

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯಂಠವರಶುಪುಂಡರೀಕಬಹುಮಂಡಲಪ್ರಮು
 ಖನಿಖಿನುರವರಪರಿಭವಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಮುಂಡಲಂಠನಿಸ್ಪುಣ್ಣೋದಂ
 ಠಕಾದಂಠಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಘೂಡಾದಂಠವರಿಮುಂಡಿತುಪಾಂಠಿಕಾಕಟಾ
 ಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನುಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸೇಶ್ಯಪ್ರತಾಪಸಕಲಭಾಷಾ
 ಸಾಂಪ್ರಾಪ್ಯಸಂಕಪಚತುವಿಧಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಪಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧೌರಿಯು
 ಘಟಿಕಾಕತಗ್ರಂಥದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನಪವಿತ್ರಾತ್ರೀ
 ಯನಗೋತೃಶ್ರೇಷ್ಠಲಾಯನನೂತ್ರನುಚರಿತಗ್ರಾಮರೂಪಮುಪಾಂಠಪುತ್ರ
 ನಗಪತಿಬಿರುದಮಹೀಶ್ವರಪುರವರಾಧೀಶಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿದರ

ಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೀಕ್ಷೆಯವೆಂಬ ಈ
 ಸವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ಳಳುಗನಗರಿಗೆ ಸಕಲ ರಾಜಾಂಗಮನವಂ, ಸಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವಂ, ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪ ಪ್ರವೇಶ
 ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಂಟಿರಿವೆ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಶ್ವಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ
 ಳಮಹಾ * * * * *

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶುಭವಸ್ತು.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರದ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯೊಳ್ಳಾಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
 ಪೂವಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಪುರಂದರನ ಚಿತ್ರದರ್ಶನವಂಗೈದು, ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾ
 ಗಿ ಎರಗಿ ಪರಿಚಾರಿಕಾಜನಂಗಳು ಬಪ್ಪಿಸುವ ಮುರಿಮುಳೋದಕದಿಂದ ಕ
 ರವಾದಂಗಳಂತೊಳೆದು ಮುಖಮಂಜನಂಗೈದು ಸಖೀಜನಂಗಳಂ ಬಂ
 ದೊಂಪು ನಮದಿಂದಕಳುಹಿ, ದೇವೇಂದ್ರನಂಬರದಿರುವ ಚಿತ್ರದಸವಿವಾಪ
 ದೋಳ್ ಯತ್ತರವಾದ ಚಿತ್ತರದ ಪೀಠದೊಳ್ಳುಳ್ಳತು ಇಂದ್ರನ ಅಂದ
 ಚಂದವನ್ನೋಡುತ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಿಳಿದು ಮಾಲತಿಯಂಕರೆ
 ದು-ಎಲೈಮಾತಿಯೆ ! ಈ ಚಿತ್ರವರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವವಳದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
 ಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಲು. ಆ ಮಾಲತಿಯು ಆಮಂ
 ದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಪವಳದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂ ಕಂಕಳೊಳು ಇಟ್ಟು ಚಿತ್ರಂಗಳ
 ನೊಡುವ ಎದುರುಕನ್ನಡಿಯಬಿಲ್ಲೆಯಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಕುಂದಣದ ಕೀ
 ಲುಕಡ್ಡಿಯಮಣಿಯಂ ಕೈಯೊಳ್ಳುಡಿದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸವಿವಾಪ
 ಕೈಬಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂ ಎದುರಾಗಿಟ್ಟು ಬಂದೊಂದು ಭಾವಚಿತ್ರದ ಪಟ
 ವಂತೆಗದಿರಿತಿ ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ ! ನಿನ್ನಮನದೊಳಿರುವಂತೆಕಾಣುವದನ್ನೋ
 ಡೆದು ಭೂತಕನ್ನಡಿಯನ್ನೆತ್ತಿವಂದೊಂದುದೇಶವಂ ಆ ದೇಶದ ಅರಸಿನ

ನೋಗಸುಗಳಂಜೀರ್ವೀರೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲು; ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಅದನೋಡುತ್ತ ಹೇವೊಂದನ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟು ಬೋಳು ಚತ್ರದೀಪೆಯ ಕಾಲುಸರದ ದ್ವಿನಿಯಂಕೇಳಿ ತ್ವರೆಯಿಂದಿದ್ದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಎದುರಾಗಿಬರಲು, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂಕಂಡು ಚಿತ್ರದೀಪೆಯು ನ್ನಯಂವರ ಸನುಯವಾಯಿತಂತೆ ಬ್ಯಾಗೆಯೇಳೆಂದು ಕರತಂದು ಸುವಾಸಿನೀಬೃಂದದಿಂದ ಸಕಲಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಂತುಂಬಿರುವ ಮಂದಿರದೊಳೊಂದು ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿತ ಬಿಳಿದಾವೆಯಂತಿರುವ ಮೊಗಮೊಳು ಕೇಸರಂಗಳಂತೆ ಶೋಭನಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ವೀಳ್ಯಂಕೊಟ್ಟು ಮುತ್ಯೈವೇರು ಹರತಿಮಂಗಳಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಅರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಎಣ್ಣೆಯನ್ನೊತ್ತಿ ಹಸ್ತವಾದಂಗಳಿಗೆ ಅರಸಿನವಂಜಿ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಮಜ್ಜನಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಾಸನೆಯಂಕಟ್ಟಿ ಬಾಯಿಕಟ್ಟಿ ಮಡಗಿರುವ ಬಿಳಿನೀರ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳಂ ಶೀಲೋಪಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಏಳುಸಾರಿ ಶೋಧಿಸಿದ ತಿಳಿನೀರುಗಳತುಂಬಿ ಯತ್ತಿಕಟ್ಟಿರುವ ಬಿಂಡಿಗೆಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಶೀತೋಪಚಾರವೇ ತಡೆಯಲಾರದ ಕರಿರಕ್ಕೆ ಬಿಳಿನೀರಿನಿಂ ಎಂತು ಮಜ್ಜನಸಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಉಗರುಬೆಚ್ಚನ ನೀರಂ ಕಾಯಿತಿ ಮಡಗಿ ಕಾದಿರುವ ಕರಿಚಾರಿಕಾ ಜನಂಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ಕುಂದಣದಮಣಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತರೆ ಮೈಯಲ್ಲ ಕೂದುವದೆಂದು ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ ಚೌಕಿಯೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿತ ಸ್ವಟಕಶಿಲೆಗಳ ಕೊಳಗತಪ್ಪಲೆಗಳಿಂದ ನನುಬಿಸಿಯಾದ ವರಿಮಳದ ತಿಳಿನೀರ್ಗಳಂ ಮುತ್ತುಗಳ ಮಳಗರದಂತೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಮಳಗರದಂತೆ ಯಿಕ್ಕಲದೋಳೆರೆಯುತ ನಡು ನಡುವೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕಲಶದೋಳ್ ತುಂಬಿರುವ ಮಧುರಜಲವು ತಂದು ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ದಾಳಂಬ ದ್ರಾಕ್ಷ ಮೊದಲಾದ ವಣ್ಣಳ ರಸಗಳಂ ತೆಗದು ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ದವನವರುಗಳ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳಿಂದ ಬೀಸುತ, ತಡವಾದರೆ ನಡೆಯಲಾರಳು ಯೇಳಿ ಯೇಳಿ ಬ್ಯಾಗೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಯಾವರಿಯಿಂದ ಮಜ್ಜನಸಂ ಮಾಡಿತಿ ತೆಳುವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಬಾಗನೆ ಮೈವರಿತ ಪೊಗೆಯಾಕೆಯಂ ನೈರಿಸಲಾರಳೆಂದು ಸುವಾಸಿನಿಯ ಭೂಪದಿಂದ ವಾಸನೆ

ಮಾಡು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಪುಷ್ಪಾಗ್ರವನಂ ಹಿತಮಾ
ಮಗ್ನತೆ ಪಡೆದ ಗೃಹಿ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಕರೆತಂದು ಸ್ತುತವಾದ ಹೂ
ವುಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಮೇಲೆ ಪಸಳೆದ ಆ ಬಾಲೆಯುಂ ಕೆಲಬಲದ ಬೀಸುತ
ಬಂದು ಭಳಿಗೆಯಾದ ಬಳಕ ಜಳಕಮಾಡಿದ ಬಳಲಿಕೆ ಮೆಲ್ಲ ನೆ ಪ್ಪೇಗಲಾ
ಗ ವಡವೆನಸ್ತುಗಳಂ ನೆರವಿಡಿದ ಉಡಿಗೆಗಳಂ, ಇರಿಶಿರುವ ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಕೈ
ಗಳೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಕಾಡಿರುವ ಕಾಂತಿಯರನ್ನೋಡಿ ವಾಸಂತಿ ವೊದಲಾ
ದ ಕೆಳದಿಯರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಕೆನ್ನಿಗ
ಳ ಜಳಕಿನೋಳ ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರದಚ್ಚೀಪುಹಚೆ ದರಿದ್ರೆಯೇನುಹೆಚ್ಚು
ಸೌಖ್ಯ ನಗುವೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಚಂದನಲೇಪದಿಂದೇನುಚಂದವು
ಇವಳ ಉಸುರುಗಳೇ ಫುಸು ಫುಮಿಸುತ ಸುಗಂಧವಂ ಕೊಡುವಾಗ
ಗಂಧವಡಿಯಿಂದೇನು ಕೆಲಸವು, ಪಸಳದಂತಿರುವ ತುಟಿಯ ಕೆಂಪಿನ ಹೊ
ಳಪು ಎಷ್ಟೆ ಕಾಣಿಸುವಾಗ ಬೈತಲೆಯೋಳ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಸಿಂದೂರವು
ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು, ಪಲ್ಲರೆಯ ಪ್ರಭೆಯುಮುತ್ತುಗಳ ಸರಂಗಳಂತೆ ಚ
ಲಿಸುವಾಗ ಹಾರಂಗಳಂ ಯಾವಪದಾರ್ಥವೆಂದು ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡ
ಬಹುದು, ಉಗರುಗಳ ಕಾಂತಿಯೇವೊಗ್ಗುಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಾಗ ಪುಷ್ಪಂ
ಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಂ ಕಾಣೆವು, ಚೆಗರಿನೆಂತೆನವಯಳೆಪಾದಗಳ ಕಾಂ
ತಿಯೋಳ ಅಳತೆಗೆಯ ರಸವು ಯಾವ ಮಹಾ ವಸ್ತುವೆಂದು ಹಚ್ಚಬೇ
ಕು, ಮಿಂಚಿನಂತಿರುವ ಮೈಬಳ್ಳಿಯ ಹೊಳಪು ಕಂಕುಗಳಮುಚ್ಚುತ ಕ
ವಿದು ಬರುವಾಗ ಮೇಲುಮುಸುಕಿನಿಂದ ಕೆಲವೇನಿರುವುದು, ಇದರಮೇ
ಲೆ ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡುವದೆಲ್ಲ ಲೋಕಾರ್ಹಾರವಂ ಬಿಡಬಾರದೆ ನಡೆಯಿ
ನಲೋನುಗಮೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳ ಎಲ್ಲ ನಖಿಯರಾ;ರೋ
ಕದವರಂತೆ ನೀವು ಏನೇನು ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವಿರೋ ಎಂದು
ಟೋ ನಾಕಾಣೆನು, ಈಗ ವಿರದಭಾರವು ಪ್ರೊರಲಾರದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ಅಳತೆಗೆಯ ಹಚ್ಚಿ ಶಿವರೆ ಅಂಗಾಲುಗಳಿಗೆ ಅತಿಭಾರವಾ
ಗಿ ತೋರುವುದು, ಪಗಡೆಹೂವುಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಣಿಶಿದ ವಡ್ಡಾಣವಂ ನಡುವಿ
ನೋಳ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿ ಬಳಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ

ಳು, ಶೀತೋವರ್ಚಾರವೆಂದು ಕಷ್ಟರದ ಗಂಧವು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಆಗಲೇ ಉಸು
ರುಗಳಂ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವಳು, ಬಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೀತಿಯಿಂದ
ಶೀಲಾಶುಕವಂ ಏಡಿಬಿದರೆ ಕರಕಮಲವಾಗಲೇ ಕಂಡಿವಂತ ಕಾಣುವದು
ಕೆಳದಿಯರು ಹಸ್ತಲಾಗವು ಕೊಡದಿದರೆ ತಾನಾಗಿ ಏಳುವದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಸ
ರುಗೊಂಡು ಬಿಸುಸುಯ್ಯುವಳು, ಇಂತಿರುವ ಕಾಂತೆಯು ಒಡವೆಗಳ
ಭಾರವನ್ನೆಂತು ಸೈರಿಸುವಳೋ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿಯನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ! ಇಂದು ನೀನುಕೆಲವು ಭೂಷಣಗಳ
ನೂದರದ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುನನ್ನ ಮಾಡುವೆಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲಾಗಿ ಮೂ
ಲತಿಯು ಇನ್ನೇನು ಬ್ಯಾಗ ಸ್ವಯಂವರವಾಗುವದು, ಬ್ಯಾಸರ ಬಳಲಿಕೆ
ವಿರಹತಾವವೆಲ್ಲವೂ ಓಡಿಪೋಗಿ ತನಗೆ ತಾನೇ ಬಲವರುವುದೆಂದು ಪೇಳ
ಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಕೆಳದಿಯರೆಲ್ಲರೂನಗುತ್ತಿರಲೂ; ಚಿತ್ರಬೇಬಿಯು ಬಂ
ದು ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೇ ಎಂದು ಕೋವರಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ನುಡಿ
ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ ಸುರಿಗೆಯು ನೇಗೆಯಾಗೈದ ರುವುಲತೆಯ ಬಿಳಿ
ಶೀರೆಯನ್ನೂಡಿ, ಮತ್ತೂ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ತರತರದ ಸುಣ್ಣಹೂವುಗಳಂ
ತೆ ಹೊಲಿದಿರುವ ಶರಿಯುಕುಷ್ಟಸವಂ ವಪ್ಪುವಂತೆ ತೂಡಿ, ಮುಂಗುರುಳು
ಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಕೆಂಪಿನ ಸಂಣ ವದಕಂಗಳಂ ಪೋಣಿಶಿ ಆದರ ಮೇ
ಲೆ ಕೆಂಪು ವಜ್ರಗಳ ಸೂರ್ಯಾರೇ ಚಂದ್ರಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಇರುಳು
ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೇವಿಯ ಸುಣ್ಣುರುಳುಗಳಾಗಿ ಸೂರ್ಯಾನಂ
ವೈಯಾರದಿಂದ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ನೂಕಿದವೆಂಬಂತೆ ಪದ್ಮರಾಗಮಾಣಿಯು
ರಾಗುಗಟೆಯ ಬಿಲ್ಲೆಯಂ ಬಿಗಿದು, ಈ ಕಾಂತೆಯ ಮೊಗದಕಾಂತಿಗೆ ನೋ
ತು ಬೆದರಿ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ವದಿನಾರುಕಳೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಜೀರಾಗಿ ಕಾಯ
ಬೇಕೆಂದು ಇವಳನ್ನೊ ನೋಳ್ತರೆಬಿದ್ದ ನೆಂಬಂತೆ ವಜ್ರದ ಬಂದೊಂದು ಷೆ
ಳುಕುಗಳ ಬಜೆಬಿಲ್ಲೆಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ತಿರುಹಿ, ವಜ್ರಕುರುವಿಂದಗಳ ತರತ
ರದ ಸಂಣ ಸಂಣ ಚಳಿತುಂಬುಗಳ ಸಾಂವಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಮುತ್ತಿನವಲೆಗಳಂ
ಕಿವಿಗಳೋಳಿಟ್ಟು, ಮನ್ಮಥನಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಕಿವಿಯೋಳ್ತೂತನಾಡುವ
ವೆಂಬಂತೆ ನವಿಲು ಗಿಣಿ ಬಾವುಲಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಬಂದಿರುವ ರಾಯರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ಗಲ್ಲು ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡನು ತನ್ನ ಬಿರುದಾದ ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳ ನೆತ್ತಿದನೆಂಬಂತೆ ವಿನಯಗಳ ಸಾಲಿನಂತಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ತಳೆಯ ಸರಪಳಿಗಳಂ ಮುರುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಶಂಖದೊಡಹುಟ್ಟಿದವು ಮುತ್ತುಗಳೂ ಅಹುದೆಂದು ನೂಚಿಸುವಂತೆ ಕಂಠದೋಳು ಬರಿಯ ಮುತ್ತುಗಳ ಉತ್ತಂಡವಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ರೋಮರಾಜಿಯಂಬ ಲತೆಯು ಪುಷ್ಪಿಶಿರುವ ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬಂತೆ ಮುತ್ತಿನ ಯೇಳುಸರಂಗಳೂ ದೊಪ್ಪಿದ ಪಚ್ಚಗಿಣಿಯು ತಾಳಪದಕವಂ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಶಿಂಗರಿಸಿ, ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರ್ಪ ಮನ್ಮಥನು ಲರಗಿಣಿಯನ್ನೇರಿ ಬೈಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ಬಂದನೆಂಬಂತೆ ತೋರಿಸುವ ಕುಚಭಾರವಿಂ ಬಳಲಿ, ನಿಲ್ಲಲಾರಳೆಂದು ಬಡನಡವಿಗೆ ಬಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಮಣಿಯು ಕಿರುಘಂಟೆಗಳ ಸಾಲಿನಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಪಡ್ಯಾಣವಂ ಬಿಗಿದು, ಎಳೆದಾಪರೆಯು ದಂಟುಗಳಂತೆ ನುಣುಪೇರಿ ಬಿಲ್ಲುದೋರಿ ಕಾಮನಿಗೆ ಹೊಸಬಿರುದಾದ ಪುಷ್ಪಗದ್ದೆಗಳಂತಿರುವ ತೋಳುಗಳಿಗೆ ನವರತ್ನದ ಭಾಪುರಿಗಳಂಕಟ್ಟಿ, ಪಂಚಬಾಣನ ಕೈಲಿರುವ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಗಳಂತೆ ಬಂದೊಂದಂ ಮಣಿಶಿಲೆಯ ಕಡದು ಮಾಡಿದ ವಂಕಿ ಬಳಗಳಂ ತೊಡಿಸಿ, ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಮುದ್ದಾನೆಗೆ ಮುದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೊಡಿಸಿದ ಬಿರುದು ಗಗ್ಗರಂಗಳಂತೆ ಚಿನ್ನ ರನ್ನಗಳ ಕಾಲು ಸರವಾಡಗಗಳಂ ಪಾದಂಗಳೋಳಳವಡಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಉಗರುಗಳಂ ಪೋಲಲಾರವು ನಿಜವೆಂದು ಬಂದು ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಗುಂಪಿನಂತೆ ಮುತ್ತಿನ ಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ಕೂಡಿದ ವೀರಮುದ್ರಿಕೆ ಕಿರುಪಿಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬ ಲಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೈಬಂಣದ ಮಿಂಚಿನೋಳು ಶಣಶ್ಯಾಡುಪದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುತ್ತಿರುವ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಿನಂತೆ ತೋರುವ ಚಿನ್ನದ ಕಾಲುಂಗುರಗಳಂ ತೊಡಿಸಿ, ವಿರಹಜನಂಗಳನ್ನಿರಿದು ರಕ್ತದಿಂ ಕೂಡಿದ ನುನ್ಮಥನ ಕೈಲಿರ್ಪ ಭಲ್ಯದ ಅಲಗಿನಂತೆ ಬಪ್ಪುವ ಕೆಂಪು ಪಳುಕಿನ ತಿಲಕವಂ ಫಣಿಯೊಳಬ್ಬ, ಮೊಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮುದ್ರದೋಳು ಪುಟ್ಟಿರುವ ಕೌಸ್ತುಭವೋ ಇದೆಂಬಂತೆ ಪಿರಿಯ ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳ ಕಪ್ಪೊಲಂಗಳೋಳ್ಳಾರೊಳ್ಳದು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಾಗಿ ಮಕರಿಕಾ ವತ್ರಂಗಳಂ ಬರೆದು ಹಣವಪ್ಪು ಹಳ್ಳವಾದ ಗದ್ದದೋಳು ನಕ್ಕರೆ ನಸು

ಹಳ್ಳಿಯೊಳಿರುವ ಕೆನ್ನಿಯೊಳುಂ ಬಂದೊಂದು ಕಾಡಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯೊ
 ಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟು, ಮನ್ಮಥನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮುಖದ ಉಂಗುರ ಇದೆಂ
 ಬಂತೆ ಬಂದು ಪಟ್ಟಿಯ ಉಂಗುರವಂ ಅಂಗುಳಯೊಳಿಟ್ಟು ಇವುಗಳಭಾ
 ರವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಶಕೆಗೊಂಡಿರುತ್ತಳೆಂದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಬೀಸಣಿಗೆ ಯಿಂದ
 ಬೀಸುತ್ತಲಿರುವಾಗಲೆಪಚ್ಚೆ ಕಸ್ತೂರದ ಗಂಧವಂ ಕುಚಕಲಶಂಗಳಿಗೆಹಚ್ಚಿ,
 ಕುಸ್ತೂರದ ಕೊನೆಗಳಂ ಗುಟಿಟ್ಟುಪೀಳ್ಯವನ್ನೊಪ್ಪಿತಿ, ಕಿವಿಗಳಂ ಸೋಲಿಸಿ
 ರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪಿನ ಕೋರೆಯಂ ದುಲ್ಲಿತಿದ್ದು ವದೆಂದು ನುಡಿ
 ಯಲಾಗ ವಾಲತಿಯು ನಮ್ಮ ಅರಸಿಗೆ ಯಾವ ಅಲಂಕಾರವು ನಾಡೆ
 ಕೂಡದು ಇವಳಿನ್ನು ಹುಚ್ಚುಹುಟ್ಟಿದಳೆಂದು ನೀನಳಿಸಲು ಆ ಮಾ
 ತಂ ಕೇಳಿ, ಕೆಳದಿಯಲ್ಲಿರು ಕೊನೆಹಲ್ಲುಗಳು ಕಾಣುವಂತೆ ನಗುತ್ತಿರಲು,
 ವಾಸಂತಿಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಗನೆ ಅಲಂಕಾರವೆಂದಾಡಿ ಮುತ್ತು ಸರಿಗೆಕರ
 ಗುಗಳಂಮೊಪ್ಪಿ ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಂತೆ ರಂಗಾಗಿ ಕೆಲುವಾದ ಚಂದ್ರಗಾಯ
 ಮೇಲುಮುಸುಕಂ ಶಿಂಗರಿತಿ, ನಿನಿಗೆ ನೀನೇ ಸುರಿಯಾದಕಾಂತೆ ನೋಡೆಂ
 ದು ತೋರಿಸುವಂತೆ ನಿಲಗನ್ನಡೆಯ ತಂದುನಿಲ್ಲಸಲು, ಸೌಗಂಧಿಕಾಬೇ
 ವಿಯು ಅಮರೇಣ್ ತನ್ನ ಅಲಂಕಾರನ್ನೋಡಿ ನನಸುಹಕ್ಕು ನಾಚಿಕೆಗೊಂ
 ಡು ಕನ್ನಡೆಯಂ ಮರಳಿಸೋಡದೆ ತಲೆವಾಗಿ ಪುಳಕಂಗೊಂಡಿರಲಾ ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾಬೇವಿಯಂ ಕಂಡು ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳ
 ಕೋಳಿ ತಾವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರಾಗಿ ಇವಳನ್ನೋಡಿದರೆ ಯಂತಿರುವದೋ
 ಯಂದು ದಿನದಿನವು ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪವರಾದರೂ ವಿಸ್ಮಯಂಬಿಟ್ಟು ಯಾವ
 ಅರಸಿಗೆ ದೇತಿರುಗಿರುವದೋಯೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹಸ
 ಲಾಘವಂಕೊಟ್ಟು, ಸುರೋಚನಾವೇವಿಯು ಅನಂಗಲೇಖಿಯು ಕೂಡ
 ಇರುವ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಅವರಪಾದಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿ
 ಸಲಾಗ, ಸುರೋಚನಾವೇವಿಯು ಮಗಳಂದಯಿತ್ತಿ, ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ
 ಮನಸ್ಸಿನೋಳಿ ವ್ಯಸನವಂ, ಮ್ಯಾಲೆ ಸಂತೋಷವಂತಾಳಿ, ಅನಂದ
 ಭಾಮ್ನಗಳಂತೆ ತೋರಿರುವ ಕಂಬಗಳಂಮೊಪ್ಪಿ, ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕೆ
 ಕೊರಗಿಲ್ಲದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಿರುನುಡಿಯಿಂದ ಸುಮಂಗಲೆಯಾಗಿ ನೂರಾರುಕಾ

ಲ ಸುಖದಿಂದಿರೆಂದು ಹರತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನೈರ್ದವಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ
 ಬರುವ ಸಮಯವಾಯಿತು ಸ್ವಯಂವರಸಂಪ್ರಪಕ್ಕೆ ಬೃಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇನಿಯಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿಬನ್ನಿರೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖ ನೋಡಲಾ
 ದನರೊಡನೆ ಪೇಳಲಾಬಳಿಕ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಯದು
 ರಾಗಿ ಕೆಂಪುಮುಖಿಯ ರೂಲರಿಯಿಂಜೊಪ್ಪಿದ, ಪಚ್ಚ ಕಲ್ಲುಗಳಬಿಗಿದ ಪ
 ನ್ನಂಗದಿಂ ಮುತ್ತೂ ಮುತ್ತುಗಳ ಸಾಲುಕುಚ್ಚುಗಳಂ, ಪದ್ಮರಾಗದ
 ಸಂಕಲಶಗಳಂ, ಗಿಣಿ ಹಂಸೆ ಸಾಲುಗಳಂತೆ ಕಿತ್ತಿರುವಪಾಚರತ್ನಗಳಂ,
 ಮೃದುವಾದ ಉಲಾರದಿಂಬುಗಳಂಜೊಪ್ಪಿ ಕಂದರ್ಪನೇರುವ ಅಂದಳಯಿ
 ಪೆಯಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ವನಳದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಮೆಲ್ಲಿನೆ ಕುಳಿತು
 ಸಹಸ್ರದಳ ಕಮಲದೋಳ್ಕುಳಿತಿರುವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋಯಂಬಂತೆ,
 ಮತ್ತೂ ಮೇಘವಂಜ್ಞಿಯಂನಾಸರಿಸಿಬರುವ ಚಂದ್ರಕಲೆಯಂತೆ ತೋ
 ರಿ, ಕಪೋತಕಾಲಿಯನಾಗದಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ, ಹಿಂ
 ದೆ ವೋಡ್ಯೋಡಿಬಂದು ದಣಿದು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು
 ಕ್ರೋಕಾರಂಗಳಂಮಾಡುವ ಮರಿಹಂಸೆಗಳ ಮಧುರಸ್ವರವಂಕೇಳಿ ಕೆಳ
 ದಿಯರೋಳ್ ವೋರೈಗಳನ್ನೋಡಿ ಯಲೈ ನೀನು ಆಹಂಸೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ
 ಭಾವಚಿತ್ರವಂ ತೋರಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿರುಯಂದುವೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯು
 ತ ಕೂಗಾಡುವ ನವಿಲುಗಳಂ ಕಂಡು ಕೂಗದಿರು ನಾನು ಬೃಗ ಬರುವ
 ನೆನೆದುಸುರುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಂಜರಂಗಳೋಳ್
 ಪಂಚವರ್ಣದ ಗಿಣಿಗಳಾಡುವ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಿಂತು ಫಲಗಳಂ ತರಿಸಿ
 ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಲವುಗಿಣಿಗಳಂ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಲೀಲಾತುಕವಿಗುವ
 ಮಂದಿರದಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಂದಳದಿಂದಿಳಿದು ಆ ಕುಕಕ್ಕೆ ಅಂಜಲಿಯಂ
 ಮಾಡಿ ಅವರಿಂಜೊಡಗೂಡಿ ಮರಳಿ ಅಂದಳದೋಳ್ಕುಳಿತು ಬರುವಸಮ
 ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಾಲೆಯರು ಭಗ್ನಿಯನ್ನವರು, ಕೆಲವರು ಅಂಗನೆಯ
 ರುವಧಾನೆಂದು ನುಡಿಯುವರು, ಕೆಲರು ಜಪ್ಪನದ ಜಗ್ಗುಗಾತಿಯ
 ರುಜತ್ತ ನನೊಂದು ಕೂಗು ವರು, ಕೆಲವರು ಮಾನಿನಿಯರು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ
 ಬಿಡಿಸುವರು, ಕೆಲವರ ತರುಣಿಯರು ತಲೆಗಳಂ ಸವರಿಸುವರು ಕೆಲವರು

ಬಿತ್ತರಿಯರು ಬಿತ್ತರಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಪರಾಕೆಂದು ಕೂಗುವರು, ಇವುಮೊ
ದಲಾದ್ದರಿಂದ ಕಲಕಲಧ್ವನಿವುಂಟಾಗಲು; ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಸಭಾ
ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪೀಣೆಯನ್ನು ಡಿಸುವದನ್ನಾಳಿಸುತ, ಶ್ರಿಂಗಾರಕಾರ್ಯಗಳಂ
ಕೇಳುತ, ಪಗಡೆಯನ್ನಾಡುತ, ಚದರಂಗವನ್ನೋಡುತ, ಪರಿಪಾಸವಂ
ಕೇಳುತ, ಅಭಿನಯದ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ ಇಂತು, ವಿನೋದಗ
ಳ ದರ್ಶನವೊಳಾಸತ್ತರಾಗಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರು ಆಶಗಳನ್ನೋ
ಟಗಳೆಂಬಿಬ್ಬ, ಏಕಕಾಲದೊಳ್ ನಿವೇದಿಸುವಹಿತಂಗಳಾದ ಕಣ್ಣಳಿಂದ
ಅಮರರಂತೆ ತೋರಿ, ರಾಜಾಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲ ಮುಂಭಾಗವನ್ನೀ
ನೋಡುತ, ಅಡ್ಡವಾಗಿತಿರುಗುವರಮೇರಿಲ್ಲ ಅಸೂಯೆಯಂವಾಡುತ,
ವಾತುಗಳನಾಡುವರಮೇರಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯವಂಗೊಳ್ಳುತ, ಬಿರುವ ವಾದ್ಯ
ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಸರಾಬಡುತ, ಸಭಾಮಂಟಪದ ವಳಗನ ಲೋವೆಗಳ
ಲ್ಲಿರುವ ನೆಲ, ಕೋಣಿಲಿಗಳ ತ್ಯಾಗ್ವಿಟಕ್ಕೆ ಕೋಪವಂವಾಡುತ,
ಹಂಭಾಗದೊಳ್ಳಂತು ಗುಸಗುಬ್ಬುವ ಸೇವಕಜನಂಗಳಮೇರಿ ಶಿಬ್ಬ
ಗೊಂಡು ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಕೆಂಪುಮಾಡುತ, ಯಿಂತಲ್ಲದೆ ಸದ್ವಿಮಾಡದಿರೆಂ
ದು ಕೂಗುವ ಕಂಚುಕಿಗಳ ಅರ್ಪಟದಿಂ ಅಸೂಯೆಯಂಗೊಂಡು, ಮು
ಖಂಗಳೊಳ್ಳೆ ಏಕಾರಂಗಳಂತಾಳುತ, ವಂದಿಗಳು ಪರಿದರಿಯಾಗಿ ಪೊಗ
ಳುವ ಬಿರುದುಪದ್ಯಗಳಂ ಬ್ರಾಡವೆಂವೆಸಿರಿ, ಮುಖವೀಣಾವೇಣುಮೃದಂ
ಗನಾದಂಗಳು ಕಂಠಕತೋದಂಗಳಾಗಿ, ಕುಣಿಯುವ ವಾರನಾರಿಯರ
ಗೆಜ್ಜೆಗಳಸದ್ದುಗಳೂ ಕೂಡ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ತಿಡಿಲುಗಳಂತೆ ತೋರಿ ಯವೆಯಿ
ಡದೆ, ಯಂತುಬಿರುವಳೋ ಹ್ಯಾಗಿರುವಳೋ, ಯಾವಾಗಕಾಂವೆವೋ
ಯಂದು ಸುಭ್ರಮಂಗೊಂಡು ನೋಡುತಿರಲೂ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ
ಈ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಒಂದಬಳಿಕೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಯೇನೆನು ಚಂದ
ವಾಗುವವೋ, ಈಗಲೇ ಸವರಿತೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ರಾಜಕು
ಮಾರರು ನೆರಿಪಿಡಿದರುಮಾಲುಗಳಂ ಕೈಗಳಿಂ ಸುಮ್ಮನದಿ ಪಿಡಿದು ಸ
ಮಾನರಲ್ಲಿ ಭಾಸಮಾನಂನಿರುತ್ತವರು, ಕೆಲವರು ಚಲುವಾದ ಬಿಳಿಯ ಕ
ರವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮೊಗದ ಕೆರಬೆಪುರ್ಗಳಂ, ಜನರ ತಿರುಗಾಟದಿಂ

ದ್ವ ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ ಧೂಳಿಯಿಂದ ವರಶಿ, ಕಂಠ ಮೂಗಂಗಳಂ ಕಳೆಗೊಳಿಸುವುದು, ಕೆಲವರು ಕುಂಪಣದರೇಕಿನಿಂದ ಬೆರದ ಅರದವೀಳ್ಯವಂ ದವಡೆಗಳುಮುಖ ನಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿ ತುಟೆಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಗ ಕರೆಯೇರುವಂತೆ ನವಿಯು ತಲಿರುವರು, ಕೆಲವರು ವಾರಶಿಖಿಯೋಳ್ ಶಿಕ್ತಿಕಿರುವ ಶೇಖರವ ಮುತ್ತುಗಳ ಬಿತ್ತರದ ಕುಚ್ಚುಗಳ ಸರಂಗಲ್ಲೋಳ್ ವಂದುವಾನಿಶಿರುವದಂ ನವರಿಸುತ್ತ, ಹಿಂದೆನಿಂತಿರುವ ಸೇವಕರು ಪಿಡಿದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಂ ತಿರಿತಿರಿಗಿನೋಡುತ್ತ, ಪುರ್ಬುಗಳನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ, ಪಲ್ವರಶೆಯ ಅಂದವನ್ನೋಡಿ ಅದುದೆಂದು ತಲೆದೂಗುವರು. ಕೆಲವರು ಸುಕುಮಾರರು ಬ್ಯಾಶಿಗೆಯ ಶೇಕೆಯಂದು ಬಣಬಣದ ನಿಲ್ಪುಂಗಿಗಳ ಕಶೆಗಳಂ ಕಳದು ಚಿನ್ನದಂತಿರುವ ಮೈಬಣಗಳು ಕಾಣಿಸುವಂತೆಮಾಡಿ, ಸಂಜಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬೀಜಣಿಯ ಯಳಘಾಳಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳಕೊನೆಮುಚ್ಚಿ ತಂಗೆ ನೋಡುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣುಗಳಂ ಮೋಹಮೋಳ್ಯಗಳಿಸುವ ಬಿಂನಾಣದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮಾರನಂತಿರುವರು, ಕೆಲವರು ಪಿರಿದಾದ ದಿಂಬುಗಳಮೇಲೆ ಬಂಸುಭುಜವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಕ್ಕಾಲು ನೋಗಕಾಣುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತ ತನ್ಮುಕರದೋಳ್ ಕಪೋಲಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಕಾಂತೆಯೋಳ್ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಳವಳಂಗೊಂಡು ಕಂಬಗಳಮುಂದಿರುವ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಚಲಿಸದೆ ಕುಳಿತಿರುವರು; ಕೆಲವರು ಭೂವಲ್ಲಭರು ಕೈಲಿದ್ವಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗೊಂಡೆಯೋಳ್ ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಯಾಣದರಿಗೆ ಕರಗುಗಳ ನೆರಿಗಳುಹಾರುವಂತೆ ಕಾಲುಗುರಿಸಿಂ ನೆಲವ ಕೆರೆಯುತ್ತ ಯವೆಯಿಡದೆ ಒಂದೇಕಡೆಯೋಳ್ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತ ಪಲ್ಲಳಂ ತುಟೆಯಂಸದಿಯುತ ಮೊದಲುಕೊನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಲಿರುವರು. ಇದುವಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಪಲ್ಲವಂಗಳಂತಿರುವ ಕೈಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಜಯಳೇಮಾಶಯ ನ್ನೆತ್ತಿ ಕೋರೆಯಂತಿದ್ದಿ ಸಾರುತ್ತ, ಉಂಗುರಂಗಳ ಜಳಕಿನಿಂದ ಹೊದಿರುವುದುಕೂಲಂಗಳಂ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ವಂದುರಂಗುಗಳೊಳಿಸುತ್ತ, ಪುರ್ಬುಗಳನೆತ್ತರಿನ ನೋಡುತ್ತ ಕಾಮನಿಗೆ ಸೂಟಯಾಗಿರುವರು; ಕೆಲವರು ಲಾಟು ಸುರಾಟಾದಿದೇಶಗಳ ನೀಟುಗಾರರು ತಾವರಯ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ

ಕೂಡಿ ಪಿಡಿದು ಸರೈಂದು ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ ವಂದ್ಯೊಂದುಸಾರಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ
ವತ್ತುತ, ವಮ್ಮೆ ಅಘ್ರಾಣಿಸುವಾಗ ಬೊಗಸೆಗಣ್ಣುರೆವ್ವೆಗಳ ವೊನೆಗ
ಳಂಮುಜ್ಜೆ, ಹಾಯಿಗೊಳುನವದಿಂದ ಮೊದಲು ಭಾವಚೆತ್ರದೋಳ್ಳಂ
ಡೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇನಿಯ ರೂಡನಂ ಮನದೋಳ್ ಭಾವಿಸುತ್ತಲಿರುವರು,
ಕೆಲವರು ಮೊಳಕೈಗಳಿಂದ ಮುಂಚದ ಹಿಂಭಾಗವಂಊರಿ, ಕೊರಳೊಳ
ದ್ದ ಹಾರಂಗಳು ಜಡೆಬೀಳುಂಂತೆ ಮಾಡಿ ವೊಗವಂ ತಿರಿಗಿ ಹಿಂದೆ ನಿಂ
ತಿರುವ ನರ್ಮ ಸಜಿವರೊಡನೆ ನಸುನಗುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆಸೂತನಾಡುವರು,
ಕೆಲವರು ನರನರಾದ ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ಆಲಿಂಗನವ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಗೈನರಂ
ತೆ ಅಡ್ಡದಿಂಬಿನೋಳ್ ಯುವೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಧರತುಂಬನ
ನಂ ಸಾಧನಗೈವರಂತೆ, ಕಪ್ಪುರದಗುಳಿಗೆಯಂ ಕೊನೆತುಟ್ಟಗಳಿಂದ ಸವಿ
ಯುತ್ತ ಕುಚಕಲಕುಗಳಂಪಿಡಿದು ನುಕ್ಕುಕಂಗಳು ಕಲಿಯುವರಂತ್ರಿ ನಿಂ
ಬೆಹಣ್ಣುಗಳಂಪಿಡಿದು ಉಗರುಗಳಿಂದ ಜಿವುತ, ಸಂಭೋಗಕೃಂಗಾರ
ರಸವತೋರಿಸುತ್ತಲಿರುವರು; ಇದುವಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ವನಿತೆಯರು
ವಶಮಾಗುಂಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಮುಂತ್ರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿಯಂ ಕಟ್ಟುಕಾವು
ಗಳಂ, ಒಂದೊಂದುನವದಿಂದ ಮೊಗಮುಂತಿರಿಗಿರಿ, ಹಣೆಗೆ ಹಜ್ಜೆ ಶಿಕೊಟ್ಟು
ವರು; ಕೆಲವರು ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಂಚರತ್ನಗಳ ಬಂದಿಯೊ
ಳಿರುವ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತಿಗಳಂ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವರು; ಕೆ
ಲವರು ಮದನಮುಂತ್ರಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಯೊಳಗೆ ನೂರೆಂಟುಸಾರಿ ಜಗಿಸು
ತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವರು ತಾವುತಾವು ಪ್ರಾಜೆಯಂವೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಯೊ
ವ್ವಬೀವತೆಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಮೀಸಲುಗಳಂಕಟ್ಟಿ, ಹರಕೆಗಳಮಾ
ಡಿ ವಳವಳಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಧ್ಯಾನವಂಗೈವರು; ಯಿಂತುವಲ್ಲದೆ ಕೆಲ
ವರು ನಾಡಿನಾಡಿನ ಅರಸುಗಳು ಪಾದಂಗಳೋಳ್ ಗಂಡವೆಡ್ವೆಯಂಧರಿತಿ
ಬಾಳಲೋಳ್ ಭೇರಂಂಡಧ್ವಜದಂಡಮಂಸಿಲ್ಲಿತಿ, ಭೂಮಿಗೆ ಅಪಂಡಲನೆಸಿತಿ,
ಅಪಂಡಪ್ರತಾಪದಿಂದ ಸೂತಾಂಡನಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತ ಮೆಂಜಾದ ಸೌ
ತರ್ಯವಂಗೊಡಿರುವ ಕರ್ನಾಟ ಮಂಡಲೇಶ್ವರನಂ ಕಂಡಾಗಲೆ ನಂಮು
ನಂಮು ಗಂಡಸುತನಂಗಳನೆಲ್ಲ ನೂವೇ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವೆವು; ಈ ರಾ

ಜಮುಂಡಲಿಯೋಳ್ ಈಗ ನಾವುರಾಯರೆಂದು ಘುಳಿರುವೆವು, ನಮಗೆ ಯಾಕೆ ಸ್ವಯಂವರದ ದುರಾಶಯು, ನೋಟವೇಧಲವೆಂದು ನಾನಾವಿ ನೋದಂಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು, ಈಪರಿಯಿಂದ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ತೇಜದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಶೃಂಗಾರಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ ಈಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ನಭೆಗೆಬರುವ ಸೊಗಸಿನ ಹೋಲ್ಪರಿಯನ್ನೋಡುವ ಸಂಭ್ರಮಂಗೆಂಡು, ನಿಮಿಷವು ಮುಗಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಸರಂಗಳೊಳುತ, ಮಮತೆಯಿಂ, ಮರಳಿನಿಂ, ತವಕದಿಂ, ಸೊಗಸಿನಿಂ, ತೃಪ್ತಿಯಿಂ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂಕೂಡಿ ಮನ್ಮಥರ ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ತರೆವರೆಯಾಗಿ, ಗುರಿಯಾಗಿ ರಭಸಾಗಿ ಯದುರಾಗಿ ರಾಜಾಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಮೊದಲು ಉಬ್ಬಿ ಬರುವ ಕಡಲಿನ ತೆರೆಗೂ ಝಳಝಳಧ್ವನಿಗಳಂ ನನುಕಾರಸಂಗೈವ ನೂರಾರುತರದ ನೂಪುರಧ್ವನಿಗಳಿಂ, ಕೇಳುವರಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಯಿಂಪುದೊಂಪು ಗಳುಜೋರಿಬರುವ ಸಖೀಜನಂಗಳೂ ಪೋರೋರವ್ವರೂ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ ಯಲ್ಲೊ ವಾಸಂತಿಯೆ ವಾಸಂತಿಯುಳ್ಳಗಂಧದಿಂ, ಹರಿದ್ರಾಕಾಂಕಾಮಗಳಿಂ, ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಸಂವಾಡು; ಯಲ್ಲೊ ಮಾಲತಿಯೆ, ಮಾಲತಿವುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾನಿನಿಯ ಜಡೆಯೋಳ್ ಸವರಿಸು, ಯಲ್ಲೊ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೆ ಯಿವಿಚಿತ್ರಮಂನೋಡು; ಯಲ್ಲೊಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿರುವ ಪಲ್ಲವಾಧರಿಯೆಕಾಣುವಳು, ಯಲ್ಲೊ ಸರಸಿಯೆ ಅರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೇವಿಗೆ ವ್ಯಾಳೆಯಂತಿಳಿದು ವೀಳ್ಯವಂ ವೆಪ್ಪಿಸು, ಯಲ್ಲೊ ನಾರಿಯೆ ದೂರವಾಗಿಂತು ತಾರಿಗಳಂಬೀಸು, ಯಲ್ಲೊ ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ರಾಜಪುತ್ರಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ತಗೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ನಡೆ, ಯಲ್ಲೊ ಕೆಳದಿಯೇ ಪರಮಳಯುಕ್ತವಾದ ವಿಮಲಜಲಸಂ ತುಂಬಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತತೀಯೆ ಚಂಬುಗಳಬಾಯಿಕಟ್ಟು ಪಿಡಿದು ಸುಗಡಲೇ ಬರುತ್ತಿರೂ, ಯಲ್ಲೊ ಸುಂದರಿಯರಾ? ನೀವು ವಡತಿಯ ಅಂದಳದ ಯಡ ಬಲದೊಳುಂ ಕಾಳಂಜಿಗಳಪಿಡಿದು ನಡೆಯಿರಿ, ಯಲ್ಲೊ ಚಾಲೆಯರ ನೀವು ಯೇಬ್ಬುವಡೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕನ್ನೂರಿಯ ಧೂಳುಗಳು ಯೇಳದಂತೆ ಬೀಸುತ್ತ ತರಳಿ, ಯಲ್ಲೊ ಪಲ್ಲವವಾಣಿಯೆ? ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗವಾಂಕ್ಷಂಗಳ

ಜಾಲಂಧರದಿಂದಬಂದ ಬಿಸಲು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕಣ್ಣಳಂಬ ಕನ್ನೈ
 ದಿಲಂ ಸೋಂಕದಂತ ಮರೆಯಾಗಿ ವಲ್ಲಿಗೆಯ ರೂಪರಿಗಳ ಬಿಳಿಯ ಕೊ
 ಡೆಯ ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡುನಡೆ; ಯಲ್ಲೆ ಕನ್ನೆಯಾರಾ !
 ನೀವು ಚೆನ್ನದ ಚೆತ್ತುಗಳಂಪಿಡಿದು ಹತ್ತುತ್ತರದೋಳ್ ಸಾಲ್ದೀರಿಯತ್ತ
 ತ್ತುಲಂನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಬಿತ್ತರಿಯಾರಂ ವ
 ಡತಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಯಜ್ಞರಪರಾಕೆಂದು ನುಡಿಯುತ
 ನಡೆಯಿರೀ- ಯಲ್ಲೆ; ಮಂದಹಾಸೆಯಾರಾ ನೀವು ತೆರೆಗಳಂ ಸವರಿಕೆ, ಅ
 ಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಂದನದಪೀಠವನ್ನಿರಿಕೆ, ಗಂಧಪುಷ್ಪತಾಂಬೂಲಫಲಗ
 ಳಂ ತುಂಬಿದ ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಪನ್ನೀರಿನ ಕುಚಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ತೆರೆಯ
 ಜಾಲಂಧರದ ಮಾನುಕಿನ ಕಸೆಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ ಯಜ್ಞರದಲ್ಲಿ ಕಾವಿರಿ, ಮುಖಂ
 ದವಾಯ್ ನಡೆಯಿರೀ ಯೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಜಡಗುಗಾತಿಯರ ಮಾತುಗ
 ಳು ಏಕಮಾಗಿ ಫಲಿತವು ಮೂವಿನಮರಂಗಳ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
 ತೊಗುವ ಗಿಣಿ, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮಧುರನ ರಂಗಳಂತೆ ಕಿವಿಗಳೋಳ್ ಅ
 ಮೃತರಸವಂ ಹಿಂಡಿದಂತೆ, ಗಂಧರ್ದವೇದದ ಪದಕ್ರಮವನಂಗಳಂತೆ,
 ನಯರಾಗಂಗಳ ಅಕ್ಷರತಾನಂಗಳಂತೆ, ವೀಣೆ, ಸಾರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ವಾ
 ದ್ಯಗಳರಾದನಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿಗೊಡುವಂತೆ, ಕಿನ್ನರರ ಕನ್ನೆಯರಾ ಚನ್ನಾಗಿವಾ
 ಡುವ ಪದಂಗಳಿಗ ವಲ್ಲವಿಗಳಂತೆ, ಮನ್ಮಥನ ಯೋಗಕಾಸ್ತ್ರದ ದತನಾ
 ದಂಗಳು ಯಿವೇಯಂಬಂತೆತೋರಲು, ಆ ಸತಿಯರ ಮಾತುಗಳ ಮಧು
 ರಧ್ವನಿಗಳಂಕೀಳಿ ಮನಶ್ಚಿನ್ನೋಳ್ ಕಳವಳಿ ಕಾಮನ ಧನುಷ್ಠಂಕಾರ
 ಕಬ್ಬವಂಕೀಳಿ ಬೆದರಿದಂತೆ ರಾಯರುಗಳೆಲ್ಲ ಅಗಲಮಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ
 ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ, ಅಂತಃಪುರದ ನಳಗಣ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಬಾಲೆಯರ
 ವಡನೆಗಳ ಯಳಬಿಸಲಿಗೆ ಬೆದರಿಬರುವ ಕಾರಿರುಳಂತೆ, ಪುರುಷರಮೇಲೆ
 ಬೀಸುವ ಅನೇಗನಂಧಕಾರಾಂತ್ರದಂತೆ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನೂ ಬರುವ ಮನ್ಮ
 ಥನ ಮೈಬಂಜದಂತೆ, ಕನ್ನೈದಿಲಗಳಿಂದ ಯಾರೋ ರತಿಪೀವಿಯಂ
 ಪೂಜಿಸುವಂತೆ, ಕೆಳದಿಯರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಪ್ಪುಬೆಳಕುಗಳು, ನೀಲಮ
 ಣಿಗಳ ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನೆತ್ತಿದಂತ ಮುಖ್ತಂದು ಹೊಳೆದುನೋಡುವರ ಕಂ

ಣುಗಳ ಮನನುಗಳಂಕೂಡ ಕವಿದು ಹಳವಳಗೊಳಿಸುವ ಸಮಯದೋಳು, ನುಮಂನೇತ್ರಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಕಾಮುಗಿಲೋಳು ಮಿಂಚುಗಳು ಪೊಳೆದಂತೆ ಪೊಳೆಯಲು;

ಆ ಬಳಿಕ ಬರಿಯ ಪದ್ಮರಾಗದ ಮಣಿಯ ಪದಕಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವೇರಿದಂತೆ ಕೆಂಪೇರಿಬರಲು, ಅಷ್ಟರೋಳು ಪಚ್ಚಿಮಣಿಯ ಬಾವಲಿಗಳ ಜಿಳಕಿನಿಂ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ನೂರೈನೇ ಬಂದಂತೆತೋರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಜ್ರಹಂಕಾರಗಳ ವಂಕಿಬಳಿಗಳ ಹೊಳೆವು ಬೆಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಮುತ್ತಿನನೂರಿ ಚಳತುಂಬುಗಳ ಪ್ರಭೆಯು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮಳೆಗರದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿ ನೋಡುವರಿಗೆ ಯಿದು ವರ್ಷಾಕಾಲವೋ, ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯವೋ, ಜಗಲೋ ಯಿರಲೋ ಯಂದು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಯೇಳುತರವಾದ ರೂಪಗಳೆ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನಿವಾಸನಾಗಿ ತೇಜೋಲೋಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವಾಗ ಬರಿಯ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದಲೇ ವಂದುರೂಪ ಮಿರುವದೆಂಬಂತೆ ಮೂರುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೂಪವತಿಯರಾದ ನಾರಿಯರಲ್ಲ ಯಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನ್ಮಥನು ವಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿರುವನೇಂಬಂತೆ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಂಗೈದು ಜ್ಯಾಸರಂಗೊಂಬ ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೊಸತಾಗಿ ಸುಂದರೀದೀಪಮೆಂದು ವಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ಯಂಬಂತೆ ಸರಿಬೆರಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೋಡಿ ನಕ್ಕು ಮನ್ಮಥನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನಾಚಿಕೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಾರೀವ್ರಪಂಚವೆಂಬಂತೆ, ಗಣಿತಿಯಂಮಾಡಲೋಸಗ ಬಾಕಿಯಿರಿಂ ತುಂಬಿರುವ ಪಂಚಬಾಹನ ಭಂಡಾರವೋಯೆಂಬಂತೆ, ಸೌಭರಿಸೃಷ್ಟಿಯುಪರಿಯನ್ನೋಡಿ ರತೀದೇವಿಯೇ ಬಹು ಸತೀರೂಪಂಗಳಂ ತಾಳಿರುವಳೋ ಯೆಂಬಂತೆ, ಪ್ರಕೃತಿಪರಮಾತ್ಮರೊಳ್ಳಾನುಹೆಚ್ಚು ತಾನುಹೆಚ್ಚು ಯಂದು ಕಲಹಬಂದು ಈಗಿನ ಪಂಚಭೂತಂಗಳಲ್ಲದೆ ಮೂರೂಪರಂಗಳಾಗಿ, ಸುಕುಮಾರಂಗಳಾಗಿ ಸುಗಂಧವಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಬಿತ್ತರದ ಜಿಳಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ಅವಯವಗಳನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೋಸುಗಂಮಾಡಿರುವ ನಾರಿಯರ

ನವೀನ ನಿರ್ಮಾಣವೆಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಂದ್ರನೆಂದುತಿಳಿದು
 ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಕಿನ್ನರ, ವಿದ್ಯಾಧರಕ
 ನೈಯಂಬಂತ ಕಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಕೆಳದಿಯರ ಗುಂಪುಗುಂಪುಗಳು
 ಸೊಂಪುಗೂಡಿ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಸತಿಯರ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಪಾ
 ಹಂಗಳೋಳ್ಳು ಡುಮುಟ್ಟುಪಲ್ಲಿರುವ ಯವಮುಟ್ಟುಪಲ್ಲಿನಿಲ್ಲುವ ಮೊದಲಿಂದ
 ಮುಳುಗಿ ತೇಲುವ ರಾಜಕುಮಾರರ ಲೋಚನಂಗಳೆಲ್ಲ ಹರಿಯುವಹೊ
 ಳೆಯ ಹೊಸನೀರಿಗೆ ಯದುರೇರಿ ಪ್ರೇಗುವ ವಿನೂಗಳಂತೆ ನೋಟಗ
 ಳಂ ಹಿಂಮೆಟ್ಟುವೆ ಯದುರಾಗಿ ಬರುತಿರುವ ಸುಂದರಿಯರ ವಾವಪ್ರವೇಶ
 ಗಳೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಜಾನುಗಳ ಜಗತಿಗಳನ್ನೇರಿ ನು
 ಣ್ಣೊಡೆಗಳೆನ್ನುವ ಮಳಲೊಟ್ಟುಗಳ ಪೇರಲಾಗಿತೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಿ
 ರುಗಾಡಿ ಆಮಾರದಿಂದಿನ್ನಿಂದ ಸುಳಿಗಳಂತಿರುವ ನಾಭಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿ
 ದಾಡಿ ರೋಮರಾಜಿಯ ಮಾಗವಂ ಪಿಡಿದೇರಿ ತಾನರೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಗಳೆಂ
 ತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಕುಲಕುವ ಕುಚಂಗಳಂ ಸೋಂಕಿ ಇವು ಪಕ್ಕಿಗಳು ನುಂ
 ಗಿಬಿಡುವವುಯಂದು ಪದರಿ,ಯೇರುವದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಿರಿ
 ತಿರಿಗಿ ಬಳಸಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಶಂಖದಂತ್ರವ ಕೊರಳುಗಳಮೇಲೆ ಹಾರಿತಿಲ್ಲಂ
 ದ ಗಲ್ಲು,ನನ್ನೇರಿ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂತಿರುವವಲ್ವರಸೆಯಂ ಮುಟ್ಟು, ಕಪೋ
 ಲಕುಕ್ಷಿಗಳಂ ದಾಟುವಾಬಕ ಅಲ್ಲಿ ನೀಳಮಾಗಿ ಹೊಸಪರಿಯು ಹೊಳ
 ಪಿಸಿದೊಪ್ಪಿರುವ ವಿನೂಗಳಂತಿರುವ ಕಂಠುಗಳಂ ಕಂಡು ಸಜ್ಜಾತಿಯೊ
 ಳಂತಿರುವ ಸೌಂದರ್ಯಮುಂಟೇ ಯಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಬ
 ರಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರಲಾಸಮಯದೋಳ್ ಆ
 ನಾರಿಯರ ಲಾವಣ್ಯವೆಂಬ ಅನ್ಯುತರಸವು ಯತ್ತತ್ತಲೂ ಯರಚಿದಂತೆ
 ತೋರಿ ಅವರ ಕಟಾಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಭಾವಂಜದಿಂದ, ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನೆಲ್ಲ
 ವಂ ಇಂಪಾದ ತಂಪಿನೋಳ್ಳುಳುಗಿಸಿ ನಗುವ ಮೊಗ್ಗೆಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೊ
 ದ ಪುಳಕಗಳನ್ನಂಟುವೂಡಿ ಶರಗುಗಳ ಸವರಿಸುವದಂ,ಬಿಚ್ಚಿರುವ ಪೂ
 ಮಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಂ,ಮೊಗಗಳಂಪರಿಸುವದಂ,ವಡ್ಡಾಣಗಳಂ ಬಿ
 ಗಿಯಾಗಿ ಅನುಕುವುಪಂ,ಪಾರಂಗಳಂ ಸರಿಸೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುಪಂ,ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ

ಕಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನೊಡ್ಡುವಂತೆ ಕಪ್ಪೋಲಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮಂತ
ಮು ಎಲಾಸಗಳಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಂ ನೋಲಿದ ನಡುವುಗಳಿಂದ ತ್ರಿ
ಭಂಗಿಯಾಗಿ ಗಜವೃಷಭ ಹಂಸಗತಿಗಳಿಂದ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುವು
ದಂ ಬಟ್ಟಿರೊಬ್ಬ ರಮೇಲೆ ತೋಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಲೀಲೆಯಿಂದ ಮೋಲ್ಯಾ
ಡುತ್ತ ಬರುವುದಂ, ನಡನಡುವೆ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಕೂಸಿಪಲ್ವ ರಸಕಾಣುವಂ
ತೆ ನಗುತ್ತಿರುವುದಂ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಪರಿಯಮನೋಹರಂಗಳಾದ ಅಂ
ಗವಿವ್ಯಾಸಂಗಳೆಲ್ಲ ಅನಂಗವಿಲಾಸಗಳಾಗಿ ಕಾಲದಕಂಗಳೆರಡೂ ಕೃಂಗಾರ
ರಸಮಯಂಗಳಾದಂತೆ ತೋರಿ, ನೋಡುವ ನಾಡುನಾಡಿನ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ತ
ಕಮಂ ಹೆಚ್ಚಿ ಸುತ, ಮಮತೆಯಂಪುಟ್ಟು ಸುತ ಲವಲವಿಕೆಯಂ ಬೆಳೆಯಿಸುತ
ಮಿತಿವಿೂರಿದ ಪ್ರೇಮವಂಶುಂಟುಮಾಡಿಸುತ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ಕರಗಿಸುತ
ಆಶ್ಚರ್ಯವಂಅತಿತಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ ಮೋಹಮೋಳ್ಳುಳುಗಿಸುತ್ತಿರಲೂ;
ಇತುಬರುವ ತರುಣಿಯರ ಗುಂಪಿನೋಳ್ ಪರಿವೇಷದೊಳಗಿರುವ ಚಂದ್ರ
ರೇಖೆಯಂತೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚಪ್ಪರದೋಳ್ಳುಳಿತು ಉತ್ಸವವಂತೆರಳದಮು
ನ್ನಥನ ವನದೇವತೆಯಂತೆ, ಪಿರಿಯಅಣಿಮುತ್ತಿನ ಕುಚುಗಳಿಂದ ಅಚ್ಚ
ರಂಗೊಡುವ ಅಂದಳೆದೋಳ್ ಕುಳಿತುಬರುವಕಳಂಗಳಿರಾಜನಂದನೆಯಕಂ
ಡು, ಯಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲ ನೂಜಿಗಲ್ಲಿ ನಿಂ
ದ ತಿರಗುವ ಲೋಹದ ಮೊಳಗಳಂತೆ ಒಂದೇಕಡೆಯೋಳ್ ಪ್ರವಾಹರೂ
ಪಮಾಗತಿರಿಗಿ ಚಲಿಸದೆ ಸ್ತಂಭೀಭಾವವನ್ನೈದಿ, ಮೂರ್ಛೆಯಲ್ಲ ದೇ, ನಿಜ
ಗೇಶರದೆ ಕನಸುಮಿಲ್ಲದೆ ಯೇನೋವಂದು ಕೃಂಗಾರಾವಸ್ಥೆಯೋಳ್ ಮು
ಳುಗಿ ಆಬಳಿಕ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಮ್ಮೆಳಗಿತಾವೇ ಯಚ್ಚ ತ್ತುಸುತ್ತಲೂ
ಕಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಣಿಭಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೆಳಗುವ ಭೂ
ಪಾಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಯಾಗಿಯೇ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಂ ಸಾವಿರಾರುಕಡೆನೋಡಿ, ಲೋಕೈಕವೀರ
ನಾದ ಮಾರನು ತಮ್ಮಗಳನೆಲ್ಲ ರಂ ಜಮಿಸಬೇಕೆಂದುಅಕ್ಷಯ ತೋಣೀ
ರದಿಂದ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೀವಿಯಂಬ ಒಂದು ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋ
ಗಿಸಲು, ಆ ಅಸ್ತ್ರವುಬಾವೇ ಹತ್ತಾರುನೂರುಸಾವಿರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂ

ಬಂತೆ ಯಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನೇ ಕಂಡು ಇವಳೇ
 ಸು ಮನೋಭ್ರಾಂತಿಯೋ ಎಡು ಚಿಂತಿಸಿ, ಇವಳು ರಾಜಪುತ್ರಿಯು
 ಇವು ಮಾನೇಷಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾರದೆ ಸಮೀಪದೋಳು'ಕಟ್ಟದಗಕನ
 ಡಿಯೋಳು'ಬರುವ ಕಾಂತೆಯಂಕಂಡು ಇದೇನು ಯೆಷ್ಟು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಈ ಗುಂ
 ಪಿನೋಳು' ಬಂದಳೆಂದು ತಾವೇ ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡು ಯಿ ದ್ವಿಷ್ಟಿಗಳೂ ವಾಸ
 ರಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಈಕಾಂತೆಯಂತಹಕ್ಕೆ ಲಜೆಯಂಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆಬಿದ್ದು
 ಬರುವಳೆಂದು ಯೋಚಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಸಖೀಲನಗಳ ಮಾತುಗಳಮ
 ಧುರಸ್ವರಗಳ ಕುರುಹಿನಿಂದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳವಾಗೊತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿ
 ದು, ತೆಂತುತಂವು ಚಿತ್ತಂಗಳೋಳು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಿಂತಿರುವ
 ಕಾಂತೆಯು ಯಂತುಪುಟ್ಟಿಸಲೋ ಯನ್ನುವರುಕೆಲವರು ಪುಟ್ಟಿದರೆ ಭಲ
 ವೇನು, ಈ ಸತಿಗೇಸರಿಯಾದ ಪುರುಷನೆಲ್ಲಿರುವನೆನ್ನು ವರು ಕೆಲವರು, ಕ
 ಳಂಗರಾಜನಿಗೆ ಮಗಳಲ್ಲಿಯದು; ಸುಳ್ಳು ಯಿಜೇನೋ ಇಂದ್ರಜಾಲವಂ
 ಮಾಡಿ ನಂಮಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವೆನ್ನವರು ಕೆಲವರು, ಈ ನಾರಿಯು
 ಯಾರನ್ನೂ ವರಿಸುವದಾಗಿ ತೋರುವದೆಲ್ಲವೆನ್ನು ವರು ಕೆಲವರು, ಅಮ
 ರಾವತಿಯಿಂದ ಜೀವೇಂದ್ರನೇ ಬಂದರೆ ಇವಳು ವರಿಸುವಳೋ ಯೇನೋ
 ಕಾಣೆನೆನ್ನು ವರು ಕೆಲವರು, ಮನ್ಮಥನು ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದು ಪೂರ್ವ
 ದ್ವೀಪಗಳ ಪುರಹರನಿಂದ ಭಂಗವಂಪಡದು ಈಗ ನಾರಿಯರೂಪವಂತಾಳಿ
 ದನೋಯೇನೋ ಯನ್ನು ವರು ಕೆಲವರು, ಮಹಾವಿಷ್ಣು ವುಮಾಡಿದ ಜಗ
 ನ್ನೋಹಿನೀ ರೂಪಕ್ಕೆ ಯಿದುಮೇಲಾಪಜ್ಜಿಯಾಗಿರುವದೆಷ್ಟು ವರು ಕೆಲ
 ವರು, ಈ ಭಾಮೆಯುಭಾವಚಿತ್ರವೇ ಭಾರತೀದೇವಿಯನ್ನು ವರು ಕೆಲವ
 ರು, ಇವಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ತೋಜೀವಿಯಂದು ಪೇಳುವರು ಕೆಲವರು,
 ಇವಳು ರತೀಜೀವಿಯಂದು ಮನ್ಮಥಾಸ್ತ್ರಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಂಮುಟ್ಟಿ
 ಪ್ರಮಾಣವಂಮಾತುಮದೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ಆ
 ಕಾಂತೆಯ ಕಪೋಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಬೀಳುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳಂ ಸಾಕ ಸದಿಂದ
 ನಿಲ್ಲಿಸುವರು ಕೆಲವರು; ಆ ಕೋಮಲೆಯ ಸುಳಿ ಸುಳಿನ್ನುವ ಉರುಳೊ
 ಳು ಶಿಕ್ತಿಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾರದ ನೋಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಳಿಪಾಡಿಸು

ವರು ಕೆಲವರು, ಪುರ್ಬುಗಳ ಕೋರೆಯನ್ನೋಡುವರು ಕೆಲವರು, ಕಂಪು
ತುಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಡುವರು ಕೆಲವರು, ಬಾಲೆಯಂತೆ ಸರ್ವಾಂಗ
ಗಳಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗಿ ವಂದನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇ ಬರಿ
ಯಲಾವಣ್ಯದ ಸೊನೆಯನ್ನೋಂಕುಮಾತೆ ವಿಶ್ವಾಂಗಳಂ ಪ್ರಸರಿಸುವ
ರು ಕೆಲವರು, ಯಿಂತುನೋಡುತ್ತ ಯಿಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೋಳು ನಮ್ಮ ಕಂಣು
ಗಳು ಯಾವ ಪುಣ್ಯಂವೂವಿರುವವೋ ನಮಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಾ ಕಂಠುಗ
ಳಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನೋಟವದೆಂತಿರುವದೋ ಯೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಈ ತ
ರುಣಿಯಂ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಶಿಲ್ಪಕಾಸ್ತ್ರಂ ಮದನನು ಮೊದಲುವಾಡಿದ್ದ
ನೇನೋ ಯಂದು ಬಂಜಿಸುತ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಲಕಪ್ಪಪಟ್ಟು ಅಪ್ಪಿಪ್ಪು
ಯನ್ನದಂತೆ ಯೆಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟವಸ್ತುಗಳು ಬಿಟ್ಟುಕೂಡಿಸಿ ಆ ವಸ್ತುಗ
ಳ ಸಾರವಂ ತಗದು ಈ ನಾರಿಯನ್ನಿರ್ಮಿಸಿ, ವಿಕ್ರಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಕಾ
ರ್ಯಮೇನೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು, ಆ ಹಿವ್ವೆಗಳೇ ಈಗ ಚಂದ್ರನೆಂದು, ನ
ಕ್ಷತ್ರಗಳೆಂದು, ಕಮಲಮೆಂದು, ಕನ್ನದಿರೆಂದು ಪಾಶ್ಚು ಸುಕುಮಾ
ರಸುಗಂಧವಸ್ತುಗಳು ಲೋಕಪೋಳು ನಿಂತವು; ನಿಜಮೆಂದು ಪೊಗಳುತ್ತ
ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಂ ಯಜೆಬಿಡದೆ ನೋಡುತ್ತ ಮೋ
ಹನಮುದ್ರದೊಳು ಬಿದ್ದು ಯೇಳಲಾರದೆ ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುವ ನಮ್ಮ ಸಜಿವ
ರೊಡನೆ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡದೆ ಯಿರಲಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನು ಮಂದ
ಮಾರುತವೆಂಬ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಮಾಡಿ, ಮಧುರವಾಗಿ ಕೂಗುವ ಕೋಗಿ
ಲಿಗಿಣಿಗಳ, ಹಲರವಂಗಳೆಂಬ ಬೀಜಶಕ್ತಿಗಳಂವೇಳ ತುಂಬೆಗಳ ಝೀಂಕಾ
ರವೆಂಬ ಮಂತ್ರಾವರ್ತಿಯಂ ಮೆಲ್ಲನೆಮಾಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಸುಂ
ತ್ರದೇವತೆಯೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ವಿನೋದವನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ತಂಭನ
ವೋಹನಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನೆಂಬಂತೆ, ಆ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲ ಮೈಗ
ಳುಮರವಾಗಿ ಬೆರಗಾಗಿ ರಾಜಯೋಗಿಗಳಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅ
ಬಂಡ ಸೌಂದರ್ಯದೊಳು ಸಮರಸಭಾವದಿಂದ ಐಕ್ಯಂಗೊಂಡು ಮನ್ಮ
ಥಾವೈಶ್ಯತ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯೊಳು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪನಿವೈಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅನಿರ್ವಾ
ಚ್ಯವಾದ ಅನಂದವನ್ನನುಭವಿಸಲಾಸಮಯದೊಳು ಬೆತ್ತಂಗಳಂಪಿಡಿದ

ಬಿತ್ತರಿಯರು ಹತ್ತಿರುಜನನಾತ್ರ ಮುಂದುಗಡೆ ಬರುವಂತೆನಿಯಮಿಸಿ,
 ಮತ್ತೆ ಯಿರುವರನ್ನೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರದ ತೆರೆಯಹತ್ತರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು
 ಮಾಡಿ, ಯರಡುಕಡೆಯೊಳು ಯತ್ತರವಾದ ಹಾಜಾರದ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂ
 ಹಾಸನಂಗಳೊಳು ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಿಂದಯಿದುವೆ
 ರಾಜಬೀದಿಯಂಬುದು ನಿಜಮೆಂದುತೋರುವ ಪವಳದ ಕಂಭಸಾಲಿನ ಕೈ
 ಸಾಲೆಗಳ ಮಧ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಾಂ
 ಸೆಗಳ ಗುಂಪಿನೊಳ್ ತಲೆಯತ್ತಿದ ತಾವರೆಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವೀಧಿ
 ಯೋಳ್ ಬರುವ ರೋಹಿಣಿಯಂತೆ ಮೇಘಪವ್ವಯಲ್ಲಿ ವೊಳೆಯುವ
 ಯಳೆಮಿಂಚಿನಂತೆ ಸಮುದ್ರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುರಹೊನ್ನೆ ಸಾಲಾಗಿಡ
 ಗಳ ನಡುವೆ ಚಲಿಸುವ ಹವಳದಬಳ್ಳಿಯಂತೆ, ಆಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಕ
 ಲಜನಮನೋಹರವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಬರುತ್ತ ಕಟಾಕ್ಷಪ್ರಸರ
 ಣಗಳಿಂದಲೇ ಕೆಲವರಂ ಕೃತಾರ್ಥರಂಮಾಡುತ್ತ ನನುನಗ ಮತೆ ಯೇರಿ
 ಬರುವವೊಗದವಳಕಿನಿಂದಲೇ ಕೆಲವರ ಮನೋರಥಗಳಂ ಪೂರೈಸುತ್ತ,
 ನವರತ್ನಾ ಭರಣಿಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಅನ್ವರಂ ಹರ್ಷಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸರ್ವಾ
 ನಂದಮೂಯಂಬ ಜೀವತೆಯು ಯಿವಳೆಂದು ತೋರುವಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಂಗಳೊಳ್ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಳಿತಿ
 ರುವ ವೋರೋರೈ ರಾಜಪುತ್ರಂ ಜೀವೇಶ ಯಾರಾಯಾರೆಂದುಕೇ
 ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂದಳವಂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊ
 ಡುವ ತಾತ್ಪರ್ಯವಂ ಕಟಾಕ್ಷಪ್ರಸರಣದಿಂದಲೆ ಸೂಚನೆಯಂ ಗೈಯ್ಯು
 ರಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮನೋಭಾವವಂ ತಿಳಿದು, ಕಳಾಕುಶಲೆಯಾ
 ದ ಚಿತ್ರಲೀಲೆಯಂಬ ಸಖಿಯು ಪವಳದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಅಂಚಿನೊಳ್ ಸಿಂ
 ಹು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೊಳ್ ಕಾಪಿರುವ ಕಂಚುಕಿಜನಂಗಳ ಮೊಗಂಗಳಂ
 ನೋಡಲು, ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರಾದ ಆಯಾಸಮಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದ ಬುದ್ಧಿ
 ಕಾಲಿಗಳಾದ ಆ ಕಂಚುಕಿ ಜನರು ಸದ್ವಿಮಾಡದಿರಿ, ಯಂದು ಸಭೆಯಂಕು
 ರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ಸಭಾಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ಈಗಲೆ ನ
 ಮ್ರಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಈ ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವದ ಸೊಗ

ಸೆಲ್ಲ ಜರುವದು ನೋಡುವಾಯಂದು, ಪೂರ್ವದೋಳ್ ದರ್ವದಿಂ ಗರ್ಭ
ಸುತಲಿರುವ ಮಹೋದಧಿಯು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಕುರಾಕ್ರಮಕಾಲಿಯಾದ
ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಭಯದಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆಯಾದಂತೆ ಕಾಮನ
ಭಯಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬುಬಿದ್ದು, ಮಾನವ್ರತವಂ ಧರಿಸಿರುವ ಸು
ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಲೀಯ ಮುಖ್ಯ ಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು
ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಂ ಪೇಶಪೇಶವ ಅರಸುಗಳ ವಂಶವ
ತರಣಂಗಳಂ, ಬಿರುದಾವಳಗಳಂ, ಕಾಶ್ಯನಾಟಕಂಗಳಂ, ರಾಜಧರ್ಮಗ
ಳಂ, ನಾನಾಪೇಶದ ಸ್ವಭಾವಂಗಳಂ, ತಾರತಮ್ಯವಂ, ವಿದ್ಯಗಳೋಳ್
ನೈಪುಣ್ಯಂ, ಚತುರ್ತ್ತಾರಗಳೋಳ್ ಚತುರತನವಂ, ಮಾತುಗಳ ಜಾ
ಣ್ಣೆಯಂ, ಯುಕ್ತಿಗಳೋಳ್ ತೆತ್ತಿಯಂ, ಶೃಂಗಾರದ ಬಂಡವಾಲವಂ,
ತಿಳಿವಳುವಳಿಕಾಣಿ, ಯಮನುಲ್ಲಸಿ ನಾನಾಪೇಶಗಳಿಂದ ಭಾವಚಿತ್ರಗ
ಳಂ ತಿರಿಕಿ ಎಷ್ಟೋಬರವಿರುವ ಅನುಭವದಿಂದ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರಂ ಬಲ್ಲ
ವಳಂತೆ ಒಂದೊಂದುಕಡೆಸಿಂತು ನೋರೋರ್ವರ ಮಾತವಂ, ಐಶ್ವರ್ಯಾ
ವಂ, ಸೇವೆಯಂ, ಪ್ರತಾಪವಂ, ವಿದ್ಯೆಯಂ, ವಿತರಣವಂ, ಕೀರ್ತಿಯಂ,
ಮಿಕ್ಕಾದ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಲೀಯಿಗೆ ಬಿನ್ನ ವಿಸಲೋಸುಗ,
ನೋರೋರ್ವ ಭೂಪಾಲನಂ ಕೈತೋರಿ, ಅರಸಿಯೇ ಕೇಳು-ಸರಸನಾ
ಗಿರುವ ಈ ಅರಸು ಮಗಧದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ರಂಜನೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸು
ತ, ಪರರಾಯರಿಗೆ ತಾಪಕಣ್ಣಿಕೊಡುವ ಪರಂತವರಾಯನ ವಂಶದೋಳ್
ಪುಟ್ಟ ಪೆಸರಾ ಯಜ್ಞಾಧೂನಂಗಳಿಂದ ಮೇಧಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ,
ಮಹಾಧಾರ್ಮಿಕನಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಸೇನನೆಂಬ ರಾಯನು, ಈತನ ಪಾಣಿ
ಯಂ ಪಿಡಿದ ಬಾಣಿಯಂ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರನೆಂಬ ಪುರದ ಜನಗಳೆಲ್ಲ
ಮಣಿಗವಾಕ್ಷಾಗಳೋಳ್ ನಿಂತುನೋಡುವರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಮಾತಿಗೆ
ಸೌಗಂಧಿಕಾವಲೀಯು ಸುಮ್ಮನೆಯಾದ ಭಾವಪಂತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ
ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆತುದು ಯಶ್ಯ-ಪಡತಿಯೇ ಕೇಳು, ಈ ರಣರಂಗ ಶೂ
ರನು ಪರರಾಯರ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕುಬ್ಜಿಗಳಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಾಹಾ
ರಂಗಳಂಮಾಡಿ ಮತ್ತೊತನ್ನ ಶತ್ರುಗಳಂ ದೇವಲೋಕದ ಅಂಗವ

ಯಾರೊಡನೆ ವೈಂಗಾರರಸವಂ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಖ್ಯಾತಿಯಂ
 ಕಂಡು, ರೂಪದೋಳ್ ಅಲಂಗನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಗವೇಕೆವ ಮಹೀ
 ವತಿಯಾದ ರತ್ನಾಂಗದರಾಯನು, ಈತನ ಅಂಗಸಂಗವಂ ಬಯಸಿ
 ಕೊನುಲಾಂಗಿಗೆ ಗಂಗಾಸರಯೂ ಸಂಗಮಸ್ಥಳವು ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೆ ಸ
 ರೋವರದಂತೆ ಇರ್ಪುದು, ಯಂದು ನುಡಿಯಲಾವನಾತಿಗೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾದೇವಿಯು ಸಂಭಗೆಡುವಿನ ಸೊಗಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಂಜೆ
 ಯಂತೆ ನೋಟವಂಜೆಳೆದ ಭಾವವಂ ಕಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯೆಳ್ಳಿ
 ಬಾಲೆಯೇ ವೇಳುವೆನು ಲಾಲಿಸು, ಯುಷ್ಕರಂಗದೋಳ್ ಕತ್ರಾರಾಯರು
 ಗಳಿಗೆ ಪರೈತರಾಯನಂತೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಯದುರಾಗಿ ನಿಂತು, ತನ್ನ ಪ
 ರಾಕ್ರಮವ ಕಾಂತಿಯಂ ದಿಕ್ಕಾಂತೆಯರ ಸೀಮಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂರ
 ದಂತೆ ಯಿರಿತಿ ಅವಂತೀಪುರವಂ ಆಳುವ ವೀರಭೋಜನೆಂಬ ರಾಯನು
 ಈತನೊಡನೆ ಲೀಲೆಯಿಂದ ವೋಲಾಡುವ ಬಾಲೆಯು, ಮಹಾ ಕಾಳೀ
 ದರ್ಶನವು ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ ಸೃಷ್ಟಿಯಂಬನದಿ ಯತೆ
 ದೆಗಳಮೇಲೆ ಕೂರಿಬರುವ ಮಲಯವಾರುತದಿಂದ ತಂಪುಜೋರುವ ವು
 ವವನಂಗಳೋಳ್ ಸೊಂಪುಗೊಜ್ಜುವಳೆಂದು ಬಿನ್ನ ವಿಸಲಾಗ, ಕಾಲಮೇ
 ಛವಂಕಂಡ ರಾಜಹಂಸೆಯಂತೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಈ ರಾಯ
 ನಂನೋಡಿ, ವಿಮುಖಿಯಾಗುವದಂ ತಿಳಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂರಡಿಗಳ
 ನಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಯೆಳ್ಳಿ ನಾರಿಯೆ ಕೇಳು? ಈ ವೀರನು ಕೂರಸೇನದರ್ಶನ
 ಸಂಗಳಂ ಪಾಲಿಸುತೆ ಸೂನಾದಿನೇದಂಗಳಂ ಕಲಿತು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ವೋರಿ
 ಮಾದಿ ಯಜ್ಞಗಳೆಮಾಡಿ, ಋಷಿಗಳು ಬಂಜಿಸುವಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧ
 ಪಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಕತ್ರಾಗಳ ಮಂದಿರಂಗಳಮೇಲೆ ಯಳಿಗರಿಕೆಗಳು
 ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪಾಣಿವಿಧ್ಯೆಯೋಳ್ ಪ್ರನೀನಿನಿಶಿ, ರೂಪದೋ
 ಳ್ ಪಂಚಪಾಣಿನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಈ ಸುಖೇಂದ್ರಿಯನು ಉತ್ತರಮಧುರೆ
 ಯನ್ನಾಳುವನು, ಈ ಪಾಣಿನಿಗೆ ರಾಣಿಯಾದವಳು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯೋ
 ಳ್ ಕುಚಕುಂಭಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕನ್ನೂರಿ ಗಂಧದಿಂದ ಕಾಳಿಂದೀನದಿ
 ಗೆ ಕಪ್ಪು ಬಣವಂ ದೊಡ್ಡ ಸುತ, ಜಲವ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ತುಪೇರಿ ಶಿಲಾರ

ಸಂಗಳಿಂದ ಪರಿಮಳಿಸುವ ಗೋವರ್ಧನವರ್ತಮೋಳ ಸಂತೋಷ
ವರ್ಧನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಗರಿಗಳೆಂಬಿಷ್ಟ ಕುಣಿದಾಡುವ ನವಿಲುಗಳಂ
ನೋಡುತ್ತ, ವೃಂದಾವನಮೋಳ ಸದಾವಸಂತವಿಹಾರದಿಂದ ಸುಖವಂ
ಗೊಪ್ಪಿಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ಸೂರ್ಯನಂನೋಡಿದ ಚಕ್ರೋರಚ್ಚತಿಯ ಹೆಣ್ಣುಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಮೊಗ
ಬೋಳ ಲವಲನಿಕೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವದಂ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುರೋ
ಭಾಗಮೋಳನಿಂತು ಯಲ್ಕಿ ಭಾಮೆಯೇ, ನನ್ನ ಮಾತಂ ಪರಿಭಾವಿಸು
ಶೋಭಾತಿಶಯಮುಳ್ಳ ಈ ಭೂಪಾಲನು ಧನುರ್ಧಾರಿಗಳಾದ ವೀರರುಗ
ಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೇಸರನಾಗಿ, ಭಗೀರಥ ರಂತೀದೇವರಂತೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತನಾ
ದ ಹೇಮಾಂಗದ ರಾಯನೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹನಿಗೆ ದಾಹಿತ್ರನಾಗಿ
ಕೀರ್ತಿಯಂಪಡಿದು ಕನಕಾಂಗದಂಗಳು ಧರಿಸಿರುವ ರತ್ನಾಂಗದನೆಂಬ
ರಾಯನು, ಈತನು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯ್ಯುವಾಗ ಪೂರ್ವ ಸಮುದ್ರ
ರಾಜನು ತರಂಗಶಬ್ದ ವೆಂಬ ವೃದಂಗಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಯಚ್ಚ ರಂಗೋಳ
ಸುವನು, ಈರಾಯನೊಡಗೂಡಿದವಳು ವಿಶಾಖಾನಗರಿಯ ರಾಜವಂದಿ
ರಸ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೋಳ ವಿಹಾರವಂಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರ
ದೊಳಗಣ ದ್ವೀಪಂಗಳಿಂದ ತೇಲಿಬರುವ ಲನಂಗದ ಹಾವುಗಳಸೊಗ
ಡುಗೂಡಿ ಬರುವ ಯಳೆಫಾಳಯ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಸುರತಕ್ರಮದ ನಗು
ಬೆಮರುಗಳಂ ಪೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತ ಸುಖಮಂಪಡೆಯುವಳೆಂದು ನುಡಿಯ
ಲಾಮಾತಿಗೆ ಹೈಮಂತಕಾಲದ ಪದ್ಮದಂತೆ ಬಣ್ಣಕಡಮೆಯಾದ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಯಲ್ಕಿ ಕಾಂಚ
ನಾರಿಯೇ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ನೋಟಗಳಂ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಂಚಮಾ
ಗಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು, ಇಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಗಳಂತಿರುವ ಮು
ತ್ತಿನಸರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಘುಮಘುಮಿಸುವ ಚಂದನಾನುಲೇ
ಪನವಂಗೈದು, ಚಂದ್ರಗಾಂವಿಯ ವಲ್ಲಿಯಂ ಪ್ರೊದ್ದ ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಿಕೂ
ಡಿದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪಾಂಡುಮಲಯ
ಧ್ವಜರಾಯನ ಕುಸೂರನಾದ ಮಂಡಾರಧ್ವಜರಾಯನು, ಈ ಸುಂಧರ

ಕರಾರವಿಂದನಂ ಪಿಡಿದವಳು, ಯಲಿಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ಅಡಿಕೆಮರಗಳಿಂದ, ಯಾಲಕ್ಕಿಯ ಲತೆಗಳಿಂದ ಅಲಿಂಗಿತಂಗಳಾದ ಚಂದನವೃಕ್ಷಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕಸೂರಿಯ ಕೆಪ್ಪು, ಹೊಂಗೇರಮರಗಳ ಚಿಗರುಗಳ ಹಾಸಿಗಳೆಂಬೊಪ್ಪಿ, ಮಂದಮಾರುತಕ್ಕೆ ತಾರುಮನೆಯಾದ ಮಲಯವರ್ಷತದೋಳ್ ಕ್ರಿಡೆಯೊಗೈಯುತ್ತ, ಮಿನಾಕ್ಷೀಕಟಾಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿ, ದಕ್ಷಿಣದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಪಡೆಯುವಳೆಂದು ನುಡಿದ ನುಡಿಗೆ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಮೊಗವಂ ಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಆ ರಾಜನೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಜನಂತೆ ಭಕ್ತಿದೋರಿ, ಮನದೊಳಗೆ ಕೈಮುಗಿದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಪುರ್ಬಿನಿಂ ಸನ್ನೆಯೊಗೈಯಲು, ಅಲ್ಲಿಂದ ನಡೆತಂದು ತರುಣಿಯೇ! ನನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳು, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುವರ್ಣಯೂಪಸ್ತಂಭಂಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ತಾನು ಒಬ್ಬ ನೇ ಬಹು ರೂಪವಂ ಗೊಂಡು ಯಜ್ಞಂಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಡಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮಹಾಮುನಿಯ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದು ತಾನು ಬಲಕ್ರಿಡೆಯನ್ನಾಡುವಾಗ, ರಾವಣಾಸುರನಂ ಗಣಿಯಂತೆ ಹಿಡಿದು ವಂಜರದಲ್ಲಿ ನಾಡಗದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಸುದರ್ಶನಾವತಾರನಾದ, ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯರಾಯನ ಕುಲಪ್ರದೀಪನಾದವೃತ್ತಿಪರಾಯನು, ಈ ಭೂಪತಿಯಂ ಪತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದವಳು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ತೀ ಪುರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸುತ ನರ್ಮದಾ ನದೀ ತೀರಂಗಳೋಳ್ ಜಲವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುವಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಮಾತಿನೋಳ್, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನರ್ಮದಾನದಿಯಂಬ ಮಾತನೇ ಮನದೊಳಟ್ಟು, ನರ್ಮದಾನದೀ ತೀರದ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಅರಸು ದೇಶದೇಶಂಗಳೆಂ ಜಯಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಕಟಕವಂ ಗೈದಿರುವನೆಂದು ಕೇಳಿದನು, ಆತನಂ ನೋಡುವಾ ಎಂದೂ ಬೂಗಿರುವ ತಲೆಯಂ ಕೊಂಚಮಾಗಿಯೆತ್ತಿ ಅರನೋಟದಿಂದ ಹಚಾರದೊಳಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರಂ ಬಂದೇ ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಮಿಂಚುಪೊಳೆದು ದೂರುವಂತೆ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಿರುವಷ್ಟೆ ರೋಳ್, ಬರಿಯ ಪಚ್ಚೆಯ ಮಣಿಗಳಂ

ಕೆತ್ತಿರುವ ಎತ್ತರದ ಸಿಂಹಾಸನದೊಳಗೆ ಕುಳಿತು, ಅರಗಿಣಿಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಕುಸುಮಶರನುತೆ ಸರಸ್ವಾಂಗಸುಂದರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮೊಗವುಂ, ಕಳಂಕದಂತೆಸೆವ ತಿರುಕವುಂ, ವರಿವೇಷದ ತೆ ಬಪ್ಪುವ ಕುಂಡಲವ್ರಭೆಯುಂ, ನಕ್ಷತ್ರಪುಜ್ಜಿಗಳಂತೆ ಮಿಂಚುವ ಹಾರಗಳುಂ, ಬೆಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಗೆಯನ್ನೋಡಿ, ಆತನ ಮೊಗಸು ನೋಟಗಳು ನೋಲಿಕೆದ್ದರಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲ ತಂಗಾಳಿ ನೋಲಿಕೆದಂತೆ ತಂಪೇರಿ ಮೈಯಲ್ಲ ಝುಮ್ಮೆಂದು ಪುಳಕಂಗೊಂಡು, ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ ಪುತಳಿಯುಂಬಂತೆ ಕಳೆಕರಗಿ ನೋಕ್ಕಿ ನೋಡಿ, ಮೋಹವೆಂಬ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ ಕವಿದು ನಿಮಿಷ ಮೂರ್ಛೆಯುಂಗಳೊಡನೆ ನಿರ್ವಿಣ್ಣುಳಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿದ್ದ ಮುನ್ಮಥನ ಅರ್ಭಟವು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರದಳೆಂಬಂತೆ ಬಹು ಪ್ರಾಣಿಯಾವಕಾರಣ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಲೆಯುಂ ತಂದು ಮರಳಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಲಜ್ಜೆಯೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ತಲೆವಾಗಿ ಮರುಳಾಗಿ, ಮನೋರಥವೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ, ಚಿತ್ರದೊಳಗೆ ಬರದಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಶರೀರವಂತಾಳಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವ ನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಂಭವಿಸ್ತು ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಮಾಲತಿಯುಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಮಾಲತಿಯೇ! ನೀನು ಚಿತ್ರಕಾಲಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರದಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ಕೊರಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಧೂಕಮಾಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಂದು ಮಣಿಹಾರವುಂ ಕಟ್ಟಿದನು, ಅದಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಿ, ಬಂದು ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮನೆಇದ್ದು ನನ್ನ ಭ್ರಾತಿಯುಂ ಏನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಬಾಲ್ಯದೊಳಗೆ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯೇ ಎಂದು ತನ್ನ ತಾನೇ ನೀವಳುತ ಈ ಭೂವಾಲನ ರೂಪವೆಲ್ಲಿ, ಆ ಚಿತ್ರರೂಪವೆಲ್ಲಿ, ಈ ಮೊಗದಮೊಗಸು, ಈ ನಗೆಯ ನೋಟಗು, ಈ ಪಲ್ಪರನೆಯದಸನು, ಈ ತುಟಗಳ ಅಂದ, ಗಲ್ಲದ ಚಂದ, ಕೆನ್ನೆಗಳ ಮುನುಪು, ನೋಟಗಳ ಪೊಳಪು, ಈ ಪುರ್ಬಗಳ ತೀರು, ಈ ಬೊಗಸೆಗಂಣುಗಳಿರುವ ಭಾವ, ಈ ಎಳೆ ಮೀಸೆಗಳ ಕೋರೆ, ಈ ವೀಳ್ಯವುಂ ಸವಿಯುವಪರಿ, ಈ ಕುಳಿತಿರುವ ಮೈಯ್ಯಾರ್, ಕುತಿರುತಿರಿಗಿ ನೋಡುವ ವಿಲಾಸ, ಈ ಲಾವಣ್ಯವೆ

ಲ್ಲ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೇನುಯಿರುವೆನು. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಭಾಷಿಸುತ್ತ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಂತ ಇರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಂ ಇಂತು ಕರಗಿಸುವಾಗ, ಈತನೊಡಗೂಡುವಳ ಭೋಗಭಾಗ್ಯವಂ ಪೇಳುವುದೇನು, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಿಜವಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವಂ ತಾಳಿ, ಗಿಣಿಯಂ ಮೊದಲೇ ಕಳುಹಿ, ಈಗ ನನ್ನ ಮನವಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿದನೋ, ಈವರದು ಪರಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತ, ನಿಮಿಷನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮರುಳೆಯೇರಿ, ಮದನಬಾಣಗಳಿಗೆ ಮೈಗೊಟ್ಟು ತಾಳಲಾರದೆ ಈಗಲೇ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಅಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಂಭ್ರಮದೊಳ್ಳುಳುಗುತ್ತ, ಲಜ್ಜೆಯಿಂ ಮನವಂ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುತ್ತ ಸುತ ಯೇನೇನೂ ತೋರಪ, ವಿಪ್ರಲಂಭ ಶೃಂಗಾರದ ದಶಾವಸ್ಥಗಳಂ ಬಂಪೊಂದು ನಿಮಿಷಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿರಲಾ ನಮಯ ಜೋಳ್ ಜ್ಞತ್ರರೇಖೆಯು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರಾಯರುಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವುಂ ಪೇಳುತ್ತಿರಲಾಂತುಗಳಂ ಕೇಳಿಯು ಕೇಳಿದಂತೆ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಂ ಕನಸಿನೋಳ್ ಕೇಳಿದಂತೆ, ಕೆಲವರು ಗುಣಕಥನವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸುಗುಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವ ಸುಡಿಗಳೆಂದು ಕೇಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲ ನ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಲೈಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬ್ಯಾಸರಂ, ಗೊಂಡು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಮೇಲೆ ಬಂದ ಕೋಪವನೆಲ್ಲವಂ ಪುರ್ಬುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೋರಿಸಲಾಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಇದೇನು ನನ್ನ ಪಾತನ್ನೀಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದಂತೆ ನಟಿಸುವಳು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಇದರ ಮರ್ಯಾದೆ ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು, ಈ ಕಾಂತಿಯಮನಸ್ಸು ಆ ಮಹೀರ ಕಾಂತನೋಳ್ ನಿಂತಿತೋ ಏನೋ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಮಿಗೆ ಸಂತೋಷವೇನು, ಇವರೀರ್ಪರೂ ಅನುರೂಪರಾಗಿರುವರು, ಇದನ್ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿ ವರಿಗೆ ಶರಗುಗಂಟುಬೀಳುವಂತೆ ತೋರುವದು, ಇವ್ವರಲ್ಲೇ ಲೀಲಾಕು ಕವು ಯೇನುಮಾಡುವದೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಎಲೈ ಮಾನಿನಿಯೇ! ಮನವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸು, ಕುಲವರ್ವತಂಗಳೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ, ಭೂಮಿದೇವಿಯು ನಿತ್ಯಬ ಭಾಗದಂತೆ ತೋರುವ ಸಹ್ಯಪದ್ಧತ

ದೋಳು ನುಪ್ಪದ್ರಾಯದಿಂದ ಸಕಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ನಿವಾಸ ಭೂಮಿ
ಯಾದ ಚಂದ್ರವಂಶದ ಪರಂಪರೆಯೋಳು ನಹುಪರಾಯನಿಗೆ ಯಯಾತಿರಾ
ಯನು ಕುಮಾರನಾಗಿಜನಿಸಿ, ದೇವಯಾನ್ತೆ, ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯಂಬ ರಮಣಿಯ
ರ ಪಾಣಿಗಳುಂಟಿದುದು ಸಕಲ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ಉಂಟೆನಿಸಿ, ಧರ್ಮಸಂ
ಸ್ಥಾಪನಂಗೆಯ್ದನೆಂದು ನೀನು ಕೇಳಿಯೇ ಇರುವೆ, ಇಂತು ತ್ರಿಲೋಕ ವಿ
ಖ್ಯಾತನಾದ ಯಯಾತಿರಾಯನ ಪುತ್ರನಾದ ಯದುರಾಯನಿಂದ ಯಾದವ
ಮತವೆನಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜಕುಲದ ಪರಂಪರೆಯೋಳು ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಾಪಂಗಳೆ
ಂದೊಪ್ಪಿ, ಪವಿತ್ರಚರಿತ್ರನಾದ ಸುಚರಿತ್ರನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ಸಹ್ಯ
ವರ್ವತರಾಜ್ಯವಂ ಪಾಲಿಸುವನು; ಆತನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತೀ
ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಭಿಷೇಕ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಉದಯಿಸಿ ಬಾಲ್ಯಕ
ಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿನ್ನು ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಿಂದ ಅರವ
ತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳಂ ಕಲಿತು, ಯುವರಾಜವಟ್ಟದೋಳು ಅಭಿಷಿಕ್ತನಾ
ಗಿಯೇ ಚೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯಂತೆತಳಿ, ದೇಶದೇಶದ ಅರಸುಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ವೆ
ರರಾಯರ ನಾರಿಯರ ಕಣ್ಣಿನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹಂಗಳೋಳು ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿ
ಗಳಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಹಂಸೆಗಳಂ ಆಡುವಂತೆಮಾಡಿ, ಪರಾಕ್ರಮದ ಬೆಳಕಿ
ನೋಳು ಸೂರ್ಯನಂ ಆಕಾಶದೀಪದಂತೆಇರಿಸಿ, ನಂಬಿದವರಂ ನರೇಂದ್ರರಂ
ಮಾಡುತ್ತ, ಮಲತನರಂ ಅನುರಲೋಕಭೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ
ರ ಮನೆಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳು ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಗಂಡಭಾಗಂಗಳಿಂದ
ಮೆಂಡಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಮದಧಾಲೆಗಳಿಂದ ಕೆಸರಾಗುವಂತೆಮಾಡಿ, ವಿತರ
ಣಗುಣದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಮೃತ್ಸವಂ ಮರವೆಂದು, ಕಾಮಧೇನುವಂ ವಶುವೆಂದು,
ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಪಾಷಾಣವೆಂದು ತಿರಸ್ಕಾರವಂಗೆಯ್ದು, ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾ
ನು ಪೇಳುವದೇನು? ಮನ್ಮಥಜಯಂತರಿಗೂ ತಂಜಿಯೇ ಎನ್ನಬಹುದು;
ನೀನೇ ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಮೆಯೋಳು, ವಾತ್ಸಲ್ಯ
ದೋಳು, ಪ್ರೇಮದೋಳು, ಗಾಂಭೀರ್ಯದೋಳು, ತೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯಂ
ಗಳೋಳು, ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಂಗಳೋಳು ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿ
ಷ್ಣುವಿಗೆ ತಮ್ಮನೋ ಅಣ್ಣನೋ ಎಂದು ಪೇಳುವಂತೆ ಬಪ್ಪಿ, ಸಕಲ

ಸಾಪ್ರಾಜ್ಞದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅವತಾರವೇ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ಸಕಲಲೋಕಂಗಳಂ ಪಾಲಿಸುವನಹುದು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಭಾವದಿಂದಲೇ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಮಹಾರಾಜನು ಕರ್ನಾಟಪೀಠವನ್ನಾಳುವನು, ನೀನು ಕರ್ಣಾಟಲೋಚನೆಯು, ಈ ರಾಜನು ರತ್ನ ಪುರಾಧೀಶನು, ನೀನು ನಾರಿಕೆರೋರತ್ನವು, ಈತನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ನೀನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಇಂತು ಪೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಧೀಪರಿಯಾಗಿರುವ ನಿಮಗೀರ್ವರಿಗೂ ವಾಣಿಗ್ರಹವು ನಿರವೇರಿದರೆ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಕೃಂಗಾರವು ಸಮರಸಭಾವವಂ ಪಡೆಯತ ಮನ್ಮಥನ ಮನೋರಥವೆಲ್ಲ ಫಲಿಸುವದೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾಮಾತುಗಳನೆಲ್ಲ ಕರ್ನಾಮೃತಗಳಾಗಿ ಕೇಳಿ ಮಕರಂದದ ಮೆಳೆಗರೆವ ಎಳೆಪಾನಿನ ಪುರವಂಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪ್ರೋಗದ ಮರಿದುಂಬೆಗಳೆ ಗೊಪಿನಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲಜ್ಜೆಯ ಮಿಂಚುಗೂಡಿದ ಹೊಸಹೊಳಪಿನ ನೋಟಗಳನ್ನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಂ ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕಿಸದಂತೆ ಸುಳಿದಾಡಿಸುತ ತನ್ನ ಮನದೊಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರ್ದ ಪುರುಷನಿಗೋನುಗ ಈ ಸ್ವಯಂವರವಂ ಸಾರಿ ಪಣಂಗಳಂ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿಯಿರ್ಪೆನು, ಈಗ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನೇ ಬೊರಕಿದ ಬಳಕ ಪಣಂಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವೇನೆಂದು ನಿರೂಪಣಂಗೈದು ಈ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದಿರ್ದರೆ ಇನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷವು ನಿಲ್ಲಲಾರೆನೆಂದು ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳ ಚಲ್ಯಾಟಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ಮಧೂಕಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಬೆರಡು ಪ್ರೋಣಿಶಿದ ಮುತ್ತಿನ ಸರವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಂದಮಾದ ಕಂಠ ಬೊಳು ಅಲಂಕಾರಮಾಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಭಾವವಂ ನಿಜಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ದೇವಲೋಕದ ಗಣಿಯು ಹಾ? ಕೆಲಸಕೆಡುವುದೆಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಎಲೈ ತರುಣಿಯೇ! ಈಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳ ತೆರೆಯಮರೆಗೆ ನಡೆಯಬಹುದು, ಮತ್ತು ಸಿನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳುವಕಲವು ನುಡಿಗಳು ಇದವು, ನಿನ್ನ ಮನದೊಳಿರುವಂತೆ ಮನ್ಮಥನು ಹಾರಾಜನು

ನೆರವೇರಿಸುವನು ನಡೆಯೆಂಬ ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಯು ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕೂರಗ್ರಹಂತೆ ತಿಳಿದು ಮತ್ತು ಮೊದಲುಭಾದೆಯಂ ಕೊಟ್ಟರುನಳಾದಕಾರಣ ಬಾಯಿಯತ್ತ ಬಿ ಅದರ ಮಾತುಗಳು ಮಿರಲಾರದೆ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ನಗುದೋರದೆ ಮನಸ್ಸುಯಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಪತಿಯಂಬಿಟ್ಟು ದೂರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವ ಸತಿಯಂತೆ ಸಿಟ್ಟುನು ರಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಂದಳವಂ ಅಲ್ಲಿನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆಯೊಳಿದು ಮಾಲೆಯ ಕರದೊಳು ತನ್ನ ಕರಪಲ್ಲವವನ್ನಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡದೆ ಗಿಣಿಯಪಂಜರವಂ ತರುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನ್ನೊಡೆ ಕುರ್ಬಿನಿಸನ್ನಿಗೈದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಜಡೆಕುಚುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವಂತೆ ಪಾರಂಗಳು ನಲ್ಲಿಗೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೊರಳಿನ ಮೂರು ಗೆಗಳ್ಳು ಘುಪ್ಪೆಂದು ಅಂದಮಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ವಾರೆಯಾಗಿ ಮೊಗವಂ ತಿರುಗಿ, ಸಾಣಿಯೋಳ್ ತೀರಿದ ತೀರುಗಳಂತಿರುವ ಕೋರನೋಟಗಳಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ನಿಮಿಷಗುರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಸ್ವರೊಳು ಲಜ್ಜೆಯಂಬ ತೆರೆಯು ಮರೆಯಾಗಲು, ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಳಲಿ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಈ ಚಭಾರದಿಂ ಬಳುಕುತ ನಿತಂಬಗೌರವದಿಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಾಗ ಕಿವಿಯ ಮುತ್ತಿನ ಚಳತುಂಬು ಸಾಲ ಗಳಂದೊಪ್ಪಿದ ಕೆತ್ತನೆಯ ವಾಲಿ ಬಾವಲಿಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಮುಸುಕಂ ವಾಸರಿಸಿ ಕಾಣುವಂತೆ ವೈಯಾರದಿಂದ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುವಾಗ ಕಾಲುಸರದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳು ಘುಪ್ಪೆಂದು ಧ್ವನಿಬೋರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನಮನಸ್ಸು ಝಲ್ಲೆಂದು ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುವದು, ಆಗ ಅವಳ ಮೊಗದ ಪರಿಮಳವ ನೋಳಕೊಂಡಾತಂ ಘಾಳಿಯು ಘುಮ್ಪೆಂದು ಸುಳಿಯಲು ಸುಗಂಧರಾಜನ ಮೈಯಲ್ಲರೈ ಮ್ಪೆಂದು ಪ್ರಳಕಮಂತಾಳುವದು, ಇಂತು ಸಕಲರಾಜರುಗಳ ಮನಸುಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಯು ಮನ್ಮಥನ ಪಪ್ಪದಾನೆಯಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ ತೆರೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳುತ್ತಿರಲು;

ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲ ರೂಮೋಹವೆಂಬ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಂವಿಮಿಷನೋಟದಿಂದರೆ ಪುಟ್ಟದ ವಿಷದಂತಿರುವ ವಿರಹತಾಪವಂಕೂಡ ಪ್ರೇಂದಿ, ಸೌಗಂಧಿ

ಕಾಪೇವಿಯ ಸಡೆಗೆಯ ಭಾವವಂ ನೋಡಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗುತ್ತ, ಕಾಮುಗ
 ಗಿತ್ತಿನಿಂ ಮರೆಯಾದ ಎಳೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ತೆರೆಯಂ ಮರೆಯಾದ ಕಳಿಂಗ
 ರಾಜ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕಂಡು, ಸವನಿಧಿಗಳಂ ಪ್ರೋಗಲಾಟಿಕೊಂಡವರಂತೆ,
 ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಜಗುಳಿ ಬೀಳುವಂತೆ, ಹೃದಯಂ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಯೇನೋ ಬಂದು ಪರಿ ತಲ್ಲಣವಂಗೊಂಡು ಸ್ವಯಂವರವು ನ
 ಮಿಗೆ ಬ್ಯಾಡವೇಬೇಡ, ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೇವಿಯಂನೋ
 ಡಿಪರೆ ಸೂಕುಸೂಕ್ತೆಂದು ಚಂತಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆ ತೆರೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕನಕಪೀ
 ಠದೋಳು ಕುಳಿತು ಜಾಲಂಧರದ ನಿರಾಚಿಯ ಗವಾಕ್ಷದೋಳು ಬಂದೊಂ
 ದು ನೆವದಿಂ ಮೊಗವಂ ತಿರುಗಿಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೊ
 ಬಗಂ ನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಯೇ ಲವಲವಿಕೆಗೊಂಡಿರುವ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂ
 ಡು ಖಿಲಾಶುಕವು ಎಚ್ಚೆ ಸುುಗ್ಧೆಯೇ! ಕೇಳು, ಲೋಕದೋಳು ಸ್ವಯಂ
 ವರವಂಮಾಡಿದ ತರುಣಿಯಿರಲ್ಲವೆ? ಈಗ ನೀನೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ವಯಂವ
 ರವಂ ಮಾಡುವಳಂತೆ ತಿಳಿದಿರುವೆ? ಈ ಬಾಲಭಾವಂ ಬಿಡು, ಜಗದೊ
 ಳು ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನು ನೀನು ಮೋಹಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರವೊಳದಂತೆ ಸುಂ
 ದರನಾಗದವನಾತ್ರದಿಂದಲೇನು? ಪುರಂದರನಲ್ಲದ್ಗ ಪ್ರಭಾವವಂ, ಪ್ರ
 ತಾಪವಂ, ಕೀರ್ತಿಯಂ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ, ಮತ್ತೂ ಯಾವ ಗುಣವು
 ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರುವೆ? ದೀಪವಂ ಫಲವೆಂದರಿತು ಬೀಳುವ
 ಪತಂಗದಂತೆ ರೂಪವಂ ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಮೋಹಿಸುವದರಿಂದ ಮೋಸ
 ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಲಾರದು, ಪ್ರಾರ್ಥದೋಳು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೇ
 ಸುಖಾಡುವಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಸಾರೀಚನಂ ಓಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಬದಲಾದ
 ವಿಶ್ವಮಿತ್ರನ ಯಾಗವಂ ಪಾಲಿಸಿ, ವಿಶ್ವವಿಪ್ರಾತನಾಗಿ, ಶಿಲೆಯಂ ಅಬಲೆ
 ಯಂಮಾಡಿದ ಪ್ರಭಾವವಂ ಕಂಡಿದರೂ? ದೇವದಾಸನಿಂದ ಎತ್ತಲ
 ಶಕ್ಯವಾದ ಮಹಾದೇವನ ಧನುವನ್ನೆತ್ತುವದಂ ಪಣವಾಗಿ ಕುರಿತು ಮಗ
 ಳನ್ನಿತ್ತ ಜನಕರಾಯನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಸಾಲದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯೋ ಏನೋ?
 ಅಂತಿರ್ಪ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯಂ ಪೂರ್ವದೋಳು ಬರ್ಪ
 ರಾಕ್ಷಸನು ಅಪಹಾರವಂಗೈದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನಾ ದರೂ ಕೇಳಬಲ್ಲೆಯೋ

ಇಲ್ಲವೋ? ಆಕಾಲವಲ್ಲೇ ಅಂತಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಬ್ಬನ ಎದುರಾಗಿ ಕಂಡು
 ಮೋಹನಂಗೆಂಡಿರುವ ರಾಜರಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಪಟ ಸಂಧಾನವಿ
 ರುವುದೋ, ಬಲವಂತಿಪುರೋ, ನೀನು ಚಿತ್ರವನ್ನೋಡಿ ಮೋಹಿಸಿ
 ದ ಸಮಾಚಾರವಂ ತಿರಿತೆ ಅದರಂತೆ ರೂಪವಂತಾಳ ಬರುವ ಮಾಯಾವಿಗ
 ಳಾದ ರಾಜರುಗಳು ಎಷ್ಟೊಬ್ಬನವಿರುವರೋ, ಮತ್ತೂ ಅದೇ ವೇಷವಂಧ
 ರಿತಿ ಮನುಷ್ಯರೂಪವಂತಾಳ, ರಾಕ್ಷಸರು ರಾಜಪುತ್ರಿಯರಂ ಮೋಹನ
 ಗೊಳಿಸುವುದುಂಟು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಚಂದವನ್ನೇನೋಡಿ ಬ
 ಒಬ್ಬನಂ ವರಿತಿದರೆ ಕಳಂಗರಾಜನಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಎಂತುಬರುವುದು, ನಿನಗೆ ಸು
 ಖವಂತು ದೊರೆಯುವದು, ನನ್ನನ್ನೇನನ್ನವರು, ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಎಂತು
 ಮಾತಿನವಾಶಿಬರುವದು, ಬಹುಚಂದವಾಯಿತು, ಪೂರ್ವದ ಮಾತು ಅದಂ
 ತಿರಲಿ, ಈಗ ನೀನು ಕಂಡಂತೆ, ಅರಟ್ಟದೇಶದ ಅರಸಾದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಸು
 ಪುಧ್ವಜರಾಯನ ಮಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವಳೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿದಿರಾ
 ವೆ, ಮತ್ತೂ ಪ್ರಬಲನಾಗಿರುವನನ್ನೇ ಭೂಮಿಯು ತನಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ನ
 ರಿಸುವಳೆಂದು ನೀನು ಕೇಳಿರುವೆಯಷ್ಟೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಪೇ
 ಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಮನದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ವಿಹಿತವಿದ್ದಂತೆಮಾಡು, ಎಲ್ಲವಂ
 ಬಲ್ಲವಳಿಗೆ ನಾನು ಪೇಳುವದೇನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ, ಕೋಪವನ್ನೆಲ್ಲವಂ
 ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಇರಿತಿದಂತೆ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ಹೆಚ್ಚಿದ ಲೀ
 ಲಾಶುಕದ ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಈ ಶುಕವು ಪೇಳಾ
 ವುದೆಲ್ಲ ತನಿಗೆ ಹಿತವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿದು ಎಲೈ ಸರಜ್ಜನ್ನೇ?
 ಹುಡುಗಿಯಾದ ನಾನು ಏನುಬಲ್ಲೆನು, ನನ್ನ ಅಪರಾಧವಂ ಮನ್ನಿತಿ, ನಿನ
 ಮನದೊಳಗಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆರವೇರಿಸು, ಮತ್ತೂ ನನ್ನನ್ನೀರಿನೋ
 ಳ್ಳೊಳಗಿಸುವುದಂ ಪಾಲಿನೋಳ್ ತೇಲಿಸುವುದಂ, ನಿನ್ನನ್ನೇಕೂಡಿರುವು
 ದೆಂದುನುಡಿದು, ನಾನು ಇಂತು ತ್ವರೆಯಂಮಾಡಿ ಲೀಲಾಶುಕದ ಮನಸ್ಸಿ
 ಗೆ ಮುನಿಸುತೋರ್ಪಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸು
 ಮ್ತನೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ್ ಕಂಬನಿಯಂ ಮಿಂಚುತ್ತೋರಿಸು
 ತ ತಬೆಬಾಗಿ ಗದ್ದಸ್ಯ ರವಿಂದಕೂಡಿರಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಬಾಡಿರುವ

ಮೊಗದ ಸೊಬಗಂ ಕಂಡು ಆ ದೇವಶುಕವು ಎಲೈ ಅರಸಿಯೇ! ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದ್ವ ಪುರುಷನೇ ಈಗ ನಾನು ಪೇಳುವ ಪಂಚಗಂ ತರುವನು, ಸಂಶಯವು ಬಿಡು ನೀನು ಇಷ್ಟರೋಳ್ ಬ್ಯಾಸರಗೊಳ್ಳಬ್ಯಾಡ, ವಾರಿಧಿಗಳು ಮೇರೆತಪ್ಪಿದರೂ, ಕುಲಗಿರಿಗಳು ನೆಲವಂ ಬಿಟ್ಟರೂ, ಸತ್ಯವಾತಾಳಲೋಕಂಗಳು ಭೂಮಾಕಾಶಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲಾದರೂ ನಾನು ಪೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಅಸತ್ಯಪಾಗಲಾರವು. ನಮ್ಮ ಮನ್ಮಥ ನುಹಾರಾಜನ ಚೈಯಂ ತಿರಿಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೊಸಲಿನೊಳು ಕಣ್ಣು ಯಿರುವನಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಪಂಡಿರು, ನಿನಗೆ ಈಗಲೇ ಒಂದು ನಿರರ್ಥನವಂ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆನೆಂದು ಧೈರ್ಯವಂ ವೇಳ, ಬಳಿಕ ಮಾಲತಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಳದಿಯರೊಳು ಪ್ರಿಯಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಸಖೀಶಿರೋಮಣಿಯೇ! ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರಾಯರುಗಳಂಕುರಿತು ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ನಿಂತು ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕೆಲವು ಪಂಚಗಂ ಕುರಿತು ಇರುವಳು, ಆ ಪಂಚಗಂಗಳೊಳು ಚತುರ್ದಂತವಾಗಿ ಶುಭವಾಗಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುವ ಆನೆಯಂ ಚಂದುಕೊಡುವದೊಂದು ಪಣವು, ಇದಂ ಯಾರು ನೆರವೇರಿಸುವಿರೀ ಎಂದು ನೀನು ಕೇಳು ನಡೆಯೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ದೇವಲೋಕದ ಗಿಣಿಯಮಾತಂಕೇಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ಬಂದು ನಿಂದು ಸಕಲ ರಾಜಕುಮಾರರು ಕೇಳುವಂತೆ ಒಂದು ಮಾತಂ ಮಧುರವಾಗಿ ಇಂತಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು;-ಅದೆಂತೆನೆ, ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜಕುಮಾರರುಗಳರಾ! ನೀವೆಲ್ಲರು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಬಹುದು, ಈಗ ತಮ್ಮಗಳ ವಂಶಾವತಾರಂಗಳಂ ಸದ್ಗುಣಂಗಳಂಕೂಡ ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅನಂದ ಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಲಾಡುವಳು. ನಿಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮ ಭಾವಂಗಳಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾಗುವಂತೆ ತಾನು ಮಾಡುವ ಒಂದೊಂದು ಪರಿನೋಂಪಿಗೋಸುಗ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಂಚಗಂಗಳಾಗಿ ಕುರಿತು ಇವೆಲ್ಲವಂ ತಂದಿತ್ತ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ತನಿಗೆ ಚಿತ್ತವಲ್ಲ ಭಸನ್ನಾಗಿ

ವರಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿರುವಳು. ಆ ವಣಗಳೊಳು ಈಗ ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ವಿಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಸುಳಗಳಿಂದ ಬಿಂದುಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಹಿಪ್ಪಿರುವಬಂದು ಮದ್ದಾ ನೆಯುಂ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವದು ಬಂದು ವಣವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆ ಮಾತುಕೇಳಿದ ನುಹಾರಾಜಕುಮಾರರುಗಳೆಲ್ಲ ನುಮ್ಮನೆ ಇರಲು, ಅದ ರೊಳು ಏನಾದರೆ ನನುಗೇನೆಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವರು ಕೆಲವರು, ಬಿಳಿಯ ಆನೆಬಲ್ಲದ್ದರೆ ವಜ್ರೆಯ ಆನೆಯು ಪಣವಾಗಿ ಕೇಳಲಿ, ಸೌ ಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯುಂ ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ನೋಡಿ ನೋಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಮನ ಸ್ಸುಗಳಂ ಆನಂದಪಡಿಸುವವೆಂದು ತೆರೆಯನ್ನೇ ನೋಡುವರು ಕೆಲವರು, ಇದುವಲ್ಲದೆ ರೂಪ, ಅವಾಣ್ಯ, ಚಾತುರ್ಯ ವೊದಲಾದ್ದರಿಂದ ಸೌಗಂ ಧಿಕಾವೇವಿಯೊಡನೆ ಸಮಾನಳಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ವೊಗದ ಬೆಡಗಂಕಂ ಡು ಕಳೆವಳಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಇದೇನು ಅಶಕ್ಯಮಾದ ಪಣನಿರೂಪಣವು, ಇದು ಯಾರಿಂದ ಆಗುವದು ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಗಳ ನೋಡುತಬಹುದೂರ ಚಿಂತೆಯುಂಗೆಯ್ಯುವರು ಕೆಲವರು, ಇದೇನೋಲೋ ಕವಿಚಿತ್ರಮಾದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಶಂಕಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಈಪರಿಮಿಂ ದ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರು ಯೇನೇನೂ ತೋರದೆ, ಬದಲು ಪೇಳುವದ ಕ್ಕೆಬಾರದೆ ಮೌನವ್ರತನಂ ಧರಿಸಿರಲು; ಇಂತು ನಿಸ್ತರಂಗ ನಮುದ್ರದಂ ತೆ ಏಕಾಂತಭಾವವಂಪೊಂದಿರುವ ಸಭಾಮಂಟಪದೊಳು ಶುಭಾಂಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜ ಭೂಕಾಂತನು ಈ ಕಾಂತೆಯು ಪಣವಾಗಿ ಕುರಿತಿರುವ ವೆ ಸ್ತುಗಳು ಲೋಕಾಂತರದಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವದು, ಇದನೆಂತು ಸಾಧಿಸಬಹುದು, ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾನು ನುಮ್ಮದಿದ್ದರೆ ನನ್ನಂ ಸಾಧಾರಣನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಳು, ನಮ್ಮ ನಂಜವೊಳು ಚಂದ್ರ ಬುಧ ಯಯಾತಿ ನಹುಷವೊದಲುಗೊಂ ಡು ಇಂದಿನವರಿನಿಗು ಅವಕೀರ್ತಿಯಂಬುವದಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಮಾನ ಬಂದುದೆಂದು ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತವಾಲೋಚಿಸುತಿದು ಸಾ ಕ್ಷಾತ್ಪುರಂಥರನಾದ ಕಾರಣ ಏನೋಬಂದುಧೈರ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹನುಂ ಗೊಂಡು ತ್ರಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ದಾದಾರವಿಂದಗಳಂ ಹೃದಯಪುಂಡ

ರೀತಿಯೊಳು ನೆನೆದು ಈ ದುರ್ಭಟನಾದ ಪೂವಸ್ತುವಂ ಫಣಿರಾಜರೋ
 ಕಮೈವಲುಗೊಂಡು ಪರಮೇಷ್ಟಿಯ ರೋಕದೊಳಗಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ತಂ
 ದು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ತೋರಿ, ಮಂತ್ರಿಶ್ರೀರೋಮಣಿ
 ಯಾದ ಸುಮತಿಯನೊಡನೆ-ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಪೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ
 ವೂ ಕೊಡೂವೆಂದು ಅಜ್ಞಾ ಪಿಸು; ಭಾವಜ್ಞನಾದ ಸುಮತಿಯು-ಮೂರ
 ಡಿಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರೂ
 ಕೇಳುವಂತೆ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿರಾ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಚಿತ್ರ ವಿಟ್ಟುಲಾಶಿಸೆ
 ಬಹುದು, ಮಹಾವಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಗಳೆನಿಸಿ, ಪ್ರಭಾವಂ
 ತರಾಗಿ, ತ್ರಿರೋಕದೊಳು ಗಾನವಂ ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಚರಿತ್ರೆಗಳಂ ವಡಿ
 ದಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸಭೆಯೊಳು ಪಣನಾಗಿ ಕುರಿತಿರುವ ವಸ್ತುವು ದುರ್ಭಟ
 ನೆಂದರೆ ರಾಜಕುಲಕ್ಕೆಲ ಅವಮಾನ ಬರುವುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧ
 ನುಹಾರಾಯನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ತಾವೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿ
 ಜ್ಞೆಯಂದು ಚಿತ್ತರಂಗದೊಳು ತರವೇಕೆಂದು ನುಡಿದು, ಆ ಬಳಿಕಚಿತ್ರ
 ಲೇಖಿಯ ನಸುನಗುವ ಮೊಗಮುನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸಖೀಮಣಿಯೇ, ನಿಮ್ಮ
 ಬಡತಿಯಾದ ಸಂಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವ ಪಣಂ
 ಗೊಳು ಈಗ ಪೇಳಿದ ಚತುರ್ದಂತನಾದ ಬಿಳಿಯ ಆನೆಯಂ ತ್ರಿಲೋಕ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಂದು ಕೊಡುವೆವೆಂದು ರಾಜಾಧಿರಾಜೇಂದ್ರರಾದ
 ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧರಾಜನರವತಿಯವರು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಂ
 ನಿಮ್ಮ ದೇವಿಯರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೆಯಬಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುವಂ
 ತೆ ಪೇಳಲು; ಆ ಮಾತುಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಂತ್ರಿ, ಇಂದ್ರರೆ ಇಂತಿರ
 ಬೇಕೆಂದೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕಾಲುಸರ ಅಂಜಿಗೆಗಳು ಒಡ್ಡಾಣದಕಿ
 ರುಘಂಟೆಗಳು ಕರಕಂಕಣಂಗಳುಕೂಡಾ ಒಂಜೀ ಕಾಲದೊಳು ಘುಲ್ಲಂ
 ದು ಧ್ವನಿಗೊಡುವಂತೆ, ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆ ಕುಚ್ಚುಗಳು ಕುಣಿದಾಡಿ, ಕಾಣಿಸುವಂತೆ
 ಮುಡಿವಿರುವ ಮೊಗ್ಗೆಗಳು ಉದುರುವಂತೆ, ಮಿಂಚುಪ್ಪೊಳೆದಂತೆ ವಾಚನೋ
 ಟವಂ ತಿರಿಗಿಸುತೆ ಅಜೊಂದು ಗತ್ತಿನಿಂದ ಘುರ್ದೆಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅರ
 ಸಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತೆರೆಮರೆಗೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು; ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ

ನೇವಾಳ, ಪಾಂಚಾಲದೇಶದ ಭೂಪಾಲರು ಕೋವಗೊಂಡು ಈಪರಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಪಣಗಳಂ ಕೇಳಿದವರಂ, ತಂದವರಂ ಕೂಡ ನಾನೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣೆವು, ಚತುರ್ದಂತವೆಂದರೇನು? ಬಿಳಿಯ ಅನೆಯಂದರೇನು? ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಮಾಚಾರವೆಂತು, ಇಂತು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಂ ತಂದಿತ್ತವನಂ ವಲ್ಲಭನನ್ನಾಗಿ ವರಿಸುವೆನೆಂದು ಕುರಿತಿರುವುದಂ, ಇದಂತುದುಕೊಡುವೆನೆಂದು ಸುಮತಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾ ಜೇಂದ್ರರವರು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡುವುದಂ ಕೇಳಿದರೆ ನನಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವುದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವದು ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರರವರು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತಂತೆಕಾಣುತ್ತೆ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಈ ಪಣವಂ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಬಾಲಭಾವವನ್ನೇ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಲಾಯಿತು. ಇದಂತಿರಲಿ, ಸ್ವಯಂವರದ ನೆವದಿಂದ ದೇಶದೇಶಂಗಳಂ ನಮ್ಮ ನೆಲ್ಲರಂ ಕರೆಸಿ ತನ್ನ ಕನ್ನಿಯಿಂದ ಕಣಿ ಪಣವಂವೇಳಿಸಿ, ಕೈಲಾಗದವರೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನವಂ ಕಳೆಯುವದೇ ಕಾರ್ಯವೆಂದಿರುವ ಕಳಂಗೆ ರಾಯನ ಕಪಟವಿದ್ಯವೆಲ್ಲ ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂತು, ಇದು ಸ್ವಯಂವರವಲ್ಲ, ಸ್ವಯಂಕೃತಾಪರಾಧವೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಸಭಾಮಂಟಪದಿಂದ ಏಳುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಲು; ಮಿಕ್ಕಾದ ಅರಸುಗಳೊಳು ಕೆಲವರು ನೇವಾಳಭೂಪಾಲನು ನಿರೂಪಿಸುವದು ವಿಹಿತವಾದ ಮಾತೆಂದು ತಲೆದೂಗುತ್ತಿರಲು; ಆಸಮಯದೊಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಲೀಲಾಶುಕವು ವಜ್ರಾಯುಧವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯಬದಗಿತೆಂದು ಸಂತೋಷವಂಬಟ್ಟು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ! ಈಗ ಈ ರಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಬಂದು ಕಾರ್ಯವಂ ಸಂಧಾನವಂಗೈವೆನು ಅವಧಾನದಿಂದನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ನಪ್ಪು ವಕ್ಷಗಳ ಪಟಪಟಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಜನಂಗಳ ಮನಂಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಂ ವಿಲಾಸವಂ ಗೊಡುತ, ವಿಚಿತ್ರಗತಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಭುಜಶಾಖೆಯನೋಲೆ ಕುಳಿತು ತೂಗ್ಯಾಡುತ್ತಿರಲು; ಚಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕಂಡು ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಇವೇನು ಅಪೂರ್ವವಾದ

ಗಿಣಿ ಎಂದು ರೂಪವನ್ನೋಡಿಯೇ ವಿಸ್ತೆಯಂಬಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳು ಆ ಶುಕವು, ಎಲೈ ರಾಜರುಗಳರಾ! ತಾವು ಇಷ್ಟೇತಕೆ ಕೋವಗೊಳ್ಳೆ ಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಂ ಬಿನ್ನವಿಸುವಂತೆ ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿ ಇರುವಳು, ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆಲೈಸಬರುವುದು, ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೃವಸ್ತುವಂ ಪಣವಾಗಿ ಕೇಳದ್ದು ಬಾಲಭಾವವೆಂದು ಪೇಳುವವಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದುದು, ಅದಂತಿರಲಿ, ಈಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೆ ಇದ್ದವಸ್ತುವಂ ಪಣವಾಗಿ ನಿರೂಪಣಂಗೆಯ್ದಿರುವಳು, ತಾವೆಲ್ಲರು ಪರಾಂಚರಿಸಿದಂನೆರವೇರಿ ಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆಮಾತಿಗೆ ಮಹಿಮೆ ಪಾಲರೆಲ್ಲರೂ ಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಪರಿಣಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ, ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಪಕ್ಷಿಯ ಪರವಂಚಕಂಗಳಾದ ನವಿನುಡಿಗಳೆಂ ಕೇಳಿ ಈ ಶುಕವು ಲೋಕಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಗೌರಿಯಂಪೂಜಿಸುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಆ ಮಹಾವೇವಿಯು ತನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶುಕವಂದ ಯಪಾಲಿಸಿ ಇರುವಳೋ? ಅಲ್ಲದಿರೆ, ಈಗ ತಾನೇ ಮನ್ಮಥನ ಸವಾರಿಯು ಬಂದು ಇಳಿದು ತಾನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ತನ್ನ ವಾಹನವಂ ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿದನೋ, ಇದುವಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಜೋಳ್ ಪಟ್ಟರಾಯನಿಗೆ ತತ್ಪ್ರೀತದೇಶವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ನಾರದನಿಂದ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವೇ ಮರಳಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬಂದು ಕಳಿಂಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವದೋ? ಯಾವದೂ ತಿಳಿಯಕೂಡದೆಂದು ಸಂಶಯದೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೋಪವಂಬಿಟ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯರಸವಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ನೇಪಾಳ, ಪಾಂಚಾಲದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ಈ ಶುಕದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವದೇ ಸಾಕೆಂದು ಎಲೈ ಅಪೂರ್ವ ಶುಕವೇ! ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದದೋಳ್ ಮಗ್ನಂಗಳಾದವು. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿ ಪೇಳಿದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಪಣವದೇನು ನುಡಿಯಬಹುದೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೇಳಲು; ಆಮಾತಿಗೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಭೂಪಾಲರಂಕುರಿತು ಎಲ್ಲರೂ ಲಾಲಿಸಬೇಕು:- ಈಗ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಝರಿಯೋಳ್ ಜೀವತೆಗಳ ಮಹಾಯುಧವು ಬಿದ್ದಿರುವುದು,

ಆದಂ ತಾವೆಲ್ಲರು ಪರಾಂಬರಿತಿ ಎತ್ತು ಸಂತ ಚಿತ್ತಂಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗ್ಯೆನಳು. ಈ ಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತವರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಾ
ದ ಪಣಂಗಳು ಸುಲಭಂಗಳಾಗುವವೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ಲೀಲಾಶುಕದ
ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡು ಬಾಲಕನು ನುಡಿದರೂ, ಶುಕವು
ಪೇಳುವದಾದರೂ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ನಚನವಂ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು
ಲೋಕಮುಖ್ಯಾದೆಯಿರುಸಂತ ಈಗಲೂ ಶುಕವು ಪೇಳುವವರಿಂದ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮನೋಭಾವವು ಬಹು ತಾತ್ಪರ್ಯಗರ್ಭದಿಂದ
ತಿಳಿದವು, ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಸಮ್ಮತವೆಂದು ಕಳಂಗ ರಾಜನಂನೋಡಿ ಉ
ಪವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಸಮೀಪವಂ ಕುರಿತು ಹೋಗಿಬರುವದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತ್ರಿ
ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವಹುವೇ ಎಂದು ಕೇಳಲು; ಆ ಮಾತಿಗೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು
ಎಲೈ ಭೂವಾಲ ಶಿರೋಮಣಿಗಳರಾ! ಕೇಳಿ-ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ಸವಿನಾತುಗಳಿಗೂ, ಗಿಣಿಯ ನುಡಿಗಳಿಗೂ ಭೇದವುಂಟೇ ಎಂದು ನುಡಿ
ಯಲು; ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಶುಕವು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಅರ್ಥವು ಮನ್ಮ
ಥನ ಆಜ್ಞೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಮೊಗಂಗಳಂನೋಡುತ
ಎಳಿರೀ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಂನೋಡಿಬರುವ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತಲಿರಲು;
ಆಸಮಯಸೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಜನು, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾವ ಧನಂಜಯನಂ
ಕರೆದು, ಐವತ್ತಾರು ಮತ್ತಗಜಂಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವಂ ಜೇಗಮಾಡಲೀ
ಎಂದು ನೇಮಿಸಲು, ಆ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಕಳಂಗಮಂತ್ರಿಯು ಮಹಾವ್ರಸದ
ವೆಂದು, ರಾಜಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆ ಬಂದು, ಬಂಜೇತರವಾದ ಗಜ
ಬೃಂದವಂನೋಡಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರವಂ ಗೈವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ
ಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲು; ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರತರದ ಆನೆ
ಕುದುರೆಸಾಲುಗಳನ್ನು ಸರಿಗೆಯ ಪೊಲಿದಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳರೂಲರಿಗಳು
ಳ್ಳ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಉಲ್ಲಾರಗಳಂ ಪ್ರೊದ್ದಿಸಿ, ಬಟು, ಚತುರಕ, ಅಪ್ಪದಳ, ಕತದಳ, ಸಹಸ್ರದಳ ಕಮಲಗಳಂತೆ ತೋರುವ, ಬಂಜೊಂ
ದು ತರದ ಕೆತ್ತನೆಯ ಗುರಾಣಿಗಳಂ ಮೊಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಕುಂಡಾಲಂ
ಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರದಿಂದ ಚಿತ್ರಗಳಂ ಬರೆದು, ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿಯ ಘಂಟೆ ಸರ

ಪ್ರತಿಯ ಸಾಲಗಳಂ, ಗಗ್ಗರಿಗಳಂ, ಬಿರುದು ಪೆಂಡೆಗಳಂ ಅಲಂಕರಿತಿ,
 ಕುಂಭಸೆಳಂಗೆ ಕೆಲಬಲಪೋಳ್ ಚೌರಿಗಳಂ ತೂಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿ, ಪಿರಿ
 ಯು ತಗ್ಗು ಪಾವಲಿಗಳಂ ಕಿರಿಗಳೋಳ್ ಜಟ್ಟು, ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತನೆಯ
 ತೊಟ್ಟಲುಗಳನ್ನಿರಿತಿ, ಅದರೋಳ್ ಚೌಕಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೃದುವಾದ
 ಉಲಾರದಿಂಬುಗಳಂ ಸವರಿತಿ, ಸುನರ್ಪ ಪಂಡಗಳಿಂದ ಬಟ್ಟಿ ಬಳಕುವಂ
 ತಿರುವ ಬಳಗುವ ತೋಡೆಗಳನ್ನಿರಿತಿ, ಚೌರಿಗಳಂ ಬೀಸುವದಕ್ಕನಾರಿಯು
 ರುಣಬ್ಬರಿಬ್ಬರಂ ಹಿಂಭಾಗವೊಳಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಇಂತು ಪರಿ
 ಪರಿಯ ಅಲಂಕಾರವೆಂದಾಡಿರುವ ಮಹಾಗಜಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿತಿ,
 ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಪೇಳಲು; ಮಂತ್ರಿಯು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ವಿಜಯವರ್ಮ
 ರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲಂಕೃತವಾದ ಗಜಂಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ
 ದೇವ ಬಿನ್ನವಿನಲು, ಆಬಳಿಕ ಕಳಿಂಗವತ್ರಿಯು ರಾಜಕುಮಾರರೈಲರಂ
 ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ದಯಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ
 ಮಂದರಗಿರಿಯ ಗುಹಾಂತರಗಳಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುವ ಮಹಾಸಿಂಹಗಳೆಂತೆ,
 ಸಿಂಹಾಸನಂಗಳಿಂದ ಎದ್ದು, ನರ್ಮಸಚಿವರ ಹಸ್ತಲಾಘವಗಳಿಂದ ಇಳಿದು,
 ಓರೋರ್ವರು ಕೈಗಳಂಪಿಡಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸುತ್ತುವರಿ
 ದು ಆತನಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಎಲ್ಲರೂ ನ
 ಡೆಯುತ್ತ, ಪರಿಪರಿಯ ವಿಲಾಸಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿತಿರಿಗಿ ತೆರೆಯಂ
 ನೊಡುತ್ತ, ಎದುರುಘಾಳಿಗೆ ಯೇರುವ ನಾವೆಗಳ ಪತಾಕೆಗಳಂತೆ ಮ
 ನಸ್ಸುಗಳನೆಲ್ಲ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಬಿಟ್ಟು, ಅಭಿ
 ಮಾನವಂ ಬಿಡಲಾರದೆ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಪ್ರೋದಬಳಕ, ಜಯವೋ, ಪ
 ರಾಜಯವೋ, ಈಗಲೇ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯನ್ನಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ನೋ
 ಡುವಾ ಎಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯದೆ, ಒಂದೊಂದು ನೆವದಿಂದ ಹಿಂದೆ ನಿಂ
 ತು, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಜಗ್ಗು ತೋರಿಸುತ್ತ, ನರ್ಮ ಸಚಿವರ ಭುಜಗಳೋ
 ಳ್ ಹಸ್ತಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ವ್ಯಸನವಿದ್ದರೂ, ಮೇಲೆ ಶೃಂ
 ಗಾರವಿನೋದಂಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ಸಭಾ ಮಂಟಪದಿಂದ ತೆರಳಿ, ತಮ್ಮ
 ತಮ್ಮ ವಾಹನಂಗಳಂ ತರುವಂತೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಪೇಳುತ್ತಿರಲಪ್ಪ

ತೋಳು ವಿಜಯವರ್ತರಾಯನು ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರಂ ಕುರಿತು, ಬಂದೇ ಪರಿಯಾದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಗಜಂಗಳು ಸನ್ನಿಧ್ಯಗಳಾಗಿರುವವು, ಇವುಗಳನ್ನೇರಿ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆಸವಾರಿಯು ತೆರಳಬಹುದು ಎಂದು ವೇಳಲು; ಆಮಾತಂ ಮಾರಲಾರದೆ ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರೂ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮುದ್ದನೆಗಳನ್ನೋಡಿ, ಗಜವತಿಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗಜಂಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಯೇನೆಂದು ಸ್ತುತಿಯುಂಗಳೈಯುತ್ತ, ವಿನಯಾದಿ ಗುಣಂಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಾಡುತ್ತ, ಬಬರಂ ಬಬರು ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಪವಳದ ಏಣಿಗಳಿಂದ ಏರಿ ವೈಯ್ಯಾರದಿಂದ ಗಜಾರೋಹಣಂಗಳೈದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳೊಡಗೂಡಿ, ಭೇರಿ, ಪಟಲ, ನಿಘ್ನಣ, ಕಾಹಳಿ, ಮುರಜ, ಪಣವ ಮೊದಲಾದ ಅಸ್ತ್ರವಶ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳಂ ತುಂಬಿ ಭೋರೈಂದು ಪೊಳಗುತ್ತಿರಲು, ಸವಾರಿಯು ತೆರಳ ಕಳಿಂಗ ರಾಜಧಾನಿಯ ರಾಜನೀಧಿಯೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಬರುವಾಗ, ಚತುರ್ಮುಖನ ನಾಲ್ಕುದಿನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ದೇವೇಂದ್ರರಲ್ಲರೂ ಬಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬಂದರೆಂಬಂತೆ ತೋರಲು, ಅವರ ಮಧ್ಯದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ಅತಿ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ವೃತ್ರಾಸುರನಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದ ಮಹೇಂದ್ರನಂತೆ ತೋರಲು, ಮೇರು, ಮಂದರ, ಕರವೀರ, ಗಂಧಮಾದನ, ವಿಂಧ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗಿರಿಗಳೆಲ್ಲ ಪೂರ್ವದೋಳು ವಕ್ಷ ಪ್ರಹಾರಿಯಾದ ಇಂದ್ರನಿಂ ಭಯಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈಗ ನೈಯಂವರ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂತೋಷಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಅವನ ಪ್ರಸಾದನಂ ಪಡೆಯುವೇಕೆಂದು ಆನೆಗಳ ರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬಂದವೆಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಉದ್ದವಾದ ಮುದ್ದನೆಗಳಂ, ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾರು ದೂರವೋಳು ಬರುವ, ಸುಕುಮಾರರಾದ, ರಾಜಕುಮಾರರಂ, ಕಳಿಂಗಪುರ ಕಾಂತೆಯರು ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತ, ಇಂತಿರಬೇಕು ಪುಣ್ಯವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಅಂದ ಚಂದಂಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಬಿತ್ತರದ ಸೊಗಸಿನ ವಾರೆನೋಟಗಳಪೊ

ಳಪಿನಿಂ ಆ ಅರಸುಗಳ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ಸೂರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಸ್ವಯಂವರ
 ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಗಗನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರುವ
 ಗಂಧರ್ವ ಕಾಂತೆಯರಂತೆ ತೋರಲು ಆಗ ಅವರ ಸೌಂದರ್ಯನಮು
 ದ್ರದ ಕರೆಯೋಳ್ ನಡೆಯುವಂತೆ ಆನೆಗಳನ್ನೇರಿ ನಡೆಯುವಾಗ, ರಾಜ
 ಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂವಿರಾರು ಚಂದ್ರಬಿಂಬಗಳ ಸೌಖ್ಯನಂತೆ
 ಆ ಕಳಂಗ ಪುರಿಯ ಕಾಂತೆಯರ ಮೊಗಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗಿ,
 ಹಿಂದೆ ಚಾಮರಂಗಳಂ ಬೀಸುವ ನಾರಿಯರಿಂದಲೂ, ಮುಂದೆ ವೀಣಾ,
 ವೇಣು, ಮೃದಂಗ, ವೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೂಡಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ
 ನಡೆಯುವ ವಾರನಾರೀ ಜನಗಳಿಂಶೂ, ಆಗ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ
 ಮಯವಾದಂತೆ, ಕಾಲವೆಲ್ಲ ಅಲಂಕಾರಸ್ವರೂಪಮಾದಂತೆ, ದೇಶವೆಲ್ಲ
 ಶೃಂಗಾರ ರಸಾತ್ಮಕವಾದಂತೆ ತೋರಿ, ಅತಿಸುಂದರಿಯರಾದ ಆ ತರುಣಿ
 ಯರು ಕರಕಮಲಂಗಳಿಂದ ಎರಚುವ ಸುಗಂಧಪುಷ್ಪಗಳು ತಮ್ಮ
 ಮೈಗಳಿಗೆ ತಗಲಿದಾಗೆಲ್ಲ ಆ ಕಾಂತೆಯರ ತನುಲತೆಗಳಂ ಸೋಂಪಿದಂತೆ
 ಹಾಯಿಕೊಂಡು ಪುಳಕಂಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಗಿರಿಗಳಂತಿರುವ ಕರಿಗಳಿಂದ್ದು,
 ಈ ನೀಟುಗಾತಿಯರು ನಿಂತಿರುವ ಲೋಕವೆಳಂ ದಾಟಿ ಮಾರನಾಟುಸಂ
 ನಾಡುವೆವೆಂದು ಕೆಲವರು ಉದ್ಯೋಗಿಸುತ್ತ, ಕಳಂಗಪುರಿಯ ಕೋಟೆ
 ಪೇಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಕಾಂತೆಯರಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳು
 ತ, ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಪಯಣವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಆನೆಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ
 ಸಿದರೆ ಸುಖವೆಂದು ಪಣಸಾಧನವಂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೊಳ್ಳದೆ, ತಮ್ಮ ಸೇನಾ
 ಕಟಕಂಗಳೂಕೂಡಾ ಮನಸ್ಸಿಗೆಚಾರದೆ, ಸ್ವಕೀಯವಾದ ದೇಶ, ಕೋ
 ಶಂಗಳಂ ನೊಟ್ಟಮೊದಲೇ ಮರತು, ತಮ್ಮ ಕಾಂತೆಯರಂ ಮನಸ್ಸಿ
 ನೋಳು ನೆನೆಯದಂತಾಗಿ, ಈ ಮೋಹನಾಂಗಿಯರಮೇಲಣ ಮಮತೆ
 ಯಿಂದ ಮೈಗಳಂಕೂಡ ಮರತು ಮೋಹ ಸಮುದ್ರದೋಳು ಮುಳುಗಿ
 ನಡೆಯುತ ನಡುನಡುವೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೊಳ್ಳತೆ, ಈ ಸುಂದರಿಯರ ಸೌಂದ
 ರ್ಯವನ್ನೋಡಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುವವು, ಈ ನಡತೆ
 ಯಿಂದಲೇ ಗಜಂಗಳಿಗೆ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವದುನಿಜವೆಂದು ನುಡಿಯು

ತ ಮತ್ತು, ಕಾಮನ ಕಠಾರಿಯಂತಿರುವ ಈ ಕಳಂಗಪುರದ ಕಾಂತೆಯರ ಸೊಗಸೊದ ನಡಗಿಯಿಂದಲೂ, ತೊಡೆ ತೋಳುಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಳುಕುವ ಕುಚಕುಂಭಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಸೋತುತಲೆಗಳ ಬಗ್ಗಿಸಿ ನಡೆಯುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ತೋರುತ್ತ ಲಿರುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ರಾಜಬೀದಿಯು ಒಂಟಿ, ಗೋಪುರ ಚತ್ವರದ್ವಾರ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಪುರದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆತರಲಾಗ ಉದ್ಯಾನಂಗಳಂ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನೋಡುತ್ತ, ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳೋಳ್ ಹರಿಯುವ ತಿಳಿನೀರುಗಳು ಶಿಲೆಗಳಂ ಬಡಿದು ದಡದಡನೆಂದು ಮೇಲು ಧ್ವನಿಗೊಡುವದೇ ಮೃದಂಗನಾದಮಾಗಿ, ಗಿಣಿ, ಗೊರವಂಕ, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೂಗುಗಳು ಮುಖವೀಣೆ, ವೇಣು ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿಗಳಂತೆ ಕೂಡಿ, ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಮದನಾಸನೆಗೆ ಬಂದು ಎರಗುವ ತುಂಬಗಳ ಗುಂಪುಗಳ ರೋಂಕಾರವೆಂಬ ತಂತೀ ಸ್ವರದ ಸರಸ ಸಂಗೀತವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಪ್ರಪ್ಪಿಸಿರುವ ಮಾವಿನಮರಂಗಳ ಎಳೆ ಚಿಗುರುಗಳ ಗುಬುರುಗಳಂ ನೋಡಿ, ಮದನ ಬಾಣಾಗ್ನಿಜ್ವಲೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರೀ ಪೂವಿನ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದು ಮನ್ಮಥನ ಅಸ್ತ್ರಶಾಲೆಗಳೆಂದು ಮರುಗಿತಲ್ಲಣಂಗಳೊಳುತ, ಅಮೆರಾವತಿಯಿಂದ ನಂದನನದೆ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ದೇವೇಂದ್ರನಂತೆ ಸುಗುಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲ ರಾಜರಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಗೋದಾವರೀ ನದೀತೀರೆ ಪಮಿಪವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ; ಅಲ್ಲಿ ಒಡದು ಎರಡಾಗಿ ಶಿಲೀಕುಸು ಉಪವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಭಾಗಂಗಳಂ ಕಂಡು, ಅತಿ ವಿಸ್ಮಯಂಗಳೊಂಡು, ಇಂತಿರ್ಪ್ಪ ಪರ್ವತವಂ ಶಿಲೀಕುಸುಧವು ವಜ್ರಾಯುಧಮಲ್ಲದೆಮತ್ತೊಂ ಧಲ್ಲನೆಂದು ಮೊದಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಶಯಂಗಳೊಳ್ಳುತ, ಪರೈತದನುತ್ಪಲೂ ಶಿಡಿದು ಬಿದ್ದಿರುವ ಗಂಡಶೈಲಂಗಳಂ, ಮಂಟಪಗಳ ಶಿಲಾಪಂಜಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊ ಗರಿಕೆ ಮೊದಲುಗಳೊಂಡು ಯಾವದೂ ಪ್ರುಟ್ಟಿದಂತೆ ಸುಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯಂ, ಇರುವೆಗಳೂಕೂಡಾ ಸಂಚರಿಸದೆಇರುವದಂ ನೋಡಿ, ಕೆಲವರು ಇದು ಆಯುಧವೆಂದರೇನು, ಗಿರಿಯಂ ಒಡದು ಭೂಮಿಯಂ ಸುಡು

ವುಪಂವರೇನು, ಇದು ಬಡಬಾನಲವೋ, ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲಪ್ಪತ್ಯವೋ, ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುಪ್ರನ ಅಗ್ನಿನೇತ್ರವೋ, ಹೇದ್ಯೈಕಾರ್ಯಕಾರಣಮಾಗಿ ಬಂದು ವಾಸವಂಟಾಡಿರುವುದೆಂದು ಭಯಪಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಂಡು, ಮುಂದೆ ತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ತತ್ತರಂಬಡುತ್ತ, ಆನೆಗಳನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಗಿ, ವಿಜಯವದ್ವರಾಯನು ರಾಯರುಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೋಡಿ ಬಿಸಿಲಿನೋಳು ಸವಾರಿ ತೆರಳಿದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೋರುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಗೋದಾವರೀ ತೀರದ ಸಾಲುವುಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಚವ್ವರಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಗುಡಾರಂಗಳ ನೆರಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ, ತಮ್ಮ ಆನೆಗಳು ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಂ ಕಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಆನೆಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಗಜವೆಂದು ಸನ್ನಿಬಿಡುವವು ಎಂತ ಓಸರಿಸಿ ನಡೆಯಿಸಿದರೆಂಬಂತೆ, ಆ ಗಿರಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಸವಾರಿಯು ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ, ಸಪ್ತಮುರುತ್ತುಗಳು ಬೀಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ತಭಾಗಂಗಳಾದಳೆಂಬಂತೆ, ಈ ಭೂಮಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೇಲೆ ಏಳುಲೋಕ, ಕೆಳಗೆ ಏಳುಲೋಕವಿರುವದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗದಂ ತಿಳಿಯಿಸುವಳೆಂಬಂತೆ, ಮತ್ತು ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ಗೋದಾವರಿಯಂ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆಂಬಂತೆ, ತನ್ನೋಳು ಸ್ನಾನವಾಗೈದವನ ಸಪ್ತಗೋತ್ರದ ಜನಂಗಳ ಮೊಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನೀವೆನೆಂದು ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಸಮುದ್ರರಾಜನು ಏಳುಪ್ರಾಕಾರಮಾದುದಂ ನೋಡಿ ತಾನೂ ಏಳುರೂಪಮಂ ತಾಳಿ ಸತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸತಿ ಅಹುದೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಬಳೆಂಬಂತೆ, ಭೂಮಿಜೀವಿಯು ವಕ್ಷಸ್ಥಿಳದೋಳು ಧರಿಸಿದ ಮುತ್ತಿನ ಏಳುಸರಂಗಳ ಕಟ್ಟಣೆಯಂತೆ, ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಶಿಖರಂ ಮುರಿದುಬಿದ್ದ ಪಚ್ಚಕಪ್ಪುರದ ಏಳೆಲೆಯ ಬಾಳೆಯ ನೀಳಮಾದ ಅರಳದ ಸುಳಿಗಳೆಂಬಂತೆ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೀವಿಯ ವಿವಾಹದ ಸಪ್ತನದಿಗಳಂ ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಜ್ರಮಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನು ಏಳುಪಣಂಗಳು ಇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಿಸುವಂತೆ, ಏಳು ಪ್ರವಾಹಂಗಳಾಗಿ ಪರಿಯುವ ಗೋದಾವರೀ ಎಂಬ ಪುರಾಣದೊಂದು ಕಂಡು ಕೈಗಳೆಂಪುಗಿದು ಎ

ಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಗಳೆಂಬಾಗಿ ತೂಗಾಡುವ ಶಾಲಿವನಂಗಳಂ, ಎಲ್ಲರಂ
 ಜೀರ್ಜೀರೆ ಬಂದೊಂದು ಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಗೆಲ್ಲಲೇಕೆಂದು ಮುನ್ನಡೆನು ಮಡ
 ಗಿದ್ಧ ಧನಸ್ಸುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಉಗ್ರಾಂಗಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಕಬ್ಬಿನ
 ಅಗ್ರಂಗಳಂ, ಕಪಳವನಂಗಳಂ, ಮೆಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮೊದಲಾದ ಲತೆ
 ಗಳ ಕೈತೋಟಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೆ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಬಂಧು
 ಬಳಗದಂತಿರುವ, ಒಂಬೀತರದ ಸರಿಗೆಯಕೆಲಸದ ಕೆಂಪುಸಕಲಾತಿ
 ಯ ಗುಡಾರಂಗಳಿಗೆ ಬರುತ, ಅದರ ರಂಗಿನಿಂದ ಅನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಂಪುಅನೆಗ
 ಳಾಗಿ, ಬಿಳಿಯ ಉಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಬಣ್ಣ ಮಂತಾಳಿ, ಗೋ
 ದಾವರೀ ಪ್ರವಾಹಂಗಳೆಲ್ಲ ಶೋಣನದವೆನಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಲೋಕವು
 ಇಳಿದುಬಂದಂತೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ರಾಗವೆಂಬಂತೆ, ಜಿಗರುವ
 ಉಪನನಂಗಳೊಡನೆ ಭೇದವಂಕಾಣದಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಕಳಂಗರಾಜನ
 ಐಶ್ವರ್ಯವಂ, ಬೇಡದ ಸೌಕರ್ಯವಂ, ಸೇವಕರ ಚಾತುರ್ಯವಂ, ಕಾ
 ರ್ಯಂಗಳೋಳಿ ಜಾಗ್ರತೆಯುಸದ ಕಂಡು ಹರ್ಷಮಂಗೆಂಡು, ಏನಾ
 ನಂಗಳಿಂದ ಮೇರುಶಿಖರಂಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯುವ ದೇವತೆಗಳಂತೆ ಗಜಂಗಳಿಂದ
 ಇಳಿದು ಗುಡಾರಂಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೊ
 ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳಂಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದಧನಂಜಯನುಗೋಳಿ
 ದಾವರೀ ಸದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಪಲಾಹಾರವಂ ಗೈವುವಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆ
 ಮು ಬಿನ್ನೈದಿ, ಬೆಳಗೈ ಭೋಜನಂಗಳಾಗಿರುವುದು ಇತ್ಯೆರೋಳ್ ಏನೆಂ
 ದು ಸಂಕೋಚವಡುತ್ತಿರುವ ಅವೆರೆಲ್ಲರೂ ಸವಾರಿಯಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ
 ರುವುದು ಏಳಲೇಕೆಂದು ವಿನಯ ವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಲಾತ್ಕಾರಿಂ
 ದ ಕರತರಲು, ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರೂ, ಗೋದಾವರಿಯ ಬಳಿಗಣ ಮಳ
 ಲೊಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆದ್ಡ ಮುಡಿವಾಳದ ತಡಿಕೆಗಳಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಮಲಿ
 ಗೆಯ ಚಪ್ಪರಂಗಳ ಸಾಲಿನೋಳ್ ಹಿಮಗಿರಿಯ ಜರಿಯಿಂದ ತೆರಳುವ
 ಗಂಗಾನದಿಯ ಅಂಚಿನ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲಾತಲಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶೀತಂಗಳಾ
 ದ ನೆಲಂಗಳನ್ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗಶ್ರಮವನೆಲ್ಲವಂ ಕಳೆ
 ಮು, ಅರಳುವ ಕಮಲಂಗಳಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತೂಗಾಡುವ ಹೂಸಿ, ಕಾ

ರಂಡನ ನೋದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಪಕ್ಷ್ಯಧನಿಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಕ್ರೇಂಕಾರಂಗಳಂ
ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರಾಗಮಾಲೆಗಳಂತೆ ಕೇಳುತ್ತ, ಪರಿಮಳವಂಕೂಡಿ ಬರುವ
ತಂಗಾಳಿಗೆ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ತಂಪಿನಿಂದಿಂಪುಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸ್ಫುಟಕ
ಶಿಲಾಸೋಪಾನಂಗಳೋಳಿ ನಿಂತು ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು, ಚಳ್ಳೆಯ
ಮಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಪಾಚಕಪರಿಣಾರಕ
ರಿಂದ ಹೊತ್ತು ತರಸಿರುವ ಬುತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೂರೊಂದುತರದ ಭಕ್ಷ್ಯಂ
ಗಳಂ, ಸಂಬಾರಂಗಳಂಕೂಡಿ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕಳಂಗಜೀತವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಭಿ
ಮಭಿಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದಧ್ಯನ್ನ ನೋದಲಾದ ಚತ್ರಾನ್ನಗಳಂ, ಪರಿ
ಪರಿಯ ವ್ಯಂಜನಂಗಳಂ, ಸಾವಿರಾರು ಜಿನ್ನ ರತ್ನಗಳ ತಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟಲಾಗ
ಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಬಡಿಸಿರುವ ಯಡೆಗಳನ್ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಬಾಯಿಯೋಳಿ
ನೀರೂರಿ, ವಿನೋದಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ, ಸವಿನೋಡುತ್ತ, ಉಪವಿಂಧ್ಯ
ಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧವ ಸನಾಚಾರವಂಕೂಡ ಮರತು, ಮಧುರಭೋ
ಜನಂಗೈದು, ತಿಳಿನೀರುಗಳಂ, ಪರಿಮಳವಂಕಟ್ಟಿರುವ ಎಳನೀರುಗಳಂ, ಫಲ
ರಸಂಗಳಂ ಪಾನಕಂಗಳಂ ಪುಷ್ಪಾಸನಂಗಳಂ ಕೂಡ ಪಾನವಂಗೈದು ಕ
ರಂಗಳಂ ತೊಳದು ಬಳಕ ಕಪ್ಪುರ ನೀಳ್ಳವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ಮನಸ್ಸು
ಬಂದ ಬಂದಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತರದ ಚೌಕಿಗಳೊಳು ಕುಳಿತು ಗೋದಾವರಿ
ಯ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಪೊಳೆವಂತೆ ಫಳಧಳಿಸುತ್ತ ಪೊಳೆಯುವ ವಿನಾಸ
ಗಳನ್ನೋಡಿ ಮುತ್ತಗಳನ್ನೆ ರಚುತ್ತಚಂದವಾಗಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳಂ ಹಿ
ಡಿಮ ವಜ್ರದ ಬಾವುಲಿಗಳಂ ಚುಚ್ಚಿ ಮರಳಿ ಬಿಡುತ್ತ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
ವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೆನೆಯುತ್ತ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೊತೆಗಳನ್ನೋ
ಡಿ ಅವಳ ಕುಚಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಇಂತು ಪರಿಪರಿಯ ವಿಲಾಸಂಗಳಂ
ದಿರುವ ಸಮಯವೊಳು; ಕಳಂಗರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ರಾಜಾಂತಃ ಪುರದ
ನಾರೀ ಜನಂಗಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಸುತ್ತುವರಿದು ಸಾವಿರಾರು
ಅಂದಳಂಗಳೊಳು ಕುಳಿತು ಸಕಲ ಶುಭವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ
ಬರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರವರೂ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ತಲೆ
ಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತ ಉತ್ತಮಾಪ್ತಂಗಳನ್ನೀರಿ ಬಿಚ್ಚು ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿ

ಡಿದು ನೋಡುವ ಪುರುಷರ ಚೆತ್ತಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸುವ ರೂಪಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ
 ವಹಿಸಿ ರಾಹುತರಂತೆ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವ ಬಿತ್ತರಿಸುವ
 ಹತ್ತರುಸಾವಿರ ಸೇನೆಯನ್ನೋಡಿ ಅಂತಃಪುರದ ಕಾವಲುಅಂತರೀಕ್ಷೆಂ
 ದು ಶ್ರೀಮಂತನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಮನೆತನದ ಮುರ್ಬಾದಿಗೆ
 ಸಂತೋಷವಂ ಬಟ್ಟು ಇದೀಗ ನಿಜವಾಗಿ ಮನ್ಮಥನ ಸೇನೆಯಂದು ನು
 ಡಿಯುತ್ತ ವಿಭ್ರಮದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಆ ಕುವಲಯಾಕ್ಷಿಯರು
 ಕುದುರೆಗಳಂ ಕುಣಿಯಿಸುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಕುಲಕುವ ಕುಚಂಗಳಂ ಕು
 ಣಿದಾಡುವ ಚಂದ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಕಾಂಚೀದಾಮ ಕಂಕಣಂಗಳಂ
 ಚಲಿಸುವ ಮುತ್ತಿನ ವಾರೆಗಳಂ ಚದರಿಸುವ ಬೊಟ್ಟುಗಳಂ ಮು
 ತ್ತುಗಳೂ ಪೋಷಿಸಿದಂತೆ ಕಪೋಲಂಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವಕಿರುಬಿಮ್ಮರುಗಳಂ
 ಬಳುಕುವ ಬಡನಡುವುಗಳಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗಿ ಮಿಂ
 ಚುಗಳದಂಡು ಹೊರಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತ ಈ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಪುಣ್ಯ
 ವ್ರಿಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಲಿರಲಪ್ಪರೊಳು ಕಳಿಂಗರಾಜ
 ಸು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹುವ್ವುಗಳ ಮುನುಕುಗಳಂ ಪೊದ್ದಿಸಿರುವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಂದ ಅಂತಃಪುರದ ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ಸದೀಪೀರದಲಾಸುಂಜ
 ದ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳು ಮೆರೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ
 ಹು ತೆರೆಗಳ ನಡುವೆ ಯಿಳಿದು ಕಮಲಂಗಳಿಗು ತಮ್ಮ ಮುಖಂಗಳಿಗು
 ಭೇದವಂ ಕಾಣಿಸದೆ ಮುಳಲೊಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಎದೆಪುಟ್ಟಿದ ಗೋದಾವರೀ
 ಜಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಜಲದೇವತೆಗಳಂತೆ ತೋರಿ ನಾಗ ಕನ್ನೆಯರು ಎ
 ದ್ದುಬಂದರೆಂಬ ಸಂತಯಂಗೊಳಿಸುತ ಜಲವಿಹಾರದಿಂದ ಕ್ರಮಪರಿಹಾರವಂ
 ಗೈದು ಬಳಿಕ ಮಧುರಾಹಾರವಂ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಚಾರವಂ ತಿಳಿದು
 ಬಳಿಕ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸಾಲುಚಪ್ಪ
 ರಂಗಳ ಕೆಳಗಿಲ್ಲ ಹುವ್ವುಗಳಂ ಹಾಸಿರುವ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗಮಂಟಪಂಗಳ
 ಗೆ ಮಹೀಪಾಲರೆಲ್ಲರಂ ಕರತಂದು ಎದುರಾಗಿ ತೆರೆಯಮರೆಗೆ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾಧೀವಿ ಮೊದಲಾದವರಂ ಬರುವಂತೆ ವೇಳೆ ರಾಜಕುಮಾರರಂಕುರಿತು
 ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರಕಾಂತಿಯಿಂದ ಮಹಾಪರಿ

ಮಾಣದಿಂದೊಬ್ಬಿ ಕಾಣಿಸುವ ಆಯುಧ ವಿಶೇಷವೇಪೂನಸ್ತುನೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ರಾಜರೆಲ್ಲರು ಯಾರು ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ಬರುವರೋ ಎಂದು ನಿಮಿಷನಿಂತು ಚಿಂತಿಸಲಾಗ ನೇಪಾಳ ಬೇಕದ ಅರ ಸುಲಂಬಿಕಾಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪಡೆದ ಮಂತ್ರವ್ರಭಾವವುಳ್ಳ ವನಾದಕೂಲಂ ಮಂತ್ರದೇವತೆಯಂ ಮನದೊಳು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ನಡೆಯುವದೆ ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಲಾಗ ನಾಡು ನಾಡಿನ ರಾಯರೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಭಯವಂ ಬಿಡುತ್ತ ಅತ್ಯಂತ ಸೌಹಾರ್ದಸಂಗವುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಬ್ಬ ರನ್ನೋಡಿ ಒಬ್ಬ ರು ತರಳ ನೂರುಮಂದಿ ಕುರುಡರು ಕೂಪವಂ ವ್ರವೇ ಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮಂ ತ ಪೋಗುವಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತರೆಯುವದೆ ದುಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅಡಸುಗಳ ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನೋಡಲಾಸಕ್ತಳಾಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಗೋದಾವರೀ ನದಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಗೋದಾವರೀ ದೇವಿಯೇ! ಈಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಈ ಆಯುಧವನ್ನೆತ್ತಿದನೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಏಳುಸಾವಿರ ಸುವಾಸಿನಿಯರಂ ಸಕಲಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವೆನೆಂದು ವಸದೊಳು ವಿಸಾಲಂ ಕಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಾರುದೂರ ನಡದು ಇನ್ನು ಪೂರಿಯೂದೂರಲಾರಳೆಂದು ಹಿಂತಿರುಗುವರು ಕೆಲವರು, ಅವರಂ ಇಜೀನೆಂದು ನೀವಳು ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೆಂಡಗಳೆಂತುಳವಂತಾಗಿ ಭೂಮಿಯನೋಡಿ ಹಾರಿ ಬೀಳುವರು ಕೆಲವರು, ಇವರೇನು ಧೀರರು ಯಿದು ರಾಜಧರ್ಮವೇ ಎಂದು ಯಿನ್ನು ಕೆಲವು ದೂರ ನಡದು ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಶಕ್ತತಟ್ಟಿ ಫುರಿ ಬಂದುಆಕ್ಷಯವಡುವಂತೆಮೂರ್ಛಿತರಾದವರು ಕೆಲವರು, ಇವರನ್ನೋಡಿ ನಗುತ ಮಂತ್ರ ಬ್ರವಧಿಗಳ ಬಲದಿಂದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಬೇಕೆಂದು ನಡದು ಮೂಗು ಕಿವಿಗಳೊಳು ರಕ್ತಂಗಳು ಸುರಿದು ಇದು ದೇವತಾ ವ್ರಭಾವಸಲವು ಪರೀಕ್ಷಾಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಕೂಗುತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇವಕರಗುಂಟನೊಳು ಬಂದು ಬೀಳುವರು ಕೆಲವರು, ಇಂತು ಕೆಲವರು ಭೂಪತಿಗಳತಾಪವಂಗೊಂಡು ರೋಷದಿಂಕಂದಿ ಕೋಪದ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯದೆ ಶ್ರೀಪತಿಯೇ ಕಡಿಹಾ ಯಿಸಬೇಕೆಂದು ವಶ್ಯ ತ್ತವವಂಗೊಂಡು ತೋಪುಗಳದ್ದಿಗಿ ನಡದು

ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾತುಕೊಳ್ಳಲಾಗ ಮಹಾಕಾಳಿಯು ಅನುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದ ಅವೆಂತೀ ವೀರಭೋಜ ರಾಜನು, ಕಾರ್ತವೀರ್ಯವಂಶದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದ ವ್ರತೀಪ ಭೂಪಾಲನು, ಮಧುರಾಪುರದ ಆರಣ್ಯದ ಸುಪ್ರೇಣರಾಯನು, ನೇಪಾಳರಾಜನು, ಈನಾಲ್ಕು ಜನಂಗಳೂಜಾತಿಗಳನೆಣಿಸದೆ ಬಳಪೊಕ್ಕು ಉಪರಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ವೇರುಗಿರಿಯ ರತ್ನಶಿಖರದಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮಹಾಯುಧದ ಆಕಾರವಂ, ಕಾಂತಿಯಂ, ನೂರು ನೂರು ಅಂಚುಗಳಂ, ಔನ್ನತ್ಯವಂ, ಮೊನೆಯಂಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಇದು ಜೀವೇಂದ್ರನ ವಜ್ರಾಯುಧದ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂದೊಪ್ಪಿರುವುದು. ಇದು ಯೇನೋನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳಲಾರದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿಯು ಸಮಾನಬಲವುಳ್ಳವರಾದ ಕಾರಣ ತಾವು ಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದು, ತಾವುಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದೆಂದು ಓರೋರರು ಮರ್ಯಾದೆಯು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡತ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಯಿ ದಂಯತ್ತುವ ಪರಿಯಂತೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿರುವ ಜನಂಗಳೊಳು ಮಾನಶೇನಾಗುವದೆಂದು ಅಭಿಸಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅರಿಯುತ್ತ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬತ್ತೊತ್ತಿ ಪೋಗುವಾಗ ಕತ್ತುಪಿಡಿದು ಯತ್ತಿಬಿಸುಟಂತಾಗಿ ಹೆದರಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದವರೊಳು ವೀರಭೋಜನು ಶಿವನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ನೆಟ್ಟನೆದೂರಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ನಿಲ್ಲಲೂ ಈ ಪಟ್ಟದ ಮಹಿಮೆಯು ಬಲು ಕೆಟ್ಟದೆಂದು ವಟ್ಟಗೆ ಜನರುಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಗುವಾಗ ದೂವಿನಕೊಟಗೆ ಯೊಳಿರುವ ನಾರದನ ಪಟ್ಟದ ಗಣಿಯು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ದಾನವರು ಯತ್ತಲಾರದ ವಜ್ರಾಯುಧವಂ ಮಾನವರು ಎತ್ತುವೆವು ಎಂದು ಪೋಗುವರು, ಏನು ಬುದ್ಧಿಹೀನರೋ ಎಂದು ಭೂಲೋಕದವರ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಬಡುತಲಿರಲಾಗ ನೇಪಾಳದ ಅರಸು ಏನಿದು ಅಚ್ಚರಿಯು ನಾನು ಸಮುದ್ರದೊಳು ನಾವೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವೆನು ವಾಹನವಿಲ್ಲದೆ ಗಗನದೊಳು ಸಂಚರಿಸುವೆನು ಮತ್ತು ವೆರೈತಂಗಳಾದರೂ ಚಲಿಸುವಂತೆಮಾಳ್ಪೆನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರವಿರುವುದು ವಶತಪಂಗಳಿಗೆ ವಂಚಾ

ಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳಿಗೆಕೂಡಾ ಮೈಗೊಟ್ಟು, ಅಹಂವಂಚಿಟ್ಟು, ಆರಾರುಮಾಸ
ನಿಂತು ತಪವಂವಾಡುವೆನು. ಇಂಥವನನ್ನು ಸವಿರಾದೋಳ ಸೇರ
ಲಿನದೂ, ಕಾಳೀ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ವೀರಭೋಜನು ಎತ್ತಿದ ಕೈ
ಎತ್ತಿದಂತೆ ನಿಂತಿರುವನು, ಇದರ ಮುಮೆಯಂ ಯಾವಪರಿಯಂ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಯಂಗೈವೆನೆಂದು ಮುಂದೆಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾಗಿ ಬಂದು, ನಿಜಗುರುವಂ
ವನದೋಳ ನೆನದೂ, ಇದ್ದೀನೋ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ನೋಡುತ್ತಿರ
ಲೂ, ಆಗ ರಾಜಬೃಂದದೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳೊ
ಪ್ಪಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಬರಲು, ಬಿಟ್ಟೆಬಿದ್ದಂತೆ ಕಣ್ಣಿರದೂ, ಬಂದು ನಿ
ಮಿರ ಆರೋಚನೆಯಂಗೈದೂ, ಧರ್ಮಸಂಪನ್ನನಾರ್ಥಮಾಗಿ ನುಡೀಂ
ದ್ರನು ಅವತಾರವಂಗೈದಿರುವನು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬಿಳಿಯಅನೆಯಂ ತಂದುಕೊ
ಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಈಗ ಸಲುಬಹುದು,
ಇದು ವಜ್ರಾಯುಧವೇ ನಿಜವೆಂದು ತಾನು ತಿಳಿದು, ಈ ದೇವರಹಸ್ಯ
ವಂ ಪೇಳಿದಡೆ ಜನರು ಹಾಸ್ಯವಂಮಾಡುವರು, ಆದ್ದರಿಂ ನಾಳೆತಾನೇ ತಿ
ಳಿಯುವವೆಂದು ವೀರಭೋಜ ಮೊದಲಾದ ರಾಜರುಗಳೊಡನೆ ಎಲೈ ಭೂ
ಪಾಲಮಣಿಗಳರಾ, ಇದು ಮನುಷ್ಯಕಾರ್ಯವಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಚಾತುರ್ಯ
ವು, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವು ಇದರಮೇಲೆ ಸಚ್ಚಯವದಾಗಿ ಧೈರ್ಯವು ತೋ
ರಲಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ನಮಿಗೆ ಅವಮಾನವೇನು, ಬಿಳಿಯ ಅನೆಯಂ ತಂದು
ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿದ ಮೊನೆಗಾರನು ಆಯುಧವನ್ನೆತ್ತ
ಲಾರನೆ ನಡೆಯಿರೀ ಎಂದು ನುಡಿದು ಅವರೊಡಗೂಡಿ ಆ ಆಯುಧಕ್ಕೆ ಪ್ರ
ದಕ್ಷಿಣವಂಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಬಳಿಕ ಭೋಜನಿಗೆ ಬಾಹು ಪೂರ್ವ
ದಂತಾಗಲು, ಇವನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೊ ರಿಡಿ ಕಳಿಂಗವುರದ ಜನರು, ಇದು ತ್ರಿಮೂ
ರ್ತಿಗಳ ಕತ್ತಿತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಯಾವದೋ ಬಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯೇ ಹೊ
ರ್ತು ಆಯುಧವಲ್ಲ; ಈ ವಸ್ತುವಂ ಪುನಮಾಗಿ ಇಂತು ಯಾಕೆ ಕುರಿತ
ಳೋ ಈ ಕಾಂತೆ, ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡಲು ಆಗ ರಾಯರುಗಳಲ್ಲಿ
ಕೆಲವರು ಈ ದುರ್ಭೂಟಮಾದ ಪಂವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರವರು ಸಾ
ಧಿಸಿ, ಸಾಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಪಾಣಿಯಂ ಪಿಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ನುಡಿ

ಯುಸರು; ಕೆಲವರು ಬಿಳಿಯ ಅನೆಯಂ ತಂದು ಕೊಡುವರಿಗೆ ಚಿಟ್ಟೆ
 ದೋಳೆ ಬಂದು ಕಲ್ಲನೆತ್ತುವದು ಏನು ಅಶ್ವರ್ಯವೆಂದುಸುವರು;
 ಕೆಲವರು ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲ ದೇವಂತ ಪುರುಷರು ಎ
 ತ್ತಿದರೂ ಎತ್ತಬಲ್ಲರೆನ್ನುವರು; ಕೆಲವರು ಪೂರ್ವದೋಳೆ ಸಾರ್ವಭೌಮ
 ನಾದ ಉಪರಿಚರಿಸುರಾಯನು ಕೋಲಾಹಲ ಪರ್ವತವಂ ಉಗುರಿಸಿದ
 ಬಂದು ಯೋಜನದೂರ ಹಾರಿಸಿಲ್ಲಿವೇ ಅನ್ನುವರು; ಕೆಲವರು ಇದು
 ಮಲ್ಲದೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಗೆ ಪರಿಣಯವಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ
 ತೋರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು; ಕೆಲ
 ವರು ಇದು ಕಳಂಗರಾಜನ ಅರಸತ್ತುವರುಷದ ಮೇಲಣ ವಿವೇಕದ ಕಾ
 ರ್ಯವೆಂದು ಗುಸುಗುಸುನೆ ಗೇಲಿಯಂಪಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ, ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಈ ಲೀಲಾಶುಕವನ್ನಂಬ ನಾನಿಂತು ಭಾಮ್ಯಾಕಾಶಂಗಳೋಳೆ
 ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೇರದೆ ಅಂತರಾಳದೋಳೆ ನಿಂತನೆಂದು ಚಿತ್ತಾಕ್ರಾಂತಳಾ
 ಗಿರಲು, ಆ ಭಾವನಂ ತಿಳಿದು ಲೀಲಾಶುಕವು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕರದು,
 ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಣವಂ ಮೂ
 ರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತರುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡದ
 ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಈ ಸವಯವೋಳೆ ದೇಳತಕ್ಕ ನಾಡಗಳಂ ಪೇ
 ಳು ನಡೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಈ ಮೋಹ
 ನಾಂಗನ ಮಾನಸಂ ಕಳೆಯುವತನಕ ಶುಕದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾ
 ಗದೇನೋ ಎಂದು ಆಲೋಚನಾಸಮುದ್ರದೋಳೆ ಮುಳುಗಿರಲು; ಆಗ
 ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ದಾವಿನ ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ಎಲ್ಲ
 ರೂ ಮಾತನಾಡುವದಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನೋಡುತ ಪುರ್ಬುಗಳನೆತ್ತಿ ನಿತ್ಯ
 ಬದ್ಧನಾಗಿ ಅಲಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎ
 ಲೈ ಕರ್ನಾಟ ರಾಮಂತ್ರಿಯೇ ಕೇಳು ನಿಮ್ಮ ಆಳದವರು ನಮ್ಮ ಬ
 ಡತಿಗೆ ಚತುರ್ಪಂಕ್ತಗಳಳ್ಳ ಬಿಳಿದಾದ ಗಜನಂ ತಂದುಕೊಡುವೆನೆಂದು
 ಭಾವೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು, ಆ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಈ
 ಮಾನಂ ನಮ್ಮ ಆರಸಿ ಬಯಸಿರುವಳೆಂಬವಂ ತಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ತ

ದೋಳೆ ವಿಳಂಬವು ಸಹಿಸಿರುವದಂ ನೋಡಿದರೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಗಿ ಧೈ ಎಂ
ದು ನುಡಿಯಲು ಆ ಮಾತ್ರಿಗೆ ಸುಮತ್ರಿಯು ಎಷ್ಟೆ ಸಖೀಮಣಿಯೇ ಕೇಳು
ನಮ್ಮ ನರಪತ್ರಿಯವರು ಈ ನರನಾಥರ ಬಲವು, ಪ್ರತಾಪವು, ಸಾಹ
ಸವು ಸಂಗವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸಂವಕಾಶವು ಸಹಿಸಿದರು, ಈಗ
ಮುಯಮಾರುತವು ಮಲ್ಲಿಗೆಯುಲ್ಲಾಸಿಸಿದಂತೆ ಈಚೆಯುಧವಂ ಕೈ
ಯಿಂದ ಎತ್ತುವದನ್ನೋಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಬಡತಿಯಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿ
ಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಪುಂತ್ರಿಯ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ನುಹೀವೊಲರೆ
ಲ್ಲರು ಅರಸು ಮಾತಾಡದಿದ್ದರು ಮಂತ್ರಿಯು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಮನಸುಬಂ
ದಂತೆ ಪೇಳುವನು ಇಂತಿರಬ್ಯಾಡವೆ ಧೈರ್ಯವೆಂದು ವಿನೋದವಂ ಮಾಡು
ವ ಸಮಯದೊಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ್ದರಿಂ ಮನ
ದೊಳು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಂಚದಿಂದಿಳಿದು ರಾಜಕುಲವೆಲ್ಲ ಉಲ್ಲಾಸವಂಗೊ
ಳ್ಳುವುದು; ಇಂತಲ್ಲದೆ ಗೌರೀವಲ್ಲಭನು ಈಗ ನನ್ನಂ ಕರುಣಿಸುವಂತೆ
ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ತಾವೆಲ್ಲರು ನೋಡಬಹುದೆಂದು ವಿನಯದಿನುಡಿದು, ಅಲಿ
ಯೇ ಒಂದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಕ್ಷಿ ಬಂದು ಗೋದಾವರೀ ಜಲದಿಂದ ಕೆ
ರವಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು ನುಡಿಯನುಟ್ಟು ಶುಭಾಚಮನವಂ ಮಾಡಿ ಸಿ
ದ್ಧಸನಪೋಳು ಬದ್ಧಂಜುಲಿಪುಟವಾಗಿ ವೃದ್ಧಾನುಕ್ರಮದಿಂದ ತನ್ನ ಗು
ರುಸರಂಪರೆಯನ್ನಿನದು ಮತ್ತು ಸಕಲಜಗದ್ವಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಜಾಮುಂ
ಡೀ ದೇವಿಯಂ ಮನದೊಳು ನೆನದು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಾಪ
ದೊಳು ಬಂಜುನಿಂದ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತವೆಂಬ ಯಕ್ಷ
ನೊಡನೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಲಾಕ್ಷಣದೊಳು ಛಾಯಾಗುಪ್ತ
ನು ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದವನಾದಕಾರಂ ಎಷ್ಟೆ
ಸಾಮಿಯೇ ಮೂರುಲೋಕಂಗಳೊಳು ನಿಮಗೆ ಅಕರ್ಯವೇನಿರುವದು
ದೇವೀಕುಂತ್ಯ ಬಲದಿಂದ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ನಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಸಾಹಸಂಗಳು ನಿ
ಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಬಂದಾಯುಧವನೆತ್ತುವದು ಲಕ್ಷ್ಮೀವೇ ಎಂದು ಬಲ
ಪ್ರಭಾವಂಗಳಂ ನೂಟಿಸಲೂ;

ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಲಭುಜವು ಅಲ್ಲಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಂದ

ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ರಾಜ್ಯಭಂಡದ ಮಧ್ಯದೊಳು ಹೊರಟು ಪರಾಶರವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಪಾಗೆ ವಿಧ್ಯಾಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಕುಸುಮಂಕಂಡು ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯ ಗುಣಕರ್ತೀವೀವಿಮೊದಲಾದವರನ್ನೋಡಿದಂತೆ ಬರ್ಚಮಂಗೆೊಂಡು ಅವನು ಕಾರಿತು ಅಶಕ್ಯಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವೆನು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡ್ತೆ: ಲೆಕೆಂದು ನುಡಿದು ಸುಷ್ಮಾಂಗಪ್ರಣಾಮವೆಮಾಡಲು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಅರ್ಚಾರ್ಥನಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಕಾಂತನಾಗಿ ಪರ್ಮತರಾಜನಂತ ಕರಾರಾಯರಿಗೆ ಚಲಿಸದೆ ವೃತ್ತಾಂತರನಂ ನಂಜರಿತಿದ ಪೀವೇಂದ್ರನಂತೆ ಇಂತಪ್ಪಧ್ರುವಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಮಾಡೆಯುವನಾಗೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಕಳಿಂಗರಾಜನೊದಲಾದ ಹಿರಿಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಸುಮತಿಯು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಾವ್ರವ್ಯಗಳಂ ತಗುಲಿಕೊಂಡು ಈರ್ಮರೂ ನಡೆದು ಪೋಗುತ್ತ ಹೂವುಗಳು ಬೂಡದೇ ಅಗ್ನಿಪಾತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಂದ ಮಾರುತನಂತ ತಂಪುದೋರುತ್ತ ಬರಲು ಸುಖದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ಮನೋಡಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಮೊದಲಲ್ಲಿಯೇ ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ದೇವತೆಗಳಂತೆ ನಿಮೀಷರಹಿತರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಲಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧವನ್ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂಬಟ್ಟು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ ಇದಂಯಾವ ಆಯುಧವೆಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಇದು ಮಹೇಂದ್ರನ ಆಯುಧದ ಚಿಹ್ನಂಗಳೆಂದೊಪ್ಪಿರುವದು ಇಂತಲ್ಲದೇ ಈಗ ನಾನು ಬಂದುಮಾತು ಬಿನ್ನವಿಸುವೆನು ಇದ್ದನು ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕಾರಣ ಈ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಆತನದೇ ಇರುವಾಗ ಈ ಆಯುಧವಂ ಇಂಧ್ರಾಯುಧವೆಂದು ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವೇನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮನದಂದು ಅವನು ಮುತ್ರಿವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಳಿಕ ಮೊದಲು ಪು

ಪ್ರಾಂಜಲಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಆಘ್ರಾಪಾಪ್ಯವೊದಲಾದ ಉಪಚಾರಗಳಂಗೈದು
 ಬಳಿಕ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರದ ತ್ಯಾಜ್ಯದಧಿಯಿಂದಲೂ, ಗೋಕ್ಷೀರದಿಂದಲೂ,
 ಪೃಷ್ಠದಿಂದಲೂ, ಫಲರಸಗಳಿಂದಲೂ, ಮಧುಸಿಂದಲೂ, ಕರ್ಪೂರದಿ
 ವ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದಲೂ, ಧಾರಾವರ್ಷಗಳಂತೆ ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ, ಅಗರು
 ಸಾಂಬ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಧೂಪಿಸಿ, ಧನಂಗಳಿಂದ ಸಕಲಜಾತಿ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ
 ನವರತ್ನಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಪೂಜಿಸಿ, ವಜ್ರ ಸೂಕ್ತಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಯಂಗೈ
 ದು ಪದ್ಮಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅಗ ರಾಯರುಗ
 ಳೊಳು ಕೆಲವರು ಡಂಭಕ್ಕೆಕಾಲಮಲ್ಲದೆ ವರಮಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾರುಕೇ
 ಳುವರೆನ್ನುವರು, ಕೆಲವರು ಕೊನೆಗೂ ನೋಡುವಾ ಯಿಷ್ಟರೊಳು ತಮ್ಮ
 ಏನೆಂದು ನುಡಿಯುವರು, ಕೆಲವರು ಅಭಿಷೇಕಕ್ರಾಜಿಗಳರಗಳೆ ನೋಡಿದ
 ರೆ ಏನೋ ಬಂದಾ ಮಹಿಮೆ ಇರುವಂತ ತೋರುವದೆನ್ನುವರು, ಕೆಲವ
 ರು ಪೇಶಂಗಳಂ ಜಯಿತಿ ಪ್ರತಾಪವಂತನೆನಿಸಿ ಬೆಗರಿಗೆ ಬಂದ ಸರವತಿ
 ಕುಮಾರನು ಲಾಘವಬರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡುವನಲ್ಲ ಶಿವನೇಖಲ್ಲನೆ
 ನ್ನುವರು, ಈವರಿಯಿಂದ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭಿನ್ನರೂಪಗಳಾದ ಕಾರಣ ಮನ
 ಸ್ಸುಬಂದಂತೆ ಮಾತುಗಳನಾಡುವದಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
 ಯು ಮಿತನಖೀಜನರೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಮುಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು,
 ಮಡಿಯನ್ನು ಟ್ಟು ಗೌರಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಕಡೆನೋಡಿ
 ಈ ರಾಜನು ಆ ಆಯುಧವನ್ನೆತ್ತುವನೋ ಎತ್ತಲಾರನೋ ಈ ಮಾನ
 ವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅವಮಾನವಾದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಂ ತ್ಯಜವಾಗಿ
 ತಿಳಿಯುವೆನೆಂದು ಅಭಿಮಾನವಂಗೊಂಡು ಮನಸ್ಸು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಉಪ
 ಶೃತೀದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಎಲೈ ಪೇವಿಯೆ ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ
 ಯೂ ನಿನ್ನ ಪೂಜಿಸಿದ್ದೆದ್ದೇ ಉಂಟಾದರೆ, ನಾನು ಅನ್ಯವುರುಷರನ್ನೆ ಅಜ್ಞಾ
 ತವ್ಯುಂರಂದಿತ ತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿ
 ನೋಳು ವರಿಸಿರುವೆನು; ಎನ್ನಂ ಪತಿವ್ರತೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ
 ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವರದ್ರತದಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಈ ಆಯುಧವು, ಹೊವಿನಜಾ
 ತಿಹಂತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಕರಕಮಲಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರವಾಗುವಂತೆ

ಮಾಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಗದ್ದವ ಸ್ವರದಿಂದ
 ಜೀವಿಯು ಸ್ತುತಿಯುಂಗಳೆಯುತ್ತ ಕಂಬನಿಗಳಂ ಶುಂಬಿ ವೈನಡುಗುತ,
 ಸಮಾಧಿವನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏಳಲಾಸಮಕಾಲವೋಳು ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು. ಆ ದಿವ್ಯರಾಸುತೋನೆನಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಎತ್ತಿದಂತೆ,
 ತನ್ನ ಬಲದ ಸಾಮವಿನಿಂದ ಆ ದಿವ್ಯಮುಧವ ಪಿಡಿಯು ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾ
 ಡಿಸಿ, ಉಪರಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಭಾಗಾಗೌರವಂ ಎತ್ತಿ ಕುಕ್ಕುಕಂತೆ ನಿನಾಟ
 ಎತಲು, ಆ ಸಮಯವೋಳು ಸಾವಿರ ಸಿಡಿಲುಗಳು ಬಾವೇ ಕಾಲ
 ಧಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ, ಕುಲಪರ ಕುಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸಿ, ಭೂಮಂಡಲವಂ
 ಗತಗಡನೆ ನಡುಗಿಸಿ, ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ಭೋರೊಂದು ಮೊರೆಯುವಂತೆ
 ಮಾಡಿ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾದ ಸಖದಿಂದೊಡೆಯುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಡದ
 ತಬ್ಬವನ್ನನುಕಾರನಂಗೈವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಧ್ವನಿ ಉಟಾಗಲು, ಆ
 ಮಹಾಧನಿಯು ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲಿಸಿರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರ
 ಯಾತ್ರೆಯೇ ಜಯಭೇರಿ ಭಸಿಯಾಗಿ, ಇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದೋಳು,
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಿರುವಂ ಚತುರ್ವತ ಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯು
 ವಂತೆ ಮೊಳಗಿಸಿದ ಬಿಳುದುವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಕುರಾಕ್ರಮವೆಂಬ ಬಾಲ
 ಕನ ಪಾತಕಕೊತ್ತಿತ್ತವದ ಪುಣ್ಯವಾದ ಭೋಷಮಾಗಿ, ಕೀರ್ಮಿಯೆಂಬ
 ವರ್ಮಕಿಯ ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಮೃದಂಗಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಭೂಲೋಕದೋಳು ಕವಿ
 ಜವಂಗಳಂಬ ಮಯೂರಂಗಳಿಗೆ ಕಾಮುಗಲು ಗುಡುಗಾಗಿ, ಓಡಿಹೋ
 ಗಿರಣ ವೇವಣಿಗಳನೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರದ ಡಿಂಡಿಮದಂತಿಯಾಗಿ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ನಿವಾಹೋತ್ಸವಾರಂಭದೋಳು ಮೊಳಗಿಸುವ
 ಮಂಗಳ ಪಟಹಧ್ವನಿಯಾಗಿ ತೋರಲು, ಆಗೆ ಕಳಂಗಳೇತದ ಜನಂಗಳೆ
 ಲ್ಲರಂ ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡವರಂತೆ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿದುಂ
 ಗೆಲ್ಲನೆ ಯುಕ್ತರಂಗೊಂಡು ಅಚ್ಚರಂಬಡುತ್ತಿರಲು, ಆಕ್ಷಣವೋಳು ವಿ
 ಪ್ಲವರಾಗಿರುವ ರಾಯಕುಕೂಡಾ ಆಯುಧದ ಸ್ವಭಾವವಂ, ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರಭಾವವಂಕೂಡ ಕಂಡು ಅಸೂಯೆಯಂ, ಹಾಸ್ಯವಂ, ಕಾ
 ಪಟ್ಯವಂ, ಅಹಂಕಾರವಂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟು, ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಂತಾಳು, ಲೂ

ಎರಡೋಳು ಪರಕುರಾವು, ಶಿಕ್ಷೆ ರಾವಣಚಂದ್ರನು ಆ ಕಾಲದ ಜನಗಳು
ಮಾಣಸರವನ್ನಯೇ ಲೋಕರು: ಅವರಾಶ ನಾವು ಮುಕ್ತರಾದೆ
ಯಾವ ರಹಸ್ಯವು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು; ಮತ್ತು, ಇಂದ್ರನು, ಉಪದ್ರವನು,
ಈ ಕರ್ನಾಟ ವಲ್ಲಭನಾದ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸು
ತರುವನು ನುಡಿದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಈ ಕಾಲದೋಳು ನೆಗೆ ಸದ್ವಿ
ಗೂ ಸಾರ್ವಭೌಮನೊಬ್ಬ ನಡೆನೆಂದು ಪ್ರೇಗಳುತ್ತಿರಲು, ವಿವ್ಯಾಕಾಸರ,
ಅಗ್ನಿಕರ್ಮ ಪೊದಲಿದ ಭೂಸುರರು ತ್ರಿವಿಧಾಸಗತೀಪತಿಯ. ಕರುಣಾ
ಬಲದಿಂದಲೂ, ಸಸ್ಯಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಲೂ, ಈ ದುರ್ಭಗಟನಾದ
ಕಾರ್ತವೀರನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ನಾಡು ನಾಡು ಜನಂ
ಗಳು, ಮಗಳಂ ಶುಡವ ಕಳಿಂಗರಾಜನು ಜನಕರಾಯನಂತೆ ಕೀರ್ತಿಯು
ಸುಖಾದಿಸಿದನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಹಿರಿಯ ಸುವಾಸಿನಿಯರು ನೀ
ತಾದೇಂದ್ರಿಯಂಶ ಸಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋ, ಗೌರಿಯೋ,
ಭಾರತಿಯೋ, ಶುಕ್ಲದೇವಿಯೋ ಈ ಸಾಲ್ವಕುಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಳು
ಸಂಪೇದವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಡ್ಡಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಸಬೀಜನಂಗು ನಾವೆಲ್ಲ
ಮಾನಸರಲ್ಲ, ಅಪ್ಪರಸಯರ ಅಪತರವಾಗಿರುವೆವು; ಎಂದು ಸುತೋ
ಷಸಮುದ್ರದೋಳು ಬಿದ್ದು ಓಲೈಸುತ್ತಿರಲು, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ
ರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆನಂದದೋಳು ಬಿದ್ದು ಓಲೈಸುತ್ತಿ
ರಲು, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆನಂದದೋಳು
ಮುಳುಗಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಹಿಮೆಯೋಳು ಮನಸ್ಸುಗಳು ಏ
ಕಮಾಗುವಂತೆ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಇರಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳು ಕಳಿಂಗ
ರಾಯನು ಕರ್ನಾಟ ಯುವರಾಜನ ಪಾದತಂಬುಜಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕೃ
ತಾರ್ಥನಾದೆನು, ನನ್ನ ಕುಲವೆಲ್ಲ ಪಾವನಮಾಡುದು, ಕಳಿಂಗದೇಶವು
ಮಹೇಂದ್ರನಿಲಯದಂತಾಯಿತು, ಎಂದು ಆನಂದಭಾಷ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ
ಆಶ್ಚರ್ಯನಾಗರದ ವಾರವು ಕೊಂಡಿರಲು, ಆ ಕಳಿಂಗರಾಜನು ಸುಗಂ
ಧರಾಜನು ಕೈಗಳಂಜಿತ್ತಿ, ಇದೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲವೆಂದು ನು
ಡಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಅದ್ವೈತೋಳು ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ಭಯಭಕ್ತಿ

ಗಳಿಂದ ಯುಗ್ಮನೆ ಎದ್ದು ರತ್ನಕಿರೀಟಗಳು ನೆಲವು ನೋಡುವಂತೆ ಸಾ
ವ್ಯಾಂಗವಾಗಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸುವವನೋಡಿ, ಬದೇನು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಜಿ
ಗಳು, ತಾವೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರೆಂದು ಓರೋರವ್ಯರಂ ಆಲಿಂಗನಂಗೈದು, ನನಿಗೆ
ಬಂದ ಜಯವೂ, ಕೀರ್ತಿಯೂ ತಮ್ಮದಲ್ಲವೇ, ಜ್ಞಾತ್ರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಭೇದಮೆಲ್ಲವುಮೆಂದೂ, ವಿನಯದ ನುಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಹರ್ಷಂಗೆೊಳ್ಳಿಸುತ್ತ
ಆ ಆಯುಧವು ನಡೆಸು, ಗಜಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶಿಲಾಶಕಟವಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ
ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸ್ವರಾಯುರಂ ಆನೆಗಳನ್ನೇರುವಂತೆ ನಿ
ಯಮಿಸಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇಷಿ ಇರುವ ತೆರೆಯಂ ಬೆಳ್ಳಿಗಳೆತ್ತಿರುವ ಕಟಾ
ಕ್ಷಂಗಳಂ ಫೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ವಿಲಾಸದಿಂ ಗಜವನ್ನೇರಿ ಅಪ್ಪರಸೆಯಾರಂತೆಯೂ
ಅಗ್ನಿ ಶಮಗ, ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗರ ಮೊದಲಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗೋತ್ತಮರೇ ದೇವ
ಪುಷಿಗಳಂತೆಯೂ, ಗೋದಾವರೀ ಸಪ್ತಭಾಗಂಗಳೋಳು ಗಂಗಾವ್ರವಾ
ಹಂಗಳೊಳಿಯೂ, ಉಪವಿಂಧ್ಯಾರಿಯೇ ಮೇರುವರ್ಪತದಂತೆಯೂ, ತೋ
ರುತ್ತಿರಲು;

ಸುಗಂಧರಾಜನು, ಸರಸ್ವರಾಜಬಂಧುವೋಡನೆ ಕಳಿಂಗವುರಿಗೆ
ಸವಾರಿಯಂ ತೆರಳುತ್ತ, ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವೈ
ಯ್ಯಾರವಂ ದೂರದಿಂ ನೋಡುತ್ತ ನೂರೂಮಡಿಯಾದ ವೈಭವ ವಿಲಾಸಂ
ಗಳಿಂದ ಪುರವಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅರಮನೆಯೋಳು ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನೈದಲು,
ಆಗ ಭೂಪಾಲರೆಲ್ಲರೂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಪುರಕತ ಸಿಂಹಪೀಠ
ದೋಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನಾಕಟಕಂಗಳಂ ವಿಚಿತ್ರ, ವಸ್ತ್ರಾ
ಧನ ರತ್ನ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ತರಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಓಲಗವಂ
ಬೆಳೆಯಿಸಲು; ಆಗ ಎವರಾಗಿ ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
ವಿಯ ಸಮೀಪದೋಳಿರುವ ಶಿಲಾಶಕಟವು, ತಾನು ಸುಧರ್ಮ ಸಭೆಯೋ
ಳು ಕಂಡಿದ್ ಓಲಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಂಗೆೊಂಡ ವಡ್ಡೋಲಗದ
ವೈಭವವಂಕಂಡು ಶಿಲೆಯಂತಾಳಿ, ಈಗ ನಾನು ಶಿಲಾಶಕಟನಾದೆನೆಂದೂ
ಅನಂದಭಾಷ್ಯಂಗಳಿಂಮೊಪ್ಪಿ, ರೆಕ್ಕೆಗಳನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ಕು
ಣಿಯುತ್ತಲಿರಲು, ಆ ಶುಕವನ್ನೋಡಿ, ಶುಕವಾಣಿಯಾದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು

ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೊಂದು? ಈಗಿನೆಯು ಕುಣಿಯುತ್ತ ನಡೆಗಿಂತಲೂ ನು
 ತೋಪುವುದು, ಈ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಲ್ಲೆಯೆಂಬುದು ಯೋ
 ಚಿಸಿ ಎಂದು ರಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಮಹಾಯುದ್ಧವೆನೋಡಿ, ಬದುಕು ವಜ್ರ
 ಯುದ್ಧವೇ ಎಂದು ತೋರುವುದು, ರೂಪದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ
 ಈ ಭೂಪತಿಯು ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಮಹಾಮುಖ
 ವನೇಲ್ಲಿ. ನಾಲ್ಕಲ್ಲಿ, ಶಿಲಾಶುಕವು ಬಂದು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಸಂಧ್ಯಾವೇನು,
 ಅಕ್ಷಯವಾರವೆಂದು ಕ್ಷಣವಾಲೋಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲದಿರೆ ನಾನು ಶಚೀಬೇವಿಯ
 ಅವತಾರವೋ ನೋ ಎಂದು ಸಂಕಯಬಡುತ್ತಿರಲಾಗ: ಶಿಲಾಶುಕವು
 ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಪರಿಯುಂ ತಿಳಿದು, ಇವಳಿಗೆ ತಾನು
 ಶಚೀಬೇವಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದು ತಾನು ತಿಳಿದು, ಬ್ಯಾಗ
 ಬಂದು ರಾಜಕುಮಾರಿಯುಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ! ಇನ್ನೇನು ಬಂದು
 ಪೂವಾದುದು, ಮಿಕ್ಕಾದ ವಂಗಳೂಂ ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನು ತರುವುದು
 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಈ ಸಂತೋಷ ವೃತ್ತಾಂತವುಂ ತಿಳುಹಿ, ಅ
 ಲ್ಲಿಂದ ಅನುರಾವತಿಗೆಪೋಗಿ ಶಚೀಬೇವಿಯುಂ ಕಂಡು, ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ
 ಪೋಗಿ ಭಾರತೀಬೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ, ಹಾಗೇ ಕೈಲಾಸವರ್ತಕಕ್ಕೆಬಂ
 ದು ಶ್ರೀವಾರ್ವತೀಬೇವಿಯು ದರ್ಶನವಾಗೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕ್ಕೆ
 ಪೋಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬೇವಿಯು ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮನವುಂ ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ
 ಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಗ ಬರುವೆನು, ಈ ದೇವಿಯರನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಬಹಳ ದಿನಂ
 ಗಳಾದವು, ಆದ್ದರಿಂ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದಂತೆಯಿಧೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾ
 ಗಿನೆಯ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಇದೇನು? ಈ ಶುಕವು
 ಶಚೀಬೇವಿ ಮೊದಲಾದವರಂ ಕಂಡುಬರುವೆನೆನ್ನುವುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾ
 ನು ಶಚೀಬೇವಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಶಾರದಾಬೇವಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ
 ಅಲ್ಲ, ವಾರ್ವತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಅರಸಿನ ಮಗಳು ಈ ವಿಭ
 ವವೆಲ್ಲಾ ದೇವೀ ಕಟಾಕ್ಷಬಲವೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಶುಕವಂ ಕುರಿತು
 ನಿನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮದೈವವೆಂದು, ಗುರುವೆಂದು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳೆಂದು, ನಿಜ
 ವಾಗಿ ಸಂಬಿರುವೆನು; ನೀನು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಪೋದರೆ ನಿಮಿಷನಾನು

ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರೇನೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಂಡಿರುವ ಮುಖದಿಂದೊಪ್ಪಿರಲು, ಆರಾಜ
ಪುತ್ರಿಯೊಡನೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಆ ವಜ್ರಾಯುಧದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಪೇಳು
ತ್ತಿರಲಪ್ಪೊರೋಳು' ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯ
ಜ್ಞಾನಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲರಿಗೂ ಧನಕನಕ ವಸ್ತ್ರವಾದನಂಗಳಂ
ಮುಳೆಗರವಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಡ್ಡೊಲಗದಿಂದ ಎದ್ದು ಸಕಲ ರಾಜರುಗಳಂ
ದೊಡಗೂಡಿ ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯಾವೇವಿಯನ್ನಭಿನಂದಿಸಿ, ಮಧುರ
ಭೋಜನಂಗೆೈದು, ಬಳಿಕ ಕಳಿಂಗರಾಜನೊಪ್ಪಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ರತ್ನಾಭರ
ಣಂಗಳಂ, ಚೀನಾಂಬರಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಕರ್ಪುರ ವೀಳ್ಯವಂ ಸಸಿಯುತ್ತ
ತನ್ವಂ ಮೆಂಡಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಂಡಲೇಶ್ವರರೆಲ್ಲರಂ ಅವರವರ
ಸೇನಾಕಟಕಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಅರಮನೆಯಿಂದ ತರಳಿ, ಶ್ರೀ
ಗಂಧತ್ಯಲದಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರದೀಪಿಕಾಹಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಲುಗ
ಳಂದಲೂ, ಸಕಲ ಬಿರುದುವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂದಲೂ ಒಪ್ಪಿ, ಗಜಾರೂಢ
ನಾಗಿ ಸೆಂಗಡ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಳಿಂಗರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಈ ಸ್ವಯಂವ
ರೋತ್ಸವದ ಸನ್ನಾಹವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೇ? ತಮಿಗೆ ಬಹಳ
ಶ್ರಮವಾಯಿತು, ಅರಮನೆಗೆ ದಯವಾಡಬಹುದೆಂದು ವಿನಯದಿಂ ನುಡಿ
ದು ಕಳುಹಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಬಿಡದಿಯಂ ಮಾಡಿರುವ ಮಣಿಮಂದಿರಕ್ಕೆ
ಬಂದು, ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸು
ಮತಿಯೇ! ಸೇನಾನಾಯಕನಾದ ವೀರಸೇನನೊಡಗೂಡಿ ನಮ್ಮ ಕಟಕಕ್ಕೆ
ಪೋಗಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರೆಂದು ನಿಯಮಿತಿ ಕಳುಹಿ; ಕಲವಿಂಕನ ಹಸ್ತ
ಲಾಗದಿಂದ ಪವಡಿಸುವ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯನ್ನೊದಿ, ಎದುರಾಗಿರುವ ಚಂದ್ರ
ಬಿಂಬವಂ ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಕಲವಿಂಕನಿಗೆ ತೋರಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
ವಿಯ ಮೊಗಮಂನನೆದು, ಇನ್ನು ಎಷ್ಟುಪಣಂಗಳಿರುವವೋ ಎಷ್ಟು
ಳಂಬವಂ ಸಹಿಸಲೀ ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಮರುಳಾಗಿರಲು,
ಅಮಹೀಪಾಲನಂ ನಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲವಿಂಕನು ನೀಳವಾಗಿಬಿಸುಸುಯ್ದ
ಕಳೆಸಳಿಸುತ್ತ, ಇದೇನೆಲಾ! ಆಯಾಸವಂಗೆೊಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ರಾ
ಜೇಂದ್ರಸಂಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈಗ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯನ್ನೇರಿ ಬರ

ವಾಗ ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಬರದಿದ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಪಿಯ ನೋಗವುಂ
ನೋಡಿ ಊರಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಒತ್ತಿಯ ಮೊಗವುಂನೆನೆದು, ಈಗ ವಿರಹ
ತಾಪವಂ ಅನುಭವಿಸುವೆನೆಂದು ನಗಜೇ ನುಡಿಯಲಾ ಕಲವಿಂಕನ ಮಾತಿಗೆ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಕ್ಕು ತುಂಬೆನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಪುಷ್ಪವುಂ
ಚದಮೇಲೆ ವವಳಿ ವಿಚಿತ್ರ ಕಥೆಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಪರೋಳ್ ಬರುವ
ಸೌಕುಮಾರ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸೌಖ್ಯಗಳೆಂಬ ಮಾತು
ಗಳಂ ಕೇಳಿದಾಗೆಲ್ಲಾ ಸೌರ್ವಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ
ಬುದಳೆಂದೆದ್ದು ನೋಡುತ್ತ, ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆಯು, ಮನದೋಳ್
ಬರದಂತೆಯು, ಮತ್ತು ನೇತ್ರ ಮೊಲದ ಸ್ಪರ್ಶೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು, ಜೀ
ವಪು, ದೇಶಕಾಲಂಗಳು, ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚವೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ
ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಬಂದೊಂದುಸಾರಿ ತಿಳುಹುಗೊಂಡು ಆ ಸರಾಂಗ
ಸುಂದರಿಯಾದ ಭೂಲೋಕ ಚಂದ್ರಬೇಬಿಯಾದ, ಕಾಮಿತಕಲ್ಪವಲ್ಲಿ
ಯಾದ, ತ್ರಿಭುವನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕನಾದ್ಯೆಯಾದ, ಅಲಂಕಾರಾಭಿಮಾನಿಡೀ
ವತೆಯಾದ, ಶೃಂಗಾರ ರಸಮಂಜರಿಯಾದ, ಸುಗಂಧರಾಜಂಜಲಿವಕರಣಿ
ಯಾದ, ಮನ್ಮಥ ಮಹಾಮಾಯೆಯಾದ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಪಶ್ಚ
ಕರ್ಪೂರದಿಂ ಕದಡಿದ ವನ್ನೀರ್ಗಗಳ ಮಳೆಗರದಂತಿರುವ ವಾರೆನ್ನೊಟಗ
ಳಿಂದ ನನ್ನ ಯಾವಾಗನೋಡುವಳೋ ? ಎಂದು ಕೂಡುವೆನೋ ? ಈ
ರಾತ್ರಿಯಂನಾನೆಂತು ಕಳೆಯುವೆನೋ ಎಂದು ವಿರಹಸಂತಾಪದಿಂ ಕಳವ
ಳಿಸುತ, ಬಂದೊಂದು ಘಳಿಗೆಯೋಳ್ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಭೋಗಶೃಂಗಾರ
ದೋಳ್ ಸರಸಭಾವದಿಂದ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುಂ ಭೋಗಿಸುತ ನಡ
ನೆಡುವೆ ನಿದ್ರಾಂಗನೆಯೊಡಗೂಡಿ ಹಾಯ್ದೊಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಲಿದ್ದ
ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ;

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಬುಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕಧವಾಪಂಡಲಪ್ರ
ಮುಖ ನಿಖಿಲ ಸುರವರವರಿಭವ ವರ್ಣಿತ ಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡಮುಂಡ ಒಂ
ಡನನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ
ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣಪ್ರಸನ್ನನಾನ ಭೂವಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ

ಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭೂಪಾಸೂಯಾದ್ಭ್ಯು ಸರ್ವಗಂಧವು ಚತುರ್ವಿಧ ಸುರಸ್ಯವಿ
ತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಲ ಭೌತೀಯಪುಟಿಕಾಕತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನದ್ರಬಂಧನಿ
ಬಂಧನಧರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯಸಗೋಕ್ತಾಶ್ವ ಲಯನ
ಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಪುರಾಜಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ಸರಪತಿ ಬಿರುದ ಸು
ಹೀಶೂರ ಪುರವರಂಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಸಿಯವರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ. ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯವಂಬ ಈ ಸ
ವೀನಕೃತಿಯೋಳ್, ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿ
ಯ ಆಗಮನವಂ, ಪಟನಿರೂಪಣವಂ, ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ವಜ್ರಾ
ಯುಧಪಣೋದ್ಭಾವಂವನಾಡಿ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಡಲೇಶ್ವರರನ್ನಿ
ರಂ ಪರಾಜಿತರಂಗೆದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಹನ್ನೆರಡ
ನೇ ಅಷ್ಟಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಶ್ಲೋಕ

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೀಂದ್ರನು ವಜ್ರಪಣವಂ ಗೆ
ದ್ದು ದೇವಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿತನಾಗಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಬಿಡಾರವೆ
ನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು; ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೋಳ್ ಅಮರಾವತೀ
ವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಕಚೇರೀವೀಶವೇತನಾಗಿ ಸಂದನವನದ
ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನೊಡಿ ಐರಾವತವನ್ನೇರಿ ವೈಭವದಿಂ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ
ದೊರ್ವಾಗಸನಿಂಬ ನುನಿಯು ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಾನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಶಾಪವಂಕೊ
ಟ್ಟು ತರಳದಂತೆರ ಕಚೇರೀವೇಂದ್ರರು ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ಭೂಲೋಕವಂ
ನೈದಲು, ಮರಲಿಲ್ಲರೂ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವಂ ತಿಳಿದು ಅತೃಪ್ತಿ
ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೈತ್ಯರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಘಿಭವಿತಿ ಸ್ವರ್ಗವನಾ
ಕ್ರಮಿಸಲೆಣಿಸಿ ಬಂದು ಘೇರಿ ನಿಸ್ಸಂಕ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ

ಏವಮಾಸ್ತಮಂ ತುಲಿಸಿತ, ಸಂಪಾದನಂ ಪೂಜುತ, ಲಗ್ನೆಯೊ
 ಬಟ್ಟಲ, ಎದುರಾದ ದೇವತೆಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಕಷ್ಟ ಬುದು ಓಡಿಸುತ,
 ಎಂಜನವನವಂ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ಮಾನಭಂಗವಂ
 ಮಾಡುತ್ತ, ನಿರಪಾರಂಗಳಂ ವಿನಾಶಂಗಳೊಗೈಯ್ಯುತ್ತ, ಸಖೀರುಗಳಂ
 ಸನ್ನೆವೊಂ ಕೆರೆಮುಖ, ಭಾಮೆಯಾರಂ ಬಾರಂದು ನುಡಿಯುತ, ಕಣಿಮು
 ಪಿಯಾರಂ ಕೆರಗುಪಿಡಿದು ಕಳೆಯುತ್ತ; ನಿತಂಬಿನಿಯಾರಂ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿಂದು
 ಗರ್ಜಿಸುತ ಪೂಜೀಧಿಯಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಪಶ್ಯಾಂಗನೆಯಾರಂ ಗರ್ಭಿಣಿ
 ದೊಡ್ಡ, ಚುಕಪಾಕ್ಷಿಯರ ಕಂಚುಕಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಚಲ್ಲುಗುರುಗ
 ಳಂ ಚುಕುಕಗಳಂ ಚುಚ್ಚುತ್ತ, ಸಲ್ಲಾಪಗಳಂ ಗಲ್ಲವಂಪಿಡಿಯುತ್ತ,
 ಸಿಕ್ಕಳದಿಂ ಸಿಲ್ಲು ಪಂತೆ ಸಿಲ್ಲಿಯಂ ಬಿಚ್ಚುತ್ತ, ಹುಡುಗಿಯಾರಂ ಹುಡುಕಿ
 ಹಿಡಿಯುತ್ತ, ಯಾವಿದ್ದ ಬಾಲೆಯಾರಂ ಬಾಯಿಗೆಬಿಡಂತೆ ಬೈಯುತ್ತ,
 ಸ್ತನ ಸ್ತನದೊಂ ಪೂಜತಿಯಾರಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಕುಲವೇಶಿಯರಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕು
 ಟಾಕೆಂಯೊಂಕೈಯುತ್ತ. ರಾಜದೀವಿಯೋಳ್ ಬರುತ, ರಮಣೀಯಂಗೆ
 ಕವ ಗೃಹಂಗಳಂ ದುಸುತ, ಅಕ್ಕಗಳಂ ಆಯಾಸಗೊಳಿಸುತ. ಗಜ
 ಕಾಲೆಯೊಪ್ಪೊಕ್ಕು ಗಜಗಳೆ ಹಲಗಂಟುಹಿಡಿದು ಶೇಯುತ್ತ, ಸ್ವಾಧೀನ
 ವಾಗವಿದ್ದರೆ ಕೂಲಗಳಂ ಹಿಡಿಸುತ್ತ, ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ವಾದ್ಯಗಳಂಘೋ
 ಓಸುತ ಬರುತ್ತಿಲಾ ಅಸುರವರ್ಗವಂಕಂಡು ಐರಾವತವು ಬೆದರಿ ಇದೇ
 ನೋ ವಿಸರೀತ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಸರಪಳಿಗಳೆಂಸಡಲಿರಿ, ತನ್ನಂ
 ಹಿಡಿಯಲೋಸುಗ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘವನ್ನೋಡಿ ಕೋರುಗೊಂಡು
 ಸರಪಳಿಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರಂಸೆಂಹರಿಸುತ, ಕೊಂಬುಗಳಂ ತಿವಿದು ಕಾಲುಗ
 ಳೆಂಯೊಸುಕುತ, ಆರಂಭಂ ಕೆಡಹಿ ಓಡುತ್ತ ಕಾಪದ್ದೆಶೆಯಿಂ ಮುಳುಗಾಡಿ
 ಯಿಂದ ಜಾರಿದಂತೆ ಅಘೋಮುಖವಾಗಿ ಆನಂದ ಉಂಟಾಗಿ, ಸಮವಾಗಿ
 ನಡೆದರೆ ಶ್ರಗುತೋರುಪದೆಂದು, ಉದ್ವರ್ಗಮುಖವಾದರೆ ಉಬ್ಬು ಸಬರು
 ವದೊಂದು ತಿಳಿದು, ಸರ್ಗವಂಬಿಟ್ಟು ಇಳಿದುಬರುತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ
 ಬಂಧವು ಕೆ ಮಾಗಿ, ಸಂಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಬೇಸತೂಸ್ಯವಾಗಿ, ಬೌದ್ಧ ಸಿ
 ದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಅವಲಂಬರೆತನಾಗಿ, ಭಿಕ್ಷಾಪ್ಪದ್ವೈತದಂತೆ ಸದೃತ

ಸ್ತುವಿಲ್ಲದೆ, ಅದ್ವೈತದಂತೆ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಭಂದ್ರಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಅಲಂ
 ಕಾಪರಹಿತವಾಗಿ, ತರುಮೂಲದಂತೆ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸ
 ನ್ನಿಹಿತಪ್ರಸವಳಾದ ಭಾಗ್ಯಕಾಲಿಯು ಸ್ತನದಂತೆ ವಿಮುಕ್ತಾಹಾರವಾಗಿ,
 ಬೋಕಾಯುತಿಕನಂತೆ ಭೂಲೋಕಭೋಗವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸಾಯು
 ಜ್ಯದಂತೆ ನಿರ್ಧೂತಾವರಣವಾಗಿ, ದಾನಕೂರನಂತೆ ದಾನೋದಕವಂ ವ
 ಷಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಮಂಡಲಗಳು ಮಾರ್ಪ್ಪಗಳೋಳು ಘಂ
 ಟಾದ್ವಯದಂತೆ ಕಾಣಿಸಲು, ತಾರಾಗಣಂಗಳ ತಾರಕಾಭರಣದಂತಾಗಲು,
 ಗ್ರಹಮಂಡಲವು ಗ್ರೈವೇಯಘಂಟಾಸ್ವರದಂತಾಗಲು, ಕಾಲಮೇಘಂ
 ಗಳು ನೀಲಾಸ್ತರಣದಂತೆಸೆಯಲು, ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವು ಕುಂಭಸ್ಥಲದ ಚಂದಿರ
 ವಾಗಲು, ಗ್ರಾಸಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನೀಲಮೇಧವಂ ಶೆಳೆಯುತ್ತ, ಮೇಘತ
 ರಂಗಂಗಳಂ ಸೋವಾಸಬುದ್ಧಿಯಂತಿಯುತ್ತ, ಕುಲಾಚಲಂಗಳಂ ಕಬಳ
 ವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ನಮುದ್ರಪೋಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ತನ್ನರೂಪವಂ
 ನೋಡಿ ಶತ್ರುಗಜಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೊಂಬುಗಳಂ ಸವರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾ
 ಣಿಸುವ ನಕ್ಷತ್ರಘಾಯಯಂನೋಡಿ ಇದೇ ಸ್ವರ್ಗಮಾರ್ಗವೆಂದೆಣಿಸುತ್ತ,
 ಶಿಶುವಂ ಮುದ್ದಿಸುವ ಉಮಾದೇವಿಯ ಹಸ್ತದಿಂ ಚಿಮ್ಮಿಬಂದ ಹೇರಂಬ
 ಮೂರ್ತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಿಂಬೂದ್ವೀಪದೊಳಿಳಿದು ಮಹಾಜಂಬೂವೈ
 ಕ್ಷಪಲ್ಲವಂಗಳಂ ಭಕ್ತಿಸಿ, ಆ ನದೀಜಲವಾನವಂಗೈದು ಕೆಲವುಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ಯೇ ಇದ್ದು ಅದನ್ನುಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಲವಣಸಮುದ್ರವಂ ದಾಂಟೆವೃಕ್ಷದ್ವೀಪ
 ಪನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ, ಮಹಾವೃಕ್ಷಾಕ್ಷಚಿಗರುಗಳಂ ಚಲ್ಯಾಡುತ್ತ, ಸಮೀಪಗ
 ತಮಾದ ಇಕ್ಷುಸಾಗರತೀರದೋಳು ಇಕ್ಷುವನವು ಕಂಡು ಅದರ ಸಮೀ
 ಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾವನಮಧ್ಯಗತಮಾದ ವೈನತೀಯು ಸರೋವರವಂ
 ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ಬೆಳೆದಿರುವ ಇಕ್ಷುವನವಂ ಭಕ್ತಿಸುತ್ತಲಿ
 ರುವ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳ ಹಿಂಡುಗಳನ್ನೋಡಿ ವ್ಯಾಮೋಹಿತವಾಗಿ, ಈ
 ಸ್ಥಳವು ತನ್ನಿಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವೆಂದಂತಿಳಿದು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದ ಸಾಧಾ
 ರಣಮಾದ ಮಹಾಗಜದಂತಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕರ್ಣಗಳಂ ಕೂಡಹು
 ವದರಿದಿರಚುವ ಮದೋದಕತೀಕರಂಗಳಿಂದ ವನವೆಲ್ಲವೂ ಮಹಾವರಿ

ಮಳಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಸುಗಂಧವೆಲ್ಲಲೀನವಾಗಲು, ಅನಂ ಪಲಾಕ ಪ
ರ್ಣದಂತೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಅದರಿಂದೆದ್ದ ಭ್ರಮರೊಂದುಗಳು ದಾವಾಗ್ನಿಯಧೂ
ಮರಾಜಿಯಂತೆ ಸುಖನಾಲಾಸ ಗಂಡಸುಲವೆನ್ನಾ ಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಿರಲು, ಮು
ತ್ತು ಸನ್ನ ರಿಮುಳುಗಳ ವಿಜ್ವಲಂಗಳಾದ ಹೆಣ್ಣೊನೆಗಳ ಹಿಂಡುಗಳು ಹು
ಟ್ಟು ಗೊಂಡಂತೆ ಹೊಡೆದ ಮುದದಿಂ ಬಂದು ಕುಂಡಾಗ್ರಗಳು ಆ ಗಜಾಧಿ
ಪತ್ರಯನ್ನೇ ವರಿಸುತ್ತ ಹೊಡೆಯುವುದೆಂಬ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಅವುಗಳ ರೂಪು
ಲಾವಣ್ಯಗಳಂ ಮೋಹಿಸಿ ಅನುನಯಪಡಿಸುತ್ತ, ಅವುಗಳೊಡನೆ ಮನಬಂ
ದಂತೆ ಜಲಕೇಳಿಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಷುಸಲ್ಲಕೀವನಂಗಳಂ ತೋ
ರಿಸುತ್ತ, ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರವಾಗಿ ಭೋಲೋಕದ ಗಜಪಮೂಹಂಗಳಂ ಬಂಧು
ಬಳಗಂಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೃದುಮಧುರಂಗಳಾದ ಪಕ್ಷ್ಯಪುಂಗಳಂ
ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಕರೀಷಿಸಮೇತವಾಗಿ ಇಕ್ಷುಸಾಗರವೋಳೆ ಜಲವಾನವಂಗೈ
ದು ಘಾತಾಕರದಿಂ ಪುಷ್ಕರಾಗ್ರದಿಂದೀಳುವ ಉದುಕಬಿಂದುಗಳಂ, ಅಂತ
ರಿಕ್ಷಮಂ ನಕ್ಷತ್ರತಳದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಪದ್ಮಸರೋವರವಂ ಕಲಕಿ
ಪದ್ಮನಾಳಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಉನ್ನತವಾದ ಇಕ್ಷುವನವಂ ಗೋರ್ವಾ
ಡುತ್ತ ಬೃಹದಿ ಕರವದಿಂದಿತ್ತ ಬಂಗಳಂ ಕಂಪಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಹೆಚ್ಚು ಬರುವ
ಮುದದಿಂ ಪರ್ವತತಟವಂ ವಿಷಾಣಾಗ್ರದಿಂ ಕೆಡೆದುದು, ಸಾಧಾರಣ ಗಜ
ಬುದ್ಧಿಯಿಂ ಮತ್ಸರಗೊಂಡು ಬರುವ ಸಿಂಹಗಳಂ ಶೀಳ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ
ಎಸೆಯುತ್ತ, ರಭಸದಿಂ ಸನಿವಾಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕರಭೆಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಹೊ
ಸೆಕುತ, ವಕ್ಷಗಳಂ ನಹಿತವಾದ ಪರ್ವತದಂತೆ ಇರುವ ಗಂಡಭೇರುಂಡ
ಗಳ ಶಿರಗಳಂ ತುಂಡುತುಂಡುಮಾಡುತ್ತ, ಉಬ್ಬಿದ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂ ಬರುವ
ಹೆಬ್ಬು ಲಿಗಳಂ ತಬಿಬು ಗೊಳಿಸಿ ಅಬ ರಸನ್ನಡಗಿಸುತ್ತ, ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾ
ಲುಕಿರೆಯುತ್ತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕರಡಿ, ಪಡ್ಗ ಕಾಡುಕೋಣಗಳ ಕಾ
ಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಈಡ್ಯಾಡುತ್ತ, ಸಮರಕ್ಕೆ ಸವರಿಸುವ ಸಾಳ್ಯಗಳಂ ಸಂ
ಹರಿಸಿ ನವರುತ, ಇಂತೀಪರಿಯಿಂದ ಏಕಾಂತಸದನವಾದ ಆ ವನವಂ
ನಿರಾತಂಕವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಕಾಂತಾಪರಿವಾರದಿಂ ಕೂಡಿ ಸಂತತ ಕ್ರೀಡಾಪಿ
ಲಾಸದಿಂ ಬದುನತ್ಸರಾಂತಂಗಳಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು ;

ಬಂದಾನೆಂದು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗುವುದು
 ಗ್ರಹಾಹವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಮೃಗವಾಗುವುದೆಂಬುದು ಭೂಲೋಕ
 ದೊಳಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಿರುವೆನ್ನೆಂಬ ಅಶ್ವಿನಿಯು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ, ಆ ದ್ವೀಪ
 ದೊಳಗಿರುವ ದೇಶಗಳ ರಮಣೀಯತೆಯುಂಕೂಡ ನೋಡುತ್ತ ತನ್ನೊಬ್ಬ
 ಯಿಷ್ಟವಾದ ತನ್ನ ನಿವಾಸವಂ ವಾಸದಲ್ಲಿ ಜರಿಯುತ್ತ ವಸದ್ದಿಲ್ಲದ
 ಸುವ ಮೃಗಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುತ, ಬಾಹುಬಲಪೂರ್ವಕಳಯಲೋಕದ
 ವನಗಜಗಳೊಡನೆ ಕೂಡುತ್ತ, ಕೈಗಳಂ ಇರಿಯಂ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡು
 ಗುಡೆಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳಂ ಕಿಡಿದು ಕಳೆದು ವನಗಜನ
 ಸಮೂಹಗಳಮೇಲೆ ಬಗೆದು ಕುಡಿಸುತ್ತ, ವಿನೋದದಿಂದ ಬರುತ್ತ ಪರಾಗ
 ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರವ್ರಹಾರಂ ಕೆಡದಲ್ಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಉರುಳುವ
 ಕುಲಪರ್ವತದಂತೆ ಪಕ್ಷಗಳಂ ಕೆಡರಿಕೊಂಡು ಗಜವಿದ್ಯಾಭೂತದಿಂದ ಬಡ
 ದಿರುವ ಪಕ್ಷಸ್ಥಳದಿಂದ ವಿಗತಪ್ರಾಣವಾಗಿಬಿದ್ದಿರುವ ಭೇರುಂಡವನ್ನೋಡಿ,
 ಅದರ ಸಮೀಪವನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ತನಾಗಿ ವಸುಕಾರಂ ಈ ಭೇರುಂಡಕ್ಕೆ
 ಈ ದುರ್ದಶೆ ಬದಗಿತ್ತೋ ಇದರ ಪಕ್ಷಪೂರ್ವಕಂ ವನಗಜಗಳಿರುವ
 ಮೃಗಂಗಳುರುಳಿ ಪರ್ವತಂಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವವು, ರಾಕ್ಷಸನು ಪ
 ಠಾಯನಂಗೈನರು, ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಾಡೇನು? ಇದು ಯಾವ ಪ್ರಾ
 ಣಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾದುದೋ? ಈ ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಿಡುವಿಕೆ
 ಪವಿರುವದೋ? ಶಿವಶಿವಾ! ಯಾ ಪ್ರಾಣಿಗಾದರೂ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯು
 ಬೋಚಿಸುತ್ತ, ಆ ಭೇರುಂಡದ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನೊಳಿರುವ ರುಡಿಕರವಾದ
 ಹೊಸವಾಂಸವಂ ಕಂಡು ಬಾಯೋಳೆ ನೀರೊಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ರಭಸದಿಂದ
 ಬಂದು ತನ್ನ ಧಂಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಅದರ ವಾಂಸವಂ ಕಚ್ಚಿ ಕಿತ್ತು ಬಿಟ್ಟ
 ಸುತ, ಅದರ ರುಚಿಯು ತಲೆಗೆರಿ ಪತ್ತೀಪುತ್ರರಂ ನೆನೆಯುತ್ತ, ಅಮೃ
 ತವಾದ ಈ ವಾಂಸವು ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸರ ಪರಿವಾರಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸಂವತ್ಸರ
 ಗ್ರಾಸವಾಗುವದು, ಅದರಿಂದ ಇದಂ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,
 ಈ ಭೇರುಂಡವು ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದಿಂದಲೇ ಸಂಹೃತವಾದುದೆಂದು ಸ್ವಜ
 ನಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಗುರುತಿಗೋಸುಗ ಕೈಯೊಳಗಿರುವ ಪರಶು

ವಿನಿಂದ ಆ ಭೇರವಂದದ ಪಕ್ಷ ಸಮೂಹದೊಳಗೆ ಬಂದು ಗರಿಯಂ ಭೇರವತಿ
 ಅದಂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತ, ನುತ್ತು ಸ್ವಾಗದೋಳುಕಾಣೆಗೆ
 ಶರಭವು ಸಂದೃತವಾಗಿ ನೆಲದೊಳಗೆ ಸವಟಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಇದೇನಂ
 ಅಚ್ಚರಿಯು? ಈ ಶರಭವು ಭೇರವಂದದಿಂ ಸಂದೃತವಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳು
 ವದಕ್ಕೆ ಶರಭಗಳಂ ಶಲಭಗಳಂತೆ ಭಾವಿಸುವ ಭೇರವಂಶವು ಸಹ ಹತವಾ
 ಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ವಾಣಿ
 ಯಾನದೋ ಬಂದು ವಾಸನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ
 ಪೋಗುತ್ತ, ಪದಧಾತದಿಂದಿಳಿದು ಪೋಗಿರುವ ಶಿಲಾತಲವನ್ನೋಡಿ ಇ
 ಹೇನು ಜೋರಿಸ್ತುವೋ? ಈ ದೀಪದೊಳಗೆ ಯಾನಕಾರಣದಿಂದಲೋ
 ಭೂವಾಹವೇ ವಾಸಗೊಂಡಿರಬಹುದು, ಇದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಕೃತ್ವವೆಂದೂ
 ಯೋಚಿಸಿ ಪೋಗುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಪುಹಾನಿಶಾಸನವಾದಂತೆ ಅತಿ ನೀಲವರ್ಣ
 ನಾಗಿ ದೂರದೊಳಗೆ ಬಂದು ಮಹಾವನವು ಕಾಣಬರುತ್ತಿರಲಿ, ಅದರ
 ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧವಾದ ಗೆಜ್ಜಬೃಂಹಿತಗಳಂಕೇಳಿ ಪೂ
 ಗಗಗೊಂಡು ಬರುತ್ತ, ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಕುಕುಕಿ ಕಾರಿಕಾನಿನಾದಂಗಳಂ ಕೂ
 ಡಿದ ಭ್ರಮರಚ್ಯುಂಕಾರಗಳು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿರಲಿ, ಆ ವನದ ಮಧ್ಯಭಾಗ
 ಬೋಳೆ ಭೂಮಿದೇವಿಯ ವಿಲಾಸದಪವಿತ್ರವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಸಮುದ್ರ
 ವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಘೀರ್ಣವಿನಿ ಸರೋವರೆ ರೂಪವಂತಾಳಿದಂತೆ ಬಂದೂ ತೀರ
 ದೊಳಗೆ ನಿಂತು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದುತೀರ ಕಾಣಿಸದೆ ಜಲರಾಶಿಮು
 ಗ್ಗುವಾದ ಭೂಸತಿಯಂ ತರಲೆಣಿಸಿ ತ್ತರೆಯಿಂ ಧುಮುಕಿದ ಆದಿಸರಾಹಮೂ
 ತಿಯ ನಿನಿಗಮಮಾಗವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಜಲಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಕಾಣಿ
 ಸುವ ವರ್ಮತ, ವನ, ನದಿ, ಮೇಘ-ತಾರಿಕಾನಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಂ ಚಂಡ
 ಚರನಂ ಯುಬಿಷ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಮತ್ಪಾರಾಯಣನ ಉದರದೇಶವೋ ಎಂ
 ಬಂತೆ ಅತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸಕಲ ಬಗವನ್ನಿರಿಸಲೆಣಿಸಿದ ಹಿರಣ್ಯಗ
 ಭನ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಿಪ್ತಿಯ ಕಮಂಡುವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕುಂಭಸಂಭವ
 ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದ ಪಾನನಂಗೈಯಲಕೃತ್ವವಾದ ಅಪೂರ್ವಾಭೋನಿಧಿಯೋ
 ಎಂಬಂತೆ, ಜಗನಂ ಪ್ರಳಯನಂ ಮಾಡಲೆಣಿಸಿದ ಕಲಾಂತಮೇಘಂಗಳಂ

ವಾಸಂಗೆಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು ಎಂದಿಸಂತೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮಹಾಪಯೋಗಿ
 ಧನೋ ಎಂಬಂತೆ ಕುಂಗಳೊಳಿಸುವ, ಬಹುಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ,
 ಸ್ಪಟಿಕಶಿಲಾಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ, ಕೆಸುನೀಯ, ಕಶೋಲ, ತರಂಗನಾಲೆ
 ಗಳು, ವಿಕಸಿತಕಲ್ಪಾರಕಮಲಕುಸುಮಯರಾಜಿಯೋಳ್ ವಿಹರಿಸುತ್ತಲಿ
 ರುವ ಕಾದಂಬ, ಬಕ, ಚಕ್ರವಾಕ ಮಧುರಧ್ವನಿಗಳಂ, ಮಧುವಾನನು
 ತ್ತ, ಭೃಂಗೀಯ್ಯಂಕಾರ ವಿಪಂಜಕಾಗೀತದಿಂ ನಿರ್ಭರವಾಗಿ ಉಬ್ಬಿ
 ಬರುವ ತರಂಗಗಳ ಅಬ್ಬರವೆಂಬ ನೃಪದಂಕಶಬ್ದದಿಂ, ವಾಯುವೇಗದಿಂ
 ಚಲಿಸುವ ಪಲ್ಲವಗಳೆಂಬ ಅಂಗುಳಿಗಳಂ ತೋರುವ ನರ್ಮಕೆಯ ಚಂದ
 ನಾಗಿ ಓಲಾಟಪೂರ್ವ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಗಳಂ ಸಂಗೀತರಾ
 ಲಿಯಂತೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿ. ವಿಸತಾತನಯನಾದ ಗರಡನಿಗೆ ವಿಹಾರ
 ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಾದೂರಕವೆಂಬ ಮಹಾನರೋವರವಂನೋಡಿ, ಇದು
 ದೇವತಾ ವಿಹಾರಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಸರೋವರದ ಪೂರ್ವದಿ
 ಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಂತವರ್ಷ ತಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಜಲಕೇಳಿಯನ್ನಾ
 ಹುವ ಹಿಮಾಚಲವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ವೇಚ್ಛ
 ಯಿಂದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಮಹಾಗಜವ
 ನ್ನು ಕಂಡು, ಇವರಿಂದಲೇ ಶರಭ ಭೇರಾಂಡಗಳೆರಡೂ ಸಂಹೃತಗಳಾಗಿ
 ರುವುದೆಂದು ವೇಳಬಹುದು. ಅದರೆ ಸಾಧಾರಣಯೋಧಪತಿಯಾಗಿರುವ
 ದರಿಂದ ಇವರಿಂ ಸ್ತುತನಾಗದು, ಇನ್ನೇನು ನಿಮಿತ್ತವಿರುವದೋ ಎಂದು
 ಭಾವಿಸುತ್ತ, ಆದರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂ
 ಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಣಕಿನೋಡಬೇಕೆಂದು ದಿಕ್ಪಟಂಗಳು ಮುಚ್ಚುವಂತೆ
 ಕಲ್ಪಾಂತವೇಳುವು ಗುಂಭೀರವಾಗಿ ಗುಡುಗಿದಂತೆಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡು
 ತ್ತೀರಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳು ಬದರಿ ಬರಗಾಗಿ, ಆ ಗಜರಾ
 ಜನ ಹಿಂಭಾಗಯೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅದನ್ನೋಡಿಬಂದು
 ಮಹಾ ತಾಳವೃಕ್ಷವಂ ಮುರಿದು ಆ ಗಜಾಧಿಪತಿಯಮೇಲೆ ಎಸೆಯಲು,
 ಆ ಗಜರಾಜನು ಅದಂ ತೈಲವಾಗಿ ತಿಳಿದು ವೇಗದಿಂಪೋಗಿ ತನ್ನ ಕೊಂ
 ಬುಗಳಿಂದ ಸಂಪ್ರತ್ಯಯೋಳ್ ಹಿರಿದಾದ ಒಂದು ಗುಂಡು ಕಲ್ಲಂ ನೀಡೆ,

ಸ್ತಂಭಲಿಂಗದ ತೆಗದು ಆ ರಾಕ್ಷಸನಮೇಲೆ ಎಸೆಯಲು, ಆ ಗುಂಪುಕಾರಿ
 ಬರುತ್ತ ಮಾರ್ಗಮೋಳೆ ತಡೆಯುವ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಪುರಿಯ ಕಡಹುತ್ತ
 ಬರುತ್ತಿರಬಂದನೋಡಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಕೆಟ್ಟನೆಂದು ಅತಿನೇಗದಂ ಓಡಿ
 ಪೋಗಬಾಚೆಯು ರಾಕ್ಷಸನು ನಿಂತಿರ್ಪಡೆಯೋಳು ಬೀಳಲು, ರಾಕ್ಷಸನು
 ಪತನಾದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಗಜವು ಎಂದಿನಂತೆ ಬೆಣ್ಣಾನೆಗಳಂ ಸ್ತಂಭಲಿ
 ಗದ ನೇವರಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ತೀಲೆಯನ್ನೋಡಿ ಸಹ
 ಸ್ವರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘದಿಂದಲಾದರೂ ಕವಲಿಸಲಕಕ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಈ
 ಗಜವು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಯಾವಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಯಾವದೇವತೆ
 ಯೋ ಗಜರೂಪದಂತಾಳರಬಹುದು, ಇದರಿಂದಲೇ ಶರಭಭೇರುಂಡಗ
 ಳು ಸಂದೃತಂಗಳೂರುವವು, ಅದ್ದರಿಂದ ಜೀವದಾಶೆಯಂ ಬಿಟ್ಟವನು ಇ
 ದಂ ಕುರಿಕುವನು, ಈ ಗಜವು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿ ವಕವಾಗುವನೋ,
 ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ಈ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಯಾಗುವರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಮಿಲ್ಲ
 ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ ಇದಂ ವಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೇಕೆಂದ
 ಣಿಸಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಆ ಭೇರುಂಡಪಕ್ಷಿಯ ಗರಿಯಂತೆಗದುಕೊಂಡು ತನಿಗೆ
 ಮುಖ್ಯ ನಿವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ತನ್ನ ಆ
 ಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಗರಿಯನ್ನಿಳುಹಿ, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಎ
 ಲೈ ಕಂಕು ಕರ್ಣವೆ! ನಾನು ಮೃಗಯಾನೋದದಿಂಪ್ಲಕ್ಕೆ ಪ್ವೀಪದವನು
 ದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸುವ ಸಮಯವೊಳು ಒಂದು ಶರಭವುನಿದುರಾಗಲು ಅದಂ
 ಸೂಹನದಿಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲಪ್ಪರೊಳು ಭೇರುಂಡನು ಕಾಣಿಕೊ
 ಳ್ಳಲು ಅದಂಸಂಹರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೋಸುಗ ಅದರ ಗರಿಯಂ
 ತರುತ್ತಿರಲಾಗ ಬಂದು ಮಹಾಗಜವು ಕರೀಷೆಸಮೂಹದೊಡನೆ ಜಲ
 ಕೇಳಿಯವೂಡುವದಂ ನೋಡಿ ಅದರೊಡನೆ ನೆಣಿಸಿ ಸಂಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ
 ಕೈಬಾರದೆ ಪಿಡಿದು ತರುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೇ ಒಂ
 ದಿನು, ಯಾವತೆರದಿಂದಲಾದರೂ ಆ ತುಂಬಗಜವಂ ಹಿಡಿದುತರದಿದ್ದರೆ ನನ
 ಗೆ ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳು ರುಚಿನದು, ಅದಕ್ಕೆ ಎತ್ತನಂ ಮಾಡೊಡು. ಪೇಳಲಾ
 ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಕಂಕುಕರ್ಣನು ತನ್ನ ಮನದೊಳು

ಶರಭೋಡನಿ ಸೇನಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವರು, ಮತ್ತು
 ಭೇರುಂಡವು ರಾಕ್ಷಸರಂ ಭಕ್ತಿಸುವದೆಂದು ಕೇಳಿದುದುಂಟು, ಈಗ ಶರ
 ಭೇರುಂಡಗಳು ಸಂದರಿಸಿ ಬಂದೆಂಬ ಈ ರಾಕ್ಷಸನವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾ
 ಸತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯರಂವಂಚಿಸುವಂತೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸನ್ನಲ್ಲಿಯೂ
 ಈ ಕಪಟವಾಕ್ಯವಂ ಹೇಳುವನು, ಈಪರಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯತವನ್ನಾಡುವದ
 ರಿಂದ ಬರುವ ಸಂಪತ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿಪತ್ತುಗಳಾಗುವವು, ಹೀಗೆ ಹೇಳು
 ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಫಲವು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು, ಮ
 ತ್ತು ಆ ಗಜವಂ ತುಂಬಗಜವೆಂದು ಹೇಳುವದಂ ಕೇಳಿದರೆ, ಅಪರಿಂ ಘಾ
 ಸಿಯಾಗಿ ಬಂದವನಾಗಿರಬಹುದೆಂದರಿತು, ಅಯ್ಯಾ! ಪ್ರಭುವೇ, ಭೇರುಂ
 ಡನಂ ಜಯಿಸಿದವನೆ ವಾಡಗಜವೆಂಬುದು ಎಷ್ಟೊಮಾತ್ರವು, ಇದುಕೋ
 ಸುವಂ ಗ್ರಿಗಳಂ ಬದಗಿಸಿ, ಕೋಟಿ ಬ್ಯಾಟಿಗಾರರನ್ನಾದರೂ ಸನ್ಮಾಹಗೊ
 ಳಿಸುವನು, ತೆಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನುಡಿದು, ಯೋಜನಾಯತನಾದ ಮಹಾ
 ಸರವಣಿಗಳಂ, ಸಂಕೋಲೆಗಳಂ, ಹಗ್ಗದ ಉರುಳುಗಳಂ ದಾಪಿನ ಆನೆ
 ಗಳಂ, ಆಯುಧವಾಣಿಗಳಾದ ಬಹುಮಂದಿ ಠಾಕ್ಷಸಭಟರಂಕೂಡ ಸಜ್ಜು
 ಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ಲಕ್ವದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿನಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸಕಲವಂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಇದೇನೆಂದು ಬಿನ್ನ
 ವಿಸಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಶಂಕು ಕರ್ಣ ಸಮೀತನಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಅರ್ಜು
 ನನ ಶರಹತಿಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಮೃತರಾಗಿ ಪಿಶಾಚರೂಪವಂತಾಳಾದ ನಿವಾತಕ
 ವಚರಸಂಘವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘಾದಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಪಾತಾಳದಿಂ ಪೊರಟು ಪ್ಲಕ್ವದ್ವೀಪವನ್ನೆದಿ ತರಳುತ ಮಾರ್ಗದೋಳ
 ಬಿದ್ದಿರುವ ಶರಭವಂ ಸಂತ್ರಿಗೆ ತೋರಿಸಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಸ
 ಮೀವದಲ್ಲಿ ಗಜಪಾಡುಗಳಿಂದಿಳಿದಿರುಂ ಬಿಣತಲವಂನೋಡಿ ಈ ಶರಭ
 ನು ಈ ಅರಸೀಂ ಹತನಾದುದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಭೇರುಂಡನಂ
 ಸಂದರಿಸಿದನು ಯಾವ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು. ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತ,
 ಎಲೈ ಅರಸೀ! ಭೇರುಂಡವು ಯಾವಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಎಂದು ಕೇ
 ಳಲಾಗಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಹಾಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊ ಪರಿ

ವಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ವೃತ್ತವಾದ ಭೇರುಂವವಂ ತೋರಿ ಇದೇ ಸನ್ನಿ-
 ಸಂಪ್ರತ್ಯಾಸಾದಯಮುಂ ಪಳಿತಾಗ, ಭರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಂ-
 ತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಭುಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಭುಜಗಳಂ ತಟ್ಟಿ ಸಿಂಹನಾದವಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿರಲೂ; ಉಗ್ರಯಾಪು ಸೂರಾರುಮಂದಿ ಪೂಜಕರಂ ಕರೆದು
 ಎತ್ತಿ ಬಾಂಧವಗಳಿರೂ, ಇದು ಸಮ್ಯ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪಿತನವಾಗಲಿ,
 ನಮ್ಮ ವತ್ತೀಪುತ್ರರಿಗೆ ಎಡೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ಭೇರುಂಡ ಕರಭಗಳ
 ಪಾಂಸಗಳಂ ಪಾಕವಂ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೇಂಟೆಯಂ
 ಮಾಡಿ ಭಟರುಗಳು ಎಂದು ಬವಗಿಸುವ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊ-
 ಳ್ಳಿರಲಿ, ಉಪ್ಪು ನೀಕಾದರೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಭಟರು ತಂದು
 ಒದಗಿಸುವರು, ಮಧುರ ಬೇಕಾದರೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಕ್ಷು ಸಾಗ-
 ರದ ಕರ್ಕರೆಗಳಂ ತಂದುಕೊಡುವರು, ಮೃಗದ ರಕ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಕ್ಷು
 ರಸದಿಂದ ಪಾನಕವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿ, ಉಪ್ಪು ಬಿಡವ ತೆಗೆದು ವಪ್ಪದಿಂದ ಹು-
 ರಿದು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಕಲಶಿ, ಸ್ನಾನಿನಿ ತಿರುಗಿದರೆ ಕರ್ಪೂರಗಂಧವೆಸಗುವದು,
 ಮತ್ತದನು ಮದ್ಯದಿಂದ ಕಲಶಿ, ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆರೆಸಿ, ಹೊಸದಾದವವೆಗೆದು
 ದುಗಿಸಲದು ಯಿತ್ತರದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಾಗುವದು; ಹೆನ್ನರಗಳಂ ತೆಗೆದು ಜ-
 ನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ, ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡಗಳಂ ಕಲಶಿ ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆರೆಸಿ ಸ್ನೇಹಿತಾ-
 ವಿಗೆಯಾಗುವದು; ಅಸ್ಥಿಯೋಳು ಬರದಿರ್ಪೆ ಅಮೃತವಿಶಿತವಂ ಮಸ್ತಿಷ್ಕ-
 ಪಂಕದಿಂದ ಕೂಡಿ ಸುಲರುಚಿಯಾದವೋಗರವಾಗುವದು, ಚಂಪಕಗಂಧದಿಂದ
 ತಂಪಾದತನುಗಳಂ ಇಂಪಿನಿಂದ ಸಂಹರಿಸಿ ಹುರಿಯಲದು ಸೌಖ್ಯಾದಿಕಾ-
 ಕವಾಗುವದು; ಹರಿ ಅವರೇಕಾಯ ಹೊಸಪರಿಯಗಂಧದಿಂದ ಹಸಸಾಗಿ
 ತೋರ್ಪು ನಿರುಳಿಯೋಳು ಮಧುವೆರೆಯ ಹಸಿದಿರುವ ರಕ್ತಸರಪಾಯಿಸ-
 ವಾಗುವದು, ಬದನೆಸುಕಾಯಿಯೊಡನೆ ಮೃದುವಾಂಸವಂ ಹುರಿದು
 ಮುದದಿ ಸಂಬರವೆರಬಿ ಬಡಿಸಲದು ಮುಚ್ಚರಿಗೆ ಟಿಡೆರೂರು ತಾಳದವಾಗು-
 ವದು, ಹಿರುಳವಾಂಸವತೆಗೆದು ತಿರುಹಿ ಪೂರಣಗೊಂಡು ವಸ್ತ್ರಿಯೋ-
 ಳು ಹದಮಾಕಿಸಿ ಕರಿದರೆ ಕರಿಗಡಲುಗಳಾಗುವದು, ಕಚ ಪೆನಸಂಬರಿಹವ-
 ಜ್ಜಿಗಳಿಂದ ಮಾಡುವದು, ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಚ್ಚುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲೋಸಂಗ

ಸ್ವಚ್ಛನುತ್ಪನ್ನಗಳಂತರಿಸಿಕೊಟ್ಟುವದು, ಮಂಡೂಕಗಳಂತುಪ್ಪದೋಳು
ಹುರಿಸು ಸಂಡಿಗಳೆಂವೂಡುವದು, ತಂಡತಂಡ ಮೃಗದ ಪಲದಿಂ
ಮಿಗಿಲಾದ ಉಂಡಲಿಗೆಗಳೆಂವೂಡಿ ಬಳಸುವದು, ಬಹುವಿಧಮದ್ಯದಿಂ
ಬಿಸಿಯುಚೋಪ್ಯವನೂಡಿ ಹುರಿಸ ವಗ್ಗ ರಣೆಗನುಕೂಲಮಾಗಿರ್ಪ ಮ
ರಿಮತ್ಸ್ಯರಾಶಿಗಳೆಂ ತಂದು ಬದಗಿಸುವರು, ಮರೆನಾಚಿ ಫಲವೇನು, ಮ
ಸವಕಾರ್ಯವು ಲಭಿಸೆ ಸುರೆಯಸಾಗರತಟದ ಸುರಿಸುರಿದು ಕೂಡಿವುದಕೆ
ಸರಸಗೃಹವಂ ನಿಮಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವೆನು, ಎಂದುವೇಳಿ, ಮತ್ತು ಎಲೈ
ರಾಕ್ಷಸರುಗಳರಾ! ಈದಿನ ಮಾಡಿಸುವ ಬ್ರಾತನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಪಾನವಂ
ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದು ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯ ಮದಗಜವಂ ಹಿಡಿ
ದು ಕಟ್ಟು ವಶಮಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕಮಾದ ಭೇರುಂಡನಂ
ಸಂಹರಿಸಿ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಮಾದ ಬ್ರಾತನವಂಮಾಡಿಸಿ, ಸು
ಖಾನುಮದ್ರವನ್ನೇ ಉಚಿತಮಾಗಿ ಕೊಡಿಸುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಕುಲದೇವತ
ಯಾದ ನಿಕುಂಭಿಲಾವೇವಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂ ಕುರಿತುಶಪಥವಂಮಾಡು
ವೆಂದೊ ನುಡಿಯಲು; ಆದಂಕೇಳಿದ ಭಟರು ಸಂತೋಷದಿಂ ಹಿಗ್ಗಿ ಕಾ
ಕುಮಾಕಾತ ಸಿಂಹವಾದವಂಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಶುಕುಕರ್ಣನು ಉಗ್ರಬಾ
ಹು ವೇಳಿದ ಶಪಥವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಈ ಅರಸು ನಿನ್ನೇದಿವಸ ಭಿಕ್ಷಿಸಿದ
ಭೇರುಂಡವಾಂಸದೊ ಮದಹೆಚ್ಚಿ ತಲೆಗೇರಿ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಶಪಥವಂ
ಮಾಡುವನು, ಈತನಿಗೆ ಬಾಲಬುದ್ಧಿಯು ಇನ್ನೂ ತೊಲಗಿಲ್ಲ, ಈ
ಭೇರುಂಡವು ಈತನಿಂ ಹತವಾದದ್ದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು
ವನೆಂದು ನಂಬಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ಕುರಿತು
ಶಪಥವಂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಆ ದೋಷವೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರತಿಗೆ
ಜಂಶಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಈಗ ತಿಳಿಯಲಾಯಿ
ತು, ನೆನಸಿದಂತೆ ಹುದಗಜವು ತನ್ನ ವಶವಾದಬಳಿಕ, ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂ
ದು ಭೇರುಂಡನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಬ್ರಾತನವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನೆಂದು ಭಟರಿಗೆ ಹೇಳಿ
ದೆ ಮಾತಿನಿಂದಈ ಮದಗಜದಿಂದಲೇ ಈಗಿನ ಭೇರುಂಡವು ಮೃತವಾದು
ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ವಶವಾಗುವ ಗಜದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭೇರುಂಡ

ಹವು ಎದುರಾದರೆ ಸಂಹಾರಗೊಳಿಸುವೆನೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಈ ವಾಕ್ಯ
ವಂ ಭಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು, ಅದರಿಂದ ಈಗಿನ ಭೇರುಂಡವು ಇಲ್ಲಿಯ ಗಜ
ದಿಂದಲೇ ಮೃತಮಾಹಿತಲ್ಲದೆ, ಈ ಅರಸಿನಿಂದಸಂಹೃತಮಾದುದು ಅಪ
ಧ್ಯವು, ಗಜಗನಂ ಮಹಕಗಳಂತೆ ಭಾವಿಸುವ ಭೇರುಂಡವು ಇಲ್ಲಿಯ
ಗಜದಿಂದ ಮೃತಮಾದುದುಂಟಾದರೆ ಅದು ಅಮಾನುಷಗಜವೇ ಹೊರತು
ಸಾಧಾರಣ ಗಜಮಲ್ಲ, ತಾಪನಕದಿಂದಲೋ, ಮತ್ಸ್ಯವಕಾರಣದಿಂದಲೋ,
ಯಾರೋ ಗಜರೂಪವಂತಾಳು ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಇದು ತಿಳಿಯಲಶಕ್ತವು,
ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಆ ಗಜನಂ ಹಿಡಿಯಲೆಸಗಿದರೆ ಏನು
ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸುವದೋ, ತೋರಿದ ಅರ್ಥವಂ ಹೇಳಿದರೆ ಮನು
ಷ್ಯನನ್ನೇ ತಿಳಿದು ಈ ಅರಸು ಲಜ್ಜಿತನಾಗುವನು, ಅಥವಾ ಕೋಪ
ಗೊಳ್ಳುವನೋ, ಎಂದು ಗೊಣಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಾ ಕಂಕುಕರ್ಣನಂ ನೋಡಿ
ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಎಲೈಮಂತ್ರಿಯೇ! ನಾನು ಭಟರಿಗೆಹೇಳಿದುದು ನಿನಗೆಸ
ಮೃತಮಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನೀನೇ ಗುಣಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವೆವೆಂದು ಕೇಳಲು,
ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಮಹಾವ್ರಭುವೇ! ದೈವಮೋಗದಿಂದ ಮುಂದಣಮನೋ
ರಥವುಕೂಡ ಘಟಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು ಎನಲಾ ಉಗ್ರಬಾಹು
ವು ದೈವಬಲದಿಂದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಪೌರುಷದಿಂದ ಘಟಿಸಲಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದಂ
ತಾಯಿತು ಎನಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು, ಪ್ರಭುವೇ! ಭೇರುಂಡನಂ ದೈವವೇ
ತಂದುಬಿಟ್ಟಿತಲ್ಲದೆ ಅದರ ವಾಸವನ್ನೆಂದಿ ಹುಡುಕಿದವರಾರೂ, ಎನಲಾಮಾ
ತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಬಡಂಬಟ್ಟು ಆಪ್ತಜನರಿಂಕೂಡಿ ಭೋಜನವಂ
ಮಾಡಿ, ವಾನನಂಗೈದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಅದೇರಿತಿಯಲ್ಲೇ
ಆತನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ಅಶನಪಾನವಂಮಾಡಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಆದಿನವಂ
ಕಳೆದು, ಆ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಬೇಹುಗಾರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಆ ಮಹಾ
ಗಜನಂ ಹುಡುಕಿ ಅದರ ವಾಸವಂ ತಿಳಿದುಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ಬಿ
ನ್ನಿಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು, ಅವರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭ
ಟರುಗಳರಾ! ಆ ಮಹಾಗಜದ ಸಮಾಪದೋಳು' ದಾಖಿನ ಆನೆಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಹೊರಗೆಹೋಗದಂತೆ ಆಯತನಾದ ಸರಪಳಿಗಳಂ ಅದರ ಪರಿವಾರದ

ಸುತ್ತಲೂ ಸಾಲಾಗಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬಲಗವಂತೆ ಬಲವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಶೂಲಕುಂಡಲಾಣಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರೊಡಗೂಡಿ ಕಾಡಿದರೆ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ಒಳಕವಂತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವವರ ಸಮಯದೊಳ್ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆ ಕಾಲದೊಳ್ ಆ ಗಜವು ಕಾವಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಮಗೂ ಮಗೂ ಬಂದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ದೂಸಿನ ಆಯವರು ಗಜದ ಸವಿವಾದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆನೆಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದರ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರಲು, ಕೆಲವರು ಸಂಕೋಲೆಗಳಂ ಹವರಿಸುವ ಆ ಆನೆಯು ಕಾಲಮುರೆಯಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಆ ಗೂ ಮಹಾಗಜಕ್ಕೆ ನಿಜ, ತಿಳಿಯದೆ ಸುಬದಿಂ ಸವಿವಾದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಗೈವ ಕರಿಣೀಸ್ಥಂಧಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಟ್ಟು ನಿಜೆಯ ಮೊಬ್ಬರೊ ಮಲಗಿರಲು; ಆಗ ಮಾವುತರು ಮಾಡುವ ಸನ್ನೆಯಂತೆ ದಾಪಿನ ಆನೆಗಳು ಸವಿವಾಪವಂ ಪೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಭಯದಿಂದ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರಲು; ಅದು ನೋಡಿ ಉಗ್ರಾಕಾರವು ಗಜವಂ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿರೆಯು ಭಟರಿಗೆ ನೇಮಿಸುವ ಭಟರು, ಉದಯಕಾಲದೊಡಗ್ಗಮಾ ಭೂವಾಳ ರಾಗದೊ ಭೂಪತಿಗಳಂ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವಂತೆ, ಗಜನೋಹಕಮಾದ ಗಾಸವಂ ಗೈಯುತ್ತ. ವೃದ್ಧಂಗಳಂ ವೃದ್ಧಮಾಗಿ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಅಶ್ವನಶಬ್ದವಂಕೇಳಿ ಮಹಾಗಜವು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ದಾಪಿನ ಆನೆಯನ್ನಾಶ್ರಿಸಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನೋಡಿ ತ್ವರಿತಿಯಿಂದಿದ್ದು, ಹತ್ತರ ಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಮೊತ್ತಮಾದ ಮತ್ತು ಕರಿಣಿಗಳ ತತ್ತರಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಸುತ್ತಿರುವ ಸಲಹೆಯು ಬಲೆಯನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಲಾರದೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಕೋಪದಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಕಂಪಿಸುವಂತೆ ಬೃಂಹಿತ ಧ್ವನಿಯು ಮಾಡುವಂತೆಕೇಳಿ, ಗಿರಿಗಡ್ಡೆರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸಿಂಹಗಳು ಕುಪಿತಗಳಾಗಿ ಕೂಗಲು, ಆ ಸಿಂಹನಾದದಿಂದ ಮಹಾಗಜವು ಮತ್ತೂ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಬಂದು ದಾಪಿನ ಆನೆಗಳಂ ವತ್ತರಿಸಿ, ಆ ಆನೆಗಳಮೇಲೆ ಅಡಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳ ಕಾಲಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಗಿರಗರನೆ ತಿರುಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೇ ಬಡಿದು ಕೊಡುತ್ತಿರಲು ; ಅದನ್ನೋಡಿ ಶಂಕು

కాను ఈ సుదామగజక్తే శోభిషబంధుళక, అనునయక్కా, వం
 జసిగ్గా బళగాగలారదేందు వేళి భయవంకల్పితి వణవంనూడి
 శోభ్యువదేందు నియమిసలు; ఆగభటరేల్లరు బళశినితు బంజేవేళ
 సింహనామగళంనూడి అనేకభేరికావళ్యనిగళం నూడుత, ఈ
 గజవు గ్రాసార్థవారి నమ్మమేలీ బారదిరదేందు ఇక్షుదండగ
 లం, కదళి, నల్లశిలకాబిగళం ఎసియతనిశ్చబ్ద మారిరలం గజవు,
 అపం బందం లక్ష్మ్యనూడచి త్వరేయింబందు సుత్తులిరువ వృక్షగళం
 శిత్తు, సరపణిగళం తావరేయ నూలుగళంతే దురిదు ఇక్ష్మిబిజ్జిల
 రక్తసరం వక్తలిక్ష్మత్తిరలారాక్షసరు, పరకు, కుంత, తూల, గవేగ
 లంద ఆ మద్రాసేయం వ్రహరీసుత, శచ్చుగళమార్గవారి అట్ట
 కడదర్శిసుగ రాక్షసాధిపన అప్పణేయం శిలలగ, రాక్షసరా
 యనం యావసూహసదిందలదరూ ఆ మద్రాసేయం వకపూడిశోభి
 రేందు భటరిగి అజ్ఞాపిసుత్తిరలు; ఆ గజవు, రక్తసరు ప్రయో
 గిసువ ఆయుధప్రహారవం లక్ష్మ్యవంనూడచి అల్లి సుత్తులిరువ సర
 పణిగళం శిత్తుబిసురు, ఘడిఘడిసుత, ఒందొందు పేట్టనింద
 నూరారరక్తసరం నందరిసి, కాలగళం దొనశి శిల బిసుడుత
 ఓడిబరువరక్తసరమేలీ కవిదుబురుత్తిరలు; అదంనోడిలుగ్రూ
 హువు ఈ గజవం యావ టపాయదిందలదరూ సాధ్యవాగువంత
 వూడిరేందు నుడిదు, బళక ఎల్వే భటరుగళరా! ఇన్న సూహస
 వంనూడి, దూరవారిపూడి నింతుగజవు విశ్రమిసికొండబళక నా
 ను అప్పణేయం శోడువేసేసలు; ఆ శేనీయోళి ఠాగపూలు న
 వ్యవారి టళిద రక్తసభటరేల్లరు ఆ మద్రాసేయోడనే దొర్యా
 టవంబిట్టు, బందేయోళి గూపాగినితు అదన్నే చిరగాగి
 నోడుత్తిరలు; ఆ సమయదొళుగజవు ఈ రక్తసరగుంపంనోడి,
 పన్నో కపటదిం బట్టాగి తన్నమేలీ బిళువరేందు తిళదు
 శోపెదిం దొరట గిరితిబరనం ముడుకుత పూగిత్తిరలు; ఆగ

ಕೋಪಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವಂತೆ ಮದ್ದಾನೆಯ ಶರೀರವು ಬೆಳೆಯುವದನ್ನೋಡಿ, ಶಂಕುಕೊನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದಬಂತೆಂದು ತಿಳಿದು, ತನಿಗೆ ತೋರಿದವರಿಯಂ ತಿಳುಹಿದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನು ಕೇಳುವನೋ? ಇಲ್ಲದೆ ಮೂರ್ಖತನದೋಳು ನಿಂತು ಪ್ರಾಣವಂ ಕಳದುಕೊಳ್ಳುವನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದಾದ್ದರಿಂದ, ವಂಚನೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದಿರಾಯನಂ ತೊಲಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಇವನಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಲಾರದು; ಉಳಿದ ರಕ್ಷಸರು ದೂರವಾಗಿ ಪೋಗಿರುವದರಿಂದ, ಅವರಂ ಸನ್ನೆಯಂಮಾಡಿ ಕರೆಯುವದಕ್ಕಾದರೂ ಸಂವಕಾಶವಾಗುವದೆಂದರಿತು ಅಯ್ಯಾರಾಕ್ಷ ಸಾಧಿಸತಿಯೆ! ಈ ತುಂಟಗಜವಂ ವಶಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಿಕಾ ಸಮುದಾಯವು ಈ ವನದೋಳು ಹೇರಳವಾಗಿರುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಆಗ್ರಹವಂಬಿಟ್ಟು ಬಾರೆಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಹಸ್ತವಂಸಿದಿದು ದೂರದೊಳಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಗಿರಿಶಿಖರವನ್ನೈದಿಸಿ ಅಯ್ಯಾರಾಯನೇ ! ಈಗ ಈ ಮದ್ದಾನೆಯಂ ನೋಡುವನಾಗು, ಎನಲೂ ಮಹಾಗಜವು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವ ವರ್ಷಕಾಲಮೇಳುಹುದಂತೆ ಬೆಳೆದು ಗಿರಿಶಿಖರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತ, ಕೊಂಬುಗಳಂ ಆ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ಮೀಟುತ್ತಿರಲು ; ಆ ಗಜದ ಉತ್ಸಾಹವಂ ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ ಪಾಂತ್ರಿಯೆ! ಇದು ಗಜಮಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸಕಾಲವಂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಗಜರೂಪವಂತಾಳು ಬಂದ ಮೃತ್ಯುವೆಂದೂ ಪೇಳಬೇಕು, ಇನ್ನೇನುಗತಿಯು, ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ಮೀಟುತ್ತಲಿಧೆ, ಸೇನೆ ಏನಾಗುವದೋ, ನನಿಗ್ಯಾಕೆ ಈ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಎಂದೂ ಪೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ನದೀವನ ಸಮೇತವಾದ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ಮೀಟುವ ರಭಸದಿಂದ ಕೋಟಿ ಶಿಡಿಲುಗಳು ಏಕಪ್ರಾಣಿ ಭೂಮಿಯಂ ಇಬ್ಬಳಿಸುವಂತೆ ಭೋರನಾದ ಶಬ್ದಮುಂಟಾಗಲು, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಸಮೂಹವೆಲ್ಲವು ಭಯದಿಂದ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡು ನೆಲವಂ ಕಚ್ಚಿರಲು ; ಆಗಲಾಮದ್ದಾನೆಯು ಕೊಂಬಿನಿಂದ ಮೀಟಿದ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ನೋಡಲಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ ತೂಗಿ ಗುಂಪುಕೊಂಡುವ ರಾಕ್ಷಸರನೇಲೆ ಎನೆಯಲು, ಗಿರಿಶಿಖರವು ಭೋರಿಷ್ಠತಬಂದು ರಕ್ಷಸರ ಗಂಟಿನಮೇಲೆ

ಬೀಳಲು, ಅದರಿಂ ಆ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವೆಲ್ಲ ಶೂ ಶಬ್ದಮಯವಾಗಲು, ಮತ್ತೂ ಆ ಭೂಭಾಗವೆಲ್ಲವು ಉದ್ಘಾತಿಯಂತೆ ಎರಡುಮುಹೂರ್ತ ತೂಗುತ್ತಿರಲು, ಕಿಡಿಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಇವಿಗಳಂತೆ ಆ ರಕ್ತಸರೆಲ್ಲರೂ ಭೂತಲದೊಳದಾಗಿ ಹತರಾಗಲು; ಅದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಉರಗ್ತಾಡನವಂ ಗೈಯುತ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದಿಂ ಮೂರ್ಛೆಯಂ ತಿಳುಹಿಸಿ, ಐಯ್ಯಾ! ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುವಾದವನು ಧೈರ್ಯವೀನನಾದರೆ ಉಳಿದವರ ಬಾಳು ಏನಾಗಬೇಕು, ನೀನಾದರೂ ಕ್ಷೇಮವಂತನಾದೆಯಲ್ಲಾ, ಮಾರಿ ಹೋದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಡುಕಿ ಫಲವೇನು ವ್ಯಸನವಂಬಡೆಂದು ಬೀಳಲು;

ಆ ಕಾಲದೊಳಗಿರಿಶಿಖರವಂಮಿಾಟೆ ಬಿಸುಟದ್ದರಿಂದರಕ್ಕ ಸದೆಲ್ಲರೂ ಮೃತರಾದರೆಂದಾತಿಳಿದು ಮದ್ದಾನೆಯು ಎಂದಿನಂತೆ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳಂ ಸೆಂತ್ಯೆ ನುವ ಕುತ್ಸೂಹಲದಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಸೋಂಕದೆ ಬರುತ್ತಿರಲಧನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಮಹಾಗಜವು ಭೂಮಿಯಂ ಸೋಂಕದೆ ವೇಗದಿಂಬರುತಲಿಥೆ ಇದೇನು ಜೋದ್ಯಮೆಂದು ಕೀಳಲು, ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ರಾಯನೇ! ಇದು ಅವಾನುಷ್ಣಗಜವಾದದ್ದರಿಂ ಗಿರಿಯಂಮಿಾಟೆರಕ್ಕ ಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿತು, ವಿಷಾರ್ಥಯಂಪ್ರಾಡದೆಕೊಳೆದುದರಿಂದ ಈ ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರಕೂಡದು, ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನೈದುವನಾಗು ಎಂದು ಬೇಳಲು; ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಜಯವಂ ಸಂವಾದಿಸಬೇಕೆಂದುಪೋಗಿ ವರಾಜಯವಂಹೊಂದಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಖವಂ ತೋರಿಸಲಿ, ನಾನೊಂಬೆಣಿಸಿದರೆ ತಾನೊಂದಾಯಿತು, ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಅಸಹಾಯಶೂರರಾದ ರಾಕ್ಷಸಭಟೆರೆಲ್ಲರು ಒಂದು ತುಂಬೆಗಜದಿಂ ಹತರಾಗಿ ಶೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಬಳಿಕ, ನಾನು ಲಜಾ ರಹಿತನಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನವಂ ಹೊಂದುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರಳಬಾಡು ಮತ್ತೂ ಈ ಆನೆಯೊಡನೆ ಸೇನಿಸಿ ಪ್ರಾಣವನಾದರೂ ಬಿಡುವನೆಂದು ಬೇಳಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಐಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಜನ್ನೆಯಾನದೋಬಂದು ಕಾಡಾನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣವಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದತಾನೆ ಏನು ಯಕ.

ಸ್ವಂಟಾಯಿತು, ಆದ್ದರಿಂ ಅವಾನುಪ್ಪಗಜವಂ ವಶಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ವೆಂಮಾಡಿ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಲೋಕಾವವಾದವುತೊಲಗಿಯತಸ್ಸು ಉಂಟಾಗಿ ಈ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ ಯಶೋವಂತನಾಗಿರುವೆ ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಉಗ್ರಚಾಹುವು ಏನೈ ! ಮಂತ್ರಿಯೆ ಯಶೋವಂತನಾಗುವೆ ಎಂದು ಆಶೆಯಂತೋರಿಸುವೆ! ಪೂಣವಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ಕರತಂದವನಾದುದರಿಂದ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಣಾಪ್ತನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು, ಸೇನೆಯು ನಪ್ಪವಾದನಂತರ ಏನು ಯತ್ನ ಸಾಗುವದೆಂದು ಪೇಳಲು, ಮಂತ್ರಿಯು, ರಾಯನೇ! ಸೇನೆಯು ಹೊರಟಾಗಲೀ ಅದರ ಆಶಯಂ ಬಿಟ್ಟೆನು, ಭೀರಂ ಡನಂನೋಡಿವಾಗಿ ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ ಆಶಯಂ ಬಿಟ್ಟೆನು, ಹೋದವನಾತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಫಲವೇನು, ಸ್ವಸ್ಥಾನವಂನೈದುವದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಉಂಟಾದರೆ, ರಸಾತಲದೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ, ಮಾರೀಚ, ವಿದ್ಯಾಜಿಹ್ವ, ಕಾಲನೇಮಿ ಮೊದಲಾದ ಮಾಯಾನಿದ್ಯವಿಚಾರದರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ, ಶವಭಕ್ಷಕ, ಮೇದೋಹೋತ, ಶೌಷ್ಕಲಕರಂಬ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರಿರುವರು, ಅವರು ಮಹಾಸಿದ್ಧಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ರಾವಣಾ ದಿಗಳು ಮಾಡುವ ನಿಶ್ಚುಂಭಿಳಾ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯರ್ಯವೆಂಮಾಡಿದವರು, ಅವರ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಕೈಗೂಡುವರು, ಆದ್ದರಿಂ ಅವರ ಸಮಾಪವನ್ನೈದುವನಾಗು, ಮತ್ತೂ ನಮಿಗೆ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರಾದ, ಸರಾಂತಕ, ಹ್ರಸ್ವಕರ್ಣ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಗಳು ನಪ್ಪರಾದ ಬಳಿಕ ಮಾಯಾನಿದ್ಯವಂ ಶ್ರಮದಿಂ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಯಿತು, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದರೋ, ಕಶ್ಯಪಕುಲೋತ್ಪನ್ನರಾದ ದೈತ್ಯಸಂಘಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಪುಲಸ್ತ್ಯವಂಶಸ್ಥರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಹೇಳುವರಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಶೌಷ್ಕಲಕನಂತರಣುಹೊಕ್ಕು ಮನೋಭೀಷವಂ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಚಾಹುವು ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಕತ್ತೂಗಲ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಕುಮಾರಂಗೆ ವಿಜೈಯಂ ಹೇಳಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮಂಥಾನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಹೇಳುವ

ದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯ ಉಂಟಾಗಿ ಎಸಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಅದುದ್ದೆ ರಾಕ್ಷಸರಾ
ಯನಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಿಯಾದ ದೇವಯಾನಿಯು ನಿಬಂಧದಿಂದಲೂ, ಕಚನುವಾ
ಡುವ ಅಕುಟಲಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಅನುರೂಪ ಆ ಕಚನಲ್ಲಿ ಮತ್ತರವನ್ನೆ
ಣಿಸಿ, ಅನುರೂಪ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಆ ಭಕ್ತಿಯ ಮದ್ಯದೊಳ್ ಕಡಡಿ ಬ
ಪ್ಪಿಸಲು, ಅದರ ತಿಳಿಯದೇ ಪಾನವಂಗೈದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಕಚ
ನಂ ತಮ್ಮ ಉದರದಲ್ಲಿರುವನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸತ್ಯವಂತನಾದ ಆ ಕಚನು
ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಉದರವಂ ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಬಳಿಕ ತ
ಮ್ಮಂ ಬದುಕಿಸುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮೃತಸಂಜೇವಿನೀ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಉ
ಪದೇಶವಂಗೈದು ಅವನು ಬದುಕಿಸಿ ತಾವೂ ಬದುಕಿದರಲ್ಲದೆ ಶಿಷ್ಯಸಾ
ಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದವರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ !
ಶಂಕುಕರ್ಣನಿ! ಶಿಷ್ಯರಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಂ ಸ್ತುತಿಸಲ
ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮದ್ಯವಂ ಎಂದು ಪಾನವಂಗೈದರೆನಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣ
ನು ಐಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನಿ! ದೈತ್ಯಗುರುವಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಅಂ
ದುಮೊದಲುಗೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮದ್ಯವಾನವಂಗೈದರೆ ಪತಿತನಾಗಿ
ಎಂದು ಕಪಿಸಿದನು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಗಳು ಸನ್ಮತರಾದರು ಎಂದು
ವೇಳಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ ಮಾತಿಯಿ! ಇಷ್ಟು ವಿವರವೂ ತಿಳ
ದು ಹೇಳಿದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಮಾತಂವಿೂರಿ ನಡೆಯುವವರಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮನೋ
ರಥವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಅಧೀನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು ; ಅವಸ್ಥೆರೋಳ್ ಸ್ತ್ರೀ
ಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ನೋದಕವಂ ತಂದುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರು ಗಜ
ದಿಂ ತಮ್ಮ ಸೇನೆಯು ನಷ್ಟವಾದುದಂ ತಿಳಿದು ರಾಕ್ಷಸನಾಯಕನೇನಾದ
ನೋ ಎಂದು ಹುಡುಕುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅವರೊಡೊ
ಡಗೂಡಿ ಆ ಸ್ಥಳವಂಬಿಟ್ಟು ಶಂಕುಕರ್ಣಸಮೇತನಾಗಿ ರಸಾತಲವನ್ನೈ
ದುತ್ತಿರಲು ; ಇತ್ತಲಾ ಆ ದ್ವೀಪದ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೂಕಂಪನವಾದು
ದನೋಡಿ ಶಾಂತಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ;

ಅತ್ತಲಾ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ರಸಾತಲವನ್ನೈದಿ ಕಾವ್ಯಾಚಾರಿ
ರುವ ಸಾಧನಂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗಿ ಅವರಂಕಂಡು ನಾನಾ

ವಿಧವಾದ ರತ್ನಗಳಂ, ದುರ್ಲಭವಾನ್ ಮಾಂಸಗಳಂ, ವಸ್ತ್ರಮಾ
ಲ್ಯಗಳಂ ಮುಂದಿರಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ನಿಂತಿರ
ಲು, ಅವರನ್ನೋಡಿ ಶೌಷ್ಕಲಕನು ಏನಿರೈ ನೀವ್ಯಾರೆಂದೆನಲು, ಕಂ
ಕುಕರ್ಣನು ಸಾಮಾ ಈ ರಾಯನು, ಪಾತಾಳಲೋಕವಾಸಿಯಾದ
ಭೀಮಬಾಹುವಿಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು, ಈತನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ
ನನ್ನನ್ನು ಕಂಕುಕರ್ಣನೆಂದು ಪೇಳುವರು, ತಮ್ಮ ಪಾದವಂಕಂಡು ಕೃ
ತಾರ್ಥರಾಗಿರೋಕೆಂದು ಬಂದೆವೆನಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಶೌಷ್ಕಲಕನು ಏನುಕಾ
ರ್ಯವಂಕುರಿತು ಬಂದಿರುವಿರಿ ಎನಲಾ ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಸಾಮಾ, ಪಾ
ರುಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಾಧನ ನಿಲ್ಲಬೇಡುವ ಈ ರಾಯನು ನಖದವ್ವು
ಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಮಹಾಸಿಂಹದಂತೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ, ಕೂರರಾಕ್ಷಸ
ರಿಗೆ ಪರಮಸಾಧನವಾದ ಮಾಯಾವಿದ್ಯವಂ ಸಂಪಾದಿಸೋಸುಗ ಬಂದಿ
ರುವನು ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು; ಅದಂಕೇಳಿದ ಶೌಷ್ಕಲಕರು ಎಲೈ ರಾಯನೆ
ನಿನ್ನ ತಂದೆಮಾದ ಭೀಮಬಾಹುವು ನಮಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ
ರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ಆನನ ಪುತ್ರನಾದ ನೀನು ಬಯಸಿದುದಂ ಪೇಳುವೆನು
ಕೇಳು, ಬಂದು ಸಂವತ್ಸರ ವ್ರತಸ್ಥನಾಗಿರಂದುವೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಮುಂಡನ
ವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಗೋಚರ್ಮವಂ ಪೊದ್ದಿತಿ, ಆಚರಿಸುವ ನಿಯಮವಂ, ಮು
ತ್ತು ಮಯಾಸುರನಿಂದಾಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವಂಕೂಡ ಪೇಳಿ ಮಂ
ತ್ರೀಪದೇಶವನಾಡಿ, ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯೆಯಿಂ ನಿರ್ಜೀವನುಮುಷ್ಯವಾ
ಹನನಾಗಿ ಜಪವಂಮಾಡುತ್ತ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಗೋಸುಗ
ಉಕ್ತವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಹೋಮತರ್ಪಣಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರು, ಮಂತ್ರ
ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ನಿರರ್ಕನಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಎಂದುಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು;

ಬಳಿಕ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಶೌಷ್ಕಲಕರಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿಲಚಲಚಿತ್ತ
ನಾಗಿಜಪಹೋಮಗಳಂಮಾಡುತ್ತ ಬಂದುಸಂವತ್ಸರವರ್ಯಂತರ ವ್ರತಸ್ಥನಾ
ಗಿದ್ದು ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯ ಲಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ
ದೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಕನ ಉಂಟಾದ್ದಂ ಶೌಷ್ಕಲಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಸಲವರು
ಸಿದ್ಧಿಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಪುನರೋಳ್ಳನೆಂದು ಜಪಸೂಂಗಳಾಗೋಸುಗ

ಬಹು ದ್ರವ್ಯ ಪಕುಗಳಂ ಮಾರಾಯಾಗವ ಮಾಡಿಸಿ, ಕತಫುಂಟಾಯುಕ್ತ ಮಾಡ, ತೂಸು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆ-ಕರ್ಮ ಎಂದು ಮುಖಾಂತರವಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಉಗ್ರಪಾಹುನಿಗೆಕೊಟ್ಟು, ಇದು ದೇವತೋಪಾಸನೆ ಯೆಂಬಬ್ಬವಾದದ್ದು ಇದರಮೇಲೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ಬಂದೇದೊರತು ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಾಯುಧವುಳ್ಳೂ ಸಾಗಲಾರದು, ಇದವರ ಯತ್ನ ಏನುಸಾಗುವದು, ಕಾಲವೇರಗಳನ್ನರಿತು ಮಾಯಾವಿದ್ಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ, ಕತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ ಜಯವಂತೊಂದಿ ಯತೊಲಂತನಾಗೆಂದು ಆ ಶೀರ್ದವಪಂಚಾಡಲು ; ಬಳಿಕ ಉಗ್ರಪಾಹುವು ಕಂಕುಕರ್ಣನೊಡಗೂಡಿ ಶೌಷ್ಕಲರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವನಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಉಗ್ರಪಾಹುವಂ ಕುರಿತು ಆಯ್ಯಾರಾಯನ! ಪುಂತ್ಸುನ್ದಿ ಉಂಟಾದಕ್ಕೆ ನಿರರ್ತನವೇನೆನ್ನಲು, ಉಗ್ರಪಾಹುವು ಐಯ್ಯಾ ಕಂಕುಕರ್ಣನೆ ದೇವತಾಪ್ರಸಾದಲಬ್ಧಮಾದ ಈ ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಕೊಟ್ಟಿರಾವರು, ಮತ್ತು ನಿರರ್ತನ ಉಂಟಾದ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯಂ ನೋಡೊದುವೇಳಿ ಆಗಲೇ ಕಂಕುಕರ್ಣನಂತೆ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ನಿಲ್ಲದಂನೋಡಿ ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಗಜವಾಗೆಂದುಹೇಳಲು, ಉಗ್ರಪಾಹುವು ಗಜರೂಪವಂ ತೂಳಿ ಮೆಪ್ಪು ಕಂಕುಕರ್ಣನು ವೇಳಿದಂತೆ ನಾನಾರೂಪನಾಗಿ, ಅಂತೆ ಧಾರನನಾಗುತ್ತ ಕೌತುಕವಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದೊಲ್ಲವೆನೋಡಿ ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಈ ಅರಸನಿಗೆ ತನ್ನಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಂಮಾಡುವ ಉಪಾಯವು ತಿಳಿದಿರುವದೋ ಇಲ್ಲವೋಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಐಯ್ಯಾರಾಯನೇ ನನ್ನಂತುರಗರೂಪನಾಗಿ ಮಾಡೆನಲು, ಉಗ್ರಪಾಹುವು ಕಂಕುಕರ್ಣನನ್ನಸಾಗವಂ ಪಿಡಿದುಉದಿ ತುರಗರೂಪನಂಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ಮುಹೂರ್ತದಮೇಲೆ ಮೊದರಿನಂತೆಗೈದು ಅವನಂಕುರಿತು ಮುಂದಣ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂತೆನಲು, ಐಯ್ಯಾರಾಯನೇ ಕತ್ಯುಸಂಹಾರೋಪಯುಕ್ತಮಾದ ಆಯುಧವಂ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯಂಕೂಡ ಸಂಪಾದಿಸಿದವನಾದೆ, ನೀನು ಬಯಸಿದುದೇನುಇದ್ದರೂ ಸಫಲವಾಗುವದು ಎಂದಾ ನುಡಿದು, ಮತ್ತು ತನ್ನಮನದೊಳೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನು ಕಾನುಹೇಳಿದಂತೆ ಗುರುಸೇವೆ

ಯಂವಾದಿ ಸುಖಾದಿವಿದ್ಯವಂ ಸುಖಾದಿಸಿದವನಾದರೂ, ಸ್ವಪ್ನಾದಿವಿದ್ಯೆ
ವಾಸ್ತವವಾದ ಆ ಮಹಾಗಜವಂ ವಶವಾದಿಕೊಳ್ಳುವಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇ
ನಂದಾ ಕೇಳುವನು, ಆ ಗಜವಾದರೂ, ಹತ್ತುದಂತಗಳಂಕೂಡಿ ಸ್ವತಃ
ಕಸಿದ್ಯರವಾಗಿ, ಸುಲಕ್ಷಣಬಿಂದುಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಅಂತರೀಕ್ಷಗೂ
ವಿಯಾಗಿ, ಇರುವುದರಿಂದ, ಯಾವನಿಮಿತ್ತವಿಂದಲೋ ಐರಾವತವು
ಮಿಯುಂಕುರಿತು ಬಂದು ಇಕ್ಷುಸಾಗರದ ತೀರದೊಳಿರುವ ಇಕ್ಷುನಸನಂ,
ಸುಂದರಗಳಾದ ಹೊಣೆಗಳಂ, ಕ್ರೀಡಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಹಾಸರೋವ
ರವಂಕೂಡ ನೋಡಿ, ಇದು ವಾಸಯೋಗ್ಯವೆಂದರಿತು, ಸ್ವರ್ಗವಾಸ-
ಖ್ಯವಂ ಮರೆತು ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವದು, ಅದು ರಾಕ್ಷಸರ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ
ವಶವಾಗುವದುಂಟೆ, ಅಥವಾ ವಶವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಗಜಕ್ಕೆ ಬಡೆಯನಾ
ಡ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವರ್ತನದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಲೂ
ವಶವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಕುರಿತು ಐಯ್ಯಾ
ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾರ್ಯವಿಶೇಷವಿರುವದು ಹೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು
ಪೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೊರಟು ಬಲಿಸದನವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಸುರಯುದ್ಧ
ನಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿನೋಡಿರುವ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಖರದಿ
ರುವ ಸಪರಿವಾರನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನೋಡಿ ಅದಂಬರ
ದುಕೊಂಡುಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿ ಅವನೊಡಗೂಡಿ
ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಿದ್ದು, ತಿರಿಗಿ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂ
ಭವಂಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪ್ಲಕ್ವದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಕುರಿ
ತು, ಐಯ್ಯಾ! ರಾಯನೇ ಯಾವಸಾಹಸದಿಂದಲಾದರೂ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮದ
ಗಜವಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಾ ನಿನಿಗ ಮನೋರಥವಿರುವದಷ್ಟೆ, ಈ ಗಜದ
ಲಕ್ಷಣವಂ ವಿಚಾರಿಸಿನೋಡಿದರೆ ಯಾವಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಐರಾವತವು
ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಇದಂ ವಶವನ್ನಾಡಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕಾದರೆ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವಂಧರಿಸಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ವಶವಾ
ಗದು, ಆದ್ದರಿಂ ಆ ದೇವೇಂದ್ರನಂಕಂಡು ಅವನರೂಪದಂತೆ ರೂಪವಂಧ
ರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆತನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ, ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವು ದು

ಗಗನುವು, ಮತ್ತು ಚಿತ್ರನದರ್ಶನವೂ ಮೂರ್ಧನವಾದುದರಿಂದ ಪರಿವಾರಂ,
ಮೇತನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಬಲಿಯಾದನದಲ್ಲಿ
ಬರೆದಿರುವ ಆತನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನೋಡಿ ಅವೇವರಿಯಾಗಿ ಬರಮಕ್ಕೊಂ
ಡು ಬಂದುಇರುವನು, ಇದನ್ನೋಡಿ ಶಾಪ್ಕಲಕರಿದ ಉಪದಿಪ್ತನಾಗ
ಮಂತ್ರವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಬೇವೇಂದ್ರನಂತಾಗಿ, ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರ
ಕ್ಕೂ ಆತನಪರಿವಾರದಂತೆ ರೂಪವನ್ನಂಟುಗೂಡಿ ಮಂದಿಗಳಂ ಪೋಗ
ಳತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪೋದರೆ ಆ ಐರಾವತವು ತನ್ನ ಬಡೆಯನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು
ತನ್ಮಂಜಿಟ್ಟು ಇರಲಾರದೆ ಬಂದನೆಂದುತಿಳಿದು ನಿನ್ನ ವರನಾಗುವದು ಎಂದು
ಪೇಳಿ ಪಿತೃಪುತ್ರವಂ ತೋರಿಸಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅದಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ನೋಡಿ, ಮಂತ್ರಿಯಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ, ಇಂದ್ರನ ಭಾವಚಿ
ತ್ರದೊಳಲಂಕರಿಸಿರುವಂತೆ ವಸ್ತ್ರಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ತನ್ನ
ಪರಿವಾರವಂ ಅವನ ಪರಿವಾರದಂತೆಯು, ಶಂಕುಕರ್ಣನಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿ
ಯಂತೆಯೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಗುರುವಂ ಮನದೋಳ್ ನೆಂದು ಇಂ
ದ್ರನರೂಪವಂ ಧ್ಯಾನಿಸಲಾ ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾದ್ವೀ
ವೇಂದ್ರನಂತೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲು; ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ಸ್ವಲ್ಪಶಿ
ಖಾದಿದಮಾತ್ರದಿಂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂದ್ರನ ಪರಿವಾರದಂತಾಗಲು; ಆಗ
ವಂದಿಮಾಗಧರು ಬೇವೋತ್ತಮನೇ! ಜಯವೆಂದು ಪೋಗಳಲು; ಅವರಿಂ
ಬೊಡಗೂಡಿ ಹೊರಟು ಸರೋವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಕೀವೃಕ್ಷದ ಜಗ
ರುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಐರಾವತವಂಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲು,
ವಂದಿಮಾಗಧರು, ಜಯನುರಾಧಿವನೇ! ದಾನವದರ್ಪಣ್ಣನೇ! ತ್ರಿಲೋ
ಕಾಧಿಪತಿಯೇ! ಐರಾವತಾರೂಢನೇ! ಜಯವೆಂದು ಪೋಗಳುತ್ತಿರಲು ;
ಅದಂಕೇಳಿ ಐರಾವತವು ಅವನನ್ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ
ರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬಡೆಯನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ್ಮಂ ಸಂತ್ಯ
ಸಲು ಬಂದನೆಂದು ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬುತ್ತ, ಸೊಂಡಲನ್ನಿತ್ತಿ ಕುಂಭಸ್ಥ
ಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಾಗಿದ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದಭಿವಂದಿಸುತ್ತಿರಲು; ಅದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರ
ಬಾಹುವು ತಾನು ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನಾದರೂ ಕಂಬನಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು,

ಮಾವೃತನು ಅಂಕುಶವೆಂಬಿಡಿದು ಆ ಮಹಾಗಜದ ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿ ಮೃದದಡಿ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬಾಡುತ್ತಿರಲಾಗುವು ಆ ಮಾವೃತನು ಪನ್ನ ವಶ್ಯ ನಂತೆತಿಳಿದು ನೊಂದರಿನಿಂ ಮೈದಡವುತ್ತಿರಲು, ಆಗಲಾ ಮಾವೃತನು ಇದರ ಸ್ತಂಧಲಂ ಪಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಸನ್ನೆಯು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನಮ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು; ಆಗ ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಗಜವು ವಶವಾಯಿತೆಂದುತಿಳಿದು, ಆ ಗಜಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನ ಉಲಾರವಂ ಪೊದ್ದಿಸಿ, ಪಚ್ಚಿ ಬಾವುಲಿಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನದದಂಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿನ್ನದ ಕಾಬ್ಬಡಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ವರ್ಣದ ನರಪಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕಿರುಘಂಟೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗೆಜೆ ಸರಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಕಪೋಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವತ್ರಗಳಂ ಬರೆದು, ರತ್ನದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಮುತ್ತಿನ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಿಧೂರವಂ ಲೇಪಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಂಹಾಕಿ, ಇಕ್ಷುಬಂಡ ವೊಡಲಾದ ಭಕ್ಷಣವದಾರ್ಥಗಳು ಮೊಂದಿರಿಸಿ ಮಂಗಳಾರತಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಬಳಿಕ ಇಂದ್ರವೇಷದ ಉಗ್ರ ಬಾಹುವು ಐರಾವತಕ್ಕೆ ಪ್ರವಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ಮಾತಲಿಯಂತಿರ್ಪ ಮಾವೃತನ ಹಸ್ತಲಾಘದಿಂ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯವೇಷಧರನಾದತಂಕುಕರ್ಣನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಗಜಾರೂಢನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇವೇ ಪರಿಯಾಗಿ ಸರೋವರವು ಪ್ರವಕ್ಷಿಣವಂಗೈಯ್ಯತ ನಲ್ಲಕ್ಕಾರುವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲು;

ಆಗ ಕಪಟದೇವತೆಗಳಾವ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಗಿ ತನ್ಮಿತವೃತ್ತ ರೂಪಿನಿಂ ಐರಾವತಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆಹಾರವಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಅದಂ ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೊಗಳುತ್ತ ಮೈದಡವುತ್ತ ಪರಿವರಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು ಕಬಳವು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತ, ಬೆಗರುಗಳಂ ಹಾನಗೆಯು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತ ವಳಗಸುತ್ತಿರಲು, ಐರಾವತವು ಆ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೋಡಿ ಯಾವಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿಯೋ ಬಡೆಯನುವ ದೇವೇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸರ ಪರಿವಾರವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುವನೆಂದ ತಿಳಿದು, ಬಡೆಯವೇಳದಂತೆ ಕೇ

ಳಿಂದೂ ನಮಗೆ ಪರಮಧರ್ಮವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾದುದರಿಂದಲೂ, ಇವೆ
ಳುವೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷವು ನೂಲುವಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ
ದೇರುಸಮೀಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತ, ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನೂ ಮಗಬಾಹುವಿನ
ಅಪ್ಪನೆಯಮೇಲಿಗಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಿಡಿದು ಪಳಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತನಿಗೆ ಪೀಡಿತ
ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳಾದ, ಮೋಹದರೂಪಗಳಾದ ಪೆಣ್ಣುನೆಗಳಂಜೊಡಗೂಡಿ
ಸೂದಿದಂ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿನ
ವೇಳೆಯಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಅಂತಿಳಿದು ಕುಳುಕುಕೊಂಡು ಐದೆಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷ
ಸರಾಯಾಳಿ ಈ ಐರಾವತವು ನಿನ್ನ ವಶವರ್ತಿಯಾದುದರಿಂದ ನೀನು ನೆನೆವ
ಕಾರ್ಯನೆಲ್ಲವೂ ಕೈಗೊಡುವುದೆಂದು ಪೇಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ಅ
ಭ್ಯುದಯಸಮಯವು ಬದಗಿತು, ಇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗಸಂಪ್ರಾಪ್ತವೆಂದು
ಭೂಮಿತ ಯೋಜಿತನಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಐರಾವತವು ಅನಾಥವಾಗಿ ಭೂ
ಮಿಗೆ ಬರುವವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಎಂದಿನಂತೆ ಆತನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ
ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿಗೆ ಭೂರೋಕಾಧಿಪತ್ಯವು ಮೊದಕಲಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ
ನೋಬಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದ್ರನೂ ಮರುವನೆ ಬದಗಿರಬೇಕು,
ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ದೀರ್ಘಕಾಲವೂ ಜಯಿಸುವವಕ್ಕೆ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇ
ಕೆಂದುಬೇಕು, ಅದೇಕೇಳಿದ ದೇವೇಂದ್ರನೇಷಧರನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹು
ವು ಮನಮೋಲೋಚಿಸಿ, ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಸೇನೆಗಳು ಬೊಡೆ
ಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಐರಾವತಾರೂಢನಾಗಿ ಬೋಲೋಕದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು
ಪೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಪಕ್ಷದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ ಭೂಭಾಗವೂ ಜಯಿಸಲೆ
ಸಿಸಿ ತರಳುತ್ತಿರಲು ;

ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸರು ತಮ್ಮಪ್ರಭುವಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಅವಲಂ
ಬನಿಂದ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದ್ದವು ಪ್ರಾಂಸಂಧ್ಯಾಮು ಕೋಟಿಪಡಿಸುತ್ತ
ಮುಂದೆಮುಂದೆ ತರಳುತ್ತ ದೂರದೋಳ ಮೇರುಪರ್ವತದಂತೆ ಸಹ
ಸ್ರಯೋಜನೋನ್ನತವಾದ ಪಕ್ಷವೃಕ್ಷವಂಸೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ
ಕರಿತು ಐಯ್ಯಾ ಅರಸನೇ ಸರೋವರದ ದಕ್ಷಿಣ ತೀರದಿಗ್ಗಾಡಲ್ಲಿ ಐನೂ
ರು ಯೋಜವದೂರದೋಳ ವ. ಹಾನೀಲಪರ್ವತದಂತೆ ಈ ದ್ವೀಪಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ

ಅಲಂಕಾರವಾದ ತುರುಬಿನಂತೆ ಮಹಾಪಕ್ಷವೃಕ್ಷವೃಕ್ಷಾಣಿಸುವದೂ, ಸಮೀಪಗತರಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಯಾರುತಾನೇ ಇದರ ಉನ್ನತವಂ ಇವೆಂದು ಭೀಕುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾದಾರು, ಮತ್ತು ಸಹಸ್ಸಸಂಖ್ಯಾಯೋ ಜನೋನ್ನತವಾದ ಪಂಚಸ್ಥಂಭ ಪಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವಂ ತುಡುಕುವಂತೆ, ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲವಂ ಪುಷ್ಪನಿಕರವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವಂತೆ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಗ್ರಹಗಳೇ ಫಲಗಳಾಗಿರುವಂತೆ, ಅಂತರಾಳಲಗ್ನವಾದ ಮೇಘಮಂಡಲವೇ ಪರ್ವನಿಕರಮಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸದರಿಂದ, ಈ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಬಂದೊಂದು ಫಲವು ಮನುಷ್ಯರ ಗೃಹಪ್ರಮಾಣವಿರುವದೂ, ಆ ಫಲವು ಭಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಮೃತಸಮಾನವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಆ ಫಲದ ರಸವೇ ಪ್ಲಕ್ಷವತೀ ಎಂಬ ನಾನುವಂಪಡೆದು ನದೀರೂಪವೆಂ ಇಕ್ವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಗತವಾಗುವದೂ, ಇಂತಿವ್ವು ಈ ಬಸರೀವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಸನಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಫಲವಂ ಭಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೇರುಂಡ, ಶರಭ, ಸಾಳ್ವಮುಖಗಳಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಮತ್ತು ಋಷಿಸಂಘಗಳುಕೂಡ ಆ ವೃಕ್ಷ ಚಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವರು, ಇಂತಿರುವ ವೃಕ್ಷವಂ ಗರುಡಮ ತನಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಜಲ ಪಾನವಂಗೈದು ಪತ್ನೀರುಗಳೆಂಬೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಈ ಮಹಾ ವೃಕ್ಷದೋಳ್ಕುಳಿತು ಫಲವಂಮೆಲ್ಲುತ್ತೆ, ತನಗೆ ವಾಸಮಾದ ಪಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಇರುವದರಿಂದ ಇದಂ ವೈನತೇಯಸರೋನರವೆಂದು ಸ್ತೂದೂದಕವೆಂದುವೇಳುವರು, ಇಂತಲ್ಲದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ವಿಶೇಷವಿರುವದೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಶಕ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಈಮಾರ್ಗವಂಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾರ್ಗದಿಂ ತರಳಬೇಕೆಂದು ವೇಳಲು, ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬೃಹದುವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪ್ಲಕ್ಷವೃಕ್ಷವಂತೋರಿಸಿತೆ, ಅನುತಪ್ತವೆಂಬ ನದಿಯಿಂದಾಂಟೆ ಶಾಂತಭಯವೆಂಬ ನದಿಯಿಂದಾಂಟೆ ಶಾಂತಭಯವೆಂಬ ಬಂಡವಂಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು ; ಅತ್ತಲೂ ಆ ನ್ವೀಪದ ಅರಸುಗಳು ಉಗ್ರಬೃಹದುವು ರಾಕ್ಷಸಸಂಘಸಮೇ

ರನಾಗಿ ದ್ವೀಪವಂ ಹಸಿಸುಲೇಹಿಸಿ ಬಿರುವ ವರ್ತಮಾನದೊಳೇಳಿ, ಕೆಲವರು ಚಂಡಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಕೆಲವರು ಹುಸ್ಸು ಸೆಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಕೋರಬೆಕ್ಕೊತ್ತಲ ಗಲ್ಲದುರ್ಗಗಳಂ ಸುಜ್ವಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಬಲಿಷ್ಟಿಬ್ಬರ ಸಪ್ತಾಯವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ ಗೂಢಾಂತರಮಂಭವಿಯ ವರ್ತಮಾನವಂ ತಿಳಿದುಡೆ ಮತ್ತೆಕೆಲವರು ಸಂಧಯಂ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ, ಈವರಿಯ ನಾನಾವಿಧ ಒಕಲ್ ವಂನಾಡುತ್ತಿರಲು ;

ಇತ್ತಲಾ ಉಗ್ರಭಾಷುವು ಕಂಕುಕರ್ಣನಂ ಕುರಿತು ಬಿಡುಬಿಡು ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಈ ಒಂಹಳಲ್ಲಿ ಮಾವಯಾವ ಅರಸುಗಳು ಇರನರು. ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಹೇತುಂ ಪ್ರಬಲರಾದವರು ಯಾ ದ್ಯಾರಿರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಬಾಡುಂತ್ರಿಯು ಬಿಡುಬಿಡು ರಾಯನೆ ! ಇಷ್ಟುಮಾತಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರು ಗುನಗೆ ತರದೆ ಅನ್ಯರಂ ಕೇಳುವೆ, ಮತ್ತು ರಾನಾದಿಗಳ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲವೆ ? ಅವರಿಂ ರಾಕ್ಷಸರು ಏನು ಪಾಡಾರರು, ಕೆಲವುಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಯರುಗಳು ವೇನಣೆಗೆಳಿಗೆ ಸಮಾಯರಾಗಿ ದಾನವರಂ ಸಿಗ್ರಿಸಿರುವರು, ಅದರಿಂ ಈ ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ವೇನಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಲಾರದು, ಅವಂಟನೆ--ಕಲ್ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವೇನಿಗೆ ಮಾನಸಪುತ್ರನಾದ ಸ್ವಯಂಭುವ ಮನುವು ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ಉತ್ತರಿಸವದರಾಯ, ಪಿಯವ್ರತರಾಯರುಗಳೆಂಬ ತನ್ನ ಪುತ್ರರಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಪುತ್ರರುಗಳರಾ ! ನೀವು ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂಮಾಡುತ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿ ಗಂಧಿನಡೆಯುವರಾಗಿ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಅದರೋಳು ಉತ್ತಾನ ಪಾದರಾಯನೆ ಪುತ್ರನಾದ ಧ್ರುವರಾಯನ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ, ಬಳಿಕ ಪೃಥುಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಜನಿಸಿ, ಅವನಂ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ವೇನರಾಯನಿಂದ ಧರ್ಮನಷ್ಟು ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಪರ್ವತಗಳೇಕಾಣಿಸುತ ಭೂಮಿಯು ಕಾಣಿಸದೆಯಿರಲು, ಅವಂನೋಡಿ ಕ್ರಾಡ್ವನಾದ ಪೃಥುರಾಯನು ತನ್ನ ಚಾಪಾಗ್ರಿಂದ ಪರ್ವತಗಳನೆಲ್ಲವಂನಿರಾಟ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಡಹಿ ಭೂ

ಮಿಮಂಸಾಂಶು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪಂಚಿಕ ನೈಯೋಗ್ಯರನು. ಆ ಪೃಥುರಾ
ಯನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಮನುವಿನ ಎರ
ಡನೇ ಮಗನಾದ ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯನು ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ
ತನು ದತ್ತಾತ್ರೇಯನಾಗಿ ಮೇರುವಂ ಚಲಿಸಿದನು, ಆ ರಥಚಕ್ರದಿಂದ
ಟುವ ಪಟ್ಟಗಳೇ ಸ್ವಸ್ತ ಸಮುದ್ರಂಗಳಾದವು. ಮತ್ತು ಆತನ ಏಳುಮಂ
ದಿ ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾದ ಅಗ್ನಿಧರನಾಯನಿಗೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯ
ವಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಎರಡನೇನುಗನು ಅಗ್ನಿಪುಷ್ಕರನಾಯನಿಗೆ ಈ ಪ್ಲ
ಕ್ಷದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಆತನು ತನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ತಂ
ತಭಯ, ಶಿಶಿರ, ಕುಭೋದಯ, ಆನಂದ, ಸಿತ, ಹ್ರೀಮಕ, ಧೃವ
ರೇಂಬ ಏಳುಮಂ ರಾಯರಿಗೂ ಈ ದ್ವೀಪವು ಏಳುಭಾಗವೆಂಬಾಡಿ
ಕೊಟ್ಟು ಅವರುಗಳಹೆಸರನ್ನೇ ಈ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಈ
ಖಂಡಗಳ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಧ, ಚಂಪ್ರ, ನಾರಕ, ದುಂದುಭಿ, ಸೋ
ಮಕ, ಸೇಮನ, ವೈಭ್ರಾಜವೆಂಬ ಏಳು ಮರ್ಯಾದಾವರ್ವತಗಳೆಂ
ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ನದಿಗಳಂ, ಅನುತಪ್ತಾ, ಶಿಖಾ,
ವಿಪಾಪಾ, ತ್ರಿದಿವಾ, ಕ್ರಮಾ, ಅಮೃತಾ, ಸೂಕ್ತಾ ಎಂಬ ನಾಮಾಂ
ಕಿತಗಳನ್ನಾಗಿಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಪುತ್ರರಂಕುರಿತು ಧರ್ಮದಿಂ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ
ಯಂಮಾಡಿಕೊಂಡುಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಭೂಲೋಕಾಧಿ
ಪತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಹಜವು. ಅನ್ಯರಿಗೆ ಆಗಂತುಕವು. ಈ ವ
ರ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಳಿದ ರಾಯರುಗಳ ಸಂಕಲಿತವರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ
ಅರಸುಗಳೆರವರು, ಸಮಗಿಂತಲೂ ಒಲಿಪ್ಪರೂ ಉಂಟು, ಸಮಬಲರೂ
ಉಂಟು, ಸ್ವಸಬಲರೂ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೈನಯೋಗದಿಂದನ್ಯರಿಗೆ
ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಪತ್ಯವುಂಟಾದರೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಯಾದವನು ಈ ಲೋಕವಿ
ದುದ್ಧವಾದ ನಡೆಯಂ ನಡಿಯಕೂಡದು. ಹುತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಕುಲಾಚಲಂ
ಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಎಡೆಯೋಳ' ಯಕ್ಷರು, ಕೆಲವುಕಡೆ
ಯೋಳ' ಕೆಂಪುರುಷರು, ಕೆಲವುಕಡೆಯೋಳ' ವಿದ್ಯಾಧರರು, ಸಮುದ್ರ
ವಂ ಮೇರೆತ್ತಪ್ಪಿಸುವ ಕವಿನಾಯಕರು, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲಪ್ರಾಣಿಗಳು

ಅಲ್ಲಿಗ್ಲಿರುವವು, ಇಂದ್ರಿರಶಿಶ್ರವದೊಳಲ್ಲಿ ದೃಗವರ್ತನಂಭವು ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ರಾಮನೇತುವಿನ ನಿಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಕಪಿನಾಯಕರುಗಳಿಂದ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡುಹೋದ್ದರಿಂದಲ್ಲಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಜಲಸಂಪ್ರರ್ಣಮಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತಲಿದೆ ನೋಡುವನಾಗು; ಮತ್ತು ಸ್ವಬಲ ಪರಬಲ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶಕಾಲಜ್ಞಾನಕೂನ್ಯರಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳಮೇಲಿಬಿದ್ದ ನಮ್ಮ ರಾಗುವದು ರಾಕ್ಷಸರ ಕುಲಧರ್ಮವು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜನಾದಿಗಳೇ ನಿದರ್ಶನವು ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಆರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಮಾಡುವನಾಗು, ಪ್ರಬಲರಂ ದುರ್ಬಲರು ಅನುಪರ್ತಿಸುವರು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಬಲರಂ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಮಿತ್ರರಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮಬಲರಂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚತುಷ್ಪದಿಂದ ಮಹಮನೋಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಪ್ಯನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಧೈರ್ಯವನ್ನೆಣಿಸುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಸಾದರಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರು, ಇದು ತಿಳಿದು ನಡೆದರೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಶಿವಮಂಜು ನದಿಯಿಂದಾಂಟ ಶುಭೋದಯವೆಂಬ ಪಂಡವಂಕುರಿತು ಪೋಗುತ್ತಿರಲು; ಅಷ್ಟರೋಳ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘವು ಮುಂದಿನದೆದು ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಮೃತ್ಯುಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ ವ್ಯಾಧಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಪಶುಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು; ಅದಂತಿಳಿದ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸುಗಳಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೇನಾಪತಿಗಳೂ ಪೋಗಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಬಂಧಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪೋಗುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತು ಹಿಂದಣಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಗ್ರಾಮಗಳಂ ದಹಿಸುತ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ರೂಪವತಿಯರಂ ಪಿಡಿಯಾತೆ, ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ನೂರೆಗೊಳ್ಳತ ಯಜ್ಞಾದಿಗಳಂ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗಿರಿಗವ್ಯರಗಳಂ ಶೇರುತ್ತಲಿರುವಂನೋಡಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಅವರಂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇರದಂತೆ ಆತಂಕಪಡಿಸುತ್ತಿರಲು; ಅದಂಕೇಳತ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನು ಚಂದ್ರಪುರಿ ಎಂಬ ತನ್ಮ ಪಟ್ಟಣವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಆಪ್ತರಾದ ದುರ್ಗವಾಲಕರಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಸೇನಾಸಮೇತ

ನಾಗಿ ಹೊರಟುಬಂದು ವಿವಾಹವೆಂಬ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಉಗ್ರಬಾಹು
ಹುವಿನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆನ್ನಾಡಲೆಣಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದಂಕೇಳಿದ ಉ
ಗ್ರಬಾಹುವು ಮಹಾಗಜವನ್ನೇರಿ ರಥಸ್ಥನಾಗಿರುವ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನ
ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಕೆಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಆ ರಾಯನು ಸುತ್ತಿ
ಬರುವ ಸೇನೆಯು ಕ್ಷೋಭೆವಡಿಸುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಕುದ್ರದ ನಾದ ಚಂದ್ರ
ದ್ಯುಮ್ನರಾಹುನು ತನ್ನ ಬಾಣದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಹೃದಯವು ಜೀರ್ಣಿಸುತ
ಛಿದ್ನವಾದವಾಗಿ ಮೂಡುತ್ತಿರಲು ; ಆ ವೆಟ್ಟಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ರಾಕ್ಷಸರು
ಓಡಿಹೋಗಿ ಐರಾವತದ ಹಿಂಬಾಗದೊಳಿಳಿದು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಕುದ್ರದ
ನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು, ತನ್ನ ಕೈಕೊಡದೊಡದಿ ಹೊರಡುವ ಬಾಣವೆ
ರಂಪರೆಯಿಂದ ಆ ರಾಯನ ರಥವು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರಲು, ಆ ರಾಯನು ಅವನೆ
ಲ್ಲವು ತನ್ನಬಾಣದಿಂದ ಭೇದಿಸಿ, ನೂರುಬಾಣಗಳಿಂದ ಗಜವು, ಐದುಬಾ
ಣಗಳಿಂದ ಮಾವುತನು, ಮತ್ತೊಂದುಬಾಣಗಳಿಂದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಕ
ವಚವು ಕೂಡ ಭೇದಿಸಲು, ಆಗ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಕೊಲ್ಲದಿಂ ಮುಂ
ಮುಂದೆ ಬರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನು ಒಂದು ಗದೆ
ಯುಬಿಡಿಸಿ ಆ ಗಜದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ,
ಮತ್ತೊಂದು ಅವೋಘವಾದ ಬಾಣವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ
ಕೈಯೊಳದ ಕೊಡದೊಡವು ಒಡಿಸಲು, ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಕಣ್ಣಿನ
ಸಿಂಹದಂತೆ ಭಾರವಾಹಿಯಾದ ಭಲುವು ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನನಮೇಲೆ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಲದಂ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಮತ್ತೊಂದುಗದೆಯಿಂದ ಒಡಿಸಿ,
ತನ್ನ ಕೈಭಲದಿಂದ ಮಾವುತನನ್ನಿರಿದು ಕೆಡಹಲು, ಈ ವರಿಯು
ದೀರ್ಮಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಜಯಿಸಲೆಣಿಸಿ ನಾನಾವಿಧ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ
ಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ
ರೋಳು ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ತುಳುವುಪ್ರಮಾಣವಾದ ಒಂದು ಪರಿಘಾಯು
ಧವು ತಂದು ಗಜಾಧಿಪನಮುಂದೆ ಇರಿಸಲು, ಅದಂ ಆ ಮಹಾಗಜವು
ಸೊಂಡಲಿನಿಂದೆತ್ತಿ ಬೀಸಿ ರಥದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಥವು
ಚೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಯನ ಎದೆವಡೆದು ಅತ್ಯಂತರಥಿಗಳುಕೂಡ ಹತರಾ

ಗಲು; ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಜಯಭೇರಿಯಂ ಹೊಡೆಯಿಸಿ ಒಡುಕಲಿ
ರುವ ಕತ್ಯುಸ್ಥೈರ್ಯವಂ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರಾಯನ ಪುರದಸಮೀಪ
ಕ್ಕೆ ಪೋಗಲು ಅಲ್ಲಿಯ ದುರ್ಗವಾಲನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಎದುರ್ಗೊಂ
ಡು ಬರದೆ ನೇನಯಂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಡಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಾಕಾರದನೋಲೆ ಸಜ್ಜು
ಗೊಳಿಸಿ ಮಡಗಿರುವ ಭಿರಂಗೀ ಗುಂಡುಗಳಂ ರಾಕ್ಷಸ ಸೈನ್ಯವಂ ನಾಶಗೊ
ಳಿಸುತ್ತಿರಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅದಂ ಎಣಿಸದೆ ಗದವಂ ಪ್ರೇರಿಸಲು
ಆ ಮಹಾ ಗಜವು, ಕತ್ಯುಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪರಿಧಿ, ಭಲ್ಯ
ಕೂಲಗಳಂ ತ್ಯಜದಂತೆ ಎಣಿಸಿ, ಆ ಪುರದ ಗೋಪುರ ದ್ವಾರದ ಸಮೀಪ
ವನ್ನೈದಿ ಮಸ್ತಕದಿಂದೊತ್ತರಿಸಲು ಆ ಘಾತಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಗಿಲು ಮುರಿದು
ಬಿದ್ದುಹೋದ್ದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಕಾರವುಕೂಡಾ ಬೀಳ
ಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಆ ಮಹಾ ಮಾರ್ಗದಿಂ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಪುರ
ವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಬರುತ ಎದುರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿರುವ
ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಆವರಣದ ಬಾಗಿಲುಗಳಂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಐರಾವತದಿಂದ
ಕೆಡಹಿಸಿ ಪೋಗಿ ಆ ಸ್ಥಾನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅವ್ವರೋಳ್ ಉಗ್ರಬಾ
ಹುವಿನಕಡೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಪುರವಂ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ರಾಜಾಂತಃಪುರವಂ
ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಂ ಕಂಡು ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಕುರಿತು
ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವರಿಗೆ ಜಯಾವಜಯವು ಲೋ
ಕಪ್ರಸಿದ್ಧವು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಅರಸಾದವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತವಾ
ದಬಳಕ, ಅನಾಥರಾದ ಅವನ ಪತ್ನೀಪುತ್ರರಂ ಮಾನದಿಂ ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ,
ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗದಿಂ ಸಡದುಕೊಳ್ಳುವರು.
ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿ, ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಲಿಣ್ಣಿದ ರಾಯ
ರುಗಳೂಕೂಡ ಕರಣಾಗತರಾಗುವರು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನೀನಾದರೆ ನೀ
ಈ ದ್ವೀಪವನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂಳಜೀಕೆಂದು ಬಂದವನೆಲ್ಲದೆ, ಎದುರಾದ ಕತ್ಯುಗಳಂ
ಸಂಹರಿಸಿ ಏಕದೇಶ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂಳಜೀಕೆಂದು ಬಂದವನೆಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ
ನಿನಿಗೆ ಬಿನ್ನಸಿತಕ್ಕೆ ಪರಿಯಂ ಮೊದಲೇ ತಿಳುಹಿಸಿರುವೆನು. ಈಗ
ಈ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನುಂಟು

ಮಾಡಿ ಕದ್ದುಗಳೆಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಅರ್ಥವಂ
 ತಿಳಿದ ದೇಶಾಂತರದ ಅರಸುಗಳುಕೂಡ, ನಿನ್ನ ಕೌರ್ಯವಂ, ವಿತರಣಾ
 ವಂ, ಅದರ್ಥವಂ ನಡಸುವರಂ ತಿಳಿದು ತಾವಾಗಿ ಬಂದು ಶರಣಾಗತ
 ರಾಜನರು. ಮಲತವರಂ ದಂಡಿಸಬಹುದು. ಇಂದಿನಾರಭ್ಯ ರಾಕ್ಷಸ
 ಕುಲ ಸ್ವಭಾವಮಾದ ಸುರ್ಯ್ಯವಂ ಬಿಟ್ಟು, ನ್ಯಾಯದಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳು
 ಸುರಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಬಹುಕಾಲ ಈ ಅಪರಾಧದ್ವೇಷಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಹೊಂದಿ
 ದುಷ್ಟೇನಂತನುಗುವೆಯೆಂದು ವೇಳೆಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
 ಆ ಚಂಪ್ರಮೃದ್ಧರಾಯನ ಅಂತಃಪುರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪುರೋ
 ಹರಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಮೇಲುಮಿಚಾರಣೆಗೆ ವೃದ್ಧನಾದ ತನ್ನಕಡೇ ರಾಕ್ಷಸ
 ನೊಬ್ಬನಂ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಆ ರಾಯನ ಸಾಗನಾದ ಸುಮಂತನೆಂಬ ಆರ
 ಸಿಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನಂಟುವಾಡಿ, ಕಪ್ಪವಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ,
 ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ನಡಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶೋಣಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷ
 ಸನಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಅನಂದನುಮಂಡನಂ ಕುರಿತು
 ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆ ಖಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವರು ಚಂದ್ರಪುರಿಯ ವರ್ಮ
 ಮಾನವಂ ಕೇಳಿ, ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೊಡು ಯಾಕೆ ವೈರವಂ ಜಳಿಸಬೇ
 ಕೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರವೊಡಗೂಡಿ ಅನರ್ಭ್ಯವಸ್ತುವಾಹನಂ
 ಗಳು, ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಮದ್ಯಮಾನಂಗಳಂ ತಂದು ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಂ
 ಕಂಡು ತಂದಿರುವಲ್ಲಿವಂ ಬೃಹಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳಂ
 ಪೇಳಿಕೊಟ್ಟು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿ
 ತಸ್ರಕಾಶ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಪ್ಪಗಳಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂ
 ಡು, ತನಿಗೆ ಇದ್ದ ರಾವ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪರಂ ಅವರಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಿಯ
 ಮಿಸಿ-ಅವರಂ ಕಳುಹಿ, ಆ ಬಳಿಕ ತನಿಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು
 ಸುಪ್ರಭಾಸದಿಯಿಂ ಶೋಭಿತವಾದ ಧೂಮ್ರವಂತ ಪರ್ವತವ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಎಡನೇ ಅನುರಾವತಿಯಂತೆ ನಕಲ ನಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧನಾದ ವಿಮಲಪುರ
 ಮೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಂ ರಚಿಸಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ಘನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ಪು,
 ಬಳಿಕ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಸುರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಪ್ಪರಾದ ಪ್ರಮುಖರಾದ

ರಾಕ್ಷಸರನ್ನಿ ರಿಶಿ, ಮೊದಲಿನಂತೆ ಜರಾವತಾರಾಥನಾಗಿ ವಿಜಯವಾಕ್ತ್ಯ
ಯು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರಿಸಿ, ಕೆಲವೆಡೆಯ ಅರಸುಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಕೆಲವರ
ದಂಡನೆಯೊ ಪ್ರಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅವರುಗಳು ತನ್ನ ಅಜ್ಞೆಯಂ
ಮೀರಿ ನಡೆಯದಂತೆ ತನ್ನಕಡೇ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸುತ್ತ,
ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಲಬ್ಧವಾದ ಅನೌಲ್ಯವಸ್ತುವಾರಸುಗಳಂ ಮೂಲಸ್ವರಿ
ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಶಂಕುಕರ್ಣನೊಡನೆ ಕಾಂಕ್ಷಾಶಾನುಗುಣವಾದ ಮು
ತ್ರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚೈದಮೇರಿಗೆ ಅಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆಯಾ
ಯ ದೇಶ ವಾರ್ಯದಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ತೆರಳುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಿಕ
ಆ ಮಹಾ ಗಜವು ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಅಭಿವ್ರಾಜಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆ
ಯುತ್ತ, ದುರವಗಾಹವಾದ ಸದಿಗಳಂ ವಾಸ ಸೂಂಕದಂತೆ ದಾಟುತ್ತ,
ತಿಟ್ಟುಗಳಂ ಸಮಮಾಡಿ, ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ
ವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಅಶಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊ
ಡುತ್ತ, ಪುಷ್ಪದ್ವೀವಂ ಬಳಶಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಆ ವನಾಂಗಜವು ತನಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಲಿರುವ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯಗಳು
ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಅದಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ ತನ್ನವ್ಯಾಕೃಂತ
ಅತಿಶಯನಾಗಿ ಅದಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ; ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪುಷ್ಪದ್ವೀಪವ
ಲ್ಲವಂ ಜಮೀಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮೊದಲಿನಂತೆ ತನ್ನ ಅಸ್ಥಾನವಾದ
ವಿಮಲಪುರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿದುಂ ತಂಡತಂಡಂ
ತಸ್ಪದೇ ಬರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತನ್ನ
ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಪಾರಗಾಂವೆ, ಮಂತ್ರಿಯಂ ಮಹಾ ಸಮಾನ್ಯದಿಂ
ಕಾಂಕ್ಷುತ್ತ, ಮಹಾ ಇಕ್ಷ್ವಾನವಂ ಬಳಸಿ, ಕರಿಣೀನಮೇತವೂ ಈ
ಮಹಾ ಗಜವು ಈ ವನಜೋಳೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸುಖದಿಂ ವಿಹರಿಸಿ
ಕೊಂಡರಲಿ ಎಂದೂ ರಕ್ಷಕರಾದ ರಕ್ಷಸರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಈ ಗಜವಂ
ಆ ಇಕ್ಷ್ವಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಹುಕಾಲ ಸುಖದಿಂದಿರ್ದು, ಬಳಿಕ ಅಖಂ
ಡದೀಪಾಧಿಪತಿಯಾದನೆಂದು ಮದಿಸಿ, ರಾಕ್ಷಸರಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ
ಬಿಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಲೋಲವನಾಗಳು, ಅಗ ಪುಷ್ಪಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜೀವನಾರ್ಥ

ವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಮನೋನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮವು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಲಿಳಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು ;—

ಅತ್ತಲಾ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಭರತವಂಶದೋಳ್ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲವಣಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಪತದ ಸಮೀಪವೊಳಿರುವ ಕಳಿಂಗರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವಿಜಯನಗರದೋಳ್ ಆ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಂ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕರೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳೆಂಬ ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಉದಯಿಸಿ ಬಂದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬಪ್ಪುವ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಿಂದ ಉದ್ದೇಶಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಎಂಟು ವಿಧಪಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಜ್ರೋದ್ಭಾರವೆಂಬ ಪ್ರಥಮಪಾಣಿವಾಗಿದ್ದು, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪಚಾರವಂ ಕೈಗೊಂಡು ಮಾಂತ್ರಿ ಸುಮತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಬಿಡಾರವನ್ನೈದಿ ಸುಖದಿಂದಿದ್ದು ಮಾರನೇದಿನ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆ, ಬಳಿಕ ಶೋತ್ರಿಯೋತ್ತಮರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ದಾನವನ್ನಿತ್ತು, ತನಿಗೆ ಆಪ್ತಮಿತರಾದ ರಾಜಪುತ್ರರೊಡಗೂಡಿ ಮನೋಹರವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯ, ಲೇಹ್ಯ, ಚೋಜ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಸಕಲವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಂ ಸಹಿತವಾದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ, ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ಶೃಂಗರಿಸಿದ ದಿವ್ಯಾಶ್ವವನ್ನೇರಿ ಮಿತ ಪರಿವಾರದಿಂ ಸುಮತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಿಡಾರದಿಂ ಹೊರಟು ಆ ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನವಂ ಕೂರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ತಿಳಿದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಮಾಂತ್ರಿ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಎದುರಾಗೆಂದು ಬಂದು ಆಸ್ಥಾನದ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ನಿಂತು ಎದುರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನಂ ಸಮ್ಮಾನದಿಂ ಕಂಡು ಅಂತಃಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆಸ್ಥಾನವನ್ನೈದಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತುತಗದಿದಿವಿಧ ಅಂತಃಪುರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳಿರುವ ರತ್ನಮಂಟಪ

ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ತಳಿದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಸಣ್ಣ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಸಿಮಿಸಿದ ತೆರೆಯ ಮರೆಯೋಳ್ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲೂ, ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಘ ಸುಡಲ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸುಳಿದಾಡುವ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಆ ದೇವಿಯು ತನುಕಾಂತಿಯು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಸಮಾಪನಲ್ಲಿರುವ ವದ್ರಸ್ತಂಭಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪುಷ್ಕರಾಗ ಸ್ತಂಭಗಳಂತೆ ವಾಡುತ್ತಿರಲೂ, ತನು ಸುಗಂಧವು ಕಮನೀಯಕಹ್ಲಾರ ಪುಷ್ಪ ಪರಿಮಾದಂತೆ, ದುಂಬಗಳ ಹಿಂಡುಗಳಂ ಚ್ರಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಂ ವಾಸರಿತೊಂಡು ಆ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರನಂ ಮಾನದಣಿವಂತೆ ನೊಡಲೋಸುಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಖೀಜನರುಗಳ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸದಿಂ ಘುಲೆನ್ನುತ್ತಿರುವ ಮಂಜುಮಂಜೀರವ್ಯನಿಗಳೂ ಅಂತಃಪುರ ಪುರೋಭಾಗವಂ ತುಂಬುತ್ತಿರಲೂ, ನಾರೀಜನರುಗಳ ಮುಖಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ವಿಕಸಿತ ಕಮಲವನದ ಚಂದಮಾಗಲು, ಪ್ರಜಾಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲವು ಸ್ತ್ರೀಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ, ಮೇಘವು ಲಾವಣ್ಯಮಂ ವರ್ಷಿಸಿತೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ತವವೆಲ್ಲವು ಆಭರಣ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಇಂದ್ರಚಾಪ ತೋರಣಮಯವಾಗುತ್ತಿರಲೂ, ಭಿತ್ತಿಭಾಗವೆಲ್ಲವು ಸ್ತ್ರೀವಿಲಾಸನಮಯವಾದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗವದಿಂದ ಕಳಿಂಗರಾಜಾಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸುಮಮಾತಿಕಾಲಂಕೃತವಾಗಿ, ದಿವ್ಯಾಗರು ಧೂಪಗಳಿಂ ಭೂಷಿತವಾಗಿರುವ ರತ್ನಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲೂ, ಸುಮತಿಯು ವಿನಯದಿಂ ಸಮಾಪವನ್ಮೈದಿರಲೂ ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕಾಂಡವಟದೋಳ್ ರತ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕರದು ರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಬರುವದಂ ಕಂಡು ರಾಯನು ಎಲೈ ಸಖೀ ತಿರೋಮಣಿಯೆ ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯಲಾ ಸಖಿಯು ಬಂದು ರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಉಚಿತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿಂತು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ತನ್ನ ಬಡತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಪೇಳಲುಂಟು.

ಅಯ್ಯಾ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿವೋ ! ಸಕಲ ರಾಜಕುಮಾರರ ಅಹುಕಾರ
ವಂ ಅವಹಾಸಗೊಳಿಸುವ ನಿನ್ನ ಮಧುರ ವಚನವು ಯಾರಿಗೆ ರಮಣೀ
ಯವಾಗಲಾರದು, ನಿನ್ನ ಸೌಲಭ್ಯವೇ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನುಂ
ಟುಮಾಡು ಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಲೋಕಶ್ಲಾಘ್ಯನಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ
ದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀನು ಯಾವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲ ?
ಪ್ರಕೃತಿ ಮಧುರಂಗಳಾದ ಸಲ್ಲಾಪಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ತನ್ನವರಂ
ಮಾಡುವದು, ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರೂ
ಸಂರಕ್ಷಿಸುವವು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾದವೆಲ್ಲ
ಭರವಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ ಮುಕ್ತವೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೋಹರನಾ
ದ ಸಕಲ ಲೋಕಾತಿಶಾಯಿಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರನಾದ ನೀನಿಗೆ ನೂತನವ ಉಪ
ಚಾರಂಗಳು ಮೇರುಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಸ್ತು
ತಿಗಳು ಪ್ರಾಕೃತವಾಕ್ಯಗಳು ಸರಸ್ವತಿಯು ಸ್ತೋತ್ರವಂಗೈಯುವಂ
ತಾಗುವದು. ಪ್ರಿಯವನ್ನಾಚರಿಸಲೆಣಿದರೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಚಾಪಲ್ಯದಂತೆ
ತೋರುವದು. ಕೊಡೋಣವೆಂಬುವದು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ನೂಲೆಳೆಯಂ
ಮನುಷ್ಯತದಂತಾಗುವದು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯು ಅಪಹರಿದ
ಪಂಗೆ ಕೊಡೋಣವೆಂಬುವದ್ಯಾವುದು, ಪ್ರಾಣೇಶನೆಂಬುವಗೆ ಹೇಳುವ
ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳುಂಟೇ ಎಂದು ಸ್ತುತಿ, ನಮ್ಮ ಬಡತಿಯು ಸಂಕ
ಲ್ಪಿತವಾದ ವಜ್ರಪಣಿ ನಿರ್ವಾಹವೆಂಬ ಉಪಕಾರವಂ ಮಾಡಿದವಂಗೆ ಪ್ರತ್ಯುಪ
ಕಾರವೆಂಬುವದ್ಯಾವುದು ? ಅನನ್ಯತಮಾದ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಜನ್ಮಸಾಧ
ಲ್ಯ ಉಂಟಾದ ನಮ್ಮಿಂದ ನೀನಿಗೆ ಸಫಲವಾಗುವ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಹರಿಸುವ
ದು. ನಾಥನಾದ ನಿನ್ನನ್ನಾಯಾಸಪಡಿಸಬೋಡುಗ ವೇವೆಂಬ ಚಾಪ
ಲ್ಯವಂಗೈದು. ನನೋ ಒಂದು ಸಂಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಮಿಡು
ಕುತ್ತಲಜ್ಜಿತಳಾಗಿ ಹೇಳಲಂಜಿ ಮನದೋಳ್ ಕಳನಳಿಸುತ, ಕೇಳಿದರೆ
ಸನಗೊಳಿಸು ದಾಖಿ ಪ್ರಕಮೆಂದು ತೋರ್ಪುದೋ, ಉಸುರಿದಡೆ ಮನ
ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವೆನೋ, ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಲಜ್ಜಾಂಜಿತ
ಳೆಂದು ಮನಕ್ಕೆಬರುವದೋ, ಯಾಚಿದರೆ ಬೈಸ್ಯವೆಂದರಿವೆನೋ,

ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಂಡು ತೋರುವದೋ, ತಿಳುವಿದರೆ ಜ್ವರವೆಂದು
 ಹೊಳೆಯುವದು ಭಾವಿಸುವದೋ, ಸಂಕಲ್ಪವಿರುವದು ಸೂಚಿಸಿದರೆ
 ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವದೋ, ಮನೋರಥವಿರುವದು
 ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದೋ, ಅತ
 ಕ್ರಮವಿರುವದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾವಿಸುವದು ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರ
 ದೋ, ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಇದು ಯಾವಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೇ
 ಳದಿರುವದೋ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗುವದೋ, ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿ
 ವರ ವೇಳೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗದೋ ಎಂದು ನಾನಾವಿಧವಿಶ
 ಲ್ಪಗಳಿಗೂ, ನಿನ್ನ ಮಧುರಾಲಾಪವನ್ನೆ ನಮ ನಿಸ್ವರವೋಡಿ ಎಲೈ ಸಖ
 ಯೇ! ಪ್ರಾಣೇಶನು ಪನುಮಾತನಾಡಿದನೋ, ಅನನಮನಬೋಳೆನು ಎಣ
 ಸಿರುವನೋ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವೇಳುವಳಾಗೆಂದು ಕಷ್ಟೇಲವನೇವರಿಸುತ್ತ,
 ನಿನ್ನ ಸದ್ಗುಣ ಕಥನಂಗಳೆಂದೊಡುವ ಸಖೀಜನಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದುದಂ
 ಕೊಡುತ್ತ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನೇ ನೆನಮ ಪರಮವಳಾಗುತ್ತ, ನೀನು ಕುಳ
 ತಿದ್ ಪೀಠವಂ ತನ್ನ ಇಷ್ಟವೇನತೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತ, ಸುಂದರವಾದ
 ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸೂರಿಕೆದಕಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಸಂಚರಿಸದಂತೆ ಆಜ್ಞಾ
 ಪಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ರಾಯನು ಬಿಡಾರವನ್ನೆದುರಿದರೆ ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ
 ವನ್ನುದ್ಧರಿಸಲೋನುಗಬಂದ ಆಮಹಾನುಭಾವನಿಗೆವನೇನು ಉಪಚಾರಗ
 ಳೆಂದೊಡಿದರೆಂದು ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತ, ಎಷ್ಟುಆಯಾಸದಿಂದ ಬಂದನೋ
 ಎಂದು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ, ವಜ್ರೋದ್ಧಾರದಿಂದ ಕಮಲಕೋಮಲವಾದ ಹ
 ಸ್ತವು ಎಷ್ಟುಕಂಡಿರುವದೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ, ಭೈ
 ರ್ಯ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಬೌದ್ಧರ್ಯ, ಮಾಧುರ್ಯಾದಿಗಳಂ ಕೇಳಿದುದ
 ರಿಂದ, ಕೆಲಬಲವೋಳು ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಖೀಜನಂಗಳಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಿಲ್ಲದೆ,
 ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತರಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಮುಖವೆಂದೊಡುತ್ತ, ಸಕಲ ಕಾಮಿನೀ
 ಜನಕಾಂಕ್ಷಣೀಯವಾದ ನಿನ್ನ ಕಮನೀಯಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ
 ಲಗ್ನಚಿತ್ತಳಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುವ ಸಖೀಜನಂಗಳೆಂದೊಡಿದ ನೀನೇನುಂ
 ದನೆಂದು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಭಾವಿಸಿ, ಝಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಮುರಿಯು

ಗುತ, ನಿನ್ನ ವಿರಿಹತಾಪದಿಂ ಚಂದ್ರಕಾನಿಕರವಂದಾಪಾನಲಜ್ವಲೆಯಂತೆ
ಭಾವಿಸುತ, ಕರ್ಪೂರರಾಶಿಯಂ ಬೆರಸಿದ ಪಾಟೀರಪಂಕ್ತೋದಕವಂತಳ
ಯುತಲಿದ್ದರೆ, ಉಪ್ಪೋದಕವಂ ಯಾಕೆಯರಚವಿರೇದು ಕಳವಳಗೊ
ಳುತ, ಶೈವಾಲದಿಂ ರಚಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಕಯಂತ್ರ ಪರಾಗಮತ್ತುಪ್ಪೂರ್ಣ
ವೆಂದುತಿಳಿದು ಅದಂಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುತ, ಧಾರಾಗೃಹಮಧ್ಯದೋಳು ಹಿಮ
ಖಿಂಸುಗಳಂ ಎರಚುತಲಿರುವ ತುಂತುರವನಿಗಳನ್ನೋಡಿ, ಇಬೇನುವಿಚಿ
ತ್ರವು ಮೇಘವು ಉಪ್ಪೋದಕವಂ ನರ್ಪಿಸುವುದುಂಟೇ ಎಂದು ಭ್ರಮೆ
ಗೊಳುತ, ತಳರುಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ಕಮಲದಳತಲ್ಪವನ್ನೋಡಿ, ಈ
ಅಗ್ನಿಶಿಖಿಯಿಂದ ಸಂಪಾತವಂ ಮಾಡಲೆಣಿಸಿದ ಮುಗ ಸಖೀಜನಂಗಳಿಗೆ ಇ
ನ್ನೊವೇಕ ಉದಯಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಜರಿಯುತ ಅತ್ತಿತ್ತಯಾಸದಿಂ ರಾತ್ರಿ
ಯಂಕಳಿದು, ರವಿವಿರಹಸಂತಪ್ತಳಾದ ಕಮಲಿನಿಯು, ಇನದರ್ಶನವಂ ಅ
ಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆ, ಸರ್ವಲೋಕದರ್ಶನೀಯನಾದ ನಿನ್ನ ಆಗಮನವನ್ನೇ
ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ, ನನ್ನೊಡನೆ ತನ್ನ ಮನೋರಥವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೇ
ಳ, ನಿನ್ನ ವಾದಪದ್ಧಂತಂಗಳಿಗೆ ವಿನಯದಿಂ ನಮಿಸಿ, ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದನೆಂದು
ತಿಳುಹುಬಾಳೆಂದು ತನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿದಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲಾವಾಕ್ಯವಂ
ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನಮನದೋಳು ಸೇವಕಳಾದ ಈ ಸಖಿ
ಯು ವ್ರಕ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ನಿಪುಣವಾಕ್ಯವಂ ಪೇಳಿದುದರಿಂದ
ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಥೇಯಾಗಿ
ರುವಳೋ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಎಲೈ ಚತುರಳಾದ ಸಖಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ
ಮನೋನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚುವದುಂಟೇ! ವಿ
ನುಮನೋರಥವಿದ್ದರೂ ಪೇಳಬಹುದು, ಯಾರೊಡನೆ ಈ ಸಂದೇಹವು
ಯಾವದಿದ್ದರೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಡುವೆನು, ನಿಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕವು ನಮ್ಮದಲ್ಲವೇ ?
ಬಡಬಾಗ್ನಿಯು ಸಮುದ್ರವಂ ಶೋಷಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅದಂಥೊಂದುವ ನದಿ
ಗಳಂ ಎಂತು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದೋ? ಅಬೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮದನಸಂತಾಪವು
ಪುರುಷನಂ ಸಂತಾಪಗೊಳಿಸುವಂತೆ, ಬಾಲೆಯರಂ ಶ್ರಮಪಡಿಸುವದಿಲ್ಲ,
ಹೆಗಲುಕಳದಬಳಕಲ್ಲವೆ ಚಂದ್ರಕಿರಣವು ಕುಮುದಿನಿಯ ಸಂತಾಪಶಮನ

ಮಾಡೋಣವೆಂಬುದು, ಅದಂತಿರಲಿ ; ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೋಷಣೀಯ ಪೇಳುವ
ವಾಕ್ಯವಂ ಪೇಳುವಳಾಗೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೇಳಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು,
ಜೀವನೇ ನಾಥನಾದ ನಿಸ್ಸಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದರಿಂದಲೇ ಸಫಲವಾಗಲೇಕು,
ವಜ್ರೋದ್ಧಾರವೆಂಬುದು ಒಗಂತವಿಶ್ರಾಂತಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಮೆರೆಯುವ
ನಿನಗೆ ಅಕಲ್ಯವಾದುದು ಇನ್ನು ಯಾವನಾದರೂ ಉಂಟೆ ? ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸೌ
ಮಂಗಳ್ಯವಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ನನ್ನ ದೇವಿಯು ತಾನುಮಾಡುವ ಗಜ
ಗೌರಿಯ ಸೋರಿಗೋಸುಗ ಚತುರ್ದಂತದಿಂದಕ್ಕೂಡಿ ಶುಭ್ರಸ್ಥಿತಿಕಸ್ಮಾಕ
ನಾಗಿ ಸುಲಕ್ಷಣಗಳು ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವ ಬಂದು ಗಜಶ್ರೇಷ್ಠವಂ
ತಂದಿತ್ತು ಮನೋರಥ ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲೇಕೆಂಬುವದೊಂದು
ಸಂಕಲ್ಪವಿರುವದೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸಿಸಲವಂಕೇಳಿ, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಎಲೈ
ನಖಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೋಷಣೀಯ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಳಾದರೆ ದೇವತಾ
ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆಂದುಪೇಳುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಾವನೂಚಕ
ವಾದ ಭೇರೀಕಂಠಕಾಹಳಾದಿ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ಭೋರೊಂದು ಮೊಳಗಲು
ಅದಂನೋಡಿ ಸಖೀಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶುಭಸೂಚಕವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಿರಲಾ ; ಸುಗಂಧರಾಜನು ತನ್ನ ಮನಮೋಳ್ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು
ಸಖೀಜನುಬಂದಿದ ಪೇಳಿಕಳುಹಿಸಿರುವ ವಾಕ್ಯವಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿನೋಡಿ
ದರೆ, ಸುಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂದಕ್ಕೂಡಿ ಶುಭವರ್ಣವುಳ್ಳ
ಗಜವು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೇಳಿದುದೇಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದವಸ್ತುವಂ ತಂ
ನುಕೊಡುವದೆಂದುಪೇಳಿ ತನ್ನ ಮನೋರಥವನ್ನು, ಇದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವ
ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಶ್ರಮವನ್ನುಕೂಡಾ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ
ವದಕ್ಕೆ ಇವಳು ಮುಗ್ಧಳಲ್ಲ, ಇನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಕಲ್ಪವಂ ಎಣಿಸುವದಕ್ಕೆ
ಈ ನಖಿಯು ಹೇಳಿದವಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದಕ್ಕೂ ಅಸ್ಪದಿಲ್ಲ. ಇರುವ
ವಸ್ತುವಂ ತಿಳಿದು ಅದಂ ಬಯಸಿದಳೆಂದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥ
ಜ್ಞಾನವು ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಎಷ್ಟುಪ್ರಾಥಮ್ಯವರೂ ರಾಜಪು
ತ್ರಿಯಾದ ಈ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಮತ್ತೂ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲ್ಲಿ,
ಮೃತ್ಯುಯಿಾ, ಗರ್ಭಿಣಿ, ಸುಲಭಾ, ಶಾಕಾರೀಯರುಗಳೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯರು

ಗಳಿಗೆ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರವು ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರತಲಾಮೂಲಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿತ್ತು ಎಂಬುವದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಬಹುಕಾಲ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಗಿನೀರುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವದು ಯುಕ್ತವೇಸರಿ. ಹಾಗೆ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆಯಾವ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಈ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಪಂಚಮ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಡಳೆದರೆ, ಯಾವಮಹಾತ್ಮರೋ ಇವಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ನದ್ಗುಣರೂಪಿಗಳೆಂದೋ ಇವಳಿಗೆ ಸದೃಶವಾದ ಪತಿಯು ಲಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಇರುವದಂತಿಳಿದು ಅದಂತೆಂದುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಶಕ್ತರೋ ಆತನೇ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾಗುವನೆಂದುವೇಳಿ, ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಪಣವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೇಳಿ, ಇದು ಸಕವಾದಬಳಕೆ ಮಾಡಿಗ್ರಹಣವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಖಿಯು ನನ್ನ ಮನಮರಗುವಂತೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವೆಂಬೇಳಿ ನನ್ನಂ ಬಪ್ಪಿಕೊಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಯಾವವಸ್ತುವು ಲೋಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು ಈ ವಸ್ತುಗಳು ತುರಗಶೃಂಗವೆಂಬಂತೆ ಇರುವದೇ ಅವು ಸಿದ್ಧವಾದರೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಭಾವೆಗೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ಚರಾಚರವಂ ಸೃಜಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದು ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರು ಬಹಳವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂ ಹಾನಿವೃದ್ಧಿಯು ತಿಳಿಯದೆ ಮಹಾಸಾಹಸವೆಂದೊಡನೆ ಈ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ನಾನು ವಶ್ಯನಾದೆನೆಂಬ ಲೋಕಾಪವಾದ ಉಂಟಾದರೆ ಎಂತು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವಸಾಹಸದಿಂದಲಾದರೂ ಪಡೆದ ಕಾರ್ಯವೆಂಬ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಡಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಈ ರಾಜಪುತ್ರೀಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಕೃತಕೃತ್ಯ ಸಾದಬಳಕೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾದೇವಿಯಂ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹಾಮುನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಕೋಟಿಧನ ವರದಕ್ಷಿಣಾಸಮೇತವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯತಾದ ಋಷಿಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಾರ್ಬಳಾದ ಈರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ತ್ರೀಗೆ ವಶ್ಯನಾಗಲಿಲ್ಲನೆಂದು ಲೋಕದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಘನೆ

ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಕೊನೆಮಾಸದೊಳಗೆ
ಹಸ್ತವಂಶದಲ್ಲಿನಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು, ಜುರಿಗೆ
ಅದಂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ವಿನಯಮೇಲಣ ಪ್ರಪ್ಪಣರಾಗವಂ ಬರಿಸಿಕೊ
ಟ್ಟೋಸುಗವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕರವಸ್ತ್ರವಂ ರಾಯನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಆಗ
ಆ ರಾಯನು ಮತ್ತೂ ಮನದೊಳಗೆ ಅಲೋಚಿಸುತ್ತ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು
ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನು ಪಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಭವಾದ ಲಭಿಸುವದಲ್ಲವೇ
ದುರ್ಲಭವಾಗಲಾರದು. ನನಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ
ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ಬಹುಬಡವಾದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ರಮವಂ ಸಫಲ
ಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯೇ ಬೆಂಬಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ರಾಜ
ಪುತ್ರಿಯು ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಳಾಗಿ ಧನ್ಯಳಾಗುವಳೇ ಹೊರ್ತು ಸಾಧಾರಣ
ಸ್ತ್ರೀರಾಗಳಂತೆ ಇರತಕ್ಕವಳಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ರಾಯ
ನ ಬಲಚೂಜವು ಅದರತ್ತಿರಲು ಅದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ರಾಯನು ಸಂ
ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಶಾರ್ಯಮೂಲಕದಿಂದ ಲಭಿಸುವವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
ಸುತ್ತಿರಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕಳುಹಿದ ದಿವ್ಯಗಂ
ಧವಂ ರಾಯನಿಗೆ ಅನುಲೇಖಿಸುವಂಗೆಯ್ದು, ಮಾಲತೀ ಕುಸುಮಶೇಖರದಿಂದ
ದಲಂಕರಿಸಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳಂ ಮುಂದಿರಿಸಿ, ಸುಷಣದ
ಭರಣಿಯಿಂದ ರತ್ನ ಸರವಂ ತಗದು ಬಡಿದು, ರಾಜಹಿರೋಮಣಿಯೇ! ಈ
ರತ್ನ ಸರವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದಾಪ್ತವಾದ ಭೂ
ದೇವಿಯು ಗೋರೂಪವಂ ಪಡೆದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಂ ಸ
ಮೃದ್ಧಿಯಾಗಲುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಚಲವಂ ಕರುವಂಮಾಡಿ ತೀ
ರವಂ ಕರೆಯುವಂತೆ ಅನ್ನೋಭುವಾದ ರತ್ನಂಗಳಂ, ಸಂಜೀವನಾಡಿ ದಿ
ವ್ಯೌಷಧಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು,
ಆಗ ಉಂಟಾದ ಮಣಿಕರವಂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಕೆಲವುದೇವತೆಗಳಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟು, ಆದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷ್ಠವಾದ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕುಬೇರನ ವಶವಂ
ಮಾಡಲು, ಕಾಲಾಂತರದೊಳಗೆ ಬೋಡತಮಹಾರಾಯರಲ್ಲಿ ಪಡಿಸಿದ್ದನಾ
ದ, ದೇವಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಕನಾದ, ಅಂಗರಾಯನಿಂದ, ಅವನ ಅಳಿಯ

ನಾವ ಗಜಪತಿಯಾದ ಕಳಂಗರಾಯನಿಗೆ ಲಬ್ಧವಾಗಿ ಅದೇ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ
 ದ ವಿಜಯವರ್ಷರಾಯನ ವಶವಾದುದರಿಂದ, ಇದಂ ಪುತ್ರಗಿಂತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ
 ಗಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತಲಿದ ಈ ರಾಯನಿಂದ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ
 ದೋಷವಿಲ್ಲದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
 ಯು ಈ ವಸ್ತುವು ತಮಿಗೇ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವಳು;
 ಸ್ವಸ್ತು ಸಾಧರಣಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ತಮಿಗೇ ಇತರಾಭರಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾರವಾ
 ಯವಾದರೂ, ಕೌಸ್ತುಭರತ್ನವಂ ಶಿಲಾಶಕಲವೆಂದುವೇಕ್ಷಿಸದೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ದೇವಿಗೆ ಬಡಹುಟ್ಟಿದುದೆಂಬ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಾರಾಯಣನು ವಕ್ಷಸ್ಥದಲ್ಲಿ
 ಧರಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ರತ್ನಸರವಂ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ
 ವಿಟ್ಟು ಧರಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ವಸ್ತುವು ಇರುವದೇತದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃ
 ಷ್ಠಿಯುಭಯವು ಸಂಭವಿಸದು. ಮನ್ಮಥವಿಲಾಸಸಮುದೋಳ್ ಪುರು
 ಷನು ಸ್ತ್ರೀಶತಂಗಳೆಂದರೂ ಸಂಭೋಗಿಸುವನು. ಮತ್ತು ಗೋ
 ದೋಹನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಅಪರಿಮಿತ ಕ್ಷೀರವು ಲಭಿಸುವದು. ಇ
 ದುಹೋತು ಈ ದಿವ್ಯರತ್ನಹಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಿರುವದೋ
 ಎಂದುವೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೇಂದ್ರನ ಕಂಠದೊಳಲಂಕರಿಸಲು; ಆಗ ಆ
 ರತ್ನಸರವ ಪ್ರಭೆಯು ಚಲಿಸೂರ್ಯನಕಾಂತಿಯಂತೆ ಆ ಮಂಟಪದ ವಜ್ರ
 ಸ್ಥಂಭಗಳು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಗಂಧಗಳಂಶೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತು ರಾಯನ ವೇ
 ಹಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದೇವಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ತೆರೆಯನ್ನತಿಕ್ರ
 ಮಿಸಿ ಮುತ್ತಿನ ಶರಗಿನಿಂದೊಪ್ಪುವ ಬೇಲೆಯ ದುಕೂಲವಂ ಕೌಸುಂಭವ
 ಸ್ತ್ರಂದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ರಾಯನ ಅನುರಾಗವೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಬೇವಿಯ
 ಹೃದಯವಂ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ತೋರಲು ಅದನ್ನೋಡಿ ಸಖೀಜನರು ತ
 ವೋಳ್ ತಾವು ತಿಳಿದವರಂತೆಯೇ ಏನಿರೇ! ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇ
 ವಿಗೆ ಕೌಸುಂಭವಸ್ತ್ರವಂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ! ಎಂದು ಓರ್ವಳು, ಕುಂಕುಮ
 ಪರಾಗವಾಗಿರಬೇಕು ಅದರಿಂದ ಕೆಂಪುಕಾಣುವದು ಒದರಿಬಿಡೆಂಬುವಳೋ
 ರ್ವಳು, ಅದು ದಿಟ್ಟವೆಂದು ಕುಂಕುಮವಂ ಬದಲುವದಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡುವ
 ಲೋರ್ವ ಮುಗ್ಧಕನ್ಯೆಯು, ಬೇಲೆಯ ಶರೀರದ ಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯನ

ಕನ್ಯಾಕಾಂತಿಯು ಪರದಿರುವದಂ ನೋಡಿ ಕೋಪಿಸಿ, ಸರಸ್ವತೀನದಿಗಳಿಗೆ
 ಸುಗಮವೆಂಬುವದು ಅಪೂರ್ವವೆಂಬುಪ್ಪಳೋರ್ವ ಪ್ತೋಢವೆಯು, ಈ
 ಈರ್ವರ ಪ್ರಭಾಸಂಗವನ್ನೋಡಿ ಪೃಷ್ಠಿಗಳು ಸುಖವಾದವೆಂಬುದು ಕೆ
 ಲಂಬರು, ಇವೇ ಇವರಿರ್ದರಿಗೆ ಅಂಗಸಂಗಮಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಯುಗಕರವಾದ
 ಪ್ರಭವು ಬ್ರೀಹಾಲಂಗನನಂದು ತಿಳಿಯುವಳು. ಮತ್ತೋರ್ವಳು
 ಕರಗು ನಾಸಿತ್ತೂ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಚಿಸುವಳೋರ್ವಳು, ರಾಯನ ದೇ
 ಹಪ್ರಭಾಸಂಗದಿಂದಲೇ ಪಿದ್ವಲಳಾಗಿ ಮಂಡಿಮಾಸಿದಳೋ ಎಂದು ಮೊ
 ಳ್ಲನೆ ಕೆಳದಿಯು ಕೀಳುವಳೋರ್ವಳು, ಈಪರಿಯು ನಖೀರುಗಳು ಗು
 ನುಗುಟ್ಟುವದು ನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದಿದ್ದು
 ಹಗೂಡಿ ಎತ್ತೆ ತತುರೆಯರುಗಳಿರಾ! ಏನುವಿದ್ಯವೆಂ ಚಲಿತಿದುಮೇ! ಎಂದು
 ಕಪಟಕೋಪವಂವನಾಡುತ, ಪುಷ್ಪವಾಣಿಗಳಿಂದ ನರ್ಮಸುಖೀರೂಗಳೂ
 ಪ್ರಹರಿಸಿತ ಬೇಗನೆ ಕಪ್ಪರವೀಳ್ಯಗಳಂ ತನ್ನ ಕರಕಮುದಿದರೇ ಏ
 ಡವುನಾಡಿ ರನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೊಳಟ್ಟು ಮುತ್ತಿನ ಛಾದರವಂ ಪೊಡ್ಡಿಸಿ
 ರಾಯಂಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆತನ ಸರಸೋಕ್ತಿಗಳಂ ಲಾಭಿಸುತ್ತಿಪ್ಪಳು
 ಅದಂ ಚಿತ್ರಲೇಪಿಯು ಕೈಯೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಇದು ನಮ್ಮ ದೇವಿಯು
 ಕರವಲ್ಲವದಿಂದಲೇ ಮಡಪುಗೈದಿರುವ ಕಪ್ಪರವೀಳ್ಯದ ಜಗರುಗಳೆಂದು
 ನುಡಿದು ರಾಯನಿಗೊಪ್ಪಿಸಲು, ಅದಂ ರಾಯನು ವಿನಯದಿಂ- ಸ್ವೀಕರಿಸಿ
 ಪುಳುಕಾಂಕಿತನಾಗಿ ಕನ್ಯಾಕಾಂತಾಪುರದ ಕಂಚುಕಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ
 ಪೀಠದಿಂದೆದ್ದು ಸುನುತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂಚರಳುತ್ತಿ ರಲು.
 ಆಗ ಅಂಚುಪುರದ ಕುಚುಕಿಯು ರಾಯನಂ ಪೂದಾವಧಾತ ಯಚ್ಚಕ್ಷುಃ,
 ಪರಾಕೆಂದು ಪೇಳುತ ಕನ್ಯಾಕಾಂತಾಪುರದ ಕುಚುಕಿಯ ಪುಷ್ಪವಾಣಿಗಳೊ
 ಸಾಲೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕರತರತ್ತಿ ರಲು. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕನ್ಯಾ
 ಕಾಂತಾಪುರವಂ ಕುರಿತು ಶರಳು ಯಚ್ಚ ರಿಕೆ ಪರಾಕೆಂಬ ವೇತ್ರಪ್ರತಿಷ್ಠು
 ಶ.ಧ್ವನಿಗಳಂ ಮುಖರಿತವಾದ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಕ್ಷದ ಸ್ತೋತ್ರಕರೀ ಕಳಿಸಿ
 ಧ್ವನಿ, ನಾರೀಮಯವಾದ ನಾಲ್ಕನೇ ಲೋಕವೋ ಎಂಬಂತೆಯು,
 ಪುರುಷವರ್ಜಿತವಾದ ಅಂಗನಾದ್ವೀಪವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಅಬಲಾಪು

ಯಾವಾದ ಐದನೇಯುಗಾವರ್ತವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಕೋಶವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತು ಶೃಂಗಾರರಸವೇ ಅಂಶಪುರ ರಸಿಸಗೊಂಡಂತೆಯೂ ಇರುವ ಆ ಕನ್ಯಕಾಂತಿಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟಾಕ್ಷವಿತ್ತೇವದಿಂ ಕುಪ್ಪೆಯ ಮಾರಿಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವಂತೆ, ಭೂವಿಲಾಸದಿಂ ಮನ್ಮಥ ಚಾಪಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡುವಂತೆ, ಕೇಶಕಲಶವದಿಂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ರೂಪಿಯಂತೆ, ಮುಗುಳುನಗೆಗಳಂ ವಿಕಸಿತ ಕುಸುಮಯುಕ್ತವಾದ ವಸಂತಸಮಯದಂತೆ, ಅಭರಣಸಿಕರಗಳಂವ ಮಯೂರನಿವಹಸಂರಚಿಸಿರುವಂತೆಯೂ ಕುಗೊಳಿಸುವ ಸಖೀಬೃಂದವಂ ನೋಡುತ, ಸಂಗೀತಕಾಲೋಳ್ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಹಸ್ತಾವಲಂಬನವೇ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಮಾಡಿ ವೇಣುಗಾನವೇ ಚುಂಬವಭೇದವಾಗಿ; ವಿಪಂಜಕಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಬವ್ಯಾಪಾರ ಉಂಟಾಗಿ, ಮೃದಂಗದಲ್ಲಿ ಅಲಿಂಗನ ಉಂಟಾಗಿ ಅನುಲೇಪನದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶ ಉಂಟಾಗಿ, ವಸ್ತ್ರಾತ್ರಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀವಿಮೋಚನ ಉಂಟಾಗಿ, ಸುರತಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ಶೋಭನಾಂಗಿಯರಂ ನೋಡುತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ನೇತ್ರಗಳೇ ಕರ್ಣಾಲಂಕಾರಮಾದ ನೀಲೋತ್ಪಲಗಳಂತೆ, ಮುಗುಳುನಗೆಗಳೇ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಅಂಗರಾಗದಂತೆ, ಅಧರಕಾಂತಿಯೇ ಕುಂಕುಮಾನುಲೇಪದಂತೆ, ಜಲತೆಯೇ ಚಂಪಕುಸುಮದ ದಂಡೆಯಂತೆಯೂ ತೋರುತಲಿರುವದರಿಂ, ಮತ್ತೊಂದು ಅಭರಣವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹವಂ ನೋಡುತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಅಳತಿಗೆಯರಸವೇ ಪಾಪಭಾರಮಾಗಿ, ಅಂಗರಾಗವೇ ಅಂಗಭಾರಮಾಗಿ, ಅಂಕುಕಧಾರಣೆಯೇ ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಾಗಿ, ಮುಡಿವ ಪುಷ್ಪವೇ ಮುಡಿಗೆ ಭಾರಮಾಗಿರುವ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯರಂ ನೋಡುತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಪರಸ್ಪರಮಾಗಿ ಎಲೈ ಶೋಭನಾಂಗಿಯೇ ! ತುಕಪಂಜರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನಛಾದರವಂ ಪೊದ್ದಿತಿ, ದಾಡಿಮೆಫಲವಂ ಕೊಡುವಳಾಗು ? ಎಲೈ ಕುಮುದಿನಿಯೇ ! ಮಣಿನುಯ ಪುತ್ಥಳಿಗಳ ಕಾಚಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕರಿಕಾಪತ್ರಗಳಂ ಬರಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ ಉತ್ಪಲಳೇ ನೀಲೋತ್ಪಲಗಳಂ

ಪುರತಃ ಜಗಲಿಗಳಂ ಗುರುಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ ರಮಣಿಯೇ! ಇವನು
 ಸಗಳಿಗೆ ಕಮಲದ ಮುದ್ರನವಂ ಕುಡಿಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ ಮುದ್ರಾ-
 ಯೇ! ಮಯೂರಿಂಗಳಂ ಧಾರಾಗೃಹಂಗಳಂ ಸೃದಿಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ
 ಚತುರ್ದೇಯೇ! ಚಕ್ರವಾಹಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಕಾಶಕಲಗಳಂ ಕೊಡುವಳಾಗು.
 ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೇ! ಕೋರಿಗಿಗಳಿಗೆ ಕೋಮಲವಾದ ನಾಭಿ
 ನಕಿಸಲಯಗಳಂ ಕೊಡುವಳಾಗು. ಎಲೈ ಮಾಧುರ್ಯೇ! ಮರಿ ೧೩
 ಗಳಿಗೆ ಪೂತುಗಳಂ ಕಲಿಸುವಳಾಗು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಬೇರಿ
 ಟೀಜನಂ ನೋಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್, ಅಂತಃಪುರದ
 ನಾರೀಜನಂಗಳ ಮುತ್ತಿನ ಜಾಲಂದರದ ಗವಾಕ್ಷದೊಳ್ಳುಳ್ಳುತು ಬೋರ
 ಗುಂ ಕೈಸಾಲೆಯ ಮಾರ್ಗದೊಳ್ಳು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಂದರಾಂಗನಾದ
 ಸುಗಂಧರಾಜಿನು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕನ್ಯಾಕಾಂತಃಪುರದಿಂ ತರಳಿಬರುವದಂ ತಿಳಿದು ಅಷ್ಟು ನೆ-
 ದಿಂದೆದ್ದು ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಎದುರಾಗೊಂಡು ಬರಲಾಗ ನುಮುತಿ-
 ಯು, ಚಿತ್ರಲೀಲೆಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ವಿಜ್ಞಾನನೆಯೊ-
 ಗೈದ ವ್ಯತ್ಯಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ತಿಳಿದುನಿಲವನು ಸು-
 ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ತುರಗಾರೂಢನಾಗಿ ಸುನುತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಬಿಡಾರನಂ ಕೂಡಿತು ಬರುತಿ-
 ರುವ, ಭಕ್ತಚಾಮರಗಳಂ ಕೋಭಿತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೊ-
 ಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂ ಬಂದು ಪ್ರಾಣಾದಪದ್ಧಿಗಳ ಗವಾಕ್ಷ-
 ನೋಡುತ್ತಿರುವ ತರುಣೀಜನಂಗಳು, ಮಾನಿನೀಮನವನ್ನು ಕಾಣಿ
 ನುದನನ್ನೋ, ಜಯಶೀಲನಾದ ಜಯಂತನೋ, ನಯನಂಗಳಂ ಸವಲಗೊ-
 ಳಿಸುವನಳಕ್ಕೂಬರನೋ, ಚಪಲಾಕ್ಷಿಯರ ಮನನಂ ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುವ
 ಚಂದಿರನೋ, ದೈವಯೋಗದಿಂದಿಳೆಗೆಬಂದ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುವ ದೇ-
 ವೇಂದ್ರನೋ ಎನ್ನುತ ರಾಯನ ಸೌಂದರ್ಯಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ ಮನಸ್ಕ
 ರಾಗಿ ರೆಪ್ಪೆಯಂ ಮುಚ್ಚದೆ ನೋಡುತ್ತ, ತಮಿಗಾಗುವ ಮದನಾವಸ್ಥೆಯ
 ನ್ನರಿಯದೆ ಇರುವರಾಗಿ ಕುರಸ್ಪರವಾಗಿ ಎಲೈ ಚಪಲೆಯೇ! ಈ ಚತುರ

ನನ್ನೊಡುತ್ತ ಚದರಿದ ತರಗನ್ನರಿಯದೆ ಬೆರಗಾಗುವೆನೆ ಎಂದು ಓರ್ವ
 ಸೈರಿದ್ರಿಯು, ಎಲೈ ತರಳೆಯೇ! ಸಡಲಿದ ನೀವೀಬಂಧನನ್ನರಿಯದೆ
 ನಡೆಗರದಿಂ ಬಾರಿಸನ್ನೊಡುವೆ ? ಸುಖಾರುಗುಳು ನಗುವರು ಮನು ಮು
 ತೊಡ್ವಳು, ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಳೇ ! ಸುಂದರಾಂಗನನ್ನೊಡಿಸಿ ಸುರ
 ತಸುನಂ ಬಯಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮುಖಾರುಗುಳೇ ಎಂದು ಮುತೊಡ್ವಿ
 ರುಳು, ಎಲೈ ಬುಟ್ಟು ಹೊದಂತ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವ ಮುಖಾರುಗುಳೇ ನಿನ್ನ ಕು
 ಚಕುಟ್ಟುಗಳಂ, ಎಲೈ ಮುಗ್ಧೆಯೇ ! ಸುಖಾರುಳುಗಳಂ ಜಾರಿ ಮು
 ತ್ತವ ಚಂದ್ರ ಸ್ವರೂಪ ಬುಟ್ಟುಗಳಂ ಸಜ್ಜ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಎಲೈ ಪೇಶಲಾಂ
 ಗಿಯೇ ! ಕೆದರಿದ ಕೇಶವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಂ ಬಂಧಿಸು, ಎಲೈ ಸರಸಳೇ ! ಸಖೀ
 ದುರುಗಳು ಪರಿಪೂರ್ಣವು ಮಾಡುವರು ಜರುಗಿದ ಕಾಂಚೀದಾಮವ್ಯಂ
 ಪರಿಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಎಲೈ ಖಾಲಿಯೇ ! ಕನ್ಯಾಕಯಂತಿರ್ವ ಕಪ್ಪೋಲಂಗಳ
 ಳ್ಲಿ ಓರಾತ್ಯತುವ ಬಲೆಯಂ ಪರಿಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಎಲೈ ಲಜ್ಜಾ ರಹಿತಳೇ !
 ಸಡಲಿದವಳು ತರಗಂವಾಸಗಿರಿಕೊಡಿ, ಎಲೈ ಕಪಟವಿನೀತಳೇ ! ಕಪಟವಂ
 ಬಿಟ್ಟು ಕಟಕರಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವ ಕರ್ನಾಟಪತಿಯಂ ಜನ್ಮಗಿ
 ನೊಡೆತು. ಎಲೈ ಯಾವನೊಡೆತ್ತಳೇ ! ಯಾರಂ ಕಾಚಕುಟ್ಟುಗಳಂ
 ಒತ್ತುವೇ, ಎಲೈ ಮತ್ಸರಶಾಲಿನಿಯೇ ! ವಾತಾಯನದಿಂದ ಬಬ್ಬರಂ
 ನೊಡೆತಲಿಸಿ, ಎಲೈ ಪೆರವಳೇ ! ನನ್ನತರಗನ್ನಾಕೆ ಒದಿಯುವೇ,
 ಭೈರವನೇ ! ಭೀತಿಯಂ ಗುರುಜನವಂ ಹಾಕಿ ತೇರುವೇ,
 ಭಗ್ನಹೃದಯಳೇ ! ಮದನಜ್ವರದಿಂ ಪ್ರುಟ್ಟದ ಪ್ರಳಕವನ್ನಡಗಿ
 ರಿ, ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ! ಯಾಕೆ ಕಳವಳಗೊಳುವೆ, ಎಲೈ ವಿಲಾಸಿನಿ
 ಯೇ ! ಬಹು ಕೊಡದಿಂ ನಿನ್ನಿಗೆ ಪರಹ ಉಂಟಾಗಿರುವದು. ಎಲೈ ಶೂ
 ನ್ಯಹೃದಯಳೇ ! ಮನಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದುದಂ ಮರತಯಾ ? ಎಲೈ
 ಚಂಚಲಳೇ ! ರತಿಸುಖವಂ ನೆನೆಯಂತ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚುವೆ ?
 ಸರಸಹೃದಯನು ಮುಂದೆ ತೆರಳುವನು ನೋಡು. ಎಲೈ ಅನಂಗಪರವ
 ಳೇ ! ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತರಗಂ ಮರೆಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಎಲೈ ಭೀತಳೇ ! ಪತಿ
 ನೊಡೆತುವನೆಂದು ಭಯಂ ಬಿಟ್ಟು ರಾಯನಂ ಮನದಣಿವಂತೆ ನೋಡು

ವಳಾಗು. ಎಚ್ಚಿ ಅಧಸ್ತೋ! ಪರಸ್ಪರವನ ಅದರ್ಶನವ್ರದಿಂದ
 ನನ್ನ ಲಾಗಿ ಭಿತ್ತಿಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುವೆ ಯಾಕೆ? ಅದು
 ಕೋ ಕಾಣಿಸುವದು ರಾಯನಿಗೆ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಮಾಲತೀ ಕುಸುಮ
 ಕೇಂದ್ರವು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸು. ಅತನ ಕಂಠದೋಳಳವಡಿತಿರುವ ರತ್ನದಾರ
 ವಂ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧ ಮಾಹಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು
 ತ್ವರಿತದಿಂದ ತುರಗಸ್ತಂಧದೋಳೆ ಹಸ್ತವಂ ಮಡಗಿ, ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸುಮ
 ತಿಯಂಬ ಮಂತ್ರಿಯವಾತಂ ಅಲಿಸುತ್ತ, ಮೇಘಮಂಡಲದಿಂದ ಮರೆಯಾ
 ಗುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಚಾತುರಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತ, ಅಂಗವಂವಡದ ಅನಂ
 ಗನಂತೆ, ಯೌವನವೇ ಮೂರ್ತಿಗೀತರಿ ಇರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ ಶರಳು
 ತ್ವಿರಲಾತರುಣಿಯರು ಈತನಂ ಹಡದ ತಾಯಿಯ ಸುಕೃತನಂ ಎಚ್ಚಿ
 ದು ಪೇಳಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕುವಲಯ ವಾಣಿಗಳಂ ಲಜ್ಜೆಗೊಳಿ
 ಸುವ ತಮ್ಮ ಕಟಾಕ್ಷ ಧಾರೆಗಳಿಂದವನು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊ
 ತರುಣಿಯರ ಕಟಾಕ್ಷ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ, ಅವನಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕ್ಷೇತಫಲ ತ್ರ
 ವು ಮಯೂರಬಂಧಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ದೋ ಎಂಬಂತೆ ಕೋಭಿಸುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆಗ ಆ ಸುಗಂಧ ಮಾಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು. ವಸಿಂಕೆಯರ ಹೃದಯಗ
 ಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತರಳುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಪುಷ್ಪಗಳು ಕೂಡಿದಲಾಜಗ
 ಳಂ ಪೂಜಿತನಾಗಿ, ಅನೇಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನವಲೋಕಿ
 ಸುತ ಶರಳುತ, ಅಪರಿಮಿತ ಛತ್ರಪದ್ವಿಳಾ ಯಾನಿಕರದಿಂದತೀತಳ
 ಮಾದ ಬಿಡಾರದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುರಗದಿಂದಿಳಿದು ಸುಮತಿಯು
 ಖಪಿಸುವ ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂದಬಿಡಾರವನ್ನೈದಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವೆರತು ಪುಂಡರೀಕಭವಾ ಖಂಡಲಪ್ರಮು
 ಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡ ಮುಂಡವಿಂ
 ಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ
 ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರಸರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ
 ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಂಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕದ ಚತುರ್ವಿಧ
 ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಧಾರೇಯ ಭಟಿಕಾ ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ

ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೆಯಸಗೋತ್ರ
 ಆಶ್ವಲಾಯನಸ್ನಾತ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರ
 ಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹೀಶೂರ ಪುರಂದರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಬಹಯರ
 ವರಿಂದ ರಸಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿ
 ಯನೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಗಜಾವತರಂವಂ, ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಗಜವಂತಂದೀವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೊದ
 ಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಹದಿಮೂರನೇ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಮಂಗಳ
 ಮಹಾ || ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ *

ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದು.

—ಶ್ರೀ—

ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭ.

—ಶ್ರೀ—

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಚತುರ್ವಂತಗಳಿಂಕೂ
 ಡಿ ಅತಿ ಕುಭ್ರನಾದ, ಸುಲಕ್ಷ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿತಮಾದ ಮದಗಜವಂ, ಗಜ
 ಗೌರೀವ್ರತನನ್ನಾಚರಿಸಲೋಸ್ಕರ ತಂದುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ
 ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಸಮ್ಮತನಾಗಿ ಹೊರಟು ತನ್ನ
 ಬಿಡಾರವನ್ನೆತ್ತಿದ, ಆ ಮಾರಕೇದಿನ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ
 ಸುಮತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ತನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ
 ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಉಚಿತದಿಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು, ಅವರಂ ಕು
 ರಿತು ಸ್ವಾಮಿ ಆಚಾರ್ಯರೇ! ಕಳಂಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಗಜಗೌರೀ ನೋಂಪಿಯಂ ಮಾಡಲೆಣಿಸಿ, ಸುಲಕ್ಷ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿತ
 ಮಾಗಿ, ಕುಭ್ರವರ್ಷಮಾ, ಚತುರ್ವಂತಗಳಿಂ ಬಪ್ಪುವೆಂದು ಮದ

ಗಜವಂ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೀಡಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಂದು ಪೂವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತನಾಗಿ ಬಂದೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಉತ್ತಮಗಜ ಲಕ್ಷಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯೋಗವೂ ಧ್ಯಾನವೂ ? ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳ್ವಾನವು ? ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು, ಈ ಸೂತಂಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನೇ ! ತಾಸ್ತ್ರೀಯನಾದ ಗಜಲಕ್ಷಣವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳುವೆನು. ಅಪಂ ಅಲಿಸುವನಾಗು ;—ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ಯಪಯುಷಿಗೆ ಕೋರಿದಾವೇವಿಯೆಂಬ ಒಬ್ಬಳು ಹದಿಮೂರನೇ ಪತ್ನಿ ಇದ್ದಳು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡುಜನ ಪುತ್ರಿಯರು ಉಂಟಾದರು. ಆ ಹನ್ನೆರಡುಜನದಲ್ಲಿ ಭದ್ರನುಂದ್ರಾ ಎಂಬುವಳು ಐರಾವತವೆಂಬ ಮಹಾ ಗಜವಂ ಪ್ರಸವಿಸಿದಳು. ಕತಾ ಎಂಬುವಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟದಿಗ್ಗಜಗಳು ಜನಿಸಿದವು. ಸೂತಂಗೆರಿ ಎಂಬುವಳಲ್ಲಿ ಮಾತಂಗಗಳೆಂಬ ಗಜಗಳು ಜನಿಸಿದವು. ಇವಲ್ಲವೇ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾತಂಗನೆಂಬ ಮಹಾ ಋಷಿಯು ತನ್ನ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಂ ಇಭ್ರಾಣವಂ ಮಾಡಿ ತಾಳಗಳಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಶ್ವರನಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಸಾಮಾನ್ಯನಂ ಮಾಡುತೆ ತಾಳನೆಂಬ ಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಸಾಮಾನ್ಯದದ್ದೆನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಆನೆಗಳು ಪುಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾದವು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಗಜಗಳೆಲ್ಲವು ಮನ ಬಂದಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಂಚರಿಸುತೆ ಸುಖದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಕಾಪದಿಂದ ಆ ಗಜಗಳು ಭೂಮಿಯೋಳ್ ವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಇಂತಲ್ಲದೆ, ಸಮುದ್ರ, ಮೇರುಪರ್ವತ, ಗಂಗಾ, ಪ್ರಯಾಗ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಪ್ರಾಚ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು. ಲೋಹಿತಾನದಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿಪುರೀ ಎಂಬ ದೇಶ, ಕೋಸಲ ದೇಶ, ಚೇದೀಪೇಶ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಕಾರ್ತವೇಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ, ಗೌಡ, ಬಂಗಾಳದೇಶ, ಮಾಂಸಳದೇಶ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಮಾಂಸಳಯವೇನಿತಿಹೊಂಬು

ವದು. ವಿಂಧ್ಯ, ತ್ರಿಕ್ಷಾಂಶ, ಕಳಿಂಗದೇಶ, ದ್ರವಿಡದೇಶ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಕಳಿಂಗವನವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸಮುದ್ರಪರ್ಯಂತವಿರುವದು. ತ್ರೀಶೈಲ, ವೇದಾದ್ರಿ, ಸಮಯವರ್ವತ, ದರ್ಶನಾದಿ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ದರ್ಶನೇನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಸಹ್ಯವರ್ವತ ಮೊದಲುಗಾಂಡು ಭೃಗುಕಚ ವೆಂಬ ದೇಶಪರ್ಯಂತವೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಅಪರಾಂತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಒಪ್ಪರವತೀ, ಅವಂತೀ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಕಾಂಭರವರ್ವತ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಿಂಧುನದಿ, ಸಮುದ್ರ, ಸುಗಮಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತ ಪರ್ಯಂತವು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ವನವು ಪಂಚನದವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕಾಂಭರವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮಾಂಸಳೇಯವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕಳಿಂಗನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ದರ್ಶನವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅಪರಾಂತವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪಂಚನದವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾದ ಈ ಎಂಟು ವನಗಳು ಗಜಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪೂರ್ವದ ಮುಖಗಳು ಪೇಳುವರು. ಇನ್ನು ಗಜಗಳ ಪ್ರಮಾಣವಂ ಪೇಳುವೆನು. ಮನುಷ್ಯರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬೆಟ್ಟಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಬೆಟ್ಟಗಳಂ ಮುಡಿ ಮುಖ್ಯಯಂ ಮಾಡಿ ಮೊಳಕೈಯಿಂದ ಕಿರುಬೆಟ್ಟನ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ಅಳವ ಪ್ರಮಾಣವು ಒಂದು ಅರತ್ತಿಯನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಆನೆಗಳಿಗೆ ಪಾದದಿಂದ ಕುಂಭಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಅಳದ ಅಳತೆಯು ಔನ್ನತ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಹಣೆಯಿಂದ ಬಾಲದವರಿಗೆ ನೀಳವಾಗಿ ಅಳದ ಅಳತೆಯು ದೈರ್ಘ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಬನ್ನಿನಿಂದ ಪಾರ್ಶ್ವನಹಿತ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನಳದರೆ ಅದು ವಿಸ್ತಾರವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಏಳು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ದಸ್ತತ್ಯವು ಒಂಭತ್ತು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ದೈರ್ಘ್ಯವು ಹತ್ತು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಉಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಉತ್ತಮಗಜಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು. ಇವುಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳು. ಈ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಔನ್ನತ್ಯವು, ದೈ

ಫೈರ್ವು, ವಿಸ್ತಾರವು, ಉಚ್ಚತನಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಳನ್ನಿಕ್ಕೊಂಡು
 ಅಂಗಳಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಂ ಪಡೆಯುವವು. ಈ ಅಂಗಳ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ
 ಬಂದು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾದ ದೃಷ್ಟ್ಯವು, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವು
 ಉಚ್ಚ ಗಜಗಳು ಅತ್ಯರಾಳವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು. ಅರಾಳಗಜಗಳು,
 ಅತ್ಯರಾಳಗಜಗಳು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯಗಳಲ್ಲ.
 ಏಳು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ದೃಷ್ಟ್ಯವು, ಬಂಭತ್ತು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ
 ದೈರ್ಘ್ಯವು, ಹತ್ತು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರವು ಉಚ್ಚ ಉತ್ತಮ
 ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಬಂದು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾದ
 ಉನ್ನತತ್ವವು, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವೂ, ಉಚ್ಚ ಗಜಗಳು ಮಧ್ಯಮ
 ಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು. ಈ ಮಧ್ಯಮ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಬಂದು ಅರತ್ನ
 ಪ್ರಮಾಣ ಉದ್ದವೂ, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವ
 ಗಜಗಳು ಕನಿಷ್ಠವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು. ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ,
 ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಗಜಗಳು ಮಾನುನಗಜಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು. ಇವು ನಿಂದ
 ದ್ವಿಗಜಗಳು, ಗಜಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಭದ್ರವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಮಂದ್ರ
 ವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಮೃಗವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಮೂರುಜಾತಿಗಳಿರುವವು. ಈ
 ಮುಖ್ಯಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಂಪಡದ, ಭದ್ರಮಂದ್ರ, ಭದ್ರಮೃಗ, ಭ
 ದ್ರಮಂದ್ರಮೃಗ, ಮಂದ್ರಭದ್ರ, ಮಂದ್ರಮೃಗ, ಮಂದ್ರಭದ್ರಮೃಗ,
 ಮೃಗಮಂದ್ರ, ಮೃಗಭದ್ರ, ಮೃಗಭದ್ರಮಂದ್ರಗಳೆಂಬದಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು
 ಜಾತಿಗಳಿರುವವು, ಇವುಗಳೆರರಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಭೇದಂಗಳಂದ
 ಲೂ, ಉತ್ತರಾರ್ಧಭೇದಂಗಳಂದಲೂ, ಪೂರ್ವಾರ್ಧಭದ್ರಮಂದ್ರಮೊ
 ದಲಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು ಜಾತಿಗಳೂ, ಉತ್ತರಾರ್ಧಭದ್ರಮಂದ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ
 ಒಂಭತ್ತು ಜಾತಿಗಳು ಸಹಾ ಹದಿನೆಂಟೆವಿಧಂಗಳಾಗುವವು, ಇವು ಸಂಕೀ
 ರ್ಣಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು, ಈ ಸಂಕೀರ್ಣಜಾತಿಗಳು ಹದಿನೆಂಟೆ
 ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಶ್ಯಪನು ಹೇಳಿರುವನು, ಮತ್ತು ಈ ಆನೆಗಳ ಪ್ರಮಾ
 ನವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಐದು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ಉನ್ನತತ್ವವು, ಏಳು ಅರ
 ತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ದೈರ್ಘ್ಯವು, ಎಂಟು ಅರತ್ನ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರವು, ಉಚ್ಚ

ಗಜಗಳು ಮೃಗಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ಮೃಗಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ
 ಲೂ ಬಂದು ಅರತ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಅಧಿಕವಾದ ಉನ್ನತತ್ವವು, ವೈಘ್ನವು,
 ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಮಂದ್ರಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ಮಂದ್ರ
 ಜಾತಿ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಬಂದು ಅರತ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಅಧಿಕವಾದ ಉನ್ನತ
 ತ್ವವು, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಭದ್ರಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊ
 ಳ್ಳುವವು. ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವು ನಿಯಮವಿಲ್ಲದೆ
 ನ್ಯೂನಾಧಿಕವಾಗಿರುವವು. ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೆ ! ಈ ಗಜಗಳ
 ಲಕ್ಷಣಗಳಂವೇಳುವೆನುಕೇಳು:—ಭದ್ರಜಾತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಂದರೆ—
 ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಂವಾಡುತ ಕಂಕಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಡಕೋ
 ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮಪ್ರಮಾಣ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ದೃಢವಾದಶರೀರವು, ಕೂ
 ವರ್ಷಂತೆ ತುಂಡಾದ ಅಂಗಾಲುಗಳು, ಉಗರುಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಮ
 ಗಳೂ, ಅಧಿಕವಾದ ಮಾಂಸವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಪಾದಗಳಿಂದ
 ಲೂ, ನಖಗಳಿಂದಲೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳಿಂದಲೂ ಮನೋಹರಗ
 ಳಾಗಿ ಕೃತವೂಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥೂಲವೂ ಅಲ್ಲದೆಇರುವದಾಗಿ, ಜೀನು
 ತುಪ್ಪದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನೇತ್ರಗಳೂ, ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳೂ ಉಳ್ಳ
 ದ್ದಾಗಿ, ಭನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿರುವ ಬೆನ್ನುಮೊಳೆಯಿಂಕೊಡಿರುವ ಅಂಗಪ್ರ
 ತ್ಯಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಹದವಾಗಿ ಕಾಣುತ, ಶುಭಕರಗಳಾದ ಆನೆಗಳು ಭ
 ದ್ರಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ಆನೆಗಳ ಆರೋಹಣವು ಯಶಸ್ಸಂ,
 ಬಲವಂ ಒರಾಕ್ರಮವಂಸಹ ಉಂಟುವಾಡುವದು ಮತ್ತು ವಾಪವಂ
 ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಮಂದ್ರಜಾತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಂದರೆ:—ನದಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವು, ಉನ್ನತವಾದ ಪ್ರಮಾಣವು ಕರೀರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ
 ಲ್ಲಿ ಬಾಗಿರೋಣವು, ಕರೀರದಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಇರೋಣವು, ಕ್ಷಮೆಯು.
 ಯುಧ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಕಿವಿಗಳು, ಮು
 ಬವು, ದಪ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಪುಟ್ಟ ಸೊಲವು, ಎರಡು ಕೊಂಬು
 ಗಳೂ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದಾಡ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋಲುವ ಚರ್ಮಮಾ
 ನಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಶಾಮನರ್ಣವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಮಂದ್ರಜಾತಿ

ಗಳನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇವು ಮಧ್ಯಮಗಜಗಳು. ಮೃಗಜಾತಿ ಗಜಗಳ
 ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ:—ವನದಲ್ಲಿ ನುಲುವವು. ಕಿಫಲವಾದ ಹೂವೊಂಪು
 ಗಳು, ವೀರ್ಭಾಗಳಾಗಿ. ಕೃತಗಳಾಗಿರುವ ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳು, ಮು
 ನೋದರವಾದ ವರ್ಣವು, ತರೀರದಲ್ಲಿ ಧಪ್ಪವಾದ ಸುಕ್ಕುಗಳು ಮನೋ
 ಹರವಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಸ್ತ್ರೀಗಳೂ, ನಖಗಳೂ, ಮುಖವು
 ಬಾಲವು, ಹಣೆಯೂ ಉಲ್ಲವಾಗಿ, ತರೀರದಲ್ಲಿ ವಕ್ರಪುಟ್ಟವಾಗಿ, ಮೃ
 ದುವಾದ ರೋಮಗಳೂ, ಕೃತವಾದ ಸ್ತೋಡಿಲು, ಪಾದಗಳು, ಕೂಡವು,
 ದಪ್ಪವಾದ ಬಾಲವು, ಕಿರಿದಾದ ಗುಹ್ಯವು, ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಗಳು ಉಳ್ಳ ಆನೆ
 ಗಳು ಮೃಗಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇವು ಅಧಮಗಜಗಳು. ಇದೆ
 ಲ್ಲದೆ ಸಂಕೀರ್ಣಜಾತಿ ಆನೆಗಳ ತರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ಯಾವ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವವೋ ಆಯಾಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ತಿಳಿದು
 ಸಂಕೀರ್ಣಜಾತೀದಧಗಳಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಎಲೈ ಸುಗಂಧ
 ನುಹಾರಾಯನೇ! ಆನೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವೇವತೆಗಳಿಂದ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂ
 ಶಗಳಿಂದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಯ ದೇವ
 ತಾಂಶಗಳಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಗಜಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳುವನಾಗು-
 ಯಾವ ಗಜಕ್ಕೆ ತರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ, ಶುಭ್ರ
 ವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ, ಮನೋಹರಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವೋ, ಮತ್ತು ಕಡೆಗಂ
 ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ, ದಪ್ಪವಾಗಿ ಬಲವಾದ ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ
 ಯೂ ಇರುವವೋ ಆ ಗಜವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಕವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ
 ಗಜವು ಅರಸುಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ವಿಜಯವಂ, ಆರೋಗ್ಯವಂಕೂ
 ಡಾಕೊಡುವದು ಕಂಕಳಿಲ್ಲ, ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮವಾದ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ
 ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಸನವು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೆಂದಂವರೆಯಂತೆ ವರ್ಣವು, ರೋ
 ಮಕ್ಕುವದಲಿ ಎರಡೆರಡು ಕೂದಲುಗಳು, ಬಹುಕಾಲ ಮದವಂನುರಿಸೋ
 ಣವು, ಮೇಘಾಧ್ವನಿಯಾಕೇಳ ಸಂತೋಷಪಡೋಣವು, ಇಂತುಉಳ್ಳ
 ಗಜವು ಪ್ರಜಾವತ್ಯಾಂಕವೆಂದು ಪೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಆನೆಯು ಪೂಜೆಯಂ
 ಪೂಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾವತ್ಯಾದ್ವಿದ್ಯಾನುಂಟುಪೂಡುವದು, ಯಾವ ಆನೆಗಳಿಗೆ

ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳೂ, ಎಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಕ; ವರ್ಧಮಾನ, ಸಂವ್ಯಾ
ವರ್ತನೊದಲಾದ ರೇಖೆಗಳಂತೆ ಸುಕ್ಕುಗಳು, ಕನ್ನೆವಿಲೆಪುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸಮಾ
ನವಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಇರುವವೋ ಆ ಗಜವು ಇಂದ್ರಾಂಶದಿಂಶಿಕೋಂ
ಬುವದು, ಈ ಆನೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯ
ವನ್ನೂ ಕೊಡುವದು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಆನೆಗೆ ಕೆಂಪಾದ ನಾಲಿಗೆಯೂ,
ತುಟೆಯೂ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯಂತೆ ಹಸರುವರ್ಣವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಸ್ಪು
ಟವಾದ ಕೊಂಬುಗಳು ಇರುವವೋ, ಆ ಆನೆಯು ಕುಬೇರಾಂಶದಿಂ ಪು
ಟ್ಟಿದ್ದು, ಆ ಆನೆಯು ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ದ್ರವ್ಯರತ್ನ ಸಂಪ್ಪ
ದ್ಧಿಯುಂಕೊಡುವದು, ಯಾವ ಆನೆಯು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಘಟ್ಟಿಯೂ ತುಪ್ಪ
ಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕೊಂಬುಗಳಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ, ಶಿರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಹಳ್ಳವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಮೇಘದಂತೆ ಧನಿಯಂ
ಗೈಯ್ಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಮದೋದಕವಂ ಸುರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದೋ, ಆ
ಆನೆಯು ವರುಣಾಂಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು, ಈ ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ
ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಶತ್ರುಗಳಂ ಸಂದರಿಸುವದು. ಮತ್ತು
ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೂರುಸುಕ್ಕು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳು
ತಾಳೇ ಹುಟ್ಟಿನಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಕೊಂಬುಗಳು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ
ಕೆಂಪುವರ್ಣ ಉಳ್ಳ ದಪ್ಪವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳುಳ್ಳ
ದ್ದಾಗಿ, ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಗಜವು ಚಂದ್ರಾಂಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ
ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂಕೊಡುವದು, ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆ
ಯಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಕೂದಲು, ಪಿಂಗಳವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಬಾಲದ
ಕೇತವು, ಸೊಂಡಿಲು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಅಗ್ನಿಯು ಅಂಶದಿಂ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಈ
ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಶತ್ರುಗಳಂ ಭಸ್ಮವನ್ನಾಗಿಮಾಡುವ
ದು, ಉಕ್ಕಿನಂತೆ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿನೂತ್ರ, ಶುಭ್ರವರ್ಣವು,
ಹೀವಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಕೆಂಪಾದನಬಗಳೂ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡಿ
ರವ ಗಜವು ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಇವರೀರ್ವರ ಅಂಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ
ಗಜವು ಅತಿಕೋಪಿಪ್ಪವಾಗಿ, ಸರ್ವದಾ ಅಂಕುಶನಂ ಲಕ್ಷ್ಯವೆನ ಮಾಡದೆ

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಯಾವ
 ಗಜವು ದಂತಗಳ ಮಧ್ಯವ್ರದೇಶದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ನಾನಾದ ಸ್ನಾನಿ
 ಲು, ಬಳ್ಳೀವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಜಲಬಿಂದುಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಘಾತಾಕ್ಷರವು,
 ಮೇಘಾದಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯೂ, ಸುಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಧವ್ವನವಾದ ಕು
 ರವು, ಶಿಲುವಾದ ಚರ್ಮವು, ಅಂಜನದಂತೆ ಕಪ್ಪುವರ್ಣವು, ಸರಾಂಗಗಳ
 ಲ್ಲಿಯೂ ರೋಮಗಳಂಪೊಡಗೂಡಿರೋಣವು, ತಾಳೇಹುಸ್ಪಿಸಂತೆ
 ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಭುಟ್ಟಿಯಾದ ಬಟುವಾದ ಕೊಂಬುಗಳೂ, ಕೂದಲು
 ಗಳಂಪೊಡಗೂಡಿದ ತುಟಿಯು, ಸಮವಾದ ದವಡೆಗಳೂ, ಮನೋಹರ
 ವಾದ ಮುಖವೂ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಕೆಂಪಾಗಿ ಅಧಿಕವಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳುಳ್ಳಜೇನು
 ತುಪ್ಪದವರ್ಣವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿ,
 ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಭುಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಭೇದರಹಿತಗಳಾಗಿ, ತಾಳಪತ್ರದಂತೆ
 ಯೂ ನಗಾರಿಯಂತೆಯೂ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ಕರ್ಣಗಳು, ಒತ್ತಿತ್ತಿರದೇವಿಯ
 ಕುಚಕಲಕದಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರ
 ಳವಾಗಿರುವ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳು, ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಧವ್ವನವಾದ ಕಂಠವು, ದೀ
 ರ್ಘವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಋಜುವಾಗಿ ವಕ್ರವಲ್ಲದೇ ಯಿರುವ ಹೆಗಲು
 ಗಳು, ಸಜ್ಜುವಾದ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬೊಗ್ಗಿದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯು,
 ದೀರ್ಘಗಳಾಗಿ ಋಜುಗಳಾಗಿ ಮೇಲಣಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ನಾನಾದ
 ಮುಂಗಾಲುಗಳು, ಆಮೆಯಂತೆ ವಸ್ತ್ರಗಳವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಭಕರಗ
 ಳಾದ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಖಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎದೆಯು, ಸ್ನಾನಾದ ಹೊ
 ಟ್ಪಿಯು, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಕುಚಗಳು, ಕೃಶವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಬಾಲ
 ವೂ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದಾಕಾರಗಳಾದ ಬಿಂದುಗಳಿಂದಲಾ
 ದರೂ, ಸುಕ್ಕುಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡಿರುವದೋ, ಆ ಗಜವು ವಿಷ್ಣು
 ವಿನ ಅಂಕದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದು. ಈ ಗಜವು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಯ
 ವಾಗಿ, ಸಕಲಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯಂ, ನವರತ್ನಗಳಂ, ರಂಜ್ಯಸಮೃದ್ಧಿಯಂ,
 ಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಇನ್ನೂ ಸತ್ತ ರಜ ಸ್ತಮೋಗುಣಗ
 ಳಂ ಪಡೆದಿರುವ ಗಜಗಳ ಸ್ವಭಾವವಂ ವೇಳುವೆನು. ರುಚಿಯುಳ್ಳ

ವಾದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯೂ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕುಗಳಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು, ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥೈರ್ಯವು, ಕೌಶಲ್ಯವು, ಉಚ್ಛ್ರ ಗಜವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು. ಮೃದುವಾದ ಚರ್ಮವು, ಸ್ಥಿರನ ಭಾವವು, ಬಳೆ ಬುದ್ಧಿಯು, ಸ್ತಬ್ಧವಾದ ಚಂಚಲದೃಷ್ಟಿ ಯುಚ್ಛ್ರ ಗಜವು ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು ಸರ್ವದಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತ, ಆಹಾರದಲ್ಲೇ ಇಚ್ಛೆ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದಾಗಿ ಭಯಪಡುವ ಗಜವು ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸರ್ವದಾ ಸಂತೋಷ ಉಚ್ಛ್ರ ಗಜವು ಕ್ಷತ್ರಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯ ಗಜಗಳು ಸತತ ಗುಣಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ, ಸುಖವಾದಶರೀರ ಕಾಂತಿಯು, ಶ್ಲೇಷ್ಮತ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಉಚ್ಛ್ರವಾಗಿರುವವು. ಬಾಯಲ್ಲಾದರೂ, ದಂತಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾದರೂ ಕಬಳಗಳಂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯು, ಮತ್ಸರ ಯುಕ್ತವಾದ ಕೋದವು ಉಚ್ಛ್ರ ಆನೆಯು ಮೈಶ್ರಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು, ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ದಂಡಸಾಧ್ಯವಾಗಿ, ಮೂರ್ಛಿತನವಂ ವಹಿಸುತ್ತ, ನೀಚವಾದ ಮೂದವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮ ಉಚ್ಛ್ರ ಆನೆಯು ಕೂದ್ರಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು. ನಂಬಿರಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರವಂ ಸಾಧಿಸುತ್ತ, ಕ್ರೂರವಾಗಿ, ಆಹಾರಗಳಿಂದ ಮದಿಸಿ ವಕ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಗಜವು ಸರ್ಪಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು. ಈ ಮೂರುಜಾತಿ ಗಜಗಳೂ ರಜೋಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪಿತೃಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ವದಾ ಉಪ್ಪಶರೀರ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದಾಗಿರುವವು. ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೇ ಮಾರ್ಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹಠಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಗಜವು ಪಿತಾಜಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಚ್ಛ್ರದ್ದು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ, ಮನುಷ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸುತ್ತ, ವೇಗವೂ, ಬಲವೂ, ಉಚ್ಛ್ರ ಗಜವು ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ

ನ ಉಚ್ಛ್ರಾದ್ಧ. ಈ ಪರಮ ಜಾತಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ಗಾಢ, ನಿಶ್ಚಿತ, ಸ್ಥಿರ, ಮುದ್ದದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ, ಹವ್ಯಕಸ್ವಭಾವದಿಂದ ದತ್ತಾಗಿರುವವು. ತಂತದಿಂದ ಆಯಾಯ ವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳೂ ವೇಳುವವು. ಯಾವ ಗಜಕ್ಕೆ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಕೇಶಗಳೂ, ಶರೀರದ ಕೋಮಗಳೂ, ಬಾಲವೂ, ನೇತ್ರದ ಕೊಂಗಳೂ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುವವೋ ಆ ಗಜವು ಐರಾವತವೆಂಬ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಕಮಲಗಳಂ ಕೀಳುವವರಲ್ಲೇ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ, ಧಪ್ಪವಾದ ಶಿರಸ್ಸು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನಂತಿಯು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಪುಂಡರೀಕ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು. ನೀಲರೂಪವು, ಕಪ್ಪಾದ ಕೋಮಗಳೂ, ಧಪ್ಪವಾದ ಬೇಡವು, ಕೃತವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಬಿಂದುಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಭಟ್ಟಿಯಾದ ಭುಜ, ಶಿರಸ್ಸು ಉಳ್ಳ ಗಜವು, ಪುಷ್ಪದಂತ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೆಂಪು ನರ್ಣವು, ಹೊಬರಣ ಉಳ್ಳ ನೇತ್ರಗಳು, ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವು, ಜಲದಲ್ಲಿ ನರ್ವದಾ ಇಚ್ಛೆಯು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವೂ ಉಳ್ಳ ಗಜವು ವಾಮನ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವವು, ಬೆಳಗುವವರೆಯಂತೆ ಶರೀರದ ವರ್ಣವು, ಪಾರಾವತ ಪಕ್ಷಿಗಳ ನೇತ್ರದಂತೆ ನೇತ್ರನರ್ಣವು, ವಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿಯು, ಕೃತಗಳಾದ ಕೋಮಗಳು ಉಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಮನೋಹರವಾದ ಬಾಲವು, ದವಡೆಗಳು, ಶುಭ್ರವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ನೋಡಿಲು, ಧಪ್ಪವಾದ ಕೊಡೆಗಳೂ ಉಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಉನ್ನತವಾದ ಗಜವು ಅಂಜನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಶುಭ್ರವಾದ ನೋಡಿಲು, ಕಿರಿದಾಗ ಕಿವಿಯು, ಪೃಷ್ಟವೂ, ಉಳ್ಳ ಬೃಹದ್ದಜಗಳು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಕಾಂಡಿಯು, ಧಪ್ಪವಾದ ಶರೀರವು, ಕೆಂಪಾದ ಕಂಠಗಳು, ಕಪ್ಪಾಗಿ, ಉದ್ದವಾದ ನೋಡಿಲು ಕೊನೆಯು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಕುಮುದ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಹತ್ತಿವ ಶುಷ್ಕ ವೇದಲಗೊಂಡು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರಾಹ ವರ್ಯಂತವು ಗಜಗಳಿಗೆ

ಉತ್ತಮ ವಯಸ್ಸಿನವನಾದು. ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮೊದಲಾದ ಕೌಶಲ್ಯವು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಹದಿನಾಲ್ಕುವರೂಷ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆವರುಷ ಪರ್ಯಂತವು ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮೂವತ್ತೆವರುಷ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಪ್ಪತ್ತೆವರುಷಪರ್ಯಂತವು ಅಧಮವಯಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಎಪ್ಪತ್ತೆವರುಷದನೇರೆ ಆನೆಗಳೆಯಾ ವಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಗ್ಯನಾಗಲಾರವು. ಉತ್ತಮ ವಯಸ್ಸು, ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸು ಅಧಮ ವಯಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳಂ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು. ಮನೋಹರವಾದ ನೀಲರೂಪವು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸುವಾಸನೆಯು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕರೀರವು, ಉನ್ನತವಾದ ಕುಂಭಸ್ತುಳಗಳೂ, ಚಂದ್ರನಂತೆ ಉಗರುಗಳು, ಕೆಂಪಾದ ಬಿಂದುಗಳು, ಜೇನುತುಪ್ಪದವರ್ಣ ಉಳ್ಳ ಕೊಂಬುಗಳು, ಅತ್ಯಂತ ಧೈರ್ಯವೂ ಉಳ್ಳವನಾದ ಯಾವಅರಸಿನಿಂದ ಪುಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರಿದೆಯೋ, ಆ ಅರಸು ನಾಲ್ಕುಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧೀಶ್ವರನಾಗಿ ಆಳುವನು. ಕಾಲವಿಶೇಷದಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಹೆಂಡಾನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾಡಿಹ ಗಂಡಾನೆಯ ಸಂಗದಿಂದ ಪುಟ್ಟುವ ಗಜವು ಗಂಧಹಸ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಗಂಧವೆಂಬುದು ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ವಾಸನೆ ಋಷ್ಣದ್ದಾಗಿ ಮೂತ್ರಪುರೀಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇರುವದು. ಯಾವ ಗಜಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರಪುರೀಷ ಮೊದಲಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸುವಾಸನೆ ಇರುವದೋ, ಆ ಗಜವು ಗಂಧಹಸ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಇಂಥಾ ಗಂಧಹಸ್ತಿಯಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಅರಸಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ವೈಕ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಹೆಗಲುಗಳು, ಉನ್ನತವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಸು, ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಹಿಂಗಳವರ್ಣಗಳಾದ ದಂತಗಳು, ಕಟ್ಟಪಶ್ಚಾದ್ಭಿವು ವಿಂಗಡಿಸಿರೋಣವು, ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಉಭಯಪೂರ್ವಗಳು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿರೋಣವು, ಬೆನ್ನು ಧಪ್ಪವಾಗಿರೋಣವು, ದೃಢವಾದ ದೇಹವು, ಸಂಧಿಗಳು ಸಮವಾಗಿಯು, ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು, ದೀರ್ಘವಾಗ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕರೀರವು, ಸೌಂದರ್ಯವು, ಇವುಗಳೂ ಗಜಗಳಿಗೆ ಕರೀರಗುಣಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ನೊಂಡಿಲು, ಮುಖವು, ದಂತಗ

ಳು, ತಿರಸ್ಸು, ನೇತ್ರಗಳು, ಕಿವಿಗಳು, ಕತ್ತು, ಗಂಡಸಲವು, ಬೆರೆಯು, ಕರೀರವು, ಗುಹ್ಯವು, ಅಂಡವ್ಯಯವು, ಈ ಹನ್ನೆರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಶಿಕಾಳ್ತವವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಮತ್ತು ವರ್ಷದ ಮೇರೆ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು ವರಷಗಳು ಗಜಗಳಿಗೆ ಐರವಾಯಿಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ, ಯಾವ ಗುಡಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದೋ, ಆ ಗಜವು ಪೂರ್ಣಾಯುಸ್ಸುಂ ಪಡೆಯುವದು. ಎಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಹೀನಗಳಾಗಿರುವವೋ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂದಕ್ಕಿ ಹತ್ತುವರುಷದ ಮೇರೆಗೆ ಆಯುಸ್ಸು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವದು. ಮತ್ತೂ ಭದ್ರಜಾತಿಗಳಿಗೆ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತುವರುಷ ಆಯುಸ್ಸೇದೂ, ಮಂದ್ರಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಎಂಭತ್ತುವರುಷ ಆಯುಸ್ಸೆಂದು, ನೃಗಜಾತಿ ಗಜಗಳಿಗೆ ಸಾಲ್ಪತ್ರುವರುಷ ಆಯುಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಗಜಗಳ ಕಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೂ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯು, ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರನು, ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು, ಸೊಂಡಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನು, ಕಾಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾಡತರುದ್ರರು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಕೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಕೊಂಬುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನು, ಕಛೋಲಗಳಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯು, ಪಾಲುಕ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು, ಸೊಂಡಲಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು, ನಖಾಗ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಮಿಾಚಂದ್ರನು, ವೇಗದಲ್ಲಿ ವಾಯುವು, ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾತೃವು, ಗುಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು, ಮೂಲಾದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ದೀೀಕಭಾರವಂವಹಿಸುವ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಕೂಡಿ ವಾಸವಾಗಿರುವರು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ಗಜಗಳ ಅವಯವ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ವೇಳುವೆನು ಅದಂತೆನೆ:—ವೃದ್ಧವಾಗಿ, ಬಟುವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಬಿಂದುಗಳು, ಸುಕ್ಕುಗಳು, ಮೇಘದಂತ ಧನಿಯು, ಚಿಗುರಿನಂತ ಕಾಂತಿಯು, ರೋಮಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ರೋಮಗಳ ಉಚ್ಚದಾಗಿ, ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ನಿತ್ಯಸದಿಂ ಕೂಡಿರುವ

ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಖನಾಗಿರುವ ಭಟ್ಟಿಯಾದ
 ಕೊನೆಯುಳ್ಳ ಸೊಂಡಲ್ಪರೆ ಆ ಗಜವು ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು.
 ಈ ಗಜವು ಸಾವಿರಿಗೆ ಧನಸೃದ್ಧಿಯಂ, ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ, ಧಾನ್ಯ
 ಕೋಶಗಳವೃದ್ಧಿಯಂ, ಶತ್ರುನಾಶವಂಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು.
 ಕುಂದಂ, ತಾಳೇಹುವು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಚಂದ್ರ, ಕಾಡುಮು
 ಲ್ಲಿ ಗೆಹುವು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ,
 ಸ್ಥಿಲ್ಯವು, ರೇಖೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು, ನೂಲುಪು, ಮಂಡಲಾಕಾರ
 ವಾದ ರೇಖೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮೂಲಪ್ರದೇಶವೊಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸಮ
 ವಾಗಿ, ದೃಢಗಳಾಗಿ, ದೀರ್ಘಗಳಾಗಿ, ಶತ್ರುಗಳಂ ಸಂಹರಿಸುವದರಲ್ಲಿ
 ಸಮರ್ಥಗಳಾದ ಕೊಂಬುಗಳಂ ಪು ಗಜವು ಉತ್ತಮವು. ಈ ಕೊಂಬು
 ಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದಂತೆಯು, ವರ್ಧಮಾನ, ಭಕ್ತ, ಚಾಮು
 ಬ, ಧ್ವಜ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಗಳಾದ ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಶುಭವು.
 ಮತ್ತು, ದಂಡ, ಹೆಟ್ಟೇಗೊದ್ದ, ಗೃಧ್ರ, ಗೂಬೆ, ಮೊದಲಾದ್ದಕ್ಕೆ
 ಸಮಾನವಾದ ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಶುಭವಲ್ಲ. ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮೂಲವು,
 ಬಿಂದುಗಳಂ ಸಹಿತವಾಗಿ, ನೂಲುಪಾಗಿ, ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭ
 ವು. ಮುಖವು ನೀಟವಾಗಿ, ಪಾಟಲೀವೃಕ್ಷದಂತೆ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭವು. ನೇತ್ರಗಳು ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿ, ಸುತ್ತಲೂ
 ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಮಂಡಲಾ
 ಕೃತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮೃದುವಾದ ರೋಮಗಳುಳ್ಳ ದೆಬ್ಬೆಗಳಿಂದೊಡ
 ಗೂಡಿದ್ದರೆ ಶುಭವು, ದುಂದುಭಿಗಳಂತೆ ಧ್ವನಿಯು, ಮೃದುವಾದ
 ಚರ್ಮವು, ಮಚ್ಚೆಗಳೂ, ಛದ್ರವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು, ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸರಸ್ವ
 ದಾ ಚಶಿಸೂತಲಿರುವ ಕರ್ಣಗಳು ಶುಭಕರಗಳು, ಇವುಗಳು ಸಾವಿರಿಗೆ
 ಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು, ರೋಮಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ,
 ವೃಕ್ಷಗಳಾದ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳು, ಮತ್ತು ಉನ್ನತವಾದ ಇಂಥಾ ಕುಂಭ
 ಸ್ಥಳಗಳುಳ್ಳ ಶಿರಸ್ಸು ಉತ್ತಮವು, ಕೃಶವಾಗಿ, ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾ
 ರವಾಗಿ, ಜೋಲುಪ ಕತ್ತು, ಬಗ್ಗಿದ ಹೆಗಲು, ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭವು

ಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವೈರಿರಿಕ್ತವಾದರೆ ಶುಭವಲ್ಲವೆಂಬುದು. ಹೀಗಾಗಿ
 ಗವು ಸಮವಾಗಿ ಭಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಎದೆ ಬದ್ಧರೆ ಶುಭವು. ಬಾಳೀ
 ಯಲೆಯ ಮೂಲದಿಂದ ನಂತರ ನೋಡಿದರೆ ಶುಭವಾಗಿ ನುಸುಳಿಸಿದರೆ ಬಾಳಿ
 ಗಿದ್ದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯು ಶುಭಕರವಾದದ್ದು. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಋಜುವಾದ
 ಹೆಗಲು ಶುಭಕರವು. ಇಂಥಾ ಹೆಗಲು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಖಡುಕಾಲ ಸಿಂಹಾ
 ಸನ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಕಠಿಣಕಾಂತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ
 ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರೋಮಗಳು, ಒಂದೊಂದು ರೋಮಕ್ಕೂ
 ಪಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭಕರವು. ಆಸನದಲ್ಲಿ, ಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿ, ಕಂ
 ಕುಳಲ್ಲಿ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಶ್ನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕೆಂಪುವಣ್ಣವುಳ್ಳ ಆನೆಯು,
 ರೋಮಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ರೋಮಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿಯಿದ್ದರೆ
 ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕುಲನಾಶವುಂಟುಮಾಡುವುದು ಶುಭವೂ, ಹೊಂಬಣ್ಣ
 ವು, ಕಮಲದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಮುಚ್ಚುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಆನೆಯು
 ಸ್ವಾಮಿಗೆ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದು. ನವಿಲಿನಂತೆಯು, ಗ್ರಾಸ್ತ
 ಭದಂತೆಯು, ಕಪಿಯಂತೆ, ಕಾಗೆಯಂತೆ, ಹದಿನಂತೆ ಬಿಂದು ಉಳ್ಳ ಆನೆ
 ಯು ದೊರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲೂ ಬಡ
 ಗೂಡಿಲಂತೆ ಹೀನವಾದ ಆನೆಯು, ಮೊಕಳೇ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆ
 ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೌಞವಂ ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಯಾವ ಆನೆಗೆ ನಡೆ
 ಯುವಾಗ್ಯ ಕಾಲುಗಳು ಕೂಡುವವೋ ಆ ಆನೆಯು ನಪುಂಸಕವೆಂಬ
 ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಎಡದ ಕೊಂಬು ಒಂದೇ ಉಳ್ಳ
 ಆನೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕುಲನಾಶವಂಟುಮಾಡುವುದು. ಬಲದಕಡೆ ವಾರ್ಡಾ
 ಗಿ, ಅಧೋಮುಖಗಳಾದ ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳ ಆನೆಯು, ಎಡದ ಕೊಂಬು
 ಮಾತ್ರ ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ಕುರಿಯ ಕೊಂಬುಗಳಂತೆ ಮೊಟಕಾದ
 ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳ ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವುದು.
 ಸೊಂಡಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಗಣೆಯಂತೆ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಆನೆಯು, ಸ್ವಾಮಿಯಿಂ
 ದಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ
 ಅವಯವಗಳಿಂದ ಹೀನ ಗಳಾದ ಆನೆಗಳು ವ್ಯಾಳದಸ್ತಿಗಳನ್ನಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳು

ವವು, ಇದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇತ್ರನಂ ಅಪಹರಿಸಿರುವದು. ಒಂದು ಕಿವಿ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು, ಒಂದುಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದಲೂ ಹೀನವಾಗಿ, ಕರೀಮೇಧದಂತೆ ಕರೀರಕಾಂತಿಯು, ಕಾವೀಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಉಗರುಗಳು ಉಳ್ಳ ಆ ನೆಯು ಪ್ರಾತನಗಜವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಈ ಆನೆಯು ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂಲನಾಶನವೆಂಬುದುವದು, ಇಂಥಾ ಆನೆಯು ಶತ್ರುವಿನ ಪಟ್ಟದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಿವಿಯು, ಬಾಲವು, ಶಿಶ್ನವು, ಉದ್ದವಾದ ಸೊಂಡಿಲೂ, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಕತ್ತು, ದುಷ್ಕವಾದ ಮನಸ್ಸು, ಕಪ್ಪಾದ ಕರೀರವು, ಕಪ್ಪಾದ ನಾಲಿಗೆಯು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಮಾಯಾಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಗಜವು ಸೇನಾಪತಿಯು, ರಾಜ್ಯವಂಕೂಡನಾಶನಾಡುವದು ; ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೆ! ಇದುವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಅಧಮಗಜಗಳ ಲಕ್ಷಣವು ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಇನ್ನು ಗಜಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳ ಶುಭ ಅಶುಭಫಲಗಳಂ ವೇಳುವೆನುಕೇಳು :-

ಗಜಗಳಿಗೆ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ, ನುರಿದಂತೆಗಳಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಸ್ತಕದ ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಹಾಸುಳಿಗಳು ಕಾಣುವವು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಸ್ತಕದಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದಂತಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಸುಳಿಗಳು ಶುಭಫಲವೆನ್ನೀಯುವವು; ಚರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಇರುವ ಸುಳಿಗಳು ಅಶುಭಫಲವೆಂ ಕೊಡುವವು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದ ಸುಳಿಯು ಶುಭವೆಂಕೊಡುವದು. ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದ ಸುಳಿಯು ಅಶುಭವೆಂಕೊಡುವದು. ಪೀತವರ್ಣವಾದ ಕೂದಲುಗಳು, ಮೃದುನಾದ ಸೊಂಡಿಲು ಉಳ್ಳ ಆನೆಯು ಎಡದಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದ ಸುಳಿಯು, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದ ಸುಳಿಯು ಇದ್ದರೂ ಆ ಸುಳಿಗಳು ಶುಭಫಲಗಳೆಂಕೊಡುವವು, ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಳಿಯು ಶುಭಕರವಾದಾಗ್ಯೂ ಶುಭವೆಂ ಕೊಡಲಾರದು, ವಿಹಿತಸಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಅಶುಭವಾದಾಗ್ಯೂ ಶುಭಫಲವೆಂಕೊಡುವದು, ಹಣಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ತನಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಮೇಲೆ, ಕುಂಭಸಂಧಿಗಳ ಮಧ್ಯ

ದಲ್ಲಿ, ಇದರಕೆಳಗೆ, ದುತಗಳಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿವಿಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾ
ಇರುವ ನುಳುಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ ಕೊಡುವವು. ಸ್ತನಗಳ ಮಧ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಕುಂಭಸ್ಥಿಳದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಿವಿಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಯಾವೆ
ಯಲ್ಲಿ, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನುಳುಯುಳ್ಳ ಗಜವು ಪಂಚಮಂಗಳವೆನಿಸಿಕೊಂ
ಬುದು. ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ನುಳುಯು ಮುಖಭಿಜ್ಜೇಕವಂ, ಸ್ತನಗಳ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನುಳುಯು ಜಯವಂ, ಕಿವಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನುಳು
ಯು ಸುಖವಂ, ಕುಂಭಸ್ಥಿಳದಲ್ಲಿರುವ ನುಳುಯು ಸಂತೋಷವಂ ಸಹಾ
ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಡುವದು. ಗಲ್ಲದ ಕೆಳಗೆ, ತುಟಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ,
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ, ನೇತ್ರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ, ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ, ಕಂಕಳಲ್ಲಿ, ಎರಡು
ಪಾಶ್ವರದಲ್ಲಿ, ಭುಜ, ಶಿರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲದಲ್ಲಿ, ವೃಷಣಗಳ ಸಮೀ
ಪದಲ್ಲಿ, ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ನುಳುಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಗಳಾಗಲಾರವು.
ಬಲದಕೊಂಬು ಬಿರಿದುದುದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇನೆಗೆ ಭಯ ಉಂಟಾಗು
ವದು. ಎಡದುಕೊಂಬು ಬಡದಿದ್ದರೆ, ಪುತ್ರನು, ಪುರೋಹಿತನು, ಇವ
ರುಗಳೂ ನೆಹಿತವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವದು. ಎರಡು ಕೊಂಬುಗ
ಳೂ ಬಿರಿದುದುದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕುಲನಾಶವಾಗುವದು. ಮತ್ತೂ ಅನೆ
ಗಳಿಗೆ ಮದೋದಕವು ಸ್ರವಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ಗಂಡಸ
ಳವು, ಕರ್ಣಗಳು, ನೇತ್ರಗಳೂ, ಪಕ್ಷಸ್ಥಿಳವು, ವೃಷಣಗಳೆ
ಸೊಂಡಿಲು, ಸ್ತನವು, ಪಾದವು, ಸಹಾ ಈ ಎಂಟು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮದ
ವು ಸ್ರವಿಸುವದು. ವಾನೆಯು, ನಾಗರವು, ಶೀಘ್ರ, ಫರ್ಮ, ಮದ, ಶೀ
ಕರವು, ಚಿಕ್ಕೆಯು, ಮಬವು, ಎಂಬದಾಗಿ ಗಜಗಳ ಮದಕ್ಕೆ ಎಂಟು
ಹೆಸರುಗಳು. ಮತ್ತೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಪ್ರಹರಿಸುವ
ಕ್ರಮಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ಪ್ರಹರಿಸುವದನ್ತರಿಯದೇ ಇರುವ ಗಜವು
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಂ ತಿವಿಯುವಂತೆ ಗಜ
ಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಸಂಪಾತವು, ಉಲ್ಲೇಖವು, ಕರ್ತ
ರೀಯು, ತಲಘಾತವು, ಪಾಶ್ವಘಾತವು, ಆರಾಘಾತವು, ನಾಚೀವಂ
ತವು, ತಾಡಿತವು, ಸಂಧಿತವು, ಎಂಬ ಇವುಗಳ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬು
ಯೆ

ಗಳ ಯುದ್ಧ ಭೇದಗಳು.— ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಜಗಳು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಮುಖಗಳಿಂದ ತಾಳಿದರೆ ಅದು ಸಂಪಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಹಾಕುವದು ಉಲ್ಲೇಖವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಅಡ್ಡಲಾಗಿಯೂ, ಮೇಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದಂತಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿಹಾಕುವದು ಪರಿಲೇಖವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಉಭಯ ಪಾಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ತಿವಿದರೆ ಅದುಕರ್ತರಿಯುನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಕೊಂಬುಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಂ ತಿವಿದರೆ ಅದು ತಲಾಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ವಾದಮೂಲದಿಂದ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ತಿರಿಗಾಡೋಣವೆ ಪಾಶಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಪರಸ್ಪರ ಅಭಿಮುಖಗಳಾಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಹರಿಸೋಣವೇ ಆರಾಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಸೊಂಡಿಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿವಿಯೋಣವೇ ಸೂರ್ಯಾಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಮುಖೋದರಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಹಾರವು ತಾಡಿತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ತಿವಿಯೋಣವೇ ಸುಧಿತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಇಂತೆಲ್ಲದೇ ಹೆಂಣಾನೆಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ಬಟುವಾದ ಕುಂಭಸ್ಥಳವೂ, ಸ್ತನಗಳೂ, ಮನೋಹರವಾದ ರೋಮಗಳು, ಗುಬ್ಬುಳ್ಳೆಯ ನೇತ್ರದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನೇತ್ರಗಳು, ಕುಭ್ರವಾಗಿ ಮುಣುವಾದ ಮುಖವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎದೆಯು, ಮಹತ್ತಾದ ಕಟಪಶ್ಚಾದ್ಭಾಗವು, ಮನೋಹರವಾದ ಗಮನವು, ಸಹಾ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸೌಂದರ್ಯವು, ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಕೆಂಪು ವರ್ಣವುಳ್ಳ ದಂತಪಚ್ಚಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಹೆಂಣಾನೆಯು ಯೂಧಪತಿಯಾದ ಗಜವಂ ಪ್ರಸವಿಸುವದು. ಇಂಥಾ ಹೆಂಣಾನೆಯು, ಯಾವ ಅರಸಿಗೆ ಇರುವದೋ ಆ ಅರಸು ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಪತ್ತು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಇಂಥಾ ಆನೆಯು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪುರುಷಗಜಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟವೋ, ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಸ್ತ್ರೀ ಗಜಗಳಿಗೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಋಷಿಗಳು ಪೇಳುವರು. ಗಜದ ಶೂರತ್ವವು, ಭಯಶೀಟತ್ವವೂ ಸಹಾ ಮಾವುತನ ಅಧೀನವಾದ್ದರಿಂದ

ತನ್ನ ಸಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕೂರನಾದ ಮಾವುತನ್ನನ್ನೆರಿಸಬೇಕು. ಸನ್ನಾಹಯುಕ್ತನಾಗಿಯು, ಶೌರ್ಯವು, ಕೂರನಾದ ಮಾವುತನು, ಪ್ರತಾಪವು, ಉಚ್ಚ ಬಂದು ಗಜವು ಆರುನೂರ ಅಶ್ವಂಗಳಂ ಜಯಿಸುವದು. ಗಜವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೂರು ಪ್ರಹಾರಗಳನ್ನಾಡರೂ ಸಹಿಸುವದು. ಗಜಗಳು ಸಂತೋಷಯುಕ್ತಗಳಾದರೆ, ನೈವತ್ಯದಲ್ಲಿರುವರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದು. ಕೋರಯುಕ್ತಗಳಾದರೆ ಶತ್ರುಸೇನೆಯಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಮಾಡುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಜಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಬಲವು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈಪರಿಯಾಗಿ ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಜನ್ಮಾಗಿ ತಿಳಿದು ಪರಿಕ್ಷಿತಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮಾಧಮ ಗಜಗಳಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೂ, ಎಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳಿದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ವಚನವಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು, ಎಲೈ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಗಜಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಎಂದು ವೇಳಿ, ಕೃತವಾಗಿ, ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಜೋಲುವ ಕತ್ತು, ಬಗ್ಗಿದ ಜಿಗಲು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಕಾಲುಗಳು ಮೇಯುವದಾಗಿ, ಯಡದ ಕೊಂಬು ಬಂದೇ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಿವಿ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು, ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದಲೂ ಹೀನವಾಗಿ, ಕರೀ ಮೇಘದಂತೆ ಶರೀರಕಾಂತಿಯು, ಕಾವೀ ಬಣದಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಹದಿನೂರು ಉಗರುಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು, ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಿವಿಯು, ಬಾಲವು, ಶಿಶ್ನವು, ಉದ್ದವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಸಣ್ಣವಾದ ಕತ್ತು ಕಟ್ಟಾದ ನಾಲಿಗೆಯು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಅನೆಯು ವಪ್ಪಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದುದು.

—*(ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೆಗಳು.)*

ಜಲಬಿಂದುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪೂತ್ಕಾರಿಣಿ, ಮೇಘದಂತೆ ಭರ್ಜಿಸುತ್ತ, ಸುಕ್ಕು ಇಲ್ಲದೆ ದವ್ವವಾದ ಶರೀರವು, ಶಿಲುವಾದ

ಚರ್ಮವು, ಅಂಜನದಂತೆ ಕಪ್ಪುವರ್ಣವು, ಸ್ವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೋಮಗಳೂ, ತಾಳೇಯವ್ವಿನಂತೆ ಹೊಂಬಣವಾದ ಕೊಂಬುಗಳೂ, ಸಮವಾದ ದವಡೆಗಳು, ತಾಳಪತ್ರದಂತೆಯು, ನಗಾರಿಯಂತೆಯು ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ಕರ್ಣಗಳು, ಉನ್ನತವಾಗಿ ವರ್ತುಲವಾದ ಕುಂಭಸ್ತಳಗಳು, ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ, ಧವ್ವವಾದ ಕಂಠವು, ಸಜ್ಜುಮಾಡಿದ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬಾಗಿರುವ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯು, ಬರ್ತುಲವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು, ಶುಭಕರಗಳಾದ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಖಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎದೆಯು, ಸಂಣನಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಕುಚಗಳು, ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಕಾರವಾದ ಬಿಂದುರೂಪವಾದ ಸುಳಿಗಳು, ಇಂತು ಸುಲಕ್ಷಣಗಳುಂ ಕೂಡಿರುವ ಗಜವು ವಿಸ್ಮಯಕರವೆಂಬ ಜನಿತಿರುವದರಿಂದ ವೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಕಲ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಂ, ತನ್ನ ವಡೆಯನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಕೂಡ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತೂ, ಗಜಗೌರೀ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಶುಭವರ್ಣವಾಗಿ, ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತ, ಮನೋನುಸಾರಿಯಾದ ಗಜವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅವೇಕ್ಷಿಸುವದು ಈ ಗಜವೇ ಹೊರ್ತು, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಗಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ಗಜವನ್ನೇ ತಂದುಕೊಡುವೆನೆಂದು ಪಣವಂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆನು. ಆ ಗಜವು ಯಾವದು, ಎಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನಂ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾನಾಗರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಗಜವು ಯಾವ ರಾಯರಲ್ಲಾದರೂ ಇರುವದು. ಮತ್ತೂ, ಶುಭವರ್ಣವಾಗಿ, ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳ ಆನೆಯು ಲಭಿಸೀತು. ಸುಲಕ್ಷಣ ಬಿಂದುಗಳುಳ್ಳ ಗಜವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದಲ್ಲವೆ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಅತಿ ಶುಭವಾದ, ಸುಲಕ್ಷಣ ಬೀದುಗಳಾದಯುಕ್ತವಾದ ಗಜವು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಲಿರಿಯದು. ಇಂಥಾ ಗಜವಂ ಕಾಸ್ತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವೆಮಂಟು ಎಂದು ಪೇಳಲೂ, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನು ಹಾಗಾದರೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅವೇ

ಕ್ರಿಶಿವ ಗಜವು ಗುರ್ಲಾಭವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನುಡಿದು ಉಪಾಭ್ಯಾಸಿಸು-
 ವೀಳ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ, ಬಳಿಕ ವಿಕಾಂತ ಸದನವಂ ಬಿಟ್ಟು
 ತನಿಗೆ ಅನುಚರನಾದ ಛಾಯಾಗುವು ನಂ ಸ್ತುರಿಸಲಾಕ್ಷ್ಯವಿಡಲ್ಪಿಯೆ. ಆ
 ಯಕ್ಷನು ಬಂದು ರಾಯನಿಗಭಿಮಂದಿಸಿ, ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ನನ್ನಂ ಸ್ತುತಿ
 ಶಿದ್ದು ಯಾವಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸುಗ ಅವ್ವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸು-
 ಲಾ ಸೌಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ಎಲೈ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ
 ವಾಗಿ, ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಪಾರದಲ್ಲಿ ನನುರ್ಥವಾಗಿ, ಕಾಮರೂಪನಾದ
 ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೇ, ಬಂದು ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನಂ ಸ್ತುತಿದೆ
 ನು ಅದೆಂತನೆ. ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತಾನು
 ಮಾಡುವ ನೋಟಗೆ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ, ಅತಿ ಶುಭ್ರನಾದ, ಸುಲಕ್ಷಣ
 ಬಿಂದುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮದ್ದಾನೆಯು ಬೇಕೆಂದು ವೇಳಿರುವದರಿಂ,
 ಅಂಥಾ ಮಹಾ ಗಜವು ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ದೀಪ, ಪಕ್ಷಿ
 ತಗಳಲ್ಲಿರುವದೋ ಅದಂ ತಿಳಿದುಬಂದು ವೇಳುವದು ನನಿಗೆ ಅವಶ್ಯವು.
 ಇದು ನಿನಗೆ ಲೀಲಾಪಾತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಮತ್ತೂ ನಿನಗೆ
 ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶುಭ ಉಂಟಾಗಲಿ ಪೋಗಿ ಬಾ ಎನಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ
 ಆ ಯಕ್ಷನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ವೇಳಿ ರಾಯನಿಗೆ
 ಅಭಿವಂದಿಸಿ, ಆಗಲೇ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನೈದಿ ಅಶಿನೇಗದಿಂವೋಗುತ,
 ವಿದ್ಯಾರ್ಥರಸಾಧಿನವಂ ಭುವಲೋಕವಂ ಹೊಂದಿ ಹಡುಕುತ, ಅಲ್ಲಿಂ
 ದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನೈದಿ, ಆಲೋಕವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದಾಕಾಂಕ್ಷಂತವಾಗಿ
 ದೇವತಾಪ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದೆಕೂನ್ಯವಾಗಿರುವದಂ ಕಂಡು ಗಜಕಾಲಿಯಂ ಹೊಂ
 ದಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಗಜಗಳಿಂಬಿಡಮಾದ ಆಕಾಶಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೇ ನಂದನ
 ವನವಂಪೊಕ್ಕು ಅವನವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದಂನೋಡಿ ಆ
 ಲೋಕವಂಬಿಟ್ಟು ಸುನೋವೇಗದಿಂ ಬಂದು, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ವರ್ಷಾ
 ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕುತ ನಾನಾವರ್ಷತಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೋಳ್ ಯಥೇಚ್ಛ
 ವಾಗಿ ಕರಿಣೀ ಕದಂಬಗಳೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗಜಗಳ ತಂ
 ಡಗಳನ್ನೊಡುತ, ಹಾಗೆ ಲವಣಸಮುದ್ರವಂದಾಂಟಿ ವ್ಯಕ್ತವೀಪವಂ

ನೀರಿ ಮಹಾಕ್ಷೃಣ್ಣವೃಕ್ಷದ ಸುತ್ತಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ವೈಸತೇಯ ಸರೋವರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಗಜವು ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟಿರುವ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಭೂಮಿಗಳಿರುವ ಗಜವಾದಗಳ ಘಾತವನ್ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಹಾಗಜವಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿ ಉದರಿರುವ ಸರಪಳಿಗಳಂ ಕಂಡು ಯಾರೋ ಮಹಾಗಜವಂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಅದರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ನಾಗ್ರವಂ ಪಿಡಿದು ಬರುತ್ತ, ಮಹಾನದಿಗಳೆಂ ದಾಂಟೆ, ಇಕ್ಷುಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷುವನವು ಗಜವಂ ಸೂರೆಯಾಗಿರುವದೆನ್ನೋಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿರುವ ಆ ದ್ವೀಪವಂ ಕಂಡು ತಾನು ನಿಜರೂಪವೆಂಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೆಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಚಂದ್ರಪುರಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಆ ಪುರಿಯು ರಾಕ್ಷಸಾಧೀನವಾಗಿ ಧರ್ಮಲೋಪವಾಗಿರುವದೆಂ ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಣಿಕಾಟಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ರಾಕ್ಷಸರ ಮಂದಿರಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅರುಣಾನದಿಯಂ ದಾಂಟೆ ಯಶಸ್ವಿಬಂಡವನ್ನೆತ್ತಿ ಯಕ್ಷಸದನವಾ ನೋಡುತ್ತ, ವಿಮಲಾನದಿಯಂದಾಂಟೆ ವಜ್ರಕೂಟಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಮುದ್ರಬಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಪುರವೆನ್ನೋಡಿ, ಹಾಗೇ ಸುಗುಣಾನದಿಯಂ ದಾಂಟೆ ಕಾಂತಿಬಂಡವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾವಿತ್ರೀನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಪುರವಂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಸಗೊಂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘವನ್ನೋಡಿ ಧರ್ಮವು ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಈ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯಾವನಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವನೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾಗಜವಿರುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬರುತ್ತ ಕ್ಷಮಾಬಂಡವನ್ನೆತ್ತಿ ಧೂಮ್ರವಂತ ಪರ್ವತಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭೂನದೀ ತೀರದೋಳ್ ಎರಡನೇ ಅನುರಾವತಿಯೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ವಿಮಲಪುರವಂಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯ ಹರ್ಮ್ಯಪ್ರಾಸಾದಚಿತ್ರಶಾಲೆಗಳನ್ನೋಡಿ ರತ್ನಶೋಭಾ, ಸಹಸ್ರ ಕಲಹಧ್ವಜ ಪತಾಕೆಗಳಂ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕನಕಮಯವಾದ ರಾಜಭವನವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಕುಬೇರನ ಭವನದಂತೆ ನಾನಾರತ್ನ ರಾಶಿಗಳಂ ನಿಬಿಡವಾದ ಕ್ರೋಶಗೃಹಗಳಂ, ಮಹೋರಗನಿ

ಕರದಿಂ ಕೊಡಿದ ಮೊದಲಗುಹೆಯಂತೆ ಅತಿ ಭೀಷಣವಾದ ಅದ್ಭುತವಾದ
 ಗಳಂ ಸಹಾ ನೋಡುತ್ತ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಂ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬಟ್ಟೆ
 ದಂತೆ ಭೀಷಣವಾಗಿಯೂ, ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಪನಯುಂಗಳೈಯ್ಯುವ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಸುಖಾದಿಂ ಸಂಯಮಿನೀವಟ್ಟಣದಂತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ, ಬಹು
 ರಕ್ತಪ್ರಭಾಸಿಕರದಿಂ ತೇಜೋಲೋಕದಂತೆ ಭಾಸವಾಸವಾಗಿಯೂ ಇರುವ
 ವಿಮಲಪುರಿಯು ತುರಂಗಶತದೆಯೊಡ್ಡುತ್ತ, ಹಾಗೆ ಗಜಕಾಲಿಯನ್ನೈದಿ,
 ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚತುರ್ಧಂತಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಮದಗಜಗಳಂ
 ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುರೋದ್ಯಾನವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಇಕ್ಷ್ವವನ
 ದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕರಣೀಕದಂಬಗಳಿಂಕೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಸಲ್ಲ
 ಕೀಪಲ್ಲವಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತ, ಹಿಮಾಚಲನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ
 ದೋರ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುವ, ಮಹೋನ್ನತವಾಗಿ, ಅತಿ ಕುಬ್ಜವಾಗಿ,
 ಸುಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷಿತ ಬಿಂದುಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಮಹಾಗಜನಂಕಂಡು ಅ
 ಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಿತ ನಮ್ಮರಾಯನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗುವದುಂಟೆಂದು
 ದೆ ರಾಯನಿಗೆ ರಾಣಿಯಾಗುವ ತರುಣಿಯ ಅದೃಷ್ಟಿಫಲಬದಗಿತೆಂದು ತಿಳಿ
 ಯುತ್ತ, ಇದಂ ಈಗಲೇ ಯಾವಸಾಹಸದಿಂದಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು
 ಡು ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗಿಪೋಗಿ ರಾಯನಿಗೆ ಬಹುಸರ್ಜಕೆಂದು ಚಾವಲ್ಯಪ
 ಡುತ್ತ, ಮಧ್ಯೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಎದುರಾದರೆ ಅವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡು
 ವಲ್ಲಿ ಗಜವು ಸಮುದ್ರಗತವಾದಡೆ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯವು ಕೆಟ್ಟು, ನಾನೊ
 ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿಗೆ ವುಂಟಾಗುವ ಯಶಸ್ಸಿಗೂ ವಿ
 ಘ್ನನಾಗಿ. ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂ ನಷ್ಟವಾಗದೆ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ
 ಕೆಡುವುದೆದಾಲೋಚಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿದರೀತಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ
 ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ನಡತೆಯಂ ನಡಿಯುವದು ಭೃತ್ಯಧರ್ಮವಲ್ಲಿ
 ನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಆ ಗಜದ ಸೌಂದರ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ
 ನೋಡುತ್ತ, ಈ ಗಜವು ಯಾವ ಪುರುಷನಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ಆಸನಲ್ಲಿ ಅನು
 ರಾಗದಿಂದಿರುವದೋ, ಆತನಿಗೆ ತ್ರೈಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವು ದೊರೆಯುವ
 ದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಇದರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಕ್ಷಸರ

ಧಿಪತಿಯು ಈ ದ್ವೀಪವನ್ಯಾಳುವನು ಈ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾದರೆ ಸಕಲ ಅಭ್ಯುದಯಗಳಿಗೂ ಪಾತ್ರನಾಗುವನೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾಕವನಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸುಭುವನ್ನೋಡಿ, ಆ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅಮೃತಾಖ್ಯ ಖಂಡವನ್ನೋಡುತ್ತ ವೃತುಭವಾನದಿಯಂ ದಾಂಟೆ ಹಿರಣ್ಮಯಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಭ್ರಮಂಡವಂಸೇರಿ, ಸತ್ಯಂಭವಾನದಿಯಂ ದಾಂಟೆ ಲವಣಸಮುದ್ರವನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋರ್ಲೆ ಗಂಧಮಾದನಪರ್ವತವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಭರತಖಂಡದೋರ್ಲೆ ಪೂರ್ವಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಹೇಂದ್ರಪರ್ವತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೋರ್ಲೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕಳಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವಿಜಯನಗರದ ಪುರೋದ್ಯಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಬಿಡಾರವ ಸಂಭವದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಭವನವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲಿಸುವ ಭೋಜನಾದಿಗಳೆಂಮಾಡಿ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಸಲ್ಲಾಪವಂಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನನ್ನೋಡಿ ತಾನು ತಿಳಿದಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸೂಚಿಸಲು, ಅದಂಕೀಳ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಝಗ್ಗನೆ ಎಮ್ಮ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಭಾದಿಂ ಏಕಾಂತನದನಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಆಗ ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನು ರಾಯನಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಕೈಕಟ್ಟಿನಿಂದಿಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಏನೈಯಕ್ಕಾಧಿಪನೆ ಕ್ಷೇಮದಿಂ ಬಂದೆಯಾ ಕುಳಿತು ನೀನು ತಿಳಿದಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಪೇಳುವನಾಗೆನರಾ ಯಕ್ಕನು, ಅಯ್ಯಾ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದಿ ಆ ಲೋಕವು ದೇವೇಂದ್ರನಿಂದಲೂ, ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ರಹಿತವಾಗಿ, ರಾಕ್ಷಸಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕಾಲಿಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಿಲ್ಲವೆ ಅಶುಚಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಗೋಷ್ಠಾದಪ್ರದೇಶಗಳುಳಿದಂತೆ ಹಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಜವಂಕಾಂಠೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ವರ್ಷವನಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೇಲವಾನಮುದ್ರವಂದಾಂಟೆ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹಡಕುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಎಮ ಪೇಳುತ್ತಿರುವವರೊರ್ಲೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸುಮತಿಯ

ಸ್ವೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೆಯು ಇರಬಹುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಂ ಕುರಿತು ಪಕ್ಷದೀಪದೊಳೇನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಯಕ್ಷನು ಜೀಯ್ಯು ! ಆ ಪಕ್ಷದೀಪದಲ್ಲಿ ಭೂಮ್ಯಂತ ಪರ್ವತದಬಳಿಯೋಳು ಕ್ಷಮಾಪಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭಾನದೀತೀರದೋಳು ಉಗ್ರಬಾಹು ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಎರಡನೇ ಅನುರಾವತಿಯಂತಿರ್ಪ ವಿಮಲ ಪುರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನದ ಇಕ್ಕುವನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟಂತಿರ್ಪ ಒಂದು ಮಹಾಗಜವು ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಶುದ್ಧಸ್ಥಿತಿಕಸದ ಕನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಗಜರೂಪವಂ ಧರಿಸಿರುವಂತೆ ಅತಿ ಶುಭ್ರಮಾಗಿ, ಮಹಾ ಸುಲಕ್ಷಣಬಿಂದುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಇಚ್ಛಾ ನುಸಾರಮಾಗಿ ಕರಿಣೀಕದಂಬದೊಡಗೂಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಸಂಘದಿಂ ರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ನಶಮಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ದೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ಅನೇಕಕೋಟಿ ರಾಕ್ಷಸರಿಂ ಕೂಡಿ, ಭೂಲೋಕದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಧರ್ಮಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಂಟಕನಾಗಿರುವನೆಂದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ರೀತಿಯನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು ; ಆ ಪಾಶ್ವನಂ ಕೇಳಿ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನೀನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು, ನಿನಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಾಗಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಮನಕೆ ಬಂದ ಆಹಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳತೆನೆನೆದಾಗ ಬರುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಅವನಂ ಕಳುಹಿ ಸುಮತಿಗಿಂತೆಂದನು :-

ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೂ ರಾಕ್ಷಸಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ, ದಾಸವಾಂತಕನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಪ್ರಯತ್ನವೇನೂ ಸಾಗದೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮರೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣತಲಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ನಿಮಿತ್ತವಿರುವದೋ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪಕ್ಷದೀಪವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಲವಂಸಮುದ್ರವೆಂಬುದು ಕಾಲುಕಡಲಾಗುವದು, ಹಾಗೇ ಮೇರುವುಂದರಾದ್ರಿಗಳು ಕ್ರಿಡಾಪರ್ವತಗಳಾಗುವವು, ಬಳಿಕ ಭರತಪಂಡವೆಂಬುದು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವು, ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ದುಷ್ಪ್ರರಾಕ್ಷಸರು ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಬರುತ್ತಲಿ

ದ್ದರೆ ಅದಂ ನೋಡುತ್ತ ಅವಮಾನವಿಲ್ಲವೇ ಇರುವ ನನ್ನಂಥವರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ದಕ್ಕು ಫಲವೇನು, ನಾವು ಸಾಧಾರಣರಂತೆ ಆಶನವಸನಕ್ಕೋ ಸುಗಲೇ ಇರುವಂತಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ರಾಯನ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ! ಪಾತ್ರಕೃತಜನರಂತೆ ನೀನು ಪೇಳುವದುಂಟೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಂತೆ ಪಂತಾಳವಾಸಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಲೋಕಗಳು ಆಕ್ರಾಂತವಾಗಿ, ಧರ್ಮವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದಂ ತಿಳಿದು, ದೇವತೆಗಳು ಮನುಷ್ಯರೊಪದಿಂದವತರಿಸಿ ದುಷ್ಕರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯುಂಗೆಯ್ದರೆಂದು ಬಹುವಾಗಿ ಕೇಳಿರುವದಷ್ಟೆ, ಈಗಲೂ ದುಷ್ಕರನಿಗ್ರಹಕ್ಕೋಸುಗ ದೇವಾಂಶರಾದ ನಿಮ್ಮಂಥಾ ಮಹಾಪುರುಷರು ಉದಯಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ರಾಕ್ಷಸರು ಆಕ್ರಮಿಸುವರೆಂಬುವದು ಸಂಭವಿಸಲಾರದೆಂದು ಪೇಳಲು, ಅದಕ್ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಲೋಪವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ನೋದಕವೆನ್ನಾದರೂ ತೃಪ್ತಿಸಿ ಶಕ್ತರಾದವರು ತತ್ತ್ವಜ್ಞರಲ್ಲಿಯೆ ದುಷ್ಕರನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಮಾತೃ, ಪಿತೃ, ಗುರು, ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗವಂ ಕೊಡುವ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಾವಂತರಾದವರು ಸರಕಭಾಜನರಾಗುವರೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆಯಷ್ಟೆ, ದೇವತಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೊದಗಿರುವ ಮಹಾ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಒಂದು ಮಹಾಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸವಂಶವಂ ನಾಶಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಪಾಪಿಷ್ಠರಗತಿಯಂ ಹೊಂದುವೆನೆಂದು ಧನುಸ್ಸಿಗೆ ನಾರಿಯಂ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವೆನ್ನಾಡಲು, ಆ ರಾಯನನ್ನೋಡಿ ಐಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸವನದಾವಾನಲನೇ ! ನೀನು ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದಕ್ಕೋಸುಗಲೇ ಬಹು ಸಾಧನಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಶ್ರೇಯೋವಂತನಾಗಿರೆಂದು ಪೇಳಿದ ದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ:—ತಾವು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ದುಷ್ಕರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳಿಸಿ ಯಶೋವಂತನಾಗಿರೆಂದು ಪೇಳಿದಂತಾಯಿತು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲದವನ ಜೀವ

ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಸಾಧನಗಳಂ ದೇವಿಯು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಹೀಗೆ ದೇವತಾಸುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಬಹುಸಾಧನಗಳಂ ಕೊಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆ ಸಾಧನಗಳು ಕಾಲದೇಶಾನುಗುಣವಾಗಿ ಫಲವಂ ಕೊಡುವವು, ವಿಮರ್ಶೆಯಿಲ್ಲದೆ ದುಡುಕುವನಿಗೆ ಫಲಿಸಲಾರವು, ಪ್ರಭುವಾದವನು ಆಸದ್ಧನವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸಾಧನಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಂದುಬದಗಿದ ಕಾರ್ಯವಂ ಆ ಸಾಧನಮೂಲಕದಿಂ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ; ಆದ್ದರಿಂ ದೈವಸಹಾಯದಿಂದುಂಟಾದ ಯಶಸ್ಸು ಪೌರುಷದಿಂದುಂಟಾದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು, ಆದ್ದರಿಂ ಕಾಲ ದೇಶ ವಸ್ತು ವಿಮರ್ಶಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವೆಂತೆಂದರೆ, - ನಿನ್ನೇದಿನ ಪ್ರಹರಿತಿ ಹೊರಟು ಹೋದ ಶತು ಕ್ರಮಿನಮೇಲೆ ಈಗ ಖಡ್ಗವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದೆಂಬುದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವದರಿಂದ ದಂದಯುದ್ಧವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವದು ಸಮಕಾಲನಿರೀಕ್ಷಣವಂ ಮಾಡುವದೇ ಕಾಲನಿರೀಕ್ಷಣವೆಂದು ಪೇಳಬೇಕಾಯಿತು, ದೇಶವೆಂದರೆ, - ಲಕ್ಷ್ಯವಂ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಣವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವದರಿಂದ ಅಭಿಮುಖವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವದೆಂಬುದೇ ದೇಶವಿಮರ್ಶೆ ಎಂದು ಪೇಳಬೇಕಾಯಿತು, ವಸ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ ವಿಂತೆಂದರೆ :—ಲಕ್ಷ್ಯ, ಸಾಧನ, ಪೌರುಷವೆಂದು ವಸ್ತುವು ತ್ರಿವಿಧವು, ಇದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗಲಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ-ಶತು ಕ್ರಮಿನ ಗಜಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಶುಷ್ಕಪರ್ಣವಂ ಬಹುಬಲದಿಂ ಬೀಶಿ ಬಿಸುಟರೆ ಸಾಧನವು ಅಲ್ಪವಾದುದರಿಂ ಕಾರ್ಯ ನಿಷ್ಫಲವು, ಮತ್ತೊಂದು ಬಹುಬಲದಿಂದ ಭಲ್ಯವಂತೂಗಿ ಮುಕ್ತಿಕದಮೇಲೆ ಎಸೆದರೆ, ಲಕ್ಷ್ಯವು ಅಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಅದು ಸಫಲವಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಲಿನಾದ ಬಾಲಕನು ಎತ್ತಲಾರದ ಪರಶುವಿನಿಂದ ಮಹಾವೃಕ್ಷವಂ ಭೇದಿಸುವೆನೆಂದು ಪರಶುವನ್ನೆತ್ತಲಾರದೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಪೌರುಷವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯ, ಸಾಧನ, ಪೌರುಷಾನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹು ಬಲದಿಂ

ಖರ್ಗವನ್ನೆತ್ತಿ ಕಡಲಿನಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವದು, ಇದೇ ಪೇಶಕಾಲ ವಸ್ತುವಿಮರ್ಶೆ ಎನಿಸುವದು. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ರಾಮಾದಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ನಿವರ್ತನವು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದುದಂಕೇಳಿ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಯೇ ದ್ವೀಪಾಂತರವಾಸಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರವೇಲಿ ಇವ್ವ ಬಳಿಯ ನುಹಾಸ್ತ್ರನಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಿಣಿಸಿದರೆ ಅದು ಏಕಾಂತರನಾಗುವದೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಾಧಿಗಳೂ ಉಂಟು, ನಿರವರಾಧಿಗಳೂ ಉಂಟು, ನಿರವರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಹಾರವು ಸಮ್ಮತವಾಗಲಾರದು, ತಿರಿಗೀ ಅದು ಕೈಸೇರದು. ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮಕಂಠಕರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪಕರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯರಾದ ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಪತಿಯೂ, ವಿಭೀಷಣಾದಿಗಳೂ ಇರುವರು, ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ವೀಕರಾದ ಮಹಾರಾಜರು ಅವರಾಧಿಗಳಂ ದಂಡಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ಜಾತಿವೈರವಂ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾಶೂರನಾದ ನೀನು ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭವಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇವಕನಾದ ನನಿಗೆ ನೀವು ಸಂರಕ್ಷಕರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಗುರುವು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿತ್ವವೆಂಬ ಭೃತ್ಯವದದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವೈಣೀಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಮಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಸಿದನು, ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪಿದಂತೆ ನಡಸಬಹುದೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ ಕಾಲದೇಶವನ್ನರಿತು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನಂ ಮಂತ್ರಿವದದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿರುವನು. ಪ್ರಭುಗಳಾದವರು ಎಷ್ಟು ನೀತಿಜ್ಞರಾದಾಗ್ಯೂ, ಸಮಯವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಉಚಿತವಂ ಪೇಳುವನಾಗಿ, ಅವತ್ತನಾಗಿ, ದಕ್ಷನಾಗಿ, ಕುಚಿಯಾದ ಪುರುಷನು ಮಂತ್ರಿವದಸ್ಥನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಕಾವುಂಡಕಾದಿಗಳವಚನವಿರುವದು. ಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೇನು ಎನಲು, ಸುವತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯೇ ! ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಉಗ್ರಬಾಹುವನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಮಹಾ ಗಜವೂಲ

ಕದಿಂದ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವಿಧವುಳ್ಳವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಧರ್ಮಕೌಟುಕನಾಗಿರು
ವದು ಸ್ವಲ್ಪವೆಂಬುದರಿಂದವನು ನಿಗ್ರಹವು ನಮಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು,
ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಣೆಂಬ ನಿಮಿತ್ತ ಉಂಟಾಗಿ ಇದೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ್ದರಿಂದ ಆ
ದಾಪ್ತ್ಯನಿಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಮಹಾಗಜವು ನಮಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು,
ಇದಕ್ಕೆ ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನೆದಲೋಸುಗ ಛಾಯಾಗುಪ್ತ
ನು ಸೇವಕನಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ, ಹತ್ತಿಯರಾಶಿಗೆ ಅಗ್ನಿಕಣಿ ಸೋಂಕಿ
ದಂತೆ ನಿನ್ನ ಬಾಣಾಗ್ನಿಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸಸಂಘವು ನಷ್ಟವಾಗುವದರಲ್ಲಿ
ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡುಕಾರ್ಯವನ್ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಅಪಾರ್ಥಿತವಾಗಿ
ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸುವದು. ಆ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಸಾವು ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ
ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕೃತವಿದ್ದಂತೆ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ವಿಚಿತ್ತವಿಸುತಾ ಮಂತ್ರಿಯ ಬಿನ್ನಸವಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಯನು ಹಾಗೆ ಆಗಲೀ ಎಂದು ನುಡಿದು ಸುಬದಿಂದಾರಾತ್ರೆಯಂ ಕಳಿದು,
ಮಾರನೇದಿನ ಅರುಣೋದಯಮೊಳೆದ್ದು, ಅಪ್ತರಾದ ಸೇನಾಪತಿ ವೀ
ರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಸೇನಾಕುಟಕದೋಳ್ ಜಾಗ್ರ
ತೆಯಿಂದಿರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಬಳಿಕ ಸ್ನಾನಾಬ್ನೀಕಾದಿಗಳನ್ನೆ
ರವೇರಿಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಸ್ಮರಿಸಲು ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೇ ಸನ್ನಿಹಿತ
ನಾಗಿ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ನಿಂದಿರಲು, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ
ಗಳಂ, ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೂಡಾ ಅವನ ಕೈ
ಯೋಳ್ ಕೊಟ್ಟು, ಇಷ್ಟದೇವತೆಯನ್ನಭಿವಂದಿಸಿ, ಸುಮತಿಸಮೀತ
ನಾಗಿ ಹೊರಟು ಕೆಲವುದೂರ ಕಾಲಾನಂತಿಯಿಂದಲೇ ತೆರಳುತ್ತ, ಸಂಗಡ
ಬಂದವರಂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ಭುಜಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ
ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಕುಳಿತು, ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಕು
ರಿತು ತೆರಳುವನಾಗು ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಲು, ಅವನು ಮಹಾವ್ರಸಾದ
ವೆಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಆಕಾಶವನ್ನವಲಂಬಿತಿ ಕೆಲವುದೂರ ಮಂದಗಮ
ನದಿಂದ ಹೆಸೆಯಂತೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುದೂರ ಅಲಸದೇ ಚಲಿಸುವ ವಿಮಾ
ನದಂತೆ ತೆರಳುತ್ತ, ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಎತ್ತಿದ ಸತ್ತಿಗೆಯಂತಿರ್ವ ಮೇ

ಘೃತ ಮೂತ್ರದೋಳ್ ಸುತ್ತುತ ಇತ್ತ ರಮಾಸ ಮಾರುತದಿಂ ರಾಯನಿಗೆ
 ಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲವಂತೆ ಮಾಡುತ, ಸ್ಕಂಧಪೀರಮೋಳ್ ಕುಳಿತಿರ್ವ ರಾಯ
 ಸುಮತಿಗಳಂ ಮಹಾ ಸತ್ವಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಮೆಚ್ಚುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇ
 ವೆಗಳಂ ತೋರಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ, ಬಳಿಕ ಗರುಡನಂತೆ ಅತಿವೇಗದಿಂ
 ಹೊರಲು ಪಾರಿಯಾತ್ರ ಹಿಮಾಚಲಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಗಂಧಮಾವನವೆಂಬ
 ಮಹಾಪರ್ವತವನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಕೆಲವು
 ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ ವಿನೋದದಿಂ ದಿರುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಛಾ
 ಯಾಗುಪ್ಪನು ಸುಗಂಧರಾಜನಂಕುರಿತು ಎಬೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ!
 ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವದು ಯಾತ್ರಾಧಿಸತಿಯಾಸ ಕುಬೇರನೇ ಅಳಕಾಪುರಿಯು
 ಬಹಿರುದ್ರಾವ್ಯನವನದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರವೆಂದು ಪೇಳಿ,
 ಇದಾಕೋ ವಿಕಸಿತಕುಮುದಕಲ್ಪರ ಪರಿಮಳಗಳಿಂ ಕೂಡಿ ತರಂಗ
 ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಪಾಹೀರವಂಕದಂತೆ ಅತಿ ಶೀತಳಮಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆಲ್ಲನೆ
 ಸಂಚರಿಸುವ ಮಂದಮಾರುತಗಳ ಸ್ಪೀಹದಿಂದಾಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಸು
 ಗೋಳಲು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ, ಕಮಲ ಮಧುಪಾನದಿಂ ಮತ್ತನಾದ
 ಭ್ರಮರವಾರದರವದಿಂ ಋಧಿಕರಂ ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ, ಮುನಿಜನ
 ಮನಸ್ಸಿನಿಂ ನಿರ್ಮಿಶಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮುಕ್ತಾಫಲಪ್ರಭೆಗಳಿಂ
 ರಚಿಸಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಸಜ್ಜನಗುಣಿಗಳಿಂ ತುಂಬಿರುವಂತೆ, ವರು
 ಣನ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾದ ದರ್ವಣಗೃಹದಂತೆ, ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಘವೇ
 ದ್ರವೀಭೂತಮಾಗಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ವೈಥೂರ್ಯಾಚಲವೇ ಉದ
 ಕರೂಪಮಾಗಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ತ್ರಿಲೋಕ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಯೇ ಸರೋ
 ವರಮಾಗಿರುವಂತೆ, ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳೇ ಪಾನೀಯರೂಪವಂ ವಹಿಸಿರು
 ವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವೇ ರಸರೂಪದಿಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರು
 ವದೋ ಎಂಬಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಗಳ ಪರಿಮಳದಿಂ ಘಮ
 ಭಮಿತಮಾದುದರಿಂ ಕರ್ಪೂರರಾಶಿಯ ಜಲರೂಪವಂ ತಾಳಿರುವಂತೆ,
 ಭೂಮಿದೇವಿಯ ಸ್ನೇಹಕನಿರ್ಮಿತ ಧಾರಾಘೃಹವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕಂ
 ಗೋಳಿಸುವ ಈ ಸರೋವರವು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂ ಜಲಕೇಳಿಯಂ

ಮಾಡುತ, ಉಮಾಬೇನಿಯ ಕರಸರೋರುಹಜಲಗಳಂ ತಳಯುತಲಿರುವ
 ವರವೇಷ್ಟರನ ಶಿರೋಭೂಷಣ ಚಂದ್ರಕಲಕದಿಂಜಾರಿದ ಅವೃತರಸದಿಂ
 ಕೂಡಿದ ಅತ್ಯುತ ಮಧುರಮಾದ ಜಲದಿಂ ಕೂಡಪುದು; ಮತ್ತು
 ಇವರೋಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಶಿರುವ ತೀರವನದಿಂದತಿನೀಲಮಾಗಿ, ದಿವದಲ್ಲಿ
 ಯೂ ನಿಶಾನಸುಯದಂತೆ ತೋರುತಲಿರುವದರಿಂ, ನೀಲೋತ್ಪಲದಿಂ
 ಮರೆಯಾಗಿರುವ ವತಿಯು ಕಾಣದೆ ನ್ಯಾಕುಲವಡುತಲಿರುವ ಚಕ್ರವಾ
 ಕವನಿತಾನಿಕರದಿಂ ನೋಡುವರಿಗೆ ವಿನೋದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ, ಪ್ರ
 ದೋಷಕಾಲ ತಾಂಡವದರ್ಶನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೈಲಾಸ ವರ್ಗತವಂ
 ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗವಿಡಿದು ಬಂದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆಯಂ
 ಗೈದು ಬಳಿಕ ಕಮಂಡಲದಿಂ ಜಲವಂ ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಂದಿ
 ನಂತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವದರಿದ ಅಶ್ರವಾಂಭೋನಿಧಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ
 ಅಪರಿಮಿತ ಸಿದ್ಧಾಂಗನಾಕರಗಳಿಂದರ್ಚಿತಮಾದ ಜಲವೇವತಾ ಪೂಜಾ
 ಕುಸುಮಗಳಿಂ ರಮಣೀಯಮಾಗಿ, ಸೋಮವಾರದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ
 ಬರುವ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳಿಂದುಚ್ಚರಿಸುವ ಅಬ್ಲಿಂಗಾಘಮಾರ್ಷಣಸೂಕ್ತ
 ಗಳಿಂದ ವಶಿಷ್ಠತಮಮಾಗಿ, ಬಹು ವಿಲಾಸದಿಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂಗೆಯ
 ಯಕ್ಷೇಷ್ಟರನ ನಿತಂಬಿನೀ ಕುಚಕುಟ್ಟಲಕುಂಕುಮ ವತ್ರಕ್ಷಾಲನದಿಂ
 ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳು ಪಾಟಲವರ್ಣಮಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಹರ
 ವೃಷಭ ವಿಷ್ಣುಗ್ರಾಹಿತದಿಂ ಝರ್ಝರಿತಮಾದ ಶಿಲಾಶಕಲಗಳಿಂ,
 ಒಂದೆಡೆಯೋಳು ವರೂಹಾಹಂಸಗಳಿಂ ಭಕ್ಷಿಸಿದ ಪೃಷ್ಠಾಳಕೇಸರಶೇಷದಿಂ
 ಒಂದೆಡೆಯೋಳು ಯಮಮಹಿಷಮುಖದಿಂ ಜಾರಿದ ಫೇನಪುಂಜದಿಂ
 ದೊಪ್ಪಿ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಮಾಗಿ ಬಂದು ತೆರಳಿದ ಸಪ್ತವಾತ್ಸ್ಯ ಕಾಚರಣಮು
 ದ್ರಾಂಕಿತಮಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಪ್ರಮಥಗಣಗಳಿಂದೂಳನಂ
 ಗೈದು ಅವಯವಗಳಿಂ ಮುದುರಿದ ಭಸ್ಕರಾಜಿಗಳಿಂ ಧೂಸರಮಾದ ಮ
 ಣಿಸೋಮಾನಗಳಿಂ, ಒಂದೆಡೆಯೋಳು ಜಲಾವಗಾಹನಂಗೆಯ ಮೇಲೆ
 ಬರುವ ಹೇರಂಬ ಮೂರ್ತಿಯ ಗಂಡಸ್ಥಳದಿಂ ಜಾರಿದ ಮಮೋನಕ
 ಧಾರೆಗಳಿಂ ಸಿಕ್ತಮಾಗಿ ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರಮಾದ ಮುದೈಗಳಿಂ, ಇದೇ

ಕರ್ಮಣಿಯ ಸಿಂಹಾಪತರವಾಗುವೆಂದು ಬೆಂಬಡಿದು ಬರುವ ವಿಜಯಾದಿ ನಖೀರಾಗಳ ತುಂಬುಗಳಿಂ ಜಗುಳಿದ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂ, ವಿದ್ಯಾಧರರಿಂದರ್ಚಿತಮಾದ ಶಿವಶೂರ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂ ಶೋಭಿಸುತ್ತ, ಅಮೃತದಂತ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗಳಂ ಆಹ್ಲಾದಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಅತಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯದಿಂ ಚಕ್ಷುಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ ಶೀತಳಮಾದುದರಿಂ ಸ್ಪರ್ಶಮುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದಿ ಕುಸುಮಗಳಿಂ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಮಾ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಹಂಸಾದಿರವದಿಂ ಶ್ರೋತ್ರವಂ ಸುಖಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಾದುವಾದುದರಿಂದ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ರುಚಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ ಪುರಾಣಪುರುಷನ ಚರಿತ್ರೆಯಂತೆ ಪ್ರಕಟಮಾದ ಮೀನ ಕೂರ್ಮಾಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಶ್ರೀನಗರದಂತೆ ಲಲಿತಾಯತನ ಶೋಭಿತವಾಗಿ, ವಜ್ರಮುಖಲೀಲೆಯಂತೆ ಕ್ರಾಂಚವನಿತಾಪ್ರಳಾಪನೆಯುತವಾಗಿ, ಭಾರತಸಮರ ಸಮಯದಂತೆ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಕುಲಗಳ ಪಕ್ಷಜೋಭೆಯಿಂಕೂಡಿ, ಮನ್ಮಥಧ್ವಜದಂತೆ ಮಕರಾಧಿಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಅರಣ್ಯದಂತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಪುಂಡರೀಕ ನಿಕರಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಕಮೋತ್ತಮದಂತೆ, ನಾಗಸಹಸ್ರಗಳಿಂ ಪಾನವಂಗೈಯ್ಯುವ ಪಯೋಭಾರದಿಂ ಕೂಡಿ ನಯನಗಳಿಗಾಂದಡಾಯಕವಾಗಿ, ನೋಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತಿಕೆಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಜಲದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಮೃತವೆಂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಇರುವ ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸರೋವರವು ಅತ್ಯಾಹ್ಲಾದಕರಮಾದುದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು, ಐಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ ! ಈ ದೇವತಾ ಸರೋವರವಂ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದ ವಸ್ತುವು ಯಾವಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಂಗೈವ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೌಲೋಕ್ಯಮುಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಉಂಟೆ, ಸಕಲ ದೇವತುಗಳ ಮಜ್ಜನದಿಂದ ತಿವಾವನಮಾದ ಈ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರಿಗ ಕರ್ಮ ಲೇವನವೆಂಬುದ್ಯಾವದಿರುವದು, ಇದರ ರವಣೀಯತೆಯನ್ನೋಡಿ ಸದಾ

ತೀವ್ರವಾದ ಸಮೀಪಗತವಾದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸನಾ ಮಾಡುತ್ತ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಜಲಕೇಳಿಸುತುತ ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬದುಕಾಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಪದವಿಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷಣವಾಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು ಇದು ಭೂಲೋಕಾತಿಥಯವಾದ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪೌಳಲಾಗ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಾಜಧಿರಾಜನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಸಾರ್ವಭೌಮನೆ ! ರಮಣೀಯವಾದ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾಂಶುಕಮೊದಲಾದ್ದು ನೆರವೇರಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಚಿತ್ತ ಬಂದಂತೆಮುಂದೆತೆರಳಬಹುದು. ಲವಣಸಮುದ್ರವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜ್ವಾಳಿಸಲದಂಕುಳಿಸುಗಂಧರಾಜೊಂದನು ಅಲ್ಲಿಯ ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನೊಡುವಕುತೂಜಲದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಅಸರೋವರದ ಸನಿಹವನ್ನೆತ್ತಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನ ಭುಜದಿಂದಿಳಿದು ಅಸರೋವರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವ್ಯಕ್ತ ಕದಂಬಗಳಿಂದ, ಮತ್ತೂ ಶುಕಪಿಪ್ಪಳಮಯೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾದ ಬಹುದಾಸನ ಸಂಗಳನ್ನೊಡುತ್ತ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಪದವಿಯು ಈ ಸರೋವರದ ಬದಕ ಲಂಕೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದೆ ದುಃಖಭೀತ ಅಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾಂಶುಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ತಂದುಬಿಟ್ಟ ದಿವ್ಯ ಫಲವುಗಳನ್ನೊಡೆತು ಇದು ಅಲ್ಲಿಯೆಂದು ಕುಳಲೂ, ಅಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಯಶ್ಯರಾಜಕುಲೋತ್ತರನಾದ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೊಂದನು ಇವು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ಫಲಗಳಾದುದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಮಹಾಪರಿಮೇಷದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಈ ಬಂದು ಫಲವು ಬಂದುವಾಸದ ಹಸಿವು ತೃಪ್ತಿಗಳೆನಿಸುಗೊಳಿಸುವದು, ಮನೋಹರವಾದ ಈ ಫಲವು ಅರಮನೆಯದಕ್ಕಿಂತಿಪ್ಪಾಸಾದಿಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು, ಮನೋಹರವಾದ ಸರಸವಾದರಸಾಲಫಲದ ಸಾರಭ್ಯವಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಪರಿಮಳದಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಈ ಫಲವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬಂದು ಸಂವತ್ಸರದ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು, ಈ ಕುಸುಮವು ತನ್ನ ಸಾರಭ್ಯದಿಂದ ಶಾಂತರಾಗಿ ಬರುವ ಜನರ ಶ್ರಮವಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು, ಈ ಕುಸುಮವು ಅಪೂರ್ಣತೆದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಗಳಿಂದ ಉದಯವೇದನೆಯು ತೋರುತ್ತದೆ, ಈ ಕುಸುಮವು ಮುನಿಜ್ಞಾನಿಯಾದರೆ ಯುಕ್ತ ರಾಕ್ಷಸ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಾದುವು ಸಿದ್ಧಿ ತರಗುವದು, ಈ ಕುಸುಮವು ಎ

ದಿಗೂ ಕಂದದೇ ಸೌರಭ್ಯಗುಣಗಳಿಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಳಕಾಪ್ತವಿ
ಯು ಮುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಈ ಕುಸುಮವು ಇಂದ್ರಾದಿ
ಗಳ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯಮಂತ್ರಗಳ ಸು
ಗಂಧರಾಜನು ಅವುಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವಿಶ್ರಮಶಿಕೊಂಡು ಮನದಣಿಯುವಂತೆ
ಸರೋವರವನ್ನೋಡುತ ಅಲ್ಲಿಯ ವನದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ ವೃ
ಗಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನನುಲೋಕಿಸುತ ಮಧುರವಾದ ಶುಕಶಾರಿಕಾದಿಧ್ವನಿಗಳಂ ಕಿವಿಗಿಂ
ಪಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಎಲೈ ! ರಸಿಕಶಿಖಾಮು
ಣಿಯಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ಇದು ಕುಬೇರನು ವಿಹರಿಸುವ ರತ್ನಕಾಲೆಯು, ಇದು
ದೇವಿಯರು ಇಳಿಯುವ ಗೃಹವು, ಇದುನಳಕೂಬರನ ಕ್ರೀಡಾಸದನವು, ಇವೆ
ಲ್ಲವೂ ದೇವಿಯರ ಲೀಲಾಹಂಸೆಗಳು, ಇದುಸಖಿಯರುಗಳ ವಿಲಾಸಸ್ಥಾನವು,
ಇವುನಾಣಿಫದ್ರಾದಿಭೃತ್ಯರುಗಳಿಳಿಯುವ ಕೈಸಾಲೆಗಳು, ಇವು ನರ್ಮನವಂ
ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬರುವಂಭಾದಿತಿಪ್ಸರಸ್ತ್ರಿರುಗಳಿಳಿಯುವ ಬಿಡದಿಗಳು, ಈ
ವೃಕ್ಷಗಳು ಸಂತಾನವೃಕ್ಷದ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭೂತವಾದುದರಿಂ ಬೇಡಿದವ
ರಿಗೆ ದಿವ್ಯಾಸುಲೇಪನ ಮಾಂಭೂತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಂ ಕೊಡುವವು, ಇದು ದೇವಿ
ಯರ ಅಲಕ್ಷಕ ರಂಜಿತವಾದ ಚರಣಸ್ಪರ್ಶವನುಮನೆಯಿಂದ ಸರ್ವದಾ ಪುಷ್ಪ
ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಮಳದಿಂ ಕೂಡಿರುವದು, ಮತ್ತೂ ಮಂದಾರಕಾಶೆಯಿಂದ
ದಯಿಸಿರುವ ಈ ವೃಕ್ಷಗಳು ಬೃಂದಾರಕನಿತಂಬಿಸಿಬೃಂದದ ಅಲಿಂಗನದಿಂ ಪರ
ವರಗಳಾಗಿ ಅವರ ಅಂಗರಾಗದಿಂದನಲಿಪ್ತಗಳಾಗಿ ಸಡಿಲುತಲಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ
ನ್ನರಿಯದೆ ಸ್ತಬ್ಧಗಳಾಗಿರುವವು, ಇತ್ತಲಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಸರನಾ
ರಾಯಣಾಶ್ರಮವು, ಇದುಕೋ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂಬಂಣದಿಂ ಥಳಥಳ
ಸುವುದೇ ಅಂಜನೇಯ ನಿವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುರ್ವಾ ಕದಳಕಾವನವು,
ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಂತುನೋಡಿದರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾ
ದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವು ಕಾಣಿಸುವದು, ಇವೆಲ್ಲವೂಪರಿಸರ್ಪವೆಂಬುವದೊಂದು
ದು ಹೇಳುವಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸೂರ್ಯನರಥವು ಅಸ್ತಾಚಲ ಶಿಖರವನ್ನಲಿಂಕ
ರಿಸುತ್ತಿರಲಾ ತರಣಿಯು ಕನುಕಾಂತಿಯೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಜ್ರಮಣಿನಿಕರಂಗಳು ಮು
-ಕತುರಿಯುಂ ತಾಗಲ., ಮರಕತಂಗಳು ಮಹಾಸಿಂಹಮಣಿಗಳಂತೆಕಾಣಿಸಲು,

ಪುಷ್ಕರಾಗವು ಗೋಮೇಧಿಕವರ್ಣವಾಗಲು, ಗೋಮೇಧಿಕವು ಗಾರುತ್ಮತರತ್ನವಂ ಪೋಲುತ್ತಿರಲು, ಗೈರಿಕಭೂಮಿಯು ಕಾಡ್ವಲಭೂಮಿಯಂತಾಗಲು, ಗಿರಿನದೀಜಲಂಗಳು ಎಲೆವಸಾಗಲು, ಆಗ ತರಣಿಯು ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಿಯಂನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಧ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕುಚಕುಂಭ ಕುಂಕುಮಗಳಿಂ ಪಂಕಿಲವಾದ ತನ್ನ ತನುವಂ ಮಜ್ಜನನಂಗೃಸಲೋಸುಗವ್ರಯಂಬಂತೆ ಸನು ದ್ರವೋಳ ಮಗ್ನನಾಗಲು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾ ಮಾತ್ಸನಾದ ಸುಮತಿಯಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧ ಯುಕ್ತನಾದ ಗಂಧವಹನಿಂದತಿ ಶೀತಳವಾದ ಗಂಧಮಾದನವೆಂಬ ಮಹಾ ಪರ್ವದ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಂಧ್ಯಾನಿಮಗಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಇಷ್ಟದೊವತೆಯಾದ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಪಂಕಜಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಭಾಯೂಗುಪ್ತನು ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅನ್ಯತನದ್ರವಮಾದ ದಿವ್ಯಫಲಗಳಂ ಸವಿದು, ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಿರಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತರುಗಳ ತಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸುಖನಿವ್ರಯಂಗೈಯುತ್ತ ಆ ರಾತ್ರಿಯಂಕಳಿದನು.

೪ * * * *

ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡಿಸರುರು ಪ್ರಾಡರ್ಶಿಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರಪರಿಭವ ಪವಿತ್ರಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡಮುಂಡವಿಖಂಡನಸಿಪ್ಪಣಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭುಜಾದಂಡ ಪದಿಮಂಡಿತುಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯಸತ್ತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾಸಿಂಹವಾಯನಿವರ್ಣಾಧಾರೆಯ ಘಟಕಾರತಗ್ರಂಥ ದಿವದಿವಪ್ರಬಂಧಸಿಬಂಧನಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮೀಯಸಗೋತ್ರಸುಚಕಿತ್ರ ಚಾನುರಾಜ ಮಹರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿ ಬಿರುದಮಹೀಶೂರ ಪುರನಾಥೀಶ ತ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಕಜನಾನಂದ ಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಪರೀಕ್ಷೆಯವೆಂಬ ಈ ಸರ್ವೀಸಕೃತಿಯೊಳ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂದು ತೆರಳಿ ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸರೋವರದ ತೀರವಂಗಳಿಂದ ಕಡೆಯಂ ಬಂಟಿರುವದದಿನಾಲ್ಕನೇ ಆತ್ಮಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮುಹೂ *

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.
ಹದಿನೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯವೆಂಬುದು.

ಪ್ರಪಂಚೋಪಶಮನಾರ್ಥಕಂ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಲಾ ಪಕ್ಷದ್ವಿಪದೋಳು ವಿಮಲಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಷ್ಟ ಸೂಚಕವಾದ ಭೂಕಂಪವು ಕಂಡಗಳ ಮಳಗಳೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಕೇತುಗಳ ಅವಿಭಾವವು ಈಶ್ವರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಅವಶಕುನಗಳು ಉಂಟಾದುದಂ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾಸಗೊಂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಭಯಸಂಭ್ರಾಂತರಾಗುತ್ತಿರಲದನ್ನೋಡಿ ಅದ್ವಿಪವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನ್ನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಶಂಕುಕರ್ಣಸಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಇಷ್ಟದಿನವೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಶಕುನಗಳು ಇಂದುಕಾಣುತ್ತಿರುವನು, ಇದರ ಪರಿಯಂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಪೇಳುವನಾಗುವನೂ ಅದಂಕೇಳಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯಣೆ ! ಅವಶಕುನಗಳ ವಿವರವಂ ಆಲೋಚಿಸೋದಿದರೆ ನಮ್ಮರಾಕ್ಷಸರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಮದದ್ವಿಪತ್ಯಾಚಕಮಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದಯಾವಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಸಾವಧಾನ ಚೆತ್ತನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ದುಡಕಲಾಗದೂ, ಇದರಿಂದ ಆ ಅವಶಕುನಗಳು ಶಾಂತವಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ತನ್ನಮನದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ವಿಕಲ್ಪಗಳನ್ನೆನೆಯುತ್ತಿರಲೂ;

ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಬಾಹು ಇವರಿಂತ್ವರ ಸಮರಸನ್ನಾಹವನ್ನೋಡ ಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದಲೋಯಂಬಂತೆ ಅತಿಶೀಘ್ರದಿಂದುದಯಗಿರಿ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆಸಮಯದೋಳು ಗಾಢಮಾದನ ಪರ್ಮತದ್ರಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರುವ ಸಂಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರದ ಸ್ತಂಭಾಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದ್ವ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದೋಳಿದ್ದು ಸಂಧ್ಯಾದಿನ ತತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಮೃತಸಮಾನವಾದ ದಿವ್ಯಫಲಗಳಂ ಮೆದ್ದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿಸುತ್ತಾ ಧಿಸನಾದ ಛಾಯಾಗುವತ್ತನ ಭುಜಬೀಜದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತರಳುತ ತೆಜೋಶ್ಲೋಕದಂತೆ ಅಧಿಕಮಾದ ಸ್ರಭೆಯಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷವಂ ಬೆಳಗುವ ಬಂದುಮುಡುಪರ್ಮತವನ್ನೋಡಿ ಛಾಯಾಗುತ್ತನಂ ಕುರಿತು ಈಶ್ವರರು

ಶವುಯಾನದಂದುಕೇಳಲೂ, ಅವನುಯೋರಾಜಕುಂತಿಲಕನೆ! ಸುರಾಸುರವುಕು
 ಬೆಸುಣಿಪ್ರಭಾಪೂಲದಿಂದ ಸಿರಾಜಿತಮಾದ ಚರಣಾಂಬು ಜಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಪರ
 ಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಿವಾಸ ಸದನಮಾದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವಿದು, ಇದರ ಮೇಲಿಬಾ
 ಗದೋಳು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಮಹಾಸೀಲಪರ್ವತದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದೇ
 ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯು ತಪಸ್ಸಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾ ವಟುವುಳ್ಳವು, ಈಗ
 ಲೂ ಅವರು ಕುಳತಿರ್ತ ಪೀಠಮಂ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪೂಜಿಸುವರು ಎಂದು ಬಿ
 ನ್ನನಿಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ೨ ನೃಪ ಮಂತ್ರಿಗಳೀರ್ವರೂ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವನೇ
 ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುದೂರದಮೇಲೆ ರತ್ನಕಲಶ ಸಹಸ್ರಪ್ರ
 ಭೆಯಿಂದಾಕಾಶವಂ ಭತ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಅಪೂರ್ವ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪು
 ರವನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುವರೆಂದು ಕೇಳಲಾಗ
 ಯಕ್ಷನು ಎಲೈ ರಾಜನಂಶ ಮುಕ್ತಾಫಲನೆ! ಇದು ಕುಬೇರನಿಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾ
 ನಮಾದ ಅಳಕಾಪುರಿಯು, ಇದು ಅನೇಕಭೋಜನಾಯತವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣ
 ಗೋಪುರ ಹರ್ಮ್ಯಪ್ರಸಾದ ಚಿತ್ರಣಾಲಾ ಗೃಹಪಾಲಕಗಳಿಂದ ಕೋರಿಸುವದು,
 ಮತ್ತು ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತ್ವಷ್ಟೃಬೃಹದ್ರಸಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ,
 ಯಕ್ಷ ಗಂಧರ್ವ, ಕಿನ್ನರ, ವಿದ್ಯಾಧರಾದಿಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು
 ಇಂತಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇರುಪಿಪರದಂತೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ಅನೇಕಸಹಸ್ರ
 ರತ್ನಕಲಶ ಧ್ವಜಪತಾಕಾ ನಿಕರದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದೇ. ಕುಬೇರ
 ಭವನವು, ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮರಕತರತ್ನಗಳ ಕಾಂತಿ ಸಮೂಹದಿಂದ ಕೂ
 ಡಿರುವುದೇ ನಳಕೂಬರನ ಕುವಾರಭವನವು, ಪದ್ಮರಾಗ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ
 ಸಂಧ್ಯಾನಮಯದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವದೇ ವೇವಿಯರ ಅಂತಃಪುರವು, ಅದು
 ಕೋ ಸಂದನವನಕ್ಕಿಂತಧಿಕವಾಗಿ ನಿಶಾಸಮಯದಂತೆನಿಲವಾಗಿ ಕಾಣಿ
 ಸುವದೇ ಕುಬೇರನ ಚೈತ್ರರಥವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನ ವನವು, ಇದು ಕೋ ಕವಿಗ
 ಳಿಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯವಾಗಿ ನಾನಾ ರತ್ನ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣು
 ವುದೇ ಪುಷ್ಪಕವೆಂಬ ವಿಮಾನವು ಎಂದು ವೇಳುತ ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು,
 ಆಗ ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಆ ಅಳಕಾಪುರದ ಹೊರಗಣ ಉದ್ಯಾ
 ನವನಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಮಣಿಗ್ರೀವಾದಿಗಳ ವಿಹಾರ ಸದನಗಳ

ನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ, ಇದೇನೈ! ದೃಷ್ಟಿಪಥವಂಮಿಾರಿ ಪಾರವಿಲ್ಲದ ಆಕಾಶದಂದೆ ಕಾಣಿ
ಸುವದು ಆವುದೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಇದು ಲಕ್ಷ್ಯೋಜನ ವಿ
ಸ್ಮಾರಮಾಗಿ, ಮಹಾಮಿನಾ ನಕ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಅವಾಸಮಾಗಿರುವ ಲವಣ ಸಮು
ದ್ರವು, ಇದು ಕೋ ಮಹಾಶಬ್ದದಿಂ ಗುಡುಗುತಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಿಸಲೋ
ಸುಗ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಲಪಾನವಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಹಾ ಮೇಘಗಳ ತಂ
ಡೆಗಳು ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಮುನಿಯನ್ನನುಕರಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವವು, ಅದುಕೋ
ತಿಮಿ ತಿಮಿಂಗಿಲವೆಂಬ ಮತ್ಸ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಸಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಡೆತಿಟ್ಟುಗಳನ್ನಂ
ಗಲೆಣಿಸಿ ಪಾತಾಳ ಕುಹರಗಳಂತೆನೆ ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಗಳಂ ತೆರೆದು ಪಕ್ಷ
ಘಾತದಿಂ ಸಮುದ್ರವಂ ಕಲಕುತ, ಅದರ ರಭಸಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಬರುವ ತರಂಗ
ಗಳಿಂ ಯಡೆತಿಟ್ಟುಗಳಂ ಮುಳಗಿಸುತ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಮಕರ ಕರ್ಕ
ಟಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ, ತನ್ನಂ ಗ್ರಹಿಸಲು ಪಾರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ದೆರೆದು ಬರುವ
ಮಹಾ ಸರ್ಪಗಳಂ ಪಿಂಡಿಸುತ, ಮಹಾತಾಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂ ಕೂಡಿದ ಕೋಂಬಿ
ನಿಂದೊಪ್ಪುವ ಮದ್ದು ವೆಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಯೊಡನೆ ಕಲಹವಂ ಮಾಡಿ ಅದರ
ಕೋಂಬಂ ಮುರಿದು, ಆ ಬಳಿಕ ಯದುರಾಗಿ ಬಂದ ಮಹಾ ಕೂರ್ಮದೊಡನೆ
ಕಲಹವಂ ಮಾಡುತಲಿರುವದರಿಂ ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಸಮುದ್ರೋದಕವು
ಮೇಘಮಂಡಲವಂ ತುಡುಕುವದು, ಅದು ಕೋ ಮಹಾಮಕರಗಳ ಸ್ತ್ರೀವು
ರುಷ ಯುಗ್ಮವು ಸರಸವಾಡುತ ಸಂಚರಿಸುವ ರಭಸಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರವು ಇಬ್ಬಾ
ಗವಾಗಿ ಬಳಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಪರ್ವತ ಶಿಖರದೋಳ್ ರಾಶಿ ರಾಶಿಯಾಗಿರುವ
ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಗಳು ಬಡಬುಗ್ಗಿಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ
ತೆರಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಲವಣ ಸಮುದ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರವು ಸಮೀಪವಾ
ಗಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಅದುಕೋ ತೌರುಮನೆಯಿಂದ ಪತಿ ಗೃಹವನ್ನೊದಲೆ
ಣಿಸಿ ತಲೆವಾಗಿ ಭಯ ವಿನಯದಿಂ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕನ್ಯೆಯರಂತೆ, ಮಹಾಪ
ರ್ವತದಿಂದುದ್ಭವಿಸಿ ಭೂಭಾಗವಂ ಭೇದಿಸುತ, ಸಮುದ್ರವು ಸಮೀಪವಾಗಲು
ಶಾಂತವಾಗಿ ಮಳಲೊಟ್ಟುಗಳಿಂ ಕೂಡಿಬರುವ ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂ
ಗಮಂಗೊಂಡು ಅನ್ನೋನ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವವೆಂದು ಪೇಳುತ, ಸಮು
ದ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮತೀರವನ್ನೋ ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪದ ಯಶಸ್ವೀಪಂಡವಂ ಹೊಂದಿ ಮಣಿ

ಕೂಟಪರ್ವತವಂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ, ಅರುಣಾಸದಿಯಂ ದಾಟಿ ತೆರಳುತ ಇದು ಕೋ ಪುಷ್ಪಿರವ ಕಕ್ಕೆ ಮರಗಳಿಂ ನಿಬಿಡವಾದ ವನದಿಂ ಸುತ್ತುವುದು ಉನ್ನತವಾದ ಶಿರೋಭಾಗದೋಳೆ ಅತಿ ಸ್ಥಿಲವಾದ ವನದಿಂ ಕೂಡಿ ಕೋಳಿ ಸುವ ಪರ್ವತಯುಗ್ಮವು ಭೂದೇವಿಯು ಹರಿವ್ರಾಚೂರ್ಣದಿಂದ ಅನುಲಿಪ್ತವಾದ ಚೂಚುಕಗಳಿಂ ಕೂಡಿದ ಸ್ತನಯುಗ್ಮದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂದು ಪೇಳುತ, ಸಮುದ್ರಬಂಡವನ್ನೊಡುತ ವಜ್ರಕೂಟ ಪರ್ವತವನ್ನತಿಕ್ರಮಿ, ಕ್ಷಮಾ ಬಂಡವನ್ನೆಬ್ಬಿದಿ, ಧೂಮ್ರನಂತ ಪರ್ವತಶಿಖರದ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ಪಟ್ಟಣವ್ಯಾವುದು ಎಂದು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕೇಳಲು, ಅವನು ಎಚ್ಚೆ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಅದೇಯೇ ಅಪರಿಮಿತ ರತ್ನಕಲಶ ಪಂಗ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಕನಕರಚಿತ ಗೋಪುರ ಹರ್ವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಸುರ್ವಣ ಸ್ತಂಭಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರಾಸಾದ ಪಂಗ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಸಮುದ್ರದಂತೆ ನಾನಾರತ್ನವಾಸಭೂತಗಳಾದ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅತ್ಯಂತ ಖಾತಮಾದ ಅಗಳಿನಿಂದಲೂ, ಐದು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಲುಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣ, ಧ್ವಜಪತಾಕಾನಿಕರದಿಂ ಕೂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಭವನಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಬೇರ ಭವನವಂ ಅಪಹಾಸಗೊಳಿಸುವ ರಾಜಭವನಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಕಲಿಪುರುಷನ ಬಂಧುಗಳಂತೆ ನಿತಿಭೀಷಣರಾದ ರಾಕ್ಷಸನಿಕರಗಳಿಂ ಅನೇಕವಿಧಉದ್ಯಾನಪಂಗ್ತಿಯಿಂ ಸುತ್ತುಪರಿದಿರುವ ಶಾಖಾನಗರದಿಂದತಿಭೀಷಣವಾದ ನಯಮಿನೀಪಟ್ಟಣದಂತೆ ತೋರುವ ಈ ವಿಮಲಪುರವು, ಉಗ್ರಬಾಹುವಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಮಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಪೇಳಿ, ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ ಸುಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರದೊಳಳಿದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ವಿಮಲಪುರದ ಶಾಖಾನಗರವು ಒಂದು ಯೋಜನದೂರದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಚಾರವು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಮಹಾಗಜವು ಇರುವ ಪುರದ ಜೊರಣ ಉದ್ಯಾನವನವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರುಯೋಜನದೂರದಲ್ಲಿರುವುದು ನುಡಿದು ಆ ನದೀತೀರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಸೃಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಿಳುಹಿತಿ, ತಳಿರುಗಳಿಂ ಹಾಸಿಗೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬಳಕೆ ಅವ್ಯತ ಸದೃಶವಾದ ಫಲಗಳಂ ತಂದುಕೊಡಲು, ಆಗ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ಪರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗಲು ಸಂಧ್ಯಾನಿರುಮವಂನೇರ

ವೇರಿಸಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ತಂದಿತ್ತು ಫಲಗಳಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಸುಖನಿದ್ರೆಯಿಂ ಆ ರಾತ್ರಿಯುಂಕಳಿದು, ಅರುಣೋದಯ ಸಮಯದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ನಾವು ರಾಕ್ಷಸನ ಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಇನ್ನಾಕೆ ವಿಳಂಬವು. ಧನುಷ್ಪಂಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕೊನೆ ಮೇಲುಬಿದ್ದುಬಂದವರೆಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಮಹಾಗಜವಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೆರಳೋಣವೋ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಉಂಟೋ? ಎಂದು ಕೇಳಲು; ಆ ಮಾತಂಕೊಳಿ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ! ರಾಜತಿರೋಮಣಿಯೇ ಕಪಟೀಲರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಕಪಟಮೂಲದಿಂದಲೇ, ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚು ವಂತೆ ಅವರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾದ ಬಳಿಕ ಸಂಗಡಲೊ ಮಹಾಗಜವು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದು, ಈಗ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯವು ಮತ್ತೆ ರಡು ದಿನದಮೇಲೆ ಆದರೆ ಭಾದಕವೇನು, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಹಂಸರೂಪವಂ ತಾಳುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ನಾವೀರ್ವರೂ ಆ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ತಿಳಿದು ನಮ್ಮನ್ನಾದರೂ ಕರೆಕಳುಹಿಸುವನು, ಇಲ್ಲದರೆ ನೋಡಲೇನಿಸಿ ತಾನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು, ಇದೆರಡೂ ಘಟಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಳಿಕ ಯಾವ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದಲಾದರೂ ಯುದ್ಧಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯವಂ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂಕರೆದು ಎಲೈಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ಮುಂದಣಕಾರ್ಯಕ್ಕೊಸುಗ ಹಂಸರೂಪವಂ ತಾಳುವನಾಗೆಂದು ನಿಯಮಿಸಲೂ, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನುಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಿಂದಿಳಿದುಬಂದಮರಾಳನಂತೆ ದಿವ್ಯಹಂಸ ರೂಪವಂತಾಳಲೂ, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸ್ನಾನಾಭಿಷೇಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಹಂಸರೂಪನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನನ್ನೇರಿ ಸುಪ್ರಭಾನದಿಯ ಉಭಯತೀರದೊಳ್ ಮನಬಂದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆನದಿಯೊಳ್ ಜಲಕ್ರಿಯೆನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರು ಅವರಂನೋಡುತ್ತ ಯುಗಪಟ್ಟು ವೇಗದಿಂದಲೇ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿವರು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ಈ ಅರ್ಥವಂತಿಳಿಸಲೂ, ಅದಂಕೊಳಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನು ಅವ್ಯಾಘ್ರ, ಅವಿವೇಕಿಯವಸ್ಥಾನವಂತಿಳಿದು ನಾವು ಬರತೊಡೆವೆಂದು

ಕರತರುಮಾಗಿಯೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆನಿಯಮಿಸಲವರು ಮದಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಜಪವೆಂಮಾಡುತ್ತಿರುವವೃಷಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆಬಂದು ಇನ್ನಾರೊ ಮನುಷ್ಯಾಧಿಸರುಗಳೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅವರ ನಿಯಮವು ನೆರವೇರಿದ ಬಳಿಕ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಕೈಮುಗಿದು. ಅಯ್ಯಾ ಸರಪತಿಗಳೇ ! ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವದಂ ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ತಿಳಿದು ನಿಮ್ಮನ್ನೊಡಲೆಣಿಸಿ ಕರತರಲೋಸುಗ ನಮ್ಮಂ ಕಳುಹಿಸಿರುವನು, ನಿತ್ಯಜ್ಞನಾದ ನಮ್ಮ ಅರಸಿನ ಬಳಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸನೆಂಬ ಶಂಕೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬಹುದು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅರಸನಂ ಬಹುಮಂದಿ ಸರಪತಿಗಳು ಅನುವರಿಸುತ್ತಲಿರುವರು ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಅವಂಕೇಳಿ ಅವರೇರ್ಪರೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ನಮ್ಮನ್ನೊಡಲೆಣಿಸಿದಬಳಿಕ ನಮಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಇದಕೋ ಬರುವೆವೆಂದುಪೇಳಿ ಆಗಲೇ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂ ಪೋಗುತ್ತ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಸಿಂಹ, ಗಜ, ವರಾಹ, ವಾನರ, ಸರ್ಪ, ಮಾರ್ಜಾಲ, ಹಯ, ಗಾರ್ಧಭಗಳಂತೆ ಮುಖೆವುಳ್ಳ ಪಟುಭಟರಂ, ಶೂಲ, ಕುಂತ, ಮುಸಲ, ತೋಮರ, ಶಕ್ತಿ, ಖಡ್ಗ, ಪರಶು ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು ತೆರಳುತ್ತಿರುವ ಪದಾತಿ ಸಂಘವಂ ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳಿಂದತಿಭೀಷಣರಾಗಿ, ಗಜೋಷ್ಠ, ಗರ್ಧಪಾಶ್ವ, ವೃಷಭಾರೂಢರಾಗಿ ವಿವಿಧಾಯುಧಗಳಂ ಝಳಪಿಸುತ್ತ ಪೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಯಾತುಧಾನ ನಿಕರಸಂಕೂಡ ನೋಡಿ ಇವರ ನಿಗ್ರಹವು ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿರುವ ನೃಪತಿಯನ್ನೋಡಿ ಇಂಗಿತಜ್ಞನಾದಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಮನದೊಳ್ಳೇನೋಬಂದು ಅರ್ಥವಂ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಈ ರಾಕ್ಷಸರು ಮದಾಂಧರು, ಅನಾಚಾರೀಲರು, ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ಯಳ್ಳಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸವಿಬಲ ಪರಬಲ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನರೂಢರು, ಧರ್ಮಕಂಟಕರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ದೈವಸಹಾಯ ನಡಿಯಲಾರದು, ನಿನಗಿ ದೈವಬಲದಿಂದ ಬದಗಿರುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನೋಡಿದರೆದಾವಾಗ್ನಿಗೆ ನಿಲುಕಿರುವ ತೃಣರಾಶಿಗಳಂತೆಇವರು ನಷ್ಟರಾಗುವರು, ಆದ್ದರಿಂ ಮನದ ವಿಕಲ್ಪವಂ ಬಿಡೂ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ ವಿನುಲವು

ರದ ಸಮಾಪನನ್ನೈದಿ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಂ ದಾಂಟಿ, ಕಾಲವೃತ್ತ್ಯುನ್ನೇ ರಾಕ್ಷಸರಂ
ಕರೆಯಲುಬಂದಂತೆ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ದರೂ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಆಸ್ಥಾನದ
ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಸೆಯಿಂದಿಳಿದು ರಾಕ್ಷಸಾಪಧಿನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಲು, ಇವರ
ನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವುಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹೀಡದಿಂದೆದ್ದವನಂತೆ ಕುಳಿತು, ಅವರಂ
ಉಚಿತಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಎಲೈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಿರಾ! ಸ್ವಾಗತವೇ? ಎಲ್ಲಿಂ
ದ ಬಂದಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇಶವ್ಯಾವುದು, ನೀವು ಯಾರ ಪುತ್ರರೆನಲು, ಜಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸೇ
ಶ್ವರನೇ! ಈ ನೃಪೋತ್ತಮರು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಖಂಡವನ್ನಾಳುವ ಸು
ಚರಿತ್ರನುಹಾರಾಯರ ಕುಮಾರರು, ಇವರಂ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜರೆಂದು ಪೇ
ಳುವರು, ಇವರಿಗೆ ಭೃತ್ಯಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನಂ ಸುಮತಿಯೆಂದು ಪೇಳುವರು.
ಇವರು ವಿಜಯ ಯಾತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಲತನರಂ ದಂ
ಡಿಸುತ್ತ, ಶರಣಾಗತರಂ ಸಲಹುತ್ತ, ತುಂಟರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ಅವನುಸಮುದ್ರ
ದ ಪೂರ್ವ ತೀರವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬರುತ, ಆ ಸಮುದ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನೋಡಲೆಣಿಸಿ
ಅದನ್ನೋಡುತ್ತ, ಈ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಲಾಚಲ ವನಗಳ
ರಮಣೀಯತೆಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ, ಸಮುದ್ರವಂ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ
ಇಳಿದೆವು ಎನಲು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಮನು
ಷ್ಯರಿಗೆ ಸಮುದ್ರತರಣಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾದ ಬಳಿಕ ಯಾವದು ಏನಾಗಬಾರದು
ಕಾಲಗತಿಯಂಥಾದ್ದು ಹರಹರಾ! ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ದೇವ
ತಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಈ ಹಂಸೆಯು ವರವಾದಬಳಿಕ ದೈವಸಂಕಲ್ಪವೆಂತಿರಬಾರದು
ಎಂದು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರದವರು ಹೀಗೆ ಬಲಿಪೃಠಾಗಿ ಸಮುದ್ರ
ತೀರವಂ ಬಳಸಿ ಬರುತ ದೇಶಗಳಂ ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಂಬೂದ್ವೀ
ಪದ ಇಳಾವರ್ದ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪುರವನ್ನಾಳುವ ದೇವತೆಗಳ ಸಂಘವೆಂಬ
ಮೋಘಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಜಂಝೂಮಾರುತನಾದ ನಮ್ಮ ಜಂಝೂಮಾರುತನೆಂಬ
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿನತಿಯು ಇಂಥಾವರನ್ನೋಡಿ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂಬುವದು ಆಶ್ಚ
ರ್ಯವು, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಪೇಕ್ಷಾ ವಂತನಾಗಿರುವನೋ? ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ
ಸಂಸತ್ತಿ ಸಿಂಹಶೇಖರವೃತ್ತಿನಾಗಿರುವನೋ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯು
ಗ್ಧಸಾಧನವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಜಿಸುವವಕ್ಕೆ ತಪೋವನವಂ ಹೊಂದಿ

ರುವನೋ ಎಂದು ಪರಿಪರಿ ಏಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ! ನ
 ಮ್ನ ಪುರದ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಸುಸುಸಿಮಿತ್ತ ಬಂದವನಾದೆ ಯಂದು ಹೇಳಲೂ, ಎಲೈ
 ರಾಕ್ಷಸನಾಡುನೇ! ನೀನು ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನನೋಡಿಬಂದೆನು
 ದು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಪೋಲಲು, ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಸಾಧಿಕ್ಕೆಗೆ ಬಂದವ
 ರಾದರೆ? ಇವರು ನಮಗೆ ಶತ್ರುಭಾವದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೂ ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸಾ
 ಧಿಪತಿಯು ತಿಳಿದವನಾಗಿ, ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ! ನೀನು ನಮ್ಮಂ ಕುರಿತು ಬಂ
 ದಬಳಕ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನೋಡಲೇನಿ ಬಂದಂತಾ
 ಯಿತು ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಹೇಳಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು
 ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮಂ ಕಾವಲು ಮಾ
 ಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಂ ತನ್ನ ವಶವಂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾ
 ಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನೇ! ನಮ್ಮ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನೋಡಲೇನಿ ಬಂದುದ್ಯಾಕೆಂದರೆ? ತನಗೆ ಸವ
 ತಿಯಂ ಮಾಡಲೇನಿ ಕನ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೆನಲು, ಉಗ್ರ
 ಬಾಹುವು ಈ ನೃಪತಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಂ ತಮ್ಮವ
 ಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಂದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು,
 ಆ ಮಾತಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯಾದ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ!
 ಲಕ್ಷ್ಮೀರುಗಳು ಒಬ್ಬ ರಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಹೋಗಿಬರುವದು ಯುಕ್ತವಾದ
 ರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಉಪಚಾರಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯ
 ವಸಾನ ಉಂಟಾದಬಳಿಕಲ್ಲವೇ ಮರಳಿದೋಗುವದೆಂಬುದೂ ಎಂದು ಹೇಳ
 ಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಈ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮ್ಮಂ
 ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕಳುಹಿಸಿದಾಗಷ್ಟೆ ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯದಾಶೆಯು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂ
 ತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯೇ! ಚಪಲರು
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಚಾರ ಭಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ಚಾಪಲ್ಯವಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸು
 ವದುಂಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು
 ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನೀವು ತಮ್ಮಂ ನಿರ್ಬಂಧವಂ ಪಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ನಿಮಿಗೆ
 ದಕ್ಕುವರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಎಲೈ

ನೃಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ಆಶ್ರಯನಿಷ್ಠವಾದ ದೋಷವಂ ಆಶ್ರಿತವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಪಣೆಗೈಯುವದಂಚೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಯುಕ್ತವೆಂಹೇಳಿದವನಾದೆ ಅಗ್ನಿಯ ಉಷ್ಣವು ಜಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಶೈತ್ಯವಂಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂತೆ, ಅರಸಿನ ಗುಣಗಳು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸ್ಥೈರ್ಯ ಗುಣವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು ಎಂದುಹೇಳಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ನ್ಯಾಯತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವರಾದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರಲರಿಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೆ! ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವು ನಿನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದಷ್ಟೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ನೃಪಸನ್ನೋಡಿ ಈ ಅರ್ಥವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೂ ಯಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ನೃಪತಿಯು ತನ್ನ ಮನದೊಳು ನೀತಿತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವ ಪುರುಷನು ಎಷ್ಟು ಗುಣವಂತನಾದರೂ ಅವರಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸ್ಥಾನಾಂತರವನ್ನೈದುವದರಿಂದ ನ್ಯಾಯನೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವನಾಗೆಂದು ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯು ತಮ್ಮ ಅರಸಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವದೆಂದು ಸನ್ನನ್ನೋಡಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಸುಮತಿಯು ಹಾಗೇ ತಮ್ಮ ರಾಯಸನ್ನೋಡಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಯಾದವರು ವಿಹಿತದಿಂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಉಗ್ರಬಾಹುಗಳು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳ್ ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು ತಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯದಿಂ ನಾವು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವಂ ಮೀರಿ ನಡೆಯುವರಾದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಶ್ರೇಯೋಲಾಭ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಒಂದು ಅರ್ಥವು, ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು ಒಂದು ಅರ್ಥವು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದವರೊಡನೆ ವಾಕ್ಯಲಹವ್ಯಾಕೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳು ಲಲಿತವಾಗಿ ಉಂಟಾದಬಳಿಕ ಹೃದಯಕಾಪಟ್ಟಿವೆಂದಿದ್ದರೂ ಇರಲೀಯಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ತಮ್ಮೋಗುಣ ಸ್ವಭಾವನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹು ಈ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಾಕ್ಯವನೆಲ್ಲವಂ ಮರೆತು ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಾಹನವಾದ ರಾಜಹಂಸರು ನೋಡ ತ ಈ ವಾಹನಮೂಲಕದಿಂದ ಈ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬಹು ಸಾಹ

ಸಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗಿರುವೆದು, ಯಾವ ವೃಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ ಈ ಹಂಸೆಯಂ
ನಾವು ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪಕ್ಷಿಹೀನವಾದ ಗೃಹಗಳಂತೆ ಈ ಸ್ಥಳವಂ
ಬಿಟ್ಟು ಚಲಿಸಲಾರದೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು, ವಾಹನವಾದ ಹಂಸೆಯು
ನಮಿಗೆ ಬಹು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗುವದು ಎಂದು ಸಿಕ್ಕಿಯಿಸಿ ಯಲ್ವೆ ನೈ
ವ್ಯೂತ್ತಮನೇ! ನಿರ್ವಿರೋಧರೂ ಬಹುದೂರದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಶಾಂತರಾಗಿರು
ವಿ ಬಿಡಾರವಂ ಬಿಡಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತು ಸಿಮ್ಮ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಚಾ
ರವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನು ನೀವು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಈ ಪುರೋದ್ಯಾನದೇಶಗಳ
ನ್ನೋಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಸವಿದುದು ಮರಳಿತರಳಬಹುದು ಯಂದು
ಹೇಳಲು, ಸುಗಂಧವಾಜೀಂದ್ರನು ಎಲ್ವೆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಉಚಿತವಾಗಿ
ಹೇಳಿದ ನಿನ್ನವಾಚ್ಯಾರ್ಥಯ್ಯದಿಂದಲೇ ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರ ಉಂಟಾದಂತಾಯಿತು. ಸು
ಪ್ರಭಾನದೀ ತೀರವು ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನೆರೆ
ವೇರಿಸುತ್ತಬರುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಲಿಥೇವೆ. ಮತ್ತು ನೀನುಜೇಳಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕಾರುದಿನಸೆ
ವಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುವ.ತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹಂಸಾರೂಢನಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷ
ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು; ಅವರನ್ನೋಡಿ ಆ ಪುರದ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಆ
ಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿರಲೂ; ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಶಂಕುಕೂಟನಂ ಕರೆದು ಯಲ್ವೆ
ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಈಗ ಬಂದಿದ್ದ ನೃಪ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೋಡಿರುವೆಯಷ್ಟೆ? ಅವರು
ಏನುನಿಮಿತ್ತ ಬಂದಿರುವರೋ ? ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಂಸೆಯು ಇವ
ರ ವಶವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮತ್ತು ಇವರಲ್ಲಿ ಐಡ್ಗುಂ ದೇ ಹೊ
ರತು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ರಾಕ್ಷಸ
ಶಬ್ದ ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಲಾಯನಂಗೈವ ಮನುಷ್ಯರು ನಾವಿದ್ದಬಳಿಗೆ ಬ
ರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಚಾತುರ್ಯಗಳ ನೋ
ಡಿದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಜಗನ್ನೋಹಕ
ಮಾದ ಹಂಸೆಯಂ ಕಂಡದ್ದರಿಂದಿವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಂ
ಸೆಯಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮಿಗೆ ಯಾವಲೋಕ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಲತಕ್ಕ
ವಾಗಲಾರದು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದುಂಟಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರು; ಶಂ
ಕುಕೂಟನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಈಗ ಬಂದಿದ್ದ ನೃಪ ಮಂತ್ರಿಗಳ

ಳು ನನ್ನಂತೆ ಕಾನುರೂಪಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವದು, ಶೂರರಾಗಿ ಸಾಹಸಿಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಭಯರಹಿತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು, ಇಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಪಾತಗಳನ್ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರನಂ ಕೇಣಕಬಾರದೆಂದು ತೋರುವದು, ಅಪರು ಎಷ್ಟುಶ್ರಮದಿಂದ ಯಾವನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಹಂಸೆಯಂ ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅದಂ ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಯೇನುಕೇಳುವರೋ? ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಮಹಾಗಜದ ರೀತಿಯಂತಿಳಿದು ಅದನ್ನೇ ಕೇಳುವರೋ? ಆದ್ದರಿಂ ಮೊದಲು ವಿನುರ್ಲೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಮಹಾಗಜವಂ ಕೇಣಕಿದಂತೆ ಇವರಂ ಕೇಣಕಿದರೆ ಯೇನು ಅಸಂಗತವಾಗುವದೋ, ಇಲ್ಲದ ಅರ್ಥವಂ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವನೆಂದು ನನ್ನಂ ತಿಳಿಯಬ್ಯಾಡ, ಮತ್ತು ಈಗಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೇಳಿದ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿದರೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ವಾದನವಾದ ಐರಾವತವು ಕೂಡ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ದೇವತೆಗಳ ಸಂಚಾರವು ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೇ ನೀನು ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವಂವಹಿಸಿ ಮಹಾಗಜವಂ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಮೂಲಕದಿಂದಲೇ ಈ ದ್ವೀಪವು ನಿನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರುವದು, ನೀನು ಗಜವಂ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಾವರೂಪವಂ ವಹಿದೆಯೋ ಆ ರೂಪವನ್ನು ಈಗ ಬಂದಿರುವ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳ ರೂಪವಂ ಕೂಡಾ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಯೇನೂ ಭೇದ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಅವರಂ ಕೇಣಕದೆ, ಅವರ ಹಂಸೆಯು ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗದೇ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದವರಂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಯಲ್ಲವೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು ಯಂದು ಪೇಳಲದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ದೈವಬಲವು ತಪ್ಪಿದವನಾದುದರಿಂ ಮಂತ್ರಿಯು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದಾಡದೆ ಹಂಸೆಯು ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಮನದೋಳ್ಳನನೆಂದು ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೆ ಕಪಟವನ್ನಾದರೂ ಆಚರಿಸಿ ಹಂಸೆಯಂವಶವಂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈತಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲೂ ;

ಅತ್ತಲಾ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸನ ಆಸ್ಥಾನದಿಂ ಹೊರಟು ಬಂದ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಳಿದು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರೆ

ವೇರಿಸಿ ಅತಿರಮಣೀಯ್ಯವಾದ ಆ ಸದಿಯುತೀರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ವನೋಪಾರವಾದ ಅರೋಕವೃಕ್ಷದ ಛಾಯೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾ ಜೊಂದ್ರನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿ ಇದು ಏಕಾಂತಸ್ಥದೇಶವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸುಮತಿಯು ಕೂರಿತು ಆಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರನೇ! ರಾಜನಭಯದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿಸುತಿಯವ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘವನ್ನೊಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಡಿಯಾದಂತೆ ತೋರುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಾದರು ಹೊರಟರೆ ಮನುಷ್ಯರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಅಡಗಿಸುವದು, ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿಮಂಚೆಯೆಂಕೂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯಾವಲೋಕವು ತಾನೇಜಯಿಸಲಶಕ್ಯವು. ಈಸಂಘವು ಪಾತಾಳ ಲೋಕವು ತಾನೆ ಎಂದು ನೆನಪಿದ್ದದು, ಹೀಗೆ ಈದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪುರವು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರೋ? ಈ ಐದು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪುರದ ಐದು ಪ್ರಾಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಶಾಖಾನಗರವಲ್ಲದೆ ನೂತನವಾಗಿರಚಿಸಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಲಕ್ಷ್ಯೋಪಲಕ್ಷ್ಯ ಸದನಗಳೆಂ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪುರವು ಪುರಾತನವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವದು, ಈ ರಾಕ್ಷಸರು ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದುದರಿಂದಲೇ ಇವರಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸಂಹರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರ ಐದ್ವರ್ಯವನ್ನೊಡೆ ಗುಣಜ್ಞರಾದವರು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕು, ಇದಂತಿರಲಿ, ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯವು ನಿಮಿತ್ತವೆಂಕೂಡಾ ಪೇಳುವೆನು ಜೇಳಿದ್ದೆಯಷ್ಟೆ, ಯುದ್ಧವು ಯಾವಾಗ ಘಟಿಸುವದು ಎಂದು ಪೇಳಲದು ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಆಯ್ಯಾ ರಾಜಕೀಯನೇಯೇ! ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಯಾಗವು ಮಾಡಲೇನಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘಗಳನ್ನೇ ಪುನಃಗಳೆಂದು ಉದ್ದೇಶವೆನ್ನೂಡಿ ಧರ್ಮಸ್ಥ ಪನವೆಂಬ ದೀಕ್ಷೆಯಂಗೊಂಡು ಧನುಸ್ಸು ಪಡೆಗಳೆಂಬ ಸೈನ್ಯವುಗಳಂ ಪಡೆದು ಶೌರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆಂಬ ಪತ್ನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕದ್ವೀಪವೆಂಬ ಮಹಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಮಲಪುರಿಯನ್ನೇ ಕುಂಡವನ್ನಾಗಿಸಿ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಪಿಯೆಂಬ ಆಗ್ನಿಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಅವಯವಗಳಂ ಅಂಗವೋಮವು ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಭೃತಸ್ನಾನವು ಮಾಡಲೇನಿಸಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸ ಸುಗಂಧರಾ ಮರಳಿ ಜೀವವು ತರಾಗಿರುವದುಂಟೇ? ರಾಕ್ಷಸರ ಕಪಟೋಪಾಯವು ನಿನ್ನ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇ

ದ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಯುದ್ಧಸಮಯವಂ ಪೇಳುವನೆಂದುನಿಲ್ಲಿಸಿದನು, ಈಗ
 ರಾಕ್ಷಸನು ನಮ್ಮ ಹಂಸನಂ ನೋಡಿರುವವರಿಂದ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕಪಟ
 ವನ್ನಾಡುವನು, ಒಬ್ಬ ಸಮಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವದೂ
 ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಸಮಯದೋಳ್ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಾಚಲನನ್ನಿಟ್ಟ
 ಅೂ, ಆ ಮಾರ್ಗವಿಸಿ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಮಹಾಗಜವಂ ನೋ
 ಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ಪುರೋದ್ಯಾನಗಳನ್ನೋಡು
 ವವರಂತೆ ತರಳುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿರಿರುವ ಪುಷ್ಪ ಫಲಭರಿತಂಗಳಾದ ವೃ
 ಕ್ಷಪಂಗಿಗಳಂ, ಸ್ಪಟಿಕ ಮಣಿ ಸೋಪಾನಂಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಸರೋವರಂಗಳಂ,
 ಯಾತುಧಾನ ನಿತಂಬಿನೀಚರಣಾಲಕ್ಷ ರಂಜಿತವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಧೂಳಿಗಳಂ ಧೂ
 ಸರಿತವಾದ ಪಾತಿಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವ ಕುಸುಮಲತಾರಾಜಿಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ
 ಕ್ರೀಡಾಪರ್ಮಿತದ ಗುಹಾಂತರಗಳೋಳ್ ಮಿಥುನೀಕರಿ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರುವ ರಾ
 ಕ್ಷಸೆಯುಗ್ಮಗಳಂ, ಅವನರತ ಮದಿವಾಪಾನ ಮತ್ತರಾಗಿ ಪುಷ್ಪಾಪೇಜಯವಂ
 ಮಾಡುತ ನೋದರ ದಂಪತಿಗಳಂದಾಲಿಂಗಿಸುತ ಪತ್ನಿಯಂದು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಂ
 ಚುಂಬಿಸುತ, ನೋಸೆಯರ ಬಳಿಗೆ ಮಿತ್ರರಂ ಕಳುಹಿಸುತ, ಮಿತ್ರಪತ್ನೀರುಗಳ
 ಕುಚಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ, ಹೆಂಗಸರ ವಸ್ತ್ರವಂ ಗಂಡಸರು ಹೊದಿಯುತ, ಗಂಡ
 ಸರ ನೆರಿಗಳಂ ಹೆಂಗಸರು ಹೊದಿಯಲೆಣಿಸಿ ಶೆಳೆಯುತ, ಮಾತೃಪಿತೃ ಗುರುಗಳೆಂ
 ದುಕಪಥಗಳಂ ಮಾಡುತ, ಸಂಗಡಲೇ ಅವರಂಜೈದು ನಿಂದಿಸುತ, ತೊದಲುನು
 ಡಿಯಿಂದ ಬಂದಂನನಮ ಮತ್ತೊಂದಂ, ನುಡಿಯುತ, ವಾವೆ ವರತ್ತನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಾ
 ರುಮಾರಾಗಿ ತೂರಿಬೀಳುತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರನ್ನೋಡಿ ಇಂಥಾ
 ದುರಾತ್ಮರಿಂದಲೇ ಮಹಾನರಕಸ್ಥಾನವು ತುಂಬಿರುವದು, ಇವರನ್ನೋಡಿದರೆ
 ಮಹಾನದೀಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯಾವಲೋನಕವಂ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಸಜ್ಜನ
 ರಿಗೆ ಸತ್ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ, ಯುದ್ಧದಿಂ
 ನರರನ್ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಂಹಿಡಿದು ತರುವ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೋಡು
 ತಉಪ್ಪುಗಜಗಳಮೇಲೆ ಧನವಂ ಹೊರಿಕೊಂಡು ಧರಣೀಪತಿಯಾನ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವೆವೆಂದು ಬರುತಿರುವ ನರಪತಿಗಳ
 ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ ತೆರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮದೋದಕ ಗಂಧಕ್ಕೆ ಪರವರ

ಗಳಾಗಿ ಅಂಧಕಾರ ಸಂಘದಂತೆ ಗುಂಪುಗೂಡಿದೊಗುತಿರುವ ಮಂಜುಗಳಂಕೂನು
 ಮಹಾಗಜವು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿರಬೇಕೆಂದು ನುಂದಿತೆರಳಿ ಮತ್ತೊಂದು
 ದು ವನಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ಉಭಯ ತೀರದಲ್ಲಿಯೂ
 ಅತಿಕೋಮಲವಾಗಿ ಮನ್ಮಥನಚೂಪಕ್ಕೆ ತೌರೂರಂತೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಋಷ್ಣತೆ
 ವಾದ ಇಕ್ಷ್ವು ವನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಾ ಸುಸಾರವಾಗಿ ಕಡೀಗಿಳಿ ಹಿಂಡುಗಳೊಡನೂಡಿ
 ಸರಸವಾಡುತ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವೇ ಗಜರೂಪವಂ ತಾಳಿದಂತೆ ಕಡ್ಡುಧವೆಣ್ಣೆಗಳ್ಳ
 ವಹಿಸುವ ಗಂಗಾನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಂತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಕೊಂಚುಗಳೊಳ್ಳ ಪೂಜಾ
 ಮಣಿಗಳಂ ಅನುಕರಿಸುವ ಸುಲಕ್ಷ್ಮಣಬಿಂದುಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವ ಮಹಾಗಜವಂ
 ಕಂಡು ರಾಯನಿಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿ ಹಾಗೆಪ್ಪುಸನವು ತಲೆದೋರಿ ನೃತ್ಯಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿಮಂಚುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ!
 ನಾವು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಬಂದಂತೆ ಸುಲಕ್ಷ್ಮಣ ಲಕ್ಷ್ಮಿತವಾದ ಗಜವು ಲಬ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ
 ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ವ್ಯಸನ ಸೂಚಕಮಾದ ಬಾವ್ವ ಉಂಟಾಗಿರು
 ವದರಿಂದ ನಿನಗೂ ಈ ಗಜಕ್ಕೂ ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲೋ ಸಖ್ಯವಿರುವದೆಂದು
 ತೋರುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾ ಮಹಾಗಜವು ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷದಿಂದಲೋ ಈ
 ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ವಶದಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಪುರವಂ
 ಸುತ್ತಿಬಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಳಿದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು;
 ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನಿಂದ ಆಜ್ಞಾಪ್ತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರು ಬಂದು ರಾಯನಿಗೆ
 ಕೈಮುಗಿದು ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ನೋಡಬಯಸಿ ನಮ್ಮಂಕಳು
 ಹಿಸಿದರೂ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರಾಕ್ಷಸ
 ಭಟರಂ ಕುರಿತು ಇದೋ ಬರುವೆವೆಂದು ಪೇಳಿ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ತೆರಳಿ
 ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪದಲ್ಲಿಳಿದು ಸಭೆಯಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
 ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕಂಡುಸ್ವಲ್ಪ ಎದ್ದು ಉಚಿತಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು
 ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ ನಾನಾದಿ ಸಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳು ನೆರವೇರಿದವೇ? ನಾನು
 ಬಯಸಿದ ಕ್ಷಣವೇ ಬಂದವರಾದಿರಿ, ಭೂತಿಕರ ವಾಹನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚರವಾ
 ಹನಸಂಚಾರದಿಂ ಬದುಕುತ ಉಂಟಾಗುವದಲ್ಲವೇ? ಎನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ
 ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ ಭೂತಳದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ

ತಿಟ್ಟು, ಮುಳ್ಳು ಪಂಕಗಳಿಂದ ಆಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವದು, ಆಕಾಶ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಆ ದೋಷ ಲೇಶವಿಲ್ಲವೆನಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ಈ ಹಂಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಸುಕೃತವಿಶೇಷದಿಂದತಾನೇ! ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿ ಧೇಯೋ? ಇಲ್ಲದಿರೆ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಉಂಟೋ? ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಈ ವಾಹನವು ದೇವತಾಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಲಬ್ಧವಾಯಿತು, ಇದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಇಲ್ಲಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂತರೀಕ್ಷದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಭೂಮಂಡಲವಂ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವು ಕುಲಾಲಚಕ್ರಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ, ಕುಲಪವಗತಗಳು ಪಗಡೇಕಾಯಿಯಂತೆ, ಮಹಾಗಜಾದಿಗಳು ಮಶಕಗಳಂತೆ, ಮಹಾ ರಾಕ್ಷಸರು ಕೀಟಪ್ರಾಯರಾಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹವು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಈ ನೃಪತಿಯು ಗರ್ವಾಂಧನಾಗಿ ನಮ್ಮಂಥ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠರಂ ಕೀಟಗಳಂದು ಕುರುಕವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಥೇ ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ವಾರೆಗಂಣಿಸಿಂದ ನೋಡಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ರಾಕ್ಷಸರು ಕೀಟಪ್ರಾಯರೆಂದು ನೃಪನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಧೋರೆಯಾದ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೋಪಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರೀವರಿಗೂ ಕಲಹವುಪ್ರಾಪ್ತವಾದೀತು, ಅದರಿಂಕಾತನ ಕ್ರೋಧವಂಶಾಂತಿಗೊಳಿಸಜೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅಯ್ಯಾ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ! ದೂರಗತವಾದ ವಸ್ತುವು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಾಣುವದು ವಿಷತವೇ ಸರಿ, ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪಘಟಿಸಲಾರದೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹಾಗೆತಾನೆ ಯಿದ್ದೀತೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ವಾಹನವು ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಉಂಟಾದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವುಮೋ? ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೃಪತಿಯಂಕೇಳಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಈ ವಾಹನವು ಆದರಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವಂ ಅನ್ಯರು ಅದೇಕ್ಷಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಮ್ಮದಾಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಈ ವಾಹನವಂ ಸಿಮ್ಮ ಗುರುತಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದೋಯಂದು ಕೇಳಲ, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಜನೇ! ನಿಮಗೆ

ಅಜ್ಜಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಸದ್ಯದವಸ್ಥೆಯೆಂ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಿನ್ನ ವಶವಾಗುವುದು
ಯಂದು ಪೇಳಲದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅಯ್ಯಾ ನೃಪೇಂದ್ರಮನ್ಯಾ! ಅಮ್ಮಾ
ಉವಾದ ರತ್ನಗಳು, ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಗಳು, ದೇಶಕ್ಕೋರ ವಾಪಸು ಹೊದ
ಬಾಹ್ಯ ಇರುವುದು, ಇವರೊಳಗೆ ಬರುವುದುಂ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು, ಸುಗಂಧರಾ
ಜನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಭಿಪ್ರಿಯೆ ! ನೀನು ದೇವರು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲವು ನಮ್ಮ
ಲ್ಲಿ ಪೇರಳವಾಗಿರುವವು, ಈ ದುಸೆಯಂತೆ ಅಕಾಶಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾದ ವಾ
ಹನವಿದ್ದರೆ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ವಶವಾಗುವೆನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಈ ರಾಯನು ನಮ್ಮ ಮಹಾಗಜದ ರೀತಿಯಂತಿಳಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿ
ಟ್ಟು ಪೇಳುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆಯಂದು ನಿಶ್ಚೈತಿ ಈ ಅರ್ಥವಂ ಶಂಕುಕ
ರ್ಣನೆಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವನು ಸಮ್ಮತನಾಗನು, ಆದ್ದರಿಂ ಸಿಂಹಾಸ್ಯನೆಂಬ ಮಂ
ತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ನೃಪತಿಯನ್ನೋಡಿ ನಿಮಗೆ ನಿ
ತ್ಯಕರ್ತೃಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದು ಮರಳಿ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು
ಪೇಳಿ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಲು, ಅವರು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಹಂಸಾರೂಢ
ರಾಗಿ ಸದೀಪೀರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಸಿಂಹಾಸ್ಯನೆಂಬ
ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೇಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೂ ನ
ಮಿಗೂ ಉಂಟಾದ ಸಂವಾದನಂ ತಿಳಿದಿರುವೆಯಷ್ಟೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಿಗೆ ತೋರಿ
ದ ಅರ್ಥವಂ ಪೇಳುವನಾಗೆನಲು, ಅವನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೆ ! ಆ ನೃಪ
ತಿಯು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಗಜದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ತನ್ನ ದಂಸೆಯಂ ಕೊ
ಡುವನೆಂದು ಸಮ್ಮತನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವನು, ಮಹಾಗಜಮೂಲದಿಂದ ನಿನಿಗೆ ಸ
ಕಲಸಂಪತ್ತುಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಅದರಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ತೆರಳುವಳು, ಆದ್ದರಿಂ ಗಮನಂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊ
ಡಕೂಡದು, ಹಂಸೆಯಾದರೋ ಅಂತರಿಕ್ಷಗವಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಮಾ
ಗಿರುವುದು, ಆದ್ದರಿಂ ಅವರಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸಲಿಣಿಸಿ ಬರುವುದುಂ ಕೊಡುವೆ
ವೆಂದು ಪೇಳಿ ಹಂಸೆಯಂ ಮೊದಲು ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲಹರ
ಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾ ನುಸಾರಗಮನತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಮನುಷ
ಮಾತ್ರರಾದ ಅವರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದು ಪೇಳಲದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು

ದೈವಬಲತಪ್ಪಿದುದರಿಂದ ಆ ದುರ್ಮುಂತ್ರಿಯು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೆನಿಸಿ ಕಾ
ಯಾಂಕರದೊಳಿರುತ್ತಿರಲು: ಆ ಸ್ವಪನಂತ್ರಿಗನು: ಧೈರ್ಯ ಸಾಯಂಕಾಲದ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೊವಲಿನಂತೆ ಹಂಸಾಧರನಾಗಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಆ ಸ್ಥಾನದ
ಬೀಗೇ ಬಂದು ಇಳಿದು ಅವನ ಸದರಿವದಲ್ಲಿ ಉಪತಪ್ತ ಕುಳಿತಿರಲವನು
ಎತ್ತೆ ಸ್ವಪನಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಹಂಸಗಿಂತ ಶತಗುಣಾದಿಕವಾದ ಮಹಾಗೆಜವಂ
ಕೊಡುವೆವು ಹಂಸಯಂ ಕೊಡುವಾಗಲಿ ಅವರ ಸ್ವಭಾವವೆಂತಿರುವದು ಪೇಳ
ಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತೆಗೆ ಸುಮತಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ!
ಈ ಹಂಸೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾದಿಗಳೂ ಅಸತ್ಯವೂ ನಡೆಯಕೂಡ
ದು, ನೀನು ನಿಯತನಾಗಿರುವನಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವಜನರ ಮನೋಗತವೆಂತಿರುವ
ದೋ? ಈ ಹಂಸೆಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆತೊಂದಿರ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಂ ಮಾರಿ ನಮ್ಮಂ ಉಪೇ
ಕ್ಷಿಸಿ ತನಿಗೆ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವಾದ ಮಾನಸ ಸರೋವರವನ್ನೆದುವದು, ಹಾಗಾದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಮನೋರಥವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವದು ಯಂದು ಪೇಳಲಾ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಎತ್ತೆ ಸ್ವಪನಂತ್ರಿಯೇ! ನೀನು ಪೇಳಿದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೆ
ವೂ, ನಾವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡು
ವವಕ್ಕೆ ನಾವು ಮರುಳುಗಳೇ ಎನಲು ಆಗ ಸುಮತಿಯು ಹಾಗಾದರೆಹಂಸೆ
ಯು ನಿಮ್ಮ ವಶವಾದದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಿ, ನಾವು ಯೇರುವವಕ್ಕೆ ಅ
ನುರೂಪವಾದ ಗಜವಂತೋರನೇ ಎನಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಅದು ನಾಳ ಆಗುವದು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಂಚರಿಸುವವಕ್ಕೆ ರಥವು ಸಿ
ದ್ಧವಾಗಿರುವದು, ಇದರಿಂದ ಸಂಚರಿಸುವರಾಗಿಯೆಂದು ಪೇಳಿ ಮನೋಹರವಾ
ದ ರಥವಂ ತರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಂಸೆಯಂ ಕೈಯಿಂದ ಸವರುತ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸುವ
ರ್ಣ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಮೈದುವಾದ ಮೃಣಾಳಶಕಲಗಳಂ ಕಮಲ ಕೇಸರ
ಗಳಂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಹೋಗಿಬನ್ನಿರೆಂದು ಪೇಳ
ಲವರುರಥವನ್ನೇರಿ ನದೀತೀರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು.

ಇತ್ತಲಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಇದೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂಕುರಿ
ತು ಅಯ್ಯಾ ಅರಸೇ! ಇಷ್ಟಾದಿವಸ ಪರ್ಯಂತವೂ ರಾಜಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಡನೆ
ಮಂತ್ರಾಶೋಚನೆಯುಂ ಮಾಡುತ ಬಹು ಯಶೋವಂತನಾಗಿರುವನಾನ್ಯ.

ಈಗಅನ್ಯರ ಆಲೋಚನೆಯು ನಿನ್ನಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ
ವೊಂದಿದ್ದರೂ ಅಪವನ್ನೇ ಹೊಂದಿತು, ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಫಲವೇನು ವಿದೇಶಾತ
ನಾಗುವೆನು, ಅದರೂ ಬದುಕಾಲ ನಿನ್ನಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಈಗಲೂ ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮವ
ನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಮೊಬ್ಬರದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು, ಆ ಹಂಸೆಯು ಎಂದಿನಂತೆ
ಅವರವರವೆನೂಡಿ ಸಮ್ಮಾನದೊಳಗುಂಟೆ ಕೊಡುವನಾಗು, ಇಲ್ಲದರೆ ಅವ
ರಂ ಕರೆಕಳುಂ ಆನೆಯ ಮೂಲೆ ಆಶೆಯುಂಟಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹೂ, ಈ ಎರ
ಡರ್ಥವನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡವರೆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗಲಾರದು ಇದು
ನಿಶ್ಚಯವೂ, ಇದರಮೇಲೆ ಅದೃಷ್ಟವಿದ್ದಂತಾಗುವದುಬಿನ್ನವಿತಿ ಉಗ್ರಬಾಹು
ವು ಎಷ್ಟು ಬಡಂಬಡಿಸುವರೂ ಸುಮತನಾಗದೇ ಪತ್ತಿ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಮೇತನಾಗಿ
ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲೂ;

ಇತ್ತಲಾ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಳಿದಿರುವ ರಾಯನು ಮತ್ತೆ ಮೂರು
ನಾಲ್ಕದಿನದಮೇಲೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನನ್ನಿನೆಯಲು ಆಗ ದಂಸರೂಪವಂ
ತಾಳ ಕಾಕ್ಷಸನಬಳಿಯೋಳು ಪಂಜರದಲ್ಲಿದ್ದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಾತ್ರಿ
ಯೋಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂದ ಪಂಜರದರಂಧ್ರದಿಂದ ಹೊರಟು ನೃಪತಿಯು
ದೊಡೆಗೆ ಬಂದು ಹಂಸರೂಪವೆಂಬಿಟ್ಟು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನಿಂ
ದಿರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯೇ; ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ನಾವು
ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ರಥವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನಾಗೆಂದು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈದು
ಅರುಣೋದಯದೊಳಿದ್ದು ನದಿಯೋಳು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಸ್ತ್ರ
ಮಂತ್ರಗಳಂ ನ್ಯಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಪಿಸಿ ರಥದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿರ
ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ರಥಾರೂಢನಾಗಲೂ, ಅತ್ತಲಾ ಉಗ್ರ
ಬಾಹುವಿನ ಆಸ್ಥಾನದೋಳು ಪಂಜರದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಂಸೆಯಂಕಾಣದೆ ಗ್ರಾಸಾರ್ಥ
ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ತಾವರೇ ದಂಟುಗಳುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಪಂಜರ
ಕ್ಷಕರು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅವನು ರಥಸದಿಂದಿದ್ದು ಬಂದು
ನೋಡಿ ಹಾ! ಮೋಸವಾಯಿತು ಎನೋ ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆದಿರುವದಿಂದ
ಹಂಸವು ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು ಶಂಕುಕರ್ಣನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂಮಾಡಿ
ದಕ್ಕೇ ಏನು ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುವನೋ? ಗಜವಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳದರೆ

ಅರರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಜಿಂತಿಸುತ ಭಟರನ್ನೊಡ
ಡಿ ಹಂಸೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುವದು ಹುಡುಕಿತರುಸರಾಗಿಯುಂದು ನಿಮಮಿಸಿ
ಯಾದಮೂ ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸಮಯ
ದೊಳಗೆ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳು ರಥಾರೂಢರಾಗಿ ಬಂದು ಆಸ್ಥಾನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ದು ರಾಜಸಭೆಗೆ ಪ್ರೋಗ ಉಚಿತದಿಂ ಕುಳಿತು ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯು ಉಗ್ರಬಾ
ಹುರೂರೂಡಿ ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ ! ನಾವು ಈ ಪುರದ ರಮಣೀ
ಯತೆಯಂ ನೋಡಲಣಿಸಿ ಬಂದು ಯಂಟುದಿನಸವಾಯಿತು ಲವಣ ಸಮುದ್ರದ
ಪೂರ್ವತೀರದಲ್ಲಿಳಿದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳು ನಾವು ಹೇಳಬಂದಂತೆ ಹೋಗದೇ
ವಿಳಂಬವಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಸನಪಡುವದೋ? ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನಿ
ಗೆ ಸೇನೆಯನ್ನೋಡಲೆಣಿಸಿ ಮನತವಕವಿಡುತಲಿಧೆ, ನೀವುಅಡಿದರೀತಿಗೆ ಮದಗಜ
ವಂ ಕೊಡಿಸಿದೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೆರಳುವೆವು ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಅದಂಕೇ
ಳ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅಯ್ಯಾ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಂಸೆಯು
ನಿನ್ನೆರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿಹೋಯಿತು ಅದರ ಜಿಂತೆಯಲ್ಲೇ ಇ
ರುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲು, ಸುಮತಿಯು ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವು ಹಂಸೆಯಂ ಯಾರು
ಕೊಂದರೋ ಅಥವಾ ಅಶುಚಿ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಯಿತೋ ನಿನ್ನ ವಶವಾದ ಬಳ
ಕ ಅದರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು ನಿನಿಗೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಿನ್ನಂ ಮಿಾರಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗುವದು ಅದಂ ನಿನ್ನವಶವಂ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಅದರ ಜಿಂತೆಯಂ ಬಿಟ್ಟವು
ನಾವು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗೆ ತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತಮಾದ ಗಜವಂ ತಂದುಕೊ
ಡುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಭಟರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸೆಂದು ಹೇಳಲಾಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲು; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಏನೈ
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಕೊ
ಡದೆ ನಮಿಗೆ ಅಡಿದರ್ಥವನ್ನಡಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವ ಪರಿಯೇನು ಉದಾಸೀ
ನತ್ವವೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಅಪಲಾಪಬುದ್ಧಿಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾ
ಹುವು ತಾಳೈ ನೃಪತಿಯೇ; ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವೆವೂ ಎಂದ
ಪೇಳಲಾಗ. ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೇ ನಮಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವು ತ್ವರ್ಯ
ವಾದ್ದರಿಂದ ಬದಬುತ್ತರವಂ ಹೇಳದೆ ಗಜವಂ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಭಟರಿಗೆ

ನೇಮಿಸುವನಾಗು ಎನಲಾಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಯವಿನ ಪುತ್ರನಾದ ಬಭ್ರುವೇಂಬ
 ರಾಕ್ಷಸನು ಎದ್ದು ಏನೈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ರಾಕ್ಷಸಕುಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾ
 ದ ಪ್ರಭುಗಳಂ ಮನುಷ್ಯರಂ ಕಂಡಂತೆ ಹಲವೃಕರ ಮಾತನಾಡುವೆ, ರಾಜಸಭೆ
 ಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಾದರೆ ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಂ ಕುಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರು
 ವೆನೆಂದುವೇಳಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಪುತ್ರನೇ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು
 ಸಾಗದಿದ್ದರೂ ಮನಬಂದಂತೆ ಹರಟಿದರೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವು ಉಳಿಯಲಾರದೆಂದು ಸು
 ಡಿದು ಎಲೈ ಉಗ್ರಬಾಹುವೇ ಗಜವಂ ತಂದುಕೊಟ್ಟಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲದ ಏಳುವೆ
 ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿಗೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ ಕಂಠಗಳಂ ಕೆಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಘುರ್ರನೆ ತಿ
 ರಗಿಸುತ ಸೌಮ್ಯರೂಪಮಂ ಮರೆಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಹಜರೂಪವಂ ತಾಳಿ ತುಟಿ
 ಯಂ ನಾಲಿಗೆಯಿಂ ಸವರುತಲಿರಲು ಅವನನ್ನೋಡಿ ಬಭ್ರುವೇಂಬ ಕುಮಾರನು
 ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯಮಂತ್ರಿಯೇ ಸ್ವಬಲ ಪರಬಲವನ್ನರಿಯದೆ ನೋಕ್ಕಿದ ಸ್ವಾನ
 ದಂತೆ ಬೋಗುಳುವೆ, ನಿನ್ನಂ ಶಕಲವಂಗೈದು ಭಕ್ತಿಸುವೆನೆಂದು ಖಡ್ಗವಂ ಹಿಡಿ
 ದು ಝಳಪಿಸುತಲಿರಲದಂ ಕಂಡು ನೃಪತಿಯು ಈ ಕುಮಾರನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ರಾ
 ಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಗಜವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂ
 ಧಿಗಾದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬರುವನು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಡಂಬಡಬೇಕಾಗುತ್ತಾದ್ದ
 ರಿಂ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಹತರಾಗದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಧರ್ಮವು ವೃತ್ತಸ್ತವಾಗುವದು, ಆ
 ದ್ದರಿಂದೀಗಲೇ ಈ ಹುಡುಗನಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕೋಪದಿಂ ಕೋ
 ಪದಿಂ ಕತ್ತಿಯಂ ಕಿತ್ತು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಕುಮಾರನೇ ನಮ್ಮ ರೈರಂ ಭಕ್ತಿಸುವೆ
 ಪರಿ ಎಂತೆಂದು ಪ್ರಹರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದವನು ಎರಡು ತುಂಡಾಗಿ ಸಭೆಯ ಹೆ
 ವಳದ ಸ್ತಂಭವೂ ಕೂಡ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಲು ಅದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ತ
 ನ್ನ ಕೈ ಖಡ್ಗದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಆಯುಧವಂ ಹಿಡಿದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಬಾಹುವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅವರ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಟೆವಂ ತೆಗೆದು ತಮ್ಮ ರಾಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದ
 ಬಭ್ರುಕುಮಾರನ ಬೇಟೆವಂ ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಿಕ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗ
 ಳೇರ್ದರೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಖಡ್ಗದಿಂ ಪ್ರಹರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅ

ದಂ ಕಂಡ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಪಡ್ಗವಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ರಭಸದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೂರರಾದ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆಯಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳಂ ಪ್ರಹರಿಸುತ್ತಿರಲು ಆಗ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಆಯುಧಗಳಂ ಖೇಡ್ಯಗಳಂ ತಡೆಯುತ, ಬಂದೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡುಮೂರು ರಾಕ್ಷಸರ ಶಿರಗಳನ್ನಿಳುಹುತ, ಹಲಿ ಕುಸ್ಪಳಿಸುತ, ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೇ ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಲಿರುವವರಿಂ ಆ ಸಭೆಯು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಯನಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸಭಟರುಗಳು ಅತಿ ಕುಪಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಭಯ, ಪರಶು, ಶೂಲ, ಕುಂತ, ತೋಮರ, ಗದೆಗಳಂ ಎಸೆಯುತ ಮೇಲೆಕವಿದು ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಶುಷ್ಕ ಪರ್ಣರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸುಂಟ್ರಘುನಾಳಯಂತೆ ರಾಕ್ಷಸಸಂಘದೊಳ್ಳೊಕ್ಕು ಶಿರಗಳನ್ನೀಡಾಡುತ ಖೇಟಗಳಿಂದನರ ಪ್ರಹಾರಗಳಂ ತಡೆಯುತ ಪಡ್ಗಗಳಂ ಅತಿ ವೇಗದಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಶರೀರಗಳಂ ಛಿನ್ನಾಭಿನ್ನವಾಗಿ ಭೇದಿಸುತ್ತಿರಲು ಆ ಪಡ್ಗ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೋಟೆ ಮಿಂಚುಗಳು ಏಕವಾಗಿ ಉದಯಿಸಿದಂತೆ ಸಭೆಯಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತಗದ ಹುಮ್ಮಿನ ಮೊತ್ತಗಳಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಅವಯವಗಳಂದುದುರುತಲಿರುವ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಂ ಹರಹಿ ರಾದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ ಮರಳಿ ನೋಡಿದರೆ ಶತಸಹಸ್ರ ಅಂಚೆಗಳಂದೆರಳುವ ಔಕಳಯ ವರ್ಷಗಳಂ ದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳಿಂದ ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಸಭೆಗೆ ಹಾರಿ ನೆಗೆಯುತ ಹಲ್ಲು ಮಸದು ಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡುತ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘವು ಬಂದುದಲ್ಲದೆ ಮರಳಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದೆಂಬುದಿಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರಲು ಮತ್ತು ಆ ಸಭೆಯು ಸ್ತಂಭವೆಂ ಭೇದಿಸಿ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ರಾಕ್ಷಸರ ತಂಡಗಳಂ ಸಂಹರಿಸುವ ಸರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯುಗ್ರದಿಂದುಗ್ರಮಾದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಅವೂರ್ವ ಸಭೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು ಮತ್ತೂ ಇವರೀರ್ವರೂ ಕುಳಿತು ಬಂದ ರಥವಂ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ದವಾಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗೆ ಎರಗಿದ ಪತಂಗಗಳಂತೆ ರಥವಂ ರಕ್ಷಿಸುವ ಅಸ್ತ್ರಜ್ವಾಲಾ ಕದಂಬದಿಂದ ಸುಡುತ ಶರೀರಗಳು ನೀಡುಹೋಗು

ತ ರಥವ ಸಮಾಪನಂ ರೇರಲಾರದೆ ಪಲಾಯನಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂ
 ಬರು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಭಾಯಾಗುವಸ್ತು ಪ್ರವರಿಸುವ ರಥಸದಿಂ ಎದೆವಡೆದು
 ರಕ್ತವಂಕಾರುತ ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ಆ ಪುರ
 ವೈವೃಘ್ನಾಭಿರಿಯಾಗಿ ಗುಸುಗುಟ್ಟುತ ಗುಂಪುಗೂಡುತ ಹಾಗೆ ಬೆದರಿ ಓಡುತ
 ಮೂಲಾನುಮೂಲವಂ ಅರಿಯದೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷ
 ಸರ ತಂಡಗಳಂ ಅಥರಣಗಳಂ ಮರೆನಾಡಿ ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳಂ ಯುಯುತ ಬಾಳ
 ಕರುಗಳಂ ಬೀದಿಗೆ ಬಿಡದೆ ಬಾಗಿಲುಗಳಂ ಬಂಧಿಸುತ ವೈಶ್ಯಾಡ್ಯಾಡುತ್ತಿರುವ
 ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ, ಅವರುಗಳಂ ಸಂತೈಸುತ್ತಿರುವ ವೀರಭಟರುಗಳಂ ಕೂಡ
 ವ್ಯಾಕುಲವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೆಲವುಕಾಲ ರಾಜ
 ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಖಡ್ಗಯುದ್ಧವೆನೂಡಿ, ಬಳಿಕ ಖಡ್ಗಯುದ್ಧದಿಂದಿವರೀರ್ಷ
 ರೂ ಸಾಧ್ಯರಾಗರೆಂದು ಭಲ್ಯವಂ ಪಡಿದು ಮೇಲ್ಬರಿದು ಬರುತ್ತಿ ರಲದಂ ಕಂಡು
 ನೃಪತಿಯು ಹಾರಿ ಖಡ್ಗದಿಂದವನ ಭಲ್ಯವಂ ಇಕ್ಕಡಿಯಾಗಿ ಪಂಡಿತಿ ಹ್ವರಿತದಿಂ
 ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ರಥವನ್ನೇರಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಸಾರಥಿಯಂತೆ ಮುಂದೆ
 ಕುಳಿತು ತುರಗಗಳಂ ಮೈದಡವುತ್ತಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸರ,
 ರಕ್ತಗಳಂ ನೆನದಿರುವ ವಸ್ತ್ರವಂ ಬದಲುನೂಡಿ ದಿವ್ಯ ಕವಚವಂ ತೊಟ್ಟು
 ಭಾಯಾಗುವಸ್ತುನ ವರವಲ್ಲಿ ಧನುವಂ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂಕೂಡ ತೆಗದುಕೊಂಡ
 ಧನುಸ್ಸಿಗೆ ಹೆದೆಯಂಕಟ್ಟಿ ಜ್ಯಾಘಾತವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಅದರಿಂದಂಟಾದ
 ಝೇಂಕಾರಧ್ವನಿಯು ದಿಕ್ಪಟಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ, ರಾಕ್ಷಸರ ಹೃದಯಗಳಂ
 ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುತ ಭೂಭಾಗವಂ ಗಡಗಡನೆ ನಡಗಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮಹಾ
 ಧ್ವನಿಗೆ ಬೆದರಿದ ತುರಗಗಳು ಕಡಿನಾಣಗಳಂ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲೆಕುಳಿತಿ
 ರುವ ರಾವೃತರಂ ಕೆಡಹಿ ಕಾಲುಗಳಿಂ ತುಳಿಯುತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡುತ್ತಿ
 ರಲು, ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಸರಪಾಣಗಳಂ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಮಾವೃತರಂ ಕೆಡವಿ
 ನೊಂಡಲಿನಿಂ ತೀಳುತ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಭಟರಂ ಕೊಂಬುಗಳಿಂ ತಿವಿದು
 ಕಾಲುಗಳಿಂ ಮೊಸಕುತ, ಓಡಿಪೋಡಿ ಬಾಲಕರಂ ಬಾಧಿಸುತ ಆ ಪುರವಂ
 ವ್ಯಾಕುಲಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಥವನ್ನೇರಿ ಜೇಛಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ
 ಕವಚವಂ ಧರಿಸಿ, ಘರ್ಜಿಸುವ ಮೋಳುವಂತೆ ಧನುವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ,

ಯುದ್ಧೋದ್ಧತರಾದ ಪಟುಭಟರಿಂ ಕೂಡಿ ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರಂ ಸಾರಥಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಗೆ ನಿಯಮಿತಿ, ಒಂಭೂ
 ಗಮೋಳ್ ಕುಳಿತು ಚಕ್ರವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುನಂತೆ ಸುಮತಿ
 ಗಾಜ್ಜಾಪಿಸಿ, ತಾನು ರಥದೋಳ್ ಕುಳಿತುಜ್ಞಾನಾದವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲದ
 ನೋಡಿ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮೋಳುಗಳು ಉದಕಧಾರೆ
 ಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಸೃಪತಿ
 ಸುಮತಿಗಳೀರ್ವರ ಚಾಪಗಳಂ ಹೊರಡುವ ಬಾಣಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಬಾಣಂಗಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಭುಜಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಭೂಮಿ
 ಯೋಳ್ ಬೀಳಲು, ಹೃದಯಂಗಳು ಬಂದರಿಗಳಂತೆ ಛಿದ್ರಗಳಾಗಲು, ಇದೆ
 ಲ್ಲವನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತಕುಪಿತನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ನಿಜಧನುವಂ ಝೇಂಕಾರ
 ಗೂಳಿಸುತ ಅಪರಿಮಿತ ಬಾಣಗಳಂ ಹೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಮೇಲೆ ಪ್ರ
 ಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವನ ಬಿಂಬಿಡಿದು ಬರುವ ಶೂರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಥಿಕರು
 ದರ್ಪದಿಂ ಭಬ್ಬುಗಳಂ ಬೀಸುತ, ದೀರ್ಘಂಗಳಾದ ಗದೆಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ,
 ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ಶೂಲಂಗಳನ್ನೆಸೆಯುತ, ಎಡೆಬಿಡೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ಬೀ
 ರುತ ಬೊಬ್ಬಿರಿಮ ಕೂಗುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೀರ್ವರೂ ಆ ರಾ
 ಕ್ಷಸರು ಬೀರುವ ಆಯುಧಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ ಅತ್ಯಂತ ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ತನ್ಮ
 ಬಾಣಂಗಳಂ ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ, ಮತ್ತೂ ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಥಿಕನ
 ಮೇಲೆ ನೂರು ನೂರು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಬಾಣಂಗಳು
 ರಾಕ್ಷಸರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಾಣಂಗಳಂ ಭೇದಿಸುತ, ಹುತ್ತವಂ ಹೋಗುವ
 ಮಹಾಕರ್ಪಗಳಂತೆ ಶತ್ರುಗಳ ಹೃದಯಂಗಳಂ ಬೇಧಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯಂ
 ಪೋಗುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ರಾಕ್ಷಸರು ಈ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರುಪ್ಪನಾತ್ರದ
 ವರಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸರಂ ನೆಪ್ಪಗೊಳಿಸಲಿಣಿ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವೇ ಈ ರೂಪದಿಂ
 ಬಂದಿರುವವೆಂದು ಸಂಘಸಂಘವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ ಮರಳಿ ರೋಷ ಹೆಜ್ಜೆ
 ಬರುವವನೋಡಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಥಾತ್ಮವಂ ಚಟುಕುಮಾಡಿ ಮಂಡಲಾ
 ಕಾರವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುತ ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಕುಲಾಲಚಕ್ರವಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಭ್ರ
 ಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘವು ಕಲಕಿ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳ

ಬಾಣಗಳಿಂದ ಭಯವಡೆದು ರಕ್ತಮಸಗಿ ಪುಷ್ಟಿಸಿದ ಮುಳ್ಳುಮುತ್ತುಗದ ಮರಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತ ಮರಳು ಮರಳು ಸ್ಥಪಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ಕವಿಯುತ್ತಿ ರಲಾಗ ಸುಮಂತಿಯು ರೋದಾಪಿಷ್ಠನಾಗಿ ತನಿಗೆ ಉಪದಿಷ್ಟಮಾದ ಮಹಾಸ್ತ್ರಮಂತ್ರದಿಂದ ಬಾಣವನ್ನಧಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಮಹಾಸ್ತ್ರವು ಬಾಣವೆವನನಂ ದು ಸುವ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಚಾಪದಿಂಚೊರಡುತ್ತಿ ರಲು ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಬಾಣಪರಂಪರೆಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಹೊರಡುವ ಭಲ್ಯಗಳಿಂ, ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಡೆವ ತೋಮರಗಳಿಂ, ಬಟ್ಟಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಗದೆಗಳಿಂ, ಪ ಬ್ಬಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಚಕ್ರಗಳಿಂ, ರಾಕ್ಷಸರ ಶರೀರಗಳು ಛನ್ನಾಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತ, ರಥಸಾರಥಿಗಳ ಶಿರಗಳು ನಡಲಿ ಉದರುತ್ತ, ತುರಗರಾಜಗಳು ತುತ್ತು ಮುರಾಗುತ್ತ, ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳು ಧ್ವಂಸಮಾಗುತ್ತ, ರಥಚಕ್ರಗಳು ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗುತ್ತ, ಅಚ್ಚುಗಳು ಮುರಿದು ಸುಚ್ಚು ಸುಚ್ಚಾಗುತ್ತ, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ತುಂಬುತ್ತ ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗುತ್ತಿ ರಲು ; ಆಗ ಉಗ್ರಬಾದುವು ಅತಿತ್ವರೆಯಿಂ ಬಂದು ಮಹಾಗದೆಯಂ ಬೀಸುತ್ತ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆಂದು ಘುರ್ಜಿಸಿ ಸಿಹ್ಮನಾದವಂ ಮಾಡುತ್ತಿ ರಲದನ್ನೊಡಿಸಿ ಸ್ಥಪತಿಯು ಬಂದು ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಆ ಗದೆಯಂ ಇಕ್ಕಡಿಯಾಗಿ ಪಂಡಿತಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮನೇ ! ಸಿನ್ನ ಗರ್ವವು ಇನ್ನೂ ರಮನವಾಗದು, ಯಾವ ಆಯುಧವಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವನಾಗೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂಕೇಳಿ ಅತ್ಯುಗ್ರನಾದ ಉಗ್ರಬಾದುವು ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯಪರುಷೇ ! ಇರಕಟವಾದ ಈ ಮರವಂಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಕಾರದ ಹೊರಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲು ನನಾಗು, ನಡೆ ನಡೆ ನಿನ್ನಾಡಂಬರವನ್ನಡಗಿಸುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲು ; ಆಗ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು, ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಕೀಟನೇ ! ಶೂರರಾದವರು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಂತರಲ್ಲಿಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕಾರವೆಲ್ಲಿಯದು. ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು ಅಮೋಘವಾದ ಬಾಣವಂ ತೆಗೆದು ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರವಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆ ಪುರದ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆಗ ಆ ಬಾಣದಿಂದ ಕೇಳುವ ಶಿಡಿಲುಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಸೋಂಕಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗಿರಿ ತೊರಿದ

ಗಳು ಉರುಳುವಂತೆ ಐದುಸುತ್ತಿನ ಪ್ರಾಕಾರಗಳು ಬಡದು ಉರುಳಬೇಕು, ಅಗಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಮೋಗುತ್ತ ನೆಲಸಮವಾಗುತ್ತಿರಲು ; ಆದಂ ನೋಡಿ ರಾಕ್ಷಸರು, ಇದೇನೋ ಮಹಾ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ಬಂದಗಿಂತೆಂದು ಬಹುಭೀತರಾಗಿ ಎಲ್ಲವಂ ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸಂರಕ್ಷಕವಾದೆಂದು ಹಾಯಾಕಾರಪಡುತ್ತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪರಾಯನವಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಪುರದ ಮಹಾಪ್ರಾಕಾರವು ನಷ್ಟವಾದುವನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಮಹಾಗಜವಂ ತಂದು ಸಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ದೂತರಂ ಕಳುಹಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಹಾಗಜವಂ ಘಾತಗೊಳಿಸಬಾರದೆಂದರಿತು, ಮಹಾಕರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಸಾರಥಿಯಂ ಭೇದಿಸಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅತ್ಯುಗ್ರನಾಗಿ, ನೃಪತಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವನಂ ಆಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲಾರದಂತೆಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಮಬಾಣಗಳಿಂದ ನೃಪನ ರಥಾಶ್ವಗಳಂ ಪ್ರಹರಿಸಲಾ ಬಾಣಪ್ರಹಾರವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಆ ರಥಾಶ್ವಗಳು ದಿಕ್ಕುಕಾಣದೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ರಥವಂ ಬಳಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲದನ್ನೋಡಿ ಅತಿ ಕುಪಿತನಾದ ನರಪತಿಯು, ಮಯೂರಪಿಂಭದಿಂ ಜೆತ್ತಮಾಗಿ ಮಯೂರಗದಂತಿರ್ಪ ಬಾಣದಿಂದುಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಧನುವಂ ಭೇದಿಸಲು ; ಆಗ ಕುದ್ಧನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ ಶೌಷ್ಠಲಕ ಋಷಿಯಿಂದ ಲಬ್ಧವಾದ ನಿತ್ಯವಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣಿತಮಾದ ಘಂಟಾಶತದಿಂದಲಂಕೃತವಾದ, ಮಹೋರಗದಂತೆ ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ಒಂದು ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಪಿಡಿದು ತೂಗುತ್ತಿರುವದನ್ನೋಡಿ ನೃಪತಿಯು ಈ ಶತ್ರುವಿಗೆ ಇದು ಪ್ರಬಲ ಸಾಧನವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಶನಿ ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಆಕರ್ಣಾಂತವಾಗಿ ಸೆಳೆದು ಶತ್ರುವಿನ ಶೂಲದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾರಾಕ್ಷಸನ ಹಸ್ತದಿಂದವಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಬರುವ ಮಹಾಶೂಲವು ನೃಪತಿಯ ಅಶನಿ ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಅಶನವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೃಪನಮೇಲೆ ಬರುವದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಸ್ತಂಭನಾಸ್ತ್ರದಿಂದಾಶೂಲವಂ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಲಾಗ ನೃಪತಿಯು, ಕಾಲಚಕ್ರವೆಂಬ ಮಹಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಶತ್ರುವಿನ ಶೂಲವಂ ಇಬ್ಬಾಗಿವಾಗಿ ಭೇದಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಣವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲುದ್ಯುಕ್ತ

ನಾಗಲು, ಉಗ್ರಬಾಯುವು ತನ್ನ ಶೂಲವು ನಷ್ಟವಾದುದನ್ನೋಡಿ ಬಿನ್ನನಾಗಿ
ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಮಂತ್ರಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಲೇಣಿಸಿ, ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ವ್ಯಾಘ್ರ,
ಸಿಹ್ಮ, ಮರಾಢ, ಶರಭ, ಭೇರುಂಡ, ಸರ್ಪಗಳರೂಪಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ನೃಪ
ತಿಯ ರಥದಮೇಲೆ ಕವಿದು ಬರುವುದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಆ ರಾಕ್ಷಸನ
ಮಾಯಾರೂಪಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾಯುವು
ತನ್ನ ಯತ್ನ ಸಾಗದೇ ಇರುವದಂ ತಿಳಿದು ನೃಪತಿಯಮೇಲೆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ
ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯುತ್ತ, ಶಿಲಾವರ್ಷಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ್ತ, ಕ್ಷುಣ್ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿ
ಕೊಂಡು, ಹಾಗೆ ಅನ್ಯತ್ಯನಾಗುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನಮೇಲೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ
ನೃಪತಿಯು ಈ ದುರಾತ್ಮನೊಡನೆ ಎದ್ದುಹೊತ್ತು ಹೋರಾಡುವದೆಂದು ಜಲ
ಮಂಸ್ಪೃಶಿಸಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯನ್ನೊಪ್ಪದು ಅವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ
ಲಬ್ಧಮಾದ ಮಹಾಸ್ತ್ರವಂ ಸ್ವರಿಸಿ, ಅಮೋಘವಾದ ಒಂದು ಮಹಾಶರವಂ
ತೆಗೆದು ಧನುಸ್ಸಿನೋಳೆಹೂಡಿ ಶತ್ರುಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬಿಡಲಾ ಮಹಾಸ್ತ್ರವು ತ್ರಿಸುರಾಂತಕನ ಫಾಲಲೋಚನಾಗ್ನಿ
ಯಂತೆ ಮಹಾಜ್ವಾಲಾಮಾಲಾಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಕೋಟಿ ಡಿಡಿಲುಗಳೆರಗಿದಂತೆ
ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಹೊರಡಲದರ ರಭಸದಿಂ, ಕುಲಾಚಲಸಮೇತವಾದ ಭೂಭಾ
ಗವೆಲ್ಲವು ಕಂಪಿಸುತ್ತ, ಸಮುದ್ರಗಳುಅಲ್ಲೊಲ ಕಲ್ಲೊಲಮಾಗುತ್ತ, ತಾರಾ
ಚಕ್ರಗಳು ಮೇರೆಮೀರಿ ತಿರುಗುತ್ತ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಘಗಳುರಳ ನೆಲವಂ ಕಚ್ಚುತ್ತ
ನದೀ ತಟಾಕ ಜಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನೋಡಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷಗತ
ರಾದ ಸಿಂಧು ವಿದ್ಯಾಧರರು ಇದೇನೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಹಾಸ್ತ್ರವು
ನೋಂಕಿದ ಮಾತ್ರದಿಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಯುವು ದಗ್ಧನಾಗಿ ರಾ
ಕ್ಷಸಸಂಘ ಸಮೇತವಾದ ಆ ಪುರವೂಕೂಡ ಉರಿದು ಉಡುಗಿವೋಗಲು ;
ಅದನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇನ್ನು ವಿಳಂಬವೆಂದೊಡಿದರೆ ಈ ಮಹಾ
ಸ್ತ್ರವು ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ದಹಿಸುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ತ್ವರಿತದಿಂದಂ ಉಪ
ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಈಗಿನ ಭೂಭಾರವು ನಿವೃತ್ತವಾಯಿತೆಂದರಿತು ಭಸ್ಮೀ
ಭೂತವಾದ ಆ ಪುರವನ್ನೋಡುತ್ತ, ಸುಮತಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ
ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸುಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರವಂ ಸೇರಿ, ಕವಚವಂ ಘಡಲಿಸಿ, ಆ ಸುಪ್ರ

ಭಾಸದೀ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವೆಂದಾಡಿ ಬಳಿಕ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಛಾಯಾ
 ಗುಪ್ತನಂ ಕರೆದು ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯೆ ! ಮಹಾಗಜದ ಯೋಗಕ್ಷೇ
 .ಮವು ಎಂತಿರುವದು, ಮತ್ತೊ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ಏನು ಉಳಿದಿರುವದು ಆದ
 ನೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಬಂದು ಪೇಳುವನಾಗೆನಲಾ ಯಕ್ಷನು ಮಹಾಪ್ರಸವ
 ವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲೆಯಿಂದ ಪುರದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ
 ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳು ಭಸ್ತವಾಗಿ, ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳು ಇದ್ದ
 ಲಾಗಿ, ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳು ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಂದಿಪೋಗಿ ವೃಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿ
 ರುವದಂ ಮತ್ತೆ ಮಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಕಾರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿರು
 ವದಂ ಕೂಡಾ ನೋಡುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಹಿಂಡುಗಳು ಮಹಾಸ್ತ್ರಶಬ್ದದಿಂ
 ಗತಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಮಹಾಗಜದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವೆಂತಿ
 ರುವದೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ ಇಕ್ಷು ವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ
 ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ, ಕರಿಣಿಗಳ ವಿಯೋಗದಿಂ ಕಂಬನಿದುಂಬುತ್ತ,
 ತನಗೆ ಪಾಲಕರ್ಯರೆಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ, ಗ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪೇ
 ಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗಜನನ್ನೋಡಿ ದೈವಯೋಗದಿಂ ಜೀವಿಸಿ
 ಕೊಂಡಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಚ್ಚ ರಿಸಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ವಿಮಲಪುರಿ
 ಯನ್ನೈದಿ ಆಸ್ಥಾನ, ಅರಮನೆ ಮುಂತಾದೆಲ್ಲವೂ ಭಸ್ತವಾಗಿರುವದನ್ನೋ
 ಡುತ್ತ ಕೋಶಗೃಹದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಸ್ತ್ರಭೂತದಿಂ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೋಶಗೃಹ
 ವನ್ನೋಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನಿರುವದೆಂದು ಕಾಲಿನಿಂ ಕೆದಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿದ
 ರತ್ನಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಯನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಕೈಮುಗಿದು, ಅಯ್ಯಾ
 ರಾಜತೀರೋಮಣಿಯೇ ! ಮಹಾಗಜವು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವದು, ರಾಕ್ಷಸನ
 ಕೋಶಗೃಹವು ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದದರಿಂದ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲೆಗೆ ತಗಲದೆ ಈ ರತ್ನಗಳು
 ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದರಿಂದ ದೇವತಾಪಂಗಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ
 ರಲೆಂದು ಆ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮಾರನೇದಿನ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವು ನಪ್ಯನಾದುದಂ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಪುರವಂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಕ್ಷಸರೆ
 ಲ್ಲರೂ ಪಾತಾಳವಂ ಕುರಿತು ಪಲಾಮಸಂಗೈಯ್ಯಲಾ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲವು ಆತಂಕ
 ರಹಿತವಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರಲು, ಇವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದ

ಅಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವೀಕರಾದ ಅರಸುಗಳು ಈ ರಾಯನಂ ಅವತಾರ ಪುರುಷನೆಂದು
 ದರಿತು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಂತೆಗದುಕೊಂಡುಬಂದು ರಾಯನಂಕಂಡು
 ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಕೈಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿ
 ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲವರಂ ರಾಯನು ಸಮ್ಪ್ರಾದಿದಂಕಂಡು ಅವರಂ ಕುರಿತು ಮೊದ
 ಲಿಸುತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಳುತ್ತ, ನಾವು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷವಸ್ತುಗಳಂ ಕಳುಹುವದಾಗಿ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಲ
 ರಸುಗಳಲ್ಲರೂ ಅತಿ ಸಂಪ್ರಮದಿಂದ ರಾಯನಂಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರದೆ ಆ ನದೀ
 ತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ;

ಆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಸುಗಂಧ ರಾಯನು, ಸುಮತಿ ಛಾಯಾಗು
 ಪ್ತರೊಡಗೂಡಿ ಗಜವಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು, ಸುಮತಿಯನ್ನೊಡ್ಡಿ ಈ ಗಜ
 ವು ವರವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇನೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಸುಮತಿಯು ತನ್ನ
 ಮನದೋಳ್ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವಂ ಮರೆ
 ಮಾಡಿ ಸೌಮ್ಯರೂಪವಂ ಧರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಗಜವು ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರ
 ಬಹುದು, ಆ ಸೌಮ್ಯರೂಪದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಾದವಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು, ಆಗ ಅವನ ರೂಪವೂ, ನಮ್ಮ ರಾಯನರೂಪವೂ ಬಿಂಬ
 ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಂತೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಇದ್ದುದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಯನು ಗಜದ
 ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಗಜವು ತಾನೇ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದೆಂದು ಆಲೋ
 ಚಿಸಿ, ರಾಯನಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ನಿನ್ನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಯಾವದುತಾನೆ
 ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಲಾರದು, ನೀನು ಈ ಐರಾವತದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೋಗಿ
 ನಿಂತರೆ, ನಾಥರಿಲ್ಲದೇ ಕರೀಣಿ ನಿಕರಗಳ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಕ್ಲೇಶಪಡುತ್ತಿರುವ
 ಈ ಗಜವು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ರಾಯನು
 ಗಜದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲು, ಅವನನ್ನೊಡ್ಡಿ ಅ ಮಹಾಗಜವು
 ಮೊದಲಿನಂತೆ ತನ್ನ ಬಡೆಯನು ಬಂದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೊಂಡಲಂ ಶಿರದೊಳಿಟ್ಟು
 ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಲು, ಆಗ ಸುಮತಿಯು ಮಹಾಗಜವಂ ಪ್ರಸಾದ
 ಗೊಳಿಸುವ ಇರಾವತೀ ಸೂಕ್ತವಂ ಪಠಿಸಿ ಮೈದಡವುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರಸನ್ನ
 ವಾಗಿ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಸೊಂಡಲಿನ ಕೊನೆಯಿಂದ ಸುಮತಿಯಂ ತಡವುತ್ತ,

ಖಾರೊಂದು ಕರೆವರೆ ಸಂಗಡ ಹೋಗುತೆ, ಗ್ರಾಸವೆಂಕೊಟ್ಟರೆ ಗ್ರಹಿಸುತೆ
 ಇಲ್ಲಾ ಸುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತಲಿರುವದಂ ಕಂಡು, ವಶವಾಯಿತೆಂದರಿತು ರಾ
 ಜಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅವರನ್ನೋಡಿ ಆ
 ಮಹಾಗಜವು, ಇವರು ಆರೋಹಣವಂಗೈಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರೆಂದು
 ತಿಳಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲದಂ ಕಂಡು ಸುಪ್ರೀತನಾದ ಸುಗಂಧ
 ರಾಯನು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘದಿಂದತಿವಿಸ್ತಾರವಾದ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ
 ದಕ್ಕೆ ಸುಖಕರವಾದ ಆ ಮಹಾಗಜದ ಸ್ಕಂದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲಾಗ ಸು
 ಮತಿಯು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಬಳಿಕ ಆ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ
 ಆ ವಸನಂ ಬಳಸಿಬಂದು ಗಜದಿಂದಿಳಿದು ಛಾಯಾಗುತ್ತನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ
 ಗ್ರಾಸವಂ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಸ್ವೀಕರಿಸುತಲಿರುವದನ್ನೋ ಡಿಸಂತೋಷಪಡುತು
 ಬಂದೆರಡುದಿನಸ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಜಾರೂಢರಾಗಿ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿ
 ಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರನ್ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ರವನ್ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅರಸುಗಳು ಈ
 ಮಹಾಗಜದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿಯೇ ಈ ರಾಯನು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರನೆಲ್ಲರಂ
 ಸಂಪರಿಸಿರಬೇಕು, ಇದು ದೇವತಾಗಜವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನದಲ್ಲಿ
 ಈ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನಂಟುಮಾಡಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಯನಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಅರಸುಗಳಂ ಕುರಿತು ಐಯ್ಯಾ ಅರಸುಗಳಿರಾ ! ಧರ್ಮ
 ದಿ ಪ್ರಜಾಪಾಲನವಂ ಮಾಡುವರಾಗೀ ಎಂದು ಪೇಳಿ, ಆ ಖಂಡಾಧಿಪತಿಯಾದ
 ಸುದ್ಯುಮ್ನನೆಂಬ ಅರಸನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಅರಸೇ ! ನಮ್ಮಿಂದ ಈ ಪುರವು ಶೂ
 ನ್ಯವಾಯಿತೆಂಬ ಲೋಕಾಪವಾದ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮರಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಪುರವಂ ರಜೆ
 ಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿರುವನಾಗೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ನಾವು ಜಂಬೂದ್ವೀಪವಂ
 ಕುರಿತು ತೆರಳುವೆವು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರೇಮವಿರಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ
 ಆ ಅರಸುಗಳು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಸ್ತುತಿಗೈವ ಕೋಲಾಹಲ ಶಬ್ದದಿಂದ ಪ್ರ
 ದೇಶವೆಲ್ಲವು ಮುಖಿತವಾಗುತ್ತಿರಲು ;

ಬಳಿಕ ರಾಯನು ಆ ಅರಸುಗಳಂಕಳುಹಿಸಿ ನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ ಮುಂದೆ
 ತೆರಳುತೆ ಎದಿಗೊಂಡು ಬರುವ ಅರಸುಗಳ ತಂಡಗಳನ್ನೋಡಿ ಸಮ್ಮಾನ
 ಗೊಳಿಸುತೆ ರಮಣೀಯಂಗಳಾವ ಉಪ್ಯಾನ ವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರಂಗಳಲ್ಲಿ

ಯೂ ಇಳಿದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನು ಈಗ ಮರಣವೆಂಬ ಚಾರಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮರಣವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂ ಮುಂದೆ ಆ ಮರುದಿವಸ ವಾಕ್ರತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನದ್ಯಕ ಯೋಗವೆಂದು ತುಂಟ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನೆರವೊರಿಸಿ ಗಜವಂ ಪೂಜಿಸಿ ಪುಷ್ಪೈಃ ಪೂಜಿಸಿ ಮರಣಂ ಶೋಷಾಂಗಳೈಯ್ಯಲು, ಆಗ ಮರಣವಾದವು ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಡೆಯುವಂತೆ ಸಮುದ್ರದ ಜಲವು ಸೋಂಕದಂತೆ ಅಂಶದ್ವಾದ್ಯಯೋ ರರಳುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ಅತಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಡೆಯುತ್ತಿರಲು ; ಸುಗಂಧವಾದವು ಆ ಮರಣವು ಗಮನವನ್ನಾಗಿಸಿ ನಂ ತೋವನವುತ ಸುಮತಿಯನ್ನೊದ್ದಿ ಬಿಸ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗು ! ಇದೊನ್ನೊ ರಿಯು, ಈ ಮರಣವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಡೆಯುವಂತೆ ಸಿರವಲಂಬನವಾದ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಸಡೆಯುತಲಿದೆ, ಇದಂಕೂಡ ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ಅಭೀಷವಂ ಮಾಡಿ ಸಮುದ್ರವಂ ದಾಂಟುಬೊಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ನದ್ಯಕ ಸುಕೃತವನ್ನೊ ಮಾರಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಮುನಿಕುಂದು ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ಕೂಡ ಆಯಾಸವದಿಸದಂತೆ ಸಡೆಯುವುದೆಂದು ಇದು ಭೂಮಿಯು ಗಜವಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸುಕೃತವೇ ಈ ರೂಪದಂ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ತೋರುವುದೆಂದೆ ಎಂದು ಗಜದ ಗುಣ ಶ್ಲಾಘಾನವಂಮಾಡುತ ಬರತ್ತಿರಲು, ಆ ಗಜವು ಸಂಧಾರಣ ಹಳ್ಳವಂ ದಾಂಟುವಂತೆ ಅತಿ ವೇಗದಿಂ ಸಮುದ್ರವಂ ದಾಂಟಿ ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಭಾಯಾಗುತ್ತನ ಬೆಂಬಿಡಿದು ತೆರಳುತ ಅಳಕಾಪುರಿಯನ್ನೆತ್ತಿತ್ತಮಿಸಿ ಕೂಡ ರನ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರ ತೀರದಲ್ಲಿಳಿಯಲು, ಆಗ ನೃಪತಿ ಮಂತ್ರಿಗು ರ್ವರೂ ಗಜದಿಂದಿಳಿದು ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ಕುರಿತು ಗಜರಾಜನನ್ನೆರವೊರಿಸುವ ನಾಗೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪುಷ್ಪ ಮಂಟಪಗಳನ್ನೊಡುತ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನೆರವೊರಿಸಿ ಶ್ರಮದವನಾಗಿ ಮುರರ ಮಾದ ದಿವ್ಯ ಫಲಗಳನ್ನಾಸ್ವಾದಿಸಿ ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ತಂದುಬಂದಿಗಿನ ಕವಿ ವೃಕ್ಷ, ಇಕ್ಷುಕಾಂಡ, ನಲ್ಲಕೊಬ್ಬ ವೆಗಳಂ ಮುಲ್ಲತ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಗಜವನ್ನೊಡುತ್ತಿ ರಲನ್ನೊಡುತ ಸಿಂಧಾರಣಕಾರ ಬುಡುಗಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷತ್ರಗಳು ತಳೆಯುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಸುಪತ್ತಿಯು ಭಾಯಾಗುತ್ತನು

కరేదు అంధకారవన్నడగిసువ జ్యోతిర్లతే ఇద్దరే తరువనాగిందు
 పేళలనను అంధకార సేవారణకే సాధనవిరువల్లి బేరే ప్రయత్న
 వ్యాతకేందు లుగ్రబూయవిన భండాదింతంద రత్నగళం రాయన ముందే
 రాశిగొళసలు, అవుగళ ప్రభయు దీపికా సహస్రదంతే యోళయుత
 అల్లియ అంధకారవేల్లవం తొలగిసి దగలినంతే మోడుత్తిరలు,
 మత్తు ఆ ప్రభయిందలీ ఆ సరోవరదోళ్ళు కుళితంగాద కమలం
 గళల్లవు ఏకసితంగాగి, బిసలేంబ భ్రాంతియింద జక్రవాక మిథు
 నంగళు వియోగ దుఃఖవం బిట్టు సంతోషవంబట్టు సుఖదించిరలు ;
 పక్షిగళ గుంపుగళు గూడుగళింద మోరడువదక్క కలకలవం మోడు
 త్తిరలు, ఇదేల్లవం నోడి సుగంధాయను ఈ రత్నగళు దేవతా
 యోగ్యవే మోతు మనుష్యయోగ్యంగళల్లవేందు తిళియుత తళరు
 గళ హాశిగేయల్లి సుఖదించిరలు ; బళిక ఆ లుద్యాన రక్షకరాద య
 క్షరు ఇదేల్లవన్నోడి త్వరేయిం పోగి తమిగే బడేయనాద కుజీరనం
 కండు క్షేమగిదు యారో సృపమంత్రిగళిర్వరూ గజారూఢరాగి
 అంతరిక్షమోగదిం బంబ సౌగంధికా సరోవరద తీరదోళిళదు
 ఇరువదం, అవరుగళ సమీపదోళ్ళో రాశిగొళశిరువ రత్నగళ కాంతి
 యింద వనవేల్లవు బేళగుత్తిరువదం కూడా విజ్ఞాపిసలు, ఆ కాల
 దోళ్ళో రాక్షస సంఘ సమేతనాద లుగ్రబూయవేంబ రాక్షసను నృప
 నంకేణకి భస్మవాగి, అవన బళయల్లిద్ద గజవు ఆ ధోరేయ స్వాధీన
 వాయితేందు యోళద కిన్నరర వాక్యవంకూడా కేళి ఏను విశేషవిరువదు
 ఇదం తిళియబేకేందు నిర్జయిసిరువ కుజీరను ఋషి వేషవం ధరిసి,
 మణిగ్రీవనం శిష్యునం మోడికొండు, స్నానార్థవాగి సౌగంధికా
 సరోవరకే బరువసంతే బరుత్తిరలష్టర్యోళ్ళో సూర్యోదయవాగలు,
 ఆగ నృపమంత్రిగళు ఆ సరోవరదల్లి స్నానవంమోడి కుళితిరువదం
 కండు అవర వతదల్లిరువ గజవన్నోడి కుజీరను ఇదు ఇంద్రునా
 స్థానదల్లిద్ద ప్రాజీనవాద ఐరావతవు, పనుకారణ అవరిగే స్వాధీన

ಮನುಷ್ಯನಾದೊಂದು ತಿಳಿಯುತ ರಾಯನಂ ದೂರದಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಸಿನೋಡಿ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಬಂದಿರುವನು, ಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವು ರಾಕ್ಷಸರ ವಶವಾಗಿ ಶರ್ಜೆ ಸಮೇತನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವನು, ಶರ್ಜೆದೇವಿಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ? ಮತ್ತು ಆತನ ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿರುವವೋ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ, ಈತನು ಇಂದ್ರನಾದುದರಿಂದಲೇ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾದ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಈ ಮಹಾಗಜವಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನು, ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣದೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವವಂ ಗಜದ ಸ್ವಭಾವವಂಕೂಡ ತಿಳಿದಿರುವನೋ? ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪವಂವಾಡುತ್ತ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜಯಶೀಲನಾಗೆಂದು ಹರಸಲು, ಸುಗಂಧವಾಡೇಂದ್ರನು ಯಾರೋ ಋಷಿಗಳು ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಉಚಿತಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾವ್ಯಗಳೆಂದುಪಚರಿಸಿ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು, ತಾವು ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಕುಬೇರನು ಐಯ್ಯಾ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ! ಈ ದೇವತಾಭೂಮಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ಯಾರೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಯಾರಪುತ್ರನು, ಏನುನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಬಂದವನಾದೆ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ನುಮತಿಯು ರಾಯನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿ, ಗಜವು ಬಂದ ನಿಮಿತ್ತವಂ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಮನೋರಥವಂ ಕೂಡ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಇದೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿದ ಋಷಿ ವೇಷದ ಕುಬೇರನು ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯೇ ಶರ್ಜೆದೇವಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಈ ಗಜದ ಪಣನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಶರ್ಜೆ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿ ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇವ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರುವದಕ್ಕೋಸುಗ ಈಶ್ವರನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಶಾಪವು ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆದುದಲ್ಲದೇ ಇಂದ್ರನಂ ಭಂಗಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳಿಕೂಡದೆಂದರಿತು ರಾಯನಂ ಮನುಷ್ಯಯೋಗ್ಯಮಾದ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ, ಐಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ! ಸ್ನಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದುಂಟು, ನಮ್ಮ ವಾಸಗೃಹವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದು, ಮರ್ಯಾದಾಪಾಲಕನಾದ ನಿನ್ನಂನೋಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ

[illegible]

ಪ್ರೇರಿಸಲು, ಆಗ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಅಂತರೀಕ್ಷದೋಳ್ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನೆ ! ಇದುಕೋ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದೇಕಿಂಪುರುಷವರ್ಪದ ಹೊಮಕೂಟ ಪರ್ವತವು, ಇದೇ ಜಿತ್ಯರಥನೆಂಬ ಗಂಧರ್ವರಾಜನಿಗೆ ಅನುಚರರಾದ ಗಂಧರ್ವರ ಪುರವು, ಇದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಗಂಧರ್ವರಿರುವರು ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ, ಅದುಕೋ ಮಹರ್ಷಿ ಸಿದ್ಧ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಹಿಮಾಚಲವು, ಇದೇ ಗಂಗೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಬಿಂದು ಸರೋವರವು, ಮತ್ತು ಮಣಿಮಯಗಳಾದ ಶಿಖರಗಳಿಂ ಶೋಭಿಸುವದೇ ಉಮಾದೇವಿಯು ಶಯನಗೃಹವು, ಇದೇ ವ್ಯಾಸವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮವು ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ ಇದೇ ಭರತ ಖಂಡವು, ಇದಕ್ಕೆ ಮಯ್ಯಾದಾ ಪರ್ವತವೇ ಹಿಮಾಚಲವು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಮೈಲಿಂಭರು ಹೊಣಾದಿಗಳ ದೇಶಂಗಳು, ಇದಕೋ ಶುಕ್ತಿಮಂತವೆಂಬ ಕುಲಾಚಲವು, ಅದೇ ಆರ್ಯಾವರವು, ಇದುಕೋ ಗಂಗಾನದಿಯು, ಇದೇ ಯಮುನಾನದೀ ಸಂಗಮವಾದ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಷೇತ್ರವು, ಇದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೇ ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತವು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದಂಡಕಾರಣ್ಯವು ಎಂದು ತೋರಿಸಲದನ್ನೋಡುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಗೋದಾವರೀ ನದೀ ಮಾರ್ಗಗೊಂಡು ಬರುತ್ತೆ ಕಳಿಂಗದೇಶಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪೊರಟು ಮಣಿಖಚಿತ ಕನಕ ಕಲಶ ಧ್ವಜ ತೋರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ವಿಜಯನಗರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಮಹಾಗಜವಂ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮಹಾಗಜದ ಗಂಡಸ್ಥಲದಿಂ ಜಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮದೋದಕಧಾರಾ ಪರಿಮಳವು ವಿಜಯನಗರವೆಂಬ ಪುರವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಲದರಿಂ ವಿಹ್ವಲಂಗಳಾದ ಸಕಲ ರಾಜರ ಸೇನಾಗಜಂಗಳು ಮದಹೆಜ್ಜೆ ಸರಪಣಿಗಳಂ ಬದರಿ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಮಾವುತರಿಗೆ ದಕ್ಕದೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತೆ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಮತ್ತು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮಳವು ಆ ಪುರವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪೌರಜನಂಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಆಘ್ರಾಣಿಸುವ

ರಿಗೆ ಶಿರೋವೇದನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಉಪವನ ಪುಷ್ಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುಪಾ
ನವಂ ಗೈಯ್ಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಧುಕರ ನಿಕರಂಗಳನ್ನಾಕರ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಸಮ
ಯದೋಳೆ, ಮಹಾಗಜದ ಕೊರಳೋಳೆಗಳವಡಿಸುವ ಮಣಿ ಘಂಟಾಸಿನಾದ
ವು ಆ ಪುರವನಲ್ಲವೆಂ ತುಂಬುತ್ತಿರಲದೆಂ ಕೇಳಿ ಕಳಿಂಗ ರಾಜನ ಅಂತಃಪುರದ
ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಮಹಾ ಘಂಟಾಸಿನಾದವು ಎಲ್ಲಿಯದೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ,
ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ಪ್ರಸಾದ ಶಿಖರಗಳನ್ನರಿಸೋಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ನಡೆದು
ಬರುವ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಅಮೃತ ಲಾಭಾರ್ಥಮಾಗಿ ದೇವಾ
ಸುರರಿಂ ಮುನಿಪುಂಜ್ಯ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದ ವಿಮಲತರನಾದ ಫೇನಸಮುದಾಯ
ವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಪುಂಜೇಭೂತನಾದ ಚಂದ್ರಿಕಾ ನಿಕರಗಳೋ? ಎಂಬಂತಿ
ರುವ ಚತುರ್ದಂತಂಗಳಿಂ ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರನಾದ ಅಮೃತದ ಡಿಂಡೀರಮಂ
ಡಲಗಳೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಕುಂಭಸಲಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ,
ಮತ್ತು ಶರೀರದಿಂ ಕೂಡಿ ನಡೆದುಬರುವ ಕ್ಷೀರವಾರಾಹಿಯ ಯಶೋರಾಶಿಯೋ
ಎಂಬಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗಜವಂ ಕಂಡು, ರಾಜಶಿರೋಮುಣಿ
ಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಯಾವದೇಶವನ್ನೋ ಜೈಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸುಗಳ
ಯಶಸ್ಸನ್ನೇ ಗಜರೂಪವೆನೂಡಿ ತಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಿರಲು,
ಆಗ ರಾಜಮಂಡಲವೆಲ್ಲವೂ ಎದುರ್ಗೊಂತು ಪೋಗಿ ಸಾಲಾಗಿನಿಂತು ಕರಗಳಂ
ಮುಗಿಯುತ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿರಲವರಂ ರಾಯನು ಕುಶಲವಂಕೇಳುತ ಬಿಡಾರದ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸುನುತಿಯೊಡನೆ ಗಜದಿಂದಿಳಿದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬಿಡಾರವಂ
ಹೊಂದುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಗಜದದೇಹಕಾಂತಿ ಸಮೂಹವು ಚಂದಿರನಿಗೆ ಪರಿ
ವೇಷ ಉಂಟಾದಂತೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತು ಗಂಗಾತರಂಗಗಳಿಂ
ವ್ಯಾಪ್ಯಮಾದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿದ ಪುರ
ಜನರು ಪರಮಸಂತೋಷರಾಗಿ ರಾಯನಂ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಜನು ಕಳಿಂಗ ರಾಜಾಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕರತ
ರಿಸಲವಳು ಬಂದು ರಾಯಂಗಳಿನಿಂದಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇವಿಯು ತಮ್ಮ ಪಾದಪಂಕೇ
ಶುಹಂಗಳಿಗೆ ಶಿರವಂ ಬಾಗಿರುವೆನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿರುವ
ಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಅವಳಂ ಸನ್ಮಾನದಿಂ ಕಂಡು ಅವಳಂ

ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಖೀರನ್ನಳ! ನಿಮ್ಮ ದೇವಿಯು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವಳೇ, ಅವಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾಗೃಹವು ಬಂದಿರುವದು, ಇದು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಮಾ ದುದರಿಂದ ಗೌರೀದೇವಿಯೇ ಈ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತಳಾಗಿರುವಳು ಅದಿಂ ದಿದು ಪೂಜಾಯೋಗ್ಯವು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ನಿಮ್ಮ ದೇವಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಳಾಗು ಮತ್ತು ನಾವು ಪರಮ ಪ್ರೇಮದಿಂದಾಲಿಂಗಿಸಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿದೆವೆಂದು ತಿಳು ಹಿಸುವಳಾಗು, ರಾಜ ಪಿರೋಮಣಿಯಾದ ಮತ್ತು ಪತ್ನೀಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ರುವ ನಿಮ್ಮ ರಾಯಂಗೆ ಆಭಿನಂದಿಸಿದನೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸುವಳಾಗು, ಇದುಕೋ ಸೌಗಂಧಿಕಾದಿ ಸರೋವರದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಗಳು, ಇವು ಸಾಧಾರಣ ಜನಗಳಿಗೆ ಮರ್ದಭಂಗಳು, ಮತ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಕಂದದೆ ಮಹಾ ಪರಿಮಳ ಭರಿತಂಗಳಾಗಿ ಮುಡಿದನರೆ ಹರ್ಷಕರಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ಕುಸುಮಂಗಳಂ ನಾನೇಮುಡಿಸಿದೆನೆಂದುಪೇಳಿ ಸರಸನಾದ ಮುಡಿಗೆ ಮುಡಿಸುವಳಾಗು, ಇದಂ ದೇವಿಯು ಮುಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ಈ ಪುಷ್ಪದ ನಾಮವು ಸಫಲ ವಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಅಮೋಘಂಗಳಾದ ಈ ಫಲಂಗಳಂ ನಾನು ಪ್ರೇಮದಿಂ ಕಳುಹಿಸಿದೆನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಬಡತಿಗೆ ಬ್ಬಿಸುವಳಾಗು, ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಬೆಂಬಿ ಡಿದು ಈ ಮಮಹಾಗೃಹವು ಬರುವದು ನೋಡಿ ಇದಂ ಪೂಜಿಸಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಗೆ ಉಚಿತನಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಾ ದಿಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ ಪ್ರೇಮದಿಂ ಗಲ್ಲವಂ ನೇವರಿಸಿ ಎಲೈ ಸಖೀಶಿರೋಮಣಿ ಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೇ! ನೀನು ತೆರಳಿಬಾರೆಂದು ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರ ಲೇಖೆಯು ಮಹಾಸ್ವಸಾದವೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ರಾಯನು ಕೊ ಟ್ವ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅಂದಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವೇಗದಿಂದ ದೇವಿಯ ಸಮಾಪನಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು ; ಬಳಿಕ ರಾಯ ನು ಆ ಗಜಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾವುತನನ್ನಿಯಮಿಸಿ, ಆ ಗಜವಂ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಅವರಂ ಕುರಿತು ಸೇವು ಈ ಮದಗಜವಂ ಕಳಿಂಗಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೇವಿಯು ಮಾಡುವ ಗಜನೋಪಿಗೆ ನಾವು ಇದಂ ಕಳುಹಿಸಿದೆವೆಂದು ಪೇಳಿ ಬಳಿಕ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆೊಂಡು ಬರುವನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ಮಹಾಗ

ಜವ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಯನ ಚತುರಂಗಬಲವು ಸಾಬ್ಬರಿದು ನಡೆ
ಯುತ್ತಿರಲು, ರತ್ನದ ಕಾಲುಕಡಗಗಳಿಂದಲೂ, ನವರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿದ
ಮೇಲುಹೊದ್ದಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ನಕ್ಷತ್ರಪಂಜ್ಜಿಗಳಂತೆ ಬಪ್ಪುವ ಮುಕ್ತಾಮಯ
ತಾರಕಾಭರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರ
ರಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಮಹಾಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಎದೆಗೇಡಿಗೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಕಿರು
ಘಂಟೆಗಳ ಸರಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರದ ಬಾವುಲಿಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನದ ಮುಖಪ
ಟ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪದ್ಮರಾಗದಿಂದ ರಚಿಸಿದ ದಂತಕಟ್ಟುಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಕ್ತಾಮಯ
ವಾದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ರತ್ನಸಾನುಗಳಿಂ
ರಂವಿಸುವ ಮಹಾಮೇರುಪರ್ಮತದಂತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಆ ಗಜಾಧಿಪತಿಯು
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆಸಕ ಭೇರಿ ನಿಸ್ಸಾಣ ಕಾಡಳಾದಿ ವಾದ್ಯಂ
ಗಳು ಭೋರಂದು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ವಂದಿಸುಗಾಧರು ಹಸ್ತಗಳನ್ನೀಡಿ
ಖಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿರಲು, ಚಾಮರ ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ರ ಮೊದಲಾದರಾಜ
ಖಿರುದುಗಳಂ ಪಿಡಿದವರು ಮುಂದೆ ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ನೂ
ತನೆವಾಗಿ ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರದಿಂದವಿಸಿ, ದೇವಸೇನಾಪರಿವೃತವಾಗಿ ಬರುವ
ಇಂದ್ರನ ಐರಾವತದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪೌರಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಘೀ
ಭವಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು; ಆ ಮಹಾ ಗಜವಂ ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪುರ
ಸ್ಥಿಗ್ರೇರಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಸಾದವನ್ನೇರಿ ವಿವಿಧ ಸಲ್ಲಾಪಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ವಿಸ್ತೃತ
ರಾಗಿರಲು, ರಾಯನಿಂದಾಜ್ಞಾಪ್ತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಮಹಾಗಜವಂ ಸಂತೈ
ಸುತ ಕರದುಹೊಂಡುವೋಗಿ ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಆ ರಾಯನಂ ಕಂಡು ಕೈಮುಗಿದು ಸುಗಂಧ ರಾಜೀಂದ್ರನು ಪೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವಂ
ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ವಿಜಯವರ್ನುರಾಯನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ
ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ಉಚಿತ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದವಚರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಗಜಾಧಿ
ಪತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನೋಡಿ ಅವರ ನೆಲೆಯಂ ಹೀಗೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸುವದಕ್ಕೆ ಅತ
ಕ್ಯಮಾದುವರಿಹ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಂತೋಷಗಳಿಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಸಮೀಪಲ್ಲಿರುವ
ಅಂತಃಪುರದ ಕಂಚುಕಿಯನ್ನೋಡಿ ಅಂತಃಪುರದ ರಾಣಿಯರು ಗಜರಾಜನಂ
ಮೊಜಿಸಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ದ್ವಜನರೆಲ್ಲರೂ

ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ನೆ ಹೊರಡುತ್ತಿ ರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಚೆತ್ತಬೇಟೆಯು ಪುಷ್ಟಿ ಫಲಗಳಂ ತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸುಗಂಧವಾಡನು ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿ ಮಹಾ ಗಜವು ಆಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಲು ಅದು ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಆ ಫಲ ಪುಷ್ಟಿಗಳನ್ನೋಡಿ ದೇವೋತ್ತಮನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ಬಂದನೆಂದು ತಿಳಿದು ದೇವತಾ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದೋಳ್ ತಂದು ಬಪ್ಪಿಸಿರಲಿ, ಸಮರ್ಪಣಗಳಾದ ಕುಸುಮಂಗಳಂ ಮುಡಿವೆವೂ ಎಂದು ಸಖೀ ಜನರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಕಂಚುಕಿಯು ಬಂದು ತನ್ನ ರಾಯನು ಪೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ರಾಣಿಯರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಬಂದು ಗಜರಾಜನಂ ಸುತ್ತಿವರಿದು ನಿಂತು ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಬಗುಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ವಿಸ್ತೃತರಾಗಿ ರಲು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆ ಮಹಾ ಗಜವನ್ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತ ಈ ಗಜದ ಸೌಂದರ್ಯ ರೀತಿಗಳು ಮಹಾ ಕವಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬಣ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯಂಗಳು, ಉಳಿದವರ ವಾಕ್ಯನಗಳಿಗೆ ಶಕ್ಯವೆಂತಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಗಜರಾಜನಿಗೆ ಪೋಷಣೋಪಕಾರ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ನೀರಾಜನವಂಗೈದು ಮೂರು ಬಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದಂಪುರೋಡುತ್ತ ರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲಿ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂತಃಪುರವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಗಜವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನೈದಿದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ

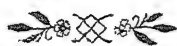
* * * * *

ಗವ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯಶಂಡಸರಶುಪುಂಡರೀಕಭವಾಶಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಬಿಲ ಸುರವರಸರಿಭವ ಪರಿಣಿತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲ ಚಂಡ ಮುಂಡ ಶಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರನರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಾಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಪ್ತಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುವ ಮಹಿಮಾರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃ

ಪ್ಲ ರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೀಕ್ಷೆಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜಪೂವಂ ಸಾಧಿಸಿದನೆಂಬ ಹದಿನೈದನೇ ಅಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. ಶ್ರೀ ಹದಿನೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಪದಿನಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪೂರಂಭ.

ಪೂರೈದೋಳ್ ದೂರವಸನೆಂಬ ಮಹಾ ಮುನೀಶ್ವರನ ಶಾಪದ್ವೇಸಯಿಂದ ಮಹೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಅವತರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಲು ಅವನ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಚಂದ್ರ ಸಹೋದರನಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನವು ತನ್ನ ಬಡೆಯನಾದ ಪುರಂದರನಿಗೆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಪದ್ವೇಸಯಿಂದ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಜನಿಸುವದಂ ತಿಳಿದು ತಾನು ಬಡೆಯನಿಲ್ಲದೆ ಅತಿ ದುಃಖದಿಂದ ಪತಿಯಿಲ್ಲದ ಸತಿಯಂತೆ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದ ಕಿರಣದಂತೆ ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಬಡೆಯನಿಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯದಂತೆ ಮನದೋಳ್ಕರಗುತ ಕಂಬನಿಯುಂ ತುಂಬಿ ಹಂಬಲಿಸುತ ನನಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಮಹೇಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ಬಳಿಕ ಆತನ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಾನು ಈಗ ದುಷ್ಪ್ರ ರಾಕ್ಷಸರ ವಶಮಾಗಿ ಅವರಂ ವಹಿಸುವ ಮಹಾ ಕಷ್ಟವಂ ನಾನೆಂತು ಸಹಿಸುವೆನು, ಮಾನವಂತರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಬರುವಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನವಂ ಮಾಡಿ ದೇಶಾಂತರದೋಳ್ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವದು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜಾಬಾಲಿಯಂಬ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮವು ಇರುತ್ತಿಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಉಪದ್ರವಗಳು, ಮಾಯೋಪಾಯಗಳು ಕೂಡಾ ನಡೆಯಲಾರವು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮವಂ ಶೇರಿ ಕೆಲವುಕಾಲವಲ್ಲಿದ್ದು ನನ್ನ ಬಡೆಯನಾದ ಪುರಂದರನು ಪೂರೈದಂತೆ ಅಧಿಪತ್ಯವಂ ತಾಳಿದ ಬಳಿಕ ಆತನ ಪಾದಸೇವೆಗೆ

ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮೆರೆವುನಾ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅನುರಾವತಿಯಿಂದ ವೇಗದಿಂದ ತೆರಳಬರುವಾಗ ಚಲಿಸುವ ನವರತ್ನದ ಕಲ್ಪೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸುಮ್ಮಾನ ಗರಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರದ ಹಣೆ ಚಂದ್ರಬೋಟೈನಿಂದ ಭಗಭಗಿಸಿ ಮೆರೆವ ಪದ್ಮರಾಗದ ಮೊಖವಾಡದಿಂದ, ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳಿಗೆ ಮಿಂಚಾಗಿರುವ ಕುಂದಣದ ಕಡಿವಾಣದಿಂದ ಕದಲುವ ಕುರುಚು ಕಿವಿಗಳ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ್ ನಲಿವ ಸಣ್ಣ ಕರ್ಣಚ್ಚಾಮರಂಗಳಿಂದ, ಪಣೆಯೋಳ್ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಧರಿಸಿದ ಶೇಷನ ಮರಿಗಳಂತೆ ಹೊಸದಿರುವ ಮಣಿಯ ಕೊಪ್ಪುಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಜಡೆಗಳೊಡನೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ನಿರಾಜಿಯ ಕಸೆಗಳಿಂದ, ಕುಲಿಕ್ಕಾಡುವ ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಾನಾವಿಧ ರತ್ನಗಳಿಂದ, ವಿಜಾತೀಯವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿರುವ ಪದಕ ಸಾಲಗಳಿಂದ. ಬಾಲಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಂತೆನವ ಹಲ್ಲಣದ ಅಂಜನೋಳ್ ಸುತ್ತುವರಿದು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಗಳಿಂದ, ಇದರ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೋಳ್ ತೂಗ್ಯಾಡುವ ಚಮರೀ ಮೃಗದ ಝಲ್ಲೆಗಳಿಂದ, ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳಿಂದ ಚೌಕಳಿಯಾಗಿ ಪೊದು ಕಟ್ಟಿರುವ ದಟ್ಟೆಯಿಂದ, ಬಿಳಿಯ ನವಿಲಿನ ಪಿಂಚದಂತೆ ನಲಿದಾಡುವ ಪುಚ್ಚವೆಂ, ಹಲ್ಲಣವೆಂ ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ತಂಡದಂತೆ ಸಾಲವೊರಿಸಿರುವ ನವರತ್ನದ ಗುಬ್ಬಿಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ, ಕರ್ಣದಿಂದ ಪಾದಪರಿಯಂತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಿಡಿಮಣಿಗಳ ಪೊಣಿಸಿದ ಬಿರುದು ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ, ಕಲಕಲಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕನಕ ಗಗರಿಗಳಿಂದ, ಮುಂಭಾಗದ ಪಾದಗಳೋಳ್ ಧರಿಸಿದ ಪುಚ್ಚೆಯ ಪಾದ ಪೆಂಡ್ಯಗಳಿಂದ, ಪದ್ಮರಾಗವೆಂ ಕಡದು ಮಾಡಿದ ಪಾಕ ಶಾಸನನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪವಾಡಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗಂಗಳೆಂಬ ಪಕ್ಷಗಳಂತೆ ತಾಳಿ ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾದ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿದ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತಿರುವ ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದಿಳಿದು ಬರುವ ರಾಜಹಂಸದಂತೆನವ ಫಾಳಿಯಿಂದ ಹೊರಳಿ ವೇಗದಿಂದ ಜಗುಳಿ ಬೀಳುವ ದೇವಗಂಗೆಯ ತರಂಗವಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ಆ ಸುರತುರಂಗವು ಗಗನದಿಂದ ಬರುತ್ತ ದಿಕ್ಕು ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತ ಭೂಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಲಾಲಿ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದೋಳುವನೀಪನದೋಳಿಳಿದು ಹಸ್ತಭಾವವೆಂ ತಾಳಿ ಭೂಲೋಕದ ಅಶ್ವಗಳೊಳಿತ್ತಾನೊಂದು ಉತ್ತ

ಮಾತ್ಸ್ಯದಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಎಳೆಗರಿಕೆಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ಮೇಯುತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೊಡುತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೇಪಾರವವಂಗೈಯುತ ಅಮರಾವತಿಯು ಅನಸ್ಥಿ ಏನಾಯಿತೋ ಎಂದು ನೋಡುವಂತೆ ಆಕಾಶವನ್ನೋಡುತ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಸವ್ಯಾಸಸವ್ಯವಾಗಿ ತಿರಗುತ ನದಿಗಳಂ ಹಾರುತ ಬಯಲು ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಘಾಳಿಯಂತೆ ಧಾಳಿಯಂಗೈಯುತ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಜಾಬಾಲಿ ಎಂಬ ಋಷಿಯು ನಿಜಾಶ್ರಮ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಆ ಅಶ್ವಪು ಬಂದು ನಿಂದಿರಲದಂಕಂಡು ಇದು ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂದರಿತು ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಅದರ ಪರಿಯಂ ಕೂಡ ತಿಳಿದು ಮತ್ತೂ ಈ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆ ತಗಲದಂತೆ ಅದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಆದರಿಸುತ್ತಿರಲು;

ಇತ್ತಲಾ ಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಗಜಗೌರೀ ನೋಟಿಗೋಸುಗ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಶುಭ್ರಮಾದ ದಿವ್ಯ ಗಜವಂ ತಂದು ಎರಡನೆ ಪಣವಂಗಿದ್ದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಸೂರೋದಯವಾಗುತ್ತಲೇ ತನಿಗೆ ಬಿಡಾರವಾದ ಗೃಹದೋಳ್ ಮಣಿಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಶುಭವಸ್ತುಗಳನ್ನೊಡೀತಿ ಬಳಕೆ ಮಜ್ಜನೆ ಗೃಹವಂ ಪೊಕ್ಕು ಪನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಮಜ್ಜನವಂ ಮಾಡಿ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಂ ಮಾಡಿ ಪಡ್ಡನೋಪೇತಮಾದ ಅನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಳವಂ ಮೆಲ್ಲುತ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ರಥದೋಳ್ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಬಿಡಾರದಿಂದ ಪೊರಮಟ್ಟು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಕಾಲದೋಳ್ ಕಳಿಂಗಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎದುರೊಂಡು ಬಂದು ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ನಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಿತ್ರರಾದ ಸುಮತಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಲು, ಸುಮತಿಯು ಕಳಿಂಗರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭೂಪತಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ನಾಲ್ಕುದಂತೆಗಳುಳ್ಳ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಆನೆಯಂ ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧಮಂಡಾರಾಯನು ತಂದಿತ್ತು ಪಣವಂಗಿದ್ದನು ಇನ್ನೇನು ಪಣವು ಬೇಕೆಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಚಿತ್ತದೋಳಿರುವದೋ ಅದಂ ತಿಳಿದು ಹೇಳಬೇಕೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ

ಕಳಿಂಗರಾಯನು ಎಲೈ ಸುವತಿಯೇ, ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಈ ಚಕ್ರಾಧೀಶ್ವರನಿಗೆ ಯಾವಕಾರ್ಯವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು ಇನ್ನೇನುಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನೆರವೇರಿಸುವನು ಇದರೋಳ್ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆಣೆಯುಂಟೆ, ಎಂದು ನುಡಿದು ಬಳಿಕ ಅಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ಳಾದಿರುವ ಕಂಚುಕಿಗಳಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಕಂಚುಕಿಗಳರಾ! ದೀರ್ಘಸುಮಂಗಲಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಈ ಆಸ್ಥಾನದ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರತರುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು; ಆಗ ಆ ಕಂಚುಕಿಗಳು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ವೇಗದಿಂ ತೆರಳಿ ಕಳಿಂಗರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಅವನನುಗಳಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಕ್ಷಣವೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೊಡನೆ ಸಭಾಮಂಟಪದಲುತ್ತರಭಾಗದೋಳ್ ಕಟ್ಟಿರುವಕಾಂಡಪಟವಮರೆಯೋಳ್ ಬಂದುರತ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆನೆಯಂತಂದಸುಗಂಧರಾಜನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ನೆನಸಿದು ಈಮನೋಹರಾಂಗನಂಗರೇಖೆಯಂತೆರೆಯ ಗವಾಕ್ಷದೋಳ್ ಅಡಿಗಡಿನೋಡುತ ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಸಖಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೆ ! ಮಹಾರಾಜನಾದ ತ್ರಿಶಂಕವಲ್ಲಭನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆನಾನು ಅಭಿವಂದಿದೆನೆಂದುವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಿಸನ್ನಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರಿಯಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲದೆ ಈಧರಣಿಯೋಳ್ ಅಸಾರನಾದಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಜನಿಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಆನೆಯಂತಂದಿತ್ತಂತೆನಾನುಮಾಡುವ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ವ್ರತಕ್ಕೋಸುಗಲೋಕಾತಿಶಾಯಿಯಾಗಿ ಅತಿಶುಭ್ರವಾಗಿ ಸರ್ವಲಕ್ಷ್ಮಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ವರ್ಣಾಂತರದ ಕೂದಲುಬಂದಾದರೂಇಲ್ಲದೆ ವಾಯು ವೇಗಮನೋವೇಗಯುಕ್ತಮಾದರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೊ ರಾವುತನ ಮನವೇಕಡಿವಾಣವಾಗಿಉಳ್ಳಬಂದು ಅಶ್ವವಂನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಯಿರುವೆನು, ಈಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರಿಯುಕೂಡ ಸಿನ್ನಿಂದಲೇ ನೆರವೇರಬೇಕೆಂದು ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಜನರೊಡನೆ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂಕೇಳ್ಳವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೊಡನೆ ಫೇಳಲಾಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ತೆರೆಯಮುಂದುಗಡೆ

ಯೋಳ್‌ಬಂದುನಿಂತು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿರಾಜಪುತ್ರಿ
ಯಾದಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಪರಿಸುಂಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಆಮಾತಂ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಾಲಿಶಿ ದೇವಿಯಪ್ರಾಣಸ
ಖಿಯಾದಜಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕುರಿತುಎಲೈ ಸಖೀಶಿರೋಮುಣಿಯೇ ! ನೀನುಪೇಳಿ
ದ ಶುಭ್ರವರ್ಣಮಾದ ಸದ್‌ಲಕ್ಷ್ಮಣಯುಕ್ತವಾದಈಅಶ್ವನಂ ತರುವದೇನಚ್ಚರಿ
ಯು ಈಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರಿಯಂ ನಾನುಕ್ಷೇಮಾತ್ರದಿಂ ನೆರವೇರಿಸುವೆನೆಂದೂ
ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳಿಂಗರಾಜನುಭಕ್ತಿಯಿಂಜುಪ್ಪಿದ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಸುತ್ತು
ವೀಳ್ಯವಂಕೂಡಕೈಕೊಂಡು ಆಸ್ಥಾನದಿಂದೆದ್ದುತನ್ನಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ಬಿ
ಡಾರವಂನೈದಿಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡುಬಳಿಕ ಪಿಯಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯಂ
ಮುಖ್ಯಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನಂಗುರುವಾದವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕೂಡಕರೆ
ಯಿಶಿ ಇವರೊಡಗೂಡಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಯೋಗ್ಯವಾದರಹಸ್ಯಸ್ಥಲವನ್ನೇ
ದಿ ಅವರೊಡನೆ ಯಥೋಚಿತಮಾಗಿ ಹುಳಿತುಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ
ಯಂಮಾಡಿದ ಅರ್ಥವಂವೇಳಲು ಅದಂಕೇಳವಿದ್ಯಾ ಸಾಗರನುಎಲೈ ಮಹಾ
ರಾಜವಂಶಾಂಬುಧಿ ರಾಕಾಶಶೂಂಕನೇ!ಕೇಳು, ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಕೆಲವುದೇ
ಶಂಗಳೋಳ್ ಅಶ್ವಂಗಳು ಪುಟ್ಟುವವು ಅದರಲ್ಲಿ ಆರಟ್ಟದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ
ಅಶ್ವಂಗಳು ಅತಿಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾಗಿರುವವು ಅದರಲಕ್ಷಣವಂ ಮತ್ತುನಾನಾದೇ
ಶಂಗಳೋಳಿರುವ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಉತ್ತಮಾಧಮಂಗಳಾದಸುಳಗಳವಿವರ
ವಂ ಜಾತಿಗಳಂ ಗತಿವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಕೂಡಬೇಳುವೆನು ಅದಂಲಾಲಿಶಿಸಾವಧಾನ
ಜಿತನಾಗಿರೆಂದುಪೇಳಿ ಅಶ್ವಶಾಸ್ತ್ರವಂ ವಿವರಿಸಲುದ್ಯೋಗಿಶಿ ಎಲೈಸ್ವಾಮಿ
ಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ!ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಅಮೃತದಿಂದಲೂ ಬಾಷ್ಪೋ
ದಕದಿಂದಲೂ ಅಗ್ನಿಯಿಂದಲೂ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಡದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭದಿಂ
ದಲೂ ಸಾಮವೇದದಿಂದಲೂ ಅಶ್ವಗಳಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಏಳುಪ್ರಕಾರವಾಗಿ
ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು.ಅದೆಂತೆನೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದದೆಶೆಯಿಂದ ಉಚ್ಚೈ
ಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬಹೆಸರುಳ್ಳ ಅಶ್ವವುಪುಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಮುಖದಿಂದ
ಲೂ ಅಗ್ನಿಯನಾಲಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಇವರುಗಳ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಷ್ಪೋದಕ
ಗಳುಸ್ರವಿಸಿದವು ಆಬಾಷ್ಪೋದಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುಅಶ್ವಗಳು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದ

ವು ಯುಗಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈಮೂರು ಅಶ್ವಗಳೇ ಮೊದಲಾದಂಗಳಿಂದ ಪುಟ್ಟದವು ಮತ್ತೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮೋತ್ಪನ್ನನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದಾ ಹೋಮಮಾಡಲ್ಪಡುವಂತಿಗ್ನಿಯದೇಶೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅಶ್ವವು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿತು. ಈ ಅಶ್ವ ಒಂದೆ ಅಗ್ನಿ ಜಸ್ಯವಾದದ್ದು ಇದಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಇಂದ್ರಾದಿ ದಿವ್ಯದಿವ್ಯಗಳು ನವಪ್ರಜೇಶರಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿವ್ಯಾಪಾರದೋಳ್ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸಿದರು, ಆಕಾಲದೋಳ್ ಆ ಅಶ್ವದಿವ್ಯದಿವ್ಯಗಳಿಂದ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಟು ಅಶ್ವಗಳು ಪುಟ್ಟದವು ಇವೆ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಎಂಟಾದ ಅಶ್ವೋತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು, ಮತ್ತೂ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಅಶ್ರುನಾಮಕಳಾದದೇವಸ್ತ್ರಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಕೂಡಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ತಪೋವನದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಪರಸ್ಪರಶಾಸಂಗಳಿಂದ ಆ ಅಶ್ರುನಾಮಕಳು ಮೂಸಳೆಯ ರೂಪವಂತಾಳಿದಳು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಘೂಕದೂಪವಂತಾಳಿದನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಇವರೇ ರ್ವರುಪರಸ್ಪರಶಾಸಂಯುಕ್ತರಾಗಲು ಅವರಿಂದ ಅಂಡಗಳು ಜನಿಸಿದವು ಅದೇ ಅಂಡಜನ್ಯವಾದ ಅಶ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಮತ್ತೂ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷಾ ಶ್ವಾಸಂಬಂಧದಿಂದ ಎಂಟಾದ ಅಶ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಗರ್ಭಸಂಭವವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದೋಳ್ ಸಾಮವೇದದಿಂದ ಅಶ್ವಗಳಂ ಸೃಜಿಸಿದನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಶ್ವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ವಿಳುಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವದೆಂದು ಋಷಿಗಳು ಹೇಳುವರು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಬೆನುರಿನಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಭಸ್ಮದಿಂಗಳ ಭಾಗಗಳು ಪುಟ್ಟವೆಂದು ಪೂರ್ವೀಕರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುವರು ಆಗದ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಅಶ್ವಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಜಾತಿವಿಶೇಷಗಳು ಅಶ್ವತರಂಗಳೆನಿಸುವವು, ಆ ಅಶ್ವತರಂಗಳಿಂದಾ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಗೌರೀಖರವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು, ಆ ಗೌರೀಖರದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು ಮುಕುಬವೆನಿಸುವದು, ಆ ಮುಕುಬವೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಕುಬವೆಂಬ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕಿಂಪಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಆ ಕಿಂಪಶ್ವದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು ಪುನಃಖರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಆಕಾಶದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು ಅವುಗಳ ನೋಡಿ ಇಂದ್ರನು ಶಾಲಿಹೋತ ನೆಂಬ ಋಷಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಋಷಿಯೇ ! ಈ ಕುದುರೆಗಳು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಲ್ಲಿದ್ದು ಮಹಾನತ್ಯವಂಪಡೆಯುವಂತೆ ಇವುಗಳ

ರೇಕ್ಷಗಳಂಭೇದಿಸುವನಾಗೆನಲು, ಆಗಮುಷಿಯು ಐಹೀಕಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆಕುಮರೆ
 ಗಳ ಪಕ್ಷಗಳಂಧವ್ರಸ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ಭೇದಿಸಲು ಆಕುಮರೆಗಳಿಂದ ಪಾರ್ಥಿ
 ಸಲ್ಪಟ್ಟ ನವಾದ ಶಾಲಿಹೋತ್ರಯುಷಿಯು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇಗಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ವೇ
 ಗವು ಪಾವಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಕುಮರೆಗೆ ಗೆ ವರವನ್ನಿತ್ತು, ಎಲೈ
 ಶ್ವಗಳಿರಾ! ನೀವು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಭೂಪತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಪೂಜ್ಯಂ
 ಗಳಾಗಿ ವಾಹನತ್ವವಂಪಡೆಯುವರಾಗಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ, ಮತ್ತೂ ಯಾವಧಾರೆಯು
 ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳ ದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೂ ನಿಮಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವನೋ
 ಆರಾಜನು ಸರ್ವದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿಯು ವಿಜಯವಂಪಡೆಯುವನೆಂದು ಪೇಳಲು ಆ
 ಶ್ವಗಳು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭೂಪಾಲಕರಿಗೆ ವಾಹನತ್ವವನ್ನೈದಿ ತಮ್ಮಂ
 ಸಂ ರಕ್ಷಿಸುವ ಭೂಪಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಂಗಳಂ
 ಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸುವವು, ಎಲೈ ರಾಜನೇ! ಮತ್ತೂ ಈ ಅಶ್ವಗಳ
 ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಾಲಕ್ಷಣವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವದು ಆದಂಪೇಳುವೆನು, ಬ್ರಹ್ಮಜಾ
 ತಿಯ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣವೆಂತೆನೆ, ಬಳ್ಳೇ ಸ್ವಭಾವದಿಂ ಶುದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂಕಾಂತಿಯಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರಗಳಾಗಿ ಬಳ್ಳೇಮನಸ್ಸು ಧೈರ್ಯಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ದೇವ
 ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಲವು ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಶುಭ್ರವರ್ಣವು ಕೆಂಪು
 ಣವು ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಹಿಂಗಳವರ್ಣವು ಸಹಾ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸ್ನೇಹಮೂ
 ತ್ರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಮಂಚ ತುಪ್ಪ ಅರಳು ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ವಾ
 ಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಗಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಆಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ
 ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಜಾತ್ಯಶ್ವಗಳು, ಬಹುಧೈರ್ಯವು ತೇಜಸ್ಸು ಭಾ
 ರವಂ ಸಹಿಸೋಣವು ಕೋಪವು ಶೌರ್ಯವು ಮಹಾ ಧೈನಿಯು ಕ್ರೂರವಾದ ಸ್ವ
 ಭಾವವು ಸೂಲವಾದ ಶರೀರವು ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಲವು ವ್ಯಾಪಾ
 ರಗಳು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಾ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶುಭ್ರ ನೀಲ ಮೊದಲಾದ ಚಿತ್ರ
 ವರ್ಣದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ನೇಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ಬಳ್ಳೇ
 ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಹೂವಿನಂತೆಯೂ ವೈಷ್ಣೋಧ್ಯದಂತೆಯೂ ನೇತ್ರ
 ವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಂಗಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಷ್ಟವಂ ಸಹಿಸುವ ಅಶ್ವಂ
 ಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳೆನಿಸುವವು, ಸ್ಥಿರವಾದ ಸ್ವಭಾವವು ಭಾರವಂ

ಸಹಿಸೋಣವು ಘೂಳಿ ಬಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಪಡುತ ಸಂತಾಪವಂ ಹೊಂದದೆ ಸೌಖ್ಯವೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಹರ್ಷವಂ ಹೊಂದದೆ ಮಧ್ಯಮವೇಗವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕ್ರಾಂಚ ಪಕ್ಷಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯಂತೆ ಶುಭ್ರವರ್ಣದೊಡನೆ ಕೂಡಿರುವ ಕೆಂಪುವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ತಳರುಗಳಂತಿರುವ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಲಪಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯು, ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡು ಕಪಿಗಳು ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಜಿತ್ಲೆಂದ್ರಿಯಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಮೈಶ್ಯಜಾತ್ಯಶ್ವಗಳು; ಅಶುಗ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರವು ದುರಗ್ಧ ಣಗಳು ದುರ್ಗುಣಂಗಳು ಇತರಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಹುರುಳಿ ಹುಲ್ಲು ನೀರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ರಕ್ಷಿಸುವರಂ ಕಚ್ಚಿ ಬದೆಯುತ ಮುರಿಯುತಲಿರುವ ಮರದಂತೆ ಧ್ವನಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಗೂಡಿನಂತೆ ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಪಿಶಾಚಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಲವುಳ್ಳ ಅಧಮಾಶ್ವಂಗಳು ಶೂದ್ರಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳು; ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಶ್ವಜಾತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ತಿಳಿದ ಮೈದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನು ಲಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳಂ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆಯಾಯ ಜಾತಿಗಳ ಅಶ್ವಗಳಂ ಕಷ್ಟಿಸಬೇಕು, ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅಶ್ವಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಯಂ ಪೇಳುವೆನು-ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತುವಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ವರ್ಷಾಋತುವಿನ ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ಕಠಿಣವಾದ ತೃಣ, ಬಳ್ಳಿ, ತರಗು ಮೊದಲಾದ ಆಹಾರದಿಂದ ಉದರಭರಣವಂ ಮಾಡುವ ಅಶ್ವಗಳು, ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಗಳು ವಾತಪ್ರಕೃತಿಗಳನಿಸಿಕೊಂಬುವವು; ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಕಠಿಣವಾದ ರೋಮವು ಯತಾರ್ಥವಾದ ಜ್ಞಾನವು, ವಿಕಾರವು, ಚಾಂಚಲ್ಯವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಅಶುಚಿಗಳಾಗಿ, ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜೂಗರಿಸುತ ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುತಲಿರುವವು. ಪಿತ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ವರ್ಷಾಕಾಲದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿಮಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವನವಂ ವಹಿಸುವದಾದಾಗ್ಯೂ ಬಿಸಲಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಪ್ತಂಗಳಾಗುತ ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ತೃಣಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ ಅತಿ ಪಿತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವವು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳು ಪಿತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಈ ಕುದುರೆಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸ್ವಭಾವವು, ಕಾರ್ಯ

ವು ಜಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯು, ಕಟಿವಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುನೀರಿನು, ಬಳ್ಳೇ
 ಬುದ್ಧಿಯು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಹುರಳಿಗಳಂ ಭಕ್ತಿಸುತ ಅತ್ಯಂತ
 ತ ರೂಪ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವವು. ಶ್ಲೇಷ್ಮಶ್ಚೈತಿಗಳ ಹಾಗೆಂದರೆ ತಿರಿತುತು
 ವಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಮೂಸದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಮರ್ಥಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ಹು
 ದುರಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳು ಧಸ್ಪವಾದ ಶರೀರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮಂದಸ್ವ
 ಭಾನವು ಅಧಿಕವಾದ ಬಲವು ಕ್ಷಮೆಯು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ರೋಗದಿಂದ ರಹಿತಂಗಳಾಗಿ
 ಮನೋಹರವಾದ ಗಂಧೀರವಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವವು. ಅಶ್ವ
 ಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದವರಿಂದ ಲಕ್ಷಣಸ್ಥಾನವು ಶರೀರವು ಕೂದಲುಗಳ
 ಬಣ್ಣವು ನಡಿಗೆಯು ಮತ್ತೂ ಬೆನುರು ಮೂತ್ರಾದಿಗಳ ವಾಸನೆಯೂ ಸ್ವರ
 ವು ಕಾಂತಿಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷಣಗಳು ತಿಳಿಯತಕ್ಕವು ಇವು
 ಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೂ ಅಶ್ರಯವಾದ ಕಾರಣ ಶರೀರಲಕ್ಷ
 ಣವು ದೇಶಬೃಡುವನು ; ಅದಂತೆನೆ-ತುಟೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ
 ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೂ, ಚರ್ಮಗಳು ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳಾಗಿ ಮೃದುಗಳಾಗಿ ಸುಕ್ಕುಗಳಲ್ಲರೇ
 ಯಿದ್ದರೂ, ನಾಲಿಗೆಯು ಕೆಂಪಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೃಶವಾಗಿದ್ದರೂ, ದವಡೆಗಳು
 ರಕ್ತ ವರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಳಉದ್ದವಾಗಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದರು, ದಂತಗಳು ಸಮವಾ
 ಗಿ ಸುಖವಾಗಿ ಮಿಂಚುತ ಘುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೊಡ್ಡೆ ದಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಂಠಗಳು ಜೊ
 ಳೆಯುತ್ತ ಮೃದುವಾದರೆಪ್ಪೆಗಳಂಕೂಡಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಹಿಂ
 ಗಳವರ್ಣವಾಗಿ, ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ ಕಪಿಂಜಲವೆಂಬ ಪಕ್ಷಿಯ ಕಂಠಗಳಂತೆಯು
 ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಕಂಠಗಳಂತೆಯು ಟಿಟ್ಟಿಭಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಠಗಳಂತೆಯು ಯಿರುವ
 ದಾದರೂ, ಲಲಾಟವು ವೆಳ್ಳೇಸುಳಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಶಿರಸ್ಸು ಬ
 ಟುವಾಗಿ ಯೆರಡು ಸುಳಿಗಳಿಂದ ಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಿವಿಗಳು ಕಶಗಳಾಗಿ ತೀ
 ಕ್ಷಗಳಾಗಿಗಿಡ್ಡಾಗಿದ್ದರೂ, ಹೆಕ್ಕುತ್ತು ದೃಢವಾಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಜೊಗ್ಗಿ ನೀಟವಾಗಿದ್ದ
 ರೂ, ಹೆಕ್ಕುತಿ ನಕೂದಲುಗಳು ಜಡೆಗಳಲ್ಲದೇ ದೀರ್ಘಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಸ್ಕಂಧ
 ಪ್ರದೇಶವು ಶುಭವಾದ ಸುಳಿಯುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದರೂ, ವಕ್ಷಸ್ಥಿ ಲವು ವಿಶಾಲ
 ವಾಗಿನೀಟವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಂಕಳು ನೀಟವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದರೂ, ತೊಡೆಗಳು
 ತೋಳುಗಳ ಉರುಟಾಗಿ ಸಮವಾಗಿದ್ದರು, ಮೊಳಕಾಲುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿವೃಕ್ಷ

ವಾಗಿತೋರದೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಡುವಿನಮಂಭಾಗಗಳುಬಟುವಾಗಿ
 ತಿಲುವಾಗಿ ಮಾಂಸವರ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಮುಖ್ಯಗಳಮಧ್ಯವುಸಮವಾಗಿ ಸು
 ವಾಸನೆಯಾಗಿ ಗಂಟು ಹುಣ್ಣು ಮೊದಲಾದುದ್ದೆಯಿಲ್ಲದುದ್ದರೂ, ಕಾಲುಗಳ
 ಗೋರಸುಗಳುಬಟುವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಮಂಡೂಕಾಕಾರವಾಗಿ ನುಣುಪಾಗಿ
 ಹೊಳೆಯುತ್ತವಿಸ್ತಾರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಪೊಕ್ಕಲುಗಳು ತತ್ಪಂತ ಉನ್ನತವಾಗಿ
 ದೃಢವಾಗಿ ಸೇರುವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯುಜೋಲುತ ಬಳ್ಳಿ
 ಸುಳಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿದ್ದರೂ ಬೆನ್ನಬಹಳಸೇತೆವಿಲ್ಲದೇಸಮವಾಗಿ
 ಸ್ವಲ್ಪಬೋಗಿದ್ದರೂ, ನಡುವುಬಲಿಕುಂಧಸ್ವವಾಗಿ ಬಳ್ಳಿಸುಳಿಯುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದರೂ,
 ಹಿಂಭಾಗವುಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಲಾಲವು ಮೃದುವಾದ ದೀರ್ಘಗಳಾದಕೂದ
 ಲುಗಳಿಂದಯುಕ್ತವಾಗಿಯಿದ್ದರೂ, ವೃಷಣಗಳಸಮವಾಗಿಯೂ ಬಟುವಾಗಿ
 ಯೂ ಬಿಲ್ಲಪತ್ರಮರದಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೂ ಕೂದಲುಗಳು
 ಯಿಲ್ಲದೆಯಿದ್ದರೂ, ಗುಹ್ಯವೂ ಮೇಘ್ರವೂ ಕಪ್ಪುವರ್ಣವಿಲ್ಲದೇ ದ್ರವ್ಯವಾ
 ಗಿದ್ದರೂ, ಬಳತೋಷೆಗಳು ಬಟುವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಬೋಗಿದ್ದವಕ್ರವಿಲ್ಲದೇ
 ಯಿದ್ದರೂ, ಶುಭಕರಗಳಿಸುವವು. ಈರೀತಿಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾದ ಕರೀ
 ರಗಳುಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು ಸಂಪತ್ತರುಗಳಾಗಿ ಬಡೆಯಗೆ ಜಯವಂ ಪೂಜ್ಯತೆಯಂ
 ಉಂಟುನಾಡುವವು; ಈಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ಗುಣಗಳೊಲ್ಲದಕುದುರೆಗಳುಪ್ರಶಸ್ತ
 ಗಳಲ್ಲ, ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಣುಕುದುರೆಗಳೂಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನೊಡಿಸುಭಾರು
 ಭಂಗಗಳಂತಿಹಿತಕ್ಕಿದ್ದು; ಯಿಂತಲ್ಲದೆ ಹೆಂಣುಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ತುಟಿಯು ದೋ
 ನಿಯು ಋಜುವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚೇಚಲವಾಗದಿದ್ದರೆ ಶುಭಕರಗಳು, ಇ
 ನ್ನುಮೇಲೆ ಕುದುರೆಗಳಪ್ರಮಾಣವಂ ಪೇಳುವೆನು:—ಕೇಳೈಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
 ಯನೇ! ಮೂರು ಭತ್ತಗಳಂ ನಿಟುವಾಗಿ ಇರಿದರೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲವು,
 ಮಾಣ ವಾಗುವದು, ಅಂಥಾ ಅಂಗುಲಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕಾದರೆ ಒಂದು
 ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣವೆನಿಸುವದು, ಈಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕುದುರೆಯಮುಖವು ಮು
 ವ್ವತ್ತೆರಡು ಅಂಗುಲಗಳ ಉದ್ದವಿದ್ದರೆ ಇದು ಉತ್ತಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಇ
 ದಕ್ಕೆ ಯೆರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು
 ಯಿಸ್ಪತ್ತೆಂಟು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ವಿದ್ದರೆ ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು ;

ಅಶ್ವಗಳ ಕಂಠವು ಐವತ್ತಾರು ಅಂಗುಲನೀಟವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವು, ನಾಲ್ಕುತ್ತಾರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮವು, ಮೂವತ್ತಾರು ಅಂಗುಲನೀಟವಿದ್ದರೆ ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಕುದುರೆಗಳ ವಕ್ಷಸ್ಥಲಗಳು ಬೆನ್ನು ನಡೆವು ಮುಖ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದೆಡೆಗೂಡಿದವರೆ ಶುಭಕರವು, ಏಳು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಕಿವಿಗಳು ಆರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ದವಡೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮೊಣಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳು. ಕೆನ್ನೆಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿರಲು ಶುಭಪ್ರದವು, ಜಂಘಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಯಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದೂ, ಹದಿನೆಂಟು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಹದಿನಾರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿರಲು ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಕುದುರೆಗಳ ಕಾಲುಗೊರಸುಗಳು ಏಳು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವು, ಆರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವವು, ಐದು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು, ಗೊರಸುಗಳಿಂದ ಹೆಗಲಿನ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಉನ್ನತದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಉತ್ತಮಾಶ್ವವು, ಮೂರು ವರೆಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಮಧ್ಯಮವು, ಯರಡು ವರೆಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಧಮವೆನಿ ಕೊಂಬುವದು, ಗೊರಸುಗಳ ಕೊನೆಯಿಂದ ಬಲದ ಕೊನೆ ಪರ್ಯಂತವು ನೀಟದಲ್ಲಿ ಐದು ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಉತ್ತಮವು, ನಾಲ್ಕು ಮೊಳ ನೀಟವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಮಧ್ಯಮವು, ಮೂರು ವರೆ ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಅಧಮವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು, ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ಮತ್ತು ಈ ಅಶ್ವಜಾತಿಗಳ ವರ್ಣ ಭೇದಂಗಳಂ ಷೇಳುವೆನು - ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು, ನೀಲವರ್ಣವು, ಕೆಂಪುವರ್ಣವು, ಹೊಂಬಣ್ಣವು ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಣ್ಣಗಳು ಶುದ್ಧ ವರ್ಣಗಳೆನಿಸುವವು, ಮಿಶ್ರವರ್ಣಗಳು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಶಂಖಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಬಾಲವು, ರೋಮಗಳು, ಚರ್ಮವು, ಗೊರಸುಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಅಶ್ವವು ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ಎನಿಸುವದು, ಈ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ಅಶ್ವದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಅಂಗವು, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಕರ್ತಳ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು; ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ,

ಬಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಗೊರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಶೌರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ಕುದುರೆಯು ಶೂದ್ರಜಾತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಳಸಂಬೆ ಪೆಸರಂ ಪಡೆದಿರುವದು ; ಕೂದಲು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಮಸ್ತವಯವಗಳು ರಕ್ತವರ್ಣಂಗಳಾಗಿ ಕೆಂದಾವರೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವಸ್ತ, ಕ್ಷತ್ರಜಾತಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ಕಂಜಾಭವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶರೀರದ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲದ ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊಂಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ವೈಶ್ಯಜಾತಿ ಎನಿಸಿ ಶರಭವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವದು ; ಸಮಸ್ತ ಶರೀರ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಕ್ಲ ರಕ್ತವರ್ಣಂಗಳು ಮಿಶ್ರಂಗಳಾಗಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಬೋಧನೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಮೇಢ, ಚರಣ, ಮುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುವರ್ಣ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶುಭ್ರ ರಕ್ತಮಿಶ್ರವಾದ ರೋಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕುದುರೆಗಳು ರುಜಾತಿ ಎನಿಸಿ ಸೀಲವೆಂಬ ವೆಸರಂ ಪಡೆದಿರುವವು ; ಕಂಠಪ್ರದೇಶದ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದರಿ ಹವ್ವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿವುಳ್ಳವಾಗಿ ಹಿಪ್ಪಿ ಮರದ ಕೊಕ್ಕಿನ ಛಾಯವುಳ್ಳ ಸೀಲವರ್ಣವಾದ ಕುದುರೆಯು ಮೇಘವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಬಳ್ಳ ಪಕ್ಷವಾದ ಸೇರಳೇ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಜಂಬ್ವಾ ಎನಿಸುವದು, ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಛಾಯವುಳ್ಳವಾಗಿ ರಕ್ತವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಹರಿತವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಅತ್ತಿ ಹಣ್ಣಿನ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲದ ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಣಕಾಲುಗಳ ಕೆಳಗೆಯು ಕಪ್ಪುವರ್ಣ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶರೀರ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸುಮನಸೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವವು ; ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಕಿವಿಯು ಶುದ್ಧ ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಿವಿಯು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕುದುರೆಯು ಅಶ್ವ ಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಶ್ಯಾಮೈಕ ಕರ್ಣವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಮುಖಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ್ರವಾದ ಕುದುರೆಗಳು ಸರ್ವದಾ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ರದವಾಗಿ ಪಂಚ ಕಲ್ಯಾಣವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು,

ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಲವಲ್ಲಿಯೂ, ವೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎವೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿ, ಮಿಕ್ಕ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದಾಗ್ಯೂ ಆ ಅಶ್ವವು ಅಷ್ಟಮಂಗಳವೆಂಬ ಪೆಸರಂ ಪಡೆದು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿರುವರು ; ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಾದ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು, ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನವೆಂಬ ಪೆಸರುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬಹು ಪೂಜ್ಯವಾಗಿರುವದು ; ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪುಂಡ್ರಾಕಾರವಾದ ಶುಭ್ರವಾದರೇಖೆಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಧಾತಪಾದವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ; ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶಾಲಗಳಾದ ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಕುದುರೆಯು ಯಾವವರ್ಣದಿಂದೋಡಗೂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕುದುರೆಯು ಹಲಾಭವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವದು, ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಬಿಂದು ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕುದುರೆಯು ಯಾವ ವರ್ಣದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದಾಗ್ಯೂ ಕರಂಜವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸೂಲಗಳಾಗಿಯೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾಗಿಯೂ ಕಪ್ಪು ಬಿಂದುಗಳು ಕಾಣುವವೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬಿಂಬಕವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಒಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದಲಾದರೂ, ಬಹು ವರ್ಣಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡಿರುವ ಕುದುರೆಗೆ ಕರ್ಣಗಳು ಮನೋಹರಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ದುಷ್ಟವರ್ಣದಿಂದ ಪುಟ್ಟುವದೋಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗೆ ಶರೀರವು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವವೋ ? ಆ ಕುದುರೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಯಮದೂತನೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಕುದುರೆಯು ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ; ಕುದುರೆಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಾದರೂ, ಬಾಲವಲ್ಲಾದರೂ ನಿಂದಿತವಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗೆ ಸರ್ವವಯವಂಗಳು ಒಂದುವರ್ಣವಾಗಿ ಮುಖಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರೆ ಬಣ್ಣವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಾಲವಲ್ಲಾದರೂ ಬ್ಯಾರೆ ಬಣ್ಣವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕುದುರೆಯಂ

ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಹೀನದಂತ, ಅಧಿಕದಂತ, ಕರಾಳ, ಕೃಷ್ಣ ತಾಳುಕ, ಉದ್ದಾಬ
ಮುಸಲೀ, ಶೃಂಗೀ ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು ಏಳು ಸುಕಾರವಾದ ಅಶ್ವಗಳು
ರಕ್ಷಿಸುವ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಅಪಕಾರವನ್ನಣಿಸತ ಸ್ಯಾಮಿಮ್ರೋಹಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ
ವಳು ; ಈ ಅಶ್ವಗಳು ತೈಜಸತಕ್ಕವಳು ; ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆ
ಮತ್ತಂ, ವ್ಯಾಭ್ರಾಭ, ಸ್ತನಿ, ದ್ವಿಖುರಂ ಕಕುದಿ, ಏಕಾಂಡ, ಜಾ
ತಾಂಡವೆಂಬದಾಗಿ ವೆಸರುಳ್ಳ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ದುಷ್ಟಾಶ್ವವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ;
ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆ - ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮುಂ
ಭಾಗಮೋಳ ತುಟಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅರುಹಲ್ಲುಗಳಿರುವವು, ಅರುಹಲ್ಲು
ಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಡಿನೆಯಾಗಿ ಐದು ದಂತಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಹೀನದಂತಗಳೆನಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವದು ; ಅರುಹದಂತಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏಳು ದಂತಗಳು ಇದ್ದಾ
ಗ್ಯೂ ಆ ಕುದುರೆಯು ಅಧಿಕದಂತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಯ
ಮೇಲು ಹಲ್ಲುಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಡಿಯಲ್ಪಡುವವೋ ಅದು ಕ
ರಾಳೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಕುದುರೆಯ ದಂತಗಳು ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ
ಆ ಕುದುರೆಯು ಕೃಷ್ಣ ತಾಳುಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಯ ಮೇ
ಲಣಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವವೋ? ಅದು ಉದ್ದಾ
ಬವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ; ಬಂದು ಪಾದಮಾತ್ರವೇ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಹೀ
ನವಾದ ಅಶ್ವವು ಮುಸಲೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಕರ್ಣಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿನ
ಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಶೃಂಗೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹುಲಿಯ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ
ಅಶ್ವವು ವ್ಯಾಭ್ರಾಭವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಸ್ತನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವವು
ಸ್ತನೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹಸುಗಳ ಗೊರಸಿನಂತೆ ಎರಡು ಗೊರಸುಗಳುಳ್ಳ
ಅಶ್ವವು ದ್ವಿಖುರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಕುದುರೆಯ ಹಿರಳು ಬಟುವಾಗಿ ವಪ್ಪ
ವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಕುದಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಜೋಲುತಲಿರುವ ಬಂದೇ
ಅಂಡವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಏಕಾಂಡವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಅಂಡಗಳು ರೋಮಯು
ಕ್ತಂಗಳಾದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಜಾತಾಂಡವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಭಸ್ಮದಂತೆ ಬಣ್ಣ
ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ವಕ್ರವಾದ ಬಾಲವು ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ
ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ತೈಜಸತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಗಳಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ

ಬಡೆಯನಿಗೆ ಓತವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದಲ್ಲಾ, ಅಚ್ಚ ಕಪ್ಪು ಕುದುರೆಯು ದುಷ್ಟಾಶ್ವವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಶುದ್ಧ ಶ್ವೇತವರ್ಣಗುಟ್ಟ ಕುದುರೆಯು ಬಹು ಪೂಜ್ಯವಾದದ್ದು ; ಇನ್ನು ಈ ಅಶ್ವಜಾತಿಗಳ ಛಾಯಾಪ್ರಭೇದಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು- ಬಹು ವರ್ಣಗಳಿಂ ಮನೋಹರವಾದ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುತಲಿರುವ ಛಾಯೆಯು ಪೃಥ್ವೀ ಸಂಬಂಧ ಛಾಯೆ ಎನಿಸುವದು, ವರ್ಷಾಕಾಲದ ಮೇಘದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತಿಯಂತೆಯು ಜಲದಕಾಂತಿಯಂತೆ ಇರುವ ಛಾಯೆಯು ವರ್ಣ ಸಂಬಂಧಿಛಾಯೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಸುವಸ್ತದಕಾಂತಿಯಂತೆಯು ತಳಿರುಗಳಕಾಂತಿಯಂತೆಯು ಯಿರುವಛಾಯೆಗಳು ಅಗ್ನಿಸಂಬಂಧಿಛಾಯೆಯ ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾದಛಾಯೆಯು ಅಂತರಿಕ್ಷಸಂಬಂಧಿಛಾಯೆಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಎಲೈರಾಯನೇ ! ಇನ್ನು ಅಶ್ವಗಳಗತಿಭೇದಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು-ಸಿಂಹದಂತೆಯು, ಹುಲಿಯಂತೆಯು, ಆನೆಯಂತೆಯು, ಹಂಸೆಯಂತೆಯು, ನವಿನಂತೆಯು, ಶರಭದಂತೆಯು, ವೃಷಭದಂತೆಯು, ಮುಂಗಿಶಿಯಂತೆಯು, ಒಂಟೆಯಂತೆಯುನಡೆಯುಟ್ಟಕುದುರೆಗಳುಬಡೆಯನಿಗೆಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಯಂಕೊಡುವವು; ವಕ್ರವಾಗಿಯು ವಿಷಮವಾಗಿಯು ಯಡವುತಲು ಮುಗ್ಗರಿಸುತಲು ಚಮತ್ಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಮಿಶ್ರಗತಿಯುಟ್ಟ ಕುದುರೆಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಾಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರಿದವು, ಆದಾಗ್ಯೂಗತಿಗಳಿಂದವಕ್ರಗಳಾದರೆ ಪ್ರಶಸ್ತಗಳಲ್ಲವೆಂದುಪೇಳುವರು; ಇನ್ನೂ ಕುದುರೆಗಳಗಂಧಭೇದಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು-ಕಂಠುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನಹೊಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಮರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಪುರೀಷಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ತಿಹುವ್ವಿನಂತೆ ಕಡಹದಹುವ್ವಿನಂತೆ ಮೊಲ್ಲೆಹುವ್ವಿನಂತೆ ಬಿಬ್ಬಪುಸ್ಪದಂತೆ ತುಸ್ಪದಂತೆ ಹಸುವಿನಕಾಲಿನಂತೆಯು ವಾಸನೆಯುಟ್ಟಕುದುರೆಗಳು ಸುಗಂಧಯುಕ್ತಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು ; ಇವುಗಳಿಗೆಸಮಾನವಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗಂಧಗುಟ್ಟ ಕುದುರೆಗಳು ದುರ್ಗಂಧಯುಕ್ತಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇನ್ನು ಕುದುರೆಗಳಸ್ವರಭೇದವಂಪೇಳುವೆನು-ಯಾವಅಶ್ವಗಳು ವೀಣಾವ್ಯದಂಗ ಭೇರಿಧ್ವನಿಗಳೊಡನೆ, ಮತ್ತೂ ಗಜಕ್ರೋಚವೆಕ್ಕೆ, ಶಂಖ, ಸಿಂಹ, ವಾಘ್ರಗಳಧ್ವನಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ಧ್ವನಿಯುಟ್ಟವೋ ಆ ಅಶ್ವಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳಾಗಿರುವವು ಯಾವಅಶ್ವಗಳು ಮೊಟಕುವೊಟಕಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗದ್ದದವಾಗಿ ಕಠಿಣ

ವಾಗಿ ಅಪಸ್ವರವಾಗಿವಾಹೋಷ್ಯಮೊದಲಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಧ್ವನಿ
ಯುಳ್ಳವೊ ಆ ಕುದುರೆಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳಲ್ಲಾ, ಮತ್ತು ಆ ಕುದುರೆಗಳು
ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಅಪಹರಿಸುವವು, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯ
ವು ಪೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಇಂದ್ರ ಕುಬೇರ ಯಮ ಗಂಧರ್ವ
ವರೂ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವಾಗಿ ದೇವಸತ್ತ್ವಗಳೆಂ
ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಉತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳು, ರಾಕ್ಷಸಾಸುರ ಪಿಶಾಚ
ಪಿತೃದೇವತೆಗಳು ಸರ್ಪಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವುಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಹೀ
ನಸತ್ತ್ವಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವಗಳು, ದೇವಸತ್ತ್ವ ಹೀ
ನಸತ್ತ್ವಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂ ಪೇಳುವೆನು-ಶುಭ್ರಾದಿವರ್ಣಗಳು ಶುಭವಾದ ಸುಳಿ
ಗಳು ಮೃದುವಾದ ಸ್ವರಗಳು ಶುಭವಾದ ಗಮನವು ಇವುಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಬಳ್ಳಿ
ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಶುಚಿತ್ವ ಸ
ದಾಚಾರ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತಿ ವಿನಯಗಳೆಂ ಕೂಡಿದ ಅಶ್ವಗಳು ದೇವಸತ್ತ್ವಗಳು,
ಗಂಧರ್ವರು, ರಾಕ್ಷಸರು, ಋಷಿಗಳು, ಯತಿಗಳು, ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ
ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವಾಗಿರುವವು ಪ್ರಶಸ್ತಂಗಳು, ಅಪುಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಹಂಗಳಲ್ಲಿ
ಆಸಕ್ತಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಹೀನಸತ್ತ್ವಂಗಳು, ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಯನೇ ! ಈ
ವರಿಗೆ ಅಶ್ವಗಳ ಜಾತಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಸ್ವಭಾವದವರಿಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ವಿತದವಾಗಿ
ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳ ವಿವರಗಳೆಂ
ಇದರಿಂದಾಗುವ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಂಗಳೆಂ ಕೂಡ ಪೇಳುವೆನು, ಸುವಧಾನವಾಗಿ
ಕೇಳುವೆನಾಗು —ಗರ್ಭಸ್ಥವಾಗಿ ಶಿಶುವಾಗಿರುವ ಅಶ್ವಗಳ ರೋಮಗಳೆಂ ಗ
ರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದಿಂ ಸಂಚರಿಸುವ ವಾಯುವು ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ
ಸುವದು, ಇವೇ ಅಶ್ವಂಗಳಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಂಗಳಾಗುವವು, ಈ ಸುಳಿಗಳಿಗೆ ಆವ
ರ್ತವೆಂದು, ಶತಪದಿ ಎಂದು, ಶುಕ್ತಿ ಎಂದು, ಅವಲೀಡವೆಂದು, ಪಾದುಕವೆಂ
ದು, ಪಾದುಕಾರ್ಥವೆಂದು, ಸಮೂಹವೆಂದು, ಮುಕುಳವೆಂದು ಈ ಎಂಟು
ವಿಧವಾದ ಹೆಸರು ಉಂಟಾಗಿ ಆಯಾ ಆಕಾರ ಜಲದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳಿಗೆ
ಸಮಾನವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳವಾಗಿರುವದೋ ಆ ಸುಳಿಯು ಆವರ್ತವೆನಿಸಿಕೊ
ಳ್ಳುವದು, ಜರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು ಶತಪದಿ ಎನಿಸುವದು, ಕನ್ನೆಜೆಪಿಗೆ ಸಮಾ
ನ್ಯವದು,

ನವಾದ ಸುಳಿಯು ಶುಕ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಕರುವಿನಿಂದಾ ನೆಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸುವಿನ ಶರೀರದ ರೋಮಗಳಂತಿರುವ ಸುಳಿಯು ಅವಲೀಡವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಪೂವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಯು ಪಾದುಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಅರ್ಧಪಾದುಕೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಯು ಪಾದುಕಾರ್ಧವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹುವಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಯು ಮುಕುಳವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಸುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡಾಗಲೀ ಅನೇಕಗಳಾಗಲೀ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಸುಳಿಯು ಸಮೂಹವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಆವರ್ತಾದಿ ಸುಳಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇತರಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆ ಸುಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಸ್ಥಾನವಿಶೇಷದಿಂದಲೂ, ಆಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಂಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಇವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ;---ಆವರ್ತವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅಂಗುಳ ತ್ರಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದ ಪ್ರಮಾಣಉಚ್ಚದ್ದು, ಶತಪಾದಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಒಂದೂವರೆ ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣಉಚ್ಚದ್ದು, ಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಮೂರುವರೆ ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣಉಚ್ಚದ್ದು, ಅವಲೀಡವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅಂಗುಳತ್ರಯ ಪರಿಮಿತವಾಗಿರುವದು, ಮುಕುಳವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅಂಗುಲದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದು, ಪಾದುಕವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಹನ್ನೆರಡು ಯವೆಗಳಿಗೆ ಸಮಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದು, ಪಾದುಕಾರ್ಧವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಆರು ಯವೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವದು, ಸಮೂಹವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅರ್ಧಾಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದು ; ಈ ರೀತಿ ಅಶ್ವಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಸ್ಫುಟಗಳಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಂಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸುಳಿಗಳು ರಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶುಭವೆಂಕೊಡುವವು, ಸ್ಥಾನಚ್ಯುತವೆಂದು ವಿವರ್ಣವೆಂದು ದುಸ್ಥಿತವೆಂದು ತಿರ್ಯಾಗಾಯಕವೆಂದು, ವಿಸ್ಯಸ್ತವೆಂದು, ವಿನಿಗೂಢವೆಂದು, ಛಿನ್ನಾಕಾರವೆಂದು, ಚಮುವೆಂದು, ಮಹತ್ತೆಂದು, ವಾನುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪಸವ್ಯವಾದ ಸುಳಿಯು ಕೂಡಾ ನಿಷಿದ್ಧಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಇವು ಅಶುಭವಂ ಕೊಡುವವು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಚ್ಚಾಗಿರುವವೋ ಆ ಸುಳಿಯು ಸ್ಥಾನಚ್ಯುತ

ತವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣುತ್ತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣದೇ ಇರುವದೋ ಅದು ದುಸ್ಥಿತವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಇವುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಕನಿಗೆ ವ್ಯಸನವುಂಟಾಗುವದು, ಸುಳಿಯು ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಹಾನಿ, ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ವಿವೇಕಿಗಳಾಗಿ, ವಿಶಮಂಗಳಾಗಿ, ಸೂಲಂಗಳಾಗಿ, ಉನ್ನತಂಗಳಾಗಿ, ಸವ್ಯಾಪಸವ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಚಿತ್ರವರ್ಣಂಗಳಾದ ಕೂದಲುಗಳಿಂದ ಆತ್ಮಂತ ಗುಂಪಾದಂತಿರುವ ಸುಳಿಯು ವಿನೈಸಿತವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಸುಳಿಯು ರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುವರ ಆಯುಸ್ಸಂ ಧನವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು, ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಾಣಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ವಿನಿಗೂಢವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಸುಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಕನು ಮೂಢನಾಗುವರು, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯು ಛಿನ್ನಾಕಾರವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಸುಳಿಯು ಛಿನ್ನವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶಿರದ್ವೇಷದ ಸವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಸುಳಿಯು ಚಮುವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಬಲವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು, ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಅಧಿಕಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುವದೋ, ಅದು ಮಹತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅದು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ವ್ಯಸನವಂಕೊಡುವದು, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯು ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಾಧ್ಯಶ್ರವಂ ಶತ್ರುವೃದ್ಧಿಯಂಕೊಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು, ನಿಷಿದ್ಧ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂದಿತಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ಅತಿ ಕಷ್ಟವಂಕೊಡುವದು, ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣಫಲಂಗಳಂ ಕೊಡುವವು, ಪ್ರಶಸ್ತಂಗಳಾದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿಂದಿತಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ನಿಂದಿತವಾದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಸುಳಿಗಳು ಶುಭಾಶುಭ ಮಿಶ್ರಫಲಗಳಂ ಕೊಡುವವು, ಶುಭಾಶುಭ ಮಿಶ್ರವಾದ ಸುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೋ ಅದಂ ಅನುಸರಿಸಿ ಫಲವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವವಿದ್ವಾಂಸರು ಪೇಳುವರು ; ಇನ್ನು ದಶಧ್ಯವಗಳ ವಿಸರವಂ ಪೇಳುವೆನು — ದಶಧ್ಯವವೆಂಬ ಆವರ್ತ ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವದು, ಸ್ವಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿರುವವು ಸ್ಥಾನವಂ ಬಿಟ್ಟಿರುವವು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರ್ದೆ — ಮುಸುಡಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಳಿಯು ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಳಿಯು

ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಯು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುಸುಳಿಯು ಬಂದೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಸುಳಿಗಳು ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಯು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸುಳಿಗಳೇ ದಶಧೃವಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ; ಮುಖದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗವಂ ಮಧ್ಯಮ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಅಶ್ರಯಿಸಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾಗಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಧನ ಸೌಭಾಗ್ಯಪ್ರಂಟಾಗುವದು ; ಅಪಾನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಮಭಾಗವನ್ನಾಶ್ರಿಸಿರುವ ಸುಳಿಯು ಧನನಾಶಕವಾಗುವುದು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉರ್ಧ್ವಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ ಇರುವ ಸುಳಿಯು ಧನವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು ; ಹಣೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಯಾವಕುದುರೆಗೆ ಇರುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು ಉಚ್ಚದಾದ್ದಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸುಖಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿ ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮಧ್ಯಮಾಯುಸ್ಸು ಉಚ್ಚದ್ದು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣೆಯಲ್ಲಾದರೂ ವಾಮಭಾಗವನ್ನಾಶ್ರಿಸಿ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಇದ್ದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸು ಉಚ್ಚದ್ದಾಗಿ ಅನರ್ಥವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಯಾವ ಅಶ್ವದ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಧೃವಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ವಿಷಮಗಳಾಗಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಎಂಟುವರ್ಷ ಜೀವಿಸುವದು, ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧನನಾಶವಾಗುವದು ; ಅಶ್ವಗಳ ಮಸ್ತಕಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ವಿನೈಸ್ತವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಆಕಾರವಂ ವಹಿಸಿ ಕಿವಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವದಾದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸು ಉಚ್ಚದ್ದಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವಂ ಧನವಂಕೂಡಾ ಅಪಹರಿಸುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗೆ ಮಸ್ತಕಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ಶುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾನಂಗಳಾಗಿ ಸ್ಥಾನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೇಶಗಳ ಅಂತ್ಯಭಾಗವಂ ಆಶ್ರಿಸಿ ಇರುವವೋ ? ಆ ಅಶ್ವವು ಸುಖವಂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವ ಜನರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಸ್ವತಃತ್ವದ್ದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಮಸ್ತಕಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾಗಿ ಸಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧನ ಸಮೃದ್ಧಿಯಂ ವಂಶ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವವು ; ಅಶ್ವದ ಎದೆಯೋಳ್ ದಕ್ಷಿ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಪರ್ತವೇಳು ಸುಖಿಯಾದರೂ ಶುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸುಖಿಯಾದರೂ
 ಇದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ ಧನಧಾನ್ಯವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ;
 ಅಶ್ವಗಳ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆ
 ಸುಳಿಗಳು ಪ್ರಸನ್ನಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ; ಅಶ್ವಗಳ ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉ
 ಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಧೃವವೇಳು ಸುಳಿಗಳು ಎರಡೂ ಬಂದೇ
 ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವದಾದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಅಶ್ವಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಶುಭಾ
 ಛಿಗಳಿಗೊದವರಂ ತೃಪ್ತಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ; ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಧೃವಸುಳಿಯು
 ರೋಮಂಕಿತವಾಗಿರುವದೋ ? ಆ ಅಶ್ವವು ಅಶ್ವಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳದ್ದಾದ್ದರಿಂ
 ಶುಭಕರವಲ್ಲ ; ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನವಂಟಿಟ್ಟು
 ಹೊರಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಧೃವಗಳೇಳು ಹತ್ತು ಸುಳಿಗಳು ಸಿರೂಟಿಸಲ್ಪ
 ಟ್ಟವು ; ಮತ್ತು ಮುಖಾದಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಧೃವ ಸುಳಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ
 ಫಲವಂ ಪೇಳುವೆನು : ಮೇಲಣ ತುಟಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದ ಅ
 ಶ್ವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವದು ; ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಮಿತವಾದ ಸುಳಿ ಇ
 ಲ್ಲದ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಹತ್ತಾದ ದೋಷವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ;
 ಮಸ್ತಕ್ಯವೆಂಬ ಸುಳಿಯಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶಿರೋ
 ರೋಗವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಈ ಅಶ್ವವು ಮುಂದಕ್ಕೀ ಎಂದು ಪೇಳಲ್ಪ
 ಡುವದು, ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯೋಳ್ ಯಾವ ದೋಷಗಳುಂ
 ಟೋ ಆ ದೋಷಗಳು ಶೃಂಗವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ;
 ಹಿರಳಿನ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಗಳಿರುವ
 ವೋ ಆ ದೋಷಗಳು ಆಸನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೇಳ
 ಲ್ಪಡುವವು, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಗಳುಂ
 ಟೋ ಆ ದೋಷಗಳು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಅಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ ಉಂಟಾಗುವವು ; ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಉಜಿತವಾದ ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರು
 ವ ಅಶ್ವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪುತ್ರರಂ ಕೊಲ್ಲುವದು ; ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪು
 ಟ್ಟವ ಅಪರ್ತಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಅಶ್ವವು ಉದರರೋಗವೃದ್ಧಿಯಂ ಉಂಟು
 ಮಾಡುವುದು ; ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇತರಕ್ಕ

ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಅಶ್ವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಈ ರೀತಿ ದಶಧ್ಯವುಗಳಿಂದ ರಹಿತಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಫಲವು ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು ; ಇನ್ನು ಅಶುಭಕರಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಫಲವು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು :—ಅಶ್ವದ ಮೇಲಣ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾನಿಯಂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು, ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಿತ್ರನಾಶಕರವಾಗುವುದು ; ಅಶ್ವಗಳ ಅಧರೋಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶಂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ; ನಾಸಿಕಾಗ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಜೀವನವಂ ಅಪಹರಿಸುವವು ; ಕಣ್ಣೀರು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ದುಃಖಾಶ್ರವನಂ ಬೀಳಿಸುವವು, ಕಣ್ಣೀರುಬೀಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ನೇತ್ರರೋಗವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವವು, ಭ್ರೂಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಶತ್ರುವೃದ್ಧಿಕರಗಳಾಗುವವು, ಕಪೋಲಮೂಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ರೋಗಪ್ರದಗಳಾಗುವವು, ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಇರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಮತ್ತೂ ಮೂಗುಗಳ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಿವಿಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಥಹಾನಿಕರಗಳಾಗುವವು, ಕಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿನಾಶವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವು, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಶಿಡ್ಧಿಸಿಂವ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಂಠಮೂಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸಂಕೊಡುವವು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಂಹಾರಕರವಾದುದ್ದು ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸುಳಿಯು ಸರ್ವವನ್ನಾಶಮಾಡುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಶ್ವವಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಶಾಂತಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿರಳಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯಳ್ಳ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಗಳಿಂ

ದ ಭಕ್ತಿಸಬ್ಬವನು. ಆಸನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಶೂಲದಿಂ ಕೊಲ್ಲಿಸುವದು; ಭುಜಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಡದಕಡೆಯೊಳಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವವು; ಭುಜಾಗ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಶತ್ರುಸಂಹಾರಕವಾದ್ದು; ಪುಚ್ಛದೊಳಿರುವ ಸುಳಿಯು ಪರಾಜಯವಂ ಕೊಡುವದು; ಮಂಡಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮೇಲಣಭಾಗದೊಳಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಅರ್ಥವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು; ಮಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶವಂ ಕೊಡುವದು, ಜಂಘಾಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬಂಧನವಂ ಕೊಡುವದು, ಕಂಠಗಳ ಕುಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಡೆಗಂಠಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಸಂಹರಿಸುವದು, ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶಕರಗಳಾಗುವವು, ರೋಮಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಸಂಹರಿಸುವವು, ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಕ್ಲೇಶವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಯಮಪಟ್ಟಣವನ್ನೈದಿಸುವದು, ಗಂಡಸ್ತುಳದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವವು, ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ವಂಶಹಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸಂಹರಿಸುವವು, ತುಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಭಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಗುದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ದೋಗಪ್ರದಗಳಾಗುವವು, ವೃಷಣದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸಂ ಕೊಡುವವು, ಗಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ದೋಹವನ್ನೆಣಿಸುವವು, ಬಾಲದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮೂಲನಾಶವಂ ಮಾಡುವದು, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ಸ್ಥಾನಭ್ರಂಶವಂ ಮಾಡುವವು, ಪುಚ್ಛದಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಪರಾಜಯವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು, ಶಿಶ್ನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗುದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಉದರರೋಗವನ್ನೀಪುಡು, ಅಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ವೃಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿದೋಗ

ಹಕರಂಗಳಾಗುವವು, ಕವೋಲಮೂಲಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಮರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಮುಖಪ್ರದಂಗಳಾಗುವವು;

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಶುಭಕರಂಗಳಾದ ಅವರತ್ತ ಸ್ಥಾನಗಳು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುವವು : — ಕಟವಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಅವರತ್ತಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವವು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಅವರತ್ತಂಗಳೆರಡು ಶುಭಕರಂಗಳಾಗುವವು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಮೂರುಸುಳಿಗಳುಳ್ಳ ಅಶ್ವದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನಿಗ್ರಹಿಸುವನು, ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಮೂರುಸುಳಿಗಳುಳ್ಳ ಪಶ್ಚಿಮ ಲೂರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆ ಪಶ್ಚಿಮ ನಿಶ್ಚೇಷ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳುದು ಇದರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕುದುರೆಯ ಒಡೆಯನು ಶತ್ರುವಂ ಜೈಸುವನು, ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಿರುವವೋ? ಆ ಅಶ್ವವು ಚತುರಂತವೆಂಬ ನಾಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶತ್ರುನಾಶವಂ ಮಾಡೆ ಐಶ್ವರ್ಯವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿಸುವದು, ಪುಷ್ಪಗಳ ವೊಗ್ಗಿನ ಆಕಾರ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಜಯಪ್ರದಗಳಾಗುವವು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕೂಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಯು ಶುಭಪ್ರದವಾಗುವದು ಕರ್ಮಮೂಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ವೈಷಫವೆಂಬ ನಾಮಧೇಯ ಉಳ್ಳವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕವು, ಇವೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ, ಧನವಂ, ಭೂಪಣವಂ, ಕೂಡ ಕೊಡುವವು, ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಳಿಯು ದೇವಮಣಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶುಭವಂ ಕೊಡುವದು, ಆ ದೇವಮಣಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯ ಕರೀರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಂದಿರುವ ಅಶುಭಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಜಯವಂ ಧನವಂ ಕೂಡ ಕೊಡುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವಗಳಿಗೆ ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುಳಿಗಳು ಕಂಠನಾಳವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಚಕ್ರಕಿ ಎಂಬ ನಾಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಶತ್ರುಕ್ಷಯಕರವಾಗುವದು ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ರೋಚಮಾನವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ, ಮಿತ್ರರಂ, ಧನವಂ ಕೊಡುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವ

ಕ್ಕೆ ಶುಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಎರಡುಸುಳಿಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವವೋ, ಅವರ ಸ್ವಾಮಿಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಶತ್ರುವಂಜಯಿಸಿ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು. ಕ್ಷೇಪಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಮೋಳ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಶುಕ್ತಿಯೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಪಾನಪ್ರದವಾಗುವದು, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ ಶುಕ್ತಿಯೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಶುಭಾರೋಗ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವದು, ಅಶ್ವಗಳಿಗೆವಕ್ಷಸ್ಸಿನೋಳ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವಗಳು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶತ್ರುಗಳಂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವದಾಗಿ ಸಂಪತ್ತರಗಳಾಗುವವು; ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸುಳಿಗಳು ವಕ್ಷಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವೋ, ರೋಚನಾಯಂಬ ಸುಳಿಯು ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವದೋ, ಆ ಅಶ್ವವು ಶ್ರೀವೃಕ್ಷವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು; ಈಕು ದುರೆಯುತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದವಾಗುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಉರ್ಧ್ವಮುಖಗಳಾಗಿರುವ ಸುಳಿಗಳಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವದಿಂ ಅರಸುಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳಂ ಜಯಿಸುವರು; ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಭುಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಪುಟ್ಟಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಅಂಗದೀವನಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಭೂಪಣಪ್ರದವಾಗುವದು, ಮತ್ತೆಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಕಿಬ್ಬ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮೇಖಲೀ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದು; ಈ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧನಧಾನ್ಯವೃದ್ಧಿಯಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಅಶ್ವಗಳಿಗೆವಕ್ಷಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಲಲಾಟಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವು, ಸ್ವಸ್ತಿಕವು, ಕಮಲವು, ಧ್ವಜವು, ಕವಚವು, ಗದೆಯು, ಶಂಖವು, ಚಕ್ರವು, ಶರಡ್ಧವು, ಧನುವು, ನಂದ್ಯಾನರ್ಮವು, ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯು, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಸುಳಿಯು, ಉನ್ನತವಾದ ಪತಾಕವು, ಪೆಜ್ರವು, ಮತ್ಸ್ಯವು, ಅಂಕುಶವು, ವೈಜನವು, ಹೊಚಿಯು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವು ಶುಭಫಲಪ್ರದಂಗಳಾಗುವವು; ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವು, ಫಲಗಳೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವು; ಇನ್ನೂ ಅಶ್ವಗಳ ವಯಸ್ಸಂ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾದದಂ ತಗಳ ಉತ್ತಮ ತ್ರಿಕ್ರಮವಂ ಪೇಳುವೆನು, ಕುದುರೆಯ ಮರಿಗಳು ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಆರು ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪುಟ್ಟುವವು, ಆ ಅಶ್ವಶಿಶುವಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆ ಆರು ಹಲ್ಲು

ಗಳೇಯಣೆಗೆಂಪಾದರೆ ಎರಡುವರುಷವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದು. ಈ ಆರುಹ
 ಲ್ಲಗಳು ಬೀಳುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರುವರುಷವೆಂದು, ಕೆಲವುಹುಟ್ಟಿಕೆಲವು
 ಹುಟ್ಟಿದೆಯಿರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವರುಷವೆಂದು, ಆರು ಹಲ್ಲುಗಳೂ ಸಮ
 ಗ್ರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಐದುವರುಷವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು; ಈಕ್ರಮವಾಗಿ
 ಮೂರುಮೂರುವರುಷಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದುಚೆಡ್ಡೆಯು ಹುಟ್ಟುವದು; ಕಾಳಿಕಾ,
 ಹರಿಣೀ, ಶುಕ್ಲಾ, ಕಾಫಾ, ಮಾಕ್ಷಿಕೀ, ಶಂಖಾ, ಉಲೂಖಲಾ, ಚಲನ, ಅವಸಾತ
 ಎಂಬ ಈಚೆಡ್ಡೆಗಳು ಆರನೇಯವರುಷದಿಂದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷಪರ್ಯಂ
 ತವು ಮೂರುಮೂರುವರುಷಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದಾಗಿದಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ
 ದು, ಈಚೆಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರನೇವರುಷದಿಂದ ಎಂಟುವರುಷದವರೆಗೂ ಕಾಳಿಕಾ
 ಎಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಕಟ್ಟಾಗಿಅಡ್ಡವಾಗಿ, ರೇಖಾಕಾರವಾಗಿರುವದು; ಬಂಭತ್ತನೇವ
 ರುಷದಿಂದ ಹೆನ್ನೊಂದುವರುಷದವರಿಗೂ ಹರಿಣೀಯಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಅಡ್ಡವಾ
 ಗಿ ಯವಾಕಾರವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿರುವದು; ಹೆನ್ನೆರಡುವರುಷದಿಂದ ಹದಿ
 ನಾಲ್ಕುವರುಷದವರಿಗೂ, ಶುಕ್ಲಾಯಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯು ಹಸುವಿನಹಾಲಿನಂತೆವ
 ರ್ಣಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಯವಾರ್ಧಪ್ರಮಾಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಿರುವದು, ಹದಿನೈದನೇ
 ವರುಷದಿಂದ ಹದಿನೇಳನೇವರುಷದವರಿಗೂಕಾಫಾಯಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಗಾಜಿ
 ನಂತೆ ನೀಲವರ್ಣಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಹಾರಕದಅಕ್ಕಿಯ ಆಕಾರಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರು
 ವದು, ಹದಿನೆಂಟನೇವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತುವರುಷದವರಿಗೂ ಮಾಕ್ಷಿಕೀಯಂ
 ಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುನೋಡದಂತೆ ಕಟ್ಟಾಗಿ ಹಾರಕದಅಕ್ಕಿಯ ಆಕಾರವೆಂಪಡದಿ
 ರುವದು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರನೇ ವರುಷದವರಿ
 ಗೆ ಶಂಖವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಶಂಖದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿಹಾರಕದಅಕ್ಕಿಯ ಆಕೃ
 ತಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವದು, ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕನೇ ವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಾರುವ
 ರುಷದವರಿಗೂ ಉಲೂಖಲವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯು ದಂತಗಳು ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ
 ಸೂಚಕವಾಗಿ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರರೂಪದಿಂದ ಕಾಣುವದು, ಇ
 ಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ವರುಷದವರಿಗೂ ಚಲನ
 ವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಉಂಟಾಗಿಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವವು, ಮೂವ್ವತ್ತನೇವರುಷ
 ದಿಂದ ಮೂವ್ವತ್ತೆರಡುವರುಷದವರಿಗೂ ಅವಸಾತವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಉಂಟಾಗಿ

ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಿನ್ನಹೋಗುವವು, ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡುವರ್ಷಂ
 ಗಳೇ ಅಶ್ವಗಳಿಗೆಪರಮಾಯುಸ್ಸೆಂದುತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಯಾವಅಶ್ವಗಳಿಗೆ ಕಿ
 ವಿಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವು ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಚಂದ್ರದಂತೆ ಕೆಂಪಾದರಕ್ತ
 ವು ಶೀಘ್ರದಿಂಕಾಣುವದೋ ಆಕುದುರೆಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಜೀವಿಸುತ್ತ ಚರ
 ಜೀವಿಗಳನಿಶಿಕೊಳ್ಳುವವು; ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಕುದುರೆಗಳಆಯುಸ್ಸಂಪರಿವೃದ್ಧವೇ
 ಳುವೆನು, ಮನುಷ್ಯರ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿರುವರೇಖೆಗಳು ಅವರವರಆಯುಸ್ಸನ್ನೆಂ
 ತುಸೂಚಿಸುವವೋ ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳಮುಖದಲ್ಲಿರುವರೇಖೆಗಳು ಆ
 ಯಾಯಕುದುರೆಗಳಆಯುಸ್ಸಂಸೂಚಿಸುವವು, ಯಾವಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಮುಸುಡಿಯಮ
 ಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿರೇಖೆಯುಹುಟ್ಟಿರುವದೋಆಅಶ್ವವುಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಒಂದುವರುಷದ ಬಳಿಗೆ ಮುಖರೋಗದಿಂಮರಣವಂಪೊಂದುವದು, ಅಂಗುಳ
 ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಅಂಥಾರೇಖೆಗಳೆರಡುಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟರೆಅಶ್ವವುಜಿ
 ಹ್ವಾಸ್ತಂಭವೆಂಬರೋಗದಿಂದ ಎರಡನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಅಂಥಾ
 ರೇಖೆಗಳೆರಡು ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿರುವದಾದರೆ ಅಶ್ವವುಧನುಗ್ರಹ
 ಹಣರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ಮೂರನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವ
 ದು, ಅಂಥಾರೇಖೆಗಳೆರಡು ಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿಬಿಗಿ ಕೊಂಡಿ
 ದ್ದರೆ ಅಶ್ವವುಗ್ರಹವೆಂಬ ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗದಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇವರುಷದ
 ಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ಬೋಗಿರುವ
 ಕೊನೆಯುಳ್ಳ ರೇಖೆಯು ಮುಸುಡಿಯೋಳ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವು
 ದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮೃಗಜಂಭವೆಂಬರೋಗವು ಐದನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಕೊ
 ಲ್ಲುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗುಳದ್ವಯಸಂಮಿತವಾದ
 ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾದ ರೇಖೆಯು ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಆರನೇವರುಷ
 ದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧರೋಗದಿಂದನಾಶವನ್ನೈದುವದೂ, ಯಾವ ಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾಂಗುಳವಿಸ್ತಾರವಾದ ರೇಖೆಯುನಾಲ್ಕಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾ
 ಗಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವನ್ನು ಏಳನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಘ
 ನೀಯಂಬರೋಗವುಕೊಲ್ಲುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗುಳ
 ತ್ರಯಸಂಮಿತವಾದ ರೇಖೆಯು ಹುಟ್ಟಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಎಂಟನೇ

ವರುಷದಲ್ಲಿ, ಜ್ವರದಿಂಪೀಡಿತವಾಗಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದಮು-
ಸುಡಿಯಲ್ಲಿ, ರೇಖೆಯುಖಮುಜುವಾಗಿ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಒಂದು
ಕಾಣುವದೋ, ಆಕುದುರೆಯು ಒಂಭತ್ತನೇವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ರೇ-
ಖೆಯಳ್ಳಕುದುರೆಯು ಹತ್ತನೇವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾ-
ವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯ ಮಧ್ಯದೋಳು ಎರಡು ಅಂಗುಲ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ
ಉರ್ಧ್ವಮುಖವಾದರೇಖೆ ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಹನ್ನೆರಡನೇ ವರುಷ
ದಲ್ಲಿ ರೂಕ್ಷವಿರತ್ತವೆಂಬ ರೋಗದಿಂ ನಾಶನು ನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ
ಮುಸುಡಿಯಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಉದ್ದವಾದರೇಖೆ ಇರುವದೋ
ಆ ಅಶ್ವವು ಹದಿನಾರನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸರೋಗದಿಂಮೃತಿಯನ್ನೈದುವ
ದು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿಯು ಉರ್ಧ್ವವಾಗಿಯು
ಕಾಣುವದಂತೆ ಎರಡು ರೇಖೆಗಳಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವುರೋಗದಿಂಹದಿ-
ನಾಲ್ಕನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ
ಎರಡು ರೇಖೆಗಳಿರುವದೋ ಆಕುದುರೆಯು ಹದಿನೈದನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ
ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಭಯಪೀಡಿತವಾಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಶು-
ಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದುರೇಖೆ ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವುಹದಿ-
ನಾರನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ವಾತರೋಗದಿಂ ಮೃತವಾಗುವದು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಉ-
ಳ್ಳ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಮುಸುಡಿಗಿಂತಲೂಸ್ವಲ್ಪಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಆಕು-
ದುರೆಯು ಹದಿನೇಳನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಅಶ್ವದಮುಸು-
ಡಿಯಲ್ಲಿ ಯೂಪಸ್ತಂಭದಂತೆಯೂ ಪತಾಕಾಶೋಭಿತವಾದ ವೃಕ್ಷದಂತೆಯೂ
ಒಂದುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಹದಿನೆಂಟನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಳು-
ಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಗೆ ಮುಸುಡಿಯಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ
ವರ್ಣವುಳ್ಳ, ರೇಖೆಯುಕಾಣಲ್ಪಡುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವುಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇವರು-
ಷದಲ್ಲಿ ವಿಪದಿಂಮೃತವಾಗುವದು; ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಆ ಅಶ್ವಗಳಪೂರ್ಣಾಯು-
ಲಕ್ಷಣಗಳಂಪೇಳುವೆನು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯು ಹೋಮಸಾಧನವಾ-
ದ ಸ್ಮಶ್ತಿಕನಂತಿರುವ ರೇಖೆಯಿಂದಲೂ, ಸ್ವಸ್ತಿಕದಿಂದಲೂ, ನಂದ್ಯಾವರತ್ತದಿಂ-
ದಲೂ, ವರದ್ಧಮಾನವೆಂಬ ರೇಖೆಯಿಂದಲೂ, ಬೆಲ್ವವೃಕ್ಷದಂತಿರುವ ರೇಖೆ

ಯಿಂದಲೂ ಈಡಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮುಷ್ಟತು ವರುಷ ಜೀವಿಸುವದಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿಕೋಪ್ಪವೆಂಬ ರೋಗದಿಂಮೈತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಚಿಹ್ನೆ ಯಾದರೂ, ವಕ್ರಚಿಹ್ನೆ ಯಾದರೂ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮುಷ್ಟತೊಂದನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೈತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯು, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯು ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮುಷ್ಟತೆ ಇಡೆನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೈತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಇನ್ನು ಅಶ್ವಗಳ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು :- ಅಶ್ವವು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು ಎದ್ದು ಉರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ನೋಡಿ ಧ್ವನಿಯಂಗೈದು ಗೊರಸುಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಬಗೆದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಯಾವ ಕುದುರೆಯು ಮಲಗಿದ್ದು ಎದ್ದು ಬಂದಾವರ್ತಿ ಮೂತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಪುರೀಷವನ್ನಾಗಲೀ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಷ್ಪಜಲವನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು. ಯಾವ ಕುದುರೆಯು ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಾರಣವಾಗಿ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಪರರಾಯರೊಡನೆ ಬರುವದೆಂದು ಸೂಚಿಸುವದು. ಕುದುರೆಯಪ್ರಜ್ಞೆವು ರೋಮಾಂಜಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಅಶ್ವದ ಬಡೆಯಂಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತ್ರದ ಪ್ರಯಾಣಉಂಟಾಗುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯೋಳ್ ಅಗ್ನಿಕಣಗಳಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಪ್ರಯಾಣವಂತರಳುವ ಬಡೆಯಂಗೆ ನಾಶವಂಕೊಡುವದು, ಕುದುರೆಯು ಎಡದಪಾದದಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಒಗೆಯುತ್ತ ದೀನವಾದಮನಸ್ಸುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಧ್ವನಿಮಾಡುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬಡೆಯಂಗೆ ಪರಾಜಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಮೂತ್ರಪುರೀಷಗಳನ್ನು ಎಂದಿನಂತೆ ಬಿಡದೆ ತಡೆದು ತಡೆದು ಬಿಡುತ್ತ ದೀನವಾದಮನಸ್ಸುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಧಾರೆಯಂ ಬಿಡುವದೋ ಅದು ಅರಸಿಗೆ ಅಪಜಯವಂಕೊಡುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಧ್ವನಿಯು ದುಃಖಪಡುವ ಜನರಧ್ವನಿಯಂತೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ದೀನಭಾವದಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬಡೆ

ಯಂಗೆ ಅಶುಭವಂಕೊಡುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಉಚಿತವಾದ ಗ್ರಾಸವು ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಗ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಖದಿಂದ ಧೂಳಿಗಳನ್ನಾದರೂ, ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಾಡಿದ ತೃಣಕಾಷ್ಠಗಳನ್ನಾದರೂ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಧ್ವನಿಯಂಗೈವುದೋ ಆಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಬಡೆಯಂಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು; ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನೇ! ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಯಾವದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ ಯಾವಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪಡೆದಿರುವೋ ಆಯಾಮದೇಶದ ಭೇದಗಳಂ ಆಯಾಮದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಗಳಲಕ್ಷಣಗಳಂಕೂಡ ಪೇಳುವೆನು. ಸಾವಧಾನದಿಂ ಕೇಳುವನಾಗು, ಕಾಂಭೋಜ ಬಾಹ್ಯಕ ವನಾಯುಜ ಆರಷ್ಯ ಗಾಂಧಾರ ಚಾಂಪೇಯ ಸಿಂಧು ತೈತಿಲ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಮೇಚಕ ಉಪಮೇಚಕ ಕುಲಜ ಉಪಕುಲಜ ತ್ರಿಗರ್ತ ಅರ್ಜುನ ಸಾವಿತ್ರ ಯೋಧೇಯ ಯಾವಂತಿಯವನ ಹ್ರಸ್ವಯವನ ಭಾವವಿಪನ ಕಂದರ ವರ್ಷಕ ಅವಂತಿ ಔರನ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಕಾನಕ ಪರ್ವತ ದಕ್ಷಿಣಮದ್ರ ಉತ್ತರಮದ್ರ ನಾದೇಯ ದ್ವೀಪ್ಯ ಕೇಕಯ ಅಪರಾಂತ ವಸಂತಕ ಸೌರ ಗರದ ಸೈಂಧಿಕ ಕ್ಷುದ್ರಕ ಆವರ್ತಕ ಕಳಿಂಗ ಮೌಕುಲ ಐರಾವತ ವನವಾಸಿ ತ್ರಿಲಿಂಗ ಕ್ರಂಧನ ಸುರಾಪ್ಯ ಉಪಾವೃತ್ತ ಸಾಲ್ವ ಕುರುಪಾಂಚಾಲ ವಾಙಲ ಅಭೀರ ಈವೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಶ್ವಗಳಕುಲಗಳು ಐವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿರುವವು:— ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳು ಮಹಾ ಬಲವು ವೇಗವು ವಿಶಾಲವಾದಹಣೆಯು ಜಘನವು ಕತ್ತು ಎದೆಯು ಉದ್ದವಾದಕಂಠವು ಮುಖವು ಕಿರಿದಾದಅಂಡಗಳು ಮೇಥ್ರವು ಆಸನವು ಚನ್ನಾಗಿರ್ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕಾಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾನಗೊರಸುಗಳು ಮೈಡಾರ್ಯದಂತಿರುವನೇತ್ರಗಳು ಶ್ವೇತವರ್ಣವು ಕೆಂಪುವರ್ಣವು ಕಪ್ಪುವರ್ಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು ಮಿಶ್ರವರ್ಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು ಹ್ರಸ್ವವಾದಬಾಲವು ಮೃದುಗಳಾದರೋಮಂಗಳು ಕಿರಿದಾದಬೆನ್ನು ಇನ್ನು ಮನೋಹರವಾದ ಸ್ವರಾಂಗಳಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ ಸದ್ವಲಕ್ಷಣಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೋನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಧಿನದಲ್ಲಿರುವವಾಗಿ ಮತ್ತುವರುಳವಾದ ಮೋಣಕಾಲು ತೊಡೆಗಳುಳ್ಳ

ವಾಗಿ ಕೃತವಾದುದು. ಮೊಳೆಗಳಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ ದಪ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಬಳ್ಳಿಗುಣವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜೇನು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಂಡು ಹುಂಕಾರವೆನ್ನಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ಸಂಚಾರವೆನ್ನಾಡುತ್ತ, ಸರ್ವದಾರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಕಾಂಭೋಜದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿರುವವು. ಬಾಹ್ಯೋಕ್ತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳು ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗ ಸೌಪ್ತವವು ವರ್ಣವು ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳವಾಗಿ ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಪಾದಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೀರ್ಘವಾದ ಬೆನ್ನು ಶೌರ್ಯವು ಸ್ವಭಾವವು ವಿಶಾಲಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ದೀರ್ಘವಾದ ಕಂಠವು ಮುಖವು ಜೇನು ತುಪ್ಪದಂತಿರುವವನಾಗಿ ದೈನ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಸರ್ವದಾ ಕೋಪುಳ್ಳ ಸ್ವಭಾವವು ದಂತಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ಥವಾದ ಸ್ಥೂಲವು ನಿಟ್ಟವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮಹಾಸಂಕಟದಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುನಂಬಿಟ್ಟು ಜೋಗದೆಯಿರುವ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಬಾಹ್ಯೋಕ್ತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿರುವವು, ಶರೀರ ಲಾಘವವು ಅತಿ ಹಿರಿದಾದವೇಗವು ಚಪಲ ಸ್ವಭಾವವು ದೈನ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು ದೀರ್ಘವಾದ ದುಂಡಾದ ಸರ್ವಾಸಮಗಳು ಏಕರೂಪಗಳಾದ ಶೋಭನಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಹ್ರಸ್ವಗಳಾದ ಅಂಡಮೇಥ್ರಗಳು ಗೂಟೆ ದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಶರೀರ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಗಳಾಗಿ ಬೋಗಿ ದಹೆಗಳುಗಳು ಅಧಿಕವಾದ ಕಾಯಬಲವು ದೃಢವಾದ ಗೊರಸುಗಳ ಸಮೀಪದ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಪಾದಗಳು ವಯೋನುರೂಪವಾದ ನಾನಾ ವರ್ಣ ವಿಶೇಷಗಳು ಅಂಡದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವು ದೀರ್ಘವಾದ ಶರೀರವು ಮೇಳುದಂತೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ವನಾಯುಜ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಪ್ರಸ್ಥವಾದ ಬೆನ್ನು ಶೋಭನವಾದ ಮುಖವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಬಾಲವು ಮಂಗಳಕರವಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಪೂರ್ವಕಾಯವು ಮೃದುವಾದ ಸುಣುಪಾದ ರೋಮಗಳು ಶಿಲುವಾದ ಹ್ರಸ್ವವಾದ

ಗೂಟದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳು ದೃಢಗಳಾದ ಹರಡುಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಪಾದಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಂಪುಗೂಡಿದ ನಾನಾಪರ್ಣವು ಮತ್ತೊಂದು ಹಸರುಕೂಡಿದ ನಾನಾಪರ್ಣವು ಅಧಿಕವಾದ ವೇಗವು ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಮುಗ್ಧ ಸುವದು ಮೊದಲಾದ ಮುಗುಣಗಳಿಂದ ರಹಿತಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಆರಂಭದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಕರೀಕೋಳಿಗಳಂತೆಯೂ ಕೃಷ್ಣ ಸಾರಂಗಗಳಂತೆಯೂ ಧೂಮ್ರ ಮೊದಲಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸಮವಾಗಿ ತುಂಬಿದ ಅಂಗಗಳು ದೃಢವಾಗಿ ವಿಷಮವಾದ ಶರೀರದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು ತುಂಡಾಗಿ ಉನ್ನತಗಳಾದ ಅವಯವಗಳುಳ್ಳ ಶರೀರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವು ಚಂಡಸ್ವಭಾವವು ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದ ದಪ್ಪವಾದ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಶವಾದ ದೀರ್ಘವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳು ಗಾಂಧಾರದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದ ಹೆಗಲು ಬೆನ್ನು ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧವು ಹುಲ್ಲೆ ಕದುವಿನಂತೆ ಅತಿ ಚಪಲಕಿಗಳಾದ ಜಂಘೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಶಗಳಾದ ಅವಯವಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮವು ಕಾಯಬಲವು ವೇಗವು ಮೃದುವಾಗಿ ನುಣುಪಾದ ರೋಮಗಳು ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ದೃಢಗಳಾದ ಪಾದಹರಡುಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಗಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಚಾಂಪೇಯದೇಶೋತ್ಪನ್ನವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು, ಸ್ಥಿರವಾದ ಪಾದಗಳು ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ನಿತಂಬಗಳು ದೀರ್ಘವಾದ ಕಂಠವು ಮುಖವು ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಮೃದುಗಳಾದ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳು ಗೂಟದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ದಪ್ಪವಾದ ದೇಹವು ಅಧಿಕವಾದ ಶ್ವಾಸಗಳು ಮೃದುವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಟವಾಯಿ ತುಟೆಗಳು ಲಂಬಗಳಾದ ಅಂಡಗಳು ಮೇಢ್ರವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಸಿಂಧುದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಕಂಠವು, ದವಡೆಯು ಬಾಲವು ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳು ಮೇಢ್ರವು ಅಂಡಗಳು ವಿಸ್ತಾರಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಮೇಲಕ್ಕಾಗಿಬೋಗ್ಗಿದ ಕಂಠವು ಅತ್ಯಂತ ಲಾಘವವು ದೃಢಗಳಾದ ಪಾದಗಳು ಹರಡುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದಣೆಯು ಎದೆಯು ಕಟಪಶ್ಚಾದ್ಯಾಗವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಯಬಲ ವೇಗಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಭಾ

ರದಿಂದಲು ಬಹುಮೂರ ಮೂರ್ಗ ಸಂಚಾರದಿಂದಲು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ೭, ಮುನಂ
ಹೊಂದವೆ ಕ್ಷುತ್ರಿ ಸಾಸಾರುತಂಗಳಾಗಿರುವ ಕುಮರೇಗಳು ತೈಲವೀ
ಶೋತ್ಪನ್ನಗಳು; ಶೋಧನವಾದ ಅಂಗ ಪ್ರತ್ಯಂಗ ಸೌವ್ಯವು, ದುಪ್ಪವಾ
ದ ವ್ಯಾಪಾರವು, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದವೆಯು, ಗೂಟದಂತೆ ಬಳಿ
ಸದಿರುವತೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತವಾದವು, ವಿಸ್ತಾರಗಳಾದವು, ದೀರ್ಘವಾ
ವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಂಠವು, ಗುಪ್ತಗಳಾದವು, ಸಂಧಿಗಳು, ಉನ್ನತಂ
ಗಳಾದ ಭುಜಶಿರಸ್ಸುಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದವೆನ್ನು, ಬಲುವಾದ ವೇಣಿಕಾಲುಗ
ಳು, ಹ್ರಸ್ವಗಳಾದ ಹರಡುಗಳು, ಬಾಲವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮಧ್ಯರೇಖೆ
ವು, ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಅಕ್ಷಂತರೋಮಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂ
ಡಿರುವ ಅವಯವಗಳು, ಅನೇಕವರ್ಣಗಳಾದ ಸರಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಅತಿ
ಸಾಧುಗಳಾಗಿ ಸರ್ವದಾನಂದೇರಿತಿಯುಳ್ಳ ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ ಅತ್ಯಗಳು ಪಾಟಿ
ಲೀ ಪುತ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಮೃದುವಾದವೆನ್ನು, ಚಕುಲವು
ದೃಢವು ಅಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯಮವಾದವ್ಯಭಾವವು, ಮಧ್ಯಮವಾದವು, ಕ್ರ
ಮವು, ಬಲವು, ವೇಗವುಳ್ಳ ಕುಮರೇಗಳು ಮೇಚಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂ
ದರಿವುದು; ಧಪ್ಪವಾದಬಾಲವು, ಚಕ್ರತ್ತಿಸಂರಂಗಗಳು ಮೃದುವಾದಅಂ
ಗಳು, ದುರ್ಬಲವಾದಗೂರಸುಗಳೂ, ಕೃಶವಾದವೆವು, ಶೋಧನವಾದವ
ರಡುಗಳು, ಉನ್ನತವಾಗಿದುಮರಸ್ಸು, ಕಂಠಗಳು, ಕಿರಿದಾದವೆವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
ಹ್ರಸ್ವಂಗಳಾಗಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣರುತಂಗಳಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪವುಳ್ಳವು, ಸ್ವಲ್ಪ
ವಂಪಡೆದಿರುವ ಕುಮರೇಗಳು ಉಪಮೇಚಕದೇಶದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದರಿವು
ದು; ದೀರ್ಘವಾದ ಬೆನ್ನು, ಕತ್ತು, ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಮೇಧ್ರವು, ಅಂಧಗಳು, ವ
ರುಳವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದವು, ಶೋಧನವಾದ ಹರಡುಗಳು, ದೀರ್ಘ
ವಾದ ಬಾಲವು, ಕೇಸರಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದವು, ಚರ್ಮವು, ಕಿರಿದಾದ
ಯವೆಯು ಉಳ್ಳ ಕುಮರೇಗಳು ಕುಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದರಿವು
ದು; ಕತ್ತು, ತೊಡೆಗಳು, ಹರಡುಗಳು, ಚಕ್ರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದಕೇಸರಂ
ಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಕಿರಿದವು, ಸ್ವಲ್ಪಬಲವು, ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳವಾಗಿ
ಗಿಡ್ಡಾದರವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮೊದಲಾದವು, ಕುಲದೇಶದ ಕುಮರೇಗಳಗನವಾ

ನಗಳಾದಬೆನ್ನೆ ಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಕಲಿಸಸ, ಭಾವಗಳಾದಕುದುರೆಗಳು, ಸಕುಲಜದೇಶದಲ್ಲಿ ವೃಷ್ಟಿದೊಂದಿರುವುದು; ಮೃದುವಾದಸ್ವಭಾವವು, ಹ್ರಸ್ವವಾದಕತ್ತು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಕ್ರಗಳಾದಕೇಸರಗಳು, ಮೋಲದರೋಮಂಗಳಂತಿರುವ ರೋಮಗಳು, ಕೋಧವುಳ್ಳ ಭಾವವು, ಬಲವು ಉಳ್ಳವಾಗಿನೋಲದ ಕೋರೆದಾಡೆಯಂತೆ ಕೋರೆದಂತಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿಗೊರಸುಗಳನ್ನಿರಿಸುವಕುದುರೆಗಳುತ್ರಿಗರ್ತದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದರಿವುದು; ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು, ಕತ್ತು, ದೃಢವಾದ ಕೇಸರಗಳು, ನೇತ್ರಗಳು, ಶೋಭನವಾದಮುಖವು, ಹರಡುಗಳು, ಉದ್ದವಾಗಿ ಜೋಲುವಅಂಜಗಳು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವನ್ನನುಸರಿಸಿದ ನಾನಾವರ್ಣಗಳು, ಕ್ರೂರವಾದಸ್ವಭಾವವು, ಅಧಿಕವಾದಬಲವು ಉಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು ಅರ್ಜುನದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳು; ಹ್ರಸ್ವವಾದಬೆನ್ನು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಜಘನವು, ದೃಢವಾದಶರೀರವು, ರೋಷವು, ವಕ್ರವಾದಮುಖ, ದೀರ್ಘವಾದಜೆಗಲಿನಕೇಸರಗಳು, ಮೃದುವಾದಅಂಗವು, ಶೋಭನವಾದ ನೇತ್ರಗಳು, ಧವಲವಾದಪಾದಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು, ಬಾಲವು, ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸಾವಿತ್ರಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೊಂದಿರುವುದು; ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಕರ್ಣಗಳು, ಓಪ್ಪಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಸರಾಕ್ರಮವು, ಬಲವು, ವರುಳವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉನ್ನತವಾದಕತ್ತು, ಗುಂಡಾಗಿರುವಬೆನ್ನು, ತೊಡೆಗಳು ಗೊರಸುಗಳು ಮುಖವು ಸ್ವಲ್ಪಪಿಂಗಳವರ್ಣವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಚರ್ಮವು, ರೋಮಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳೋಳೆ ವಿತದಮಾಣಿಕಾಣಾತ, ಮಾರ್ಗವನ್ನಡೆಯುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರವಂವಹಿಸುವವಲ್ಲಯೂ ಅತಿವೇಗ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಯೋಧೇಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೊಂದಿರುವುದು; ಯಾವಂತೀದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳೂ ಇದೇಲಕ್ಷಣಗಳೆಂಕೂಡಿರುವವು; ಶೋಭನವಾದ ಹಣೆಯು, ನೇತ್ರಗಳು, ಅಂಗಗಳು, ಕೃಶವಾದಬೆನ್ನು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವರುಳವಾದಮುಖವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಚರ್ಮವು, ರೋಮವು, ಗೂಟದಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳು, ಶೀಘ್ರವಾದನಡೆಗಳು, ಶೋಭನವಾದಜಘನವು, ಯದೆಯು, ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಶರೀರವು, ಬಳ್ಳಿಬುದ್ಧಿಯು, ವಿಜೇತ್ರವಾದವರ್ಣಗಳು, ಮ

ನೋಡರಗಳಾದ ಬಲಯುಕ್ತಗಳಾದ ಗೋರಸುಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ದೃಢಜಿತ್ತ
 ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಯವನವಿಶೋತ್ತಸ್ನಂಗಳು; ಬಿಲವು, ಮನೋಜರ
 ವಾದವರ್ಣವು, ಗೋರಸುಗಳು, ಶೋಭನವಾದ ರೋಮಗಳು, ಕೇಸರಗಳು,
 ಸಾಲದ ಕೂದಲುಗಳು, ಬಳ್ಳಿಯದ್ಧಿಯು, ಕ್ರೋಧಾಸಕ್ತಿಯು, ಕರಿಸವಾದನ
 ಭಾವವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಸ್ವೀಕಾರ
 ದುರೆಗಳು ಪ್ರಸ್ವಯವನ ದೇಹೋತ್ಪನ್ನಂಗಳೆಂದರಿವುದು, ಅಧಿಕವಾದಬಲ
 ವು, ದೇಗವು, ಧವ್ವವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಭಾರವೆಂಬೊನೋವು, ಮಾರ್ಗನಡೆ
 ಯುವದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶವೆಂಬ ಸಹಿಸೋಣವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಯದೆಯು, ಬೊ
 ಟ್ಪಿಯು, ದೃಢವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು, ಚೇತ್ರವರ್ಣವು, ಧವ್ವವಾದ ದೃಢವಾದಜಘ
 ನವು, ಪಾದಂಗಳು, ಗೋರಸುಗಳು. ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕತ್ತಿಗಳಂತೆ ತೋರು
 ವ ಅತ್ಯಂಗು ಭಾರ ದೋಷೋದ್ಭವಂಗಳು; ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೇಶಂಗಳು, ಕ
 ಶವಾದಬೊಟ್ಟೆಯು, ವರ್ತುಲವಾದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು
 ಶೀಘ್ರವಾದನಡೆಯು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಹೊಂಬಣವಾಗಲೀ ಸ್ವೀಕಾರವಾಗ
 ಲೀ ಉಳ್ಳ ಬಳ್ಳಿರೋಮಂಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಅಂಗಗಳು ವಿಪಮದೇ
 ಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವೆಂದರಿವುದು, ಚನ್ನಾಗಿ ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ದೃಢವಾಗವಾದ
 ಗಳು, ಶೋಭನಂಗಳಾದ ಗೋರಸುಗಳು, ಸೂಲವಾದಚರ್ಮವು, ರೋಮಗಳು
 ಕೇಸರಗಳೂ ಉಳ್ಳ, ಬಳ್ಳಿಸ್ವಭಾವಗಳೆಂಪ್ಪವಾದ ಕುದುರೆಗಳು ಕಂದರ
 ದೇಶದೋಳ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿರುವಕತ್ತು. ಪ್ರಸ್ಥಂಗಳ
 ಳಾದ ಅಂಗಗಳು, ಗೋರಸುಗಳು, ಶರೀರದಲುತ್ತುರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ
 ಅಂಗಗಳು, ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಅಂಗಗಳು, ಕೃಶವಾದಬೊಟ್ಟೆಯು
 ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮಿಗಿಲಾದಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಳ್ಳಿಸ್ವಭಾವ
 ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ವರ್ತುಲದೇಶದೋಳ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಸೂಲವಾದಅ
 ವಯವಗಳು, ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಗೋರಸುಗಳು, ಕೆಂಪುವರ್ಣವು, ಬಲವು, ವ
 ರ್ತುಲವಾದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮೈ
 ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವಅತ್ಯಂಗು ಅವಂತೀದೇಶೋತ್ಪನ್ನಂಗಳು; ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ
 ರೋಮಗಳು, ಧವ್ವವಾದಜಘನವು, ಎದೆಯು, ಘಟ್ಟಿಯಾದಪಾದಗಳು

ಧಸ್ಪವಾಸವೋಣಕಾಲುಗಳು, ಪರಾಕ್ರಮವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣವನ್ನನು
ಸುರಿದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಔರಸವೇಶದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ್ದಿಂದರಿ
ವುದು; ಜನ್ಮಾಗಿತುಂಬಿದ ಶರೀರವು, ಧಸ್ಪವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದಹಣೆಯು.
ಅಧಿಕವಾದ ಪರಾಕ್ರಮವು, ನೆಟ್ಟನೆನಿಂತಿರುವ ಕರ್ಣಗಳು, ಶೋಭನವಾದ
ರೋಮವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಚರ್ಮವು, ಉಪ್ಪದಂತವಿಸ್ತಾರವಾದಮುಖವು
ದೃಢವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಪಾದಗಳು, ತಾರ್ಕವಾದ ಸ್ವಭಾವವು, ಕೆಂಪುನರ್ಣ
ದಿಂಮಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವುಪ್ಪಟ್ಟವಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿಗಳಾದ ಕುದುರೆಗಳು
ಕಾತ್ಯೇರಿದೇಶಸಂಜಾತಂಗಳು, ಜಲತೃಣಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಕಾ ಎಂ
ಬನುಪಾನದಿಯತೀರಗಳು, ಸಕಾನಕಗಳನಿಶಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಪೂರ್ವಕಾಯ
ಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತಮಾಗಿ, ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಕಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಉನ್ನತಮಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ
ವಿಸ್ತಾರಉಳ್ಳಕತ್ತು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕೇಸರಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವರ್ತುವಾದ
ಮುಖವು, ದೀರ್ಘಗಳಾದಅನಯವಂಗಳು, ಉದ್ದವಾದ ಪಾದಗಳು, ಹೊ
ಟ್ಟೆಯು, ತುಂಬಿದಶರೀರವುಉಳ್ಳವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದುಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲೀ,
ದೇನು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಂಡು ಗಂಭೀರಮಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈವ ಕುದುರೆಗಳು
ಸಕಾನಕ ದೇಶದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು; ಶೋಭನವಾದ ಕಂಠವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜ
ಘನವು, ವಕ್ಷಸ್ಥಲವು, ಗಳಿತವಾದ ಬಿನ್ನು, ಶರೀರವು, ದೀರ್ಘವಾದ ಬಾಲವು
ಕೇಸರಗಳು, ಅಧಿಕವಾದ ವೇಗವು, ಬಲವು, ಧೈರ್ಯವು, ದೃಢವಾದಪಾದಗಳು,
ಉಪ್ಪವಾಗಿ ಸಕಲಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದು ಪೋಗುವ ಅಶ್ವಂ
ಗಳು ಪರವತದೇಶದೋಳ್ಪಟ್ಟದವೆಂದರಿವುದು; ದೀರ್ಘವಾದ ಬಾಲಗಳು ಕೇ
ಸರಂಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಿವಿಯು, ಅತ್ಯಂತವೇಗವು, ದುಷ್ಟವಾದಸ್ವಭಾವವು,
ವ್ಯಾಪಾರವು, ದೃಢವಾದ ಪಾದಗಳು ಗೊರಸುಗಳು, ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತ ವರ್ಣ
ವು ವಸರುನರ್ಣದಿಂ ಕೂಡಿದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾದರೂ ಉಪ್ಪವಾಗಿ ಸಕಲಕಾ
ರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ್ಥನಾದ ಸಾಲಿಯೆಂಬಲು ಸ್ವಾಭೀನಂಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ
ಲತಕ್ಕಗಳಾದ ಕುದುರೆಗಳು ದಕ್ಷಿಣಸಮುದ್ರೋತ್ತರಸಮುದ್ರಗಳೆಂಬ ದೇ
ಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವೆಂದರಿವುದು; ಚಿತ್ತಸ್ಥಾ ಎಂಬ ನದಿಯು, ಸರಸ್ವತೀ ಎಂ
ಬ ನದಿಯು ಇವುಗಳ ತೀರಂಗಳೊಳಿರುವ ದೇಶಗಳು ನಾದೇಯಂಗಳನಿ

ಕೊಟ್ಟವನು, ಇರಾವಂತಿ ಎಂಬ ನದಿಯು, ವಿಪುಲಾ ಎಂಬ ನದಿಯು, ಶತದ್ರಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳೂ ಕೂಡ ನಾದೇಯಂಗಳನ್ನೆಸಗಿಕೊಟ್ಟವನು; ಸದೀಪೀರವಲ್ಲ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳು ನಾದೇಯಂಗಳೆಂಬವಾಗಿಯೂ, ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳು ದ್ವೀಪಗಳೆಂಬವಾಗಿಯೂ ದೇವಲವನು; ಈಕುದುರೆಗಳು ಕುಭಕರಂಗಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗಳಿಂದಲೂ, ದೀರ್ಘವಾದ ಕತ್ತಿಸಿದವೂ ಯುಕ್ತವಾದ ಮುಖ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಶೋಭನವಾದ ಬಾಲಗಳು, ಜಘನಪ್ರದೇಶಗಳು, ಮಂಗಳಕರವಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮುಖವು, ಮೂಗುಗಳು, ದೀರ್ಘವಾದ ಕಂಠವು, ಧವ್ವವಾದ ಶ್ವೇತವು, ಅತಿದೀರ್ಘಂಗಳಾದ ಬಾಹುಗಳು, ಕೇಸರಗಳು, ದೃಢವಾದ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಪಾದಗಳು ಪುಟ್ಟವಾಗಿ ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕುದುರೆಗಳು ಕೇಕಯದೇಶದೊಳಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ವಿಶಾಲವಾದ ಭುಜಶಿರಸ್ಸುಗಳು, ಅಧಿಕವಾದ ಬಲವು, ಬಲುವಾದ ಕಂಠವು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು, ತೊಡೆಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ಅಂಟಗಳು, ಜೋಲುನ ಕಿವಿಗಳು, ಅಂಟಗಳ ಸಮಾವದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಸ್ವಭಾವದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕುದುರೆಗಳು ಅಪರಾಂತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದವೆಂದರಿವುದು; ದೀರ್ಘವಾದ ಕತ್ತು, ಮುಖವು, ಹುಲಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಬೆನ್ನು, ಕಿವಿಗಳು, ಮೇಥ್ರವು, ದೃಢವಾದ ಪಾದಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಸು, ಜಘನಪ್ರದೇಶವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವಗಳಾದ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ವಸಂತಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿತವೆಂದರಿವುದು; ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಬೆನ್ನು, ದೃಢವಾದ ಶರೀರವು, ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾದ ನಡೆಯುಳ್ಳ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಿಂದ ನರ್ತನವೆ ಮಾಡುವಂತಿರುವ, ಸಮವಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ ಶರೀರ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಪ್ರಹಾರದಿಂದತಿ ಶೀಘ್ರಗಮನವೆ ಹೊಂದುತ ಮದಿರಿ ಕ್ಷಮಾಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಸೌವೀರದೇಶದೊಳಪುಟ್ಟದವೆಂದರಿವುದು; ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಪಚ್ಚಡಗಳು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಕಿರಣ, ಕಂಠಪ್ರದೇಶವು, ದೃಢವಾದ ಪಾದಗಳು, ಹ್ರಸ್ವವಾದ ನೇತ್ರಗಳು, ಬೆನ್ನು, ಪಾದಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಮಂದಬುದ್ಧಿಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ದರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿತವೆಂದರಿವುದು; ಸ್ಥೂಲವಾದ ಪಾದಗ

ಳು, ರೋಮಗಳು, ಚರ್ಮವು. ದೀರ್ಘವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೇಹವು, ಅಧಿಕವಾದ ಬಲವು, ಮೇಗವು, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಜೊಟ್ಟೆಯು, ಮೋಣಕಾಲುಗಳು, ಉಚ್ಚವಾಗಿರುವ ಕುದುರೆಗಳು ಸ್ವಂಭವದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆಂದಿರುವುದು; ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪಚ್ಚಡಗಳು, ಆಸನವು ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವು, ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಿಯವಾದ ದೇಹಕಾಂತಿಯು, ಲಂಬವಾದ ತುಟಿಯು, ಕಿವಿಗಳೂ, ಹ್ರಸ್ವವಾದಕಂಠವು, ಉಚ್ಚವಾಗಿ ಅತಿ ರೋಮದಿಂದ ಕೆಂಪೇರಿದ ಕಂಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಮೂಲವೆಂಬ ಕ್ಷುದ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಕ್ಷುದ್ರಕಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು; ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕರ್ಣಗಳು, ಗಂಭೀರವಾದಧ್ವನಿಯು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಶರೀರವು, ಕೋಮಲವಾದಕಂಠಪ್ರದೇಶವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಪಚ್ಚಡಗಳು, ಯದೆಯು, ಸ್ವಲ್ಪಬೋಗ್ಗಿರುವಮುಖವು, ದೃಢವಾದಉಭಯಪಾಶ್ವಗಳು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕೇಶಗಳು, ಮಧ್ಯಮಶರೀರಬಲವು ವುಳ್ಳವಾಗಿ ಕಠಿನಪ್ರಕೃತಿ ಯಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಕುದುರೆಗಳು ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿ ವುಟ್ಟಿ ಅವರ್ತಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯು ಪಡೆದಿರುವವು, ಸ್ಥೂಲಗಳಾದಪಾದಗಳು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕರ್ಣಗಳು, ದೃಢವಾದಗೊರಸುಗಳು, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದಕೂರವು, ಸ್ವಲ್ಪಬೋಗ್ಗಿರುವಮುಖವು, ಲಂಬವಾದಅಂಟಗಳು, ಮೇಥ್ರವು, ಸ್ವಲ್ಪಬಲವು, ವುಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು, ಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳ್ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದಿರುವುದು; ಸ್ಥೂಲವಾದರೋಮಗಳು, ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯು, ಕೋಪಸ್ವಭಾವವು, ಹ್ರಸ್ವವಾದಬೇನ್ನು, ಅಂಗಗಳು, ಜಘನಗಳು, ಧಪ್ಪವಾದ ಹರಡುಗಳು, ಮೋಣಕಾಲುಗಳು, ಮಂದವಾದಬುದ್ಧಿಯು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದಬಲವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಆಸನವು, ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹರಹಿತಂಗಳಾದ ಕುದುರೆಗಳು ಮೌಕುಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆಂದಿರುವುದು; ಸ್ಥೂಲವಾದ ರೋಮಗಳು ಅಸ್ಥಿಗಳು ಬಾಲವು, ಸ್ವಲ್ಪಬಲವು, ಕುಭ್ರವರ್ಣವನ್ನನುಸರಿಸಿದನಾನಾಬಣ್ಣವು, ವಿಷಮಗಳಾದ ಅಂಗಗಳು, ದೃಢವಾದಗೊರಸುಗಳು, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಚರ್ಮವು ವುಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು ಐರಾವತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದಐರಾವತ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದಿರುವುದು, ಕಿರಿದಾದಬೆಳ್ಳಿತೋಡೆಗಳು, ಕಟಿಪುರೋಬಾಗವು, ಪೂರ್ವಕಾಯಮೋಳ್ ಘಟ್ಟಯಾದ ಅಂಗಂಗಳು, ಮಧ್ಯಮವಾದ ಬಲವು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ

ವಿಕಾರವು, ಪುಟ್ಟವಾದ ಕಾಲಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವಾಗಿ ಕ್ಷಮೆಯು ಕ್ಷಂಗಳಾದ ಮಂದಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ವನವಾಸ ಕಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಕ್ರೋಧ ಸ್ವಭಾವವು ಕಾಡು ಹಂದಿಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಅಂಗಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎವೆಯು ಧಪ್ಪವಾದ ಹೆಕ್ಕತ್ತು, ದೃಢವಾದ ಹರಡುಗಳುಳ್ಳ, ಕುದುರೆಗಳು ತಿಲಿಂಗವೆಂಬ ಕುದುರೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು; ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಗಳಾದ ಅವಯವಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವು, ಉದ್ದವಾದ ಕಿವಿಯು, ತುಟಿಗಳು, ಕಟಪುರೋಭಾಗವು, ಹೀನವಾದ ವರ್ಣವು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಪರಾಕ್ರಮವು, ದಪ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಹರಡುಗಳು, ಬಾಲಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿರುವ ಅಶ್ವಗಳು ಕ್ರಥನಮೇಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರಗಳಾಗಿ ಸೂಲವಾದ ತೊಡೆಗಳು, ಅವಯವಗಳು, ಪಾದಗಳು, ದೃಢವಾದ ರೋಮಗಳು, ಹರಡುಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸೂಲವಾದ ಮೋಕಾಲುಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವು, ಶುಭಗಳಾದ ಪಾದಗಳು ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸುರಾಪ್ಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಮಂದಸ್ವಭಾವಗಳಾಗಿ ಸೂಲವಾದ ಬಾಲವು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಜೋಲುನಕಿವಿಗಳು, ಹೆಕ್ಕತ್ತು, ಕಟವಾಯಿ, ಅಂಡಗಳು, ಮೇಥ್ರವು, ಗಿಡ್ಡಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬೆನ್ನು, ದೃಢವಾದ ತೊಡೆಗಳು, ಪಿಂಗಲ ವರ್ಣವಾದ ನೇತ್ರಗಳು, ಉಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳು ಉಪಾನ್ಯತದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆಂದರಿವುದು, ಸ್ಥಿರಗಳಾದ ಅವಯವಗಳು, ದ್ರವ್ಯವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಒಟುವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಂಠವು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕಿವಿಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎವೆಯು, ವಿಕಾರಯುಕ್ತವಾದ ಹಿಂಭಾಗವು, ತೀಕ್ಷ್ಣಸ್ವಭಾವವು, ಕೃಶವಾದ ಬಾಲವು, ಕೇಸರಗಳು ಸಿಲುಕುವ ಚರ್ಮವು ಮಧ್ಯಮವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸಾಲ್ವವೇಶದೋಳ್ವದವು; ಪೂರ್ವಾರ್ಧದೋಳ್ವ ಬೋಗಿರುವ ಅಂಗಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ವುಳ್ಳವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಗ್ಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರವು ವಹಿಸೋಣದರಿಂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮವು ಹೊಂದುವ ಅಶ್ವಗಳು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದವು, ದೀರ್ಘವಾದ ಮುಖವು, ಧಪ್ಪವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ತಗ್ಗಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ

ವು, ದವಡೆಯೂ ಕೂಡಾ ನಾಲ್ಕು ತಗ್ಗಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಚರ್ಮವು, ತುಪೆಗಳು, ಕೇಶಗಳು, ಜಂಘೆಗಳೂ ಕೂಡಾ ನಾಲ್ಕು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಕರ್ಣಮಧ್ಯವು, ಪುಚ್ಚವು, ಕರ್ಣದ್ವಯವು, ಪೃಷ್ಠಭಾಗವೂ ಕೂಡಾ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುನ್ನತ್ತೆರಡು ಅಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಅಕ್ಷಗಳು ಶುಭಪ್ರದಂಗಳು, ಇಂತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶುಭಾಶುಭ ಸೂಚಕಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಆಯಾಯ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗವಿಭಾಗಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ ಅಥವಾಶ್ವಂಗಳಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಉಸಾಧ್ಯಾಯನಾದ ವಿಷ್ಣುಸಾಗರನು ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಅಶ್ವಗಳ ಅಕ್ಷಣಗಳಂ, ಜಾತಿಭೇದಂಗಳಂ, ದೇಶವಿಭಾಗಂಗಳಂ, ಶುಭಾಶುಭಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಂ, ಅವುಗಳ ಫಲಂಗಳಂ, ಗತಿಭೇದಂಗಳಂ, ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ, * * * *

ಗದ್ಯ || ಕುಂಡಲಿಶಯ ಖಂಡ ಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲ ಚಂಡಮುಂಡ ಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ ಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಭುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಜಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಶೂರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂದರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನಜೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣ ವರ್ಣನಾ ಕ್ರಮವೆಂಬ ಹದಿನಾರನೇ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. ಶ್ರೀ * * *

ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಶ್ವವು.

ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಸಿಂಹದಂತೆ ನಡೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮುಖವು, ಮುಂ

ಗಾಳುಗಳು, ಕೇಶಗಳು, ಹೆಕ್ಕತ್ತೂ ಕೂಡಾ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಮೂಗು, ಶಿರಸ್ಸು, ಲಲಾಟವು, ಗೊರಸುಗಳು ಸಹಾ ಖುನ್ನತಂಗಳಾಗಿ, ತುಟಿಗಳು, ನಾಲಿಗೆಯು, ಗಂಡಸ್ಥಳಗಳು ಮೇಧ್ರವು, ಕೂಡಾ ರಕ್ತವರ್ಣಗಳಾಗಿಯೂ, ಮುಸುಡಿಯು, ಕಂಠವು, ಮಂಡಿಯು, ಪಾಶ್ವಗಳು ಕೂಡಾಂಕುಗಳಾಗಿಯೂ, ಗುದಸ್ಥಾನವು, ಕಟಪಶ್ಚಾತ್ಯಗಳು, ದಂತಗಳು, ನೇತ್ರಂಗಳೂ ಕೂಡಾ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ, ಕಂಕಳು, ಹೊಟ್ಟೆ, ನಡುವು, ದವಡೆಗಳೂ ಕೂಡಾ ತಗ್ಗಾಗಿಯೂ, ಜಠರವು, ತುಟಿಗಳು, ಕೇಶಗಳು, ಜಂಘೆಗಳು ಸಹಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಪುಚ್ಛವು, ಕರ್ಣಮಧ್ಯವು, ಕರ್ಣದ್ವಯವು, ಪೃಷ್ಠಭಾಗ ಸಹಾ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇವು ಮೊದಲಾದ ದಶಧ್ರುವಂಗಳುಳ್ಳ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾದ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಬಡೆಯನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಂ ಸಂಪತ್ತಂ ಸುಖವಂ ಸಹಾ ಕೊಟ್ಟು ನಿರಂತರವಲ್ಲಾ ಪೂಜಾರ್ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟದ ಕುದುರೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಶ್ವವು.

ಶರೀರವು ಶುಚ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾವಯವಂಗಳೂ ಒಂದು ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಾದರೂ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯು ಕಂಠಮೂಲಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೂ ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೂ ಬಾಲಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೂ ಇವು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದುರ್ಗುಣಂಗಳಿಂಜ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದಶಧ್ರುವಂಗಳಿಂ ರಹಿತವಾಗಿ ಇರುವ ಅಶ್ವವು ಪೂಜೆಗೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಡೆಯಂಗೆ ದುಃಖವಂ ಬೀರುವ ನೀಚಾತ್ಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಹದಿನಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಹದಿನೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪೂರಂಭ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಎಲೈ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೇ! ಈಗ ನೀನು ಪೇಳಿದ ರೀತಿಯೋಳ್ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲದೇಶಂಗಳೊಳಿರುವ ಅಶ್ವಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಎಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ಕಳಂಗೆ ರಾಜವುತ್ರಿಯು ಪಣವಾಗಿ ಪೇಳಿದ ಕುದುರೆಯ ಲಕ್ಷಣವಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಅದಂತೆ ದರೆ:—ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾವುತನ ಮನಸ್ಸೇ ಕಡಿವಾಣವಾಗಿ ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗವುಳ್ಳ ವಿಜಾತೀಯನಾದ ಕುದುರೆಯಂ ಕೇಳಿರುವಳು. ಅಂತಿರುವ ಅಶ್ವದ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ! ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು ರೀತಿಯಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವವು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೋಳ್ ಜನಿಸಲರಿಯದು, ದೇವಲೋಕದೋಳ್ ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನವು ನೀನು ಪೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವದೆಂದು ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಳಿರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆಲೋಚನೆಯಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಎದ್ದು ಕೈಮುಗಿದು ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಯಕ್ಷನಂ ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿದಡೆ ಪಕ್ಷಂಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯ ಪರಿಮು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ತಿಳಿಯುವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ನೆನೆಯಲು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಬಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಜೀರ್ಯ! ನನ್ನನ್ನೆನದ ಕಾರ್ಯವೇನು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷನನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕನಾದ ಯಕ್ಷನೇ! ಕೇಳು, ಅತಿ ಶುಭವಾಗಿ

ಸರ್ವಲಕ್ಷ್ಯ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿ ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗ ಉಳ್ಳ ರಾವುತನ ಏ
 ರಾಟಗಳಿಗೆ ಮುಖಾನುಸಾರವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಜಾತೀಯವಾಗಿ
 ರುವ ಅಪ್ಪಿರನ್ನವು ಯಾವಲೋಕದಲ್ಲಿರುವದೋ? ಅದಂ ತ್ರಿಲೋಕಗಾಮಿ
 ಯಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳೆನಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಯಕ್ಷನು ಬಂದು ನಿ
 ಮಿಷ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಎಲೈ ದೇವೀಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರನಾದ ಭೂಮೀಂದ್ರ
 ನೇ! ಈಗ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತ ಪರಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಅಶ್ವರತ್ನ
 ವು ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೊಳಗೆ ಅನುರಾವತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಅದು ಸ್ವ
 ಲ್ಪಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪಾಂತರಗ
 ಳಲ್ಲಿರುವದು, ಈಗ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಕ್ಷರು ಪರಸ್ಪರ ಮೂ
 ತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದಂ ಕೇಳಿರುವೆನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆಗ ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ಈ ದುರ್ಭುಟವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಸಿನ್ನಿಂದ ನೆ
 ರವೇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ನೀನು ಸ
 ಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು, ಈ ಅಶ್ವರತ್ನವೆಲ್ಲಿರುವದೋ? ಅದಂ ರಕ್ಷಿಸುವ
 ರ್ಯಾರೋ? ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಬರುವನಾಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು
 ಕಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಸರಸಕಥಾಶ್ರವಣವಂ ಚತುರಂಗ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರೀಡಾವ
 ಲೋಕನ ವಂ ಮಾಡುತ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಸ್ನಾತಾಚ್ಚಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿ
 ಸಿ ಭೋಜನವಂಗೈದು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈದು ಮರುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದೊ
 ಳ್ ಎದ್ದು ಮಜ್ಜನಂಗೈದು ಆಜ್ಞಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಭೋಜನವಂಗೈದು ತಾಂ
 ಖೂಲವಂ ಸವಿಯುತ ಸುಮತಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಬಿಜಾರದ
 ಹಜಾರದೊಳಗೆ ಶತಪಥವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಕ್ಷನು ಬಂದು ಕೈಮು
 ಗಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ನಿನಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
 ವಂ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಯಕ್ಷನು,
 ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ ಕೇಳು? ಭೂಲೋಕದೊಳಗೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ವಿಸ್ತಾರ
 ವಂ ಹೇಳುವೆನು, ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಅರ್ಭಕಮಲದೊಳಗೆ
 ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವತರಿಸಿದನು, ಇವನಿಗೆ ಸ್ವಾ
 ಯಂಭುವ ಮನುವು ಮಾನಸಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು, ಈಸ್ವಾಯಂಭುವಿಗೆ

ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯ ಉತ್ತಾನಸಾಧಾರಣರೇಖ ಈವರು ಪುತ್ರರು ಪುಟ್ಟಿದರು, ಇವರೋಳ್ ಉತ್ತಾನಸಾಧಾರಣನಿಗೆ ಧರ್ಮಾಯನೇಖ ಪುತ್ರನು ಪುಟ್ಟಿ ಧರ್ಮನುಂಡಾಭಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುಲಿರುವನು. ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯಂಗೆ ಅಗ್ನೀಧ್ರ, ಅಗ್ನಿಬಾಹು, ವಪುಷ್ಠಂತ, ದ್ಯುತಿಮಂತ, ಭವ್ಯ, ಸವನ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಂತ, ಸತ್ಯ, ಕಪಿ, ಮದಾವೀರಲೆಂಬ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಪುತ್ರರುಂಟಾದರು, ಇವರೋಳ್ ಕಪಿ, ಸತ್ಯ, ಮದಾವೀರ ಈ ಮೂವರು ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಶಪಸಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಶ್ರಮವನ್ನೈದಿದರು ಉಳಿದ ಏಳುಮಂದಿ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯನು ಸತ್ತದ್ದೀಪಂಗಳಂ ಹಂಚಿದ ಪರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಜ್ಯೋಷ್ಠಪುತ್ರನಾದ ಅಗ್ನೀಧ್ರರಾಯಂಗೆಲಕ್ಷಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾದ ಲವಣಸಮುದ್ರದಿಂ ಪರಿವೃತಮಾದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ಎರಡನೇ ಮಗನಾದ ಅಗ್ನಿಬಾಹುವಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಇಕ್ಕುನಮುದ್ರದಿಂ ಪರಿವೃತಮಾದ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಮೂರನೇ ಮಗನಾದ ವಪುಷ್ಠಂತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಸುರಾಸಮುದ್ರದಿಂ ವೇಷ್ಟಿತಮಾಗಿದ್ದೇ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಶಾಲ್ಮಲೀ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ನಾಲ್ಕನೇ ಮಗನಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಂತನಿಗೆ ಎಂಟುಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಫುತಸಾಗರದಿಂ ಸುತ್ತುವರಿದ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಕುಶದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ಐದನೇ ಪುತ್ರನಾದ ದ್ಯುತಿಮಂತನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ದಧಿಸಮುದ್ರದಿಂದಾವೃತಮಾದ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಕ್ರಾಂಚದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನತ್ತನು. ಆರನೇ ಮಗನಾದ ಭವ್ಯರಾಯಂಗೆ ಮುವ್ವತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣ ಉಳ್ಳ ಶಾಕದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನತ್ತನು. ಏಳನೇ ಪುತ್ರನಾದ ಸವನರಾಯಂಗೆ ಅರವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜಲಾಣವದಿಂ ಬೃಹಿ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಹಂಚಿರುವ ದ್ವೀಪಂಗಳೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವನ್ನಾಳುವ ಅಗ್ನೀಧ್ರರಾಯನಿಗೆ ಬಂಭತ್ತುಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಉದಯಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವನ್ನೇ ಒಂಭತ್ತುಭಾಗವಂ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದುಭಾಗವಂ
 ಬಬ್ಬೊ ಬಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಈ ಒಂಭತ್ತು ವಂದಿಯ ಹೆಸ
 ರುಗಳನ್ನೇ ಪಡೆದ ಭೂಖಂಡಗಳು, ನಾಭೀಪರ್ವ, ತಿಂಪುರುವನಪರ್ವ, ಕರಿವ
 ಪರ್ವ, ಇಳಾವೃತವಪರ್ವ, ರಮ್ಯವಪರ್ವ, ಹಿರಣ್ಮಯವಪರ್ವ, ಕುರುವನಪರ್ವ, ಭ
 ದ್ರಾತ್ವವಪರ್ವ, ಕೇತುಮೂಲವಪರ್ವವೆಂಬ ಹತ್ತುರುಗಳೆಂಬೊಪ್ಪಿರುವವು, ಇದ
 ರೋಳ್ ಮೊದಲಖಂಡವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಾಭೀಪರ್ವದೊಂಗೆ ವೈಷ್ಣವಾಯುಸುರಯಿಸಿ
 ದನು, ಅವಂಗೆ ಭರತನೆಂಬ ಕುಮಾರನುಂಟಾದನು, ಆ ಭರತನ ಆಧಿಪತ್ಯವಿದ್ದೆ
 ಯಿಂದ ಈ ನಾಭೀಪರ್ವವೇ ಭರತಖಂಡವೆನಿಸಿತು, ಈಭರತಖಂಡವೇ ಕರ್ನಾ
 ಭೂಮಿಎನಿಸುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ಕ್ಷತ್ರಿಯೈಶ್ವರ, ಶೂದ್ರ, ಮೊದಲಾ
 ದನರು. ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಂ
 ಸಾಧಿಸುವರಾಗಿರುವರು. ಮಿಕ್ಕಾದ ಖಂಡಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಫ
 ಲರೂಪವಾದ ಭೋಗವಂ ಉಪಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳು
 ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹೇಂದ್ರ, ಮಲಯ, ಶುಕ್ತಿಮಂತ, ಖುಷ್ಕ, ಸಪ್ತ
 ವಿಂಧ್ಯ, ಪಾರಿಯಾತ್ರಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಕುಲಾಚಲಂಗಳಿರುವವು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಗಂ
 ಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸರಸ್ವತೀ, ನರ್ಮದಾ, ಸುರಸಾ, ಋಷಿ, ಕುಲ್ಯ, ಗೋದಾವ
 ರೀ, ಕೃಷ್ಣಾ ವೇಣೀ, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಕಾವೇರೀ, ಭೀಮರಾಘವೀ, ಫಲ್ಗುಣೀ, ಗಂಡ
 ಕೀ, ಗೋಮತೀ, ಕಪಿಲಾ, ನೇತ್ರಾವತೀ, ಮಲಾಪಹಾರಿಣೀ, ರೇಣುಕಾ, ಕೃತ
 ಮಾಲಾ, ತಾಮ್ರಪರ್ಣೀ, ವಾರುಣೀ, ವ್ಯಾಪಿನೀ, ತಾಪಿನೀ, ಸ್ವರ್ಣವತಿ, ವಕ್ರ
 ಕಾ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ವೇಗವತೀ, ವಿಶೋಕಾ, ಕಾಶಿಕೀ, ಚಿತ್ರಾವತೀ, ಕಾಶ್ಯಪೀ,
 ಕರತೋಯಾ, ಪುಣ್ಯದಾ, ಕಾಮದಾ, ಸಾಪ್ತಪಿ, ಪಿನಾಕಿನೀಮೊಲಾದ ಐನೂ
 ರು ನದಿಗಳು ಪರಮಪಾವನಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವವು, ಇಂತು ಮಹಾ
 ಪವಿತ್ರವಾದ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ನರನಾರಾಯಣ ದೇವರಿರ್ಪರೂ ಅಭಿಮಾನ
 ದೇವತೆಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ನವಖಂಡಗಳುಳ್ಳ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವು ಲಕ್ಷಯೋ
 ಜನ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ ಲಕ್ಷಯೋಜನ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರವಾಗಿರುವದು, ಇದರೋ
 ಳ್ ಭರತಖಂಡವು, ಒಂಭತ್ತುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದು, ಇದ
 ರಲ್ಲಿ ಹಿಮವೃತವೆಂಬ ಮರ್ಯಾದಾ ಪರ್ವತವು ಎರಡುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿ

ಸ್ತಾರ ಉಪ್ಪದ್ದಾಗಿರುವದು, ಮಿಕ್ಕಾದ ಖಂಡಗಳು ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಇರುವದು. ಭರತಖಂಡದೊಳಗೆ ಹಿನ್ನುವಂತಪರ್ವತವಿರುವಂತೆ ಪುರುಷಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಮಕೂಟಪರ್ವತವು, ಹರಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಷಧಪರ್ವತವು, ರಮಣಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೀಲಪರ್ವತವು, ಹಿರಣ್ಮಯಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಪರ್ವತವು, ಭದ್ರಾಕ್ಷಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತವು, ಕೇತುಮೂಲಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯಪಂತ ಪರ್ವತವು, ಮರ್ಮದಾಪರ್ವತಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ಖಂಡಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಅಪ್ಪದಳಪದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಿಕೆ ವಿರಾಜಿಸಿದಂತೆ ಇಳಾವೃತಖಂಡವು ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಮೂವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಯೋಜನಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ಅದರೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾಹವಂ ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ದೇವಗಂಗೆಯು ಮೇರುಪರ್ವತದ ಶಿಖರದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಹೆಸರುಗಳಂ ಧರಿಸಿರುವಳು, ಅದರೊಳಗೆ ನೀತಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕುರಂಗ, ಕುರರ, ವೈಕಂಕ, ಕುಸುಂಭ, ತ್ರಿಕೂಟಗಳೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಭದ್ರಾಕ್ಷಖಂಡದಿಂದ ಸಮುದ್ರಗಾಮಿನಿಯಾಗುವದು. ಅಳಕನಂದಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳಿರುವ ಪತಂಗ, ಶಿಖರ, ಉತ್ಸಂಗ, ನಿಷಧ, ಶಿಶಿನಾಸಕವೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಭರತಖಂಡವನ್ನೈದಿ ಬಂಗಾಳಾದೀಶದೊಳಗೆ ಸಮುದ್ರಗಾಮಿನಿಯಾಗುವದು. ಚಕ್ಷುವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ನದಿಯು ಕಪಿಲ, ಶಂಖ, ವೈಷ್ಣವ, ಚಾರುಧೀ, ಹಂಸವೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಕೇತುಮೂಲಖಂಡದಿಂದ ಸಾಗರವಂ ಹೊಂದುವದು. ಭದ್ರಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ವೃಷನಿರ, ನಾಗ, ಕಾಲಂಜರ, ನಾರದವೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಕುರುವರ್ಪದಿಂದ ಸಮುದ್ರಗಾಮಿನಿಯಾಗುವದು. ಇಂತು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೋಳು ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹಂಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯವಾದ ಇಳಾವೃತಖಂಡದೊಳಿರುವ ಮೇರುವು ಹದಿನಾರುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೂ ಎಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಭೂಮಿಯುಮೇಲೆಯೂ ಕಾಣಿಸುತ ಅಂತೂ ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ಔನ್ನತ್ಯವಂ ತಾಳಿರುವದು. ಈ ಪರತದ ಉಪರಿಭಾಗವು ಮುಷ್ಣತ್ತಿರಡು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀ

ಣಮಾಗಿರುವುದು, ಇಂತಿರುವ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಉಪಪ್ಪಂಭಕ ಪರ್ದತಗಳೂ
 ದ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ವತಗಳೂ ಹತ್ತುಸಾವಿರಯೋಜನದ ಔನ್ನತ್ಯದಿಂದ ಹತ್ತು
 ಸಾವಿರ ಯೋಜನದ ಅಗಲದಿಂದ ಬೃಹದವು, ಅದರೋಳು ಮಂದರಪರ್ವ
 ತದ ಮೇಲೆ ರಸಾಲವೃಕ್ಷವು ಪರ್ಯಾಯದವೆಂಬ ಮಡುವು ನಂದನವೆಂಬ
 ವನವೂ ಕೂಡಾ ಇರುವವು ಮೇರುವಂದರವೆಂಬ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಜಂ
 ಬೂವೃಕ್ಷ, ಮಧುಹೃದ, ಚೈತ್ರರಥವೆಂಬ ವನ ಸಹಾ ಇರುವದು. ಈ
 ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದ ಫಲಗಳ ರಸವೇ ಪ್ರವಾಹಮಾಗಿ ಜಂಬೂ ನದಿ ಎಂಬ ಹೆ
 ಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು, ಈ ನದಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಒಳಗೂ ಇರು
 ವ ಮರಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾವಿರ ಬಣ್ಣದ ಸುವರ್ಣ ವಾಗಿರುವವು, ಈ ಜಂಬೂ
 ವೃಕ್ಷದ ದೇಯಿಂದಲೇ ಈ ದೀಪವು ಜಂಬೂದ್ವೀಪವೆನಿಸಿತು. ಮತ್ತೊಂ
 ದುಕಡೆಯೋಳು ಇರುವ ಸುಪಾರ್ಶ್ವವೆಂಬ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಕದಂಬವೆಂಬ ವೃ
 ಕ್ಷವು ಇಕ್ಕುಸರಸ್ಸೆಂಬ ಮಡುವು ವೈಭ್ರಾಜವೆಂಬ ವನವೂ ಇರುವದು,
 ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳಿರುವ ಕುಮುದವೆಂಬ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಅಲದ
 ಮರವು ಅಮೃತದ ಮಡುವು ಸರ್ದತೋಭದ್ರವೆಂಬ ವನವೂ ಸಹಾ ಇ
 ರುವದು, ಇವು ಹೂತು ಮೇರುವರ್ದತಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸು
 ತ್ತುಪರಿದು ಎರಡೆರಡು ಪರ್ವತಗಳಿರುವವು; ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಒಂದು
 ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಹರ ದೇವಕೂಟವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ
 ಯೋಳು ಪವನ ಪಾರಿದಾತ್ರವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ
 ಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ಕರವೀರವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು, ಮತ್ತೊಂದುಭಾಗದೋಳು ಶೃಂ
 ಗವಂತ ಮಕರವಂತವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು ಸಹಾ ಇರುವವು, ಇಂತು ಮಣಿ
 ಸುವರ್ಣ ಪರ್ದತಗಳಿಂದಲೂ, ಮಹಾ ನದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮಧುರರಸಗಳು
 ಳ್ಲ ಮಡುವುಗಳಿಂದಲೂ, ಸರ್ದಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೇಕಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ
 ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ತುಂಬಿದ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಸರ್ದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವಿ
 ಹಾರಸ್ಥಾನವಾದ ಇಳಾವೃತಪಂಡದೋಳು ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪುರಿ
 ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವಿರುವದು. ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಜಲದಿಂದಲೂ, ಅಗ್ನಿಯಿಂದಲೂ ಸ
 ರ್ವಗಳಿಂದಲೂ ನಿವಹಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾದ ಮುಖಗಳುಳ್ಳ

ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿಂದಲೂ, ಐದು ಸುತ್ತಿನ ಆವರಣಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಅದರೊಳಗೆ
 ವಜ್ರದ ಜಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮರಾಗದ ಕಂಭಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಪಚ್ಚೆಯ ಬೋ
 ದಿಗೆಗಳಂ ಮಾಡಿ, ವೈಡಾರ್ಯದ ತೊಲೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ, ನೀಲದ ಗವಾಕ್ಷಗಳಂ ಮ
 ಡಗಿ, ಪವಳದ ಲೋವೆಗಳಂ ಬಿಗಿದು, ಮುತ್ತಿನ ಮೇಲುಕಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ
 ರುವ ಏಳು ಅಂತಸ್ತಿನ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಆ ಮನೆಯೋಳ್ ಮ
 ಹಾ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಜಂಝಾನಾರುತನೆಂಬೋರ್ವ ರಾಕ್ಷಸನಿರುವನು. ಆ
 ವನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರವಾಗಿರುವ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಘೋರ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದಲೂ,
 ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಿಂದಲೂಕೂಡಿ, ಲೋಕದೋಳ್ ಸಕಲ
 ಜಂತುಗಳಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಋಷಿಗಳಂ ಮನಬಂದಂತೆ ಕಾಡಿಸುತ
 ಲಿರುವನು, ಅವನಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಇರುವಳು, ಅವಳ
 ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನಾನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಪೇಳಲಿ! ಚಂದ್ರನೋ, ಕಮಲವೋ, ಕ
 ನ್ನಡಿಯೋ, ಎಂಬ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದಮಾದ ಮೊಗದಿಂ ಕನ್ನೈದಿಲಿನ ಎಸಳ
 ಗಳೋ, ಎಳೇ ಮೊನುಗಳೋ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಗಳೋ, ಎಂಬ ಸಂಶಯವಂ
 ಪುಟ್ಟಿಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಕನಕ ಕಳಶಂಗಳೋ, ಬಿಲ್ವ ಫಲಂಗಳೋ, ತಾನರೆ
 ಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳೋ, ಎಂದು ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವ ಕುಚಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸರ್ವಾಂ
 ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಲಾವಣ್ಯವಂ ಧರಿಸಿರುವಳಾದರೂ, ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಭಯದಿಂದ
 ಬೆದರಿ ಮಲಿನವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟು, ಅಭರಣವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಮುಗಿಲೋಳಿರು
 ವ ಎಳೆ ಮಿಂಚಿಸಂತೆ ಮಹಾರಣ್ಯದೋಳಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಳ
 ಲಿದ ಶರೀರದಿಂದೊಪ್ಪಿರುವಳು. ಇಂತಿರ್ಪ ಕಾಂತೆಯಂ ಯಾವ ದೇಶದಿಂದ
 ಆಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನೋ; ತಿಳಿಯದು, ಇನ್ನೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವ
 ನ ಸ್ವಜಾತಿ ಕಾಂತೆಯರು ಬಹುಜನಗಳಿರುವರು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರು
 ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಯಿಂದಲೂ, ನಾನು ದೇವಲೋಕದೋಳ್ ನೋಡಿ
 ರುವ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ, ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಒಂದು ಅಶ್ವರತ್ನವು ಈ
 ಜಂಝಾ ಮಾರುತನೆಂ ಪಾಲಿತವಾಗಿ, ಅವನ ಮಂದಿರದೋಳಿರುವದು. ಅನ
 ನು ಹತ್ತುದಿನ ಮನೆಯೋಳಿದ್ದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನ ಆಹಾರಕ್ಕೊಸುಗ ಮಂತ್ರಿ
 ಸಹಿತನಾಗಿ ದೇಶ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ನಾನು ಈಪರಿ ವೃತ್ತಾಂತಗಳ

ನ್ನೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಬುದಿರುವೆನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಸುಗಂಧವಾಜ್ಞೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ಧನಾಂಜನನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂಲಿಕೆಯಂ ತೆಗೆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕೇವವು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಪಣಕ್ಕೋಸುಗ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ಹುಡುಕಲು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇಂತಿರುವ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಾ ವುದೆಂದು ತನ್ನೊಳಗ್ತಾನೇ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ, ಸುಮತಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ನಾನು ದೇವೀಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಾಲ ಬಂದಿಹಿತಂದು ನುಡಿದು ಆಗಲೇ ವೀರಸೇನನಂ ಕರಿಸಿ ಸೇನೆಯಂ ರಕ್ಷಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಷಾಗರೂಕನಾಗಿರು, ನಾನು ಕಾರ್ಯಗಾರವದಿಂ ಪೋಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬರುವೆನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಸನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ಭುಜಸ್ಪಂಧವಂ ಏರಿ ಇಳಾವೃತಖಂಡವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳಬೃತ ಮಾರ್ಗದೊಳ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ವನಂಗಳಂ ನಾನಾ ಜಾತಿ ಮೃಗಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಆಯಾಯ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸುಮತಿಗೆ ತೋರಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಇಳಾವೃತ ಖಂಡದ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶವಂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುವರ್ಣ ಕದಳೀ ವನಂತರದೊಳ ಇಳಿದು, ಅಲ್ಲಿ ರಮಣೀಯ ಮಾವ ಚಂದ್ರ ಸರೋವರದೊಳ ಹಸ್ತ ಪಾದಗಳಂ ತೊಳೆದು ಮುಖ ಮಜ್ಜನಂಗೈದು ತೃಪ್ತಾ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಮೃತದಂತಿರುವ ಜಲಪಾನವಂ ಗೈದು ಆ ವನದೊಳಿರುವ ತರುಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ನೀನು ಬೇಗನೆ ಪ್ರೋಗಿ ಎದುರಾಗಿ ಕಾಣುವವನು ಪ್ರತಿಯೊಳ್ಳುತ್ತಾನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಇರುವನೋ ಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೋಗಿರುವನೋ ನೋಡಿ ಬಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೇ ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ನಾನುಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಮೇಲಣ ಬೇರ್ಮತಿಶಯಕ್ಕೋಸುಗ ಈ ಪಣವಂ ತಂದು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಸಭಾ ಮಧ್ಯದೊಳ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬಂದೆವು, ಈಗ ಪರ್ಮಾಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಅಮಾನುಷಕಾರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವಂ ತಪ್ಪಿರುವ ನಮ್ಮಿಗೆ ಸಾ

ಧ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಖಿನ್ನನಾಗಿರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಆಲೋಚನೆಯುಂಟಾದ ಎಲೈ ಭೂಮಿಾಂದ್ರನೇ! ಸಕಲಭುವನಭಾರವಂ ಪೊತ್ತಿರುವ ಆದಿಪೇಶನು ತನ್ನ ಶಿರೋರತ್ನಭಾರದಿಂದ ಆಯಾಸಗೊಂಡಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಸ್ಥನೆಯಂ ಕೊಡುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೀ ಪ್ರಸಾದ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಸಕಲ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯವಂ ಪಡೆದ ನಿನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪದಿರುವದು; ಆದರೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ, ಪ್ರಭಾವವೂ, ಕೂಡ ನಿನಿಗೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಬೂದಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡದಂತೆ ಗೂಢವಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಕಾಲದೋಳ್ ತಾನೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು. ನಿನಿಗೆ ಸಕಲ ಇಷ್ಟವೂ ಕರಗತವಾಗಿ ಇಂದ್ರನು ಒಬ್ಬೇ ದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ನೀನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಾಂದ್ರನೆಂದು ಲೋಕದೊಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆಯುವನಾಗುವೆ ಎಂದು ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಬಲದ ಭುಜವು ಚಲಿಸುತಲಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣನಯನದ ರೆಪ್ಪೆಯು ಹಾರುತಲಿದೆ. ಇದರ ಫಲಗಳು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಕೈ ಕೂಡುವುದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯ ವಾಕ್ಯಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿರಲಾಗ; ಛಾಯಾಗುವತ್ತನು ಬಂದು ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನೇ! ವಜ್ರಪುರಿಯೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜಯರಾಮಾರುತನು ಈ ದಿನ ಆಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸುಖರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿರುವನು. ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸದ ವರಿವಿಗೂ ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲಾಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ತಂಡಗಳು ಕಂಡಕಂಡ ಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಪೇಳುತ್ತಲಿರುವರು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಯಿಕೆ ಸಾಲದೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಂದಿರದೊಳ್ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕ್ರೀಡಾ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪಾಕಶಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೋಗಿ ನೋಡಿ ಆ ಕಾವಲುಗಾರರ ಮಾತುಗಳು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದೆಣಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲು ಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡತಂ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಜನಾ

ತಾಂಡನೇ! ಈಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳಉತ್ತಮವು, ಯಾಕೆಂದರೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಮಹಾ ಕಪಟರು ನಮ್ಮ ಮೆಲನ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಆ ತರುಣಿಯಂ ಸಂಹರಿಸುವನೋ ಇಲ್ಲದಿರೆ ಅಶ್ವನಂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಗುಹಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವನೋ ಏನು ಮಾಡುವನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದು, ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಹುಡುಕುವಾ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಸಾವಕಾಶವಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಅವನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂಡು ಅವಳ ವೃತ್ತಾಂತನಂ ಅಶ್ವದ ಪರಿಯಂ ಸಹಾ ತಿಳಿದು ಹಾಗೇ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾಯೋಪಾಯಂಗಳಂ ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮನಂ ಕೂಡಾ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯನಂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿದ್ದವಿಸಲಾಗ; ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯಂ ಸಂತವಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ನೀನು ಜಂಝಾನಾರುತನೇ. ಬು ರಾಕ್ಷಸನು ಬರುವದನ್ನೋಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರು ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಮಂತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ತೆರಳಿ, ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಯವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿದುವೆ. ತೋಪುಗಳ ಉಪರಿ ಭಾಗದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಮೃದುವಾಗಿ ನುಡಿದ ಗಿಣಿಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ. ಕೇಳುತ ವನ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮರ ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಹಾರ್ಯಾಟವನ್ನೋಡುತ್ತ ಎಳೆ ಬಿಸಲಿನೋಳ್ ರತ್ನಮಯವಾದ ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಬರುತ ಕೆಲವು ದೂರದ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ವಜ್ರಪುರಿಯ ಜಲಾವರಣವಂ ಕಂಡು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ದಾನವಾಂತಕನೇ! ಕೇಳು, ಇದು ವಜ್ರಪುರಿಯ ಮೊದಲಾವರಣವು, ಇದು ಜಲಮಯವಾಗಿ ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ನಕ್ರಗಳಂ ಅನೇಕಂಗಳಾದ ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಲಗಳಂ ವಿಜಾತೀಯಂಗಳಾದ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಶುಷ್ಕಂಗಳಾದ ಮುನಿಗಳ ಶರೀರಂಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಜುತುಗಳ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂ ಸಹಾ ಕೂಡಿ ಅತಿ ಘೋರವಾಗಿ ಮೈತರಣಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿಇದೆ, ಎಂದು ಯಕ್ಷನು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ್ದನಲ್ಲವೇ ಇದೇ ಆವರಣವೆಂದು ಪೇಳಲು; ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸುತ ಆ ಆವರಣದ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಅಗಾಧವಾಗಿರುವ ಈ ಆವರಣವಂ ದಾಟುವದು ಅತಿ

ದುರ್ಘಟವೆನಾಗಿಧೈ, ಎಂದು ಪೇಳಲು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಜ
ಕುಲತಿಲಕನೇ! ಕೇಳು, ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ದಾಶರಥಿಯುಮನುಷ್ಯಾಂತರವಂ ತಾಳಿ
ದ್ದರೂ ಲವಣ ಸಮುದ್ರವಂ ತನ್ನ ಬಾಣದಿಂದ ಶೋಷಣಂ ಗೈಸಿ ಖ್ಯಾತಿ
ಯಂ ಪಡೆದ ಪರಿಯ ಗ್ರಂಥವು ನಿಮಿಗೇ ವಿದಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಿನ್ನವಿ
ಸತಕ್ಕದ್ದೇನಿದೆ, ಎಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ಮಾತಿಗೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿದ್ರೆಯಂ
ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚತ್ತವನಂತೆ ತನ್ನ ಪೆಗಲೋಳ್ ಧರಿಸಿರುವ ಬತ್ತೆಳೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೂ
ದು ಅಮೋಘವಾದ ಬಾಣವಂ ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಶೋಷಣಾಸ್ತ್ರಮಂತ್ರವಂ
ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿ ಮಂತ್ರ ದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಎಲೈ
ದೇವತೆಯೇ! ಆವರಣಾಂತರಗತವಾದ ಜಲವಂ ನಿಶ್ಶೇಷವಂ ಮಾಡು ಎಂದು
ನಿಯಮಿಸಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿದ ಬಾಣವಂ ಆಕರ್ಣಾಂತವಾಗಿ ಶಳದು ಪ್ರಯೋ
ಗವಂ ಮಾಡಲು, ಆ ಅಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಚಂಡ ವಾಯುವಿನ ರಭಸಕ್ಕೆ
ಪರ್ದತಂಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಚಲಿಸಿ ಈ ಜಲಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಮಾತ್ರ ಉದಕವೆ
ಲ್ಲದಂತೆ ಶೋಷಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಅದರ ದಿಶೆಯಿಂದ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಂ
ಟರ ಘುಂಟೆಯು ಆ ಆವರಣ ದ್ವಾರ ರಕ್ಷಕರಾದ ದೈತ್ಯಸಮೂಹವಂ ನ
ಭೋಮಂಡಲ ಪರಿಯಂತೆ ಅಡರಿಸಿ ಅಸುವಂ ಶಳದು ಅವರ ಶರೀರ ಸಮೂ
ಹವಂ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳೋಳ್ ಬಿಸುಟು ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವಂ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿ
ರಲು; ಅದಂ ಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ
ಗೈದು ಬಳಿಕ ಪಾತಾಳದಂತೆ ಅತಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಆ ಆವರಣವನ್ನೋಡಿ
ಪರ್ದತಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಆ ಜಲಾವರಣದ ಗುರುತು ಕೂಡಾ ತಿಳಿ
ಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳ್ ಎರಡನೇ ಆ
ವರಣವಾದ ಆಗ್ನೇಯವರಣದಲ್ಲಿ ದಾವಾಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನೆಡರಿ
ಉದಕದಿಂ ಕೂಡಿದ ಮೇಘಮಂಡಲವಂ ಶೋಷಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ
ದನ್ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರವು ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆ
ಗುವದೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಮೂಡಿಗೆ ಇಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಣವಂ
ತೆಗೆದು ಆ ಬಾಣಕ್ಕೆ ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಅದಂ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಲಾಗ ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಮೇಘಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಕೆ

ಲವು ಮೇಳುಗಳು ಉದಯಿಸಿ ಗಜ ಶುಂಡಾವಂಡಗಳಂತೆ ಉದಕಧಾರೆಗಳಂ
 ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲೇ ಆ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಸದಿಯೋಳ್
 ಕೊಳ್ಳೆಯನ್ನಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಶಾಂತನಾಗಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ವಾರುಣಾ
 ಸ್ತ್ರದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಶಿಡಿಲುಗಳ ಘಾತದಿಂ ಆ ಆವರಣದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ
 ರಾಕ್ಷಸಭಟರುಗಳು ಭಸ್ಮೀ ಭೂತರಾಗಲು, ಮತ್ತೂ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂಂ
 ಉದಕ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಕರಗುವಂತೆಯೂ, ಶಿಡಿಲುಗಳಿಂ
 ದ ಪರ್ವತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಡದು ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ತೋರಲು, ಆ ಅಸ್ತ್ರ
 ವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ ಮೊದಲೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ
 ಮಹಾ ಸರ್ಪಂಗಳ ವಿಷಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಬರುವ ಮೃಗಪ
 ಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲವೂ, ನಷ್ಟಂಗಳಾಗಿ ಅವರ ಶರೀರಗಳು ಪರ್ದತಗಳಂತೆ ರಾಶಿರಾಶಿ
 ಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಂ ನೋಡಿ ಅತಿ ಕಪಿತನಾಗಿ ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರವಂ ಅಭಿ
 ಮಂತ್ರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಗರುಡರು
 ಅವಿಭವಿಸಿ ಸಕಲ ಸರ್ಪಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಶೀಳ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳೋಳ್ ಬಿ
 ಸುಟು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷುಘಾತದಿಂದ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ಸಂಹರಿಸಲಾ
 ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ
 ಗೈದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಸಿಂಹ ವೃಂದಗಳಿಂ
 ದ ಪರಿವೃತನಾದ ನಾಲ್ಕನೇ ಆವರಣವಂ ಕಂಡು ಶರಭಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರ
 ಯೋಗಿಸಲು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಶರಭಂಗಳು ಬಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ
 ದ್ದ ಮಹಾ ಸಿಂಹಗಳೆಲ್ಲವಂ ಶೀಳ ನಿಶ್ಚೇಷವಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸ
 ರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಆಹಾರ ಸಾಲದೆ ಆರ್ಭಟಿಸುವದಂ ಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಆ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು
 ಬರುತ್ತಿರಲು; ಐದನೇ ಆವರಣವಂ ಕಾದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಮೂಹಂಗಳು
 ಅಸಾಧ್ಯಂಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ಆವರಣಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಜನಂ
 ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದಲೂ, ಕೋಪದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಂಗಳ
 ಳಂ ಸವರಿಕೊಂಡು ಮೇಲ್ವರಿದು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಧನುವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಟೀಂಕಾರ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರ

ದಿಂದಲೇ ಔತ್ತರಗಳ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆಗಳಂ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುತ್ತ ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ಬಾಣಗಳಂ ಎಡಬಿಡದೆ ಬೀರುತ್ತ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಸ್ಸುಗಳು ಗಗನವಂ ತುಂಬುತ್ತೆ ಚಂಡಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ; ಆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಕಾಮುಗಿಲಂತೆ ಕವಿದಿರುವದಂ ಕಂಡು ಸುಮತಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಂತಕನೇ! ಈಗ ರಾಕ್ಷಸರ ಗುಂಪುಗಳು ಎಣಿಸಕೂಡದಂತೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇವರೊಡನೆ ಆಯಾಸಪಡಲ್ಯಾಕೆ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ವಿನೋದವನ್ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಮೋಘವಾದ ಬಂದು ಬಾಣವಂ ಬತ್ತಳಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಗಂಧರಾಸ್ತ್ರವಂ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ವಿನೋದವಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ; ಆ ಅಸ್ತ್ರವು ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಯುದ್ಧವು ಮಾಡುತ್ತೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಅವರಂ ಅಂಧಕಾರದೋಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವಂತೆ ಬೆಪ್ಪು ಮಾಡಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರಂ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ ಅಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಮಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಮಾರ್ಗವಂ ಮಾಡಿ, ಮಿಕ್ಕಾದವರಂ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸಂಹರಿಸುವಾ ಎಂದು ಆ ಗಂಧರಾಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡಿದು ಬಂದು ಆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನ ಮನೆಯು ಸುತ್ತಲೂ ಆಕಾಶವಂ ನೋಡುಕುವಂತೆ ಮಾಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ ಮಾಡಿರುವ ಗೋಡೆಯಂ ಕಂಡು ಎತ್ತಲೂ ಬಾಗಿಲಂ ಕಾಣದೆ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ಇದೇನು ಚೋದ್ಯವು, ಈ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲೇ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯಾದ ಸರೇಂತ್ರನೇ! ಇದು ರಾಕ್ಷಸನ ಕಪಟ ಕೃತ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವದು. ಆ ಪರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:— ಈ ಗೋಡೆಯು ಅಡ್ಡ ಮಾಗಿದ್ದರೂ ಬಳಗಿರುವ ಉದ್ಯಾನವನಂಗಳು ಸರಸ್ಸುಗಳು, ಮಂದಿರಗಳು, ಮೊದಲಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಕಾಣುತ್ತಿರುವವು. ಬಳಗೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದರೆ ಪೋಗಲಿಸದೆ ಗೋಡೆಯಂತೆ ಅ

ಡ್ಡ ಮೂಗಿತಡೆಯುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಶಾನು ಇಲ್ಲ ದಾಗ ಮತ್ಯಾರಾದರು ಬಂದು ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವಂ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ಕೂಡಾ ಅಪಹರಿತ್ಯಾರೆಂದು ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕೋಟಿಯಂ ಮೊಡಿರುವನು. ಇದು ವಜ್ರವು ಮೊದಲಾದ ನಿರ್ಮಲ ಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದು ಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದೆಂದು, ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಠಾಜೇಂದ್ರನು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬಂದು ಬಾಣವಂ ತೆಗದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಬಾಣವು ಆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಗೋಡೆಗೆ ತಗಲಿ ಖಣಖಣಾ ಎಂದು ಶಬ್ದವಂ ಮಾಡಲು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಇದೇನು ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿಧೆ. ಎಂದು ನುಡಿದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವು ನಿನಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಈಗ ಈ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ನನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತಲಿಧೆ. ಎಂದು ವಿಚ್ಛಾಪನೆಯಂಗೆಯಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯು ಪೇಳಿದ ಧೈರ್ಯದ ಮಾತುಗಳ ಜಾತಿಯಿಗ ತಿಳಿದು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ನಾನು ಚತುರ್ದಂ ತಯುಕ್ತವಾದ ಆನೆಯಂ ತರುವ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪದೋಳ್ ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಬ ರಾಕ್ಷಸನೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಕಾದುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಾಡಿದ ನಾ ಸಾವಿಧಂಗಳಾದ ಮಾಯಾ ವಿದ್ಯಗಳಂ ನೋಡಿರುವನು, ಆದಂ ನೀನು ಕಂಡು ಇರುವೆಯಪ್ಪೆ. ಈ ಜಂಝಾಮಾರುತನ ಮಾಯೆಯು ರಾಕ್ಷಸರ ಬಳಗಾಗಿ ಬಲವತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿಧೆ, ಆದರೇನಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಬಂದು ಈ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಪೋಗಬಹುದು ಅದು ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ, ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ಶತ್ರುವಂ ಅವನ ಪುರವಂ ಅವನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ನಾಶವಂಗೆಯಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯ ಮಾತ್ರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೋಗುವದು ರಾಜರುಗಳ ಪರಾಕ್ರಮದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಹಿಂದಿನ ಐದು ವಿಧಂಗಳಾದ ಜಲಾನರಣವಂ ಅಗ್ನಿವರಣವಂ ಸರ್ಪವರಣವಂ ಸಿಂಹವರಣವಂ ರಾಕ್ಷಸನವರಣವಂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವನು. ಅವುಗಳಂತೆ ಈ ದುರ್ಭೇದ ಮೊದ ವಜ್ರವರಣವಂ ಕೂಡಾ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪರಿಪೂ

ರ್ಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು ನೋಡುವನಾಗು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀನು ಪ್ರಾಕೃತ ಜನರಂತೆ ಭಯಗೊಟ್ಟುಬಾಡುವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಂ ಪೇಳಿ, ತನ್ನ ಕೈಯೋಳಿದ್ ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯ ಕೈಯೋಳಿ ಕೊಟ್ಟು, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಈಗ ನಡೆಯುವ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕರಮಾದ ಈ ವಿನೋದವಂ ನೋಡೆಂದು ಪೇಳಿ ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರ ದೇವಿಯ ಧ್ಯಾನವಂಗೈದು ಅಪ್ಪಸಿದ್ಧಿಗಳೋಳ್ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಣಿಮಾ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ನೆನೆದು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅಣುರೂಪನಾಗಿ ಸಕಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಭೇದಿಸಿ ಬಳಪೋಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ಧರಿಸಿ ಆ ವಜ್ರಪುರಿಯ ಮಾಯಾನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಭೇದಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ವಜ್ರವರಣದ ರೇಣುಗಳಂ ಭೇದಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮಹಿಮಾ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬಳಬಳಗೆ ಬೆಳೆದು ಬರುವ ವಜ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಠಿಣವಾದ ತನ್ನ ವಜ್ರಶರೀರದಿಂದ ವಜ್ರದಾವರಣವೆಲ್ಲವೂ ಬಡೆದು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗುವ ಕಾಲದೋಳಿ ಕೊಡೆ ಶಿಥಿಲಗಳು ಬಂದೇಕಾಲದೋಳಿ ಎರಗಿದಂತೆ ಘೋರವಾದ ಶಬ್ದ ಉಂಟಾಗಿ ಅದರಿಂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಪರಸ್ಪರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಗುಹೆಗಳೋಳಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳುಂಟಾಗಲು, ಆಗ ಸುಮತಿಯು ಈ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಪುಡಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಜ್ರದ ಗೋಡೆಯಂ ನೋಡಿ ಭೀತನಾಗಿ, ಇದೇನು ಉತ್ಪಾತವೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳಿ ಮಹಾರಾಜನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತಿರಸ್ಕರಣೆ ಎಂಬ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಮಾಡಿದನೋ? ಅಥವಾ ನನಗೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪುರದೊಳಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ಘೋರ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವನೋ? ಜಯಪರಾಜಯಂಗಳು ಎಂತಿರುವದೋ ಇಂದ್ರನು ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಇದರ ಪರಿಯಂ ಛಾಯಾಗುವತ್ತನಂ ಕರೆದು ಕೇಳುವಾ ಎಂದರೆ ಅವನು ರಾಜಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಜಯವೂಮಾರುತನು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ಕಾಡಿರುವನು. ಇಂತೆಲ್ಲದೆ ರಾಯನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಹಿತವಂ ಬಯಸುತ್ತಿರುವದೇ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಲಕ್ಷಣವು, ಈಗ ನಾನು ಏನು ಹಿತವಂ ಮಾಡುವೆನು, ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದವಂಗೆ ನನ್ನ ಸಹಾಯವೆಷ್ಟೆ

ದು ಧೈರ್ಯವೆಂಬ ಭಯವೆಂಬೊಂದು ದೇವಿಯಂಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಮೇಘಮಂಡಲದಿಂದ ಬರುವ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಎದುರಾಗಿ ಬರಲು; ಸುಮತಿಯು ಆ ರಾಯನಂ ಕಂಡು ಅತಿ ಸಂತೋಷವೆಂಬೊಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯೇನೀನು ದೇವಾಂಶಪುರುಷನೆಂದಿರುತ್ತಾನೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಮುಮೆಯಂ ಕಂಡು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೋಳ್ ಬಂದು ಮೂರ್ತಿಯೋ? ಅಲ್ಲದೆ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದದೇವೇಂದ್ರನೋ? ಅವತಾರವೆನೂಡಿಸಿನ್ನರೂಪದಿರುವನೆಂದುತಿಳಿದಿರುವೆನುಎಂದುನುಡಿಯಲು; ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯಂ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಬಿದ್ದಿರುವ ಆನರಣವಂ ತೋರಿ ಜಂಭೂಮಾರುತನ ಮಂದಿರದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ನೂರು ಬಲ್ಲಿದ ಸುವರ್ಣದ ಭೂಮಿಯಂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮೊಲ್ಲೆ, ಪುಲ್ಲೆಗೆ, ಸುರಗಿ, ಸುರಕೂನ್ನೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ದವನ ಮೊದಲಾದ ಚೆನ್ನದ ಲತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಚೌಕವಾದ ಪದ್ಮದ ದಿಂಡುಗಳಂ ಪಚ್ಚೆಯ ಹಾಸುಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕುರುವಿಂದದ ಜಗತಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಚೆನ್ನದ ಗಾರೆಯಂ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಲೋದಕದಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಪಕ್ಷಿಗಳಂ ರಾಜಕುಲಗಳಂ ಸುವರ್ಣ ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕರಂದವಂ ಸವಿದು ಸರಸವಾದ ಗಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತುಂಬೆಗಳಂ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿ ಎಂಬ ಕಾಂತೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನದ ಪದ್ಮಪೋ ಎಂಬಂತೆ ಗಗನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮಡಗಿದ ಕನ್ನಡಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಅಮೃತಸರಸ್ಸಂ ಕಂಡು, ಆ ಕೊಳದ ನೋಪಾನದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಮಂದಮಾರುತದ ನೋಂಕಿನಿಂ ನೋಂಪುಗೊಂಡು ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಆ ಸರಸ್ಸಿನ ಮಧುರವಾದ ಜಲಪಾನವಂಗೈದು ಮಾನಸ ಸರೋವರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವದೆಂದು ಮನಸಿನೋಳ್ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರಲಾಸಮಯದೋಳ್ ಈ ಸರಸ್ಸಿನ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಕಲಂಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದಧ್ವಜಪತಾಕಂಗಳಿಂದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ಮಂದಿರದ ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ನಿಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಪಟ್ಟಣದ ಆನರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಡೆದು ಪುಡಿಯಾಗಿರುವ ಪದ್ಮದ ಗೋಡೆಯಂ, ಚಿತ್ತದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ

ಗುಂಪುಗಳಂ, ಇದುಮಲ್ಲದೇ ಸಿಂಹಗಳ ಆಭರಣಗಳು ನಿಂತಿರುವದಂ, ಮತ್ತೂ ಸರ್ಪಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ವಿಷಜ್ವಾಲೆಗಳು ಕವಿದು ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವುದಂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಅಗ್ನಿನವರಣದೋಳ್ ಗಗನವಂ ಸೋಂಕುವ ಜ್ವಾಲೆಗಳಡಗಿ ಶಾಂತವಾಗಿರುವದಂ, ಮತ್ತೂ ಜಲಾವರಣದೋಳ್ತೆರೆಗಳು ಮೊರೆಯುವ ರಭಸವಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿರುವುದಂ, ಇದು ಮಲ್ಲದೆ ರಾಕ್ಷಸರಶರೀರದದುರ್ಗಂ ಧವೆಲ್ಲವೂ ಪೋಗಿ ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾಗಿ ತಂಘಾಳ ಬೀಸುವುದಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವು? ಈಪರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿರುವದು ನನಿಗೆ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೋ? ಇಲ್ಲದೇ ವಿಸತ್ತಿಗೆ ಸೂಚನೆಯೋ? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ ಮುತ್ತಿನ ಮಲಕಿನ ಜಾಲಂಧರದ ಗವಾಕ್ಷದೋಳ್ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡುತ ತನ್ನ ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ ಮುಂದೆ ಕ್ರೀಡಾಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಈರ್ವ ಪುರುಷಂ ಕಂಡು ದುರ್ಘಟವಾಗಿರುವ ಈ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೇ ಈ ರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರುವರೋ? ಇಲ್ಲದೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮಾನುಷವೇಷವಂ ಧರಿಸಿರುವರೋ? ತಿಳಿಯಕೂಡದೆಂದು ತನ್ನ ಕೆಳದಿಯರ ಕೂಡ ಪೇಳುತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉನ್ನತವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂತಸ್ತಿನ ಬಿಸಲುಮಜ್ಜೆನೋಳ್ಳಂತು ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಖಿಯಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ! ಕೇಳು ಇವರುಗಳಂ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪೇಳುವಾ ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ಳುಳಿತಿರುವದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪೇಳಕೂಡದು, ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾಯೆ ಎಂದು ಪೇಳುವಾ ಎಂದರೆ ಈ ಜಂಝಾ ಮಾರುತನ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊರ್ವ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾಯೆಯು ನಡೆಯಲಾರದು. ಈಗ ಈ ಪುರುಷರೋಳ್ಬರಸಂ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ಣಪರ್ಯಂತಗಳಾಗಿ ತಾವರೆಯ ಎಸಳಿನಂತೆ ವಿಸ್ತಾರಗಳಾಗಿರುವ ನೇತ್ರಂಗಳಂ, ಚಿತ್ರದೋಳ್ ಬರೆದಂತೆನೀಳವಾದ ಪುರ್ಬುಗಳಂ, ಉನ್ನತವಾದ ನಾಸಾಗ್ರವಂ, ಅರಳಿದ ಕಮಲದೋಳ್ ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ಗರಿಗಳಂಟದಂತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಎಳೆ ವಿಸಾಣೆಗಳಂ, ಪ್ರೋಣಿಸಿದ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಬಿತ್ತರದ ಪಲ್ಲರನೆಗಳಂ, ಜಾನುಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಗಜಸುಂಡ ದಂಡದಂತೆ ಇರುವ ಬಾಹು

ಗಳಂ, ವಿಶಾಲವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಥಲವಂ, ಪಲ್ಲವದಂತಿರುವ ಪಾದಂಗಳಂ, ತಾಂಬೂಲವಂ ಧರಿಸಿರುವ ಪರಿಪೂರ್ಣನೋಡುವ ನೇತ್ರಂಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಆನಂದವಂ ಪುಟ್ಟಿಸುವ ತೇಜೋವಿಶೇಷವಂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪೆಗಲೋಳ್ ಧರಿಸಿರುವ ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂ, ಹಸ್ತದೋಳ್ವಡಿದಿರುವ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ಸಹಾ ನೋಡಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ದೇವಾಂಶದಿಂದ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಧೀರನಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಮಾರನಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಅವನ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಆತನ ಮನೋನುಸಾರವಾಗಿ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಭಯದಿಂದಿದ್ದು ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವದಂ ನೋಡಿದರೆ, ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯೋ? ಮಿತ್ರನೋ? ಎಂದು ತೋರುತಲಿದೆ, ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ಏನು ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಇಂತಿಪ್ಪ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ಈ ಸ್ಥಳವಂ ಕುರಿತು ಬಂದನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ಈ ಪುರದ ಆವರಣಂಗಳಂ ಈತನೇ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಘೋರನಾದ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಬಂದರೂ ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು. ನುಡಿಯುತ್ತ, ತನಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಪಡುತ್ತ, ಮೋಹವಂಗೆೊಂಡು ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮನೋಹರನಾಗಿರುವ ಈ ಪುರುಷನಿಗೆ ಕಾಂತೆಯಾದರೆ ನನ್ನ ಜಿಂತೆಯಲ್ಲವೂ ಪ್ರೋಗುವದು, ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಮೈಯಲ್ಲ ಪುಳಕಂಗೆೊಂಡು ನಸುಬೆಮರಿ ಮನ ಕರಗಿ ಬಳಲಿ ಕೆಲವು ಶೃಂಗಾರಭಾವಗಳೆಲ್ಲ ತೋರಿ ಮನ್ಮಥನ ಚಾಣುಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಲು; ಈ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಪತಿಯಾಗಿ ನಾನು ವರಿಸಿದೆನು, ದೈವವೇನುಮಾಡುವದೋ? ತಿಳಿಯನು ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಇನ್ನು ಈ ಪುರುಷನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ತಡವಾದರೆ ತಡೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಉಕ್ಕಿ ಬರುವ ಮಮತೆಯಿಂದ ಲಜೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಳದಿಯರೊಡನೆ ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕಾರ್ತುಗಿಲ್ಲ ಪೊಳೆವ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಇದೇನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಗಿಣಿಗಳು ಮಾನಿನಿಯರು ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ನುಡಿಯುತ್ತ ಲೆವೆ ಎಂದು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಎದುರಾಗಿ ನೋಡಲಾಗ, ಮಣಿಮಂದಿರದ ಮೇಲು

ಮುಚ್ಚಿ ನೋಳ್ ನಿಂತಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಮೊಗದೋಳಿರುವ ತಿಲಕವೆಂಬ ಭಲ್ಯವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಹೃದಯವಂ ಭೇದಿಸಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದವಂ ಪಡೆದು ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ಸಕಲಾಯುಧಂಗಳಿಂದ ಲೋಕದೋಳ್ ಎಲ್ಲ ರಂ ಜಯಿಸುವನು, ಇವನಂ ನಾನು ದೇವೀಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಮೃದುಗಳಾದ ಪ್ರಪ್ಪ ಬಾಣಗಳಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಾ ಎಂದು ಅಟ್ಟಹಾಸವಂ ಮಾಡಿ, ಅಪ್ಪರೋಳ್ ಯೋಚಿಸಿ ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗಿ ಬಾಣಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಗೂ, ವರ್ಣದಿಂದಲೂ, ವಾಸನೆಯಿಂದಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದಲೇ ನನ್ನಂ ಜಯಿಸುವನೋ? ಎಂದು ತಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗದೇ ಮನಸ್ಸಿನೋಳಗೆ ಇದು ಕಳವಳಗೊಳಿಸಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಲು; ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಸುಮತಿಯು ಇದೇನು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಮೂರ್ಛೆ, ಎಂದು ಇದು ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾಯೆಯೋ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಸರೋವರದ ಉದಕವು ವಿಪದಿಂ ಕೂಡಿರುವದೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭೂಮಿಯು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗದೆ ಶಾಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಂಗೊಂಡು ಭ್ರಮಿತಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ, ಬಳಿಕ ಇದು ಈ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕಂಡ ಕಾರಣದಿಂ ಬಂದ ವ್ಯಾಮೋಹವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಮಲದಳದಿಂದ ಜಲವಂ ತೆದು ನೇತ್ರಂಗಳಂ ಹೃದಯಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ಕೂಡಾ ನೆನೆಸಿ, ಬೇಗದಿಂ ಪೋಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ತಳಿರುಗಳಂ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಕೂಡಾ ತಂದು ಹಾಸಿಗೆಯಂ ರಚಿಸಿ, ತಾವರೆಯ ದಂಟುಗಳಿಂದ ತಲೆ ದಿಂಬು ಮಾಡಿ, ಅದರೋಳ್ ಕುಸುಮ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಮಲಗಿಸಿ, ಕರ್ಪೂರದ ಏಳು ಸುಳಿಯ ಬಾಳೆಯ ದಳಂಗಳೆಂಬ ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಬೀಸುತ್ತ ನುಡನ ತಾಪದಿಂ ಬಾಡಿರುವ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ತೆಗೆದು ಬದಲು ಮಾಡುತ್ತ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ಕರ್ಪೂರ ಜಲವಂ ಮೇಲೆ ತಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೆಲ್ಲನೆ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತೆರೆದು ನೋಡಿ ಎದುರಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕಾಂತೆಯಂತೆ ತಿಳಿದು,

ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೇ! ಈಗ ಮಿಾರಿ ಬರುವ ಮದನಜ್ವರವಂ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು. ನಿನ್ನ ಮುಖ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರೋದಯದೊಡನೆ ಅಥರ ಸುಧೆಯ ಅನುಪಾನವಂ ಗೈಸಿ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ಕುಚಂಗಳೆಂಬ ಮಾಪಳ ಫಲಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ನನ್ನ ಇಚ್ಛಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಪಥ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮದನಜ್ವರವಂ ಪೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತಿಸಖೀಕೆಂದು ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ; ಸುಮತಿಯು ಆ ವಿರಹಚೇಷ್ಟೆಯಂ ಕಂಡು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗಳೋಳ ಮಹಿಮೆ ಇಂತಿರುವದೇ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂತೆ ಎಲ್ಲಿರುವಳು, ಇದು ಇಳಾವೃತಬಂಡೋಳ ವಜ್ರಪುರಿಯು, ಇದು ಅನ್ಯತಸರೋವರವು, ನಾನು ಸುಮತಿಯು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಸು ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಸ್ವಪ್ನದೋಳ ಕೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿ ಎಚ್ಚ ರಂಗೊಂಡು ಬಳಲಿಕೆ ಯೊಡಗೂಡಿದ ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಟ್ಟು, ಸುಮತಿಗೆ ತಿಳಿ ಯದಂತೆ ಲಜ್ಜಾಪರಾಜ್ಞಾನಾಗಿರಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಆ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನೇ! ಈಗ ಬಿಸಲೇರಿಬರುವದು, ರತ್ನಶಿಲೆಗಳಂನಿರ್ಮಿ ತನಾದ ಈ ಸರೋವರದೋಳ ತಾಪವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ತೋರುವದಾದ್ದರಿಂ ಎದುರಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ.ಶಿಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಮಂದಿರದ ಕೈಸಾಲೆ ಯೋಳ್ವಿಶ್ರಮಂಗೊಳ್ಳುವಾ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಹಸ್ತಲಾಗವನ್ನಿತ್ತು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಾವಟೆಗಳನ್ನೇರಿಸಿ ಕೈಸಾಲೆಯ ಸಮಾಪನಂ ಕುರಿತು ಬರುತಿರುವವಸ್ತ್ರ ರೋಳ, ಮಂದಿರದ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನೋಳ ನಿಂತಿದ್ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಈ ಪುರುಷನೇ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವನು, ಇದೇನು ನನ್ನ ಸುಕೃತವೆಂದು ತನ್ನ ಸಖಿಯರಂ ಕರೆದು ನೀವು ಬೇಗದಿಂ ಪೋಗಿ ಬಾಗಿಲೋಳ ಬರುತಲಿ ರುವ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಉಪಶಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಮಧುರಮಾತುಗಳಿಂದ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಮಂದಿರದ ಬಳಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಆಕಳೆದಿಯರು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲೋಳ ಬಂ ದು ಕಾದಿದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವ ನಾರಿಯರಂತೆ ನಿರ್ಭಯ ರಾಗಿ ತಂಪಾಗಿರುವ ಪನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಒರಸಿ ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಂತೆಗೆದು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಸಲಿನ ಶಕೆ ತೋರುವದು,

ಮಂದಿರದ ಬಳಹಜಾರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳಲು, ಆಗ ಸುಗ, ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೇಳದಿಯರೇ ಇಷ್ಟು ಜಾಣೆಯರಾಗಿರು ವಾಗ ಇವರ ಬಡತಿಯು ಎಷ್ಟು ಚತುರೆಯೋ? ಅವಳಂ ಬ್ಯಾಗ ನೋಡಬೇ ಕೆಂದು ಉತ್ಸಾಹವಾಗೊಂಡು ಆ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದ್ಡ ಮ ಣಿಪೀಠದೋಳು ಕುಳಿತು, ಎಲೈ ನಾರಿಯರಾ! ನೀವುಯಾರು, ಈದಾನವನಮಂ ದಿರವೊಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಕೇಳದಿಯರು ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನೀವು ಕೇಳುವ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನಮಿಗೆ ಸಾಲದು, ನಮ್ಮ ಅರಸಿ ಬ್ಯಾರೆ ಇರುವಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈ ಯಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯಂನಾವುನೋಡಬಹುದೇ? ಎಂದು ಕೇಳಲಾಸಖಿಯರು ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಮ್ಮ ರಾಣಿಯು ರಾಕ್ಷಸನಭಯದಿಂದ ಆಡಿಯಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುವಳು, ಅದುಕಾರಣ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಕರುಣೆಯ ನ್ನಿಟ್ಟು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೊಳಿರುವ ಕಾಂತೆಯಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬಹುದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆನಂದದಿಂ ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೇ ರಿ ಬರುವಾಗ, ಕುನುಮಲತೆಯು ಹಾವಿಗೆಯ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನೋ ಳು ಸಂತೋಷವು ಹೆಚ್ಚಿ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಸಖಿಯರು ಕರೆ ತರುವರು, ಇವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಷ್ಟೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು, ಆ ಮಹಾಪುರು ಷನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನಾನು ಎದುರೊಲ್ಲವದು ಉಚಿತವೆಂದು ಶಯತ್ಯಾ ಗ್ಯಹದಿಂ ತೆರಳಿ ಕೂದರ್ಪ ಸುಂದರನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಸೌದರ್ಯವಂ ನೋ ಡಿ ಮೂರ್ಛೆಯಂಗೊಂಡು ಬಿದ್ದಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ಪಾದಂಗಳೋಳು ಬಿದ್ದು ಕೂಬನಿಗಳಿಂದಲೇ ಪಾದಂಗಳಿಗ ತೊಳೆಯುವಳೋ? ಎಂಬಂತಿರಲು; ರಾಜೇಂ ದ್ರನು ಆ ಕಾಂತೆಯಂ ಕರಗಳಿಂದಿತ್ತಿ ತತ್ತರಂಗೊಲ್ಲಬ್ಯಾಡವೆಂದು ಸಂತೈಸಿ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಅವಳೊಡನೆ ಸಯ್ಯಾಗೃಹದ ಮಣಿಮಂಚದೋಳ್ಕುಳಿತು ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯದಿಂ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನವಂ ಮಾಡುತ, ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ಈ ಮಲಿ ನವಸ್ತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸದೆ ಮುಡಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೇಶ ಭಾರವಂ ಬಾಚಿ ಬೈತಲೆಯಂ ತಿದ್ದದೆ ಬಳಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನೀ ನು ಮನುಷ್ಯದೇಹದೋಳ್ಪಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವೆ, ನೀನ್ಯಾರು? ನಿನ್ನಹೆಸರೇನು?

ನಿನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳ್ಳಾರು? ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಎಲ್ಲ ವಂವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು; ಕುಸುಮಲತೆಯು ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಆ ಮನೋಹರಾಗನಂ ನೋಡಿ ನೋಡದಂತಿರುವ ಪರಿಯಿಂದ ವಾರೆ ನೋಟದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಎನ್ನ ಮನೋಭಿರಾಮನೇ! ಕೇಳು, ನಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಕಥೆಯಂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಪೇಳಲಿ, ಅದರೂ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸುವೆನು-ಅಲಿಸು,

ಈಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಏಕತ್ರ ರುದೇಶಂಗಳೋಳ್ ಅತಿರಮಣೀಯ ಮಾ ದಲರಟ್ಟದೇಶವೆಂದಿರುವದು, ಅದೇಶವಂ ಕುಸುಮವ್ಯಜರಾಯನೆಂಬ ಅರಸು ಕುಲಕ್ರಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವನು. ಆರಾಯಂಗೆ ಅನಂಗಳೇ ಖೆವೆಂದು ರಾಣಿಯು ಇರವೆ ಳು, ಆ ಅರಸಿಯ ಉದರದೋಳ್ ಜನಿಸಿದ ನನ್ನಂ ಜನಗಳು ಕುಸುಮಲತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಧರ್ಮದಿಂ ಪ್ರಜಾ ರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಬಂದಾನೊಂದು ದಿನ ನಾನು ಋತುಸ್ನಾನವಂಗೈದು ಸೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲು ಭಾಗದೋಳ್ ಎಳೆ ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಕುರುಳುಗಳನ್ನಾರಿಸುತ್ತ ಅನೇಕ ಸಖಿಯ ರೊಡಗೂಡಿ ನಿಂತಿರಲಾಗಿ ಈ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಕಪೋತವಂ ಕಂಡು ಅಡೆರುವೆ ಗಿಡಗನೆ ಅಂದದಿಂದ ಆಕಾಶದಿಂ ಧುಮುಕಿ ಎನ್ನನ್ನೂ ಈ ಕೆಳದಿಯರನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಮಂದಿರದೊಳು ಇರಿಸಿದನೆಂದು ಪೇಳಲು; ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜಶಿಖಾಮಣಿಯು ತಲೆದೂಗಿ ಕ ಮಲದಂತಿರುವ ಮುಖದೊಳು ಕಾಂತಿಯು ಕಂಡಿ ಬಿನ್ನನಾಗಲು, ಕುಸು ಮಲತೆಯು ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಾನು ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯದಿಂ ಕಮಲದಂತಿರುವ ನಿನ್ನ ಮುಖವು ಬಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಿದೆ, ಇದರ ಪರಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳುವೆನು. ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂ ನನ್ನಂ ಸ್ವಾಧೀನಳಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದನು, ಆಗ ನಾನು ಆ ರಾಕ್ಷಸನೊಡನೆ ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸನೇ! ಕೇಳು ಎನಗೆ ಸಂವತ್ಸರಪ ರ್ಯಂತವು ಬಂದು ವ್ರತವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಉಂಟು, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬಳಿಕ ನಿನಿಗೆ ವಶಳಾಗುವೆನು. ಅದನ್ನಡೆಯಿಸದೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡ

ಡಿದೆಯಾವರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುವೆನು ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರುತಿಂಗಳಂ ವಿಳಂಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲೂ, ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮರುಳಾಗಿ, ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತಂದು ಮಾಡಿರುವೆನು. ನೀನು ವ್ರತವಂ ಯಥಾರಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡೆಂದು ನುಡಿದು, ದೂರದೂರವಾಗಿರುತ ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಆರು ಮಾಸಂಗಳು ಎಂದಿಗಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಜೊತಿಸುತ್ತಲಿರಲು; ಅವನ ಮನೋಗತವಂ ತಿಳಿದು, ಆತನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ತನ್ನ ಧೋರೆಯೊಡನೆ ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ! ಕೇಳು, ನಿನ್ನ ಕರಗತಳಾಗಿರುವ ಈ ಬಾಳೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗುವಳು, ಲೋಕದೋಳು ಕಪಿತ್ಥವು, ವನಿತೆಯು, ತಾನಾಗಿ ಬಲಿಗರೆ ಸರಸವಾಗಿರುವದು, ಅದರಿಂದ ಈ ಕನ್ನೆಯ ಮನೋನುಸಾರವಾಗಿ ಅರುತಿಂಗಳು ವ್ರತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಕಸುವದು ಉಚಿತವೆಂದು ಪೇಳಲು; ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸದೆ ದಿನದಿನದೋಳು ಸಖಿಯರ ಮುಖದಿಂದ ನನ್ನಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ವ್ರತದಿನಗಳನ್ನೆಣಿಸುತ್ತಲಿರುವನು. ನಾನು ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲೂ ಗಾರೀದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ ವ್ರತವು ಸಾಂಗವಾದನಂತರ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸಾದವಂ ದಯೆಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಹವಂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆನು, ಈಗಲೂ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೂ, ನನ್ನ ಪೂರೈ ಪುಣ್ಯಾತಿಶಯದಿಂದಲೂ, ನನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ತಪಃ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ, ದೈವಗತಿಯಿಂದಲೂ ಬಂದ ನಿನ್ನಂ ಕಂಡು ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನೋಡಿ ಎನ್ನ ಕ್ಲೇಶವಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಂದರಿತು, ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ವರಿಸಿರುವೆನು. ಎಂದು ನುಡಿದು ಮುತ್ತಿ ನಸರಂಗಳಂ ಕಂಬನಿಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಗದ್ದದಸ್ವರದಿ ನಿನ್ನ ಮರೆಯಂ ಹೊಕ್ಕಿರುವನನ್ನಂ ಎಂತು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಕೀರ್ದಿ ನಿನ್ನದೇ ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡಲು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಬಾಳೆಯನ್ನೋಡಿ, ಶಿವಶಿವಾ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಈ ಸಂಕಯವಂಗೊಂಡು ನನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಕಂದಲಿಲ್ಲಾ ಇಂತು ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ನಿನ್ನಂ ಆ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೇ! ದೈವವೆಂದು ನನ್ನ ಮನದೋಳು ಹೊತಿಸಿದೆನು. ನಿನ್ನ ಮಲಿನವ

ಸ್ತ್ರೀಯ ಬಳಲಿರುವ ಶರೀರವೂ, ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೇಶಭಾರವೂ ಸಹಾ ನೋಡಲು, ನನಿಗೆ ನೀನು ಪೇಳುವ ಸುಖವು ಪುಟ್ಟಲಾದದ್ದೆಂದು ನುಡಿದು ಅವಳ ಕೈಪಿಡಿಯ ತಪ್ಪಂಕದೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿ ಕುರುಳುಗನ್ನೂ ಪರಿಸುತ ಎಲೈ ಪಾಣವಲ್ಲ ಭಯೋ! ಕೇಳು, ನನಿಗೆ ಅನಾರಾಧನೆಯ ಮಾಡಿದ ಈ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿಯುಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಅಭಯಪನ್ನಿಯಲು, ಕುಸುಮಲತೆಯು ಇಂದಿನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪವಿತ್ರವೂ ತೀರಿತೆಂದು ಅತಿ ಸಂತೋಷವಂ ಪಟ್ಟು ನಿನಗೊಡನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನಹವಂ ಮಾಡುವೆನು, ಇತ್ತರೋಳ್ ಬಾಳಸರಂಗೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಈ ಕೂರನಾದ ಜಂಝುಮಾರುತನ ನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ನೀವು ದಯೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ನುಡಿದು ಮತ್ತೆಯಾವ ದೇಶಂಗಳು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪಾತಿತಂಗಳಾಗಿರುವವು ಇದಂ ವೇಶಜೀಕೆಂದು ಬೇಡಲು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೇಳೆಲುಡುಗಿನಲಪ್ಪರೋಳ್ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಇದರ್ ಕುಶಲಿಯಾದ ಓರ್ವ ಸಖಿಯು ಎಲೈ ಅರಸಿಯೋ! ಕೇಳು, ಈ ಮಹಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಈ ನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಯು ವಿಷ್ಣುರವಾಗಿ ಪೇಳುವೆನು. ಭರತಖಂಡದೋಳ್ ಕುಲಪರ್ವತವಾದ ಸಹ್ಯ ಗಿರಿಗೆ ಕೀರೀಟರೂಪವಾದ ಕರ್ನಾಟದೇಶವನ್ನಾಳುವ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನಂ ನೀನು ಕೇಳಿರುವೆಮುಪ್ಪೆ? ಆರಾಯನ ಧರ್ಮ ಪತ್ತಿಯಾದ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಈ ಮಹಾರಾಯನು ಸಕಲ ವಿದ್ಯಂಗಳಂ ಕಲಿತು ಹತ್ತಾರು ಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಅಕ್ಷೋಹಿಣೀ ಸೇನಾ ನಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾದಿ ದೇಶಗಳಂ ಜೈನಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳ್ ನಮ್ಮ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಯಂವರವಂ ಸೇರಿದರಂತೆ, ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ಕೂಡಿರುವಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎಂಟು ಪಣಂಗಳಂ ಕುರಿತು ಆ ಪಣಂಗಳಂ ತಂದಿತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ವರಿಸುವನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವಳಂತೆ, ಇದಂ ಕೇಳಿ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲರು ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮನು ನಾನು ಎಂಟು ಪಣಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸುವೆನೆಂ

ದು ಈ ರಾಜ ಸಭೆಯೋಳು ಸಂಭವಂಗಳೈದು ವಸ್ತ್ರದಂತಿರುವ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಂದು ಅಯುಧ ಏಕೀಪನಂ ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪಣವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಭುಜಬಲವಂ ತೋರಿ, ಇದಲ್ಲದೆ ಚತುರ್ದಂತಮಾದ ಬಿಳಿಯ ಆನೆಯಂ ತಂದಿತ್ತು, ಮತ್ತು ರೆಕ್ಕೆಗಳ್ಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯಂ ತರುವೆನೆಂದು ಈ ನಗರವಂ ಕುರಿತು ಬಂದಿರುವಂತೆ, ಇಂತರ್ಗ ಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳ ಲೋಕೈಕ ವೀರಂಗೆ ಯಾವ ಪಣವು ಅರಕ್ಕ ಮಾಗುವದು. ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕವ್ಯಾಪಕ ಈತನೇ ಪತಿಯಾಗುವನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಅದುಕಾರಣ ನಮಗೆ ಬಹು ಸಮಾಪ ಬಂಧುವಾಗಿರುವಾಗ ವಿಚಾರಮಂಗೈಯುವದೇನು? ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಈ ಮಹಾರಾಜನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಿಂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರವೆನು. ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಣ್ಯವು ಈಗ ಶರಗಿ ನೋಳು ಕಟ್ಟಿದ ಭಂಗಾರದಂತೆ ಫಲಿಸಿತು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಜ ಭೂಪಾಲನು ಮಹಾ ಪ್ರಾಥೇಯಾದ ಆ ಕೆಳದಿಯ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ! ಕಳಿಂಗರಾದವುತಿಗೂ ಈ ಕುಸುಮಲತೆಗೂ ಎಂತು ನಂಬುವನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಸಖಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈ ಈರ್ವ ಅರಸಿಯರ ತಾಯಿಗಳಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು ಅನಂಗಲೇಖಿಯು ಅಕ್ಷತೆಯಿರು, ಈ ನೆಂಟತನವು ಸಿರಿಗೋಸುಗವೇ ಮಾಡಿದಂತೆ ಘಟನೆಯಾಗಿರುವದು, ಇನ್ನು ಮೊತುಗಳಂ ಸಂಕುಮಾಡಿ ವೇಗದಿಂ ಮಂಗಳನ್ನಾಸಕ್ಕೆ ಜಿತ್ತೈಸಬೇಕಂದು ವಿಚ್ಛಾಪನೆಯಂಗಳೈಯಲು, ಜಿಲ್ಲೆ ರುವ ಸಖಿಯರಲ್ಲೂ ಕೂಡಿ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರೀರ್ವರಿಗೂ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೂತ್ತಿ ಪನ್ನೀನಿಂ ಜಲಕವಂ ಮಾಡಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಈರ್ವರಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ತಾನೊತ್ತಮಾಗಿ ಗಂಧರ್ವವಿವಾಹವಂಗೈದು ಸತಿ ಪತಿಗಳೀರ್ವರಿಗೂ ಮಧುರಾನ್ನಂಗಳಂ ಬಂದೇ ಎಡೆಯೋಳು ಭೋಜನಂಗಳೈಯಿಸಿ ಪಯ್ಯಾಗೃಹವಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಭೋಗಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಗಂಧ, ಪಪ್ಪ, ತಾಂಬೂಲಗಾಣ್ಣಿನಿ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಇದು ಶುಭ ಸಮಯವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೋಗದೊಳನಕ್ಕನಾಗಿ ಸುಮತಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ಯಕ್ಷನು ಯಾವಾಗ ಬಂದು ಏನುಪೇಳುವನೋ? ಅದಂ ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರೊವು

ಪೇಳಿ ಕುಳುಕಿ; ತುನು ಶಯ್ಯಾಗೃಹವಂ ಕೇರಿ ಮುಣಿವಂಕದೊಳೆ ಕುಳಿತು
 ಕುಸುಮಲತೆಯು ಬಿಟ್ಟನವ ಕಿವ್ವರವಿಲ್ಲವೆಂ ಸವಿಯೂ ಆಪ್ತಂ ಮಾತು
 ಮಾತೆಗೆ ಆನಂದಿಸುತ್ತ ಮದನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಣಂ ಕಟ್ಟಿದ ಮೊದ
 ಲು ವಿಚಾರಣೆಯಂತ ದಿನಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಲಾಸಂಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸುಖದಿಂ
 ದಿದು; ಬಂದಾಣಿಯ ದಿನ ಮಂದಿರವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಆನಂದದಿಂದ
 ಸತಿಪತಿಗಳೊಡ್ಡೂ ತೆರಳಿ ಕೆಲವು ಹಜಾರಂಗಳಂ ಕೆಲವು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳಂ
 ಕೂಡಾ ನೋಡುತ್ತ, ಹಾಗೇ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತ ಬೀಗಮುದ್ರೆಗಳಂ ಮಾಡಿರು
 ವ ಸಾಲ ಮನೆಗಳಂ ಕಂಡು ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳಿದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು
 ನಾರೀಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣನಾಥನೇ! ಕೇಳು,
 ಈ ಗೃಹಗಳೋಳೆ ನಾನಾದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸವತ್ಸರಾ
 ಶಿಗಳ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಸಹಾ ಮಾಡಿರುವನು; ಆದಂತಿರಲಿ, ಈಗ ನಿನಗೆ ಬೇ
 ಕಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಅಮೋಘ ಮನೆಯೋಳೆ ಕಟ್ಟಿರುವದು. ಎಂದು ನುಡಿದು
 ಆ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದೋಳೆ ರಾಜೇಂದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡನೆ
 ವಿಲಾಸದಿಂ ಖಂಡು ಸಿಂತು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುತ್ತ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈ
 ದುನ್ಯ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದೊಂದು ಮಾಡಿದನೇ? ನನ್ನಂ ತಂದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂ
 ದ ಈ ಅಶವಂ ಕೂಡ ಉಪಹರಿಸಿ ತಂದನೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಇಂತಿರ್ಪ ಅಶ್ವವು ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರಿ
 ಯಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ!
 ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜಾಯನು ಒಂ
 ದು ದಿನ ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೇಂಟೆಯನ್ನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಂಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಬಹು ದೂರ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಸಾ
 ಯ. ಕಾಲವಾಗಲು, ಬಬ್ಬಾ ನೋಬು ಜಬ್ಬಾಬಿ ಖುಷಿ ಇರುವ ಆಶ್ರಮವಂ
 ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲು; ಆ ಖುಷಿಯು ಅರಸಾದ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಮಧುಪ
 ಕಾರ್ಥಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೈಸಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳೆ
 ಆ ಆಶ್ರಮದೋಳೆ ಸುರೈ ಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಆನೇಕಾರ್ಥಣಗಳಿಂದ
 ಅಲಂಕೃತವಾದ ವಿಜಾತೀಯವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಒಂದು ಕುದುರೆ

ಯು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಅದಂ ಕಂಡು ಆ ಖುಷಿಯೊಡನೆ ಎಲೈ ಮಹಾತ್ಮನೇ! ಈ ಲೋಕಾತೀತನಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಎಲ್ಲಿಯದು? ಏನುಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವದು? ಇದರಿಂದ ತಮಿಗೇ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆ ಜಾಲಾಲಿ ಮುನಿಯು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಮಹಾ ಧ್ವಂಸನೊಡಗಿ, ದಯೆಯಿಂದ ಎಲೈ ಅರಸೇ! ಕೇಳು, ಈ ಅಶ್ವವು ಅಮೂಲವಾದುದು, ಈಗ ಈ ಭೂಲೋಕದೊಳಗೆ ಬಂದು ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಿದೆ ಇದರ ವೃತ್ತಾಂತವು ದೇವರಹಸ್ಯವಾದಕಾರಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಕೂಡದು ಈ ಕುದುರೆಯೋಳು ನಿನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಇದಂ ನಿನ್ನ ಮನೆಯೋಳು ಇರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಕುಣಿ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಅಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ, ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ದಯಪಾಲಿಸಲು; ರಾಯನು ಆ ಖುಷಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವೆಮಾಡಿ, ಈ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವೇಗೋಡು ತನ್ನ ಆರಮನೆಗೆ ಬಂದು ನಿತ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಪೂಜಿಸುತ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಜಯರತ್ನವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಲು; ಈ ಕ್ರೂರ ರಾಕ್ಷಸನು ಈ ಅಶ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕೇಳಿ ಅದಂ ಆಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಾಯಾ ವಿಧಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದು ಬಂದಾನೊಂದು ಸಮಯವೆನ್ನೊಡಿ, ಆ ಅಶ್ವವಂ ಆಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಉತ್ತಮ ಏದಾರ್ಥವಂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಸಲುಮುಜೆ ನೋಳು ವಿಲಾಸದಿಂ ಕುರುಳುಗಳನ್ನಾರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದನನ್ನಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನು, ಆದರೆ ಬಂದು ಉಪಕಾರವಂ ಮಾಡಿದನು ಎನ್ನಬಹುದು. ನನಿಗೆ ಪರಮಾಪ್ತರಾದ ಕೆಲವು ಕೆಳದಿಯರಂ ನನ್ನ ಸಂಗಡಲೇ ಅಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿನವರಿಗೂ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವೆನು, ಈಗಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಆ ಜಾಲಾಲಿ ಮಹಾ ಮುನಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಸಫಲವಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳಿ, ಈ ಅಶ್ವರತ್ನವು ನಿಮಿಗೇ ಪಟ್ಟದ ಕುದುರೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು; ಸುಗಂಧಮುಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಿತನಾಗಿ ರತಿಯಂ

ತಿರುವ ಸತಿಯಂ ಬಿಗವಪ್ಪಿ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮುದ್ದಿಸುತ ಕೆಲವು ಜೊತ್ತು ಶೃಂಗಾ
ರವನಂಗಳೋಳ್, ಕೆಲವು ಜೊತ್ತು ಸರೋವರಂಗಳೋಳ್, ಕೆಲವು ಜೊ
ತ್ತು ಚಂದ್ರಶಾಲಾದಿ ಉತ್ತಮ ಮಂದಿರಂಗಳೋಳ್, ಉಪರತಿಮೂರತಿಗ
ಳಂದಲೂ, ಚೌಕೇತಿಬಂಧವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬೆರದು ಮದನ ವೈಭವದಿಂದ
ಮೈವುರೆತು ಬಂದೊಂದು ದಿನವಂ ಬಂದೊಂದು ಕ್ಷಣದಂತೆ ಕಳೆಯತ ಸ್ನ
ಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದರ್ಗನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ;

ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡಸರರು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖ
ನಿಖಿಸುತನರ ಸರಿಭನ ಸರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡಮುಂಡಖಂಡನ
ನಿಖುಣ ಕೋಪಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾ
ಪುಂಡಿತಾ ಕುಟಾಕ್ಷು ಬಿಕ್ಷುಣ ಶ್ರವಣಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯ
ಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಭುವಾ ಸಮಾಧ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ ಕವಿತಾ
ನಿಸ್ಸಹಾಯ, ಸಿರಾಣ ಭಾರೇಯ ಫಲಿಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ
ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾಶ್ರೇಯಸಗೋತ್ರ್ವಾಲಯನಸೂ
ತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಬಾಮರಾಜ ಮದಾ ರಜ ಪುತ್ರ ಸರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾ
ರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾ
ಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯನೆಂಬ ಈ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವಪಟವಂ ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂದು ತೆರಳಿ ಇಳುವೃತ್ತ
ಖಂಡದೋಳ್ ವಜ್ರಪ್ರಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಕುಸುಮಲತೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪದವೃತ್ತಾಂ
ತವೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಅವಳೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದರ್ಗನೆಂಬ ಹದಿನೇ
ಳನ್ನೇ ಆಶ್ವಾಸ ಸಿರಾಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮುದಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

ಹದಿನೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಶ್ರೀ

ಶುಭಮಸ್ತು.

ಹದಿನೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಘೋರಾರಣ್ಯದೋಳ್ ಅನೇಕಂಗಳಾದಸಿಂಹ, ಶಾರ್ಧೂಲ, ಶರಭ, ಗಜ, ವರಾಹ, ಭಲ್ಲೂಕ, ಶಕ, ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಂಗಳಂ ಜಲಜಂತುಗಳಾದ ಕೂರ್ಮ, ಮಕರ, ಮತ್ಸ್ಯ, ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಲಂಗಳಂ ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರಂಗಳಂ ಕೂಡ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆಲಯವಾದ ವಜ್ರಪುರಿಯಂ ಕುರಿತು ವೇಗದಿಂ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಛಾಯಾಗುತ್ತನು ಅವನಂ ಕಂಡು ಬೇಗ ಬಂದು ಸುಮತಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಸಖೀ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳುಹಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸನು ಬರುವ ಪರಿಯಂ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಮಂದಿರದ ಉಪರಿಭಾಗವನ್ನೇರಿ ಕುಸುಮಲತೆಯೊಡಗೂಡಿ ನೋಡುತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ದೂರದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯಂ ಕಂಡು ಬಿರುಭೂಳಿ ತಗಲಿ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಲತೆಯಂತೆ ನಡುಗುತಲಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೇ! ಈಗ ಕಕ್ಕಸವಾಗಿ ಬರುವ ಈ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಬಲದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಎಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು ನೀನು ತತ್ತರಂಗೊಟ್ಟಬಾಳುವೆಂದು ಚಿತ್ತರದ ಪ್ರತಿಸಮಯಂತಿರುವ ಬಿತ್ತರಿಯಂ ಅಕ್ಕರಿಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ಸವಿಯಾದ ನುಡಿಗಳಂ ಪೇಳಿ ಧೈರ್ಯಗೊಳಿಸುತ ನೋಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಸುಂಟರಘಾಳಿಯಿಂದಿದ್ದ ಕೆಂಧೂಳಿನ ಸುಳಿಗಳಂತೆ ಎಸದು ಗುಂಪಾಗಿ ಕೆಂಪುರ್ವಣಿಗಳಲ್ಲ ಗುಂಗುರುಕೂದಲುಗಳಂ, ಸಂಜಿಕಾಮುಗಿಲಂತೆ ಬಪ್ಪಿ ಇರುವ ಗಂಟು ಪುರ್ಬುಗಳಂ, ಪರ್ವತಸ್ತಂತಿರುವ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂ, ಗುಡಾಂತರಂಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಅರಳದ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಗಳಂ, ಗಂಡಭೇರುಂಡ

ಪಕ್ಷಿಗಳಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳಿಂ, ಗುಂಡಾಗಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡೆಗಳಿಂ, ಕಾಲ ಸರ್ಪದಂತೆ ಹೊದಿರುವ ಅತಿ ಭಯಂಕರಗಳಾಗಿ ಕುಣಿಯುವ ಮಿಸೆಗಳಿಂ, ಜೋಲುತೆ ನದಿಯ ದಡಗಳಂತಿರುವ ತುಪೆಗಳಿಂ, ಅಗಾಧವಾದ ಪಾತಾಳಕುಹರದಂತಿರುವ ವನನದಿಂ, ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನ ಚಂದದಂತಿರುವ ಕೋರೆ ದಾಡೆಗಳಿಂ, ಗಿರಿ ಪಿಶಿರಗಳಂತಿರುವ ಭಯಸ್ಪಂಧಂಗಳಿಂ, ತಾಳ ವೃಕ್ಷಗಳಂತೆ ನೀಳವಾಗಿರುವ ತೋಳುಗಳಿಂ, ಕೂದಲುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಭೋರಾರಾಶ್ಯದಂತೆ ಕಾಣುವ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಿಂ, ಹೆಮ್ಮರುಗಳಂತೆ ತೋರ್ಪ ಕಾಲುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಕರ್ಣಗಳೋಳು ಸ್ಪರ್ಶಕುಂಡಲಂಗಳಂತೆ ಧರಿಸಿ, ಧರ್ಮೋಳು ನರಶಿರೋ ಮಾಲೆಗಳಂ ಹಾಕಿ, ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ಬವ್ಬುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗಗ್ಗರಂಗಳಂ ಕಾಲುಗಳೋಳುಳವಡಿಸಿ, ಭಂಡಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಕಡೆಗಳಂ ಕೈಗಳೋಳಲಂಕರಿಸಿ, ಬಂದೊಂದು ತುತ್ತಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಕೂಸಿ ಅಗಿಯುತ್ತ, ಜಲಜ್ವತುಗಳಂ ಪುಡಿ ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ಮುಕ್ಕುತ್ತ, ಅನೇಕ ಗಜಗಳಿಂ, ಸಾವಿರ ಸಿಂಹಗಳಿಂ, ಐನೂರು ಶರಭಂಗಳಂ, ಸಾಲಾಗಿ ಪ್ರೋಣಿಸಿರುವ ಮಹಾ ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಪಿಡಿದು, ಅನೇಕ ಜಾತೀಯುಂಗಳಾದ ಕಳ್ಳೆಬರಗಳಂ ವೆಗಲೋಳ್ಪುತ್ತ, ಉಡಿಧಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಪಗಳ, ಕಾದೂಲಂಗಳಂ ಸಿಕ್ಕುತಿಕ್ಕೊಂಡು, ಶಿಥಿಲಿನಂತೆ ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಕೂಗುವ ಧ್ವನಿಗಳಿಂ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ತಲ್ಲಣಂಗೊಳಿಸುತ್ತ, ನಾನಾ ಜಾತೀಯಂಗಳಾದ ಮುಖಂಗಳುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸರ ತಂಡತಂಡಗಳು ಕೂಡಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಅರ್ಘಪಿಸುತ್ತ ನೇತ್ರಂಗಳಿಂ ಕಿಡಿಗಳಂ ಉದರಿಸುತ್ತ, ಮೂರನೇ ಸಮುದ್ರದ ಸಾಧವಂ ಹೀರಿ ತಾರುವಾರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಮದಾಂಧನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪ್ರಿಯಳೇ! ಜುಯ್ಯುವಾರುತನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಕಂಡೆಯಾ ಎಂದು ಪೇಳಿ, ನಸುನಗುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂ ಮೆರೆಯುವ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಂಡು, ಕುಸುಮಲತೆಯು ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಶರೀರನೇ! ಕೇಳು, ನೀನು ಮಹಾ ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು; ಆದರೂ ಬಂದು ಮಾತಂ ಪೇಳುವೆನು; ಎನ್ನೊಡೆಯನೇ! ನೀನು ನನಿಗೋಸುಗ ಆ ದಿಂಡ ರಾಕ್ಷಸ

ನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನೊಬ್ಬ ಕೆಳಗನು ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಡಲ್ಯಾಕೆ? ಹರಿಸುತಾಯಿಯು, ಇಂತಿರುವದೋ? ನನ್ನಂಥವರು ನಿನ್ನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳೋಳೆ ಅನೇಕಮಂದಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು, ನಿನ್ನ ಸುಂದರವಾದ ಕೀರವಂ ಬಳಲಿಸಿ ಲ್ಯಾಡೆ, ಮತ್ತು ನೀನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮರೆಯಾಗಿ ಸುಬದಿಂದಿರುವನಾಗು, ನನ್ನ ಪದ್ಮಯಲ್ಲಿ ಬರವರುವ ಲಿಯು ಎಂತಿರುವದೋ ಅದರಂತೆ ಆಗುಣ ಬಿಂದು ಕಂಬನಿದಂಬಿ ಗದ್ದದಸ್ವರದಂತೆ ಸುಡಿಯುತ್ತ ಬಿದರಿ ಕನಕಪುಟ್ಟಳು ದಂತೆ ಮೃಗವೆಂದು ಸಂತಿರಲು; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಿಪ್ರಾಣಿ! ಈಳು ಎಲವುಪರಿಯಿಂದ ಹಂಬಲಿಸಲ್ಯಾಕೆ, ಕಂಬನಿದುಂಬದಿರು ಕಂಬನಿಗುಳೇ! ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗದಿರು, ತಡಮಾಡದೆ ದೃಢನಾದ ಈ ರಚ್ಚನನಂ ಮಗ! ಕೊಂದು ಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯನಿಕ್ಕುವೆನು ನೀನು ಬಿದರಿದಿರು, ನನ್ನಾಣೆ ಮದಿರಾಕ್ಷಿಯೇ! ಎಂದು ಸುಡಿದು ಶರಗಿನಿದಾಬಾಲೆಯ ಕಣ್ಣೀರಗಳಂ ಬರಸಿ ಮೈವರಿಸಿ ಲಚ್ಚೈಸಿ ಭೈರಾದಿಂ ನೋಡೆನುತ ಸುಡಿದು ತಾನು ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಹಸ್ತಪಾದಂಗಳಂ ತೋಳದು ಮದ್ದೋದಕದಿಂದ ಆಚೆ ಮನವಂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಕೈಯೋಳಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ನಾರಿಯಂ ಮೀದು ಅಮೋಘವಾದ ಬಂದು ಬಾಣವಂ ತನ್ನ ಬಲದ ಹಸ್ತದೋಳ್ಳಡಿದು ಲೀಲೆಯಿಂ ತಿರಿಗಿಸುತ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಎನ್ನ ಅರಸಿಯ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನೀನು ಕಾದಿರು, ನಾನು ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಕಕ್ಷೆಗಳಂ ಮಾರಿಬರುವ ವಿಪಕ್ಷನಾದ ರಾಕ್ಷಸನಂ ತಿಕ್ಕಿಸಿ, ಶೀಘ್ರದಿಂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬರುವೆನು, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ದೂರದೋಳ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯಂ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಸೇನೆಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಬರುವಾಗ ಮಾರ್ಗದೋಳ ಅತಿ ದೀನಸ್ವರಗಳಿಂದ ವಿಕಾರಮಾಗಿ ಕೂಗುತ ದಾರಿಯನ್ನಡಗಟ್ಟಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ನರಿಗಳ ತಂಡತಂಡಗಳಂ, ಮೇಲೆಬೀಳುವದಕ್ಕೆ, ಬರುವಶಗಳಂ ಸಹ ನೋಡುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಗಗನಮಾರ್ಗದೋಳ ಸಂಚರಿಸುವ ಹದ್ದುಗಳು ತನ್ನ ಶೂಲಾಗ್ರಕ್ಕೆಬಂದು ಎರಗುವದಂ, ಇವಲ್ಲದೆ ಕಾಗೆಗಳು ತಾನು ಧರಿಸಿರು

ವ ಕಿರೀಟದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿದ ಮಣಿಗಳಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಬಡಿಯುವದಂ ಈ
 ಡು, ಇದೇನು ವಿಪರೀತವೋ? ಎಂದೆದಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಶಕುನಗಳು ಇಂ
 ದೇನುಕಾರಣ ಸಂಭವಿಸಿತು, ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಕಾಣುವದು, ಎಂ
 ದು ನುಡಿದು ಈ ಅವಶಕುನಗಳ ಫಲವು ನನ್ನಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅದರೆ ಕುಲದೇವ
 ತೆಯಾದ ನಿಕುಂಬಿಳಾದೇವಿಗೆ ಅನೇಕ ನರಬಲಿಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕಸುರಾ
 ಭಾಂಡಂಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು
 ಮನೋಭಾವಂಗಳಂತಿಳಿದು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಎಲೈ ಭೂಪ
 ತಿಯೇ! ಕೇಳು, ನಾನು ಸೇನಾಮುಖವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವಾಗ ಮುಂಭಾಗ
 ದೋಳ್ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಿರುದುಗಳಾದ ಧ್ವಜಪತಾಕಂಗಳು ಮುರಿದು ಅ
 ದರಮೇಲಣ ಕಲಶಂಗಳು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಉರಳಿದವು. ಇಂತುಮೆಲ್ಲದೆ ಮಾ
 ಗದರ್ಭಿಗಳಾದ ಚಾರರು ಓಡಿಬಂದು ಜಲಾವರಣವಹೋಪವು ಅಗ್ನಿಯವರ
 ಣದ ಕಾಂತಿಯು ಅಡಗಿರುವದೂ, ಎಂದು ಪೇಳಿದ ನುಡಿಗಳಂ ನಾನು ನಿನ್ನಡಿ
 ಗಳಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅವಶಕು
 ನಂಗಳನ್ನೋಡಲು, ಈಗ ನಮಗೆ ಏನೋ ಬಂದು ಮಹಾ ವಿಪತ್ತು ಬರುವಂ
 ತೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸುಗ ಬೇಗನೆ ಚಾರರಂಕಳುಹಿ ವಜ್ರಪುರಿಯಾ
 ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ಬಳಿಕ ತೆರಳುವದು ನನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತಮವೆಂದೂ
 ತೋರುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಜಂಝೂನಾರುತನು
 ಎಲೈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ! ಕೇಳು ನಮ್ಮರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಕೆ ಅವಶಕುನವೇ ಶಕು
 ನವು ಎನ್ನಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಂಗಳಿಗೆ ಈ ಅವಶಕುನಗಳಿಂದ ಯೇನಾಗು
 ವದು. ಇಂದ್ರಾದಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ನಮಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ
 ನನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸುವೆನು, ಈಶ್ವರನ್ನೊಸಾರಿ ತೀರಿಸುವೆನು. ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂ
 ಡದಿಂದಾಚೆಗೆ ಓಡಿಸುವೆನು, ಸುರರ ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಸೂರೆಗೊಳಿಸುವೆನು ಎಂದು
 ನುಡಿಯುತೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಸುರಾಭಾಂಡಂಗಳಂ ಎತ್ತಿಕುಡಿಯು
 ತ ಭುಜಗಳಿಂದ ತಟ್ಟುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರ
 ನೇ! ಕೇಳು, ಈ ಸರಿಸು ನಾವುತರುವ ಮಾಂಸಗಳ ವಾಸನೆಗೆ ಎದುರಾಗಿ
 ಬರುವನು. ಹೆದ್ದುಗಳು ಮುಂದಲ್ಲಿ ಚಾಚಿರುವ ಹೆಣಗಳಂಕಿತ್ತು ತಿನ್ನು

ವುದಕ್ಕೆ ಎರಗುವವು. ಕಾಗೆಗಳು ನನ್ನ ಕಿರಿಟದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಗಳಂ ಮೂಂ
ಸೆಬಂಡೆಗಳೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಕಿಳುವವಕ್ಕೆ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಅವಶಕುನವಲ್ಲವೆಂ
ದು ನುಡಿಯಲು; ಅಕಾಲದೋಳ್ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಮನ
ದೋಳ್ ಯೋಜಿಸಿದನು ಈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಅವಶಕುನಂಗಳಂ ಲೆಕ್ಕಿ
ಸದೆ ಮತ್ತೂ ಹಿತಮಾದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳದೆ ದೇವತೆಗಳಂ ಪರಿಪರ
ಯಾಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೋಗುತ ಅಪಂಕಾರದಿಂದಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂ
ದಇವನಿಗೆ ಮೃತಿಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಧೆ, ಇಂತಪ್ಪ ಸಾ
ಮರ್ಥ್ಯ ಉಳ್ಳವಂಗೆ ಎಂದು ವಿಪತ್ತು ಸಂಬವಿಸುವುದೆಂದು ಯೋಜಿಸಿದರೆ ಈತ್ತ
ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಿರುವ ಕುಸುಮುತೆಯಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ವಿಪತ್ತು
ಉಂಟಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿಕುಂಬೀಪೇ
ವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಕ್ಷೇಮವಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನವಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ ಸಂಗಡಬರುತ್ತಿರಲು, ಜಂಝೂನಾರುತನು ತನ್ನ ಬಲಸೆ
ಮೇತನಾಗಿ ಸುರೆಯು ತಲೆಗೇರಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಕೂಗುತ ಬಂದು ಜಲಾವರ
ಣದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಮೂಹವಂ
ಅ ಅವರಣದೋಳ್ ಬಿಂದುಮಾತ್ರ ಜಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಂಕೂಡ ನೋಡಿ
ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಂಕುರಿತು, ಎಲೈ ಬುದ್ಧಿಕಾಲಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ನೀನು ಪೇ
ಳಿದಂತೆ ಅನರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂ ಈರ್ವಚಾರಂಕಳುಹಿ ಪ
ಟ್ಟಣದೋಳ್ ಏನಾಗಿರುವುದೋ ಅ ಸಮೂಹಾರಂ ತರಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿ
ಯಲು, ಆ ಮಂತ್ರಿಯು ಉಲೂಕ ಕಂಕರಂಬ ಈರ್ವಚಾರಂ ಕರೆದು ನೀವು
ಪಟ್ಟಣವಂಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮೂಹಾರವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಿಡ
ದು ಪೇಳುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಲು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಳ ಹೆಸರುಗ
ಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪವಂತಾಳಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋ
ಡುತ್ತಿರಲು; ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅದಂತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿ
ಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರಂ ನೀನೇಪಿಡಿದು ತರುವುದೆಂದಾಜ್ಞಾ
ಪಿಸಲು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅವರ ನೆರಳಲ್ಲಿಯೇಪೋಗಿ ಈರ್ವರಂ ಎರಡುಕ್ಕ
ಗಳೆಂದ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡುಬರಲು, ಪಕ್ಷಿ ರೂಪದಿಂತುವ ಆ ದೂತರು ಯಕ್ಕು

ಹಿಂತಿರುಗುವಂ ಸ್ಮರಿಸಲಾರದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಲು, ಯಕ್ಷನು ಆ ಪೊರೆಯ
 ಕ್ಷಸಚಾರರಂ ರಾಜೇಂದ್ರಸುಖನಿಗೆ ಕಡತರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರೊಳಗೆ
 ಮೊದಲಿ ಎಲೈ ದುಷ್ಟರಾದ ದಾಸವರುಗಳಿರಾ! ಕೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಅರಸಾದ ಜಂ
 ರುನಾರುತನೊಡನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನೆಂಬ ಅರಸು ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವನು, ನಿನ್ನಂಸಂಹರಿಸುವನೆಂದು
 ಪೇಳುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ದೂತಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದವರಂ ಸಂಹರಿಸಲು ಯುಕ್ತವೆ
 ಲ್ಲವೆಂದು, ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಂ ಸಂಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಡಿದು
 ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೇ! ಇವರುಗಳ ಮೂಗುಗಳಂ ಕುಯಿದು ಕಳುಹುವೆ
 ನಾಗೆಂದು, ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅದೇಮೇಲೆಗೆ ಅವಮೂಗುಗ
 ಳಂ ಕುಯಿದು ಮರಳಿ, ಕಳುಹಿಸಲು ಅವರೀವ್ಯರೂ ಪ್ರಾಣವಾತ್ಸ್ರವ್ಯಯಿ
 ತೇ ಎಂದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ ಓಡಿಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲುಬಾಹು ಹಿಂತಿರು
 ಗಿ ಭಯದಿಂದೊಡುಡುತ್ತಾ ತಪ್ಪುನೀನಯಿರುವೆ ಎಳೆಗಿಬಂದು ಎಲ್ಲದನ್ನೊಡ
 ಅಳುತ್ತಾ, ಅರಸಾನ ಜಂಝಾಮಾರಾತನ ಬದಿಯನ್ನೊಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟುವೆನೆಂದು ನು
 ಸ್ಕಾರವನುಮಾಡಿ ಎದ್ದುನಿಂತು ಗದ್ದದಸ್ವರದಿಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪೇಳಿದ
 ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿದಡೆ ಇವನೇನುಮಾರುವನೋ ಎಂದು ಭಯದಿಂ ಕುಂ
 ಚಕೊಂಚಮಾಗಿ ಪೇಳಲು ಆಗ ಜಂಝಾಮಾರಾತನು ಈ ದೂತರುಗಳ
 ಮೂಗು ಕುಯಿದು ಇರುವದನೋಡಿ ಅವರುಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿ
 ಕೋಪೋದ್ವಿಗಿತನಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಿವಿಗಳಂ ಉದ್ವಿಸುತ್ತ ಕಟಕಟನೆ
 ಲ್ಲಗಳಂ ಕಡಿಯುತ್ತ ಕೆಂಪಿಶಗಳಂ ಕುಣಿಸುತ್ತ ಕಾಲುಗ್ನಿಯಂ ಉ
 ಯುತ್ತ ಕ್ರೋಧವೇ ಮೂರ್ಛಿಭವಿಬಂದಂತೆ ಮೂರುತ್ತ ಎಲೈ ಉಲೂಕ
 ಕಂಕರುಗಳಿರಾ! ಆ ನರಾಧಮನು ನಿಮಗೆ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಮೂಗುಗಳಂ ಕು
 ಯಿದು ಅವನಾನನಂ ಮಾಡುವನೇ? ಅವನ ತಲೆಯನ್ನೇಕುಯಿದು ನಿಮಗೆ ತ
 ಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡುವನೆಂದುಪೇಳಿ ಆಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಕಲವು ಪ್ರತಾಪದ
 ಮಾತುಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೊದಿ ಮನು
 ಪ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸಾಹಸವಂತರುಂಟೇ? ಎಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ರುಚಿರವಾದ
 ಳಂ, ಛಾಯಾವಲದಿಂದಹೀಗೆಮಾಡಿರುವನೋ ಎಂದುನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಾತಿನಿ

ಮಹಾ ಗೃಹ್ಯವು ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೊಳ್ಳು : ಇಂತಹ ರಾಕ್ಷಸ ಜಲಾ
ವರಣವಂ ಶೋಷಣಂಗಳಿಸಿ ಆಗ್ನಾನವರಣಂ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ಅಡಗಿಸಿ
ಸರ್ಪಾಕರಣವಂ ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ನಾರಗೊಳಿ ಸಿಂಹಾವರಣವಂ ಶರಭಾ
ಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸಂಹಾರವಂಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನವಂ ಸ್ತಂಭನಾಸ್ತ್ರ
ದಿಂದ ಸ್ತಬ್ಧವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಈ ಸ್ತಂಭನಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರ
ತೀಕಾರವಾದ ಅಸ್ತ್ರವಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಎಬಿ ಸಬಹುದೆಂದು
ವಿಷ್ಣುವನೆಯಂಗೆಯ್ದು, ಆಗ ಜಂಘಾಮಾರುತನು ತನ್ನ ಬೆಗಬೋಳಿದ
ಧನುಸ್ಸಂತೆಗೆದು ಬಾಣವಂ ನುಧಾಸವಂಗೈದು ಪ್ರಜ್ಞಾಸ್ತ್ರವಂ ಅಭಿನಮಂತ್ರಿ
ಸಿ ಬಿಡಲು, ಆ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧಿಯಂತಿಳಿದು ಎದ್ದಂತೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಸುತ್ತ
ಲೂ ಬಿದ್ದಿರುವ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಎಲಾ ಮನು
ಷ್ಯಮಾತ್ರದವನು ಕಪಟ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಬಂದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರಂ ಈ ಪರಿಯಾ
ಗಿ ಮೋಸದಿಂದ ಜಯಿಸಿ ನಮಗೆ ಅರಸಾದ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನಿಲ್ಲರೆಯಿರುವ ನೆ
ಮಯದೋಳಿ ಅರಮನೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವನೇನುಮಾಡಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ
ನಾವು ಕಾವಲಾಗಿದ್ದದ್ದು ವೈರ್ಭವಾಯಿತೆಂದು ಎಲ್ಲರೂಗುಂಪಾಗಿ ಒಡ್ಡಾ
ಡವು ಬಡೆಯುವಂತೆಆರ್ಪಟಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಅಶಬ್ದವೆಂಕೆಳಿ ಸುಗಂಧಕಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಇದೇನು ನಮುವ ನೆ ಮೇರೆತಪ್ಪಿ ಭೋರಿಡುತ ಬರುತ್ತಿರುವದೋ
ಎಂಬಂತೆ ವಿರಿಬರುವ ರಾಕ್ಷಸಸೇನೆಯನ್ನೋಡಿ ಯಕ್ಷಸಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನಾ
ನಾವಿನ್ನ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸಬಲಗಳಂ ಸಂದರಿಸಲು ಬಂತೆಯು ಸೋ
ಕಿದ ವದ್ದಿ ಸರಾಸಿಯಂತೆ ನಮಿಷದೋಳಿ ವ ದಿದ ರಾಕ್ಷಸರಂಕಂಡು ಆಂಝಾ
ಮಾರುತನು ತನ್ನ ನಮಿಷದೋಳಿಗುಂಪ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ಮೈಗಾವಲು
ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕಳುಹಿಲು ಅವರು ಎಂಥತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳ
ರೂಪವಂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಧರಿಸಿ ಏಕವಾಗಿಸುತ್ತ ವರಿದು ಕವಿಪುಕೊಂಡಿರುವ
ಅಂಧಕಾರಂಗಳು ಸೂರ್ಯನಂ ಕಳಿರಂತ ನುಗಂಧರಾಶೀಂದ್ರನಂ ಕವಿದು ಜ
ಯಿಸುವೆವೆಂದು ಬರುತ್ತಿರಲು ಸುಗಂಧರಾಶೀಂದ್ರನು ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರೂ
ಪಗಳಂಕಂಡು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಕ್ಷಸರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದೊಂದು ಜಾತಿಗೆ
ಫೂಂದೊಂದು ಪರಿಯಾದ ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಎ

ದುರಾಗಿಬರುವ ಈ ಬಾಣಗಳಂಪಿಡಿದು ಮುರಿಯುವರು. ಕೆಲವರು ತಪ್ಪಿತ ಕೊಳ್ಳುವರು ಕೆಲವರು ಅವಗಳಿಂದಲೇ ಬದಲಾಗಿ ಯಕ್ಷನನ್ನೊಲಿಯುವರು ಕೆಲವರು. ಆ ಬಾಣಗಳಂ ನುಂಗುವರು ಕೆಲವರು, ಇಂತು ಎದುರು ಬೀಳಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಇವರು ತಗ್ಗುವರಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಕ್ಷಯಬತ್ತಳಿಕೆಯಿಂದ ಅನೇಕಬಾಣಗಳಂತೆಗೆದು ಮರಳು ಚಲ್ಲಿದಂತೆ ಮೆಳೆಗರೆದಂತೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಭೋರೊಂದು ಬಾಣಗಳಂ ಬೀರಲಾಬಾಣಂಗಳು ಬಂದಕ್ಕೆ ನೂರಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರವಾಗಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷವಾಗಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಯಾಗಿ ಕೋಟಿಗೆ ಅರ್ಬುದವಾಗಿ ಅರ್ಬುದಕ್ಕೆ ಅನಂತಾನಂತಗಳಾಗಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಸೇನೆಗಳೆಲ್ಲವಂ ನಿಮಿಷದೋಳು ದೂಪುರಹಿತಮಾಗಿಮಾಡಿ ಬಳಕ ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವರಜನಗಳೆಂಬೂ ಸಮಸ್ತಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯಮಾಡ ತನ್ನವರಾಕ್ರಮವಿಹೇದದಿಂದ ತಾನೇ ವಿಸ್ತೃತವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದುನಿಂತು ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವರೆಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಘನುವಂ ಮೂರಿ ಅದರಕೊನೆಯೋಳು ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಬಂದವರೆಲ್ಲರುಬರಲೇ ನೋಡುವಾಯೆಂದು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಕಾಲ್ತೆರೆಯುತ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗಜಂ ರೂವಾರುತನು ತನ್ನಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನನ್ನೊಡಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಮನುಷ್ಯರೆಂದರೇನು? ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕ್ಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವದೆಂದರೇನು? ಈ ಅಜ್ಞರಿಯನ್ನೊಡವೆಯಾ? ಬ್ರಹ್ಮನು ಮನುಷ್ಯರಂ ನಮಿಗೆ ಆ ಹಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವಾಗ ಈಗ ಈ ಮಾನವನು ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸುವನು. ಇದೇನು ದುಷ್ಟಾಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾಗ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ತಮ್ಮ ಆರಸಿನ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಕೇಳು, ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಿಗೆ ಬರುವದೆಂದರೇನು ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸುವುದೆಂದರೇನು? ಈತನು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾಗಿ ತೋರ್ಪುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದೋಳ್ವಾನೊಂದುಮಾತಂ ಕೇಳಿದ್ದೆನು, ಅದೇನೆಂದರೆ, ದೂರವ ಸಮನಿಯ ಶಾಸದಿಂದ ಇಂದ್ರನೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟರು ವನಂತೆ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಬರ್ಮನು

ನುಷ್ಯನು ಬಂದು ಯುದ್ಧದೋಳ ಸಂಹರಿಸಿದನಂತೆ ಈ ವರ್ಮಮಾನವೆಲ್ಲ
 ಪಂ ನೀನು ಕೇಳಿಯೇ ಇರುವೆ, ಈಗಲೂ ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಆತನೇ ಆಗಿರಬ
 ಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಯುದ್ಧ ಮಾ
 ಡುವಕಾಲದೋಳ ನೋಡಿಬಂದ ಬಬ್ಬ ಚಾರನು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೋಳಿರುವ
 ನು ಅವನಂಕರೆಯಿಸಿವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈಯಲು, ಆ ಕ್ಷಣ
 ದಲ್ಲಿಯೇ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಯುದ್ಧ ವೆಂಕಂಡು ಬಂದುತ
 ಮ್ತ ಸೇನೆಯೋಳ ಶೇರಿದ್ದ ಕಾರ್ಡೂಲಮುಖನೆಂಬ ಚಾರನಂ ಕರೆದುಕೇಳಲು
 ಆ ಚಾರನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ! ಈ ರಾಜಪುತ್ರನೇ ಪಕ್ಷಪಕ್ಷದೀಪಕ್ಕೆ
 ಒಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವನ್ನಿಗ್ರಹಿಸಿದನು ನಾನು ಕಂಡು ಇರುವೆನೂ ಎಂದುನು
 ಡಿಯಲು ಅ ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ! ಈಗ ಈ ರಾ
 ಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತಮಾಗಿ ತೋರುವದಿ
 ಲ್ಲಾ, ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನೂರುಮಡಿಯಾದ ಸೇನೆಯಿಂದೊ
 ಡಗೂಡಿ ನಿಗಿಂತಲೂ ಸಾವಿರಮಡಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬಾಹುಗಳಪುಟ್ಟವನು. ಐರಾ
 ವತವನ್ನೇ ಸ್ವಾಧೀನವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಯೋಳರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು
 ಅಂಥಾವನನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಂ ಅಕ್ಷ್ಯುಕ್ತರುನನಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ
 ಇಂತಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ವಜ್ರಪುರಿಯಂ ಇದರ ಆವರ
 ಣಗಳಂಸಹಾಸಾಧಿಸಿದವನಿಗೆ ಇನ್ನಾವದು ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ
 ರಾಜಕುಮಾರನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವನ ಮನವಿದ್ದಂತೆ
 ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುವದೋ
 ನಾನು ಅರಿಯನೆಂದು ನುಡಿದು, ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದು ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವ
 ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಧಿಯಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೂ ಎಂದು ಪೇಳ
 ಲಾಮಾತಂಕೇಳಿ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಧೈರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ತುಪ್ಪವಂ ಸುರಿ
 ದಂತೆ ಆನೆಯಂ ಪಿಡಿದಿರುವ ಸಿಂಹದಂತೆ ಹಸಿದು ಮಲಗಿರುವ ಜುಲಿಯಂ ತಲೆ
 ದೆಶಿಯೋಳನಿಂತು ಬದ್ದಂತೆ ಹರಿಯುವ ಹಾವಂ ಕೋಲಿನಿಂಬಡಿದು ಬಾಲವಂ
 ಕೈಯಿಂದ ಪಿಡಿದಂತೆ ಕೋಪವಂತಾಳಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಉದುರುವ ಕಿಡಿಗಳಂ
 ದ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸುಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ ಮತ್ತೂ ಎಲೈ ರಾಕ್ಷ

ಸಂಧಮನೇ! ಕೇಳು ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗದೆ ಪಂತಾಳ ಬಿಡುಕಡೆಗಳಾಗಿ ನಾನು ಮುಳುಗುವೆನು. ಇದ್ದುಸಿವೆನ್ನೆ ಮೊಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟದ್ವೀಪದ ವಾಸಿಗಳಾದ ನಾನು ಈ ದಾಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಈ ಸಂಧಾಡ ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಈ ದಾಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಿಗಳಿಗೆ ಅಧರ ನಮಿಸಿ ನಮಿಸುವನು ಗುವನೇ? ಆ ದುರ್ಬಲನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಈ ಸಂಧಮನು ಬಹು ಪರಾಕ್ರಮವಂತನಾಗುವನೇ? ಈ ದಾಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಿಗಳ ಸಂಹರಿಸಿ ಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ತಲೆಯು ಚೂಡಾಡ ವೆನು ಮತ್ತೂ ನೀನು ಈ ಸಂಧಮನ ಮರಮಂಚೊಕ್ಕು ಪ್ರಾಣವಂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆವೆಂದೇ ಭಾವಪುನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂದಲೇ ತೋರುತಲಿದೆ ಈ ಪುಟ್ಟದ್ವೀಪದ ವಾಸಿಗಳಾದ ನಾನು ಈ ಸಂಧಮನ ಸೇ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಡಸುವ ಸ್ವರೂಪಿಗಳ ಮೈದುಂ ಪೇಳುತ ನೀನು ಅನೇಕದಿವಸಗಳಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೈವನಿಷ್ಠಾಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಷ್ಠೆ ಸಂಪರಿಸದೆ ಪ್ರಾಣಮಾತ್ರವಂ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ದುಸ್ಸಹಂಗಲಾದ ಈ ಪರಿಯ ತುಚ್ಛಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಂಪೇಳಿದಡೆ ನಿನ್ನ ಸತ್ತಿಯೋಳ್ ನಾಲಿಗೆಯಂತೆಗೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲು ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಅತ್ಯಂತ ಕುಪಿತನಾದ ಆ ಜಂಝಾನಾರುಂ ಒನ್ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಇದನಿಗೆ ಮರಣಕಾಲ ಸಂನಿಹಿತವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಿದ್ದು ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಇಂತೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ದುರಾತ್ಮನು ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಬಲವಂ ಕತ್ತುಬಲವಂಕೂಡ ವಿಚಾರಿಸದೆ ನಾನು ಪೇಳಿದ ಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಅತ್ಯಂತವಿರುದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ತಿಳಿದನು. ಆದರೆ ಈ ವರಿಗೂ ಇವನಿಂದ ಜೀವಿಸಿದನು. ಈತನು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ನನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸದೇಬಿಡುವನಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನಿಂ ಮರಣವನ್ನೈದುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆ ಮಹಾ ಪುರುಷನ ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಕಾಳಗವಂಕಾಯ್ದ ಸಂಹೃತನಾದರೆ ನನ್ನ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಸಂಕಯವಿಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಜಂಝಾನಾರುಂ ತನ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಸಮಸ್ಕಾರವಂಮಾಡಿ ಎಳ್ಳಿ ರಾಕ್ಷಸಪ್ರಭುವೇ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ನೀನು ಇಷ್ಟು ಕೋಪವಂ ಮಾಡುವದು ಯು

ಕ್ಷುಲ್ಲ ಈಗ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಸಕಲ ಸಾಹಸವೂ ಮಾಡಿ ಆ ಸರಾಧ
ಮನಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲು; ಜಂಝೂನಾರುತನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ
ಸಕಲ ಸೇನೆಯೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಂ ಸುಡಿದು ಬಹುಮಾ
ನವು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ! ಕೇಳು ನಾನು
ಸುಡಿದ ಬಿಡುನುಡಿಗಳಿಗೆ ನೀನು ಮನದೋಳ್ ಸಂತಾಪವಾಗೊಳ್ಳಬಾಡೆ,
ನಿನಿಗೆ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಅಸಕ್ತಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹವು ಮಾಡಿದೆನಲ್ಲದೆ
ನಿಜವಾಗಿ ಕೋಪವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿ ತನ್ನ ಕೈಗಳೊಳರ್ಧ ಕಡೆ
ಗಗ್ಗಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು; ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಆ
ಬಡವೆಗಳಂ, ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಆ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಪೇಳಿದ
ಮಾತುಗಳಂ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಶೂಲಗಳಂತೆ ಎಣಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಪ್ರಾಣಸಂಶ
ಯವು. ಮುಖದೋಳ್ ಸಂತೋಷವು ಸಹಾ ತಾ; ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕೈಯೋ
ಳ್ ಧನುವಂ, ಪೆಗಳೋಳ್ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಂ ಶರೀರದೋಳ್ ವಜ್ರ ಕವಚ
ವಂ ಕೂಡ ಧರಿಸಿ ಸಾವಿರ ಕರಡಿಗಳೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ರಥವೆತ್ತಿ ರಾಕ್ಷಸ
ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉಪದ್ರವತಂಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಮಂದರಪರ್ವತವೇ ಆ
ಕಾಶದೋಳ್ ಹಾರಿಬರುವಂತೆ ತೋರುತ ತೆರಳಬರುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾಸ್ತು
ಗುಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸುಗ ಬರುವದಂ ಧನು
ವನ್ನೆತ್ತಿ ಪರರಿಂದ ಭೇದಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ವಜ್ರಕವಚವಂತೊಟ್ಟು ಯಕ್ಷ
ಸಂಕುರಿತು ಸನುಮವರಿತು ನಡೆದುಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ವಿಲಾಸದಿಂ ಅವೆ
ನವಿಗಲೋಳ್ ಕುಳಿತು ಬರುವದ್ದರೋಳ್ ಮಗಳರದಂತೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ಬೀ
ರುತ; ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಧ್ವನಿಗೈಯುತ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಆಯುಧವಂ ಝಳಪಿಸುತ
ಕಾಲಮೇಘವೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯಂಕಂಡು
ಕರಲಾಘವದಿಂದ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯ ಕಿಡಿಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಾಣಂಗಳಂಬೀರುತ
ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿಬಂದು ಶಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸರಂಹುಡುಕೆ
ಅನರೆಲ್ಲಂ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಸುಡರಿಸಿ ರಣಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಮೈ
ರೆಯುತ್ತಿ ರಲಾಗ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಅಸುಗುಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂಕಂಡು, ಕೋಪ
ಗೊಂಡು ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಬಂದು ಪಟ್ಟಸಾಯುಧವಂಬೀಗಲು, ಆ ಪಟ್ಟಸವು

ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಒಂದು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ನಟ್ಟಿ
ನಡುವೆ ಪ್ರಟ್ಟೆಂದು ಮುರಿದ ಬೀಜಗಳು, ಆ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಅದನ್ನೋಡಿ
ಮತ್ತೊಂದು ಗತ್ತು ತೋರಿಸುವಾ ಎ-ದೂ ಗಡಾಮುಧವಂತೆಗದು ಜೋಬಿಡಿ
ದು ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಕೊಬ್ಬನ್ನೀಗಲೇ ಮುರಿಯುವನಂದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ
ಲಾಗದೆಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸೋಂಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಸಾಲದೆ
ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಶಿರವನ್ನಪ್ಪಳಿಸಲು, ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಗಗನ
ದೋಳು ಘುರಿಸುತ್ತಿರಿಗಿ ತಿಳುಹುತ್ತಪ್ಪಿ ಬೀಳುವನಾಗಿ ದೇವಜಾತಿಯವನಾದ
ಕಾರಣ ಮತ್ತೂ ಜ್ಞಾನವಾಗೊಂಡು ಗಗನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರಲು, ಆ ಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅತಿಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಬಹುಬಲಶಾಲಿ
ಯಾಗಿ ತೋರುವನು. ಸಾಧಾರಣ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಬೀಳುವವನಲ್ಲವೆಂದರಿತು
ಅಪ್ಪಳುಂಟು ಎಂಬ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯಂತೆಗದು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಮೇಲೆ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಲು, ಅನೋಘವಾದ ಆ ಶಕ್ತಿಯು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನ ಎದೆಯೊಳಗೊ
ಡಿ ಬೆನ್ನಿನೋಳು ಹೊರಟು ಮತ್ತು ನೊದಲಿನಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಕ
ರಕಮಲವನ್ನೆದಲು, ಆಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯು “ಹೋ” ಎಂದು ಕೂಗು
ತ ರಥದಿಂದಿದ್ದ ಧೂಮಿಯಂ ಕಚ್ಚಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯು ಈ ಜಝಾ ನಾರು
ತನೆ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನಾನುಪೋಗುವೆನೆಂದು ಕೂಗಿದಂತಾಗಲು, ಜಝಾವಾ
ರುತನು ಆ ಧನಿಯಂಕಳಿ ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ ಎಲೈ ಪರಮಮಿತ್ರನೇ! ಬಹು
ಕಾಲದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿ
ರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈಗ ನೀನುಪೇಳಿದ ಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳದೆ ನನಗಿಂತ
ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ರಾಜಭೂಮಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟೆನು. ಇನ್ನು ನಾನು ಕೆ
ಟ್ಟೆನೆಂದು ದಂಟಿಸಿ ಈ ರಾಜಪುತ್ರನು ಎಷ್ಟು ಬಲಶಾಲಿಯೋ? ರಾಕ್ಷಸ ಕು
ಲಪೆಲ್ಲನಂ ನಿರೂಪಲವಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಟ್ಟಿರುವ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವೋ?
ಅಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಷುಜನೋ? ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಪೇಳಿದಂತೆ ದೇವೇಂದ್ರನೋ? ಎಂ
ದು ಪೇಳುತ ಅವನನ್ನೇ ನೆನದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಬಾರೈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ
ಎಂದು ಕರೆಯುತ ಮನೂರ್ತಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಚಿಂತಿಸುತ ಬಳಿಕ
ಇನ್ನು ಈ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದಲೇನು? ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಿಯಾದತನಾಗಿ ಒಲವೆಲ್ಲವೂ

ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ಕುಸುಮಲತೆಯೂ ಅಶ್ವರತ್ನವೂಕೂಡ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನ ನಶಂ
 ಗಳಾದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಬದುಕಿ ಫಲವೇನು? ಈ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಯು
 ದ್ಧವೆನ್ನಾಡಿ ಇಯಿಸುವದು ಬಂದು, ಅಥವಾ ಆತನಿಂದ ಹತನಾಗಿ ವೀರಸ್ವರ್ಗ
 ವು ಪಡೆಸುವದು ಬಂದು ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ ಗಾದರುಪೋಗಿ ಜೀವಿಸುವಾ ಎಂ
 ದರೆ ರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಕೆಲ ನಾನೇ ಅಪಾರ್ಥಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಾಗುವದು.
 ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಯುದ್ಧವೂಮಾಡುವದೇ ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಸೆ
 ಕಲಾಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು ವೃತ್ರಾಸ್ತುರನಂತೆ ಭೂಮಿಯಿಂದಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಏಕ
 ವಾದ ಶರೀರವೃಷ್ಟವನಾಗಿ ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲವಂ ಸುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವನಂತೆ
 ಭಯಂಕರನಾಗಿ ಉಳಿದ ಬಲದಿಂಕೂಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಬಡೆಯುವಂತೆ ಅರ್ಭ
 ಟಿಸುತ ಬರುತ್ತಿ ರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನನುಸಗುತ್ತ ಈ ರಕ್ತಸನು ಮ
 ಹಾ ಬಲವಂತನಾಗಿ ತೋರುವನು. ಇವನೊಡನೆ ಶೂಸುವದು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ
 ವೆಂದರಿತು ಎದುರಾಗಿ ಒರುವ ಆ ರಾಕ್ಷಸನಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧ
 ಚಂದ್ರಬಾಣಗಳಿಂದವನ ಕಿರೀಟವಂ ಕೃಯೋಳರ್ಧಶೂಲವಂ ಮೈಯೋಳಿ
 ರ್ಧ ಕವಚವಂಕೂಡ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹಲು, ಆ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಚಂದ್ರಶಾಲೆ
 ಯನ್ನೇರಿ ಏನಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
 ಕರಲಾಘವವನ್ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಈಗಲೇ ಮರಣನ್ನೈದುವಂತೆ
 ಕಾಣುತ್ತಲಿಧೆ. ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಜಂಝಾ
 ಮಾರುತನು ಬಹು ಕ್ರೋಧವಂತಾಳಿ ಅತಿತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಂದು ಶೂಲವಂ
 ರಾಜಕುಮಾರನಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಐದು
 ಬಾಣಗಳಿಂದ ಕಡಿದು ಎರಡು ಅರ್ಧಚಂದ್ರಬಾಣದಿಂದವನ ಬಾಹುಗಳಂ ಭೇ
 ದಿಸಲು, ಬಳಿಕ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬಾಹುಗಳಂಟುಗಳೂ ಅದನ್ನೋಡಿ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂ ನಿಂದಿರಲು, ಆಗ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಎಲೈ ನರಾಧ
 ಮನೇ! ನೀನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಹೊಡೆದು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಂ ವಕ್ರಲಿಕ್ಕಿದೆ
 ನೆಂದು ಅಹಂಕಾರಗೊಂಡಿರುವೆ, ನಾನು ಸಾಧಾರಣನಲ್ಲ, ಜಂಝಾಮಾರುತ
 ನೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರು ಎಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ನಾನಾಭಂಗಗಳಾದ ಆಯು
 ಧಗಳಂ ಪ್ರಯುಕ್ತಾಲವೇ. ಘುವಂತೆ ವರ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಶೂರಾ

ಗ್ರಗಣ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿಭಾಷಣಂಮುರಿದು ಪಟ್ಟಸವಂಕುಟ್ಟ ಬಿ
 ಸುಟ್ಟು ಶೂಲಗಳಂಶೀಳಿ ತೋಮರಂಗಳಂ ತುತ್ತು ಮುರಿಮಾಡಿ ಕತ್ತಿಗಂಕ
 ತ್ತುರಿಸಿ ತಾನು ಘಾಯವ ಪಡೆಯದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಂದಿರಲು, ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ರಾ
 ಜಕುಮಾರನು ಎಂದಿನಂತೆನೋಡಿ ಈತನಂಶುಚುವಾದ ಯುದ್ಧದಿಂ ಜೈಸ
 ಕೂಡದು, ಮಾಯಾಯುದ್ಧದೋಳ್ ವೋಸಗೊಳಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ
 ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದೋಳ್ಳು ತು ಮೇಘದ ರೂಪವಂ
 ತಾಳಿ, ಶಿಡಿಲು ಮಳೆಯಂಕರೆಯಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸನು ಎದುರಿಗೆ
 ಕಾಣದೆ ವರ್ಷಿಸುವ ಬೆಂಕಿಯಂಮಾತ್ರೆ ಕಂಡು ಇದೇನುಮಾಯೆ ಎಂದರಿತು
 ಬಳಿಕ ಅವನಂತೆ ತಾನೂ ಬಂದು ಮಾಯೆಯ ತಾಳಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಘಾಳಿ
 ಯಂತಾಗಿ ಮಾಯೆಯಿಂಮಾಡಿರುವ ಮೇಘಗಳೆಲ್ಲ ವಂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಆ ಕ್ಷ
 ಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಿಂಹಾಕೃತಿಯಂತಾಳಿ ಮಂದರಪರ್ವತವಂತೆ ಬೆ
 ಳೆದು ಘಡಿಘಡಿಸುತೊಂದು ನಟಾಗ್ರಗಳಿಂದ ಛಾಯಾಗುವನೆಂ ಪ್ರಹರಿಸಲು
 ದ್ಯುಕ್ತನಾಗಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂಕಂಡು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶರಭ
 ರೂಪವಂತಾಳಿ ಆ ಸಿಂಹದ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವಂ ಖಂಡಖಂಡವಾಗಿ ಲೀಳಲು ಅವ್ಯ
 ರೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಮವಾಗಿ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾನು ಶರಭ
 ರೂಪನಾಗಿ ಕಣಿಸಿ ಕಾಳಗವಂಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಪರ್ಮದೋಡನೆ ಪರ್ಮತವು
 ತಾಟಾಡಿದಂತೆಯೂ, ದಾವಾಗ್ನಿಯೋಡನೆ ಬಡಬಾಗ್ನಿಯು ಕೂಡಿದಂತೆಯೂ
 ಅತಿ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ದೇವದಾಸನರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡಲಾ
 ಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೇರುಂಡವಕ್ಷಿಯ ರೂಪವಂತಾಳಿ ಈ ಶರಭನು
 ಸುಂಗುವಂತೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಜಂಝಾನಾರುತನು ಭಯಪಟ್ಟು
 ಇನ್ನು ಮಾಯಾಯುದ್ಧವಂ ಇವನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ
 ನಿಜರೂಪವಂಗೊಂಡು ಅನೇಕಾಯುಧಂಗಳಂಖೀರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ
 ಮಂದೋಳ್ ನಾನು ಯಾವ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಬಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ
 ಪ್ರತೀಕಾರವಾದ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಈ ರಾಕ್ಷಸನುಪ್ರಯೋಗಿಸುವನು. ಆದ್ದರಿಂ
 ಎಪ್ಪುದಿಸಿಕೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಂಹೃತನಾಗುವನೋ? ತಿಳಿಯದೆಂದು ಚಿಂತಿ
 ಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಕುಸುಮತೆಯು ಉತ್ಪರಿಯಮೇಲುಮೆಚ್ಚಿ ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇದೆ.

ಲ್ಲವಂ ನೋಡೆ ತ್ತಿರಲು, ಆಕಾಶದೊಳೊ ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಬ ಶಬ್ದವಂಮೂ
ರಸಾರಿ ನುಡಿದಂತೆ ಕೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತಿಳಿದು ಶುಚಿಭೂತ
ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಬಳಿಕ ಹಸ್ತದೊಳೆ
ಳೆ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಟಿದಿವು ಆ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನೆಟ್ಟುಕೊಡು ಬರಲು, ಆಗ ಆ
ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಖಡ್ಗವುಪಿತವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಎ
ದರಾಗಲು, ಇವರೀದ್ವರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಕತ್ತಿಗಳಂಜಿಸು
ತ ಮೊನೆಗಳಂತೊರಿಸುತ ಏಟುಗಳಂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಳಗವಂಕಾದುವ
ವೃತ್ತಾಸುರ ದೇವೇಂದ್ರರಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಪರಸ್ಪರ ಖಡ್ಗವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ ವಿಜೆ
ತ್ರವಾಗಿತೊರಿಸುತ್ತ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂ ಸರಿಸರಿದುಬರುತ ಸವ್ಯಾಪ ಸ
ವ್ಯಾದಿಗತಿಭೇದಗಳಂ ತೋರುತ ಅಹಂಕಾರದಿಂ ಪರಿವರಿಯಾದ ವೀರವಾದ
ಮೂರುಗಳಂನಾಡುತ ಇಂತು ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಕಾಳಗವಂಕಾದುತ್ತಿರಲು; ಬ
ಳಿಕ ಅವರೋಳೊ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದೋಳೊ ಧರ್ಮಸಂ
ಸ್ಥಾಪನಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾದಿಗಳಂತೆ ಅವತಾರವಂ
ಗೊಂಡಿರುವನಾದ್ದರಿಂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದೋಳೊ ಸಕಲ ಲೋಕಕಂಟಕನಾದ
ಜಂಝಾನಾರಾತನೆಂಬ ರಕ್ಷಸನಂ ಕಲ್ಪಾಂತಮುಂಜಿಸಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರು
ವ ಚಂದ್ರಹಾಸದಿಂದ ಸಂಹರಿಸಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳೊ ಈ ಯುದ್ಧವೆ
ನ್ನೋಡಲೋಸುಗ ಮೇರುಪರ್ವತದ ಬದಿಯನ್ನೈದಿರುವ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ
ರೂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಂಕರೆದು ದುಂದುಭಿ ಮೊವ
ಲಾದ ತಮ್ಮವಾದ್ಯಂಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ಮೋಡಿಸಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಕಳಂಕವಿಲ್ಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಮತ್ತೂ ಹತ್ತಿರವರಾದ ರಾ
ಕ್ಷಸರೋಳೊ ಎದುರುಬಿದ್ದವರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇಕೊಂದು ಮರೆಹೊಕ್ಕವರೂ
ಉಳಿಸಿ ತಾನು ಸ್ಮೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಛಾಯಾಗುವ ಸಸಮೇತ ವಿಲಾಸದಿಂನಿಂತಿರ
ಲು, ಬಳಿಕ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸಶರೀರವೆಂಬಿಟ್ಟು ಅ
ತ್ಯಂತ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ದಿವ್ಯವಿಮಾನವನ್ನೇರಿಬಂದು ಎಲೈ ವೀರಾಧಿವೀ
ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಹಸ್ತದೊಳಿರುವ ಚಂದ ಹಾ
ಸದಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಶಾಪವು ಪರಿಹಾರವನ್ನೈದಿತು. ನಾನು ಸುಕೃತವೊ

ತನಾದೆನು, ಎಂದೂ ಆಕಾಶದೋಳ್ಳಂತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು. ಹುಂಗೆರಾಜೇಂದ್ರನು, ಇಂತು ನುಡಿಯುವ ವಿದ್ಯಾಧರನನ್ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು ಅವನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ವಿದ್ಯಾಧರನೇ! ಈ ಪರಿ ಮನೋಹರನಾದ ಸಿನಗೆ ಅತಿಘೋರವಾದ ಈ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪವು ಯಾವಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆಗ ಆ ವಿದ್ಯಾಧರನು ಎಲೈ ಮಹಾಮಹಿಮನೇ! ಕೇಳು, ಹಿಮವಂತಪರ್ವತದ ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಬಂದಾನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನವಿರುವುದು. ಆ ವೇಳದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರನಾದ ದಿವ್ಯೋದಕದಿಂದ ಪೂರಿತವಾಗಿರುವ ಬಂದು ಸ ರೋವರರೋಳ್ ಹೈಮವತಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಧರ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದಯು ಕ್ತನಾಗಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವಾಗ ಕೃತಾಂಗನಾದ ಜಟಾಧಾರಿಯಾದ ಬಬ್ಬ ತರಸಿಯು ಬರಲು, ಅವನಂಕಂಡು ನಾನು ಆತನ ಮಹಿಮೆಯಂ ತಿಳಿಸುವೆ ನೆನಾವಿಧವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯವೆನ ಮಾಡುತ್ತ ಕ್ರೀಡೆಯಂಬಿಡದೆ ಅಪಂಕಾರದಿಂದಿರಲು, ಆ ತಪಸ್ವಿಯು ಬಹುಕೋಪದಿಂದ ಸಿನಗೆ ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವು ಸಂಭವಿಸಲೆಂದು ನನಗೆ ಶಾಪವೆಂಕೊಡಲಾಗುವದಿಂ ನಾನು ಈಗೊಂದಿ ಮ ಸನೊಂದು ಕಿ ರ್ತಿಯಂಬಿಟ್ಟು ಆ ಬುಷಿಯಪಾದಂಗಳಂ ಭುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಿಡಿಸು ಬೇಡಿಕೊಟ್ಟಲು, ಆ ಬುಷಿಯು ಈ ಬುದ್ಧಿಯು ಮೊದಲ್ಯಾಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂ ದು ನುಡಿದು ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಪರಿತಾಪವನ್ನೋಡಿ ಕರುಣದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟದೋಳ್ ಸುಗಂಧವಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಅರಸು ಉದಯಿಸಿ ದೇವಿ ಯು ಪ್ರಸಾದಲಬ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸದಿಂ ನಿನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸಲಾಗ ನೀನು ಈ ಶಾಪದಿಂ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಎಂದಿನಂತೆ ವಿದ್ಯಾಧರನಾಗುವೆ ಎಂದು ವಿಶಾಪವೆಂಕೊ ಟ್ಬು ತರಳಿದನು. ನನಗೆ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂಪು ಉಂಟಾಗಲು, ಆಗ ನನ್ನ ಹೆಂಡರು ನನ್ನನ್ನೋಡಿ ಓಡಿಪೋದರು. ನಾನು ಈ ಇಳಾವೃತವೆಂಡವೆಂಜೆರಿ ಈ ಪುರವನ್ನಿರ್ದಿಶಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಕ್ಷುತ್ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂ ಪರಿಹ ರಿಸುವೆ. ತನಗೆ ಪ್ರಾಣಪದಕವಾಗಿದ್ಧ ತೃಪ್ತಿಕರಣೀಯೆಂಬ ಮೂಲಿಕಾವಿಶೇಷವಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಲದೋಳ್ ಮನೋನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ಇವ್ಯಂಗಳಾದ ರಾಣಂಗಳಂಪಾಡುವ ಮಣಿಮಯವಾದ ಬಂದು ಮಿಣಿಯುಂಸಮರ್ಪಿ

ಶಿವನು ನಾನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳವು. ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು
 ವಿನಾಶಿಸಿ ನಾನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳವು. ಲಿಪ್ತಹಸ್ತದಿಂದ ರಾಜರುಗಳ
 ಕಾಣಬಾರದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ಅದಂತೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆನು. ಇದಲ್ಲ
 ದೇ ಈ ವಜ್ರಪುರಿಯೋಳು ಕುಸುಮಲತೆಯೆಂಬ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ವಿಜೃಂಭವಾ
 ದ ಅಶ್ವರತ್ನವೆಂಕೊಡು ಸಿರಿಗೊಳಿಸುಗ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಈಗಲಾ
 ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವೆಂ ಅಶ್ವರತ್ನವೆಂ ಮತ್ತು ನವರತ್ನ ವೊದಲಾದ ರಾಜಿಗಳಲ್ಲವೂ
 ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಅವನ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದತನ್ನ
 ವಿಸ್ತಾರಪುರವುಕುರಿತು ತೆರಳಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಜಂ
 ರುಮಾರುತನ ಕಳೆಬರವು ವಜ್ರಪುರವೆಂದುರುದ ಗಿರಿ ಚಿಂತರವಂತ ಆ
 ತಿ ನೀಳವಾಗಿಯು ಅಶ್ವಸ್ಥತನಾಗಿಯು ಬಿದ್ದಿರಲು, ಆ ಕಾಲದೋಳು ಆ
 ರಕ್ಕಸನ ಪತ್ನಿಯರಾದ ವಜ್ರಲತಾ, ಕಂಕಾಳಿ, ಸುಮಾಲಿ, ದುರ್ಮಖಿ,
 ಮೊದಲಾದ ನೂರುಮಂದಿ ಕಾಂತೆಯರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಅಂತಃಪುರವೆಂ
 ಟ್ಟು ಕುಸುಮಲತೆಯೆಂಬ ಮೈತ್ಯವೇ ಈ ಪುರವೆಂಪೊಕ್ಕು ನಮ್ಮ ರಾ
 ಕ್ಷಸಕುಲ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಳೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಕುಸುಮಲತೆಯ
 ಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳು ಬರುತ ನಾನಾಪರಿದುಃಖವಡುತ ನಿರ್ಜೀವ
 ವಾದ ತಮ್ಮಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನಾದ ಜಂಝೂಮಾರುತನ ಕಳೆಬರವೆಂಕಂಡು
 ಹಾ ಪ್ರಿಯನೇ! ಹಾ ನನ್ನ ಬಡೆಯನೇ! ಹಾ ಕುಸುಮ ಸುಕುಮಾರಾ
 ಗನೇ! ಹಾ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನೇ! ನಮ್ಮಂತೊಲಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗಿರುವೆ? ಎ
 ಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ! ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಸಖಿಯರಾದ ನಮ್ಮನ್ನೊಡವೆ ಏನು
 ಕಾರಣ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಪವಳಿಶಿರುವೆ ಎಲೈ ನವಮನ್ಮಥನೇ! ನಿನಗೆ ನಿ
 ದ್ರೆಯೋ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಕೋಪವೋ ಯಾವದೂತಿಳಿದಿರು? ಅಬಲೆ
 ಯರಾದ ನಮ್ಮಂ ಏನುಕಾರಣ ಘಾತಿಸುತಲಿದ್ದೀಯೆ! ಹಾ ಕಾಂತನೇ! ಹಾ
 ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನೇ! ಅಯ್ಯೋ ಶಿವನೇ ನಮಗೆ ಈ ಪರಿವ್ರಂಟಾಗಬಹುದೆ? ನಿ
 ನಗೆ ನಾವು ಏನು ಅಪಕಾರವೆಂಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿ
 ಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತಂ ಅವರೋಳ್ವಜ್ರಲತೆಯು ಆ ಜಂಝೂಮಾರುತನ ಕ
 ಳೆಬರವೆಂಪಿಡಿದು ತಬ್ಬಿ ಕೊಂಡು ಅವನಮುಖವಂ ತನ್ನಮುಖದೋಳ್ವು

జూచిపొత ఎట్టి ప్రాణదరసనే! నన్న తోడుగా నీమేలే బరగున
 సుకుమారసాన నిన్నమండేయు ఈగ ఈ కఠిణవాద కల్లు గుండు
 తలదీయునూడి బరగబడుదే? అత్యంతమృదువాద మంతలలికాతల్ప
 వమోలే నవళసువ శరీరపు ఈ కఠిణవాద భూమియోళ్ మలగ
 యుదే? యా ప్రాణదోషయనే దివ్యవాద సౌగంధసంతండు నన్న మ
 నదణిన తే తోడేయుతిదగ ఈ దోహక్కే ఈ భూమియ భూలుగలు
 లోసనాగబడుదే? యా ప్రాణపీయనే నీను నృక్ష్మందనాదిగళందో
 డగూడి ఎన్నోడనే అనేకవిధ టుసరతి సమరతిగళంబేరేదు ఆయాస
 దిందుంటావ బీనురుగళంకూడిన ఈ దోహవు ఈ శత్రువిన బాణప్ర
 తరూదిన రక్తమృతముదంకండు నానోతున్నోరిసలే? ఎట్టి ప్రా
 వల్లభనే! తోగుమంచదోళ్ళుళతు నానుబంపిసున కప్పురవోళ్ళ
 మ సవియువ పల్లుగళంద ఈగ కల్లు ముళ్ళుగళా కూడిరువ నేల
 మ నీను శక్త బడుదే? ఎట్టి సుందరాంగనే! యా మనోభిరామ
 నే! నీను మలగిరువ సమయదోళ్ నాను బరువాగ నూపురాభ
 రణంకళ తబ్బదించలే నీను నిద్రయంతిళదేద్దు నన్నోడనే క్రిడిసు
 వ ప్రేమకాంతనావ నీను ఏకాంతమబిట్టు బోకాంతరవం పొం
 దబడుదే? ఎట్టి ప్రాణదోషయనే! ఏకకారణ కన్పేరేదునోడదే
 మౌనవంతాళయిద్దోయే? నిన్నన్నే ప్రాణవల్లభనందు నడిచిరువ న
 న్నల్లి ఇష్ట్య కోరివనంవూడబడుదే? నాను నీసగే వంశనీయం స్వ
 ల్పవాదరూ మూడివళల్ల, ఇదక్కే సాక్షిగళు ఆకాశవాణి, భూదే
 వి, దిక్పతిగళు, జంప్రసూయరు మోదలాదసరిరువరు. మత్తూ న!
 శ్చమనద నిర్మయవం నిన్నదృదయవోబల్లదు, ఎట్టి మోహనాంగనే
 తిళదూ తిళయదవనంతే నన్నం ఈ పరివోళ్ళ యంబిసువంతే మూడు
 వదు నీసిగే ధర్మవే? ఎట్టి జన్మిగనే! ననగే నీను రతికాలదల్లి ని
 న్నం క్షణమాత్రవూ బిట్టరువచ్చి వందు నన్నతలేమంమంబ్బకొట్ట
 భావేయంమరతయూ? నీను మరేయవళల్ల, నన్నవిధియే నీసిగే వ

ರವೆಯುಂಕೊಟ್ಟಿತೋ? ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದೋಳ್ ಪಡೆದ ಸತ್ಯರತಿಗಳಂ ಅ
 ಗಲಿಸಿದ್ದೆನೋ? ಆ ಪಾಪವೆ? ಈ ರೂಪವಾಗಿ ಭವಿಸಿತೋ? ಹಾ ದೈವವೇ
 ಎನಗೆ ಈ ಗತಿಯು ಮಾಡಬಹುದೇ? ಹಾ ಪ್ರಾಣಮುಣಿಸೆ? ನೀನು ಮರಣ
 ವಂಸ್ಥೆದಿನವನಂತೆ ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಧರೆಯೋಳ್ ನಿಜೈಯೆಂಬ ಸತಿಯೊಡ
 ಗೂಡಿ ರವಿಸಿ ಪರವಶನಾಗಿ ಎನ್ನೋಳ್ ಮನಿಸುಂತಾಳಬಹುದೇ? ಎಲೈ
 ಸರಸನೇ! ಎನ್ನೊಡನೆ ವಿಲಾಸನಾರೂಡುತ ಕುಚಗಳಂಪಡಿದು ಅಲಿ ಗವನಂ
 ಮಾಡುವ ಕಾಬರೋಳ್ ಇನ್ನೊಂದು ರತಿಯ ಕುಚವಂ ಪಿವಿಯುವದಿಲ್ಲಮೆ
 ದು ಭಾರ್ಯೆಯಂಕೊಟ್ಟುಪರಮಂ ಮರಳು ಸುರೋಡುವಂತೆ ಭೂಮಿ ಎಂಬ
 ಕಾಂತೆಯಂತಬಿ ಆಲಿಂಗನದಾಗ್ಯೆ ಬಹುದೇ? ನೀನು ಕೊಟ್ಟಭಾಷೆ
 ಏನಾಯಿತು. ಸನ್ನ ಮರೆಮಾಡಿ ಮಾಡುವನೆಂದಿರುದೆಯೋ? ಏನೋ
 ನೋಡು, ನಾನಿಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು, ಜೀವಮೋಕ್ಷದ ಕುದುರೆಯಂ ತರುವಾ
 ಗ ಈ ಕುಸುಮಬತೆ ಎಂಬವಾರಿಯಂತೆಂದು ಇವೆನೋಡು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬರಿ
 ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಆಶಮನ್ನಾತ್ಮಕೊಂಡು ಅವಳಬಯಿಂದ ಯನುಸರಿಸಿ
 ವಂ ಪ್ರನೇರಾಗ್ಯಬಹುದೇ? ಹಾ ಕಾಂತೆ, ಹಾ ರಮಣ, ಹಾ ಮಹಾಬಲ
 ಹಾ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೇ! ಎಂದು ಚತುರಿದೋಳ್ ಬಿದ್ದ ಮರಳ ಮೂರ್ಛ
 ಯಂಗೊಂಡು ಸುಡುತಬರುವ ಕಾಡ್ಗಿಜ್ಜೆನೋಳ್ ಬಳಲಿ ಬುಡಿದ ಎಳೆ
 ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ವಜ್ರಬ್ರತಮಂಕಂತು ಕೂಗಿಸಿ ಎಂಬೋರ್ವನಬಿ
 ಯು ಎಲೈ ವಜ್ರಬ್ರತಯೇ! ನಿನ್ನ ಭಣೆಯೋಳ್ ಬ್ರಹ್ಮರು ಹೀಗೆಬರಲು
 ಬಹುದೇ? ನಿನ್ನ ತುರುಬಿಕೋಳಿರುವ ವ್ರಹ್ಮನಾಶಿಗಳು ಆವರಿ ಧೂಳಿಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ರುಳುವ ತೆ ಮಾಡಿತೇ ದೈವ? ನಿನ್ನೇದಿವನ ನೀನು ಅಲಂಕಾರ
 ವಾಗ್ಯೆ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆಗಬಾರದ ಅವಶಕುಸುಗಳಂ ಕಂಡನು, ಅದು ಈಗ
 ಲೇ ಭವಿಸಬಹುದೇ? ಆ ರತ್ನದ ನಿಲುಗನ್ನಡಿಗಳನ್ನಿನ್ನಾರು ನೋಡುವರು,
 ನಿನ್ನ ವೋಹದ ಗಿಣಿಗಳನ್ನಿನ್ನಾರು ಸಾಕುವರು, ನಿನ್ನ ಕೈಯ್ಯಾರ ಬೆಳಸಿದ
 ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಮೊಗ್ಗಗಳನ್ನಿನ್ನಾರು ಕುಯ್ದು ಮುಡಿಯುವರು, ವಜ್ರ
 ಲತೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಇನ್ನಾರಂಕರೆಯಿರೇ? ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡುವ
 ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನಿನ್ನಾರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಿ, ಇನ್ನಾರನಂ ಹಿಕ್ಕಿದು ಕೊರಲಿ, ಇಂತಾ

ದ ಬಳಿಕ ಎಂತು ಕಾಲವಂಕಳೆಮುಖ, ಈಗ ಈ ಪರಿಯಾದ ಸಿನ್ನನೋಡು
 ವಂತೆ ನನ್ನಭಣೆಯೋಳ ಬರೆಗುದೇ ದೈವವೆಂದು ಹಲಪ್ರಪರಿಯಿಂ ಪಂಬಲಿಸು
 ತ ವಜ್ರಲತೆಯಂ ಪಿಡಿದಿತ್ತಿ ಎದೆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನೀರುತಟ್ಟಲು, ಆಗ ವಜ್ರಲ
 ತೆಯು ಕಣ್ಣೆರೆದು ಕಂಪುಕಂಡಂತೆ ತೋರಿ ಉಪ್ಪಾದವನೊಬ್ಬನು ಇದೇನು
 ಭಯವು ನಾಶ ಇಲ್ಲವೆ, ಬಂದೆವು ವಜ್ರಪುರಿಗೆ ಪತಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸೋಪರ
 ನು ಮೃತನಾದಂತೆ ಕಂಡೆನು, ಇದೇನು ಸ್ವಪ್ನವೋ? ಚಿತ್ತಬ್ರಮೆಯೋ?
 ಅಲ್ಲದರೆ ಯಥಾರ್ಥವೋ? ಮನುಷ್ಯಂ ಹೆಸರುಂ ತೆ ಮಾಡುವನು ಯಮ
 ನ ಪಟ್ಟಣವಂ ಕೇಳುವಮಂಜೀ? ಎಂದು ಬಂದುಭುಳಿಗೆ ಮಂಕುಮರುಳಾಗಿ
 ಅಪ್ಪರೋಳ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಎದುರಾಗಿ ಬಿಪ್ಪಿರುವ ರಾಕ್ಷಸೋಪರನನ್ನೋಡಿ
 ಬಿಟ್ಟವನೊಲಿಸಿಂ ಚರಿಗೆಬೀಳುವಂತೆ ಎವೆಗೂಂದಿ ಹಾ ಕಾಂತ! ನಿನ್ನ ಪೊಣಗ
 ಹೊವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಗಣಿತಜ್ಞರು ಭುತಿತಾಳಂಗಳಲ್ಲವೂ ಚನ್ನಾಗಿರುವು
 ದೆಂದು ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಏನಾದವು, ನಿನಿಗೆ ಸ್ಥಿರಸಾಮಂಗಳ್ಯವೆಂದು ಆಶೀ
 ವಾದವಂ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರುಗಳ ಮಾತುಗಳೇನುಪಾಡುವವು,
 ನನ್ನ ಮುಖ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನೊಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವೆ ಎಂದು ನುಡಿದು
 ಸ್ನಾನುಕ್ರಮಂ ಪೇಳಿದ ಶಂಖಲಕನ ಬಾಯಿ ಬೆಂದುಹೋಗಲೀ, ಎಂದು
 ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದುರ್ನುಗು, ಮುಖ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ವಜ್ರಲತೆಯ ಮಗ
 ಳಾದ ತುದೋವರಿಯುಂ ಕರೆತಂದು ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗ ವಜ್ರಲತೆಯು
 ಆ ಮಗಳನ್ನೊಡೆ ಈ ಸುವರಾಂಗಿಯು ಮದುಸಮಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
 ಸಕಲ ಸಂಭಾರಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸುಗ ಅದ್ವಿಪತ್ತೆವಂ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಕೊಡುವೆ
 ನೆಂದು ವೇಳಿ, ಬಂದನ್ನೂ ಕೋಡದೆ ನನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಅನಾಥರನ್ನಾಡಿ ಏನು
 ವ್ಯನಾತ್ರದವನಿಂದಿಂದು ಮಡಿದು ಪೊಂದುವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಅಲೀ, ಎಂದು
 ಪಂಬಲಿಸುತ ಆ ಮಗಳಂಕುರಿತು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೊಡೆಂದು ಪೇಳಿ ಮತ್ತೂ
 ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟಾಗಿ ಘೋರೈದು ಕಾಶಿಗಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರುಗಳಂ ಸುರಿಸುತ
 ಆಧರಣಗಳನ್ನೊಡೆತ ಪ್ರಲಾಸನಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲಾ ಮಹಾ ಭೋಷ
 ವಂಕೇಳಿ, ಕುಲವೃದ್ಧಳಾದ ಅಜಾಂಜೀ ಎಂಬವಳು ಬಂದು ಎಲ್ಲರಂ
 ಓರೋವ ರನ್ನಾಗಿ ನೆನಾಧಾರಗೊಳಿಸುತ ವಜ್ರಲತೆಯಂಕುರಿತು ಎತ್ತಿನೀನೀ

ಸಮಸುಬೇದೀಳಂಶು ಗದ್ದಲವಂ ಮಾಡಬಮವೇ? ಅನಾಥರಾನ ನಮ್ಮಂ
 ದುವೈರಾಕ್ಷಸ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಂದಾಶಾಟಿಕಿಯಂತೆ ಈ ಇತು ರಾಯನುನುಮೇಡು
 ವನೋ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶೂರ್ಪ ಣಿಯಂತೆ ಅಂಗವಿಕಾರವಂ ಮಾಡುವನೋ?
 ಈ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯಂತಿರುವ ತುಂದೋದರಿ ಎಂಬ ಕನ್ನೆಯನ್ನಾಹರಿಸು
 ವನೋ? ಬೋ? ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೇ ಈ ಕನ್ನಿಕೆಯೆಂದು ದುಂಬವನ್ನಮರೆತು
 ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಂದಂತೆ ದುರ್ಧರ್ಮನಿಗೆ ಈ ಕನ್ನಿಕೆಯಂಕೊಟ್ಟು
 ಜಯಮಾಡುತ್ತಾನೆ ದಾಹತ್ರನಾಶವನ್ನಾದರೂ ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವಾ ಎಂದು
 ನುಡಿದು ಪತ್ತೂ ಕಳೆದುಹೋದ ಮಗನಿಗೆ ಕಳವಳಕಟ್ಟು ಭಲವೇನು?
 ಬೇಳೆಗಳೆಂದು ಕೈಗಿಡಿದು ಎಸೆತೊಡ್ಡುಪೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಾತಾಡಿ
 ಬೇಗ ಪಾತಾಳವಂವೆಂಬ ದುರ್ಧರ್ಮನನ್ನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವನು
 ಬಂದು ದೂರದೊಳಗೆ ಗತ್ತ ಬಿದ್ದಿರುವ ತನಿಗೆ ಮಾನನಾದ ಜಯಮಾಡು
 ರುತನ್ನೋಡಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ಶತ್ರುರಾಯನೊಡನೆ ಒಗಟೆ ಜಯಿಸ
 ಬಲ್ಲನು, ಅವನಬಲವಂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಪೇಳಿ ನಡ್ರತೆ ವೊಡಲಾದ
 ರಾಕ್ಷಸಪತ್ನಿಯರೆಲ್ಲರಂ ಮತ್ತೂ ಆ ಜಂಶಾಸನಾರು ನ ಪತ್ತಿಯಾದ
 ತುಂದೋದರಿ ಎಂಬ ಕನ್ಯಾರತ್ನವಂ ಸಮಾ ಕರದುಕೊಂಡು ಪಾತಾಳ
 ಲೋಕವಂಕುರಿತು ತೆರಳಲು, ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಶ್ರೀ ದೇವಿ
 ಯ ಕಟಾಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಕುಸುಮಲತೆ ಇರುವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ
 ಬರುತ್ತಿರಲು; ಆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂಡಿದ
 ಸಾರಸವನ್ನೋಡತಲಿದು ಈ ರಾಜಪುತ್ರನು ಮನುಷ್ಯಕಾತ್ರದವನಲ್ಲ,
 ದಿಕ್ಪಾಲಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಬ್ಬನೆಂದು ಅರ್ಚಯವಂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ
 ಆ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ವೇದವು ಎಷ್ಟುಬಳಿತೋ? ಎಂದು
 ನುಡಿಯುತ ಪನ್ನೀರಿಸಿ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು ಕೆಂಪು ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿವಾಳ
 ಯಂತೆಗೈದು ಹಿಡೆಹಿಡಿದುನಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೋಳ ಚಲ್ಲುತ್ತ ಅ ಬಳಕ ರತ್ನ
 ದತಟ್ಟಿದೋಳ ಮುತ್ತಿನ ಶರತಿಮನ್ನತ್ತಿ ಹಾಗೇ ಅಲಿಗನನಂಗೈದು ಪಸ್ತ
 ಲಾಗದು ಕರೆತಂದು ಪರ್ಯಂಕದೋಳ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪರಿಸರಿಯ ಶೂಷಾರವಂ
 ಗೈಯುತಿರುತ್ತಿರಲು, ಸುಮತಿಯು ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗಪ್ರಣಾಮವನಂವ

ಡಿ, ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು ಎಲೈ ಭೂಲೋಕ ದೇವೇಂದ್ರನೇ! ಈ ಒಂಡ
 ದೋಳರ್ಧ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳಲ್ಲರೂ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರ
 ಮಂಗಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಯಜ್ಞಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳ
 ಂನಾಡಿ ವೇದವೇಳಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುವರು. ಇಂತ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪ
 ನೆಯಂಗೈಯುಪ ನಿನ್ನಂ ನಾರಾಯಣನೋ, ಶಂಕರನೋ, ದೇವೇಂದ್ರನೋ
 ಅವತಾರವಂ ಗೈದಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಮತ್ತೂ ನಿನಗಿ ಯಾವಕಾ
 ಯವು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಪೇಳಲಿ. ಇನ್ನು ತಡೆಮಾಡಲ್ಯಾಕೆ? ಬೇಕಾದವ
 ಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೆರಳಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾವಾತಂ ಕೇಳಿ,
 ಸುಗುಢವಾಚೀಂದ್ರನು ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳೆ ಪಯಣವಂ ಮಾಡುವಾಂ
 ದು ಅಪ್ಪಣೆಮುನ್ನಿತ್ತು ಬಳಿಕ ಸ್ನಾನಭೋಜನಾದಿಗಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕುಸು
 ಮಲತಯೊಡಗೂಡಿ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಮೊಡನೆ ಮನ್ಮಥವಿಹಾರವಂಗೈಯು
 ತ್ತು ಸುಮದಿದಾರಾತ್ರಿಯಂಕಳೆದುಸೂರೋದಯ ವಾದನಂತರ ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗ
 ಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಭೋಜನವಂಗೈದು, ಆ ಇಳಾವೃತ
 ಖಂಡದ ಆಗ್ನಿಧರಾಯನ ವಂ ಸ್ಥರಾದ ಅರಸುಗಳು ಬಪ್ಪಿಸುವ ಕೈಗಾ
 ಣಿಕೆಯಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಅವರಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಯರುಗಳಿರಾ! ಮೊದಲಿ
 ನಂತೆ ನೀವುಗಳು ಈ ಇಳಾವೃತವಖಂಡದ ಅಧಿಪತ್ಯವಂಮಾಡುತ ಸುಖ
 ದಿಂದಿರುವರಾಗ್ಗೀ ಎಂಬ ನಿಯಮಿಸಿ ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯಂಕುರಿತು ಈ ಮಂ
 ದಿರದೋಳೆ ಇರುವ ಅನುಗುಲ್ಮರತ್ನರಾಶಿಗಳಂ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಹಾ
 ತೆಗದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೂ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಕಳೆದಿಮರೊಡಗೂಡಿ ಕಾಮ
 ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ರೇಳುವನಾಗೆಂದು ನುಡಿದು ಕುಸು
 ಮಲತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅಪ್ಪದ ಸವಿಾಪಕ್ಕೆಬಂದು ಅದಂ
 ನೊಡಿ ಕಳುಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಪೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವು ಇದರೋಳೆ
 ಇರುವುದೆಂದು, ಮತ್ತೂ ನಾನು ಈಗ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿಯುತ
 ಆ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಅಪ್ಪನೀಡಲತಾಕಮಾದ ಸೂಕ್ತಂಗಳಿಂದ
 ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದಾಶ್ವರತ್ನವಂ ತಟ್ಟಲು, ಆಗ ರಾಯನ ಹಸ್ತ
 ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾಶ್ವವು ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಇವನೆಂದುತಿಳಿದು ಅನಂದದಿಂದ ಹೇಷ್ಠ

ರವನೂಡುತ್ತ ರಾಜೇಂದ್ರನ ವಶವಾಗಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಸುಮಲ ತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಅಶ್ವದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ವಸುಂಧರಾ ಆಕಾಶದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತ ಅನೇಕ ಪರ್ವತಗಳಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ದೇವಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಂ ಮತ್ತೂ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳಂ ಕುಸುಮಲತೆಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತ ನಾನಾದೇಶಂಗಳಿಂದಾಂಟ ವೇಗವಿಂ ಕಳಿಂಗಸಂಪ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕಟಕವಂಶೇರಿ ತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಕ್ಷಿಯ ಗುಡಾರಂ ಬಳಪಾರ್ಶ್ವದೊಳಗೆ ಇಳಿದು ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಅವಳ ಕೆಳದಿಯರಂಕೂಡ ಬಳಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ತಾನು ಬಲಗದ ಪಟವಂದಿರಕ್ಕೆಬಂದು ರತ್ನಪೀಠದೊಳಗೆ ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರ್ಪ ವಿರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಕುಶಲವಂಕೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಸಾಭಿಪ್ರಾಯನಾಗಿ ಸುನುತಿಯನ್ನೊಡಲು, ಆಗಲಾಮಂತ್ರಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರಭಾವನಂ ಸೂಚನವಂ ಮತ್ತೂ ಧೈರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರಲೇಳುತ್ತ ಅಶ್ವರತ್ನ ಮೊದಲಾದ್ದರ ಸಮಾಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಅವಂಕೇಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ರೂಪಂತೋ ಪಸಡುತ್ತ ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುತಲಿರುಂ ಸಮಯದೊಳಗೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಭಟರು ಸಾವಿರಾರು ಭಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಲು, ಆ ಶಬ್ದವಂ ಕೇಳಿದ ಕಳಿಂಗಪುರದ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಲಾಗಿ ಆರಬ್ಬದೇಶಾಧಿಪತಿ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಅರಸುಗಳು ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ದರ್ಶನವಂಗೈದು ತಾವು ಅವನಿಂ ಸನ್ಮಾನವಂಪಡೆದು ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಎಶೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ' ತಾವು ತಂದಿರುವ ದಿವ್ಯಾಶ್ವವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವೆವೆಂದು ನುಡಿಸುಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಎದುರಾಗಿ ಅಶ್ವರತ್ನವಂತರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಅದನ್ನೊಡೆ ಆ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚಗೊಂಡಿರಲು ಆ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಆರಬ್ಬದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನು ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೊಡೆ ಈ ಅಶ್ವವು ತನ್ನ ಸಮೀಪದೊಳಗಿದ್ದ ದೆಂದ್ವರಿ

ಈ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಮಗಳ ನೆನಪು ಕಂಒನಿಯು ತುಂಬಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ನ್ನನು ಅದಂಕಡು ಸುಮತಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಸಂಜ್ಞೆಯೆಂಬಾಡಲು,
 ಆಗಲಸುಮತಿಯು ಎಷ್ಟೆ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನೇ! ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂ
 ತೋಷದಿಂದ ನೆನರು. ನೀನುಮಾತ್ರ ಚೇತೆಯು ಗೋಡಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
 ವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರಾಯನು ಎಷ್ಟೆ ಸುಮತಿಯೇ! ಬಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಈ
 ಅತ್ಯದಿದೊಡಗೂಡಿ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕುಸುಮಲತೆಯು ಅಂಕರಿತೆಕೊಂಡು
 ಪೋದನು. ಅದೇ ಅಷ್ಟು ಈ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ವಶವಾಗಿರುವದರಿಂದ
 ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಕುಸುಮಲತೆಯುಮಾತ್ರ ಏನಾದಳೋ?
 ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿಸುವೆನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ನಿವಿತ್ತವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು,
 ಸುಮತಿಯು ಅಂಕೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯು
 ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ನುಡಿದು ಸಮಾ
 ಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಂಜ್ಞಾರೂಪವಾದ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಆರಟ್ಟಪತಿ
 ಯು ಅಂತಃಪುರದವಳ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಳೊಂಡು ಪೂರ್ವಲೂಕ ಕುಸುಮ
 ಧ್ವಜರಾಯನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನೋಡಿ ಆಗಲೇ ಪುಟ್ಟಬಂದಳೋ ಎಂಬಂತ
 ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಿಡಬಿಡುತಲಿರುವ ತನ್ನ ಮಗಳಂಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ
 ಮಗಳೇ! ನೀನು ದೀರ್ಘಸುಮಂಗಲಿಯಾಗಿ ಸುಪುತ್ರನತಿಯಾಗೆಂದು ಹರಸಿ
 ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಭಾವನಂ ತನ್ನ ಪುಣ್ಯವೆಂಕೂಡ ಬಾರಿಬಾರಿಗು
 ಇವು ಇಂದಿನಿಂದ ಈ ಚೇತೆಯಂಬಿಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು
 ಹೇಳುತ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಭೋಜನವಂಗೈದು ಆ ದಿನದಲ್ಲೆಯೇ ಸುಖ
 ದಿಂದಿರಲು, ಆ ಮಾರನೇದಿನ ಕರ್ನಾಟಕಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ಸಕಲ ವಿಭವದಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೇರಿ ಕಳಿಂಗಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
 ಶಾಖೋದಿದೋಳ ಕುದುರೆಯಂ ಕುಣಿಸುತ ನೋಡುವರ ಕಣ್ಣುಗಳು
 ಮನಂಗಳು ಕೂಡಾ ಎಣೆವಂತೆ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುತ ಬರತ್ತಿರಲು, ಕಳಿಂ
 ಗರಾಯನು ಆ ಸಮಾಚಾರವಂತಿಳಿದು ಎನುರೊಂಡು ಬಂದು ಮುಖಾಂತಿ
 ಯಿಂದ ಕರೆತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಇರುವ ಸಭಾನುಂಟಪದ ಮುಂಭಾಗ
 ದೋಳ ಕಾಳರಿಸಿ ಪರಿಸರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ರಾಜಾ

ಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸುನುತಿಯು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯುಂಕರಿದು ನಿನ್ನ ದೇವಿಯು ಪೇಳಿದಂ
 ತನ್ನವನು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವರತ್ನವು ತಂದಿರು ನು. ಇದು ನೀವುಮಾಡುವ
 ನೋಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೋ? ಅಲ್ಲವೋ? ಸರಾಂಬರಿಸಕ್ಕೇಕೆಂದು ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾ ದೇವಿಗ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ವೇಳಲಾಜಿತ್ರಲೇಖಿಯು. ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ
 ಅತ್ಯಾನಂದಭರಿತವಾಗಿ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸುನುತಿಯು ಮುಖದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಮೂರ್ತುಗಳಂ ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಎ ಮಾತುಗುಂಕಳೆಳ, ತಲಮುಗಿಕೊಂಡು ಪಣವಂಕೇ
 ಳವನಕ್ಕೆ ನಾನು ಯೋಗ್ಯಳೇ ಹೊರ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯೆಂಬುದಾವದಕ್ಕೆ ಸಮ
 ಭಗಳಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ ಅನಂದಪ
 ಡುತ್ತ ಅನೇಕಾಭರಣಂಗಳಂ ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ತ್ರೋಗಂ ತಾನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಿ
 ತ್ರಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯ ಮೂತಾದ ಶುಭಸಸ್ತುಗಳಂ ಚಿತ್ರಲೇ
 ಖಿಯು ಹಸ್ತದಿಂದ ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಂತೆ ಸಮರ್ಪಿ ಪುಣಾಮವಂಗೈದಿಸು
 ನನ್ನಿಂದ ಬಹು ಶ್ರಮವಾಯಿತು ಈ ಅಪರಾಧನಂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜೇ
 ದ್ರನು ಕೇಳುವಂತೆ ತನ್ನ ಸಖಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಲಾಜಿತ್ರಲೇಖಿ
 ಯು ದೇವಿಯು ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು
 ಸಿ ದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ವಿನಯದಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ
 ಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವರತ್ನ ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞಾ
 ನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಿತ್ರಮಾದ ಆ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ತನ್ನ ಬಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿಸಲಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತಾನುಮಾ
 ಡುವ ನೋಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧನುಹಾರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ಬಾರಿಬಾರಿಗು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ದೇವಿಯು ಸಮೀಪ
 ಕ್ಕೆ ತೆಗಮಕೊಂಡು ಪೋಗೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲು, ಚಿತ್ರಲೇಖಾವಾ
 ಲತೀ ಮೊದಲಾದ ಸಖಿಯರಿದೊಡಗೂಡಿ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರದ
 ಉಪವನದೊಳ್ಳಟ್ಟಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಳಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲು; ಇತ್ತ
 ಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಕಳಿಂಗಪತಿಯು ಅರಮನೆ
 ಯಿಂದ ಹೊರಟುಬರುತ್ತ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಮನ ಬಿಡಿದಿರುವನ್ನೈದಿ ತನ್ನ ಕಟ

ಕದಿಂ ಕಸುಮುಲತೆಯಂಕರೆಸಿ ಅವಳೊಡನೆ ಲೀಲಾವಿಲಾಸದಿಂ ಸುಖದಿಂದಿರುತಿ
ರ್ದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ *

ಗದ್ಯಃ ಕುಂಡಲಿಶಯಲೆಂಡೆಪರಶುಪುಂಡರೀಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿ
ಖಿಲಸುರವರಪರಿಭವ ಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಕಂಡಮುಂಡಮಂಡನಿಪುಣಕೋ
ದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭೂಜಾದಂಡಪರಿವಾ ರಣಕಾಂಡಮುಂಡಿ ಕಟಾಕ್ಷ
ವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧನಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪಸಕಲಭೂಪಾಸಾ
ಮಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧನರಸ ಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯವಿನಾಭಾಗೋಯ
ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧನನಿಬಂಧನಾಶ್ರೀ
ಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರ ಸಮಯಾಚಾರ ಪುತ್ರನರ
ಪತಿಬಿರುದಮಹೀಶೂರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂಪರಸಿಕ
ಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕ
ತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಅಶಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಿದ ನೆಂಬ ಹದಿನೆಂಟನೇ
ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ ಶ್ರೀ *

ಹದಿನೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಹೆಡ್ಲಿಂಗ್ ಭಕ್ತನೇ ಆ ಕಾವ್ಯವು.

ಯೆಂಪಾಮುನಿ ಪದಪ್ರಾರಂಭ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಜಾತೀಯವಾದ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ
ಮೆಸಗಿಂಧಿಕೊದೇವಿಯುವನಾಡುವನು ಬಟ್ಟೆಯ ತಕ್ಕೊಳಿಸುಗಪಣವಾಗಿ
ತಂದಿತ್ತು ಲೋಕವೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಯು ಸತೆದು ಆರಟ್ಟಿದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ
ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನಬಿಡದಿಯೋಳ್ ಕುಸುಮಬತೆಯೊಡನ ಸುಖನಿವೇಶನ
ಗೈದು ಆನಾರನೇದಿನ ಉದಯದೊಳೆದ್ದು ದರ್ಶನವೊದಲಾದ ಚುಭವಸ್ತುಗಳ
ದರ್ಶನವೆಗೈದು ಬಳಿಕ ಮುಖಮಂಜುನವಂಗೈಯುತ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನ
ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂಮೊಡಗೂಡಿ ಪಾರವರ್ಷಾನು ಲಿನ್ನವಿಸುನ ದೇಶ
ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಂಗಳೆಲ್ಲ ನು ಲಾಲಿಸುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಅರಸುಗಳು ಬಿನ್ನವಿ
ಸುವ ಲೇಖನಗಳಂ ರಾಯಸದನರಿಂ ಓದಿ ಕೇಳುತ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪರಗಳಂ
ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಮುಜ್ಜನಮಂದಿರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಜಳಕನುಮಾಡಿ ಸುಗಮಾಗಿ ಆಹ್ನಿಕವು ನೆರವೇರಿನಿ ಛಣಿ
ಯೋಳ್ ಕತ್ತರಿ ತಿಲಕವನ್ನೆಟ್ಟು ಆರಟ್ಟಿದೇಶಾಧಿಪತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಯರು
ಗಳೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನವೆಗೈದು ವಿಜೇತ್ರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಆಲಂ
ಕೃತನಾಗಿ ಕರ್ಪುರವೀಳ್ಯಂ ಸವಿಯುತ ಬಾಗಿಲ್ಲ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುಸೆ ಗಜ
ರಥವು ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನೊಡಗೂಡಿ ಪರಿ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಎಂದಿ
ನಂತೆ ಬರುವಾಗ ಇಂದ್ರನೂ ಉಪೊಂದ್ರನೂಕೂಡಿ ಕುಳಿತಿರುವ ರಥದಕೆಲಬ
ಲೋಕೋತ್ಪನ್ನೀವೇನತೆಗಸು ಬರಮತೆ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರೀವರು
ಉತ್ತಮಾತ್ಮಗಳನ್ನೇರಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ರಥದ ಎಡಬಲದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲು;

ಈಸಮಾಚಾರಸಂಕೇಳಿ ಕಳಿಂಗಭೂವತಿಯು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಎದಿಗೊಂಡು
ಬಂದು ನಿಜಮಂದಿರದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಗಜರಥದಿಂದಿಳಿದ ಕರ್ನಾಟನರಸತಿ

ಯಂ ಕೈಪಿಡಿದು ಸ್ವಯಂವರಸಭಾನುಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಸುಧರ್ಮಸಭೆ
ಯೋಳ್ ಇಂದ್ರನಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸ್ವಯಂವರಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಸುರ್ವಣ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನು ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನೊಡ
ಗೂಡಿ ಬಂದೇಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕುಶಲಗಳಂಕೇಳುತ್ತ ಎಲೈಮಿತ್ರನೇ!
ನಿನ್ನಕುಮಾರಿಯಾದ ಕುಸುಮತೆಯಂ ಈ ಸುಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಸೆರೆಯಂಬಿಡಿಸಿ ತಂದನೆಂದು ಕೇಳಿ ಎನ್ನಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದಮಾ
ಯಿತು, ಈರ್ವಪುತ್ರಿಯರಂ ಬಂದೇಕಾಲದೋಳ್ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂ
ಗೆ ವಿವಾಹವಂಗೈಸಿ ನಾವೀರ್ವರೂ ನೇತ್ರಾನಂದವಂಪಡೆಯುವಾ ಎಂದು ಪೇ
ಳಲಾಡುತ್ತಾಂಕೇಳಿ ಆರಟ್ಟಭೂಪತಿಯಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜನು ಎಲೈ ವಿಜಯ
ವರ್ಮನೇ! ಕೇಳು, ನಿನ್ನಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವ
ದಿಂದಲೂ ಆ ಪುತ್ರಿಯು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದ ಪಣದ ದೆಶೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಮಹಾನು
ಭಾವನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಮಗಳಂ ನಾನು ಕಾಣುವಂತಾಯಿತು.
ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಿಯೇಸರಿ, ಮತ್ತು ದೇಹಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು
ಬಡಹುಟ್ಟಿದವಳಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳಂ ನೀನೇ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆ
ಯಬಹುದೆಂದುಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಮ್ಮೊಳ್ಳಾವೇ ಸಂತೋಷವಂಪಡುತ್ತಿರಲು;

ಆಸನಯದೋಳ್ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಡಪಟದಮರೆಯೋ
ಳ್ ವಿಜಿತವಾದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಣತ್ರೆಯ
ವಂಸಾಧಿಸಿದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸಖಿಯ ಮುಖದಿಂದ ನಾನಾವಿಧಲುಪ
ಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮತ್ತೂ ಆತನ ಶೌರ್ಯದಾರ್ಯಪರಾಕ್ರಮಸಾ
ಹಸಪತ್ನಿಗಳಂಮನದಂದು ಹರ್ಷಪರವಶಳಾಗಿ ಲಜ್ಜಾಭಯಭರಿತಳಾಗಿ ಸರ್ವಾ
ವಯಸ್ಸು ಸುಂದರನನ್ನೋಡುವೆನೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕಾಂಡಪಟದ ಜಾಲಂಧ
ರದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಿ ಮುಕುಂದನಂತೆ ಮೆರೆವಸುಂದರಾಂಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನಂ ತನ್ನಮನದಣಿವಂತೆ ನೋಡಿ ಮೈಮರೆದು ಮನಕರಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು
ಮತ್ತೂ ಮಿಕ್ಕಾದಪಣಂಗಳೂ ಈತನಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯಂಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಇ
ಷ್ಟಜೀವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯುಂಮಾಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವತನ್ನಂ ಪಾಶ್ವ

ದೋಷೈಶ್ಚೈವ ಕನ್ಯಾಡಿಯೋಳ್ಕಂಡು ವಿಸ್ತೃತನಾಗಿ ಯವೆ ಯಿಕ್ಕದೆನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸುಕುಮಾರನ ಮನೋಭಾವವಂತಿಳಿದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಖಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಕನ್ಯಾಡಿಯಮುಸುಕು ಮರೆಮಾಡುವಂತೆಸನ್ನೆಯಮಾಡಿ ದಿವ್ಯ ಸುಗಂಧಸ್ಪಷ್ಟಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯಮಂಸಹಾ ಬಿಟ್ಟು ನಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಖಿಯಂಕುರಿತು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಈ ಅಶ್ವರಕ್ಷೆವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ನನ್ನತಂಗಿಯಾದ ಕಾಸುಲತೆಯ ಶರೆಯಂಬಿಡಿಸಿ ಕರೆತಂದದ್ದು ಕೋಟಿಪಣಂಗಳಂಸಾಧಿಸಿ ದಯಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ನಾನು ಬಾಲ್ಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿನುರ್ತೆಯಂವನಾಡದೆ ಕೆಲವು ಪಣಂಗಳಂಕುರಿತು ಅವೆಲ್ಲವಂ ತಂದವ ನನ್ನೇವರಿಸುವೆನೆಂದು ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿರುವೆನಾದಕಾರಣ ಈಗ ನಿತ್ಯಗೌರಿಯ ವ್ರತದೋಳು ಚೆನ್ನದ ಬಾಗಿಲನಗಳಂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ದಿನದಿನದೋಳು ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರ ಭಂಗಾರವಂ ಮತ್ತು ಬೇಡಿದ ಭೂಪಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ಕೊಡುವೆ ಬಂದು ರತ್ನವಂ ತಂದು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಈ ವ್ರತಕ್ಕೋಸುಗ ಬೇಕಾದವ್ಯು ದ್ರವ್ಯವಂ ಕೊಡುವನು, ಆದರೂ ಪತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯದಿಂದಲೇ ಈ ವ್ರತವಂಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ಪಣವಂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ವೃದ್ಧಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮನದೋಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವಂಗಳು ಸಾರ್ಥಕಗಳಾದವು ಮಿಗಿಲಾದ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಸಫಲಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನಾಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ ಬಳಿಕ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಖಿಯಂ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾದ ರತ್ನವು ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದು ಕೊಡುವೆನು ಸಂಶಯಂಗಳೊಳ್ಳಬಾರದವೆಂದುಪೇಳಿ ಪೊರಮು

ಡೆಲುದ್ಭುಕ್ತನಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕನ್ನೆಯರೂಪಿಸಂತೆ ಪರಿಣ
 ಮಿಸಿರುವ ಅಂಕಿತರಣಕ್ಕೆ ಬೂದೂ ತೋರವೆದಲು. ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಸೇಷವೆಂಬ ಸಾಧನದಿಂದ ಮನೋವಿಕಾ
 ರವಂ ತೋಳೆದು ಮುಂದೆ ಬದು ಕಾರ್ಯವಿರುವವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಪೂರಮಟ್ಟು ತಾನಿರುವ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಣಿಮಂಚದೊಳಿಕ್ಕುಳಿ
 ಬಿಟ್ಟು ಮಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಬೇಡಿದಮಣಿಯು ಮೊದಲು
 ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದ ಪಣವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಚಿಂತಿ
 ಸುತ್ತವಾರಗಾಣೆ ಚಿತ್ರಾಂತನುತೆ ಮೌನದಿಂದಿರುವರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ
 ಸುಮತಿಯು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ತನ್ನೊಳ್ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತೆ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ ಇಂದು ಜಗನ್ನೋರಿನಿರುವ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ದುರ್ಲಭವಾದ ಏನೋ ಬಂದು ಪಣವಂಕೇಳಿರು
 ವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯುಮಾಡಿ ತಿಳಿಯುವಾ ಎಂದು ಈವರೂ
 ರಾಜೇಂದ್ರನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ನೀನು ಚಿಂತಿಸುವದಕ್ಕೆ
 ಕಾರಣವೇನು ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿಯು
 ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದಂ ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು
 ಬದ್ಧಕಂಕಣಳಾಗಿರುವಳು, ಅದಂ ನೀನು ಮರೆಯೂ ಇದುವುಲ್ಲದೆ ಲೋಕ
 ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ನಿನಗೆ ಅಂಜಿ ನಡೆಯುವರು, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿನ್ನ
 ಪೆಡ್ಡಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರವಾಗಿ ನೆಲಸಿಹಳು ಇಷ್ಟು ಸಾಧನವಿರುವಲ್ಲಿ ವೃಥಾ
 ಚಿಂತಿಸುವದ್ಯಾಕೆ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಎಷ್ಟೊಡನೆ ಹೇಳಬೇಕೆ
 ನೆಲು, ಈ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂಭ್ರಮಯುಕ್ತನಾಗಿ ಗುರು
 ವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಿಗಭಿನಂದಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರವೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ಪೀಠವನ್ನಿತ್ತು
 ಸುಮತಿಯಂ ಕರವಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನು ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಮನೆಗೆ
 ಹೋಗಿದ್ದ ಪರಿಯಂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆವಸ್ವತ್ತಾಂತವಂ ಮತ್ತು ಅವಳು ಕೇಳಿದ
 ಮಣಿಪ್ರಭಾವವಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಿ ಮೊದಲು ತಂದಿತ್ತ ಪಣಂಗಳು
 ಚೈತನ್ಯ ರೂಪದಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವದಾದಕಾರಣ ನೆಲೆಯತಿಳಿದು ಸಾಹಸ
 ಮಮಾಡಿಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತನು, ಈಗಲಾದರೂ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಗುಣಂಗೆ

ಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮನೆಯು ದುರ್ಲಭವು ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ಕವೆನೆಯಿತು. ಇನ್ನೆರಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ದೂರಕುಸುರು ದುರ್ಲಭವು. ಅಧವಾ ದೊರಕಿ ದರೂ ಪ್ರಕರನವನಾಡುವದು ಮತ್ತೊಂದು ದುರ್ಲಭವು ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ರಾಜಕನ್ಯೆಯು ಆಪ್ತಿಯಾದ ಮನೆಯು ಗೂಢಾಂಗವಾದಂತೂ, ದೂರಕುವ ದೊಡ್ಡದು, ಎಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾವನಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಬಂದೂ ತೋರದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ರಾಜಕುಮಾರನು ಕುರಿತು ಎಚ್ಚ ತೈ ಶೋಕಕ್ಕಾರಿಸನೇ! ಕೇಳು ಇಷ್ಟು ಚಿಂತಿಸುವವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಸಂಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಸರ್ವಶಕ್ತಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಅದ ರಲ್ಲಿರುವಭೇದಂಗಳಂ ತನ್ನಿಷ್ಟಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆನು, ಅದಂ ಸೌವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳು ನಾನು ನಿರೂಪಿಸುವ ರತ್ನಂಗಳೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕೇಳಿದ ರತ್ನವು ಯಾವದೋ ಅದಂ ನಿಶ್ಚಯವೆನಿಸಿ ಎಲ್ಲಿರುವುದೋ ತಿಳಿದು ಸರ್ವ ಸೌಹಸನವನಾಡಿ ತಂದೀಯ ಬಹುವಿನಲಾವನಾತಿಗೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಡಂಬಟ್ಟು ಗುರುನಂ ಕುರಿತು ರತ್ನೋತ್ಪತ್ತಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂಮಾಡಲು;

ಆಗ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಅರಿಕುಲಾರಾಜನಾ ನಾನೇ! ಕೇಳು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಮಾಬಲಶಾಲಿ ಯಾದ ವಟಾಸುರನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ದಾನವೇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳ ಗಳೆಂಬ ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಂ ಜಯಿಸಿ ಇಂದ್ರಾಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನಪ ರಾಜಯುಸನ್ನೈದಿಸಿ ಅಮರಾವತಿಯಂಸಾಧಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಾಧಿ ಪತ್ಯನಂ ಮಾಡುತ್ತ ಸುವದಿಂದಿರತ್ತಿರಲು, ಆಗಲಾ ದಾನವೇಂದ್ರನಿಂದ ಪರಾ ಜಿತರಾಗಿ ಮಂದರಪರ್ವತವಂ ಸೇರಿರುವ ಇಂದ್ರಾದಿಲೋಕಪಾಲಕರೆಲ್ಲರು ದಾನವೇಂದ್ರನು ತನ್ನಕುಲವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವ ಸಮಾಚಾರನಂ ಚಾರನುಖ್ಯವಾ ತಿಳಿದು ಚೇತಾಯುಕ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮಕುಲ ಗುರುಗಳಾದ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂಪೂರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಆ ಕ್ಷಣದ ಲ್ಲಿಯೆ ತೇಜಸ್ಸನು ಹವೆಲ್ಲ ಬಂದಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಭಸನಿ ಬಂದಂತೆ ಎಂದು ರಾಗಿ ಬಂದುನಿಂತಿರುವ ತಮ್ಮ ಕುಲಗುರುಗಳಾದ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ

ಕಂಡು ಪರಮಹರ್ಷ- ಪರಮರಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಸ್ತೋಮನಾ
ಮಾಡಿ ನಾನಾಂಸ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಂ ಗೈಯುತ್ತ ಕೈಗಳಂ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಂಡು ಎದು
ರಾಗಿ ವಿನಯದಿ ನಿತಿರಲಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮವೃತ್ತಾಚಾರ್ಯನು ಪರಿವಾರಸಮೇತ
ನಾದ ಶರೀಪತಿಯು. ಮತ್ತು ಮಿಕ್ಕಲೋಕವಾಲಕರಲ್ಲಿ ರನ್ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂ
ತ ಕಠಿಣಂಗಳಾದ ವಿಸತ್ತರಾಸರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಬ್ಯಾಸರದಿ ನಿರ್ದುಹಸಲಾ
ರದೆ ನನ್ನಂ ಸ್ತರಿಸಿರುವರೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಿಸಿ, ವ್ಯತ್ರಿಯಾದ
ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅವನಮುಖದಿಂದ
ವಶಾಸುರನ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೆಲ್ಲನು ತಿಳಿದು ಮನದೋಳ್ ಆಶೋಕ
ನೆಯಂಗೆಡು ತಾನು ನಿಶ್ಚಿಸಿರುವ ಪಯ್ಯಂ ಪ್ರಿಯಶಿಸ್ಯನಾದ ಪಾಕ
ಶಾಸನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಸಕಲ ದೇವತಾಕೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ದಾಸವಾಧಿ
ಪತಿಯಾದ ವಶಾಸುರನು ಜಯಿಸಬೇಡುಗ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಿ ಪೊರ
ಮಡುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗಿ ಜಂಭಾರಿಯು ಹರ್ಷಪರವಶ
ನಾಗಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆಂದು ಉಬ್ಬಿ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ
ಸಕಲ ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನದಿವ್ಯರಥದೋಳ್ ಉನ್ನತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಆಚಾರ್ಯನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಅಭಿಮುಖನಾಗಿ ಬರುತ
ಸಮೀಪ ವನ್ನೈದಿ ಕೋಲಾಹಲ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡಲು;

ಆಗಲಾವಲಾಸುರನು ಆಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ
ಯೆಂಮಾಡಿ ತಿಳಿದು ಫಲಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಪತಂಗವು ದಾವಾಗ್ನಿಯೋಳ್
ಬೀಳುವಂತೆ ಶರೀಪತಿಯು ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಸಿರಿಯಂ ಪಡೆ
ಯುವೆನೆಂದು ದುರಾಶೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಸನ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನಂತೆ ಕಾಣು
ತೆಲಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಅಹಂಕಾರವಂ ನೆಗೊತ್ತಿ ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಈ
ಅನುರಾವತಿಯುಂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೆನೆಯತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಕನಲಿ
ಕಾತರಿಸಿ ಕೈದುಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಕದಿರಥವನ್ನೇರಿ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯಂತೆ ತೋರುತ
ನಿಜ ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪುರದಿಂ ಪೊರಮಟ್ಟು ಪುರಂದರಸನ್ಯಾಸಂ
ಕಾಶ ಕದಳೀವನವಂ ಕಂಡ ಮದ್ದಾನೆಯಂತೆ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ಕಾರ್ತು
ಕವಂ ನೆಳದು ಬಾಣಂಗಳಂ ಬೀರುತ ಕಾಲವೃತ್ತವಿನಂತೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ,

ಇಂದ್ರನು ಶತೃವೆಂಕಂಡು ತ್ರಸ್ತದೈದಯನಾಗಿ ಟಿಚ್ಚಾಪ್ಪನ ಆಜ್ಞೆಯು
ವಿಾರಲಾರದೆ ಸ್ವಲ್ಪಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಈ ವೆಣ
ಸುರನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರದಿಂಮುಟ್ಟು ಪುಯವನ್ನೇ ಅರಸುತ ಬರುವ
ಬಾಣ ಪರಂಪರೆಯುಬರವಣಿಯು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಇನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಅನು
ರಾವತಿಯ ಅಭಿಮುಖರಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೂಗುತ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು ತಲೆರುವ
ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವಂ ಕಂಡು ತಾನೂ ಅವರೊಡನೆ ಓಡಿ ಪೋಗಬೇಕೆಂದು
ಜೆಂತಿಸುತ್ತಿರಲೂ;

ಆಗ ಸುರಾಚಾರ್ಯನು ಶರೀಪತಿಯಂ ಕೂರಿತು ಈ ವಲಾಸುರನು
ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಮಾರಮುಣನಂ ಕೂರಿತು ಘೋರತಪವಂ ಮಾಡಿ ಅಭಿಮು
ಖನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಸ್ತ ಭೇದಿಗ ಭಾಗ್ಯವಂ ಬಹುಕಾಲ ಅನು
ಭವಿಸಿ ಯಶಸ್ಸಂ ಪಡೆಯಲೋಸುಗ ಚರಾಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಸಂಹಾರ
ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಂದುವರವಂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆನದೋಳ್ ದಧೀಚಿ, ಸೂರ್ಯ,
ಇಂದ್ರ ಮೊವಲಾದನರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ರತ್ನಂಗಳು ವಿರಳವಾಗಿರು
ವುದಂ ತಿಳಿದು ಅಸಂ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಮಾಡಿ ಲೋಕೋಪಕಾರವಂ ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ
ಧಾತುಗಳೇ ನವರತ್ನಗಳಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತೊಂದುವರವಂ ಪಡೆದಿರುವನಾದ
ಕಾರಣ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಈತನು ಜಯಿಸಲಶಕ್ಯನು ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದ
ಲು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯವೇಸರಿಯೆಂದು ಎನ್ನಲಾಗ ಸಂಕ್ರಂದನನು
ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಗುರುವಾಕ್ಯವುಂ ಮನದಂದು ವ್ಯಾಜಾರ್ಥವಾಗಿ
ಚಾಪವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ಹೊಡಿ ಆದೈತ್ಯನಿಗಭಿಮುಖ
ವಾಗಿ ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮನೆ ! ಬಂದುಕ್ಷಣವೆನ್ನೊಡನೆ ಶಣಿಸಿ ಕೈಗುಣವ
ನ್ನೋಡೆನುತ ನುಡಿದು ಶೆಳದುಬಿಡಲು, ಆಗ ವಲಾಸುರನು ನಸುನಗುತ
ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರದಿಂದದಂ ಪಂಡಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಎಲೋ ಸುರಾಧಮನೆ ! ನೀನು
ಗೌತಮಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ ಕೋಳಿ ಬಲ್ಲಿನು, ಸಮರಾಂಗ
ಣದ ಗೊಡವೆ ನಿನಿಗ್ಯಾಕೆ ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಹಳವಾಗಿರು
ವವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗುಪೋಗೆಂದು ನುಡಿದು ಬಳಿಕ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದೀರ್ಪು

ಸಮಾನಾಗಿ ಮೂರು ರೂಪ ಆದ್ವೈತವಾದ ಯುದ್ಧವೆನಿಸಿತು
 ಅಪ್ಪ ಕ್ಷೇಪ ಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬತ್ತಲೆಗೆ ಬರಿದಾಗಲು, ಅಗ
 ನವಿರಾದ ಸಾಧನವಾದ ಸ್ವಯಂವಿಷಯ ಅನುರೂಪತನವಾದ ಇಂದ್ರನಂ
 ಕುರಿತು ಸಂಜ್ಞೆಯಾದ ಮೂರು ಸಂಜ್ಞೆಯು ಧನುಸ್ಸಿನಿಂದ ವಲಾ
 ಸುರನುಕುರಿತು ಬಿಟ್ಟು ದೂರವಾದವು ! ಕೇಳು, ಸಿಂಹ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ
 ಮೊಬ್ಬ ದೆಸು ಸಿರಿಗೆ ಬೀಜಾದವರವಂಜುಡು ಕೊಡುವೆನೂ ಎನಲಾವಂತಂ
 ಕೇಳಿ ಗರ್ವಿತನಾದ ವಲಾಸುರನು ನಸುಸಗುತ ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೆ ! ತಿರುಕ
 ದಾರುವರು ಕೊಡುವ ಹಳಸಿದ ಹವಿಸ್ಸಿನಿಂದ ಜೀವಿಸುತ ಶುಷ್ಕವೈವಿಕಮು
 ಖನಿಗತ ನಿಗಮಾಗಮಸ್ತುತಿಗೆ ಉಬ್ಬುವ ದುರ್ಭಾಗ್ಯನಾದ ನೀನು
 ಕೊಡುವ ವರವ್ಯಾವುದು, ನಾನು ಬೇಡುವುದೇನು, ಅದಂತಿರಲಿ ನೀನು ಬೇಕಾ
 ದ ವರವಂ ಬೇಡು ನಾನು ಕೊಡುವೆನು ಎಂದು ಪೇಳಲಾಗ ಪುಂಡ
 ರನು ಎಲೈ ದೈತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನು ! ಕೇಳು, ಸಿಂಹಕುಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ದೈತ್ಯ
 ರು ಇದುವರಿಗೂ ಬುರಿಗೂ ವರವಾನವಂ ಮಾಡಿರುವರು ಅನೃಸಿದ್ಧವು,
 ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಈಗ ನೀನು ಒಂದೇ ದುರಭಿಮಾನದಿಂದ ವರವಂಕೊ
 ಡುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಡೆಗೆ ವರವಂಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತನಾಗಿ ಲೋಕ
 ದೋಳು ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಪಡೆಯುವೆ, ಈ ದುರಹಂಕಾರವು ನಿನಿಗ್ಯಾಕೆ?
 ಕ್ಷುದ್ರನದಿಯು ಸಮುದ್ರವಂ ಪೂರ್ಣವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಓಡಿಬಂದಂತೆ
 ಬರಿದೇ ಸಾಹಸವಂ ಪೇಳಿ ಅಪವಾಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಡವೆಂದು ಪೇಳುವ
 ಕುಹಕದ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ವಲಾಸುರನು ತನ್ನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧ
 ವಾದ ದುರಹಂಕಾರದಿಂದ ಮೌನವತಿಯಾಗಿ ತನಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ
 ಹಾನಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನರಿಯದೆ, ಮದಂಧನಾಗಿ ದಾಮಾದಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
 ದೈತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಾನು ಕೇಳುವವರನ್ನಿತ್ತು ಲೋಕದೋಳು ಬ್ಬಾತಿ
 ಯು ಪಡೆಯುವರು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆಂದು ಮನದೋಳು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
 ಸುರಸತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನೆ ! ನಾನು
 ಬೇಡಿದ ವರವಂ ತ್ರಿಕರಣಕ ತ್ರಿವಾಚಕವಾಗಿ ತ್ರಿಣೇತ್ರನ ಅಡಿವಾಸ
 ರಿಯಾಣೆಗೂ ತೀರ್ಥವಂ ಕೊಡುವೆನು ಎನಲಾಗ, ಅನುರೂಪನು ನಿಜಾ

ಸಾನವಾದ ಅನುರಾವತಿಯ ಭಾಗ್ಯವಂಪಡೆನೆಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತನ್ನ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ದೈತ್ಯೇಂದ್ರನ ಅಭಿಮುಖನಾಗಿ ಬಂದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ತ್ರಿಲೋಕವೀರನೇ! ಕೇಳು, ನಾನು ಬಂದು ಮಹಾಕ್ರತುವಂ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವೆನು ಆದಕ್ಕೆ ನೀನು ಪಶುವಾಗುವದೇ ನನಗೆ ನೀನು ಕೊಡುವ ವರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರವು ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಲಿಯದು, ನೀನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಸಿಜವಾದಡೆ ಪಶುವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವೆ ಎಂದು ಪೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ವಲಾಸುರನು ಎಲೈ ಶಚೀಪತಿಯೆ! ಕೇಳು, ವೈತ್ಯರೇ ಸ್ವನಾದ ವಲಾಸುರನು ಕೊಟ್ಟ ವರವು ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪಲಾರದು, ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ತಾಂಡನು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾದರೂ ಉದಯಿಸುವನು, ಮತ್ತು ಮಹಾಮೇರುವಾದರೂ ಅಲ್ಲಾಡುವದು. ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನು ಶೈತ್ಯವಂ ತಾಳುವನು. ತಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಲಗಳು ಉದ್ಭವಿಸ್ಯಾವು, ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ವರವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಚಲಿಸದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂವೇಷ್ಯಾತಮೆಂದು ನುಡಿನು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲೆಯೇ ರಥದಿಂದ ಧುಮುಕಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರ, ಕಳತ್ರ ಬಂಧುಗಳಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಅನುರಾವತಿಯ ಭೋಗ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಾ ಸಕ್ತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಶುವಾದೆನು ತಿಳಿದು ಕ್ರತುವಂ ನೆರವೇರಿಸುವನಾಗು, ನನ್ನ ಯಶಸ್ಸು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಿರುವವರಿಗೂ ಲೋಕಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಇಂದ್ರನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಲೂ; ಅಗದೇವೇಂದ್ರನು ವಲಾಸುರನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕಟಕಟಾ; ಇಂಥಾ ದುಃಖವಾದ ವರವಂ ನಾನು ಕೇಳಲು ಅದಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ದಾನವೇಂದ್ರನೇ! ಕೇಳು ಜಗದೇಶ್ವರ ನಿನ್ನಂಥಾ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನನ್ನೆ ಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ನಿನಿಗೆ ಯಶೋವೃದ್ಧಿಯೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೂ ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಪೇಳಿ ನಸುನಗುತ್ತ ಅವನಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮಂದರಾದ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಈ ಅಸುರನು ಅನೋಪಾ

ಯಂಗಳಿಂದ ಸಂಹರಿಸಲಶಕ್ಯನಾಗಿರುವನೆಂದು ಗುರುವಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಬಂದುಮಹಾಕ್ರತುವಂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ತದಂಗಳಾಗಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನಾದ ವಲಸುರಕೀಬ ಪಶುವಂ ವಿಶಸನದಂ ಮಾಡಲು, ಆಕ್ಷುಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಪಾದೇವನಾದ ಪಶುಪತೀಶ್ವರನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಆ ಅಸುರನ ಶರೀರದೊಳಿರುವ ಸ್ವಧಾತುಗಳು ಅಮಯದಂಗಳೂ ಕೂಡ ರತ್ನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬೀಜವಾಗುವುದು, ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಆ ವಲಾಸುಗನ ದೇಹದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ನವರತ್ನಂಗಳು ಆ ಅಸುರನಶರೀರವು ಕೂಡ ಯಜ್ಞಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾದಕಾರಣ ಲೋಕತ್ರಯದಲ್ಲೂ ಪವಿತ್ರ ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮನಾದ ಸಿಂಹ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ದೇವದಾನವರುಗಳಿಗೂ ಪುಣ್ಯವಾತವಾದ ಪುರುಷರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಧಾರಣಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದವು, ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಮತ್ತೂ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಪೂರ್ವದೋಳಿ ದಧೀಚಿ ಮಹಾಮುನಿಯು ಅಸ್ಥಿಯು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಹಾ ವಜ್ರಾಯುಧೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂತಾಯಿತೋ? ಅದೇರೀತಿಯೋಳಿ ಈ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನಾದ ವಲಾಸುರನ ಅಸ್ಥಿಗಳು ವಜ್ರವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಯಿತು, ಆ ಅಸುರನದಂತ ಪಜ್ಜೆಗಳೇ ಮುತ್ತುಗಳೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂಪಡೆಯಿತು, ಆತನಶರೀರದೊಳಿರುವ ರಕ್ತದ್ವೇಷಿಯಿಂದ ಮಾಣಿಕ್ಯವೆಂಬ ಕೆಂಪುರತ್ನವುಪುಟ್ಟಿತು, ಆದಾನವನ ರೋಮಂಗಳೇ ವೈಷ್ಣವವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಯಿತು, ಆ ದೈತ್ಯನ ನೇತ್ರಂಗಳೇ ನೀಲವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ನಿದಾನವಾದುದು, ಆ ರಕ್ತಸನಶರೀರದೋಳ್ಪಟ್ಟ ಕೊಬ್ಬಿ ಪಚ್ಚಿ ಎಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಯಿತು, ಆ ಅಸುರನಮೂನವೇ ಹವಳವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಆದಿಕಾರಣವಾದುದು, ಆತನ ಶ್ಲೇಷ್ಠವೇ ಪುಷ್ಯರಾಗವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಯಿತು, ಆತನ ಮೇದಸ್ಸೇ ಗೋಮೇಧಿವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇಂತಿವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದರತ್ನಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದಂಗಳಂ ವಿವರಿಸುವೆನುಕೇಳು, ಈ ನವರತ್ನಂಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವೈಕ್ತಿಕ ಇವು ಎರಡು ರತ್ನವೂ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ಎಂದರಿವುದು, ಕೆಂಪು ಹವಳ ಪುಷ್ಯರಾಗ ಈ ಮೂರು ರತ್ನಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿ

ಯಜಾತಿಯಂದರಿವುದು, ಗೋಮೇಧಿಕ ವೈಡೂರ್ಯ ಈ ಎರಡು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯಂದರಿವುದು, ಸಚ್ಚೇ ನೀಲ ಈ ಎರಡು ರತ್ನಂಗಳೂ ಶೂದ್ರಜಾತಿಯಂದರಿವುದು, ಇಂತಿರ್ಗ ರತ್ನಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪುಗುಪನು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರತ್ನಂಗಳಂವಾರಕ್ರಮದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದೊ ತೇ-ಭೂಮಾವಾದಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಧಿಕನಂ ಮಾಣಿಕ್ಯನಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಚಂದ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳಂ ವೈಡೂರ್ಯಂಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪವಳನಂ ಬುಧವಾರದಲ್ಲಿ ಸಚ್ಚೇಯಂ ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪರಾಗನಂ ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ವಜ್ರನಂ ಶನಿವಾರದಲ್ಲಿ ನೀಲನಂ ಸಹಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡುವ ಪುರುಷನು ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ ಪಾಸದಲ್ಲಿ ಭೂತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರತ್ನಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವಯಾವ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ವುಷ್ಪುಗಳೂ ಪೇಳಿರುವನೋ ಆವುಷ್ಪುನಾಚೆಯಂ ಕೇಶಮೋಳ ಧರಿಸಿ ಆಯಾಯ ರತ್ನಂಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಯಾವರತ್ನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪುಷ್ಪವೆಂದೆ-ಮಾಣಿಕ್ಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಕಮಲಪೂ, ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಜಾಡೆ ಹುವುಪ್ಪ, ಹನಳಕ್ಕೆ ನೈದಿಲು ಹುವುಪ್ಪ, ಸಚ್ಚೇಗೆ ರಸಬಾಳೆಹುವುಪ್ಪ, ಪುಷ್ಕರಾಗಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹುವುಪ್ಪ, ವಜ್ರಕ್ಕೆ ನೂರುದಳದ ಪದ್ಮವು, ನೀಲಕ್ಕೆ ರಂಜದಂಟಿನ ತೇನೆ, ಗೋಮೇಧಿಕಕ್ಕೆ ಕೆಂಪುಪೈದಿಲು ಹುವುಪ್ಪ, ವೈಡೂರ್ಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಬಿಳೀ ಕುಚುವಾಳದಹುವುಪ್ಪ, ಮತ್ತೂ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಕೀಳು, ಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಸಸ್ತನಂ ಹಾಸಿಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರತ್ನಂಗಳಂ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಮಡಗಿ ಮಧ್ಯಮೋಳ ಮಾಣಿಕ್ಯನಂ ಇರಿಸಿ ಮುತ್ತು ಮೊದಲಾದುದಂ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಾದಿಯಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಾಯಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಆದಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ನವಗ್ರಹಂಗಳಂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು, ಆದಂತೆನೇ-ಮಾಣಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಂ, ಮುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಂ, ಪವಳದಲ್ಲಿ ಅಂಗಾರಕನಂ, ಸಚ್ಚೇಯಲ್ಲಿ ಬುಧನಂ, ಪುಷ್ಕರಾಗದಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂ, ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನಂ, ನೀಲದಲ್ಲಿ ಶನಿಯಂ, ಗೋಮೇಧಿಕದಲ್ಲಿ ರಾಹುವಂ, ವೈಡೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇತುವಂ, ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ರತ್ನಂಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ

ವಂ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ರತ್ನಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ದುಷ್ಟ ಅನಲಾಸುರನ ಸ್ವಗುಣವು ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪರ್ಶಕಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇರುವದು. ಕ್ಲಿಪ್ತ ಹವಳ ಗೋಮೇಧಿಕ ಈಮೂರರಲ್ಲಿ ಆನಲಾಸುರನ ರಜೋಗುಣವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು, ಶುದ್ಧಕಪ್ಪಾ ಗಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನೀಲದ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಆನಲಾಸುರನ ತಪೋಗುಣವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು, ದ್ರವ್ಯ ವೈಷ್ಣವ್ಯ ಪುಷ್ಪರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನನ ರಜೋಗುಣವೇ ಇರುವುದು. ಪಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಸತ್ವರಜಸ್ತಪೋ ಗುಣಗಳು ಮೂರು ಇರುವುವು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ದ್ರವ್ಯ ವೈಷ್ಣವ್ಯ ರತ್ನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಆರತ್ನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣದೋಷಗಳು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಾಫಲಗಳು ಎತ್ತಿರುವುದೆಂದರೆ- ಲೋಕದೋಷ ವಜ್ರವು ಸಮ ಸ್ವರತ್ನಗಳಂ ಭೇದಿಸುವುದು, ಮಿಶ್ರಾಪರತ್ನಗಳುವಜ್ರವಂ ಭೇದಿಸಲಾರವು, ವಜ್ರವಂ ವಜ್ರವೇ ಭೇದಿಸುವುದು, ಅದರಿಂ ಸಮಸ್ವರತ್ನಗಳಿಗೂವಜ್ರವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದುಯಜೇಕು. ದುಷ್ಟ ರತ್ನದಿ ಬಾಹ್ಯ ಅಸ್ಥಿಯೂ ನಲಾಸುರನ ಅಸ್ಥಿಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವದೋ ಆಯಾಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಜ್ರವು ಹುಟ್ಟುವುದು, ಅದು ಯಾನಯಾನಶೀತದಲ್ಲಿ ಯಾನಯಾನವರ್ಣಗಳಿಂ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂದರೆ-ಕೋಸುಬದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವವಜ್ರವು ಬಾಹ್ಯೇ ಹುವಿನವರ್ಣ ದಿಂದಿರುವುದು, ಕಳಿಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಹಳದಿ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಮತಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಶುದ್ಧಬಿಳುಪಾಗಿರುವುದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕೆಂಪು ವರ್ಣವಾಗಿರುವುದು, ಸಾವೀರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದು, ಪುಂಡ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕನ್ನಡಿಯ ಹುವಿನ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತ ಸಮೀಪ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕಪಿಲವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಮತ್ತೂ ದೇವತಾಭೇದಗಳಿಂದ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇದವುಂಟಾದುದು, ಅದಂತೆನೇ ಬಾಹ್ಯೇ ಹುವಿನ ವರ್ಣದಿಂದ ಒಳೋಕಭದರವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಬಿಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ದೇವತೆಯೂ, ಆರುಮೂಲೆಯಾಗಿ ಬಿಳುಪಾಗಿ

ರುನ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ಜೀವತೆಯೂ, ಕೂಂಬಿರ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ
 ನೈದಿಲು ಪುಷ್ಕರವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಮನುನು ದೇವತೆಯೂ, ಯಲ
 ಗದಹುಪ್ಪಿನವರ್ಣದಿಂ ಮುತ್ತು ಗದ ಹುಪ್ಪಿನವರ್ಣದಿಂ ಬಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರಗ
 ಳಿಗೆ ವಾಯುವು ದೇವತೆಯು, ಕೆಂಪುಗದ ಹುಪ್ಪಿನ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗ
 ಳಿಗೆ ವರುಣನು ದೇವತೆಯು, ಜಲವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರನು
 ದೇವತೆಯು, ಸೂರ್ಯಪುಟದಹುಳುವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ
 ಸೂರ್ಯನು ದೇವತೆಯೂ, ಬೆಂಕಿಯ ಕೆಂಪದ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ
 ಅಗ್ನಿಯು ದೇವತೆಯು, ಮತ್ತೂ ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಜಾ
 ತಿಯು. ಮೂಲದ ಕಣ್ಣಿನ ವರ್ಣದಂತಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯು,
 ಬಾಳೇ ಎಲೆ ವರ್ಣದಂತಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯು, ಕತ್ತಿಯವರ್ಣ
 ವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ಶೂದ್ರ ಜಾತಿಯು, ಮತ್ತೂ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ವಜ್ರ
 ಗಳನ್ನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಧರಿಸಬೇಕು, ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತಿಯವಜ್ರಗಳಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ನೇಧರಿಸಬೇಕು, ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಂ ವೈಶ್ಯನೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ಶೂದ್ರ
 ಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಂ ಶೂದ್ರನೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಈನಾಲ್ಕು
 ಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಂ ಧರಿಸ ಬಹುದೂ, ಮತ್ತೂ ಸೂರ್ಯಪುಟದ ಹುಳುವಿನ
 ವರ್ಣ ಉಳ್ಳ ಸೂರ್ಯದೇವತಾಕವಾದ ವಜ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾವಜ್ರವಂ
 ಧರಿಸಿದ ಅರಸಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಆರೋಗ್ಯವು ವಿಜಯವೂ ಉಂಟು
 ಗುವದು, ಇಂಥಾ ವಜ್ರಗಳಂ ಕೆತ್ತಿದಅಭರಣವಂ ಧರಿಸಿ ರಣಾಂಗಣಕ್ಕೆ ತೆರ
 ಳುವ ಅರಸಿಗೆ ಆಯುಧಂಗಳಿಂದ ಘನಯವಾಗಿಸಲಾರದು, ಶತ್ರುಗಳಂಜಯಿ
 ಸುವನು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಳವಂ ಆಳುವ ಅರಸು ಈ ಸೂರ್ಯಪುಟದ ಹುಳುವಿನವ
 ಣದಿಂದಿರುವ ವಜ್ರವಂಧರಿಸಿದರೆ ಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾಗುವನು, ಈರತ್ನವಂ
 ಧರಿಸಿದ ಪುರುಷನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಸರ್ಪವು ಅಗ್ನಿಯು ಪಿಶಾಚವು
 ರಾಕ್ಷಸರು ಮೃತ್ಯುವು ಸಹಾ ಶೇರಲಾರದು, ಮತ್ತೂ ವಜ್ರಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ
 ಯುಗಭೇದದಿಂದ ಸ್ಥಳಗಳು ಭೇದಿಸಿರುವವು, ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಯು
 ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಟಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವವು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಹಿಮಜ
 ತ್ಪರ ತದಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಕುಗ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವವು, ಬೃಹದಯುಗ

ಪಲ್ಲವು, ತ್ರೇತದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವದು, ಎಲೈ
 ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ಕೇಳು, ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಗುಣಂಗಳು ಐದು ದೋಷ-
 ಗಳೂ ಇರುವವೂ, ಇದಲ್ಲದೇ ಹೊಳವುನಾಲ್ಕು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು,
 ಗುಣಂಗಳು ಯಾವಯಾವವೆ ದರೆ- ಆರು ಮೂಲೆಯಾಗಿಯೂ ಲಘುವಾ-
 ಗಿಯೂ, ಮೂಲೆಗಳುಯಸಳಾಗಿಯೂ, ಕೊನೆಗಳು ಮೊನೆಯಾಗಿಯೂ
 ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ಇರುವದೇ ಐದು ಗುಣಂಗಳೆನಿಸುವವೂ. ಐದು
 ದೋಷಂಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ-ಮಲವು ಬಿಂದುವು ರೇಖೆಯೂ ಯವೆ ಕಾಕ-
 ಪಾದವು ಇವು ಐದು ದೋಷಂಗಳು. ಹೊಳವು ನಾಲ್ಕು ಯಾವವೆಂದರೆ-ಬಿಳಿವು
 ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ, ಕಪ್ಪು, ಇವು ನಾಲ್ಕು ಹೊಳವುಗಳೂ. ಮತ್ತು ಮಲವೂ
 ಯಾವದೆಂದರೆ- ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ಬೀಳುವದೇ ಮಲವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವದು,
 ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಬಿದ್ದಿರಲು ಅದರಿಂ ಅಗ್ನಿ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು'
 ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಬಿದ್ದಿರಲು ವ್ಯಾಧಿ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಬಿಂದು
 ದೋಷ ವ್ಯಾವದೆಂದರೆ, ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಟುವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಮೊಳೆಯಂತಿರುವ
 ದೇ ಬಿಂದುವೂ, ಅಬಿಂದುವೂ ಸುಳಿಯಂತಿದ್ದರೆ ಅವರ್ತ ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು,
 ಬಿಂದುವಿನಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಕೆಂಪುರೇಖೆಯು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಿವರ್ತವೆನಿಸಿ
 ಕೊಂಬುವದು, ಬಿಂದುವು ಆಯುಸ್ಸಂ, ಧನವಂ ಕೂಡನಾಶಮಾಡುವದು, ಅವ-
 ರ್ತವು ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು, ಪರಿವರ್ತವು ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡುವದು, ಎವೆಗೆ ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ, -ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿಯು ಶ್ವೇತವರ್ಣ-
 ವಾಗಿಯೂ ಪೀತವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವದೇ ಯವೆಯೂ. ಇದರಲ್ಲಿ
 ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಯವೆಯು ಕುದುರೆಗಳಂ ನಾಶ ಗೊಳಿಸುವದು, ಶ್ವೇತ-
 ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಯವೆಯು ಆಯುಸ್ಸಂ ಧನವಂ ಕೂಡ ಕೆಡಿಸುವದು, ಪೀತ-
 ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಯವೆಯು ವ-ಶವಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡುವದು, ರೇಖಾದೋಷ-
 ವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ಯಾವವಜ್ರಕ್ಕೆ ರೇಖೆಯು ಬಲಮುಖವಾಗಿರುವದೋಅ-
 ವಜ್ರವು ಶುತ್ತುವವು, ರೇಖೆಯು ಎಡಮುಖವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ
 ದು, ಮತ್ತು ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿರುದಂತಿರುವರೇಖೆಯು ಛೇದವೆಂಬಪೆಸರ, ಪಡೆದು
 ಬಂಧುಹಾರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು, ಯಾವವಜ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಗೆಯಹೆಜ್ಜೆ ಯಂತೆ

ರೇಖೆಇರುವದೋ ಆರೇಖೆಯು ಕಾಕಭಾದ ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು, ಅದರಿಂ
 ಧನಧಾನ್ಯ ನಾಶವಾಗುವದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಉಂಟಾಗುವದು, ಇವಲ್ಲದೆ
 ವಜ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ಮೊನೆಮುಂದಿರುವದು, ಅದ
 ಗುಸಮವಾಗಿರುವದು, ಮೂಲೆಗಳು ಕಿರಿವಾಗಿರುವದು, ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಯಾಗಿ
 ರುವದು, ಹೊಳಪು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದು, ಇಂತಿರ್ಪವಜ್ರದಿಂದ ಗುಣವೂ
 ಇಲ್ಲದೋಪವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೂ ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಡೆದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದುತ್ರಾಸ
 ವು ಇಂತಿರ್ಪ ವಜ್ರವಂ ಧರಿಸುವನೆಗೆ ಮಹಾಭಯಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತೂ
 ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿ ಪುರುಷಜಾತಿ ನಪುಂಸಕಜಾತಿಗಳೆಂದು ಮೂರು
 ಜಾತಿಗಳಿರುವವು, ಅದೆಂತನೆ-ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುಂಡಾಗಿಯೂ, ಶಿಲುವಾಗಿಯೂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊಳಪಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ, ಬಿಂದು ರೇಖೆ ಮೊದಲಾದ
 ದೋಷಗಳಲ್ಲದೇಇರುವದೇ ಪುರುಷಜಾತಿಯು, ದುಂಡಾಗಿ, ಶಿಲುವಾಗಿ,
 ಹೊಳಪಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಿಂದುರೇಖೆ ಈ ಎರಡೂ ಇರುವ
 ವಜ್ರವು ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿಯು, ನೀಟವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂಲೆಯಾಗಿರುವ
 ವಜ್ರವು ನಪುಂಸಕಜಾತಿಯು, ಈ ಮೂರುಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರು
 ಷಜಾತಿವಜ್ರವು ಪುರುಷರಿಗೆಯೋಗ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿಯ ವಜ್ರವು ಸ್ತ್ರೀರು
 ಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವು, ನಪುಂಸಕ ಜಾತಿಯವಜ್ರವು, ನಪುಂಸಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವು
 ಪುರುಷಜಾತಿಯ ವಜ್ರವು ಈಮೂವರು ಧರಿಸಬಹುದು, ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿವಜ್ರ
 ವಂ ನಪುಂಸಕವಜ್ರವಂ ಸ್ತ್ರೀನಪುಂಸಕರೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ಮಿಕ್ಕಾದವರು
 ಧರಿಸಕೂಡದು,

ಇನ್ನು ಮುತ್ತುಗಳು ಪುಟ್ಟುವಸೆಳಂಗಳೆಂ ಅದರಲಕ್ಷಣಂ ಗಳಂ
 ವಿಸ್ತರಿಸುವನು, ಅದೆಂತೆನೆ- ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಜವೆಂದು ಸ್ಥಿಜವೆಂದು
 ಎರಡುಪರಿಯು, ಅದರೋಳ್ ಸ್ಥಿಜವ್ಯಾವದೆಂದರೆ-ಶಂಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೀನಿನ
 ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಳುದಲ್ಲಿಯೂ, ಉತ್ತಮಸ್ತ್ರೀರುಗಳಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ
 ಬಿದರಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಡುಹಂದಿಯ ಕೋರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾವಿನತಲೆಯ
 ಲ್ಲಿಯೂ, ಆನೆಯಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಕ್ಕರೆಯಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯೂ,
 ಕಬ್ಬಿನ ಗಿಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಭತ್ತದದೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕಪ್ಪೆಯಚೆಪ್ಪಿನ

ಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿಂಹದಭುಜದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂತು ಹದಿಮೂರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಸ್ಥಲಜವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಮುತ್ತುಗಳ ವರ್ಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು, ಅದೆಂತೆನೆ, ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತುಗಳು ಬಿಳುಪಾಗಿ ಕಪೋತಸಕ್ಕಿಯ ನೊಬ್ಬೆಯಂತೆ ಇರುವದು, ಇದು ಉತ್ತಮ . ವಿನಾಸಿತ ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಪಾದರೀಹುವಿನ ವರ್ಣ ದಂತಿರುವದು, ನೀರ್ಘದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿರುವದು, ಉತ್ತಮಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಂಹದಭುಜದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ದುರ್ದ ಭಂಗಳು, ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತು ಆಕೇಕಲಿನ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವದು, ಇದು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಹಂದಿಯು, ಕೋರೇದಾಡಿಯೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತು ಕೆಂಪಾಗಿರುವದು, ಹಾವಿನ ತಲೆಯೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತು ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಆನೆಯ ಕೊಂಬಿನೋಳ್ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತು ಹಳದಿ ವರ್ಣಗಿರುವದು. ಕಬಿನ ಗಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭತ್ತದ ಮೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಅರಿಸಿನ ವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತು ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವದು ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಂಖದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತುಗಳು ಬಹಳವಾದ್ದ ರಿಂದಲೂ ಗುಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಈ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಹಳದಿಯ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಮೇಘವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಯಮನು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವಾಯುವು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವರುಣನು ಅಧಿದೇವತೆಯೂ ಪಾದರೀಹುವಿನ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಅಧಿದೇವತೆಯೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಭೇದಂಗಳ ದೇವತೆಗಳು ಭಿನ್ನಂಗಳಾಗಿರುವರೂ, ಆರುಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಉತ್ತಮಂಗಳು, ಆರುಲಕ್ಷಣಂಗಳಾವೆಂದರೆ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು ಬಟುವು ನಿರಾಳವು ಭಾರವು ನುಣುಪು ಹೊಳಪು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದು ಈ

ಆರು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಯಾರು ಧರಿ
ಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಮೃತ್ವ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದು
ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ತೊಲಗುವದು, ಮೇಘದೋಳು ಪ್ರಟ್ಟಿದಮುತ್ತುಗಳು ಸರ್ವೋ
ತ್ತಮವು, ಇದು ಸೇವತೆ-೨ಗೂ ಕೂಡ ದೊರಕಲಸಾಧ್ಯವು, ಆನೆಯ
ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವ ಮುತ್ತು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ
ಲ್ಲದೇ ದೊರಕದು. ಕಲಿಯುಗದೋಳು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮು
ತ್ತುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದೊರಿಯುವದು, ಮೇಘದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮುತ್ತು
ಗಳು ಕೋಳಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯಮ್ಬು ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಅವರಂತೆ ಆಕೃತಿವಳ್ಳದ್ದಾ
ಗಿ ಭಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಇಲ್ಲದೇ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಹೊಳೆ
ಯುತ್ತಿರುವದು, ಇದು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯವು, ಮನುಷ್ಯರು ಧರಿಸಕೂಡದು.
ಹಾವಿನತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಮುತ್ತುಗಳು ಬಟುವಾಗಿರುವವು ಪುಣ್ಯಜೀನ
ರಿಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಕಾಡುಹಂದಿಯಕೋರೆದಾಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರುಟ್ಟುವ
ಮುತ್ತುಗಳು ಅಂಕೋಲೇಯಿತ್ತದಷ್ಟು ಧಪ್ಪವಾಗಿರುವದು, ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲ್ಲದೇ
ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರೆಯದು. ಎಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಮುತ್ತುಗಳು ಗುಲಗಂಜಿಯಷ್ಟು
ಧಪ್ಪವಾಗಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೇ ಲಘುವಾಗಿ ಪಾದರೀಹುವಿನರ್ಣ
ವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿರುವದು. ಬಿದರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರುಟ್ಟುವಮುತ್ತುಗಳ ಮುತ್ತಿನಚೆ
ಪ್ಪಿನರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಮಂಜಾಡೆಮಣಿಯಷ್ಟು ಧಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ದು, ಆಮುತ್ತುಗಳು ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆ
ಯದು. ಅಥವಾ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದೊರತರೂ ದಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ, ದಕ್ಕಬೇಕಾದರೆವೇದ
ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಶಂಖದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಮುತ್ತುಗಳು ವಿಷ್ಣುವಿನ
ರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಪಾರಿವಾಳದ ಹಕ್ಕಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯಮ್ಬು ಧಪ್ಪವಾಗಿರು
ವದು, ಇದು ಸಮಸ್ತ ದೋಷವಂಪರಿಹರಿಸಿ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು
ಇನ್ನು ಜಲಜವಾದ ಮುತ್ತುಗಳ ಲಕ್ಷಣವಂ ಪೊಳುವೆನು ಅದೆಂತನೆ-ಸಮಾ
ದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳು ಎಂಟು ಕಡೆಯೋಳು ಹುಟ್ಟುವವು, ಆಸ್ಥೆಗಳೂ ಯಾ
ವ್ಯಾವವೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದರೆ-ಸಿಂಹಳ ಸೌರಶೀತ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತಾಮ್ರ ಪರ್ಣೀ
ಪಾರಶೀತ ಕೌಬೇರ ಪಾಂಡ್ಯ ವಾಟಕವೆಂಬ ಈ ಎಂಟು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಶೇರಿರುವೆ

ನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವವು, ಅವು ಮತ್ತು ಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ನೂ
ಯಾನುಸ್ವಾತೀನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇರುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಮುನ್ನಾಗುವ ಕರಮವ
ಮಳೆಯಹಸಿಗಳು ಮುತ್ತಿ ನಚೆಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು ಅದೇ ನಿರ್ಮಲವಾದಮುತ್ತು
ಗಳಾಗುವವು, ಬಸ್ಪವಿದ್ದಂತೆ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯಹಚ್ಚು ವದು, ರುಕ್ತಾಣೀದೇ
ವಿಯಮುಖದಿಂದಮುಕ್ತಂಗಳಾದಕಾರಣ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಪುಣಿಗೆ
ಳಂಬವೆಸರುಂಟಾಯಿತು, ಇಂಥಾ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದದೋಷಂಗಳು
ನಾಲ್ಕು ಮಧ್ಯಮವಾದ ದೋಷಂಗಳು ಐದು ಅವು ಯಾವ್ಯಾವೆಂದರೆ ಚೆಪ್ಪಿ
ನಮೋರಪಾಗಿಯೂ ಕರಡು ಆಗಿಯು ಮೀನಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯು
ಬಹು ಕೆಂಪಾಗಿಯು ಇರುವದು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಬಲದೋಷಂಗಳು, ಮೂರು
ಅಂತರವಾಗಿಯು ಚಪ್ಪೆಟ್ಟೆಯಾಗಿಯು ಬಾಯಿನೀಳಿವಾಗಿಯು ಅಳ್ಳಹತ್ತ
ನಾಗಿಯು ನೀಟವಾಗಿಯು ಇರುವ ಐದು ದೋಷಂಗಳು ಮಧ್ಯಮವು, ಈ
ಮುತ್ತು ದೋಷಂಗಳೂ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂ
ಭತ್ತು ಗುಣಂಗಳಿರುವವೂ ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ-ಮಧುವರ್ಣ ಹಳದಿ
ವರ್ಣ ಬಿಳಿಪ್ರವರ್ಣ ಈಮೂರುವೆರಡುಮುತ್ತುಗಳು ಮತಮ
ನೋಷನವಾಗಿ ಬಿಳಿಪಾಗಿ ಭಾರವಾಗಿ ನುಣುಪಾಗಿ ಕಳೆರಾಗಿ ನಿರಾಳ
ವಾಗಿ ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಜಲವರ್ಣವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿರುವಈ ಬಂಭತ್ತು ಗುಣಂ
ಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮುತ್ತುಗಳು ಉತ್ತಮಂಗಳು. ಇಂತು ಮುತ್ತು ಬಿಳು
ಪಾಗಿ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಬೆನರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಾಗಿ ಶೀತಳವಾಗಿ ಇರುವಮು
ತ್ತುಗಳಂ ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗುವದು. ನೀರಸವಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ
ಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ತಾಮ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಕಲ್ಲುಪ್ಪಿನವರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿ
ವಿಕಾರರಾಗಿ ಗಂಟು ಗಂಟಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಸರ್ವದಾಮುಟ್ಟಕೂಡದು,
ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಿದರಿನಲ್ಲಿ ಆನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವಿನಲ್ಲಿ
ಮೇಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವೆಜ್ಜಗಳಂ ಹಾಕಬಾರದು.
ಇಂತು ಪೇಳಿದ ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣದೋಷಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ದೋಷ
ವುಳ್ಳಮುತ್ತುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಗುಣವುಳ್ಳಮುತ್ತುಗಳಂ ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಪುತ್ರ
ಪಾತ್ರ ಸಂಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಆಯಸ್ಸು ಕೀರ್ತಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ವೊದಲಾದ್ದು ಉಂ

ಟಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಲಿನ್ನೋಳ್‌ಮುತ್ತುಗಳಂ ಇರಿಸಿ ಮೊಳಗೇ ಮೇಲೆ ಮಡಗಲು ಆಗಲೆ ಮೊಳಬಂದರೆ ಆಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ನಾಗರತ್ನವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಇನ್ನು ರತ್ನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಳವಂ ಅದರಗುಣಂಗಳಂ ದೋಷಂಗಳಂ ಸಹಾ ಪೇಳುವೆನು - ಕೆಂಪುರತ್ನಂಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವದು, ಅದು ಯಾವವೆಂದರೆ - ಸಿಂಹಳದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಕಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ತುಂಬುಗಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಿಹ್ವಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವದು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂದರೆ - ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಕಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ದ್ವಾಪರದಲ್ಲಿ ತುಂಬುರಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಿಹ್ವಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವದು, ಇವುಗಳವರ್ಣವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ - ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ಪದ್ಮವರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ಅಬಲದಹುವಿನವರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ಮಿಂಚಿನ ಹುಳುವಿನ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವದು, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವದು, ಇವುಗಳೋಳ್ ಉತ್ತಮವ್ಯಾವವೆಂದರೆ-ಉರಿಯುವದೀಪದಂತೆಯು, ದಾಳಿಂಬದ ಬೀಜದಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೂ, ದಾಳಿಂಬದಹುವಿನಂತೆಯೂ, ಸೂರಿಪುಟದ ಹುಳುವಿನಂತೆಯೂ, ಇಂತೂ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವ ರತ್ನವು ಉತ್ತಮವು. ಮತ್ತೂ ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಜಾತಿಇರುವದು, ಅದೆಂತೆನೆ- ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ರತ್ನವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯು, ಕುರುವಿಂದವೆಂಬ ರತ್ನವು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯು, ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ರತ್ನವು ವೈಶ್ಯ ಜಾತಿಯು, ಗವಾಂಗವೆಂಬರತ್ನವು ಅನಿಲಗಂಧೀ ಎಂಬ ರತ್ನವು ಶೂದ್ರಜಾತಿಯು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜಾತಿಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಹತ್ತುಪರಿಯಾಗಿರುವದು. ಕುರುವಿಂದವೆಂಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿರತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಎಂಟು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು. ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ವೈಶ್ಯಜಾತಿರತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಆರು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು, ಗವಾಂಗವೆಂಬ ಅನಿಲಗಂಧೀ ಎಂಬ

ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪು ನಾಲ್ಕು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು, ಜಾತ ರಂಗವೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಪರಿಯಾದ ಹೊಳಪು, ಯಾವ್ಯಾ ವೆಂದರೆ—ಪದ್ಮದಂತೆ ಕೆಂಪಿನ ಆಬಲದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಮಿಂಚಿನ ಹುಳುವಿನಂತೆ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಉರಿಯುವ ದೀಪದಂತೆ ಛಾಳಂಬದ ಬೀಜದಂತೆ ಈ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಸೂರೀಪ್ರತಿಭದ ಹುಳು ವಿನಂತೆ ಇಂತ, ಹತ್ತು ಪರಿಯಾಗಿರುವ ರತ್ನವು ಜಾತ ರಂಗವೆಂದರಿವುದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯ ಕುರುವಿಂದವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಪರಿಯಾದ ಹೊಳಪು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಲೋಧ್ರದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಮುತ್ತಗದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಕೆಂಪುದಾಸ ವಾಣದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಗುಲಗಂಜಿಯಂತೆ ಮೊಲದ ರಕ್ತದಂತೆ ಕುಂಕುಮದಂತೆ ನೋರುಗಾದ ಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಮಂಜಾಡಿಯ ಮಣಿಯಂತೆ ಇಂತು ಇರುವ ರತ್ನವು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಆಶೋಕದ ಚಿಗುರಿನಂತೆ ಅರಗಿನ ರಸ ದಂತೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಣ್ಣಿನಂತೆ ಮುಳ್ಳುಯಲಗದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಹೆಮ್ಮರದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಕಾದಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಈ ಆರು ಪರಿಯಾದ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ರತ್ನವು ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ರತ್ನವು, ಕುಸುಂಬೆ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ತೊಂಡೀ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ರತ್ನವು ಕೆಂಪಿನ ತ್ಯಾರಣದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಶುದ್ಧ ರಕ್ತದಂತೆ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ರತ್ನವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗವಾಂಗವೆಂಬ ಅನಿಲಗಂಧಿ ಎಂಬ ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ ಅಥಮವೆಂದು ಮೂರು ಪರಿಯುಂಟು, ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಊರ್ಧ್ವ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವದು ಉತ್ತಮವು, ಪಾರ್ಶ್ವ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವದು ಮಧ್ಯಮವು, ಅಧೋಮುಖ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವದು ಅಥಮವು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ಪರಿಯಾದ ದೋಷಗಳಿರುವವು, ಅದಂತೆನೆ— ಒಂದು ರತ್ನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪರಿಯಾದ ಕಾಂತಿಯಿದ್ದರೆ ದ್ವಿಚ್ಛಾಯವೆಂಬ ದೋಷವು ಇದರಿಂ ಅಪಜಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಎರಡು ಪಾಲಿನಂತೆ ಕಾಣುವ ಕೆಂಪು ಭಿನ್ನವೆಂಬ ದೋಷ ಉಳ್ಳದ್ದು ಇದರಿಂ ಶಸ್ತ್ರಭಯವು, ಕೆಂಪಿನ ಗರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಮಳಲಿನಂತೆ ಕಾಣುವದು ಕರ್ಕರವೆಂಬ ದೋಷವು ಇದರಿಂ ಪಶುಗಳಿಗೂ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕೆಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲುಕನೆಯಂತೆ

ಕಾಣುವುದು ಲಬ್ಧಿ ಸಪಟಲಗಳು ಬೇರೆಯಾದರೂ ಅಶುಭ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕೇವಲ ಗೋಳು ಇಲ್ಲದಂತಾದರೂ ಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಕಾಣುವದು ಕೋಮಲ ವೆಂಬ ಮುಖಪವು ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ತಿತ್ವವುಂಟಾದರೂ ಈ ಮೂರೂ ಕಡಿ ಸ ಸಮಾನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಡವೆಂಬ ದೋಷವು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದು. ಅಪವಾದವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಯಂತೆ ಕಾಣುವದೇ ಭೂಮಿ ವೆಂಬ ದೋಷವು, ಇದರಿಂದ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇಂತು ಎಂಟು ದೋಷಗಳನ್ನು ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಜೇಗೆ ತೆಗೆಯಬಾರದು ಅಥವಾ ಸುಮ್ಮನೆ ದೋಷವೂ ಮುಟ್ಟು ಬಾರದು. ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ನುಣುಪಾಗಿ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಭಾರವಾಗಿ ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾಗಿ ಅತಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಸಮನಾಗಿ ಇಂತು ಲಕ್ಷಣ ಯುಕ್ತವಾದ ರತ್ನವು ಸರೋತ್ಪತ್ತಿವು, ಇಂತಿರುವ ರತ್ನವು ವರ್ಣಕ್ರಮದಿಂದ ಧರಿಸಲು ಅಸರಿಮಿತವಾದ ಗೋದಾನ ಹಿರಣ್ಯದಾನ ಭೂದಾನ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಅನ್ನದಾನ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮತ್ತು ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಫಲವು ಬರುವದು, ನೂರಲು ಹೇಳಿದ ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ರತ್ನವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಧರಿಸಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇಜಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಕುರುವಿ ದವೆಂಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತಿ ರತ್ನವು ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮನು ಧರಿಸಲು ಸಾರ್ವ ಭೂಮಿನಾಗುವನು, ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ರತ್ನವು ವೈಶ್ಯನು ಧರಿಸಲು ಧನಾಢ್ಯನಾಗುವನು, ಗವಾಂಗವೆಂಬ ಅನಿಲ ಗಂಧೀ ಎಂಬ ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳೂ ಶೂದ್ರನು ಧರಿಸಿದರೆ ಗೋವು ಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಉತ್ತಮವಾದ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣ ದಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾದರೆ ಆಮಾಲಿನ್ಯವು ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಳಿಂಜೇ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವು ಹಿಂಡಿ ಏಳುದಿನ ಆರತ್ನವು ನೆನೆಯಹಾಕಲು ಮಾಲಿನ್ಯವು ಪೋಗಿ ಕಾಂತಿಹೆಚ್ಚುವದು. ಮತ್ತು ಹಾವಿನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ರತ್ನವು ತುಂಬೆಯವರ್ಣವಾಗಿಯು ನವಿಲಿನ ಕೊರಳಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ದೀಪದಂತೆಯು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವದೂ, ಆರತ್ನವು ನಿತ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಧರಿಸುವ ಅರಸಿಗೆ ವಿಪದಭಯವು ಶತ್ರುಗಳ ಭಯವೂ ಉಂಟಾಗೆ

ಲರಿಯಾಗೂ, ಈ ರತ್ನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ದಿನದಿನದಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷವು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಗಳೂ ಪೈರುಗಳೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಇನ್ನು ಸಚ್ಚಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಲಕ್ಷಣವೆಂ ಪೇಳುವೆನು ಅದೊತೆನೆ, ವಶಾಸು ರಸಶ್ಲೇಷದ ಪಿತ್ತವು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಚ್ಚಯ ಗಣಿ ಹುಟ್ಟುವದು, ಇಂತೆಲ್ಲ ದೇವರಮೇಶ್ವರನು ಮೋಹನಿಯುಂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಪೋಗುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬಿದ್ದ ಶುಕ್ಲವುಂ ಗರುಡನು ಭಕ್ಷಿಸಿದನು, ಅನಂತರ ಆಗರುಡನು ಆ ಶುಕ್ಲವುಂ ಸಹಸ್ರಪಾರದೇ ಮ್ಲೇಛದೇಶದಲ್ಲಿ ವಮನವುಂ ಮಾಡಿದನು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವು ಸಚ್ಚಯುಂ ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಸಚ್ಚಯಕ್ಕೆ ಗಾರುಡ್ತಂತವೆಂದು ಹಸರುಂಟಾಯಿತು. ಇಂತೆಲ್ಲದೇ ಆರಾಣನು ಇದ್ದ ಮೊಟ್ಟೆಯುಂ ವಿನತೆಯುಂ ಗರುಡನಿಗೆ ಉಡಿಗೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಲು ಆ ಮಗನು ಬಾಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಟ್ಟೆಯ ತುಂಡುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುದೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲಾ ವಕ್ಷ್ಯದೇ ಗಣಿಗಳಾದವು, ಆ ಗಣಿಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಗಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದೂ ಆ ಗಣಿಗಳೋಳ್ ಉಂಟಾದ ಸಚ್ಚಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದು ಅಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿರುವದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ಗಾಢವೆಂದು ಉಲ್ಲಸಿತವೆಂದು ಪೇಶಲವೆಂದು ಪಿತ್ತಕವೆಂದು ಮುಗ್ಧವೆಂದು ಪೃಥಕವೆಂದು ಆರು ಬಗೆಯಾಗಿರುವದು ಅದರೋಳ್ ಗಾಢವೆಂಬುದು ದೂರವಾದ ವರ್ಣವಾಗಿಯು, ಉಲ್ಲಸಿತವೆಂಬುದು ಮಿಂಚುಹುಳುವಿನ ಕಾಂತಿಯಾಗಿಯೂ ನಿಜವಾಗಿಯು, ಪೇಶಲವೆಂಬುದು ಭತ್ತದ ಗರಿಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಪಿತ್ತಕವೆಂಬುದು ಗಿಣಿಯ ರಕ್ತೆಯಂತೆಯೂ, ಮುಗ್ಧವೆಂಬುದು ತುಳಸೀ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವದೂ, ಈ ಆರೂ ಉತ್ತಮವು. ದೋಷವೆಂತಿರುವುದೆಂದರೆ- ದೋಷಲೇಶಾಂಜಿತವೆಂದು ದುಷ್ಟವೆಂದು ದೋಷಮೂರ್ಛಿತವೆಂದು ದೋಷಲೇಶವೆಂದು ಮಂದದೋಷವೆಂದು ಐದು ಬಗೆಯಾಗಿರುವದು, ಅದರೋಳ್ ದೋಷಲೇಶಾಂಜಿತವೆಂಬುದು ನಿಂಬೆ ಎಲೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯು ದುಷ್ಟವೆಂಬುದು

ಣಿಗಿಲೆ ಎಲೆಯು ವರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತಾ ದೋಷರೂಪವೆಂಬುದು ಸುಪುರುಷನು ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ದೋಷಶೇಷವೆಂಬುದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಉಪಪದ್ಯವಾದ ತಾನರೇವಲೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಮಂದದೋಷವೆಂಬುದು, ಹತ್ತಿರದರ್ಭವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು, ಈ ದೋಷಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಧರಿಸಲಾರದು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಧರಿಸಿದರೆ ಸವಸ್ತು ಶತ್ರುಗಳೂ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವರು, ಮತ್ತೊಂದರ ಗಣಿತುರುಗ ಮೊದಲಾದವಾಹನಗಳನಿತ್ತು ಸುಖವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವು.

ಇನ್ನು ನೀಲರತ್ನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಲಕ್ಷಣವಂ ಸಹ ಪೇಳುವೆನು, ಅದಂತೆನೆ- ನೀಲರತ್ನವು ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳುಂಟು ಅದು ಯಾವದೆಂದರೆ- ವಲಾಸುರನ ಕಂಠಗುಡ್ಡೆಯೂ, ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವು, ಸೂರ್ಯನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು ಬಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಶ್ವರೂಪದಿಂದಿರಲು ಸೂರ್ಯನು ಕಾಮೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಪತ್ನಿಯಾದ ಆಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯಂ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ತಾನೂ ಅಶ್ವರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಅವಳಂ ಜಿನ್ನಟ್ಟಿ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲಿ ಸ್ರವಿಸಿದ ಶುಕ್ಲವು, ಇಂದ್ರನು ತೃಪ್ತುಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗನಾದ ವಿಶ್ವರೂಪನ ವಧೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಅದರಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ದೋಷದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಶ್ವಮೇಧ ಮಾಡಲು ಆ ಅಶ್ವದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮಲವು ಈ ನಾಲ್ಕು ನೀಲರತ್ನಗಳುಂಟು ವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ರತ್ನಗಳಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಜಾತಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿತು, ಅದಂತಿರುವದೆಂದರೆ- ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಸ್ವಲ್ಪವು ಉಪವರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಬಿಳಿವು ಕಪ್ಪುಕೂಡಿರುವುದು, ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಬಹು ಕಪ್ಪುವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಮತ್ತೂ ನೀಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪರಿಯು ಅದಂತೆಂದರೆ-ಲಘುವಾಗಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿವು ಕಾಣುವದೇ ಜಲನೀಲವೆಂಬುದು, ನೀಲಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣಕಾಣು

ತತ್ಪಕ್ಷವಾಗಿರುವವರೇ ಇವರು, ನಿಲವು ಸಿಂಹಳ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂನದಿ
 ವರುಣಾನದೀ ಗುಗುಳಿಸಿದೆಯೂ, ಈತನುನದಿಯ ತಡೀರಲ್ಲಿಯೂ, ಪದ್ಮ
 ಕನಕದಲ್ಲಿಯೂ, ಉಂಟಾಗುವ ನೀಲಗಳಿಗೆ ಆರು ಪರಿಯಾದ ದೋಷಂ
 ಳುಂಟು, ಯಾವನೊಂದರೆ ನೀಲದಲ್ಲಿ ಮೇಘಾನಂತೆ ಪಟಲವಿರಲು ಆ ನೀಲಕ್ಕೆ
 ಅಭ್ರಕ ಹೆಂದು ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಆಯಸ್ಸು ಸಂಪತ್ತು ಈ ಎರಡೂ
 ಣಾಶವಾಗುವದೂ. ನೀಲದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಳಲಂತೆ ಕಾಣಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಶಕ
 ರವೆಂಬ ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆಯಾಸವನ್ನಂಟು ಮಾಡು
 ವದು ಇಂತಲ್ಲದೇ ದೇಶತ್ಯಾಗವಂ ಮಾಡಿಸುವದು. ನೀಲದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಬಿರಿಮಂತೆ ಕಾಣಲು ಅದಕ್ಕೆ ಬಿದುರಂ ಎಂಬ ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು
 ಸರ್ಪಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಭಿಕ್ಷುವಾಗಿರುವ ನೀಲಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷುವೆಂದು
 ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಪತ್ನಿಗೈವೃತ್ಯಾಸ ಬರುವದು. ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು
 ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವನೀಲಕ್ಕೆ ಅಶ್ವಗರ್ಭವೆಂದು ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸುವನಿಗೆ
 ಅವನುನ ಉಂಟಾಗುವದು, ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗಿರುವ ನೀಲಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರ
 ವೆಂದು ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಸರ್ವದಾಮುಖವೇ ಉಂಟಾಗುವದು, ಈ
 ಆರು ವಿಧದೋಷಗಳು ಪ್ರಬಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು, ಮತ್ತು
 ಗುಣಗಳೂವೆಂದರೆ, - ಭಾರವಾಗಿರುವ ನೀಲವು ಕಾಂತಿಯಾಗಿಯೂ
 ಪಾಶ್ವಾಸಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೆ ಉಂಟಾಗಿಯೂ ತೃಣವಂ ಗ್ರಹಿಸುವದಾಗಿಯೂ
 ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೇ ಐದು ಗುಣಗಳು. ನೀಲಕ್ಕೆ ಛಾಯೆಯು
 ಎಂಟು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು, ಯಾವನೊಂದರೆ - ನೀಲೀರಸನಂತೆವರ್ಣವಾ
 ಗಿಯೂ, ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಿಯ ಹುಟ್ಟಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಗಿರಿಕರ್ನಿಕಾ
 ಹುಟ್ಟಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ನೈದಿಯ ಹುಟ್ಟಿನವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅಗಸೇ
 ಹುಟ್ಟಿನವರ್ಣ ವಾಗಿಯೂ ಕರೀತ್ಯಾರಣದ ಹುಟ್ಟಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ,
 ನೀರಂಜೀ ಹುಟ್ಟಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಸಪ್ತಲಿಂಗ ಕೊರಗಿನವರ್ಣವಾ
 ಗಿಯೂ ಇರುವವೇ ಎಂಟುವಿಧ ಛಾಯೆಗಳೂ. ಮತ್ತು ನೀಲದಮಧ್ಯ
 ದಲ್ಲಿ ಕಾಮನಬಿಟ್ಟಿನಂತೆ ಛಾಯೆ ಕಾಣಲು ಅದು ಮೇಲಿಂದ ನೀಲವೆನಿ
 ಸುವದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರಣ ಲೋಕದೊಳಗೆ ದುರ್ಲಭವು

ಉತ್ತಮವಾದ ನೀಲರತ್ನಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ—ನೀಲರತ್ನವು ಹಾಲಿನ ಬಿಟ್ಟ ಲಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು, ಹಾಲುಸಹಿತವಾಗಿ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಅದ್ಭುತವು ಹೌತು ನೀಲವೆನಿಸುವದು. ನೀಲಕ್ಕೆ ವರ್ಣ ಜ್ಞಾಪಕವಾದರೆ ನೀಲೀಶುವಿನ ರೂಪವು ದಾಳಿಂಚಿ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವು ಸಹ ಸಮನಾಗಿ ಬಿರಿಸಿ ಕಂಚಿನ ಬಿಟ್ಟ ಲಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀಲವು ಹಾಕಲು ವರ್ಣಜ್ಞಾಪಕವಾದದು. ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ ನೀಲವು ಬಿಟ್ಟು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದ ನೀಲವು ಧರಿಸಲು, ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯವುಂಟುವುದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದದು.* ಇನ್ನು ಗೋಮೇಧಿಕ ರತ್ನದ ಪರಿಕ್ಷೆಯುಂ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಕೂಡೆ ಪೇಳುವೆನು, ಅದೆಂತನೆ—ಗೋಮೇಧಿಕರತ್ನವು ಗೋಮೂತ್ರದ ವರ್ಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಗೋಮೇಧಿಕವೆಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಶಿಸ್ತರನ ಮೇಧಸ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುದೋ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಪುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಗಣಿಯಾಗಿರುವದು. ಆ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಬೇಸುತುವುದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಗೋಮೂತ್ರದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಜನನಿತುವುದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು, ಮತ್ತೂ ನಿರ್ವಲವಾಗಿಯೂ, ಸುಣುಕಾಗಿರಿಯೂ, ಸಮನಾಗಿರಿಯೂ, ಭಾರವಾಗಿರಿಯೂ, ಹುರಪ್ರಯಿಲ್ಲದೆಯೂ, ತಿಳುವಾಗಿರಿಯೂ, ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿರಿಯೂ ಇಂತು ಎಂಟು ಗುಣಂಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಉತ್ತಮವೆಂದರಿವುದು. ಕಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಲಘುವಾಗಿ ನೀರನವಾಗಿ ಅಳೆಹತ್ತಿನಾಗಿ ಜೊರೆಪುಳ್ಳವಾಗಿ ನಿಷ್ಪ್ರಭೆಯಾಗಿ ಉಪರಭಾಮಿಯು ವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ ಇರುವ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದರಿವುದು, ಅಶುಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ ಕೂಡಿರ್ಪ ಗೋಮೇಧಿಕವಂ ಧರಿಸಲು ಶರೀರವಂ ಪರಿಶುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಪಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಇಂತಿರ್ಪ ಗೋಮೇಧಿಕ ರತ್ನವಂ ವೇದಲು ಜೇಳಿದ ಕ್ರಮದಿಂದ ನವರತ್ನದ ಲಕ್ಷಣಾನಿಯೋಳ್ ಪೇಳಿದಂತೆ ದರ್ಶನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯಾಯ ವರ್ಣದವರೇ ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.* ಇನ್ನು ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಲಕ್ಷಣವಂ ಸಹ ವಿವರಿಸುವೆನು, ಅದೆಂತನೆ—ಶ್ರೀಮತಿ

ನನ್ನ ರಾಯಣನು ಆದಿವರಾಹಾವತಾರವು ತಾಳಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನಂಬ ದೈತ್ಯನಂ ಸಂಹರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಪದಿಂದ ಹುಂಕಾರವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ನಾಸಿಕದಿಂದ ಕಣ್ಣಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವೋ, ಮತ್ತು ವಲಾಸಾರನ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವೋ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪರಾಗವ ಗಣಿಗಳಿಗಿಟ್ಟಿರುವವು. ಈ ರತ್ನವು ಎಂತಿರುವುದೆಂದರೆ—ಸುವರ್ಣಭ್ರಾಂಯಮಾಗಿ ತಿರುಗುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಟುವಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯು ಕೆಂಡದಂತೆ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತಮಾಗಿ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಸಿರಾಳಮಾಗಿ ಅತಿ ಸುಣಮಾಗಿ ಇಂತು ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತಮಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪರಾಗವು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಭಾಂಶಿತವಾಗಿಯೂ, ತೆರಿಯಾಗಿಯೂ, ನೀರಸವಾಗಿಯೂ, ಅರಿತನದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅರಿದ ಛೇದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿಪ್ರವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ನಾನಾವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಇಂತಿವು ಪುಷ್ಪರಾಗವು ದೋಷಯುಕ್ತವೆಂದರಿತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಪೂರ್ವೋಕ್ತಮಾದ ಶುಭಲಕ್ಷಣದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪುಷ್ಪರಾಗವತ್ನವಂ ಧರಿಸಿದವರು ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾಗುವರು. ಮತ್ತು ಈ ಪುಷ್ಪರಾಗ ರತ್ನವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರಣ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಷಾಂತಿಯುತ್ಪ ಪರ್ವತದ ಶೃಂಗಂಗಳೆಂ, ಮಂದರ ಪರ್ವತದ ಶೃಂಗಂಗಳೆಂ, ಇದೇ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಂ, ಅಮರಾವತಿಯ ಮಟ್ಟಣವಂ, ಸುಧರ್ಮ ಸಭೆಯಂ ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಂಗಳೆಂ ಪುಷ್ಪರಾಗದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವನು. ಅಮಕಾರಣ ಜಯವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಭೂಪತಿಗಳು ದೋಷರಹಿತವಾದ ಪುಷ್ಪರಾಗ ರತ್ನವಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಅವರೆ ದೇಹಿಯಿಂದ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಮಾ ಭೂಪತಿಗಳ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.* ಇನ್ನು ವೈಷ್ಣವ ರತ್ನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಆದರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳೆಂ ವಿವರಿಸುವೆನು, ಆದಿಂತೆನಲು—ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಲಾಸಾರನ ಶರೀರದ ರೋಮಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲವೂ ವೈಷ್ಣವ ರತ್ನದ ಗಣಿಗಳಾದವು. ಆಸ್ಥಳಗಳ್ಳಾದುದೆಂದರೆ—ಇಳಾವೃತಖಂಡದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೇರುವರ್ವತದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಅನೇಕ ಗಣಿಗಳಿರುವವು. ಮತ್ತು ಗೋರಕ್ಷದೇಶ, ಮಗಧ,

ಪಾರಶೀಕ, ಸಿಂಹಳ, ಮಲಯಾಚಲ, ತ್ರಿಕೂಟಪರ್ವತ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು
 ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈಡೂರ್ಯದ ಗಣಿಗಳಾಗುವವು. ಇಂತಲ್ಲ
 ದೇ ಅತಿ ಕಠಿಣವಾದ ಮೋಘಗರ್ಜನೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಬಿರಿದು ವೈಡೂ
 ರ್ಯದ ಗಣಿಯು ಕಾಣಿಸುವದು. ಎಲೈ ರಾಜಾಚಾರ್ಯರೇ ! ವೈ
 ಡೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ—ಬಿಡಿರು ಎಲೆಯ ವರ್ಣಮಾಗಿ
 ಬಿಕ್ಕಿನ ಕುಣಿನ ವರ್ಣಮಾಗಿ ಸವಿನ ಕೂರಳನವರ್ಣಮಾಗಿ ನುಣು
 ಕುಗಿ ಫೂತ್ರೆಮಾಗಿ, ನಿರ್ಮಲಮಾಗಿ, ಭಾರಮಾಗಿ ಇಂತು ಲಕ್ಷಣದಿಂದ
 ವೈಡೂರ್ಯವು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ವೈಡೂ
 ರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲದ ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ವಿಸಾಲಮಾಗಿರುವುದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ಜಾತಿಯ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡದ ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ವಿಸಾಲಮಾಗಿರು
 ವುದು. ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ವಿಸಾ ರ
 ಮಾಗಿರುವುದು. ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಮತ್ತು ವೈಡೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗು
 ಣಗಳೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ—ಶ್ಯಾಮವರ್ಣವಾಗಿ, ಶುಭ್ರವಾಗಿ, ಸಮವಾಗಿ,
 ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ, ಭಾರಮಾಗಿ, ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಯಾಡು
 ವಂತೆ ಕಾಣುವ ಬಿಳುಪಾದ ಸೂತ್ರಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತಮಾಗಿ
 ರುವ ವೈಡೂರ್ಯವು ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮತ್ತು ಹಸರಾ
 ಗಿಯೂ, ಜಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಲಘುವಾಗಿಯೂ, ತರಿಯಾಗಿಯೂ,
 ಗರ್ಭದೊಳಿರುವ ಸೂತ್ರವು ಅಡದೇಯಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಅವುಳ್ಳ
 ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಈ ಆರು ಅವಗುಣಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾದ ವೈಡೂ
 ರ್ಯವು ದೋಷಯುಕ್ತವು. ಮತ್ತು ವೈಡೂರ್ಯದೋಳ್ ಜೀವರತ್ನ
 ವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ—ಮುಂಗಾರು ಮುಗಿಲು
 ಪ್ರಭು ವಕಾಲದೋಳ್ ವಿಡೂರ ಭೂಮಿ ಬಿರಿದು ಅವರೋಳ್ ಮಿಂಚಿನ
 ಹುಳುವಿನಂತೆ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಹುಟ್ಟುವ ವೈಡೂರ್ಯವೇ ಜೀ
 ವರತ್ನವೆಂದರಿವುದು. ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರಿನ ಮೋಘೋದಯವಾದ
 ಕಾಲದೋಳ್ ಸ್ಥಳಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ
 ವೈಡೂರ್ಯವು ನೀತರ್ಣದ ವೈಡೂರ್ಯವೆಂದರಿವುದು. ಮತ್ತು ವಿಶಿ

ಪ್ಪೈಡೋರ್ಯುಕ್ಕಾ ಹನ್ನೊಂದುಬಗೆ ದೋಷವು, ಹದಿಮೂರು ಬಗೆ ಸೂತ್ರವೂ, ಐದುಬಗೆ ವರ್ಣವು, ಅರುವಿಧ ಗುಣಂಗಳು ಉಂಟು. ಅದೆಂ ಥೆನೆ—ಪಿತವರ್ಣವಾಗಿ, ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿ, ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿ, ಶಾಮನ ವರ್ಣವಾಗಿ, ಜೇನುತುವ್ವದ ಬಿಂದುವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿ, ಇಂತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣ ದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯುಂವರಿವುದು. ಮತ್ತು ಮಧುವ ರ್ಣವು ಸಂಕರಜಾತಿಯು ಹಳದಿವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಉತ್ತಮವು, ಗೋಮೇಧವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಮಧ್ಯಮವು. ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಅಧಮಾಧಮುನೆಂದರಿವುದು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ಸೂತ್ರಪರಿಚ್ಛೇಯಂ ಮಾಡುವ ಪರಿಹಾಸ್ಯೆಂದರೆ—ಪೈಡೋರ್ಯುಷಂ ಕಸಡಿಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಲೇ ತನಿಗೆ ತಾಳಿ ತಿರಿಗಿ ಸೂತ್ರವು ತನಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗುವದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಸೂತ್ರವೆಂಬುವುದು ಪೈಡೋರ್ಯು ಒಂದು, ಎರಡು ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಬಹುಸೂತ್ರಗಳೆಂಬಲೂ ಕೂಡಿರುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರ ಡು, ಮೂರು, ಸೂತ್ರವಿದ್ದು ಉತ್ತಮಂಗಳು. ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಬಹುಸೂ ತ್ರಗಳಿರುವ ಪೈಡೋರ್ಯುಗಳು ಮಧ್ಯಮಂಗಳು ಅರ್ಘಸೂತ್ರವಾ ಗಿಯೂ, ಪಾರ್ಶ್ವಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ತುಂಡುತುಂಡಾದ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳವ್ದಾ ಗಿಯೂ, ಗರ್ಭಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಹೊಗೆಬಣ್ಣದ ಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಪೃಷ್ಠಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಈ ಆರುಬರೆ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳ ಪೈಡೋರ್ಯುಗಳೂ ಅಧಮಂಗಳು ಮಲಿನವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಭೆಮಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಲಘುವಾಗಿಯೂ ಅವಲಕ್ಕಿ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಚುಕ್ಕಿಚುಕ್ಕಿಯಾಗಿಯೂ, ಇಬ್ಬುನಿಮೆಂತೆ ಯೂ, ಗರ್ಭದೋರ್ ಭರಳುಯಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ನಾನಾವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲಾಡದೆಯಿರುವ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳವ್ದಾಗಿಯೂ, ನೀರಸವಾಗಿಯೂ, ತುರಿತುರಿಯಾಗಿಯೂ, ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿರು ವ ಪೈಡೋರ್ಯುಗಳು ಡೋಷಯುಕ್ತಂಗಳು, ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಯೂ, ಭಾರವಾಗಿಯೂ, ಹಳದಿವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ನಯವಾಗಿಯೂ, ಅಡ್ಡಲಾಗಿಯೂ, ಆಡುವ ಮೂರು ಸೂತ್ರಂಗಳುಳ್ಳವ್ದಾಗಿಯೂ, ಗರ್ಭ ದೋರ್ ಪ್ರಕಾಶಿತತಲಿರುವ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳವ್ದಾಗಿಯೂ, ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ, ಇಂತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಪೈಡೋರ್ಯು ಉತ್ತಮವು ಇದಂ

ಯಾರು ಧರಿಸುವರೋ ಅವರು ಸರ್ವತ್ರಪೂಜ್ಯರಾಗಿ ಭೂತವೈತೆ
 ಪಿಶಾಚಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ಸುಖದಿಂದಿರುವರು * ಇನ್ನು ಹವಳದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು
 ಅದರ ಲಕ್ಷಣವು ಕೂಡ ವಿಸ್ತರಿಸುವೆನು ಅದಂತೆನೆ—ಪೂರ್ವ
 ದೋಳು ವಲಾಸುರನ ಮಾಂಸವು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಯ್ಯಾ ಸ್ಥಳ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗಣಿಯಾದುದು. ಮತ್ತೂ ಮೊದಲು
 ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ರಷೋಗುಣವ್ರಧಾನನಾದ ಶರೀರದಿಂದ ಪಿತೃದೇವತೆ
 ಗಳಂ ಸ್ತುಜಿ, ಬಂದಾಕೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಶರೀರವು ಬಿಡಲು, ಆ
 ಶರೀರದ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಲಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹವಳಗಳು
 ಹುಟ್ಟುವವಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಂಗಳಾದವು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ದೇವೇಂದ್ರನು ಲೋಕೋ
 ಐಕಾರ್ಥ್ಯವಾಗಿ ಪೃಥ್ವಿಗಳ ರೇಕ್ಕೆಗಳಂ ಭೇದಿಸಿದ ಕಾಲದೋಳು ಆ
 ರೇಕ್ಕೆಗಳ ರಕ್ತವು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ
 ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮತ್ತೂ ಅರುಣ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಜ್ವರಗಳು
 ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು
 ಮತ್ತೂ ಮುನಿಷು ನಿಸಿದ ಸಂಹೃತರಾದ ಮಧುಕೈಟಭರೆಂಬ ದೈತ್ಯ
 ರ ಮಾಂಸವು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗಣಿ
 ಗಳಾದವು ಇಂತೂ ಈ ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಹವಳಂಗಳು ಮುತ್ತು
 ಗದ ಹೊದಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಕಳತ ತೊಂಡೇ ಹಣ್ಣಿನವರ್ಣವಾ
 ಗಿಯೂ, ಕೆಂಪುದಾರಿವಾಣದ ಹುವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಗಿಣಿಯ ಕೊಕ್ಕಿ
 ನವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಹವಳವು ಉತ್ತಮವು.
 ಮತ್ತೂ ಮಣ್ಣು ತಿಂದಿರುವುದು, ಬಾಯಿಮುಕ್ಕಾಗಿರುವುದು, ಹುಳತಿ
 ರುವುದು, ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯಾಗಿರುವ ಹವಳವು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ; ಧರಿಸಲು
 ಯೋಗ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಸೇತುವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯ
 ದಲ್ಲಿಯೂ, ತೀರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೂಡ ಹವಳದ ಬಳ್ಳಿಗಳುಂಟಾಗುವುವು
 ಆ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಲೂ, ತೆರೆಗಳು ಬಡಿಯು
 ನದರಿಂದಲೂ, ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಲಿನಂತಾಗುವುದು. ಅಂತವು ಬಳ್ಳಿಗಳು
 ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರಲು ಅದೇ ಹವಳವೂ, ಅಂಥಾ ಹವಳಗಳು ಕಳತ ತೊಂ
 ಡೇಹಣ್ಣಿನವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಬಿಟ್ಟವಾಗಿಯೂ, ನೀಳವಾಗಿಯೂ, ವಾರೆ

ಕೋರೆ ಇಲ್ಲದೇ ವೆಚ್ಚ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ನಯವಾಗಿಯೂ, ಹುಳುಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದಾಗಿಯೂ, ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ, ಈ ವಿಳುವರಿನುವ ಗುಣಂಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾದ ಹವಳವು ಉತ್ತಮವು, ಶುದ್ಧ ಬಿಳಿಪಾಗಿ, ಗುಂಡಿ ರ್ವರ್ಣವಾಗಿ, ಬೆಂಡಾಗಿ, ಬಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವಾಗಿ, ಹುಳುಕಾಗಿ, ಲಘುವಾಗಿ, ನೀರುಗಾವಯವರ್ಣವಾಗಿ, ಇಂತು ವಿಳುವರಿನು ದರ್ಶವುಳ್ಳಿ ಹವಳವು ಅಧಮವೆಂದರಿವುದು. ಹವಳವು ಸ್ತೀರತ್ವವಾದ ಕಾರಣ ಉತ್ತಮ ಹವಳವಂ ಯಾವ ಸ್ತೀರ ಧರಿಸುವಳೋ, ಅವಳು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ವುಳ್ಳ ಪುತ್ರನಂ ಪಡೆದು ಅರೋಗ ದೈರ್ಘಗಾತ್ರಕಾಗಿ ಸುಖವಿಂದಿರುವಳು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ವಂಚಕರಾಗಿರುವರು ರತ್ನಗಳಂತೆ ಕೃತ್ರಿಮ ರತ್ನಂಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವರು. ಅದೆಂತೆನೆ—ವಜ್ರವಿಂದ ವಜ್ರವು ಕುಯ್ಯಲು ಕೃತ್ರಿಮ ವಜ್ರವಾಗಿದ್ದಡೆ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಜೋಗುವುದೂ, ಕೃತ್ರಿಮ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಲ್ಲುಪ್ಪಿಸಲ್ಲಿ ಲೋಕೆಯೆಂಬ ಅದರ ಕೃತ್ರಿಮವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಕೆಂಪು ರತ್ನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಣೆಯಂ ಹಿಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ಅದೆಂತೆನೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರತ್ನವಾದರೆ ಸಾಣೆಯಂ ಹಿಡಿದುಲು ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದೂ. ಕೃತ್ರಿಮವಾದರೆ ಕಾಂತಿನಷ್ಟ ವಾಗುವುದೂ, ಸಾಣೆಗೆ ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೃತ್ರಿಮವೆಂದರಿವುದು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ಅಭರಣಂಗಳಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ವಜ್ರವು, ಮುತ್ತು, ಕೆಂಪು, ನೀಲ, ಮಚ್ಚೆ ಈ ಐದು ಉತ್ತಮ ರತ್ನಂಗಳು. ಈ ರತ್ನಂಗಳಂ ಸೇರಿಸಿ ಅಭರಣಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಪುಷ್ಕರಾಗವಂ, ಗೋಮೇಧಿಕವಂ, ಮೈಡೂರ್ಯವಂ, ಹವಳವಂ, ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸ್ಫಟಿಕವಂ ಕೂಡೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ರತ್ನಂಗಳಿಂದ ಅಭರಣವಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಉಪರತ್ನಂಗಳೋಳ್ ಸೇರಿದ ಸ್ಫಟಿಕವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಎಂತೆಂದರೆ—ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿಂಹಳದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಪಿನೀನದೀತೀರದಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾವರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಫಟಿಕವೆಂಬ ಉಪರತ್ನವು ಪುಟ್ಟುವುದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವ ಸ್ಫಟಿಕವು ಇಬ್ಬುನೀರಿನ ವರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾ

ಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತವೆಂದು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತವೆಂದು, ತಾರಾ
 ಕಾಂತವೆಂದು, ಮೂರು ಸರಿಯುಂಟು, ಅದಂತೆನೆ—ಸೂರ್ಯಕಿರಣಂ
 ೧೪ ಸಂವಿಂಧದಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಸೂರ್ಯಕಾಂತವು. ಪೂರ್ಣ
 ಚಂದ್ರನಕಿರಣಗಳ ಸಂವಿಂಧದಿಂದ ನೀರು ಉಂಟಾಗುವುದೇ ಚಂದ್ರ
 ಕಾಂತವು, ಇಂತಿಹ ಸ್ಥಳಿಕವು ಕಶಿಯುಗದೋಳ್ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ
 ದೊರಕಲಿರಬಹುದು, ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿಯೂ, ನಂಬುವಾಗಿಯೂ, ಭಾರವಾ
 ಗಿಯೂ, ತ್ರಾಸವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ, ಆತಿ ನೀತವಾಗಿಯೂ, ಎರುವದೇ ತಾರಾ
 ಕಾಂತವು, ಮತ್ತೂ ನವರತ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಂಟು ವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತ
 ವೇನೆಂದರೆ—ಮದ್ರಕ್ಕೆ ಮಂಜಾಡಿಯು, ಮಚ್ಚೆಗೆ ರತ್ನವೂ, ಹವಳಕ್ಕೆ
 ಕಣದವು, ಮುತ್ತಿಗೆ ಕಾಂತಿಯು, ಪೈಡೋರ್ಯಕ್ಕೆ ಗೂತ್ರವು, ನೀಲ
 ಕ್ಕೆ ಮಣವು, ಕೆಂಪಿಗೆ ಧನುವು, ಪುಷ್ಪರಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಂಹವೃತ್ತವು,
 ಗೋಮೇಧಕಕ್ಕೆ ಮಂಜುಮೆಯು, ಇಂತು ನವರತ್ನಗಳಿಗೆ ಈ ಕ್ರಮ
 ಬಂದ ಕ್ರಮವಂ ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳು, ಕ್ರಮವಂ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿಸಿಲ್ಲ
 ಲವ್ಯಗಳ ಕರವ ಲಕ್ಷವ ಸಂಕೇತವೆಂತಂದರೆ—ದಳಾಳೆಯು ಕಿರಿಬೆರಳು
 ಮುಟ್ಟಲು ಬಂದು, ಅನಾಮಿಕದ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಲು ಎರಡು, ಮಧ್ಯದ
 ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಲು ಮೂರು, ತರ್ಜನಿಯಂ ಮುಟ್ಟಲು ನಾಲ್ಕು, ಹೆಬ್ಬೆ
 ಟ್ನಂ ಮುಟ್ಟಲು ಐದು, ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಕಿರಿಚೆಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಿದರೆ
 ಆರು, ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಅನಾಮಿಕವಂ ಮುಟ್ಟಲು ಏಳು, ಇದೇ ಮೇರೆ
 ಗೆ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಎಂಟು, ಈ ಮೇರೆಗೆ ತರ್ಜನಿಯಂ
 ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಒಂಭತ್ತು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟದರೆ ಹತ್ತು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟ ಕಿರಿಬೆರ
 ಳು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹನ್ನೊಂದು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟ ಅನಾಮಿಕವಂ ಮುಟ್ಟಿದರೆ
 ಹನ್ನೆರಡು, ಈ ಮೇರೆ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹದಿನಾರು, ಈ
 ಮೇರೆ ತರ್ಜನಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು, ಇದೇ ಮೇರೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು
 ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹದಿನೈದು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟ ಕಿರಿಚೆಟ್ಟು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಜೋಡಿಸಿ
 ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನಾರು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟ ಅನಾಮಿಕ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟುಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ
 ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನೇಳು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟುಗಳಂ
 ಜೋಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನೆಂಟು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟ ತರ್ಜನೀ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು

ಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರೆ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು, ಅಂಗೈ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಜಗ
ತದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು, ಮೂರಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ನಾಲ್ಕತ್ತು. ನಾಲ್ಕಾ
ವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಐವತ್ತು, ಐದಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಐಪತ್ತು, ಲರ
ವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಅರವತ್ತು, ಏಳಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಎಪ್ಪತ್ತು, ಎಂಟಾ
ವೃತ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಎಂಭತ್ತು, ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ತೊಂಭತ್ತು,
ಮುಂಗೈ ಜಗಟದರೆ ನೂರು, ಮುಂಗೈ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಇನ್ನೂ
ರು, ಮುಂಗೈ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಮುನ್ನೂರು, ನಾಲ್ಕಾವರ್ತಿ
ಜಗಟದರೆ ನಾಲ್ಕೂರು, ಐದಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಐನೂರು, ಆರಾವರ್ತಿ
ಜಗಟದರೆ ಆರನೂರು, ಏಳಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಏಳುನೂರು, ಎಂಟಾವರ್ತಿ
ಜಗಟದರೆ ಎಂಟುನೂರು, ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಒಂಭತ್ತನೂರು,
ಕಣಕೈವಳಭಾಗ ಜಗಟದರೆ ಸಾವಿರ, ಇದೇಮೇರೆ ಅದೇಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಣಕೈಮೇಲುಭಾಗ
ಜಗಟದರೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ, ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂಭ
ತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ತೊಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ, ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಸಂದಿನಲ್ಲಿ
ಜಗಟದರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ, ಇದೇಮೇರೆಗೆ ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ
ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ, ತರ್ಜಿನೀ ಬಿಟ್ಟು ಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಜಗಟದರೆ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ,
ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ತೊಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ, ಮಸ್ತಕ ಚಿರ
ಳಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಜಗಟದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ, ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಕೇತ
ವಿಂದ ಲೆಕ್ಕವು ಎನ್ನು ದೇಕಾದರೂ ಆಗುವದು. ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜೇಂ
ದ್ರನೇ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸೆವರತ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ, ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಕ್ರಮ, ಅದರ ಲಕ್ಷಣ, ಅದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಾಫಲಗಳು, ಅದರಕ್ರಮ,
ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನೀನಿಗೆ ವೇಳಿದನು, ಇದರೋಳ್ ಕಳಿಂಗ
ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಪಣವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ರತ್ನವು ಯಾವದೋ ಅವಂ
ಹುಡುಕಿತುಮು ಕೊಟು ಪಣವಂ ನೆರವೇರಿಸುವುದೆಂದು ನುಡಿಯಲು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಗುರುವರ್ಯನೇ ನೀನು ಹೇಳಿದ
ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಣವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಗೈದ
ರತ್ನವು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆನಲೂ, ನಿಷ್ಕಾಸಾಗರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ!

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕಾನ್ನೆರಡು ಭಾರ ಭಂಗಾರವಂ ಕೊಡುವ ರತ್ನವು ದೇವ
ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ನುಡಿಯಲೂ;

ವಿನೋದಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿಸಿದ್ದ ಯಕ್ಷನಾಸದ್ಗುರುದೇವ
ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು, ಅಂಜಲಿಯು ಮಾಡಿ
ನಿಲ್ಲಲೂ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿನೊಡನೆ ಇಂತಿವ ರತ್ನವು ನಮಿಗೆ
ಎಂತು ದೊರಕುವುದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಯಕ್ಷನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ,
ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಗುಣದಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವ
ರತ್ನವು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂದು ವ್ರಸಿದ್ವವಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ
ಮಾಡುತ್ತಿವೆ- ಇಂದ್ರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು. ಅವನನಾನು ನೋಡಿ
ದ್ದೆನು. ಈಗ ಇಂದ್ರನು ಅಮರಾವತೀಯಂಬಿಟ್ಟು ಅವ್ಯಕ್ತನಾಗಿರುವ
ನಾದಕಾರಣ ಅವನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭೂಮಿಯಂ ಹೊದಿರುವದೊಂದು
ವರ್ಮವಾನದು ಕೇಳಿರುವೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ
ವಸ್ತುಗಳು ನಮಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಸಮಾಚಾರವು
ಸಿಬ್ಬ ಯವಾಗಿ-ತೋರಾತುಂಟೆ. ಈಗ ಈ ರತ್ನವು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ ಪೂಜೆ
ಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಸಿಲಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ!
ಆ ರತ್ನವು ಪಂಚಾತಶೋಖಿಯೋಜನ ವಿಪ್ರೀಣವಾವ ಭೂಮಂಡಲ
ದೊಳು ಭನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೆ
ಲ್ಲದೇ ಆ ರತ್ನವ ಲಕ್ಷಣವಂ ನೀನೇ ಬಲ್ಲಿಯಾದಕಾರಣ ಅದು ಗೊತ್ತು
ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಯೋಗ್ಯನು ವೇಗದಿಂ ಪ್ರೇರಿಸಿದು ಇರುವುದೆ
ಲದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೀಯಲೂ;

ಯಕ್ಷನು ಅಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನೋ ಹೊರಟು ಭೂಮಂಡಲಪಲ್ಲವಂ ಹು
ಡುಕಿ ನೋಡಿ ನು ತಿಳಿಯಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು, ರಾಜೇಂ
ದ್ರನಿಗೆ ವಂದನಮಂ ಮಾಡಿ ಮಾತಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾ
ದಂತೆ ಭೂಮಂಡಲಪಲ್ಲವಂ ಹುಡುಕಿಸೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣಿಯಂ
ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದೆನು ಮತ್ತು ಆ ಪುಣಿಯು ನೈರ್ದೇಶೋಕ್ತ
ಲ್ಲಿಯೂ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.
ಪಾತಕಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ

ಅಸೌಖ್ಯವಾಚಕಾಬಾಹುಗಳೆಂಬ ಲೋಕತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ತಡೆ
ಮಾಡದೆ ತೆರಳಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಪನೆಯು ಮಾಡಲಾಮಾತಿಗೆ ರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಯಜ್ಞನಂ ಕುರಿತು ನಾಳೇ ಉದಯದೊಳ
ರತ್ನವಂ ಸಾಧಿಸಲೋಸುಗ ತೆರಳುವೆನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಸುಮತಿ
ಯಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ, ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳ
ಲ್ಲಿಯೂ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಸಪಟ್ಟಿರುವೆಯಾದರಿಂ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಕಟಕ
ವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವನಾಗು. ನಾನು ಪಾತಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು ರತ್ನ
ವಂ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಅವ್ಯಥೆ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೆಂದು, ನುಡಿ
ಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಮಹೀವಲ್ಲಭನೇ! ಬಾಲ್ಯ ಮೊದಲುಗೊಂಡು
ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದವನಲ್ಲ ಮತ್ತೂ
ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರಮಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುವುದು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಶ್ರಮವಡುತಲಿರು
ವುದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂ ನಿನ್ನ ಚರಣಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ
ಇರುವಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಂತ್ರಿ
ಯಮಾತಂಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ನಾನು ನಿನ್ನಂ
ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ನಾವೀ
ರ್ವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯಾಣವಂ ಮಾಡುವಾ, ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಆ ರಾತ್ರಿ
ಯೋಳ ಮೃಷ್ಣಾನ್ ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು, ಸಂತೋಷದಿಂ ಮುಖನಿದ್ದೆ
ಯಂ ಮಾಡಿ ಮಾರಸೇ ದಿನ ಸ್ವರೋದಯವಾಗಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು
ಮಂತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಅಪಘ್ನ
ರತ್ನಾಭರಣಮುಕೂಲಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಧನುರ್ಬಾಣಂಗಳಿಂಗೊಂ
ಡು ಶೂರವದ್ಮಾದಿಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಲೋಸುಗ ವಜ್ರಾಖನು ತೆರಳದಂತೆ
ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಹೊರಟು ಯಜ್ಞನಂನೇರಲಾ ಛಾಯಾಗುವ್ವನು ವಕ್ರ
ರಾಜನಂತ್ರೆ ಗಗನದೊಳ ನಡೆಯುತ ನದೀನದಂಗಳಂ ವನವರ್ಷತಂ
ಗಳಂ ತೋರಿಸುತ, ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳ ವಿವರ
ಗಳಂ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳುಹಿಸುತ, ಒಹುದೂರಬಂದು
ಗಂಗಾನದಿಯಂ ಕಂಡು, ಇದೇ ಭಾಗೀರಥಿನದಿ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು;
ಅದಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಜಗತ್ಪವನೆಯಾದ ಭಾಗೀರಥಿಯಲ್ಲಿ

ಸ್ವಾ ನವಂಮಾಡದೆ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಪೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ
 ತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷನಿಂದಿಳಿದು ಸ್ನಾನಾಕ್ಷಿಪ್ತಗಳಂ ನೆರ
 ವೇರಿಕೊಂಡೊಲಿನಂತೆ ಈರ್ವರೂ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ,
 ಹೊರಟು ಹಿಮವಂತನಂ ದಾಂಟಿ ಪೋಗುತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದೋಳ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಒಡೆದು ಪೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನೇನೆ
 ಯ ಕೊಂಕುಲ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿ
 ರುವುದು, ವಿಚಾರಿಸಿಲ್ಲದೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪೋಗಬಾರದೆಂದು ಮನದೋಳ್
 ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಯಕ್ಷನು ಕುರಿತು ಗಗನದೋಳ ಅಡರೂ ಎಸಲಾ ಯಕ್ಷನು
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗಗನವಂಸ್ತೆವಲೂ, ಆಗ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ
 ರಾಕ್ಷಸರು ಸುರಾಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಅಟ್ಟಕಾಸವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕೋಟಿ
 ಯಂತೆ ಸುತ್ತವರಿತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬತ್ತೊತ್ತಿಪೋಗಿ, ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯಂ
 ಕಂಡು, ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಬರುವ ಆನೆಗಳಂತೆ ವಿಮುಖರಾಗಿ ನೋಡಲು ನಿಂತ
 ಲ್ಲಿಯೇ ಸಿರತು ಎಂದಿನಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಲಿರುವುದು, ಮತ್ತೊ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಜಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿ ಮೆರೆಯು
 ತ್ತಿರುವುದಂ, ಸಹ ಕಂಡು, ಅದರ ನಿಧಾನವಂ ತಿಳಿಯದೆ ಒಂದು ಹ್ವಣ ಆ
 ಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಇಲ್ಲಿ ತವ
 ನಂ ಗೈಯುತ್ತಲಿರುವನು, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವಂ ಮಾಡುವುದು ರಾಕ್ಷಸರ
 ಸ್ವಭಾವವಾದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿಥೆ ದುಷ್ಟರಂ
 ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಶಿಷ್ಟರಾವವರಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ಧರ್ಮವಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಹತ್ತಿ
 ಟುರಿಗೆ ಧರ್ಮವಾಡೆ ಕಾರಣ, ಈಗ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವದೇ
 ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ವೇಳ
 ಲಾಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ದುಷ್ಟರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಶಿಷ್ಟರಿ
 ಪಾಲನೆಯಂ ನೀನು ಮಾಡಿದರೆ, ಈಗನಾವು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರುವಕಾರ್ಯವು
 ಅನಾಯಾಸದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ. ಅದುಕಾರಣ
 ಈ ದುರಾತ್ಮರಂ ಶಿಫಾದಿಂದ ಸಂಹರಿಸುವುದೇ ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
 ನೆಯಂ ಮಾಡಲು; ಅದಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷನು ಕುರಿತು,

ಎತ್ತೈ ಭೂಯೋಗುವುನೆ! ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಈ ದೈತ್ಯರು ಇರುವ ಬಳಿ
ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳ್ ಉನ್ನತರಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ
ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಇಳಿಯುವದೆಂದೆಸಲು, ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ
ಯಕ್ಷನು ಆಹ್ವಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದು, ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಉನ್ನ
ತವಾದ ಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ತಾನು ಅವರ
ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲು.

ಆಗ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಧನುವಂ ಪಿಡಿದು, ಟಿಂಕಾರವಂ
ಮಾಡುತ್ತ ಗಿರಿಗಳೆವರುವಂತೆ ಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯಂ
ಕೇಳಿ, ಎದೆ ಒಡೆದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು, ಆಯುಧಗಳು ಬಿಡು
ಟು ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ, ಸಮೀಪದೋಳ್ ಸಂತಿರ್ದವ ಸುಂದರಾ
ಕಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ, ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂಪಾಗಿ ಇ
ದೇನು ಆಚ್ಚರಿಯು, ನರಿಯು ಬಂದು ಭೇರುಂಡಗಳ ತಂಡಗಳು ಜೆವರಿ
ಸುವಂತೆ ಈ ವನಸ್ಪದಮಾತ್ರದವನು ನಮಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಸಿಂಹನಾದವಂ
ಮಾಡುವುದು ವಿಪರೀತಕಾಲವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಅವರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಇ
ತಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ರಾಕ್ಷಸರಂ ವರೀಕ್ಷೆ
ಗೋಸುಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಕಳುಹಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು
ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕಂಠ ನಾಲ್ಕು
ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಅವರಂ ಸಂಹರಿಸಲು, ಅದು ಕಂಡು ಮಿಕ್ಕಾದ ರಾಕ್ಷ
ಸರು ಈ ಮಾಸವನಂ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದೊಡೆಸಕೂಡದು, ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದಿ
ರುವನೋ, ಅವರೇನಾಯಿತು ನೋಡುವಾ, ಎಂದು, ಇವನಂ ನುಡಿಸುವೆ
ವೆನುತ ಬಾಣವರ್ಷಂಗಳಂ ಕರೆಮುತ್ತ, ಸುತ್ತಲೂ ಒತ್ತೊತ್ತಿ ಬರು
ತ್ತಿರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರಂ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಬಿಡಲು,
ಅದು ಕಂಡು ದೈತ್ಯ ಸೇನಾಧಿಪರಾದ ಮಹಾರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ಕೋಪ
ಗೊಂಡು ಬಿಲ್ಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಬಾಣಂಗಳಂ ಮಳೆಗರೆವಂತೆ ಕರೆಮುತ್ತ
ಮಿತಿಮೀರಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಮಹಾಶೂರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಅವರ ಸಾರಥಿಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ ನಿರಾಯುಧರಂ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು
ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಕಿಯಂತಾಗಿ ಉರವಣಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು;

ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಶರಗಳಿಂದವರ ಶರಗಳಂ ತೆರಿದು, ಸರಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಮರದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಸೇನೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿವೆ- ಕವಾಲಕೇತುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನಾಧಿಪನು ಇವರೆಲ್ಲರ ನುಡಿದು ಬಿದ್ದುಡುಂಕಂಡು, ಕೋಪಗೆಂಟು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂದು, ಎಲೋ ಸರಾಧಮನೇ! ಈ ಹುಡುಗರು ಹೊಡೆದು ಗೆದ್ದೆನೆಂದು ಗರ್ವವಂ ಮಾಡಬೇಡ, ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಕಾದಿ ಬದುಕುವರು ಮೂರು ಶೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಸಸ್ತು ಆಹಾರವೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಡೆಯುವವಕ್ಕೆ ಕೈಯಾರದು, ಈವರಿಗೆ ನೇನು ಮಾಡಿಗೆ ದುರ್ನಡತೆಗಳಂ ನುಡಿಸಿ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಣವೆ ರಕ್ಷೆಬಿಡುವೆನು, ಬಾಳುಗಪೋಗಿ ಎಲ್ಲಾವರೂ ಬಸಕು ಎಂಬ, ನುಡಿದುಬಾವುತಂಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೋಪನುಕಾಳಿ, ಎಲೋ ಬಾಳ ರಾಕ್ಷಸನೇ, ಬಾಯಿಗೆ ಬಿವಂತೆ ಬೋಳದಿರು, ಎಸುತ ಮೂರು ಬಾಣಗಳಿಂದವನ ಸಾರಥಿಯ ಶಿರವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಮುರ್ದರಡು ಬಾಣಗಳಿಂದ ರಡವಂ ರೇಣುಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಣವಂ ಬಿರುಸಾಗಿ ಬೀರಲು, ಆ ಬಾಣಂ ಆಕವಾಲಕೇತುವಿನ ತಲೆಯಂ ಉರಳಿಸಿ ಸುಲಕ್ಕೆ ಕೆಡೆವಲು, ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವನ ಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಬಾಣಂಗಳಂ ಕಾಣಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಗುತೆ ನಿಂತಿರಲು, ಅದುಂಕಂಡೆ; ಕರುಳನ, ರಾಮಾಸ್ತ್ರನ, ರಕ್ತಮುಖನೂ, ದುಸ್ಸಹನೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು ನಂನಿ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸರು ಸಕಲಾಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಅಭೀದ್ಯಕವಚಂಗಳು ಲೊಟ್ಟು, ಇವನ ಕಂಠ ಗೆಡಿಸುವೆವೆನುತ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟು ವರಧಗಳನ್ನೇರಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಬಂದೇ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಸಕಲಾಯುಧಂಗಳಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಘಾಯವಡೆದು, ಕಣ್ಣುಕಿಂಪೇರಿ, ಕೋಪಂ ಇಮ್ಮಡಿ ಯಾಗಿ ಇವರು ಸಾಧಾರಣರಲ್ಲವೆಂದರಿತು, ಸುಮತಿಯು ಕೈಯೊಳದೊ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಗೆಂಡು ಬಾಳಯುವನಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಆಸೆಯಂತೆ ನಿಮಿ ಸಾರ್ಧದೊಳಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರಂ ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ತೆರಿದು ಕೆಡೆಂ ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದು ರಕ್ತದ ಸಮುದ್ರವಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಆಗಲು, ಆಗ

ಹತಶೇಷರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಂ ಬಿಡುತು ದಿಕ್ಕು
 ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡುತ, ಎತ್ತಿಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ,
 ಸಂತಕಂಡು ಭಯಂಗೆೊಂಡು ಓಡಿವೇಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ
 ಸಂತಿರ್ದ ಸುಮತಿಯೊ, ಮುಕ್ತನೊ, ಈರ್ವರೂ ರಾಜಕಂಠೀರವನ ವರಾ
 ಕ್ರಮವು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೇ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಭೂ
 ವಲ್ಲಭನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರ,
 ನು ಸುಮತಿಯ ವಸ್ತ್ರಲಾಗದಿಂದ ರಣಭೂಮಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬರುತ, ಅದ್ವಿ
 ತಂತಮುಖನಾಗಿ ತಪವಂ ಗೈಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಹಾವ್ರತಸನಂ ಕಂಡು,
 ಪತನಗೋಳುಗವಲ್ಲವೇ, ನಾವು ಈ ದುಷ್ಟ ದಾನವರಂ ಸಂಹರಿಸಿದುಮ
 ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹಾವ್ರತಸನು ಬಹಿರ್ಮುಖನಾಗುವ ಪರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಯ
 ಕಾದಿದರ್ಶ ಈತನ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದು ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ವೃತ್ತಾಂತ
 ವಂ ತಿಳಿದು, ಮತ್ತು ಈತನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂ, ಈತನು
 ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂ, ರಾಕ್ಷಸರು ಬಂದು ಬಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿ
 ಮಿತ್ತವಂ ನಹ ತಿಳಿದು ಈ ಮಹಾವ್ರತಸನೇ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ
 ತೆರಳುವದಯುಕ್ತವೆಂದು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು, ಪೇಳಲಾವಂತ್ರಿ
 ಯು ಎತ್ತಿ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ತಾವು ಆಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಕೇಳಿ ಪರ
 ಮಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಮತ್ತು ತಾವು ಪೇಳಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವು
 ದೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವ
 ನೊಡಗೂಡಿ ಆ ವನದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ ಯಕ್ಷನು ತಂದಿತ್ತ ಮಧುರ
 ಮಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ, ಆ ಮಹಾವ್ರತಸನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿನೇ
 ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * * *

ಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡವರು ಪುಂಡರೀಕಭೂತುಂಡಲಪ್ರಸುಖನಿ
 ಬಿಲ ಸುರವರವರಿಭವ ಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಪಂಡಮುಂಡುಂಡನಿವುಣ
 ಕೋವಂಡ ಕುಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭೂಪಾಂಡವರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡ
 ದಿಕಾಕುಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ನತ್ಯಪ್ರತಾ
 ಪ ಸಕಲಭಾಸಾನಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸ
 ಹಾಯನಿಮಾರ್ಗಾಣಧಾರೇಯಘಟಕಾಶತಗ್ರಂಥನಿನಿನ ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧ

ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮೆಯಾಗೋತ, ಅಷ್ಟಲಾಯನಸೂತ್ರ,
 ಚಾಪದಿಕ್ರ, ಚಾಪದಾಚಾರ್ಯರಾಚಾರ್ಯಪುತ್ರ, ಸರಪತಿವಿರುದಮಾಚಾರ್ಯರವು
 ರವರಾಚಾರ್ಯರ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರ
 ನಾಗರಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸತಿಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಸವೀಸಕೃತಿ
 ಮೋಕ್ಷ ಸುಗಂಧರಾಜೆಯವರು ಬಿನಗಿನದೋಳು ಹನ್ನೆರಡು ಭಾ
 ರ ಭಾಗಾರವಂ ಕೊಡುವ ಎಂದು ರತ್ನ ವಂ ತರುನೆಯೆಂದು ಪೂಜಂ ಬಪ್ಪಿ
 ವಿಷಾರವಂಸ್ಥರಿ ವಿವ್ಯಾಸಾಗರನ ಮುಖದಿಂದ ಸವರತ್ನ ಪರಿಕ್ಷಾಲಕ್ಷಣ
 ಗು ಕೇಳಿದ್ದು, ಕಪಾಲಕೇತು ಮೊದಲಾದರಾಕ್ಷಸರು ಸಂಹರಿಸಿದ್ದು,
 ಮೊದಲಾದವರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ, ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣ
 ಮಂಗಳವಾಹಾ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣ.

ಇಪ್ಪತ್ತೆ ನೆಯ ಅಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಮಿತಾಮೃತವಾ.

ಶ್ರೀ ಚಾಪದಾಚಾರ್ಯರಾಚಾರ್ಯನಮಃ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನದ ಮೇಲೆ ವಸಿಸ್ತ ಪುತ್ರನಾದ ಪುರುಷ
 ವ್ಯಾಗನು ಸುಗಂಧರಾಜೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ, ರಾಕ್ಷಸರು
 ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದುಷ್ಕಾರ್ಯವಂ ಸಹ ತನ್ನ ಮನದೋಳು ತಿಳಿದು, ಈ
 ಮಹಾಪುರುಷನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿ
 ದ್ ಶಿವಾರಾಧನೆಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಸಾದವಂ ಕೈಕೊಂಡು
 ಬಹಿಮುಖನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು,
 ಈತನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ ನೋಡಿದರೆ, ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಿಂದ ಮಾಡ
 ಲುಶಕ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂ ಸಾಧಾರಣನೆಂದೇನಿಸಿಕೂಡದು, ಈತನು ಕುಮಾರ
 ರಾಷ್ಟ್ರಮಿಯೋ, ಪುರಂದರನೋ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೋ, ಪರಶಿವನೋ,
 ಮತ್ತು ಆರು ಮುಖವಿಲ್ಲದಿರುವದ್ದರಿಂ ವಣ್ಣುಖನಲ್ಲ; ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣು

ಯುದ್ಧದಿಂದ ಇಂದ್ರನೆಂದೆನ್ನಕೂಡದು, ನಾಲ್ಕು ಭುಜಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ
 ವಿಷ್ಣುವೆಂದೆಣಿಸಕೂಡದು, ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈಶ್ವರ
 ನೆಂದರಿಸಲಾಗದು, ಈ ಪರಿ ಸಾರಸವಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಪತಿಗಳು
 ಕೂಡ ಶಕ್ತರಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಿಂತನು ಜರಮೇಶ್ವರನ ಸಂಪೂರ್ಣಪ್ರಸಾದ
 ದಿಂದ ಮಹಾವಂಶೋತ್ಪನ್ನನಾದ ಜ್ಞತ್ರಿಯನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದ
 ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರುಷ
 ಮೃಗನು ಬಹಿರ್ಮುಖನಾದನೆಂದರಿತು ಸರ್ವಜಪವಂಶೈವ ಮಂದನೆಯಂ
 ಮಾಡಿ ಕೈಗಳಿಂದ ಮುಗಿದು ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಆಗ ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ
 ಪುರುಷಮೃಗನು ಭಕ್ತಿ, ವಿನಯ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಕೌ
 ರ್ಯಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು
 ಅವನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲ
 ಕನೇ! ನೀನು ಯಾರು? ನಿನ್ನ ದೇಶವ್ಯಾವು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಕಾರ
 ಣವೇನು? ಮತ್ತು ದಿಕ್ಪತಿಗಳಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಈ ದೈತ್ಯರೊಡನೆ
 ಯುದ್ಧವೆಂದೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಶ್ರಮವಡುವವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?
 ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇಳೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವ
 ನೇ! ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರತ್ನಪುರವೆಂಬ ವಟ್ಟಣವಿರುವುದು, ಆ
 ಪುರವನ್ಯಾಳುವ ಸೂತಕಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನ ಕುಮಾರನಾದ ನನ್ನಂ
 ಸುಗಂಧರಾಜನೆನ್ನುವರು, ಮತ್ತು ಕಳಂಗಾಧಿಪತಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳ
 ಸ್ವಯಂವರ ಮಂಜೋತ್ಪವಕ್ಕೊಸುಗ ಸಕಲ ಭೂವಾಲಕರಂಕರಿಸಿ
 ಇದ್ದನು, ಅವರಂತೆ ನಾನೂ ಪ್ರೇಮಿಸೆನು, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜಕು
 ಮಾರರುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ
 ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಬಟ್ಟುಗೊ
 ಡಿಸಿ ಬಂದೇ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತ, ಸಕಲ ರಾಜಕ್ಕು
 ಮಾರರುಗಳೆಂಬ ಮಿಾನುಗಳಂ ತನ್ನ ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳೊಡಗಲೆಂಬ ಬಲಿಗ
 ಳಂ ಬೀರಿ ಸೆಳೆಯುತ್ತ, ರತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಆ ಕಳಂಗರಾಜಪು
 ತ್ರಿಯು ಬಂದು ನಿಂದು, ತನ್ನ ಸಖೀಮುಖದಿಂದ ಮದ್ರನೇಮೊದಲಾದ

ಎಂಬು ಪಣಂಗಳಂ ಪೇಳಿಸಿ, ಅದು ತಂದಿತ್ತು ಭೂಪತಿಯು ತನ್ನಗೆಪತಿಯು
 ಮಿಗಿಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ತಂದೆಗೆನಡುವನರಿದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಲಾಗ
 ಎಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಯಕ್‌ವೇಯಿದೂರದಂ ಕಂಡು, ನಾನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ಅವ
 ಕೀರ್ತಿಬರಬಾರದೆಂದು ಪಣಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿವೆನೆಂದು ಶಪಥವಂ ಮಾಡಿ
 ದ್ವಿಇದುವರಿಗೆ ವದ್ರಪಣ, ಗಜಪಣ, ಅಶ್ವಪಣವೆಂಬ ಮೂರು ಪಣವಂ
 ಸಾಧಿಸಿತಂ ದಿತ್ತು, ನಾಲ್ಕನೇ ಪಣವಾದ ದಿನದಿನದೋಳೆ ಹನ್ನೆರಡುಭಾ
 ರಭಂಗಾರವನ್ನೀವ ರತ್ನವಂ ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲವಂ ಹುಡುಕಿ, ಎಲ್ಲಿ
 ಯೂಕಾಣದೆ ಪಾತಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು ನೋಡುವಾಯಿದು ಮಂತ್ರಿಮಾಡ
 ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯಕ್ಷಸನ್ನೇರಿಬರುವಾಗ ಈ ದುಷ್ಕೃತನವರೆಲ್ಲ ಬ
 ಟುಗೂಡಿ ಸಮ್ರಾಟನೀವಿಷ್ಟವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿ
 ಪರಿಪರಿಸಾಗಿ ಮಾರ್ಗಪಿಗವನ್ನಾಡಿತೆ ಆಭಿಷೇಕವದಂ ಕಂಡು, ನಿಮ್ಮ
 ತಪೋವಿಷ್ಟವಾಗಬಾರದೆಂದು ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ, ಅವರೆ
 ಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಸಮ್ರಾಟ ಪಾಪದರ್ಶನವಂ ಗೈದು, ಮುಂದಕ್ಕೆ
 ತೆರಳುವಾ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಹರಿಸತಾರಿದು ನೀವು ಬಹಿರ್ಮುಖ
 ರಾದುದಂ ತಿಳಿದು ಬಂದೆನೆಂದು ವಿಸ್ತಾಪಿಸೆಯಂಗೈದು, ಮತ್ತೂ ಅವ
 ರಂ ಕುರಿತು, ತಾನು ಯಾರು, ತಮ್ಮ ಆಕೃತಿಯು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ
 ರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಏನು ನಿಮಿತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡುವಿರಿ?
 ಈ ದೈತ್ಯರು ಸಮ್ರಾಟನಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಇಷ್ಟು ಪ್ರ
 ಯತ್ನವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
 ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿ ಪುರುಷವೃಗನು, ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರ
 ನೇ! ಕೇಳು ನಾನು ಬಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಎರಡು ಪರಿಯಾಗಿ
 ಪುಟ್ಟಿದೆನು, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ
 ಪರಶಿವನು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ತನವಂ ಮಾಡುವನು,
 ಆದಂ ನೋಡಲೋಸುಗ ಇಲ್ಲಿರುವೆನು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ದೈತ್ಯರು ಬಂದು ಬಾಧಿ
 ಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣನಾದ ವಶಾಸ್ತು
 ರನು ಪರಶಿವನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ, ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಂ ಜೈಸಿ,
 ಅಮರಾವತಿಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಅಳುತ್ತಿರಲು, ಪುರಂದರನು ಗುರುವಾದ

ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ಉಪದೇಶ ಬಲದಿಂದಾ ಪಲಾಸುರನಂ ಉಪಾ
ಯದಿಂದಿಂ ಸಂಹರಿಸಲು, ಅವನ್ನೋಡಿ ಅವನ ಪುತ್ರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಮನು
ಚತುರ್ಮುಖನಂ ಕುರಿತು ತಪವಂ ಮಾಡಿ, ವನುಷ್ಯರಂ ಲಿಕ್ಕಿಸದೇ
ನೇವದಾನವರಿಂದ ಅವಸ್ಥಾನಾಗಬೇಕೆಂದು ವರವಂ ಪಡೆದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡೆ
ಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಜೊತೆಗೊಳಿಸಿ, ಸಿಮ್ಮಂ ರಕ್ಷಿವೆನಂದು ಅಭಯವ
ನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂವಾಗಿ ಸಮಯವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರ್ದು ಪುರಂದರ
ನಿಗೆ ದುರಾತ್ಮನಿಂದ ಬಂದ ಶಾಪವಂ ತಿಳಿದು, ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ
ವರಂ ಸುರಾಚಾರ್ಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್
ತನ್ನ ಸಮಂ ಬಡೆಗೊಂಡು ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕಲು, ಇವರೊಡನೆ
ಪುರಂದರನು ಬಹುದಿನ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ, ಪಾರಗಾಣದೆ ಮಹರ್ಷಿಯ
ಶಾಪವಂ ನೆನೆದು, ಶಚಿಯೊಡಗೂಡಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗಲೂ, ಆಕ್ಷಣವೇ
ಅವನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅವ್ಯಕ್ತಂಗಳಾಗಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಮನು ಇಂದ್ರ
ನಂ ಅವನ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕಾಣದೇ ಅಲ್ಲಿರ್ ದೇವತೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಇಂ
ದ್ರನ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೋರಿಸಿ ಎಂವು ನಿರ್ಬಂಧವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ದೇವ
ತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ದಾನವನ ಉಪದ್ರವವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೇ ಚಿಂತಾವಣಿ
ರತ್ನವು ಸುರಾಚಾರ್ಯನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದು ಬಲ್ಲಿವು, ನಿಕ್ಕಾ
ವ ವಸ್ತುಗಳು ಏನಾದವೋ ನಮಿಗೆ ತಿಳಿಯದು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು,
ಅದು ಕೇಳಿ, ದುರ್ಧರ್ಮನು ವೊಡಲು ಗೊತ್ತಾದ ಮಣಿಯಂ ಸೌಧಿಸಿ
ಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸೌಧಿನವನ್ನೊದಿ, ಬಳಿಕ ನಿಗಿಲಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ
ಎಲ್ಲಿರುವವೋ ಅರಸು ಸೌಧಿಸಿ, ಶತ್ರುನಾದ ಪುರಂದರನಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ
ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಂದು ನುಡಿಸಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇರುವ ಬಳಿಗೆ ದಂಡಿತ್ತಿ
ಬರುತ್ತಿರಲೂ.

ಆ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಿದ ಸುರಾಚಾರ್ಯನು ದುರಾತ್ಮನಾದ ದುರ್ಧರ್ಮ
ನು ಮಣಿನಿಮಿತ್ತ ನಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ತೋರುವುದು ಬರಿದೇ ಅವನೊ
ಡನೆ ವೇಚಾಡಿ ಫಲವೇನು, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೇರಿಸುವೆಲ್ಲ. ಅದು
ಕಾರಣ ಈ ಮಣಿಯಂ ರಕ್ಷಿಸಲೋಸುಗ ವರಾಣಸಿದ್ದೆಗೆ ಪ್ರೇರಿ ಮಣಿ
ಯಂ ಅವನ ವಶವಂ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಸತ್ಯ ಲೋಕವಂ ಕುರಿತು

ತೆರಳಲೂ, ಆ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ದುರ್ಧರ್ಷ ಮೊದಲಾದವರು
ಸುರಾಚಾರ್ಯನು ಮಣಿಯಂ ಮರೆಮಾಚಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೋಗಿರುವಂತೆ
ತೋರುತಲಿಥೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂವ ಹೊರಟು ವರುಣನಿರುವ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕಿ, ಚಾರರಂ ಕಳುಹಿ ಕಾಳಗವಂ
ಕಾಡುವೆಯೋ, ಸುವ್ರತನೆ ಮಣಿಯಂ ಕೊಡುವೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಲಾ
ಗ ವರುಣನು ಕೋಪಗೊಂಡು, ಹಾಗೆ ಜವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡು
ವುಮಯುಕ್ತನಲ್ಲನೆಂದು ತಿಳಿದು, ವಾಸುಕಿನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿಮಣಿಯಂ ಕೊ
ಟ್ಟು ಮಣಿಯು ಸನ್ನೆಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಾಯುವಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಲೂ,
ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಮಣಿಯು ದಿಕ್ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರಂ ಹೊಂದಿ ಕಡೆಗೆ ನೈಋ
ತ್ಯನ ವರದೆಲ್ಲಿರಲೂ, ದುರ್ಧರ್ಷನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಚಾರಮುಖ
ದಿಂತಿಳಿದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರಂ ಜಮುಗಿ, ನೈಋತ್ಯನ ಪಟ್ಟಣ
ಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯೆಂಹಾಕಿ, ಮಣಿಯಂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮವು ಇಲ್ಲ
ದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಸಾತೀಯವನಾದರೆ ಬಿಡುವು ಇಲ್ಲ ರಣದೋಳ ಮಣ್ಣು
ಪಾಲು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆರ್ಥಟಸಲಾಗ ನೈಋತ್ಯನು ವರುಣ ಮೊದ
ಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕಳಂ ಖೇಲಿಯಿಂ ಜೈಸಿ ಬಂದಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷ ಮೊದಲಾ
ದವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ನಾನೆಂತು ಜೈಸುವೆನು, ಯುದ್ಧವಂ
ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಣಿಯಂ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲದೆ ತೀರದು, ಅನುಕಾರಣ ಮುಂದೇನು
ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅವರಂ ಕರತಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ
ಕಳುಹಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು
ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಎದುರ್ಗೊಂಡು, ಪೊಗಿ, ಪರಿವರಿ ವಸ್ತುಗಳೆಂ ಕಾಣಿಕೆ
ಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವದಸವಿಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಪವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ಕಾರಣನೆನ . ನಿಮ್ಮ ಮನದಿವ್ವಂತೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇನೆಂದು
ದುರ್ಧರ್ಷನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ, ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಬೆತನವಂ
ಮಾಡಿ, ಉತ್ತೇಗಿಗಳೆಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಕುರಿತು
ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವಿಳಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಚಿಂತಾಮಣಿ
ಯ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿಸಲು, ಅವಂಕೇಳಿ ನಿಖರಮುತಿಯು ಆಹವಾ
ಪ್ರಮಾದವಾಯಿತೂ, ಒಂದನಿನ ತಾವು ಮುಂದಾಗಿಬಂದಿದ್ದರೆ ಮಣಿಯು

ಸಿದ್ಧು ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಬಲ್ಲ, ಈಗಲಾವರೋ ನನ್ನಿಗೆ
ವಾರುಣೀ ಎಂಬ ಓರ್ವವಾಗಳು ಉಂಟು, ಆ ತರುಣಿಯು ಈ ಚಿಂತಾ
ಮುಣಿಯುಂ ಕಂಡು ತನ್ನಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಆದಂಗೆಯಿತು ತನ್ನ ಮುಡಿ
ಯೋಳು ಅಲುಕರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸುಖಯುತೋಡಗೂತಿ
ಪಾತಾಳವಂ ನೈದಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾ
ಗವೆಂಬ ನಾಗೋತ್ತಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಮವರ್ಯವೆಂಬ ಸಮು
ದ್ರದಮೋಳು ಚತುರ್ಮುಖನು ಒಂದು ಭಾಗವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಕಲ
ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣವಂಗೈದನು, ಉಳಿದ ಮೂ
ರು ಭಾಗವು ಒಂದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವಂ ತಾಳ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ
ದಿರುವ ಮಾಲಿನೀಯೆಂಬೋರ್ವ ಕನ್ಯೆಯು ಇರುವಳು, ಅವಳಿಗೂ, ನನ್ನ
ಪುತ್ರಿಯಾದ ವಾರುಣೀಗೂ ಪರಮ ಸ್ನೇಹವಿರುವ ಕಾರಣ ಈರ್ವರೂ
ಒಂದಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಮಾಲಿನಿಯು, ಮುಣಿಯುಂ ಕಂಡು, ನನ್ನ
ಮಗಳಂ, ಈ ಮುಣಿಯುಂ ತನ್ನಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಹಾಗೆ ಅವಳು
ಕೊಡುವಳೆಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ವಂಚಿಸಿ ಅವಹರಿಸಲೂ, ಆಗ ನನ್ನ
ಮಗಳಾದ ವಾರುಣಿಯು ಅದು ಆರಿಯದೇ ಎಂದಿನಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು
ಶಿವಶ್ವರವ ಮುಣಿಯುಂ ನೋಡಿ ಕಾಣದೆ, ಎನ್ನ ಸಂಗಡ ಬೇಳುವುದಕ್ಕೆ
ಭಯಂಗೆಯಿತು ಮಾರನೇ ದಿನ ಆ ಮಾಲಿನಿಯ ಪುಂದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ
ಮುಣಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಲೂ, ಮಾಲಿನಿಯು ಅವಂಕೇಳಿ, ತಾನು
ಮುಣಿಯುಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ಸುಡಿದು ನಿಷ್ಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕಳು
ಹಲಾ ವಾರುಣಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಪ್ರಾಯೋಪನೇಶವಂ ಮಾಡುವೆ
ನೆಂದು ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ನೇವತಿಯಾದ ಮಹಾ
ಶಾಳಯೆ ದೇವಾಲಯದೋಳು ಮಲಗಿರುವಳು, ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನುಮಾಡು
ವೆನು, ನಾಗಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಸರ್ಪಂಗಳಂನಿಗ್ರ
ಹಿಸಿ ಮುಣಿಯುಂ ತಂದು ಕೊಡುವ ಸೌಮವ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುವದಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಎಲೈ ಮರ್ಘವನೇ ! ಲೋಕೈಕವೀರನಾದ ನಿನ
ಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಬರುವರು ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ,
ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುಕಾರಣ ನೀನು ಪಾತಾಳ ಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು

ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸರ್ವಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಆ ಮಣಿಯಂ ಎನಗೆ ತಂದಿ
ತ್ತರೆ ಸನ್ನೆ ಮಗಳು ಬದುಕುವಳು, ಅವಳಂ ಆ ರತ್ನವಂಕೂಡೆ ನಿನಗಿ
ಕೊಡುವೆನೆಂದು ವೇಳೆ ಮನ ಬಿಟ್ಟುಂ ತೆ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡಲು,
ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ದುರ್ಧರ್ಷನು ನಿಖಿಖಿತಿಯು ವೇಳೆದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜ
ಮೆಂದು ತಿಳಿದು, ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಒಡಂಬಟ್ಟು, ಪಾತಾಳಲೋಕ
ಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಗುವೆನೆಂದು ವೇಳೆಲು, ಬಳಿಕ ಸ್ಥಿಖುತ್ಯನು ತನ್ನ ಮಾತು ಸಟ
ಮಾಗಬಾರದೆಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದ-
ಮಾರ್ಗದಿಂ ಬೃಗನೆ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಹಾಶೇಷನಂ
ಕಂಡು ಸ್ವರ್ಗಾರ್ಥವತಿಯಾದ ಪುರಂದರನಿಗೆ ದೂರವನು ಮುನಿಯಿಂದ
ಬಂದ ಶಾಪವಂ, ದೈತ್ಯದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಅಮರಾವತೀಪಟ್ಟಣವನ್ನಾಕೆ,
ಮಿಸಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ, ಮತ್ತೊ ಇಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿರುವಂ
ಕೂಡೆ ತಿಳುಹಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಪುರಂದರನು ಒರುವವರಿಗೂ ದೇವಯೋಗ್ಯ
ಮಾದ ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ನೀನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಮಹಾ
ಶೇಷನಮುದೆ ಇಡಲು, ಆಗಲಾ ಮಹಾಶೇಷನು ಅವನ್ನೋಡಿ, ಈ ಸ್ಥಿ
ಖುತ್ಯನು ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮಣಿಯಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿರು
ವನೆಂದರಿತು ದೇವತೆಗಳ ಒಡವೆ ಸಮಿಗ್ಯಾಕೆ ಇದಂ ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ನೀನೇ ಬಾಧ್ಯನೆಂದು ವೇಳೆ ಅವನಿಗೆ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಮಣಿಯಂ
ಕೂಡಾಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾಶೇಷನು ಮುಂ
ತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾ ನಾಗನೆಂಬುವನು ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಕಂಡು ತನ್ನ
ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದೆಂದು ಮನದೋಳ್‌ಯೋಚಿಸಿ,
ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಸ್ಥಿಖುತ್ಯನ ಸಂಗಡಲೇ ಬಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಣಿಯ
ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ಈ ಮಣಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ನಾನು ಇಂದ್ರನು
ಬರುವವರಿಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನೆಂದು ಒಡಂಬಡಿಸಲಾಗ ಸ್ಥಿಖು
ತ್ಯನು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಆಗಲೇ ಎಂದು ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಆ ಮಹಾ
ನಾಗನೆ ಕರದೊಳಟ್ಟು ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಲು, ಆ ಬಳಿಕ ಆ
ಮಹಾನಾಗನು ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮ
ದಿಂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲ್ಲಿ, ಮಾಲಿ

ನಿಮ್ಮೇ! ಇದು ಕೋಗಿ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ತಂದಿರುವೆನೆಂದು ಬೇಳ, ಅವಳ ಕರದೊಳಡಲಾಮಾಲಿನಿಯು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಾಮಣಿಯು ಕೊಂಡು ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತಲಾ ದುರ್ಧರ್ಷನು ನಮಸ್ಕ ಸೇನಾ ಸಮೀತ ನಾಗಿ ನಾಗಲೋಕವು ಪೊಕ್ಕು ಅಬ್ಬಹಾಸವು ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿವ್ವ ನಾ ಗರೆಲ್ಲರೂ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ, ಏನೋ ಮಹತ್ವಾದ ವಿವತ್ತು ಬಂದಿರುವ ನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ದೈತ್ಯರು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವೇಳಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ, ಆ ಮಹಾಶೇಷನು ಕಾಕೋಟಕನೆಂಬ ನಾಗಸಂ ಕರದು ದೈತ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನೇನು, ಅದು ತಿಳಿದು ಬಾರದೊ ಕಳುಹಲು, ಆ ಕಾಕೋಟ ಕನು ಬಂದು ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಕಂಡು ಅವನು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಲ್ಲವು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮಹಾಶೇಷನ ಸಮೀಪ ವನ್ನೆಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ಎತ್ತಿ ಮಹಾರಾಜನೇ! ಮೊಮ್ಮ ನೈಖತ್ಯನು ತಂದಿದ್ದ ಮಣಿಯು ಮಹಾನಾಗನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಯಂತೆ, ಅದಂ ಕೊ ಟ ರೆ ನುಮ್ಮನೇ ಹೋಗುವೆನು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಈ ನಾಗಲೋಕವು ನುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ದುರ್ಧರ್ಷನು ನುಡಿದನೆಂದು ವಿ ಜ್ಞಾಪನೆಮಂ ಮಾಡಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಆದಿಶೇಷನು ಅತ್ಯಂತ ಆಗ್ರಹ ನಿಂದ ತನ್ನ ಮೂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾಗಸಂ ಕರದು ಎಲಾ ಮಂದಮ ತಿಯೇ ನೀನಿಂತು ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವೆ, ನಾನು ನಿರಾಕರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವಂ ನೀನಿಂತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ ಎಲಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಎಮ್ಮ ನಿಂತು ಕೈಮುಗಿದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ ಮಗಳ ಮೇಲಣ ಮ ಮತೆಯಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಿದನು, ನನ್ನ ಅಪರಾಧವಂ ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಮುಂದೆ ನೀನಿಂತು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡುವೆವೋ ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆ ಯುವೆನೆಂದು ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬುತ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ನಾಗಶ್ರೀವ್ವರೆ ಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಅಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಆಡಿ ಫಲವೇನು, ಈ ಗ ಬಂದಿರುವ ವಿವತ್ತುಗಳಂ ಕಳೆದುಳಿಯಬೇಕು, ತಡಮಾಡಕೂಡದೆಂ ದು ನುಡಿಯುವ ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೋಡಿ ಮಹಾಶೇಷನು ತನ್ನ ಮೂತ್ರಿ ಗಳಂ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಮಹಾನಾಗನು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿದ

ಕಾರ್ಯವು ಅನರ್ವಕ್ಕೆ ಆಕರಮಾಯಿತು, ಅವೆಂತೆನೆ—ಈಗ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ಮುನಿಯುತ್ತರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾವಾಗಿ ದೇವ ತೊಳೊಡನೆ ಧೈರವನಂ ನಂಬಿಸುವಂತಾಗುವುದು, ಮುನಿಯಂ ಕೊಡ ಬಾರದೆ ಆ ಪಾನವನು ನಾಗಲೋಕದಂ ಹೋಗಿ ಪಡಿಸಿ ಮುನಿಯಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗುವನು, ಅದುಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಪಾಯ ಬುಂ ಬು, ಅವೆಂತೆಂದರೆ—ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚರಾಚರವಾಕ್ಯಗಳೇ ವೊದಲಾಗಿ ಪುರು ಷೋತ್ತಮನವರಿಗೂ ಯಾವ ದೇವನ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಬಲ್ಲಂಫಿಲು ನಡೆಯುವವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲನೋ; ಅಂಥಾ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪಶುವತಿಯು ತಾನಾದರೂ ಬಂದುವೆಳೆ ಭಕ್ತರವಶವಾದಾನು, ತನ್ನ ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವರಂ ಪರಾರ್ಥಿಸರಂ ಮಾಡು, ಅವೆಂತೆನೆ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೋ ಕಾಸಕಲೇ ಸಮುದ್ರವಂ ಪಾನವಂ ಗೈದು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳಂ ತಲೆಕೆ ಂಗಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥರಾದರೂ, ಅವ್ದರಿಂದಲವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಭಕ್ತನಾದ ಪುರುಷವ್ಯೂಗನು ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆಸ್ರಮವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನು, ಅವರಂ ಹಿಡಿದು ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಮಹಾ ರಾಗನ ಕನ್ಯೆಯಾದ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನನಹಿ ತಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು ಎಂದು ಆ ನೈತ್ಯನಂ ಒಡಂಬಡಿಸಿದರೆ ದುರಸಂ ಕಾರಿಯಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಇದು ಅಲ್ಪಕಾರ್ಯ ನೆಂದು ಒಡಂಬಟು ಪುರುಷವ್ಯೂಗನಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಹಿಡಿಯುವವಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ಅವನ ತಪೋಹವ್ಯ ಲೆಯಿಂದಹಿ ಪೋಗುವನು, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜರಾಯನು ಗೈನನು, ಅದು ಕಾರಣ ಈ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಈಗ ನಾವು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಮೋರೆಗೆ ಒಡಂ ಬಡಿಸಿ ಕಳುಹುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನೀಡಲು, ಆ ಮಾ ತಂ ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಧೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಾಗಿ ಈ ಘಾಹಾನಾಗನಂ ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನನ್ಯಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಾ ಭರಣಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ದುರ್ಧರ್ಷನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಂದ ಸದ್ಗುಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜನು ದೇಳಿದ ಮಾತು ಗಳಂ ವಿತ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಆದಂ ಕೇಳಿ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನು ನಂ

తొలవజిత్తునాగి నీలపు జేళిదంతలగలీ, పురావమ్మగనం చూ
రాదినవల్లి తంచినేనీందు ప్రతిజ్ఞయం చూడి, బంసరున నాగ
శ్రీష్ఠురింద అప్పణయం తేగేమకిండు భోలొకవన్నీది, నాస
రువ బళిగే బందు సర్వసాహసనం చూడి నోడి ఒండు. యెత్తు
వుతి సాగదే నన్న సమీపక, బరవువక, సామధ్యవిల్లదే పాతా
ళవం ప్రవేశిసువువక, నోగమిల్లదే, సమయవన్నోడి కార్య
వం చూడువం ఎందు నిశ్చయిసి, ఎనిగే స్వగవు స్వాధీనవాగిర
వుమ, భోమియల్లియూ తాసరువువక, ఒండు యోగ్యమవ న్దల
వం చూడజేకిండు సకల భోవాండలవల్లియూ ముడుకి నోడి
జుక్కు సురా సమూద్రగళ చాధ్యవల్లిరవ, నాల్కు లక్షయోజన
విస్తీర్ణమవ శాల్మలి ద్వీపవం కుండు అనర మధ్యవల్లి ధ్వజస్తం
భవంతే కాణువ సావిరవ నూర. యోజన భువ్వవాగిరవ, అనేక
మూడ కేసీగళు కుండి ఎరడు సావిరవ ఇన్నూర. యోజన స
సూరవవాగియూ, గరుత్మాంతనిగే వాసయోగ్యవాగిరవ యలగడ
చూరవం నోడి అల్లి నిజారినలు, ఆ ద్వీపాధిపతియూడ వప్పువ్తం
తకాయనీందు, మత్తు ఆతనిగే, శ్వేత, కరిత, జీమూత, రో
కిత, వైద్యుత, మానస, సుప్రభా ఎంబ ఏళు మంచి ముక్కళు
వుడం, ఆ ముక్కళుగే ఆ ద్వీపవం ఏళు ఖండవం చూడి, బబ్బ
బ్బరిగే ఒందొండు ఖండవ అధిపత్యవన్నీత్తు, ఆ ఖండగళుగే అన
రవర దేసరన్నట్టు ఇరువురం తిళదు, కుముద్, భుక్తుర, బల
దక, దోణ, కంక, మునిష, కకుద్మంతవేంబ ఏళు పర్వతం
గళు ఏళు ఖండగళుగే మర్యాదాపర్వతంకళేందు నిశ్చయిసి, ఆ
ఏళు ఖండగళుగే, ప్రత్యేక పత్యేకవాగి ప్రవేశిమవ, సుర
సా, అమృతా, చంద్రా, తృష్ణా, కుక్ర, విలొకజనీ, సేవ
తా ఎంబ ఏళు నదిగళున్నోడి, మత్తు ఆ ఖండవల్లిరువ శ్రుతి
ధర, వీర్యధర, వసుంధర, ఇభ్రధరరేంబ నాల్కు పణిదవర
యథామోగ్యవాగి జేంద్రన భుపాసనీయం చూడువుడం తిళదు,

ಮತ್ತೂ ಈ ದ್ವೀಪವು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ನಿಶ್ಚಿರ್ಣವಾದ ಸುರಾಸಮುಪ್ರಸುತು ಮತ್ತು ವರದಿರುವದಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪರಪರನಾಗಿ, ತಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಜನರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕೂಡಿದರೂ ವಾಸವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದ್ವೀಪವು ನಿರಾಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮುರಾಸುರನು ಕರೆಯಿಸಿ ಸಾನಿರಯೋಜನ ಅಗಲವಾದ ಪಟ್ಟಣವು ಆ ಸುರಾಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು, ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಉಗ್ರಪುರವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾರನಾಗಿರುತ್ತಾ, ಮತ್ತೂ ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಜಯಿಸಿ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಬುಡುಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ಗಂಧರ್ವರು, ವೈದ್ಯರಾದವರು ಪೀಡಿಸುತ್ತ, ಮಹಾನಾಗನೆ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಕೂಡ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಕಾರ್ಯಾಂತರವು ತೋರದೇ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದೊಳಗಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದೊಳಗಿನ ಉಗ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿಲ್ಲದೇ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತ ದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೆ ವಿಘ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದು, ಮತ್ತೂ ಪ್ರತಿದಿನವು ತಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಸೈನ್ಯವು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೆ, ಶಿವಾರಾಧನೆಗೂ ಕೂಡ ವಿಘ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಂದುಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಬಾಳುಸರಂಗೊಂಡು ತಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ತನ್ನ ಸಂಗತೆ ಬರುವೆನು, ಆಗ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು, ಮಾಲಿನಿಯು ನಹಾ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವುದೆಂದು ಮರಾಲೋಚನೆಯಾಗಬೇಕು, ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಘ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವನೂ. ಅವರ ನೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಸಮರ್ಥನಾದ ನೀನು ಸಂಹಾರವಾಗಬೇಕು, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಾಶವಾಗುವವರು, ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ದುಷ್ಟರಾದ ವಾಸವರು ಪರಶಿವನು ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಸಂಹಾರವು ಮಾಡಿಬಿಡುವೆನು ಸಂಸಾರವಿಲ್ಲ, ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರಕ್ತನಾದ ನಾನು ಏನು ಉಪಕಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು, ನಿರಂತರವೂ ನೀನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸುಖವಾಗುವಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ನಮ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಂತವೆಂದು ವೇಳಿ, ಮೌನ

ದಿಂದಿರಲೂ. ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯ ವೇಗವಂ
ನೋಡಿ, ವೇದಲು ನಾವು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಈ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರ
ಹಿಸಿ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ನಿಷ್ಕುವು ಚಾರವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ
ರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಾದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಇರುವಬಳಿಯು
ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಆ ರತ್ನವಂ ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನೇ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ
ಗೆದ್ದು ತರುವೆನು ಎಂದು ನುಡಿದು, ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಈ ಪುರುಷ
ವ್ಯುಗನು ಫಲಪ್ರಪ್ತಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ
ವೃಕ್ಷಗಳೆಂಬಿವು ಈ ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು
ಕಾರಣನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಇದು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇ
ಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಆ ಋಷಿ ವ್ರಣಾಮನಮಾಡಿ ಆತನು
ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ, ಚಿಗ್ಗಿರುವಲೂ,
ಫಲಪ್ರಪ್ತಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಗುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮಾತನಾಡುವ
ಗಿಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿರುವ ರಮಣೀಯವಾದ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ
ವೃಕ್ಷಗಳೆಂಬಿವು ಈ ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷವಂ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
ವೇನು, ಅವಂ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಲಾ
ಪುರುಷಮೃಗನು ನಮನಗುತ ಈತನು ಪಾಪ-ತೀವ್ರತೆಗೆ ಪರಮಭಕ್ತ
ನಾದ ಕಾರಣ ಶಿವರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು
ಯೋಚಿಸಿ ಎತ್ತಿ ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ಕೇಳು, ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದ ತಾವ
ತ್ರಯಗಳಂ ನುಹರಿಸಿ, ಸ್ಥಿಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಕಾರಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು
ಶರೀರಗಳಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪವಾದ ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷದ
ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಇದರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ, ಪಣ್ಡುಖನ ಮುಖದಿಂದ
ನಾನು ಕೇಳುವಂತೆ ನಿನ್ನೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವೆನು ಸಾವಧಾನನುನದಿಂ
ಕೇಳುವನಾಗೂ. ಅದೆಂತೆನೇ—

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪದವಾಚ್ಯನಾದ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಆದಿಕ
ಲ್ಪಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂಮಾಡಿ ಕ್ರಿ
ಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗಿ, ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿಯು ಅವ್ಯೂಷವಾದ
ಕಾರಣ, ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಲೋಗ್ಯವಾದ ಲೋಕಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಎಂತು

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ, ಆ ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರದಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿ
ಪ್ರಜ್ಞೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವು ಪ್ರೋಗತವಿರುವುದು, ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾ
ಶವಿರುವುದು ಸಹಾ ಕಂಡು, ಕ್ವಾಸಕಾರ್ಯವು ಮೂರು ಬಗೆಯಾದ್ದು
ಒಕ್ಕಲಿಸಿ, ತ್ರಿವಿಧವಾಗಿರುವ ಕ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಭೇದವಿಂದ ಲೇಚಕ,
ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕವೆಂದು, ಮೂರು ಪರಿಯಾದ ಹೆಸರುಗಳುಂಟಾದದಂ
ದೊಳಕ್ಕೆ ತಂದು ವಿನುರ್ಣಯಂವಾಡುವಲ್ಲಿ ಲೇಚಕ, ಪೂರಕ, ಕುಂಭ
ಕಗಳೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಂ
ತಳಿಮ, ಆದರ ಅರ್ಥವಿಚಾರವಂವಾಡಿ ಈ ಮೂರು ವೇದಗಳೂ, ವಸ್ತು
ಸ್ವರೂಪವು, ಸ್ವರೂಪವೊಂದಕ್ಕೆ ಸೌಧನಂಗಳಂ, ಅದರ ಪ್ರಕಾಶಂ
ಗಳಂ, ಜೇಳುತ್ತಿರುವವಾದಕಾರಣ ವೇದನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಪೂರ್ವಾ
ಪರವಿನುರ್ಣಯಂವಾಡಿ, ಮೊದಲು ನಾನು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಗೌಡಾ
ಕ್ರೀಡಿಸುವೆನೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಈಗ ಮೂರು ವೇದಂಗಳೇ ವಿರು
ದ್ಧವಾದವು, ಅವಂತೆಂದರೆ, —ನಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಜಗ
ತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂವಾಡಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ನನ್ನಂ ಈ ಜಗತ್ತು ಅರಿ
ಯದಂತೆಯು, ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಭಿನ್ನನೆಂಬುದಂ ಜಗತ್ತು ಅರಿಯದಂ
ತೆಯು, ಪ್ರಪಂಚಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಈ
ವೇದಂಗಳು ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತುಜ್ಞಾನವು, ತತ್ಸಾಧನಂಗಳಂ ಪ್ರಕಾ
ಶವಂವಾಡಿ, ಜೇಳುವವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ
ವೇದಂಗಳೇ ವಿರುದ್ಧಗಳಾದವು, ಆದರೂ ಅಗಲಿ, ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ
ವಾಡಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವಂವಾಡಬಹುದು, ಈ ಜಗ
ತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂವಾಡುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೌಧನಂಗಳಂ ಕ್ವಾಸಕ್ರಮ
ವಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಸೌಧನಂಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾದ ಸೌಧ
ನಂಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತನಿಗೆ ತಾನೇ ಪೂರ್ವ ವಿರೋಧವಂ ಪರಿ
ಹರಿಸುವುದು, ಅದುಕಾರಣ ಇನ್ನು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮವಂ ಪ್ರಕೃತಿಯು ತಿಳಿಯದಂತೆ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಂಬಿಟ್ಟು ಭಿನ್ನನಾಗಿ ಮೊದಲು
ಯೋಚಿಸಿದಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಲುಯೋಗಿಸಲಾಗ ಆ ಬ್ರಹ್ಮವು

ಬುಡದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಐದು ಕೊನೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತೇ ಹೊತ್ತು, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗವೇ ಇರಲು, ಅವನೋಡಿ ಪೃಥ್ವಿತಿಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಕೂಡದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸಹಾಯವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಣಕಾರ್ಯವು ಸ್ವತಃಬೇಕೆಂದಿರುವಂತೆ, ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯು ಪುರುಷನಿಗೋಗದಿಂದ ಕಂಗೈಟ್ಟು ಕಾತರಿಸಿ, ತನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ವೃಕ್ಷರೂಪವಿಂದಿರುವ ತೇಜಸ್ಸುಂಕಂಡು ಇದೇನು ತೇಜೋನಿಶೇಷ ಬಂದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ನಿಶೇಷವು ಕಾಣದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಯಿಂತಿರುತ್ತಿರುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಪ್ರೇರಕವಾದ ಪರಮಾತ್ಮವು ತಾನು ಬೋಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯುಂವಾಡಲು, ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ತೇಜಸ್ಸು ನಿರೂಪೆಯುಂವಾಡಿ, ಆ ವೃಕ್ಷದ ಬೀಜವು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು, ಕೊನೆಗಳ್ಳಿದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಗಳೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಎಂದಿಂತೆ ಪುರುಷನು ಸೇರುವವಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವು ದೊಡ್ಡದು, ಅದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೂತ್ರವು ನನ್ನಲ್ಲೇನಿರುವೆಂದು ಬೋಚಿಸಿ, ತಾನೇ ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ರೂಪವೆಂದರಿತು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮೂರು ಸಾಧನವಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮಸಂವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ತನ್ನ ಮೂರು ನಿಧಿಶಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ, ಪಂಚದಾಕ್ಷಿಣಿ, ಖಂಡತ್ರಯವೆಂಬ ತೊಟ್ಟುಗಳಂ ಕೂಡಿ, ತೇಜೋಮಯವಾದ ವೃಕ್ಷವು ಅನೇಕ ದಳಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲು, ಅವನ್ನೋಡಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕಾರ್ಯವು ಅಧಿಕವೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯು ನಾನೀವನರೂ ಬಂದಾಡುದಲ್ಲದೇ ಲಗಲಾರದೆಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೂ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯುಂಕೂರಿತು ಎನ್ನೆ ಹೃದಯವು ತಿಳಿದು ಮೂರು ಪರಿಮಾದ ನಿನು-ಮೂರು ದಳರೂಪವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನಲಂಕರಿಸಿದೆಯಾವಕಾರಣ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟ ನಾದೆನು, ಅದರಿಂದ ಮೊದಲು ನಾನು ನಿಶ್ಚೈಸಿದ್ದಂತೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸಾಧನಂಗಳಂ ನಿನೇ ಪ್ರಟ್ಟಿದೆ, ಅದೆಂತೆಂದರೆ —ನಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮವು

ಮೂರು ದಳದ ಆಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುವದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನಂ
 ಗಳೆಂಮೂರುಮೂರಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಿದಂತಾಯಿತು, ಅಥವಾವವೆಂದರೆ
 ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸೌಮಗಳೆಂಬ ಮೂರು ವೇದಗಳು, ಸತ್ಯ, ರಜ, ಸ್ತಮಗ
 ಳೆಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳು. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರರೆಂಬ ಮೂರು
 ಮೂರ್ತಿಗಳು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಪಾರ್ವತೀ, ಸರಸ್ವತೀಯೆಂಬ ಮೂರು
 ಪ್ರಕೃತಿಗಳು. ಸತ್ಯಲೋಕ, ಮೈಕುಂಠ, ಕೈಲಾಸಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಸ್ಥಾನಗಳು ಜೋಲೋಕ, ಭೌವಲೋಕ, ಸುವಲೋಕವೆಂಬ
 ಮೂರು ಲೋಕಗಳು. ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಕಾರ್ಯಗಳು. ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷ, ನಪುಂಸಕರೆಂಬ ಮೂರು ಜಾತಿ
 ಗಳು. ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಕಾರಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಶರೀರಗಳು.
 ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ,
 ಆದಿಭೌತಿಕ, ಆದಿವೈವಿಕವೆಂಬ ಮೂರುತಾಪಗಳು. ದೇವ, ಋಷಿ, ಪಿತೃ,
 ಋಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಋಣಗಳು. ಉಪಾಪಾಸ, ನಿಮಿತ್ತ, ಸಹಕಾರಿ
 ಯೆಂಬ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳು. ಭೂತಭವಿಷ್ಯದ್ವಾರ್ತ ಮಾನವೆಂಬ ಮೂ
 ರು ಕಾಲಗಳು. ಪುತ್ರೇಷಣ, ವಿತ್ತೇಷಣ, ದಾರೇಷಣಗಳೆಂಬ
 ಮೂರು ಈಷಣಗಳು, ಆಣವಕ, ಕಾರ್ಮಿಕ, ಮಾಯಿಕವೆಂಬ ಮೂರು
 ಮಲಗಳು. ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ, ಆಹವನೀಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಅಗ್ನಿಗಳು. ಇಡಾ, ಪಿಂಗಲಾ, ಸುಷುಮ್ನಾಯೆಂಬ ಮೂರು ನಾಡಿ
 ಗಳು. ಉಚ್ಚ, ನೀಚ, ಮಧ್ಯಮಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಸ್ವರಗಳು.
 ಊರ್ಧ್ವಗಮನ, ಅಧೋಗಮನ, ತಿರ್ಮಗ್ಗಮನವೆಂಬ ಮೂರು ಗಮ
 ನಗಳು. ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲ, ಅಗ್ನಿಮಂಡಲಗಳೆಂಬ
 ಮೂರು ಮಂಡಲಗಳು. ಅಕಾರ, ಉಕಾರ, ಮಕಾರಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಅಕ್ಷರಗಳು. ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತವೆಂಬ ಮೂರು ಪುರುಗಳು.
 ಭೂಮ, ಅರ್ಚಿ, ಸ್ವರ್ಗಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳು. ನಿರ್ದ್ರ
 ಆಹಾರ, ಮೈಥುನಗಳೆಂಬ ಮೂರು ವ್ಯಾಪಾರಗಳು. ವಾತ, ಪಿತ್ತ
 ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳೆಂಬ ಮೂರು ದೋಷಗಳು. ಪ್ರಾತಃ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಃ,
 ಸಾಯಾನ್ಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಸವನಗಳು. ನ್ಯೂನ, ಅಧಿಕ, ಸಮವೆಂಬ

ಮೂರು ಮರ್ಯಾದೆಗಳು. ಇವುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನವು; ನೀನೇ ಆದಬಳಿಕ ಈ ಸಾಧನೋಪಾಯಂಗಳಿಗೆ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳೂ ನೀನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಾದನಂತರ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ವೇದಗಳು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹಿತೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದರೂ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲದ ಉಂಟಾಗಲಾರದು, ಅದು ಕಾರಣ ಜಗತ್ತು ನನಗಿ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವವರಲ್ಲಿ ನಂಟಯ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಂ ಕುರಿತ, ಪರಶಿವನು ಎಲೈ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ! ನಾವೀರ್ವರೂ ವೃಕ್ಷರೂಪವಂ ಧರಿಸಿದುದು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಅವರಿಂದ ಈ ವೃಕ್ಷರೂಪವು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಹೀಗೇಯಿರಲಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲೂ. ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನನ್ನಿಂದ ಅವೃತವಾದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲದ ಉಂಟಾಗುವ ಉಪಾಯವು ಯಾವುದೆಂದು ವಿಷ್ಣುವನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪರಮೋಪರನು ಪ್ರಕೃತಿಯಂ ಕುರಿತು ನಾವೀರ್ವರೂ ಈ ವೃಕ್ಷರೂಪವಿಂದಿದುರ್ಗ ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಿದವು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ವೃಕ್ಷವು ಉಭಯಾತ್ಮಕವೆಂದಿತ್ತು ಯಾರು ಧ್ಯಾನಿಸುವರೋ, ನೈರಿಸುವರೋ, ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡುವರೋ, ಸ್ಪರ್ಶವಂ ಗೈವರೋ, ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಹೃದಯ ಗ್ರಂಥಿಯು ಭೇದಿಸು ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲದ ಉಂಟಾಗಲಿ, ಹೃದಯ ಗ್ರಂಥಿಯು ಭೇದಿಸುವವರಿಂದ ಈ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಲವೆಂದು ಶನಿರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ಇವರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಲೇ, ಪಾಪತ್ರಯ, ತಪತ್ರಯ, ಶರೀರತ್ರಯಗಳೂ ನಿವೃತ್ತವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಈ ಬಿಲ್ಲವೃಕ್ಷವಂ, ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಗಿಡವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪತ್ರದಿಂದ, ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ನನ್ನಂ ಒಂದು ದಳದಿಂದ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದಪಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಂಪದವನ್ನಿತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯವಂ ಕೊಡುವೆನು, ಇಂತಪ್ಪ ಬಿಲ್ಲದಚಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಗಂಧವಂ ತೆಗೆದು ಯಾರು ಸಮರ್ಪಣೆಯಂ ಮಾಡು

ವರೋ ಮತ್ತೂ ಈ ಗಂಧದಿಂದಲೇ ಯಾರು ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡು ವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದೋ, ಮತ್ತು ಗೋಕ್ಷೀರ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಾಮೃತದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕವಂ ಗೈದವಂಗೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದೋ ತತ್ಪ್ರಶ್ನವಾದ ಫಲವು ಸಕೃನ್ಮಾತ್ರ ಬಿಲ್ವಗಂಧಾಭಿಷೇಕದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಎಳದಾಗಿರುವ ಬಿಲ್ವಫಲಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಲು ಸಮತ್ಸಮಾಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೋಟಿಭಾರಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದೋ ಆ ಫಲ ಉಂಟಾಗಲೇ, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪಾವನಮಾದ ತೀರ್ಥಂಗಳು ನಿರಂತರವೂ ವಾಸವಂ ಮಾಡುವವರಿಂದ, ಈ ವೃಕ್ಷದ ಮೂಲಮೃತ್ತಿಕೆಯಂ ಯಾರು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಪಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧರಿಸುವರೋ ಆಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅನೇಕಕಾಲ ಗಂಗಾದಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಚತುರ್ಮುಖಾದಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾತಾಂಡವಮೂರ್ತಿಯಾದ ಎನ್ನಂ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವೋ, ಅಂತವ್ವ ಫಲವು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾಗಲೇ, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರಂ ಹತ್ತುಸಾವಿರೆ ಭಾರಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವೋ ಅಂತವ್ವ ಫಲವು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಲೇ, ಇಂತವ್ವ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಮಹಾಪಾವನಮಾದ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮಾಗಿ ಪತಿತರಾದ ಜನರಂ ಪಾವನವಂ ಮಾಡೆ ಲೋಕಂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ವೃಕ್ಷರೂಪವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ವರವಂ ಕೊಟ್ಟ ರುವೆನಾದಕರಣ ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರೋಟಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ವಾಲಾಂಕುಶಂ, ಅಜ್ವಾಲಾಂಕುಶಂ, ಅಚೂರವಂತರು, ಅನಾಚಾರವಂತರು, ಮತ್ಸ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮೊದಲಾದ ಜನಂಗಳು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ

ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಲು, ಆ ಪೃಥ್ವಿ ಅಪರ ಪುನಃ ದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಫಲಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂತಾನವಂ ಕೊಡುವದು, ಮತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಭಾಮಿನೀಶ್ವರ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ದೀಪಾರಾಧನೆಯಂ ಗೊಳಿಸಿದ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸದಲಿಯೂ ಮಾಡುವವಂಗೆ ತತ್ಪ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನಾನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ವರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ, ಸಾಮಿರಭಾರಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನೋರಂಬಾವರ್ತಿಯಾದರೂ, ಇಲ್ಲದಿರೆ ಮೂವತ್ತರಜಾಗಲೀ, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟಾಗಲೀ, ಹನ್ನೆರಡಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಮೂರು ಭಾರಿಯಾದರೂ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತನಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಪ್ರವಕ್ಷಣ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಲು ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಪಾಪವು ತೊಲಗುವದು, ಇನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಕೊನೆಯಂ ಬೊಗ್ಗಿಸಿ ನೋಯದಂತೆ ದಳವನ್ನೆತ್ತಿ ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಈ ದಳದಿಂದ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಲು ಕೋಟಿಶಂಕಾರ್ಚನಾಫಲವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಮತ್ತು, ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿಹಿತಿಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ನ್ನ ಭೀಷಣವಂ ಮಾಡಿಸಿದವಂಗೆ, ಲನೇಕ ಕೋಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ನ್ನ ಭೀಷಣವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗಿ, ಅಸಂತಕೋಟಿ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಾರಿವೈವು ಸಂಭವಿಸಲಾರದು, ಮತ್ತು ಲಿಂಗರೂಪವಂ ತಾಳಿರುವ ಸನ್ನಂ ಕೋಮಲವಾದ ಒಂದು ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ, ಅಥವಾ ಎರಡು ದಳಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಯಾರು ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಸಕಲ ಮನಸಾಭೀಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇನ್ನು ಲಿಂಗರೂಪವಾದ ಸನ್ನಂ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೇಮವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ ಯಾರು ಪ್ರಾಜ್ಞೆ ಪರೋ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಯಾವನೊಬ್ಬನು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಮಂತ್ರ ಜಪವಂ ಮಾಡುವನೋ, ಆತನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಭಯಉಂಟಾಗಲಿರುವದು, ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾದ

ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಷ್ಟು, ಗೋಕ್ಷೀರದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರದಿಂದ ಹೋಮವಂ ಮಾಡುವನೋ, ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮಗೋವಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಪುಟುವನು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಹಸುವಿನತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ ಹೋಮವಂ ಮಾಡಲು, ಅವನಿಗೆ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಕೋಮಲವಾದ ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ, ಸುವರ್ಣ, ಲಹರಿ, ಸ್ನೇಹಿತ, ಪಾರ್ಥಿವವೋದಲಾವ ಅನೇಕ ರೂಪವಾದ ಲಿಂಗಗಳ ಪೂಜೆಯಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಯಮವಾಗಿ ಯಾರು ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಸನ್ನಂತೆ ರುದ್ರರೂಪವಂತಾಳುವರು, ಇಂತೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವಧ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಇಂತೂ ಪ್ರದೋಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹೃದಯಗ್ರಂಥಿಯು ಭೇದಿಸಿ, ಎನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯವದವಿ ಉಂಟಾಗುವುದು, ನನಗೆ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ಪಂಗಳಂ ತಂದು ಪೂಜಿಸಿದರೂ ಆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯಿಂದ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದವು ಸಂತೋಷ ಪುಟಲಾರವು, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಎನ್ನು ದಿವಸ ಇರಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ಪಾವನವಾದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶದೋಷಗಳು, ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆಗಳು, ಹಳದು ಹೊಸದೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವು ಇರಲರಿಯದು. ಇದು ಯಾತಕ್ಕಿಂತರೆ, ನಿತ್ಯನೇಮವಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಸನ್ನಂ ಪೂಜೆಪರ್ಗೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಸಮಯ ವಿಶೇಷ ದೋಷ ದೊರೆಯದಿರೆ ಮೊದಲು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಇರಿಸಿದ್ದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಳದಂತೆ ದೋಷವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ದಳಗಳಿಂದಲೇ ಸನ್ನ ಪೂಜೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿ, ಸನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಬಿಲ್ವದಳಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರದ ಚೂರ್ಣವನ್ನಾದರೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಡಗಿರ್ದು ಎನ್ನ ಪೂಜೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಚಿನ್ನ ಭೆಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯುಷಿತದೋಷ ಹ್ಯಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಈ ಬಿಲ್ವದಳಂಗಳಗೂ, ಹಳದೆಂಬ ದೋಷವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಮಾಡಗಿರ್ದರೂ ಸರಿ. ಈ ವೃಕ್ಷ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಾದರೂ ಸರಿ, ನನಗೆ ಧರಿಸಿದ

ಪಿರಾಲ್ಯವ್ಯವಾಹಾರಗ್ರಾಸ್ತ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ತೊಳೆದು ದಳಗಳು ಚೂರ್ಣ
ಮಾಗುವವರಿನಿಗೂ ಎನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು.
ಇನ್ನು ಶಿವಪ್ರಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುವಂಥಾ ಜನರು ಬಿಲ್ವ
ವಳದಿಂದಲೂಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಣಗಿದ ದಳದಿಂದಲೂಗಲೀ, ಒಣಗಿದ
ಪತ್ರದ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೂಗಲೀ, ಅಮುಖಿಲ್ಲದಿರೆ ಬಿಲ್ವಕೋರಡಿನ ಗಂಧದಿಂ
ದಲೂವರೂ ಎನ್ನಂ ಪ್ರಾಜ್ಞನೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಿಲ್ವಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಜ್ಞನ
ಲೂಗತು. ಇದಂ ತಿಳಿದು ಬಿಲ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಾದರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜ್ಞನಿ
ದರೆ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುವು, ಇದಂ ತಿಳಿದು
ಪ್ರಾಜ್ಞನಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಂ ತಿಳಿದು ಪಾತ್ರಾ
ವನಂಪಟ್ಟು, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಲಕ್ಷವತ್ತಿ
ನನ್ನ ನಾಮವು ಜಪಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವಪಾಪವು ತೊಲಗಿಪೋಗಿ ನನ್ನ
ಸಾಯುದ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ
ಯಾನಾತನು ಶರೀರವಂ ಬಿಡುವನೋ, ಅವನಿಗೆ ಸರಂತರವುತಿ ನನ್ನ
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವುಂಟಾಗುವುದು. ಕೃಷ್ಣಾಪ್ಸುನಿಾ, ಸೋಮವಾರ,
ಮಹಾಪ್ರದೋಷ, ಈ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಿಲ್ವವತ್ರಗಳಿಂದ
ನನ್ನಂ ಪ್ರಾಜ್ಞನುದರೋ, ಅವರಿಗೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು ಉಂಟಾ
ಗಲಿರಿಯದು, ಮತ್ತೂ ಬಿಲ್ವವತ್ರಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಆ ಮುಳ್ಳಿಗ
ಳಿಂದ ಶರೀರವು ಫಾಯವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪವು ತೊಲಗಿ
ಉತ್ತಮವಾದ ಗತಿಯಂ ಪಡೆಯುವನು, ಇನ್ನೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪ
ದಲ್ಲಿ ಪಿತೃಗಳಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಅನ್ನದಾನವಂ ಮಾಡಲು, ಅನನ ಪಿತೃಗಳು
ನೂರು ವರ್ಷ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಅನ್ನಾಬೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವರು, ಮತ್ತೂ
ಕಾಶೀ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಚಿದಂಬರ, ಈ ಜ್ಞೇತೃಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಪುರಾಣಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಿಲ್ವವತ್ರದಿಂದ ನನ್ನಂ
ಪ್ರಾಜ್ಞನಿದರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳು ತೊಲಗಿ ಅನೇಕಕಲ್ಪ ಶಿವಲೋಕ
ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ
ವರವಂ ನೋಡಿ, ಕನ್ಯಾದಾಸನಂ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಕೋಟಿ ಕನ್ಯಾದಾಸ
ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಈ ಪರಿಮಾಣ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾ

ಶ್ರದ್ಧೆ ಗೋಪಾಸ, ಭೂಪಾಸ, ಹಿರಣ್ಯಪಾಸ ಮೊದಲಾದ ದಾಸಂಗಳಂ
 ಗ್ರಾಹಲು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕಮಾಗಿ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತು
 ಮೂರು ಗುಣವಾಗಿಯೂ, ಮೂರು ನೇತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಮೂರು ಆಯು
 ದಮಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವ ಮೂರು ದಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ
 ಪರಾತ್ಪರನಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಯಾರು ಸಮರ್ಪಿಸುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಮೂರು
 ಜನ್ಮದ ಪಾಪವು ನಾಶವಾಗುವುದು, ಇಂತವು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಕೂಳುಕು
 ಇಲ್ಲದೇ ಕೋಮಲವಾಗಿರುವದು ನೋಡಿ ನಂಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿ
 ಸಲು ಕೋಟಿಯಷ್ಟುವಂ ಮಾಡಿದಫಲವು ಲಭಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
 ಇಂಥಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಶಿಂಗರೂಪವಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು ಕೋಟಿಗಜ
 ದಾಸವಂ, ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವಂ, ಕೋಟಿಕರ್ಯಾಪಾಸವಂ
 ಕೂಡೆಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ
 ಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನಾ ರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಸ್ರಕವಿಶತ ಗೋಪಾಸವಂ
 ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅರ್ಚಕ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷಸ್ಥಾಪನೆಯಂ
 ಮಾಡಿದವುಣ್ಯವು, ಸಹಸ್ರಉಪವನವಂ ಮಾಡಿದಫಲವು ಸಹಸ್ರ ಬರ
 ವುದು, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಸದಾಶಿವನಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಅರ್ಚನೆಯಂ
 ಮಾಡಲು ಸಹಸ್ರಾರ್ಚ ವೇದಪಾಠಯುಣವಂ ಮಾಡಿದಫಲವು, ಸಹಸ್ರ
 ಶಾಸ್ತ್ರಾಣರಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಫಲವು ಲಭಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
 ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಪರಮಪತಿಯಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಸಹಸ್ರ ಸಾತ
 ಗ್ರಾಮಪಾಸವಂ ಮಾಡಿದ ವುಣ್ಯವು, ಕೋಟಿತುಾಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ
 ಮಾಡಿದ ಫಲವು, ಕೋಟಿಯಷ್ಟುವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಧರ್ಮವು ಲಭಿಸು
 ವುದು. ಮತ್ತು ಮುಖೇಶ್ವರನಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಕೋಮಲವಾದ ಬಿಲ್ವದಳಗ
 ಳಿಂದ ಯಾರು ಅರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗ
 ಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಡುವರು, ಮತ್ತು ಕೂಲಪಾಶಿನಾಗಿ ವರ್ಷ ತೀವತಿಯಾದ
 ಎನ್ನಂ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಯಾರು ಅರ್ಚಿಸುವರೋ ಅವರೆ ಸಮಸ್ತ
 ದೋಷವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ನದ್ಗತಿಯಂ ಕೊಡುವೆನು. ಚಂದ್ರಶೇಖರನಾದ
 ನನ್ನಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶುಚಿಭೋಗದಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಯಾರು ಪ್ರಾಣಿ
 ಣಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಪುತ್ರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯ

ವನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸೌಖ್ಯಂಗಳಂ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾಯು
ಜ್ಯವಂ ಕೊಡುವೆನು. ಇನ್ನೂ ನಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷ
ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳಂ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಸಂತಪ್ಯವಾಗುವು
ವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಶಿವನು ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ
ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರ್ಥವಂ ಪರಶಿವನ ಪುತ್ರನಾದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
ನನಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದವರಿಯಂ ನಿನ್ನಿಗೋಸುಗ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂ
ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ನಿಶೇಷಾರ್ಥವು ತಿಳಿ
ಯುವಂತೆ ಉಪದೇಶವ ಮಾಡಿದೆನು. ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಮಹಾತ್ಮ್ಯ
ವಂ ಯಾರು ಕೇಳುವರೋ, ಯಾರು ಬರದು ಓಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ
ಕಷ್ಟವು ಎಂದಿಗೂಮಿಲ್ಲದೆ ಸದ್ಗತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಎಲೈ ರಾಜಶಿ
ಖಾಮಣಿಯೇ! ನೀನು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ವಾಹ್ಯಜೋಪಕಾರವಂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿ
ಯುಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ ನೆನಿಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ನನ್ನಿಂದ
ಆಗತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳುವನಾಗೆಂದು ಅಪ್ಪ
ಣೆಯುಂ ಕೊಡೆಲ್ಲ. ಆ ಭಳಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರುಷಮೃ
ಗನಂ ಕುರಿತು ಪರಶಿವನಿಗೆ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ಮಹಾನುಭಾವನೇ
ನೋಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸವಸ್ತುಪಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶುಭವಂ ಉಂಟುಮಾ
ಡುತ್ತ, ನಿನ್ನ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ,
ಅವರ ಧಾರಣಕ್ರಮವಂ, ಕೂಡ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಅನೇಕ ಬಯಲವಾಗಿ
ರುವುದು ಅದಂ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದನೆಯೆಂಬಾಡಲು,
ಈಗ ಶಿವತತ್ವವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಪುರುಷಮೃಗನು ಸುಗಂಧಮಾ
ಹಾರಾಜನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಕುಲೋತ್ತಮನೇ! ನೀನು ಮಾಡಿದ
ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ರೂಢ್ಯವಾದದ್ದು, ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸ
ಲಾಗದು, ಮತ್ತೂ ನೀನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದಕಾರಣ ನಿನಿಗೆ ಉಪದೇ
ಶವಂ ಮಾಡುವೆನು, ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುವನಾಗು, ಕಲ್ಪ ಮುಗಿ
ಯುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಸಂಹಾರ
ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚಗಳು
ಪೊದಲು ಹ್ಯಾಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೋ ಅವೇಕ್ರಮದಿಂದ ಪಂಚಮಹಾ

ಭೂತಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನಂಗಳಾಗುವುದು, ಆ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಂಗಳು ಜಗತ್ಕಾರಣವಾದ ಮಾಯೆಯಂಬ ಚೆತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಅದಂ. ಸದಾಶಿವನು ತನ್ನ ವಶೆಯೊಳಿರುವ ನೇತ್ರಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡಿ ಬಳಕೆ ಆ ಮಹಾಶ್ವತಾನದೋಳ್ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಅನಂದ ತಾಂಡೆವನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಪಿಪೀಲಿಕಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮಪರಿಸುಂತನಾದ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಭಸ್ಮವಾಗಲೂ, ಆ ಭಸ್ಮವು ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟರಸ ಪಾದಗಳ ತುಳಿತದಿಂದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವದ್ದರಿಂದ, ಮತ್ತೊಂದು ಆವರಣವನ ಶರೀರವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾಗಲೂ, ಇದ್ದೂ ಅರಿಯದೇ ಇರುವ ಪಾಮರ ಜನಂಗಳು ಪರಮಪಾವನನಾದ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟರಸಂ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಶ್ವತಾನನಾಸೀ ಎಂಬ, ಕೇವಲ ಚತುರ್ಭುಕ್ತಧಾರೀ ಎಂಬ ನುಡಿಯುವರು. ಅದಂತಿರಲಿ, ಪ್ರಾರೋಕ್ಷ್ಯಕ್ತಮಾದ ಆ ಮಹಾಶ್ವತಾನದೋಳ್ ಸರ್ತನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಚವಾನಂದಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮಶಿವನಿಗೆ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆವುಂಟಾಗಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗಲಾವುದು ಶರೀರದೋಳ್ ಲೀನವಾಗಿದ್ದ ಭಸ್ಮವೇ ಮೊದಲು. ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದ ಅರ್ಥವಂ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟರಸಂ ತಿಳಿದು ಪಂಚಮಹಾ ಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಭಸ್ಮವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಸ್ಮಾಂಶವಾದ ಪೃಥ್ವಿ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೇ ಆಲಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬಳಕೆ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವಂ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ತೃಬದ್ಧರಾಗಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರೆಂದು ಅರಸಿ ನೋಡಿ ಬಳಕೆ, ಗೋವೃಷಭ, ಇವು ಎರಡೇ ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ತಿಳಿದು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಸಲಪ್ಪ ರೋಳ್ ಪರಮಶಿವನ ಮನೋನುಗುಣವಾಗಿ ಸದ್ಯೋಜಾತನ ಮುಖದೋಳ್ ಭಸ್ಮಸಂ ಬಂಧಿಯಾದ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂಶದಿಂದ ಅಧಿಕವಾದ ಕಪಿಲಪೂರ್ವವಾದ ನಂದಾಪುರಬಿಡೇನುವು. ಅಮೋಘವಿಷಿತು. ವಾಮದೇವಮುಖದಲ್ಲಿ ಚಕ್ಷುಸ್ತ್ರಂಶ

ವಾದ ಜಲಾಂಶವ್ರಧಾನವಾದ ವ್ರಹ್ಮತಿಯೇ ಭವ್ರಾಯಂಬಧೇನುರೂಪ
ದಿಂದ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಿಸಿತು. ಹಾಗೇ ಅಷ್ಟೋರಮುಖ
ದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ವ್ರಹ್ಮತಿಯೇ ತೇಜೋಂಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುತ
ಭೀಯಂಬಧೇನುರೂಪವಾದ ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಜನಿಸಿತು. ತತ್ಪರಾಪ
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮರೂಪವಾದ ವ್ರಹ್ಮತಿಯೇ ವಾಯುಂಶಗಳೊಡಧಿಕ
ವಾಗಿ ಸುಶೀಲಾಯಂಬಧೇನು ರೂಪವಿಂದ ಧೂಮ್ರವರ್ಣದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ.
ಈಶಾನಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಸಂಬಂಧಿಯಾದ ವ್ರಹ್ಮತಿಯೇ ಆಕಾಶಂಶಗ
ಳಿಂದ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸುಮನಾ ಯಂಬಧೇನು ರೂಪವಿಂದ ರಕ್ತವರ್ಣ
ವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಿಸಿತು, ಇಂತೂ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಗಳು ವ್ರಹ್ಮತಿಯು
ನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಗೋವಿನರೂಪವಿಂದ ಸವಾಶಿವನಂ ನೇವಿಸುತ್ತಿರುವುವು,
ಗೋವುಗಳು ಭಸ್ಮಾಂಶಗಳಾದಕಾರಣ ಗೋವಿನ ಶರೀರದೊಳಿರುವ
ರೋಮಗಳೆಲ್ಲವು ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಆವಾಸೇನೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ
ಆ ರೋಮಕೂಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದಿ ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥಂಗಳು ನಿರಂತರವೂ
ವಾಸವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುವು, ಅಮಕಾರಣ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಗೋಮ
ಯವೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾವನಿತ್ರವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚದ
ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳ
ಾದವು. ಗೋವುಗಳೆಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡಿರು
ವದ್ದರಿಂದ ಭಸ್ಮಕ್ಕೆ ಗೋಮಸುವೇ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಈ ಗೋಮ
ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಾದ ಗೋವುಗಳು ಅದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮೋತ್ಪರನ ಐದು
ಮುಖಂಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವಾದಕಾರಣ ಆ ಭಸ್ಮವು ಗೋವುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಕ್ರಮದಿಂದ ಐದುಬಗೆಯಾಯಿತು, ಅವೆಂತೆನೆ—ವಿಭೂತಿಯೆಂದು, ಭಸ್ಮ
ವೆಂದು, ಹ್ವಾರವೆಂದು, ರಕ್ಷೆಯೆಂದು, ಭಸಿತವೆಂದು ಐದು ಪರಿಮಾವ
ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದು, ಆ ಭಸ್ಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಅನು
ಗುಣವಾದ ಕಾಮುಂಗಳೇನೆಂದರೆ—ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವಾದ
ಕಾರಣ ವಿಭೂತಿಯೆಂದು, ತೇಜಸ್ಸನ್ನಂಟುಮಾಡುವವಾದಕಾರಣ ಭ
ಸಿತವೆಂದು, ಸಮಸ್ತಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಭಸ್ಮವೆಂಬು,
ಸರ್ವವಿಪತ್ತುಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಹ್ವಾರವೆಂದು, ಭೂತಪ್ರೇತ

ಸಿಂಹಾಧಿಗ್ರಹಗಳಿಂದಲೂ, ಬೋರವ್ಯಾಘ್ರಸರ್ಪಗಳ ಮೊದಲಾದವು
ಗಳಿಂದಲೂ, ಉಂಟಾಗುವ ಭಯವಂ ತೊಲಗಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವವರಿಂ ರಕ್ಷೆ
ಯಾಂಜು ಹೇರುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಅರ್ಥವು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ
ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ, ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ದೀಕ್ಷೆಯಂ
ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವರಶಿಸು, ಸದ್ವೈಜಾತವೆಂಬ ಪೂರ್ವಮುಖ
ದೋಳ ಸಂದಾಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಭೂತಿಯಂ, ನಾಮದೇವ
ಯಂಬ ದಕ್ಷಿಣಮುಖದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ಭಸಿತ
ವಂ, ಅಘೋರವೆಂಬ ಪಶ್ಚಿಮ ಮುಖದೋಳ್ ಸುರಭೀಯಂಬ ಗೋ
ಸಂಬಂಧವಾದ ಭಸ್ಮವಂ, ತತ್ಸುರಾಸವೆಂಬ ಉತ್ತರಮುಖದೋಳ್
ಸುಖೀಲಾಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ಹ್ವಾರವಂ, ಈಶಾಸವೆಂಬ ಊ
ರ್ಧ್ವಮುಖದೋಳ್ ಸುಪುನಾಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ರಕ್ಷೆಯಂ
ಈ ಪರಿವಾಗಿ ಐದು ಬಗೆಯಾದ ಭಸ್ಮವು ನಿರಂತರವಲ್ಲೂ ಧರಿಸಿ ಜಗದ್ರ
ಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಾದಕಾರಣ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳೂ ಪರ
ಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಭಸ್ಮವನ್ನಿರುವ ಅಭಿನಾಸವಂ ತಿಳಿದು ತಾವೂ ಭಸ್ಮವಂ
ಧರಿಸಿ ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಸಕಪಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ನಿಜವವನಿ
ಯಂ ಪಡೆದು, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯೋಳ್ ಆನಕ್ತಿ ಉಜ್ಜವರಾಗಿ ಇರುವರು,
ಅದುಕಾರಣ ಭಸ್ಮವಂ ಸದಾಧರಿಸಿ, ಅತನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರುದ್ರಸಂತೆ ಭೂ
ಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕುಂಟಕನಾಗಿ ಚರಿಸುತ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಜಮೀನುಶಕ್ತ್ಯ
ನಾಗುವನು, ಮತ್ತೂ ವಿಭೂತಿಯಂ ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿಯಮವಂ
ವಿರಿಸುವೆನು, ಸಾವಧಾನದಿಂ ಅಲಿಸುವವನಾಗು, ಭಸ್ಮವಂ ಧರಿಸುವು
ದಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿಯಮಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
ವಿಭೂತಿಯಂ ಧರಿಸುವೆಕ್ಕ, ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಸಮಯದೋಳ್ ಭಸ್ಮವಾಗಲಿ
ಅಥವಾ ರಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ ಧರಿಸಬಹುದು, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ
ಭಸ್ಮವಂ ಧರಿಸಬೇಕು, ವೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಚಾರವಂ ಮಾಡು
ವಲ್ಲಿ ಹ್ವಾರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು, ಇಂತಿಹ ವಿಭೂತಾಶ್ರಯಿಗಳಂ ಮಾಡಲೋ
ಸುಗ ಪೂರೋಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗಿರುವ ಗೋವಿನ ಗೋಮಯವಂ ಸಂಗ್ರ
ಹಿಸಿ ಆಯಾಸು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯಾಸು ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಭಸ್ಮ

ವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶಕಾಲವಂ ವಿವರಿಸುವೆನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಪರ್ಮ
ತಾಗ್ರ, ನದೀತೀರ, ಬಿಲ್ವಪೃಕ್ಷವೆಂಬವು, ಶಿವಾಲಯವೂ ಪ್ರಶಸ್ತ
ವು; ಅಥವಾ ಸ್ವಗೃಹವು, ದೇವತಾನನ್ನಿಧಿಯು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ದೇಶವೆ
ನಿಸುವುವು. ಕಾಲವ್ಯಾವಧಿವರೆ—ಆಶ್ವೀಜ, ಕಾರ್ತಿಕ, ಮೈಷಾಖ,
ಶ್ರಾವಣ, ಈ ಮಾಸಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತವು. ಅವು ನಿಗಾ, ಏಕಾದಶೀ ಚತು
ರ್ದಶೀ, ತೃತೀಯಾ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೂ ಶ್ರವಣನ
ಕ್ಷತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾನುವಾರ, ರೋಹಿಣಿನಕ್ಷತ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಿರ
ವಾರ, ಈ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯಂ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಂತಿಹ ಮಾಸ
ದಿನವೆಂಗಳು ಕಾಲವೆನಿಸುವುದು. ಇಂತೂ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ದೇಶಕಾಲಗ
ಳಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುವರಿ ಕಲ್ಪ ಉಂಟು, ಅದು
ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಕಲ್ಪವೆಂದು, ಅನುಕಲ್ಪವೆಂದು, ಉಪಕಲ್ಪವೆಂದು,
ಅಕಲ್ಪವೆಂದು ಇಂತು ನಾಲ್ಕುನಿಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಕಲ್ಪದಿಂದ ಉಂಟಾದ
ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದರೆ ಎರಡನೆಯ ಅನುಕಲ್ಪದಿಂ
ಪುಟಿದ ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವೆಂದೆನಿಸುವುದು. ಮೂರನೇ ಉಪಕಲ್ಪದಿಂ
ದುಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ಮಧ್ಯಮವು. ನಾಲ್ಕನೇ ಅಕಲ್ಪದಿಂದಂಟಾದ
ಭಸ್ಮವು ಅಧಮವೆಂದೆನಿಸುವುದು. ಇಂತೂ ಕೆರಿಯೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ
ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವ ಪುರುಷನು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮುಖ್ಯ ದಿನಕ್ಕೆ
ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯೇ ತನ್ನ ಇಚ್ಛಾನುಗುಣವಾದ ಧೇನುವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ
ಕುಚಿನಿವಾಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ವಿಧಾನೋಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ,
ನಮಸ್ಕಾರವಂಗೈದು ನೋತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಿ
ಪರಿಹಾರ್ಯಗಿಂದರೆ—ಜಗತ್ತಿಗೆ ಧೇನುವೇ ತಾಯಿಗಳು, ವೃಷಭಂಗಳೇ
ತಂದೆಗಳು. ಮತ್ತೂ ನಾನು ಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯಗ್ರಾಹವಂ ನೀನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತಾಯಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು: ಶ್ಲೋಕ. ಗಾವೋ
ಮೇವಾತರನ್ನರ್ವಾಣಿ | ಪಿತರನ್ಯಾ ಪಿಗೋವೃಷಾಃ || ಗ್ರಾಹಮುಖ್ಯಂ
ಮಯಾವತಾಂ | ಪ್ರಕಿಗೃಹ್ಣೀತಮಾತರಃ || ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ
ಪಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಡಗಡಿಗೆ ಗ್ರಾಹಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಬಳಿಕ
ಧೂಪ ದೀಪಾದಿಗಳಿಂದ ಮೃಜೆಯಂ ಗೈದು ಅಡಲೆ ಸವಿ. ಪದಲ್ಲಿಯೇ

ಜಾಗರಣೆಯುಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಶುಷ್ಕಭೂತನಾಗಿ, ಅವರ ಗೋಮಯಂ
 ವಂ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳಲೀಸದೆ ಸಮೋಪಾತಮಂತ್ರದಿಂದ ಎರಡು ಹಸ್ತ
 ಮೋಳ್ ಆ ಗೋಮಯದಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು, ವಾಮದೇವ ಮಂತ್ರದಿಂ
 ಶೋಧನೆಯಂ ಗೈದು, ಅರ್ಘ್ಯರಮಂತ್ರದಿಸ್ಸಿರ್ಮಲವಾದ ಶುದ್ಧೋದಕಪಂ
 ದೆರಸಿ, ತತ್ಪುರುಷಮಂತ್ರದಿಂ ಕಲಸಿ, ಈಶಾನಮಂತ್ರದಿಂ ಉಂಡೆಗಳಂ
 ಮಾಡಿ, ಶುಚಿಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ
 ಭೂಮಿಯಂ ಗೋಮಯದಿಂ ಸಾರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಂ
 ಮಾಡಿ, ಮುಖಾಂತ ಅಗ್ನಿನಂಧಾನವಂ ಮಾಡಿ. ಶುಚಿಬ್ರಹ್ಮಮಂತ್ರ
 ದಿಂದ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ
 ಒಣಗಿಸಿ ಮಡಗಿರುವ ಮಂತ್ರಪಾತಮಾದ ಗ್ರಾಸದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಗೋ
 ಮಯದ ಉಂಡೆಗಳಂ ಕ್ರಮದಿಂದಿರಿಸಿ, ಪರಶಿವನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ರೂಢ,
 ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಯಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾವಿದೂರ ಜಸ್ತವಾನ
 ಬಳಿಕ, ಆ ಭಸ್ತವಂ ಶಿಸ್ತಾರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ತೆಗದು ವಿಸ್ತಾರ
 ಮಾಡಿ ಪಂಚಗವ್ಯವಂದೆರಸಿ ಆ ಭಸ್ತವಂ ಒಂದು ಕಲಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಆ
 ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ಆನಾಹನೆಯಂ ಗೈದು ಮೋಡಶೋಷಚಾರಂ
 ಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಚೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳೂ, ರುದ್ರಸೂಕ್ತದಿಗಳೂ,
 ಕಲಶವಂ ಮುಟ್ಟಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಸೂಕ್ತವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ ಕಲ
 ಶದಿಂ ಆ ಭಸ್ತವಂ ಎತ್ತಿ ಉಂಡೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆ ಉಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಂ
 ಪಂಚಾಕ್ಷರದಿಂದ ಆನಾಹನೆಯಂ ಗೈದು, ದುರ್ಗಾಸೂಕ್ತದಿಂದ ಮೊ
 ದಲಿನಂತೆ ಮೋಡಶೋಷಚಾರಪ್ರಾಚೆಯಂ ಗೈದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಶು
 ದ್ಧಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ನದಾಭಸ್ತಧಾರಣೆಯಂ
 ಮಾಡುವುದು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಸ್ತಧಾರಣೆ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ
 ಪಾತಕವೆಲ್ಲವು ತೊಲಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಇಹದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ತು ಭೋಗಂ
 ಗಳಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಶಿವಕುಯುಜ್ಯವಸ್ವೈದುವನು. ಈಗ ಹೇಳಿದ
 ಪರಿಯು ಮೊದಲಿನ ಕಲ್ಪನೆಂದರಿವುದು, ಎರಡನೆಯ ಅನುಕಲ್ಪವಂ
 ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂತೆಂದರೆ- ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಷ್ಕವಾಗಿರುವ ಕಾಡುಚರಣಿ
 ಯಂ ತಾನೇ ತಂದು ಮೊದಲನೇ ಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ

ಭಸ್ಮವೆಂಬುದು ಅದೇ ಅನುಕಲ್ಪವೆನಿಸುವುದು. ಮೂರನೆಯವಾದ ಉಪಕಲ್ಪದಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ—ಶುಚಿಯಾದ ಟಾವಾಗ್ನಿ, ಪಾಕಾಗ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ಅಗ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ತಾನೇತೆಂದು ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೋಧನೆಯೆಂಬುದಿ, ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಉಂಡೆಗಳೆಂಬುದಿ, ಪೂರೈಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಭಸ್ಮವು ಮಾಡಲು, ಉಪಕಲ್ಪವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಮೂರುವಿಧ ಭಸ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರೂ ಪರಮವಾದಿ ತಂದಿತ್ತರೆ ಅದು ಅಕಲ್ಪವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಈ ನಾಲ್ಕುವಿಧ ಭಸ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರೂ ಒಂದುಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ ಭಸ್ಮಸ್ಥಾನವು ಮಾಡಲು, ಅದು ಅಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುದು. ಇದರಿಂದ ಭುಕ್ತಿಯು ಕ್ಷಿಣ್ವುಗಳೆರಡೂ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಆ ಸ್ಥಾನವು ಮಾಡುವವರಿಗಾಗಿಯೆಂದರೆ—ಶುದ್ಧವಾದಿಂದ ಹಸ್ತಪಾದಗಳೆರಡೂ ತೊಳೆದು ಮುಖಾಂಗೋಗ್ಯವಾಗಿ ಆಚಮನಮಾಗೈದು ಭಸ್ಮವು ಕರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಿ, ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳು ಈಶಾನಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ತತ್ಪುರುಷ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೋರಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಗುಹ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಮದೇವ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋದಾತಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಸುರಭಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಾಣಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಸಿರುವ ಭಸ್ಮದಿಂದ ಲೇವನವು ಮಾಡುವುದು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾನವೆಂಬುವುದು. ಜಲ ಸ್ಥಾನವು ಬಾಹ್ಯವಾದ ಮಾನಸ್ಯವು ಮಾತ್ರ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶುದ್ಧಿಯು ಮಾಡುವುದು, ಈ ಅಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾನವು ಬಾಹ್ಯಭೃಂತರ ವೆರಡನ್ನೂ ಶುದ್ಧಿಯು ಮಾಡಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯು ಕೊಡುವುದು. ಈ ಸ್ಥಾನವು ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಯತಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು, ಈ ಸ್ಥಾನವು ಯಾರೂ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆಚರಿಸುವವನೋ ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಸುಖವುಂಟಾಗಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗತಿಯು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಈ ಸ್ಥಾನವು ಸಮಾಧಿವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಲು ಗುಗಾಸನ್ನನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವು,

ಅವಕಾರಣ ಮಹಾವಿನ್ಯಮೊದಲಾದ ಬೇವತೆಗಳು ನೂರದ ನೂದಲಾದ
 ಪದವುಗಳೂ ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲಾದ ಬ್ರಹ್ಮಮುಖಿಗಳು ಸಸಕವಿ
 ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ಹಾಸನರು, ರಾವಣ ಮೊದಲಾದರಾಕ್ಷ
 ಸರು, ಕುಷೇರ ಮೊದಲಾದ ಯಕ್ಷರು, ಮಾತು, ಗರುಡ, ಸುಧರ್ಮರು
 ಕಿನ್ನರರು, ಕಿಂಪುರುಷರು, ಮರುತ್ತುಗಳು, ವಿತ್ಯುಗಣಂಗಳು, ಸರ್ಪ
 ಭೂತಗಳು, ಸಹಾ ಸಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಸದ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಹೃಸ್ವಾಸವಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಂತವು ಅಗ್ನಿಯನ್ನಾಸನಕ್ಕೆ, ಲಕಾರ್ಯ ಸಹ
 ಸ್ರಮಂ ಮಾಡಿದವರಾದವೂ ಸಂಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ಅಗ್ನಿ
 ಯು ಒಂದು ಕಿಡಿಬಿಂದು ಪವ್ವತದಂತಿರ್ಪ ಹತ್ತಿಯುರಾಶಿಯು ಎಂತು ಸಿಕ್ಕಿ
 ಸುವನಾಗಿ ದಹಿಸಿವೋಗುವದೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಬಗೆಯಾವವಾಪವು
 ತೊಲಗಿಪರಿಣದೊರಾಗುವರು, ಇಂತವು ಅಗ್ನಿಯನ್ನಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭ
 ಕ್ತಿಪ್ರೀತರಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂಗೈತ್ರದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಜನ್ಮಶತಮಾದವೂ ಸದ್ಗತಿ
 ಯುಂಪಡೆಯುವಿರಾರು. ಶಿವಪಕ್ತನಾಗಿ ಭಕ್ತವಂ ಧರಿಸದಿರಲು ಅವನೇ
 ಮಹಾಪಾಪಿಯೆಂದರಿವುದು. ಭಕ್ತವಂ ಧರಿಸುವ ಸ್ಥಾನಭೇದವಂ,
 ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಂ ಕೂಡ ನಿರಿಸಿ ವೀಳುವೆನು ಆದಂತೆನೆ—ಮೊದಲು
 ಬಿರೀಚಸ್ತ್ರಗಂ ಬಿರೀಚಕ್ಕೆ ಲೇವನವಂಮಾಡಿ ಅನಂತರ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ
 ಧರಿಸುವುದು. ಮುಮುಕ್ಷು, ಅಧವಾ ಬಿರೀಚಸ್ತ್ರವಂ ಲೇವನವಂ ಮಾಡದಿ
 ವ್ದರೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬಹುದು, ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ
 ಭಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಜಲವಂ ಮಿಶ್ರವೂ ಮಾಡಿ ಸುಖವತ್ತಿರಡು
 ಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಆ ಸ್ನಾನಗಳು ದಾವಮಾವವೆಂದರೆ—ಶಿವ
 ಸ್ನಾನ, ಹಣ್ಣು ಎರಡು ಕಿಡಿಗಳು, ಎರಡು ಸೇತ್ರಗಳು, ಮೂಗು, ತುಟ್ಟ
 ಕತ್ತು, ಭುಜಗಳು, ತೋಳುಗಳು, ಮೊಣಕೈಗಳು, ಮುಂಗೈಗಳು,
 ಹೃದಯ, ನಾಭಿ, ಗುಹ್ಯ, ತೊಡೆಗಳು, ಮೊಣಕಾಲುಗಳು, ಮುಂಗಾಲು
 ಗಳು, ಕಣ್ಣಾಲುಗಳು, ಮೇಗಾಲುಗಳು, ಚೆನ್ನುಕಿಬ್ಬಿಗಳು, ಈ ಸ್ನಾ
 ನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನವೇ ಎರಿಸುವದು ಶೈವದೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು,
 ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಾರಣ್ಯವಾದದ್ದು ಹದಿನೈದು ಸ್ನಾನವುಂಟು, ಆದಂ
 ತೆಂದರೆ—ಶಿವಸ್ನಾನ, ಕಣ್ಣು, ಎರಡುಕಿಡಿಗಳು, ಕೊರಳು, ಭುಜಗಳೆರಡು

ನಾಭಿಃ ಹೃದಯ, ಚಿಕ್ಷು, ಎರಡುತೋಳುಗಳು, ಹೆಕ್ಕತ್ತು ಎರಡುಮುಂ
 ಗೈಗಳು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು.
 ಈ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸುವಾಗ ಭಸ್ಮವಂ ಎಡದ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಬಲ
 ಹೆಕ್ಕೆಯೊಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಎಂಟುವರ್ತಿ ಮುಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸಿ, ಮುಚಾ
 ಕ್ಷರಿಯಿಂದಲೇ ಶುದ್ಧೋದಕವಂ ಚೆರಸಿ ಕಲಸಿ, ಹೆಚ್ಚೆಟ್ಟು, ಕಿರಿಚೆಟ್ಟು ಬ
 ಟ್ಲು ಉಳಿದಮೂರು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಆಭಿಸ್ಮವಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂ
 ಲಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ ನೊದಲು ಹೇಳಿದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವುದು,
 ಮತ್ತೊಂದು ವಕ್ಷಾಂತರವಿರವದು ಅದೆಂತೆನೆ—ಮಧ್ಯಮ, ಅನಾಮಿಕ,
 ತರ್ಜನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಲೋಮ ವಿಲೋಮವಾಗಿ ಧರಿಸುವುದು ಉಂಟು,
 ಎಂತಾದರೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸುವನೇ ರುದ್ರಸ್ವರೂಪನಾಗುವನು
 ಮತ್ತೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣನೆಂತೆಂದರೆ—ಆರುಬೆರಳು
 ಉದ್ದ ಧರಿಸಬೇಕು, ಅಥವಾ ಹಣವಿದ್ದವ್ಯಾದರೂ ಧರಿಸಬೇಕು, ನೇತ್ರಂ
 ಗಳ ಸಮನಾದರೂ ಧರಿಸಬಹುದು, ಈ ರೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು ಧರಿಸಿದವನು
 ರುದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನನಾಗುವನು. ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಗ್ರಹಸ್ತನು ಮೂರು
 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧರಿಸಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಹುಡುಗರು ಮೂರು
 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಲಮಿಶ್ರವಿಲ್ಲದೇ ಧರಿಸಬಹುದು; ವಾಸಪ್ರಸ್ಥನು,
 ಕಸೈಯು, ವೀಕ್ಷಾಹೀನನು ಈ ಮೂವರೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರಿಗೂ ಜಲ
 ಮಿಶ್ರವಾದ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬಹುದು, ಬಳಿಕ ಜಲವಿಲ್ಲದೇ ಧರಿಸ
 ಬೇಕು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ತ್ರಿಪುಂ
 ದ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣತ್ರಿ
 ಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ವೈಶ್ಯನು ಎರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ತ್ರಿ
 ಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು, ಕೂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ಒಂದು ಅಂಗುಲಪ್ರ
 ಮಾಣ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
 ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮೀರದೆ ಧರಿಸಲು ಪ್ರಚಂಡ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಮಹತ್ತಾದ
 ಅಂಧಕಾರವೆಂತು ತೊಲಗುವದೋ, ಅದೇ ಪರಿಮಾಗಿ ಮಹಾ ಪಾತಕ
 ಸಮೂಹವೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗಿಸಿ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದಿಸುವದು. ಮತ್ತೂ
 ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ ರೇಖೆ ವಕ್ರವಿಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾರವಾಗಿಯೂ,

ನಿಳುಕಾಗಿರಲು, ಬಂದೇ ನಮವಾಗಿರಲು, ನುಣುಪಾಗಿರಲು, ದಟ್ಟವಾಗಿರಲು, ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರಲು, ಇಂತು ಆರು ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಧರಿಸಲು, ಸಮಸ್ತ ಶುಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಧರಿಸಿದವನು ಶುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವವಾದಕಾರಣ ವಿಸ್ತಾರ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು, ಮಹಾನಿಷ್ಕಾ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹಾರಸಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಪ್ರಾಂತ್ಯವಂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಲಿಂಗರೂಪನಾದ ವರಶಿವನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಅರ್ಥವು ವೇದಂಗಳಲ್ಲಿ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇತಿಹಾಸಂಗಳಲ್ಲಿ, ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮಸ್ತ ಶೈವಾಗಮ ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಂಡಾಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಂಗಳಂಧರಿಸಿ ಶಿವಾರಾಧನೆಯಂಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಆದಕಾರಣ ಚಾರ್ವಾಕನಾಗಲೀ, ಜುರಾಚಾರವರನಾಗಲೀ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಸ್ತುತಿಕ್ರಮಿಸಿದವನಾಗಲೀ, ಸಿಂಹತರ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ತ್ರಿಪ್ರಾಂತ್ಯಂಧರಿಸಲು, ಅವನೇ ಕೂಡಾ ಸದ್ಗತಿಯಂಪಡೆಯುವನು. ಇಂತಪ್ಪ ರುದ್ರಾಕ್ಷಭಸ್ಮಂಗಳಂ ಧಾರಣೆಯಂಮಾಡದೇ ಭಕ್ತಿಹೀನನಾಗಿರುವಾತನು ಎಷ್ಟು ಯಶಸ್ಸುಗಳಂಮಾಡಿದರೂ, ಎಷ್ಟು ತುಳಾಕ, ಸರೋವರಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೂ ನೆಚ್ಚುವಾಗಿ ಪ್ರೋಗುವುದು. ಸಮಸ್ತ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನಿತ್ತು ಪುಣ್ಯನಂಮಾಡಿ, ಜಘನಮರಣವೆಂಬ ಕಷ್ಟವಂ ಬಿಡಿಸುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಸ್ಮಗಳ ವಿಸರವಂ ವೇಳ್ವನು, ಅದಂತೆನೆ—ಶಿವತಾತ್ರಿಮೈದಲಾದ ಮಹಾಪುಣ್ಯವಿಸರಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಣಗಿದ ಗೋಮಯದಲ್ಲಿ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದಭಸ್ಮವು ಸರೋತ್ತಮವು. ಕ್ರಾಂತಾಗ್ನಿಭಸ್ಮವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವು, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಸ್ಮಾರ್ತಾಗ್ನಿಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದೂಬಿಲ್ಲದರೆ ಯಜ್ಞವಂ ಮಾಡಿದಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಂತ್ರದಿಂದಮಾಡಿದ ಶಿವಾಲಯದಲ್ಲಿರುಷಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮದ ಹೋಮದ ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿರಜಾಹೋಮಾದಿಂದುಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಲ್ಲದೇಯಿದ್ದರೆ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿನಿಂದುಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ಅಗಾಢವು. ಇಂತು ಈ ಭಸ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ದೊರೆಯುವದೋ ಅವಂ

ಮೊದಲು ವೇಳದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧರಿಸಲು, ಪ್ರೂರ್ವಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ವೇಳವಫಲವೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗದ್ವೈಶ್ವರಿಯ ಕುಲಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಈಗ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಧರಿಸಲು ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟ ವೆಲ್ಲವೂ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕೈಕೇರುವುದು, ಮತ್ತು ನೀನು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಸಿಕ್ಕಿಫಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು. ಆಗ ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ವಿಭೂತಿಯ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ತನ್ನೊಳಿಟ್ಟನು. ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ಎನಗೆ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುವನು, ಅದರೋಳು ಭಸ್ಮದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು ತಿಳಿದುತಾಯಿತು, ಇನ್ನು ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳ್ಳುಕೊಟ್ಟು, ಪುರುಷಮೃಗನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ಸಮಸ್ಯಾರವಂ ಗೈದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ, ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭಸ್ಮಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ತಿಳಿದೆನು, ರುದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ, ಅವರ ಧಾರಣಾಕ್ರಮವಂ, ಅವರ ಮಹಿಮೆಯಂ, ಅವರ ವಿನಯೋಗವಂ, ಅವರಿಂದಾಗುವ ಫಲಾಫಲಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಸ್ತರಿಸನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಪುರುಷಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ, ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೇ! ಕೇಳು ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಹುರಹಸ್ಯವಾದುದು, ಅದರೂ ನೀನು ಪರಶವನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾದಕಾಣ ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವೆನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ಮಹಾದೈತ್ಯರು ಚತುರ್ಮುಖನ ವರದಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಮೂರುತೋಕುಗಳಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರ ಉರಪಣಿಪಂ ಸಹಿಸಲಾರದೇ ವೈರಂದರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ತೋಕೆಗಳಿಗೂ ಪಿತಾಮಹನಾದ ಚತುರ್ಮುಖನಿರುವ ಸುತೈತೋಕವಂ ಕುರಿತು.ವೋಗಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಕುಡುಸಾಂಪ್ಪಾಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭಾರತೀ ಪತಿಯೇ! ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ದೈತ್ಯರ ಉಪದ್ರವವಂ ಸಹಿಸಲಾರದವು ಎಂದು

ಮೊರೆಯಿಡಲಾಗ ಕರಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಚತುರ್ಮುಖನು ದೇವತೆಗಳ
ಕಾರ್ಪಣ್ಯವಂ ಕಂಡು ಮನನೊಂದು ದಯಾದ್ರ್ವ ಹೃದಯನಾಗಿ ವಿಮ
ಳಯಂ ಮಾಡಿ ಮುಂದೂಗುವ ಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಯಂ ತಿಳಿದು ದೇವತೆಗಳ
ಳಂಕುರಿತು ಚವರಜೇಡಿರಿ ಎಂದು ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು ಅವರನ್ನೊಡಗೊಂಡ
ಡು. ವೈಕಂಠವನ್ನೈದಿ ವರಮಾತ್ರವಾದ ವಸ್ತ್ರನಾಭಸಂಕಂಡು ಪ್ರಣಾ
ಮವಂ ಗೈದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರುಗಳಂ
ಕರೆಯುತ್ತ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಬ್ರಹ್ಮನೊಂದಲಾದ ದೇವ
ತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಆದರದಿಂದ ಅವರಂಕರದು ಸಂತೈಸಿ ನೀವು ಬಂದಿರುವ
ಪರಿಯೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲು ಆಗ ಚತುರ್ಮುಖನು ವೈಕುಂ
ಠಲನಂ ಕುರಿತು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳ ಕವ ಮಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ತಳುಹಿ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ತ್ರಿಪುರರಂಬಿ ದಾನವರಂ ಸಂಹರಿಸಿ,
ಪುರಂದರಾದಿಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸಿಬೇಕೆಂದು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಂ ಮಾಡಲು,
ಆದಂ ಕೇಳಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು, ನಾನು ಮಹಾದೇವಭಕ್ತರಾದ ಆ ತ್ರಿಪು
ರರಂಬಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂದು ಮನೆದೋಳ ಅಶೋಚನೆಯಂ
ಮಾಡಿವ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಮಹತ್ತಾದ ಆವತ್ತು ಬರುವದರಲ್ಲಿ
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ, ಚತುರ್ಮುಖ ಮೊಲವ ದೇವತೆಗಳಂ
ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ದೇವತೆಗಳರಾ! ಮೊವಲು ಶಿವನಿಗೆ ಅವರಾಧವಂ ಮಾಡಿದ
ವಜ್ರಬ್ರಹ್ಮನ ಯಜ್ಞಶಾಲೆಯ ಪ್ರವೇಶಮಾತ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಶಿವನ
ಕೋಪದಿಂದ ಜಡೆಯಿಂದ ಪ್ರುಟ್ಟದ ವಿರಭದ್ರನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆತನು
ಮಾಡಿದ ಘೋರಶೀಕ್ಷೆಯಂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಅದೂ ಸಾಲದೇ ಅನುರಂ ವಶ
ವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಸಂಕಟಗಳಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ವ್ಯಸನವ
ಡುವ ದೇವತೆಗಳಂ ನೋಡಿ ವರಮುಕರುಣಾಸಿದ್ಧಿಯಾದ ಪರಶಿವನು ಕೊ
ನೆಗೆ ತಾನೇ ವಯುಘ್ರವನಾಗಿ ವಜ್ರಾಖನ ಮುಖದಿಂದ ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರಂ
ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಅರ್ಥವಂ ನೀವು ಪುರತು ಇರುವಿರಿ,
ಮತ್ತೊಂದು ವಿಮಾಸರಾಧವಂ ಮಾಡಿದವರು ಬದುಕುವುದುಂಟೇ ಎಂದಿಗೆ
ನಡಾಶಿವನ ಕರುಣಬರುವದೋ ಅಂದಿಗಲ್ಲದೇ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾ
ಗಲಾರದು, ಅವರಿಗೂ ಆದ ಕಷ್ಟವಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ನುಮ್ಮನೆ

ಇರುವದೇ ಲೇಸೆಂದು ಅವ್ಯಯಂ ಕೊಡಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ
 ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗತಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಶೋಕಪರವಶರಾಗಿ ಬಂದುಹ್ವ
 ನವು ಸಂಸುತ್ತುವಕ್ಕೆ ಅರಕ್ಯವಾದ ಈ ದೈತ್ಯರ ಉರುವಣೆಯಂ ಅನೇಕ
 ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿ ಈಗ ನಿರ್ಭಯನುಲಾರದೆ ತಾಯಿನಮಿವಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು
 ಒಂದು ತಂದು ಮುಖವಂ ಪರಿಣತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಮ್ಮನಮಿವವಸ್ತೆ
 ದಿರುವೆನು, ನೀವು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗತಂತರವ
 ಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಣೋಪನೇಶವಂ ಮಾಡುವೆವಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮಂ ಮೊರತು ಮ
 ಳೊಂದು ಗತಿಯಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ರೈ
 ಸ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕಂಗಳಾದ ಉಪನಿಷ
 ದ್ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲೂಗ ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ
 ಪಾದಾರವಿಂದಗಳೋಳ್ ದೃಢವಾಗಿ ಶರಣಾಗತರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆ
 ಗಳೆಲ್ಲರಂ ಕಂಡು ಅನಾಥರಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂಬ ಬಿರುವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಲೋ
 ಸುಗ ತನ್ನಪಾದ ಕಮಲಂಗಳೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಶರಣಾಗತರಾಗಿರುವ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು ಎತ್ತಿ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು, ಈ ತ್ರಿಪುರರಂ ಸಂಹರ
 ಸುವುದು ಎಸಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾರ್ಯವು, ಆವರೊಂದುಂಟು ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳಿ,
 ಪರಾತ್ಪರನಾದವರನ್ನೋತ್ಸರನಿಗೆ ಮಹಾವರಾಧವಂ ಮಾಡಿ ಅವನ ಭಕ್ತ
 ರಮರೆಯಂ ಬೀಳಲು, ಅವರು ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸುವರು, ಅದಕ್ಕೆ ಶಿವನು
 ಒಪ್ಪುವನು, ಇದರೋಳ್ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಶಿವಬಕ್ತರಿಗೆ ದ್ರೋಹ
 ವಂಮಾಡಿ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಶಿವನ ಮರೆಯಂ ಹೋಗು
 ವೆನೆಂದು ಹೋಗಲು, ಆಗಲೂ ಆ ಶಿವನು ಅದು ಒಡಂಬಡುವನಲ್ಲ,
 ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಕಾಶೀಕ್ಷೇ
 ತ್ರದೋಳ್ ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕನಾದ ದೂರವ್ಯಸಮುಷಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವಂ
 ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನೆಲ್ಲದೇ ಮರಳಿ ಆ ಋಷಿಯಂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರ
 ಣ ತಪ್ಪು ಭಕ್ತರು ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಅದುಂಕುಸುವನು, ಅದರಿಂದ ಪರಮ
 ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಬಕ್ತ ವತ್ಸಲನಾದ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯಾದ ಪರಮೋತ್ಸರನ
 ಅಭಿಮತವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅನನ್ಯತನಸ್ಕರಾಗಿ, ಪಾಶು
 ಪತವ್ರತದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಾಯಣರಾದ, ಮತ್ತೂ ಬಹುವರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ

ಗಳಂತೆ ಈ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ಮಹಾದೈತ್ಯರಂ ನಾನು ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು
 ಯಾರೂ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಯೋಚಿಸಬಾರದೆಂದು ಬೇಳೆ ಸಂತ್ಯೇಷಿ
 ತ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಗೆ, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ
 ಸಂದಿರುವ ಸಂದೀಪ್ತರಸಂ ಕುರಿತು ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಯಂ
 ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾನಂದಿಯು ಶಿವನಿದ್ದ
 ಡೆಗೆ ಪೋಗಿ ಮದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದಿರು
 ವರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿರಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರು
 ವುದೆಂದು ಅವುಗಳೆಂಬ ಕೂಡಲಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆನಂದಿಯು ಎಲ್ಲರಂ
 ಕರೆತಂದು ಪರಶಿಸನೆ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಲು, ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ
 ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶತರುದ್ರಿಯು ನುಕ್ಕಾದಿಂ ಸ್ತುತಿಸುಂಗೈಯುತ್ತ
 ಅಡಗಿಡಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಂ ಕಂಡು ಕರುಣಾಶಾಲಿ
 ಯಾದ ಪರಶಿಸನು ಕೂತಕ್ಷಮದಿ ಹೈಹಿ, ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ
 ಗಳಂ ಕುರಿತು ನಿಜೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು
 ಕೇಳಲಾಗ ವುರುಪೋತ್ತಮನಾದ ನಾರಾಯಣನು ಮತ್ತೊ ಪರಮೇಶ್ವ
 ರನಿಗೆ ಅಭಿಪಾದಿಸಿ ಎಲೈ ಮಹಾದೇವನೇ! ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ಸುಖಭರಾಳ
 ಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಂಬ ತೃಣಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಬೆಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾ
 ಯವಂ ವಿಷ್ಣುರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ, ಮತ್ತೊ ಅಡಗಿಡಿಗೆ ಸು ತಿಯಂ ಮಾಡುವ
 ಮಕ್ಕಳಾದ ನಮ್ಮ ಅವರಾಧಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಉದ್ವಾ
 ರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ದೈತ್ಯರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪದ
 ವಿಯು ನಾವೇ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಷ್ಣುವನಯಂ
 ಮಾಡಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ಭಕ್ತವರಾಧಿನನಾದ ಪೃತ್ಯುಂದಯನು
 ಬಿನ್ನಮನಸ ನಾಗಿ ಮೊರೆಯಿಡುವ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಂ
 ಕುರಿತು ಕೇಳಿ ದೇವತೆಗಳರಾ! ಭಕ್ತರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು
 ಎನ್ನಮೇಲೆ ಕಾಗುವದಲ್ಲದೆ ನಾನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅವರ ಮೇಲೆ
 ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಸಾಗಲಾರದು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲಾದವರಪಾಡೇನು ದೈತ್ಯ
 ವಾಗಿ ಯಾಕೆ ಮೊರೆಯಿಡುವಿರಿ, ಮತ್ತೊ ಅವರಿಗೆ ಜೀಕಾದ ಪರಪನ್ನಿ
 ತ್ತು ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಚಕ್ತಮೆನ್ನುಂಟುವಾಡಿದ ಈ ಚತುರ್ಮುಖನಂ ಕೇಳಿರಿ,

ಎಂದು ಮೇಳಲಾಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಚನೆಯುಂ ಮಾಡಿ
ಮೊದಲು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಮೃತ್ತನಾದರೆ, ಕ್ಷಣಾರ್ಧ
ದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರರಂ ನುಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಅಭಿಮುಖಸ್ತುತಿರುವನಾದಕಾರಣ
ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವುಂ ದೊರೆತುಂ. ಅದರ ಸಂಗತಿಯನ್ನಾ
ಲೋಚಿಸಿ ಸತ್ಯಯವಂಮಾಡಿ, ಸುಖವಂ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಿ ತಾವು
ಮಾಮನ ಉಪಾಯವುಂ ಅಬ್ರಹ್ಮನಾದರೆ ಏನುಂ, ಅವನ ಮುಖವುಂ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಗೆ ಶುಭಪಡಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಅವನಿವರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಬ್ರ
ಹ್ಮವಿಷ್ಣುಗಳರಾ! ನೀವೀರ್ವರೂ ಒಂದಾಗಿ ಸಮ್ಮಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ
ನಿಮ್ಮಾ ಅಭಿನೂತವೆಂದು ನಿಮ್ಮಾ ಬಡೆವನಾದ ಗೌರೀರಮಣನಿಗೆ ತಿಳು
ಹಿ, ಸರಸ್ವತೀಪಾಯಾದಿವಲ್ಲೂ ಬಡೆಯುವೆವಲ್ಲದೇ ಸಿಂಹಾಸನಲಾರೆವೆಂದು
ಮೊದಲಾದವ ದೇವತೆಗಳ ನಿರ್ಬಂಧವುಂ ಮಿಾರಲಾರದೇ ತಂದೆಮಕ್ಕ
ಳೀರ್ವರೂ ಒಂದಾಗಿ, ಜಗದಾಧಿಪತಿಯ, ಪಶುವತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ
ನಿಗೆ ಮರಳಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಸ್ತೋ
ತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಎಲೈ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ! ಇನ್ನು ಉ
ಪೇಕ್ಷೆಯುಂ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಸಲಾರೆವು ಸ್ವರೂಪಾದಿವಲ್ಲೂ ತ್ರಿಪುರ
ರೆಂಬ ದೈತ್ಯರು ನುಹರಿಸಿ ಎಮ್ಮುಂ ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು
ಡುತಲಿರುವ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಂನೋಡಿ ದಯಾದ್ರವ್ಯವಯು
ನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು, ಅವರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ
ಗಳರಾ! ಬರಿವೆ ಎನ್ನಂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೀಡಿಸುವಿರಿ, ಎನ್ನಯತ್ತವು ಭಕ್ತರ
ಮೋಲೆ ಸಡೆಯುವವಿಲ್ಲನೆಂದೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮೇಳಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಶ್ರೀ
ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಮತ್ತೂ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪಾರ್ವತೀಪತಿ
ಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ! ಈ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ದೈತ್ಯರಿಗೋಸುಗ ಸಮಸ್ತ
ದೇವತೆಗಳಂ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವುಮಾಡಿತನೇ? ಮತ್ತೂ ನೀನು ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರ
ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆ ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧನದಿಂದಲೇ ಈ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ
ದೈತ್ಯರು ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ ಹತರಾಗುವರು ಸುದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು
ಉ, ಅದಂ ಕೌಳ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಪರಶಿವನು ನಮನಗುತೆ ಅದೇನು ಸಾಧ
ನವು ಮಾಡಿರುವಿರಿ, ಎಂದೆ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದವರಂ ಕುರಿತು ಕೇಳಿ

ಉ ಆಗ ಅಸುರಾಂತಕನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಜೇಷ್ಠನವೆಂತೆನೆ—ಎಲ್ಲರಿ
 ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪರತಃ ಕೇಳು, ಭೂಮಿನೇ ರಥವಾಗಿಯೂ, ಸೂರ್ಯನೇ ರಥವೆ
 ತರಥಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಗಳಾಗಿವೆಯೂ, ಮತ್ತು ಬೃಗುಜನಾಸ್ತಿಸಾಧರೈರಣಿ
 ಳ್ಳೆಂಬ ಸಾಲ್ವು ಪೇದಗಳೇ ಸಾಲ್ವು ಕುದುರೆಗಳಾಗಿವೆಯೂ, ಪಾಸುಕಿಪೇ
 ಕುಮರಗಳಂಕಟ್ಟು ವ್ರದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗಗಳಾಗಿವೆಯೂ, ಆಕಾಶವೇ ಭೃಗುನಾಗ
 ಯೂ, ಮೇರುಪರ್ವತವೇ ಧನುಸ್ಸಾಗಿವೆಯೂ, ಇದೀವೆವೆ ಆ ಸುಸ್ಥಿ
 ಕಟ್ಟು ವ ಪದವಾಗಿವೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಸಾರಥಿಯಾಗಿವೆಯೂ
 ಕ್ಷಮಿಸೇ ಬಾಣವಾಗಿವೆಯೂ, ನಾನೇ ಅಬಾಣಕ್ಕೆ ಅಲಗಾಗಿವೆಯೂ ಈ
 ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಾಧನಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವೆನು, ಅದ್ದರಿಂದ ನಿಮಿತ್ತ
 ನಾತ್ರ, ತಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಇಂದ್ರಾದಿವರತಗಳೆ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು
 ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ, ಪಶುಪತಿಯು ತನ್ನ ಭಕ್ತರ
 ಪ್ರಭಾವವಂ ಪ್ರಕಾಶವಂ ಮಾಡಿ ಜೀವತೆಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂದು ಮನವೊ
 ಳ್ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹಾಗೆ ಆಗಲೇ ಎಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಅಕ್ಷಯ
 ಶ್ಲೋಕ ಮೊದಲ ಪೇಳಿದ ವರಿಯಾಗಿ ಸಕಲಸನ್ಮಾನವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಎದು
 ರಿಸಿ ನಿಂದಿರಲು, ಆಗ ಸವಾಣವನು ಆ ಮಹಾರಥವನ್ನೇರಿ ಇಂದ್ರಾದಿ
 ವೇಶವಂಗಳೊಡಗೂಡಿ ತ್ರಿಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು, ಮೇರುಧನುಸಂ
 ಖಡ್ಗವು, ಆ ಮೂರು ಪುರವು ಕೂಡಿದ ಸಮಯವನ್ನೇರಿ, ಮಹಾ
 ವಿಷ್ಣು ಮನುಪಾದಬಾಣವಂ ಹೂಡಿ ಬಿಡುವದ್ದರೊಳಗೆ ಆ ತ್ರಿಪು
 ರರ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅಪರ ಪತ್ನಿಯರ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯಪ್ರಭಾವದಿ
 ದಲೂ ಉಂಟಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ತೋಹಸ್ತವಾಗಿರುವ ಬಾಣವನ್ನೊ
 ಡಿ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬಾಣವು ಆ ತ್ರಿಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ನಿ
 ಮಾಡುವುದೂ, ಅದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯವಾಲಿಕೆಯೆಂದು ಸ್ಥಳಿಯಿಸಿ ವೇಶವಂಗಳಿಗೆ
 ಅಪಾಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಲಾಗದು, ಇಂತುಮಲ್ಲದೇ ಈ ತ್ರಿಪುರವೆಂಬ
 ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿ ಇರುವುದು, ಅಮಕಾರಣ ಅಪರಂ ಸ್ವ
 ಕುಸಲವುದು, ಆದರೆ ಆ ತ್ರಿಪುರವೆಂಬ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವು ಭಕ್ತಿ
 ಯು ಮಿಷ್ಠನವೂ ತೊಲಗಿದಲ್ಲದೆಯೂ ಅಪರ ಪತ್ನಿಯರ ಪಾತಿಪ್ರ
 ತ್ಯವು ನಾಶವಾಗದೆಯೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವು ಎಳ್ಳೆಮ್ಮ ಸಾಗಲಾ

ಏವಂ, ಈ ಅಭಿವ್ರಾಸಮಂ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ವೊವಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
 ಹಿಳುಯಿಸಿ, ಅಭಿಷೇಕ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು
 ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಆ ಮೂರು ಪುರಮಂ ಸೇತ್ರದಿಂದ ನೋಡುವು
 ದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಕೆಲವು ಕಾಲನೋಡಿವರಃ ಜಗತ್ಸಂಹಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಂ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವ ಸೇತ್ರದ ನೋಟವು ಆ ಮೂರು
 ಪುರದ ಪ್ರಾಕಾರದ ಹೊರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ತೃಣಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಾ ದಹಿ
 ಸದೇ ಇರಲೂ, ಆಗ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತೋಷಂ ಪರ
 ಮೋಪ್ವರಣ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವವಂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ, ಮುಂದೇನು ಗತಿಯುಂ
 ದು ಬಾಯಿಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತ ಇದುವನಂ ಕಂಡು ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ
 ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸರ್ವವ್ರಹಾರದಿಂದಲೂ, ಆತ್ಮರೂಪ ಈ ಇಂದ್ರಾದಿ
 ದೇವತೆಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಆತ್ಮಪುರರೆಂಬ
 ದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂಬ ಕೋಪವುಂಟಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ತ್ರಿ
 ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಂ ಕುರಿತು, ಕೇಳೈ ಪ್ರಭುಸೋತ್ತಮನೇ! ಈ ತ್ರಿಪುರ
 ರೆಂಬ ದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸಬೋಸುಗ ನಿವು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನಂಗಳೇನಾ
 ದವು, ಮತ್ತು ನಾನು ಮಾಡಿದ ವ್ರಯತ್ನವೇನಾಯಿತು, ನೋಡಿರೆಯಾ,
 ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನಲೂ, ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ
 ತೋರದೇ ಸುಮ್ಮನೇ ಇರಲೂ, ಆಗ ಪರಶಿವನು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ದೇವ
 ತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಸಾಗದೇ ಮುಖದೊ
 ಳ್ ಕಳೆಗುಂಡಿ ನಿವಿ-ಣ್ಣರಾಗಿ ಇರುವುದುಂಕಂಡು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮುಂದ
 ಣಸಂಕಟಿಯಂ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಬಾಣರೂಪನಾಗಿರುವ ನಾರಾಯಣಸಂಕುರಿತು
 ನೀನು ಪುಣೆಗೆ ತ್ರಿಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ನಿನ್ನ ಸಕಲ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆ
 ದೈತ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಯು ಅನರ ಪತ್ತಿಯರ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯವಂ
 ಕೂಡಾ ಕೆಡಿಸಿದಲ್ಲದೇ ಸೇತ್ರದಿಂದಂಟಾದ ಅಗ್ನಿಯು ಅವರಂ ಏನೂ
 ಮಾಡಲಾರದು, ಅಮಕಾರಣ ಈಗಲೇ ನೀನು ತೆರಳುವನಾಗು, ನಾನು
 ಅನುವರಿಗೂ ಈ ಮೂರು ಪುರವಂ ಮೂರು ಸೇತ್ರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿ
 ಗುವೆನೆಂದು ವೇಳ ಕಳುಹಲೂ, ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಯೋಗಿನೀ ವೇಷವಂ
 ಧರಿಸಿ ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಶ್ವರನೂ ಆತ್ಮಪುರವಂ

ಜೊಕ್ಕು ನಾನಾವಿಧ ಉಪಾಯದಿಂದ ಆ ದೈತ್ಯರ ಸನ್ಮಾರ್ಗವಂ ಕೆಡಿಸು
 ವುದಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೃತವರ್ಷ ಅವಕಾಶವಾಗಲೂ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ
 ದೇವೋತ್ತಮನಾದ ವರಮೇಶ್ವರನು ತ್ರಿಲೋಕ ಕಂಟಕರಾದ ಆ ತ್ರಿಪು
 ರದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆ
 ನೆಂದು ಮೂರು ಪುರಗಳಂ ರೆವೆಗಳೂ ಮುಕ್ತವೆ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳ
 ಒಂದಲೂ ವಿಸ್ತೃತವರ್ಷ ವರ್ಷ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ವೀಕ್ಷಣದಿಂದಂ
 ಟಾದ ಕಣ್ಣಿರುಗಳು ಬಿಂದುಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಬೀಳಲು, ಆ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ
 ಕೆಲವು ಆ ಮೂರು ಪುರಗಳಂ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂಬ ರಾವ್ರಸ
 ವಿಕೂಡಿ ಬೀಳಲು, ಆಗ ದೇವತೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಚರಾಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ
 ಸೌಖ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೂರು ಪುರಗಳಂ
 ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಿಂದುಗಳು ಮೂರು
 ಲೋಕಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂಬ ಕರುಣಾರಸದಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮರ್ಲಕ್ಷಣ, ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ, ದುಷ್ಟ
 ಮಾರ್ಗ, ದುಶ್ಚಾರಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯುಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು
 ಮೂವತ್ತೆಂಟು ಬಗೆಯಾಗಿ, ಮೂವತ್ತೆಂಟು ಮಹಾರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ
 ವೃಕ್ಷಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟದವು, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳು ಶಿವನಂತೆ ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಂದ
 ಮಂದನೀಯವಾಗಿ ಇರುವುವು. ಇಂತವು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ
 ಉಂಟಾದ ಫಲವಂ ಯಾರು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವರೋ ಅವರು ಸರ್ವ
 ಭೂತಗಳಿಂದಲೂ ಜೈನುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯರಾಗಿ, ಸಮಸ್ಮಾರಯೋಗ್ಯ
 ರಾಗಿ ಭೋಮಿಯಲ್ಲಿ ರುದ್ರನೆಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು; ಮತ್ತೂ ಆ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷ ವೃಕ್ಷಗಳು ಮೂವತ್ತೆಂಟು ಬಗೆಯಂತಾದುದೆಂದರೆ:—
 ಸೂರ್ಯನೇತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟದ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಬಿಂದುಗಳು
 ಹನ್ನೆರಡು ಜಾತಿಯಾಗಿ ರಜೋಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿ
 ಪುಟ್ಟದವು, ಚಂದ್ರನೇತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟದ ಹದಿನಾರು ಬಿಂದುಗಳು ಹದಿ
 ನಾರು ಜಾತಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿ ಪುಟ್ಟ
 ದವು, ಅಗ್ನಿನೇತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟದ ಹತ್ತು ಬಿಂದುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಜಾತಿಯಾಗಿ
 ತಮೋಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಪುಟ್ಟದವು, ಈ ವೃಕ್ಷಂ

ಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಬೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳ ಧಾರಣದಿಂದ ಮಹತ್ವ
 ತ್ವಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ನೆಲ್ಲಿಯ ಫಲದ ಫಲಾತ್ಮವಾಗಿರುವ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಉತ್ತಮವು, ಉಲಚಿಯ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಧವ್ಯವಾಗಿರುವವು,
 ಹುಧ್ಯವು, ಕಡಲೇ ದವ್ಯವಿರುವವು ಅಧಮವು, ಇಂತೂ ಸುಲ್ಲದೇ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳು ಈ ಪರೋಕ್ಷಿಯಿಂದ ಪರ್ಣಕ್ರಮದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷತಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರರೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಾದವು.
 ಆನಾಯ ಜಾತಿಗಳು ಆನಾಯ ಜಾತಿಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಧರಿಸಲು
 ಶುಭವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವು, ಅದೆಂತೆಂದರೆ-ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ, ರಕ್ತವರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ,
 ಪೀತವರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ವೈಶ್ಯರಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಶೂದ್ರನಿಗೆ, ಈ ವರಿಯಿಂದ ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಗ
 ಳಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ರಸವತ್ತಾಗಿ-ನೂ. ದೃಢವಾಗಿಯೂ, ದವ್ಯ
 ವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು
 ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಮಾಡದೆ ಹೊಸವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳು ಕೂಳೆವನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡುವವು, ಹುಳುಕಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸಣ್ಣನಾಗಿ, ಮುಳ್ಳುಗಳು ಇಲ್ಲ
 ದೇ ಜಳ್ಳಾಗಿ, ಎರಡು ನಾಭಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ
 ಗಳ. ಧರಿಸ್ತಗಳಲ್ಲ. ಒಂದು ನಾಭಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಪುಟ್ಟದ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಸಮೋತ್ತಮವು. ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡಿದ ನಾಭಿ ಉಳ್ಳ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಮಧ್ಯವು, ರಸವತ್ತಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಪಕ್ವವಾಗಿ ಆಪರಂಜಿಯ
 ಬರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಜರೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸಮವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಂಗಳ
 ಳಂ ಬಿಳಿದ. ಪರ್ಯಾಯಧಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಷಿಸಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳಂ ಹಾಕಿ
 ಯಾರಾಧರಿಸುವರೋ ಅವರು ಶಿವಸ್ವರೂಪರಾಗುವರು ರುದ್ರನೇ ನೇತ್ರ,
 ದಿಂದ ಪುಟ್ಟ ದವಾದಕಾರಣ ರುದ್ರಾಕ್ಷವೆಂಬ ವೆಸವುಂಟಾಯಿತು ಈ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷದ ಕೆಳಗಿನಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ, ನಾಳದಲ್ಲಿ ಸೂರಾಯಾಣಸ್ತ,
 ಆಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನು. ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ಕಾಣತ
 ವು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು. ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾಯಿತು. ಇಂತವು
 ರುದ್ರಾಕ್ಷವಂ ನಿರಂತರವು ಧರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಹೂವತ್ತೆರಡು

ಎರಡುಮೂಲೆ ಕಟ್ಟಿ ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಹನ್ನೆರಡು ಹನ್ನೆರಡು. ಎರಡು ತೋಳುಗಳೆ
 ಇಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಹದಿನಾರು, ಎರಡು ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಆರು, ಬಿಡುಸ್ತಾಸ
 ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತೂ ನೂರೊಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಸುರ್ದದಾಧರಿಸಬೇಕು.
 ಪೊಜಾವಿಣೀವಕಾಂಗಳೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಹದಿನಾ
 ಲ್ಕು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯವರಿಗೆ ಧರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ತಂಭಗಳ್ಯಾವ್ಯಾಂ
 ದರೆ—ಚಿಬೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಮುಖವ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ನಿರಸ್ತಿಸಲ್ಲಿ ಎರ
 ಡು ಮುಖ, ಮೂರು ಮುಖ, ಕ್ಷುರವು ಮುಖಗಳೆಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು
 ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ನಡುತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನೊಂದು ಮುಖ
 ವುಳ್ಳ ಮುಪ್ಪತ್ತಾರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮುಖ, ಏಳು
 ಮುಖ, ಐದುಮುಖಗಳೆಲ್ಲಿ ಆರಾರುರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಎಂಟು
 ಮುಖ, ಆರು ಮುಖವುಳ್ಳ ಮುಪ್ಪತ್ತೆರಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ, ವಕ್ಷಸ್ಥ
 ಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮುಖವುಳ್ಳ ಐವತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ, ಗರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ
 ಹದಿನಾರು ಮುಖವುಳ್ಳ ಹದಿನಾರು ಹದಿನಾರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ, ಪಾಣಿ
 ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಮುಖವುಳ್ಳ ಹನ್ನೆರಡು ಹನ್ನೆರಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ
 ಗಳಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸ್ತಾಸಕ್ಕೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮುಖವುಳ್ಳ ನೂರು
 ಮುಖರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಮುಖ
 ಮೊದಲಾಗಿ ಹರಿಹರು ಮುಖವವರಿಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ಮೊರಕವೆಂಬ
 ಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ಮೊರಕುವವೋ ಆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ
 ಮೊದಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಯಾಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು.
 ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊರಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಮೊರಕಿವಿವ್ಯಾ
 ದರೂ ಮೇಳವದ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬೇಕು, ಇಂತುಮುಖವೇ ಏಕಮು
 ಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಪರತತ್ವ ಸ್ವರೂಪವು ಇದ್ದರಿಂದ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ
 ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ಧರಿಸಿದವನು ಪರತತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನನಾಗುವನು,
 ಎರಡು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಸ್ವರೂಪವು, ಇದಂ
 ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು, ಮೂ
 ರು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ತ್ರಿಶ್ಚೇಶ್ವರ ಸ್ವರೂಪವು ಇದಂ ಧರಿಸಿದರೆ
 ಸ್ತ್ರೀಕರ್ತೃ ಪೂಜನಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ನಾಲ್ಕುಮುಖವ ರುದ್ರಾ

ಕ್ಷಯು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯ ಹತ್ಯಾದೋಷವಂ ಪರಿ
ಹರಿಸುವುದು, ಐದು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರಾತ್ಮಕ
ಸ್ವರೂಪವಾದಕಾರಣ ಅಗವ್ಯಾಗಮನ ಅಭಿಷ್ಠ್ಯಭಕ್ಷಣಮೊದಲಾದ ಪಾಪ
ನಾಶವಂ ಮಾಡುವುದು, ಆರು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಮೂಢಾಸ್ವ
ರೂಪವಾದಕಾರಣ ಅದರ ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯಾ
ಸಕಲ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಏಳು ಮುಖದ ರು
ದ್ರಾಕ್ಷವು ಏಳು ಹೆಡೆಯ ಸರ್ಪಾತ್ಮಕವಾದಕಾರಣ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತ್ರೀಯ
ಪಾತಕವಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಎಂಟು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ವಿಘ್ನ
ಶೈರಸ್ವರೂಪವಾದಕಾರಣ ಅದರ ಧಾರಣದಿಂದ ಸರ್ವವಿನ್ನವುತಿ ನಾಶವಾ
ಗುವುದು, ಒಂಭತ್ತು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಚೈರವಸ್ವರೂಪವಾದಕಾ
ರಣ ಇದಂ ಧರಿಸಲು ಭೋಜನಹತ್ಯಾದೋಷವು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು,
ಹತ್ತುಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಸಂಕ್ಷೋಬ್ಧನಾದಗನಸ್ವರೂಪವು, ಇದಂ
ಧರಿಸಲು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪವು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಹನ್ನೊಂದು ಮುಖದ
ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಏಕಾಸರರುದ್ರಾತ್ಮಕವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಂ ಧರಿಸಲು
ಕರುವಿನಂ ಕೂಡಿದ ಕೋಟಿ ಗೋವುಗಳ ವಾಸವಿದುಂಟಾದ ಫಲವರು
ವುದು, ಹನ್ನೆರಡು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ದ್ವಾದಶಕವಿತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ್ದ
ರಿಂದ ಇದಂ ಧರಿಸಲು ಸಮಸ್ತೋದ್ಯೋಧನಾಂಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ವಕ ಶಿವಸ್ವ
ರೂಪವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಹದಿನಾರು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು
ಶಿವಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು ಇದಂ ಧರಿಸಲು ಪಿತೃ, ಭ್ರಾತೃ, ಸುಹೃತ್ಪುತ್ರ
ಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಅನೇಕ ಪಾಪಂಗಳು ಮತ್ತೂ ಪ್ರಾರಿದ್ರ್ಯವಂ
ಕೂಡೆ ಸೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮುಖದರುದ್ರಾಕ್ಷವು
ಸದಾಶಿವಾತ್ಮಕವಾದಕಾರಣ ಇದು ಮೊರುಕುವುದು ಮರ್ಲಭವು
ಅಥವಾ ಮೊರತರೆ ಅದರ ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು
ಮುಟ್ಟಿ ಲಂಜೆ ದೂರಂಗಳಾಗಿ ಪೋಗುವುವು, ಮತ್ತೂ ಇದಂ ಧರಿಸಲು
ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ವಂದ್ಯನಾಗಿ ಇಹದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ ಭೋಗಂಗಳು
ಅನುಭವಿಸಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವಂ ಪಡೆಯುವನು, ಮತ್ತೂ ಸರ್ವಕಾಲದ
ಲ್ಲಿಯೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯೆಯು, ಮಧ್ಯ

ಪಾಸವು, ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೀಯವು, ಗುರುತಲ್ಪಗವನ, ಮಾತಾಪಿತೃವಧೆ, ಭ್ರಾತೃಹತ್ಯ, ಭೋಜನಹತ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳು ಭಸ್ಮವಾಗಿ ಪೋಗುವವು, ಮತ್ತೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ದರ್ಶನ, ಸ್ಪರ್ಶನ, ಸ್ಮರಣ ಪ್ರಾಪ್ತನ ಧಾರಣಾದಿಗಳು ಯಥಾಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ಸಂಭವವೆಂಬ ಅದರಿಂದ ನಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳು ಮೋಗಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು, ಮತ್ತೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಧಾರಣನಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕೋಟಿ ಗೋಪಾನವು, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರವೂ, ಲಕ್ಷ ಕನ್ಯಾವಾಸ, ಅನೇಕ ಭೂಪಾನ, ಕೊಂದಲಾದ್ದು ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಎನ್ನು ಉಂಟೋ ಆ ಫಲವು ಅನಾಯಾಸದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲಾಗಿ ಚಂಡಾಲನವರಿಗೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಸಂಪಾದನ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಂಥಾವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸದ್ಗತಿಯುಂ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಅಥವಾ ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವವನಾದರೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ದಿವ್ಯರೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷವುಂ ತೊಳದ ಉದಕವುಂ ರುದ್ರನ ಸ್ಮರಣೆಯುಂ ಮಾಡುತ್ತ ಪಾಸವುಂ ಗೈವನೋ ಅವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಂ ಪೋಗಲಾ ದಿಸಿಕೊಂಡು ರುದ್ರರೋಕವನ್ನೆತ್ತಿಮಡವು, ಮತ್ತೂ ಬೆಸ್ಮದಿಂದ ಲಿಪ್ತವಾದ ಶರೀರ ಉಚ್ಚವಾಗಿ ಫಣಯೋಳು ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವು ಧರಿಸಿ ಕಂಠ ಮೋಳು ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯು ಅಳವಡಿಸಿ ಭೂಮಿಪೋಳು ಸಂಚರಿಸುವವನೇ ರುದ್ರಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವನು, ಶುಭಾ ಶುಭ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳಂ ಮಾಡುವ ಕಾಲಮೋಳು ಭೆಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಧರಿಸಿದರೆ ಆ ಕರ್ಮಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ಅಸಂತಗಳಾಗುವವು, ಭೆಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಮಾಡದೆ ಕರ್ಮಚರಣೆಯು ಮಾಡಿ ಟರೆ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು, ಇಂಥಾ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ—ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಐವತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಇಪ್ಪತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಹದಿನಾರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಚನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರಸಲಿಗೆಯಿಂದಲಾದರೂ, ಅಥವಾ ಬಿಳಿಯ ಪಚ್ಚೆಯ ಧಾರದಿಂದಲಾದರೂ ಪೋಷಿಸಿ ಪೋರವಿಸುವಂ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯುಂ ಜೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಮಾಳಿಯಿಂದ ಪರಗೇ ತಿಳಿ

ಯಾದಂತೆ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ಮಾಲೆಯು ನಡುಬೆರಳಿನ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ ತರ್ಜಿನೇ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಗಳಿಂದ ಆ ಮೇರು ಸ್ಥಾನವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ದಾಟದೆ ಮೇರು ರಜವನಾಡೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಂ ಮಾಡು ತ ಜಪಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅನಾಮಿಕದ ಬೆರಳ ಮೇಲೆ ಮಾಲೆಯನ್ನಿರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ವಾಙ್ಮಯ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಜಪಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಲೆಯಂ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆರಳಿನ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ, ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ಜಪದ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜಪದಲ್ಲಿ ಮೇರುವಂ ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜಪದಲ್ಲಿ ಮೇರುವಂ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಾಲೆಯಂ ಯಳೆಯಬೇಕು, ಇಂತೀ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಸ್ತುರವ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸುವ ಪುರುಷನೇ ಸದಾಶಿವನು, ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ದರ್ಶನ, ಸ್ಪರ್ಶನ, ಸಂಭಾಷಣ ಪ್ರಾಪ್ತನಂಗಳಂ ಯಾರು ಮಾಡುವದೋ ಅವರಿಗೆ ಇಹದೋಳ್ ಸೌಖ್ಯವು, ಪರದೋಳ್ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವು ಕೂಡ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಮಿಲ್ಲ. ಕೇಳೈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ಈ ಪರಮರಹಸ್ಯಂಗಳಂ, ಪರದೇವತೆಗೆ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ನಿಶ್ವಾಸದಿಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದೆನು. ಇನ್ನೇನು ರಹಸ್ಯವಂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ ಅದಂ ಕೇಳುವದೆಂದೆನಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಹರ್ಷಪರವಶನಾಗಿ ಋಷಿವರಾದ ಪುರುಷಮೃಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ಬಿಲ್ಲು, ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳ ಮಹಿಮೆಯಂ ಕೇಳಿದುದರಿಂದ ಮನದ ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಯೇಷವಾಗಿ ಪೋದವು, ಅಪ್ರೂರ್ವವಾದ ಒಂದುಪ್ಪಾಪನ ಉದಯಿಸಿದಂತಾಯಿತು, ಆ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪರಶಿವನ ಪಾದಪಲ್ಲವದೋಳ್ ಲೋಕಾತಿಶಯಿಯಾದ ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢವಾಯಿತು, ಅದುಕಾರಣ ಮೊದಲು ಭಸ್ತುರವ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸುವ ಪುರುಷನು ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛವನೇ ಆಗುವನೆಂದು ಎನ್ನ ಮೇಲಣ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಆದ್ದರಿಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ, ಅದರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯನಂ, ಅದು ಜಪ

ನುವ ಕ್ರಮವು, ಜಪಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯು, ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ
 ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ದೇವತೆಯು, ಆ ದೇವತಾಮಹಿಮೆಯು, ಇವೆಲ್ಲವು
 ಎನ್ನಲ್ಪಡುವವು. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಯಭಕ್ತಿಗ
 ಳುವ ಕೇಳಲು, ಪುರುಷನುಗಳು ರಾಜಕುಮಾರನ ಚಿತ್ತಪರಿವಾಕನ
 ನೋಡಿ ನುತೋಷಯುಕ್ತನಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಉಪದೇಶವು
 ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಮಂತ್ರೋತ್ತಮ ಮೊದ
 ಲಾದ್ದಲ್ಲವು ಉಪದೇಶಿಸಲು ಪತ್ರಮಿತಿ ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಲಶಿರೋಮಣಿ
 ಯೇ! ಕಲ್ಪಾಂತದೋಳ್ ಜಗದ್ಧಾರನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪ್ರಪಂಚ
 ಸೃಷ್ಟಿಯು ಮಾಡಲೋಸುಗ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ವಿಸ್ತೃತ ಮೊದ
 ಲಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚವು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಂತರದೋಳ್
 ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಗುಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಿತ್ತು ಸಿಮ್ಮ ಸಿಮ್ಮ
 ಅಧಿಕಾರವು ಪೃಥ್ವೀ ಭಾರವಂತೆ ನೀವು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒರುವ
 ದೇವಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ತಾನುಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸವೆಂಬ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ
 ವು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪಳಾದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ
 ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಸಾಯದೋಳ್, ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರಪ್ರವರ್ತಕರಾದ
 ವಿಸ್ತೃತ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯು, ಬ್ರಾಹ್ಮರಲ್ಲಿ
 ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮವು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ
 ಸಾಧನಗಳು ಅವರವರು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳದ್ದೇ ಇರುವವು
 ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಒಂದಾಗಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿರುವ ಒಳಗೆ
 ಬಂದು ಆಶೀರ್ವಚನೆಯು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣ
 ವಾದ ಪ್ರಭಾವವು ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೋ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಾಧನವಿ
 ರುವುದು, ಅದು ನಮಗೆ ಅಗೋಚರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇಷ್ಟು
 ಅಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವೆವು, ಅದಂ ನಾವು ಅರಿತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯ
 ತಾನುಗುಣವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕೈಲಾಸವಾಸಿ
 ಯಾದ ಮಹಾವತಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳು
 ಸಿದ್ಧಿಸಲಿರುವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಶಿರಮುಟ್ಟು ಕೈಲಾಸದ ಸರ್ವಾಪನನ್ನೈ
 ದಲು, ಆಗ ಮಹಾಕಾಳನು ಬಾಗಿಲೋಳ್ವಾದಿರುವ ವಿಸ್ತೃತ ಮೊದಲಾದ

ದೇವತೆಗಳಂ, ವಸುಷಾ ದಿ ಬುಷಿಗಳಂ, ಸಸಕಾವಿ ಯೋಗಿಗಳಂ, ನಾರ
 ದಾದಿದೇವಬುಷಿಗಳಂ^೮ ಕೂಡ ಕಂಡು ಅವರಂ ಕುರಿತು ಕೌಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ
 ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ದೇವದೇವನಾದ ಉಪಾಪ
 ತಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸುವೆನೆಂದು ಬಳಪೊಕ್ಕು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯೋಳ್
 ವಿಸ್ತಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೌನದಿಂ ನಿಂದಿರಲು
 ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಹಿರ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಕಾಲ ನಿಂ
 ತಿರ್ದು ಮಹಾಕಾಳರು ಬಾರದೇ ಇರುವದನ್ನೋಡಿ ಇದು ಏಕೋ ಒಂದು
 ವಿಶೇಷವಿರುವದೆಂದರಿತು ಬಳಿಕ ಪರಮದಮಾಳುವಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ
 ಪುತ್ರಿಶಿರಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಯುಂಗೆಯ್ದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಕರು
 ಣಾನಿಧಿಯಾದ ಗಂಗಾಧರನು ಆ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತುತಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಉಪಾ
 ಪಮೇತನಾಗಿ ವ್ಯಪಥವನ್ನೇರಿ ಬಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಲು, ಆಗ ದೇವತಿ
 ಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟ
 ರಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಆಗ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಅವರ ಅಭಿ
 ಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಕೌಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಬಳಿಕ ವಿಸ್ತಾರವಾದ
 ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಹು ಗಂಡಿ ಸಮ್ಮ ಸಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಂಗಳಂ
 ನಾವುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಲ್ಲ ಆದೇನು ಕಾರಣನೋ
 ನಾವು ಅರಿಯುವು ಜಗತ್ತಾರಣನಾದ ನೀನೇ ಬಲ್ಲವನು ಆದ್ದರಿಂ ನಾವೆಲ್ಲ
 ನಿನ್ನ ಚರಣವನ್ನಿಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವು ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ
 ವಾಗಿ ನಡೆವೆವು ಎಂದು ವಿಸ್ತಾರಿಸಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗಿ ನಿಂದಿರುವದನ್ನೋಡಿ
 ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯು ದೇವತೆಗಳಂ ಕುರಿತು ಕೇಳಿರೈ ದೇವತೆಗಳರಾ!
 ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನು
 ಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪಡೆದು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಸ್ವಕಾರ್ಯಂಗಳಂ
 ಸಾಧಿಸಿ ಎಳೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದಕಾರ್ಯ ಸಂಪಾದವಂ ಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು ಕಡೆಗೆ ಎನ್ನ ಸಾಯುವುದು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಲ
 ಭವಾದ ಸಾಧನವಿರುವುದು ಅದಂ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯು,
 ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಣ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉದದೇಶವಂ ಮಾಡುವೆನು ಸಾಧ
 ಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿದೆಂದು ಮೇಳ ಪೇದ ಪುರುಷನಿಗೆ ಪಂಚಮಾಣಂಗಳಂತೆ

ವೇದಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಒಂದು ಮಹಾಮಂತ್ರವಿರುವುದು, ಅದು ತಿಳಿದು ಯಾರು ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಾನನಾಗುವೆನು, ಮತ್ತೊಂದು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಪ್ತ ಕೋಟಿ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಶಿರಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರವಂ ತಿಳಿದು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ಜಪಶೀಲರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪವನಿಯಂ ಪರಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೇ ನೀವೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ, ಆಗ ನಿಮ್ಮಂ ಯಾರು ಭಜಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಅಂತರ್ರ್ಥಾನನಾಗಲು, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅಂತರ್ಧಾನವು ಸೈದುವನ್ನೋಡಿ ಶೋಕಪರಪಶರಾಗಿ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಗೆ ದಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೂರಮುಟ್ಟು ಮೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮೂರು ವೇದಗಳ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರವಿರುವುದು, ಅದು ತಿಳಿದು ನೀವು ಪುರಸ್ಕರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗುವಿರಿ ಎಂದು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದನಲ್ಲದೇ ಈ ಅಪಾರವಾಗಿರುವ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವು ನಮಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೆಂದು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಂ ಕುರಿತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡುವೆನು ಅದರಿಂ ತಿಳಿಯಬಹುದೆಂದು ಒಡಂಬಡಿಸಲಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರು ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯವೆಂಬ ಮೊಳೆಯಂ, ಧರ್ಮವೆಂಬ ದಂಡವಂ, ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳೆಂಬ ತಕ್ಕಡಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಋಗ್ವೇದ ವೊಡಲಾದ ಮೂರು ವೇದಗಳಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೋಗುವಾಣ ಯಜುರ್ವೇದವು ತೋಕದೋಳ್ ಅಧಿಕವಾಗಲದಂ ಕೊಡು ಮತ್ತೊಂದು ಋಕ್ಸಾಮಗಳೆಂಬ ಎರಡು ವೇದಗಳಂ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೊಳಿಟ್ಟು, ಯಜುರ್ವೇದವಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತೂಗಲಾಗಲೂ ಯಜುರ್ವೇದವೇ ತೋಕದೋಳ್ ಅಧಿಕವಾಗಲು. ಆದನ್ನೋಡಿ ಶಿವನಿಂದುಪದಿಸ್ತು ಮಾಡ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯು ಯಜುರ್ವೇದದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಜ್ಜೆ

ಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಯಜುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಂಡಗಳಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೋಗುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇಕಾಂಡದ ತೊಕವು ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಆ ನಾಲ್ಕನೇ ಕಾಂಡ ಮಾತ್ರವಂ ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಮಗ್ರ ಯಜುರ್ವೇದವಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತೋಗಲು ಆಗಲೂ ನಾಲ್ಕನೇ ಕಾಂಡವೇ ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಆ ಕಾಂಡದೊಳಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೋಗುವಲ್ಲಿ ರಾದ್ರಸೂಕ್ತವೆಂಬ ವಸ್ತುವು ತೊಕದೊಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಬಳಿಕ ಆ ವಸ್ತುದೊಳೆ ಆರುವ ಹನಸುಗಳಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೋಗಲು ಆದರೋಳೆ ಹನಿಸೇಳನೇ ಹನಸಿನ ತೊಕವು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು, ಆ ಹನಸಿನೊಳಿರುವ ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೋಗಿ ನೋಡಲು, ಆ ಹನಸಿನೊಳೆ ಕೊನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಅಕ್ಷರಂಗಳೆ ತೊಕವು ಅಧಿಕವಾಗಿರಲು, ಆ ಹತ್ತು ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ, ಐದು ಐದು ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ತೋಗಲು ಆಗ ಮೊದಲ ಭಾಗದ ಐದು ಅಕ್ಷರಂಗಳೆ ತೊಕವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದನ್ನೋಡಿ ಕೊನೆಗೂ ಪರಿಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು, ಈ ಐದು ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಹೊತ್ತು ಉಳಿದ ಸಮಸ್ತ ಯಜುರ್ವೇದವಂ, ಋಕ್ಕಾಮ ವೇದಂಗಳಂ ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ, ಐದು ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತೊಕವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗಲೂ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರದ ತೊಕವೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಆಗ ನಿಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನೋಡಿ-ಅಶ್ವಧೃತಿತರಾಗಿ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೇ ಏರಬ್ರಹ್ಮವದವಾಚ್ಯನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಉಪದಿಸ್ಸ ವಾದ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಈ ಮಹಾಮಂತ್ರವು ಆತನಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದಕಾರಣ ಈ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಆತನೇ ಋಷಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಬಳಿಕ ತಾರತಮ್ಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ ಈ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವಂ ಪಡೆದು ಇವೇಲರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪಡೆದರು, ಆದ್ದರಿಂ ಅಂದು ಮೊದಲಗೆ ಗೊಂಡು ನಿಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು, ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮಋಷಿ

ಗಳು, ನಾರವಾದಿದೇವತಾಭಿಷೇಕಗಳು, ಸನಕಾದಿಮೋಗಿಗಳು, ಬಲಿಮೊದಲಾದವರನ್ನು, ರಾವಣಮೊದಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರು, ಚಿತ್ರರಥಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರು, ಕಿನ್ನರರು, ಕಿಂಪುರೂಷರು, ವಿಷ್ವಾಧರರು, ಗರುಡರು, ವತ್ಸುಗರು ಸಿದ್ಧರು, ಸೌಧ್ಯರು, ಉತ್ತಮರಾದ ಮನುಷ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರು ಸಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಜಪವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಇಂಪ್ಪ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವ ಗುರುವು ಎಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದವನಾಗಿ, ಶಿವಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಶೀಲನಾಗಿ, ಶೈವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಡಂಭವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವನಾಗಿ, ಪಾಪಭೀತನಾಗಿ ಅಂಗವೇನಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಜಪಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಗೃಹ ಸೌಖ್ಯಶುದ್ಧಿರವನಾಗಿ, ಅರೋಗಿಯಾಗಿ, ಅತ್ಯಾಶೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವನಾಗಿ, ಅಲ್ಪಸಂತೋಷಿಯಾಗಿ, ಸುಮುಖನಾಗಿ, ಸ್ಥಿರಚಿತ್ತನಾಗಿ, ಇಂತು ಇರುವ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ದೇವತಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಉಪದೇಶವಂ ಪಡೆನುಲಾ, ಇಂತಲ್ಲಿ ನಮಸ್ತುಭೇ ನಮಃ ಉಂಟಾಗಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಶಿವನಾಯುಷ್ಯಮ ಪಡೆನುಲವನು, ಮಿಗಿಲಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ತನಗೆ ತಾನೇ ಆಗುವುದು. ಇಂತಪ್ಪ ಪಂಚಾಕ್ಷರವು ಹೈವ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂದಲು, ಜಪದಕ್ರಮದಿಂದಲೂ, ಆಗಬೇಕೂ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂದರೆ, ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂತು ಭಕ್ತಿಯಿರುವುದೋ, ಅಂತು ಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವುದೇ ಗುರುಭಕ್ತಿಯು ಜಪದ, ಕ್ರಮಮೆಂತೆಂದರೆ, ಅಕ್ಷರಪಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಿ, ಅದರ ದಶಾಂಶವೋಪವಂ, ಅದರ ದಶಾಂಶ ತರ್ಪಣವಂ, ಅದರ ದಶಾಂಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವಂ, ಇಂತೂ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದೇ ಜಪದಕ್ರಮವು, ಮತ್ತೂ ಜಪವಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವಾಚ್ಯನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವನ್ನಿರಿಸಿ ಚಂಚಲಚಿತ್ತನಾಗದೇ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತೂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಬಾರದಂತೆ ಜಪಿಸಬೇಕು, ಮಂತ್ರಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯು, ವಿಹಾರಾಸಕ್ತನಾಗಿಯೂ

ಸೌಖ್ಯ ನ ಭೋಜನ ನಿ ದ್ರಾ ಸ ಕ್ತ ವಾಗಿಯೂ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸಿ ಇರುವಲ್ಲಿಯೂ. ಈ ಮೂರು ಕಾಲಗಳಂ ತಿಳಿದು ಆ ಕಾಲವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿಯು, ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿಯು, ಜಾಗರೂಕನಾಗಿಯು, ಸ್ವಕೀಯವಾದ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು, ಹುತ್ಕೂ ವರದಾ ನವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದಿರುವ ಕಾಲವಂ ತಿಳಿದು ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಉಕ್ತಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಭಿಮಾನದೇವತೆಯು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆವುಂಟಾದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದುರವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೂರವಾಗುವುವು, ಸಮಗ್ರವಂ ಅರಸಿ ಕಂಡು ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಹಾಫಲಂಗಳಿಗೆ ನೂತನ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆ ಗುರುವು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡದೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣವೇ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗಿ ತೇಜೋವಿಶೇಷ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅಂತಸ್ವಗುರು ಶುಶ್ರೂಷೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಪಾಪಂಗಳೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚೇದವಾಗುವುವು, ಶುಶ್ರೂಷಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗುರುವಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕರೂಣ ಉಂಟಾದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪಾಪಂಗಳೆಲ್ಲ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುವು, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ಉಪದೇಶ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ಘಣಿಗ್ರಹಣವು ಸಂಭವಿಸುವುದು, ಗುರುವಿನಿಂದ ಉಪದಿಸ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಜಪ ಪರಾಯಣನಾಗಿರಲೂ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಂಗಸಂಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದಾನುಭವವಂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಸ್ಥಿರವಾದವನು, ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರ, ಕೈವಲ್ಯ, ಅಧರ್ವಾಕಿರಸ್ಸು ಅಧರ್ವಾಶಿಖೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ವೇದಕಿರಸ್ಸುಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಮಾರುತ್ತಿರುವುವು, ಮತ್ತು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರ ಒಂದು ಹೊರತು ಮಿಗಿಲಾದ ಸಪ್ತಕೋಟಿ ಸುಹಾ ಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಜಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲದೇಶ, ಪಾತ್ರ, ಅವಸ್ಥೆ, ಕ್ರಮ, ನೇಮ, ಶುಚಿಗಳೆಂಬ ಮಾರ್ಗಾದೆಗಳು ಉಂಟು, ಈ ಮಾರ್ಗಾದೆಯಂ ವೀರಿ ಮಾಡಿದ ಜವರು ನಿಷ್ಕಲ

ವಾಗುವುದು, ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮನಬಂದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲವುಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಅದುಕಾರಣ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ದೇವತಾದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿದಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಹಾಗೆ ಸ್ನಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು ಗಂಗಾದಿತಿರ್ಥಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೌ ಸಮಮಾಡಿದ ಫಲಉಂಟಾಗುವುದು, ವಿಭೂತಿಧಾರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು ಸಮಸ್ತಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಂ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಕುಭಗಳನ್ನಿತ್ತು ರುದ್ರಸೂರ್ಯಪ್ರವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು ಕಾಲಾತೀತವಾದ ದೋಷವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಅನೇಕ ಜನ್ಮಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಫಲವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು, ಗಾಯತ್ರೀ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಜಪಿಸುವಾಗ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಆ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಶಾಪಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಯಥೋಕ್ತವಾದ ಮಂತ್ರಾನುಷ್ಠಾನವಂ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದೋ ಆ ಫಲವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು, ದೇವತಾರಾಧನವಂ ಮಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಲು ತಾನು ಪ್ರಾಜ್ಞನು ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯು ನೆಲಸಿ ಜೀಕಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಬೇಡಿದಂತೆ ಕೊಡುವುದು, ಭೋಜನವಂ ಮಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಲು ಭೋಜನವಂ ಮಾಡುವ ಕವಳಗಳಿಂದಲೇ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಹವಿರ್ಭಾಗವನ್ನಿತ್ತು ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು. ವೋರೈರೈಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರವಂ ಸ್ಮರಿಸಲು ಕೋಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಪಿತೃದೀಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಪಿತೃಗಳು ಅಮೃತಪ್ರಾಪ್ತನವಂ ಮಾಡಿದವರಂತೆ ತೃಪ್ತರಾಗುವರು. ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು ಸಮಸ್ತ ಭೋಮಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿದಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಶಯನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಸಮಸ್ತ ವಿಪತ್ತುಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಎದ್ದು ಹೊತ್ತು ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವನೋ, ಅಷ್ಟು ಹೊ

ತ್ತು ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆದುಕಾ
ರಣ ಈ ರಹಸ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾರು ಜಪಿಸು
ವರೋ ಅವರು ಕೃತಕೃತ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರ
ಗಳು ವೈದಿಕಂಗಳೆಂದು, ಅನೈದಿಕಂಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪರಿಯಾಗಿರು
ವುವು ಅದಂತೆನೆ—ವೇದೋಕ್ತಂಗಳೆಲ್ಲ ವೈದಿಕಮಂತ್ರಂಗಳೆನಿಸಿ
ಕೊಂಬುವುವು. ಸ್ಮೃತಿ, ಆಗಮ, ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮಂತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲ ಅನೈದಿಕಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುವು. ಇಂತೆ
ಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡು ವಿಧಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅನುದ್ಧೃತಮೆಂದು, ಉದ್ಧೃತ
ವೆಂದು ಎರಡು ಪರಿ ಉಂಟು, ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಗ್ರಂಥಮಧ್ಯದೋಳ್
ಮಂತ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲುಗೊಂಡು ಕೊನೆವರಿಗೂ ಪಡ್ತಿಯಾಗಿ ವೇಳು
ವದೇ ಅನುದ್ಧೃತಮಂತ್ರವು, ಅಕ್ಷರ ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ವೇಳು
ವುದೇ ಉದ್ಧೃತಮಂತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಅನುದ್ಧೃತಮಂತ್ರಗ
ಳಿಗೆ ಸೂತಕದೋಷವಿಲ್ಲ. ಉದ್ಧೃತಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೂತಕಗಳ
ದೋಷಂಗಳು ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಉದ್ಧೃತಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿ
ಸುವಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಪಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ ಜಪಿಸಬೇಕು,
ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಲಂ
ಗಳು ಯಾವ್ಯಾವೆಂದರೆ—ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳು, ವರದಾತ್ರಾಂಗಳು, ಪು
ಣ್ಯಾರಣ್ಯಂಗಳು, ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪಪ್ರದೇಶಂಗಳು, ಶಿವಾಲಯಂ
ಗಳು, ಈ ಸ್ಥಳಂಗಳೆಲ್ಲ ವಶಸ್ಥಂಗಳು. ಮತ್ತೂ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಗೃ
ಹಂಗಳಲ್ಲಿ, ಗೋವುಗಳಂ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆಯೋಳ್ ದೇವ
ತಾರ್ಚನೆಮಾಡುವಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಇಂತೀ ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂ
ಮಾಡಬಹುದು, ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಭಿ ಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ
ವಶ್ಯವಾದವು, ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮಾರಣ ಯೋಗ್ಯಮಾಗು
ವುದು, ಪಶ್ಚಿಮಮುಖವಾಗಿಮಾಡೆ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವುದು, ಉತ್ತರಾ
ಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡೆ ಶಾಂತಿಕರವಾಗುವುದು, ಸ್ವುಟನಾಗಿ ಜಪಿಸುವು
ದಕ್ಕಿಂತಲು ಮೆಲ್ಲನೆ ಜಪವಂ ಮಾಡುವುದು ಶತಗುಣಾಧಿಕವು, ಆದಕ್ಕಿಂ
ತಲೂ ಪೂನದಲ್ಲಿಯೇ ಜಪವಂ ಮಾಡೆ ಸಹಸ್ರಗುಣಾಧಿಕವು, ಮತ್ತೂ

ಎಂಭತ್ತು ಆನನಂಗಳೋಳ್ ಸೌಧಾರಣವಾದ ವಸ್ತ್ರಾನೆನದೊಳಾಗಲಿ,
 ಸಸ್ತಿಕಾಸನದೊಳಾಗಲಿ, ಅರ್ಧಾಸನದೊಳಾಗಲಿ, ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಾ
 ಗಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಶಸ್ತ ರಣೆಯುಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ಆಸ್ತರಣಾಸ
 ನಂಗಳ ವಿವರಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು—ಧರ್ಭಾಸನದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಜಪನಂ
 ಮಾಡಲು ಶರೀರಕ್ಕುಂ ಉಂಟಾಗುವುದು, ವಸ್ತ್ರಾನೆನದೋಳ್ ಎಷ್ಟೆ
 ಯ್ ಪಾಪ್ಪಿಯಾಗುವುದು. ಕಂಬಳಾಸನವು ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯನ್ನಂ
 ಟುಮಾಡುವುದು. ರತ್ನಕಂಬಳಯು ನಮಸ್ತೇಷ್ಠಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಡು
 ವುದು, ಕೃಷ್ಣಾಜನದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವುದು, ವ್ಯಾಸಾಜನ
 ದಿಂದ ವೋಕ್ಷ ಉಂಟಾಗುವುದು, ವತ್ಸಾಸನದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗು
 ವುದು, ಇಂತೀ ಆನನಂಗಳಲ್ಲಿಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅವಂ ಸಂಪಾ
 ದಿಬ ಜಪವಂ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವು, ವಶ್ಯಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಬೇ
 ಕಾದರೆ ರಕ್ತವಸ್ತ್ರವು ಉತ್ತಮವು, ವೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪಿಸಬೇಕಾ
 ದರೆ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರವು ಉತ್ತಮವು, ಮಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪಿಸಬೇಕಾದರೆ
 ನೀಲವಸ್ತ್ರವು ಉತ್ತಮವು, ಕಾಪ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಜಪಿಸಲು
 ನಾನಾನಿಧರೋಗಂಗಳುಂಟಾಗುವುವು, ಪಾಪಾಣದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು
 ಜಪಿಸಲು ನಾನಾನಿಧ ದುರಿತ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಕುಳಿ
 ತು ಜಪಿಸಲು, ಸರ್ವಧಾ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಆಗಲಾರದು. ಮತ್ತೂ ಜಪವಂ
 ಮಾಡುವ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಂತೆಂದಡೆ—ಜಪವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಬೆರಳುಗ
 ಳಿಂದ ಎಣಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಫಲ ಉಂಟು, ಬೆರಳುಗಳ
 ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಎಣಿಸಲು ಎಂಟು ಗುಣಾಧಿಕವು, ಪ್ರತಿಬೇವಮಣಿಗಳಿಂದ
 ಜಪಮಾಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಹತ್ತು ಗುಣಾಧಿಕವು, ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ
 ಶಂಖಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಶತಗುಣಾಧಿಕವು,
 ಹವಳಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಸಹಸ್ರ ಗುಣಾಧಿಕವು,
 ಸ್ನೇಹಕಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಲು ವಶಸಹಸ್ರ ಗು
 ಣಾಧಿಕವು, ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಎಣಿಸಿ ಲಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವು, ನೆಲ್ಲಿಬೇಜದಿಂದ
 ಜಪಮಾಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವು, ತಾವರೆಮ
 ಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವು, ಸು

ವರ್ಣದಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸೆ ಕೋಟಿಗುಣಾಧಿ
 ಕವ್ಯ, ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಉಕ್ತವ್ರಕಾರ ಗಂಟುಗಳಂ ಹಾಕಿ ಜಪಮಾಲೆಯಂ
 ಮಾಡಿ ಎಣಿಸೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಗುಣಾಧಿಕವು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಿಂದ ಜಪ
 ಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ಫಲವೆಂದು ತಿಳಿಯ ಕೂಡದು, ಪ
 ದಕ್ಷಿಣೆ ಸಮಸ್ಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಣಿಸುತ್ತಲೇ ಮಾಡಬೇಕು,
 ಅಲ್ಲದಿರೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪಾಲಾಗುವುದು, ಆದ್ದರಿಂ ತಿಳಿದಂಥಾವರು ಸಂಖ್ಯಾ
 ಪ್ರವರ್ತಕವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವರು, ಮತ್ತು ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆ
 ಯಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಯಾದವನು ಹೆಚ್ಚಿರಳಿನಿಂದ
 ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಶತ್ರುನಾಶಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾ
 ದರೆ ತರ್ಜನೀಚಿರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಧನಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡೆ
 ಬೇಕಾದರೆ ಮಧ್ಯಮ ಚರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ರೋಗಾದ್ಯವದ್ರವಶಾಂ
 ತ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪವಿತ್ರವಚಿರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ರಕ್ಷಾ
 ರ್ಥವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಿರುಬರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು,
 ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ-ಹೆಚ್ಚಿರಳಿನಿಂದಲೂ, ಮಧ್ಯ
 ಮಚಿರಳಿನಿಂದಲೂ, ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ
 ಯಂ ಮೇಳುವೆನು ಅವೆಂತೆನೆ-ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನಗೆ
 ಬೇಕಾದಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ
 ಜಪಿಸಬೇಕು, ಶುಭಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುವನು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಣಿಯುಳ್ಳ
 ಜಪಸರದಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಧನಾರ್ಥಯು ಮುನ್ನಾತ್ತು ಮಣಿ
 ಗಳಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾರಣಕರ್ಮವಂ ಮಾಡುವನು ಹದಿ
 ನೈದು ಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತು ಜಪಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಮಣಿಯಂ ಮೇರುಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ರಿಸಿ ಜಪವಂ ಮಾಡು
 ವಲ್ಲಿ ಆ ಮೇರುವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತವು ಜಪಮಾ
 ಲೆಯಂ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಲಾಗದು, ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಯಂ
 ತೋಳುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕಂಠದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಧರಿಸಲಾ
 ಗದು, ಜಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಲ್ಲಿ
 ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಮತ್ತು ಜಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಮಾಲೆಯು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳ

ಅಂ ಜಪವು ನಿಷ್ಕಲವು, ಮೇರುಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಂ ಮಾಡುತ ಆ ಮೇರುವಂ
 ಉಲ್ಲಂಘಿಸದೆ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಗಳ ಫಲ
 ಗಳಂ ವೇಳುವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಸ್ನಹಿತಮಣಿಯಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಜಪ
 ಮಾಲೆಯಿಂ ಜಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು, ವೃತ್ರಜೀವೀ
 ಮಣಿಯಿಂದ ಐಶ್ವರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವುದು, ದರ್ಭೆಗಳ ಗಂಟಿನಿಂ
 ದ ಪುತ್ರಸಂಪತ್ತು ಉಂಟಾಗುವುದು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯು ಸಮಸ್ತ
 ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಈವುದು, ಹಸಳದ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಸರ್ವವೂ ದಶ್ಯವಾಗು
 ವುದು, ಕೆಂಪುರತ್ನದ ಜಪಮಾಲೆಯು ಸ್ತಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುವುದು,
 ಮುತ್ತಿನ ಜಪಮಾಲೆಯು ವಿದ್ಯೆಯಂ ಕೊಡುವುದು, ಪಚ್ಚೈ, ನೀಲದ
 ಮಣಿಗಳಿಂದ ಶತ್ರುದಾಶ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಸುವರ್ಣ ಜಪಮಾಲೆಯು
 ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಂಕೊಡುವುದು, ರಜತಮಣಿಯು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಸ್ತ್ರೀ
 ಯಂ ಘಟನೆಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಪಾದರಸದ ಜಪಮಾಲೆಯು ಸಮಸ್ತ
 ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳಂ ಕೊಡುವುದು, ಇಂತು ರಹಸ್ಯ ವಾಗಿರುವ ಶಿವತತ್ತ್ವ
 ವಂ ತಿಳಿದು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಂಗರೂಪನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ನಾವು
 ಪ್ರಾರ್ಥೆಯಂ ಮಾಡುತಲಿರುವೆವು, ಆದ್ದರಿಂ ಈ ದುಷ್ಟರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಪ್ರಯತ್ನವು ಲೇಶವಾದರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ
 ಮತ್ತು ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಈಗ ಸಂಧ್ಯಾ
 ಕಾಲಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದರಿಂ ನದಾಶಿವನು ಸಂಧ್ಯಾನಾಟ್ಯವಂಮಾಡುವ ಸಮ
 ಯವಾದುದರಿಂ ಅವನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ತೋಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರು
 ವೆನು, ನೀನು ಪುಂತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಸ್ಥಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನೆರವೇರಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದಿರೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿ
 ತ್ತು ತಾನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಪುವತ್ಪರ್ಯತದ ಪ್ರಾಂ
 ತ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಲೂ. ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ
 ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಪುರುಷಮೃಗನ ಆಗಮನವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿ
 ಸುತ ಇರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ

* * * *

ಗ ದ್ಯು—ಕುಂ ಡಲಿ ಶಯ ಖಂಡವರತು ವುಂಡ ರೀಕ ಭ
 ವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖಸಿಖಿಲಸುರಪರಪರಿಭವವರಿಣ ತವ್ರ ಚಂಡ ಬಲ

ಚಂಡಮುಂಡಖಂಡನಸಿವುಣಕೇದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭೇಷಾ
 ದಂಡಪರಿಮಂಡಿತಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷನೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂ
 ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯಪ್ರತಾಪಸಕಲಭೂಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಂಸ್ವಂಕಪಚ
 ತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯಘಟಕಾಶತಗ್ರಂ
 ಧನಿನಿನ ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುಜಸಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋ
 ತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜ ಪ್ರತಿಸರವ
 ತಿಬಿರುದಮಹಿಶೂರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿದರಸಿ
 ಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿನಿರಜಿತಮಾದಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈನ
 ವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ಪುರುಷವೃಗನು ಬಿಟ್ಟು
 ನಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ, ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಾಹಾಮಂತ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳು
 ನೊದಲಾದ್ದಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾ
 ಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ

*

*

*

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು

ಈ ಪೃತ್ತಿಂ ದನೀಯ ಅಶ್ವಾಸಮಾಂಜರಿ

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಸಿವನಮಃ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ—--ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸೂರ್ಯೋದಯಮಾಗಲು ಗಂಗಾನದಿಯೋಳ್ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ
 ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ಆಹ್ನಿಕಗಳಂ ನೆರೆವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದಿ
 ನಂತೆ ಪುರುಷವೃಗನ ಆಶ್ರಮವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ ಬಿಟ್ಟವೃಕ್ಷದ ಬಳಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಪುರುಷವೃಗನಂ ಕಂಡು ಸಾಮಾಂಜ
 ಸಮಸ್ತಾರವಂ ಮಾಡಿ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರಲು, ಪುರುಷ

ವ್ಯಾಗಸು ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನಂಕಂಡು ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೇ! ಇನ್ನೇ
 ಸು ಕೇಳಲವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ ಎನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಪುರುಷವ್ಯಾಗಸಂ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ
 ಬೊದಲಾದ್ದಂ ಕೇಳಿ ಆತ್ಮಧೃಢರಿತನಾಗಿ, ಲೋಕದೋಳ್ ವರಾತ್ಪರ
 ನವ ವರಮೇಶ್ವರನಿಂತಲು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ದೇವತೆಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ
 ಶಿವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಜನರೂ ಇಲ್ಲ ಅದುಕಾರಣ
 ಇಹಪರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಶಿವಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡ
 ಬೇಕು. ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ದೇವಿಯಿಂದ ಶಿವಾರಾಧಕರ ಪ್ರಭಾವವಂ,
 ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಗಳಾದ ಸಾಧನಂಗಳಂ, ಅದರ ಮಹಿಮೆಯಂ
 ಕೂಡ ಸಾಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು, ಈಗ ಈಶ್ವರಾರಾಧನಕ್ರಮವಂ,
 ಮತ್ತೂ ಈಶ್ವರಾರಾಧಕರ ಕ್ರಮವಂಕೂಡ ಈತನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ತಿಳಿ
 ಯಬೇಕೆಂದು ಮನದೋಳ್‌ನಿಶ್ಚೈಸಿ ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಶಿವಾರಾಧ
 ನೆಯು ಮಾಡುವ ಮಹಾವುರುಷರು ಯಾವ ರೂಪವಿಂದಿರುವರೋ, ಅವೆ
 ರುಗಳ ವಿವರವಂ, ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವ
 ಪರಿಸಂ ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಜಾಪ್ನಾಪನೆಯಂ
 ಗೈವ್ಯಲು, ಆಗ ಪುರುಷವ್ಯಾಗಸು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು
 ಎಲೈ ಭೂವಲ್ಲಭನೇ! ಮೊದಲು ಲಿಂಗಕ್ರಮವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು
 ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವು ನಿರುತರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂದ್ರನೇಲ ರತ್ನದಿಂ ನಿರ್ಮಿತ
 ವಾದ ಲಿಂಗವಂ, ಇಂದ್ರನು ಮೋಹಕ್ಕೆದಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಲಿಂಗವಂ,
 ಅಗ್ನಿಯು ಕಾಲ್ಪನ್ನದಿಂನಿರ್ಮಿತವಾದ ಲಿಂಗವಂ, ಯಮನು ಸರ್ಮದಾ
 ಲಿಂಗವಂ, ಸಿಖುತಿಯು ನೈಕತಲಿಂಗವಂ, ವರುಣನು ಸ್ನಹಿಕಲಿಂಗವಂ,
 ವಾಯುವು ಹಿತಾಳೇಲಿಂಗವಂ, ಕುಬೇರನು ಸುವರ್ಣಲಿಂಗವಂ, ಸೂ
 ರ್ಯನು ತಾಮ್ರದಲಿಂಗವಂ, ಚಂದ್ರನು ಮುತ್ತಿನಲಿಂಗವಂ, ವಿಶ್ವದೇ
 ವರುಗಳು ರಜತಲಿಂಗವಂ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಕಂಚಿನಲಿಂಗವಂ, ಅಪ್ಪಿನೀ
 ದೇವತೆಗಳು ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ, ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಗಳು ಪಂಚಲೋಹದ
 ಲಿಂಗವಂ, ದೈತ್ಯರು ಉಕ್ತಿನಲಿಂಗವಂ, ರಾಕ್ಷಸರು ಕಬ್ಬಿಣದ ಲಿಂಗವಂ
 ನಿತ್ಯ ಪಿಶಾಚಂಗಳು ಸೀಗದಲಿಂಗವಂ, ಗುಹ್ಯಕರು ಮೊದಲಾದವರು

ಮೂರು ಲೋಹದ ಲಿಂಗವಂ, ಸುವರ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಗರುಡರು ವಚ್ಛೆಯಲಿಂಗವಂ, ಅದಿಶೇಷ ಮೊದಲಾದ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರು ಹವಳದಲಿಂಗವಂ ಪ್ರಾಜಿಸುವರು, ಇಂತೀಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನಾ ರಾಧಿಸುತ್ತ ತಮತಮಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಪದವಿಗಳಂ ಪಡೆದು ಸಮಸ್ತ ಭೋಗಂಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿರುವರು. ಮತ್ತೊಂದಿವಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾದವರು ಪ್ರಾಜೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಗಳ ವಿಶೇಷವಂ ಪೇಳುವೆನು—ಸುವರ್ಣಲಿಂಗವಂ ಪ್ರಾಜಿಸಿದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂನಿತ್ತು ಫರದಲ್ಲಿ ನತ್ಯಲೋಕವ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಯಶಸ್ಕರವಾದ ರಜತ ಲಿಂಗವು ಪಿತೃಲೋಕ ವ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು ತಾಪ್ರದ ಲಿಂಗವು ಪುಷ್ಕಕರವು, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಲಿಂಗವು ತುಷ್ಪಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಕಂಚಿನ ಲಿಂಗವು ಕೀರ್ತಿಯಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಕಬ್ಬಿಣದಲಿಂಗವು ಶತ್ರುಕ್ಷಯ ಕರವು, ಸೀಸದಲಿಂಗವು ಆಯುರಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಪಾದಕವು, ಸೈಕತಲಿಂಗವು ಪ್ರಭಾವವನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಪಾಷಾಣಲಿಂಗವು ಪುಣ್ಯಪ್ರದವು, ಕಾಶ್ಮೀರ ಶಿಲಾಲಿಂಗವು ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರದವು, ಮರಕತಲಿಂಗವು, ದುಃಖಶಾಂತಿಕರವು, ಸ್ನೇಹಲಿಂಗವು ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ವನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಇಂದ್ರನೀಲಲಿಂಗವು ಸೌಖ್ಯಪ್ರದವು, ಮುತ್ತಿನಲಿಂಗವು ಶ್ರೇಯಃಪ್ರದವು, ಪಾರವರಲಿಂಗವು ಸಕಲೀಶಾರ್ಥಂಗಳಂನೀವುದು, ಕಸೂರಿ ನಿರ್ವಿತಲಿಂಗವು ಸಕಲ ಸುಗಂಧವಂ ಕೊಡುವುದು, ಶ್ರೀಗಂಧಲಿಂಗವು ಜ್ವರನಾಶವಂ ಮಾಡುವುದು, ಕಪ್ಪುರದ ಲಿಂಗವು ಸರ್ವರೋಗಶಾಂತಿಕರವು, ಗೋರೋಚನದ ಲಿಂಗವು ದಿವ್ಯರೂಪವಂ ಕೊಡುವುದು, ಕುಂಕುಮದ ಹುನ್ನಿಸಲಿಂಗವು ಕಾಂತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಶ್ವೇತಾಗರುಗಂಧಲಿಂಗವು ವಿಶೇಷಬುದ್ಧಿಪ್ರದವು, ಕೃಷ್ಣಾಗರುಗಂಧಲಿಂಗವು ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಫಲಲಿಂಗವು ಸತ್ಪರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ವುಷ್ಪ ಲಿಂಗವು ಪುಷ್ಪವೃದ್ಧಿಯಂ ಪಡುವುದು, ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಶತ್ರುಗಳಂ ಒಡಿಸುವುದು, ಮೂಢಾಂಕುರದ ಲಿಂಗವು ಅಪ

ಮೃತ್ಯುಪಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಬಿವರುಕಳಲಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು
 ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಗೋಮಯ ಲಿಂಗವು
 ಸರ್ವರೋಗಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಭಸ್ಮದಲಿಂಗವು ಮೋಕ್ಷವ್ರದವು,
 ಅರಿಶಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಸರ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂ
 ಟುಮಾಡುವುದು, ನವನೀತಲಿಂಗವು ಕೀರ್ತಿವ್ರದವು, ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿಮಾ
 ಡಿದಲಿಂಗವು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಸಕ್ಕರೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ವುತ್ರವ್ರದವು, ಉಪ್ಪಿನಲಿಂಗವು ಸಕಲಲೋಕ
 ವಶ್ಯಕವವು, ಅರಿಶಿನದವುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಸ್ತಂಭಸಕರವು,
 ನೆಲ್ಲುಹೊಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ದಾರಣಕರವು, ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ
 ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗವು ವಿಷ್ಣುವ್ರದವು, ಯವೆನುಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂ
 ಗವು ವಂಶವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಗೋಧೀಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಗೋವು
 ಗಳಂ ಪೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಹೆಸರುಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡುವುದು, ಉದ್ದಿನಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವುದು,
 ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಎಳ್ಳು
 ವುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು,
 ನೀವಾರದಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು, ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಶಾಲ್ಯ
 ನ್ನದಲಿಂಗವು ಅನ್ನವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತೂ ವಸಂತ
 ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪೇಹೂವಿನ ಲಿಂಗವಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಲು, ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ
 ಪರಸ್ಪರ ಅನುರಾಗವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಗ್ರೀಷ್ಮಮುತುವಿನಲ್ಲಿ
 ಮುಳಿಗೆ ಹೂವಿನಲಿಂಗವಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಲು ಕೃಷಿಯು ವೃದ್ಧಿಯಾ
 ಗುವುದು, ವರ್ಷಾಚುತುವಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾಜಾತಿ ನುಷ್ಕಂಗಳಿಂದ ಲಿಂಗವಂ
 ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಲು ಸುಖಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಶರದೃತುವಿನಲ್ಲಿ
 ಕನ್ನೀವಲೇನುಷ್ಕದಲಿಂಗವಂ ಪೂಜಿಸಲು ಸದ್ವಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಹೇ
 ಮಂತ ಮುತುವಿನಲ್ಲಿ ಜಾಜೇವುಷ್ಕದಲಿಂಗವಂ ಪೂಜಿಸಲು ಶಿವಲೋಕ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಶಿಶಿರಮುತುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪಿಗೆಹೂವಿನ ಲಿಂಗವಂ
 ಪೂಜಿಸಲು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಲಿಂಗನಿರ್ಣ
 ಯವಂ ವೆಳುವೆನ್ನು—ಫಾಷಾಣಲಿಂಗಕ್ಕಿಂತಲು ಸ್ಪಷ್ಟಿಕಲಿಂಗವು ಉತ್ತಮ

ಮನು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾಣಿಕ್ಯಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಾಶ್ಮೀರ
 ಶಿಲಾಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೃಷ್ಯರಾಗಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಂ
 ದ್ರನೀಲಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗೋಮೇಧಿಕಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ಮೈಡೋರ್ಯಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪಚ್ಚೇಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ಮುತ್ತಿನಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ರಜತಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುವ
 ಣಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ವಜ್ರದಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ರಸಲಿಂಗವು,
 ಅದಕ್ಕಿಂತ ಶಿವನಾಭವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವು, ಈ ಪರಿಮೇಳ
 ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮವು, ಅದುಕಾರಣ ಪ್ರೂವೋಕ್ತಂಗಳ
 ಘನ ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾನೊಂದು ಲಿಂಗವಂ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವನ್ನಾಗ
 ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಲು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಪ್ರೂ
 ವೀಕರು ಬಹುದುಂದಿ ಪಾರ್ಥಿವ ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿ
 ರುವರು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಕೃತಯುಗದವರು ಮಾಣಿಕ್ಯಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವ
 ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರುವರು. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಸುವ
 ಣಲಿಂಗವಂ ಪ್ರೂಜಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವರು. ದ್ವಾಪರಯುಗ
 ದೋಳ್ ರಸದಲಿಂಗವಂ ಪ್ರೂಜಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರುವರು. ಕಲಿಯು
 ಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯಂ
 ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದೇನುಕಾರಣವೆಂದರೆ—ಅವ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊ
 ಡುಮೂರ್ತಿಯು ಪಾರ್ಥಿವಮೂರ್ತಿಯಾದಕಾರಣ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವು
 ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವು. ಮತ್ತೂ ವೇದವ್ರತಿಪಾಧ್ಯವಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಪರಮೇಶ್ವರನು ಎಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠನೋ! ಅಂತು ಪ್ರೂವೋಕ್ತ ಲಿಂಗಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವು ಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಇಂತವು ಪಾರ್ಥಿವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ
 ಪರಿಚ್ಛೇದವಿರಬೇಕೆಂಬ ಇಯಮೆವಿಲ್ಲ, ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ ರತ್ನಗಳಂ
 ದಲು, ಸುಪರ್ಣದಿಂದಲು, ರಸದಿಂದಲು, ಸ್ಫಟಿಕದಿಂದಲು. ಮತ್ತೂ
 ಪ್ರೂವೋಕ್ತವಾದ ಷಡ್ರೂಪಗಳಿಂದಲು, ಮಾಡಿ ಅರ್ಚಿಸಬಹುದು, ಪಾ
 ರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ ಪೂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೇ ಎರಡು
 ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದೇ ಪಾರ್ಥಿವ ಲಿಂಗನಿರ್ಣಯವು
 ಪ್ರೂತಾಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ—ಮೊದಲು ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ತುಳಿಯಾಗಿ

ಸತ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಪೂಜಾಪ್ರದ್ಯವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು
 ಶುಚಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗೋಮನುಷಿಂ ಪದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜಾರಂ
 ಭವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಂತೆಂದರೆ—ಪಂಚೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎಂದು
 ಪೂಜಾಪ್ರದ್ಯವಂ ಪೂಜೆ ಎಂದು, ಅಷ್ಟೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎಂದು,
 ದ್ವಿಪ್ರಾಶ್ನಿಕಪೂಜಾಪ್ರದ್ಯವಂ ಪೂಜೆ ಎಂದು, ಇಂತು ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಧಿಯಾಗಿ
 ಪೂಜೆ ಉಂಟು, ಅವಂತೆಂದರೆ—ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಸೈವೇದ್ಯ,
 ಇವು ಐದು ಪಂಚೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ತಾಂಬೂಲ,
 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ ಇವು ಮೂರು ಕೂಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೋಪಚಾರ
 ಪೂಜೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಆವಾಹನ, ಆನನ, ಪಾಡ್ಯ, ಆಘ್ಯ, ಆಚ
 ಮನ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಉಪವೀತ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ,
 ಸೈವೇದ್ಯ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ, ವಿಸರ್ಜನ, ಈ ಹದಿನಾರು ಕೋಡೆ
 ಕೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಆವಾಹನ, ಆನನ, ಪಾಡ್ಯ,
 ಆಘ್ಯ, ಆಚಮನ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಉಪವೀತ, ಭೂಷಣ, ಗಂಧ,
 ತಿಲಾಕ್ಷತೆ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಸೈವೇದ್ಯ, ಮುಖವಸ್ತ್ರ, ತಾಂ
 ಬೂಲ, ನೀರಾಜನ, ದಪಣ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ, ಸ್ತೋತ್ರ,
 ಪುರಾಣಶ್ರವಣ, ಛತ್ರ, ಚಾಮರ, ವ್ಯಾಜನ, ಶಯ್ಯಾಸನ, ಸಂಗೀತ,
 ಸೌತ್ಯ, ವಾಹನ, ವಾಹನ, ಆತ್ಮಾರೋಪಣ, ಇವು ದ್ವಾಪ್ರಾಶ್ನಿಕಪೂಜಾ
 ರಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುವು. ಈ ಉಪಚಾರಂಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿವಂ ಪೇಳ್ವೆನು-
 ಪರಮೇಶ್ವರನ ಶಿಂಗದೊಳಾವಾಹನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರದಿಂದಲೇ
 ಯಜ್ಞವಂ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಉತ್ತಮವಾದ ಪೀಠವಂ
 ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಇಂದ್ರಪದಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ವಾದ್ಯವಂ ಕೊಡಲು
 ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಪಾಪಂಗಳು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಅಪೂರ್ವದಿಂದ
 ಧನಾಧ್ಯನಾಗುವನು, ಆಚಮನದಿಂದ ಸೌಖ್ಯವಾದ್ಯವಂ ಪಡೆಯುವನು,
 ಸ್ನಾನದಿಂದ ರೋಗಗಳು ಪರಿಹರವಾಗಿ ವೃಥಾಂಗನಾಗುವನು, ವಸ್ತ್ರದಿಂದ
 ಆಯುರಾಭಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಉಪವೀತದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ವುಂಟು
 ಗುವುದು, ಆಭರಣದಿಂದ ಗಣಾಧಿಪತಿಯಾಗುವನು, ಗಂಧದಿಂದ ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಅಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕುಜೀರನಾಗುವನು, ನಾನಾವಿಧವು

ವೃಂಗಳಿಂದಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು, ಧೂಪದಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿಲ್ಲ
 ತ್ತಿಯಾಗುವದು, ದೀಪದಿಂದ ಮೃತ್ಯುನಾಶವಾಗುವದು, ಸೈವೇದ್ಯದಿಂದ
 ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟಂಗಳುಂಟಾಗುವುವು, ಮುಖವರ್ತನದಿಂದ ಕೀರ್ತಿವಂತ
 ನಾಗುವನು, ತಾಂಬೂಲದಿಂದ ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು, ಉತ್ತರ ಸೀರಾ
 ಜನಿಂದ ಶುದ್ಧಾಂತರಿಕರಣನಾಗುವನು, ದರ್ಪಣದಿಂದ ತೇಜಸ್ವಿಯಾ
 ಗುವನು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಜೆಜ್ಜೆ ಜೆಜ್ಜೆಗೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಫಲ ಉಂಟಾಗು
 ವದು, ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಶರೀರಧೋಳಿರುವ ಕೋಶಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿ
 ರುವದೋ ಅಷ್ಟು ಕಲ್ಪ ಶಿವಲೋಕದೋಳ್ ವಾಸ ಉಂಟಾಗುವದು,
 ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಶಿವಕಾರೂಪ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಗಾನದಿಂದ ವಿವ್ಯಾಸಿಧಿ
 ಯಾಗುವನು, ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಲೋಕದೋಳ್ ಗುರುತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ
 ಯಾಗುವದು, ಛತ್ರದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸಂದೀಪ್ತರ ಸಮಾನನಾಗುವನು, ಚಾಮು
 ರದಿಂದ ಪಣ್ಮುಖಸಮಾನನಾಗುವನು, ವ್ಯಜನದಿಂದ ವಾಯುವಿಗೆ ಸಮಾನ
 ನಾಗುವನು, ಶಯ್ಯೆಯಿಂದ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ರಹಿತವಾದ ಪದವಿಯುಂ ಪಡೆ
 ಯುವನು, ಸರಸ್ವತಿಯಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಯಜ್ಞವಂ ಪೂಜಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗು
 ವದು, ವಾದ್ಯದಿಂದ ಶಿವಸಾತ್ವಾರವಾಗುವದು, ಆತ್ಮಾರೋಪಣದಿಂದ ಶಿವಸಾ
 ಯುಜ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಈ ಪುನಃಪುನಃ ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದ
 ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರನೆಂ ಯಾರು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು
 ಇಹದೋಳ್ ಸಮಸ್ತ ಛೋಗಂಗಳಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಪರದೋಳ್ ಶಿವಸಾ
 ಯುಜ್ಯವಂ ಪಡೆಯುವರು, ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡೆ
 ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾದರೆ ಆ ಉಪಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಪೂಜ ಮಂತ್ರ
 ದಿಂದಲೇ ಸಮರ್ಪಣೆಯಂ ಮಾಡಬಹುದು, ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರತಿಮೆಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಟಿಕಾಳ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾ
 ಯಾವದೋ ಆ ಫಲ ಬಂದುಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವದು.
 ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ಲಿಂಗವು ಸರ್ವಧಾ
 ಇಲ್ಲವು, ಮತ್ತೂ ಸಮಾಜ ಭೇದದಿಂದ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ
 ಮಾನಸಪೂಜಾ ಕ್ರಮವಂ ಫೇಳ್ವನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಅಂತರ್ಯಾಮಿ
 ಯಾದ ಪರಶಿವನಂ ಪೂಜಿಸಲಿಂಗವನ್ನಾಗಿಸುವಂತೆಯು, ಹೃದಯಕಮಲ

ವಂ ಪೀಠವಾಗಿయు, ಮನೋಭಾವವೆಂಬ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಅಲಂಕೃತನ
 ನ್ನಾಗಿయు, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲದ ಮಕರಂದದಿಂದ ಅಭಿ
 ಷ್ಕೃತನಾಗಿయు, ಅಂತರಾಕಾಶವೆಂಬ ವಸ್ತ್ರದಿಂದಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ
 ನನ್ನಾಗಿయు, ಇಂತಪ್ಪ ಜ್ಞಾನಲಿಂಗವಂ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ,
 ಬಳಿಕ ಸುಷ್ಣಾನವೆಂಬ ದೀಪವಂ ಹಚ್ಚಿಸಿ, ಹ್ವಯ ಎಂಬ ಜಲದಿಂದ
 ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ, ವಿವೇಕವೆಂಬ ವಸ್ತ್ರದಿಂದವಡಿಸಿ, ಸತ್ಯವೆಂಬ
 ಅಭರಣವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮೈರಾಗ್ಯವೆಂಬ ಹೂಮಾಲೆಯಂ ಪೂಜಿಸಿ,
 ಶಮದಮಗಳೆಂಬ ಗಂಧ ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ನಿರಹಂಕಾರವೆಂಬ ಅಕ್ಷ
 ತೆಯಂ ತಳವು, ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಧೂಪವನ್ನಿತ್ತು, ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ದೀಪವ
 ನ್ನೆತ್ತಿ, ಆಸಂಧಾದೃಶವೆಂಬ ನೈವೇದ್ಯವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮೌನವೆಂಬ
 ಶುದ್ಧೋದಕವನ್ನಿತ್ತು, ವಿಷಯಗಳೆಂಬ ತಾಂಬೂಲವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ,
 ಬುದ್ಧಿವ್ರಕಾಶವೆಂಬ ನೀರಾಜನವನ್ನೆತ್ತಿ, ವೇದೈಕವೇದ್ಯನೆಂಬ ಮಂ
 ತ್ರಪುಷ್ಪವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ವಿಷಯಭ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವೆಂಬುದಂ
 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ನೋಹವೆಂಬ ಭಾವ ಬುದ್ಧಿಯಂ
 ನಮಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವದೇ ಮಾನಸ ಪೂಜೆಯು. ಇಂತಪ್ಪ
 ಮಾನಸ ಪೂಜೆಯಂ ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಿದವಂಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಲ
 ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಹ್ವಣಾರ್ಥದೋಳ್ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗು
 ವದು. ಮತ್ತೂ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಗಿಂತಲೂ ಸ್ತೋತ್ರವು ಕೋಟಿಗುಣ
 ಅಧಿಕವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಪವು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕವು, ಅದಕ್ಕಿಂ
 ತಲೂ ಧ್ಯಾನವು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮನೋಲ
 ಯವು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕವು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ತಿಳಿದು ಯಾರು ಆಚರ
 ಣೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರೇ ಕೃತಕೃತ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿದದು. ನಮಸ್ಕಾರ
 ಲಕ್ಷಣವೆಂತೆಂದರೆ—ನಮಸ್ಕಾರವು ನಾಲ್ಕು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು. ಶಿರ
 ಸ್ಸು. ಹಸ್ತಗಳೆರಡು, ಕರ್ಣಗಳೆರಡು, ಚುಂಬುಕ ಒಂದು, ಬಾಹುಗ
 ಳೆರಡು, ಈ ಎಂಟನ್ನು ಭೂಮಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಸಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವ
 ದೇ ಸಾಮಾನ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಶಿರಸ್ಸು, ಹಸ್ತಗಳೆರಡು, ಮೋಣ
 ಕಾಲುಗಳೆರಡು, ಈ ಐದಂ ಭೂಮಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರವಂ

ಮಾಡುವದೇ ಸ್ತ್ರೀರು ಮಾಳ್ವ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಕೈಗಳೆರಡಂ ಕೂಡಿಸಿ
 ತಿವಸ್ವಿಸಮೇಲಿಟ್ಟು ಎರಗುವದೇ ಅಂಗದ್ವಯ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಕೇವಲ
 ತಿವಸ್ವಿ ಮಾತ್ರ ಬಾಗಲು ಏಕಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂದರವು. ಇಂತ
 ಒಂದೇ ಶೈವಮತಗಳ್ಳವವೆಂದರೆ—ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವು, ಸಂವಿ
 ವ್ರತವು, ಭೀಮೇಶ್ವರವ್ರತವು, ಶೂಲವ್ರತವು, ಸ್ನಂದವ್ರತವು, ಕೇ
 ವಲೇಶ್ವರವ್ರತವು, ಮಹಾಪೌತಾಳವ್ರತವು, ಇವುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ
 ಶೈವವ್ರತಂಗಳೆಲ್ಲಿ ವ್ರತಾಂಗವಾಗಿ ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಲು ಅದು
 ಅಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವಾಗುವದು. ಮತ್ತೂ ಶೈವ ಮಹಾವ್ರತಗಳ್ಳಾವ್ಯವೆ
 ದರೆ—ಶ್ರಾವಣನೋಮವಾರ, ಕಾರ್ತಿಕನೋಮವಾರ, ಅಮಾನೋಮ
 ವಾರ, ನಿತ್ಯನೋಮವಾರ, ಪಕ್ಷವ್ರದೋಪ, ಶನಿವಾರಕೂಡಿದವ್ರದೋಪ,
 ಆದ್ರಾಸಕ್ಷತ್ರ, ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ, ಮಾಸಶಿವರಾತ್ರಿ, ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ,
 ಈ ಹತ್ತು ಶೈವಮಹಾವ್ರತಂಗಳು, ಇವುಗಳೋಳ್ ಒಂದು ಮಹಾ
 ವ್ರತಂಗಳನ್ನೆತ್ತದರೂ ಯಾರು ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಫುನರ್ಜನ್ಮನಿ
 ಳ್ಲವು. ಈ ಹತ್ತು ವ್ರತಂಗಳಂ ಬಿಡದೇ ಆಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದವರ್ಗೆ
 ಫಲವಂ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಅಶಕ್ಯವು,
 ಮತ್ತೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಹತ್ತು ಶೈವ ವ್ರತಂಗಳು ಬರುವ
 ದುಂಟು. ಯಾವವೆಂದರೆ—ನೋಮವಾರ ಸೌಲ್ಕು, ವ್ರದೋಪವೆರಡು,
 ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ ಒಂದು, ಕೃಷ್ಣೇಕಾದಶೀ ಒಂದು, ಆದ್ರಾಸಕ್ಷತ್ರ
 ಒಂದು, ಮಾಸ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಒಂದು, ಈ ಹತ್ತು ವ್ರತಗಳೂ ತಿಂಗಳು
 ತಿಂಗಳಿಗೂ ಬರುವದು, ಈ ವ್ರತಂಗಳಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಮಾನೋಮ
 ವಾರವು, ಮಾಸಶಿವರಾತ್ರಿಯು, ಈ ಎರಡು ದಿನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾ
 ಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಿಕ್ಕ ಶೈವವ್ರತಂಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ತ ಭೋಜನವಂ
 ಮಾಡಬೇಕು, ನಕ್ತಭೋಜನವಂತೆಂದರೆ—ವ್ರದೋಪ ಕಾಲದೋಳ್
 ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡ
 ುವುದೇ ನಕ್ತಭೋಜನವು, ಅದೇನುಕಾರಣ ನಕ್ತಭೋಜನವಂ ಮಾಡ
 ಬೇಕೆಂದರೆ—ಉದಯವಾದ ಹನ್ನೆರಡು ಘಟಿಕೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡುವ
 ಭೋಜನವಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ

ಮಾಡುವ ಭೋಜನವಿಂದ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು; ಅವ
ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಭೋಜನವಿಂದ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.
ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಮಾಡುವ ಭೋಜನವಿಂದ ಗುಹ್ಯಕರು ಮೊಜ
ಲಾದ ದೇವಗಣಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವುದು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ಸಮಯ
ಗಳೆಲ್ಲವಂ ವರ್ಜಿಸಿ, ಶಿವಪ್ರೀತಿಕರಮಾದ ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ ಭೋ
ಜನವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಂ ತಿಳಿದು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಆಚರಣ
ೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಪಾಶುಪತ ವ್ರತ ಪರಮಾಣರಾಗಿ
ಶಿವನಿಗೆ ಪರಮ ಪ್ರೀತಿವಿಷಯರಾದ ಭಕ್ತರು. ಅವರು ಯಾರ್ಯರೆಂ
ದರೆ—ಮೂರ್ಖನ, ಮೃಗಮಿತ್ರ, ಪಾರ್ಶ್ವಂಜೇಯ, ದಧಿಜಿ, ವಿಸ್ಕುಣ್ಣ,
ಶ್ರೀರಾಮ, ನೀರಭದ್ರ, ದೇವೀಜ, ಕುಣ್ಣುಪ್ಪ, ಮಹಾಕಾಳ, ನಂದೀ
ಶ್ವರ, ಬೈಂಗಿರಿಪ್ಪ, ಇಂದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮ, ದೇವಶಕ್ತಿ, ಪಾಮದೇವ, ಕಪಿಲ,
ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಗೌತಮ, ಅತ್ರಿ, ಪಾಣನಿ, ಕೇಕಾದ, ವಸಿಷ್ಠ, ರುರು,
ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಭರವ್ಯಜ, ಬಾಣ, ರಾಪಣ ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲರೂ ಪಾಶು
ಪತವ್ರತಾಪ್ತರಾಗಿ, ಪಾಶುಪತ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಶವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಯಾರ
ದಂತೆ ಆಚರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಜನೇ! ಇನ್ನು ಏನು ರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆಯೋ
ಅನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಪುರುಷಮೃಗನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು,
ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಮಹಾಸುಭಾವನೇ!
ಇನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಶಯವೆಂಬ ಅಂಧಕಾರವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನೆ ಉಪಮೇಶ
ವೆಂಬ ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ನಿಶ್ಚೇದವಾಗಿ ಪೋದುದು, ಮತ್ತೊ
ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನು, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಋಷಿಗಳಿಗೂ, ವನುಷ್ಯರಿಗೂ,
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೆಲಸಿ ಸ್ವಯಂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿರುವ ಸ್ವಲವಿಕೇ
ಷಂಗಳಂ ತಿಳಿದುಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇರುವದ್ದರಿಂದ ಆಸ್ಥಲಂಗಳಂ
ವಿತ್ತಾರಮಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಷ್ಣುವನವರ ಗೃಹ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ
ಪುರುಷಮೃಗನು ಆರಾಜೆಂದ್ರನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ
ಎಲೈ ಭೂವಲ್ಲಭನೇ! ಕೇಳು, ಅಪ್ರಾಕೃತ ಲೋಕದೊಳಿರುವ ಶಿವಜ್ಞೇ
ತ್ರಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು,

ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನೆಂದು, ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ನದಾಶಿವನೆಂದು, ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣೇಶ್ವರನೆಂದು, ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕೇಶ್ವರನು ಸೂರ್ಯಜೋತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧೇಶನೆಂದು. ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಭೂಲೋಕದೋಳು ಸೂರೆಂಟು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಿರುವವು, ಕೈವಲ್ಯಪರವ್ಯತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠನೆಂದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಕೇದಾರೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುನಾಥನೆಂದು, ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂದು, ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಲಕಂಠನೆಂದು, ಗಮಿಯಲ್ಲಿ ರುದ್ರಮೂರ್ತಿ ಎಂದು, ಕಾಲಂಜರಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ನೀಲಕಂಠೇಶ್ವರನೆಂದು, ದ್ರಾಕ್ಷಾರಾಮದಲ್ಲಿ ಭೀಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗೌರೀವಾಯೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವಲಿಂಗನೆಂದು, ಪ್ರಭಾಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಶಿಯಾಪಣನೆಂದು, ಶ್ವೇತಹಸ್ತಪುರದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಜನೆಂದು, ಸೋಮನಾಥ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀರೂಪಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗರಾಜನೆಂದು, ವೇದಪುರದಲ್ಲಿ ವೇದೇಶ್ವರನೆಂದು, ಭೀಮರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೀಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಂಥನದಲ್ಲಿ ಕಾಳಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಚೋಕ್ಕನಾಥನೆಂದು, ಮಾನಸಾಖ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಧವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀವಾಂಛಕಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಂಪಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಪಂಚವಟಿಯಲ್ಲಿ ವಚೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗಜಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯನಾಥನೆಂದು, ತೀರ್ಥಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಲೀಲಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವನಾಶನನೆಂದು, ಕಣ್ವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಧ್ಯಾಡ್ವನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಡ್ವನೇಶ್ವರನೆಂದು, ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣನೆಂದು, ವಿರಿಂಚಿಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗೇಶ್ವರನೆಂದು, ವಂಚನದಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ್ವರನೆಂದು, ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೆಂದು, ತ್ರಿಮುಕುಟದಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರನೆಂದು, ಸೋಮಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂದು, ಮಹಾಭಲಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಅರ್ಕಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ವೇದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವೇದಾರಣ್ಯೇಶ್ವರನೆಂದು, ಸೋಮಪುರಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಸೋಮನೆಂದು, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಅವಂತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಲಿಂಗೇಶನೆಂದು, ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯೇ

ತ್ವರನೆಂದು, ಮಹಾನಂದೇವುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾನಂದೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಪು
ದ್ಗಿರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರನೆಂದು, ದಕ್ಷಿಣ ಪೃಷ್ಠಾಚಲದಲ್ಲಿ
ಚಾಮರಾಜೇಶ್ವರನೆಂದು, ನಂದಿಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನಂದೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗರಳ
ಪುರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಂಜುಂಡೇಶ್ವರನೆಂದು, ಬಧಿರಾಚಲದಲ್ಲಿ ಚೂಡೇಶ್ವ
ರನೆಂದು ನಿತಾಸಾಧವುರದಲ್ಲಿ ಫಾಡಾವಾಫೇಶ್ವರನೆಂದು, ಏಕಾಂತರಾಮ
ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಮಲಿಂಗೇಶನೆಂದು, ಶತತ್ಯಂಗಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶ್ವರನೆಂದು
ಪುನಾನುಪಾಚಲದಲ್ಲಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ನಲ್ಲೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು
ಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭಂಗೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀನಾಗಕ್ಷೇತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಕುಂಠಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮತ್ಸ್ಯತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶುತ್ಕಂ
ಗವುರದಲ್ಲಿ ರಾಘವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಬ್ರಹ್ಮವುರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಸಹಾಯೇಶ್ವರ
ನೆಂದು, ತ್ರಿಕೂಟಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂಡವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗಂಡಕಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವ
ಸಾಧನೆಂದು, ಧರ್ಮವುರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಲಿಂಗೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀಪತಿಕ್ಷೇತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪತೀಶ್ವರನೆಂದು, ಮಾಣಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಿರಿಂಚೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕನ್ಯಾ
ಕುಬ್ಜದಲ್ಲಿ ಕಳಾನಾಥನೆಂದು ಜಗನ್ನಾಥದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರನೆಂ
ದು, ನೇನಾಳದಲ್ಲಿ ಕುಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ತ್ರಿರಾವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕೇ
ಶ್ವರನೆಂದು, ನರ್ಮದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಭುಲಿಂಗನೆಂದು, ಸ್ವರ್ಣಾವಳಿ
ಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಂಗೇಶ್ವರನೆಂದು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವ
ರನೆಂದು, ಪುಂಡರೀಕವುರದಲ್ಲಿ ಜೈಮೀಶ್ವರನೆಂದು, ಅಮೋಘ್ಯಯಲ್ಲಿ
ಮಧುರಾಧೀಶನೆಂದು ನಿರ್ಮಲಾಖ್ಯವುರಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ನಗೇಶ್ವರನೆಂದು ಸಿಂಧವ
ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀಕೂರ್ಮದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕನೆಂದು
ಮಣಿಕುಂಡಲತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಮುಕ್ತಾನದೀಶನೆಂದು, ವಟುವಿಯ
ಲ್ಲಿ ಕೃತ್ತಿವಾಸೇಶ್ವರನೆಂದು, ತ್ರಿಪೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನೆಂದು,
ನಿತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಘಲ್ಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಇಂದ್ರಕೀಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನೇಶ್ವರನೆಂ
ದು, ಶೇಷಾಚಲದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲೇಶನೆಂದು, ಪ್ರಸ್ಥಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಥಗಿರೀಶ
ನೆಂದು, ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭುವನಾಧೀಶನೆಂದು, ಶುಷ್ಕಯ್ಯಿಯಲ್ಲಿ
ಮಹಾಕಾಳೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಂಗಳ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಾಧೀಶನೆಂದು
ಜವ್ವಲಾಮುಖಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಟಂಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಹ್ಮ ಪುಸ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿ

ಕಾಮೋತ್ಪನ್ನನೆಂದು, ತಂಜಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ಪ್ರಸಾರನೆಂದು, ಲಂಕಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯೋತ್ಪನ್ನನೆಂದು, ಗಂಧಮಾದನದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಮೋತ್ಪನ್ನನೆಂದು, ವಿಂಧ್ಯಾಚಲದಲ್ಲಿ ವರಾಹೇಶನೆಂದು, ಅರೋಬಲದಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹೇಶನೆಂದು, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಮನೋತ್ಪನ್ನನೆಂದು, ಕಪಿಲತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭೃಗುರಾಮೇಶನೆಂದು, ರಾಮಸೇತುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಮೋತ್ಪನ್ನನೆಂದು, ಸಾಕೇತಪುರದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮೇಶನೆಂದು, ವಾರಣಾಸತಿಯಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧೇಶನೆಂದು, ತತ್ತ್ವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕೀಶನೆಂದು, ಮಹೇಂದ್ರಾಚಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣೇಶನೆಂದು, ಕಾಂಜೀಪುರದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಏಕಾಂಬರೇಶ್ವರನೆಂದು, ಜಂಬುಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಜಂಬುಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಅರುಣಾಚಲದಲ್ಲಿ ತೇಜೋಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಾಳಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾಳಹಸ್ತೇಶ್ವರನೆಂದು, ಚಿಕಂಬರದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಚಿಕಂಬರೇಶ್ವರನೆಂದು, ಭಾಮಾವನದಲ್ಲಿ ಭಾಮಾವನೇಶ್ವರನೆಂದು, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಆಮ್ರಾತಕಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಸೂರೆಂಟು, ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವುವು, ಆ ವರಮವಾವನನಾದ ಪರಶಿವನ ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆಯು ಸಹಸ್ರ ಘಟಾ ಯುಕ್ತನಾದ ಆದಿಕವನ ಕೂಡ ಬಂಜೀನಲಾರನು, ಆ ಮಹಾ ಪುರುಷನಿಂದಲೂ ಬಂಜೀನಲಶಕ್ತವಾದ ಮಹಿಮೆಯು ನಾನು ಬಂಜೀನಲ ಶಕ್ತನಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲದು ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವರಮ ಸಂತೋಷನಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅತಿ ರಹಸ್ಯವಾದ ಶಿವತತ್ತ್ವರಹಸ್ಯವು ತಿಳಿದು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ಈ ಸತ್ಯಧಾತ್ರವಾದಿಂದ ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ವರಶಿವನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದುದು, ಮತ್ತು ಈ ಮಹರ್ಷಿಯ ಉಪದೇಶಕಮಾದಿಂದ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರಾರಾಧನೆಯು ಬಿಡದೆ ಮಾಡುವದೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಈ ಮಹಾತ್ಮನಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇವನಿಗೆ ಏಜ್ಞಾಪಿಸಿದರೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಯ್ಯಿಟ್ಟು ಸರವೆ

ರಿತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ, ಒಂದುವ್ಯಾಳೆ ತಾನು ಪಾತಾಳೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೋರದೇ ವರದೇವತೆಯ ಕೃಪೆ ಇದ್ದಂತೆ ಆಗಲೇ ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಿನೋಡುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿಬದ್ದಾಂಜಲಿ ಪುಟನಾಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ಸಂಶಯದಿರ ಕೂಗುವನಂತೆ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ಪುರುಷಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೊಗವನ್ನೋಡಿ ಈತನ ಮನಸ್ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲಾ ತೋಲಗುವಂತೆ ವರಮರಹಸ್ಯಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲ್ಪವನಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಅದಂ ತಿಳಿದು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವ್ರತಿಯಿಂಬದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಮುಂದಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಂ ಮನದೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಿನ್ನ ಮುಖ ಕಮಲವನ್ನೋಡಿದರೆ ಬಾಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಅದೇನು ಕಾರಣ ಸಂಶಯವಂ ಬಿಟ್ಟು ವೇಳುವನಾಗೆಂದು ಅವೃಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗ ರಾಜಕುಮಾರನು ಲಜ್ವಲಭಯಗಳಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವ್ಯಾವುದು, ಸಮಸ್ತ ಪುಣಿ ವಿವಿಧವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು, ಮತ್ತೂ ನಾನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ಮೊದಲೇ ತಿಳುಹಿಸಿರುವೆನು, ಈಗ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಮಂತ್ರಿ ಸುರಾದ ಮಹಾನಾಗನಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಚಿಂತಾ ಮಣಿ ಇರುವದೆಂದು ಮೊದಲುತಾವು ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವೇಳುವಾಗ ಅವೃಣೆಯನ್ನಿತು ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವೃಥಾವಾಗಿ ಆಯಾಸ ಪಟ್ಟು ದರಿಂ ಫಲವೇನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಉಪದೇಶದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಸಂಶಯಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ತಂವು ಆಪ್ತಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕುರಿತು ಒಂದ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನು. ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಿ

ಡಿ ಮೌನದಿಂದಿರಲು ಆ ಪುರುಷಾಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನು ಪೇಳಿದ
 ನುಡಿಗಳೆಂ ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿದವನಾದ ಕಾರಣ
 ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಸಹಾಯವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಎಲೈ
 ಸುಗಂಧರಾಯನೇ! ನಿನ್ನಿಗೆ ಷರದೇವತಾನುಗ್ರಹವು ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರು
 ವದರಿಂದ ನೀನು ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಗೆ ವಿಫ್ಲವು ಎಂದಿ
 ಗೂ ಬರಲಾರದು, ಆದರೂ ನೀನೇ ಪತಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು ಚಿಂತಾಮಣಿ
 ಯಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನೇ ಸರಿ, ಆದರೂ ಅದು ಉಚಿ
 ತವಲ್ಲ ಏನು ಕಾಣುವೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಪುರ್ವಾರ್ಥವನು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಸೋಗಿ
 ರ್ದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೋಸಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಮಹಾ ನಾಗರೇಂದ್ರನ
 ಒಂದಾಗಿ ಪುರುಷಾಮೃಗನಂ ಯಾರು ಕರತರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾಲಿನಿ
 ಎಂಬ ಕನ್ಯಾರತ್ನವನ್ನು, ಸಮಸ್ಥ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದಮಾದ ಚಿಂತಾಮ
 ಣಿಯಂ ಸಹಾ ಕೊಡುವೆವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವೆವು
 ಎಂದು ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು
 ಜಾರದೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಸೋದಲಿ ಆ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರು ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ
 ಕೊಡುವರಲ್ಲ ಬಲಾತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವುದು ನಿನ್ನಿಗೆ ಧರ್ಮವಲ್ಲ
 ನಾನು ಬರುವೆನೆಂಧರೆ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವ
 ರನೇರ್ಪನವಿಲ್ಲದೇ ಜೀವಿಸುವನೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಅಸಂಗತವಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಮಣಿ
 ಯು ನಿನ್ನಿಗೆ ಎಂತು ವಶವಾಗುವದ್ದು, ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಆ ಮಾತಂ
 ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಮರತರೆ ಕಾರ್ಯ
 ಕೆಡುವದೆಂದು ಮನದಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಪುರುಷಮಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ
 ಪುರುಷಾಮೃಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾ ಮಹಿಮನೇ ಶಿಷ್ಯನಾದ
 ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ದಿನ ಪಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರ
 ಟುತಂಜತೆ ವ್ಯರ್ಥವ ಕೆಳಗಿಳಿದಿರುವ ಪಾತಾಳ ಮಾರ್ಗವಂ
 ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರ ಸಭೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ನನ್ನಂ ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ
 ತಾವು ಎಂದಿನಂತೆ ಪ್ರದೋಷಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಎನ್ನ
 ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುತದಿಧೆ ತಮ್ಮ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಅಂತೋರುವದೋ
 ಅಂತು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಗೈಯ್ದು, ಅದಂ ಕೇಳಿ

ಪುರುಷಮೃಗನು ನಸುನೆಗುತ ಹಾಗೇ ಆಗಲೀಯೆಂದು ಒಡಂಬಟು
ಆದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇಯಿದ್ದು ಮಾರನೇದಿನ ಉದಯಕಾಲದೋಳ್ ಸ್ನಾನವೆ
ದಲಾಗಿ ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯು, ಸೆರವೇರಿತಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು
ಕರದು ಪಾತಾಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲಿರುವುದೆಂದು ನಗು
ತ ಕೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ವಿಜ್ಞಾ
ಪನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಪುರುಷಮೃಗನು ಮುಂಪಹಾಸದಿಂ ಕೂಡಿ
ಕೈಯೋಳರ್ಧ ದರ್ಭಪವಿತ್ರವಂ ತೆಗದು ತನ್ನ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್
ಭೋಮಿಯೂ ಮುಟ್ಟಲು ಅಕ್ಷಣವೇ ಆದಿಶೇಷನಿರುವ ಸುಭಗೆ ನಿಷ್ಕುಂಟ
ಕಮಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಲು ಅದಂಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾಜನು
ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರಶ್ನಾವಸನ್ನಾದರೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಒಂ
ಣಿಸುಬಹುದು ತಪೋನಿಧಿಗಳಾದ ಶಿವಾರಾಧಕರ ಮಹಿಮೆಯಂ ಎಣಿಸುವ
ದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಮೊದಲಾದವರಿಂದಲೂ ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಮನದೊಳಾಲೋಚಿ
ಸುತ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ಸ್ತುಬ್ಧನಾಗಿರಲೂ, ಆಗ ಪುರುಷ
ಮೃಗನು ಕಾಲವು ಸುಮ್ಮನೇ ಕಳೆಯುವದೆಂದು ತ್ಯರೆಯಿಂ ರಾಜಕುಮಾರ
ನಂ ಸಂಗಡಲೇ ಬರುವಂತೆ ವೇಳಪಾತಾಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಮುಹೂ
ರ್ತಮಾತ್ರದೋಳ್ ಆದಿಶೇಷನ ಸುಭಗೆ ಬಂದುನಿಲ್ಲಲೂ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗಶ್ರೇ
ಷ್ಠರಾದ ಆದಿಶೇಷಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆಪುರುಷಮೃಗನಂಕಂಡು ಭೆ
ಯಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾಗಿ ಎದ್ದು ವಂದನೆಯಂಮಾಡಿ ಉಚಿತವಾದಪೀಠವನ್ನಿ
ತ್ತು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ ಪುರುಷಮೃಗನಂ ಕುರಿತು
ಸಂಗಡ ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಾರ್ಯರೆಂದು ಕೇಳಲಾಗ ಪುರುಷಮೃ
ಗನು ಈ ಮಹಾಪುರುಷರ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸಾವಧಾನದಿಂ ವೇಳುವೆನು
ಶೀಘ್ರದಿಂ ರಾಜೋಪಚಾರವಂ ಮಾಡುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡ
ಲಾಕ್ಷಣದೋಳ್ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರು ಉತ್ತಮವಾದ ಪೀಠಗಳನ್ನಿತ್ತು ಪ
ರಿವರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷವ
ಡುತ್ತಿರಲೂ, ಆಕಾಲದೋಳನ್ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಮೂರುತೋಕದ ಸಾ
ವಾ, ಜ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿ ಒಂದು ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂಳಿರುವ

ದೋ ಎಂಬಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿ ರುವ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ
ಮನವಣಿವಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಹಾಶೇಷನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾ
ನಾಗಸಂಬುವನು ಪ್ರರುಷಮೃಗಸೋಡನೆ ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನಂ
ನೋಡಿ ಈತನೆ ರತ್ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವನೊವರೆ ದುರಾತ್ಮನಾದ
ದೈತ್ಯನ ಸಂಗತಿಯು ತಪ್ಪಿ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನೆ ಬಾಣಿಗ್ರಹಣವು
ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ
ಗಳಿಗೆ ಎಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು, ಇದು ಈಶ್ವರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಂಘ
ಟನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಮಹಾಶೇಷನು ಪ್ರರುಷಮೃಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ತಪೋನಿಧಿಯೇ!
ನೀನು ಶಿವನನ್ನಿಧಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಹ್ವೇಣಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ನಿಲ್ಲುವನಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿತನಕ ದಯಮಾಡಿದ್ದು ಏನು ಕಾರಣವೋ ಆ ಪರಿಯಂ
ಅವ್ವಜೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಪ್ರರುಷಮೃ
ಗನು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ತೋರಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರನ
ವೃತ್ತಾಂತವಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿ ಈತನು ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿಯದಿರು,
ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪ್ರಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ನನ್ನಂ ದಿವಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ
ಹ್ವೇಣ ಬಿಡದೆ ಪೀಡಿಸುತ್ತಲಿರ್ದ ಆ ದುಷ್ಕನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಪರಿವಾರ
ವೆಲ್ಲವಂ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಕಂಡು ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಹ್ವೇಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚೇ
ಷವಂ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಅರಿಯದವನೆಂತೆ ನಾಕು ಇರುವ ಬಿಬ್ಬವ್ಯಕ್ತದ
ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವನ್ನೋಡಿ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಬಂದವಿ
ಪತ್ತಂ ಪರಿಣತಿಸುವ ಮಹಾಪ್ರರುಷನು ಇವನ್ಯಾಣೋ ನೋಟವೆನೆಂ
ದು ನಾನು ಮಾಡುವ ಶಿವಾರಾಧನೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಹಿರ್ಮುಖನಾಗಿ
ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನನ್ನ ಸಮೀ
ಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ಈ ಮಹಾನು
ಭಾವನೆ ತ್ರದಸ್ಸುನೋಡಿ ನೆಡದ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈತನಿಂದಲೇ ಆದು
ದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಳಿಕ ಕುಶಲ ವ್ರತ್ನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಈತನಿಂದಲೇ ಸಕಲ
ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ ಮತ್ತೊ ಈ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ
ರತ್ನವು ಬೇಕಾಗಿರುವದಂ ತಿಳಿದು, ನೀವು ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ಧೀನುಗ

ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂ ವಿಮರ್ಶೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಈ ಮಣಿಗೋಸುಗ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೊಡನೆ ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನು, ಆದ್ದರಿಂ ನಿಮ
ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಸಫಲವಾಗಲೋಸುಗ ತಡಮಾಡದೆ ಈತನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ
ರತ್ನವಂ ಕೊಡುವುದುಚಿತವು, ಏನುಕಾರಣವೆಂದರೆ—ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು
ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಣಿಯುಂ ಮಾಲಿನಿಯುಂ ಕೂಡ
ಕೊಡುವೆವೆನು ನೀವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದಂ ವಿನಾ
ಲಾಗದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ ನುಡಿಯುಂ ಕೇಳಿ ನಾಗೋತ್ತಮರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಶ
ಯಪಡುತ ಮೊದಲು ಪುರುಷಮೃಗನಂ ಕರೆತರುವುದೆಂದು ನಾವು ಮಾಡಿ
ದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಾಯಿತು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಈಗ
ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪುರು
ಷಮೃಗನಂ ಕರೆತಂದಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ಮಣಿಯುಂ ಕೊಡಬೇಕಾ
ಯಿತು, ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ದುಷ್ಟನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಈ ವಾರ್ತೆ
ಯುಂ ಕೇಳಿ ಆ ಹ್ವಣವೇ ಬಂದು ನಾಗಲೋಕವಂ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವನು,
ಇಂತು ಅನರ್ಥಗಳು ಈ ಮಹಾನಾಗನ ದೇವಿಯಿಂದುಂಟಾದುದೆಂದು
ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಮಹಾಶೇ
ಷನೂ ಕೂಡ ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಪುರುಷಮೃಗನು ಇವರು ಅಶ
ಕ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯಗಳಂ ತಿಳಿಯದೆ ಪೇಚಾಡು
ವರು ಎಂದು ಮನದೋಳ್ಳುತ್ತಿ ಸಿ ಇವರಿಗೆ ಯಥಾರ್ಥವಂ ತಿಳುಹಿಸಿದ
ಲ್ಲದೆ ಭೈರೃ ಉಂಟಾಗಲಿವೆಂದೆಂದು ಮರಳಿ ಮಹಾಶೇಷನಂ ಕುರಿತು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿ, ಈತನಿಂದಲೇ ಆ
ದುರ್ಧರ್ಷನು ಲೋಕಾಂತರವನ್ನೈದುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು
ಸಾವಕಾಶವಂ ಮಾಡದೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಸಂತವಿಟ್ಟು ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ ಬಳಿಕ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿ
ತು ಪೇಳತಕ್ಕ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವಂಪೇಳಿ ಆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ
ಮಹಾಶೇಷನಂ ಕೂಡ ಒಡಂಬಡಿಸಿ, ತಾನು ಪ್ರದೋಷ ಸಮಯವಾ
ಯಿತು ಪೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು ಈರ್ವರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಎಂದಿನಂತೆ ತಾನಿ
ರುವ ಬಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಬರಲೂ,

ಆ ಬಳಿಕ ಆದಿಶೇಷನು ಋಷಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಅಸ್ಯಥಾ ಅಗಲಾರದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕರ್ನಾಟ ಭೂಪತಿಯೇ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪುರುಷವ್ಯುಗನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾದೆನು, ಈಗ ನಿನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನಮಾತ್ರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿರುವದೋ ಅಥವಾ ಮಹಾನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವದೋ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾ ಶೇಷನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾಶೇಷನೇ! ನಾನು ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಂದವನಲ್ಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪೂರಣವಂ ಮಾಡಲೀಸುಗ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ತಂದಿವೆನೆಂದು ಬಂದಿರುವೆನಾದಕಾರಣ ರತ್ನವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವೆನೆಂದು ವೇಳಲಾಗಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಗಂಭೀರವಾದ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಮಹಾನಾಗನಂ ಕರದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಆ ಹೃದಯಲಯೇ ಎಮ್ಮ ಸಭಾಧ್ಯಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಇತ್ತಲಾ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿರುವ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಕೆಲಂಬರು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಕೆಲಂಬರು ಅವರ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಆತನಂ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಬಂದು ಆಸ್ಥಾನದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು ರಾಜಕುಮಾರನ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರ, ಧೈರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ, ಮೇಘೋದಯವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಕಾದಿರುವ ಚಾತಕಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಕಾದಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಲಿನಿಯ ಸಖೆಯರು ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ವಡತಿಯ ಸಮೀಪವಂನೈದಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ, ಮತ್ತೂ ರಾಜಕುಮಾರನ ಸೌಂದರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮಹಾನಾಗನು ಮಹಾಶೇಷನ ಅಪ್ಪಣೇ

ಮೇಲೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಬಿಸಿಗೆ ಬಂದು, ರಾಜಕುಮಾರನು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂತಾದುದು ಕೊಡುವುದೆಂದು ಕೇಳಲಾದಮಾಲಿನಿಯು ಮೊದಲು ತನ್ನ ಸಖೆಯರು ಹೇಳಿದ ಸಮಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಯುವೆಂದು ಹರ್ಷವರವಳಾಗಿ ಇಂತವು ಮಹಾವುರುಷನು ಎಂದು ಮೊದಕುವನು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದರಿಂದಲು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಪುಣ್ಯವೃತ್ತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮೊದಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಿಗಿಂತಲು ಸಮರ್ಥನಾದ ಈ ಮಹಾ ರಾಜಕುಮಾರನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವನಲ್ಲ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರತ್ನವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾರ್ಯ ಮಿಂಚಿಪೋಗುವುದು, ಮುಂದೆ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಾನು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿನನಾಗುವ ರೀತಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಲೇ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ಉಪಾಯವಿಂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವು ಮಾಡುವುದು ಚಿತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಹಾನಾಗನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ತಂದೆಯೇ! ಕೇಳು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದ ಪರಿ ಏನು, ಈಗ ರತ್ನ ಮಾತ್ರವು ಕೇಳುವದೇನು ಲೋಕದೋಳು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಲೇಬಾರದು, ಅಥವಾ ಮಾಡಿದರೂ ಮೀರಿ ಸಡೆಯಲಾಗದು, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ರತ್ನ ಮಾತ್ರವು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿನಗೆ ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಮಹಾನಾಗನು ಎಲೈ ಮಾಲಿನಿಯೇ! ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ರತ್ನವು ಒಂದೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿರುವನಲ್ಲದೇ ನಾವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಡೆಯುವ ನಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೇ ಈ ದೇವತಾರತ್ನವು ಆ ಮನುಷ್ಯನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸ್ವಾರ್ಥಿನನಾಗಬಾರದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಮೋಸವು ಮಾಡಲೋನುಗ ವುರುವದ್ದುಗಳೆಂದು ಕರತರವದೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದ ಪಲ್ಲದೇ ನಿಗೋನುಗ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ರತ್ನವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಶೀವ ಮೊದಲಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ಮಾಲಿನಿಯು ಕಂಬನಿಗಳೆಂದು ತುಂಬುತು ಎಲೈ ತಂದೆಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯಸಂಧರನ್ನೆ ಬಹುದು, ಒಂದು

ವ್ಯಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ವೃಕ್ಷವೃಕ್ಷಗನೇನೋಡಗೊಂಡು ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ನಾನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಬರುವಂತೆ ಯತ್ನವಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಈ ರತ್ನವು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜಕುಮಾರನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವೆನೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿದು ಮನಮರಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ, ಮಹಾರಾಜನಿರುವ ಸಭೆಯನ್ನವಿ ಎದ್ದೀವೆನೋ ತನ್ನ ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿದು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ಬರುವುದೆಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಮಾಡಲಾಗ ಮಹಾರಾಜನ ಮೊದಲಾದವರು ಮಹಾರಾಜನ ದೈನೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೀಳಿ ಮಾರಲಾರದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಾರಾಜನು ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ನಿರನೆ! ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಈ ಮಹಾರಾಜನೆಯ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಆ ತರಣಿಯು ತಾನೇ ನಿನ್ನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು ಸುಕಲ್ಪವು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಅದುಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮೇಲಣ ದಯದಿಂದ ಆ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದಿರವು ನಿನ್ನ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಪಾವನವು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯು ಕೈಕೊಂಡು ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಸ್ವಾರ್ಥಿನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದಿನಂತೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನವಿ ಸರ್ವರೂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಸಿದ್ಧಸ್ಥಾನವು ಕುರಿತು ತೆರಳುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಎಂತು ಸಮರ್ಪಕವೋ ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಡೆಸಬಹುದು, ಎಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಲಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯು ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಈಗ ನಾಗರೇಂದ್ರನು ಬಂದಾಗಿ ಮಹಾರಾಜನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸೋಗಜೀಕೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೊದಲು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಅವಲಾಪಿಸುವಂತೆ ಮೋದವು ಮಾಡಲೋಸುಗವೋ, ಅದರೂ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಪಂಚನೆಯಿಂದ ಪಂಚನೆಯೋಸುಗವೋ, ಇಲ್ಲ

ನ. ಮಾಲಿನಿ ನಂಬಿ ತರುಣಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಮೋಹಿತನಾಗಿ
 ಒಂದು ತೋರವ ಪರಾಧೀನನಾಗಿ ಮಣಿಯುಂ ಮೊಡದೆ ತಾಮಾಡಿದಂತೆ
 ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇರುವೆನೆಂದು ಮೋಹಿಸೆಯುಂ ಗೈವಿರುವರೋ ಎಂದು
 ಒಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಸುಖಯುಂಗೆೊಂಡು ಮೇಳುತ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವು ಇವ
 ಬಗೆತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶುರುಪ
 ವ್ಯಾಗ್ರವ ಪ್ರಭಾವವಂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ಮಹಾವಿರು
 ಪನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಮೀರಿ ಸಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಶಕ್ತರಲ್ಲವೆಂದು
 ಭಿಕ್ಷೆಯಿಗೇ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯುಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಬುದ್ಧಿ
 ಮಂ-ನಾ! ಸುಮತಿಯು! ಎಂತಾವರಾಗಿ, ಈ ಮಹಾಶೇಷ ಮೊದ
 ಲಾದ ನಾಗ್ರಕ್ರೇವೃರು ವೇಳದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಹನಾಗನ ಮಗಳಾದ
 ಮಾಲಿ, ಇರುವ ಬಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಿಗಿ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಮರಳಿ
 ಮಾಹಾಶೇಷನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ನಾಗಾಪತಿಯೇ! ನೀನು ವೇಳದ ಪರಿ
 ಜಾಗಿ ಮಾಹನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿಯು ಮಂದರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಗಿ ಬಿರು
 ವನೆಂದು ನುಡಿಯುವಂ ಕೇಳಿ ಮಾಹಾಶೇಷನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲರಂ
 ಕರವು ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮಾಹಾ
 ನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿಯು ಮಂದರಕ್ಕೆ ಕರಮುಕೊಂಡು ಪ್ರೇರಿಗಿ
 ರಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲೂ, ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೇ ಆವರಲೊ ಮಹಾ
 ರಾಜ ಪೈದವೆದಿಂದ ಸುಗಂಧ ರಾಜನನ್ನೊಡೆಗೊಂಡು ರಾಜಬಿಂಬಿ
 ದೋಳೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಕಾಲಮೇಳೆ ಈ ರಾಜಕುಮಾರ
 ನು ನೋತ ಜೀಕೆಂದು ಕಾದಿದ್ ನಾಗ ಕನ್ನೆ ಸುರೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡು
 ಪತನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಒಂದು ತೋರವೆ ಬಿತ್ತ
 ದಲ್ಲಿ ಬರವ ಪ್ರತೀಕಗಳಂತೆ ಚಲಿಸದೇ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಎರಡು
 ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ
 ಪ್ರವಾಹವು ಉಬ್ಬಿ ಮೀರಿ ಬಾರದಂತೆ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರ ಸಾಲುಗ
 ಳರಡೂ ತೀರಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರ
 ರನು ತನ್ನ ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿತು ಬರುವ ವಾತನೆಯು ಕೇಳಿ ಮಾಲಿ
 ನಿಯು ಕೂತೂಹಲದಿಂದ ನಖಿಯರೊಡಗೂಡಿ ನೆಚ್ಚಿಯುಂ ನೇರಿ ನೋಡು

ತ್ವಿರವ ಸಮಾನುದೋಳ್ ಸಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ
 ಚಂದ್ರನಂತೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ಕಂಡು ಮಾಲೆ
 ಬಯ್ಯು ದರಿಸ್ಸಿಗೆ ನಿಧಿಗನು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಹರ್ಷವಂ ತಾಳಿ ರಾಜಕು
 ಮಾರನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಫರಾಯ ಪಡೆದು ಮೈದು
 ರದು ಎಚ್ಚತ್ತು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡುವನೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪುಕ್ಕರೆ
 ಎಚ್ಚತ್ತು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಡಗರದಿಂದನುಳ
 ಸೊಕ್ಕು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಸಂಗಡ ಬರುವ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ಉಪಚಾರ
 ವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಖಿದನಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ ತಾನಿರುವ ಅಂತಃಪುರ
 ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡಲೋ
 ಸುತ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸನ್ನಿಹಿಸುತ್ತಿರಲು;

ಅಪ್ಪರೋಳ್ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿವಾರ
 ಸಮೀಪನಾಗಿ ಮಹಾನಾಗಸ ಅಂತಃಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು.
 ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಜಾರದಬಾಗಿಲೋಳ್ ನಾಗಕನ್ನೆಯರು ರಾಜ
 ಕುಮಾರನೊಡನೆ ಒಂದ ಜಸಂಗಳಿಗೆ ಪರಿವರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಲಿನಿಯ ಪಾತ್ರಸಖಿಯರು
 ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಹಸ್ತಲಾಗವಂವಿತ್ತು. ವಿವಿಧೋಪಚಾರಂಗಳಿಂದ
 ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಅಂತಃಪುರವಂ ಸೈದಿಸಿ ರತ್ನವೀಶ
 ದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲಾಗ ಮಾಲಿನಿಯು ತನ್ನೆ ಸಮಾನ ರೂಪವತಿಯು
 ರಾದ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಸಖೀಜನಂಗಳಂಮೊಡಗೂಡಿ ಲಾಪಣ್ಯ
 ಸಮುದ್ರವೇ ಸ್ತೀರರಾವುಗೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ ಮೆಲ್ಲ
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತ ಭೇನುಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಂದು ಸುಗಂಧಮಹಾ
 ರಾಯಂಗೆ ಮದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ
 ಭಾಷಿಸಿ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮನದಣಿವಂತೆ
 ನೋಡಲಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಾಲಿನಿಯ ಮನಗರಗಿ ಮದನತಾವದಿಂ
 ಕರೀರವು ಬೆಂಕಿಯಂತಾಗಿ ಚಮರೇಶಿ ವೀರಿ ಬರುವ ಮೂರ್ಛೆಯಂ
 ಲಡ್ಡು ಎಂಬ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದಿಂದ ಉಪಚಾಂತಿಯಂನೈದಿಸಿ ಮುಗ್ಧ
 ಣಂತೆ ಮುಂದೊರದೆ ಬಳಕ ತನ್ನೋಳ್ ತಾನೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ತೆರೆಯಡ

ಗಿದ ಸಮುದ್ರವಂತೆ ತನ್ನ ಅಭಿಸ್ತ್ರಾಯವಂ ತೋರಿಸಿದನೆ ಗಂಭೀರ
 ಪಾಗಿ ಸುಸ್ಥಾನ ನಿಂತು ಕಾಲು ಬೆರಳಿನಿಂದ ನೆಲವಂ ಬರೆಯುತ್ತ ತಲೆ
 ವಾಗಿ ಸೆರಗನ್ನಂ ನೋಡೆಗೊಟ್ಟು ಸರ್ವಜ್ಞಳಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ
 ದೈವ್ಯವಿಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತಿರಲು, ಇಂತು ನಿಂತಿರುವ
 ಮಾಲಿನಿಯು ನೋಡಿ ಮಹಾರಾಜನು ಮಮತೆಯಿಂದ ಮನದೋಳ್
 ವೊಡಲು ಬೋಚಿವ ಮಾತುಗಳನೆಲ್ಲ ಮರತ, ಮಾಲಿನಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ
 ಪೆಂಬ ಮಾನಾಪಾಶಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಮೋಹವು ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದೋರದೆ
 ಅನ್ನರೋಳ್ ಎತ್ತರಿತು ಈ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ ಮಾಲಿನಿಯ ವೋಗದ
 ನೋಡುಗಂ ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾ ದೇವರಾದರೂ ವೋಸು ಹೋಗುವನು
 ನನ್ನ ಪಾಡೇನೆಂದು ಮನದೊಳಾಶೋಚಿಸಿ ಎಂತಹರಾಗಲಿ ಇವಳ
 ದುಃಖನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವೆನೆಂದರೆ ವೊಡಲು ನಾನು ಮಾಡಿರುವ
 ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗಿ ಅವಕೀರ್ತಿಯು ಎನ್ನಂ ಸುತ್ತದೇ ಬಿಡದು
 ಎಂಬ ಚಿಂತಿಸುತ ಮತ್ತೆ ಮಾನವೆಂದ್ರರ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ
 ವಾದ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆ ಈಗ ಮನ ನೋಲು
 ವುದು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಚಿತವೆಂದು ಮನೋನಿಗ್ರಹವಂ ಮಾಡಿ ಮಾಲಿ
 ನಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ನಮುದ್ರದೋಳೋಲವ್ಯಾಡುತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳಂ
 ಒಲುತ್ತಾರುವ ಹಿಂತಿರಿಗಿಸಿ ಮಾಲಿನಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ
 ಓರ್ವನಖಿಯಂ ಕರಮ ಎತ್ತಿ ತರುಣಿಯೇ! ನಾವು ಬಂದು ಬಹಳ
 ಹೊತ್ತಾದುದು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಗೌರವವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು ಅದು
 ಕಾರಣ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಮುಣಿಯಂ ಜೇಗದಿಂ ತಂದು ಕೊಡೆನಲ್ಲ,
 ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದಮಾಲಿನಿಯ ಹೃದಯದೋಳ್ ಭೆಲ್ಲ ಮೂಡಿದಂತಾಗಿ
 ಅದುವರಿಗೆ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗಿರುವನು
 ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಅವನ ಹೃದಯವು ತಿಳಿದು ಮೈದು
 ರದು ಮೂಞ್ಞಿಯಂ ತಾಳಿ ಬಿರುಫಾಳಿಗೆ ಮುರಿದು ಬೀಳುವ ಬಾಳೆಯ
 ಮರವಂತೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯರಾದ ಕನು
 ಲಾಕ್ಷ್ಮಿಯರು ಮಾಲಿನಿಯಂ ಸುತ್ತುವರಿದು ಕೈಪಿಡಿವೆತ್ತಿ ಸೌಗಂಧಮಹಾ
 ರಾಯನ ಚರಣಕಮಲಗಳಮೇಲೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿಸುವ ನೆವ

ಇರುವೆವಲ್ಲದೇ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನಾವು ಕಂಡು ಕೇಳಿದವರಲ್ಲ, ಮಹಾ ನಾಗನಮಗಳಾದ ಈ ಮಾಲಿನಿಯು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಳಾದಡೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವು ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗುವುದು, ನೀನು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಯುಂ ಮಾಡದೇ ಮಾಲಿತಿಕ್ಕುನುವದಂತೆ ನುಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಈ ಮಾಲಿನಿಯುಂಘಾಶಪಡಿನದೆ ಈ ತರುಣಿಯ 'ಯೌವನವಂ ನಫಲವಂ ಮಾಡಿ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನ ಸಹಿತಮಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರುವುದು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ವಿಪ್ಲಾವನೆಯುಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಕ್ತಳಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಲ್ಲೂ ನಿನ್ನ ಕಾನ್ಯವು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುತ್ತಮವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಲಿನಿಯ ರೋಕಾ ತಿಶಯವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮಾರಸತರಂಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಅಂತರಂಗ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಪೊದಲು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಆಲೋಚನೆಯು ಇವರಿಂದ ನೆಡೆ ಮಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಆ ಬಳಿಕ ಬಾಗೀಕುನುಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಮೃದುವಾಗಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯ ಅಂಗಸಂಗವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಸಹಿಸಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚುಗಳೇ ಗುಂಪಾಗಿ ಕನ್ಯಾರೂಪವಂ ತಾಳದಂತೆ ಮಲಗಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯುಂ ತನ್ನ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ಅಂಕದೋಳ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮೃದವವಿ ಕುರುಳುಗಳಂ ನೇವರಿಸಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಗಲ್ಲವಂ ಚುಂಬಿಸಿ ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಳೇ! ನಿನ್ನ ಮನೋಹಾರ್ಯವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಘಾಶೀಗೊಳಿಸಿದೆನಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇಂತು ಮಾಡಿದವಲ್ಲ, ಹರಹರಾ ಶಿವನಾಣೆ ಎಲೈ ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆಯೆ ! ಧೈರ್ಯವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಅರಳಿದ ಕಮಲದಂತಿರುವ ಸೇತ್ರಂಗಳಂ ತೆರದು ನೋಡಿ ಎನ್ನ ದೇಹದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ ಮದನೇಶ್ವರದ ತಾವಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಶಾಂತಿಕರವಾದ ಅಧರಾಮೃತವೆಂಬ ಔಷಧಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೈಸಬೇಕಲ್ಲದೇ ಇಂತು ಮುನಿಸಂತಾಳುವುದು ಉಚಿತ

ಮುಲ್ಲನೆಂದು ಸೂಡುಮುಟ್ಟಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಚಂಗಾ
 ದಡಿ ಮಿತ್ರನಿಂಗೆ ವೇದಲಾದ ಸಖಿ ಜನಂಗಳು ತನ್ನೊಳ್ಳಾಪು
 ನ್ನಿತ್ತೆಂದಂಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯು ಈಗ ಕೃತ ಕೃತ್ಯಳಾದಳೆಂದು
 ಬಹು-ಮಾತನಾಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಂಕದೊಳ್ ಪೂಣ-ಹಂಪ್ರಸಂತೆ
 ಭಂಡಳನುಗ ರೂಪಿಯುಂ ನುಡಿತಿ ಹೊಂದಿನೀ ಸಖಾ ದಸರಲ್ಲರ
 ಕೂಡಿ ಕನ್ನ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಗಾಹಾರ್ಯರಾದ ಒರವುದುಮ ತೀಮ
 ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿರಿಗೆ ಎವ ಕಡೆನು ಮಾಡಿದ ಕುಚಾಯಿಗಳೊಳ್ ಪಟ್ಟೆ
 ಕಪ್ಪುರವಿಶ್ವವಾದ ಪುಷ್ಪರಂಗನಂ ತಂದಿರುವದು ಶೀಘ್ರದಿಂ ತಂದು ಅ
 ಚೇಕು ರಾಕ್ಷಸ ಸೇತುಂಗಂಗಳ್ಳು ಮಾತನು ಶಿವಮಾದ ಬಿಳುಪಾದ ಕರನ
 ಸ್ತುಂಗನಿಗೆ ಮುನಿದುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಶೈಶೋದಕಾರನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ
 ಗಂಧಮಾಳ ಪಟ್ಟೆ ಕಪ್ಪುರನು ನೆರಳು ಪುಡಿವು ಕಲಸಿ ಕನಕ ಕು
 ಶಂಗಳಂ ಪರಿಹಾಸನು ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಕುಚಯುಗ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸ
 ರಿಸಿದಂ ಮಾಡಿ ಎಳೆಯ ಪಪ್ಪ ಪತ್ರಂಗಳಂ ಥಂದು ಕುಚಾಗದೊಳ್
 ಮಾಡಿಗೆ ಲಾವಂಜದ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳಂ ತಂದು ಪುಡಿವುಂ ನೆಳು ತಂದಾ
 ಗುನಂತೆ ಹಾದಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ಅನುಮದೊಳ್ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ
 ನಾಗಕನ್ಯೆಯು ವೈದ್ಯ ಪಾಲಿಸು ಎಪ್ಪಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಿಡು ಬಂದು ಪರಿ
 ಟಿದಾಗಿ ನಿಂದೆದ್ದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಆತನ ಅಂಕದೊಳ್
 ತಾನು ಕೂತಿರುವಂ ತಿಳಿದು ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎನ್ನ ವರನಾದೆಂದು
 ಉತ್ಸುಹದಿದ ಕೂಡಿ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ವೆಟ್ಟಿ ಬರುವ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯನಂ
 ತಾಳಲಾರದೆ ಬಿಟ್ಟು ಎಂಬ ತೆರೆಯಂ ತೆಗದು ಬಾಹ್ಯಲತೆಗಳಂ ಸುಗಂ
 ಧರಾಜನೆಂಬ ಕಬ್ಬತರನಂ ತಬ್ಬಿ ತನ್ನ ಕುಚಕಟ್ಟಲದಿಂ ಕಂದಪಾಳ
 ಕದನಕ್ಕೆ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಯವೆಂದು ನೋಡಿಸುವಂತೆ ನೋಂಕಿಸುತ್ತ ಎಳ್ಳಿ
 ಭೂಕಾಂತನ! ನೀನು ಎಳಗೆ ಪಾಣಕಾಂತನಾಗಜೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿ
 ರುವ ಎನ್ನಂ ಅಭಯವುತ್ತು ಸಲಹಜೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಗ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಅನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಭಯವುತ್ತು
 ಮಾಲಿನಿಯಂ ವಸ್ತ್ರನಲಾಗ ಮಾಲಿನಿಯು ಶುಭವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಗೆ
 ಸ್ವತಃಕಾಶನಂ ಮಾಡಾರದೊಂದು ನೀತಿ ಇರುವದಿಂ ಬೇಗನೆ ಇವನೊ

ಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುಜೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವಿಂದಲೂ, ಸಖಿಯರ ಮುಖವಿಂ ಸುಕಲಾಭೇರಣಂಗಳಂ ವಿಷ್ಣುವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಹಾ ತರಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರಸೊಡಗೂಡಿ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ನುಬೋವ್ಣವಾದ ಪನ್ನೀ ರಿಸಿಂ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂಗೈದು ದಿವ್ಯಮಕೂಲಂಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಅಮೋಘಗಳಾದ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಮೃಗಮದತಿಲಕವಂ ವನ ಯೋಳಿಟ್ಟು, ರತಿಮಸ್ತಧರಂತೆ ಕ್ಷೇಳಯುತ ರತ್ನಂಗಳಂ ಸಿಮಿತವಾದ ಹಜಾರವನ್ಮದಿ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ವಜ್ರದ ಹಲಗೆಯಿಂ ಸಿಮಿತ ಸಿರುವ ಪೀಠದೋಳ್ಕುಳಿತು ರೋಹಿಣೀ ಚಂದ್ರರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿ ರಲು, ಆಗ ಮಾಲಿನಿಯು ತನ್ನ ಪೂಣ ಸಖಿಯಾದ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ಕರದು ಎತ್ತಿ ಸಖಿಯೆ! ನನ್ನೂ ತಾನು ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಲ್ಲವಂ ಉಪಾಯಾಂತರದಿಂದ ತಿಳುಹಿ ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದಲೇ ಪುರೋಹಿತನಂ ಜೇಗದಿಂ ಕರತರುವಳಾಗೆಂದು ಪೇಳಿಕಳುಹಲೂ, ಆಗ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು,

ಇತ್ತಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ನಾಗೋತ್ತರನಿ ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸಹವ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಮಹಾಶೇಷಂಗೆ ತಿಳುಹುವದೆಂದು ಅವುಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ ಬಳಿಕ ಮನದೋಳ್ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಲಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮುಮತೆಯಂ ಮಾಡುವನೋ? ಇಲ್ಲದಿರೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವನೋ? ಅದವಾ ಮರಳಿ ಬರುವನೆಂದು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಮಣಿಯಂಕೊಂಡು ಸ್ನೇಹು ಪನೋ? ಮತ್ತೂ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗು ವುದೋ? ದ್ವೈವನಂಕಲ್ಪವೆಂತಿರುವುದೋ ನಾನು ಕಾಣೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸು ತ್ತಿರಲಾಗ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ಪುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದು ಮಂದನೆಯಂಮಾಡಿ ಮಾಲಿನಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ನಿವ್ವಾರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ ಬಳಿಕ ಕುಲವು ರೋಹಿತನಂ ಕಳುಹಜೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಇದೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪೇಳುತ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಗೆ ಕುರವಿಂದರತ್ನಮಯವಾದ ಒಂದು ಕೊಡಿಗೆ ಒಡವೆಗಳೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕುಲಪುರೋಹಿತನಂ ಕರೆಸಿ ತಾನು

ಧರಿಸಿರುವ ಜೇವರತ್ನದ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಅವನೆ ಕೈಗಳೋಳ್ ಅಳಪಡಿಸಿ
 ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯೊಡನೆ ಪೋಗಿ ಬರುವದೆಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಲೂ, ಆಗಲಾ
 ಪುರೋಹಿತನು ವರಸ್ಪರವಾಗಿ ವೇಳದ ಮಾತುಗಳೇ ಸಜಮಾಯಿತೆಂದು
 ಕಂಕಣಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಲಿನಿಯು ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಈರ್ವರೂ ಇರುವ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯೊಡಗೂಡಿ
 ಬರುತಿ ರಲ್ಲ, ಆಗ ಮಾಲಿನಿಯು ದೂರದೋಳ್ ಬರುವ ಪುರೋಹಿ
 ತನು ಕಾಡು ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡಗೂಡಿ ಪೀಠದಿಳಿದು ಬಂದು ಪ್ರಣಾ
 ಮವಂಗೈದು ಹಾಗೇ ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯು ಮೊಗಮ ನೋಡಲೂ, ಆಗ
 ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯು ಮಾಲಿನಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಉಚಿತಮಾದ
 ಮಾಣೀಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಮಾಲಿನಿ ಸುಗಂಧರಾಯರ
 ಅನುರಾಗವಂ, ಆದರಿದುಂಟಾದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
 ತಿಳುಹಲೂ, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಪುರೋಹಿತನ ಸಮ್ಮತಿ
 ಯಿಂದ ವಿರಹವೆಂಬ ಆಗ್ನಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಪಂಚಭೂತಂಗಳೆಂಬ
 ನಭಿಯ ಜನರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಳುವೆವೆಂಬ ಮಂತ್ರವಂ ವೇಳುತ್ತ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿ,
 ವರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರ ಮನೋರಥವಂ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಾರಣೆಯಂ ಮಾಡು
 ವರೆಂಬ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಈವರೂ ಕಟಿ ಸಂತೋಷಗೂಡಿ ಅನರ್ಘ್ಯ
 ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಪುರೋಹಿತನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿ ಸತಿ
 ಪತಿಗಳೇವರೂ ಮೈಯ್ಯುಬ್ಬಿ ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿ, ಬಳಿಕ ಸುವರ್ಣ
 ಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಆಲಯವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದನಾದ
 ಸ್ವರ್ಣಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಂಗೈದು ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ
 ದೇವತಾಭಿವಂದನವಂ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಮಾಲಿನಿಯು
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪೋಡಕಳಾ ಪೂರ್ಣನಾದ
 ಚಂದ್ರನೇ! ಈ ಸಮ್ಮ ಪಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಸುಗಂ
 ಹಿಸಿ ಮಡಗಿರುವ ಅವ್ಯುತಕಳಶಂಗಳಿರುವವು ಅದಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎನ್ನ
 ಮನೋಭೀಷ್ಠ ವನೇರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೇಳಲೂ, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಮಾಲಿನಿಯ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವ್ಯುತ ಪಾಸವಂಗೈದು

ಎಲೈ ಪೂಜಾಪ್ರಿಯಳೆ! ನೀನು ತೃಷ್ಣಾಪರಿಹಾರಮಾಗಿ ಅಮೃತವಂ ಪಾನವಂ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳಲಾದಂತಿಗೇ ಮಾಲಿನಿಯು ಮಹಾವ್ರಸಾದ ದನೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಮೃತಪಾನವಂ ಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಶೇಷಾ ಮೃತವನ್ನ ಪಾನವಂಗೈದ ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಉಷಾದೇವಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಬರುವ ಅನಿರುದ್ಧನೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಲಿನಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಕುಡ್ರನೋಪೇತಮಾದ ಅಣಿಮು ತ್ತಿನ ರಾಶಿಯಂತೆ ಎಡೆಮೋಳ ಬಡಿಸಿರುವ ಅನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಪರಿಪರಿ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದಾಹೋವಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲು ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ತೆಗದ ರಸಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೀರ, ಸಕ್ಕರೆ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಚೆರಸಿ ಪಾನಕಮಂಗೈದಿದ ನರನಾದ ರಸಗಳಂ ಆಕಂಠಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾನವಂಗೈದು ಬಳಿಕ ಸತಿವತಿಗಳೇ ರ್ವರೂ ಕವ್ವುರವೀಳ್ಳವಂ ಸನಿಯುತ್ತ ರತ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾಮಂ ವಿರವನ್ನೈದಿ, ಅನೇಕ ಜೀವರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಂಚವನ್ನೇರಿ ನರನ ಸಲ್ಪವಂಗಳಂ ಗೈಯ್ಯುತ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಂ ಕಳದು ಬಳಿಕ ಮದನ ಬಾಣದಿಂ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಗಾಢಾಲಿಂಗನವಂಗೈದು ಅಮೃತದಂತಿರ್ವ ಅಧರಪಾನವಂ ಮಾಡಿ ಉಕ್ಕಿಬರುವ ಅನುರಾಗದಿಂ ನೊಕ್ಕಿ ಸುರತಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತರಾಗಿ, ಪರಿಪರಿ ಬಂಧಂಗಳಂ, ನಖಕ್ಷತದಂ ತಕ್ಷತಗಳಂ ಸೀತ್ಪಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ ಆನಂದ ಪರವಶರಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಯೆಂ ನಿಮಿಷದಂತೆ ಕಳೆಯುತ ದಿನದಿನದೋಳ್ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲುಗಳು ವಿಭಾಗವಂ, ಮತ್ತೊ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಂ ಕೂಡ ತಿಳಿಯದೆ, ಆನಂದಮಯ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ ಬಹುಕಾಲ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,

ಬಳಿಕ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನದೋಳ್ ಯಕ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರ ನಂ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಕಾಣದೆ ಪುರುಷಪ್ರಾಣ ಸೌಮೀಷ್ಯವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪಾತಾಳ ಲೋಕವಂಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬಹುದಿನಂಗಳಾದವು, ಇದುವರಿವಿಗು ಅವನ ಆಗಮನವಂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ ಮಹಾತ್ಮನಾದ

ಪುರುಷಮೃಗನು ಜ್ಞಾನವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ನಾಗಲೋಕದೋಳ್ ನಡೆಯುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರ್ಮಗಳಂ ತಿಳಿದು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಮಾತನಾಡಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೆ! ನಿಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಾಗಲೋಕದೋಳ್ ಇರುವ ಮಾಹಾನಾಗನ ನುಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮೋಹಪಾಶಂಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮರತಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ನೀನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮುಂದಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂತು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೋ ಅದಂ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳುವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನೀಯಲಾ ಯಕ್ಷನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಅಂಜಲಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಪಾತಾಳ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆದಿಶೇಷನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮತಿಯಂ ಕಂಡು ಪುರುಷಮೃಗನು ಅವ್ವಣೆಯನಿತ್ತ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿ ಬಳಿಕ ಈರ್ಧರೂ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಪುರುಷಮೃಗನ ಆಶ್ರಮದೋಳ್ ಪುರುಷಮೃಗನೆಂಬಶ್ಯನಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸೇನೆಯೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಂ ಹತರಾದಪರಲ್ಲದೆ ಉಳಿದು ಓಡಿಪೋಗಿದ್ ರಾಕ್ಷಸದೂತರು ತಮ್ಮ ಬಡೆಯನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ವಾನಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ಳುಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ತಾವು ಬಂದಿರುವ ರಹಸ್ಯವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸ್ವಲ್ಪಮಾಗಿ ಪೇಳಿಕಳುಹಲು, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಆ ನಮಾಚಾರವಂಕೇಳಿ, ಆಚಾರಂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಕರಿಸಿ ನೀವು ಬಂದವರಿಯಂ ವಿವರವಾಗಿ ಪೇಳಿರೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗಲಾಚಾರರು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಎಲೈ ದಾನಸೇಂದ್ರನೆ! ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದ ಪೂಂತ್ಯದೋಳ್ ತವವಂಗೈಯ್ಯುತಲಿದ್ ಪುರುಷಮೃಗನಂ ದಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ನೀನು ಮೊದಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ ದಾನವರ ಸೈನ್ಯನು ಆ ಪುರುಷಮೃಗನ ತಪೋವಿಘ್ನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲದಂ ಕಂಡು ಓರ್ವ ನೃಪೋತ್ತಮನು ಕೋಪಗೊಂಡು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ನಮ್ಮ ದಾನವರ ತಂಡಗಳಂ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಲೋಕದೋಳ್ ದಾನವರೆಂಬ ಘನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಪುರುಷಮೃಗನಿಗೆ

ಸಂತೋಷವನ್ನಂಚುವರಾಡಿ ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗಗ್ರಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಂ ಗೈದು ಮುಕ್ತೋರ್ವ ಸಖನೊಡಗೂಡಿ ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು, ಇದನೆಲ್ಲವಂ ಕಂತು ಭಯಗೇಂಂಡು ನಿನ್ನೊಡನೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಗೈಯೊನೆಂದು ಪ್ರಾಣವೆಂದಾಳಿದ ನಾವು ನಿನ್ನ ಸಮೀಪವಂ ಕುರಿತು ಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಕರ್ಣಕರ್ತೋರವಾದ ಆ ದೂತರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರೋಷವಂತಾಳಿ ಕಣ್ಣುಗೂ ಕೆಂಪೇರಿ ಕಿಡಿಗಳಂ ಸುದರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಅತ್ಯಂತ ಮುದುಕಿಯಾದ ಅಜಾ ಮುಖಿಯಂಚೊ-ರ್ವ ತಾಹ್ನಸಿಯು ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ದಾನವದೂತರು ಪೇಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಳಿಕ ದುರ್ಧರ್ಷನಂಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಗುವೇ ಕೇಳು ಈ ವಾಸವಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿದ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸೌಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಪ್ರಾರ್ಥದೋಳ್ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ತುಂದೋದರಿಸು ತಂದವರಾದ ಜುರ್ರಾ ಮಾರುತನು, ಅವನೆ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಸಹಾ ಸಂಹರಿಸಿದನಾದ್ದರಿಂ ಇವನು ನಮ್ಮ ವಾಸವ ಮಂಶಕ್ಕೆ ದಾಮನೆಲನಾಗಿರುವಳು, ಇವನಂ ಪ್ರಾಣದೊರನೆ ಬಿಡುವಮು ಅತ್ಯಂತ ಶೂರನಾದ ನಿನಗೆ ಎಮ್ಮ ಮಾತ್ರವು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು, ಮತ್ತೂ ಸರ್ವ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ಅವನ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂಕೇಳಿ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಇದ್ದುಡಿಯಾಗಿ ಕೋವಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಆಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪವನ್ನೈದಿ ಮಂತ್ರಿ ನೇನಾವತಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಸಮಸ್ತ ಸೈನ್ಯವೂ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿರಲೇ ಎಂನು ಅವೃಣೆಯನಿತ್ತು ಆ ರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದು ಉದಯದೊಳೆದ್ದು ಮಂತ್ರಿ ನೇನಾವತಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದ ಈರ್ವ ದಾನವದೂತರಂ ಕರದು ಎತ್ತಿ ಜಾರರುಗಳರಾ! ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಹಾಶೇಷನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು, ಮೊದಲು ಪುರುಷವ್ಯುಗನಂ ಕರತಂದರೆ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಮಣಿಯಂ ಕೂಡ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ನಮಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ನೀವು ಆ ಧಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಥೆ ಆದ್ದರಿಂ ಮೊದಲು ನೀವು

ವೇಳೆ ಪರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ನಿಮಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು, ಇಲ್ಲದರೆ ಸೇನಾ ಸಮೇತರಾಗಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವದು ಎಂದು ವೇಳೆ ಬೇಗಬರುವು ದೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯೆಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ. ತಾಸು ಸಕಲ ಸೇನಾಪರಿಪ್ಪ ತನಾಗಿ ನಾಗಲೋಕವಂ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ರುವ ಪಾತಾಳ ಮಾರ್ಗದಿಂ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ. ಇತ್ತಲಾ ದೂತರು ಅತಿನೇಗದಿಂ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಹಾಶೇಷನಿರುವ ಸಭೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಅವ್ವಣೆಯಾದಂತೆ ಮಹಾಶೇ ಪನೊಡನೆ ವೇಳೆ ಮತ್ತೂ ನಮ್ಮ ದಾನವೇಂದ್ರನು ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರುವನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವದೆಂದು ನುಡಿದು ತಾವು ಬಂದಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಮಹಾ ಶೇಷನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾಗನು ಕರಮ ಎಲೈ ನಾಗಾಧ ಮನೆ! ನೀನು ಒಬ್ಬ ಮಾಡಿದ ಅಕಾರ್ಯದಿಂದ ನಾಗಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ದಾನವರ ಬಾಣಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹಿಸಿ ಪೋಗುವಂತಾಯಿತು ನೀನು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ನನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅಮಾತ್ಯವದವಿಯೆಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮನವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯತೆ ಒಂದು ಅವರಾಧವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡದೆ ಈವರಿಗೆ ಇರುತಲಿದ್ದು ಈಗ ಇಂಥಾ ದುಸ್ತಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಈ ಅವರಾಧವಂ ಸಹಿಸಿ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಣದೊರನೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನು, ಇನ್ನು ನನಿಗೆ ಮೊಗವಂತೋರದೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಪೋಗೆಂದು ಕೋಪಗೊಳ್ಳಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಆದಿಶೇಷನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಇದೇನು ಮಹಾಕಾರ್ಯ ವೆಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಂತು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವೆ, ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಪುರುಷಮೃಗನು ನುಡಿದನುಡಿಗಳಂ ಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಈಗಲೇ ನಾನು ಪೋಗಿ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನೊಡನೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂ ತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳೆದೊಡೆ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಮಿಸದೋಳ್ ಸಕಲ ಸೇನಾ ಪರಿಪ್ಪತನಾದ ದುಸ್ತನಾದ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಸಂಹಾ ರವಂಗೈಯ್ಯುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಮತ್ತೂ ಅನುಜ್ಞೆಯಾ ದೊಡೆ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ತೆರಳಪೋಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಹಾಶೇಷನು ಆ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಹಾಗೆ ಆಗಲೀ ಏನು ನುಡಿಯಲಾಗ ಮಹಾನಾ

ಗನು ಆ ಹೊದಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ. ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ತನ್ನ ವತ್ತಿಯೊಡನೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಿ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ಕರತ ರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾವತ್ತಿಯು ಮೆಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದಿರವಂ ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ಕರತರಲು, ಆಗ ಮಹಾನಾಗನು ಆ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ನುನಿಾವಕ್ಕಿ ಕರದು ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳಿ ಮಾತ್ಸ್ಯ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸುಗಂಧರಾ ಜಕ್ಕುಮಾರಂಗೆ ಸಮಯವರಿತು ತಿಳುಹಿ ಸರ್ವವ್ಯಕಾರದಿಂದಲೂ ಆ ರಾಜ ಕುಮಾರನು ಅಂತರಿಪುರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಹಜಾರವನ್ನೈದುವಂತೆ ಮಾಡು ವಳಾಗೆಂದು ಇರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ತಾನು ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದೋಳ್ ಶತ ಪದವಂ ನಡೆಯುವನೆವದಿಂದ ಓರ್ವನೇ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ರತ್ನವರ್ಯಂಕದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡನೆ ವಿಹರಿ ನುತಲಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯಂ ತನ್ನ ಚಮತ್ತಾರ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ದಿಂದಿಳಿದು ಬರುವಂತೆಪಾಡಿ ತಾನು ಆ ಕ್ರಿಡಾಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ನಿಂತು ಮಾಲಿನಿಯೊಡನೆ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ವೇಳುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಧ್ಯರ್ಷನೆಂಬ ಶಬ್ದವಂ ಕೇಳಿ ಅದೇನವೇನೆಂದು ವೇಗದಿಂದ ಮಂಚದಿಂದಿಳಿದು ಬಂದು ಮೂಲಿನಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತಲಿರುವ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ಮುಖದಿಂದ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು, ಮಹಾನಾಗನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯಂ ನನ್ನ ವಶವಂ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆತಂಗೆ ಇಂತು ಅಪಮಾನ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ವ್ಯಸನವಡುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಹಜಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸಮಸ್ತಾಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಬರು ತ್ತಿರಲಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಗೂಡಿ ವಾರೆನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ ರತ್ನದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ನಿಂದಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯಂನೋಡಿ ವಿನ ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಒಡಂಬಡಿಸುತ ಈಗ ಕುರಿತು ಪೋಗುವ ಕಾರ್ಯವಂ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುವನೆಂದು ಸಮಾಧಾನವಂ ಗೈದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ನನುಸಗುತ ನಿಂದಿರುವ ಸುಮತಿ ಯೊಕಂಡು ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕೊರೈದೂ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರ

ದೋಳು ನಿಂದಿರುವ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕಂಡು ಸೌಖ್ಯಾಂಗ ನಮಸ್ಕರವಂ ಮಾಡಲು, ಅಷ್ಟಲೋಳು ಮಹಾನಾಗನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕರ್ಮಳಂ ಪಿಡಿದತ್ತಿ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ, ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವೂ ನಮಸ್ಕರವಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಶೇಷ ವೇಳುವದೇನೆಂದು ನುಡು ಆ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸಭೆಯನ್ನೊಲಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪೊಳೆಯುತ ಬರುವ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನೆ! ಮೊದಲು ನಾನು ಕೋಪವಂ ಮಾಡಿದೆನೆಂದು ಮಾನದೋಳು ಮರುಗಲಾಗದು, ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಿ ಕರತರಲೋಸುಗ ನುಡಿದೆನಲ್ಲದೆ ಕೋಪವಿ ನುಡಿವವನಲ್ಲವೆಂದು ನಮಾಧಾನವಂಗೈದು ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಉಪಚಾರವಂ ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು ಘೋರವಾದ ಬಂದಾನೊಂದು ಶಬ್ದ 'ಉಂಖಲ' ಅ ದ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಗೊಂಡು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಯಾವದೂ ತೋರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಲ್ಲಿರುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳರಾ! ದುಷ್ಠನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ ಈ ದಾಸವಾಧಮನಿಗೆ ನೀವು ಇಂತು ಭಯಪಡಲ್ಪಾಕೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರುವರಾಗಿ ಮತ್ತೂ ನಾನು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ ದುಷ್ಠ ದಾಸವನಂ ಚತುರಂಗಬಲವಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಅವನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ಕೂಡ ಯುದ್ಧದೋಳು ಸಂಹರಿಸಿ ನಿನಗೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವೆನು ಎಂದು ಮಾತ್ರವೂ ಸಂದೇಹಗೊಳಬ್ಯಾಡಿರೀ ಎಂದು ನುಡಿದು ಮಂತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮಹಾಶೇಷನಿಗೆ ಸೌಖ್ಯಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು, ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತಂ ನೆನೆಯಲು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನೆಂಬ ತುರಗನಂ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಏರಿ ಅಂತರೀಕ್ಷದೋಳು ಬರುತ್ತ, ಘರ್ಗದೋಳು ಉರವೊಸುತ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸ ನೇನೆಯಂ ಕಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಅಮಾನುಷಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ

ಯಜ್ಞನಿಂವಿಳಿದು ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಕೆಲರು ರಾಕ್ಷಸರು ವಂಚನೆಯಿಂದ ನಾಗಲೋಕವಂ ಪೂಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ನಾಗಲೋತ್ತರವರನೆಲ್ಲ ಬಾಧಿಸುವರಾದ್ದರಿಂ ನೀನು ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಾಧೆ ಬಾರದಂತೆ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ನಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಯಜ್ಞನಂ ಕರದು ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆ! ಸುಮತಿಯಂ ನಾಗಲೋಕನಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರುವುದೆಂದು ಅವ್ಯಯೇಂದ್ರನು ಕಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕರಲಾಘವದಿಂದ ಬಾಣದಮಳೆಗೆಯುತ್ತ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರಂ ಹೊಡೆದೋಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಒಂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಂಕಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿದುರ್ಧವನು ಗಗನವಂ ತುಡುಕುತ್ತಲಿರುವ ಉಕ್ಕಿನ ರಥದೋಳು ಅಂಜನವಸ್ಥದಂತೆ ಕುಳಿತು ಪರಮಾಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಿಫುಲಂ ಪಿಡಿದು ವಕ್ತೃರಾಜಸಂತೆ ಗಗನದೋಳು ಹಾರಿಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಒಂದು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ತೆಗೆದು ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ದಾನವನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಫಾಯುಧವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹಿ ಪರಿವರಿಯಾದ ಶರಗಳಿಂದ ಅವನ ಶರೀರವೆಲ್ಲವಂ ಜಾಲಂಧರದಂತೆ ಮಾಡಿ ನಗುತೆ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧವನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತದೋಳು ಒರವನೇ ದಾನವ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ನಂಹರಿಸಿ ತಾನು ಲೇಶವೂ ಫಾಯವಿಲ್ಲದೇ ನಗುತೆ ನಿಂದಿರುವದರಿಂ ಕೋಪವು, ಭಯವು, ಸಂದೇಹವೂ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಂಗೈಯುತ್ತ ಇವನಂ ಈಗಲೇ ನಂಹರಿಸಿದಲ್ಲದೇ ಹೋಮವಾಗಲಿಯದೆಂದು ಕಠೋರವಾದ ಧನುವಂ ಗೊಂಡು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಅಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವಂ ಛೇದಿಸಿ ಎಂದಿ ಸಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ದುರ್ಧವನು ಮತ್ತೂ ನೋಡಿ ಇವನ್ನಾರೋ ಮಹಾಸಾಹಸವುಳ್ಳ ಶೂರನು, ಇವನಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಜಯವಂ ಮಾಡಲಾಗದು ಮಾಯೆಯಿಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಲ್ಲದೇ ಸಮವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಯುದ್ಧವಂ

ಮಾಡಬಾರದೂ ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮರೆಯಾಗಲೂ, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ಪ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಕಾಣದೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮಹಾಂಧಕಾರವಂ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅದಂ ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇದೇನು ಅದ್ಭುತವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ರೋಳ್ ಮಾಯಾಸಂಬಂಧವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ತಿರ್ಪ ಅದೊಂದು ಪರಿಯಾದ ಬೆಳಕುತೋರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ತೋರದೆ ಮೂಢನಂತೆ ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂತಿರಲಾಗ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ರೋದನವಂ ಗೈಯ್ಯುವಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೆ! ನಿನ್ನ ಪರಮಮಿತ್ರನಾದ ನನ್ನಂ ಶತ್ರುಗಳು ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ನೀನು ನೋಡುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂತಿರುವುದು ಚಿತವೇ? ಹಾ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಈಗು ತ್ತಿರುವದಂ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ ಕಣ್ಗತ್ತಲೆಯಾದಂತೆ ತೋರಿ ಪುಂದೋರದೆ ಮಾಯೆಗೊಳ್ ಗಾಗಿ ಸುಮತಿ ಯನ್ನೆನ ನೆನಮ ಹಾ ಮಿತ್ರನೆ! ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಸುಮತಿಯು ಶರೀರವು ಎರಡು ತುಂಡಾಗಿ ಆ ಸುಗಂಧರಾಜಭೂವಲ್ಲಭನ ಎದುರಿಗೆ ಬೀಳಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ಆ ರಾಜಶರೀರ ಮಣಿಯು ಕಳವಳಗೊಂಡು ಕಡುನೊಂದು ಖಡ್ಗವಂ ಬಿಸುಟು ಕಂಬನಿಗಳಂ ಕರೆಯುತ್ತ ಕಾಡುಕಲ್ಲುಗಳಾವರೂ ಕರಗಿ ಪೋಗುವಂತೆ ಕಠೋರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂಕೊಗುತ್ತ ಆ ಸುಮತಿಯು ಮಾಯಾಶಿರವಂ ಕರಗಳಂದೆತ್ತಿ ಪಿಡಿದು ಕಪೋಲದೋಳ್ ಕೈಮಡಗಿ ರೋದನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಆ ಸುಮತಿಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪರಮಮಿತ್ರನೆ! ನಾವೀರ್ವರೂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆಯೋಳ್ ಇದ್ದದ್ದಿಲ್ಲದೇ ನೀನುಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳಂ ನಾನೆಂತು ಬಂಜಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಮನ ನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಆಕಾಶದೋಳ್ಳಂತು ಇಡೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಈಗ ಈ ರಾಯನು ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾಯೆ

ಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಈ ಮಾಯಾಶಿರವಂ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಶಿರವೆಂದರಿತು ಅವಂ ಪಿಡಿದು ಮೂಢನಂತೆ ಮೋಹವಶನಾಗಿರುವನು, ಈಗ ಇವನಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಬರುವ ತ್ರಿರಲಸ್ವರಲ್ಲಿ ಅತ್ತಲಾ ಭಾಯಾಗುವದನು ಸುಮತಿಯಂ ಮಹಾಶೀಷನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಯಂಕರವಾದ ರಣಭೋಮಿಯೋಳ್ ಅನೇಕ ರಾಕ್ಷಸರು ಸಂಹೃತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಂ, ದೂರದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ರೋದನ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಭಯಗೊಂಡು ಬಹುವೇಗದಿಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುತ್ತಿರುವ ನಮಯದೋಳ್ ಖಡ್ಗಖೆಟಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಹೊಂಚಿಬರುವ ಹುಲಿಯಂತೆ ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಮೋಸದಿಂ ಬರುವ ಮರ್ಧರ್ಷನಂ ಕಂಡು ಹಾ ಮೋಸಬರುವದೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಸುಮತಿಯ ಮಾಯಾಶಿರವಂ ನೋಡಿ ಇದೆಲ್ಲವೂ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾಯೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನ! ಈ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಸುಮತಿಯ ಶಿರವಂ ಕೈಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಶೋಕವಡುವುದುಚಿತವಲ್ಲ. ಖಡ್ಗಖೆಟಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮರ್ಧರ್ಷನು ನಿನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸಲೋನುಗ ಬರುತ್ತಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ಈ ಮಾಯಾಶಿರವಂ ಬಿಸುಟು ಜೇಗನೆ ಆಯುಧಗಳಂಗೆೊಂಡು ಈ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನಂ ಸಂಹರಿಸೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೊಗವೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಯಕ್ಷನಂ ಕಂಡು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಎಚ್ಚರಿತು ಕೈಯ್ಯೊಲ್ಲಿರುವ ಶಿರವಂ ಬಿಸುಟು ಧನುರ್ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಮೀರಿ ಬರುವ ದಾನವನಂ ನೋಡಿ ಬಾಣಗಳಂ ಬೀರುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಮರ್ಧರ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರಗಳಂ ಪಿಡಿತನಾಗಿ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲೀ ಎಂದು ಉಪಾಯವಂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರವನ್ನೈದಿ ಶುಚಿರ್ಭೂತನಾಗಿ ಮಾಯಾಪರಿಹಾರಕವಾದ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಿ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಮಾಯವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ದಳುಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ, ಈ ದಾನವನು ಮಾಡಿದ

ಮಾಯೆಗೆ ನೂರು ಮಡಿ ಜೇಷ್ಠಾ ಗಿ ಮೋಸವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಯುಕ್ತನಂ ಕರದು ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುವವನೆ! ನೀನು ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೇಷವಂ ತಾಳಿ ಅವನ ಪುರುಷಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರಂ ಮನಬಂ ದಂತೆ ಮಾಡುವನಾಗು, ನಾನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ವಂ ಜಿಸಿ ಅಂತರ್ಧಾಸನನ್ನೆದಿ ನೀನು ಮಾಡುವ ಚತುರತ್ಕಾರಗಳಂ ನೋಡುತ ಲಿರುವನೆಂದು ನುಡಿದು ಅಂತರ್ಧಾಸನನಾಗಲು, ಆಗ ಯುಕ್ತನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವ ಸಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡು ಕೈಯ್ಯೋಳ್ ಶೂಲವಂ ಹಿಡಿದು ಅವನ ಅರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರಂ ಕುರಿತು ನಾನು ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡನೆ ಬಹಳ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಪಲಾ ಯನವನ್ನೆದಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಶಾಂತನಾಗಿರುವೆನು ಆದ್ದರಿಂ ಅಂತಃಪುರದೋ ಳ್ ಶ್ರಮಪರಿಹಾರವಾಗೈಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವೆನು, ನೀವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಾಗೀ ಎಂದು ಕಟು ಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ,

ಇತ್ತಲಾ ದುರ್ಧರ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ರಣಾಂಗಣದೋಳ್ ಕಾಣದೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲೂ, ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸನ್ನ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯಿಂ ಭಯಗೊಂಡು ಆ ನೆರಾಧಮನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿಪೋದನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಸಂತೋ ಪದಿಂ ತನ್ನ ಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವರಂ ಕರೆಯಲು, ಅವರ ಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ದಾಸವೇಂದ್ರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಅಂತಃಪುರರೆ ಲ್ಲಿರುವನು, ಅವನಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡು ಬಂದಿರ್ಪ ಈ ದುಷ್ಪದಾಸನ ನ್ಯಾರೆಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡತ ಕರದರೂ ಬಾರದೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿರದಿರಲು, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿರುವ ಗವಾಯುಧದಿಂದವರೆಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸುವನೆಂದು ಕೋಪಗೊಂಡು ಕೆಲವರಂ ಸಂಹರಿಸಲೂ, ಹತ ಶೇಷರಾದವರು ಓಡಿಬಂದು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವೇಳಲೂ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ

ಇದೇನಚ್ಚು ರಿಯು, ದುರ್ಧರ್ಷನ ಭಯದಿಂದೋಡಿಪೋದ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆತನ ವೇಷವಂ ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಂದು ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಮೇಲೆ ಆಯುಧಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಇದೇನು ಕಾಲವಿಪರೀತವು ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವದುಂಟೆ? ಮತ್ತೂ ನಾನು ಮೊದಲು ಈ ಪುರವಂಕಾದಿರುವ ದಾಸವರಂ ಸಂಹರಿಸಬಹುದೇ? ಸ್ವಯೂಧ ಕಲಹವು ನಾಶವಂ ಮಾಡದೇ ಬಿಡದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಬಾಣ ಬಿಲ್ಲುಗಳಂ ಬಿಸುಟು ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂದಿರಲೂ, ಇದಂ ಕಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂದೇಹಪಡುತೆ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ದುರ್ಧರ್ಷರೂಪದ ಯಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಿಯನ್ನೈದಿ ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ನಿಂದಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನನ್ನೋಡಿ ನೆಗುತ ಮಂತ್ರಿಗಳಂಕುರಿತು ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವು, ಕಪಟದಿಂ ನನ್ನ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ದುರಾತ್ಮನಂ ಹಿಡಿದು ಮಹಾಪಾಶಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಾರಾಗೃಹದೋಳ್ ಇರಿಸುವದೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ಯಥಾರ್ಥ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನಂತೆ ನಿಂದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನಂ ನೋಡಿ ನೆಮ್ಮದಾಸವ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಯಾವವನೋ ಒಬ್ಬ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದವನು ನಾನಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ರೂಪವತಿಯರಾದ ನನ್ನ ಸತಿಯರಂ ನೋಡಿ ಬಹು ದಿವಸದಿಂದ ಸಮಯವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ಆ ನೆರಾಧಮನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಂದ ನಾನುವರಾಜಿತನಾಗಿ ಪ್ರೋದನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನನ್ನ ರೂಪದಿಂದ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಸತಿಯರ ವ್ರತಭಂಗವಂ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಥೆ, ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದರೆ ಇವರು ನೋಲುವರಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆನೆಂದರೆ ಮಾನವಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ಇದರ ವಿವರವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಇಂತುಮಲ್ಲದೇ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಪ್ರತಿಮಾಯಾದಿಂದ ನಾನು ಅರಿಯದಂತೆ ಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ನನ್ನ ರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರು

ವನೋ? ಅಂತಿರ್ದಾಡೆ ಇವನೋಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಜೈಸಕೂಡದು, ಏನು. ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಒಂದೂ ತೋರದೆ ವರ್ಯತದಂತೆ ಚಾಲಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲು, ಇವನಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರು ಇವನೇ ನಮ್ಮ ಪಾನವನೋ ಅಥವಾ ಅವನೇ ನಮ್ಮ ದುರ್ಧರ್ಷನೋ, ಹೀಗೋ? ಹಾಗೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತ ಭಯಗೊಂಡು ನಿಂದಿರಲದರೊಳೋರ್ವ ಮಂತ್ರಿಯು ಧೈರ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸತಿಯರಂ ಕರತಂದು ಆ ಈರ್ವ ದುರ್ಧರ್ಷರಂ ತೋರಿಸಲು, ಆಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ಒಂದೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಮನದೋಳು ಕಳವಳಪಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಗಗನದೋಳ್ಳಂತು ಈ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂ ನಗುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ಬಂದು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿದ್ದವನೇ ಪಾನವೇಂದ್ರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಕರದು ಈ ಮಹಾ ಕಪಟಿಯಾದ ದುಷ್ಕನಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿರೆಂದು ಪೇಳಿ ಅವರೊಡಗೂಡಿ ತಾವು ಸಮಸ್ತ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಥಾರ್ಥ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತಾನು ಸುಮ್ಮನಿರ್ದಾಡೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡದೇ ಬಿಡರೂ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪಗೊಂಡು ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಘೂರನೆ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ ಗಡಾಯುಧವಂ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರಂ ನಿಮಿಷದೋಳು ಯಮಪುರಿಯನ್ನೈದಿಸಿ, ತನ್ನ ವೇಷವಂ ತಾಳರ್ವ ಯಕ್ಷನೆಂ ಗದೆಯಿಂದ ಬಡಿಯುವೆನೆಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಸತಿಯರಂ ನೋಡಿ ಇಮ್ಮಡಿಕೋಪದಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಈಗಲೇ ಈ ಕಪಟವೇಷವಂ ತಾಳುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನು, ಇಲ್ಲದರೆ ಇಪನ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಉರವಣಿಸಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ಕಪಟವೇಷದ ಯಕ್ಷನು ಭಯಗೊಂಡು ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ತಲ್ಲಣಿಸಿ

ವೇಗದಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಲು, ಆಗ ಮರ್ಧರ್ಪನು ಸಂಹೃತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರಂ ನೋಡಿ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ನರಾಧಮನು ಇಂತು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿದನು, ಇನ್ನು ನಾನೋರ್ವನೇ ಬದುಕಿ ಫಲವೇನು? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ನರಾಧಮನಂ ಸಂಹರಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನಾನು ನನ್ನ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞಿಸುಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅತ್ಯಂತ ಭೋರಮಾದ ರಣಭೂಮಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಲು, ಆ ಕಾಲದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮರ್ಧರ್ಪನ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರನಾಗಿ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಕಾಲಮೇಘವು ಮಳೆಗರದಂತೆ ಶರಪರಂಪರೆಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ್ತ ಅವನಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ದಾನವನು ಸಮಸ್ತ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಪ್ರೋಗಲದಂ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಪೂಜದಂತೆ ಮಡೆಗಿಡ್ಡ ಒಂದು ಮಹಾಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಳಯಕಾಲಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಕಿಡಿಗಳಂ ಉಗುಳುತ್ತ ಒರುತಿರುವಂನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರಮಾದ ಬರುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸಂವಿರಾರು ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ದಂ ಘೇದಿಸಿ ಇವನಲ್ಲಿ ಇಂತಿರ್ಪ ಆಯುಧಂಗಳೆಷ್ಟಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದಾದ್ದರಿಂ ಇವನಂ ಈಗಲೇ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ದಿವ್ಯವಾದ ಚಂದ್ರಾಯುಧವಂ ಒರೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಯಕ್ಷನಿಂದಿಳಿದು ಲಾಘವವಿಡದೆ ಲಂಘಿಸಿ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಮರ್ಧರ್ಪನ ಶಿರವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹಲಾಗ ತುಂದೋದರಿ ಮೊದಲಾದ ಮರ್ಧರ್ಪನ ಪತ್ನಿ ಸಮೂಹಂಗಳು ವೋಡೋಡಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿರುವ ತಮ್ಮ ಪತಿಯ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ ಹಾ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದಂನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಗುತ್ತ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ವಸ್ತುಗಳೋಳ್ ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಅನರ್ಘ್ಯಂಗಳಾದ ರತ್ನ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಯಕ್ಷನಿಂದ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯೂರ್ವೀಕರಾದ ರಾಜರುಗಳಂ ಕರಸಿ ಎಲೈ ರಾಯರುಗಳರಾ! ನಿಮಿಗೆ ಕಂಟಕನಾದ ಮರ್ಧರ್ಪನು ನನ್ನ ಶಸ್ತ್ರದಿಂ ಹತನಾದನು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ

ದೇಶಂಗಳೆಂ ನೀವು ಸುಖದಿಂದಾಳುತ ಧರ್ಮದಿಂದಿರುವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು
ಮಾಡಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕೃಪಾಣಿಕೆಗಳೆಂ ಕೈಕೊಂಡು, ವಪ್ರಸ್ತಂ
ತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಯನ ವಂಶಸ್ಥನಾದ ರತ್ನಮಕುಟನೆಂಬ ರಾಯಂಗೆ
ಉಗ್ರಪ್ರರದ ಆಧಿಪತ್ಯವನಿತ್ತು ಮಿಕ್ಕಾದವರನೆಲ್ಲವರಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ತೆರಳ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗತುಂದೋದರಿ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಧರ್ಮನ ವತ್ಸೀರು
ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಇವನು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಹರಿಸುವನೂ
ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ ರಣಾಂಗಣವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಓಡ್ಯೋಡಿ
ಪೋಗುತಅಂಜನವರ್ಪತದ ಗುಹಾಂತರ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದಾಸವಿರುವ ಬಳ
ಯುನೈವಲೂ,

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಬರುತ ಶಾಲೈ
ಲಿ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರವಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ ನಾಗಲೋಕವಂ
ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ ಪೌತಾಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ
ಶೇಷ ಮೊದಲಾದ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ದುರ್ಧರ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ
ಮಾಡಲೋಸುಗ ಓರ್ವನೇ ಪೋಗಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂತಿರುವ
ನೋ? ಜಯವಾಗುವದೋ? ಅಥವಾ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಆ ದುರ್ಧರ್ಮ
ನ ಮೋಸಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪರಾಜಿತನಾಗುವನೋ? ಎಂದು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ
ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಮತಿಯು ನನುನಗುತ ಮಹಾ
ಶೇಷನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಎಲೈ ನಾಗೋತ್ತಮನೆ! ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧಮಹಾ
ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ದೇವದಾಸನ ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪೌಣಿ
ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಾಜಯವೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು, ಮತ್ತೂ ನೀವು
ನೋಡುತಲಿರುವಷ್ಟ ರಲ್ಲಿಯೇ ದುಷ್ಟನಾದ ದುರ್ಧರ್ಮನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಜ
ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುವನೂ
ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲಾಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಯ
ಕ್ಷನೊಡಗೂಡಿ ಬರುವದಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ನಾಗೋತ್ತಮರು ನೋಡಿ
ಜೀಗದಿಂದ ಮಹಾ ಶೇಷನ ಬದಿಯನ್ನೈದಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದ
ನೆಂದು ಸುದ್ದಿಯೆಂ ಪೇಳಲು, ಅದಂ-ಕೇಳಿ ಮಹಾನಾಗನು ನಾಗೋತ್ತ
ಮರು ಕುರಿತು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಂ

ಕರತರವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ನಾಗುಣತ್ವಮರೆಲ್ಲರೂ, ಅದೇ ಪರಿಯಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯುಳ್ಳವನಲಾ ಮಹಾಶೇಷನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂ ಉಚಿತವಾದ ಪೀಠವನ್ನಿತ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರವಗೈಸುತ ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೃತ್ತಾಂತವೇನಾ ಯಿತೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷನಂ ನೋಡಲಾ ಛಾಯಾ ಗುವ್ವನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳುವಂತೆ ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಲ್ಲವಂ ಆದಿಶೇಷನೊಡನೆ ಪೇಳಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಮಹಾಶೇಷನೊದಲಾದ ವರು ಹರ್ಷವಂಪೊಂದಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವೆಂತುಟಾ? ಎಂದು ಶ್ಲಾಘನೆಯಂ ಗೈದು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಅನೇಕ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಶಿ ಪರಿಪರಿ ರಾಜೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಗೈದು ಮತ್ತೂ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಈ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಮಣಿಸಹಿತವಾಗಿ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳು ಹುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಹಾನಾಗ ನೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆದಿಶೇಷನ ಆಸ್ಥಾನಸಾರವಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಹಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಮಹಾರಾಜವೈಭವದಿಂದ ಮಾಲಿನಿ ಇರುವ ಮಂದಿರ ವನ್ನೈದಿಸಲೂ ಮಾಲಿನಿಯು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ರಾಜೋಪಚಾರಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸುವಂತೆ ದೂತಿಯರಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತಾನು ರತ್ನಮಯವಾದ ಕುಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪನ್ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿಸಿ ನವರತ್ನದಾರತಿಗಳಂ ಮಿತ್ರನಿಂದೆ ಎಂಬ ಸಖೆಯ ಕರದೋಳ್ ತೆಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ಪ್ರಣಾಮವಗೈದು ಪನ್ನೀ ರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಹಸ್ತಲಾಗವನ್ನಿತ್ತು ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೈದಿಸಿ ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರವಗೈದು ಸುಭ್ರಮದಿಂ ಕೂಡಿ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಮಾಲಿನಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಅವಳೊಡ ಗೂಡಿ ಭೋಗೋಪಯುಕ್ತಗಳಾದ ವದಾರ್ಥಂಗಳಂಭುಂಜಿಸಿ ಕವ್ವುರವೀ ಳ್ಯವಂನವಿದು ಮದನವಿಕಾರಂಗಳಗೈಯ್ಯುತ ಸುಖದಿಂದಾರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದ್ದು, ಮರುದಿನ ಮಹಾನಾಗನಿಂದ ಆಜ್ಞೆಯಗೊಂಡು ಮಾಲಿನಿಯಂ

ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಕೊಡೆ ಸ್ವಾಧೀನವಗೈಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸುಮತಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಅವರಿಂದಲೂ ಮಾಲಿನಿಯಿಂದಲೂ ಒಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಿಂ ತೆರಳ ಬರುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಗಳ ನೋಡುತ ಪುರುಷಮೃಗನ ತಪೋವನವನ್ನೆದಿ ಮಾಲಿನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಋಷಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಸಕಲಮನೋಭೀಷ್ವಂಗಳೂ ಕೈಕೊಡಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು, ಮತ್ತೂ ನಾನು ಕಟಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಬಹು ದಿನಮಾಯಿತು, ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ, ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕೂಡ ಪಡೆದು, ಆದಿಶೇಷನಿಂ ಬಹು ಮತಿಯಂ ಹೊಂದಿ ನಿನ್ನ ಚರಣ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದೆನು, ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತರೆ ಕಟಕವಂ ಕುರಿತು ಪ್ರೋಗಿ ಬರುವೆನು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಪುರುಷಮೃಗನು ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೆ! ನೀನು ಭುರ್ಧರ್ಷ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಪದಾಸೆವರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಲೋಕಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುದಂ ನೋಡಿ ಎನಿಗೆ ಆನಂದಮಾಯಿತು, ಮತ್ತೂ ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಕಟಕವನ್ನೆದಿ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ಕಳಂಗರಾಜನಂದನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಸ್ವಯಂವರದೋಳ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಮಿಕ್ಕಾದ ಪಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ಪರಶಿವನ ಪಾದಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುಲಭದಿಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತು, ಇಂದ್ರನು ಶಚೀದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿ ಅವಳೊಡಗೂಡಿ ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಪಡೆದು ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ಮೆರೆಯುವನಾಗೆಂದು ಹರಸಿ ಪ್ರೋಗಿ ಬಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಋಷಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಸುಮತಿ ಮಾಲಿನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯೆಡ್ಲೆ ನನ್ನೆರಿ ಅಂತಿರಿಹ್ಲ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಗಳಂ ನಾಗಕನ್ನೆಯಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ತೋರುತ್ತ ಕಳಂಗ ನಗರದ ಸುವಾಪದೊಳಿರುವ ನಿಜಕಟಕವಂ ನೇರಿ ಯೆಡ್ಲಿನಿಂದಿಳಿದು ಮಾಲಿನಿಯಂ ಒಳಗಣ

ಪಟಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸಖೀಜನೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿ ತಾನು ವಾಲಗದ ಗುಡಾರವಂ ಸಾರಿ ಮಣಿಮಯಮಾಡ ತೂಗುಮಂಚದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀರನೇನನು, ಶತ್ರುಜಯ, ರೌದ್ರಾಶ್ವ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಸಾಮ್ರಾಂಕ ಪ್ರಣಾಮ ವಗೈದು ಕೈಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸುಮತಿಯು ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಫಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಲಾಗ ಸಕಲ ಜನಂಗಳೂ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನುವಣವಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ,

ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದವರ ಯೋಧ್ಯೇಮಂಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಕುಳ್ಮರಿಸಿ ಸುಮತಿಯಂ ಕರದು ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವನ್ನಿತ್ತು, ಮತ್ತೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಒಡವೆಗಳಂ ಕಳಂಗ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೂಡೆನಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ ಅವನಂಕುರಿತು ಕಳಂಗರಾಜನೆಂದನೆಗೆ ತನ್ನ ಕುಶಲವಂ ತಿಳುಹಿ ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನಿತ್ತು ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ನಾನು ಬರುವೆನೆಂದು ವೀರನೇನನೊಡಗೂಡಿ ಪ್ರೇರಿಗೆ ಬರುವನಾಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲೂ, ಅವರೀರ್ವರೂ ಪವಳದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವಂ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ಕಳಂಗರಾಜಮಂದಿರವನ್ನೈದಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಂ ಕಂಡು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳನ್ನಿತ್ತು, ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವಂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ, ಇದೇ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರ ಭಂಗಾರವಂಕೊಡುವಜೀವರತ್ನವೆಂದುವೇಳೆ ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನಾದ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈವನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ,

ಬಳಿಕ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಶಿರದೊಳುಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಗಳಗೊತ್ತಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ ಸುಮತಿ

ವೀರನೇನರಿಗೆ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಂ ವೇಳೆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯಂ
ಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಪರಿಪರಿ ಅಮೂಲ್ಯ
ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳನ್ನಿತ್ತು. ಸುಮತಿ ವೀರನೇನರಿಗೂ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ
ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಅವಳು
ಅವೇ ಪರಿಮಾಗಿ ಉಡುಗೆರೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಲಾ ಸುಮತಿ ವೀರನೇನರು
ಈದ್ವರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿಯು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ರತ್ನಾಭರಣಗಳೆಂದು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮವಾಗೈದು
ಉತನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಿತ್ತಾರಂಗಳನ್ನೆವಲೂ, ಇತ್ತಲಾ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸ್ನಾನಾಭ್ಯಾಸಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಮಾಲಿನಿಯೊಡ
ಗೂಡಿ ಮೃದ್ವಾಸ್ತು ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯವಂ ಮೆಲ್ಲತ ಮದ
ನ ವಿಹಾರಂಗಳಂಗೈಯ್ಯತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * *

ಗವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಶಯ ಖಂಡವರಣ ಪ್ರಂಡರೀಕ ಭವಾ ಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖನಿಬಿಲಸುರವರಪರಿಭವಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡ ಮುಂಡನಿ
ಖಂಡನ ಸಿಪ್ಪಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರ ಧರ ಭುಜಾದಂಡವೆ
ರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿವತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾವನಕಲಭಾಪಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿ
ಧನರಸಕವಿತಾಸಿನ್ಧುಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ
ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾತ್ರೇಯಗೋತ್ರಅಕ್ಷ
ಲಾಯನಸ್ತೂತಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ವೃತ್ತನರಪತಿಬಿರು
ದಮಹೀಶ್ವರವೃರವರಾಧೀಶಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜಮಹಾರಾಜಕಂಠೀರವರಿಂ
ದರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ
ವೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೇಳೆ ಪಾರ್ಥಿವಾದಿ ಲಿಂಗಪೂಜಾಕ್ರಮವಂ
ಬಿಲ್ವರುಡಾಕ್ಷಮಹಿಮೆಯಂ, ವಿಭೂತಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ
ಪರಿಯಂ ಕೂಡ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರುಷಮೃಗನಿಂ ಕೇಳಿ ಅವ
ನೊಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆದಿಶೇಷನಂ ಕಂಡು ಮಾಲಿನಿಯಂ
ಪಡೆದು, ಷುರ್ಧರ್ಷನಂ ಸಂದರಿಸಿ, ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರಭಗಾರವನೀವ
ಚಿಂತ್ರಮಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನೋ

ದಲಾದುದಂ ಒಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ
ವಂಗಳಮಹಾ ||*|| ಚಿಂತಾಮಣಿ ಪಣಸ್ಸಮಾವೃತಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಸುಪೂರ್ಣವು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ರ ಡ ನೆ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭಂ ೧.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಯೈವನಮಃ.

ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಅಮರಾವತಿ ಪ್ರರದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನ ಆಪ್ಪಣೆಯಾದಂ
ತೆ ಅವನ ವಾಹನ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಂದೊಂ
ದು ದ್ವೀಪಂಗಳನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಅವರೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಅಲ್ಪ ಬುಧ್ಧಿ
ಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಿರ್ಪ ನಂದನವನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ
ಪ ನಬಾರದೆ ಮುಂದೆ ಏನೂ ತೋರದೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಮರದಂತೆ ಸು
ವ್ಯಸೇ ನಿಂದಿರಲೂ, ಅಷ್ಟ ರೋಳ್ ಬಾಣ ವೊದಲಾದ ವಾಹನವು ಪ್ರರಂ
ದರನಂ ಕಾಣದೆ ಅಮರಾವತಿಯೋಳ್ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಂ
ಪೊಕ್ಕು ನೂರೆಗೊಳ್ಳುವದೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಟರಿಗೆ ಆಪ್ಪಣೆಯನ್ನೇ
ಯಲು, ಆಗ ನೇನಾವತಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಇಂದ್ರನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ
ಪೋದನು ಅವನ ವಾಹನ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೋರಿ ಎಂದು ದೇವ
ತೆಗಳಂ ವಿಷಮ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಘೆಗೊಳಿಸುತ ಪ್ರರಂದರ ಮೊದಲಾದ
ವರ ಮಂದಿರಗಳಂ ನುಗ್ಗಿ ಹುಡುಕುತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ನಂದನ ವನ
ವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕಂಡು ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ
ಯೇ ಕಾವಲು ನಿಂತು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಒಡೆಯರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು
ಎಲೈ ದಾಸವೇಂದ್ರರಾ! ಕೇಳ ನಂದನ ವನದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ಬಂದೇ
ಇರುವದಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂಕೇಳಿ ಎಲಾ! ಇಂದ್ರನು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ
ಗೋ ಓಡಿಪೋದನು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಒಂದು ಮಾತ್ರ
ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು, ಅದು ಕೂಡ ದಕ್ಕುವದು ಪ್ರಯಾಸವೇ ಸರಿ, ಆದರೂ ನ
ರ್ದಸಾಹಸದಿಂದ ಈ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ

ಪೋಗದಂತೆ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಇಂತುವಲ್ಲದೆ ಆ ವೃಕ್ಷವು ಏನು ಬೇಡಿದರವಂ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ನೆನಿಸಿದೋಳಾದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರು ನುಮ್ಮನೆ ಇರುವರಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಮದಕರಂಗಳಾದ ಮದ್ಯಗಳಂ ಸೇವಿಸಿದೇ ಬಹು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ಸೇನಾವತಿಯು ಒಂದೊಂದು ಝಾವ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಪ್ರರದೋಳ ಕೆಲರು ತುಂಟ ರಾಕ್ಷಸರು ನಂದನ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಎಲೈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುಣಿ! ನೀನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಡುವೆಯವೆ, ಆದ್ದರಿಂದಿಗ ನಮಿಗೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಂ, ಮದ್ಯಮಾಂಸಗಳಂ ರೂಪವತಿಯರಾದ ತರುಣಿಯರಂ ಕೂಡ ಕೊಡೊ ಎಂತ ಕಾಲುಗಳಂ ದೊಡೆಯುತ್ತ, ತಂಬುಲಗಳಂ ಉಗಿದು ಕೊಂಬೆಗಳಂ ಏರಿ ಇಂಬಾವ ಬಳಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಹಂಸೆಗಳಂ ಹಾರಿಸುತ್ತ, ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ತೂಗಿಸಿ, ಗಿಣಿಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಕೊನೆಗಳಂ ಮುರಿದು ಎಲೆಗಳಂ ಕಿತ್ತು, ಹುಮ್ಮಗಳಂ ಪರಚಿ, ಕಾಯಿಗಳಂಕಚ್ಚಿ, ಚಿಗುರುಗಳಂ ಚಿವುಟಿ, ಮೊಗರುಗಳಂ ಮುರಿದು, ಕಪಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾಣಿಕ್ಯದಂತೆ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಭಂಗ ಪಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲರು ದುಷ್ಟದಾಸವರು ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮುಂದಲೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಎಳೆತಂದು ಮುಡಿಯಂ ನಡಲಿಸಿ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ, ಚಿಗುರುಗಳಂ ಕುಯಿದು ಹಾಸಿಗೆಯಂ ಮಾಡಿ ಈ ಮರದ ಸೆರಳೋಳ್ ಕೇಳಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯವೆ ಚನ್ನಾಗಿರುವದೆಂದು ಬಗುಳುವ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದುತೆ ದೇವತೆಗಳಂ ಬಯ್ಯುತ್ತಿರಲೂ, ಕೆಲವರು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ ಪೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವರು, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು, ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಾಧೆಗಳಂ ಈ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮನವಂ ದಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲದಂ ಕೇಳಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಂಬರು ರಾಕ್ಷಸರು ಈ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಾಧೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು, ಅವರವರ ತರುಣಿಯರಂ ಪಿಡಿದು ಪ್ರತೆಗೆಡಿಸಿದರೆ ಒಂದು

ಭಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ಈ ನೂಡಿಗೆ
 ಳಂ ಕೇಳಿ ಜೀಗದಿಂ ಬಂದು ಮುಂದಿರಂಗಳಂ ನುಗ್ಗಿ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೆ
 ಳೋಳ್ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ತರುಣಿಯರಂ ಹಿಡಿತಂದು
 ಗುಂಪು ಕೂಡಿಸಿ, ಅವರವರ ಸ್ನೇಹಗಳಂ ನೂಲೆಗೊಂಡು ನೋಡುವರು
 ನಗುವಂತೆ ಮಾನಸಂ ಕಿಡಿಸಿ ಕಾಡು ಪಡಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಕಲ್ಲು ಪೃಷ್ಠಂ ಇದನೆಲ್ಲವಂ ಕಂಡು ಪುರಂದರನು ಪೋಗು
 ವಾಗ ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ನೆನಪು, ನಾನು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂ ನಿಗಾರಿ ಇ
 ಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಂತುದಾದಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಇದೇ ಫಲವಾಯಿತೆಂದು ಈಗಲಾದರೂ
 ಪೋಗುವೆನೆಂದರೆ, ಸುತ್ತಲೂ ಮುಳ್ಳು ಮುತ್ತುಗಳ ಮರದಂತೆ ಮುತ್ತಿ
 ಕಾಡಿರುವ ಮಾತುರಾದ ವಾಸವರು ನನ್ನಂ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವರೇ, ಸಾ
 ಹಸವಂ ಮಾತುವೆನೆಂದರೆ ಇಂವಾದ್ರಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ಇವರ ಮೇ
 ಲೆ ನೆತೆಯಲಿಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವೆನೆಂದರೆ, ಇವರು ಮಾತುವ
 ದುರಾಚಾರಂಗಳಂ, ನುಡಿಯುವ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಂ ಎಂತು ಸ್ಫುರಿಸಲಿ
 ಹೋಗದೇ ಇರುವೆನೇ, ಪ್ರಾರ್ಥನೋಳ್ ಇಂವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ನಿಗಾರಿ
 ದುದಕ್ಕೆ ಫಲವಂ ಅನುಭವಿಸುವವ ಸಂಕ್ಷಿಯು, ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬಾರ
 ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಿ, ಅನುರಾವತಿಯು ಈ ಪರಿ ಆಗಬಹುದೇ ಎಂದು ತಿಳಿ
 ದು ಪುರಂದರನು ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹಿಡಿತೋದನು, ಅನುರಾಧಿಪ್ತಿಯು
 ಈ ಪಾಡಾಗುವದಂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದೇ ಎಂದು
 ಪಾಪವಂ ಮಾಡಿರುವೆನೋ ಯಾವ ಋಷಿಯ ದೂಷಣಗೈದೆನೋ? ಯಾ
 ವ ಮಹಾ ಪುರುಷನ ಮನವಂ ನೋಯಿಸಿದೆನೋ, ಕಿವಿವ! ಎಂತು ಇ
 ದೊಂದನೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮನಕೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ ಪುರಂದರನ ಮಾತು
 ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಪಾಪವಿದಲೇ ಗದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಬ್ಬಿನಂತೆ ಸೀಗೇಡೇಲಿ
 ಯೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಾಳೆಯಂತೆ, ನನ್ನ ಬಾಳು ಇಂತಾಯಿತೆಂದು ಬಂತೆ
 ವಡುತ, ಮತ್ತೂ ನೆನ್ನೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಎರಾವತ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತು
 ಗಳು ಮೊದಲೇ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪುಣ್ಯವಂ ಮಾಡಿದ್ದವೋ, ಎಂದಿ
 ಗೂ ದೈತ್ಯರ ಗಂಧವಂ ಅರಿಯದ ಅನುರಾವತಿಯೂ, ಇಂವನ ಐಶ್ವರ್ಯ
 ವೂ ಕೂಡ ದುಷ್ಟ ದಾಸವರ ಪಾಪಾಗಬಹುದೇ? ದೇವತೆಗಳ ತರಣಿವರು

ರಕ್ತನರ ದಾಖಯರಾಗುವನು ಉಚಿತವೇ, ನಂದನವನವು ನಾಮಿನಿ
 ಗಳಿಗೆ ಅಲಯವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಬಹುದೇ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯವಪಾರ್ಥಂ
 ಗಳಂ ಕೊಡುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆನಿ
 ರುವ ನಾನು ಈ ದುವ ದಾನವರ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ
 ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಡುಮರವಾಗಬಹುದೇ ಇನ್ನು ಎಂತು ಸೋಗಲಿ,
 ಏನು ಮಾಡಲಿ, ಎಷ್ಟೆಂದು ನೈರೀಲಿ, ಯಾರಿಗೆ ವೇಳಲಿ, ಎಂದು
 ತನ್ನೊಳ್ತನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಗ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ತೋರಿ ಮನ
 ದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರ್ದುದು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಈ ದುಸ್ವದಾನವರು ತಮಿ
 ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಂಗಳಾದ, ಮದನಕರಂಗಳಾದ, ಪರಿಪರಿಗಳಾದ
 ಮಧ್ಯಂಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೊಡೂ ಎಂವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು, ಮ
 ತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ಅದಂ ಕೊಡಲೀಸರು ಆದ್ದರಿಂ ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ
 ಸಮಯವಂ ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮದಕರಂಗಳಾಗಿರುವ
 ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಮಧ್ಯಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ದಾನವರನೆಲ್ಲ ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ
 ಬಳಿಕ ಈ ಸ್ಥಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಚ
 ನೆಯು ಈ ದಾನವರ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಾರದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮ
 ಯದೋಳ್ ಆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಕಾದಿದ್ವ ತುಂಟ ರಾಕ್ಷಸರು ತಮಿಗೆ
 ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದವರ ಮಾತುಗಳಂ ವಿಾರಿ ಪಾರಿ
 ಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ವೃಕ್ಷವೇ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವುಷ್ಪಂಗಳಿ
 ಳಿಂದ ಕೆಲಂಬರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೋಭೀಷಂಗಳಂ ಪಡೆದರೆಂದು
 ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆವು, ಮತ್ತೂ ನೀನು ಜೀವಿಸವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ಕೊಡುವೆ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವೆ, ಆದ್ದರಿಂ ನಾವು ನಮಿಗೆ
 ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಂ ಕೇಳುವೆವು ಅದಂ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮಂ ಮನ್ನಿಸಿದೆ
 ಯಾದರೆ ನಿನ್ನ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವೆವು, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿಗಳಿಂದ ಕಡಿ
 ದು ಕೊಂಬೆಗಳಂ ನವರಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆವು, ಮತ್ತೂ
 ನೀನಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ನಮ್ಮ ಭಯದಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ
 ಸೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವನು, ಇಂತಲ್ಲದೇ ದಿಕ್ಕಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು
 ಸೋಗಿರುವರು, ಮತ್ತೂ ನಾವು ||೧|| ಸಾಧ್ಯರ ಸದ್ಗುಗಳನ್ನಡಗಿಸಿ

ದೇವತೆಗಳೆಂ ಪಾಡುವಡಿಸಿ, ಗಂಧರ್ವರ ಗರ್ವವಂ ಮುರಿದು, ಯಕ್ಷರಂ
 ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಕಿನ್ನರರು ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳಂ ಕುಯಿದು,
 ಚಾರಣರಂ ಚಚ್ಚಿ, ಕಿಂವುರುಷರಂ ಕಂಪಗೊಳಿಸಿರುವೆವು ಇಂತಿರುವ
 ನಮಗೆ ನರರೇನು ಲಕ್ಷ್ಯವು? ಇದನೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ನಾವು ಕೇಳಿದುದಂ
 ಕೊಡುವದೆನಲು, ಇವಂಕೇಳಿ ಪಾರಿಸಾತವು ತನ್ನ ಮನಮೋಳ್ ತಾನು
 ಯೋಚಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಆ ದಾಸವರು ಕೇಳಿದಂತೆ ಜೀಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬಿಡಲವಾಗಿ ಕೊಡಲು
 ಅದು ನೋಡಿ ಆ ವಾಸವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾಸವಾಗೈದು ನಿಮಿಸು
 ವಾತದೋಳ್ ವಿಸವೇರಿದಂತೆ ಮದವು ತೆಗೆಗೇರಿ ಮುತಿಗೈಟ್ಟು ಕಣ್ಣು
 ಗಳು ಕಾಣದಂತೆ, ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳದಂತೆ, ಮೂಕರಂತಾಗಲೂ, ಅವ
 ರೋಳ್ ಕೆಲವರು ಧುಮು ಧುಮು ಗಿ ಬೀಳುವರು, ಕೆಲವರು ಕೂಗಲು
 ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಕೈಸನ್ನೆಗಳಂ ಮಾಡುವರು, ಕೆಲ
 ವರು ಆ ಕಲ್ಪತರುವಿನ ಕೊಂಬೆಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಜೋಲುತ ಬಾಯಿಗೆ
 ಬಂದಂತೆ ಬೊಗುಳುತ್ತಿರುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮರದ ತುವಿಗೇರಿ ತಲೆ
 ತಿರಿಗಿ, ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಬೀಳುವರು. ಇಂತು ಅಲ್ಲಿರುವ ದಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂ
 ದೊಂಥು ಪರಿಯಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದರಿದು ವ್ರಜ್ಞೇತಪ್ಪಿ ಇರುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆಗಲಾ ಕಲ್ಪತರುವು ಇದನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ
 ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ತೆರಳಿ ವೇಲಿರುವರು ತಿಳಿದುದಂತೆ ಜೋಲಾಡು
 ವರು ನೋಡದಂತೆ ಬಿದ್ದವರು ಸದ್ದು ಕೇಳದಂತೆ, ನಡೆಯುವರು ತಡೆ
 ಯದಂತೆ, ಪುರದೊಳಿರುವರು ಅರಿಯದಂತೆ ಬರುತ್ತ, ಹಾ! ನಂದನವನದ
 ಪಾಡು ಇಂತಾದುದೇ ಎಂದು ತನ್ನೊಳ್ಳಾನೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ದೈವಗತಿಯಿಂ
 ದ ಈ ದ್ರವ್ಯ ದಾನವರ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುದೇ ಸಾಕು.
 ಇಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲಿ? ಇಂದ್ರನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿ? ಎನುತ
 ತನ್ನೊಳ್ಳಾನೆ ಯೋಚಿಸಿ, ವೊದಲು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು
 ಇಂದ್ರನು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದ ಪರಿಣುಂ ನೋಡಿದರೆ ತಾನು ಭೂಲೋಕದೊ
 ಳೆವತರಿಸುವುದಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಥೆ. ಭೂಲೋಕದೊ
 ಳೆವತನು ಯಾವ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ವೃಷ್ಟಿ ರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಶಾಕವ್ಯೇ

ಪವೇಳಿರುವದೆಂದು ನನಗೆ ನಿಯಮಿಸಿರುವವರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾನುಂಟು. ತ್ವಿದ್ವರೆ ಒಂದೆಂದೊಂದು ಕಾಲವಲ್ಲವೂ ಇಂದ್ರನವರ್ತನವಾಗುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಳಿದು ಭೋಜನಕವಂ ಕುರಿತು ಬರಲು ದೈವೀಗಿಳಿ, ಆ ದಾನವರು ಬೆಂಬಿಡಿದು ಬರುವರೋ ಎಂದು ಭಯದಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಅವರವರ ಪರಾಕ್ರಮವು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸಾಹಸವು ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಅಥವಾ ಇವರಿಂದೇನು? ಆ ದುಹಾವುರುವನಾದ ದೂರ್ಮನನ ಶಾಪವೇ ಇವರೊಳ್ಳೊಕ್ಕು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವದೆನುತ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ಳೊಕ್ಕನವರ ದುರ್ಮತೆಗಳು ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ತನಗೆ ಪತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಮೊರೆ ಇಡುವಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಭೋಲೆಂದು ಹರಿಯುವ ದೇವಗಂಗೆಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬರುವ ತಲೆ ಬುರುಡೆಗಳು, ಮಾಂಸ ಖಂಡಂಗಳು, ಋತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆನ ಕುದುರೆಗಳ ತೊಳದ ಕಂಪುಗಳು, ಇನ್ನೂ ಬಗೆಬಗೆಗಳಾದ ದುರ್ಗಂಧಗಳು ಕೂಡಿರುವ ಉದಕವಂ ಕಂಡು ಅದಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ತಾಯಿ! ಪರಮೇಶ್ವರನ ಜಟಿಗಳಂ ಮನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ವೇದತೆಗಳಿಗೂ, ನಾರದ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಕೂಡ ಸ್ನಾನ ಪಾನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉದಕ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ, ಸ್ವರ್ಗ ಸರ್ವ್ಯ, ಪಾತಾಳಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳ ಪಾವನಂ ಪರಿಹರಿಸುವ ಪ್ರವಾಹರೂಪವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣಾರಸವೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ನಿನಗೂ ಕೂಡ ಇಂತಿರುವ ಭಂಗಬರಬಹುದೇ ಎಂದು ಕಂಬನಿಯಂ ತುಂಬಿ ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮೊಗದಿಂ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಎತಿರ್ಮದೆಂದೊಡೆ, ಆ ದುಷ್ಠ ದನುಜರ ಭಯದಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವ ಅಸುರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂದ್ರನು ಈ ಪರಿಯಾದುದಂ ನೋಡಿ ತಾಳಲಾರದೆ ಅವನಂ ಲೋಕ ಲೋಕದೊಳ್ಳೊಕ್ಕು ಹುಡುಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಭೂ ಲೋಕದೊಳ್ಳೊಡುವೆನೆಂದು ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮೈಜಯಂತವೆಂಬ ಉವ್ವರಿಗೆಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಾತ್ರ ದಾನವರ ವರ್ಷವಂ ತಾಳಲಾರದೆ, ತನಗೆ ಸಖಿಯಾದ 'ಇಂದ್ರನ' ಐಶ್ವರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮೊದಲೇ

ಎತ್ತಿಯೇ ತೆರಳಿ ಪ್ರೋಗಿರುವಳು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇರಬಾರದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಸಂದನ ವನವಂತಿರುವ ಒಂದು ವನವಂ ಪೂಕ್ತ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುವಾ ಎಂದು ಪ್ರೋಗುವ ವನವೇವತೆಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ಆ ದುಷ್ಟ ದಾನವರ ಸಮೂಹವು ದೇವತೆಗಳ ತರುಣಿಯರಂ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಭಂಗ ಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಆ ತರುಣಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಬಾಧೆಯಂ ತಾಳಲಾರದೆ ಒಂದೇ ಕಾಲದೋಳ್ ಭೋರೊಂದು ಮೊರೆ ಇಡುವದಿಂಬೂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಕೋಪದಿಂದ ಆ ಭವಿಷ್ಯವೈಯ್ಯವದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕುಲ ಹವು ಶಬ್ದಮಯವಾಗಿ ಘಟಿ ಎಂದು ಒಡೆಯಲಾಗಿ ಬಹಿರಾವರಣವಾದ ಆಗ್ನಿಯು ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಕಾಣುವ ಮಹಾ ಶೂರನಾದ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ನಿಯಂ ನೋಡಿ ಇದೇನುಚ್ಚರಿಯು? ನನಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುವುದು. ಅದಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಆ ಆಗ್ನಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಚತುರ್ಮುಖನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುರಸ್ವತಿಯು ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂ ಹೊರಟು ಭೂಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಸಂಚರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನೋಹರಮಾದ ಮುಖಕಮಲವಂ ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಕಮಲವು ಪೀಠವಾಗಿರುವುದು. ಆ ಪರಿಯಾಗಿ ನಾನೂ ಒಂದು ಕಮಲಪೀಠವಂ ಆಶ್ರೈ ಸಜೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮುಖಕಮಲವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಗೊಂಡಿರಲಾಗಿ, ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುರಸ್ವತಿಯಂ ಕಾಣದೆ, ತನ್ನ ವಾಹನಂಗಳಾದ ರಾಜ ಹಂಸಂಗಳಂ ಕರಮ ಸುರಸ್ವತಿಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅದಂ ನೋಡಿ ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗಿ, ಆ ಚತುರ್ಮುಖನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುರಸ್ವತಿಯಂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಹುಡುಕಲೋಸುಗ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವ ರಾಜಹಂಸಗಳ ತಂಡವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಇಂದ್ರನ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಇಂತಾದುದು, ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ದೇವೋ ಸುಖಸಿದ್ಧಿಯಾಗೈವ, ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಸಿ ಆ ದುಷ್ಟ ದಾನವರ ಬಾಧೆಯಂ ಬಿಡಿಸೆಂದು ಅವನ

ಪುಂಡ್ರಂಗಳಂ ಪೂಜಿಸೆನೋಸುಗಂ. ನಾನಾ ಬಣ್ಣದ ಸೌವಿರಾರು ಸುಸಂ
 ರ್ಣ ಕಮಲಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬರುವ ದೇವಗಂಗೆಯೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೋ, ಮತ್ತೂ ತನ್ನಂ ನಾಣಗೊಳಿಸುವ ಪಾಸವರ ಚಾಪೆಯಂ ಸಂಸ
 ಲಾರನೆ ಸ್ವರ್ಗ ಪೊದಲಾದ ಲೋಕಂಗಳೋಳ್ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ
 ವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ-ಲೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೇಂದ್ರನ ಕೀರ್ತಿಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪ್ರ
 ಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿ ಇದರೊಡನೆ ಸಖ್ಯವು ಮಾಡಿ ಸೌಖ್ಯವಿವಿ
 ರವೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಬಹು ಗೂಡಿ ಬರುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಕೀರ್ತಿ
 ಮಂಡಲವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಏಕಕಾಲದೊಳುವಯಿಸಿರುವ ಸೌವಿರಾ
 ರು ಸೂರ್ಯಪಂವ್ರಮಂಡಲಗಳ ತಂಡವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸು
 ತಿರುವನು, ವಿಚಿತ್ರಫಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತವಾದ ಆ ಪಾರಿವಾತ
 ತರುವು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಕದ್ವೀಪವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು ಆ
 ದ್ವೀಪಂಗಳೋಳ್ ಇರುವ ಜನಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೂರು ವೇದಂಗಳೇ
 ಮೂರು ಕೊಂಬೆಗಳಾಗಿ, ಉಪಮತುಗಳೇ ಬಹಳವಾದ ಕಮಲಕೊನೆ
 ಗಳಾಗಿ, ಬಂದೊಂದು ಕೊನೆಗೆ ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಮೃತಗಳೇ ಅನೇ
 ಕ ವಿಧವಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಾಗಿ, ಪ್ರಸಾರ್ಥಂಗಳೇ ಫಲರೂಪಗಳಾಗಿ, ವೃ
 ಹ್ಷಾಕಾರವಂ ತಾಳಿದ ವೇದಪುರುಷನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬ
 ರು ಈ ವೃಕ್ಷದಿಂದವರಿದು ಬಂಧುಪುಷ್ಪವುಪಕಾಶದಲ್ಲಿನಿಂತುಚಂದ, ನೆನಿಸಿ
 ಕೊಂಬುದೋ? ಎಂದು ವೇಳುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ತರುವಿನಿಂದ
 ದುಡುರಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳೇ ಗಗನವೋಳ್ಳಂತು ಸಕ್ಷತ್ರಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡವೋ?
 ಮತ್ತೂ ಇವರ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಮಹರಂವಗಳು ಸುರಿದು ಮಡುಹು
 ಗಟ್ಟಿ ಅದೇ ಪಾಲುಗಡೆನಿಸಿಕೊಂಡುದೋ? ಇವರ ಹುನ್ನುಗಳೆ ಧೂಳು
 ಗಳೇ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿದ್ದು ರಾಶಿಯಾಗಿ ಕೈಲಾಸವರ್ಷತನೆನಿಸಿಕೊಂ
 ಡು ಪರಶಿವನಿಗೆ ವಾಸವೋಗ್ಯವಾದುದೋ ಎನ್ನುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂ
 ಬರು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಬುಡವಾಗಿ, ಮೂಲವ್ರಹ್ಮತಿಯೋ ಮೂಲಶಾಖ
 ವಾಗಿ, ಮೂರು ಮೂರ್ತಿಗಳೇ ಮೂರು ಕೊಂಬೆಗಳಾಗಿ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರೇ
 ಸಣ್ಣ ಕೊನೆಗಳಾಗಿ, ದೇವತೆಗಳೇ ಎಲೆಗಳಾಗಿ, ಮನುಗಳೇ ಚಿಗರುಗಳಾಗಿ,
 ಋಷಿಗಳೇ ಪುಷ್ಪಗಳಾಗಿ, ಮೋಕ್ಷವೇ ಫಲರೂಪವಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ಡವೇ ವೃಕ್ಷರೂಪವಾಗಿ ಬರುವದೋ ಎನ್ನುವರು. ಇಂತು ಪಾರಿಜಾತವು ಬರುತ್ತಿರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಸಂದಸವಸದೋಳ್ ಕೆಲಂಬರು ದಾಸವರು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕಾಣದೆ ಭಯಗೊಂಡು ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎಸುತ, ಅಧಿವತಿಯಾದವರ ಮಾತು ನಿಾರಿ ಪುಷ್ಪವಂ ಹೀರಿ ತಾರುಮಾರಾಗಿ ಬೀಳಲು. ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಓಡಿ ಪೋದುದು. ಮತ್ತೂ ಬಲಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು, ಹುಡುಗರೊಡಗೂಡಿ ಈ ಕೇಡಾಯಿತೆನುತ ತಮಿಗೆ ತಾವೆ ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನೈದಿ ಬಲಿಬಾಣ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಹೇಳಲೂ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೋಪಗೊಂಡು ಭಟರಂ ಕುರಿತು ಪಾರಿಜಾತವಂ ಪಿಡಿದು ತರುವುದೆಂದು ಕಟು ಮಾಡಲಾ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಭಟರು ಓಡೋಡಿ ಬರುತ ದೂರದೋಳ್ ಬರುತಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತವಂ ಕಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಡುಕುವರಂ ತೂಗಿ ಕರೆಯುತ ದೇಗದಿಂ ಬಂದು ಸುತ್ತುವರಿದರೆಂತೆನೆ-ವೀವನು ಸುಡುವುದಂ ತಿಳಿಯದೆ ಅದರೋಳ್ ಬೀಳುವ ಹುಳುಗಳಂತೆಯು, ಸಿಂಹವಂ ಕಂಡು ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ಬೊಗುಳುವ ನಾಯಿಗಳಂತೆಯು, ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಲೋಸುಗ ಬರುವ ರಾವಣಾಸುರನ ತೋಳುಗಳಂತೆಯೂ, ಅಂಧಕಾರನು ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಕುರಿತು ತವನುಗೈದು ಅನೇಕ ಶರೀರಂಗಳೆಂ ತಾಳಿ ಪಾರಿಜಾತವೆನುವ ಸೂರ್ಯನಂ ಮುಸುಗಲೋಸುಗ ಬರುವದೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂಬ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳೆಂ ಗ್ರಾಸಗೊಳಲೋಸುಗ ಬರುವ ರಾಹುಗಳೆಂಬಂತೆಯು ತುಡುಕಿ ಬಂದು ಆ ಪಾರಿಜಾತವಂ ರೋಪದಿಂ ಬಳಸಿ ಕೊಂಬೆಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಸಳೆಯಲಾ ಪಾರಿಜಾತವು ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೆಂದು ವಾಯು ಮೈನತೀಯರ ವೇಗವಂ ವಹಿಸಿ ಪಿಡಿದವರಂ ಕೊಂದು, ದಾಸವರಿಗೆ ಡಕ್ಕದೆ, ಉಕ್ಕುವ ಕೋಪದಿಂ ರಕ್ಕಸರಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ ಬಂದು, ಮುಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷೋಜನ ನಿಷ್ಕಾರವಾದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಿಂ ಸುತ್ತುವರಿದು, ಇದೇ ನಿಷ್ಕಾರ

ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಭವ್ಯರಾಯನುಂ ಪಾಲಿತವಾಗಿ, ಈತನ ತನೆಯರಾದ ಜ
 ಠರ ಕುಮಾರ, ಸುಕುಮಾರ, ಮಣಿಚಕ, ಕುಸುಮೋದಕ, ಸುಮೋ
 ದಕ, ಮಹಾದ್ರುಮರೆಂಬ ರಾಯರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ಏಳು ಖಂಡಗ
 ಳುಂ, ಛಿದ್ರಯಗಿರಿ, ರೈವತಕ, ಶ್ಯಾಮ, ಅಸ್ತಗಿರಿ, ಅಂಬಿಕ, ರಮ್ಯ,
 ಕೇರರಿಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಕುಲಾಚಲಂಗಳಿಂ, ಸುಕುಮಾರೀ, ಸಳಿನೀ, ರೇ
 ಣುಕಾ, ಇಕ್ಷ್ವಾ, ಧೇನುಕಾ, ಗಭಸ್ತಿನೀ ಎಂಬ ಸಪ್ತಮಹಾನದಿಗಳಿಂ
 ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ಪರಮಪಾವನಮಾದ ಶಾಕದ್ವೀಪವಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋ
 ಷಗೂಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊಲ್ಲಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ, ನುರಗಿ,
 ನುರಹೊನ್ನೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಮಾವು, ಮಾದಳ, ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳಂ,
 ಪರಿಪರಿ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳಂ, ಅನೇಕ ಸರೋವರಗಳಂ, ಸಿಂಹ, ಶರಭ,
 ಸಾಳ್ವ ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಗಳಂ, ಶುಕ, ಪಿಕ್ಕ, ಮಯೂರ ಮೊದಲಾದ
 ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ಪರಿವೃತಮಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಪನದೊಳೊಂದು ಸ್ಥಳವಂ
 ನೋಡಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೈಕೊಡಹಿದಾನವರಂ ಕೆಡಹಲು, ಆ
 ದಾನವರು, ಘ್ರಾಳಯಿಂ ಉದುರಿದ ತರಗಿಲೆಗಳಂತೆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿ
 ದ್ದು ಮೂರ್ಛಗೊಳಲು, ಅವಂ ನೋಡಿ ಪಾರಿಜಾತವ್ರ ಇದೇ ಸಮ
 ಯನೆಂದು ಮಂದರ ಪರ್ವತದಂತೆ ಭಾರವಂ ಪಹಿಸಿ, ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿರುವ
 ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಈ ವರ್ಮವಾನವಂ ವೇಳಲೋಸುಗ ಕಳುಹಿಸಿತೋ? ಎಂ
 ಬಂತೆ ಪರ್ಮತಾಕಾರವಾದ ದಾನವರ ರಾಸಿಯಂ ತುಳಿದು, ತಿರುಗಿ ಏಳ
 ದಂತೆ ಬೇರುಗಳೆಂಬ ಪಾಶಗಳಂ ಬಿಗಿಮ ರಸಾತಲವಂ ಸೇರಿಸಿ ಸಂತೋ
 ಷದಿಂ ನಿಂದಿರಲೂ. ಈ ದಾನವರ ರಕ್ತವಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತಧಾತು
 ಗಳಿಂದ ದೋಹದವಂ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮರಂಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಪಾರಿ
 ಜಾತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಫಲಂಗಳಂ, ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ವ್ರ
 ಪ್ಪಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿದೇವಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂ ನಗುವಳೋ? ಎಂ
 ಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ. ಆಗ ಪಾರಿಜಾತವ್ರ ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಾಡಿ
 ಸುಶಕ್ಯವಾಗಿ ಪಾತಾಳ ಪರ್ಯಂತ ಬೇರುಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಶಾಕದ್ವೀಪದ
 ಪುಣ್ಯನೇ ಈ ರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಸಕಲ ಲೋ
 ಕಗಳ ತೇಜಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಪೃಷ್ಠಾಕಾರವಂ ತಾಳಿ ಬಂದು

ನಿಂದ್ರದೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಲೋಕಂಗಳೆಂ ಬೆಳಗುತ್ತ, ವಾಸನೆಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವಂ ಪರಿಮಳಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸುತ್ತೋಪದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರ ಪೊದಲೂವ ಸುರರ ಸಮೂಹದಿಂದ ಪರಾಜಿತ ನಾಗಿ ಓಡಿಬಂದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬೋರ್ವನು ದನುಜನು ಹೇಮಕೂಟ ವೆಂಬ ಕುಲವೃತ್ತದ ಗುಹಾಂತರಾಳದೋಳ್ ಗೂಢಮಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸಂ ಮಾಡಿ ಕಮಲ ಸಂಭವನಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ, ದೇವ ದಾನವ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಪರಾಜಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ವರವಂ ಪಡೆದ್ದು, ಸೊರೆ ಯೂರಬೆದ ಸರ್ಪದಂತೆ ದರ್ಪದಿಂದ ಮೆರೆದೊತ್ತು, ಸ್ವಗಾಮ ಸೋರೆಗೊಳು ಪೆರೆಂದು ಶಾಕವ್ಯೋಪದೋಳ್ ಬರುತ್ತಲಿರುವಾಗ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿಸಾತ ವೃಕ್ಷಗಳ ಪರಿಮಳದಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸುವ ಘಾಳಿಯಿಂದ ವಾಸನೆ ಯೊಂ ತಿಳಿದು ಇದೇನಚ್ಚು ರಿಯು? ಭೋಲೋಕದೋಳ್ ಏನೋ ವಿಚಿತ್ರ ವಿರುವದೆಂದು ಗಗನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ದೂರದೋಳ್ ಪಾರಿಸಾತವೃಕ್ಷವು ಕಾಣಬರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಓಡೋಡಿ ಬರುತಲಿ ಪಾರಿಸಾತವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪವನೈವಲು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ವೃಕ್ಷದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹತಶೇಷರಾದ ಕೆಲರು ದಾನವರು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು ಬೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಅವನ ಅಡಿಗಳಿಗೆರಗಿ ಆ ವೃಕ್ಷದ ಪು ತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇಳಲಾಗ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ದನು ಜನು ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪಡನವಂ ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಈ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಈ ವೃಕ್ಷವಂ ಕೇಳುವೆನೆಂದು, ಮಂದರ ಪರ್ವತವಂ ಪಿಡಿದು ಪಾಲ್ಲಡ ಲಂ ಕಡೆಯುವ ವಾಲಿಯಂತೆ ಆ ಪಾರಿಸಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಪಿಡಿದು ಬಗೆಬಗೆ ಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತ ನೆಳೆದು ತಿರಗಿಸಿದರೂ ಅಲ್ಲಾಡದೇ ವಜ್ರಸ್ತಂಭದಂ ತೆ ನಿಂತಿರುರದಂ ಕಂಡು, ತನ್ನ ಸಾಹಸವು, ಉಪಾಯವೂ, ಮಾಯೆ ಯೂ ಕೂಡ ನಡೆವದೆ ಕೈನೊಂದು ಬಳಲಿ ಬಾಯಾರಿ ಬಿಸರೇರಿ ಕಂ ಗೆಟ್ಟು ಕಳೆಗುಂದಿ ಏನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೋರದೆ ಈ ತುಂಟರಾದ ದಾನವ ಭಂಟರು ಸಂಟರೆಂದಿವರ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮೋ ಸವಾಯಿತೆನುತ್ತ, ಈ ಪಾರಿಸಾತವೃಕ್ಷವು ನನಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ವಿನಯದಿಂದಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಇದರೊಡನೆ ಹಾರ್ಯಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ.

ಮತ್ತೂ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಉಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಪಾಯದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ಇದ್ದರಿದ ಜೀವಾಂತ ವಸ್ತುಗಳೆಂ ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿರುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯು ಮಾಡಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸ ದೂತರುಂ ಕುರಿತಂತೆಂದನು—ಎಲೈ ನೀಚರಾದ ಚರರುಗಳರಾ! ನೀವು ಮರೆಮಾಚಿ ನೂಚಿಸಿದ ಸಮಾಚಾರದಿಂದಿಂತಾದುದೇ ಸಾಕು, ನೀವು ಆಜಿಗೇ ಪೋಗಿ, ಇನ್ನು ನನ್ನ ಲೋಚನಂಗಳಿಗೆ ಗೋಚರರಾದರೆ ನೀವು ವಿಶಾಚರರಾದರೂ ಬಿಡುವವನಲ್ಲ, ಭೂಚರರಿಗಿಂತ ಕಡೆಮಾಡುವೆನೆಂಬವಾನವ ಧಿಟರು ಇವನ ಸಹವಾಸ ಸಾಕೆಂದು ಸಂದಿಗ್ಧವಾದಿಯಂ ಸೇರಿ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಬೇಗದಿಂದ ಪೋಗಿ ತನಗೆ ನೋವರವಾದವನಾದ ಮನುಷ್ಯನಂ ಕರೆತಂದು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಿಜತ್ರವಾಗಿ ಚಿತ್ರವತೀ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವಂರಚಿಸಿ, ಪಾದಿಪಾತ ತರುವಿರುವ ವನವಂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಉಪವಸವಂಮಾಡಿ, ಆ ತರುವಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಭೂಚರನೂ ಸುಳಿಯಂತೆ ಕಾದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ.

ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಗಂಧರ್ವಧಿಪನಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಈಗ ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ತನ್ನ ಸಖಿಯಾದ ಕಲಹಂಸೆಯೊಡಗೂಡಿ ವಿನೋದದಿಂದಂ ಚರಿಸುತ್ತ, ಪಾರಿಪಾತ ಪುಷ್ಪದ ಪಾಸನೆಯಂ ತಿಳಿದು ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದು ಆ ನುರದ ಮೇಲೆ ಈರ್ವರೂ ಕುಳಿತು ಪರಿಮಳದಿಂದ ಪರಪಶರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮನದೋಳ್ ಸಂಯೋಜಯವಾಗಲು. ಆಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಉಪವಸವಂ ನೋಡಲೋನುಗ ಬರುತ್ತಿರುವದಂ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು, ಕಲಹಂಸೆಯೊ ಕಂಡು ಈ ಮುಷ್ಠದಾನವನು ಇಲ್ಲಿರುವದಂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಕಲಹಂಸೆಯು ಮಂದಾರವಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವಂ ವೇಳುವೆನು,

ಅದೆಂತೆಂದರೆ.—ನಾವೀರ್ವರೂ ಎರಡು ಪುಕಂಗಳಾಗಿ ಗಿಣಿಯ ಗುಂಪಿ ನೋಳ್ ನೇರಿ ಇರುವುದುಚಿತವಲ್ಲದೆ ಸಾವಕಾಶವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಅಶುದ್ಧವೆಂದು ಮಂಪಾರಮಾ ಲಿಯೂ, ಕಲಹಂಸೆಯೂ ಈರ್ವರೂ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಶುಕಾಕಾರವಂ ತಾಳಿ ಅವುಗಳ ಗುಂಪಿನೋಳ್ ನೇರಿ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ಮರದೋಳ್ ಸಂಚರಿ ಸುತ ಫಲಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ.

ಅತ್ತಲಾ ಕಳಂಗಳೆಡೆದೋಳ್ ಸುಗಂಧಗಾಜೇಂದ್ರನು ನಾಲ್ಕನೇ ಪಣವಾದ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ಗೆದ್ದು ತಂದಿತ್ತು. ತನ್ನ ಬಿಡಾರವಂ ಪೊ ಕ್ಕು ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಖನಿದ್ರೆಯಾಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲೂ,

ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ರಾತ್ರಿ ಎಂಬ ಜಾರಿಣಿಯು, ಚಿಳ್ವಿಂಗಳೆನ್ನುವ ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟು, ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳೆಂಬ ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವು ಗಳಂ ಮುಡಿಯೋಳ್ ಮುಡಿಮ, ಪಣೆಯೋಳ್ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನನ್ನವ ಬೊಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಕಾಶವೆನುವ ವಿಟವುರುವನೊಡಗೂಡಿ ಮನೆ ಬಂದಂ ತೆ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರ್ಪು, ಸೂರ್ಯೋದಯಕಾಲವೆನುವ ರಾಜಂ ಗೆ ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ತಳೆವಾರನು, ನಾನು ಈ ಪರಿ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂ ಬಿನ್ನೈಸುವನೆನುವ ಭಯದಿಂದ ಆ ಜಾರೆಯು ಚಂದ್ರ ಗಾವಿಯ ಮೇಲು ಮುಸುಕಂ ಹೊದ್ದು ಮೊಗವಂ ತೋರದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಂ ಇಡುತ್ತ ಪೋಗುವಳೊ? ಎಂಬಂತೆ ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದು ಕೆಂ ವೇರಿ ಮೂಡಲು ಬಿಳುಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ವಿರಹಿ ಗಳ ಸ್ತ್ರೀ ಜನಂಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸಿ ತಾಪವಂ ಬಡಿಸಿದ ಪಾತಕದಿಂದಲೇ ಚಂದ್ರನು ಕಳೆಗುಂದಿ ಬಿಳಿವೇರಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಒಂದು ವಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಯಿಸಿ ಪೋಗುವನೆಂದರಿತು ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರ ಬಾರದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಪ್ಪಿಯು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಂ ಹುಡುಕಲೋಸುಗ ಅಸ್ತಗಿರಿಯನ್ನೆದಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರ್ಪ ಸೌಗಂಧಿ ಕಾದೇವಿಯ ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾದ ಮುಖಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಇದ್ದರೆ ಹೀ ಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಸನಗೊಂಡು ತಾನು ಚಕ್ರವಾಕಗಳ ಬಾಳು ಕೆಡಿ

ಸಿ, ಕಮಲಗಳೆಂಬ ಮನೆಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿಗಲಂ ನೆರೆಮುಟ್ಟು, ತಾನು
 ರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಭಂಗವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೇ ಕಳಂಕ ರೂಪವಾಗಿರು
 ವುದು, ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅವಕಾರಂಗಳು ನುಮ್ಮಸೇ ಬಿಡುವವೇ
 ಎಂದರಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೊಪ್ಪದಕ್ಷಿಣೆಯು ಮಾಡಿ, ಸಮುದ್ರದೋಳ್
 ಸ್ನಾನವಾಗೈದು ಈ ಪಾಪವು ಕಳವು ಕಳಂಕಿಲ್ಲದೇ ಬರುವೆನೆಂದು
 ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಗರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ ಅಸ್ಮನಾ
 ಗಲೂ. ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಪ್ರಾರ್ಥನಿಗ್ಭಾಗವೆನುವ ಪರಶಿವನ ಮೂರನೇ
 ನೇತ್ರವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಉದಯವರ್ವತವೆನುವ ಅನೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ
 ರುವ ರತ್ನದ ಗುರಾಣಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ, ದುಸ್ವರಾವ ದಾನವರ ಬಾಧೆ
 ಯುಂ ಪರಿಹರಿಸೋಸುಗ ವಿದ್ಯುವೆ? ಕಳುಹಿಸಿದ ಚಕ್ರವೂ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ಕಾಲವೆಂಬ ಕಾಲಭೈರವನ ಕೈಯೊಳಿರುವ ತಾಂಬ್ರದ ಬೀಟ್ಟು
 ರೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸಮುದ್ರನು ಬಡಬಾಸಲನ ಜ್ವಾಲೆಯುಂ ತಾಳ
 ಲಾರದೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಗೆ ದೂರು ಪೇಳಿಕೊ
 ಳ್ಳಲೂ, ಆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ನಿಯು ಬಡಬಾಸಲನಂ ಪಿಡಿದು ಉಂಡೆಯುಂ ಮಾಡಿ
 ಉದಯವರ್ವತವ ಶಿಖರದೋಳ್ ನೆರೆಯುಂ ಇರಿಸಿಕೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ,
 ಪ್ರಾರ್ಥನಿಕ್ಕಿಂಬ ತರುಣಿಯು ಮುಂದೆನೊಳಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರದ ಬೊಟ್ಟು
 ನಂತೆಯೂ ತೋರುತ, ನೂರು=ನು ಕತ್ತಲೆಯುಂತೆ ನಿನುಟು ಕಮಲಂ
 ಗಳಂ ಅರಳಿಸಿ, ತುಂಬಿಗಲ ನೆರೆಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಚಕ್ರವಾಕಗಳಂ ಜೊತೆ
 ಗೊಳಿಸಿ ಉದಯಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯಜಯ! ದನುಜ
 ಮತ್ತ ಮಾರತಂಗ ಕಂಠೀರವ! ಜಯಜಯ ಸುಂದರ ತರಪಲ್ಲವಾಫರಿ ನಿಕ
 ರ ಮಂಚುರಾಣ! ಜಯಜಯ ಅಘಟಿತ ಘಟನಾಚಟುಲ ಚಾತುರ್ಯ ವ
 ಟಲ! ಜಯಜಯ ಸವ್ವಸಾಗರಾಂತ ವಸುಂಧರಾವಲಯ ದಿನಕರಮುಂ
 ಡಲಾಯಿತ ಸಜಭುಜ ಪ್ರತಾಪ! ಜಯಜಯ ಸುಗಂಧರಾಜ ಮಹೀಮ
 ಹೇಂದ್ರನೊಡು ಉಘ್ಘಳಿಸುವ ವಂದಿ ಮಾಗಧರವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಸುಗಂ
 ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಂದ್ರೆಯಂತಿಳಿದು ರತ್ನಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಕರಗಳಂ
 ನೋಡಿ, ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯು ವಿಸ್ಮಯವವುಂ ಕಂಡು ಪ್ರಣಾಮವುಂ
 ಮಾಡಿ, ಫಲಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿಂದಿರುವ ದ್ವಿಜನರೈರ ಅಶೀರ್ವ

ಚಸವ ಕೈಕೊಂಡು, ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲಾದ ಸ್ನಾತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸರಸೇರಿನು, ಸುಮತಿ ಮೊದಲಾದ ಹಿತಮಿತ್ರರೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನಗೈದು ಅವರೊಡನೆ ಸರಸ ಸಲಹೆವಹನ ಮಾಡುತ್ತ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಳಿತಿರಲೂ.

ಇತ್ತೀಕೆ ಕಳಿಂಗವಾಸಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯು ರಾಜ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನುಲಿಸುವ ಪಣವಾಗಿ ತಂದ ತ್ತು ಬಿಂತಾವಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಪಾತ್ರೋ ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಈ ರತ್ನವಂ ಎತ್ತು ಸಾಧಿಸಿದನೋ? ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗ, ಅಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತ ಕೈ ಎಂಬ ಕಮಲದೋಳು ಮುಖವೆಂಬ ಚಂದ್ರನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲೂ. ಆ ಕಾಲದೋಳು ಚಂದ್ರ ಕಮಲಗಳೆರಡೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಶರೀರವಂ ಸೇರಿ ವೈರವು ಬಿಟ್ಟಿರೋ? ಎಂಬಂತೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ ಆ ಕಾಲ, ಲ್ಲ ಲೀಲಾ ಶುಕವು ಇಂತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಪೋಷಿಸಲಾಗಿವೆ! ಮೊದಲು ನಾನು ಈ ಪಣಗಳ ವಿಚಾರವಂ ಪೇಳಲಾಗ ಸೇನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆಗಲಾರವು, ಪಾತ್ರೋ ಆ ಚಿತ್ರದೋಳು ಬರದಿರುವ ಪುರುಷನಂತೆ ಇರುವ ಪುರುಷನು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮದುವೆ ಎಂತಾಗುವುದು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ, ಈಗಲಾ ದರೂ ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಕೈ ಗೂಡಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಆ ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ನೆನಸುಗುತ್ತ ನಾಚಿಗೆ ಗೊಂಡು ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಲೀಲಾಶುಕವು ಮೈಯ್ಯೆಂಬ ಭುಗಾರದ ಬಳ್ಳಿಯೋಳು ಬಾಹುಗಳೆಂಬ ಚಿನ್ನದ ಕವಲು ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಚಗಳೆಂಬ ಕುಂದಣದ ದುಂಡಾದ ಫಲಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮೊಗವೆಂಬ ಅರಳಿದ ಸುವರ್ಣ ಕಮಲದಿಂದಲೂ, ವಿಕಾಸವಂ ಪಡೆದಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಕನ್ನಡಿಮಿಲು ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಹಳವಾದ ಮುಗುಳುನೆಗಳೆಂಬ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹುಪ್ಪುಗಳಿಂದಲೂ, ಪಲ್ಲಗಳೆಂಬ ಮೊಲ್ಲಿಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಂದಲೂ, ಅಧರ ರಸನೆಂಬ ಮಕರಂ

ದ ವಾಸನೆಗೆ ಬರುತ್ತ, ನಾಸಿಕವೆಂಬ ಅರಳುವ ಸಂಪಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗಂ
 ನೋಡಿ ದೂರದೊಳ್ಳುಂತಿರುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ನೋಟಗಳೆಂಬ
 ಮಂಜಿಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತಮಾದ, ಮತ್ತೂ ಮನ್ಮಥನು ಮೂರು ಲೋ
 ಕದೋಳ್ ಶೂರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಜೈನಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ
 ಸಿ, ಅವೋಘಂಗಳಾದ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುವ ಬಾಣಂಗಳಾದ
 ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಎತ್ತಿಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕುತ ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಶರೀರವೆಂಬ ಸುವರ್ಣಲತೆಯೋಳ್ ಅರಳುವ ಮೊಗವೆಂಬ
 ಕಮಲವು, ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಕಸ್ತೂರಿಲೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ
 ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಜೈನುವೆನೆಂದು ಬಂದು ಸಮಯವಂ ನೋಡಿ ಹೊ
 ಡೆಯುನೆನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರುತ್ತ, ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಬಿಲ್ಲುಗಳರಬೇ
 ಕೆಂದು ಇರಿಸಿರುವ ಬಿಲ್ಲುಗಳೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಪುರುಷಗಳಿಂದಲೂ
 ಕೂಡ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನು ಪಾರಿಜಾತತರುವಂ ಸುತ್ತ ಪರಿಚು
 ಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ನಿರಾಧಾರವಾಗಿ ಒಳುಕುತ ನಿಂದಿರುವ ವಿಚಿ
 ತ್ರ ಲತೆಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಆತರುಣಿಯಂ ನೋಡಿ, ಎತ್ತಿ
 ಲತಾಂಗಿಯೆ! ನಾನು ಪೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಕೊಡದೆ ಮಂದಹಾ
 ಸದಿಂ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರುವ ಪರಿಯು ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಬಿಸಗೊ
 ಳಲಾಗ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮತ್ತೂ ಕೈಮುಗಿದು ಎತ್ತಿ ಭಾವಜ್ಞಾ
 ನಾದ ಲೀಲಾಶುಕನೆ! ನನ್ನ ಮನಮೊಳುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಒಂದನೂ
 ಕಾಣದಂತೆ ನೀನು ಕೇಳುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರು
 ವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೆನಲು. ಆಗ ಲೀಲಾಶುಕವು ಸಲಿಮಿತ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಹಾಗೇ ಆಗಲೀ ಎಂದು ಪೇಳಿ,
 ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕರದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿರುವ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗ
 ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಫಲ, ತಾಂಬೂಲ, ದುಕೂಲಂ
 ಗಳಂ, ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ, ಕೂಡ ಕುಂದಣದ ತಟ್ಟೆ ಯೊಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು
 ನೀನು ಬೇಗ ಬಂದೆಯಾದರೆ ನಾವೀಗ್ವರೂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
 ಪೋಗಿ ದೇವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳುಹಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ಸುಡಿಯ
 ಲಾಗಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಲೀಲಾಶುಕವು ಪೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ

ನನ್ನ ಹಿರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಂದು ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
 ಪೇಸೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎತ್ತಿ ಚಾಚುರೆಯೆ! ಕೇಳು, ನಮ್ಮ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪುಣ್ಯಕ ಪ್ರತವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಶಿರೋ
 ಮಣಿಯಾದ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ
 ತರಬೇಕೆಂದು ಐದನೇ ವಣವಂ ತಾನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪೇಳುವುದಕ್ಕೆ
 ಸಂಕೋಚಗೊಂಡು ಮಹಾರಾಜನಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ
 ಬರುವುದೆಂದು ಪೇಳಿದರೆ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬ್ಯಾನರಗೊಳ್ಳುವನೋ?
 ಏನೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳುತ್ತ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಂ
 ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಕಾವಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಶಿಕ್ಷೆಯುಗೈದು
 ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಆಯಾಸ
 ವಡಿಸಲೀ, ವಣವಂ ಪೇಳದೆ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ
 ಭಂಗವಾಗುವುದು. ಪೇಳಿದರೆ ಪರಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ
 ದೌರೆ ಮನೋರಥ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸವ, ಏನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ
 ಲಿರಲಾಗ ನಾನು ಆ ದೇವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈ
 ಕೊಡಿಸುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿದನಾದ್ದರಿಂದ ನಿನಗಿಡನೆ ರಾಜೇಂದ್ರನಿರುವ
 ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಐದನೇ ವಣದ ಪ್ರತ್ಯಂತವಂ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂ
 ದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿನಗಿಡನೆ ಪೇಳಿದನೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಆ ಶುಕವಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ನೀನು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ದೇವಿಯೋಳ್ ಪ್ರೀತಿ
 ಯಂ ಮಾಡುವ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಪೇಳುವುದೇನು? ಈಗಲೀ
 ತೆರಳಬಹುದೆಂದು ಸುಡಿದು. ಲೀಲಾಶುಕವಿರುವ ರತ್ನವಂಜರವಂ ಅಂದಳ
 ದೊಳರಿಸಿ ತಾನು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಶುಕದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ,
 ನಕಲಸನ್ನಾಹಮಿದೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜನಿರುವ ಬಿಹಾರದ ಬಳಿಗೆ
 ಬಂದು ತಾನು ಬಂದಿರುವವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದೆಂದು ದೂತರಂ
 ಕಳುಹಲವರು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ ಸುಮತಿ
 ವೊದಲಾದವರು ಆಸ್ಥಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸುಮತಿಯಂ ಕರದು ಕೈ ಪಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲವ್ವ ರೋಳ್
 ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಬಂದು ಆಭರಣವೊದಗಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ

ತಟ್ಟಿಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರಣಾಮವಗೈದು ಲೀಲಾಶುಕನಿರುವ ರತ್ನಪಂ
ಜರವಂ ಎದುರಿಗೆ ಮಾಡಗಲ್ಲು ಆಗ ಲೀಲಾಶುಕನು ಮಹಾರಾಜನಂ
ನೋಡಿ ಜಯಜಯವೆಂದು ನುಡಿದು ಒಂದು ಪದ್ಯವಂವೇಳಿದುದಂತೆನೆ-

ಮುಖಮಿವ ಸತತಂ ಸೃಪತೇ ಹಿತಸುಮತೆ ಮಮಾಪಿ ಭವತು
ವಿತರಮತೆ || ಹೃದಯಂ ತಸ್ಯಾಸ್ತನ್ವ್ಯಾಸ್ತವ ಕರಯುಗಳಂ ಸುರಾಗ
ಶೋಭಾಧ್ಯಂ || ಎಂದು ವೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು, ತನ್ನ
ಮನವೋಳ್ ಆಪ್ತ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವ ಬಹು
ಕುಶಲನಾದ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಕೆಂಪಾದ ಕಾಂತಿ
ಯಿಂ ಶೋಭಿತಮಾದ ತನ್ನ ಮುಖದಂತೆ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗದಿಂಕೂಡಿರು
ವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಹೃದಯದಂತೆ, ನಿನ್ನ ಕರಕಮಲಗಳು ಪಾರಿ
ಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿತಮಾಗಲೀ ಎಂದು ಅರ್ಥಾಂತರ
ಮುಳ್ಳೆ ಆರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ತಲೆ
ದೂಗಿ ನೆನುನಗುತ ಸುಮತಿಯು ಮೊಗಮ ನೋಡಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು
ಶೀಘ್ರದಿಂದಿದ್ದು ಪಾಳಂಬದ ಬಿತ್ತದಂತೆ ಬಿತ್ತರವಾದ ವದ್ವರಾಗ ರತ್ನಂ
ಗಳಂ ಬೊಗಶೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಲೀಲಾಶುಕದ ವಂಜರದೋಳ್ ಸುರಿಯಲಾ
ಲೀಲಾಶುಕನು ಆ ರತ್ನಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದುವಾಳಂಬದ ಬಿತ್ತಂಗಳೆಂದು
ಭ್ರಮೆಗೊಳದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಸುಗ ವಧ್ಯವಂ ವೇಳಿದುದಕೆ ಸಂತೋಷ
ದಿಂ ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನಗೆ ರತ್ನಾಭಿಷೇಕವಗೈಸಿದನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸುಮ
ತಿಯು ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಚತುರನೆ! ಕೇಳು ಇವು ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ರತ್ನ
ಗಳು, ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯಮಾಗಿರವು, ನಾನು
ಪಣ್ಣಳಂ ಸವಿದು ವಂಜರದೋಳ್ ಕಾಲವಂ ಕಳೆವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ
ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಮ ಸಂತೋಷ ಭರಿತ
ನಾಗಿ, ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಪಿಡಿದು ಮುಂಗೈಯೊಳಟ್ಟು ಮುದ್ದಾಡಿ ನಿಮ್ಮ
ರಸಿಯ ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯವೆನಲು, ಆ ಲೀಲಾ ಶುಕನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ
ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಹಾರಾಜಕುಲತಿಲಕನೆ! ನೀನು ವೇಳಿದುದು ಸತ್ಯವೇ
ಸರಿ, ಅದೆಂತೆಂದರೆ—ದೇವತೆಗಳಗೂ ಅಸಾಧ್ಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
ತಂದುಕೊಡುವ ಮಹಾಸಾಹಸವಂತನಾಗಿಯು, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರಂತೆ

ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಜಗದಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುವನಾದ, ಚಕ್ರಪತಿಯಾದ
 ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಟ ದರಾಣಿಯಾಗು
 ವುದರಿಂದ ಈಕೆಯು ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ,
 ಬಳಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಂದಿರುವ ಚಿತ್ರಲೇಖನುಂ ಸೋಡಿ ಕುಳ್ಳಿರೆಂದು
 ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಆ ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕುರಿತಂತೆಂದನು— ಎಲೈ ಲೀಲಾಶು
 ಕವೆ! ನಿನ್ನ ಮತಿಯಂ ನೋಡಿದರೆ, ದಮಯಂತೀದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವ
 ರಕ್ಕೆ ಸಂಧಾನವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ರಾಜ
 ಹಂಸೆಯೇ ನೀನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದೆನಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಲೀಲಾಶು
 ಕವು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನು! ನಮ್ಮ ದೇವಿಯೇ ದಮಯಂತಿಯಾಗಿಯೂ,
 ನೀನೇ ಸಳಚಕ್ರಪತಿಯಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಿ
 ಹುದೆನಲಾ ವಾಕ್ಯವಂ ಲಾಲಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಂತೆಂದನು, ಎಲೈ ಲೀಲಾ
 ಶುಕವೆ! ನೀನು ಹಂಸೆಯಾಗಿದ್ದಿಡೆ ಮನ್ಮಥಸಮಾಹನವಾದ ಶುಕವೆಂಬು
 ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಮಹಾ
 ರಾಜನೆ! ನಾನಂತಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವಿಯೇ ರತಿಯಾಗಿ, ನೀನೇ
 ಮನ್ಮಥನಾಗಿಅವತಾರವಂ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆನೆನಲಾ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಶುಕವೆ! ನಿಮ್ಮ ರಸಿಯು ದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ತಪ
 ವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಆಕೆಯು ಕೈಯೊಳದ್ದ ನನ್ನಂ ವಶಮಾ
 ಗಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೇವಿಯು ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಲಬ್ಧ
 ವಾದ ಲೀಲಾಶುಕವೆಂದು ನಿನ್ನ ನರಿಯಬಹುದೆನಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಲೀಲಾ
 ಶುಕವು ಇಂತಾದಿಡೆ ವನದಲ್ಲಿರುವ ಫಲಂಗಳಂ ನವಿದು ಸಂಚರಿಸುವ
 ಒಂದು ಗಿಣಿಗೋಸುಗ ನಮ್ಮರಸಿಯು ಇಷ್ಟು ತಪವಂ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ
 ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೂರನೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಾಧ್ಯಂಗಳಾದ
 ಗಜಾಶ್ವರತ್ನ ಪಾರಿಜಾತ ಮೊದಲಾದ ವಣಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತು
 ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವ ನನ್ನಂ ಪತಿಯಾಗಿ ಪರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಯ್ಯ
 ಗಂಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯು ದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ತಪವಂ ಮಾಡಿರು
 ವಳೊ? ಎನಲೂ. ಇಂತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ನುಡಿದ ಲೀಲಾಶುಕದ ಮಾ
 ತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ, ಕಳಂಗರಾ

ಜನ ಪುಣ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂದಂತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ಈ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಂತು ದೊರಕಿದುದೋ? ಮತ್ತೂ ಈ ಶುಕನೇ ಈಸ್ವಯಂವರ ರಚನೆಯಂ, ಪಣಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂ ಕೂಡ ಪೇಳಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ, ಮತ್ತೂ ಇದರ ಚಾತುರ್ಯವು, ವಿದ್ಯಯೂ, ಜ್ಞಾನವೂ, ಮಾತಿನೋಳ್ ಗಾಂಭೀರ್ಯವು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ತಪಿದೂಗುತ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕ್ಲಾಘನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆ ಲೀಲಾಶುಕದ ಚಮತ್ಕಾರದ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಅದು ಒಂದಿರುವ ಪರಿಯಂ ತಿಳಿದು, ಎಲೈ ಲೀಲಾಶುಕವೇ! ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ತಿಳುಹಿಸಿದೆ, ಮತ್ತೂ ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯ ಮನವಿದ್ದಂ ತಿಳಿ ಪಾರಿಜಾತವು ಹಸ್ತಗತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಲೋಕದೋಳ್ ಒುದ್ಧಿವಾತರಾದವರು ಬಂದವನ ಮುಖವು ನೋಡಿ ಮನೋಭಾವವು ಉಂಟುವರು, ಮತ್ತೂ ನಡತೆಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ತಿಳಿಯುವರು, ಚಮತ್ಕಾರದ ಸುಡುಗಳಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವರು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆ ನಿಷ್ಣಾಪನೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ಅದೆಂತೆನೆ—ನಮ್ಮದೇವಿಯು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕಲಿತು ನುಡಿನೆಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು ಪಣಗಳಾಗಿ ಬಂದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಐದನೇ ಪಣವಾದ ಪಾರಿಜಾತವು ನಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು, ಅದೆಂತೆಂದರೆ—ನಿನಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರತವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವು, ಆಯುಷ್ಯವು, ಬಲವು, ಕಾಂತಿಯು ಇವು ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆಯು, ತನಗೆ ಮಾಂಗಳ್ಯು ಉಂಟಾಗುವಂತೆಯು, ಪುಣ್ಯಕೆ ದ್ರವ್ಯವಂ ಮಾಡರೋಸುಗೆ ಈ ಪರಿ ಜಾತವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಂತೋಷವೆಂಬ ನಮ್ರದ್ರೋಳ್ ಈಜಾಡುತ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ ಶುಕವಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾಮತಿವಂತನೇ! ಕೇಳು, ಕಳಂಗಳಾದ ಪುತ್ರಿಯ ಪೂರ್ವ ಸುಕೃತವೇ ನಿನಗೆ ಶರೀರವಾಗಿಯು, ಆ ತರುಣಿಯು ಷೋಗಜ್ವೇಷಗಳೇ ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳಾಗಿಯು, ಅವಳ

ಅನುರಾಗವೇ ನಿನಗೆ ಮೊಗಮಾಗಿಯೂ, ಆ ರಮಣಿಯ ಚಿತ್ತವೇ ನಿನಗೆ ನಾಲಿಗೆಯಾಗಿಯೂ, ಆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯ ಸುಖವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿಯೂ, ಆ ಕಮಲ ಲೋಚನೆಯ ನೋಟವೇ ಮೈ ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಆ ಹಂಸಗಮನೆಯ ಮನೋರಥವೇ ಪಾದಂಗಳಾಗಿಯೂ, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಶುಕಾಕಾರವು ತಾಳುವ ನೀನು ಆ ಮೋಹನಾಂಗಿಯ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ದುರ್ಲಭವಾಗಲಾರದು, ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಕೀಘ್ರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕೈ ನೇರುವುದೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಗೆ ತಿಳುಹಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿದೆವೆಂದು ವೇಳುವಂತೆ ನುಡಿದು, ಅನೇಕ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ, ದಿವ್ಯದುಕೂಲಂಗಳಂ ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೆಂದು ಕೊಟ್ಟು, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಮಧುರಮಾದ ಫಲಗಳಂ ಶುಕಂಗೆತ್ತು ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಮುನ್ನಿಸಿ, ರತ್ನಮಯವಾದ ಬಂದು ಪಂಜರವಂ ತರಿಸಿ, ಈ ಪಂಜರವು ಏನು ಪುಣ್ಯವೆಗೈದಿದುದೋ? ಎನುತೆ ಅದಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕಳುಹಲೂ. ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಶುಕದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಇರುವ ಅಂತಃಪುರವನ್ನೆದಿ ಆ ದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ಲೀಲಾಶುಕದ ಚಮತ್ಕಾರಂಗಳಂವೇಳಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲೀಲಾಶುಕದ ಸಲ್ಲಾಪದ ವಿಚಾರವಂ ಕೇಳಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೊಂಡಾಡುತೆ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಶುಖಮುಖದಿಂದ ತಿಳುಹಿದ ಐದನೇಫಣವಾದ ಪಾರಿಜಾತವಂತಂದು ಕೊಡುವನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತನ್ನಿಗೆ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕರದು ನಮಿಸಿ, ಎಲೈ ಗುರುವರ್ಯನೇ! ವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾರಿಜಾತವೆಂತಿರುವದು. ಮಿಕ್ಕಾದ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ದೋಹದ ವೆಂತು, ಇದಸೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂತೆಂದನು—ಎಲೈ! ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನೆ! ಕೇಳು, ವೃಕ್ಷಂಗಳ ದೋಹದ ಕ್ರಮವಂ, ಆ ವೃ

ಕ್ಷೃಂಗಳಂ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿಸುವ ಕ್ರಮವು, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಸಂ
ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದ ವಾಪೀ ಕೂವ ತುಲಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರಮ
ವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇಳುವೆನು ಸಾವಧಾನದಿಂ ಲಾಲಿಸುವನಾಗು, ಅದೆಂ
ತೆನೆ—ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಹಗ್ಗವಂ ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ಸೇಡುವ
ಭಾವಿಯುಕೂವವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಳಮು ನೀರು ತುಂ
ಬುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ವಾಪೀ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಹತ್ತು ಕೂವಗಳ
ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಂಟಾಗುವ ಪುಣ್ಯವು ಒಂದು ವಾಪೀ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಂ
ಟಾಗುವುದು, ಹತ್ತು ವಾಪೀ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯವು ಒಂದು
ಅಶೋಷ್ಯವಾದ ನಿರ್ಮಾಣ ಹ್ರದವಂ ತೋಡಿಸಲು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು,
ಹತ್ತು ಹ್ರದಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಪುಣ್ಯವು ಒಂದು ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿ
ಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು, ಹತ್ತು ಜನ ಪುತ್ರರಿಂ ಪಡೆಯುವ ಪು
ಣ್ಯವಂ ಒಂದು ಮರವಂ ಹಾಕಿ ಸಲಹಲು ಪಡೆಯುವನು. ಇಂತು
ಒಂದು ಮರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂ ಅತಿಶಯವಾದ ಪುಣ್ಯವಂ ಪಡೆಯು
ವಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಕ್ರೀಡಾವಸವಂ ರಚಿಸಿ
ಆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಪುಣ್ಯವಂ ಪೇ
ಳಲು ಯಾರು ತಾನೆ ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು, ಮತ್ತು, ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೂ
ರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲದ ಮರವಂ ಹಾಕಿ ಸಲಹಲು ಸಕಲ ಕಾಮ್ಯಫಲಂ
ಗಳಂ ಕೊಡುವುದು, ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೋಳ್ ಅತ್ತಿಮರವು ಶುಭವಂ ಕೊ
ಡುವುದು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಮರವು ಸೌಖ್ಯವ್ರದವಾಗುವುದು,
ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಬಸರೀಮರವು ಅತಿ ಶುಭಕರವಾಗುವುದು. ಪೂ
ರ್ವದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಅರಳಿ ಮರವಂ, ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಸರೀಯಮರ
ವಂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲದಮರವಂ, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮ
ರವಂ ನೆಹಾ ಹಾಕಬಾರದು, ಶುಭವ್ರದವಲ್ಲ, ದೇವ, ದಾನವ, ಗಂಧರ್ವ,
ಕಿನ್ನರ, ಉರಗ, ರಾಕ್ಷಸ, ಮನುಷ್ಯ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಮೊದಲಾದ
ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಂಗಳಾಗಿರುವ ಇಂಥಾ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಮನೋಹರ
ವಾದ ಕ್ರೀಡಾವಸವಂ ಯಾವ ಪುರುಷನು ಹಾಕಿ ಸಲಹಿ ಫಲಿಸುವಂತೆ
ಮಾಡುವನೋ? ಆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಗೌರೀ ಸಮೇತನಾದ ವರಮೇಶ್ವರನು

ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಸುಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳಂಗಳಂ ಈವನು. ಬಿಲ್ವ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಹಾಕಿ ಸುಲಹುವನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ನೆಲಸಿ ಪುತ್ರಪೌತ್ರ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನತ್ತು ಸುಲಹುವಳು, ಒಂದು ಅರಳು ಮರವಂ, ಒಂದು ಜೀವಿನಮರವಂ ಒಂದು ಅಲವ ಮರವಂ, ಹತ್ತು ಹುಣಸೇಮರಗಳಂ, ಮೂರು ಬ್ಯಾಲವ ಮರಗಳಂ, ಮೂರು ಬಿಲ್ವದಮರಗಳಂ, ಮೂರು ನೆಲ್ಲಿ ಮರಗಳಂ, ಒಂಭತ್ತು ಮಾವಿನ ಮರಗಳಂ, ಹಾಕಿ ಯಾವ ಪ್ರರುಷನು ಸುಲಹುವನೋ? ಆ ಪ್ರರುಷನು ಅವಸಾನದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ತ ಪಾಪಂಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯುನೈವುವನು. ನಂಸಾರಿಗಳ ಮನೆಯಮೇಲೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ನೆರಳು ಬೀಳಬಾರದು, ಮತ್ತೂ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ವೃಕ್ಷವನ್ನಾದರೂ ಮನೆಯ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಾರದು, ಯಲಚೀಮರ, ಬಾಳೇಗಿಡ, ಪಾಳಂಬದಗಿಡ, ಮಾದಳದಗಿಡ ಸಹಾ ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದೋ? ಆ ಮನೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಲಾರದು, ಗೃಹಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಲಹ, ದುಃಖವಯ ಸಹಾ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಪಶ್ಚಿಮ ಪೂರ್ವ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಉದ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಶುಭ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪೌತ್ರಾಭಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವರು. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಉಪವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಭೂಮಿಗಳಂ ಹೇಳುವೆನು— ನಿಪಕಲ್ಲು, ಹೊತ್ತ, ಬಿಲಂಗಳಂದಲೂ, ಜಿಣಚುಕಲ್ಲುಗಳಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾದ ಭೂಮಿಯು, ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುವ ಭೂಮಿಯು, ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರನಿಲಮಣಿಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾದ ಭೂಮಿಯು, ಗಿಣಿಗಳ ರೆಕ್ಕಗಳಂತೆ ಹಸರಾದ ತೃಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯು, ಶಂಖದಂತೆ, ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಷ್ಪದಂತೆ, ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಂತೆ ಈ ಶುಭ್ರವಾದ ಭೂಮಿಯು, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರುಟವಂ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಭೂಮಿಯು, ಕೆಂಡೆನಂಪಿಗೆ ಹುನ್ನಿಸ ವರ್ಣದ ಭೂಮಿಯು ಸುಕಲ ವೃಕ್ಷ ಜಾತಿಗಳಗೂ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವುದು, ಹಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುವದಾಗಿ ಹಸುರಾದ ಗರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲಜಾತಿ ವೃಕ್ಷಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವು, ಜಲವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಭೂಮಿಯು, ಜೆಜ್ಜಾದ ನೀರುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯು, ಸಮವಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲಸಿನಮರ, ಕಿತ್ತಳೆಮರ, ಕಿರಿಬಿವರು, ನಿಂಬೆ, ಹೆರಳೆ, ತಿಲಕವೃಕ್ಷ, ಆಲ, ಅತ್ತಿ, ಕಡಹ, ಖಜೂರ, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಪನೇಮರ, ತೆಂಗಿನಮರ, ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ತೋಡಿದರೆ ನೀರುಬರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ನುಗ್ಗಿಮರ, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷ, ಎಳೆಲಿಬಾಳೆ, ಕರೀಲಕ್ಕೀ, ಅಕೋಕ, ಬನ್ನೀಮರ, ದೊಡ್ಡ ಬಿವರು, ಯಲಚಿ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ, ಚೀವು ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು, ನೀರಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು. ಚಿಲ್ಲದಮರ, ಮಾವಿನಮರ, ಪ್ರಿಯಂಗು, ದಾಳಿಂಬ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು. ಕೇವಲ ದೂಷಿತವಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ದಾಗ್ಯೂ, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಿಧಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಭೂಪಾಲಕರ ಸತ್ಯದಿಂದಲೂ, ದೇವತಾವ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ, ಮನುಷ್ಯರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಮಾಡುವ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯೆಂದು ಹೊಂದುವವು, ವನಸ್ಪತಿ, ದ್ರೂಮ, ಲತಾ, ಗುಲ್ಮಗಳೆಂದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳಿರುವವು. ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲದೇ ಫಲಗಳಾಗುವ ಮರಗಳು ವನಸ್ಪತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಪುಷ್ಪಗಳಾಗಿ ಫಲಗಳಾಗುವ ವೇ ದ್ರೂಮಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಅನೇಕ ಬೇರುಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ಗುಲ್ಮಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಕವಲೊಡೆದು ಭೂಮಿಯೋಳು ಹಬ್ಬಿದರೆ ಲತೆಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮೂರು ಪರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವವು. ನೇರಳೆ, ಹಲಸು, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ, ಹುಣಸೆ, ಬ್ಯಾಲ, ಬಿಲ್ವ, ಯಲಚಿ, ಕುಂಭಕಾರಿ, ಪ್ರಿಯಂಗು, ಸಂಪಿಗೆ, ಹಿನ್ನೆ, ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷ ಜಾತಿಗಳು ಬೀಜಗಳಿಂದಂಟಾಗುವವು, ವೀಳೈದೆರೆ, ಬಿಳ್ಳೆ, ಸಿಂಧುವಾರ, ತಗರ ಮೊದ

ಲಾದ ಲತಾ ವಿಶೇಷಂಗಳು ಕೊನೆಗಳಂ ನೆಡಲುಪ್ಪಟ್ಟು ವವು, ಪಾದರಿ
 ದಾಳಂಬ, ಬಸರಿ, ಕಣಿಗಿರೆ, ಆಲ, ಮರಮಲ್ಲಿಗೆ, ಅತ್ತಿ, ಸಣ್ಣಮು
 ಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದವು, ಬೀಜಂಗಳಂ ಬಿತ್ತಿದಾಗ್ಯೂ ಕೊಂಬೆಗಳಂ ನೆಟ್ಟಾ
 ಗ್ಯೂ ಪುಟ್ಟುವವು, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ತಾವರೆ, ನೈದಿರೆ, ಮೊದಲಾದವು, ಬೀ
 ಜಂಗಳಂದಲು, ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂದಲು, ಹುಟ್ಟುವವು, ಸಮವಾದ ಸೆಲವಂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಅಗಿದು ಅವರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಾಗಲೀ, ಉಪ್ಪಾಗಲೀ, ಬಿತ್ತ ಫಲವಾದ
 ಬಳಕ ಬೇರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಆ ಗಿಡಗಳಂ ಕಿತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ
 ಬೀಜಗಳಂ ಬಿತ್ತಿದಾಗ್ಯೂ ಅವು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ವೃಕ್ಷಂಗಳಾಗಿ ಫಲ
 ಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು, ಬಿತ್ತುವ ಬೀಜಂಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ
 ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದರೆ—ಆಯಾಯ ಫಲಂಗಳಾಗುವ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ, ಮರಂಗಳ
 ಲ್ಲಿ ವಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಭವದ ಒಣಗಿದ ಫಲಂಗಳಂ ತೆಗೆದು ಬೀಜಂಗಳಂ ಸ್ವೀ
 ಕರಿಸಿ ಐದು ದಿನನ ವರ್ಯಂತವು ಆ ಬೀಜಂಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ, ಪಾ
 ಯುವಿಳಂಗೆ ಸಹಿತವಾದ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಧೂಪವಂ ಹಾಕಿ, ಎಳ್ಳು ಭಸ್ಮದಂ
 ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪದಿಂ ಕಲಸಿ ಲೇಪವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಬೀಜಂಗಳಂ ಹಸುವಿನ
 ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಿತ್ತಲು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವವು. ಮೊದಲು ಹೇ
 ಳದಂತೆ ಬೀಜಗಳಂ ತೆಗೆದು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ, ಕೆಲವು ದಿನ ಹಸುವಿನ
 ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದು, ಅವಂ ತೆಗೆದು ಒಣಗಿಸಿ, ಜೇನು ತುಪ್ಪದಿಂದ ನಾಯು
 ವಿಳಂಗಳಂ ಅರದು ಲೇಪವಂ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು,
 ನೇರಳೆ, ಹಲಸು, ಮಾವು, ಕಿತ್ತಳೆ, ಈ ಜಾತೀ ಬೀಜಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ
 ಕಲಸಿ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ನಾಯುವಿಳಂಗಳಂ ಅರದು ಲೇಪವಂ ಮಾಡಿ ಹಸುವಿನ
 ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಿತ್ತಬೇಕು, ಬಿತ್ತವಂ ಬಿತ್ತುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ
 ವಂ ಮಾಡಿ ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು, ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ,
 ಗುರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಬ್ರಾ
 ಹ್ಮರಿಗೆ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು, ತಾನು ಮೊದಲು
 ಕೆಲವು ಬಿತ್ತಗಳಂ ಬಿತ್ತಿ ಅನಂತರ ಮಿಗಿಲಾದವರಿಂದ ಬಿತ್ತಿಸಬೇಕು,
 ಧಾನ್ಯಬಿತ್ತಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಲು, ನೀರು ಬೆರೆ
 ಸಿ ನೆನಸಲು, ಮೊಳಕೆಗಳಾಗುವವು, ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಬಿತ್ತಗಳಂ ಬಿತ್ತಿದರೆ

ಆ ಧಾನ್ಯಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಫಲಿಸುವವು, ವೃಕ್ಷಗಳಂ ನೆಡುವಲ್ಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ, ಮೂಲ, ವಿಶಾಖ, ಶ್ರವಣ, ಅಶ್ವಿನಿ ಹಸ್ತ, ಈ ಐದು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊಳ ಉದ್ಭವವ ಸೊಸಿಗಳಂ ಜೀರು ಸಹಿತವಾಗಿ ತೆಗದು ಆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ವಾಯುವಿಳಂಗೆ, ಲಾಘಂಚಗಳಂ ತುಪ್ಪ, ಜೀನುತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಅರಮ ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಧ ಧನುಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹಳ್ಳವು ತೆಗದು ಅದರಲ್ಲಿ, ಹಸುವಿನ ನಗಣಿ ಮರಳುಗಳಂ ತುಂಬಿ ನೊಸಿಗಳಂ ನೆಡಲು ಚನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿ ಫಲಿಸುವವು, ಬಾಳೇಗೆಡ್ಡೆಯಂ, ಹಾಲೇಮರದ ನೊಸಿಯಂ ಕೂಡ ಹಸುವಿನ ನಗಣಿಯಂ ತುಂಬಿದ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಡಬೇಕು, ಫಲವೃಕ್ಷಗಳ ಬಿತ್ತಂಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಳತ ಬಾಳೇ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಾಳೇ ನಾರಿಗೆ ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಪಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೇಲು ಕಡೆಯೋಳ್ ಬಾಳೇ ಪಚ್ಚಿಗಳನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿ ನಗಣಿಯಂ ತುಂಬಿರುವ ಹಳ್ಳಗಳೊಳಿರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೆಲವು ದಿನ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿರಲು, ಕೆಂಪಾದ ಚಿಗರುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಮೊಳಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟುವದು, ಈ ಮೊಳಿಕೆಗಳು ಕಪ್ಪಾದ ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ತಾಳುಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಕೂಡೆಗೆ ಅದು ಬೀರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹಳ್ಳಗಳೋಳ್ ನೆಟ್ಟರೆ ಶುಕ್ಲ ವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು, ಬಿತ್ತಗಳಂ ಬಿತ್ತಬೇಕಾದರೆ—ಆಮಾಡ ಶ್ರಾವಣಂಗಳೋಳ್ ಬಿತ್ತಬೇಕು, ಗ್ರೀಷ್ಮಕಾಲವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಕಾಲಂಗಳೋಳ್ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ನೆಡಬೇಕು, ಮಂಟಿ ಪಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ನಂದ್ಯಾವರ್ತಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಸ್ತಿಪಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಚತುರಶ್ರವಾಗಿಯೂ, ಸುರೈತೋಭದ್ರಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ವನಂಗಳೋಳ್ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು, ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಶಾಖೆಗಳು ವಿಕ್ತಾರವಾಗುವದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾಪವಾಗಿಯೂ, ಅತಿ ದೂರವಾಗಿಯೂ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ನೆಡಬಾರದು, ಮುಳ್ಳು ಮುತ್ತುಗದ ಮರ, ಗಿರಿಕರ್ಣಿಕ, ತಿತ್ತಿರಿ ಎಂಬ ವೃಕ್ಷ, ಫಲವಾಗದಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು, ಮತ್ತೂ ತಾರೆ, ನಿಲೀ, ಕಂಚುವಾಳ ಮರಗಳು ಭಯಂಕರಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವಂ ಉದ್ಯಾನಂಗಳೋಳ್ ನೆಡಬಾರದು. ಫಲ ವೃಕ್ಷಂಗಳು, ಅಕೋಕೆ

ನುರಪೋನ್ನಿ, ಬಾಗೆ, ಜೇವು, ಸುಪ್ಪಿ, ಈ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಉದ್ಯಾನಗಳೊಳ್ ಪಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಡಬೇಕು. ಗೇರು ಗಿಡಗಳಂ ನೆಡಲು ಉದ್ಯಾನವು ಮಾಡುವ ಪುರುಷರಿಗೆ ದೇಹದೊಳಿರುವ ರೋಗಂಗಳು ಹೋಗುವವು, ಉದ್ಯಾನದೊಳ್ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರವಾರ್ಧವೆಂಬ ಮರವಂ, ವಕ್ಷೇದದೊಳ್ ಪಾರಿಪಾತ ವೃಕ್ಷವಂ, ಪಶ್ಚಿಮದೊಳ್ ಸೆಲ್ಲಿಮರವಂ, ಉತ್ತರದೊಳ್ ಯೆಲವ ಬ್ಯಾಲವ ಮರಂಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಮಿಗಿಲಾದ ಮರಂಗಳಂ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯಂ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಒಂದು ಮರದ ಎಲೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮರದ ಎಲೆಯು ನೋಂಕದಂತೆ ನೆಡಬೇಕು, ಹೊಸವಾಗಿ ನೆಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಕೂಡ ಜಲನಂ ಬಿಡುತ ಬಿಸಲು ಘಾಸ ಮಂಜುಗಳು ತಗಲದಂತೆ ಮರೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜೇಮಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ದಿನ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತ ಬರಬೇಕು, ವಸಂತಗ್ರೀಷ್ಮ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತ ಬರಬೇಕು, ವರ್ಷಾಕಾಲಕರತಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಾಡುವ ಕಾಲದೊಳ್ ಗಿಡಗಳ ಗುಳಿಮಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಜಲವು ಇಂಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವವರಿಗೂ ನೀರು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಇಂಗಿದ ನೀರು ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರ ನಿಂತರೆ ಆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಲವಂ ಬಿಡಬೇಕು, ಮರಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪುಟದ ಗಿಡಗಳಂ ತೃಣಸಂ ಸಹಾ ಕಿತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪಾತಿಸು ಕೋಧನೆಯೆಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಮರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವುಮ, ಮಂಜು, ಬಿರುಘಾಸ, ಹೋಗ, ಬೆಂಕಿ, ಉರಿ, ಬಿಸಲು ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಂದ ಮರಗಳು ಕೆಡುವುದರಿಂದ ಈ ಉಪದ್ರವಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ನಲಹಬೇಕು, ವೃಕ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಫಲಿಸುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಹಾಕಿ ಅಶ್ವಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹಳ್ಳಗಳಂ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಶಿಡಿಲಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಮರಗಳ ಭಸ್ಮಮ ಪೃಕ್ಷಂಗಳ ಮೇಲೆ ಚಲ್ಲಿದರೆ ಮಂಜಿನ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗದು, ಅಗ್ನಿ ಸಂಬಂಧವ ದಹಿಸುವ ಮರಕ್ಕೆ ಶಿಡಿಲಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಮರದ ಭಸ್ಮಮ ಚೆಲ್ಲಲು,

ಆ ಮರವು ಅಗ್ನಿಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಚಿಗುರಿ ಫಲಯುಕ್ತವಾಗುವುದು, ಬಿಳಿಯ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಮೊಸರಿನಿಂದ ಕಲಸಿ ವಸದ ಸುತ್ತಲೂ ಚಲ್ಲಿವರೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಿಡತೆ, ಇಲಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಕಂಬಳ ಹುಳಗಳು ಮೊದಲಾದ ಜಂತುಗಳಿಂದ ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ತಟ್ಟಿದರೆ “ ಓಂಸ್ವಸ್ತಿ, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ವೃದ್ಧತ ವ್ರಕ ಟವರಾಕ್ರಮಾಂತಕಿಂತಾಕ್ರಮಾಂಡಲೋವಜೀವಿತ ಶ್ರೀ ಹನುಮಾನಾ ಜ್ಞಾಪಯತಿ, ಕ್ರಮಮಾಣ ಶರೀರ ನಿವಹಸ್ವಮಾವರ್ತ ಯತಿ. ತಸ್ಯವಾನರ ಸಿಂಹಸ್ಯ ಕ್ರಮಮಾಣಸ್ಯ ಸಾಗರಂ ಕಕ್ಷಾಂತರಗ ತೋವಾಯುಚೀಮೂತ ಇವಗರ್ಜತಿ. ಓಂಘ್ವನಮಃ” ಎಂಬ ಈ ಮಂತ್ರವು ನೂರೆಂಟು ಭಾರಿ ವಿಘ್ನುಕ್ತವಾಗಿ ಜಪಿಸಿ ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರದುವನಮಃಪ್ರದಲ್ಲಿ ಹೂಳಲು ನಮಸ್ತು ದುಷ್ಕ ಜಂತುಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವನ್ನೈದುವವು, ಇಂತು ರಮಣೀಯವಾದ ಉಪ್ಯಾಸ ವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆಯೋಳು ಹವಸದಂತೆ ಕಿಂಪುವ ಎಳೆತಳಿರ್ದಳು ಎತೆಬಿತೆದೆ ಸುತ್ತುವರಿದು ಅಂತ ಗೃಹಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯಂಗಳಾಗಿ ಅರಳಿದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಪೊರಮಡುವ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮಂವ ಮಾರುತ ಸುಚಾರದಿಂದ ದುದರಿದ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ, ಮತ್ತೂ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಮನೋಹರ ಮಕರಂದರಸಾ ಸ್ವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಮದಿನಿ ಸಂತೋಷದಿ ರ್ಪುಂಕರಿಸುವ ತುಂಬೆಗಳ ತಂಡಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಲತಾಗೃಹಂಗಳಂ ರಚಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೀರ್ವರೂ ಕೂಳತು ಉಪ್ಯಾಲೇಖನಾಡ ತ ಸುಖದಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಪ್ಯಾಲೇಖಂ ಎರಡು ಮರಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿ ಲತಾವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ರಚಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಚಿಗುರಿರುವ ಮರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಫಲ ಭಾರವು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಬೊಗ್ಗಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಪೊರಮಡುವ ಮಕರಂದ ಪ್ರವಾಹಂಗಳಂ ಸೇವಿಸಲು ಬರುವ ತುಂಬೆಗಳಂ ರಮಣೀಯವಾದ ಲತಾಗೃಹ ವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅರೆದೊಪ್ಪಲುಗಳಿಂದಲೂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಸುಖದಿಂ ಕುಳಿತು ವಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾರತ್ನ

ಖಚಿತ ಸೋಪಾನ ಪಬ್ಬಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಚಿತ್ರಪರ್ಣ ನಾನಾ ಧಾತುಗಳಿಂದ
ಲೂ, ಭೂಷಿತಮಾದ, ಮತ್ತೂ ಈವನದ ರಮಣೀಯತೆಯುಂ ನೋಡಲೋ
ನುಗ ಭಮಿಯುಂ ಸೀಳಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪೊರಮಟ್ಟಿರುವ ಅದಿಶೇಷನ ಫಣ
ವೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿರುವ ರಮಣೀಯತರಮಾದ ಕ್ರಿಡಾಪರ್ದ
ತವಂ ರಚಿಸಿ, ಅದರೋಳು ತಮ್ಮ ಕೇಕಾಧ್ಯನಿಗಳಿಂದ ಸರ್ವಂಗಳಂ ಬೆದರಿ
ಸುತ್ತ, ನಾಟ್ಯದೋಳು ಅತ್ಯಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದೀರ್ಘ ಮಾದ
ಗರಿಗಳೆಲ್ಲ ನವಿಲುಗಳಂ ಸುಲಹಜೀಕು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಲತೆಗ
ಳೆಂಬ ನಾರಿಯರು ಎಳೆತಳಿರುಗಳೆಂಬ ಕೌಸುಂಭ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನುಟ್ಟು
ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಕರಂದ ರಸಗಳಿಂದ ಕಲಸಿದ ಪರಾಗವೆಂಬ ದಿವ್ಯ ಗಂಧ
ಲೇವನವಂ ಮಾಡಿ, ತುಂಬೆಗಳೆಂಬ ಕನ್ನೂರಿ ತಿಲಕಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಬದಿ
ಯಲ್ಲಿರುವ ತರುಗಳೆಂಬ ಪುರುಷರಂ ಆಲಿಂಗಿಸಲೆಸಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂಬ
ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ
ಪುಣಿದರ್ಪಣಪೂ? ಎಂಬಂತೆ ಅತಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಹಂಸಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದೂಡೆ
ಗೂಡಿ, ದುಷ್ಪಜಲಜಂತುಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿ, ಈ ಸರೋವರವೇ ಸಮ
ಸ್ತ ಜನರ ತಾಪಂಗಳಂ ಶಾಂತಿ ಹೊಂದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವೆಂದು
ಹೊಗಳುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ, ತೀರಂಗಳಲ್ಲಿರ್ಪ ಪೃಕ್ಷಂಗಳೋಳು ಗುಂಪು
ಗುಂಪಾಗಿ ಕೂಗುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯಮಾದ ಒಂದು ಸರೋವರ
ವಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರೋಳು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ತರುಣಿಯರ ಮೊಗವಾವರೆ
ಗಳಂ ನಗೆಗೊಳಿಸುವ ಮೊಗಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಯೌವ
ನವಂ ಪಡೆದು ಕಾಮಕಲಾಕಲಾಪಕುಶಲರಾದ ಕಾಮಿನಿಯರ ಕಣ್ಣ
ಳ ಕಾಂತಿಯುಂ ಕಳೆಗುಂದುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕನ್ನೈದಿಲು
ಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ಉದ್ಯಾನವನವೇ ಕೊಳದೋಳಿರುವದೋ?
ಎಂಬಂತೆ ಈ ವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಂ ಧರಿಸಿ, ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರ
ಣಂಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿರುವುದೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಅತಿಶೀತಳವಾದ ಜಲದಿಂ
ಡಲೂ, ಕ್ರಿಡಾರ್ಥವಾದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಾವೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ಅತಿ
ಗಂಭೀರವಾದ ಆ ಸರೋವರವು ಉದ್ಯಾನವಂ ರಚಿಸುವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷ
ರಿಗೆ ಸುಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಇಂಥಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ, ಬೆಳ್ಳಿ

ಯಂತೆಯೂ, ಸ್ಪೃಶಕದಂತೆಯೂ, ಅತಿ ಶುಭ್ರಮಾಗಿ, ಅಥವಾ ಕನ್ನೆತ್ತ
 ದಿಲು ವುಷ್ಟದಂತೆ ನೀಲವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮತ್ತೂ ಕೆಂಪು ವರ್ಣವಾ
 ದರೂ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸಾಸುವೆಗಳಂತೆ ಸಣ್ಣ ಮುಚ್ಚೆಗಳಂ ಕೂಡಿ ಸಮ
 ವಾದ ದೇಹ ಉಳ್ಳ ಕೂರ್ಮವಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಲಹಿದಡೆ, ಆ ವನದ ಸತ್ವಾಮಿ
 ಯು ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಸಾರ್ವ ಭೌಮನೆನಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳುವನು. ಕಪ್ಪು ವರ್ಣವು, ಸ್ಫುಟವಾದ ಮುಚ್ಚೆಗಳು. ಹಾವಿನ
 ತೆಲೆಯಂತೆ ತಲೆಯು, ಧಪ್ಪವಾದ ಕೊರಳು ಉಳ್ಳ ಆಮೆಯು ರಾಜ್ಯ
 ವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಮೈಡೂರ್ಯದಂತೆ ಕಾಂತಿಯು, ಧಪ್ಪವಾದ
 ಕೊರಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವ ಆಮೆಯನ್ನು ಶುಭಾರ್ಥವಾಗಿ ಉದ್ಯಾನದ
 ಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳದಲ್ಲೊಡರೂ, ನೀರು ತುಂಬಿದ ಗಡಿಗೆಗಳಲ್ಲೊಡರೂ ಅವಶ್ಯ
 ವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಳೀಭದ್ರಮುಸ್ತಿ
 ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂ, ಲಾಮುಚವಂ, ಶುಂಠಿಯಂ ಹೀರೇ ಬೀಜಂಗಳಂ, ಒಣಗಿದ
 ತಾಳೇ ಹೂವಿನ ಕಾಯಿಗಳಂ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗಳಂ ಸಹಾ ಚೂರ್ಣವಂ
 ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ನೀರು ಕೆಚ್ಚು ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೂ,
 ಖಾರವಾಗಿದ್ದರೂ, ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ದುರ್ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ
 ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ, ಮಧುರವಾಗಿ, ಸಮಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ಮಾಗುವುದು.
 ಮತ್ತೂ ಉದ್ಯಾನ ವನದಲ್ಲಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಪೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮು
 ಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳಾದ ವಾಪಿ ಕೂಪಾದಿಗಳಂ ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳ
 ಇಾದ ಭೂಮಿಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು—

ಕೇಳೈರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಯಾವ ಭೂಮಿಯಂತೋಡಲು ಎಂಟುದಿಕ್ಕಿ
 ನಲ್ಲಿಯೂ ನೀರುಬರುವಂತಿಗಳು ಕಾಣುವವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಮೂ
 ರು ಅರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ
 ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣವಂ ತೋಡಿದರೆ ಬಿಳೀ ಕವ್ವೆಯು, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ
 ಮಣ್ಣು ಇರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಘಟ್ಟ ಯಾದ ಕಲ್ಲುಕಾಣುವುದು, ಅದಂ
 ಉಳಿಗಳಂ ಭೇದಿಸಿ ತೆಗೆಯಲು ನೀರು ಕಾಣುವುದು, ನೇರಳೆ ಮರದ
 ಪ್ರವೃದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದೋಳ್
 ಎರಡು ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಜಲವು

ಸ್ವಾದುವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ನೀರುಗಳಿರುವವು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಪಾರಾವತ ಪಕ್ಷಿಯ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳಿರುವವು, ಆ ಬಳಿಕ ಕಪ್ಪಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನೀರು ಕಾಣುವುದು, ಹುತದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷಗಿಡ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದೋಳ ಮೂರು ಮೊಳದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾಲು ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದೋಳ ಅಶೋವ್ಯನಾದ ಜಲವು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ಕೆಮ್ಮಿನುಗಳು ಇರುವವು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕಪಿಲ ವರ್ಣನಾದ ಮಣ್ಣು ಕಾಣುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಮರಳು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬೆಣಚಕಲ್ಲುಗಳು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಇರುವುದು. ಯಲಚಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣವು ತೋಡಲು ಜಲವಿರುವುದು, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳ ಬಿಳಿ ಹಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಯಲಚಿಮರವು ಫಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದೋಳ ಮೂರು ಕಾಲು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು. ಈ ಭೂಮಿಯು ಒಂದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣ ತೋಡಿದರೆ ನೀರುಹಾವು ಇರುವುದು. ಕಲ್ಲತ್ತಿ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹುತವಿದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿಯೋಳ ಮೂರು ಕಾಲು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿರುವ ಮಣ್ಣು ಇರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅಜಗರದ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಕಲ್ಲು ಕಾಣುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬಿಳಿಬಣ್ಣದ ಇಲಿಯು ಇರುವುದು. ವಿಭಿಂಕನಂಬ ಪೃಕ್ಷದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹುತವಿದ್ದರೆ ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳ ಜಲವಿರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ ಒಂದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪಾದ ಮಣ್ಣು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲುಗಳು ಇರುವುದು, ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೂರು ಪುರುಷ ಮೇಲೆ ಆ ನೀರು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವುದು, ಕಂಚುವಾಳದ ಮರಕ್ಕೆ ಈಶಾವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಸುಹಿತವಾದ ಹುತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತಕ್ಕು

ಮರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಐದನವರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾ
ಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಒಂದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾ
ಣದ ಕೆಳಗೆ ಸರ್ವವಿರುವುದು, ಆ ಬಳಿಕ ಕೆಂಪಾದ ಮಣ್ಣು, ಆ ಬಳಿಕ
ಕೆಂಪು ನುರಜು ಕಲ್ಲುಗಳು ಇರುವವು ಸಕಲ ಜಾತಿ ವೃಕ್ಷಗಳ
ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೂ ತೋಡಿಡರೆ ಕೆಳಗೆ ಕವ್ವೆಗಳಿದ್ದರೆ ನಾಲಕ್ಕುವರೆ ಪುರು
ಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಹಿಮ್ಮೇವುರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಹುತ್ತನಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಐದು ಮೊಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ತೋ
ಡಲು ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದೋಳ್ ಸರ್ವವಿರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ
ಧೂಮ್ರಪರ್ಣವಾದ ಮಣ್ಣಿರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬ್ಯಾಲವ ಹಣ್ಣಿ
ನವರ್ಣವಾದ ಮಣ್ಣಿರುವುದು, ಅನಂತರ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಿ
ಸುತನೊರೆಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಜಲವು ಬರುವುದು, ಕಡಹದ ಮರದ ಪಶ್ಚಿ
ಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುತ್ತನಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದೋಳ್ ಮೂರು
ಮೊಳದ ಭೂಮಿಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು
ಇರುವುದು, ಪಶ್ಚಿಮರ, ತೆಂಗಿನಮರಗಳ ಬುಡದ ಹತ್ತರ ಹುತ್ತನಿದ್ದರೆ
ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಆರು ಮೊಳದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕುಳು ಉದ್ದದಲ್ಲಿ
ನೀರು ಇರುವುದು, ಅಶ್ವಾತಕವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಎಡದ ಭಾಗದೋಳ್
ಯಲಜೀವರವಾದರೂ, ಹುತ್ತವಾದರೂ ಇರಲು, ಆ ಹುತ್ತಮರಗಳ
ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಆರು ಮೊಳದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳ್
ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಳುದ್ದದೋಳ್ ಅಸೆಯು
ಇರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಹೊಗೆಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ
ಪುರಗಳು ಇರುವುದು, ಆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಿಂದ
ಶತೆ ಒಡೆದು ನೀರು ಬರುವುದು, ಅನಂತರ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರು
ಬರುವುದು. ಪಾವು, ತಿಲಕವೃಕ್ಷ, ಅಂಕೋಲೆ, ಗೇರು, ಬಾಗೆ, ಸಂ
ಪಿಗೆ, ಲಕ್ಕಿ, ಹಿಮ್ಮೆ, ಈ ಮರಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹುತ್ತನಿದ್ದರೆ ಅದರ
ಉತ್ತರ ಭಾಗದೋಳ್ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು
ಇರುವುದು, ಹುಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿಡರೆ ಬಳಗೆ ಹುಲ್ಲುಗಳಿಂ

ಮೊಡಗೂಡಿದ ನೀರು ಬರುವ ಶಲೆಯು ಕಂಡರೆ, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಧನ ವಿರುವದೆಂದರಿಯಬೇಕು, ಮುಳ್ಳುಗಳಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಗಿಡಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳೊಡಗೂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮುಳ್ಳುಗಳೊಡಗೂಡಿರತಕ್ಕ ಗಿಡಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆಗಿಡಗಳ ವಸ್ತುಮಾಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರುವೊಳದೊಳಗೆ ಮೂರಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದು, ನೀರು ಬೀಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಒಂಭತ್ತಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಇರುವುದು, ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದವುರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕೊಂಬೆಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಗ್ಗಿದರೂ, ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದರೂ, ಆ ಕೊಂಬೆಯು ಕೊನೆಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರಾಳುದ್ಧದೊಳಗೆ ನೀರು ಇರುವುದು, ನೀರಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಜೂರದ ಗಿಡವು ಎರಡು ಕೊಂಬೆಗಳುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ಅದರ ವಸ್ತುಮಾಭಾಗದೊಳಗೆ ಮೂರಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಕರ್ಣಿಕಾರ ವೃಕ್ಷವು, ಬಿಳೀವುಷ್ಪಂಗಳುಳ್ಳ ಮುತ್ತುಗದ ಮರವು ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನೋಳು ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು, ಷಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶಖೆ ಹೊಗೆಗಳಿರುವುವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡಾಳುದ್ಧದ ಕೆಳಗೆ ನೀರಿರುವುದು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಪ್ಪೆದ ಹೈರಾಗಳು ಬಿಳುಪಾಗುವುದೋ? ಅಥವಾ ಜೀನಿ ಸಪ್ಪವಾಗುವುದೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದು, ಯಲಬೇಮರೆ, ಲೋಹಿತವೆಂಬ ಮರವು ಎರಡೊಂದಾಗಿ ಕೂಡಿದರೆ ಆ ನೆಲದೋಳು ಹದಿನಾರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದು. ಮತ್ತೂ ಆ ಭೂಮಿಯೋಳು ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಳಿರುವುದು. ಬಳಿಕ ಹಿಟ್ಟು ಕಲ್ಲು ಅಥವಾ ಬಿಳುವು ಮಣ್ಣಾದರೂ ಇರುವುದು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳುಳ್ಳ ಬನ್ನೀಮರವು ಹುಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹುತ್ತವೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನೋಳು ಐದು ಮೊಳೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಐವತ್ತಾಳುದ್ಧದೋಳು ನೀರಿರುವುದು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾವರೆ, ಕಬ್ಬು, ಲಾಮಂಚ, ದರ್ಭೆ, ಖರ್ಜೂರ, ನೇರಳೆ, ಮತ್ತಿ, ಸುರಯ್ಯೆನ್ನ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಗರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳು ನೀರಿರುವುದು, ಕಾಶಂಗಳೆಂಬ ತೃಣವಿಶೇಷಗಳಿಂದಲೂ, ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಲೂ

ನೀಲವರ್ಣವಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ, ಮರಗಳಿಗಿಂತ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೀ ನೀರು ಇರುವುದು, ಮರಳು ಸಹಿತವಾದ ಕೆಂಪು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ವಗರಿಸಿ ಕೂಡಿ ಕಪ್ಪಾದ ಮಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಸಾಯದಂತಿರುವ ಜಲವಿರುವುದು, ಕಪಿಲ ವರ್ಣದ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಚಿಕ್ಕ ನೀರು ಬೀಳುವುದು, ಬಿಳುಪಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬೀಳುವುದು, ಛಿದ್ರವಾದ ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ, ಮತ್ತೀ, ಗೋಣೀ, ಬಿಬ್ಬ, ಚೇಪ್ಪ, ಅಗರು, ವೈದವ್ಯವಾದ ಮರಗಳುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ನೀರು ದೂರದೊಳಿರುವುದು, ಭಸ್ಮ, ಕತ್ತೆ, ಮಂಟಿ ಇವುಗಳ ವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ನೀರಿಗಿರುವುದು ಇಂದ್ರ ನೀಲಮಣಿಯಂತೆಯೂ, ಇಂಗಲೀಕದಂತೆಯೂ, ಕಾಡಿಗೆಯಂತೆಯೂ, ಅರಿವಳಿದಂತೆಯೂ, ಪಾರಿವಾಳದ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆಯೂ, ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆಯೂ ಇರುವ ಶಿಲೆಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಿದ್ದರೆ ಆ ಶಿಲೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೀರಿರುವುದು, ಈ ಶಿಲೆಗಳೆಂ ಬಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮುತ್ತುಗದ ಸೌದೆಗಳಿಂದಲೂ, ತಿಂದು ಕ ಕಾಪ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಆ ಶಿಲೆಯು ಸುಟ್ಟು ಸುಣ್ಣದ ನೀರು ಬಿಡಲು ಆ ಶಿಲೆಯು ಪೊರೆಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಉಳಿಗಳೆಂ ಭೇದಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಆ ಶಿಲೆಯು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸುಟ್ಟು ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಯಲಗದ ಭಸ್ಮವಂ ಕಲಸಿ ಹಾಲು ಮೊಸರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಿ ಏಳು ಭಾರಿ ಚುಮುಕಿಸಲು ಆ ಶಿಲೆಯು ಪೊರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಡೆಯುವುದು. ಮತ್ತೂ ಬಿಸಿಯಾದ ಗಂಜೆ, ಮದ್ಯ, ಬಿಳೀ ಹುರಳಿ ಕಟ್ಟು, ಯಲಚೀ ಹಣ್ಣುಗಳ ಸಹಾ ಕೂಡಿಸಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ನೆನಸಿದರೆ ಆಶೆಯು ಬಡೆದು ಪೋಗುವುದು. ಎಲೈ ಸುಗಂಧದಾಜ ಕುಸಾರನೆ! ಕೇಳು, ಕೊಳ, ಭಾವಿ, ಮೊದಲಾದುದಂ ತೋಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಶಸ್ತ್ರ, ಮಘಾ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಅನೂರಾಧಾ, ಪುಷ್ಯ, ಉತ್ತರಾ, ಅಶ್ವಿನಿ, ರೋಹಿಣಿ, ಕರ್ತಿಕ, ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಗಾಮ್ರಕ್ಕೆ ಆಗ್ನೇಯ, ಈಶಾನ, ವಾಯವ್ಯ, ನೈಋತ್ಯ, ಈ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳೆಂ ತೋಡಿಸಬಾರದು, ಕಡಮೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಿಸಬಹುದು. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಇನ್ನು ವೃಕ್ಷಗಳೆಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಮವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು-ಖರ್ಜೂರು, ಬಿಬ್ಬ,

ಕಿತ್ತಳೆ. ಈ ವೃಕ್ಷಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಬಿಳಿ ಸಾಸುವೆಯಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿದರೆ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ನಾನಾ ವಿಧಂಗಳಾದ ಹಿಂಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿನ ಮರಂಗಳು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ನಿರಾವತವೆಂಬ ಮರವು ದೇವಗಣಿಗಿಲು ಮರವು ನೆಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮಾಂಸವಂ ಚೆರಿಸಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಹಳೇ ಸೆಲ್ಲಿನ ಗಿಡಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಉದ್ದಿನ ಹಿಟ್ಟು ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಬಿಂಪುಕವೃಕ್ಷವು ಹಾಲು ನೀರು ಚೆರಿಸಿ ಹಾಕಿದರೆ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ತೆಂಗಿನಮರವು ಅಕ್ಕಿಯ ತೌಡುಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಮಾವಿನಮರವು ಹುಲ್ಲೆ, ಹಂದಿ, ನೆರಿ, ನಾಯ್ಕ, ಆನೆ ಮೊದಲಾದವು ಮಾಂಸವಂ ಹಾಳಿಸಲ್ಲಿ ಜೇಯಿಸಿ, ನೀರಿಸಿಂ ಚೆರಿಸಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವಲ್ಲದೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು, ತುಪ್ಪ, ಕವೆಮಾಂಸ, ಹಂದಿ:ಲದ್ದಿಗಳಿಂದ ಹಾಳಂಬದಿಡವು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ಹುರಳ ಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಚೆರಿಸಿ ಹಾಕಲು ಶರೀರ ವೃಕ್ಷವು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಸೆಲ್ಲಿನ, ತಾರೆ, ಅಳೆ ಕಾಯಿಗಳಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪದಿಂ ಕಲಸಿ ಹಾಳಂಬದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಲೇಪವಾಗೈದು, ಆ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೇ ಧೂಪವಂ ಹಾಕಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವಲ್ಲದೆ ಈ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾಳ ಫಲದಂತೆ ಧವ್ವವಾದ ಫಲ ಬುಂಟುಗುವವು, ನೊಸರಿನ ಕೆನೆ, ಮಧ್ಯ, ಯಲಚೆ ಹಣ್ಣು, ಎಳ್ಳು, ಗೋಧಿ, ಶವ, ಉಗಳು ನೀರುಗಳಿಂದ, ತಾರೆ, ಕಡಹ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ಮರಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಮಾತ್ತಾ ವರಿಸುಳ ಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ನವಣೆ, ಗುಲಗಂಜೆ, ಜೇವಿಸಬೀದ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಬಜೆ, ಅರಣಿನ, ಎಳ್ಳು, ಸಾಸುವೆಗಳಂ ಸಮಾನಾಗಿ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲತ್ತೀಮರದ ಹಾಳಿನಿಂದಲೂ, ತುಪ್ಪದಿಂದಲೂ ಕಲಸಿ, ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಜೊತೆಯೊಳ್ ಹಾಕಲು ಐದು ದಿನದೊಳಗೆ ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಬಿಗತು ಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೌಡು, ಹೊಟ್ಟು, ಕೋಳಿ ಹಿಕ್ಕಿಗಳಂ ಕೂಡ ಕವರಿ ಆ ನೀರಂ ದ್ರಾಕ್ಷೀಗಿಡದ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಬಜೆಯಂ ಹುಡಿ ಮಾಡಿ

ನೀರಿನೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಹಲಸಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ಆ ಮರವು ಬುಡದಿಂದ ಕೊನೆವರಿವಿಗೂ ಫಲಿಸುವದು. ತುಪ್ಪ, ಬೆಲ್ಲ, ಜೇನು, ಹಾಲುಗಳಂ ಬೆರಸಿ ಬಿಲ್ವ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮರಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೀರು ಬಿಡುತಿರಲು ಆ ಮರಗಳು ಅಮೃತಗಂತ ಸಮಿತಾದ ಫಲಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಹೀರೇ ಕಾಯಿನ ತಿರುಳುಗಳಂ ಪಕ್ಕ ಮಾಂಸಂಗಳಂ ಕೂಡ ನೀರೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಹಿಪ್ಪೇಮರದ ಬೇರಿಗೆ ಸುರಿಯಿ ಬಿಗತು ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಯಾಲಚೀಮರದ ಬುಡದೋಳ್ ಕವುಂ ಹೂಳ, ಎಳ್ಳು, ಅತಿಮುಧುರ, ಜೇನು ತುಪ್ಪಗಳಂ ಬೆರಸಿ ನೀರೊಡಗೂಡಿ ಬೇರಿನೋಳ್ ಬಿಡೆ ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ಸನಿಧವಾದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು. ಆಡು, ಕುರಿ, ಹಂದಿ, ಇವುಗಳ, ಹಿಕ್ಕಿಗಳಂವಾಯುವಿಳಂಗಳಂ ಕೂಡ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕುತಿದ್ದರೆ ಮಾದಕದಮರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯುಂಹೊಂದಿ ಫಲಪಂಹೊಂದುವದು. ಸವು ನ್ನುಲತೆ ಗಳಂ ಬಳ್ಳುಗಳಂ ಎಲೆಗಳಂ ಬೇಳಸ ಕೊಂಡಿಯಿಂ ಚುಚ್ಚಿ ತುಪ್ಪದ ಧೂಪಂ ಕೊಟ್ಟು, ಇಲಿ, ಹಂಗಳ ವ್ರಾಂಸಗಳಂ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳಸಲು ಧವ್ವನವ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಪರಿಮಳೋದಕದಿಂದಲೂ ಶ್ರವದ ಜಲದಿಂದಲೂ, ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇರುಳ್ಳ ತಾಳೇಗಿಡವು ವರ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಗತು ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಪುಷ್ಪವಾಸನೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ವಾಸನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಮಣ್ಣಿಂ ವೃಕ್ಷಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಪುಷ್ಪ ಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗುವವು. ಕೋವ್ವದ ಎಲೆಗಳಂ, ತುಂಗೆ ಗಿಡಗಳಂ, ಅಮಂಚವಂ, ತಗರವಂ, ಸುಹಾ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ನೀರೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಆ ನೀರಿನಿಂ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ನೆನಸಲು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರಿವಿಗೂ ಫಲಸನೆ ಇರುವದು. ತಾರೇ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಗಜದಂತವಂ, ಹುರಳಿಯಂ ಸಹ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸವು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದು. ಬಾಳೆ, ಕಫರಿ, ಮೊದಲಾದ ಗಿಡಗಳು, ಹಂದಿ, ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಲದ್ದಿಯಂ ಸಮವಾಗಿ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಲೇಪವಂ ಮಾಡಿ, ಬೇರಿನಲ್ಲೂ ಹಾಕಿ ನೀರಂ ಬಿಟ್ಟರೆ ರೋಗಶೂನ್ಯಂಗಳಾಗಿ, ಮನ್ಮಥ ಭೂಪಾಲನ ಫಲಸನದಂ ದೈನಿದ್ಯಂ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸು

ಲ್ಪಡುವ ಚಿಗರುಗಳ್ಳುಳ್ಳವವಾಗುವವು. ನೋಡುವುದಾದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ತುಪ್ಪದ ಧೂಪವುಂ ಹಾಕಿ, ಯಾವೆ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯದ ಚೂರ್ಣವುಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೆರಿಸಿ ಬೇರೋಳ್‌ಸುರಿಯಲು, ಹಾಲು ನಿರುಪೇರಿಸಿ ಸುರಿಯಲು, ಶಫೋದಕವುಂ ಸುರಿಯಲು, ವಾಯುವಿಳುಂಗೆ ಎಳ್ಳುಗಳಂ ಅರದು ಕಲ್ಪವುಂ ಮಾಡಿ ಲೇಪವುಂ ಮಾಡಲು ವೃದ್ಧಿಯುಂ ಹೊಂದುವವು, ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜದ ಚೂರ್ಣವುಂ ನೀರೊಡನೆ ಜೆರಿಸಿ ಕಾಯಿಸಿ ಜೇನುತುಪ್ಪವುಂ ಬೆರಸಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳೆ ಜೇರಿಗೆ ಬಿಡುತ, ಕಾಡುಹಂದಿ, ಹುಲ್ಲೆಗಳೆ ಮಾಂಸಗಳಂ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ವೃಕ್ಷಂಗಳೂ ರೋಗರಹಿತಂಗಳಾಗಿ, ಚಿಗರುಗಳಿಂದಲು, ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲು ಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು. ಮನುಷ್ಯರೂತೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೂ ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಂ ತಿಳಿದು ರೋಗಚಿಕಿತ್ಸೆಯುಂ ಮಾಡಜೇಕು. ಸಂಞನಾಗಿ, ಉದ್ಧವಾಗಿ, ಭಾರವಿಲ್ಲವಾಗ್ಗಿ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸ್ವಲ್ಪಚೈತನ್ಯವುಳ್ಳವಾಗ್ಗಿ, ಪುಷ್ಪಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸದೇ ಯಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ವಾತಪ್ರಕೃತಿಗಳೆನಿಸುವವು. ಬಿಸಲು ಸಂಸಾರಾರದೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಸಣ್ಣಕೊಂಡೆಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಪಿತ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳೆನಿಸುವವು. ಮನೋಹರವಾದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುತೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಬಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಶ್ಲೇಷ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳೆನಿಸುವವು. ಪಾರ, ಒಗರು, ಕೈಯಿ, ಈರಸಗಳುಳ್ಳ ಉದಕಗಳಿಂದ ವಾತಜಾಡ್ಯ ಹೋಗುವದು. ಮಾಧುರ್ಯವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನಿಂದ ಪಿತ್ತಜಾಡ್ಯ ಹೋಗುವದು. ಪಾರ, ಹುಳಿ, ಬಿಸುನೀರುಗಳಿಂದ ಶ್ಲೇಷ್ಮಜಾಡ್ಯಹೋಗುವದು. ಬಿಸಲು, ಅಗ್ನಿ, ಮೊದಲಾದ ಉಪದ್ರವಂಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲೆ ಪುಷ್ಪಗಳಂಕೂಡಿ ಒಣಗುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿರುವವು. ಆ ಹುಳುಗಳಂ ಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆದುಬಿರುಟು, ಗೋಮೂತ್ರದಿಂದ ತುಪ್ಪವಾಯುವಿಳುಂಗೆ ಸುಸುವೆ ಎಳ್ಳು ಮಾಂಸಂಗಳಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿಅರದು ಲೇಪವುಂ ಗೈದು, ಅವರಿಂದಲೇ ಧೂಪವುಂಹಾಕಿ ನೀರುಬಿಡುತಿದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಚಿಗತು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು. ಶವಜಲದಿಂದಲೂ, ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಜೀರುಗಳಂ ನೆನೆಸಿ ತಾವರೇಗಡ್ಡೆಯುಂ ಅರದು ಲೇಪವುಂ

ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನುಟ್ಟಿ ಗಿಡವೂ ಕೂಡ ಬೆಗರುವದು. ಘಾಳಿಯಿಂದ ಮುರಿಮು ಬಿದ್ದ ಮರವಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬನರೀ ಮರದ ಬೇರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಂತಂವು ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಅತ್ತೀಮರದ ಪಟ್ಟೆಯಂ, ಬನರೀ ಮರದ ಪಟ್ಟೆಯಂ, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಗೆಣಿಗಳು, ಬೆರಸಿ ಲೇಪನಗೈದು ಹುಲ್ಲಿನಂ ಸುತ್ತಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೀರಂ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷವು ಬೆಗತು ಪುಷ್ಟಿ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಒಂದು ಭಾರಿ ಫಲವಂ ವಹಿಸಿ, ಅನಂತರ ಫಲವಾಗವೇ ಗೊಡ್ಡಾದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನಿಂದ ಕೂಡುವ ತಿಲಗಳಂ ಹಾಕಲು ಮರಳಿ ಫಲವಾಗುವದು.

ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಈ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಂ ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂ ಹೇಳುವೆನು. ಅದೆಂತೆನೆ-ಯಾವೆ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯ, ಅರಿಶಿನ, ಎಳ್ಳು, ಮುತ್ತುಗದ ಬೀಜಂಗಳಂ ಪುಡಿಮಾಡಿ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದಂ ನೇತೆ ಹತ್ತಿ ಗಿಡವಂ ಹಾಕಿ ಈ ಚೂರ್ಣದಿಂ ಬೆರಸಿದ ನೀರಂ ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹತ್ತಿಗಿಡದ ಹತ್ತಿಯು ಕೆಂಪಾಗುವದು. ಬೂರಗದಮರ ಹುರುವಂ, ಅರಶಿನ, ನೀಲೀಬೀಜ, ತ್ರಿಫಲಂಗಳಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಮಧ್ಯವೆರಸಿ ಹತ್ತಿಗಿಡಕ್ಕೆ ಲೇಪನಗೈದು ಬೇರಿಗೂ ಬಿಡುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಗಿಣಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯಂತೆ ಹಸುರಾದ ಹತ್ತಿಯು ಬಿಡುವದು. ಮಂಜಿಷ್ಠಿ, ಎಳ್ಳು, ಅಮೃತವಳ್ಳು ಎಲೆಗಳು, ಮಣಿಶಿಲೆ ಇವುಗಳಂಅರದು, ಆಡು ಹಸುಗಳ ನಗಣಿಯಂ ಕೂಡ ಹಾಲೋಳ್ ಬೆರಸಿ ಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಿಗಿಡಕ್ಕೆ ಲೇಪನಂ ಮಾಡಲು ಕಲ್ಪಾದ ಹತ್ತಿಯು ಬಿಡುವದು. ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲಂ ಕುದಿಸಿ ಅದರೋಳ್ ವಿಪಾರಿ ಎಂಬ ಗೆಡ್ಡೆಯಂ ಅರದು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಲೇಪನಗೈದು ಬೇರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲಂ ಹಾಕಲು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟವಾಗುವದು. ಯಕ್ಷಿಮಧುಕ, ಬಿಳೀಕೋವಿಲ, ಮಧುವು ಪ್ಪಂಗಳಂ ಅರದು, ಕಡುಬುಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ವಾತವಿಲ್ಲದೆ ತಿರಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೃತವಾದ ಅಡಿನ ಹಸಿರ ಚರ್ಮವಂ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು, ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಫಲಗಳು ಉದರುವದಿಲ್ಲ, ಆನೆಗಳ ಮದೋದಕದಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿದ ಕೋಡಗದ ಮೂಳೆ

ಯಂ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಜೇರಿನಲ್ಲಿ ಗೂಟದಂತೆ ಬಿಡಿದರೆ ಆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಯಿಗಳು ಬಂದು ಮರವು ಪರ್ಯಂತವೂ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮರಗಳಂ ಉಳಿಗಳಿಂದ ಫಾಯವಂ ಮಾಡಿ, ವಾಪುನಿಳಂಗ, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅರಸು ಆ ಫಾಯಕ್ಕೆ ಲೇಪನಗೈದು ಹಾಲು ನೀರು ಮರನು ಜೇರ-ಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತ, ಕೊಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಹಸಿ ಸಮಾನವಂ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಆ ಕಾಯಿಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ವಾಗುವವು ಮೀನು, ಹಂದಿಗಳ ಮಾಂಸ, ವವಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಿತ್ತಿಗಳು ನೆನಸು ಆ ಮಾಂಸ ವವಗಳಿಂದಲೂ, ಕೋಪ್ತದಿಂದಲೂ ಧೂಪನು ಹ ಕಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗಿಡಗಳಾಗಿ ಫಲಿಸಿ ನರ್ದರಿಗೂ ಅಚ್ಚ ರಿಸುನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವು, ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಹಂದಿಮಾಂಸ ವವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಜಂಗಳಂ ನೆನಸಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿತ್ತಿ ಆನೆ ಕಲ್ಲು ನೀರಂ ಹಾಕಲು ಆಗಲೇ ಹುಟ್ಟು ವವು. ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ಬೀಜಂಗಳಂ ಮೀನುಗಳ ಮಾಂಸವಂ ಜೇಮಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೆನಸು, ಬಳಕ ಜೇರಿನಲ್ಲಿ ಅನಂತರ ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಆ ಬಳಕ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆನಸು ಆ ಬೀಜಂಗಳಂ ಬಿತ್ತಲು ಗುಳ್ಳೆದ ಗಿಡವಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ವದು. ಅಂಕೋಲೆತೈಲದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯಂ ಕಲಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ತೆಂಗು ಮೊದಲಾದ ಫಲಂಗಳಿಗೆ ತೊಡೆಮಲು ಆ ಫಲಂಗಳು ಆರಂ ಏಳು ಭಾಗವಾಗಿ ಒಡೆಯುವದು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದುಭಾರಿ ಕೋಳಿ ರಕ್ತದಿಂದ ಹಾಳಂಜೀ ಬಿತ್ತಗಳಂ ನೆನೆಸಿಬಿತ್ತಲು ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಮರಗಳಾಗಿ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಯಾವ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೀಜಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಿಂದಲೂ, ಮತ್ಸ್ಯ ಹಂದಿಗಳ ಮಾಂಸದಿಂದಲೂ, ಅದರ ವವೆಗಳಿಂದಲೂ, ಕಡ್ಲೆ ಹುಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ನೆನಸು ಬಿತ್ತಲೂ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಪುಷ್ಪ, ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಹಂದಿಯ ಮೂಳೆಯಂ ಮರದ ಕೊಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಟದಂತೆ ಬಿಡಿಯಲು, ಆ ಮರವು ನಾಶವಂ ಹೊಂದುವದು. ಹುರಳಿ ಕಟ್ಟಂ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಗಿಡಗಳು ಪುಷ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುತ್ತುಗದ ಬೀಜವಂ, ಮತ್ತೀ ಬೀಜವಂ ತಕ್ಕಾರಿ ಎಂಬ ಬೀಜವಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆದರಿ

ಮರಗಳ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೂ, ನೋಸಿಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ಹಾಕಿದರೂ, ಆ ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲ. ಪುಷ್ಪಂಗಳೂ ಗುವ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ, ತುಪ್ಪವು, ಜೇನು ತುಪ್ಪವಂ ಲೇಪನಗೈದ್ದು, ಮತ್ತೂ ಯಾವ ಯಾವ ಬಣ್ಣವಂ ಹಾಕಿ ಬಿತ್ತುವನೋ? ಆಯಾಸು ವರ್ಣಗಳುಳ್ಳ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಆ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವವು. ಸೈನಿಲು ಬೀಜವಂ, ಎಮ್ಮೆ ಸಗಣೆ ಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನ ವರ್ಯಂತ ನೆನಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ಬಿತ್ತಲು ಕಣಿಗೆಲೇ ಗಿಡವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವದು. ಮಂಧಾರವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕುಂಬಳದ ಬಳ್ಳಿಯಂ ನುಗ್ಗಿಸಿ ಸಗಣೆಯುಂ ಮಾಡುಂ ಕೂಡ ಕಲಸಿ ಮೆತ್ತಲು ಆ ಕುಂಬಳದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಮಂಧಾರ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಪುಟ್ಟುವವು. ಕುಂಬಳ, ಬದನೇವಡವಲ, ಮೊದಲಾದ ಬೀಜಂಗಳಂ ಪವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ ಒಳ್ಳೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಲು ದೊಡ್ಡ ಕಾಯಿಗಳಾಗುವವು. ಹರಳುಗಳಂ ಹಂದಿಗಳ ರಕ್ತ ಪವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಕೋಲೆ ತ್ರೈಲದಲ್ಲಿಯೂ ನೆನಸಿ ಬಿತ್ತಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಾಗಲತಾಳು ಹುಟ್ಟುವದು. ಗುಳ್ಳೆದ ಬಿತ್ತದೂ ಟುವ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ, ಜೇನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ನೆನಸಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಆ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಗುಳ್ಳೆದ ಬೀಜವಂ ಹಾಕಿ ಸಗಣೆಯಂ ಮೆತ್ತಿ ಆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಮಾಗಲು ಬಳಿಕ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಗುಳ್ಳೆದ ಬೀಜವಂ ತೆಗೆದು ಬಿತ್ತಲು ಕಾಯಿಗಳು ಧವ್ಪವಾಗುವವು. ಭಾಳೇ ಗಿಡದ ಜೀರಿವಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲತಕಿಯಂ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆಗಳ ಲವ್ವಿಯಂ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಲು, ಆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ನೊಂಡಿ ಲಿನೆ ಧವ್ಪ ಫಲಗಳು ಬಿಡುವದು. ಹಂದಿಯ ವವೆ, ರಕ್ತಗಳಿಂದಲೂ, ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜದ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೂ ಚೆರೆಸಿದ ನೀರಂ ಕಾಯಿಸಿ ಕುದಿಸಿ ಆ ನೀರಂ ಬಾಳೇ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ದಾಳಂಬೆ ಪಣ್ಣುಗಳು ಬಿಡುವವು. ಮನುಷ್ಯರ ಮಾಂಸ ವವೆಗಳಿಂದಲೂ, ಆನೆ ದಂತದ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೂ ಚೆರೆಸಿದ ನೀರಿನಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿದ ಭಾಳೇ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಕಾಯಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು. ಎಳ್ಳು ಹಿಂಡಿಯೂ ಆಡಿನ ಹಾಲಂ ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜವಂ ಸುಣ್ಣ ಅರೆದು ಸಕ್ಕಾ ಮಾರದೊಡನೆ

ಬೆರಸಿ ಪಾವಿನ ಗಿಡದ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಆ ಮರವು ದ್ರಾಕ್ಷಿಬಳ್ಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರೈದಾ ಫಲಂಗಳಂಥರಿಸಿ ಸರೈರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು. ಆಮೆ, ಮೊಲಗಳ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿಡ ಪಾವಿನ ಬೀಜವಂ ಬಿತ್ತಿ ಹಾಳಿಸಿಂ ನುಹಲು ಆ ಪಾವಿನ ಮರವು ಸರೈದಾ ಫಲಿಸುವದು. ಪಾಯುವಿಳಂಗ, ಯವೆ, ಯಷ್ಟಿಮಾಧುಕ, ಬೆಲ್ಲ, ಹಾಲು, ನಹಾ ಅರದು ಕಲ್ಕವಂ ಮಾಡಿ ವೈಕ್ಷವಂ ಕೆತ್ತಿ ಫರಾಯವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಫರಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಕಲ್ಕವಂ ಲೇಪಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಲು ನೀರುಗಳಂ ಬೆರಸಿ ಸುರಿದರೆ ಆ ವೈಕ್ಷವು ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಖೈಯಾದ ಹಣ್ಣು ಉಳ್ಳದ್ದಾದರೂ ಮಧುರವಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿಯೂ, ನರವಾಂಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಸಿದ ಬೀಜವಂ, ಅಂಗೈಯೋಳು ಮೃತ್ತಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಿತ್ತವಂಬಿತ್ತಿ ನೀರಂಬಿಡಲು ಆಗಲೇ ಹುಟ್ಟುವದು. ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿದ ನೈದಿಲುಗೆಡ್ಡೆಯಂಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅನೇಕಲು ನೀರಂ, ಕೋಳೀಮೊಟ್ಟೆ ರಸವಂನಹಾ ಚಾಮುಕಿಸಲು ಆಗಲೇ ಪುಟ್ಟಿ ಪುಷ್ಟಿಗಳಾಗುವದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳವಂ ತೋಡಿ ಕೋಧಿಸಿ, ಹಂಪಿ ಹಸುಗಳ ನಗಣಿಯಂ ಮೂಳೆಗಳಂ ನಹಾ ತುಂಬಿ ಮರಳು ಸುರಿದು ಆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂ ಹಾಕಿದರೂ, ಆ ಗೆಡ್ಡೆಗಳು ರಕ್ತದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗುವವು. ಶವವಂ ಹೂಳದ ಹಳ್ಳದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಗೆಮಿಂದ ಜಗನಿಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಮರವಂ ಹಾಕಲು ಆ ಮರವು ಗಿಡ್ಡಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸರೈದಾ ಪುಷ್ಟಿ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಎಶೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವನಸ್ಪತಿಗಳೆಂಬ ವೈಕ್ಷಗಳ ಫಲ ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವೃದ್ಧಿಕ್ರಮವಂ, ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಮವಂ ಕೂಡ ವೇಳ್ವನು—ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಲವ ಮರಗಳು ಹ್ಯಾರಳವಾಗಿರುವವೋ? ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವೆಂಬ ಧಾನ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು. ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳು ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಕಲ ಧಾನ್ಯಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವು. ನೇರಳೆ ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಎಳ್ಳು, ಉದ್ದುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಜೊಂಡುವವು. ಬಾಗೆ ಮರಗಳಿಂದ ಪಶುಗಳ ಹಾಲುಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುವವು. ಹಿಪ್ಪೆ ಮರಗಳಿದ್ದರೆ ಗೋಧಿಯು

ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು. ಏಳೆಲೆ ಬಾಳೇ ಮರಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಧಾನ್ಯಂಗಳೂ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಹಸ್ತಿ ಕರ್ಣಂಗಳೆಂಬ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿದ್ದರೆ ಆನೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಕಲ್ಲತ್ತೀ ಮರಗಳಿದ್ದರೆ ಕುದುರೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಬಾಳೇ ಮರದಿಂದ ಆಡುಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಶುಜಾತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಮಾವಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹ್ವೇಮ ಉಂಟಾಗುವದು. ಗೇರು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಭಸು ಉಂಟಾಗುವದು. ಗೋಣೀ ಮರಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವು. ಕಗ್ಗಲಿ ಮರದಿಂದಲೂ, ಬನ್ನೇ ಮರದಿಂದಲೂ ದುರ್ಭಕ್ಷ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮತ್ತೀ ಮರದಿಂದ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಂಟಾವದು. ಬೇವಿನ ಮರದಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿಯು ಸುಗಂಧ ಉಂಟಾಗುವದು. ಬ್ಯಾಲದ ಮರದಿಂದ ವಾಯುವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು. ದೇವಗಣಿಗಿಲು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಉಪವನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೃಕ್ಷವಿಶೇಷಂಗಳಿಗೆ, ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಇಚ್ಛೆ ಬಂಧಾಗ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೋಹದವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು—

ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ! ಫಲಭಾರದಿಂದ ಮೂಗ್ಗಿದ ಲತೆಯಂತೆ ವಹೋಜಭಾರದಿಂದ ಬಳಕುವ ಶರೀರ ಉಳ್ಳ ವದ್ವಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದತಾಡನವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ? ಅಶೋಕ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು. ಅವರೇ ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣವಂ ಮಾಡಿ ಉಗುಳದರೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು. ಗೋರಂಟೀ ವೃಕ್ಷವು ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಆಲಿಂಗನವಗೈದರೆ? ಚಿಗರುಗಳಾಗಿ ಪುಷ್ಪಂಗಳಾಗುವವು. ತಿಲಕ ವೃಕ್ಷವಂ ಕನ್ಯೆದಿಲುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ? ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವದು. ಮಾವಿನ ಮರವು ಸ್ತ್ರೀರ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ದರ್ಶನದಿಂದ ಸಂಪಿಗೆಮರವು ಪುಷ್ಪಿತವಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿದರೆ? ಕರ್ಣಿಕಾರ ವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪಿತವಾಗುವದು. ಕಾಮಿನಿಯರ ಮುಖ ನಿಶ್ವಸದಿಂದ ಸಿಂಧುವಾರ

ವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಸಂಗೀತವೆಂ ಪಾಡಿ
 ದರೆ ಶೀಬೀವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ನಗೆಮಿಂದ
 ನಮೇರು ಎಂಬ ವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸುವದು. ಪುರುಸರಿಗೂ
 ಸುಖಸಾಧನಂಗಳಾಗಿ ಯೌವನವಿಂದ ಗರ್ವಿತರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಜನಂಗಳಿಗೆ
 ವಿಲಾಸ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರ್ಪೀಂಕಾರವೆಂ ಮಾಡುವ ತುಂಬೆಗಳೆಂತು
 ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕಮಲಂಗಳುಳ್ಳ ಮನೋಹರವಾದ ಕ್ರೀಡಾಯೋ
 ಗ್ಯವಾದ ಕೊಳ ಉಳ್ಳ ಕ್ರೀಡಾಪನೆಂಗಳು ಯಾವೆ ಪುರುಸನ ಮಂದಿರದ
 ಲ್ಲಿರುವವು? ಆ ಪುರುಸನೇ ಭೂವತೆ ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಯಾವ ಪು
 ರುಸನಿಗೆ ಇಂಥಾ ಕ್ರೀಡಾ ವನವಿರುವಿಲ್ಲವು? ಆ ಪುರುಸನಿಗೆ ಯೌವನ
 ವಿಪ್ಲವಾಗ್ಯ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯವಿಪ್ಲವಾಗ್ಯ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೂಳೆ
 ಳೆಯುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳದ್ದಾಗ್ಯ ಸಕಲ ಕಲಾಕುಶಲರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಪ್ಲವ
 ಗ್ಯ, ಮನೋಹರವಾದ ವೀಣಾಧ್ವನಿ ಇಪ್ಲವಾಗ್ಯ, ಅತ್ಯಂತ ಧನವಿಪ್ಲವ
 ಗ್ಯ, ವೃಥವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದು ಹೊರ್ತು ದೋಹದವಿಲ್ಲದೇ
 ಸಮಸ್ತ ಇಪ್ಲವರ್ಥಂಗಳೆಂ ಕೊಡುವ ವೃಕ್ಷವು ಉಂಟು, ಅದ್ಯಾವ
 ದೆಂದರೆ—ಅಮರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಂದನ ವನದಲ್ಲಿ (ಪಾರಿಜಾತ)ವೆಂಬ
 ವೃಕ್ಷವಿರುವದು. ಆ ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷವು ಬಿಳುಪಾಗಿ ಮೂರು ಶಾಖೆಗಳಿಂ
 ಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಬಹಳವಾದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಂ ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ಒಂ
 ದೊಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗರಿಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳು. ಕಮಲಂ
 ಗಳು, ಕೂಡ ಉಂಟಾಗಿ ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ಮನೋಹರವಾಗಿರು
 ವದು. ಆ ಪುಷ್ಪವೆಂ ವೃದ್ಧರಾದವರು ಧರಿಸಿದರೆ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ
 ಪ್ರಾಯದವರಾಗುವರು. ಮತ್ತು ಆ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಬಾಡು
 ವವಿಲ್ಲ. ಅದೆಂ ಧರಿಸಿ ಯಾವ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವಾಸನೆಯಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೂ
 ಆಯಾ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವಾಸನೆ ಬರುವದು. ಇನ್ನೂ ಈ ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂ
 ಧರಿಸಿ ಹಿತವಾದ ಶೀತೋಷ್ಣಂಗಳೆಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವದು.
 ಅಮೃತವೆಂ ಬೇಡಿದರೂ ಕೊಡುವದು. ಇಂತಪ್ಪ ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸಿದ
 ವರಿಗೆ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಸತ್ಸಂತಾನವು ಉಂಟಾ
 ಗುವದು. ಈ ಪುಷ್ಪವೆಂ ಮುಡಿದು ಶರೀರವು ಯಾವ ಬಣ್ಣವಾಗಬೇ

ಕೆಂದು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಆ ಬಣ್ಣವಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಶರೀರವು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗ
ಜೀಕೆಂದರೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಜೀಕೆಂದರೂ, ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿ
ದಂತಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಪುಷ್ಪವು ರಾತ್ರಿಯೋಳು ನುಯ್ಯನ
ಸಂತೆ ಅಂಧಕಾರವಂ ಪರಿವರಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಚೀಡಿದವರಿಗೆ ಚೀಕಾಡುದೆಲ್ಲವಂ
ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವದು. ಮತ್ತು ಇದು ಧರಿಸಿದವರಗೆ ಹ್ವ
ತ್ವಿಪಾಸೂ, ಶ್ರಮ, ಪಾರ್ಥಿಕ್ಯಗಳೂ ಕೂಡಾ ಅವರವರ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ
ರವಾಗಿ ಸಡೆಯುವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಗಂಧವು ಗಾಸನಂ
ಕೇಳಲವೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಥಾ ಗಾಸವು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗುವಂತೆ
ಕೇಳುವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ಪುಷ್ಪವು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳು ಒಂ
ದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರವಿರುವದು. ಬೃಹಕ ಎಂದಿನಂತೆ ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷವನ್ನೇ
ನೇರುವದು. ಇಂತವು ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತು ಮಹಿಮೆ
ಇರುವಾಗ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯು ಮನುಷ್ಯರು ಬಣ್ಣ
ಸಲು ನಮ್ರರಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೀನು ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ವರಮ ಭಕ್ತನಾದಕಾ
ರಣ ಇಂಥಾ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಲಭ್ಯ
ವಾಗಜೀಕೇ ಹೊತ್ತು. ಮನುಷ್ಯ ಯತ್ನವು ಸಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿ
ರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * * * *

ಗವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತು ಖಂಡ ಪರಶುಪ್ಪುಂಡೇಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರ
ಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರಭವಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಕುಂಡಮುಂಡಖಂಡನನಿ
ಪ್ರಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಪುಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಷಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತಚಾ
ಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯ
ಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ ಕವಿ
ತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ವಾಣ ಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ವಿನದಿನ ಪ್ರ
ಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾಶ್ರಮಸಗೋತ್ರಾಶ್ವ
ಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರನೇರಪತಿಬಿ
ರುದ ಮಹಿಷೂರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದರಸಿ
ಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸ್ಥೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯನೆಂಬ ಈ

ನವೀನಕೃತಿಯೋರ್ ಪಾರಿಜಾತವತರಣಿ, ಸಕಲ ವೃಕ್ಷದೋಹಳನಿರೂ
ಪಣ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಷ್ಟತ್ತಿರಡಸೇತಶ್ವಾನಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ||

ಇಷ್ಟತ್ತಿರಡಸೇತಶ್ವಾನ ಸುಪೂರ್ಣವು.

ಇಷ್ಟತ್ತಿ ಮೂರನೇಯ ಆಶ್ವಾನ ಪಾತ್ರಂ ಭೆ ೩.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಶ್ರೀಹಿಮವಂಡಿಕಾಂಜಲೈನಮಃ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮುಹೂರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಗುರುವಾದ
ವಿಷ್ಣುಸಂಗರನಿಂದ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಲಕ್ಷಣವಂ ತಿಳಿದು, ಆ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
ಯೇ ಕಾರ್ಯವಿಚಕ್ಷಣನಾದ ಯಕ್ಷಸಂ ಕರದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ಈ
ಗುರುವರ್ಯನು ಪೇಳಿದಂತಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ? ಆ
ಸ್ಥಳವಂ ತಿಳಿದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ದಿನ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಹಂತಿರಿಗಿ ತೆರಳಿ ಬರು
ವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ.

ಆ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿರೂಪಿಸಿದ
ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವೆನೆಂದು ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಶಿರದೋಳೆ ಧರಿಸಿ
ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಆ ಪಾ
ರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಹಾಗೇ ಪಕ್ಷ್ಯವ್ಯವಂ ಪೊಕ್ಕು
ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಬಳಿಕ ಶಾಶ್ವತ
ದ್ವೀಪವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಅನಂತರ ಬಹು ದೂರ ನಂಜಾ
ರದಿಂ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪ ಜೊತ್ತು ಪಾರ್ಗದೋಳೆ ಶ್ರಮವಂ
ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಕುಶಕೌಂಭಗಳೆಂಬ ಎರಡೆ.

ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತೂ ಉಪದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಬಳಿಕ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ, ಮಣಿಸುಯಂಗಳಾದ ಅನೇಕ ಪರ್ವತಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿಪರಿಯಾದ ಸದೀನದಗಳಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿದೇವಿಗೆ ರತ್ನ ತಾಟಂಕಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದಲೂ, ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಫಲ ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಭರಿತವಾದ ಅನೇಕ ವನವಟ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಿರಾಜಿತವಾದ ಶಾಕ ದ್ವೀಪವಂ ನೋಡಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ—ಆಯಾಯ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪುಷ್ಪಫಲಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಅರಣ್ಯದೊಳಿರುವ ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿದ್ದೋ ಹಳ ವೊಡಲಾದ ಕಾರಣಂಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಏನೋ ಒಂದು ವಿಜಾತೀಯವಾದ ಸುಗಂಧದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಮಂದಮಾ ರುವು ಸಂಚರಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇ ರಬಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಶಾಕದ್ವೀಪದೋಳ್ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ ಆ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಖಂಡಗಳೋಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲರಂ ಜೈಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವಕ್ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಕಾಲ ದೋಳ್ ಗಂಧರ್ವರ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ, ಯಕ್ಷರು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅಡ ಗಿ ಪೋಗಿ, ಕಿನ್ನರರು ಮೊಗವಂ ತೋರದೆ ಖಿನ್ನರಾಗಿ, ಕಿಂಪುರುವರೆಂಬ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೇ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ ಪೋಗಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಾಗ, ಮಹಾ ಶೂರರಾದ ಕೆಲರು ಮಹೀ ಪಾಲಕರು ಇವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ವಂ ಮಾಡಿ ಮಡಿದು ಪೋಗಲು, ಮತ್ತೊ ಕೆಲರು ಪಾಪಾಕ್ರಾಂತರಾ ಗಲು, ಆ ದೈತ್ಯನು ಇಂತು ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವನೆಲ್ಲರಂ ಜೈಸಿ, ತಾನು ಅಲ್ಲಿರುವದಂ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳುಹಿಸಲೋಸಾಗ ಒಂದು ಭಾರಿ ಆ ದ್ವೀಪವೆ ಲ್ಲವಂ ಸಂಚರಿಸಿ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಚಿತ್ರವತೀ ಎಂಬ ತನ್ನ ಪುರವ ನೈದಿ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಪರಶಿವನ ವರದಿಂದ ಲಬ್ಧವಾದ ಮು ಹಾ ಕೂಲಾಯುಧವಂ ತನ್ನ ಮೂದಿರದೋಳ್ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ

ಅರಿಯುವಂತೆ ಬಂದು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿಕದಂತೆ ಮಹಾ ಪಾಶಂಗಳಂ ಬಿಗಿದು ಇರಿಸಿ ಪೋಷೆಯಾಗ್ಯಯ್ಯತ, ಮನಬಂದಂತೆ ಕಲ್ಪಪೃಕ್ಷದಿಂ ಬೇಕಾದ ನಮಸ್ತ ಮುಸ್ತೈದಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪಡೆಯತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವವಂ ಭಾಯಾಗುವನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗೋಳ್ಪತ್ತಿರಲೂ,

ಇತ್ತಲಾ ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ಕುಹಂಸೆ ಎಂಬ ನಖಯೋಡಗೂಡಿ ಲೋಕಂತಾಕ್ಷನ ಮಂದಿರದ ಉಪನದೋಳಿರುವ ಪಾರಿಸಾತ ತರುವಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮಳಗಳಂ ಲೋಕಾಂತಿಯಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಫಲಂಗಳ ವಿಸ್ತರವಾದ ರಸಂಗಳಂ ಸೋಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಈವರೂ ಶುಕರೂಪಮ ತಾಳಗಿಣಿಗಳ ಗುಂಪಿನೋಳ್ಗೂಡಿ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಆಟಗಳಂ ಆಡುತ, ಸಾಧಾರಣ ಶುಕಗಳಂತೆ ಇರುತ, ಮನಬಂದಂತೆ ವಿಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ, ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೆಲ್ಲವು ಮರಮ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದ್ವೀಪದೋಳ್ ಭೂಮಿದೇವಿಯ ಕುಚಕುಶಲಂಗಳೆಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಎರಡು ಶಿಖರಂಗಳಂ ರಮ್ಯವಾದ ರಮ್ಯಕವೆಂಬ ವರ್ಷತದ ಉಪರಿ ಭಾಗದೋಳ್ ಇರುವ ಮಣಿಗಳ ಕಾಂತಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಕೋಟಿಯ ಆಕಾರವಂ ತಾಳಿರುವವೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಕಾಂತಿಮತೀ ಎಂಬ ನೆಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ಮಾತೆಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು, ಉಪನದೋಳ್ ಮಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಮನದೋಳ್ ಸಂದೇಹ ಪಡುತ ಮಂದಿರಗಳೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿ ಸೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಎಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲವೆನೆ! ನನ್ನಿಮ್ಮರ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂದಂತೆಯು, ಮಾಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನ ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಚತುರ್ಮುಖಸಂಕೈಗಳ ಚತುರ್ವಾರಂಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಕಾಂತಿಮತೀ ಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧರ್ವ ಕುಲದ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆಯೂ, ಮಾತೂ ನನ್ನಿಮ್ಮರ ಸಂತೋಷಕಲ್ಪಲತೆಯಂತೆಯೂ, ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಕುಮಾರಿಯು ಕಾ

ಉಪದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಒಂದು ದಿನನಾದರೂ ಮುಂದಿನಂ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಚರಣವಿನ್ಯಾಸವಾಗೈದವಳಲ್ಲ, ಸಡೆ ಸುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳಂ ಇಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಸಮ್ಮಗಳ ವಸನವಿಟ್ಟಂತೆ ಸಂತೋಷವಡಿಸುತ್ತ, ಬಾಲ್ಯವಾದರೂ ಬಿಡುಗಿಸಿ ಬಾಳ ಬಿಡುಗಿಸಿ ಘೃತದಂತೆ ಎಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಸಜೆಮುತ್ತಲಿರುವ, ಇದಲ್ಲದೆ ಹೀಗಿಗ ಯಾವವನು ಅಂಕುರಿಸಿ ಮೃದೂರೂತಲಿರುವ ಕನ್ನೆಯಂ ಕಾಣನೆ, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಕೈಗಳಂ ಹಿಡಿದುಡುತ್ತ ಮಗಳಂ ನಿನಗನು ಸಿಡಿಲು ಒಡಿದಂತಾಗಿ, ಗಡಗಡನೆ ರಾಲು ನಡುಗಿ, ವಿಷವೇರಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ, ಮೂರ್ಛೆಯಾಗೊಂಡು, ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಮತ್ಸ್ಯದಂತೆ ಜೇಡನಂತೆ, ಚಿತ್ರದೊಳಗೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರತ್ಯಯಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರುವ ಸತಿಯಂ ನೋಡಿ ಚಿತ್ರವನಾಗನು ಚಿತ್ರವನೊಳಗಿಂತ ಬಿಡುಗೊಂಡು ವಸನಮಾಡಿ, ಕೊರೆಳು ಬಿಗಿದು ನುಡಿಯುವಕ್ಕೆ ಬಾಳು, ಬಾರದೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಣಿಗಳಂತೆ ಉದ್ವರವ ಕಣ್ಣಿರುಗಳಂ ಕೈಗಳಂ ಪರಮತ, ತನ್ನ ಸುಂದರಿಯಾದ ಪಂಜರವೇ ಕೊಂಡಿ, ಮಗಳ ಮೇಲಣ ಮನಗವಿಯಿಂದ ವಸವಿ ಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು ನುಡಿದು, ಮಾಡುವಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಕರಕಮಲವೆಂಗಳೆ ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಅನ್ನರೆನ್ನಿ ತನ್ನೆ ತಾನೆ ಫೈರ್ವನಗೊಂಡು, ಸತಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಗೆ ಶೀತೋದಚಾರವಾಗೈದು ಎಚ್ಚರವಂಗುಂಟು ಮಾಡಿ, ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ವೇದವರಾಗಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯೇ! ನೀನು ಚಿಂತೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ನಾನೆಂತು ನೈರಿಸಿ ಚೀವಿಸಲಿ, ಇದು ನಿನಗೇಳಿತಿವಲ್ಲ. ಮಗಳಾದ ಮಂಜೂಷೆ ಮಾಡಿನು ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದೆಯೆಂ ಹೇಡುಕಿ ನೋಡಿ ಕರತರವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ಸಮ್ಮ ವೇದತೆ ಗಳು ಇಂಥು ಅತಾಯೋಗವಂ ಮಾಡುವರೆಲ್ಲ. ಗಂಧರ್ವರಾದರೋ? ಮಂದಾರವಾಲಿನು ಘಾಳ ಬೀಡುವರೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ವಾಸವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವಕ್ಕೆ ಭಯಗೊಳ್ಳುವರು. ಆದ್ದರಿಂ ಈಗ ಪ್ರಬಲಿಸಿರುವ ಮದ್ದರಾದ ಧಾಸವರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಡೆದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ ಆದರೂ ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದೇನಿ

ಸದಿರು, ಪ್ರವಂಚವೆಲ್ಲವಂ ಅರಸಿ ನೋಡಿ ನೆನ್ನೆ ಕನ್ನೆಯಂ ಅವಹರಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಪೋಗಿರುವನ ವಟಿಣವಂ ಸುಟ್ಟು ಅವನಂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಟ್ಟಿ ಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸಿ ದಿನ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ
ಕರತರವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ಆ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಕುರಿತು ನೀ
ನು ಚಿಂತೆಯಂ ಬಿಡುವಳಾಗೆಂದು ನುಡಿದು ಅವಳ ಗಲ್ಲವಂ ಪಿಡಿದು
ಪರಿವರಿ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ತಾನು
ತಡವಂ ಮಾಡದೆ ಖಡ್ಗ ವೊಡಲಾದ ಅನೇಕ ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು ತೆರಳಿ
ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತ, ಬರುತ್ತಿರಲು;

ಇತ್ತಲಾ ಮಂಜೂಷೆಯು ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ನೆನೆದು ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡುತ ಎಲ್ಲಿಯೂ
ಕಾಣದೆ ಆಹಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಭಿರಣಂಗಳಂ ತೊಡದೆ, ಉಪಚಾರವ್ಯಾ
ಯಲೋಸುಗ ರತ್ನಮಯ ಪಾತ್ರೆಗಳೋಳ್ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ
ಳನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪಿಡಿದು ನಿಂದಿರುವ ದೂತಿಯರಂ ಮೊಗವೆತ್ತಿ ನೋಡ
ದೆ, ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣಿಸುತ, ಭುಜದಿಂ ಜಾರುತಲಿರುವ ಸರಿಗೆಯ
ಕರಗಂ ನಾಸರಿನದೆ, ಮುಖಕಮಲವು ಕಂದಿ ಕಾಂತಿಗುಂದಿ ಕಂಪವೆತ್ತಿ
ಕಾಲು ನಡುಗುತ, ಕೆಲಬಲದೊಳ್ಳುಂತಿರುವ ಸಖಿಯರ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂಧು ಮಂದಿರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ಳುಂದು ದಾರಿದೋಳ್ ಬ
ರುವವರಂ ನೋಡಿ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯಂ ಕಂಡಿರಾ ಎಂದು
ಚಾರಿಚಾರಿಗೂ ದೀನಳಂತೆ ಕೇಳುತ, ತನ್ನ ನೋಡಿದವರಂ ತನ್ನಂತೆಯೇ
ಮಾಡುತ, ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಗೆ ಪ್ರಾಣ ಸಖಿಯಾದ ಕಲ್ಪಹಂಸೆಯ ಮೂ
ದಿರವನ್ನೆದಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಹಂಸೆಯಂ ಕಾಣದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ತರುಣಿಯರಂ ಕೇಳಿ
ಲು, ಅವರು ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಒಡತಿಯೇ! ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪ
ಹಂಸೆಯು ನಿನ್ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲದೋಳ್ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರ
ಮಾಲೆಯು ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಳಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂ ಕೇಳಿ ಮಂಜೂಷೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರಳಿ
ಬರುತ್ತ ಈ ಕಲ್ಪಹಂಸೆಯು ಏನೋ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಮಗಳಂ
ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕರದೊಬ್ಬಿರುವಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಅಂತಿರುವದೋ ಇರಲಾ

ದೊಂಬೊಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ ಸವಿವಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಪನ್ನವಂ ಪ್ರಸೇ-
 ಶಿಸಿ, ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಬಳುಕುತ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಎಡವುತ, ನಡೆಯುವವಕ್ಕೆ
 ಪಾದಂಗಳೋಳ್ ಬಲಸಾಲದೆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಳುತುಕೊಳ್ಳುತಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಲತಾ
 ಮಂದಿರದೆ ಬದಿಯನೆೈದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತುದಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿರು
 ವಹರನೋಡಿ, ಅಗೋ! ಮುಂದಾರಮಾಲೆಯುಅಲ್ಲಿರುವಳೆಂದಂ ಜೇಗಡಂ ಬ-
 ದುಅತಳಿರುವ ಕುಸುಮಗಳಂ ನೋಡಿ ಉನ್ನೆಂದು ನಿಟು ಸುರಂ ಬಾರಿಬಾ-
 ರಿಗೂ ಜಿಡುತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಮುಣಿಯುವಾದ ಶೃಂಗಾರ
 ಮಂಟವಪಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅರಸಿ ಮೋಡಿ ಅ-
 ಲ್ಲಿರವೆನ್ನ ಕಡೆಂದೇ, ಅಲ್ಲಿಂದಾತೆರಳಿ ಬರುತ ಸವಿವಾಪದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾರ ಮಾ-
 ಲೆಯು ತಾನೇಪಚ್ಚ ವವಳದ ಗುಣಿಕಟ್ಟುಗಳಂ ಮಾಡಿ ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ
 ಪೈಡಿಗಳಂ ಸುರಿದು ಆದವೋಳ್ ಪುಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಂ ನೆಟ್ಟು, ಪನ್ನೀರುಗ-
 ಳೊ ಬಿಡುತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಹಬ್ಬಿಸಿ ಸಾಕುತ
 ಲಿವಳು ಈಗ ಈ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಮಾಧ್ಯಸ್ಥದ ಬಿಸಿಗೆ ಬಾಡಿ
 ಬಸವಳಿದು ತಲೆ ಬಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಎಲೆಗಳು ಮುದುರಿಕೊಂಡಿರುವದಂ
 ತರಗಿನಂತೆ ಶುಷ್ಕಂಗಳಾದ ಎಲೆಗಳು ಕೂಡಿರುವದಂ ಸಹಾ ನೋಡಿ
 ಇಸ್ಮುದಿವರಾದ ಚಂತೆಯಿಂ ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದೇ ಜಿಜ್ಞೆಗಳನಿಡುತ
 ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ಅಶೋಕ ವೃಕ್ಷವಂ ಕಂಡು ಅದರ ಕುರಿತು ಎಲೈ
 ವೃಕ್ಷೇನ! ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೆಂದಿಗಾಗುವೆನೆಂದು ಪೇಳುತ, ಮರಿಗಳೊಡ-
 ಗೊಡೆ ಮುನ್ನಬಂದಂತೆ ಹಾರುತಲಿರುವ ಹರಣಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಹಾ! ಎಂದು
 ಹಂಬಲಿಸಿ ಈ ಮೃಗಂಗಳು ಏನು ಪುಣ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಮರಿಗಳೊಡ-
 ಗೊಡಿ ಸಂಚರಿಸುವನೋ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ, ಮತ್ತೂ ಮಗಳಾದ
 ಮುಂದಾರ ಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ, ಸಖಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈ
 ವೃಕ್ಷಂಗಳೆ ಸಾಲಿನೋಳ್ ಕೊಳುತು ಎಂದಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೊಟವಂ ಮಾಡು
 ವೆನೆಮುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ, ಸ್ನೇಹಕೆ ಶಿಶಿಗಳ ನೋಪಾನದಿಂದೊಪ್ಪುವ
 ತಿಳಿಗಿಳಿದ ಬದಿಯನೆೈದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲ ಮೊದಲಾದುದಂ ಕಂಡು
 ವೈಷನ್ಯೋಡು, ಸನ್ನೆ ಮನಳಾದ ಮುಂದಾರ ಮಾಲೆಯು, ನೀಳವಾದ
 ತನ್ನ ತೋಳುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿರುವಳೆಂದು ತಾವರೆಯೊಡಗಿ

ಗಳು, ಮೊಗದ ನೋಬಿಗಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಂತಿಗಳೆಂ ಕಳೆಗುಂದಿಸಿದಳೆಂ
 ದು ಸುರೋರುಹಂಗಳು ಕನಕ ಕಲಶಂಗಳೆಂತಿರುವ ಕುಚಂಗಳೆಂದ
 ನಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯವಗೈವಳೆಂದು ಚಕ್ರವಾಕಂಗಳು ಮನೋಹರವಾದ
 ಸತೆಗಳೆಂದ ನಮ್ಮಂ ಧಿಕ್ಕರಿಶಿರುವಳೆಂದು ರಾಜಹಂಸೆಗಳು ನೇತ್ರಂ
 ಗಳೆಂದ ನಮ್ಮಂ ಅಪಹಾಸಗೊಳಿಸಿದಳೆಂದು ಮೃತ್ಸರಗೊಂಡಿರುವ ಮ
 ತ್ಸ್ಯಂಗಳು ಮುಂಗುರುಳುಗಳೆಂದ ಮುಖಭಂಗವೂ ಮಾಡಿರುವಳೆಂ
 ದು ಮರಿಮಂಚೆಗಳು ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಈ ತಿಳಿಗೊಳವಂಪೊಕ್ಕು ಅ
 ದಂ ಕುರಿತು ನಾಭಿಯಿಂದ ಸಿನ್ನಂ ನಿರಾಕರಿಸಿರುವಳೆಂದು ಬಹುದಿಸದಿಂದ
 ಚಾಡಿಯುಂ ಬೇಳುತೆ ಅದರ ಸರಸಹೃದಯಂ ಮಂಧಾರಮಾಲೆ
 ಯು ಸ್ತೋರ್ಮಳೇ ಬಂದಾಗ ನಮಯವಂ ನೋಡಿ ಮೋಹವಂ ಮಾಡುವೆ
 ವೆಂದು ಕಾಲವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರ್ದು ನಮಯವಂ ತಿಳುಹಿ ತಿಳಿಗೊಳವು
 ಬಳಿಗೊಳುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವವೆಂದು ಅಳಲುತಲಿರುವವು ರೋಷಂ ಯ
 ಚ್ಚರಗೊಂಡು ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಮಿಂತುಮಾಡಿರುವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಯಾ
 ಕಂದರೆ ಕಮಲಂಗಳೇ ಅವಳ ಕರಂಗಳಲ್ಲವೇ, ನೈದಿಲುಗಳೇ ನೇತ್ರಂ
 ಗಳಲ್ಲವೇ, ಭ್ರಮರಂಗಳೇ ಕಬಾಹ್ನ ವೀಕ್ಷಣಂಗಳಲ್ಲವೇ ಸುಖವಂ
 ರೋಜುಲತೆಯೇ ಶರೀರವಲ್ಲವೇ, ಕಲಹಂಸುಗಳೇ ಪ್ರಾಣನಖಿಯರಲ್ಲವೇ
 ಎಂದು ಮೇಳುತೆ, ಬಳಿಕ ಮತ್ತೊಂದು ಮರಿಯಾಗಿ ಭ್ರಾತೆಗೊಂಡು
 ಮನ್ಮಥನು ನಕಲಜಗದೊಳಿರುವ ಪುರುಷನು ಜೈನಲಿಣಿಸಿ ಈ ಮಂ
 ದಾರಮಾಲೆಯು ಶರೀರವು ಅವಹರಿಸಿರುವನೋ? ಇಲ್ಲವೆರೆ ಇವಳ ಮೃದು
 ಮಧುರವಾದ ಸುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು
 ಗುಂವು ಕೂಡಿ ಬಂದು ಮಂಧಾರಮಾಲೆಯುಂ ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮ ಬಡೆಯ
 ನಾದ ವಸಂತನಂಬ ವನಪಾಲಕನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವನೋ? ಅಲ್ಲದಡೆ ಆಕಾಶ
 ವೆನುವ ಮಾಯಗಾರನು ಮಂಧಾರಮಾಲೆಯು ನಡುವು ತನ್ನಂತೆ ಇರು
 ವವಂ ತಿಳಿದು ಕೋಪದಿಂದ ಬೆರದು ಇವಳ ಶರೀರವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡು
 ವೆನೆಂದು ಈ ಮಂಧಾರಮಾಲೆಯು ಮಾಯವಂಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಅವಳ
 ಮುಖವು ಚಂದ್ರನಂತೆಯು, ಘನೆಯೊಳಿಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿವು ತಿಳಕ
 ವು ಕಳಂಕದಂತೆಯು ಮುಗುಳು ನಗೆಗಳೇ ಬಿಟ್ಟಂಗಳಂತೆಯು ಇರುವ

ದಂ ನೋಡಿ ಅವಹರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಬೆರಳುಗಳ ಚಲುವಿಕೆಯುಂ ಚಿಗರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮೈ ಬಣ್ಣವಂ ಕುಂದಣದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕಂಠದಂದವಂ ಶಂಖವಲ್ಲಳವಡಿಸಿ, ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯವಂ ಅಮೃತ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ಕಾಠಿಣ್ಯವಂ ದುರ್ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನೋಳಿಟ್ಟು ಕುಚಂಗಳ ಕಾಶಿನ್ಯವಂ ದೈವದಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ, ನಾಭಿಯು ಗಾಂಭೀರ್ಯವಂ ಸರೋವರಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹುಬ್ಬುಗಳಂ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಬಿಲ್ಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕಣಕಾಲುಗಳಂ ಕಾಮನಿಗೆ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂ ಮಾಡಿ, ತೊಡೆಗಳ ಸಾಂದರ್ಭವಂ ಈ ಬಂಗಳೆಗಳ ಪಾಲು ಮಾಡಿದಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ಅಪ್ಪರೋಳು ಚಿತ್ತವೈಕಲ್ಯವಿಂತಾಗುವಮಂಟಿ? ಈ ಪರಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಮತ್ತೂ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಈ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡಗೂಡಿ ನಂದನವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಪೋಗಿರುವಳೋ? ಇಲ್ಲದರೆ ಮಂದರವರ್ವತದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತವನಮೋಳು ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತಲಿರುವ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಂ ಪ್ರಾಜಿಸಿ, ಪರಮಪೂವನಳಾದ ದೇವಿಯುಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಬೇಕಾದ ವರಗಳಂ ಪಡೆಯುವನೆಂದು ಕಲಹಂಸೆಯೊಡಗೂಡಿ ಪೋಗಿರುವಳೋ? ಅಥವಾ ಕಲಹಂಸೆಯೊಡಗೂಡಿಬೆಳ್ಳಂದಂಗಳಂ ನೋಡುತ ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ತೂಗು ಮಂಚದೋಳ್ಳುಳತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ದುಷ್ಟರಾದ ದಾನವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ ಬಂದು ಈರ್ವರಂ ಅವಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿರುವರೋ? ಎನುತ ಹಂಬಲಿಸುತ ಕಂಭನಿ ತುಂಬುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಲತಾಗೃಹಂಗಳೋಳು ಅರಸಿನೋಡುತ, ಜಾತಿ ವೈದಲಾದ ಲತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಅವಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಜಾತಿಯೆ! ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಜಿಸುವೆನು, ಮರೆಮಾಜಣೆ ಮಗಳಿರುವ ಬಳಿಯುಂ ನಿಜವಾಗಿ ವೇಳೆಂದು ನುಡಿಯುತ, ಹಾಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯುಂ ಕುರಿತು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಳೆಂದು ಕೇಳುತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾದರಿಯುಂ ನೋಡಿ ನೀಸಾದರೂ ವೇಳೆಂದು, ಬಳಿಕ ಸಂಪಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಕಂಡು ಎಲೈ ವೃಕ್ಷಗಳರಾ! ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕುಸುಮಂಗಳ ಗುಣಗಳಂ ತೆಗೆದು ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಚಾತುರ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಚತುರ್ದಶಭುವನವೂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯುಂ ನಿರ್ಮಿ

ಸಿರುವಸ್ಥೆಯೇ? ಅವಳಿರುವ ಬಳಿಯು ನೀವು ತಿಳಿಯುವ ಎಂದು ಕಳವಳ
 ಗೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಾಗ, ಪುಷ್ಪಗಳ ಗೊಂಡುಗಳೆಂಬ ಕಣ್ಣುಗಳ
 ಳಿಂದ ಮೃಕರಂದನೆಂಬ ಕಂಬನಿಗಳಂಪುರಿಯಿಸುತ್ತ, ಗೂಡುಗಳಂ ಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಶೃಂಗಾರಿ ಮಯೂರಗಳ ನಾವನೆಂಬ ನವದಿಂದ
 ತನ್ನಂತೆ ಮಣಿಬಿಡುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲದಂ ನೋಡಿ ಪುಂ
 ಜನನೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳ ಬಂದು ಮಂವಾರಮಾಲೆಯ ಮಣಿಮಂದಿರ
 ಪುಂ ಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಂತೆ, ಗಿಣಿಗಳ ಕುಂಬುಗಳಂತೆ, ರಾಜ
 ಹಂಸಗಳ ಗುಂಪಿನಂತೆ, ಬಳ್ಳಿಗಳ ಭಾಸವಂತೆ, ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟ
 ರುವ ಮುತ್ತಿನ ರಂಗದಲ್ಲಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಗಳು ಉದುರು
 ವಂತೆ ಕಣ್ಣೀರುಗಳು ಬಿಡುತ್ತ ಮಂವಾರಮಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಿ ನಾಯನಾ
 ದಳೋ? ಎಂದು ಚಿಂತೆವಡುತ್ತ, ಕಕುಂತಾಲೆಯವೈವಿ ನೋಡುವೆನೆಂದು
 ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ನವರತ್ನಮಯನಾನ ಪಂಜರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಂವಾರಮಾ
 ಳಿಯು ಸಾಕುತಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಈ
 ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಮಂವಾರಮಾಲೆ ಎಂದರಿತು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು
 ಜೊತ್ತಾದುದು, ದಾಳಂಬದ ಬಿತ್ತಂಗಳನ್ನಿತ್ತು ಪರಿಪರಿಯಾದ ಮಾತು
 ಗಳಂ ಕಲಿಸೆನ್ನುವ ಅರಗಿಣಿಗಳ ಮರಿಗಳಂ, ಪತ್ತೂ ಎಲೈ ಮಂವರಾಂ
 ಗಿನೀ! ಬದು ಕಾಲದಿಂದ ಹಬ್ಬಿರುವ ನಮಗೆ ಎಳೆವಾಪರೆಗಳ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ
 ಆಹಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ವೈಯಾರದೆ ನಡೆಗಳಂ ಕಲಿಸೆಂದು ಕೂಗುವ
 ರಾಜಹಂಸಗಳ ಶಿಶುಗಳಂ, ಮತ್ತೂ ಪುಟ್ಟ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ
 ಕಂದಿತಾಯಿಗಳಂ ಬಿಡಿಬಿಡುತು ಈ ರತ್ನಮಯನಾದ ಪಂಜರಂಗದಲ್ಲಿ
 ಟು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ನಕ್ಕರೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮಕ್ಕಳಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
 ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಸು
 ಹೃತದಿಡು ಈಗ ನಮ್ಮಂ ಸಾಕುವದು ನಿನಗೆ ಸಾಕಾಯಿತೆ? ಪಾಪವು
 ಸಳಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮರಿಗಳಂ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಎಲೈ ಮಂ
 ವಾರಮಾಲೆನೀ! ಬಾಳು ಬಾ ಎಂದು ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚು
 ಕೆಯುತ್ತಿರುವ ಶಾರಿಕೆಗಳಂ, ಹುಲ್ಲಿಗಳ ಮರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಂವಾರ
 ಮಾಲೆಯೇ ಬಂದವೆಂದು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಮೂವ

ನೋಡಿ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ತಿಳಿದು ತಲೆವಾಗಿ
 ಕೆವಿಗಳಂ ಜೋಲಿಸುತ್ತ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಓಡೋಡಿ
 ಪೊಗುತ್ತಲಿರಲು, ಇದನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಹೃದಯದೋಳ್ ಶೂಲ ಮೂಡಿ
 ದಂತಾಗಿ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡಿರುವ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ನೋ
 ಡಿ ಕಡುನೊಂದು ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎಸುತ್ತ, ಪನ್ನೀರು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗ
 ಳಿಂದ ಶೀತೋಪಚಾರವಗೈದು, ಪುಷ್ಪಮಯವಾದ ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂ ಬೀ
 ಸುತ್ತಿ ರಲೂ, ಆಗ ಮಂಜೂಷೆಯು ಸುಳಿಯುವ ಎಳೆಫಾಳವಿಂದ ಎಚ್ಚ
 ರಗೊಂಡು ಎದ್ದು ನೋಡಿ ಹುಚ್ಚು ಗೊಂಡವಳಂತೆ ಮಗಳೂ ಬಂದಳೇ
 ಎಂದು ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಕೇಳಿದ ಮರಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ನಿಜಮಂ
 ದಿವಂ ಕೂರಿತು ಬಂದು ಸೊತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೇ ತಿರುಗುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಗೂಡೊಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿರುವ ನವರತ್ನ ವವಡೆಗಳಂ, ಸರಿಗಳೂ ಪಿಡಿದು ನ್ಯಾಲೆಗಳೊ
 ಳರಿಸಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಣ್ಣದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಜೊಳೆಯುತ್ತ
 ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಸೀರೆಗಳಂ ಕಂಡು ಇನ್ಯಾರು ಉಡುವರು, ಈ ಆಭರ
 ಣಂಗಳಂ ಯಾರು ತೊಡುವರು ಎಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲೀಡಾಡುತ್ತ, ಬಹು
 ಪರಿಯಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಎಲೈ ಮಂ
 ದಾರಮಾಲೆಯೆ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರೇಮವಿರುವದೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಪರೀಕ್ಷೆ
 ಯೊ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಾಣದಂತೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರು
 ವೆಯೋ? ನನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಾತೆಯು ಇಷ್ಟವೈದೊ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ
 ಯು ಕಾಣುವವಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ನಿನ್ನಂ ಕಾಣದೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಹಂಬಲಿಸು
 ತಲಿರುವ ನನ್ನಂ ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ತೋರುವದು, ನಿನಗೆ ಯಾವನವು
 ಆ ವಿಭವವಿಸಿದ ವಿಪರವಂ ತಿಳಿದು ಮದುವೆಯಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ
 ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವೆಯೋ? ಇನ್ನು
 ಮೇಲೆ ಇಂತಾಗಲಾರದು, ನಿನ್ನ ಮನವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯುವೆವು, ನಿನಗೆ
 ಅನುಗುಣವಾದ ವರನಂ ನೋಡಿ ಮದುವೆಯಂ ಮಾಡುವೆವು. ಮುಂದೆ
 ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿಂದು ವೇಳುತ್ತ, ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ್ ನೀರು ತುಂಬಿ ಕಾಣ
 ದಂತಾಗಿ, ಮನದೋಳ್ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ರೂಪವಂ
 ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಭಾವಿಸುತ್ತ ನೇತ್ರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಲು. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ

ಯೂ ಮುಂಸಾರಮಾಲೆಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಂತಂತೆ ತೋರಿ, ಮಗಳು ಬಂದಳೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು ಮಮತೆಯಿಂದ ಬಿಗಿದವ್ವುನೆಂದು ಕೈಗಳಂ ನೀಡಿ ಎಲೈ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯೆ! ಸದ್ವಿಮಾಡದೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಂದೆಯಾ ಎಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು, ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಒಟ್ಟು ಬಯಲಾಗಿ ತೋರಲು, ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕಂಡಂತೆ ತೋರಿ, ಬರಿದೇ ತಿರುಗುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಆಕಾಶವಂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡರೂ ಮುನಿಸುಗೊಂಡು ಎನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡದೆ, ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲದೇ ವೇದಲಿನಂತೆ ನನ್ನಂ ತಾಯೆ! ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯದೆ, ಇಂತು ಸಂಕಟವಂ ಪಡಿಸುತ್ತ ನಗುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವದು ನನಗೆ ಧರ್ಮವೇ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ನೋಡಿ, ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಂತು ಮೊರೆ ಇಡುವ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಕಲ್ಲುಗಳಾದರೂ ಕರಗಿ ಪೋಗುವವು. ವಜ್ರಗಳಾದರೂ ಒಡೆದು ಪೋಗುವವು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾದರೂ ಬಿರಿದು ಸಿಲ್ಲುವವು. ಎಂದು ಅವಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಸುತ್ತುವರಿದು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಈ ತರುಣಿಯು ದುಃಖಪಡುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಇವಳು ಉಳಿಯುವ ಸಂಗತಿಯು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಬರುವವರಿನಿಗೆ ಇವಳು ಏನಾಗಿ ಪೋಗುವಳೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನಿಷ್ಟು ಜನವೂ ಇಡ್ಡು ವೃಥಾವಾಗುವದು. ಏನು ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ರೋಳ್ ಕೆಲಂ ಬರು ಧೈರ್ಯವತಿಗಳಾದ ಸಖಿಯರು ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ನೀನು ಇಂತು ಶೋಕಿಸುವದುಚಿತವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಕರತರು ವನು ಸಂದೇಹಗೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಾಗಿ ಸಮಾಧಾನವಂ ಮಾಡಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಒಡಂಬಡಿಸುತ್ತ ಕೀರ್ತಿಸಬಾರವಗೈಯುತ್ತಿರಲೂ.

ಆತ್ತಲಾ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಶಾಕ ದ್ವೀಪದೇಶ್ ಹುಡುಕುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಕಡುನೊಂದು ಬರಬರು

ತ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಿರುವ ಚಿತ್ರನುತೀ ಎಂಬ ನಗರವುಪೊಕ್ಕು ಮಣಿಮಯ
ವಾದ ಮಂದಿರಂಗಳಂ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರನುತ ಜನರಂ ಕಾಣನ
ತೆರಳ ಬರತ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಿರುವ ಮಂದಿರವಸ್ಥೆವಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಥ
ಯುಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತ, ತಬ್ಬಿಬಿಟ್ಟುಗೊಂ
ಡು ಚೆಪ್ಪು ಬೆರಗಾಗಿ ಸಂತಿರುವ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆಂ ನೋಡಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷ
ನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಇವನೇನು ಮುತುಸುತೋ? ನೋಡುವಾ ಎಂಬ ತಾ
ನು ಗೂಢರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನುಪ್ಪರೆ ಇವ್ವ ಬಳಕ
ಇವನೆ ಬೆಪ್ಪುತಪವಂ ನೋಡಿ ಯಾರೋ ದಿಕ್ಕಾಬಕರು ಈ ಪುರವಂ
ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ಬರುವನೆಂದು ಕಳು
ಹಿಸಿದ ಗೂಢಚಾರನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಸಿಚ್ಚೈಸಿ, ಈ ದೇವ
ಡೂತನು ಬಿಡುಸಮಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು, ಮಾತು ಪೂಣಿ ಮಾತ್ರಗಳು
ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಈ ಚಿತ್ರನುತೀಪುರವಂ ಇವ
ನೆಂತು ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ವಸೋಹಿಸುವನು, ಕೇವಲಗೊಂಡು, ಚಿತ್ರವರ್ಮ
ನೆಂ ವಿಡಿದು ನಾಗವಾತದಿಂ ಬಿಗಿದು ಎತ್ತೋ ಮುಠಾತ್ಮನುಫ ದೂತನ! ನ
ನ್ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಲಾಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಇದೇನಾಸ್ವಯುನೊಂದು ನುಪ್ಪಲೂ
ನೋಡಿ ಹಿಂಭಾಗಮೋಳ್ ಪವ್ವತದಂತೆ ಸಂತಿರುವ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೊ
ಕಂಡು ಇವನೇ ಬಿಗಿದನೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲವಂ ಪೆಚ್ಚಿ
ವಂ ಮಾಡಿ ಆಯಾಸವಂ ಪೊಂದಿ ಬಲತಪ್ಪಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಾ
ಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಲದೆ ಭಯಗೊಂಡು ಗಡಗಡೆ ನೆಡುಗುತ ಸಂತಿತಲಾರಾಕ್ಷ
ಸನು ಈ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ದೇವದೂತನ! ಸುನ್ಯಾರು ಏಳು
ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆ, ಡೂರಂ ಹುಡುಕುವೆ. ಅದನೆಲ್ಲದೂ ಈಗ
ಲಾದರೂ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ವೇಳದೆಯಾದರೆ ಸಿನ್ನಂ ಪೂಣದಿಂ ಬಿಡು
ವೆನು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಂದು ಟಿಸುವವನೆಂದು ನುಡಿಯಲೂ, ಚಿತ್ರವ
ರ್ಮನು ತನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಇಂತೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಈ ಮವ್ವನಾ
ದವಾಸವನ್ನೇ ನಾನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ವೇಳದಡೆ,
ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬಿಡದೆ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿತಂದು ತನ್ನ
ಅಘಿನವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇವನೇ ಅವ

ಹರಿಸಿರುವನೋ? ಈಗ ನಾನಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಮಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವಂ
ವೇಳಿದಡೆ ಅವಳಂ ನಾನೇ ಬಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳದಂತಾಗುವದು, ವೇಳೆ
ದಿದ್ದರಡೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು
ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರಲೂ,

ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಈದೇವದೂತನು ತಾನುಬಂದಿ
ರುವ ಫರಿಯಂ ವೇಳುವನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡು
ವೆನೆಂದರೆ ಇವನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿಯದೇ ದೂತ ಮಾತ್ರನಂ ಸಂಹರಿ
ಸುವದುಚಿತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಾರಾಗೃಹದೊಳಿಟ್ಟು ಬಗೆ
ಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸಿದರೆ ಬಳಿಕ ತಾನು ಬಂದ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವಂ ಸಾ
ಂಗವಾಗಿ ವೇಳುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಘಾಳಿಯೂ ಕೂಡ ಹೋಗುವದ
ಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಒಂದು ಮಂದಿರದೋಳು ಆ ಗಂಧರವ್ಯಾಧಿ
ಪನಾವ ಚಿತ್ರವರ್ತನಂ ಪಾಶ ನಹಿತಮಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಇವನಂ ಅರಸಿಕೊಂ
ಡು ಯಾರು ಬರವರೋ? ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪಾರಿಯಂ ನೋಡುತ್ತಿ
ರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಛಾಯಾಗುವ್ತನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾ
ದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಅರಸುತ್ತ ಬಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ
ಮುವ್ಯತ್ತಿರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ನಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಶಾಕದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ
ರಮ್ಯಕವೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಉಪರಿ ಭಾಗದೋಳು ಕಾಣುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ
ವಾದ ಒಂದು ನಗರಿಯಂ ಕಂಡು ಇದೇನೋ? ಬಹು ವಿಚಿತ್ರಮಾಗಿರು
ವದು. ಇಲ್ಲಿ ದೇವತಿಗಳೋ? ಗಂಧರ್ವರೋ? ಯಕ್ಷರೋ? ರಾಕ್ಷಸರೋ?
ಯಾರೊ ಮಹಾ ಬಲಿಷ್ಠರಾದವರು ಇರುವದಾಗಿ ತೋರುತಲಿಧೆ. ಆದರೂ
ಹೋಗಿ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಆ ಕಾಂತಿಮತೀವರವಂ ಪ್ರ
ವೇಶಿಸಿ, ಅವರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರೋಜೋತ್ತಮವಾದ್ಭಮಣಿಮಯವಾದ ಒಂದು
ರಾಜ ಭವನವಂ ಕಂಡು, ಆ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ರತಿದೇವಿಗಳಂ
ತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲದೇ
ಮುನಿಂಗಳಾದವನ್ತ್ರಂಗಳಂ ಉಟ್ಟು ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಕಿರುಕಾ
ಲುಗಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಮಾತನಾಡದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ

ಮೇರೆಗೆ ಚಿತ್ರವ್ರತಿಮೆಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಇದೇನು ಬಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಸಡದಿರುವದಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ, ಅದಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗೂಢನಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರಲು, ಮತ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ತಜನ ಮತ್ತಾಗದಂತಿರುವ ಉತ್ತಮರಾದ ಬಿತ್ತರಿಯಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತುವರಿದು, ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಧಳಧಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ, ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಬಳಕುತ್ತ, ಕಳವಳಿಸಿ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಎಂದಿಗೆ ಕಾಣುವೆನೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ತೆರಳ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಆ ತರುಣಿಯು ಕರೆತರುವೆನೆಂದು ಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ತೆರಳ ಪೋಗಿ ಐದು ದಿನವಾಯಿತು, ಈವರಿವಿಗೂ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಾರದೆ ಪತಿಯ ಸಮಾಚಾರವೇ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವದರಿಂದ ಏನಾಯಿತೋ? ತಿಳಿಯುಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲ ಭಸಾದರೂ ಶತ್ರುಗಳ ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೇ ಫೇಮದಿ ಬರುವನೋ? ಬಾರನೋ? ಎಂದು ಚಿಂತೆ ಪಡುತ್ತಲಿರುವ ಮಂಜುಷೆಯು ನೋಡಿ ಮನಸೊಂದು ಈ ಸ್ತ್ರೀಯೆ ಇಂತಪ್ಪ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದಿರುವಾಗ ಇವಳ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ನಿಂತಿರುವಳೋ? ನಾನು ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿದ ಈ ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಮಂಜುಷೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ರೂಪವತಿಯಾದ ಸತಿಯುಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ, ಆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಯಾವವನು ಅವಹರಿಸಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆನ್ನೆ ಇರುವ ಬಳಿಯಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೇ ಇಲ್ಲಿ ವರಿಯಂತರವೂ ಸಂಚಾರವಗೈದುದೆಲ್ಲ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದು. ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಸಾವಕಾಶದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೊದಲು ಆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ? ನೋಡಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಗೈದು, ಅವಳು ಅವಹರಿಸಿದ ದುರಾತ್ಮನಂ ಸಂಹಾರವಗೈಸಿ, ಆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಂಗೆ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಗೈಸಿ, ಅವರಿವರೂ ಸುಖದಿಂದಿರುವದಂ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತೆರಳ, ಶಾಕದ್ವೀ

ಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಪ್ತಖಂಡಗಳಂ ಅರಸಿ ನೋಡುತ್ತ, ಆ ಸರಸಿಯಂ ಕಾಣದೆ
 ಬ್ಯಾಸರೆಗೊಂಡು ಬರುವರುತ ಮೂರದೋಳ್ ನಿಲಕ್ಷ್ಯವಿರುವ ಒಂದು
 ಬೆಳಕಂ ಕಂಡು. ಇದೇನು ಅಚ್ಚರಿ ಎನುತ ಬಹು ವೇಗವಿ ಬಂದರೂ
 ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯವಾಗುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಯಕ್ಷನು ಚಿತ್ರವರ್ತಿ
 ಎಂಬ ನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ
 ಯೂ ನೂರ್ಯೋದಯವಾದಂತೆ ಬೆಳಕು ತುಂಬಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿ
 ಲ್ಲಿ ಅರನುತ ನಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿಮಳದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚರಿಸುತ ಮಂದ
 ಮಾರುತನು ಆಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಮಳ ಭರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಂ
 ತಿಳಿದು, ಇದೇನೋ? ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿರುವದಾಗಿ ತೋರುತಲಿಛೆ
 ಎಂದು ಸದ್ವು ಮಾಡದೆ ಎದ್ದು ಬಂಜು ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷವಿರುವ ಉಪವನ
 ವಂ ನೋಕ್ಕು, ಅಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ, ಆ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ
 ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳದಿಂ ಜೆರದು ಬೀಸುವ ಘಾಳನು ಮೃ
 ಸೋಂಕಲು, ಇದೇನೋ? ಒಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ
 ಆನಂದಮುಂಟಾಗಿ ಹಾಯಿಗೊಂಡು, ಸ್ವರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕಂಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಅನೇಕರತ ವಾಸನಂ ಮಾಡುವ ವಿಕಲ್ಪಾಲಕರು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ
 ಗಳಿಗೂ ದುರ್ಗಭವಾದ ಈ ಪರಿಯಾದ ಸುಖವು ದೊರಕುವದಿಲ್ಲವೆಂದು
 ಸಂತೋಷ ಪಡುತ, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಮಣಿಮಯವಾದ ಜಗತಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ತನ್ನ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಣೆಯು ಕಾಣೆನೆಂದು ಇದು ಪಾರಿ
 ಜಾತ ತರುವೇ ಸರಿ ಎನುತ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ಯಾವ
 ವನೋ? ಒಬ್ಬ ಜಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಇರುವದಾಗಿ
 ತೋರುತಲಿಛೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ವೃಕ್ಷದ ಬದಿಯೋಳ್ ಆನೇಕ ದೇವಸಮೂ
 ಹಂಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಂಗಳು, ಆನೇಕ ಸಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅನ
 ವರತ ವಾಸನಂ ಮಾಡುತ ಸುಖದಿಂವಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ
 ಪುರವು ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶನಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಂತೆ
 ಬಹು ಬಲವಂತನಾದ, ಪರಮದಾರುಣನಾದ ದಾನವನಿರುವದು ನಿಶ್ಚಯ
 ವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವ್ಯರೋಳ್ ನಾನು ರಾಯನೆ ಆಜ್ಞೆಯಾದಂತೆ ಮೊ
 ಡಲು ಕುರಿತು ಬಂದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಕೂಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವದು.

ನಾನು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ರಮ್ಯಕವರ್ಪತದ ಉಪರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ
ಕಾಂತಿಮುತೀ ಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು, ಮಂಡಾರಮಾಲೆ
ಯಂ ಹುಡುಕಿ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಇ
ನ್ನೊ ಕೈ ಗೂಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಇಲ್ಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನೆಂತಿರು
ವನೋ? ಇವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವದೋ? ಇವನಿರುವ ಬಳಿಯ
ಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಂ ಕಾಣೆ, ಇವನ ಭಯದಿಂದಲೇ ಯಾರು ಬರಲಾರ
ರೆಂಬದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ—ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷವೋದನ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಈ ಶಾಕದ್ವೀಪದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಲೋಕಾತಿಶಯ
ಮಾದ ವಸುಗಳಂ, ಜೀಕು ಜೀಕಾದಂತೆ ಕೊಡುವ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷ
ವಂ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವಾದ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ
ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಿಗಿಲಾದವರು ಸುಮ್ಮನೇ ಇರುವರೇ, ಅದರಿಂದ
ಇವನಿಂತಲೂ ಸಮರ್ಥನು ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರುವನಾಗಿ ತೋ
ರುವದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂ ಈ
ದುರಾತ್ಮನೇ ಅಪಹರಿಸಿರುವನಾಗಿಯು ಕಾಣುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸು
ತಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯವರ್ಪತಾರೋಹಣವಗೈ
ಯುತ್ತಿರಲೂ, ಯಕ್ಷನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮೈ ಮರನಿರಬಾರದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂ
ಡ ತೆರಳಿ, ಪರಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಷರಗೆ ಅಗೋಚರಮಾದ ರೂಪವಂ
ಧರಿಸಿ, ಆ ಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ರಹಸ್ಯಮಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಂ ಹುಡುಕಿ
ನೋಡಿ, ಒಂದೆಡೆಯೊಳುಂ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂ ಕಾಣದೆ ಬರುವಷ್ಟ
ರೋಳ್ ಒಂದು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೀನವಾದ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ, ಆ ಮಂ
ದಿರವು ಪೊಕ್ಕು ನೋಡಲು, ಅಲ್ಲಿ ನಾಗಪಾಶದಿಂ ಬಿಗಿವಿರುವ ಗಂಧರಾ
ಧಿಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನಂ ಕಂಡು, ಇವನಿಗೂ ಈ ಪಾಡಾಯಿತೆ? ಎಂದೆ
ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಪಾಶವಂ ಪರಿಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ, ಕೈಲಾ
ಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾನವನ್ನುಳುಹಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗುವದು ನ
ಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸು
ವದು ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನದಲಿ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇವನ ನೆರೆಯಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಈ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಗೈದ್ದು,

ಮಂಧಾರಮಾಲೆಯುಂ ಆರಸು ಕರತಂದು ಕೈವಿಡಿದು ಈ ಪಾರಿಸಾತ
 ತರುವಂಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿ ತೆರಳುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ
 ಟು ಬರುತ ಪುರವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾರಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಗ
 ಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಣುತ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ, ಆ ಪುರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಣಮಯಮಾ
 ದ ಭೂಮಿ ದೇವಿಯು ಕಿರೀಟವೂ? ಎಂಬಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೌ
 ಭವಸೈದಿ ನೋಡುತ್ತರಲು; ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ನೂರ್ಯನೆ
 ಭವದಿಂದ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ಅಂಜನವರ್ಷತವೇ ಬಂದು ಈ ಆಕಾರದಿಂದಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ವ್ಯೂಹದೋಳ್ ವ್ಯಾತರಾದ ಧಾನವರ ನಮುಡಾಯದ ಮೈ
 ಬಣ್ಣವೆಲ್ಲವೂ ರೂಪುಗೊಂಡಂತೆಯೂ, ಧಾನವರಿಂದ ಬಾಧೆ ಪಡುತ್ತಲಿ
 ರುವ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಹೃದಯದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಶೋಕಾಗ್ನಿ
 ಯಿಂದಂಟಾದ ಧೂಮವೇ ಆಕಾರವಾಗೊಂಡು ಇರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ಮತ್ತೂ ಈ ಶಾಕದ್ವೀಪದ ತಮೋ ಗುಣವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಕಲ್ಪಪೃ
 ಕ್ಷದ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ನೂರ್ಯನಿಗೆ ಭಯಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಪೋಗುವ
 ದಕ್ಕಿ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೇ ಈ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಇರುವದೋ? ಎಂಬಂ
 ತೆಯೂ, ಇಂತುಮಲ್ಲದೆ ಭೂಮಂಡಲದ ಪಾಪವೆಲ್ಲ ರೂಪುಗೊಂಡು
 ಇರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅಂಜನ ವರ್ಷತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರುವ ಕಾಡು
 ಕಿಚ್ಚಿನಂತೆ ತೋರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುವರನಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ
 ಸುಡುವ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ಶಾಕ್ಷನನಂ ಕಂಡು, ಈ ದುರಾತ್ಮನು ಈ
 ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ನಮ್ಮ ಶಾಖೇಂದ್ರನಿಂದ ಸಂಹೃತನಾಗುವನಾಗಿ
 ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಬಹು ಬಲಶಾಠಿಯಾಗಿರುವನು, ಇವನಂ ಜೈಸುವ
 ವರಿ ಎಂತೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರಾಗಲೀ ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾ,
 ಎಂತಾದರೂ ನಮ್ಮ ಶಾಕಕುಮಾರನು ಇಂತು ಹುಚ್ಚ ರಾದ ಧಾನವರಂ
 ದಂಡಿಸುವ ವರಿಯಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವನು, ಇಲ್ಲದರೆ ಮುಂದಾದ
 ರೂ ಉಪಾಯಂಗಳಂ ನೂತನವಾಗಿ ಪಾಠನಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಂಪಾದ
 ನೆಯುಗೈದು ಸಂಹರಿಸುವನಲ್ಲದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,
 ಮಂಧಾರಮಾಲೆ ಇರುವ ಬಳಿಯೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ನೆಲಮಾಳಿಗೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವನೋ? ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂಜಲ್ಲವೆ ಇದರ ವೃತ್ತಾಂತವು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾರದ್ದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಜೊರಟು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಶ್ಚರ್ಯವಿರುವದೋ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ, ವೇಗದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ತಾನು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಆ ಲೋಕತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಾಮಾನ್ಯನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕವಾದ ಸಾಧನಂಗಳಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಾಗ್ಯಯಲೂ;

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಮನಗುತ ಮಂಡಾರವಾಲೆಯಂ ಮನದೋಳ್ಳಿನೆಯುತ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಕೈ ನೇರಿದಂತೆ ತಿಳಿಯುತ, ಸಂತೋಷಗೂಡಿ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಭಾಯಾಗುವುನೆಂಬ ತೇಜಿಯನ್ನೇರಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ವೊಪಲಾದ ಸಪ್ತರ್ಷಿಪ ಸಮುದ್ರಗಳಂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ದಾಂಟಿ ಬರುತ, ಶಾಕದ್ವೀಪದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ನಿಂತು ಯಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ಎಳ್ಳಿ ಯಜ್ಞಾಧಿಪನೆ! ನೀನು ಮೊದಲು ವೇಳದ ರಮ್ಯಕ ಪರ್ಮತವು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ಯಕ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ಬರಬರುತ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳ್ ಕಾಣುವ ರಮ್ಯಕ ಪರ್ಮತವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತೋರುತ್ತ ವೇಗದಿಂದ ಕಾಂತಿ ಮಾತೀ ಎಂಬ ನಗರವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಂಡಾರವಾಲೆಯ ಉಪವನದಲ್ಲಿರುವ ಶೃಂಗಾರ ಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸುಸುತಿಗಳೀರ್ವರಂ ಇಳಿಯಿಸಿ ನಿಲ್ಲಲೂ, ರಾಜಕುಮಾರನು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂದ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ, ಮಂದಿರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಣಿನಯುವಾದ ತೂಗುಮಂಚವಂ ಕಂಡು ಮಚ್ಚೆ ಕವ್ವುರದೆ ರಾಸಿಯಂತೆ ಪರಿಮಳವಾಗಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಪಾಲ್ಗೊರೆಯಂತೆ ಮೃದುವಾದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಪ್ಪವಂ ನೋಡಿ ಮಂಡಾರವಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿರುವಳೋ ಎಂಜು ಚಿಂತಿಸುತ, ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಸಹಿಸುಕೂಡದು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಮಂಡಾರವಾಲೆಯು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೋ? ಎಂಟಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರಿಗಿತು ಉಪವನವಂ ಬಿಟ್ಟು

ಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಪುನಃಪರದೆ ಮುಂದೇನು ತೋರದೆ ಸುಮತಿಯ ಕರವಂ
 ಪಿಡಿದು ನಡೆಪುದು, ಯುಕ್ತವಂ ಕರವು ಚಿತ್ರವತೀ ಎಂಬ ಸುಗರವಂ ಈಗ
 ಲೇ ಬೈದವೇಕೆಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯುಕ್ತ
 ನನ್ನೇರಿ ಬಹುವೇಗದಿಂ ಬರುತ ದೊರದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿನ
 ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ಸುಮತಿಸನೆಯಿಂದ ಪ್ರೂರಿತವಾದ ಮಂದವಾರುತ
 ಸೆಂಬ ಮುದ್ದನೆನು ಪಾರಿಜಾತವುಪ್ಪದ ಮಾನೆನೆ ಎಂಬ ಮುವವೇರಿ
 ಮೈ ಮರದು ಪಾರಿಯೋಳ್ ಬಿರುವರೆಂ ಕಾಣದೆ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಓ
 ಲೈದಿ ಬರುತ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಬದಿಯುಳ್ಳದಿ ಈ ಮಹೀಪಾಲಕನ
 ಲೀರ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಪಾರಿಜಾತವುಪ್ಪದ ಮಾನೆನೆಯಿಂದಂಟಾದ ಮದ
 ನಿದು ಬುದ್ಧಿ ತೋರಿ, ಈ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಮುಪ್ಪ ನಾದ ಈ ದಾನವನ
 ಸಮಾಚಾರವಂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿರುವದಂ ವೇಳಲೋ
 ಸುಗ ಬರುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಂಪಾಗಿ ನೊಂಪು ಮಾರಿ
 ಭನು ಭೆಕ್ಕಿಯಿಂ ಕೂಡಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಶೀತೋಪಚಾರವಗೈವ ಚಾರ
 ಸಂತೆ ದಣ್ಣನೆ ಬೀಸುತ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರದ ಗಂಧವಂ ಅವಹರಿಸಿ
 ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತೆರಳು ಸಂಚರಿಸುತ ನಿರಹಿ ಜನುಗಳೆಂಬ ಬಾಳೆಯ
 ಮರಂಗಳಂ ತಲೆವಾಗಿಸಿ ಕಳವಳಗೊಟ್ಟಿದಂತೆ ಮಾಡುತ ಸಂಚರಿಸುತ
 ಲಿರಲು; ಆ ಮಾನೆನೆಯಿಂದ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ಆ ಮಹಾರವಾಳೆಯಂ
 ಮನದೋಳ್ಳೆನೆನೆನದು ಅವಳಂಎಂದಿಗೆ ಕಾಣುವೆನೋ? ಅವಳೊಡನೆ ಮಾತ
 ನಾಡುವ ಸುಕೃತವಂ ಎಂದಿಗೆ ಪಡೆನುವೆನೋ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಮುಂ
 ದೆ ತೆರಳು ಬರುತ ಚಿತ್ರವತೀ ಸುಗರದ ಮರೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನಿಹಾರ
 ವನವು ಸೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾದ ಒಂದು ಲತಾಗೃಹವಂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ
 ಇಳಿದು ನೋಚನೆಯಂಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿದ ಮರ್ಧವ್ವ
 ವೊಡಲಾದ ದಾನವರಂತೆ ಈ ದಾನವನು ಸುಲಭದಿಂ ಸಂಹಾರವಂ
 ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಇವನ ಸಾ
 ಮರ್ಥ್ಯವೆತ್ತಿರುವದೋ? ಇವನು ವರವಂ ಎಂತು ಪಡೆದಿರುವನೋ? ಅದೆ
 ಲ್ಲವಂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ವರಿಯು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ಸ್ವಬಲ
 ವರಬಲವಂ ತಿಳಿದು ಮುಂದಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಕೇ ಹೊರ್ತು

ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಮೂಢನಂತೆ ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಅ
 ಹಂಕಾರದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ಫಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ದೀಪದೋಳ್ ಬೀಳುವ
 ವತ್ತಾಗದಂತಾಗುವವಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಕೂಡಲಾರದು ಅದರಿಂ
 ಈ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವೆಲ್ಲವಂ ಯಕ್ಷನ ಮು
 ಖದಿಂದ ತಿಳಿದಲ್ಲದೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇವನ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ
 ಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕರದು ನೀನು ಆಯಾಸ ಪಟ್ಟವಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾರ್ಯ
 ಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಾಂತರವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ನೀನು ಮಾಯೆಯಿಂ ರಾಕ್ಷಸರೂ
 ಪವಂ ತಾಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸಮಿಪವನೈವಿ ಅವನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ
 ತಿಳಿದು ಭಾರಿಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲು, ಬಳಿಕ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆ ಯಾದಂತೆ ಮಾಯೆಯಿಂ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವಂ ತಾಳಿ
 ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸಮಿಪವನೈವಿದುವೆನೆಂದು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಿಕ ಲೋ
 ಹಿತಾಕ್ಷನು ಧೂರದೋಳ್ ಪೇಗದಿಂ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕಂಡು ಭಯ
 ವಿಲ್ಲದೆ ಸನ್ನ ಎದುರಾಗಿ ಶೂರಭಂತೆ ಬರುವನಿವನ್ಯರಾ? ಇವನ ಸೌಹವ
 ವಂ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಸಮಿಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಗದಾಯುದ್ಧವಂ ಕಠ
 ದೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಕೆಂಡಗಳಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ, ಕೋಪ
 ಗೊಂಡು ಅಬ್ಬಿಯೇ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿಂಥು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಮಿಾರಿ ಬರುವ ಈ ದು
 ರಾತ್ಮನಾದ ಧಾನಪನಂ ನೋಡಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ
 ಭಯಗೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವನೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತ ಏನಾದರಾ
 ಗಲಿ ನುಡಿದು ನೋಡುವೆನೆಂದು ದೈರ್ಯದಿಂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದು
 ಎಲೈ ಧಾನವೇಂದ್ರನೆ! ನಿನೊಡನೆ ಕದನವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬಂದ
 ವನಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವೆನ
 ಲ್ದೆ ಅಪಕಾರವಂ ಎಣಿಸುವೆವಕ್ಕೆ ಬಂಧವನಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂ
 ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಈಗ ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದೇನು? ನಿನ್ನ
 ಹಿತೋಪದೇಶದಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಫಲಪೇನೆನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಛಾಯಾಗು
 ಪ್ತನು ಎಲೈ ಧಾನವೇಂದ್ರನೆ! ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಿನಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ಅಧಿಕವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅದಂತೆನೆ —
 ದ್ರಿಶ್ಯ, ದಶುಜ, ಧಾನವ, ರಾಕ್ಷಸರೆಂಬ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಈಗ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವ್ಯಾಪಾರದ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯಾಧಿಪರೆಲ್ಲರೂ ನೀನು ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವದಂ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವಾಗೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯವಂ ತಾವು ಮಾಡುವೆವು, ಭೂ ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವಂ ನೀನು ಮಾಡುವೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವರಮ ಕರುಣೆ ಉಂಟಾಗಿ, ಕೆಲವು ಗ್ರಹಸ್ಯಂಗಳೆಂ ಪೇಳಿ ತಿಳುಹಿ ಬರುವದೆಂದು ನನ್ನಂ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು ಎಂದು ವೇಳಲಾ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷ ಸಲ್ಲಿ ಸ್ವಪಕ್ಷನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟಾಗಿ ಘೃಪಿಪಿದು ಕರತಂದು ತನ್ನ ಮಂ ದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸಸ್ಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಳಿತು ಎಲೈ ದಾಸನೇಂದ್ರ ದೂತನೆ! ನಾನು ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮರೋಕ್ತಿಗಳೆಂ ಪೇಳಿಸೆನೆಂದು ಕೋಪಗೊಳಪೇಡೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯದಿಂದ ದಾಸವಶ್ಯವ್ಯಾಪಾರದ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದವರು ಅ ನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಸಮಾನವಾದ ಮಾತುಗಳೆಂ ಉಪದೇಶ ವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪೇಳಬೇಕೆಂದು, ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳೆಂ ದ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ಆಗ ಈ ಕವಟದೂತನಾದ ಯ ಕ್ಷನು ಆ ದಾಸವಸಂ ಕುಗ್ರಿಸು ಎಲೈ ಕೂರಾಂಗೀನರನೆ! ಕೇಳು ನಮ್ಮ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ದಾಸವರು ಅಮರಾವತಿಯೆಂ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಕಾಲ ದೋಳ್ ಇಂದ್ರನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅಡಗಿ ಪೊದುದರಿಂದ ಅವನ ಪಸ್ತುಗಳೆ ಲ್ಲವೂ ಕಂಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಸೇರಿ ಪೋದವು. ಅದೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕುಲಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ನಿನಗೆ ಸೇರಿರುವದಂ ತಿಳಿದು ವರ ಮ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ದಾಸವ ಸಮೂ ಹಕ್ಕೆ ಬಹು ಭಯಂಕರವಾದ ಸಿಂಹ ಅಪ್ರೂರ್ಷವಾದ ಸಮಾಚಾರವಂ ಕೇಳಿ ಕಳವಳಗೊಂಡು ನಿನ್ನ ವವಿವಾದವು ಕುರಿತು ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿ ದರು. ಅಂತಿರ್ವ ಸಮಾಚಾರವೇನೆಂದರೆ—ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋಳ್ ಯಾ ವನೋ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನು ದಾಸವ ಕುಲಕ್ಕೆ ದಾಮಾನಲನೆಂತೆ ವುಟ್ಟಿರುವನಂತೆ, ಅವನ ಕಾರ್ಯವಂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ವೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸ ಹಸ್ರ ಘಟಾಮಂಡಲ ಮಂಡಿತನಾದ ಮಹಾಶೇಷನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಶಕ್ಯವ ಲ್ಲವಂತೆ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಉಗ್ರಬಾಹು, ಮರ್ಧವ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ಶೂ

ರರಾದ ಬೈತ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಅವರುಗಳ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಸಂಹಾರವಗೈದು
ಮತ್ತೂ ಅವರುಗಳು ಬಹು ಸಾಹಸದಿಂ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಅಪೂರ್ವ
ವಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಅವಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೇಗಿರುವನಂತೆ, ಆದ್ದರಿಂ
ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವು ದಾನವರ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಪೋಗಿ ಆ ಸರಾಫ
ಮನೆ ವಶವಾಗಬಹುದೇ? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಈ ಕಲ್ಪ
ವೃಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ದುರಾತ್ಮನಾದ ಆ ಸರಾಫಮನ ಸ್ವಾಧೀನವೆಲ್ಲಾಗುವ
ದೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಂಡು ಅವನಂ ಜೈಸುವದು ನಿನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುವದೋ? ಆಗಲಾರದೋ? ಅದಂ ತಿಳಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ
ವೆಂತಾಗಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆವೂ ಎಂದು
ವೇಳಿ ಇದನೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಬರುವದೆಂದು ನೆನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದು
ನುಡಿಯಲಾಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಒಲಿ ಬಾಣ ಮೊದ
ಲಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಗೈದು ಈ ಕವಟರಾಕ್ಷಸನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪರಮ
ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಎಲೈ ಪಾಪವದೂತನೆ! ನಮ್ಮ ಕುಲ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳಾದ ದೈ
ತ್ಯೇಂದ್ರರು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರೆ? ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯವು ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿ
ನಡೆಯುವದೆ? ಎಂದು ಅವರ ಲೋಗಕ್ಷೇಮಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿ
ಭೂಲೋಕದೊಳೆಯೋ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ
ಓರ್ವನೇ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಲಕನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟ
ದಯೆಯು, ಆ ಮಹಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾನುಭವಂ ಮಾಡುವ ಸಮಯ
ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದುದು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಸುಕೃತವೇ
ಸರಿ, ಇದು ಪರನಾಶ್ಚರ್ಯವು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆಮೊದಲು ನೀನು ವೇಳಿ
ದಂತೆ ನನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು,
ಮತ್ತೂ ಹಿರಿಯರಾದವರು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಂ ವೇಳುವದು ಯು
ಕ್ತವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ನನ್ನ ಸಾಹಸವಂ
ಕೇಳೆಂದು ನುಡಿದು, ಎಲೈ ದಾನವದೂತನೆ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಂದ್ರ
ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪರಾಜಯವಂ ಪೊಂದಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಮಂ
ದರವರ್ಯತವಂತಿರುವ ಹೇಮಕೂಟಾಚಲದ ಗುಹಾಂತರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಯಾ
ರೂ ಕಾಣದಂತೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯವರ್ಷ ಪರ್ಯಂತವೂ

ಆಹಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಚತುರ್ಮುಖನಂ ಕುರಿತು ಉಗ್ರತವಂ ಮಾಡಿ
 ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ದೇವದಾನವ ಮಾನವರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಪರಾಜಯ
 ವಾಗದಂತೆ ವರವಂ ಪಡೆದು, ಇಂದ್ರನೆಂ ಜೈಸಜೀಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ
 ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಕುಲ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ
 ಈ ಬಲಿ ಬಾಣ ವೊಡಲಾದವರು ಮೊದಲು ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ
 ಲಿರ್ದ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಪರಾಜಯಗೊಳಿಸಿ, ಅಮರಾವತಿ
 ಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಂ ತಿಳಿದು,
 ನಾನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ನನ್ನ ಕುಲಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು ಮಾಡಿ
 ದರು. ಆದ್ದರಿಂ ನಾನು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುತ ಹಾರಿವೋಳ್ ದೂರದಲ್ಲಿ
 ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕಂಡು, ಅದರ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುವ
 ಕಾಲದೋಳ್ ಕೆಲರು ದಾನವದೊತರು ಬಂದು ನೆನ್ನ ಬಾಹು ಬಲವಂ
 ನೋಡಿ, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದಿಳಿದು ಬರುತ ಬಹು ದಾನವ
 ಸಮೂಹವಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡೆಹಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿ
 ರುವದೆಂದು ವೇಳೆ ನನಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಲಾಗ ನನಗೆ ಆಗ್ರಹ
 ಉಂಟಾಗಿ ವೇಗದಿಂ ಬಂದು ಈ ವೃಕ್ಷವಂ ಈಗಲೇ ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ
 ನೆಂದು ನನ್ನ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲವಂ ವೆಚ್ಚಗೊಳಿಸಿದರೂ ಈ ಮರವು ನೆಲವಂ
 ಕಟ್ಟಿ ಕಿತ್ತರೂಬಾರದೆ, ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಚಲಿಸದೆ, ವಜ್ರಪರ್ಯಂತದಂತೆ ಗಂ
 ಭೀರವಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಗಳೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ
 ಈ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಪಾತಾಳ ಲೋಕವಂ ಯೈದಿಸುವೆನೆಂದರೆ
 ಸೌಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟು ಸೋಗುವೆನೆಂದರೆ ಮನ ಬಾರದೆ
 ಇದರ ಪರಿಮಳವೆಂಬ ಸೌಗರದೋಳ್ ಮುಳಗಿ ತೇಲಾಡುತ, ಇಂಥಾ
 ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ಸ್ವರ್ಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ಎಂದಿಗೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಈಗ
 ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನೈದಿರುವದು, ಮತ್ತೂ ದೇವತೆ
 ಗಳಿಗೆ ವಶವಾದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬರುವದೆಂ
 ದು ತಿಳಿದು, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಉಪಾಯದಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥನವಂಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು, ಇದರಿಂದಲೇ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಡೆಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರ
 ಬೇಕಲ್ಲದೆ ಇದರೊಡನೆ ಕೆಣಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಜಯ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದೆ

ಣಿಸಿ, ಆ ಧಾನವರೆಲ್ಲರಂ ಬಂದಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಓಡಿಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಇರುತ್ತಲಿದ್ದು ಇದರ ಸುನಿವಾಸದೋಳ್ ಮತ್ತೊರ್ವನು ಬಂದು ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಡಿರುತ್ತ, ಸಮ್ಮು ಮಾವನಾದ ಮಯಾಸುರನಂ ನೆನಪು, ಆ ಮಹಾ ಪುರುಷನಿಂದ ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಟ್ಟಣವಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗ್ತೆ, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಿರುವ ವನವಂ ಸನ್ನ ಉದ್ಯಾನವನವಂ ವಾಡಿಕೊಂಡು, ಸುಖನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಶಾಕದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಕೆಲರು ಮಹಾ ಶೂರರಾದವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಶೆಣಸಿ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾದರು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲವಂ ಒಂದೇ ಸಂವತ್ಸರದೋಳ್ ಜೈಸಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖವಿಂವಿರುತ್ತಿರುವೆನು. ಅನಂತರ ಒಂದಾನೊಂದು ವಿನದೋಳ್ ದಿಕ್ಕಾಲಕರ ಕಡೆಯ ಒಬ್ಬ ಗೂಢಚಾರನು ಬಂದು ಇದನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ನಾನು ಅವನು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪ್ರೋಗದಂತೆ ಪಿಡಿದು ನಾಗಪಾಶದಿಂ ಬಿಗಿದು ನೆರೆಯ ಮನೆಮೋಳ್ ಇರಿಸಿ ಇರುವೆನು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ಸನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಘಾಳಿಯೂ ಕೂಡ ಸಂಚರಿಸಲಿರುತ್ತಾ. ಮತ್ತೊ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ಬೆಯದಿಂದ ನನಗೆ ಎಂತು ಸಂತೋಷವಾಗುವದೋ? ಆ ಪರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಿರಣಗಳೆ ಪ್ರಚುತವೆ ಮಾಡುವರೂ. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ, ಮಿಕ್ಕಾದವರ ಪಾಡೇನು? ಆದ್ದರಿಂ ಚಂಬುಧ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಓರ್ವ ಸರಾಧಮನ ಭಯವು ನನಗೆ ಎಂತು ಉಂಟಾಗುವದು, ನೀನೇ ತಿಳಿದು ನೋಡು, ಮೊಲದಿಂದ ಮೃಗರಾಜನಾದ ಸಿಂಹನಿಗೆ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಪರಾಜಯ ಉಂಟೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ ಕಪಟವಾನವನಾದ ಯಕ್ಷನು ಈ ಪರಿಯಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಮಾತುಗಳೆ ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾಲವೆಡುನೆ ಸಮಾಸನಾದ ಬಹು ಶೌರ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಈ ಧಾನವಾಢಿನು, ಶಿರೀಷಕುಸುಮದಂತೆ ನುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಸಮ್ಮ ರಾಜೀಂದ್ರನಿಂದ ಎಂತು ಸಂಹೃತನಾಗುವನೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದರದೇವತಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಾಜಿತನಾಗಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗಾಂತರವು ತೋರುವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಬಳಿಕ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ಎರೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೆ! ಸಕಲ ಶೂರಜನ ಸಮೂಹಂಗಳಿಂದ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ

ಯೂ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನನಗೆ
 ಇಂತು ಸಂತೋಷವಾಗುವದು. ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಏನು ಸುಕ್ಕು
 ತವು ಮಾಡಿರುವರೋ ನಿನ್ನಂ ಜೈನಲೋಕುಗ ಇಂಪಾದಿ ಅಷ್ಟವಿಕ್ಕಾ
 ಲಕರು ಮೊದಲಾದ ಮುಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ
 ದ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಬಂದರೂ ಅವನೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನಂ ಜೈನಲಾರ
 ಸೆಂದು ಸ್ವಯವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಜಂ
 ಬುದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ನರಾವಮನ ಲಕ್ಷ್ಯವೇನು
 ಮತ್ತೂ ನೀನು ಬಹು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಚಿರಕಾಲ ಸುಖನಿಂದ ಇರುವ
 ದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಕಾಶೋಚಿತವಾಗಿ ಆನಾ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದಿ ತಾ
 ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಂತೆ ನೆಟು. ಅಮರಲೋಕವು
 ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ನೋಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಜೇಳಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿಂ
 ದ ವೇಗವಿಡೆದ್ದು ತನ್ನ ಉಪ್ಯಾನವನವು ಕುರಿತು ನೋಗಿ ಪಾರಿಪಾತ ಪ್ಯ
 ಕ್ಷದೊಳಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರಂಗಳಾದ ಕೆಲವು ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ತಂದು ರಾಕ್ಷ
 ಸರೂಢನಾದ ಯಕ್ಷನ ಹಸ್ತದೊಳಿಟ್ಟು ಅವನು ಕುರಿತು ಈ ಪುಷ್ಪಂ
 ಗಳಂ, ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ದಾಸವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಣಾಮವ
 ಗೈದು ಕೈಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು ಮೇಳ ಪರಿದರಿ ಉಪಚಾರ
 ರೊಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಲಾ ಯಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಲೋ
 ಹಿತಾಕ್ಷನು ನೋಡುವಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನೋಗಿ, ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪ
 ಪಂ ಬಿಟ್ಟು ಎದಿನಂತೆ ಯಕ್ಷರೂಢನಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಕಾರದಿಂ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ಎತ್ತಿ ಮಹಾರಾಜಕುಲದೊಳಿಡುವೆನು!
 ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಜಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿ
 ದು, ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿ ಸತದ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವೂ ತಿಳುಹಿ, ಏನಾದರೂ ನೂ
 ತನವಾಗಿ ಬಂದು ತಂತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಇವನಂ ಕೊಲ್ಲಜೀಕಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ
 ಸಾಯುವನೆಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನುಡಿಸಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಪುಂತ್ರಿಯೆ! ಮೊದಲು ಸಾವೀರ್ಮರೂ
 ಆಲೋಚಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿಯೇ ಧಾನವಾಧಿಪನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಅ
 ತ್ಯಂತ ದುರ್ಜಯನಾಗಿರುವನು. ಏನು ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಈ

ಹಾನವನ್ನೇ ಅಪಾಯ ಬರುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾರೋಚನೆಯಾಗೈದು, ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರಸಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ರಾಜಕುಲತೀರ್ಥಕನೇ! ಕೇಳು ಈ ಕಾಲದೋಳ್ ಈ ರಾಕ್ಷಸನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭೇದೋಪಾಯವು ಮಾಡಿಬಲ್ಲದೆ ಪರಾಕ್ರಮವಿಲ್ಲವೂ, ಮಾಯೆಯಿಂದಲೂ, ಕೂಡ ಷ್ಟಿಮವೆನೆಂದರೆ ಈ ದುರಾತ್ಮನಾದ ಹಾನವನು ದಕ್ಕುವ ನಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಾದ ಈ ಬಾಯಾಗುವತ್ತನಿಗೆ ನೀಳು ಪ್ರಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ಶಾಲ್ಯಲಿ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ಸಂಶಯದ ಮರ್ಘರ್ಪನ ಸಮೋದರಿಯಾದ ಮೈರೋಚನಿಯ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ರೂಪವು ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ದುರ್ಜಯನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ಈ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನೇರುವಂ ತೆ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಅವನಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ರಹಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೆಲ್ಲವು ನಿಶ್ಚಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸಮೃದ್ಧಗಳ ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಯುದ್ಧವು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ನಿಶ್ಚಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಬೇರಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಅಹುದಹುದುಂದು ಆ ಮಾತುಗಳು ಮನದಂದು ಸುಮತಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಇಂತಿರ್ಪ ನಮಯದಲ್ಲಿ ನೆನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯ ತೆಲುಮೆಯು, ಅವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಆಲೋಚನೆಯು, ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ದೇವಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೂ ಕೂಡ ಇರಲಾರದೆಂದು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ತನ್ನ ಕುರದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನ ಹಾರದಿಂಪ ಸುಮತಿಯು ಕಂಠವು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗ ನವಾಗೈಕೊಂಡು, ಬಳಿಕ ಯಕ್ಷನು ಕರದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲಾಗ, ಛಾಯಾಗುವತ್ತನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಜಿತ್ವದಶೀ ಪುರದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಮಯವಾದ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಮೈರೋಚನಿಯ ಆಕಾರವು ತಾಳಿ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರೋದನವಾಗೈಯುತ, ದುರ್ಘರ್ಪನ ಗುಣಾನುವಾದವು ಮಾಡುತ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇದನೆಲ್ಲವು ಆಲಿಸಿ ಕೇಳಿ, ಘಾಳಯೂಕೂಡ ನನ್ನ

ಪುರುಷಂ ಪ್ರಪೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಭಯಗೊಂಡಿರುವದರಲ್ಲಿ ಇಂತು ಕೇವಲ
 ದೀಪಸುವ ಧ್ವನಿ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ. ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು
 ಓದೂ ತಿಳಿಯದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಪ್ರವರ್ಧ್ಯರವನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
 ರೋದನವಾಸ್ಯೆಪ ನೆತೆಯಂ ನೋಡಿ, ಇವಳು ದೇವಕನ್ನೆಯೋ? ಗಂಧರ್ವ
 ತರೂಣಿಯೋ? ದಾನವಕಾಂತೆಯೋ? ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತ, ಅವಳ ರೂಪ
 ವಂ ನೋಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ಬದಿಯನ್ನೈದಿ ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ
 ಮೋಹನಾಂಗಿನಿ! ನೀನ್ಯಾರು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು?
 ಅಥವಾ ಬಂದರೂ ಪಟ್ಟಣವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೊರೆಯಿಡುವ ಪರಿ
 ಯೋನು? ಇದೆಲ್ಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ವೈರೋಚ
 ಚನ ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಮಕ್ಕಳಂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾ
 ರದೆ, ಮತ್ತೂ ಸಂತಿರವ ಅವನು ನೋಡದೆ ಕಾಲುಸೆಗಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರು
 ಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಸುದ್ರೂಪೆ ಇರಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇಂತಿರ್ವ ಕಮ
 ಲಾಕ್ಷ್ಮೀನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ವಿಜಕ್ಷಣಳೆ! ನೀನಿಂತು ಕೋಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾ
 ರಣವೇನು? ವೇಳಂದರೂ ವೇಳದೆ ನುಮ್ಮನೇ ಇರುವ ಪರಿಯೋನು? ಅದೆ
 ಳ್ಲವು ತಿಳುಹಿದರೆ ನಿನ್ನ ಕಪ್ಪುಪಂ ಬಿಡಿಸುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ ಕಪ
 ಟ ಪೈರೋಚನೆಯು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೋಪಗೂಡಿ, ತಿರಿಗಿ
 ನೋಡಿ ನೀನ್ಯಾರು? ನಿನ್ನಿಂದಲೇನಹುದು, ನೀನು ಬಂದಂತೆ ಪೋಗಬೇಕ
 ಳ್ದಿದೆ ನನ್ನ ಕಪ್ಪೇಷ್ಟುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಫಲವೇನೆಂದು ನುಡಿದು, ಅಥವಾ ವೇ
 ಳುವನು ಕೇಳು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದರೂ ಇರುವ
 ಬಳಿಯಂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಟು
 ಎನಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇದೇನೋ? ಬಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ
 ವಾದ ಕಾರ್ಯವಿರುವದು. ಅದು ತಿಳಿದು ನೋಡುವೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆ
 ದೋಳ್ ಬೋಚಿಸಿ ಎಲೈ ರಮಣಿಯೆ! ನೀನು ವೇಳದಂತೆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷ
 ನಿರುವ ಬಳಿಯಂ ತೋರಿ ಕೊಡುವೆನು ವೇಳೆನಲೂ, ಆಗ ವೈರೋಚನೀ
 ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನು ಕಾಲ್ಮಲಿವ್ವೀಪದೋಳ್ ಮರ್ಧರ್ಪನೆಂಬೋರ್ವ ದಾ
 ನವಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿರ್ದನು, ಅವನಿಗೆ ನೋದರಿಯಾದ ವೈರೋಚನೇ ಎಂಬ ಕ
 ನ್ನೆಯೆ ನಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುವನಾಗು. ಮತ್ತೂ ಆ ಕಾಲ್ಮಲಿವ್ವೀಪಾಧಿಪ

ತಿಯಾದ ಸಮ್ಮಾ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರ್ಧರವನು ಓರ್ವ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಸಂಹೃತನಾಗಲೂ, ಅದು ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲದೊಳಗೆ ಸರೋತ್ಪತ್ತಿಪ್ಪನಾಗಿ ಶೂರನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸವಿಾ ಪಪ್ಪನೈವಿ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳಂ ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವನೆನಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಈ ತರುಣಿಯು ಏನುಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದಿರುವಳೋ! ಇವಳಿಂದ ಹೋಮವಾಗುವನೋ? ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ವಾ ವಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಮೋಚಿಸಿ, ಅದರೊ ಸಮ್ಮಾ ದಾ ಸನಕುಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಇವಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂತಿಯಾದೆ ಕೇವಲ ತಿರಸ್ಕಾರವು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮತ್ತೂ ಅವಳು ಕುರಿ ತು ಎಲೈ ತರುಣಿಯೆ! ನಾನೇ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು, ನೀನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಯು ಮಾಡಬ್ಯಾಡವೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಕಪಟ ವೈರೋಚನಿಯು ಗಳಗಳನೆ ಅಳುತ ಜೀಗದಿಂದಿದ್ದು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಪಾ ದಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಇಂತು ಸಸಗೆ ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವುದುಜಿತವೇ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಕಪ್ಪುಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈಗಲೇ ನಪ್ಪುಂಗಳಾದವು. ಪ ಟ್ಪಣವಂ ಕುರಿತು ನೆಟ್ಟಗೆ ಈಗಲೇ ತೆರಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೃ ತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೂಚಿಸುವೆನೆಂದು ವೇಳಲು, ಆಗ ಲೋಹಿ ತಾಕ್ಷನು ಆ ಸತಿಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೈವಿ, ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳೆನಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ಕಪಟವೈ ರೋಚನಿಯು ಮೊದಲು ತಾನು ವೇಳಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರ್ಧರ ವನು ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲವಂ ಜೈಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ದುಕ್ಕುಪ್ಪೇಶವಾದ ಒಂದುಪಟ ಣವಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗೈಸಿ, ಸಪ್ತಸ್ತ ದಾಸ ವರೊಡಗೂಡಿ ನುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೊಳಗೆ ಓರ್ವ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಧೂಪಾಲಕನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರಂ ಸಂ ಹರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರ್ಧರವನು ಕೂಡ ಒಂದು ಭಾರಿ ಪುರಾಜಿತನು ಮಾಡಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂಕಾತರಾಗಿ, ನಾವೀರ್ಪರೇಖುಳಿದ ನಂತರ, ಇವನೊಡನೆ ಶಿಣುವದ್ದು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ, ನಾವೀರ್ಪರೂ ಬಿಟ್ಟವು ಮಾರ್ಗದೊಳ್ ದುರ್ಧರವನು ನನ್ನೊ

ಡನೆ ಶಾಕದ್ವೀಪದೋಳ್ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ
 ಓರ್ವ ದಾನವೇಂದ್ರನಿರುವನು. ಅವನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಈ ದುಷ್ಟನಾದ
 ನರಾಧಮನ ಸಂಹಾರವಂ ಆತನಿಂದ ಗೈಸಿ, ಅನಂತರ ಸೋದರಿಯಾದ
 ನನ್ನಂ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿ, ಈರ್ವರೂ ಕೂಡ ಸಕಲ
 ಲೋಕಂಗಳಂ ಜೈಸಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವೆನೆಂದು ವೇಳುತ್ತ, ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ
 ದಾರಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಬ ಆ ಭೂಪಾಲಕನು ಧನುವಂ ಪಿಡಿದು
 ನಮ್ಮ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ಯುದ್ಧ ದುರ್ಮದನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಬಗೆ
 ಬಗೆಯಾದ ಬಾಣಂಗಳಂ ತಡೆದು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಮೃಣ್ಮನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಆ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಬಹಳ
 ದಿವಸ ಪರಿಪರಿವಾಗಿ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರದೆ ಮೃತಿಯಂ
 ಪೊಂದಿವನು. ಇದ್ದೆಲ್ಲವಂ ಕಂಡ ನಾನು ಶೋಕಾತುರಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ
 ನನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ನನ್ನಂ ಪಿಡಿಯ
 ಲೋಸುಗ ಬರುವನೆಂದರಿತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅವನು ಕಾಣದಂತೆ
 ನಿನ್ನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುವೆನೆಂದು, ಬಹು ವೇಗದಿಂ ಬರುತ ಬಿಸಿಲು ತಾವ
 ವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಬಹು ದೂರ ನಡೆದ ಮಾರ್ಗಾಯಾನದಿಂದ, ವಾಮ
 ದೇವನೆಂಬೋರ್ವ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನೈದಿ ಬಳಲಿ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು,
 ಒಂದು ರಸಾಲ ವೃಕ್ಷದೋಳ್ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಕುಳಿತು ಶ್ರಮ
 ವಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಋಷಿಯ ಶಿಷ್ಯರೀ
 ರ್ವರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಾನಿರುವದಂ ತಿಳಿಯದೆ ಓಡಿ ಬಂದು ವಾಮದೇವನಂ ಕು
 ರಿತು, ಎಲೈ ಮಹಾಸುಭಾವನೆ! ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಬೋರ್ವ ಸರವತಿಯು
 ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಸಪರಿವಾರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ
 ದುಷ್ಟ ದಾನವನಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿದನೆಂ
 ದು ವೇಳಲೂ ಮಹಾಮುನಿಯು ಎಲೈ ಮತಿಹೀನರಾದ ಶಿಷ್ಯರುಗಳರಾ!
 ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರನಿಂ ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯದಿರಿ,
 ಮುಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿಯದೆ ಇಂತು ಸುಮ್ಮನೆ ಸಂತೋಷ
 ವಡುವದುಂಟೆ? ಮತ್ತೂ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಇಂತಾದುದಕ್ಕೆ ಸಂ
 ತೋಷಗೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗಿ, ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೈದಿ ಸೌ

ಖದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಶಾಕದ್ವೀಪವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ದುರಹಂಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೊಡನೆ ಕದನವಂ ಮಾಡಿ, ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ತರುವನೆಂದು ಪ್ರೋಗಿ, ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲೂ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕಾಲವಂ ಕಂಡನನಾದುದರಿಂದ ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡದೆ ಕಪಟದಿಂದ ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕರಗಳಿಂದ ಕೀಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿನಗೆ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗನ್ನವನು, ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಮೋಹವಂ ತಿಳಿಯದೆ ತನ್ನ ಕರಗಳಿಂದ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕೀಳುವೆಂದು ಉದ್ರೋಗಿಸಿ, ಆ ಪೃಕ್ಷವಂ ಕೈಗಳಂ ಪಡಿಯಲಪ್ಪ ರೋಳ್ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ದೇವತಾ ಪೃಕ್ಷವಾದ್ದರಿಂ ಪಾತಾಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೈಗೆ ಬಂದುತೆ ತೋರಿ, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಕಡವಿ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೂಲಪರ್ಯತದಂತೆ ಭಾರವಂ ವಹಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವವು. ಬಳಿಕ ರಾಜಕುಮಾರನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಲಾರದೆ ಭೂಮಿಯ ಕೂಲಾಗಿ ಪ್ರೋಗುವನು. ಈ ಪರಿಣಂ ತಿಳಿಯದೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳಂ ನುಡಿಯದಿರಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ, ಕಡುಸೊಂದು ಮರುಗುತ್ತ ನುಡಿಯುವ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಾನು ವೊಡಲು ಮುಘವನು ವೇಳದಂತೆ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ, ಆ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಸರಾಧಮನಂ ನಿನ್ನಿಂದ ಸಂಹಾರವಾಗೈಸಿ, ಬಳಿಕ ನಿನಗೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅವನು ಬರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಈ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕುಶಲವಂ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬಂದೆನೆ ನಲೂ; ಅದು ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕಾಲವನಾಗಿ ಈ ವೋಸದ ಮಾತಿಗೆ ಮನಸೋತು ಎತ್ತಿ ರಮಿಸಿವೆ! ನೀನು ವೇಳದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ನಿಜವೇ ಸರಿ. ನೀನು ಭಯಗೊಳ್ಳದೆ ನನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದಿರು ವಳಾಗು. ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಎಲ್ಲಿರುವನು. ಅವನಂ ತೋರಿದರೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೀನು ವೇಳದ ಉಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವರ ಲಬ್ಧವಾದ ಮಹಾಯುಧದಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಹರಿಸಿ, ನಿನ್ನಂ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವೆನಲೂ; ಅದಂ ಕೇಳಿ ಕಪಟವೈರೋಚನಿಯು ಇವನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಾಧನವಿರುವದೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮ

ತೋಂದು ಪರಿಯಾದ ಪಾತುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ, ಅವನ ಮನವಿನ್ದಂತೆ ಮಾತುಗಳನಾಡುತ್ತಲಿದ್ದು, ಬಳಿಕ ಎತ್ತಿ ಹಾಸನೇಂದ್ರನೇ! ಪಾರಿಹಾತ ಪೃಕ್ಷವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ನನ್ನಂ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವದರಿಂದ ಅನಂ ತೋರಿಸಬೇಕೆನಲು, ಆಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕವಚವೈರೋಚನನು ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಉದ್ವಾಸ ವಸವಂ ಕೂರಿತು ವೋಗಾತುರಲಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಂತೆ ಬೆಳಕು ಕಾಣಬರಲಾಗ ಕವಚವೈರೋಚನನು ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಕೇಳಲಾ ಹಾನವನು ಇವು ವೋಸದ ಮಾತುಗಳೆಂದಿರುವದೆ, ಅವಳ ಮುಖ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಬರುವ ವ್ಯುತ್ಸಾಸವು ರಿಯದೆ, ಆ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಗದು, ಅಲ್ಲಿ ನೆಲ ನೋಕಿದಂತೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಗಪಾಶದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ, ಮಹಾದೇವನ ವರಬಿಡುವಾದ ಮಹಾ ಶಾಲಾಯುಧವಂ ನೋಡೆಂದೂ ನೆಡಿದು, ಬಳಿಕ ಎತ್ತಿರಮಾಣೆ! ಇವರ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪುಣ್ಯನು ಕೇಳು—ಈ ಶಾಲಾಯುಧವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಚಂದ್ರನಾಗಲೀ, ಚತುರ್ಮುಖನಾಗಲೀ, ದಿಕ್ಪತಿಗಳೂ ದೇವಾನುರಕ್ತೆ ಬಹು ಗೂಡಿ ಬರಲೀ, ತವುದೆ ಅವಶ್ಯಕಂ ನಿಮಿಷ ವಾತ್ರವೇಳ್ ದಹಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವಂ ಕೂರಿತು ಬೈದುವದೆಂದು ನಡಿಯಲು ಕವಚವೈರೋಚನನು ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನು ಭಯಗೊಂಡು ಗತಗಡನೆ ನಡುಗಿ, ಇಂತಪ್ಪ ಸಾಹಸ ಉಳ್ಳ ಈ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸನಂ ನುಗಂಧ ಮಹಿಮಾಲಕನು ಎತ್ತು ನಂಹಾರವಗೈವನು. ಇವನು ಪರಾಜಿತನಾಗುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನುಕಟಗೊಳುತ, ಹಾಗೆ ಬಂದು ಉಪಾಯವಂ ಚಿಂತಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಕೂರಿತು ಎತ್ತಿ ಹಾಸನೇಂದ್ರನೇ! ಈ ಮೂರು ಲೋಕದೋಳ್ ನಿನೊಡನೆ ಕಾಳಗದಂ ಕಾಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಯಮನೂ ಶಕ್ತನಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನೆರರ ಪಾಡೇನೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿ, ಆ ಸುನಂಧರಾಜನೆಂಬ ನೆರಾಧಮನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗೂ ಬರುವೆನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಎಂತಾವರೂ ಆ ಮಾನವಾಧಮನಂ

ಸಂಹಾರವಾಗೈದಲ್ಲದೆ ದಾಸನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಲವಾಗಲಿಯದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿರುವ ಪುರವಸ್ಥೆಯೆ ಅವನ ಸಂಹಾರವಾಗೈದು ಬರುವದೇ ಸಿನಗೆ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯಮಲ್ಲದೇ, ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾಡುವದು ಸರ್ವಧಾ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ವೈರೋಚನನಿ ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಮಣಿಯೆ! ಈ ಕಲ್ಪ ತರುವು ಪರಿಪಾಲನೆಯಾಗೈಯುತ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಾರದಂತೆ ಕಾಮಕೊಂಡು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದೇ ಹೊರ್ತು, ಆ ಪುರುಷನನ್ನು ರಸುತ ಪೋಗುವದು ನನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಆ ನರಾಧ ವಾಸಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಉಪಾಯಗಾಂತರದಿಂದ ಅವನಂ ನಾನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕರತರುವವೆಲಾಕ, ಕವಟವೈರೋಚನಿಯು ಎಲೈ ದಾನ ಪೇಶ್ವರನೆ! ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆಯಾದಂತೆ ಸರ್ವಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ರಾಜಕು ಮಾರಸಂ ಕರತರುವನು, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ಈ ಮಹಾ ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವನು ಮಾನವನಾದರೂ ಬಹು ಮಾಯಾವಿಯಾದವನು ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯವಂ ನೆನೆಯದೆ, ಆ ಮಹಾ ಶೂಲವಿರುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ, ಮತ್ತೂ ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಂ, ಪರಿವರಿಯಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ಕೂಡ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ನಾನು ವೇಗದಿಂದ ಪೋಗಿ ನೀನು ವೇಗದಂತೆ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಂ ಮರೆಮಾಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಲಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿಕೆಲವು ದೂರ ಪೋಗಿ, ಒಳಕೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕಾಣದಂತೆ ಅವನ ಮಂದಿರವಂ ಪೋಕ್ಕು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸೋಡುತಲಿರಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸಿದ ಮಧ್ಯಮಾಂಸಾಹಾರಂಗಳಾಗೈದು ಘಡವು ತೆಗೆದಿರಿಸುವಾ ಶೂಲವಿರುವ ಮಂದಿರವಂ ಪೋಕ್ಕು, ಆ ಶೂಲದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಮಲಗಿರಲಾಗ, ಗುಪ್ತನಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದು, ಪೋಗುತ್ತಾನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜಂಗೆ ಫರವು ಆಪ್ತನಾದುದರಿಂದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜಂಗೆ ಆಗುವವಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ.

ವೆಂದು ವೇಗವೆಂಬಂ ಮನುಷ್ಯನೊಡಗೂಡುವ ರಾಜೀಂದ್ರನಿಗೆ ಈ
 ಪೌತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿ, ಅವನೊಬ್ಬರಂ ಆ ದೈತ್ಯನ ಪಂಚಿರವನ್ನೆದಿ
 ಸಿ, ಆ ಶೂಲಾಯುಧವಾರ ತೋರಿ, ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾ ಮಾಡದೆ ಶೀಘ್ರ
 ವಾಗಿ ಶೂಲವಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಮಹಾನಾಗಪಾಶಂಗಳಂ ಈಗಲೇ ಕತ್ತರಿಸಿ
 ದರೆ, ಅದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮಲಗಿರುವ ಮಹಾ ರಾಕ್ಷಸನು
 ಆ ಶೂಲವಿಂದಲೇ ಮೃತಿಯಂ ಹೊಂದುವನು, ಇಲ್ಲದಡೆ ಈ ದಾನವನ
 ಮುಂದೆ ಸಿನ್ನ ಸಾಕಸವು ನಡೆಯಲಾರದೆಂದು ನುಡಿಯಲೂ, ಆ ಸಮ
 ಯದೋಳ್ ಯಜ್ಞ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೀಂದ್ರನು ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಶ್ರೀದೇವಿಯಂ ಸೇನದು, ಅನೇಕಫಲವಾದ
 ರಾಮ್ರಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಆ ನಾಗಪಾಶಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿಲು, ಆ
 ಹೊದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಹಾಶೂಲಾಯುಧವು ಒಂಛೇ ಕಾಲದೋಳ್ ಕೋ
 ಟ ಸಿಡಿಲು ಎರಗಿದಂತೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅವನ ಪ್ರಾಣ
 ವಾ ಕುಂಗಳಂ ಹೀರಿ ಪಾತಾಳವಂ ಸ್ತೋಕ್ಕು, ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನೈ
 ದಲಹ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತ ಕಟಾಕವೇ ಒಡವು ಪೊದುದೋ? ಎಂಬಂತೆಯು,
 ಕಲ್ಪಾಂತ ಕಾಲದೋಳ್ ಪೋಷುಗಳೆಲ್ಲ ಘೂಷುಘೂಷಿ ಘರ್ಜಿಸುವವೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ದಾನವರ ಭಾಕವೆಲ್ಲ ಪೊದುದರಿಂದ ಭೂಮಿದೇವಿಯು
 ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗುತ್ತ, ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನ ಕೀರ್ತಿ
 ಯಂ ಕೊಂಡಾಡುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಮತ್ತೂ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂ
 ದ್ರನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ದಾಮನಲನು ದಾನವರೆನ್ನುವ ಮಹಾರಣ್ಯವಂ
 ಸುಡುವ ನಮಯದೋಳ್ ವುಟ್ಟಿದ ಚಟಚಟ ಶಬ್ದವೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯು, ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳ ಭೇದವೆಲ್ಲವೂ ಪೊದುದುದು ದಿಗಂಗಳೆ
 ಯರೆಲ್ಲ ಕೂಗಿ ವೇಳುವವೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ರುದ್ರನ
 ಘೋರಾಟ್ಯಹಾಸವೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಸಪ್ತ ಸಾಗರಂಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ
 ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ಭೋರಿಡುವವೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಮತ್ತೂ ದಾನವರ
 ಕುಲನಾಶವಾದುದು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ಮಹಾ
 ಕೂಲಚಲಂಗಳೆಂಬ ಫಿರಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾನವರ ಭಯವೆಂಬ ಮದ್ದುಗಳಂ
 ಹುಂಬಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ರಂಜಿಕವನ್ನು ಟ್ಟು ಪಾ

ರಿಸಿದ ಘೋಷಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಆಕಾಶವೆಂಬ ತಳವಾ
ರನು ರಾಕ್ಷಸರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಸುರಿಕ್ಷಿತವಾಗಿರೀ ಎಂದು ಮೇರು
ಮಂದರಂಗಳೆಂಬ ಮಾಹಾಭೇರಿಗಳಂ ರಭಸದಿಂ ಬಡಿಯುತ್ತ ಸಾರುವ ಧ್ವ
ನಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಶಾಕಿನೀ, ಡಾಕಿನೀ ಕಟ ಪ್ರಾತನಾದಿಗಳೆಲ್ಲ
ಕೂಡಿ, ಅಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ದಾನವರನ್ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಭೂತಗಳಂಗಳಂ ಬೆತನಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಬನ್ನಿರೆಂದು
ದೂರದಿಂ ಕೂಗಿ ಕರೆಯುವವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅದೊಂದು ಪರಿ ಅ
ದ್ಭುತವಾದ ಶಬ್ದ ಉಂಟಾಗಲಾಗ ಶಾಕದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಜನಗಳೆಲ್ಲ
ತಲ್ಲಣಗೊಂಡು, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಬರುವನೆಂದು ಗಡಗಡನೆ
ನಡುಗುತ್ತ, ಏನೂ ತೋರದೆ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲುಗಳಂತೆ ಉರುಳುವರು ಕೆಲಂ
ಬರು, ಮರಗಳಂತೆ ನಿಂತವರು ಕೆಲಂಬರು, ಸಿಡಲು ಎರಗಿದಂತಾಗಿ
ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡು ಮುಗ್ಧರಿಸಿಬಿದ್ದವರು ಕೆಲಂಬರು, ತತ್ತ
ದಗೊಳುತ ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳುಗಳಂ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಗಳೋಳ್
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತ ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೇ ಇರುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಸು
ತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೇ ಬಂದಂತೆ ತೋರಿ ಬಳಲಿ ಬಲತಪ್ಪಿ
ತಬ್ಬಿಬುಬ್ಬಗೊಂಡು ಘಾಬರಿ ಬಡುತ್ತ ತಲೆ ತಿರಿಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವರು ಕೆ
ಲಂಬರು, ಕತ್ತಲೆನೋಳ್ ಕಾಣುವ ಮನೆಗಳೇ ಪರ್ವತಂಗಳಂತೆ ತೋ
ರಿ ಅಗೋ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿ ಬರುವನು ನೋಡಿರೀ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ
ಓಡಿ ಪೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಈ ಭಾರಿಗೆ ಬಮಾಕಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಿ
ಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟವಂ ಸೇರುವಾ ಎಂದು ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತ, ಕಲ್ಲುಗಳ
ಎಡವಿ ಬೀಳುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಮಡದಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಮನಬಂದಂತೆ
ಮಾಧನಾಟವನಾಡಿ ಶ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಮೈ ಮರದ ಮಣಿಮಯ ಪಂಚಗ
ಳೋಳ್ ಮಲಗಿ, ಮರಳ ಮಮತೆಯಿಂದ ಉಬ್ಬಿ ಬರುವ ಮೋಹದಿಂ
ತಬ್ಬಿರು, ಅಷ್ಟೋಳ್ ಈ ಅಬ್ಬರವಂ ಕೇಳಿದರೂ ರತಿಕೇಳಗಳಂ ಬಿ
ಡದೆ ಮಂಚದಿಂದಿಳಿಯದೆ, ತಮ್ಮಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಗಳಂತೆ ಹೊಳೆ
ಯಂತೆ, ಪಂಚ ಬಾಣನ ಪಟ್ಟ ದಾನೆಯಂತಿರುವ ತರುಣಿಯರು ಈ ಧ್ವನಿ
ಯ ಭಯದಿಂದ ತಾವಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಖವನನುಭವಿಸುತ್ತ, ಬಂದ

ದ್ದು ಬರಲೇ ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಂದೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರದೆ ಘಟ್ಟ
ಯಾಗಿ ಧೈರ್ಯವಂ ತಾಳಿ ಏಳದೇ ಇರುವ ಯೌವನಸ್ಥರು ಕೆಲಂಬರು,
ಇಂತೂ ಆ ಶಾಕಸ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಜನರೂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಭಯ
ಗೊಂಡು, ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾದೇವನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ರಾಕ್ಷ
ಸನಿಗೆ ಲಬ್ಧಮಾದ ಮಹಾಶೂಲವಿಂದಲೇ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸಂಹಾರ
ವಾದುದಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚು ರಿಗೊಂಡು, ಸುಮತಿಯಂ ಕಾರಿತು ಎಲೈ ಮಂ
ತ್ರಿಯೇ! ಇಂತಿರುವ ಶೂಲವಂ ಪಿಡಿದು ಯುದ್ಧಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಈ ದಾನ
ವನು ಬಂದರೆ ನೋಡಿ ಜೀವಿಸುವರ್ಯಾರು? ಮತ್ತೂ ದೈವಬಲದಿಂದಲೂ,
ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಿಂದಲೂ, ಯಕ್ಷನ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ, ಈ
ದುಷ್ಪ್ರದಾನವನ ಸಂಹಾರವಾದದ್ದೆಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ
ಸಂಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯನಲ್ಲ ಎಂದು ಯಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಬಹಳವಾ
ಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿಯಗೈದು, ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾವದೂ
ಇಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಪರ್ವತವಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ದಾನವನಂ ನೋಡಿ
ನೇನು ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ ಸಾಧನದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಸಂಹಾ
ರವಾಯಿತು ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂ ನುಡಿಯುತ್ತ, ಅವನ ಮಂದಿರವೆ
ಲ್ಲವಂ ಯಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ನೋಡುತ್ತ ಬಂದು, ಒಂದು ಕಡೆ
ಯೋಳ್ ನಾಗಪಾಶದಿಂ ಬಿಗಿವಡೆದು ನರಳುತ್ತ ಬಿದ್ದಿರುವ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು
ಕಂಡುಪಾಶವಂ ತರಿದು ನೆರೆಯಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಶೀತೋಪಚಾರವಗೈಸಲಾ
ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು, ಕಣ್ಣೆರಡು ಏಕ ಕಾಲದೋಳ್ ಖುಡ
ಯಿಸಿ ಬಂದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸು
ಮತಿಗಳಂ ನೋಡಿ, ಬೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂಬಅ
ವ್ಯರೋಳ್ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸುಮತಿಯು ಚಿತ್ರವರ್ಮನಂ ಕೈವಿಡಿದು
ಕರತಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬದಿಯೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತ
ವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹುವದೆನಲಾಗ ಆ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಭಯ
ದಿಂದ ಒಂದೂ ತೋರದೆ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು, ಸುತ್ತಲೂ ನೋ
ಡಿ ಘಾಬರಿ ಬಡುವವಂ ಕಂಡು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಸುನಗುತ್ತ ಸುಮತಿ

ಯು ನೋಡಿ ಸಂಜ್ಞಿಸುಂ ಮಾಡಲಾ ಸುಮತಿಯು ಎತ್ತಿ ಚಿತ್ರವನು
 ನೆ! ಇನ್ನು ನೀನು ಭಯಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮೈರಿನಾಸ
 ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಸೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಂದ ಸುಹೃ
 ತನಾದನು. ನೀನು ಭಯವು ಬಿಟ್ಟು, ಬುದ್ಧಿಯು ಸ್ವಾನೀನವಾಗೈಕೊ
 ಡು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವು ಬಿ
 ನ್ನವಿಸುವುದೆನಲಾಗ ಚಿತ್ರವನು ಪುಚ್ಚ ಪಾಣಂಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ
 ಬಂದಂತೆಯು, ದರಿವ್ರಸಿಗೆ ನೆಮಗಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆಯು, ಕುರುಡನಿಗೆ
 ಕಣ್ಣು ಬಂದಂತೆಯು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದ ಪಾರವು
 ಕಾಣದೆ ಎದ್ದು ನಿಂದು, ಕೈಗಳು ಮುಗಿದು ಎತ್ತಿ ಮಹಾ ಮಹಿಮನಾದ
 ಮಹಿವಲ್ಲಭನೆ! ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವು, ಸೌಮಯವು, ಕೌಶಲ್ಯವು,
 ಸೌಹಿಲ್ಯವು, ಮಹಿಮೆಯು ಕಾರುಣ್ಯವು, ಸೌರಭ್ಯವು, ಗಾಂಭೀ
 ರ್ಯವು, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ ಬಲ, ಉಚಿತಸ್ಥತ್ವವು, ಉದಾರತ್ವವು, ಸಹಾ
 ವರ್ಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಘಂಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜನೊ ಕೂಡೆ ಸಮ
 ರ್ಥನಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ಎಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಕಲ ವ್ಯಾಕರಣ
 ಪಂಡಿತನಾದ ಸೂರ್ಯನೂ ಕೂಡೆ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಅವಯವ ಸೌಂದ
 ರ್ಯವು ನೋಡಲೋನುಗ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನಾದ ಇಂದ್ರನು ಮತ್ತೂ ಸಾವಿ
 ರ ನೇತ್ರಂಗಳೆಂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವನು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನಾನೆಷ್ಟು ಬಣ್ಣಿಸುವೆ
 ನು, ನೀನು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ವ್ಯಾಜೋವಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯವಕಾರವು ಮಾಡ
 ಲೋಸುಗ ಎದ್ದು ಸಹಸ್ರ ಜಸ್ತುಗಳಂ ಎತ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯವಕಾರವು ಮಾಡಿದ
 ರೂ ತೀರಲಾರದು, ಈ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಸೆಂಬ ದಾಸವನು ಇಂದ್ರ ಮೊದ
 ಅದೆ ಅವ ದಿಕ್ಕಾಲಕರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಡೇವಾಸುರ
 ರಿಂದಲೂ ಜೈಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ಆದರೂ ವಿಲಾಸದಿಂದಲೇ ಇವನ
 ಸಂಹಾರವು ಮಾಡಿ ಭೂ ಭಾರವರ ಪರಿಹರಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವನನು
 ನೀನಿಗೆ ಲೋಕಂಗಳೊಳಗೆ ಅಚಕ್ಯಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸು
 ಡಿದು, ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ತಿಳುಹಿಕೊಂಬಿದುಂ ಬಿ, ಮಗ
 ಳಂ ನೆನೆಪುತಲಿರಲಾಗ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದನೂ ತಿಳಿಯುವ
 ನಂತೆ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಇಂತು ವ್ಯಸನ ಪಡುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು,

ಪ್ರಶ್ನೆಯುಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ನಾವ ಧರಣೀ ವಲ್ಲಭನೆ! ಈ ದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ರವ್ಯಕನೆಂಬ ಒಂದ, ಕಾಲಾಚಲವಿರುವದು, ಅದರ ಉಪರಿಭಾಗದೊಳಗೆ ಕಾಂತಿಮತೀ ಎಂಬ ನಗರವಿರುವದು, ಅದರೊಳಗೆ ಗಂಧರವ್ಯಧಿಪತ್ಯವ ಗೈಯುತ ಸಮಸ್ತ ಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ನಾನು ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಕಾಲ ದೊಳಗೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಒಬ್ಬರೂ ಆರಿನು ದಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಪೋದುದರಿಂದ, ಅತ್ಯಂತ ದುರಂತರವಾದ ಚಿಂತೆಯು ಪಡುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪಾಣಿಪಿತ್ರನು! ನೀನು ಇಂತು ವ್ಯಸನಪಡಲ್ವಾಕೆ? ಪ್ರೇಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗಿದ್ದರೂ ಅವಳು ದಿನ ಮೂರ ರಲ್ಲಿ ಕರತರವೆನೆಯ ಮೇಳ, ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರಸಿ ನೋಡುತ್ತ, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷರೆಂಬ ಈ ದಾನವನ ವುರವಂ ಕುರಿತು ಬರಲಾಗ, ಈ ದುರಾತ್ಮನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನ ಮಹಾ ಪಾಶಂಗಳಿಂ ಬಿಗಿದು ನೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು ಅತ್ತಲಾ ನನ್ನ ಪುರದೊಳಗೆ ಪ್ರಿಯಳಾದ ಮಂಜೂಷೆ ಮೊದಲಾದವರ ಕಾಡೇನಾಯಿತೋ? ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆಯೊ ಳಾಚಿಂತೆಯು ಶರೀರವಂ ಡಹಿಸುತ್ತಿರುವದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಯೊಳಗೆ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಯಾರ ಪಶವವಳೋ? ಎಂಬ ಅಲೋ ಚನೆಯು ನನ್ನ ಕಾಯವಂ ಕಂದಿಸುವದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲದಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ನಿ ವಾರ್ಥಕ ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇಕೆಂದು ಸಂಪಾ ೩ ಗ ಪ್ರಣಾಮವಾಗೈಯಲಾಗ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆ ವಾತಂ ಕೇಳಿ ದಯೆಯಿಂದ ಅವನಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾ ರವಾಲೆಯು ಮೂಢರ ಲೋಕದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಂದು ಕೊಡುವೆನು. ಅವಳ ಯೋಚನೆಯು ಮಾಥೆಬಾಬ್ಬಡವೆಂದು ನುಡಿದು, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೇ ಸಾದರೂ ಅವಹರಿಳಿ ರಸಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವನೋ? ನೋಡಿರೆಂದು ಯಕ್ಷ ಸುಷುತಿ, ಚಿತ್ರವರ್ಮನಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲೂ, ಬಳಿಕ ಯಕ್ಷ ಸುಮತಿ ಚಿತ್ರವರ್ಮರು ರಾಯನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಂದಾರವಾಲೆಯಂ ಹುಡುಕಲೋಸುಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಂದಿರಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಹುಡಿ

ಈ ಅವಳಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯುಳ್ಳವಳು; ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷ ಚಿತ್ರವರ್ಮಾರೀವರಂ ಕರವು ನೀವು ಮೊವಲು ಕಾಂತಿಮತೀ ಪುರವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಂಜೂಷಿ ವೆದಲಾದವರಂ ಸಂತೈಸಿ, ಮಂದಾನ ಮಾಲಿನುಂ ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅರಸು ನೋಡಿ ಬಾಳುಗ ಬರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ, ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿರುವ ಉಪವಸವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಗಗನ ವಾಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯುವ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರಸಂತೆಯು, ದೇವನಮೂಹದೋಳ್ ಶೋಭಿಸುವ ಪರಶಿವನೆಂತೆಯು, ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬರುವ ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆಯು, ಉಪ ಪರವತಗಳಿಂದ ಬವ್ವಿದ ಹಿಮವಂತನೆಂತೆಯೂ, ಶೋಭಿಸುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ನೋಡಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುಮತಿಯುಂ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಲರುತ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಾಣೀಮಯಮಾದ ಜಗತಿಯುಂ ಕಂಡು, ಬಳಿಕ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರದ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರವಾಗೈದು ಈ ರ್ವರೂ ಆ ಮಣಿಮಯ ಜಗತಿಯೋಳ್ ಸುಖದಿಂದ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ರಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡವರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂಡ ಖಂಡನೆ ನಿವುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮುಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂ ಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯಘಟಿಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನೆ ಧಾರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನವನಿತಾ ತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಕ್ಷಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡ ಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಶಾಕದ್ವೀಪವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಕಂಡ

ನೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ
ಆಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮುಂಗಳಮಹಾ

ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ನಾ ಲ್ಪ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭಿ ಕಿ .

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯಿನವಃ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ
ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿನ ಕೆಳಗಣ ಮಣಿಮಯ ಜಗತಿ
ಯೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಆ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅದೊಂದು ಪರಿ
ಯಾದ ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಿ, ಆ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮ
ಳಂಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಆಘ್ರಾಣವಾಗ್ಗೈಯುತ್ತ, ಪರಿಪರಿಮಾಗಿ ಅದರ
ಪ್ರಭಾವವಂ ಪ್ರೊಗಳುತ್ತ, ಈಗ ಭೂಮಿಗೆ ಗಂಧವತೀ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂ
ಟಾದುದು ಸಾರ್ಥಕಮಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕೂಡಿ
ರಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದುದ
ರಿಂದ ತನ್ನ ನೆಲಖೋಳ್ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು
ದೇವೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿದಂತೆ ಹರ್ಷಯುಕ್ತಮಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪ
ಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಅಧಿಕವಾದ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಬೆರದಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ, ಇವನು ಮಾನವನಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ
ಆಲೋಚನೆಯಾಗ್ಗೈದು, ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ನೆಡದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ, ಮಹಾರಾ
ಜನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಈ ಮಹಾ

ಸುಖವಾಗಿ ನಡೆಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದ ಪುರುಷರನ್ನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
 ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ಪೂರ್ವದೊಳಗೆ ಮುಖವಾಗಿ ದೂರವಾಗಿ ಮುಖವಾಗಿ
 ಮುಖವಾಗಿ ಅನುರೂಪವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವ ಕಾಲದೊಳಗೆ
 ಸುಖವಾಗಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಕುರಿತು ಪೋಗುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ
 ಕೊಡು ಕಳೆದು, ಈ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಾಧಾನವು ಸಂತೋಷವಾಗಿ
 ಲೋಕವಾಗಿ ತಾನು ಮನವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟ ಮನವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರು
 ನರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಲು ನಮ್ಮಿತ್ತವಾಗಿಯೆ ಒಂದಿರುವವರಲ್ಲಿ
 ಸಂಪದವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಇಂತು ಸಾಧನೆ
 ಮೆಲ್ಲಿ ಬಂತು, ಆ ವಶೆಯು ತಾಳುವುದುಂಟು ಪೂರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈ
 ಮಹಾಶಕ್ತಿಯು ಮಾನವನಿಗೆ ಅಳವಡವುದು. ಇದು ದೇವತಾ ರಸ್ಯವಾ
 ದವರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಭಾವವಿರುವುದು ಈ ದೇವತೆಯಾಗೆ ತಾನು ತಿಳಿ
 ದುಕೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕಟವು ಮಾಡಿಕೊಡದು.
 ಪೂರ್ವ ಮನಸ್ಸು ಭಾವವಿರುವುದಾದರೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ನಡುವರಿಂದ
 ಯ ಛೇದಿತವಾಗಿ ಮುಖವಾರವಾಗುವುದು ಮನವನಾದ ಪರಿಮಳಗ
 ಳಿಂದ ಪರಿವರ್ಣನಗಳಾಗಿರುವ ಪ್ರಪಂಚವು, ಭಾವವಿರುವುದಾದ
 ವೋ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೋರುವಂತೆ ಎಳೆ ಭಾವ
 ಯು ಸಂಪದವು ಸಮಾಧಾನವು ನೋಡಿ ಪೂಜೆಯಾಗಿಯೂ ಕಾಳ
 ದೋಳು ಸುಖವಿಯು ಮರಾತ್ಮರಾದ ಮಾನವರುಂಟು ತೃಣ ಸಮಾಧಾನವೆಲ್ಲ
 ಸುಗಂಧಕೂಡೆಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪವೆಷ್ಟು ಮಾನವನಿಂದ ದಹಿಸಿ ಪೋಗಿ
 ಲು, ಅದು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಪೂಜೆಯುಂಗರವ
 ರೋ? ಎದು ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ, ರಾಯನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭೂವಲ್ಲ
 ಭವೆ! ಮಾನವರ ಸಮಾಧಾನವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಾಭ
 ವವುಂಟು, ಅವರವರ ಸಮಾಧಾನವೆಲ್ಲ ಈ ಪಾರಿವಾತ ತರು ಮನವ
 ಲದವೆಲೋಕಾತಿವಯವದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿವಲ್ಲವೇ,
 ಮತ್ತೆ ವಿಕಲ್ಪಕರಾಗಲೀ, ದೇವತೆಗಳಾಗಲೀ, ಇಂತಿವು ವಸ್ತುಗಳು
 ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನಾದರೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿವರಿ
 ತವುದು ಕೊಂಡಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮನವುಂಟು, ರಾಜೇಂದ್ರನು

ಮತ್ತೂ ಪೌಠಿಜಾತ ತರುವಂ ನೋಡಿ ನಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್
 ವಸಂತೋದಯವಾದುದು, ಅದೆಂತೆಂದರೆ—ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಯುವರಾಜ
 ನಾದ ವಸಂತನಂ ಕರದು ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಎನುವ ಗಂಧರ್ವ ಸುಂದರಿ
 ಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುವನಾದ ಕಾ
 ರಣ ಅವನ ಮನೋನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಫಲಪ್ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ
 ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ಮುಪ್ಪತ್ತು ದಿನದವರಿಗೂ,
 ಆ ಮಹಾರಾಜನ ಸನಿವಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿದುರ್ಗ, ಬಳಕ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುವ
 ವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲಾ
 ವಸಂತನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ಅರಸಿ, ನೋಡಿಕಾಣದೆ ಕಳ
 ವಳಗೊಂಡಿರಲಾಗಿ, ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಯುವರಾಜನಾದ ವಸಂತನಿಗೆ ಸು
 ಗಂಧರಾಜನಿಂದಂಟಾದ ಅವಮಾನವಂ ನೋಡಿ, ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಶರೀರ
 ವಂ ತೊರದು, ಸ್ವಾಕ್ಷೇಪರೂಪನಾಗಿ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ, ಯಾವನವನು
 ವ ಸಹನವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು, ತಾನಿರುವವಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಂ
 ಹುಡುಕುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತ, ಬಂದು ತನಗೆ
 ಶತ್ರುವಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ನೋಡಿ, ಇವನ ಮನವಂ ಮನೆಯಂ ಮಾಡಿ
 ಕಾದಿರುತ್ತ, ಸಮಯವಂ ನೋಡಿ ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಅಡಕಿ
 ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರಲು, ಇವನ ಸತಿಯಾದ ರತಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕಾಣದೆ
 ಕಳವಳಗೊಂಡು, ಪರವಶಳಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಬಳಕ ತನ್ನ ಪತಿಯ
 ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಸಂತನಂ ಕರದು ನಿಮ್ಮರನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ? ಅರಸಿ
 ನೋಡಿ ಕರತರುವದೆಂದು ದೈನ್ಯದಿಂ ಪೇಳಲಾ ವಸಂತನು ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ
 ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಭೋಲೋಕವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವನಂಗಳಂ
 ಪ್ರೊಕ್ಕು ಹುಡುಕುತ್ತ ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಹೇಮಂತ, ಶಿಶಿರ,
 ರೇಬ ದುಪ್ಪರಾದ ವಸಂತಾಲಕರ ಉರವಣಿಗೆ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡಿರುವ ವಸ
 ದೇವತೆಗಳಂ ಸಂತೈಸಲೋಸುಗ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು
 ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಶಿಶಿರ ಮೊದಲಾದ ಋತುಗಳೆಂಬ ಕಿರಾತರಿಂ
 ದ ಭಯಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಅಡಕಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಂ
 ಕಳೆಯುತ್ತ, ಶಿಶಿರ ಋತುವು ಪ್ರೋಗಲೆಂದು ಮೌನವ್ರತವಂ ತಾಳ ತವವಂ

ಗೈವ ಕೋಕಿಲ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಮೌನಕ್ರೋಧವಾಪನೆಯು ಮಾಡಿಸಲೋಸುಗ ಬರುವ ಪುರೋಹಿತನೊ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಹೌವನನೆಂಬ ವನದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿರಹಿಗಳೆಂಬ ಪ್ಯುಗ ಸಮೂಹಗಳಂ ಬ್ಯಾಟಿಯಾಡಲೋಸುಗ ವನಸು ಮಾಡಿದ ಕಾಮಸು ಆ ಪ್ಯುಗನಮೂಹಂಗಳು ಚಲಿಸಿ ಪ್ರೋಗದಂತೆ ಕಾದಿರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿದ ಮಂತ್ರಿನೊ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಮಂದ ಮಾರುತನೆಂಬ ವಿತ್ರನೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮಯದೋಳ್, ಬ್ಯಾಲ, ರಸಾಲ, ವಕುಳ, ತಿಲಕ, ಕುರವಕ, ಚಂಪಕ ಮೊದಲಾದ ಪೃಕ್ಷುಗಳು ಮಾಧವೀ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸಂತನು ಬರುವನೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದ ಅನುರಾಗ ಜೆಚ್ಚಿ ಮೇಲುಕ್ಕಿ ಬರುವವೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಾರುತನೆಂಬ ವಿಟಪುರುಷನ ಶರೀರ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ವನಪಚ್ಚಿ ಎಂಬ ಜಾರತರಣಿಯು ಶರೀರದೋಳಂಕುರಿಸಿದ ರೋಮಾಂಚಗಳೊಳು ಎಂಬಂತೆಯು, ವಿರಹಿಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾರನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಉದುರಿದ ಕಿಡಿಗಳೊ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಮತ್ತು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪದಿಂದ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ವನವಂ ಪೊಕ್ಕಿರುವ ಪತಿಗಳಂ ಅರಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಂತರಾಜರ ರಾಣಿಯರಂ ನೋಡಲೋಸುಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ನಿಯು ಬಹುರೂಪುಗೊಂಡು ಪೃಕ್ಷುಗಳನ್ನೇರಿ ನೋಡುವದೊ? ಎಂಬಂತೆಯು, ವನಪ್ರವೇಶವಗೈವ ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಂ ಕಂಡು ವನದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಕುರವಿಂದ ರತ್ನಂಗಳಿಂದ ಸಿವಾಳಿಯಂ ತೆಗಮೆ ಎರಚಿದರೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಾಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಕೊನೆಗಳೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಬರಮಾಣಿಯು ಪದ್ಮರಾಗ ರತ್ನಮಯವಾದ ಆಭರಣಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಳೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವನಂಗಳೋಳ್ ಬಣಗಿ ಉದುರುತ್ತಿರುವ ಎಲೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವ ಮರಂಗಳಂ ನೋಡಿ ದಯೆಗೂಡಿದ ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ನೀವು ಬೆಳೆದು ಬಾಳಿರೆಂದು ಅಶೀರ್ವಾದವಗೈದು ತಳೆದಿರುವ ಕುಂಕುಮಾಕ್ಷತೆಗಳೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತ್ತಿರುವ ಬೆಗರುಗಳ ಸಾಲುಗಳು ಪೃಕ್ಷುಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂಜಿಯಂ

ಕೂಡೆ ಊರುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅಂಕುರಿಸಿ ಶೋಭಿಸುತ ಕವಲೋಡಮ ಕಿರಿಎಸಳುಗಳಾಗಿ ವನದೇವತೆಗಳ ಪಣೆಯೊಳಿರುವ ಕೆಂಪುರತ್ನಗಳ ತಿಲಕಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಾರನಶರಣ ಅಲಗುಗಳೋ? ಎಂಬತೆಯೂ, ಲತೆಗಳೆಂಬ ನಾರಿಯರ ಪಣೆಯೊಳಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಬಟ್ಟಿನ ಕೆಂಪುರತ್ನದ ಲೋಲಕಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತ ಇಮ್ಮಡಿವಾಗಿ ಕೆಂಪೇರಿ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ವೃಕ್ಷಗಳೇ ಕಾಣದಂತೆ ವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಚಿಗುರುಗಳ ಮಯವಾಗಿರಲು, ವಾರನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತೆರಳಿ ಬರುವನೆಂದರಿತು ವನದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮಾಡಿಸಿರುವ ವದ್ವರಾಗರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಪಟುಮಂದಿರಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ವಿಚಾರಣೆಯೆಗೈವ ಚಿತ್ರದ ಚಾವಡಿಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಚಿಗುರುಗಳ ಕೆಂಪಾದ ಕಾಂತಿಯು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ವಸಂತ ಮಹೀಷಾಲಕನು ದಿಗುಂಗಳೆವರಿಗೆ ಉತುಗೇಲೆಗಳಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಂಪು ಚಂದ್ರಕಳೆಯದುಕೂಲಂಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅರುಣೋದಯವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಕೆಂಪಾದಕಾಂತಿಯು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅರುಣೋದಯ ಸಮಯದೋಳ್ ಇದೇನದ್ಭುತವೆಂದು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಿಪ್ರಗಳಂ ಕೇಳಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಶಿಶಿರ ಋತುವೆಂಬುವನ ದುರಾಚಾರಂಗಳಂ ವೇಳಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮೃದು ಮಧುರವಾದ ಆಹಾರಂಗಳಂ ಕಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗುಂಪುಗಳಂ ಕರೆಯಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ವಸಂತೋದಯವಾದುದು ವನವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವದೆಂದು ತರುಣ ತರುಣಿಯರಂ ಕರೆಯಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಓರೋವರ್ಗೇ ಸಂಚರಿಸಬಾಡಿರೆಂದು, ವಿರಹಜನಂಗಳಿಗೆ ಹಿತೋಪದೇಶವು ಮಾಡಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನ ಭುಜಪ್ರತಾಪ ಬಿರುದುಗಳಂ ಹೊಗಳಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೌನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಧುರವಾಗಿ ಕೇಳುವರ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಇಂಪಾಗುವಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ವಸಂತೋದಯವಾಯಿತೆಂದು ವೃಕ್ಷಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವು ಅಂಕುರಿಸಿ ಬರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ

ಕೀರ್ತಿ ಎಂಬ ಚೆಳ್ಳಂಗಳಿಂದ ಭೂಲೋಕವೆಲ್ಲ ಬಿಳುಪಾಗಿರಲಾಗ ಚಂದ್ರ
 ನೇ ಭೂಲೋಕವನ್ನೆದಿರುವನೆಂಬ ಸಂವೇದದಿಂದ ನೋಡಲೋಸುಗ
 ಬಂದಿರುವ ಸಕ್ಷತ್ರಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಸಮುದ್ರರಾಜನು ತನ್ನಲ್ಲಿ
 ಪುಟ್ಟಿದ ಐರಾವತ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ದಾನವರ ಅಧೀನವಾಗುತ್ತಿ
 ರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ದಾನವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಹರಿಸಿ ಆ ವಸ್ತು
 ಗಳೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಕೈ ಕೊಂಡನೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೂ
 ಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವನೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ಮನ್ಮಥನು ತನಗೆ ಜಯಸಮಯ ಬದಗಿತೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತನ್ನ ಬಾಣ ವರಂಪರೆಗಳಂ ವಿರಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿ
 ಸಲೋಸುಗ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು
 ದುಂಡಾದ ವಜ್ರಂಗಳಂ ಕೆತ್ತಿದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿರುವಳೋ? ಎಂ
 ಬಂತೆಯು ವನದೇವತೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯನಾದ ವಸಂತನೊಡನೆ ವಿಹಾ
 ರವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಶ್ರಮದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಕಿರಿ ಬೆಮರುಗಳ ಬಿಂದುಗಳೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ಕಿರಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಅಂಕುರಿಸಿ ಚಳಿದು ಬರುವ ಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳು ವಸಂತನಿಂದ ಮುಖ ಭಂಗವ
 ನ್ನೈದಿರುವ ಜಾಜಿಯ ಬಳ್ಳಿಯಂ ನೋಡಿ ನಗುತ ಹಾಸ್ಯವಗೈದವ್ರೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ವಸಂತನೆಂಬ ಕಾಂತನು ಬಿಂದುದರಿಂದ ಹೃದಯ
 ದೋಳ್ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿ ಬಳಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಭಾಗದೋಳ್
 ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಸಂತೋಷವ್ರೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪರಾಜಿತನಾದ ಚಂದ್ರನು ಬಹು ರೂಪ
 ಗೊಂಡು ವನವಂ ಪೊಕ್ಕು ವೃಕ್ಷ ಲತೆಗಳೋಳ್ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿಕೊಂ
 ಡಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ವಸಂತನೆಂಬ ಹೂವಾಡಿಗನು ಪರಿಪರಿ
 ಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ತಂದು ಸುಲು ಸಾಲಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರು
 ವನೋ? ಯಂಬಂತೆಯು, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮನ್ಮಥನ ಯುವರಾಜನಾದ
 ವಸಂತನಂ ಪರಿಸಲೋಸುಗ ಲತೆಗಳೆಂಬ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದಿರುವ
 ಪ್ರಮಾಲೆಯೋ? ಎಂತೆಯು, ಪಟವೆಲ್ಲ ಪ್ರಮಯಮಾಗಲಾಗ ಲತೆಗಳೆಂ
 ಬಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಬಿಳುಪಾದದುಕ್ಕಾಲಂಗಳಂ, ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ

ಕೂಡ ಉಟ್ಟಿರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಎಳೆ ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗದ ಪೂರ್ವಸುಕೃತಗಳೆಲ್ಲ ಫಲಿಸಿದವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವಸಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಯೌವನೋದಯ ಸಮಯದೋಳ್ ಅಂಕುರಿಸುವ ಕುಚಾಗ್ರಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವಸವೆಂಬ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ಕಂಠದೋಳ್ಧರಿಸಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನು ಹಾರಾಜನು ಬರುವನೆಂದು ವಸಂತನು ವಸವೆಂಬಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಫಲವಸ್ತುಗಳೆಂ ಕಟ್ಟಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ಕುಮಾರರು ಆಡುವ ಗೋಲಿಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತಲಿರುವ ಫಲಗಂಳದ ವೃಕ್ಷಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಶಿಶಿರ ಋತುವೆಂಬ ತರುವು ಕಳೆದು, ಕೆಂಪಾದ ಚಿಗರುಗಳ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ಅರುಣೋದಯವಾಗಿ ಮಂದಮಾರುತವು ಕೂಡ ನಂಚರಿಸಿ ವಸಂತೋದಯವೆಂಬ ನೂರ್ಯೋದಯವಾಗಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಹೃದಯಗಳೆಂಬ ತಾವರೆಗಳು ಅರಳುತ್ತಿರಲಿ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಾಮಿಗಳೆಂಬ ಯೋಗಿಗಳು ಮನ್ಮಥನುಗಳೆಂ ಸೌಂಗಮಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಬಾಲ್ಯವೆಂಬ ಮನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಯೌವನವೆಂಬ ಮಹಾವನವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಕಾಮಿನೀ ಸಾಯುಜ್ಯವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಬಲವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯವೆಂಬ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ವೈರಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ, ತಮ್ಮಂತೆ ಮನ್ಮಥನಾಸ್ತ್ರ ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ಅನುಭವ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ವರಮ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾದ, ಅನವರತ ರತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ರತೀದೇವಿಯ ಸ್ವರೂಪವಂ ತಾಳಿರುವ ತರುಣಿಯರೆಂಬ ಮಹಾಕಾಮಿನಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಈರ್ವರು ಸುರತ ರೂಪಮಾದ ತಪವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಪು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮಹಾಮೋಹವೆಂಬ ಸರೋವರದೋಳ್ ಸ್ನಾನವಾಗೈದುದೇ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ವಸ್ತ್ರಂಗಳೆಂ ಧರಿಸಿ, ದಿವ್ಯ ಚಂದನವೆಂಬ ಭಸ್ಮಲೇವಗೈದು, ಮಧುರ ಸಲ್ಲಾಪಂಗಳೆಂಬ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳೆಂ ಪಠಿಸುತ್ತ, ಚುಂಬನವೆಂಬ ಆಚಮನವಾಗೈದು, ಚತುರಶೀತಿ ಬಂಧಂಗಳೆಂಬ ಪೀಠಂಗಳೊಳ್ಳುತ್ತ ಚಾಪ್ಪುಸುರತವೆಂಬ ನ್ಯಾಸವಾಗೈದು, ಭುಜಾಲಿಂಗನವೆಂಬ ಯೋಗವಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಮನೇ ಸರೋತ್ತಮನೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗಿ, ಧ್ಯಾನ

ವಾಗ್ವಿಯುತ; ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತರಾಗಿ ಮಣಿತವೆಂಬ ಮಹಾವ್ರಾತೃವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ, ಸುರತವೆಂಬ ತವವಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಗೈಯ್ಯುತ್ತ, ಅನರ ರಸವೆಂಬ ಅಮೃತವಂ ಸವಿಸು, ಪರಮಾನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಿರಾ ಸಮಯೋಳ್ ಎಳೆ ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗವೆಲ್ಲ ಅನವರತ ವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳವ್ವಾಸವೈವುದರಿಂದ ಇವು ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದು ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಯೋಚಿಸಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಎಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಿಣಿಗಳಂತೆ ಹಸುರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಎಳೆ ಹಸುರೇರಿ ಬರತಲಿರಲಾಗ; ಒಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಪಚ್ಚೆ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿಗಳಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಮುತ್ತಾ ಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದಂತೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು, ಲತೆಗಳು ಕೂಡ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ಇಂತುಮೆಲ್ಲವೆ ಧಳಧಳವ ಎಳೆ ಚಿಗರುಗಳಂ ಸವಿಸು ಕಲರವಂಗಳೆಗೈಯ್ಯತಲಿರುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮಧುಹಸ್ವರವೆಂಬ ಸೆವದಿಂದ ವನದೇವತೆಗಳು ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಜಿರಳಗಳಿಂದ ಲತೆಗಳೆಂಬ ವೀಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ವಾದನೆಯೆಗೈಯ್ಯತಲಿರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗದ ಕೂಗಾಟದಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕಲರವಂಗಳಿಂದ, ವನನಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸುಂದರಿಯರ ಮಧುರಮಾವ ಗಾನಂಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತಮಾಗಿ, ನಿರಹಿಜನಂಗಳ ಹೃದಯಂಗಳು ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುತ್ತಲಿರುವ ವನದ ದೇವೋಳ್ ಅರಳದ ಮೊನ್ನೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಹುವ್ರವಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಧಾರೆಯಂತೆ ಸುರಿದ ಮಕರಂದ ರಸಂಗಳಂ ಮಾನ ಬಂದಂತೆ ಮಾನವ ಗೈದು ಮಡಿಬ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪೋಗಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೈ ಮಾರದು ಮಧುಕರನಿಕರಂಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳುತಿರಲೂ; ಮಾನೈಥನು ತನ್ನ ಬಾಣಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಮತ್ತೊಂದೆರೂ ಮುಟ್ಟದಂತೆ ಅರಗಿನಿಂದ ಮುದ್ರಿಯಂ ಮಾಡಿರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆ ತುಂಜೆಗಳೆನುವ ಚೋರರುಗಳು ಮಕರಂದವೆನುವ ರಸದ್ರವ್ಯವಂ ಚೌರ್ಯವಗೈಮದರಿಂದ ಸೆರೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಪುಷ್ಪಂಗಳೆನುವ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳೊಳಿರುವ ಕಳಂಕಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಬಿಳ್ಳಿಗಳೆನುವ ಭಾಮೆಯರು ಪಣೆಯೊಳಿಟ್ಟಿರುವ ಕತ್ತುರಿಯ ಬಟ್ಟುಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಕಾವಿಗಳಾದ ಜ

ನರುಗಳೆಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಮನ್ಮಥನು ಮಾಡಿರುವ ಮದ್ದಿಸು
ಗುಳಿಗೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ತುಂಬೆಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರ
ಲೂ; ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ವಸಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಸುವ ತರಾಣಿಯು ಪುಷ್ಪವತಿಯಾಗಿ
ಮನ್ಮಥನ ಕೀರ್ತಿ ಎಸುವ ಗಂಗಾ ಪ್ರವಾಹದೋಳು ಸ್ನಾನವಾಗೈದು
ಪೂಜೆಯಾಗಿ ವಸಂತನನುವ ಪ್ರರುಷನೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಾಗೈದು ಗರ್ಭ
ಪಂ ಧರಿಸಿ ಮಂದ ಮಾರುತನೆನುವ ಕುಮಾರನು ಪಡೆದು, ಪುಷ್ಪಗಳ
ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬ ತೊಟ್ಟಿನೋಳು ಹೂವುಗಳ ಫೂಳುಗಳೆನುವ ಧ್ಯು
ಧುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯು ಮಾಡಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಮಕರಂದವೆನುವ ಹಾಲಿರದು
ಹಾಯ್ಗೊಳುಪಂತೆ ದೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ನಾವವೆಂಬ ಹಾಡುಗಳ್ಳೊಪಾ
ಡುತ್ತ, ಬೆಗರುಗಳೆಂಬ ಕೈಗಳಿಂದ ತೂಗುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿ
ರುವ ಸಮುದೋಳು ಮಂದಮಾರುತನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿ
ಟ್ಟು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಮನ್ಮಥನು ಭೂಮಂಡಲವಂ ಜೈಸ
ಲೋಸುಗ ಜನಪ್ರಿಯಾನವಂ ತೆರಳುವನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನಗೆ ಅನು
ರೂಪವಾದ ರಥಗಳೆಂ ತರಿಸುವದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಸಂತನು
ನಿರೂಪಿಸಲಾ ವಸಂತನು ಪುಷ್ಪಗಳ ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬ ಪತಾಕೆಗ
ಳಿಂದಲು, ಬೆಗರುಗಳ ಗುಪ್ತಗಳೆಂಬ ಪದ್ಮರಾಗರತ್ನಂಗಳಿಂದಲು, ಎಲೆ
ಗಳೆಂಬ ಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದಲು, ಕೆತ್ತಿ ಮಾಡಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರು
ತ್ತಿರುವ ಪೃಥ್ವಿಗಳೆಂಬ ಮಣಿಮಯವಾದ ರಥಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧವಿಟ್ಟು,
ತುಂಬೆಗಳ ಝಂಕಾರದಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಅರಿಯರಳದ ಮೊಗ್ಗಗಳೆಂಬ
ಕಿರು ಪಂಚಗಳನ್ನೆಳವಡಿಸಿ, ಮಂದಮಾರುತನೆನುವ ಸಾರಥಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿ
ರಿಸಿ, ಗಿಳಿಗಳೆನುವ ಕುದುರೆಗಳೆಂ ಕಟ್ಟಿ, ರಘವಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಕೋಗಿಲೆ
ಗಳ ಕೂಗುಗಳೆಂಬ ಕಾಹಳೆಗಳಂ ಉದಿಸುತ್ತ ವಸಂತನೆ ಕಾದಿರುವನೋ
ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ; ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮಂದಮಾರುತನ ಸಂಚಾ
ರದಿಂದ ಚಲಿಸುವ ಬೆಗರುಗಳೆಂಬ ಬೆರಳುಗಳಂ ಸಂಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ
ವಸಂತನೆಂಬ ವಿಟಪ್ರರುಷನಂ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಬಲತೆಗಳೆಂಬ
ವಾರತರುಣಿಯರ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಾಗಗಳೆನುವ ಪರಿಪರಿಯಾದ
ಪರಿಮಳದ ಭರಿತವಾಡು ಗಂಧದ ಹುಡಿಯಂ ಚೆಲ್ಲತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗ

ಳೆಲ್ಲ ವಾಸನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪುಷ್ಪಗಳ ಸಮು
 ವಾಯುವೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ವಸಂತನು ನಗುತ ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮ
 ನ್ಸೃಥನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ರಸಾಲವೃಕ್ಷವೆಂಬ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹಾ
 ಸನವನ್ನೇರಿ, ಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ಒಡೊಡ್ದಿಲಗಕೊಂಡು, ವನವೆನುವ ವಿ
 ಚಾರದ ಹಜಾರದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಲತೆಗಳೆನುವ ವಾರನಾರಿಯರು,
 ಹೆಣ್ಣು ದುಂಬಿಗಳ ರೈಂಕಾರವೆಂಬ ಶ್ರುತಿಗೂಡಿರುವ ಶುಕಪಿಕಗಳ
 ಸಮೂಹದ ಮಧುರವಾದ ಗಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಕರಗ
 ಳಿಂದ ಮನ್ಸೃಥನ ಭುಜಪ್ರತಾವದ ಜಯವದಾಭಿನಯಂಗಳಿಗೈಯುತ್ತ,
 ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ನಾಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನ ಸಂಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಾಟ್ಯ
 ವಗೈಯುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತಲಿರಲೂ; ಅದರು ಗಂಚಿಯ ಬಳ್ಳಿಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಗರೆವ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಮಕರಂದ ರಸ
 ಗಳ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಪರಾಜಿತಮಾಗಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಜಾಜಿಯ ಎಳೆ
 ಬಳ್ಳಿಗಳು ತಲೆವಾಗಿ ಮನಸೋತು ಕಳೆಗುಂದಿ ಬಳುಕುತ ಚಿಂತೆಗೊಂ
 ಡಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು; ವಿರಹಿಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡಿರುವ
 ಕ್ರೂರನಾದ ಮಾರನೆಂಬ ವೀರನು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗವಗೈವಿರು
 ವ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರಂಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಕಿಂಶುಕ ವೃಕ್ಷಂಗಳ
 ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ಕೆಂಪಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ದೂರದೋಳ್ನೋಡಿ
 ಬಹು ಮಧುರಂಗಳಾದ ಫಲಗಳೆಂದರಿತು ಗುಂಪು ಕೂಡಿ ಓಡೋಡಿ ಬಂ
 ದು ನೋಡಿ ಫಲವಲ್ಲದೇ ಇರಲು ನಾಚಿಗೆಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗುವ
 ಗಿಣಿಗಳ ಬಳಗವೆಲ್ಲ ಸರಸಗಳಾದ ಫಲಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ, ಬಾಲ ರಸಾಲ
 ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಯೈದುತ್ತಿರಲು, ಲತೆಗಳೆಂಬ ಮುಗ್ಧೆಯರಾದ ತರುಣಿ
 ಯರು ಅರಳಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ನೆವದಿಂದ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಂದಹಾಸಗೊ
 ಳ್ಳುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲದಂ ಕಂಡು, ಕೋಪಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮುಖಂ
 ಗಳಂ ಕೆಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಡುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ಸಾಲ್ವೀರಿ
 ಗಗನದೋಳ್ ನೇರಿ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಹಾರಾಡ್ದಿ ಬರುವ ಗಿಣಿಗಳು,
 ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ವನಪಾಲಕನು ಮನ್ಸೃಥಮಹಾರಾಜನು ಬರುವ
 ನೆಂದರಿತು, ವನವೆನುವ ಮಹಾ ನಗರದ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಾಲಗಳೆಂಬ ರಾಜ

ಬಿಂಬಿಗಳೋಳ್ ನಿಜ್ಜಳವಾದ ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವವಳಗಳಂ ಕೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ರುವ ಸಾವಿರಾರು ತೋರಣಂಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮಂದಮಾರುತನು ಮನ್ಮಥನು ಬರುವನೆಂದು ವಸಂತನಿಂ ತಿಳಿದು, ಅರಳದ ಹುಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿವ ಮಕರಂದದಿಂದ ವನವ್ಯದೇಶವೆನುವ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಭಳಯವಂ ಕೊಟ್ಟು, ಪುಷ್ಪಗಳ ಧೂಳಿಗಳೆಂಬ ಗಂಧದ ಪುಡಿಗಳಂ ಸುತ್ತಲೂ ಚೆಲ್ಲುತ್ತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ಲತೆಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ವೃಕ್ಷಗಳ ಪಚ್ಚಿಗಳೆನುವ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಗಳಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಮನ್ಮಥನ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವದೆಂದೂ, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೋಮಲವಾದ ಕಂಠರವದಿಂ ಕೊಗುತ ಬರುವನೊಕ್ಕು ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಅಂತಪ್ಪ ವನಮಧ್ಯದೋಳ್ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ ತರುಣಿಯು ತನ್ನ ಮುಖ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ಮಡಗಿರುವ ಆಳವಾದ ತಿಳಿಕೊಳವೆಂಬ ಕನ್ನಡಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯವಂ ತೊಳೆದು, ಪೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸು ಮಾಡಿ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಲತೆಗಳೋಳರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಹೊಸ ಧೂಳಿಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಶಿಗಳಂ ಸುರದಿರುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮನ್ಮಥನ ಕೀರ್ತಿಗಳೆನುವ ರಾಜಹಂಸೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ವಿರಹಾನಲಜ್ವಾಲೆಗಳ ತಾವವಂ ತಾಳಲಾರದೆ, ಮೈಯಲ್ಲ ಬಿಳಿವೇರಿ ತಲ್ಲಣಗೊಂಡು ಕಳವಳಿಸುತ್ತ ತರಹರಿಸಲಾರದೆ ತಂಪಾಗಿರುವ ಧಳಧಳನೆ ಪೊಳೆಯುವ ತಿಳಿಗೊಳವಂ ಪೊಕ್ಕಿರುವ ತರುಣಿಯರ ತಂಡತಂಡಗಳ ವಿರಹದಿಂದ ಬಿಳ್ವೇರಿದ ಮುಖ ಮಂಡಲಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ವನವಾರ್ಗದೋಳ್ ಅನವರತ ಸಂಚಾರವ ಗೈಯುವ ತುಂಬೆಗಳೆನುವ ಅಭ್ಯಾಗತರ ಸಮುದಾಯವಂ ಸಂತೈಸಲೋಸುಗ ಮನ್ಮಥನೆನುವ ಮಹಾ ಧಾರ್ಮಿಕನು ಮಕರಂದಗಳೆನುವ ಪಾನಕಂಗಳಂ ತುಂಬಿ, ವರಾಗಗಳೆನುವ ಪಚ್ಚಿ ಕರ್ಪುರದ ಪುಡಿಗಳಂ ತುಂಬಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಲುಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ರಾಜಹಂಸೆಗಳ ನಡೆಗೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ವರವಂ ಕೇಳುವದೆನಲೂ ಹಂಸೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಂಶಂಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರಪಂಚದ ಕಲಹಂಸೆಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬಸವಳಯದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ವರವಂ ಕೇಳಲಾ ಚತುರ್ಮುಖನು ಕರುಣದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಕೂಡೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಬಿಳಿವರ್ಣದ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಸಗಳಂತೆ ಸುರಿಯು ತಲಿರುವ ಮಕರಂದ ಧಾರೆಗಳೆ ಸವಿಡು ಹರ್ಷವೆಂದು ಮಾರನ ಭುಜ ಪ್ರತಾಪಗಳೆ ಸೊಗಸುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಗಾನವಾಗುವ ಭೃಂಗಾಂಗ ನೆಯರ ಮಧುರವಾದ ಸಂಗೀತವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ತಾವರೆಯ ಹೂವುಗಳ ನೆಲೆಗೋಳ್ ತೆರೆಗಳೆಂಬ ಉಪಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಳ್ಳುಪರೆಯ ಕಿರಿ ಬಳ್ಳಿಗಳೆ ಮೆಲ್ಲತ ಸುಖದಿಂದಿರುವ ರಾಜ ಹಂಸೆಗಳೆಂಬ ತಮ್ಮ ಜನರುಗಳೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ, ವಸಂತನ ಯಶೋರಾಶಿಗಳಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲಾ; ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ತಿಳಿಗೊಳವೆಂಬ ತರುಣಿಯ ಮೊಗದಂತೆ ತೋರುವ ಕೆಂಪಾವರೆಯ ಹೂವಿನಿಂದ ಗರೆವ ತಾಂಬೂಲ ರಸದಂತೆಸೆವ ಮಕರಂದ ರಸಪಾನದಿಂದ ಮದಿಸಿ ಮೈ ಮರಡು, ಮಂದಮಾರುತನ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಾರು ಮಾರಾಗಿ ತೂರಾಡುತ್ತ, ಬರುವ ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ಬಳಗವಂ ನೋಡಿ, ಸಂಪಿಗೆಯ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕೋವಗೊಂಡು ಮೈಯಲ್ಲ ಕೆಂಪೇರಿ ಮಧುಪಾನವಾಗುವ ತುಂಬೆಗಳ ತಂಡ ತಂಡಗಳ ಸಮಾಗಮವು ತನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಾಗೈದು, ಮಾರನೆಂಬ ಮಹಾದೇವತೆಯಂ ಕುರಿತು ಬಿಸಿಲಿನೋಳ್ ನಿಂತು ತಪವಂ ಮಾಡಿ, ತುಂಬೆಗಳು ತನ್ನ ಸಮೀಪವಂ ಸೇರದಂತೆ ವರವಂ ಪಡೆದಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಸಂಪಿಗೆಯ ವನವಜ್ಜಿಯಂ ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಓಡೋಡಿ ಪೋಗುತ್ತಿರುವ ಮರಿದುಂಬೆಗಳೆ ನೋಡಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಲತೆಗಳು ಮನ ಮಾರಾಗಿ ಈ ಸಂಪಿಗೆಯ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಸುವರ್ಣ ಹೆಜ್ಜೆ ಗರ್ವದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತ, ಮಧುಕರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಂಗಳೆ ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಂಡಗಳಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ತನ್ನ ಕಟುವಾದ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಸಮೀಪವಂ ಸೇರಲೀನದೆ ಮಧುಕರಂಗಳ ಮುಖ ಭೆಂಗವಂ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಎಳೆ ಫರಾಳ ಎನುವ ಬಾಲಕನಾದ ವನಪಾಳನೆಂ ಕಳುಹಿ, ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ಬಳಗವಂ

ಕರತರಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ವುಷ್ಪರಸಂಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಉಪಚಾರಂಗಳನ್ನೆವವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಬಳ್ಳಿಗಳ ತುಂಬು ತುಂಬಿಗಳೆ ತುಂಬಿರಲು; ಮತ್ತೂ ಪಸಂತ ಸಮಯವಾದುದರಿಂದ ತರುಣಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೊಡಗೂಡಿ ನೋಡಲು ನಾವು ಓರೋರ್ವರಿರುವಾಗ ಈ ಮಾರನು ಶರಂಗಳಿಂದ, ತರುಣಿಯರೆಂದು ಇನಿತಾದರೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕರುಣವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಕ್ರೂರನಾಗಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಬಾಧೆ ಪಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ರೂಪದಿಂದ ಮಾರನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕರಾದ ಕಾಂತರು ಹತ್ತಿರಲಿರುವಾಗ, ತನ್ನ ಯುವರಾಜನಾದ ವಸಂತನೊಡಗೂಡಿ ಸೈನ್ಯ ಸಹಿತನಾಗಿ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ಬಂದಿರುವನವನೇನು ಮಾಡುವನು ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮಾಡಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆ, ತಮ್ಮ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಚಿಗರುಗಳಂ, ಮುಗುಳುನೆಗೆಯಿಂದ ವುಷ್ಪಂಗಳಂ, ಮುಖದಿಂದ ಕಮಲಂಗಳಂ, ದಂತ ಪದ್ಧಿಗಳಿಂದ ದಾಳಿಂಒದ ಬಿತ್ತಂಗಳಂ, ನಾಸಿಕದಿಂದ ಸಂಪಿಗೆಯ ಹುವ್ವುಗಳಂ, ಮುಂಗುರುಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಗಳ ಬಳಗವಂ, ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮರಿ ಗಿಳಿಗಳಂ, ಕಂಠನಾದದಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ, ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯದಿಂದ ಮಕರಂದ ರಸವಂ, ಕುಚಂಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ, ನಡುವಿನಿಂದ ಸಿಂಹಂಗಳಂ, ನಡೆಗಳಿಂದ ರಾಜ ಹಂಸಂಗಳಂ, ಬಾಹುಗಳಿಂದ ತಾವರೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ, ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ ಕನ್ನೆದಿಲುಗಳಂ ಕೂಡ ಜೈಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿ, ವನವಂ ಕುರಿತು ಬರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆ ಉಪವನವಂ ಪೊಕ್ಕು ಕಾಮನಿಗೆ ದಕ್ಕದೆ, ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಿರಲು. ಆಗ ಕಂದರ್ಪನು ಉಕ್ಕುವ ಕೋಪದಿಂದ ಇವರನೊಕ್ಕುಲಿಕ್ಕುವನೆಂದು ವಸಂತನೊಡಗೂಡಿ ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ವುಷ್ಪರಥವನ್ನೇರಿ, ಪರಿವಾರ ಸಹಿತನಾಗಿ ಬರುತ್ತ, ಮೊದಲು ತಾನು ಚಿಗರುಗಳೆನುವ ಭಲ್ಯಗಳ ಅಲಗುಗಳಂ, ಭುಜ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯೋಳ್ ಕೆಂಪಾಗುವಂತೆ ಕಾಯಿಸಿ, ನಿರಹಿಗಳ ಹೃದಯವೆಂಬ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿರ್ಪ ಕೆಂಪಾದ ನೀರಿನಿಂದ ಹದಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ವಸಂತನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಓರ್ವರೂ ಕಾಣದಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮಹಾಯುದ್ಧವಂ ಅವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಯವಂ

ನೋಡಿ ಹೊಡೆಯುವಾ ಎಂದು ನಾರಿಯರ ಸಂಗಡಲೇ ಅಸಂಗನಾಗಿ ಕಾಣದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಕಾಂತೆಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರುಗಳ ಕರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ವುಷ್ಪಂಗಳಂ ತೆಗಡಾ ಮುಡಿಯೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತ, ಮನ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಂಚಾರವಾಗುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಾರನ ಪರಿವಾರವಂ ಕಂಡು ಅವರವರ ಕಾಂತರುಗಳು ಈ ತರುಣಿಯರ ಅವಯವಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ತಂಡಗಳು ಚಿಗರು ಮೊಗರುಗಳೆಂದು ಬಂದು ತುಡುಕಿದರೇನು ಮಾಡುವದೆಂದು ಭಯಗೊಂಡು ತಾವು ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ದುಕೂಲಂಗಳಂ ತೆಗದು ಕಾಮಿನಿಯರಿಗೆ ಹೊದಿಸುವಷ್ಟರೊಳ್ ಈ ರಮಣಿಯರ ಮುಖವಾಸನೆಯಿಂದ ತಾವರೆಯ ಹುವ್ವುಗಳೆಂದರಿತು ಮಕರಂದ ರಸಗಳಂ ಸವಿಯಲೋಸುಗ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಂತೆಯರ ಮುಖದ ಸುತ್ತಲು ಮುತ್ತಿ ಬತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಅಬಲೆಯರ ಕಣ್ಣಿನ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ನೋಟಂಗಳೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು, ತುಂಬೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಧುಕರಂಗಳು ಕಾಮಿಯರ ಮುಖಗಳ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಬರುತ್ತ, ಆ ತರುಣಿಯರ ನಾಸಿಕಗಳಂ ನೋಡಿ ಸಂಪಿಗೆಯ ವುಷ್ಪಂಗಳೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು, ಓಡೋಡಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು. ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಬರುವ ನಾರಿಯರ ಅಧರಂಗಳಂ ಕಂಡು ತೊಂಡೆ ಹಣ್ಣುಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಎಳೆ ಗಿಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬರುತ್ತ ಕಾಂತೆಯರ ಕರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೈಡೂರ್ಯ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಕೆತ್ತಿದ ಉಂಗುರುಗಳಂ ನೋಡಿ ಭಯಗೊಂಡು ಪೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಮುಂದೆ ಪೋಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರರುಷರಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಂತೆಯರಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಿರಲಷ್ಟರೊಳ್ ಕಾಮನು ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತ, ತನ್ನ ಕೈಯೊಳ್ ಪಿಡಿದಿರುವ ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಭಲ್ಲಿಗಳಂ ಅಬಲೆಯರ ಹೃದಯದೊಳ್ಳೊಡೆ, ಮೂಡುಪಂತೆ ಗುರಿನೋಡಿ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಹೊಡೆಯಲಾ ಭಲ್ಲಿಗಳು ಆ ಬಾಲೆಯರ ಹೃದಯದೊಳ್ ಮೂಡಿ ಕಳವಳಗೊಳಿಸಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳು ತೋರಡಂತೆ ಉನ್ನತವಾಗಿ

ಉಂಟು ಮಾಡಿ, ನಿರಹಾಗ್ನಿಗಳೆಂ ಉಬ್ಬಿಸುತ ಬಳಲಿಸಿ ಬೆಂಡಿನೆಂತೆ ಮಾಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಾಮಿನಿಯರು ಮನ್ಮಥನೆಂಬ ಮಹಾ ಭೂತವಾವರಿಸಿ ಕಳವಳಗೊಳುತ್ತ, ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿ, ತಾವ ಹೆಚ್ಚಿ, ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಚ್ಚಿ, ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುತ್ತ, ತುದಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಮಾತುಗಳ ತೊದಲುತಲಿರುವ ವ್ಯರೋಳ್ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನೆಗುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಕಂಬ ನಿಗಳಂತುಂಬಿ ಗಳಗಳನೆ ಅಳುತ್ತ ನಿಟು ಸುರುಗಳೆಂಬಿವು ತಟು ತಟು ಗಿಮಟು ಮಿಾರಿ ಮೈ ಮರದು ಬೆಮರೇರಿ ಬಾಯಾರಿ ಬಸವಳಿದು, ವೃಕ್ಷವೆಂ ಬಿಟ್ಟು ಉರುಳಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳುವ ಲತೆಗಳೆಂತೆ ಹೊರಳುತಲಿರುವ ತರುಣಿಯರಂ ಅವರವರ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ಇದೇನು ಮಾಯವಾದುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾಲೋಚಿಸಿ, ಲತಾಗೃಹಂಗಳೆಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಯೈದಿಸಿ, ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳೆಂ ಗೈಯಲಾಗ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೊ ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಮದನಾನೇಶವಂ ನೋಡಿ, ಇವರಿಗೆ ಮಾರ ನವಿಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಘನಾಬರಿ ಪಡದೆ ಈ ಮದನಾನೇಶವಂ ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಂ ಸನ್ನೆಹಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ಆಯಾಯ ವಸ್ತುಗಳೆಂ ಬೇಗದಿಂ ಸನ್ನಾಹವಕ್ಕೈಕೊಂಡು ಕಾಂತೆಯಿರಿರುವ ಲತಾ ಗೃಹಂಗಳನ್ನೈದಿ, ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಚಿತ್ರಾಸನವಂ ಹಾಸಿ, ಪಚ್ಚೆ ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಗಳೆಂಬ ರಂಗವಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಮುಗ್ಗುಗಳೆಂ ಬರದು ಲತಾಗೃಹದ ಬಾಗಿಲಂ ಮುಚ್ಚುವದೆಂಬ ದಿಗ್ಬಂಧನವಂ ಮಾಡಿ ಭುಜಂಗಳೆಂಬ ಪಾಶಂಗಳೆಂ ಬಿಗಿದು, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳ ಪರಾಗಗಳೆಂಬ ಕಾಮನ ಮೋಹನೆ ಚೂರ್ಣದಂತಿರುವ ಭಸ್ಮಂಗಳೆಂ ಕಾಮಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲತ, ಕಿರಿ ಬೆಮರುಗಳೆಂಬ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕುಚಂಗಳೆಂಬ ಕನಕ ಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರಂಗಳೆಂ ಬೆರಳುಗಳೆಂಬ ಮಾವಿನ ಚಿಗರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸತ್ಕಾರವೆಂಬ ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನೆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಸಿ, ಸಂಭೋಗ ಸುಖವೆಂಬ ಶಾಂತಿಯುಗೈದು, ಬಳಿಕ ಮದನಾನೇಶವಂಗಳೆಂ ಬಿಡಿಸುತಲಿರುವ ಕಾಮಿ ಜನಂ

ಗಳೆಂಬ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಜನಂಗಳ ಸಮೂಹವು ಕಂಡು, ಕಾಂತೆಯರ
 ಸಮುದಾಯವು ಮದನಾ ವೇಶದಿಂದ ಅವಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬಿಡಗಡೆಯನ್ನೈದಿ, ಆ
 ಮಾಂತ್ರಿಕರಿಗೆ ಅಧರ ಪಾಸವೆಂಬ ಅಮೃತ ರಸವು ಕೊಟ್ಟು ಭು
 ಜಾಲಿಂಗನವೆಂಬ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಹೊದಿಸಿ, ಕಿರು ಬೆಮರುಗಳೆನುವ
 ಮುಕ್ತಾ ಹಾರಂಗಳಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸುತೋವವಗೈಯುತ್ತ ಸಂತೈಸುತ್ತಲಿ
 ರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಪವಳಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲೆಗಳೆಂಬ
 ಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದಲೂ, ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಿರಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆಂಬ ಮುತ್ತು
 ಗಳಿಂದಲೂ, ಇರುವಂತಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಂಬ ವಜ್ರದ ರಾಶಿಗಳಿಂದಲೂ,
 ಕನ್ನೈದಿಲುಗಳೆಂಬ ನೀಲರತ್ನಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪಾದರಿಯ ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂ
 ಬ ಗೋಪೋಧಿಕ ರತ್ನ ರಾಶಿಗಳಿಂದಲೂ ಶಾವಂತಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಂಬ
 ಪುಷ್ಪರಾಗ ರತ್ನ ಸಮುದಾಯಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಂಬ
 ಮೈಡೂರ್ಯ ರತ್ನಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂಪಕ ಕುಸುಮಗಳೆಂಬ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿ
 ಗಳಿಂದಲೂ, ತುಂಬೆ ತುಳುಕುತಲಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳೆಂಬ ಘನವರ್ತಕರು
 ನವರತ್ನಗಳಂ ವಸಪಜ್ಜಿಗಳೆಂಬ ಅಂಗಡಿಯ ಬೀದಿಗಳೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಮ
 ಕರಂದವೆಂಬ ರಸದ್ರವ್ಯವಂ, ಪುಷ್ಪಧೂಳಿಗಳ ರಾಶಿಗಳೆಂಬ ಧಾನ್ಯಂಗಳಂ
 ಕಾನಿಗಳೆಂಬ ಕೊಳ್ಳುವ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಉಪಭೋಗವೆಂಬ ಮೌಲ್ಯವಂ
 ತೆಗದುಕೊಂಡು ಮಾರುವದೆಂದು ಕೊಗಿಲೆಗಳೆಕೂಗುಗಳೆಂಬ ನವದಿಂದನಾ
 ವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಿರಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡು, ಮೊಗ್ಗು ಗಳೆಂಬ ಹಲ್ಲ
 ಗಳಂ ಕಡಿಯುತ್ತ ನಂಚರಿಸುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಕಾಂತನೊಡಗೂಡಿರುವ
 ಕಾಂತೆಯನ್ನೋಡಿ, ಹಂಸಗಳೆಂಬ ನವದಿಂದ ನಗುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಸಂ
 ತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ವಸೆರಾಜ್ಯವಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್
 ಮಂದಮಾರುತನು ಮಲಯ ವರ್ಷತದೋಳ್ ಪುಟ್ಟ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಂ
 ಗಳೆತ್ತೋಪಿನೋಳ್ ಚೆಳೆದು ಮದಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರುವ
 ಮಹಾ ವನಗಜಂಗಳ ಕಪೋಲಂಗಳಂ ಸುರಿವ ಮದೋದಕ ಧಾರೆಗಳ
 ಪರಿಮಳದಿಂದ ಪುಷ್ಪನಾಗಿ ಮದವೇರಿ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ, ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಕ
 ಪುರ ಬಾಳೆಯ ವಸೆವಂಪೊಕ್ಕು, ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು, ಅಲ್ಲಿರುವ
 ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಯ ರಾಶಿಗಳೋಳ್ ಪವಳಿಸಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರಳಿ

ತೆರಳ, ತಿಳಗೊಳಂಗಳೋಳ್ ಅರಳಿರುವ ತಾವರೆಯ ಹುವ್ರಗಳೋಳ್ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಕರಂಡ ರಸದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ, ಅದರ ಧೂಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದು, ಎದ್ದು ಬರುತ್ತ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಮಳಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಅವಹರಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಹಂಸಗಳಂ ನೋಡಿ, ಇವರ ನಡೆಯಂತೆ ನಡೆಯಂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ವೇಗವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಮಟ್ಟಣಂಗಳ ಮಂದಿರಂಗಳೋಳ್ ಚಂದ್ರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪತಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತರಾಗಿ ಸುರತ ಸುಖವಂ ಅನುಭವಿಸಿ, ನೊಂಪಿನಂ ನಿದ್ರೆಯಗೈವ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಯುವತಿಯರ ಕುಚತಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿ, ಕಪ್ಪುರ ಕೇಸರ, ಗೋರೋಚನಂಗಳಂ ಬೆರೆಸಿ ಗಂಧವಂ ಮಾಡಿ ಬರದಿರುವ, ಮತ್ತೂ ಸುರತ ಸಮಯದೋಳ್ ಮುತ್ತಿಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಕಿರಿಚೆಮರುಗಳಿಂ ನೆನದಿರುವ ಮಕರಿ ಕಾವತ್ರಿಂಗಳ ಸುಗಂಧವಂ ಚೌರ್ಯವಗೈದು, ಕೆಂಡಾವೆಯ ಹೂವುಗಳ ವಾಸನೆಯಂತೆ ಪುಮಿಘುಮಿಸುವ ಕಾಮಿನಿಯರ ಮುಖ ವಾಸನೆಯಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಆ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಚಪ್ಪರದ ಲಾವಂಚ ಮುಡಿಮಾಳಗಳ ತೆರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಗೈದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ ಹೂವಾಡಿಗರ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಪುಷ್ಪತೈಲಂಗಳಂ ತನ್ನ ತನುವಿನಲ್ಲಿ ತೀಡಿ, ಪನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನೆಗೈದು, ಪರಿಮಳದ ಪುಡಿಗಳೋಳ್ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ, ತಾಳೆಯ ಹುವ್ರ ಗಳೆನುವ ಹದವಾದ ಕತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮುಗಳ ಮಾಡಿ, ಹಾಗೆ ಸಂಪಿಗೆಯ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸಾಲಿನೋಳ್ನೆಂಚರಿಸಿ, ಬಾಯಾರಿ ಪಾದರಿಯ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವಾಸನೆ ಎನುವ ಪಾನಕವಂ ಪಾನವಗೈದು, ಬರುತ್ತ ದೂರದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ನೋಡಿ, ಇದರ ವಾಸನೆಯಂ ಅವಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ತವಕದಿಂ ಬರುವನೆಂತ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ, ಪರಿ ಪರಿಯಾದ ಪರಿಮಳಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಮೈ ಭಾರದಿಂ ನಡೆಯಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತ, ಪಾರಿಜಾತ ಪೃಕ್ಷದ ನೆಲೆಲಿನೋಳ್ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧರೂಪೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು, ತನಗೆ ಪರಮ ಮಿತ್ರನಾದ ಮನ್ಮಥನೆಂದರಿತು ಹ್ಲೇಷಾಲಿಂಗನವಗೈವೆನೆಂದು ಬಂದು,

ತನಗೆ ಗಂಧವಹನೆಂದು ಹೆಸರು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು, ಮತ್ತು ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರವು ತನ್ನಂತೆ ಸುಗಂಧವಾಗಿರುವದು ನೋಡಿ, ಮತ್ಸರಗೊಂಡು ಮದಿಸಿ ಮಿತಿಮಾರಿ ಮೈ ನೋಂಕಿ, ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮತ್ತು ಲೋಕಾತಿಶಯಮಾವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಕಂಡು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಮೈ ನೋಂಕಿ, ಹಾಯಿ ಗೋಸುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದ ಉಪರಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶುಕರೂಪದಿಂದಿರುವ ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವ ತರುಣಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಅಶ್ವರ್ಯವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದೋಳೋಲ್ಬಾಡುತ, ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಪರಿಯಂತ ನೋಡುತ ರೆವ್ವೆಗಳೆ ಮುಚ್ಚದೆ ಇರುವಂತೆ ಚತುರ್ಮುಖನು ನೇತ್ರಂಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯೆ ಗೈದುದು ಸಾರ್ಥಕಮಾದುದೆಂದು ಸಂತೋಷವಡುತ, ತನ್ನ ಸಮೀಪದೋಳ್ತನ್ನಂತೆ ಶುಕರೂಪದಿಂದಿರುವ ಕಲಹಂಸೆಯಂ ಕರದು, ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಕಂದರ್ಪ ಕೋಟಿ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದ ಮೆರೆವ ಈ ಮಹಾ ಮಹಿಮನಾದ ಪ್ರರುಷನಂ ನೋಡಿ ನೇತ್ರಂಗಳೆ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೋ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ದುಷ್ಕನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಭಯಮಿಲ್ಲದೆ, ತನ್ನೊಡನೆ ಮತ್ತೋರ್ವ ಮಿತ್ರನೊಡಗೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಲಿಯುತ ಮಾತನಾಡುತಲಿರುವ ಪರಿಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಮಾಯೆಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನೇ ಈ ಪರಿಮಾದ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ನಾವಿಲ್ಲಿರುವದಂ ತಿಳಿದು ನನ್ನೆಂ ವೋಹಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವನೋ? ಅಲ್ಲದಡೆ ಆ ದುಷ್ಕದಾನವನಂ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಈಮಹಾ ಪ್ರರುಷನು ಸಂಹಾರವಗೈದು ನಿರಾತಂಕನಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಕುಳಿತಿರ್ಪನೋ? ಏನೋ ಒಂದೂ ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ದಾನವನ ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ನೋಡಿ ಬಾ, ಎಂಥು ನುಡಿಯಲಾಗ ಕಲಹಂಸೆಯು ಮೃದುವಾದ ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಆ ದಾನವನು ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ಘೋರಭಾಗದೋಳ್ ಬಿದ್ದಿರುವ ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸನ ಕಳೆಬರ

ವಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಸಖಿಯಾದ ಮಂದಾ
ರವಾಲೆಯೊಡನೆ ಈ ಸಮಾಚಾರವು ವೇಳೆಲಾಗ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು
ಹುಡಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭರಿತಳಾಗಿ, ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನೇ
ಆ ಧಾಸನನು ಸುಹರಿಸಿರುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ನಿನ್ನೇ ದಿನ ಅದ್ಭುತವಾದ
ಬಂಧು ಶಬ್ದವಾದುದೇ ಈ ಮಧ್ಯದಾಸನನ ಸಂಹಾರ ಕಾಲದೋಳ್ ಪ್ರ
ತ್ಯೇಕ ಶಬ್ದವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದು, ದೇವದಾಸನ ಗಂಧರ್ವ ಮೊದಲಾದ
ಪರಿಧವಲೂ ಸೋತಲಶಕ್ಯನಾದ ಈ ರಾಕ್ಷಸನ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು
ಅತಿ ಸುಕುಮಾರವಾಗನಾದ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನಿಗೆ ಎಂದು ಬಂದಿರು
ವದೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈತನು ರಮಾವತಿಯೋ? ಇಲ್ಲದರೆ ಉಮಾಕಾಂ
ತನೋ? ಅಥವಾ ಭಾರತೀ ವತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೋ? ಶರ್ಚಾವತಿಯೋ? ಈ
ನಾಲ್ಕುರೋಳ್ ಯಾರೋ ಓರ್ವನು, ಈ ರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಇರುವನಲ್ಲದೆ
ಸಾಧಾರಣನಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷದ ಉಪರಿ ಭಾಗ
ಮೋಳ್ ಕುಳಿತಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಧುರವಾಗಿ
ಮಾತುಗಳನಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಮಹಾರಾಜನ ಅವಯವಗಳ ಸೌಂದ
ರ್ಯಾತಿಶಯವು ನೋಡಿ, ಈ ಮೋಹನಾಂಗನೊಡನೆ ಮಾತುಗಳನಾದರೂ
ಆಡುವರ ಪ್ರಣ್ಯವೆಂತುಬೋ? ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ, ತಾನು ಶುಕರೂಪ
ದಿಂದಿರುವಳಾದರೂ ಈ ಮಹಾರಾಜನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ಉರುಳಿನೋ
ಳ್ಳಕ್ಕಿ, ವಿರಹವೆನುವ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿನ ಶಕೆ ತಟ್ಟಿ ಕಂದಿರುವ ಎಳೆಬೆಗರುಗ
ಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲಾಗ ಕಲಹಂನೆಯು ಅಪಳ ಭಾವವು ತಿಳಿದು, ಭೀಕ
ತಾಸೂ ಕೂಡ ಸುಮತಿಯು ಸೌಂದರ್ಯವೆನುವ ಸರೋವರದೋಳ್
ಮುಳುಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳೆಲಾರದೆ ಇರುವಳಾದರೂ ಅದಂ ತೋರ್ಪಡಿನ
ದೆ ಸಹನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ತರುಣೀ ಶಿ
ರೋಷುಣಿಮೆ! ನೀನಿರುವ ಫರಿಯು ನೋಡಿದರೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳ
ಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸೌಕುಮಾರ್ಯದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಈ ಮ
ಹಾರಾಜನ ರೂಪವು ನೋಡಿ, ಮರುಳಾಗಿ ಮಾರನ ಶರಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾ
ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಈಗ ಶುಷ್ಕ ರೂಪದಿಂದಿರುವ ನೀನಿಗೆ ಈ ಪರಿಯಾ
ಗುವದರಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ನೀನು ಗಂಧರ್ವ ಕಾಮಿನಿಯ ರೂಪವು ಪಡೆ

ಹವೆ ಮತ್ತೀನು ದಿವಿತ್ರನಾಗುವೆನೋ ತಿಳಿಮೆಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮುಖ
 ಪಲ್ಲದನು ನೀನು ಅದಿಲ್ಲದಂತೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬೆರೆಸುವೆನೋ? ಅಥವಾ
 ಉಬ್ಬಿಬಿಡುವೆನೋ? ತಿಳಿಯುಕೂಡದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ನೂಟುವಾಗ
 ರು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ವೇಳದೆ, ಚಂದ್ರಿಕಾ ವಿಹಾರಮಾಡತೊಡಗಿದನೆಂ
 ದು ಬಂದು ಈ ಪಾರಿವಾತ ತರುವು ನೋರಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮ
 ರತ್ತು ಬಹುಸುಖವಾದುದರಿಂದ ಅಪರೇಲ್ವರೂ ಎಂತು ಸುಖಿಸುವರೋ? ತಿಳಿ
 ಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇಗ ಕಾಂತಿಮಾತೃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದುದು ನಮಗೆ ಉಚಿತ
 ಮಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದೂ ನುಡಿಯಲಾ, ಮಂದಾರ
 ಮಾಲೆಯು ನಖಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಕೇಳಿ ಎತ್ತಿ ಕಲಹಂಸಿನೆನು! ಈ ಪಾರಿ
 ವಾತವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಜನರುಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದಂತೆ ಆಯಾ
 ಯ ಫಲಗಳಂ ಈ ವೃಕ್ಷವು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾನು
 ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಗೂಡಿ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ
 ನಾವೀರ್ಷ್ಯಾ ರೂ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತೆರಳಿ ಬಂದು ಪಾರಿವಾತ
 ತರುವಂ ಕುಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇ ವಾಸವಾಗೈಯ್ಯುತ್ತಲಿರ್ದು, ಫಲವಿಲ್ಲದೆ ನಿ
 ರರ್ಥಕವಾಗಿ ಪ್ರವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವದು ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋ
 ರುವದೇ? ತಿಳಿದು ನೋಡುವಳಾಗು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ಪಾರಿವಾತವೃಕ್ಷದ
 ಫಲರೂಪವಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಧರ ಸುಧಾ ರಸವಂ ಸವಿವಲ್ಲದೆ ವಿರಹ
 ಫೇನುವ ಬಿರುಸಾದ ಬಿಸ್ಕಿನ ತಾವವಡಗಲಾರದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಲಿರುವ
 ಗಿಳಿಗಳ ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂದಾರ
 ಪಾಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ಕೇಳುವು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ಸಂತೋಷ
 ಗೊಂಡು, ಮತ್ತೂ ಆ ರಮಣಿಯು ಪುನರೋತ್ಥಾನವು ಬೋಧನೆಯೆಂಬ
 ಸಮುದ್ರದ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ, ಕನಸು ಕಂಡಂತೆ ಕಳವಳಿಸಿ, ಸಮೀಪವ
 ಲಿ ರೂಪ ಸುಮತಿಯು ನೋಡಲಾಗ, ಅವನು ಈ ರಾಯನ ವಿರಹ ಫಾರ
 ವಂ ನೋಡ್ದುದಿಂ ತಿಳಿದು ನೋಡಿ, ಪಾರಿವಾತ ತರುವಿನ ಮೇಲು ಭಾಗ
 ದೋಳ್ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ವೇಳುವ ಗಿಳಿಗಳ ಮೃದು ಮಧುರಮಾದ ಮಾ
 ತುಗಳು ಕೇಳಿ ಇವು ಶುಕಂಗಳಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಕಲಹಂಸಿ ಎಂಬ ನಖಿ
 ಯೊಡಗೂಡಿ ಬಂದಿರುವ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,

ಕೇಳಿ ಮನದೋಳ್ ಭಯಗೊಂಡು, ಎಂತಾದರೂ ಇವರಿವರಿಗೂ ಸಂಘಟನೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ಆ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದಿಂದಿಳಿದು, ಎಂದಿನಂತೆ ಗಂಧವು ತರುಣಿಯಾಗಿ, ಫಳಾಯಿಂದ ಬಳುಕುತ್ತಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುತ್ತ ಬಂದು, ಇಳೆಯ ಪಾಲಕನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾದ ಪದ್ಮಗಳಿಗೆರಿಗಿ, ಮುಖವೆಂಬ ಚಂದ್ರನ, ಮುಗುಳು ನಗೆ ಎಂಬ ಬೆಳದಿಂಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರುವ ತಾವರೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಯೇ? ಎಂಬಂತೆ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಮುಂದೆ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕಲಹಂಸೆಯಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ನೀನ್ಯಾರು? ಈ ವನ ಸಂರಕ್ಷಕಳಾದ ದೇವತೆಯೇ? ಇಲ್ಲದಡೆ ಈ ಚಿತ್ರವತೀ ಪ್ರರಥ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ? ವೇಳೆಂದು ವಸುಗೊಳಲಾ ಕಲಹಂಸೆಯು ಎಲೈ ಮಹೀಪಲ್ಲಭನೆ! ನಾನು ವನದೇವತೆಯಲ್ಲ, ಚಿತ್ರವತೀಪ್ರರಥ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಅಲ್ಲ, ಈ ಷಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಸೇವಕಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಸಖಿ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ ಎಂಬುವಳ್ಯಾರು? ಯಾವ ಠಾವದಿಂದಿರುವಳು, ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂ ನುಡಿಯಲಾ ರಾಯನ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ಕಲಹಂಸೆಯು ಎಲೈ ಭೂಪಲ್ಲಭನೆ! ನನ್ನೊಡತಿಯಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಈ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶುಕರೂಪದಿಂ ವಾಸವಾಗಿಯುತ ನಿನ್ನ ಚರಣ ದರ್ಶನವನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಳು, ಇದೇ ನಮ್ಮ ವೃತಾಂತವೆಂದು ವೇಳದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಸೌಂದರ್ಯಾರ್ತಿಯವಂ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕಲಹಂಸೆಯಂ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಮಂದಾತಮಾಲೆಯಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ, ಮಹೀ ಪ್ರರಂಧರನ ಸರಸ ವಚನವಂ ಕೇಳಿದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ಮುದವಂ ತಾಳಿ, ಬೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಎಂದಿನಂತೆ ಗಂಧವು ಸುಂದರಿಯ ರೂಪವಂಧರಿಸಿ, ವೃಕ್ಷದಿಂದಿಳಿಯುತ ದಾನವರ ಬಾಧೆಯಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮಾನವ ರೂಪದಿಂದಿರುವ ಪ್ರರಂಧರನ ಸನಿಖವನ್ನೈದಿ, ದೂರು ಪೇಳಲೋಸುಗ ಅವುರಾವತೀಪ್ರರಥಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಬಂದಿರುವಳೇ?

ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಿಜಾತನೃಹೃವು ತನ್ನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿರುವ ಮಹೇಂದ್ರಾ
ಪತಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಉಪಭೋಗಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ
ಪುಟ್ಟಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೇ ಓರ್ವ ತರುಣಿಯಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು ಕ
ಪ್ಪವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕಾಮಿನಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದಾನವರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ದೇವಗಂಧರ್ವ ಮಾನವರು
ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿಮದರಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂ
ಡ ಚತುರ್ಮುಖನು ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸತಿಯರೆಲ್ಲರ ಸೌಂದ
ರ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಗುರುತಾಗಿ ಓರ್ವ ತರುಣಿಯಂ
ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು, ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ವರಿಸಿ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸುಖಪಡಿಸು
ವದೆಂದು ಕಳುಹಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನರಸುತ ಬರುವ ತರುಣಿ
ಯೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮೇಘಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಿಂಚುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ವ
ಸಂತಸಮಯದಲ್ಲಿ ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಭೋಮಿಯನ್ನೈದುವ
ದೋ? ಎಂಬಂತೆ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮಹಾರಾಜನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋ
ಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಅವನೊಡನೆ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡ
ಲೋಸುಗ ಬರುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಭಂಗಾರದ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಥಳಥಳನೆ
ಹೊಳೆಯುತ, ಮೈಬಣ್ಣದಿಂದ ವನವಜ್ಜಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಹಿಯೆ ಹೂವುಗ
ಳಂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತೆ ಮಾಡುತ, ಕಡೆ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೋಟಗಳೆಂಬ
ಕನ್ನೈದಿಲೆಯ ಹೂವುಗಳಂ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ತೋರಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿದಂ
ತೆ ಮಾಡುತ, ಮೊಗದ ಸೊಬಗಿನಿಂ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಗೂ ಬೆಳ್ಳಿಂ
ಗಳನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುತ, ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿಯಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ
ಯು ಬೃಂದಾರಕ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಯಂತೆ
ಸುವಾಸನೆಯಂ ತುಂಬುತ ಬಂದು, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರಣ ಸರಸಿಜ ಧ್ವಂ
ಧ್ವಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಾರಾಜನ ಮುಖಚಂದ್ರನಂನೋಡಿಚ
ಕೋರವಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಂದಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಂದ
ಮಾಡುತನು ಮನಬಂದಂತೆ ಮಂದಾರ ಕುಸುಮಗಳ ಕಿರಿ ಎಸಳಿನವ ಮ
ಸ್ಮೃಥಾಗ್ನಿಯ ಕಿಡಿಗಳಂ ಮಹಿವಲ್ಲಭನ ಮೇಲೆ ಚಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗುತ, ಸುಗ್ಗಿ
ಬಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈ ನೋಂಕಿ, ಝಲ್ಲೆನಿಸುತ ಮನವಂ ಪೊಕ್ಕು

ಗತಗಡನೆ ನಡುಗಿಪ್ಪುತಲಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಕುರಿತು ಬಂದಕಾರ್ಯವಂ ವು
 ರತ್ನಂ, ಮುಲಗಿದ್ದ ಪೂರನು ಎಚ್ಚ ರಗೊಂಡು ಎಮ್ಮ ಸದ್ವ ಮೂಡದೆ ನಮ
 ಯಿಸಿಕ್ಕಿಂತೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಪು
 ಬ್ಬಗಳೆನುವ ಧನುವಂ ಪಿಡಿದು, ರೆವ್ವೆಗಳೆನುವ ಹೆದೆಯಂ ಬಿಗಿದು,
 ಕಿರಿವಾರ ನೋಟಂಗಳೆಂಬ ಬಾಣಂಗಳಂ ಸಂಧಾನವಗೈದು, ತಾಜೇಂದ್ರ,
 ನ ಎದೆಗೆ ಸರಿಪೂಗಿ ಗುರಿ ನೋಡಿ ಹೊಡೆಯಲಾ ಮಹೀವತಿಯು ಪಾರಿ
 ಜಾತ ಮಹೀರುಜವಂ ಅವಲಂಬನವಂ ಪೂಡಿ, ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು
 ಬರುವವಕ್ಕೆ ತಡವಂ ಮಾಡುವಳೆಂಬ ಕೋಪದಿಂದಲೇ? ಎಂಬಂತೆ ಕಣ್ಣು
 ಗಳು ಕೆಂವೇರಿ, ಮೊಗದೋಳು ನಣ್ಣು ಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಕಿರಿ ಚೆನುರಾಗಿ,
 ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪರಿಪರಿಮಾಗಿ ವಿರಹವೇರೇರಿ, ಬಂದು ರೆವ್ವೆಗಳಂ ಮು
 ಚ್ಚದೆ ನಾಚಿಗೈಯ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಸುಂದರಿಯಾದ
 ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ನೋಡುತ, ಪುನವಂ ಸೇತ್ರಗಳೊಡನೆ ಆ ನತಿಯು
 ಮುಖಚಂದ್ರನಲ್ಲಿಟ್ಟ ರತ್ನಂ; ಮನವು ಎಂದಿನಂತೆ ಹಿಂದಿರಗವೇ ಇರಲಾಗ
 ನುಮತಿಯು ಮಾತನಾಡದೆ ಮೈ ಮರಮ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ
 ನೋಡಿ ಈಗ ಸಾವಕಾಶವಂ ಮಾಡುವ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಮಂದಾ
 ರ ಮಾಲೆಯು ನೋಡಲವಳೂ ಕೂಡ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗಿಂತ ನಹನ, ಮ
 ಡಿಪೂಗಿ ವಿರಹವೇದನೆಯನನುಭವಿಸುತ ರತ್ನ ವುತ್ಥಳಿಯಂತೆ ಚಲಿಸದೆ
 ಇರುವವಂ ನೋಡಿ, ಕಲಹಂಸೆಯಂ ಕರಮ ಈರ್ವರಿಗೂ ಶೀತೋವಚಾ
 ರವಾಗೈವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬಂದು ಉಪವನದ
 ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿಳಿಲು, ಅತ್ತಲಾ ಕಲಹಂಸೆಯು ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಸು
 ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರೀರ್ವರಿಗೂ ಶೀತೋವಚಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬೇ
 ಕಾಡ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಆ ಉಪವನದಿಂದ ತೆರ
 ಳಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲಲೂ; ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ
 ರೀರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪುಡನೆ ಮೂರ್ಚಿಗಳಂ ತಾವು ತಾವೆ ತಿಳಿದು
 ಎಚ್ಚ ರಗೊಂಡು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡುತ ಸುರತಾನುರಾಗವು ಹೆ
 ಚ್ಚಿ ಹಿಂಧು ಪೂತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಪೂಗಿ ಪಂದರ್ಭವಿಲ್ಲದೆ ಪುನ
 ಬಂದು ಪೂತನಾಡುತಲಿರುವಾಗ. ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕಂಠದಲ್ಲಿದ್ದ

ರತ್ನ ಹಾರವಂ ತೆಗದು ಕೈಯೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತೆರಿರು
 ವಂನೋಡಿ, ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯು ತನ್ನ ಕೊರಳೋಳಳವಡಿಸಿದ್ದ ಮು
 ಕ್ತಾಹಾರವಂ ತೆಗದು ಕರದೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಈರ್ವರೂ ನಾನು ಮುಂದು
 ತಾನು ಮುಂದೆನುತ ವತಸ್ಪರ ಕುತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಳಂ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸಂ
 ತೋವವೆಂಬ ನಮುದ್ರದೋಳ್ ಘಂಗಳ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಭಂಗಾರ
 ದಂತೆನೆವ ಮೈ ಬಣ್ಣವೆನುವ ಅರಿಸಿನವ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಪರಸ್ಪರ
 ಮನೋರಥಂಗಳಂ ಪೂರೈಸುವೆಂಬ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ, ಲಜ್ಜೆಗ
 ಳೆನುವ ತೆರೆಯಂ ತೆಗದು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ತೇಜಸ್ಸಿನುವ ಅಗ್ನಿಯಂ ಸಾಕ್ಷಿ
 ಯಂ ಮಾಡಿ ಘೋಗ್ರಹಣವಾಗೈದು, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವತಾಸ
 ಗಳೆನುವ ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದಲಂಕರಿಸಿರುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗಣ ಜಗ
 ತಿ ಎನುವ ಮಣಿಮಯವಾದ ಹನೆಯ ಜಗಲಿಯೆಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಮುಗುಳು
 ನಗೆ ಎನುವ ಲಾಜಗಳಿಂದ, ಜಗತಿಯ ಮಣಿಯ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ಅಗ್ನಿ
 ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹೋಮವಾಗೈದು, ಗಂಧರ್ವ ವಿವಾಹವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ಸುರ
 ತ ಸುಖವಂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದಿರುವ ನಮಯ
 ದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಿವರೀರ್ವರೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ
 ವದಾರ್ಥಂಗಳನೆಲ್ಲ ತತ್ ಹ್ವಣದೋಳ್ ರತ್ನ ಮಯಪಾತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗದು
 ಕೊಂಡು ಕಾದಿರುವ ದಿವ್ಯ ತರುಣಿಯೆರಂ ನೋಡಿ, ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯು
 ಇಡೀನೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾ
 ವವೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಅವ್ವರೋಳ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಆ
 ದಿವ್ಯ ತರುಣಿಯರು ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳುಂ ಚವ್ವರವಂ ರಚಿಸಿ, ಆ ಪು
 ಸ್ಪ ಧಳಂಗಳೊಡಲೇ ತೆರೇಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮಣಿಮಂಚವ
 ನಿರಿಸಿ, ಆ ಪುಷ್ಪಗಳ ಕಿರಿ ಎಸಳುಗಳೆವಲೇ ಹಾಸಿಗೆಯಾಗೈದು, ಪರಿಪರಿ
 ಯವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಮಕರಂದ
 ರಸಂಗಳಂ, ಮಧುರವಾದ ಫಲಂಗಳಂ ರತ್ನದ ಬಟ್ಟೆಲುಗಳೋಳ್ ತುಂ
 ಚಿ, ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿರಿಸಿ, ಮಂಡಾರ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಂ, ದಿವ್ಯಚಂದ
 ನಂಗಳಂ, ಕಪ್ಪುರಖಿಳ್ಳವಂ ತುಂಬಿರುವ ತಟ್ಟೆಗಳಂ, ಆ ಮಣಿಮಂಚ
 ದೋಳಿಟ್ಟು, ತಾವು ಬಂದಂತೆ ನಿಮಿಷದೋಳ್ಳಿರೆಯಲು. ಬಳಿಕ ಮಂ

ಮಾರಮಾಲೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರೀರ್ಯರೂ ಕೇಳೇಗೃಹವನ್ನೆದಿ, ವನ್ನೀರು
 ನಳಿಂ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು, ದಿವ್ಯಾನ್ನ ಭೋಜನಗೃಹವು ವಶಸ್ವರಾನು
 ರಾಗ ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವಂತೆ ಸುರತಾವೇಕ್ಷೆಯು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಗಂಧಮೊ
 ದವಾದ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಸೌಂದರ್ಯವೆನುವ ದಿವ್ಯಾಭರ
 ನಂಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿ, ಪರಸ್ಪರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವ್ಯತ್ಯಂತಂಗಳಂವೇಳುತ್ತ,
 ಪ್ರವರಮಿಳ್ಳವಂ ಸವಿದು, ನಗುತ ನಲಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್
 ಮುಂದಾರಾಜನ ಅನುಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮುಂದಾರಮಾಲೆಯು ಗಂಧರ್ವಗಾನವ
 ಗೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಅಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಮಯ ಪಾತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲ
 ಮುಂದಾರಮಾಲೆಯ ಗಾನದಿಂ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಲಿರುವದಂ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಂಡು ಮನದೋಳ್ ಈ ಮೋಹನಾಂಗಿಯ ಗಾನದಿಂದ
 ರತ್ನಂಗಳೆಲ್ಲ ನೀರಾಗುವಾಗ ಈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಕರಗಿ ನೀರಿನಂತಾದರೇ
 ನು ಮಾಡುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಗಾನವಂ ಕೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಭಾ
 ರಿಗೂ ಕುತೂಹಲವಧಿಕವಾಗುತ್ತಲಿರದಂ ಕಂಡು, ಮುಂದಾರಮಾಲೆಯು
 ವಸುನಗುತ್ತಲಿರಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಮೀಪವನ್ನೆದಿ,
 ಆ ಮುಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಮಣಿಯೆ! ನಿನ್ನ ಕುಚಂಗಳೆ
 ನು ನ ಚಕ್ರವಾಕವಕ್ಷಿಗಳು, ಮುಖವೆನುವ ಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಭಯ
 ಗೊಂಡು ಓಡಿ ಪೋದರೇನು ಮಾಡುವದೆಂತ, ನನ್ನ ಕರಂಗಳೆನುವ
 ಪಂಜರಂಗಳೋಳ್ ಇರಲೆಂದು ಕುಚಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ರೋಮಾವಳಿ
 ಪ್ಪನುವ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪವು ನಿನ್ನ ಅಧರವೆನುವ ನಾಗರತ್ನವಂ ಕಂಡು
 ಕ್ರೋಡು ಪೋಗುವೆನೆಂದು ಬಂದರೇನು ಮಾಡುವದೆಂತ ಅವಳ ಬಿಂಬಾ
 ಧರದ ಸುಧಾರಸವನಾಸ್ವಾದಿಸುತ್ತ, ಮೊಗವೆನುವ ತಾವರೆಯ ಪುಷ್ಪ
 ಪಂ ಕಂಡು ಮುಂಗುರುಳುಗಳೆನುವ ಮರಿಮಂಚೆಗಳೆರಗಿವರೆ ಎಂತಾಗು
 ವದೋ? ಎನುತ ಮೊಗದೋಳ್ ಮೊಗವಂ ಇಟ್ಟು, ಮತ್ತೊ ನಿನ್ನ ನಾ
 ಸಾಭಿರಣವೆನುವ ರಾಜಹಂಸೆಯು ನೀಳಮಾದ ತೋಳುಗಳೆಂ ತಾವರೆಯ
 ಕಿರಿ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಂದು ಕಚ್ಚಿವರೆ ಎಂತು ಸೈರಿಸುವೆ ಎನುತ ಭುಜಂಗಳಂ
 ಖಗನವಗೈಯುತ್ತಲಿರಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಮುಂದಾರಮಾಲೆ
 ಯು ನನುನಗುತ್ತ, ಅವು ರೋಳ್ ತಿರಿಗಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ

ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಅವಯವಂಗಳೆಂ ಸರ್ವಧೀನವಾಗೈದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರದೊಡನೆ ಮೈಯೊಡನೆ ಮದನ ಮಹೋತ್ಸವಾರಂಭವಂ ಮಾಡಿ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ, ಕಿರಿಚಿಮರೆನುವ ಮುಕ್ತಾಹಾರಂಗಳಂ ಚಹರಿಸುತ, ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರದೊಳಿರ್ವರೂ ಓಲಾಡುತ್ತಲಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲ ಕಲಾಕುತಲನಾದುದರಿಂದ ಪರಿಪರಿಯ ಚಮತ್ಕಾರಂಗಳಗೈಯುತ, ಆ ತರುಣಿಯ ಮನವಂ ಹಾಯಿ ಗೊಳಿಸುತ, ಪುಣಿತ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಕನೋತವಕ್ಷಿಗಳನಾದವಂ ನಾಚಿಸುತ, ಚತುರಶೀತಿ ಬಂಧಂಗಳಿಂದ ಬೆರದು ನುರತ ಸುಖವೂ ಸೂರಿಗೊಂಡು, ಬಳಿಕ ಈರ್ವರೂ ರತಿ ಶ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಸುಖಿಸಿದ್ವೈಯಿಂದ ಆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲೂ; ಆ ನಮಯದೋಳ್ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು, ಎಂದಿನಂತೆ ಈರ್ವರೂ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಗೈದು, ಸರಸ್ವಭರಣ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ವಸವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯಕರಂಗಳಂ ವಿಡಿದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ಪುಷ್ಪಾವಚಯವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ನುಡಿಯಲಾ ಮಹೀವಲ್ಲಭನು ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೆ! ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಂದಹಾಸವಂ ನೋಡಿ ಮನನೋತು ಮಕರಂದವೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಕಂಬನಿ ತುಂಬುತ್ತಲಿರುವದು, ಸಂಪಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ಮೈ ಬಣ್ಣವಂ ನೋಡಿ ಕಳೆವಳೆಗೊಂಡು ಭಯದಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬೀಳುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಎದುರುತಲಿರುವವು, ಕನ್ನೈದಿಲು ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ನೇತ್ರಂಗಳ ಚಲುವಿಕೆಯಂ ನೋಡಿ ಮುಖಭಂಗವಂ ಪೊಂದಿ ಕರಂಗಳೆಂ ಮುಗಿವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿರುವವು, ಚಾಗೆಯ ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ಅವಯವಂಗಳ ಮಾರ್ಪವಂ ಕಂಡು ಲಜ್ಜಿತಂಗಳಾಗಿ ತಲೆ ಬಾಗಿರುವವು, ಕದಂಬಗಳು ನಿನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದ ಸರಾಜವಂ ಪಂ ಪಡೆದು ಸರೋವರಂಗಳೆಂ ಪೊಕ್ಕು ಸೂರ್ಯಸಂ ಕುರಿತು ಬಿಸಲೋಳ್ ತವವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವವು, ಕಾಡರಿಯ ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ಬಿಂಬಾಧರದ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಭಂಗವಂ ಪೊಂದಿ ತುಂಬಿಗಳೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಪೊಗಂಗಳು ಕಪ್ಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವು, ಮೊಲ್ಲಿಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳು

ನಿನ್ನ ದಂತವಂಜ್ಞಿಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು ಬಾಯಿಬಿಡುತಲಿರುವವು, ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಕೆ ಇಂತುಮಲ್ಲದೇ ನೀನೇ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಮಾತುಗಳನಾಡುತ್ತ ಕೈ ಪಿಡಿದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಉಪವನದ ಬಾಗಿಲೋಳು ಕುಳಿತಿರುವ ಕಲಹಂಸೆ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರಂ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಬರುತ್ತಿರಲಾಗಿ;

ಅತ್ತಲಾ ಚಿತ್ರವರ್ಮರೀರ್ವರೂ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯಂ ಹುಡುಕುತ್ತ ಪ್ರಪಂಚವನೆಲ್ಲವಂ ತಿರಿಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದಬಳಿಕ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಉಪವನದ ಬಾಗಿಲೋಳು ಕುಳಿತಿರುವ ಸುಮತಿ ಕಲಹಂಸೆಯರಂ ಕಂಡು, ಇವರಿಂದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಪರಮ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ವೇಗದಿಂ ಕಾಂತಿಮತೀಪುರವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿ, ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಒಡಗೊಂಡು ಪರಿವರಿ ದಿವ್ಯಾಭರಣ ಮೊದಲಾದ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಗಂಧರ್ವರಿಂದ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು, ಚಿತ್ರವತಿಯನ್ನೈದಿರಲಾಗ ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಸುಗಂಧಮಹೀವಲ್ಲಭರೀರ್ವರೂ ಸುಮತಿ ಕಲಹಂಸೆಯರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ, ಪರಸ್ಪರಾನುರೂಪವಂ ನೋಡಿ ಗಂಧರ್ವ ವಿವಾಹವಗೈದು, ವನವಿಹಾರವಗೈವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತರಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳುಬಂದು ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯಂ ತಬ್ಬಿ ಮುಷ್ಠಾಡಿ, ಸಂತೋಷ ಉಬ್ಬಿ ದರಿದ್ರನಿಗೆ ನವನಿಧಿಗಳು ಕೈ ವಶಮಾದಂತೆ ಆನಂದವಡುತಲಿರಲಾಗ, ಚಿತ್ರರ್ಮನು ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಅಪೂರ್ವ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕೂಡ ತಂದು ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಕೈಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿ, ಸುಗಂಧಮಹೀಪಾಲಕನು ಚಿತ್ರವರ್ಮನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಗಂಧರ್ವಾಧಿಪನೆ! ನೀನು ಇಂದು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಚಿತ್ರವತೀ ಪುರವನ್ನಾಳಿಕೊಂಡಿರುವದೆಂದು ವೇಳೆ ಪಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿ ಬಳಕೆ ಶಾಕದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಿರುವದೆಂದು ಅವರಂ

ಕುರಿತು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಗೈಸಿ ಕಳುಹಿ,
 ಪಾರಿಜಾತ ತರುನಿರುವ ಉಪವನವು ಪೊಕ್ಕು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯೊಡ
 ಗೂಡಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮದನ ಕದನವು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದ
 ಸುಮತಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎಳ್ಳಿ ರಾಜಕುಲತೀಲಕನೆ! ಬಂದು
 ಬರಳ ವಿವರಗಳಾಯಿತೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಗೈಯಲೂ, ಬಳಿಕ ಸು
 ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಪಾರಿ
 ಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ವರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಯಗೈದು ಪಾರ್ಥಿವ, ಆ ವೃಕ್ಷ
 ವು ಕರುಗಳಿಂದ ಪಿಡಿಯಲಾ ತೆರವು ಪ್ರಾಮಾಲೆಯುಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿದಂತೆ
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈ ಸೇರಲು, ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಕರಗತವಾದ ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷವು ಸುಮತಿಯು ಹಸ್ತದೊಳಿತ್ತು ಮಂ
 ದಾರಮಾಲೆ, ಕಲಹಂಸೆ, ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಾಭರ
 ಣಂಗಳಗೊಂಡು ಮಂಜೂಷೆ ಚಿತ್ರವರ್ಮರಿಗೆ ಮದನೆಯು ಮಾಡಿ, ಅವ
 ರುಗಳ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳಗೆ ತೆರಳಿ ಬ
 ರುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳು ಮಂದಾರಮಾಲೆಗೆ ತೋರುತ, ಕ್ಷಣ
 ದೋಳನ್ನಾರು ಯೋಜನಗಳಂ ಡಾಂಟುತ, ಆಯಾಯ ದ್ವೀಪಂಗಳೋಳಿ
 ರುವ ಜನಂಗಳಂ ಅಚ್ಚು ರಿಗೊಳಿಸುತ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಕಳಿಂಗ
 ನಗರದ ಸವಿಾಪವು ವೇಗದಿಂ ಯೈದುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಕ್ಷನೆಂಬ ಪ್ರಪ್ತಕ
 ದೋಳ್ಕುಳತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಸುಮತಿಯು ಪಿಡಿದಿ
 ರುವ ಶ್ವೇತಚ್ಚೈತ್ರನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ವೃ
 ಕ್ಷವು ಪ್ರಪ್ತಗಳ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕಳಿಂಗದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಗಂಧದೇಶವನ್ನಾ
 ಗಿ ಮಾಡುತ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಮಳಂಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಂತೆ ಮಾಡು
 ತ, ಸುಗಂಧರಾಜನೆಸುವ ನಾಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ, ಕಳಿಂ
 ಗ ಪ್ರರವು ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ
 ಅನೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಿ ಗುಂಪು
 ಗುಂಪಾಗಿ ಇದೇನಚ್ಚುರಿ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಕಳಿಂಗಪ್ರರದ ಕಾ
 ಮಿನಿಯರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಂಗಳ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳನ್ನೇರಿ, ಏರೇ
 ರಿ ಮೀರಿ ಬರುವ ಪರಿಮಳ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಏಳುವೆವೆಂದು

ಮುಖಗಳೆಂ ಎತ್ತುವರೊ? ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಿಜಾತ ಪೃಕ್ಷಮೊತಗೂಡಿ
ಮೊಲೆ ಬರುತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡುತಲಿರುವ ಸಮಯ
ದೋಳ್, ತರುಣಿಯರ ಮುಖವೆಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಇದೇನಪ್ಪುತವೆಂದು
ನೋಡಲೋಸುಗ ಕ್ಷೀರಸಾಗರವೇ ಗಗನಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುವದೋ
ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಪ್ಪ ಕಾಂತಿಯು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲ
ದೋಳ್ ಸಹಸ್ರ ವಸಂತೋದಯವು ಒಂದೇ ಸಮಯದೊಳಾದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ
ರುವ ಉಪವನಪೃಕ್ಷಂಗಳೆಲ್ಲ ಪಲ್ಲವ ಪ್ರಪ್ಪುಳುಗಳಿಂದ ಭರಿತವಾಗಿ
ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯ ಮಂದಿರದ ಚಂದ್ರಶಾ
ಲೆಯ ಮೇಲು ಭಾಗದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಕಳಂಗರಾಜಪ್ರತ್ಯಯ
ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾ
ದ ವಸ್ತುಗಳೆಂ ತೆಗಿಸಿಕೊಂಡು ವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಕಾದಿರಲಾಗ, ರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಆ ಕಳಂಗರಾಜಪ್ರತ್ಯಯ ನೋಡಿ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೋಳ್ ಎಚ್ಚ
ರದಿಂದಿಳಿಯಲು, ರಾಜಪ್ರತ್ಯಯ ರಾಜಪ್ರತ್ಯಂಗೇ ಹಸ್ತಲಾಗವಂ ಇ
ತ್ತು ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳೆಗೊಂ
ಡು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಉಪಚಾರಂಗಳೆಗೈದು, ಕಲ್ಪಪೃಕ್ಷವಂ ನೋಡಿ ಸಲಿ
ಯುತ, ಮಂದಾರವಾಲೆ ಕಲಹಂಸೆಯರಂ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಅ
ವರ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ಪರಿವರಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು
ಮನ್ನಿಸಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಕಲ್ಪವಂ ಕೊಡುವದೆಂದು ಸುಮತಿಗೆ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡ
ಲು, ಸುಮತಿಯು ಕಳಂಗರಾಜಪ್ರತ್ಯಗೆ ಕಲ್ಪಪೃಕ್ಷವಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಇನ್ನು
ಮೊಲೆ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ರಾಜಪ್ರ
ತ್ಯಯ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳೆಂ, ದಿವ್ಯದುಕೂಲಂಗಳೆಂ, ತಾಂ
ಬೂಲ ಮೊದಲಾದ ಉಪಹಾರಂಗಳೆಂ ಠಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಾಗಿ ಕೈ ಕಾ
ಣಿಕೆಗಳೆಂ ತಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರಣಾಮವೆಗೈದ್ದು, ಬಳಿಕ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಉಪ
ಚಾರಂಗಳೆಂ ಬಲು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ, ಕಾಂಡಪಟದಮರೆಯೊಳ್ಳುಂವಿರಲು,

ಆಗ ಕಳಂಗರಾಜನು ಇದನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದು
ಠಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಯೆಗೈದು ಕೊತ್ತಲಂಗೆ

ಲೋಳು ಪಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಲು, ಆಗ ರಾಜೆಂದ್ರನು ಕಳಿಂಗರಾಜ ಪ್ರತಿಯು, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಕೂಡ ಮಾಡುವ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ತನ್ನ ಕಟಕವಸ್ತ್ರಮುತ್ತಿರಲಾಗ ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದವರು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಬಂದು ಫಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಗಡ ಬರುತ ಆ ಸ್ಥಾನಮಂಟಪವನ್ನೆದಲು, ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಪಟಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ಕುಸುಮಲತೆ, ಮಂದಾರಮಾಲೆ, ಸುಮತಿ, ಕಲಹಂಸೆ ಮೊದಲಾದವರಿದೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನೆಗೈದು, ಕಲಹಂಸೆ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪಟಮಂದಿರವನ್ನೆದುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಕುಸುಮಲತೆ, ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದವರಿದೊಡಗೂಡಿ ವಿನೋದಮ ಮಾಡುತ, ಮನ್ಮಥಮಾಜೋತ್ಸವವಾಗ್ಗಿಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * * * *

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡವರಣ ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂಡ ವಿಖಂಡನೆ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಷರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾವ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧಾರೇಯಘಟಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನವನಿತಾ ತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನೆ ಸೂತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡ ಯೆರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳು ವಸಂತಖುತುವರ್ಣನ, ಮಂದಾರಪಾಲಾ ನಂಭೋಗ, ಕಲ್ಪಪೃಷ್ಠಪಣಪಂ ಗೆದ್ದು ತಂದದ್ದು ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇವೃತ್ತ ನಾಲ್ಕನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಮಾಡಾ. * * * *

ಇವೃತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಸುಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ಐ ದ ನೇ ರೀ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ನ ಪ್ಪಾ ರಂ ಭ ರಿ .

ಶ್ರೀಜಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನವಃ.

ಅನುತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿಪರಿಯಾದ ಅಕೌಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ, ಫಲಂಗಳಿಂ ತುಂಬಿರುವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೇಳಿರುವ ವೃಕ್ಷವಂ ತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮನೋರಥವಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲ್ಲದೋಳ್ ನಿದ್ರಾಸುಮ್ಮಾನವಶಂಗತನಾಗಿರುತ್ತಿರಲೂ, ಬಿಳುವೇರಿ ಬರುವ ಬೆಳಗಿನ ರಘುಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪರಾಕೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಗಿಣಿ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ, ಉದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಲೆಸುರು ಮೊಳಗಿಸುವ ವಿಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಖಮಜ್ಜನದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಸರದಿಗಾಯುವ ಸೇವಕ ಜನರ ಪರಸ್ಪರನಲ್ಲಾವಗಳಿಂದಲೂ, ಎಚ್ಚರವಸ್ತ್ರದಿ, ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಪವಳದ ಪಟದಲ್ಲಿರುವ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂ ನೋಡಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿಯುತ್ತ, ನಿಜಕರಕಮಲಂಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಪರ್ಯಂಕದಿಂದೆದ್ದು ಬರುತ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಇರುವ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರ್ಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಷಿರ್ವಚನಂಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಬಿಳುಪು ಮಹರ್ಷದಿಂ ಬಂದು ಕಂಡು ದಂಡೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡುವ ವೀರನೇ ನ ಸುಮತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಂ ದಯೆಯಿಂದವಲೋಕಿಸುತ್ತ ಅಂದ್ರನೀಲಮಣಿ ವೀರದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಮುಖಮಜ್ಜನವಗೈವ ನಮಯದೋಳ್ ಬೇಡುಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಚಾರದರ್ಪಣನು ಪೇಳುವ ಆಯಾಯ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ವೃತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂಗಳಂ ವೇಳುತ್ತ ಮುಖಮಜ್ಜನವಂ ಮಾಡಿ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಳವಂ ಧರಿಸಿ, ಮಜ್ಜನ ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಪರಿಮಳ ಭರಿತವಾದ ಪನ್ನೀರಿಸಿಂ ಮಜ್ಜನಗೈದು, ಚಂದ್ರಕಿರಣ ಸಮೂಹಂಗಳಂ

ಸುಖಸಿದಂತೆನಿಸ ಧೌತವಸ್ತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ, ವಣೆಯೋಳ್ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಮಂತ್ರಂಗಳಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿದ ಭಕ್ತೃ ಧಾರಣವಂ ಮಾಡಿ, ಸಂಧ್ಯಾಪೂಜನೆ ಮಾಡಲಾದ ಆಹ್ನಿಕಗಳಂ ಸೌಂಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮರಕತಾಂಗಿಯಾದ ಮಹಾದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಸಕಲ ಸಾಮಂತರಾಜ ಸಮೂಹಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಡ್ರನೋಪೇತವಾದ ಭಕ್ತ್ಯುಭೋದ್ಯಂಗಳಂ ನವಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಳವನೊಡ್ಡಿ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹೆಸರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಕುರುವಿಂದ ಮಣಿಯ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಚಕಿಚಕಿಸುವ ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿ, ಮರಕತ ಕವಚವಂ ಲೊಟ್ಟು, ವಜ್ರಕುಂಡಲವಿಂದ ಅಲುಕೈತನಾಗಿ, ವಿವ್ರಾಂಬರಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಬಾಗಿಲೋಳ್ ನಿಂತಿರ್ಪ ಗಜರಥದ ಸುನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗವಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು, ಭಕ್ತಿ! ಪರಾಕು! ಸತ್ಯವಿ! ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಎಂದು ವೇಳುವ ಪರಿಚಾರಕ ಜನರ ಪರಿ ಪರಿ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಮುಂದೆನೋಡುತ್ತ, ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಸೌಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದು ಇವರು ಸಾಮಂತರಾಯರು, ಇವರು ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಇವರು ರಾಹುತರೆಂದು ವೇಳುವ ಗುರಿಕಾರರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಎಡಬಲದೋಳ್ ಭಟ್ಟರು ಬಹುಾಗಿ ಕೂಡಿ ಘಟಿಯಾಗಿ ಜಗನೊಬ್ಬರ ಗಂಡ ಬಿರುದ, ರಾಜವೇಶ್ಯಾ ಭುಜಂಗ, ಇಂತೆಂದು ಒಕ್ಕಣಿಸುವ ಬಿರುದ ಪದ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ಭುಜವರಾಕ್ರಮ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಉದಯ ಶಿಖರವಂತೆ ಉದ್ಭವಾಗಿದ್ದ ಗಜರಥವನ್ನೇರಲಾಗ, ಸುಮತೀ ವೀರನೇ ನರೀಶ್ವರೂ ರಾಜಹಂಪದಂತಿರುವ, ರನ್ನದ ಪಿಡಿಗಳಂ ನಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ಪ ಚಾಮರಗಳಂಕರದೋಳ್ಪಡಿದು ಬೀಸುತ್ತಿರಲೂ, ಪಟಹ ನಿಸ್ಸಾಣ ಭೇರೀ ಭಾಂಕಾರ ಶಬ್ದಂಗಳು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಭೋರೆಂದು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಿತಸೇನಾಪರಿವೃತನಾಗಿ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಬೀದಿನೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧಮಾಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮಾನಗಾತಿಯರಾದ ಸುಂದರಿಯರಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅವರ ಮನದೋಳ್ ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಜಯಂತನೋ? ವಸಂತನೋ? ಶ್ರೀಮಂತನೋ ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲೂ;

ಅತ್ತಲಾ ಕಳಿಂಗಮಂತ್ರಿಯು ತನ್ನೊಡೆಯನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮ ರಾಯನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ನು ಮಿತ ನೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಆರನೇ ವರ್ಣವಂ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂ ಬ ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಚಿತ್ತೈಸುತ್ತಲಿರುವನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಂ ಲಾಲಿಸಿ ಕಳಿಂಗಪತಿಯು ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿವ್ವ ಅಂತಃಪುರದ ಗುರಿಕಾ ರನುನೋಡಿ ಎಲೈ ಗುರಿಕಾರನೇ! ನೀನು ತ್ವರೆಯಿಂದ ತೆರಳಿ ಅಂತಃಪುರ ದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದೋಳ್ ರತ್ನಪೀಠವಂ ನ ಬಿಟ್ಟುಗೊಳಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಆರತಿಯಂಪಿಡಿದ ಮುತ್ತೈದೇರು ಎಮರಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಕಾಲಮೇಘು ದಂತಿವ- ಸುರಿಗೆಗಳಿಂ ಬೆರವಿರುವ ಕಪ್ಪಾದ ಕಾಂಡಪಟವಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಎ ನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದ ವರ ಮಾನವಂತಿಳುಹಿಸೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂ ಬರಾಭರಣಂಗಳಂ ರತ್ನದ ತಟ್ಟಿಗಳೋಳುಂಬಿಸಿ, ಕತ್ತೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ, ಷಟ್ಕೈಯ ಡಬ್ಬಿಗಳೋಳಿಟ್ಟು, ನೀರಂಜನು ಮುಸುಕುಗಳಂ ಹೊದಿಸಿದ ಹತ್ತಾರು ಸುತ್ತು ವೀಳ್ಯದ ತಟ್ಟಿಗಳಂ ವಿ ಟ್ಪವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕಾದಿರೆಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಒಡ್ಡೋಲಗದಿಂದೆದ್ದು ಅರಮನೆಯ ಚಾಗಿಲ ಬಳಿಯೋಳ್ ಬರುತಿರ್ಪ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎಮಗೊಂಡು ಕರತರುತಿರಲಾಗ ಮುತ್ತೈದೇರು ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಮುತ್ತಿನ ಆರತಿಯನ್ನಿತ್ತಿ ಮಾಣಿಕದ ಶಾನೆಯಂ ತಳಿಯಲೂ; ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಅರಮನೆಯೋಳ್ ರನ್ನದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿ, ಸುಮತಿಯು ಮೊಗವಂ ನೋಡಲಾಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಕಳಿಂಗಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನೇ! ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಆರನೇ ವರ್ಣವಂ ಅವ್ಯಣೆಯಂ ಕೊಡುವ ನಾಗೆಂದು ಪೇಳಲಾ ರಾಯನು ಸುಷುತಿಯ ವಾಕ್ಯವಂ ಮನದೋಳಿಟ್ಟು ಮರಳಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಅಖಂಡ ಭೂಷಾಂಡಲವ ನ್ನಾಳುವ ನಿಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಂಗಳ್ಳು

ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿ ಇರುವಲ್ಲಿಯೂ ಪಣಂಗಳು ತೃಣದಂತೆ ತೋರುವವು ಯಥಾರ್ಥವೇ ಸರಿ, ಆದರೆ ನಮ್ಮಂ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವ ನೆಪದಿಂದ ನೀನೇ ವೇಳುತ್ತಿದ್ದೀ ಎಂದು ನನುನಗುತ ಅವನ ಕರವಂ ವಿಷಮ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿರಲೂ;

ಅತ್ತಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಕರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಘುಲ್ಲು ಘುಲ್ಲೆಂದು ಮೊರೆಯುವ ಕಾಲದಿಗೇ ಗಳ ಶಬ್ದಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಮಾಗಿ ತಾಳಗಳಂ ಭಡಿಯುವಂತೆ ಖಣಿಖಣೀರಂ ಬರತ್ನದ ಕಾಲುಂಗರಗಳೆ ರವದಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ, ರತಿವತಿಯಾದ ಸುಮಶರನ ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ನೂಟಮಾಡುತ್ತ, ಕಾಂಡವಟದ ಜಾಲಂಧರಗಳಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಂಗ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಸೌಕುಮಾರ್ಯವಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ, ಕಿರಿ ಚೆಮರೇರಿ ಮೈ ಎಲ್ಲಾ ವುಳಕಗೊಂಡು, ನೊಕ್ಕಿ ಮನೋಜವಾರವಶ್ಯವನ್ನೈದಿ ಸ್ತಂಭೀ ಭಾವವಂ ಹೊಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ. ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಕಾಂಡವಟದ ಮುಂದಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೆ! ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪದ್ಮಿನೀ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳೆ ನೇವಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದು ವ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವ ಆರನೇ ಪಣವು ಇದೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಸುಮತಿಯು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕಿರಿಸಾವಹಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಆಧೀತೆಂದು ಮಡಿಯಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಸುಮತಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನೆನುನಗುತ ವಜ್ರದ ಹಾವಿಗೆಯೋಳ್ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ, ವಿಳೈದ ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಬಳಕ ವಿಲಾಸದಿಂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ, ಬರುತಲಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಗಜರಥವನ್ನೇರಿಸಿ, ಅಂಜಲಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಪ್ಪಣೆಮೆಗೊಂಡು ನಿಜಾಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು,

ಅತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕಟಕವಂ ನೇರಿ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು

ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತ್ವಷ್ಟುಪೋಲ್ಕುಳತು, ಆರನೇ ವಣವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧನೆಗಳಂ ಯೋಚಿಸುತ, ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ, ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನವಲೋಕಿಸುತ, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ತುಟಿಯಂ ಸವರುತ, ಸಮೀಪದೋಲ್ಕುಳತಿರ್ಧವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನೇ! ಪದ್ಮಿನೀ, ಚಿತ್ರಣೀ, ಶಂಖಿನೀ, ಹಸ್ತಿನೀರೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಕೀರ್ಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಗಳಂ ತರಬೇತೆಂದು ಕಳಂಗರಾಜ ಪುತ್ರಿಯು ಪೇಳಿದ ವಣವಂ ಕೇಳಿ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಂಕರವಿಲ್ಲದಿರುವ ಆ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಪುಟು ವದೇ ದುರ್ಬಲವೆಂದು ತೋರುತಲಿಥೆ, ಆದರೂ ಆ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಅವಯವ ಸೌಂದರ್ಯವಂ, ಅವರುಗಳ ಆಹಾರಂಗಳಂ, ಬೇಷ್ಮೆಗಳಂ, ಆ ಮುಂದಯಾನೆಯರ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನಂಗಳಂ, ಕಲಾಸ್ಥಾನಂಗಳಂ, ಚುಂಬನ ಭೇದಂಗಳಂ, ಸುಖದಂತಕ್ಷತ ಭೇದಂಗಳಂ, ವಿಜಾತೀಯ ಬಂಧಂಗಳಂ, ಮೇಕರಣ ಸಾಧನಂಗಳಾದ ಮುಣಿಮಂತ್ರ ಮೂಲಿಕೆಗಳಂ, ಮತ್ತೂ ಆಯಾಯ ದೇಹಂಗೋಳ್ ಜನಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಆ ಭಾಮಿನಿಯರ ಭಾವಂಗಳಂ ಆರಿತು ನೆವರನೆ ಭರಿತಮಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವರ ಮನವಂ ವಾರಸು ವಶಮಾಡುತ, ಕಲಾಸ್ಥಾನಂಗಳನ್ನರಿತು, ಕರಂಗಳಂ ಪೋಂಕಿಸಿ, ಕಲಾ ಪತನವಂ ತಿಳಿದಿರುವ ಪುರುಷ ಭೇದಂಗಳಂ ಕೂಡ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿದವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಸಂವಸಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಪರಾಂಬರಿಸುಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಗೈದು, ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ! ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವ ಪದ್ಮಿನೀ, ಚಿತ್ರಣೀ, ಶಂಖಿನೀ, ಹಸ್ತಿನೀರೆಂಬ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಷಾಲ್ವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪೇಳಿದ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಕಾಮಿನಿಯು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮಳೆಂದೆನಿಸುವಳು. ಚಿತ್ರಮಾದ ಚಿತ್ತಜನೆ ಕಥಾರಿಯಂತೆ ಚಕಿಚಕಿಸುವ ಮೈ ಬಣ್ಣದಿಂ ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ಬಿಳಗಿಸುವಳೇ? ಎಂತಿರ್ಪ ಚಿತ್ರಣೀ ಜಾತಿ ಮಿಥಾರಿಯು ಕೂಡ ಉತ್ತಮಳೆನಿಸುವಳು. ಮುಂತಿ ನ ಶರಗಿನೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಮೊಗೆವಂ ತೋರಿ ತೋರದಿರುವ, ಚಕ್ರವಾಕ ದಂಪತಿಗಳಂತೆ ಪೋಳೆವ ಪೇರ್ವೊಲೆಗಳೆ ಸೊಗಸುಪಿಂ ನೊಕ್ಕಿ ನೋಲು

ವ-ವೈಯಾಸದಿ ಮೆರೆದ ಶಂಖನೀ ಜಾತಿ ವೈಯಾರಿಯು ಮಧ್ಯಮಾಳಿನ ಸುವಳು, ಮತ್ತರಾದ ವಿಟರ ಚಿತ್ತ ಕಮಲಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸ ಕಾಮನು ಕರವಿದೈರುನ ಕತ್ತರಿನೋ? ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಂ ಪ್ರತಿ ಸುವ ಹಸ್ತಿನೀ ಜಾತಿ ಹನಿಸಾಕ್ಷಿಯು ಅಪಮಳಂದೆನಿಸುವಳು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣವಂ ಮೊದಲು. ಈಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಾತಾನ್ವಯನ ಮಹರ್ಷಿಯಮತಾನುಸಾರವಾಗಿನೋ ಪೇಳುವೆನುಕೇಳು—ಯಾವಳೊಬ್ಬಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಗಂಧವಾಸನೆಯು, ಚಂದ್ರಬಿಂಬವಂ ಸೋಲ್ಪ ಮೊಗವು, ಮರಿಹರಿಣ ನೇತ್ರದಂತೆ ಚಲಿಸುತ ಕುಚಾಕ್ಷುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರುವ ನೇತ್ರಂಗಳು, ಬಿಲ್ವ ಫಲಂಗಳಂ ಪೋಲ್ಪ ಪಿರಿದಾದ ಮೊಲೆಗಳು ಶಿಲಕುಸುಮದಂತೆನಿವ ನಾಸಿಕವು, ಕನ್ನೈವಿಳೆಗೆ ನಮಾನವಾದ ಶರೀರ ಕಾಂತಿಯು. ಮತ್ತೂ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಮತದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಿನಿಯು ಶರೀರವು ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನ ಬಣ್ಣದಂತೆ ಕಾಂತಿಯು, ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪ್ರಾಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವು, ರಾಜ ಹಂಸದಂತೆ ನಡೆಯು, ತ್ರಿವಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿರುವ ಮಧ್ಯಭಾಗವು, ಹಂಸಗಳ ಧ್ವನಿಗೆ ನಮನಾದ ಧ್ವನಿಯು, ಅರಳಿದ ಕಮಲದಂತೆನಿವ ಕಾಮನಭಕ್ತವು, ತಾವತೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಯಂತೆ ಕೋಮಲವಾದ ಉದರವು ಕಾಮಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಕರಂದ ಭರಿತಮಾದ ಕಮಲದ ವಾಸನೆಯು, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಬಿಳುಪಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಲ್ಲಿಯು, ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯು, ಕುಚಿಯಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಅನ್ನವನ್ನಾಂಬುವದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರಿನುಜೀಳು. ಉತ್ತಮವಾದ ನಡೆಯು, ಅತಿ ಶುಷ್ಕವು, ಅತಿ ಕುಬ್ಜವು ಅಲ್ಲದೆ ಮುಟ್ಟವಾಗಿರುವದು, ಪಿರಿದಾದ ಕುಚಗಳು, ಕಾಗೆಯ ಕೆಲಿನಂತೆ ಕಣಕಾಲುಗಳು, ಶುಬ್ಧ ತುಟಿಯು, ಮುನ್ನದ ಜಲದೋಳಿ ಜೀನು ತುಪ್ಪದಂತೆ ವಾಸನೆಯು, ಶಂಖವಷ್ಟೋಲ್ಪ ಕೊರಳು, ಚಕೋರ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯು ನೃತ್ಯ, ನೀತ, ವಿಣಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿ-ವಳಕೆಯು, ಬಟುವಾದ, ಉನ್ನತವಾದ, ಬಣ್ಣಗೆ ಸ್ವಾಮಿವಾದ, ಮಹನ ಜಲಾದ್ರವಾದ, ಸ್ವಲ್ಪ ರೋಮಾಸ್ಪೃತವಾದ ಕಾಮ ಗೃಹವು ಸ್ವಭಾವದಿಂ ಚವಲಮಾದ

ಪ್ರಪಿಷ್ಠಯು, ಚುಂಬನಾದಿ ಬಾಹ್ಯ ಸುರತದೋಳ್ ಪ್ರೀತಿಯು, ಕಿರಿ
 ದಾಗಿ ಸವಿಯೊವ್ವ ಆಹಾರದೊಳ್ವ್ಯಾಪ್ತವು. ಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ಭೂವಣಂಗಳೋಳ್
 ಇಚ್ಛೆಯು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕಾಮಿನಿಯಂ ಚಿತ್ರ
 ಣೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರಿಯಬೇಕು. ಧವ್ವವಾದ ಶರೀರವು, ಕೊಂಚ
 ಕುಬ್ಜತೆಯು ಕೋಪವು, ದೇಹದಲ್ಲಿಯು, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ
 ಶಖೆಯು, ನೀಳವಾದ, ದಟ್ಟವಾದ ರೋಮಂಗಳು, ಸುಣ್ಣದಂತೆ ನಾ
 ರುವ ಕಾಮು ಜಲವುಳ್ಳ ಮದನ ಮಂದಿರವು, ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಖಪ್ಪ
 ತಂಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಕಾಮುಜಲ ಬಿಂದುಗಳು, ಶರೀರದೋಳ್ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಪಾಡ ಬಿಸಿಯು, ಮಿತವಾದ ಆಹಾರವು, ಕೊಂಡೆತುಂಡಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಿತ್ತ
 ವು, ಗರ್ವಭೆ ಧ್ವನಿಯು, ಪಿರಿಪಾದ ಕೆಂಪಾದ ಮೊಲೆಗಳು, ಈ ಲಕ್ಷಣ
 ಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಭಾಮಿನಿಯಂ ಶಂಖಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರಿ
 ವುದು. ಒಳ್ಳೆತಲ್ಲದ ನಡತೆಯು, ಪಕ್ರವಾಗಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಚಿ
 ರಳುಗಳುಳ್ಳ ಕಾಲುಗಳು, ಗುಡ್ಡವಾಗಿ, ಬಲಿತಾದ ಕೊರಳು, ಕೆಂಪಾದ
 ಕೂದಲು, ಧೂರ್ಮ ಬೇಸ್ಮೆಯು, ದೊಡ್ಡ ದೇಹವು, ಗಜಮದ ವಾಸ
 ನೆಯುಳ್ಳ ಶರೀರವು, ಕಾಮು ಜಲವು, ಇಮ್ಮಡಿಕಾರ, ಕಹಿಗಳುಳ್ಳ ಆ
 ಹಾರವು, ದೊಡ್ಡದಾದ ತುಟೆಯು, ಬೇಗದಿಂ ಒಡಂಬಡದೆ ದುಃಖದಿಂ
 ಒಡಂಬಡುವದು, ಹೊರಗೆ ಕರಿಕೂದಲಾಗಿ ಒಳಗೆ ನಿಶಾಲವಾದ ಮದನನ
 ದನವು, ಸದ್ಗದಧ್ವನಿಯು, ಈ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಅಬಲೆಯಂ ಹ
 ಸ್ತ್ರೀನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದರಿವುದು. ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೇ! ಇನ್ನು ಈ
 ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಗೆ ರತಿದಿವಸಂಗಳಂವೇಳ್ವೆನು—ಪದ್ಮಿನೀಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅ
 ತಿಸುಲಭನಾದ್ದರಿಂ ಇವಳಿಗೆ ದಿನಂಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿದಿಗೆ, ಜಾತಿ,
 ಪಂಚಮಿ, ಸಪ್ತಮಿ, ಅಷ್ಟಮಿ, ದಶಮಿ, ದ್ವಾದಶಿ, ಈ ದಿನಂಗಳು ಚಿತ್ರೀ
 ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಿಯಂಗಳು. ಸಪ್ತಮಿ, ನವಮಿ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಪೂರ್ಣಿ
 ಮಾ, ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಂಗಳು ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಿಯಂಗಳು. ಪಾ
 ಡ್ಯ, ತದಿಗೆ, ಏಕಾದಶಿ, ತ್ರಯೋದಶಿ, ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಂಗಳು ಶಂಖಿನೀ
 ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಿಯಂಗಳು. ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವ
 ಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಹಗಲಾಗಲಿ, ಇರಳಾಗಲಿ,

ಮೊದಲನೇ ಎರಡನೇ ಮೂರನೇ ಝಾವಂಗಳೋಳ್ ಕ್ರಮದಿಂದ ಚಿತ್ರಣೀ, ಹಸ್ತಿನೀ, ಶಂಖನೀರೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಗಲು ಕೂಡುವರು. ಈ ಕಾಮಿನಿಯರಂ ವ್ಯಸಂ ಮಾಡುವ ಔಷಧಂಗಳಂ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ— ಬಾಳೇಗಡ್ಡೀರನದಿಂ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ನೆನಸಿ, ‘ಓಂಪಚವಚವಿಹಂಗಮ ಕಾಮದೇವಾಯಸ್ವಹಾ’ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಚಿತ್ರಣೀಗೆ ವೀಳ್ಯದೋಳ್ ಬೆರಸಿ ಕೊಡಲು ವಶಳಾಗುವಳು. ಪಾರಿವಾಳದ ತುಂಬಿಯ ಗರಿಗಳು ಜೇನುತುಪ್ಪದಿಂ ಅರದು ‘ಓಂಪಚ ವಶಂಕರೀಸ್ವಹಾ’ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ವೀಳ್ಯದೋಳ್ ಬೆರಸಿ ಹಸ್ತಿನಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಶಳಾಗುವಳು. ಗಂಧಕ ತಗರದ ಬೇರಂ. ಬೆಲ್ಲವತ್ತದ ಹಣ್ಣಂ ಕೂಡ ಅರದು ‘ಓಂಹರಹರ ವಚಕಾಮದೇವಾಯಸ್ವಹಾ’ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ವೀಳ್ಯದೋಳ್ಬೆರಸಿ ಶಂಖನಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಶಳಾಗುವಳು. ಹಿಂದೆ ವೇಳದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಂತರದಿಂದಚಂದ್ರ ಕಲಿಗಳ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಅಂಗುಷ್ಟ, ಅಂಗಾಲು, ಹರಡು, ಮೊಣಕಾಲು, ಒಳದೊಡೆ, ಹೊಕ್ಕಳು, ಎದೆ, ಕುಚ, ಕಂಕಳು, ಕೊರಳು, ಗಲ್ಲ, ತುಟಿ, ಕಣ್ಣು, ಹಣೆ, ನೆತ್ತಿ, ಈ ಹದಿನೈದು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲವಕ್ಷಪಾಡ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಾ ಪರ್ಯಂತ ದಿನದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದೋಳ್ ಎಡಭಾಗದೋಳ್ ಕಲೆಯೇರಿ ಬರುವದು. ಕೃಷ್ಣವಕ್ಷಪಾಡ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆತ್ತಿ, ಹಣೆ, ಕಣ್ಣು, ತುಟಿ, ಗಲ್ಲ, ಕೊರಳು, ಕಂಕಳು, ಕುಚ, ಎದೆ, ಹೊಕ್ಕಳು, ಒಳದೊಡೆ, ಮೊಣಕಾಲು, ಹರಡು, ಅಂಗಾಲು, ಅಂಗುಷ್ಟ, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಕಳೆ ಇರುವದು. ಇಂತು ಎರಡು ವಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕಳಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಗುರುತಂ ತಿಳಿಯುವದು. ಇನ್ನೆ ಶುಕ್ಲವಕ್ಷ ಪಾಡ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಾ ಪರ್ಯಂತರದಿನದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂದ್ರಕಳೆಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಚಾರವಂ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಪಾಡ್ಯದೋಳ್ ಮುಂಗುರುಳುಗಳಂ ಪಿಡಿಯುವದು. ಬಿದಿಗೆಯೋಳ್ ಹಣೆಯಂ ಚುಂಬಿಸುವದು, ತದಿಗೆಯೋಳ್ ನೇತ್ರಂಗಳಂ ಚುಂಬಿಸುವದು, ಚೌತಿಯೋಳ್ ತುಟಿಯೋಳ್ ತುಟಿಯಂ ಪಿಡಿಯುವದು, ಪಂಚಮಿಯೋಳ್ ಗಲ್ಲವಂ ಚುಂ

ಬಿಸುವದು, ಪಷ್ಠಿಯೋಳ್ ಕೆಂಠವಂ ನೆಖದಿಂ ಗೀರುವದು, ಸಪ್ತಮಿ ಯೋಳ್ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಉಗುರೊತ್ತಂ ಮಾಡುವದು, ಅಪ್ಪಮಿಯೋಳ್ ಮೊಲೆಗಳಂ ಬಿರುಸಾಗಿ ಹಲವು ಭಾರಿ ಪಿಡಿಯುವದು, ನೆಪ್ಪಮಿಯೋಳ್ ಎದೆಯಂ ಮುಖ್ಯಿಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪೊಡೆವುದು, ದಶಮಿಯೋಳ್ ನಾಭಿಯಂ ಪೇಟೆನವಂ ಮಾಡುವದು, ಏಕಾದಶಿಯೋಳ್ ಮದನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೆರಳಂ ಆನೆಯ ನೊಂಡಿಲಂತೆ ಬಾಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದು, ದ್ವಾದಶಿ, ತ್ರಯೋದಶಿ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವೇಣಿಕಾಲು, ಹರಡು, ಅಂಗುಪ್ಪ, ಅಂಗಾಲುಗಳಂ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬೇರ್ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೊಡೆವುದು, ಈ ಪರಿಯಿಂ ರಮಿಸುವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳು ನೋಂಕಿದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಯವಾದ ವುತ್ಥಳಿಯು ಜೆಮರುವಂತೆ ಕಾಮಕಳೆಯಂ ದ್ರವಿಸುವರು. ಈ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರಂ ರಮಿಸುವ ಕಾಲದೋಳ್ ವಿಸ್ತು ಬೀಜವಾದ ಅಕಾರವಂ, ಕಾಮಬೀಜವಾದ ಇಕಾರವಂ, ರುದ್ರ ಬೀಜವಾದ ಉಕಾರವಂ, ಶಕ್ತಿಬೀಜಂಗಳಾದ ಏಕಾರ, ಐಕಾರಂಗಳಂ, ಮನ್ಮಥನ ಪಂಚಬಾಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ಸ್ಮರಿಸುವದು. ವಿಸ್ತುಬೀಜಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವು ಯದೆಯು, ಕಾಮಬೀಜಕ್ಕೆ ಮೊಲೆಯು, ರುದ್ರಬೀಜಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು, ಒಂದುಶಕ್ತಿಬೀಜಕ್ಕೆ ನೆತ್ತಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಶಕ್ತಿಬೀಜಕ್ಕೆ ಮದನಮಂದಿರವು, ಇವು ಸ್ಥಾನಂಗಳು. ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಐದುಬೀಜಾಕ್ಷರಂಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಕಾಮದೇವನು ಎದೆಮೊದಲಾದ ಐದು ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಐದು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಾಮಜಲ ಮೊಸರ್ದು, ಉರಿವ ಕೆಂಡೆವಂ ನೊಲ್ವಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಹಸಗಲಾಗಿ ನ್ರವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವನು. ಈ ಕಲಾ ಸ್ಥಾನಂಗಳು ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಮತಾನುಸಾರವಾಗಿ ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟವು, ಈ ಕಲಾಸ್ಥಾನಂಗಳನ್ನೇ ಘೋಷೀ ವುತ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳು ಪ್ರಕಾರಾಂತರವಾಗಿ ವೇಳುವರು.

ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಪುರುಷಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—
ಶಶ, ವೃಷ, ಅಶ್ವರೆಂದು ಮೂರು ಪರಿ ಪುರುಷ ಜಾತಿ ಇರುವದು. ಈ ಪುರುಷರ ಗುಹ್ಯವು, ಆರು, ಒಂಭತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು ಬೆರಳು ಉದ್ದ

ಪ್ರಾಸಾದವದು, ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿಯು ಕೂಡ ಹರಿಣೀ, ಬಡಬಾ, ಕರಿಣೀ, ಎಂಟು ಮೂರು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು, ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರಗಳ ಮದನ ಸಂವ ರ ಪ್ರಮಾಣವು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪುರುಷರ ಗುಣ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಂತಿರು ವದು. ಇವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣ ಭೇದಗಳು. ಇನ್ನು ಶಾಖಾ ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂ ಪೇಳುವೆನೆ—ಕೆಂಪಾದ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಸಣ್ಣನಾದ ನುನುನಾದ ಹಲ್ಲುಗಳು, ಬಟುವಾದ ಮೊಗವು, ಒಳ್ಳೆತಾದ ಪೇಷವು, ಮೃದುವಾಗಿ, ಕೆಂಪಾಗಿ, ಕೋಮಲವಾಗಿ, ಹೊಂ ದಿರುವ ಚರಕುಗಳುಳ್ಳ ಕೈಗಳು, ಒಳ್ಳೆತನ ನುಡಿಯು, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಚಂಚಲವಾಗಿ, ಕಪ್ಪಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ, ಅತಿ ನೀಳವಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಮುಂ ಡೆಯ ಕೂದಲು, ಬಡವಾದ ಕೊರಳು, ತೊಡೆ, ಕಿರಿದೊಡೆ, ಅಂಡು ಗಳು, ಕೈ ಕಾಲುಗಳು, ಕಿರಿದಾದ ಊಟ ನಿದ್ರೆಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಮ ಸುಖವು, ಧನವತ್ಸವು, ಶುಚಿತ್ವವು, ಬಿಳಿದಾಗಿ ಪರಿಮಳ ಉಳ್ಳ ವೀರ್ಯ ವು, ಆರು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣ ಗುಹ್ಯವು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದವರು, ಶಶ ಜಾತಿ ಪುರುಷರು. ಅಗಲವಾದ ಉನ್ನತವಾದ ತಲೆಯು, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೊಗ, ಹಣೆಯು, ಬಲಮುಳ್ಳ ಕೊರಳು ಕಿವಿಗಳು, ಆ ಮೆಯ ಬೆನ್ನಿನಂತೆ ಉಬ್ಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಧವ್ಪವಾದ ಶರೀರವು, ಜೋ ಲುವ ತೋಳಗಳು, ಕೆಂಪಾದ ಅಂಗೈಗಳು, ಉದ್ದವಾದ ತುಟಗಳು, ಕುಳಿಯಾದ ಕಿವಿಗಳು, ತಾವರೆಯ ಹೂವಿನ ಎನಕಂ ಪೋಲ್ವಕಂಗಳು, ಸಾ ತ್ರಿಕಗುಣವು, ವಿನೋದವಿಂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಮೃ ದುವಾದ ನುಡಿಯು, ಕೋಪವಂ ಸೈರಿಪುದು, ತ್ಯಾಗ ಗುಣವು, ಪ್ರಿಯವಾದ ನಿದ್ರೆಯು, ಲಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ದೀಪನವು, ಕ್ಲೇಷ್ಠ ಪ್ರಕೃತಿಯು. ಕೋಮಲವಾದ ನಡುವು, ಒಡಲೋಳ್ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನೆಣವು, ಸುಣ್ಣದಂತೆ ನಾರುವ ವೀರ್ಯವು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇಕಾಗಿರುವದು, ಒಂಭತ್ತು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣ ಗುಹ್ಯವು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದವರು ವ್ಯವಭ ಜಾತಿ ಪುರುಷರು. ಅಸಿದಾಗಿ, ನೀಡವಾಗಿರುವ ಮೊಗ, ಕಿವಿ, ಕೊರಳು, ತುಟ, ಹಲ್ಲುಗಳು, ಉಬ್ಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಮಾಂಸದೊ ಬಲಿತ ತೋಳುಗಳು, ದೊಡ್ಡದಾದ,

ನೀಳವಾದ, ಬತ್ತಾದ ಕೂದಲು, ಜಾಣತನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆರವು, ಬಂಕುಳ ಕಾಲುಜಂಘೆಗಳು, ಸುಂದರವಾದ ನುಬಿಂಗಳು, ವಿಘ್ನವಾದ ಬೆರಳುಗಳು, ನೀಳವಾದ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ವಿವೇಕವು, ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಯು, ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಿದ್ಧಿಯು, ಶೀಘ್ರವಾದ ನಡೆಯು, ದೊಡ್ಡದಾದ ತೊಡೆಯು, ಡೀಪವವು, ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಿಯಾತ್ಮವು, ಸತ್ಯವಾದ ವಚನವು, ಅಧಿಕವಾದ ವೀರ್ಯವು, ನಯಮುಳ್ಳ ಎಲುವುಧಾತುಗಳು, ನೀರಡಿಕೆ ಮೊಪ್ಪದು, ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಮೃದುವಾದ, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ, ಅತಿಕಾರವಾದ ಕಾಮದಲವು, ಹೆಚ್ಚುರಡುಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ಗುಹ್ಯವು, ಸಮವಾದ ಎದೆಯು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳವನು ಅಕ್ಷಜಾತಿ ಪುರುಷನು. ಇಂತು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಜಾತಿ ಭೇದಂಗಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಪ್ರಾಯವಂ ವೇಳೈ ಅದೆಂತೆನೆ—ಹದಿನಾರು ವರುಷ ವರ್ಯಂ ತರವು, ಬಾಲೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಐವತ್ತೈದು ವರುಷ ವರ್ಯಂತ ಪೌಡೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವೃದ್ಧ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು. ಇನ್ನು ರೂಪಭೇದಂಗಳಂ ವೇಳೈನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಉದ್ದ ಉಳ್ಳವಳು, ಕವ್ವಾದವಳು, ಅಸಿಯಳು, ಹಲವು ಕಾಮ ಕಳೆಗಳಂ ಬಯಲವಾಗಿ ಯೈದಿಸುವಳು ಇವಳು ಶ್ಲಥಾ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುವಳು, ದೊಡ್ಡದಾದ ದೇಹಮುಳ್ಳವಳು, ಅರಿತಿನದ ಬಣ್ಣದವಳು, ಗುಡ್ಡನಾದವಳು, ಯಾವಾಗಲೂ ರತಿಪ್ರಿಯಳು, ಉಬ್ಬಿದ ಕಂಕುಳುಳ್ಳವಳು, ಇವಳು ಘನ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು. ಇಂತು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಕಮಿಸುವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಸುಖಂಗಳು ಸುಖಬವಾಗಿ ಲಭ್ಯಂಗಳಾಗುವವು ಇನ್ನು ಆಯಾಮ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ವೇಳೈನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಉತ್ತಮವಾದ ನಡೆಯು, ನುಬಿ ದಂತಕ್ಷತ ಚುಂಬನಂಗಳ ಒಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ಈ ಗುಣಂಗಳಿಲ್ಲದವರು ಮಧ್ಯದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಂಧಂಗಳಿಯೂ, ರತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು ಅವಂತಿ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ಇವರೇ ಬಾಹ್ಯಕ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು. ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ನುಬಿದಂತಕ್ಷತಂಗಳೊಲ್ಲದೆ ಇರುವರು, ಹೈಲುಗಳನೇ ಬಯಸುವದರಿಂದ ಹರ್ಷಿಸುವರು ಅಭೀರ

ದೇಶದ ನಾರಿಯರು. ಮಾಳವ ದೇಶದ ಮಾನಿನಿಯರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಪರಿ
ಯಾಗಿರುವರು. ಇರಾವತೀ, ಸಿಂಧುಗಳೆಂಬ ನದೀತೀರಗಳಲ್ಲಿರುವ
ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಪಾಕಾ, ವಿತಸ್ತುಗಳೆಂಬ ನದಿಗಳ ಮಧ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ಮದನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಚುಂಬನ,
ಕರಿಕರ ಕ್ರೀಡೆ ಮೊದಲಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದಲೇ ಸೌಧ್ಯರಾಗುವರು.
ಮಲ್ಲನೆ ಹೈಲುಗಳಿಂದಲೂ, ನಖ ದಂತಕ್ಷತಗಳಿಂದಲೂ ದ್ರವಿಸುವರು,
ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ರತಿ ಎಂಬ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವರು
ಲಾಟ ದೇಶದ ಲಲಿತೆಯರು. ತೆಲಗು ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರು ತಮ್ಮ ನೃಪಪಾದ
ನೆಡೆವಳಿಯುಂ ನಿಗಾರಿ ನೆಡೆವರು, ಅನಾಚಾರವ ಗೈವರು, ರತಿಯೋಳ್
ಬಳಲುವರು, ಶುಚಿಯಾದ ಕೆಳಸಂಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ಮಾಡುವರು. ಕಳಂ
ಗ ದೇಶದ ಕಾಮಿನಿಯರು. ನಖ ಕ್ಷತಪ್ರಿಯರು, ಕೈಗಳೋಳ್ ಶಂಖವ
ಬಳಿಗಳಂ ಧರಿಸಿರ್ಪರು, ಯಾವಾಗಲೂ ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರಿಯರು, ರತಿ
ಯೋಳ್ ಬಳಲುವರು, ಎದೆ ಎಲ್ಲಾ ತುಂಬಿದ ಮೊಲೆಯುಳ್ಳವರು. ಅತಿ
ಶಯಮಾದ ರತಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು. ತುರುಷ್ಕ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹೆ
ಚ್ಚಾದ ಮದ್ಯಪಾನಾಸಕ್ತರು, ನಖ ದಂತಕ್ಷತ ಚುಂಬನಗಳೋಳ್
ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ಕೆಂಪಾದ ಶರೀರಮುಳ್ಳವರು, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮದನ
ಧ್ವಜವಂ ಬಯಸುವರು. ಕರ್ನಾಟ ದೇಶದ ಕಾಂತೆಯರು, ಒಳ್ಳೆ ವ
ಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ಉದ್ದವಾದ ಮುಡಿ ಕೂಡಲು
ಗಳ ತುದಿ ಗಂಟುಗಳುಳ್ಳವರು, ನಾಚಿಗೆಯಿಂ ಕೂಡಿರುವರು, ವಿಕಾರವಾ
ಗಿ ನುಡಿಯುವರು, ಗಂಡನಲ್ಲಿ ನೆಡೆತೆಯುಳ್ಳವರು, ಮೈಯಾರದವರು.
ಸ್ತ್ರೀ ಮಳಯಾಳ ದೇಶದ ನಾರಿಯರು, ಕೋಸಲ ದೇಶದ ನಾರಿಯರು
ಕೂಡ ಸ್ತೂಲವಾದ ಮದನ ಧ್ವಜವನ್ನೇ ಬಯಸುವರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
ದೇಶದ ಮಾನಿನಿಯರು, ಘಟಲೀ ಪುತ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮದೆಯರು ಕೂಡಾ
ವುಂಡು ಮಾತುಗಳಂ, ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಕೂಡಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಆಡುವರು
ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆ ಪಡರು, ಅರುವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ
ಯುಳ್ಳವರು. ತಿಗಳತ್ತಿಯರು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಗಳೆಂಬ ರತಿದ್ವಯಂ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು ಅಧಿಕವಾದ ಮದನ ಜಲಪ್ರವೃತ್ತಿಯರು.

ಅತಿ ಕಾಮಿಗಳಾದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಕೂಟದಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿಯುಂ ಜೊಂ
 ದುವರು. ವನಾಯುಜ ದೇಶದ ವಾಮಲೋಚನೆಯರು ತಮ್ಮ ಶರೀರಂ
 ಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಂಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ, ಪರರ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಂ
 ಗಳಂ ಕಂಡು ಪಿರಿದಾಗಿ ನಗುವರಾಗಿಯು, ತಾಡನ ನಖ ದಂತಕ್ಷತಾದಿ
 ಗಳಂ ನೈರಸುವರಾಗಿಯು, ಮೊದಲಲ್ಲಿಯು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆ
 ಯುಂ ಬಿಡುವರಾಗಿಯು, ರತಿ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ವೆಗ್ಗಳವಾಗಿ ಕಳೆಯುಂ ಬಿ
 ಡುವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಮಧುರಾದೇಶದ ಮಾನಸಿಯರು, ಗೌಡ
 ದೇಶದ ಕಾಮಿನಿಯರೂ ಕೂಡ ಮೃದುವಾದ ಶರೀರ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯು,
 ಆಲಿಂಗನ ಚುಂಬನಂಗಳಂ ವ್ಯಗ್ಗಳವಾಗಿ ಮಾಡುವರಾಗಿಯು, ಸ್ವಲ್ಪ
 ವಾದಕಾಮಜಲವುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಬಿರಿಸಾದಚ್ಚೆವ್ವೆವುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಸ್ತರ
 ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿನಿರಕ್ತಿಯುಂನೈದವರು. ಕುಂತಲದೇಶದ ಕಮಲಯಾಕ್ಷಿಯರು
 ಸುರತವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಸೊಗಸುಗಳನ್ನರಿ
 ತವರಾಗಿಯು, ಬಿರಿಸಾದ ಜಾಣ್ಮೆಯ ನುಡಿದ ಚಿತ್ತ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯು
 ಸುರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪರಿಯಾಗಿ ನುಡಿದವರಾಗಿಯು, ಯಾವಾಗಲೂ ಘನೇ
 ಯ ರಾದುದರಿಂದ, ಔಪಧ ಕ್ರಿಯೆಗಳಂ, ಬಿರಿಸಾದ ಕಠಿನ ಧ್ವಜದ ಕೂಟ
 ದಿಂದಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷಿಸದವರಾಗಿಯೂ, ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಂಗಳಂ ಶು
 ದ್ಧವಾಗಿ ರಮಿಸಿ ಸುಖಿಸುವರಾಗಿಯೂ, ಎದೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೈಲು, ಉ
 ಗರೊತ್ತು ಮೊದಲಾದವ ಗೈಯುವರಾಗಿಯೂ, ಶೃಂಗಾರಮುಳ್ಳವರಾಗಿ
 ಯೂ ಇರುವರು. ಮತ್ತೂ ಅವರು ಚಿತ್ತದೋಳ್ ವೆಗ್ಗಳವಾದ ತವಕ
 ಮುಳ್ಳವರಾದುದರಿಂದ ಸುರತದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸನ್ನರಿಯದವರಿಂದ ಪಿರಿದಾಗಿ ವ್ಯಸ
 ನೆ ಪಡುವರು, ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುರತದಿಂದ ದಣಿಯರು. ಕಾಮ ರೂಪ
 ದೇಶದ ಕಾಮಿನಿಯರು ಬಾಗೆಯ ಹುಮ್ಮಿನಂತೆ ಮೃದುವಾದ ಅಂಗ ಉಳ್ಳ
 ವರಾಗಿಯೂ, ಹಲವು ಭಾರಿ ಪ್ರವಿಸುವರಾಗಿಯು, ಕೈ ಪಿಡಿದ ಮಾತ,
 ದಿಂದಲೇ ರತಿಯುಂ ಜೊಂಡುವರಾಗಿಯು, ಅವಯವದೋಳ್ ಸಂಪೂರ್ಣ,
 ವಾದ ಕಾಮ ರಸಮುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಪ್ರಿಯವಂ ನುಡಿಯುವರಾಗಿಯು
 ಇರುವರು. ಉತ್ಕಲ ದೇಶದ ಉತ್ಪಲಾಕ್ಷಿಯರು ಹಲವು ಪರಿ ನಖ ವಿಕಾ
 ರಂಗಳಂ, ಪ್ರಾಢವಾದ ಹಸ್ತದ ಹೈಲುಗಳಂ, ಈ ಪರಿವಕ್ಷ್ಯವೆಂಬ ಮೇ

ಲುಪಚಾರಂಗಳಂ ಕೂಡೆ ಸಂತೋಷವಂ ಹೊಂದುವರಾಗಿಯೂ, ಯಾವಾ
 ಗಲೂ ಸ್ತುರ ಸಮರವಂ ಬಯಸುವರಾಗಿಯೂ, ಲಜ್ವಲರಹಿತರಾಗಿಯೂ
 ಭಾಗ್ಯ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಇಂ
 ತು ಸಕಲ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಅವರವರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಂ
 ದೇಶೀ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಜಾತಿ ಭೇದಂಗಳ
 ನ್ನರಿತು, ಆಲಿಂಗನ, ಚುಂಬನ, ನೆಖಿಕ್ಷತ, ದಂತಕ್ಷತ, ತಾಡನ, ಚಪೆ
 ಟನ, ಆಕರ್ಷಣ, ಮರ್ದನ ಮೊದಲಾದ ಕೃತ್ಯಂಗಳೆಂಬಾಹ್ವಯಸು ರತ
 ವಂ ತಿಳಿದು ಸುರತವಂ ಮಾಡುವರು. ಈ ಸುರತವು ಬಾಹ್ಯವೆಂದು
 ಅಭ್ಯಂತರವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿರುವದು. ಅದರೋಳ್ ಬಾಹ್ಯಸು ರತ
 ವಂ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಹ್ಯ ರತದೋಳ್ ಮೊದಲಿಲ್ಲ ಆ
 ಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು, ಈ ಆ ಲಿಂಗನವು, ಜಾತ
 ಕೇಳಿ ಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು ಅದರೋಳ್ ಜಾತ ಕೇಳಿ
 ಎಂಬ ಆಲಿಂಗನವು ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯಾಗಿಯೂ, ಅಜಾತ ಕೇಳಿ ಎಂಬ ಆ
 ಲಿಂಗನವು, ಎಂಟು ವಿಧವಾಗಿಯೂ, ಅಂತು ಹನ್ನೆರಡು ಪರಿ ಎಂದು
 ಕಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರವಂ ಬಲ್ಲವರು ಪೇಳುವರು. ಅದೆಂತೆನೆ— ಎದುರಾಗಿ
 ಬರುವ ಓರ್ವ ಕಾಮಿನಿಯ ಶರೀರದೊಡನೆ ಅನ್ಯಾಪದೇಶದಿಂದ ಪುರುಷನ
 ಶರೀರವು ತಾಗಿದೊಡೆ ಅದು ಸ್ಪೃಷ್ಟಕವೆಂದು ಪೇಳುವರು. ಮತ್ತೂ ಜಾ
 ತ್ರಗಳಂ ಪೊರಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವರ ನೋಂಪಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಹಬ್ಬ
 ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪೋಗುತಲಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪು
 ರುಷರೀರ್ವರೂ ಪರಸ್ಪರ ಶರೀರಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲದು ಫೃಷ್ಟಕ
 ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೀರ್ವರೂ ಒರೋರ್ವರನೊತ್ತಿ
 ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಗೋಡೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಗೈವ ಆಲಿಂಗನವಂ ಪೀಡನೆ
 ವೆಂದು ಪೇಳುವರು. ಇವು ಮೊದಲಾದ ಆಲಿಂಗನಗಳೇ ಜಾತಕೇಳಿ ಎಂಬ,
 ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ಗಳಾಗಿರುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಭೇದಂಗಳ್ಳುಳ್ಳ ಇನ್ನು
 ಕೆಲವು ಆಲಿಂಗನಂಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರಾನು ರಾಗವಂ
 ಪ್ರಪ್ತಿಸುವವೆಂದು ವಿರಿಯರು ಪೇಳುವರು. ಅದೆಂತೆನೆ—ನಿಂದಿರ್ವ ಪು
 ರುಷನ ಶರೀರವಂ ತನ್ನ ಶರೀರದಿಂದ ಬಿಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಡ

ದ ಕಾಲಿನಿಂದ ಕಟಿವ್ರದೇಶವಂ ಸುತ್ತಿ, ಎಡವ ಕೈಯಿಂದ ಮಧ್ಯವಂ ತ ಕೈಯಿಸಿ, ಬಲದ ಕೈಯಿಂದ ಶಿಖಿಯಂ ಪಿಡಿದು, ಅವನ ವೊಗವಂ ತನ್ನ ವೊಗಕ್ಕೆ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸೀತ್ಕಾರವಾಗೈಯುತ್ತ, ಅವನ ವೊಗವ ನ್ನತ್ತಿ ಚುಂಬನವಂ, ಮಧುರಮಾದ ಕಂಠಧ್ವನಿಯಂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತ ಅಧಿಕವಾದ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಪುರುಷನಂ ಬಾಗಿ ನಲು ಇದು ಕಾಲವೇಪ್ಪನ ವೆಂಬ ಆಲಿಂಗನ ಭೇದವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಸ್ತ್ರೀಯು ನಿಂದಿವ ಪುರುಷನನ್ನಾಲಿಂಗಿಸಿ ಅವನ ಗುಹ್ಯವಂ ಮದನ ಮಂದಿರವೋಳ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಚವೇಟಿಯಂ ಮಾಡಲದು ಲತಾವೇಪ್ಪನವೆಂಬ ಆಲಿಂಗನ ಭೇದವು. ಇಂತಿವ ಆಲಿಂಗ ಭೇದಂಗಳು ಅನೇಕಂಗಳಾಗಿರುವವು.

ಇನ್ನು ಚುಂಬನ ಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಪೇಳ್ದೆನು, ಆ ಸ್ಥಾನಂಗಳು ಯಾವ ದೆಂದೊಡೆ—ಕಣ್ಣು, ಕೊರಳು, ಗಲ್ಲ, ತುಟಿ, ಕೆನ್ನೆ, ನಾಲಿಗೆ, ವೊಳೆ ಗಳು, ಮದನ ಮಂದಿರವು, ಹಣೆ, ಹೊಕ್ಕಳು, ಇವುಗಳು ಚುಂಬನ ಸ್ಥಾನಂಗಳು. ಪುರುಷನು ಬಾಚೆಯ ಮನೋಹರಮಾದ ಮೊಗಮಂ ಮೋಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತನಗೆ ಎದುರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸ್ತ್ರೀಯು ಇದೇ ಪರಿ ಯಾಗಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಪುರುಷನ ಮುಖವಂ ಎದುರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಈರ್ವರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ತುಟಿಗಳಂ ನೀಡಿ ಕ್ರಮದಿಂದೋರೋ ವರರು ಚುಂಬನವಂ ಮಾಡಲದು ನಿಚಿತಕವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು. ಮತ್ತೂ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಬಾಯ್ತೆರದು ಬಾಚೆಯ ಎರಡು ತುಟಿಗಳಂ ಚುಂಬಿಸಲದು ಸ್ಫುರಿತಕವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು. ಪುರುಷನು ಮಾ ನಿನಿಯ ಕೊದಲಂ ಚುಂಬುಕವಂ ಕೂಡ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅವಳ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಮುಖವಂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಹಿ ಅವಳ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯಂ ತಾ ಪಿಡಿದು ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಳಗಣ ತುಟಿಯಂ ಅಂಗುಷ್ಠ ತರ್ಜನಿಗಳಿಂದ ಪಿಡಿಯಿಸಿ ಚುಂಬಿಸಲದು ಭ್ರಾಂತವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು, ಈ ಪರಿ ಯಲ್ಲೇ ಪುರುಷನು ಸ್ತ್ರೀಯ ವೊಗವಂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಿರುಹಿ ತನಗೆ ಅಭಿ ಮುಖವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಅವಳ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಬಲದ ಕೈಯಿಂದ ಗಲ್ಲವಂ ಎತ್ತಿ ತುಟಿಯಂ ಚುಂಬಿಸಲದು ತೀರ್ಯಕ್ಕುಂ ಭವವೆಂಬ ಭೇದವು. ಮತ್ತೂ ಅಬಲೆಯೆರ ಎರಡು ತುಟಿಯಂ ತನ್ನ

ಎರಡು ತುಟಿಗಳಿಂದೊತ್ತಿ ಚುಂಬಿಸುವದೇ ಪೀಡಿತವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು. ಇಂತು ಚುಂಬನ ಭೇದಗಳು ಅನೇಕ ಪರಿಯಾಗಿರುವವು.

ಇನ್ನು ನೆಖಕ್ಷತ ಸ್ಥಾನಂಗಳಂ, ಅವರ ಪ್ರಭೇದಂಗಳಂ ಕೂಡ ಪೇಳೈನು—ಲಾಲಿನ್ಯೆ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಕಣ್ಣಳು, ಕೈಗಳು, ತೊಡೆಗಳು, ರತಿಮಂದಿರವು, ಮೊಲೆಗಳು, ಬೆನ್ನು, ಎದೆ, ಕೊರಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಡುವ ನೆಖಕ್ಷತಂಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಂಗೆ ಹೊಸ ಕೂಟದಲ್ಲಿಯೂ, ಲಜ್ಜೆಗೆ ಡುವಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಟ್ಟುಗಿ ಮಿರುವಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮದ್ಯ ಪಾನದಿಂದ ನೊಕ್ಕಿದ್ದವಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನಂಗಳು. ಇವೇ ಪರಿಯಾಗಿ ದಂತಕ್ಷತ ಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಉಪಿನಯೇಕು. ಇನ್ನು ಆಭ್ಯಂತರ ರತಿಯಂ, ಆ ರತಿ ಕೀಡಾ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ಕೇಳೇಗೃಹ ಲಕ್ಷಣವಂ ಕೂಡ ಪೇಳೈನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಕಪ್ಪುರ ದೀವಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿವರಿ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಹಂಸ-ತೂಲಿಕಾ ತಬ್ಬದಿಂದಲೂ, ಪರಿಮಳಿಸುವ ಅಗರು ಸಾಮ್ರಾಣಿ ಧೂಪಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ನಳಕೂಬರನ ನವನೂಟಕಕಾಲೆಯಂತಿರ್ವ ಕೇಳೇಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕಾಮುಕನಾದ ಪ್ರರುಷನು ಪರಿಮಳ ಭರಿತಮಾದ ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ವಡ್ರನೋಪೇತಮಾದ ಅನ್ನವಂಭುಂಜಿಸಿ, ಕಪ್ಪುರ ನೀಳ್ಕವಂ ಧರಿಸಿ, ಪೀತಮರ್ಧ, ವಿಟ, ಚೇಟ, ವಿಮೂಷಕರೆಂಬ ಸಂಗಡಿಗಾರರಿಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಘನ, ಸಯ, ಪೇಶೀಯಗಳೆಂಬ ಗಾನಪ್ರಭೇದಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ತಾನ ಮೂರ್ಛನಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಕ್ಕಿ ನೋಲುತ್ತ, ಸುರಾಂಗ ಸೌಂದರ್ಯ ಉಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಕುರಿತು, ಮೃದು ಪುಷ್ಪರಮಾದ ಹಾಸ್ಯ ಕಥಾ ಲಾಪಂಗಳಂ ಪೂಡುತ್ತಲಿರುವ ಪ್ರರುಷನು ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳಂ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಆಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡುವ ನೆವದಿಂದ ಕುಪ್ಪಸದ ಮುಡಿಯಂ ಸಡಲಿಸಿ, ನೆರಿಯಂ ಕೈಯಿಂದ ಕಡೆಯೋಳ್ ನೋಕಿ, ಕೂದಲುಗಳನ್ನೇವರಿಸುತ್ತ, ಸಿಕ್ಕುಂ ಬಿಡಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಮೊಲೆಯ ತೊಟ್ಟುಗಳಂ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಸವರುತ್ತಲಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್ ಸರಸ ಸಲಗ್ಲಾಞ್ಚಾದಿಗಳಿಂದ ಕಾಮಿನಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೆಜ್ಜಿ ಬರುವ ಹದವನ್ನರಿತು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ವಿಟ, ಚೇಟ, ವಿಮೂಷಕರೆಂ ಪುರೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿ,

ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮನೋಹರಮಾದ ಧ್ವನಿಯುಗೈಯುತ್ತ, ಆ ಕಾಮಿನಿಯ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಆನಂದವಂ ವೃಷ್ಟಿಸಿ, ಬಳಕೆಬೈರೈದಿಂ ಆ ಕಾಂತೆಯು ಹಣೆಯಂ, ಗಲ್ಲವಂ, ಚುಂಬುಕವಂ, ನಾಸಾಗ್ರವಂ ಕೂಡ ಚುಂಬಿಸುತ್ತ, ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಕಾಲುಗಳಂ ಮುಟ್ಟುತ್ತ, ಸೀತ್ತಾರವಗೈಯುತ್ತ, ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಗದ್ದವಂ, ನಾಲಿಗೆಯಂ ಕೂಡ ಚುಂಬಿಸುತ್ತ, ನಖಕ್ಷತಂಗಳಿಂದ ಮನೋಹರಮಾದ ಮದನ ಪುಂಡಿರದಲ್ಲಿಯೂ, ತೊಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಡಿಯುತ್ತ, ಉಟ್ಟಿರುವ ಸೀರೆಯು ತೊಲಗಿಸಿ, ಆ ಕಾಂತೆಯು ಶ್ರಾಂತೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಬಳಕೆ ಅಭ್ಯಂತರ ರತಿಯೋಳ್ ಕ್ರೀಡಿಸುವಮು ಮಹಾಘನೈ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಪಾತ್ರಾಸ್ತ್ರಿಯನೆ ಮುನಿಯು ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾಮಾಗಮ ತಂತ್ರ ರಹಸ್ಯದೋಳ್ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಈ ಅಭ್ಯಂತರ ರತಿಪ್ರಭೇದಂಗಳಂ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಮಾಗಿರ್ಪವು, ಈ ಅಭ್ಯಂತರ ರತಿ ಪ್ರಭೇದಂಗಳಿಗೆ ಸಾಧನಮಾಗಿರ್ಪ ಎಂಭತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಬಂಧಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಚಕ್ರ, ಉಪರತಿ, ಭ್ರಮಣ, ಏಕಪಾದ, ಘಟಿತ, ಮಕರ, ಮರ್ಕಟ, ಶುಕ, ಮಾರ್ಜಾಲ, ಧೇನುಕ. ವ್ಯಸ್ತ, ಗರ್ವಭ, ಹಸ್ತಿಕ, ಶುನಕ, ಮೃಗ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಪದ್ಮ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಹಂಸ, ಕ್ರೌಚ. ಸರ್ಪ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಕಚಗ್ರಹ, ಜಾಲ, ದೇವ, ವಿಜಯ, ಭಯಾನಕ, ಮನ್ಮಥಪ್ರಿಯ, ಮುನಲ, ಶಂಖ. ಡೋಲಕ, ನಂಯುತ, ಪಲ್ಲವ, ನಾಗ, ಕೇಸರ, ಕುಮುದ, ಘೋಕ, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಮಯೂರ, ಅಯುತ, ಕರ್ಕಟ, ಗರುಡ, ವಿಪ್ಲವ, ವೇಣು, ಪಾರಾವತ, ರಂಭಾಪ್ರಿಯ. ಕರ, ತಿರ್ಯಕ್, ಕೆಂತುಕ, ಧ್ವಜ, ಗೌರೀಪ್ರಿಯ. ಚಂದ್ರಾಭರಣ, ವಿಕ್ರಮ, ಏಕರೂಪ, ಲಲಿತ, ಶಂಕರಪ್ರಿಯ, ಕಲಾವತರಣ, ತುರಗಾಶೋಹಣ, ಕುಂಡಲಿ, ಮಂಡೂಕ, ಮುರಜ. ಸರ್ವತೋಮುಖ, ಅಧೋಮುಖ, ಚಿತ್ರ, ಕಂದರ್ಪ, ವೃಷಭ, ಆದ್ಭುತ, ವಿಚಿತ್ರ, ಹಾಸ್ಯ, ಮಿಠಾಧಿಪತಿ, ಸರ್ವಾಂಗಮರ್ದಕ. ವೀರದರ್ಪ ವಿನಾಶನೆ, ನೀವೀ ನಿವಾರಣ, ಶಾರ್ದೂಲ, ವಲಿತ, ಅಂಗುಳೀಪೀಡನ, ವಲ್ಲಿ, ಜಯ, ಋಕ್ಷ, ಕೂರ್ಮ, ಬಂಧರಾಜ. ಕರ್ಣಾಭರಣ, ತ್ರಿವಳೀ, ನೀರ, ಅಂಬಕಗಳೆಂಬ ಈ ಎಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕು ಬಂಧಗಳು, ಮೊದಲಾದ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದ

ಅನ್ನನ್ನ ಅನೇಕಮಾವ ಬಂಧಂಗಳಿರುವವೆಂದೊ- ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ಎಚ್ಚೆ
ಮಹಾರಾಯನೇ! ನೀನ್ನ ಅವ್ವಣೆಯಾದುದರಿಂದ ನಾನು ವೃದ್ಧನಾದರೂ
ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲವಂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತೂ ಕಾ
ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಲಕ್ಷಣ ಸಮನ್ವಯವಂ ಮಾಡಿದಡೆ ಪ್ರತ್ಯನಾಯ ಉಂಟಾ
ಗುವದು, ಅಲ್ಲದೇ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತಾಯಿ ನೊಡಲಾದ
ಗುರುಜನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಲ್ಲಿಯೂ; ಕೂಡ ಈ ಲಕ್ಷಣಂ
ಗಳಂ ಉಪಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಾತಕ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ನುಡಿದು,
ಸಮಸ್ತ ಪಾಪ ಹಾರಕವಾದ ವರಮೇಶ್ವರನ ನಾಮವನ್ನೇ ನೆನೆಯುತ
ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಕುಳಿತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ನೋಡಿ, ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಯ್ಯಾ ಗುರುವರ್ಯನೇ! ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ
ಭೇದಂಗಳಂ ನಿಮ್ಮಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆನಲ್ಲದೇ ಇದಂ ಪರೀ
ಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದವನೆಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ಹ್ವವಿ-ಸುವನಾಗೆಂದು ನುಡಿಯುತ
ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಮತ್ತೂ ಆಯಾಯ ದೇಶಂಗಳ
ಘೋಷ್ ಜನಿಸಿದ ಸಂಕರ ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿ ಭೇದಂಗಳಂ, ಅ ಸ್ತ್ರೀರಂ ಕೂ
ಡಿರಮಿಸುವ ಪ್ರರುಷರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಅವರಂ ವಶ್ಯರಂ ಮಾಡುವ
ಮಣಿಮಂತ್ರ ಮೂಲಿಕಾದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂಗಳಂ ಕೂಡ ಕೇಳಿ ಅಚ್ಚರಿ
ಗೊಂಡು, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಸ್ವತೀದೇವಿಯೇ ಈ ಪರಿಯಾದ ಪ್ರರುಷಾಕಾ
ರವಂ ತಾಳ್ದು ಬಂದಿರುವಳೋ? ಎಂದು ನಿಜ ಗುರುವಾದ ವಿಷ್ಣು ಸಾಗರ
ನಂ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ, ಅಮೂಲ್ಯ ದಿವ್ಯಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು
ಕಳುಹಿ. ಆ ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಮತಿವಂತನಾದ ಸುಮ
ತಿಯಂ ನೋಡಿ, ಎಚ್ಚೆ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ! ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಜಾತಿ ಸಾಂ
ಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾಂತೆಯರು ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಇರುವಂತೆ
ತೋರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಣವು ಮಹಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ
ಎಂದು ನುಡಿದು, ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತನಾಗಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಇಂತು ಚಿಂತಾ
ಸ್ತಸ್ತನಾಗಿರುವ ಮಹಾರಾಯನಂ-ಕುರಿತು ಎಚ್ಚೆ ಸರ್ವಜ್ಞಾಕ್ಷಿಮಾಣಿ
ಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನೀನು ಚಿಂತಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು, ನಮ್ಮ ವಶವರ್ತಿ
ಯಾಗಿರುವ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿ

ಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಮಹಾರಾಯನು ಅದುದೆಂದು ಛಾಯಾಗು
ಪ್ತನಂ ಸ್ಮರಿಸಲು; ಆ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಆ ಯಕ್ಷನು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡು ಪುರೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ವಕ್ಷಗಳಂ ಕೂಡಿದ
ಮೈನಾಕ ವರ್ಣತದಂತೆ ಬಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ರಾಯನಂ ಕುರಿತು
ಇಂತೆಂದನು, ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೆ! ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕುಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾ
ತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂ ಕಾಣಿಲ್ಲವಾದರೂ ನನ್ನಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸ
ಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈವಿಸಲಾಗ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಡೆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯ
ನು ಈ ವರಿಯಾಗಿ ನುಡಿದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿ
ಪನೆ! ಕೇಳು, ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಳಾದಿ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕರ್ಮ
ವಿಲ್ಲದಿರುವ ವದ್ವಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕಂಡು ಕೇಳಿ, ದಿಕ್ಕು
ಗಳಂ ದೀರ್ಘ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಿಡ್ಡಿಸುತ್ತ, ಬಂದೂ ಪುಹೂರ್ತ ಪಾತ್ರ ಧ್ಯಾನ
ನಿಸಿ ತಲೆಯಂ ತೂಗಿಸುತ್ತ ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸಾರ್ವಭೌಮನೆ! ಕೇಳು
ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೋಳ್ ಸುಧರ್ಮಾ ಎಂಬ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡುತ್ತ,
ರಂಭಾ, ಮೇನಕಾ, ಊರ್ವಸಿ, ತಿಷ್ಠೋತ್ತಮಾ, ಎಂಬ ಪೆಸರುಗಳಿಂದ
ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವ ದೇವವೇಶಿಯರು ವದ್ವಿನೀ, ಚಿತ್ರಣೀ, ಶಂಖಿನೀ,
ಈ ವರಿ ಜಾತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವರು ಈಗ ಮುಖೇಂದ್ರನು
ದೂರವಾಸ ಶಾಪದಿಂದ ತೇಜೋ ಹೀನನಾಗಲಾಕಾಳದೋಳ್ ಆ ಸುರ
ಸುಂದರಿಯರು ಅನುರರಿಂಪಾಕ್ರಮಿಸಿದ ಅಮರಾವತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಎ
ಲ್ಲಿ ಪ್ರೋದರೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಮು
ಹಾರಾಯನು ಮನಮೋಳಾಲೋಚಿಸಿ, ಎಲೈ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷನಾದ ಯಕ್ಷನೆ!
ಗಡನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸ್ತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀನು ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ
ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಂಗಳಂ, ಚತುರ್ಧ ಶ ಭುವನಂಗಳಂ, ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರಿಂ
ಪ್ರವೇಶಿಸಲಕ್ಕನಾದ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ಕೂಡ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಆ ಕಳಾವತಿ
ಯ ರಿರುವ ಸ್ಥಳವಂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಸಮರ್ಥನೆ
ದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲಾ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಪರಮ ಹರ್ಷದಿಂದ ಪರರಾಯ
ಯಂಕರನಾದ ಮಹಾರಾಯನಾಜೆ ಯಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಸಾಪಾಂಗ

ಹಂಪ್ರಣಾಮವಾಗೈಯಲು ಆಗ ಸಮಯದೊಳಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ಸಾ
ಯಂಧಪರಿವಾರ ನಮೋತಳಾದ ಸರ್ವಪುಂಗವೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿ
ಕಾಂಬಾ ದೇವಿಯ ಚರಣಪರೋಷಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಪುರಳ ಭಾಯಾಗು
ಗುಪ್ತನಂ ಕುರಿತು ನಿನಗೆ ಪುಂಗವಾಗಲೆಂದು ಮರಳ ಮರಳ ಹರಸಿ
ಕಳುಹಲು, ಬಳಿಕ ಆ ಯಕ್ಷನು ಭಾಳಯಂತೆ ಗಗನದೊಳ್ ಗಮ
ನುತ್ತ, ಮನುಷ್ಯ ತೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಲಂಟವರಾಟ ಮರಾಟ ಮುಂತಾದ
ದೇವಂಗಳೆಲ್ಲನುತ್ತ, ಬಲ ಭಾಗದೊಳ್ ಬಲಾರಿಯ ಭವನದಂತಿರುವ
ಬಂಗಾಳ ಮಂಪನ್ನವತೋಕಿನುತ್ತ, ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದವಿ
ನ್ಯಾಸವಂ ಪರಿಕುಡ್ಡನಾದ, ಪರಮ ಪಾವನನಾದ ಹಿಮವಂತನ ಪಾದಂ
ಗಳಂಕರಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹ ಪ್ರಕಾ
ರವಂ ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಭರತ, ಕಿಂಪುರುಷ ಮುಂತಾದ ಖಂಡಂಗಳಂ ಕೆ
ಳೆಯುತ್ತ, ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಮನನ ನಿಧಿ ಧ್ಯಾನಾನಂದಂಗಳಂ ಮನವಂ
ಐಕ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಮಹೇಶ್ವರವದವನೈವಿ, ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಮಹರ್ಷಿ
ಗಳಂ ಸೇವಿತಮಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿ ದೇವತಾ ಸಮೂಹಂಗಳಿಗೆ ಅಧಾರಮಾ
ಗಿ, ಗ್ರಹ ಸಂಕ್ಷೇತ್ರ ತಾರಕಾ ನಿಕರದಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಮಾಗಿ, ರತ್ನಶಿಖರ
ನಹಸ್ರಗಳಿಂದ ರಾಜಿಸುವ ಮಹಾಮೇರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಾಗೈಯುತ್ತ,
ಅ ಕಾಲದೊಳ್ ಕಲಧೌತಮಯವಾದ ಪ್ರಾಕಾರದಿಂ ಪರಿವೃತಮಾಗಿ, ಅ
ಕ್ಷಯಮಾದ ನಿಧಿಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಯಕ್ಷರುಗಳಂ ಪರಿ ರಕ್ಷಿತಮಾದ
ಅಳಕಾವುರಿಯ ಗೋಪುರ ಪುರೋಭಾಗದೊಳ್ ಯಕ್ಷಾಧಿಪ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ
ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಂತಿರ್ಪ ಚೈತ್ರ ರಥವೆಂಬ ವಿಸರಿಸಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾದ
ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿರುವ ಮಣಿಮಂತನಂ ನೋಡಿ, ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯ ಸಾಧನ
ವಂ ಕೇಳುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯಾಗೈದು, ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂ ಪಕ್ಷ
ಗಳಂ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಬೀಳುವ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ನಿಂದಿರಲಾ; ಬಳಿಕ
ಮಣಿಮಂತನು ಭಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ! ನಿನ್ನ ೧ ನೋ
ಡಿ ಬಹು ಕಾಲಪಾಯಿತು, ನಿನ್ನ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರಾದಿಗಳು ಕುಶಲವೆ? ಎಂದು
ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗೈದು, ಮಧುರಮಾದ ಫಲಗಳಂ, ಪರಿಮಳಭರಿತಮಾದ ಪುಷ್ಪ
ಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಸತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಸಮಯೋಚಿತಮಾದ ಮಾತುಗಳಂ

ವೇಳುತಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಛಾಯಾಗುವು ನು ಮಣಿಮಂತನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ಅಮರಾವತೀ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಮರವೇಣೀಯರಾದ ರಂಭಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವರು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ? ಮತ್ತು ಈಗ ಅವರಿಂದ ಅವಶ್ಯ ಕಮಾದ ಒಂಠಾನೊಂದು ಕಾರ್ಯವಿರುವದರಿಂದ ನೆಲೆಯಂ ತಿಳಿದು ವೇಳ ಜೀಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಮಣಿಮಂತನು ನಸುನಗುತ ಪರಿ ಹಾನೋಕ್ತಿಗಳಂತಲಿದೂಗಿ, ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತಾಳಗಳಂ ಹಾಕುತ್ತ, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನಾದ ಛಾಯಾಗುವುನೇ! ನಮ್ಮ ಅಲಕಾಪುರಿಯೋಳ್ಳಾವವನಾದ ರೂ ಆ ಕಳಾವತಿಯರಂ ಕಾಮಿಸಜೀಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ವರ ಮಾನವಂ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರನಾದ ನಳಕೂಬರನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದ ಹ್ವಣವಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮಿಾರ್ವ ರಿಗೂ ಚಂಡಶಾಸನವಂ ಮಾಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನೀನು ನನಗೆ ಪರಮ ಸಖನಾದುದರಿಂದ ಮರೆಮಾಚುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ವೇಳ, ಕೈಗಳಂಪಿಡಿದು ರಹಸ್ಯವಾದ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ವಾನಯೋಗ್ಯವಾದ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಗಾಲಿನಿಂ ದಾಟುತ ಬರುವ ಮಂದಮಾರುತ ಮರಿ ಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ, ಮೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಮುಂತಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂದುದುರುತ ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪಪರಾಗ ವರ್ಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಲತಾ ಮಂಟಪದೋಳ್ ಕುಳಿತು, ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ, ಆಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರನೇ! ಈ ಗದುರ್ಗಮವಾದ ಸ್ವರ್ಗವು ದಾನವರಿಂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತಲಿದೆ, ದೇವ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು, ಕಶ್ಯಪ, ಅತ್ರಿ, ಭರದ್ವಾಜ, ಮೊದಲಾ ದ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅರಣಿ ಮೊದಲಾದ ಯಜ್ಞಪಾತ್ರಗಳು ಕುಶಾನನಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಯೊತ್ತು ನಿಜ ನಿವಾಸಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೂಪಂಗಳಂ ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಹಾ ಮೇರು ಪರ್ವತದ ಗುಹಾಂತರಾಳಂಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು ಈ ಕಠಿಣಮಾದ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಲಾರವೆಂದು ವರಸ್ಪರ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ, ವಿವಿಧವಾದ ವಿಷತ್ತುಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುತಲಿರುವರು. ನೀನು ವೇಳದ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಗದೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಪೊರಮಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರವೆಂದು ವೇಳುತಲಿರಲಾ ಕಾಲದೋಳ್ ಸ್ವರ್ಗ

ಧಿಪತಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ದೈತ್ಯವಾನವ ಸಮೇತನಾಗಿ ಒಡ್ಡೋಲಗ
ಗೊಂಡು ಕುಳಿತು, ರಂಭಾದಿವೇಶಿಯರ ನರ್ಮನವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಿ
ಶ್ಚೈಸಿ, ಅವರಂ ಕರತೆರವದೆಂದು ದೂತರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲಾಗ ದೂತರು
ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೆ ಅವರಂ ಕರತೆಂದು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನಿಗೆ
ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ರಾಕ್ಷಸನು ನರ್ತನವಂ ಮಾಡಲೀ ಎಂದು
ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು ಆಗ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ಕಾಲುಗೆಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಕೈ
ಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ನಾ
ಟ್ಯಾಂಗಂಗಳಾದ ವೀಣಾ ವೇಣು ಮೃದಂಗಾದಿ ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಂಗಳಿಗೆ
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದನೆಯಗೈದು, ದ್ರಾಕ್ಷಾಪಾಕದಿ ದೊಡಗೂ
ಡಿದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಪುರಾಣ ಪುರುಷನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಿಗೆ
ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಗಳಂ ಎರಚಿ, ಸಮವಾಗಿ ಪಾದಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸಮ ಪ
ತಾಕ ಬಸ್ತಂಗಳಿಂದ ಸಿಂತು, ಹಸ್ತಂಗಳಂ ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಈಡ್ಡಿಸು
ತ, ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಘ ಮಂಡಲದಿಂ ತೆರಳಿ ಒರುವ ಚಂದ್ರ, ಬಿಂಬದಂತೆ
ಮನೋಹರನಾದ ತೆರೆಯೋಳ್ ಮುಖವಂ ತೋರುತ, ನಾಟ್ಯರಂಗ
ದೋಳ್ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಮೇಳವಿಸಿರುವ ಗದ್ಯ ಪದ್ಯಂಗಳನ್ನಾಲಾಪಿ
ಸುತಲಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್, ಸಭಾ ರಂಜನವಂ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರಧಾ
ರನು ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಬಿಂದು ಎಲೈ ಸರ್ತಕಿಯೇ!
ಇಂದ, ಪರಾಜಯವೆಂಬ ನಾಟಕವಂ ಅಭಿನಯಿಸುವದೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿ
ಸಲಾ; ಆಗ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನದೋಳ್
ನೆಂದರೇನು? ಪರಾಜಯವೆಲ್ಲಿಹುದು, ಹುಚ್ಚು ಬಲಿತು ಹೇಳಿದ ಪೆ
ಚ್ಚು ಮಾತುಗಳೆಂದೇನಿಸಿ, ವಿದೂಷಕನಾದ ಕಳಾ ಧರನಂ ನೋಡಿಸಗುತ,
ಈ ನಾಟಕದ ಅಭಿನಯವಂ ನಾವು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಬಳಿಕ
ಈ ದುಪ್ಪ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಮೋಹವಂ ಪ್ರುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದೇನಿಸಿ, ಘನವಾದ
ನಾಟರಾಗದಿಂ ಮಾಟವಂ ಮಾಡಿ, ಅಹರೀರಾಗದಿಂ ಅಹರಿಯಂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ,
ಶೋಕವರಾಳಿಯಿಂದ ಶೋಕವಂ ಪ್ರುಟ್ಟಿಸಿ, ಹಿಂದೋಳ ರಾಗದಿಂದ ಹಿಂ
ದು ಮುಂದು ತೋರದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮೋಹನಾಲಾಪದಿಂ ಮೋಹಗೊ
ಳಿಸಿ, ದೇವಗಾಂಧಾರರಾಗದಿಂ ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಡ ಇಂದ್ರನೊ

ಸ್ತುತಿಸಿ, ಈ ಪರಿ ರಾಗಾಲಾಪನದಿಂದಲೇ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಮಾಡುತ
ಮತ್ತೂ ವಿಮೂಢಕನ ಮುಖವು ನೋಡಲು ಆಗ ವಿದೂಷಕನು ಪಂಚ
ನದಿಂದ ಪಂಚತ್ವವನ್ನೆತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನೋಡಿ, ಈ
ಕಾಲದೋಳ್ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಪಂಚವು ರಸವು ತೋರಿಸಿ ಕಳಾವತಿ
ಯರ ಮುಖಂಗಳಿಗೆ ಕಲೆಗಳಂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿ, ರಾಕ್ಷಸ ನಭಿಯಂ
ಪೊಕ್ಕು, ಸಾಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತಾಳೇ ಮಾರಗಳಂತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ತಲೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳಂಗಳಂ ಹಾಕುತ್ತ, ಮುಟ್ಟು ತಾಳ ಮುಟ್ಟುಗಳಿಂದ ರಜ್ಜಿಗಳ
ಳಿಗೆ ಹಿಂಗುಟ್ಟುಗಳಂ ಕುಟ್ಟುತ್ತ, ಅಟ್ಟುತಾಳ ಗತಿಯಿಂದ ಅಂಚುಗಳ
ಮೇಲೆ ಗುಟ್ಟುಗಳಂ ಒದಿಯುತ್ತ, ನೊಂಪಾದ ಜಂವೆತಾಳದಿಂದ ಪತಿಗಳಂ
ಆಟವಂ ಆಡಿಸುತ್ತಿರಲಾ; ಆಗ ಆ ಕಳಾವತಿಯರು ವಿಮೂಢಕನ ಹಾಸ್ಯ
ರಸದಿಂದ ಆನಂದ ಭೈರವಿಯನ್ನಾಳಾಪಿಸುತ ನಿಂತಿರಲು, ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷ
ಸರೆಲ್ಲ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಉರುಳಿ ಬರುವ ಕೋಡು ಕಲ್ಲುಗಳಂತೆ ಯೋವಳುತ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಕಾರಂಗಳಂ ನೋಡಿ, ಇದು ಮಯಾಸುರನಿಂದ ಮಾಡೆ
ಲ್ಪಟ್ಟ ಸಭಾ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಇಲ್ಲದರೆ ಮದ್ಯಪಾನದ ಮದವೇರಿ ಮತ್ತಿ
ನಿಂದ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮ್ಮ ಚೇಷ್ಟೆಗಳೋ ಇಂತು
ಮಲ್ಲದೆ, ಮದೇಂದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಮಾಟದ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಎಂದು ಪರಿ
ಪರಿಯಾಗಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತ, ವಿಸ್ತಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಬಹುಮಾ
ನವಂ ಮಾಡಲಾ ದೇವ ವೇಶಿಯರು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಇತರ ರಾಕ್ಷಸ
ರಿಂದ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಚೇಡಿಕೊಳ್ಳಿ
ಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಅಮರಾವತಿ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಈ ವೇಶಿಯರಿಗೆ
ಮತ್ತೋರ್ವರಿಂದ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಸಾರಿಸಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಗಾರ
ರಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಲಾ; ಬಳಿಕ ಆ ಕಳಾವತಿಯರು ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳೋಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,

ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳಿದನಂತರ ಕೆಲರು ತುಂಟರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಹುಡು
ಗರು ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಈ ದೇವ ವೇಶಿಯರಂ ಮೋಸವಂ ಮಾಡಲೆ
ಣಿಸಿ ಓರ್ವನು ದೇವಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೋರ್ವ
ನು ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಮದೇಂದ್ರನಂತೆಯೂ, ಓರ್ವನು ಜಯಂ

ತನಂತೆಯು, ವೇಷಗಳಂತಾಳಿ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರಮನೆಗಳೆಂಕುರಿತು
 ಪೋಗಲಾ ಚಂದ್ರವದನೆಯರು, ಅವರುಗಳಮೋನವನ್ನರಿಯದೆ ಕವಟವೇ
 ವದ ಇಂದ್ರಜಯಂತರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿಎರಗಿ, ಬಳಕೆ ಅದೇಪರಿಯಾದ
 ಗುರುವಿಗೆ ಮರಾಧೆಯಿಂದ ಅಂಜಲಿಯುಂ ಮಾಡಿ, ರತ್ನಪೀಠಂಗಳೋಳ್
 ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ರಾಜೀವಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಎಲೈ ದೇವದೇವನೆ! ನಮ್ಮ
 ಸಾಲ್ವರ ನಾಟ್ಯವಂ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಬಹು ಕಾಲವಾಯಿತೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ,
 ನನ್ನನವ ಗೈಯುತ್ತಿರಲೂ; ಬಳಕೆ ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಮಿಗಿಲಾದ ರಾ
 ಹ್ತನರು ಈ ವೇಶಿಯರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಎಲೈ ರಂಭಾದಿಗಳಿರಾ!
 ನಿಮ್ಮ ನಾಟ್ಯವಂ ನಾವು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತ, ಮನೆಯೋಳ್ ಪ್ರ
 ವೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಮುಸುಕುಗಳಿಂದ ಮೊಗಂಗಳಂ ಮರೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಸಾ
 ಲಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವರಂ ನೋಡಿ ಇವರ್ಯಾರೊಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಅವರು
 ಗಳೆ ಸಮಾಪ್ತಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಮುಸುಕುಗಳಂ ತೆಗೆದು ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಎ
 ಲೈ ಅಣ್ಣಂದಿರುಗಳಿರಾ! ಇಂದ್ರನಂ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಹಿಂಗೆ
 ಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರಿ, ಜಯಂತನೆ ಜಡೆಯಂ ಪಿಡಿಮು ಜಾಡಿಸಿ, ಆ ಗುರು
 ವಿಗೆ ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರೀ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಹಾಗೇ ರಂಭಾ
 ದಿ ವೇಶಿಯರಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ತುಂಟುಗಾತಿಯಿರಾ! ನೀವು ಮಾಡಿರುವ
 ಕೃತ್ಯಂಗಳಂ ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಅರಿಯನು, ಆದ್ದರಿಂ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
 ಯೆ ತಿಳುಹಿಸಿ, ವೇಶಿಯರಾದ ನಿಮಗೆ ದಾಸೀಜನಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಮುಂಡೆ
 ನವಂಮಾಡಿಸಿ, ಮಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಕರಿಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಮಣ್ಣು ಹೊರುವಂ
 ತೆ ಮಾಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಯಂಕರಮಾದ ಮಾತುಗಳ
 ನ್ನಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂನೋಡಿ, ಹುಲಿಯು ಹಿಂಡುಗಳಿಂದ ನು
 ತ್ತು ಪರಿದಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಹುಲ್ಲಿಗಳಂತೆ, ಸುಂಟರ ಘಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಾ
 ಳೆಯ ಸುಳಿಗಳಂತೆ, ಬಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬಾಲ ಮಿಾನುಗಳಂತೆ, ತೆರೆಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬವಂತೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ, ಆ ರಾಕ್ಷ
 ಸರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡೆ ಬೀಳುತ್ತ, ನಾವು ಅಬಲೆಯರು, ಏನೂ ಅರಿಯುವು
 ರಕ್ಷಣವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತತ್ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪುಹಾ ವಧವಂ ತೋ
 ರಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಆ ವೇಶಿಯರೆಲ್ಲ ಬಹು, ಇವರು ಯಥಾರ್ಥ

ವಾದ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳೂ? ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ವೇಷಗಳಂ ತಾಳಿ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರೋ? ತಿಳಿದುಮಾ, ಇದರ ಪರಿಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಷಮ ಬರುವಂ ದರಿತು, ಕಾಸ್ಯಕಳಾ ಭಿಕ್ಷುನಾದ ಕಳಾಫರನೆಂಬ ವಿಮಾನಕನ ಕರಲಾ ಘವದಿಂ ಕನಕ ಗಿರಿಯ ಕಾಂತಾರವಂ ತರಳ ಬರುತ್ತ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸ ದಿಂ ಓರೋರ್ವರು ಎಲೆ ತಂಗಿಯರಾ! ನಮ್ಮ ಅಂಗಗಳೆ ನಮಗೆ ಭಾರವಾ ಗಿ ಬಳಲಿ ನಡೆಯಲಾರವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಪಾಳು ತಿಟ್ಟು ಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾ ರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಹಾ ಎಂದು ನುಟು ಸುರುಗಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಕಟ ಕಟಾ ಕಡೆಯಂ ಕಾಣುವಿರುವ ಕಾಡಿನೋಳು ಕಾರುಣ್ಯಮಿಲ್ಲದ ಕಠಿಣ ಚಿತ್ತನಾದ ಕಮಲ ಸಂಭವನು ಈ ಪರಿ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ವರಂ ಪಾಡು ಪಡಿಸ ಬಹುದೆ ಎಂದು ಕೈಗಳೋಳು ನೆಟ್ಟ ಗೆಗಳಂ ತೆಗೆಯುತ್ತ, ಸಹಿಸಲತಕ್ಕ ವಾದ ಕಪ್ಪ ವಂ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಟು ಮಾಡಿರುವ ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾನರಾದ ತಾಯಿ ತಂಗಿಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ, ಎಂದು ಚೂ ಮುಖನಂ ಕುರಿತು ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಜೈಯಂತಿರಲಾಗ ರಂಭಿಯು ಊರ್ವಶಿಯ ಕೈಯ್ಯಂ ಪಿಡಿದು ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಈ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ದಾಯಾದಿ ಮತ್ಸರವಂ ಮನದೋಳು ಮಾಡಿರುವ ದೇವದಾಸವರು ಓರಿ ದೋರ್ವರು ಮಡಿಮುಖೋಗದೆ ಮಂದರ ಪರ್ವತವಂಮುಂತುಮಾಡಿ ಕಾಲ್ಕ ಡಲಮಥನವಂ ಯೆಂತುಮಾಡಿದರೋ? ಯಿಷ್ಟು ಮಾತ್ರಗಿಂದಲೇ ರಮಾ ದೇವಿಯನಮಾನಕಾಲದೋಳು ನಮ್ಮೊಲ್ಲರಂ ನೆಬು ಇಲ್ಲದೆ ದೈವವು ಯಾಕೆ ಪುಟ್ಟಿಸಿದನು? ಪುಟ್ಟಿದವರು ಕರಾಳವಾದ ಕಲಕಟಾ ಸ್ವಾಳಿ ಗಳಿಂ ಕಂದಿ ಹೋಗದೆ ಈ ಕರ್ಮವಂ ಅನುಭವಿಸಲೇ ಎಂದು ವದ್ಯ ಸಂ ಭವನು ವಣೆಯೋಳು ಬರವಿರುವನೋ? ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿ ಸುತ್ತ, ಕಾಲುಮೆಯಂತೆ ಹರಿಯುವ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂ ಕುಚ್ ಕುಂಭಗಳಂ ತುಂಬುತ್ತ, ಚೆಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಲ್ಲುಗಳಂನುಡುತಲಿರುವ ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನ ರಘುಳಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಇವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕುಲಹವಂ ದಹಿಸುವ ಬಡ ಬಾಸ ಲಜ್ವಾಲಾ ನಮೂಹಂಗಳೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಪಾಂತದೋಳು ಉದಯಿಸಿದ ಚಂಡ ಕಿರಣನ ತಂಡಂಗಳೋ? ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಶಂಕರನ ಮೂರನೆ ಕಣ್ಣಿನೋಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ವೆನ್ನಿ ಜ್ವಾಲಾ ಕಲಾವಂಗಳೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಆದಿ

ಶೇಷನ ಉಸುರುಗಳಿಂ ಜನಿಸಿದ ಕಿಡಿಗಳ ಸಮೂಹಂಗಳೂ? ಶೀಗಲ್ಲದೆ ಕಾಲಗತಿಯಿಂದ ಕೆಂಡೆಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುವ ಪುಷ್ಕಲಾವರ್ತ ಮೋಘಂಗಳೂ? ಎಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಾಗಿ ಊಹಿಸುತ್ತ, ನೂಜಿ ಮೊನೆಗಳಂತೆ ಚುಚ್ಚುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಿರಣಂಗಳಿಂ ಬೆಂದು ಕಂದಿರುವ ಸೀರೆಗಳಿಂದ ಪುಟಪುಟ ಕವಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತ್ಯಳಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಅಬ್ಬಾಡುವ ಕಾಡ್ಲೋಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ ಹದರುತ್ತ, ಚಮರೀಮೃಗ ಸಮೂಹಂಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ, ಕನ್ನೂರಿ ಮೃಗಗಳ ನಾಭಿಗಳು ಸುರಿವಿರುವ ನಾಭೀ ರಕ್ತಂಗಳಂ ಕೈಗಳಂ ತೆಗೆಯುತ್ತ, ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಫೀಂಕಾರ ಶಬ್ದಗಳಂ, ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ಪುಫುಗರ ಧ್ವನಿಗಳಂ, ಚಂಡನಾಯುವಿನ ಹಿಂಡುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲುತ್ತ, ಭೋರೆಯ ಮೊರೆಯುವ ಮರಗಳ ರವಂಗಳಂ, ಫೊ ಎಂದು ಕೂಗುವ ಕಾಡು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಭಯಂಕರ ಶಬ್ದಂಗಳಂ ವಿಭ್ರಾಂತ ಚಿತ್ತರಾದ ಕೆಲವರು ಹಿಂದು ಬೀಳಲು, ಕೆಲವರು ಮುಂದು ಮುಂದೆ ಓಡಿ ನೋಗಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕಾಣದೆ ಕಳವಳಗೊಂಡು ನಿಂತು ಕಳಾಫರನಂ ಕುರಿತು ಜೊ! ಎಂದು ಕೂಗಲಾಗ ಕಳಾಫರನು ಆ ಶಬ್ದದಿಂ ಬಟಾಗಿ ಕೂಡಿರ್ಪ ರಾಘವಿ ನಾಲ್ವರೆನೋಡಿ, ಎಲೈ ತಂಗಿಯರಾದ ತರುಣಿಯರಾ! ಈ ದುರ್ಗಮವಾದ ಮಾರ್ಗವಂ ಕಳದು ಬಂದವು, ನನ್ನಾಣೆ ನಂಬಜೀಕೆಂದು ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ ನಗಿಸುತ್ತ, ಕಮರಿಗಳಿಂದ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನೋಳ್ ಕೈ ಕಾಲುಗಳಂ ತೊಳೆಯುತ್ತ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಮೆಹ್ಲೆ ಸ್ತ್ರೀಗಳಂ ಕಂಡು ಅಳಕಾಪುರಿಯು ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ, ಬಳಿಕ ಎಲೈ ಕಳಾವತಿಯರಾ! ಇವು ಕೈಲಾನ ವರ್ಷತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಕಂದ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಸಾಲು ತೋಪುಗಳು, ಇವು ದೋಹದ ವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ಆಕಾಲದೋಳ್ ಪುಷ್ಪಫಲ ಭರಿತಂಗಳಾದ ಅಳಕಾಪುರೋಪವನಂಗಳು, ಇವು ಜಾರಿಣಿಯರ ಸುರತಕ್ರೀಡೋಚಿತ ಮಂದಿರಂಗಳು, ಇವು ಲವಂಗ, ಮಾತುಲಂಗ, ಪುನ್ನಾಗ, ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಂ ಸುತ್ತಿ ಚರದಿರುವ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಮಂಟಪಂಗಳು, ಇವು ಸ್ನಹಿತ ಸರೋವರಂಗಳು, ಇವು ಮಾಹಾ ಹೃದಂಗಳಂ

ಳೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತ, ಎಸುರಾಗಿ ಕಾಣಬರುವದೇ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ರತಿಕಾಂ
ತನೆ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡಿಸಿದ ನಳಕೂಬರನ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆ ಎಂದು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ,
ಮನೋಹರಮಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲೂ; ಆಗಲಾ ದೇವವೇಶಿಯರು ಆ
ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಸುನೆಗುತ, ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್
ಅಷ್ಟುಲಕ್ಷ್ಮೀಯರಿಗೆ ಆ ವಾಸಸ್ಥಾನಮಾಗಿರುವ ಅಳಕಾವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಆಗಳ
ನೆಂತೆ ನುತ್ತಿ ಬುದಿರುವ ಅಲಕಸಂವಾ ಎಂಬ ನವಿಯನ್ನೈದಿ ಆನಂದದಿಂ
ಮದ್ದನವಂ ಮಾಡಿ, ಮಚ್ಚೆ ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿದ ಸೋಪಾನ ಪಟ್ಟಿಗ
ಳಂದಲೂ, ತಟ ತಟಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ತೆರೆಗಳ ತುಂತು
ರುಗಳಿಂದಲೂ, ತಂಪಾಗಿರ್ಪ ತಾವಿಸಲ್ಲಿ ಬಾಡಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ನಿಲ್ಲ
ಲಾರದೆ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ಮಲಗಿದ ಮಾತ್ರದಿಂ
ದೇ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನೈದಲಾಗ, ಕಲಾಧರನು ಹತ್ತಾರು ಕಮಲಂಗಳಂ ಒ
ಟಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ತಲೆದಿಂಬುಗಳಂತೆ ಇಟ್ಟು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಲ ದಳಂ
ಗಳಂ ಬತ್ತಿ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚೆ ಕಪ್ಪುರದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ
ವುಗಳಂ ಪೋಣಿಸಿದ ಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಬೀಸುತ್ತ, ಮುಖ ಕಮಲಂಗಳಿಗೆ
ಝುಮ್ಮನೆ ಮುತ್ತಿರುವ ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ತಂಡಗಳಂ ತಡೆಯುತ್ತ, ಇದೇ
ನಚ್ಚರಿಯು, ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಬಿಡದೆ ಮಧುರಮಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ,
ಮಲಗಿದವರು ಮಲಗಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇರುಪರು. ಇವರು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಎಚ್ಚೆ
ರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ತಾಯಿಯಾದ ಅಳಕನಂಪಾದೇವಿಯೇ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಪಿಸಿ
ತೆರಳಿ ಪ್ರೇಮವೆನೆಂದು ಮುಡುವುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದಿರಲಾ ಸಮಯ
ದೋಳ್ ದೈವವಶದಿಂದ ಬಂದ, ಶೈತ್ಯ, ಸೌರಭ್ಯ, ಮಾಂದ್ಯಗಳಂ ಕೂ
ಡಿರುವ ಮಂದಮಾರುತದ ಗದ್ದಲದಿಂದೆದ್ದು ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ,
ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಮೈಗಳಂ ಮುರಿಯುತ್ತ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂ ಮೈ ಮ
ರತು ಮಲಗಿದವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕಲ್ಲೊತ್ತುಗಳಿಂದ ಕಂದಿರುವ ಕಾಲ್ಕ
ಳಂ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ನಾಟದ ಮುಳ್ಳುಗಳಂ ಉಗುರುಗಳಂ ಕೀಳುತ್ತ
ಲಿರುವ ಆ ದೇವವೇಶಿಯರು ಕಲಾಧರನಂ ಮರೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿ, ಸರಿಗ
ಳಂ ಸಡುಲಿಸಿ ನೀರೆಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ, ತಾಪವಂ ತಾಳಲಾರದೆ, ತಮ್ಮ ಅವ
ಯವ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ತಾವೇ ನಗುತ ನೀರಿನಲ್ಲಿಳಿದು, ಇಲ್ಲಿ ಕಣ

ಕಾಲುಪ್ರಮಾಣ, ಇಲ್ಲಿ ಕಟಪ್ರಮಾಣ, ಇಲ್ಲಿ ಕಂಠಪ್ರಮಾಣವೆಂದು
 ನುಡಿಯುತ್ತ, ಹಾಗೇ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಮುತ್ತಿನ ಸಮೂಹಂಗಳಂ
 ಕೂಡಿ, ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಂತಿವ ಮರಳು ದಿನ್ನೈಯನ್ನೇರಿ ಮನೋಹರವಾದ
 ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ, ಮುಷ್ಟಿಗಳು ಮುತ್ತುಗಳನ್ನೆರಚುತ್ತ, ನೀರಂಜನೀ
 ಮರಗಳನ್ನೇರಿ ಧುಮುಕಲುದ್ಯೋಗಿನಲಾ ರಂಭೆಯು ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗು
 ಗಳಂ ಜಿಗಟಿ ಕುಚ ಕಲಶಂಗಳೋಳ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬತ್ತುತ್ತಿರಲು, ತಿಲೋತ್ತ
 ಮೆಯು ಅರಳದ ಕನ್ನೈವಿಲುಗಳಂ ಕಣ್ಣುಗಳೋಳಿರಿಸಿ ಎನ್ನ ನೇತ್ರಂಗಳಿಗೆ
 ಸರಿಬರಲಾರವೆಂದು ನಿವಾಳಿಯಂ ತೆಗದು ಬಿರುಡಲು, ಊರ್ದ್ವಸಿ
 ಯು ಕದಳೀ ಕಂಭಂಗಳಂ ತನ್ನ ಊರು ಕಾಂಡಂಗಳೊಡನೆ ಸರಿ ಬರುವ
 ವನೊ? ಎಂದುನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮೇನಕೆಯು ಪಾನಕವಂವಾಡಿ ಪಾನವ
 ಗ್ರೆಯ್ಯುತ್ತ, ಕಮಲ, ಕನ್ನೈವಿಲುಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಕುಪ್ಪಸ, ನೀರೆಗಳಂತೆ
 ಮಾಡಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಕೊಂಡು, ಬಳಕೆ ಅರ್ಧ ನಿಕಸಿತವಾದ
 ಕುಪ್ಪಸಕುಟ್ಟುಲಂಗಳಂ ಕುಚ ಕುಂಭಂಗಳೋಳ್ ಇಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ
 ಆ ಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಹಸ್ತಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮಂಡಲಾಕಾರ
 ವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತ, ಸದಿಯೋಳ್ ಇಳಿಯುವ ಸಮಯದೋಳ್ ತಾವರೆ
 ದಂಟುಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದ ತಾಳೆಯ ಹೂಪುಗಳ ತೆಪ್ಪರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನದಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಹರಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಗ, ಯಕ್ಷವೇಶಿಯರು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಡುವ
 ಈ ವೇಶಿಯರಂ ನೋಡಿ, ಇವಳು ರಂಭೆಯು, ಇವಳು ಊರ್ವಸಿಯು,
 ಈ ಈರ್ವರ ಮೈಗಳಂ ನವರುತಲಿರುವ ಇವರೀರ್ವರುಗಳು ಮೇನಕಾ,
 ತಿಲೋತ್ತಮೆಯರೆಂದು ಕೂಗುತ್ತ, ನದಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಅವರ ನಮಿಪ
 ವನ್ನೈದಿ, ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಕುಚಂಗಳಿಂದ ಕುಚಂಗಳಂ ಬತ್ತಿ ಆಲಿಂಗ
 ನಗೈದು, ಮುದ್ದಿಸುತ್ತ ಸಮ್ಮ ನವನೂಟಕಶಾಲೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ವರಿಗೆ
 ಬಿಡದಿ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಸೌಲಾಗಿ ನಿಂತು ತಾವರೆ ದಂಟುಗಳಂಜೀರ್ಣ
 ಳವಿಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಉದುಕವಂ ಚಿಮ್ಮುತ್ತ, ತಣ್ಣಗಿರುವ ತಾವರೆಯ ದಂ
 ಟುಗಳಿಂದ ಓರ್ವರೂ ಓರ್ವರು ಹೊಡೆಯುತ್ತ, ಅಂಡೆಗಳಂತಿರುವ ಅರ
 ಳದ ಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಎರಚುತ್ತ, ಪುಷ್ಪ ಪರಾಗಂಗಳಂ
 ಚಲ್ಲುತ್ತ, ಮಂದಮಾರುತದ ಮರಿಗಳಂ ತಬ್ಬಿ ತೆರಳಿ ಬರುವ ತರಂಗ

ತತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿ ತೇಲಿಬರುವ ಹೆಂಸಶಿಶುಗಳಂ ಮುದ್ದಿಡುತ್ತ, ಮುಳುಗಿರ್ಪ ತೊಟ್ಟುಗಳುಳ್ಳ ಮೊಲೆಗಳಂ ನೋಡಿ, ಇವು ನಮ್ಮ ಸಚಾತೀಯಂಗಳೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಓಡಿಬರ್ಪ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತಲಿರಲು. ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಕೆಲರು ನಾರಿಯರು ವಿಲಾಸದಿಂ ನೀರಿನೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ರೇಮ ಸಖಿಯರ ಮುಂಗಾಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರಲೂ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಖೀಜನಂಗಳ ಚೆನ್ನುಮೊಲೆ ಹತ್ತಿ ನೋಡುವರಿಗೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ, ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ, ನೀರಿನೋಳ್ ಧುಮುಕುತ್ತಿರಲು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ನಾರಿಯರು ಪಚ್ಚಕವ್ವುರದ ಬದಿಯಂ ಕೈಗಳಿಂದತ್ತಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಪರಿಹಾಸಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಎರಚುತ್ತಿರಲೂ; ಇನ್ನು ಕೆಲಂಬರು ಮೈಯ್ಯಾರಿಯರು ಕೋಮಲಂಗಳಾದ ಕುಮುದ ಕುಟ್ಟಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಮನೀಯಮಾದ ಕುಂಕುಮವಂ ತುಂಬಿ ಚಂದವಾದ ಚಂಡುಗಳಂತೆ ಹೊಡಿಯುತ್ತಿರಲು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ಕಮನೀಯಮಾದ ಕಾಲವನ್ನರಿತು ಕಾಂಭೋಜ ರಾಗವನ್ನಾಲಾಪಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಬಲೆಯರು ಆ ಕಾಂಭೋಜರಾಗದ ಆಲಾಪನೆಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾದ ನದೀತೀರಂಗಳತತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರಂಗಳಿಂದ ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಮೃದಂಗವಾದ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾನಸಿಯರು ಆ ಮೃದಂಗವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಾಳಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಂದಗಮನೆಯರು ಆ ತಾಳಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಸಜ್ಜುವಾಡಿ ಕೊಂಡು ತಾನಗಾನವಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕಲಾವತಿಯರು ಆ ತಾಳವಂ ಮೇಳವಿಸಿ ವಿಣಾಧ್ವನಿಗಳಂತಿರುವ ತಮ್ಮಗಳ ಕಂಠಗಾನದಿಂ ಮೋಹಿಸಿ, ಕಣ್ಣಳಂಮುಚ್ಚಿ ಕಮಲವನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಲಹಂಸೆಗಳಂ ಬೆದರಿಸುತ್ತ, ಚಕೋರಂಗಳಂ ಚದರಿಸುತ್ತ, ಚಾತಕಂಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾತೆಯಂ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣು ಹಂಸೆಗಳೊಡನೆ ನೇರಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಪುರುಷ ಹಂಸೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದು ಹಂಸ ಬಂಧವೆಂದು ಅಳವಡಿಸುತ್ತ, ಜನರಂಜಕವಾದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯೊಳಾಸಕ್ತರಾಗಿರಲೂ;

ಅತ್ಯಲ್ಪಾ ಅಳಕಾವುರಿಯೋಳ್ ನಮ್ಮೊಡೆಯನೊಡ ನಳಕೂಬರನು
 ಜಯಂತನೆ ಕರವಂ ಪಿಡಿಪು ಎತ್ತರವಾದ ಚಿತ್ತರದ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಉಪರಿ
 ಭಾಗದೋಳ್ ಕೂಳತು ದೂರದರ್ಶನವೆಂಬ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ ಪ್ರತಿಫಲಿ
 ಸಿದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಗೋಪುರಂಗಳಂ ಈಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಅಮರಾವತಿಯಿಂದೊಡಿ
 ಬಂದ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದ ಜಯಂತನೆ ನಿತ್ಯಾನಂದಿಪಾಶ್ವಾಸ ಪಡಿಸುತ್ತ,
 ಅಲಕನೆಂದಾ ನದಿಯೋಳ್ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವ ರಂಭಾವ್ಯವ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ
 ರುಗಳಂ ಸಮೀಪವಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಕಂಡು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಿಂದಿಳಿದು ಬಾಗಿಲೋಳ್
 ಕಾವಿವ ಸನ್ನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಮಣಿಮಂತನೆ! ಅಳಕನಂಡಾ ನದಿ
 ಯೋಳ್ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವ ರಂಭಾವಿವೇಶಿಸುರಂ ಕರದುಕೊಂಡು
 ಬಾ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲೂ, ಆಗ ನಾನು ಅತಿ ತ್ವರೆಯಿಂದ ಅಳಕನಂಡಾ
 ನದಿಯನ್ನೈದಿ ಆ ರಂಭಾದಿಕಾಂತಾರತ್ನಂಗಳಿಗೆ ಅಳಕೇಶ್ವರನಾದ ನಳ
 ಕೂಬರನು ಚೈತ್ರ ರಥವೆಂಬ ಜನರುಳ್ಳ ಆರಾಮದೋಳ್ ವಿರಾಮ
 ವಾಗಿ ವಿಹಾರವಾಗೈಯ್ಯುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ಕರಂ ಕರದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂ
 ದು ನಿರೂಪಿಸಿರುವನೆಂದು ವೇಳದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಆ ದೇವವೇಶಿಯರು
 ಕಂದರ್ಪನ ದರ್ಪಣದಂತಿರ್ಪ ತಮ್ಮ ಮುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ವದ್ವರಾಗ ಮಣಿಬ
 ಟ್ವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಚಕಚಕಿಸುವ ನಖಕಾಂತಿಗಳಂ ನಿಜಕಾಂತಿಯಿಂದ
 ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗೈಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಭಾರ್ಗವನಂತಿರುವ ವಜ್ರದುಂ
 ಗುರವಂನಜ್ಜುಗೊಳಿ, ನೀಲಮಣಿ ನಿವಹಂಗಳಂನಿಂದಿಸುವ ತುರುಬು
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವುಗಳಂ ತುಂಬಿ, ನೊಗನು ಮೀರಿದ ನೋಗೇ
 ಗಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕವ್ವುಗಳಂ ತಿದ್ದಿ, ಬಟುವಾದ ಕುಚಂಗಳಂ ಕೂಡಿ, ಅಂ
 ಗ ರಾಗದ ಐಕ್ಯವಂ ಹೊಂದಿದ ಕಾವ್ಯುರಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದ ವೀಳ್ಯದ
 ಮಡುವುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲತಲಿರುಲಪ್ಪರೋಳ್ ಜಂಭಾರಿಯು ಸಂಭಾವಿಸಿ
 ಕೊಟ್ಟ ಅಂಚು ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗಳಂ ಸರಿ ಮಾಡತಲಿರುವ ರಂಭೆಯು,
 ಪ್ರಾರ್ವದೋಳ್ ಪ್ರರೂರವಸ್ಥಿನಿಂದ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಸರಿ
 ಮಾಡತಲಿರುವ ಊರ್ವಸಿಯು, ವಜ್ರದ ವಂಕಿಗಳಂ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತಲಿರುವ,
 ತಪವಂ ಮಾಡತಲಿದ ಗಾಧಿಪುತ್ರನ ಮಾನವನ್ನವಹರಿಸಿದ ಮೇನಕಿ
 ಯು, ನೆನ್ನ ಅವಯವ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಅಭರಣಂಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ

ವೆಂದು ಭೂಪಣಂಗಳಂ ದೂಷಣವಂ ಮಾಡಿ ಎದಾಭಿನಯಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿ
ವಾತ್ಸ್ರ ಉತ್ತಮಾಳೆಂದೆಣಿಸಿದ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು, ಈ ನಾಲ್ವರೂ ಅತಿ
ಜಿಘ್ರಿಸಿದದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ನೋಡಿ ಹಿಂದಸಿಂದೋ
ಡಿ ಬರುವ ಕಳಾಧರನು ರಂಭಿಸುಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಂಭಿಸು! ತಲೆ,
ಯು ಮುಟ್ಟಿ ಭಾಷೆಯಂ ಮಾಡಿದರೂ ಒಮ್ಮೆ ವೇಶಿ ಜಾತಿಯರಂ ನಂಬ
ಬಾರದೆಂದು ನುಡಿದು ಬಹಿರಿಯರ ಮಾತುಗಳಂ ಮಾತಾ ಪಾಕ್ಯದಂತೆ
ತಿಳಿಯುತಕ್ಕಲ್ಲದೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೊಂಬಗಾತಿಯರೇ ಕಾಲವಂ ಕಂಡು
ಬಂದವರು, ಅದೆಂತೆನೆ—ತಪೋನಿಧಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುಮಿತ್ರನಂ ನಾನಾ ಪ್ರ
ಕಾರಮಾಗಿ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡಿಸಿ, ಕಾಲ್ಗಿಜ್ಜೆಗಳ ಗಂಟೆಂ ತಲೆಯೋಳು
ಹೋರಿಸಿ, ಇಂದ್ರನ ಸಭೆಯಂ ಹೊಂದಿಸಿದ ಹೊಂತಗಾತಿಯೊಬ್ಬಳು,
ಮತ್ತೋರ್ವಳು ಪ್ರಾರೂಪಿಸ್ಸಿನ ಮನೆಯಂ ಮಾರಿಸಿ ಮಾಹಾ ಪಘಮ
ತೋರಿಸಿ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯವಂತಳು, ಒಬ್ಬಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಸಾಲದೆ
ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಯಜ್ಞಾಂಗಲಂ ಮಾಡಿ ಅಭಿಷಿಕ್ತರಾ
ದ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಂದಲೇತಿನಸಂ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ ನೇಮವಂತಳು, ನೀನಾದ
ರೋ? ವಾವೇವರ್ತನೆಗಳು ಬಿಟ್ಟು ವಪ್ಯಕರವಾದ ಮದ್ದುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ
ಪ್ಯರಂ ಮಾಡಿ ತಗಲಿಸಿಕೊಂಬ ತೊಟಲಮಾರಿಯರು, ಈ ಪರಿಯೋಳು
ಅಮರಾವತಿಯುಂ ಹಾಳುಮಾಡಿ, ಈ ಹುಡುಗವಾಳ್ಯದಂ ಸೇರಿರುವ ಕಾರ
ಣ, ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನೀವು ನಾಲ್ವರೂ ಜಂಭಾರಿ ತನುಜನಾದ ಜಯಂತ
ಕುಚೇರ ಪುತ್ರನಾದ ಸಳಕೂಬರ ವೇದಲಾದ ಹುಡುಗರಂ ಉಳಿಯಗೊ
ಡಿಸುವರಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು, ಇಂತೆಲ್ಲದೆ ಈಗ ಅಳಿಕಾ
ಪ್ರಿಯಂ ಸುತ್ತು ಪರಿಧಿರುವ ಅಳಕನುವಾ ಸದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ನೀ
ರೆಗಳಂಚಿಟ್ಟಿ ಬಿಸುಟು, ಹೊತ್ತನ್ನರಿಯದ ಹತ್ತಾರು ಘಳಿಗೆ ನೀರಿನೋಳು
ಬಿದ್ದು ಬಹಾಡಿದ ಸುಮಾಸಗಾತಿಯರಾದ ನಿಮ್ಮ ಸುಮಾಸ ವನ್ನಾನೆಂತು
ವೇಳಲಿ. ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂ ದೇವವೇಶಿಯರೋಳು ಮುಖ್ಯ
ರಾದ ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ವರಂಸಂಬಿ ಮುದಿಯಾದ ನನ್ನಂ ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂಬ
ಬುದ್ಧಿಯಂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಯಕ್ಷನು ವೇಳದ ಮಾ
ತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ನನ್ನಂ ಮರತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಂತೆ

ಓಡಿವೋಗುವದಂ ನೋಡಿದರೆ ಅಚ್ಚ ರಿಯಾಗತ ಲಿಥೆ ಎದು ನುಡಿಯು
ನುಡಿಯಲಾ, ವಿದೂಷಕನಾದ ಕಳಾಧರನ ಹಾಸ್ಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿದ
ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ನಗುತ ನಲಿಯುತ ಮಾರ್ಗವಸಡೆಯುತ ಬರುತ್ತ
ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಕಂಭಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ
ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಸೇರುವೆಯಂ ಮಾಡಿರ್ಪ ಸೇತುವೆಯಂ ಪಾಂಟ, ಖಡ್ಗ ಶೂಲ
ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ವಿಡಿದಿರುವ ಯಕ್ಷರುಗಳಂ ರಕ್ಷಿತಮಾರಿರ್ಪ
ಅಳಕಾಪುರಿಯ ಕೋಟಿಯ ಬಾಗಿಲಂವೊಕ್ಕು, ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಬ
ರುತ್ತ, ಪವಳದ ಕಂಭಸಾಲುಗಳಂ, ಪಚ್ಚೆಯ ಲೋವೆಗಳಂ, ಕವಾ
ಟಂಗಳಂ, ಕುರವಿಂದ ಮಣಿಶಿಖರಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿದ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಿಂದಲು,
ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜಗಲಿಗಳಂ ಝಗ ಝಗನುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಣಿ
ವ ಕದುರೆಗಳಿಂದಲು, ಮದಿಸಿದ ಮದ್ದಾನೆಗಳಿಂದಲು, ಭರಾಳಯಂತೆ ಗಗ
ನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಥಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕುರವಿಂದ ರತ್ನಗಳ ರಾಸಿಗಳಿಂದಲೂ
ರಾಜನುವ ರಾಜಬೀದಿಯಂ ನೋಡಿ ಇದು ತೇಜೋವತಿಯೋ? ಅಲ್ಲದೆ
ಭೋಗವತಿಯೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಸುರಸುಂದರಿ
ಯರಂ ನೋಡಿ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಮೋಹಿತರಾದವರು ಕೆಲಂಬರು,
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೊಗಡೆಲೇ ಬರುವರು ಕೆಲಂಬ
ರು. ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಕಾಮನಕಾಟವಂ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಲುಗಳಂ ವಿ
ಡಿಯುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಇಂತು ಮೋಹಿತರಾದವರಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ್ತ,
ಮತ್ತು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಒಲವುಗಾರ
ರಂ ನೋಲಿಸುತ್ತ ರಂಭಾದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಕ ನಾನು ಮುಂಬೆ
ಮುಂದೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ನಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ನಳಕೂಬರನ ಸಮೀಪವ
ನ್ನೈದಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರವಗೈದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಿ! ಸುರ
ಸುಂದರಿಯರಾದ ರಂಭಾದಿಗಳು ಬಂದಿರುವರೂ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲಾ
ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರನಾದ ನಳಕೂಬರನು ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರ
ದೋಳ್ ಓಲಿಕ್ಕಿಡುತ, ಜಂಭಾರಿಜನಾದ ಜಯಂತನ ಕರವಂ ವಿಡಿದು
ಕಾಕು ಹಾಕುತ್ತ, ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ ಮುಖವನ್ನಲಂಕರಿಸುತ್ತ,
ಬಿಹುಮಾನದಿಂ ಸನ್ನಂ ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತ, ಇರುತ್ತಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್

ಆ ರಂಭಾವಿವೇಶಿಯರು, ಚಲಿಸಿದ ತುರುಬುಗಳಂ, ಕಿಕ್ಕಿರಿಸಿದ ಕುಚಂಗಳಂ, ಖಣಿಖಣೀರೆಂದು ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುವ ಕಾಲುಂಗಳುಗಳುಂ, ಗೆಜ್ಜೆ ಕಿರು ಫುಂಟಿಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿದ ಒಡ್ಡಾಣಂಗಳಂ, ಜಿಳುಕುತಲಿವ್ವ ಮಧ್ಯವ್ರದೇಶಂಗಳಂ, ಜಾರುವ ನೆರಗುಗಳಂ ನಾಗರಾಜನಂ ನಾಚಿಸುವ ನಡೆಗೆಗಳಂ, ಕಾಮುಕರ ಮನವಂ ಕರಗಿಸುವ ಕಾಲಸರ ಧ್ವನಿಗಳಂ, ವಿಟರಮನಗಳಂ ನೋಲಿಸುವ ಮೈಯಾರದಿಂ ಕೂಡಿ, ನಾಲ್ಕು ಪರಿ ರೂಪುಗಳಂ ತಾಳ್ವ ಬಂದಿರುವ ರತೀದೇವಿಯಂತೆ ತೋರುತ ಬಂದು, ನಳ ಕೂಬರ, ಜಯಂತರ ಚರಣಸರೋಜಂಗಳಗೆರಿಗಿ ಬಳ್ಳಿ, ಮಿಂಚುಗಳಂತೆ ಥಳಥಳನುತ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಯಶ್ವೇಶ್ವರನಾದ ನಳಕೂಬರನು ಆ ನಾರ್ತಿ ರತ್ನಂಗಳಂ ನೋಡಿ ನನುನಗುತ ಕಾಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿದ ನನ್ನಂ ನೋಡಿ ಎಶ್ವಿ ಮಣಿಮಂತನೆ! ನಮ್ಮ ನವನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿಡದಿಯಂಬಿಡಿಸಿ, ಈ ಸುರಸುಂದರಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಳಿ ಕಳಿಸಿ, ಪರಿಪರಿಯಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಕನ್ದುರಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಕಾಲ ಕಾಲಂಗಳೋಳ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ನನಗೆ ತಿಳುಹಿಸುತ್ತ ಇರುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಒಳಮಾರ್ಗದಿಂ ಹೊರಟು ನವನಾಟಕಶಾಲೆಯ ನೈದುತ್ತಿರಲಾ;

ಇತ ಲಾ ನಾನು ಒಡೆಯನಾದ ನಳಕೂಬರನು ನಿಯಮಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಸುರಸುಂದರಿಯರಂ ನವನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಬಿಡದಿಯೋಳ್ ಇಳಿಸಿ, ಕಾಲಕಾಳದೋಳ್ ಬೇಕಾದವಸ್ತುಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತ, ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಪರಿಚಾರಕ ಜನರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಚೈತ್ರ ರಥವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನ ವನಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲಾ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾರನಾದ ಓರೈಯಕ್ಷನು ನನ್ನಂ ಕಂಡು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಅಯ್ಯಾ ಮಣಿಮಂತನೆ! ಅಳಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಕ್ಷವೇಶಿಯರ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಮಧ್ಯಪಾನವಂ ಮಾಡಿ ತಾರುಮಾರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಯಕ್ಷರಂ ಹಿಡಿದು, ಕಂದಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ನಾನು ಆ ಕಳ್ಳರಂ ಸಂಗಡಲೇ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ನವ

ನಾಟಕಕಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲೋಳೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಳಕೂಬರನಂಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಮಾತಂ ವಿಜೃಂಭಿಸಲಾ ಹ್ರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಯಕ್ಷರಾಯನು ಆ ಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಆ ಕಲ್ಪರಂಜೋಡಿ ನೀವ್ಯಾರು? ಯಾರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ದೂತರು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನಾವು ಜೇಹುಗಾರರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ನಳಕೂಬರನು ಜೇಹುಗಾರರ ಗೊತ್ತುಗಾರನು ಕರಸಿ ನಿಚಾರಿಸಿ, ಆ ಕಲ್ಪ ಭೆಂಟರಿಗೆ ಹಿಂಗೆಯು ಗಳಗ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕಶೆಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಸಿದರೂ ನಾವು ಯಕ್ಷರೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾ ದೂತರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ನಳಕೂಬರನು ಜಯಂತನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ! ಈ ದೂತರು ಯಕ್ಷನೇಷಧಾರಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಾ ಅದೆಂತನೆ—ಆವರು ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳಿಂದಲೇ ನಾನು ತಿಳಿದೆನು. ಆವರೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚ್ಛೇಯಂ ಮಾಡಿವಲ್ಲದೇ ಶೀಘ್ರಯಂ ಮಾಡುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಜಯಂತನು ಅಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ನಳಕೂಬರನೆ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೃಂದಾರಿ ಕಾಂಟಂಬ ಯೋಗಿನಿಯು ತಿರಸ್ಕರಣೀ ಎಂಬ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುವಳು. ಆ ಮಂತ್ರ ಮಹಿಮೆಯಿಂ ನಾನು ಶತ್ರುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರನಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆ ಶತ್ರುಗಳೂ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅಮಕಾರಣ ಈ ದೂತರಿರ್ವರೂ ರಾಕ್ಷಸರೇ ಹೊರ್ತು ಯಕ್ಷರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಳಕೂಬರನು ಆ ದೂತರಂ ಅಂಗಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲೂ, ಆ ಹ್ರಣವೆ ಆ ದೂತರು ರಾಕ್ಷಸರೂಪವಂ ತಾಳಲಾ ನಳಕೂಬರನು ಮತ್ತೂ ಆ ದೂತರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳರಾ! ನೀವು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಣವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಯಕ್ಷವೇಶಿಸುರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಂ ಪ್ರೋಗುಪದಕ್ಕೆ ನಿಖಿತ್ತವೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ಆ ದೂತರು ಕುಬೇರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನಾವು ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪನಾದ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೆ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ರಂಭಾದಿವೇಶಿಸುರ ನೆಲೆಯಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗಲೋಸುಗ ಬಂದೆವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕುಬೇರನು ಅಚ್ಚರಿಗೊ

ಡು. ಆ ದೂತರಂ ಖರಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅಳಕಾಪುರಿಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮಾಡಿಸಿ, ಅಲಕನಂದಾ ನದಿಯು ದಾಂಟಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲಾದೂತರು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನೈದಿ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಮಾಡಿಸಿದ ವಿರೂಪವಂ ತೋರಿಸಿ ರೋದನವಾಗೈಯುತ್ತ, ನಿಂದಿರಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಆ ದೂತರಂನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತಕೋಪದಿಂದ ಈಗಲೇ ಆ ಅಲಕಾಪಟ್ಟಣವಂ ನೂರೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ದೈತ್ಯದಾನವ ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ತೆರಳಲಾ ವರ್ಮಮಾನವಂ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಗೂಢಚಾರರ ಮುಖದಿ ತಿಳಿದು, ಈ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಜಯಂತನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಜಯಂತನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಈ ಸುರಸುಂದರಿಯರಂ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಕ್ರಾಂಚದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ಆನಂದ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ತನಗೆ ಗುರುಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಎಂಬ ಯೋಗಿನಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಭೆ ಮೊದಲಾದ ಸುರಸುಂದರಿಯರಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದನು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಾನು ಅರಿಯೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ಛಾಯಾಗುಪ್ತಂ ಕುರಿತು ಈ ರಹಸ್ಯಮಾತುಗಳಂ ನಿನ್ನ ಪುನರಲ್ಲಿಯೇ ಇಡುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಇನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿಲ್ಲದೆ ತೆರಳುವನಾಗೆಂದು ಬೇಳೆ ಫಲ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲೂ; ಬಳಿಕ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವ್ಯಾತಪಹರಣವಂ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಗರುತ್ಮಂತನಂತೆ ಅಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು, ಸೇನಾಕಟಕದೊಳಗೆ ಮಣಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಆಪ್ತಜನರಿಂ ಕೂಡಿ ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತನಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಅಂಜಲಿಯುಂಮಾಡಿ, ನಿಂದಿರಲಾ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಯಕ್ಷನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೇ! ನೀನು ಹೋಗಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನಾಯಿತು, ಅದಂವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವನಾಗೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ ಯಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರ್ಪ ಸೇವಕ ಜನರಂ ನೋಡುತ್ತ,

ಸುಮತಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ಏನೋ ವಿಶೇಷವಿರುವ
ದೆಂದರಿತ, ಸೇವಕಜನರಂ ಹೊರಡಿಸಿ ಬಾಗಿಲು ಗೊತ್ತು ಗಾರನಿಗೆ ಯಾ
ರಂ ಬಿಡವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ರಾಯನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ನಿಂದಿರಲು, ಬಳ
ಕ ಯಕ್ಷನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮ
ಡಿಗಳ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗಗನಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೊರಟು ಸ್ವರ್ಗ, ಮ
ರ್ತ್ಯು, ಪಾತಾಳ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಯೋ
ಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮೇರುಮಂದರ ಮೊದಲಾದ ಪರ್ವತಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕಿಂಪುರು
ಷ ಮೊದಲಾದ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ ದ್ವೀಪಂ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರಮಾದ ದಧಿಸಮುದ್ರ
ದಿಂ ಸುತ್ತುವರಿದು, ನ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಅಧಿಭುತಿಯಾದ ಧೃತಿಮಂ
ತರಾಯನು, ತನ್ನ ಪುತ್ರರಾದ ಕುಶಗ, ವನಗ, ಶೃಂಗ, ವೀವರ ಅಂಧ
ಕಾರಕ, ದೈವತ್ಯಪ್ತ, ಪುಂಡರೀಕರೂಪ ಏಳು ಮಂದಿಗೂ ಆದ್ವೀಪವಂ,
ಕುಶಕುಖಂಡ, ವೀವರಖಂಡ, ಅಂಧಕಾರಖಂಡ, ದೈವತ್ಯಪ್ತಖಂಡ,
ಪುಂಡರೀಕ ಖಂಡಗಳೆಂದು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಏಳು ಖಂಡಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಾ
ಗವಂ ಮಾಡಿದ ಆ ಖಂಡಗಳಿಗೆ, ಶುಕ್ಲವರ್ಣತ, ವರ್ಧಮಾನವರ್ಣತ, ಉ
ಪವರ್ಣವರ್ಣತ, ಉಪಖೋಜನವರ್ಣತ, ನಂದವರ್ಣತ, ಅನಂದ ವರ್ಣ
ತ, ಪುಂಡರೀಕ ವರ್ಣತಗಳೆಂಬ ಏಳು ವರ್ಣದಾಪರ್ಣತಂಗಳಿರುವವು.
ಆ ವರ್ಣತಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಬಯಾ, ಅಮೃತೋದಾ, ಅರ್ಚಿಕಾ, ತೀ
ರ್ಥಾಪತಿ, ರೂಪವತಿ, ವನಿತಾ, ಶುಕ್ಲವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮಹಾನದಿಗಳಿರುವವು. ಇಂತಿವು ಮಹಾನದಿಗಳಿಂ
ಸುತ್ತುವರಿದು, ಮೇರುವರ್ಣತದಂತೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಯೋಗಿನಗಳಿಂದಲೂ,
ಯೋಗಿನೀರುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೇವಿತವಾಗಿವು ಕ್ರೌಂಚವರ್ಣತದಿಂದ ಅಲಂ
ಕೃತವಾದ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ, ಮತ್ತೂ
ಆ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಬೃಹತ್ಪಾಂಡೆ ಕುಟಾಹವಂತಿರುವ
ಕೋಟಿಯಂ ನೋಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಗಿಲುಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಕ್ಷಣ
ಮಾತ್ರ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಏನಾದರಾಗಲೀ ಈ ಕೋಟಿಯಿಂದಾಂಟುವಾ ಎಂದು
ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋಗಲು. ಆ ಕೋಟಿಯು ನಾನು ನಿಮ್ಮ

ದೂರ ಹೊದರೂ ಅಷ್ಟು ಪರ್ಯಂತವೂ ಚಿಳಿದು ಬರುವದಂ ನೋಡಿ
 ಇದೇನು ಅಶ್ವ ಯೌಗವು, ಈ ಕೋಟಿಯು ದೇವಪಾನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಷು
 ಘೋಷವೆಂದು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿ ವ್ಯಸನವಿಂ ಬಂದೆನೆಂದು ವೇಳಲಾ
 ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನವಿಂ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
 ಹೊರಳುತ್ತ ಅಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ! ಇದು ಸಾಧ್ಯವು. ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ
 ವು, ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡುವದು ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯ
 ಪಾಂಡ್ಯವೇ ಸರಿ. ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ರತ್ನಪುರವ್ಯವೇಶಂ
 ಮಾಡದೆ ಈ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ? ಎಂದು ಅನೇಕ ಪರಿಯಾಗಿ
 ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯ ಚತುಷ್ಟಯವಿಂ
 ಲೂ, ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ದೈವವರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇ
 ಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿರುವದು ವೇಳಿ, ಮ
 ತ್ತೂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನು ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ಸಿಂಹದ ಸಾಧಿನಲ
 ಕ್ಯಮಾದ ಕಾರ್ಯವು ರೋಹಿತಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಿಸ್ತಾರವನೆ
 ಯೆಂದಾಡಲಾ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ತೂಗುಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಯೋಚನೆಯಂ
 ಮಾಡತ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷನಾದ ಯಕ್ಷನು ಸಮೀಪವೆಟ್ಟಿ
 ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಕ್ರೋಚ ದ್ವೀಪವಾಸಿಯಾದ ಬೃಂಹರಿಕಾ
 ಎಂಬ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು, ಈಗ ಕೈರಾಸ ಪರ್ವತಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಳಿರುವ
 ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ವಾಸನಂ ಮಾಡಿರುವಳು, ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು
 ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದರೆ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪ ಸಾಧನಕ್ರಮವು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
 ವೇದ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ, ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಮೈಯುಬಿಬ್ಬಿ
 ಯಕ್ಷನಂ ತಬ್ಬಿ ಸಂತೋಷವಿಂ ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಕುರಿತು ಎಲೈ
 ಸುಮತೆ ಖೇರಸೇನರುಗಳರಾ, ನಾನು ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಬೃಂಹ
 ರಿಕಾ ಎಂಬ ಮಹಾ ಯೋಗಿನಿಯ ಸಮೀಪವಂ ಕುರಿತು ಈಗಲೇ ತೆರಳಿ
 ರುವೆನಾದ್ದರಿಂ ಪ್ರಯಾಣಸೂಚಕವಾದ ಭೇರಿಯಂ ಧ್ವನಿಗೊಳಿಸುವದೆಂ
 ದಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಖೇರಸೇನನಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರದು ಎಲೈ ಸೇನಾಪತಿಯೇ!
 ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೊಳಿಲ್ಲಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಕೆಂಟಕಶೋಭನೆಯುಗೈಯುತ,

ಸೇನಾನಾಯಕರಂ ವಿಶ್ವಾನಂದಿಂ ದಶಾಸ್ವಸಗೇಷು ಸುತ, ಮೈತ್ರಯಲ್ಲಾ ಕಣಾಣಿ
 ಗಿ ಆತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಭಾಗಿಯೋಳ್ ಕಾ
 ದಿರ್ವ ಪದ್ಮಿನೀ ಎಂಬ ಉತ್ತಮಾಸ್ವವನ್ನೇರಿ, ಮತ್ತೂ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ
 ನೀಲಸೇನಪುತ್ರನು ಸೇನಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿವೋಗೊಂಡು ಪೇಳಿ ಕಳು
 ಹಿಸಿ, ಕಟಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನಿಳಿದು, ಚಂ
 ದ್ರಹಾಸ, ಬಿಲ್ಲು ನಿತ್ಯಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ಮಂತ್ರಿಯ ಕೈ
 ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನನ್ನೇರಲೂ, ಆಗ ಭಾ
 ರ್ಯಾಗುಪ್ತನು ಗಗನಸಾರ್ಗದೋಳ್ ನಡೆಯುತ, ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ
 ಮುಂದೆ ಕಾಣುವದೇ ನವಪ್ರವೇಶ್ವರರ ದಶಾಸ್ವವೇಧಂಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ
 ಖಾಗಿರ್ವ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಷೇತ್ರವು, ಇದು ಸೈನಿಕಾರಣ್ಯವು, ಇದು ಚಂಪ
 ಕಾರಣ್ಯವು, ಇದು ಆನಂದವನವು, ಇದು ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನಾದ
 ವಿಜಯತಿಯಸ್ತಾನವು, ಇದು ಹಿಮಾಚಲವು, ಇದೇ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಅವ
 ಧಿ ಪರ್ವತವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸುತ ಕಿಂಪುರುವ, ಹರಿವರ್ಷಾದಿ ಖಂಡಂಗಳೆ
 ಳೊ ದಾಂಟಿ, ಇಳಾಪ್ಯತ ಖಂಡ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮಹಾ ಮೋರುವಿಗೆ ಈ
 ಹಾಸ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದ ಸುಮಾರವೋಳಿರುವ ದೊರುಕಾ
 ವನವು ಇದೇ ಎಂದೂ ಪೇಳುತ್ತ, ಅವರ ಸುಮಾರವಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನರೋ
 ವರದ ಬಳಿಯೋಳಿಗಳೆಲ್ಲಾಂ. ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೀರ್ವರೂ ಪಾದಚಾರಿಗಳಾಗಿ
 ಆ ನರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಅಹ್ನಿಕಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿದ
 ಬಳಿಕ ರಾಯನು ಯಕ್ಷನಂ ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮತಿಯ
 ಹಸ್ತ ಲಾಗದಿಂ ನಡೆಯುತ, ದಾರುಕಾವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು
 ಕಡೆಯೋಳ್ ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪರವೇಶ್ವರಿಯ ಪಾಪವಂ
 ಕಡಗಳೋಳ್ ಚಿತ್ತೈಕ್ಯವಂ ಮಾಡಿರುವ ಮಹಾಮೋಗಿಗಳಂ, ಒಂದು
 ಕಡೆಯೋಳ್ ಕಪಲಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಹಾ ಕಾರಣನಾದ ಕೈಲಾಸ
 ಪತಿಯಂ ಧ್ಯಾನವಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಧ್ಯಾನಮೋಗಿಗಳಂ, ಒಂದು ಕಡೆ
 ಯೋಳ್ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳಿಂದ ವಾಯು ಜಯವಂ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ
 ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿಯೆ ನಾಡಾನು ಸಂಧಾನವಂ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಯೋಗಿ
 ಗಳಂ ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳ

ಳಿಂದ ನೇವಿತಮಾಗಿ ಸತ್ಯಲೋಕದಂತಿರುವ ಆ ದಾರುಕಾ ವನದಲ್ಲಿ ಸಂ
ಪರಿಸುತ್ತು; ಒಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಪದ್ಮಾಸನಾರೂಢಳಾಗಿ ಚಸ್ತುದ್ರೆಯಂ
ಧರಿಸಿ ಲಂಬಿಕಾಯೋಗವಂ ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಶಿವ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನೈವ
ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯಂ ಕಂಡು, ಪ್ರವ
ಕ್ಷಣಪೂರ್ವಕ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಸುಮತಿಯಂ
ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಈ ಮಹಾ ಯೋಗಿನಿಯು ತಪನಂಮಾಡುವ
ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಅಪರ್ಣಾದೇವಿಯೋ? ಅಥವಾ ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದಿಳಿದುಬಂದ ಭಾ
ರತೀ ದೇವಿಯೋ? ಇಂತಲ್ಲದೇ ಯೋಗಿನೀ ವೇಷವಂತಾಳಿರುವ ಸುನೇವತಿ
ಯೋ? ಎಂದು ಪರಿವರಿತರಾಗಿ ಬೇಳುತ್ತ, ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತು, ಅಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಮರಾದಿಯಿಂದ ಬಹುಮುಖಳಾಗಬೇ
ಕೆಂದು ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವಂ ಇ
ಟ್ಟು, ಸಮಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರವು ಕಲೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜಪಿ
ಸುತ್ತ, ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಅನುಗ್ರಹವುಂಟಾಗುವವರಿವಿಗೂ ಈಗ
ಕುಳತಿರ್ಪ ಅನನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ವಿಳುವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನದೋ
ಳ್ವನ್ನೈಸಿ, ಮತ್ತೂ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಚರಣ
ಸಲೋಹಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಜೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರು
ತಿರ್ಪನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * * * * *

ಗವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಶಯ ಖಂಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡ
ಪ್ರಮುಖನಿಖಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂ
ಡ ವಿಖಂಡನೆ ನಿವುಣ ಕೋದಂಷ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ
ಪರಿಯಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂ
ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ
ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧಾರೇಯಘಟಿಕಾ
ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನ ದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನೆ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುಷನಪವಿತ್ರಾ
ತ್ಮೇಯಸಗೋತ್ರಾಕ್ಷಲಾಯನೆ ಸೂತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪು
ತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡ
ಯಾರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಪೂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ

ಪರಿಯುವೆಂಬ ಇಷ್ಟತ್ರ ಐದನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ
ಸುಹಾ. * * * * *

ಇಷ್ಟತ್ರಐದನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಇಷ್ಟತ್ರ ಆರನೇಯ ಆಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬೆಯನವತಿ.

ಆ ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ
ಸುಮತಿಯೇ! ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗವಟ್ಟು
ದಂ ಧರಿಸಿ ಲಂಬಿಕಾಯೋಗವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲ
ಶಕ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಸುಖವನ್ನೈದಿರುವಳೋ? ಇವಳನ್ನು ಶೀತೋಪ
ಚಾರಂಗಳಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಚ್ಚರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ,
ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಕಮಲಪತ್ರಂಗಳಂ ಕಣ್ಣುರೆವ್ವೆಗ
ಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ, ವಣಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳವಾದ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಪಟ್ಟಿಯ
ನ್ನಿಟ್ಟು, ಬ್ರಹ್ಮಾರಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತಂಪಾದ ತಾಪರೆದಂಟುಗಳಂತೆಯೊಳಿಟ್ಟು,
ತಳರುಗಳಿಂದ ಘಾಸಯಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಕರಫಾದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನೈದಿಲಿ ಪುಷ್ಪ
ಗಳಿಂದ ಶೀತಳವಾದ ಉದಕಗಳಿಂದಲು ಸೆಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪರ
ಪೋಷ್ವರಿಯ ಫಲದಪಂಕಜಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ, ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳಂ
ಮಾಡುವ ಈರ್ವರಂ ವಾಸಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮವಂ ವಹಿಸಿರುವ ವರುಣದತ್ತ
ನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸತ್ಪುರುಷರುಗಳರಾ! ನೀವಿ
ಬ್ಬರು ಮಾಡುವ ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳು ಶಿವಪದವನ್ನೈದಿರುವ ಈ ಮಹಾ

ಯೋಗಿನಿಯ ಚಿತ್ತವಂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಂ ಮಾಡಲಾರವು, ಸೇವಿಬ್ಬರು ಮಾಡುವ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಂಗಳು ಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೋಮದಂತೆ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿಗೆ ತೋರಿತು ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿರಾ ಈ ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಲಂಬಿಕಾ ಯೋಗವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ಬಹುಕಾಲವಾಯಿತು, ಅದರಿಂದನ್ನು ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿರವಾಯಿತು ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿದ ವರುಣದತ್ತನೆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ದುನದೋಳುಂತಿಸುತ್ತಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎತ್ತಿ ಸುಮತಿಯೆ! ಈ ಶೈತ್ಯೋಪ ಚಾರಗಳು ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಈಗ ಒಂದುಪಾನುವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ನಾನು ಪರಕಾಯವ್ಯವೇಶವಂ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಗಿನಿಯ ಚಿತ್ತವಂ ತತ್ತರಂ ತಡೆವಡಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿವಾಗುವನ್ನೆದಿಸುವನು ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞಿಸುವನಾಡಿ, ಮಂತ್ರಿಯ ಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಲಾಸವರ್ಣತದ ಗುಹಾಂತರಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಸುಮತಿಯಂ ಕೂರಿತು ಎಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಯೆ! ತಂಪಾದ ತಳರುಗಳಂ ಜಗತಿಯಂ ಸಿರಿಸು ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಮತ್ತು ಈ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಂದ ಪಾಣಿಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪರಿಮಳ ಗೋಳಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಪ್ಪಧೂಪಗಳಿಂದ ಶರೀರವಂ ಪ್ರೊರಿಸುತ್ತಾ ನಾನಾವಿಧ ಧೂಪಗಳಿಂದ ಧೂಪಿಸುತ್ತಾ, ಛಾಯಾಗುವ್ವನನ್ನು ಗುಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸೀನು ಕಾದಿರು ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಆ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳಿಂದ ವಾಯುವಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿ ತಮಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯ ಬಾಗಿಲೊಳೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹೆಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿರುವ ಮೂಲಾಧಾರ ಕುಂಡಲಿಯಂದಂಡಿಸಿ, ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳೆಂಬ ಪಂಚ ಬಣ್ಣದ ಗಿಣಿಗಳನ್ನು ಅವವರ್ಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದು ಇರುವ ಗಣಪತಿ ರುದ್ರ ನಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಗೊತ್ತುಗಾರರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಮುಂದೆಕಳುಹಿಸಿ, ಕಾರಣಶರೀರದ ಕೈಲಾಳುವದಿಂ ಸಪ್ತದಶಾಂಗಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಮಹಾಲಿಂಗವಂ ತೆರಳಿದ ಹರಾಕಾಕ

ಮಾರ್ಗವಂ ನೈದಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಮಹಾಲಿಂಗದೇವನು
 ವಿಷಾಖಾ ತಾಳ ಮೃದಂಗ ಭೇರಿ ಮೊದಲಾದ ದಶವಿಧನಾದಗಳಿಂದ ಕೂ
 ಡಿಕುಣಿಯುವ ಕುಂಡಲಿಯಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುತ ಬರುತ
 ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರವೆಂಬ ತೂಗುಮಂಚದೋಳ್ ತೂಗುವ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತೆಯ
 ಮುಖವಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ್ತ, ಸಹಸ್ರಾರ ಕಮಲಕರ್ಣಿಕಾ ಮಧ್ಯ
 ದೋಳ್ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಅಮೃತವಂ ಸವಿದು ಆ ಮಹಾಲಿಂಗವು
 ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಗವಂ ತಾಳುವ
 ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಇಡಾ ಪಿಂಗಳಾ ಎಂಬ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಗೈ
 ದು ಆ ಶರೀರವ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚಪ್ರಾಣಗಳು ನಿಲ್ಲಲು,
 ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಸು ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕ
 ಲ್ಪಗಳಂ ಪುಟ್ಟ ಸುತ್ತಾ ಇಡಾ ಪಿಂಗಳಾ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುಸಂಚಾರ
 ವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಆ ಬೃಂದಾರಕಾಯಂಬ ಯೋಗಿ
 ನಿಯು ಚೆನ್ನುದ್ರಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೇತ್ರಗಳಂ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಾ ತನ್ನವು
 ನದಲ್ಲಿ ಅಚಂಚಲವಾದ ಸಮಾಧಿಯನ್ನೈದಿರುವ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಬಹಿ
 ಮುಖವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಯೋಚನೆ ಹರಿ
 ಯದೆ ಅಂತರಿಕ್ಷವಂನೋಡುತ್ತಾ ಇದಂತಿಳಿಯೋಬಗೆ ಬೇರೆ ನಾನುಯಾವ
 ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಹುಕಾಲವಾದದ್ದರಿಂದ ಆಗಾಮಿ ಸಂಚಿತ ಪ್ರಾರ
 ಬ್ಧರೂಪವಾದ ಕರ್ಮತ್ರಯಂಗಳನನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅವಸ್ಥಾ
 ವಿಶೇಷಂಗಳಂತಿಳಿಯದೆ ಈ ಸಂಶಯಸಿವೃತ್ತಿ ಆಗೋದಿಲ್ಲಾ, ಆ ಅವಸ್ಥಾ
 ವಿಶೇಷಂಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅಧೀನಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂ
 ಪವೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
 ಈಕ್ರಿಸಲು, ಆಗ ಹಿಂದಿರುವರ ಸಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕನ್ನಡಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರಂಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದಂತೆ ಹಿಂದಿನಲ್ಲಿರುವ ಚೈ
 ತನ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ
 ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕುಟಾಹಾತ್ಮಕವಾದ ಮೂಲವ್ರಕೃತಿಯ
 ಅಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ, ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತವಾದ ಅತಲ ವಿತಲ
 ಸುತಲ ತಲಾತಲ ರಸಾತಲ ಪಾತಾಳ ಲೋಕಂಗಳನ್ನು ಸತ್ಯಲೋಕ ತ

ಪೋಲೋಕ ಮೊವಲಾಡ ಉದ್ಯುಕ್ತ ಲೋಕಂಗಳನ್ನು, ಈಡ್ಲಿಸಿ, ಅವು ದಿ
 ಕ್ವಾಲಕರಿಂದ ಆವೃತಮಾದ ಮಹಾಮೇರು ಪರ್ವತವಂ ನೋಡುತ್ತಾ
 ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನ್ಯೂಗವನ್ನು ಬೋಕಿಸಿ, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗ
 ಳಿಗೆ ಬಂದ ವಿಷತ್ತುಗಳು ಏನೋ? ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಪಟ್ಟು ಮೀಡ್ಲಿಸಿ, ಮ
 ಹಾ ಋಷಿಯಾದ ದೂರ್ವಾಸ ಪಾಪದಿಂದ ಸಾಯುಧ ನವರಿವಾರ ಸಮೇತ
 ನಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರನಾಗಿ ರತ್ನಪುರಷ
 ನ್ನಾಳಿಂದ ಸುಚರಿತ್ರದುಹಾರಾಯನಿಗೆ ಎನ್ನ ಉಪಾಸನಾ ದೇವತೆಯಾದ
 ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಪವಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನೇ!
 ಇಂದ್ರನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಳಿಂಗ
 ರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರತಿಭೆಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಇರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ ತನಿ
 ದೇವಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಯನ ನೋಡುತ್ತ ಶರೀರವನ್ನು ತನ್ನ
 ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿ, ಈ ನರಾಧಮನೇ ಎನ್ನ ಅಖಂಡ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲ
 ಆಸಂಧಾನುಭವದಿಂದ ಇರುವ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವಂಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಲಿಪುರುಷನು,
 ಇದಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಮತ್ತೆ ನಾಗಿ ಮೈ ಮರತು ಇದು
 ಅಕಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮರಾಠಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೃತಿಸಿದ ಈ ರಾಯ
 ನಂ.ನನ್ನ ತಪೋಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹಿಸುವೆನು ಎಂದು ಬೋಕಿಸಿ, ತತ್ಪ್ರಣದಲ್ಲಿ ಉಪ
 ಶಾಂತಿಯನ್ನೊದ್ದಿ, ಯೋಗಿನಿಯ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಮಾ
 ಡಿರುವ ತಪಸ್ಸು ದಗ್ಧವಾಗಿ ಸೋಗುವದಲ್ಲಾ ಅಮಕಾರಣ ತಪನಂ ಮಾ
 ಡುವ ಗುಹಾನುಭಾವರು ಉಪಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಉಪಕಾರದಿಂದಲೇ ತಪೋ
 ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೊದ್ದಿಸುವದರಿಂದ ಅಂತಮಿಲ್ಲದೆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ
 ವ್ಯರ್ಥಮಾಗಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು, ದೂರ್ವಾಸರು ಮುಪ್ಪರಾಗಿ ಮಹಾಬಲಿ
 ಪ್ತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಮಹೇಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸು ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನಿತ್ತರು, ಮಹಾನುಭಾವ
 ರಾದವರಿಗೆ ಕೋಪಬಂದರೂ ಅದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವೆ ಹೊರತು
 ಅಪಕಾರವಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಈ ಭರಿ ಇರುತ್ತಿರಲು ಈ ರಾಯನು ಎನ್ನ ತಪ
 ಸ್ಸಿಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನಾಚರಿಸಿದಕಾರಣ ಈತನ ಲಿಂಗ ಶರೀರವನ್ನು ನನ್ನ ದೇಹ
 ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಂ ಮಾಡುವದೆ ಈತನಿಗೆ ಶೀಘ್ರ ಎಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ

ಮಾಡಿ ಯೋಗಪೀಠದಿಂದಿದ್ದು ಪರ್ವಶಾಲೆಯಿಂದ ಪೂರಮಾಟು ಬರುತ
ಪಸದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು. ಸೆವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
ದಟ್ಟಿ ಮಾಗಿರ್ಬ ಪ್ರಾಕ್ಷಂಗಳ. ಈರು ಮಾರು ದೂರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾ
ಪಿಸುತಲಿವೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಉದಕಗಳಿಂದ ತರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸೆವಿಗಳು ಬ
ದುಕಾಲವಾದುದರಿಂದ ಈಗ ಮರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವೇಗಳಲಗಿ ಇರುವವರೂ ನೋಡಿ,
ಅಶ್ವತ್ಥವಡುತಾ ಪೆಂದ್ರನೋವರೆ ಸಸಿವಾಪವೆನ್ನಿದಿ ಪಾದಸ್ರಷ್ಟಾಳನ
ಮಂ ಮಾಡಿ, ಶುದ್ಧಾಪವನ ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಪಲ್ಕ
ಲಂಬರವಂ ಎನಿಸಿ, ಪಿಡುತಿ ದುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಶರೀರ
ವನ್ನು ದವಿತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬರುತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಪ್ಪಾಂಗ ವ್ರಣಾ
ಮನಸಂ ಮಾಡಿ ಅವನು ಅತನ ಸೇವಕನು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮೌನದಿಂ
ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸಿದ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆ ಯೋಗಿನಿಯು
ಜಟಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಆರುವ ಜವಮಾಲೆಯು ತೆಗದು ಪರಪೋಷ್ಣರಿಯ
ಪೊದಂಗಳಂ ಸೆನೆಯುತ್ತಾ ಪರಮಪಾಪನವಾದ ಪಂಚದಾಕ್ಷರೀ ಮಂ
ತ್ರವನ್ನೆ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು;

ಅತ್ತ ಲಾ ಸುಮತಿಯು ಗುಡಾ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರು
ನ ಯಕ್ಷನೆಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆ! ಸಮ್ಮ ಬಡೆಯನಾದ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಎಷ್ಟರವಾದನೂ ಮಿಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಗುಡಾಂತ
ರಾಳವಂವೊಕ್ಕು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಗದ್ದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ
ವ್ಯಸನದಿಂದ ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೆ! ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶನಂ ಮಾಡಿ ಇರುವ
ರಾಯನು ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ
ಈ ಯೋಗಿನಿಯು ಕೃತ್ರಿಮವಂ ಮಾಡಿದಳೋ? ಅಲ್ಲದೆಮಹಾನು ಭಾವ
ನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮತ್ತೊಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿಜಶರೀರ
ವನ್ನು ಮರತು ಹೋದನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾ ದೈವ
ವೆ! ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೇಣಿತಿ ಈ ಪರ್ಣಗಳ ಸವ
ದಿಂದೀಪರಿಕಪ್ಪ ಮಂಪಡಲೀ ಎಂದುಪಣೆಯೊಳ್ ಬರವೆಯಾ? ಬರದಿರುವ
ನೀನು ನನ್ನನ್ನೀವರಿ ಮಾಡದೆ ಬದುಕಿಸಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಫಲವೇನು ಪಡೆಯೋ
ಎಂದು ವಿಧಿಯನಿಂದಿಸುತ್ತಾ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಸರಸ್ವತಿ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವ ಕಾಲದೋಳ್ ನೆನ್ನ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಎಲೈ ಸಖನೆ! ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೊಣಮಾತ್ರವು ಇರಲಾರೆನೆಂದು ಎನಗೆ ಭಾಷೆಯಂ ಮಾಡಿ ಈಗ ತೆಟವಟ ಮಾಡುವದು ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಐಕ್ಯವನ್ನೈದಿಸುವದು ಉಚಿತ ಇದಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲೀ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವ ರಾಯನ ಶರೀರವಂ ಸವರುತ್ತಾ ಆತನ ಪಾದಂಗಳಂ ನೇತೋದ್ರಕದಿಂದ ನೆನಸುತ್ತಾ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತೆರದು ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳನೆಂತು ಪೇಳುವದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಏನಪರಾಧವಂ ಮಾಡಿದೆ? ನಿನ್ನ ವಿಯೋಗವನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಚಂದ್ರಹಾಸವನ್ನೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಕಂಠಭೇದವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಬುವ ಮಂತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ ಹಾಹಾಕಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಭಾಯಾಗುವತ್ತನು ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ಕಿತ್ತು ಎಲೈ ಮತಿಮಂತನಾದ ಸುಮತಿಯೆ! ನೀನು ಈವರಿ ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಲಾಪನವಗೈವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲಾ. ರಾಯನು ಎಚ್ಚರವಾಗುವ ಉಪಾಯಗಳಂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದವನ್ನೆ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯನ್ನೆ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ. ಸುಮತಿಯು ಕೈ ಪಿಡಿದು ಗುಹಾಂತರಾಳದಿಂ ಪ್ರೊರಟು ಬಾಗಿಲ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಆಗ ಮಂಕಾಗಿ ಮರದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಯು ಚಿತ್ತವು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನ ಆಕಾರವಂ ತಾಳಿ ದಿಕ್ಕು ಏದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಓಡುತ್ತಾ ಆಲಿಂಗಿಸವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಮೊಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನಂತೆ ಕಂಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಣರೂಪನಾದ ಮಂದಮಾರುತವೇ ಮಹಾರಾಯನಂ ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿ ಬಂದೆಯಾ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಕುಂದ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಕುರಿತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮೈ ಮರತು ಬಂದಂತೆ ಓಡುವ ಮಂತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿದ ವಯಾ ಶಾಲಿನಿಯಾದ ಬೃಂದಾರಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಮಹಾ ದೇವಿಯ ಉಪಾಸಕನಾದ ರಾಯನನ್ನು ತನ್ನ ಕರುಣಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿ ಆತನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವಂ ತನ್ನ ಶರೀರದಿಂದ ಬಿಡಲು, ಆ ಲಿಂಗಶರೀರವು

ಗುಹಾಂತರಾಳವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರವಂ ಪ್ರವೇ
ಶಿಸಲು, ಆಗ ಆ ರಾಯನು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯ ಚರಣಗಳಂ
ನೆನದು, ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನದಿಂದೆದ್ದು ಗುಹಾಧ್ಯಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿ
ಪಲಾಯನವಂಮಾಡುವ ಸುಮತಿಯಂ ಭಾಯಾಗುವ್ವನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ
ಮಹಾರಾಯನು ಅವರ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆ ಈರ್ವರುಹಸಿವಿನಿಂದ
ಆಯಾಸಪಡುವವರಿಗೆ ಅಮೃತಕಲಶ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂ
ದೆದ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಂಡ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂ
ಡು ನಿಂತಿರುವರಂಕಂಡು ಅಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ! ನೀನು ಎನ್ನ ಸಾಮ
ರ್ಥ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ಈ ಪರಿ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಅರಣ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ನಿನ್ನಂ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು, ನೀ
ನು ಮಹಾಧೈರ್ಯವಂತನಾದವನು ಈ ಪರಿ ದುಃಖ ಪಡಬಹುದೇ? ಎಂದು
ಪ್ರಿಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತಾ ಚಂದ್ರ ಸರೋವರವನ್ನೈದಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ
ವಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಶುಭ್ರಮಾದ ವಸ್ತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ
ಯಂ ಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ,
ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಯನು ಮಂತ್ರಿ
ಯಂ ಕುರಿತು ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖ
ಳಾದಳೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಆ ಮಂತ್ರಿಯು
ಎಲೈ ಮಹಾಸುಭಾವನೆ! ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ನಾನು ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ
ನಲ್ಲ, ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿದ ಒಂದುಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಬಹಿರ್ಮುಖ
ಳಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮವನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ವರ್ಣ ಶಾಲೆಯೋಳ್ ಯೋಗಪೀಠ
ದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಜಪವಂ ಮಾಡುವಳೆಂ ಕಂಡು ಗುಹಾಂತರಾಳವಂ
ಪ್ರೊಕ್ಕು ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿರ್ದ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ ಶೀತೋಪಚಾರ
ಗಳಂ ಮಾಡಿದರೂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗದೆ ಹತ್ತಾರು ದಿನಂಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತ
ಬರಲು ಆಗ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿನಿಯಾದ ಚಿನ್ಮಯಳಾದ
ಪರಾಶಕ್ತಿಯವಾದ ಕಮಲವನ್ನೆ ಧ್ಯಾನವಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಹಾ
ಯೋಗಿನಿಯು ಮಾಡಿದ ಕಪಟಕೃತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಪೋವಿಘ್ನವಾಯಿ
ತೆಂದು ಇನ್ನು ಏನೇನು ಕೃತ್ಯಗಳಂ ಮಾಡುವಳೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹ

ಒಂದು ಕಡೆ, ಇವಲ್ಲದೆ ನಾವು ಮಹತ್ವಾದ ಕಾರ್ಯಮಂ ಯಾತರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಡಬೇಕೋ? ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮಹದ್ವಿಪತ್ತು ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆದು ಇಷ್ಟವಿದ್ದಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಾದ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವಿದ್ದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅನಿಷ್ಟವು ಸಿದ್ಧಿ ಆಗುವದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ವಿಜಮಾಲಂಕಾರಾರ್ಥ ಸಮಗ ಸರಿಬಂತು ಎಂದು ಅತಿ ದೂರಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ನಮುಂತಿರುವ ನಮುಂತಿಯ ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಹೇಳ್ತು ಮಾಡು ಯಥಾರ್ಥವೇ ಸರಿ, ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇದ್ದದ್ದೆ ಬಾಂಟಾದರೆ ಎನ್ನಗೆ ಏನು ಬಂತು ಬಂತು, ಈ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಾಡಿದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ದಂಡ ಪ್ರಾಣಮವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತಿರಾ ಯನುಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಸಸುನಗುತ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಹನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧರಾಯನೇ! ನೀನು ಹೇಳಿದ ಪದವಿಧಿಯೇ ಸತ್ಯ ತಂದೆಯಾದ ಸುಹರಿತ್ರರಾಯನು ಗುಣವತಿ ದೀಪಿ ಮುಂತಾದ ರಾಮಿಯರು ಕುಳಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ನಗುತ ಸಮೀಪವನ್ನಿ ಕೂತಿರು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆ ರಾಯನು ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರಾಣಮವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಎನ್ನಗೆ ವಿಷರೂಪ ದೇವನು ಮಾಡಿಸಿದ ಮಹೇಶ್ವರಿಯೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಂತು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆಗ ಆ ಸ್ವರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಬಂದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ಈ ಯೋಗಿನೀ ಸ್ವರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಎನ್ನಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಿತ್ತೈಸಿದಳೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿಪಾರವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೈ ಮರತು, ಯಾವ ದೇವಿಯು ಸ್ತೂವರದಂಗಮ ಸ್ವರೂಪಂಗಳಂ ತಾಳಿ ಆಯಾ ಸ್ವರೂಪಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕರ್ಮಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಕೂತಿರಲು. ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ! ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನಾಳುವ ನೀನು ಮನುಷ್ಯರುಗಳಿಂದ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ

ಈ ಇಳಾಪ್ಯತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ? ಬಂದರು ಈ ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ತಪವಂ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಂ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಈ ಪರಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಇದೇನು ವಸಂತವನವೆಂದು ತಿಳಿದೆಯೋ? ಅದಲ್ಲ ಇದು ಅಘೋರತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ತಾಪನರ ತಪೋ ವನಂಗಳು, ಇಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುವ ಯೋಗಿ, ಯೋಗಿನೀ ಜನಂಗಳು ಸ್ವರ್ಗಮರ್ತ್ಯವೌತಾಳಾದಿ ಲೋಕಂಗಳಂ ಹ್ವಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಲಯಂಗಳಂ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರೆಹೊರತು ನಿನ್ನಾಶ್ರಯದಿಂದ ಜೀವಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುವಜನಲ್ಲ, ಪರದೇವತಾಪಾದ ಕಮಲಂಗಳಂ ಸಂಬಿವವನಾದುದರಿಂ ನೀನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳು ಒಪ್ಪ ಬೇಕಾಯಿತು, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಮಾ ತುಗಳಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅಂಜಲಿಬಿಡ್ಡ ನಾಗಿ ತಾಯಿ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯೆ! ಸರ್ವಜ್ಞಳಾದ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳೆನಾನು ವಿಜ್ಞಾ ಪನೆಯಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ಆದರು ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನಿ ಧಾನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಏನೂ ಬಂದು ಮಾತು ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನ ಮನವು ಬಯಸುತ್ತಲಿದೆ, ಅಭಯವನ್ನಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತರೆ ಬಿನ್ನೈಸುವೆನೆಂ ದು ಪೇಳಿದ ರಾಯನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮುಗುಳುಸಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೃ ದುವಾಗಿ ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ನಿನ್ನ ಮನೋಧರ್ಮವು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇ ಚ್ಛೆ ಎನಗೆ ಉಂಟೋ? ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತ ಯೋಗಿನಿಯಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯಸ್ವ ರೂಪಿಯಾದ ಪರದೇವತೆಯೆ! ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಮಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವಳು ಮಾಡುವಳು ಆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೆ ಹೊರತು ನಿ ಗುಣನಾದ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಲದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪ ನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಯೋಗಿನಿಯು ಯೋಗಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನೋ ಹರಮಾರ್ಗವ ಮಾಡು ಮನವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿ, ಅಯ್ಯಾ ಕಂದನೆ! ಎಂದು ಕರುಣದಿಂ ಕರದು ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ತನ್ನ ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಶಿರವನ್ನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ, ನೀನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷನು ಅಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಪುರುಷನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಮಗನೆ! ಪರಕಾಯವ್ರವೇಶ ವಿದ್ಯ

ಎನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು, ಇನ್ನು ಏನು ವಿದ್ಯಗಳು ಗುರು ಮುಖವಾಗಿ ಇದ್ದೆ ಎಂ
ದು ಕೇಳಲು, ಆಗರಾಯನು ತಾಯಿ ಯೋಗಿನಿಯೆ! ಅದೃಶ್ಯ ಖಡ್ಗಸಂಭವ
ವಿದ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅದ್ವೈತ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾ
ಪನೆಯೂ ಮಾಡಲು. ಎಲೈ ಮಗುವೆ! ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಅದೃ
ಶ್ಯವಾಗೂ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯು ಕೊಡಲು, ಆಗರಾಯನು ಗಂಧಮಾಧನ
ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ದೇವಖಾತವೆಂಬ ಸರೋವರದಲ್ಲಿರುವ ತಾವರೆ ದಂಟುನಲ್ಲಿ
ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹುಳುವಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೆ ಆ ಯೋ
ಗಿನಿಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರಳಾಗಿ ಪ್ರವೇಶವಾಗ್ಯೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಏನಯ್ಯಾ
ಸುಗಂಧರಾಯನೆ! ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ, ನೀನು ವೃಶ್ಯವಾದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು
ಪೇಳಲು, ಆ ರಾಯನು ನಾಚಿಗೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯೋಳ್
ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕುಳಿತು ತಾಯೆ! ನಿನ್ನ ಗುರುವೆ ನಾಸಂತು ಪೇಳೆ
ಲಿ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ನಮಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಯನು ನೋಡಿ
ಎಲೈ ಪುತ್ರನೆ! ಇನ್ನು ಖಡ್ಗಸಂಭವ ವಿದ್ಯವು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳೆ
ಲು, ಆ ರಾಯನು ಸುಮತಿಯ ಮುಖವು ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಚಂ
ದ್ರಹಾಸದಿಂದ ಎನ್ನ ಶರೀರವು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು
ಪೇಳಲು, ತತ್ತ್ವಜ್ಞದಲ್ಲಿಯೆ ಮಂತ್ರಿಯು ಚಂದ್ರಹಾಸದಿಂದಕಡಿದರು ಗುಂ
ಡುಕಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿದಂತೆ ಖಣಿರನ್ನುವ ಶಬ್ದವುಂಟಾಗಿ ಶರೀರ ಯಥಾಪ್ರಕಾ
ರವಾಗಿ ಇರುವದು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೆ! ಈ ವಿದ್ಯೋಪದೇಶವು ಮಾಡಿ
ದವರು ನಿಮ್ಮಂಸಂತೋಷವು ಪಡಿಸಿ ದ್ರವ್ಯವು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡು
ವ ನಿಮಿತ್ತವಿಂದ ಪೇಳಿದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗುರುವು ಚಾರ್ಯಗುರುವೆಂ
ದು ಪಿರಿಯರು ಪೇಳುವರು ಎಂದು ನುಡಿಯಿತು ಇನ್ನು ನಾನು ಅದೃಶ್ಯ
ವಾಗುವೆನು, ನನ್ನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆ ಸರಿ
ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಲು, ಆಗ ರಾಯನು
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಡಾಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಾಣಿ
ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಚಿಪ್ಪಾರ್ಪ ಪರ್ಣಶಾಲೆ
ಯೋಳ್ ಖಿನ್ನನಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ದ ಈ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಟುವಿನ ಮುಂದುಗಡೆಯ
ಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಯೋಗಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಯೋಗಿನಿಯು ಏನಯ್ಯಾ

ರಾಯನೇ! ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೈದಿ
 ಸ್ತಂಭದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಹೃತ್ತಿಯನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಬಾಲಕನೇ!
 ನಿನ್ನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಬ ಖಡ್ಗದಿಂದ ನನ್ನ ಶರೀರವಂ ಭೇದಿಸು
 ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಕರದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು
 ಯೋಗಿಸಿಯ ಶರೀರವಂ ಖಂಡಿಸಿದರು ತಡೆದಿಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿ
 ಸಿದಂತೆ ಇರಲು, ಆ ಮಹಾರಾಯನು ಒಡ್ಗಂಜಿಸುತು, ತಾಯೀ! ನಿನ್ನ
 ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಾಲಕನಾದ ನಾನು ವಿನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ,
 ವಿಸ್ಮಯನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಹೃತ್ತಿಯ ಹುಡುಗನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ!
 ಬಾ ಎಂದು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಮನೋಚಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನನ್ನಾನಿ
 ನಮಿಪದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಸುಮತಿ ಭಾಯಾಗುಪ್ತರನ್ನು ಅತ್ತಲೆ ಕುಳ್ಳಿ
 ರಿಸಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ! ನೀನು ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಎಂ
 ದು ತಿಳಿದು ನಿನಗ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರವಂ ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆ
 ಸೌವಧಾನಚಿತ್ತನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು
 ವರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಂಗಳಂ ಸ್ತುರಿಸಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ! ಯೋಗಂಗಳು
 ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ಇರುವವು, ಮಂತ್ರಯೋಗ ಹಠಯೋಗ ಲಯ ಯೋ
 ಗ ರಾಜಯೋಗವೆಂದು. ಆ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಯೋಗವು, ಏಕಾಕ್ಷರ,
 ದ್ವ್ಯಕ್ಷರ, ತ್ರ್ಯಕ್ಷರ, ಪಂಚಾಕ್ಷರ, ಷಡಕ್ಷರ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ, ನವಾಕ್ಷರ,
 ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರ, ಪಂಚ ದಶಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಂ
 ಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿರ್ವವು, ಆ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಏಕಾ
 ಹ್ಷರಿಯು ಪ್ರಣವ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರ್ವುದು, ಆ ಪ್ರಣವವು ಮೂರು ಅಕ್ಷ
 ರಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದರೂ ಆ ಅಕ್ಷರಂಗಳೆ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ, ಚಂ
 ದ್ರಮಂಡಲ, ವಸ್ತುಮಂಡಲವೆಂಬ ಮಂಡಲತ್ರಯಂಗಳು, ನಾಡಬಿಂದು
 ಕಳಾಸ್ವರೂಪಂಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ಪೇಳುವರು. ಬ್ರಹ್ಮ
 ವಾದಿಗಳು ಎಲೈ ಮಗನೇ! ಈ ಏಕಾಕ್ಷರವನ್ನೆ ಯತೀಶ್ವರರು ಫಲವ
 ನ್ನು ವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಹನ್ನೆರಡು ಸಹಸ್ರ ಜಪವಂ ಮಾಡಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ
 ಮಂಪೊಂದುವರು ಈ ಪರಿಯಾದ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಂಗಳನ್ನು ಸಂಸಾರಿ
 ಕ ಜ್ಞನರು ಫಲವನ್ನೇಕ್ಷಿಸಿ ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವುದೆ ಮಂತ್ರ

ಯೋಗವೆಂದು ವೇದಶಿರಸ್ಸುಗಳು ವೇಳುವವು, ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ ಹಠಯೋಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರೋದೇ ಕೇಳು—ಹಠವೆಂದರೆ ವಾಯುವನ್ನು ವಶವಂ ಮಾಡುವದು, ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಯಮನಿಯದು, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ, ಸಮಾಧಿಗಳೆಂದು ಎಂಟು ಅಂಗಗಳು, ಆ ಎಂಟರಲ್ಲಿ ಯಮವೆಂದರೆ—ಬಾಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರಾರ್ಥರೂಪಂಗಳಾದ ವಿಷಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಯಮವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸಂಸಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಏಕಾಂತಮಾದ ಗುಹಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಸಾರೀಕ ಜನಗಳ ಸುಗಮ ಮಾಡದೆ ಶರೀರ ಸೌಖ್ಯವಂ ವರ್ಜಿಸಿ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಾದವೋ? ಆದೇ ನಿಯಮವೆಂದು ಸಿದ್ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ವ್ಯಾಘ್ರಾಜಿನ, ಕುಸುಮನ ಮೊದಲಾದ ಆಸ್ತರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅರುವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಆಸನಂಗಳಂ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಿದ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವದೆ ಆಸನವೆಂದು ವೇಳುವರು, ಎಡದಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಾಸಾರಂದ್ರವು ಚಂದ್ರನಾಡಿ ಎಂದು ಇಳಾ ಎಂದು ಪೇಜ್ವರು, ಆ ನಾಡಿಯಿಂದ ವಾಯುವಂ ಸೇರುವದ ಪ್ರೂರಕವು, ಆ ವಾಯುವನ್ನು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವದೆ ಕುಂಭಕವು, ಬಲದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರ್ಧ ಪಿಂಗಳಾ ಎಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಸೂರ್ಯನಾಡಿಯಿಂದ ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಕೆ ಬಿಡುವದೆ ರೇಚಕವು, ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನಾಡಿಯಿಂದ ಪ್ರೂರಕವಂ ಮಾಡಿ ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಚಂದ್ರನಾಡಿಯಿಂದ ವಾಯುವನ್ನು ಸವ್ಯ ಅವಸವ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಣವಸ್ಥರಣ ಪ್ರೂರ್ವಕವಾಗಿ ರೇಚಕವಂ ಮಾಡುತ ಪ್ರಣವವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರ್ತಿ ಎಣಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರೂರಕವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಎರಡರಷ್ಟು ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ವಾಯುವಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗೈವದೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆನಿಸುವದು. ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿ, ಖಾರ, ಖೈಯ್ಯಿ ಮುಂತಾದ ಸಂಗಗಳಿಂ ವರ್ಜಿಸಿ. ಅನ್ನವು ಅರ್ಧಗ್ರಾಸ, ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಮಿಶ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಕಾಲುಗ್ರಾಸ ಉದಕಪಾನ ಕಾಲುಗ್ರಾಸ, ಈ ಪರಿ ಆಹಾರ ನಿಯಮವಂ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡುವದೆ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರವೆನಿಸುವದು. ಮುಳಸಾಕ್ಷಿ

ನವೆ ಮೂಲಾಧಾರಚಕ್ರ, ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ದು ಸ್ವಾಧಿಪತ್ಯಾಸ ಚಕ್ರ, ನಾಭಿಸ್ಥಾನವೆ ಮಣಿಪೂರಕಚಕ್ರ, ಹೃದಯವೆ ಅನಾಹತಚಕ್ರ, ಕಂಠಸ್ಥಾನವೆ ವಿಶುದ್ಧ ಚಕ್ರ, ಪ್ರಾಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರುವದೆ ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರ, ವಾಯುವಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಈ ಷಡಾಧಾರ ಚಕ್ರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗಣೇಶ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಸದಾಶಿವರು ಅಧಿದೇವತೆಗಳು; ಪೃಥಿವಿ, ಉದಕ, ತೇಜಸ್ಸು, ವಾಯುವು, ಆಕಾಶ, ಮನಸ್ಸು ಈ ಆರು ತತ್ವಗಳು; ಆರು ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ವೇಳ್ವ ಚಕ್ರಗಳ ಮಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಣಿಪೂರಕ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಮಂಡಲವನ್ನು ಹೃದಯಸ್ಥಾನವಾದ ಅನಾಹತಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವನ್ನು ಭ್ರೂಮಧ್ಯಸ್ಥಾನವಾದ ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರದೋಳ್ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವದೆ ಧ್ಯಾನವೆಂದು ನುಡಿಯುವರು. ಈಗ ವೇಳ್ವ ಆರು ಅಂಗಗಳಿಂದ ವಾಯುವಂ ವಸೂಡಿದ ಬಳಿಕ ಮೂಲಾಧಾರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿದ್ ಅಪಾನವಾಯುವಿನಿಂದ ಕುಂಡಲಿಂಬ ಸರ್ಪವಂ ದಂಡಿಸಿ ಹೆಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಇಡಾ ಪಿಂಗಲಾ ಎಂಬ ನಾಡಿಗಳಂ ಸೊಂಕದ ವಾಯುವನನ್ನು ಈವರಡರ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಇರ್ದನುಮಮ್ಮಾ ನಾಡಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾರ್ಗದೊಲಿಪೊಗಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮೂಲಾಧಾರ ಚಕ್ರವಂ ದಾಟಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಧಿಪತ್ಯಾಸ ಚಕ್ರವನ್ನೇರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಮಣಿಪೂರಕ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನವಾಯುವಿನ ನಹವಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅನಾಹತಚಕ್ರವಂ ನೇರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿದ್ ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿಂದ ಸ್ನೇಹವಂ ಚೆಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಿಶುದ್ಧಚಕ್ರವಂ ನೇರಿಸಿ, ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಉದಾನವಾಯುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೊರಡಿಸಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ವ್ಯಾಸವಾಯುವಿನ ಅಲಿಂಗನವಗೈಸಿ, ಈ ಪರಿ ಬಿಟ್ಟು ವಂಚಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಬೆರಸಿ ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರವನ್ನೆರಿಸಿ, ಅಂತರಿವು ರದಲ್ಲಿರುವ ದೀವದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಚಲನವಂ ಮಾಡದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಖಂಡತೇಜೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಗೊಳಿಸುವದೆ ಧಾರಣೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯ

ಯವಂ ಮಾಡಿ ಇರುವದು. ಎಲೈ ಕಂದನೆ! ಈಗ ವೇಳೆದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಯೆ ಆ ಸಂದವನನುಭವಿಸುವದೆ ಸಮಾಧಿಕ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದವನೆ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನು, ಆತನಿಗೆ ಅಣಿಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಅನಾಯಾಸವಿಂದಲೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವವು, ನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನು. ಭೂತಭವಿ ವ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವನು. ಆ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಕರತಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಇಂತೆಂದು ವೇಳೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಯಾಚ್ಛತನಾಗಿ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲೈ ತಾಯೆ! ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಹಟೆಯೋಗವು ಬಹುಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು ಮಹಾ ದುರ್ಭಟೆ ವಾಗಿ ಕೋಪಗದ. ಇವಲ್ಲದೆ ಈ ಹಟೆಯೋಗದಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಗಳು ಅಣಿಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳೆ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಿ ಬರಲಾರದು. ಇಂತುಮಲ್ಲದೆ ಮೊದಲು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಂತ್ರಯೋಗ, ಹತಯೋಗ, ಅಯೋಗಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಂಗಳು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಂಗಳು, ಎನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಬಂತು, ತಾಯೆ! ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯೆ ಶಿಷ್ಯನಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ರಾಜನೋಗವಂ ಎನಗೆ ಉಪದೇಶವಂಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯಗವಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧ ರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಆಸಂದಭರಿತಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಆಸಮುದದಲ್ಲಿ ರಾಯನು ವರ್ಣಕಾಲೆಯ ಬಾಗಲೋಳು ಕಂಡೂ ಕಾಣದೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾವಿರುವ ಸುಮತಿಯ ಹಸ ದಲ್ಲಿರುವ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಮತ್ತು ಅಪ್ರೂರ್ವವಾದಮಂದಾರ ಕುಂದಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದೆದ್ದು ಆಫಲಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಂ ಯೋಗಿನಿಯ ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯಂಮಾಡಿ ನಾನುಧನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ದಂಡೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಿ ಸಂತಿರ್ಪರಾಯನಂನೋಡಿಆಸಂದವರವಳಾಗಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೆ! ವದ್ಮಿನೀವಲ್ಲಭನಾದ ಸೂರ್ಯನುವದ್ಮಿನೀವಲ್ಲಭನಾಗಬೇಕೆಂದುಎಣಿಸಿದನಿನ್ನೆಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬಂದವನನ್ನು ವೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಆ ಮಹಾನು

ಭಾವನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರಮಾದ ರಕ್ತೋತ್ಪಲಗಳಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥನ
ವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸೌರಮಂತ್ರವಿಂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಕಳುಹಿಸು, ಎಂದು ಅವ್ವಣಿ
ಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗಿನಿಯ ಮಾತುಗಳು ಲಾಲಿಸಿ, ರಾಯಸು ತಾಯೆ
ಯೋಗಿನಿಯ! ನೀವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯೋಚಿತಮಾದ ಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರ
ವೇರಿಸಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಯಸ ಹಸ್ತ
ಲಾಘವವಿಂದಿದ್ದು ಚಂದ್ರನರೋಪರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಯೋ
ಗಿನಿಯಂ ನೋಡಿ ಅತ್ತಲಿತ್ತಲಿರುವ ಯೋಗಿಗಳ! ಯೋಗಿನೀ ಜನರು ಷ
ಣ್ಣುಖನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬರುವ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಜಮಂತನ
ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಬರುವ ಶವೇದೇವಿಯೋ? ಇದಲ್ಲದೆ ಮನ್ಮಥನ ಹಸ್ತಲಾ
ಘವವಿಂದ ಬಿಜಯಗೈಯ್ಯುವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ಈರ್ವರು
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದರು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೆವಿರುವರಂ ಆನಂದವಿಂ ನೋಡು
ತ್ತಾ ಇವ್ವತ್ತೈದು ತತ್ವಂಗಳಂ ವಿಭಾಗಮ ಮಾಡಲಾಗಿ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆ ಆತ್ಮ
ತತ್ವವೆಂದು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಂ ಲಾಲಿಸುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವರಂ
ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಚನಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಚಂದ್ರನರೋಪರದ
ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಮಹನ್ಯಾಸ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಚನವಂ ಮಾಡುವರು, ಒಂದು
ಕಡೆಯೋಳ್ ಸಾಮಗ್ರಾಸವಿಂದ ಸಾಂಬಳಿವನಂ ಸ್ತುತಿಯುಗೈಯ್ಯುವರು.
ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳಿಂದ ನಾರಾಯಣರ ಸ್ಮರಿ
ಸುವರು, ವೇದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡು
ವರು. ಸೌರಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯಸಂ ಸ್ತುತಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಮ
ತ್ತಾ ಕೆಲವರು ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷನಿಗೆಭೇದ ಅಭೇದ ವಿಚಾರಗಳಂ ಮಾಡು
ತ್ತಾ ತೆರಳಿ ಬರುವ ಯೋಗಿನಿಯಂ ನೋಡಿ ತಾಯೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ!
ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವೇಳ್ವ ಮಾತುಗಳಂ ಮನಮಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಬಹು
ಮಾನಸ ಸರೋವರದ ತೀರವನ್ನೈದಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಕಾಸಾಯವಸ್ತ್ರ
ವಂ ಧರಿಸಿ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ
ಜಟಾಮಂಡಲವಲ್ಲಿದ್ದ ಜವಮಾಲೆಯಂ ಹಸ್ತವಿಂ ಪಿಡಿದು ಪಂಚದಶಾ
ಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ವರವಶಳಾಗಿ, ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯಂ

ರಾಯನೆನೋಡಿ ಜಯಂತನೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಜಯ ಎಂದಾಪೇಳಿ, ಜಾ
ಗ್ರತಳಾಗಿ ಮನದೋಳು ಇಂದ್ರನುಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾ
ವಾಗ್ಯುಂಟಾಗಂಗೆ ಸೌಂದರ್ಯವು ಇಂಗಿತ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸಹ ಪ್ರಸಾರದ
ಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಮೆಯು ನೈವಿದನಂದು ನನಸುಗೂತ ಅಯ್ಯಾ
ನುಗನೆ! ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಸುಖವು ನಂಗಳು ತೀರಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಕಾಲಾ
ತೀತವಾಯಿತು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿದ್ದು ಬಾಂವು ವೇಳೆಲು, ಆಗ ರಾಯನು
ಕಿರಿಟಕುಂಡಲಂಗಳು ನುಮತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು
ತಾಯೆ! ನಾನು ಸುಗಂಧವಸ್ತ್ರವೆಂದು ಗೋತ್ರಾಭಿವಂದನೆಯು ಮಾಡಿ
ಹಸ್ತಲಾಘವಂ ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರದುಕೊಂಡು
ಬಂದು ಪದಪ್ರಜ್ಞಾಳನವಂ ಮಾಡಿ ಶೇಷತೀರ್ಥವಂ ಶಿರನಾವಹಿಸಿ, ರಾ
ಯನು ತನ್ನ ಉತ್ತರಿಯ ವಸ್ತ್ರವಿಂದ ಪೊದುವಳಂ ಬರೆಸಿ, ಯೋಗಪೀ
ಠದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಬೃಂದಾರಕಾ
ಯೋಗಿನಿಯು ರಾಯನ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಗೆ ಅನಂದವನ್ನೈದಿ ಅರೆ ಕ
ಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅರ್ಧಕ್ಷಣ ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಆಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧವುತ್ರನೆ!
ರಾ ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಕರವಂ ವಿಡಿದು ಕುಶಲಸನ್ನದಲ್ಲಿ
ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ನಾನೆಂತು ವೇಳಲಿ ಮಹಾ
ನುಭಾವರಾಧವರು ಸಹ ಈ ಹಠಯೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮೋಹಿಸಿ, ಅಣಿಮಾದಿ ಸಿ
ದ್ಧಿಗಳಂ ಬಯಸುವರು, ನೀನು ಈ ಸಿದ್ಧಿಗಳಂ ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಿ ಪರಬ್ರ
ಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿಸುವ ರಾಜಯೋಗವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿ
ದ್ದೆಯೆ, ನಿನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯವು ಯೋಗಿಗಳಿಗೂಬರಲಾರದು, ಇಂತೆಂದು ವೇ
ಳುತ್ತಾ ಸಂವಧಾನಚಿತ್ತದಿಂ ಕೇಳು, ಈ ಯೋಗಮಾರ್ಗ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ
ವಾದದ್ದು ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಎಲೈ ವುತ್ರನೆ! ಹಠಯೋಗದ ಎಂಟನೆ
ಅಂಗವಾದ ಸಮಾಧಿಯೆ ರಾಜಯೋಗವೆಂದು ವೇಳುವರು. ಆ ರಾಜ
ಯೋಗವು ಸಂತಂಖ್ಯ, ತಾರಕ, ಅಮನಸ್ಕವೆಂದು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ
ಅರುವದು, ಆ ಮೂರರೊಳಗೆ ಸಂತಂಖ್ಯ ತಾರಕಗಳು ಎರಡು ಹಠ
ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವವು. ಅಯ್ಯಾ ಮಗನೆ! ಯೋಗಂಗಳು
ಮುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದರಿಂದ ರಾಜಯೋಗವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು

ಮೊದಲು ಸಾಂಖ್ಯವೋಗವಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವ ಪರಿಯೆ
 ಪೇಳುವೆನು, ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವೇಕೆಂದು ನುಡಿಯು
 ತ್ತಾ ಮೂರ್ತಾರ್ತನಾತ್ರನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಅನ್ಯಾ ಈ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಧನ
 ವಾಗಿರಪುದೇ ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರೆ, ಅಮುದ್ರಾಪಕ್ಷಣವೇಸಂದುಕೇಳಿಯಾ?
 ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳೆಂದಹರಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ಹೊರಗಣಕಣ್ಣು
 ಗಳಿಂದ ರದ್ಧಿಯಂಮುಚ್ಚದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರಾ||
 ಈ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ನೋಡುವಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳು, ಅಂತರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಬಹಿರ್ಲ
 ಕ್ಷ್ಯ ಮದ್ಯಲಕ್ಷ್ಯಗಳೆಂದು ಮೂರುಪ್ರಕಾರ, ಎತ್ತಿರಾಯನೆ ! ಈಮೂ
 ರುಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳನ್ನಧ್ಯಾನಿಸುವ ಮಹಾಪುರುಷರುಜನಸಂಗವಿಲ್ಲದ ಏಕಾಂ
 ತಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಸನದೋಳುಕುಳಿತು ಎಡದಕಾಲು ಹಿಮ್ಮಡಿಯಿಂದ
 ಮೂಲಾಧಾರಚಕ್ರನುಂ ಬಂಧಿಸಿ ಬಡ್ವಾಣವೆಂದನವನ್ನು ಘಟಿ ಯಾಗಿಬಿ
 ಗಿದು ಜಾಲಂಫರಬಂದನಂ ಸಜ್ಜುವನಾಡಿ ಈ ಬಂಧತ್ರಯಂಗಳಿಂದ ಈ
 ಪಿಂಡಾಂಡನಂ ಸಮವಾಗಿಸಿತ್ತಿ, ಮನಸ್ಸುಸಿಂದ ಆಶಾನವಾಯುವಂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಈಕ್ಷಿಸಿ ಊರ್ಧ್ವ ದೇಶನಂ ಹೊಂದಿಸಿ ಬಡ್ವಾಣ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ
 ರುವ ಪಾಣವಾಯುವಿಸಿಂದ ಏಕ್ಯನಂನಾಡಿ ಈ ಪರಿಪೂರ್ಣದಲ್ಲಿಡೇಳಿ
 ದ ಮಂತ್ರಯೋಗವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಈರೀತಿ ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯು ಬಂದು
 ರ್ಘಾವ ಅಭ್ಯಾಸನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು ಮೂರುತಂಗಳಲ್ಲಿ ಘಳಿ
 ಗೆಪ್ರಾಕೃತ ವಾಯುವು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಪಿಂಡಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು ಈ
 ಪ್ರಕಾರ ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದ ವಾಯುವು ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ
 ಸುಷುಮ್ನಾಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕು ರೇಚಕಪೂರಕಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ
 ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿನಂತಬಳಕೆ ಅಯ್ಯಾಕುವೆನು ! ಆಗಅಂತರ್ಲಕ್ಷ್ಯನಂಧ್ಯಾನ
 ಸವೇಕು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂಜಯಾ ಪೇಳ್ವೆನು ಕೇಳು, ಮೂಲಾಧಾರವೆ ಆದಿ,
 ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವೆ ಅಂತವಾಗಿರುವ ಸುಷುಮ್ನಾಮಧ್ಯದೋಳು ಅನೇಕ ಬ
 ಳ್ಳು ಮಿಂಚುಗಳಂತಿರುವ ತೇಜೋಮಂಡಲವನ್ನು ಭಾವಿಸುವ ಚಿತ್ತವು ಆ
 ತೇಜೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಏಕ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ತೇಜೋಮ
 ಯಾಕಾಶವಾಗಿರುತ ಆ ಮೇಲೆ ಆ ತೇಜೋಮಯಾಕಾಶವೂ ತೋರದೆ ಅ
 ಖಂಡ, ಅದ್ವಯ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರ್ಪುದೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂದು

ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು, ಎತ್ತಿರೋಗವೆ' ಸ್ವಯಂಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಮಂಡಲ, ಆಮ
ಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ, ಆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮಂಡಲ, ಆ ಮಧ್ಯದೋ
ಳು ತೇಜೋಮಯಾಕಾಶವನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಾ ಚಿತ್ತವು ಅಶ್ವಯೇ ಐಕ್ಯವಾ
ಗಿವಿಸೂತೋರದೆ ಅಖಂಡಸ್ವರೂಪವಾಗಿವುದು, ಇದು ಎರಡನೆ ಅಂತರ್
ಹ್ಯವೆಂದು ವೇಳಲು ; ಆಗ ರಾಯನು ಆಲಹ್ಯಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿಮುಖವನನೆ
ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಭರಿತನಾಗಿ ತಾಯೆವರದೇವತೆಯೆ ! ಇನ್ನು ಬಹಿರ್
ಹ್ಯ ಅನುಸಂಧಾನವೆಂದು ಮಾಡುವೆಕ್ರಮವು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ನನ್ನಂ
ಕೃತಾರ್ಥವೆಂದು ಮಾಡುವೆಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಮಾಡುವರಾಯನು
ನೋಡಿ, ಆ ಮಹಾದೋಗಿಯು ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧಕುಮಾರ ! ಬಹಿ
ರ್ಹಹ್ಯವು ಬೇರನು ಕೇಳು, ನಾನಾಗದೋಳು ಯೆರಡು ಅಂಗುಲ
ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀಲವರ್ಣವಾದ ಆಕಾಶತತ್ವವನ್ನು, ಅಮೇಲೆ ಯೆರಡು
ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣದೋಳು ಧೂಮವರ್ಣವಾದ ವಾಯುತತ್ವವನ್ನು ಅ
ದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವರ್ಣವಾದ ತೇಜಸ್ತತ್ವ
ವನ್ನು, ಅನಂತರ ಅಂಗುಳದ್ವಯ ಪ್ರಮಾಣದೋಳು ತೇರಳೆಗಳಿಂದ ಕೂ
ಡಿರುವ ಜಲತತ್ವವನ್ನು, ಅಬಳಿಕ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪೀತವರ್ಣದಿಂ
ಕೂಡಿದ ಪೃಥ್ವೀತತ್ವವನ್ನು, ಈವರಿ ನಾನಾಗ ಪ್ರಮಾಣಗೊಂಡು ದ್ವಾ
ದಶಾಂಗುಳ ವರ್ಧಂತಮಾಗಿ ಈವಂಚತತ್ವ ಸ್ವರೂಪಗಳೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇ
ಕವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅಮೇಲೆ ಚಿದಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಹಸ್ರಬಳ್ಳಿಯಿಂಚು
ಗಳು ಪೊಳೆಯುವಂತೆ ತೇಜೋಮಂಡಲವು ಹೊರಗೆ ಬಳಗವ್ಯಾಪಿಸಿ ತನ್ಮ
ಯವಾಗಿ ಅನಂತರ ವಿಸೂತೋರದೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾಗಿವುದು, ಇದು
ಬಹಿರ್ಹಹ್ಯವೆಂದುತಿಳಿ ; ಎನ್ನೊಗನೆ ! ಸ್ಮರಣರೂಪವಾದ ಚಿತ್ತವನ್ನು
ಒಕ್ಕಯಾತ್ರಾಕವಾದ ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿಸಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿಮಾಡಿ ಹೊರ
ಗಣವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ನುರತು ಆ ನಿರ್ಮಲಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮ
ಯಾಕಾಶವನ್ನುನೋಡಿ ಆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಂಚಿರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ
ವಾದ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪವನ್ನೆವಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವದೇ ಮಧ್ಯಲಹ್ಯವೆಂ
ದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ; ಈಗವೇಳ್ವ ಮೂರುಲಹ್ಯಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ
ರೂಪಯೋಗವು ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನಗೆ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾದ ಅವರ್ಣಾವೇನಿ

ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶವೆಂ ಮಾಡಿದ ಈ ಪರಮರಹಸ್ಯಯೋಗವು ಅನಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶವೆಂ ಮಾಡಿದೊಡೆ ಮಹಾಪಾತಕ ಉಂಟಾಗುವನು, ನೀನು ಪರಮೋತ್ಕರಿಸು ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದುದರಿಂದ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೆ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ನಾನು ತಿಳಿದು ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಅತಿರಹಸ್ಯಮಾದಯೋಗವೆಂ ಉಪದೇಶವೆಂ ಮಾಡಿದನಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ನಿತ್ರಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಅನಂದಸಮುದ್ರದೋಳ್ತುಳಗಿ ತಾಯಿ ಯೋಗಿನಿಯೆ ! ತಾರಕರಾಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುದ್ರೆ, ಶಾಂಭವೀ, ಇಂತೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುದ್ರೆ ಉಂಟೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವೆಂ ಪರಿಣರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಮಾಡಲು, ಆಗ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಯೆನೆ ! ಕೇಳು, ಈಗ ಪೇಳಿದ ತಾರಕರಾಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಖೇಚರೀ, ಭೇಚರೀ, ಮಧ್ಯ, ಪಣ್ಣುಖೀ ಶಾಂಭವೀ ಇಂತಿರ್ವ ಮುದ್ರೆಗಳೆಂದೂ, ಈ ಐವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸುಲಭವಾದ ಕಾರಣ ಶಾಂಭವೀ ಮುದ್ರೆಯು, ಆ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ನೋಡುವ ಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳೆಂ ಪೇಳ್ವು, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಾಡನಾಲ್ಕು ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದ ಧ್ಯಾನವೆಂ ಮಾಡುವುದಿತಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾದರೆ, ಆ ಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳೆಂ ಪೇಳುತ್ತಲಿಧೇನೆ ಕೇಳು ರಾಯನ ! ಅಂಗುಷ್ಠಾದ್ಯಂಗುಳಿಗಳೆಂ ಶ್ರೋತ್ರಾದಿಗಳೆಂ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇಳ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂ ಮೂಲಬಂಧ ಒಡ್ವಾಣಬಂಧ ಜಾಲಂಧರಬಂಧಂಗಳೆಂ ಬಿಗಿಯಾಗಿಬಿಡಿದು ಪುರ್ಬಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂ ನಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನವೆಂ ಮಾಡುವದೆ ಪಣ್ಣುಖಿ ಎಂದು ಪೇಳುವೆರು, ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳೆಂ ಭ್ರಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನವೆಂ ಮಾಡುವದೆ ಖೇಚರೀ ಮುದ್ರೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುವೆರು, ನಾಸಿಕಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಪುರ್ಬಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವದೆ ಭೇಚರೀ ಎಂದು ತಿಳಿ, ಮಧ್ಯಲಕ್ಷ್ಯವು ನಿಗಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೆ ಪೇಳ್ವೆವು, ಇಂತೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಅಯ್ಯಾ ಕುಮಾರನೆ ! ಇನ್ನ ಸಾಂಖ್ಯರಾಜಯೋಗವೆಂ ಕೇಳು, ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪ, ಪುರುಷಸ್ವರೂಪ, ಕಾಶ್ವರಸ್ವರೂಪ, ಜೀವಸ್ವರೂಪಂಗಳೆಂ, ಅನ್ಯಮಯ ದ್ರಾಣಮಯ ಮನೋಮಯ ವಿಜ್ಞಾನ

ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ತೇಜಸ್ಸು, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಈ ಪಂಚಭೂತಂಗಳ ಪಂಚೀಕರಣವೆಂ ಗುರುಮುಖವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆವೇ ಸಾಂಖ್ಯವೆಂ ದು ವೇಳುತ್ತಾ ಎಷ್ಟಿ ಬಾಲಕನ ! ಪರಮೇಶ್ವರನಾದ ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜ ಯೋಗವನ್ನು ಸಾವಧಾನಚಿತ್ತದಿಂ ಪಠಾನುರಿಸು ಎಂದುವೇಳಿ, ಅನ್ಯತದಂ ತೆ ಅತಿಮಧುರಮಾದ ನಾನಾವಿಧಫಲಂಗಳಂ ರಾಯನಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಫಲಾಹಾರವೆಂಮಾಡು ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಕಾಲಾಸಮೀಪದೋಳ ಕಾದಿ ರುವ ಹುಡುಗನ್ಯಾರೇ? ಎಂದುಕೂಗಲು, ಆಗ ಸುಮತಿ ತಾಯಿ ! ನಾನು ಸೇನಕನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೆಂಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಸುಮತಿಗೆ ಫಲಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಎತ್ತಿರಾಯನ ! ನೀನು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಮಾಧಿಯ ಬಯ ಸುತಲಿದ್ದೀಯೆ, ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜಯೋಗವನಾಧಿ ಆತ್ಮನಾತ್ಮವಿವೇಕವಿ ಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಅತಿಮರ್ಗಮವಾಗಿ ತೋರುವದು, ಇನ್ನು ಸ್ವಪ್ನವೆಂ ದ್ರಗಳನಾದರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಟಬಹುದು, ಜೆಜ್ಜುಗಳಂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇ ಟ್ಟು ಹಣ್ಣೀಕಲ್ಲಗಳಂತೆ ಆಡಬಹುದು, ಮರಳನ್ನು ಮೃಣದಂತೆನಾ ಡಬಹುದು, ಭಸ್ಮದಲ್ಲಾದರು ತ್ರೈಲವಂತೆಗೆಯಬಹುದು, ಬಯಾರಿಕೆ ಯಿಂದ ಬಿಸುಲತೋರೆಯಲ್ಲಾದರು ಉದಕಪಾಸನೆಂಗೆಯ್ಯಬಹುದು, ಆ ದರು ಈ ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಮನದಿಂ ಗ್ರಹಿಸದು ಮಹದಶ ಕ್ಯೆವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ ಎತ್ತಿಪುತ್ರನೆಕೇಳು ! ಗೋವಿನಕೆಚ್ಚಲುನ ಲ್ಲಿ ಎಡಬಿಡದೆ ಕಟ್ಟ ಕೊಂಡು ರಕ್ತವನ್ನೇ ಪಾಪವೆಂಮಾಡುವ ಉಣ್ಣೆಗಳ ಳ್ಳು ಹಾಲರುಚಿಯೆಯೇನುಬಲ್ಲವು, ಮತ್ತಾ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯೆಲ್ಲರೂನು ದಕಗಳನಾಧುರ್ಯವೆಂ ಕಪಿ ಯೇನುಬಲ್ಲದು, ರಮಿಸರ್ಪಕೆಂದು ಬಂದಿರು ವೆ ರಂಭಿಯರತಿಸೌಖ್ಯವೆಂ ನವುಂಸಕನು ಏನುಬಲ್ಲನು, ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕನಡಿಯು ಕೈಯಲ್ಲಿಇದ್ದರೂ ಹುಟ್ಟುಕುರುಡನು ಏನುಕಾಣಬಲ್ಲ, ಆ ಪ ರಿಯು ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ ತಾರಕಯೋಗಂಗಳು ತಿಳಿದವರಿಗುಸಹ ನಿತ್ಯವಾ ದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಸೌಖ್ಯವು ದೊರಕಲಾರದು, ಆಸೌಖ್ಯಾ ನುಭವ ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸರಿ, ಮತ್ತೆತ್ತಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗಲಾ ರದೂಯೆಂದು ವೆಳ್ಳದೋಗಿನಿಯ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ರಾಯನುಸಿಂಹ ತನಾಗಿ ತಾಯಿ ! ಈಗ ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಿಂದ

ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಾರಕ ಸಾಂಖ್ಯಗಳು, ಎರಡೂ ವೈರ್ಥವೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಎನ್ನಲು, ಅಯ್ಯಾನುಗ ! ನಿನಗೆ ತೋರಿದ್ದು ಸತ್ಯ, ಅದೇ ಸಂಜೆಯಾ ಕೇಳು, ಬೀದಿಬೀದಿತಿರಿಗಿ ಕೆ.ಗುತ್ತಾ ಕಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದ್ದ ನಾಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಗಾರನು ಹೇಳಿನಾಯಿ ಇದು ಎಂದಿತಿಳಿದು ಅನ್ನೋದಕಂಗಳನ್ನಿತ್ತು ಕಂಭಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದಡೆ ಆ ಕಂಭಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಬಿದ್ದಿರು ವನಾಯಂತೆ ಸಂಕಲ್ಪವಿಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಣವನಾದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಆನಾದವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವ ಮಿತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧನಂಗಳೆ ಹೊರತು ಈ ಸಾಂಖ್ಯ ತಾರಕಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೇನು ಇದರಿಂದಲಿ ಗತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳಿಯಾ? ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳೂ ಎಂದುವೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ತಾಯೆ ! ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಯೋಗಿನಿಯೆ ? ಇನ್ನೆ ಏನು ಅನುಗ್ರಹವೆನಾಡಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೋ ನಾನರಿಯೆ ? ತದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಣಾಮವೆನಾಡಿದರಾಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಈತನಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇರ್ದ ಮಾಹಾತ್ಮವೆಂದ್ಯಾನಿಸಿ ಆತನೇ ಈತನೆಂಬ ಅಭೇದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಎಲೈನುಗನೆ ! ಬಾಯೊಂದು ಅಂಕದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿ ನಿಮಿಷವೆಂ ಮುದ್ದುಗೊಳಂತ ಈ ವಿದ್ಯವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಈತನೇ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ನನೆಯುತ್ತಾ ಎಲೈದೇವನೆ ! ನಿನಗೆ ನಾನು ವೇಳುವದೇನು ಇಥೆ, ಆಪ್ಪಾ ತಿಳಿದೇ ಇದ್ದೀಯೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಆದರೂ ಈ ಕತಾಲಪಾತ್ರಂಗಳೂ ಭೇದವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ವೇಳುವು ಕೇಳು, ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಹಿಸು, ಎಲೈನುಗನೆ ! ಈ ಮನಸ್ಸು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಬಂಧನವೆನಾಡೋದು ಈ ಸಂಕಲ್ಪವಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು ಮೋಕ್ಷಸ್ವರೂಪವಾಗಿರೋದು, ಅವರಿವನೆಂದು ವೇಳಿಯಾ ಕೇಳು, ಸಮಸ್ತ ಸಂಸಾರವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದುದು, ಈ ಸಂಸಾರಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೆ ಅಣಗಿಹೋಗೋದು, ಆದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು, ಅದು ಏನೆಂಬೆಯಾ ಕೇಳು, ಆಮನಸ್ಸು ಗಾಢವಾದ ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೋರದೆ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರೋದು

ತಾಯಿ! ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಳ್ಳಿಸಿಲ್ಲದ ಮನೋವಿಕಾರಂಗಳು ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುವಿರತಲಸೆ, ಆ ವಿಕಾರಂಗಳು ನಾನವೆನೊಡುವವರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದು ರುನುರು ಮಾಡಿದಪ್ರಶ್ನೆಯಂಕೇಳಿ ಅಯ್ಯಾಪುತ್ರನೆಕೇಳು! ಕಣ್ಣಳಂಮುಚ್ಚಿ ತರಯುತ ಆ ಸಜ್ಜಿದಾಸಂದಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಕಾಣುತ್ತ ಇರಬೇಕು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಣದೆದ್ದಡೆ ಕಣ್ಣಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ತಿರೆಯುನಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೆ ಅನಂತಾನಂತ ಮನೋವಿಕಾರಂಗಳುಪು ಯೆ ತಲಿಸೆ, ಅದುಕಾರಣ ಸರ್ವದಾವರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೇ ಮನವನ್ನೆತ್ತಿ ವ್ಯವಂಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡಿದಬಳಿಕ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಿರಣಗಳೆಂಬಿವು ಜೊತೆಪರಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ? ಆ ಪರಿ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾರಂಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿಗೊ ಲೀಸವಾಗುವದು, ಅದುಕಾರಣ ಅನುಸ್ಮರನಾದ ಸಿಗಗೆ ವಿಕಾರಂಗಳು ತೋರೋಬಗೆ ಹೀಗೆ, ನೀನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಕೇವಲಚೈತನ್ಯಪ್ರಕಾಶಕನು ಆದುದರಿಂದರಿರಂಗಳು, ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತ, ಅಹಂಕಾರಂಗಳು, ಇದುಬಂದೂನಾಪಲ್ಲ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾದ ಸಜ್ಜಿದಾಸಂದಸ್ವರೂಪನು ನಾನೆಂದು ನಿನ್ನಂನೀನೊಡುವ ಸಮಾಧಿಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ಏಕರೂಪನಾಗಿ ಇರೋಣದರಿಂದಲೇ ಇದು ಸರ್ವವಿಕಾರರೂಪವಾದ ಸಹಜವಾದ ಅನುಸ್ಮರಾಜಯೋಗಸಮಾಧಿಯೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಅಂಕದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತವು ರಾಯನ ಕಿರಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಸಜ್ಜಿನುಭವರಸಾವೇಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಎಲೈ ಗುರುಪುತ್ರನೆ ! ಈಗನೀನು ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರನಾದೆ ಎಂದು ಕಿರಸ್ಸುನಾಘೋಷಿ ಮುಖವೆಂದುದ್ದುಗೊಳುತ ಅನಂದಪರವಶಳಾದ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾಮಾಂಗದಂಡಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯೆ ! ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುವೆನೆಯದ್ದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾರಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಬಂದುಮುಹೂರ್ತಕಾಲಸುಮ್ಮನೆಇದ್ದು, ಅನಂತರ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ಸೀನನ್ನ ಸಮೀಪವೆಂಕು ರಿತುಬರುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು, ಅನ್ನುನೆನ್ನಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಂಗಳು ಏನುಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೆನೊಡ

ಉ, ಅಗರಾಯನು ತಾಯಿ ! ಈ ಚತುರ್ವಕ್ತೃಭಾವನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳವ್ಯಾಪಾರಗಳೆಂಬ ತಿಳಿದಂಥಾ ಮಹಾನುಭಾವಳಾದ ನೀನಿಗೆ ನಾನು ಅರಿಕೇಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಇದೆ, ಇಂತು ವಿಷ್ಣುವನೆಯಮಾಡಲಾಗ ಆ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ನನುನಗುತ್ತಾ ಅಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ, ಹೀಗೆಯೂ ನಾನು ಸಾರನಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಗುವದರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ಆನಂದಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಂದನಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯು ಚರಣಕಮಲಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿವಾಸವೆಂದೆ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ನನ್ನ ಮನೋರಥವು ಸಫಲವಾಢೀತು ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಅಗರಾಯನು ತಾಯಿ ಯೋಗಿನಿಯ ! ಆ ದ್ವೀಪವು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವೆಂದಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಜನರು ಪೇಳುವರು, ಅನುಸಾರಣ ತನ್ನ ಸಂಗಡಲೆ ನನ್ನಂ ಕರದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಎನಗೆ ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಸುಲಭವಾಗಿ ಆಧೀತು, ಎಂದು ನಿನ್ನ ವಿಸಲು, ಅಗ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೋಳು ಜನಿಯ ಜಾಣ್ಮೆ ಕೆಲವು ಗಮನಾಡಿ ಪುತ್ರಸಂತಾನವೆಂದೆಂದು ಪುತ್ರಾದಿಗಳ ಸೌಖ್ಯವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜನ್ಮಾಂತರವಾಸವೆಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಮಹಾಪುರುಷರು ಅನುಭವಿಸ್ಸಂ ಭೋಗವೆಂದನು ಭವಿಸುವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗದ ಭೋಗವು ನಾನು ಕರದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಳಲ್ಲ, ನೀನುಮಾಡು ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಾನುಸಾರವೆಂದ ಆಯಾಕರ್ಮಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನೀನೇ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ, ಇನ್ನು ಕರ್ಮಾನುಸಾರನಾಗಿ ಬರುವ ವಿಪತ್ತುಗಳಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಳುಹಿಸಿ ಎಲೈರಾಯನೆಕೇಳು ! ಆ ವಿಪತ್ತುಗಳಂ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರಮಾಡಕೂಡದು, ಅದು ಏನೆಂದೆಯಾ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೊಂದು ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕಾಣೋತ್ಪರೀ ನೀನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಬರೋದಲ್ಲದೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಸಮಸ್ತ ಕ್ರಿಯಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಅಣಿಮಾಡಿಸಿದ್ದಿಗಳೂ ಸಹ ಅನುಗ್ರಹವೆಂದಾದಿದರು ಅದರಿಂದ ಎನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಿ

ಲಾಂಛನವು ಎಣಿಸಬೇಡ ಆ ಅಣಿನಾದಿಸಿದ್ಧಿಗಳು ಚಿತ್ಸವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ವಿಭೂತಿಗಳು ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗ್ಯಭಂಡಾರಗಳು ಅಲ್ಲ, ನೀನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾನುನುಹಾಸುಭಾವನೆಯೆಂದು ಅದುಕಾರಣ ಎನಗೆ ಪರಮಭಕ್ತನು ಈತನೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ತನ್ನ ಅಣಿನಾದಿ ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದಳೆ ಹೊರತು ಅದಂ ಪ್ರಯನವೆನಾಡು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಈ ರಹಸ್ಯವೆಂ ನೀನರಿಯದೆ ಪ್ರಯನವೆನಾಡಿದಡೆ ಭಂಡಾರವೋ ಕೂಡವೆನಾಡಿದ ಪಾತಕ ಉಂಟಾದೀತು, ಅಥವಾ ಪ್ರಯನವೆನಾಡಿದರೂ ನಿನ್ನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾದ ಫಲವೇಬಂದೀತು, ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳು ಬಬ್ಬರೂ ಆಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದುಕಾರಣ ಈಶ್ವರಿಯು ಇಷ್ಟೇ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯ, ನೀನು ಕಾಲಕರ್ಮಸಂಯೋಗಬಂದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಅರ್ಗಲಯಂತ್ರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಯಂತ್ರವು ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪದ ಕೋಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವೆನಾಡಿಸುವದು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂದು ಪೇಳಿಯಾ ಈ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಏಳು ಅಯೋರಾತದಲ್ಲು ಅರ್ಗಲಯಂತ್ರಜಪವಂ ನಾಡಿದಡೆ ಕೋಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡೋದು, ಈ ಯಂತ್ರನಾಮಧ್ಯ, ಇದು ಅತಿಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ದೇವರಹಸ್ಯ ನೀನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳುಹಿಸಬೇಡ ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದೇ ಉಂಟಾದರೆ ಈ ಯಂತ್ರವನಿಗೆ ಫಲಕೊಡೋದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂತರ್ಧಾಸವನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಅವ್ಯಾಸಮುತಿಯೆ ! ಈ ಯೋಗಿನೀಕೊಟ್ಟ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪೂಜೆಯೆನಾಡಿ ಪುನಶ್ಚರಣೆಯೆನಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಆದೀತೋ ಆಗಲಾರದೋ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತೋರುವದೆಂದಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆಗ ಸುಮುತಿಯು ಎಚ್ಚರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ಈ ಯೋಗಿ ಜನಗಳು ಮಹಾಸುಭಾವರು ಮಹಾವಿರಕ್ತರು ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಅದುಕಾರಣ ಇವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯಂತ್ರಗಳು ಇರಬಹುದು, ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಮಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಯಂತೆಂದಡೆ ವಿರಕ್ತರಾದಕಾರಣ ಕೊಡಬಹುದು, ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ

ಕಾರಣ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದು ತೆ ಹೋಗುವರು, ಇದುವು ಸತ್ಯ ರಣೆಯುಂ ಮಾಡಿ
ವರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು, ಎಂದು ವೇಳದ ಮಂತ್ರಿಯನಾತಂಕೇಳಿ ಗುಹಾಂತ
ರಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳ ನೆರವೇರಿಕೆ ನಾ
ನಾವಿಧಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಗದ್ದಿಗೆಯುಂರಚಿಸಿ ಆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಗದ್ದಿಗೆಯ
ಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಧ್ಯಾನಾದಿಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಪೂಜೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಯೋಗದಿಂದ
ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು.

ಅತ್ತಲಾ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದೋಳ್ ಭೋಗವತೀ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಧೊರೆಯಾದ ಸಿಂಹವಕ್ತ್ರನೆ ಪುತ್ರನಾದ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವ
ರನು ಒಡ್ಡೋಲಗದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಲೀಲಾವಿನೋದದಿಂದ ಇರುತ್ತಿರುವ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆಂಬ ದೈತ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತ
ನಾಗಿ ರೋದನವು ಗೈಯುತ್ತ ಒಡ್ಡೋಲಗ ದಲ್ಲಿರುವ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರ
ನನ್ನೋಡಿ ಸಾಪಾಂಗ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ
ಕುಕರ್ಣನೆನ್ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ನಾನು ಸುಖದಿಂದಿರುವ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖವುಂ ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನನ್ನ
ಅಳಿಯನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಉಚಿತಾನುಚಿತವಿಚಾರವುಂ ಮಾಡದೆ ಉಗ್ರ
ಶಿಕ್ಷೆಯುಂ ಮಾಡಿದನೋ? ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮಹೇಂದ್ರನು ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ
ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದನೋ? ಅದಲ್ಲದೆ ಅಸುರರಿಗು ನಿಮಿಗು ಅನ್ಯೋನ್ಯಯು
ದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದರೋ? ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಕಾಲಗತಿಯಿಂದ ಉ
ಗ್ರಬಾಹುವು ಕಾಲಯಮನ ವಶವೆನ್ನೆ ಪ್ರದಿದನೋ? ಇದೇನು ವಿವತ್ತು ನಿನೆಗೆ
ಬಂತು ಎಂದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಸಾಂತ್ವನಚನಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನವುಂ
ಮಾಡಿ ಉಚಿತಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೆ ಅಯ್ಯಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ನೀನು
ವೈಸನವಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವೇಳಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಣನು
ಸ್ವಾಮಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ! ಕೇಳು, ನಮ್ಮ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತ
ದಂತಿರ್ವ ಅಪೂರ್ವಮಾದೆ ಒಂದು ಆನೆ ದ್ವೀಪದ ನಾಡಾನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿ
ಕ್ಷುಪನಂಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಒಂವಾನೊಂದು ಕಾಲದೋಳ್
ನನ್ನೊಡೆಯನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಮೃಗಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ
ಹೋಗಿ ಆ ಆನೆಯುಂ ನೋಡಿ ಈ ಗಜವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಾಡಾ

ಡುಗಜವೆಲ್ಲ, ಇಂದ್ರನಿರಾಸನವೋ ಅಲ್ಲದೆ ದಿಗ್ಗಜಗಳಿಂದ ಪುಟ್ಟದನುಹಾ
ಗಜವೊಂದು ಅತ್ಯಂತಕಸಕ್ತಿಯಿನ್ನುಡಿತಿ ಅನೇಕದೈತ್ಯಭಟರಿಂದೊಡಗೂ
ಡಿ ಆಗಜವಂಹಿಡಿಮ ತರಜೀಕೆಂದು ಹೋಗಲು, ಆ ಆನೆಯು ಅನೇಕದೈ
ತ್ಯನೇನೆಯು ಸಂಹಾರವೆನೊಡಿ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗದೆ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ
ಮರಗಳಂಕೀಳುತ್ತಾ ಕಾಡಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರ
ಬಾಹುವುಶೌಚ್ಛಲಕನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಗಳಂಕಲಿ
ತು ಬಂದೊಂದುವಿನಸ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಂತೆ ವೇಷವೆಂತಾಳ ಸ
ಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಇಂದ್ರನಂತೆ ವೇಷವೆಂತಾಳ
ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾ ಆನೆಯು ನೋಡಿಲನ್ನು ಕುಂಭಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು
ಘರ್ಜನವೆನೊಡಿ ಬೆಟ್ಟ ದಂತೆ ಚಲನವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಲ್ಲಲು, ಆಗ ಉ
ಗ್ರಬಾಹುವು ಸಂತೋಷವಡುತ್ತಾ ಹಿಡಿತಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಆಹಾರ
ಗಳ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ ಆ ಆನೆಯನ್ನೇರಿ ವಿಮಲಪುರೀಬೀದಿಯೋಳ್ ವಿಹಾರ
ವೆನೊಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಬಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಚಿತ್ತರದಲ್ಲಿಯು ಬ
ರೆಮುನವಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುತೋರದಿರುವ ನಾರಸರೂಪದಂತೆ ಮನದಲ್ಲಿಯೆನೆ
ನೆಯತಕ್ಕ ರೂಪವುಳ್ಳವನು ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಂತೆ, ಬಲದಲ್ಲಿ ಬಲಾರಿಯುಂ
ಕಡಮೆಯಾಗಿನೊಡುತ್ತಾ ಮೆಯ, ಕಂಬರ, ಮಾರೀಚ, ಮೊದಲಾದ
ಮಾಯಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಾತುಗಳಂ ಕಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದನೋಂಬಂತೆ ತೊ
ರುತ್ತಾ ಭರತಖಂಡವನಾಳುವ ಯಾವೆನೋ ಬಬ್ಬರಾಯನು ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪ
ವನ್ನೈದಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನತನುವನ್ನು ಉಗುರುನಿಂದಲೇಶೀಳಕಳೆದುಕಸ್ತ್ರಾ
ಗ್ನಿಯಿಂದ ವಿಮಲಪುರೀಯನ್ನು ವಿಮಲಪುರೀಯಂತೆನೊಡಿ ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪ
ದ ಇಕ್ಷ್ವನವಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಆಗಜದಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು, ಆ ಗಜವು
ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಆಳದಅರಸನೆಂತೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಮೈಮರತು ಮಂಡೆಯ
ಲ್ಲಿ ನೋಡಿಲವೆನಿತ್ತು ದಂಡಪ್ರಣಾಮವೆನೊಡಲು, ಆಗ ಆ ರಾಯನು
ಗಜವನ್ನೇರಿ ಹೊರಟುಹೋದನು, ಸ್ವಾಮಿದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಇನ್ನು ಆರಾ
ಯನು ಮಾಡಿದಕಾರ್ಯಂಗಳು ನಾನೆಂತುವೇಳಲಿ, ವಜ್ರಪುರವನ್ನಾಳುವ
ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ತಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅಶ್ವ ನಿ
ಮಿತ್ತವಾಗಿ ಯಮನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸಿದನು, ಆತನಬಲವರಾಕ್ರಮಂಗಳಂ

ನಾನೆಂತುಬಣ್ಣಿಸಲಿ, ಈ ಪರಿ ಮಾನನರಿಂದ ದಾಸನಿಗೆ ಭಯಬಂದಬಳಿಕ
 ನೀನು ಬಾಳದರೆವನು? ಬಾಳದೆಇದ್ದರೇನು? ಇಂತುವೇಳದ ಕಂಕುಕರ್ಣ
 ನದೈನ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನು ಕಂಬನಿಗಳಂತುಂಬಿ
 ಹುಡುಗನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವನಂ ನೆನಪು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಪರಿಮಾ
 ಡಿದನುನುಪ್ಪನಂ ಖಂಡಿಸಿ ನಿಕುಂಭಿಳಾದೇವಿಗೆ ನಿವೇದನೆಯೆನಾಡಬೇ
 ಕೆಂದು ಪ್ರತಿವೈಯಂನಾಡಿ ಅನೇಕಅರ್ಬುದ ದೈತ್ಯದಾಸನನೇನೆಯಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳದಿಂಪೊರಮುಟ್ಟು ಹಾಳಾಗಿರ್ಪ ಅನುರಾವತಿಯಂ
 ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದು ನಾವೇನುನಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು
 ಎಶೈಕಂಕುಕರ್ಣನ ! ಈಗನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಏನೆಂದುವೇಳ
 ಲು, ಆಗಕಂಕುಕರ್ಣನು ಸ್ವಾಮಿದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಇಂದ್ರನು ಓಡಿಹೋ
 ದಬಳಿಕ ಐರಾವತಮೊದಲಾದ ಆತನವಾಹನವಸ್ತುಗಳು ಗೊತ್ತುನಾಡಿ ನ
 ಮ್ನು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳು ನಮ್ಮದೈತ್ಯರಿಗೆ
 ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನುರಾವತಿಪಟ್ಟಣವೆನಾಳುತಸುಖದಿಂದಿರುವದೆ ನಮ್ಮ
 ಕಾರ್ಯವೆಂದು ವೇಳುವ ಕಂಕುಕರ್ಣನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಅಗ್ನಿ, ಯಮ
 ಮೊದಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿ ಆ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಇಂದ್ರನು
 ಎಲ್ಲಿಹೋದನು, ಆತನವಾಹನವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿಇವೆ, ಇವೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು
 ನಾಡಿ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗೆನಾಡದೆಇದ್ದಡೆ ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಅಧಿಕಾ
 ರಗಳು ನಿನಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರವು, ನಿನಗೆ ಚಂಡಕಾಸನಂ ಮಾಡುವದರ
 ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ವೇಳದದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಭಯ
 ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಸ್ವಾಮಿದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಇಂದ್ರನು ಕಾವದಿಂ
 ದ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಯೋದನು, ಆತನವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳೋ
 ಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಬಿದ್ದುಹೋದವು, ಇನ್ನು ನಾವೇನೂಅರಿಯುವು, ಎಂದು ವೇಳು
 ತ್ತಿರುವನಮಯದಲ್ಲಿ ದೂತರುಬಂದು ಸಾಕ್ಷಾಂಗವ್ರಣಾಮನುನಾಡಿ ಎ
 ಲೈ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಕುಬೇರನುಗನಾದ ನಳಕೂಬರನು, ಜಯಂತನು
 ಇವರೀರ್ವರೂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಸಮೀಪದ
 ಲ್ಲಿರುವ ದಾರುವನದೋಳ್ ತವನಂನಾಡುವ ಬೃಂದಾರಕಾಸನೀಪವನ್ನೈ
 ದಿ ಆ ಯೋಗಿನಿಯಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರೋಚಕ್ಷೀವಕ್ಕೆ ಹೊರಟು

ಹೋದರೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯುಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಆ ದೈತ್ಯನು ಕುಚೇರನಂ
 ನೋಡಿ ಎಲೈ ಕುರುಡನಾದಕುಚೇರನೆ ! ನೀನು ಕಪಟಕೃತ್ಯಂಗಳಂಕಲಿ
 ತುಡಿದಿದೆಯೆ ? ನಿನ್ನಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೋ
 ರಲಿಲ್ಲವೋ ? ಏನೋ ನಾಕಾಣೆಯೆಂದು ವೇಳದ ಆ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಮಾತುಗ
 ಳಂಕೇಳಿ ಗಡಗಡನೆನಡುಗುತ ಎತ್ತುಸಾವಿಯಾಯಿ ! ಪುಂಡುಗಾರನಾದ ಜ
 ಯಂತನಂಕೂಡಿ ನಳಕೂಬರನು ದೇವವೇಶಿಯರೊಡನೆ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂ
 ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟುಹೋದರು, ವಿಶೇಷವರ್ತಮಾನಂಗಳೆಂ ಈ ಜಿಗಿ
 ನಾಸರಿಯೆನೆಂದುವೇಳಿ ಅಂಜಲಿಬದ್ದನಾಗಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿಗೆ “ಜ್ಞಾನಾದ ಮಹಾಬಾಹುವಿಸಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಂಕುಕರ್ನನುಗೊ
 ಣಗುಟ್ಟುವ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಆ
 ಮಂತ್ರಿಗಳ ಈರ್ವರಂಕುರಿತು ನೀವು ಎಲ್ಲಿಬುದರೂ ಗುಪ್ತಗುಂಪುಮಾ
 ತುಗಳು ಬಿಡೋದು ಈ ಇದ್ದ ಅರ್ಥವಂ ಸ್ಪುಟವಾಗಿ ವೇಳೋದು ಯಂದಿ
 ಗೂಇಲ್ಲ, ಎಲೈಕಂಕುಕರ್ನನೆ ! ಈ ಮೋರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯವಿಚಾರಂಗಳ
 ಳಂ ವೇಳದೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಇ
 ಪ್ಪೆಂದುವೇಳ್ವ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರು ಎಲೈಸಾವಿಯ
 ಯೆ ! ಈಗದೂತರು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಿದಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವಂ
 ಯೋಚಿಇದ್ದೇವೆ, ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡುವೆವೆಂದು
 ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದು ಎಲೈಸಾವಿಯಾಯಿ ! ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ
 ಮಾಡಿದಅರ್ಥವು ದೂತರುಬಂದು ಹೇಳಿದಅರ್ಥವೂ ಈ ಎರಡು ಒಂದೇ
 ಪ್ರಕಾರವಾದುದರಿಂದದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಿಗೆ ವಿಜಯಂಗೈಯಬೇಕು,ನಾನು
 ವೇಳ್ವರಾಯನು ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಚಾರವೆಂಮಾಡುತ್ತಾ ಇ
 ದ್ದಾನು, ಇಂದ್ರನವಸ್ತುಗಳು ಕೆಲವುವಾಹನಂಗಳು ಜಯಂತಮೊದಲಾ
 ದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ರಂಭಾದಿವೇಶಿಯರು ಸಹ ದೇವದಾಸನರಿಗೂ ಅಸಾ
 ಧ್ಯವಾದ ಕೌಂಚದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ವಾಸವೆಂಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಬು
 ದ್ಧಿಗೆತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದುವೇಳಲು, ಆಗ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಕುಚೇರನಂ
 ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕುಚೇರನೆ ! ನನನಿಧಿಗಳಂ ಸವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದುಕಡೆ
 ಯಲ್ಲಿಬಾಯೆಂದು ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಅಡಿಗಮನೆಗೆಗೊತ್ತಮಾ

ಡಿಯನುನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವಿನಂ ಮುಂಜವಾಗಿ, ಏನಾ ಮುಂದುಕಡೆಯಲ್ಲಿ
 ಬರುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ನಿಖರವುತಿಯುಕವನುಪಿಡಿದು ತನ್ನ ಸಮಿ
 ಪದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವನಾಡಿ, ಚರಣಸೇವಕನಾದ ನರಾಣನಿಗೆ ಬಿರಿದು ಬಾ
 ನಲೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಬಲದಲ್ಲಿಯಾಯಂದುನೇಮಿಸಿ ಒಲವುಗಾರನಾದವಾಯುವಿ
 ಗೆ ವೇಶವಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆಯಂ ಪಿಡಿದಿರುವನು ಈಶಾನ್ಯಗ
 ಕೋಶಾಲಯವೇ ಗೊತ್ತೆಂದುದೇಳುತ್ತಾ, ಅನೇಕಕೋಟ್ಯರ್ಥದ ಸೇನೆ
 ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕ್ರೋಚದ್ವಿಜನುಕುತಿತು ಬರುವಂತೆ ವಾಗ್ಗದಲ್ಲಿ
 ವಾಯುವಂ ನೋಡಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಪೌರಣಸಖನಾದ ಜಗತ್ತಾಶ್ರನೇ ನಿ
 ನ್ನೊಡನೆ ಬಂದುಕೈಕಾಳಗನಂ ಕಾಯವೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟೆಂದುವೇಳ
 ಲು, ಆಗವಾಯುವು ಸತ್ಯನಿರೈಶ್ವರನೇ ! ಮುಂದುಕನಾದನನು ನಿನ್ನೊ
 ಡನೆ ಕಾಳಗನಂ ಕಾಯಲಾರನುಂದು ವೇಳಿದವಾಯುವಿನ ಮಾತುಕೇಳಿ ಕ
 ರಾಳನೆಕ್ಮನು ನಿನ್ನಬಲನಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂಮಾಡವೇಕು, ನಿನ್ನಮನಸ್ಸು
 ಬಂದಂತೆ ಘಾಳಯಂಬೇಸಿ ಪರ್ವತಗಳೆನ್ನಲಾಡಿಸೂ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯ
 ನ್ನಿತ್ತು ಬಳಿಕ ನಾಗರ್ದೋಳು ಬರುತ ಬಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವ
 ನು ಚಂಡಮಾರುತ ತಂಡಂಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬೀಸುವನು
 ಮಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಕೆಂಧೂಳಿಗಳು ಭೂನ್ಯಂತರಿಕ್ಷಂಗಳಂ ಕಪ್ಪಿ ಗಾಢವಾ
 ದ ಅಂಧಕಾರಬುಂಟಾಗಲು, ಆಗ ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವಂ ತೆ ಘಾಳಯೋಳು
 ಬಿದ್ದು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿಪೋದನು, ಚಕ್ರವಾಳವರ್ವತವು ಚಕ್ರದಂತೆ
 ತಿರುಗುವನುಮಯದಲ್ಲಿದಿಗ್ಗಜಂಗಳು ದಿಗಲುಬಿದ್ದು ಒದ್ದಾಡುವವು, ಶೇವನು
 ಶಯನನುಮಾಡಿದನು, ಸಮುದ್ರೋದಕಂಗಳು ಆಕಾಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿಪೋ
 ದವು, ಭೂತಲವು ತಾಳೆವಾಣಿಯಂತೆ ತಟತಟತ್ತಾ ರಕ್ತಬದಿದ ತಲ್ಲಣವಟ್ಟ
 ತು, ಪರ್ವತಂಗಳು ರಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಹಾರಿಪೋ
 ದವು, ದಿಕ್ಪಾಲಕರವಟ್ಟಣಂಗಳುದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿವರೀತವಾಗಿಬಿದ್ದವು
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾವವು ಚಂಡಿನಂತೆ ಪುಟಪಾರುತ್ತಾಹೀಗೆ ಬಂದುನು
 ಹೂರ್ತುಇರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು, ಸುಮತಿ, ಘಾಯಾ
 ಗುವು, ಇವನೀರ್ವರಕ್ಕಿಗಳಂ ಪಿಡಿದುಕಣ್ಣುಗಳಂಮುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಘಾ
 ಳಯೋಳು ಬಿದ್ದು ಘಾಬರಿಯಿಂದ ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ವಾನುದೇವತೆ

ನುಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಬಂದುಬಿದ್ದ ಎಲೈಸುಮತಿಯೇ ! ಇದೇಸುವಿವರೀ ತನೂ ಕಾಣುವನಾವು, ಎಲ್ಲಿತದ್ದವರು ಎಲ್ಲಿಗೋಬಂದುಬಿದ್ದವು, ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲವೇ ಬಂದುಬದಗಿತೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯಲಶಕ್ಯವು, ದೈವಕೃತ್ಯಂಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಇಹವೂ? ನ-ಸುಪ್ಯಮಾತ್ರರಾದ ಸೆಮ್ಮಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದುನನು, ಆ ಮಹಾವೋಗಿಸಿಯುಅಪ್ಪಣೆಯ ಕೊಟ್ಟಮಾತುಗಳು ಸೆಟಿಗುವದು ಸರ್ವಧಾಜಿಲ್ಲ, ಮಹಾತ್ಮರಾದವರ ಮಾತುಗಳಂ ಮಂತ್ರಗಳಂತೆ ಮನದಿಂದ ನೆನೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಎಲೈಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಈರಣವು ಸಾಧಿಸುವದು ಮಹಾಪ್ರಯಾಸವೇಸರಿ, ನಾವು ಈ ವಿಷತ್ತುಗಳಂಕಳದು ಪಾಣನಂತರಾಗಿಇದ್ದರೆ ಪೂವುಸಾಧನವೆಂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಈ ಅವಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಳಿದೋಮೆಟ್ಟು ಕಾಣಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ, ಅಯ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಸಮ್ಮಪಾಡು ಈ ಪಾತಾಯಿತ್ತಲ್ಲ, ಸೇನಾಕಟಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನುಅವಾಂತರಂಗಳು ಆಗಿರುವವೋ ? ರತ್ನಪುರವು ಏನೇನುಗತಿಯಿತೋ ? ಒಡೆಯನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯ ಹೇಮದಿಂದ ಬಿದ್ದಾನೋ ? ತಾಯಿಗುಣವೆತಿಹ್ಯಾಗೆಇರುವಳೋ ನಾನರಿಯೆ ? ವರಮೇಷ್ಟ್ರಿಯ ಪಾದವೇಗತಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿನುಳುಗಿಸಿದರೂ ಮುಳಗಿಸಲಿ, ಹಾಲಿನಲ್ಲಾಡರೂ ತೇಲಿಸಲಿ, ಆ ಮಹಾ ಅಪೇನಿಗೆಹೊರತು ಸಮೀನೇಂದುನುಡಿಯುತ್ತಾ ಯಕ್ಷನಂಕರದು ಅಮ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೇ ! ನೀನು ಕಟಕಕ್ಕೆಹೋಗಿ ವೀರನೇನಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಸೇನೆಯು, ಸೇವಕಜನರು, ಈಗ ಬಂದ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ವಾಯುವಿನವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಯಾರೂ ಏನೇಸುವಿಷತ್ತುಗಳಂ ಪಟ್ಟರೋ ಅದೆಲ್ಲವೆಂನಿಚಾರಿಸಿ ರತ್ನಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಯನ ಹೇಮಸಮಾಚಾರವೆಂ ಮತ್ತಂ ಗುಣವೇತೀದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ತಾಯಿಗಳ ಕುಳವೆಂ ತಿಳಿದುಬರುವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿದಬಳಿಕ ರಾಯನು ಗಂಗಾಸದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮತಿಸಮೇತನಾಗಿ ಸ್ನಾನವೆಂಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಕರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಸದೀತೀರಕ್ಕೆ ವಾಮದೇವನೆಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯುಬಂದು ದೂರದಿಂದಲೇನೋಡಿ ತೇಜೋವಂತನಾದ ಈರಾಯನು ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವೆಂಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅಮಹಾದೇವಿಯ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದುದ್ಭವಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವನು

ಈತನೂ ಎಂದು ಅನಂದಪಡುತ್ತಾ ಸವಿಾಪನೆನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ರಾಮನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನೆಂದನಾಡಿ ನಾನು ಆತ್ಮೀಯಸ ಗೋಷ್ಠೋದ್ಭವನಾದ ಸುಗಂಧವರ್ಮನೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಗೋತಾಭಿನಂದನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಅಮಹರ್ಷಿಯುಕರನು ಪಿಡಿದು ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲೀಯಂದು ಆರ್ಷೀರ್ಚನನೆಂದನಾಡಿ ವರಮೋಕ್ಷರಿಯ ಪಾಪಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ವರನುಪಾಪನನೆಂದು ನೆನಯುತ್ತಾ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಾ ಎಂದು ಕರಮುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿ ಕಂದ ಮೂಲಫಲಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕಾರನಂ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಸುಗಂಧ ರಾಯನು ಮಹರ್ಷಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ ! ಈಗ ಎರಡು ಘುಳಿಗೆ ಒಳಗೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲವಾಯುವುಬೀಸಿ ಎಲ್ಲೋ ಇವ್ವವರು ಇಲ್ಲಿಬಂ ದು ಬಿದ್ದವು, ಇದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯವೋ ತಾವುಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಕಾರಣ ಅ ಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಮಹರ್ಷಿಯು ಹ್ವಣಕಾಲವು ಧ್ಯಾನಿ ಅಯ್ಯಾ ! ರಾಯನೆ ಇದು ಪ್ರಳಯವೋ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವಿವತ್ತು ಅಲ್ಲ, ಕ್ರೌಂಚವ್ಯೀಪನಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದುಬಂದಿರು ನೆ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ವಾಯು ವಿನ ವಿನೋದ ವಿಹಾರವೆಂದು ವೇಳ ನೆಸುನಗುತ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ನೀ ನು ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಭೂಭಾರನಂ ತಗ್ಗಿಸಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾ ಪನನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದ ಪುರಾಣವುರುಪ್ಪನನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಹರ್ಷಿಯು ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ನಾನು ಕ್ರೌಂಚವ್ಯೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ ಉಪಾಯವ ನ್ನು ಎನಗೆ ಅನುಗ್ರಹನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ವಾಮದೇವ ನು ಜ್ಞಾನವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂತಭವಿಷ್ಯ ದ್ವರ್ತಮಾನಂಗಳಂ ತಿಳಿದರೂ ದೇವರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಪ್ರಕಾಶನಂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅ ಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಆವ್ಯೀಪನು ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾ ದಿ ಗಳಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಆನಂದವಿಗತದಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದ ಅನಂದದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯು ದರ್ಶನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮೋಗಿ ನನ್ನಂಥವನು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದೆನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂದ್ದ ನೆನಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ಆಶೆಯಂಬಿಡೀ ಎಂದು ವೇಳು

ತ್ತಾ ಆವರಣ ಬಂದು ಉಪಾಯವುಂಟು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಕೌಂಚದ್ವೀಪವಾ
ಸಿನಿಮಾದ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಎಂಬಯೋಗಿನಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ ನಡಗಿದ್ದೇವುಂಟಾ
ದರೆ ಅದೇನು ಮಹಾತ್ಮ್ಯಾರ್ಯವಲ್ಲ, ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ದೂರ-ಕಾನನದೋಳ್ ಅಖಂಡಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಳು, ನಾವು ಎಷ್ಟು
ಸಾರಿಯೋ ಅವಳಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿದೂರ ಬಹಿ
ಮುಖಳಾಗೋದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹಿಂತಿರಿಗಿಬಂದೆವು, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರ
ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೇ ಹೊರತು ಉಪಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂ
ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ, ಇಂತೆಂದು ಪೇಳ್ದ ವಾನುದೇವ ಬುಷಿಯನಾ
ತುಗಳಂ ನುನವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಸುನುತಿಯಮುಖ
ವನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಮನದೋಳ್ ಮಹೇಶ್ವರಿಯೇ ಎನಗೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ
ಸ್ವರೂಪವಂತಾಳಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದಳು ಎಂದು ಸಂತೋಷಸಮುದ್ರದೋ
ಳ್ ಮುಳಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಯಾಗುವುನು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಬಂ
ದುದಿಂತು ಪ್ರಣಾನುನಂದನಾಡಿ ವಾರಗಣ್ಣಿನನೋಟದಿಂದಲೇ ವಾರೆಯಾಗಿ
ಕರಮಕೊಂಡುಹೋಗಿ ರಾಯನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ಅವ್ವ
ಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ರೀತಿಗೆ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿರನೇನನುಕಂಡು ಸ್ವಾಮಿ
ಯಾ ಜ್ಞೇಮವೆಂದೇಳಲು, ಆಗ ವಿರನೇನನು ಅಯ್ಯಾ ಯುಕ್ಷನೆ ! ನೀನು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಜ್ಞೇಮವಂ ಪೇಳುವವರ್ಯಂತವು ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ
ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದುಇದ್ದೆವು, ಇನ್ನು ಯಾರಾವನಾದರೇನುಚಿಂತೆ ನಮ್ಮೊಡೆ
ಯನಾದ ರಾಜಾಧಿರಾಜನ ಕುಕಲವೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕುಕಲವು, ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ
ನೇನಾಕಟಕದೋಳ್ ನಿನ್ನ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಸ್ತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದು
ಉತ್ಪಾತಹುಟ್ಟಿ ಬಂತೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಂದು ಭಯಬೀಸಲು ಆಗ ನಮ್ಮ
ನೇನೆಯೋಳ್ ಹಾರಾಡುವಳೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದ ಕೆ
ಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಾ ಬಿಡಾರಗಳಾದ ಗುಡಾರಗಳ ಗೊಟೆಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಬಡಿಸು
ತ್ತಾ ರತ್ನಪುರದಿಂದಬಂದ ಸುಚರಿತ್ರನುಹಾರಾಯನ ಜ್ಞೇಮಸಮಾಚಾರಂ
ಗಳಂ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ಪಣಾರ್ಥಮಾ
ಗಿ ಪೋಗಿರುವ ಸುಗಂಧನುಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜ್ಞೇಮವಾಗಲೀ ಎಂದು ಚಾ
ಮುಂಡಿದೇವಿಯ ಚರಣಗಳನ್ನೇಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ

ನೀನು ಬಂದುಕ್ಷೇಮವುಂ ಪೇಳಿದವರಿ ಎನಾದೊರೆ ಲಸದಭರಿತರಾದೆವು
ಎಂದು ಪೇಳಿ ವೀರನೇನನು ಸಿವ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದುತಾಸಂತ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ
ಪೇಳಿದನು ಎಂದು ಛಾಪರಾಗುವುದು ಎಂತೊಪಪತ್ತಿಯುಂ ವರಾ
ತುಗಳಂಕೇಳಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಸುಮತಿಯು
ಮುಖವಂನೋಡಿ, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಸ್ಥಿರವಾಯಿತು, ಇನ್ನು
ಯೋಗಿನಿಯು ಪೇಳಿದರೀತಿಗೆ ಇಲ್ಲಯೋ ಪುನಶ್ಚರಣೆಯುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಾಡಿ
ಕೌಂಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಮೊರಟುಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಾನೊಂ
ದು ಏಕಾಂತ ಪ್ರದೇಶದೊಳಿಂ ಮೌನಸಂತಾಪ ಮಂತ್ರ ರಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿದೇ
ಳಿದಿರೀತಿಯಿಂದ ತ ಆಗಗಳಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಮಂತ್ರಜೋಗದ್ರಕೌ
ರವಿಂದ ಏಕಾಗ್ರಬತ್ತನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾ ಕ
ರಾಳನಕ್ಕೆ ಸಂಬ ಧ್ಯೇತವು ಅನೇಕ ದೈತ್ಯದಾಸನೆ ಸೇನೆಯುಂ ದೊಡ್ಡಗೂ
ಡಿ ಬಳಾವೃತಮಂಡದಂ ಇತ್ತಲೊ ಅತ್ತಲೋ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದಂತಾ . ಲನ
ಣಸಮುದ್ರವಂ ನೋಡಿ ದಾಸವರು ಈ ಹುಯು ಹೊಳೆಯನ್ನು ಗೌಪ್ಯ
ಕರ್ತನಾದ ಒಕ್ಕೂಡನನು ಒದೇನೋ ದೆಚ್ಚು ಎಂದುನೋಡಿದನು. ಆ
ನನು ಹುಯು ನೇ ಸರಿವಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಬವಣಸಮು
ದ್ರವಂ ಲಾಭವದಿಂದ ದಾಂಟಿ ಪಟ್ಟದ್ವೀಪವನ್ನೆದುರ್ದುಕುವ ಕಾಲದೋ
ಳೆದೈತ್ಯೋತ್ಪರನಾದ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನು ಶಂಕುಕರ್ಣಸುನೋಡಿ ಆಹ್ವಾ
ನಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ಈ ಪಟ್ಟದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದೆಯೆ ಉಗ್ರಬಾಹುಸಹಸ್ರಾಬ್ಜ
ಇಲ್ಲದಂತೆನಾಡಿ ಬಂದ ಮಹಾಸುಭಾವನೇನಲ್ಲವೇ? ಎಂದುಪೇಳುತ್ತಾ ಮ
ಹಾಬಾಹುವಂ ಮಹಾರಾಜಯಿಂದಕಾಣುತ್ತಾ ಬರುಬರುತ ಪಟ್ಟದ್ವೀಪ
ನಿಂದಾಟಿ ಇಹ್ರಸಮುದ್ರವನ್ನೇಕ್ಷಿಸದೆ ಮಾರ್ಗವಿಚಾರಿತ ಶಂಕುಕರ್ಣ
ನನ್ನಪೇಶಿಕಿಸಿ ಎಲೈ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ನೀನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನನ್ನು ಉ
ಗುರುಗಳಂದಲೇ ಹೀಗೆ ಕಳೆದು ಬಿಡಬಂದೆಂದು ಪೇಳಿದೆಯಲ್ಲ, ಅವನಬಲಪ
ರಾಕ್ರಮಂಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸೂವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟ ದೈತ್ಯೋತ್ಪರನ
ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಮಹಾಬಾಹುವಿನ ಮೊಗವಂನೋಡುತ್ತಾ ಗಾಳಿ !
ಅವನಬಲಪರಾಕ್ರಮಗಳಂ ನಾನೆಂತುಪೇಳಲಿ, ಆತನು ದೈತ್ಯವನಕ್ಕೆ ದು
ವಾಸನು, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು, ಪರಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮ

ನೇಸರಿ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಗಳೋಳ್ ವಣ್ಮುಖನೇಸರಿ ಮಾಯಾವಿದ್ಯ
 ದೋಳ್ ಮೆಯ, ಮಾರಿಚ, ಶಂಬರರಂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಮನ್ನಿಸುವನು,
 ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಮನ್ಮಥನಂತೆ ತೋರುವನು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ವರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾ
 ನು ಇಂದ್ರಸಂಸ್ತೋಡಿ ಇರುವದರಿಂದ ಎನ್ನಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅವನೇ ಇವನೊ ಇ
 ದನೇ ಅವನೊ ಎಂಬ ಸಂಕಯವಂಕುರಿತೆ ಇದೆ, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮನು
 ಷ್ಯನೇಶ್ವರಿ? ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶನು ಮಾಡಿದೆಂದರೆ ಏನು? ಅದರಿಂ
 ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನೇಬುದ್ಧನಿಶಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತಲಿದೆ, ಅಂ
 ತುಮಲ್ಲದೆ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ರಸಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ
 ಲಿರುವ ಉಗ್ರಬಾಹುಪಿಸಂ ಅಗ್ರಭಾಗದೋಳ್ ಆಳದವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ
 ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುತ್ತಾನೆಂತಡಿಯಲ್ಲಿನೇ ಸಂತಿದ್ದನ್ನೋಡಿ ಇದು ಏರಾ
 ವತವೇ ಆದೀತೆಂದು ದೋಚಿಸಿ ಬಡೆಯನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ಇದೇ
 ನೋ ಕಪಟಗಜವೇಸರಿಯೆಂದು ಪೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಈರಾಯನಮಾ
 ತುಗಳು ಮರ್ಮವಂಭೇದಿಸುನಂತೆ ತೋರುತಲಿಸೆ, ಕೃತ್ರಿಮಶತ್ರುವಾದ
 ಈತನು ಈಶ್ವರಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಜಯಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಬಲವರಾಕ್ರಮದಿಂದ
 ಸಂಸ್ಥಮ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಅಶಕ್ಯನೇಸರಿ ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸನೆ
 ಯುಂಮಾಡಿದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆತರಲಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆಪ್ರೇರಿಗಿ ಸಿದ್ಧಾ
 ಟಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೇಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಮೇರಿಗೆನಡೆಯುವದು ಉಚಿತವೆಂದು
 ಪೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಲುಗಳಂ ಸವರುತ್ತಾ
 ನನ್ನಂ ಕಂಡಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿಯೆ ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕತ್ತಿಯನೆತ್ತಿ ಬರುವನು
 ಮೆಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಬಳಕೆ ನನ್ನಂಬಿಟ್ಟನು, ಇಂಥಾ
 ಮೂರ್ಖನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಹುಟ್ಟಿಣಿಸಿದ ಮಹಾವೀರನು ಆತನು
 ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸಕೃತ್ಯಂಗಳಂ ನಾನುಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನೆಲ್ಲವೆಂದು ವಿ
 ಜ್ಞಾಪನೆಯುಮಾಡಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಸಮಾಪ್ತುಗಳಂಕೇಳಿ ಕರಾಳ
 ವಕ್ತ್ರಸೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಮನದೋಳ್ ಮಹತ್ತಾದ ಜಿಂತಾಸಮು
 ದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಳಗಿದನು ಇನ್ನೂಕೆಲಂಬರು ದೈತ್ಯವಾನೆನವೀರರು ಶಂಕು
 ಕರ್ಣನು ಪೇಳಿದಮಾತುಗಳಂ ನೆಸದು ಸಿದ್ಧಾಹಾರಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವದಿ
 ಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಕೆಳವೇಳದ

ತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದೋಳ್‌ಬರುತ ಬೆಟ್ಟ ಗಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುನಬೂದಿಗುಡ್ಡೆಗಳನ್ನು, ನೀರುಹೀರಿಹೋಗಿರ-ವೆ ನದೀನವಂಗಳನ್ನು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾಳಾಗಿಇರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನುನೋಡಿ ಆರಾಯನ ಅಸ್ತಾ ಗ್ನಿಯಿಂದಲೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತವ್ಯವವು ಈವರಿ ಆಯಿತೆಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಶಾಲ್ಮಲದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ ಬಂದಿರುವ ಸುರಾಸಮುದ್ರವನ್ನೋಡಿ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು, ಮಹಾಬಾಹುವು, ಶಂಕುಕರ್ಣ, ಮುಂತಾದಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕೂರಿ ತು ಎಲೈಮಂತ್ರಿಗಳರಾ ! ನಾವು ಪಾತಾಳಲೋಕದಿಂ ಬಂದಬಳಿಕ ನಾ ಗಾರ್ಯಾಸದಿಂದಲು ಮೊನೋವ್ಯಸನದಿಂದಲುಂ ಮಹಾವಿವತ್ತು ಬರುವ ರೀತಿಯೋರುತಲಿಥೆ, ಈ ವಿವತ್ತುಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಜಯವ್ರದವಂ ಕೊಡುವರೀತಿಗೆ ಸುರಾಸಮುದ್ರತೀರದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿ ಕುಂಭಿಳಾ ಮೂರ್ತಿಯು ನಿರ್ಮಾಣವಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನಬುದ್ಧಿ ಬಯಸುವವರಿಂ ಈ ತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಧ್ವಜವತಾಕೆಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿರಾಜೆ ಗುಡಾರಗಳಂ ಬಿಡಾರಂಗಳಂತೆ ರಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಂಕುಕರ್ಣನಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ ಸಿಖು-ಖುತಿಯಕಂ ಡು ಅಯ್ಯಾ ! ನೀನು ದಿಕ್ಪತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೇನಾನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂಢ ಕಾದಿರುವಂತೆಕಟ್ಟುಮಾಡಿಬಾ ಯಂದು ಪೇಳಿ, ಕುಲಗುರುವಾದ ಶೌವ್ಯಲಕನಂಕಂಡು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ನೀವು ನಿಕುಂಭಿಲಾದೇವಿಗೆ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಂಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಾ ನಾಹನಾದಿಗಳಿಂದ ಸೌಹೃದಾತ್ಮಕ ವಾಗುವಂತೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂಮಾಡಿ ಪೂಜೆ ಗೈಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿಮೊಗ್ಗಲಲ್ಲಿಯೆನಿಂತಿದ್‌ಮಹಾ ಬಾಹುವಿನಂನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ನೀನು ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿದುರ್ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೀನುಗಳು ಮೊಸಳೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಜಲಜಂತುಗಳ ಮಾಂಸಗಳನ್ನೂ ಗಂಡಭೀರುಂಡೆ, ಕರಭ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಾಂಸಗಳಂ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಸಂಬರಕಿ ಪಕ್ವವಂಮಾಡಿಸು ಇನ್ನುಮುಖ್ಯರಾದ ನಮ್ಮನೇನಾನಾಯಕರಂ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡುವೆಂದು ಪೇಳಿ ತನ್ನ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಮಜಿನುಂಚದೋ

ತೌರುಮನೆಯಂತೆ ತೋರುವ ಸುರಾಸಮುದ್ರವೆನ್ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ಸಮುದ್ರರಾಜನೆ! ಅಸುರರೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಕಯಂಬಿಟ್ಟು ಸುರರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸುರಾದಾನವೆನಾಡಿ ಸುರಕ್ಷಣೆಯುಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನೋಡಲೆಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳೋಳು ಮುಳುಗಿ ಮದವೇರಿ ಮತ್ತಾಗಿ ಮೈಮರೆತು ಒರುವ ಮಂದನಾರುತನ ಮದಗಂಧಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ವರುಣಸನ್ನೋಡಿ ಎಲೈವಿಕ್ರಮಾ! ನಿನ್ನ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿಬಂದ ಅಸುರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಪಿತನಗಳೆನಾಡಿಸು, ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರಗುಡಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುರೆಯಂತುಂಬಿ ನಿಕುಂಭಿಳಾನಿವೇದನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸು, ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರನತ್ತು ಸಾವಿರ ಹದಳಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯವೆಂತುಂಬಿ ಮಡಿಯಿಂದಮಡಿಸು, ಭಂಗಿತೊಳೆಯಿಮೊದಲಾದ ಮತ್ತೆ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿ ಪಾನಕಗಳೆನಾಡಿಸೂ ಎಂದುವರು ಣನಿಕೆಕಟ್ಟುನಾಡಿ ಮಣಿಮಂಚದಿಂದೆದ್ದು ಆಭರಣಗಳಂ ಅಲ್ಲಿಯೆಬಿಸಟು ಗುಡಾರದಿಂಪೊರಮಟ್ಟು ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಸ್ನಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮುದ್ರತೀರವೆ ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಅಗ ಸೂರ್ಯನು ಮಿತಿನಿಾರಿ ಮದ್ಯಂಗಳಕುಡಿದು ಮತ್ತೊಂದೆನಂತೆ ಮೈಮರೆತು ಅಸ್ತಾಚಲವಂಹತ್ತಿ ಹೆಜ್ಜೆನಿಲ್ಲದೆ ಬೀಳುತೆ ಆಕಾಶವನ್ನೇಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಆಧಾರವಾಗಿಪಿಡಿದು ಬಿದ್ದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗಲು, ಆಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯವಾಸವೆಲ್ಲರು ಸ್ನಾನಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆಚಮನವೆನಾಡುವೆನೆವೆಂದಕುಡಿಯುವರು, ಕೆಲಂಬರುಮತ್ತ ಕೆಲಂಬರು ಇದು ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಪುಣ್ಯಕಾಲ, ಶಿರಸ್ಸಾಸನಂ ಮಾಡುವದು ಮಹಾ ಉತ್ತಮವೆಂದುಪೇಳುತ್ತಾ ಮುಳುಗಿ ಒಳಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾಕುಡಿದು ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೆ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹರನಸ್ತುರಣವೆನುರೆತು ಸುರಾ ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಮಂಕಾಗಿಸಿಂತಿರುವರು, ಬೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು ತಂಬಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತೆರಳ ಪೋಗಿ ಅತ್ತಲಿತ್ತಲು ನೋಡಿ ಕುಳಿತು ಕುಡಿಯುವರು ಕೆಲವೆಂಬರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಧಾಕ್ಷಸಭಟರು ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯೆ ನಿನಗೆ ಸಾವ್ಯಾಂಗವು ಸಾಗಿಪೋಗಿಕ್ಕುವರು, ಕೆಲಂಬರು ವಾಸವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವೆ! ನೀನು ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿಯೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿಬಿದ್ದು ಒದ್ದಾಡದೆ ಹೊರಟು

ಹೋಗುವೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಕೆತು ಬಿಸು... ಕೆಲಂಬರು ಮು
 ತ್ತುಗೊಂಡು ನಮಗೆ ಪಾತಾಳಲೋಕವು ಬ... ಕವು ಬ್ಯಾಡೆ
 ಮುಳಗಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಕೊಡುವ ಸುರಾಸನು... ಸನಿನೋಡುವ
 ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಸಾಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು, ಈ ಪು... ನವರು ಮಾನವಂ
 ಬಿಟ್ಟು ಏನೇನೂ ಬೇಡ್ವೆಗಳೆಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ನೋಡಿ ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕ
 ಸಂದೊಡಗೂಡಿಕುಕರ್ಣ ಮಹಾಬಾಹುನವೀರ್ಸರು ಸ್ನಾನಾರ್ಥಮಾ
 ಗಿ ಪೋಗಿರುವ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಾರುನಾರಾಗಿ ಕೂಡಿ
 ದು ತುಂಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರ ನಂನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ! ರಾತ್ರಿ ಪತ್ತಾ
 ರುಘಳಗೆ ಆಯಿತು ನಿಕುಂಭಿಳಾ ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂ
 ದು ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕಾಚಾರ್ಯರು ಕಾದು ಇದ್ದಾರೆ, ಬೆತ್ತೆ ನುಜೇಕೆಂದು ಶಂಕುಕ
 ಣನು ನಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡಿದರೂ ಎಚ್ಚರವಾಗದೆ ಬಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ನಿಕುಂಭಿಳಾದೇವಿಗೆ ಇದೇ ನಿವೇದನವೆಂದು ಮುಖ್ಯ
 ಯಂಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ತಬ್ಬಿಬ್ಬಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸೇ
 ವಕರಂಕೂಗಿ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕರೀರ್ವರ ಕೊರಳಿಗೆ ಕೊಕ್ಕೆಗಳಂ
 ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಸೇತಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸೇವಕವು ಮಾಡಲಾಗ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಶೌಷ್ಠ್ಯ
 ಲಕರೀರ್ವರು ಸೇನಾಸೇನನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕರೆ!
 ಈವರಿ ಮತ್ತರಾದವರಂ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು, ದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆ
 ಯಂಮಾಡಿ ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ ಮುಸ್ತಿದೆಗಳಂ ಸಜ್ಜುಮಾಡಿಕೆ ಕಡೆಗೆ
 ಕರ್ನಾಭ್ರಷ್ಟರಾದ ದೋಷಬಂದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿಕುಂ
 ಭಿಳಾದೇವಿಗೆ ಕರನನ್ನೀಡಿ ತೋರಿತಿದ್ದು ಕಂಡೇ ಇದ್ದೀರಿ ಅದರಿಂದ ದೈವ
 ದೋಹವು ಎರಡೆನೆದೋಷ, ಮತ್ತಂ ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ನಮ್ಮ ಕುಲ
 ಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಾದ ಸ್ಮರಣೀವರಿ ಸಂದೆಯಂಮಾಡಿದ್ದು ಮೂರನೇದೋಷ
 ಈ ಮೂರುವಾಸಂಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕವಾದ ಪಾತಕಂಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ
 ಈ ದುಷ್ಟನಾದ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನಿಗೆ ಕಾಲ ಅತಿಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ
 ಎನ್ನಬುದ್ದಿಗೆ ತೋರುತಲಿದೆ ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಶೌಷ್ಠ್ಯ
 ಲಕಸಂದೊಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟರೋಳು
 ದುಷ್ಟಮಾರ್ಗದಿಂ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ದಾನವರು ಏನುಮಾಡುವರೋ?

ಎಂಬಭವದಿಂದ ಸದ್ವಿಮಾನಾದೆ ಮುಪ್ಪುಗಾರನಾದ ಮಂದನಾರುತನ
ಮುಂದುಮಾಡಿ ಕತ್ತಲೆಯುಂಟು ಕಂಬಳಿಯುಂಪೊದ್ದು ಅಂದಗಾರನಾದಚಂ
ದ್ರನು ಯಾಮಿನಿಯುಂಟು ಕಾಂತೆಯುಂಕಾಣದೆ ವಿರಹವೆಂಬ ಪಾಂಡುನಿ
ಸಿಂದ ಮೈಯುಬಿಟ್ಟು ಬಿಳುಪೇರಿ ಬಿರಿದುಬೀಳುವ ಶರೀರಕಾಂತಿಗಳೆಂನೋಡಿ
ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವಳೆಂ ಬಿಡುತ ಬಲಹೀನನಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆ
ಗಳೆಂನಿಡುತ ಉದಯಶಿಖರವನ್ನೇರಿ ಎಂಟುಪಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಏಕವಾಗಿ ಈ
ಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾಮಿನಿಯುಂಟು ಕಾಂತೆಯುಂ ಕಾಣದೆ ಅಸ್ತಾಚ್
ಲದಲ್ಲಾ ದರು ಇರುವಳೊ ಏನೋ? ಎಂಬಸಂಕಯದಿಂದ ಹುಡುಕುವದಕ್ಕೆ
ಹೊರಟನೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ಗಗನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು,
ಆಗ ದೈತ್ಯದಾಸನವೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಬೀಳುತ ಮರಳಮರಳ ಮ
ದ್ಯಪಾಸನವೆನಾಡಿ ಮೈಗಳೆಂಮರೆತು ಕಾಕುಗಳೆಂ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹಾಹಾ
ಕಾರವೆನಾಡುತ್ತಾ ಉಟ್ಟಿರುವವಸ್ತ್ರಗಳೆಂ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಸ್ತಗಳಿಗೆ ಸು
ತ್ತಿಕೊಂಡು ಕತ್ತಿ ಗುರಾಣಿ ಭಾಲೆ ಭರ್ಜಿ ಬಾಕು ಕುಂತ ಮುಂತಾದ ಆ
ಯುಧಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಸಾಧನೆಗಳೆಂ ಮಾಡುವರಾರೋ ಇಲ್ಲಿಗೆಬಾರೋ ಎಂ
ದು ತಬ್ಬಿಬ್ಯಾಗಿಕೂಗುತ್ತಾ ಅಷ್ಟ ರೋಳು ತನ್ಮುಂಥಾನೆರೆ ಮರೆತುಮಹಾ
ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯ ಸೌರಭ್ಯ ಮಾಂದ್ಯಗಳೆಂದ
ಕೂಡಿಬಂದ ವಾಯುವಿನ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಬಂದುಕಡೆನೋಳು ಮತ್ತನಾಗಿ
ಬಿದ್ದಿರುವ ಮಹಾಬಾಹುವು ವಾಯುವಿನಿಂದ ಹಾ ಸುಗಂಧವೆ ಎಂದುವೇಳ್ವ
ಮಾತುಗಳೆಂ ದೈತ್ಯಭಟರುಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲವೋ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಬಂದನೆಂ
ತೆ ಏಳಿರೋಯುದ್ದನೆಂ ಮಾಡಿರೋ ಎಂಬಮಹತ್ವಾದ ಗದ್ದಲನೆಂಕೇಳಿ ಕ
ರಾಳವಕ್ಕೆ ಸು ಖಡ್ಗನೆಂಪಿಡಿದು ತಾರುನಾರಾಗಿಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೋಸು
ಗಂಧರಾಯನು, ಆದೋಸುಮತಿ, ಹಿಡೀರೋ, ಕಡೀರೋ, ಕತ್ತರಿಸಿರೋ,
ಎಂದು ಕೂಗುವ ಕರಾಳವಕ್ಕೆ ಸದ್ವಿನಿಯಂಕೇಳಿ, ಆ ಸಮಯದೋಳು
ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಸುಗಂಧರಾಯನೆಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ದೈತ್ಯದಾ
ಸವನೇನೆಯಿಂ ಬಟಲೆ ಗಿಕ್ಕೂಡಿ ಓರ್ವರೋರ್ವರಂ ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಭೆಲ್ಲೆ ಭೆ
ರ್ಜಿಗಳೆಂದ ಇರಿಯುತ್ತಾ ಮುದ್ರಗಗಳೆಂದ ಮರ್ದಿಸುತ್ತಾ ಅನ್ಯೋನ್ಯ
ಯುದ್ಧನೆಂಮಾಡಿ ಮಡಿಮಹೋದಪರಿಯಂ ದಿಕ್ಕಾಲ್ಕಕರುಕಂಡು ಕಾಣದೆ

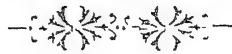
ಇದ್ದಂತೆ ಸದ್ವಿನಯದ ದೂರಕ್ಕೆ ಜೋಗಿ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತಾ ತನ್ನ
ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಪೋಗಲು, ಆಸನಯದೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಹಾ
ಧ್ವನಿಯು ಭೂಮ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳಂ ತುಂಬಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕುಲದವು ಭೋ
ರೆಂದು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾ ಹಿನಾಚಲದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಬೃಂದಾರಕಾಯೋಗಿನಿಯು ದಯಮಾಡಿದ ಯಂತ್ರದೋಳ್
ಕುಳಿತು ಆರು ಮತ್ತೊಂದುದಿನಸ ಹಗಲಿರಲು ಮೌನಮುದ್ರೆಯನ್ನೆ
ಲಂಬಿಸಿ ಪುನಶ್ಚರಣೆ ಪೂರ್ತಿಯುಂನಾಡಿ ಎಂಟವಿನಸ ಪಾತ್ರಕಾಲದ
ಲ್ಲಿ ಸುಮತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಗಂಗಾನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬರುತ ಮಾರ್ಗದ
ಲ್ಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಯ್ಯಾನುಂತ್ರಿಯೆ ! ಬಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರನಾದ ನಿದ
ರ್ಶನವಾಯಿತು, ಸನ್ನೇರಾತ್ರಿ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವ ಮ
ಧ್ಯಕಾಲದೋಳ್ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ಆಕಾಶಂ
ಚದ್ವೀಪವು ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳತೋರಿತು, ಅರ್ಗಳವೆಂಬಕೋಟಿಯು ಆನಂದ
ವರ್ಷತದಲ್ಲಿಯೆ ಅಣಗಿಪೋದಂತೆ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಆ ಬೃಂದಾರಕಾನು
ಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಆನಂದವಲ್ಲದೇವಿಯೆ ಗೋಪುರದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ
ಮುತ್ತಿನಗದ್ದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಳು, ಅವಳ ರೋಳ್ ನನ್ನಂಕೆಂಡು ನ
ಸುನಗುತ ಅಯ್ಯಾಂಕಂದನೆ ! ಬಾಎಂದು ಮಧುರನಾದ ಮಾತಂಪೇಳುತ್ತ
ಕರನಂಪಿಡಿದು ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿರವನ್ನಾಘ್ರಾಣಿಸುತ್ತ ಮುಖ
ವೆನ್ನುದ್ದುಗೊಳುತ ಇರುವಂತೆ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಇದುಸ್ವಪ್ನವಲ್ಲ, ಸ
ಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿದರ್ಶನವಾಗೋದು
ಉಂಟು, ಇದನ್ನೆ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿ ಎಂತಲು ದೂರದರ್ಶನ ಎಂತಲು ಪಿರಿಯ
ರು ಪೇಳುವರು, ಅದುಕಾರಣ ನಮ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಗೂಡಿಬಂತು, ಇನ್ನು ಸಂ
ದೇಹವಿಲ್ಲ, ಎದುಪೇಳುತ್ತಾ ಭಾಗೀರಥೀನಿವಾಸವನ್ನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ದಂಡಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉದಕದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು
ಸ್ನಾನವುಮಾಡುತ್ತಾ ತೀರದಲ್ಲಿನಿಂತಿರ್ದ ಸುಮತಿಯುಂನೋಡಿ ಎಲೈಮಿ
ತ್ರನೆ ! ಈ ಮಹಾಮಹಿಮಳಾದ ಭಾಗೀರಥೀ ಉದಕವು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂ
ದುವಾತ್ರ ಬಿದ್ದರೆ ಶಿವವದನ್ನೆಂದುವರು, ಇಂತೆಂದು ಚತುರ್ವೇದಗಳು
ಪುತಭೇದವೆಂಬಿಟ್ಟು ಮಹಿಮೆಯಂಪೊಗಳುವವು, ಈಪರಿ ಇರುತಿರಲು ;

ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ ! ನೀನು ಸ್ನಾನವೆಂದೊಡನೆ ಮೊಸ್ದು ಶಿಸ್ತುಗಳೆಂದೊಡನೆ
 ಒಕ್ಕೊಂದು ದೂರವೆಂದಲೇ ದೂರವೆಂದೊಡನೆ ಇರುವುದು ನಿನಗೆ
 ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೋ? ಎಂದೊಡನೆ ಕರಗಳಿಂದ ಬಿಡುವೆನೆ ಎರಡು
 ಲು, ಆಗ ಸುಮತಿಯು ನಾವು ನನ್ನೆಡೆಯೇ ! ನನ್ನಿಂದ ಆಗೋದಿಲ್ಲ,
 ಶಿವನು ಬಾಳೆಡೆ ಶಿವದವನು ಬಾಳೆಡೆ ನನ್ನೆಡೆಯೆಂದೊಡನೆ ಎನ್ನೆಡೆಯೆಂದೊಡನೆ
 ವೆಂದು ವೋದಿದೊಡನೆ ಕಂಡು, ಅಯ್ಯಾ ಭಾಯರಾಗುವುದು ನಿನಗನಂತ
 ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೊಡನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಟೊಡನೆ, ಭಾಯರಾಗುವುದು
 ಬಾಳೆಡೆಯು ನೀನು ನೋಡು ಅಲೆಕೊಡು ಕೊಡು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸುಮತಿಯು ಒಟ್ಟು ಕೊಂಡು ತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೊಣೆಯಾಗಿ
 ನಿನಗೊಡುವುದಿದ್ದು ಅಲೆಕೊಡು ಗಂಗಾಸ್ತವವುಂ ಪೋಳುತ್ತಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂ
 ದು ಕುಳಿತು ಸ್ತ್ರೀಗಳಂಧರಿಸಿ ವಿಭೂತಿಯುಂ ಪೋಳುತ್ತಾ ಸಂಧ್ಯಾವಂ
 ದನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ
 ವಾಸವೇವಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಮಹಾರಾಜಿಗೆ ಗೋತ್ರಾಭಿವಂದನೆಯುಂ
 ಮಾಡಲು, ಆಗ ಮುಖಿಯು ಎನ್ನ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ನೀನು ಆಯು
 ಪ್ಪಂತನಾಗೂ ಎಂದು ಅಹೀರ್ಯಚನವು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಠ ಪ್ರ
 ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸಲಿ ಎಂದು ಬರಹಿಕಳುಹಿದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * *

೫೬|| ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡವರಣು ಪುಂಡರೀಕಭವಾ ಖಂಡಲಪ್ರ
 ಮುಖ ಸಿಖಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವವರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂಡ
 ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಂಡ ಮುಂಡಲಾಗಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪ
 ರಿಮುಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ ಭೂ
 ಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ನಾನ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ
 ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸ ಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂ
 ಥ ದಿನ ದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪರತಾತ್ಮೀಯ
 ಸಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ, ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ, ನರಪತಿಬಿರುದ
 ಮಹೀಶ್ವರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯವರಿಂದ ರಸಿಕ
 ಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನ
 ವೀಸ ರೈತಿಯೋಳ್ ಬೃಂದಾರಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂ

ದ್ರವಿಗೆ ಯೋಗೇಶಾಸ್ತ್ರ, ಉದಾಹರಣೆ ಪ್ರತಿಪಾದಕನಾದ ಇಷ್ಟತ್ತಾರಸೇ
ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. * * * * *

ಇಷ್ಟತ್ತಾರಸೇ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಇಷ್ಟತ್ತಾರಸೇ ಆಶ್ವಾಸ ಪೂರಕಂ ಭವಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಪಮಂಡಿಕಾಂಬಾಪ್ರಸಾದಮಃ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾರ್ಜಿಯಾದ
ವಾನುದೇವನತಪೋವನವಂದಾಂಜ ಬಂದುಭಾಯಾಗುವುನ ಹೆಗಲೋಳ್
ಸುಮತಿಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಲು; ಭಾಯಾಗುವುನು ಗರುತ್ತಂತ
ನಂತೆ ಗಗನಕ್ಕಿಹಾರಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುತ ಸೇವಾಳನಾಧ
ನಾದ ವಶುವತಿಯ ಪಾದಂಗಳಂ ನೆನಯುತ್ತಾ. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರಸೇ !
ವಾಯವ್ಯ ಕೋಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ ಗಗನತರಣವು, ಇದು ಕೇತು
ರಕ್ಷೇತ, ಆಚೆಗೆ ಕಾಣುವೆದೇ ನರನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಆಪಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿ
ರ್ವ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮವೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸವೆಯೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹಿಮಾಲಯ
ವೆಂ ದಾಂಟಿ, ದೇವತಾಸಂಚಾರ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರ್ಪ ಕಿಂಪುರಾಷ ಒಂಡ
ವಂಕಳದು, ಹರಿವರ್ಷವಂ ನಾಶ್ಯುತಿ, ಚಿನ್ನದ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಗಧಗಿಸುವ
ರನ್ನದ ಉಪ ಪದ್ಧತಂಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಸಹಸ್ರ ಶಿಖರಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ವಿ
ಕ್ರಮಗಳಂ ದೆಳಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೇರುಪದ್ಧತವ ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ನಮಿಸುತ್ತಾ, ರಾ
ಯನು ಭಾಯಾಗುವುನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೆ! ನಮ್ಮ ರತ್ನಪುರ
ದಂತೆ ರನ್ನದ ಕೋಟಿ ಕೋತ್ತಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪಟ್ಟಣವ್ಯಾಪಾರದೋ
ಒಂದು ಕಾಣುತ್ತಲಿಥೆ, ನೀನು ಕಂಡೆಯಾ ಯಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ಭಾ
ಯಾಗುವುನು ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನ-ಭಾವನೆ ! ಅದನ್ನು ಅಲಕಾಪುರಿಯೆಂದು

ವೇಳುವರು, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೇ ಕೈಲಾಸವು, ಇದೆ
 ವಾರುಕಾನಸವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಯೋಗಿನಿ
 ಯ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯುಂ ಕಂಡು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ, ಪಾಯುವಥದಲ್ಲಿ
 ಪೋಗುವ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಶಾಯಿಸೆಂದು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂ
 ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾವು ಬಹಳದೂರ ಹೊರಟುಬಂದೆವು, ಒಂದಾದರು
 ದ್ವೀಪವುಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಎಕ್ಕುಗಳನ್ನರಿಯದೆ ಮಾರ್ಗ ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಪೋ
 ಗುನೆಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿದೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಭೂಮಿ
 ದೇಶವೆನ್ನೋಡಿ, ಏಳುಭಾಗಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಗೋದಾ ನದೀನದಿ
 ಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಳಿಂಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರಡುಕೊಂಡುಬಂದೆ, ಈಅಪ
 ರಾಧವಂ ಹ್ರುವಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯುತ್ತಿರುವ ಯಕ್ಷ
 ನೆನ್ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ್ತ ಅಮೃತಾಯುಷ್ಯನೇ ! ಇದುಕಳಿಂಗಪಟ್ಟಣವೊಲ್ಲ,
 ಇದುಸಪ್ತಗೋದಾವರಿಯೊಲ್ಲ, ಇವೆಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳು, ಸಣ್ಣಗೆ ಕಾಲು
 ವೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುವವೆ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಂಗಳು, ಎಂದುವೇಳಲು, ಆಗಯು
 ಕ್ಷನು ಸ್ವಾಮಿ ! ನನ್ನೊಡೆಯನೇ ಕ್ರೋಧದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಅರ್ಗಲವೆಂಬಕೋ
 ಟಿಸುತ್ತಿರುವದು, ಅದರಿನಮಿಗೆ ಆರೆದ್ವೀಪಂಗಳು ಕಾಣಬೇಕು, ಕ್ರೋ
 ಢದ್ವೀಪ ಕಾಣುವಬಗೆ ಹ್ಯಾಗೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂಗೈಯ್ಯಲು, ಆಗರಾಯ
 ನು ಅಮೃತಾಯುಷ್ಯನೇ ! ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯವ್ರಭಾವ ಹ್ಯಾಗೆಇರುವ
 ದೂ ? ಅವಳಮಹತ್ವಯಾರುಬಲ್ಲರೂ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ, ವ್ಯಕ್ಷ
 ಶಾಲ್ಮಲ ಕುಳದ್ವೀಪಂಗಳಂ ದಾಂಡಿಪೋಗುತ್ತಾ, ಭೂಭಾಗವೆನ್ನೋಡಿ
 ಸುಮತಿಯುಂಕುರಿತು ಅಮೃತಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಸುರಾಸಮುದ್ರವು ಕೆಂಪಾ
 ದಮದ್ಯುಳಿದ್ದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲವೇಳಲಿಲ್ಲ, ಈ ಅರ್ಧವು ನೀನೂಬಲ್ಲಿ
 ಯಲ್ಲಾ, ಈ ಅರ್ಧವೇನೋ ? ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದುಸ್ಮಶ್ಯಸಿದ ರಾಯನಂ
 ಕುರಿತು ಸುಮತಿಯು ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ! ಸುರೆಯು ಎಲ್ಲಾದರು
 ಕೆಂಪಾಗಿಇರೋದುಂಟು ? ಈ ಸುರಾಸಮುದ್ರವು ಸೂರ್ಯಕಿರಣಂಗಳಂ
 ದ ಕಳೆಕಳವೆಂದು ಕುದಿಯುತ್ತಾ ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿ ನಮಗೆಕಾಣೋ
 ದೆಹೊರು ಕೆಂಪುವರ್ಣವಲ್ಲಾ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯುಮಾಡಲು, ಆಗ
 ಗಗನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತಿಚಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪೋಗುತ್ತಾ, ಭಾಯಾಗುಪ್ತನು

ಮಂತ್ರಿಯಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಅಯ್ಯಾವೊನ್ನೇರಾತ್ತಿರೋಳ್ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಬಾಹು ಬಿಡ್ಡುಗಿಸುವಂತೆ ಏನೋ ಒಂದುಮಾತುಬಿಡ್ಡುಪಾಯಿತು ಎಂದು ಪೇಳ್ವೆನಲ್ಲ, ಆ ಕೆಟ್ಟವು ಇದರಿಂದಕೇಡುಟ್ಟಿತು, ಆದೇನೆಂದಡೆ—ಕೆರಾಳ ವಕ್ತ್ರಸಂಬ ಪೃತ್ವೇಣ್ವರನು ಕ್ರೌಂಚವೈಜವನು ಸೂರಗೈಜಕೆಂದು ಪೋಗುತ್ತಾ, ಸುರಾಸಮುದ್ರವನ್ನೋಡಿ, ಪೃತ್ವದಟರೊಡನೆಕೂಡಿ ಸುರಾಪಾಸನವೆನಾಡಿ, ರೇರವರವದಾಗಿ, ತನ್ನಂ ತಾವೆ ಕಡಿದುಕ್ಕೊಂಡು ಮೊಡಿದುಮೋದರು, ಆ ರಕ್ತವು ಸದಗಳೆಂದೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ, ಸುರಾಸಮುದ್ರ ರೋಳು ಸಂಗಮವಾಗಲು ಸಮುದ್ರಮು ಕೆಂಪಾಯಿತು, ಎಂದೂಪೇಳಲು ; ಆಗ ಅ ಮಹಾರಾಯನು ಪ್ರಾಕ್ಷೇದಕ್ಷಯನು ಅಣ್ಣ ಪೈವಡುತ್ತಾ ಸುರಾಸಮುದ್ರನಿಂದಾಟುತ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳೆ ನರನಗಳೆನ್ನೋಡಿದು ಗಾಂಧಕ್ಯೆ ಬಾಯಿಗಳೆಮ್ಮುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು, ಎತ್ತರಾಕ್ಷಸ ! ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶವೆಂದಾಡಬೇಡ, ಈ ದುರ್ಗಾಂಧಕ್ಯೆ ತಾಲಾರವೆಂದು ಬೇಗುತ್ತಿರುವವ ರೋಳು, ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣುಮಗ್ಗಿ ಮಿಗೆ ಆವಾಸನಾಗಿ ಅನೇಕಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳಿಂದ ಸೇವಿತನಾಗಿ, ರತ್ನ ಸುರಾಪಾಸಮುದ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಮಾಸನೆ ಸರೋವರಗಳೆಂದರ್ ಕೆತ ಸರಾಸು ಸರೋವರಗಳೆಂದಲೂ, ಕುಂದ ಮಂದಾರಮಾಕೇಡ ಚಾವಕ ಚಾವನು ಮೊದಲಾದವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾದಕ್ರೌಂಚವರ್ತನವನ್ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ, ಪಾರ್ವತದಲ್ಲಿ ಆನಂದವೇ ವರ್ತರೂಪನಂ ತಾಳಬಂತೋ ? ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರ್ವ ಆನಂದವರ್ತನಂಕಂಡು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾಯೇಕ್ಷಸೆ ! ಇನ್ನು ಗಗನದಲ್ಲಿ ಪೋಗೋದು ಯುಕ್ತಮಲ್ಲ, ಭೂಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಳುಕಿಸು ಎನ್ನಲಾಗ ಯಕ್ಷನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಭೂಮಿಗೆಬಂದು ಇಳಿಯಲು, ರಾಯನು ಬಿಲ್ಲುಬತ್ತಳಿಕೆಗಳೆಂಥಿರಿ, ಯಕ್ಷನೆಮ್ಮಂದಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಂದ್ರಾಯುಧವೆಂಪಿಡಿದು ಸುಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಡೆಮೆಲ್ಲ ಬಾಯೆಂದುಸೇವಿಸಿ, ರನ್ನದ ಹಾವಿಗಳೆಂ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂಕಂಡು, ರಾಜೇಳು ಎದುರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆ ರಾಜವದನರು ಏಕಾಗಲೂ ರಾಜೇಂದ್ರಯನಂ ಜಯಿಸಿ

ಬರುವ ಜಯಂತನೋ ? ಎಂದು ಸಂದೇಹದಿಂದ ನಿಂತಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಆಚೆಗೆ ಇಡದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಕೆಲಂಬರು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಜಯಂತನು ಕಂಡು ಬಂದೆವು, ಜಯಂತನಲ್ಲಾ, ಈತನು ದ್ವೀಪಾಂತರವು ನಾಳುವ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾರಾಯನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ವೇಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಯಂತನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ವಸಂತನೋಯೆಂದು ವೇಳುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಈವರಿ ಸಂದೇಹವು ಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರಲು;

ಅತ್ತಲಾ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಮುತ್ತಿನ ಗದ್ದಿಗೆಯೋಳು ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಾರೂಢಳಾಗಿ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮೊಗುವಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹ ವೆಂಬ ಚಿತ್ರವರ್ತಮೋಳು ಇರುವ ಚತುರ್ಧಕ ಭುವನಗಳಂತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಆ ಭುವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವುಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಹಾರ ಆಹಾರಗಳಂತೋರಿಸಿ ನಗುಗೊಳಿಸುತ್ತಾ, ಇಳಾವೃತ ಮುಂತಾದ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಸವು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಭರತಖಂಡಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡದೆ ಬಂದೆಯಲ್ಲಾ ಎಲೈ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಚಪಲನೋ! ನಾಕಾಣಿಯೆಂದು ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮಗನು ಮಾತಾಡಿಸದೆ ಸಿದ್ಧಿಯು ಪಡೆದಿರುವ ಬುದ್ಧಿಯೆಂಬವುಗಳೆ ! ಸುಗಂಧರಾಯನು ನೋಡೋಣ ಬಾ ಯಂದು ಕರದಳೋ ? ಯೆಂಬಂತೆ ಅರ್ಧೋನ್ಮುಲಿತ ನೇತ್ರಳಾಗಿ ನೋಡಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಆನಂದ ಪರ್ವತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಕಂಡು, ಆನಂದ ಪರವಳಾಗಿ ಝಗ್ಗನೆ ಗದ್ದಿಗೆಯಿಂದಿದ್ದ ಜಯಂತ ನಳಕೊಬರರಿಗೆ ಎನ್ನು ಸಂಗಡಲೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ, ಆನಂದವಲ್ಲೇ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಧರಿಸಿರುವ ಮಂದಾರವುಷ್ಟು ಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ, ಜಯಂತನ ನೆನಪುಮಾಡಿ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಹಸ್ತಲಾಘವಿಂದ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಪೊರಟು ಬರುವ ಯೋಗಿನಿಯು ನೋಡಿ, ಜಯಂತ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಏನೊ ಒಂದು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆ ಮಾಡುವಳೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸಂಗಡಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಬೃಂದಾರಿಕಾ

ಯೋಗಿನಿಯು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಸುರಾಚಾರ್ಯನೇ ! ಆ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಲೀಲಾವಿನೋದಗಳಂ ನಾನೆಂತು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ, ಎಲ್ಲಿಯಿದ್ದ ಪಾತ್ರಣಗಳನ್ನು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೋ ತಂದುಬಿಟ್ಟು ತಾನು ತಟಸ್ಥಳಾಗಿರುವಳು. ಆ ಮಹಾದೇವಿಯ ಚರ್ಯವಂ ಮಹಾದೇವನೇ ಬಲ್ಲನೆಂದು ಸಸುಸಗುತ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಅಸಂಪಾವಿರ್ಭಾವದಿಂದ ಆ ಮಹೇಂದ್ರನೆ ಈತನೆಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಈ ಹುಡುಗನಾದ ಜಯಂತನೂ ಇಲ್ಲಿಬರುವ ಮಹಾನುಭಾವನು ಸನ್ನತಂದೆಯೆಂದು ಅರಿತವನಲ್ಲ, ಎಲೈ ಜಗಜ್ಜ್ವಲನೇ ! ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಂ ಇನ್ನಾರು ಬಲ್ಲರೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಎದುರಾಗಿಬರುವ ರಾಯನಂನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧರಾಯನೆ ! ಬಾ ಯಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಸಮೀಪನಂ ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆರಾಯನು ಗೋತ್ರವನ್ನಚ್ಛೇದಿಸಿ ಸುಗಂಧವರ್ಮ ನಾನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಗೋತ್ರಾಭಿವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ರಾಯನಕರನಂ ಪಿಡಿದು ಎಲೈ ಪುತ್ರನೆ ! ನೀನು ಮಿತ್ರರಿದಕೂಡಿ ಕುಳಲವೇಯೆಂದು ಕುಳಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಗೈಯಲು, ಆಗ ರಾಯನು ತಾಯೆ ನಿನ್ನ ದಿವಾನರೆಗಳಂ ಸಂಬಿರುವ ಎನ್ನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಳಲವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ, ಯೋಗಿನಿಯು ಬೆನ್ನುಸವರಿ, ಶಿರವನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ, ಬರುತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಿಗೆ ಕುಮಾರನ ಕರನಂ ಪಿಡಿದು ಕೈಲಾಸದಿಂದ ಬರುವ ಕಾಮೇಶ್ವರಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ, ಆನೆಂದನಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ಗಗನನಂ ಮುಟ್ಟಿರುವ ಘಾಳ ಗೋಷ್ಠರನಂ ದಾಟಿ, ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ ! ಈ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬಂದು, ಆ ದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದನಂ ಶಿರಸಾನಹಿಸಿ, ಮಠಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳಂಮಾಡಿ, ಪ್ರಸಾದನಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಮಠಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಉನ್ನತಮಾದ ರನ್ನದಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಜಯಂತ ನಳಕೂಬರ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಉಚಿತಮಾದ ಹೀತಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ತಾನು ತಾಯೆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳೆ ಗತಿಯೆಂದು ಪವಳದಗದ್ದಿಗೆ

ಯೋಳ್ ವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತು. ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಧ್ಯಾನಿ
 ಶಿ, ನಸುನಗುತ ಜಯಂತನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಜಯಂತನೆ ! ಈರಾಜೀಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮಧುವರ್ಕವೆನೂಡಿ, ಆ
 ಬಳಿಕ ಪಾದಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲು, ಆಗ ಬೃ
 ಹಸ್ಪತಿಯು ಮನದೋಳ್ ಸಂದೇಹವಂಪಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
 ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾಸುರಾಚಾರ್ಯನೆ! ಬಂದುಸೂಕ್ಷ್ಮಧರ್ಮಲುಂ
 ಟು, ಅದೇನೆಂಬಿಯಾ ಈ ಜಯಂತನು ಆ ರಾಯನು ಇವರಿರ್ವರೂ ಎ
 ನ್ನಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ, ತಾರಕಯೋಗ, ಅಮನಸ್ತಯೋ
 ಗಂಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಯಭಾವದಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸವೆಂದಾಡಿದರು, ಅದುಕಾರಣ ಎನಗೆ
 ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವು ಎಸೂತೋರಲಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ
 ಈತನಲ್ಲಿ ಆತನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದೇಮೇರೆಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಇರೂ
 ವಾಗ ನಿಮಗೆ ಸಂದೇಹಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಅಯ್ಯಾಸುರಾಚಾ
 ರ್ಯನೆ! ಇದಲ್ಲದೆ ಜಯಂತನಿಗೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಗೂ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ
 ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡೆ
 ಮು ಎನೂತೋರದೆ ಈತನೇ ಆತನು, ಆತನೇ ಈತನು, ಇವರಿರ್ವರೋಳ್
 ಭೇದಕಾಣೋದೆಕಲ್ಲ, ಆ ಭೇದವು ಇವರಿಬ್ಬರಂವುಟ್ಟಿದ ಬ್ರಹ್ಮನೇಬಲ್ಲ
 ನು, ನಾವೇನುಬಲ್ಲೆವು, ಈ ಸಂದೇಹ ನಿಮಿಗ್ಯಾಕೆಂಬಂತೆಂದು ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಯುಂಕುರಿತು ವೇಳುತ್ತಾ ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಸಂಜ್ಞೆಯೆನೂಡಲು,
 ಆಗಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಬೃಂದಾರಕಾ ಯೋಗಿನಿಯುವೇಳ್ವ ಸಂಕೇತಮಾತು
 ಗಳಂಕೇಳಿ, ಇದೇನೊ ದೇವರಹಸ್ಯನೂಗಿರಬೇಕು, ಈ ರಹಸ್ಯವಂ ವಿಂ
 ಗಡವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಶೀಘ್ರದಿಂದೆದ್ದು ಅಯ್ಯಾ
 ಜಯಂತನೆ! ಆ ಮಹಾನುಭಾವನಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯೆಂದಾಡಬೇಕೆಂ
 ದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ಹತ್ತಾರುರತ್ನದತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ,
 ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಂ, ಗಂಧಕಸ್ತೂರಿಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಗಳಂ, ಸ
 ವರತ್ನಗಳಂ, ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಂ, ಸಜ್ಜುಮಾಶಿಕೊಂಡು, ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಕರವಂಪಿಡಿದು ಜಯಂತನು ಸುಗಂಧಮಹರಾಜೀಂದ್ರನ ಸಮೀಪ
 ಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಂಡವ್ರಣಾ ಮಂವಂಪಾಡಿ, ರಾಜೀಂದ್ರನಪಾದಂಗಳಂ ಹಸ್ತ

ದಿಂದಪಿಡಿದು, ರತ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೊಳಿಟ್ಟು ದಿವ್ಯೋದಕಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ
ತೊಳದು ಪಾದೋದಕನಂ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನರಶಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸು
ತ್ತಿರುವ ಜಯಂತನಭಂಜನಂ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದಪಿಡಿದು, ಎಷ್ಟುಯಶಸ್ಸು
ತಾವಗಳು ಯಥಾಪೂರ್ವಮಾಗಿ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಶುಕ್ರಾರ್ಥಮಂ ಸ್ಮರಿಸಿ
ಶೋತ್ರಾಚಮನವೆನೊಡುವಾಗ ಮನವುಕರಗಿಮೈಯುಬ್ಬಿ ಝುಮ್ಮು
ನೆ ರೋಮಾಂಠಮಾಗಿ ಮಾತುಗಳನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮೈಮರತು ಆನಂ
ದಪರವಶನಾಗಿ ಬಾಷ್ಪೋದಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಜಯಂ
ತನಂಕಾಣುತ್ತಾ, ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯನಾದ ಬ್ರೇಮಬುಂಟಾಗಿ ಸುಗಂ
ಧರಾಜೀಂದ್ರನು ದಿವ್ಯಶರೀರವೆಂದರಿಶಿರುವ ಮಹಾವುರುಷನ ಶರೀರಸ್ಪ
ರ್ಶದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆನಂದವೂ ಪ್ರೇಮವೂ ತೋರುವದುಬುಂಟಾ?
ಯೇನೋಎಂದು ಮನದೋಳ್‌ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜೇಂ
ದ್ರನಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಗಾನಲಾಗಿ ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಪಿಡಿದುನಂತಿರು
ವ ಸುಮತಿಯು ಆ ಯೋಗಿಪೇಳ್ವ ಮಾತುಗಳಂಮಾನ್ವಿಸಿ, ರಾಯನಪಾದಂ
ಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯುಂಮಾಡುವ ಜಯಂತನ ಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಗೂ ರಾಯ
ನಪ್ರೇಮಾತಿಶಯಕ್ಕೂ ಬೆರಗಾಗಿ, ಹಿಂದುಮುಂದುತೋರದೆ ಅಶ್ವತ್ಥ
ವಂನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ಜಯಂತನು ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ ರಾಯನ
ಪಾದಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನವರತ್ನಗಳಿಂದಲುಂಕುಂದನೊಂದಾರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ
ಲುಂ ಪೂಜೆಯುಂಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಚಂದನ, ಕಸ್ಮೂರಿ, ಕರ್ಪೂರ ಮೊದಲಾದ
ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ, ದ್ರಾಕ್ಷ
ಇಕ್ಷು ಜಂಬು ಜಂಬೀರಮೊದಲಾದ ದಿವ್ಯಫಲಂಗಳಂ ಸರ್ವೇದನವೆಂಮಾಡಿ
ರಾಯನ ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಣೆಯುಂನಿಟ್ಟು, ಪಾನನನಾದನೆಂದು ನುಡಿಯು
ತ್ತಾ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಿಗಳಂ ಬಪ್ಪಿಸಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಕೆರವಂ ಪಿಡಿ
ದುಬಂದು ಜಯಂತನು ತನ್ನ ಪೀಠದೋಳ್‌ಕುಳಿತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ರಾಯ
ನು ಛಾಯಾಗುವ್ವನ ಮುಖವಂ ನೋಡಲು, ಆಗಯಕ್ಷನು ತಟ್ಟೆಗಳಂ
ಆಚೆಗೆ ತೆಗೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನೆ ! ಈ ನೂತನವಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ದಿವ್ಯ ರತ್ನಕುಂ
ಡಲ ಕಿರೀಟ ಕವಚವೆಂಧರಿಸಿ ಎನ್ನನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನನ್ನುಂಟು ಮಾಡ

ಬೇಕೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ತಾಯೆ! ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷವಿಂದಂತೆ ಆಗಲೀ ಎಂದು ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಂಡವಟವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಸಿ, ನೂತನಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ನವಮನ್ಮಥನಂತೆ ಕಾಂಡವಟದಿಂದ ಪೊರೆ ಟು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಜಯಂತ, ನಳಕೂಬರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮುಂತಾದವರು ಸಾಲಾಗಿಬಿಲ್ಲು, ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಮಹಾಯೋಗಿ ನಿಯ ಅಡಿಪಾವತಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಲು, ಆಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾವುತ್ರನೆ! ನಿನಗೆ ಅಭೀಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೂಡಿಬರಲೀ ಎಂದುಹರಡಿ, ಜಯಂತನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾವುತ್ರನೆ ! ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಯೋಳ್ ಅಂಬಿಕಾಭವನವೆಂಬ ಹಜಾರದೋಳ್ ಬಿಡವಿಯೆನೂಡಿ, ದೇವೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ದೇವದೇವನಂತೆ ಸನ್ಮಾನವೆನೂಡೆಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಲು, ಆಗ ಜಯಂತನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕಾವಿದವಿನೂನದಲ್ಲಿ ಜಯಂತಮೊದಲಾದವರು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವಂಕೊಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಳ್ಳೊಂಡು ಆ ಬಳಿಕ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೊರಮೆಟ್ಟು ಆ ವಿನೂನವು ಶುಕ್ಲಾಸದೀಪಿತರದಲ್ಲಿರ್ದು ಜಯಂತನ ಅರಮನೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆಗ ಜಯಂತನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಸ್ತವಂಪಿಡಿದು ಅಂಬಿಕಾಭವನವೆಂಬ ಹಜಾರದೋಳ್ ಇಳುಹಿಸಿ, ನಾನಾಉಪಚಾರಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಜ್ಯೋತಿಗೆನೇವಿಸಿ, ಅನಂತರ ಭೋಜನಶಾಲೆಯೋಳ್ ಜಯಂತ, ನಳಕೂಬರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದವರಿದೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ದಿವ್ಯವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ದಿವ್ಯ ಗಂಧಾನುಲೇಪನವೆನೂಡಿ, ಕಪ್ಪುರದವೀಳ್ಯಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,

ಆ ಬಳಿಕ ಒಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಜಯಂತ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಈರ್ವರೂ ಸುಗಂಧರಾಯನ ವಿನೋದವಿಹಾರಂಗಳಂ, ಚಮತ್ಕಾರ ಮಾತುಗಳಂ, ಮತ್ತೂರಾಯನ ಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಂದ ಬೆರೆದಿರುವ ವಿನಯವಿವೇಕಸಂವತ್ತುಗಳಂನೋಡಿ, ಈ ಮಹಾಪುರುಷನಾಗಿ ಮೆಹೇಂದ್ರನೆ! ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನೋ ? ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಡೆ ಆ ಇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗುಣಂಗಳು ರೂಪವು ವಿನೋದವಿಹಾರಂಗಳೆಲ್ಲವು ಈ ರಾಯನಲ್ಲಿಯೇ ತೋರುವದದಕಾ

ರಣ ಈ ದೇವರಹಸ್ಯವು ರಮಾವತಿಯೇಬಲ್ಲನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಎ
 ಲೈದೇವನುಂತ್ರಿಯೇ! ಈ ರಾಯನ ಚರ್ಯಗಳಂ ಬೃಂದಾರಿಕಾಯೋಗಿ
 ಯು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು, ಆ ಯೋಗಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬೋಗಿ ಈ ರಹಸ್ಯತಿಳಿ
 ಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಜಯಂತನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಸಮೇತನಾಗಿ ವಿ
 ಮಾನವನೇರಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ದ್ರಾಣಮವಂಗೈದು ಬು
 ಚಿತವಾದ ಪೀಠದಲ್ಲಿಕುಳಿತು, ಆ ಬಳಿಕ ಮುರುಗತಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಮ
 ಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆರದು ಯಾವಾಗಬಂದಿರೈಯ್ಯ ಜಯಂ
 ತನೇ ! ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಟೆಯಲು, ಆಗ ತಾಯಿ ! ನಾವುಮಂದು ಮು
 ರ್ಹಾರ್ತಕಾಲವಾಯಿತೆಂದು ವಿಚ್ಛಾದನೆಯುಂಟಾದುತ್ತಾ, ತಾಯಿ ! ಇ
 ನ್ನೊಂದು ರಹಸ್ಯಯುಂಟು, ಎನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಆಗುವರೀತಿಗೆ ಅಪ್ಪ
 ಣೆಯುಂಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುದಿದ ಜಯಂತನಮಾತಂಕೇಳಿ, ಅಯ್ಯಾ ಸೀ
 ವು ಸಿಮ್ಮಗುರುಗಳಸಹಿತವಾಗಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗಲೇ ನಾನುತಿಳಿದೆ
 ನು, ಎನ್ನಲಾಗ ಜಯಂತನು ತಾಯಿ ! ಮಹಾಸುಭಾಷಳಾದ ನಿಮಗೆತಿಳಿ
 ಯದೆ ಇರುವಕಾರ್ಯಂಗಳು ಲೋಕತ್ರಯಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲ, ಅದುಕಾರ
 ಣ ಈ ರಾಯನುಯಾರು, ಯಾವೆಂಬಡವನ್ನಾಳುವರಾಯನು, ಈ ಸ
 ನುದ್ರಂಗಳನ್ನು ದ್ವೀಪಂಗಳನ್ನು ದಂತಿ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರನ
 ಕಾರಣವೇನು, ಈ ರಾಯನಿಗೂ ತಾಯಿ ! ಸಿಮ್ಮಗೂ ಎಲ್ಲಿವರಿಹೆಯು, ಇ
 ದಲ್ಲವು ಎನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
 ವಿಚ್ಛಾದನೆಯುಂಟಾದ ಜಯಂತನಂನೋಡಿ, ನಸುನಗತ ಅಯ್ಯಾಬೃ
 ಹಸ್ಪತಿಯೇ ! ಬಾಲಕನಾದ ಜಯಂತನಿಗೆ ಸಂದೇಹಬರಬಹುದು, ಸರ್ವ
 ಜ್ಞಾನಾದ ನಿನಗೂ ಸಂದೇಹತೋರೀತೆ ಎಂಬುದು ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆಅಶ್ವ
 ರ್ಥವಾಯಿತು, ಈ ಸಂದೇಹವಿಪ್ರತ್ತಿ ಸಿಮ್ಮ ಈರ್ವರಿಗೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು
 ಪಾದಪ್ರಜಾಪಮಯದಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲವುಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಿಮ್ಮ ಈರ್ವರಿಗೂ
 ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೇನೋ ? ಈಗ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿವೇಳುವನುಕೇಳಿ,
 ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೂರ್ವಾಸರಾವಹಿಂದ ಮಹೇಂದ್ರನು ಭರತಖಂಡವನ್ನಾಳು
 ವ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸುಚರಿತ್ರನುರಾರಾಯನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿಸುಗಂಧ
 ಮಹಾರಾಯನೆಂಬ ವಸರಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿಜನಿವನು ಆ ನಿನ್ನತಾಯಿ

ಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರಿಯಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆಂಬ ವೆಸರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿದಳು, ಆದೇವಿಯು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಪಣಂಗಳು ತಂದವರನ್ನು ಪರಿಣಯವಾ ಗುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು, ಆ ಪಣಂಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಮೆಹೇಂದ್ರನವಜಾಯಧವು, ಚತುರ್ದಶತಯುಕ್ತ ಮಾದಗಜವು, ಪಕ್ಷಗಳಿಂಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವವು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು, ಕಾನು ಧೇನುವು, ವೈದ್ಯನು ಯಾಸವು, ಪದ್ಮಿ ಸೇಮೊದಲಾದ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು, ಇವೆಂ ತಂದವರನ್ನೇ ನಾನುವರಿಸುವಳೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೆನೂಡಿದಳು, ಈ ಪಣಂಗಳನ್ನೇ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕೋರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದೆಡೆ, ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಲೀಲಾಕುಕವು ಸೌಗಂ ಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೇರಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎಂಟು ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಕೇಳು ಎಂಟು ಜೂರಿತು. ಆ ಪಣವೆಂ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊರ್ವರಿಂದಾಗದು, ಈಗ ನಜ್ರ, ಗಜ, ಅಶ್ವ, ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಈ ಐದು ವಸ್ತುಗಳಂ ಅಸೌಗಂ ಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಂ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಅರನೇ ಪಣವೆಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ದಾ ರುಕಾನನದಲ್ಲಿ ತಪನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಗ ನಾ ನು ಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವವಂತಿಳಿದು ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ರಂ ಭಾದಿವೇಶ್ಯರನ್ನು ಈತನ ಸ್ವಾರ್ಥಿನವಂ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಈ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನನ್ನು ಈದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ದಾ ರುಕಾನನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟುಬಂದನು, ಅದುಕಾರಣ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಈದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇದಾನೆ. ಆಯ್ಯಾ ಜಯಂ ತನೆ! ಈದೇವರಹಸ್ಯ ಆರಾಯನಿಗೆ ತೋರಿಸದೆ, ಆತನಿಗೆ ಇವ ಪೂದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವೆಂದು ವೇಳಲಾ ಗ, ಜಯಂತ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇನರಿವರು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೈದಿ, ತಾಯಿ ಮಹಾನು ಭಾವಳಾದ ಯೋಗಿನಿಯೆ! ಈದೇವ ರಹಸ್ಯಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯವೇಹೊರ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕುವೆಂದು ವೇ

ಳುತ್ತಾ ಈರ್ವರೂ ಯೋಗಿನಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿ
 ಆಪ್ಪಣೆಯಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು, ವಿನೋದನಂನಿಂ ಅಂಬಿಕಾ ಭವನವೆಂ
 ಬ ಹಜಾರವಂ ಸೇರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಸುಗಂಧ ಮಂಜಾರಾಯನು ನಳಕೂಬ
 ರ ಸುಮತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಆ ಹಜಾರದ ಉಪರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿರ್ದ ಪಚ್ಚೆಯ
 ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೋಳ್ ಕುಳಿತು, ನಳಕೂಬರನ ಕರದಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶಕ
 ವೆಂಬಕನ್ನಡಿಯಂ ಪಿಡಿದು, ಆಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಐವತ್ತು ಕೋ
 ಟಿ ಯೋಜನ ಅಗಲವಾದ ಭೂಮಂಡಲವಂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನೋಡಿ ಆ
 ಕೃಷ್ಣಪಡುತ್ತಾ, ಅಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ! ಇಂಥಾಕನ್ನಡಿಯಂ ಈವರಿನಿಗೆ
 ಎಲ್ಲಿಯೂಕಾಣೆ, ಇದು ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಕೊಡು
 ತ್ತಾ, ಛಾಯಾಗುವ್ವನಂ ಕರೆದು, ಅಯ್ಯಾ ನಿನ್ನಜೆಗಲಿನೋಳ್ ಕುಳಿತು
 ಈ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ
 ಇಚ್ಛೆ ಉದಯಿಸಿದೆ ಎನಲಾಗ, ಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನೊಡಯಾ ! ಚಿತ್ತೈಸಬೇಕೆಂ
 ದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಭರಲಾ ರಾಯನು ಯೆಹ್ನನ ಜೆಗಲಿನೋಳ್ ಕುಳಿತು,
 ಅಯ್ಯಾ ನಳಕೂಬರನೆ ! ಬಾಯೆಂದು ಕರವೆಂಪಿಡಿದು, ಎದುರಾಗಿ ಜೆಗ
 ಲಿನೋಳ್ ಕುಳೈರಿಸಿ, ಪ್ರೇಮಪುರಸ್ಸರನಾದ ಮಾತುಗಳೆಂ ನಾಡುತ್ತಿ
 ರುವ ಕಾಲದೋಳ್, ಆ ಯೆಹ್ನನು ಘೋಷವಟವಂತೆ ಗಗನಕ್ಕೆಹಾರಿ ಮಂ
 ಡಲಾಕಾರನಾಗಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನಿಗೆ ನಳಕೂಬರನು
 ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕನ್ನಡಿಯಂ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ
 ಒಪ್ಪಿಸಲು, ಆ ರಾಯನು ಮಾನಸೋತ್ತರ ಪರ್ವತದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ
 ಅತಿವೇಗದಿಂತಿರಗುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ರಥಚಕ್ರವೆಂನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ,
 ಅರುಣನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಪಿಡಿವಿರುವ ಹಗ್ಗಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತ
 ಮಾಡ ಅಶ್ವಗಳ ಹಾರಾಟದಿಂದಲ್ಲಾಡುವ ರಥದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡಮಂಡಲಾಕಾ
 ರನಾಗಿರ್ದ ತೇಜೋಮಂಡಲವಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸೌರಮಂತ್ರದಿಂದ ಸ್ತೋ
 ತ್ರವೆಂಮಾಡುತ್ತ, ಎಲೈ ನಳಕೂಬರನೆ ! ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿ
 ಸಲ್ಲವೆಂ ನಾರಾಯಣನೇ ಈ ಸೂರ್ಯನು, ಈತನೆ ನಮ್ಮಹೃತ್ತಿಯಕುಲ
 ಕ್ಕೆ ನಾಯಕನಾದನೆಂದುವೇಳೆ, ನಮಿಸುತ್ತಾ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ
 ಸುತ್ತಿ ಸುವರ್ಣ ಕಂಕಣದಿಂತಿರುವ ಚಕ್ರವಾಳವರ್ವತವಂ ಚನ್ನಾಗಿ

ಕಾಣುತ್ತಾ, ಸವ್ಯಸಮ್ರಾಜ್ಯಂ ಅದರನುಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳಂ ಸೋಡುತ್ತಾ, ದ್ವೀಪಗಳನ್ನಳತೆಸುಂನಾಡಿ ನುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಟು ಮಾನ ದಂಡಂ ತಿರ್ಪು ಸುಮಾರುನು ಸುಪಾರವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಭರತಖಂಡವಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ಯಾ ನಳಕುಂಬರನೆ! ಭರತರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಬಾಳಿದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳಂ ನಾಳುವ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮರಮನೆಗೆ ಕಪ್ಪಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಾದಿರುವರು ಆದೇಶಂಗಳು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿದಂತೆ ಕನ್ನಡಿಯೋಳು ಕಾಣುತ್ತಲಿವೆ ಸೋಡುವನಾಗೆಂದು ಸಗುತ, ಇದು ಸೇವಾಳ, ಅದು ಭೋವಾಳ, ಅದು ನರಾಟ; ಇದು ಮರಾಟ, ಮಗಧ, ಮಾಳವ, ಚೋಳ, ದೇಶಂಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಕೇರಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೆ ಕಶಿಕಾಲಕಲ್ಪನೈಹದಂತಿರ್ದ ಕರ್ನಾಟದೇಶವು, ಅದರ ನುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರತ್ನಶಿಖರಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದ ರಾಜಿಸುವದೇ ನಮ್ಮರತ್ನಪುರ ರಾಜಧಾನಿ ಎಂದು ಕುಬ್ಜಗಳಂತುಂಬಿ, ಕಳಿಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಸೇನಾಕಟಕಂ ಕಂಡು, ಕೈಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ವಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗಜಯಂತ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇವರೀವರೂ ವಿನಾಸವೆಂದು ದಿಳಿದು ಅಂಬಿಕಾ ಭವನನಂ ಸ್ತೋಕ್ಕು ಹಜಾರದೋಳು ಆ ಮಹಾರಾಯನು ಕಾಣದೆ ಕಳವಳವೆಂಬಡುತ್ತಾ, ಜಯಂತನು ಗುರುವುಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಆಚಾರ್ಯನೇ ! ಅಖಿಲವಾದ ಲೋಕಗಳಂ ನಾಳುವ ಆ ಖಂಡಲನು ಆಮರಾವತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬೆರಸಪುತ್ರನಾದ ನನ್ನ ಅವೆ ಲೋಕಿಸದೆ ದೂರವ್ಯಸನಾವ ಸವೆದಿಂದಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ, ಮಾನ ರಂತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ಮರತುಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ವಿಹಾರಗಳಂ ಮಾಡುವ ಪರಿ ನೋಡಿದಡೆ ಎನ್ನಬುದ್ದಿಗೆ ಈ ಮಹಾನುಭಾವನು ಅನುರಾವತೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವಬಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಎಲೈ ಆಚಾರ್ಯನೇ ! ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಾಣೆ ನಾನೆಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯು ಸಿಲ್ಲಲಾರೆ, ಈತನ ಸಂಗಡವೆ ನಾನು ಪೊರಟು ಹೋಗುವೆನು, ಇಷ್ಟಾದವೆಸವು ನಾನು ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ದ್ವೀಪಂಗಳಂ, ಬದರೀಕೇತಾರ ಮೊದಲಾದ ಶಿವನಿಷ್ಣು ಹೇತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿವ ಅಸ್ಮಾದಶ ಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಸುಚಾರವೆಂಬಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿ

ಯೂ ಕಾಣದೆ ಬೇಸರಗೊಂಡುಬಂದು, ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯಾದ ಬೃಂ
 ಹಾರಕಾಸನೋಪವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಕಂಡೇಡಿದ್ದೀರಿ, ಈಗೋ
 ಗಿಬಿರು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ಇತನಬಿಟ್ಟು ನಾ ಸಿಲ್ಲ
 ಲಾರೆ, ಇನ್ನು ನಾನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ತಾಯಾದಕೇವೇದೇವಿಯಂಕಾಣದೆ ಇರಬೇ
 ಕು, ನಾನರಿಯೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ತಾಯಾದ ಕೇವೇದೇವಿಯ ಸ್ವರೂಪವೇ
 ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿದೆ, ನಾನುಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಾಣಗಳಂ
 ಧರಿಸಿರಲಿ, ಅಕಟಕಟಾ ನಾನೆಂತುಪಾಪಿವ್ಯನೇ ? ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯಾ
 ವಪುರುಷನಿಗೆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಂದ ಭೇದವೆಂಪುಟ್ಟಿಸಿ ಇದ್ದನೇ ? ಆ ಪಾ
 ಪವೇ ಈಗ ನಾ ಸಮಾಧಿಸರ್ವಕಾಯಿತ್ವದ ಮುಕ್ತಾಯ ಕಾರಣವಿಲ್ಲಾ,
 ಎಲೈದೇವತೆಯೇ ! ಈಗ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ರಾಯನು ಈಗಲೇ ಎಲ್ಲಿ
 ಪೋದನೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯವಾದರೂ ಒಂದುನೇ ? ಏನೇ
 ಎಂದು ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಡೋಲಾಯಮಾಸವಾಗಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಈವರಿ
 ಇರಲು, ಆ ಮಹಾಪುರುಷನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನಾನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ
 ಪ್ರಾಣಗಳಂಧರಿಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಂಬಸುಗಳಂತುಂಬಿ ಪ್ರಲಾಪನಂವಾ
 ಡುವ ಜಯಂತನುನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾ ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರನೇ ! ದೇವರಹ
 ಸ್ಯಾಗಳು ತಿಳಿದು, ಬಾಲಕನಂತೆ ಪ್ರಲಾಪನಂವಾಡುವದು ಬಿಡತನ್ನಿಲ್ಲ,
 ನೀನು ಅಭಿಜ್ಞಾನವಕಾರಣ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಬೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ
 ಸಲ್ಲಾ. ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ರಾಯನಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟ ಮಾಡುವವರುಗಳ
 ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ರಂಭಾವಿವೇಶ್ಯಾಸ್ತು ಗ್ರೀವರ ಮೋಳವಂಕಟ್ಟಿಸಿ ಮನಸ್ಸಂ
 ತೋಷನಂವೋಡಿ, ಭಯಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಂದ ನಾನಾಬಿವಚಾರಂಗಳಂ
 ಮಾಡುತ್ತಾ, ಆತನಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮೂ
 ಖತನಮನೋಡೋದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲಾ ಎಂದುಬೇಳಿ, ಸುರಾಚಾರ್ಯನು
 ತನ್ನಮನಗೆಪೋಗುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಸುಗಂಧಮಂಜಾರಾಯನು ಅರಮನೆ
 ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರಲು ; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಳಕೊಬರನು, ರಾಯ
 ನಿಗೆ ಹಸ್ತಲಾಗನಂಕೊಟ್ಟು ಮಣಿನಂತನಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಲಾಗ
 ಯಕ್ಷನು ಪವಳದಕಾವಿಗೆಗಳಂ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ
 ಮುಂದಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಅಂಬಿಕಾಭವನವೆಂಬ ದ

ಪಾರಕ್ಕಿ ಚಿತ್ತೈಸಿ ರತ್ನ ಪರ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು; ಆಗ ಸುಮಾತಿಯು
ನನಲು ಪಿಂಚಿದಿಂಬಿಗಿಡು ಕಟ್ಟಿರುವ ಬೀನಣಿಗೆಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಫುಳು
ಯೆಂ ಬೀಸುತ್ತಾ, ಅಯ್ಯಾಗುವವನು ಪಾದಂಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಜಯಂತನು ನಲಕೂಬರನನ್ನು ಹಸ್ತಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚಿಗೆ
ಕರದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಯ್ಯಾವಿತ್ತನೆ! ಈದಿನಸರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವೆಂ ಮಾಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಗಾಯಾಸ ಮ
ಟ್ಟಾಗೋದಿಲ್ಲ, ನೀನು ಹೋಗಿ ನವರಂಗ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯನ್ನಲಂಕರಿ
ಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಪಾಕ ಶಾಲೆಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾರವಾದ ಮಣಿಮಂತನಂಕು
ರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೆ! ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಭಕ್ಷಣ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮಧು
ರಾನ್ನವಂ, ನಾನಾ ವಿಧಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ, ಇದಲ್ಲದೆ ದಿವ್ಯ ಮೂಲಿಕಾ ರಸಂ
ಗಳಂ ತೆಗದು ಪಾರಿಪಾತ ವುಸ್ಪಾಸವವಂ ಬೆರಸಿದಅಮೃತವಂ ಮಜೇಂ
ದ್ರನಿಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡ ಕುಜಾಯಿಕಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ, ನಿಂಬ
ದಾಡಿಂಬ ಮೊದಲಾದ ಫಲಾಸನಗಳಿಗೆ ಪರಿಮಳಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಪಚ್ಚೆಯ
ಕುಪ್ಪಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಡಗಿಸಿ, ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರಿಯ ರಸದಲ್ಲಿ
ದೇವಕುಸುಮಾಸವವಂ ಕೂಡಿಸಿದ ಕುರವಿಂದ ಕುಜಾಯಿಗಳ ಸಜ್ಜು
ಮಾಡಿ, ದೀಪ್ತಾಬದ್ಧರಾದ ನಮ್ಮ ಸುರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಉ
ಪೇಕ್ಷೆಯಂಮಾಡದೆ ಆಪೇಕ್ಷಾಪೂರ್ತಿ ಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಯೆಂದು
ನೇಮಿಸಿ, ಜಯಂತನು ಅಂಬಿಕಾಭವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಲು; ಆಗ ಸಳಕೂಬರು
ನವರಂಗ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಜೊನ್ನಿಗೆ ಸುರಾ
ಯಿ ಕಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿ ಅಂದವಾಗಿರುವ ಮಂದಾರದ ಹುವ್ವಿನ
ಬೋದಿಗೆಗಳೋಳ್ ಜೊಲಾಡುವ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಗೊಂಡೆಗಳಂ ಬೆರೆದಿ
ರುವ ನೊಂಪಾದ ಸಂಪಿಗೆ ಹುವ್ವಿನ ಗೊಂಡೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಚ್ಚೆಯ
ನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸಂಚಬಣ್ಣದ ಗಿಣಿಗಳನಾಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಲ್ಲಿ
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗಗಳಮೇಲ್ಮುಸುಗಂ ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿರು
ವ ತಳಿರುಗಳೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳಂಮಾಡಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲ್ಮಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಲದಳಗ
ಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ತಲೆದಿಂಬುಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಹದವಾದ ಪಚ್ಚೆ ಕರ್ಪೂರದ
ಹಂತಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬ್ರಾಣಿಕೆಡ್ಡಿಗಳಂ ಹತ್ತಿಸಿ, ವುಸ್ಕರಾಗದ ಪುತ್ಥ

೪೫ ಕರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರದ ದೀಪಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ,
 ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಲಾಧರನು ಕಂಡು, ಎತ್ತಿ ವಿಮೂಢನು ! ಈ ದಿನ
 ರಾತ್ರಿಯೋಳು ರಂಭೆಯು ನವರಂಗ ನಾಟಕಕಾಲಿಗೆ ಕರಮಕ್ಕೊಂಡು
 ಬಾಯಂದು ವೇಳೆ, ನಳಕೂಬರನು ನಾಟಕಕಾಲೆಯಿಂದ ಪೊರೆಮುಟ್ಟು,
 ಅಂಬಿಕಾ ಭವನವೆಂಬ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಜಯಂತನು ನಳಕೂ
 ಬರನಂ ಕರೆದು ಆಯಾ ಮಿತ್ರನೆ ! ನಾನು ವೇಳ್ದಿರೀತಿಗೆ ಹುವಿನ ಚ
 ವ್ವರನಂ ಅಚ್ಚು ಗುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಬಂದೆಯಾ ಎಂದುಕೇಳುತ್ತಾ, ಆಯಾ
 ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದುಮಾತಂ ವೇಳುವದಕ್ಕೆಮರತೆ, ರಂಭೆಗೆ ರತ್ನಾಲಂಕಾ
 ರಂಗಳನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಕಳಾಧರನಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಾಡಜೀ
 ಕಾಗಿತ್ತು, ಈರಂಭೆಯು ರತಿಕ್ರೀಡೆಗೆ ರಾಜಧಾಸಿನಿಯಾಗಿರುವಳು ಎಂದು
 ಎನ್ನತಂದೆಯಾದ ಮಜೇಂದ್ರನು ಈವರಿ ಮಾತುಗಳಂನಾಡುವನು, ಆದು
 ಕಾರಣ ಆತನಿಗೆ ಅಹ್ಲಾದವಾಗುವಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯಜೀಕನ್ನಲಾಗ,
 ನಳಕೂಬರನು ನಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಆಯಾ ಮಿತ್ರನೆ ! ಈರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದುಗೆ
 ಹ್ಯಾಗೆ, ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿಸಿಯು ವೇಳದಳೋ ಯೇನೆಂದುಕೇಳಲು
 ಹೌದುಕಾಣಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರನೆ ! ಅದು ವೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆನಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು
 ವೇಳುತ್ತಾ, ಅಂಬಿಕಾಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನಸಮೀ
 ಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂತಿರ್ದ ಸುಮತಿಯಂನೋಡಿ ಸುಜ್ಞೆಯೆನಾಡಲಾ
 ಸುಮತಿಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದುನಿಲ್ಲಲಾಗ,ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಆಯಾ
 ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುವ ಸಮಯ ಇನ್ನೂ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಚ್ಚರ
 ವಾಗಲಿಲ್ಲವೆನುನಾಡಜೀಕೆಂದುಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕ್ರಿಡಾಮಂದಿರದೊಳು
 ಮಣಿ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತೆ ಲಿರುವ ಕ್ರಿಡಾ ಶುಕದ ಸಮೀಪನಂ
 ನೈದಿ, ಆಯಾ ಶುಕನೆ ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
 ಎಚ್ಚರನೆನಾಡಜೀಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಜಯಂತನಮಾತಂಕೇಳಿ, ಆ
 ಕ್ರಿಡಾಶುಕವು ಅಂಬಿಕಾಭವನವಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗಿಣಿಗ
 ಳಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಮಾತುಗಳಂನಾಡುತ್ತಾ, ಒಂದುಪಂಜರದಲ್ಲಿ
 ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಶುಕವಂನೋಡಿ ಪಂಜರವಂ
 ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಚುಂಬನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎದೆ ಹೆಣ್ಣುಗಿಣಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಕ್ರಿಡಾ

ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮೊದಮೂರುತನಿಂದ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಸೌಗಂಧಿಕೆಯನ್ನ
 ಇಂದ್ರನು ಯಾವವರಿನಲ್ಲಿ ಅರಹರಿಸಿದನೋ ? ಅವರಿ ನಿನ್ನನ್ನವಹರಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವನಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಗೃಹಿಸೆಂದು ವಿನೋದಮಾತುಗಳಂ
 ನಾಡುತ್ತಾ, ಮೆಟ್ಟುಡುವ ಶುಕದಂಪತಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಆ ಮಾತುಗಳಂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಲಾಲಿಸಿ, ಸುಮತಿಯು ತನ್ನಮನದೋಳ್ ಈಶುಕವು ಅಮರಾ
 ನೆತೀವಟ್ಟಣದಿಂದಬಂದ ಶುಕವು, ತನ್ನವತ್ತಿಯಾದ ಜೆಣ್ಣು ಶುಕನಂ ಕು
 ರಿತು ಇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾಹರಣವಂ ಮಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ದೃಷ್ಟಾಂ
 ತ ಪೂರ್ವಕನಾಗಿ ಪೇಳಿತು, ಇದರಿಂದ ಇಂದ್ರನು ಅಮರಾನೆತಿಯಿಂದ
 ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾವಹಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೋದನು, ಈಮಾತು
 ಸುತಿಯಲ್ಲಾ, ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೇಸರಿ, ಆ ದೇವಿಯುಕಾಂದರ್ಯವು ದೇವ
 ತಾಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂಬರಲಾರದು, ಅಮಕಾರಣ ಇಂದ್ರನು ಅಮರಾಹರಣವಂಮಾ
 ಡಿರುವನೂ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಿಂಿಸುತ್ತಾ, ಈಮಾತು ರಾಯನಿಗೆಹೇಳಿ
 ದ್ದೇ ಉಂಟಾದರೆ ಪಾಣನಿಯೋಗವಂ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲಾ,
 ಎಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ, ನಿಂತಿಹ ವೊಂದುಕ್ಷಣಕ್ಕೆ
 ರಾಯನುಕಳವಳಿ ಬಿಚ್ಚುಬಿದ್ದು ಝಗ್ಗನೆ ಪರ್ಯಂಕದಿಂದೆದ್ದು ಎಲಾ
 ಸುಮತಿಯೆ ! ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಕೆಗಳಂ ಕೊಂದು ತಬ್ಬಿಬ್ಬು ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಹತ್ತಾರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ಸುರಂಬಿಡು
 ತ್ತ ದಿಕ್ಕುನಿಕ್ಕುಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾ, ಹಿಂದಕ್ಕೆಬಂದು ಪರ್ಯಂಕದೋ
 ಳ್ ಕುಳಿತು, ಶಿಖಾಬಂಧನವಂಮಾಡಿ, ಚಿಂತಾಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳು
 ಗಿ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ತುಟಿಯಂ ಸವರುತ್ತಾ, ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಭೋಮಿಯಂ
 ಕೆರೆಯುತ್ತಾ, ಮಾತನಾಡದೆ ಮೌನದಿಂದ ಕುಳಿತಿಹ ರಾಯನ ಮುಖ
 ಕಮಲವಂನೋಡಿ, ಸುಮತಿಯು ಮನದೋಳ್ ಈ ಶುಕಗಳ ಮಾತುಗ
 ಳಂಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಎದ್ದನೋ ? ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾಹರಣ
 ವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸ್ವಪ್ನವನ್ನನುವರು ಕಂಡನೋ ? ಈ ಎರಡರೋಳ್
 ಒಂದೇನೋ ಆಗಿರೋದು ನಿಶ್ಚಯ, ಈಗೀಗಿಳು ಕೂಗಿದಮಾತುಗಳಂ
 ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದಡೆ ಪ್ರಮಾದ ಬರೋದೆಂದು ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರ
 ಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರ್ಯಂಕದಿಂದೆದ್ದು ಪವಳದ ಹಾವಿಗೆಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿ

ಕೊಂಡು ಹಸ್ತರಾಸನಂ ಕೊಂಡು ಸುಮತಿಯಂ ನೋಡದೆ ಹಜಾರದಂ
 ಸೊರಮುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಿರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಜಯಂತ ಸಳಕೂಬರರೀರ್ವ
 ರು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಸಂಗಡಲಿ ಸೋಗುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಸುಮತಿ
 ಯಂಕರೆದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ದೇವೇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು
 ಪಹಾರ ನೋಡಿದಂತೆ ವಿಕಾರಮಾಡ ಸ್ವಪ್ನವಂ ಕಂಡೆ, ಆ ಸ್ವಪ್ನ ಫಲವು
 ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುವದೋ ತಿಳಿಯ ಕೂಡದಲ್ಲಾ, ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನುತೋ
 ರತಲಿಹೆ ಎಂದಾವಲ್ಲಾಪಿಸಲು, ಆಗಮಂತ್ರಿಯು ಪಾಸುಸತ್ಯವಿನ್ನಿದು ಕೈ
 ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಕಗಲ್ಲಾ ಮಾಯುತೆಂದು ತಿಳಿದು, ಗಿಣಿಗಳ ಮಾತುಗಳಂ ಮು
 ರವರಾಜಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಮದಾನುಭವನೆ ! ರಾಗವು ಕಂಡಸ್ವಪ್ನಕ್ಕೆ ಫಲವು
 ಬಾಹ್ಯವಲ್ಲ ಪೇಳಲೇ ಇಲ್ಲಾ, ಈ ಅರ್ಥ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆಪ್ರದ್ಯವಾಗಿ ಇದೆಯಂ
 ದು ನಿಜವಾಗುವೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಜಯಂತನಂನೋಡಿ,
 ಆಯ್ಯಾ ನುಮೇಂದ್ರಪುತ್ರನೆ ! ಅನುರಾವತೀ ಪುಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೈಮ ನೆನಾ
 ಚಾರಂಗಳು ಒರುಪದಂಬೂ ಏಕೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆಜಯಂತನು ಎಲೈ
 ಮದಾನು ಭಾನನೆ ! ಪ್ರತಿ ಹೈಮಲ್ಲಿಯು ಸಹಸ್ರವೇದಮಾಸಂಗಳು ಎನಗೆ
 ತಿಳಿಯುವದು, ಆಗ ಎರಡು ಘಳಿಗೆ ಸೋಪದಲ್ಲಿ ಸತಮಾನ ಬಂತೆಂದು
 ನಿಜವಾಗುವೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಶುಕ್ಲಾಸದೀತಿಂದಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಹಸ್ರ ಸ್ತಂಭ
 ಮುಂಟಹಕ್ಕೆಚಿತ್ಕೃತ್ಸ, ಜಯಂತನಳಕೂಬರ ರಿಂದೂಡೆಗೂಡಿ, ಸದಿಯೋಳ್
 ಜಳಕನೆಕೂಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳು ಧರಿಸಿ, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯಂಮಾಡಿ,
 ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಮಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಮಂತ್ರಿಯಾದ
 ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂಕಂಡು, ಜಯಂತನು ಸಳಕೂಬರನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾಂಗ
 ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿದನೋಡಿ, ರತ್ನವೀತನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿ, ಮಾತುಗನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವ
 ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪಿನಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಗೆ ವಂದನೆಯಂ
 ನೋಡಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದು, ರಾಯನು ಅಂಜಲಿಬದ್ಧ
 ನಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಜಪನಂಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು, ಪ್ರತ್ಯುತ್ಥಾನವಂ
 ಮಾಡದೆ ಕುಳಿತಿದ್ ಅಪರಾಧವಂ ಹೈಮಿಸುಖೇಕೆಂದು ಪಾಪಾಸೆಯಂ
 ಮಾಡುತ್ತಾ ವಂದನೆಯಂಮಾಡಿ, ರತ್ನವೀತದೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಕಿಟಕಿಟಕುಂ
 ಡಲಗಳಂಧರಿಸಿ, ಪಾದುಕೆಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಜಯಂತ

ಸಳಕೂಬರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿನಾಸನನ್ನೇರಿ ಕರದೀ
 ಪಿಕಾ ಸಹಸ್ರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ
 ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಂಬಿಕಾಭವನದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ವಿನಾಸನನ್ನಿ
 ಳಿದು, ಜಯಂತನ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,
 ಸಳಕೂಬರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಶಿ ಆರೋ
 ಗಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಮಂ ಗೈಯ್ಯಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ
 ಯಂ ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿ
 ಯೇ ! ತಾವು ಊಟಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊ
 ಡುತ್ತಾ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸೆ
 ಲು, ಮಣಿಮಂತನು ರತ್ನದಕಲಶಂಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧಯುತವಾದ ಗಂ
 ಗೋದಕಗಳಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾದಂಗಳ ತೊಳೆದು, ಬಿಳುಪಾದ ಕರ
 ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪಾದವಂಜಿರಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಜಯಂತ, ಸಳ
 ಕೂಬರರಿಗೆ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಸುಮತಿ ಭಾಯಾಗುಪ್ತ ರೀದ್ವ
 ರಿಗು ಉದಕವಂ ಕೊಟ್ಟುಬಳಕ ಜಯಂತನು ರಾಯನ ಕರವಂಪಿಡಿದು,
 ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರ್ಡ ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ರಾಯನ ಎದುರಾಗಿ ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಯಂ ರತ್ನಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ರಾಯನ ಉಭಯಪಾ
 ರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸಳಕೂಬರ ಜಯಂತರು ಕುಳಿತು, ಆಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೆ !
 ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆ ! ಊಟಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕರದು ಉಚಿತ
 ಮಾಡ ಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದೇವ
 ತಾ ನಮೂಹಂಗಳಿಗೂ ಎಕ್ಷರಿಗೂ ಸಹ ಎಡೆಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ನೇಮಿ
 ಸಿ, ಮಣಿಮಂತನ ಮೊಗವಂ ನೋಡಲು, ಆಗ ಮಣಿಮಂತನು ಬಗೆಬಗೆ
 ಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ದಿನ್ಯಮಾದ ಮಧುರಾನ್ನಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ
 ಧಹ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಸಜ್ಜುಮಾಡಿರುವ ಹತ್ತಾರು ರನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಂ
 ತಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ರಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಾಸನ ಫಲಾಸನ
 ಮೊದಲಾದ ಆಸನಂಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಜಾಯಿಗಳಂ
 ವಜ್ರ ವೈಘಾರ್ಯ ಗೋಮೇಧಿಕ ಪುಷ್ಪರಾಗಂ ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬ
 ಟ್ಬೆಲುಗಳನ್ನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪವಳದಪೀಠದೋಳ್ ನುಡ

ಗಿ, ಲಾಮಂಚ ಮುಡಿನಾಳ ಪುಕ್ಕೆಯ ತೆನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪನ್ನೀರು
 ನಿಂದಚಿಮಿಕ್ಕಿಸಿದ ಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು, ಕಮಲದಾನುಸಂಬ
 ಪರಿಚಾರಕನು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಆಗ ಬೃಹಸ್ಪತಿ
 ಯಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಗಳರಾ! ಪರಿಷೇಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪರಿಗ್ರ
 ಹಿಸ ಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಾ ಜಯಂತ ನಳಕೂಬರರಂ ಅವಲೋಕಿ
 ಸಲಾಗ ಜಯಂತನು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಪ್ತೇಶನವಂ
 ಇತ್ತು ರಾಯನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿ ಜಯಂತನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿ
 ತಿರಲು, ಆಗ ನಳಕೂಬರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರಸೇ! ದಿವ್ಯಾಸ್ತಮಿಗಳಿಂದ
 ಮಾಡಿದ ಅಮೃತಾ ಸವನಿದು, ಆ ಸ್ವಾದವೆಯಂ ಮಾಡಿದಡೆ ಅನಂದವಾಗು
 ವದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ದೇಕೆಂದು ವೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಅಮೃತಾಸವ
 ನಂ ಪಾನವಂಮಾಡಿ, ಪುಕ್ಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳೊಳಗೆ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಾಸ
 ವನಂ ತುಂಬಿ ಜಯಂತ ನಳಕೂಬರರಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿ, ಎಲೈ ಗುರುಪ!
 ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರಾದ ನಿಮಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಉಚಿತವೆಂದು ನುಡಿದು ಚೋಪ್ಯ
 ನಂ ನೊರೆಯುತ್ತಾ ಮಧುರಮಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳು ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ದಿವ್ಯಾ
 ನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ದಾಹಶಾಂತಿ ಕರಮಾದ ದಾಳಂಬ ಫಲಾಸವನಂ ಪಾನ
 ನಂ ಮಾಡಿ ತೇಗುತ್ತಾ, ರಾಯನು ಜಯಂತನಂ ಕುರಿತು, ಆಯ್ಯಾ ಮ
 ಹೇಂದ್ರ ಪುತ್ರನೆ ! ದೇವತಾ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ದಿವ್ಯಾನ್ನವು ಎನ್ನ ಸೂರ್ಯ
 ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಉಪಬಂಧಿಗಳಂ ನಾಡುತ್ತಾ ಕರಗ
 ಳಂ ತೊಳೆದು ಕಾಮೋತ್ಸರಿಯು ಪಾದಾರ ವಿಂದನಂ ಸನಯುತ್ತಾ ನಳಕೂ
 ಬರನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬಡಿದು ಬರುತ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯನಂ ಧರಿಸುತಲಿರುವ
 ಕಾಲದೊಳಗೆ ಕಿವಿಗೆ ಸವಿಯಾಗಿ ಇರುವ ಅಮೃತದನೋನೆಯೊ? ಪಡ್ಲಾ
 ದಿಸ್ವರಂಗಳೆ ಸರಸಮಾಗಿ ಪಾಡುವವೊ? ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೋಲಾಹಲಧ್ವ
 ನಿಯೊ? ಗಂಧರ್ವಕಾಂತಿಯೆರುಗಾನವಂ ಮಾಡುವನೊ, ಎಂದಿ(ಪರಿ ಸಂ
 ದೇಹನಂಗೊಳಿಸುವ ಮಧುರಮಾದ ಗಾನವು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಕರಮಾಗ
 ಲಾಗಿ ರಾಯನು ಅಲ್ಲಿಸಂತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾವಕಾಶಮಾಗಿ ಕಿವಿಗಳ
 ಜೋಲಿ ಗಗನವೆ ಗಾನಸ್ವರೂಪನಾಯಿತೊ? ಅಲ್ಲದೆ ಅನಂದವೆ ನಾಡಾ
 ಕಾರವನಾಯಿತೊ ಎನೊಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳತ, ತಿಳಿಯಲಕರ್ಯವಾಗಿ

ಮನವು ಗಾನವಲ್ಲೆಯೇ ಲೀನವಾಗಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಅಯ್ಯಾನಳಕೂ
ಬರನೆ ! ಈ ಗಾನವನೊಡುವವರು ಯಾವನೋಕೆದವರೋ? ಎಲ್ಲಿರುವರೋ
ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಲ್ಲನೆಪೋಗಿ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವನೊಡುತ ಚನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಜೇ
ಕಲ್ಲಾ, ಎಂದು ಅವುಣಯಂಕೊಡಲು, ಆಗ ಸಳಕೂಬರನು ಸ್ವಾಮಿ ! ದ
ಯನೊಡಜೇಕೆಂದು ಬಳಬಾಗಿಲಿಂದ ಪೊರಟು ಸವರಂಗನಾಟಕಶಾಲೆ
ಯ ಮೇಲ್ಮಜ್ಜೆಗೆಳೋಗಲು, ಆ ಹೊದದಲ್ಲಿಯೆ ಝಗ್ಗನೆ ಗದ್ದಿಗೆಯಿಂದಿದ್ದ
ಬಿಸೆಸಾದ ಪೇರ್ವೊಲೆಗಳೆಭಾರದಿಂದ ಬಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿರುವನಡುವು ನಡುಗು
ತ್ತಿರಲು, ಚಂದ್ರಿಗಾವಿಶೀರೆಯನರಿಗೆಗಳಸಾಲುಗಳಂ ಪಾದದಿಂದೆಲ್ಲಾತ್ತಾ
ಕಾಲಂದಿಗೆಗಳು ಘಲ್ಲಳುಳ್ಳೆಂದು ಪೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಮುಗಳುನಗೆಯಿಂ
ದಮೊಗನನ್ನಲಂಕರಿಸುತ್ತಾ ಮದನನಸಮ್ಮೋಹನಶಕ್ತಿಯ ರೂಪುಗೊಂ
ಡುಬಂದಂತೆ ಅಂದಗಾತಿಯಾದ ಮಂದಯಾನೆಯರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು
ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಕ್ಕಿನೋಲುವ ನೊಗಸಿನಿಂದುಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಯನ
ಪಾದಂಗಳಂ ತನ್ನ ಪಣೆಯಿಂದೊತ್ತಿ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಿನಂತೆ ಧಳಕ್ಕನೆಎದ್ದು ಎ
ದುಗಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ದ ನೊಗಸುಗಾತಿಯಂನೋಡಿ ದುನನೋತು ತಬ್ಬಿಬಾಬಾಗಿ
ವೈಯುಬ್ಬಿ ಜುಮ್ಮನೆ ರೋಮಾಂಕುರಂಗಳುದಯಿತಿ ಮನೊಜಪಾರವ
ಶೈವಸ್ತ್ರವಿರುವ ಮಹಾರಾಯನ ಮನೋಭಾವವನ್ನರಿತು, ಸಳಕೂಬರ
ನು ತುಪಾಗಿರುವ ತಳರುಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ತಳರುದಿಂಬುಗಳಮೇ
ಲೆ ತಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆತೆರಳ ಬಂದು ರಂಭೆಯ ಕಿವಿಯೋಳ್ ರಾ
ಯನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ರಮಿನು ಎಂದು ಪೇಳಿ, ನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿ
ಲೋಳ್ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ
ಸಳಕೂಬರನು ತನ್ನ ಹಜಾರನಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಲು,

ಇತ್ತಲಾ ರಂಭೆಯು ರಾಯನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗುವಂತೆ ರಾಗಾಧಿ
ದೇವತೆಯಾದ ರಾಜಮಾತಂಗಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ರನ್ನದ ವೀಣೆಯಂ ಶ್ರುತಿ
ಮಾಡಿ ಕಾಲನರಿತು ಕಾಂಭೋಜರಾಗವಂ ಮೇಳವಿಸಿ, ಪಡ್ಡ ಮಧ್ಯಮ
ಪಂಚಮ ಋಷಭ ಗಾಂಧಾರ ಸ್ವರಗಳ ವರ್ಜ ವರ್ಜಂಗಳ ತಿಳಿದು
ಘನ ನಯ ದೇಶಿಯ್ಯ ರಾಗಗಳಂ ಮೇಳವಿಸಿ, ತಾನ ಗಾನಮೂರ್ಛ
ನಗಳಿಂದ ವೀಣೆಯಂ ನುಡಿಸುತ್ತಾ, ನೊಗಸುವಿಾರಿ ನೊಂವೇರಿ ಸಂಚಾ

ಗಿ ಪಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಗಾಂತರವೆತ್ತೆಯೇ ರಂಭೆ ಮಾಡಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ರಂಗಾಲಾಪನೆಯು ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಹಾಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದೆದ್ದು ಸನಿಪವನ್ನೈದಿ ತಾನಗಾಸದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿರುವ ಈ ಕಳಾನತಿಯನ್ನು ಕಂದರ್ಪಕೇಳಿಯೋಳ್ ಕಲೆಯದೆ ಕಾಮನಕಾಟವಂತೆ ಡೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಕರವಂಪಿಡಿದುಲು, ಆ ಕಾಮಿಸ್ಸೆಯು ಮೀಣಯಂಆಚೆಗೆ ಇಟ್ಟು ನಾಚೆಗೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ರಂಭೆಯುಡಿದಂ ಸವರುತ್ತಾ ಜಡೆಯಂಪಿಡಿದು ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ ದಳಧಳಿಸುವ ಕೆನ್ನೆಗಳಂಚುಂಬಿಸಿ ಕಣ್ಣುಗಳಂಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಕಂಠವಲ್ಲಿಕ ರವನ್ನಿಟ್ಟು ಕಳಾಸ್ಥಾನಗಳಂ ಉಹಿಸುತ್ತಾ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಎದೆಗೆ ಎದೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕುಚಗವನ್ನೊತ್ತುತ್ತಾ ಅಂಕದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ ಮೆಳಗಿರುವ ಮೊಲೆಯತ್ತೂಟುಗಳು ಹಸ್ತದಿಂದಳವಡಿಸಿ, ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಆಲಿಂಗನವನಾಡುತ್ತಾ ಚುಂಬನ ಸಖಕ್ಷತಗಳಿಂದೀವರಿ ಬಾಹ್ಯರತಿಯೋಳ್ ಮನವುಕರಗಿ ಮದನಮಾಯಯೋಳ್ ಮುಳಗಿರುವ ಈರ್ವರಂನೋಡಿ ಮನ್ಮದನು ಈತನಸಂಗಡ ಗಾರರಾದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಯುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವನಾಡಿ, ಮಂದನೂರುತಮರಿಗಳನ್ನು ಮೈಗಾನಲಾಗಿ ಮಡಗಿ, ತಾನು ಈರ್ವರಮನದಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿಹುಟ್ಟು ಕಮಲಕಾಂಡವೆಂಬ ಕೊಳವಿಸೋಳ್ ಪುಷ್ಪಪರಾಗವೆಂಬ ಮದ್ದುತುಂಬಿ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಗುಂಡುಮಡಗಿ ತಳರೆಂಬ ಜಂಕಿಯೊತ್ತು ಎದೆಗೇಗುರಿನಾಡಿ ಧನೀರೆಂದು ಗುಂಡುತಗಲಿಜಂಡಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣದಬಿಸಲು ತಂಡಂಗಳಿಗೆಜೇಸುರಗೊಂಡು ಕಿಚ್ಚುನಂತೆ ಶೆಚ್ಚುರುನವಿ ರಹತಾವಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಮೈಗಳಂನುರೆತು ಪುನ್ನಾಗನ್ಯಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ ಜರಮ ಭೇಷವಾಗಿತ್ತೋರದೆಹರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಣಗಿರುವ ರಂಭೆಯ ಸೀಲಮಣಿಗಳಿಂದ ಸಿಮಿಟದ ಜಿನ್ನದಂಟು ಲಂತೆ ಬಟುವಾದ ಮದನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕರಿಕರಕ್ರೀಡೆಯಂಮಾಡಿ, ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಲಸಕ್ಕಿಯನ್ನಂಟುವನಾಡಿ ಮಣಿತಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ಈರ್ವರಮನಸ್ಸುಗಳು ಕಂಠದಲ್ಲಿಉಕ್ಕಿಬರುವ ಕ್ಷೋಣಿತಧ್ವನಿಯಂಬನಾದದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಯದುಲೊತ್ತುಗಳಂ ಕೊಡುತ ದಂತಕ್ಷತಮನಾಡಿ ಅಧರಾದ್ಯುತವೆನ್ನಾಸ್ವದನಂಗೈದು, ಸೀತ್ಪಾರದಿಂದ ಪುರ್ಬುಗಳಂಗಂಟಕ್ಕಿ ಮಾರೆಯಾಗಿ

ಮೊಗವಂತಿರಿಗಿಬಿ ಎಳೆ ನಗುಗಳಿಂದ ಹಾಸ್ಯವೆಂದಾಡುತ್ತ ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನು
 ಅಂಗೈಯಿಂದ ಅವ್ವಳಿಸುತ್ತಾ ರತಿಲಾಹರಿಜೆಟ್ಟಿ, ಹಾ ಇರೆ! ಶಾಬಾಸೆಂ
 ದು ಮೆಚ್ಚಿ ಹಸ್ತದೋಳು ಹಸ್ತವೆಂ ಹಾಕ್ತುರನ ಮಂದಗಾತಿಯೆಂ
 ಸೋಡಿ ರಾಯನು ಮನಸೋತು ಮತ್ತನಾಗಿ ಮೊತ್ತೊತ್ತಿ ರತಿಕ್ರೀಡೆ
 ಯಂ ಮಾಡತ ಮರಳ ಮರಳ ಮಾಡುಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ರೋಳು ಚಿತ್ತ
 ವು ವರಾಯತ್ತಮಾಗಿ ಅರೆನಾಡುಗಳನ್ನಾಡುವರಾಯನ ಸಮರತಿ ಸಾಧ
 ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾರನಸಾಧನವೆಂದಾಡುತ್ತಾ, ಆ ಸಾಧನಗಾತಿಯು
 ಕಾಮನ ಗರಡಿದೋಳು ಫುಮುಫುಮಿಸುವ ಕಮಲಗಂಧಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಗ
 ಳೆಂದುಟ್ಟಿ, ಹೆಚ್ಚಿಬರುವ ರಾಯನ ಪ್ರೇಮಾತಿಕೆಯವಂತಿದು, ಮದ
 ಸನಮದ್ವಾಸೆಯಂ ಸೇರಿಬರುವನಾಹುತನಂತೆ ಮಂದೆಯಾನೆ ಮೇಲ್ಗಡೆ
 ಜುಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮೆತ್ತಮೆತ್ತನೆ ವತ್ತುತ ಅತ್ತಲಿತ್ತಲು ವರಿಸುತ್ತಾ ಮದನ
 ಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿರುವ ರತ್ತುನದ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೆ
 ತ್ತಿಗುರಿಯಾಗಿವಿಾಟುತ್ತಾ, ಸ್ನೇಹಾರಗಳಂನೆಯುತ್ತಾ, ಅಂಡುಗಳಲ್ಲಿ
 ಅಂಗೈಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅಮಿಕಿ ದುರುಸಾಗಿ ಧುಮಿಕಿ ತಳ್ಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
 ಮೇಲ್ಗುತ್ತುಗಳಂ ಗುದ್ದಿಗುಮಿಸುತ್ತಾ, ಮದನ ಕಳೆಗಳನರಿತು ಹಾಯಿ
 ಜೆಟ್ಟಿ ಅರೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಸುರತಸುಯಾನುಭವವೆಂಬ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ
 ಳಾಗಿರ್ಪು ಮರಳ ಮಸ್ತುಥಾವೇಶದಿಂದ ಮೈನುರತು ಮನಸ್ಸುಬಿಂದಂ
 ತೆ ಗಾಸನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ, ಚಕ್ರದಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತ, ರನ್ನದಕೀಲು ಪುತ್ಥಳಿ
 ಯಂತೆ ನಾಚ್ಯನನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಮಧುರಮಾದ ಅಧರಾಮೃತವಂ ಸವಿ
 ಸೋಡುತ್ತಾ, ವೀರನಾದ ಮಾರನ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಜಫುಸಫುಟ್ಟನೆಗಳಿಂದ
 ಚಟಚಟುತ್ತಾ ಶಬ್ದಂಗಳಂಮಾಡುತ್ತಾ, ಕಂಕಣ ಝಣಝಣತ್ಕಾರ
 ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಫುಲ್ಲುಫುಲ್ಲಿಂದು ಮೊರೆಯುವ ಕಾಲಂದಿಗೆ ಶಬ್ದಂ
 ಗಳು ಕಾಮನ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಂ ಮಾಡುವೆನೆಗೆ ಕವಳವಂ ಪೇಳುವಂ
 ತಿರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಮೊಗವನ್ನಲಂಕಾರವೆಂದಾಡಿ,
 ಉಪರಿ ಸುರತಕ್ರೀಡಾವಿಹಾರವೆಂದಾಡಿ, ಕಳಾವತಿಯ ಅಧರವಂಚುಂ
 ಬಿಸಿ, ಕುಚಗಳಂವಿಡಿದು ಕಳಾವತನವಾಗುಂತೆ ಕಂಠದಲ್ಲಿನಿಖ್ವತವಂ
 ಮಾಡಲು, ಆ ಕಾಮಿನಿಯು ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾಮನಂಧ್ಯಾನಿತಿ ಮೈ

ಬಳಕೆ ಮನವುಕರಗಿ ಮಗ್ನಳಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳುನೋಂಕಿದ ಚಂದ್ರ
ಕಾಂತಪುತ್ರ್ವಳಯ ಕಿರಜೆನರು ಸಾಲಾಗವಾಮಿತಿ ರಲು, ಮುಂಗುರುಳು
ಮುಖವಂ ಮುಚ್ಚಲು, ಕೆತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾರಂಗಳೊಕ್ಕಿತ್ತುಪೋಗಿ ಮು
ತ್ತುಗಳು ಝಲ್ಲನೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರಲು, ಕೇಳವಾಳವು ಸಡಲಿ ಕಂದರ್ಪನ
ಕರಿಯಗುಡಾರದಂತೆ ಗುಪ್ಪನೆಮ್ಮೆಯಲ್ಲಗಪ್ಪಿ, ಕುಂಚಭಾರದಿಂದ ನಡುವು
ಅಳಕೆ, ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಉಪಸಂಹೃತವಾಗಿ ಬೀಳುವ ಮೆದನನ ಸ
ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ರಾಯನವದೆಯೋಳುನುಲಗಿ ರತಿಸುಖಾನುವದಲ್ಲೀ
ರ್ದುರು ಮಗ್ನಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಶೈತ್ಯ ಸೌರಭ್ಯ ಮಾಂದ್ಯಂಗಳ
ಳಿಂದಕೂಡಿ ಮಂದಮಾರುತನು ಸದ್ದುನೂಡದೆಬಂದು ಮೃಗಳುಸನರು
ತ್ತಿರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂಜಿತುತ ರಂಭೆಯು ನಾಜಿಕೆಯಿಂದಾ
ಜಗಪೋಗಜೀಕೆ ಮ ಸರಗಂಕರೀರಕ್ಕೆ ಮೆರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಶೀರೆಯಂ ನೆಳ
ಯುತ್ತಾ ತೆರೆಗೆಮೆರೆಯಾಗಿ ಪೂಗಲು, ಆಗರಾಯನು ಎದ್ದು ಮುಕೂಲನ
ಸ್ತ್ರಮಧರಿಕೆ ಸರಿಗೆಯಿಂಜಿರದಿರುವ ನಣ್ಣುದುಪಜಯ ಬಲ್ಲೆವಾಟು ಸರಿ
ಯಾಗಿನೂಡುತ್ತಾ ತೆರೆನೋಳು ಮೆರೆಯಾಗಿರುವ ಮದನತೆಯನ್ನು ಮರ
ಳನುರಳ ಕೆರೆಯುತ್ತಾ, ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಎಲ್ಲಿಯಲೆಯ ! ಎನ್ನದಂಕ
ಕ್ಕೆ ಮನ್ನೆ ಧೂರೆಯಾದ ಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹಾರವೆನೂಡುತ
ಚಕೋರ ದಂಪತಿಗಳ ಚಲ್ಲಾಟವಂ ನೋಡುವಾ ಬಾಯಂದು ಕರೆಯು
ತ್ತಾ, ಓರ್ವರೋರ್ವರಂತಬ್ಬಿ ತೆರಳಬರುತ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಬಗತಿಯೋಳು
ಕುಳಿತು ಉಗುರೊತ್ತುಗಳಿಂದ ಕಂದು ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗೆ
ಪಚ್ಚೆಕಪ್ಪುರವೆನೂತ್ತಿ ಮುತ್ತುಗೊಡುವ ರಾಯನಿಗೆ ರಂಭೆಯು ರತ
ಶ್ರಮವರಿಹಾರವೆನೂಡುವ ನೆವದಿಂದ ನೆರಗಂನೆಳದು ಶರೀರವೆನರಸಿ,
ಮೆಲಯಜಾಲೆನವನೆನೂಡುತ್ತಾ, ಹಸ್ತವೆನಿಡದು ಕುಂಚಗಳಂನೋಂ
ಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪರಿಮಳಮಾದ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂ
ಕಂಠಕ್ಕೆ ಧರಿಸುತ್ತಾ. ಮಧುರಮಾದ ಮಾದಲ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ಹ
ಣ್ಣುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಸಂಭೋಗ ಶೃಂಗಾರ ರಸಭರಿತಮಾದ ಗಚ್ಛದ
ಧ್ಯಂಗಳಂ ಆಲಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ರಂಭೆಯು ರತಿಯನ್ನೆ ನೆನಿಯುತ್ತಾ ರಾ
ಯನು ಎಲ್ಲಿ ಮೋಹನಾಂಗಿಯೇ ! ನಿನ್ನಂಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಲಾರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ

ನನ್ನಂನನ್ನಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾನವಭಂಗವು ಸಹಜವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ
ಮುಖವು ಬೆರೆಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೊಳ್, ಕೂಡಕೂಡ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ
ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷಸುಖಭೋಗ ಕೈಗಾರನೆನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೂ ಪಾ
ಪವೆಂಬ ಪರಿವಾರವೆಂಬ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಪಪ್ಪಿಮಾ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಸ್ನಾನ
ವೆಂಬ ಮಾಪುವದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ಅಸ್ತಾಚಲವನ್ನೆ
ದುತ್ತಿರಲು, ಪತನವೋಗವೆಂಬ ಸ್ವರಿಸಲಾರದ ಪತನತ್ರಾಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ
ತಾರಕಂ ಸಮೂಹಗಳೂ ತಮ್ಮಲ್ಲದೆ ತಾವು ಕೆರಗಿಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಕೆ
ನಲು ಗಂಧಗಳೆಂತೆ ಚಿಲ್ಲುತ್ತು ತಂಪಾಗಿ ತಂಗಳ ತಂಡಗಳು ಬೀ
ಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೊಳ್ ಬಿಳುಪೇರಿ ಬರುವ ದಿಗಂಗಳನುಮುಖಗಳ
ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾ, ಕೋಯಂದು ಕೋಗುವ ಕುಕ್ಕುಟಾರವಂಗಳಂ, ಗಿಣಿ
ಗೊರುವಂಕ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಜಿಳಿಗಾಮಿತೆಂ
ದು ಜಿಗ ಎದ್ದು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು, ಪಾರಿಪೋಗಿರುವ ಕರಗಂ ಕುಚ
ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಶೇಳೆಯುತ್ತಾ, ಮುಂಗುರುಳುಗಳಂ ಕಿವಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿ
ರಿಗಿತ್ತಿದ್ದು ಪಾರಸೂಟವಿಂದ ಒಲವುಗಾರನೆನೋಡಿ ತೆರಿತಾಗಿತೆರಳಿ ಹಂ
ದು ಮುಂದೆ ಜೆಜ್ಜಿಗಳು ತಪ್ಪಿಡತ ಬಿಡುತ ಪೋಗುವ ತೆರಿತಾಕ್ಷಿಯಂ
ನೋಡಿ ಸುಟ್ಟು ಸುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಲಾರದ ಹಂದೆ ಬಂದು ರಾ
ಯನು ರುಘೇಯ ಕರವೆಂ ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೇಲುತ್ತಾ ಸಿಂ ದಿಳಿಸಲು,
ಆಗ ರುಘೇಯು ರಾಯನ ರತಿಕ್ರೀಡಾ ವಿಹಾರವನ್ನೆ ನನಯುತ್ತಾ ಮೈ
ಮರತು ಮನಗೆ ಬಂದೆನೋ ಬಲ್ಲವನೋ ಯಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯು ಸೈದಿ
ಮರಳಿ ಮಂದಿರವೆಂ ಶೇರುತ್ತಿರಲು, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅಂ
ಬಿಕಾ ಭವನವೆಂಪೊಕ್ಕು ಹಜಾರದೊಳ್ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನುಲ
ಗಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಸೀಮಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈಕುವಲಾ
ಕ್ಷೆಯು ಎನಗೆ ವಶ್ಯವಾಗುವ ಪರಿಯಾತಿರುವದೋ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಉಪಾ
ಯವೆಂ ನೂಡಜ್ಜಿಕೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲಾ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೂಣೆನುಂತಾದಿಗಳಿಂದ
ವಶ್ಯವೆಂ ನೂಡೆನೆಂದಡೆ ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಈದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯಂ ಮೂ
ಣೆನುಂತಾದಿಗಳು ಸೊಂಕಲಾರವು, ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದ ನನ್ನಿಂದೂ ಆಗ
ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲಾ, ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೆಂಪಾದವೇ ಎನಗೆ ಗತಿಯೇಜೊರತು ನು

ತೊಂದುಸಾಧನವಿಲ್ಲ, ಎದ ನೇಕವ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬಿಂತಿಹತ್ತಿರಲು, ಅ
ಬಳಕದಿಗಂಗನೆಯು ಪಣಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಪದ್ಮರಾಗಬಣ್ಣ ಸಂಕೆ ಉದಯಗಿರಿಚಿ
ರದೋಳ್ ಮಡಗಿರುವಮಣಿಕಿರೀಟದಂತೆ, ಗಗನಸರೋವರದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದ
ಸಹಸ್ರದಳಕೆನುಲದಂತೆ, ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಗಿರಿಯೆಕಟಕವೆಂಜೇರಿ ಪತಿ
ಯಂಬಡಿಯಜೇಕೆಂದು ಕಮಲಾಕರಂಗಳಲ್ಲಿ ತವನವನಾದುವೆ ಕೆನುಲಿನ
ಯರಂ ಕರಂಗಳೆಂನೊಂಕೆನಿ ನಗೆಗೋಳಸುತ್ತಾ, ಚಕ್ರವಾಕಂಗಳನೇಡಿ
ಯಂಬಡಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರವರ್ಧನಾನನಾಗಿ ಬಿರುಸಕರ್ಮಸಾ
ಕ್ಷಿಯನ್ನೋಡಿ ಪರ್ಮಂಕೆಂದೆದ್ದು ಪವನದಹಾವಿನಿಗಳೆಂಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಸೂರ್ಯನನ್ನೆವಲೋಕಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಪುಟದಸುರಚನಳಲನಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಸುಗಂಧ
ಮಹಾರಾಯನನೋಡಿ, ಸುನುತಿಯು ದಂಡವ್ರ ಮನವನೊಡಿ ಕೈಕೆ
ಟಿ ಕೊಂಡುನಿಂತಿರ್ಗ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ, ಮೋಹಿತದಲ್ಲೀಕುಳ
ತೆ ಮುಖಮಜ್ಜನವನೊಡಿ ಕಪ್ಪುರನೀಳ್ವಪೆಂಧರಿಸಿ, ಅದ್ಭಾಸಮುಪ
ಯ ! ಎನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಬಂದುಕಾರ್ಯವು ಬದಗಲಿಲ್ಲಾ, ಇದಕ್ಕೆನು
ಪಾಯವನೆಯೋಚಿಸಿ ಜಾತಿಸ್ತಿಗ್ರಂಗಳು ಎಲ್ಲಿಬರುವರೋ ಆ ನೆಲೆಯಂ
ತಿದುಕೊಂಡುಬಂದೆಯಾ ಎಂದು, ಬೇಳ್ಗ ರಾಜಸವಾತಂಗಳಂಕೇಳ
ವೆತ್ತಿಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಈಕಾರ್ಯಅತಿಸುಲಭವಾಗಿ ನಾಪ್ಪವಾಗುವದು, ಈ
ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಸಾಧ್ಯವೋ ಎಂಬಜಿಂತೆಯಂಬಿಟ್ಟು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆಬಿ
ರುಮತೆ ವಿಹಾರವಂಮಾಡಬೇಕೆಲ್ಲದೆ ಇದೇನೋಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೆಂದುಯೊ
ಚನೆಯಂಮಾಡುವದುಜಿತವಲ್ಲಾ, ಎಂದುಬೇಳ್ಗ ಮಂತ್ರಿಯವಚನವಂ
ಕೇಳ ರಾತ್ರಿಯೋಳಸಡೆದ ಸಂಭೋಗ್ಯಂಗಾರ ರಸಾನುಭವವಂ ಮನನ
ವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೋಳ್, ಜಯಂತನಳಕೂಬರರುಬಂದು
ಸಮಸ್ಕಾರಗಳಂಮಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಅಗರಾಯನು ನೀತದಿಂದೆದ್ದು ಈರ್ವ
ರಕ್ಕೊಳಂಪಿಡಿದು ಅಲಿಂಗನವಂಮಾಡಿ ಎಶ್ಯವೇವತೆಗಳರಾ ನಿಮ್ಮಮ್ಮಿ
ಉಂಟಾದುದರಿಂ ಎನಗೆ ಏನೋಬಂದವೂರ್ವಮಾದ ಫಲವುಬದಗುಂತೆ
ತೋರುತಲಿಧೆಎಂದುಬೇಳುತ್ತಾ, ಮಜ್ಜನಗೃಹವೆಂಜೈದಿ ಸ್ನಾನವಂಮಾ
ಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂನೆರವೇರಿಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರಿ
ಯವಾದಂಗಳಂ ನೆನಯುತ್ತಾ, ಜಯಂತನಳಕೂಬರರೀರ್ಪರಿಂದೊಡಗೂ

ಡಿ ಭೋಜನಸಾಲಗೆ ಚೆತ್ತೈಸಿ ಮೃದುವಾದವರಗಳಂ ಸವಿದು ಪುಷ್ಪಾಸ
 ನೆ ಫಲಾಸನ ಪೊದಲುವ ಆಸನಗಳಂ ಪಾನೆನೆಂದರಾದಿ ಆಸಂದವರವಸರಾ
 ಗಿ, ರಾಯನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರವೆ ಕೃಪಾಪ್ರಾಯವೆನಿಸಿತು ಬೃಂದಾರಿಕಾ
 ಯೋಗಿನಿಯು ದೇಶದ ದೇವರವಸ್ಥೆಯಂ ನೆನದು ಜಯಂತನು ಕಂಬನಿಗ
 ಳಂ ತುಂಬಿ ಎಳ್ಳು ಮೆಣಸುಭಾಸನೆ ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಾತಿಶಯಂಗಳ
 ಳು ಎನಗೆ ಆಸಂದವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲದೆ, ಅದುಕಾರಣ ನೀನೆಸಖನು,
 ನೀನೆ ಮಿತ್ರನು, ನೀನೆ ತಂದೆ, ನೀನೆ ದೈವವೆಂದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೆ ಸಮ್ಮಾರ್ಥ
 ರ ಮನಸ್ಸು ಶಿವನಾಗಿರುವೆಂದೆಂದ ಶರೀರಂಗಳು ಭೇದವಾಗಿ ತೋರು
 ವವು, ಅಂತರಿಕರಂ ಭದ್ರಂಗಳಿಗೆ ಲೇಸನಾತ್ರರು ಭೇದಕಾಣಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ,
 ನಿಮ್ಮ ಮನೋರಥಂಗಳೆಲ್ಲವು ಫಲಿಸುವಂತೆನಾಡಿ, ಸುಮತಿ ಫಾಯಾಗು
 ಪ್ಪ ರೀದ್ಯರಂ ನಿನ್ನ ಆಳದ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೀವಿಲ್ಲಿಯೆ ಸುಖ
 ದಿಂದಿರಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಜಯಂತನಿಗೆ ಆಲಿಂಗನ
 ವೆಂಕೊಟ್ಟು, ಅಯ್ಯಾ ಮುಖೇಂದ್ರನುತನ ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವ
 ಯಂವರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಿಸ್ತ್ಯಾದಿ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಂ ತಂದು ಪಣವಾ
 ಗಿಬಿಟ್ಟಿ ಸಿ ಪರಿಣಯಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂ
 ದ ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರಣವೆಂದರಾದಿ ಆ ದೇವಿಯೊಡನೆಕೂಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆಬರು
 ವೆನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡುತ, ಆಲಿಂಗನವೆಂದರಾದಿ ಜಯಂತ ಸಲಕೂ
 ಬರರ ಕೈಗಳಂಹಿಡಿದು ವನಲಕ್ಷ್ಮೆಯ ವಾಸಭವನದಂತಿರ್ಪ ಗೃಹೋಪ
 ಪನವೆಂಪೊಕ್ಕು ಪುಷ್ಪಾಪಚಯವಂ ಮಾಡುವ ಊರ್ದುತಿ ತಿಲೋತ್ತಮ
 ಯರೀದ್ಯರಂ ನೋಡಿ ವಿಭ್ರಾಂತಿಚಿತ್ತನಾಗಿ, ರಾಯನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವ
 ಲತಾಮಂಟಪಗಳಂನೋಡುವ ಆ ಕಾರ್ಯರ ಅಂಗಾಂಗ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ
 ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂಪಡೆಯುತ್ತಾ ಜಯಂತ ಸಲಕೂಬರರ ಕೈಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಕಾ
 ಮನ ಶರಣೋಳಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಶರೀರವೆನುರದು ಮಾತಾಡದೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಲತಾ
 ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ವರದಾಗಿ ಪೋಗುವ ರಾಯನನೋಡಿ ಜಯಂತನು ಸಲ
 ಕೂಬರನು ಕಂಡು ಸಸುನಗುತ ಎಬ್ಬಿಮಿತ್ರನೆ ! ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇರು
 ವದು ಯುಕ್ತಸಿಲ್ಪಾಯಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಉಪನವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿ
 ರುವಂತೆ ಮಣಿನಂತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ವೇಳ ಅಂಬಿಕಾಭವನವಂ ಕುರಿತು

ಪೋಗುತ್ತಿರಲು,

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಮಾಕಂದ ಮರಗಳಿಗೆ ಜಿರದಿರುವ ಮೊಲ್ಲಿಮುಳ್ಳಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದುದುರುವ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಗಮ್ಮನೆ ಪರಿಮಳಿಸುವ ಲತಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಲಗ ಊರ್ವಶಿಯುತಿಲೋತ್ತಮೆಯುಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ ! ಈ ಮೋಹನಾಂಗನ ಅಂಗಸಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ನಾನಿನಿನ್ನಯು ಮರವೇಸರಿ, ಸನ್ನೆರಾತ್ರ ರಂಭೆಯು ಈ ರಾಜಶೇಖರನ ರತಿಕ್ರೀಡೆಗೆ ಮೋಹಿತ ಏನೂತೋರದೆ ನನ್ನಯಲ್ಲಿಯೆ ಮೈಮರೆತು ನುಲಿಗುವಳಂ ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲಾ ಯಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಚಿಗುರುಗಳಂ ಚಿವುಟುತ್ತಾ, ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಮನೋಜವರವರಾಗಿ ಪೈಗಳ್ಳುಮರವಾಗಿ ಹಂದ್ರಕಾಂತ ಜಗಲಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತಿ ರಾಯನಂಕಾಣದೆ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಬಗ್ಗಿನೋಡುವ ಬಾಳೆಯಂಕಂಡು ಕಳವಳಪಡೆತ ಹಕ್ಕಿಗಳಪಾರಿಸುವ ನೆನದಿಂದ ರಾಯನು ಪುಷ್ಪಗುಟ್ಟವಂಕಾಕಲು, ಆ ಪುಷ್ಪಗುಟ್ಟವು ಊರ್ವಶಿಯವೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ತಗಲಿದ ಪರಿಯಂನೋಡಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಊರ್ವಶಿ ಕರನಂಪಿಡಿದು ಲತಾಮಂಟವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವದಂನೋಟಿ ರಾಯನು ಮೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಎದುರಾಗಿಬಂದು ಆ ಕಳಾವತಿಯಂ ತಕ್ಕೈಸಿ ಬಾಹುಗಳೆಂಬ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದು ಲತಾಮಂಟವದೋಳು ಪಕ್ಕೈಕಪ್ಪುರವ ವಿಣ್ಣೆಗಳೆನುಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪಲ್ಲವ ಪರ್ವಂಕದೋಳು ಕುಳಿತು ತಿಲೋತ್ತಮೆಯಂಕಣ್ಣಳಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ್ತ ಊರ್ವಶಿಯು ಕುಂಚಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಈವರಿಯಾದ ತಾಳೆಫಲಂಗಳು ಮಂದಾರಮಂಟವದಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಮರೆತು ಬಂದೆನೆಂದು ಪೂರ್ವಶಿಯಂ ಕಳುಹಿಸಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಅಧರನಂ ಚುಂಬಿಸಿ ಆಲಿಂಗನನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ರೋಳು, ಮನಸಿಜ ಮಾಹಾರಾಯನು ಆಸ್ಥಾನಮಂಟವಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಸೇವಕಜನರು ಸೇಳೆಯುವ ಕಾಂಡ ಪಟದಂತೆ, ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಬಲಹೀನನಂತೆ, ಅಂಗರಾಗ ಧೈರ್ಯಕ್ಕನಂ ಪಡೆಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮದನಮಾಹಾರಾಯನ ಮಂತ್ರಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಾಯವಾಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ವಿಸ್ತೃಪದದಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ಥಾಯಿಜ್ಞ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಸೈದಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚ್ಛುರುವ

ಶೀರೆಯಂತೆ ದುಕ್ಕೊಲವಸ್ತ್ರವು ಕಂಡೂಕಾಣದೆ ಕಟಿಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬೀಳಿ
 ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಾಹ್ಯ ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುನುಕರನ
 ಕರವರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೀಂದ್ರನು ಕರದಿಂದ ಕೆರೆ
 ಕರೆ ಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಯನು ಅರೆನೋಟದಿಂದ ನೋಡಿ ನೆ
 ಲವುಬಿಟ್ಟು ಪಂಚಕರ ಬಾಧೆಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ, ಯಮನಂಶ ತಿಲಕನಾದ
 ರಾಯನು ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಎಡಬಿಡದೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ರಾಯನ ಎದೆಗೆಮೊ
 ಲೆಗಳನ್ನೂತ್ತಿ, ಮುದ್ದುಗೊಳುತಲಿರುವ ಮುದ್ದುಗಾತಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಮೋ
 ಹಸಾಗರದೋಳು ಮುಳಗಿ ಕಾಮನುಯ ಕಳಾಸ್ಥಾನವೆಂ ನೋಂಕಿನಲು,
 ತಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ರತಿಸುಖಾನುಭವಕ್ಕೆ ಸೊಕ್ಕಿ ಕಪ್ಪುರದ ವಿಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಕೈಗಳಂಟು ಮಲಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಊರ್ವಶಿ ಫಲಗಳಂತೆಗದು ಕೊಂ
 ದು ಪುಟ್ಟ ಕಪ್ಪುರದ ತಿಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳಂ ನಿಕ್ಕಿ ಧುಮುಕುತ್ತಾ,
 ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೆರೆಯಾಗಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ತಫುತ್ತಾ, ಜಾರಿ ಬೀ
 ಳುವ ಜವ್ವಾದಿ ತಾವುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಶೀತಳವಾದ ಶಿಲಾತಲಂಗಳಲ್ಲಿ ವೋ
 ಡಿಬರುವ ಊರ್ವಶಿಯ ಕಾಲಂದಿಗೆಗಳ ಕಬ್ಬಿಂಗಳಂ ಕೇಳಿತಿಲೋತ್ತಮ
 ಯು ರುಗ್ಗಸೆಯಿದ್ದು ಶೀರೆಯ ಸರಿಗಳಂ ಸರಿಮಾಡುತ್ತಾ ಮುಂಗುರು
 ಳುಗಳಂ ತಿದ್ದುತ್ತ ಮಲಗಿರುವ ಮಹಾರಾಯನ ಹಸ್ತವೆಂ ಪಿಡಿದು ಎಬ್ಬಿ,
 ದಾಸ್ಯವೆಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಊರ್ವಶಿ ಮಾರನ ವಳಳಾ
 ಗಿ ಮೈಮರತು ನಿರದೆ ತಾಪಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಕಳವಳ ಪಡತ, ಲತಾ
 ಮುಟವನೆಂ ನೇರಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಊರ್ವಶಿಯ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತವೆಂ
 ಟು ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಬಿಟ್ಟುಸುವೆಂ ಕಿರು ಕಿತ್ತಲೆ ಮಾವು ಮುಂತಾದ
 ಫಲಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ, ಕ್ರೀಡಾ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಎಲೈ ಊರ್ವಶಿ
 ಯೆ! ಜಲಕ್ರಿಡೆಯೆಂ ಮಾಡದಿದ್ದೆ ಈಕೆರತಾಪವು ಪರಿಹಾರ ದಾಗ
 ಲಾರದೆಂವು, ಪೇಳುತ್ತಾ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕಳಾವತಿಯೆ!
 ಸವರಂಗ ನಾಟಕ ಕಾಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ವಿವ್ರಾಂಬರಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಬಾ
 ಯಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂ ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿ, ಊರ್ವಶಿಯ ಕೆರವೆಂ ಪಿಡಿದು
 ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೆ! ಕಮಲ ವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಣ್ಣು ದಂಸೆಯ ಮೇಲ್ಗ
 ಡೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ರಾಜಕಂಸೆಯ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯೆಂನೋಡೆಂದು

ತೋರಿ,ನೋಗವಂ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು,ಕುಚ್ಚುಕುಂಭಗಳಂಪಿಡಿದ ತುದಿಗಳಂನುಲಿ
ಯುತ್ತಾ ; ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಪೊಕ್ಕಿಲಿಯಂಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಪೊಕ್ಕು
ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಬಿವುಟುತ್ತಾ,ಕುಚ್ಚುಕುಂಭಗಳಂಗೆ ಸರಿಬರಲಾ
ರವೆಂದು ಬಿಸುಟು, ಸರೋವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನಳದ ದೋಣಿಯೋಳ್
ಕುಳಿತು ವಿಹಾರವಂಮಾಡುತ, ಕಮಲ ಛತ್ರಿಯ ನೆರಳೋಳ್ ಕ್ರೀ
ಡಿಸುವ ಹಂಸಮಿಥುನವಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈಪ್ರಿಯಳೇ ! ನಾನೀರ್ವರು ಹಂ
ಸ ಬಂಧದಿಂದ ರಮಿಸುವಾ ಎಂದುವೇಳಿ, ರಾಯನು ಕಾಮ ಮಂತ್ರವಂ
ಜಪಿಸಿ, ಕಾಮ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಊರ್ವಶಿಯು ರತಿರೇವಿಯಂಧ್ಯಾ
ನಿಸಲು, ಆಗ ರತಿ ಮನ್ಮಥರು ಈರ್ವರು ದೃಢ ಭಕ್ತಿಗೆ ಬದ್ಧ, ಅವರ
ಮನದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಲು, ಆಗರಾಯನು ಹಂಸೆಯಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಾ,ತಾ
ವರೆದೆಂಬುಗಳಂಜಪು, ಆದ್ದು,ರತಿಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳಜೆಣ್ಣುಹಂಸೆಯಂತೆ
ಕ್ರೀಂಕಾರ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುವ ಊರ್ವಶಿಯು ತುಟಿಯಂ ಕಚ್ಚುತ್ತಾ,
ತಾವರೆ ದುಟುಗಳಂ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಕುಟುಕುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ,
ಚುಂಬನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮದನ ಮಹಾರಾಯನ ಮನವು ಸಂತೋ
ಷ ಗೊಳಿಸುತ್ತಾ,ರಕ್ತಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಕರಗಳಿಂದ ಕುಚಂಗಳಂ ಪಿ
ಡಿದು ಮುಖವು ಮುದ್ದುಗೊಳುತ, ಮಾರನ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಸಾಮಾ
ನ್ಯದಿಂದ ಹಂಸೆಗಳಂತೆ ರಮಿಸುವ ರಾಜದಂಪತಿಗಳಂ ಕಂಡು ಬತ್ತಾ
ರುಸಾವಿರ ಕಲಹಂಸ ಮಿಥುನಂಗಳು ಕಲಕಲ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ,
ಮಾರನ ವಶವನ್ನಿವಿ ಮದನಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಡುವಹಂಸೆಗಳಂ ಹಾಸ್ಯಗ
ಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಧ್ವನಿಯು ಮಾಡುತ್ತಾ ಈರ್ವರು ರತಿಕ್ರೀಡಾ ಸಕ್ತರಾ
ಗಿ ಇರುತಿರಲು,ಆಗನಾಟಿಕೆ ಕಾಲೆಯಿಂಫೊರಟು,ಮೇನಕೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ
ಸರೋವರವಂ ನೈದಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು, ಎಲೈಸಖಿಯೆ ! ರಾಯನು ಎನ
ಗೆ ಮರೆಮಾಚಿ, ಯಾವ ಲತಾನುಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಊರ್ವಶಿಯು ಊರುಪ್ಪ
ದೇಶವು ನೋಡಿ, ಮಾರನಿಗೆ ಮನವು ನೊಪ್ಪಿಸಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂ
ದ ಜಿವದಿರುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೆ ನೊಕ್ಕಿ ಮಲಗಿದನೋ ? ಏನೋಕಾಣೆ,
ಎನಗೆ ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಪೋದನಲ್ಲಾ, ಎಲೈ ತಂಗಿಯೆ ! ಈ ಕಿರೀಟ
ಕುಂಡಲಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರು, ನಾನು ಬಂದು

ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿರುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಲತಾನುಂಟ
ವಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಸ ಚಕ್ರವಾಕ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕ್ರೋಧಧ್ವನಿಗಳಿಂದ
ಕ್ರೋಡಾಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ರಾ
ಯನ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಂನೆಯುವ, ಹುಚ್ಚುಗೊಂಡಂತೆ ಮಂದಾರ ಮಾಕಂ
ದಮೊದಲಾದ ಮರಗಳೆಂಬ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಾ, ವಿಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತಳಾಗಿ, ಉಪವನ
ದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರಲು; ಮೀನಕಿಯು ಸರೋವರದಲ್ಲಿನಿಂತು ಒಂದೇ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರುಹಂಸ ಸಹಸ್ರದಂಪತಿಗಳು ಕ್ರೀಡಿಸುವದನ್ನೋಡಿ,
ಇದೇನೋಬಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬಿ
ಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಈರಾಯನು ಊರ್ವಶಿಯಂಕೂಡಿ ಹಂಸಬಂ
ಧದಿಂದ ರಮಿಸುವಂತೆ, ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ. ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮೀನಕಿಯು ಹಂ
ಸರೂಪವಂತಾಳು, ಗಗನದಿಂದಿಳಿದುಬಂದು, ಹಂಸಬಂಧದಿಂದ ರಮಿಸೂ
ವ ರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು, ರಕ್ತಿಗಳಂ ಜೊಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಬಗ್ಗಿ ಮೊಗವನ್ನೋಡುವ ಜಿಣ್ಣುಹಂಸಿಯನ್ನೋಡಿ, ಹಾರಿ ಮೆಲ್ಲದೆ
ಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿ, ಮುಖವೆಂಬಿರುವಂತೆ, ರಾಯನು ಹಂಸಿಯಂ
ತೆ, ಕ್ರೋಧಧ್ವನಿಯುಂಟಾಡುತ್ತಾ, ಕಂಠದಿಂದ ಕಂಠವನ್ನೊತ್ತಿ ಕ
ಳಾಪತನವಾಗುವನುಯದಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯರೂಪವಂತಾಳು, ಉದುಕದಲ್ಲಿಧು
ಮುಕುವ ಈರ್ವರಂಕಂಡು ಊರ್ವಶಿಯು ರಾಯನಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದಂ
ಮೀನಕಿಯು ಕಂಡು, ಎಲೈ ಸವತಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಸಹಸ್ರವು ಇನ್ನಾರಿಗೂಬರ
ಲಾರದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದಾಡುತ್ತ, ರಾಯನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂ
ಮಾಡಿ, ತೀರವೆಂಶೇರಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳನ್ನೆಟ್ಟು, ರಾಯನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರವ
ನ್ನಿತ್ತು, ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತಳಾಗಿ
ತಿರುಗುವ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯಂ ಕರೆಯುತ್ತಾ, ರಾಯನು ದಿವ್ಯಗಂಧಂಗಳಂ
ಹಚ್ಚಿ, ಹಣ್ಣುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕುರಿತು, ರಾ
ಯನು, ಎಲೈ ಕಳಾವತಿಯೆ, ಅಂಬಿಕಾಭವನಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು
ಪೇಳುತ್ತಾ, ಹಾವಿಗಳೆಂಬ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕಾಂತೆಯರ ಕರಲಾಘು
ದಿಂ ನವರಂಗ ನಾಟಕಶಾಲೆಯಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು, ನಾರಿಯರ ನಲ್ಲಿಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ,
ಅಂಬಿಕಾಭವನವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು, ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳ ಕುಳಿತಿರಲು ;

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬೃಂಹಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂದ ಅಂಬಿಕಾಭವನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು ರಾಯನು ಜಯಂತ ಸಳಕೂಬರವಂದಕೂಡಿ ಎದುರಾಗೆಂದು ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಕರಣವಂ ಮಾಡಲು ಆಗ ಯೋಗಿನಿಯು ರಾಯನ ಹಸ್ತವಂಪಿಡಿದು ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧರಾಯನೆ ! ನೀನು ಕುಶಲತಾಗಿ ಇದ್ದೀಯಾ ಎಂದು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದಾಡಲಾ ರಾಯನು, ತಾಯೆ ದುಹಾಯೋಗಿನಿಯೆ! ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನನ್ನೆಕುಶಲವರಂವರೆಗಳೇ ಉಂಟಾಗುವವೆಂದು, ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆಂದಾಡಿ, ಅಂಜಲಿಬದ್ಧನಾಗಿಸಿತು ತಾಯೆ! ಎನ್ನೆಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಪೋಗುವೆನೆಂದು, ಹೇಳಿದರಾಯನುಕುರಿತು, ಅಯ್ಯಾ ನನ್ನೆಅಪ್ಪಣೆಯೆಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಂದಲೇ ನಾನುಬಂದೆನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತು, ಮುಹೂರ್ತನಾತ್ರ ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿ, ನುನೋಯಾನವೆಂಬ ವಿನಾಸವಂ ಮನವಿಂದಲೆ ಕೆಲ್ಲಿನಿ, ಬಾಗಿಲೋಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಜಯಂತನಂಕರೆದು ಕಿವಿಯೋಳು ಜಾತಿತ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನಾಲ್ವರಂ ರಾಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ, ಆನಂದವಲ್ಲಿಮಾಹಾದೇವಿಗೆ ಧರಿಸುವನುಂ ಪಾರಮಾಶೆಯುಂ ರಾಯನಕಂಠದಲ್ಲಿಮಾಡಿ, ಜಯಂತನಮೂಗವಂನೋಡಲಾಗ, ಜಯಂತನು ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಂಗಳಂ ರಾಯನಿಗೆಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪದ್ಮಿನೀ ; ಚಿತ್ರೀ ; ಹಸ್ತಿನೀ ; ಶಂಖಿನೀ ; ಪಾತಿಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಾಲ್ವರು ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಂಕರದು, ರಾಯನಪಾದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ನನ್ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಗೆ ದುರ್ದೈವವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರು, ಈನಾಲ್ವರಂಕರದುಕೊಂಡು, ಚಿತ್ರೀ ಸುಬಹುವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆಂದಾಡುತ್ತಾ ನಾಪ್ಪಾಂಗವಂದವಾಗ್ರಾ ಮನಂ ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಜಯಂತನಕರವಂಪಿಡಿದು, ಎಚ್ಚಿನಲಿಂಗನವೆಂದಾಡಿ, ಸಳಕೂಬರನಂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿಸಿ, ಬೃಂಹಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಗೆ ಸೌಪ್ತಾಂಗ ದಂಡವ್ರಣಾಮವೆಂದಾಡಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಕರಂಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಬಿಲ್ಲುಬಿತ್ತಲಿಕೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಅಂಬಿಕಾಭವನನಂ ಪ್ರೊರಟು, ಮನೋಯಾನವೆಂಬ ವಿನಾಸವನಿಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಿಲ್ಲಲಾಗ ಬೃಹದಾರಿ ಸಾರ್ವೇನಿಯು, ಅಯ್ಯಾವುತ್ರನೇ ! ಇದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲ್ಲಿನಿಂದಂಥ

ವಿನಾಸ, ನೀನು ಸೇನಾಕಟಕವಂಶೇರಿ, ಇಳವಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ, ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಪೋಗುವದೆಂದುವೇಳೆ, ರಾಯಸಕರವಂಪಿಡಿದು, ವಿನಾಸಕ್ಕೈದ್ದಕ್ಷಿಣಮಾಗಿಬಂದು ಯೋಗಿನಿಯಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ, ವಿನಾನಾರೂಢನಾಗಿ, ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ವಿನಾಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಸುಮತಿಗೆ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಪಿಡಿದು, ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆನೇಮಿಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾಯಕ್ಷನೇ ನೀನುನಿಮಿಷಮಾತ್ರಕ್ಕೆನೇ ನಾಕಟಕವಂಸೇರಿ, ವೀರಸೇನಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ, ನಾವುಬರುವ ವರ್ತಮಾನವಂತಿಳುಹಿಸೂ ಎಂದುಕಳುಹಿಸಿ, ಪರಮೇಶ್ವರಿಯಪಾಪಾರವಿಂದಂಗಳನನಮ, ಧ್ಯಾನವಂಮಾಡಲಾಗ, ವಿನಾಸವು ಗಗನವನ್ನೇರಿ, ವಾಯುಪಥವಂಶೇರಿ ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆಬಂದು, ಸೇನಾಕಟಕಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಸಮಯದಲ್ಲಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳುಪ್ರಸನ್ನವಾಗಲು, ದಿವ್ಯಗಂಧಂಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಮಂದಮಾರುತವು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ವೀರಸೇನಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುನಿಂತಿರಲು ; ಘನೀರೆಂದುಘರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಭೇರೀ ಪಟಹ ನಿಸ್ಸಾಣ ಶಬ್ದಂಗಳು ಭೋರೆಂದುಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ವಿನಾಸವು ಸೇನಾಕಟಕದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಹಸ್ತಲಾಗದಿದ್ದು ರನ್ನದಹಾವಿಗೆಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಕಾಲದೋಳ್ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಒಡೆಯನಾದಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ನಿಂತಿರ್ದ ವೀರಸೇನನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಸೇನಾಪತಿಯೆ ! ನೀನು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದೀಯೆ, ಎನ್ನ ಸೇನಾನಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ರೋಗ ರುಜನೆಗಳಲ್ಲದೆ ಕುಳಲವಾಗಿ ಇರುವರೇ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲಾಗ ವೀರಸೇನನು ಸ್ವಾಮಿಬಡೆಯನೆ ! ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸೇನಾನಾಯಕರುಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಂಗವೆಲ್ಲವು ಅತ್ಯಂತಸುಖದಿಂದಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚರಣದರ್ಶನವನ್ನೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇರುವರೆಂದು ವೇಳಲಾಗ, ಮಹಾರಾಯನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ವೀರಸೇನನಹಸ್ತಲಾಗದಿ ಬರುತಿರುವ ರಾಯನಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ವದ್ವಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕಳಾಧರನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ವೀಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತೋತ್ರವಿಲಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನಹಜಾರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಹಂಸತೂ

ಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳಾವತಿಯೆರುನಾಲ್ವರು
 ಕಳಾಧರನೊಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ದವರು ರಾಯನೊಡನೆ
 ಸುನುತಿಯುಂಕರೆದು ಅಯ್ಯಾನಂತ್ರಿಯೆ! ಈ ಮಾಸವರದೃಷ್ಟಿಯು ಅತಿ
 ದುಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರ ಗುರುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣ
 ಪು ಪರಮೋಚ್ಛರೀ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಆಗಜೀಕೆಂದು ರಹಸ್ಯವಾಗಿವೇಳುತ್ತಾ
 ಘೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಬಿಡಬಿಡುವೆಂದು ಬಾಗಿಲ ಗೊತ್ತುಗಾರಿಗೆ ಲ
 ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಮುತ್ತಿನಹಜಾರಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿರ್ದ ಚಿತ್ತರಹಜಾರ
 ಕ್ಕೆ ನಾಲ್ವರುಂಕರೆದು, ರಾಯನು ಎಲೈಕಳಾವತಿಯೇ! ಈ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ
 ಸುಖವಾಗಿಇರಬಹುದೆಂದು ನನುಸಗುತ್ತ ನಾಲ್ವರುಂಮುದ್ದಗೊಳುತ್ತ ಆದ
 ರಣವರ್ಣಕಮಾಗಿ ಆಲಿಂಗನವೆಂದಾಡಿ ಎಸಗೆ ಮಾಡುವಬಿಡಾರಂಗ
 ಳಂತೆ ಈ ನಾಲ್ವರಿಗೂ ಅದೇವ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾನೋಪಚಾರಂಗಳಂ ವಾ
 ಡಜೀಕೆಂದು ಕೆಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಕಳಾಧರನುಂಕರಿತು ಎಲಾವಿದೂಪಕನೆ! ಇಲ್ಲಿ
 ರುವ ಕೆಲವಿಂಕನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಟಕವೆಯಿಟ್ಟು ಕಳಂಕದಟ್ಟಣವು
 ತ್ತೂ ಇಳಿದಿರುವ ಕಾಂಛೋಜದೇಶಾಧಿಪತಿ ಮೊದಲಾದವರ ಕಟಕಗಳಲ್ಲಿ
 ಕಂಡವೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಟಗಳೆಂದಾಡದೆ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಕಾದಿರೂವೆಂದು ಅಪ್ಪಣ
 ಯನ್ನಿತ್ತು ಮುತ್ತಿನಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತಿರಲು, ಸುನುತಿಯು ಸ್ವಾಮಿ
 ನನ್ನೊಡೆಯನೆ! ನಾಯಂಕಾಲವಾಯಿತು ನಾನು ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆಯೆಂದಾ
 ಡಿ ಸುಖನಿವ್ರಯಂಗೈಯ್ಯಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆಂದಾಡಲಾಗ, ಸು
 ಮತಿಗೆ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು, ಮಜ್ಜನಮಂ
 ದಿರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ವಸ್ತ್ರೇರಿಸಿದ ಜಳಕವೆಂದಾಡಿ, ವಿಜ್ಞಾನವರವನ್ನಟ್ಟು
 ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣಂಗಳಂ
 ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಭೋಜನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಇಷ್ಟವಾದಮುಘ
 ರಾಷ್ಟ್ರವಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ಕಪ್ಪುರವೀಳುವಂಸನಿಮಿ ಕಳಾವತಿಯುಂಕೂಡಿ
 ಕಾಮನಕಾಳಗಗಳಲ್ಲಿಕೂಡಿ ಸುಂದರಾಂಗನು ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಖವಿವ್ರ
 ಯಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು,

ಆ ಬಳಿಕ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯವರ್ಣತವನ್ನೇರಿ ಬರುವುದೆಂದೊಡನೆ
 ಸುನುತಿ ವೀರನೇಸರೀರ್ವರು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಚ್ಚರವಾಗಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು

ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಹೆಚ್ಚಾದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರ
ನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಟವೆನ್ನೋಡಿ ನಮ
ಸ್ಕರಿಸಿ, ಪರ್ಯಂಕದಿಂದಿದ್ದ ಪಾಡುಕೆಗಳೆಂಬೆತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರುತ ಪಾ
ಶ್ವದೋಳು ಕೈಗಳೆಂಬುಗಿದು ನಿಂತಿದನು ಸುಮತಿ ವೀರನೇಸರೀರ್ವರಂ
ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಮುತ್ತಿ ಸುಪೀಶದಲ್ಲಿಕುಳಿತುಮುಖನು
ಜ್ವನವೆನ್ನೊಡುತ್ತಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳೆಂಕಟ್ಟು ಕೊಂಡುನಿಂತಿದನು ಚಾ
ರವರ್ಧನನು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಸ್ವಯಂವರಸಮಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆಡುವ ಸಮಾ
ಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವು ವಿಜ್ಞಾನಪದೆಯೆನ್ನೊಡಲಾ ಸಮಾಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವಂಕೇ
ಳು, ರಾಯನು ವೀರನೇಸನಮುಖವೆನ್ನೋಡಿ ಸಮಸಗುತ ವೀರವಿಂದೆದ್ದು
ಮಜ್ಜಸಗೃಹವನ್ನೆತ್ತಿದ ಮಜ್ಜನವೆನ್ನೊಡಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರವೆನ್ನುತ್ತು ಸಂ
ಧ್ಯಾವಂದನೆವೊದಲತದ ಸಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಂನಿರವೇರಿಸಿ, ಭೋಜನಕಾಲಿಗೆ
ಬರುತ ನೇನಾಪತಿಯನ್ನೊಡಿ ಅದೇಶ್ಯವೀರನೇಸನೆ! ಗಜರಥವನ್ನಲಂಕರಿ
ಸಿ ಮಿತನೇನೆಯಿಂದಕೂಡಿ ಬಾಗಿಲೋಳು ಕಾದಿರೂವುದು ಕಟ್ಟುನೊಡಿ
ಕಳುಹಿಸಿ, ರಾಯನು ಪತ್ರನೋಪೇತವಾದ ಅನ್ನವೆಂದುಂಜೆನು ಕಪ್ಪುರ
ವೀಳ್ಯವೆಂಬೆಲ್ಲತ ಹೆಚ್ಚರಕ್ಕೆಬಂದು ಕೀರೀಟಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಲಂಕೃತ
ನಾಗಿ ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿತ್ತು ಗ್ರೀರುಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಸುಮತಿಯುಕ್ತ
ಲಾಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚರದಜಾಗಲೋಳು ಕಾದಿದನು ಗಜರಥವನ್ನೇರಿ ವೀರನೇಸ
ಸುಮತಿ ಈರ್ವರು ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಮರವೆನ್ನೊತ್ತಿರಲು, ಭೇ
ರೀಪಟಕಶಬ್ದಂಗಳು ಭೋರೊಂದು ಮೊರೆಮುತ್ತಿರಲು, ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿಜಾತಿ
ಸ್ತಿ ಗ್ರೀರು ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ ದೇವಗಾಸಸಂಗೈ
ಯುತ್ತಿರಲು ; ರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಬಿಡಿಯೋಳು ಸೇ
ನಾಪರಿವೃತನಾಗಿಪೊರಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಜನರ-ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿಜಾತಿತ್ತಿಯು
ರ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನವಲೋಕಿಸಿ ಹಿಂದುಮುಂದುತೋರದೆ ಎತ್ತೆಲ್ಲಿ
ನಿಂತಿದನು ಸ್ತಿ ಗ್ರೀರುಪುರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಮೊನಿತು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೆತ್ತಿದ, ರತಿವೇ
ವಿಯ ಮನೋಬುದ್ಧಿ ಚಿತ್ತ ಅಪಂಕಾರಂಗಳೆ ನಾರಿಯರರೂಪವಂತಾಳ್ವ
ಬಂದರೋ ಎಂದಾಭ್ರಾಂತಿಚಿತ್ತರಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಅರಮನೆಯು ಕುರಿತು ಬರುವ ವರ್ತಮಾನವು ವಿಜಯನ

ರ್ಮರಾಯನು ಕೇಳಿ ಬಾಗಿಲ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎದುರಾಗೆಂಡು ದಂಡ
 ಪ್ರಣಾಮವೆಂದೂ ನಿಂತಿರಲು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜರಥದಿಂ
 ದಿಳಿದು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬರುತ್ತ ರಾಯನು ಸುನುತಿಯು
 ಮುಖವಂ ನೋಡಲಾ ಸುನುತಿಯು ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿಸ್ತು ಗ್ರೀರುಗಳಂಕ
 ರೆದುಕೊಂಡು ರಾಯನ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಸುನುತಿಯುನಡೆದುಬಿರ
 ಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಪರಾನುರಿಸುತ್ತಾ ನಂದಿನಾ
 ಗಧರುಷೇಳುವ ಬಿರದುಪವ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಅಂತಃಪುರದ ಮುಂದು
 ಗಡೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಮುತ್ತಿನಹವಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಡವಟದಸಮೀಪದ
 ಲ್ಲಿರ್ದ ಮಂಜುಸೀತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ವಿಜಯವರ್ತುನಾಯಕನು ಪ್ರಣಾ
 ಮವಂದೂದಿ ಪಾರ್ವದಲ್ಲಿನಂತಿರಲು, ಸುನುತಿಯು ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳ
 ನ್ನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಸಮೀಪ
 ದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಲು, ಆಗ ಕಳಿಂಗರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪೌರೈಯೈ
 ಯರ್ ಬೊದಾರೈ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿ ಗುಣಂಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯರ್ಥನಂಬಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಿ
 ತನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಭಾವವನ್ನರಿತು, ಸುನುತಿಯು ಎರೈಕಳಿಂಗರಾಯನ ಪತಿ
 ಯು ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ವರ್ತನಾಸನಂತಿಳುಹಿಸಿ ಈ ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ
 ಸಾಲ್ಕುಜಾತಿಸ್ತು ಗ್ರೀರುಗಳಂ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುಗುವಂ
 ತೆ ಸುಗಂಧಮದರಾಜೇಂದ್ರನ ಅವನು ಆಗಿರದೆ ಎದುರೇಳುತ್ತಿರಲು,
 ಅಪ್ಪರೋಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಯು ಕಾಂಡವಟದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿನಂತು
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳಂ ನೋಡಿದವರಾ
 ತ್ರದಿಂದಲೆ ವಿಸ್ಮಿತಳಾಗಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಭಾದಚಿತ್ರದ ಚಿಹ್ನವೆನೋ
 ಎಂಬಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರ್ದ ಚಿತ್ರಲೇಖಯಂನೋಡಿ ಕಾಂಡವಟದಿಂದ
 ದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುನುಂಚದೋಳು ಕುಳಿತು ಈ ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳುಲಾ
 ವಣ್ಣಕ್ಕೆ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ ಏನೂತೋರದೆ ಇರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ
 ಗೀಡಿಸಿ ಲೀಲಾಕುಕವು ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಈ ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳಂನೋಡಿ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಅಂತಃಪುರದ ಸ್ತ್ರೀರೆಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾದ
 ರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಲೀಲಾಕುಕವು ಕಾಂಡವಟದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರ್ದ
 ಚಿತ್ರಲೇಖಯು ಭುಜದಮ್ಯಾಲೆ ಹಾರಿಬಂದು ಕುಳಿತು ತುಟಿಯಂ ಕೊಕ್ಕಿ

ಒಂದ ಕಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು ರನೂತಲಾಗ ಸುಗಂಧನುಹಾರಾಯನು ಸುಮ
ತಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಬೋವಲಾದನರ ಮುಖವೆನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯ
ಮಾತುಗಳಂಪೇಳಿ ಸುಗುತ್ಪಾದಿರಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಂಡು
ಉಗ್ರನಿಂದ ಮುಖವೆನುಚ್ಚುತ ನಸುಸುಗುತ ತೆರೆದು ನಳಯಿಂಕೆ ಪೋ
ಗಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಿಳ್ಳದ ಮಡಪುಗಳಂ
ರನ್ನದ ತಪ್ಪಿ ಮೊಳಚ್ಚು ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಸುತ್ತೊಂದು ತಪ್ಪಿ ಮೋಳ
ಮಡಗಿ ಮೆತ್ತಿ ಸುಗುತ್ಪಾದಿಗಳಂಪೊದ್ದಿಶಿಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಕಾಂಡಮುದಿಂ ಪೊ
ರನುಟ್ಟು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಂದುನಿಂತು ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ
ನೊಪ್ಪಿರಿ ಸುಸುಸುಗುತ ಮಿಳ್ಳದ ಮಡಪುಗಳಂ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಸ್ತವು
ನೋಂಕುಮಂತೆ ಮೆತ್ತಿ ಪಾರೆ ನೋಟದಿಂದ ರಾಯನು ನೋಡುತ್ತಾ
ಗ್ಲಾನಿ! ಈ ಮಿಳ್ಳದಮಡಪುಗಳಂ ತಾವೆ ಮೆತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ
ದೇವಿಯು ಪಾದಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣುಪಾದೆಯಂ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಬೇಳ್ಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಿ
ಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಅನಂದ ಪರನಶನಾಗಿ ಮಿಳ್ಳನೆಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ
ರಾಯನು ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀರ ಕಂಠಗಳಗೆ ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಹಾಕಿ ಚಿತ್ರಲೇ
ಖಿಯು ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಕರುಗಳಂ ನಿತ್ತು ದಿನರು ಧ್ವನಿಪಾಂತರ
ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಕುನಾರಾಂಗಿಯರು ಅತ್ಯಂತ ನಿಶ್ಯಾಸ ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ
ನುರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇ
ಖಿಯು ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀರಗಳಂಕರದುಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಮೃಗುತ್ತಿರಲು,
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸೀತದಿಂದೆದ್ದು ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಹಾವಿಗೆಗಳಂ
ಮೆಚ್ಚು ಕೊಂಡು ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬರುತ ಬಾಗಿಲ
ಲ್ಲಿರ್ದ ಗಜರಥದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಥಾರೂಢರಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ಸಹಾಂತಃಪುರಕ್ಕೆಪೋ
ಗುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜರಥವೆನೇರಿನಿಜನೇನಾ
ಕಟಕನೇನೇರಿ ಗಜರಥದಿಂ ದಿಳಿದು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಶಾಸವೆನೈವಿ ಶೀ
ಲಾವಿನೋದದಿಂ ದಿರುತ್ತಿರ್ದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * * *

ಪದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಣು ಖಂಡವರಣು ಪೂಡೇರಿಕಭವಾ ಖಂಡಲ
ಪ್ರನುಖ ನಿಖಲನುರನರ ಪರಿಭನೆ ಪರಿಣತ ಪ್ರಕಂಡ ಬಲ ಚಂಡ

ಮುಂಡೆ ವಿಖಂಡನೆ ನಿಪುಣ ಕೋವಂಡಕಾಂಡೆ ಮೊಂಡಲಾಗಧರ ಭು
 ಜಾದಂಡ ದರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಹ್ನ ನೀಹ್ನಣ ಪ್ರವರ್ದವಾನ
 ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾನಾ, ಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
 ಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ಸಿಸ್ಸಹಾಯ ಸಿರ್ಮಾಣಧಾರೀಯ ಘಟಕಾ
 ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನವಿನ ಪ್ರಭಂಧ ನಿಬಂಧನೆ ದುರುಂಧರ ತ್ರಿಧನನ ಪನಿತಾ,
 ತ್ರೀಯಸ ಗೋತ್ರ, ಸುಚರಿತ್ರ, ಚಾನುರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ, ಸರಪತಿ
 ಮೂಲೇಶ್ವರ ಪುರನಾರಾಧಿಕ ಕೀರ್ತೃಪ್ಪ ರಾಜವಡೆಯ ರವರಿಂದ ರಸಿಕಜ
 ನಾನಂದಕರವಾಗಿ ನಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ ವೆಂಬ ಈ ಸ
 ವಿಸ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಜಾತಿಪ್ಪಿ ಪೂವಂ ಸಾಧಿಸಿದನೆಂಬ ಅಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ
 ಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮುಂಗಳಂ ಮಹಾ.

ಅಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ಅಶ್ವಾಸ ಕಂಠಾರ್ಣವ.

ಶೀರಸ್ತು.

ಅಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ನೀಯ ಅಶ್ವಾಸ ಕಾತ್ರ ರಂಭ.

ಶ್ರೀಜಾಮಂಡಿಕಾಂಬಾ ಯೋನಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದೂರವ್ಯವಹಾರವಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವು, ಅನುರಾವತಿ
 ಪಟ್ಟಣವು, ಅಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು, ಅವನಪತ್ನಿಯಾದ ಕಬೀರೇವಿ
 ಯು, ಇಂದ್ರೇಂದ್ರಾಣಿಗಳ ಭೋಗೋಪಕರಣಗಳು, ಇವುಮೂವು
 ಅಪ್ರಾಪ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಗೋ ಪೋಗಿ ಹೋಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ
 ಲ್ಲಿ ಬಹು ಸುತೋದಿಂದ ಇರುವ ಕಾಮಧೇಯವು ಸ್ವರ್ಗವೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ತ
 ರಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಅನುರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವು ರಾಕ್ಷಸಾ ಕ್ರಾಂತವಾಗಿಯೂ,
 ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರು ಜಾರು ಜನು ನಡೆದಿದರೂ ಕೇಳಿಬಿಡಾರಿಸುವಲ್ಲಿಲ್ಲ
 ದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು, ತಾನು ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಂದ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಸ್ಯ
 ಸುರಭಿ ರೂಪದಿಂದ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಂ ತನ್ನಿಂದಾ ಬುತ್ಪನ್ನಂಗಳಾದ ಲೋ
 ಕೋಪಕಾರಂಗಳಾದ ಧೇನುಗಳಂ ಅನೇಕ ಕೃಷ್ಣಾದಿ ಕಾರ್ಪೋಪಮು
 ಕ್ತಂಗಳಾದ ವೃಷಭಂಗಳಂ, ಬಾಹ್ಯಾಣರುಗಳಂ ಋಷಿಗಳಂ ದೇವತೆಗಳಂ

ಮೊದಲಾದ ತನ್ನ ಸಂತಿತಿಯಂ ನೆನೆ ನೆನಮು, ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಆ ಮರತ್ನವು, ಬಹು ವರಾಕ್ರಮವು, ಸಕಲರಾಕ್ಷಸರಂಜಯಿಸಿ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯು ಬರಬೇಕೆಂದು, ಸುರಭಿಮಾದ ತನಗೆ ಕರುವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಸ್ತಂಭಬಲದಿಂದ ಅವಸ್ಥೆನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ದೇವೇಂದ್ರನಾಗಿ ಇರುತ್ತ ತನ್ನ ಕಂಡರೆ ಮಾತೃ ಭಾವದಿಂದ ಇರುವನು, ಆದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಪುತ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯದಿಂದ ತನಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವನು, ಇಂಥಾ ಪುತ್ರರೂಪನಾದ ಇಂದ್ರನಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವೆನು ನನ್ನಿಂದ ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪಿರಿಯವರು ಮಾತೃ ಪಿತೃ ದುಃಖಗಳಂ ಭಾರ್ಯಾ ಭರ್ತೃ ದುಃಖಗಳಂ ಪುತ್ರೀ ಪುತ್ರ ದುಃಖಗಳಂ ದುಸ್ಸಹಂಗಳಾಗಿ ಪೇಳುವರು, ಅದರೊಳಗೂ ಆ ಮಾತೃ ಪಿತೃ ದುಃಖಗಳು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು, ಭರ್ತೃ ಭಾರ್ಯಾ ದುಃಖಗಳಂ ಬರುವದು ಯವ್ಯಸದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು, ಪುತ್ರೀಪುತ್ರಶೋಕಂಗಳು ಮೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸ ಬಾರದು, ಹೀಗೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಬಹು ವಯಸ್ಸಾದ ನನಗೆ ಅಂಥಾದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಗೋಚರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದುಃಖವೆಂಬುವದು ಜರೆಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದರಿಂದ ದುಃಖಗಳುಬಂದು ಇರುವದೋ? ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಅಂಥಾ ವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ದುಃಖ ಶಾಂತಿ ಆಗುವದೆಂದು ಪೇಳುವರು, ಅಥವಾ ವಿವೇಕ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ವಿರಕ್ತ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಪುಣ್ಯ ಅರ್ಥಸಾನ್ನ ಪುಣ್ಯದೇಶ ಸಂಚಾರಗಳಿಂದಲೂ ಆಶ್ರಮಾಂತರ ಸ್ವೀಕಾರದಿಂದಲೂ ಶೋಕ ನಾಶನವೆಂ ಪೇಳುವರು, ಅಂಥಾ ಇಂದ್ರನಂ ತಿರಗಿ ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ವಿವೇಕಜ್ಞಾನವು ವಿರಕ್ತಿಯು ವಶತ್ವ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಬರಲಿಯದು, ಆಶ್ರಮಾಂತರ ಸ್ವೀಕಾರವು ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದೆ ಮತೋಬ್ಬರಿಗೂ ಸಲ್ಲದು, ಪುಣ್ಯತಿರ್ಥ ಸ್ನಾನ ಪುಣ್ಯ ದೇಶ ಸಂಚಾರಗಳಾದರೇ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿಕೊಂಡು, ತನ್ನವತ್ಸ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂವಾ ಹೊರಟು ತಾಯಿ ಮನೆಯಿಂದಾ ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೇ;

ಉಪಾಧ್ಯಾನ ಮನೆಯಂ ಕುರಿತು ಜೋಗುವ ಹೂಡುಗಸಂತೆಯೂ, ತುಂಬಿದ ಮನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಜೋಗುವ ಸುಸಾರಿಯಂತೆಯೂ, ತನ್ನ ಕೃಷಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಜೋಗುವ ಆರಂಬಗಾರನಂತೆಯೂ, ವಿದ್ಯೆಯ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲುವ ನಾಯಕ ಸೂತೆಯೂ, ದುಹವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೂಗುವ ಜೀವಸಂತೆಯೂ, ಸುಗಟಬಟ್ಟು ಬಿಸು ಸುಖದು ಚೆದ್ದು ಬೆದ್ದುಗೆ ಕಣ್ಣೊಂದಿಗಿರುವ ಸುಖಿಯುಸುತ್ತ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಂತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ತಾನು ಮೊದಲು ನಡೆದ ಸುಖದ ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಕೂಡ ಭೂಲೋಕದೊಳಗಿರುವ ಸುಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಕಂಡು ತನ್ನ ದುಹವಂ ನೆನಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ತೃಣವಾಗಲಿ ಗ್ರಾಸಿಸುತ್ತಾ ಸುಡುಕಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಹಾರಿಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಮೊಲಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದ ಸಂತು ಮರೆಯಾದ ಕಾರನಂ ನೋಡದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೆಲವುದೂರ ಬಂದು ಹಂತಿರುಗಿಸೋಡಿ ಕರುನಂ ಕಾಣದ ಆ ಸುರಭಿಯು ಹಕ್ಕಿಬೋಕಾದಿಮಲ್ಲಿ ಬಾಯಂ ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಿಡುವಂತೆ ದೀಪಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗುತ್ತಾ ಭ್ರಾಂತನಂತೆ ತಿರುತ್ತಿಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಮೃದಾಕರನೆಯಂತೆ ಸುಟ್ಟಲವಾದ ಮುಂಬವಿದಾಕಾಳವಂ ಬಿಡುತ್ತಾ ಪಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಭಾರವಾಗಿ ಬಿಗಿಬಿಗಿ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಬಗ್ಗುತ್ತಾ, ತನ್ನ ಸಂದಸರೆಯಂಬ ಯೋ ಕಂದನಂ ಕಾಣದ ಎದಿಗಿಂತೆಂದು ಬಿಡುನೋದನೆಂದು ಮೊಂಡಗತೆವಾಗಿ ಮನಗೂದಿ ಹುಲಿ ಹಂದಿಗಳು ಬಂದು ಎನ್ನ ಕಂದನಂ ಕೊಂಡುತೆಂದವೋ ಎಂದು ಎಂದೂಂದಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಹಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು ಹಿಂದಣ ಹಕ್ಕುವ ಮೃದ್ಯದಿಂದ ಬರಲಾರದೆ ಸಂತಿರುವ ಕರುನಂ ಕಂಡು, ಬೆಳಕು ಕಂಡ ಅಂಧಕನಂತೆ, ನಿಧಿಯಂ ಕಂಡೆದರಿ ದ್ರವಂತೆ, ವ್ಯಸನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯದೋಳಾ ವ್ಯಸನ ಬಡಲಾಗದು, ವ್ಯಸನವಿಂದ ಕಾರ್ಯವು ಕೆಡುವದೂ ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ಧೈರ್ಯವಂ ಪಡೆದು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವಂ ಸಾಧಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನೀತಿ ಇರುವದು.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಣಸೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ವಾಸವಾಗಿ ಮರಿಗಳಂ ನೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಕಾಗೆಯು ಆ ಮರದ ಪೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ಪದಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತನ್ನ ನೂಡಾರು ಮರಿಗಳಿಗೂ

ತಿಳಿದು ಸರ್ವನಂ ಕೊಲ್ಲಲು ತನ್ನಿಂದ, ಶಕ್ಯವಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡಾ ಉಪಾಯದಿಂದ ಶಕ್ಯವಾಗುವದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬಾಲ ಕುಮಾರನ ಕೈಯೊಳಿರುವ ಮು ತ್ತಿನ ಸವನು ಎಲ್ಲರು ಕಾಣುವಂತೆ ಕೊಕ್ಕಿನೋಳ್ಕುಚ್ಚ ಕೊಂಡು ಬರು ತ್ತಾ, ಆರಾಜಭಟರು ಮುಂದೆ ಸರ್ವನಿರುವ ಅನುರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯೋಳ್ ಹಾಕಿ ಬಿಡಲು, ಅದು ಕಂಡು ಆರಾಜಭಟರು ಮರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯಂ ಬಿ ಣಿಸಿ ಆಭರಣನಂ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಭರಣಸುವ ಸರ್ವನಂ ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಆಭರಣನಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ತರುವಾಯ ಕಾಗೆಯು ಮರಿಗಳಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಬಹುಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಇತ್ತು.

ಎಂದು ಸುರುಭಿಯುತಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಎ ರಡು ದಡಂಗಳಂ ತಿವಿದು ಕಾಲುಗಳಿಂ ಕೆರದು ಮೈಸರನಂ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳ ದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಂದ ಹುಲ್ಲು ನೊವ್ವುಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ತಂದು ಹಾಕಿ ಕರುವಂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೆರದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಭೂಲೋಕನಂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಮನೋಗತಿ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆನದ ತಾವು ಗಳಿಗೆ ಕರುಸಹಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬರಿಂದಲು ತನ್ನ ಪಿಡಿಯಲಕ ಕ್ಯವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ದಿಂದ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಪ್ರ ದೇಶಗಳಂ ಪರಿಕುಪ್ಪಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋಳರು ನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿದ್ವಾಯಿತೆಂದು ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪನಂ ಕುರಿ ತು ಪೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ನದಿಗಳಂ ವದ್ವತಗಳಂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂನೋಡಿ ಅ ದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಕುಕದ್ವೀಪನಂ ಕುರಿತು ಬಂದು, ಇದೆ ದೇ ವೇಂದ್ರನಿಂದ ನನಗೆ ವಾಸಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ನೆನೆದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪುಣ್ಯದೇಶಂಗಳೆಲ್ಲನಂ ತಿರುಗಿತಿರುಗಿ ಸಂಚರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ದರೈಗಳಿಂದಲೂ ತೃಣಗಳಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡನಾಗಿ ಎಂಟುಲಕ್ಷಯೋಜನ ಉಳ್ಳ ಘೃತ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತುವುದು ಉದ್ಭಿದ, ವೇಣುಮಂತ್ರ, ಸ್ವೈರಥ, ಲಂಬನ, ಧೃತಿ, ಪ್ರಭಾಕರ, ಕಫಿಲ ಇಂತೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾ

ಗಿ ಇರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂತ ಮಹಾರಾಯನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಏಳು-ಮಂದಿ ಇಂದಲು ಏಳುಖಂಡ ರೂಪದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿತನಾಗಿ ಅವರ ನಾಮಂಗಳ್ಳೆ ಏಳು ವರ್ಷಂಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುರಾಸುರ ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರಗಳಿಂದಲೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ವರ್ಣಾ ಶ್ರಮ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಂದೇಹರಿಂದ ಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ನಿಧನನು, ಹೆನು, ದ್ಯುತಿಮಂತ್ರ, ಪುಷ್ಪನಂತ, ಕುಣೇ ಶಯ, ಹರಿ, ಮಂದರಗಳೆಂಬ ಈ ಏಳು ಪದ್ಧತಂಗಳಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೂ ಉ ಪ ಪದ್ಧತಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಧೂತಪಾವ, ಶಿವಾ, ಪವಿತ್ರಾ, ಸಮಂ ತಾ, ನಿಮ್ಬದಂಭಾ, ಮಹಿ, ಸರ್ವವಾಪಹರಾ ಇಂತೆಂಬ ಏಳುಮಹಾ ಸದಿ ಗಳಿಂದಲೂ ಉಪಸದಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಿತನಾಗಿ ಎಂಟುಲಕ್ಷ ಮೋದನಬುಳ್ಳ ಕುಶದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಂಚರಿಸುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿ ಸುತ್ತಾ ಇರಲು, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಿಧನನು ಮೆಂಬಿ ಮಹಾಪದ್ಧತದ ಮೂಲಗು ಹೆಯಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಮೋದನದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಬರುವಿಸುತ್ತಾರವಾಗಿ ಅನೇಕವಾದ ಉಕ್ತಿನ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಪಶದಿಕ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸುಂಚರಿಸುವಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕುಲಾಲ ಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುವ ಉಕ್ತಿನ ಚಕ್ರಗಳೂ ಸುರ್ಮಿತದ ದ್ವಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಬಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಕಾಣಲಶಕ್ಯ ನಾಗಿ ಪಿತಾಚಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮುಘುಟನಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾ ಯಾ, ಪುರಿಯೆಂಬ ಹೆಸರು ಬುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಿಷಗಳ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಅಗಳಗಳಿಂದ ವಿಸಮಾನವಾದ ಮುಳ್ಳು ಮರಗಳ ಬೆಲೆಯಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿ ತನಾಗಿ ಎಂಟು ದಿಕ್ಪನೋಳ್ ಒರುವ ಪರ್ವತಾದಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸುವ ಮ ಹಾಕೀಲು ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದ ಕೀಲಿತನಾಗಿ ಸೂರ್ಯನುಗದಂತೆ ಅತಿವೇಗದಿಂ ದ ತಿರುಗುವ ಪಚ್ಚಣದಲ್ಲಿ ಬಿಸುನಾಡುವಿಗಳಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಅ ನೇಕ ಬಲವ ದ್ರಾಕ್ಷಸದಿಂದ ನೇವಿತನಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಗೀಕರಿತಿ ಬಂದಿರುವ ಕ ತ್ತಚಿಮೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನಮನದ ಬೇದ ತಿಳಿಯದೆ ಕರೀ ಮೋಘದ ಸ ಮೂಹದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಗುಹಗಳೇ ಬಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆ ರಾರಂ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ರಂಧ್ರಂಗಳೆ ಕಣ್ಣಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ಅನೇ ಕ ಹಳ್ಳಂಗಳೆ ಕಿವಿಗಳಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಗುಡ್ಡಂಗಳೆ ಕಾಲುಗಳಾಗಿ

ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ವೈಷ್ಣವಗಳ ತೋಳ್ಗಳಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಾ, ವಾಸವಾ
ಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಾಪದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಇರುವ ಅಫಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿ
ವನು ತನ್ನ ಚಾರರ ಮುಖದಿಂದ ಆದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವ ಸಮಾಚಾರವೆಂಬ
ತರಿತಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ದಿನಚರಿಯೋಳ್ ಇರುವಲ್ಲಿ ಒಂದುದಿನ ಈ ವಿಲಕ್ಷಣ
ವಾದ ಒಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಪಿಡಿಯಲಶ್ಯಕವಾದ ನಡೆಯುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರ
ವೆಂ ಸುರಿಸುತ್ತ, ನಡೆವ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಒಣಗಿ ಇರುವ ಸಸ್ಯಾದಿಗಳಂ ಭ
ಲವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಕರುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಕಲವಾದ ಸುಲಕ್ಷಣಗ
ಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಆ ಮನುಷ್ಯನುಂ ಕಂಡು ಅಫಾಸುರನ
ದೂತರು ಆ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಅಫಾಸುರನು
ಕಳ್ಳ ನಾಗದಿಂದ ಬಂದು ಆಘೇನುವಂ ಕಂಡು ಬಹು ಸಾಹಸಗಳಂ
ಮಾಡಿ ಬಹುಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಪಿಡಿದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಶೆಳೆದುಕೊಂಡುಹೋ
ಗಿ ಕ್ಷೀರದ ರುಚಿಯುಂಕೊಡಿ ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ
ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಕಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರಲು;

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಮನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯಾಂಗಿ
ಯಾದ ಸುಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಸಖೀಮುಖದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನವನಂ ಗೈದ ಅ
ಪ್ಸರೊ ಜಾತಿತ್ತಿ ಚತುಸ್ವಯಾಸಮಾನವೆಂಬ ಪಣವಂ ತಂದುಕೊಟ್ಟು
ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಬಹು ಮಾನತನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ
ಬಿಡಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು, ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ತನ್ನ ಸಂಗೀತವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹೆಸ
ರು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅಸ್ಥಾನದ ಉಪರಿ ಭಾಗದೊಳಿರುವ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಸಕ
ಲ ಸಂವತ್ಸಮೃದ್ಧರಾಗಿ ಕುಚೇರಸಂತೆ ಕುಳಿತು ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಸುರಾಗವಂತೆ ಚಂದ್ರೋದ
ಯದ ರಕ್ತಿಮುಹಮೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಅಂತಃ ಪಟದ ಮೇಲುಭಾಗ
ದೋಳ್ ಕಂಡು ಕಾಣವಂತೆ ತೋರುವ ಬಾಲೆಯು ಮುಖವಂ ದಣಿಸುವ
ಚಂದ್ರ ರೇಖೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡಲು, ಅವಳ ಎಳೆ ಸಗೈಯಂತೆ
ವ್ರಕಾಶಿಸುವ ಬೆಳದಿಂಗಳುಂಟಾಗಲು, ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಮುಖವೇ ಸರೀ ಎಂಬ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಂತೆ ವ್ರಕಾ
ಶವಾಗಿ ಕಾಣಲು, ಅಸುಧತಿಯು ಕಟಾಕ್ಷದಂತೆ ಶೀತಳವಾಗಿ ಇರುವ ಚಂ

ದ್ರಕಿರಣಂಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಲು, ಆ ಕಾಂತೆಯು ಕೆಂಪದೋಳು ಭಣಭಣಿಸು
 ವ ಮುತ್ತಿ ಸಸರಗಳಿಗೆ ನಮಾನವಾದ ಸಕ್ಷತ್ರಂಗಳು ವಯಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣು
 ದೊರಲು, ಆಗ ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ರಾಜ ಪುತ್ರಿಯ ಸಾಷ್ಟವ್ಯ
 ಕ್ಷಿಂತಾ ಅಧಿಕವಿಕಾಸುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸು ಉಂಟಾದವನಾಗಿ ಚಂದ್ರನಂ ಕು
 ರಿತು ಇದು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಾಮಿಸೆಯ ಮುಖದೋಳು ಹಳದಳಸುವ ವಜ್ರದ
 ಜೊಟ್ಟೋ? ಉದಯಾದ್ರಿಯ ತಟದೊಳ್ಳು ಹಾರಂ ಗೈಯ್ಯುವ ಕಾಂತೆ
 ಯರ ಮುತ್ತಿಸ ಕಂಠಕಪೋ? ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳು ಮೊನೆಮಾ
 ಡುವ ಸಾಣೆ ಚಕ್ರಪೋ? ಚಾರ ಚೋರಾದಿಗಳಿಗವಕಂನವಾಗಿ ಕೋ
 ರುವ ಪ್ರತಿ ನೂಯೋ? ಪುರುಷರಂ ಬಿಟ್ಟು ಆಗಲಾಗವೆಂದು ಸಾರಿ
 ಬದಿಯಲು ತಂದು ಇರುವ ಮನ್ಮಥನ ಜಾಗೃತೋ? ಒಡನೆಯ ದಾರಿ
 ಜ್ಞಾನಂ ಬಿಡಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ದಾತ್ರಗಳಾದ ಸೃಪತಿಗಳ ಮುಂದಿ ಕರಿ
 ಕಿವ ಕೀರ್ತಿಯೋ? ಮದಸ ಮಹಾರಾಜಂಗೆ ವಿಡಿದಿರುವ ಶ್ವೇತ ಛತ್ರೋ?
 ಗಗನ ಸರೋವರದ ಮದ್ಯದೋಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಬಿಳಿವಾಣೋ? ರಾತ್ರಿ
 ಎಂಬಕಾಮಿಸೆಯಿಂದ ಕಳೆಂಕವೆಂಬ ಧಾನ್ಯ ಸಹಿತ ಮಾಡಿ ನೀಸಬ್ಬಟ್ಟ
 ಫುರಟ್ಟವೋ? ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸವನೀತದ
 ಉಂಡೋ? ಇದು ಚಂದ್ರನೋ ಎಂದು ಸರಸರಸಿಕ ಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆ ಮಹಾಸ್ಥಾನ
 ದಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಗವುಳನುಡಿಯಲು, ಅದರನುಡಿಯ ಕೇಳದ ಸುಗಂ
 ಧರಾಯನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ನಿಮಿತ್ತಜ್ಞನಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು
 ಎದ್ದು ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಬ್ಬಿ ರಾಜೊಂದ್ರನೆ!
 ಕೇಳು, ಈಗ ಒಂದುಚಮತ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗುವದು, ಅದೇನೆಂದರೆ—ಈಕ್ಷ
 ಣದಲ್ಲಿಯೆ ಫಲಪುಷ್ಪ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಿತ್ರಲಾಭದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀ
 ಯ ಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಜನರಿಂದಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವತ್ರಿಕಾವ್ಯಾಗಮನ
 ಉಂಟಾಗುವದು ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಾದ ಭವಿಸ್ಯತ್ಯಚಕಾ
 ಥಮಂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಮಗತಂಕೇಳಿದ ರಾಜೊಂದ್ರನು ಇದಂ ಪರಿ
 ಕ್ಷಿಸ ಜೀಕೆಂದು ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ವೇವಿ
 ಣಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸವನುಲ್ಲಿಕಾಲತೆಯಂಬ ಪ್ರೀಯ ಸಖಿಯು

ಸುನರ್ವದ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತವೇ ಘನೀಭೂತವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವೆ ನಾನಾವರ್ಣ್ಯಗಳಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಗಂಧ ಯುತನಾದ ಫಲಗಳಂ ದಿಕ್ಕುವಿ ದಿಕ್ಕುಗಳೋಳು ಫುಮುಫುಮಿಸುವ ವಿಚಿತ್ರ ಪುಷ್ಪಹಾರಂಗಳಂ, ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಟ್ಟಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಮಿರುವ ಪರಿಮಳ ಗಂಧಂಗಳಂ, ರಾಜಯೋಗ್ಯ ನಾದ ವಿಞ್ಞಂಗಳಂ, ನಾನಾವಿಧ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ರಚಿತಿ ದಳಗಳನುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಸ್ಮೂರಿಯಿಂದ ಬರಡು ಇರುವ ತುರಾಯಿಯಂಬ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛನು ಮಣಿದುಯ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ನೀರಾಜಿ ಗೌನುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮುಂದಿರಿತಿ ಭಯಭಕ್ತಿ ವಿಶಾಸಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಳಾಗಿ ಕೈಮೊಗಿದು ಗಿಣಿಯಂತೆ ಮುದ್ದಮು ನ್ನಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾಣಕಾಂತೆಯಾದ ಎನ್ನೊಡತಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸ್ವಾಮಿನುವರ ಚರಣ ಕಮಲಂಗಳಿಗೆ ಎರುಗಿ ಕೂಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಫಲ ಪುಷ್ಪವೀಳ್ಯಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿತಿ ಅವ್ವಣೆಯು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಬಾಯಂದು ಬೇಳ ಕಳುಹಿಸಲು ಬಂದೆನೆಂದು ಬಿಡರುವ ಹುಲ್ಲೆಯ ಮರಿಯಂತೆ ಕಣ್ಣಳಂ ಬಿಳಬಿಳಿತಿ ಚಲಿಸುತ್ತಾ, ಎಳೆಬಾಳೆಯಸುಳಿಯಂತೆ ಬಿಳಬಿಳಕುತ್ತಾ ವಿಜ್ಞಾಪನು ಗೈದ ಬಾಲಸಖಿಯು ನೋಡಿ, ಸಂತೋಷದಿಂ ನಗುತ ಕೈಯೊಳ್ಳಿಡಿವಿರುವ ಧಳಧಳವ ನಸ್ತ್ರನು ಗಲ್ಲದ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಪಾಶೆನೋಟದಿಂ ನೋಡುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾವಿಗಳಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ ಎತ್ತಿ ಸವನುಲಿಕಾಲತೆಯೆ! ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಮೊಗ್ಗಾಗಿ ಇರುವದಲ್ಲದೆ ತುಂಬಿಗಳ ನೋಂಕಿದ್ದಲ್ಲ, ಫಲಂಗಳು ಸಣ್ಣನಾಗಿ ದೋರಕಾಯಾಗಿ ಇರುವವು ಇನ್ನೂ ಪಕ್ವಿಗಳು ಮುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ, ಗಂಧವಂ ನೋಡಲು ಬಂದೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇರುವದು ನಸ್ತುಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೆರದ್ದಲ್ಲ, ಎತಿಗಳು ನೆರೆಳೊಳಗೆ ಅದ್ದದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಿಸಲಂ ಕಂಡದಲ್ಲ, ಎಂದು ನಮ್ಮಿಂದ ಪೇಳಿದ್ದಾಗಿ ನಿನ್ನೊಡತಿಯುಂ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯ ಪೇಳಬಲ್ಲವಾ ಎನುತ ಹಾಸ್ಯ ರಸದಿಂದ ಒಡೆಗೂಡಿ ಸಖ್ಯಭಿಪ್ರಾಯ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮಾತನಾಡುತ ಸವಿಾಪದೊಳ್ಳಿಡಿವಿರುವ ತಟ್ಟೆಯನುಧ್ಯದೊಳಲಂಕಾರವಾಗಿ ಇರತಿರುವ ಪುಷ್ಪದ ತುರಾಯು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಕೈಯೊಳ್ಳಿಡಿವಿರುತ ಹಾಗೆ ಅಪರದಳಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಸ್ಮೂರಿಯುಂ ಭರಿ

ದಿರುವ ಅಕ್ಷರವು ಮನದೊಳಗೆ ಓದಿ ನೋಡಲು,

ಕುರು ಗುಣದೊಳ್ ಶ್ರೀಕಾಂತ, ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ರತಿಕಾಂತ, ಸ್ವಪತಿ
ಯೊಳು ಬಲವಂತ, ಕಲಿಕೋಳು ಉತುಕಾಂತ, ಸಕಲರೋಳ್ ಶ್ರೀಮಂ
ತ, ಬಲದೊಳಗೆ ದೇವೇಂದ್ರ, ಗವನದೊಳು ನಾಗೇಂದ್ರ, ಸಹತೆಯಲಿ
ಶ್ರೀರಾಮ, ವಿನಯದಲಿ ಸೌಧಾಮ. ಸಕಲಗುಣ ಸಂಪನ್ನ, ಸುದತ್ತಿಯರ
ಮೋಹನ್ನ, ಮಾದವಾದಿ ಕತವಣಗಳಸುಳ್ಳು ಜನ್ನದಾನದಲಿ ರಾಧೇಯ,
ರಿಪುಕುಲಕೆ ಪ್ರತಿಸೂರ್ಯ, ಬಾಲೆಯರ ಬಲಸುಣ್ಯ, ಫಲರೂಪಲವಣ್ಯ
ಇಂತೆಂದು ಜಗದೊಳಗೆ ಪೂಜಿಸಿ ಕೊಳುತಿರುವ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನಾದ
ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಸುಗಂಧರಾಜ ನುತಾರಾಜೇಂದ್ರ, ಹೃದ್ರಸ ನಿಮಲಕೋ
ನುಲ ಚರಣ ಕರುಣಾರುಣ ಪದ್ಮಂಗಳಿಗೆ

ತನ್ಮುಕ್ತೇಶದಿ ಯಾಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಿಯು ತನುಮನೋವಾಣಿಗ
ಳೆಂಬಕರಣತ್ರಯ ಸಹಿತಳಾಗಿ ಭಯ ಭಕ್ತಿವಿನಯವಿಶ್ವಾಸಾಂತಃ ಕರಣ
ಗಳಿಂದ ನಮಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಪರಿಮಂ ಲಾಲಿಸಜೇಕು:—

ದಾಲಿಸಂದೊಡಗೂಡಿ ನೀರುಜೆಲೆಯಪ್ಪದು, ಧಾನ್ಯದೊಳು ಜೆರದ
ಧೂಳುಗಳ್ಳು ಕ್ರಮವಡೆವದು, ಹೂವಿಸಿದೊಡಗೂಡಿ ನಾರು ರಂಜಿಸು
ವದು, ಪರಿವೇಶವಿಂದ ಕೇತಕಿಯ ದುರ್ಗಂಗಳ ಮರೆವಾಗಿ ಇರುವದು,
ಸುಜ್ಞಾನವಿಂದ ದೇವತಾರೀರವು ಸೆವ್ಯವಾಗಿ ಇರುವದು, ಎಂದು ಚಿತ್ತ,
ದೊಳರರೆ ನಿನ್ನಂಗಸಂಗದೊಡೆನ್ನ ಸೃಪಾಂಗನೆಯನಿರಿ ಕರೂಪಜೇಕು,
ವೇದತೊಂದಾಸೊಂದು ದಿನಸದೋಳ್ ಸಮಾಸರಾಗಿರುವ ಸಖೀಜನ
ರನುಂದೆ ನಾನೊನೊನೊ ಒಂದು ನಾತು ನಾತಿಸಿಂದ ಸಕಲಜಮಾಥಂ
ಗಳಂ ಭಕ್ತಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ಸುಖಾ ಸಮಾಸನಣಂಗಳಾದ
ರಕ್ಷಿಗಳಂದಲು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ದಿವ್ಯಮುಖವಿಂದಲು,
ತ್ರಿಸೂತಿಗಳಂತಿರುವ ಕೃಂಗಗಳಂದಲು, ಭೂವಿಯು ಸ್ಪರ್ಶಿ ಕು
ದ್ದಿನಂ ನಾತುವ ವುಚ್ಚಂಗಳಂದಲು, ಜ್ಞಾನಸಹಿತನಾಗಿ ಚತುರ್ವಿ
ಧಪುರುಷಾರ್ಪಂಗಳಂ ಐದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಐದು ಮೊಲೆಗಳಂ
ದಲು ಸಹಿತನಾಗಿರುವ ಒಂದುಭೇಸುವಂ ಗೋವದ್ಮ ವ್ರತಾಂಗಮಾಗಿ
ಪೂಜಿಸದೆ ವಿವಾಹನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೆನೆಂದು ಕವಚವು ಮಾಡಿರುವ ಎನ್ನ

ಯ ನೂತನ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನಾಡಿ ಪೂರೈಸುವೇಕು, ಈಗಕರುಣಿಸಿದ ಪಣಂ
 ಗಳೋಳ್ ಬಂದೊಂದು ಪಣಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹವನಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದರೂ
 ತೀರದು, ಬೇಡುನಬಡವನಿಗೆ ಅಪ್ಪೊಪ್ಪೊವನಂ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ಕೊಡುವ
 ನುಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಏನಾದರೂಬೇಸರ ಉಂಟೆ, ಜಗವಂಧರಿಸುವ ಭುಜಗೀಂ
 ದ್ರಂಗೆ ದ್ವಿಜಗಳ ಗರಿಯೋಳ್ ಬಂದೇನು ಭಾರವೆ, ಅಗಾಧಜಲ ಉಳ್ಳ
 ಸಮುದ್ರನ ಜಲವಂ ಕಲಶದಿಂ ತುಂಬಿಯಣಿಸಲು ತರವೆ, ಮೇಘವಂ
 ಬೀಡಿ ನೀರಂಸುರಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಶಕ್ಯವೆ, ಸೂರ್ಯನಂ ಕೇಳಿ
 ಪ್ರಭೆಯಂ ತರಲುಬಹುದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತ್ಯಂತರಿ ಕರಣ ದಯೆಗಳಿಂದ ಎನ್ನ
 ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಶಕ್ಯವೆ,
 ಬಾಲಕುಕ ವಿಕಾದಿಗಳ ಉಕ್ತಿಗಳೋಳ್ ಸ್ಥೂಲಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳೆಂಬ ದೋ
 ಷವಂ ತರುಲತಾದಿಗಳೊಳಿರುವ ಉಪಕೃತಿನಚನನಂ ಬಂದುವೇಳೆದ ನಿವೇ
 ಕಮಂಸ್ತುರಿಸದಂತೆ ಎನ್ನಿಂದೆನಾದರೂ ದೋಷಾಪರಾಧಂಗಳದ್ದರೂಕ್ಷಮಿ
 ಶಿ ಸುಖಹುವದು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದು; ಎಂದು ಬರೆದಿರುವದೆಂ ನೋಡಿ
 ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯ ಉಳ್ಳ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಸುನಗುತ ಮನವೆರಗಿ ರಾಣಿಯ
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗಳಂ ಮನಗೊಂಡುತಟ್ಟಿ ಯೋಳ್ ತಂದಿರುವ ಫಲಪುಷ್ಪಗ
 ಳಂ ತಿರುತಿಕ್ಕೊಂಡು ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಬಳಿಯೊಳಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗ
 ಳಂ ತುಂಬಿ ಚಿನ್ನದವಾಲೆಯೋಳ್ ತರುಣಿಯರ ಶಿಖಾಮಣಿ, ಸರಸ
 ವಚನಾಲಾಪನಿಕಾಗ್ರಣಿ, ನಗೆಮೊಗದ ಕಡುಜಾಣಿ, ಸಕಲಗುಣಸಂ
 ಪನ್ನೆ, ರೂಪಿಸಲ್ಲಿ ರತಿಯೆಂದು ಜಗದೊಳಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತೆಯಾಗಿ ಇರುವ
 ಸೌಗಂಧಿನಿಯುಮನದೊಳಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ನನಮಲ್ಲಿಕಾಲತೆಯಿಂ
 ಬ ಸಖಿಯೆ ಎಳೆನುಡಿಯಿಂದಲೂ, ಕುಸುಮಗಳ ತುರಾಯಿ ಮಧ್ಯದಿಂ
 ದಲೂ ತಿಳಿಯ ಬಂದದ್ದಾಯಿತು, ಕರುವಿನೊಡಗೂಡಿ ಸುರಭಿಬಂತೆಂದು
 ತಿಳಿದು ಹರ್ಷದಿಂದಿರುವದು, ಲೀಲೆಯಿಂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಳಕಳಕಾಗಿ
 ಮಾಡುವೆನು, ಸಾಗರವಂ ಶೋಷಿಸುವೆನು, ಮೇರುವಂ ಮುರಿದಿಡುವೆನು
 ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಸಯಳಾದ ನಿನ್ನ ಸಂತೋಷಾರ್ಥಮಾಗಿ ಬಂದುದೇನುನಂ
 ತಂದುಕೊಡುವದು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಯೆ ಇರುವದೆಂದು ಬರೆದು ನನಮಲ್ಲಿ
 ಕಾಲತೆಯಂ ಕರೆದು ಪ್ರೇಮ ಸನ್ಮಾನದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಾತಿಯಂ ಕೊ

ಟಿಪ್ಪು ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ನನಗೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಿಯು ರಾಯನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು
ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕರುಣಿಸಿದ ವಾತಿಯು ವಸ್ತುಗ
ಳು ಸಹಿತಾ ತನ್ನ ಪರಿಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳುತ್ತಾ, ನಿಜಕಾಂತಿಯಿಂ
ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ನೋಲಿಸುತ್ತ ಎಳೆ ಮುಂಚು ಪೋಳದಂತೆ ನಿಮಿಷದೊಳು
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯರ ಮನೆಯಂಕೇರಿ ಬಡತಿಗೆ ಸಮಿಸಿ ಸದಮ ವೈತ್ತಾಂ
ತನುಂ ಅಲ್ಲಿತ್ತೆ ವಸ್ತುಗಳಂ ಇರಣಿ ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
ವಿಯು ಅವಸ್ತುಗಳಂಕಂಡು ಗುರುನಂ ಕಂಪಿಸ್ಸುನಂತೆ, ಅರಸಂ ಕಂ
ಡ ನಿಜದೂತನಂತೆ ಝಗ್ಗನೆಂದು ಬಿಡು ತಿಳಿದು ವಸ್ತುಗಳಂ
ಮುಟ್ಟಿ ಕೈ ಹೊಡಿಸುತ್ತ ಪಲಗನೆ ಮುದ್ದದೊಳು ಪೊಳೆಯುವ ಬಿನ್ನದ
ಬರದೋಲಿಯಂನೋಡಿ ತೆಗದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಿತ್ತಿಕ್ಕೊಂಡು ವಕ್ಷಸ್ಥದೊ
ಡ್ಡುಡಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತ ತಿರನಾವಾಡಿ ಮನದೊಳಗೆ ಮದಿನೋಡಿಕೊಂಡು ಅತಿ
ಹರ್ಷ ಪುಳಕಾಕಾಂತಳಾಗಿ ಆತನ ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆವಾಗಿ ಆತನ ರೂಪ
ಲಾವಣ್ಯ ನೌಕುಮಾರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತು, ಆತನ ಪ್ರೀ
ತಿಯಂ ನೆನಪೆನದು ಹೋಧಂ ಗೊಳುತ್ತ ಆತನಯ್ಯನನೆ ಸೌಂದರ್ಯನು
ನೊ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಬರೆ ಬರೆದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಸಖನೊಡ
ನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರತ್ತಿರಲು.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಗೌಳೀನುಡಿಯ ಬಗೆಯಂ ಪೇಳಿದ
ನಿವ್ರವರ್ಯನಂ ಕೂರಿತು ಎಳ್ಳೆ ಬೊಸುರೋತ್ತಮನು! ನೀ ಪೇಳಿದ ಪಕ್ಷೀನೊ
ಲ್ಲಿನ ಫಲಂಗಳಂನೋಡಿ ಪೇಳುವ ಪರಿಯಂ ಸವಿವ್ವಾರವಾಗಿ ಪೇಳುವದೆಂ,
ದು ನಿರೂಪಿಸಿದವಾತಂಕೇಳಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪೇಳಿದ ಪರಿಯಂತೆಂದರೆ

ನೂರ್ದೊಳಗುತ್ಕಂಠನು ಆಮೃತವಂತರೂವಾಗ ಗುಡಗಳಮೇಲೊಂ
ದುಬಿಂದುಬಿದ್ದು ಇರುವದಂಕಂಡು ವಲ್ಲನೆಂಬರಾಕ್ಷಸನು ಅಗುಡವಂ ಭ
ಕ್ಷಿಸಿ, ಅದರೊಳಿರುವ ಕಡ್ಡಿಯನುಗಿಯಲು, ಅದು ತಲೆ ಬಾಲ ಕಾಲು ಕೈ
ಗಳಿಂದಕೂಡಿಸಬೇಕೆವಾಗಿ ಗುಡಸಂಬಂಧದಿಂ ಗೌಳಿ ಯಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು
ಘೂಮಿನೊಳು ಬೀಳಲು, ಬಿದ್ದ ಪಲ್ಲಿಯಂಕಂಡುಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಅಮೃ
ತದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣ ಅವರ ಶುಭಾಶುಭ ಸೂಚಕವಾದ ನುಡಿಗಳು ಫ
ಲಿಸಲೀ ಎಂದು ನೆರನಂಕೊಡಲು, ತಡಾದಿನಾಗಿ ಪಲ್ಲಿ ಕಳುಸವು ಸರಿ

ಯಾಗಿ ಬರುವದು, ಅದೆಂತು ನೋಡುವೆನೆಂದರೆ:- ಸೂರ್ಯಗೌಳಮೊದಲಾಗಿ
 ಶನಿಗೌಳವೆನಿಸಿಗೂ ಏಳು ಗೌಳವೇಳುವದು, ಸೂರ್ಯಗೌಳವೆ ಅರಸು
 ಎನಿಸಿ ಕೂಳ್ಳುವದು, ಆ ಅರಸು ಶನಿವಾರ ಹಗಲು ಮೂವತ್ತು ಘಳಿಗೆಯು
 ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಘಳಿಗೆಮೂವತ್ತು ಆದಿತ್ಯ
 ವಾರ ಹಗಲು ಘಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಆದಿತ್ಯ
 ವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮೂವತ್ತು ಸುತವಾಗಿ ನೋಡುವವರ ಅರವತ್ತು ಘಳಿಗೆ
 ಯು ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಮಂಗಳವಾರ ಐವತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಪ
 ಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಮಂಗಳವಾರವೇಷ ಹತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಬುಧ
 ವಾರ ಹಗಲು ಮೂವತ್ತು ಘಳಿಗೆವೆನಿಸಿಗೂ ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ
 ನು, ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮೂವತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಿವಾರ ಐವತ್ತು ಘಳಿಗೆ
 ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಬೃಹಸ್ಥಿವಾರವೇಷ ಹತ್ತು
 ಘಳಿಗೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಅರವತ್ತು ಘಳಿಗೆಯು ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರು
 ವನು, ಆಗ್ನೇಯವು ಹಾಳು ಮೂಲೆ ಯುನೀಕೊಂಬದು, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ
 ಆದಿತ್ಯನಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಚಂದ್ರಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳು ಗೌಳಗು ಫಲವು
 ಹೇಳುವದು, ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರ್ಯ ಘನವುಳ್ಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಹ
 ಸಂಗಳ ಹೇಳುವದು, ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜನನ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮನ
 ಸ್ಸಂತೋಷ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆಗಳ ಹೇಳುವದು, ಕುಂದನಲ್ಲಿ ರೋಗ ಮೃ
 ತ್ಯು ಜ್ವರಾದಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಾಶಗಳು ಹೇಳುವದು, ಮುಧನಲ್ಲಿ ಸಮಧಾರಣೆ
 ವ್ಯಾಪಾರಲಾಭ ಪಾಹನ ದ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಸಮಂಗಳಂ ಪೇಳುವದು,
 ಗುರು ಗೌಳಯಿಂದ ಮದುವೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಗುರುಸಮಾಗಮ ಸ
 ನ್ಯಾಸ ವಾರ್ತೆಗಳಂ ಪೇಳುವದು, ಶುಕ್ರ ಗೌಳಯಿಂದ ಧಾರಣೆತಗ್ಗು
 ಸ್ತ್ರೀ ಸೌಖ್ಯ ವಾಹನ ಬೋಧಣ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂದು ಹೇಳುವದು, ಶನಿ
 ಗೌಳಯು ಬಯ ಹಾನಿ ಕೂಡಸಲ್ಲಾಪ ಹೀನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಳುವದು,
 ನದಾ ಶೂನ್ಯವೆಂಬ ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ನೆನಪ ಕಾರ್ಯವಾಗುವದೆಂದು
 ಹೇಳುವದು, ಈವರಿಯೋಳು ತಿಳಿದು ಪೇಳುವದು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು
 ವರಿಯೋಳು ನೋಡಬಹುದು, ಅಮಹ್ಯಾಗಂಧರೆ ಗೌಳನುಡದ ಇಂದ್ರಾದಿ
 ದಿಕ್ಕಿನೋಳು ಎಂಟುರೊಳಗೆ ಯಾವದೊ ಅವರರೆಷ್ಟುನೆಂ ಮಡಗಿಕೊಂ

ಹು ಆಗಿನ ಸಕ್ಷತ್ರ ಲಿಖ್ಯವುಂಕೂತ ಅಂದಿನವಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಂಜೊತೆನೂ
 ಡಿ ಆಗಿನತಿಥಿ ಸಂಖ್ಯೆಯುಂಕೂಡಿ, ಆಗಿನಯುವನುಂಶೇರಿತು ಹತ್ತರಿಂಗು
 ಣಶಿ, ಹದಿನಾರರಿಂಭಾಗಿಸಲು, ಬಂದ ಲಬ್ಧಗಳಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ
 ಈಫಲಗಳು ಬೇಳುವದು, ಭೀತಿಯು, ಮರಣವಾತೆ, ತತ್ಯಗಳ ಆಗಮಸು,
 ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಕಲಹ, ಬಿವಾಹಾದಿಂದ ಮಾತತಕ್ಕದು. ಕಳ್ಳರೃತ್ತಾಂ
 ತ, ಪುಷ್ಪವಲಪ್ರಾಪ್ತಿ, ತಾಂಬೂಲಭೋಗ, ದ್ರವ್ಯಲಾಪ, ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಮಣ
 ವಾತೆ, ಕಾಗದವತ್ರಬರೊಣ, ಒಳ್ಳೆಸ್ತ್ರೀಸಲ್ಲಾಪ, ಮೈಷ್ಠಾನ್ನ ಭೋ
 ಜನ, ಬಂಧುಗಳವಾತೆ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಾದಿ ಭಯಸಮಾಚಾರಪು, ಆನಂ
 ದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾಚಾರ ಕ್ರಮಣ. ಈ ಹದಿನಾರು ಫಲಗಳು ನೋಡಿ
 ಹೇಳುವದು. ಗೌಳಿಯು ಒಂದುಸೊಲ್ಲಾಗಲಿ ಮೊರಸೊಲ್ಲಾಗಲಿ ನುಡಿ
 ದರೆ ಪುರಣವಯವೇಳುವದು. ಎರಡು ಐದು ಆರು ಸೊಲ್ಲು ನುಡಿದರೆ ಕು
 ರಂಗಳವೇಳುವದು. ನಾಲ್ಕು ಏಳು ಎಂಟು ನುಡಿದರೆ ಕಲಹ ವೈರಗಳಂ
 ಬೇಳುವದು. ಇವಲ್ಲದೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಫಲಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂದ್ರದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ
 ಒಳ್ಳೆದು, ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಕಲಹ, ಯಮದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಲಾಪ,
 ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ, ವರುಣದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕಾಗಮನ, ವಾಯು
 ವ್ಯದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ದೇಶಗಮನ, ಕುಜೇರದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಜಯ, ರಾಶ್ವನೈದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ
 ರಾಣಿ, ಈಮೇರೆ ಬೇಳುವದು. - ಸ್ಥಿರವಾರ ಜಯ. ಕನ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿ,
 ಪುತ್ರೋತ್ಪನ್ನ, ಪುರುಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಯು. ದಕ್ಷಿಣ ಗೌಳಿಯು ಶೀನುನ
 ಳ್ಳೆದು, ಸಸ್ಯವಾದ ಮಳವೈರು, ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರವೇಶ, ರೋಗವಾರ್ಷ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಮೆಂಬ ಎಡೆಗಡೆಯ ಗೌಳಿಶೀನುಗಳು ಒಳ್ಳೆದು, ಅರ್ಧ
 ಕಾರ್ಯ ಗರ್ಭಸಮಾಚಾರ, ಕೊಡುವಳ ತರುವಳ ನೂತು. ಸಾಧ್ಯಕಾಲ
 ವಲ್ಲಿ ಭೈರವದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಗೌಳಿಶೀನು ಸುಖವಳ್ಳೆದು, ಕಾರಾಗೃಹಮೋ
 ಚನ, ವಕ್ಯವದಾರ್ಥ ಲಾಪ, ಭೀತಿ ಕುಕೆ, ಕೃತ್ರಿನು ಕಾರ್ಯಭಯದಲ್ಲಿ
 ಜನ್ನು ಹಿಂದೆಗ ಗೌಳಿ ಶೀನುವಳ್ಳೆದು, ಇವಿವ್ಯವ್ಯಾಪಾರ ದೇನಕಾರ್ಯ
 ವನಸ್ಥಾದನ ಕೃಷಿವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೆತ್ತಿಮೇರೆ ಉದ್ಯುಗದಿಕ್ಪನ ಗವುಳ
 ಶೀನು ಒಳ್ಳೆದು, ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯ ಕೋಪಾಧಿಪನನಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕಾರ್ಯ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕಾಗಿ ನುಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆದು, ಕುದುಕ್ಕುಗ

ಗ ವಿವಿಕ್ತಗುಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸರೆ ಉಭಯವಿವಿಕ್ತಗುಳೆ ಫಲಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಮಿ
 ಳ್ಳು ಫಲವಂ ಹೇಳುವದು ಎಂದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಕಾಸ್ತೀಯನಾಗಿ
 ದೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪಲ್ಲಿ ಕಕುಸವ ಮರಾಧದೆಯಂ ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾ
 ರಾಯನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದೇಕಾದ ಉಡುಗೆಯೆಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳ್ಳು
 ಹಿಂ ಆ ಸಭೆಯಿಂದಿದ್ದು, ಸುಧ್ಯಾವಿ ಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಪ್ರೀಯ ಮಿತ್ರ
 ರಾದ ಸ್ವಜನರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ರಾಜಭೋಗ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಆ ರೋ
 ಗಣೆಯಂ ಪೋಡಿ ಕರ್ಯಾಗೃಹದೋಳ್ ರತ್ನಪರಿಯಂಕದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಸು
 ಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು; ಉಪಕಾಲದೋಳ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಂ ಕೈವಾರಿ
 ನುನ ಸಕಲವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಗಾಯಕರು ಪಾಡುವ ಉದಯರಾಗಾಲಾವಗ
 ಳಂದ ಎಚ್ಚರಂಗೆೊಂಡು ದೇವರುಗಳಂ ವಿಪ್ರಸುಗ್ಮಂಗಳಂ ಕಪಿಲದೇ
 ಸು ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ನೋಡಿ ನುಜದೇವತಾಸ್ತುತಿಯಂ ವೇಳುತ್ತಾ ಕತವ
 ಧದಿಂ ಚಲಿಸುತ್ತಾ, ಇಂದ್ರ ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಸೂರ್ಯನ ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ತುಳ
 ಯಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪನುಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಿದ್ದು ಇರುವ ಗೈರಿಕಾಧಿ ಧಾತು
 ದೂತಗಳೋ? ನೂರ್ಯಾಯುವದಿಂ ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂದೇಹರ ದೇಹ
 ಭಾಯದಿಂದ ಹೊರಟು ಹಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಕ್ತಂಗಳೋ? ಉದಯಗಿರಿಯೊ
 ಳುವ ಸಸ್ಯಾನಿಗಳು ಹರಡಿರುವ ಕಾವಾಯ ವಸ್ತ್ರಂಗಳೋ? ಮಿತ್ರನಂ
 ಕೂರಿತು ಸ್ನಿಗ್ಧೆಯರಿಂದೆರಚಲ್ಪಟ್ಟೋ ಕಳಯೋ? ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸರಸ
 ಕ್ರಿಡಾಡಿಗಳು ಮುಗಿಸುವೆ ಬದರಿಯೆದ್ದು ಬರುವ ಜಾರಜಾರಿನಿರುರ ಹೃದ
 ಯ ಕೋಪಾಗ್ನಿ ಪ್ರಭೆವೋ? ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಾಮಿನಿಯು ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಂ
 ದ್ರಗಾವಿಯ ಮೇಲು ಮುಸುಗಿನ ವಸ್ತ್ರವೋ ಎಂದು ತೋರುವ ಪ್ರಭೆ
 ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯರಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾ
 ದಿ ಸತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಂಗಳಾದ ಮಹಾವಾನಂಗಳಂ
 ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೋಜನೋಪಚಾರ
 ರಂಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ, ನಿತಜನವುಳ್ಳ ಬಂದುರಂಗ ಮಾಳಿಗೆಯ. ಹ
 ಜಾರ ದೋಳ್ಪಟ್ಟಿತು ವಿವ್ಯಾಸಾಗರರೆಂಬ ಉಪಾಧ್ಯರಂ ಕರಕಿ ಪ್ರತ್ಯ
 ತ್ವಾನಾದಿಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಕ್ಕೊಂಡು ಅವರ ಸಂಗತ ಪ್ರ
 ಪಂ ಚದಲ್ಲಿಗೋವುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಪಾರಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು

ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಗದ್ರಾಸಿ ತೋರುವವು, ಅವರೊಳ ಸುವರ್ಣ ಸಮಾನ
 ಬುಲದ್ದಾಗಿ ನೂರು ಕೈಂಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಸ್ತ್ರೀಮುಖ ಬುಲದ್ದಾಗಿ ನಮ
 ಮೊಲೆಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾ ದಂಗಳೊಳಕೆವೆ ವೇಸುಗಳು ಎಂತಿರುವರು
 ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಲಕ್ಷಣ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತಾತ್ಮ್ಯ ದಾನದಿಂದಂಟಾಗುವ
 ಪುಣ್ಯಫಲ ವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಸವಿಗೆ ಬೋಧಿಸು ಬೇಕೆಂದೂ ಸುಡಿಯುವ ಆರಾ
 ಜಕುಮಾರನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಅದ್ವೈತಂ ವಿನೂತನಗ
 ಗಿ ಸರೂಪಿಸಿದನೆಂದೆನೆ; ಎಲೈ ವೀರ್ಯಾಯುಷ್ಮಂತನಾದರಾಜ ಕುಮಾರ
 ರನೆ ! ಸಾಂಧ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೇಳಿ, ಇದು ಭಾರತದೊಳದುವೆನು ವಸಿಷ್ಠನು
 ಸಿಯು ಕಲ್ಯಾಣವಾದರಾಯನಿಗೆ ಸರೂಪಿಸಿದನು, ಅದುಹಾಲ್ವಗಂದರೆ :—

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳುಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು
 ಆಬ್ರಹ್ಮಸಂಕುರಿತು ಲಕ್ಷವರ್ಷ ತಪನಂನಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ತಮಿಗೆ
 ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯು ಸಾಧನಾರ್ಥವಾಗಿಯು ಬೇಕಾಗಿರುವಕ್ಕೂ
 ಬುಗಳಿಂ ತಮ್ಮಿಂದಲೋಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುವ ಉಪಕಾರವಂ ತಮ್ಮಗೋಮ
 ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಕುದ್ಧಿ ಕರೆತ್ತವಂ, ಮಾಡುವ ಸಕಲಯಜ್ಞಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತ
 ಮ್ಮನ್ನೇ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವಂತೆಯು, ತಮ್ಮ ದಾನದಿಂದ ಕೊಡುವವನ
 ಗೆ ಸಕಲಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂ ತಮ್ಮ ನಿಂದಿಬಾಧಿಸುವರಿಗೆ ಅನೇಕಪಾಪ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂ, ಇವು ಎಲ್ಲವಂವರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಪಡದುಕೊಂಡು ತಾವುಲೋ
 ಕೋಪಕಾರ ಮಾಡ ರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಂ ನೆಹಿ ಅಂತರಿಶಿ ಇರುವವ
 ರಿಂದ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪುಣ್ಯ ಪೆಸ್ತುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷೀರವ
 ಧ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಯಜ್ಞಾದಿ ಪೂರ್ತಿಯು, ಸಮಸ್ತ ದೇವತಾತು
 ಪ್ತಿಯು, ಸರ್ವ ಪಾತ್ರಿಗಳ ಪೂಜನೆಯು, ಗೋವುಗಳಿಂದಲೇ ಉಂ
 ಟಾಗುವೆನು, ಎರಡರಿಂದ ಆರರವರಿಗೂ ಸ್ತನಿಗಳಂಯು ಬಿಳಿದು ಕಪ್ಪು
 ಕೆಂಪು ಹಳದಿ ವರ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ಮಿಶ್ರವರ್ಣಂಗಳಿಂದಲೂ ಬಹುವಿಧಂ
 ಗಳಾಗಿರುವವು, ಎಳೆಯ ಕರುಗಳೊಳ್ಳಿ ಸೆನ್ನೈದಿ ಜಾಗಿ ಕ್ಷೀರವಂ ಕರೆಡಿ
 ಕನಿಬಿಡೇನುವೆನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸತ್ಪಾತ್ರನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೂಮಾ
 ದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕರೆಯುವ ಕಂಚು ಸುತಿಯು ಫೋಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪುರ
 ಸ್ಕರವಾಗಿ ದಾಸನಂ ಕೊಟ್ಟರೆಂದ, ಪದವಿಸುನ್ನು ಬೈದಿಜಂದ್ರಲೋ

ಕದೊಳು ಹಸುವಿನ ಬಂದೊಂದು ರೋಮಕ್ಕೊಂದೊಂದು ವರ್ಷದಮೇ
ಲೆಗೆ ಇಂದ್ರಭೋಗವನ್ನನುಭವಿಸುವನು, ಕರೀ ಹಸುವನ್ನು ಈಹೇಳದ
ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಕುರಿತಿ ಶೋತ್ರಿಯನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಸ್ತು
ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇದೇ ಮೇರಿಗೆ ಎಳೆಕೆರುವಿನಿಂದೊಡ
ಗೂಡಿದ ಬಿಳಿಹಸುವನ್ನು ದರಿದ್ರನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ವರಾಣ
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಉಂಟಾಗುವದು, ಕುಟುಂಬಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೊ
ಸ್ಕುರ ಹೊಂಬಂಣವಾದ ಗೋವಂ ದಾನವಂ ಕೊಡಲು ಕುಬೇರಲೋಕ
ದಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಧೂಮ್ರವರ್ಣವಾದ ಗೋವಂ ದಾನವ
ನ್ನು ಆಶ್ರಿತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಪಿತೃ ಋಣಮುಕ್ತನಾಗಿ ಎ
ತ್ಯಲೋಕ ಭೋಗವಂ ಪಡೆನನು, ಹಳದಿವರ್ಣವಾದ ಹಸುವಂ ದಾನ
ವಂ ಕೊಡಲು ವಿಶ್ವೇದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಗೈವನು, ಅಮಲವರ್ಣ
ವಾದ ಗೋವಂ ದಾನವಂ ಶಿವಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶಿವಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ
ಉಂಟು, ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾದ ಗೋವಿನ ದಾನವಂ ಕಾಂಸ್ಯ ದೋಹನ ಸಹಿತ
ವಾಗಿ ಸತ್ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ನಿಚಿತ್ರ ಭೋಗಂಗಳನ್ನನುಭವಿಸುವನು,
ಇದಲ್ಲದೆ ಯಜ್ಞಾದಿ ಉಪಕರಣಂಗಳಂ ವಹಿಸುವ ಸಾಧುವಾಗಿ ಎಳೆದಾಗಿ
ಚೆನ್ನಾಗಿರುವವೃಷಭವಂ ರತ್ನಶೃಂಗ ಗಳಿಂದಲುಂಕರಿತಿ ಆಹಿತಾಗ್ನಿಗಳಾದ
ವರಿಗೆ ದಾನವಂ ಮಾಡಲು ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರುವಮಂಗಳ
ಳಾದ ಸುಖಂಗಳನ್ನು ಐದುವನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಕಪ್ಪಾಗಿರುವ ಕಂಠದೊ
ಳಗೂಡಿ ಎಳೆದಾಗಿ ಸಾಧುವಾದ ಸುಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ವೃಷಭಗಳಂ ಅಲಂಕಾರ
ಸಹಿತವಾಗಿ ದಾನವಂ ಕೊಡಲು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವನು,
ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಬು ಕಾಲು
ಗೊರಸುಗಳು ಸಹ ಬಿಳಿದಾಗಿರುವ ವೃಷಭವು ನೀಲವೃಷಭವೆನಿಸಿ ಕೊಂ
ಬುವದು, ಇಂಥಾನೀಲವೃಷಭವನ್ನು ಹೋಮಪೂಜ್ಞಿಕವಾಗಿಪೂಜಿಸಿ ಸತ್ಪಾ
ತ್ರದೊಳು ದಾನವಂ ಕೊಡಲು ಕುಲಕೋಟಿ ಸಮೇತವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ
ಪುಣ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಐದುವನು, ಮತ್ತು ಅನ್ಯುತರೂಪವಾದ ಹಾಲು
ಮೊಸರು ತ್ಯವೃಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಗೋವುಗಳು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ಕುಣಿನಲ್ಲಿ, ಶ್ರೋತ್ರದಲ್ಲಿ, ಕರೀರದಲ್ಲಿ, ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ

ಹಿಂದೂಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಶ್ವನಗಳಲ್ಲಿ, ನದಿಯಲ್ಲಿ, ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವತ್ರ ಇರುತ್ತ ರಕ್ಷಿಸಲಿಯಂಬ ಅನೃತಶ್ಯುತಾಶ್ಯ ಗೋಮುತ್ರವೆಂ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪುಗಳೂ ಹೋಗಿ ಯಜ್ಞಾಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ಒಂದು ಗೋದಾನಕ್ಕೆ ಫಲ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಹೋಲಿದೋ ಆ ಮೇರೆಗೆಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಗೋದಾನವೆಂ ಮಾಡಿದರೂ ಫಲವು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಗೋದಾನವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿ ರಿಯಲ್ಲೂ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆಹೋದ ಫಲಗಳಂಟು, ಇದಲ್ಲದೆ ಅನಾಮಾಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವೂ ಸಂಕ್ರಮಣ ವೈಶೇಷಾತ ಮಹಾಲಯ ಗ್ರಹಣ ಶುದ್ಧ ತೀರ್ಥಾರ್ಪಣೆ ಪ್ರತಾಂಗ ಸಾಧ್ಯಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಂಕೃತವಾಗಿ ಕರಸುತ ಕರೆಯುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗೋವಿನದಾನವೆಂ ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಶೋಶಿತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಯಥೋಕ್ತಾಲುಂಕಾರವೆಂನೂಟ ದಕ್ಷಿಣಸಹವಾಗಿ ಪುಷ್ಟವೆಂಪಿಡಿದು ಉದಕಧಾರಾ ಸುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕೊಡಲು ದೇವವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಕಾಲವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಪಾತ್ರವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ವಸ್ತುವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಸುಸಾರವಾಗಿ ಅನೇಕವಾದ ಅಗ್ನಿಪೂಜೆನು ಅತಿರಾತ್ರ ವಾದವೇದಾಶ್ವ ಮೇಧಾದಿ ಫಲಂಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಉಭಯತೋಮಯ ಗೋದಾನವೆಂ ಫಲಪಾತ್ರ ತಿಲದರ್ಪ ಮಾಡಲಾದ ಉಕ್ತವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸತ್ಕೃತಿ ತನ್ಮಂತ್ರದಿಂದ ಜಪಿಸಿ ಸತ್ಪಾತ್ರವೊಳು ವಿಕೇಷ ದಕ್ಷಿಣಾ ಸಂತಮಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೋದ ಮೇರೆಗೆ ಸಕಲ ಸುವತ್ಸುನ್ಮುದ್ಧಿ ಯುತನಾಗಿ ವಾಸನೆಂಕೊಡಲು ಇಂದ್ರಾದಿ ಲೋಕಂಗಳೆಂ ದಡಮು ಅಲ್ಲಿಯ ಘೋಗಂಗಳೆಂನನುಭವಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕನೆಂ ಐರುವನು, ಇಂಥಾ ಉಭಯತೋಮಯಿ ಗೋವಿನದಾನವು ಗ್ರಹಣಾದಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದು ವಸವಾದಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕಂಗಳೆಂ ಚರಕಾಲನನುಭವಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವದವೆಂನು ನೈವನು, ಇಂಥಾ ಉಭಯತೋಮಯಿ ಗೋದಾನವನ್ನು ಅನೇಕವಾಗಿ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಪೂಜ್ಯನಾಗಿ ನಾಯುಧ್ಯನು ನೈವನು, ಈಮೇರೆ ತಿಲಗೋದಾನ ರಜತಗೋದಾನ ಸ್ವರ್ಣಗೋದಾನಂಗಳು ಮಾಡಲು ಸಕಲ ಪಾಪದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲ ಸುವತ್ಸುನ್ಮುದ್ಧನಾಗಿ ಆದಿತ್ಯ ಲೋಕನೆಂ ಪಡೆನನು, ಈ ಗೋದಾ

ನುಗಳೆ ಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸದಲ್ಲಿ ದತಮಹಾದಾಸದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದತದಾಸ
 ದಲ್ಲಿಯು ಆದಿ ಮಧ್ಯಂತಗಳೋಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿತಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು,
 ತಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸಂಗಳೂ ಯಾವವೆಂದರೆ.—ತುಲಾ ಪುರುಷದಾಸ,
 ಪಂಚ ಲಾಂಗಲ ದಾಸ, ಮಹಾಯೂದಾಸ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಾಸ; ಹಿರಣ್ಯ
 ಗರ್ಭದಾಸ, ಕಲ್ಪಪಾದದಾಸ, ಗೋಸುತಸ್ರವಾಸ, ಹಿರಣ್ಯ ಕಾಮಧೇ
 ನ ದಾಸ, ಸಾಲಂಕೃತಾಹೂಯ ಕನ್ಯಾದಾಸ, ಹಿರಣಾಶ್ವರದಾಸ, ಹಿ
 ರಣ್ಯ ಹಸ್ತಿರದದಾಸ, ವಿಶ್ವಜಕ್ರದಾಸ, ಕಲ್ಪಲತಾದಾಸ, ಸದ್ವಸಾಗರ
 ದಾಸ, ರತ್ನದೇನುದಾಸ, ಮಹಾ ಬೂತಘಟದಾಸ, ಇಂತೆಂದು ಹದಿನಾರು
 ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು, ಈ ಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸಕ್ಕೆ ತು
 ಲಾ ಪುರುಷದಾಸವೆ ಆದಿವಾಗಿ ಕಲ್ಪ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ನಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಎ
 ನಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಚಾರ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮನದಸ್ಯ ಹೊತ್ಸ ಜಾಪಕ ಪಾಪಕರೆಯ
 ಸದ್ವಿಶಂತಿ ಪುರುಷ ವರುಣಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಅಗ್ನಿಕುಂಡ ಚತುಷ್ಪದಾ
 ಛ್ವಿತಮಾಗಿ, ಗೋವಿಂದೋಮಾವತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ತುಲಾಂಡೆ
 ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಇನ್ನು ಸಮಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಕರತಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು
 ಮುಂತಾದ ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಸಹಿತಮಾಗಿ, ಬುಗ್ಬಜು
 ಸ್ನಾನಾಭರಣ ಮುತ್ರಂಗಳಿಂದ ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ, ಸಮಿದಾಪ್ಯ ಚ
 ರುಗಳನ್ನು ಸುಕ್ರಾನಗಳಿಂದ ಯಜಮಾನನ ಕರ್ಮ ಕೊದ್ದೇತತ್ಯಾಗ
 ಯುತವಾಗಿ ಹವನನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸುರ್ವಣ ತುಲಾ, ರಜತ ತುಲಾ
 ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವದು, ಕಡಿಮೆ ಹದಿನೈದು ದಾಸಂಗಳು ತು
 ಲಾ ಪುರುಷ ದಾಸನನ್ನೆ ಅನುಕಲ್ಪವಾಗಿ ತಾಳ್ದು ವಿಕೃತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು
 ಇರುವವು, ಈ ಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸಂಗಳು ಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳ್ಳವರಿಂದ
 ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಯೋಗ್ಯರಿಂದಲೆ ಪ್ರತಿಗ್ರ
 ಹಿಸುವಂಥಾವು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮಹಾ ದತದಾಸಂ
 ಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ ಕನಕದಾಸ, ಅಶ್ವದಾಸ, ತಿಲವದ್ವತದಾಸ, ಗಜದಾ
 ಸ, ಭೂದಾಸ, ಸೊಪ್ಪು ರೋಪಕರಣ ಸಹಿತ ಗೃಹದಾಸ, ಕನ್ಯಾದಾಸ
 ಕುಖಿಲಘೇನು ದಾಸ, ದಾಸೀದಾಸ, ರಥದಾಸ, ಇಂತೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿ
 ರುವವು, ಇದು ಸಂಪನ್ನರಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲದತದಾ

ಸಗಮ ಯಾನನಂದರೆ—ಗೋದಾನ, ಭೂದಾನ, ತಿಲದಾನ, ಹಿರಣ್ಯದಾನ, ವಿಸ್ತಾರದಾನ, ವಸ್ತ್ರದಾನ, ಧಾನ್ಯದಾನ, ಗೃಹದಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರದಾನ, ಲಗನದಾನ ಎಂದು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧದ ಗೃಹದಾನಗಳುಂಟು. ಈವೇಳೆ ದಾನಗಳಿಗೆ ಮೇಕಾಲ ವಸ್ತುವಾತ್ಮಕವಾದುದಾದುದರಿಂದಲಾಗಿ ಫಲಗಳುಂಟಾಗುವವು. ಈ ದಾನಗಳೆಂ ಕೊಡುವಾಗ ಅನೇಕರಿಗೆ ದಂತನುಪವಿತು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಿಸೆಯುಂ ಧೇನುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಕವಂ, ಮರಿಮಗಳಿಗೆ ಕೊಂಬುಗಳಂ, ಆಜಕ್ಕೆ ಸ್ತನನಾಭೀಮುಷ್ಯವಂ, ರಥಕ್ಕೆ ಸೇವಿದಾಧ್ಯವಂ, ಗೃಹಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಾಸ್ತಂಭಮುಂ, ಕನ್ಯೆಗೆ ಕರನ, ಮೂವುಗೆ ಸಂಗಲಂ, ವಾಸಿಗೆ ಮುಂದಲೆಯಂ, ಕದಿಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಕೊಡಬೇಕು, ಲೋಕದೋಳನವೇರಿಗೂ ಸಮಸ್ತದಾನಗಳಂ ಪರಿವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪ್ರವಸಾದವಾಗನ ತ್ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗಕಂ ಕರವಾದ ಸತ್ಕರ್ಮವು ವಾಸವೇಸರಿ, ದಾನದಿಂದ ಮುಪ್ಪಾದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗಕಂ ತ್ರಾದಿನೋಪಾತಿಕ್ಕೆ ಮೂವುಗಳು ಹೋಗುವವು, ದಾನವೇ ದಕ್ಷಿಣೆಯುಂಕೊಂಬುದು, ದಾನದಿಂದ ಕರುಗಳು ಮಿತ್ರರಾಗುವರು, ದಾನದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವವು, ದಾನದಿಂದಮುರಾರೋಗ್ಯಾಪ್ಯಭಿಸ್ತದ್ವಿ ಆಗುವುದು, ಪ್ರತಿದೇವತೆಗಾಗಿ ದಾನವೇಕ್ರಮವು, ದಾನವೇ ಪುಣ್ಯವು, ದಾನದಿಂದ ದಾತೃವೇಕೊಂಡು ಮಗತ್ವಾಜ್ಯರಾಗಿ ಮುಪ್ಪಾರುವರೆಂದು ಪಾಶ್ವತವಾದ ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕ ಭೋಗಗಳ ಸಮವನಿ ಅನುತರನೋಪಮಂಡಲವಂ ಭೇದಿಸ್ತವಾದ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನೈದುಮರವೆಂದು ಸಕಲಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಪದ್ಯಾಗಗಳೋಳಂ ಹೇಳುವದು, ಸಕಲವಸ್ತುಗಳು ದಾನ ದಿಂದರಲ್ಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿರು ನವು, ಕೌಡೇನುಗಳೊ ಎಂದರೆ ದಾನವಲ್ಲಿ, ಸ್ತಂಭವಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಕ್ಷಿಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿ, ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮೊಸರು ತುಪ್ಪ ಗೋಮಯ ಗೋಮೂತ್ರಗಳೆಂಬ ದಂಚಗವ್ಯೆ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಕುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಾಯಕುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಭೂತವೇರಿತ ಪಿಶಾಚಾದ್ಯುಚ್ಚಾಟನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವದೇವತೆಗಳೋಳಂ ಸರ್ವಕಾಲದೋಳಂ ಪೂಜ್ಯ

ಗಳಾಗಿ ಇರುವವು; ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ತಾಯಿಯಾದ ಗೋವು
ಗಳಂ ಕಂಡು ಸತೆಯುನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಪೋಗುತ್ತಾ ಕೈಯಿಂದ ಸ
ವರಿದರೆ ಭೂಪ್ರವಕ್ಷಿಣಿ ಮಾಡಿದಫಲ ಉಂಟು, ಚರ್ಮವು, ರೋಮಂಗಳು,
ಶೃಂಗಗಳು, ಪಾದಂಗಳು, ಕ್ಷೀರಗಳು, ಮಾಂಸಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಕಲವು
ಯಜ್ಞಾದಿಸಾಧನಂಗಳಾಗಿ ಯೂ ಸರ್ವೋಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಯೂ ಇರು
ವಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ದೇವುಗಳಿಗಿಂತಾ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಪಾವ
ಪರಿಹಾರಕವಾಗಿ ಇರುವನನ್ನು ದೊರೆಯಲಾರೆದು, ಸಕಲಕ್ಕೂ ತಾಯಿಯೊ
ಗಿ ಅನ್ಯೂತನಂ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವ ಗೋವಿಗೆ ನಿತ್ಯವು ನಮಸ್ಕಾರನಂ
ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಂಧಾತೆ, ನಹುಷ, ಯಯಾತಿ, ಮೊವಲಾದ ಚಕ್ರವ
ರ್ತಿಗಳು ಗೋವೂಜೆಯಿಂದ ಗೋದಾನದಿಂದಲೂ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದ
ಪದವಿಯಂ ಪಡೆದರು, ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಸಕಲದೇ
ಹಂಗಳು ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವವು, ಗೋಪ್ರವಕ್ಷಿಣ
ಭೂಪ್ರವಕ್ಷಿಣಿ, ಗೋನಮಸ್ಕಾರವೆ ಸಕಲದೇವತಾ ನಮಸ್ಕಾರ, ಒಂದು
ಗೋಮಾತ್ರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಧರ್ಮವು ಬರುವದು, ಹಸುಗಳೆ
ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದು ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೆಂ
ದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಮಂತ್ರನಂ ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹ
ರಿಸಿ ಸಕಲೇವಾರ್ಯ ಫಲಂ ಕೊಡುವದು, ಗೋವಿಗೆ ಆಹಾರವಾದ ಧಾನ್ಯಂ
ಗಳಂ ತೊಳೆದು ಪಾಕವೆಂ ಮಾಡಿ ಭುಜಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಕೃಷ್ಣ ಫಲಗ
ಳಂ ಕೊಡುವದು. ಗೋವುಗಳ ಕೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಂಗಳು
ಇರುವವು. ಶೃಂಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳು ಇರುವವು. ಮುಖ
ದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ದೇವಿಯು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು, ಕಿವಿಗ
ಳೊಳು ಶ್ರುತಿಗಳು, ಬಾಯೊಳಗೆ ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಋಷಿಗಳು, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ರುದ್ರದೇವರು, ದಂತಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಾಭಿನಾಸಿ ದೇವತೆಗಳು, ಕಂಠದಲ್ಲಿ
ಗೌರಿದೇವಿಯು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು, ಕೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ದೇವಿಯು, ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಾರುಣರು, ಕ್ಷೀರದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಿನಿದೇವತೆ
ಗಳು, ದಧಿಯಲ್ಲಿ ಧನ್ವಂತರಿಯು, ಬೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮದೇವತೆಯು, ಆ
ಜ್ಞದಲ್ಲಿ ತೇಜೋಮೂರ್ತಿಗಳು, ಪೃಷ್ಠದೊಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು, ಕುಕ್ಷಿಯ

ಲ್ಲಿ ಮದಾಸಿಬ್ಬವು. ಪಾದಪುರಂಗಳೊಳು ದಿಕ್ಪಾಲಕರು. ಗೋಮೂತ್ರ, ಪಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು, ಗೋಮಯದಲ್ಲಿ ಸುರಸ್ವತಿ, ಪಾಲರೋಮದ್ದಿಪಿತ್ಯದೇವತೆಗಳು, ರೋಮಕೂಪದಲ್ಲಿ ನೂವ್ವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳು, ಗೋಧೂಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವನು, ಉದರದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳು ಇರುವವು. ಇಂಥಾಗೋವಿನ ಆಕಾರವೆ ವಿಜ್ಞರೂಪಾಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದಾ ಗೋವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದವೆವಿತ ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಬಹು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೂಗುವರು. ಇದರಕ್ಷೇರವೆ ಅನ್ಯೂತ ಕ್ಷೇರವೆ, ಪರನು ಕುದ್ಧವಸ್ತು, ಕ್ಷೇರವೆ ಆಯುರ್ಬಲವ್ಯದ, ಕ್ಷೇರವೆ ವ್ಯ ಕವ್ಯೆ ಬುಜ್ಜಾ ದಾನಾದಿಗಳೊಳು ಮುಖ್ಯ ಬೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬರುವರು. ಈಗೋವುಗಳ ಅದ್ಭವ ಕುದ್ಧಿಕರವಾಗಿಯು, ಕ್ರಾಂತಿಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪವಾಗಿಯು, ಅನುಸ್ಮರನಾಗಿಯು ಅಗ್ನಿ ತೇಜ ಸ್ವರೂಪ ವಾಗಿಯು. ಇರುವುದರಿಂದಾ ಇದೇ ಸಕಲ ಉದ್ದಯೋಕ್ತಿ ಕೊಂಬು. ಗೋವು ಗಳನ್ನಾಗಲಿ ವೈಷ್ಣವಭಂಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಇದ್ವೈದೇವತಾ ಮುದ್ರಾಂಕಿತಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನಿಡಲು ಅನೇಕ ಅನ್ನಮೇಧಫಲಂಗಳು ಉಂಟು. ಪಿತ್ಯಗಳು ಮುಕ್ತಿಯು ಸ್ವೇದನರು. ಮುದ್ರಾಂಕಿತಗಳಾದ ವೈಷ್ಣವಭಂಗಳು ಭಾರತವಗೋವಿಗಳಿಂದ ಬರುವಿಸಲು ಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಕೋಪಿತಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿಸುವರು, ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವೆ ಬಗವತ್ಪ್ರೀತಿ ಕರವಾಗುವದು. ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಪಕಾರದಿಂದ ಸಕಲಸುಸತ್ತಾಗಲಿ ಅನೈಧಾಘಾದನನ್ನು ಹೊಂದುವವು. ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಂಬಲಾದವು ಪ್ರಾಚರಿಸುವರು. ಉಪವಾಸವಾಗಿ ಮದಗವಾರರು ಉಚ್ಚಿ ಪಾತ್ಯದಿಗಳಂ ಕೊಡದೆ ಬೈಯದೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂಗಹೀನಂಗಳಾಗಿ ಇರುವ ಗೋವುಗಳು ಪ್ರಾಣಾಪಿ ರಿಗ್ಯಂಗಳಲ್ಲೂ, ಕರುವಿಲ್ಲದಗೋಡ್ಡು ಹನು ಕುದ್ಧವಲ್ಲ, ಈ ಮದ ಇರುವ ಕಡೆಸುಗಳ ಗೋಮಯ ಗೋಮೂತ್ರಾದಿಗಳು ಲೋಬ್ಬಗೆ ಬಲವು. ಮಾಡಿದ ಪಾಪಂಗಳು ದರ್ಶನವಿತ್ತ ದುಸ್ವಪ್ನದೋಷಂಗಳು, ಗೋವಿನ ಕಿವಿಯೊಳು ವೇಳೆಲು ಪರಿಶರವಾಗುವದು. ಗೋವೈದಿಲ್ಲದವ ತವ ಹೋಮ ಸಂತರ್ಪಣಗಳು ಮಾಡಲು ಬೋಗ್ಯಂಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಸ್ತನಗಳಿದ್ದರೆ ಘನು ಎಣಿಕೆ ಕೊಂಬಿನದು, ಐದು ಸ್ತನವಿದ್ದರೆ

ಸುರಭಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುವದು, ಕೊಪರಡು ಬಗೆಯೂಶ್ರೇಷ್ಠಂಗಳು, ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಯೂನಾಫಿಕ ಸ್ತುನಂಗಳಲ್ಲವು ಮೆಚ್ಚುನಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಇದು ಇರುವ ಹಸುಗಳ ಕ್ಷೀರಂಗಳು ಹತ್ತದಿವೆಸದವರಿಗೆ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಂಗಳಲ್ಲಾ; ಕೊಪರಡೋಳಂ ಧೇನೂದನಿಷತ್ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಪೇಳಿದ್ದರೊಳಗೆ ನೀವು ಅದ್ವೈತನಂ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆಗೆ ಇರುವದು, ಕಾಮಧೇನು ಬಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಣಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅಧೇನುವು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಸಿಸ್ತಾದಿಮಹಾರೂಪಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಕುಶದ್ವೇಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮಲ್ಯಾವರೂ ಎಂದು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದು, ಎಂದು ತನಗೆ ತಿಳಿದದ್ದುಂಟೇ? ಸುಸ್ತುನೆ ಇರುವ ವಿವ್ಯಾಸಾಗರನಂನೋಡಿ ರಾಹೇಂದ್ರನು ಇದು ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ಸನ್ಮಾಸಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಅವನು ಕಳುಹಿ, ಛಾಯಾಗುವನು ಕರದು ಎಲೈ ಭೃತ್ಯವರನೇ! ಜಗತ್ತಿನೋಳಂ ನಿನ್ನಂಥಾ ದೂತರು ಬಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಾ, ನೀನು ಸಕಲ ಕಾರ್ಯನಂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಸೇರಿ ಸುತ, ಒಹು ಸನಿಧನಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಸಕಲಹಿತ ರಹಸ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಿನಗೆ ವೇಳುವನು, ಈಗ ಪ್ರಕೃತದೋಳಂ ಐದುಮೊಲೆಯುಳ್ಳ ಮೂರು ಕೃಂಗವುಳ್ಳ ಎರಡು ಪುಷ್ಪ ಸಂತಮಾಗಿ ಸ್ತೀಮುಖದಿಂದ ಸುನರ್ಣ ಸಮಾಸನರ್ಣವುಳ್ಳ ಬಹು ಧೇನುನನ್ನ ದೇವಲೋಕ ವಸಿಸ್ತಾದಿ ಮಹಾ ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮ ಕುಶದ್ವೇಪ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಂದು ವೇಳುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಛಾಯಾಗುವನು ವಾಸಂಭಾಗದೋಳಂ, ಗರುತ್ತಂತನು ಚರಿಸಲು, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಮಸಂಗಳೂ ಹಾರಲು, ಆತನ ಅಭಿಮುಖದಲ್ಲಿ ಕರು ಸಹಿತಮಾದ ಗೋವು ಎದುರಾಗಿ ಬರಲು, ಹಿಂದೂಗಡೆಮುಖಕ್ಕೆ ಘಂಟಾನಾದವಾಗಲು, ಉಪರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂದ ಮಾರುತನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬೀಸಲು, ಇದು ಕಂಡು, ರಾಯನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಬ್ಬಣಕುನಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆಗ ಅವ ಕಹನುಗಳಂ ಕ್ಲಾಪಿಸುತ, ಬಾಯಿಂದ ಲೋಚ್ಚುಗರೆಯುತ, ಶಿರಿಕಂಪನಂ ಮಾಡಲು, ರಾಯನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂ ಕುರಿತು ಬಿದೇನು ನಿಶೇಷವೆಸಲು, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಈಗಿನ ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ವಾಮಾ
ಗರುತ, ವಾಯಸ ಬಲ, ಗೋದರ್ಶನ; ಘಂಟಾರಮಗಳಿಂದಾ ಯಾಯಿ
ಯಾದ ನಿನ್ನ ಪೂಜನು ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗಿ ಬರುವನು. ಮುಂದೆ ಆಕಾ
ರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಬಹು ಬಲವಂತನಾದ ಶತ್ರುವು ಭೃತ್ಯನಾಗುವನು. ಆಕಾರ್ಯ
ಪು ಯಸ್ಕರವಾಗಿ ಬರುವದು. ಅನ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾದರು ಸ್ವಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಂತಾ
ಆಧಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದರು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು. ಆಬ್ರಾಹ್ಮಣನಮಾ
ತಂ ಕೇಳಿದ ರಾಯನು, ಅದರ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲನಾಗಿ ಈಶಕುನ ಶಾ
ಸ್ತ್ರ ಮುರ್ದಾದೆಯನಿವರಿಸಿದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲು, ಆ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿದ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಆ ಶಕುನ ಮುರ್ದಾದೆಯಂ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಸಮ್ಮತದಿಂ ಬೇರೊ ಸಂದತನೇ:—

ಕೇಳು ಮ. ರಾಯೇಂದ್ರರೆ ! ಪರೋಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಧ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ
ಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕವಾದ ಶಕುನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮಿತ್ತವು, ಶುಭಾ ಶುಭ
ಭೇದದಿಂದೆರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದು. ಅವರೊಳು ಶುಭನಿಮಿತ್ತವೆಂ
ತಿರುವದೆಂದರೆ:— ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗಳು, ಧ್ವಜ, ಭತ್ತ, ಚಾಮರಗಳು,
ವೀವನಾಲೆಗಳು, ಧವಿಭಾಂಡಗಳು, ಅಂಕುಶಗಳು ಇಂಥಾವುಗಳು ಯಾ
ವುದಾದರು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಕಸ್ಯಯರು,
ವೈಷಭಂಗಳು, ಹಸ್ತಿತುರಂಗಗಳು, ವಿಪ್ರಯುಗ್ಮವು ಜ್ವಲಿಸುವ ಆಗ್ನಿ
ಯು, ಫಲ, ಪುಷ್ಪ, ಮಾಲಿಕೆ, ಪಪ್ಪ, ಚಂದನ, ಧಾನ್ಯ, ಲಾಜ, ಕ
ನ್ನ, ಶನ, ಇವರೊಳಗೆ ಯಾವದೂ ಕಂಡರು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಆಗುವದು.
ವೇಷಾಸ್ತ್ರೀರು, ಆಯುಧಂಗಳು, ಅಕ್ಷತೆ, ತಿಲ, ಪಾಜಿರನ, ಬೆಳೆಯ
ಮಡಿ, ಸುನಂಗಳೀರು, ಪುತ್ರನೇತೀರು, ಕರುಸಹಿತವಾದ ಹಸುಗಳು,
ಇವುಗಳೊಳಗಾಗಿ ಯಾವದಾದರೂ, ಅದೂ ಅದರೂ ಎದುರಾಗಿಬಂದರೆ ಶು
ಭ ಪರಂಪರೆ ಉಂಟಾಗುವದು. ಭೇರಿ, ಮೈದಂಗ, ಕುಖ, ವೀಣಾ, ಮೇ
ಣು, ಧ್ವನಿಗಳು, ಘಂಟೆ, ಹೂಗಟೆ, ವೇದಘೋಷ ಕತಘ್ನಿ ಕಬ್ಬಿಂಗಳು
ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಜಯವಾಗುವದು. ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತಿಗೆ ಸದುತ್ತರವಾದ
ಉಪಕ್ರೂತಿ ನಡೆ, ಬದಕು, ಜಯಿಸು, ಬಿಡು, ಬಿಡಿಸು ಹೊಂದು, ಹೊಂ
ದಿಸು ಹೊರಡು, ಈಶಬ್ಧ ಶ್ರವಣಗಳಿಂದಾ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವ

ದು ಘೃತ, ಕ್ಷೀರ, ಗಿಂಡಿ, ಸಾಸುವೆ, ಮಾಂಸ, ಗೋರೂಚನ, ರತ್ನಗಳು, ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರಗಳು ಮೃತಿ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡರೆ ಲಾಭವುಂಟು. ಕೈ ತಪ್ಪಾಳೆಯಿಡುವದು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ವೈದ್ಯಗಳು ಸಂಚರಿಸುವದು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದ ವಾಯುಗತಿ ಯು, ಹಂಸ, ಗೆರೂಡೆ, ಮಯೂರ ಇವುಗಳದರ್ಶನವು ಒಳ್ಳೆಯದು ಈ ವಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಡು ಯಡನಾದರೆ ಸಕಲಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈ ಕೂಡುವದು ಭಾರದ್ವಾರ ವಕ್ಷಿಯು ಯಡಗಡೆಯ ಹೊರ ಮೈಹಂಗಳ ಸಾಗಲೀ ಪೃಥನಾಗಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವದು. ಹಾಲಿ ದಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂಗಡೆ ಬಿಲ್ಲಿಕಂಡರೆ ಬಹು ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು ಸರಿಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಗತಿಯಿಂದಾ ನಡೆಯಲಿ ಅಥವಾ ಯಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವದು. ಕೆಂಪುನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೀರ್ಘೃದಿಂದ ಕಾಡ್ಯವಿಧಿ. ಬಿಳಿನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಶಿಫುರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವಾಗುವದು, ಕರೀ ನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ಹೊಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾಗುವದು. ಬೂದನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಿಮಿಷದಿಂದಾ ಕಾರ್ಯವಾಗುವದು ಸುರಾದರ್ಶನ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಂಬೂತ ಬಿಲಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಹಂಸ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನೆನದಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕುರುಸಿ ಶ್ಲೋಕಗಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಫಲಂಗಳಂ ಕೇಳುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಶುಭ ನಿಮಿತ್ತ ಎಂತಿರುವದು ಎಂದರೆ—ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಯಣ್ಣೆಗಡಿಗೆ, ಯಣ್ಣೆ ಪ್ರೊತ್ತಿ ಕೂಂಡನ ಯದುರಿಗೆ ಬರುವದು, ಹಾವು, ವಾನರ, ಸನದೆ, ಜರಣಿ, ಹತ್ತಿ, ತುಂಬು, ಮೂಗುಹರಕೆ, ಜೋಗಿ, ಜೋಳಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ತರೆ ಕೆದರಿದವರು, ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ, ಪುಟ್ಟವರು, ಖುತುಸ್ತಿಯರು, ನೀರುಯಿಲ್ಲದಗಡಿಗೆ, ಪ್ರಾಣಾಸ್ತಿಯಿಧವೆ, ವೊಂಟಿಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ಕುಂಬಾರ, ರೆಕ್ಕವುನ್ನು, ಹಂದಿ, ಲವಣ ಇವುಗಳು ಯದುರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕಾರ್ಯಹಾನಿ ಆಗುವದು, ಯಡನಣಭೋತ್ರದರ್ಶನಗು ಹಿಡಿಯೋಣ, ಬೀಳೋಣ, ಅಳೋಣ, ತಡಿಯೋಣ, ಇಂಥಾವು ಆದರೆ ಕಾರ್ಯವಿಫಲವಾಗುವದು, ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡಲಾದರೆ, ವಾಯುಸಕಟ್ಟಿದರೆ, ಮೊಲಕಂಡರೆ ಕಾರ್ಯಕೆಡುವದು, ಬಾಣರು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೆ, ನಾನು ಬರಲಿ ಯಂಬುವ ಮಾತುಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗಿನೂಡುವದು. ಜಗಳ, ನೆಲ್ಲುಸೂಟು,

ಚರ್ಮ, ತೃಣ, ಬೇವು, ಗುಡೆ, ಕೆಸರು, ರೋಗಿಪ್ಪ, ಮೋಳೆತಲೆಯು, ಹಸಿವನೆ, ಹುಚ್ಚು, ದಿಗಂಬರ, ಶ್ಯಾಮಧತಗ, ಚರ್ಮಕುಂಟೆ, ಕುಳ್ಳು, ಕುಂಟೆ, ಇವರುಗಳಂಕಂಡರೆ ಕಾಶ್ಚನಾಶ, ತೃಣವತ್ತೆ, ಕಾಶ್ಚು ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಮೂತ್ರದ್ದು ಕಂಡರೆ ಬೆವುವು, ಹಾಸುಮು ವುಂಟಾಗುವದು. ಶಗ್ಗ, ಚರ್ಮ, ತೃಣ ಇವುಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಬುಗವೆ ಪ್ರಾಣದ ಮೋರರಿಂದ ಪ್ರಹಾರ ವುಂಟಾಗುವದು. ನಾಲ್ಕು ಬಗ್ಗೆ ಕಾಶ್ಚನಾಶ ನೆಲಾ ಕೆರೆದು ಕಿವಿಯಂಕೊಡೆಂದರೆ ಕಾಶ್ಚನಾಶ, ಕಾಗೆ, ಕೀರ, ನಾಲ್ಕು, ಸುಣ್ಣ, ಪ್ಲವಾಡಕುಳುಗಳು, ಇಲೀ ಇವುಗಳಂ ಪಡ್ಡಲಾದ ಬೆವುಮೆನ್ನು ಗುಂಟೆ, ಮುಸುಪ್ಪು, ಕೀತರೆ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲುವದು, ಹಸುಕೀತರೆ ರಕ್ತ ಕಾಣುವದು. ಯಮ್ಲೆ ಕೀತರೆ ಪಾತ್ರಾಭಯ, ಹಾವು ಬೆಕ್ಕುಗಳಂವಾಸಮೋ ನಾಲ್ಕು ಗಳುಬಿಡದು. ಪಕ್ಷಿ ಕೀತರಿದಿಗಳಂವಾದ ಮೂವ ಮೂರು ಬಿಡುವದು. ಕೀತರಿದಾದದೋವ ವೈರಾದ-ವಿವಿಧವದು, ಮೂಲ ಅಡ್ಡವಾದರೆ ರೋಗವ ಮುಂವಿಗೂ ಬಿಡದು. ಎರಡು ಮೂರು ವನ ಪ್ರಾಣ್ಯಗಳಂ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾಗಿ ಬಂದರುಳುಭ. ಇಂಥಾಅಶುಭಕಾರವ ದೋಷಂಗಳಂ ಸ್ವಲ್ಪವೆ ಅದುದಭಲಂಗಳಂ ಪೇಳುವದು.

ಈ ಮೇಲೆ ಕುಭಾಳುಭ ಸಮೀಪ್ತಂಗಳಂ ಸ್ವಲ್ಪ ಯಿಸಿ ಭಲಾಭಲಂಗಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಕೊಂಟಿ ಸೋಡಿಪೇಳುವದು. ಕುಭಾಳುಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಶುಭವು ಮಿಶ್ರವತ್ತಿಯೂ ಪೇಳಿದ ಇರುವದು ಕಂಡರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಕುಬಳಲವಾಗಲಿ ಅಕುಬಳ ಫಲವಾಗಲಿ ಪ್ರಾಂವದಿಲ್ಲ. ಈವರಿಯಿಂದ ಕಾಶ್ಚನಾಶಗಳಂ ಕುಸುಫಲಂಗಳಂ ಸುಧಾಕಾರಿ ಪೇಳುವದು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಕ ಯಾತ್ರಾಣ ಸು ವಿವರಿಸಿ ಪೇಳಲು, ಅವಶತಂಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಕಾಯನು. ಕಾಶ್ಚನಾಶಗಳಂ ಸಕಲ ಪ್ರವೇಯಂಗಳೂ ಇರುವದು ಕಾಶ್ಚನಾಶ ಶೇಷವು, ಕಾಶ್ಚನಾಶ ವೇ ಭಗವದಾಶ್ಚರ್ಮರೂಪವು. ಅದು ಯಾತ್ರಾಣರಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುತಕ್ಕದ್ದು. ಪುಷ್ಟಿಗಳೂಳಗಾಗಿ ಕಾಶ್ಚನಾಶವು, ಕಾಶ್ಚನಾಶ ಕ್ರಮವಿಂದ ಪ್ರವೇಶವಿರುವದು. ಎಂದು ಕಾಶ್ಚನಾಶವೇ ಕಾಶ್ಚನಾಶವು ಗೆಳುವು ಕಾಕುಸಿಕಯಾತ್ರಾಣಗಳ ಸಕಲಮಯಾದಿಯಂ ವರಾಡಿತಿ ಭಸ್ಯ. ಕಸಕನಾಶನುಂವಿರಾದಿಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ ತಾನು ಹಿತವಾದ ಸದ್ವೈಕ ಮುಂವಿ

ಹೆಗೂಡಿ ಭೃತ್ಯಾ ಮೂರ್ತ್ಯಸಹಿತನಾಗಿ ಸರಸ ಇಷ್ಟಾ ಲಾಪದಿಂದ ದಿರುತಿರಲು;

ಅಗಲಾಯಾಗುವು ಸು ಕುಭಸೂಚಕಂಗಳಾದ ಶಕುನಗಳಂಕಂಡು
 ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಾಯುನಾಗಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದ
 ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಾರ್ಯದೊಳಿರುವ ಅನು
 ರರು ಹರಿಯುವ ದೇವಗಂಗೆಯಂ, ವಸ ಉಪವಸಂಗಳಂ, ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಿ
 ಣಂಗಳಂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಗ್ರಾಸಂಗಳಂ, ನೀರಿಲ್ಲದ ಕೆರೆಯಂತೆ ಜ್ಞಾನ
 ನಲ್ಲದ ವೀರ್ಯರಂತೆ, ಅಪ್ರಕಾಶಂಗಳಾಗಿರುವದಂ ಕಂಡು ಹರ್ಷವಿಸ್ತೃ
 ತನಾಗಿ ನೋಡುನೋಡುತ್ತ ಅನುರಾವತೀನಗರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಶ್ವಿಂಕೆಲವು
 ಮುರಿದುಬಿದ್ದು ಕೆಲವು ಮುರಿಯದೆ ಇರುವ ಗೋಪುರಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ
 ಛನ್ನಾ ಭಿನ್ನಂಗಳಾದ ಗೃಹ ಉಪ್ಯಾಸಂಗಳಂ, ಹುಲ್ಲುಗಳು ಹುಟ್ಟಿರುವ
 ಅನೇಕ ಅಂತಸ್ತುಗಳಂ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಸಾಲುಗಳಂ, ಮಲಿನವಾದ ದೇವಾಲ
 ಯಂ, ಸರೋವರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅನುರಂ
 ಅಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ ಸಿಂಹಾಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಬ್ಬಿರುವ
 ರಾಕ್ಷಸಂಕಂಡು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಶರಣವನಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿರುವವರ
 ನತ್ತು ಪ್ರದೇಶವಂ ಯಲ್ಲು ನೋಡುವುದು ಬಿಡದೆ ತಿರುತಿ, ಉಕ್ತಲಕ್ಷಣ ಉ
 ಳ್ಲ ಅಂಥಾಧೇನುವಂ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದಾತಿರಗಿ ನಾನಾಸಿದ್ಧ
 ವಾದ ಯಾಜ್ಞಕಪ್ಪಿಹ್ನ ಪದ್ಧತಿಗಳಂ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಫಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ
 ದ ಸಿಬಿಡವಾದ ವನೋದನಸಂಗಳುವಲುಂ, ಮೈರವಂಬಿಚ್ಚು ಅನ್ಯೋನ್ಯಗ
 ಳಾಗಿರುವ ಗೋಪ್ಯಾಘ್ರ ಗಜಸಿಂಹಮುಂತಾದ ವೈಗ ವಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ತಂ
 ಡೆತುಂಡಂಗಳಂ, ಮಧುರ ಸುಗಂಧೋದಕ ಉಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಆಶ್ರಮದ ಬಾಗಿ
 ಲೊಳಿರುವ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಪುಷ್ಕರ ನದೀ ಸರಸ್ಸುಗಳಂವಲೂ, ಅನೇಕ
 ಗುಹಾಗೃಹ ಲತಾಗೃಹ ನಾನಾಧಾತು ಮೂಲಿಕಾ ಮಹಾಶಿಲಾತಲ ವಿಕಿ
 ಪ್ಪವಾದ ಷರ್ಪತಂಗಳಂವಲೂಂ, ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾಜನ ಧಾತು
 ವೆಳ್ಕಲ ಕಾಮಾಯ ಸುಕ್ರಸ್ಪರ್ಶನುಷ್ಣ, ಕಾಶ ಚಮಸ, ಉಲೂಖಲ,
 ಮುಸಲ, ಕೂರ್ಪ, ಯೂಪ, ಚರು, ಕಮಂಡಲು, ದಂಡ ಣಾಮಕಾ,
 ಗೋವಾಳ, ಛತ್ರ, ಪುಸ್ತಕ, ದೇವತಾರ್ಚನೆ, ಹಿಂಧ್ರ, ಪತ್ನೀ, ಪುತ್ರ,
 ಆಜ್ಞ, ಮೌಂಜಿ, ಕೌಪೀನ, ಕಾದ್ರಗಳಂವಲೂಂ ವಕ್ಷಿಣಾಹವನು

ಗಾಹವತ್ಯಗಳೆಂಬ ತ್ರತಾಗ್ನಿ ಕುಂಡಂಗಳಂ ಪಂಚಾಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆಗಳ್ಳೆ
ತವಸ್ವಿಗಳಂ, ಅಗ್ನಿಚೋದನು, ಅಶ್ವೇರಾಸು, ಅತಿರಾತ್ರ, ಉಕ್ಥಾ, ಪಾ
ಜವೇರು, ಪಾಂಡುರಿಕ, ಅಪ್ಪರೇಫ, ವಿಪ್ಪಜಿತು ಮೊದಲಾದ ಕ್ರತು
ವೇದ ಘೋಷಂಗಳಿಂದಲುಂ ವ್ಯಾಪ್ತನಾದ ಪರ್ಣಾಶಾಲಾ ಸಹಸ್ರ ಸಮೇ
ತವಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪ, ವಾನೇದೇವ, ವಿರಾಜಮಿತ್ರ, ಅಶ್ವಿ, ಭರವ್ಯಾಪ, ಕ
ಶ್ಯಪಾಪ್ಪಾಶ್ರಮಂಗಳಂ ಭಕ್ತಿಲಿಂಗೋಡುತ ಅಂಥಾದೇನುನ ಸೆಲ್ಲಿ
ಯು ಕಾಣದೇನೋಗುತ ತೃಣೋದಕಗಳಿಂದ ಭರಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕು
ಶವ್ವೀಪಮಂ ಕಂಡು ಆವ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಬುಡಂಗಳಂ ನದಿಗಳೆಂ ದಸ್ವ
ತಂಗಳಂ ಪಸಗಳೆಂ ನೋಡಿ ಅರಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯಿರುವ ನಿಧಾನುಸಂಧಿ ಮಂ
ದಾನೊಂದು ಪರ್ಮತದ ಮೂಲಗುಡೆಯೋಳ್ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಂ
ದ ಉಕ್ತಿಸಂಕೇತಗಳಿಂ ತಿರುಗುವ ಹಕ್ರಗಳಿಂ ಬಹು ದೂರವೆ ನಾದ
ರಾಷ್ಟ್ರವನ ಪಟ್ಟಣವಂ ಮಾರಾಯಿಚ್ಚೇದಿಂದ ಅಜಾರೂಪವಾಗಿ ಪೊಕ್ಕು,
ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗೂಢ ಪ್ರವೇಶವೋಳ್ ಬಹು ಬಲ
ವಂತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಂ ಸೂತ್ರ ಗಾಣತಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ ಕಟಿ, ಯಿದ್ವರೂ
ನಿವತೇದಸ್ವಿಪಂ ದಿವ್ಯಗುಧದಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸುವರ್ಣಪರ್ಮತಮೋಪಾಧಿ
ಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರಸಂಗಳು ಉಳ್ಳವಾದಿಹರಿಹರಂಕ ಪಂಚಾಸೃತ ಧಾರೆ
ಯಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ ದಾನವ ವಿಚಾರವೋಳ್ ಸುಪತ್ರವಾಗಿ ಸುರತ್ಸಸಮ
ಪುಷ್ಪವಾಗಿ ಸುರಭೇನು ವಾದರೂ ಆ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಆಸುರಭೇನೊವಾಗಿ
ಆಸಫುರೀತಿ ಉಳ್ಳವಾದರು ಆಫುರೀತಿಗೆ ಏಕ್ವಿರಾಕ್ಷಸರ ಧೀತಿಗೆ ಸೇಕ್ಕಿ
ಟರಗಳ ಧಾಳಿಗೆ ದಕ್ಕಿ ಕಪ್ಪಿನೋಳ್ಬಿದ್ದಿರುವ ಗಜದಂಕೆ, ಕರ್ಮದಿಂ ಭ್ರ
ಷ್ಟನಾದ ಬ್ವಿಜಸಂತೆ, ಕಟುಕರ ಮನೆಯೋಳೆರಿ ಯಿರುವ ಅಜದಂತೆ
ನುರನೆಂ ನೇರಿ ಕೈಬಿಕ್ಕಿಸುವಂತೆ, ಮಂಕಾಗಿ ಮನಗೂಂದಿ ಮುಖದಿಂ
ಸೂದಸಿಯುಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸುಂದಿರುವ ಸುರಭೇನುವಂ ಕಂಡು, ಸನ್ನೊ
ಡತಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಪುಷ್ಪ ಪತ್ರದೊಳ್ಳ ವೆಕ್ಕಣಿವಿಡ ಅಕ್ಷೋನಿ
ಲ್ಲಿನೊ ಯಿರುಸದ್ದಾದೆ ಮೂರೂಲೋಕದೊಳ್ಳತ್ತೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣವದು ಇ
ಲ್ಲಾನೋರೂಪಾರಿಗೂ ಇದೇ ಸರಿಸೊಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ಸುತ್ಕಲಂ ಬಳಬಳಿ
ಬರುತ್ತಾ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕಂದರಮುಖಾಗೈಯೊ ದಯನ ಸೆಲ್ಲಿಯು ಕೊಂ

ಹದ್ದಿಲ್ಲ, ಇಂದಿಗೆ ಎನ್ನು ಪಾಪಂಗಳು ಸೇರಿದವು, ನಾನುಧನ್ಯನು, ೨ಕು
ನುಗಳಿಗೆ ಇದೆ ಫಲವು, ಇಂತಿವ್ವ ಸುರಭಿಯು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಜು
ಹಾಗಿ ನುಡಿದ ಎನ್ನೊಡತಿಯೆ ದನ್ಯಳೆಂದು ಮನದೋಳು ನುಡಿಯಿತ
ಅಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟು ತಿರುನೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮನೆಯ ಮದ್ಯ ಹಜಾರ
ದೋಳ್ ಚಟ ದ ಗುಡ್ಡವಂತೆ ಕುಳಿತುಬಿಡುವ ಭೋರವೂಪು ಉಳ್ಳ ಆ
ಭರಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸಂ ಕಂಡು ಅವನ ವರಿವಾರಂಗಳಂ, ಅದ
ನ ಅವನುನಾನೆಯವಂಗಳಂ, ಅವನ ಆಹಾರ ವಿಕಾರಂಗಳಂ, ಶೌರ್ಯವರಣ
ಕ್ರಮಂಗಳಂ ನೋಡಿ ವರ್ವತನೆ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಾ
ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಬಳೈದಾಯಿತು, ಇನ ಇನ್ನಿಬ್ಬರಲಿ? ನಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ
ಅನೇನು ಅಸಾಧ್ಯನೇ, ರಾಯನೊಳಿರುವ ಜಗಜ್ಜ್ವಲನಿಯು ಅನುಗ್ರಹವೇ
ನು ಸದರವೇ? ಇದರಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ, ತ್ವರೆಯಿಂದ ರಾಯನು ಕಂಡು,
ಇದಂವೇಳುವೆವೆ ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಹೊರಟು, ಮುಹೂರ್ತ ನುಕ,
ದೋಳ್ ರಾಯನಬಳಿಗೆಬಂದು ಸಾಪಾಂಗವ್ರಣಾಮಂ ಗೈದುಕೈಮುಗಿದು
ತಾನು ಸೋಗಿದ ನೋಗಂಗಳಂ ಲೋಕಂಗಳಂ ದೇಶಂಗಳಂ ದ್ವೀಪಂಗಳಂ
ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂವೇಳ, ಸುರಭಿಯು ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚನ್ನಾಗಿ
ವಿಪ್ರಾಪನಂ ಗೈಯಲು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಛಾಯಾ
ಗುಪ್ತನವನ್ನಂತಪ್ಪ ಭಲಾ ಎಂದು ಅಛಾಯಾ ಗುಪ್ತನಂ ಕಳುಹಿ, ತಾ
ನು ಸುಬುದ್ಧಿ ವೇದಲಾವ ತನ್ನ ವಿತ್ರಾನಾತ್ಮರೀಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಾತಾ
ಡುತ ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸಿದ್ಧಾಸುಖದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ.

ಗದ್ಯ — ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಪುಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರವರ ವರಿಭನೆ ವರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ
ಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭು
ಪಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರಸನ್ನನಾಸ
ಚೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾನಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
ಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೀಯ ಘಟಕಾ
ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ದುರಂಧರ ತ್ರಿಧುವನ ಪವಿತಾ
ತ್ರೆಯವ ಗೋತ, ಸುಚರಿತ, ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ, ನರಸತಿ

ನುಹೀತರ ಪುರವರಾಧಿಕಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆನು ರವರಿಂದ ಮಹಾ
ಸಾಸುವಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸಾತಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಮೆ ಎಂಬ ಈ ಗ
ವಿಸ ಕೃತಿವೋಳ್ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನು ಭೇನು ವಣಮ ಸುತ್ರಕ
ಮುಂದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಂಕ್ಷೇಪ, ಇವೃತ್ತಂಟನೆ, ಆತ್ಮಾಸುಕೈ ಮುಂಗ
ದ ಸುವಾ.

ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂಬನೆ ಆತ್ಮಾ ಸಂಕರ್ಣವು.

ಶೀರಸ್ತು.

ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ಷೇಪಂ ಭತ್ತ ನೇಯ ಆತ್ಮಾ ಸ ಪುರಂಜತಿ .

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಕಾಂಡಾ ದ್ವಿತೀಯಃ

ಸಂತರದಿ ಸ್ವನೆಯುಂವರ ತೋಟ ವೋಳ್ ಸಖಿಜನಸುತ
ಮಾಗಿರುವ ಸಾತಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಮುನ್ನಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾ
ಜನು ನವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲತೆನುಂಬ ಸಖಿಜನನುಖವಾಗಿ ಬಿರದು ಕಳುಹಿ
ಸುಗಂಧದ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿ ಲೇಖನು ಅದಿಗಡೆಗೆ ಮುದ್ದಿಗಳಿಗೆ ನೋ
ದಂತ ನೋಡತ ಲೇಖನು ಕೈ ವೋಳ್ ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಸುಗಂಧದೊ
ರನು ತನ್ನಡ ಮುಂಡದೊಳಿ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ಪನಳು ಸಿದ್ಧಿಯೂಮಾಡು
ತ್ತಿರಲು, ಅರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯೋಳ್ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಚತುರ್ದಂಶ
ವಾಳ ದಿವ್ಯಶ್ವೇತ ಗದದಿಂದ ತಾರೇ ನೂಂಡಲಿಸಿದ ಸುನರ್ಣದ ತಟ್ಟ
ವೋಳ್ ತುಂಬಿ ನಿಕಸಿತವಾಗಿರುವ ಬಿಳಿದಾವೆಯ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ, ಕಲ್ಪ
ಸೃಷ್ಟದ ಪುಷ್ಪ ಮೇಲೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಂ, ಮತ್ತು ಸುಗಂಧ
ರಾಯನಿಂದ ಮಡಲತುಂಬಲ ಬಟ್ಟ ದಿವ್ಯಫಲ ಪುಷ್ಪನಹಿತವಾದ ಆಣಿ
ಮುತ್ತುಗಳಂ, ಇನ್ನು ಬಿಳಿಯ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮೊಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಯು ಮೊಡಿದು ಇರುವ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಹರಡಿ ನೇನಿಯ ತಳಿಯುನಿ
ವಂ ಎಮರಿಗೆ ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಸೂರ್ಯ ಹಿಂದ್ರಂ, ಸು
ತಲೂ ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಭರಿತನಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಸಮೂಹವಂ, ಕನ
ನಿನೋಳ್ ನಿಜವಾಗಿಕಂಡು, ಹಾಗೆ ಎದ್ದು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿ

ಆಗ ರಾಜನರು ಕುರಿತು ಈಗ ಆನೆಯು ಕೊಟ್ಟ ರಾನವು ಸ್ವಹಾಗೆ
 ಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಮಡಲು ತುಂಬಿದ ಕುಸು
 ಮಫಲ ಮೂತ್ಯುಗಳು ಜತನವಿರಲಿ, ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಹರಸಿ ಕೂ
 ಬ್ಬಿರುವ ಸೇನೆಯು ಚಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ವೇಳುವ ರಾಜಕು
 ಮಾರತಿಯು ವಚನನಂ ಕೇಳಿ ಹಿತವರಿ ಜನರಾದ ಸಖಿಗಳು ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ
 ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯದೆ ಇದೇನು ಸಿದ್ಧವೇ? ಕಂಡ ಕನಸೋ? ಧಿಟವೋ?
 ಎನೋದವೋ? ಎನಲು, ಆಗ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಿಕಾ ದೇವಿಯು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಕನ
 ಸೆಂದು ತಿಳಿದು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದ ನುಮ್ಮನೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದುಬಂದು ಲೀಲಾ
 ಹುಕದ ಬಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ ಆಕುಕಮೊಡನೆ ಸ್ವಪ್ನವಂ ಪೇಳಲು, ಆಕುಕವು
 ರಾಜಕುಮಾರತಿಯು ಕುರಿತು ನಿನಗೆ ಯೋಚನೆಜೇಡ, ನೀನುಕಂಡ
 ಸ್ವಪ್ನಕ್ಕೆ ಬಹು ಸುಖ ಫಲಂಗಳೇ ಉಂಟು, ಅದೇನೆಂದರೆ— ನೀನು ಕೀ
 ಘ್ರದಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಮಹಿಷಿಯಾ
 ಗಿ ಸುಪುತ್ರನು ಪಡೆದು ಬಂಧುಗಳ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಕುಲಸಿಂಹಾಸನಿಯಾಗಿ
 ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಇಂದ್ರಚಿರುರ ಭೋಗನು ಪಡೆಯುವೆಯೆಂದು
 ಪೇಳಲು, ಆನಾತಂ ಕೇಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಿಕಾದೇವಿಯು ನಿನ್ನವಾಕ್ಯ ಅನ್ಯ
 ತವಾಗಿ ಇರಲಿಯೆಂದು ವೇಳಿ, ಪುನಃ ಆಕುಕನಂ ಕುರಿತು ಈ ಸ್ವಪ್ನಗ
 ಳು ನಿಜವಂತೆ ತೋರುವದು, ಇದರವರಿ ಎಂತಿರುವದೋ? ಅದರ ವಿವರನಂ
 ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಅಲೀಲಾಹುಕ
 ವು ಸ್ವಪ್ನದ ಫಲಾಫಲಂಗಳಂ ತಾಸ್ತ್ರಿಯವನಾಗಿ ವೇಳಿದುದೆಂತನೆ;

ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ, ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿ ಎಂದು ಮೂರುತಿ
 ವಸ್ಥೆಗಳಿರುಂಟು; ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲವಿಷಯಂಗಳು ವ್ರತ್ಯಕ್ಷವನಾಗಿ
 ಬಹುಕಾಲಾನು ಭವಯೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಸ್ವಪ್ನವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ
 ಸಕಲವಿಷಯಂಗಳು ಅದೇವೇರಿಗೆ ವ್ರತ್ಯಕ್ಷಂಗಳಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಹ್ರೇಕಗ
 ಳಾಗಿ ಇರುವವು. ಸುಷುಪ್ತವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವೂ ವ್ರತ್ಯಕ್ಷ
 ವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿರುವದು, ಈ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನವೆಂಬುವದು ದೃಷ್ಟ
 ಕೃತ, ಅನುಭೂತ, ಪ್ರಾರ್ಥಿತ, ಕಲ್ಪಿತ ಭಾವಿ ದೋಷಜಗಳೆಂಬದಾಗಿ ಯೇ
 ಸುಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಇದರೊಳಗೆ ದೋಷಜವೆಂಬ ಎಳನೇದು ಎ

ತಿಕ್ಕ, ವೈತ್ರಿಕ್ಕ, ಶ್ಲೇಷ್ಮಜ, ಚಂತಿಕಮೆಂದು ಮೂರು ಮನೆಗಳಾಗಿ ಇರುವ
ದು, ಅತ್ಯಂತ ಮಿತವಾಗಿರುವುದುಮಲ್ಲಿ ವಾತವ್ಯ, ಕೋವದಲ್ಲಿ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ
ವೋದದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಕಂಡದ್ದನ್ನೇ ಬಹುತರವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ತೋಳಲಾ
ವೆನ್ನೋಳು ಕಾಣುವ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಫಲವಲಂಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ.
ಸ್ವಪ್ನ ಮೊದಲಾದ ಕದಮೆ ಇರು ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಫಲವಲಂಗಳ
ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವವು, ರಾತ್ರಿಮೊದಲು ಝಾನದೋಳು ಕಂಡದ್ದನ್ನ
ವು ಎಂದು ನಮನಕ್ಕೆ ಫಲಿಸುವದು, ಎರಡನೇ ಝಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದು
ಮುಂತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುವದು, ಮೂರನೇ ಝಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನವು ಮು
ಂತಿಂಗಳಿಗೆ ಫಲವೆಂ ಕೊಡುವದು, ನಾಲ್ಕನೇಯಾಮದ ಸ್ವಪ್ನವು ಮು
ಂತಿಂಗಳಿಗೆ ಫಲಿಸುವದು, ಅರುಣೋದಯಕಾಲದೋಳು ಕಂಡ ಸ್ವಪ್ನ
ವು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಕ್ಕೆ ಫಲಿಸುವದು, ಸೂರ್ಯೋದಯವ್ಯಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ
ಸ್ವಪ್ನವು ಸಪ್ತಕ ಫಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು, ಎರಡುಸ್ವಪ್ನ ಕಂಡರೆ
ಸುಸ್ವಪ್ನವಾಗಲಿ ದುಸ್ವಪ್ನವಾಗಲಿ ಕಡಲಿಕಂಡದ್ದೇ ಫಲಿಸುವದು, ಮ
ಸ್ವಪ್ನವಂ ಕಂಡರೆ ಜೀವನಮುಂದೆ ಅಗತಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ
ತಿ, ಗೋವುಗಳ ಕಿವಿಗಲ್ಲಿ ಅಗಲಿ ಹೇಳಲು ಮೋದ ಪರಿಹರ ಮಾಡು
ವದು; ಸುಸ್ವಪ್ನವಂಕಂಡರೆ ಮೊಬ್ಬರಸಂಗಡಲೂ ಹೇಳಬಾರದು; ಸ್ವಪ್ನ
ದಲ್ಲಿ ಯಾವನು ದೇಹವು ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಬೇಡು ಬೋಗುವನೋ ಅವನು
ಇರಲಾಗುವನು, ತಾನು ಉಕ್ಕಿರಿಗೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುಮುದ್ರವಂ ದಾಟು
ವನಾಗೆ ಕಂದರೆ ಅವನು ಹೀನಸಂಕಟವಾದರೂ ಪ್ರಭು ಆಗುವನು, ಮ
ರಣಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾನೆರೆಮಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಗೆ ವರಮಾನ್ವಯಂ ಭಿಕ್ಷು
ದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಸೂರ್ಯನುಂಟಲನಂ ಭಿಕ್ಷುವರೆ ರಾಜ್ಯಪಾ
ಶ್ವಿಯಾಗುವನು, ಚಂದ್ರನುಂಟಲಂ ಕಂಡರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಆನೆ
ಕುದುರೆ, ಗೋವು, ಬಿಡ, ಮಕ್ಕಳು, ಪೇನು, ಆಯುಧ, ಹಣ್ಣುಹಂ
ದಿ ಹಣ್ಣು ಕುಲಿಂ, ಕಂದರೆ ಕುಟುಂಬ ವೃದ್ಧಿ ಆಗುವದು, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ,
ವಕ್ಕಳ, ನಂದ್ಯಾನತ, ಉತ್ಪಲ ಕಮಲ ಈವುಸ್ವನಾಲಿಕೆಗಳಂ ಕಂಡ
ರೆ ಧನವಾಪ್ತಿ, ತಾಂಬೂಲ ದವಳಂ ಬಿಡು, ಚಂಪನ, ಮುತ್ತು, ಧೋರೆ,
ಅಮೃತಕಲಶ, ತಿಲ ಇವುಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಕುಭವರೂಪರೆ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಕುಂಭ, ಜೋಯಿಸ, ಕನ್ಯೆ, ಶ್ವೇತವಸ್ತುಗಳು ಸರ್ಪ, ಆಭರಣ, ಕ್ರೀರ
ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಇವುಗಳ ಕಂಡರೆ ಧನಧಾನ್ಯಪಾಸ್ವದಿ ವೈದ್ಯಿಗಳುಂಟು,
ತುಪ್ಪ, ಹಿಂಡಿ, ಕಲ್ಪು, ಆರಶಿನ, ಹುಣ್ಣಿಹಣ್ಣಿನಬಿಲ್ಲೆ, ಬಾಳೆಯಲೆ ಇವು
ಗಳ ಕಂಡರೆ ಬಂಧು ಸಮಾವೃದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವದು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ,
ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಿಡ, ದಾಳಂಬ, ಮಾತುಲಾಂಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯ
ರು ಕಂಡರೆ ಪುತ್ರಸಂಪಡೆಯುವರು, ಪುರುಷನು ಕಂಡರೆ ಸಂಪನ್ನನಾ
ಗುವನು, ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ, ಲವಣ ಇವುಗಳಂ ಕಂಡರೆ ನೆನಪಕಾರ್ಯವಾಗುವ
ದು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಫಲಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದರೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ
ಪು ಕೈಶೇರುವದು, ಜಿಗಣೆ, ಹಾವು, ಬೇಳು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಪುತ್ರಲಾಭ,
ಯಂಜಲು ಬೆರದುದುದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಕೊಕ್ಕರೆ, ಕೋಳಿ, ಕ್ರಾಂಚಪ
ಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಡರೆ ಶುಭ, ಸಂಕೋಲೆ ಹೆಡಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಆ
ರೋಗ್ಯ, ಹೂಜಿ, ಭಂಡಾರ, ಎಲೆಯವ್ವಗಳ ಕಂಡರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಪೃಷ್ಠ
ಮನೆ, ಚಿನ್ನದಬಟ್ಟು, ಚಂಬುಇವುಗಳ ಕಂಡರೆ ಭೂಲಾಭ, ಬಲಿತಪ್ಪೆ
ಉಣ್ಣೆ ಭೂಮಿಯಂ ಕಂಡರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಂಟು. ಬಿಳಿಹಸುನೆಂಕ
ರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಆಯುರ್ವೈದ್ಯಿ, ವೈಯಲಾ ಇರುವೆ ಮುತ್ತಿದ್ದಾ
ಗಿ ಕಂಡರೆ ಸುಖ ಉಂಟಾಗುವದು. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ದಿ
ಕ್ಪಾಲಕರು, ಅನ್ವರರುಗಳು ಇವುಗಳಕಂಡರೆ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗುವನು. ವ್ಯಾ
ಧಿನಾಶನಾಗುವದು, ತುಪ್ಪ ಲಭಿಸಿದರೆ ಆಯುರ್ವೈದ್ಯಿ, ದಧಿಲಾಭದಿಂದ ರಾ
ಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಮಾಂಸಲಭಿಸಿದರೆ ಧನಲಾಭ, ಉಗುರು, ಉಡಿಧಾರ, ಹಾ
ರಂಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಬಂಧವಿಮೋಚನ ಉಂಟು. ರಕ್ತ ಸುರೆ ಇವುಗಳಂ
ಕಂಡಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಇತರನಾದರೆ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ,
ಪಾಮಕ, ಪಾದರಕ್ಷೆ, ಛತ್ರಗಳಕಂಡರೆ ಲಾಭ ಮೂಲ್ಕದಿಂದ ಪ್ರಮಾ
ಣ ಉಂಟು. ಯಾವನನ್ನು ಆಗಲಿ ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದದ್ದಂ ಕಂಡರೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ
ವೆಳ್ಳೆದು. ಬಿಳವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ, ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಭಸ್ಮ, ಅಸ್ಥಿ, ತಾ
ವರೆ, ಗೆಣಸು ಇವುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಾರದು, ಕಂಡರೆ ಅಗುಫ, ಕೈ
ವ್ಯವರ್ಣಗಳಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಕಂಡರೆ ಬಳ್ಳೆಸುದಲ್ಲ, ಅದರೊಳಗೆ, ದೇ
ವರುಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮರು, ಭೂರೆ, ಗೋವು, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಈ ವ

ಸುಗಂಧಗಳು ಮಾತ್ರವೆಳೆಯದು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ
ರಂ ಪಿಡಿದುದುದ್ದರೆ ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಫಲವಾದ
ವೃಕ್ಷವಾಗಲೀ ಈ ವೃಕ್ಷಗಳುಳ್ಳ ಪರ್ವತಾರೋಹಣವಾಗಲೀ ಕಂಡರೆ
ರಾಜಸನ್ಮಾನ, ಅನೇ, ಕುದುರೆಗಳಮೇಲೆ ಏರುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅಡಿ
ಕೆ, ತೆಂಗು, ಮಾವು ಮುಂತಾದ ಫಲವೃಕ್ಷಾರೋಹಣವು ಮಾಡಿ ಆದರೆ
ಫಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕುಭಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟು. ಯೋಜಿಸ್ತಂಭ
ಹುತ್ತ, ಅಚ್ಚ ಬಿಳಿಗಿಡವೆಂ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವವನ್ನಾಗಲಿ ಬೋರುವದೆ ಕುಭ
ವು, ಸರಿಗಳಂ ಕಂಡು ಬಾಜಾರಿ ವೃಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಸಮುದ್ರಗಳ
ಸದಿಗಳ, ಕೆರೆಗಳೆಂತಾದರು ಹಾಳಿದರೆ ಭಯ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುವದು. ಕಲಕಿ
ದ ಸಮುದ್ರ ಸದಿಗಳೆಂಕಂಡರೆ ಭೂಲಾಭ. ಮಾತ್ಸ್ಯ, ಪಿಪ್ಪ, ಪುತ್ರ, ಬಾಹ್ಯ
ಣ ಬಂಧು ಮಿತ್ರರಂ ಕಂಡರೆ ಸಂಪತ್ತು ಉಂಟು. ಅಗಮ್ಯಾಗಮನಂ
ಕಂಡರೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಉಂಟು. ಬಿಳಿಯನ್ನನಂ ಧರಿಸಿದ ಪುರುಷರನ್ನಾ
ಗಲೀ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನಾಗಲೀ ಕಂಡರೆ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ. ವಿಷ್ಣುಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂ
ಟು. ಮನುಷ್ಯ, ಕಾಗೆ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಇವರಸಾಸನಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಆರೋ
ಗ್ಯದಿಂದೇಕ ಪುಷ್ಟಿ, ಸೂಳೆಯರಮುಟ್ಟಿದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಬಿಳಿಪಾ
ಸ್ತ್ರ ಉಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯು ಹಾಳಿಗೆಗೆ ಬಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಲ್ಯಾಣ ಉಂಟು.
ಕಸ್ಯಕೆ ಅಗಲಿ ಪಡೆ ಹುಡಗಿ ಆಗಲಿ ಕೈಬಿಡಿದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಕಂಡರೆ
ಬಿಡುವು ಬರುವದು. ಸುಪೇಣ ಗರುಡಂಗಳ ಕಂಡರೆ ಎಳ್ಳಿದು. ಉಪ್ಪರಿಗೆ,
ಸಜ್ಜೆ, ಪುಷ್ಪಕ ಮಾತಾಡುವ ಧೋರೆಯಂಕಂಡರೆ ಬಹು ಸಂಪತ್ತು
ಉಂಟು. ಮನೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಕಟ್ಟುವದು ಕುಲಗೋತ್ರಗಳ ಮಾತು
ಕೇಳುವದು ಗಿಡಗಳ ಹುಟ್ಟುಪಾಕಿ ವಸವೆಸಾಡುವದು ಇವುಗಳೆಂಕಂಡರೆ
ಪ್ರಾಜ್ಞನಾಗುವನು, ಅಗಿಲು ಆಭರಣಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಲಾಭಉಂಟು. ಮಾ
ವಿಸಂಕಂಠು ಕಂಡು ಲಭಿಸಿದರೆ ಪುತ್ರನಾಗುವನು ನೋವುವಾನ ಸುರಾಪಾ
ನನಂ ಮಾಡಲು ಎಳ್ಳಿದು. ಪುನೀಷನಂ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಲಾಭ, ಭಕ್ಷಿಸಿದ
ರಾಗೆ ಕಂಡರೆ ಕೋಪಾಂತರಲಾಭ ಉಂಟು. ಪೃಷ್ಠವಾಗಲಿ ಕುದುರೆ
ಯಾಗಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ರಥವನ್ನೊಬ್ಬನೆ ಏರಿಸರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ನೀಲದಲ್ಲಿ
ಹಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಅಗಲಿ ಕುಳಿತು ತಾನೆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಬಡ

ಮಾನನಾಗಿ ಕಂಡರೆ ನುಹೀವತಿ ಆಗುವನು. ದೀಪ ಗಣಿಸು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಕು
ದೆರೆ ಕುಳಿ. ಹಸಿವವಾಧು ಹಸಿವನಾಂಸಗಳಂ ತಿಂದಿವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಬ
ಳ್ಳಿದು ಮನುಷ್ಯರ ಕಾಲುತಿಂದರೆ ಬಹುಲಾಭ. ಬಾಹುಗಳ ತಿಂದರೆ ಸ
ಹಸ್ರಲಾಭ. ಶಿರಸ್ಸಂತಿಂದರೆ ರಾಜ್ಯಲಾಭ ಬಿಳಿಯ ಸಪಗವು, ಬಲಗಡೆ
ಯ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪದಿನದಲ್ಲಿ ಧನ ಪುತ್ರಲಾಭ, ಹಾಲನ್ನು
ಬಹಳಕೂಡಿದರೆ ಬಹುಸಂಪತ್ತುನಾಗುವನು. ನಾಲಿಕಡಿದು ರಕ್ತಕಾಣದೆ
ನಿದ್ದರೆ ಬಳ್ಳಿದು ತನ್ನ ತಲೆಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದು ರಕ್ತಹಲ್ಲುತ ಇದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯ
ಸಂಪತ್ತು. ತನ್ನನ್ನೆ ಪಾಯದವನಾಗಿಯೂ ವೈದ್ಯನಾಗಿಯೂ ಕಂಡರೆ ಆ
ಯುರಭಿವೃದ್ಧಿ. ತನ್ನ ನಸೆಯು ಧ್ವಜಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾ
ಗಿ ಕಂಡರೆ ಜಯ, ಬಿನ್ನದ ಕೊಡೆ. ಬೆಳ್ಳಿ ತಳಕಿನಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ
ಆಕಾಶದಿಂದ ಹತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ, ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ
ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ಕುಪ. ಬೆಳ್ಳಿಮನೆ ತುಂಬಾ ಧಾನ್ಯಕಂಡರೆ ಪುತ್ರ,
ನಾಗುವನು. ಮನೆ ಅಗ್ನಿ ಧಗ್ಧನಾದರೆ ಕುಳಿಸಂಪತ್ತು. ಸುವರ್ಣದಕ್ಕೆ
ಮಿಗಳಿಂದಾ ಮೈಕಟ್ಟು ಲಾವಟ್ಟರೆ ಧನಾರೋಗ್ಯವುಂಟು. ತಾನೆಹಿನ್ನವಾ
ದರೆ ಆಯುರಭಿವೃದ್ಧಿ. ಮುಖ, ಹಕ್ಕಿ, ಬಿಡುಗ, ಚಾನೆರೆ ಕುಂಭಗಳ
ಕಂಡರೆ ಧನಲಾಭ, ಹಾಣಿಂಟು ಕಂಡರೆ ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯ. ಪೇದ
ಹಾಸ್ಟ್ರ ಪುರಾಣ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ವಿವಾಹಲಾಭ ದೇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
ವಿವಾಹಿಸರು ಸಜ್ಜನ ಸಂಗತಿ ಸಲ್ಲಾಪಂಗಳು ಮದನುಹಕವಾಗಿ ಇ
ರುವವು. ಕಕ್ಕುರೀವಲೀವನ, ವೆ ಶ್ಯಾಗನನ, ವೃಕ್ಷ ಕದಂಶನ, ಸ್ತ್ರೀ
ಸುಭಾವಣ, ತಾಂಬೂಲ ಭೋಗ, ಕುಂಕುಮ ಲಾಹ, ಹಿರಾನ್ಯ ಅಹಾ
ರ, ಹಿರಾಭಿಷೇಕಂಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಸ್ತ್ರೀಭೋಗವುಂಟು. ಪುಕ್ಕಿಯೇ
ರೋಣ ವಿರವಲ್ಲಿ ಕೂಡೋಣ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಂ ಕಂಡರೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಇ
ವೆಲ್ಲಾ ಶುಭಫಲಸೂಚಕಗಳಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ತಿಳಿಯುವದು. ಇನ್ನು
ಶುಭಫಲ ಸೂಚಕಗಳಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಹಾಗೆ ಇರುವವೆಂದರೆ,

ಕರಿ ನಾಯಿ, ಸರಿ, ಹದ್ದು, ಹೂಗಳೂ, ಕಾಗೆ, ಗಿಡುಗ, ರಾಕ್ಷಸರಂಕಂ
ದೆರೆ ಹಾಸ, ಬಿದ್ದನನ ಬೀಳುವನ ಉದ್ಯುಗದಾಗಬ್ಬೆ ಕರಿಯುಮೈ ಕರೀಣೀರೆ
ಯಂನುಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯಂಕಂಡರೆವೈಸನ ತೋರುವದು. ದೇವತಾಪ್ರತಿಮೆಗ

ಳೆದುರಿಗೆ ಕುಣಿದಾಡಿದರೂ ನೆಗದಾಡಿದರೂ ಕೈ ತಟ್ಟಿದರೂ ಪೋಡ್ಯಾದಿ
ರೂ ರೋದನವೆಂ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ ಈ ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಯಾವಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ಕಂಡರು ಅವರದೇಕಕ್ಕೆಹಾಸಿ. ಕೆಂಪಿನವಸ್ತ್ರ, ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಾ
ಯುಕ್ತ ನೋಡಸ್ತ್ರಿಯು ಬಂದು ಶರಣು ಹಿಡಿದರೆ ಅನಿಷ್ಟ, ರಕ್ತನಾ
ಲ್ಯಾಂಬರಧರನಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮುಖವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಹೀಗೆ ಹೋದಳೆಂದಿಗೆ
ಮೃತ್ಯುಭಯ. ಇದೆ ಮೇರಿಗೆ ಕೆಂಪುವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಾ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ
ಹೀಗೆ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯುಂ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರ
ನ್ನಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಹೀಗೆ ಹೋದವನಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟ, ಕಪ್ಪಾಗಿತಲೆ ಕದರಿ ಇರುವ
ಳಂ ಕಂಡರೆ ಗ್ರಹಭೀತಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಚಂಡಾಲ, ದತಿತ, ಮೈಲಿಛ್ಛ
ಭ್ರಷ್ಟ, ವಾಯನ, ತೋಳ, ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪಗಳಂ, ಕಂಡರೆ ಭಯ ಉಂ
ಟಾಗುವದು. ಮಧುವಿನಿಂದಾ ತುಪ್ಪಾ ತೈಲದಿಂದ ಅಭ್ಯಂಜನವೆಂ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡನೆಮೃತ್ಯು ಭಯ. ಇಂಥಾವನಂಕಂಡವರಿಗು ಅರಿಷ್ಟ, ದುಷ್ಟ
ಮೃಗಗಳು ವಾನರ ವರಕಾ ಅಪ್ಪ ಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅನಿಷ್ಟ. ಪ್ರಾಣಿ
ಕುಂಭಾದಿಗಳು ಒಡೆದು ಹೋದಕೂಗು ಕೆರೆಗಳು, ನದಿಗಳು, ನಮುದ್ರಗ
ಳುಕೊಳಗಳು ನಣಗಿ ಹೋದಹಾಗೆಕಂಡರು ದರಿದ್ರಉಂಟಾಗುವದು. ಎ
ಣ್ಣೆ ಅರಣಿನ ಹಜ್ಜಿ ಕೊಂಡರೆ ರೋಗಉಂಟು, ಹಲ್ಲುಗಳು ಕೀಳಿದಾಗ್ಯ
ಬಿದ್ದಾಗ್ಯ ವಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಿರ್ಜೀವಶರೀರವನ್ನು ರೋಗಿತವನೆ ಅಲಿಂಗಿ
ದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ವಸ್ತವಾದನೆ ಅಲಿಂಗನವೆಂಮಾಡಲು
ರೋಗಬರುವದು, ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನವೆಂ ಮಾಡಲು ಪುರುಷನಾದರೆ ಧಾ
ಸ್ಯನಾಳ ಸ್ತ್ರೀಯಾದರೆ ಅವನಾದ ಬರುವದು. ಹತ್ತಿ ಮೂಳೆ ಸರಪಳಿ
ಗಳಕಂಡರೆ ತೊನ್ನುಹತ್ತುವದು. ಭಸ್ಮವೆಂಕಂಡರು ತನ್ನ ಅನೆಯವನು ಕೀ
ಳಿದಹಾಗೆ ಕಂಡರು ಬಂಧನಾಳ ಉಂಟಾಗುವದು, ಸೋರೆ ಕುಂಬಳ
ಮುಳ್ಳೆಯಿರುವ ಕಾಯಿಗಳು ಒಡದ್ದು ಕಂಡರೆ ಅರಿಷ್ಟ, ಮುಳ್ಳೆಯುಂ
ವೆಂ ಒಬ್ಬನೆ ಹತ್ತಿ ಬಿದ್ದರೆ, ರಾಜಭಟರಿಂದಾ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಾದಿಗಳು
ಆದರೆ ಅನಿಷ್ಟ, ಪ್ರವಾಣಾ, ಹೊರಡೋಣ, ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಬೀ
ಳೋಣ. ಹೀಗೆ ಕಂಡರೆ ವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮುಕ್ತಿಕಗಳು ಸೊಳ್ಳೆ
ಗಳು ಕಡಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುವದು. ಕೆದುಸ್ವಪ್ನದೋಷಂ

ಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹೋನು ಶಾಂತಿ ಹಾನೆ ಸುರಾರ್ಚನದಿಂದ ಪರಿಹರವಾಗಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಕುಭಾಕುಭ ಫಲಸೂಚಕಂಗಳಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರನುರೂಪೆಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು ಎಂದುನುಡಿದ ಲೀಲಾಕುಕನಂಕುರಿತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎತ್ತಿಸರ್ವಜ್ಞಾಶಿವಾನುಣಿಯಾದಕುಕನರೈಸೆ! ನಿನಗೆಸಮಾನವಾದವರುಬಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ, ನಿನಗೆಸಪ್ತಾಂಗನಂಕೋಬ್ಬರೂ ಸಲ್ಲವದುಎಂದು ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ ಅಶುಕದಸಂಗಡ ಇವಾಲ್ವಪವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರಲು ;

ಅತ್ತಲಾ ಸೌಗಂಧರಾಯನು ಉದಯಕಾಲದೊಳದ್ದು ದೇಶದೇಶಾಂತರಂಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಚಾರರಿಂದಲೂ ವಿಜ್ಞಾನಪನಶೇಖನಗಳಿಂದಲೂ ಸಕಲದೇಶ ವೈತ್ತಾಂತಗಳಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಆಯಾಯ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಗೆ ಅನುರೂಪನಾದ ಮತ್ತು ದೇಶಕಾಲಗಳಿಗೆ ವಿಹಿತನಾದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಂಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣನಾದ ವ್ರಜಾಪಾಲನ ರೂಪನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂಕೂಡೆ ಉದಾಸೀನವಂಮಾಡಲಶಕ್ಯನಾಗಿ ಭಯವಂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಧನಧಾನ್ಯ ದುಂತಾದ ರಾಜಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿರುವ ಆಪ್ತ್ಯಾಪಿರೂಪಣವೆಂಬ ನಿಬಂಧ ಲೇಖನಂಗಳೆಂಮು ದ್ರಾಘಲಾಕ್ಷಾದಿ ರಾಜಕೀಯ ಕುರುಹುಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಕಡೆಮೋಳೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ರಹಸ್ಯವಾದ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಮೋಳೆ ಸರಸನಾಗಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಭೀಕರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಿತ್ರ ಹ್ವರವಾಗಿ ಗೂಢವಾದ ಬಹು ಅರ್ಥಂಗಳುಳ್ಳ ನಜ್ರ ಲಿಖಿತದಂತೆ ಬಂದು ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅಪೋಹಬರದಹಾಗೆ ರಾಮಚೂಡಂತೆ ಬಹುಚುರುಕಾಗಿ ತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕೃತ ಕಾಶೀಪಯುಕ್ತನಾದ ಮಿತವಾಗಿ ಇರುವ ಪಾಗ್ಬಲೆಯಂಬೀಸುತ್ತೂ ಮತ್ತೊಂದು ಅನಧಾನದೋಳೆ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಹಲವಾಗಿ ಚಿತ್ರದರ್ಶಿಯಂತೆಯಂತೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ನಿಂತು ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನ್ಯೂನಾಧಿಕಂಗಳಲ್ಲದೆ ದೇಶೀಯಭಾಷಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಲೆಖ್ಯಗಳಂ ವಿಡಿದು ಕೆಲಂಬರು ಸುಮ್ಮನೆ ತಮ್ಮ ಮುಖ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಬಿನ್ನಹಂಗಳನ್ನಾಶ್ರಿಸುತ್ತ

ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಗೆ ನಾನಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಪ್ಪು ಕೈ
 ಗಾಣಿಕೆ ವಸ್ತು, ಮುಸ್ತೈದೆಗಳಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಬುಧವಸರಿಂದ ನಿರೂ
 ಪಿಸಲ್ಪಡುವ ತತ್ಪಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಧರ್ಮಸಹಿತನಾಗಿ ನೀತಿರೂಪನಾದ ವಾ
 ಕ್ಕುಗಳಂಸಮೃತ್ತಿಸುತ್ತಾ, ದೈವಜ್ಞರಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡುವ ಭವಿಷ್ಯತ್ಪ್ರಾ
 ಲಕಾರ್ಯಗಳಂ ಸಕಲಸಮೃತ್ತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತ, ನಾತಾಡುವ ಧ್ವನಿ
 ದಿಂದ ಅವನವರ ಇರಸರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಮುಖವಕಳೆಯಿಂದಲೂ ತ
 ನ್ನೊಳಿರುವ ಇಂಗಿತಜ್ಞತೆಯುಂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನರೂಪನೆಂ
 ತಿಳಿದು ನಡಿಸುತ್ತಾ, ಕಪರಿವೊಳಗೆ ಆರು ಹೂನುಂಡಲವ್ಯಾಪಾರವೆಂ
 ಕೈಬಿಡಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ರಾಜತಃತ್ರಮಂ ಲೀಲಾನಾತ್ರವಾಗಿ ನಡೆ
 ಸುತ್ತ. ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನಿಂದ ವಿವಾಹನಾಗಿ ಇರುವ ಸ ರ್ವಭಯಂತರುವ
 ದಕ್ಷಿಣಸ್ವರ ಮುನಿವೊಡನೆ ಬಲಿವಿಡಿಸುತ್ತಾ, ಅತನ ಶಸ್ತ್ರಲಾಗದಿಂ
 ಮಜ್ಜನೆ ಗೃಹವೆಂ ಪೊಕ್ಕು ಸ್ವಾನನವಾಡಿ ದಿವ್ಯದುಕ್ಕಾಲವಂಧರಿ
 ಸುಧ್ಯಾದಿವಿಕ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಂಜೆಳೆ ಸ್ವಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಹಾ ರಾಜಾ
 ಭರಾಜಿಗೆ ಬೋಧ್ಯಂಗಳಾದ ರಾನಾವಿಧಸರಸವಸ್ತುಗಳಂ ಭುಂಜತಿ, ಗಂ
 ಧ್ಯಾಪ್ತ ರೂಪಿಯಾಗಲಿ ಪರಿಗ್ರಹಿತಿ, ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯೋ ವಮುಕ್ತವಾ
 ದ ಸತ್ಯಮುಖಾದ ಕಿರೀಟ ಕನಕಗಳಂಧರಿ, ಅಪ್ಪಹೀಟ, ಕುಂತ, ಪರ
 ಕು, ಮೊನಿರಬಿಂಬವಾಲ, ಧರ್ಮರಾಜ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಕುಂಕ, ಪಾಶನೇತ್ರ, ಮು
 ಸು ಸಳಕ ಮುಂತಾದ ತಿಷ್ಟಾ ಮುಧಗಳಂಕೆಗಿಳೆಕ್ಕೊಂಡು ಅನ್ನೋಷಿಕಾ
 ದ ವಸ್ತುಗಳಂ ರಾಜಮುಕ್ತಾವಾಸುಸಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುನಿ
 ಸಹಿತವಾಗಿ ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನ ಬೆಗತೊಳಗೆ ಕುಳಿತು ಅಭಿವಿತ್ತಂಬ ಮಧ್ಯಾ
 ಸ್ವಸಮುದಯೋಳೆ ಕೆರಳಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗವಿಂ ಪೊರಮುಟ್ಟು ವಿಪ್ರವೆ
 ರ್ಗೊಂದಿ ಯಾ ಭವನಾದ ಸು ಸಕಲಸುಗಳಂಕಂಡು ಹರ್ಷಾದಿಂದ ಫಲಗಳ
 ನೂಡಿ ಉತ್ತ, ಸುಖೋದ್ವಿಗದನೊದಲಿದ ದ್ವೀಪಂಗಳೆಂ ದಾಟುತ್ತ, ಪುಣ್ಯ
 ಪುರಂದರಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಕುತದ್ವೀಪವೆಂ ಕಂಡು,
 ಅಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಪುರುಷರಂ ನೋಡಿ ಮನದೊಳಗೆ ನನುಸ್ಕರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
 ರುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ, ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ, ಪುಣ್ಯ ಕ್ರಮಗಳಂ ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನೆ
 ಮುಖ ವಚನದಿಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಧನಮಂವೆಂಬವಸ್ಥತದ ಮೂಲಕ್ಷುಣ್ಣೆ

ಯೋಚರವೆನೋಗುವಾಗಿ ಸ್ತೋಗಲು ಅಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ
ವಾದ ಉಕ್ಕಿನ ಕೋಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಉಕ್ಕಿನ ಚಕ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ
ಕೂಡಾ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದಲೂ ವಿಷವೇ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಅಗ
ಳುಗಳಿಂದಾ ವಿಷಮಯವಾದ ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳ ಜೀರಿಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಫೂ
ಳಯು ಕೂಡಸುಂಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಯನಾಜಾವುರಿ
ಯಂಬ ವಟ್ಟಣವೆಂ ಭಾಮಾಗುವು ಸಂತನಾಗಿ ಕೆಂತು ಈ ಪಟ್ಟಣವೆಂ ನಿ
ಮೋಣವೆಂ ಮಾಡಿದವನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗಿಂತ ಸಮರ್ಥನೆ ಆಗಿ ಇರುವನು,
ಇಂಥಾ ವಿಚಿತ ನಾದನಗರವೆಂ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯುಂಕಂಡು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲಾ,
ಎಂದು ಶ್ಲೋಕಿಸುತ, ನಗರವೆಂ ಪೊಕ್ಕು ಧೇನುವೆಂ ತರುವವರಿಯಂತು
ಎಂದು ಶ್ಲೋಕಿಸುತ ಗರುಡಮಂತ್ರ ಪೊದಲಾದ ಅನೇಕವಿಷದರಮಂತ್ರ
ಮಂತ್ರಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಗದಿನೋಮೂಲಿಕಾಕೆತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ವಿಷಮಯವಾದ
ಜೀರಿ ಆಗಳುಗಳೆಂ ಹಾಟಿ ಬಾಳೆಕಾಂಛಗಳೆಂ ಸೋದುತ ಚಕ್ರ ಪ್ರಮಣ
ಗತಿಗಳೆಂ ಸಿಕ್ಕಿತಿ ವೆತ್ತಾಯುಧವೆಂ ಕೋಟಿಯಂಪೇಧಿಸಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಯಸಿಂದ ಭೇದಿವುಟ್ಟು ಜೀರಿ ಆಗಳು ಕೋಟಿಗಳ ನೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲ
ವೆಂ ಕೇಳಿ ಅಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಸುವ ಅಘೋರಸುರನೆಂಬ ಮಹಾರಾಕ್ಷ
ಸೆಂದ್ರನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಸೃಷ್ಟಿ
ಜೀವಗಳೆಂಬೊಂದಿಂ ಬೃಷ್ಟಿಶಿಸೋದಲು ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವ
ಈ ಪುರವೆಲ್ಲವು ಒಗೆಯಾಗಿವಾದಿ ಬಹು ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವ ದುಷ್ಟ
ನಾಗಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟ ಪುರುಷನು ಇಷ್ಟು ದೂರವೆಂ ಬಂದು ತುಷ್ಟಿ ಪಡೆ
ಯುವ ದೇನು? ಅವನ ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವೆಂ ತಿಳಿದು ಧಟ್ಟನೆ ಬರುವದೆಂದು
ಇಷ್ಟು ಜನಮೊಳಗಾಗಿ ಜಗ ಜಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಘಟ್ಟಗನ ಸೋಡಿ
ಅತಿಗುಟ್ಟಿಂದ ಕೆಳುಹಿತಿ ಅಷ್ಟು ಕೋಟಿಯು ಸಿಡಿದು ಆಗಳುಜೀರಿಗಳೆಂ
ಸೆಲನುಟ್ಟ ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬರತ ಯುದ್ಧ ನೈಸ್ಯಗಳ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವನು, ಅ
ವನ ಅಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಂಗಳೆಂ ಸೋಡಿ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದು ಉಸರೆ
ನುತ ಕಟ್ಟುವಾಡುವದೆಂದು ನುಡಿದ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಾದ ಅಘೋರನ
ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ ಅವನ ಮಂತ್ರಿಯು ಜೀಗದಿಂದ ಸಮರ್ಥನಾದ ಒಬ್ಬ ರಾ
ಕ್ಷಸನೆಂ ಕಳುಹಿತಿ ಆರಾಕ್ಷಸನು ಹೋಗಿ ಸುಗಂಧರಾಯನ ರೂಪಲಾವ

ಣ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂಗಳಂ ನೋಡಿಬಂದು, ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವಂ ತನಗೆಧೋರೆಯಾದ ಅಭರಾಸುರನ ಮುಂದೆ ಪೇಳಲು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ನಂದಿಸಿ ನು ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನೆ ನೆಂಟತನವು ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಗಿನನ್ನು ಪಟ್ಟಣವು ಕುರಿತು ಮಾನುಷನೆಂಬ ಕ್ರಿಮಿಯು ಒರುವೆಂದರೆಯನು? ಯಾರುತಾನೆ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಆನನು ಕಡು ಬಿನಂತೆ ಮುರಿದು ತಿನ್ನುವನು, ಅವೆ ಪಾಕಶಾಸನನಾಗಲೀ ಶೋಕಶಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುವೆ, ಅವೆ ವಹ್ನಿಯಾದರೂ ಮುಟ್ಟಬಿಡೆನು, ಯಮನೇ ಬಂದರೂ ಶನುಸಂಗೊಳಿಸುವೆ, ಸಿಖುಖುತಿ ಆದರೂ ಗುರುಗತಿಯು ಶೇರಿ ಸುವೆ, ನರನುನೆಂದರು ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲುವೆ, ಮಾಯವನ್ನಾದರೂ ಕಾಯವಂ ತಿನ್ನುವೆ, ಯಜ್ಞೇಶನಾದರೂ ಕಿತ್ತೆಸೆಯಬಿಡುವೆ, ಕಳಶ ಆಗಲಿಪಾ ಕದಿಂದ ಬಿಗಿಯುವೆ, ಬ್ರಹ್ಮತಾನಾದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವೆ, ದೃತ್ಯಾರಿಯೆ ಬರಲು ದೃತ್ಯವಂ ಬಿಡುವೆ, ಮೃತ್ಯುವಂ ತಿನ್ನುನೆನು ಮೃತ್ಯುಗನು ಬಿಡುವೆ, ಹಾಹಾಯೆಂದು ಮದದ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ತಪ್ಪುಬಾಗಿ ನುಡಿದು ತನ್ನ ಹತ್ತರದೊಳಿರುವ ಅತಿಶಯರಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಹಿಂದೊಂದು ಅಕ್ಷಸ್ಥಿಂಗಳಿಗೆ ಅಭವತ್ಯ ಉಳ್ಳ ಶನಭಕ್ತ, ಶೋಕತಪಾಸ, ಮಾಂಶಾಸನ ಪಿಶಾಚ, ಬಹುಭೋಗ, ವ್ಯಾಘ್ರಮುಖ, ದುರ್ಗಂಧ, ವಿಸುಲೀಪ, ಮೃತ್ಯುಕರ, ರಣದೊಂದುಭಿ, ಅಪ್ತನರ್ಹ, ವಜ್ರವಂಷ್ಟ್ರ, ಅಪುಘರಚ್ಚ, ಸರ್ಪಜಿಹ್ವ, ಲೋಕಶತ್ರು ಮೊದಲಾದ ಪಟುಭಟಾಘವರಂಕರಿದು ಸೀವೆಲ್ಲರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಸಿಮ್ಮ ಸಿಮ್ಮಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗದಾ, ಮುಸಲ, ಪರಿಘ, ಪಟ್ಟಿಸ, ಭಿಂಡಿ ವಾಲ, ಕುಂತ, ಕುತಾರ, ಕೂಲ, ಖಡ್ಗ, ಚೀಟಕ, ಮುಂತಾದ ಸರ್ವಾಯುಧಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ನಮ್ಮಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೆಯುಂದಾಟಬರುವ ನರ ಸಂಜೀವನಹಿತನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಪಿಡಿದುತಂದು ಕೊಡುವದೆಂದು ಹಿತಲಯರಗಿದಂತೆ ಆರ್ಭಟಿ ಮಾತಾಡಿ ವೇಳಿದರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನ ಅಜ್ಞಾರೀತಿಯು ಮೀರದೆ, ಬಹುವರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ಆ ಭಟಾಧಿಪರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಂಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಹೊರಡುತಾ, ನಾನುಂದೆ ತಾಮುಂದೆ ನನಗೆ

ರಲಿ ತನಗಿರಲಿ ಕೊಲ್ಲದಿರಿ ಕೊಲ್ಲದಿರಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಇಂತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಲೆ ಕೋಟಿಗಳ ಒಡೆಯರನ್ನು ಈರ್ವರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಧಾಟಿಯಿಂದ ನಿಂತಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಯೇಂದ್ರಸಂಕಂಡು ಏನೊ ಒಬ್ಬಮನುಷ್ಯನೂ ತ್ರದನ ಬಂದುಮಿರುವನೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅ ರಾಕ್ಷಸ ಭಟಾಧಿಪರೆಲ್ಲರು ಸುತ್ತಲೂ ಮೊತ್ತರಾಗಿ ಪಿಡಿಯುವವರಲ್ಲಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಹುಯುದ್ಧವೆಂ ಕೈದೋರಲು; ಆಗ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಗಳಗ್ರಹಿಸುವ ವಿವ್ಯಾಧಿಯಂತೆ, ಪುಣ್ಯವೆಂಪಡೆಯುವ ಕರ್ಮ ನಿಷ್ಠನಂತೆ, ಆರಾಕ್ಷಸರ ಹಾವಳಿಯ ಒಂದುಕ್ಷಣ ಪರಿಯಂತವು ಸಹಿಸಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧವೆಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕುರಿತು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದೆರಡು ನಾಲ್ಕಿಂಟು ಹದಿನಾರೆಂಬ ಷ್ವಗುಣ ಸಂಖ್ಯೆಗಳುಳ್ಳ ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿಬಿಡಲು, ಆಬಾಣಗಳ ಘಾತಕ್ಕು ಧನುಸ್ಸಿನಟೀಂಕಾರಧ್ವನಿಗು ಭಯಪಡದೆ ಆರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಒಟು ಗಿ ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನ ಮೈಮುತ್ತಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧವೆಂ ಮಾಡುತ ಕತ್ತಿವರಾಕ್ರಮ ಸಾಹಸ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂ ತೋರುತ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಪಿಡಿಯುವೆವು ಎನುತ ಯತ್ನವೆಂ ಮಾಡಲು, ಆಗಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅವರನೆಲ್ಲರಂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಹಬ್ಬದಕುರಿಯಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಿಂಹನಾದವೆಂ ಮಾಡಲು, ಆಗಹತಶೇಷರಾದ ಒಂದೆರಡು ರಾಕ್ಷಸರು ಬಿದ್ದು ಓಡಿಹೋಗಿ ಬಾಯೊಳಗೆ ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ಅಘಾಸುರನೊಡನೆ ಭಟಿರೆಲ್ಲಾ ಮಡಿಮದಂ ಆಸುಗಂಧರಾಯನು ರಾಕ್ಷಸರೆನೆಲ್ಲರಂ ಕುರಿತು ಮೂವಲಿಖಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಜೇಳದ ಅವನಾಸ ವಾಕ್ಯಂಗಳಂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ಅಘಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನು ಕೆತ್ತುವಿನ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಬಹುಕೋಪದಿಂದ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೆರಳಿ ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಟುನುನಂತೆ ಘೂಡಿಘೂಡಿಸುತಯದ್ದು, ತೇರಿನ ಭಂಡಿಗಳಂತೆ ಇರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತಿರಗಿಸುತ, ಈಚಲಮೊಡೆಗಳಂತೆ ಇರುವ ಮೀಶಗಳಂ ಕುಣಿಸುತಾ, ಗುಣೆಗಳಿಗೆ ವಿರಿದಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಇರುವಬಾಯಿಗಳಂತೆಗೆಯುತ, ಮೈಯೊಳಗೆ ಇರುವ ರೋಮಗಳನ್ನೊಡೆಯೊಳ ಮರಿಮಾ

ಡಿ ಇರುವ ಹುಲಿ, ಕರಡಿ, ಹಾವುಗಳ ಸಂಚಾರವಿರುವರು, ಹಲ್ಲುಸಂವಿ
ಯೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕೂಗಿ ಕೊರಗುವ ಆನೆ ವಸಕುಹಿಮಂಗಳಿಂದಲೂ, ತಲೆ
ಯೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಇರುವ ವೈಷ್ಣವಕುಂಜಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಮ್ಮ, ಗೂ
ಬಿ, ವಾಯುಸ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಟ ಪಕ್ಷಿಗಳ ತಂತತಂತಗಳಿಂದ, ಅಶ್ವಿಧಿಯು
ಕರವಾಗಿ ನಡೆದುಬರುವ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಎದುರಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಕತ್ತಾ,
ಸ್ತ, ಸಹಿತನಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ಅವನ ಮುಂ
ಭಾಗದೊಳಗೆ ಸಮುದ್ರದ ತೆರಗಳಂತೆ ವಿಚಾರಿಬರುವ ಅವನ ಮೈಗಾನಲ
ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇದೇನು? ತಾನೇನು? ಬ
ರುವ ಕುಲಗಿರಿಯೋ? ಪ್ರಳಯಕಾಲವನು? ಭೂತವೋ? ಇನರಾಕ್ಷಸನೋ?
ಇವನ ಪೆತ್ತವಳು ಎಂಥಾಜನವಿಯೋ? ಇನೆಯಾದು ಯುದ್ಧವೆಂ ಮಾಡಿ
ದರೆ, ಯಾರಿಂದಲಾದರು ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಶಕ್ಯನೇ? ಬಗವಂತನ ಲೀಲೆಗಳ
ಇಷ್ಟೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸುವರಾರ್ಯರೆನುತ ಮಂತ್ರಿಯಾದನೆ ಮಾಡತಾಡತ, ಸುಗಂ
ಧರಾಯನು ತನ್ನಯದುರಿಗೆ ಬರುವ ಅಘಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ
ಬಾಣಗಳಿಂದ ತಡೆಯಲು, ಕೊಳ್ಳಗಳಿಂದ ಚಿದರಿತ ಮದ್ದಾನೆಯಂತೆ,
ಬಾಣಗಳಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಳ್ಳದೆಕೊಡರಿ ಹಿಡಲುಗಳು ಎರಗಿದಂತೆ, ಸಿಂಹನಾದ
ವೆಂ ಮಾಡತ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು. ಎಲೈ ನರ
ಕೇಟನೆ? ನನ್ನಂ ಕೆಣಕಿ ಬದುಕಿ ಇರುವರಾರ್ಯರು, ನಿನ್ನ ಪೆನರೇನು, ಎನ್ನಂ
ನೀನಾರ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿದುಯಿರುವೆ, ನರರೊಳಗೆ ಆಡುವ ತು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ
ದಿಲ್ಲ, ಲೋಹಕಾರಬೀದಿಯೊಳಗೆ ಸೂಚಿಯಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಬಂದವ
ನಂತೆ, ಚಿರುಬಲ್ಲವಗೆ ಎಲೆಯಂತೋದಿದಂತೆ, ಎನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆಂ
ಮಾಡಿ ತೋರುವವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಲುಗಳಿಂದಾ ತುಳಿದು
ಜೊಸಕಿ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಮೊಲೆಬಿದ್ದು ಬರುವ ಅಘಾಸುರನೆಂ ನೋಡಿ,
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲವೋ! ಖೂಳರಕ್ತಸನೇ! ಕೇಳು, ಬಗವಂತ
ಶ್ವಾಸಂಗಳು ಹುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿರಿಯದು, ಕಾರ್ಯವೆಂಬಾಡುವ ನು
ಹಾಪುರಾದನು ಅದಂ ಬಾಯಿಂದ ವೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಸಿಂಹವನು ಕೆಂಡು ಕೈ
ತವ್ವಳೆಯಿಂದ ಓಡಿಸಬಹುದೆ? ಬರಿಯಬಾಯಿನೂತುಗಳಿಂದ ಫಲವೇನು,
ಯುದ್ಧದೊಳಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಂ ಕೈದೋರಿ ನರಿ ಎನ್ನಿತಿ ಕೊಂಡವನೆ

ಕೂರನೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿ ಒಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಬುಡದಿಂದಕೊನೆವಿಗೂಳುಪ್ಪುಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಮುಳ್ಳು ಮುತ್ತಕದ ಮರದಂತೆ ರಾಕ್ಷಸನ ದೇಹವು ಕೆಂಪಾಗಿಮಾಡಲು, ಆಗರಾಕ್ಷಸನು ಬಹುಕೋಪದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತು ತನ್ನ ಭೋರವಾದ ಬಾಣಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ. ಮರಗಳಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧಂಗಳಾದ ಕೆನ್ನಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಪ್ರಹರಿಸಲು; ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯನು ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನ ಭಾತಕ್ಕೆ ಮಂಕಾಗಿ ವೈಮರೆತು ನಿಮಿಷದೋಳು ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚೆತ್ತವನಾಗಿ ಪುನಃ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕೂರಿತು ಬಹು ಭೋರಯ್ಯದವು ಮಾಡಲು, ಆಗ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಹಾರಂಗಳು ಚದುರುವದು, ಚಿಗಿಯುವದು, ಹಾರುವದು, ಕೆಡಹುವದು ಜರೆಯುವದು, ಅಸ್ತ್ರ ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರಗಳ ಸಂಧಾನ ವಿವೋಚನ ಮಾಡಲಾದ ಯುದ್ಧ ಕುಶಲತೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಸಮ ಸಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾಯುದ್ಧವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲು; ಆಗಸುಗಂಧರಾಯನು ಸಮೋಚನಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ನಿಮಿಷದೋಳು ಕೋಟಿ ಸುಗಂಧರಾಯನ ರೂಪವಂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಂ ಕಂಡು, ಆರಾಕ್ಷಸನು ಅಷ್ಟು ರೂಪಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಯನೊಡನೆ ಭೋರಯ್ಯದವನ್ನು, ಅವರೊಳಾಗುವ ಪ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಕಂಗೆಟ್ಟು ನಡುವಡಗುತ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಕೂರಿತು, ಎಲೈ ದೇವಾಂತಕವುರುವನೆ! ನಿನಗೆ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಎಣೆಯಾರು? ನಿನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆನಾಡಿ ಬದುಕುವರು ಯಾರು, ನಾನು ನಿನೊಡನೆ ಮಿತ್ರತ್ವವಂ ಬಳಸುವನಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ, ಈ ರಾಜ್ಯವಂ ನಿನ್ನವಶವೆನಾಡಿ, ನಿನ್ನವನಾಗಿ ಇರುವೆನೆಂದು ನಮದಿಂದ ನುಡಿದ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ದಮಾನಿಧಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು, ಆರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮಹಾ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳಿಗೆ ಉಪಸಂಹಾರವೆನಾಡಿ ಆತನಂ ಕರೆದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೈಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡುತ್ತ, ಆತನೊಡನೆ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಬಹುಸ್ನೇಹ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಅವನ ಭವನದೋಳು ಕುಳಿತು ಅವನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತ, ಆದೇಶದ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅಫಸಾಸುರನಿಗೆ ಅಭಯ ಮಾಡಿದಿತ್ತು

ಅಲ್ಲಿಯ ಹಜಾರದೋಳ್ ಬಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇರುವ ಸಮಯ
 ದೋಳ್, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ
 ಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಅಫ಼ಾಸುರನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವಂತಿಳಿದು
 ತನ್ನ ಬಳಿಯೊಳಿರುವ ಅನೋಪವಾದ ದಿವ್ಯಸುರಭಿಯನ್ನು ಕರುವಿನಿಂದೊ
 ಡಗೂಡಿ ಬಹುಬಗೆಯಾದ ದ್ವೀಪದ್ವೀಪಾಂತರದ ವಸ್ತು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಂ
 ದ ಸಹಿತವಾಗಿ, ಕೈಗಾಣಿಕೆ ತಂದು ಬಪ್ಪಿಸಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯ
 ನು ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುರಭಿಯನ್ನೋಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ಸುದಿನ
 ಮೆಂದು ನೆನೆದು, ಈಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಕರಣಾಗತನಾಗಿ
 ಬಹು ಸ್ನೇಹವಂ ಬಳಸುವುದು ಆವಿಪ್ರೋತ್ತಮನಿಂದ ಪೋಲ್ಪಟ್ಟು ಶುಭ
 ಶಕುನಂಗಳ ಫಲವೇ ಸರಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ಅಫ಼ಾಸುರ ಸಹಿತನಾದ
 ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಧೇನುವಂ ಪಿಡಿದು ತರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು
 ಮಾಡಿ, ವಾಯುವೇಗವುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಫ಼ಾಸುರ
 ನಿಂದ ಸಮರ್ಪಿತನಾದ ಆಂದೋಳಕವನ್ನು ಏರಿ ವಾಹನಾರೂಢನಾದ ಮಂ
 ತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ, ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಯನನ್ನೋಡಿ ಇವೆ ಇಂದ್ರನೋ! ಉ
 ವೇಂದ್ರನೋ? ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೋ? ಎದು ನುಡಿಯುತಿಹ ಜನರು
 ಗಳ ವರಸ್ಪರಾಲಾಪಗಳಂ ಲಾಲಿಸುತ್ತ ಬಹುವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ತನ್ನ ಬಿ
 ಡಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಆಧೇನುವಂ ಅಫ಼ಾಸುರನಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ
 ಛಾಯಾಗುಪ್ತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅರಮನೆಗೆ ಕಳುಹ
 ಲು. ಆಕಳಿಂಗರಾಜನ ಪಟ್ಟಣವಾದ ವಿಜಯನಗರದ ಬೀದಿಯೊಳ್ಳರು
 ವ ಬಹುವಿಚಿತ್ರನಾದ ಸುರಭಿಯು ಅದಂ ಕೈಯಿಂದ ಪಿಡಿದು ನಡೆದು
 ಮಾತಾಡುತ್ತಬರುತ್ತಿರುವ ಚಿಟ್ಟೆ ದಂತೆಯಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನೋಡಲೋಸು
 ಗ ಆವಿಜಯನಗರವಾಸಿನಿಯರಾದ ಕಾಮನಿಯರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತುರಿ
 ಬಿನೋಳ್ ಗೆಜ್ಜೆಯಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸರನೆಂಕಟ್ಟಿ ಬ
 ರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಶೀರೆಯಂ ತಳಕೆಳಕಾಗಿ ಉಟ್ಟು ಬಂದು ಇರುವೆ
 ರು. ಕೆಲಂಬರು ಮೂಗಿನೋಳ್ ವಾಲಿಯುಂಟು, ಕೆವಿಗಳೋಳ್ ಮೂ
 ಗತಿಯಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಅವಸರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವರು ಶೀರೆಯಂ ಬಿ
 ಟ್ವು ಬಂದು ನೋಟದ ಬಳಿಯೋಳ್ ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಹೀಗೆಬಂದೆನೆ?

ಎಂದುವೇಳೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವರು. ಮತ್ತಂಕೆಲಂಬರು ಇದೇಸಮಯವೆಂದು
ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಸಂದಣಿಯ ನೆನಪಿಂದ ಬೇಕಾದ ಪುರುಷರಂ ಕಂಡು
ಮೋಬ್ಬರಿ ಬರುವರು. ಮತ್ತಂಕೆಲವರು ಮಕ್ಕಳನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರು
ತ ದಾರಿಮೋಳ್ ಹೊರಲಾರದೆ ಮಕ್ಕಳಂ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬಿರುವರು.
ಒಬ್ಬಳು ಅವರಗರಿಯು ನಾನೇಕಂಡೆ ಅದು ಸವಿಲೆಂದು ಪೇಳುವಳು. ಮ
ತ್ತೊಬ್ಬಳು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನ ನಾನುಮಾತ್ರಕಂಡೆ ಕರೀಪ್ಪಯ್ಯೇ ಸಿದ್ಧವೆಸುವ
ಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಸದ್ಗೃಹವರ ಮನೆಗೆ ಕಂಡೆ ಆಳುಬಂದನಂತೆ ಅದು
ನರಳೆಮ್ಮೆ ಎಂಬವಳು, ಇಂತುವಿಚಿತ್ರನಾಗಿ ನೋಡುವ ಜನರಿ ಎದ್ದುಬಿ
ಡನಾದ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಪನ್ನೀರಂತಳದು ರಂಗೋಲಿಮೊದಲಾದ ವಸ್ತು
ಗಳಿಂದಲುಕರಿಶಿ ಆರತಿಯಂ ನಡಿದು ನಿಂದಿರುವ ಸುಂದರಾಂಗಿಯರ
ಸಂದಣಿಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದುಬರುವ ಸುರಭೇನುವು ರಾಜಕುಮಾರ
ರತಿಯು ಸ್ವಯಂವರದ ತೊಟ್ಟಿಯಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಸಮಯದೋಳ್
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಸಖೀಜನರಿಂದ ಪ್ರಾಣಗೂಡಿ ಪನ್ನೀ
ರು, ವಸ್ತ್ರ, ಕಲಶ, ಕನ್ನಡಿ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಂಗಳಂ ಧಾಟುವನಿಕೆ
ಗಳಂ ಆರತಿಗಳಂ ತರಶಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಧೇನುವಂ ಪೂಜಿಸಿ ನೋಡುವದ
ಕ್ಕೆ ಕಂಠುಗಳು ಯರಡುಸಾಲದೆಂದು ಪೇಳಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಧೇನು
ವಂ ಕಂಡು ಅವನೊಡನೆ ಬಂದು ಮಹಾಭೂತದಂತೆ ಇರುವ ಅಘಾಸುರ
ನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂ ನೋಡಿ ಚೋದ್ಯಂಗಳೊಳುತ ಇಂಥಾವಸ್ತುಗಳಂ ಸಾ
ಧ್ಯನಾಗಿ ಮಾಡಿತಂದು ಇರುವ ರಾಜಕುಮಾರನ ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ, ಪರಾ
ಕ್ರಮಂಗಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಆಗದೆ ಇರಲೀ, ಎಂದು ತನ್ನ ದೇವರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು
ತ, ತಾನು ಮೆಲುಗುವ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಮುಂದೆ ಧೇನುವಂ ಕಟ್ಟಿ ಅಡಿ
ಗಡಿಗೆ ಬಹು ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ ಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷವಿಂದ
ಇರುತ್ತಿದ್ದರುಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನರ ಪರಿಭವೆ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ
ಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಜು
ಜಾಡಾಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾಕುಟಾಕ್ಷ ನಿಕ್ಷೇಪ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ

ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯೈ ನತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
 ಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾ
 ಶತಗ್ರಂಥ ವಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ದುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾ,
 ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಸರಪ
 ತಿಬಿರುದನುಹೀಶೂರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜನಡೆಯಲನಂದಿಂ
 ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ ವೆಂಬ
 ಈ ಸವಿನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಧೇನು ವಣವಂ
 ಗೆದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆ, ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ.

ಇಷ್ಟತೊಂಬತ್ತನೆ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶೀರಸ್ತು.

ಮು ವ ತ್ತ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭಿ .

ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರನು

ಅತ್ತಲಾ ಮುನಿಶಾಪದಿಂದ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಜ್ಞಾತಜನ್ಮ
 ಮಂ, ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರ ; ಬಾಂಧವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿರುವ ದೇಶಭ್ರಷ್ಟತ್ವ
 ಮಂ, ಅನುಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಆಯುಧವಾಹನಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ,
 ಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ಚಾಯಮಾಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಆಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೊಳಗಿ
 ಗಿರುವ ಆವರ್ತ, ಸಂವರ್ತ, ಪುಷ್ಕಳ, ದ್ರೋಣ, ಕಾಳಕ, ನೀಲ, ವರು
 ಣ, ವಾಯು, ತಮೋ ಮೇಘಗಳೆಂಬ ನವಮೇಘಂಗಳು ಆದೇವೇಂದ್ರ
 ನ ಸಂಚಾರ ವಿಹಾರಂಗಳಿಗೆ ಸದಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ವೋನೆಯಾ
 ನ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೂಡಿಬಹುನಡೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರ-ನದರಿಂ
 ದ ಆವಿನಾನನಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆವು, ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಾ ಎಂದರೆ ಅರಾಜ
 ಕವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಾಕಾಂತ ಮಾಡಿಯು ಇರುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿವಾಸವಾಗಿ
 ರುವ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಉಪದ್ರವಂಗಳು ಬಂದೇ ಬರುವದು, ಅಥವಾ
 ಉಪದ್ರವಗಳು ಬರದಂತೆ ಅನುರಾನತಿಯ ಮೇಲು ಭಾಗದೊಳಂತರಿಕ್ಷದ
 ಲ್ಲಿವಿನಾಸಸಹಿತವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂದರೆಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ

ಅನುರರು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಳೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯಿರುವ ನೆ
ಮ್ತುಂ ಕಂಡರೆ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಇವರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಹಾಯ
ರಾಗಿ ಸೂರೆಗೊಂಡವರು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನೆ ಬಾಧಿಸುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ
ಲೋಕದೊಳಗೆ ಜನವಾಕ್ಯವೇ, ಆಜನವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವದು ಜ
ನವಾಕ್ಯವೆಂ ವಿಾರಲಾಗದು, ಆಗಲೀ ನಾವು ಮತ್ತೆಯಲ್ಲಿಯಾದರು ಸು
ಖದಿಂದ ಇರುವವೆಂದರೆ ಸಕಲ ಭೇದಮಂಡಲಕ್ಕೂ ನಾವೇ ಜೀವನ ಪ್ರದ
ರಾಗಿ ಇದ್ದವರು ಈಗವಿಲ್ಲಗೆ ಪೋಗಿ ಜೀವಿಸುವೆವು, ಕಟಕಟಾ ಸ್ವದೇಶ
ವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರದೇಶವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವರು ಎಷ್ಟು ಪಾಪಿಗಳೋ?
ಈಕೆವು ಮೊದಲ ಪೋಗುವದೋ ನಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಎಂದಿ
ನಂತೆ ಯಾವಾಗ ಕಾಣುವೆನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಗ್ರಹಗತಿಗಳು ಯಾರ್ಯಾ
ರಿಗೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ದಶರಥಮಹಾರಾಯನು ಜನ್ಮಶನಿಯಿಂದ
ಬಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆತನನ್ನೋತ್ರವಂ ಗೈಯಲಿಲ್ಲವೆ? ಏಕಾದಶಿ ಸ್ಥಿತಿ ಶುಕ್ರ
ನಿಂದ ರಾವಣನು ಮಡಿದು ಪೋಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಕೂರನಾದ ಕೌರವನು ತೃತಿ
ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದ ಆದ ಬಗೆಯು ಮಾರತಿರುವದೆ? ಚತುರ್ಥ ಸಾಂದನಗ
ತನಾದ ಬುಧನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಂ ಕೋಟಲೆಗೊಳಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟನೆ? ಹರಿಶ್ಚಂ
ದ್ರನು ಸಪ್ತಮಾಂಗಾರಕನಿಂದ ಏನೇನು ಭಂಗಪಡಲಿಲ್ಲ? ಅವು
ಸಾಂದನಗತನಾದ ಚಂದ್ರನಿಂದ ಕಂಸನು ಧ್ವಂಸವೆಯ್ಯದಿದನು, ನಳಚಕ್ರ
ವರ್ತಿಯು ದೇಶಭ್ರಮಣನಂ ಮಂಚನು ಸ್ಥಸೂರ್ಯನಿಂದಾ ಯ್ದಲಿಲ್ಲ
ವೇ? ಹೀಗೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರಂಗೆತಾನೇ ಎಂದು ತಪ್ಪುನಡೆಯಂದು
ತೊಳಲಿತೊಳಲಿ ಈಲರಾಜಕವಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಭೂಲೋ
ಕದೆಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಯಾದರುವೊಂದು ಶುದ್ಧದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನಸಮೃದ್ಧಿ ಉಳ್ಳ ಬ
ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣವೇ ಈಗಿನ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯವಾಗಿ ತೊರುವದೇ ಹೊ
ರ್ದು ಬ್ಯಾರಿಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವ್ಯೋಮಯಾನೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪೂರಮು
ಟ್ಟು ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳ್ಳರುತ ಬರುತ ಸಕಲ ದ್ವೀಪಗಳಕಡೆಯಭಾಗದಲ್ಲಿ
ರುವ ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದುಅಲ್ಲಿರುವ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಶ್ವೇ
ತದ್ವೀಪವೆಂಬ ಉಪದ್ವೀಪಮಂ ಕಲಿದೋಪವಿಲ್ಲದ ಪುಷ್ಕರವರ್ಪತನಂ
ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಋಷಿವೇಷದಿಂದ ಭಟರು ಸಹಿತವಾಗಿ ತಪಸ್ಸುನಾಡುವ

ರಾಕ್ಷಸನಂ ಖುಷಿಯಂದು ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಇರುವ ಸ್ವಾದೋದಕ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದೋಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಇಳಿಯುವ ನೆವಮೇಘ ಯುಕ್ತನಾದ ದಿವ್ಯ ವೈಷ್ಣುನುಯಾನನಂ ಕಂಡು ಖುಷಿವೇಷದಿಂದ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಧ್ವನಿಇಲ್ಲದೆ ಇಳಿಯುವಮೇಘಗಳಂ ಅದರಮೇಲೆನಿಪ್ಪಿ ಇರುವ ವೈಷ್ಣುನುಯಾನನಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮನದೋಳು ಶಂಕೆತೋರಿ ಹಾಗೆ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಬಂದುಇರುವ ದುರ್ದಶೆಯಂ ತಿಳಿದು ಈವಿನಾಸವು ಇಂದ್ರನವಿನಾಸವಾಗಿ ಇವ್ವರು ಇರಬಹುದು ಯಂದುತಿಳಿದು ಆಇಂದ್ರವದನಿಗೆ ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವ ನಾನು ಈವಿನಾಸನಂ ಬಿಡಬಾರದುಯಂದು ಅಲೋಚಿಸಿ ಇದನವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಮೇರುವಿನಂತೆ ಅಳುತ್ತಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ವಿನಾಸನಂ ಬಹು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ಪಿಡಿದು ಹೊರಜಿಗಳಂತೆ ತೋರುವ ತನ್ನ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಸೆಳೆತಂದು ಪುಷ್ಕರ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರಂಗಳಿಗೆ ಮೇಘ ಸಹಿತವಾಗಿ ಆವಿನಾಸಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರಸುರಪಣಿಗಳಿಂದಲೇ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನುಯಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿನಾಸನಂ ಬಳಬಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾಬಂದು ಪುನಃಇಂದ್ರವದನಿಯಂ ಜಾಗ್ರತೆಇಂದ ಯೈದವೆಕೇಂದು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುತ್ತಿರಲು

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನು ಸಾರವಾಗಿ ಅತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಕಂಡು ಕಾಣದಹಾಗೆ ಯು, ಭ್ರೂಸಂಜ್ಞಾದಿ ಸನ್ನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯು, ಪರಸ್ಪರನು ನೋಭಿವ್ರಾಸಂಗಳಂ ತಿಳಿಸುವ ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಇರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಚನಂತೆರೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ, ಶಿಖರವನ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯಾದರು ರಾಜಸ್ರೀಮರುಗಳು ಸೂರ್ಯನಂಕೂಡ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಬಾರದೆಂಬ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರುವದರಿಂದ ತಂದೆಮೇಲಿಗಲಿ, ಮಗನೆಲಿಗಲಿ, ಭ್ರಾತೃವೇಲಿಗಲಿ, ಯಾರಾದರೂಸರಿ ಪುರುಷರ ಸಂಗಡ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಯದುರಾಗಿ ಸಮುಹನುದೋಳು ನಿಂತು ಕುಳಿತು ನಿಮ್ಮಳಂಕವಿಂದಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮೂತಾಡಲಾಗದುಯಂದು ತಿಳಿದು, ಸವಿಾಪದೋಳು ಸಕಲ ಇಂಗಿತಂಗಳಂ

ತಿಳಿಮ ಸೌಕ್ಷ್ಮೀಬೂತವಾಗಿ ರತ್ನ ಮಂಜರದಲ್ಲಿ ಇರುವಲೀಲಾಕುಕ್ ಮುಖದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಚಪರದೋಳ್ ಗಟ್ಟಿಮೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಬಾಲಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕುಳಿತುಇರುವ ಸುಗಂಧ ರಾಯನಿಗೆ ತಾಕ. ಸಿಸ್ಸಂಕಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಭೀನವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಇನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಕೊನೆಸಾಗುವದಂ, ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂ ತಿಳಿದು ನುವೆನೆಂದು ಕುಕವಂಕುರಿತು ತನ್ನ ಮನೋಗತವೆಲ್ಲವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳುವತೆರದಿಂದ ಪೋಳು, ಆ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯಿಂದ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾತಂಕೇಳಿದ ಲೀಲಾಕುಕವು ಕುಕಡೆಬಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವಡಿಹಿದ ಪರಿಸೇಸಂದರೆ,—ಎದ್ದಿ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಕುಮಾರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನಿನಗೆ ಸ್ವಾಭೀನ ವಾಗುವಕ್ಕೆ ಪಾಂಡುಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದು ಸಾಧಕವೇಸರಿ? ಆದರೂ ಅಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಎಂಟನೆಪಣವಂ ಲೀಲಾವಾತ್ರದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಕಾರ್ಯಮೊಳು ಉದ್ಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾದ ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯಕಾರ್ಯ ಬಂದೂಇಲ್ಲ, ಈಗ ಸದ್ಯದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಂಟನೇ ಪಣವ ವಿವರವೇನೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವಲಿಥೇನೆ

ಸಕಲನುಪತ್ತಿನಿಂದಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಅನೇಕರತ್ನ ಸ್ತಂಭಗಳಂದಲು, ಬೆನ್ನದಕಲಕಂಗಳಿಂದಲು, ಧಾತುಮುಷುವಾದ ಉಪಕರಣಂಗಳಂದಲು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅತಿಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ನೆನಸಿದಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದಆಯಾ ಯಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಬಂದುಕೇರುವದಾಗಿಯು, ಮತ್ತೂ ಆವರ್ತಮೊದಲಾದ ಸವಮೋಘಂಗಳಿಂದವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವವೋನೆಯಾನವನ್ನಂತದುರಾಜಪುತ್ರಗೆಕರುಣಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರ್ತಿಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವದು ಮಹಾಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾದನಿನಗೆ ಬಬ್ಬನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದೆಂದು ಮಹಾಚತುರಿಯಾದ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯ ಸರಸವಚನಾನುಸಾರವಾಗಿ ನುಡಿದ ಲೀಲಾಕುಕದ ಮೃದುಮಾತುಗಳಂ ಶರ್ಕರೆಯ ಪಾತ್ರದೋಳ್ ಶ್ರವಿದಮುಕರಂದದಂತೆ ಕಿನಿಗಿಂಪಾಗಿ ಬಹುನೋವಿಸಂ

ಕೇಳಿ ಅಘಟಿತಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ತಂದು ನುಡಿದು ಆರಾಜಕುಮಾರರತ್ತಿರೊಂದ ಸನುರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಘುಮಿಘುಮಿ ಮಡುಮಡುಪುನೀಳ್ಳುವಂಗಳಿಗಿ, ಲಾಂಛನದೇಖಿಯಂತೆ ತೋರುವನು ಳವಿಾಶೆಗಳಿಂದ ಸ್ರವಾಶಿಸುವ ಮುಖದೋಳ್ ಚಳದಿಂಗಳಂ ಜರೆವ ನಗೆ ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಲಿನಲಿದು ನಡಿಯುವ ನಡುತ್ತಾನೆಯಮರಿಯಂತೆ ರಾ ಜಪುತ್ರಿಯ ಸಮೀಪದಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಬಿಡಾರನುಂ ಪೊಕ್ಕು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಸಾದ ಸುಮತಿಯುಂ ಕರೆದು ಕೈಯುಂ ಪಿಡಿದು ಆರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಲೀಲಾಕುಕಮುಖದಿಂದ ತಿಳುವಿದ ಪಣವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತ ಮಂತ್ರಿ ಸಹಿತನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಯಂಮಾಡಿ ತನ್ನ ಭೃತ್ಯನಾದ ಛಾಯಾ ಗುಪ್ತನು ಕರೆದು, ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೇ! ನೀನು ಮನೋವೇಗ ಉಳ್ಳ ವನು, ಬಡು ಸಮರ್ಥನು, ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿ ಯುಳ್ಳ ರತ್ನಸಂಭಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸುವರ್ಣಕಲಶಯುಕ್ತ ಮಾಗಿ ನವಮೋ ಘಗಳಿಂದ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನದ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಒಂದು ದಿನ್ಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಯಾವ ಲೋಕದೋಳ್, ಯಾವದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ, ಯಾವನುಡದಲ್ಲಿ, ಯಾವದೇಶದ ಲ್ಲಿ, ಯಾವವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಯಾರಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಭೆ ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅದ ನ್ನುಂ ಸಾಧಿತಿ ತರುವ ಪರಿಯನ್ನಾಲೋಚನೆ ಗೈದು ವಿಚಾರಿತಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು, ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ದವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ವೇಳ ಕ ಳುಹಿತಿ, ತಾನು ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನುಬರುವದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿ ಸುತ್ತಾ ಪ್ರಿಯವಿತ್ರರೊಡನೆ ಚಕ್ರಶಾಲೆಯೋಳ್ ಚದುರಂಗ, ಪಗಡೆ ಚಿತ್ರಫಲಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಲಾಸಗಳಿಂದ ವಿನೋದವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು;

ಅಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಹೊರಟು ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳಿಂದಲು, ನನುಡಂಗಳಿಂದಲು, ದೇಶಾರಣ್ಯಂಗಳಿಂದಲು, ಐ ನೂರು ನದಿಗಳಿಂದಲು, ಸಪ್ತಮಹಾನಗರಗಳಿಂದಲು, ಕುಲಾಚಲಗ ಳಿಂದಲು, ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಸುತ್ತಲು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಲವಣ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತ ವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮಾಡ ಜಂಬು ದ್ವೀಪಮೆಲ್ಲಮಂಸಮ

ಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಿ ಅದರಬಾಹ್ಯದೋಳ್ ಇಹ್ಹುಸಮುದ್ರಸಹಿತ ಯ ರಡು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಂ, ಸದೀ ಸ ದಂಗಳಂ, ದೇವರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳಂ, ದೇಶವಿಶೇಷಗಳಂ ಯುಕ್ತ ವಾದ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಅದರ ಹೊರಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುರಾಸಮುದ್ರದಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತವಾದ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಿರುವ ಅತಿಶಯವಾದ ರತ್ನದ ಗಣಿ, ಕಲ್ಪನೈಹ್ಹ, ಮೂಲಿಕಾವಿಶೇಷ, ಮನುಷ್ಯಾದಿ ವಿಶೇಷ, ವಸ್ತುವಿಶೇಷಗಳಿಂದ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನವಾದ ಕಾಶದ್ವೀಪದೊಳ್ಳೇತ್ರ ನಿನ್ಯಾಸವಂ ನಿಬಿಡಮಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಹೊರ ಭಾಗದೋಳ್ ಘೃತ ಸಮುದ್ರದೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾಸಗರಂಗಳಂ ದ ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹದಿಂದ, ಅನೆ, ಕುದುರೆ, ಮೊಖಗಳುಳ್ಳ ಕಿನ್ನರಾದಿಗಳಿಂದಲು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವ ಎಂಟು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಉಳ್ಳ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪವಂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಅದರ ಒತ್ತಿನೋಳ್ ದಧಿಸಮುದ್ರ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದೊಳಿರುವ ಕಸ್ತೂರಿಮೃಗ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಮೃಗಂಗಳಂ, ಮಹಾರುಷಿಗಳಂ, ಶೋಭಿತಮಾಗಿ ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷಯೋ ಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಶಾಕದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿ, ತದ್ಬಾಹ್ಯದೋಳ್ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಮಂ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಾಬ್ದಿನಾಥನೆಂದು ಜೆಸ ರುಳ್ಳ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವು ಪೂಜ್ಯ ರೂಪದಿಂದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದೋಳ್ ನಾಗವರ್ಧಂಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ನಿಖಿಲ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಾಧನ ಮಾಡ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯೊಳಿರುತಿರಲು, ಆಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕಂಡು ಪ್ರಣಾ ಮ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸಿ ಪಾರ್ಥಸೆಯಂಮಾಡಿ ಭಗವ ದನುಗ್ರಹವಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಈ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಿಂದಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾದೇಶ, ನಾನಾನದಿ, ನಾನಾವರ್ಷತ, ನಾನಾವಿಧದಿವ್ಯ ವಸ್ತುವಿಶೇಷ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ ಪರಿಮಿತ ಯೋಜನ ಉಳ್ಳ ಶಾಲ್ಮಲ ದ್ವೀಪದ ಯಾವೆತ್ತು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡುತೆರಳಿ, ಅದರಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಶುದ್ಧೋದಕ ಸಮುದ್ರದಿಂ ಸುತ್ತವರಿದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗರುಡ, ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ, ಕೆಂಪುರುಷರು, ನಗರವಿಶೇಷಗಳಂ, ವಿಕಾತೀಯಮಾದ ವಸ್ತು ವಾಣನ ವೈಗ, ಪಕ್ಷಿ, ರತ್ನಗಳಂ, ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು

ಲಕ್ಷ್ಯವೋಜನೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ವುಷ್ಕರ ದ್ವೀಪವುಂ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಭಗವದನುಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾದ ಅದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ನೇತ್ರಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ವೇತವೀಪವೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಿಕಾಯನೂ ನಮಾಗಿ ಅದರನಡುವೆ ಸಹಸ್ರ ರತ್ನಶಿಖರೋಪೇತವಾಗಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಮಾನಸೋತ್ತರ ಪರ್ವತವುಂ ಮಹಾಪೀತರೆಂಬದಾಗಿಯು ಧಾತಕೀ, ಚಂಡಕೀ, ಎಂಬದಾಗಿಯು, ಹೆಸರುಳ್ಳ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲುಂ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷಜೀವಿಸುತ ರೋಗಾದ್ಯಪದ್ರವಂಗಳು ಈ ವ್ಯಾಧಿದುರ್ಗುಣಂಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜನರಂಕಂಡು, ಆಪರ್ವತದಕಿಬ್ಬಿ ಯೋಳ್ ಸರ್ವಸಿದ್ಧ ಜ್ಞೇತ್ರವೆಂಬ ಸ್ಥಾನದೋಳ್ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮತ್ವಭ್ವಾಯು ಸಹಿತವಾದ ಅನೃತ ಸರೋವರ ತೀರದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವುಂ ಮಾಡಿ, ಇಂದ್ರಪದವಿಯು ಸಿದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ತಪಸ್ಸುಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗಂಧರ್ವನ ದೆಶೆಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಅಷ್ಟವಿವಂ ಬಾಧಿಸುತ ಲೋಕಕಂಟಕನಾಗಿ ಬಹುಶೂರನಾಗಿ ಸಕಲ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ತಿಳಿದ ನೆಂದು ಬಹುಗರ್ವಿತನಾಗಿ ಇರುವ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನುಂ ಕಂಡು, ಅವನ ಸವಿವಾಪದೋಳ್ ಮೂರ್ತಿಭಾವಿ ಬಂದಿರುವ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳೆಂಬವೋಳ್ ಕಳೆದೋರುವ ಅವನಭೈತ್ಯಾಪಾತ್ಯರಂ ತಿಳಿದು, ಆಸವಿವಾಪದೋಳ್ ಅತಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನವನೋಘುಯುತವಾಗಿ ಮನೋಗಾಮಿಯಾದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನ ಹಸ್ತಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಿವಯವಾದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ವದ್ರದ ಸರಪಣಿಗಳಿಂದ ಪರ್ವತಶಿಖರಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸಿಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ, ಬಬ್ಬರಿಗು ಸಾಧ್ಯವುಲ್ಲದೆ ಇರುವ ದಿವ್ಯವಿವಾಸವುಂ ಕಂಡು ಇದೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಪೇಳಿದ್ದಾಗಿ ಇರುವದೆಂದು ಚೆನ್ನೆಗಳಿಂದ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಸಂತೋಷ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಈ ಪರಿಯೊಳಿರುವಂ ಜೈಶಿ ಈವಿನಾಸವುಂ ತರುವದು ಯಾರಿಂದಕಲ್ಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಇವಂ ಬೂತ ಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾಸಂಗಳಂ ತಿಳಿದ ಕಾಲಪ್ಪಾಸರಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇರುವ ತಪೋನಿಷ್ಠರ ಮುಖಪಚನದಿಂದ ದೈವೇಶ್ವನಾದ ತಪೋನಿಷ್ಠನಾದ ಬಹುಕುತ್ರನಾದ ಸೂರ್ಯ ಕರ್ಮನೆಂಬ ಜೋತಿಷ್ಯನುಹಾ ಪುರುಷನುಂ ನೆಲಗೊಂ

ಡು ಆತನಿಗೆ ಸಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿಆತನಂಕುರಿತು ಯಲ್ಲೇಕಾಲಜ್ಜ್ವಲಿಸಿರೋ
ಮಣಿಯೆ! ನಾನು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಕೊನೆ ಸಾಗುವವರಿಯುಂಜೇ
ಳಬೇಕೆಂದುನುಡಿದ ಭಾಯಾಗುವು ನ ಮಾತಂಕೇಳಿ ತಪಸ್ವಿನಾದ ಸೂರ್ಯ
ಶರ್ಮನುಹಾಗೆ ಆಕಾಶವೆಂನೋಡಿ ಚೆರುಗಳನ್ನೆಣಿಸುತೆ ಪುಸ್ತಕಂಗಳಂ
ಪೂಜಿತಿ ಕವೆಡೆ ಫಾಳಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ನೂತ್ರನಂ ಹಾಕಿ ವೋದಿನೋಡಿ ನಿಮಿ
ತ್ತವೆಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಾಯಾಗುವು ನಮುಖಪನುಡಿಗಳಿಂದ ದೂತಲಕ್ಷಣನಂ
ತಿಳಿದು ಆಗ ಭಾಯಾಗುವು ನಂ ಕುರಿತು ಯಲ್ಲೆ ಪುಟ್ಟಕನೆ! ನೀನು ಕೇಳಿ
ದಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸದುತ್ತರವೆಂ ವೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಆದೇನಂದರೆ-ದೇವಯೋಗ್ಯ
ಮಾದವಸ್ತುವು ಮಾನುಷೋಪಭೋಗ ಯೋಗ್ಯಮಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಂಶ
ಯದಿಂದ ಕೇಳುತೆಬಿದ್ದೀಯೆ, ಆ ಮನುಷ್ಯನೆ ದೇವಾಂಗ ಪುರುಷನಾದಕಾರ
ಣ ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಬೇಡ, ಅದರೂಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಪಾಲು, ದೈವಕೃತಅರವಾಲು, ಮನುಷ್ಯವ್ರತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು
ಶಾಸ್ತ್ರನಿಯೋದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವ್ರತವುಳ್ಳವುಂಖದಿಂದ ಸಾಧಿ
ಸಬೇಕು, ಈಗಿನವ್ರಕೃತಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವೆಂ ವೇಳುವೆನು,
ರಹಸ್ಯದಿಂದ ಕೇಳು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವೆಂದು ಚೆನ್ನಾ
ಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಆ ರಹಸ್ಯವೇನಂದರೆ-ನೀನು ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂಮಾಡಿದ ನ
ಮಯವು ವಿಷ್ಣು ಕಲಾಂಕವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷ್ಣೋ ಪಾಸನೆಯಿಂದಲೆ
ಕಾರ್ಯಕೂಡಿಬರತಕ್ಕದ್ದು, ಈಜಗತ್ತೆಲ್ಲವು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಧೀನವಾಗಿ ಅ
ದರೊಳಗು ಶ್ವೇತದ್ವೀಪವು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಇರುವ
ದ್ದರಿಂದಲು. ಅಲ್ಲಿಇರುವವರು ಕೇವಲ ವಿಷ್ಣೋಪಾಸಕರಾಗಿ ಇಂದ್ರವದನ
ಗೆ ಶೇರಿದವಸ್ತುಗಳು ವಿಷ್ಣು ಕಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಾದ್ದರಿಂದಲು, ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಿ
ತ್ಯನಿಭೂತಿ, ಅದರೋಳು ಪರವ್ರಹ್ಮದವಿಭವಾಂತರವ್ಯವ್ಯರ್ಥಾನತಾರಂಗಳಂ
ಅದರಭೇದಂಗಳಂ, ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರವೆಂಬ ತಪ್ತಮುದ್ರಾಕನ ಉದ್ವರ್ಗ
ಪುಂಡ್ರ, ಭಗವದ್ವಾಸ್ಯ ನಾನು ಮಂತ್ರರತ್ನ ಸ್ವೀಕರಣ, ಭಗವದೂಪಾಧನ
ಪ್ರಭಾವಂಗಳಂ, ಅರ್ಚಾರಾದಿಗತಿ ಏಕಾದಶೀ ನೂಹಾತ್ಮೈ, ತುಳಸೀಮಾ
ಹಾತ್ಮೈ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ವಿಶೇಷಂಗಳಂ, ಇನ್ನು ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣ
ಪ್ರತಿಪಾದಕಮಾದ ಸಕಲವೇದಾಂತಾದ್ಯನುಸಂಧಾನ ಮುಂತಾದ ಇಂತೀ

ಭಗವನ್ನಾಪುತ್ಯೈವ ಪ್ರಭಾವಂಗಳಂ ಹಿರಿಯರಮುಖದಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಜಗವಂತನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು, ಈ ಮೇರಿಗೆ ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಸರ್ವವು ಲಭ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಚರಬಿಠಪಾಯಾಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜೇಳಿದ ಸೂರ್ಯ ಶರ್ಮನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಭಾಯರಾಗುವುದು ಇದೆ ಸರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮೇಘದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸುತೋಷದಿಂದ ಯೋಗಿಯಾದ ಸೂರ್ಯಶರ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮನಂಗೈವ, ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದಾಹೋರಾಟಸುಗಂಧರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಕೃತ ಕೃತ್ಯವಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಬಂದು ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು ತಾನು ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ವೈತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳಿ, ದೈವಜ್ಞಾನದ ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಸಾಸಕಾಠನೋಪಾಯ ರಹಸ್ಯ ವಿಶೇಷವಂ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ವಿವಾಸನಂ ತಂದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಭಾಯರಾಗುವುದು ಕ್ಷೇಮಾಲಿಂಗನವಂ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ನೇನಗಳೆಲ್ಲವಂ ಬಿಡಾರದ ಸಮಾವದಲ್ಲಿ ಇಳಿದ ಬಳಿಯೋಳ್ ಇರತಿ, ನೇನಾರಕ್ಷಣಾರ್ಧವಾಗಿ ನೇನಾವತಿಗೆ ನೇಮಿತಿ, ಮಂತ್ರಿ ವಾತ್ರಗ್ರಹಿತನಾಗಿ ತಾನು ಸನ್ನಿಧನಾಗಿ ಸಕಲಾಸ್ತ್ರಸಸ್ತ್ರಂಗಳಂ, ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖೇಚರವಿದ್ಯವೆಂಬ ಮಹಾ ವಿದ್ಯೋಪಾಸನವಂ ಮಾಡಿ, ಭಾಯರಾಗುವುದೊಡಗೂಡಿ ಗಗನವನ್ನಡರ್ದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಮೊದಲಾದ ಆರು ದ್ವೀಪಂಗಳಂ, ಲವಣ ಸಮುದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಮುದ್ರಗಳಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನೋಡುತ ಭಗವತ್ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿ ಚೋದ್ಯಂಗೊಳುತ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯೋಳ್ ಶೇಷತಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಪವಳಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದಿವ್ಯದೇಹ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವಂ ಮಾಡುತ, ನೀಲಮೇಘ ಶ್ಯಾಮನಾಗಿ ವೇದಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಲಾಲಿಸುತ, ಅವರವರಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ವೇದರೂಪವಾದ ತನ್ನ ಮುಖವಚನದಿಂದ ಅಭಯಂಗಳಾಗಿ ಕರುಣಿಸುತ, ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ ತೆರೆಗಳೆಂಟುಂಟಾದ ಕ್ಷೀರಬಿಂದುಗಳ

ಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಹಾರದಂತೆ ನುಡಿಸುತೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಖುಷಿಗಳಿಂದ
 ಸ್ತೋತ್ರಗೊಳುತ್ತೆ ಬಹುತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಲಬ್ಧನಾಗಿ ದೇವದೇವೋತ್ತಮ
 ನಾಗಿ, ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗಿ, ಅಖಿಲಾಂಡ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
 ನಾಯಕನಾಗಿ, ಭಕ್ತಜನ ರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬದ್ಧದೀಕ್ಷನಾಗಿ, ಸರ್ವಶೇಷಿಯಾ
 ಗಿ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕಂಡು ಧ್ಯಾನ, ಸ್ತೋತ್ರ, ಪ್ರಣಾಮಗಳಿಂದ
 ಪೂಜಿಸಿ, ಇನ್ನು ಸನ್ನ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲವು ಭಗವದನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕೈಗೂಡು
 ವದು ಎಂದು ಚಿತ್ತವಂದ್ಯಧೀಕರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ
 ಮುದ್ರವೇಷ್ಠಿತವಾದ ಪುಷ್ಕರ ದ್ವೀಪವೆಂಬ ಏಳನೇ ದ್ವೀಪವಂ ಕಂಡು
 ಅದರ ಮಧ್ಯದೊಳಿರುವ ಅತಿವ್ರಕಾಶನೂನವಾದ ಮಾನಸೋತ್ತರ ಪರ್ವ
 ತವಂ, ಅದರ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ್ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿವಾಸವಂ, ಅದ
 ರ ಸಮೀಪದೊಳಿರುವ ವಿಜಾತೀಯರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ, ಅವರ ಮಧ್ಯ
 ದೋಳ್ ಅತಿಭಯಂಕರನಾಗಿ ಜನಕಂಟಕನಾಗಿ ಇಂದ್ರನಂ ಜಮಿಸಿ
 ಇಂದ್ರಪದವಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಪಸ್ಸಂಮಾಡುತಲಿರು
 ವ ಕರಾಲನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಂ ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅತಿಕ್ರೂರ
 ಪಾದ ಕಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಂಕಂಡು ದುರ್ಘಟನಾದ ದೇವವಿಮಾನವಂ
 ಸುಲಭದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲೋಸುಗ ಸಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸರ್ವರಿಂದ
 ಲುಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಇರುವ ವಿಷ್ಣು ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳೆ
 ಳ್ಲವಂ ಕೇಳಲಾಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಆಪರ್ವತದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ವಿ
 ಮ್ನು ಸಮಾಸ ರೂಪರಾದ ಪರಮ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರಾದ ಸರ್ವಜ್ಞರಾ
 ದ ಸರ್ವದಾ ತುಳಸೀಮಾಲೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಮೊದಲಾದ
 ಭಗವನ್ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದಲು, ಉರ್ಧ್ವ ಪುಂಡ್ರಂಗಳಿಂದಲು ಮಹಾವಿ
 ಮ್ನುವಿನ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದಲು, ಕೂಡಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳಂ ಕಂಡು
 ಅವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಅಭಿವಾದನಂ ಗೈದು ಭಯ
 ಭಕ್ತಿಗಳಿಂಪ ಕೂಡಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷರಂ ಕುರಿತು ಸುಗಂಧರಾಯನು
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈದಪರಿ ಏನೆಂದರೆ? ಎಲೈ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣು ಭ
 ಕ್ತರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಋಷಿಗಳರಾ ! ನಾನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಂಬೂ
 ದ್ವೀಪದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ಇದೇನೆ, ನನಗೆ ತನ್ನ ಅ

ನುಗ್ರಹದಿಂದ ಚತುಃಷಷ್ಟಿಕಲೆಗಳು ತಿಳಿದು ಇರುವುದು, ಅದರೋಳು ಮುಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ವೇದಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಿತ ಮಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ನಿತ್ಯ ವಿಭೂತಿ ರೂಪವಾಗಿ ವರಸಿಸಿಕೊಂಡ ಮೈಕುಂಠದ ವಿಸ್ತಾರವೂ, ಲೀಲಾ ವಿಯೂತಿರೂಪವಾದ ನೃತ್ಯಪ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, ಅರ್ಚಾವ ತಾರಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ್ದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಮೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಆರ್ಷವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಸೌರಾಣಿಕವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮಾನುಷವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ ಉಂಟು. ಅದರ ವಿಭಾಗವೆಂ, ತುಳಸೀಮಹಾತ್ಮ್ಯ, ಏಕಾದಶಿವ್ರಭಾವ, ಪೈಷ್ಣವಲಕ್ಷಣ ರೂಪವಾದ ವಂಚಸಂಸ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಗಳಂ ಯೆನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ನನಗೆ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಇರುವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯಮಹಾತ್ಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಪ್ಲವಸಂ ಗೈವ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂ ತಿಳಿದು, ಈತನ ಮನೋಗತವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಮುಷಿಗಳು ಈತನು ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಭಗವಂತನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳನ್ನು ವೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ನಿಷ್ಕರೈಯಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಭೆಯೋಳು ಮಹಾಶ್ರವ್ಯರಾದ ಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಪ್ರವನ್ನರಲ್ಲಿ ಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತ ನಾಮಾಂಕಿತರಾದ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವು ಸಕಲ ತತ್ವಾರ್ಥಂಗಳಂ ತಿಳಿದವರಾದ ಕಾರಣ ತಾವೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಕುರಿತು ನಿರೂಪಿಸಿದರದೆಂತೆನೆ, ಎಲೈ ದೀರ್ಘರಾಯಾಪ್ತಂತನಾದ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ! ನಿನಗೆ ಲೇಸಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವತ್ತೂ ತಿಳಿಯ ಬಂತು, ನೀನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯನಿಲ್ಲ, ನೀನು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂಮಾಡಿದ ಅರ್ಥಂಗಳು ಬಹುರಹಸ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಸಾಧಾರಣರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಹೇಳುವರೆಗೆ ಅನಾದಿ ಸಂಪ್ರಸಾಯಾರ್ಥಂಗಳು ತಿಳಿದು ಇರಬೇಕು, ಕೇಳುವರೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯು ಷರಮ ಭಕ್ತಿಯು ಇರಬೇಕು; ಆದರೂ ವಿರಿಯವರ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಪ್ಪನ್ನೆ ವೇಳುವೆನು, ಆಗಭಗವಂತನ ಗುಣಸೌ

ಗರದೋಳ್ ಬಂದ, ಲೇಸನಾತ್ರನನ್ನು ವೇಷಿಸುವವಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿಗ್ಗ
 ಬಲೂ, ವೇದಗಳಿಂದಲೂ ; ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣವುಳ್ಳ ಭಗವಂತ
 ಸಮಾಕಾತ್ಯನನ್ನು ನಾನು ವೇಷಿಸಲು ಬೇಕಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ
 ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದದ್ದು ಏನು ಅತ್ತೆ ಲಿಥೇನೆ, ಸಾಧನಧಾಸಚಿತ್ತ ನಾಗಿ ಕೇಳು.
 ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿವರಾದ ಜ್ಞಾನಾಸುಬೈಕ ಸ್ವರೂ
 ಪನಾದ, ಸ್ವರೂಪನಾದ ಸರ್ವೋತ್ಕರನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಾರಾಯಣನು
 ನಿತ್ಯವಿಭುತಿ, ಲೀಲಾಪದಾತಿ, ಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಅಂ
 ಗೀಕರಿಸಿ ಇರುವನು ; ಆ ಸ್ವರೂಪವಿಧಿಯೇ ಪರಮೇಶ್ವರನುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮ
 ರ ಬಿಂಬವೆಂದೂ ಇರುವದು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಠಯೋಕವು ಅಪ್ರಾಕೃತವಾಗಿ
 ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ತ್ರಿಪಾದವಿಭುತಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು,
 ಆ ತ್ರಿಪಾದವಿಭುತಿ ಮುಖ ಪ್ರಕುಂಠಯೋಕವೋ ಅನೇಕ ಲೋಕಗಳ
 ಳು, ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳು, ಅನಂತ ವಿವಾರಗಳಾಗಿ ಕೂಡ ಸತ್ಯಸುಖ
 ಗಳಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸ್ವಾನಂದಗಳಾಗಿ, ಸ್ವಪ್ರವಾಗಿ, ನಿರ್ವಿ
 ಕಾರವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಾಸಂಹಿತವಾಗಿರುವವು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಠವು ಅನೇಕ ರತ್ನಮ
 ಯವಾದ ಸುಖೋಪಾಕಾರ ಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ ರತ್ನಗೃಹಗಳಿಂದಲೂ,
 ವೇದಮಯಂಗಳಾದ ಸದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ತುತಿ ಅತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಗಳೆಂಬ
 ನಾನ್ವರ ಜಂಗಮಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡುವದು. ವಿರಜಾ ಸದಿಗು ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಠ
 ಕೂಡು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವೆ ಕೈರಬ್ಬವೆನಿಸಿ ಸಗರಂಗಳಿಗೆ ನೊಂದು ಪೇ(ವಕೋ
 ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದು ; ಕೈರಬ್ಬನಿಧಿರು ಆತ್ಮಾನು ಭವನು ಮಾಡತ
 ಕುದ್ಧೇ ಜ್ಞಾನವಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಸ್ವರೂಪಾನಂದನವನು ಪಡೆದು ಇರುವರು,
 ಕುದ್ಧ ಮುಕ್ತರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪತಿತ್ವವು, ಸೃಷ್ಟಾನ್ವಾದಿಕತ್ರ ಲ್ಲವು, ಮು
 ತಾದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿಯೇ ಬೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳು ಹೊರತು ಮಿ
 ಕ್ಕಾದ ಸಮಸ್ತ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇರುವವು. ಸಿ
 ವ್ಯಾನಿಗಳಾದ ಪ್ರವನ್ನರಾದ ಮಧುವಿದ್ಯಾ, ಅಕ್ಷವಿದ್ಯಾ, ದಹರವಿದ್ಯಾ, ಆ
 ದಿತ್ಯವಿದ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವಿದ್ಯೋಪಾಸನಗಳು ಮಾಡಿ ಪರ
 ನ್ನ ಭಾಗವತರಾಗಿ ಇರುವು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಆ ಮುಕ್ತಿಯೋಕ ಉಪಾಂಗ
 ವದು ವದನನುನಾದ ವಿನಾಸ ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕಸಹಸ್ರ ಉಪ್ಪರಿ

ಗಳಿಂದ ವಿವ್ಯಮಯಂಗಳಾದ ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂಡ, ಪ್ರಚಂಡ,
 ದ್ರ ಸುಭದ್ರ, ಜಯ, ವಿಜಯ, ಧಾತು ವಿಧಾತರಂಬದ್ವಾರಪಾಲಕರಿಂದ
 ಸಹಿತನಾದಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರಂಗಳಾದ ಗೋಪುರದ್ವಾರ ಚ
 ತುವ್ಯಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಕುನುಪ, ಕುನುಪಾಕ್ಷ, ಪುಂಡರೀಕ, ವಾಮನ,
 ಕಂಕುಕರ್ಣ, ಸರ್ವಸೇತ್ರ, ಸುನುಖ, ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರೆಂಬದಾಗಿ ಎಂ
 ಟುಹಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ತನ್ನ ಪರಿಧಾರನಮೇತವಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ಗಣಾಧಿಪರಿಂದ
 ಲೂ, ನೋನು ಸೂಯಂ-ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಮನೆಗಳಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ
 ಸಿತ್ಯಸೌಂದರ್ಯ ಯಾವಿವ್ಯಮಂಗಳಳ್ಳ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ,
 ಶೋಭಿತನಾದ ಶ್ರೀಮೈಕುಂಠ ನಗರಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮನೋಹರವಾದ
 ನಾನಾವಿಧ ರತ್ನಮಯವಾದ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ
 ವಿನಾಗಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅಂತರಂತರವಾದ ಚಂದ್ರಾಲಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರ
 ಕಾಶವಾನವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸಿತ್ಯವಾಸ ಯೋಗ್ಯವಾದ
 ದಿವ್ಯವಾದ ಶ್ರೀವತ್ಸಂದಿರ ಇರುವವ; ಆ ಮಂದಿರದ ಮಧ್ಯದೋಳ್
 ಹೂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಜಪರೋಗಣವ ಸರ್ತನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂ
 ದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವಗಾನದಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಸಾ
 ಮಂಭೋಷದಿಂದಲೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಸಿತ್ಯಮುಕ್ತರ ಜಯ
 ಧ್ಯನಗಳಿಂದಲೂ, ಪೂರ್ಣವಾದ ಅನೇಕರತ್ನ ಮಯವಾದ ಸಹಸ್ರಸ್ತಂಭ
 ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸಿತ್ಯಮುಕ್ತರಿಂದ ಸವಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವವಸಾಧನಮಂ
 ದಿರ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಧರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಭಾಗ ಪಾದಂಗಳಂ, ಬುಗ್ಗಜುಸಾಮಾಧರ್ವಣಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗಪಾದಂಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆಧಾರ ಶಿಕ್ಷಾಧಿ
 ಪೋನತಾರವನಾದ ಯೋಗಪೀಠಮೆಂಬ ದಿವ್ಯಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಅಷ್ಟಾ
 ಸ್ತರವೆ ಅಷ್ಟದಳವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಸಾರಸ್ವತ ಪದ್ಮಪೀಠದೋಳ್, ಚಂದ್ರಿ
 ನೋಳ್ ಸೌಖ್ಯವೆಂಬ ಇಂದ್ರನಿಲರತ್ನ ಸಮಾನವಾಗಿ, ಸಿತ್ಯಸೌಂದ
 ರ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ, ಯಾವನ, ಲಾವಣ್ಯ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕಕ
 ರ್ಪಣಗುಣ ನಂದನ್ನನಾಗಿ, ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಅಪ್ರಾಕೃ
 ತವಾದ ದಿವ್ಯ ಜೀವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಕಿರೀಟ ಕುಂಡಲ ಹಾರ ಭೂಜಕೀರ್ತಿ

ಬಾಹುಭುರಿ ಕಂಕಣ ಸೂವುರೆ ಮೊದಲಾದ ಭೂಷಣಗಳಿಂದಲೂ, ಪೀತಾಂಬರಾದಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಅತಿಕೋಮಲವಾಗಿ ಪಂಚಗೋವ ನಿವಸ್ತಯವಾನ ದಕ್ಷಿಣಪಾದವೆಂ. ಪೀಠದೊಳಲ್ಪು ಶ್ರೀಮುಖಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದ ವಾಮಪಾದವೆಂ ನೀಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಭರಣ ಭೂಷಿತೆಯಾದ ಸಾಂಧರ್ಯ ದೊವನಾದಿ ಗುಣಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮುಕಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂ ವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ ಕಂಠ ಚಕ್ರ ವರದಾಭಯಹಸ್ತ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಕೌಸ್ತುಭ ವನಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ ಬೂದೇವಿ ನೀಲಾದೇವಿನುರಿದ ಬಸ್ಸಿಸುವ ತಾಂಬೂಲವೆಂ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ವಿನುಲಾ, ಉತ್ಕರ್ಷಣೀ, ಜ್ವಾನ, ಕ್ರಿಯಾ, ಪ್ರಹ್ಲಾ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸತ್ಯ, ಕರಾಸ ಪಂಚೆಂಬ ಅಪ್ಪನುಜುಷೀಯುರಿದ ಚಾಮರದ್ವಯ ವೈಂಜನ, ದರ್ಪಣ, ಭತ್ತ, ಸೂರ್ಯಪಾಸ, ಕರಗ, ಕಾಳಂಜಿಮೊದಲಾದ ಭೋಗೋಪಚಾರಗಳನ್ನುಂಗೀಕರಿಸುತ್ತ ನಿತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದಾಮಲಸ್ವರೂಪನಾದ ಶ್ರೀಯೋಗವತಿಯಾದ, ನಿತ್ಯಪೂರ್ಣಕಾಮನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನೊರಾಜನು ಕುಳಿತು ವಿಷ್ಣುಕ್ಷೇನಾಸುತ, ವೈನತೇಯ, ಸುದರ್ಶನ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯ ಸೂರಿಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ಇನ್ನು ಭೂತಮುನಿಯೆಂಬ ಪೊಯಿಹಿ ಆಳವಾರಿಂದಲೂ, ಸರೋಯೋಗಿಯೆಂಬ ಪೂಜತತ್ವಾಲ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಮಹದ್ವ್ಯಾಹುರೆಂಬ ಮೇಮಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಭಟ್ಟನಾಥರೆಂಬ ತಿರಮುಳಿಯಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀದೇವಿಯೆಂಬ ಆಂಡಾಳದೇವಿಯಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಿ ಸಾರರೆಂಬ ವೆರಿಯಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಬೋಗಿವಾಹರೆಂಬ ತಿರುಪ್ಪಾಯಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಾಂಭಿರೇಣುಗಳೆಂಬ ತೊಂಡರಡಿಪುಡಿಯಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ವರಕಾಲರೆಂಬ ತಿರುಮಂಗಿಳಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಯತೀಂದ್ರರೆಂಬ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರದಿಂದಲೂ, ವರಾಹಕುಶರೆಂಬ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ನೆವಗಾಳ್ಯಾರಿಂದಲೂ, ಇನ್ನು ದೇಶಿಕ ಮೇವಾಂತಾಚಾರ್ಯ ಜೇಯರ್ ಪ್ರಮುಖ ಸಕಲ ಪೂರ್ವಜಾಧ್ಯಾಪಿಂಡಲೂ, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮುಕ್ತರುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೇಸೈಮಾನನಾಗಿ ಪ್ರಣವಾರ್ಧ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಆಪ್ರಾಕೃತವಾದ ನಿತ್ಯನಾದ ದಿವ್ಯಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಇರುತ್ತ, ತಾನೇ ಅವ್ಯರ್ಥಿತ ಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಚೇತನನಿಗೆ ತಿಳಿಯ

ಲ ಕರ್ಯವಾದತನ್ನ ಪರಾತ್ಪರತ್ವವೆಂ ದರಿಭಾವಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಪವನಂಗಳೀಕರಿಸಿ,
 ಪ್ರೀರಾಬ್ಧಿಮೋಳಂ ಶೇಷತಲ್ಪದ್ವಿರುತ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ನಾರದ, ಪರಾಶರ,
 ಪುಂಡರೀಕ, ವ್ಯಾಸ, ಅಂಬರೀಷ, ಕೃಷ್ಣ, ಕೌಸಲ, ಭೀಷ್ಮ, ದಾಲ್ಮಿ
 ರುಕ್ಮಾಂಗದ, ಅರ್ಜುನ, ಒಲಿ, ವಿಬೀಷಣ, ವಸಿಷ್ಠ, ಭೀಮ, ಅರಜ
 ನೇಯ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಾಯು, ಇಂದ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಪರಮಭೂತವೆತರಿಂಪ
 ಸುನೇವ್ಯವಾಸನಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಆ ತನ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾನಿಗ
 ಳಗೆ ಮಾತ್ರಕ್ಕಿರುವೆಂಬ ಮೊಗ್ಗನಾದೊಡನೆ ಮೊರೆತು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ
 ದಾಗಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆದಿಸುಕಲ್ಪ ರೂಪವಾದ, ದುಷ್ಪ್ರಸಿಕ್ತ ಶಿಷ್ಯ ಪರಿ
 ವಾಲನ ರೂಪವಾದ, ಜಗತ್ಸುರಕ್ಷಣೆಯು ಆಗಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಟಾಕ್ಷವಿಂದ
 ವಿಭವನೆಂಬ ಮತ್ಸ್ಯಾದ್ಯನೇಕಾ ವತಾರಂಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನು, ಅದು
 ಹ್ಯಾಗೆಯಂದರೆ- ಮತ್ಸ್ಯವತಾರದಲ್ಲಿ, ಎಕದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಪು, ಬಲ
 ದಕೈಯಲ್ಲಿ ಗದೆಯಂಧರಿ ದ್ವಿಬುದನಾಗಿ ಕಟಿತಂಪ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ಸ್ಯರೂ
 ಪನಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನಿಜರೂಪದಿಂದ ಪುಭ್ರ ವರ್ಣನಾಗಿ ಇರುವನು.
 ಕೂನಾರ-ವತಾರದಲ್ಲಿಯು ಕಟಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮತ್ಸ್ಯವತಾ
 ರದಂತೆ ನಿಜರೂಪದಿಂದ ಕೆಂಪು ಗದೆಗಳಪಿಡಿದು ಮೊಂಬಂಜದನೆನಾ
 ನಿ ಮೊಂಟಿದಿದ ಕೆಳಗೆ ಕೂನಾರ್ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಇರುವನು. ಪರಾ
 ಹಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಂಬಿದ ಬಣ್ಣುಗಳಿವೆನಾಗಿ ಚತುರ್ಭುಜದೋಳಂ
 ನಾಲ್ಕು ಚದುರಂಧಂಗಳು ಧರಿತಿ ಪರಾಹ ಮೊಖವನನಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ
 ದೇಹನಾಗಿ ಇರುವನು. ನಾರಸಿಂಹನು ಕುಪವರ್ಣನಾಗಿ, ಸಿಂಹದು
 ತೆ ಮೊಖಪ್ರಜ್ವಲನಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿಯೇವದೇಹದವನಾಗಿ, ಯರಡು
 ಭುಜಗಳಿಂದ ಗದಾಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿತಿ ಇನ್ನೆರಡು ಹಸೆಗಳಿಂದ ಹಿರಣ್ಯಕ
 ಶಿಪುವನ್ನು ಹಿಳುತ್ತಿರುವನು. ವಾನನನು ಪೊಂದುಕ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಛತ್ರವನ್ನು
 ಪೊಂದುಕ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರಗವನ್ನು ಧರಿತಿ ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣದವನಾಗಿ ಇರು
 ವನು. ಪರುಕರೂಪನು ಸು-ವರ್ಣವರ್ಣನಾಗಿ, ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ, ಪೊಂ
 ದುಕ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಗಡುನು ಧರಿತಿ ಇರುವನು. ಶ್ರೀರಾಮನು ದ್ವಿಭುಜ
 ನಾಗಿ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣನಾಗಿ ಧನುರ್ಬಾಣವನ್ನು ಧರಿತಿ ಇರುವನು. ಬಲರಾ
 ಕೂನು ವಿಘ್ನನಾಗಿ ವಿಷ್ಣು, ಪೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪಾತ್ರೆ ಬಟ್ಟದ

ಹೈಯಲ್ಲಿ ನೇಗಲು ಮತ್ತೆ ರಡಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಗದಾ ಮುಸಲಂಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇರನನು. ಬೌದ್ಧಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜಭುಜನಾಗಿ ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ಕಾಮಿನನನ್ನ ಉಟ್ಟು ಹೆಗಲೊಳುವಸ್ತ್ರ ಖಂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನೀಲಮೇಘ ಶ್ಯಾಮನಾಗಿ ಯ-ರಡು ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಕಂಠ ಚಕ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವನು. ಕಲ್ಯಾಣವತಾರದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವರೂಢನಾಗಿ ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವನು. ಈ ಮೇರಿಗೆ ವಶನತಾರಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ದುಷ್ಕೃಗ್ರಹ ಶಿವ ಪರಿಣಾಲನ ರೂಪನಾದ ಸ್ವನುಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು; ರೂಪಭೇದಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನೋಪಾಸನವಂ ಮಾಡಿ ಪರತ್ವವಂ ಕಡೆಗಾಣದೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿರೂಪದಿಂದ ಸಕಲರಕ್ತದ ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜರೂಪದಿಂ ತೋರಿದಭಗವಂತನು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಂದ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ರೂಪದಿಂ ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕು ವೆಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೆ ತಿಳಿದು ಕೃಪೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ಸುಖಭವಾಗಿಯು, ಇರುವ ಅರಾ ವತಾರರೂಪವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಆದರೂಳು ಸ್ವಯಂವೈಕ್ಯ, ಆರ್ಷ, ಪೌರಾಣ, ಮಾನುಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗ, ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ, ಹಸ್ತಿಶೈಲ, ಯಾದವಗಿರಿ, ಶ್ರೀಮುಖ್ಯ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮ, ಸಾಳಗ್ರಾಮ, ನೈಮಿಶಾರಣ್ಯ, ಪುಷ್ಕರ, ತೋತಾದ್ರಿಗಳೆಂಬ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಿವ್ಯರೂಪದಿಂದಲೂ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಸಾಳಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ತಿ ರೂಪಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ವಯಂವೈಕ್ಯನಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಶ್ರಿಪ್ರಕುಂಠನೆಂಬ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅಮೋದನೆಂಬ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಕರ್ಷಣನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಮೋದನೆಂಬ ಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸುಪ್ತನಾದ ದೂ ಸಮೋದನೆಂಬ ಬಳಯಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನೆಂತಲೂ, ಸತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕುವೆಂದು, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾಕ್ಷನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಷಕಯನನೆಂತಲೂ, ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ತಾರಕನೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವನು, ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಭೂಲೋಕದೊಳಗೆ ನೂರೆಂಟು ತಿರುಪತಿ ಎಂಬ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವರುಗಳ ನಾಮಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು, ಕೇಳೈ ರೂಪವಲ್ಲಭನೆ ! ಬದರಿಕಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೆಂದು,

ಸೈವೀಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದಾಗಿರಬೇಕು, ಹರಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಗತ್ರಮು
 ದೇವತೆಂದೂ, ಅಮೋಘೈಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾತ್ಮನಂದೂ ಮುಖರಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ
 ಬಾಲಕೃಷ್ಣನೆಂದೂ, ನೂಯಾಭಿಷ್ಠಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸನಾದನೆಂದೂ,
 ಕಾಶೀಯಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಶಯನನೆಂದೂ, ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ವರದರಾಜನೆಂದೂ
 ಕಾಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮೋವ ಕೆಮಲಾಕ್ಷನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಪರಮೇ
 ಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರಾಕ್ಷಯನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಶ್ರೀಗ್ರಾಮಗೃ
 ಹದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛಾಕಾರಿಯೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಶಾಶ್ವತಕಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವ
 ನೂತನಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಗ್ರಾಮಸ್ಥದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೆಂದೂ,
 ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಹಸ್ತಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯೋಗಸ್ಥನಿರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಅಪ್ಪ
 ಯಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಜೇಂದ್ರನಿರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಬೇರ್ಘಾಲಯಸಾ
 ನದಲ್ಲಿ ಪೇರ್ಘಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ನೀರಾಲಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇ
 ನಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ತಿಮ್ಮಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ದೇವನೆಂದೂ, ಕಾಂ
 ಚೀಸ್ಥ ಶೇಷಾಭಿಷ್ಠಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಷಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಕಾಮ
 ಕೋಟೀಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ಥನಿರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಪ್ರವಾಳನನ
 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಳನಿರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ದೀಪಪ್ರಕಾಶಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
 ದೀಪಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಕನಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುನೆಂದೂ,
 ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಬಹ್ವಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಕುಂತನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ನಂದ
 ವ್ರಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರದಪ್ರಭುನೆಂದೂ, ಅನಂತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಪತಿಯಂ
 ದೂ, ದಾಸರಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾದವೇಂದ್ರನೆಂದೂ, ವ್ರಜದಲ್ಲಿ ಗೋಪೀಜನಪ್ರ
 ಯನೆಂದೂ; ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ನಂದನುನೆಂದೂ, ಕಾಳೀಯಹ್ರದಲ್ಲಿ
 ಗೋವಿಂದನೆಂದೂ, ಗೋವರ್ಧನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋವರ್ಧನನೆಂದೂ ಭವಭು
 ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಪವ್ವಲೋಚನನೆಂದು, ಗೋಮಂತ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶೌರಿಯಂ
 ದೂ, ಹರಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪತಿಯೆಂದೂ, ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಧನನೆಂ
 ದೂ, ಗಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧಾರನೆಂದೂ, ಗಂಗಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುನೆಂದೂ, ಚಿ
 ತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ರಾಘವನೆಂದು, ನಂದಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸಭುನೆಂದೂ, ಪು
 ಛಾಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವರೂಪಿಯೆಂದೂ, ಶ್ರೀಕೂರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಮನೆಂದೂ,
 ನೀಲಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂದೂ, ನಿಂಹಾಚಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಿಂಹ

ನೆಂದೂ, ತುಲಸೀವನದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶನೆಂದೂ, ಕೃತಕೋಶಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಪ
ಹರನೆಂದೂ, ಶ್ವೇತಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಹರೂಪಿಯೆಂದೂ, ಧರ್ಮಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋ
ಗಾನಂದನೆಂದೂ, ಶ್ರೀಕಾಕೇಳದಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರನಾಯಕನೆಂದೂ, ಅಹೋಬಲ
ದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಾಸುರನುರ್ದನನೆಂದೂ, ಪಂಡ್ರಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಟ್ಟಲನೆಂದು, ದೇಂ
ಕಬಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರಮಾಸಖನೆಂದೂ, ಯಾದವಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾತುಣನೆಂ
ದೂ, ಘಟಿಕಾಚಲದಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹನೆಂದೂ, ಗೃಧ್ರಸರಸ್ವೀರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯರಾ
ಘವನೆಂದೂ, ತೋತಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗಶಯನನೆಂದೂ, ಗಜಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗಜಾರ್ತಿ
ಘ್ನನೆಂದೂ, ನಿಕ್ಷಾತರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರರಾಘವನೆಂದೂ, ಬಲಿಪುರದಲ್ಲಿ ಮೇಣುಬಲ
ನೆಂದೂ, ಭಕ್ತಿಪುರದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪ್ರತಿಯಂದೂ, ಅಹೀಂದ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿ ದೇ
ವದೇವೇಶನೆಂದೂ, ಗೋವಪುರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋವರತಿಯೆಂದೂ, ಶ್ರೀಮಂಪ್ಪಣ
ದಲ್ಲಿ ಮಹಾವರಾಹನೆಂದೂ, ಮಹಿಮವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನಕೃಷ್ಣನೆಂ
ದೂ, ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ರಂಗನಾಥನೆಂದೂ, ಶ್ರೀರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾನಕೀಪ್ರ
ಿಯನೆಂದೂ, ದಕ್ಷಿಣವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗೋವಾಲನೆಂದೂ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಸೂರ್ಯನೆಂದೂ, ಸ್ವರ್ಣಮಂದಿರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣದೇವನೆಂದೂ, ವ್ಯಾ
ಘ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಾಹುನೆಂದೂ, ಅಕಾಶನಗರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯೆಂದೂ, ಉ
ತ್ಪಲಾನರ್ತದಲ್ಲಿ ಶೌರಿಯೆಂದೂ, ಮಣಿಕೊಟಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಭನೆಂ
ದೂ, ಕೃಷ್ಣಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುನೆಂದೂ, ಭಕ್ತಿಪುರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿದ
ನೆಂದೂ, ಶ್ವೇತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತನುತಿಯೆಂದೂ, ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ
ಸುರಪ್ರಿಯನೆಂದೂ, ಭಾರ್ಗವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭರ್ಗನೆಂದೂ, ಮೈಕುಂಠ ಕ್ಷೇ
ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಧವನೆಂದೂ, ಪುರುಷೋತ್ತಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥನೆಂ
ದೂ, ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಸುಮಾರ್ಗನನೆಂದೂ, ಕುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿ ಶಾರ್ಙ್ಗಪಾ
ಣಿಯೆಂದೂ, ಭೂತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಬ್ದೋಯೆಂದೂ, ಕಪಿಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗಜಾ
ರ್ತಿಘ್ನನೆಂದೂ, ತ್ರಿಕೂಟದಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದನೆಂದೂ, ಖಂಡನಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಹರ
ಶಾಪಘ್ನನೆಂದೂ, ಉತ್ತಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತಮನೆಂದೂ, ಶ್ವೇತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ
ಶಾಂತನೆಂದೂ, ಪಾರ್ಥಸ್ಯಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದೂ, ಕೃಷ್ಣಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ
ಮಧುದ್ವಿಜೆಯೆಂದೂ, ಸಂವ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾನಂದನೆಂದೂ, ಸೃದ್ಧಪುರಿ
ಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಪುರಿಯೆಂದೂ, ಸಂಗಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅನಂಗನೆಂದೂ, ಕವ

ಣ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರಣ್ಯವೆಂದೂ, ಸಾರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾರನಾಥವೆಂದೂ, ಮಣಿ
 ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಾ ರಿಯೆಂದೂ, ನಿಬಿಡಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಬಿಡಾಕಾರವೆಂದೂ, ಧ
 ನುಷ್ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ವರನೆಂದೂ, ಮೋಹಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಮೇಘ
 ನೆಂದೂ, ನುಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂಧರನೆಂದೂ, ಕುರುಕಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಮಾಸಖ
 ನೆಂದೂ, ಗೋಷಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ಗೋವ್ಯಾಪತಿಯೆಂದೂ, ದರ್ಭ ಕಯನದಲ್ಲಿ ದ
 ರ್ಭಕಾಯಿಯೆಂದೂ, ಧನ್ವಿಮಂಗಳದಲ್ಲಿ ಶಾರಿಯೆಂದೂ, ಭ್ರಮರಸ್ಥಳದ
 ಲ್ಲಿ ಬಲಾಢ್ಯನೆಂದೂ, ಕುರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೂರ್ಣನೆಂದೂ, ವಟ
 ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಮಂದೂಕೈಷ್ಣವನೀತೀರದಲ್ಲಿ ಅಹ್ಯತನೆಂದೂ, ಅನು
 ತಕಯನದಲ್ಲಿ ಅಸಂತ ಪದ್ಮನಾಭನೆಂದೂ, ಇಂತೆಂಬಕೆಲವು ಸ್ವಯಂವ್ಯ
 ಕ್ತಂಗಳು, ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಂಗಳು, ಕೆಲವು ಪುರಾಣೋಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಇರುವ
 ಅಷ್ಟೋತ್ತರಕತಸ್ಥಾನಗಳೆಂಬ ನೂರೆಂಟು ತಿರುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯಸ್ಥ
 ಲಪುರಾಣ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಭಾವ ದೇವಿಯ ವರರೂಪ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ಇಂಥಾನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂಬದಾಗಿ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ
 ಆರ್ಪವೆಂದು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಪೌರಾಣವೆಂದು
 ಮತ್ಸ್ಯ, ಮಾಕಂಡೇಯ, ಭಾಗವತ, ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ,
 ಬ್ರಹ್ಮಕೈವರ್ತ, ಬ್ರಾಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ವರಾಹ, ವಾಮನ, ವಾಯು, ಆ
 ಗ್ನೇಯ, ಲಿಂಗ, ಪಾದ್ಮ, ನಾರದೀಯ, ಕೂರ್ಮ, ಸ್ಕಂದ, ಗಾರುಡ
 ಪುರಾಣಗಳೆಂಬ ಈ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳೋಳ್ ಸ್ತುತಿಪಾದಿತನಾದ
 ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪವೇದಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವನಾಗಿಯೂತಿರಿಗೂ
 ನೂನುಸುವೆಂದು ಸುವರ್ಣಾದಿಲೋಹಂಗಳಿಂದಲೂ ಶಿಲಾ ದಾರು ನುಧಾದಿಗ
 ಳಿಂದಲೂ ಮೃತ್ತಿಕಾದಿ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರ್ತಿ ಉಳ್ಳ
 ವನಾಗಿಯೂ ಇರುವನು; ಮೂರ್ತಿಗಳು ಯಾವದೊಂದರೆ ವೇಳುವೆನುಕೇಳು,
 ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬಲಭಾಗದ
 ಕೆಳಗಣ ಹಸ್ತ ಅದರಮೇಲಣ ಹಸ್ತ ಯಡಭಾಗದ ಮೇಲಣಹಸ್ತ ಅದರ
 ನಾಲ್ಕು ಆ ಕೆಳಗಣಹಸ್ತ ಈ ನಾಲ್ಕುಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಕ್ಷಣ ಕ್ರ
 ಮವಾಗಿ ಆಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿಇರುವರು ಅಕ್ರಮ ವೆಂತೆಂದರೆ:—ಕೇಶವ
 ಮೂರ್ತಿಯು ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದಗಳಂಧರಿಸಿ ಸುವರ್ಣ ವರ್ಣ

ನಾಗಿ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರ ನಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಬರಣಗಳಧರಿತಿ ಇರುವನು, ನಾರಾಯಣ
ನು ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಗದಾ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧರಿತಿ ನೀಲಮೇಘಾಂಶು
ಮನಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರವಂ ಧರಿತಿ, ಮಣಿ ಭೂಷಣಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ಅರವ
ನು. ಮೌಢನನು ಗದಾ, ಚಕ್ರ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮಗಳಂ, ಧರಿತಿ, ನೀಲೋತ್ಪ್ಲ
ಲ ವರ್ಣನಾಗಿ ಚಿತ್ರನಾಲಯಾಂಬರಂಗಳಂ ಧರಿತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವನು. ಗೋ
ಪದಮೂರ್ತಿಯು, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಚಂ
ದ್ರನಂತೆ ಬಿಸುವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಇರುವನು, ವಿಷ್ಣು
ವು, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಧರಿತಿ ಬಿಳುವಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರವಂ
ಸ್ನುಚ್ಚ, ಭಕ್ತರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮಧುಸೂದನಮೂರ್ತಿಯು
ಚಕ್ರ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಗದೆಗಳಂ ಧರಿತಿ ಪದ್ಮವರ್ಣನಾಗಿ ಜಗದ್ರಾಣಿ
ಯಂ ಮಾಡುವನು. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಪದ್ಮ, ಗದಾ, ಚಕ್ರ, ಕಂಠಗಳಂ,
ಪಿಡಿದು, ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುವನು ಮಾಮನಮೂರ್ತಿಯು,
ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಪದ್ಮಗಳಂ, ಧರಿತಿ ಮಲ್ಲೇಹೂವಿನಂತೆ ಬಿಳು
ವಾಗಿ ಇರುವನು. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿಯು ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಕಂಠ
ಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಬಿಳವಾಸರೇ ವರ್ಣದಂತೆ ಬಿಳುವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಭರಣ
ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಭಕ್ತರಿಂದ ನೇವಿಸಲ್ಪಡುವನು, ಹೃಷೀಕೇಶನು ಗದಾ,
ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠಗಳೆಂಬ ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಕೆಂಪಾದ ವಸ್ತ್ರ
ಭರಣ ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಧರಿತಿ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಂಬಂಜವಾಗಿ ಇರುವನು,
ಪದ್ಮನಾಭಮೂರ್ತಿಯು ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ, ಗದೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಅಂ
ದ್ರನೀಲವರ್ಣನಾಗಿ ಚಿತ್ರನಾಲಯಾಸುಪೇಹನನಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರದಿಂದ ಬಳ್ಳು
ತಲಿರುವನು, ಹಾವೇದರಮೂರ್ತಿಯು ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಗದಾ, ಚಕ್ರ
ಗಳಂ ಧರಿತಿ ಹಸುವರ್ಣ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರದಿಂದಲೂ ನಾನಾರತ್ನ
ಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಇರುವನು. ಸಂಕರ್ಷಣ ಮೂರ್ತಿಯು
ಗದಾ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಶುಭ್ರವರ್ಣನಾಗಿರುವ
ನು. ವಾಸುಧೇವಮೂರ್ತಿಯು ಗದಾ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಗಳಂ ಪಿಡಿ
ದು ಶ್ವೇತವರ್ಣನಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿರುವನು. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ
ನು ಚಕ್ರ, ಕಂಠ, ಗದಾ, ಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಹಸ್ತವುಳ್ಳವ

ನಾಗಿ ಸುನರ್ದೇವಣಾನಾಗಿ ಪೋಳೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಅನುರೂಪನೂ ಚಕ್ರ
 ಗದೆ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮಗಳೂ ಪಿಡಿದು, ಜೀಲನೇಣಾನಾಗಿ ಇರುವನು, ಪುರು
 ಷೋತ್ತಮನೂರ್ತಿಯೂ ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಗದೆಗಳೂ ಧರಿಸಿ ಶ್ವೇ
 ತನೇರ್ತನನಾಗಿ ಇರುವನು, ಅಭೋಕ್ಷ್ಯನೂರ್ತಿಯೂ ಪದ್ಮ, ಗದೆ,
 ಕಂಠ, ಚಕ್ರಗಳೂ ಪಿಡಿದು, ಜೀಲನೇಣಾನಾಗಿ ಒಪ್ಪುವನು, ನಾರಾಯಣ
 ನೂ, ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಗದಾ, ಕಂಠವಿಂ ಮೊಪ್ಪಿ ಶ್ವೇತನೇಣಾನಾಗಿ ಇರುವ
 ನು, ಅಹ್ಯಂತನೂರ್ತಿಯೂ, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ, ಕಂಠವಂ ಧರಿಸಿ,
 ಯೋಂಬಣ್ಣವ್ರಾಣನನಾಗಿ ಇರುವನು, ಜನಾರ್ದನನೂ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ,
 ಕಂಠ, ಗದೆಗಳೂ ಪಿಡಿದು, ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿ ಇರುವನು, ಉಪೇಂದ್ರನೂ
 ರ್ತಿಯೂ, ಕಂಠ, ಗದಾ, ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಜೀಲನೇಣನಾ
 ಗಿ ಇರುವನು. ಶರೀರನೂರ್ತಿಯೂ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಗದೆಗಳಂ ಪಿ
 ಡಿದು, ಕನಕವರ್ಣದಿಂದ ಮೊಪ್ಪುತ್ತಿರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂರ್ತಿಯೂ,
 ಕಂಠ, ಗದೆ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದವನಾಗಿ ಮಹಾಪಿ
 ರೂತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಇರುವನು. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ರಂಗನಾಥನೂರ್ತಿಯೂ
 ಕಲಾಪ ದ್ವಿಭುಜ ಅಸ್ತ್ವಭುಜ ಅನೇಕ ಭುಜಗಳುಳ್ಳ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ
 ಯೂ ತೋರುತ್ತಿರುವನು. ಇನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ, ನಾರದಾದಿ ಸಕಲ ಋಷಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವತಿಯುಳ್ಳವನು ಸ್ವಾ
 ಮರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತನ್ನ ಕಲಾಧಿಕೃದಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
 ಇರುವನು, ಈ ಯಾವನೀತಿಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಉಪಾಸನಂ ಗೃಹ ತನ್ನಂ
 ಶೇರಲೀಯಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಚೇತನರಲ್ಲಿ ಅವತರ ದಯೆಗಳು ಭಗವಂತನ
 ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ವೇಳಲು ಉಪಸಮತ್ತುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿ
 ಳ್ಲ, ಸಹಸ್ರಮುಖ ಉಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನಿಂದಲಾದರೂ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯೂ
 ಮೋಹನು ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಆದರೂ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ವನ್ನೆಲೆ
 ದುವೆ ಸುಖಭೋಗವಾಯೆ ಉಂಟು, ಅದುಕೇಗೆಂದರೆ, ಪಾದ್ಮೋತ್ತರಖಂ
 ಡದೊಳಗೆ ಉಪಾಮಾಹೇಶ್ವರ ಸುವಾಪರೀತ್ಯಾ ಕರ್ಮದೇಹ ಸಂಬಂಧ
 ಲಬ್ಧನಾದ ಅಜ್ಞಾನ ತಮಸ್ಸನ್ನಿರ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಸುಪರ್ಶನಾದಿ ಭಗ
 ವತ್ಪದ್ಮ ಲಾಂಛನಂಗಳು ಭುಜದೊಳಗೆ ಧರಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಪ್ರೇರಣಮುದ್ರ

ನೀತಿಗಿರುವ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಿಂದ ಮೈಸೂರುನಾಡು ಗರುಡನು ತಂದು ಶ್ರೀ
ರಂಗ ಬಗದವಾದ್ವಿ ನೋವಲಾದ ಪುಣ್ಯ ಪೇತ್ರಗಳೊಳಗಿರಿಸಿ ದಿವ್ಯಗಂಧ
ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಶಂಖ, ಪಕ್ಕ, ಸದ್ಮಾದಿ ಬಿನ್ನಿತಂಗಳಾಗಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ
ಪ್ರಗಟಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕುಡ್ಡ ನಕ್ಷತ್ರನಾದ ಮುಕ್ತಿಸಾ
ವಕವಾಗದ ಶ್ವೇತಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಸರಾಸೀವನಪತ್ರ ಕಾರವಾಗಿ ಸ್ಥಿ
ರವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ತ್ರಿರಾಲೋದನವೆಂಬ ಮಾಡಿ ಅ
ಮೃತ್ಕಾರದಿಂದ ಅಭಿನೂತ್ರಿ ಗುರುಪರಾಪರಾನುಸಂಧಾನ ಸಹಿತ
ಲಲಿತ, ಕುಕ್ಷಿ, ವಕ್ಷಸ್ಸು, ಕಂಠ, ದಕ್ಷಿಣಕುಕ್ಷಿ, ಈ ಭುಜಮೂಲ,
ಪ್ಲಾಧ, ವಾನುಕುಕ್ಷಿ, ವಾನುಬುಜ, ವಾನುಸ್ಕಂಧ, ಬೆನ್ನು, ಹೆಕ್ಕ
ತ್ವ, ಶಿರಸ್ಸು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೊಳಗೆ ಕೇಶವಾದಿ ವಾನುದೇವ ವ
ಯೋಗತೆ ನಾನುಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಭವವ್ಯಾಧಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಧಾರಣೆಯ
ಮೈದು ಶ್ರೀನಂದಾವಿದ್ಯಮೂರ್ತಿಗೆ ಅಭಿಷಿಕ್ತವಾದ ಶ್ರೀರಂಗವಾದ ಶ್ರೀ
ಚೂರ್ಣವೆಂಬ ಹರಿದ್ರಾಚೂರ್ಣವನ್ನು ತ್ರಿಬಿಜದಿಂದ ಆರೋಡನ
ಮೈದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಸ್ಥಾನಗಳ
ಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶ್ವೇತವೃತ್ತಿಕಾ ಮಧ್ಯಮೋಳೆ ಮು
ದುವಾಗಿ ಧರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸರ್ವರು ಸುಸ್ಥ ಪಾಪಂಗಳಿಂದಲೂ
ಸಮಸ್ತ ದುಃಖಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವಾಶ್ರಮ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ
ಸರಾಗಿ ಸಕಲದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ತೀರ್ಥಯಲ್ಲಟ್ಟ ಸರಾಗಿ ಸಕಲತೀರ್ಥಗಳಿಂದ
ವ ಸ್ನಾತರಾಗಿ ಆ ಶೋತ್ರಿಯರಾದರೂ ಶೋತ್ರಿಯರಾಗಿ ಅನುಪನೀತ
ರಾದರೂ ಉಪನೀತರಾಗಿ ದುಸ್ಸಂಗ ದುಸ್ಪ್ರತಿಪ್ರಪಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಕುಡ್ಡ
ರಾಗಿ ಎಬ್ಬಿ ಪಾನನರಾಗುವರು, ಇವರೇ ಪರಮೈಶ್ವರಾಂತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬು
ವರು, ಇವರ ದರ್ಶನವೇ ಭಗವದ್ದರ್ಶನವು, ಇವರ ಪಾದತೀರ್ಥಂಗಳೇ
ಸಕಲ ಪಾಪ ವಿಮೋಚಕವು, ಇವರದರ್ಶನವೇ ಸತ್ಸರ್ವಾನುಷ್ಠಾನವು,
ಇವರ ಸಲ್ಲಾಪವೇ ಪರಮ ತಪಸ್ಸು, ಇವರ ಅಂಗಸುಗಂಧೇ ಮೋಕ್ಷ, ಇವೆ
ರಪೂಜೆಯೇ ಭಗವತ್ಪೂಜೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇರುವುದು, ಇಂಥಾ ಭಕ್ತ
ರೇ ವರಮ ಪಾನನರಾಯಯಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಬಹು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜೇ
ಳುವವು. ಮತ್ತೊಂದಾವರಿಯೋಳೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರಸಾದ ಲಬ್ಧವಾದ

ಕಂಠ ಚಕ್ರಾದ್ಯನೇಕ ಮುದ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಸಾದ ದರ್ಶನ
ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಕಲವ್ಯಸಂಗಳಂ ಮಹಾರಿಷಿ ಪುಷ್ಪವ್ಯಯಂ ಕೇ
ಡುವ ಗೋವಿಕುಂದನ ಧರಣನು ಮಾನುಷೇನಾ ಪುಷ್ಪವ್ಯಯಂ ಮುದ್ರಿ
ತತ್ತ್ವನೈರಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಭಿರುಂತ್ರಿಬಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಣಿಸಿ ಲಲಿತಬಾದಿ
ಸ್ವಾನಗಲೋಳು ಆಯಾಸು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಧರಿಸಿ ಕಂಠ, ಕೇಶ, ಗದಾ
ಪದ್ಮ, ನಾರಾಯಣ ಮುಕ್ತರ ಮುದ್ರೆಯಂ ಮುಢಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯೇನಾ
ಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ನಾನಾ ಮುದ್ರಾಧಾರಾಂಗಾರ ಶಿವಪ್ರಸಾದದಿಂದ ರಾ
ಜಾತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ವೈಷ್ಣವರೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸು
ತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾವಿಷ್ಣು ಬಕ್ತಿಯ ಕನಂಕಂಡು ಮನುಷ್ಯತನು ಮೊದ
ಲಾದವರು ರಕ್ಷಿಸರೂ ಮುಕ್ತರಾದುದರಿಂದ ಇವರು ಇರುವಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ
ನೇ ಸಿತ್ಯವಾಸವಾಗಿರುತ್ತನು, ತನಗೆ ವ್ಯಸನವಿರುವ ಸಕಲ ಪಾಪಪುಣಿ ಪೋ
ಗುವರು, ಇವರ ಸ್ಪೃಷ್ಟವಿರುವ ಗಂಧಾರಿ ಸಕಲ ಶೀರ್ಷಸ್ನಾನದ ಫಲಂಗಳು
ಲಭಿಸುವರು. ಇಂಥಾ ಪ್ರೇರಣೆ-ಕ್ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವೈಷ್ಣವ ಲಕ್ಷಣ ಲ
ಕ್ಷಿತವಾದ ವರರು ಭಾಗವತರು, ಮತ್ತಂ ಬಗವದ್ವಾಕ್ಯವಾನು ಬುಳ್ಳವ
ರಾಗಿ ಶೇಷತ್ವ ಪಾರತತ್ಯಗಳಂ ಪಡಿಸುತ ವಸ್ತ್ರ ತನ್ಮು ಪಕಪುತ್ರ
ಗೃಹೋಪಕರಣಾದಿಗಳನ್ನ ಕೂಡಕಂಠಚಕ್ರಾದಿ ಲಾಂಛನ ಪಾಠ್ಯವಾನು
ಪುಂಡ್ರನಾರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಾಗಿ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾ, ಇನ್ನು ಮೂರು
ಸದ ಬುಳ್ಳೆ ಮುಖ ಚಕ್ರ ಬುಳ್ಳೆ ಮಂತ್ರರತ್ನವೆಂಬ ನಾರಾಯಣಾಕ್ಷಾ
ಕ್ಷರ ಮಂತ್ರರತ್ನ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಬುವವೇಕನಂಕೊಂಡು ಸರ್ವದಾ
ದ್ವಯಾನು ಸಂಧಾನ, ಪ್ರವತ್ತಿ, ಕರಣಾಗತಿ, ಚರನ-ಶ್ಲೋಕ, ಗುರುಪರಂ
ಪರಾ ವ್ಯುಭಯವೇವಾರ್ಥ ರಸಸ್ಯ ಗ್ರಂಥಾನು ಸಂಧಾನಗಳೇ ಮಾಡು
ತ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಗವದಭಿಮುಖ ಬುಳ್ಳೆಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸರ್ವಕಾಲಜ್ಞ ಭ
ರಿನು ಬೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಸಂಚಿತ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಆಗಾಮಿ
ಯಾದ ಅಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳಿಗೆ ಆಸ್ವದಂಗಳಾಗದೆ ಸರಕಾ
ದಿಭಯ ಭೇದಕಂಗಳಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ ವೇಷನ ಹಸ್ರನರ್ಪಣ
ಹ್ಮಾದಿಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಕೊಡುವ ಅನ್ನೋತ್ತರನವಸ್ತ್ರ ಅನ್ನೋತ್ತ
ರಕತ ದ್ವಾತ್ರಿಕತ್ನಂಖ್ಯೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡಿ ವರ್ತುಳವಾಗಿ ಗುರು

ಪ್ರಸಾದ ಲಬ್ಧಮಾದ ತುಲಸೀಮಣಿ ಪದ್ಮಾಕ್ಷುಗಳೆ ಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ನು
 ತ್ತು ದೇವತಾಪ್ರಸಾದ ಮಾಡ ಶ್ರೀವಿಕ್ರಂಗಳು ಧರಿತಿ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತಂಗಳ
 ಳಾಗಿ ಇರುವ ಸಾಳಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಣ ತುಲಸೀಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ಆಭಿ
 ಮನ ಉಪಾದಾನ ಇಜ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗಗಳೆಂಬ ಪಂಚಕಾಲ ಪರಾ
 ಗಮಣನಾಗಿ ತತ್ತ್ವಮೃಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಾಗಿ ತತ್ತ್ವತ್ಯಾ ಲದೋಳ್
 ಸೆರವೇರಿತಿ ಇದ್ಯಯೆಂಬ ಪೂಜಾಕಾಲದೋಳ್ ಮಂತ್ರಾಸನ ಸ್ನಾನಾಸನ
 ಅಲಂಕಾರಾಸನ, ಭೂಮಾಸನ, ಪರೈಂಕಾಸನ, ಪುನರ್ನುಂತ್ರಾಸನ, ಯಾನಾ
 ಸನಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಾಸನಗಳಿಂದೂ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದುಪಚಾರ ಪೋಡೆಕೋ
 ವಚಾರಾತ್ಮಕವಾಗಲೀವೆಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಶೋಷಣ ದಾಹನ ಪ್ಲಾವನಾದಿ
 ಗಳೆಂ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಸುರಭಿ ವರಾಹ ಜ್ಞಾನ ತತ್ತ್ವ ಗದಾ ಪದ್ಮ ಮೊದ
 ಲಾದ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಪಕ ನ್ಯಾಸಾದಿ ಮೂಲಮಂತ್ರಗಳಿಂ ತತ್ತ
 ನ್ಮೂರ್ತಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಪಂಚೋಪ ನಿಷಸ್ತ್ರಯವಾದ ಭಗವದ್ವಿ
 ಗ್ರಹನ್ಯಾಸಾದಿ ದ್ವಾನಾವಾಹನ, ಆಸನ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಮ
 ಧುಪರ್ಕ್, ನಾಸನ, ಕುದೋದಕಸವ-ವರ್ಣ, ಡಂತಧಾವನ, ಜಿಹ್ವಾಸ್ಪರ್ಶ
 ನ, ಗುಡೂಪ, ಮುಖಮುಚ್ಚನ, ಸ್ನಾನಾಚಮನ, ವೆನ್ನೋಸ್ತಚಾರ, ದಿವ್ಯವ
 ಸ್ತ್ರಧಾರಣ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಆಭರಣ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ,
 ನೈವೇದ್ಯ, ತಾಂಬೂಲ, ಉತ್ತರಸೀರಾಜನ, ಚತುರ್ವೇದ, ಇತಿಹಾ
 ಸ, ಪುರಾಣ, ಭಾಗವತ, ಭಾವ್ಯ, ಭಗವದ್ಗೀತಾದಿ ಪಠನ, ಮಂತ್ರಪು
 ಸ್ಪ, ಪರ್ಯಂಕ, ಛತ್ರ, ಚಾನುರ, ವೈಜನ, ದರ್ಪಣ, ನೃತ್ಯ, ಗೀತೆ
 ವಾದ್ಯ, ನಮಸ್ಕಾರ ಸೋತ್ರ ಮಂತ್ರ, ಉದ್ಯಾವನ, ಅಪಚಾರಹೃಪಣ, ತೀ
 ಛ್ವ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕಾರ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾವ್ಯಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮೋಕ್ತ ನಿ
 ಬಂಧನಾನುಸಾರಮಾಗಿ ನಿಷ್ಕಾಸನಾಗಿ ಕುದ್ಧ ಮುಮುಕ್ಷುವಾಗಿ ಆರ್ಥ
 ಪಂಚಕೇಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಭಗವದಾರಾಧನಂ ಗೈಯುತೆ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿಷ್ಠನಾಗಿ
 ಇರುವದು ಸುಲಭೋಪಾಯವಾಗಿರುವದು, ಈಭಗವದಾರಾಧನವೆ ವ್ರತಂ
 ಗಳಿಗಿಲ್ಲ, ಉತ್ತಮವ್ರತವು, ಸತ್ಯಮೃಗಳೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಕರ್ಮವು,
 ತಪಸ್ಸಿನವಳಿಗಾಗಿ ಮಹಾತಪಸ್ಸು, ಸೇವೆಯೋಳ್ ಇದುಅಂತರಂಗ ಸೇವೆ
 ಯು, ಸಾಧನ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧನದೊಳಿಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯಸಾಧ

ನವು, ಯಜ್ಞಾದಿ ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳೋಳುತ್ತಮೋತ್ತಮಧರ್ಮವಾಗಿಕ್ಕೊಂ
ಕರ್ಯ ಪುರುಷಾರ್ಥ ವ್ರದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಮತ್ತು ದೇಶಕಾಲ
ಕ್ರಮ ಭೇದದಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರೋತ್ಕರ್ಷಾತಿಶಯ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ
ಇರುವದು, ಎಂದು ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಧರ್ಮ
ವಚನವಂ ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಹರ್ಷಿತನಾಗಿ ಆ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರಂ
ಕುರಿತು ಕೈ ಮುಗಿದು ಎಲೈ ಮಹಾವುರುಷನೇ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪ
ಟ್ಟ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಧರ್ಮವುಳ್ಳ ಸುಲಭೋಪಾಯಂಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪ
ಟ್ಟವು. ಇನ್ನು ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ ಸಾಳಗ್ರಾಮ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು
ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮಸ್ಕಾರ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೆಯಿಸಿ
ಸುಗಂಧರಾಯನ ವಚನವಂಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆನೆ

ಕೇಳೈ ವರ್ಧಿಷ್ಣು ವಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನೇ! ಪೂರೈದೋಳೊಂಡಾ
ನೊಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಮುಕ್ತಿನಾಥನಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾದ
ಬಂದು ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡೂವಾರ್ಥ
ನಾಗಿ ಪಾತಾಳಗಂಗೆಯಂತನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವದನೆ
ದೋಳುಂಬಿ ಉಗಿಯಲು, ಆ ಜಲನೇ ಗಂಡಕೇನದಿಯಾಗಿಹರಿಯು
ಲು, ವದನದೋಳುವ ಆ ಜಲಕಣಂಗಳೇ ವಜ್ರಕೀಟಂಗಳಾಗಿ ಪೂ
ರಮಡಲು, ಆ ಪರ್ವತದ ಶಿಖೆಗಳು ಜಲಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಲಜಂಗಳಾಗಿಯೂ
ವಜ್ರಕೀಟಂಗಳಿಂದ ಚಕ್ರಾದಿಯುತನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಸಾಳ
ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ನಾನಭೇದ, ವದನಭೇದ, ಕ್ಷೇತ್ರಭೇದ, ಮೂರ್ತಿಭೇದ, ಅ
ವಾಂತರ ಭೇದಂಗಳಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವವು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಲಜಗಳು ಯಂ
ಬವವು ಕೋಮಲಂಗಳಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶೀತಲವಾಗಿ ಇರುವವು,
ಸ್ಥಲಜಂಗಳೆಂಬವು ಕಠಿಣವಾಗಿ ತರಿಯಾಗಿ ಶೀತರಹಿತವಾಗಿ ಇರುವವು, ಸಾ
ಳಗ್ರಾಮಗಳು ಶ್ವೇತ, ಶ್ಯಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಎಳ್ಳಗನೇಹೂವಿನ ವ
ರ್ಣ, ಹೊಂಬಣ್ಣ, ಪೀತವರ್ಣ, ಅರಿಸಿನದಬಣ್ಣ, ಗೌರ, ಕಂಚಿನಬಣ್ಣ,
ರಕ್ತವರ್ಣ, ಅತಿರಕ್ತವರ್ಣ, ಕಪಿಲವರ್ಣ, ಲೋಹಿತವರ್ಣ, ಜೇನುತು
ದ್ವದವರ್ಣ, ಕರ್ಪೂರವರ್ಣ, ಬಹುವರ್ಣ, ಕಳಂಕ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಂಗಳೆಂ
ಬ ಈ ವರ್ಣಂಗಳಲ್ಲದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು. ವಜ್ರ ದುಂಬೆಗಳ ಅಧಿಕಾನ್ಯಸಾ

ರವಾಗಿ ವದನಾಧಿಕ್ಯ ಚಕ್ರಾಧಿಕ್ಯಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಇರ-ವದು, ಅದ ರೂಳು ವಾಸುದೇವ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಬಿಳುವಾಗಿರುವದು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಹಳದಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಗೌರವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಹಿರಣ್ಯ ಗರ್ಭ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಸುನರ್ಣಮಯವಾಗಿರುವದು. ಶ್ರೀಧರಜ್ಞೇತ್ರವು ಹಳದಿ ವರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ನಾರಾಯಣಜ್ಞೇತ್ರವು ನೀಲವೇಷ್ಣುಶ್ಯಾಮ ವಾಗಿರುವದು. ವಿಷ್ಣುಜ್ಞೇತ್ರವು ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ವಾಗಿರುವದು. ದಾಮೋದರಜ್ಞೇತ್ರವು ಶುದ್ಧನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಅನಿರುದ್ಧ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀಲವಾಗಿರುವದು. ನಾಥನ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಮಧುವರ್ಣ ವಾಗಿರುವದು. ಸಂಕರ್ಷಣಜ್ಞೇತ್ರವು ಕೆಂಪು ವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಸೃಸಿಂಹಜ್ಞೇತ್ರವು ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಅನಂತಜ್ಞೇತ್ರವು ಬಹುವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ವಾಮನಜ್ಞೇತ್ರವು ಹೊಂಬಣ್ಣವಿಶ್ರವಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳನ್ನು ಈವರ್ಣಭೇದಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು; ವರ್ಣಂಗಳಿಗೆ ಫಲವೇನಂದರೆ-ಶ್ವೇತವರ್ಣ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದ, ನೀಲಲಕ್ಷ್ಮಿಪ್ರದ, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣ ಪುಷ್ಕಿಪ್ರದ, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರದ, ಹಳದೀವರ್ಣಧನಪ್ರದ, ಹೇಮವರ್ಣರತ್ನ ಪ್ರದ, ಫಾಂಡರ ಕೀರ್ತಿಪ್ರದ, ರಕ್ತವರ್ಣರಾಜ್ಯಪ್ರದ, ಮಿಶ್ರವರ್ಣಂಗಳೋಳು ಮಿಶ್ರಫಲಂಗಳಾಗುವವು. ಇನ್ನು ಮೂರ್ತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕಂಗಳೇನಂದರೆ; ಚಕ್ರ, ಶಂಖ ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ವನಮಾಲೆ, ಚಾಪ, ತೂಣೀರ, ಶ್ರೀವತ್ಸ, ಕೌಸ್ತುಭ, ಹಿರಣ್ಯರೇಖೆ, ರಜತರೇಖೆ, ಸುವರ್ಣಬಿಂದು, ರಜತಬಿಂದುಗಳು, ಸ್ಥಿರಾಸನ, ಚಲಾನನ, ತ್ರಿಕೋಣ, ವರ್ತುಲ, ದೀರ್ಘ, ಹ್ರಸ್ವ, ಉನ್ನತ, ವದನಸಂಖ್ಯೆ, ಲಘುತ್ವ, ಭಾರ, ಶೈತ್ಯ, ಉಷ್ಣತ್ವ, ಮೊದಲಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಭೇದಂಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಈ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಣ ಚಿಹ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ: ಕರಾಳ, ವಿಕರಾಳ, ತೀರ್ಯಕ್ಚಕ್ರ, ಅಧೋಮುಖ ಪೃಥುಚಕ್ರ, ಉರ್ದ್ವಚಕ್ರ, ಕೋಣವಕ್ರ, ಬದ್ಧಚಕ್ರ, ಅಚಕ್ರ, ವಕ್ರಚಕ್ರ, ಭಿನ್ನಚಕ್ರ, ಭುಗ್ನಚಕ್ರ, ವಿವಮಚಕ್ರ, ದಗ್ಧವರ್ಣ, ಸ್ಪುಟಿತ, ಭಗ್ನೋವೃತ್ತ, ಅಂತಸ್ಪುಟಿತ, ಭುಗ್ನ, ದರ್ಮರ, ಸಿಮ್ಮಮಸ್ತಕ, ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಅತಿಹ್ರಸ್ವ, ಅಂತಸ್ಸುಲಿಲ, ವಿಕೋಣ, ಬಹುರೇಖಾಧ್ಯ, ಚಲಾನನ, ಉನ್ನತ, ಉಷ್ಣಸ್ಪರ್ಶ, ದಗ್ಧವೃತ್ತ, ರೂಕ್ಷ, ಛ

ದ್ರಾಸನ, ಬಹುಭವ, ಅಸ್ಪಷ್ಟ, ಲತಾಂಛನಗಳೆಂಬ ಇಂಥಾದೋಷಂಗಳೆಲ್ಲ ಮೂರ್ತಿಗಳು ವಜ್ರ್ಯಂಗಳಾಗಿರುವವು; ಇನ್ನು ಮತ್ತಾವುದಿ ದಶಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕೇಶವಾದಿ ಚರ್ತುವಿಕಂತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಹಯಗ್ರೀವ, ಕಪಿಲ, ಯಜ್ಞದತ್ತ, ಹಿಂಕುಮಾರ, ಮುಕುಂದ, ಹಂಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ದೇವದೇವ, ವಟವತ್ಸರಾಯಿ, ವಿಶ್ವಂಭವ, ವಿಶ್ವರೂಪ, ಗರುಡಧ್ವಜ, ಪೀತಾಂಬರಧರ, ಸತ್ಯವರಶ್ರವ, ಅಮೃತಾಂಕು, ಚಕ್ರಪಾಣಿ, ಮಾಯಾನಾರಾಯಣ, ಬಹುರೂಪಿ, ಪುಂಡರೀಕ, ಮಾಯಾನಾರಾಯಣಿ, ಪಾರಿಜಾತ, ಸುವರ್ಣನ, ಜಗದ್ವ್ಯಾಧಿ, ಅನಂತ, ಹರಿಹರ, ಹರಿಬ್ರಹ್ಮ, ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ಶಂಕರಬ್ರಹ್ಮ, ಸ್ವಯಂಭು, ಪರಮೇಶ್ವರಿ, ಪಿತಾಮಹ, ಚಾರ್ತುಮುಖ, ಭೂಗರ್ಭ, ಗರುಡ, ಶೇಷ, ಬಲರಾಮ, ನೀರಪಾಣಿ, ಪ್ರಲಂಬಘ್ನ, ಶಿವನಾಭ, ಅಭೀರ, ಸದ್ಯೋಜಾತ, ವಾಮದೇವತತ್ಪರುಷ, ಈಶಾನ, ಸೂರ್ಯ, ಹೈಹಯ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಶಯನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಎಂಬ ಅಶೀತಿ ಮೂರ್ತಿಭೇದಂಗಳಿರುಂಟು. ಈಗ ಪೇಳಿದ ಮೂರ್ತಿಗಳೋಳ್ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕಭೇದಂಗಳಿರುಂಟು, ಆಯಾಯನೂರ್ದಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಗಳಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾದರೇಖಾದಿಗಳಂ ತಿಳಿದು ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ಅವಾಂತರ ಭೇದವುಳ್ಳ ಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಊಹಿಸುವದು, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ದ್ವಾರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳು ಪುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೊಂದು ಚಕ್ರವು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ್ಯಕ್ತಾರವಾಗಿ ಕುಂಚಿನವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು ಮತ್ಸ್ಯಮೂರ್ತಿ ಯನಿಹಿಕೊಂಡು ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯಪ್ರಸವಾಗಿ ಇರುವದು, ಬೆನ್ನು ಉಬ್ಬಾಗಿ ಶ್ವೇತಖುರವು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರವು ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೂರುವಿಂದುವು ಕೂರ್ಮಾಕಾರನಾಗಿಯು ಇರುವದು. ಕೂರ್ಮಮೂರ್ತಿಯನ್ನುವರು. ಮತ್ತು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಂಖರೇಖೆ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರರೇಖೆ ಕುಂಡಲ ರೇಖಾತ್ರಯಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ದುಂಡಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣಪ್ರಭ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು. ಇದೂ ಕೂರ್ಮಮೂರ್ತಿಯು ಚಕ್ರದ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಗೂಢ್ಮಾಕಾರವಾಗಿ ದೀರ್ಘದ್ವಾರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಾಭಿ ಚಕ್ರಾಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು, ಇದೂವೆಂದು ಕೂರ್ಮಮೂರ್ತಿಯನಿಹಿಕೊಂ

ಬುವನು. ಪೂಜಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಂತತಿನೈದ್ವಿಯಾಗುವನು- ಯೆಲ್ಲಗನೇಹೂವಿ
 ಸಂತೆಯೂ, ಕನ್ನೈ ದಿಶೆಯಂತೆಯೂ, ವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾ
 ರ ದೀರ್ಘದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಚನ್ನ ಉಬ್ಬಾಗಿ ಸ್ವ
 ಣಾರೇಖೆ ಉಳ್ಳದ್ದು ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ
 ಪ್ರದವಾಗಿರುವನು, ಈ ಮೂರ್ತಿಯೇ ವಸಮಾಲಯತವಾದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ವರಾಹವೆನಿಸಿ ಕೊಳುತ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರದವಾಗುವನು. ಇದೇ ಅಂಕುಶಾ
 ಕಾರವಾದ ವಸನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಭೂಮಿಯಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಜೂವರಾ
 ಹವೆನಿಸಿ ಭೂಪ್ರದವಾಗಿ ಇರುವನು, ಬೃಹತ್ತಾದ ಎರಡು ಚಕ್ರ ಉಳ್ಳ
 ದ್ದಾಗಿ ವಾನುಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಬಿಂದುಸಹಿತ ವದನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಾ
 ಸನವಾಗಿ ಇರುವನು ಸೈಂಹ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಬುವನು. ಇದರ
 ಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೀಸೃಸಿಂಹ, ಕಾಪಿಸೃಸಿಂಹ, ವಿದಾರಣಸೃಸಿಂಹ, ಪಾತಾಳಸೃ
 ಸಿಂಹ, ಕುಕ್ಷಿಸೃಸಿಂಹ, ಅದ್ರಸೃಸಿಂಹ, ವಿದ್ಯುಜ್ವಿಹ್ವ ಸೃಸಿಂಹ,
 ಮೊದಲಾದ ನಾನಾಭೇದಗಳಿಂಟು; ಅಭೀಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡುವವನು, ಅತಿ
 ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ವರ್ತುಲಾಕಾರದಿಂದ ಅತಸೀಪ್ರಸ್ಥ ಸಮಾನವಾಗಿ ಮುಖ
 ದೊಳೆರಡು ಸಮಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವನು. ವಾನುಸ ಮೂರ್ತಿಯು
 ಇದು ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದವಾಗುವನು. ಈ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು
 ಬಿಂದು ಮುಖದ ಬಳೀಲಿ ಇದ್ದರೆ ದಧಿವಾಮನಮೂರ್ತಿ ಆಗುವನು ; ಇ
 ನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾವಾಮನಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳು
 ಉಂಟು, ಸ್ವಲ್ಪಬಿಳುವಾಗಿ ಕಪ್ಪಾದ ಕೊಡಲಿನಹಿತವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ
 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿ ಚಕ್ರ ಸಹಿತವಾಗಿ ರೇಖಾ ದಂಷ್ಟ್ರಾಯುತವಾಗಿ
 ಯಿದ್ದರೆ ಜಾನುದಗ್ಧ್ಯಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಬುವನು. ಧನುರ್ಭಾಣ ಬ
 ತ್ತಲಿಕೆಗಳಿಂದಲು ಕುಂಡಲ ಮಾಲಿಕೆ ಕೀಸರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸಮಚಕ್ರವಿ
 ದ್ದರೆ ವೀರರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಇದೆಮೂರ್ತಿಗೆ ಮೂರುಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಶೀತಾ
 ರಾಮವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವನು, ಇದೇಮೂರ್ತಿಗೆ ಎರಡುನದನ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ
 ಗಳಿದ್ದು ದೀರ್ಘಕಾರ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಚತುಶ್ಚಕ್ರ ಶೀತಾ
 ರಾಮವೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹು ಧನಪ್ರದವಾಗಿ ಇರುವನು. ಮೂರುವದನ
 ಆರುಚಕ್ರ ಧನುರ್ಭಾಣ ತೋರಿಯುತವಾದರೆ ಪಟ್ಟಕ್ಕ ಸೀತಾರಾಮ

ಮೂರ್ತಿ ಆಗುವದು. ಇನ್ನು ನಿಜವುರಾಣು, ಬೈಪ್ಪರಾಣು, ಬಾಲರಾ
 ನು, ಕೋದುದರಾಣು, ದಕರವರಾಣು, ಏಕಚಕ್ರರಾಣು. ಸುಖಾಭಿರಾ
 ನು ಮೊದಲಾದ ಭೇದಗಳಿಂಟು. ಸ್ಪಟಿಕವರ್ಣವಾಗಿ ಪಲ ಮುಸುಲ
 ಲೇಖಿಸಹಿತ ಮಧುಬಿಂದು ಯುತನಾಗಿ ಬಂದು ಕಡೆನುಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರ
 ನಿವ್ವ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ರುಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪವಿವ್ವರೆ ಒಲರಾನುಮೂರ್ತಿಯನ್ನಿತಿ
 ಕೊಂಬುವದು. ತೂಣೀರಸಹಿತ ಮತ್ಸ್ಯಾಕಾರವಾಗಿ ಯೆರಡು ಚಾಪ
 ನಾನಾಯುಧವುಜೋವೆತನಾಗಿ ಇವ್ವರೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಸಂಹರವೆನಿಸಿಕೊಂ
 ಬುವದು. ಕೂರರಾದಕ್ಷತ್ರಯರಿಗೆ ಬೋಗ್ಯವಾಗುವದು, ಸ್ವತಃ ಜಯ
 ಪ್ರಸಾದಾಗಿರುವದು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ವೆರುಲವಾಗಿ ಚಕ್ರಪಟಿತವಾಗಿ
 ವ್ಯಕ್ತವದವನಾಗಿ ಇರುವದು ಶ್ರೀರಾಮ ಬಾಣವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಕ
 ತುರವರ, ನರ್ತುಲ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪಧ್ವನಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬತ್ತೆಳಕೆ ಲ
 ಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದು ರಾಮತೂಣೀರವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಸಕಲಯಜು
 ಹರ, ಕುಬಾಣತೋಣೀರಗಳೆರಡು ಮೂರ್ತಿಯು ಬಹುಕೂರಲೇ ಪೂಜಿಸ
 ಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಸ್ತಾಧಾರಣಿಗೆ ಸ್ಥಳದು, ಪೀತವರ್ಣವಾಗಿ ಕೃತವನವಾಗಿ ಭಿ
 ತ್ತಿಪಾರ್ಶ್ವದೊಳೆರಡುಚಕ್ರ, ವ್ಯಾಸವನಾಸನಾಭಿಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಗರ್ಭಾಕಾರ
 ವಾಗಿ ಸುಚಿವಾದ ಸೇನಾದಂಡೋಪಕೋಭಿತವಾಗಿರುವದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೂ
 ರ್ತಿಯನಿಸುವದು; ಇದರಲ್ಲಿ ಮದಸಗೋಪಾಲ, ಸಂತಾಸಗೋಪಾಲ, ಗೋ
 ವದನ, ಕಾಳಿಂಗಕುರವನ, ಸ್ವಯಂತಕಹರ, ಕುಸುಮದಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೋಪಾ
 ಲರಾಯ ಬಹುಭೇದಗಳಿಂಟು, ಸ್ತೀಪುತ್ರಸೌಭಾಗ್ಯಪ್ರದ ಇಂದ್ರ
 ನಾಲರಣವಾಗಿ, ನೀಟವಾಗಿ, ವನನಾಲಾ ನವೀತವಾಗಿ, ಅಂಕುಶಾಕಾ
 ರ ವಸನ ಮೈವೃದ್ದಾಗಿ, ಅತಿರಕ್ತಸೂಕ್ಷ್ಮರೇಖಾಧ್ಯವಾಗಿ, ದೃಷ್ಟ ಚಕ್ರ,
 ಸ್ತೀರಾಸನ, ಉದ್ಗಲೇಖಾ, ಸಮೀತವಾಗಿ ಇರುವದು ಕಂಠಮೂರ್ತಿ, ಇ
 ದು ಸರ್ವಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಸುಖರ್ಣ ರಜತಬಿಂದು ಯುತವಾಗಿ
 ಸುಷ್ಕವ್ಯಕ್ತವಸರಾಲಾವದ್ವಯ ಯುತವಾಗಿ ಚತುಷ್ಕೋಣ ಶ್ಯಾನುವ
 ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಪ್ರದ. ಶ್ಯಾಮ
 ವಸನವಾಗಿ ನುಭಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ, ದೀರ್ಘರೇಖಾತ್ರಯ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರ,
 ಉನ್ನತಾಕಾರ, ಅಂಕುಶರೇಖಾಸಹಿತವಾದ ಒಂಪು ಚಕ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಇ

ರೂಪನು ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಪಪ್ರದ. ಇದೇಮೂರ್ತಿ ಬಂದರೆ
 ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಭೇದವಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಮೊದಲಾದ
 ಭೇದವಾಗಿರುವುದು ಇದು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ
 ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಭೇದವುಂಟು, ಅದನ್ನು ಒಗೆಯುವಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ ಇರುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಲೀ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ
 ಸುವತ್ಸಾಗಲೀ ಇರುವುದು. ಮಧ್ಯವರ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ಸಹ
 ತವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದನು ಉಳ್ಳದ್ದು ಮಧ್ಯವರ್ತದ ಮೋಕ್ಷ
 ಪ್ರದ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೃಷ್ಣವರ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿದವನದೋಳು ಹು
 ತ್ತುಚಕ್ರ, ಉಳ್ಳದ್ದು ಗೋವಿಂದಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಭೂಷ ಪ್ರದ. ವಾದಚಕ್ರ
 ಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಒಬ್ಬಹವದನು ಉನ್ನತಾಕಾರವಾಗಿ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವಾಗಿ
 ಕಪಿಲ ಕೃಷ್ಣವರ್ತ ಉಳ್ಳದ್ದು ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ವಿಷಯಭೋಗಪ್ರದ.
 ಇದೇ ಮೂರ್ತಿ ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಿವಾಗಿ ವನಮಾಲೆ ಪಂಚಾಯುಧ ವಿದ್ವ
 ರೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಸರ್ವವಾ ಶುಭಪ್ರದ. ಏಕಚಕ್ರಮಹಾಕಾಂತಿ ಸ್ವರ್ಣ
 ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯ-ಗೂಡನಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದ. ತ್ರಿಕೋಣಾಕೃತಿ
 ಯಾಗಿ ಮೂರು ಚಕ್ರಯುತವಾಗಿ ಶ್ರವಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕುಕ್ಕು
 ಟಾಂಡದಂತೆ ಇರುತ್ತ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳೊಂದು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮೂ
 ರ್ತಿ ಧಾನ್ಯಪ್ರದ. ಅತಿಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ ವರ್ಮಲಾಕಾರದಿಂದ ಅತನೀ ಪುಷ್ಪವ
 ರ್ಣದಿಂದ ಯೆರಡು ಚಕ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಂದುವಿನಿಂದಲೂ ಸಹಿತವಾಗಿ
 ರೂಪದ ಮಹಾನಮೂರ್ತಿಭಾಗ್ಯಪ್ರದ. ಕೆಂಬ ಕುಸುಮವರ್ಣವಾಗಿ ವ
 ನಮಾಲಾಭ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚರೇಖೆಯಿಂದ ಚಕ್ರದ್ವಯದಿಂದ ಯುತವಾಗಿ ಮ
 ಘೈ ಕಮಲರೇಖೆ ಉಳ್ಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದನವಾದದ್ದು ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ, ಇದೇ
 ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯೆರಡು ಚಕ್ರ
 ವದನತ್ರಯಯುತವಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಅಗುವುದು ಸಕಲಭಾ
 ಗ್ಯ ಪ್ರದ. ಇದೆ ಮೂರ್ತಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಪಂಚ ಚಕ್ರಯುತ
 ವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಶ್ರೀಧರ, ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರದ, ಈ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಪಂಚವದನ
 ದಶಚಕ್ರ ಯುತವಾಗಿ ಶಾಮಲವರ್ಣ ಕೋಮಲಾಕಾರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದ
 ಶಚಕ್ರ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಒಂದುಪುಟ್ಟವಾದವು. ಉರ್ಧ್ವಚಕ್ರ ನಿಷ್ಕೇ

ಸರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕ್ರ ಸಕೇಸರವಾಗಿ ಇದ್ದನಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಪದ್ಮನಾಭನೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿ ಕೊಂಬುದು. ಈಲಕ್ಷಣ ವಿವರೀತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಹಲಾಯುಧ ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು ಬಲಪ್ರದ. ನಾಭೀಲಿ ಚಕ್ರವ್ರಕಾಶವಾದ ಶಿರಸ್ಸು ಸೇರಲೇಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಆಕಾರ ವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದು ದಾಮೋದರದರಮೂರ್ತಿ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿ ಫಲಪ್ರದ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಚಕ್ರ, ಗರಿಕೆ ಹುಲ್ಲಿಸವರ್ಣ ಕೂಡಿದ ವದನ ದಿಫರ್ಭಾಕೃತಿ ವನನಾಲಾಧ್ಯಕಂಠ ವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು ದಾಮೋದರನೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು. ಒಂದುಭಾಗದೋಳು ಒಂದು ಚಕ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದೋಳು ಯರಡು ಚಕ್ರ ಮೇಲೊಂದು ಕಮಲ ಕೆಂಪುನರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಸಂಕರ್ಷಣಮೂರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರದವಾಗಿರುವುದು. ಸಮೇಷದನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರಯಿದ್ದು ಅಂತಶ್ಚಕ್ರನಿಲ್ಲದೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಇರುವುದು. ವಾಸುದೇವನೂರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರದ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಚಾಯುಧ ರೇಖೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಾಭಿ ಸುಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ ವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ ವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು ಇದ್ದರೆ ಅದು ವಾಸುದೇವ ಮೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ ಆಗುವುದು. ಆಕಾರ ಹಣಿವಡಿಕೆ ಮೇರಿಗೆ ಇರುತ್ತ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ತುಲವಾಗಿ ವದನಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಚಕ್ರವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅಂತಶ್ಚಕ್ರನಿಲ್ಲದೆ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಇದು ಶ್ರೀವಾಸುದೇವನೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿವುಂಟು, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿ ಪಾರ್ಶ್ವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಕರರೇಖೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕೇಸರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವುದು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೂರ್ತಿ ಪುಷ್ಟಿಪ್ರದ. ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರ ಶ್ವೇತವರ್ಣ ವದನಬಾಹುಳ್ಳ ದೀರ್ಘಾಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೂರ್ತಿ ಪುಷ್ಟಿಪ್ರದ. ನೀಲವರ್ಣ ದುಂಡುವದನ ಸಮೀಪದ ಭಿತ್ತಿಯೋಳು ಸಮಚಕ್ರ ಪದ್ಮಲಾಂಛಿತವಾಗಿ ಇರುವುದು ಅನಿರುದ್ಧ ಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದ. ಮಧ್ಯಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸುನರ್ಣರೇಖೆ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವೃಥುಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವುದು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದ. ಮತ್ತೊಂದು ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಧೂಸುರಚಕ್ರದ್ವಯಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳು ಬೃಹಚ್ಚಕ್ರನಿದ್ದರೇ ಇದು ಒಂದು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದ. ಅತಿ ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟುವಾಗಿ ಒಳಗೆ ಯರಡು ಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ರಕ್ತರೇ

ಖೆ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಇರುವದು ಅಧೋಕ್ಷಜಮೂರ್ತಿ, ಇದೇಮೂರ್ತಿ ಕಪಿಲನ
 ರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲಾಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದೂ ಇದು ಅಧೋಕ್ಷಜಮೂರ್ತಿ
 ಶುಭವದ. ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರ
 ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಬಿಂದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವದು ನಾರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ ಭು
 ಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಫಲದ್ರವ. ನಾಮದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಾಗಲಿ
 ಯೆಂಟುಚಕ್ರವಾಗಲಿಯಿದ್ದು ವದನಮುಖದೋಳೊಂದುಚಕ್ರವಿದ್ದು ಕುಂ
 ಡಲದ್ವಯ ಶೋಭಿತವಾಗಿ ಇದ್ದರೇ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಶಾರ್ಙ್ಗ ಯು
 ತವಾಗಿ ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೇ ಅಚ್ಯುತಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವದ.
 ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿವೊಂದುವದನ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವೊಂದು ವದನ ನಾಲ್ಕು
 ಚಕ್ರ ಇದ್ದರೇ ಜನಾರ್ದನಮೂರ್ತಿ ಶತ್ರುನಾಶನ. ಮತ್ತೊಂದು ಒಳಗೆನಾ
 ಲ್ಕು ಚಕ್ರವಿದ್ದು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ನೀಲೋತ್ಪಲವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವ
 ದು ಜನಾರ್ದನ ಮೂರ್ತಿಯೆಂಬುವದು. ಇಂದ್ರನೀಲವರ್ಣವಾಗಿ ಹೃ
 ಸ್ಯಚಕ್ರವುಳ್ಳವಾಗಿ ಕೋನೇಲವೃತ್ತವಾಗಿ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳೆರಡು ಚಕ್ರವಿ
 ಳುವದು ಉಪೇಂದ್ರಮೂರ್ತಿ ಶುಭವದ. ಸಮವದನವಾಗಿ ಯೆರಡುಚಕ್ರ
 ಸಹಿತ ವೆರ್ದುಲವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಇರುವದು ಹರಿಮೂರ್ತಿ ಸೌಖ್ಯವದ.
 ರಕ್ತ ಪೀತವರ್ಣಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಅಂಕುರಾಕಾರವಾಗಿ ಚಕ್ರದ್ವಯ ಸಮಸ್ಥಿ
 ತವಾಗಿ ಯೆರಡು ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳೆ ಪದ್ಮರೇಖೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕುಂ
 ಢಲರೇಖಾಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು ಹಯಗ್ರೀವಮೂರ್ತಿ ವಿದ್ಯಾವದ. ಮ
 ತ್ತೊಂದುಖದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಮುದ್ರಾಕ್ಷವರಾಲಾ ಮಸ್ತಕೇಖೆ ಉ
 ಳ್ಳವಾಗಿ ಪಂಚಬಿಂದು ಯುತವಾಗಿ ಕಪಿಲ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಇರು
 ವದು ಇದುಹಯಗ್ರೀವಮೂರ್ತಿ ಜ್ಞಾನಸವದವು. ರಕ್ತಪೀತಮಿಶ್ರವರ್ಣ
 ವಾಗಿ ವದನವಾಮಭಾಗದೋಳೆ ವೊಂದುಚಕ್ರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೋಳೆ
 ಸುಕ್ರಸ್ನನರೇಖೆಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲೆ ಯೆರಡು ಚಕ್ರಉಳ್ಳವಾಗಿ ಇ
 ರುವದು ಯಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ಸಕಲಸತ್ತ್ವರ್ಮವದ. ನಿತಾಸಿತಾರುಣವರ್ಣ
 ವಾಗಿ ಯಡೆದಕಡೆ ಬೆನ್ನು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಮಾಲಿಕೇಖೆ ಉಳ್ಳ
 ವಾಗಿ ಇರುವದು ದತ್ತಾತ್ರೇಯಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಕಾಮಫಲವದ. ದೀ
 ಘರ್ವಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನೇಕರೇಖೆ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಉನ್ನ

ತವಾದ ಛುಟ್ಟಾಗ್ರದೋಳೇಚಕ್ರಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ವೈಶ್ವಿಕಾಕಾರವಾಗಿ ಇರು
 ನದು ಸರ್ವಾಧಾರವಾದ ಶಿಂಕುನಾರಮೂರ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಸ. ಆರುವದನ ಹೆ
 ನ್ನೇರಡುಚಕ್ರ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮುಕುಂದಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯಪ್ರ
 ದವು. ಇದೇ ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಸ. ಧನುರಾಕಾರವಾಗಿ
 ಚಕ್ರದ್ವಯಸಹಿತ ನೀಲರೂಪವಾಗಿ ಇರುವದು ಹಂಸಮೂರ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ
 ಮೋಕ್ಷಪ್ರದ. ನವಿಲಿನ ಕಂಠದಂತೆ ಕಾಂತಿಗುಳ್ಳದಾಗಿ ದೀರ್ಘಾಕಾರವಾಗಿ
 ವರ್ತುಲದಿಂದ ನಯವಾಗಿ ಬಟುವಾದ ವದನಯುಕ್ತವಾಗಿ ವದನದಲ್ಲಿ ಯು
 ರಡುಚಕ್ರಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಮೊಂದು ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಇರು
 ನದು ವರನುಹಂಸಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ. ವದನದಲ್ಲಿ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮು
 ಯೂರಕಂಠನ ಮನೋಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಸಹಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ
 ಚಕ್ರವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪೃಥುವದನ ಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ
 ರೇಖೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ವಸಮಾಲಾಲಂಕೃತವಾಗಿ ಇರುವದು ಲಕ್ಷ್ಮೀವತೀಮೂ
 ರ್ತಿ ಸಕಲ ಸುವತ್ಸುಕೃಷ್ಣಿಪ್ರಸ. ದೂರಾನ್ವೇಷಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರ
 ಯುತವಾಗಿ ಸುವರ್ಣರೇಖೆ ಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು ದೇವದೇವಮೂರ್ತಿ
 ಇಂದ್ರಾರ್ಥಪ್ರದ. ವರ್ತುಲವಾಗಿ ಯರಡುಚಕ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಹಾಲಿಸಗು
 ಳೈನಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀಲಕೂಡಿದ ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು ವಟಪತ್ರಾ
 ಯಮೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಪ್ರಸ. ಕಪೋತವಕ್ಷೆಯ ಹೆಣ್ಣುಹುಕ್ಕಿಯ ಆಕಾರವಾಗಿ
 ಬಹುಚಕ್ರಾಂಕಿತವಾಗಿ ಅನೇಕರೂಪವಾಗಿ ಅನೇಕರೇಖೆ ಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಇ
 ರುವದು ವಿಶ್ವರೂಪಮೂರ್ತಿ ತವಸ್ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ
 ಕೃಂಕ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಂಡಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಪದ್ಮಕೇಸರ ವುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಚ
 ಕ್ರನುದ್ಯಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಭೂಷಿತವಾಗಿ ಧ್ವಜರೇಖಾಯುತವಾಗಿ ಯಿರುವದು
 ಗರುಡಧ್ವಜಮೂರ್ತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರ. ಗೊರೋಚನ ವರ್ಣವಾಗಿ ನಯ
 ದಿಂದ ವರ್ತುಲವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರವುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರವುಳ್ಳಿದ್ದು
 ಪೀತಾಂಬರಮೂರ್ತಿ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಪ್ರಸ.ಮತ್ತಂ ಇದೇ ಮೂರ್ತಿಯು
 ವದನವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಒಹುವರ್ಣಸಮನ್ವಿತವಾಗಿ ಇರುವ
 ದು ಅವೂ ಪೀತಾಂಬರಮೂರ್ತಿ ಯೇಕಿಕೊಂಬುವದು. ಅತಿವರ್ತುಲ
 ವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಚಕ್ರಗುಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲೂ ಸುವರ್ಣ

ಬಿಂದುಹಿತವಾಗಿ ಇರುವುದು ಸತ್ಯವರಮೂರ್ತಿ ಶೌರ್ಯವ್ರದ. ಸೀಲೋತ್ಪಲ
 ವರ್ಣ, ನರ್ತುಳಾಕಾರ ಸಣ್ಣವದನ ಕೋಮಲವಾದ ಮಧ್ಯಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು
 ಅಮೃತಾಹರಣ ಮೂರ್ತಿ ಅಯುಷ್ಯವ್ರದ. ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರುವ
 ದನ ಚಿನ್ನಮೇಲೆ ವೊಂದವನು ಯಂತ್ರಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಚಕ್ರವಾಣಿ
 ಮೂರ್ತಿ ಜಯವ್ರದ. ಏಕ ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಂದೇವದನಮಿದಕೂಡಿ
 ಶುಕ್ಲವರ್ಣದಂತವಾದದ್ದು ಪುಂಡರೀಕಮೂರ್ತಿ ಸತ್ಯವ್ರದ. ಯೆರಡು
 ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯೆರಡುಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಪಾರಿಜಾತಮೂರ್ತಿ ಶುಭ್ರ
 ಕಪ್ಪುವರ್ಣವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನೊಳೊಂದು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಸುದರ್ಶನಮೂರ್ತಿ
 ಮತ್ತೊಂದು ಬೃಹತ್ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಿಮ್ಮನಾಭಿ ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು
 ಸ್ವಲ್ಪರಕ್ತವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವುದು ಮಹಾಸೂರ್ಯನಮೂರ್ತಿ ವಿರ
 ಕ್ತರು ಪೂಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಶತರೇಖೆವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವ್ರದಕ್ರಿಣಾ
 ತದಿಂದುಡಗೂಡಿ ಇರುವುದು ಉತ್ತಮ ಸುದರ್ಶನಮೂರ್ತಿ ಶತ್ರುನಾ
 ಶನಕರವು. ವದನದಲ್ಲಿ ಬಂದುಚಕ್ರ ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವುದು ಜಗ
 ದ್ಯೋನಿಮೂರ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿವ್ರದ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಐದುವದನವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
 ಬಹುಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಮೊ
 ದಲಾಗಿ ಇವ್ವತ್ತು ಚಕ್ರವನರಿಗೂ ಇರುವುದು ನಾನಾರ್ಣವಾಗಿ ನಾ
 ಳೋಗ ಚಿಹ್ನೆತವಾಗಿ ಇರುವುದು ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಧನಧಾನ್ಯವ್ರದ. ನಯ
 ವಾಗಿ ವರ್ತುಳವಾಗಿ ಬಹುವರ್ಣಯುತವಾಗಿ ವದನದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಸಹಿತವಾದ
 ದ್ದು ಅನ್ಯಯಮೂರ್ತಿ ಲಾಭವ್ರದ. ವಂದುವದನದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದುವ
 ದನ ಈಮೇರಿಗೆ ಮೂರುವದನಗಳಲ್ಲಿ ಆರುಚಕ್ರ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣದೀರ್ಘಾ
 ಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಯನಿಶಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಕಲಭಾಷ್ಯವ್ರ
 ದ. ಮೂರು ವದನದೊಳ್ ಮೂರುಚಕ್ರ, ವಿದ್ವರೂ ಇದೇ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ
 ಆಗುವುದು. ವೊಂದು ವದನ ಮೇಲೆ ವೊಂದು ವದನ ಹೀಗೆ ಯೆರ
 ಡು ವದನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಹರಿಹರಮೂರ್ತಿ ಸಂಸಾ
 ರಿಗಳಿಗೆ ಆಗದು. ಮತ್ತೊಂದು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಚಿನ್ನಿನಲ್ಲಿಆಗಲಿ ಶಿವನಾಭಿ
 ಋಷಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಲಕ್ಷಣವು ಇದ್ದರೆ ಇದು ಹರಿಹರಮೂರ್ತಿ ಐಕ್ಯಯು
 ವ್ರದ. ಇದೇ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಎಡಗಡೆಯಾಗಲಿ ಬಲಗಡೆಯಾಗಲಿ ಶಿವನಾಭಿ

ವಿದ್ವರೆ ಕಂಕರನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದ. ದೀರ್ಘವದನ
ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವರ್ತುಲವಾದ ಕೆಂಪುರೇಖೆ ಪುಷ್ಪ
ದ್ವಾಗಿ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಸ್ವಮಂಭುಮೂರ್ತಿ ಜ್ಞಾನಪದ ಬಿಳು
ಪಾಗಿ ನೊಂದುಚಕ್ರವಿದ್ದು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಭ್ಯಾಗವಾಗಿ ಬಟುವಾದ ವದನಪು
ಷ್ಪದ್ವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು. ಪರಮೇಷ್ಠಿಮೂರ್ತಿ ಭುಕ್ತಿ
ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದ. ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವರ್ಣರೇಖೆ ಮೆಚ್ಚೆಯರಡು
ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಚತುರ್ಮುಖ ಮೂರ್ತಿಯುಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ನಾಲ್ಕುವದನ
ಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿ ಎಂಟು ಚಕ್ರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ
ಇರುವದು ಪಿತಾಮಹ ಮೂರ್ತಿಯುಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ಬಂಧು ಸಂಪತ್ಪ್ರದ.
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಬಿಂದು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಪೊಳಗೆ ಧ್ವನಿ ಪುರುಟು
ಅಗಿ ಇರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವದನ ಮಧ್ಯಚಕ್ರನಯ ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಛನ ಪಾಶ್ವರ್ಯ
ಚಕ್ರಪುಷ್ಪದ್ವಿ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಮೂರ್ತಿ ದುರ್ದೈವ, ನಿಧಿವ್ರದ. ಎರಡು ರೇಖೆ
ಗಳು ವಿಸಮೋಚನವಾದ ಒಂದು ವದನ ಪುಷ್ಪದ್ವಿ ಗಂಡನೂರ್ದಿ ದುರ್ದ
ೈವ. ವಿಸಾದಿ ಹರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಪುಟ್ಟದಿಂದಾ ಮುಖವರ್ಧಂತಪು ರೇ
ಖೆಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿಯೂ ಕುಂಡಲಾಕಾರವಾದ ಸುವರ್ಣರೇಖೆ ಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿ
ಸರ್ವಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಚಕ್ರಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು ಸೀರಪಾಣಿನೂರ್ದಿ, ಮ
ತ್ತೂನೀಲ ಶ್ವೇತವರ್ಣ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸುಚಕ್ರವಾಗಲೀ ವಿಚಕ್ರವಾಗಲೀ
ಬಂದುಚಕ್ರವಿದ್ದರೇ ಸೀರಪಾಣಿನೂರ್ದಿ ನೆಲೈದಲ್ಲ. ರಕ್ತವೆರ್ದವಾಗಿ ವದ
ನವೋಳೊಂದು ಚಕ್ರವಿರುವದು ನ್ರಲಂಬಘ್ನಮೂರ್ದಿ ನೆಲೈದಲ್ಲ. ಯೆಳ್ಳ
ಗನೇಹೂವಿನವರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದುನಾಭಿಪುಂಟಾಗಿ ಪಾಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಪಮಾಲೆ
ಇದ್ದರೇ ನರಮೂರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರಾಪಕ. ಅಧೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಮಾಕೃತಿ
ಪೃಷ್ಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖರಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿ ವರ್ಮವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಚಕ್ರ
ವಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲುಗಡೆ ಶಿನರೂಪ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಮ್ಬರೂಪವಾಗಿ ಇರುವದು ಸ
ರೈವಿದ್ದಿ ವ್ರದವಾದ ಶಿನನಾಭ ಮೂರ್ದಿ ಮತ್ತೂ ಈಶಿನನಾಭಮೂರ್ತಿಯೇ
ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳು ಬಟುವಾಗಿ ಹಳ್ಳವಿದ್ದರೆ ಗೌರೀನಾಭವೆನ್ನಿತಿ ಕೊಂಬು
ವುದು ಕೆಂಪಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಜಡೆ ಚಂದ್ರರೇಖೆಪುಷ್ಪದ್ವಿ ಅಭೋರ
ಮೂರ್ತಿ ವ್ರತ್ತಮನಲ್ಲ. ಹೇಮವರ್ಣ ಬಟುಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಮಬಿಂದು

ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಖುರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
 ಚಂದ್ರರೇಖೆ ನವೀರೇಖೆ ಇರುವದು ಸದ್ಯೋಜಾತಮೂರ್ತಿಯು ಸುಶಿಕ್ಷಿತವಾದ
 ದುಮ್ರತ್ರಸಾತ್ವಾನ್ವಿತವೃದ್ಧಿಪ್ರಸಂಗವಾಗಿ ಶ್ವೇತಜಟಿಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇ
 ರುವದು ಪಾನುದೇವಮೂರ್ತಿ ಗ್ರಹಸ್ವನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವು. ಸ್ವ
 ಲ್ಪ ಕಪಿಲವರ್ಣಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವು ಜಟಿಯುಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಚಂ
 ದ್ರರೇಖೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಪಾರ್ಶ್ವರೇಖೆಪುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು ಈಶಾನಮೂ
 ರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರದ. ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನರೇಖೆ ಇರುವದು ಮೇಲೆಜಟಿ
 ಚಂದ್ರಿಕೆಗಳು ಇರುವದು ತತ್ಪುರುಷ ಮೂರ್ತಿ ದುರ್ಗಾಭಿ ಸರ್ವ ಕಾಮ ಫ
 ಲಪ್ರದ. ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಸೂ ಹನ್ನೆರಡು ಚಕ್ರವಿದ್ದು ಸೂರ್ಯಾ ಕೃತಿ
 ಯಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇರುವದು ಆರೋಗ್ಯಪ್ರದವಾದ ಸೂರ್ಯಮೂರ್ತಿ, ಒ
 ಳಗೆನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರದಳ ಪದ್ಮಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಇರು
 ವದು ಹೈಹಯವೆಂಬ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಮೂರ್ತಿ ಸುಕಲಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ. ಕೃಷ್ಣಪ
 ಣ್ಣವಾಗಿ ವದನದಮುಂದುಗಡೆ ಯರಡು ಚಕ್ರಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ರೇಖಾಕ್ಷಮಾ
 ಲಾಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮೂರ್ತಿ ಅಭಯಪ್ರದ. ಮು
 ಖದೇಶೇಕಚಕ್ರ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಾನಾವರ್ಣಯುತವಾಗಿ ಚಕ್ರೋಭಯಪಾ
 ರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಯುತವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಇರುವದು ವಿಷ್ಣುಕೈ
 ನಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವ್ರದ. ಈವ್ರಕಾರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಮೂರ್ತಿಗ
 ಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೇಳೈಸಂಗಧರಾಯನೆ ! ಈಗ ವೇಳದ ಸಾ
 ಲಿಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲದೆ ದ್ವಾರಕಾ ಚಕ್ರಂಗಳೆಂಬ ಮೂರ್ತಿಗಳುಂ
 ಟು ಅದೆಂತೆಂದರೆ-ವೊಂದು ಚಕ್ರವೊಂದಲಾಗಿ ಚಕ್ರವೃದ್ಧಿಕ್ರಮದಿಂದ ಸು
 ದರ್ಶನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಅಹೈತ, ಜನಾರ್ದನ, ಪಾನುದೇವ, ಪ್ರದ್ಯು
 ಮ್ನ, ಪುಷ್ಪಾಭಿರಾಮ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಶ್ರೀಧರ, ದಶಹಸ್ತಮೂರ್ತಿ, ಅನಿ
 ರುದ್ಧಮೂರ್ತಿ, ದ್ವಾದಶಾತ್ಮಕಮೂರ್ತಿ, ಅನಂತಮೂರ್ತಿಗಳೆಂಬದಾಗಿ ಹೆ
 ಸರುಉಳ್ಳಂಥಾ ದ್ವಾರಕಾಮೂರ್ತಿ ಭೇದಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವದು. ಈಶೇ
 ಷದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ಯಾವಮೂರ್ತಿಯು ಪೂಜಕರಿಗೆ
 ಇಪ್ಪ ದೇವ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಯೊ ಅದೇಮೂರ್ತಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೂ
 ಜಿಸುವದ್ದರಿಂದ ಇಹಪರಭೋಗಂಗಳುಂಟು, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವೂಜೆ ತೀರ್ಥ

ಗಳ್ಳವೇ ಭೋಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಕೊಡದು, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮತೀರ್ಥಸ್ವೀಕಾರ
 ದಿಂದ ಸಕಲವಾಪಂಗಳು ಜೋಗಿ ದೇಹ ಪವಿತ್ರವಾಗುವದು. ಭೋಜನ
 ಸಂತರ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ತೀರ್ಥವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಉಪವಾಸಸಪ್ಯಕ ಯೋಗ್ಯ
 ತೆವುಂಟಾಗುವದು, ಸುಕ್ಷಣವಾದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಮೂರ್ತಿಗಳು ಯಾವಗ್ಯ
 ಹವಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡತಲಿವೆನೋ? ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಲ
 ಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು. ಸಾಳಗ್ರಾಮದಾಸನಾತ್ಮದಿಂದಲೇ ಚ
 ತುರ್ಧನ ಬುದನನನ್ನು ದಾಸವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಫಲಬರುವದು, ಸಾಳಗ್ರಾ
 ಮ ಪೂಜೆಮಾತ್ರದಿಂದ ತ್ರಿನೂರ್ತಿಗಳು ಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಪೂಜಿತರಾ
 ಗುವರು, ಸಕಲದೇವತಾ ಪೂಜಾಫಲಂಗಳು ಲಭಿಸುವವು, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ
 ಸಾಳಗ್ರಾಮ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಯಜ್ಞಂಗಳು, ಸಕಲವ್ರತಂಗಳು,
 ಸಕಲದಾನಂಗಳು, ಸಕಲತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳು, ಸಕಲತಪಸ್ಸುಗಳು, ಸ
 ಕಲ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಫಲಂಗಳೂ ಕೂಡಾ ಲಭಿಸುವವು, ಸಾಳಗ್ರಾಮ
 ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮವಾಗಿಯೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು, ವಿಷಮವಾ
 ಗದು, ವಿಷಮದೋಷ ಮೂರೂ ಆಗದು, ಒಂದೇ ಇದ್ದರೆ ಯೋಗ್ಯವು, ಸ
 ಮದೋಳರದು ಆಗದು, ಸಾಳಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸಂಪೋಕ್ಷಣ
 ಪೂಜಾವೈಕಲ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲ, ಸುವರ್ಣಾದಿ ದೇವತಾಪ್ರತಿಮೆಗ
 ಳು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆಲಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಸಾ
 ಳಗ್ರಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪೂಜೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಇರದು, ಸಾಳಗ್ರಾಮ ಪೂಜೆ
 ಗೆ ಸಪ್ಯಕವಾದ್ದು ಯಾವದು ಇಲ್ಲ, ಸಾಳಗ್ರಾಮಶಿಲೆಯ ವಡದು ಇದ್ದಾ
 ಗ್ಯಸುಲಕ್ಷಣವಾದ ಚಕ್ರನುಳ್ಳ ಸಾಳಗ್ರಾಮವು ಪೂಜಾವೋಗ್ಯವು.
 ಯಾವನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಳಗ್ರಾಮವ್ಯಾಪಕಾಚಕ್ರ ತುಲನಾಚಕ್ರಭಗ
 ವತ್ಸಕ್ತರಾದ ಪರಮ ಭಾಗವತರು ಪ್ರವಚನ ವೇದಪಾರಾಯಣ ಮೂ
 ಧಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ಧೋರೆಗಳು ಇರುವರೋ? ಅವಿವೇಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಸವೇತನಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾಸವಾಗಿರುವನು. ವಿಷ್ಣುಪಾದೋದಕವಂ ಪ
 ತಿತವಾನನ ಕರವಾದ ಪ್ರಸಾದವಂ ನಿತ್ಯಪಲ್ಲೂಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇಹದೋಷ
 ಸಕಲವಾಪಂಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಂಗಳಂ ಪಡದು ಅನಂತರ
 ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೈದುವರು ಎಂದು ವೇಳದ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರ

ಮಾತಂಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ದಿವ್ಯವರಿ
ಮಂಗಳಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅತಿಮಧುರವಾಗಿ ಇರುವ ಶರ್ಕರೋದಕವನ್ನು
ಗ್ರೀಷ್ಮ ಕಾಲದೋಳ ಪಾನನಂಗೈದ ಅತಿತ್ಯುಷಿತನಂತೆ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ
ವರನಾಚಾರ್ಯರಾದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರಂ ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಮಹಾಗು
ರುವೆ ! ನಿಮ್ಮಿಂದ ಈಗ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಗವನ್ಮಾಹಾತ್ಮೆಯಂ ಕೇ
ಳಿ ಧನ್ಯವಾದಿಸು, ಗುನರ್ಪ ವಾಚಕನಾದ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವ
ರ್ತಕನಾದ ರುನರ್ಪದಿಂದೊಡಗೂಡಿಗುರುವೆನಿಸಿ ಸಕಲವಿಧದಿಂದಲೂ ಉ
ದ್ಧರಿಸುವಗುರುವೆ ಬ್ರಹ್ಮನು, ಗುರುವೇ ಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಗುರುವೇ ಮ
ಹೇಶ್ವರನು, ಗುರುವೇ ವರಬ್ರಹ್ಮ, ಗುರುವೇ ಪರಾಗತಿಯು, ಗುರುವೇ
ಇವ್ಯದೈವವು, ಗುರುವಿಲ್ಲದವರ್ಗೆ ಸದ್ಗತಿಯಿಲ್ಲ, ಹೃತ್, ಶಯನ, ಸಂ
ಕಟ, ಸ್ನಾನ, ಜಪ, ತಪೋಹೋಮ, ಆರಾಧನಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯು ಅನೇಕವಾ
ಗಿ ಗುರುನಾಮವೇ ವೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಹರಿಹರಾದಿನಾಮಾಸ್ತರಣೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ
ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪಾಪಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ತತ್ಪಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಗು
ರುಕಬ್ಬಕ್ಕೆ ನೀವೆ ವಿಷಯರೆಂದು ಬಹು ಒಗೆಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವನುಮಾಡು
ತ ಮರಾಧೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರಂ ಸಂತೋಷ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿರು
ತ್ತಿರ್ಪನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ.

ಗಪ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ
ಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭು
ಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಹ್ನ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ
ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವೂ ಸಾನುಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
ಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಷು ಘಟಕಾ
ಕತಗ್ರಂಥ ದಿಸವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾ,
ತೋಯಸ ಗೋತ್ರ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಚಾನುರಾಜ ಮಹಾ
ರಾಜಪುತ್ರ ಸರಪತಿ ಬಿರುದನುಹೀಶೂರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ತಾಜನಡೆಸುರನರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯ
ವೆಂಬ ನನಗಿನ ಕೃತಿಯೋಳ ವೋಮಯೂ ನವಣದಲ್ಲಿ ವೈಕುಂಠವರ್ಣನಾ

ದಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತ ಮಹಾತ್ಮೆಯು ಕಡೆಸವೆಂಬ ಮುನ್ನು
ತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ * * * * *

ಮುವತ್ತನೆ: ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಮುನ್ನು ಲೋಕದ ನೇಯೆ ಅಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಿ.

ಶ್ರೀಜಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ಬೈಸನು:

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಿಂದ ಅತಿಶ್ರೇತನಾದ ಶಿಖಿ ಇಂದಬಲಂ
ಗಳಿಗಾಗಿ ಜೋಲುತಿರುವಂತೆ ಕರ ಚರಣಾದಿಗಳಿಂದಬಲಂ ನಿವ್ರಿಯಿಂದ
ಕಡಮೆಯಾಗಿ ವರಾಪಾಲದ ಕಮಲದಂತೆ ಸಡಿಲಿರುವ ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ
ಲಂ ಮಂದವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧಸಿಗೆ ಕೇಳುವ ಶೋತ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ
ಯೆಕ್ಕಿದ ಅರಳೆಯಿಂದ ಮೃದು ಬಿಳುವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹ್ರಸ್ವಕಾದಿವಿರುವ
ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮೂರ್ತು ವಿಕ್ರಮಂಗಳೊಳಿವ ಬಳಕ
ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅನ್ಯತಸ್ಯ ಶನಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ದಿವ್ಯಚಾರಿ
ತ್ರನುಂ ಕೇಳಲಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಕುರಿತು ಯಲ್ಲ ಮ
ಹಾ ಪುರುಷನೆ! ಭಗವದಾರಾಧನದ್ರವ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಮುಖ್ಯತರವಾದ ಶ್ರೀ
ತುಲಸೀ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ನನಿಗೆ ಸರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು, ಅ
ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ನಿರೂಪಿ
ದವರಿ ಯಂತೆಂದರೆ-ಕೆಳ್ಳೆ, ಮಂಗಳಕರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನೆ ! ಪೂ
ರ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯರು ಪರವೃತ್ತಿಹಾದಿಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ವೊಂದೊಂದು
ರೂಪಗಳಿಂದ ನೇವೆಯುಂಮಾಡುತ ಸರ್ವದಾ ನೇವಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂ
ದು ಇಚ್ಛೆಯಿಂ ತಾವೆಲಿಲಾರ್ಥವಾಗಿ ತುಲಸೀರೂಪವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಲು,
ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಮಾಧನದೋಳ್ ತುಲಸೀರೂಪದಿಂದವತರಿಸಿ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣ
ರ್ಥವಾಗಿ ಸಕಲಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಕಲಾರಣ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಕ
ಲ ದೇವಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೂಜಾರ್ಥಮಾಗಿ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂಕೊಂಡು ಇರುವ
ದು, ಈ ತುಲಸೀದಳಗಳ ಪೂಜೆಇಂದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವೆ

ಸು.ಸುನರ್ಣರಜತ ಸವರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಸುಗಂಧ ಉಳ್ಳ ಕಮಲವೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಿಲ್ವವತ್ಸವೊದಲಾದ ಸಕಲ ವತ್ಸಂಗಳಿಂದಲೂ, ದಿವ್ಯಫಲಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದಲೂ, ನೈವೇದ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರವಕ್ಷಿಣ ಸಮಸ್ತಾ ರಸೋತ್ಪ್ರಜಪ, ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದಲೂ, ನೀರಾಜನಂಗಳಿಂದಲೂ, ತುಲಸೀ ಇಲ್ಲದೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಆತ್ಯಂತಪ್ರೀತನಾಗುವದು ಇಲ್ಲ, ಸಮಸ್ತ ಉಪಚಾರಂಗಳನ್ನು ತುಲಸೀಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕು, ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ತುಲಸಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಯಾರು ಅಂಥಾ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಆರಾಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಸದೀಪೀರ ಮುಂತಾದವರಿ ಶುದ್ಧಸ್ಥಲಂಗಳಲ್ಲಿ ತಂದುಹಾಕಿ ತೀರ್ಥಸೇವನನಂ ಮಾಡಿ ವೃದ್ಧಿಪಾಡಿ ತುಲಸೀ ಗಿಡನಂ ಪೂಜಿಸುವರೋ? ಅವರಿಗೆ ಪಾವಲೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಯಮುವರ್ತನ ಪೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ತುಲಸೀ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಯಾರು ತಂದು ಹಾಕುವರೋ? ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಲ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಕೋಟಿರುಜ್ಜ್ವಲ ಒರುವದು, ಉದಯ ಕಾಲದೊಳು ತುಲಸಿಯ ಮೂಲವಮೃತ್ತನ್ನು ಲಲಿತ ಬೆದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಲು ಆಯಸ್ಸು, ವೇರ್ತಸ್ಸು, ತೇಜಸ್ಸು, ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪುಣ್ಯಂಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ ಮೃತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ದುಸ್ಪರ್ಶ ದುಸ್ಸಂಗತಿ ಮೊದಲಾದ ಅಶುದ್ಧಿಗಳು ಪೋಗಿ ಸಕಲಸತ್ಯ ಮಾರ್ಗನುಷ್ಠಾನಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವೇಷನಂ ಪರಿಶುದ್ಧನಂ ಮಾಡುವದು. ಆಲಯಂಗಳೋಳ್ ಮಹಾನದೀತೀರಂಗಳೋಳ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳೋಳ್ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೋಳ್ ಬೃಂದಾವನನಂ ನಿರ್ಮಿತರೋಳ್ ತುಲಸೀಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನನಂ ಗೈದು ತೀರ್ಥಸೇವನನಂ ಮಾಡಿ ಸಾಯಂಪ್ರಾತಃ ಪೂಜಿಸುವರಿಗೆ ಸಕಲಪಾಪಂಗಳು ಪೋಗಿ ನಿತ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಸಿಧ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು ಆಬೃಂಹಾನನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೀರ್ಥ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಗಂಗಾಸ್ಮರಣ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ಪ್ರವಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ಭೂವ್ರವಕ್ಷಿಣಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ತುಲಸೀ ಬೃಂದಾವನಗಳಂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವರೋ? ಅಷ್ಟು ಜೀವಾಲಯಂಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ತುಲಸಿಯೇ ಸಕಲ

ಇಸ್ರಾಫೆಲ್ ವಸ್ತ್ರವು, ತುಲಸೀ ಸಂಬಂಧವಿಂದ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳು ನಿ
 ಶ್ವೇದವಾಗಿ ಪೋಗುವವು, ತುಲಸೀ ಇದ್ದ ಬಳಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಹಾ ವಿಷ್ಣು
 ವು ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಆವಾಸವಾಗಿರುವನು, ಯಾವಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ ಆರೋ
 ಪಿತವಾಗಿ ಇರುವದೋ? ಆಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ಯೆನುಬಟರ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ,
 ತುಲಸೀಗಿಡಂಗಳು ಇರುವ ಗೃಹದೋಳ್ ಯೆನು ತುಲಸೀ ಬೀಜಂಗಳು
 ಇರುವವೋ ಅವು, ಸಹಸ್ರನರ್ವ ಗಿಡಹಾಕಿದವರು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕದಲ್ಲಿ
 ವಾಸವೆಂ ಗೈವರು, ತುಲಸೀಗಂಧ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪಿತೃಗಳು ಸಮಸ್ತರು
 ಮುಕ್ತಿ ಲೋಕವನ್ನೈದುವರು, ಕಾವೇರೀದರ್ಶನ, ಗಂಗಾಸ್ನಾನ, ತುಲ
 ಸೀಸ್ಪರ್ಶನ ಇವು ಮೂರೂ ಸಮಾನ ಪುಣ್ಯಂಗಳೆಂ ಕೊಡುವವು, ಇವು
 ಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪುಣ್ಯಯುಳ್ಳಂ ಇಲ್ಲ, ತುಲಸೀ ನೆಡುವದರಿಂದಲೂ ಸೇ
 ರ್ವನದಿಂದಲೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದಲೂ ಅರ್ಚನೆಯಿಂದಲೂ ಪಂಚಭೂತಂ
 ಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ದೋಷ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳೂ ಸಹ ಪರಿಹರವಾ
 ಗಿ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳೆಂಬ ಕರಣತ್ರಯಂಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಸಕಲ
 ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ವಿಷ್ಣುಸಾಯುಧ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು
 ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೂ ತುಲಸೀ ಬೃಂದಾವನಾರ್ಚನೆಯೆಂ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಪ
 ದವಿಗಳೆಂ ಪಡೆದು ಇರುವದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಪ್ರತಿವ್ಯಾಧಿಯಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ
 ಬೃಂದಾವನಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಥಾ ವಿಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ
 ಧೂಪ ದೀಪ ಸ್ತವೇದ್ಯೋಪಚಾರಂಗಳೆಂಗೈದು ಸಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡ
 ಲು ಆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೆ ವಾಸವಾಗಿರು
 ತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ಸಕಲಾ ಭೀಷ್ವ ನನ್ನು ಕೊಡುವನು, ಮತ್ತು ಮೂರುಸಾವಿ
 ರ ನಾವಿನ ಮರ ಮುಂತಾದ ಮಹಾವೃಕ್ಷಗಳ ಆರೋಪಣೆಯಿಂದಲೂ
 ಸಹಸ್ರ ಅಶ್ವತ್ಥಾದಿ ಪುಣ್ಯ ವೃಕ್ಷಾರೋಪಣೆಗಿಂತಲೂ ಬಂದು ತುಲಸೀಗಿ
 ಡದ ಆರೋಪಣೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದು, ಯಾರು ವಿಷ್ಣು
 ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೊಂದು ತುಲಸೀ ಗಿಡವನ್ನು ಹಾಕುವರೋ ಅವು ಮೂ
 ತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವರು ಸಕಲ ಐಹಿಕಸೌಖ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸಿ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕದಲ್ಲಿ
 ನಿತ್ಯವಾಸವಾಗಿರುವರು, ತುಲಸೀ ಹೊಡೆಗಳಿಂದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನ ಯಾರು
 ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು ಪುನಃ ಮಾತೃಸ್ತನ್ಯ ಪಾನವನ್ನು ಮಾಡ ವೆವಿಲ್ಲ,

ತುಲಸೀಗಿಡೆಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ರಾವಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳು, ಗಂಗಾವಿ ಸಕಲ ಸ್ಥಳಿಗಳು, ಮಾನು ದೇವಾವಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು, ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಸಕಲ ಋಷಿಗಳು ಅಗ್ನಿ ಪೂರ್ವಾದಿ ಸಕಲ ಪಿತೃಗಳು, ಪ್ರಾಣವಾದಿ ಸಕಲ ಮಂತ್ರಗಳು, ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವತ್ರ ಪೋದೋಂದು ಅವಯವ ರೂಪಂಗಳಾಗಿ ವಾಸವೆನ ಮಾಡುವವು; ಒಂದು ತುಲಸೀದಳಾರ್ಚನೆ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಂಗಳೆಲೋಪವಂದುಂಟಾದ ಪಾವವು ಪರಿಹರವಾಗುವದು, ತುಲಸಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವಸ್ತು ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ, ತುಲಸೀ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಗ್ರಹಣಾದಿ ದೋಷಂಗಳು ದುಸ್ಸಂಗ ದೋಷಂಗಳು ದುಸ್ಪರ್ಶ ದೋಷಂಗಳು ಪೋಗುವವು, ಕನ್ಯಾದಾಸ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ದಾಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲವ್ರತಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಲಸೀಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವದು, ತುಲಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ಪ್ರತಾಪ್ಯಸುಖಾ ನಂಗಳು ನಿಷ್ಪಲಂಗಳು, ತುಲಸೀ ಮಾಲೆಯ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಹಾವಿಘ್ನವು ಅತಿಸಂತುಷ್ಟ ನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಈವನು, ಭಗವದರ್ಪಿತನಾಗಿ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪನಾಗಿ ಬಂದ ತುಲಸೀ ಮಾಲಾರ್ಥಾರಣದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧ ದೇಹವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವೆನ ಪಡೆವನು, ಶ್ರೀಮಹಾವಿಘ್ನವಿನ ಪೂಜೆಗೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವಾದ ಶ್ರೀ ತುಲಸಿಯು ಆರಣ್ಯಕವಾಗಿ ತಾನೆತಂದದ್ದು ಸರ್ವೋತ್ತಮವು, ತಾನು ಹಾಕಿದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ತಾನುತಂದದ್ದು ಉತ್ತಮವು, ಪರರಿಂದ ಆರೋಪಿತನಾದ ತಡದಲ್ಲಿ ತಂದದ್ದು, ಕ್ರಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೆರಿಶಿದ್ದು ಮಧ್ಯವೆ-ವು, ಜಗವೆತನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತುಲಸೀದಳವಾಗಲೀ ಉದರಿಂದ ಎಲೆವರಾಗಲೀ ತದಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಾಷ್ಠವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮೂಲವಾಗಲೀಮೃತ್ತಾಗಲೀ ಸಮರ್ಪಣವೆನ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ಸಾಂಗವಾಗದು, ತುಲಸೀದಳವೆನ ಕರ್ಣದೊಳಿರಿಸಲು ದುಶ್ಯಬ್ದ ಶ್ರವಣ ದೋಷಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಭಗವನ್ನಾಮ ಶ್ರವಣ ಫಲವೆನ್ನಂಟು ಮಾಡುವದು, ತುಲಸೀದಳವೆನ ಭಕ್ಷಿಸಲು ಕಾಯಶುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಸರ್ವದಾತುಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಭಗವದುಪಾಸನಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವವು, ಪ್ರಸಾದಶೇಷವಾದ ತುಲಸೀ ದಳವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣಿಸಲು ದಿವ್ಯಜಾಹ್ನಿನ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಸ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದು, ನೂತನ ತುಲಸೀ ದೊರೆಯುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುನ

ಪದ ಪರ್ಯಂತವು ಬಣಗಿದ ತುಲಸಿ ಯಿಂದಲಾದರೂ ಇದರ ಚೋ
 ರ್ಣ ದಿಂದಲಾದರೂ ಇದರ ಕಾಷ್ಟ ಗಂದದಿಂದಲಾದರೂ ತುಲಸೀನಾ
 ಮ ಸ್ಮರಣ ದಿಂದಲಾಗಲೀ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದುತುಲಸೀ ಸಂಬಂಧ ಎ
 ಳ್ಲದೆ ಪೂಜೆಯುಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗದು, ತುಲಸೀ ಸಂಗ್ರಹಣದೋಳು
 ಯಥಾಕಾಸ್ತಮಾರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು,
 ಈ ತುಲಸೀ ಸಂಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಚತುರ್ದಶೀ, ಅವ್ಯಯಾ, ಸಂದತಿಥಿ, ದ್ವಾದ
 ಶೀ, ಸುಕ್ರಮಣ, ವ್ಯತೀಪಾತ, ಮನ್ವಾದಿ ಯುಗಾದಿ, ಜನ್ಮಸಕ್ಷತ್ರ,
 ಶ್ರವಣಸಕ್ಷತ್ರ, ಮುಖ್ಯಾಕ್ಷಾಂತರ, ಭೋಜನಾತ್ಪರದಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ನಾನಾತ್ಪು
 ರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ, ಭೈಗು, ಭಾನು, ಭೌಮವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡದು, ತು
 ಲಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆಯು ಮಾಡುವೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಗ್ರಹ
 ಶಿ ಪೂಜೆಯು ಮಾಡಬಹುದು, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ಮೊದಲಾದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ, ಧನುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಶ್ರವಣಸಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ, ದ್ವಾದಶೀಯಲ್ಲಿ, ತು
 ಸೀ ಸಮರ್ಪಣದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಫಲವುಂಟು, ಇನ್ನೂ ದಶಮಾದಿನಸ ಏಕ
 ಭುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಭಗವದಾರಾಧನವು ಮಾಡಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ಕುದ್ಧವಾದ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ದಿಂದ
 ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಲಸಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನಂಪೂಜಿಸಿ ಆರಾತ್ರಿ
 ಯೋಳು ಭಗವತ್ಪೂಜೆ ಪುಣ್ಯಕಥಾಶ್ರವಣಗಳಿಂದ ಜಾಗರಣವು ಮಾಡಿ
 ಪ್ವಾದಶೀದಿನಸ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಲಸೀ ದಳಗಳಿಂದ ಭಗವತ್ಪೂಜೆಯು ಮಾಡಿ
 ದಿನದಿಗೇ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರಾಣಾರ್ಥಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುವವು,
 ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಇಂಥಾ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು
 ಳ್ಲ ಏಕಾದಶೀ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸಾಂಧಾನ ಚಿತ್ತನಾಗಿ ಕೇಳುವೆ ನನಗೇನಿರೂ
 ವಿಸ ಮೇಕೆಂದು ನುಡಿದ ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಆ ಮೂಹಾತ್ಮ್ಯವು
 ನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದವರಿ ಎತ್ತಿದರೆ— ಕೇಳೈ ಗುಣವಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
 ಯನೇ ! ದಿನಸಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಹರಿವಾಸರ ವೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುಪುಣ್ಯಕ
 ರವಾದ ಏಕಾದಶಿಯ ಪ್ರಭಾವವುಂಟಾದರೂ ನಿರೂಪಿಸಲಕಕ್ಕವು, ಏಕಾ
 ದಶಿಯು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಸರ್ವ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂಥಾದ್ದು,
 ಪೂರೈದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ

ಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸಾರ್ಥವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ತಡಾದಿಯಾಗಿ ಏಕಾ
 ದಶಃ ಉಪವಾಸನಂಗೈದು ಭಗವಂತನು ಪೂಜಿಸಿ ದ್ವಾದಶೀದಿನನ ಉಪವಾ
 ಯೋಳ್ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂಜೆಯೆಂಬೊಡಿ ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡುನರು, ಅದ್ವ
 ರಿಂದ ದ್ವಾದಶಿಯು ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿ ಹರಿದಿನವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವದು,
 ಯಾರಾದರೂ ಸರಿ ಈ ರೀತಿಯೋಳ್ ಏಕಾದಶೀ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ದಶಿಮಾ
 ಏಕಭುಕ್ತಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಏಕಾದಶೀ ಶುದ್ಧೋಪವಾಸ, ಜಾಗರಣೆ, ದ್ವಾದ
 ಶೀ ದಿನನ ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡುವರೋ? ಅವರು ಗರ್ವಪಾಪ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತ
 ರಾಗಿ ಇಹಲೋಕದೊಳ್ ಸಕಲವ ಶ್ವರ್ಯವೆಂಬಡೆಮ ಮೋಕ್ಷಸಾನ್ನಿ
 ಜ್ಞಾನನ್ನು ಐದುವರು, ಯಾರು ಈ ಹರಿದಿನವೆಂಬ ಏಕಾದಶಿಯೋಳ್ ಅ
 ಚ್ಛೇದನ ಉಪವಾಸ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡದೆ ಭೋಜನ ನಿದ್ರಾದಿಗಳಂ ಮಾಡು
 ವರೋ? ಅವರು ನೋಂದೊಂದು ಅಗಳಿಗೆ ನೋಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ಕ್ರಿಮಿಗ
 ಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುವರಾಗಿಯು, ನಿದ್ರೆಯ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ
 ದೋಷಗಳನ್ನು ನುಡವಿಸುವರಾಗುವರು ; ಸಹಸ್ರಗ್ರಾಣ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ
 ನೈತೀಪಾತ, ಲಕ್ಷ ಅನಾವಾಸ್ಯವ್ರತವೂ ಕೂಡ ಏಕಾದಶೀವ್ರತೋತ್ತರ
 ದ್ವಾದಶೀಪಾರಣೆಯುಂ ವ್ರತದ ಹದಿನಾರರಲ್ಲಿ ನೋಂದೊಂದುಪಾಲನ್ನು ಐದಲಾರವು;
 ಒಂದು ಯೇಕಾದಶಿ ವ್ರತಾಚರಣೆಯಿಂದ ಸಪ್ತದಂತದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನ
 ವಿನೋದಾದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಪಾಪಂಗಳು ಹೋಗುವವು, ಯೇಕಾದಶಿಸ್ಮ
 ರಣನಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವನು. ಅಶ್ವ
 ಮೇಧ ಸಹಸ್ರ, ವಾಜವೇಯಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿಗೋದಾನ, ಕನ್ಯಾ
 ದಾನ, ಸಕಲಭೂವ್ರಕ್ಷಿಣಂಗಳು ಕೂಡಾ ಏಕಾದಶಿ ಉಪವಾಸದ ಕಲಾಂ
 ಕವನ್ನಾದರು ಪಡೆನುಲಾರದು ; ಏಕಾದಶಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವ್ರತಯಾವ
 ದುಯಿಲ್ಲ, ಯಿದೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷವ್ರದ, ಏಕಾದಶಿ ಉಪವಾಸ
 ದಿಂದ ಏಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯ ಪಾಪಂಗಳು ಹೋಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಕರೀರಲು
 ಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಯೇಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಪ್ರಕಾರವಿಂದಲೂ ಸಕಲ ಪಾ
 ಣಿಗಳು ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಕಲಶ್ರುತಿ ಇತಿಹಾಸ ಸ್ತೋತಿ
 ಪುರಾಣ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಸಹಸ್ರ ಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳುವದು, ಇಂಥಾಪ್ರ
 ತನಂ ಖಿಟ್ಟು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಭೋಜನವೆಂಬೊಡೆ ಆದೋಷವೆಂಬರಿ

ಪಲುವೇಳಲಕಕ್ಕುವು ; ಈ ಹರಿದಿನಸವ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂಜದಿಂದ
 ಭೋಜನವಂ ಮಾಡುವನು, ಮಾಡಾಯಂದು ಹೇಳುವನು, ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ
 ದ್ದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಪಟ್ಟವನು, ಕೂಡನರಕವೆ ನೈದುವನು ; ದಶವಿಂಶದ
 ಣವಿದ್ಧವಾದ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಉಪವಾಸವು ಸಿಂಧುಲವಾಗಿರುವದು
 ಹರಿವಾಸವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ದ್ವಾದಶಿಯ ಅವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
 ಪಾರಣೆಯು ಸಿಂಧುಲವೆಂಬುವರು, ಅಶಕ್ತಿಯಿರುವಲ್ಲಿ ಬಾಲವೃದ್ಧಾತುರ
 ರಿಗೆ ವ್ರತವು ಬಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಫಲ ಮೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ
 ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದೆಂದು ವೇಳುವರು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತಿನಾಲ್ಕು
 ಏಕಾದಶಿಯು ನಿಷ್ಕುವಿನ ಉಪದೇಶ ಉಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಪಕ್ಷಪ್ರಾಯ
 ಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪವಾಗಿಯು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾಗಿಯೂ ಸಕ
 ಲೇಂದ್ರಿಯದೋಷಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿದ ಸತ್ಸನ್ನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಭಗವೆ
 ತ್ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಿ ಸೇವಾರೂಪದಿಂದ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲೀ ಯುಂ
 ದು ಸಕಲ ಚೇತನೋದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕ್ಲಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ; ಇ
 ದರೋಳ್ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದೊಳೆಂಟು ಏಕಾದಶಿಗಳು ಮತ್ತೂ ಶೇಷಂಗಳು
 ಅದರೊಳಗಾಗಿ ಅಸಾಧ ಕಾರ್ತಿಕಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತ
 ಮಂಗಳು, ಆಯಾಯ ದ್ವಾದಶಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇಮೇರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತರಂ
 ಗಾಗಿ ಇರುವವು, ಮತ್ತಂದ್ವಾದಶಿಯು ಶ್ರವಣೋಪೇತನಾದರೆ ಅದರಮಾ
 ಹಾತ್ಮೆಯುಳ್ಳೆಂದು ವೇಳಬಹುದು, ಈ ನೇಮಗಳು ಸರ್ವವರ್ಣ ಶ್ರ
 ಮಂಗಳಿಗೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವದು, ಪಶುವಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಮಾ
 ತ್ರಗಳಿಗೂ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು, ಈ ಮೇರಿಗೆ ಏಕಾದಶಿವ್ರತ
 ವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೂ ವ್ರತಕಥಾಶ್ರವಣವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಸಂತೋ
 ಪವಿಜ್ಞವರಿಗೂ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಮಾರ್ಗವಿದು. ಮೈಕುಂತಲೋಕ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು. ಎಂದು ನುಡಿದ ನಿಷ್ಕು ಚಿತ್ತರಮಾತು ಕೇಳಿದ ಸುಗಂ
 ಧನುಹಾರಾಯನು ಅರ್ಚಿಸಿದೆಯೆಂಬ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿ
 ಸಬೇಕೆನಲು ಆ ನಿಷ್ಕು ಚಿತ್ತರಾ ವೇಳಿದ ಪರಿಯಂತೆಂದರೆ, ಕೇಳೈ ಮ
 ಹಾರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ಮೋಕ್ಷೋಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮೋಕ್ಷಮಾ
 ರ್ಗವಾದ ಅರ್ಚಿಸಿದೆಯೆಂಬ ವೇಳುತ್ತಲಿಧೇನೆ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ

ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ವೈಕುಂತದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅದಂತೆಂದರೆ, ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪನಿಂದ ನಕಲ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿತಿ ಇರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ನಕಲ ಚೇತನಾಚೇತನ ಪ್ರಪಂಚವು ತನ್ನಿಂದಲೆ ಸೃಷ್ಟಿವಾಗಿ ತನ್ನಿಂದಲೆ ಪರಿಪಾಲಿತವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾದ ತರುವಾಯ ತಾನು ವೈಕುಂಠಸುಖವಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ನಿರಂತರತೆವೋರೂಪವಾದ ಮಾಯೆಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗಲು, ಆ ಬಗವಂತನೇ ನಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿಮೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿಯೂ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮವಾದ ತಪಸ್ಸು, ಆ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಹ್ವರ, ಅಹ್ವರದಿಂದ ಅನ್ಯಕ್ತ, ಅನ್ಯಕ್ತದಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕ ರಾಜನ ತಾನೆನ ಅದಂಕಾರಗಳ್ಳು, ಅದರಿಂದ ಏಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಅದರಿಂದ ಕಬ್ಬ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ, ತನ್ಮಾತ್ರಂಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು, ಅದರಿಂದ ಆಕಾಶ, ಆಕಾಶದಿಂದ ವಾಯು, ವಾಯುವಿನಿಂದ ಅಗ್ನಿಯು, ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪು, ಅಪ್ಪಿನಿಂದ ಪೃಥಿವೀ, ಈ ಮೇಲೆಗೆ ಆಗಿ ತಿರ್ಯಗ್ಮಿಢುಪ್ಯಸ್ಥಾನರಾದಿಗಳಂ ಸೃಜಿಸಲು, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಶಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನಾದಿಪ್ರವಾಹರೂಪನಾದ ಕರ್ಮ ಸುಬಂಧದಿಂದ ನಕಲ ಚೇತಸಂಗಳ್ಳು ಜನನ, ಮರಣ, ಅಧಿಪ್ಯಾಧಿ, ಸುಖ, ದುಃಖಮಯವಾಗಿ ಮರಳ ಮರಳಅನೇಕ ಜನ್ಮಂಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಬಂದು ಮೊಂದುಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಕಡೆಗಾಣದೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ನೆನುದ್ರದೋಳುಳ್ಳೇವ್ವ ಕೂಪದೋಳುಬಿದ್ದು, ಹೊರಳನರಳುವನುಕ್ತಿಕಾದಿಗಳಂತೆ ಮುಳುಗಿಕೋಟಲೆ ಗೊಳುತ್ತಿರುವವಂಕಂಡು ಕೃಪಾಸಾಗರನಾದ ನಾರಾಯಣನುಪರಮ ಕುಟಾಕ್ಷಬುಳ್ಳವನಾಗಿತಾನೆ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯ ರೂಪಮಂ, ಮಂತ್ರ, ಮಂತ್ರಾರ್ಥ ರೂಪಮಂ, ಸಾಧನ, ಸಾಧನರೂಪಮಂ, ಧರಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾದ ತತ್ವ ಜ್ಞಾನೋಪಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ನರ್ಣಾಶನು, ಸತ್ಕರ್ಮಚರಣೆ, ಯಜ್ಞಾದಾನ, ತಪೋಜೋಮು, ಧ್ಯಾನ, ಸಂಧ್ಯಾನಂದನ, ಪಂಚಮಹಾಯಜ್ಞ, ಆಗ್ನಿ ಹೋತ್ರ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರ, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಸ, ಕೃತ್ಯ, ಚಾಂದ್ರಾಯಣವ್ರತ, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ, ಫಲಮೂಲಾಶನ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ, ಜಪ, ಸುತರ್ಪಣ, ನಾಮಸಂಕೀ

ತಾನ, ಸುರಾರ್ಜುನ, ಗುರುಕುಲವಾಸ, ವೇದ ವೇದಾಂತಾದಿಶ್ರವಣ, ವರಣ, ಪ್ರವತ್ತಿ, ಕರಣಾಂಗತಿ, ಸ್ವಸ್ವರೂಪ, ಪರಸ್ವರೂಪ, ಪುರುಷಾರ್ಥಸ್ವರೂಪ, ಉಪಾಯಸ್ವರೂಪ, ವಿರೋಧಿ ಸ್ವರೂಪಗಳಂ ಶಾಸ್ತ್ರರೂಪವಾದ ಉಪದೇಶ ದಂನಾಡಿ, ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಾಗ್ಯಗಳಂ ತಿಳಿಸಲು, ಆ ಭಗವದನುಗ್ರಹ ಬಲದಿಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವಂ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಇರುವಗುರುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಸಂಸಾರದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮೋಕ್ಷವನ್ನೈದುವ ಅರ್ಚಾರಾದಿನಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಸಂಗತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಬಂಧ ಹೇಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಉಪದೇಶಮುಖದಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೋಳ್ ಪ್ರಪತ್ತಿಯುಂನಾಡಿ ಸುಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧರೂಪನಾದ ಕರ್ಮವಾಸನಾ ಸಂಬಂಧವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಶಿ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮ ಶೇಷವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಗೌಮಿಯಾದ ಕರ್ಮಗಳಂ ತನ್ನಂಹತ್ತದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಸ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮೋಗಕತ್ತಿಯಿಂದ ತದೇಕಾಯತ್ತ ಚಿತ್ತ ನಾಗಿಸರ್ವದಾ ಭಗವದ್ಗುಣಾನುಭವ ನಾನುಸ್ಮರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಕಟಾಕ್ಷ ಬರಲು ಈ ಪ್ರಾಕೃತದೇಹದಿಂದ ಲಿಂಗಕರೀರವೆಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕರೀರದಿಂದ ಮಧ್ಯಧಮನೀಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟು ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವಂ ಭೇದಿಶಿ ಅನ್ಯದೇಹವಂ ತಾಳ್ದು ಬಹಿರ್ಗತನಾಗಿ ಅವಾಂತರಲೋಕಪ್ರಾವಕವಾದ ಧೂಮಾವಿ ಮಾರ್ಗವೆಂಬಿಟ್ಟು ಅಪ್ರಾಕೃತ ಲೋಕಪ್ರಾವಕವಾದ ಅರ್ಚಾರಾದಿನಾರ್ಗದೋಳ್ ಪೊಕ್ಕು, ಅಗ್ನಿಲೋಕವಂ ಪ್ರವೇಶಿ ದಿನಪೂರ್ವಪಕ್ಷ ಉತ್ತರಾಯಣ ಅಬ್ಬಂಗಳಂಕಳೆದು ವಾಯುಲೋಕವಂ ಶೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ದೇತೆಗಳ ಸುಮ್ಮನಿಂದ ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವವರಿಂದ ಯದುರುಗೊಂಡು ಮುರ್ಯಾದಿಗೋಳು ಸುತವಿದ್ಯುಲ್ಲೋಕ ವರುಣಲೋಕ ಇಂದ್ರಲೋಕಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರವಂ ಪಡೆದು ಬಹ್ಮಲೋಕವೆಂ ಪೊಕ್ಕು, ಬಹು ಮಾನಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸೀಮಾಂತಸಿಂಧುಮೆಂಬ ವಿರಜಾನದಿಯೋಳ್ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಪಂಚ ಭೂತ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇರುವ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗಳಂ ಆತೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಭತ್ತೆ ದ್ರವ್ಯಗಳಣ ಅಕ್ಕಿ

ಗೆ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ಉಪ್ಪತ್ತಿಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಹೊಟ್ಟೆನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ
 ಪುನರ್ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಲಿಂಗದೇಹವು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಲು, ಅವರ
 ಜಾತ್ಯಾನ್ವಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನೂನವನೆಂದು ವೆಂದುರೂಪದಿಂದ ಇರುತ್ತಿರುವ
 ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ದಿವ್ಯಕರಸ್ಪರ್ಶ ಮಾತ್ರ ನುಹಿಮೆಗೊಂದಲು, ಅಪ್ರಾಕೃ
 ತನಾದ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ರೂಪವಾದ ದಿವ್ಯದೇಹದಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ
 ವರಿಂದ ಜಮುಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಸಕಲ ಮೈಭವದಿಂದ ಮೈಕುಂಠ ಸಗರ
 ಮು ಪೊಕ್ಕು ಚತುರ್ಭುಜನಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿತ್ವಮೊದಲಾದ ಮೂರುಗುಣ
 ಹೊರತು ಕಡಮೆಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ಸನ್ನನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾ
 ಸಂಧ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸಾರೂಪ್ಯಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆಯುವನು, ಎಂ
 ದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧವಾದ ಅರ್ಚಾರಾದಿನೂರ್ಗವಂ ವೇಳಿ, ಮತ್ತಂ ಮೈಕುಂ
 ಠಲೋಕ ಮೊದಲಾದ ಭಗವದಾಭಿಮುಖ್ಯ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನಗಳ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ
 ಗಳಂ ಸಕಲ ಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಸೌಳಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೂಪಂಗಳಂ ತು
 ಲಸೀಪ್ರಭಾವನಂ ಏಕಾದಶಿ ಮಹಿಮೆಯಂ ಅರ್ಚಾರಾದಿ ನೂರ್ಗವ್ರಕಂಸೆ
 ಗಳೆಂಬ ಇಂತೀಭಗವನ್ನಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಂಗಳಂ ಪರಿಸುವವರಿಗೆ
 ಕೇಳುವವರಿಗೆ, ಹೇಳಿ ಕೇಳುವದಂಕಂಡು ಸಂತೋಷವಡುವವರಿಗೆ, ಸಹಿತ
 ವಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಅವರ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಮಾ
 ಕ್ಕಂಡೇಯಾದಿಗಳಂತೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವಂಕೊಟ್ಟು, ಸೌಭರಿಯಂತೆ
 ವುತ್ರ ಪೌತ್ರಾದಿ ಸಂತತಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳಂ, ಸಕಲಾರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯಂಗಳಂ,
 ಸಕಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳಂ, ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯವಂ, ಸಕಲ ಜಯಂಗಳಂ, ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾ
 ನವಂ, ಇನ್ನೂ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಿಧ ಪು
 ರುಷಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವನು;
 ಎಂದು ಭಲಕೃತಿಯೆಂ ವೇಳೆದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರ ಮಧುರವಾದ ಪುಣ್ಯಕರ
 ವಾದ ವಚನನಂ ಕೇಳಿ, ಸುಂಗಧಮಹಾರಾಮನು ಚಂದ್ರನಂ ಕಂಡ ಸ
 ಮುದ್ರನಂತೆ ಆನಂದವೋಳ್ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ದುದ್ದು ಆ
 ಬಿಷಗನುಗಹಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಕೈ
 ತಾರ್ಥನಾದೆನು, ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲವಂ ತಿಳಿದೆನು, ಯಂದು
 ನುಡಿದು ಮತ್ತಂ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರಂ ಕುರಿತು, ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ತಮ್ಮ

ವಚನಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಭಗವದ್ವರ್ತನ ಆದಂತೆ ಆಯಿತು, ನಾನು ಧ
 ನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಗುರು ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ರತ್ನಾದಿಗಳನ್ನಿತ್ತು
 ಪಾದಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕಾದ ಮು
 ಷಿಗಳನ್ನು ಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ
 ಕಥಾಲಾಪಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯನು ಸುಂಧರಾಯನ
 ತೇಜೋಧಿಕ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಲಜ್ಜಿತನಾದನಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯೋಳ್
 ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ರಾಜಶಿರೋಮುಖಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಸಂಧ್ಯಾದಿ
 ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಅನುಹರ್ಷಿಗಳ ಪ್ರಸಾದ ಫಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಪ
 ರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸುಮತಿಯಂಬ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದಲೂ ಛಾಯಾಗುವೃಂದಲೂ ಒ
 ಡಗೂಡಿ ಆವಿಷ್ಟು ಚಿತ್ತರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರಕಡೆಯಿಂದ ಉಪಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
 ನನಾಗಿ ವಿಷ್ಟುಚಿತ್ತರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಸ್ತುಖದೋಳರುತ ಉಪರಿಕಾಲ
 ದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಟುಚಿತ್ತರಿಂದಲೂ ಅವರಪರಿವಾರದಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೇವ
 ತಾಸ್ತುತಿಗಳಂ ಸುವ್ರಭಾತಾದಿ ಭಗವದ್ವಿಚಾರಗಳಾದ ಗ್ರಂಥಾನುಸಂಧಾ
 ನುಗಳಂ ಕರ್ಣಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಯಚ್ಚಿತ್ತ ಶೋತಾಚಮನಾದಿಗ
 ಳಿಂದ ಶುದ್ಧಮನಸ್ಸುನಾಗಿ ತಾನು ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂ ಉಚ್ಚರಿ
 ಸುತ ವಿಹಿತಕಾಲದೋಳ್ ಆತವಸ್ತಿಗಳಂ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾತಸ್ನಾನವೆಂ
 ಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾದಿನತ್ಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಅಬಳಕ ವೇದಾಂತಶ್ರವಣಕಾ
 ಲದೋಳ್ ಅಮುಷಿಗಳಿಂದ ಈವಿನೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಗವದರ್ಪಿತಮಾದ ಮುಷಿಗಳನೆ
 ವಿಹಿತವಾದ ಫಲಾದಿಗಳನ್ನು ಆತಿಥ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾ
 ರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅವರಂಕುರಿತು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಗ
 ವತ್ಪ್ರಸಾದವೆ ಅವಶ್ಯ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿ ಇರುವದು, ಅಪರೋಳಗೂ ಆ ಭಗವ
 ತ್ಪ್ರಸಾದವೇ ವರಮ ಭಾಗವತೆ ಮುಖದಿಂದ ಲಭಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಪಾನನ
 ವಾದ ವಸ್ತು ಉಂಟೆ? ತಮ್ಮಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗ
 ತ್ಯಕದ್ದೆಂದು ಅಂಗೀಕಾರವೆಚನನಂ ಕೇಳಿದ ಮುಷಿಗಳು ವಿಷ್ಟುಚಿತ್ತರಿಗೆ
 ವಿಜ್ಞಾಪನನಂ ಗೈದು, ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ದಿನೈವಾದ ಕಂದಮೂಲಂಗಳ
 ಳಂ ಆರಣ್ಯಕಥಾನ್ಯಗಳಿಂದಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹವಿಸ್ಸುಗಳಂ, ಯಾಗಶೇಷಮಾ
 ದಘೃತಕ್ಷೀರಂಗಳಂ, ಸೌತ್ವಿಕಶಾಕಾದಿಗಳಂ ತಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ

ಸುಗಂಧರಾಯನಂಕರೆದು ತೀರ್ಥಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿ
ಸಮೇತವಾಗಿ ಆತಿಥ್ಯವೆಂ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ
ಮರಣವೆಯಿಂದ ವಿಸ್ತೃ ಚಿತ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಕರತರಲು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಯ
ನು ವಿಸ್ತೃಚಿತ್ತರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಶಾಂತವಂ ಗೈದು ಕಾರ್ಯಾ
ರ್ದವಾಗಿ ಹೊರಡಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು
ನುಡಿದನಾತಂ ಕೇಳಿ ಪರಮ ಭಾಗವತೋತ್ತಮರಾದ ವಿಸ್ತೃಚಿತ್ತರು
ಸುಗಂಧರಾಯನಂನೋಡಿ, ಎಲೈ ಜಮಶೀಲನಾದ ಮಹಾ ರಾಯನೆ !
ನಿನಗಿಹುಭವಾಗಲೀ, ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತೆರಳತಕ್ಕದ್ದು. ನಿನಗೆ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗ
ಳು ಲಭಿಸಲೀ, ಸಕಲಕ್ಷೇಮವೂ ಆಗಲೀ, ನೀನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವದರ
ಲ್ಲಿ ನಾಶಮಿಲ್ಲ, ನೀನು ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಸಕಲದಲ್ಲೂ ದೇವ
ತಾ ಸಹಾಯ ಉಂಟು ಎಂದುನುಡಿದುಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತ ಫಲಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಅ
ನುಗ್ರಹಿಸಲು ; ಆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ಬಾಲ ಸೂರ್ಯನೆಂತೆ
ಹೊತ್ತೇಬಿಸ್ಸಿನಿಂದ ಅತಿಪ್ರಕಾಶ ನಾನನಾಗಿ ವಿಸ್ತೃಚಿತ್ತರ ಅವ್ವಣಿ
ಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬರುತ ಮಾರ್ಗ ದೋಳಿರುವ
ವನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವಿಧ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿರುವ ಲವಂಗ
ಜಾತಿ ಕೇನರ ದಾಡಿನು ಖರ್ಜೂರ ಚಂಪಕ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷವಜ್ಞಾ
ಗಳಂ ಅವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳಿರುವ ಯಳೇತಳಿರು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಿ
ಗೈವ ಕೋಕಿಲ ಮಯೂರ ಕುಕ ಶಾರಿಕಾದಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ನೋಡುತ, ಅವು
ಗಳ ಕಲಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳುತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಇರುವಂತಿಗೆ ಮೊ
ಲೆ ಮೊದಲಾದ ಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿತವಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಗಂಧವನ್ನಾ
ಭ್ರಾಣಿಸುತ, ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಇರಸರಿಕೆಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆ
ಯಿಂದ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುತ, ದೂರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಆ
ಕಾಶವಂ ತುಡುಕುವ ಅನೇಕ ಶಿಖರೋಪೇತವಾದ ಧತ್ವಾದಿಭೂತುಗಳಿಂದ
ಭೃಥೃಥವ ಪುಷ್ಕರವರ್ತವೆಂಬ ಗಿರಿಯಂಕಂಡು ಅದಂಬಳಿಶಿ ನೋಡುತ
ಅದರತಪ್ಪಲೋಳ್ ಋಷಿವೇದಿಂದ ತವಸ್ಸುನಾಡುವ ಸವರಿವಾರನಾದ
ಕರಾಳನೆಂಬ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸನಂ ಕಂಡು, ನೀಚನ-ಸುನಿವದೊಳಿರುವ ಸ
ದ್ವಿಧ್ಯವಂತೆ ತೋರುವ ವಿನಯವೂ ರಾಕ್ಷಸನವಶದಲ್ಲಿರುವದಂ ಕಂಡು ಈ

ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ ವಿನಾಸನಂ ಗ್ರಹಿಸಲೋಸುಗ ಆಪ್ತಜೇಷ್ಠ
 ದೋಳೊಂದುಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ, ತನ್ನ
 ದೂತನಾದ ಭಾಯಾಗುವು ನು ಖಾಂತರವಾಗಿ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿ
 ಗೆ ವಿನಾಸನಂ ನನಿಗೆ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದಲಾದರೂ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದಲಾದ
 ರೂ ಭಯದಿಂದಲಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವೆನೆಂದು ವೇಳಿಕಳುಹಿಸ
 ಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸನೊಂದ್ರನು ಕೂರರಾದ ತನ್ನ ಬಳುವ ಮುಂ
 ದೆ ಅತಿವೃತ್ತನಾದ ಆಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಉದಕಬಿಂದು ಬಿದ್ದಂತೆ ಬಹುಕೋಪಾಕ್ರಾಂ
 ತನಾಗಿ ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತ, ಹಳ್ಳುಗಳಂ ಕಡಿದು ಭುಜವನ್ನಪ್ಪಳಿಸು
 ತ, ಯದ್ವಾರಾಗಿರುವ ಭಾಯಾಗುವು ನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ದೂತನೆ ! ನೀ
 ನು ಯಾರು, ಯಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವೆ, ನಿನ್ನ ವೇಸರೇನು, ನಿನ್ನೊಡೆಯನ್ಯಾ
 ರು, ನಿನ್ನಂಕಳುಹಿದವನ್ಯಾವನು, ವೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅಕರ್ಣ್ಯ
 ವಾದನಾವಿರುವೆ ಈ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ನೀನು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನೀನು ನು
 ಡಿದವೊಡವರಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನು, ಆದರೂ ನಾವು ತಪೋನಿಷ್ಠ
 ರಾದ್ದರಿಂದಲೂ ದೂತನೆದೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ನೀನು ಪರಾವೀನನಾಗಿ
 ಅನರಮಾತಂ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದಲೂ ಈಸಾರಿಗೆ ಮನ್ನಿಸಿರುವದಾ
 ಗಿ ತಿಳಿದು ನೀಬಂಧವರಿಯಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಸುರುವೆನೆಂದು ಬರಶಿಡಲು ಹೊಡೆ
 ದಂತೆ ನುಡುಫುಡಿ ಶಿರುಡಿಯು ನಮಹಾರಾಕ್ಷಸಾದಿಪತಿಯ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ನ
 ಯ ವಿನಮನೀತಿಚಾತುರ್ಯಚಮತ್ಕಾರದಿಂಭಾಯಾಗುವು ನು ಬದಲಾಗಿ ವೇಳಿ
 ದಪರಿಯೇನೆಂದರೆ, ಯಲೈ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೆ ! ಭೂಲೋಕದೊಳೆಂಬಂ ಬುದ್ಧಿ
 ಪದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಪುರಿಯುಂಬ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನೆ
 ಪಟ್ಟ ಮಹಿಷಿಯಾದ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಬ್ಧಿಯೊಳೆ ರಾಕಾ
 ಚಂ ದ್ರನಂತೆ ಉದಿಸಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನೆಂಬ ವೆಸರುಳ್ಳ ಕರ್ಣಾಟಭೂಪಾ
 ಲ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ವಿನಾನಾರ್ಥಮಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪ
 ಟ ಭಾಯಾಗುವು ನೆಂಬ ದೂತನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ತಮ್ಮೊಡೆಯನಾ
 ದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಂ ವೇಳಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾ
 ಗಿ ನೀನು ವೇಳಿದ ಮಾತಂ ರಾಯಂಗೆ ವೇಳುವದು ಯನಗೆ ಧರ್ಮವಲ್ಲದೆ
 ಕಡಮೇಮಾತುಗಳಿಂದ ನನಿಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವೇಳಿದ ಭಾಯಾಗುವು ನ

ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನು, ಯಲ್ಲೆ ದೂತನೆ ! ನಿನ್ನ ಒಡೆಯನು ನೋಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಹ್ವತ್ರಿಯನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಹ್ವತ್ರಿಯನಾದರೆ ಯುದ್ಧವೆಂ ಮಾಡಿ ವಿನಾಸವೆಂ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿ? ಅಲ್ಲದೆ ಯಾಚನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದರೆ ದಾಸವಾಗಿ ಕೊಡುವೆನು, ಪ್ರಭುತ್ವಮಾಡುವವರಂ ಕುರಿತು ಯಾಚನವೆಂ ಮಾಡುವುದು ವಿಹಿತವೇ ಸರಿ, ಯಾಚನವೆಂ ಮಾಡುವರು ಯೇನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುವರು ಪ್ರಭುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲ, ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವೆ ಯಾಚಕಾಧೀನ ವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ದಾಸದಾತ್ಯ ವಶವೇಸರಿಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧವು ಈ ಅರ್ಥವೆಂನಿನ್ನ ಒಡೆಯನಂ ಕುರಿತು ವೇಳುವದೆಂದು ನುಡಿದ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಭಾಯಾಗುವವನು ಬಂದು ವಿಶ್ವಾಪಿಡಿದ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಧನುವಂಕಾರವೆಂ ಮಾಡೆ. ಸಕಲ ದಿಕ್ಕು ಸಮುದ್ರ ಪರ್ವತಂಗಳು ಕೂಡ ಗದಗದಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿದ ಕರಾಳನು ತನ್ನ ಧನುಸ್ಸಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಧ್ವನಿ ಯಾವೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತಲಿದಿದೋ ಯೆಂದು ಊಹಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಆ ಧ್ವನಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಧ್ವನಿಯಾಗುವಂತೆ ತನ್ನ ಹೆಬ್ಬಿಲ್ಲಂ ಮಿಡಿಯಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿದ ಬಹು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದೋಳೆ ಅವನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕರಾಳನೆಂಕುರಿತು, ಎಲೈ ಕರಾಳನೆ ! ಯುದ್ಧ ಯಾಚನವೆಂ ಮಾಡುವೆನನಗೆ ಸಮಯುದ್ಧವೆಂ ಕೊಡುವಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾದರೆ ನಾನು ಪ್ರತಿಗ್ರಹವೆಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಮೊಂದು ಬಾಣವೆಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಬಾಣವನ್ನು ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಯರಡು ಬಾಣಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಆರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಮತ್ತೂ ನಾಲ್ಕು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆರಾಕ್ಷಸವತಿಯು ಎಂಟು ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತೆಂಟು ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಪ್ರಹರಿಸಲು, ಅವನೋಡಿ ಕೂರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಗುತ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೈಯ್ಯಂ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವೆ ಕಲಲಿ ಮೃಗದಂತೆ ಮಾಡಲು, ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ಸುಗಂಧರಾಯನೆಂಕುರಿತು ಕೋಪವನ್ನು ಹಾಸ್ಯವಾಗಿ ತೋರ್ದು

ಡಿಸುತ್ತ. ಯಲ್ವೆ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ಶಾಬಾಸ್ ! ನಿನಗೆ ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ದೆ
 ಕೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವದು ಅದರೋಳ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಉಪದೇಶಿಸು
 ವೆನುಯೆಂದು ಜರಿಯುತ್ತ ಅನೇಕ ಬಾಣಂಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಕೂಲಂಗಳಿ
 ದಲೂ ವರ್ಷತದ ಚಿರಿಗಳಿಂದಲೂ ಬೇರಸಹಿತವಾದ ನೈಹಂಗಳಿಂದ
 ಲೂ ಸುಗಂಧರಾಯಸಮೇಲೆ ನುಳಿಯುಂ ಕರೆಸುಲು, ಆಗ ರಾಜಕುಮಾ
 ರನು ಆಶೂಲಾದಿಗಳಂ ಕರವಿಂದ ಪಿಡಿದು ಮುರಿದು ಕಿಲೆಗಳಂ ಗವಿಯಿಂದ
 ಚೂರ್ಣೀಕರಿಸಿ ಬಾಣಂಗಳಂ ಅರ್ಧ ಚೌದ್ರ ದಿಂದಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತಂ ತ
 ನ್ನು ಬಳಿದೋಳ್ ಇರುವ ಭೋರತರನಾದ ಕೂಲಂ ಸರ್ಪಮಯಂಗಳಾ
 ಗಿ ಕಡಿನ ಬಾಣಂಗಳಂ ಹುಲಿ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಹೈದ್ರಮೃಗಂಗಳಾಗಿ
 ಮಾಂಸಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ನರಗಳಂಕಿತ್ತಾಡುವ ಭೋರಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಇನ್ನೂ
 ಅನೇಕ ಅಯುಧಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ ರಾಕ್ಷಸನಂಕುರಿತು, ಯಲ್ವೆ
 ರಾಕ್ಷಸನೆ ! ನನಗೆ ಕಡೆಗು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಬಾರದೆ ಆಸ್ತ್ರಂಸ್ತ್ರವಿದ್ದೈ
 ಯಂ ಬಂದದ್ದುನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನೆಂದುಮೇಳಿದ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊರತು ತಿಳಿ
 ಸಲಿಲ್ಲ, ಮೊನಾದರೂ ನಿನಗೆ ಮರತು ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು
 ವನಾಗು ಯಂದು ನೂಚಿಸಿ ಇಭೇನೆಯೆಂದು ಕುಹಕನಾತನಾಡುವ ರಾ
 ಯನಂ ನೋಡಿ, ರಾಕ್ಷಸನು ಯಲ್ವೆ ನರಕೀಟನೆ ! ಯೆದ್ದು ಕೊಬ್ಬಿ
 ದ್ದರೂ ಹನುವು ಹುಲಿಯುಂ ಪಿಡಿಯುವವೆ? ಚಿಕ್ಕು ಆನೆಯಾಗುವವೆ?
 ಸಾಸುವೆ ಮೇರುಪರ್ವತ ವಾಗುವದೆ ? ಪರ್ವತ ಸದೃಶ ದೇಹವುಳ್ಳ
 ಯೆನ್ನಂ ಕೋಮಲಾಂಗನಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನನಾಗಿರುವ ನೀನು ಜಯಿಸುವದು
 ಮಕ್ಕಳಾಟವಾಗಿ ತೋರುವದು, ಈಗಲೇ ನೀನು ತಾಯಿ ತಂದೆ ಬಂಧು
 ಬಳಗಂಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಫೋಗು, ಬಿ
 ಟು ಕೊಡುವೆನು, ಯಂದು ನುಡಿದ ಅನಿವೇಕದ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧ
 ರಾಯನು ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕುರಿತು, ಯಲ್ವೆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮನೆ ! ಭಿನ್ನ ಜಾತಿ
 ಯಂಗಳಾದ ಬೀಜಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂ ಜನಿಸವನಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಕೂರಧ
 ಮನಂ ಯುದ್ಧಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಕಂಡವೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಟ್ಟಂಗಳಂ ಕೀಳು
 ನ ವಜ್ರಮೆಷ್ಟು ಧವ್ವನಾಗಿರುವದು, ಮರಂಗಳಂ ಕೀಳುವ ಪರಶು
 ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುವದು, ಗಜಸಿಂಹಗಳಿಗೆ ಯೆಷ್ಟು ತಾರಮ್ಯ ಇರುವದು, ಇದು

ವೊಂದನ್ನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬೋಗಲುವ ನನಗೆ ನನ್ನ ಸಂಗಡ
ಯುದ್ಧವೂ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬ
ಟು ಯಲ್ಲಾಹರೂ ಹೋಗಿ ಘಟವನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆಯೆಂಬ ಕೊಡುವೆ
ನೆಂದು ಪೇಳಿ ಪಾಶವಿಂದ ಅರಾಕ್ಷಸನು ಸುಪಾಣಿಗಳಿಂದ ಆನೆಯೆಂಬ ಬಿಗಿದು
ತೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಲು ; ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೂರರಾದ ಆತನ ಭಟರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವೊಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನ
ಸಂಗಡ ಕಾಡಗಿಟ್ಟಿ ನಲ್ಲ ಪತಂಗವಹಾಳು ವೊಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿದ್ದಂತೆ
ಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾಡಲು ಅವರವರು ಯಾವನು ಯಾವನು
ದ್ಧವೆಂಬ ಕಲಿತು ಕೈ ಹೋರುವರೋ? ಆಯಾಯ ಯುದ್ಧ ಆಯಾಯ ಅ
ಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರ ಮಾಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರವರ ಸ್ವಲ್ಪರೂ ಕಾರ್ಪಾ
ಸ ಕೂಟವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯು ದಹಿಸುವಂತೆ ಸಂಭವಿಸಲು, ಅದಂಕಂಡು ಕಾ
ಶವೆಂಬ ಕಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕರಾಳನೆಂಬ ಅಮಹಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಪಾಶವಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಮರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತನ್ನಿಂದ ಆ
ಭ್ಯಾಸವೆಂಬ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಪಾಪಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ವೊಂದೊಂದಾಗಿ
ಬಹು ಕೋಪದಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಗುತೆ ಆ
ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ತನಗೆ ಉಪಹತಿ ಬರದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಿ, ಅರಾಕ್ಷಸನ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಶಾಂತಿಗೊಳಿಸುವ ಆಭಿಮ
ಯೆಂಬ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅರಾಕ್ಷಸನು ಕುರಿತು, ಮತ್ತೆ ತಾನು ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರು
ವ ಗದಾ, ಮುಸಲ, ಭಂಡಿವಾಳ, ತೋಮರ, ವಜ್ರ, ಖಡ್ಗ ಮೊದ
ಲಾದ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಅವನು ಶಿಥಿಲವಾಗುವ ಮಾಡಿ, ಈ ಮಹಾ
ಯುದ್ಧಗಳಿಂದ ಚೋರ್ಣೀಕರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಮಣಿಯಬಲದಿಂದಲೂ ಮಾ
ಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಮರಳ ಮರಳ ಧೃಢಕಾಯನಾಗಿ ಬಲ ಪುಷ್ಪಾಸ್ತ್ರದಿ
ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುತೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ
ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, ಇದನ್ನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ
ಯೊಡನೆ ಹೇಳುತ್ತ ಈ ರಾಕ್ಷಸನಲ್ಲಿರುವ ಈ ವಿಚಿತ್ರಶಕ್ತಿಯು ತಪೋದ
ನ್ಯವೆನ್ನು ಕೂಡಮ, ಇವನು ಬಹುವಂದಿ ಗತ್ಪುರುಷರೂ ಬಾಧಿಸಿ ಪುಣ್ಯ
ಕರವಾದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪವುಂ ಅಶುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾಡಿ ಅಸತ್ಯವೆಂದೊಡಗೂಡಿ

ಇರುವೆನಲ್ಲದೆ ತಪಸ್ಸುಂ ಸಾಂಗವಾಗಿನೋಡಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಇಂಥಾ ಶಕ್ತಿಯು ಇವನಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದು, ಅಥವಾ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಸ್ವಭಾವವೋದ ಮಾಯಾ ವಿದ್ಯಂಗಳಿಂದ ಇಂಥಾ ಶಕ್ತಿ ಯೋನಾದರೂ ಉಂಟಾಗುವದೊಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸ ಕೊಡದು, ಈಗೀತಿ ಶಕ್ತಿಯು ನಾವುನೋಡಿದ ಮಾಯಾಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಯಲ್ಲಿಯೂ ವೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭಗವದನುಗ್ರಹ ಇವನೋಲೇನಾದರೂ ಉಂಟೋಯನಲು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಬಾಧಿತಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೋಳ್ ಮಧ್ಯ ಮಾಂಸಾವಿಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಜನ್ಮದಿಂದ ದಯಾ ಸತ್ಯ ಶೌಚಂಗಳಲ್ಲದೆ ಇರುವನಿಗೆ ಭಗವದಪಚಾರದಿಂದ ನಿಗ್ರಹಬರುವದೆ ಹೊರತು ಅನುಗ್ರಹ ಮೆದಿಗೂ ಬರಲಿರುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಊಹಿತಿ ನೋಡಲು ಇವನದೇಹದೋಳ್ ವೊಂದುಮುಣಿಯಾಗಲೀಪ್ರವಧವಾಗಲೀ ಇರುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಉದ್ವಿಗನಾಗಿ ಮೇಲೆಬಿದ್ದುಬರುವ ದುಷ್ಟ ಶತ್ರುನಂ ದೇಹದೋಳ್ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಬಲಿತುಬರುವ ರೋಗಂಗಳೆಂ, ಸದ್ವ್ಯಾಪಾರವೆಂಬಿಟ್ಟು ದುರ್ವಿಷಯಂಗಳಿಗೆ ಶಲೆಯುವ ದುಷ್ಟಸಂಗವೆಂ, ಶುದ್ಧ ತತ್ವವಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಥ್ಯಾಭೂತವಾದ ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕನುಸನಂಗೆೊಳಸದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದೆಂದಿರುವ ನೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿನತಿಯಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ, ಪಾಶಗಳಿಂದ ಅವನಬಾಹುಗಳಂ ಪರೈತದಕೊಂಡುಗಲ್ಲಿಗೆ ಶೇರಿಸಿ ಬಿಗಿದು ಚಕ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅವನ ಶಿರಸ್ಸಂಛೇದಿಸಿ ಅವನ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನಮೂಲದೋಳಿರುವ ಸರ್ವದೃಢೀಕರಣಿಯಂಬ ಸಂಣನೀಲಮುಣಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಂ ಸುಹರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳು, ದೇವರ್ಷಿಗಳು, ರಾವರ್ಷಿಗಳು, ಗರುಡ, ಗಂಧರ್ವಮೊದಲಾದ ನಮಸ್ತರಿಗೂ ಸಂತೋಷವೆಂಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ಜಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂತೆತನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನೆ! ನೀನು ಪೋಗಿ ಆರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಮಾಸನವನ್ನು ಬಂಧಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಾ ಯೆಂದು ವೇಳಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನು ವಜ್ರದ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ

ಹೆಗ್ಗಗಳಿಂದಲೂ ಪರ್ಮಿತದಕ್ಕೋಡಗಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿಮಾನವನ್ನು
 ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಶಿತರಲು, ವಿಮಾನವನ್ನೋಡಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನು
 ರಾಕ್ಷಸರಿಂದಾಕಾಂಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಮೇಘುಗಳೂ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿಮಾ
 ನವನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದೋಳು ನೆನಕಿ ಕುದ್ಡೊಡಕೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೋಳಿ
 ದು ಯರಡನೆ ದೇವಲೋಕವೆಂಬಂತೆ ಸಕಲವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಭೂಮಣ
 ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ಮಧ್ಯದೋಳಿರುವ ಅನೇಕ ರತ್ನ ಸೌಧಗಳಿ
 ಳಿಂದಲೂ ಸರ್ವ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ಕೈತೋಟದಿಂದಲೂ,
 ಅಮೃತ ಸರೋವರಗಳಿಂದಲೂ, ಹೂವು ಕಾಕುಡವ, ಶುಕ, ಪಿಕ್, ಮು
 ಯುರಗಳನಿಚಿತ್ರವಾದ ಗತಿ, ಧ್ವನಿ, ಕ್ರೀಡೆ, ವಿಲಾಸ, ವಿನೋದಗಳಿಂ
 ಲೂ ಕನಕಮಯವಾದ ಹುಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳಿಂದಲೂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತಂ
 ವಲಯ, ಚತುರಕ್ರ, ಅಪ್ಪ ಕೋಣ, ವದ್ಯಾಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಜಗತ್ತೀ
 ಭೇದಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಂತರಾಂತರಗಳಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾನದ ಮ
 ಧ್ಯದೋಳು ಸರ್ವೋನ್ನತವಾದ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಂತ ಗುನ
 ಣ ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಒಂದುನಿಚಿತ್ರವಾದ ನಾನಾವಿಧ ಲತೆಗಳೆಂಬಿಡಿಶಿ ಇ
 ರುವ ಮಧ್ಯನಾಯಕ ಪೀಠದೋಳು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಉದಯಗಿ
 ರಿ ಶಿಖರದೋಳು ಪೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಕಾಶಿ
 ಸುತ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಭೃತ್ಯನಾದ ಛಾಯಾಗುವ್ದನೆಂ
 ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವುಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆನು
 ಹಾನಿಷ್ಣುವಿನ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಶ್ರವಣಫಲವನ್ನೆನುಡಿಸುಡಿದು ಕೊಂಡಾಡುತ
 ಅಂತರಿಕ್ಷನಾಗರದಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿರುವ
 ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವದಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ನೋ
 ಡುತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಟ್ಟು ಸವನೇಘಗಳಿಂದ ಯಳಯಲ್ಪಟ್ಟು ಅತಿ ವೇಗ
 ದಿಂದ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೋಳು ಬರುವ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತ ಪುಷ್ಪಕದ
 ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಬರುವ ಕುಚೇರನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶನಾನವಾಗಿ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ರುವ ಕಳಂಗದೇಶನಂಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾದಅನೇಕ ಗೋಪು
 ರ ಪ್ರಾಕಾರ ಸೌಧ ಶಿಖರಾದಿಗಳಿಂದಸಹಿತವಾದ ಬಹುಸೇನೆಗಳಿಂದ ತುಂ
 ಬಿರುವ ವಿಜಯನಗರವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನೆ ಕಳಂಗರಾಜನಗರವೆಂ ಕಂಡು, ನ

ಡುಪಟ್ಟಣದ ಸನುಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಿನೂನವನ್ನೆಳುಹಿ ಪುರನಿಂಟಿಳಿದು
ಮುತ್ತಿಸಹಿತನಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯ ಸವಿವದೋಳು ವಿನೂನನು ನಿ
ಲ್ಲಿಕಿ ಕುಕದಮುಗಿಟ್ಟು ಅವಿನೂನನು ತೋರ್ದಡಿತಿ ತಿರಿಗಿ ಶೀಲಾಶುಕದಂ
ಕುರಿತು, ಸುಗಂಧರಾಯ ನಿಂತೆಂದು ಪೇಳಿದನು. ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ
ಕುಕನಯನೆ ! ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಮುಖವಾಗಿ ಸುಖವನುಖವಾಗಿಯೂ
ವತ್ರಿಕಾದಿ ಮುಖಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ಕಳಂಗರಾಜ ಕುಮಾರತಿಯಿಂದ
ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ್ರತಿಸ್ಥಾರೂಪನಾದ ಯಂಟು ವಣಂಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಪೂ
ರ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ನಡಕಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದೀತಾಗಿ ಲೋಕದೋಳು ನನ್ನ ಯದು
ರಾಗಿ ನಿಂತು ನೂತಾಡಲು ಪೂಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ
ಗ ಕುಕನಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿದ್ದು ಈ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯೇ. ಕರನ ಪ್ರೀ
ತಿಯಿಂದಲೂ ಅವಳ ಪುಣ್ಯೋದಯದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದಲ್ಲ,
ಇದಂಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಇರುವೆಂದು ರಾಜಮೋಡಿಯಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಆ
ಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಸುಗಂಧರಾಯನ ಗಂಭೀರದ್ವನಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಾಕ್ಯ
ನು ಕೇಳಿ ಶೀಲಾಶುಕವು ಸಮೀಪದೋಳಂತೆ ಪಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ
ರಾಜಕುಮಾರತಿಯು ಕುರಿತು, ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಅನ್ಯುತ ಸದೃಶನಾದ ವಾಕ್ಯಂಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರ್ದ ಪರಿಯೇನೆಂದರೆ,
ಯಲೈ ಸುಗುಣೆಯಾದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ ! ಸುಗಂಧಮುಹಾರಾಯನಿಂದ
ಸಕಲಪಣಂಗಳು ನಿನಿಗೋಸ್ಕರ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು, ಇಂಥಾ ಮಹಾ
ಪುರುಷನಿಗೆ ಸತಿವಾಗುವ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆಣೆಯಿಲ್ಲ, ನೀನು ಜನ್ಮಾಂತರ
ದೋಳು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸು ಇಷ್ಟೆಂದು ಪೇಳಿಕೂಡದು, ಲೋಕದೊಳಗಾಗಿ
ಇಂಥಾ ಮಹಾ ಪುರುಷನಿಲ್ಲ, ಈತನು ಅನೇಕ ಮಹಾನಾಯಕ ಗುಣವು
ಳ್ಳಂಥವನು, ಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ರೂಪವಾದ ಸಕಲಶುಭಲಕ್ಷಣಂಗಳು ಸರ್ವಾ
ವಮಮಗಳೋಳು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳ್ಳಂಥವನು, ನೀನು ರೂಪಲಾವ
ಣ್ಯ ಸತತೆ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂಗಳೋಳು ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿ
ರುವದೇವಿಯೇಸರಿ, ಆದರೂ ನಾನುವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದದ್ದು ಪೇಳುತ್ತಿರ್ದೇ
ನೆ, ಇದು ಯುಕ್ತಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬಾಲರಿಂದಾಗಲಿ ಕುಕನಿ
ದಾಗಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಬುದ್ಧಿಮಂತರಿಂದ ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕ

ದ್ವಿ ಯುನು ನೀತಿ ಇರುವವರಿನ ನನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ನೂತನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರಿಭಾವಿತಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಚಿತ್ತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಭಾಷೆಯಂತೆ, ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆ, ಆತನ ಭಾಷೆಯು ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುವದೆ ಅವೈಕ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಸಕಲ ಧರ್ಮ ಸಮತವಾಗಿ ನೂದಿದ ಸುಕನಯನ ನೂತನ ಕೇಳಿ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಕೇಶ್ರೀವೈ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವರಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಹಿತರಾದಂಥವರು, ಮಿತ್ರರಾದವರು, ಸ್ವಜನರಾದವರು, ಉಪಕಾರಿಗಳಾದವರು, ಈಶ ಕಾಲೋಪಯುಕ್ತಂಗಳನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವವರು ಯುಕ್ತನೇ ಸರಿ ಈಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಶೇಷವುಳ್ಳ ಪರಮ ಹಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿದವಳಾದ ಕಾರಣ ಅದೇಮೇಲೆಗೆ ನಡೆಯುವನೇ ಬೋರತು ನೀ ಕನಿಗಿದರೆ ಕಳುಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಪೇಳಿ, ಆಬಳಿಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೇ ಕವಧ ರೂಪವಾಗಿರುವುದು, ಮತ್ತು, ಹೃತ್ತಿಯರೋಳ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸರಾಸವೆಂಬುದು ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪವುಗಳಾಗಿರುವುದು ಯಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ ಲೀಲಾಕನಂ ಸಮ್ಯಗಗೊಳಿಸುತ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಇರುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ.

ಗರ್ವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಧವಲಿಂಡಲ ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನರ ವರಿಭನೆ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂದಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗದರ ಜುಜಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಕ್ಷ ಮೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ದನಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವತ ಸರ್ವಾಭ್ಯಾ ಸರ್ವಂ ಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕನಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾ ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭೂವನ ಪವಿತಾ ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ, ಚಾಮುರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರಸರಪತಿ ಬಿರುದನುಬೀಳಾರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜನಡೆಯರನರಿದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ನಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯವೆಂಬ ಕನನಿನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗುಧಮಹಾರಾಯನು ತುಲಸೀ-ಮಹಾತ್ಮ್ಯವೊಡಲಾದ ವಿಷ್ಣು ಚಾರಿತ್ರನಂಕೇಳಿ ಆನಂದ

ಭರಿತನಾಗಿ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಸುಂಹರಿಶಿವೈನೋಮಯನವನು ಗೆ
ದ್ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಸಭಾಮಂಟಪದೋಳು ದೇವ
ತಾ ನಮೂಹದೋಳು ಇಂದ್ರನು ಮೆರೆಯುವಂತೆ ರಾಜಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸು
ಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳು ಕುಳಿತು ಲೀಲಾಕು
ಕದ ಚಾಟೂಕ್ತಿಗಳಂಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಮೂವತ್ತೊಂ
ದನೇಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾಶ್ರೀ ಶ್ರೀ * * * * *

ಮುವತ್ತೊಂದನೇ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಮು ವೈ ತ್ತ ರ ಡ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭ ೩.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ದೈನಮಃ

—ೃಷಿೃಷಿ—

ಅನುತರದಲ್ಲಿ ವರಮ ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲೋ
ಕದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕವಾದ ವಸ್ತುವು ಆಪೂರ್ವವಾಗಿರುವದು, ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ
ವಿಪ್ಲವಕರವಾದ ವಸ್ತುವು ಅನೇಕವಾಗಿರುವವು, ಕಾರ್ಯಸ್ಥನಾಗಿರುವವನು
ಕಾರ್ಯವಾಗುವವರಿಗೂ ತೃಣವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಪರ್ವತವಾಗಿ ತಿಳಿದು
ವೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಪೇಕ್ಷೆಯುಂ ಮಾಡದೆ ಇರಬೇಕು. ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ
ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹುವಿಘ್ನ ಉಂಟೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರುವದರಿಂದ
ಈಗಕುಕವು ಸಕಲನಂ ತಿಳಿದು ಇಷ್ಟು ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ
ರುವದರಿಂದ ಈಮರ್ಮಜ್ಞನಾದ ಶುಕನನ್ನು ಉಪಸರ್ಪಣಂಗೈಯುತ್ತಾ ಇ
ನ್ನು ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂದು ಶುಕವಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ
ಶುಕವೇ! ಈವರಿಗೆ ವೇಳಿದ್ದು ವಿಶದವಾಯ್ತು, ಈಗ ವೇಳಿದ ಮಹಾ ನಾ
ಯಕ ಗುಣಂಗಳೆ ಸ್ಮರೂಪವನ್ನು ಸಾಮುದ್ರಿಕಾಲಕ್ಷಣಂಗಳನ್ನು ನನಿಗೆ
ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೇಳಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯುಂಕುರಿತು ಅಲೀಲಾಕುಕ
ವು ವಿವರಿಸಿದ ಪರಿವೇನಂದರೆ:— ಎಲೈ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ಸೌಗಂ
ಧಿಕಾ ದೇವಿಯೇ ! ಕೇಳು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಂಧಾತ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಮ
ಹಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾ ಕುಲೀನತೆ, ಔಜ್ವಲ್ಯ, ಮಹಾಭಾಗ್ಯ,

ಉದಾರತ್ವ, ತೇಜಸ್ವಿತ್ವ, ಪೌಂಡಿನ್ಯ, ಪಾಂಡಿತ್ಯಧಾರ್ಮಿಕತ್ವ, ಮೊದಲಾದ
 ನೂತಾನಾಯೋಗಗುಣಗಳು ಈತನಲ್ಲಿರುವುದು. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಿಕಾಲಕ್ಷ
 ಣವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾದರೆ-ಅದಂ ಸಮಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗವೆಂಬುದು ಬೇಳು
 ವೆನು, ಸಾವಧಾನವಾದ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಸುಗಳೋಳು
 ಉಮಾಮುಖೇಶ್ವರಸಂಪಾದದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರರಾಜನು, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯವರ
 ಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಕಾಶಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನೆ. ಏಕಾಂಗೀಭೂತರಾದ
 ಕುಮಾರಸಂಕುರಿತು ನಾರದರು ಪುರುಷಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಬಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
 ವಿನಯವಾಗಿ ಬೇಳವವರಿಯೇನೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಪುರುಷನಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಉಳ್ಳ
 ಸ್ಥಾನಗಳಂತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅದು ಅಂಗಾಲು, ಹೆಬ್ಬರಳು, ಕಡನೇಬ
 ರಳು, ಉಗರು, ಮೇಗಾಲು, ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಪಾದಪಾಶ್ವರ್ಯ, ಕಣಕಾಲು,
 ಮೊಳಕಾಲು, ತೊಡೆ, ಸೊಂಟ, ನಿತಂಬ, ಸ್ಪಿಕ್, ವಸ್ತಿ, ಮನುಗ, ಕು
 ಕ್ಲ, ಜಘನ, ಕುಕ್ಷಿ, ಪಾಶ್ವರ್ಯ, ಉವರ, ಹೃದಯ, ಸ್ತನ, ಚೂಚುಕ,
 ಜಠ್ರ, ಹೆಕ್ಕತ್ತ, ವಾಣಿಕಟು, ಯುರಡುಹಸ್ತ, ಯುರಡುಮುಂಗೈ,
 ಯುರಡುಅಂಗೈ, ಕೈಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು, ಬೆರಳುಗಳು, ಕೈಉಗರು, ಕೈಕಾಟ,
 ಕಂಠ, ಗಡ್ಡೆ, ದನಡೆಗಳು, ಕೆನ್ನೆಗಳು, ಕೆಳಗಿನತುಟ, ಮೇಲಿನತುಟ, ನಾ
 ಲಿಗೆ, ಘುಟಿಕಾ, ತಾಲು, ನಾಸಿಕಾ, ನೇತ್ರ, ಹುಬ್ಬು, ಕಿವಿ, ಶಿರಸ್ಸು,
 ಲಲಾಟ, ಕೇಶಂಗಳೆಂಬುವುದು ಮೊದಲಾದ ಅರವತ್ತಾರುಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ, ಸಮುದಾನುಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಲಕ್ಷಣ ವೆನ್ನೆನಬರೇ
 ಖಾ, ಕಂಟ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ವಸ್ತ್ರ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಡಮರುಗ, ಛತ್ರ, ಚಾ
 ಮರ, ವ್ಯವಸ, ಆಂದೋಳಕಾನ್ಮದಂಗ, ಕವಳವೃಕ್ಷ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮ
 ಕರ, ಮತ್ತಿ, ಸುಳ, ನರ್ಪ, ಕುಂಡಲ, ಧನುಸ್ಸು, ಕಂಠ, ಬಾಣ, ಕಾ
 ಕ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಕಾಕೋಟ, ಮರಚಿ, ಶ್ವಾಸ, ಇವು ಮುಂತಾದ ಲೇ
 ಖಾಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮಾದಧನು ಪುರುಷ ಭೇದಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವುದು,
 ಪಾದಪು ವಿಶೇಷ ಬೆನರದೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಪದ್ಮೋದರದಂತೆ ಇರತ ನತ್ತಾ
 ದಬೆರಳುಗಳು ಮನೋಹರವಾದ ಪಾಶ್ವರ್ಯನಖ ಒಳ್ಳೆತಾದ ಹಿಮ್ಮಡಿಉಳ್ಳ
 ಧ್ವಾನಿ ಮೇಲೆ ನರಗಳು ಕಾಣದೆ ಆಮೆಯ ಬೆನ್ನಿನಂತೆ ಉಬ್ಬಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ಆಮನುಷ್ಯನು ಅರಸನಾಗುವನು, ಮತ್ತಂಪಾದದೋಳು ಮರಗು ಅಂಗಾ

ಉಗಳಲ್ಲಿ ಉರ್ವ್ಯರೆಖೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಪಾದದಲ್ಲಿ
 ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಗಳಿದ್ದರೆ ಗಜಾರೂಢನಾಗುವನು, ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾಲು
 ಮೈದುವಾಗಿರಬೇಕು, ಕಾಲಲ್ಲಿ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ರೇಖೆ ಮಂಡಲರೇಖೆ ಸಹ
 ಇದ್ದರೆಯಾನಾರೋಹಣ ಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು, ಹಿಮ್ಮಡಿಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ
 ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಅಂಗಾಲಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಯಿದ್ದರೆ ಕುಲ
 ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು, ಪಾದಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಸಂಚಾರವಂ
 ಮಾಡುವನು, ಇದು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಶುಭಲಕ್ಷಣಗಳು, ಇನ್ನು
 ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಶುಭ ಲಕ್ಷಣವೆಂ ಪೇಳುವೆನು, ಕಾಲು ಶೂರ್ಪಾ
 ಕಾರವಾಗಿ ಅತಿ ಬಿಳುಪಾದ ಉಗುರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಡೊಂಕಾಗಿ ಮೇ
 ಲೆ ನೆರಗಳು ಕಾಣುತ್ತ ನಣಕಲಾಗಿದ್ದರೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ಚರಳು
 ಗಳು ಅತಿವಿರಳವಾಗಿ ಆಂಗುಲಮಧ್ಯವು ನೆಲಾಸೋಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಅತಿ
 ಕೋಪಿಯಾಗುವನು, ಪಾದಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಆತಿಯೋಗಿಯಾಗು
 ವನು, ಈ ಪರಿಯೋಳ್ ಪಾದದೊಳಿರುವ ಅಶುಭಲಕ್ಷಣವಂ ತಿಳಿಯಬೇ
 ಕು; ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಾಂಗುಳ ಲಕ್ಷಣಹ್ಯಾಗೆಯೆನಲು, ಚರಳುಗಳು ದ
 ಪ್ಪನಾಗಿಯೂ, ನೀಟವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಕಾಲಲ್ಲಿ ಐ
 ದುಚರಳು ಸಮನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮಹಾ ಸೌಖ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲ
 ದೆ ಚರಳುಗಳು ಅತಿಕ್ರೂರವಾಗಿಯೂ, ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡು
 ವಕ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅತಿ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ನೆಖಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮ
 ವಾಗಿ, ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ
 ಪಾದವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಡೊಂಕಾಗಿ ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅತಿ ದುಃಖಿಯಾ
 ಗುವನು, ಪಾದದೊಳಿರುವ ಸಖ ಹಸುರಾಗಿದ್ದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಮಹಾ
 ಪಾತಕವನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವನು, ಇನ್ನು ಜಾನುಕು
 ಭಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ಮೊಳಕಾಲು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
 ಯೂ ಬಟುವಾಗಿಯೂ ಆನೆನೊಂಡಲಿನಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸು
 ಖಿಯಾಗುವನು, ಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತುಂಟು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಮೊಳಕಾ
 ಲು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಅತಿಸಂಣನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವ
 ನು, ವಿಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೋಪಿಯಾಗುವನು, ಜಾನುಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದ

ರೆ ಅನಿಷ್ಟ ಪುರುಷನಾಗುವನು; ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಊರಾಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ-ತೊಡೆದಪ್ಪನಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆಂಬಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಸೆಯನ್ನೇರುವನು. ಕೇಶಸಹಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಾತ್ಯಶ್ವ ರೂಢನಾಗುವನು, ತೊಡೆಯನ್ನು ನೈರೋಳ ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಆಂದೋಳಕಾರೋಹಣಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು, ಹೀಗಿರುವ ಕೃಶವಾದ ತೊಡೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ತೊಡೆನೂ ತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಧನದಿಂದಲೂ ವಾಹನದಿಂದಲೂ ಹೀಸನಾಗುವನು. ಉತ್ತಮ ಕಟಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ:— ಕಟವ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತ, ಧನವಂತ, ಅಶ್ವಾರೋಹಿಯಾದರೂ ಆಗುವನು, ಲಿಂಗಹಸ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಉಳ್ಳವನು, ಕೃಶವಾಗಿರಲು ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಅಲ್ಪವಾಗಲು ಧನವಂತ, ಸ್ಥೂಲಗ್ರಂಥಿಯಾಗಲು ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ಮೃದು ವಾಗಿದ್ದರೆ ಚಾನುರಾದಿ ಚಿಹ್ನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಕುಕ್ಕುಟಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗಭಸ್ವರ್ಣವಾದರೆ ಬಹುಭೋಗಿಯಾಗಿ ಅಶ್ವರೋಹಣವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಅತಿವೀರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ದುಃಖಿ, ಮತ್ತಿ ಇರಲು ಅನಾಚಾರಿ ಉರ್ಧ್ವವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಪಿ, ವಕ್ರವಾಗಲು ನಿರ್ಧನ, ವಾಮಭಾಗ ವಕ್ರದೋಳ ಸುತಾರ್ಥರಹಿತ, ಸರಗಳು ಜೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪವ್ರಜೆ, ಇನ್ನು ಏಕಾಂಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃತ್ಯುಭಯವಿಲ್ಲ, ವಿಷಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರೀತಿ, ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷತಿಪಾಲ, ಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಏಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಡುಬೀಜವಿರಲು ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೇದಲ್ಲ, ಬತ್ತಿ ಕುಪ್ಪುವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ, ಇನ್ನು ಮಿಥುನ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ-ದೀರ್ಘವಾದರೆ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು, ಹ್ರಸ್ವವಾದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು, ಸಮವಾದರೆ ಅಶೀತ್ಯಾಯಸ್ಸು, ಬಹುವ್ರಮುಉಂಟು, ರೇತೋಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ ಕೆಂಪುಧಾತುಕೂಡಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಮಧುಗಂಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧವಾಗಿದ್ದರೆ ವ್ರಜಾವಂತ, ನೀರಲ್ಲಿತೇಲಿದರೆ ವಳ್ಳೇ ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿಯೂ ಹ್ವಾರಗಂಧ ಆಮಗಂಧವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಜಲ ಲಕ್ಷಣ ಏಕಧಾರೆಯಾಗಿ ಬಲಗೂಡಿ ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ವಳ್ಳೇದು, ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಮತ್ತು ನೇರೆಯಾಗಿ ಧ್ವಜ

ಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಪೃಥಿವೀಪತಿಯಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಲೇಶವೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಕಾರವರ್ಣವಾಗಿ ಯಡಗಡೆಗಾಗಿ ವೇಗವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು. ಗುಹ್ಯಉಬ್ಬಾಗಿ ಸಂಣವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಣದೆ ನೆಲತಗಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನನಾಗುವನು, ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜನೋಗ, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಅತಿಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹಳ್ಳವಾಗಿ ಮತ್ತಿ ಕೂಡಿ ನೆಲತಗಲತಲಿದ್ದರೆ ಯೇನಿದ್ದರೂ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ನಾಭಿಯೋಯಿಂದರೆ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ರಾಜನೋಗ, ಕುಖವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಶುತ್ರನಂತೆ, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬಿಯಾಗಿರುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಪೊಳ್ಳೆಯಾಗಿ ಧಪ್ಪನಾಗಿ ಕೀವು ರಕ್ತವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಅರಿವು, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಶುತ್ರವಾನಿ, ವಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಉದರವು ಕಪ್ಪೆಯಾಕಾಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ಮೃದು ವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನನಾಗುವನು, ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮೂರುರೆಪೆಯಿದ್ದರೆ ಆಯಸ್ಸು ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳುಂಟು, ಅಧಮೋದರಲಕ್ಷಣ-ಉದರಹಳ್ಳವಾಗಿ ಬತ್ತಿದ್ದರೆ ಹ್ರುತ್ತೀಡಿತನಾಗಿರುವನು, ಅತಿನಿಕಾಲವಾಗಿಯೂ ವಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾಜಕನಾಗುವನು, ಉರೋಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ವಿಕಾಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗಿಯೂ ಸುಖಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವನು, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಉಬ್ಬಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರನಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಆನಕ್ಷಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಧನನಾಗುವನು, ಸ್ತನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜೆ ಇರಲು ಬಹುದಾಗಿ ಖಿಯಾಗುವನು, ಮಧ್ಯಸ್ತನವ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿ ಇರಲು ಶೋಕ ಉಂಟಾಗುವದು, ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:— ಕಷ್ಟಗಳು ಆಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿರುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಬಾಹುಲಕ್ಷಣವೆಂತೆಂದರೆ- ತೋಳುಗಳು ಮೊಳಕಾಲು ಪರ್ಯಂತೆ ವಿದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ದಾತೃವಾಗುವನು, ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಾಗುವನು, ಧನಿಕನಾಗುವನು ಬಹುಬರಟಾಗಿದ್ದರೆ ಕೀರ್ತಿಮಂತನಾಗುವನು, ಧಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಸಮವಾಗಿಯೂ ಆನೆನೊಂಡಲಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ತೋಳೂ ನಮವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಸಮ್ಮಾನಿಯಾಗುವನು, ಬಾಹುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಯಾತ್ರಾಫಲ ಬರುವದು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗಿ

ಇನ್ನು ಅಫನುಬಾಹು ಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ತೋಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ
 ಸುಣನಾಗಿಯಾದ್ದರೆ ಸೇನಕನಾಗುವನು, ವಿಕಾರವಾಗಿ ಪಕ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದ
 ರೆ ಕಪ್ಪು ಪಡುವನು, ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಸ್ತ್ರ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ— ಹಸ್ತಗಳು ಪ
 ದ್ಮಗಳಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಹೀನಕುಲವನಾದರೂ ಪ್ರ
 ಭುವಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಸೂತ್ರದಿಂದ ಐದುಚರಳನ್ನು ನೀಟ ನೀಟವಾ
 ಗಿ ಅಳೆದು ಅದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವೊಳಕ್ಕೆ ಕೇಲಿಸಿದ ಕಿರುಚರಳನ ಮೂಲ
 ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅಳವರೆ ಕಿರುಚರಳನ ಮೂಲಪ್ರವೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಶತಾ
 ಯಸ್ಸು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಸಮವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮುಂಚು ನೆರಪು, ಕೆ
 ಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಅದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು
 ಯಿಮ್ಮಡಿಶಿದರೆ ಬಾಹುಮೂಲದಿಂದ ಅಂಗುಳ್ಯಗ್ರಸರ್ಯೊತ್ತಮಗಜೇಕು
 ಅದೇ ಸೂತ್ರವು ಯದೆಗೊತ್ತೆಲು ಸರಿಯಾಗಜೇಕು, ಅದೇ ಸೂತ್ರವು ಶಿರ
 ಸ್ಸಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಜೇಕು, ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಮಹಾಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣ, ದೀರ್ಘಾ
 ಯಸ್ಸು, ಅಂದೋಳಕಪಾಪ್ಪಿ ಸಹ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಫಲ
 ವಿಲ್ಲ, ಕಿರುಚರಳು ಪವಿತ್ರದವರಳ ಗಿಣನ್ನು ತಿಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ದೀರ್ಘಾಯ
 ಸ್ಸು, ಸಮವಾದರೆ ಯಂಭತ್ತು ನೆರಪು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಯಪ್ಪ
 ತ್ತು ನೆರಪು ಬದುಕುವನು, ಸೂತ್ರದಿಂದ ಅಂಗುಷ್ಠವನ್ನು ಯರಡುಭಾ
 ರಿ ಅಳವರೆ ಅದು ಕಂಕಣ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಜೇಕು, ಕಂಕಣ ಸೂತ್ರ
 ವಂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿದರೆ ಕಂಠಸೂತ್ರ ಆಗಜೇಕು, ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಕ್ತಾದಿ ಸ
 ಕಲ ಹಾರಂಗಳು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವು ಆರೋಗ್ಯವು ಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರು
 ಷ ನಾಗುವನು, ಕಿರುಚರಳನ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ತರ್ಜನೀಪರ್ಯಂತವು ಅವಿ
 ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಒಂದು ರೇಖೆ ನೇರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು, ಮಧ್ಯ
 ಮಾಂಗುಳ ಪರ್ಯಂತವಿದ್ದರೆ ಯಂಭತ್ತು ನೆರಪು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ
 ಮಧ್ಯಮಾಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಾರ್ಯಗಳಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಹಸ್ತ
 ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಖಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯರೇಖೆ
 ಇದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಧನ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮಕರವಿದ್ದರೆ ಸಹಸ್ರಪ್ರದನಾಗುವ
 ನು, ಪದ್ಮರೇಖೆ ಇರಲು ಕೊಟ್ಟಂತೆರಥನ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಕಂಠ,
 ಅಂಕುಶ, ಕುಂಡಲ, ಚಕ್ರ ಇವುಗಳಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಉಳ್ಳ ಮಹಾಪುರು

ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥ ನಾಗುವನು, ಅಂಗುವು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಲ್ಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಯಾವರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸುಖವಾಗುವನು, ವಸ್ತ್ರವಿಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಇನ್ನೆ ಕಿರುಬೆರಳಿನ ಕೆಳಗೆ ಯರಡುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಯರಡುಕಳತ್ರ ವೊಂದುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ನೊಂದೇಕಳ ತ್ರವಾಗುವನು, ಅಧಿಕರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕಕಳತ್ರವಾಗುವನು, ಅಥವಾ ಮರ ಸ್ತಿಸೂಚಾರ ಪ್ರಭುಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಜೆ ಆಗುವನು, ಮತ್ತಿ ಕುಂಡಲ ಪದ್ಮಹಸ್ತ ದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕತಸ್ತ್ರೀಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಅಂಗುವು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೇಖೆ ಯರಡು ಮೂರು ಇದ್ದರೆ ಕೃಷ್ಣಾಧಿಧನಧಾನ್ಯ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕುಂಕಣವಾದ ವಾಗುವನು, ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಂಗೈನರಿಗೆ ಮೂರುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಅಥವಾ ಮೂರು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲೀ ಬರುವದು, ಮೂರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ ಆಗುವರು, ಮೂರು ಮಂದಿ ಭಾತ್ರೈಗಳಾದರೂ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದರೇಖೆ ತರ್ಜನಿನಿಗೂ ಬಂದರೆ ಲವಿದರೆ ಕೈತುಂಬಾಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವನು ಬಹುಸಂಪಾದನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ದ್ವಿಕಳತ್ರರೇಖೆಯಿಡನೆ ಬುಜುವಕ್ರವಾದ ರೇಖಾಂತರ ಸಂಭಂಧವಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕಳತ್ರ ಅನೇಕ ಜಾರಸ್ತ್ರೀ ಅನೇಕಸ್ತ್ರೀ ಭೋಗವೂ ಉಂಟಾಗುವದು, ಯರಡು ಕೈಗಳಿಗೂ ಉರ್ಧ್ವರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ದತ್ತನಾಗಿ ಯೂ ಧನಿಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವನು, ಒಂದುಪುತ್ರರು ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಮೊದಲಾದ ಯೋಗವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಹೆಬ್ಬೆರಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭಾತ್ರೈರೇಖೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭಾರ್ಯಾರೇಖೆ ಭೋಗಿನೇರೇಖೆ ಅಲ್ಲೇ ಪುತ್ರರೇಖೆ ಕೂಡಾ ಇರುವದು, ಕುಂಕಣ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೆಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ವೀರಕುಂಕಣ, ಸಹಸ್ರಾದಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವನು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ, ಮಕರ, ವರಹ, ತ್ರಿಶೂಲ, ವೃಹನ, ಚಾಮರ, ಕಲಶ, ಅಂದೋಳಕಗಳ ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ದ್ವೀಪಾಂತರಾಧಿಪತಿನಾಗುವನು, ಮುಸಲರೇಖೆ ಗೋಪುಷ್ಪರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಯಾಗುವನು, ಸರ್ವ ಸ್ನಸ್ತಿಕರೇಖೆ ಇರಲು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗುವನು, ಅಂಗುವಾದಿಯಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯವಾದಿಯಲ್ಲೂ ರೇಖೆ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರಲು ಕ್ರತುವುಳ್ಳವನಾಚಾರಿ ಸತ್ಯವಾದಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು ದೇವ

ತಾಭಕ್ತಿ ಯುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ವೀಣಾರೇಖೆ ತುಲಾರೇಖೆ ಅಮೃತಕಲಶಕಗಳು ಇರಲು ಅವ್ಯತಹಸ್ತವುಳ್ಳವನು, ಲೇಖನಾದಿ ಕುಶಲನು, ವ್ಯಾಪಾರ ಲೆಖ್ಪು ಗಣಿತವುಳ್ಳವನು ರಸಿಕನಾಗಿರುವನು, ಧನುರ್ಬಾಣರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೋದನು ಜಮಿಸುವನು, ಮಣಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜೇಮರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಬಹು ಭೂಷಿತನಾಗುವನು, ಶಕಟರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜನಾಗುವನು, ಹಲರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಗ್ರಾಹಿ ಭವಿಷ್ಯ ಮನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಯಿನ್ನು ದುಸ್ವಹಸ್ತಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ:- ಅಂಗುಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಯವರೇಖೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕವನ್ನು ಭೋಜನಿಯಾಗುವನು, ಮಣಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಊರ್ದ್ವರೇಖೆ ಅರತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯರಾಜನಾಗುವನು, ಒಹುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಕ್ಷೇಪಿಯಾಗುವನು. ಅಬ್ಬರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ದನನಂ ಮಾಡುವನು. ಯವೆಗಳು ಕಣ್ಣಾಗಿದ್ದರೆ ಲೋಭಿಯಾಗುವನು, ಅನಾಚಾರಿ, ವಿರಕ್ತನಾಗುವನು, ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರು ಕೈಕೂಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಹು ಕಷ್ಟವಡುವನು, ದುರ್ದೈವನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಆಯಸ್ಸುರೇಖೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು, ಬುಣವು, ಗ್ರಾಮ್ಯೈಕರಾತ್ರವಾಸವು, ದೇಶವ್ರಂಶವು ಉಂಟಾಗಿ ನೀಚಸೇವಕನಾಗುವನು. ಮಣಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿತರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಕೋಪಿಯಾಗಿ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಮತ್ತೆ ಕಾಗೆ, ಬಂಟಿ, ಹದ್ದು, ಹುಲಿ, ಬಕ, ಪೋತಿ, ಕಪಿ, ಶ್ವಾನಗಳ ರೇಖೆಗಳುಇದ್ದರೆ ಪೊಂದೊಂದಾಗಿ ರೇಖೆಸೆಚ್ಚಿದಮೋರಿಗೆ ಕಸ್ತ ಪೂಜೆಚ್ಚಿ ಶ್ರಮವಡುವನು. ಆಯುರೇಖೆಯಲ್ಲಿಕವಲು ಒಡೆದು ಕೊನೆ ಕೊನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಜಲಗಂಡ, ರೋಗಗಂಡ, ಸರ್ಪಗಂಡ, ಅಗ್ನಿಗಂಡ, ವೃಕ್ಷಗಂಡ, ಮೃಗಗಂಡ, ಆಯುಧಗಂಡ, ಮುಂತಾದ್ದು ಉಂಟಾಗುವದು. ಈ ಶಾಖಾರೇಖೆಯು ಊರ್ದ್ವಮೂಖವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಗಂಡವರಿಹಾರ ಅರ್ಥೋಮುಖವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗಂಡತಪ್ಪುದು. ಹಸ್ತಾಂಗುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಾಂಗುಳಿ ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ:- ಅಂಗುಳಿ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಸಮಾಂಗುಳಿಯಾದರೆ ಧನಿಕನು. ಚರಳು ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಾಂಕುಶ ರೇಖೆಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು. ಪೊಂದೆಡೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಸನ್ಮಾನಿಯಾಗುವನು. ಚರಳುಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ತಪ

ಸ್ವಿಯಾಗುವನು. ಯಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣವು ಇದ್ದರೆ ಜಗತ್ಪ್ರಜ್ಞನಾಗುವನು. ಅ
 ಧಮಾಂಗುಳಿ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:—ಅತಿದೀರ್ಘವಾದರೂ ಅತಿಹ್ರಸ್ವವಾ
 ದರೂ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು. ಬೆರಳುಗಳು ಮೊಟಾಗಿ ವಕ್ರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ದುಃಖಿ ಸಾಗುವನು. ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲಾಧಿಕವಾಗಿಇದ್ದರೆ ರೋಗಿಯಾ
 ಗುವನು, ಅಪಸವ್ಯವಾದ ಶಯಾದಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಿಂದಿತನಾಗುವನು. ಇ
 ನ್ನು ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಸಖ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಉಗರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾ
 ಗಿಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆಪುಣ್ಯವಂತ ನಾಗುವನು.ನಯವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ
 ಬಹು ಭೋಜನಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗುವನು. ಬೆಳವಳಿಕೆಯಾಗಿ ಚೆಳ್ಳು
 ಗುರಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ದುರ್ಗುಣವು
 ಳ್ಳ ಸಖ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ದಪ್ಪವಾಗಿ ವಿವರಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದುಃಖಿಸಾಗು
 ವನು.ಬೆಳೆಯದೆ ಕೊರಟುಬಿದ್ದು ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು.
 ತರಿಯಾಗಿ, ಶಿವುರಾಗಿ, ಹಸರಾಗಿ, ಇದ್ದರೆ ಪಾಪಿಸ್ಥನಾಗುವನು. ಇನ್ನು
 ಕಂಠ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಭೂಪಣರೇಖೆ ಪ್ರ
 ಕಾಶವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅನ್ನದಾತೃ ಆಗುವನು. ಸ್ಥೂಲದ್ವನಿವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬ
 ಲಭಾಗವತಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಉಂಟಾ
 ಗುವೆದು, ಆಭರಣಗಳು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಕತ್ತು ಉರುಟಾಗಿ ನಯ
 ವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗುವನು. ತುಂಬುಕತ್ತಾಗಿ ಕುಸಕನಾಗಿ
 ಇದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವುಳ್ಳ ಕೊರಲು ನಾಲ್ಕು
 ಅಂಗುಲವುದ್ದವು ಮೂರುರೇಖೆವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು
 ಸ್ಥೂಲಕಂಠನಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಕೂರನಾಗುವನು. ಕೋಳಿ ಕತ್ತಿನಂತೆ ಕಂಠ
 ವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಬಹು ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು. ಅಧಮಲಕ್ಷಣ ಕಂ
 ಠ ಹ್ಯಾಗೆನಲು:—ಅತಿಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬತ್ತಿಇದ್ದರೆ, ಕರಲದ್ವನಿ ಯಿದ್ದರೂ
 ಅನಿಷ್ಟ, ವಕ್ರ ಕಂಠವಾಗಿದ್ದರೂ ನಂಟೆಯಂತೆ ಕತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಕೋಪಿ
 ಯಾಗುವನು, ಕೊರಳಿನ ಮೂಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಇದ್ದರೆ ನಿಷ್ಕೂರಿಯಾ
 ಗುವನು,ನಪುಂಸಕನಾಗುವನು,ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಕಂಧಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆ
 ದರೆ:—ಸ್ಕಂಧವೆಂಬ ಹೆಗಲು ಧಪ್ಪವಾಗಿ ರಕ್ತಪುಷ್ಪಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀ
 ಮಂತನಾಗುವನು,ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತುಂಬಾಗಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವ

ನುಗುಣನು, ವೈದ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಮೇಳು
 ಕೃಶವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದ್ದರೆವಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲ, ಕಠಿಣವಾಗಿವಣಕಲಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂರೇ
 ಪೊರುವನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಹುರುಕುಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:- ಚೂರುಕವು, ವಿ
 ಶಾಲತಾಗಿ ಕುಚ್ಛವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಕನಕಮಂ
 ತೆ ಮೇಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಒಟುವಾಗಿ ರೋಮವಿಲ್ಲವಾಗಿ
 ದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಒಂಚುಕಕಿರದಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವೆತ್ತ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಖಿಯಾಗುವನು, ದಿವ್ಯವಾಗುವನು, ವಿಕಾರವಾಗಿ ಇರುವಾಗಿದ್ದರೆ
 ದಿವ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಸುರನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಉತ್ತಮತಾ
 ಲು ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:- ರಕ್ತ ತಾಲುಮಾಡರೆ ಭೋಗಿ, ಬಿಣ್ಣುಮಾಡರೆ ಸ
 ರಿಸುದ್ದ, ಕೂಸು ತಾಲುಮಾಡರೆ ಸುಖಿ, ತಂದೆ ಶಕ್ತವಿದ್ದರೆ ರಾಜನಾಗುವ
 ನು, ಅಧಮತಾಲು ಲಕ್ಷಣ ಹವ್ಯಾಗುವರೆ:- ಕೃಷ್ಣತಾಲುಮಾಡರೆ ಮಗಿಖಿ
 ಅತಿ ಶ್ವೇತತಾಲುಮಾಡರೆ ನಿರ್ಘನ, ಶುಕ್ಲತಾಲುಮಾಡರೆ ರೋಗಿ, ಇನ್ನು
 ಉತ್ತಮನಾಸಿಕ ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುವೆಂದೆಂದರೆ:- ವೈದ್ಯನಾಗಿ ಶುಕ್ಲವಾಗಿ ಇ
 ದ್ದರೆ ವೇದವಾದ್ಯವು ಸ್ವಪ್ರಕೃತವಾಗುವನು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿದ್ದರೆ ಧರ್ಮ
 ಕೀರ್ತಿವಂತ, ನಾಸಿಕವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯವಾದಿ; ಸಂಸಿ
 ಗೆಹವನಿಸಂತೆಯೂ, ಮುಳ್ಳಿನದೂವನಿಸಂತೆಯೂ ನಾಸಿಕವಿದ್ದರೆ ಸಮೃದ್ಧಿ
 ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ನಾಸಿಕವಾದ ಪದ್ಮಗಂಧವು ಸುಗಂಧವು ಮೇರಲು ಬಂ
 ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಅಧಮನಾಸಿಕಾ ಲಕ್ಷಣ:- ನಾಸಿಕ
 ವು ಬಲಗಡೆವಾಲೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ರೂರನಾಗುವನು, ಮೆಡಗಡೆ ವಕ್ರವಾ
 ಗಿದ್ದರೆ ಚೋರನಾಗುವನು, ಕೇಶವುಳ್ಳ ನಾಸಿಕವಾದರೆ ದಿವ್ಯ, ಮೂಗಿನ
 ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡು ಪಟ್ಟವಿದ್ದರೆ ದಿವ್ಯ, ವಳಗಿನಿಂದ ಮೂರ್ಘಬಂದರೆ
 ಅಸುಖಿ; ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ನೇತ್ರಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:- ಪದ್ಮಪತ್ರಾಕಾರ
 ವಾದರೆ ಸತ್ಪುರುಷನಾಗಿವಾತ್ಸವಾಗುವನು, ಕೆಂಪಾದನೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಐ
 ಕ್ಷುರೈವ, ಮಧುವರ್ಮವಾಗಿ ಪಿಂಗಾಕ್ಷವಾದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಅ
 ನೇಕಂಟನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಠುವಿದ್ದರೆ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗುವನು, ಗಂಭೀ
 ರವೆತ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಸ್ಥೂಲಾಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾ
 ಗುವನು, ಕಾಡಿಗ್ಗಂಟವನನಾದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತ, ಕನ್ನೆದಲಿಗೆ ನಮನವಾ

೧) ಕಂಠುಗಳಿದ್ದರೆ ವಿವಾಂಸನಾಗುವನು, ಸನಿಹಿತ ಕಂಠುಮತೆ ಕಂಠು ಉಳ್ಳವನಾದರೆ ಅತಿಶೂರನಾಗುವನು, ಕೋನಗಂಠು ಕೊಪಾಗಿರುವ ಶುಭ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಚತುಶ್ಚಾಸ್ತ್ರವಂಡಿತನಾಗುವನು, ಕಂಠುಮತ್ಸರ್ಯಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಾದಿ ಸುಪ್ರಶಸ್ತವಾಗುವನು, ಕಿವಿನಿರಗೂ ಮಿಘ್ನವಾಗಿಯೂ ಹುಲ್ಲೇಕಂಠಿನೀವ ವಾಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಠು ಇದ್ದರೆ ಆತಿ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳವು ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಅಥವಾ ನೇತ್ರಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ಕೊಕ್ಕರೇ ಕಂಠಿಸಂತೆಯೂ ನಾಯಿನಕಂಠಿಸಂತೆಯೂ ಸಿಂಹವಕಂಠಿಸಂತಾಗೂ ಇದ್ದರೆ ಅತಿಶಸ್ತ್ರನಾಗಿ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬೀಳುವನು, ಚಿಕ್ಕ ಸ ಕಂಠಿಸಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆತಿವಿಪ್ರಿಯಾಗುವನು, ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ನೀಚಜಾತಿಯ ಶೇರುವನು, ಕಂಠು ಹ್ಯಾವ ಕಣ್ಣು ಆದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಕಂಠಿನಲ್ಲಿ ನೀರುಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹು ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ಮಲಿನಾಕ್ಷನಾದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು ಕೋಳಿಯಂತೆ ಕಂಠುಗಳಿದ್ದರೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ಉರಿಗಂಠಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಮಷದ ಕಂಠಾಗಿಯೂ ಆಡಿಕಂಠಿನಹಾಗೂ ಕಂಠಿದ್ದರೆ ಜನ್ಮಾದಿಯಾಗಿ ಮರಣಾಂತವು ವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಕರ್ಣಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಕಂಠವಂತೆ ಕಿವಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಭೇಷಿತಿಯಾಗುವನು, ಕೆಪ್ಪಿಮೇಲೆಕೂದಲು ಇದ್ದರೆ ಕತಾಯಸ್ಸುಂಟಾಗುವದು, ಕಿವಿದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಕಿವಿನೊರದಂತೆಯಿದ್ದರೆ ಮಹಾಬಳ್ಳೆದು ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಭೋಗವಂತನಾಗುವನು, ಕಿವಿ ಚೊಟ್ಟಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು, ಕಿವಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೊಪಾಗಿ ಮಾಂಸವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಾಭರಣವುಂಟಾಗುವದು, ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಜ್ಜಾ ನಿಗಳಮಾಡಿಸ ತ್ಯಮಾರ್ಗಸುಖಾನಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅಥವಾಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಕುಷ್ಠಕರ್ಣವಾದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವ ಮಿಲೀಕಿವಿಗಳಂತೆಯಿದ್ದರೂ ಬಹುದುಃಖಿತನಾಗುವನು, ಕಪೀಕಿವಿಯಂತೆ ಕಿವಿಯಿದ್ದರೆ ಬಹು ಕಾಮಿಯಾಗುವನು, ಬಹುದುರ್ಜನನಾಗುವನು, ಆಡಿನ ಕರ್ಣದಂತೆಯೂ ಕಂಬದಂತೆಯೂ ಕಿವಿಯಿದ್ದರೆ ಕುದ್ಮಲೋಗಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಹುಬ್ಬುಗಳ ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ:-

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಮವಿಲ್ಲದೆ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಭೀರ್ವಾಗಿ ಬಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನ ಮಡಗಡೆಗಳು ತೋರುವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾಗ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಭ್ರಾತೃವಿಲ್ಲರೋಮವಿದ್ದರೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಲ. ದಂತಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ ದಂತಗಳು ಮೊಲ್ಲವಾಗಿ ಸಂದೆಯಿದ್ದರೆ ಸುಖಿಯಾಗುವನು. ಗೋಕ್ಷೀರವರ್ಣವಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ದಂತಗಳಿದ್ದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಮೂವತ್ತೊಂದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವನು, ಮೂವತ್ತಿದ್ದರೆ ಚತುಶ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂಡಿತನಾಗುವನು, ದಂತಗಳು ಸಂಖನಾಗಿ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಮಹಾಭೀಗಿಯಾಗುವನು, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದರೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾಗುವನು, ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ವಾಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರವಾಗಿರುವನು, ಅತಿಶ್ವೇತವಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋಗಿಯಾಗುವನು, ಕೊಂಚ ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಹಾ ಯೋಗವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಸ್ನೇಹಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ದಾಳುಬೀಜದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯಾಕದ್ರವ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಕೃತದಂತನಾದರೆ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಸ್ನೇಹಯುಕ್ತದಂತನಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಭೋಜನವೆಂದು ಮಾಡುವನು. ಅಧಮದಂತ ಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಕರಡಿಯದಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಕ್ಷುಪ್ತೀಡಿತನಾಗುವನು, ಮೂವತ್ತು ದಂತಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ದ್ರವ್ಯವಾಗುವನು, ಹೊಂಬಂಣವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಕವ್ವೇಚಿಪ್ಪಿನಹಾಗೆಯೂ ದೂರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತನಾಗಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು, ಕೆಳಗಣಸಾಲು ಜೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತೃ ಭೂತುಕನಾಗುವನು, ಛಿದ್ರದಂತನಾದರೆ ದರಿದ್ರ, ಅಧಿಕದಂತವಾದರೂ ದರಿದ್ರ, ವಳ್ಳೆಹಲ್ಲಾಗಿ ಅದ್ರವ್ಯವಾದರೆ ನಿರ್ದಿನ್ಯನಾಗುವನು, ಅರಿಷ್ಟ, ದಂತ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಯೆರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷುದ್ರದಂತಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಜಾರ ಬೋರ ದರಿದ್ರ ಮಾತೃ ಭೂತಕನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅಧರಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ತುಟಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆದು, ಕಪ್ಪು ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೂದಲೋಗಿ ಆಗುವನು, ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದರೆ ದ್ರವ್ಯವಾಗುವನು, ಗರ್ವಭೀಷ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಅರಿಷ್ಟ, ಉಂಟಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಜಿಹ್ವಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ನಾಲಿಗೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ವಿವಾಂಸನಾಗುವನು, ಸುಷ್ಪತ್ತಿಗೆಯಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃದುಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ತುದಿಯಲ್ಲಿ

ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಕತಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗುವರು. ಅಥವಾ ಜಿಹ್ವೆ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ನಾಲಿಗೆಧಪ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಅನುಗಳಕರ ಮೂಢವಾಗುವನು, ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅನಾಚಾರಗುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಸವಾಸುಡಿದ ನಾಲಿಗೆ ಉಂಟಾದರೆ ಕೃಷಣವಾಗುವನು, ಯಶ್ವರನ್ನು ಹೈಯುವನು, ತುಕ್ಕುವಾದ ಮಾತನಾಡುವನು, ಕರೀರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ದುರ್ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವನು. ಇನ್ನು ಲಲಾಟ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ.— ಹಣೆಪೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಗುತ್ತಮುಪ್ಪುರವನಾಗುವನು, ಕೊಪ್ಪನಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಬೂದತವಾಗುವನು, ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಐದುರೇಖೆಯಾಗಲಿ ನಾಲ್ಕುರೇಖೆ ಆಗಲಿ ಇದ್ದರೂ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಮೂರುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮಂಭತ್ತುವರು. ಷ್ಡ ಬದುಕುವನು, ಬುರುಡುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ನಲವತ್ತು ವರುಷ ಜೀವಿಸುವನು, ಪೊಂಜೆ ರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮೂರುತ್ತವರುಷ ಇರುವನು, ನಾಲ್ಕುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಶ್ರೀಪತ್ನಿ ಏವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರೌಢವಾದ್ದರೆ ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅದಮಲಲಾಟ ಮಿತಿಮೀರಿರುವವರೇ.— ಹಣೆ ಕೆಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಸೇನಕನಾಗುವನು, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಅನುಗಳಕರ, ನಿಮಗೊಂದವಾದರೆ ಬಳ್ಳೇದಲ್ಲ, ರೇಖೆತಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಾಯಸ್ಸು ಆಗುವದು, ಊಸಗ್ಗ ರೋಮವಿದ್ದರೆ ನೀಚರಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡುವನು. ಇನ್ನು ಶಿರೋಲಕ್ಷಣವಾಗುವವರೇ.— ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕದಳರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಧನಧಾನ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಸುಖವುಂಟಾಗುವದು, ಶಿರಸ್ಸು ಧಪ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾಧನವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮೂರುವರುಷವದಕುವನು, ಕಂಠದೋಣಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ಸಿದ್ದರೆ ದೊರೆಯಾಗುವನು, ಮತ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಇನ್ನು ಅಥಮ ಮಸ್ತಕವೇನೆನಲು. — ಕುಕ್ಕು ಶಿರಸ್ಸಾದರೆ ಕೋಟಿಯಾಗಿ ದುಖಿಯಾಗುವನು, ವಿಭಾಗವಾದರೆ ಮಧ್ಯಮನಾಗುವನು, ಕನೆ ತಲೆಯಹಾಗೆ ತಲೆ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೇದಲ್ಲ, ಬಹುಶಿರಕಂಪನವಾದರೆ ಮಹಾರೋಗ ಉಂಟಾಗುವದು ಇನ್ನು ಕೆಲ ಲಕ್ಷಣವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ರೂಪಮರೋಮ, ಕೋಕಿಲ ರೋಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯರೋಗೈಶ್ವರವನಾಗುವನು, ಮೂರುವಂಗಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂರುರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುವನು, ಮೃದುಮಗ್ನಿ ಸಂಣಿನಾಗಿ

ದೃಂಗಾಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ದೃಢಕೇಶವು
 ಳ್ಳವನಾದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಪಟು ತಲೆಯಾದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು
 ಮೊಂದೆಬಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನರಪತಿಯಾಗುವನು, ಎರಡುಬಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ
 ಕೋಟಿಧನವತಿಯಾಗುವನು. ಅನ್ನು ಅಧನು ಕೇಶಽಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:—
 ಅತೀರ್ಘವಾದರೆ ದುಃಖಿ, ಹಸನಾಗಿರಲು ಬೂದವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇ
 ದ್ದರೆ ಅವನು ರಾಜ್ಯಾಪ್ತನಾಗುವನು, ಉರ್ದ್ವರೋಮವಾದರೆ ಆಯು
 ಧಗೂಡದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾನಂದ ಬಿಡುವನು. ಭಿನ್ನರೋಮವಾದರೆ ನೀಚಜನರಲ್ಲಿ
 ಚಾಕರಿಯಾಗುವನು. ರೋಮಮೂಲಕ್ಕೆ ಆದರೆ ಸರ್ವಾಗ್ರಾಂತನಾಗು
 ವನು. ಕೆಂಪು ಕೂದಲು ಆದರೆ ದ್ರವ್ಯವಂತನು. ಕೆಂಪು ಬಿಳುಪುಕೂಡಿ
 ರೋಮವಾದರೆ ತಿರುಚಿ ಸಾಗುವನು. ಕೆಂಪಾಗಿರಲು, ನೀಳವಾಗಿರಲು
 ಇದ್ದರೆ ಚಿತ್ರಾಕ್ರಾಂತನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಬೆನ್ನಿನಕ್ಷಣ ಹಾಗೆಂದರೆ:—
 ಬೆನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೂದಲಿದ್ದರೆ
 ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಮತ್ತೆಯಿದ್ದರೆ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವನಾಗುವನು,
 ಬೆನ್ನು ಸಣ್ಣನಾಗಲು ದ್ರವ್ಯನಾಗುವನು. ಚಿಕ್ಕಬೆನ್ನಾದರೆ ದುಃಖಿಯಾಗು
 ವನು. ಅಂಗ ಸಮುದಾಯ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹಾಗೆಂದರೆ:— ಎಲ್ಲಿ ಆ
 ವರೂಪರಿ ಮೊಂದೇಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಸೌಖ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮೂರು ಚ
 ಕ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ರಾಜಪೂಜ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವದು, ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ನಿ
 ದ್ರಾಂಸನಾಗುವನು, ಐದು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವನು,
 ಆರು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮಹಾ ಪ್ರಭುವಾಗುವನು, ಏ
 ಳುಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಯತಿರಾಜನಾಗುವನು, ಯೆಂಟುಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೈಶ
 ವ್ಯರ್ಯುಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಅದರಿಂದಾಚೆಗೆ ಯಮು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೈಶ
 ವ್ಯರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಪದ್ಮ ರೇ
 ಖೆ ಕುಂಭವೃಕ್ಷರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ತ್ರಿ
 ಕೂಲ, ತವರಂಗ, ಪದ್ಮ, ಅಕುಂಠ, ಕುಂಡಲ, ಭೃಂಗಾರ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಧ್ವಜ, ತೋ
 ರಣ, ಮಾಲಾ, ಚತುರಶ್ರ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಇವು ರೇಖೆಗಳು ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ,
 ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದವಡೆಗಳೊಳಗೂ, ಬೆರಳುಗಳೊಳಗೂ, ಇದ್ದರೆ ಸಪ್ತ
 ವ್ರೀಹಾಧಿಪತ್ಯವುಳ್ಳ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗುವನು. ಕಿರಣಿಸ್ಥಿತಿ, ಉದರ

ಲ್ಲಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಸ್ತನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿನ್ನಿ ನಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಾಕ್ತಿ
ಣವಾದ ಸುಳಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನ ನಾಗುವನು. ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಮರೇಖೆ
ಯೂ, ವಸನದಲ್ಲಿ ಕಂಠರೇಖೆಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂದೋಳಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಪುರು
ಷನಿಗೆ ಬಲಗಡೆ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಪೊಳ್ಳೆದು. ಕಪಿಲ ವರ್ಣದ ಮಚ್ಚೆ ಐಕ್ಯ
ರೈವ್ರವ್ರ. ಕೆಂಪುನರ್ಣದ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಶೌರಾಜ್ಯ-ತ ಧನಿಕನಾಗುವನು.
ಕರೀ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ರೇಖಾ
ದಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಾ ಪಾದ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಫಲಾ ಫಲಂಗಳ
ಳಂ ಪುರುಷನಿಗೆ ಒಲಗ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಬಲಭಾಗಂಗಳು ನೋಡಿ ವೇಳುವ
ದು. ಇನ್ನು ಅಂಗ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧನು ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ:—ಯ
ಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ದ್ರವ್ಯನಾಗುವನು. ಶಿರಸ್ಸು, ಉ
ದರ, ಲಲಾಟ, ನೆನ, ನೇತ್ರ, ಬೆನ್ನ, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಸವ್ಯನುಳ
ಇದ್ದರೆ ಅಸಹ್ಯ ಸುಚಕವಾಗುವದು. ಬಿಳಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ದ್ರವ್ಯ ಅತಿ
ಕವ್ಯಾದ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಸಿಕರವಾಗಿ ಇರುವದು. ಇಂತಪ್ಪ ಲಕ್ಷಣಂ
ಗಳುಳ್ಳ ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಪುರುಷನಿಗೆ ಬಲಭಾಗದೊಳಿರುವ ರೇಖಾದಿಗಳ
ಳು ನೋಡಿ ಆದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಫಲಾ ಫಲಂಗಳಿಗೆ ಜನಕವಾದ ನೋಗಾ
ವನೋಗಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವೇಳುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪು
ರುಷಲಕ್ಷಣವಂ ನಿರೂಪಿಸಿ ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಲಕ್ಷಣ
ವಂ ವೇಳತ ಲಿದ್ದೀತು. ಕೇಳು ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿಯೇ ! ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೊಳಿರುವ ಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಾ
ಸ್ತ್ರೀಯನಾಗಿ ವೇಳತ ಲಿಫೇನೇ, ಆದಂತಿಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯ
ರುಗಳ ಸಕಲ ಲಕ್ಷಣಂಗಳು, ಯೋಗಾನೋಗಂಗಳು, ತಿಳಿಯುವದಾದ್ದ
ರಿಂದ ನಾನು ಕೂಕ ರೂಪವಾಗಿ ವೇಳುವೆನೆಂದು ಉವೇಕ್ಷಿಸದೇ ಸಾವಧಾನ
ವಾಗಿ ಕೇಳು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೂ ಪೂರೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ
ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಯಡ ಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣಂಗಳನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋ
ಡಿ ಫಲಾ ಫಲಂಗಳನ್ನು ವೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಸ್ಥಾನಂ
ಗಳು ಯಾವ ಯಾವದೊಂದರೆ:— ಪಾದ, ಅಂಗಾಲ, ಪಾದದ ಜೆಬ್ಬು, ಬಿ
ಬರಳುಗಳು, ಉಗರು, ಮೇಗಾಲ, ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಕಣಕಾಲ, ಮೊಳಕಾ

ಲು, ಮಂಡಿಗಳು, ತೊಡೆಗಳು, ಕಟಪ, ದೇಶ, ಕಟಪುರೋಭಾಗ, ಕಟಪಶ್ಚಾತ್ಯಭಾಗ, ನರ್ಮಸೌಧನ, ಜನನ, ವಸ್ತ್ರವಾಸನ, ನಾಭಿ, ಕುಕ್ಷಿ, ಪಾಶ್ವರ್ಥ್ಯಾಯ, ತ್ರಿವಳಿಸೌಧನ, ರೋಮಾವಳಿ, ಹೃದಯ, ಸ್ತನವ್ಯಯ, ಚೂಕ, ಕಂಠನೋಲವ್ಯಾಸನ, ಜೆಗಳು, ಕಷ್ಟ, ಮಣಿಕಟ್ಟು, ಕರವ್ಯಯ, ಮುಂಗೈಯಿ, ಅಂಗೈಯಿ, ಕೈಚರಗಳು, ಬುಗುರುಗಳು, ಕೃಕಾಟಕವ್ಯಾಸನ, ಕಂಠಚೂಕ, ಕೆನ್ನೆ, ಬಾಯಿ, ಬಳವನಡೆ, ತುಟ, ಮೇಲಣತುಟ, ನಾಲಿಗೆ, ಘುಟಕಾ, ನಾಸಿಕಾ, ನೇತ್ರ, ರೆವೈ, ಹುಬ್ಬುಗಳು, ಕಿವಿಗಳು, ಹಣೆ, ಶಿರಸ್ಸು, ಬೈತೆಲೆ, ಕೇಶುಗಳೆಂಬವಾಗಿ, ಇವು ಅರುವತ್ತಾರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೇಹವಿರುವುದು, ಇವಲ್ಲದೆ ಅಂಗ ಸಮುದಾಯವೊಂದು ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವುದು, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೊಳಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವವೆಂದರೆ; ರೇಖೆ, ಕುಖ, ಚಕ್ರ, ಗವಾಪವ್ಯ, ತ್ರಿಕೂಲ, ಡಮರುಗ, ಭತ್ತ, ಚಾಮರ, ವೈದನ, ಆದೋಷಕ, ಚತುರಶ್ರ, ವೃಂದಂಗ, ಕವಳಿ, ವೀಣಾ, ಯವ, ವೈಕ್ಯ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮಹರ, ಸುಳಿ, ಸರ್ಪ, ಮತ್ತಿ, ಕುಂಡಲ, ಧನಸ್ಸು, ಕಲಶ, ಬಾಣ, ಭೃಂಗಾರ, ಸುವರ್ಣ, ರತ್ನ, ಕಾಕೆ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಕಾಕೋಟ, ಮರ್ಕಟ, ಮಂಡೂಕ, ಕೂರ್ಮ, ಕೃಕಲಾಸ, ಶ್ವಾನ, ಗೃಧ್ರ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ರೇಖಾ ರೂಪಗಳಾಗಿರುವುದು, ತತ್ತದಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಇರುವುದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂಬವು ಉತ್ತಮ, ಅಧಮ ಸ್ತುರ್ಭೇದಗಳೆಂಬ ತಿಳಿಯುವುದು, ಇನ್ನೆ ಉತ್ತಮ ಪಾದ ಲಕ್ಷಣ ಹೃದಿಗಿರುವವೆಂದರೆ. — ಅಂಗಾಲ ಸಮವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿದರೇ ಮಹಾ ಭೋಗ ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು ಮೃದುವಾಗಿ, ನಯವಾಗಿ, ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಜನರಿದಾ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವಳು ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಾದಿ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು. ಬೆನರು ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು. ಧ್ವಜ, ಸ್ನಸ್ತಿಕ, ಚಕ್ರ, ಕಮಲ, ಶಂಖ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಇವು ಮುಂತಾದ ರೇಖೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜ ಸ್ಥಿಯಾಗುವಳು, ಈ ರೇಖೆಗಳು ಅನ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಧನಕನಿಗೆ ವತ್ತಿ ಆಗುವಳು. ಹೆಜ್ಜೆಯು ಕೂರ್ಮದಂತೆ ಉಬ್ಬಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು. ಪಾದದಲ್ಲಿ ಸರಳು ಕಾಣದೆ ತುಂ

ಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯನಂತೆಯಾಗಿ ಇರುವಳು ಸಮವಾದ ಹಿಂಮುಡಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಖ್ಯವಡುವಳು. ಮದಗಹಗಮನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಾದಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳೆಂದಾ ಕೂಡಿ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಇರುವಳು. ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಗುರು ಪತ್ನಿಯಾಗುವಳು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಲಕ್ಷಣವೆಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇನ್ನು ವಾದದೋಳಿರುವ ಅಧಮ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವೆಂದರೆ:— ಪಾಪಗಳು ಅಂಟಾಗಿ, ವಿವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ದುರಾಚಾರಿಯಾಗಿರುವಳು. ಪಾಪತೆಲವು ಕಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಳ್ಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ದರಿದ್ರೆಯಾಗುವಳು, ಸತೆಯವಾಗ ಧೂಳುಯಿದ್ದರೆ ಸ್ತುಭಿಚಾರಿಯಾಗಿ ಕುಲತ್ರಯನಾಶಿಯಾಗಿ ಇರುವಳು. ಷಡ್ರಪಾಪವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅಧಮಸ್ತ್ರೀಗುವಳು. ಕಾಲಲ್ಲಿ ರೋಮವಿದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವಾಗುವಳು. ಬೆರಳು ಹಳ್ಳವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ನೀಚನಾತುಗಳ ಆಡುವಳು. ಪಾಪ ಶೀತಳವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಚಾರಶೀಲಿಗಳುವಳು ನಿರ್ಮಾಸವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಳು, ಕಾಲು ಬಿರದು ಅತಿಲೇಖಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪತಿಯುಂಕೂಡ ಜೈನಳು ಹಿಮ್ಮುಡಿ ಇದ್ದರೆ ಧವ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರ ಶೋಕವೆಂ ನಮುಭವಿಸುವಳು. ಹಿಮ್ಮುಡಿಯು ತ್ತರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮನೆ ಮನೆ ತಿರುಗುವಳು. ಹಿಮ್ಮುಡಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ರೋಮಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆಯಾಗಿ ಕಷ್ಟವಿಂದ ಜೀವನವೆಂ ಮಾಡುವಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಧಮ ಪಾಪಗಳೆಂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾಪಾಂಗುಳಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವೆಂದರೆ:— ಬೆರಳುಗಳು ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ, ತುಂಬಾಗಿ ಯೂ, ಉರುಟಾಗಿ ಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಭೋಗ ವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಮಧ್ಯವೆಚ್ಚಿಸ್ತಲ್ಲಿ ಚಕಾ ದಿರೇಖೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ಬೆರಳುಗಳು ಮೃದುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕುಭಗಳು ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಿಲ್ಲಿ ದೇ ಕಾಲಬೆರಳು ಡೊಂಕಾಗಿ, ಮೊಟಕಾಗಿ, ಹಚ್ಚೆಯಾಗಿ, ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯೆಯಾಗುವಳು, ಕಾಲಬೆರಳು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಬಹು ಧವ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವಳು. ಅಂಗುವೃದ್ಧಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅವಳ ದೇಯುಂದ ಪತಿಯುಂಕೂಡ ಬಂಧನವೆಂ ನಮುಭವಿಸುವಳು. ಅಂಗುವೃದ್ಧಿ ಅತಿಸಣ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆ ನೆಂನನು ಭವಿಸುವಳು.

ಅತಿಪ್ರಸನ್ನವಾದರೆ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸುಪ್ರಾಳವಳಾಗುವಳು, ಬೆರಳುಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಯಿದ್ದರೆ ವಂಶನಾಶಿನಿಯಾಗುವಳು. ಮೇಟುಗಿದ್ದರೇ ದಾಸಿಯಾಗುವಳು. ಅತಿವಿರಳವಾಗಿ ನೆಲ ಸೋಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಪತಿಘಾತಿನಿಯಾಗುವಳು. ಅನಾಮಿಕವೆಂಬ ಬೆರಳು ಮಧ್ಯಮಚರಳು ಯರಡೂ ನೆಲಸೋಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಯರಡುಗಂಡನ ಕಳಕೊಂಡು ಮೂರನೇಗಂಡ ಸುಂಟಾಗುವಳು. ಬೆರಳುಗಳೊಳಗೆ ಛಿದ್ರ. ಸುಳಿಇದ್ದರೆ ಪತಿಹೀನೆಯಾಗುವಳು. ಅತಿವಿರಳವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರಹೀನಿ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಪಾದಂಗಳೊಳಗಿರುವ ನಖಗಳ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಿರುವದೆಂದರೆ:— ಉಗುರು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ವೀರ್ಭಸುನುಂಗಲಿ ಆಗಿರುವಳು. ಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಬಂಧು ಸಂಪತ್ತು ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಕಾಂತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಆಗುವಳು. ಬಟುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ವಾಹನೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರಾಳವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಕಾಲು ಉಗುರುಗಳು ಬಕ್ಕರೇ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ದುಃಖ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಳವಳಾಗುವಳು. ಹಸುರಾಗಿ ಶಿವರಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಜಂಘಾಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ಜಂಘಾಪ್ರದೇಶವು ರೋಮವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸೌಮಂಗಳ್ಯಉಂಟಾಗುವದು. ಸರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತುಪ್ರಾಳವಳಾಗುವಳು. ತುಂಬಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಬಾಳೇಕಂಭಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಧನವಂತೆಯಾಗುವಳು. ಉರುಟಾಗಿದ್ದರೆ ಭೀಷಣವಾಪ್ತಿ. ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಜಂಘೆಯುರೋಮಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ್ಯಆಗುವಳು. ಸರಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪತಿರಹಿತೆ ಆಗುವಳು. ನೂಸು ಪೂರ್ಣವಿಲ್ಲದೆ ಡೊಂಕಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಸ್ವೈರೀಣಿ ಆಗುವಳು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಊರುಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಯೆಂದರೆ:—ಪ್ರಕಸ್ತವಾಗಿಯೂ ರೋಮವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಸೌಮಂಗಳ್ಯವೆತಿಆಗುವಳು. ಸರಗಳು ಕಾಣದೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬಾಳೇ ಕಂಬದಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಧನವಂತೆಆಗುವಳು. ಕರಳಾಕಾರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗಪ್ರಾಳವಳಾಗುವಳು, ಕುಂಕುಮ ವರ್ಣಗಳಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು ಕುಂಭ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇನ್ನು ಅಧಮ ಊರುಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:— ಅವ್ರಕಸ್ತವಾಗಿ ಕೂದಲುಪ್ರಾಳದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ನ

ದಗಳುಕಂಡರೆ ಭಾತ್ರಹೀನೆ ಪುತ್ರಹೀನೆಯೆಂಬ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ಜಘನಲಕ್ಷಣವೇನೆನಲು:— ಕೂರ್ಮನಂತೆಯೂ ಮಳಲೊಟ ಸಂತಯೂ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾಗಿಯೂ, ಮೃದವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಧನವಂತೆ ಆಗುವಳು. ರೋಮಾಢ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಬಲಗಡೆಗೆ ಉರುಟಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಅಧಮ ಜಘನ ಪ್ಯಾಗೆ ಅಂದರೆ:— ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಬಿದ್ದರೆ ವೈದಲಾ. ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ, ಮಾಂಸವಿಲ್ಲದೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೂದಲು ಹುಟ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ ಮುಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಯಡಗಡೆಗೆ ಬಟುವಾಗಿ ಭುಗ್ನ ಉಳ್ಳವಳಾದರೆ ಪತಿವಿರೋಧಗುಂಟಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಗುಹ್ಯಲಕ್ಷಣ ಅನೇಕವಾಗಿರುವದು, ಅದಂತಿರಲಿ; ಉತ್ತಮ ನಿತಂಬಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:— ಉನ್ನತವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗುಣವಂತೆ ಆಗುವಳು. ತುಂಬಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಅಧಮ ನಿತಂಬಪ್ಯಾಗೆ ನಲು:— ಬಗ್ಗಿ ಚಿಬಿಟವಾಗಿ ವೀರಗವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಂಸವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಪತಿಹೀನೆಯಾಗಿ ಅಪುತ್ರಳಾಗಿ ಬಹುವತಿಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಭೋಗವಿಲ್ಲದವಳಾಗುವಳು. — ಯಿನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ವಸ್ತಿಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವದೆನಲು:— ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ವಿಪುಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಪುತ್ರವಂಪಡೆಯುವಳು, ಹಸ್ತವಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದುಷ್ಟಸ್ತ್ರೀ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಟ ಹವ್ಯಾಗೆಂದರೆ:— ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಡೆವಿಗೆ ಸುತ್ತಿದರೆ ಹದಿನಾರು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಆದರೆ ಅತಿ ಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳವಳೆಂದು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯನಿಸುವಳು. ಗಣ್ಯನಾದರೆ ಧಾನ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ರತ್ನಮಯವಾದ ಒಡ್ಡಣವಂ ಧರಿಸಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಬೂಪಿತೆ ಆಗುವಳು. ಅಧಮ ಕಟಪ್ರದೇಶವೆಂತಿರುವದೆನಲು — ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಡುವಿಗೆ ಸುತ್ತಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣವಾದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ನೀಚಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂಬವರು, ಮೂರುಸುಳ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾನಿಷ್ಠೆ ಆಗುವಳು. ವೈಂಧ್ಯಗುಳ ಇದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟ. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ನಾಭಿ ಲಕ್ಷಣವೆವಳು

ವೆನು, ಪ್ರಪ್ರಕ್ಷಿಣಸುಳಿಯಾಗಿ ಆಳಪಾಗಿಗಭೀರವಾದ ನಾಭಿಯಿರಲುಧನಿಕಳಾ
 ಗುವಳು. ಅನಳನುಗ ಅರಸಾಗುವನು. ಕವ್ವೆಯಂತೆ ನಾಭಿಇದ್ದರೆ ಒಹು
 ಪುತ್ರನೆಂತೆಆಗುವಳು. ಅಪ್ರಪ್ರಕ್ಷಿಣವಾದ ಸುಳಿವುಳ್ಳ ನಾಭಿಯುಂಟಾದರೆ
 ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು. ನಾಭಿ ಮೊಳ್ಳೆಯಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅಸಿಷ್ಟ
 ಯಾದದಾಸಿಯಾಗುವಳು. ನಿರ್ಲೋನು ಹೃದಯವಾಗಿ ನಿನ್ನು ವರ್ಜಿತವಾ
 ಗಿ ಇದ್ದರೆ ನೀಚರನೇನೆಯುಂನಾಡುವಳು. ನಾಭಿಯು ಅತಿವಿಶಾಲವಾಗಿ ಇ
 ದ್ದರೆ ಜಾರೆಯಾಗಿ ನಿರ್ವಯವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ವಿಚ್ಛಿನ್ನರೋನುವಾದರೆ
 ಪತಿಯಂಕೊಲ್ಲುವಳಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಉತ್ತಮ ಕುಕ್ಷಿ
 ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:- ಸಮವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪತಿಯಲ್ಲಿ
 ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಕವ್ವೇಹೊಟ್ಟೆಯಂತೆಯೂ ಅಲದೆಲೆಯಂತೆ
 ಯೂ ಇದ್ದರೆ ಪೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನಾಗುವನು. ಕೂರ್ಮ ಕುಕ್ಷಿಯಾದರೆ ಸೌಭಾ
 ಗ್ಯ ಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು ಕುಕ್ಷಿಯುಸ್ವಲ್ಪ ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಅಲ್ಪರೋನುವಾಗಿ
 ದ್ದು ಅಬ್ಬನಿದ್ರೆ ಅಲ್ಪಹಾರವಂ ಮಾಡುವಳಾದರೆ ಸುಮಂಗಲಿಆಗುವಳು.
 ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳು ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಸಣ್ಣಹೊಟ್ಟೆಯಾಗಿ ನರವಿಲ್ಲದೆ ಮೃ
 ದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಭೋಗಿಯಾಗುವಳು. ನೇರವಾಗಿ ರೋಮಾನಳ ಇದ್ದರೆ
 ಬಹುವೊಳ್ಳೆದು, ಇನ್ನು ಅಧನು ಕುಕ್ಷಿಲಕ್ಷಣ ವೇನೆನಲು:- ವೋರೆಯಾ
 ಗಿ ಹೆಳ್ಳವಾಗಿ ಅತಿಕನಿವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರನೇ ಆಗುವಳು. ಸುಳಿಇದ್ದರೆ
 ಮೃತಪುತ್ರ ಆಗುವಳು, ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳು ಕಂಡರೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವ
 ಳು. ಕುಕ್ಷಿ ಕುಂಭಾಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರಆಗುವಳು, ಕುಂಬಳಕಾಯಂ
 ತೆ ಇದ್ದರೆ ದುಮ್ಮತ್ರಿಸಾಗುವಳು, ವಿಶಾಲೋದರಿಯಾದರೆ ಅತ್ಯಾಹಾರವಂ
 ಭಕ್ಷಿಸುವಳು. ಜೋಲುಹೊಟ್ಟೆ ಆದರೆ ವಶವನನ್ನು ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲು
 ವಳಾಗುವಳು. ಕುಟಲವಾಗಿ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಕವಿಲವರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲರೋ
 ಮಾವಳಯಾದರೆ ಅನಿಷ್ಟಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ಚೋರೆಯಾಗಿ ತುಂಟಿಯಾಗುವ
 ಳು ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳವಕ್ಷಸ್ಥಳ ಸ್ತನಲಕ್ಷಣ ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಧೇನಲು
 ಹವಿನೆಂಟುಅಂಗುಲ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ ರೋಮವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ
 ರೆ ಮೊಳ್ಳೆದು. ಘನವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕೀ
 ತಿನಂತೆ ಆಗುವಳು. ಸಮವಾಗಿ ಕೂಡಿ ಇದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿನಂತೆ ಆಗುವಳು.

ದಕ್ಷಿಣಸ್ತನ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗಂಡುಮಗನ ಪಡೆಯುವಳು. ತೊಟ್ಟು
 ಜ್ಞಾನಮಾಗಿಯೂ ಬಟುವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಯಕಸ್ಸುಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು.
 ಸ್ತನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊಂದು ಚಿರಳುಯದೆಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ವದ್ವಿನೀಜಾತ್ಮಿಸ್ತ್ರೀ
 ಯು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಯರಡು ಅಂಗುಲಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಸಂಪ
 ತ್ತುಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಸ್ತನದಲ್ಲಿ ಬೃಂಗಾರ ಗಜರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ವಂಶಕ
 ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಅಂಕುಶ, ಮತ್ಸ್ಯ ಈರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀ ಯಾಗುವಳು,
 ಇನ್ನು ಅಧಮಸ್ತನಲಕ್ಷಣವೆಂತನಲು— ರೋಮುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಸುಳ
 ಪುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ದುಂಬಿಯಾಗುವಳು. ಸ್ತನಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ಹ
 ಳ್ಳವಾಗಿರೋಮುಪುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆ ಆಗುವಳು. ಸ್ತನ ಸಣ್ಣನಾ
 ಗಿ ವಿರಳವಾದರೆ ಹಸ್ತಿನಿಯನ್ನುವರು, ಸೀಚೆಯಾಗಿ ಕುಲಗೇಡಿಯಾಗುವಳು
 ಹಳ್ಳವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ಮೊನೆಯಾಗಿಯೂ ಪೊಣಗಿಯೂ ಇ
 ದ್ದರೆ ಜಾರಿಯಾಗಿ ರೋಗಿಯಾಗುವಳು. ಯಡಗಡೆ ಸ್ತನ ದೊಡ್ಡದಾಪರೆ
 ಬೆಣ್ಣುಮುಕ್ಕಳನ್ನೇ ಹೆರುವಳು. ಎ-ಡಕೆಹಾಗೆ ಅಂತರಾಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಕು
 ಲಟಿ ಆಗುವಳು. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಕೃಶವಾಗಿ ಅತಿಚುರುಕಾದ ಮೊ
 ನೆಪುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಖಪಟ್ಟು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕವ್ಯಪಡುವಳು.
 ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಕೃಶವಾದ ಚೂಚುಕವಾದರೆ ಪುತ್ರಹೀನೆ ಆಗುವಳು.
 ಕ್ಲೇಶಪಡುವಳು. ಯರಡು ಸ್ತನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರಂಗುಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ
 ರೆ ಜಾರಿಯಾಗುವಳು, ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೋರಿಯಾಗುವಳು
 ಇನ್ನು ಅನೇಕಮಂದಿ ಪತಿಗಳಂ ಹೊಂದಿ ಕುಲಟಿಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ
 ಯರಗಳ ಉತ್ತಮಬಾಹು ಲಕ್ಷಣ ಧ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಬಾಹುಗಳು ಕೋನು
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗಿನಿ ಆಗುವಳು
 ಪತ್ನಿತ್ರೇ ಆಗುವಳು. ಪರ್ತುಲವಾಗಿ ಚಾಳೀಕಂಬದಹಾಗೆ ಸರಕಾಣದೆ
 ರೋಮುನ್ನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತೆಯಾಗಿ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಪುಳ್ಳವಳಾ
 ಗುವಳು, ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಧಾನ್ಯ ಭರಣಿಭೋಗವುಂಟಾಗುವದು.
 ಮತ್ತೆ, ಅಧಮಬಾಹುಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:- ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಾಹುವು
 ಪೊಂದು ಸುಳಿ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೇಖೆಯವರೆ ಅಸ್ಪದ್ವ ವಾಗುವದು. ಯರಡು
 ತೊಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯರಡು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಕುಲಕ್ಷಯವಾಗುವದು, ಬಹು

ನೂಕ್ಷ್ಮಚರಳಾಗಿ ಅಂಕುಶ ಕುಂಡಲ ಚಕ್ರರೇಖೆಗಳು ಕೆರೆದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ
 ಅವಳಮಗ ಅರಸಾಗುವನು. ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಚಾಮರ, ಡಮರುಗ, ಕಲಶರೇ
 ಖೆ ಇದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜಸ್ಥಿ ಆಗುವಳು. ಪದ್ಮ, ಪ್ರಾಸಾದ, ತೋರಣ
 ಶಂಖ, ಗೋಪುರ, ರೇಖೆಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಧನಖುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಅಂ
 ಗುಪ್ತಮೂಲದಿಂದ ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಳವರಿಗೆ ರೇಖೆ ಉರ್ದ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾಗುವಳು. ಅಸ್ತ್ರಿಯು ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು. ಚರಳುಗಳು
 ನೀಳವಾಗಿ ಕೇಶಗಳು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇರಲು ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು ಖುಳ್ಳವಳಾಗುವ
 ಳು, ಮಯೂರರೇಖೆಇದ್ದರೆ ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳು ಮುಂಗೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮ
 ವಿಲ್ಲದೆ ನರಕಾಣದೆ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಕೆಂಪಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶ
 ವಾಗಿ ಗಭೀರವಾದ ಒಟುವಾದ ರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ತೌರನುನೆ ಸುಖವುಂಟು.
 ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯರೇಖೆ ಯಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತಿ ಆಗುವಳು. ಸ್ವಸ್ತಿಕ
 ರೇಖೆಯಿರಲು ಮಂತ್ರಿಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು ಪದ್ಮರೇಖೆಇದ್ದರೆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗು
 ವಳು, ಪ್ರವಕ್ಷಣವಾದ ಸಂದ್ಯಾವರ್ತ, ಶಂಖ, ಛತ್ರ ಕೂರ್ಮರೇಖೆಗಳು ಇ
 ದ್ದರೆ ರಾಜಸೂತ್ರ ಆಗುವಳು. ತುಲಾರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ವರತಕ್ಕನೆ ಪತ್ನಿ ಆ
 ಗುವಳು, ಅನೆ, ಕುದರೆ, ವೈಷಭ, ವಜ್ರಗಳರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ವೀರಪತ್ನಿ ಆ
 ಗುವಳು. ಚಾಮರ, ಅಂಕುಶ, ಕೊಡಂಡರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜಪತ್ನಿ
 ಆಗುವಳು. ತ್ರಿಶೂಲರೇಖೆಆಗಲಿ ಚಕ್ರರೇಖೆಆಗಲಿ ಪೊಂದೊಂದುಯಿದ್ದರೆ
 ವಿವಾಹವೆನಿಸಿ ಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು. ಗದಾ ಕತ್ತಿ ದುಂದುಭಿರೇಖೆಗಳುಯಿದ್ದರೆ
 ಗೌರವವಂತಿ ಆಗುವಳು. ವಿರಳವಾದ ಅಂಗುಷ್ಠವು ಉರುಟಾದ ಚರಳುಗಳು
 ಗಿಣ್ಣುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಪೂಜ್ಯವಾಗಿ ಅನ್ಯೂತಹಸ್ತ ಆಗುವ
 ಳು. ಉಗುರುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ಸಣ್ಣವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತೆ ಆಗಿರು
 ವಳು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಸ್ತದೇಳು ಬಹುಕೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ದಾರಿ
 ದ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಳು. ರೇಖೆವೊಂದೂಯಿಲ್ಲದೆಯಿದ್ದರೆ ದುಃಖವ
 ಡುವಳು. ನರಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಯಾಚನವೆನ್ನೊಡೆ ಜೀ
 ವಿಸುವಳು. ಹಸ್ತಗಳು ಬಹು ಕಠಿಣವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ದುಃಖವೆನ್ನೊಡೆ ದುಃಖ
 ಕಷ್ಟ ಪಡುವಳು. ಮುಂಗೈ ರೋಮಖುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ನಿಂದಿತೆ ಆಗು
 ವಳು. ಶುಷ್ಕವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಲೈಜಿನ್ಯವುಂಟುವಳು. ಅಂಗುಷ್ಠಮೂಲದರೇಖೆ

ಕನ್ನಿ ಕಾನರ್ಯಂತ ಯಿದ್ದರೆ ಪತಿಫರಾತಿನಿವಾಗುವಳು. ಗೃಹ್ಯಜಂಬೂಕ
 ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಯಷ್ಟು ಯಿದ್ದರೂ ದಗ್ಧಹಸ್ತಿಯಾಗಿ ದರಿಪ್ರವಡುವಳು.
 ಕವ್ವೆ ಶ್ವಾಸ ಈರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಅಸ್ಮೃತವೆನ್ನೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ್ಯಾವಿವ
 ವಾಗುವದು. ವೈಶ್ವಿಕರೇಖೆ ಸರ್ವರೇಖೆ ಇವು ಯೇನಾದರು ಯಿದ್ದರೂ
 ಕೂಸುಗಾತಿಯಾಗುವಳು. ಪೂರ್ವಾಽಲ ರಾಸಭ ಉಷ್ಣ ಈರೇಖೆಗಳು
 ಯೇನಾದರೂಯಿದ್ದರೆ ಜಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಅನಾಚಾರೆಯಾಗಿ ದುರಿಖಿಯಾಗುವ
 ಳು. ಚಿರಳುಗಳು ವೆಂಟರಾಗಿ ಅಂಟಾಗಿ ಅತಿಧಪ್ಪನಾಗಿ ಚಿರಳುಗಳಮೇ
 ಲೆ ಕೂದಲುಉಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ದರಿಪ್ರ ದುರಿಪ್ರ ಉಂಟಾಗುವದು. ಚಿರಳು
 ಅತಿಸಣ್ಣ ಅತಿಧಪ್ಪ ಅತಿವಿರಳವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಭಾಗ್ಯಹೀನೆಯಾಗುವಳು. ಗಿ
 ಣ್ಣು ಜೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಚನವೆನಾಡುವಳು. ಉಗುರುಗಳು ಜಳ್ಳವಾ
 ಗಿ ವಿನೂವಾಗಿ ಚಿಪ್ಪಿನಂತೆಯಿದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವುಂಟಾಗುವದು. ಯಿನ್ನು
 ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:— ಸ್ಕಂಧವು ಮಧ್ಯದ
 ಲಿ ಬಗ್ಗದೆ ಧಪ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ರತ್ನಾಭರಣವುಳ್ಳ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತಿಯಾಗುವಳು,
 ಹಾಗೆಯಾದರೆ ಭುಜಶಿರಸ್ಸಾದ ಸ್ಕಂಧವು ವಕ್ರವಾಗಿ ರೋಮಾಢ್ಯವಾಗಿ
 ಇರಲು ದರಿದ್ರೆಯಾಗುವಳು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳವಿದ್ದು ಕಠಿನವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ
 ವರ್ಗಿಂದಲೂ ನಿಂದಿಸಲ್ಪಡುವಳು, ನಿರ್ಮಾಂಸವಾದರೆ ಕಪ್ಪವಡುವಳು.
 ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಂಠದ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—ಕಂಠದ ಕೆ
 ಳೆಗಣ ಕೆಚ್ಚೆಯು ಉನ್ನತವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಶುಭವಾಗಿಯಿರುವದು, ಕುಷ್ಟ
 ಕಂಠವಾಗಿ ಸರಗಳು ಕಾಣುತ್ತ ರೋಮಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂಯಿದ್ದರೆ ಕಠಿನ
 ಆಗುವಳು, ಕುಟಲಗಾತಿ ಆಗುವಳು. ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೂರುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ
 ಅಭರಣ ಸುಪತ್ತುವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಕೋಕಿಲಧ್ವನಿ ಆಗಲು ಪುಣ್ಯ
 ವಂತೆ ಆಗುವಳು, ಕೂಕಧ್ವನಿ ಆದರೆ ಗರತಿ ಆಗುವಳು, ವೀಣಾಧ್ವನಿ ಆದರೆ
 ಕುಶಲತೆಗುವಳು, ಯಿನ್ನು ಅಧಮ ಕಂಠಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಯಂದರೆ:—
 ಸ್ತ್ರೀಯರಕಂಠದಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆ ಸುಳಿಯಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು, ಕಂಠದ
 ಕೆಳಗಣಕೆಚ್ಚೆ ಜೋಲುತ ಆಳವಾಗಿಯೂ ವಿವಮವಾಗಿಯೂ ಯಿದ್ದರೆ ಪು
 ತ್ರಹಾಸಿಯೂ ಕತ್ತುಗೂಢೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕಂಠವು ಅತಿಸ್ವಲ್ಪ
 ವಾದರೆ ಕಪ್ಪವಡುವಳು, ಅತಿಸಣ್ಣವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಪರತರ್ಥಿನಿ ಆಗುವಳು.

ಉಪ್ಪು ರೇಖೆ ಕಾಕರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ದೇಶಾಂತರವಂ ತಿರುಗುವಳು, ಶಾಸ್ತ್ರನಿ
 ಧ್ವನಿ ಕೃಕಳಾಸರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಅಸ್ವಸ್ಥವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ
 ದುರ ಕಪೋಲವ ಉತ್ತಮ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:— ಸ್ತ್ರೀಕಪೋಲವು
 ರೋಮವಿಲ್ಲದೆ ಧಪ್ಪವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತುಂಟಾಗುವದು, ಸುಖವಾಗಿ
 ಮಿಂಚಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಪೂಜ್ಯ ಆಗುವಳು. ದನಡೆ ಪೊಳಗೆ ವದ್ದಾದಿ ರೇಖೆ
 ಯಿದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ಹಲ್ಲುಕಾಣದೆ ಅಗಲವಾದ ಕಪೋಲ
 ವಾಗಿ ಬಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪೊಳ್ಳೆಸೌಭಾಗ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು,
 ಹೀಗೆ ಯಿರದ ಅಧಮ ಕಪೋಲಲಕ್ಷಣ ಹಾಗಾಗಿರುವದೆಸಲು:— ಕಪೋಲ
 ವು ಸಣ್ಣದಾಗಿರೋಮ ನಿಶ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ದುಃಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವ
 ದು. ದವಡೆಸಳಗೆ ಬಿಳಿವದ್ದು ಸರ್ಣಪೂ ದೊಂಬಣ್ಣ ಪೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ
 ಯೋಗಿನಿ ಯಾಗುವಳು. ದನಡೆಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಬಂಜೆಯಾಗುವಳು.
 ದನಡೆಯೊಳಗೆ ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಸುಂದಿ ದತಿಶುಲ್ಕ ಸಳಾಗುವಳು. ಸ್ತ್ರೀ
 ಕರ್ಣ ಲಕ್ಷಣವೆಂತನೆ:— ಲಂಬಕರ್ಣವಾದರೂ ಬಟುವಾದಕಿಮಿಶುಳ್ಳವ
 ಳಾದರೂ ಸಂಪತ್ತುಂಟಾಗುವದು. ತುಂಬಾಧ ಕಿಮಿದಾದರೆ ಸುಖಭುಳ್ಳ
 ವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಿರದೆ ಕಿಮಿಯೋಳ್ ಶೀಳ ಇದ್ದರೆ ಅನಿಶ್ಯವಂತೆ
 ಯಾಗುವಳು. ಕುಸ್ಕುಕರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆಯಾಗುವಳು. ಕಿಮಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಸರಗಳು ಕಂಡು ಕುಸ್ಕುವಾಗಿ ಕಠಿನವಾಗಿರೂ ಇದ್ದರೆ ದುಃಖವು ದಾರಿ
 ದ್ರ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಯಿನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಗಳ ಮುಖಲಕ್ಷಣ ವೆಂತೆ
 ನೆ:—ಬಾಯಿಬಿಕ್ಕಿದಾಗಿ ಕೋಕಿಲೆಯಂತೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನೆಯಾ
 ಗುವಳು. ದಂತಶ್ಲೂನಾಗಿ ಗೋಕ್ಷೀರ ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗು
 ವಳು. ಸಮದಂತಗಳಾಗಿ ಸುಗಂಧ ಸಹಿತವಾದರೆ ವಳ್ಳೇದು. ಮೂನತ್ತೆರ
 ಡು ದಂತಗಳಿದ್ದರೆ ಶುಭವಾಗಿರುವದು, ಸಾಲು ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಭವು.
 ಹೀಗಿರದೆ ದಂತ ವಿಶಾಲವಾಗಿರೂ ಕಾಗೆಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅನಿ
 ಶ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ಥೂಲದಂತವಾದರೆ ದರಿದ್ರವಂತೆಯಾಗುವಳು. ಸಾ
 ಲು ವಿಷಮವಾದರೆ ಕಲಹವಂ ನೊಡುವಳು. ದಂತ ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅನಾಚಾ
 ರಿಯಾಗುವಳು. ವಕ್ರದಂತವಾದರೆ ಕುಟಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜೈಯುವಳು
 ವಿರೂಪದಂತೆ ಆಗಿ ದರಿದ್ರೆಯೂ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಥರ

ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:-ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಧರವು ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ
 ಬುರುಟಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂವತ್ಸುಲ್ಲವಳಾಗುವಳು, ನಯವಾಗಿ ರೇಖಾಭಂಗ
 ತಮಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಸಂವತ್ಸುಂಟಾಗುವದು ವಾಲೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕುಂ
 ಕುಮ ನರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾಸ್ಕರವಂತೆಯಾಗುವಳು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಇರದೆ
 ಅಧರವು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಅತಿಬಿಳುಪಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ ಅತಿನಣ್ಣದಾಗಿ
 ದ್ದರೂ ಅನಿಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು. ಗರ್ವಭವ ತುಟಿಯಂತೆ ನಿವಾರಣನ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಲಹ ಕಾರಿಣಿಯಾಗುವಳು. ಅಧರವು ಕೃಶವಾಗಿ ಜೋಲುತೆ
 ಫಡಕಾಗಿದ್ದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯನ ಸ್ವನುರವಿನವಳು. ಅತಿ ಸ್ತೂಲವಾಗಿ ಹೀನೋ
 ಪ್ತಿಯಾದರೆ ರೋಗಿಣಿ ಯಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜಡ್ವಾಲಕ್ಷ
 ಣನಂ ಬೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ ! ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ
 ನಾಲಿಗೆಯು ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃದ್ವಾಸ್ಥವನ್ನು ಭೋಜನವು ಗೈವಳು.
 ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಸಂತೆ ಆಗುವಳು. ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ
 ಉಂಟಾಗುವದು. ನಾಲಿಗೆಮೇಲೆ ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ರಾಜಭೋಗ ಉಂಟಾಗು
 ವದು. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲದ ನಾಲಿಗೆ ಅತಿ ಬಿಳುಪಾದರ ಮುಖಿಯಾಗುವಳು. ಕಠಿ
 ಣವಾದರೆ ಮರ್ಭಾಷೆ ಯನ್ನಾಡುನಳು. ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಜಗಳಗಂಟೆ ಆಗು
 ವಳು. ನಾಲಿಗೆ ಧವ್ವವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು. ಅತಿ ಒಂಬವಾದರೆ ಉ
 ಚ್ಚಿಷ್ಟ ಭೋಜನವು ಗೈವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಾಸಿಕಾಲಕ್ಷಣ ಮೇ
 ನಂದರೆ:- ಮೂಗು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭ, ಮರಿಮುಳಕ್ಕಾದವುಳ್ಳ ನಾಸಿಕೆ
 ಫಾದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ನಮವಾದ ಬಟುವಾದ ಪುಟಗಳಿದ್ದರೆ
 ಐಶ್ವರ್ಯ ಪುಟ್ಟವಳಾಗುವಳು. ನಾಕಾಪುಟಗಳು ಸಣ್ಣನಾಗಿ ಮೊನೆಯಾಗಿ
 ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರಸಂತೆ ಆಗುವಳು. ಕೆಂಪಾಗಿ ಧವ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಧನಸಂತೆ ಆ
 ಗುವಳು. ನಾಸಿಕೆವು ಯುಕ್ತವೂವಿಸಂತೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು.
 ಸಂಹಿಗೆ ಹೂವಿಸಂತೆ ಇರಲು ಮಹಾರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು ಈ ರೀತಿಯೇ
 ಇರದೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೂಗಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಮೂಗಿನ
 ಕೊನೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ಕೊಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಮೂ
 ಗು ಅತಿಹ್ರಸ್ವ ಅತಿವೀರ್ಭವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪತಿ ರಹಿತೆ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು
 ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ನೇತ್ರಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:- ನೇತ್ರಗಳು ಮತ್ಸ್ಯಾಕಾ

ರವಾಗಿ ಥಳ ಥಳಸುತಲಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಪದ್ಮದಳಾಕೃತಿ
 ತಿರುಗಿರಲು ಸಂಪತ್ತು ಆಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ನೇತ್ರಗಳು ಕಾಂತಿ
 ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ತೆರವ ಕರಿಹಾಲೆ ಕವ್ವಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ರಾಜಯೋಗ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಗೋಕ್ಷೀರದಂತೆ ಕಾಂತಿ ಇಂ
 ದ ಹೊಳೆಯುತಲಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು ಉಂಟಾಗುವದು, ಸೌಮ್ಯಗಲ್ಯವು ಉಂ
 ಟಾಗುವದು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಜೇನುತುಪ್ಪದ ಬಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರನಂತೆ
 ಆಗುವಳು. ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಿಬಿಡವಾದ ರವ್ವೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಭೋ
 ಗ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಅಧಮನೇತ್ರಗಳು ಯಂತಿರುವವು ಮನಲು
 ಉಬ್ಬು ಕಣ್ಣು ಆಗಿ ಕಿರಿಗಣ್ಣು ಆದರೆ ಮನೆ ಮನೆ ತಿರುಗುವಳು. ಅಡಿನ
 ಕ್ಕೆ ಸಂತೆಯೂ ಕೋಣನ ಕಣ್ಣು ಸಂತೆಯೂ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇರಲು ಬಹು
 ಧೂರ್ತೆ ಆಗುವಳು. ಕೆಂಡದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಕಪೋತದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಇರಲು
 ಕೂಹಪ್ರಿಯೆ ಆಗುವಳು. ಅನೆ ಕಣ್ಣು ಸಂತೆಯೂ ಬಂಟಿ ಕಣ್ಣು ಸಂತೆಯೂ
 ಕಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ ಅಕುಬ್ಬ ವಾಗುವದು. ರೆವ್ವೆಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ವಿರಳವಾಗಿ
 ಯೂ ಇರಲು ಪಾರಿವ್ರ್ಯವನ್ನನುವವಿಸುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ
 ಉತ್ತಮ ಭ್ರೂ ಲಕ್ಷಣ ಯೇನೆಂದರೆ:— ಹುಬ್ಬುಗಳು ಧನುರಾಕಾರವಾ
 ಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಒಗ್ಗಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು. ನಯನಾಗಿ ಕವ್ವಾಗಿ ಇ
 ದ್ದರೆ ಧನನಂತೆ, ತುದಿನಣ್ಣವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಇರಲು ಪುತ್ರನತಿ ಆಗುವಳು,
 ಹಾಗಿರದೆ ಎರಡು ಹುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಅಕುಬ್ಬ ಉಂಟಾಗುವ
 ದು. ಕೂಡಿದಹುಬ್ಬುಗಳು ಆದರೆ ಕೃತ್ತಿಮನಂತೆ ಆಗಿ ದರಿದೆ, ಆಗುವಳು.
 ಹುಬ್ಬುಗಳ ರೋಮ ಉದ್ದವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದೀರ್ಘ ದ್ವೇಷಿಣಿ ಆಗುವಳು.
 ಹುಬ್ಬು ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಇರಲು ಮುನ್ನೆ ಆಗುವಳು. ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿ ನೆ
 ಟ್ಟನೆ ಇದ್ದರೆ ದರಿದೆ, ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ವದನ ಲಕ್ಷಣ
 ವೇನೆಂದರೆ:— ವದನವು ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ರೋಮರಹಿತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪ
 ತ್ತು ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯು ನಗಲುಮುಖವು ಸ್ವಸ್ಥಿಕದಂತೆ ನೋ
 ಡುವವರಿಗೆ ತೋರಲು ಸಹಸ್ರವಾಹನ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ನರವಿಲ್ಲದೆ
 ಆರ್ಘ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವಿರಲು ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಭೋಗವೂ ಉಂಟಾ
 ಗುವದು. ವದನವು ಮಾತ್ರಾಂಗುಳದಲ್ಲಿನೂರು ಅಂಗುಳವಾದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ

ವುಂಟಾಗುವದು. ಸ್ವರ್ಮಿಕ ರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ನವನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೂ ರೋಮನಿದ್ದರೂ ಅತ್ತೆ ಮಾನಂದರಿಗೆ ಅಕುಂಭವಾಗುವದು. ಮೂರು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೂ ಅರಿವು ವಾಗುವದು ನರಗೂಡಿ ಕವ್ವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದುರಿತವೂ ಹೌದ್ದವೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಶಿರೋಲಕ್ಷಣ ಪೆಂತಿರುವದೆನಲು:— ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಶುಭ, ಸೀಮಂತರೇಖೆ ವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಆನೆಕುಂಭದಂತೆ ಬಟುವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ವು ಭೋಗವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಹೀಗೆಯಿರದೆ ದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತ ಸುಳಿಯಿದ್ದರೆ ಪಿತೃವಿಗಿಹಾಸ ಆಗುವದು. ಮೃಣ್ಮಯ ಕಲಶದಂತೆಯಿದ್ದರೆ ದುರಿತ ಯಾಗಿ ರುವಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಕೇಶಲಕ್ಷಣವೆಂ ವೇಳ್ವ ಕೇಳು. ತಲೆಯಲ್ಲಾ ವೊಂದೆಬಗೆ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀ ಆಗುವಳು. ಎರ ಡು ಬಗೆಯಾದ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ಸುಖಯಾಗುವಳು. ಶಿರೋರೋಮ ವು ಕವ್ವಾಗಿ ನೀಟವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಆಸ್ತ್ರೀಯು ಭೋಗವಂತೆ ಆಗುವಳು. ತುಂಬೆಗುರಳು ನೀಡಗುರಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಆನಾರಿಯು ಪುತ್ರನತಿ ಆಗುವಳು. ಶಿರೋಜವುನಕ್ರವಾಗಿ ವದ್ಮಗಂಧ ಕೇಸರಗಂಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಗಂಧ ಉಂಟಾಗಿ ದ್ದರೆ ಅಸುಪತಿಯು ರಾಜವತ್ಸಿ ಆಗುವಳು. ಹೀಗಿರದೆ ಮೂರು ಬಗೆ ರೋ ಮಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೆ ದುರಿತ ಆಗುವಳು. ಶಿರೋರುಹವು ವಿವರ್ಣವಾ ಗಿ ಪೋಟಾಗಿದ್ದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಳು. ಕಠಿನವಾಗಿ ಶಿವ ರಾಗಿರಲು ಕ್ರೂರ ಆಗುವಳು. ವಿರಳವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಲಟಿ ಆಗುವಳು. ಅಂಟಾಗಿ ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿರಲು ಅನಾಚಾರಿಣಿ ಆಗುವಳು. ಇ ನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣವು ಹೂವದೆಂದ ರೆ:— ವಾಮಾವಾಹತಲದಲ್ಲಿ, ಸ್ತನದಲ್ಲಿ, ವಾಮನೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮತ್ತೆಯಿ ದ್ದರೆ ಪುತ್ರನತಿ ಆಗುವಳು. ಅಂಜಲಿ ಕೂರ್ಮದಂತೆಯೂ, ಕುಂಜಕುಂಭಸಂ ಧಗಳು ಜಿಹ್ವಾಸ್ಥಾನವು ಮನೋಹರವಾಗಿರಲು ಧನಧಾನ್ಯ ಪುತ್ರಸಮೃ ಧ್ಧಿವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಹಸ್ತ ವಾದ ಕೋಮಲವಾಗಿ ಕೋಕಿಲ ಸ್ವರವಾ ಗಿ ಚಕ್ರವಾಕದಂತೆ ಸ್ತನಗಳುಯಿದ್ದರೆ ಆಸ್ತ್ರೀಯು ಭಾಗ್ಯವಂತೆಯಾ ಗಿ ರಾಜವತ್ಸಿಯಾಗುವಳು. ಪೀತವರ್ಣವಾಗಲೀ ಗೌರವರ್ಣವಾಗಲಿ ಹರಿ ಧ್ರಾವರ್ಣ ವಾಗಲಿ ಯಾವ ಅಂಗ ಯಾವ ವರ್ಣ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಶುಭ

ವಾಗುವದು. ಸೇತ್ರಗಳು ಮತ್ಸ್ಯಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಬಾಹು ಕೋನವೂ
 ಗಿರಲು ಇವುಯಲ್ಲ, ಚಿತ್ರವು, ಸೌಭಾಗ್ಯವೆತಿ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು
 ಸ್ತ್ರೀಸಮುದಾಯ ಲಕ್ಷಣ ಅಧನು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ.— ಮೇಲೆ ಗಂಟು ಇ
 ದ್ದು ಮುಖ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಮೇಲಣ ತುಟೆಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿಲು ವಶಿಗೆ
 ಪೊಳ್ಳೆದಲ್ಲ. ಪಾದಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲೂ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಥೂಪದ ಮೊಳಗ
 ಡೆಮೆಲ್ಲು ಮೇಲಣತುಟೆಯಲ್ಲೂ ರೋಮವಿರಲು ಆಸ್ತ್ರೀಯು ಪತಿಭಾಗತಿಸ
 ಯಾಗಿ ಅನಿಷ್ಟೆಯಾಗಿ ಮುಖಿಸಿಆಗುವಳು. ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿದಕ್ರೇಣವಾಗಿ
 ಸುಳಿಯಿರಲು ಅನಿಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಅತಿಸ್ಥೂಲವಾಗಿ
 ಯೂ, ಅತಿವೀರ್ವಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಅತಿಹಸ್ತವಾಗಿಯೂ, ಅತ್ಯಂತಕ
 ಪ್ಪಾಗಿಯೂ, ಅತಿಗೌರವಣವಾಗಿಯೂ, ಅತಿಬಿಳಿಯಾಗಿಯೂ, ವಕ್ರವಾ
 ಗಿಯೂ, ವಿಷಮವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಂದಾ ಅರಿವ್ವ ಉಂಟಾಗುವದು.
 ಬತ್ತಿದ ಕಪೋಲವೂ, ಕರಿನೈವ್ಯನಿಯೂ, ಧಪ್ಪವಾದ ಕಣಕಾಲು, ಉರ್ವ್ಯ
 ಕೇಶವು, ಕಿಂಗೂದಲೂ, ಅಗಲವಾದಬಾಯೂ, ಕರಿನಾಲಿಗೆಯೂ ಕರೀತು
 ಟಿಯೂ, ಶುಕ್ಲದೇಹವೂ, ಕೊಡುಬಿಟ್ಟು, ವಿಷಮಕೃಚವೂ, ವಕ್ರವಾಗಿ
 ವೀರ್ವವಾದ ತುಟೆಗಳು ಸಹಾಯವಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ ಇರುವದೂ ಇಂ
 ಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾಜಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಪಾಸಿಸುರಾಗಿ ನೀಚರಲ್ಲಿ
 ಸೇವೆಯೆನೂಡಿ ಚಂಡಾಲನಂದವತಿಯೆಂ ನೂಡಿಕೊಂಡು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟರಾ
 ಗಿ ಹೋಗುವರು. ಇಂತಪ್ಪ ಸಾಮಂದ್ರಿಕಾ ಲಕ್ಷಣದೋಳು ಉತ್ಯಮೋ
 ತ್ರಮವಾದ ಮಹಾಪುರುಷಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜನಲ್ಲಿ
 ಯೋ ಇರುವದಾದ್ದರಿಂದಲೂ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇ
 ರುವದ್ದರಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವು ಬಹಳ ಅತಿಶಯದಿಂದ
 ಅನುರೂಪುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ ಶುಭವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಯೆಂಬುದು ಮರ್ಯಾ
 ದೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಳ್ಯಾಣಮಹೋತ್ಸವವು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ನೀನನ
 ವಿಸುವದೋಳ್ ನಿಂತು ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈದು ನಿ
 ನ್ನ ಹಸ್ತದೋಳಿರುವ ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣವರಣ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಮ
 ಹಾರಾಜನ ಕೊರಳಿಗೆ ಧರಿಸಿ ಸ್ತುತಿರೂಪನಾಗಿರುವ ಮಧುರ ವಚನದಿಂ
 ದ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ ಕರ್ಮರ ವೀಳ್ಯಸಹಿತವಾದ ಸುತ್ತು ವೀಳ್ಯವನ್ನು

ಪ್ರೊಪ್ಪಿತಿ ಕಳುಹಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಶುಭಕರವಾಗಿ ಇರುವದೆಂದು ಹೇಳುವ
 ಶುಕವರ್ಯನ ಹಿತವಚನವಂ ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನೋಳು ವಿಹಿತವೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಜ್ಞಾನವಂ ಬಯಸುವ
 ವಿಷಯವಾತೆ ಅಂತಃಪಟವಂ ವಾಸರಿಸಿದುದು ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನ
 ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ರಾಯನಿಗೆ ಕೈಯುಗಿದು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆವಾಗಿ
 ಪ್ರೇಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಆರ್ಯಾಶ್ರಯದ ಮಹಾಸುಭಾವನಾದ ಪಾಣಿ
 ಕಾಂತನೆ! ಕೌಯಾರ್ಯದಾರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ವೊಡಲಾದ ನಕಲ ಸದ್ಗುಣಂ
 ಗಳುಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ನಕಲ ಮಹಾಪುರುಷ ಶುಭಲಕ್ಷ
 ಣಂಗಳು ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯಂಗಳು ತೇ
 ಜಪ್ರತಾಪಂಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾಣಿಗ್ರಹ
 ಣದಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು, ಭುಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನರಿ ಇಲ್ಲ, ಅಸ್ಥಿನೀದಿವತೆಗಳ
 ರೂಪನುಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ನುಸ್ಮುಘನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ವಿಚಾರಿಸುವ ನಿನ್ನ ಕಂ
 ಡ ಪ್ರಥಮಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತವಾಗಿ ನಿಂತಿರು
 ವದು. ನಿನ್ನ ನಕಲ ಸದ್ಗುಣಂಗಳಿಗೂ ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ನಾನು ಮ
 ಸಸೋತೆನು, ಆದರೂ ಜಗನ್ನೋಹನನಾದ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯೆ! ಕೇಳು
 ನನಿಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶುಭಗುಣಂಗಳು ಸಕ್ತೀರ್ತಿ ಪ್ರತಾಪಾದಿ
 ಗಳು ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಪ್ರಕಾಶನಿಲೆಯಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಿ
 ತರಾದ ವಾತಾ, ಪಿತ್ಯ, ಬಂಧು ಸಖೀಜನ ರೊಡಗೂಡಿ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ
 ಮುಂದೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವಕ್ಕೊಸ್ಕರಲೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿ
 ಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಲೀಲಾಮಾತ್ರವಾಗಿ ಇರುವದಂ ತಿಳಿದು ಈವಂಟು
 ಪಣಂಗಳಂವೊಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇಹೊರತು ಮಹಾಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾ
 ದ ನಿನ್ನ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿನಾಡಿದ್ದಲ್ಲ, ಇದನನುಗುಣವಾಗಿ ಚಿತ್ತದೋಳು
 ತಂದು ವೈಷ್ಣವಂಕಾದಿರುವ ನಸ್ಯಪದ್ಧಿಯಂತೆ, ಶಿರಿಯಂಬಯಸುವ
 ಬಡವನಂತೆ, ಮೇಘವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಚಾತಕಪಕ್ಷಿಯಂತೆ, ಚಂದ್ರಕಿರಣವಂ
 ಬಯಗುವ ಚಕೋರಿಯಂತೆ, ನೂರ್ಯನಂ ಕಾಮಿಸುವ ಪದ್ಮಿನಿಯಂ
 ತೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವಂ ಚಿಂತಿಸುವ ಯೋಗಿನಿಯಂತೆ ಉದಯವನ್ನೇ ಪೇಕ್ಷಿಸುವ
 ಚಕ್ರವಾಕಿಯಂತೆ, ಚಂದ್ರಾಲೋಕನನ್ನೀರೀಕ್ಷಿಸುವ ಕುಮುದಿನಿಯಂತೆ,

ನಿನ್ನ ಮಂಗಳಾಂಗಸಂಗವೆಂ ನೆನ ನೆನದು ಬಯಸುವ ಯನ್ನ ಕೈಪಿಡಿದು
ನನ್ನ ಸಕಲ ಮನೋರಥವೆಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಪರಿಪಾಲನಂ ಗೈಯ್ಯಜೇ
ಕೆಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವಿನಯಭಯಭಕ್ತಿ ವ್ರೇಮಾದಿಂದ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ
ಪನಂ ಗೈದು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಪಿಡಿದು ಇರುವ ಸ್ವಯಂವರ ಮಾಲೆಯಂ
ಬ ಮುತ್ತಿಸ ಸರವನ್ನು ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿ
ಶಿ ಕರ್ಪುರ ವೀಳ್ಯದೊಡಗೂಡಿದ ಸುತ್ತು ವೀಳ್ಯವನ್ನು ವಪ್ಪಿಸಿ ಚರಣ ಕ
ಮಲಂಗಳಿಗೆ ಯರಗಲು, ಆಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈವ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿ
ಯಾದ ಕಾಂತಾಮಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ನೋಡಿ ವ್ರೇನಾತಿ
ಕಯದಿಂದ ದಯಾಸಾಗರನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ತರಣಿಯ ಕ
ರುಣಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಎತ್ತಿ ಎಲೈ ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ! ನೀನು ಆನಂ
ದದಲ್ಲಿ ಇರು, ನಿನ್ನ ನ್ನೆ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಯಂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೇನೆ ಹೊರತು ಮ
ತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಪದವಿಯಂ ಕೊಡುವವನಲ್ಲ, ಈ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಂಕಮ
ಲೇಶವೂ ಬೀಡವೆಂದು ಶುಕವ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಮಾಡಿ ಉಲ್ಲಾ
ಸ ಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ಹಸ್ತದೊಳಿರುವ ಸರ್ವ ದೃಢೀಕರಮಣಿಯಂಬ ಅನರ್ಘ್ಯ
ವಾದ ಇಂದ್ರನೀಲದ ಉಂಗುರವಂಕುರುಹು ಆಗಿ ಶುಭಾರ್ಥವಾಗಿತ್ತು ಅಪ್ಪ
ಣೆ ಯನ್ನಿತ್ತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಗಿತಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಲು, ಈ ಪ್ರ
ಕಾರ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಸ್ವಯಂವರ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯವಂ ಕಂಡು
ಪರಸ್ಪರ ಮುಖ ವಚನಗಳಿಂದ ನಡೆದ ವೈತಾಂತವಂ ನಮಗ್ರವಾಗಿ ಕೇ
ಳ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಸಮೂ
ಹಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ನೈರಾಕೃತ್ಯವೆಂಬೊಡಕೊಂಡುಕುಳಿತು
ಇರಲು, ಆನೆಯುದೋಳ್ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾ
ಯನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಚೀನಾಂಬ
ರಾದಿಗಳಂ ಭೂಷಣ ವಿಶೇಷಣಂಗಳಂ ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಸ್ನಿತ್ತು ರಾ
ಜೋಪಚಾರ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಬಳಿಕ ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವಕ್ಕೆ
ಬಂದಿರುವ ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನು ರೂಪ
ವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಂ ತರತರವಾಗಿ ಕೊ
ಟ್ಟು ಕಳುಹಲು, ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲಾ ಸಭಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟು

ಯಥಾವಿಭವದಿಂದ ತನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಪೋದತರುವಾಯ ಸು
ಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ಸಹೃದ್ವಿಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಮೋಡಕಕಲಾ
ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಕರತಾಲ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತನ್ನ ಸಮೀಪದೊಳಿರುವ ವಿಜ
ಯವರ್ಮರಾಯ ಮುಂತಾದ ಅರಸುಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಪನಳದ ಕೊಂ
ಬುಗಳಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿದ ಅಣಿಮುತ್ತಿನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿ ಬಹುಸಂತೋ
ಷದಿಂದ ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸು
ಮತಿಯಿಂದಲೂ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಂದಲೂ ಸಮೇತನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಿಡಾರನಂ
ಪೊಕ್ಕು ಸಂಗಡಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಟಿತ್ತು ಕಳ್ಳುಹಿ, ಆ ಬಳಿಕ
ಮಂತ್ರಿಯಿಂದಲೂ ಮಿತವಾದ ಪ್ರಿಯ ಹಿತಜನರಿಂದಲೂ ವೋಡಗೂಡಿ
ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕದಜಾರದೋಳ್ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಜ್ಞರಾಗಿ ಸ
ಕಲ ವಕ್ಕಣೆಯಂತಿಳಿದು ಪರಮಾಪ್ತರಾಗಿ ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಿತರಾಗಿ
ಪ್ರಭುಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರರಾದ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಯಸದನಂ ಕರಕಿ ತನ್ನ
ತಂದೆಯಾದ ಸೂತರಿತ್ರಿ ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಬರಕಿದ ಬಿನ್ನಹ ಪತ್ರವೆಂಬ
ಲೇಖನದ ವಕ್ಕಣೆಯಂತೆಂದರೆ:—

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾದ ಸಕಲಭೂ
ಮಂಡಲಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿ ಶ್ರೀಮದ್ಧನುರ್ವೇದ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಾ
ರ್ಥ ತತ್ವಜ್ಞರನಿಹಿ, ಹೌತ್ರ ತೇಜಸ್ವಿನೋಳ್ ವಸಂತಕಾಲ ಸೂರ್ಯ ಸ
ದೃಶರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಕಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಸಮಾನ
ರಾದ ನನಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟ ದೇವತಾರೂಪರಾದ ನನಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಸ್ವಾ
ಮಿಯಾಗಿ, ನನಿಗೆ ಸಕಲವಿಧ ಹಿತ ಬುದ್ಧಿ ಭೋದಕ ರಾಗಿಯೂ ಸಕಲ
ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮ ಗುರುವಾದ ಸಕಲ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮ ಪ್ರ
ತಿಷ್ಠಾಪಕರಾಗಿ, ರಾಮಾಬಾಣದಂತೆ ದಶದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾ
ಜ್ಞಾಶೀಲರಾದ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲ ಮೌಳಿ ದಾಣಿಕ್ಕ ತೇಜೋರಾಜ ನೀ
ರಾಜಿತ ಪಾದಪೀಠರಾದ ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಶಿರೋಧಾರ್ಯಮಾಣವಾ
ಗಿರುವ ಶಾಸನ ಪ್ರದಾತೃಗಳಾದ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀಚರಣಾರ
ವಿಂದಂಗಳಿಗೆ ಬಾಲಕನಾದ ಸುಂಗಂಧರಾಯನು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮ
ಸ್ಕರಿಸಿ ಸುಂಗಂಧರಾಜವರ್ಮನೆಂದು ಅಭಿವಾದನವಂ ತಿಳಿಸಿ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿ ಪು

ಟನಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವಸಂ ಗ್ರೈಯುವ ಪರಿಯಂ ಲಾಲಿಸಬೇಕು, ತನ್ನ ಚರಣ
 ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ಬಂವಾರಭ್ಯ ಈವರ್ಯಂತ ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿ ಚತುರಂಗ
 ಸೇನಾದಿ ಸಪ್ತಾಂಗಸ್ವಾರ್ಥಸತೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡಗೊಡಿತನ್ನು ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ
 ಲೇ ನಾನು ಜ್ಞೇನಾತಿಯು ಎಂತನಾಗಿ ಇರುವುದು ಚತ್ತದೋಳ್ತಂದು ಅ
 ಮೃಯ್ಯನವರು ಮೊದಲಾದರತ್ನ ಪುರಿಯೋಳ್ ಬೆಳೆಯುವ ನೀ ಸಾಮ್ರಾ
 ಜ್ಯ ವೈಭವಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸದಾ ಕಲ್ಯಾಣ
 ರೂಪವಾದ ಅನುಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಪತಿ, ಕಾ ಪ್ರೇಮಣನಂ ಕರುಣಿಣಿ
 ಪೊರೆಯಬೇಕು, ದೇಶಂಗಳೋಳ್ ಸಂಚಾರ ಮುಖದಿಂದ ಉದ್ಧತರಂ ಬ
 ಗ್ಗಿಸಿ, ಸಮವಾಗಿರುವ ನೃಪಾಲರಂ ಮಾರ್ಯದೇಗೊಳಿ, ಜೀರ್ಣವಾಗಿರುವ
 ಸಂಸ್ಥಾ ಸಪತಿಗಳಂ ಜಿಳಿ ದ್ವೀಪ ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳೋಳಿರುತ್ತಿದ್ದ ದುಷ್ಟ
 ರಂ ನಿಶ್ಚೇಷರಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಶಿಷ್ಟ ರಾಗಿರುವರಂ ನೋಡಿ ವೈದ್ಧಿಗೊಳಿ, ಸಂ
 ಚರಿಸಿ ಬರುತ್ತಬರುತ್ತ ಕಾಂಭೋಜ, ಭೋಜ, ಸೌಮೀರ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ,
 ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಸೇಪಾಲ, ಕೇರಳ, ಬಂಗಾಳ, ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದೇ
 ಶಂಗಳ ನೀತಿರೀತಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಮ್ ವ್ಯವಹಾರಂಗಳಂ ವಿವೇಕದಿಂದ ನಡೆ
 ಯುವಂತೆ ತನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕಟ್ಟುವನಾಡಿಸುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಕಳಿಂಗದೇ
 ಶದೋಳ್ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯ ವರ್ನರಾಯನು ವಿಜಯ
 ನಗರದೋಳ್ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯ ವಿವಾಹಾರ್ಥ
 ವಾಗಿ ನಾನಾದೇಶದ ಭೂಪಾಲರಂ ಕರಣಿ ಸ್ವಯಂವರವೆಂಬದಾಗಿ ಮಹಾ
 ಸಭೆಯುಂಮಾಡಿ ಬಹು ಮಾರ್ಘಟನಾದ ಕೆಲವು ಪಣಂಗಳಂ ಪುತ್ರಿಯು
 ಮುಖದಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಇರುವುದಂ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಾನು ನೋಡು
 ವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅತ್ಯಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಪಣಂಗಳು ವೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ
 ಸಾಧ್ಯಮಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ತರುವಾಯ ಹತ್ತಿರವೋತ್ತಮರಾಗಿ
 ನಮ್ಮ ಪರಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಹತ್ತಿರಿಯರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಯಂದಿ
 ಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲಾರವೆಂದು ನನ್ನಿಂದಾ ಅಷ್ಟು ಪಣಂಗಳು ನೆರವೇರಿಸಿ
 ಲ್ಪಡಲಾಗಿ ನನ್ನಿಂದಲೆ ಸ್ವಯಂವರನಿಶ್ಚಯಮಾತೆಯು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
 ತು, ಇವ್ವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ನಡಿಸುತ್ತಕ್ಕ ನಿಶೇಷ ಕುಭಕಾರ್ಯಂ
 ಗಳು ತಿಳಿದವನಲ್ಲ ನನಗೆ ತೋರಿದಷ್ಟನ್ನೇ ವಿಜ್ಞಾನವನುಗೈದು ಇರುವೆನು

ಮುಂದೆ ಅವನು ಯೆಂಬ ರಾಜ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನೀತಿಮಯಾದೆ ಧರ್ಮಗಳೆಂಬ ಮೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ದೇವೀಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಅಸ್ತುತಾನ್ನ ಭೋಜನವೆನ್ನಾಡುತ್ತ, ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಮಾಗಿಯಿರುವ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳೆಂಬ ಅಮೃತ್ಪ್ರವಾಹ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಲೇಶವಾದರೂ ಬಿಡದಂತೆ ಅರ್ಜುನಗೈದು ತಮ್ಮಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯಂ ವಿಾರದೆ ಇರುವನಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಬದಲು ವೇದರೂಪವಾದ ಪರಮಾನುಗ್ರಹ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರದಾನನಂ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ವಕ್ಷ್ಯಣಿಸಿ ಸುನರ್ಣದ ಪತ್ರದೋಳ ಬಹು ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಅನಘ್ರನಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರತ್ನಂಗಳಿಂದಾ ಲಿಪಿರೂಪವಾಗಿ ಬರಹಿ ತನ್ನ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಂಗಳಿಂದಾ ಸುಮುದ್ರಿತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿಕಾಲಿಗಳಾಗಿಬಿಡು, ಹಳಬರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ಭೃತ್ಯರಂ ಕರಹಿ ಅವರ ಕೈಯೋಳ ಲೇಖನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಕೆಲವುದೇಶ ದೇಶಾಂತರ ನಾನಾವಿಧವ್ಯವಾಂತರಂಗಳಿಂದ ಅತೀತವಾಗಿತಂದುಇರುವ ಆಯಾಯ ದೇಶ ಜಾತೀಯಂಗಳಾಗಿಯೂ ಆ ಶ್ವರ್ಯಕರಂಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅವೂರ್ವಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಾಸುಧಾಭರಣ, ಮೃಗ, ಪಕ್ಷಿ, ಮನುಷ್ಯ, ಗಿಡ, ಫಲ ಮುಂತಾದ ಕೈಗಾಣಿಕೆ ತರಂಗಳಾಗಿ ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾಗಿ ಇರುವ ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಜೊತೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯರಾದ ಅಂತರಂಗ ಜನರಿಂದಲೂ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರವಂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನ ನೋಲೈಸದೆ ಇರುವರ ಜನ್ಮವಂ ಧಿಗೊಂದುನುಡಿನಂತೆ ಉಘ್ನುಳಿಸುತಿರುವ ನಟುವರಿಂದಲೂ, ರತಿ ರಂಭಿ ಊರ್ವಶಿಮೊದಲಾದ ಅವ್ವರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಸರ್ವಾಂಗ ಸೌಂದರ್ಯವ ನೋಂದೊಂದು ಚಿರಳೋಳತಾಳ ನೋಟಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ವಾತಾಕನ ಪರ್ಣಾಕನರಾದ ವೃದ್ಧ ಯತಿಗಳೂಕೂಡ ಮೋಹ ಉಂಟಾಗಿ ತಲ್ಲಣವಿಂದ ಕಳವಳಂ ಗೊಳಿಸುವ ಶುಕ ಪಿಕ ತಂತ್ರೀ ಸ್ವರಂಗಳಂ ಜರಮ ನಿರಾಕರಿಸ ಕಂಠಸ್ವರವುಳ್ಳ ಉದಯಿಸುವ ಯೌವನ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ ಧಳಧಳಿಸುವ ಯಳ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುತ್ತ ಸಕಲಾ ಬರಣ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಜಗದೊಳಗೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಗಂಧ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ನೊಬ್ಬ ಸರಿಯೆಂಬ ವೋಲ್ ವರ್ಣಂಗಳಂ ಕ

ಶ್ವಿತಿ ಪಾಡುತ ನಾನ್ಯವೆನ್ನಾಡುವೆನುನಾರ ವಾರತೆರುಣಿಯೆರಿದಲಂ,
 ನೃದುಗದ ಧುಣಿ ಧುಣಿಶ್ಚಾರದಿದಲಂ, ಗಡ್ಡೆಗಳ ಫಲ್ಲು ಫಲಲಂಬ
 ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲಂ. ತಂತೆ ಎಮ್ಮೆಗಳ ಪೆಣುಳ್ಳುತಿ ನಲ್ಲಕೇವ್ವನಿಗಳಿಂದಲಂ,
 ಸುಗಂಧ ರಾಜೀಂದ್ರಕುಂಬುನೆ ಫೊಳುಮೆಂದು ಬಿಡುಳ್ಳಿ ಪದನಲ್ಲವಿಗಳ
 ಸ್ತೋಲ್ಲಕಟ್ಟಿಸಿಂ ಕೂಡ ಧೂಳಿಪುತ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯಗ
 ಳೆಂ ಕಾಣ್ಕಿಗಳ ಪುಣ್ಯಪುನೆಯ ತೋರಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ಹಾವಳಿ
 ವೆ ವಿಲಾಸ ಪಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಹುಡುಗನುನವ ನಾಟ್ಯವೆಂ ನೋಡುತ
 ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬಾಲೆನುರಿದ ಬಿನ್ನಿಸುವೆ ಪರಿಮಳವೀಕ್ಷನಂನವಿಯುತ ಸೇಪೆ
 ಕೆ ಬನಂದಿವ ಮುಡಲ್ಪಡುವೆ ಪುಣ್ಯರಾಜ್ಯಪಟಲಂಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುತ
 ಅಪ್ಪೆ ಸ್ವಾಮಿಯುಗಳೆಂ ಸುತ್ತು ಮೆಮೆಬ್ಬಟ್ಟು ಶೃಂಗಾರಭೋಗದೋ
 ಳಿರುವ ಮುಂದ್ರನಂತೆ ನಾನ್ಯವೆನ್ನಾಡುವೆನುನಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
 ಯನು ನಿಲಸದೋಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುತ್ತಿ ಪದನಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ||

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡಪರಮ ಪುಂಡರೀಕ ಜನಾಖಂಡಲ
 ವ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನೆರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ವ್ರಹಂಡಬಲ ಚಂಡ
 ಮುಂಡ ನಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಧ್ಯಧರ ಭು
 ಜಾಂತ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂದಿಕಾ ಕೆಲಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣವ್ರವ್ರವನಾನ
 ಭೋಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸಕ್ರಾಂತವ ಸಕಲಭಾವಾ ಸರ್ವಯೋಗ್ಯ ಸರ್ವಂ
 ಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕನಿತಾ ಸಿಸ್ಸಪಾಯು ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾ
 ಕೆತಗ್ರಂಥ ವಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ಸುಂದನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರ
 ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಆಕ್ಷುಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ, ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾ
 ರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿ ಬಿರುದಮಹೀಶ್ವರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾ
 ಜನಡೆಯರನರಿದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತನಕದ ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಕಾನವಿನ ಕೃತಿಯೋಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
 ಯು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೊಪ್ಪುವ ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳಿರದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವೆ
 ಸ್ವಯಂವರಸಂಬಂಧಮಾಲೆಯು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕಚೇದೇವಿಯು ಧಾರಣೆ
 ಯಂಗೈಯುವಂತೆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೀಂದ್ರಕುಂಡಲೋಳಿ ಧರಿಸಲು
 ಅನುಗಂಧ ರಾಜೀಂದ್ರನು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ

ಸಂತಪ್ರಕಾಶಿಸುತೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತದೊಳಗೆ ಯಿರುವ ಉಂಗರವಂ ಸತೀ
ಶಿರೋಮಣಿಗೆ ಯಿತ್ತು ತನ್ನ ಬಿಡಾರವಂ ಶೇರಿ ಆನಂದ ಬರಿತನಾಗಿ ನುಖ
ದಿಂದ ಯಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಶಿಂ ನೆ ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಮಹಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ
ಮಂವತ್ತೆರಡನ್ನೇ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

—ಶ್ರೀಶಂಕರ—
ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಮುನ್ನ ತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ವಾರಂ ಭರಿ.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ದೈವಮಃ

ಶ್ರೀರಾಮಾಯನಮಃ|| ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿಪನಾದ ವಿಸ್ತ
ಯನರ್ಮರಾಯನು ಪಣೋದ್ಧಾರದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಇರುವ ತನ್ನ ಕು
ಮಾರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತ
ನಾಗಿ ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯದಿಂದಲೂ, ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಗರಾ
ಗುವದರಿಂದಲೂ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರತಿ ಕಳುಹಿಸುವ
ವಿಜ್ಞಾನನ ಪತ್ರಿಕಾ ರೀತಿಯಂತೆಂದರೆ:—

ಶ್ರೀಮತ್ಸಮಸ್ತ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ ಭೂಷಿತರೆಂದು ಚಂದ್ರನಂಕಕಲ
ಶಾಂಬುಧಿ ಕೌತುಹಲಿಂದ, ಸಕಲದಿಗಂತ ಪ್ರಕಾಶಮಾಸ ಕೀರ್ತಿ ಪತಿ
ಪ್ರಾಪ್ತವೆಂದು, ಪ್ರೇರಿರಾಜ ಮದಗಜ ಕಂಠೀರವರೆಂದು, ಬೇಡುವರೆಗೆ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಕಾಮಧೇನುಚಿಂತಾಮು
ಖೀಗಳೇ ಮೀರಿದವರಾಗುವರ್ತಾಕೃಮಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ, ತಪೋಧಾನ, ಜಪ,
ಯಜ್ಞ, ನೈತ, ನಿಯಮ, ಉಪವಾಸ ಪಾರಣಾಮಿತ್ಯ ಮಾರ್ಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂ
ಬರೀವ ಮಹಾರಾಯನಿಗೀತ ಅಧಿಕರಾಗಿ ತೋರುತಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇದ
ಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಪಾಲನ ಧುರಂಧರರೆಂದು, ರಾಜಕುಲಸಕ್ಷಾತ್ರರಾಜರೆಂದು, ಜ
ತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ರಾಜಾಧಿರಾಜಮಹಾರಾಜಸುಚರಿತ್ರ ರಾಯಮಹಾರಾಯ
ಭೂವಂದಿರ ಚರಣಾಂಬುಜಭೃಂಗಾಯನೊಸನಾದ ವಿಜಯನರ್ಮರಾಯನ
ಪ್ರಣಾಮಪೂರ್ವಕವಿಜ್ಞಾನವನವೇನೆನಲು, ಈವರಿಯಂತರವುತನ್ನ ಅಭಿಮಾ
ನವೆಂದನುಸ್ತು ಪ್ರಜಾಸಮೇತನಾಗಿ ಪತ್ತೀಪುತ್ರಿಕಾದ್ಯಾತ್ಮ ಬಂಧುನರ್ಗ
ದೀಚೇತುಲಂಗೆಬಲ ಕೋಶಮುಂತಾದ ಸಕಲಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ, ಕಳಿಂಗನ

ಗರದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳನೇಕದೇಶ ಸಂಚಾರವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸು
ಖದಿಂದ ಬಂದು ಕಟಕಮಧ್ಯದೋಳ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥಮಾದ ಪಣಂಗ
ಗಳಂ ಬೆಳಶಿ ವಿವಾಹ ವರಣನಾಲೆಯಂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಿಂ ದೊಪ್ಪಿ
ಶಿ ಕೊಂಡು ಮೋಡಕ ಕಲಾಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆ
ಅಭಿನೈದ್ಧನಾಗಿ ಧೀರ್ಭರ್ತಾಯುಷ್ಮಂತನಾದ ತನ್ನ ಸುಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂ
ಧರಾಜ ಮಹಾರಾಯನ ಸಪರಿವಾರ ಕ್ಷೇಮಾಭ್ಯುದಯದಿಂದಲೂ, ನಾ
ನು ಶತಗುಣಿತನಾದ ಕ್ಷೇಮಬುಲನನಾಗಿ ಇರುವಂ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆತಂದು ತ
ಮ್ಮ ಸಕಲವಿಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವೈಭವಾತಿಶಯಂಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಪು
ತ್ರ ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರ ಕೋಶ ಚತುರಂಗಾಧ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಂಪರೆಗು ಕಟಾ
ಕ್ಷದಿಂದ ದನುಗ್ರಹ ಲೇಖನವಂ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸೌಭಾಗ್ಯಶಾಲಿನಿಯಾ
ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗು ಆಯುಷ್ಮಂತನಾದ ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನಿಗೂ ಶುಭವಾದ ವಿವಾಹ ಮದೋತ್ಸವವು ಸಕಲ ದೇವತಾ ಕಟಾಕ್ಷ
ದಿಂದ ಈವಿಜಯ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗಮಾಡಿಸುವದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈಯು
ವ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ನೆರವೇರಿಶಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಮಸ್ತ
ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಿತರಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಂ ದೊ
ಡಗೂಡಿ ವಿಜಯನಗರವಂ ಕುರಿತು ಬಿಜಯಂಗೈಯಬೇಕಾಗಿ ಇರುವದೆಂ
ದು ವಕ್ತೃಣಿಶಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಲೇಖ್ಯದೋಳ ಬರೆತಿ ತನ್ನ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರಂವಿಗ
ಳಿಂದ ಚಿಹ್ನಿತಂಗಳಾಗಿಮಾಡಿ ಧನಂಜಯನೆಂಬ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕರ
ದು ರತ್ನಪುರಿಯೋಳರವನ ಸಕಲರ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುವಂತವೇಳಿ, ಅವನ
ಕೈಯೋಳ ಹರಿವ್ರಾಲಂಕೃತವಾದ ಲೇಖನವಂಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಸುಗಡ
ಅನೆ ಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಬಲಂಗಳಂ ಜೊತೆಮಾಡಿ ಮಹಾರಾಜ
ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿ ತಾನು ವಿವಾಹಸಂಭಾರ ಸನ್ನಾಹದೋಳುಪ್ಪು
ಕ್ತನಾಗಿರತಿರಲು.—

ಅತ್ತಲಾ ರತ್ನಪುರದೋಳ ಸಕಲರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವೈಭವದಿಂ
ದಿರುತ್ತಿರುವ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನು ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
ಇರುವ ನಮಯದೋಳ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ಕಳುಹಲ್ಪಟ್ಟ ಧೂ
ತರು ಅತಿ ತ್ವರೆಯಿಂದ ಬಂಧನರಾಗಿನುಹಾರಾಯನ ಅಸ್ಥಾನನಂ ಪೊಕ್ಕು

ಈ ಸುತೋಷಾತಿಶಯವಂವೇಳಿ ರಾಣಿಯಂಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಂಗಳ
ಗೆ ಯಣೆಯಿಲ್ಲ ನುಪುತ್ರನಂ ಪಡದೆ ನಿನ್ನ ಸಂತೋಷವೆಂದೆಂದನುತುಂ
ತಕ್ಕೈತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಳಂಗದೇಶದಿಂದಬಂದಿರುವೆ ಅನಾತ್ಯಾದಿಗಳ
ಗೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಜಭೃತ್ಯಾದಿಗಳಗೂಧನ
ಕನಕ ವಸ್ತುವಾಹನ ಭೂಷಣಾದಿಗಳನ್ನಿರವಧಿಕಮಾಗಿ ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯ
ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಸಕಲ ಮ
ರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳಂಗ ನಗರವಂ ಕುರಿತು
ಪುತ್ರನವಿವಾಹಾರ್ಥಮಾಗಿ ಗಜತುರಗರಥ ಪದಾತಿಗಳೆಂಬ ಚತುರಂಗಸ್ತ್ರ
ಸ್ಥಂಗಳು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದಪದಾರ್ಥಂಗಳು ಹತ್ತು
ಸಾವಿರ ವೆಂಟಿಗಳಮೇಲೆಸಾಗಿಸುವ ಜವಳಗಳು ಇವ್ವತ್ತಾಸಾವಿರಯತ್ತು
ಗಳಮೇಲೆ ನಾಗುವ ಧನಂಗಳು, ಅನೇಕ ಆನೆಗಳಮೇಲೆ ಸಾಗಿಸುವ ನಾನಾ
ವರ್ಣವಾದ ಗುಡಾರ ಹಾತಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ಇನ್ನು ಅಂತೆವು
ರದಿಂದ ತೆರಳುವ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಜಲಂಗಳು,
ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮುಸುಕಿನ ಗಾಡಿಗಳು, ಅರಸು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಾಹನಾರ್ಥ
ವಾಗಿರುವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಪಂಡಿಗೆಗಳು, ಸಹವಾಗಿ ಮೂರು ದಿನದೊಳಗಾಗಿ ಸ
ಜ್ಜುವಾಡಿಸಿ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಇರಲೀಯೆಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಮಂತ್ರಿ
ಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಇನ್ನು ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ
ಬಂಧು ನೃಪಾಲರಂ ಕರತರುವಂತೆ ಅವರವರಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ವಕ್ಕ
ಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಲೇಖನಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರಿಸಿ ಕುಭಮಿತ್ರನಾ
ಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ನೇವಕರಂಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವ
ರನರಂ ಕರದುಕೊಂಡು ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಂದು
ಶೇರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಗೆ
ತಾನು ಬರುವದಂ ತಿಳುಹಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಲೇಖನವೆ ನಿ
ರೂಪದಿಂದ ಬರಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸ್ವಪ್ತಿಸ್ತು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಕಾಂತನಾಗಿ ವಜ್ರಕರೀರಿಯಾಗಿ ಕುಲ
ದೇವತೆಯಾದ ದೇವಿಯರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ
ಪಿರಿಯವರ ಆರ್ಷೀರ್ವಚನದಿಂದ ನಿತ್ಯ ಕಲಃಪುಷ್ಪ ಶಾಲಿಯಾಗಿರುವೆ ಸ್ಥಿರಂ

ಜೀವಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವೆಂಗೆ ಆರ್ಶೀರ್ವಚನಪೂರ್ವಕ
ವಾಗಿ ಬರಶಿಕರಿಕೆ ಕಳುಹಿದ ಆರ್ಶೀರ್ವಾದಲೇಖನವೆಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ರ
ತ್ನ ಪುರದೊಳಿರುವ ಸಕಲವೈಭವನನ್ನುದ್ದಿಯಿಂದ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿ
ಮೊದಲಾದ ಕಾಂತಾಜನರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ನಾಪುರೋದಿಂದ ಇರುವೆವು,
ನೀನು ಸುಮತಿಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂದಲುಂನೇನಾವತಿ ಸಹಿತವಾದ ಚತು
ರಂಗಾದಿ ಸೇನಾ ಸಮೂಹಂಗಳಿಂದಲುಂ ಭೃತ್ಯರೆಂದೊಡೆಗೂಡಿದ ದೇಶನಂ
ಚಾರತತ್ವಜನೊದಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ನಿನ್ನ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯ ಮೊದಲಾದ
ಕುಭ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇರುವವರಿಗೆ ಆದಿಶಕ್ತಿಯಾದ ಜನನ್ಮಾ
ತೆಯು ಸರ್ವದಾ ಅದನ್ನೆ ಕರಣಿಸಲಿ, ಈಗ ಪ್ರಕೃತದೋಳ್ ಯಲ್ಲಿಯುಂ
ಚಾರವೆಂಮಾಡಲಾಗದು, ಮತ್ತು ನೀನು ಕಾಲಕಾಲದೋಳ್ ಭೋಜನನಿಡಾ
ದಿಗಳಂ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡುತೆ ಪಿರಿಯವರ ಸಹವಾಸ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಸಮಾಗ
ಮದಿಂದಲೆ ಯಿರುವುದು, ನಮಿಗೆ ಪರನಾವೇಕ್ಷೆಯಾಗಿ ತೊರುವದೆಂತಿಳ
ಯುವುದು, ಕಳುಹಿರುವಲೇಖನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಂ ತಿಳಿದು ಸಮಸ್ತರಾದ
ಬಂಧುನೈವಾಲರಿಗೆಲ್ಲಾ ಲೇಖನವೆಂಬರಶಿಕಳುಹಿ ಸಕಲಸನ್ನಾಹಂಗಳಂ
ತೆಗೆಕೊಂಡು ಯಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವೆವು, ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಜಯನರ್ಮ
ರಾಮನ ವಾಲೆಯೆಂನೋಡಿದ ಮಾತೃದಿಂದಲೆ ನಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಹಸಂ
ಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ವಿದಿತಮಾಯಿತು, ಆ ಮಹಾಗುರುವಾದ ವಾಣುದೇವರ ಅ
ನುಗ್ರಹವೇ ನಿನಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಇರುವುದು, ಯೇಕೆಪುತ್ರನಾದ ನಿನ್ನಂ
ಬಿಟ್ಟು ವೃದ್ಧರಾದ ನಾವೀರ್ವರೂ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಹಿಸುವೆವು, ಈರೀತಿ ನಾಳೆ ನಿನ್ನ
ಉದರದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುಮಾರನು ಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ತೆರಳುವಾಗಲ್ಲ
ದೆ ತಿಳಿಯಬಾರದು, ಯಾಗನಪ್ರಕೃತದೋಳ್ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರತ್ನ ಪುರಿಯಿಂ
ದ ತೆರಳಿ ಬಂದರಾಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು, ನಿನಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಅಗಲಿಯಂದು ನಿರ
ತಿಯ ಪುತ್ರನಾತ್ಮಜನಿಂದ ಹರಶಿಕಳುಹಿದ ಆರ್ಶೀರ್ವಾದ ಲೇಖನವುಂ
ದಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿ, ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೇ ರತ್ನ ಪುರಮೆ ಹೊರಟು
ಬಂದಂತೆ ಅನೇಕವಾದ ಅನೇ ಕುಮಾರ ರಥವಡಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸೈ
ನ್ಯದಿಂದೊಡೆಗೂಡಿ ಪುರದೊಳಿರುವ ಅರ್ಪಣಾರೂಪಕರಾದ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ
ರಂಧಂವತಿಸಮೇತರಾಗಿ ಸಕುಟುಂಬರಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಾದಿಗಳಿಂದೊ

ಡನೆ ಕೂಡಕರದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪುರದಿಂದ ಕಳಿಂಗನಗರ ವರ್ಯಂತವು ಸಾಲು ಚಪ್ಪರಂಗಳಂ ಬಿಡದಿ ಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಫಲಿಪಹಾತ ವಾನೀಯಂಗಳಂ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಂ ತರ ತರಂಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾದಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಬಹುಸಂಬ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟುಅಲ್ಲಿಬಿಡಾರಂಗಳೋಳೆ. ಇಳಿದಿಳಿದು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರಲು:—

ಅಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನೊಡೆಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಬಳಿಯಿಂದ ಬಂದು ಇರುವ ಆಶೀರ್ವಚನ ಲೇಖನವಂ ಕಂಡು ಕಟಕದ ಸುತ್ತಲು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಭರಂಗೀ ಕಬ್ಬಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಮಂತ್ರಾದಿಯಂ ಪ್ರೋಜಿತಿ ಲೇಖನವಂ ಶಿರಸಾವಹಿತಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ವೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವೋದಿ ನೋಡುತೆ ಸಂತೋದಿಂದ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸವಿಸದಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದುದಂ ಚಾರರಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನ ನಕಲ ವೈಭವದಿಂದ ಯದುಗೋಂಡು ಹೋಗಲು, ಆಗ ವಿಜಯರವ್ಮರಾಯನು ಕೂಡ ಸಕಲ ಸೇನಾ ಮಂತ್ರಿ ಪುತ್ರದ ಸ ಪರಿಜನ ವಾದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲವೈಭವದಿಂದ ಹೋಡಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಕುರಿತು ಯದುರಾಗಿ ಹೋಗಲು, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಸೇನಾ ಧೂಳಿಯಿಂದ ಸಮುದ್ರವು ಕೂಡ ನೆಲಸಮ ಆಗುವಂತೆ ತೋರಿ ವಾದ್ಯಂಗಳ ರಭಸಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಬಿರಿಯುವಂತೆ ಆಗಿ ಮೂರು ಸಮುದ್ರಗಳು ಕೂಡಿದಂತೆಯಾಗಿ ಸೇನಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೆರೆಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಜನರಿಂದಲೂ ಖಡ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳ ಹೊಳಪುಗಳೆ ವಿಸುವ ಗಳಾಗಿ ಯೂ, ಆನೆ ಮೊದಲಾದ ಸತ್ತ್ವಂಗಳೆ ಮುಕರಾದಿಗಳಾಗಿಯೂ ಛತ್ರಂಗಳೆ ಆನೆ ತಂಗಳಾಗಿಯೂ, ರತ್ನಾ ಭರಣಂಗಳೆ ರತ್ನ ರಾಶಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಈ ಮೇರಿಗೆ ಯಶಿಯುವ ಸೇನಾ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ನಿಬಿಡವಾಗಲು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತು ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರ ರಾಯನು ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಗನ ಬಲವಿನಿಂದಲೂ ಧೂಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಗಮನದಿಂದಲೂಂಭಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾದ ಮಾಂಧಾತ್ರೆಯನಂತೆ, ಕೆಲವು ಶಬ್ದ
ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಮಾರ್ಯದಗಳಿಂದ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂತೋಷದಿಂ
ದ ಸೇರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಗವಾಗಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶವೆನ್ನಾಡಿ ಗೋತ್ರಾಭಿವಾದನಂಗೈದು, ಅ
ವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರತಿಶಯವಾದ ಅಶೀರ್ವಚನವಂ ಶಿರಸಾವೇಶಿಸಿ, ಸಕ
ಲ ಬಂಧುಗಳಂ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಸು
ಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠರಂ ಸಾಷ್ಟಾತ್ಕರಿಸಿ, ಇನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾ
ಯಜ್ಞರಾದ ಪುರೋಹಿತಾದಿ ಬಾಹ್ಯದೈವಗಳಿಲ್ಲಾ ಅಂಜಲಿಯೆನ್ನಾಡಿ, ಸಕ
ಲ ಜನರಂಯಥಾವಿಭವಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಂದೆಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮಹಾರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೈಗಳಂಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡು ಭಯಭಕ್ತಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಗೌರವಗಳಿಂದ ತಂದೆಯೊಡನೆ
ಮಾತಿನ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಅರಬ್ಬಿಸ್ವಾಮಿಯಿಂದ ಪರಿಭಾಷಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕೃ
ತೋಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತುಗಳಂಮಿತಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲ
ನೆ ತನ್ನ ಜನನಿಯಾದ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯು ಕೇಳುವಂತೆ ನುಡಿಯುತೊಡ
ರಾದ ಸ್ವಕೀಯ ಬಂಧುಜನರಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನ
ದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಸ್ಮೃತಿಯ ಅನಲಂಬಿಕೊಂಡು ಸಮವಾಗಿರುವ ವರಮು ಧರ್ಮ
ವೋಯಂದುತೋರುವಂತೆ ಯಿರುತ ಸುಗಂಧರಾಯನುತೇಜೋ ವಿಶೇಷ
ದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತಿರಲು; ಆಗ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು
ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನಿಂದ ಬಂಧು ಮರಣದೆಯಾಗಿ ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟ
ಜ್ಞಾನೋಲಿಂಗನ ಮೊದಲಾದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ವಿವಾಹಾ
ರ್ಥವಾಗಿ ಅನೇಕದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ವಿಹಿತವಾದ ಸುಭಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಂ
ಗಳಿಂದಲೂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಹೊರ
ಟುನಿಜಭವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೌಢ್ಯತಾದ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಳಂಗದೇಶಾಧಿ
ಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಕುಲೀನರಾದ ವೃದ್ಧರಿಂದ ಸಮೇತನಾ
ಗಿ ತನ್ನ ಆರ್ಷ ಪೌರುಷಿಕರಾದ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ವರಮಾಪ್ತ
ರೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಧವರೆಂಬ ಪುರೋಹಿ
ತರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶೇಖರರೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮೌಹೂರ್ತಿಕರಂ ಶಿಷ್ಯ

ಮಾಗಿನುರ್ದ್ಯವೆಯಿಂದ ಕರಣಿಶುಭಮುನ್ನೀರಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಿಜನೈದ್ವರ
 ಅನುಮತಿಯಿಂದಲೂ ರಾಣಿಯೊಪ್ಪಿಸಿಂದಲೂ ನಿರ್ದೋಷವಾಗಬಹುದು
 ಗುಣಬುಲೈದ್ದಾಗಿ ಏಕಸಂಕಸ್ಮಹಾದೋಷಹಿತವಾಗಿ ಲಗ್ನ ಸಪ್ತಮಾ
 ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸಂಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಶುಭಗ್ರಹ ಸಂಬಂಧ ವೀಕ್ಷಣಗಳಿಂದ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಒಡು ಶುಭತರವಾದ ಮೂರ್ತಾರ್ಥವಂ ಪುಷ್ಕಲಂಕವಾಗಿ
 ನಿಶ್ಚಯವನಾಡಿಶಿ, ಶುಭ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ನರಿಸಾಗಿ ಸಕಲರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಿ
 ರುವಂತೆ ಸಮಸ್ತದೇಶಂಗಳೊಳಿರುವ ನೈಪಾಲರಂ ಕುರಿತು ಆಯಾಯ
 ದೇಶಿಯನಾದ ಬಿಗುವು ಸಂಪ್ರದಾಯ ರೀತಿಸತತೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾದ ಘ
 ಕ್ಷಣಗಳಂ ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ಚಿತ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರುವ
 ರಾಯನದವರಿಂದ ಸುಖಕ್ಷಣಂಗಳಾಗಿ ಬರವಿಲೇಖನಂಗಳಂ ಮಂಗಳಕರ
 ಮಾಡ ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳಿಂದ ಶುಭ ಸಾಚಕಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ
 ದಲ್ಲಿ ಕುಳಲರಾದ ಪೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ದೃತ್ಯಶೇಷ್ಮರ ಮುಖವಾಗಿ ನೂ
 ರಾರು ಸಾವಿರಗಳಂಬ ಲೆಕ್ಕಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ತರಾಜವೈಭವ ಸಮೇತವಾಗಿ
 ಕಳುಹಿ, ಇನ್ನೂ ಸಕಲ ದೇಶಂಗಳೊಳಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮರಂ ಸಕುಟುಂಬ
 ರಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಸಮಾಚಾರವಂ ಕಳುಹಿ, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕುರಿತು
 ಯಲ್ಲೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಕಾರ್ಯಜ್ಞರುಗಳರಾಸೀವು ಕೆಲವರು ಶಿಲ್ಪಿ
 ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಂ ಕರಣಿ ಚಿತ್ರಕಾರರಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಪ್ಪರು
 ಗಳಂ ಉಪ್ಪರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಹಾಕಿಶಿ, ನಾನಾ ವಿಧಂಗಳಾದ
 ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸುವೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಬುತ್ತಿ ಕೆಲವರಂ
 ಕುರಿತು ಸೀನೋಗೊತ್ತಾಗಿ ಸಕಲ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೈಪಾಲರಿಗೆಲ್ಲ ಅ
 ನುರೂಪವಾಗಿ ಇರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮನೆಗಳಂ ಬಿಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸಕ
 ಲ ಮನುಷ್ಯರೆಯಿಂದ ದೇಶಕಾದ ವಸ್ತುವಂ ಕೊಡುವೆಂದು ನುಡಿದು, ಮು
 ತ್ತಂ ಕೆಲಂಬರಂ ಕರದು ನಿವಿಗ ಆಗತಕ್ಕೆ ನಿವಾಹದ ಸಕಲ ಶುಭ ಕಾ
 ರ್ಯಂಗಳಂ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಕೇಳಿದವಸ್ತು ಮುನ್ನೈದ್ದುಗ
 ಳಂ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಕ್ಕ ತತ್ತ್ವಣವಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುವಂತೆ ಯಚ್ಚ
 ರವಿ ಇರುವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಸಮಾಚಾರವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನ ಪು
 ತ್ರಿಸಮೇತವಾಗಿರುವ ಪಟ್ಟದ ರಾಣೀನೊದಲಾದವರಿಗೆ ವೇಳುತ ಅಂತಃ

ಪುರವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಹಾ ರಾಜನ ಪ್ರಭಾವ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಕಾಶ್ಯ
 ಧೈರವರಾಕ್ರಮ ಸೌಖ್ಯದ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಪೊದಲಾದ ಶುಭಗುಣಂಗಳಂ
 ಸೂಕ್ರತ ರಾಯ ಗುಣವೇತೀದೇವಿಯರಪ್ರಾಪ್ತೋದಯವೆಯುವರ ಸಂಬಂ
 ಧನಂ ಪಡೆದತ ಸ್ತುಭಾಗ್ಯೋದಯವಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ, ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕಕ
 ಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಪರಸ್ಪರ ಸಲಹೆ ಪೂದಿಗಳಿಂದ ನಿ
 ಶ್ಚಯಿಸುತ ಇರಲು, ಕೌತಸ ಮಂತ್ರಿ, ನರ್ತಕಗಳು ತನ್ಮೃತನ್ಮೃತಂಕುರಿತು
 ಪಾಳಿದ ನೃಪನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪುರವಲ್ಲು ಸೆಳಲಾಗುವಂತೆ ಉನ್ನ
 ತದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶನಂ ತೆಗಲುವ ಚಪ್ಪರದ ಸುರಾಜಿಯಪೇಚ್ಚುಟ್ಟುಗಳಿಂದಲೂ,
 ಮುತ್ತುಹವಳಂಗಳು ಪೊದಲಾದ ಕುಚ್ಚು ನರಗಳಿಂದಲೂ, ಸವರತ್ನಂಗಳ
 ಳ ಮೊಂಪಿನ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡಿಗಳಂ ಬಿಗಿದು ಜಂತದಬೋ
 ದೆಗಳೊಡ ಕೂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಸ್ತಂಭಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರನ
 ಹೆರೆಯಂತೆ ಬಿಗ್ಗಿರುವ ಚಿನ್ನದಲೋವಿಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ವಿತಿವರಾಪ
 ವರುಲ ಚತುರಕ್ರ ಸ್ವಸ್ತಿ ಕಾಕಾರಂಗಳಾಗಿ ಸೂರ್ಯಮಂದಲದಂತೆ ಪ್ರಕಾ
 ಶದಿಂ ತಿರುಗುತ ಮಧ್ಯದ ಕಾಲದ ವೊಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಚಲ್ಲುವ ಸು
 ಷ್ಪವರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳುಳ್ಳ ಕುರುಚು ಚಕ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಸವರತ್ನದಿಂ
 ದ ಕೆತ್ತಿ ಇರುವ ಹಲಗೆಗಳಂತೆ ಧಳ ಧಳಿ ಪೊಳೆಯುವ ಹಾಕಿಗಳಿಂದ
 ಲೂಂ, ಗಿಳಿಗಳಂ ಡೊಡಗೂಡಿದ ಸಲುವಪದ್ಮಂಗಳಿಗಂತರಾಳವಾಗಿ ಇರುವ
 ಹೆಂಸ ಮಯೂರಂಗಳ ಸಲುವ ಸಲುವಗಳಿಂದಲೂ, ವಸ್ತ್ರಗಾರಗಳಿಂದ
 ಶೋಭಿತವಾದ ಪಾರ್ಶ್ವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಸಲುವ ಸಲುವಾಗಿ ಧಳಧಳಿ ಬೆಳಗು
 ತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ದೀಪಸ್ತಂಭ ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ
 ಗೆಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಲುವ ಪೀಠಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪಚ್ಚೆಯಿಂದ ರಚಿ ಇರುವ
 ಲೋವೆಗಳುಳ್ಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಜಗಲಿಯಂಬ ಹನಿಯ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇವೀ
 ಪ್ರಮಾಸವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ರತ್ನ ಕಂಭಗಳಿಂದ ಪೊಡಗೂಡಿದ ದಿವ್ಯಸುಣಿಮುಂ
 ಟಪದ ರತ್ನ ಕಲಶಂಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿತವಾಗಿ ಪೃಥಿವೀಜಲಮಯವಾಗಿ ತ
 ನ್ನಿಂದನಿರ್ದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚ ವಂನೋಡಿ ಜುಗುಪ್ಸಿತನಾಗಿ ದಿವ್ಯಜೀವರತ್ನಂ
 ಗಳಂತೆಗೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖನು ಸೃಷ್ಟಿ ತಿದನೋ
 ಷುಬಂತೆ ತೋರನು ಚಪ್ಪರಂಗಳಂ ಕಳಂಗರಾಜ ಭವನದಲ್ಲಿಯೂ ವರ

ಗೃಹನಾಗಿ ಬಿಡತಿಗರುವ ಮಣಿಮಂದಿರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಯುವರಾಜ ಭವನದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಸುತ್ತಂಧರಧರವಾಗಿ ಬರುವ ಭೂಪಾಲರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರಿನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳೆಂಬಿಡತೆ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಿಳಿದವರಿಗೆ ಜೀಕಾದ ಸನುಸ್ತು ವಸ್ತು ಮುಸ್ತೈದಿಗಳಂಯಥೇವ್ಯವಾಗಿ ತಂದು ಇರಿಸಿ, ಇನ್ನು ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಿಂದ ಹೊರಟು ಶುಚಿಯಾದ ಮಡಿ ಸಂಚಿಗಳಂ ಬಟುವಾದ ಪುಟ್ಟಗೆಗಳಂ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಪಾಳಂಗಳಂ, ಹಸ್ತಂಗಳೋಳುವ ಪುಸ್ತಕಂಗಳು ಸಹಿತವಾಗಿ ಧರಿಸಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಧೋತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಪಟ್ಟಮಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ನರಿದಾಗಿ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿರೋವೇಷ್ಠನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಕಣ್ಣುಗುಳ್ಳೆಗಳು ನೀರುಕೂಡಿಸೋಲುತ ಕಾಲ್ಕಳು ನುಲಿದು ಉಜ್ಜೆಯುಳಯುತ ಅಸ್ತಿನಾತ್ರೇವವಾಗಿ ಚಿನ್ನನಭಾಯಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತಿ ಮೊರೆಯುವ ಮುಕ್ತಿಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕುಳಿತು ಇರುವರ ಕಾಲುಗಳು ನೆಲದೊಳಗೆ ಯಳೆಯುವಂತೆ ನಡೆದು ಬರುವ ವಾಹನಾಶ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಗಂಟುಗಳಂ ಪೊತ್ತು ಉಡಿಯೊಳಗೆ ತ್ತಿಕ್ಕೊಂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಆನಂ ಬೈಯುತ ಮತ್ತೆ ಸವಾಧಾನಂಗೆಯ ಸುತ ಬರುವ ನಿಜಪತ್ನಿಗಳೊಡನೆ ತಾವು ಬಂದದ್ದು ವೊಳ್ಳೇದಾಯಿತು, ಧೋರಗಳಬ್ಬರು ಬೇರಬೇರಪ್ರಸ್ತನಂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಾಡುತ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೆ ಬೇಡಿದ ಪದಾರ್ಥನಂ, ಸಕ್ಕನಾದ ಮೃಷ್ಣಾನ್ನ ಭೋಜನಂಗಳಂ, ಧೋತ್ರ, ಶೀರೆ, ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಂಗಳಂ, ಮತ್ತು ಹುಡುಗನ ಮುಂಜನುದಿವಿಗೆ ಜೀಕಾದ ಅನುಕೂಲನಾಡಿಕೊಡುವರೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸರಸಾಲಾಪನಂ ನಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವೈದಿಕಬ್ರಾಹ್ಮರಂ ಕಂಡು ಆನರು ದೇವಾಲಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮರ ನಿವೇಶನಂಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ರಮಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುವಂತೆ ನಾಡಿಸಿ, ಅವರನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭೋಜನಂಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪ ನಾದಂತೆ ನೇಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಾದ್ರಿಯಂಬಂತೆ ಅಕ್ಷಿಯರಾಶಿಗಳಂ, ಕೊಳಂಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿರುವ ಫುತೈಲಂಗಳಂ, ಕೆರೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಪಾಲು ಪೊಸರುಗಳಂ, ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಸುರದಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಠಾಶಿ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಸುಗಿಸಿ, ಅರಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ನೂರಾರು ನನುತ್ತು ವಾಡ್ಯ ವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಇರುವ ಹಜಾರಂಗಳ ಉಭ

ಯು ಪಾಶ್ವರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ, ಯೌವನ, ಗಾಂಧ್ಯ, ವಸ್ತ್ರಾ-
ಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ನೋಡುವೆರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಹಿ
ತೆನೂಗಿ ಹಾನಭಾವನೆ ವಿಲಾಸಂಗಳ ಬಲವು ವೈಯ್ಯಾರದಿಂದ ಕಳೆಯುತೆ
ನೂರಾರು ಒಳಯೋಳ್ ಕುಳಿತು ಕೆಲವರು ನಿಂತು ಕೆಲವರು ಸಂಚರಿ
ಸುತೆ ಮಾತಾಡುತೆ ಪಾಡುತಲಿರುವ ವಾರಸ್ತ್ರೀಯರ ತಂಡತಂಡಗಳಂ
ಹಗಲಿರಲು ಕಾದಿರುವಂತೆವೇಳೆ ತಮ್ಮವಡೆಯನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯಂ
ಗೆ ಸಕಲವು ಅಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಸದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನ
ಪಿಸುವ ಭೃತ್ಯಾ ಮಾತ್ಸ್ಯರಂಕುರಿತು ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ಶ್ರುತ್
ನಾದ ಕೀರ್ತಿವರ್ಮನೊಡಗೂಡಿ ಸಮಸ್ತವಾಧ್ಯಂಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸಕಲ
ರಾಜಾಧಿರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಮೊದಲಾದ ಪುರಜನರು ಸ
ಪಿತನಾಗಿ ನಡಿಯುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಆಂದೋಳಕದ ಆರೋಹಣಂ
ಗೈದು, ಪೂರಟು ಕಟಕದೋಳಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲರಾ
ದ ಸ್ವಜನರಿಂದ ಕೂಡಿ ಇರುವ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಂ ಅತಿಶಯವಾದ ವೈ
ಭವದಿಂದ ಗಜತುರೆಗ ಆಂದೋಳಕರಥಗಳೆಂಬ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾ
ಹನಂಗಳಿಂದ ಕರತರುತೆ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದ ಬಾಗಿಲನಮಿಸಿದೋಳ್ ಬರು
ವಾಗ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಫಿರಂಗೀ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣಂಗಳ ವಲವಿ
ನ ಗುಲಗುಲೆಂಬ ಮುರ್ಘರ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅಖಂಡ ಮಂಡಲಾಧಿಪ
ಚಂಡವೈರಿ ವೇತಂಡ ಕಂಠೀರವ! ಕಾಮಿನೀಜನ ಮನಸಿಜಾಕಾರ! ಸೂರಹೆ
ಮ್ಮೀರ ಜಯ್ಯಾರ! ಪರಾಕೆನುತೆ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಕೈಯತ್ತಿ ಪೊಗಳು
ನೆ ವೈತಾಳಕ ಸಮೂಹಂಗಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಬಿರದಾವಳಿಯನಾದಂಗಳಿಂದ
ಲೂಂ, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವು ಶಬ್ದಮಯಂಗಳಾಗಿತೋರಲು, ಆಗವಿಜಯವರ್ಮ
ರಾಯನು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನೆಂಕುರಿತು ಇದುರಾಜಬೀದಿಯು, ಇದುದೇವಾ
ಲಯವು, ಇವು ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಾದಿಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ
ದಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಗಿರುವ ದ್ವಿಜವರ್ಮರಗೃಹಪತ್ನಿಗಳು,
ಇದು ಧನ ಮಂದಿರವು, ಇದುಧಾನ್ಯಶಾಲೆಯು, ಇದುಸೇವಕಜನ ಗ್ರಹವಾ
ಟಗಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಸುತೆ, ಪುರದೋಳಿರುವ ಸುವಾಸಿನಿಯರ ಕರಕಮಲ
ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಅತಿಕೆಂಪಾದ ಆರತಿಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಸರೋವ

ಚಾರ ಚತುತ್ಕಾರ ಮರಣ್ಯದೆಯಿಂದ ಮಣಿನುಂದಿರವೆಂಬ ನೂತನ ರಾಜ
ಭವನದೋಳ್ ಅವರನೆಲ್ಲರಂ ಇಳುಹಿ, ಸಕಲವಾದ ಮಹಾರಾಜ ಭೋಗ್ಯ
ವನು ಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ತುಂಬಿತಿ, ತಾನು ಯದುರಾಗಿ ಸಿಂದು ಪುರೋ
ಹಿತರ ಮುಖದಿಂದ ನಾಳೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಶುಭದಿಂದಾಗುವ ಆಭರಣಧಾರಣ,
ಸ್ತಂಭ ಮಹಾರ್ಥ, ಇವು ದೇವತಾ ಸಮಾರಾಧನ, ಸುಮಂಗಲೀ ಪ್ರಾರ್ಥನ,
ಸುವಾಸನಪೂಜೆ, ಅರಶಿಸಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಸವಂಗಳು ನಡೆಯು
ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಂಪತಿಗಳು ಕುಮಾರಸಹಿತರಾಗಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನ
ಮೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಜೂಷಿತರಾಗಿಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ
ಸಂಪ್ರದಾಯಮಂ ಕರಣಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈತಿದ, ತರುವಾಯ
ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ನುಚರಿತ್ರರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಸಕಲಶುಭಕಾಂಕ್ಷ
ವು ವರನ ಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲುಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಕನ್ಯಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಾ
ಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಹೃತ್ತಿಮರೋಳ್ ಕರ್ಮಾಟ ದೇಶವಧ್ವತಿ ಇರುವದು ಚಿತ್ತದ
ಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅದೇಮೇಲೆಗೆನಡೆಯುವನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಲು, ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮಹಾರಾಯನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಸ್ಥೈರ್ಯವಾದ ವ
ಧಾನರರಿಗೂ, ಜನ್ಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧುಪ್ರಾಸನಸಮಯದೋಳ್ಪಟ್ಟ ವಂಹಾ
ಶಿಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಶಿಶುವಂತೆನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ, ಪಣಾದಿಗಳಂ ಗೆ
ದ್ದಸ್ವಯಂವರದವರಿಗೂ, ಗಾಂಧರ್ವ ವಿನಾಹದವರಿಗೂ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಜಿತರಾ
ಗಿ ಬಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗಳಿಗೂ, ಮಾತೃವಾಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗುರು ವಚನ
ಲಬ್ಧರಾದವರಿಗೂ, ಭಗಿನೀ ಭಾವಗೋತ್ರೈಕೈಕೈನಾತ್ರ ಹೊರತಾಗಿಘಟ
ನಾನುಕೂಲ ತಕಾನ ಮನೋಜಯಾದಿಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೋಡಕೆಲನವಿ
ಲ್ಲ, ಮುಂಬವ್ಯದ್ಧಾಚಾರ ಲೋಕ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ತಿಳಿದುಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಕ
ಡಗ ಬಳೇ ಪ್ರಸ್ತವನ್ನಾಗುಮಾಡಿಸಲು, ಅನೇಕವಾದ ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ
ಇಂದ್ರಾಣಿ ಪಟ್ಟ ಶೀಲೆಗಳಂ, ನವರತ್ನದ ಭೂಷಣಂಗಳಂ, ಫಲಪುಷ್ಪ, ಸೌ
ಭಾಗ್ಯ ದ್ರವ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ತೆಗೆ
ಕೊಂಡು ವಿವಾಹ ಭೇರೀ, ಪಟಹ, ಪಣನ, ಕಾಹಳೆ, ಮೃದಂಗ, ಮೃಗಳ,
ತಾರ್ವ ವಾಘ್ಯಮೊದಲಾದವ್ಯವಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಜ್ಞರಾದ ವಿದ್ವಾ

ವಿದ ಜ್ಞಾನ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ಕುಲೀವೃ ಬಂದುಗಳಾದ ಸಕಲ ನೃಪಾಲ ಸಂದೋಹದಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದಲೂ, ಮಹಾ ರಾಜ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ, ಸ್ವಂಜಸಹಿತವಾಗಿ ವ್ಯದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಹೊರಟು ಕಳಿಂಗರಾಜ ಭವನವೆಂಪೊಕ್ಕು ಗಣೇಶನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಶುಭಕರವಾದ ಆಭರಣಸೂಜೆಗಳಂ ಬೆಳಸಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಆರಟ್ಟ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಂಭಧ್ವಜ ಕುಮಾರತಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾದ ಅಣಿಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಕಟ್ಟುಣಿ ಸರವೆಂಧರಿಸಿ, ಕತಘ್ನನಾದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸಮಸ್ತದಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಉಡಿಗೆಲೆಯೊಡನೆ ಫಲತಾಂಬೂಲಂಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ, ಉಜ್ಜಯ್ಯಾಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಭಮುಹೂರ್ತವಂ ಸುಬ್ಬರೂಮಾಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೃಹದೋಳ್ ಸಕಲರಿಗೂ ಮೃತ್ಯುನ್ನು ಭೋಜನವೆಂಗೆಯಿಸಿ, ಸ್ವಜನದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅನೇಕಬಹು ಭೋಜ್ಯಸಹಿತಮಾದ ಲೋಕಗಣೆಯೆಂಮಾಡಿ, ಸತ್ಯೋತ್ಸವಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರತ ಬಂದುದಿನ ದೇವರಸಮಾರಾಧನೆಯೆಂಮಾಡಿಸಿ, ಮರುವಿನಸುವಾಸಿನೀ ಭೋಜನಮೊದಲಾದ ಬಂಧುತ್ವದ ತಾರತಮ್ಯ ಮರಾಠೆಗಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಧರಧರವಾದ ಅರಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಯರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದಿನದೋಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರೋದಕ ಮಂಗಳಸನ್ನಾನ, ಕಂಕಣ ಧಾರಣಾಲಂಕಾರ, ನಭಾಸೂಜೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಮಾತೃಕಾಸೂಜೆ, ನಾಂದೀ, ಗೃಹಯಜ್ಞ ಕಲಶಾರ್ಚನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ದ್ವಿಜರು ಮೊದಲಾದ ಸಭಾಸ್ಥಾರಂ ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಉಜಯಂತಪರಂ ಉಪವಾಸಾದಿಸಿಯೆಂದುದಿಂದ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾದ ದೇವರ ಐರಣೆಯೆಂ ತಂದು ನೋಸಿ ಮಾರಿಕಲಕ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕೂಜಿಸಿದ ಮರಿದಿನದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ಡಾಂಟು ಕನ್ಯಾಗೃಹವಂ ಕುರಿತು ಧಾರೆಗೆ ಹೊರಟವರಿಯೇನೆಂದರೆ.—

ವಿವೃತವಾದ ವಜ್ರದೋಳ್ ಕೊರಡುಬಿರಿಸಿದ ಭಾಷಿಂಗದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ತೇಜಸ್ವಿಗಳೆ ನೊಂದಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂಜಂತೆ ಇರುವ ಸವರತ್ನ ಕಿರೀಟವಂ ಮುಖಕಮಲವಂ ಕಂಡು ಪರಿಮಳವಂ ಕಂಡುಬಯಸಿ ಬಂದಿರುವ ವಜ್ರದ ಮಂಚೆಗಳೆಂಬಂತೆ ಸಲಿಯುವ ಮುತ್ತಿನವಚ್ಚೆ ಬಾವಲಿಯಂ ಧರಿಸಿ, ತಿರಿಗಿದ ಮಾತೃಮಿಥಿ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಣಿಕೃದ ತಿಲ

ಕನು ಮುಖಮೋಳಲಂಕರಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಾ
ಳಯುತಲಿರುವ ಕುಂದಣದ ಕುಂಡಲಂಗಳಂ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಕಾರ ಸದ
ಕಂಗಳಂ ಭೂಜರ್ಗೀರ್ತಿ ಕರ ಚರಣಾದಿ ವಿವರ್ಣಭರಣಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಸರ್ವಾ
ತಿಳಯವಾದ ಪೀತಾಂಬರಾದಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಆಗತಾನೆ ತಂ
ದಿರುವ ಕಬ್ಬು ವೃಕ್ಷಗಳ ದಿವ್ಯಮಾಲಾಲ್ಯಲಂಕೃತನಾಗಿ ಉದಯಿಸುವ ಬಾಲ
ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಮಣಿಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಟು ಚತುರ್ದಂತಬುಳ್ಳ ಮಹಾ
ಜದಮೇಲೆ ಬಿಗಿದಿರುವ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಂಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷತ್ರದಿಂದೊ
ಡಗೂಡಿದ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಂ ವೀರಿಸಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಛತ್ರದ ಸರಿಸದಲ್ಲಿ
ಕುಂಜೀರನಂತೆ ಕುಳಿತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಂ ಕೆಲವು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಪಿ
ಡಿಯಬ್ಬಟ್ಟ ಚಾಮರವ್ಯವನ ಉನಾಗರಿಗಳಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತೆ ಮುಂಭಾ
ಗದೋಳ್ ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜವರ್ಗಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿನ್ನದ
ನಗಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಬಿರದು ವಾವ್ಯಂಗಳ ನಾನಾವಿಧ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ
ಲೂ, ಗಗನವೆಂತುಡುಕಿ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ದಳಧಳಿಸುವ ಚಿನ್ನದ ಸಾಲು ಈ
ಟಗಗಳ ಗುಂಪಿಸಿಂದಲೂ, ಜನರುಗಳು ಸಂದಣಿಸಿದಂತೆ ಸಾಲುವೇಲೆ ನ
ರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಲು ಹೋಯೆಂದು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳಸುತ ರತ್ನದ ಚಿತ್ತಿಗ
ಳಂ ರತ್ನದ ಕೋಲಂಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುವ ಗುರಿಕಾರರು
ಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿನ್ನದ ಚೂಂಚಿಗಳಂತೆ ಧಳ ಧಳಿಸುತ ಕುಚಭಾರದಿಂದ ಬ
ಳಕುವೆ ಕಳೆನಡುವಿನೋಳ್ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ನೋಡ್ಯಾಣದಿಂ ಮಿ
ರುಮಿಂಚಿಸಂ ನೋಗಸಾದ ಸಗೆಮುಖದಸರದಿಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಕಣ್ಣುಗಳ
ಕಡೆನೋಟಕ್ಕೆ ಬಲುನೊಕ್ಕಿ ಸುರಗುವೆಯುವದನರ ಸನ್ನೆ ಸರಸಂಗಳಂ
ತಿಳಯುವ ಚಮತ್ಕಾರಂಗಳಂ ಪಾತ್ರಿಧಿಸುರೆಂದೆನಿಸಿ ಕಾಲ್ಗಿಜ್ಜಿಗಳ ಧ್ವನಿ
ಗೆ ನರಿಯಾದ ತಾಳ ಮೃದಂಗ ಧ್ವನಿಯ ಜೊತೆವೆರಸಿ ಧಂ ಧಂ ಯನುತ
ಲುಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಹಿಮ್ಮೇಳಗಳ ಗತಿಗನುರೂಪವಾಗಿ ಸಂಚ್ಛಿಂದ ನಯದೋರಿ
ಕಾಲಂಗಳನಸುಸರಿಸಿ ಲಯವೆಂಬಿಡದೆ ಶ್ರುತಿಗೂಡಿ ಹಾಯಿಗೊಳಸುತ ಕಿ
ವಿಗಿಂಪಾಗಿ ನೋಗಸಿನ ಸುಮ್ಮಾನದಿಂದ ಪಾಡುತ ನಾಟ್ಯಂಗಳ ನಾಡುನೆ
ಯಳೆಸೂಳೆಯೆರ ಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನಿಬಿಡವಾಗಿಬಿರು
ವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿವಿಧ ವಿಚಿತ್ರ ಮಂಗಳ ವಸ್ತುಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ

ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ನಡಮಬರುವ ನೆನದಂತೆ ತೋರುವ ಕನಕ ರಜತಮಯಂಗಳಾದ ಭಕ್ತಸೂರಿವಾಸಮೊತ್ತಂಗಳಿಂದಲೂನೋಡುವರಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ನಂಸ್ತುತಿಗೈಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಬಿದೀಯೋಳ್ ಮುತ್ತೈದೆಯ ರೆಲ್ಲ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಂ ವತ್ತಾಗಿಪಿಡಿದಿರುವ ದನ್ನೋಡಿ ಹಿಡಿಯೊನ್ನುಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ, ವಧೂಗೃಹದ ಬಳಿಯೋಳ್ ಮುತ್ತುಮಾಣಿಕ್ಯಗಳಬೆರಸಿದಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೆ ರಚಿಸುತ ಆನೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಆರತಿಯನೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿರಾಜೆಯ ನಡಮುಡಿಯಮೇಲ್ ಸಕಲಮಂಗಳಕರವಸ್ತುಗಳಮುಂದಿಟ್ಟು ಕಾರುಜೋಬಿನಿಂದಳವಡಿಸಿದ ನಿರಾಜೆಯ ನಿಲುವನಿಗಿಯ ನೆರಿಗಳಂ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ಪಡಿದು ಇರಲು, ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘವಿಂ ಪರಾಕ್ಯ, ಜತನ, ಬಲಮೆ, ಪಾಡಾವೆ ಧಾನ, ಹೆಚ್ಚರಿಕೆ, ಯನುತ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಮಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನಿಂದ ದೀರ್ಘಮಾವ ಗಂಭೀರ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ರಂಜಿತವಾಗಿ ರಾಜರೀವಿಯ ಬಲಪಿನ ವೈಯ್ಯಾರವಿಂ ನಲಿನಲಿದುಜಗ್ಗುತ ಜನ್ಮನದ ಮೋಡಿಯಿಂ ಜಯಶಿರಿಯ ಮರಿಯಂತೆ ತೋರುತ, ಚಿತ್ತಿನಿಯರೊತ್ತಿ ಶೋಭಾನೆಯಂ ಪಾಡಲು, ಉತ್ಸವದ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನಿಂದಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ರತ್ನದಹನೆಯೋಳ್ ಕುಳಿತುಇರುವಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಕುಸುಮಧ್ವಜ ಸಹಿತನಾಗಿ ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾಠ್ಯ ನುಡುವರ್ಕಾದಿ ಭೂಷಣೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಸುಚರಿತ, ರಾಯನಂ ಕೇಳಿ, ದೇಹನಂ ತಾಳಿದ ಸೌಂದರ್ಯವೊ? ಮೂರ್ತೀಕರಿಸಿ ನಂದಿರುವ ಶೃಂಗಾರವೊ? ರತಿ ಮನ್ಮಥರ ವಿಲಾಸದ ಮುಂಗೈಯ್ಯರಗಿಣಿಯಮರಿಸೋ? ಸ್ತಿರೂಪವಂ ಧರಿಸಿದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಪುಣ್ಯವೊ? ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಚಂದ್ರನ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಕಳೆಯೋ? ತರುಣಿಯಂಬ ಸುಜೀವನಸುಧೆಯೋ? ಇವಳು ರಾಜಕುಮಾರತಿ ಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯೋ? ಯಂದು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವಜಾಣರನು ನೀವು ಅತಿಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪೇಳುವದುಚಿತಮೆಂದು ಮುನ್ನಿಸುತ ಬಂದು ತನು ಕಾಂತಿಯಿಂದಾ ಭರಣಂಗಳಂ ಚೆಳಗಿಸುತ ಸರ್ವಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರದುಕ್ಕೂಲ ಕಂಚುಕಾದಿಗಳಂ ತೊಟ್ಟು ಸಮಸ್ತ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪ ಗಂಧ ಮಾಲಾಂಕುಷ್ಠ ತಳಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿದ ಬಳಿಯೋಳ್ ಮುತ್ತು ರತ್ನಂಗಳಂ ಸು

ರಿಸುತ್ತ ಬೆಳದಿಂಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ತಿಂಗಳಾಗಗಳ ಚಂದಗಳಿಗೆ ಹೊಸಗದ್ದ
 ರಾಜನೊಬ್ಬನೇ ಸಮನೆಂದು ತಿಳಿದು, ತನ್ನ ಕುನಾರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾ ದೇವಿಯೆಂದು ಕುನುಮು ಲತಾದೇವಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸಲು ಜನರಿದೊ
 ದ್ದಗೂಡಿ ಪಾಡಿಸುತ್ತ ಮಿತ್ರತಂಬರದ ಸಡಿಮುಡಿಮುಂದ ಕರತಂದು ಮಲಕಿ
 ಸಂತೆ ಸಣ್ಣ ಆಣೆಯುತ್ತುಗಳಿಂದಬಿಗಿದಿರುವ ಗೌಸಂಪ್ರದ್ವಿರಿ ಹನೆಯೋಳು
 ತೆರೆ ಮಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳೆಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಧಾನ್ಯಗಳು ತುಂಬಿರುವ
 ಪಾತ್ರ, ಇಳಿ ಪೋಲೆ ಸ್ಥಿತಿವ ಸಮುದತ್ತ ಒಹು ಬಗೆಯಾದ ಕಲ್ಯಾಣ ವಾ
 ದ್ಯ ಧ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪಾಡುತಿರುವ ಮುಕ್ತೈದೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಗ ಧ
 ವಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಗುಂಪಾಗಿ ದೇಳುವ ವಿಪ್ರರ ಉಭಯಂಗಳಾಪ್ಪುಕೆ
 ನೊದಲಾದ ಮುತ್ರ, ಸ್ವರಗಳಿಂದಲೂ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವವೆನು ಜೇರಿಗೆ ಜಿ
 ಳ್ಲಂಗರಂ ಸಂಬಂಧ ಮಾಲೆಗಳೂ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ವರ್ಧಾವರರಿಂದ ಸಮರ್ಪ
 ಣಗೈಸುತ್ತ ತ್ರಿ ಪೂರಾಪವಾಗಿ ಗೋತ್ರವರಂಗಳೂ ವರ ಪೂರ್ವಕ
 ವಾಗಿ ಮರಡು ಕಡೆಯಿಂದ ಪೇಳಿಸುತ್ತ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯಂಗೆ ಕೈಮುಗಿ
 ದು ದ್ವಜವರ್ಧರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಸಕಲ ನೃಪಾಲರಂ ಪ್ರಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಸ
 ಕಲ ಸಭಾಪಸರಂ ಸ್ವಜನ ಸುವಾಸಿನಿಯರನ್ನನುಮತಿಸುತ್ತ ಆನಂದ ಬಾ
 ಭುದಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳುತ್ತ, ಸತಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ವರ್ಧಾವರ ಪೂಜೆಯೊ
 ಮೊಡಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸುನುಯೋರ್ತಮೋಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು
 ಕುನುಮು ಲತಾದೇವಿಯೆಂದು ಸಹಿತವಾಗಿ ಧಾರೀಪುನರದು ಸುಗಂಧರಾಯ
 ನಂ ಕುರಿತು ಯಶೈ ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರನ! ನಾನು ಪುತ್ರಮಿತ್ರ ಕಳ
 ತ್ರಾದಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಶೇರಿವೆನು, ಸಕಲ ವಿಧ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ನಿನ್ನಂ
 ಶೇರಿ ಇರುವದೆಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ
 ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂ ಮೊಡಗೂಡಿದ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನು ಜಗದೋ
 ಳ್ಗೆ ಸ್ತಿಸಂಬಂಧನೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನವರಾ
 ಗಿ ಯಿರುವಾಗ ಮಲ್ಲರಂ ಸುಲಕುನ ಭಾರನಿನ್ನ ವಶವಾಗಿರುವೆಂದು ಸ
 ನ್ವಾನಿಸಿ, ಪುರೋಹಿತರಂ ಕರದು ಆಹ್ವತಾರೋ ಪಣಿಯಂ ಕಂಕಣ ಮಾ
 ಗಲ್ಯ ಧಾರಣೆಯಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳಕಿ, ಗೌರೀ ಪೂಜೆಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ
 ಮುಕ್ತಾಯಂ ಯಥಾಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆ, ಸಕಲ ನೃಪಾಲರಿಂದ

ವೋದಿತಿ ವಪ್ಪಿಸುವ ನುರ್ದೈವಗಳಂ ನೀಕ್ಷಿಸುತ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲೆ ಉತ್ಸವಗಳಂ ಬೆಳಸಿ ಸನ-ಸ್ತರಿಗೂ ದಿವ್ಯಮೃದ್ವಾಸ್ವ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ ಶಿ.ನುತ್ಪಾದಂ ಕುಂದವಿಸವೋಳ್ ಸಕಲವೈಭವಗಳಿಂದಾ ವರಗೃಹದೊಳಿಳಾಗುವ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಾಪಗಳಂ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಂ ಕೂರಿಸಿ ಮಾಡಿನುನುತೆ ಅಜ್ಞಾನಿಪಿತಿ, ವ್ರಂದೊಂದಾದಿನ ವ್ರಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಉದ್ಯೋಲೆ, ಪುರಬಣ, ಸಂಗೀತ, ಸಲ್ಲಾಪ, ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ, ನರ್ತನಗಳಿಂದ ಸಕಲಿಗೂ ಸರ್ವಾತಿಶಯವಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಂ ಧನಕನಕ ವಾಹನಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ ಪ್ರಸ್ತವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ದೇಶ ದೇಶದೊಳೊಗ್ಗುಳುವಂತೆ ಬೆಳಸಿ, ಮತ್ತೊಂದಾದಿನ ಕನ್ಯೂರಿ ಕೇಸರಿ ಗಳಿಂದಾ ರಂಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವಸಂತ ಕೊಳಗಳೋಳ್ ಸಮ ಸಮವಾಗಿ ಅವಿಸ್ತುತ ನುರ-ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಳೆಂಬ ವಿನಯಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಪ್ರಾರಮಟ್ಟು ಆಕಾಶ ಮಂಡಲವಂ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಯಿರಸುಖಾಣಗಳಂ ನಿಜಿತ್ರವಾದ ಸುಖರಮಗಳಂ, ಪಾದ್ಯಭೋಜನಗಳಂ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲೊ ಜನಮಯಂಗಳಾಗಿ ಗಗನವೆಲ್ಲಾ ಬಾಣಮಯವಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ನಿಧಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಾ ಪಾದ್ಯಮಯಂಗಳಾಗಿ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೊ ಉತ್ಸವಮಯವಾಗಿ ರಾತ್ರೀವಗಲೆಂಬ ಭೇದಂಗಳು ತಿಳಿಯದೆ ನಂದೆರಡುವಿ ಸ ವ್ರೋಹ್ಯಾಗಿ ಮೊರವಣಿಗೆ ಆಗಲು, ಆಗವಿದಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಜಿತ್ರ ರಾಯನು ಕುರಿತು ನಾಳೆಭೃಗುರೇವತಿಯಿಂ ಕೇರಿದ ಕುಭವನವಾಗಿ ಇರುವ ದರಿಂದನಾಳರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಯುವರಾಜದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ವ್ರೋಹಗೈಪ್ರಸ್ತವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷವಂ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಸಕಲವಂ ಸಿನ್ನಡಿಗಳಿಗೆ ವ್ರೋಹಿಸುವನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನಿಂದ ಬಹುನೋಸಿತ ಅರಮನಗೆ ಬಂದು ಚಿತ್ರಕಾವ್ಯಕುಶಲರಂ ಕರೆದು ಸುನರ್ಣ ರಜತಗಳಿಂದ ಕೀಲಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಲೀಲಾಸ್ವದವಾದ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ನೀಲಾವಿ ರತ್ನಗಳ ಜಾಲಂಗಳಿಂದ ಕೆತ್ತಿರುವ ಉಪ್ಪರವಾದ ಚಪ್ಪರಗಾಲ ಮಂಚವನ್ನ ಮಂಜಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲೋದ್ರವಧಾನಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮೃದ-ವಾಗಿ ಧಳಧಳನು ವ್ರೋಗು ಭಟು ದಿಂಬುಗಳಿಂದಲೂ, ನಿರಾಜೆಯ ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಸುತ್ತಲೂ

ಮರೆಯಾಗಿರುವ ನೂತ್ನ ಪಟಗಳಿಂದಲೂ, ಘನಮುಖಮಿಸುನನಾನಾವಿಧ
ಮಾಡ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸರಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರದಂತೆ ಪ್ರೊಳೆಯುವರಾಣಾ
ದೀಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾತರಂಗಳಾಗಿರುವ ಪರಿಮಳ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ,
ಗೃಹವನಲಂಕರಿತ, ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ರಾತ್ರಿದೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ
ಕರತಂದು ಅಪೂರ್ವಮಾಡ ಮಹಾರಾಜಭೋಗ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ದಿವ್ಯ ಪದಾ
ರ್ಥಂಗಳಂ ಮೃಪಾಸ್ವದಿಂದ ದೂಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯಂಕೂಡ
ಕುಳ್ಳಿರಿತ ಸಹ ಭೋಜನನಂ ಗೈದತರುವಾಯು ಚುವರಾಜ ದುಪತಿಗಳು
ಮಾತನಮಾಡ ವಿವ್ಯಾಜರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ವಿಜನಮಾಗಿ ಏಕಾಂತದಿಂದ ಶಯಿ
ನ ಗೃಹವಂ ಪೊಕ್ಕು ದಿವ್ಯಮುಕುಂದೋಳ ರತಿ ಮನ್ಮದರಂತೆ ಕುಳ
ತು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಕಪೋರ ವೀಳ್ಯಗಳಂ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖದಿಂದ ಸೂರಂ
ಗವೀಣೆ ಸುಗೀತಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ನರಸ ಸಲ್ಲಾಪ ಚಾ
ಟಾಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ರಾಣಿಯಂ ಕುರಿತು ಅ
ರಳಿದ ಪುಷ್ಪದ ವಾಸನೆಯು ಮೊಗ್ಗಿನೋಳಿರುವದೆ? ಮಳದಾದ ಗಿಣಿಯೇನು
ಹಾರುವದೆ? ದುಳಕರುವು ಹೊರೆಯಂತಾಳುವದೆ ವೇಲಿನೆಲಾಗಕಾಂತೆಯು
ಸುನುನಕ್ಕುರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಮೊಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪರಿಮಳ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ
ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಮುಕುಂದತುಂಬಿ ಇರುವದು, ಸನಿವಲ್ಲದೆ ತಿಳಿದುದು ಗಿಣಿಮರಿ
ಯಾಗಿಪುಟ್ಟು ಹಾರುವದರಲ್ಲಿಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ, ಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಲಂಘಿ
ಸುವಂತೆ ಲಂಘನೆಯುಂಟು ವಿಡಿಯಲದುಕಾಣುವದು ಯೆಂದುನೂಚನೆಯಾ
ಗಿಸುಡಿದು ಮತ್ತೆಕಾಂತನಂಕುರಿತು ಮತ್ಸ್ಯದಮರಿಗೆ ಈಜುವದಂ ಕಲಿಸು
ವರಾಳು? ಸಮುದ್ರದ ಆಳವಂ ಕಂಡವೆಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯಂ ನೆಲಗೊಳಸು
ವ ಕರ್ಷಕನುಂಟ; ತಿಳಿದು ಮೇಳಲು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಗೌಡಿಸಾಗಿರು
ವೆನೆಂದು ಕೋಕಿಲೆಯಂತೆ ಸಣ್ಣನಾಗಿ ಚಸುತ್ಕೃತಿಯಿಂದ ನುಡಿಯುವೆ
ನಿಜಕಾಂತೆಯ ಕೊಬ್ಬಿದ ಜನ್ಮನದ ಉಬ್ಬರದಿಂದ ತಬ್ಬಿ ಮುಡ್ಧಾಡುತ
ದಕನಿಧಿ ಚುಂಬನವಂಗೈದು ಕಳದುಂಬಿರುವ ಯೆಳಸಗೆ ಮುಖದಸೊಗಸು
ಳ್ಳ ಕೆಂದಟಿಯು ನುಖದಸೊಂಪಿನುಂ ಬಲುಕೆಂಪಾಗಿ ಪರಿಮಳಗಳೊಡಗೂ
ಡಿದ ಯೆಳ ವೀಳ್ಯದ ರಸದೋಳ್ಬರವಿರುವ ಹೃದಯನುರಾಗದಿಂದ ಅತಿಕೆಂ
ಪಾಗಿ ಅಮೃತವಂ ಸುರಿಯುವ ಸಮಯದೋಳ ಅಧರ ಪಾನಂಗೈದು

ಸೀತ್ತ್ವಾರದಿಂ ದೊಡಗೊಡಿ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಮದವೇರಿ ತನುವರಿತು ರತಿಸುಖ
 ವೆಂಬ ಸೌಗಂಧಿಕೋಳ್ ಮುಳುಗ್ಯಾಡಿ ಮದನಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರನು ಕಡೆ
 ಗಂಡು ದ್ವೈತನಂ ಮರತು ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರು ವಿಷಿವೈ ಪೇಷದಿಂ ಅಪ್ಪೈ
 ತನಂತಾಳ್ಳು ಆಸುಂಪನುಭವನಂ ಮಾಡುತ ಚಂದ್ರಸಂ ಸೋಲಿಸುವ ಸುಖ
 ಕ್ಷೇತದಿಂದಲೂ, ಸಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೆ ಇರುವ ಸ್ವೇದಬಿಂದುಗಳಿಂದಲೂ, ಯೆ
 ಚ್ಚೈರಗೊಂಡು ಆಬಳಕೆ ನಿರಾಸುಖದೋಳರಲು, ಅರುಣೋದಯಸಮ
 ಯದಲ್ಲಿ ಮರ್ಮಪೆಯಿಂ ನಡೆಯುವ ವಾದ್ಯಗಳುದಯರಾಗಂಗಳಿಂ ಗಿಳಿ
 ಕೋಕಿಲಿ ವೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲಕಲರನಗಳು ಸದಸಂಗಮದ ಲಜ್ಜೆ
 ಯಿಂದೆಚ್ಚತ್ತನಿಜಕಾಂತೆಯ ಮುಖಬಾಹು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಚಲನದಿಂ
 ಯೆಚ್ಚೈರಗೊಂಡು ಸುಗಂಧರಾಯನು ಬಾಲೆಯಂ ತಕ್ಕೈತ್ತಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು
 ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿತಾನೆದ್ದು ಶತಪಥ ವೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜರ ಸ್ವಭಾವ
 ದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಆಗ ದಂಪತಿ ಸಹಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ
 ಮಧುರನಾದ ಆರೋಗಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸತಿ ಸಹಿತ ನಿಜ ಭವಸಕ್ಕಿ ಬಂ
 ದು ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯರಡಿಗಳಿಗೆ
 ರಗಿ ದಿನ ಮಣಿನಂದಿರವೆಂಬ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರಲು, ಮ
 ರುದಿನದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಗುಣವತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಚಿ
 ರಂಜೀವಿಗಳಾದ ಮದನಳಗರಂ ಕರದುಕೊಂಡು ನಿಜಪುರನಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
 ಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವಿಜಯವರ್ಮ ಕುಸುಮಧ್ವಜ ವೊದಲಾದ ಸೃಪಾಲ
 ರಂಕರಶಿ, ಸಕಲ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಕರದು, ರತ್ನವುರಿಯಂ
 ಕುರಿತು ಯಲ್ಲರಿಂ ದೊಡಗೊಡಿ ತೆರಳುವವಾಗಿ ಸಕಲ ಮಾರ್ಗೋಪಕರ
 ಣಾದಿಗಳಿಂದ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಸೃಷ್ಟಂಗಳು ಈಗಲೇ ಹೊರಡುವಂತೆ
 ಪ್ರಯಾಣ ಭೇರೀ ವಾದ್ಯಗಳಂ ಸನ್ನೆಗೊಳಿಸಿ, ಸಿನಾವತಿಯಿಂ ದೊಡಗೊ
 ಡಿ ಕಳಂಗಳಪುರದ ಮುಂಭಾಗದಿಂದನಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ,
 ನೀನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ವೊದಲಾದ ಅಂತಃಪುರದ ಅರಸಿ
 ಯರ ಗೌಸುಪ್ಪಕ್ಕಿಗಳ ಸನಿವಾಸದೋಳ್ ಮಿತಜನದಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ
 ಬರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ನಾಲ್ಕುದಂತವುಳ್ಳ ಮ
 ಹಾಗಜದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ಕುಳ್ಳಿರಿ

ವಿಜಯಪರ್ಮಂಗೆಪಣಾಶ್ವಮಂ ಕುಸುಮಧ್ವ ಜಗೆ ಅಮೋಘಕವಂಕೊಡತಿ,
ತಾಸು ಸ್ವೋಮಯಾನವೆಂಬ ಪುಷ್ಪಕದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಕಾಸು
ಧೇನು ಬಿತ್ತಾನುಣಿ ವಜ್ರಾಮುಘಂಗಳು ಬಳವಳಕೆಯಾಗಿ ವಿಜಯಪರ್ಮ
ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯರಿದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಮಾರತಿಯರಿಗೆ ಬಲು
ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ನವರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ
ವಿಬಿತ್ರವಾದ ಪಿಂತಾಂಬರಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಬ
ಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಳವಳಕೆಪಾತ್ರಂಗಳಂ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕರೆಯುವಹಸು,
ಯಮ್ಮಂಗಳಂ, ಲಕ್ಷ ಕುದರಿಗಳಂ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಗಜಗಳಂ, ಸರ್ವಾಭರ
ಣ ಒಂದೊಂದರಾದ ಐನತ್ತು ಸಾವಿರ ಚೇಟೀ ಜನಂಗಳಂ ಇನ್ನೂ ಲೆ
ಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ಧನಕನಕ ವಸ್ತು ವಾಹನಂಗಳು ಮುಂತಾದ ಯೌತಕವೆಂಬ
ಮಂತ್ರಾದಿವಸ್ತುಗಳಂ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ
ನಿರೂಪಿಸಿ, ಉಭಯಸೇನಗಳ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ತಾಳಗತಿಗ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋ
ರುವ ಫಲಗೀ ಧ್ವನಿಯ ಸುಭ್ರಮದಿಂದ ಸಮಸ್ತದಿಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ
ಯಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸೇನಾ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ
ಮುಂದಳ ಸೈನ್ಯದ ಪುರೋಭಾಗದವರಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಯೋಜನನಾಗಿ ಕ
ಟ್ಟನಡೆದು ಬರುವನಿಜ ಸೈನ್ಯವೆಂ ನೋಡಿ, ಚೋದ್ಯಗೊಂಡು ಮನಮೊಳ
ಗೆ ಲೋಕಸಾತೆಯೆಂ ನೆನದು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಆ
ಗಲೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ವೈಭವದೋಳ್ ಸಕಲವಿಧ ಸಂ
ಪತ್ತಿನಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಬಿಸಲುಬಿಳದಂತೆ ತಂಪಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆ
ಸತ್ರ ಬಿಡದಿ ಬಿಡಾರಂಗಳೋಳ್ ನಿರವಧಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಕಲ ಪ
ದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಹಾ ಸೇನೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟ ಮಾಗಿರುವಂತೆ ಬ
ರುತ ಬರುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಬಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತರಾತ್ರಿಯೋಳ್
ಸಕಲರಂ ವಿಶ್ರಮಂ ಗೊಳಿಸಿ ಮರುದಿನದೋಳದ ಬಳಯೆಂ ಬಿಟ್ಟು
ಪ್ರಳುತ ಈವರಿಯಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳವಿರಿಸುವ ನಿಜಸೈನ್ಯಗಳ ಸಂಭ್ರಮ
ದಿಂದ ದಸ್ಯೋತರಾಯನಂತೆ ಮೆರೆಯುತ ಯೆದುಗೊಂಡು ಮಣಿಪುರ
ದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅನಾತ್ಯಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಸಲ್ಲಾಪದಿಂದ ಮಣಿ
ಪುರದ ಸವಿಸವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಘುಡ್ಡುಗಿಡಿ ಮೊಲೆಯುವ ಶತಭ್ರು

ತಬ್ಬಿಂಗಳು ಅನೇಕವಾಙ್ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಳೊಡನೆ ದೇಶಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪುರವ್ರತವೇ
 ಕೆ ಸಮಯವೆಂಬ ತಿಳಿಯಿಸಲು, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ದೊರಕಂತೆ ಮೊಳಗಣ,
 ಮುತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ತೋರಣ ಪತಂಕ ಚಪ್ಪರದ ಅಲಂಕಾರ
 ರಗಳಿಂದ ಅಲಕಾ ಪುರಿಯೆಳಿರಿಸುವ ವಿಗಾರಿಕರಾದ ಸುನೇಗರನಂಪದಕ್ಷಿಣ
 ವಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಮನಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸುನಂಗಳಿಯರ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ
 ಗಳು ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ಕುಭನಾದ ಅರತಿಯಂ ದುನರಾಜವಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬ
 ಳಗಿಸುತ್ತ ಕಾಲಪಟ್ಟುರಿದ ಸೂಜಿತನಾದ ಕುಭಮುರೂರ್ತದೋಳ ವಧೂ
 ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೀಳುವ ತಾಸ್ತದಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕದೇವಿಗೆ ಕುಸುಮ
 ಲತೆಗೆ ನವಾ ನೇಯಂ ತುಂಬಿದ ವ್ರಸ್ತವಂ ಚಳಿ, ಗರ್ಭದೋಳರುನೆ
 ಶಿಸುಗಳಗೂ ಮರಿಸುವಂತೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಡುಗೆರೆ ಉಚಿತಂ
 ಗಳಂ ಫಲತಾಂಬೂಲಂಗಳಂ ಧರಧರವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿ, ಭೂಮಂಡಲದೋಳ
 ರುವ ನನುಸ್ತರಿಗುಂ ಉತ್ಸವದ ಉಚಾರವಚಾರಂಗಳಂ ನಿರತಿಕರೇವಾ
 ಗಿ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಪುತ್ರಮುತ್ರ ಕಳತ್ರ ಬಂಧು ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಜನರಿಂ
 ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ದಿವ್ಯ ವೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರ ಭೋಜನಂ ಗ್ರಹ್ಯ, ಸುಖವಿವಿರುತ್ತಿರುವ
 ದಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ಯಿರುತ್ತಿರಲು; —

ಬಂದಾನೊಂದು ದಿನದೋಳ ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು ದೀಪದಿ ಪು
 ಟ್ವಿಯಿರುವ ಜೀವಹೇಯಂತೆ, ತ್ಯಾಗದಿಂ ಜನಿಶಿರ್ವ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯಂತೆ, ಧ
 ನೂದಿಂ ಜೀವಿದಿರುವ ವೈಭವದಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿನಂ ಪುಟ್ಟಿಯಿರುವ ಆಶೆಯಂ
 ತೆ, ಬಂದುದೇಶಾಭಿವನಾದ ತನ್ನಿಂದಪುಟ್ಟ ತಾನೇ ಸಕಲರಿಗಿಂತ ವಿಶ್ರಾಂತ
 ನಾದ ಅನಂತಾನಂತ ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಕನಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕು
 ಮಾರನಂತಿಳಿದು ತನಗೆ ತಾನೇಯೋಜಿಸುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಾಭಿನವಾದ ಚಿವಚಿದ್ವ
 ನ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುವವನು ವೇ ರೇವೃತ, ಅದರೊಳಗೆ ತರುಲತಾ ಗುಲ್ಮ
 ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳಿಗಿಂತ ಪಕ್ಷಿಪಕ್ಷಿ ಜಲ್ಮಗಳೇ ಮೊಳೆಯದು, ಆದಕ್ಷಿಂತ
 ಮಾನುಷ್ಯ ಜಲ್ಮವು ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಆದರೂ ಪುರುಷ ಜನ್ಮಉತ್ತಮವು;
 ಅಂಥಾ ಪುರುಷಜನ್ಮವೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮ ಹೃತ್, ವರ್ಣಂಗಳೂಳು ಮರ್ಣ
 ಭವ, ಕಾಯ ರ್ವ ಹೃತ್, ನೇಶೇತ್ಯತ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಬಾಲ್ಯ, ಕೌಮಾರ, ಯೌ
 ವನ, ವಾಙ್ಮ ಕನೋದರಾದಿ ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಾಪವೇ ಲಭಿಸುವದೆಂದು ಭಗ

ವಂತನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯ ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂಬನಾಲ್ಕು
 ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಈಕ್ರಮದಿಂದ ಚೇತನರು ಪೂರ್ವ ಸೂರಾಸ್ಥ
 ಶ್ರಮಂಗಳಂತಾಳ್ವ ಜುಗುಪ್ಸಿತರಾಗಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರಾ ಶ್ರಮ-ಗಳಂಗ್ರ
 ಹಿಸಿ, ಇಹಭೋಗವನ್ನ ಸುಧವಿಶಿತ್ತನ್ನಂಶೇರಲೀ ಮದುಕೃಪೆಯಿಂದಾಜ್ಞಾಪಿ
 ತದ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮದಿಂದವರಿಭಾವಿಸುವ ಸುಬುದ್ಧಿವೋದಲಾದ ಆಪ್ತ ಪ್ರಧಾನ
 ಘೋಷನೆ ಯೋಚಿಸಿ, ವಮೋಜ್ಞಾಸಸೃದ್ಧರಾದ ಸುರೋಚಿತಾದಿ ದ್ವಿಜಶ್ರೇ
 ಸ್ಥರಂ ಸಸ್ಮೃತಿಶಿ, ಇಷ್ಟುಪ್ರೀತರಾದ ಸಮಸ್ತ ಪಿತೃಪುರುಷರಶಿ, ಅವರಂ
 ಕುರಿತು ಒಂಧದಿಂದ ನಲವದ ರಥದಂತೆ, ಮಳಗಾಲದ ಆರವತಿಗೆ ಯಂತೆ
 ಚಂದ್ರಕಿರಣಬೋಳರನ ಕಮಲ ಸಮೂಹದಂತೆ, ಜರೆಯಿಂದ ಗಳಿತವಾ
 ದ ಶರೀರವುಳ್ಳನಾದ ನಾನು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತನಾಗಿ ಈಶ್ವರಪ್ರದ
 ಬಿದಿಗೆ ಚಂದ್ರನಂತೆ ವರ್ಧಿಷ್ಣುವಾಗಿರಲವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾ
 ರಂಗೆ ಮಹಾ ಪುತ್ರಾಭಿಷೇಕವೆಂಬೊಡಿ ನಿಜ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಸ್ಥಿರ
 ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪೈಪವದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಕಲರಾಜ್ಯವೈಭವ
 ವಂ ಸುಗಂಧರಾಯನೋಳ್ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿ ಕಣ್ಣಳಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿ
 ನೋಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖದಿಂದ ನಕಲವಾದ ಕೃತುಗಳಂ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಲೋ
 ಖವಾಸವೆಂಬ ನಿತ್ಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೆಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನೀತಿ
 ಯಿಂದ ವಿಹಿತನಾಗಿ ಬೇಳು, ಆಗ ಸಕಲರೂ ಇದು ಸರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸ
 ಮೃತವಾಗಿ, ಸರ್ವರಿಂದಲೂ ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸು
 ಚರಿತ್ರ ರಾಯನ ಅಪ್ಪಣಿಯಿಂದ ವೃದ್ಧರಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ ವೋದಲಾದಮಂ
 ತ್ರಿಗಳು, ಸುಮತಿ ವೋದಲಾದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪುತ್ರಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾ
 ದ ಸಹಸ್ರಸ್ತಂಭ ಮಂಟಪವಂ ಸಹಸ್ರಕುಲಕ ವಸ್ತ್ರಾದಿಪ್ರತಿಮೆಗಳಂ
 ಸಜ್ಜುಮೊಡಿಸಿ, ಐನೂರು ಸುವರ್ಣ ಕಲಶಗಳಿಂದ ಚತುಸ್ಪಾಂಗರ ಮಹಾ
 ನದೀ ತೀರ್ಥಂಗಳಂ ತರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ದೇಶಗಳಿಂದಬರುವ ಸೃಪಾಲ
 ರಂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ವಿಪ್ರವರ್ಧರಂಕರಿಸಿ, ವೇದಗುತ್ರರೆಂಬ ಪುರೋಹಿ
 ತರಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕಪಿಲಾದಿಭೇನುಗಳಂ ವ್ಯಾಘ್ರ ಮೃಗಾಜಿನಂಗಳಂ
 ದಧಿಸಿಟ್ಟು ಪಲ್ಲವ ಆಹಾರತೆ ಪುಷ್ಪ ಫಲ ದೂರವಾದಿಳಂ ಕನ್ಯಕಾವ ಕ ತಿಲಸ
 ರ್ವವ ದರ್ಪಣ ಕ್ಷೀರಾದಿಗಳಂ ಗಜಾಶ್ವ ರಥಂಗಳಂ ಶ್ವೇತಭಕ್ತ ಶಂಖ

ಧನ ರತ್ನ, ಶತೌಷಧಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತವಸ್ತು ಮುಸ್ತೈದ್ಗಳಂ
 ಸುಪ್ಪ ಮಾಡಿತಿ, ಮುತ್ತುಮಾಣಿಕ್ಯ ವವಳಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದ ಸ
 ಹಸ್ರಸ್ತಂಭಮುಂಟವದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲ ಪೀಠವಂ ಐದು
 ಲೋವೆಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿತಿ, ಕದಳೀಸ್ತಂಭವಿ ನಾನಾವಿಧ ಬಿಗರುಗೆ
 ಳಂದಲುಂ, ಪಂಚವರ್ಣದ ರಂಗವಲ್ಯಾದಿಸ್ತುಸ್ತಿ ಕಾದಿಗಳಿಂದಲುಂ, ಅಲಂ
 ಕರಿತಿ, ಸುತ್ತಲುಂ ಯಥಾಸಂಪ್ರದಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಲನ
 ಸ್ತಾತ್ರದಿಗಳಂ ಲಾಜಾದಿಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಪ್ರಚ್ಛಿತ್ತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ
 ತಿ, ಸಕಲಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದ ತುಂಬಿ ಇರುವ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಸುಗಂಧರಾಯೆ
 ನಂ ಮುಖ್ಯ ಮಹಿಮೆಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಒರುವಂತೆ
 ವಿವಿಧವನಂ ಗೈಯಲು, ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ತನ್ನ ಕುಮಾರನಾದ
 ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಸಹಿತವಾಗಿ ಸಕಲ ಸಂದ್ರಮುಡಿ
 ದ ಮಂಗಳಸನ್ನಿವನಂ ಮಾಡಿತಿ, ಕೌತುಕಸೂತ್ರ, ರಕ್ಷಾಬಂಧನ, ದೀ
 ಪ್ತಾ ವಸ್ತಾತ್ರದಿಗಳಂ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ವಿಧಾನದ್ವಾರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮು
 ಖನಚನಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ನಿಜದೇವತಾ ಮಂದಿರೋ
 ತ್ತಮದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಂಗೆಯಿತಿ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಬಿರುದವಾದ್ಯಂಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ
 ಲುಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ವೇಳಲ್ಪಡುವ ವೇದ ಘೋಷಂಗಳಿಂದಲುಂ, ಸು
 ವಾಸಿನೀಯರು ಪಾಡುವ ವದಪದ್ಯಂಗಳಿಂದಲುಂ, ಅವೈಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ
 ಕಲಕ, ಕನ್ನಡಿ, ಓಷಧಿದ್ರವ್ಯ, ಕನ್ಯಾವೈಕ ಮೊದಲಾದ ಕುಭವಸ್ತುಗಳ
 ಸಂದೋಹನಂ ನಡೆಮಡಿಯ ಮೇಲ್ಕುಲಕ್ರಮಾಗತವಾದ ಪಟ್ಟವಖಡ್ಗ
 ಮಂ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂ
 ಟವದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಂಚವರ್ಣಗಳುಳ್ಳ ರಕ್ಷಾಕರವಾದ ಆರತಿಗಳಂ
 ಮಾಡಿತಿ, ಕ್ಷೀರನೀರಂಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯಸೇನಾಧಿಪತಿ ಮುಖಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ
 ನೈದಿ, ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು
 ಕುಲೀವ್ರ ದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಾದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ, ಸಭಾಸ್ಥಾ
 ರಣಂ ಕುರಿತು ಅನುಜ್ಞೆಗೊಂಡು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಕುಭ
 ವೆಂಬ ಪ್ರತಿನಿಚನವಂವಡೆದು ಗ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹ ನಂದೀ ಕುಭದೇವತೆಗಳ
 ನಾಡ್ವಾನುಗೈದು ಸರೋವಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಋಷಿಕ್

ಬ್ರಹ್ಮ ಸಪ್ತರಂ ವರಿಶಿ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸನ್ಮಾಸಿತಿ, ಕುಲೇ
 ವ್ಯವೇಶತೆಗಳಂ, ಗ್ರಾಮಪುರ ಸಗೃಹಾಧಿ ದೇವತೆಗಳಂ, ದಿಕ್ಪಾಲಂ, ವ
 ಸಿಷಾ ದಿವ್ಯಹಾಪುಷಿಗಳಂ, ಸೂರ್ಯಾ ವಿ ಸವಗ್ರಹಗಳಂ, ಸಾಧುಗ್ನ ಸ
 ಕಲ ದೇವತೆಗಳಂ ಪೂಜಿತಿ, ಅಚಾರ್ಯ ಋತ್ವಿಗ್ವಿಹೃಣ ಮುಖನಾಗಿ ನ
 ಹನ್ ಕಲಶಂಗಳಂ ತತ್ಪ್ರಸ್ತುತೃ ಋಕ್ಸುಗಗಳಂ ಪೂಜಾ, ಜಪ, ಹೋ
 ಮ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂತರವು ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು
 ಕುಮಾರ ಮುಖದಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ತ್ಯಾಗಮೋದಲಾದ ಕಲ್ಪಮಂತ್ರಂಗಳಂ
 ಪೇಳಿಸುತ್ತ, ವಿಧಾನವಂ ನೆರವೇರಿತಿ, ತನ್ನ ಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದ ಋತ್ವಿ
 ಕ್ಷರಂ ಕುರಿತು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನೂತ್ನವಾದ ಮುಹೂರ್ತವಂ ಪ್ರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ
 ಉಪಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ವಾಂಗವಾದ ಪುರಸ್ತುತೃಗಳಂ ಬೆಳಿತಿ,
 ಮುಖ್ಯವಾದ ಪುಷ್ಪಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನು
 ಡಿಯಲು, ಆಗ ದೀಪ್ತಾಬದ್ಧರಾದ ಅಚಾರ್ಯ ಋತ್ವಿಗ್ವಿಹೃದಿಗಳು ಸು
 ಗಂಧರಾಯನನ್ನು ವತ್ತೀಸಹಿತವಾಗಿ ಮೊಂಡು ಮುಹೂರ್ತ ರತ್ನಪೀಠ
 ದೋಳ್ ಮೌನವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಉಪಕರ
 ಣಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸುಮುಹೂರ್ತದೋಳ್ ಘಂಟಾದಿಸಕಲ ವಾದ್ಯಧ್ವ
 ನಿಗಳಿಂದ ವೇದಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ನೃಪಾಲ ಸಮೂಹ
 ದ ಜಯಜಯ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕತಘ್ನಶಬ್ದ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜಾ
 ಭಿಷೇಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಕೊನರಿ ಪಾಡುವ ಸೌ
 ಭಾಗ್ಯಮಂಗಳ ಪದಗಳಿಂದಲೂ, ಸರ್ತಕಿಯರ ಗಾನಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀ ರಾ
 ಗಸ್ವರಗಳಿಂದಲೂ, ಶುಭವಾಗಿ ಸುವರ್ಣ ಕುಲಶೋದಕಂಗಳಿಂದ ಪೂ
 ಜಾ ಕ್ರಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕುಶೌಸ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಪಾಭಿಷೇಕವಂ ಗೈದು
 ನುಚರಿತ್ರ ರಾಯನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಕುಂಭೋದಕದಿಂದ ನಹನ್ಮಧಾರಾ
 ಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿತಿ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಬಂಧುನೃಪಾಲ
 ರಿಂದಲೂ, ಮಂತ್ರಿಮುಖ್ಯರಿಂದಲೂ, ಧರಧರವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ
 ತಿ, ವೃದ್ಧರಾದ ಪಂಚಸುವಾಸಿನಿಯರ ಕರಕಮಲದೋಳ್ ಪೊಳೆಯುವ
 ರತ್ನ ಭೃಂಗಾರಗಳಿಂದ ಹರಿದ್ರೋದಕಮಂ ಅಶೀರ್ವಚನ ಮಂಗಳ ಪದಂಗಳ
 ಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಚನಂಗೈತಿ, ಕನ್ಯಾಪ್ತಕಗಳನ್ನು ಯಂಟುದಿಕ್ಕಿನೋಳ್

ಸಿಲ್ಲಿಶಿ, ಕಂಬ, ರತ್ನ, ಸುನರ್ಣ, ಪುಷ್ಪ, ಪತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಕ್ಷೀರಾಭಿಷೇಕ
ಮುಮಾಡಿಸಿ, ಉತ್ತಮರಾದ ಭೃತ್ಯಯೋಧಾದಿಗಳಿಂದ ಯಥಾಸಂಪ್ರದಾ
ಯಮಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮುರ್ದಾದೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ. ಅಲಂಕೃ
ತನಾದ ಆನೆಗಳ ಕರಾಗ್ರದೋಳಿರುವ ವಜ್ರದ ಕುಚಾಲಿಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯ ಸು
ಗಂಧಮಾದ ಶುದ್ಧೋದಕದೊಂ ಪೂರ್ಣಾಭಿಷೇಚನಂ ಗೈಶಿ, ನೆನ್ನುಗಳಿಂದ
ಅಭಿಷಿಕ್ತನಾದ ಇಂದ್ರಸಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ದಿವ್ಯದು
ಕೂಲ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮುದ್ರಾಭಿ
ಷಿಕ್ತ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಕುಲ ಕ್ರಮಾಗತನಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನನರತ್ನನು
ಯವಾದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಕೀರಿಟ ಶಿಖಾಸರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ನನರತ್ನ ಖಚಿತ
ನಾದ ಅನಾದಿ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ರಾಣಿ ಸಹಿತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನ
ಹಸ್ತದಿಂದ ಪೂಜೆಯುಂಮಾಡಿಸಿ, ತರುವಾಯ ಪಟ್ಟದ ಖಡ್ಗನಂ ಧರಿಸಿ ಇ
ರುವ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾಗಿ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅನೇಕ
ದ್ರವ್ಯ ರತ್ನಾದಿಗಳಂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಂ ರತ್ನದ ಮಳೆಯೋ?
ಪುಷ್ಪ ವೈಷ್ಣವೋ? ಯಂಬಂತೆ ಯರಚಿ, ಬೆಕ್ಕಿ ಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಸಿಂ
ಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ಆಗ ಸಕಲ ನೃಪಾಲ ಮಂಡಲವೆಲ್ಲಾ
ಖಡ್ಗ ಹಸ್ತಂಗಳಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ
ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಮೊಪ್ಪಿಸಿ, ತನ್ಮೃತಮೃತ ಶಿಖಾಯುಧಗಳಂ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನ ಹಸ್ತವಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಪಾದಸ್ತೂರ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ವಂದಿಸ
ಲು, ಆಗ ಶ್ವೇತ ಛತ್ರ, ಹಂಸ ಬರ್ಹಿ. ಚಾಮರ ಧ್ವಂಧ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿ
ತನಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅವರವರೆ ಯಥಾ
ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಂದ ಮೊಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಆಶೀರ್ವಚ
ನ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಫಲೋಪಹಾರಂಗಳಂ, ಪುಷ್ಪ ಅಕ್ಷತೆಗಳಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಗ್ರಹಿಸುತ ಕುಲದೇವತೆ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲದೇವತಾ ಪ್ರಸಾದಂಗಳಂ ಪೂ
ಜಕಾದಿ ಮುಖದಿಂದ ಶಿರಸಾವಹಿಸುತ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳು
ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿಸಭಾಸತ್ತರ ಸೇವಕಾದಿಗಳಿಂದ ವಂದಿತನಾಗಿ ಒಡು
ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಣಲಬ್ಧಮಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಹಾಗಜ, ದಿವ್ಯಾಶ್ವ
ವೈಯುಮಯಾನ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಸ್ವರ್ಧೇನು, ಮೊದಲಾದ ಆಪೂರ್ವ ನ

ಸ್ತುಗಳಂ ಮುಂದೆ ಉಭಯಪೂರ್ಣದೋಳು. ಸಾಲಾಗಿನ್ನಿಲ್ಲಿಕೊಂಡು
 ಪಟ್ಟಾಭಿವೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ
 ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಗಜರಥಂಗಳಂ, ಅಂದೋಳಕಾಶ್ವಂಗಳಂ, ಛತ್ರಚಾಮರಂ
 ಗಳಂ, ಅನೇಕವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಸುನರ್ಣಂಗಳಂ, ಥರಥರಮಾಗಿ ಮರಾಭದ್ರೆ
 ಗೊಳಿಸಿ, ಹ್ರಾತ್ರಿಯೇತ್ತಮರಾದ ಭೋವತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವೀರಾಭರಣವೆಂಬ
 ಭುಜಕೀರ್ಮಿ ತುರಾಯಿ ಹಾರಗಳಂ ಮತ್ತು ಅನುೂಯವಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರ
 ಣಂಗಳಂ ವಾಹನಾಯುಧಂಗಳಂ ತಾಂಬೂಲ ಸಹಿತಮಾಗಿ ಕೊಡು, ಸು
 ಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ನಿಜಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಸಂಗಳಂ ವಿಚಿ
 ತ್ರನಾದ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಸುಮತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೂತ್ಯರಿಗೆ ಚೇಕಾದ ಬಿ
 ರುದುಗಳಂ ಅತ್ಯದ್ಭುತಮಾದ ರತ್ನ ಭೋವಣಂಗಳಂ ಸೇನಾವತಿ ಮೊದ
 ಲಾದ ವೀರಸೇನಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ರತ್ನ ಸೂರಿಪಾನ ವಂಚಿ
 ಚಾಮರ ಪಗಲ್ದೀವಟಿಗೆಗಳಂ ಸಕಲ ಸೈನ್ಯಂಗಳಗೂ ಮತ್ತು ಇತರರಾದ
 ಸಮಸ್ತ ಜನಂಗಳಗೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಡುಗೆರೆ ಉಚಿತಧನಂಗೆ
 ಳಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ದೇವರಿಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೂ
 ಮಾತೃಪಿತೃಗಳಗೂ ನಂದಿಸುತೆ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವನಾಗಿ ಭಾ
 ಯಾಗುವವನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ತನ್ನ ವಿಲಾಸಗೃಹದೋಳು ಕುಳಿತು ಭಾ
 ಯಾಗುವವನಂ ಕುರಿತು, ಪಾತ್ರಾಪ್ತನೆಂಬುವದು ಪರಮೂಷ್ಯ ಭಟನೆಂ
 ಬುವದು ನಿನ್ನಿಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಲ್ಲದೆಂದು ಸಮ್ಮಾನಿಸಿ, ಪ್ರೇಮಾಲಿಂ
 ಗನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಮೀಪದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ಬೂಮಂಡಲದೊ
 ಳಗೆಲ್ಲಾ ಮೂರುವಿನ ವ್ಯಂಥಂಗಳಂ ಸಕಲದೇವಂಗಳೋಳು ಮಹೋತ್ಸವ
 ಮಾಗಿ ಸಕಲರಿಗೂ ಮೃಣ್ಮಾನ್ಯ ಭೋಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಚೇಕಾದ ಉ
 ಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಡಿಸುವಹಾಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿ, ಸಕಲ ಬಂಧುಗ
 ಳಂ ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ದಿನೈಅಪೂರ್ವಮಾದ ಭೋಜನಂ ಗೈದು, ನಿಜಾಂತಃಪು
 ರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯೊಡನೆ ಹೆ
 ಚ್ಚೆ ಚಿತ್ರಮಾಬರುವ ವ್ರೇಮ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕೀಡಾವೆ
 ಲಾಸದಿಂದಿರುತ್ತನೊಂದುದಿನಸು ಮೇಲಂತಪ್ಪಿನ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪು
 ಸ್ಪಗಳಿಂದ ಯಳೆದವನಗಳಿಂದ ಲುಂಕಿ ಕ್ರಿಡಾಂಗೈದನ್ನಿರ್ದಾಣವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಹ

ಕೈ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೆ ದ್ವಾರಕವಾಟಲೋವೆಗಳಂನೂಡಿ, ಜಾಜಿ ಪುಷ್ಪಪರ್ಯಂ
 ಕದಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮ ಜಾಯಿದಳಗಳಿಂದ ಬಟುದಿಂಬುಮೊದಲಾದ ಋಷಿ
 ಧಾನ್ಯಗಳಂರಚಿಸು-ವಂತೆನೆಮಿಶ್ರಿಸಂತಕಾಲ ಯೋಗ್ಯವಾದಚಂದ್ರಿಕಾವಿ
 ಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಧರಿಸಿದರು ಇಲ್ಲದಂತೆತೋರುವದಿನ್ನೆ ಶ್ವೇತಮಾದನೀತ್ರಧೂ
 ಸರಮೆಂಬ ವಸ್ತ್ರವೆಂ ಫುಲಿ-ಫುಲಿತವಾಗಿರುವ ಪರಿಮಳಗಳಿಂದಕೂಡಿದ
 ರಿಶಿಕೊಂಡು ಅನರ್ಘ್ಯಮಾದ ವಜ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಅಣಿಮುತ್ತಿನಸರಂಗಳ
 ಲಂಧರಿಸಿದಿವ್ಯಕರ್ಪೂರ ಗಂಧವಂಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಳಬರುವಸಂದ್ಯಾಕಾಲ
 ದಮಲ್ಲಿಗೆಮೊಗ್ಗು ಜಾಜಿಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಸಸ್ಯದ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಡಿಪುಸೌಗಂ
 ಧಿಕಾದೇವಿ ಸುಗಂಧರಾಯರು ಚೇಟೀಜನದ ಕೈಯಿಂನ ಚೇಕಾದಮದಕರ
 ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ದಿವ್ಯಪಾನೀಯಂಗಳಂ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ವೈಜನಗಳಂ,
 ಪನ್ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವವಜ್ರದ ಕುಚಾಯಿಗಳಂಕರ್ಪೂರದ ವೀಳ್ಯಂಗಳ
 ಲಂ ತೆಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಪೋನ್ನತವಾದ ಸೌಧಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಪತಿಸತಿಗಳೀರ್ವರೂ
 ಪರಸ್ಪರನೂಗಿ ಹಸ್ತಗಳಂಖಿಡಿದುಕೊಂಡು ಚಾಟೀಜಿ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದ
 ಸರಸವಾದ ಹಾಸ್ಯವಿಲಾಸಂಗಳಂಮಾಡುತೆ ಒಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಆಲಿಂಗನಗೈ
 ಯುತ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೆರ್ಮ ಮಂತ್ರಿಳಿದು ಅದರತತ್ವವಂನಿಶ್ಚಿಸುವಂತೆ
 ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಮನ್ಮಥನು ರತಿಸಮೇತವಾಗಿ ತನ್ಮೈರೂಪಸೌಂದರ್ಯಂ
 ಗಳಂತೆಗದುಕೊಂಡು ತನ್ನಬಾಣಂಗಳಾದನನಮಲ್ಲಿಕಾದಿ ಪುಷ್ಪಗಳಂಹಾ
 ಸಿಗೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ರಂಜದಂಪತಿಗಳಂ ತಿಳಿದುತನ್ನ ಸರ್ವ
 ಶಕ್ತಿಯಂತೋರಿಸಲಾಗ ಈರಾಜದಂಪತಿಗಳುಸ್ತಂಭವ್ರಳಯ ರೋಮಾಂ
 ಚಶ್ವೇತ ಮೈವರ್ಣ್ಯ ವೇಪಥು ಮೊದಲಾದ ಶೃಂಗಾರವಸ್ಥೆಗಳಂ ಪಡುತೆ
 ಸಾರಂಗಿವೀಣೆಗಳಂ ನುಡಿಸಲು ತಾಳಲಾರದೆ ಕಾಮಬಾಧೆಗೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು
 ಕಳವಳಂಗೆೊಳುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಚೇಟೀಜನವುದೂರದೋಳ್ ಮರೆ
 ಯಾಗಿಪೋಗಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನುತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯಂ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು
 ದಳವಿಧವೆಂಬ ಸ್ತ್ರಾನದೊಳು ಚುಂಬನವೆನೂಡಿ ನಾನಾವಿಧ ಕಲೆಗಳಂ
 ತೋರಿಸುತ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬಹು ಕಲಾವತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೌಢ
 ನಾರೀಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಯನು ತಿಳಿ
 ಯದಂತೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಚೆಗಿಯುವ ಚಮತ್ಕಾರ ಚತುರತೆ ಯಿಂದ ತನ್ನಂತಬ್ಬಿ

ಕೊಂಡು ಮೇಲ್ಮಲಗಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಚುಂಬನಾರ್ಥಮಾಗಿ ತನ್ನ ಅಧರವಂ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ದಿವ್ಯ ಫಲವಂ ಒದುಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಸ್ತನಗಳಂ ಕಳೆದುಕೊಂಡುಲೀಲಾ ಕಂಠಾಕವಂಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗವಂ ತಪ್ಪಿಸಿ ದಿವ್ಯೋಪಧಾಸನಂ ಕೊಡಲು, ಆಗ ವಿಜಾತೀಯನಾದ ರಸ ಸ್ಪರ್ಶ ಸೌಖ್ಯಂಗಳಿಂದ ಜಲವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಸಲೋಳಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯದಂತೆಯು, ದಿವ್ಯ ವರಿನುಳ ಉಳ್ಳ ಸ್ವಾದೂಷಕಮಂ ಕಂಡು ತ್ವರಿತವನು ತೃಪ್ತಿಸಂತೆಯೂ ಸುಗಂಧ ರಾಯನು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಳವಳಿಸಿ ಸುಲಲಿತವು ತೋಳಿಬಿಳಲಿ ಕಾಮ ಬಾಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗಡಗಡಾಗಿ ವಿರಹ ತಾಪಕ್ಕೆ ನಡುಸಡುಗಿ ರಾಣಿಯಂಕು ರಿತ್ತು ಮೆಚ್ಚಿದನು ಸ್ತ್ರೀರುಗಳೋಳಿರುವ ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಚಾತುರ್ಯಗಳ ಸುರುಷರೋಳು ಇರುವದತಿಶಯವೆಂದು ಸುಡಿಯುವ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕಾಂತನಂ ತಬ್ಬಿತನ್ನ ಕಲಿಗಳ ಅಧಿಕಮಾದ ಚಮತ್ಕಾರ ಚತುರತೆಗಳಂ ತೋರಿಸಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಕರೀರ ಅಂಗಮನಸೌಖ್ಯಂಗಳೋಳು ಪರಸ್ಪರ ಭೇದ ತಿಳಿಯದಂತ ಸಮರತಿಯ ಸಮ್ಮರ್ಥ ಸಂರಂಭ ಸಂಪಾಪನಾದ ನಿರತಿಶಯ ಸೌಖ್ಯ ಸಂದೋಹನುಂ ಬೆಳೆಸಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿಯಿರಲು, ಆಗ ದುಪತಿಗಳೀರ್ವರು ಸಮರತಿಯ ಸೌರಂಭ ಮಹಾಸೌಖ್ಯ ಸುಗಂಧವಲ್ಲಿಮುಳಗಿ ತೇಳಾಡಿ ಈಜೆಬರುತ ಶ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಗೆನು ಪುಷ್ಪದ ಹಸಿಗೇಡುಲ್ಲಿ ಮಂದಮಾರುತದಿಂದ ಸೇವಿತರಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಪರಿಜನರಿಂದ ಪಾನೀಯಪನ್ನಿರು ವೈಜನೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸುತ ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಪಗಡೆಯನ್ನಾಡುತ ಈರ್ವರೂಸನಾಟವ ನಾಡಿದರೆ ಸಮರತಿಯುಕೊಡುವದು ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಪುರುಷಾಯಿತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೈದು ಆಡಿ ಆದೇಮೇರಿಗೆ ನಡಸುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ಪರವಶವಾಗಿ ಪನಡಿಸಿಹರಲು, ಆಗ ಉದಯಕಾಲದೋಳಾಗುವ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಡ್ಯ ವಿಕೀಷಂಗಳಿಂದಲೂ ಗಾಯಕರು ಪಾಡುವ ಉದಯ ರಾಗಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ದೇವಾಲಯಂಗಳೋಳು ವಿಪ್ರನರೈರು ಪೇಳುವ ಸುಪ್ರಭಾತ ಮೊದಲಾದ ದೇವತಾಸ್ತುತಿಗಳಿಂದಲೂ ಯೆಚ್ಚರ ಗೊಂಡು, ದುಪತಿಗಳೀರ್ವರು ಇಳಿದು ಬಂದು ಮುಖಮಜ್ಜನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ನಾನನಂಗೈದು ಅರೋಗಣೆಯೊಂ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಗೃಹದೋಳು ಗುರುಪನಭಕ್ತಿಯಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು.

ಹೀಗೆವೊಂದೊಂದು ದಿನಸದೋಳ್ ವೊಂದೊಂದು ಕ್ರೀಡಾವಿಲಾಸ
 ದೋಳರುತನುತೊಂದುದಿನಸದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಯನುಗೃಹೋಪವನ
 ದೋಳರುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಪ್ತಿಯಾಗಿವಾಸನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಾಭ
 ರಣ ಭೂಷಿತಿಯಾಗಿ ವೀಣೆಯಂವಾದಿಸುತ್ತ ಸುನ್ಮಾನದಿಂದಿರುವ ಕುಸು
 ಮಲತೆಯಂ ನೆನಮ ಪೋಗಿ ಆ ಮಂದಿರದೋಳಾಕಾಂತೆಯೊಡನೆ ಚತು
 ರಂಗನನ್ನಾಡುತ ಕಾಂತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಸುದತಿಯಂ ಕುರಿ
 ತು ನೀನೇ ಪಾಡಿದ ಘನ ರಾಗನಂ ಬಿಟ್ಟು ಅನುರಾಗನಂ ತೋರಿಸೆಂದು
 ಹಾಸ್ಯನಂ ಮಾಡುತ ಕಾಮಾಸಕ್ತನಾಗಿ ನುಡಿಯುವ ಪ್ರಿಯನಂ ಕುರಿತು
 ಕುಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯು ಅನುರಾಗಕ್ಕೆ ತಾಳವನೇವೇ ಜೊತೆನಾಡಿ ಹಾ
 ಯಿಗೊಳಿ ಕಪೋತ ಕೂಜಿತದಿಂದ ಹಂಸ ಮಯೂರಾಭಿನಯನುಂ ತಾ
 ಳೈ ಕಾಲತ್ರಯನುಂ ತಿಳಿದು ಮೂರ್ಛನಾದಿಗಳಂ ಕಳಿದು ವಿಶ್ರಮಸ್ಥಾ
 ಸದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸಿದಾಸನುಗೂಡಿ ಮೃದುವಾಗಿಚಿತ್ತಾನಂದನಂ ಬೆಳಸೂ
 ವದು ಸಿನ್ಧು ಅರ್ಧಿನವೇ ಸರಿಯೆಂದು ಶ್ಲೇಷೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಯೆಳೆನೆಗೆ
 ಯ ಕುಡಿಕೂಟದಿಂದ ಶುಕದಂತೆ ನುಡಿಯುವ ಕಾಮಿನಿಯು ಕೈಪಿಡಿದು, ಆ
 ಲಿಂಗಿಸುತ್ತ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರತಿ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಆನಂದಗೊಳಿ, ಮದನನು
 ಹಾರಾಯಂಗೆ ದುಬ್ಬಾಭಿಷೇಕನಂ ಗೈರಿ, ಆಕಾಂತೆಯಂ ತಕ್ಕೈತ್ತಿ, ತಂ
 ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬೀಸುವ ವನಮಧ್ಯದ ಪುಷ್ಪಲತೆಗಳ ಪಂಜ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿ
 ವಂ ಮಾಡಿ ಮರಿಸಾನೆಯಂತೆ ಜನ್ಮನದ ನೊಂಪಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನ್ವೇದ
 ದಿಂ ತನುತಂಪಾಗಿ ರತಿಶ್ರಮದಿಂದ ಮುಖಚಿನರಿ ಸ್ತಿ ಗ್ರಹಂಗಳನುಂ ಬೆನ್ನ
 ಗಳಂ ಪುಷ್ಪಾಪಹಯ ನೆನದಿಂದ ಮರಿಸುತಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ಸಂಪುಷ್ಪಾರ್ಥನಾಗಿ ಉಪನನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುಕಂ
 ಡು ಕಾಣದಂತೆ ಪುಷ್ಪನಂ ಕೂಯುತತನ್ನೊಳಗೆತಾನೆ ಈಪುಷ್ಪಗಳಂಕೂ
 ಯುವದು ಬಹುಪ್ರಯಾಸವು, ಇದರಿಂದಬಹುತ್ರನು ಕಾಣುವದೆಂದು ನುಡಿ
 ಯುತಹಾಗೆಸವಿಸವೋಳುವನುಜಕಾಂತನಂಕಂಡು ಆತನಡಿಗಳಿಗೆಯೊರಗಿ
 ಕೈಮುಗಿದುನಿಲ್ಲಲು, ಆಗಸುಗಂಧರಾಯನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂಕುರಿತು
 ನಗುತೆತನ್ನ ಕೈಮೊಳಗಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳಂಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡಲು ಆಗ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪತಿಯಂಕುರಿತು ತನ್ನಮ್ಮದುವಾದ ಹಸ್ತಂಗಳಂ

ದುಸ್ತಿದಹನವುಗಳು ಬಹುವಾಗಿರುವದರಿಂದಾಹಸ್ತಗಳು ಯಷ್ಟುಪೂ
 ಯವೋಡದುದೋ? ಶರೀರವೆಷ್ಟು ಚೆನರಿರುವದೋ? ಮುಖವೆಷ್ಟು ಕುಂದಿಯಿ
 ರುವದೋ ಯಂದು ಪುಷ್ಪವೆಂ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತ ಆತನವೈಯ್ಯಂನೋಡಿ ಈ
 ವೆಲ್ಲವು ಕುಸುಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಲತಾನಂಬಂಧದಿಂದ ಆಗಿರುವದು ನಿಶ್ಚ
 ಯವೆಂದು ಪೇಳಿ ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲಾ ಆಣೆಯಂಪೇಳುವೆನೆಂದು
 ನುಡಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೊಡನೆ ನಗುತ ನಿನ್ನ ಹಾಸ್ಯವೀಗ ಯಥಾರ್ಥ
 ವೆಂದು ಸರಸವಾಡುತ್ತಾ ಕರನಂಪಿಡಿದು ಉಪನವಕಡೆಯೋಳ್ ಕೆಂಪು
 ನೂಣಿಕದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತನಾಗಿ ನಿರ್ಮಲೋದಕಗಳಿಂದಾ ತುಂಬಿ ದೂರಕ್ಕೆ
 ಅತಿಕೆಂಪಾದ ವಸಂತದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಮನೋಹರವಾಗಿಯಿರುವ ಸರ
 ಸ್ಸಿನ ಸವಿಾವನು ಕುರಿತು ಕರತಂದು ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ತೆಗದು ಜಲವಂಪ್ರ
 ಪೇಶಿಶಿಬಹುವಿಧಂಗಳಾಗಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂನಾಡುತ್ತಿರುವಸಮಯದೋಳ್
 ನೀರೊಳಗೆ ಯಿರುತ್ತ ಮುಖವ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಕಂಟಿನ ಸರದಲ್ಲಿಚ
 ಲ್ಲಿಸುವಕಾಂತೆಯಂ ಕಂಡು ಮತ್ಸ್ಯವೆಂಪಿಡಿಯಬಂದ ಸರ್ಪವೆಂದುತಿಳಿದು
 ಬೆದರುವಕಾಂತನುಕಂಡುದೇವಿಯುಯದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು, ಸರ್ಪನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮದಂ
 ದು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಜಲವಂ ಪ್ರವೇಶಿಶಿ, ವಿಲಾಸನಂ ಗೈಯುತಲಿರುತ
 ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಬಗ್ಗಿಯಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಜಡೆ
 ಯಂ ಕಂಡು ಭೇದತಿಳಿಯದೆ ಬೆದರುವ ರಾಯನಂಕಂಡು ನಗುತ ಕಾಂತ
 ಸಕ್ಕೆಯಂ ಪಿಡಿಯಲು ಆಗ ನಿನ್ನ ಜಡೆಯಂಕಂಡು ಭೇತಿತೋರುವದೆಂ
 ದು ರಾಣಿಯಂತಕ್ಕೈಶಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಈರ್ವರು ವಸ್ತ್ರಗಳಂಧರಿಶಿ
 ಪುಷ್ಪಿತವಾದ ಚಂಪಕವೃಕ್ಷದ ಉಪರಿಭಾಗದಿಂದ ಜೋಲಾಡುತ್ತಲಿರುವ
 ಮಲ್ಲಿಕಾಲತೆಗಳಂ ಶಳಿದುಕಟ್ಟಿ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಂನಾಡಿ ಈರ್ವರೂ ವಿಲಾಸ
 ದಿ ದವರೋಳ್ಳುತು ಆಡುತಲೆ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಕೂಯಿದು ಮುಡಿಯು
 ತ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯೂತವಂ ಮೂರಿಯಿರುವ
 ಕಿರುಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳಂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸವಿಮ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಅಧರ
 ರಸಂಗಳಂ ಸವಿಮನೋಡಿ ಅಧರರಸವೆ ಅಧಿಕವೆಂದು ಸೀತ್ಕಾರಂಗಳಿಂದಾ
 ಶ್ಲಾಪನಂಗೈಯುವ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಉಯ್ಯಾಲೆಗಳಿಂದಿಳಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಲತಾ
 ವಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಾಸವೆನ್ನಾಡಿಕೊಂಡು ಲತೆಗಳ

ಮೇಲೆ ಬಗಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಹರಿಸುವ ಹಂಸ ಮಯೂರ ಗಿಳಿ ಚಕ್ರವಾಕಗ
ಳಂಕಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಸವನುಲ್ಲಿಕಾ
ಕುಂಬಗಳೊಳಗೆ ಬಿತ್ತ ಕ್ರೀಡೆಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಮದಕರಂಗಗಳಾದ ಫಲಂಗ
ಳಂ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತ ತಳುಕುಗಳ ಹಾಳಿಗೆ ಮೋಳೆ ಮಲಗುತ್ತ, ಚಿಗುರುವಿ
ಲ್ಯಗಳಂ ಸವಿಯುತ್ತ, ತರುಣಿಯರ ಮುಖಗಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೂಗುವ ಯ
ಳತುಂಬೆಗಳ ಧ್ವನಿಯೆಂಬ ಶ್ರುತಿನಾದದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚಾರಿ ನುಡಿಯು
ವ ಗಿಳಿಗಳ ಸೊಲ್ಲುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಯಸ್ಥಾನವಂ ಪಿಡಿದು, ಕುಣಿ
ಯುವ ನವಿಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೇತ್ರಾನಂದಕರನಾಗಿ ಕಿನಿಗಿಂಪಾಗಿಯೂ
ಯಿರುವ ಸ್ವರವನೊಂಪಿನಿಂದ ಪರಮೋಲ್ಲಾಸ ಹರ್ಷಿತರಾಗಿ ಪುಷ್ಪಂಗ
ಳಂ ತಂದಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಅರವನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ದಿವ್ಯಮೃತ್ಯು
ನ್ನಭೋಜನಂ ಗೈದು ದಿನದಿನದೊಳೊಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ
ನಿತ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವದಿಂದ ಕೂಡಿ ನಕಲ ದೂ
ಮಂಡೆಲಾಧಿಪತ್ಯ ವೈಭವದಿಂದ ಗುಖದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ॥

ಗದ್ಯ * ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಜವಾಖಂಡಲ
ವ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ಸುರನರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂ
ಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ
ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧನಾಸ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ನಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ ಚ
ತುರ್ವಿಧ ನರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾಕತ
ಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮೇಯ
ಸುಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಜಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿಬಿರುದ ಮ
ಹೀಶೂರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ವಡೆಯರನರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಸ
ವಿನ ಕೃತಿಯೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಿವಾಹ ರತ್ನ
ಪುರವ್ರವೇಶ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ವರ್ಣನವೆಂಬ ೩೩ನೇ ಅಸ್ತ
ಸಕ್ಕ ಮಂಗಳ ಮಹಾ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

ಮೂವತ್ತ ಮೂರನೇ ಅಷ್ಟಾಸಂಪೂರ್ಣಪು.

ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳಂ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ, ಮುಖವಂ ತೋರದೆ ಅಸ್ತಾಚಲವಂ ಮರೆನಾಡಿಕೊಂಡು ಪೋಗುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕಾಂಡವಟವಂ ಮರೆನಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಸ್ವತೀ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ. ತನ್ನ ಸವಿವಾದವರ್ಧಿ ಸರಸ್ವತೀಸಹಾಯ ಶರದಾಶರೀರವೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ವೇಳಲ್ಪಡುವ ಪುರಾತನ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕರಾದ ರಾಜರುಗಳಚರಿತ್ರಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಆರಾಯರೂ ಮಾಡಿದ ಇಷ್ಟಾಪೂರ್ತಂಗಳಾದ ದರ್ಶನಗಳಂಕೇಳುತ್ತ ಮತ್ತು ಆರಾಯರೂ ಮಾಡಿದ ಅಶ್ವರ್ಥ್ಯಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸುತ್ತ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನೈದಿ ಆಪ್ತಾದಶಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಂಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಂಗಳಂ ತುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾಧನಂಗಳಾದ ಜ್ಞಾನಧಕ್ಕೆ ಮೈರಾಗ್ಯಂಗಳನ್ನೆ ಬಯಸುತ್ತಾ ನಿಜಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ನಾನು ಧನ್ಯನಾಗಜೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರಂಕುರಿತು ವೇಳುತ್ತಾ ಪುತ್ರೇವಣ, ದಾರಿವಣವನೇವಣಂಗಳೆಂಬಿವು ನಿಸ್ಪೃಹನಾಗಿಯಿರುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂನೋಡಿ ಧರ್ಮವತ್ತಿಯಾದ ಗುಣವತೀದೇವಿಯುಪತಿಗೆ ಅನುಕೂಲನಾಗಿ ಸಡಿಯುವದೇ ಪತಿವ್ರತಾಸ್ತ್ರೀರಿಗವರಮಧರ್ಮವೆಂದು ಕೇಳಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ ಬಯಸದೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸವಾಗೊಂಡು ಮಣಿಮಂಜರಿ ಕನಕಲತಾ ಕಮಲಿನೀ ಚಂದ್ರಕಳೆಯಂಬ ನವತಿಯರಂನೋಡಿ ಎಲೈ ತಂಗಿಯರೇ! ನೀವುನಾಲ್ವರಂ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಸವಂಗಳಂ ಚಳಿಸುತ್ತಾ ಸುಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಎಂದು ವೇಳಿ ನೋಸಿಯಾರಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರಂ ಅವರವಶವಂಮಾಡಿ ರಾಯನ ಸವಿವದದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾಸಿರುವೆನೆಂದುವೇಳಿ, ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ರಾಯನ ಸವಿವಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು; ಆ ಬಳಿಕ ಸುಮತಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ, ವೀರಗೇನ ಚಿತ್ರಗೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಬಲಗಶಾಲೆಯೋಳ್ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ

ಸುಗಂಧಮಾಕಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಳಿತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿನಿಜ ಭುಜಪರಾಕ, ಮಂಗಳಂ ವಕ್ಷುಣಿಸುವ ವಂದಿನಾಗಧ ಮೈತಾಳಕವನಂಗಳಂ ಜಯಜಯ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೈಲಾಗಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ನಾಸ್ತ್ರಾಂಗವನೊಡುವ ಸಾಮಂತರಾಯರ ಕೀರಿಟ ಕುಂಡಲಾಭರಣಂಗಳ ಝಣತ್ವಾರ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅವರು ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಅವರು ವೀರರಾಹುತರು, ಅವರು ದೇಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಯಿವರೆಲ್ಲರೂ ಲಾಟ ವರಾಟ ಮರಾಟಮುಂತಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಈತನ ಕಷ್ಟವೆನ್ನೊಪ್ಪಿ, ಕಟಾಕ್ಷನಂಸವೇಕ್ಷಿ ಕಾದಿರುವ ಕಾರ್ತೀರಪತಿಯು, ಪರಾಕ್ರಾಂತನು ಮರಾಟನಿರಜೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಅವಸರದಗುರಿಕಾರರ ದೀರ್ಘನಾದ ಯಜ್ಞರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಭೇರೀ ಪಟಕ ನಿಸ್ಸಾಣಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳ ಭಾಂಕಾರಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಚಾಮರಂಗಳಂ ಬೀಸುವ ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿಯರ ಕರಕಂಕಣಾರವಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳು ನೋಂಕಿ ಉಕ್ಕಿಬರುವ ತೆರೆಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಮೊರೆಯುವ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪವು ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಟಕಾಧಿಪತಿ ಕಪ್ಪವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಖರ್ವನಂಖ್ಯವುಳ್ಳ ಕನಕಮುದ್ರಿಕೆಗಳಂ ಮತ್ತೆ ಮಹಾರಾಯನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕರಿಕಲಪಹಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪರಾನುರಿಸುತ್ತಾ ಸುಮತಿಯಂ ನೋಡಿ ಕಾರ್ತೀರಪತಿ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಮುಖವೆನ್ನೋಡಲು, ಆಗಸುಮತಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆನ್ನರಿತು ದಿವ್ಯಾಭರಣಂಗಳಂ ಮುತ್ತಿ ನಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವರನ್ನೆದ ತುರಾಯಿಗಳಂ ಹತ್ತಾರು ಚಿನ್ನದತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ, ನಿರಾಜಿಯಮುಸುಕುಗಳಂ ಪೊದ್ದಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೀರಸೇನನಂ ವಾರಿಸೋಟದಿಂದ ದೀಕ್ಷಿಸಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿದ್ದ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರಲು ; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಯ್ಯಾವೀರಸೇನ ; ಕೆಲವುದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನಾನಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಯದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕನರಪತಿಗಳುಮಾಡುವ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ

ನಡೆದು ಬ. ದವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ
ಕರೆಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ದೇವರ ರೀತಿಗೆ ನಡೆಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರು
ತಲಿಭೆಯೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲು, ಆವೀರನೇನನು ಸರಸ್ವತೀ ವಿಲಾ
ಸ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಗೆ ಬಾಗಿಳೋಳ್ ನಿಂತು ನೀತಿವಂಶ . ಗುರಿಕಾರನಿ
ಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲಾ ಗುರಿಕಾರನು ವೃದ್ಧರಾಯರ ಸಮಿ.ಪನ್ನ, ಪ್ರದಿ, ಬಗ್ಗಿ
ಬಾಯಿಗೆ ಹಸ್ತವೆಂಬವನೊಡನೆ ಎತ್ತಿ ರಾಜಾಧಿ ರಾಜನೆ ! ಮುಖ್ಯನೇ
ನಾಪತಿಯಾದ ವೀರನೇನನು ಏನೊ ವೈಂದು ಕಾಳ್ವನುವಿಜ್ಞಾನನೆ
ಯಗೈಯ್ಯಜೇಕೆಂದು ಒಂದು ಇಥಾಸ, ಯೆಂದನ. ದ ಮಾರಾಂಕೇಳಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯಮುಖವಂ ನೋಡಲಾಮಂತ್ರಿಯು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ವೀರ
ನೇನಸಂಕಂಡು ಮತ್ತೇನು ವಿಶೇಷವೆಂದು ಕೇಳಲು ಆವೀರನೇನನು ಎತ್ತಿ
ಮಂತ್ರಿಸ್ತೆನೆ! ಈಗ ಕೆಲವು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕ
ಳುಹಿಸುವೆಕಾಗಿಧೆ, ಅದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮಂಕರದುಕೊಂಡುಬರೆಯಂದು ಸು
ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿಧೆ, ಯಂದು ಬೇಳ್ವ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇ
ಳಿ, ವೃದ್ಧರಾಯನ ಪಾದದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತುಕೇಳಿದ ವರ್ತಮಾನವಂ ವಿ
ಜ್ಞಾನನಯಂ ಗೈಯ್ಯಲಾ ವೃದ್ಧರಾಯನು ಅದ್ಯಾತಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಆ
ಯಾತುಂಕೆಯರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನುರಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಮಾ
ತ್ರವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಬಾರವಂತೆಯೂ, ಆ ರಾಯರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾ
ನಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಡತೆಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ನೀನು ಉಪೇಕ್ಷೆ
ಮಾಡದೆಅಲ್ಲಿಗೆಪೋಗಿ ಪ್ರಮಾದಂಗಳು ಬಾರವಂತೆ ನೋಡಿಬರೆಯೆಂದು
ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು; ಆಗಮಂತ್ರಿಸೇವಾ ನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಆಜ್ಞೆಯಂಶಿರಸಾ
ವಹಿಸಿವೀರನೇನನಿಂದೊಡಗೂಡಿಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಣಾಮಮಾ
ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ಆಯ್ಯಾ ಮುಖ್ಯಮಾತ್ಯರೆ! ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರದು ಈ
ಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಉಂಟಾದದ್ದರಿಂದ
ನಿಮ್ಮನಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿ
ಯು ಸಖ್ಯಮಿ ಮಹಾನು ಭಾವನೆ! ನಿಮ್ಮ ಚರಣಂಗಳನ್ನೆ ಕಾಡಿರುವೆನೆಂದು
ವೇಳಿ ವೀರನೇನ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರಿಗೆ ಕಾಕ್ಷೀರವತಿ ಮರಾಟವತಿಗಳಂ ಕ

ರದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ !
 ಈ ಯಾರ್ಯ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿರು
 ನ ರತ್ನ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮರ्याದೆಯು ಪೂರ್ವದಿಂದ
 ಲೂ ನಡಮ ಬಂದು ಇಥೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ನು
 ಮತಿ ವೀರಸೇನರ ಕರಲಾಘವಿಂ ಬರುವ ರಾಯರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಮಾತ್ಮನಾ
 ದ ಸುಬುದ್ಧಿಯುಯದಾರಾಗಿಪೋಗಿ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ
 ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರತರಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ರನ್ನದಜತ್ತಗಳು ಪಿಡಿದು ಸಂತಿರುವ ಕಂಚುಕಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮೀವರಾಕು!
 ಕಾಶ್ಮೀರ ಪತಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟ ಕೊಂಡು ಕಾದಿರುವನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇ
 ಕೆಂದು ವೇಳದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿನಿಂತಿದ್ ದೇಶಾಧಿ
 ಪತಿಗಳಂ ನೋಡಲಾಗ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯು ಹಸ್ತದಲ್ಲಿಪಿಡಿವಿರುವ ಸಿಂಹಾ
 ಜಿ ವಸ್ತ್ರದೋಳ್ ಮಡಗಿರುವ ರತ್ನಗಳಂ ಕೈಕಾಣಿಕೆ ಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ
 ನೂರಾರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿಯಲಾಗ ಮ
 ರಾಟಪತಿಯು ಮರಕತಮಣಿಗಳಂ ಕೈಕಾಣಿಕೆಗಳಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರ
 ಲು, ಆಕಾಲದೋಳ್ ಅನಹಾಯ ಶೂರ ವೀರನರವತಿ ಬಿರುವೆಂತೆಂಬರ ಗಂ
 ಡೆ ರಾಜಾಧಿ ರಾಜ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ಪರಾಕೆಂದು ಒಪ್ಪಾಗಿ
 ನಂದಿಗಳು ಬಿರುದು ವ್ಯಂಗಗಳಂ ವಕ್ಷುಣಿಶಿ ಕೈವಾರಂಗಳೆನಾಡುತ್ತಿರ
 ಲು, ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಾಶ್ಮೀರಮರಾಟಪತಿಗಳ ಹಸ್ತಂಗಳಂಪಿಡಿ
 ದು ಎಲೈ ರಾಯರುಗಳರಾ! ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಣಿಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕು
 ಳ್ಳಿರುವಂತೆನೇಮಿಶಿ,ಲಾಟ ವರಾಟ ಮುಂತಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನ ಉಚಿತ
 ಮಾಡ ಉಲಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವಂತೆ ಅವಸರದವರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯೆಂತು
 ಮುಖ್ಯಾಮಾತ್ಮನ ಮುಖವೆನೊಡಲು,ಅಮಾತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನು ವೀರಸೇನನಿಗೆ
 ಸಂಭೋದೆಯೆನಾಡಲಾಗ ವೀರಸೇನನು ಅವಸರದ ಗುರಿಕಾರನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ
 ದರನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಂಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ರ
 ನ್ನದಹಾರಗಳಂಕಂಠದಲ್ಲಿಕಟ್ಟಿ ಮುತ್ತಿನ ತುರಾಯಿಕುಚ್ಚು ಮಣಿಕಿರೀಟಕ್ಕೆ
 ಮಡಗಿ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂಒಪ್ಪಿಸಿ,ಮರಾಟಪತಿಗೆ ಮಾಣಿಕ್ಯ
 ಕುಂಡಲ ಕಿರೀಟಗಳಂಒಪ್ಪಿಸಿ ಮರಕತಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ

ಸುತ್ತುವಿಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗಳೆಂಗಳಂಧಕಸ್ತೂರಿಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳೆಂಬಪ್ಪಿ, ವೀರಸೇನನು ರಾಜೇಂದ್ರಸಹಿಯೆಂಬಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ಮಿಕ್ಕಾಡದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ವಿಷ್ಣುಂಬರಾಭರಣಂಗಳೆಂಗೆತ್ತ ನನ್ಮಾನವೆಂಬಾಡಲು, ಆಗಸುಬುದ್ಧಿಯು ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯೆ! ನೀವು ನೀತಿನಾರ್ಗವೆಂಬಿಟ್ಟು ನಡಿಯುವರಲ್ಲ, ಸ್ವಬಲಪರಬಲಂಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸದೆಕಾರ್ಯಂಗಳೆಂಬುಸುವವರಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಿಮಗೂ ಕಾನುರೂಪವರಿಗೂ ಬಂದಿರುವ ಕಲಹಂಗಳೆಂನೋಡಿವರೆ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟು ಮಾರಿ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ ನಡಿಯುವರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿದೆ ಅದೇನಾರೂಪಗುಂಟಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವನಮ್ಮ ಸೇನಾಕಟಕವೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿರುವ ಸರಸ್ವತೀ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಯೆ ಸೇನಾಕಟಕವಾಧೀತು, ಇಂತುಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಆಗಿದೆ ಯೆಂದುಸುಬುದ್ಧಿಯು ಬೇಳುತಲಿರಲು, ಆಗಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯು ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖವೆಂನೋಡುತ್ತ ಆಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳರಾ ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರ ನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಾದಿರುವ ನಮ್ಮಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತುಗಳು ಕಾನುರೂಪದ ಅರಸಿಗೆ ಬೇಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಓಡೋಲಗವಿಂದಿದ್ದು ಅಡ್ಡಬೀಳುವ ಜನರಂಕಾಣುತ್ತಾ ಕಾಂಡಪಟವೆಂಪೊಕ್ಕು ಸೇವಕಜನರೊಡಗೂಡಿ ಶಕುಂತಲೆಯೋಳ್ ಶಯ್ಯಾಗೃಹವೆಂ ಶೇರಿ ಕಯನವೆಂಗೆಯುತ್ತಿರಲು ;

ಅತ್ತಲಾ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ಇವರೀದ್ಯರೂ ಕುಮಾರ ಭವನದಕುರುನಿಂದ ಹಜಾರದೋಳ್ ಕುಳಿತುಯ್ದು ವಂಶತಿಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯರಾದ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಮೊದಲಾದವರ ಬಾಲ್ಯಕಾಮಾರ ಯವ್ವನಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಪಠಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತೂ ಯದುಪತಿಯ ಪತ್ನಿಯರ ಕ್ರೋಡಾ ವಿಹಾರದ ಪಠಂಗಳಂ ನೋಡುವನುಯದೋಳ್ ಪ್ರಣಯಕೋಪದಿಂ ಕೋಪಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಜೀಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚಿತ್ರಪಠವೆಂ ನೋಡಿ ಮಾಲತಿಯು ಇದುವರಾವ

ಪರವೈಕಾಣ, ವೇಷ್ಯನಕಾಲ್ಪಳ್ಳಿ ಬಿದ್ದು ಒಪ್ಪಾಡುಬರವುಯಾವದೋ? ಈ ದೇವರುಗಳು ಪಟ್ಟವಾಡು ಯಾರಿಗೂಬಾಡುವೆಂದು ಕಾಕುಹಾಕಿಸಿಗೂತ ಮರಳಮರಳ ಹಾಸ್ಯನಾಡುಗಳಂನಾಡುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕೋಪದಿಂದೊಳನಂಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಅದಯಾವನಳೇನಗುವಳು ಅನಳಂ ಆಜಿಗೇಕಳುಹಿಶಿ ಬಾಡುಂದು ಛದ್ರನತಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗ ಮಾಲತಿಯು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ತಾಯಿನಡತಿಯೇ! ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಈ ಪರೀಮಾಡುಗಳಂ ಆಡಿದ್ದೆ ಉಂಟಾದರೆ ಆಜಿಗೇ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಟ್ಟಿನ ಮಾಲತಿಯು ನೋಡಿ ಮಂದರಾನಾಯು ಎಲೇಚೂಂತಕಾರ ಹುಡುಗಿಯೇ! ದೊರಚ್ಚಗಿಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲೀ ನೀನೆಂದು ಪೇಳುವ ಕಾಲದೋಳಾ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯುಂದು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ಇವರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ ತಾಯಿದೇವಿಯೇ! ಬುಚಿತ ಮಾದ ಊಟವಂನಾಡಿ ಆಟಗಳಂನಾಡುತ್ತಾ ಪತಗಳಂಪರಮೆನಿಸಬಹುದು ದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಸೆಯಂಮಾಡಲಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯುಡುವಂ ಪಿಡಿದುಬಿರುತ ಎಲೈಸಖಿಯೇ! ಕಳಂಗಳಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದಬಳಿಕ ಈಭೂವಿಶೇಷ ವೀನೋಕಾಣ, ಹರಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳು ಆಗುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ, ಯೇನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ವಸ್ತ್ರೇರಸಂದ ಪಾದಂಗಳಂತೊಳದು ಮಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿ, ರತ್ನದತ್ತಿ, ಸೋಳಾ ಸಣ್ಣ ಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಮಡಗಿರುವ ಮಧುರಾನ್ನವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಂಪಾಗದೆ ಆಗಲೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲಾಗರಗಳಂ ಸವಿದೂಸುವಿದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂತಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯುಳ್ಳಿಗೆ ಕಲನು ಮೇಲಾಗರಗಳಂ ಕೊಡಲು, ಎಲೈ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುತಂಗಳೊಟವು ನನಗೆ ಧರವಲ್ಲವೆಂದು ತಾಳದಗಳಂಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಊಟದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಪಲ್ಲವಾಧರಿಸರುತಲ್ಲಣಪಡುತ ಪದ್ಮರಾಗದಬಟ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟನಾಗಿ ಮಡಗಿದ ಮಧುರಮಾದ ಮಹರಂದರಸನಂಸವಿಯುತ ಎಲೈಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ! ಸುಗಂಧದಿಂದ ಫುಮುಫುಮಿಸುವ ಸುರಭಿಯುಹಾಲಿನೋಳಾ ಹದವಾಗಿಹಬ್ಬಿರುವಹಾಲುಕೇಸೆಯುಬೆಟ್ಟ ಸಿಂದಾಧರೂ ಮುಟ್ಟದೆಬಟ್ಟಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದುಕೇಳುತ್ತ ಕುಸುಮಲತೆ

ಮುಕುರುವಿಂದದತ್ತಜ್ಞಾನೋಳ್ ದಟ್ಟವಾಗಿಮಡಗಿರುವಮೊಸರುಮುಕ್ತಿಯಂ
ತುತ್ತಾದರೂ ಮತ್ತಗೆ ಮೆಲ್ಲಬಹುದುಮಂದುನುಡಿಯಲು, ಆಗಬುಟ್ಟಿನಿಂದೂ
ರಿವಬುಟ್ಟಿನಕಾಯಿಗಳಂಸವಿಮನೋಡುತ್ತದಧ್ಯನ್ನವಂಕರ್ತರೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾ
ಗಿ ಭುಂಜಿಸುತೆ ರುಚಿತೋರದೆ ತೊರವಾಗಬಾಯಿನೀರೂರಿ ನಾಕರಿಸುತ್ತ
ಊಟವುಬ್ಯಾಡವುಬಾರವುಬ್ಯಾಡವೆಂದುಕೈಗಳಂತೊಳದು ಕಪೂರ್
ರವನೋಗಡು ನೊಂಕಿದವೀಳ್ಳನಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಭುಜದೋಳ್
ಹಸ್ತವೆಂನಿಟ್ಟು ತಡತಡದು ನಿಜು ಸುರಂಬಿಡುತೆ ಕಚಭಾರದಿಂ ಕಂಠವಂ
ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಬಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೇಲಿಸುತ್ತ
ಪುರ್ಬುಗಳಂಚಲಿಶಿ ಆಯಾನದಿಂ ಜೀಸರಂಗೆೊಳುತೆ,ಮಾಲತಿಯು ಕೊಡು
ವ ನೀಳ್ಳದಮಡುಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮನವುಬಾರದೆ ಮಾರುವೂರವಾದರೂ ದೂರೆ
ವಾಗಿತೋರಿ ಸುರಗೀಹುವೈಸ ಸುರಟನೆಳಳೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ಕುನಾರ ಭನಸವಂಪೂಕ್ತು ಗಿಣಿ ಕಾಳಂಗಳಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳುಪೇಳುವೆ
ಪಾದದ ಯೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿದಂತೆ ಕೈಗಳಂಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿರುವ ಕೆ
ಳದಿಯರಂ ಕಂಡು ಕಾಣದಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆಬರುತೆ ವನೇಳದಪರೈಕಂದಲ್ಲಿ ಹಸೆ
ನಾದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲ್ಪದೋಳ್ ಕುಳತಿರಲು, ಮುಂದಯಾನೆಯ ಬೆಗ
ಳೋಳ್ ಬುಜವೆಂನಿತ್ತು ಕುಸುಮಲತೆಯು ಯಡಬಿಡದಿರುವ ತೊಡೆಗಳಭಾ
ರದಿಂ ತಡೆಬಡುತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುತೆ ಕನುಲದವನಳುಗೆ
ಳಂತೆನವ ಕಣ್ಣಿಳರೆವೈಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚದೆ ಇರುವರವ್ಯರೋಳ್
ಪೇಳಲಕಕ್ಕನಾದ ದೌಹೃದಯಾನವೆಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆಬಂದು
ತೂಗುಮಂಜದೋಳ್ ಕುಳತು ಬರುಗುವಿಂಬು ಮೋಲಿ ವಾಯಾಗಿ ಮ
ಲಗಿ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ನೀಣೆಯಂ ಮಡಗಿ ಮ
ಲಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ನೀಕ್ಷಿಸಲು, ಆಗ ಆದೇವಿಯು ಎನಗಿಂ
ತಲೂ ಸುಕುನಾರಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಸಪಡು
ವೆಂತೆ ಕಾಣಿಸುತಲಿಫೆಯೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವ
ಲ್ಲವೆಗಳಂತಿರುವ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕೀತಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಡ್ವಾದಿಸ್ಸರಗಳಂ
ಸರಿನೋಡಿ ಪಂಚಮಸ್ಸರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಸಂಚಾಗಿನುಡಿಸುತೆ ಕಳಾ
ಭಿಜ್ಜುಣಾದ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನೆ ಮನವು ಬಯಸುತ್ತಿರುವವ್ಯರೋಳ್ ಪೇ

ಳಲಕಕ್ಕನಾದ ಪ್ರೇಮವುಂಟಾಗಲಾ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೀನೆಯಂದಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ
 ಯೂನೋಡೆದೆ ಪೊಗ್ಗಲಾಗಿಮಲಗಿರುವ ದೇವಿಯರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ ಚಿತ್ರ
 ಲೇಖಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಳವಿಯರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ ಒಡತಿಯರಿಗೆ ಒಡಲೊಳ್
 ಖೇನೋಬಂದುಬಗೆಯಾದ ಬಳಲಿಕೆ ತೋರಿಯಿರುವೆವು, ಉಟವಂ ಮಾ
 ಡುವಾಗ ಯಾರಾವರೂ ನೋಟವೆನೋಡಿದರೋ ? ತಾಟಕಿಯುಂ ತಿರುವ
 ತಂಟಲ ಮಾರಿಗೊಡಿಯರು ಮಾಡಿದಮಾಟದ ಮಹಿಮೆಯೋಲಂದು ಸ
 ಖೀಜನುಗಳೆ ಗುಸುಗುಂಪು ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಚಿಂತೆ
 ಯುಂಪಡುತೆ ಮಂದಯಾನೆಯಂ ಮಾಲತಿಯರೀರ್ವರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ
 ಖಿಯರೆ! ಸಾವಕಾಶವೆನೊಡದೆ ಮನೆದೇವರಿಗೆ ಮುಡುಸಾಗಿ ನಿಸಾಲಂಕ
 ಟ್ಟಿ ದ್ರಿಷ್ಟಿ ದೀಪಗಳಂ ತೆಗದು ಮಂದಾಕಿನ್ನೇ ಸನಿಹವನ್ನೆಲ್ಲದಿ ಮಂತ್ರ
 ಬೂದಿಯನ್ನಾದರೂ ಬೇಗಪೋಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡುಬಾಯಂದು ಮಾಲತಿ
 ಯಂಕಳುಹಿಸಿ, ತಾವು ಕಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೈಕರ್ಣಿಕೆಗಳಂ ಮಾಡುವ ಕೆ
 ಲವಿಂಕಸಂಕರೆಯುವಂತೆ ಬಾಗಿಲಗುರಿಕಾರನಿಗೆ ಕಟು ಮಾಡಿ, ಮಣವಂ
 ಜರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಲೀಲಾಶುಕವೆನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಲೀಲಾಶುಕವೆ! ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ರೀರ್ವರೂ ಮೈಬಳಲಿ ಮಾತಾಡದೆ ಮಲಗಿ
 ರುವ ಪರಿಯುಂನೋಡಿ ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೇನೂ ತೋರದ
 ಬಂದೆನು, ಸ್ಯಾಮಿ ಲೀಲಾ ಶುಕವೇ! ನೀನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಈ ಪರಿ
 ಹೀಗೆಂದು ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕ ವೆಂದು ಮೇಲ್ದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯ ಮಾತುಗಳಂ ಲಾ
 ಲಿಖಿ, ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ ಕೇಳು, ಅದು ಬಳಲಿಕವು ಅಲ್ಲ, ಬಾಧೆಯು ಅಲ್ಲ, ಆಸುಗಂ
 ಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಸುಮಾನ ಗಾರಿಕೆ ಮಹಿಮೆ, ನಿನಗೇಕೆ ಹೊ
 ತ್ತು ಹೋಗದು ಪೋಗಿಂದು ಸಂತೋಷವಿಂ ನಗುತೆ ಲೀಲಾ ಶುಕವು ಎಲೈ
 ಬಾಲೆಯೆ ಕೇಳು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೂ ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರಿಗೂ ಮ
 ಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತ ರೆಂಬ ಹೆಸರಿಸಿಂದ ನಾನೆ ಉದಯಸುವೆನೆಂದು ಮ
 ನ್ತೃಥಸು ವನಮೊಳ್ ಸಿಕ್ಕಬಿಡಿಯೆನಗೆ ಮೇಳಲು ಆಗ ನಾನು ಮದನ ಮ
 ಹಾರಾಯನೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ವೆದಕ್ಕೆ ನಿಮಿ
 ತ್ಯ ವೇನು ಯೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವೆನೆಯುಂಗೆಯಲು, ಆಗ ಮದನನು ಅದರ್ಥ
 ಲೀಲಾ ಶುಕವೇ! ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೂ ನನಿಗೂ ಜನ್ಮಾಂತರೈದ ಸ೧

ಬಂಧನೆ ಸುತ್ತು ವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂ ಕೊಟ್ಟು ಅದೃಶ್ಯ ನಾಗಿವೋದ
ನೂ ಯೆಂದು ಅಡ್ಡವಿಶಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆಂ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ
ಕುನಾರಾಧನೆಯೆಂ ಪೊಕ್ಕು ಕುರುವಿಂದಮೊಣಿಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸವ
ರಸ ಮಂಜರಿಯು ಬ ನಾಟಕವೆಂ ಅನಲೋಕಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವಿಯೆಂ
ಕಂಡು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಒಡತಿಯೆ! ನಮ್ಮಲೀಲಾ ಕುಕವು ಗುಣವತಿ
ದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ವೈದ್ಯರಾಯನ ಪಟ್ಟ ದರಶಿಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಈರ್ವರ ಕರೀ
ರಾಯನಾನೆಂ ತಿಳುಹಿಸಾ ಯೆಂದು ಕಟ್ಟುವಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಂಸುಪೋಗಿ ಬ
ರುವೆನೆಂದು ನಿಪ್ಪಾಪನೆಯೆಂ ಮಾಡಿ, ಸರಸ್ವತಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹಜಾರಕ್ಕೆ
ಪೋಗಿ ಗುಣವತಿ ದೇವಿಯರ ಪಾಪಂಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಲು, ಆದೇವಿಯು
ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ! ನಮ್ಮ ಸೊಸೆಯರಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯ
ರೀರ್ವರೂ ಕುಕವಿಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತ, ಸುಗಂಧ ಕುನಾರನು ಕುವಾರ ಪ
ವನಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯಾಳ್ ಬರುವುದುಂಟೆ ಯೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂ ನಿಯ್ಯ
ಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ತಾಯಿ ಗುಣವತಿ ದೇವಿಯೆ ! ಈಗ ಹತ್ತಾ
ರು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯರು
ಹೊಸ್ತಾದ ಗುಣಂಗಳೆಂ ತಾಳ ಮನಸ್ಸು ಯಲ್ಲಿಯು ನಿಲ್ಲದೆ ನೋಡುನೋ
ಡನೆ ಸವಿಯಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ಮೌನವಂದಿರುವರು, ನತ್ತೂ ಮಣಿ
ವಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗೃಹಕಾರಿಕ ಕುಕಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ಮಾತು
ಗಳೆಂ ಪೇಳುವವ್ಯರೋಳ್ ಎಷ್ಟೋ ಆಯಾಸವೆಂ ಪಟ್ಟು ಪುರುಬುಗ
ಳೆಂ ಗಂಟಕ್ಕೆ ನಿಟ್ಟುಸರೆಂ ಬಿಡುವರು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಊಟದಲ್ಲಿಯೂ
ಉಪೇಕ್ಷೆಯೆಂ, ಆಟವೆಂ ಆಡುವಲ್ಲಿ ಆಯಾಸವೆಂ, ಸಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಲಿಕೆಗ
ಳುಂಟಾಗಿ ಯಾವವದಾರ್ಥವೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾಗದೆ ಕರತಾಳಚಂದ್ರಿಕೆ
ಗಳಂತೆ ಕರೀರವು ಬಿಳವೇರಿ ಬಳ್ಳಿಯೆಂತೆ ಬಳಕುತ್ತಾ ಬಲವು ತಪ್ಪಿ ಅಬ
ಲಿಯರಿಗೆ ಕಂಡು ಕೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ಬಳಲಿಕೆ ಉಂಟಾದದ್ದರಿಂದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಬಿ
ನ್ನವಿಬೇಕೆಂದು ಬಂದನೆಂದು ಪೇಳ್ದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಾತುಗಳೆಂ ಲಾ
ಲಿಶಿ, ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಅಬಳಕೆ ಗುಣವತಿದೇವಿಯು ಈಗ ಪೇ
ಳ್ಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಎನ್ನ ಬುದ್ದಿಗೆ ಗರ್ಭ ಚೆನ್ನೆಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ ಇಂತು
ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತ. ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬರುತ್ತ

ಎಲೆಚಿತ್ರ ಲೇಖಿಯೇ! ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ಕಲಗುನೂಡಿ ಯೆಷ್ಟು ವಿನಯ
 ವಾಯಿತ್ತು, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟಾ ಯೆಂದಾ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ನೀಯಲು, ಅನುಬಿ
 ಯು ತಾಯಿ ನಡೆತಿಯೆ! ಎರಡೂನೆರೆ ತಿಂಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಲಿಲ್ಲಾ
 ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿರಿಸಿದ ನೂತನಕೇಳ ನಗುತ್ತಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಮು
 ಖನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಗರ್ಭವೇ ನಿಂತಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿ
 ದ್ದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡುತ್ತ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಗುಣನತಿ ದೇವಿ
 ಯು ಮುಣಿನುಂಜರಿ, ಕನಕಲತೆ, ಕಮಲಿನಿ, ಚಂದ್ರಕಳೆಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಕುನಾರ ಭವನನಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ನೂಲತಿ
 ಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ತಾಯಿ ಒಡೆತಿಯೆ! ಚಿತ್ರ
 ಶಾಲೆ ಯಿಂದ ಗುಣನತಿ ದೇವಿಯು ಸಖೀಜನ ಸಮೇತಳಾಗಿ ಕುರುವಿಂದ
 ಕಂಬದ ಕೈಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಲಿಥಾರೆಂದು ವೇಳಲಾಗ ಮಂದಯಾಸಗೆ
 ಮುಣಿ ಪೀಠಂಗಳು ಸಜ್ಜು ಮಾಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲ
 ದೋಳ್ ಪಾದದ ಯೆಚ್ಚು ರಿಕೆಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತಾ ವನಳದ ಹಾವಿಗೆಗಳಂ
 ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಭುಜದೋಳ್ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಣಿ
 ಮಂದಿರನಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲೂ, ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರೀರ್ವರೂ
 ಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ತಡಬಡುತ ತೆಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ
 ದಿ ಪ್ರಣಾಮನಂ ಗೈಯಲಾಗ ಗುಣನತಿ ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದ ನೂ
 ಸೆಯರ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡದೆತ್ತಿ ವೊಗನಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ ಗದ್ದಿಗೆದೋಳ್
 ಕುಳಿತು ಮುಣಿನುಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜ ಕಾಂತೆಯರ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದುಸ
 ಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮುಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿ, ಗುಣನತಿದೇವಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರಿಗೂ ಕೂಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲಾ ದೇವಿಯ
 ರೀರ್ವರೂ ಮುಣಿ ಮಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರ
 ಣಾಮವಂ ಮಾಡಲಾ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಕಂತುವಿಗೆ ಜಯಂತನಿಗೆ ಸ
 ಮಾನರಾದ ಪುತ್ರರಂ ಏಡದು ವತಿನೆ ತಾಶೀರೋಮುಣಿಗಳಾಗಿ ಸೌಮಂಗಳ
 ಲ್ಯದಿಂ ಸುಖವಾಗಿರಿ ಯೆಂದಾ ಹರಕಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿರುವ ಸರಿ
 ಗೆ ಬುಲಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರಲು, ಆಗ ಗುಣನತಿ ದೇವಿಯು ಸೊಸೆಯರ ಅಂ
 ಗನಂ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸಸರುತ್ತ ಎಲೈ ಮುಣಿನುಂಜರಿಯೇ! ಈ ಹುಡಗೀ

ಯರು ಊಟವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಂತೆ ಮೈಗಳು ಕೃತವಾಗಿ
 ಉಸರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಚೇತರಬರುವದೋ ಏನೋಯಂಬ ಭಯದಿಂದ ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ತಲೆಯಂ ಬಾಗಿಶಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುವ ಭಾವನಾ ನೋಡಿ
 ದಡೆ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನೋಬಂದು ಆಕ್ಷರೈ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ವೇಳುತ್ತಿ
 ರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು ನಸುನಗುತ್ತ ಗುಣವತಿಯ ಮುಖ
 ವಂ ನೋಡಿದುಲೆ ಅಕ್ಕಯ್ಯಾ! ನೀವು ಮರತಲೋ ಏನೊಕಾಣೆ, ಇದ್ದುತ್ತ
 ವೆರುವದ ಆಚೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿಸಿದಾಗೆ ಈಗಿಯಾದ ಚಿನ್ನೆಗಳುಂಟರು
 ವಾಗ ಮುದಕಿಯಾದ ಮಂದಾಕಿನಿಯು ಬಂದು ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಅಲಕ್ಷ
 ಣಗಳು ಮಂಜುವಾಣಿಗೆ ಎನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು ಅಂತಿರ್ದ ಲಕ್ಷಣ ಚಿನ್ನೆ
 ಗಳು ಇವೆಂದು ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಚದು
 ರಕಾಂತೆಯೆ ! ನೀನುಬಳ್ಳೆ ಹಾಸ್ಯಗಾತಿ ಎಂದು ಪೇಳಲಾಗ ರಾಜಕಾಂ
 ತೆಯುರಲ್ಲರೂ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನೋಡಿ ಮುಖಗಳಂ ವಾರಾಗಿ ತಿರಿಗಿ
 ನಗುಗೊಳುತ್ತಿರಲು, ಬಳಿಕ ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಮಣಿಮಂಜರಿಯುಕುರಿ
 ತು ಎಲೈ ತಂಗಿಯೇ! ನೋಸಿಯರಿಗೆ ಗುಜರಾತಿಯ ಶಿಸ್ತುಗಳಂನಾಡಿ ಕರೆ
 ದುಕೊಂಡುಬಾ ಯಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ಕೊಡಲಾಗ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು
 ಪನಕದಕಂಭ ಕೈಸಾಲಿಸಲ್ಲಿಕಟ್ಟಿರುವಕಾಂಡದಬಟ್ಟೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಸೌಗಂ
 ಧಿಕಾಕುಸುಮಲತೆಯರೀದ್ವರಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಲು, ಅಬಳಿಕಗುಣ
 ವತೀದೇವಿಯು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನಮಿಸಿ ಕರೆದು ಕೆಲವು ಕೆಳದಿಯರ
 ನ್ನಾಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆನೇಮಿಸಿ, ಮಾಲತಿಯು ಮಲ್ಲಿಗೆದು
 ವ್ವುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ಎಲೈ ಮಂಜುವಾ
 ಣಿಯೇ! ಈಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರಂ ನೋಡಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಇವ
 ರ ಅವಯವಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನು ತೋರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅ
 ಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡುವ ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಮುಖಕಮಲವನ್ನೋಡಿ ಮಂಜು
 ವಾಣಿಯು ನಸುನಗುತ್ತ ತಾಯಿವಡತಿಯೆ, ಅರಟ್ಟ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಕು
 ಸುಮಲತೆಗೆ ಕಳಂಗರಾಜ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ
 ಹ್ತದಲ್ಲಿಯೂ ದೌಹ್ಯದಚಿನ್ನೆಗಳು ಥರಥರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗ ಬಿ
 ನ್ನದ ಬಳ್ಳುಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಕರೀರಂಗಳು ಮೋವದ ವಿಶೇಷಂಗಳಲ್ಲದೆ

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಕಾರ್ತೃಭಾವದಿಂ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಅಲತೆಯಾಗಿದ್ದ
ಆಪರಣಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಡ್ಗವಾಗಿ ಜಗಲುತ್ಥಾ ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳೆ
ಬೈತಸ್ಸರೂಪನಂ ತಾಳದವೋಯಂಬಂತೆ ಶರೀರಗಳು ಬಿಳವೇರಿ ಕೊನೆ
ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕೋರಿಕೆಗಳೂರಿ ಮೇರೆ ಮೀರಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪರಿ ಪರಿ
ಯಾಗಿ ಪರಿಭಾವನದೋಳು ಮುಳ್ಳುಗಿರುವ ಮನಸ್ಸು ಉಂಟಾದುದಿಂದ ಅ
ವುಸನುಗರ್ಭಚಿಹ್ನೆಗಳೆಂದು ಚನ್ನಾಗಿ ಮನವಿಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು, ಇಂತು
ಮಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ನಳತ್ರಯವು ರೇಖಾರೂಪನಾದ ವಿಕಾರವೆಂಬಿ
ಟ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾರರೂಪನಾದ ಸತ್ಯವೆಂಪ್ರದಿಪವೋ ಯಂಬಂತೆ ಉದರವು ವೈ
ದ್ವಿಯನ್ನೈದುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳು ಆಕಾಶವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರದೇ
ಶವು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಕಮಲಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಕ
ರ್ಣಕವಂತೆ ಮೇಲ್ಗಡೆಗೆ ಉಬ್ಬಿ ಬರುವ ಹೊಕ್ಕಳುವ ಪೊರಟಿರುವ ಕರಿಯಿ
ರವೆ ಸಾಲುಸಂತೆ ಕಪ್ಪೇರಿ ಬರುವ ಬಾಸಿಗೆ ಇಂದಲು ಶೃಂಗಾರ ರಸವು
ತುಂಬಿದ ಸುವರ್ಣ ಕಲಕಂಗಳಂತಿರುವ ಕುಚಗಳಂ ಮೇರಿವಿರಿಕ್ಕಿಗಳಂ
ನೋಕಿಸವಂತೆ ಮದನಮಹಾರಾಯನು ನಾಡಿದ ಮೇಲ್ಮುದ್ರೆಯಾಯೆಂಬಂ
ತೆ ಸ್ತನಾಗ್ರಗಳು ಸೈಲ್ಯವನ್ನೈದುವದರಿಂದ ಮಾಕಂದ ಮೊದಲಾದ ವೈ
ಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ದೋಹದಂಗಳು ಮಾಡುವರೀತಿಯಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೂ ಗ
ರ್ಭದೋಹದ ರೂಪನಾದ ಮೃತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೊಂ
ಡಂತೆ ಮನವು ಉದಾಸೀನಭಾವ ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ಯೆಳಗರ್ಭಲಕ್ಷಣಂಗೆ
ಳೇ ಸರಿಯೆಂದು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟ ರೋಳು ಪೌಡ್ಯದಾ
ಯಾಸದಿಂದಳವೆಟ್ಟು ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ನೋಲುತ್ತ ಕಾಂಡಪಟದಿಂ ಪೊರಟುಬಂ
ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯಿರೀರ್ವರು ಗುಣವತೀದೇವಿ ಮೊದಲಾದ
ರಾಜಕಾಂತೆಯರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಉಚಿತಮಾದ ಸರಿಗೆ ಉಲಾರ
ದೋಳು ಕುಳುತಿರ್ದನೊನೆಯರಂ ನೀಕ್ಷಿತಿ, ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ ಮುಹೂರ್ತ
ಮಾತ್ರ ಮೌನದಿಂದಿದ್ದು ಆಬಳಿಕ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಅನೇಲೋಕಿತಿ,
ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ! ನಮ್ಮ ರಮನೇಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯ
ರಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉತ್ಸವಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದ ನೀನು ಈಕು
ಮಾರಭವನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾದಿರೊಯೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲಾಗಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು

ಮಹಾವ್ರತಾದಮೊಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಗುಣವತಿದೇವಿ
ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಗಂಧಕಸ್ತೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರ
ವ್ಯಂಗಳಂ, ಪಾರಿದಾತಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಚಿರಶಿಕ್ಷು ರುವ ಮಂದಾರಪುಷ್ಪ
ಪಾಲಿಕೆಗಳಂ, ಪ್ರಾಜ್ಞೇಷ್ಟ ಮಕರಂದ ಮೊದಲಾದ ಫಲಂಗಳಂ ತೆಗದು
ಕೊಂಡು ಸರಸ್ವತೀ ವಿಲಾಸದ ಹಜಾರನಂ ಕುರಿತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಕಾ
ಲದೋಳ್ ಸಖೀದಸಂಗಳು ಸಾಲಾಗಿಕ್ಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟ ಕೊಂಡು ಯಚ್ಚರಿ
ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಾಕೆಂಬ ಕಬ್ಬಂಗಳಂ ಫಲ್ಲುಫಲ್ಲಿಂದು ಮೊರೆಯುವ ಕಾ
ಲೆಜ್ಜೆಗಳ ಮಧುರ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕಂಚುಕಿಗಳು ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾ
ರಾಯನಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತಿರುವ ಸರಸ್ವತೀಸಹಾಯಕಾರದ ಕರೀರರೆಂಬವಿವಾಂಸರ ಮುಖಂ
ಗಳಂನೋಡಲಾ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ರಾಯನಭಾವನನ್ನರಿತು ಆಚೆಗೆ ಮರೆಯಾ
ಗಿ ಪೋಗುತ್ತಿರುವಷ್ಟ ರೋಳ್ ಆಹಂನ ಗಮನೆಯರತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ
ದಿಂ ಬಂದು ರಾಯನ ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಕರಣನಮಾಡಿ ಫಲಪುಷ್ಪ ಮೊದ
ಲಾದ ಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಪವಿತ್ರಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ಸುಚರಿತ್ರನು
ಹಾರಾಯನು ಗುಣವತಿದೇವಿಮೊದಲಾದ ನಿಜಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲರಂನೋಡಿ ಏ
ನೋಬಂದಪೂರ್ವಮಾದ ಕುಭಕಾರ್ಯಮಂ ಸೂಚನೆಯಂಗೈಚೇಕೆಂದು
ಬಂದಿರುವರೆಂತಾನುನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಶಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ವಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬಂ
ದಿರುವ ಪರಿಯೇನೆಂದು ಕೇಳಲಾಗ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿ
ಯೇ ! ನಿಮ್ಮ ಸುಗಂಧಕುಮಾರನ ಪಟ್ಟ ದರಶಿಯರಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರೂ ದೌಹೃದಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಾಳುವನ ಕು
ಭವಾರ್ತೆಯಂ ಪಾಠಕ್ಕೆ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ
ಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನುಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂದಮೈಯು
ಬ್ಬಿ ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಆಬಳಿಕ ನನುನಗುತೆ ಮನ
ದೋಳ್ ಮಹಾದೇವಿಯು ವೇಳದ ದೇವರಹಸ್ಯನಂ ನೆನದು ನಿಜಕಾಂತೆ
ಯರಮುಖ ಕಮಲಂಗಳಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಎಲೈಕಾಂತೆಯರೇ ! ಸಮ್ಮ
ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೇನೇ
ನು ಕುಭಕಾರ್ಯಂಗಳು ವಡಗೂಡಿಬರುವವು, ಮನುಷ್ಯಸಾಕ್ಷರಾದ ನಾ

ವೇನು ಬಿಲ್ಕೆವು, ಅಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ಬಲ್ಲಳೆಂದು ಅನ್ವನೆಯೆಂ ಕೊಡುತ್ತ ಗ
ದ್ದಿಗೆ ಯಿಂದಿದ್ದು ನಿಜಕಾಂತೆಯರ ಕರಲಾಗದಿಂ ಕನಕಮಂದಿರವಂ ಕು
ರಿತು ತೆರಳುತ್ತಿರಲು;

ಅತ್ತಲಾ ಕುಮಾರದನನದೋಳು ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ
ಯೆಂ ಕರದು ಎತ್ತಿಸಖಿಯೆ! ಕುಂತಕಾಲೇನೋಳು ವಿಜಯಂಗೈದಿರು
ವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೆ ಪ್ರದಿ ಈಶುಭ ಸುನಾಚಾರವಂ ವಿ
ಜ್ಞಾಪನೆಯಂಮಾಡಿ ಬಾಯೆಂದುಪೇಳಲಾಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಹಂಸತೂ
ಲಿಕಾತಬ್ಬದೋಳು ಮಲಗಿರುವ ದೇವಿಯರ ಸಮೀಪವನ್ನೆ ಪ್ರದಿ ತಾಮಿವಡ
ತಿಯೆ! ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರಣಕ್ಕೆ ಈಗ ನಡೆದ ಸಂತೋಷನ
ಮಾಚಾರವಂ ಬಿನ್ನೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೆಸಂದು ಪೇಳಿದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ನೀಕ್ಷಿತಿ
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಳ್ಯದ ಮದಪುಗಳಂ ಪರಿ
ಮಳದಿರಿತನಾದ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಎಲೆಸಖ
ಯೇ! ಎನ್ನ ಪಾಣಕಾಂತನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನೆನ್ನಿವನ ರಾತ್ರಿಯೋಳ
ಲ್ಲಿಗೆ ಆರೋಗಣೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಮಾಡೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ
ಯಂನಿತ್ತು ಕಳುಹಲು, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ವಿಳ್ಯದಮಡುವುಗಳಂ ರನ್ನದ
ತಟ್ಟೆಯೋಳು ಮಡಗಿ ದಾಲತಿಯುಳ್ಳಿಹಿಡಿದು ನವರಂಗಹಾರವಂದಾಂ
ಟ ನಾಟಕಕಾಲೆಯ ಮಲ್ಲಚ್ಚುನಿಂದಿಳಿದು ಮೇಲಾದನಿಗೆಯಂ ಬೆರಕಿ
ನೇದಿರುವಕಲಹಂಸ ಪಂಚೈಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದಕಳಂಗದೇಶದ ಬಿಳೀಶೀರೆ
ಯೆನೆರಿಗಳು ಸಾಲಾಗಿಚಲಿಸುನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ವಡ್ಯಾಣದ ಕಿರುಳುಂ
ಟಗಳ ಕಿಣಕಿಣಕಬ್ಬಂಗಳಂ, ರನ್ನದಕಾಲುಂಗರಗಳ ಖಣಿಖಣಿರೆನ್ನುವ ಕ
ಳಬ್ಬಂಗಳಂ, ಫುಲ್ಲುಫುಲ್ಲೆಂದು ಬೊರೆಯುವಕಾಲದಿಗಳುಮಧುರಾರವಂ
ಗಳಂಕೇಳ ಕಲವಿಂಕನು ಎತ್ತಿ ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಅಂ
ತರಿತುರದ ವಳ ಮಾರ್ಗದಿಂದ್ಯಾರೊ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರುವಭಾವವಾಗಿ ತೋ
ರತದಿಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಮಿನಿ
ಯಂ ನವರಂಗಹಾರದ ಬೊಳ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಸಖಿಯರ್ಯಾರೋ
ನೋಡಿ ಬಾಯೆಂದುಕಳುಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಣಿಯು ಮುಖವಂನೋಡಿ ಎಲೆಕಳಾವ
ತಿಯೆ, ಎನ್ನ ದಕ್ಷಿಣಭುಜವು ಚಲಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವೇನೋಕಾಣೆ, ನಿನ್ನಕರ

ಮಿದ ಬಿಗಿಯಾಗುವುದಿಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ಕೊಡುವಷ್ಟು ರೋಳು ಕಲಾ
ಭಿಕ್ಷುನಾದ ಕಲವಿಕನು ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ!
ಇವರವಳವು ನಾನಂತು ವೇಳಲಿ, ವೇಳದರೂ ಕಲವಿಕನ ಕಸುಟಗಾಥೆಗ
ಳೆಂದು ಹಾಸ್ಯಂ ಮಾಡದೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಾಮರಿಕಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಾದಕ್ಕೆ
ಬಿನ್ನೈಸುವನೆಂದು ವೇಳುವ ವಿಮೂಢಕನ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ನಗುತ
ಚಿತ್ರಣಿಯು ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯುಂ ಸಿಟ್ಟು ಮೆಲಗಿ ಎಲೈ ವಿಮೂಢಕನೆ! ಅದೇ
ನ ವಿಶೇಷವೂ ವೇಳೆಂದು ಅಪ್ಪಣಿಸಲು, ಆಗ ಕಲವಿಕನು ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ನನಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಭುಜವು ಒಂದು ವಿನವರ್ಯಂತವು ಏಕವ್ಯಕಾರ
ಮಾಗಿ ಚಲಿಸಲಾಗ ನಾನು ಅದರುವಾಯುವಿನ ವಿಕಾರವೋ? ತಿಮಿರವಾಯು
ವೋ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಳನ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭಿಕ್ಷುನಾದ
ಶಾಲಕಭಟ್ಟನು ಬಂದು ಎಲೈ ವಿಮೂಢಕನೆ ! ನಿನಗೆ ಭುಜವು ಚಲಿಸಿದ
ರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದೋಳು ಪುತ್ರಜನನವಾಗುವದು ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ವೇ
ಳ್ದು ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರದೊಳಗಾಗಿ ನನಗೆ ಎಂದು ಮೊಗುವಾಯಿತು, ಕಾಲಕ್ಷಣ
ವು ಸಟಿಯಲ್ಲಾಯೆಂದು ವೇಳುವಷ್ಟು ರೋಳು ಕಾಲಂವಿಗಳೆ ಕಬ್ಬಂಗಳಂ
ಕೇಳಿ ಕಲವಿಕನು ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ವಾರೆಯಾಗಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆಗ
ಪದ್ಮಿನೀಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಣಿಯು ಮಾಲತಿಯ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕ
ಕುಂತಶಾಲೆಯಂಶೇರಿ ಕಲಹಂಸಮರಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಯ ಕಲಿಸುವಂತೆ ಮಂದ
ಗತಿ ಯಿಂದಂದಗಾತಿಯು ಕುಚಕುಂಭಂಗಳ ಕುಣಿದಾಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ
ಅಲ್ಲಾಡುವ ಕಟವ್ರದೇಕದೋಳು ಕರವಂಪಿಟ್ಟು ಕಂದರ್ಪನದರ್ಪನಂ ನ
ಣಿಸುವ ನೋಗಸುಗಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ವಾರೆನೋಟದಿಂದೀ
ಕ್ಷಿತಿ ಬಯ್ಯಾರದಿಂ ವಾರಾಗಿ ಬರುತ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಂಬ ತೆರೆಯಮರೆ
ಯಾಗಿ ಮೊಗವಂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಸಖೀವನನ್ನೆತ್ತಿ ಪವಳದ ವರ್ಯಂಕದ
ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾದಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಪಣೆಯೋಳು ಬತ್ತಿ ಚಿ
ತ್ರದಜೊಂಚಿಯಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ರಾಯ
ನು ಧಿಸುಕಾರ್ಯದಿಂದಿವಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳೊ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸು
ತ್ತಾ ಎಲೈ ನಖಿಯೆ ! ಎನ್ನ ರಾಣಿಯರಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಇಧಾರೆ
ಯೇಡುಟ್ಟ ದರಾಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಖವಾಗಿ ಇದಾಳೆಯೆ?

ಕುಸುಮಲತೆಯು ಕುಶಲವಾಗಿ ಇರುವಳೋ ; ಏಮಕೇಳಂತಾ, ಮತ್ತೇನಾ
 ದರೂ ವಿಶೇಷಕಾರ್ಯಉಂಟೂ ಎಂದವೃಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಆಗಚಿತ್ರಲೀ
 ಖಿಯು ರನ್ನದಡಬ್ಬಿಯೊಳ್ ಮಡಗಿದ ಕರ್ಪೂರವೀಳ್ಯದಮಡುಪುಗಳಂ ಒ
 ಪ್ಪಿಶಿ, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪವಾಲಿಕೆಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿತಿ ಎಲೈ ಮಹಾನುಭವನನಿ !
 ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕುಟಾಕ್ಷದಿಂ ಎಲ್ಲರೂಜ್ಞೇನವಾಗಿ ಇರ-ವರು, ಇದಲ್ಲದೆ ಗುಣ
 ವತೀದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಕುಮಾರಭವನಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ, ಕುಸುಮಲತೇರೀದ್ಯರ ಮನೋಭಾವಂಗಳಂ ಶರೀರ
 ದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿಪರಾಮರಿಶಿಸಿ ನಮ್ಮನೊಸೆಯರು ದೌಹ್ಯ
 ದಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಾಳ್ದರೆಂದು ಸಂತೋಷವಂನೈದಿ ನರಸ್ತುತೀವಿಲಾಸದ ಹ
 ಜಾರದಲ್ಲಿರುವನೈದ್ಧರಾಯರಗಮಿಪಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು, ಅಬಳಿಕ ನಮ್ಮೊಡ್ಡಿ
 ಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸ್ನಾನಮಿಯನ್ನು ಈ ದಿನರಾತ್ರಿಯೊಳ್
 ಕುಮಾರಭವನಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯುವಂತೆ ಆಣೆಯಂನಿಟ್ಟು ಬಿನ್ನವಿಶಿಬಾ
 ಯಂದು ಅವೃಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು ಪಾದದಬಳಗಬಂದೆನೆಂದು ವಿ
 ಜ್ಞಾಪಿಸಿದಚಿತ್ರಲೀಖಿಯು ಮೃದುಮಧುರನಾದ ಮಾತುಗಳಂಪರಾಮರಿಶಿ
 ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಪಾಹಾರವಿಂದವಂನನಿದು ಪರವಶನಾಗಿ, ಆನಂದ ಭಾವ್ವಂ
 ಗಳಂನಲ್ಲಿಯೆ ರವೈಗಳಂಪಡಿಯುತ್ತಾ ವೈಯುಬ್ಬಿ ನಿಬ್ಬರವಾದ ಸಂ
 ತೋಷಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್
 ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯು ಅಂತರಿ
 ಪ್ರೇರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರಾಸುಗ್ಮರಣೆ
 ಯಂ ಮಾಡಲಾಗರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರಾಸುಗ್ಮರಣ ಉಂಟಾಗಿ ತನ್ನಂ
 ತಾನಿಂದ್ರನಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾ ನಾನಲ್ಲವೆ, ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಾದ ಕ
 ಚಿಯೊಡನೆ ಐರಾಪತನಂನೇರಿ ನಂದನವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಗುತನೂರ್ಗ
 ದೊಳ್ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಸಂತಾನದಿಂಉಂಟಾದಸಂತೋಷಾತಿಶ
 ಯವು ಹ್ಯಾಗೆಇರುವುದೊಯಂದಾಗ ಸತಿವತಿಯರೀಡ್ವರೂ ಸಲ್ಲಾವಗ
 ಳಂನೂಡಿದ ಸಂತೋಷ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರತಿಘಟಿತ
 ಮಾಗಲಾಗರಾಜೇಂದ್ರನುಮನುಷ್ಯಕರೀರ ಧರ್ಮಂಗಳಂನುರತು ಕಚಿಯು
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಮಹೇಂದ್ರಪದವಿಯನನುಭವಿಸು

ತ್ತಾ ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಸುನಿಸುಂದ್ರಿಯಿಂದ ಸುಸ್ಮನೆಯಿರುವ ಕಾಲ
 ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕೆತ್ತಿಯಿಂದನಿಶಿದ ಮಹಾನಾಯೆಯು ತನ್ನ ನಾಯೆಯಂಬ
 ತೆರೆಯುಂನುರನಾಡಲಾಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಿದ್ರೆಯಿಂದೆಚ್ಚ ತ್ತನೊಯಂಬಂ
 ತೆನಾಲ್ವೆ ಶೆಗಳಂ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ ಇದೇನಾದರೂಸ್ವಪ್ನವೆಂದುವೇಳುವದ
 ಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನವಾಗುವದು ಸರ್ವಥಾ ಅಯುಕ್ತ, ಅದುಕಾರಣ
 ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯವೆಂ ನನುಭವಿಸಿದ ಮನಸ್ಸಿನಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪಂಗಳೆ ಸರಿ
 ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ಆಜಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಮೊಗನಂನೋಡಿ ಮುಗುಳನಗೆ
 ಯಿಂದ ಮೊಗನಂ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತ ಮಂಚದಿಂದೆದ್ದು ತನ್ನ ಕಂಠದೋಳೆಧರಿಸಿದ
 ನವರತ್ನವಾಚಿಯಂ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಕುಕಂಠದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ವನೆವದಿಂದ ಕಚ್ಚ
 ಹೂವುನಾಡಿ ಕಳಾಸಾಸ್ತಾನವಂಸರಿತು ಕರಗಳಂನೋಂಕಿಸಲಾಗ ಕಳಾಪ
 ತನಮಾಗಿ ಜುಮ್ಮನೆಪುಳಕಂಗಳುದಯಿಸಿ ಕಿರುಚೆನರುಗಳಿಂದ ಕುಚಕೊ
 ನೆಗಳಂ ನೆನಸುತ್ತಾತಲೆಬಾಗಿ ಕರವಿನೆರಿಗಳಂಪಿಡಿದು ಕಾಂಡವಟವೆನಮ
 ರೆನಾಡಿಗಿಂತಿದ್ ಭಾವನನ್ನರಿತು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಪದ್ಮಿನಿಯೆ ! ನೀ
 ನುನುಂದಾರನಾಲೆಯಂ ಕರದುಕೊಂಡುಬಾಯೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮಾ
 ಲತಿಯುಂ ಮನಸ್ಸಿಗೆತಾರದೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂನಾಲಿಂಗಿಸಿ, ಕುಚಗಳಂ ಪಿಡಿ
 ದು ಅಧರಾಮೃತವೆಂ ನಾಸ್ವಾದನೆಯುಂನಾಡುತ ಧರಧರನಾಗಿ ಮದನ
 ಮಯೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬೆಳಸಿ, ನೆಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ನ
 ರಿವಾಡುತ ಕಾಂಡವಟದಿಂದೀರ್ವರೂಪೊರಲು ಬಂದು ಬರ್ವಳಾಗಿ ನಿಂತಿ
 ರ್ತಮಾಲತಿಯುಂನೋಡಿ, ನಾಚಿಗೆಯಿಂದಾಚಿಗೆ ಪೋಗಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಮಣಿನುಂಚದನುರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಲತಿಯುಂ ನೋ
 ಡಿ ಎಲೈಹುಡಗಿಯೆ ! ಕಂಗಳಂಮುಚ್ಚಿ ಬೆರಗಾಗಿ ದಾರನ್ನು ಕಾಣುವದಿ
 ಳ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿದಭಾವನೋ? ಇದೇನುವೇಳೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗಸ್ವಾಮಿ!
 ನಾನುಭಾವವೂ ಅರಿತವಳಲ್ಲ, ಭಾಗ್ಯವೂ ಅರಿತವಳಲ್ಲ, ಅರಿತವಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿ
 ರುವಳು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದೇವರುದಯನಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನದೇವರಿಗೆ ಕಾಣಿ
 ಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟು ವಳು, ಇಂತು ವೇಳ್ವ ಕಳಂಗದೇತದ ಕನ್ನೈಯರಕವಟ
 ಚಮುತ್ಕಾರಮಾತುಗಳಂ ವಾರೆನೋಟದ ವಯ್ಯಾರವೆಂಕುಚಗಳ ಕೋ
 ಮಲಕ್ಷವಂ ನೋಡಿ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕನ್ನಿಗೆ ಕಂದರ್ವಕುಳಿಯೋಳ ಕಾಳ

ಗಳಂಪಚ್ಚಿ ಶಿ, ಸಚ್ಚೈಯವುಂಗರನಂನಂಗುಳಿಗೆ ಇಟ್ಟುಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕು
 ಳತಿರುವ ಸಮುದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಿನಿಯು ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂ ಕರದುಕೊಂ
 ಡು ರಾಜೇಂದ್ರನಸಮೀಪವಂಶೇರಿ, ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಶರಣುಮಾಡಿ ಸಂತಿ
 ದ್ಧ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂನೋಡಿ ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೆ ! ಮಾಲತಿಗೆ ಊಟ
 ವಂ ಮಾಡಿಶಿ ಆಟಗಳಿಂದ ಅವಕಾಶವೆನುಮಾಡದೆ ಕರದುಕೊಂಡು ಬಾಸ್ತ
 ಗಚಾಯೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯು ಚತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಮಾಲತಿಯ ಕರಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಪೋಷಡ್
 ನೋಪೇತನಾದ ಭೋಜನವಂಗೈಶಿ, ಕರ್ಪೂರದ ವೀಳ್ಯವಂಸತ್ತು ಆತ್ಮಲಿಂ
 ದ ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಶಕುಂತಲೆಗೆ ಕರತರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನಾಗ ಸಖಿ
 ಯಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮುಖವಂನೋಡಲಾ ಮಾಲಿನಿಯು ದಿವ್ಯಾಂಬರವಂ
 ನುಡಿಶಿ, ರತ್ನಾಭರಂಗಳಂ ಅಲಂಕರಿಸಲು, ಬಳಕ ಕುಡ್ಡುರೂರಾಜೇಂದ್ರ
 ನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಸಖಿ
 ಯೆ ! ಎನ್ನಪಟ್ಟ ದರಾಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕೆಗೆ ನಾವುಬರುವ ವರ್ತಮಾ
 ನವಂ ತಿಳುಹಹೋಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಲಾ ಚತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಮಾಲತಿಯ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕುಮಾರಭವನವಂ ಶೇರಿನಡತಿಯಾದ ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಆಭಿನಂದಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕ್ಷೇಮವಂತಿಳುಹಿ
 ಆಬಳಕ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಮಾಲಿನಿಯರ ಕ್ರೀಡಾವಿಹಾರಂಗಳಂವೇಳು
 ತ್ತಾ ಇರುತಿರುವವ್ವ ರೋಳ ಪದ್ಮಿನೀವಲ್ಲಭನಾದಸೂರ್ಯನುಅಸ್ತಾ ಚಲ ಶಿ
 ಖರವಂಶೇರುತ್ತಿರಲು, ಕುಮಾರಭವನದೋಳ ಕರ್ಪೂರಬತ್ತಿಗಳಿಗೆ ದೀ
 ಪಂಗಳೆಂಪಚ್ಚಿ ಕಾಂಡವಟಗಳಂ ಸರಿಮಾಡುತ್ತಾ ಸಖೀಜನಂಗಳು ಎಲೈ
 ಮಂಜುಪಾಣಿಯೆ ! ಮಣಿಪಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಕಾರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ
 ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳಂ ವೇಳು, ಎಲೈ ಮಾಲತಿಯೆ !
 ವಾತಾಯನೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಮಂದಮಾರುತ ಮೈರಿಗಳಿಗೆ ವ್ರಷ್ಟಗಳ
 ತೆರೆಯಂಮರಿಮಾಡು, ಎಲೈ ಕುಂದರದನೆಯೆ ! ಕುಂದಮಂಡಾರ ವೈಷ್ಣಂ
 ಗಳಿಗೆ ಕುರುವಿಂದ ಕುಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಂಕುಮ ರಸದಿಂದಸಂಧ್ಯಾ
 ದೋಹದವಂಮಾಡುಲು, ಎಲೈ ವಾಸಂತಿಯೆ ! ವಸಂತ ವಾಸರಂಗಳ ಜೆಸರೆ
 ತ್ತದೆ ಇರುವ ಮಲ್ಲಿಯ ಬಳ್ಳಗಳಂ ಸುರಹೊನ್ನೆಗೆಸುತ್ತಿ ಪಚ್ಚೈಕರ್ಪೂರ

ರವ ವಾತೆಯೆಂಕಟ್ಟಿಸು, ಎಲೈ ಮಂದಯಾಸೆಯೆ! ಹೃದಯರಿಗಾಗಿ ಆ
ಯಾಸವಿಲ್ಲದದೆ ಸಪ್ತೇಳಂತೋರಿಸು, ಎಲೈ ಕನುಲಕಾಲಿಕೆ ! ಕಳಿಂಗ
ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪವೇರಾಧಿಪತಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕನ್ನೆಯ
ರಿಗೆ ಕಳಾಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ವೇಳೆಂದು ಕಾವರಿಸುಡಿಯುವ ಸಖೀಪರ ಸಾ
ಯಂಕಾಲದ ಸುರಸ ಸತ್ಯಾಪಂಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತಾ ನನರಂಗ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ
ನಾಟ್ಯನಂ ಆಡುವ ನಾರಿಯರನ್ನನಲೋಕಿಸುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ನೋಡಿದನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ನೀಳ್ಳವಂ ಮೆಲ್ಲತ ಮಂದಾರನಾಕುಸುಮಜವ
ಲ್ಲಿ ಹಸ್ತನುಂಬುಟ್ಟಿ ಪದ್ಮಿನೀ ನೊದಲತದ ಜಾತ್ಯಸ್ತ್ರಿಯರುಪೇಳ್ವವಾದ ಏ
ಚ್ಚೆರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನೋ ಆಡ್ದವಿಳುವ ಅಬಲಾ ಜನಂಗಳನ್ನನಲೋಕಿ
ಸುತ್ತಾ ಕುಸಾರಭಸನದಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪರಾಗಜಹಾರಕ್ಕೆ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಿಸಿಯಂಗೈದರೆಂದು ಅಂತರಿಪುರದ ಗುರಿಕಾರರು
ಬಾಗಳೋಳು ಕಾದಿರುವ ಜರತಿಯುಂಟು ತಾಯಿ ಭದ್ರಾನತಿವೇ! ಸು
ಗಂಧನುಹಾರರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಂತರಿಪುರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂ ಗೈಯುವಂತ
ತೋರುತಲಿಸಿ, ದೇವಿಯರಿಗೆ ವಿಪ್ಲವವೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದ ಗುರಿ
ಕಾರಸ ನೂತುಂಕೇಳಿ, ನಜ್ರವಿಳ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಭದ್ರಾನತಿಯು ಚಿತ್ರ
ಲೇಖಿಯ ಮುಖನುಚ್ಚವಿಂದ ದೇವಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗ, ಮಣಿನುಂಚದಿಂದ
ಮೆಲ್ಲವೆಯದ್ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರೂ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯ
ಮಂಜುವಾಣಿಯರ ಹಸ್ತಲಾಭಾದಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದ ಮುಂಬಾಗಿಲಸ
ನಿರಾದಕ್ಕೆ ಬರುತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎದುಗೊಂಡು ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾ
ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಪನ್ನೀರುನಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ಮುತ್ತಿ
ನಕರಗಿನಿಂದನರಸಿ, ರತ್ನ ದಾರತಿಯುಂಸೆತ್ತಿ ಮುತ್ತಿನ ಶಾಸೆಗಳತೆಗದು
ಸೌಗಂಧಿಕೆ ಕುಸುಮಲತೆಯರ ಹಸ್ತಲಾಭಾದಿ ನಜ್ರವಿಳ ಹಜಾರಕ್ಕೆ
ಚಿತ್ತೈಸಿ ಮಣಿನುಂಚದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಮಾಲತಿಗೆಬಾಗಿಲೋಳು
ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುನೂಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಾಂತೆಯಾರಿರ್ಪರ ಕರಗಳಂ
ವಿಡಿದು ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮುಖನಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ್ತ ಕರೀರಂಗಳಂ
ನನರಿ ನಿಮಿತ್ತಾರ್ಯರ ಕರೀರಂಗಳು ಕೃತಭಾವನಂ ಸೈದಿರುವ ಪರಿವೋ
ನು? ಬೆರಳಗೆಧರಿಕಿರುವ ರನ್ನದ ಉಂಗುರಂಗಳು ಕಂಕಣಂಗಳಂತಾಗಿ

ರುವೆಕಾರಣವೇನು? ಕಂಕಣಂಗಳು ಬಾಪುರಿಗಳಾಗಿತ್ತೋರೂಬಗೆಯೇನು?
 ಭಾಪುರಿಗಳು ಅಂಗದಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವೇನು? ಅಂಗದಗಳು
 ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಅಳತೆಯಾಗಿರುವ ಸೋಬಗೇನು? ಕಾಲುಗರುಗಳೇ ಅಂದಿಗೆ
 ಇಂತಾಗಿ ಅಂದಿಗೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಡಿಲಬಿದ್ದುಪೋದುದು ನರಿಯದೆ ಮು
 ಸೋವಿಕಾರದಿಂದ ದೀಪರಿ ನಾರೀ ಶಿರೋರತ್ನಂಗಳು ಸಳಗಿರುವ ರೀತಿಯುಂ
 ಸಿನೆರ ಮನೋಧರ್ಮಂಗಳಂ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಧರಿಸುವ ಆಬರ
 ಣಂಗಳೆ ಅವನುನೋಡಿ ಮಗುಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇವುಮಲ್ಲವು ಗರ್ಭಲಕ್ಷ
 ಣದಿಂದ ಉಪಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ರೋಷ ಪಟ್ಟುದರಿಸಿದನಾದ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯ ರೀದ್ವರೂ ನಾಚಿಗೆಯಿಂದ ತಲೆಯುಂ
 ಬಾಗಿ ತಳಿರಗಳಂತೆನಿಸೆ ತುಚ್ಛತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರುನುಗುಗಳ ಮರಿಗಳು
 ನಾಚ್ಯುಂ ನಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳೆ ಸಂತೋಷ ಪರಂಪರೆಗಳೆಂಬ ತೆ
 ರೆಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಸರೋವರವು ಉಕ್ಕಿ ಕಂಠವಂ ನೊತ್ತಲಾಗ, ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಗದ್ದದಾಸ್ವರದಿಂದ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರ ಮುಖಕಮಲಂಗಳಂ ಮು
 ದ್ದುಗೊಳುತ್ತ ಎತ್ತಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ! ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕಾಂತಿಯುಂ ಅಂ
 ಗುಂಗಸೌಧಂವುಂ ಆಬರಣಂಗಳೆ ಅಲಂಕಾರವಿಣೀಪಂಗಳೆಂ ನೋಡಿ
 ದರೆ ಯೆಸಗಿ ಕೆಳಗವೇಕದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಮಾತುಸಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಅ
 ಲಂಕಾರಗಳಂತೆ ತೋರುತಲಿಸೆ ಯಂದೀವರಿವಿನೋದ ನಾತುಗಳೆಂನಾಡು
 ತ್ತು ಎತ್ತಿರಾಣಿಯರೆ! ನಿನ್ನನಾಡಿದ ಜನ್ಮಾಂತರ ಪುಣ್ಯಂಗಳಗಣ್ಯಂಗಳು
 ಊನಪೋಡೆಕೆ ವರ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಭಗವತ್ಸರ್ವವೆಂನಾಳುವೆ ಪುತ್ರಂಪಡೆ
 ಯುವೆ ನಿನ್ನಿರ್ದರ ಪುಣ್ಯಫಲವು ನಾನೆಂತುಬಣ್ಣಿಸಲಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೀರವ
 ತ್ತಿಯರು ಮಹಾಪತಿಂ ಕ್ರಿಯೆಮೆಮೆವೇಳ್ವನಾತುಗಳು ನಿನ್ನಿರ್ದರಲ್ಲಿಯೆ
 ಸುಮಂದುನುಡಿದುತಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ನಿನ್ನಿರ್ದರಂ ಸಲಹೆಂದು
 ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವೆಂ ಮಾತುತಿರುವೆವೇಳೆಬೋಳೆ, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ವಜ್ರ
 ದನಳಹಪಾರಕಂ ಪೊಕ್ಕು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸನಿವವನ್ನೆವಿ ಕೈಗಳಂಮು
 ಗಿಸು ಎತ್ತಿ ನ್ವಾನಿ! ನೆನ್ನೊಡೆಯನೆ ನಿನ್ನೆಡವಾಪರೆಗಳಂ ಕಂಡು ಆರು
 ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ಗುಣನತೀದೇವಿಯರ ಪುಣ್ಯಫಲವೆ ಪುರುಷಾಕಾರಮುಂ
 ತಾಳ ಮುದ್ದುಕುನಾರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನಿನ್ನಂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸುರಕ್ಷಣೆ

ಯಂನಗದಂತತಿ ಮುದಿಯಾಗಿ ನೋಗಿರುವ ನನ್ನಂ ಸುಪ್ತೇಜ್ಜೆಯಂನಗಡೆ
 ದೆ ಸಲಹೆಯೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವಿಸುನ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂನೋಡಿ ತಾಯಿ
 ಮಂಜುವಾಣಿವೆ! ನೀನು ಜ್ಞೇಮವಾಗಿಯಿದ್ದೀಯೆಯೆಂದುಕುಳವಂಕೇ?
 ಲ್ಲ ಸುಗಂಧಕುನಗರಸಂಕುರಿತುವಡೆಸುನೆ ನನ್ನ ಕುಳವವೇನುಸೌಖ್ಯವೊ?
 ನೀನೊಬ್ಬನು ಕುಳವಾಗಿದ್ದರೆ? ನಾಡೆಲ್ಲವೂ ಕುಳವೆಂದುಬೇಳುತ್ತಾ ಗಲ್ಲ
 ವಂಪಿಡಮ ಮುದ್ದುಗೊಳುತರಿವನ್ನಾ ಭ್ರಾಣಿಕಿಶಿರಸಂಸವರುತ್ತಾ ಸ
 ವೊಪದಲ್ಲಿಕೂತಿಸುವೆಣ್ಣುಗಳಿರ್ದಾರೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲಾಗ, ರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಎಲೈತಾಯಿಯೆ! ಅವರುದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಮಿಸ್ತುತಿ
 ಜಾತಿವೆಣ್ಣುಗಳು ಅವರಜೆಸರೆತ್ತ ಬಾರದು, ಅವರು ಬಲುನುನಗಾಸಗತೆಯ
 ರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಸೆನ್ನಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯುದೇಶಂಗಳಂ ಕೆಡಿಸಿದ
 ಶಾಂತರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವೇಶ್ಯಜಾತಿಯವೆಣ್ಣುಗಳಂ ಸವೊಪದಲ್ಲಿಕುಳ್ಳಿರಿ
 ಸಬಹುದೆ, ಸ್ವಾಮಿಯರು ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳು ಈವರಿನಗಡೊಂದು ಸಿ
 ಮಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲ, ರನ್ನದಜೊಂಬೆಗಳಂತೆಜೆಳಗುವ ರಾಣಿಯರಂಮುಖ
 ದೆರಾಜಸ್ವಭಾವವಂ ಬಿಟ್ಟಿ ವರಂಜಯಂದುಮುಖವಂ ಗಂಟೆಕ್ಕೆ ಚೆತ್ತದ
 ಕೋಲಂ ಹುಡುಕುತ್ತವಡೆಯನ ವಡಲನೊಂಕುಮಂತ ಕೂತಿರುವೆಡ್ಡರ
 ಹುಡಗಿಯರು ನೀವೆಲ್ಲಿಯವರೆ? ಯಂದುಬಂದಿಎಂದುಘುಟ ಯಾಗಿ ಪೇಳ್ವ
 ಮಂಜುವಾಣಿಯ ನಗತುಗಳಂಕೇಳಿ, ತಾಯಿಕೂಗಬಾಡೆಂದುಬೇಡುತ್ತ,
 ರಾಣಿಯರ ಮುಖಕಮಲಂಗಳಂನೋಡಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನುಸುಗೊಳುತನೀ
 ನ್ಯಾಕೆಅವರು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀವೆ? ಅವರರ್ಥರಾದರೂಆಗಲಿ ನೀನೀಜಿಗಿಬಾ
 ಯಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ಆಮುದಿಕೆಹಿಡಿದಿರುವೆತ್ತದ ಕೋಲಂಹಿಡಿದುಕಳೆಯ
 ಉ ಆಗಮಂಜುವಾಣಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ನಾನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರು ವಿಚಾ
 ರಣೆಯಂಗೆಯ್ಯುವರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿಸುತ್ತಾ ತಲೆಬಾಗಿ ಕಂಗಳಂ ಕು
 ರುಜುವಗಾಡಿ ಕರನಂಪಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ ಗುರುತು
 ಕಾಣದೆ ವಡೆಯನೆ ಕಂಗಳುಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು
 ಮುದಿಯಾದ ನಾನು ಬದುಕಿಫಲವೇನೆಂದು ಬೇಸರಂಗೊಳುತ ಅನರ್ಥಾ
 ಬಾಗಿಲ್ಲ ಕಾದಿರುವಳೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಹೃದಯೋ ತಾಯಿ ನಾನು
 ನಾಲತಿಯಂದು ನುಡಿಯಲು ಎಲೈ ಹುಡಗಿಯೆ ! ಮರೆಯಾಗಿರುವ

ತೆರೆಯಂ ಆಜಿಗೆ ಕಳೆಸುನ್ಮಲು, ತೆಗೆಯುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು
 ರಾಣಿಯರನುಖಚಂದ್ರಚಂದ್ರಿಕೆಗಳ ಜೊಳವುನಿಂದ ಕಂಗುಳುತಂಪಾಗಿ
 ತರುಣೀರತ್ನಂಗಳಂ ತಡವಾಗಿಸೋಡಿ ತಾಯಿನಡತಿಯರೆ ! ನಾನೆಂತು ಆಪ
 ರಾಧನತಿಯಾದೆ ಹರಹರಾಯರದು ಪೇಳಿತ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾ ದೇವಿಯ ಪಾಡುಗತಂವಿಡಿದು ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಬಡೆಯನು
 ಬೇಳ್ವ ವಂಚನಾರೂಪನಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ಮನವು ಬಂದಂತೆ ಪೇ
 ಳ್ದು ದುರುಕ್ತಿಗಳಂ ಮನಸ್ಸುಗತರವೆ ದುಷ್ಟರಾದ ಪುತ್ರರಂ ತಾಯಿಸುರಕ್ಷಿ
 ಸುನಂತೆ ಸನ್ನೆಂಸಲಮುಖೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ವಿ
 ನೋದವಚನುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಮುಖಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳ
 ಳ್ಲಿಮಂದಹಾಸದಮುರಿಗಳೆಂಬಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳಂ ಸಖೀಜಸರ ಚಕ್ಷುರ್ಭ್ಯ
 ಕೋರಂಗಳಿಂದವಾಸನಂಗೆಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೇಳೆಯೋಳು,
 ಚಕ್ರಲೇಖಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನಸವಿಜನಂನೈದಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ
 ಊಟಕ್ಕುಚಿತ್ತೈಸುವೇಕೆಂದು ನಿಜವಾಗಿವಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಜ್ಜನ
 ಪಂಗೈದು, ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ
 ಸತ್ತ್ವಮಂಗಳಂ ಸಮನು ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೆರವೇರಿತೆ, ಆಬಳಿಕ ಪಟ್ಟ
 ದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕರನಂವಿಡಿದು ನಿಜಕಾಂತಾಜನಂ
 ಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನಕಾಲೆಯೋಳು ವಡ್ರಸೋಪೇತನಾದ ಮಧು
 ರಾನ್ನನು ಭುಂಜಿತೆ, ಪುಷ್ಪಫಲಾಸನಂಗಳಂ ಆಸ್ವಾದನಂಗೈದು, ಕ
 ಪೂರ್ವದ ವೀಳ್ಯವಂ ಮೆಲ್ಲತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಹಸ್ತವಂವಿಡಿದುಳು
 ಆಸನುಯದೋಳು ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಪರಸ್ಪರನೀಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದಲೇ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತಿಳಿದು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಶಯ್ಯಾಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ
 ಯನನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗೆ
 ಪೋಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಲನಾದ ಹಂಸತೂಟಿಕಾತೆ
 ಲ್ಪದೋಳು ಕೂಳೆತು ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯಂನಾಲಾಗಿತೆ, ಎತ್ತೆ ಪ್ರಾ
 ಣಕಾಂತೆಯು ! ನಿನ್ನಮನಸ್ಸು ಯಾವಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಬಯಸುತ್ತಲಿದೆ,
 ಎನ್ನಾಣೆ ನೀನು ಪೇಳೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನು ಕೂರಿತು
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ನಿನ್ನ ಚರಣ

ಸೇವಕಳಾದೆನಗೆ ಯಾವಪದಾರ್ಥವುಕಡಮೆಯಿಲ್ಲ, ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದಪದಾರ್ಥಗಂಗಳೂಕೂಡಾ ದಯಪಾಲಿಸಿಯಿರುವದರಿಂದ ಎನಗೆಯಾವಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ, ಆದರೂನಿಮ್ಮೊಡನೆಕೂಡಿ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆವಿನಹವನ್ನೊಂದು ಪದಾರ್ಥನಂ ಯೆನ್ನೆನುನಸ್ಸು ಬಯಸೋದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯಂತಕ್ಕೈತಿ, ಎಲೈ ಪಾಣಕಾಂತೆಯೆ ! ನಿನ್ನೆನುನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಆಗಲೀ ಎಂದಪ್ಪಣೆಯಂತಿತ್ತು ಆಯಾಸತೋರದಂತೆ ಅನಾಗಕ್ರೀಡೆಯಿಂ ಪರನಕರಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ನಿರ್ದ್ರಯಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ಮುತ್ತಿನಹಾರಂಗಳು ತನುವಿಗೆ ತಂಪುತೋರಿದಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಚ್ಚರಂಗೊಂಡು ಬೆಳಗುವದೀಪಂಗಳಂ ಬಿಳ್ವೆರಿದವಿಕ್ತಟಗಳಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಬೆಳಗಾಯಿತೆಂದು ಜೇಗನೆಮುಂಚದಿಂದೆದ್ದು ಸುಂದರಾಂಗಿನವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಪಕ್ಕದೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಕಿರುವ ಜೇಣಾಂಬರವಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈನೋಂಕದಂತೆ ಕಳೆದು ಮುದ್ದುಗಾತಿಯು ಪೊದ್ದಿದಮುತ್ತಿನ ಮುಸಕಂತೆಗದು ಮುಖವೆನನಲೋಕಿಸಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಕಂಠಾಚಕ್ರ ರೇಖಾಂಕಿತ ಮಾಡತನ್ನ ಕರಕಮಲವಂ ನನಲೋಕಿಸಿ, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯಿಂದ ಪೊರಟು ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯುವ ಸುಮತಿಯ ಕರಲಾಘಾದಿಂದ ಚಿತ್ತರದಹಜಾರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಮುಖಮೆಜ್ಜನಮಂಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ವಿತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಿತಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ಭೋಜನಶಾಲೆಯುಂನೈದಿ, ಎಡ್ರಮೋವೇತನಾದ ಶಾಲ್ಯಾನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ಕರ್ಪೂರದವಿಳ್ಳವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ಛಾಯಾಗುವ್ವನ ಭುಜವಂಪಿಡಿದು ಬರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ದೇಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹುವ ಆ ಜ್ಞಾಪತ್ರಕೆಗಳಂನೊಪ್ಪಿಸಲಾಗ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರಲಕ್ಷಿತಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮಣಿಮುಂದಿರನಂದಾಟ ಅಂತಃಪುರನಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಕುಸುಮಲತಾದೇವಿ ಮುಂತಾದ ಸಮೂಹಂಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಪದ್ಮನೀಮೊದಲಾದ ಸಖಿಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದಸೇವಿತನಾಗಿ ವೋಮಾಯಾನವೆಂಬ ಪುಷ್ಪಕವನ್ನೇರಿ ದಿಗ್ವೀಕಂಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸುತ್ತಾ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂ

ಗಳಂ ಸಪ್ತಸೂಗರಂಗಳಂ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ
 ಸುತೋಪದಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಎಲೈ ರಾಣಿಯೆ ! ಅನೇಕನವರನ್ನ ಸಾ
 ಮಾನುಗಳೆ ಧಳಧಳಸುವ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದಕಂಗಳು ಮುಚ್ಚು ತಮುಗದುಗ
 ಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೇ ಕಸಕಾಚಲವು, ಇದು ಕುಬೇರಧವನವೂ, ಅದು
 ಕೈಲಾಸವು, ಇದುತೇಜೋನತಿಪಲ್ಲವು, ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಕರೆಯಂ
 ಗೈವ ಜಂರುಸಾಮಾರುತನು ವಾಸವಾಗಿರವಜ್ರಪುರವಿದು, ಎಂದನು. ಡಿ
 ಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳಂ ಆಯದಾಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ
 ಬೇಷ್ವಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹಂತಿರುಗಿಪಟ್ಟ ಒಕ್ಕಪೋಗುವೆವೆಂದು ಮ
 ನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರೋಮಯಾನವುಗಗನವಲ್ಲಿರನ್ನದ ಬುಗುರಿ
 ಮುಂತೆ ಗರಗತಿರುಗಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಮಾಗಿ ಸಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆಗರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯೆಂಕುಂತು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತಿಯೆ ! ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ
 ಸಮುದ್ರಗಳನುಚ್ಚಂಭಿರಿ ಸೂರ್ಯಸಂಪವೇಗನಂ ತಡಿಯುವಂತೆ ಬೆಳದ
 ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಗೆ ಮನೆಯಾಗಿ ನಿರ್ದ್ರವಾಸಿಸಿದುಂಟವೆಸರನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ
 ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯೊಪಡೆದ ನಿರ್ದ್ರಾಚಲವಿದು, ಇದು ಮಂಜೇಂದ್ರಪರ್ವತವು, ಅದು
 ಆನಂದ್ರವಪ್ಪಣವು, ಇದುಹಂದ್ರಪ್ರಾಪ್ತವು, ಯದುರಾಗಿ ಕಾಣುವದೆ
 ಸಮ್ಪುರತ್ತ ಪುರ ರಾಜಧಾನಿಯೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟೆರೊಳೆ ಆವ್ರೋಮ
 ಯಾನವು ಸೂರ್ಯನಂತಲವೆ ಇಳಿದು ಬರುವದೋಯಂಬಂತೆ ಅಂತಃಪುರ
 ದ ಬುಧ್ಯಾನನಂಶೇರಲು, ಆಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆ
 ಯರ ಕರನೊಪ್ಪಿದು ಪುಷ್ಪಕವಿಂದಿಳುಹಿಸಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ
 ನಮಸ್ಕಾರನಮಾಡಿ ಕುಮಾರಭವನವಂಪೂಕ್ಕು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂತಃಪು
 ರದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಂದ್ಯಾನಂದನಮೊದಲಾದ ಕರ್ಣಂಗಳಂನಾಂ
 ಗಮಾಗಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯೊಡನೆ ಆರೋಗಣೆಯಂಗೈದು, ಕುಸು
 ಮಲತಾದೇವಿಯುಕರನಂಪಿಡಿದು, ಮಣಿಮಂದಿರವಂಶೇರಿ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪ
 ದೊಳೆ ಪನಡಿಸಿ, ರಾತ್ರಿಸುಲ್ಲಿ ರತಿಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯಂವಿರದರಾಜದಂಪತಿ
 ಗಳು ರತಿಕ್ರೀಡಾಸರವಶರಾಗಿ ಸುಖನಿಂಬಿವರಿ ಕಾಲವಂಕಳಯುತ್ತಿರಲು;

ಆಬಳಕಅಂತಃಪುರದೊಳೆ ಒಂದಾನೊಂದುವಿನ ಮಣಿಮಂಚದಲ್ಲಿ
 ಕುಳಿತು ಆಮಾಸವಿದುಚ್ಚಾಸನಂ ಬಿಡುತಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾಕುಸು

ಮುಖತಾಪೇಷಿ ನುರಂಸೋಷಿತೈಶ್ಚೇತಯು ವೃದ್ಧಳಾದಮಂಜುವಾಣಿಯಂ
 ಕುರಿತುಂಟಾಯಿನಂಜುವಾಣಿಯೆ! ದೇವಿಯುರಿದಿನಸರೋಗಣೆಯಂಬಿಟ್ಟು
 ಯಾರಸಂಗತಲೂನಾಡುಗೊಳಂನಾಡದೆರಾಣಿಯಿಂದಾಚೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಂನಿ
 ಡದೆತಯಾಸವಿದಿರುನೆ ಪರಿಯನುನರಿತವಳ್ಳನೀವಲ್ಲಿಗೆಯಂದಿಸಂತೆ ಬಂ
 ದುಅಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂವರಂನುರಿಸಬೇಕೆಂದುಸುಡಿದಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನಾಡುಗಳಂ
 ಲಾಖಿ, ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ನೀಚಸುತ್ತಾ ಕ್ಷಣನಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆನಿಂತು ಯೆ
 ಲೆಸಖಿಯೆ! ದೇವಿಯರು ಗಡಪಂಧರಿತಿ ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ನೀನುಬಳ್ಳಿ
 ಯೆರಾಯಂದು ಬೇಳ್ತನುಧುರವಾದಮಂಜುವಾಣಿಯ ಪಾತಂಕೇಳಿ ತಾಯಿ
 ಕಾಣುಸುರುಣ್ಣುಮೆ ಹಿಂದಣ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಪ್ರೋಕ್ಷುಮುನಾದುತನಳ ಬಾಗಲಿದನುಪ್ರದಹವಾರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂ
 ಗೈಯಲಾಕ ನಾಡುಗಳಿಗೆಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಯನ್ನವಡತಿಯರು ನಡೆ
 ಲುನಾಣಿ ನಾರಾಗಿನಂದುವಿನ ವಾಯಿತೆಂದು ವಿಡ್ವಾಪಿಸಿದದಿನವೆ ಎಸಗೆಗು
 ರುತೆಂದ ಸುಡಿದಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಪಾತಂಕಿಸಿಗಿಂಪಾಗಿ ಕೇಳಿ ಮಂಜುವಾಣಿ
 ಯು ಎಲೆಸಖಿಯೆ! ಅಂದಣಂದಿರುವುದಿಗೆ ಆರೂನರಿ ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ಗ
 ಡಪು ಚಿಳಿಯುತಲಿರುನವರಿದಾಳಯೆನವಾಗುವದು ಉಚಿತವೇಸರಿ, ಎ
 ಲೆ ಸಖಿಯೆ! ಇದಲ್ಲದೆ ಆರಂಭಿಂಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿ ಅವ
 ಯವಂಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತ ಮುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಗೂಡಿದ ನಸುಬಿಳವೇರಿ
 ಕೆನ್ನೆಗಳ್ಳುಕೆಂಪುವಿರಿಕಾಣುತ್ತಾ, ಕಮಲದವಸಳುಗಳಂತೆ ರೆಪ್ಪೆಗಳ್ಳುಬಿಟ್ಟು
 ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಮೋಲಗಡೆಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಟುವಾಗಿಸಿಗ್ಗದೆರಿ ಪೊಗ್ಗೆಗಳ
 ಳಂತೆ ಮೊಲೆಗಳ್ಳುಸುಣುವೇರಿ ತೋರುತ್ತ ಮುಟ್ಟುವಿರಿ ಹುಟ್ಟಿದಕಿರಜೆ
 ವರುಗಳು ಮಂಜುಸಂತೆಮೈಯೋಳ್ ಸುರಿಯುತಲಿರುವ ಈಪರಿಲಕ್ಷಣಂ
 ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪುಟ್ಟರಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಮಂಜುವಾಣಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ
 ರೀರ್ಪುರೂ ದೇವಿಯರಸವಿವವಂ ನೈದಿ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವೇಲ್ದಲಕ್ಷಣಂಗಳೆ
 ಲ್ಲವಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಂಡು ಆತ್ಮಂತಸಂತೋಷವಿಂದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಸವಿವವಂನೈದಿ, ಈಗ ದೇವಿಯರಿಗೆ ನೀನುಂತೋತ್ಸ
 ವನುಂನಾಡುವೆ ಕಾಲವದಗಿಬಂತೆಂದು ವಿಡ್ವಾಪಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರವಂ ಕೇರ
 ಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುನುತಿಯಂಕರದು ಅಯ್ಯಮುಂತ್ರಿಸು! ನೀನಂತ

ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಮುಸ್ತೈದಿಗಳಂನಂಜೈಹಿಸ ಮಂತ್ರೇಷು
 ಕ್ಷುನದಗುರಿಕಾರಸಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ವೀರನೇನಮೊಡಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದೊಡ
 ಗೊಡಿ ನೀನುಸಾಮಂತರಾಯರ ಮಂದಿರಂಗಳಿಗೆಪೋಗಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ
 ಸೀಮಂತಮಹೋತ್ಸವವುದಯಮೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಂನವಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ
 ನದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬುಬ್ಬಾಗಿ ಅವುತನನಂಪೇಳಿ ಬಾಳುಂದ
 ಪ್ಪಣೆಯಂನಿತ್ತು ವೇದವಿಶ್ರುತನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾಪುರೋಹಿತರೆ' ಅಷ್ಟಮಂ
 ಗಳದ್ರಸ್ಯಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹ
 ಜಾರದಲ್ಲಿವಿವಾಂಸರ ಸಮೂಹದಿಂ ದೊಡಗೊಡಿ ನೀವು ಕಾದಿರುವದೆಂದು
 ಕಟ್ಟು ಮೊಡಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯರಿಂ
 ದೊಡಗೊಡಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನನಂಮಾಡಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣನಾಲಾಸು
 ಲೇವನಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ತುದೆಯಾದಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಪಾದಾರವಿಂದಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರನಂಮಾಡಿಗುಣನತಿವೇಮಿಯರ ಚ
 ರಣಗಳಿಗೆ ಶರಣನಂಗೈದು, ಪಾದಪೂಜೆಯಂಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ತೆಗೆದು
 ಕೊಂಡು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರ ಕರಗಳಂಪಿಡಿದು ವಿಜಯಲ
 ಕ್ಷ್ಮಿವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು, ಮಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮ
 ಯದೊಳ್ ವೇಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗಾದಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಂಗಳು ಭೋರಂದು
 ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ನರ್ತಕಿಯರು ನಾಟ್ಯನಂನಾಡುತ್ತಿರಲು, ನಂದಿವಾಗಧ
 ವೈತಾಳಕಜನಗಳು ಬಿರುಮವದ್ಯಂಗಳಂ ವೇಳುತ್ತಿರಲು, ಸಾಲಾಗಿಂತುಸಾ
 ಷ್ವಾಂಗಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂಮಾಡುವಸಾಮಂತರಾಯರಿನರು ಪರಾಕುಸ್ನಾ
 ಮಿ, ಪರಾನುರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೇತ್ರಹಸ್ತರು ವೇಳುತ್ತಿರುವಕಾಲದೊಳ್
 ವೇದವಿಶ್ರುತನು ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕದಿಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಿಯನಾಗಿ ಸೀಮಂ
 ತಶುಭಕರ್ಮವಂ ಸಾಂಗವಾಗಿನಾಡಿಭೂಸುರಾರ್ಚೀರ್ವಚನಗಳಂ ಶಿರಸಂವ
 ಹಿಸಿ, ಅನರಿವಿತಮಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಾಗ್ರಹಾರಂಗಳಂವಿಶ್ವಾ ಸಪೂ
 ರ್ವಕನಾಗಿ ವಿಷ್ವಜ್ಜನರಿಗ ದಯಪಾಲಿಸಿ ಸಾಮಂತರಾಯರು ಸಮೇತ
 ನಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆಪೋಗಿಥರಥರಮಾದಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋ
 ಜ್ಯಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತೆ ಮಧುರಾನ್ನವಂಭುಂಜಿಸಿ, ಕರ್ಪುರವೀಳ್ಯವಂಧರಿಸಿ, ಕ
 ಕುಂತಲಶಾಲೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು, ಸುಮತಿಯಂನೋಡಿಅಮ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೇ

ನೀನು ಕುಮಾರಭವನವಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವುಕಟ್ಟುಗಳಂ ಕಲಿತವನಕಲ
ವಿಂಕನಂ ಹಗಲಿರಳುಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಾಲವಂತಿಕದ ಗಣಿತ
ಜ್ಞಾರಿಂದಲು ಸಂಪದಾಯುಷ್ಯರಾಗಿ ಸಮ್ಯಕ್ಸೇವನವನ್ನ ವೇಕ್ಷಿಸಿ, ಹಳಬರಾದ
ಮೈದ್ಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಡದಸುನಾಚಾರಂಗಳಂ ಎನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರು
ಯೆಂದು ಸುನಂತಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂನಿತ್ತು ವಿಚಿತ್ರನಾದಚಿತ್ರ ವತ್ರಗಳನ್ನಾ
ಡುತ್ತ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯೆ ಮೊದಲಾದಕಾಂತೆಸುರ ಕರಲಾಘಾದಿರು ಉ
ಭಯನನದಲ್ಲಿ ವಿನೋದಮಾದ ವಿಹಾರಂಗಳಿಂದ ಸುಖವಂನನುಭವಿಸುತ್ತ
ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು,

ಆಬಳಿಕ ಒಂದುದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದೋಳ್ ಪ್ರ
ಸವನೇದನ ಉಂಟಾಗಲಾಗ ಚಿತ್ರೇಖೆಯು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಕಾದಿದ್ ಸು
ಮತಿಯುಂನೋಡಿ ಅಪ್ಯಮಂತ್ರಿಯು ! ಈಗ ಪ್ರಸವನಮಯವೆಂ
ದು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದುಂದು ಸೇವಿಸಲಾಗ, ಮಂತ್ರಿಯು
ಶಕುಂತಲೆಯೊಂ ಪೋಕ್ಕು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೈಗಳ್ಳು ಮುಗಿದು ಸ್ವಾ
ಮಿ, ಈಗ ಪ್ರಸವನಮಯವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವವೇಳೆಯೋಳ್ ಕಲ
ವಿಂಕನು ಓಡಿಬಂದು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ರಾಜೇಂದ್ರಚಂದ್ರನೆ !
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯರು ಪುತ್ರರಂವಡದರೆಂದು ವೇ
ಳ್ಳ್ದ ಶುಭವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಿ ಮನವು ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮು
ಳಗಿಪಾಲಾಡಲು, ಆಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಕಲವಿಂಕರೀಡ್ವರಿಗೂ ನಿಜಾ
ಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಸುಸ್ಥಾನಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರದ ಉಪವನದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತ
ಪರೋವರದಲ್ಲಿ ಧುನುಕಿದುಂದಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂಮಾಡಿ ದಿವ್ಯಾಭರಗಳಂ ಧ
ರಿಸಿ, ದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಕೀರೀಟ ಕುಂಡಲಂಗಳದಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂ
ಕೃತನಾಗಿ ನಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ತ್ರಿವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭವನ ! ಶುಭದಿನ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ
ಪುತ್ರರತ್ನಂಗಳು ಉದಯಿಸಿದರೆಂದು ವೇಳಿ, ಜನನವತ್ರಗಳಂ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಒ
ಪ್ಪಿಸಿದ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಮುಕ್ತಾ ಹಾರಂಗಳಂನಿತ್ತು ಜಾತಕರ್ಮವಂ ನೆ
ರವೇರಿಸಿ, ನವರತ್ನಂಗಳಿಂದ ಭಿರಹಿದ ಧಾನ್ಯರಾಶಿಗಳಂ ದಾನವಂಕೊಟ್ಟು
ಸುಚರಿತ್ರ, ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಸೌವಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಿ ಗುಣ

ನತೀದೇವಿ ವೇದವಲದ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆರಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಭಿಶ್ಚ =
 ಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವಂತುಂಬಿತಿ, ರತ್ನಪುತ್ರದ ಬೀದಿಬೀದಿಯೋಳ್ ಕೂಡು
 ನಂತೆ ಸುನುತಿಗೆ ನೇಮಿತಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂಡಹಾರವಂಸ್ಕನಿ, ಸುಖದಿಂದೀವ
 ರಿ ಹತ್ತು ನಿನಂಗಲು ತುಂಬಿಬರಲಾಗ ನುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರಸುಖಜ
 ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪುತ್ರನಿಗೆ ಮಕರಂದವೆಂದು ಕು
 ಸುನುಲತಾದೇವಿಯು ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪುಷ್ಪದಂತನೆಂದು ನಾಮಕರಣವಂ
 ದೂಡಿ ಕೋಟಿಕೊತ್ತಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಿರಂಗಿಗಳಂಹಾರಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯೂ
 ಸತ್ತು ಕಳಿಂಗನಗರಕ್ಕೆ ಸ್ವದಸ್ತಾಪ್ತರಗಳಿಂದ ಚಪ್ಪಿಗಳೊಡನೆ ದತ್ತಿ
 ಕೆಗಳಕೂಳುಹಿಸಿ ನುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರರು ಕಾಲಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ
 ಅನ್ನಪಾತ್ರಕನು ಜೊಡಾಕರ್ನವೊದಲದ ಶುಭಕರ್ಮಗಳೂ ನೆರವೇರಿ
 ಶಿ ಕರತಾಲಶುಕ್ಲವಕ್ಷದ ಬಿಡಿಗೇಚಂದ್ರರಂತೆ ಪ್ರತಿವಿಸ ಸ್ರಸ್ತೃದ್ವನೋಸ
 ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಐದುಸಂವತ್ಸರಗಳು ಆಗುತ್ತಿರಲು; ಬಂದುವನ ರಾ
 ಜೀಂದ್ರನುಶಂಕಾರೀರಲೆಂಬವಿದ್ರಾಂಸನಂಕರನು ಆಯ್ಕೊವಿದ್ರಾಂಸನೆ
 ನುಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತಲೆಂಬ ಕುಮಾರಕರಿಗೆ ಚತುಷ್ಟುಪ್ಪಿವಿದ್ಯಗಳಂ ಚ
 ನ್ನಾಗಿ ನೀವೆಕಲಿಸಬೇಕೆಂದೆ ನೆತ್ತೊ ಬ್ಬರಿದಾಗಲಾರವೆಂದು ನೇಮಿತಿ, ಕೆ
 ಲವುಕಾಲವಾದಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾಪರೀಕ್ಷೆಯೆಂಮಾಡಿ ಮೇಧಾಶಾಲಿಗಳಾದ ಪು
 ತ್ರರನ್ನೂ ಸಂದದಿಂದೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಶುರದಾಶರೀರನಿಗೆ ಸವ್ತಾಂಗವಂಕೊಚ್ಚು
 ಸನ್ನಾನದಿಕಳುಹಿ, ಆಬಳಿಕಬಂದುದಿನ ಶುಭಲಗ್ನದೊಳ್ ಉಪನಯನ
 ವೆಂಮಾಡಿ ನುಗಂಧನುಪಾರಾಜೀಂದ್ರನು ಕುಮಾರಕರೀರ್ದುರು ತನ್ನಂಕ
 ದೋಳ್ ಕಾಳ್ಕರಿಕೊಂಡು ನಿಯಮಪೂರ್ವಕದಾಗಿ ಸಮಾಪ್ತರೀಮಂತ್ರ
 ನಂ ಉದ್ದೇಶವೆಂಮಾಡಿ ಪುನಶ್ಚ ರಣೆ ವಿಧಾನವಂಜೇಳ, ಆಬಳಿಕ ಏಕಕಾ
 ಲದಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ತಶಾಸ್ತ್ರಾಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಪದೇಶವೆಂಮಾಡಿ ಧನುವೇಷ
 ಭ್ಯಾಸವೆಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕುಮಾರಕರಂನೋಡಿ ರಾಜವಂಶತಿಗಳು ಆ
 ನಂದದಿಂದ ಕಾಲವಂಕಳೆಯುತ್ತ, ಬಂದಾನೊಂದುದಿನ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕು
 ಸುನುಲತಾ ದೇವಿಯುರೊಡನೆ ಯೋಚನೆಯುಂಗೆಯ್ದು, ನುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರ
 ನು ಕುಮಾರರಿಗೆ ವಿವಾಹನುಜೋತ್ಸವನುಂಜೆಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕ
 ಳಿಂಗಪುರವಂ ನಾಳುವ ಕೀರ್ತಿವರ್ಣರಾಯನಿಗೆ ಬಂಧುವರ್ಣಂಗಳಂದೊ

ತೆಗೊಳಿ ಪುತುರಂಗನೊಡ ಸಮೀತನಾಗಿ ವಾಧನೀಕುನುಂಟಿಸಿದೊಲೊ
 ಕುನುಂಟುಮುರಂ ಕರದುಕೊಂಡುಬರುವಂತೆ ಕುಪವತ್ರಿಕಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಣ
 ಮಂವಣಿ ಅಂಚಕ ಐವತ್ತಾರುಮೇಶಂಗಳಂ ಆಳುವರಾನುರಿಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ
 ಬರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿತಿ. ಪ್ರಜ್ಞಾನೋತ್ತರನಂಬ ಶಿಲ್ಪಕಾರನಿಗೆ ಚಿತ್ರವಿ
 ಚಿತ್ರನಾದ ಮೇಲುಚಪ್ಪರನಂ ನಿರ್ಮಿಸುನಂತನೇಮಿತಿ, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅ
 ಗತ್ಯಕ್ಕೆ ವಷ್ಟು ಮುನ್ನೊದಗಲಂ ಸಜ್ಜುಮಾಡುವಂತೆ ಮನುತೆಗೆ ಅ
 ಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಂದುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಮೊಳ ಕಳಂಗನಗಕ್ಕೆ
 ಕಳುಹಿಸಿದ ದಂತರುಬಿಂದು ಪ್ರಣಾನುನಂಮಾಡಿಸುಹಾರಾಚಾರಿರಾದನು!
 ಕೀರ್ತಿವರ್ನುರಾಯನು ಸೇನಾಸಮೀತನಾಗಿ ರತ್ನ ಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂ
 ದನೆಂಬ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇತುಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿ
 ಜನೇನಾಕುಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಕೀರ್ತಿವರ್ನುನು ಸೆದಗೊಂಪು ಕಾಶವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ
 ಫೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಲಿಂಗನನಂಮಾಡಿ ಈಗ್ಗೆಯ ಚತುರ್ದಂತಾಜನಂನೇರಿ
 ಋಭಯನೇನಯಿಂ ದೊಡ್ಡಗೊಳಿ ತರಳಬಿಂದು ಅರಮನೆಯ ಸುನಿಬದ್ದಲ್ಲಿ
 ರ್ವರು ಆಸೆಯಿಂದಿಳಿದುಕಿಂತಿಪುರಸು ಪ್ರವೇಶನಂಗೆಯಲಾಗ, ಕೀರ್ತಿವ
 ರ್ನನು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಬಿದ್ದು ಮರಳಿ
 ಬಿಡದೆವರಾಗಿ ಮಾಡಿರುತೆ ಮೂಮುಂದಿರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಗಿಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,
 ಅನುರುವಿನ ಕುಭಮೂಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರೇಣಹಿತನ
 ಮುಖವಚನದಿಂದಾ ನಾಳಮೊದಲಾಗಿ ಕುಬದಿಂದಾಗುವ ಅಪರಣ ಧಾರಣ
 ಸ್ತಂಭ ಮೂಹೂರ್ತ ಇನ್ನೆದೇವತಾ ಸಮಾರಾಧನ ಸುಮಂಗಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥ
 ನೆ ಸುವಾಸನಿ ಪ್ರೊಪೆನೊದಲಾದ ಕುಭಕಾರ್ಯಂಗಳು ವರನಾಗ್ಯಹದಲ್ಲಿಯೇ
 ಮೊದಲುಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಕನ್ಯಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಹತ್ತಿರೆಯ
 ದೋಳ್ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ವದ್ವತಿಹದುವದರಿಂದ ಅದೇಮೇರಿಗೆನಡಿಯು
 ವಂತೆ ಕೀರ್ತಿವರ್ನುರಾಯನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿ, ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಒಂ
 ದಿರುವವೇಕಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡದಿಗಳಂಮಾಡಿ ನಾನಾಋವಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡು
 ಣಂತೆ ಮನುತೆಗೆಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಅನುರುವಿನ ಪಟಹ ನಿರ್ದೋಷಿ
 ಣಾವೇಣುಮೊದಲಾದ ಕುಭವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಸಂಪ್ರದಾ
 ಯಜ್ಞಾಂತರದ ನಿಧ್ಯಜ್ಞಸರು ವೇದಭೋಷನಂಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಕುಭಲಗ್ನದ

ಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾವರಣ ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ಮಂಗಲ್ಯಧಾರಣೆಯು ಮಾಡಿ, ಸ
ಪ್ತಪದಿ ಯಿಂದಸುಂಚಾರವಂಗೈತಿ,ಲಾಜಾಹೋನುಸಂ ಸಾಂಗವಾಗಮಾಡಿ,
ವೇದವಿಕ್ರತನೆಂಬ ಪುರೋಹಿತನು ವೇದ್ಯಾದ್ಯಯಕ್ತಾ ಆರುಂಧತೀರ್ಷನ
ವೆನೊಡಿಸಿ, ಆಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನನಿವಕ್ತೃಬಂದು ಎಲೈಮು
ಹಾನುಭಾವನೆ! ಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ವಿವಾಹನುಮೋತ್ಸವವಾಯಿತೆಂದು
ವೇಳ್ವ ಪುರೋಹಿತನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತ ವೇದ್ಯವರದಿಂದ
ಕೂಡಿ,ಷಡ್ರಸೋವೇತನಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಬುಂಜಿತಿ, ಸುಖ
ದಿಂದೀಪರಿ ವಸಂತೋತ್ಸವ ಮೊದಲಾದ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ
ಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿತಿ, ಕೀರ್ತಿವರ್ನರಾಯಸಿಗೆ ಅಪೂರ್ವಂಗಳ
ನಾದ ದಿವ್ಯಂಬರಾಭರಣಗಳಿಂದಸನ್ಮಾನವೆನೊಡಿ, ಕಳಂಗಸಗರಕ್ಕೆ
ಕಳುಹಿತಿ, ಆಬಳಿಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತನಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳ
ಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ವೇದ
ದಲಾದ ತನ್ನ ನಿಜಕಾಂತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿನೋದನಿಹಾರಂಗಳಿಂದ
ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಾ ಮಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತ ಕುಮಾರರಂ ನೋಡಿ ಆನಂದ ಪ
ಡೆಯುತ್ತ ಅಖಂಡಭೂಮುಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ಆನಂದದಿ ಪರಿಪಾಲನೆಯಂ
ಗೈಯುತ ಮಹಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ನನುಭವಿಸುತ್ತ ಸುಖದಿಂದರುತ್ತಿ
ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಗದ್ಯ * ಕುಂಡಲಿಕಯ ಖಂಡಪರಕು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂ
ಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ
ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕುಹ್ಲ ನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಚ
ತುರ್ವಿಧ ನರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ವಾಣಧರೇಯ ಘಟಕಾಕತ
ಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯ
ಸಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ನರವತಿಬಿರುದ ಮು
ಹೀಕೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಗ್ರಂ

ವೀನ ಕೃತಿವಿಧಾನ ಸುಕರಂವ ಪುಷ್ಪವಂತೋತ್ಪತ್ತಿ ಇನೀರೈರವಿವಾಹ
ಸಿರೂಪಣವೆಂಬಿ ಖಲನೆ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ * * *

ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕನೆ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಮೂವತ್ತೈದನೇಯ ಆಶ್ವಾಸ ಪಾರಂಭ 8

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯಿನಮಃ.

ಈಶ್ವರತನುಶ್ಚಿ ಸುಕರಿತ, ಮಹಾರಾಯನು ತನಗೆಕುಮಾರಕನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆ
ನೆಂದ ಭಾವಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ಕುಮಾರಕನಲ್ಲಿ ಇಳುಹಿ ಸುಖದಿಂದಿರು
ತ್ತಾ ಬಂದಾನೊಂದು ಸನುಯದೇವಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಬುದ್ಧಿ
ಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯುಂನೋಡಿ ಎಲೈ ಸಚಿವೋತ್ತಮನೆ ! ನನ್ನ ಕುಲಪರಂ
ಪರೆಯಾಗಿ ಈದೇಶಾಧಿಪತ್ಯವಂನಾಡುತ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಯಶೋ
ವಂತರಾಗಿ ಇವ್ವಧೂರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಂತ್ರವದವಿಯಂ
ಪಡೆದು ಆಪ್ತರಾಧನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಪುರಾಪರುಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ರಾಯ
ರುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಜೇಳುತ್ತ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬರಮುಯಿರುವಂತಿಳಿದು ಇ
ರವೆಯೆಮ್ಮೆ, ಮತ್ತು ನಾವುಪಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂತಿಳಿದು ಇರುವೆಯೆ
ಲ್ಲಾ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕುಮಾರಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾವನು ನುಪಾದಿಸಿದಕೀ
ರ್ತಿಯಂ ಕೇಳಿಇರುವೆಯೆಮ್ಮೆ? ಇದಲ್ಲವಂ ಕಂಡುಕೇಳಿ ಇರುವೆ ಲೋಕದ
ವರು ಏನೆಂದು ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು ನಿನಗೆತಿಳಿದು ಇರುವೆ ಅ
ರ್ಥವಂ ವೇಳುವನಾಗು ಎಂದು ರಾಯನುಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯುಕ್ಷಣವೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ರಾಯನವಾಕ್ಯದ ಭಾ
ವವಂತಿಳಿದು ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ! ಮಹರ್ಷಿಗಳೆ ಮುಖದಿಂದ ಬಹು ಅರ್ಥ
ಗರ್ಭಿತಂಗಳಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸೂತ್ರವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂಪಾತಿಸಿದ
ಅರ್ಥವು ಸತ್ಯವೇಸರಿ, ಲೋಕಮೊಚ್ಚವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದೇಶೀಯ
ಸ್ವರವು, ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿತರದೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡರೆಹಾನಿಕರವು, ಲೋ

ಕವನೆಯಾರಿಂದರೆ.-ವಿಹಿತದಿಂದನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಲೋಕದವರು, ವಿಹಿತ
ವ್ಯಾಪದಿಂದರೆ.-ವಿಹಿತವನ್ನು ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿಸುವುದು. ಮನುಷ್ಯನು
ಯೇ, ವೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವೆಂದಿರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನರು ಸಮೃತ್ತ ವಾದಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಭೇದವಿರುದ್ಧವಾದ, ಅದಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದವಾದತಪ್ಪದು, ಈ ಅಪವಾದವೆಂಬ
ದೆ ಅಯಶಸ್ಕರವು, ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖ ವಿನಿ ಪರಿಣಾಮವೆಂಬ ಕವನದಿಂದಿ ಮನ
ಗ ಧರ್ಮೋತ್ತಮವಾದವು ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಮನುಷ್ಯನು ಮನ
ಡಲಾರವು, ಅದರಿಂದ ಹೊಂದಿಸುವುದು ಮನುಷ್ಯನು ಮನುಷ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಲೋಕನ
ಮೃತವಾಗಿಸುವುದು. ಸ್ವಧರ್ಮವೆಂಬುದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ಅರ್ಥ
ವನ್ನು ಕಂಡು, ಧರ್ಮಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕಾಮಭೋಗಗಳಂ ಅ
ನುಭವಿಸುತ್ತ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣವೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನ ಅರಸಿಗೆ ಇಹಪರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ
ಮೋಕ್ಷವು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅದರಿಂದ ಲೋಕನಾಯಕನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನು
ನೂಕೂಡ ಲೋಕವಾದವನ್ನು ಭೀತನು, ವಶೀಕರಣವೆಂಬುದಾದ ಸೀ
ತಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೂಡ ವಾಲ್ಮೀಕಿಶಾಸ್ತ್ರವಾಚಿನಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು, ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದನು,
ಹೀಗೆಯಿರುವಲ್ಲಿ ಸಗರರಾಯನು ಅಸಮಂಜಸವೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು
ವದರಲ್ಲಿ ಸುಖವೇನು? ಇಂಥಾ ಮಹಾನು ಭಾವರುಗಳಿಗೆ ಲೋಕವಾದ
ಭೀತಿಯುಂಟಾಗಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರವಾಡೇನು, ಇದಂತಿರುವ ರಾಜ್ಯಭಾರ
ವೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕರಣವೆಂಬುದು ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಭೀತ
ನಾಗಿ ಸದಯುತ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ವಿಹಿತದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಜ್ಞಾನ
ವಿಸುತ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಗಿಂತಲು ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಪರಮಧರ್ಮವೆಂಬ
ದು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ, ಆತನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಧರ್ಮವೇ ಇಹಪರದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸು
ವುದು, ಮತ್ತು ಈ ಧರ್ಮವು ಸಾಂಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾ
ನಾತಿರಿಕ್ತ ದೋಷಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೋಷಕ ಮಹಾದಾನಂಗಳನ್ನಾ
ಚರಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಶಕ್ತನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದರೆ ಇಷ್ಟಪ್ರಾಪ್ತಿಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯ
ನಿವೃತ್ತಿಗೂ ಸುಗಮವು ಅಷ್ಟಮೇಧಯಾಗವೆಂಬುದು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಬೇಕು,
ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದ ಯುದ್ಧಮುಖದಿಂದ ಸದ್ಗತಿ
ಯೇ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು, ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಸ್ವಧರ್ಮವಾಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊ
ಳ್ಳುವಂತೆ ಅಜ್ಞಾನವಿಹಿತ ಅರಸಿಗೆ ಬರುವ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಏನು? - ಪ್ರಜಾ

ವಿಸಿಂಧಾ ಸಂರಕ್ಷಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳದೇಯಿಂದ ಧನಾದಿಗಳು ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕ
ಬಂದವನಾಗುವಂತೆ, ಅಪ್ರಜೆಗಳುಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಆರುಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಬಂದು ಅಂಶವು ಅರಸಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿವದಗುವಂತೆ, ಪುಣ್ಯರಾ
ಶಿಯುವದಾಗಿ ಶಾಶ್ವತಸದ್ಗತಿಯುಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ಶಾ
ಸ್ತ್ರಸಜ್ಜನ ಮುಖದಿಂತಿಳಿಯದೆ ಉಪೇಕ್ಷಾಂತನಾಗಿ ಮನಬಂದಂತೆ
ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯಮರಣ್ಯದೆ ಕೆಟ್ಟು ಕೈತಪ್ಪಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ದುಷ್ಟಕಾ
ರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಪಾಪನಂನಾರ್ಜಿಸುವದರಿಂದಾ ಅವಾಯವೆಲ್ಲಾ ಒ
ಟಾಟಿ ನಿಯಾನುಕನಾದ ಅರಸುಯೊಂದಿ ರಾಜ್ಯಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕೋಟಲೆ
ಗೊಳಿಸುವದು ಇದಂತಿಳಿದು ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಾಣೆಯುಂಕೊಡುವನನೋಟ
ದಂತೆ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತವೇಕಾಗದಿಂದಿರಜೇಕು, ಹೀಗೆ
ಜುದ್ದರೆ ಅಪವಾದ ಸಂಭವಿಸದೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿ
ದಂತಾಯಿತು, ಮಹಾಪ್ರಭುವೆ ! ಹೇಳಿದಂತೆನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನೀವಲ್ಲದೆ
ಮೃತ್ಯುರುಸಮರ್ಥರಾಗುವರು, ಈ ಅರ್ಥವೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮತವಾದುದ
ರಿಂದ ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಗಳಾದ ಅರಸುಗಳು ತಿಳಿದು ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ರ
ಘುಕುಲದಲ್ಲಿ ಆನತರಿತಿದ ಮಹಾಥಾಯರುಗಳು ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂಭ
ಡೆದು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನವಂಗೈದು ಯಶೊಣಂತರೆಂದು ಹೊಗಳಿ
ಳಿಕೊಂಡಂತೆ ನಿಮ್ಮಯದುವಂಶಸ್ಥರಾದ ಮಹಾರಾಯರುಗಳು ಪೃಥ್ವೀ
ಸಾನುಸ್ರವ್ಯವಂಗೈಯುತಾ ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ಕೀರ್ತಿಯಂವಡೆದು
ಪುಣ್ಯಕ್ಷೋಕರೆಂದೆನಿಕೊಂಡರು, ಮತ್ತೊಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರಾದವರು ಧ್ವ
ವತಾನತಾರದ ಕಥೆಗಳಂಪೊಗಳುವಂತೆ ನಿಮ್ಮಚರಿತ್ರಕಥನದಿಂ ಕಾಲವಂ
ಕಳೆಯುತ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದಾ ಸಾಧಾರಣರು ಶ್ಲಾಘಿಸುವದ
ರಲ್ಲಿ ಸಂತಯವೇನುಇರುವದು, ಹೀರಸಾಗರಜಲವಂ ಘೊಂಧಿ ಕುಮುದ
ನಿಕರಂಗಳು ಚಂದ್ರಕಿರಣಾವಲೋಕನದಿಂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಲಿಯುವಂತೆ
ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರಕನಾದ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನ ಆದರಣೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂತೋಷವಡುವರು, ಮ
ತ್ತೂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದೊಳ್ಳುಪ್ರೇಶವಂಗೈದ ಸೂರ್ಯತವವೆ ಚಂದ್ರಿಕಾ
ಯವದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸಿಕೊಂಡಜಾಡ್ಯಸಂತಾಪಾತವಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ

ನಿವಿಷ್ಟೈರಪ್ರತಾಪಯಶಸ್ಸುಗಳ್ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಸಂತಾಪವಂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಎಂದು ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿನೇ ! ನೀನು ಹೇಳಿದವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವವನ್ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯವಂ ಕುಮಾರಕನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸುರಾಗವಂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು ಇದೊಂದುನುಡಿಯಲ್ಲ, ಜಯ್ಯಾ! ಪೌರುಷ ಬಲದಿಂದಲೇ ಈನಾಹಾರಾಧ್ಯವೆಂಪಾಲಿಸುತ ಸಕಲ ಶತ್ರುಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ಅಸದೃಶಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಲೋಕವಂ ಶ್ವೇತದ್ರೀವದಂತೆ ನೀವು ಮೂಡಿದುದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಾಪವು ಅಸದೃಶವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ಇಮ್ಮು ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಾದರೋ? ಸಾಕ್ಷಾದ್ವೇಷಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಈತನಲ್ಲಿ ಮಾನಗುಣಂಗಳಂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅಶ್ವತ್ಥಕರವಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ-ಲೋಕಕಂಟಕರಾದರಾಷ್ಟ್ರಸುರುಲೋಕವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಧರ್ಮನಷ್ಟವಾಗಿ ಬರುವದಂ ತಿಳಿದು ಅವರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಲೋಸುಗ ಅಂಶನಂಭೂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜಗದ್ವಿಶ್ವರಿಯು ಬಿಡುಸಾಧನಂಗಳಂ ಪಾಲಿಸಿ ದುಷ್ಟರಂ ನಿಗ್ರಹಗೊಳಿಸಿ ದಳ್ಳದಿ ಸಾಧಾರಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗೌರಿಗೆ ಸಾಧನವಂ ಪಾಲಿಸಿ, ದೇವಕಾರ್ಯದಂ ನಿರರ್ಪಣೆ ಗೊಳಿಸಿದವಳಲ್ಲ, ಇದರಿಂದೇನಾಯಿತೆಂದರೆ- ದೊಡ್ಡಪರಶುವಂ ಕೊಟ್ಟು ನಾರ್ಗದಮುಳ್ಳು ಗಿಡಗಳಂ ಭೇದನೆಗೊಳಿಸಿ ದಂತಾಯಿಲ್ಲದೆ ಬಾಹುಬಲದಿಂದಲೇ ನಾರ್ಗದಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳಂ ಜೀರುಸಂಭೇತನಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟಂತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾದರೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ಸಂಪಾದಿತಮಾದ ಯಶಸ್ಸುಸಹ ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಸಾಗರಜಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣವು ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲೋಕಾನಂದಕರವಾಯಿತು, ಎಂದುಹೇಳುವ ಮಂತ್ರಿ ಯವಾಕ್ಯವೆಂಕೇಳಿ ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಅಯ್ಯಾ ನಬಿವೋತ್ತಮನೇ! ಸುಗಂಧರಾಯನು ದೇವಾಂಶಸಂಭೂತನಾದುದರಿಂದ ದೇವಿಯರು ದೇವಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಸಾಧನಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಲೋಕಕಂಟಕರಂ ಈತನ ಮುಖಾಂತರದಿಂ ಪರಿಹಾರವಂಗೊಳಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದವಾತಿಗೆ ದೇವಕಾರ್ಯವಾದಬಳಿಕಾ ಕುಮಾರಕನಲ್ಲಿ ಅಮಹಾಸಾಧನಂಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಇರುವನೋ? ನಿವಾಹಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಾನವಂ ಹೊಂಥು

ವಂತೆ ಕಾಣ್ಕೊನೂ ಬೆಂಕಿ ಬುಳಿದ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲಿಸುಂತೆ ಶಾಂತವಾದವೋ? ಎಸ
ಲು. ಮಹಾವ್ರಜಾಪೀ! ವಿಹಿತವಾಗಿ ಅನ್ನ ಸಯಂ ಕೊಟ್ಟ ರತಾಯಿತ್ತು, ಜ
ಗಜ್ಜ್ವೇನನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬುದಕಧಾಲೆಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಸಂತಾಪ ಕಮಿಸ
ವಂನಾಡಿ ಜೇನಸುಕಲ್ಪಶಿವಮೇಘವು ವರ್ಷಾಕಾಲಕಳದಬಳಕೆಆತಂದಿ
ರಾದಿ ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಭಯಂ ರಹಿತನಾಗಿ, ಸಿರ್ಮಲನಾಗಿ, ಶಾಂತನಾಗಿ, ಕಾಣಿ
ಶಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಹಾಕಾಶ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬದಗಿದಸೂರ್ಯನು, ಗಳತೇಬಸ್ಸುಗಳು
ಕಾಶ್ಯನಿರ್ವಾಹಾಸಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದಿವ ಸುಪ್ತರನಾಗುವದಂಟುಎಂದು ಮಂ
ತ್ರಿಯುಜೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಮನಮೊಳಕೆಂ
ಕೆ ಪಡುವನಾಗಿ ಐಯ್ಯಾ ಸುಬುದ್ಧಿಮೇ! ನೀನುಜೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ಯು
ಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಕಾರಾಂತರವಾಗಿಯೂ ತೋರುತಲಿಥೆ, ಕುಮಾರಕ
ನು ವಿದ್ವಿಜಯನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತನಮುಖದ ತೇ
ಜಸ್ಸು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನೂತಾಂಡಮಂಡಲವಂ ನೋಡಿದಂತೆ ನಮ್ಮಂಥಾ
ವರಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು. ಈಗ ನುಜು ಮುಚ್ಚಿದಸೂರ್ಯ
ನಂತೆ ಪ್ರಭಾರಹಿತನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವೆವೆಂದ ನನಗೆ ಮಾತ್ರಹೀಗೆತೋರು
ವೆದೋ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿ ತೋರುವದೋ? ಎಂದು ನುಡಿಯೆಲು,
ಜಿಬ್ಬಾ! ಸೂರ್ಯಬುಬವು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ತೋರುವ
ಧುಂಟೆ? ಎಂದು ಮಂತ್ರಿವೇಳಲು, ಮಂತ್ರಿರಸ್ಯನೆ! ಈಮಾತಿನಿಂದ ಮನ
ಸ್ಸು ವ್ಯಾಕುಲವಾಗಿ ಇರುವದು, ನನಗೆ ಸಕಲ ಭೋಗಂಗಳು ಇಹಲೋ
ಕದಲ್ಲಿ ಅನುಭೂತವಾಗಿ ಇರುವವು, ಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಜಗ
ದ್ವಿಬ್ಯಾತನಾಗಿ ಶ್ರೇಯೋವಂತನಾಗಿ ಇರುವದನ್ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕಿಂತ
ಲೂ ಇನ್ನು ಮನೋರಥವೆಂಬುವದು ಬ್ಯಾರೆಉಂಟೆ? ಇನ್ನು ನಾವು ಬಹು
ದಿನಸ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವದೆಂಬಿಟ್ಟ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸದ್ಗತಿ
ಯನ್ನಾಜಿಸುವ ದಕ್ಷಿಣಸುಗ ವಾಸವಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಪರಮವಾನನಂಗಳಾದ
ಮಹಾಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮವಂ ಹೊಂದುವದುಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತಲಿಥೆ,
ಎಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ! ಸಾಂಗ
ವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನ ವ್ರತಕಿಂತಲೂ ಆಶ್ರಮವಾಸ ವೆಂಬುದು ಅ
ಧಿಕಪುಣ್ಯ ಫಲವ್ರದವೆಂಥು ತಮ್ಮಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತೋರಿದಬಳಿಕ ನಮ್ಮಂಥಾ

ವರು ವಿಪ್ಲವಾಪಿಸುವುದು ಬಿಸುವಿರುವುದು, ಎಂದು ವಿಪ್ಲವಾಪಿಸಲು, ಐಯ್ಯಾ
 ಮಂತ್ರಿಯೇ ! ನಮ್ಮ ವಂಶದವರು ಬಹುಜೊ ಗರೂಕರಾಗಿ ನ್ಯಾಯಸೇವೆ
 ಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವೆಂಪರಿಕೊಳ್ಳಿಸುತ್ತ ಬಹುಸುಕೃತಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸರಾದರು, ರಾಜ್ಯ
 ಭಾರಾಸಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ತೃಸ್ತ ರಾದವೆಂಬುವುದು ವಂಶವರಾ ಪ್ರಾಪ್ತವು
 ಎಂಬ ರಾಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಜಿಹ್ವಾಸ್ಥಿಯು ಕ್ತವೆ ಸರಿ, ಈಗಲೇ ಅಮ
 ಸರ್ಯಂತವು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ತೋರುವೆಲ್ಲಾ, ಕುಮಾರಕನಾ
 ದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇನ್ನೂ ಬಹುಕಾಲ ತಮ್ಮ ಚರಣ ಸೇವೆಯೆಂಬಾಡು
 ತ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಣಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿದ
 ರೆ ವ್ಯಾಕುಲವಂತನಾಗುವನು, ಯಾವಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ
 ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ಯುಕ್ತವಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನಲು, ಐಯ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೇ !
 ಬಹುಕಾಲಾರವ್ಯ ನಾನೀರ್ಪರು ನಿಶ್ಚೈಶಿವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವುಂ
 ಟಾದವಲ್ಲವೆ? ಈಗಿನ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವುಂ
 ದುರಾಯನು ಸುಖಿಯುತ್ತಿರಲು, ಜಿಹ್ವಾಸ್ಥಿಯು ಕ್ತವೆ ಸರಿ, ನಮ್ಮೀರ್ಪರ ಆ
 ಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕುಮಾರಕನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಆಲೋ
 ಚಿಸಿದ ಅರ್ಥವು ದೇವತಾಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿ
 ಶ್ಚೈಶಿವವೆಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜೀಕರಣವೆಂಬ ಮಾಡಕೂಡದು
 ಎಂದು ಸುಖದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಹಾಗೆ
 ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ನಾಳೆ ಕುಮಾರಕನಂ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆಕಳುಹಿಸುವೆನು, ನೀ
 ನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಬೇಕು ಮಂತ್ರಿಯೇ ಅತಸ್ಸಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ
 ತಾಸು ಅಗತವುರವನ್ನೆ ದ್ರಿ, ಆ ವಾರತೆ ದಿವಸ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸ್ನಾ
 ನಪವಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ನವೀನಗತನಾದ ಆನಂದವನವುಂಟವಂ ನೋ
 ಡಿ ಚಿರಂಜೀವಿಯಂ ಕರೆತರುವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆನನು ಮಹಾಪ್ರ
 ಸಾದವೆಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೋಗಿಸುಗಂಧರಾದನಂ ಕಂಡು ಸ್ತನಾಮವಂ
 ಗೈದು, ವೃದ್ಧರಾಯರು ಬೇಳದ ವಾಕ್ಯವೆಂಬಿನ್ನಿಸಲು, ಆಗ ನೋಡುತ್ತಿ
 ದ್ದ ಕಾರ್ಯವೆಂಬಿಟ್ಟು ಸುಗಂಧರಾಯನು ಕುಚಿಬ್ಬೊಡನಾಗಿ ಸುನುತಿಯೊ
 ಡಗೊಡಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಖದಿಂದ ಸುಚರಿ
 ತ್ರರಾಯಂಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತಂದೆಯೊಡನೆ

ಗಳಿಗೆ ಎಂಟವತ್ಸ್ರಣಾಮಂಗಳೈದು ಅಶೀರ್ವಾದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರ
 ಪೀಠದಕೆಳಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಲು. ಸುಮತಿಯು ದೂರದಿಂದಲೆ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳೈದು
 ತನ್ಮುರಾಯನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತುಯಿರಲು, ಸುಚರಿ
 ತ್ರರಾಯನು ಕುಪಾರಕನಶಿರವಂ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂ ನೇವಿಸುತ್ತ ಸುಮತಿ
 ಯೆಂಸೋಡಿ ಕುಳ್ಳಿರೆದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿವರಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮುಖವಂ
 ನೋಡಲು, ಅತನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲೆಡಾ
 ಬಕನೆ ! ನೀನು ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರರಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಶಿಲೋಮುನಿ
 ಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮ ದಿನದವರಿಗೂಯೆಡೆಯೆಡೆದೆ ಹೃತ್ಯಭಾವದಲ್ಲಿ ಇರು
 ವೆನುಪ್ಪೆ? ಸಿಮ್ಮರಾಯರು ಮಾಡಿದದ್ದಿಂ ಜಯವರ್ತಮಾನವಂ ಇನ್ನೊ
 ಮೈಕೇಳುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ರಾಯರು ನಿಮ್ಮಂ ಕರೆಯಕಳುಹಿದರು, ನ
 ಮೈಲ್ಲಿರಿಗೂ ಕೋಶ್ರಾಸೂದ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಲೀಕವು ಉಳಿಯದಂತೆ
 ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವನಾಗುವನು. ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಸುಮತಿಯು ಕೈಗ
 ಳಂ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ಮುರಾಯನು ರತ್ನ ಪುರವೆಂಬೆಡೆ ದೊರೆತವು
 ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಪುನುಬಂದು ಪುರವಂ ತಲಪಿದವರಿಗೂ ನತದಯುಧ
 ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅದೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿದ ಸುಚರಿತ್ರರಾ
 ಯ ಸುಬುದ್ಧಿಗಳಬ್ಬರಿಗೂ ಆತನ ಪಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ದೋಷತೋರದೆ ಅವನು
 ಪಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯರ್ಹನಾದುತ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ
 ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ ಕುಮಾರಕನೆ! ದೇವತಾವ್ರತಾದದಿಂದಲು ಪೌರುಷಬಲ
 ದಿಂದಲು ಶತ್ರುಗಳಂಜೈಶಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಮವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿದುದರಿಂದಾ
 ಕಾನಿನ್ನ ಯಕನ್ನು ಆಚಂದ್ರತಾರಕವಾಗಿ ಇರುವದಾಯಿತು, ಸಮ್ಮ ಪೂ
 ವೀಕರ ತದಾಫಲದಿಂದ ಈನಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹುಡುಗನಾದೆ, ನಿನ್ನ ಪು
 ತ್ರರು ಸಹಪ್ರಜುನ್ಮರಾಗಿ ಬರುವವಂ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ನನಗೆ ಇನ್ಯಾನ
 ವೆವೋರಥ ಯಿರುವದು, ಅವಂ ತಿಳಿ, ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಉಂಟಾದದ್ದು ಮಾದ ಸಂ
 ತ್ರರಹಸ್ಯಂಗಳುಂ ತಿಳಿದುಯಿರುವೆಯುಪ್ಪೆ? ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಜಪಿಸುತ್ತಿರುವೆ
 ಯೋ? ಅಪ್ಪ ಮಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೇಳವು ರಹಸ್ಯಂಗಳು ಅನುಷ್ಠಿತವಾಗಿ ಇ
 ರುವವೋ? ಲೌಕಿಕ ಸ್ನೇಹಾರ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ವಿಸ್ಮೃತವಾಗಿರುವವೋ? ಎಂತಿರು
 ವವೋ? ಹೇಳುವನಾಗುವನು, ಹೀಗೆ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಜೇಳುತ್ತಿರುವ ಸುಚರಿ

ತ್ರರಾಯನ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ಸುಂತ್ರಿಯುರಹಸ್ಥಾಶೀಚನಸಮಮುಪಂ
 ದು ಸುಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ಪುತ್ರಸಮೇತನಾಗಿ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮರೆ
 ಯಲ್ಲಿನಿಂತಿರಲು, ಅಗಸುಗಂಧರಾಯನು ತಂದೆಕೇಳಿದವನಾತಿಗೆ ಮಂತ್ರಸಂ
 ಪ್ರದಾಯವಂ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ತೋರದೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವ
 ದನೋಡಿ ಸುತೇತ್ರರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕು
 ವರಾರನೆ! ಬಹುಯಶಸ್ಕರನಾದ ಮಂತ್ರೇಶ್ವರನೊಂ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ತೋ
 ರದೆ ಇರುವನಾಗಿ ಅಭಿಚಾರಪ್ರಯೋಗದಿಂ ಸಭಿಸುಲ್ಲಿ ಸ್ತುಪ್ತನಾಗಿ ಪ್ರಾಣ
 ವಾದಿಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಪೇಳಿದಿರುವ ವಿಧ್ಯಾಂಸಕಂತೆ ಮೂರ್ಛಾಭಾವದಿಂದ
 ಇರುವೆನಾಕೆ? ಮಂತ್ರವಿಸ್ತೃತಿ ಯುಂಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂದರೆ-ಪರ
 ಸ್ತೀಯರಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತರಾದ ವರ್ಗಬಾಹ್ಯಾಣ್ಣಿಯರನ್ನು ಅನುರಾಗದಿಂ
 ದನೋದಿಸವರ್ಗ, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಥನನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದವರಿಗೆ, ಕೃತಘ್ನರಿಗೆ, ಅಗಾಢಾ
 ರದಿಂ ಸತೆಯುವರಿಗೆ, ಸ್ವಧರ್ಮವಂಬಿಟ್ಟವರ್ಗ, ಅಸೃತವನ್ನಾಡುವರ್ಗ, ನಿ
 ರಪರಾಧಿಗಳಂ ದಂಡಿಸವರ್ಗ, ಅನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತಗುಳ್ಳವರಿಗೆ, ವಿಹಿ
 ತದಿಂಬದುಕುವರಂಕಂಡುಮತ್ಸರಪಡುರಿಗೆ, ದೇವತಾನಿಂದಕರಿಗೆ, ವೇದದಾ
 ಜಕರಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮರಂ ಧಿಕ್ಕಾರಿಸಿದವರಿಗೆ, ಅಶ್ರೂಪೂರಂ ಪ್ರಾಪಿಸಿದವರಿಗೆ, ಹೀಗೆ
 ಮಹಾಮಂತ್ರವಿಸ್ತೃತಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನಂಧಾ ಪಾಪಸ್ಥಳಿಗೇ ಉಂಟಾ
 ಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರವೇನು ಎಂದೆನಲು, ಅನಾತಿಗೆ ಖಿನ್ನನಾದ ಸುಗಂ
 ಧರಾಯನು ಯಾವನಿಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೋ ಮಹಾನಂತ್ರವು ವಿಸ್ತೃತಿ
 ತವಾದದೆಂದು ಮನದೊಳು ವ್ಯಸನಪಡುತೆ ಪುನಃ ತಂದೆಯ ಅಡಿಗಳ
 ಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಂತು ಸತ್ಯಮಿ ಅಪ್ಪಾಜಿಗಳರಾ! ಹೀಗೆ ತಾವುಹೇಳಿ
 ದ ದೋಷಂಗಳು ತ್ರಿಕರಣದಿಂದಲಾದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿ
 ಮಿತ್ತ ನಿಲ್ಲಾ. ನಾನು ಲೋಕವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡೆನಲ್ಲಾ, ತಮ್ಮ
 ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣವೆನಿಸಾಡಿ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದುಷ್ಟ
 ರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಯಶಸ್ಸೆಂಬ ಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೆಯಂ
 ಗೈದು ಇರುವೆನು, ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಉಂಟಾಗಿರುವೆನು ಅವರಾಧವೇನುಯಿ
 ದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸತಲಿರುವೆನು ಕುಮಾರನಂ
 ನೋಡಿ ಎಲೈ ಆಯುಷ್ಯಂತನೆ ! ಮಂತ್ರಂಗಳು ವಿಸ್ತೃತಿವಾದವೆಂದು ಚಿಂ

ತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಜಿಡ, ನಿಸುನೂಡಿದಧರ್ಮಾಚರಣವೆ ಇದವನದಲ್ಲ ನಿಸ್ಸಂ
ರಕ್ತನುನವು, ನಿಸುಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೋವಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅವರಾವವೇನು,
ಪುನು ಅವರಸ್ಯೃತಿಗುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ, ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಹ್ಯಾ
ಗೆಇರುವವೋ? ಅವರಿಂದಾತದೂ ತಿಳಿಸು ಸ್ವಲ್ಪವಿದವದಲ್ಲಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ
ಉಪಾಯವೇನುನವನು, ವ್ಯಾಕುಲವೆಂಬಿಬ್ಬ, ಎಂದಿನಂತೆ ರಾಜ್ಯವಿಜೃಂಭ
ವೆಂಮಾಡುತ್ತಿರುವನುನು ಎಂದುನೀಳಿ ಪಾತ್ರವುನುತನಿಬ್ಬ ಕಳುಹಿಸಿ
ನುಬುದ್ಧಿಯು ಕರೆದು ಐವರ್ಯಾ ಮುಂಚ್ಚಿನಿ ! ನಾಪೇಶ್ವರಾಕುಂಪಾರನಾ
ದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಿನ್ನಯವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಿದ ಅರ್ಥವೆ ಎಲ್ಲೆಯದಾಗಿ
ತು, ಈಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಂತ್ರವಿಸ್ತೃತಿ ನಿಮಿತ್ತವು, ಪುನುನಂದಿನಂತೆ ಸಿ
ದ್ಧಿತಿಗುವ ಉಪಾಯವು, ಮಹಾತ್ಮರಾದಮುಖಿಗಳ ವಹನದಿಂದಲೇ ತಿಳಿ
ಯಬೇಕಾಯಿತು, ನುತ್ಯಾ ನೂನು ವಾಸವ್ರಸ್ಥರಾಗುವದಕ್ಕೂ, ಅವರ ಅ
ನುಮತಿಗುಂಟಾಗಬೇಕು, ಸನ್ನಿಹಿಸುಗ್ರಹವಿಬ್ಬ, ಈ ಮಹಾತ್ಮರು ನಾಲ್ಕು
ಮೂರುವಿನದಲ್ಲಿ ಬಂದುದರ್ಶನವು ಕೇಳಿಬರು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರರಸ್ಥವು
ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸಿರಲಿ, ರಾಜಯೋಧಿಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳು ಪರಿ
ಕುಡ್ಧನಾಗಿಇರಲಿ, ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯ ನಾಲುಪೂವುಗಳ ಜಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೆ
ವಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋದನಂಗಳು ಸ್ವಸ್ತಿವಹ
ನಂಗಳು ಆಗುತ್ತಲಿರಲಿ, ಈಅರ್ಪಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೇಮಿಸಿ ಮಾಡಿಸುವ
ನಾಗು ಎಂದುಜೇಳಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಕಳುಕಿ, ಆಗಮುಕೆರಿತ್ರಾಯನು ಕುಡ
ಭೂತನಾಗಿ ವಾಮದೇವ ಮಹಾಮುಖಿಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವ್ರತಸ್ಥ
ನಾಗಿ ಆಹಾರವಂತ್ಯೆಜಿಸಿ ಅವರಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೆ ಯೆರಡು ಮೂರು ದಿನಸ
ಅಂತರಿಪುರದ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಇರಲು, ಮಹಾಮುನಿಮರಾದ ವಾಮದೇವಮು
ಖಿಗಳ ದಿವ್ಯವೃಷ್ಟಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರಫಲಯನು ತಮ್ಮ ಆಗಮಸನಿಮಿತ್ತವ್ರತ
ಸ್ಥನಾಗಿ ಇರುವ ಅರ್ಥವು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಶಿಷ್ಯಯುಗ್ಮಸಮೇತ
ರಾಗಿ ಆಶ್ರಮದಿಂದಹೊರಟು ತಪೋಮುನಿಮೆಯಿಂದ ಜ್ವರಿತನಾಗಿ ಬರುತ
ಮಾರ್ಗದೋಳೆ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿಬಂದುಸಹ್ಯಪರ್ವತವಂಸೈ
ದಿ ಕಕುಂದಿರಿಯಂಕಾಡು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಬರುತ ಅಸ್ಥಿರಲ್ಲಿಯೆ ಸಕಲಕಲುಷ
ವಂ ಪರಿಹರಿವಕಾವೇರಿನದಿಯು ತೀರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಸ್ನಾನವೆಂಮಾಡಿ ಸಾಯಂ

ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆಯೊಂದಿಗೂ ಹೊರತು ಸಂತರದೇವೀಕೊಡುತುಂತ್ರಿ
 ಪುರನು ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅನರದೇಹದವ್ಯಭೆಯು ರಾತ್ರಿವೇಳೆಕಾಣಿ
 ಸುವ ಕಾಡುಗಿಜ್ಜಿ ಸಂತೆ ಮಾರ್ಗದವನನು ಬೆಳಗುತ್ತ ಪ್ರಾಣದ ಉಪ್ಪರಿ
 ಗೆ ಮಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದೇನು ಉತ್ತರವೆಂದಿಲ್ಲ ಚಂದ್ರ
 ನು ಉದಯಿಸುವದು ಉಂಟೆಂದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರಲು
 ಅದಂ ನೋಡಿದ ಕಂಚುಕೆಯು ಮೋಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಗೆ ಕೈಮು
 ಗಿಮು ಜೇಯ! ಇದೇನು ಕಾರಣವೋ? ಉತ್ತರವೆಂದಿಲ್ಲ ಚಂದ್ರನು ಉದಯಿಸು
 ವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ದವಾಗ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಿಗ್ಗೆ ಧೂಮೇಶವ್ರತವಲ್ಲ
 ಪ್ರಭಾಮಂಡಲವೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಬಿಂಬವೆಂಬದು ಕಾಣಿಸುವವಿಲ್ಲ ಎಂದು
 ವಿಪ್ರಾಪಿಶಿದ ವಾಕ್ಯವೆಂಕೇಳಿ ಅದನ್ನೇಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಯನು ಯಳೆ
 ಗಂದಿಯು ಕರುವೆಂಸ್ಮರಿಕಿಬರುವಂತೆ ಕರುಣಾಧಿಗಳಾದ ವಾನರವೇನು
 ಒಳಗು ಮುರಿದುಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ, ಸಮೀಪಗತನಾ
 ಗಿ ಇರುವ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮುಖವೆಂನೋಡಿ ಎತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ನಾನು ಹೇ
 ಲವಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬರುವರಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಎದುರಾಗೆಂದು ಕರತರುವ
 ದಕ್ಕೆ ಸಕಲವೈದನದಿಂದ ಆಯುಷ್ಯಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಪುರೋಹಿ
 ತ ಸಮೇತನಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿ, ಪ್ರಾಣಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ನಾ
 ವು ರಾಜವ್ಯಾಪ್ತದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆತನು ರಾಯ
 ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸುಗಂಧನು ಹಾರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, ಸಕಲವಿ
 ವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಮಹಾವೈದನದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲದೇ
 ವತಾ ಸಂಘೋಡಗೂಡಿ ಕಳ್ಳಪಮಹಾಮುನೀಂದ್ರನು ಯಮರುಗೊಂ
 ಡು ಕರತರುವದೇಂದ್ರನಂತೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿ
 ನುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಭಾವೀಶವನು ನೋಡಿಸುಗಂಧನು ಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂ
 ತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಕುರಿತು ನೋಡೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಸೂರ್ಯನು ಉದಯ
 ಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಭಾವೀಕರವು ಲೋಕದ ಅಂಧಕಾರವೆಂ
 ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ತೇಜೋವೀಶೇಷವು ನಮ್ಮ ಮನೋನೇ
 ತ್ರಾಧಿಕಾರಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಲಿದೆ, ಮತ್ತು ಕಾಂಡವನವನಂ ಬಂಟ
 ಶಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪವಂಧರಿ ಪಾರ್ಥನು ಕುರಿತು ಬರುವವನಕನೋ

ಯೆಂಬಂತೆ ಅಹವನೀಯದಷ್ಟೆಣಾಕ್ಷಿಗಳೆಂ ಕೂಡಿಗ್ರಹವತಿಗೆವ್ರಸನ್ನ ನಾಗು
ವಗಾರ್ಹಸ್ವತ್ಯಗ್ನಿಯೋಯುಂಬಂತೆಋಕ್ಸಾನುಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಸೂರ್ಯನುಂಡ
ಲದಿಮಂಧ್ಯನಿಶಿದ ಯಜುರ್ವೇದಪುರುಷನೊ ಎಂಬಂತೆ ಮಿಂಚುಗಳೆಂ ರಜ
ಶಿಮಿರುವ ಅವನುವದಿಂ ಕೂಡಿಯಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯಯುಗ್ಮಸಮೇತರಾಗಿ ಸ
ಕಲತಿ ಥಾರ್ಥಭೀಷೇಕದಿಂ ಅತಿಪವಿತ್ರನಾಗಿ ಚಂದ್ರಮಂಡಲದಿಂದುದ್ಯನಿಶಿದ
ಕಿರಣಸಮುಪಾಹದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಸೆಂಬ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂ ಹೊರಜೊಮ್ಮಿಹ
ರುವನೊ? ಎಂಬಂತೆ ಬಿಳಲುಗಳೆಂ ಕೂಡಿಯಿರುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ, ಜಟಾ
ಭಾರದಿಂ ಶೋಭಿಸುತ ಪಾವನತ್ವವೆ ಮೂರ್ತಿರೂಪಿನಿಂಬರುವಂತೆ, ಸೌ
ಜಸ್ಯವಿಖುಷಿರೂಪನಂ ಧರಿಸಿಮಿರುವಂತೆ, ಪಾನುದೇವ ಮಹಾಮುನಿಗಳು
ಬರುವರುಮೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುಲು, ಅವನಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾ
ಜಶಿರೋಮಣೀಯೆ! ಬಹುಪುಣ್ಯನಶದಿಂದಲ್ಲದೆ ಈಮಹಾಮುನಿಗಳ ದರ್ಶ
ನಲಭಿಸಲಾರದು ಇವರತವಾಪ್ಯಭಾವದಿಂದಲೆ ಈಜಗವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಮಿರು
ವೆದು, ಈಜೂನಿಯುಚಲಿಸದೆ ಇರುವದು, ಸೂರ್ಯಕಿರಣವು ಇನರಭೀತಿ
ಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣ ವೆನ್ನೊಡದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇರು
ವದು, ವಾಯುಗಳು ಸಹಿಸುವಂತೆ ಬೀಸುವದು, ಸಮುದ್ರವು ಮ್ಯಾಲೆತವ್ವದೆ
ಯಿರುವದು, ಕಲಿಕಲ್ಮಷವು ಕರಗಿಪೋಗುವದು, ಈಮಹಾತ್ಮರು ಕರುಣಾರ
ಸದ ಸಮುದ್ರರೂ, ಆಕಾಲತಾಗದನಕ್ಕೆ ಪರಶುಗಳು, ಲೋಭಾರ್ಣವಕ್ಕೆ
ಬಡಬಾಸಲರು, ರಾಗವಲ್ಲವೆಗಳಿಗೆ ದವಾಗ್ನಿಗಳು, ಕೋಗ್ರಧವೆಂಬ ಸರ್ಪಂಗಳಿಗೆ
ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳು, ಮೋಹಾಂಧಕಾರಂಗಳಿಗೆ ದಿನಮಣಿಗಳು, ಸರ
ಕದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಫಂಗಳು ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾನಿಧಿಗಳು, ತಪೋರತ್ನಂ
ಗಳಿಗೆ ಕೋಶಗೃಹಂಗಳು ಈಮಹಾತ್ಮರು ಸಕಲಜಗಜ್ಜ್ವಾಲವಂ ಕರತ
ಳಾ ಮಲಕದಂತೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ನೋಡತ ಚರಾಚರಗಳ ನೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿ
ತಿಲಯಂಗಳಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾಲವಂ ತಿಳಿ
ಯುತ ಈಗ ಆಗುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳವರೋಕ್ಷವ್ಯಾಪಾರವಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ
ನೋಡುತ ಮುಂದೆ ಆಗುವಲೋಕವಂ ಹಾನಿನೃಪ್ತಿಗಳಂ ಈಗಲೇ ನೋಡಿ
ತಿಳಿಯುವರಾದುದರಿಂದ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಈಶ್ವರರೆಂಬವರು ಬ್ಯಾರಿಹಲ್ಲಾ
ಅದರಿಂದಲೆ ಈವಾಮದೇವರಂ ಮಹಾದೇವನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು

ಇವರು ಕಂತನುವಿನಂತೆ ದೇವವ್ರತಪ್ರಿಯರಾಗಿ ಶಿಶಿರನಮಯನೂರ್ಮನಂತೆ
 ಖುತ್ತಲಸಂಗಯುಕ್ತರಾಗಿ ಬಡುಬಡುಯಂತೆ ಸದಾಪಯುಷಾಪವನವನಾ
 ಡಂತ ಅಂಬಿಕಾ ಕರತದಂತೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗ್ರಾಹಣ ಸಿಫುಣರಾಗಿ ದಾಢಾಸ
 ಲಾಲೆಯಂತೆ ದೀನಾನಾಥ ವಿವಸ್ವತರಣರಾಗಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಕೃ
 ಪಾಸಮೇತರಾಗಿ, ದಲಧರನಮಯದಂತೆ ರಜಸ್ತೋಮನು ಪ್ರಶಮನಗೈ
 ಯಂತೆ, ನುಕುಂದನಂತೆ ನರಕಭಯನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತ, ಸಾಮಪ್ರಯೋಗ
 ನಿಪುಣರಾದರೂ ಸದಾಪಂದನಂ ಧರಿಸಿ, ಹರಿಚಂದ್ರನಂತೆ ಕೋಮಲವಲ್ಮ
 ಲದಿಂದಾವೃತರಾಗಿ, ಬಿಸಸೂತ್ರದಂತೆ ಕುಬ್ರನಾಗಿ ಇರುವ ಮುಚ್ಚೋಪ
 ವೀತದ ಸತ್ಯತಪಾಪಿಗಳೂ ತಿರ್ಪಜಸ್ಯತ್ರಿಪುಂಡ್ರದಂತವೂ ಸಾಮಾ
 ಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮೇಗಲನುಂದಂತರ್ಪ ಅಕ್ಷವಾಚಿಯಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಸದನವನ್ನೂ
 ದಿಸಲೇಡಿ ಪಾರ್ಥಿವನೂ, ಮುಗಡಬರುವ ರಾಕ್ಷಸನೇಬೋ ! ಎಂಬಂತೆ
 ಸ್ಪಟಿಕ ಕೆನುಂಡಲದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಕುಪ್ಪಸತ್ಯಗುಣವೇ ಪ್ರಸನ್ನವಾ
 ದಂತೆ ಬರುವರು ಎದುರೇಳುತ್ತಿರಲು, ಸಕಲವೈಭವದಿಂದ ಯೆದುಗೊಳು
 ಡು ಬರುವ ಆರಾಯನುನೋಡಿ ಪಾಮದೇವ ಮಹಾಮುನಿಯು ಶಿಷ್ಯನು
 ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸತ್ಯವಾದಿಯೆ ! ಸಕಲದಾನವಪತ್ನೀರುಗಳ ಕುಪಕುಂಭ
 ಮಕರವತ್ಪ್ರಭಂಗವಂ ಮಾಡುವ ಶೌರ್ಧ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಭುಜಗಳಂ ನೋ
 ಡುವರೆ ಸೇತ್ರಗಳಂ ಸಫಲಗೊಳಿಸುತೆ ಬರುವ ಈರಾಯನ ಕಣ್ಣೆವಾಂಶ
 ಸಂಭೂತನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು, ಈ
 ತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರೇಂದ್ರನಾದರೂ ನೈವತಿಸಾಧಾರಣನಾಗಿ ಬೂದಿನುಚ್ಚಿ
 ದ ಕೆಂಡದಂತೆಮಂಜನನುರಿಯಾದ ಕಿರಣರಾಶಿಗುಳ್ಳ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕಾಣಿ
 ಸುವನು. ಮೃಗರಾಜನು ಎಲ್ಲಿಹೊಕ್ಕುರು ಗಜಸಮೂಹವಂ ಸಂಹರಿಸು
 ವಂತೆ ಈಭೂಲೋಕವಂಜೊಂದಿದವನಾದರೂ ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷ
 ಸರಂಸಂಹರಿಸಿ, ಬೂಮಿಗೆದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವನು, ತ್ರಿ
 ಲೋಕಾಧಿನತಿಯಾದ ಈದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಭೂಲೋಕವಾಸವು ದೇವಕಾರ್ಯ
 ಥವಾಗಿಯೆ ದುರ್ಮಾಸ ಕೋಪದಿಂದಮಂಟಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಅವರನುತ್ಪರಧಿಂಧ
 ಉಂಟಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೂದೇಳುತ್ತಿರುವ ಸನುಯದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಬಂದು ಮುನಿಪಾದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಲು, ಐಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಕನೇ !

ನುನು ಶ್ರೇಯೋನಂತನಾಗೆಂದುಹರತಿ ಚತಸಮಜನಂ ತನ್ನ ಕೈನಿಂದ ನ
ವರುತ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾದ ನಿನಗೆ ಹೋಮವೆ ಎಂಬುದುಮಾತು
ಭಾವನೆ! ಅಂತರ್ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳೂ ಪರಿವರಿಸುತ್ತ ಇಹಪರದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟಿಸಂಘ
ಗಳ ದೂರಗೊಳಿಸುವೇದಮಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಅಪೋಭಾವದ ತನ್ಮೃತಭಾವಣ
ದಿಂದಲೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂಕ್ಷೇಮಿಗಳಾಗಿ ಇರುವೆವು. ಸುರಸದೀತರಂಗನಿಕರದಿಂ
ಶಿತವಾದ ಮೂಲಪ್ರದೇಶದಿ ಕೋಭಿಸುತ್ತ ಪುಷ್ಪಭಲಂಗಳಂ ಬಗ್ಗಿ
ಭೂಮಿದೇವಿಯು ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಕೂಗೊಳಿಸುವ ತನ್ಮೃತಕ್ರಮದವೈಷ್ಣಂ
ಗಳು ಅಭ್ಯಗತಾತಫನತ್ತಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇರುವ ಉಪಚಾರಂ
ರಾದ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಧಾನ ಮಹಿಮೆಯಿಂ ಜಾತಿ ಪೈರವಂಬಿಟ್ಟು ಸಿಂಹಾಕಿಶುಗ
ಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ತನ್ಯಪಾನವಂಗೈಯುವ ಹರಿಣಶಿಶುಗಳು ಕೋಮಲ
ವಾಗಿಮೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೊಂಬುಗಳಂ ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಬರ್ಹಿಸ್ಸಿದಭಾರ್ಗ
ಗ್ರನಂ ಭಕ್ತಿಸುತ ಸುಖವಾಗಿಇರುವವೆ, ಧೂತಪಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯಯಂತ್ರಾಂಗ
ಳಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದನೇನಾರದವೈರುಗಳಂ ಹೊದ್ರ
ಮೈಗಂಗಳು ಭಕ್ತಿಸದೇನಿತ್ಯದಲ್ಲು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆ, ಮತ್ತು ನಿರಂತರ
ವು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕ್ರತುಪುರೋಡಾಶ ಪರಿಮಳವಂ ದೂರದಿಂದಲೆ ಆ
ಭ್ರಾಣಿಸುತ್ತ ಬರುವ ಆತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತವಚನದಿಂ ಶಿಕ್ಷಿತ
ವಾದ ಕುಕರಾರಿಕೆಗಳು ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ವೇಳುತ್ತಿರುವವೆ ಯಂದು
ದಾಯನು ಕುಕಲವಂಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಕೋಮಣಿಯೆ ! ಸ
ಕಲಮಪ್ಪವರ್ಗವಂ ಜಯಿಸಿ, ಪ್ರಜಾನಾಥನಾದ ನೀನುಜಾಗರೂಕನಾಗಿಇ
ರುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆನರ್ವತ್ರಾಕ್ಷೇಮವೇ ಉಂಟಾಗಿಇರುವದು ಎಂದುಜೇಳುತ್ತಿರ
ಲು, ರಾಯನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮನೋಡಿ ಎಶೈನುಮತಿಯೆ! ಈಮಹಾನುಭಾ
ವರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ದುಷ್ಟಮೈಗಂಗಳು ಪೈರವಂಬಿಟ್ಟು ನಾ
ಥಾರಣವೈಗಂಗಳಂತೆ ಇರುವವರಿಂದ ಮೈಗಬಾಧಾಪರಿಹಾರಕ್ಕೋನು
ಗೆ ಆರನುಗಳಂ ಕಾಣುವದಕ್ಕೆ ಬಂದವರಲ್ಲ, ರಕ್ಷೋಘ್ನಮಂತ್ರ ಕುಶ
ಲರಾದ ಇವರಶ್ರಮಂಗಳಂ ರಾಕ್ಷಸರು ಕಣ್ಣಿಂದಲಾದರೂ ನೋಡಲಂ
ಜೆ ಪಲಾಯನಂಗೈಯುವದರಿಂದಾ ಯಜ್ಞವಿಘ್ನವೆಂಬದು ಎಳ್ಳನಿತಿಲ್ಲ
ಸಕಲಭುವನವನ್ನಾದರೂ ಋತ್ವಿಜರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತ

ರೂಪದಿಂದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನವೇಕ್ಷಿಸಿ ನಗರಾಭಿಮುಖರಾದರೆಂದು ಹೇಳಿಕೂ
ಡದು, ಮತ್ತೇನೆಂದರೆ:—ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರ ತಪಃಫಲವು ಈ ಮಹಾತ್ಮರ
ರೂಪದಿಂದ ದರ್ಶನವೆಂ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು
ಎಂದುರಾಯನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೃಗೆ ವಾಮಾದೇವತಾಭಿಷೇಕಗಳು
ಸಂಯೋಗರೂಪವೇನೋಯಿತು! ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ನಿನ್ನಿಂದ
ಸಂಹೃತರಾಗಿಧರ್ಮವು ಚಲಿಸದೆ ಇರುವಂತಿಳಿದುಹೋದವಂತೆಕನಾದ್ದರಿ
ಮನ್ನೂ ರಾಣನು ಮರಣದಾಭಾವವೆಂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಳುಹಿ ಶೇಷಪರ್ಮಾಣವೇನೋ
ಸುಖನಿದ್ರೆಯೆಂ ಗೈಯುವನು, ಹಾಗೆ ಧರಣಿಭಾರವೆಂವಹಿಸಿ ಇರುವನಿ
ನ್ನನೋಡಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಬೂದರಣಶ್ರಮವೆಂ ಬಿಟ್ಟು ರತಿಬೆರದಿಂ ಕೆದರಿ
ದ ಪ್ರಿಯಳಮುಂಗುರುಳೆಂ ಸರಸವಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಸರವೆಂ
ಕೊಡನು, ಐರಾವತಾದಿದಿಗ್ಗಜಗಳೆಲ್ಲವು ಕರಿಣೀಬೃಂದದ ತೆಕ್ಕೆಗೆವಳಗಾಗಿ
ಭೂಭಾರಸ್ಥರಣೆಯೆಂಬಿಟ್ಟು ಕಾಡಾನೆಗಳಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ವಿಹರಿಸುತ
ಲಿರುವವು, ಅದರಿಂದ ಸಕಲಭೂಭಾರ ಶ್ರಮವು ನಿನ್ನಿಗೆಯೆಂತಿರುವದೋಯಿ
ದು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದಬಂದೆವುಎಂದು ವಾಮಾದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಿ
ರಲು, ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ವಾಮಾದೇವಪಾದದುಗಳೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾರವಿಂ
ದದಿಂದುದ್ಭವಿಸಿದ ಇಧ್ಮಾಧಾನ ಸೂಕ್ತಿಯಿಂ ಯಜಮಾನನೆಂಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು
ನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುತ ವೇದವ್ರತಪಾದ್ಯನಾಸರಾದ ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ
ಸಾನುಪಾತ್ರನಾದ ಬಳಕ ಸನ್ನ ಬಲವೆಲ್ಲವು ಇಂದಿಗೆಪಾವನವು, ನಮ್ಮ ಪೂ
ರ್ವೀಕರು ಮಹಾಸುಕೃತಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕುಎಂದು ಸುಗಂಧನು
ಹಾರಾಯನು ಹಸ್ತಲಾಘಾದಿಂದ ಮುನಿಪತಿಯೆಂ ಕರತರುತಲಿರಲು, ಮೂ
ರ್ಗದ ಉಭಯಪಾಶ್ವರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದನನನಂದೆ ಶೋಭಿಸುತಿರುವ ಸಾಲ
ತೋಪುಗಳ ಯಡೆಯಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅರವಟ್ಟೆಗಳೆಂ ತೋರಣ ಕು
ರುಜುಮೇಲುಕಟ್ಟು ಪುಷ್ಪಗಳ ಆಸ್ತರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭೋರಂದು ಧ್ವನಿಗೈವ
ಭ್ರಮರನಿಕರ ಝೇಂಕಾರದಿಂ ಕೂಡಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಭೋ
ಷನಂಕೇಳುತ ಎದುರ್ಗೊಂಡುಬರುವ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ಸ್ವಾಗತವೆಂ
ನಕ್ಕೆ ಕುಳವೆಂ ಕೇಳುತ ಅಭಿವಂದಿಸಿದವರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಚನವೆಂ ಹೇಳು
ತ ಅಲ್ಲಿಅಲ್ಲಿರಬಿರುವ ಪುರಶ್ಯಂಗಾರವೆಂ ನೋಡುತ ರಾಜದ್ವಾರದಬಳಗೆ

ಬರುತ್ತಿರಲು, ಸುಚರಿತ್ರೆರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಮೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಮುನ್ನಪ
ತಿಯು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಭಿನಂದಿತಿ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂದ ಮಣಿಮಂಟಪದ ರತ್ನಪೀಠದಲ್ಲಿ
ಕುಳ್ಳಿರತಿ ತೀರ್ಥೋದಕದಿಂದ ಪೊದಂಗಳಂ ತೊಳದು ಅರ್ಘ್ಯಪೂಜ್ಯಮುಖ
ವರ್ತಾದಿಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು ಕುಶಲನಂವೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಉಚಿ
ತಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಮಾಮದೇವರು ಸುಚರಿತ್ರೆರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಐ
ದರ್ಯ ಬೂವತಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಂತೆಯು ತನ್ನ ಎಳಸಗೆಯಿಂದ ನಾ
ರಾಯಣನಂ ಕೂಡಾ ಕಂಕರನಂತೆ ಸ್ವಟಕವರ್ಣಮಾಡಲೆಣಿಸಿ ಉಮಾದೇ
ವಿಯುಂ ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆ ಮಾಡುವನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅಂಜನಾಚಲವೆ
ನ್ನು ಮೊದಲು ಕೈಲಾಸದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಳಂವಿನದಿಯಂ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹ
ದಂತೆ, ಕಾರ್ಮುಗಿಲು ಪಂಚೈಗಳಂ ಮಂದಾಕಿನಿ ತರಂಗಮಾಲೆಯಂತೆ, ನ
ಗಾವಳಿಯಂ ಹಿಮೋನಿಕರದಂತೆ, ಮಯೂರಸಿಂಹನಂ ರಾಜಹಂಸಿಗಳಂತೆ ಕೃ
ಷ್ಣ ಪಕ್ಷವಂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದಂತೆ, ಭ್ರಮರಸಮೂಹವಂ ಮುಕ್ತಾಫಲದಂತೆ, ಧೂ
ಮಸ್ತೋಮನಂ ಶರನ್ನೇಘವಂತೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಾ ರಾಯಮಂಡಲಪ್ರಸನ್ನಾ
ಗಿಹರವದೊ? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಸೂ
ರ್ಯತವವು ಕೆತ್ತುಗಳ ದೇಶಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ಬಾಲಾತವದಂತೆ
ಮಾಡುತ ರಿಪುಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಓಡುವರಭಸದಿಂದ ಬಿಚ್ಚಿ ಕೋಗುವಕಚ್
ಭಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಧೂಳುಮುಸುಕಿದಂತೆ ತೋರುತ ಕುಚ್ ಕುಟ್ಟೀಲಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಂಕುಮಾಂಗರಾಗದಂತೆ ಎನೆಯುತ ಶೂನ್ಯಫಾಲದೋಳ್ ಗೋರೋಚ
ನ-ತಿಲಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಧೂಳೀಧೂಸರಿತಮಾದನೀಮಂತದೋಳ್ ಸಿಂಧೂ
ರವೇಣಿಯಂತೆ ಒಪ್ಪುತ ಬಾಡುವ ಕಪೋಲದೋಳ್ ಬೆಳಿಪರಿಶಿನದ ಛಂದ
ಮಾಗುತ ಕಂಮತಿರುವ ಪೂದದೋಳ್ ಅಲತಿಗೆಯ ಬಣ್ಣದಂತೆ ತೋರಿ
ಸುತ ಉಟ್ಟಿರುವ ಕುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕೆಂದರಳರಂತೆ ಮಾಡುತಲಿರುವದ
ರಿಂದಾ ನಿಮ್ಮೀರ್ಷರ ಯಶಸ್ವಿಪ್ರತಾಪಗಳು ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಅಹ್ಲಾದವಂ ಕೆತ್ತು
ಗಳಿಗೆ ಕುಹಾಭೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂ
ದ ಇವಂತಿಳಿದ ದೇವೇಂದ್ರನು ದೇವಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಾನಂತ
ನಾಗಿವಜ್ರನಂ ಹಿಡಿಯುವದಂಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕನಂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂ
ಬವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ, ನಿನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವವಂ

ಎಂದು ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ರಾಯನಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೃಗೆ ಸುಚರಿ
 ತ್ರರಾಯನು ಮಂದಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಮಹಾಖುಷಿಯ ವಾಕ್ಯವೃತ್ತಿವದ್ಯಪ್ರಪಂ
 ದು ದೀಳುತ್ತಿರಲು, ಅದಂಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ವಸದೊ
 ಣು ಈಮಹಾಖುಷಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟು ಸಮೀಪಿತವಾಗಿ
 ಸ್ತುತಿಸುವ ವಾಕ್ಯಮಂಕೇಳಿ ಅದಂಸತ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮತಂದೆಗಳು ತಿಳಿದು,
 ಇರುವದಕ್ಕೆಜ್ಜೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕು ಎಂದುಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ಮುನಿಪತಿ
 ಯೆಂ ಕುರಿತು ಮಹಾಸುಭಾನರೆ ! ಸಕಲವೇದಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾಢ್ಯನಾನ
 ನಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರುಮಾಡುವೆ ಕ್ರಮದಂಭೂಂಜಿಸುತ್ತ ಕರ್ಮಫಲದಾಯಕನಾಗಿ
 ಧಗ್ಮಕಂಠಕರಾದ ವೈತ್ರ ಸಮುಚಿ ವಿಶೋಚಕನ ಬಲ ಶಂಕರ ಜಂಭಾರಿಗಳ
 ಗವನಂ ದಂಭೋಳಯ ಪ್ರಹರದಿಂ ಸ್ತಂಭನಗ್ಮಯಿತ ಉಕ್ಕುವಲೋ
 ಸದಿಂ ರಕ್ತಮುದ್ಬುಧಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಸೇತ್ರ ಸಹಸ್ರಗಳು ಆಗ್ನೇಯಾ
 ಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರವೋದಿಸುವಸೂಯಂಬಂತೆ ಭುಕ್ತುಲೋ ಭೇದಜನನಾಗಿ ರ
 ಕ್ತಸರ ವೇಗವಂ ವಕ್ರಲಿಕ್ಕಿದ ವೈತ್ರಾತಕನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸು
 ಸುಪ್ಪನಾತ್ರ ದನರು ಎಂತುಸರಿಸುಹುರು ಯಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೃಗೆ ವಾಮದೇವ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸತ್ಯವೀಧಿಯು ಐ
 ಯ್ಯಾ ರಾಜಶಿರೋಮುಣಿಯೇ ! ದೇವೇಂದ್ರನು ಹವಿರ್ಭಾಗವಂಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ
 ತೆ ಈಲೋಕ ರಕ್ಷಕನಾದ ನಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯರುಮಾಡುವೆ ಸತ್ಕರ್ಮದ ಆರುಭೂ
 ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದುಅಂಶ ಉಂಟಾದುದರಿಂದಲೂ ವೈತ್ರಜಂಭಾದಿ ಅನುರಂಜನ
 ವೇಂದ್ರನು ನಿಗ್ರಹಿತಿ ಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಭೂಲೋಕವೆ
 ನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಬಂದಉಗ್ರಬಾಹು, ಜಂಘೂನಾರುತ, ದುರ್ಧರ್ಷಮುಖ್ಯ
 ರಾದ ದಾಷ್ಟರಕ್ತಸರಂನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಈಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುವದರಿಂ
 ದಲೂ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಐರಾವತ ಉಚ್ಚೈ
 ಶ್ಯವಸ್ಸು ಕಾಮಧೇನು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಚಿಂತಾಮಣಿ, ರಂಭಾದಿಗಳು ಆತನ
 ಸಂಪತ್ತಿಗೋಸುಗ ಲಬ್ಧನಾಗಿ ಇರುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ, ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ
 ನಿಧಿಯಾಗಿ ಬೂಲೋಕವೆಂದೊಂದಿದ ನೆನ್ನುಗಳೆಲ್ಲವು ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲವರ್ಜ
 ತವಾಗಿ ಸುಖನಂನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದಾ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂದೇವೇಂದ್ರಪ
 ದವೆಂಬದು ಹ್ಯಾಗೆಇರುವದು, ಮಯೂರಗಳುಪಿಂಛದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇತ್ರ

ಪಂಚೈಗಳಂ ಶೋಭಿಸುನಂತೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸಹಸ್ರಸೇತ್ರಗಳಿಂದಾ ಅಲ್ಲ
 ಕೃತವಾಗಿ ಇರುವೆಂಬುದು ಹೊರತುಮಿಕ್ಕಾದ ವೈಭವಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗಿಂತ
 ಧಿಕರ್ಯರು,ನುಡು ಈವಿಶೋಕನಂ ದೊಂದಿರುನು ದೇವತಾವಸ್ತು ಸ
 ದೃಶನಾದ ನಸ್ತುಗಳಂ ಪಣವಾಗಿ ಬೀದಿ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಯಶಸ್ಸನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡಿ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವೆನಾದಿದ ಪತ್ತಿ ಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿನಿಂತಲೂ
 ವಿಶೇಷಗುಣಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳು ಇನ್ಯಾವಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟಾದ
 ರೆ ಅವಳಂಕರಿದ ರಿಬುದು ಹೇಳಬಹುದು ಎನಲು, ಆದಕ್ಕೆ ಅಸುಗಂದ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸತ್ಯವೀಧಿಯೊಂಕುರಿತು ಮಹಾಬೋಗಿಗಳೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಮುಖವಾನ್ಯವಂಹೇಳದ್ದರೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆಹ್ಲಾದಾದಿ ಗುಣಗಳು
 ಏತು ತೋರದೆಮಿರುನದೂ? ಹದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಸಖರೆ, ಧೈರ್ಯ ಸಮ್ಮ
 ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯವನ್ನು ಹೇಳದೆಇದ್ದರೆ ಲೋಕದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿನ
 ಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಾಗೆತೋರುವದು, ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಇಷ್ಟವಸ್ತು ಸ್ವ
 ಲ್ಪಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾದರೂ ಅಭಿಮಾನವೆಂದ ಸಮೋತ್ತಮವಾಗಿ ತೋರು
 ವಂತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಕೃಪಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಓಗೇತೋರಿದುದೇಶ್ವರೀಯಸ್ವ
 ರವೆಂದೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆ
 ನಾತಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೆ! ಬೋಗಿಗಳವಚನಕ್ಕೆ
 ಬದಲುಹೇಳಬಾರದು, ಸಕಲ ಚರಾಚರಂಗಳಿಗೆ ದೇಶಕಾಲವಿಭಾಗವಂಗೆ
 ಯುತ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾದಸೂರ್ಯನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಈನು
 ಹಾತ್ಮರವಚನವು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತಪ್ಪಿದರೂ ಮೇರುವರ್ಷತಪಶಿಷರೂ
 ತಪ್ಪುವದು ಅಲ್ಲಾ, ಇದಂ ಅರ್ಥವಾದವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು ಎನಲು, ಆ
 ನಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಅಂಜಲಿಬದ್ಧನಾಗ
 ಲು, ಸತ್ಯವೀಧಿಯ ವಾನಂದೇವನುಹರ್ಷಿಯಂಕುರಿತು ಆಚಾರ್ಯರೆ! ಈ
 ರೆಯನು ಕೌತುಕಸ್ಯನಂ ವೇಳಿದುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವನೆಂದು ಹೇ
 ಳಕೂಡದು ಎಂದನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ಸತ್ಯವೀಧಿಯೆ! ಈತನು
 ರಾಜಬೋಧಿ ಹೊರತು ಸಾಧಾರಣ ನೈಪತಿಅಲ್ಲಾ, ಇಂದಿನದಿನವಲೋ
 ಕವಾವನಿಯಾದ ಕಾವೇರೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿತಿರುವನೆ ಕಿಶಾನ್ತಂಭಗ
 ಳಂನೋಡಿಬಂದುದು ಸರಿಯೆನ್ನೆ ? ಅವೆಲ್ಲವು ಈರಾಯನುನಾಡಿದ ಅಕ್ಷು

ಮೋಧಯಾಗುಗಳಯೂಪಸ್ತಂಭಗಳು ಇದುವೇರವು ಅನೇಕಕ್ರತುಗಳಂ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುಖದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿಇರುವನು, ಮೋಡಕ ನುಕಾದಾನಾಚರಣ
ಯಿಂ ನಿಯಾತಿಯುಂಪಡವನು, ಈತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಮ್ಮತನು, ಲೋಕಾ
ಪವಾದನುನರ್ವದಂಶದಂತೆ ಭಾವಿಸುವದರಿಂದ ಇಹವರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶ್ರೇಯ
ಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಇರುವನು, ಅಪೂಜ್ಯಗಂಪೂಜಿಸದೆ ಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಅವಮಾ
ಸನುಮಾಡದೆ ಇರುವನನಾದ್ದರಿಂದ ಈತನರಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕಾಲಸುರಣವು
ಮುಖ್ಯ-ಕ್ಷಮಪೂರ್ಣವು ಸಾಂಕರ್ಯಬಯಗಳೆಂಬದು ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು
ನುಖದಿಂದ ಇರುವರು, ಮತ್ತು ಪಾಪಭೀತರುಗಳಾಗಿ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಶ್ರೇಯ
ಸ್ಸನ್ನೇ ಹಾಲ್ಪಿಸುತ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಯನಂ ತಿಳಿದಿರುವ ನಿವೃತ್ಯನಾಪಸನ್ನಾ
ದಿರುವನೇನೋರವು ಸ್ವಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿ ಪರಲೋಕದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಡಾಂ
ಭಿಕರೆ ವಾಕ್ಯನನ್ನಾದರಿಸುವನಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಯವೆಂಬದು ಸತ್ಸಾ
ತ್ವದಲ್ಲೇ ಉಂಟಾಗಿ ಸುಕೃತರಾಶಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆ
ಗಳಿಂ ಬಂದಧನಗಳಂ ಪ್ರಚಾರಕ್ಷಣೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ ಮುಚಾರ್ಜಿತದ,
ಸ್ಯದಿಂ ಸ್ವೇಷಭೋಗನಂ ಸಫಲಗೊಳಿಸುವದರಿಂದ ಅದು ಈತನಿಗೆ ಧ
ರ್ಮಾರ್ಜಿತವಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಸಾಧನಮಾಗುವದು, ಮೇಘಪಾನದಿಂದಿದ್ದು ಉ
ದಕವ್ಯಯನಾವರೂ ನದಿಗಳಮುಖದಿಂದಿದ್ದು ವದಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ
ಗ್ಗಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾರ್ಜಿತವಾದ ಧನದಿಂದ ಪ್ರಜಾಸಂರ
ಕ್ಷಣನಂ ಗೈಯುತ ಸಂಚಿತ ಧನವನ್ನ ವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಕುಬೇರನ ಕೋಶಗೃ
ಹದಂತೆ ಬಿಡುಕುವು ಸಮೃದ್ಧಮಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಧ
ಯವು, ಭೃತ್ಯರಿಗೆ ಭರವಸವು, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಪುಷ್ಕ
ರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೇಳಿದುದೆಲ್ಲನು ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹನಂತರಾಗಿಇ
ರುವರಾದರೂ ನ್ಯಾಯವೆಂದೀರಿ ಅಧಿಕವನ್ನ ವೇಕ್ಷಿಸುವನಲ್ಲ, ಈತನದಯ
ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳು ಸದ್ವ್ಯವರಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿಯಿರುವದರಿಂದ ಬಂಧುಗಳುಸಲಿಗೆ
ಯಂ ತುಂಟರುಮದ್ದ ತವರಂ ಚೋರರುಕಳ್ಳಿತನನಂ ಬಿಟ್ಟು ಭಯಭಕ್ತಿ
ಗಳಿಂದಾ ನತಮಕೊಳ್ಳುವರು, ಈರಾಯನು ರಾಜ್ಯಭಾರವೆಂಬ ತ್ರಾಸಿನ
ಕೊನೆಯಂ ವಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಲೋಕ ಇಹಲೋಕಗಳೆಂಬ ಎರಡುಬ
ಟ್ಟುಗಳಂಮಾಡಿಸುವಾನುಭವದಿಂದೆಂದೆಂದೆಂಬ ಸೂತ್ರನಾಲ್ಕುನ್ನು ಬಂದಕ್ಕೆ

ಅಳವಡಿಸಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸೂತ್ರಗಳಂ
ಬಂದಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಅದರಿಂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿಯೆಂಬ ತುಲಾದಂಡ
ದಮಧ್ಯಭಾಗದೊಳುಂಟಾಗಿ ಇರುವನುರಾದೆಯೆಂಬ ಮುಳ್ಳಿನಅಗ್ರ
ವಂದಿಕಾಗ್ರಚಿತ್ತವೆಂಬ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂವಾಸರಬಾರದಂತೆ ನೋಡುತನ್ಯಾಯ
ಧರ್ಮಗಳೆಂಬ ರತ್ನಗಳೆಂಬ ರತ್ನಗಳಂತೂಗಿಕೊಡುತ ಬ್ಯಾತಿಯೆಂಬಬೀ
ಜರಾಯೆಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರಮೆಂಬ ಜ್ಞೇತೃದೋಳುಬಿತ್ತುತಕ್ರೋಧಸ್ಸೆಂಬ ಅಧಿ
ಕಭಲಾರ್ಥವೆಂಬ ಸಂಪಾದಿಸುವದರಿಂದಾ ಈತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು
ನ್ಯಾಯತತ್ಪರರಾಗಿ ಶಿಸ್ತುರುಗುರುಗಳಂ ಪತ್ತಿಯರು ಪತಿಯಂ, ಭೈಷ್ಯ
ರು ಸ್ವಾಮಿಯಂ, ಸದಿಗಳು ಸಮುದ್ರವಂ, ಸಮುದ್ರವು ಮರಾದೆಯಂ,
ಮರಾದೆಯು ಧರ್ಮವಂ ಧರ್ಮವು ಪ್ರಭುವಂ ಆಶ್ರಯಿಸುತ, ವರ್ಷ
ಸ್ಯಸುಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಿಸುತ ಋತುಧರ್ಮಗಳು ಸ್ಯತ್ಕಾಸನಾಗದೆ ಭೂ
ಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಲಸುತಪ್ಪದೆ ಓಸಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸವುತಪ್ಪದೆ ಜಲದಿಂವ್ಯಾಧಿವುಂ
ಟಾಗದೆ ಅಗ್ನಿಯು ಅಕಾರಣವಾಗಿ ಭಾಧಿಸದೆ ವಾಯುವು ಮಿತಮಿರಿಬೀ
ಸದೆ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶೀತೋಷ್ಣಂಗಳಾಗದೆ ಕ್ಷುದ್ರ
ಭೂತಗಳು ಲೋಕವಂಬಾಧಿಸದೆ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರಂಗಳು ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪ
ವಾದ ನ್ಯಾಯಮೋಲವಿಂ ನಡೆಯುವದರಿಂದಾ ನ್ಯಾಯವಂತನಾದ ಪ್ರಭುವಿ
ಗಿಂತಲೂ ಈಶ್ವರನೆಂಬುವನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾರೆನುತೊಬ್ಬನಿಲ್ಲಾನ್ಯ
ಯೆಂಬುದರೆ ಪ್ರಪಂಚಮರಾದೆಯು, ಅದುತಪ್ಪಿದರೆ ಪ್ರಳಯೆಂಬಂ
ಟವುನವು, ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಕಪಿಗಳು ತಿ
ರ್ಯಗ್ಜಂತುಗಳು ಆದರೂ ಸಹಾಯವೆಂಬ ಮಾಡುವನು, ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗವಂ
ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುತದಿದ್ದ ರಾವಣನಂ ನರ್ತಕದರನಾದ ವಿಭೀಷಣನೂಕೂಡ
ತ್ಯಜಿಸಿರ್ಜೀವನು, ಅದರಿಂದಲೋಕಗಳು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಾ
ಗಿ ಇರುವನು, ಮತ್ತು ದಂಡನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲಿ
ಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಕುಶಲರಾಗಿ, ಅವಮತ್ತರಾಗಿ, ಪಾಪಭೀರು
ಗಳಾಗಿ ಪ್ರಜಿಸುಮ್ಮತರಾಗಿ, ಪಾರಂಪರ್ಯದಿಂಬಂದವರಂ ಮಂತ್ರಿಪದದ
ಲ್ಲಿನೇಮಿಸಿ ಇವನುನಾದ್ದರಿಂದಾ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪುಷ್ಪರಾಗಿ, ಶತ್ರುಗಳು ಭ
ಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ, ತ್ರನೇಗಕ್ಕೆ ಹರ್ಷಣುಂಟಾಗಿ, ಧರ್ಮವುಚಲಿಸದೆ ಅ

ಬೈದಮಂಟುಂಟಾಗಿರುವದು, ಈರಾಯನು ತಾನುಮಾಡುವೆ ಕಾರ್ಯವೆಂ
 ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸೇಮಿನದೆ, ಆಸ್ಯರಿಂದ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ತಾನುಯತ್ನೀಕರಿಸದೆ, ಈಗ
 ಮಾಡುವದಂ ನಾಳೆಯಂದೆನದೆ, ಮುಂದೆಗುವದಕ್ಕೆಗಲೆ ತವಕಪಡದೆ, ಹೇ
 ಡಿಗಳಮುಂದ ಶೂರರಿಗೆ ಅವಮಾಸನೆಮಾಡದೆ, ಪುರುಷಸ್ವಭಾವವಂಪ್ರ
 ತ್ಯಕ್ಷ ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ, ಪ್ರಮಾದಗುಂಟಾಗದಂತೆ ಆ
 ಲೋಚನಿನಿರ್ವಾಪನೆಂ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯವೆಂಸೇಮಿಸುತ, ಕಾರ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ
 ದೃತ್ಯೈಗೆ ಸಂಬಳ ಸನ್ಮಾನವೆಂಮಾಡತ, ಅವರಾಧಾನುಗುಣವಾಗಿ ದಂಡ
 ನೆಯಂಗೈಯುತ, ಪ್ರವಾಸೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನರಿತು ಸಡೆಸುತ, ಸ್ವಧರ್ಮಾನು
 ಸಾರವಾಗಿ ಸಡೆಯುತ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ನಿಹಿತದಿಂ ಸಡೆಯುವಂತೆಸೇಮಿಸಿ ಇ
 ದಂತಿಳಿದು ಸೈತ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತ, ಆಪ್ತರಾದ ಚಾರರಮುಖದಿಂ ಪ
 ರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಡೆಯುವದಲ್ಲವಂತಿಳಿದು ಸದ್ವ್ಯಸರಂ ಸಮ್ರಾಟಗೋಳಸಿ
 ವಂಚಕರಂದಂಡಿಸುತ, ಸ್ತ್ರೀದುರ್ದ್ಯದ್ಯುತಾದಿಗಳಿಗೆ ವಿಹ್ವಲನಾಗದೆ, ಬಾ
 ವತ್ತು ಜನರಸ್ವಭಾವವೆಂಸರಿತು ತನ್ನ ಇಂಗಿತವು ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ
 ಆಗಾಧಪ್ರದಮನಾಗಿ, ಸದ್ವ್ಯಸರಿಗೆ ಸುಲಭನಾಗಿ, ದುರ್ಜನರಿಗೆ ದುರ್ಲಭ
 ನಾಗಿ, ಪರರೋಕದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಬುಳುವನಾಗಿ, ದರ್ಮೈಕಶರಣನಾಗಿ, ಖ್ಯಾತಿಯೆ
 ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ, ಚಂದ್ರಸಂತೆ ಜಗದಾಹ್ಲದಕ್ಷರನಾಗಿ,
 ಸೂರ್ಯವಂತೆ ಬುಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಜಾಡ್ಯವೆಂಪರಿಹರಿಸುತ, ದೇವೇಂದ್ರಸಂತೆ
 ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕುಂರಪಿಸುತ, ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕುತಿಯಂತೆ ದಂಡಧರನಾಗಿ, ವರುಣಸಂತೆ
 ಜೀವನಪಾಯಕನಾಗಿ, ಕುಬೇರಸಂತೆ ಧನವನಾಗಿ, ಈಶಾನಸಂತೆ ಮಹಾಸೇನಾ
 ನುಗತನಾಗಿ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾಗಿ, ನಿಬುಬುತಿಯಂತೆ ಶತ್ರುಭಯಂ
 ಕರನಾಗಿ, ವಾಯುವಿನಂತೆ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಮಹಾಶೇಷಸಂತೆ ಭೂ
 ಭಾರಧಾರಣಕುಶಲನಾಗಿ, ವನಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸಿಂಹಸಂತೆ ಸ
 ಮುದ್ರೋಳ್ ಮಹಾಮತ್ಸ್ಯದಂತೆ, ಮಹಾನಾಗಕುಲದೋಳ್ ವಾಸುಕಿ
 ಯಂತೆ, ದೇವಸಮೂಹದೋಳ್ ವಾಕಶಾಸನಸಂತೆ, ಸಕಲರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವೆಂ
 ಮಾಡುವದಂದಾ ಶತ್ರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪಾಡಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಭೈತ್ಯರು ಈತನಸಂ
 ಪದವಂಹಾರೈಸುತ, ಶಿಷ್ಯರು ಈತನಅಭ್ಯುದಯವೆಂಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ, ಪ್ರಜೆಗ
 ಳು ತಂದೆಯಂಜೊಂದಿಇರುವಂತೆ, ಸ್ತ್ರೀರುಗಳುತೌರುನುನೆಯಂ ಹಾರೈ

ಸುವಂತೆ ಧೀನಾನಾಥರಿಗೆದಿಕ್ಕಾಗಿ, ವಿಪನ್ನರಿಗೆರಕ್ಷಕನಾಗಿ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮ
ಧರ್ಮಗಳಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಅರಸಿನರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಎ
ಡೆನಟ್ಟುಬಾರದೆ, ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ತಟನೆಟುಗುಂಟಾಗದೆ, ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು
ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ, ಗೋವುಗಳು ಅಧಿಕಕ್ಷೀರವೆಂಕರೆಯುತ್ತ, ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹ
ವೆಂತರಾಗಿ ನಾಸ್ತಿಕರವ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದೆ, ವೇದವಂ ಶೂದ್ರಾದಿಗಳು ಬಯಸದೆ,
ಮಂತ್ರವಂ ಮತ್ತೂ ಬೃರುತಿಳಿಯದೆ, ಬಿತ್ತಮರು ನೀಚವೃತ್ತಿಯಿಂ ಜೀ
ವಿಸದೆ, ನೀಚರು ಬಿತ್ತಮವದಕ್ಕೆ ರದೆ, ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಟಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಿ
ಲ್ಲದೆ, ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯತೆಗುಂಟಾಗದೆ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಾಟಚ್ಚಕಾಣಿಸದೆ,
ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರುವ್ಯಸಂಭವಿಸದೆ, ಗುಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರತೋರದೆ, ನೀತಿಯಲ್ಲಿ
ವ್ರಮಾದಗುಂಟಾಗದೆ, ಗಣಕರಲ್ಲಿ ವಂಚಸೆತಲೆತೋರದೆ, ಲಂಚಗಳಿಂ ರಾ
ಜಕಾರ್ಯಕೆಡದೆ, ಭೃತ್ಯರು ಸ್ನಾನವದವಸ್ತ್ರ ಪೊಡಿಸದೆ, ಸ್ನಾನಮಿಯು ಭೃ
ತ್ಯರಶ್ರಮವೆನುರಿಯದೆ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳು ಧರ್ಮವೆಂಮೀರದೆ, ಬೆಳ್ಳಿ
ರಸಸ್ತಂ ಅನ್ಯರು ಅದೇಕ್ಷಿಸದೆ, ಮಿತ್ರರು ಕತುಸುಖರಾಗದೆ, ಕ್ರೂ
ರನೃಗಂಗಳು ಪ್ರಜಾವಳುಗಳಂ ಬಾಧಿಸದೆ, ಸರ್ವಾದಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಭಿ
ಮುಖವಾಗದೆ, ಪಿಶಾಚಾದಿಗಳು ಸ್ನಸ್ತದಲ್ಲಿ ಅದರೂ ಸುಳಿಯದೆ, ಪೃರುಗ
ಳಿಗೆ ಈತಿಬಾಧೆ ತಟ್ಟದೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಪತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವೆಂ ಪೇಳದೆ,
ಪುರುಷರು ಅನ್ಯೆಸ್ತ್ರೀರಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತರಾಗದೆ, ಜನರು ಹಿತವೆಂಮೀರಿ ಹೆ
ಚ್ಚು ಬಯಸದೆ, ದಾತ್ಯಗಳು ಉಚಿತವೆಂಮೀರಿ ವೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡದೆ, ದ್ರವ್ಯ
ತಮುಖವಿಂದ ದ್ರವ್ಯವ್ರಮವಾಗದೆ, ಪ್ರಬಲರಿಂ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಬಾಧೆಗುಂ
ಟಾಗದೆ, ತೆರಿಗೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಾರದೆ, ಆಯಕಟ್ಟುಗಳು ತೆಗ್ಗಿಕೋಗದೆ,
ಸೂರ್ಯಾದಿಗಳು ಮನಣಿಕೋಗದೆ, ವಿಹಿತವೆಂಮೀರಿ ಕಾರ್ಯೋಪಕ್ರಮ
ಗುಂಟಾಗದೆ, ಕಾರ್ಯಾರಂಭವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗದೆ, ದಸ್ಯುಗಳೆಂಬ ಕಬ್ಬವೆಂಕು
ರಿಸದೆ, ಮಾರ್ಗದೋಳೆ ಹೊದೊಗ್ರವವ್ರವಿಲ್ಲದೆ, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯು ಅಪ್ರತಿ
ಹತವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯು ದೇವರಾಜ್ಯವಂತೆ ಮಂಗಳವಯ
ವಾಗಿ ರಾಜಗೃಹವು ಲಕ್ಷ್ಮೀಭಸನವಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಸುರಸ್ವತೀವಿಲಾಸ
ರೂಪವಾಗಿ ಅಂತಃಪುರವು ಅಂಬಿಕಾವಿಲಾಸವಾಗಿ, ಅಸ್ಥಾನವು ಧರ್ಮ
ಯವಾಗಿ ಬಿಡಿಜಾನಡಿಗಳು ನ್ಯಾಯಮಯವಾಗಿ, ಸಭೆಯು ಸಜ್ಜಮನ

ಯೆವಾಗಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯತನಗಳು ಸತ್ಕರ್ಮನಿಜಿತನಾಗಿ, ಕ್ಷತ್ರಿಯವಾ
ಸಂಗಳು ಅಭ್ಯುದಯನನ್ನು ಪಡೆದನಾಗಿ, ವೈಶ್ಯಗೃಹಂಗಳು ಸದ್ವಸ್ತುವೆಯು
ವಾಗಿ, ಶೂದ್ರವಾಸಂಗಳು ಕುಭವವಿವಾಗಿ, ಸರ್ವಕೇನಾಂತ್ಯರಂಗಗಳು ಸಹ
ವಿಜಿತವೆಯವಾಗಿ, ನೇನಾಸಿವೇಶವು ಶೌರ್ಯಮಯವಾಗಿ, ರಾಯನ ಚಿತ್ತ
ಸ್ಥಿತಿಮಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ಸುಸ್ಥಿರಳಾಗಿ, ಇರುವದರಿಂದ [ರಾಜಾಸತ್ಯಂಚ
ಧರ್ಮಶ್ಚ ರಾಜಾಕುಲವತಾಂಕುಲಂ | ರಾಜಾನಾತಾಪಿತಾಪ್ಯವರಾಜಾಪತಕ
ದೋಃ ಸ್ಯಾಣಂ] ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜಮೂಲದಿಂದ ರಾಜ್ಯವು
ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಿರುವದು, ಹೀಗೆ ಪ್ರಭುವು ಧರ್ಮಪುತ್ರನಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಆತನು
ಆನುಸರ್ತನಾದವನು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನರೂಪಿಸಿ ರಾಜನಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಈತನು
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮನ್ನೆಯುಳ್ಳವನು, ಸುಧರ್ಮವುಳ್ಳವನು, ಕಾಂತನು, ದಯಾಳು
ವನು, ಬುದ್ಧಿವಂತನು, ವಕ್ರವೇದವುಳ್ಳವನು, ಕುಡಿಮೆಂಬುಗಳಲ್ಲಿ, ಚಾಂಚಲ್ಯವು ನೇ
ದ್ರಾಂಚಲಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಪತಿಯಾದವನು, ಯಶಸ್ವಿವನಾದವನಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬಿಯು
ಲಲಿತಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಬಂಧನವು ಧನ್ಯವುಳ್ಳವನು, ಮನುಷ್ಯನು, ವಾಚಾಳಕ
ವನು, ಕಾಂಜೀವನಾದವನಲ್ಲಿ, ಮುಖಪತಿಯು ಪಾಪಾಪರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಭಂಗವು
ನುಕರಕಾರದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದೋಷವಾದವು ಚಾಚುಬಚನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹವಾಸವು
ಲಲಿತವಾಗಿರಲಿ, ಮುನಿಸಂಗಳು ಪ್ರಣಯ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ, ವರ್ಣಸೂಕ್ತ
ಯೋಗವುಳ್ಳವರು ಸುಖವಾದಲ್ಲಿ, ವಿತ್ರವ್ಯೇವವು ಕುಮುದ ಪದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ
ಜೈವಾಶ್ರಿತವುಳ್ಳವರು ಬಂಧು ಚಂದ್ರನೂರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಗ್ರಹವೆಂಬದು
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದೇವೋರತ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಎಂದು
ವಾಚನವೇನು ಋಷಿಗಳು ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಂತರಗೆ ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಯು ಪಪ
ಮದೇವರಂಕುರಿತು ಗುರುವರೈ ! ಈರಾಯನು ಆಚರಿಸುವ ನ್ಯಾಯ
ನೀತಿಗಳು ಬಹು ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾದುದರಿಂದ ಲೋಕವು ಜ್ಞಾನವಿಂ
ದಿರುವದು, ಈ ಅರ್ಥವೆಂದೆ ತಿಳಿದು ನಡೆದುಕೊಂಡವನು, ಶೋಕವೆಂದೆ ರಾಗ
ವರು, ಸ್ವಾದ್ವನರು ಈರಾಯನ ಚರಿತ್ರೆಯು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದರಿಂದ
ಈತನಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನೆಂಬವನು ಅನ್ವಯವನು, ವಾಯಿತು, ಎಂದು
ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಂತರಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಯುಂಕುರಿತು
ಮಹರ್ಷಿಗಳ ! ಮಹಾತ್ಮರಾದ ವಾಮದೇವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪೇಳಿದ

ಅರ್ಥವೆ ಉಪನಿವೃತ್ತನುವಾದ್ದರಿಂದ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಕಲ
ನೀತಿಧರ್ಮವಂ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು, ಈ ನೀತಿವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾ
ಮಿಗಳಾದ ಭೂರಗಳು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಅಚರಿಸುವರಾಗುವರು, ಎಂದು ಹೇ
ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ರಾತ್ರಿಪ್ರಾಥಮ್ಯಮಯವು ಸೂಚಕವಾದುದು
ಏ, ಭೇರೀ ಕಾಹಳಾದಿವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ಭೋರುತ್ತಿರಲು, ಲವಂತ್ರೇಳಿದ
ವಾನೆನು ನುನಿಸುತೆಗೆ ಆಭಿನಂದಿತಿ ಹಸ್ತಲಾಘವಿರಿದು ತನ್ನ ಅಗ್ನಿವೇ
ತ್ರಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಉಪಚಾರವೆಣ್ಣೆದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೇಕೆಂದು
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಮಣಿಸೋವಾನದಿಂ ರಮಣೀಯವನವ್ಯಸನೋ
ವರಗಳು ಸತ್ಯಾನ್ವಾಘಿಗತೋರಿತಿ, ಅನರತಚುನುತಿಯೊಂದರಾಯನು ಅಂತ
ಪುರವಂನೈಮತ್ತಿರಲು, ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಾಯನು ಘಾಸ್ತಾನವನ್ನೊದ್ದರು.

ಆಮಾರಸ ದಿನಸುಕುಚಿಭೂತನಾದಸುಕೇರಿತ ರಾಯನು ದರ್ಬಾರಸ
ದಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಜಪನಂನಾಡುತ್ತಿರುವಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಮಯವನ್ನರಿತುಂ
ದುಸಂಪ್ರಾಂಗಳಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದುನಿಂತಿರುವರಾಯನಂನೋಡಿ ಎದ್ದುಅತ
ನಹಸ್ತಲಾಘವಿದುದ್ದಾನವನವನ್ನೋಡುನೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತೆರಳುತ್ತಅತಿ
ರಮಣೀಯಗಳಾದ ಸಮೀಪರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, ನಂದನವಸಕ್ಕಿಂತೆ ಮಿಗಿ
ಲಾದವೈಬವದಿಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಉದ್ಯಾನವನವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಮಣಿಸು
ಯವಾದ ಜಗತಿಯಂ ಶೋಭಿಸುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂನೋಡಿ, ಇದು ಎಲ್ಲಿಂದ
ಲಬ್ಧವಾಯಿತೆನೆಲು, ಮಹಾನುಭವನೇ! ಈ ವೃಕ್ಷವು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
ವಿಯ ಸ್ವಯಂವರ ವಣಿಸುಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕುಮಾರಕನಿಂದ ಲಬ್ಧವಾಗಿ ಈ
ಉದ್ಯಾನವಂ ನೈದಿತು, ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆ ಮದಗಜವು, ಅಶ್ವರತ್ನವು, ಭೇನು
ಶ್ರೇಷ್ಠವು, ಬಡುಸುವರ್ಣವಂ ಪ್ರಸವಿಸುವ ಮಹಾರತ್ನವು ಮತ್ತೆಕೆಲ
ವು ಸ್ತುರತ್ನಂಗಳು ಸಹ ಲಬ್ಧವಾದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ನರ್ಣಸ
ಲಕೃವಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈದು ನಡೆಯುತೆಕಾಮಧೇನುವಂ
ಕಂಡು ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು, ಐರಾವತ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಗಳಂ ನೋಡಿ, ಸ್ತುತಿ
ಸುತೆ ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಇದೇಲೋಕದ ವಸ್ತುಗಳು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗಲ್ಲದೆ
ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವದುಂಟೆ, ಇದಂ ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ
ದುಸ್ತನುರ್ಧರಂತಹರು, ಈವಸ್ತುಗಳು ಭೋಲೋಕವಂಜೊಂದುವದಕ್ಕೆ

ಮಹರ್ಷಿಗಳಾದ ದೂರವಸ ಮುನಿಶಾಪವು ನಿಮಿತ್ತವಾಯಿತು, ಅದಂತಾನೆ ದೇವಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಂಟಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಈ ಸ್ಯಾನ್ ವೇಶದಿಂದ ಉಂಟಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮಹಾನುಭಾವನರೇ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷಾದಿಗಳು ದೇವತೆಗಳೆಂಬ ಬಾಹ್ಯವಾದವು ತಿಳಿದು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಅವತಾರರೂಪಗಳಂತಾಗಿ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯರ ಸಂಹರಣೆ, ದೇವತೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದನೆಂದು ಪುರಾಣಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದುದುಂಟು, ಮುಂದೆ ಯಾರು ಉಂಟಾಗುವರೋ? ಈ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರವೆಂಬ ತಿಳಿಯಲು ಅಶಕ್ತರಾದ ಸಮೃಂಧಾನರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಈಶ್ವರಸಂಕಲ್ಪಿತಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂತು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅದು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಗೋಚರವು, ಎಂದೂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಅಯ್ಯಾ ಭೂಪತಿಯೇ! ಕೇಳು ಕುತೂಹಲವಿದ್ದರೆ ದೇವರಹಸ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಯೋಗ್ಯನಾದ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು, ಈಗ ದೂರ್ವಾಸಶಾಪದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವು ದಾಸವಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಲಹೀನರಾದುದರಿಂದ ಈಶ್ವರನು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಅಮೃತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬಲವೆಂಬ ನಿತ್ಯತ್ವವೆಂಬ ಕಲ್ಪಿತಿ ಅವರ ಮುಖದಿಂದ ದೈತ್ಯರ ನಿಗ್ರಹಗೊಳಿಸಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆಗೈಯಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಇರುವನು, ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಾದಿವಸ್ತುಗಳು ಈಗ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊಂದಿ ತೇಜೋರಹಿತವಾಗಿ ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯಸಮುದ್ರೋಳು ಹೋದ ಸೌಗಂಧಿಕದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚು ಸಂಗೈದು, ಭೂಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಗಳಾಗಿ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸಮೀಪವಾಗಿ ದೇವಲೋಕವೆಂಬ ಸೈದುವವು, ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ಕುಮಾರಕಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಸಮೃದ್ಧವಿವೇಕರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬಂದು ದೇವಕಾರ್ಯವೆಂಬ ತಿಳುಹಿತಿ ಪತ್ತಿಸುವೇತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಕರದುಕೊಂಡು ತೆರಳುವರು, ಇದು ದೇವರಹಸ್ಯವು, ಎಂದೂ ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿದ ರಾಯನು ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಅಮೃತಾನ್ನಿಭಾವಕಥೆಯು ಪುರಾಣವ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಮೃತಪಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿರುವದೆನಲು, ಐಯ್ಯಾರಾಮನೆ! ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿ

ಯೂ ಅನಾದಿಸಿದ್ಧವು, ಪ್ರಳಯಗಳು ಹಾಗೆ ಆಗುವವು, ಈಗವಿದ್ಯಮಾನ ಕಾಲದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ಯತಾವಿಭಾವವೆಂಬ ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯತಾವಿಭಾವವೆಂಬ ಸಹ ಹೇಳಿದಂತೆಯಿತು, ಹಾಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಅನಾದಿಸಿದ್ಧಗಳು, ಇದರಿಂದ ಕಲ್ಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಸುಡಿದು ಮಹಾಸುಭಾವರೇ! ದೇವತೆಗಳು ಬಲಹೀನರಾಗಿ ದೈತ್ಯರು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದರೆಂದು ವೇಳದಮಾತಿಗೆ ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನು ದೇವಾಂಶಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ತೇಜೋಬಲಹೀನನಾಗಿ ಇರುವನೋ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಈಗಕಾರಣಾಂತರಗಳುಂಟೋ? ಇದು ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ ತನ್ನ ಚರಣಗಳೆಂ ಸ್ಮರಿ ಪಾರ್ಥಿವನು, ಎಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಜನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಅಮರ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ನೀನು ಸ್ಮರಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು, ದೇವತೆಗಳು ಬಲಹೀನರಾದುದರಿಂದಲೇ ಭೋಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು, ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಕುನಾರಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವತರಿಸಿರುವನು, ಈಗವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಬ್ಧನಾದಮಂತ್ರರಹಸ್ಯಗಳು ವಿಸ್ಮೃತವಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದರೆ:— ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತ ನಾಶಕ್ಕೋಸುಗ ಮಹಾಪರಣ್ಯವೆಂಬ ದಹಿಸುವಂತೆ ಅಗ್ನಿಯೆಂಬ ಹತ್ತಿಸಿದರೆ ಅದರಮೂಲಕದಿಂದ ಆ ರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವೆಂಬ ಗೈಯುವ ಬಹುಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಭೋಲೋಕವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿಬಂದ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಲೇಣವಿದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮಹಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ದಗ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಆದೋಷವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಬಳಸಿದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಗಳು ವಿಸ್ಮೃತಂಗಳಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಯು ಉಂಟಾಯಿತೆನಲು, ಆನಾತಿಗೆ ರಾಯನು ದುಷ್ಟರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಬರುವದುಂಟೆ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಐಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುವಾದವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕರಾದ ಮಿತ್ರರೂ ಉಂಟು, ಅವರಂ ಹೊಂದಿ ಉಪಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರೂ ಉಂಟು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇವಕರೂ

ಉಂಟು, ತಟ್ಟಸ್ಥ ರಾಗಿ ಜೀವಿಸುವರೂಉಂಟು, ಸಿರಪರಾಧಿಗಳೊಡ ಪ್ರಜೆಗಳ
 ಇರುವರು ಶತ್ರು ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಿಯು ಪ್ರ
 ಜಾ ವಶುಸಮೇತವಾದ ಶತ್ರುಪುರಗಳಂ ದಹಿಸಿದುದರಿಂದ ಸಿರಪರಾಧಿಗಳೂನ
 ದ ಸಪ್ಪರಾದರು, ಅದೇದೋಷವೆಂದೆನಲು, ಮುನಿವರ್ಯರೆ! ಈದೋಷತೋಲ
 ಗಿ ತೇಜೋವೈದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆನಾದರೂ ಉಪಾಯಉಂ
 ಟೀ? ಎನಲು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಹಾ ಕಾರ್ತ್ಯೋ
 ದ್ಯೋಗವೆನೊಡಿ ಒಂದು ಸುಕೃತಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದರೂ ತನಗೆ ಜ್ಞಾತವಾ
 ಗದೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ದೋಷವಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೋಷಣ
 ಮಹಾದಾನವಾತ್ರದಿಂದ ದೋಷಪರಿಹರವಾಗುವದು, ಈದಾನಂಗಳು ಈ
 ತನ ಔದಾರ್ಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ವಿಷಯವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದಲೂ ಶಕ್ತನಾಗಿ
 ಅಧಿಕಾರಿ ಆದುದರಿಂದಲೂ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಇಷ್ಟವಾಸ್ತವಿ
 ಯಂ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು, ಇದರಿಂದೊದಲಿಗಿಂತಾ ಅಧಿಕವಾದ ತೇಜೋ
 ಬಲಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಎಂದು ವಾನುದೇವರು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆನಾ
 ತಿಗೆ ಸುಕೃತಿತ್ರರಾಯನು ಮಹಾತ್ಮರೆ! ಈಗ ಅವ್ಯಣವಿಶಿಸಿದ ಅರ್ಥವು
 ನಮಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೇಸರಿ, ಈಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವಚನದಿಂದಲೇ ಸುಗಂ
 ಧರಾಯಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆನಲು, ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರಸಂ ಕರೆಯಕಳುಹಿ ಆತನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾಯವನಂಕ ಕುಲತಿಶಕ
 ನೇ! ದೇವಾಂಶ ಸಂಭೂತನಾದ ನಿನ್ನಿಂದ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು
 ಸಪ್ಪರಾಗಿ ಮಹಾಯಶಸ್ಸು ನಿನಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು, ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಉ
 ದಾರತ್ವದಿಂದ ಅಧಿಕ ಯಶಸ್ಸುಂಟಾಗುವ ಬಗ್ಯೆ ಸಮರ್ಥನಾದುದರಿಂದ
 ನೀನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಕ್ರತುವೆನೊಡುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತಲಿವೆ,
 ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರೂನೂತ್ರಾ ಕ್ರತು
 ಮುಖದಿಂದ ಸಂತೋಷವಂ ಮಾಡುವನಾಗು, ನಿಮ್ಮತಂದೆಯು ನಿನ್ನಿಂದ
 ಅಶ್ವಮೇಧ ಕ್ರತು ಆಗುವದಂ ನೋಡಬೇಕ್ಷಿಸಿ ಇರುವನು ಎಂದುಹೇಳು
 ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಮಹಾತ್ಮರೆ! ಶ್ರೇಯಸ್ಕ
 ರನಾದ ಕ್ರತುನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆಯಾದಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅ
 ವಶ್ಯಕವಿನ್ಯಾನದಿರುವದು, ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಈಅಭಿ

ಲಾನೆ ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಅಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಕನೇ ! ನಮಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ನಾಗಿ ಯೆಜುಶ್ಯಾಖ್ಯಾಸುತ್ ಕರ್ತನಾದ ಸಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಪಾಢಿಮುಷಿಯು ಸಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರತ ಕ್ರತುನಂ ಮಾಡಿಸುವನು, ಈತನು ಜೇಳಿದಂತೆ ಸ ಡಮಕೋಳ್ತಾನದು ಎಂದು ಜೇಳಿ ಅಯ್ಯಾ ಸತ್ಯಾಪಾಢಿಮುಷಿಯೇ ! ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಗೋಸುಗ ಇಲ್ಲಿರುವನಾಗಿ ಮಹಾಕ್ರತು ವಂ ನೆರವೇರಿತದ ಬಳಿಕ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವನಾಗು ಎಂದುಜೇಳಲು, ಆತ ನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆನಲು, ಸುಬರಿತ್ರರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಆಯ್ಯಾ ರಾ ಯನೇ ! ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಡುವ ಮಹಾಕ್ರತುವು ನಿರ್ವಿಘ್ನ ದಿ ಸಾಗುವದರಿಂದ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ತೇಜೋವಿಶೇಷಬುಂಟಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತನಾಗುವನು, ಈತನಕುಮಾರಕನು ಸಹ ಯಶೋವಂ ತನಾಗುವನು, ಸಿಮ್ಮವನೋರಥವೆಲ್ಲವು ಸಫಲವಾಗುವದು, ನಾವುಅಶ್ರಮ ಮುಕುರಿತುತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಮತನಾಗು ಎಂದುಜೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮಹಾ ತೈರೆ! ಕುಮಾರಕನು ಯಶೋವಂತನಾಗಿ ಸಕಲಕರ್ತುಗಳಂ ಜಯಿತಿ ರಾ ಜ್ಯಭಾರವೆಲ್ಲವಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವದನ್ನೋಡಿದಬಳಿಕ ನನಗೆ ಮತ್ಯವ ಮ ನೋರಥವಿರುವದು, ಸಕಲಭೋಗಂಗಳು ಅನುಭೂತಮಾಗಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯು ವಿರಸಬುಂಟಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಪಾದಗಳಂ ಸೇವಿಸುತ ವಾಸಪ್ರಸ್ಥನಾಗಿ ಕೃ ತಾರ್ಥನಾಗಜೀಕೆಂದು ಅವೇಕ್ಷಿತಿ ಇರುವೆನು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆಯು ಈ ಸಂ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಎಂದಿಗೇಕಡೆಹಾಯಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಪಾದನೇ ವೆಯುಮಾಡುತ ಸಂಗಡರೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವನು ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಐಶ್ಯಾರಾಯನೇ ! ನೀನು ಸದ್ಗತಿವ್ರವಮಾದ ಸಕ ಲ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿಯೇ ಇರುವೆ, ಮನೋನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉಂಟಾ ದನರಿಗೆ ಎಲ್ಲವದರೂ ಮುಕ್ತಿಯು ಕರಸ್ತಮಾಗಿರುವದು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಖರಿಕರಿಗೆ ಖೇತೋವ್ಣದಿ ದುರಿಖಂಗಳು ಅಸಹ್ಯಂಗಳಾಗಿರುವವು, ವಾಸ ಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮನಾಚರಣಿಯು ಬಹು ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಸ್ತ್ರೀಜನ ರಂ ಕ್ಲೇಶವಡಿಸದೆ ಕುಮಾರಕನಿಗೆ ವ್ಯಸನವಂ ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಆತನ ಅಭ್ಯುದ ಯವನ್ನೋಡುತ ಸತ್ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಕಾಲನಂ ಕಳೆಯುವನಾಗು ಎನಲು

ಮಹಾತ್ಮರೆ ! ತನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಲಬ್ಧನಾಗುವ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಯಾವನತ್ತಾ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರುವ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದವಾಗುವದು, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರು ಆಚರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದಂತೆ ನನಗೂ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಚ್ಛೇಯಂ ಪಾಲಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಮಾತಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಪುತ್ರಸಂತಹನೋ? ಎಂದು ಪಾದಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಇರುವರಾಯನಂನೋಡಿ ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನುನಾಡುವ ಮಹಾಕ್ರತುನಂನೋಡಿ ಸಂತೃಪ್ತನಾದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದ್ವ್ಯಾ ನತತ್ವವಾಡಿಬಿಡಬೇಕು ! ಈ ರಾಯನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಣಿಸಿದನೆಯವ್ವೆ, ಅಸ್ವಮೇಧಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಈರಾಯನು ಸ್ತ್ರೀಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊರಟರೂಸರಿ, ಪೂರ್ವನೇ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು, ಮಾರ್ಗಾಯಾನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಯಸಿದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ನಾನಧಾಸದಿಂದ ಹೊರಟು ಹಿಮಾಚಲದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಪೂಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಆಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಕನೇ ! ನಿಮ್ಮತಂದೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವೀಕರಂತೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಲೇಖಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಅಶ್ವಮೇಧಾನಶ್ಯತದವರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಆ ಬಳಿಕ ಈತನು ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಾಭಿಮುಖನಾದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವೆವೆಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಲಾಗದು, ಆದರೂ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವನಲ್ಲ, ನೀನು ಶ್ರೇಷ್ಠೋವಂತನಾಗಿ ಇರುವನಾಗು, ನಾವು ಆಶ್ರಮವಂಕುರಿತು ತೆರಳುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವನುಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಾನುಮತಿಯಿಂದ ಗುಣವತಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಮುಖ್ಯರಾದ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಬಂದು ಮಹಾಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿಪಂದಿಸಿ ಪಾದಪೂಜೆಯಂಮಾಡಿ ಪಾದತೀರ್ಥವಂನೇ ವಿಸುತ್ತಿರಲು, ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ರತ್ನತಾಟುಗಳಂ ಮುತ್ತಿನಹಾರನಂ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ಯಮುನಿಯ ವಶವಂಮಾಡಿ ಋಷಿಪತ್ನೀಯರಿಗೆ ಇದಂ ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆನೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಸರ್ಭ್ಯರತ್ನ ಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಾಮದೇವತೀಪೂರಾದ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ಯಮುನಿಯ ವಶವಂಮಾಡಿ ಋಷಿಪತ್ನೀಯರಿಗೆ ತೆಲಪಿಸುವದೆಂದು ಹೇಳಲು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಮಿಸುತ್ತಿರಲು ಎಲ್ಲರಂನೋಡಿ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ

ಆಗಲೆಂದು ಅರ್ಶಿರ್ವಚನವಂಮಾಡಿ ಪ್ರಸ್ತುಣ್ವಸಮೇತರಾಗಿ ವಾಮುದೇವರು
ನಾಲೈಂಟು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಮುಂದೆನಡೆದು ಅಂತರ್ಧಾನವನ್ನೈದಲು, ಎಲ್ಲ
ರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮರೈದತೆಯುಂಥಾಸ್ಥಾನವನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು,

ಅನಾರಸದಿನನ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂಕರಿದು ಅ
ಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ವಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ವದಗಿಸಿ, ಕಾ
ವೇರೀತೀರದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಸಿನರ್ವಾಣಸಾಲಿಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಾರಸಿದ್ಧವಾ
ಗಲಿ ಎಂದುನೇಮಿಸಲು, ಅವರು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಪ್ರಾರದಲ್ಲಿಯೆ ದೇ
ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾದ್ಯಭೇಷಸಮೇತವಾಗಿ ಸಾರಿಸಿ ಕಾವೇರೀತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂ
ದು ಯೋಜನಾಯತನಾದಶಾಲೆಯಂ, ಅದರಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಗ್ರ್ಯಂಶ
ಶಾಲೆಯಂ, ಪತ್ನೀಶಾಲೆಯಂ ಸದಸ್ಯಸ್ಥಾನಗಳಂ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು
ವರ್ಣದವರು ಕುಳ್ಳಿರುವದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಭೆಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಋಷಿಗ
ಳು ಇಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾ
ಹ್ಮಣಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಸಹನೋಪಸಹಸ್ರ ರಾಜಯೋಗ್ಯಂ
ಗಳಾವ ಬಿಡಾರಂಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾಜಿಯು
ಕುರುಜುಮೇಲ್ಕಟ್ಟು, ಮುತ್ತಿನತೋರಣ, ಕದಳಸ್ತಂಭ, ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಾ
ನಿಕೇರಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಪರಿಮಳ ಧೂಪ ದೀಪದಿಂ ಸುಮಾನಸೆಯನ್ನಂಟು
ಮಾಡಿ, ಕಾಲ್ಪಿಕಾರಂಜಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ಮೂ ನೂನತೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಂ ಸಮೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಮತ್ತೆ
ಎರಡನೆ ಅನುರಾಸತಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ಪುರವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಶೃಂಗರಿಸಿ, ರಾಜಮಾ
ರ್ಗಗಳಂ ಸಮಗೊಳಿಸಿ, ಸಾಲುತೋಪು, ಅರವಟ್ಟಿಗೆಕಟ್ಟಿ, ಕಾಲ್ಪಿ, ಕೇರೆ,
ಭಾವಿ, ಕೂವಾರಾನು, ಅನ್ನ ಸತ್ರೆಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವಂತೆಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾ
ಚಕ ಪರಿಚಾರಕ ನೇವಕರಂನೇಮಿಸಿ, ಈ ಅರ್ಥವಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಗಂ
ಛಣಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನುತರ್ವಣೆ
ಯೆಂಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಸುಮದ್ಧಿಗೆನೇಮಿಸಿ, ಅರಸುಗಳಂಯದುಗೊಂಡು ಸ
ಪತ್ನಾಸಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸುಮತಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮಾನಶಾಲಿಗಳಾವವರಂಬ
ಹುಮಾಣೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸುಪೇಣನೆಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ, ರಾಜಪತ್ನೀ
ಯರುಗಳೂ ಸಮ್ರಾಜಿನಿನಂತೆ ಕುಸುಮಲತೆಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮ

ಉಸ್ತಿಯರುಗಳಂಪೂಜಿಸಿ, ವಿಚಾರಿಸುವಂತೆ ಸಾಂಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಆಪ್ತನಿ
 ಯನ್ನಿತ್ತು ಯಾವದರಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯವೆಂಬುದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದೆಂದು
 ಆಯಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಋಷಿಗಳಂ ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಪು
 ರೋಹಿತಂಗೆ ಜೇಳ ತನ್ನ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಉತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳಂ ತರಿಸಿದೊಡಿ,
 ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಅಶ್ವುತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳಂ ತೆಗೆದು ಸತ್ಯವಾಧಿಋಷಿಗಳ
 ಮುಂದೆ ತಂದುನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಅವರು ಅದಲ್ಲವೆಂದೊಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಸ್ಥಳಿಕ
 ಸಪ್ತಶಮಾಗೆ ಶ್ಯಾಮೈಕಕರ್ನದಿಂದಲೂ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಒಪ್ಪುತೆ ಗು
 ಣರೂಪದಿಂದ ಸಪ್ತಶಮಾದ ಒಂದು ಅಶ್ವರತ್ನಮಂತೆಗೆದು ಇದು ಯಾಗ
 ಬೋಗ್ಯವೆಂದು ವೇಳಲು, ಅದಂ ಪಂಚಾಮೃತಾದಿಗಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಕನಂ
 ಮಾಡಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ಆಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿ, ಗುಣಮಯತನ
 ದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲವೈಭವದಿಂದ ಹೊರಟು ಸಮ್ಮೇಳಿತ
 ನಾಗಿ ಕಾಲಾಪ್ರವೇಶವೆನಿಸಿದ, ಕುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ನಾಂದೀ
 ಪೂಜೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಾತಾ, ಪಿತೃ, ಗುರು, ಅಪಾರಾಧಿಗಳಂ ಪೂ
 ಜಿಸಿ, ಎಲ್ಲರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಯಾಗಸಂಕಲ್ಪವೆನಿಸಿದ, ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಪ್ರಕಾಶ
 ದಿಂದ ಕ್ರತುವಿ ಜೈಮನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಪೂರ್ವಾಂಗ ಹೋಮವೆನಿಸಿದ ಸು
 ವರ್ಣ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಪಟ್ಟಿಯೊಳು ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಬಿರು
 ದಂತೆಂಬರ ಗಂಡಲೋಕೈಕವೀರ ಯದುಕುಲ ಪಯೋವಾರಾವಾರ ಕಲಾ
 ನಿಧಿ ಮಲತರಾಜ ಗಜಕಂಠೀರವ ಶರಣಾಗತ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕರ್ನಾಟ ದೇ
 ಶಾಧೀಶ್ವರ ರತ್ನಪುರನರಾಧಿಪತಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಜ ತನೂಭವ ರಾಕ್ಷಸವನ
 ದಾವಾನಲ ಭರಣೀದೇವೇಂದ್ರ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರುಮಾ
 ಡುವ ಮಹಾಕ್ರತುವಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಂಗವಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಭೂವ್ರಹ್ಮ
 ಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಯದುಗೋಂ
 ಡು ಬಂದು ಇದಂಪೂಜಿಸಿ, ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಸೇನಾಸಮ್ಮೇಳನಾ
 ಗಿ ಅಶ್ವದಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಮಹರಂಧರಾಯ
 ಪುಸ್ಪದಂತರ ನೆತನವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮ್ಮೇಳಿತರಾಗಿ ತೆರಳುತೆ
 ಬರತಕ್ಕದ್ದಾದ್ದು ಎಂದು ನೆಕ್ಕಣೆಯಂ ಬರಗು ಪೂಜಿಸಿ ಆ ಸ್ಪರ್ಣಪಟ್ಟಿಯೆಂ
 ಅಶ್ವದಘ್ರಾಲದೇಶದೋಳೆಕಟ್ಟಿ, ಅಶ್ವವು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋ

ಮನಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿಯುಂ ನೇಮಿಸಿ, ಮಹರಂದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಂತೆ
 ಬಹುಕುಮಾರಕರಂ ಕರದು ಎಲೈ ಆಯುಷ್ಯದಂತೆ! ಯಾಗಕ್ಕೆ ಮು
 ಬ್ಬಾಗಮಾದ ಈ ಅಶ್ವದಹಿಯಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸೇನಾಸಮೇತನಾದ ವೀರ
 ಸೇನನೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳುತ ಅಹೋರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಸಿಂ
 ವೀರ್ಯದ ಐಕಮತ್ಯದಿಂದ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಅಶ್ವಮಾರ್ಗದೊಳಗೆ
 ಸಿರೋಧವಂ ಮಾಡುವರಂ ದಂಡಿಸುತ್ತ, ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಒಪ್ಪುವದಕ್ಕಾಗ
 ಳರ ತೆಗೆದು ಯಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಅಶ್ವದಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರೆ ಕಟ್ಟಿ
 ಅಗ್ರಹಾರಗಳಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಒಂದು ಸುಮತ್ಸರ ಪರ್ಯಂತವು ಮರಾ
 ಯದೇಶವಂಬಳಿ ಬಂದು ಯಾಜ್ಞಕಾಲೆಯಂ ಕುರಿತುಬರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು
 ನೇಮಿಸಲು, ಅವರು ಮಹಾಪ್ರಾಣದವೆಂದು ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣ
 ಮನಂಗೈದು ಸಕಲ ಸೇನಾಸಮೇತರಾಗಿ ಅಶ್ವರತ್ನದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊ
 ರಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ವ್ರಯಾಗಸೂಚಕಮಾದ ಭೇದಿ ಸಿಸ್ತಾಣವಿವಾಧ್ಯ
 ಧ್ವನಿಗಳು ಕುಲಾಚಲ ಒದರುವಂತೆ, ಭೂಮಿಯು ಚಲಿಸುವಂತೆ, ಮರಾ
 ಯರ ಎದೆ ಎಬ್ಬಿಸುವಂತೆ, ಭೈರವನ ಅಂಟುಪಾಸನಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ,
 ಭೂಮ್ಯಂತರಿಕ್ಷಂಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಜಾತನಂಧಾನು ಜಿದರಿಮುಹೂ
 ರ್ತಮಾತ್ರ ಕಬ್ಬಿನಾಗಲು ಸಮುದ್ರತರಂಗ ಮಾಲೆಗಳಂತೆ ತುರಗ ಪಂ
 ಬೈಗಳು, ಅಮರವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಮದಗಜಗಳ ತಂಡೋಪತಂಡಗಳು, ಅಮರ
 ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷರಥಗಳ ಸಾಲಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆನಂ
 ಬ್ಯಾತನಾದ ಪದಾತಿನೆಗಂಗಳು ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಸೇನಾಚಲನ ಘಾತ
 ದಿಂದೆದ್ದಧೂಳಿಯನಿಕರಂಗಳು ಸಭೋಲತರಾಳವೆಂಬೊಬ್ಬ ಕತ್ತಲೆಗೈಯು
 ವಂತೆ, ಅಕಾಲದ ಮಂಜುಕವಿಯುವಂತೆ, ಪ್ರಳಯಾನಲ ಧೂಮರಾಜೆಯೊ
 ಳೊಬಂತೆ, ಮುಹೂರ್ತದೋಳೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು,
 ವ್ರಯಾಣಾಯಾಸದಿಂ ಶ್ರಮಗೊಂಡ ತುರಗಾವಳಿಗಳ ಕಟವಾಯಿಸೊರೆ
 ಗಳಂಪಲು, ಮದಗ ಜಗಂಡವುಗಳಂಜಾರುತಿರುವ ಮದೋದಕವೃಷ್ಟಿ
 ಇಂದಲು ಸೊಂಡಿಲಪೂತಾರದಿಂ ಹೊನೆಹೊಮ್ಮಿ ಉದಕಬಿಂದು ಸಮೂ
 ಹವೆರವಲು ಧೂಳುಗಳಡಗಿ ದಿಕ್ಕುಗಳು ನಿರ್ಮಲಮಾಗಲು, ಭೂಮಿಯೇ
 ಈಗತಾನೆ ತುರಗಾವಳಿಯಂ ಪ್ರಸವಿಸಿತೋವಂಬಂತೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಗಜಸ

ಮೂಕನು ಉಗುಳುವನೋ? ಯೆಂಬಂತೆ, ಅಂತರಿಕ್ಷವು ರಥಸಮೂಹವೆಂ ಪೆ
 ಷಿಣಿತೋ ಯೆಂಬಂತೆ, ಕಾಲವೆ ಪದಾತಿನರ್ಗವೆಂ ಯೆರಚಿತೋ ಯೆಂಬಂ
 ತೆ, ಸೂರ್ಯಾ ತವವು ಆಭರಣ ಪ್ರಭಾಮಯವಾಗಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷವು ಭತ್ತ,
 ಮಯವಾಗಿ, ಸಭೋಮಂಡಲವು ಪತಾಕಾಮಯವಾಗಿ, ವಾಯುಗಳು ಮೆ
 ದೋದಕಪರಿಮಳಮಯವಾಗಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳು ಜಯಶಬ್ದ ಮಯವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ
 ಯು ರಾಜಪುತ್ರ ನಿರಮಯವಾದಂತೆ, ಭೂಮಂಡಲವು ಸೇನಾಕೋಟಿ
 ಹಲ ಧ್ವನಿಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಸೇನಾಸಂಚರಣೆಯಿಂದ ಮಾ
 ಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಿಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಉನ್ನತದೂಮಿಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಪನಗಹ
 ನೂಗಳು ನಿರಳನಾಗಿ, ಮಹಾನದಿಗಳು ಕಾಲುಗಡೆವಾಗಿ ಸಮುದ್ರ ಮೇರೆ
 ತಪ್ಪಿ ಕಾಳಿದಂತೆ ಪರದೇಶಗಳು ಸ್ವಸೇನಾಮಯವಾಗಿ ಕತ್ರಪ್ರಾಕಾ
 ರಂಗಳು ಸೆಲಸಮವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವಾದಂತೆ ಜಗಂಗಳು ತೋರುತ್ತಿರ
 ಲು, ಈಸರ್ತಮಾನವು ಕೇಳದದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾಭೀತರಾಗಿ ತಮ್ಮ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುಕಾಲದಿಂದಾಚೆಗಿಡಿದ ರತ್ನ ಧನ ವಾಹನಾದಿಗಳಂ ನೆದಗಿಡಿ
 ಕೊಂಡು, ಯೆದುಗೊಂಡು ಬಂದು ಮಕರಂದರಾಯ, ಪುಷ್ಪದಂತರಂ
 ಕಾಣಿಕೊಂಡು ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು, ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿ, ನಾವು
 ನಮ್ಮನೇನಕರು ದೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರೆಂದುಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಸೇನಾ
 ಸಮಿತರಾಗಿ ಆ ಈರ್ವರಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆರಾಯರು ತಂದುಬಿಟ್ಟ
 ಸುವ ಧನಾದಿಗಳಂ ಬುದ್ಧಿ ಕಳೆ ಗಡಸಹಸ್ರಗಳಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಹೇರಿ
 ತಂದೆಯಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ ಮುಂದೆತೆರಳುತಮಲತವರಂಹಿಡಿದುಕಿತ್ತಿ, ಧ
 ನಗಳನ್ನಾ ಜಿಫಿಕಳುಹುತ, ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಶ್ವದಪಕ್ಷಿ
 ಗಳು ಊರಿವಬಳಿಯಲ್ಲಿಹೋಮವೆಂಮಾಡುವ ಋತ್ವಿಜರ ನಡಗರವೆಂನೋ
 ಡತ ಅಶ್ವವು ನಿಂತಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳೆಂಮಾಡಿಸುತ, ಮಲಗಿದಕಡೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಅಗ, ಕಾರವಾಗುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಶಾಕಸಗಳಂ ಬರೆದುಕೊಡುತ
 ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆತನಸೇನಾಚಲನ ಕ್ಷೋಭೆಯಿಂದಲೇ ಕತ್ತುಗಳ
 ಪುರವೊಪ್ಪು ನಡೆವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಧನಾದಿಗಳು ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಪುರಕ್ಕೆ
 ಕಳುಹಿಸುವ ವಸ್ತುವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಮಾರ್ಗವು ಯಡಬಿಡದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇ
 ರಲು, ಕತ್ರವೆಂಬ ಒಬ್ಬರಾಯನಾದರೂ ಎದುರಿಗೆನಿಂತು ಘಟಕನಾತ,

ವಾಪರೂ ಯುದ್ಧವಂ ನಾಡಿದುದಿಲ್ಲಾ, ಆಗಬಂದು ಬದಗುವೆ ಪರದೇಶನ
 ಸ್ತುತಳು ರಾಜಕೋಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಪುರವರ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಣಿಗೋಳಿ ಹೆಚ್ಚು
 ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಬೊಕ್ಕಸದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೆಖ್ಪನಂ ಬರಿಯುನದಕ್ಕೆ
 ಅವಕಾಶಂಟಾಗದೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಒದಗಿಬರುವ ಧನಗಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿ
 ಳಿಯಲಕೃಪಾಸಾಗಿದಾಸ್ಯಗಳನ್ನಳಿಯುನಂತೆ ಧನಗಳಂ ಕೊಳಗೊಂಡುಗ
 ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ರಾಣಿಗೋಳನು ತಿದ್ದರು, ಉಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಬದ
 ಗುವೆ ಅನರ್ಥವಸ್ತುಗಳಂ ರಾಣಿಗೋಳಿ ಇಟ್ಟು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣರಾಣಿಗ
 ಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದರಲ್ಲದೆ ಅಳತೆಲೆಖ್ಪನಂ ಕಂಡು ವಿಲ್ಲರತ್ನ ಸರೀಕ್ಷಕರು
 ಏಣಿಸಲಕಕ್ಕೆ ರಾಗಿ ತಕ್ಕಡಿಗಳಿಂದ ಮೂಣ ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದರಲ್ಲದೆ ತನ್ನೆಗಳು
 ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದನರಲ್ಲ, ಬಂದುನವಗುವೆ ವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಬಟ್ಟು ಕೊಡಿಸಿ
 ವ್ಯುಯೋದನನಿಸ್ತಾರ ಭೂಮಿ ತುಂಬಿತೆಂದು ತಿಳಿದವರಲ್ಲದೆ ವಾಹನವಿಟ್ಟಂ
 ದು ಅರಿತನರಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಸ್ತು ವಾಹನಗಳಂ ಬದಗಿಸುತನು ಕರಂದ ಪುಸ್ಪ
 ದಂತರೀರ್ನರು ಸಂನತ್ಸರವರ್ಯಂತರ ಪುಅಶ್ವರತ್ನ ದಹಿಂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ
 ತಂದೆಯು ಸೇಮಿಡ ಮೇರಿಗೆ ಭೂಮಿಯಂ ಪ್ರವಕ್ಷಣಗೈದು ಬಂದು ಅಶ್ವರತ್ನ
 ಮತಂದೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಆತನ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಸಂಗೈದು ನಿಲ್ಲಲು, ನುಗಂಧ
 ರಾಜೆಂದ್ರನು ಪುತ್ರನನ್ನಾಶೀರ್ವಿ ಶಿರನನ್ನಾಭ್ರಾಣಿಸಿ ಎಲೈ ಕುಮಾರ
 ಕರೆ! ನನಗೆ ಅನುರೂಪರಾದ ಪುತ್ರರೆಂದು ನಿಮ್ಮಂ ಇಂದು ಭಾವಿಸಿದೆನು,
 ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವದೆಲ್ಲವಂ ವಿಚಾರಿಸುವದೆಂದು ಸೇಮಿಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಆಗ ಬ
 ರುವ ಋಷಿ ಸಂಘವಂ ಶ್ರಾತ್ರೇಕ್ತಮಾಗಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಅವರ
 ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಮುಂಪಣಯಾಗಕರ್ಮವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಪುರ
 ದೇಶವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮಯವಾಗಿ, ಅರಸುಗಳ ಬಿಡಾರಗಳೆಲ್ಲವು ದೇಶಾ
 ಧಿಪತಿಗಳಂ ಸಿಬಿಡಮಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯೋಳ್ ಬ್ರಾಹ್ಮನದನದಂತೆ ವೇದ
 ಭೋಜನ ಮುಖರಿತಮಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳ್ ಅಧ್ವರ್ಯುಗಳ ಸ್ವಾಹಾಕಾರ
 ವೆ ವಟ್ಟಾರಗಳಂ ಶೋಭಿತಮಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ದ್ವಾತ್ಯಗಳ ಸಾ
 ಮಸ್ತೋಮಗಳಂ ಕಿವಿಗೆ ಆಸಂದಕರಮಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್
 ಹೋತೃಗಳಣಗಳ ದೇವತಾಹವಾನಸ್ತೋತ್ರಮುಕ್ತುಗಳಂ ರಮಣೀಯವಾಗಿ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ವಿಧಿಮಂತ್ರದಿಂ ಸಿಬಿಡಮಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು

ವಿನಯಾನುವ್ರಸಂಗವಿಂ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ತರ್ಕ
ವ್ಯಾಕರಣವಾದಂಗಳುಂ ಹರ್ಷಕರಮಾಗಿ ಅನೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಸರ್ವಶಾ
ಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಸಮನ್ವಯಾರ್ಥವಂ ಪೇಳುವೆ ವಿಧ್ವಂಸರ ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಂ
ಗಳಿಂದಾನಂದಸ್ವರ್ತಿಲುಂಟಾಗುತ್ತ ವೇದವೇದಾಂಗ ಕೋವಿದರಾದ ಋ
ತ್ವಿಜರುಗಳು ಪ್ರವರ್ಗ್ಯ ಉಪಸತ್ತುಗಳೆಂಬ ಕರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಪ್ರಾ
ತಸ್ಸನನಮಾಧ್ಯಂದಿವ ಸನನ ತೃತೀಯಸವನಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಐಂ
ದ್ರಸೂಗ ಸೋಮಾಭಿವನಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬೈಲ್ವಖಾದಿರ ಪಾಲಾಕಗಳಿಂದ
ಇವ್ವತ್ತೊಂದು ಯೂಪಸ್ತಂಭಗಳಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯುಂಮಾಡಿ ಈಯೂಪಗ
ಳನ್ನು ಗಂಧಪುಷ್ಪ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಸುರ್ವಾಮ
ಯಂಗಳಾದ ಇಟ್ಟಕೆಗಳಿಂದ ಗರುಡಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಚಯನನಂ ರಚಿಸಿ ಅ
ಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂಗೈದ-ತತ್ತರ್ದೇವತಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುರಗಪಕ್ಷಿ ಜಲ
ಚರಗಳಂ ಉಪಧಾನವೆಂಮಾಡಿ ಮುನ್ನೂರುವಶುಗಳಿಂದ ಸವೇತವಾಗಿ ಅ
ಶ್ವರತ್ನವಂ ಯೂಪಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಖಡ್ಗ ಪಾಣಿ
ಯಾಗಿ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ಪೂಜಿಸಿ ಪದ್ಮಕ್ಷೇಣವಂಗೈದು, ಶಾಮಿತ್ರಗೃಹದಲ್ಲಿ ಅ
ಶ್ವರತ್ನವಂ ಖಡ್ಗದಿಂದ ವಿಕನನಂಗೈದು ವೇದೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದಗ್ರಾಮಾರ
ಣ್ಯಪಳುಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞೋವೋಪಯುಕ್ತವಾದುದಂಗ್ರಹಿಸಿ ಉಳಿದಪಳು
ಗಳೆಂಬಿಟ್ಟು ಸುಜ್ಞಾಪಿತವಾದ ಅಶ್ವದಒಳಯಲ್ಲಿ ಆದೇವಿಯು ಆರಾತ್ರಿ
ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಅಧ್ಯಯನಗಳಂ ಕ್ರಮಿತಮಾದ ವನೇ
ಯಂ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮವೆಂಮಾಡಿ, ಹಾಗೆ ಅಂಗಹೋಮವೆಂಮಾಡಿ ಆ
ಹೋಮಗಂಧಾಪ್ರಾಣದಿಯೆಜಮಾನ ಮುಖ್ಯರಾದವೆಲ್ಲರೂ ಪಾಪಧಿಂ
ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಆ ಸದಸೈಲ್ಲವು ಸಕಲದೇವತಾಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ
ಯಜ್ಞವೆಲ್ಲವು ಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆದಿವಸಂಗಳು ಅ
ಮೃತಾವಿಭಾವಸಮಯದಂತೆ ಸಕಲಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿರಲು ಕೆಲವು
ರಾಜಮಂಡಲಗಳು ಸಕಿರೀಟ ಮಣಿಸ್ತಂಭಾನಿಕರದಿಂ ಆ ಸದಸ್ಯಂಸೇವಾಜ
ನಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಚಿತ್ರರಥ ಸಗರಿಯಂತೆ
ಗಾಸಸಂವತ್ತಿನಿಂದೊಪ್ಪುತ ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ನರ್ತಕಿಯುರಾಳುಮಂ
ಜು ಮಂಜೀರರವದಿಂ ಮಂಜುಗಳ ಸಂಗೀತಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ರಂಜ

ನೆಯು ಪೂಡುತ ಕೆಲವು ಬಳಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸದಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ
 ಲಂಕೃತನಾಗಿ, ತೇಜೋಬೋಧಕದಂತೆ ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿ ಸಹಸ್ರಗಳಂವ್ರಕಾಶ
 ಮಾನವಾಗಿ, ಅನುರಾನತಿಯಂತೆ ದೇವತಾನಸ್ತು ಸನ್ಮೃದ್ಧನಾಗಿ, ನಸಂತನ
 ಮಯದಂತೆ ಫಲಪುಷ್ಪಾನಳಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ವರ್ಷಾಕಾಲದಂತೆ
 ಧಾರಾಗೃಹೋಪಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಕರತ್ಸಮಯದಂತೆ ಸಿಂಹನಾದದಂತೆ ಪ
 ರಿಮಳಯುತನಾಗಿ, ಸಮುದ್ರಮುಧನ ಸಮಯದಂತೆ ವಿವಿಧವಾದ್ಯಘೋಷ
 ದಿಂದ ಭರಿತನಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಯಾಣನಯನಾಗಿರುತ್ತಿರಲು,
 ಇತ್ಯದ್ವಿಲಿಯೂ ಅನೇಕಲಕ್ಷಬ್ರಾಹ್ಮರು ಮೃಷಾಸ್ತನಂ ಭುಂಜಿತಿ ಭಕ್ಷ
 ರಾಶಿಗಳು ಪ್ರಾಕಾರನಮವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲು, ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂಬಿಟ್ಟ
 ಭೃತಗಳು ಕಾಲ್ಪಿಗಳಾಗಿ, ಮಧುಕ್ಷೀರಗಳು ಮಡಹುಗಳಾಗಿ, ಶರ್ಕರೆ
 ಗಳು ಸೈಕತವ ತಿಟ್ಟುಗಳ ಚಂದನಾಗಿ, ಉಳಿದುಇರುವ ಚಂದನ ಕರ್ಮನು
 ಗಳು ಕಲಕಿಪಾಟಲಕಕ್ಯನಾಗಿ, ಕಸ್ತೂರಿಪಂಕ್ತಗಳು ಕಲಕಿಚಲ್ಲಾಡುತ,
 ಕರ್ಪೂರರಾಶಿಗಳು ಕವರಿಕೋಡಿಕರಿಯುತ, ಪುಷ್ಪದಚಪ್ಪರಗಳು ಪುನಃ
 ಪುನಃ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುತ, ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳು ಅಶ್ವರ್ಯ
 ವ್ಯಷ್ಟಿಯ ಹೋಲುತ ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣೆಗಳು ಭೂಸುರರೊಡಲಾರದೆ ಚಿನ್ನ
 ಬಾಳಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿನಹ ಹೊರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಸುವರ್ಣದಬಾಗಿಲನಗಳಂ ಪಡೆ
 ದು ದುಪತಿಗಳು ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟನಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ ಮಾಂಧಾತನುರುತ ರಾ
 ಯರಯಾಗಗಳಿಗೆ ಇಮ್ಮಿಗಿ ಲಯಿತೆಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಲೋಕದ
 ನರು ಸ್ತೋತ್ರನಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಅನುಹಾಕ್ರತುನಂ ನೆರವೇ
 ರಿತಿ ಭೂಸುರಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ಮೋಡತನುಹಾದಾಸನಂನೂಡಿ ಸಕಲವೈ
 ಭವದಿಂದಮೂರಲು, ಎಲ್ಲರೂ ಈರಾಯನೊಡನೆ ಅವಿಭೃತಸ್ನಾನನಂ ಮಾಡಿ
 ಡುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಋಷಿವರ್ಮನಾದ ಸತ್ಯಾನ್ವಾಧಿ
 ಋಷಿಯಂ ಪೂಜಿತಿ, ಸತ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಚೀಕಾದುದಂಕೊಡಿತಿ, ಋಷಿನಂಘ
 ವನಲ್ಲವಂಪೂಜಿತಿ, ಸ್ಫಟಿಕಕಮಂಡಲುಗಳಂಮುತ್ತಿನ ಜವಸರಂಗಳಂ ಯ
 ಜ್ಞೋರ್ಥವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲನಂಕೊಟ್ಟು ಭೂಸುರಸ್ತೋಮಗಳಿಗೆಧನರಾ
 ಶಿಗಳೂ ಅಳಿದುಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ರತ್ನಗಳಂ ಬೊಗನೆ
 ಗಳೂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಸುಬುಧ್ಧಿಯು ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕೊಡಲು ಸುನು

ತಿಯು ಸಾಲಂಕೃತವಾದ ಗೋಲಕ್ಷಗಳಂ ವಿಪ್ರರಿಗೆಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಮುಖ್ಯ
ಜರಿಗೆ ರಾಯನು ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಲಕ್ಷಗೋಪ
ಲಕ್ಷಾಭೀಮಯಂ ಧಾರೆಯನೆರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಮಹರಂದರಾಯ ನೊತನವಾಗಿ
ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಶಾಸನಗಳಂಬರಿದು ಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಪುಷ್ಪ
ವಂತರಾಯನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ರಥಗಜಾಶ್ವಾದಿವಾಹನಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತಿರ
ಲು, ಗುಣನತಿದೇವಿಯು ಸುಮಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಸುನರ್ಣವಭಾಗಿನಗಳಂ ಕೊಡು
ತ್ತಿರಲು, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯು ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಗೆ ವಿವಿಧಾಭರಣಗಳಂದಿ
ವ್ಯವಸ್ತ್ರಾಶಿಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಅಗಲಬ್ಬಮಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಶಕಟ
ಅಶ್ವಗಜಗಳಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಸಾವಧಾನವಿಂದ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಜಲ್ಲವೆಂಬ
ನೊಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲದೆಹೋಗಿ ನಾಳೆಬಾಯಂಬಕಬ್ಬವು ನವ್ಯಮಾಗಿ ದಾರಿ
ದ್ರಯವೆಂಬುವದು ದಾರಿತಪ್ಪಿಡುತ ಕೃಪಣತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ವಣ್ಯುಲುಂ
ಟಾಗಿ, ಆದೇಶವಿಲ್ಲವು ಮಂಗಳಕರಮಾಗಿ, ದೇವರಾಜ್ಯದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿ
ರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರ
ಣಾಮವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ, ಮಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡುತ, ಅವರೆಲ್ಲರಿ
ಗೂ ದಿವ್ಯರಥನೊದಲಾದ ಗಜಖತ್ತಮಾಶ್ವಛತ್ರಚಾಮರ ರತ್ನಾಭರಣಗ
ಳಂಕೊಡುತ, ಅವರುಕೊಡುವ ಕಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವೆನಿಸುವ ಕೊಡುತ, ಅವರನರ
ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕೆಳಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜ
ಯನುರಾಯಂಗೆ ತನಗೀತೋರಿದ ವಸ್ತುವೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ,
ಅದೇರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯದೇಶಾಧಿಪತಿಯಂ ಬಹುವಿಧದಿಂ ಸನ್ಮಾನಗೊಳ
ಿಸಿ, ಅವರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ
ರತ್ನದಹಾರವಂ ಭೂಷಣವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಉಂಬಳಗಳಂ ಸಹಾಕೊಟ್ಟು
ಉಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂವಿಾರಿ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡಿ ಭೃತ್ಯರಿ
ಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಉಡುಗೆರೆ ಅಭರಣಗಳಂಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತು ಪುರದೇಶಗಳ
ಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದ ನರ್ತಕರು ವೊದಲಾದವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಂಗಳಂ
ಕೊಟ್ಟು, ದೇಶಪ್ರದೇಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂರುಸಂವತ್ಸರದ ಕಂದಾಯವಂ ಉ
ಚಿತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಬಂದವರೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿ ಯಥಾಸ್ಥಾನ
ನೆನ್ನೆಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಪತ್ನೀಸಮೇತನಾಗಿ ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ ಪು

ರನಸೈವಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ಧೃತ್ವದಿಂ ಪೃಷ್ಟಿಸಾಸ್ರಾಜ್ಯವಂ
 ಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಆರಾಯನುಮಾಡಿದ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮುಗಿಮೆಯಿಂದ
 ವೊದಲಿಗಿಂತ ಅತಿಶಯವಾದ ತೇಜೋಬಲಂಗಳು ಆತನಗೈಲುಂಟಾಗಿ ವಿ
 ಸ್ತೃತನಾದ ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯಂಗಳು ಜ್ಞಪ್ತಿಗೆಬಂದು ಸಾಣೆಯಿಂದ ತೊ
 ಳದ ವಜ್ರದಂತೆ ಮೇಘನಿವಾರಣದಿಂ ಹೊರಡುವ ಮಾತಾಂಕಮಂಡ
 ಲದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಮಹಾ
 ತ್ವರ ವಚನವು ವೋಸಬರುವದುಂಟು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ
 ಗೊಳುತ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಅಯ್ಯಪ್ಪಂತನೆ ! ನ
 ಮ್ಮ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಪೂರ್ವೀಕರಿಗಿಂತಲು ದಕ್ಕಗುಣಾಧಿಕವನಾಗಿ ಮಹಾ ಕ್ರ
 ತುನುಮಾಡಿ ನೀನುಬಹುವಿಖ್ಯಾತನಾದೆ, ಇದಂನೋಡಿದಬಳಿಕ ನನಗಿನ್ಯಾನ
 ಮನೋರಥವಿರುವದು, ನಾನು ಸದ್ಗತಿಯಂಸಂಪಾದಿಸಲುಮೃತ್ಯುಕಾಕಿ ಚಕ್ರ
 ಮವಂನೈದುವದಕ್ಕೆ ಸುಕಲ್ಪಿಸಿಇರುವೆನು, ನೀನು ವ್ಯಸನವಂಟಿಟ್ಟು ಸಮ್ಪ್ರ
 ತನಾಗುವದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ವೃದ್ಧರಾಯನು ಜೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತಂದೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಭೀತ
 ನಾಗಿ ಕಂಬನಿಗಳುಂ ತುಂಬುತ್ತಿರವಂಬಾಗಿ ಮಹಾಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿರು
 ವದಂ ನೋಡಿ ವೃದ್ಧರಾಯನು ಕುಮಾರಕನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ಶಿರವಂ
 ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂ ನೇವರಿಸುತ್ತಿರಲು, ತಂದೆಯನುಖವನ್ನೋಡಿ ಅಂಜಲಿಬಿ
 ದ್ಧನಾಗಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳುವದಂನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂ ಪಾರ್ಥಸಗೈ
 ಯ್ಯಲು ಯತ್ನವಂಮಾಡಿದ ಕುಮಾರನ ಇಂಗಿತವಂತಿಳಿದು ಅಯ್ಯಾ ಶುತ್ರ
 ನೆ! ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಏನುಅಭಿಲಾಷೆಇದ್ದರೂ ಜೇಳು
 ವನಾಗು ಎನಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಪಾರ್ಥಿಸಲಂಜಿ ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಬಳಿಕ
 ಚಿತ್ತವಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಜೇಳಲು, ಅವ್ವ ರಲ್ಲಿಮೇ ಕಾವರ್ತಮಾ
 ನವಂಕೇಳಿ ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಎಲ್ಲವಂಬಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವ ಗೌರಿದೇವಿ
 ಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಪತಿಯಡಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿತಿ ಸಂಗಡಬರು
 ವ ಸಡಗರದಿಂದಿರುವ ಗುಣವತೀದೇವಿಗೆ ನಾನಾವಿಧದಿಂ ಒಡಂಬಡಿದರೂ
 ಸತ್ಯಮಿ ಚಂದ್ರಸಂಚಂದ್ರಿ ಕೆಡೊಂದಿರುವಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನ ಗಲಿಕ್ಷಣಮಾತ್ರವು
 ಇರತಕ್ಕವಳಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಹಾಗೆ ಆ ದೇ

ಮಯ ಸವತ್ಸಿಯರುಗಳು ಪತಿಯಡಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಯಾಣವಂತರ
 ಳುವದಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಲು, ಇದ್ದಲ್ಲವೆನೋಡಿವ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಸೌ
 ಸಂಧಿಕಾದೇವ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ಮನುಷ್ಯಳುಪರಿತಾಪ ಗೊಳ್ಳುವಳಿರಲು,
 ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಸಂತಪಿಟ್ಟು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ನಿತ್ಯವಲ್ಲಾಪೂಜೆಗೈವ ಕಿವಿ
 ಶಿಂಗ ಸಂಪುಟಿತಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧರಣಗಳಂ ಪುರೋಹಿತಗೇಕೊಟ್ಟು
 ಸಕಲವಿದ್ವಜ್ಞನಾನುವಿಶಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕರ ಸಮ್ಮೇಳಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವಂ
 ಬಿಟ್ಟು ಪೂರೆಯಂಬಿಟ್ಟುಕಾಣಿಸುತ್ತೆ ಪತ್ನೀಮರ ಒಡಗೂಡಿ ಮೂರಡುತ್ತಿರೆ
 ಲು ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯಜೀವ್ರಸು ಕೋಟಿಧನ ರತ್ನಗಳಂ ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಯಾ
 ತ್ರಾಪಾನವಂ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆತನ ಪತ್ನೀಮರುಗಳು ಅತ್ತೆಮಾವಂ
 ದಿರ ಅಡಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿತಿ ಸನುಗೆ ಏನುಬುದ್ಧಿಯಂ ಹೇಳುವಿರಿ ಎಸಲು,
 ಅವರಕ್ಕಿಗೂ ಗುಣವತ್ತೀಗೇಮಿಯು ಪತಿಯ ಭಯರಾನುವರ್ತಿಗಳಾಗಿರು
 ಪೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಸಾರಥಿಯು ರಥವಂ
 ಸಜ್ಜುವಾಡಿ ರಾಜದ್ವಾರದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸುಚರಿತ್ರರಾ
 ಯನು ಜವ್ವುದೇವತಾವಂದನವೆನೋಡಿ ತನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿದ್ದ ಭೃತ್ಯರಿಗೆ ಬೇ
 ಕಾದುದಂಕೊಟ್ಟು ಇವರಂಕೈಬಿಡದೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಯನ
 ಗೆಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಬಾಹ್ಯಾಣರಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿತಿ ಹೊರಟು ರಥಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾ
 ಡಿ ರಥಾರೂಢನಾಗಲು, ಅವನೋದಿಲ್ಲವೆಂಬಿಟ್ಟು ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಬನುಂ
 ತ್ರಿಯು ಪುತ್ರನೇಕೇಳುವ ಬುದ್ಧಿಮತಿಯೊಹೇಳಬಿಂದು ಮೃದ್ಧರಾಯಂಗೆ
 ದೂರವಿರಬಿವಂದಿತಿ ಮಹಾಪ್ರಭುವೆ! ಬಾಲಾಕರಭ್ಯವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮವಾ
 ದವೆಂಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದವನಲ್ಲತಾವು ತೆರಳುವಬಳಿಕ ನನಗಿಲ್ಲಿ ಏನುಕರುವೆದು,ನೇ
 ಮೆಯಂ ಮಾಡುತ ಸಂಗಡೆ ಬರುವೆನು, ಅಪ್ಪಣೆಆಗಜೇಕೆಂದುಪ್ರಾರ್ಥಿಸ
 ಲು, ಆಮಾತಿಗೆ ಹಾಗೆಆಗಲೆಂದು ರಾಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗಸುಗಂ
 ದರಾಯ ಸುಬುದ್ಧಿಗಳು ಕಾಲಾನಡೆಯಿಂದಲೇ ರಥದಪಾಶ್ವರ್ಗತರಾಗಿ ಬ
 ರುತ್ತಿರಲು, ಅವನ್ನು ನೋಡಿಸಕಲನೇನೆಯು ಪುರದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಗಡ
 ತೆರಳುತ ಮಹಾಕಲಕಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲು, ಹಾಗೆತೆರಳ ಕಾವೇರೀನದೀ
 ತೀರದಲ್ಲಿ ಆದಿನರಾತ್ರಿ ಇಳಿದು ಪುತ್ರನೇ ಹೇಳುವ ಬುದ್ಧಿನೀ ಎಲ್ಲವಂಹೇಳ
 ಎಲ್ಲರು ನಿವ್ರಾಸುಖದಿಂದಿರುತಿರಲು, ಆರಾತ್ರಿ ನಾಲ್ಕು ನೆಯವುದಲ್ಲಿ ಸುಚ

ರಿತ್ತೆರಾಯನು ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಪುಷ್ಪಮಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠ
 ರೇ! ಈಗ ಸಂಗಡಬಂದುಇರುವ ಜನಸಮೂಹವೆನ್ನೋಡಿ ಇರುವಿಗಷ್ಟೆ, ಅ
 ನ್ನು ವಿಳಂಬವೆಂದಾಡಿವರೆ; ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಂಗಡಬರುವೆವೆಂದು ಯತ್ನವಂ
 ಮಾಡುವೆನೋ? ಅದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಈಗಲೇ ಜೊರಟು
 ಸೋಗುವ ಎಂದಾತ್ಮವ್ಯವಡಿಸಲು, ಅಯ್ಯಾರಾಯನೆ! ಪತ್ನೀಸಮೇತನಾಗಿ
 ಒಬ್ಬರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಪೋಗುವವರಿಹ್ಯಾಗೆ ಎಂದೆನಲು, ಐದೆಯ್ಯಾ ಮುನಿ
 ವರೆ! ಈವಿನನನದಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಇರುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರ
 ಳಬಹುದೆನಲು, ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವವಾರ್ಗದಿಂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾ
 ಸಾಧಿ ನುಡಿಯಲು, ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಶನವೆಂಗೈದು, ಅಬಳಿಕ ಪ್ರಯಾಗನಂ
 ಪೊಕ್ಕು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾರ್ಗದಿಂ ಗಂಗೋತ್ರರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಬಳಿಕ
 ನೀವು ತೋರುವ ವಾರ್ಗನುಗುಣವಾಗಿ ಒರುವೆನೆನಲು, ಅಯ್ಯಾ ರಾ
 ಯನೆ! ಈಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಲ್ಲವಂ ಬಳಸಿದ ಬಳಿಕ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮವಂ ಎಷ್ಟು ದಿನಸೆ
 ಕ್ಕೆ ಶೇರಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಮಹಾತ್ಮರೆ! ಈಕ್ಷೇತ್ರವನುಕಾ
 ತ್ಯೋಗಗಳಂ ಬಹುಪುರಾಣ ಶ್ರುತಿಗಳು ಹೇಳುವವರಿಂದ ಅದದದರ್ಶನಂ
 ಮಾಡಲು ಬಯಸಿ ಇರುವೆನೆನಲು, ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ಪರಾಳಿಸಲುಗಳಂ
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವೆನಿನ್ನ ಪತ್ನೀಯರು ಈವಾರ್ಗದ ಕ್ಲೇಶವಂ
 ಒಂದೆರಡು ಸುನತ್ನರದ ವರಿಯಂತರವುಂ ಎಂದುಸಹಿಸುವರು, ವೃದ್ಧನಾ
 ದುದರಿಂದ ನೀನುತಾನೆ ಎಂದುಸಹಿಸುವೆ ಎನಲು, ಅಯ್ಯಾ ಮುನಿವರ್ರರೆ!
 ಅದೆಲ್ಲವೆನ್ನೋಡಿದರೆ ಎಂದುಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವೆನು, ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದಬಳಿಕ ಏ
 ನುಶ್ರಮಬಂದರೂಅನುಭವಿಸಜೀಕೆಂದು ರಾಯನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆ
 ಗ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಇದೆಲ್ಲವಂಕೇಳಿದನನಾಗಿ ಜೇಗ ಎದ್ದು ರಾಯನ ಸಂರ
 ಹ್ತೆಗೆಗೋಸುಗ ಧನುರ್ಬಾಣ, ಖಡ್ಗ, ಪರಕು, ವಲ್ಕಲ, ಗುದ್ದಲಿ, ಮಕ್ಕುರಿ
 ಗಳುಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ಧನಾಗಲು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಸ
 ತ್ಯಾಸಾಧಿಪುಷ್ಪ ಈತನು ರಾಯನಲ್ಲಿ ಸಂತತಭಕ್ತಿಯು ಉಳ್ಳವನಾದುದರಿಂ
 ದ ಸದಗಡಲೆ ಹೊರಟುಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಯನಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ
 ಭೂವತಿಯೆ! ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಂ ಮಾಡತ ಕ್ಲೇಶ
 ವಂಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳತೆ ನಿಮ್ಮಿಂಹಕರ್ತವಾಗುವದುಂಟೆ? ಅದಂತಿರಲಿ ಈಗಲೆಕಾಣಿ

ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನವು ಮಾಡಿಸುವೆನು, ವತ್ಸೀಭೃತ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಕುಳಿತು
 ಒಂದುಮುಹೂರ್ತಕಣ್ಣುಗಳೆಂ ಮುಚ್ಚಿ ಬಾಹ್ಯವಿಷಯವೆಂನೋಡದೆ ಇ
 ರುವನಾಗುವೆನು, ಆನಾತಿಗೆ ಸಂತೋಷಯುಕ್ತನಾದ ರಾಯನು ಋಷಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಏನುವಿಶೇಷವಿರುವದೋ ಎಂದು ತಿಳಿದು ವತ್ಸೀಯರುಗಳೆಂಕರೆದು
 ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂನೋಡಿ ಎಲ್ಲರು ಋಷಿಗಳು ದೇವದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಮುಚ್ಚಿ
 ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯವೆಂನೋಡದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸೇ
 ಮಿಶಿ ತಾನು ದೇವತಾಧ್ಯಾಸವೆಂ ಮಾಡುತ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಮುಚ್ಚಲು ಸತ್ಯಾ
 ವಾಧಿಯು ತನ್ನ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇವೆಲ್ಲರಂ ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ
 ದೋರ್ಚಿ ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ದೇಹವಲಗದಂತೆ ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಣಿಕರ್ಣಿ
 ಕಾ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳುಕಿತಿ ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ ! ಈಗಕಣ್ಣುಗಳೆಂ ತೆರೆದು
 ನೋಡು ಏನುಕಾಣಿಸುವೆನಲು, ಹಾಗರಾಯನು ಕಣ್ಣುಗಳೆಂ ತೆರೆದು
 ಸ್ವಪ್ನಾದಿ ದುಕ್ಕರವಾದಂತೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಂಗಾನದಿ
 ಯನೋಡಿ ಮಹಾತಪ್ತ ಪೈದರಿತನಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದಬಂದೆವು,
 ಈಮಹಾವ್ರವಾಹವ್ಯಾಪವೆನಲು, ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ ! ಇದು ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರ
 ನೂ, ಮುಂದೆಕಾಣುವೆದೆ ಗಂಗಾನದಿಯೋ, ನಿನ್ನ ಸುಕೃತವು ಇಲ್ಲಿಗೆತಂದು
 ಬಿಟ್ಟಿತು ಎನಲು, ಆಗ ಅವರವಾದಕ್ಕೆ ಅಭಿವಂದಿಶಿ ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ನನ್ನಸು
 ಕೃತವೆ ನಿನ್ನರೂಪಿನಂ ಇಲ್ಲಿಗೆಕರೆತಂದುದು ಬಳಕನನಿಗಯಾವ ಮುಕ್ತಿ
 ಪದವನ್ನಂಟು ನಡೆದಲಾಗದು, ಎಂದುಕೇಳಿ ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ
 ಗಂಗಾನ್ನಾ ನವೆಂನಾಡಿ ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಮಾನವಿರುತೆ ದಂಚೆಕೋ
 ಶೆಯಾತ್ರೆಯೆಂನಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಶೀರ್ಘಸ್ನಾನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿತೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಠ
 ಪಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿವಾರಾಧನೆಗಳೆಂನಾಡಿ, ಪಿತೃಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಅ
 ದೇವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗದಾಕ್ಷೇತ್ರಗ್ರಸ್ತೆವಿ, ಪಿತೃದೇವತೆಗಳನ್ನಾ ರಾಧಿಸಿ, ಪ್ರಯಾ
 ಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ತ್ರಿಪೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವೆಂನಾಡುತೆ, ಒಂದುತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿ
 ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೆದಿ, ಅದಂ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಗೋತ್ತರೀಗೆ
 ಹೋಗಿ ಆಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಪತಿಯಾದ ಈಶ್ವರನಂ ಸೇವಿಸುತ, ಎಂಟುದಿನವೆಲ್ಲಿ
 ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ದೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅಕರ್ಯವಾದ ಹಿ
 ನಾಚಲವೆಂನೋಂದಿ ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆಮುನಿವನ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಸುಕೃತಿ

ಗಳೂ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದುಮಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಸದೃಶಮಾದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮವೆಂದೊಂದಿ ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ವಾಮದೇವರಂಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರು ರಾಯನೂ ಕುಳಲಗಳೂ ಕೇಳಿ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಂಗಲ್ಲವೆಂದೇಳಿ ಕಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಂದು ನೇಮಿಸಲು, ಅವನಾತಿಗೆ ರಾಯನು ಮಹಾವ್ರತವೆಂದು ವಲ್ಲಭನನ್ನುಟ್ಟು ಜನಿಗಳಂಧರಿತಿ ಭೂತದಯಾಪರನಾಗಿ ತ್ರಿಪದನ ನನ್ನ ಸಮವಾಡುತ ಅಗ್ನಿ ಶಿಕ್ರೂಪನುಂವನಾಡುತ ಸುಬುದ್ಧಿಯಿಂ ರಜಿತಮಾದ ವರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವೆನ್ನಾಡುತ ಗುರುಸುಪ್ರಭಾಯಾಸುಸಾರವಾಗಿ ಯೋಗಾಸಕ್ತನಾಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಮೊದಲಾದ ಅರಳುವನ ಪತ್ನೀರುಗಳೂ ನಾರುಣೀಯೆನ್ನುಟ್ಟು ಋಷಿಪತ್ನೀರುಗಳಂತೆ ಸರ್ವದಾ ಶುಚಿಭೂತರಾಗಿ ಪತಿಸೇವೆಯುಂವನಾಡುತ, ಅಗ್ನಿ ಯಂರಕ್ಷಿಸುತ ಋಷಿಪತ್ನೀಯರ ಸತ್ಕಥಾಲಾಪದಿಂ ಕತಲವಂಕಳೆಯುತ, ಕಂದಮೂಲಗಳಿಂ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಲು, ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸತ್ಯಾಪಾಧಿಗಳ ಅಸುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದು ಸುಯತವ್ರತನಾಗಿ ರಾಯನಂ ರಕ್ಷಿಸುತ, ಕಂದಮೂಲಗಳೆಂದೆಂದು ಬದಗಿನುತ ಸತ್ಪುರುಷ ಸದುವಾಸದಿಂ ಕಾಲವಂಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು,

ಇತ್ತಲೂ ಕಾವೇರೀತೀರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆಕಾಣದಂತೆ ವೃದ್ಧರಾದುಸು ತೆರಳಿದ ಬಳಕಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತಂದೆಯಂಕಾಣದೆ ತಾನೆ ಮಂತ್ರಸಮೇತನಾಗಿಬಹುಕಾಲಯಡಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆತನ ಕುರುಹುನಂತಿಳೆಯದೆ ಇದುದರಿಂದ ಮುನಿಪತಿಯು ತಪೋಮಾತಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ಜನರಕೋಟಲೆಯಂ ತಪ್ಪಿಶಿಕೊಂಡು ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮವಂಜೊಂದಿದರೆಂದು ನಿಶ್ಚೈತಿ ಪರಿಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪುರವಂನೈದಿ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಯುಂವನಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೂ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಹಂಡಮುಂಡ ನಿಖಂಡ ನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರಸನ್ನಭಾಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯೈಕತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಜತುರ್ವಿಧ ಸರ

ಸಕವಿತಾ ಸಿಸ್ಸಹಾಯ ಸಿರ್ವಾಣ ಧೌರೀಯ ಘಟಿಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿ
 ನಪ್ರಬಂಧ ಸಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನವವಿತ್ರಾತ್ಮೀಯಸಗೋತ್ರ ಸು
 ಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾಕಾಶಪುತ್ರ ಸರಪತಿಬಿರುದ ಮಹಿಶೂರ ಪು
 ರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರ
 ಮಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈಸವೀನ ಕೃತಿ
 ಯೋಳ್ ವಾಮುದೇವಘೋಷಿಗಳಿಂದ ರಾಜನೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಲವು
 ಶೈಯಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
 ಜೇಂದ್ರನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾಶ್ವಮೇಧಯಾಗನಂ ನೋಡಿದಬಳಿಕ
 ತಪೋನನನಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದ್ದಂ ನಿರೂಪಿತಿ ಇರುವದೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಏಳನೇ
 ಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ * ಶ್ರೀ * ಶ್ರೀ * ಶ್ರೀ

ಮೂವತ್ತೈದನೆ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

—ಶ್ಲೋಕ—

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಮೂ ವ ತ್ತ ರ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭ ೬.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು || ಈಪರಿಯಿಂದ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು
 ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳುವ ಬೇಕಾಗಿ ಮೂರ್ವಾಸನೆಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯಶಾಪವನೆನ
 ದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಂಶದೋಳನತರಿತಿ ದೇವೀಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆ
 ಮಾನುಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ಪಡೆದು ಯುವರಾಜವೆತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಚೈತ್ರಯಾ
 ತ್ರೆಯಂ ತೆರಳಿ ದುಷ್ಪ್ರರಾಜರುಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಣಾಲಿಸುವದೆ
 ಕೆಲಸವಾಗಿ ಬರುತ ಕಳಂಗೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
 ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂಮಾಡಿರುವ ಪಣನಿರ್ವಾಹಾರ್ಥಮಾಗಿ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ
 ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಸಕಲ ಪಣಂಗಳಂ -ನೆರವೇರಿಸಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕು
 ಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯಿರೀದ್ವರ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವೆನೊಡಿ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿ
 ಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದೊಳಿರುವ ರತ್ನ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಂದೆಯಾದ
 ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಸಾರ್ವಭೌಮವಾದಲ್ಲಿರಾಜ್ಯ

ಭಾರವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ ಸಾರ್ವಭೌಮೇವ್ರತೆ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ವ್ರತಂ
 ಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ಈರ್ವಪತ್ನಿಯರಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಪರಿಪರಿಯುಭೋಗ ಭಾ
 ಗ್ಯಂಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ ಜಯಂತೆ ಸಳಕೂಬರಂತಿರುವ ಮೆಕರಂದಪುಷ್ಪ
 ದಂತೆಂಬ ಪುತ್ರರಂ ಪಡೆದವನರಿಗೆ ಉಪನಯನ ವಿವಾಹಾದಿಶುಭೋತ್ಸ
 ವಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಆಬಳಿಕಅಶ್ವಮೇಧ ಮೊದಲಾದ ಸ
 ಕಲಕ್ರತುಗಳಂ ಮಾಡಿ ತ್ರಿಲೋಕಂಗಳೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ಸ
 ಕಲಧರ್ಮಂಗಳಂ ಪೈದ್ದಿಗೊಳಿಸಿ ಅಖಂಡ ನಾಮಾನ್ವಯೋಳಿರುತೆ ಬಂ
 ದೊಂದುದಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರವೆಂ ವಿಚಾರಿಸುತ ನಾನಾವೇಕದ ರಾಜರುಗಳೊ
 ಫ್ಫಿಸುವ ಕಪ್ಪುಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ ಅಮರೇಶ್ವರಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಸಂ
 ಖ್ಯೆತಲ್ಲದೆ ದೇವಾಲಯಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣವಂ ಮಾಡಿಸುತ ಬಂದೊಂದು ಸ
 ಮಯದೋಳ್ ಅನೇಕಮಾದ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ನೂತನಮಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾ
 ಪನಂ ಗೈಯುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೋಳ್ ತನ್ನ ಆಶ್ರಿತರಿಂದಲಂ
 ಸಕಲ ಧರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿಗೊಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ ಬಂದುವೇಳೆ
 ಯೋಳ್ ಐರಾವತನನಾರೋಹಣಂಗೈದು, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಂದೊಡಗೂ
 ಡಿ ಚಕ್ರವಾಳ ಗಿರಿಯಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರನಾಗಿರುವ ಮಣಿಭೂಮಿ
 ಗಳನ್ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮೃಗಸಾವಿಹಾರವಂಮಾಡಿ ಬರುತ ಮತ್ತೊಂದು
 ವೇಳೆಯೋಳ್ ಉಚ್ಚೈಕ್ಯವಸ್ಥೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೇರಿ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳ
 ಲ್ಲಿರುವ ಅರಸುಗಳು ನಡೆಯಿಸುವ ಧರ್ಮದ ತಾರತಮ್ಯವಂ ನೋಡುತ, ಆ
 ಯಾದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ಕರ್ಯಕರಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸಾವಕಾಶಮಾ
 ಗಿ ನೋಡಿಸಂತೋಷಪಡುತ, ಬಂದೊಂದು ಕಾಲವಿಶೇಷದೋಳ್ ಲೀಲೆಯಿಂ
 ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಕ್ಷುಸುಮಲತೆಮಂದಾರನಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿದೊ
 ಡಗೂಡಿಚಿತ್ರಲೇಖಿ ವಾಸಂತಿ ನಾಲತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಖೀನಹಸ್ರಂಗಳಿಂದ
 ಕೂಡಿ ಕುಬೇರ ಪುಷ್ಪಕದಂತೊಪ್ಪುವ ವೈರಾಮಯಾಸವನ್ನೇರಿ ಗಗನ
 ದೋಳ್ ಸ್ವಾರಿಯಂತೆರಳುವಾಗ ಭುಮಿಂದ ಕಂವಿಸುವರಾಣಿಯರಗಾಢಾ
 ಲಿಂಗಳನದ ಸುಖವನ್ನಾಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಭವಿಸುತ ಬುಗುರಿಗಳಂತೆ ಕಾಣಿ
 ಸುವ ಪರ್ವತದ ಸಾಲುಗಳಂ ರೇಖೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ನದಿಗಳಂ ಕನ್ನಡಿ
 ಯ ಗುಂದು ಬಿಲ್ವಗಳಂತೆ ಕಾಣ್ಬಿರುವ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ಗದ್ದೆಯೆಂ ಮಡಿ

ಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮೃದವೇಶದ ಬೂಮಿಗಳಂ ಕಾಂತೆಯರಿಗೆ ತೋರಿತೆ, ಅ
 ಶ್ವರ್ಯಗೋಳನುತ ನಿವಿವದೋಳಿ ಗಂಧನಾದನ, ಪವನ, ಪಾರಿಯಾತ್ರ,
 ಸೇನಕೂಟ, ಕುರಂಗ, ಕುರನ, ಕರವೀರಪರ್ವತಂಗಳಂನೋಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿವೋ
 ಸುಯಾನವೆಂ ನಿಲ್ಲಿತಿ ಉಪಸಂದನವನ, ಚೈತ್ರರಪ, ಪೈಭ್ರಾಜನನ, ಬದ್ರವೆ
 ನೆ ಮೊಡಲಾದ ವಿಸ್ತವನೆಂಗಳೋಳಿ ಪುಷ್ಪಾಪಚಯನಂ ವನವಿಹಾರನಂ
 ನೋಡುತ ಪದೋದ್ರದ, ಅಮೃತಸರೋವರ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೋವರ ಮೊ
 ದಲಾದ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಕನ್ನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ವರಣಸಂತೆ ಜ
 ಬಕೇಳಿಯುಗೈಯುತ ನಡನಡುವೆ ಇಷ್ಟುಸರೋವರದ ಮಧುರಜಲನಂ
 ಸಾರವಂಗೆದ್ದು, ರತಿಶ್ರಮನಂ ಪರಿಹರಿತೋಳ್ಳಿತೆ ದೂರದೋಳಿ ಕಾಣಿಸು
 ವದೆ ಮೇರುಪರ್ವತವೊಂದು ತೋರಿಸುತ, ಮಾನವಾಪತರದಲ್ಲಿಯೊ ದೇ
 ವೇಂದ್ರ, ಭೋಗವನ್ನನುಗವಿಸುತ, ಕರ್ಮಬೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉದಯುಗಿದವನಾ
 ದಕಾರಣ ವಾಸನಾಬಲದಿಂದ ಬೆರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಸಗರಿಗೆ ಅದೇದಿನ
 ಮೊಳ ಮರಳಿ ತೆರಲಿಬರುತಲೀಪರಿಯಿಂದ ಲೋಕಾತಿಕಮಗೂಡೆ ವಿಭವ
 ಮಂ, ಮಹಿಮೆಯಂ, ಭೋಗಮಂಪಡೆದು, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಂ ಕೆಳ್ಯ
 ಪನವತಾರನೋ ಎಂದು ಜನರು ಊಹಿತಿ ಪೊಗಳುವ ಸುಡಿಗಳಂ ಕೇಳುವ
 ಪರಿದಲೂ, ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ವಶಂಗಳಾ
 ಗಿ ಇರುವದರಿದಲೂ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೊ ತನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯು ನಿರಂಕು
 ಕನಾಗಿ ನಡೆಯುವದರಿದಲೂ, ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ತಾನು ದೇವೇಂದ್ರನೊ
 ಏನೋಯೆಂದುಸುಕುಯೆಂಬಡುತ ಅನ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೇನಪ್ಪಾ ಸಮಿದಲತಂ
 ಕಾರನಂಪೊಂದಿ ಅಮರಾನತೀಜತಿಯೇ ನಾನೆಂದು ಸಂಕಯನಂ ತಾಳ್ದನು,
 ಪ್ರೂರ್ವದೋಳೋರ್ವ ಭೂಪಾಲನು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೊ ಯಾವ
 ಸ್ತಂಭಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿತಿ ಯಾಗಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ರಚಿತಿ ಕೀರ್ತಿಯಂಪಡೆದ
 ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನಿರಲ್ಲಿವೆ? ಇದಲ್ಲದೆ ತಾನೇರಿರುವ ರಥದಬಂಡಿಗಳ ಅಂಚಿನಇ
 ತದಿಂದ ಆಳವಾದ ಹೆಲ್ಲಗಳನ್ನೆ ಸಮುದ್ರಗಳಂಮಾಡಿ ತನ್ನ ವೆಸರಿನಿಂದ ಧ
 ರಣಿಯಂ ಪ್ರಿಯವೆತ್ತ ಪೃಥ್ವಿನಿಯನಿಡ ಪೃಥುರಾಯರಿಗಿಂತಲೂ ಸಾಸು
 ಅಧಿಕನಾಗುವೆನೆ? ಉಗ್ರತವನಂಮಾಡಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ಬೇಡಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ
 ನಂಗೆೊಂಡು ದೇವಗಂಗೆಯಂ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕಿಳುಹಿ ತನ್ನ ವೆಸರಿನಿಂದ

ಗಂಗೆಯಂ ಭಾಗೀರಥಿಯುಂ ದೆಸಿತಿ ಜಗದ್ವಂದ್ಯನಾದ ಭಗೀರಥರಾಯು ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ನೆಹಿಯೊಂ ಪುರಾಣಂಗಳೂಕೂಡ ಬಣ್ಣಿಸುವು, ಅಂತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಮಹಿಮೆ ಎಷ್ಟು? ನಾನು ಇಂದ್ರನೊಳ್ಳ, ಈ ಕೃತನೂ ಅಲ್ಲ, ಈ ವಿಭವವೆಲ್ಲ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೊಳೊ ಸುಚರಿತ್ರ ವಾಮದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಭಾವವೆಂ ನೆನದು ಆ ಕೃತ್ಯವೆಡುತ, ಬಂದೊಂದು ಸಮಯದೊಳೊ ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಗೆ ವಸಂತ ಪುಷ್ಪ ರಥೋತ್ಸವವಂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ದಿವ್ಯಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲಿ ಮಾಡಿಸುತ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೊಳೊ ಕಾಮಧೇನುವಂಪೂಜಿತಿ, ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯ ಯೋಗ್ಯವೇದ್ಯಪಾನಿಯುಂ ರೂಪನಾದ ವಂಚವಿಧ ಮಧುರಾಹಾರಂಗಳಿಂದ ನಾಲ್ವಾರು ಲಕ್ಷಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಗೆ ಏಕಕಾಲದೊಳೊ ಆಪೋಶನವಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಒಂದು ವೇಳೆಯೊಳೊ ಬಿಂತಾಮಣಿಯ ನ್ನಾ ರಾಧನಂಗೈದು ಒಂದೊಂದು ದಿನ ನಾಲ್ವಾರು ಸಾವಿರ ವಿಪ್ರದಂಪತಿಗಳಂ ಮಣಿಸುವ ನರ್ತನಂಕಾರಂಗಳಿಂದ ಪೊಜಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾಳೆಯೊಳೊ ಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಪ್ರಸಂಗದೊಳೊ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಭಾವದಿಂದ ಅನುವಾದ ವಂ ಮಾಡಿನೋದವಂಗೆ ಲ್ಲಿತ, ಒಂದು ಕಾಲದೊಳೊ ಅಲಂಕಾರರಸಧ್ವನಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಾನ್ಯ ನಾಟಕಗಳಂ ರಚನೆಯಂಗೈಯುತ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲದೊಳೊ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಭಾಷೆಗಳಿಂದಲು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪುವಂತೆ ಸರಸಕವಿಗಳಿಂದ ವಿರಚಿತಗಳಾದ ಶೃಂಗಾರಕಾವ್ಯಗಳಂ ತನ್ನ ಪೆಸರಿನಿಂದ ಕೈಕೊಂಡು ರತ್ನಾಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿಸುತ, ಒಂದೊಂದು ಹೊತ್ತಿ ನೋಳೊ ವೀಣೆ, ಸಾರಂಗಿ, ರಾಗಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಮಧುರವಾದ್ಯಗಳ ಸರಸ ಸಂಗೀತಮಂಕೇಳಿ ಹಾಯಿಗೊಳುತ, ಒಂದು ಸಮಯದೊಳೊ ಕಂತುಕಕ್ರಿಡೆ, ವಗಡೆ, ಚತುರಂಗ, ಚಿತ್ರಪತ್ರದ ಆಟಗಳಂ ನಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೊಳೊ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಸಪ್ತದ್ವೀಪದ ಅರಸುಗಳ ಸೌಖ್ಯಸಮಾಚಾರವಂಕೇಳಿಸಂತೋಷವಾಡುತ ಲೋಕವಿಚಿತ್ರನಾದ ತನ್ನ ಚರಿತ್ರಮಂ ಚಿತ್ರದಿಂ ಬರೆಯಿಸುವ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರುತ, ಒಂದೊಂದು ದಿನದೊಳೊ ಶೃಂಗಾರನಾಟಕಂಗಳ ನೋಟದಿಂದ

ವಿನೋದನಂಗಳೊಳುತ ಅನುರಾವತಿಯು ಭೋಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾದ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯವೆಂ ರತ್ನಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸತ, ಒಂದಾನೊಂದುದಿನ ಹೊದ್ರಣಾಲಿಯನ್ನೇರಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ ಪಾಲ್ಗಡಲೇ ಬಿಳಿದು ತುಂಬಿದಂತೆ ಇರುವ ಬೆಳದಿಂಗಳೋಳು ವಾತ್ಸಲ್ಯಯುಸತಂತ್ರ ಪುರು ಸಾಗರದ ಕುಲನಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿದುವುದೊಂದೆ ಒಂದೊಂದುಫುಳಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪರಿಯಾದ ರತಿಗಳಾದ ವಿಶ್ವಾಸಂ ಗೊಳುತ, ಏಕೇಭಾವವೆಂನೈವಿರುವ ರತಿನುಸ್ತರಧರೆಯಂತೆ ಗಾಢಾಲಿಂಗನ ಹೊಂದಿನ ವಿನಿಧ ಬಂಧಜಾತಿವಿಶೇಷಂಗಳೋಳು ತರತರವಾದ ಸುಖಂಗಳ ಸಮೂಹವು, ಮದನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅನುದನದೋಳು ತೃಪ್ತಿಯಂ ಪಡೆಯುವವರುನು ಸುಗಂಧರಾಜೊಂದ್ರ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯರ ಕಾಪಾಭಿ ಸುಲನಂ ಪೋದದ ಮಹಿಮೆಯಂ, ಭೋಗೋತ್ಸಾಹವಂ ನೋಡ ವನುರಾಗಿಹಟ್ಟ ದಗ ಮಣೀಲಂಬರದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೂ ಸುಸಗೃಹ್ಯ ರೋಮಣಿಯಾದ ಲೀಲಾಕುಕವು ಕ್ರಾಂಚಿದ್ವೀಪ ದಿಂದಬರುವ ರುಭಾವಿ ವಾರಸುಂದರನುನು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಸಮೀಪದಿಂದ ತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಡಿದ ಕ್ರೀಡಾಕುಕಿಯಂಬ ತನಗೆ ಕೊಡದ ಕೂತವೊಡನ ಸನಿನುಡಿಯಿಂದ ಎಲೈ ರುಕಿಯೆ ! ಕೀಳು ಸ್ತ್ರೀಯೇರುಗಳ ಮೋಹನಿಯು ಸಮುದ್ರದೋಳು ಬಿದ್ದಬಳಕ ಯಚ್ಚ ತ್ತು ನಿಳುವದಕ್ಕೆ ಬಾರಿಂಧರಾಗುವದು, ಪೂರ್ವದೋಳು ವಿರಕ್ತ ರಾಗಿ ತಪನಂ ಮಾಡಲೆಣಿಬ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದೋಳು ಸಮಾಧಿವೈರಾಗಿದ್ವ ನೇರರ್ಪಿಗಳೊ ಕೊಡಾ ಕಾಂತೆಸುರ ಕುಚಕಲಶಂಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಇರುವ ಕರ್ಪೂರ ಗಂಧ ಸರಳವು ನೊಂಕಿನಿಂದ ಪುಳಕಲಗೊಂಡು ಕಣ್ಣೊಳೆರೆದು ಕಾಮಭಾಣಂಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಕಳವಳಿ ಕಡೆಗೆ ಸಂಭೋಗ ದೊಳಾತುರರಾಗಿಯುಗ ಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸತಪನು ಬಿಟ್ಟು ಮೈಮರತರೆಂದು ಇತಿಹಾಸವು ರಾಣಂಗಳು ಪೇಳುವವು, ಇವಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಲೇಪನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾದಪುರಷೋತ್ತಮನು ನ. ಬ್ರಹ್ಮತ್ವತಿ ಎಂಬ ಕಾಂತೆಯೊ ದೊಡಗೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಕಲ ಭುವನಂಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಂಗಳೆಂಬ ಮಹಾಸಂಸಾರದ ಸಂಕಲ್ಪವೆಂಬ ಮಹಾಕವಚವೊಂದಿದ್ದು ಬವ್ವಾಡುವನು, ಅನರವಾಡು

ಇಂತಿರುವಾಗ ಚೆತುರ್ಮುಖ ಪುರಂದರರು ಮೊದಲಾದವರಂ ಪೇಳುವದೇನು? ಅಂಗನೆಯು ಅಂಗಸಂಗ ಸುಖವನುಂದೆ ಜನ್ಮಿಸುವು ವೈರಾಗ್ಯವು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮಸ್ತುರಣ ವಿವೇಕ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಲ್ಲಾ ಮಲಿಸುಗಳಾಗಿ ಪುರುಷನು ಪರಪಣನಾಗುವನಲ್ಲದೆ ಮನಮಂತ್ರಡದು ಸಿದ್ಧಸ್ವರೂಪವೆಂ ತಿಳಿಯುವ ದಶಕೃಪು, ಅದರಿಂದ ಕಾಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಧಿಕಾನಕ್ತನಾಗದೆ ಉಚಿತಭೋಗವೆನ್ನ ಸುಭವಿಸುತ ಮತ್ಯ ರವಂದವಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನೆಲ್ಲಿರು ವೆನೋ? ಯಾವನುಗ್ಗರುವಿನ ಉಪದೇಶ ಬಲದಿಂದಲಾಗುವಮೊ ಎಂದು ನು ಣಿಯುವ ತನ್ನ ವತಿಯಾದ ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕುರಿತು ಕ್ರೋಡಾಶುಕಿಯು ಎ ಲೈ ಸರ್ವಸ್ವೋನಾದ ಶುಕಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಸುವಂತು ಪೇಳುವದೇನು, ಇದಾತ್ಮ ಯೋಗವಲ್ಲ ಲೋಕದೋಳು ಪುರುಷನು ಕಳಾಪತಿಯಾದ ಕಾಂತೆಯಿಂದೊಡ ಗೂಡಿ ಕಳಾಪನುರೂಪಂ ತಿಳಿದು ಕೃಂಗಾರರಸದ ನೆಲೆಮಂಕಂಡು ರಸ ಜ್ಞಾನೆನಿಕೊಂಡು ಇದ್ದದ ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮವೆನ್ನವಲಂಬಿತಿ ಸ್ವರ್ಗಾರ್ಪ ವರ್ಗಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸುವ ಪರಮ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅ ಧಿಕಾರನುಂಪಡದು ಪ್ರಜಾವಂತನಾಗಿದೇವಮುಷಿ ಪಿತ್ರಗಳಂಪ್ರೀತಿಗೊಳಿಸಿ ನಿಜಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇರೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಂ ತಿಳಿಯುವನು, ಈಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಪರತ್ವಾರುವಂಬ ಮುಷಿಯೆ ನಿರರ್ಥನವು, ಅದುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೇ ಪುಣ್ಯವತಿಯರೆಂದು ಪೇಳಬಹುದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಒಬ್ಬನಾಗಿ ರುವಾಗ ಕ್ರೀಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ತನ್ನೆಚ್ಚೆ ಇಂದಲೇ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಂಬ ಸತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದಿಂದಲೇ ಸಕಲ ಭುವನ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಕ್ತಿಯಂತಾಳಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲದೆ ಭೋ ಗವೆನ್ನ ಸುಭವಿಸುವನು, ಇಂತಿರುವಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ಪುರುಷರು ಸ್ವ ಸ್ವರೂಪವೆಂದುಮರತು ಮೋಹದೋಳು ಬೀಳುವರೆಂದು ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರಾದ ನಾವು ಭಾವನಾರ್ಥಮಾಗಿ ನುಡಿಯುವುದಂಕೇಳಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿದಡೆ ಯಾವ ದೋ ಒಂದಸ್ಥಿತಕಾರ್ಯವಂ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ನುಡಿದಂತೆ ತೋರುವದೆಂದು ಪೇಳಲಾಪುರಾತಿಗೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೆ! ನೀನು ಪಕ್ಷಿಜಾತಿಯಾ ದರೂ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ವಿವೇಕ ವಂ ಪಡೆದಿರುವ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನವಂಗೈವ ಬುದ್ಧಿ

ಪಾತಿಗೂ ನಾನು ಪುಟ್ಟವನು, ನಿನಗಿರುವುದು ದ್ವಿಯು ನನ್ನ ಸುಗಂಧರಾ
ಪೇಂದ್ರಂಗ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಯೊಡಗೂಡಿಭೋಗಾಸಕ್ತ
ಸೂಗಿ ಪೂರ್ವಸ್ಥರೂವಿಲ್ಲದೆ ಅನುರಾವತಿಯ ಭೋಗವೆನುರತು ಭೂಲೋ
ಕದಸುಖ ಲೇಖದೊಳಾಸಕ್ತ ನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೋಳ್ ವ್ಯಾ
ಪೋಹವನಿಕ ನಾಗಬಾರದೆಂದು ಬೇಳೆದೆನು ಎಂದು ನುಡೆಯುವ ಪತಿವೊ
ಡನೆ ಕ್ರೀಡಾಕುಕಿಯು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಎಲೈ ಮಹಾನುಭವನೇ! ಈಸುಗಂಧ
ರಾಪೇಂದ್ರನು ಅನುರಾವತಿಯು ಭೋಗವೆನುರತು ಇರುವನೆಂದು ಬೇಳೆ
ದೆ, ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯನಂ ಬಿಟ್ಟು ದೇವೇಂದ್ರನು ಈಲೋಕ ದೊಳವತಾರ
ವಂಗೈಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನು, ಇದರಪರಿಯಂ ಎನ್ನಲಿಕರುಣೆಯಿಂದ ಸಿ
ರೂಪಿಸಿ ಜೀಹಂಕು ಜೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರೀಡಾಕುಕಿನೊಡನೆ ಲೀಲಾಕುಕವು
ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ ! ಈರಾಪೇಂದ್ರಸನತಾರ ನಿಮಿತ್ತವೆಂ ವಿವರಿಸಿ ಪೇಳು
ವೆನು ಕೇಳು. ಪೂರ್ವದೋಳು ಅನುರಾವತಿಯು ದೇವೇಂದ್ರನು ಎಂದು
ದಿನ ಕುಚಿಸಮೇತನಾಗಿ ಐರಾವತವನ್ನೇರಿ ವಿಹಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ನಂದನಪನ
ಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮನದೋಳ್ ಭೂಲೋಕದ ಸೌಖ್ಯವನ್ನನು
ದವಿಸುವದು ಎಂತಿರುವದೋ ಎಂದು ನೆನಯುತ್ತ ಬರಲು, ಆ ಯೋಜನೆಗೆ
ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆಯಿಂದಲು, ದುಷ್ಟರಾದ
ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧಂಗಳಾದ ನಡೆತೆಗಳಿಂದಲು ಭಾರವೇರಿ ಭೂಮಿ
ದೇವಿಯು ಸೈರಿಸಲಾರದೆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊಲೆಯಿಡಲು, ಆಗ ಚ
ತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಈಗ ಪುರುಂದರನ ಅಭಿಲಾಷೆ
ಯು ಸಫಲವಾಗುವಂತೆಯೂ ಅವನ ದೇಶಿಯಿಂದಲೇ ಭೋಧಾರ ತೊಲಗಿ
ಧರ್ಮ ಸುಸ್ಥಾಪನ ವಾಗುವಂತೆಯು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ದೂ
ರವ್ಯಸನೆಂಬ ಋಷಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅಮುನಿಯು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಬಂದು
ಎದುರಾಗಿ ಗಜಾರೂಢನಾಗಿ ಬರುವ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ ದೇವತಾಪ್ರ
ಸಾದವಾದ ಒಂದು ಸುನರ್ಣಕಮಲವಾಲೆಯು ಕೊಡಲು ದೈವಗತಿಯಿಂ
ದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅತ್ಯಗನನು ಸ್ಮರಿಸದೆ ಆಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ
ಐರಾವತದ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆಯಿಡಲು, ಆಗಜವುತನ್ನಸ್ವಭಾವ ಬುದ್ಧಿ
ಯಿಂದ ಲಾವಣಿಯಂ ಪಾವದಿಂ ತುಳಿಯಲು ಅನುರಾವತಿಯು

ಷೂರ್ವಾಸನು ಕೋಪನಾತ್ರಾಳ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಜನಿಸುವೆಂದು ಖಾ
ಪನಂಕೊಟ್ಟು, ಅನುಮಂದ್ರನ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಚಾನುರನು ಬೀಸು
ತ್ತಿರುನ ನಾತಲಿಯಂ ಕುರಿತು ಮುನಿವಕ್ತನು ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮನೆ ! ಈ
ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯಾದಿಂದ್ರನಿಗೆ ವಿನೇಕ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಈತನೊ
ಡನೆ ನೀನು ಭೂಲೋಕವಂ ವಡೆದುಂದು ಕಪಿತಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು, ಅಶಾವ
ದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಆ ದೇವೇಂದ್ರನೆ ಈಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಾಗಿ, ಅಶವಿ
ಯೆ ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಾಗಿ ನಾತಲಿಯೇ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ನುನುತಿ
ಯಾಗಿ, ಈ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಅವತರಿಸಲು, ನಾನು ಅನುರಾನತೀಗೆ ಸಂದ
ನನನದಿಂದ ಬಂದು ಕರ್ಚಿಪುರಂದರರಂ ಕಾಣದೆ ವ್ಯಸನವಂಗೊಂಡು ಮರ
ಳ ನಾಶವರ ಪಾದವಂ ಕಂಡು ಆಸರ್ವಜ್ಞನಿಂದ ವೇನಕಾರ್ಯವ ರೀತಿಯೆ
ಸೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಎಂದಿನೂ ತೆರಳಿ ಋ
ಷಿಶಾಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸರ ವಕುಗಳಾಗಿರುವ ಐ
ರಾನತ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ವಣನಾಗಿ ಕೇಳಿದನು, ಆಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಗೈದು, ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ವ
ಜ್ರಾಯುಧವನ್ನತ್ತಿ ರಾಜರಂ ಗೆಬ್ಬು, ಆಬಳಕ ಪ್ಲಕ್ಷವ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ
ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ದೈತ್ಯನಂ ಸುಹರಿತಿ ಐರಾನತನಂ ತಂದು, ಆಬಳಕ
ಇಳಾವೃತಬಂಡಕ್ಕೆ ತೆರಳ ಜಂಝಾಮಾರುತನಂ ಸುಹರಿತಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕರೆ
ಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರದಾಕ್ಷನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಬದನಪಾಪಕಪ್ಪೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂ
ದ್ರನೇ ಪತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತಪನಂ ಮಾಡಿದ ಸೃಜಾನತಿ
ಯೆ ಅವತಾರನಾದ ಕುಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯಂ ಅಲ್ಲಿನೋ ಗಂಧರ್ವನಿವಾ
ಹನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನಮಂ ತಂದು ಅ
ಲ್ಲಿಂದ ಪುರುಷಾನ್ಮುಗನಂ ಕಂಡು ಶೈವಮಾಹಾತ್ಮೆಯಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿ
ಳಿದು, ಬಳಕಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಸಾರಿ ಮಹಾನಾಗಸಮಗಳಾದ ಮಾಲಿ
ನಿಯೆಂಬ ಕಾಂತಾಶಿರೋಮುಣಿಯಂ ಚಿಂತಾಮುಣಿಯಂಕೂಡ ಸದಮ ಶಾ
ಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ದುರ್ಧರ್ಪನಂ ವಕ್ಚುಲಿಕ್ಕಿ, ಆಬಳಕ ಶಾಕದ್ವೀಪಕ್ಕೆ
ಪ್ರಯಣವನ್ನಾಡಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂ ವಧಿತಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಮಂ
ಗೈಕೊಂಡು ಮಂಧಾರನಾಲೆಯಂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಬಂದು ಅನಂತರ

ಕೌಂ ರೇರಳ ಸ್ವರಸ್ಥಿಭವನಾನ ದೇವತೆಯಾದ ಬೃಂದಾವನ
 ಕಾ ರೂ, ಮೂಲಾ ಯೋಗಿನಿಯುಂಟು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜಯಂತನ
 ಳಕೂಬರ ಗೌರನೋಡಿ ರಂಭಾವಿಕಾಂತ್ಯುರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ
 ರುವಾಗ ಬಂದಿಗುವೆವೆವಾದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲ
 ವಂಸಿದಿಲ್ಲ. ಕು. ಕಿಬಳಕಕುಶವ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿತ ಅಭರಾಸುರನೆಂದಿದ್ದು,
 ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಂಭ ಸು ರಂತಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಶ್ರುಷ್ಟ್ಯರದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಕರಾಳ
 ಸಂಬರಾಕ್ರಮಣಸಂಹರಣಿ ವಿಷ್ಣು ನಿತ್ಯಲಿಂಬಸ್ಥಮುಕ್ತನಾದ ಬುಧಿಯು
 ದವಿಷ್ಟು ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನುತಳಿದು ಪ್ರೋಮಯಾನನಂತಂಸುಕೇರಿತಿಯು
 ಪವಂತುನಿಗಂಗಭೂತರವೇರಿಸಿ ಈಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಬಾಣಿಗ್ರಹಣನಂ
 ದಡದುದಂದ ಈಗಯಾದೇವಿಗೆ ಭಾರವಾದವಾನನರು ಮೆಡಿದುಧರ್ಮವು
 ಎಂದಿನಂತೆ ನೂಲ್ಕುನಾದಂಗಳಿಂದಲಿರುವದು ಅನಂತರದಕಾರ್ಯವಾದುದು,
 ಸುವತಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸೆಲೆಗಳೆಂಬಿಟ್ಟುಮಂದರಗಿರಿ ಮೊದಲಾದಸ್ಥಳಂಗಳ
 ಳಲ್ಲಿ ತಿರಿತಿರಿಗಿಬಾಸುರುಗೊಂಡು ಅನುರಾವತಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಯಾವಾಗ
 ಬರುವನೋ ಎಂದುದಂದ ಎದುರನೋಡುತ್ತಲಿರುವದಂ ತಿಳಿಯದೇ ಭೂ
 ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸೋಗವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತ ಮೈನುರತಿರುವನು, ನಾರದನು
 ಈಕಚೇಪುರಂದರರಂ ಬ್ರೂಗ ಅನುರಾವತಿಗೆ ಕರತರುವದೆಂದು ನನಗೆ ಕ
 ಟ್ವುಮಾಡಿರುವನು, ಈಗನಾನೇನು ಮಾಡುವೆನು, ದೇವತೆಗಳಪುಣ್ಯವೆಂತಿರು
 ವೆದೋ? ಕಾಪದಗಡುಬಿನ ದಿಸುಂಗಳಲ್ಲ ತೀರಿಬಂದವು, ಈಗಇವರಿಗೆನಾನೆಂತು
 ತಿಳಿಸುವೆನುಪರಮೇಶ್ವರ ಚಿಂತೆಯಂಗೆಯೆವೆನೆಂದು ಮೆಡಿಯುವ ಪುರಾಣವಾಕ್ಯ
 ಳಂತಿರುವ ಸವಿಸುಡು, ಕಂಕೇಳಿ ಕ್ರಿಡಾಕುಕಿಯು ಪರವತಳಾಗಿ ಸಮಿಪನು
 ಮೃನಯಿದ್ದು ಮೋಸವಿಡುತ್ತ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ಡಿತಿಬುಕ್ಕಿ ಬರುವ ಅಕ್ಕ
 ರೆಯಿಂದ ಕೊಕ್ಕೆಯೋಳು ಕೊಕ್ಕೆಯಂನಿರಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಅವ್ವರೋಳು
 ಭಯನಂ ಭಕ್ತಿಯಂತಾಳಿ ಎಲೈ ಶುಕಶ್ರೇಷ್ಠನೆ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
 ಯ ಸನಿಹಪವ್ವಿನಿ ಎದುರ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳ ಸಮಾಚಾರನಂ ಎಳ್ಳನಿತ್
 ವ್ವೆವೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಆಮಲಕನಂ ಕಂಡಂತೆ ಅಪ್ಪ
 ಣಯಿಸಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಸರ್ವಜ್ಞತೆಯನ್ನೋಡಿದರೆ ಕುಕಾಪಾಶ್ವನೇ ಲೋಕೋ
 ವಕಾರನಾಗಿ ಈರೂಪನಂ ತಾಳಿ ಇರುವಿರೀ ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯಂ ಬಣ್ಣಿ

ನುನವಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲಾಗುವೆವು ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಶುಕದಂಪತಿಗಳ ಸ
ವಿವಾಹವಾತುಗಳಂ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಪೂರ್ವರೂಪಕನಿನೆ
ಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಂತೆಕೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಂತೆಎದ್ದು ಇದೇನೆಂದು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೊಳುಂ
ನೋಡುತ್ತ ಪರಿಭಾವಿಸುವ ನುನುಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾವನು ಚಂದ್ರನುಂ
ಡಲಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಮೇಘವು ಮಸರಿಸಿಪೋದಂತೆ ದೀಪಕ್ಕೆ ಮರೆಯಾಗಿ
ಕಟ್ಟಿದ್ದಂತೆಯಂತೆ ಸಂತೆ ಸದ್ಗುಣವುಪದವಿವಿಧ್ಯಾಸಂಬಂಧವಂ
ತೊಲಗಿರಿ ಆತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಂ ತಿಳಿಯುವ ಮಹಾ ಯೋಗಿಯಂತೆಕೇರ್ಪರೂ
ನಿವ ಸ್ವರೂಪಗಳಂ ತಿಳಿಯುವ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗಿ ಆಕ್ಷಣದೋಳು
ಅನುರಾಹತುಂಬಿ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವಂತೆತೋರಿ ಮಾ
ತಲಿಯೇ ವ್ಯಾಸುಂಧ ಎಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಗತಾರೆಂದು ಉಸುರುತೆ ಅನುರರ
ಉಸುರುಗಳ ಪೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆಂದು ಕೋಪವಂತಾಳಿ ಅಟ ಹಾ
ಸದಿಂದಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರಸಂಕಂಡು ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಭೂವಾಲಖರೋ
ಮಣಿಯೆ! ನೀನು ಮನುಷ್ಯರು ಹಾಸನಂದರೇನು? ಮಾತಲಿಯಂಕರೆ
ಯುವ ಬಗೆಯೇನು? ಇದೇನು ಕಂಡೆ ಕನನೋ? ಅಲ್ಲದರೆ ಪುಷ್ಪಾಸನಂ
ಗಳಂ ನೇನಿಡಿದ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಇದೂಅಲ್ಲದರೆನನ್ನನ್ನು ತಿರುಗಾಪ್ತಿಸಿಂದು
ತಿಳಿದು ಈಗ ನಿನ್ನಾರ್ಥರಲ್ಲಿಯು ನಡೆದ ನುಭೋಗದ ಪರಿಗಳಂ ಮರನಾ
ಚುವ ನುಡಿಗಳೋ? ದಿವಿವಾಕ್ಯ ಯಮೆಂದೂಕೇಳುವ ಲೀಲಾಶುಕದ ನುಡಿಗ
ಳಂಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈಸ್ಯಾಮಿ
ಯೆ! ಈಳುಕವುನಾಲದನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಬಂದ ನಮ್ಮ ಲೀಲಾಶುಕವಲ್ಲ
ವೇ ಎಂದುನುಡಿದು ಧಿಗ್ಗನೆಯ್ದ ಪಂಜರದಿಂದ ಶುಕನನತ್ತ ಪಿಡಿದು ಮು
ದ್ದಾಡಿ ಎಲೈ ಶುಕವೆ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಅವರಾಧವಂ ಮಾಡಬಂದೆನು ಅದ
ನ್ನೆಲ್ಲ ಮನದಲ್ಲಿ ಮಡಗದಿರೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವನಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂ
ದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಶುಕವೇ! ಪೂರ್ವದೋಳು ನೀನು
ಪೇಳಿದ ಸಪ್ತತಿಥಿಗಳಂ ಕೇಳಿದರೂ ನಿಜಸ್ವಪರೂಪಂ ತಿಳಿಯದನ್ನಿರಾ
ಯೆಂತೆ ನನ್ನ ಮನೆಯೊಳು ನುಡಿಯುವ ನಾರದನ ಮಹಾ ಅನುಗ್ರಹವು
ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದು, ಆತನ ಬೆಳೆಯಿಂದ ನನ್ನರಸಿಯಾದ ಈಶಬೇದೇವಿ
ಗೆ ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಲೀಲಾಶುಕವಲ್ಲವೆ? ನೀನು, ನರ್ವಜ್ಞ

ನೌಗಿರ್ದು ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಅಪಲಾಸದ ಸುಡಿಗಳಂ ಪೇಳುವದು ವಿಹಿತವನು
 ದೇ ಎಂದು ತೇಳುವೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ್ಯಾಮಿಯೇ! ಇನ್ನೊ
 ದಿನ ವರ್ಯಂತಪು ಈನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ನಿರ್ನಯವು ತಿಳಿಯದೆ ಆರಸಿಯೊ
 ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕಾಲನಂಕಳಯುತ ಅನುರಾವತಿಯಂ ನುರುತು
 ದೇವತೆಗಳಂ ನೆನಪುವೆ ಸಾಧಾರಣ ಮಾನವರು ತಯಿದುರ್ ಈಗಲಾವರೂ
 ನನ್ನಂ ಲೀಲಾಕುಕವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತೇ ಯೆನುತ ಸುಡಿಯುವ ಕುಳದ
 ಒದ್ದಿ ವಾಕ್ಯನುಕೇಳಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದತಲೆವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧರೂ
 ಪಗಳ ನೆಲೆಯಂ ಭೂಲೋಕದೊಳ್ ಅನತರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನು ಈಶ್ವರ ಸಂ
 ಕಲ್ಪ ವಿರುವವರಿಯಂ ವಿಳದನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಬರಲು, ತನ್ನ ಮಗನಾದ
 ಜಯಂತನಂಕಾಣದೆ ನಿಮಿಷ ತಡೆಯಲಾಲೆ ನೊಂದು ಕೂಬ್ಬಮುಂದಂಬ
 ಹಂಬಲಿಸುವ ರಾಣಿಯಂಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯೆಷ್ಟನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಲು ತ
 ಕ್ಷಣವಲ್ಲಿಮೇ ವಕ್ಷಿರಾಜನಂತೆ ಪೇಗದಿಂಬಂದು ಎದುರಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು
 ನಿಂತಿರುವ ಭಾಯಾಗುವು ಸು ಕುದಿತು ಎಲೈ ದೇವೀಕುಲಾಕ್ಷಾ ನಾತ್ರನಾದ
 ಯಕ್ಷನೇ! ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಅಲಕಾಪುರಿಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕ್ರೋಚ
 ವ್ವೀವಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ದೂರ್ವಾಸರ ಶಾಪವು ಕಳದ ನೃಂತಾಂತನಂ ಸಮೃ
 ಗುರುವಾದ ಸುರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಬೆನ್ನನಿಸಿ ಆಯುಷ್ಮಂತನಾದ ಜಯಂತ
 ನು ಬ್ರಾಹ್ಮ ಕರತರುನಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಯಲಾಗ ಮಹಾನು ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಂ
 ಗಳಂದೊಪ್ಪಿರುವನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಶರೀರನಂಕಂಡು ಪರಮಹರ್ಷವಂ
 ಗೊಂಡು ದೇವತೆಗಳ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲವು ತೀರಿತೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗವೆರಗಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಕ್ರೋಚವ್ವೀವನಂ ಸೇರಿ
 ಜಯಂತನಂಕಂಡು ನಮಿಸಿ, ಎಲೈ ಸ್ಯಾಮಿಯೇ! ನನ್ನೊಡೆಯನಾದ ನುಗಂ
 ಧರಾಜೇಂದ್ರನರು ನಿಮ್ಮನ್ನೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ
 ರುವರು, ಇದು ಮಲ್ಲದೆ ಸುರಾಚಾರ್ಯ ನಳಕೂಳರಂ ಬರುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ
 ಯಾಗಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಲಾಸನಾತಿಗೆ ಜಯಂತನು ಇದೇನು ಸಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ
 ಧರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿದನು, ಅಶ್ವ ರೈಮೊಂದು ಎಲ್ಲರೂಕೂ
 ಡಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನೀ ಸಮಾಪನಂ ಕುರಿತುಬಂದು ಇದರ ಪರಿಯೇ
 ನೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಯೋಗಿನಿಯು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಭಾಸಿಸಿನೋಡಿ

ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯವೆಂಬ ಸುರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆಯನೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ದೂರ್ವಾಸನ ಜಗದನುಗ್ರಹರೂಪನಾದ ಶಾಪವು ತೀರಿಬಂದಂತೆಕಾಣುವದು, ಆದರಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಾದ ಶಚಿಯು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲೇಣಿಸಿರುವಳೇನೋ ? ಈಗಲೆ ಮನುಷ್ಯರೂಪವಿಂದಿರುವ ಶಚೀಪುರಂದರರ ಮೈಭವನೆನ್ನೋಡಿ ಬರುವಾಯಂದು ಯಕ್ಷನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಗ ತೆರಳಿ ಬಂದೇಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಪುರದ ಆರಮಣೆಯ ಉಪರಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾಯೋಗಿನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವೆನ್ನೂಡಿ, ಆಬಳಿಕ ಸುರಾಚಾರ್ಯಂಗಳಿವೆಂದಿತಿ, ನಳಕೂಬರನಿಗೆ ಪ್ರೀಮಾಲಿಂಗನವೆಂಕೊಟ್ಟು ಜಯಂತನು ಮೈದಡವಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಭರಣಿಸಲು, ಅಗಸಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವ ಜಯಂತನು ನೋಡಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯನಿತಿವಿಾರಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕುಚಗಳೋಳ್ ಸ್ತಸ್ಯುಕ್ತು ಬರಲು ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಮಗನಾದ ಜಯಂತನು ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಎಲೈ ಆಯೋಧ್ಯಂತನೇ ! ಈದಿನವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮೆಯಿಂದ ಕಾಲವಂ ಕಳೆದೆಯೋ ? ಎಂದು ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಸುರಿವ ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಬಗನೆ ಕಣ್ಣುರೆದ್ವಿಗಳಿಂದ ಗಲಗಲನೆ ಕಂಬನಿಗಳಂ ಸುರಿವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನೋಡಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಎಲೈ ಸೌಮಂಗಳನತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅರಾಧ್ಯಂಗಿಯೆ ! ಕೇಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಇರುವ ನಿಮ್ಮದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ವಿಯೋಗವು, ಭೋಯೋಕದೋಳ್ ಅವತಾರವು, ನಿನ್ನ ಪತಿಗೆ ಅನೇಕದಾನಸರೊಡನೆ ಯದ್ವವು ಇವುವೊದಲಾದ ಶ್ರಮವು ನಿಮಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಜಯಂತಮೊದಲಾದ ನನುಗೆಲ್ಲ ಸುಖವೊತ್ತು ದೊರಕುವದೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಯೋಗಿನಿಯ ಮಾತೆಂಕೇಳಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎಲೈ ಮಹಾಮಂಹಿನುಳೆ ! ನಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನ ದೇವತೆಯು ನೀನಲ್ಲವೆ ? ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಜಯಂತನಿಗೆ ಶ್ರಮವೆಂಬುದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಇಂತು ನುಡಿದೆನು, ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಳಲಾಗದು ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಈಶ್ವರನ ಕೇಳುವಂತೆ ಬೃಂದಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಎಲೈ ಕೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಂದುಫುಳಿಗೆಯ ಶ್ರ

ನುವು ಬೋಕಂಕಗಳಿಗೆ ಅನಂತಕಾಲ ಸುಖಕ್ಕೆ ಕಾಣುವಾಗುವದು,
 ಜಗದ್ಭವನು ಸುಖವು ಪ್ರತಿಭವವಲ್ಲವೂ ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬ ಭವನ
 ಸುಖವನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವುದು ಸುವದು, ಆದೇವಿಮಲತಜ್ಞಾಚಕ್ರದೊಳ
 ಕು, ನೇಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದೊಳಗೆ ಇರುವುದು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲವು
 ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಇರುವದು, ಈಗಧೂಭಾರವಡಗಿದುದು, ಋಷಿಗಳ ಸಂತು
 ಸ್ವರವರು, ಜನಂಗಳಲ್ಲ ಭವದೊಳಗೆ ಅನುಕ್ರಮದ ಪಡೆವರು, ದೇವರು
 ಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವಿಕೆ, ಅವರಿದು ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಭೂಲೋ
 ಕಾದಿವದ್ರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಿದ್ಧವಿವಾರ ವಸ್ತುಗಳೊಡನೆ ಅನುರೂಪತೆಯ
 ನಾನು ಸೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆ ಮರೆತ ವಶಃ ಭವಿಷ್ಯತಾ ಗಮನವಾದ, ಸುರಾಚಾರ್ಯ
 ದು ಮೂರ್ತಿಯ ನಡೆದು ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತಿ ಅಲಕಾಪ್ರಸಾದ ವರ್ಗದಿಂದ
 ನಮಜಯವ ಸನ್ನಿವಹಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಅಲಕಾದಿರುವ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಈ
 ಸೃಷ್ಟಾಂತರ ತಿಳಿದು ಸುರವಾಗೆ ಬಂದು ಬೇರನವು, ಎಂದೇಳಿ
 ನ್ನರಿದು ಬೀಲವಿಕಕ್ಕೆ ಕೈಗಳೊಡಗಿದು ಈ ವಾದಸುಧಾನಂದನು ಭ
 ವನು ನಾವಕ್ಕೆ ಮೂಲವು ಸುವದು. ಪ್ರೊಳಗುತ್ತ ನಾರವನು ನೆನದು
 ಮುನಿಸಿ ನುನುತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತರಳಲು,

ಏತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ದೂಲೋಕದೊಳಗೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯವೆ
 ನ್ನೇ ನಮಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಂಡಕನಿಸಿಸಂತ ನೆನದು ಶಚಿಯಂನೋಡಿ ಸಗುತ ಸ್ವ
 ಯಂನರವು ನಡೆದ ವಿರಾಸಂಗಳನೊಂದೊಂದ ನೆನಯುತ್ತ, ಹಂಗಳಿಸುತೆ,
 ರಾಸ್ಯ ಸಂಪಾಡುತ್ತ, ನಾಚಿಕೆಗೊಳಿತ ಅಕ್ಷರವಂ ಪಡೆತು ನವೆಲ್ಲ ಹಗ
 ದಂಬಾವಿರಾಸುಂದು ತಿಳಿಯುತೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ಎನ್ನು ಮೇಲುಮೆಚ್ಚಿ ನೂ
 ದಿಳಿದು ರುಗುಗುಳವವೆಂಬ ಮುತ್ತಿನ ಮೂರಹದಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮನೆ
 ಯಿಂದ ಸುಗುತಿಯಂ ಕರೆವಿಸಲು, ಸುಮತಿಯು ಹಯದಿಂದ ಎದ್ದು ಬೊ
 ದ್ದವು ದೊತ್ತಿ ನೋಳು ಅರಸುಕರಯಿದನು ಎಂದವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಮು
 ತ್ತಿನಮಂ ಬರದೋಳು ಕುಂದೂದಮಣಿಯೋಳು ಪುರಂದರನೆಂಬಂ ಮು
 ತ್ತಿನಂಗೆ ಸದಸ್ಯನು ಸಂಗಳಿಂದ ಪ್ರೊಪ್ಪಿದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂನೋ
 ಟಿ, ಬಸುನುಭಕ್ತಿಯಂ ಬುತ್ಸಾದವಂ ವಿಸ್ಮಯಂಗೆಂಡು ದಂಡವ್ರಣಾ
 ಮನುಮಾಡಿವಳುವೆವ್ವ ರೋಳು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವಂತಿಳಿದು ಎದ್ದು ಕೈಗೆ

ಳಂಕಟ್ಟು ಎಲೈ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪನೆ ! ನನ್ನ ಮಹಿಮೆಯುಂ ಯಾರು ಬಲ್ಲವರು, ನಿಗಮಾಗಮಂಗಳು ಸಿದ್ಧವು ನಿನ್ನಂ ಸುತಿಯಂಗೆಯವು, ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯುಂ ದೂರ್ವಾಸರು ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳೇ ಬಲ್ಲರೆಂದು ಮೈನುರತು ಆನಂದದಿಂದ ಪೂರ್ಣಾತ್ಮಾಶಿರುವ ನುಮತಿಯೆಂಬವಾತಲಿಯಂಕರದೊಳಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಲೈ ಸಾರಥೀ! ನನ್ನ ಅನಿತಾರವ ದೇಯಿಂದ ಭೂಭಾರವಡೆಗಿದುದು, ಇನ್ನು ಬಾಲ್ಯಾಗಮವಂತೆಗೆ ಸ್ವೋಗದೇಹ, ಆದರಿಂದ ಮುಕರಂದ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸುಖಾಭಿಷೇಕ ನುಮೊಡ್ಡುವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬಿಡುಗಡೆ ನುಮೆಯೆಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿಹಿಸಬೇಕೆಂದು ರಹಸ್ಯದಿಂ ಬೇಳುವ ಮಾರುಗಳಂ ತೆರೆಯ ಮರುಳ್ಳಿ ಎಚ್ಚರನಾಗಿ ಮೂಗಿರುವ ಚಿತ್ರಲೇಖಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಿನಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಹಾ ಸನ್ಮು ಪುಣ್ಯವೆಂತುಬಿಡೆ? ದೇವೇಂದ್ರನೆ ಭಾವನೆತ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಿಂದಲೂ, ವಜ್ರಾದಿವಣಿಸಾಧನದಿಂದಲೂ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪದ ಸಂಚಾರದಿಂದಲೂ, ಶೀಲಾಂತರಾಗಮನದಿಂದ, ಇನ್ನೂ ಪರಿಪರಿಯ ಭಾವಂಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಶರಣಪುರುಷರರೇ ಎಂದು ಊಹೆಯುಂ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಸನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆನಿತಾದರೂ ಮೋಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇದು ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಋಷಿಗಳ ತಪಃಫಲವೋ? ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂತೋಷವೋ? ಜನಗಳ ಭಾಗ್ಯವೋ? ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೋ? ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸಂಕಲ್ಪವೋ? ಈದೇವತೆಗಳ ರಹಸ್ಯವುಂ ಈಗ ಬಯಲುಮಾಡಿವರೆ ಏನುಬರುವದೋ? ಇದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂತಂತೆ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷವುಂ ಪಡೆತಲಿವಳು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಕದೊಡನೆ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಸಂವಿಧಾನಂಗಳಂಕಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳೆ ಐರಾವತಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇರಿ ಇರುವಾಯೆಂದು ತೆರಳಿದನೆಂಬಂತೆ ಮುಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ಮಹಾಪುಣ್ಯಕಾಲವೆಂದು ತಾನು ದ್ವಿಜರಾಜನಾದ ಕಾರಣ ನಮುದ್ರದೊಳೆ ಸ್ನಾನವುಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪೋದನೆಂಬಂತೆ ಯಾರಾಶಾಪಕ್ಕಾದರೂ ಕೊನೆಬುಂಟು, ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ತನಗೆ ಬಂದಶಾಪಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗಾಣದಂತಾಯಿತು ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಅವಮಾನದಿಂದ ಅಸ್ತು

ಗಿರಿಯ ಅಡರಿಬಿದ್ದು ಪ್ರೇಮನೆಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂದ್ರನು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯವಾರವೆಂಬ ವರುಣನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದು ಪ್ರಕಟವೆಂಬಂತೆ ಇಂದ್ರನು ಅಸ್ತಂಗತನಾಗಲು, ಅಬಳಕೆ ಮಾಡಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಡವಾಗದೆಂದು ದೇವತೆಗಳು ಬ್ಯಾಗಪೋಗೇಂದು ಕಳುಹಿಸಿದರಾದಂತೆ, ಮಹರಂದನ ಪುಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವೆಂಬ ಸೋಡಬಂದನೆಂಬಂತೆ, ಅರಸಿದ ಭಾಂಧವನು ಉದಯಾದಿಶಿಖರವು ಕೇರವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಥಾಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಿದ್ದು ಮುಖಮುಚ್ಚಿಸಂಗೈದುಸುಮತಿಯಂಕರತರಿಕಿ ವೇದವಿಶ್ವತ ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಯ ಪುರೋಹಿತರಂ ವಿದ್ಯಾಜ್ವಲರಂಸಾ ನಾಜಿಕರಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ದೇಶದೇಶದ ಭೂಪಾಲರಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಮಹರಂದ ಪುಸ್ಪದಂತರಿಗೆ ಮಂಗಳಸನ್ನಾಹನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ರಂಗಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರತೆಂದು ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಸಭಾಮಂಟಪದೋಳ್ ಪೂಜೆಯುಗೊಳುತ್ತಿರುವ ಸಿಂಹಾಸನದ್ರಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಈರ್ವರಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪುರವಾಸಸನ್ನಾಹನದಿಂದ ಒಂಡಿಸುವುದುಮುಚ್ಚತಕ್ಕದಿ ವಾದ್ಯಗಳ ಧಾಂಧಲೆಪಟ್ಟಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಭೇರೀಭಾಂಕಾರವು ಭೋರೆಯ ಮೊಳಗಲು, ವಂದಿತರಾಗಧರೂ ಬಿರದುಪದ್ಯಗಳಂ ಉಗ್ಗಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ವಾರನಾರಿಯರು ಪೈಯ್ಯಾದಿಂದ ಅಭಿನಯವ ಹಾವಭಾವಗಳಂಕೂಡಿಸಾಟುವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಹಿರಿಯಸುವಾಸಿನಿಯರುಗಳಿಂದ ದಧಿಪಿಪ್ಪ ಪಲ್ಲವಾಹ್ನತ ಕ್ಷೀರ ಪುಸ್ಪಫಲ ದೂವಾರದರ್ಪಣಾದಿ ಸಕಲ ಕುಟನಸ್ತುಗಳಂ ತರಿಸಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸಭಾಮಂಚ್ಚೆಯಂ ಪಡೆದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಂದ ಒಂದನಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿವಾಗಿ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಯಂ ನಮದು ವಿರಿಯ ಸುವಾಸಿನಿಯರ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದ ಹರಿದ್ರೋದಕದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕವಂಗೈಸಿ, ಅಬಳಕೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಬಂಧುವರ್ಗಗಳಿಂದ ಗುರುಗಳಿಂದಲೂ ಸಮುದ್ರ ಗಂಗಾಜಲ ಸಮರತ್ನ ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪಕ್ಷೀರಲಲಿತಗಳಂಜೆರಿಸಿ ಅಭಿಷೇಕವೆಂಬೋಡಿಸಿದೋಲೋಕದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹರಂದನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಮಂಕಟ್ಟ ದೇವೀಪ್ರಸಾದ ಲಬ್ಧಿ ಮಾಡಿಕಂದ್ರಪಾಸನಂಕೊಟ್ಟು ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವತನಕ ಈಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಈಚಂದ್ರನೆಂಕದ ಪರಂಪರಾಭಿ ವೈದ್ಧಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲೆಂದು

ಹರಶಿ, ಆಬಳಿಕ ಪುಷ್ಪದಂತನು ಯುವರಾಜಪಟ್ಟದೋಳ್ ಸಿಲ್ಲಿಶಿ, ಆದಿಕಕ್ಕೆ
ಯಿಂದಬಂದ ಕಕ್ಕೆ ಎಂಬತೆಯು ಧವಿರ್ಜವಂ ಸಿತ್ತು ಹರಶಿ, ಸುನುತಿಯನುಗನಾ
ದಸುನೀತಿಯಂ ಮಂತ್ರಿಪದವಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ, ಮುಕರಂದರಾಜನ ಮೊಗಮಂ
ಮೋಡಿ, ಮುಹೀಬಾಲರನೆಲ್ಲರಂ ಕೈತೋರಿ, ಮಾನದಿಂದ ಮೆರಳಿದೆಯಂ ತಿಳಿ
ದು ತಾರತಮ್ಯವನರಿತು ಇವರಿನರ ಮನೋಭೀಷ್ಠಂಗಳಂ ನಡೆಯಿಸುತೆ
ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವಂ ಬಿಡದೆ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ನಿಪುಣರಾದ ಮಂತ್ರಿವಿದ್ವ
ಜ್ಜನಂಗಳಂಕೂಡಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣಂಗೆಯ್ದಡೆ ಯ
ಕೋನಂತ ನಾಗುವೇಯುಂದು ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಿ, ಸಕಲಸಭಾಜನಂಗಳಂ ಆಭರ
ಣವಸ್ತು ವಾಹನಂಗಳಿಂದ ನನ್ಮಾಸಿ, ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪದಿಂದ ಎದ್ದು ರಾ
ಜಸಮಾಜದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನವಂಗೈದು, ಆದಿನದರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಸೌಗಂಧಿಕಾದಿ ಸತಿಯಾರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರ್ದು ಮರುದಿನ
ಉದಯದೋಳ್ ಮುಕರಂದನಂ ಕರದು ಎಬ್ಬಿ ಕಂದನೆ! ಒದುಕಾಲದಿಂದ
ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವಿಚಾರಣಂಗೆಯ್ದು ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಂಡು ಇರುವೆನು, ಈಗ
ಜವಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರಾರ್ಥದಾಗಿ ನಸುತನನನಂಕುರಿತು ತೆರ
ಳುವೆನು, ನೀನು ಧೀರಚಿತ್ತನಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವೆ
ದೆಂದುಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮೈದಡವಿ ಮಾತಲಿಯಹಸ್ತಲಾಘದಿಂದ ಮದ್ದಾಯನ್ನೇ
ರಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿದೊಡಗೂ
ಡಿ, ರತ್ನ ಪುರಿಯ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಸಕಲ ವಿಜನದಿಂದ ತೆರಳುವನಂತನನ
ಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಜನಂಗಳಂ ಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಚತುರಂಗ
ಬಳಪರಿವಾರಂಗಳಂ ಕಳುಹಿ, ಅನ್ಯತಸರೋವರದೋಳ್ ಸ್ನಾನವಂಗೈ
ಯುತ್ತ ಮರಕತಾಂಗಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯಂ ಪೂಜಿಸುತೆ, ತಾನುಮೊ
ದಲು ತಪವಂ ಮಾಡುವಾಗ ನೆರಳತ್ತ ಕದಂಬವೃಕ್ಷವಂ ತನ್ನ ಕಾಂತೆಯ
ರಿಗೆ ತೋರಿಸುತೆ ನಾಲ್ಕಾರುದಿನ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು
ಯೋಚನೆಯಿಂದಿರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ವಾಮದೇವೆ
ನೆಂಬ ಋಷಿಯು ತನಗೆ ಪ್ರಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕ ಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರ
ನೆಂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದುಬರಲು, ಅಖುಷೀಶ್ವರನು ಪರಮಗುರು
ವಾದಕಾರಣ ಪರಮ ಬಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಣಾಮಂಗೈದು, ತಾನುಅವತರಿಸಿದ

ಬಳಿಕ ನಡೆಯುವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾತಳಿಯ ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರಲು, ತಲೆನೂಗಿ ಶ್ಲಾಘನೆಯಮಾಡಿ ಕೃತ್ರಿಮಂಭೆ ಬಿಡುವುದಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಸುಹರಿಗೆ, ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ನಿಮಗೆ ಈಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನವೆಂ ಮಾಡುವದು ಸ್ವಭಾವಧರ್ಮವಾಗಿರುವದೆಂದು ಸ್ತುತಿಯುಂಗೆಯವ ಮಾಡುವುದ ಕೆಲವುದೊಡ್ತು ಸ್ವರಾಣಂಗಳ ಪುಣ್ಯಪಾತ್ರಂಗಳಂ ಇತಿ ರಾಣಂಗಳಿರನು ಈಧರಣ ಮಹಿಮೆಗಳಂ ಮಹಾಶೂಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಳುವೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಭೇದಂಗಳಂ ಕರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಪತ್ತಿಪ್ರಪತ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಸದಾಬಾರದಂ ಪದ್ಧಿಯಂಗಳಾದ ಪೋಷ್ಣವಾದಂ ತಾರತಮ್ಯವು ಕೇಳಿ ಅನಂದಪರವಶನಾಗತ ಈಸುರಿಯಂಪವರಣ-ತ್ವವಿಶಾಸನೂ ವಿವಶಾ ನಿಮತಲಂಕ ನಮಯಮೂಲ ಆಮಂಥ ಮೂಷ್ಣವಾದನ ಗೋಶಾಲೆಗಳೂ ವಾಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿವರುಷರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಐರಾವತ ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಾಮಧೇನು ಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಭಯಂಕರತರಾಗಿ ಓಡೋಡಿಂಟು ವಸಂತನವನು ಬಾ ಗಿಲ್ಲ ಕಾನವಲಾಗಿರುವ ಮಾತಳಿಯೊಡನ ಮಲ್ಲಕೆ ತಿಳುಪಿಸಲು, ಆಗ ಮಾ ತಳಿಯೊಡ ನುನುತಿಯು ಮರಳಿ ಏಸುಬಿಂದುದೋಯೊಡು ಬಾಳಗಬಂದು ಕೂವಿದನುಂಮಿದ ಸವನುನಕರೀರದಿಂದ ಗದ್ದದಪ್ಪರದಿಂದಲೂಕೂಡಿ ದುರಾಗಿ ಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಮೆ ! ಅಶ್ವಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಆಯಾಶೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಮೆ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳುಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುವರೆಂದು ಭೀತಿಯಂ ಕೂವಿದ ತೊದಲುನುಡಿಗಳಿಂದ ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಗ ಮೊಡೆಂದ್ರನೊಮ್ಮೆ ಯಲ್ಲಾ ಯುಕೇರಿವೆಂತಾಗಿ ವರ್ವತಾಗ್ರದಿಂದ ಹರಿಗೆ ಬೀಳುವನಂತೆ ಎದ ಗೆಟ್ಟು ಏನೂ ತೋರದೆ ಬಂದುಸಮಿಪ್ಪ ಶಿಲೆಯಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆಯಿದ್ದು ದೈವ ಗತಿಯಿಂದಮಲ್ಲನೇಯೆಬ್ಬತ್ತು ಮಾತಳಿಯೆ! ಮರಳಿಪೇಳೆಂದುವೊಂದೊಂಥ ನೂಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡುನಿಮ್ಮಡಿಮೂಗಿ ಯಾವನನೋಬಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನುನಮ್ಮಿ ಮರಾನತಿಮನಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಆವಹರಿಸುವನಾಮಧ್ಯವೆಂಪಡೆದುಬೊಸತಳಿ ಗಿಲ್ಲು ಬಂದಿರುವನಂತೆಕಾಣುವದು, ಈಗನೋಡುವೆಂದೆನಿಮಿದರೊಳ್ ಅರಾಕ್ಷಸವೆಂಬ ಅಸ್ತ್ರನಂಪ್ರಯೋಗಿ ರಾಕ್ಷಸರೆಂಬವೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆನೊ ಎಂದು ಬುಗ್ಗೆಕೋಪದಿಂದ ಕಾಲರುದ್ರನಂತೆ ಅಟ್ಟಹಾಸವಿಂದೊ ಷ್ಪಿರುವ ಮೊಡೆಂದ್ರನ ಭಾವನೆಯೋಡಿ, ವಾವಂದೇನನು ಈಗ ಇಂದ್ರನು

ಕೋಪದಿಂದ ಮೂಲೋಕ್ತವೇನಾಗುವದೋ? ಈಗ ನಾವಿದ್ದು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾರದಂಥ ಮೋಟೆ, ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಮಹೇಂದ್ರನೇ! ತ್ವರೆಯಿಂದ ನಿವಿಂಶತುಕೇ ಇಹವೂ ಮಾಡುವರೇ? ಮೂಲೋಕ್ತಗಳೂ ಇಷ್ಟು ಅಧೀನಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿವೋಗುವವು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಭಯವೆಂಬುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಇದಂಪರಿಭಾವಿಸುವಂಥದೊಂದು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವಸ್ಥಿಸಿರುವ ವರದಾಚಾರ್ಯನ ಹಿತವಾಕ್ಯಗಳೇ ತಕ್ಷಣ ದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂತನಾಗಿ ಅದಂತರಲಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂಬ ನೋಡೆಂದು ಧುಗ್ಗನೊಂದು ಮಾತಳಿಯೆಂದೊಡೆಗೂಡಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂಬ ನಿನಗಿಗಿ ಬಂದು ಅದಂಕಾಣದೆ ಅತಿ ದುಃಖಿತವಾಗಿ ಇದುರಾಕ್ಷಸರ ಕೃತ್ಯವೆಲ್ಲ, ಇದು ದೂರವೆನಿಸುವದೊಂದು ಬಂದು ದೂರವೃಕ್ಷದ ಸೊಗಡು, ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವದೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ಈಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮುಖವೆಂಬ ಮುಖವೂ ರಮಣೀಯವಾದ ಮುಖವೂ ಇರುವುದೇ ನೋಡೆಂದುಪೇಳಲು, ಆಗ ಕೇಳಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕುಂದಣದ ಭರಣಿಯಂತೆ ಮುಖವೂ ಕಾಣದೆ ಮನನೊಂದು ಮೈಗುಂದಿ ಹಾ ಎಂಬ ಹೊಲಿತಿ ಕಂಬುಸುಂದುಂಬಿ ಇದೇನಿದೇನೆಂದು ಅಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯಸನವೆಂಬ ಭಯವೆಂಬ, ಭ್ರಾಂತಿಯೆಂಬ, ಶೋಕವುಂಗೆಯೆಂಬ ಕಂಡಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹುಡುಕುತೆ ಹುಲ್ಲೆಯೂ ಕಾಣದೇ ನಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದವು, ಇದ್ದರಪರಿಚಿತವೆಂದೂ ಸಂಪ್ರಾಂಗಳಾಗಿ ವಾಮದೇವನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಯೆಂಬ ನಾನು ಭೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲವೇ ಅನುಮತಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಯವದಕ್ಕೆ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳೂ ಕಳಕೊಂಡು ಮಧ್ಯದೋಳು ತ್ರಿಶೂಲಕುವಿನಂತೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತೆನು, ಇನ್ನೇನುಗತಿಯೆಂಬ ಚಿಂತಿಸುವ-ಕೇಳಿಕಾಂತನಂ ಕುರಿತು ವಾಮದೇವರು ಎಲೈ ದೇವೇಂದ್ರನೇ! ಕೇಳು, ಲೋಕಾಂತರದಿಂದ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದವಾಗ ಇದರವರಿಯಂ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾನುಕತ್ತನೆ? ಎಂದು ನುಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಇದರಪರಿ ಯಾರೇನುಬಲ್ಲರು, ಜಗದೀಶ್ವರಿಯೆ ಬಲ್ಲಳು ಅನುಹಾದೇವಿಯು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ ಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ನೋಡುವುದು

ಗಳಿತಗುವಂತೆ ವಿಘ್ನಂಗಳಲ್ಲವೋಗಿ ಅನುರಾವತಿಯ ಸುಮನಾ, ಜ್ಯ ಪೊದ
 ಲಿಸಂತೆ ಕೈಗೂಡಿ ಬರುವದೂ ಎಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಮಂಗೈಯು
 ಲು, ಆಗ ಮಹೇಂದ್ರನು ಕುಡ್ಡಾಚೆಮನನಂಗೈದು ಶುಚಿರ್ಯತನಾಗಿ ನೆ
 ವಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಮಿತಿ, ಗುರುಪರಂಪರೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಕ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾ
 ದೇವಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಂಗಳಂ ಮನದೊಳಿಟ್ಟು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ವಾಗಬೇ
 ರೆಂದುಬೇಡುವ ಭಾವನೆಯಂಗೈವೆ ಶುಭಾವಸರದೋಳ್ ಬಗ್ಗಜ್ಜನನಿಯಾ
 ದ ತ್ರೀದೇವಿಯು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ, ದೇವತಾಪಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಕಾ
 ಲಕರಿಂದಲೂ, ಆದಿತ್ಯ ರುದ್ರವನುಗಳು ಮೊದಲಾದ ದೇವತಾಗಣಂಗಳಿಂದ
 ಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಪಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿಮೊದಲಿಸಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡ
 ಗಲು, ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಪುಳಕಾಂಕಿತ ಕರೀರನಾಗಿ ಸ
 ಹಸ್ರನೆಯನೆಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮಹಾದೇವಿಯ ರೂಪವನ್ನೋಡಿ ಕೃತಾರ್ಥ
 ನಾದೆನೆಂದು ಮರಳಮರಳ ಪ್ರಣಾಮವೆನ್ನಾಡುತ್ತೆ, ವಿನಯದಿಂದ, ಭಯ
 ದಿಂದ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ವ್ಯಸನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎ
 ರೈ ಪುತ್ರನೇ ! ನೀನು ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದೊಳೆನತಾರನಂ ಮಾಡಿ ಭೂ
 ಭಾರನಂ ನಿಳುಹ ಲೋಕುಗಮೆ ಪುಷ್ಪಮಾಯೆಯನ್ನಿತ್ತು ಈ ದೂರ್ವಾಸ
 ಸುನಾನಾಗಿ ಕಳುಹಿದನು, ಈಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರನು ಕೋಪವಂ ಮಾಡಿದುದು
 ಲೋಕೋಪಕಾರಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿ, ಈಗ ನಿನ್ನಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಪಾಲುಗ
 ಡಲಿನೋಳ್ ಅಂತರ್ಧಾಸನಂ ಗೈದಿರುವವು, ದೇವದಾಸನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಸಮುದ್ರನಂ ಮುಳಿಸಿದಡೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನಿನ್ನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಅರ್ಧಸಂಗ
 ಳಾಗಿ ಅನುರಾವತಿಯಂಕೇರಿಸುಖದಿಂದಲಿರುವೆ, ಈದೇವಗಣಂಗಳಂ ದೊ
 ಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವನಾಗು, ಈಪರಿಯಿಂದಲೆ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಪ್ರತಿಕ್ಲ್ಪ
 ದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇಪರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವದೂ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯ ನ್ನಿತ್ತು
 ಇಂದ್ರನು ವಾನುದೇವ ಲೀಲಾಶುಕ ಮೊದಲಾದವರು ಸ್ತುತಿಯಂಗೈವೆ ನು
 ಡಿಗಳಂಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಅಂತರ್ಧಾಸವಾಗಲು, ಆಗಮಹೇಂದ್ರ
 ನು ವಾನುದೇವನಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿತಿ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ಕುಸುಮಲತೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿದಲೂ, ಮಾತಳಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ
 ಎಲ್ಲರೂ ದೇವಿಯರ ಅಮೃತಕನುಂಡಲೋದಕದ ಸೇಚನದನುಹಿವೆಯಿಂದ

ಮಾಸುವದೇಹಂಗಳೇ ದೇವಕರೀರುಗಳಾಗಿ ಆಗಲೆವಿಜಾತೀಯ ಕಾಂತಿ ವಿ
ಶೇಷದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸ್ಮರಣನಾತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೋಮೋನಾಸನಂ ಕೇರಿದು ಲೀಲಾ
ಕುಕದೊಡಗೂಡಿ ಎಲ್ಲರೂವಿರಿ ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ಪರಿವಾರವಾಗಿ ಒಂದಿದ್ದದೇನೆ
ತಾ ಗಣಂಗಳೂದ ಒಡಗೂಡಿ ತೆರಳುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಸಿದ್ಧವಿಷ್ಣುಸ
ರಗರುಡಗಂಧವೆ, ಕಿನ್ನರಕಿಂಪುರುಷಯೋಜ್ವಲಪೂರೋಗಣಂಗಳು ಮೊ
ದಲಾದಸರಿಬಾರಕಪಸಂಗಳು ಕಾವಿದುರ್ದಂದಂಕಂಡು ದೇನಮಂದುಬಿಷ್ಟನಿ
ಳು ಭೋರಿದು ಚತುರ್ದಶಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ಇಂದ್ರನು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಬಿ
ರುವ ಸಮಾಪಾರನು ನಾರುನಂತೆ ಮೊಳಗಿ. ದಿಕ್ಪ್ರಭುತ್ವಂಗಳ ಮೆಳಗಿರ
ಯಿ, ನಾಭ್ಯನಂಗೈವ ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಧಿಂ ಧಿಮಿ ದ್ವಾಪರಗಳು ಬು
ವಿಸಭೋಂತರಂಗಳಂತುಂಬೆ, ಕಿನ್ನರಿಬ್ಬಂದ, ಸರಸಸಂಗೀತ, ರೀತಿಗಳು
ಮಹರ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವೆನೂಡೆ, ಶೈತ್ಯಸಂಪದ್ಯನಾಂದ್ಯದಿಂ
ಮೊಪ್ಪಿ ವಿಕಲ್ಪಾನಾದ ವಾಯು ಮೆಲ್ಲನೆಬಂದು ಸವಾರಿಯೋಳ್ ತೀತೋಪ
ಚಾರವೆನೂಡೆ, ದಿಕ್ಪುಗಳೆಲ್ಲ ವಿಕಾಸನುಂಪಡೆಯೆ, ಕುವರಿಯಿಂದ ಸಹಸ್ರ
ಮುಖಂಗಳ ಸುಖಸಿಂಹದಲೂ ಸೊಂಗಳನದಕ್ಕು ಪಕ್ಕಮಲ್ಲವ ಮಹಾವೈದನ
ದಿಂದ ಗಗನ ಮಾರ್ಗದಿಂತೆರಳಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಲಗುವನುನೆಯಾದ
ಪ್ರೀತನಮುದ್ರವೆಂಸೋಡಿ ಪಾಸು ಅಸಂದಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಮುಳುಗಿ, ಚ
ತುಮುಗುವ ಚರಣಂಗಳಿಗಾಗಿ, ನಾರಾಯಣನ ಅಡಿಪಾಲನೆಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ
ಈಶ್ವರನಪಾದಪರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಈಮೂರ್ತಿಯ ಅನುಗ್ರಹವೆಂ ಪ
ಡದು ಅನರ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೆನಡೆದ ನಮುದ್ರಮಧಾನದಿಂದನುರಳಪ್ರುಟ್ಟ ಬಂ
ದು ಪರಾವತಾದಿ ನಿಜನಸ್ತುಬ್ಧಂದವಂ ಎಂದಿನಂತೆ ಪಡದು ಪ್ರೈತ್ಯಸನೂ
ಹಂಗಳೆಂ ದಂಡನೆಯಂಗೈವ, ಜರಾಮರಣಂಗಳೆಂ ಪ್ರೇಗಲಾಡಿಸುವ ದಿ
ವ್ಯಾನೃತವಂ ಕೈಗೊಂಡುಂಧನ್ವಂತರಿಗೆ ಪುರಂದರನು ನಕಲಪರಿವಾರದಿಂ
ದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳು ವಸ್ತ್ರ ರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಕುಚೇರ ವಿಶ್ವಕರ್ಮರಿಂದ
ಎಂದಿನಂತೆ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಅನುರಾವತೀಪುರವೆಂ ಕುರಿತುಬಂದು ಮೊದ

ನೆ ಮಣಿಗೊಪ್ಪರ ಪ್ರಾಕಾರ ವಿವಣಿ

ದ್ರಶಾಲಾ ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದ ಮೊಪ್ಪಿದ

ಮಿತನುತೋಷವಂ ಪಡೆತ ಅಲ್ಲಿ

ದ ಮಹಾನಾಂಕದ ಗಂಜವರ್ಣನೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿದಕವಿಸ್ತೃಷ್ಣಾಶ್ವೇನಿ
 ದ ಸರಸ, ಸಂವಿಧಾನಂಗಳೂ ದೊಡಗೂಡಿ ಕಲ್ಪಿತಂಗಳಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಕಥೆ
 ಕಂದಲು ಪ್ರವಾಣಚರಿತನುಪಾಮಂಗಳು ರಸಿಕಜನ ಹೃದಯ ಸಮೀಪ
 ರವಿಸಾಗೆ ನಗುರನಾಲಂಕಾರ ಭೃಗುಸೋಭೂತ ಚಿತ್ರಪ್ರಕಾಶಿಸಿತೆವೆವ್ಯಾ
 ದಿ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದಲೊಪ್ಪಿ ಕೃಂಗಾರರಸಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನವಾಗಿ ಸರಸ
 ಸ್ವರೂಪ ಶಿರೋಭೂಷಣವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕವರಣಯೋಗವೆಂಬ ವಿಚಿತ್ರ
 ಕಥಾಸುಕ್ರಮಣಿಕಾ ಚುಕಂಗಳಾದ ಮೂರುತ್ತಮ ಅರವ್ಯಸಂಗಳಿಂದ
 ಲೊಪ್ಪಿ ಚಳವಿದನವಾಗಿ ಶ್ರೀಶೋಕಾಧಿ ಪತಿಯಾದ ದೇವಿಂದ್ರನ ಚಾ
 ರಿತ್ರರೂಪದಿಂದ ಸಕಲಪ್ರಕಾರ ಅತಿಹಾಸ ನೀತಿಲಕ್ಷಣಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ
 ಸಾರಪೂತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕವರಣಯವೆಂಬ ಶುಭವಾದ ಹೆಸರುಳ್ಳ
 ದಾಗಿ ಅದಿಕಕ್ಷಿಯಾದ ದೇವಿಯವರಮಹಾಸಂಕಲ್ಪದ ಬೀಜವಾಗಿ ದೂ
 ವಾರಸನೆಂಬ ಬಿಂಬಿಯಶಾಪವೆಂಬ ಅಂಕುರದಿಂದ ಬಗುರಾಭಿಷ್ಠಾನ ಸು
 ಹಾರಾಜ ಮೈಥವ ನಿರೂಪಣದಿಂದ ಪುಷ್ಪಿತವಾಗಿ ದರಿಹರರ ಗುಹ್ಯಾ
 ಸ್ಪದಂಗಳಾದ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ಣಸ ಮೊದಲಾದ ವಿಸ್ತಾರ
 ಲಾಪ್ಸಗುಣಮಂಗಳಂದಲೂ, ಶ್ರೀಸಗರಬೋಳಿಸುವ ಶ್ರೀಚಕ್ರನರ್ಪನಾದಿ
 ದ ವಿನಯದಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಲೂ, ಅಂತರ್ಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಿಯಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿದ ಮನೋಲಗ್ನ ಸ ಫಲಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಪಲತೆಯಂತೆ ಪೂರ್ವ
 ತಿರುವ ಈನವೀನ ಕೃತಿಯು ಅಮೃತವನರ್ಪಣ ಹಂಚಲಕ್ಷಣ ಅಪಾಂ
 ಗ ಪಡ್ಡಿದಾಶ್ವತ್ಥೇಲಿಲ ಮಿಶ್ರೇತಿ ವೃತ್ತ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರಿ ವಿರೇಷೋ
 ಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಸುಪ್ತಲಗ್ನ ಪ ಚಮತ್ಕಾರದ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂ
 ದ ರಸಿಕಜನ-ಕಣನಿಶ್ಯಮಾಗಿ ಪಟುತ್ರಿಕದಧ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ತತ್ವಪ್ರ
 ಕಾಶವೆಂ ಮಾಡುತನುಪನಕಾನೈವಾಗಿ ಸುಲಭದಿಂದ ಸಕಲ ಪ್ರಮೇಯಂ
 ಗಳಂ ವಿಶವವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಈನವೀನ ಕೃತಿಯುವೋದಿ ನೋಡು
 ತ್ತ ಕೇಳುತ್ತ ನಂದಿಸದೆ ಗುಣಗ್ರಹಣದಿಂದ ಸಂತೋಷವಡುವೆರಿಗೆ ಜಗ
 ಜ್ಞಾನಸುಯಾದ ಶ್ರೀಚಾಪುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮನವರು, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ
 ಮುಖ್ಯಪದಮೇಶ್ವರನು ಈಮೂರು ದೇವರುಗಳು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಂತ
 ತ ಸಂಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾನಿಶೇಷಂಗಳಂ ಸಕಲ ಮನೋಭೀಷ್ಠಂಗಳಂ ಸಮೃ

ಬ್ಧಮಾಗಿ ಕರುಣಿಸಿ ಗಲಹುವರು, ಮತ್ತೊಂದು ಈಕೃತಿಯು ಓದುವಲ್ಲಿ ಸವ್ವ
ಪರಾವರ್ತನೆಯೆಂದು ಓದಿ ಅನಂತರ ಆದಿಮಿಂದ ಮುನ್ನೆತ್ತಾರು ಅಕ್ಷರ
ಸಹವರ್ತಿಗೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ದೇವತಾಸ್ತುತಿ ಮಾಡಾ
ತ್ತೈಲಿಗಳಂ ತಿಳಿದು ಸರ್ವೋಪಚಾರದಿಂದ ದೇವರಂಪೂಜಿಸಿ, ಸುಗಂಧವಾ
ದೊಂದ್ರಸ ಬಸ್ಮ ಕಲ್ಪಾಣ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಒಮ್ಮಾ
ಗ ಪ್ರಾಪ್ತವೃತ್ತಗಳಿಂದ ಮರ್ಗಿಸತ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಓದಿ ಮನಸ್ಸುಗ್ರಾಹ್ಯವೆ
ದಿಂದ ಮರಳಿಸವ್ಯವಾಚ್ಯವೆಂದು ಓದಿ ಬಿಳಿಸುನಾಗಿ ನಾರಕಾಂಡೇವಾರಿ
ಸನಜರಂಜನಿಗಳ ದೀರ್ಘಾರ್ಪಣೆಯವ್ಯವು, ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾದ ಆರಾಧ್ಯ
ವು, ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಂತಾನವು, ಕುಜೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯವು, ವೃಹಸ್ಪತಿಯ
ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ಅಹಿಸೇ ದೇವತೆಗಳರೂಪ ಲಲವಣು ಸೌಂದರ್ಯ ಸೌಕು
ಮಾರಾಧಿಗಳು ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕವಾದ ಮಾತಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಇಂದ್ರಸ ಅ
ಸುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲವ್ಯಾಪ್ತವು ಸುಲಬದಿಂದ ಲಭಿಸುವದು, ಇನ್ನು ಬಾ
ಲರಾದವರು ಇದಂ ಕೇಳಿದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿನಿಷ್ಕಾಮುರು

ಪತ್ನೀಂದ್ರೋದಗೂಡಿ ಕುಕ್ಕಪಕ್ಷದ ಬಿದಿಗೆಯೆ ತಂದೆ
ಳಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಸುತೆ ಜಗತ್ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗುಂ . . . ಸ್ತುತು
ವಿಗಳಂಬ ಪ್ರಥಮಾಶ್ರಮಿಗಳು ಕೇಳಿ ಓದೂಥವನಾದರೆ ಉತ್ತಮವಾ

ಕಾಳ, ರೂಪ, ಗುಣ, ಚಾರಿತ್ರಗುಳ್ಳ ಕನ್ಯೆಯರ ಪೂಜ್ಯಗ್ರಹಣನಂ ಮಾಡ
ವಿಕೊಂಡು ದೇವತೆಯು ಪಿತೃಪುಣ್ಯಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಪ್ತವೃತ್ತ
ರೈಗುಳ್ಳವರಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರುವರು, ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥಾದಿಸಕಲಾಶ್ರಮಿ
ಗಳು ಏಕದತ್ತಿಗುಳ್ಳವರಾಗಿ ಧೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಕೇಳಲು ಇದಕ್ಕೋಕರ
ದ ಸಕಲೈಶ್ವರೈನನ್ನನುಭವಿಸಿ ಅಶ್ವಮೇಧಾದಿ ಸಕಲ ಕ್ರತುಫಲಂಗಳಂ ಪೆ
ದದು ಪುಣ್ಯಲೋಕ ವಾಸವಂಸ್ಸೆದುವರು, ಇನ್ನು ಋತುಸಂಗದ ಸ್ತ್ರೀಗು
ಳು ಕೇಳಿದರೆ ಸುಖನದೋಳು ಪ್ರಸನ್ನಿಯರಾಗಿ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು
ಜ್ಞಪತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಪುತ್ರರು ಪಡೆವರು, ಪ್ರಯುದ್ಧರಾದ ಸತಿಗಳು
ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಓದಿಕೇಳಿದರೆ ಪತಿಪ್ರತಾಪಿರೋಮಣಿಗಳಾಗಿ ಗೌರವತೆಯುಂ
ತ ಸುಪುತ್ರರಂಪಡೆದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಸೌಮಂಗಳ್ಯಾದಿ ಸೌ
ಭಾಗ್ಯಂಗಳಂ ಯೆದುವರು.

ದೃಗು ಮಂಗಳವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವನುಂ ದೇವೀಶನ್ನಿದಾನ
 ದೋಳು ಓದಿದರೂಓದಿದ್ದಂಕೇಳಿದರೂ ದೇವೀಪ್ರಸಾದ ಉಂಟಾಗಿ ಅಕ್ಷವೇ
 ಧಾದಿ ಸಕಲ ಕ್ರತುಫಲಂಗಳಂಪಡೆದು ನಿಡಿದಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡಿ ಸಕಲೈ
 ಶ್ವರ್ಯವಂ ಅನುಭವಿಸುವರು. ಸ್ಥಿರವಾರದೋಳು ಮೂವತ್ತನೇ ಆಶ್ವಾಸನಂ
 ನಿಷ್ಕುಸಾನನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿತುಬಿರ್ಜುತರಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಓದಲು ಓದಿದ್ದಂಕೇಳಿದ
 ರೂ ಶ್ರೀರಂಗಾದಿ ಯಾತ್ರಾಫಲಂಗಳಂ ಗಂಗಾದಿ ಸಕಲತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಫ
 ಲಂಗಳಂ ವ್ರತೋಪವಾಸ ಪೂರಣಾದಿ ಫಲಂಗಳಂ ಪಡೆವರು. ನೋಮ
 ವಾರದೋಳು ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಪ್ಪತೆ. ಉದನೇ ಆಶ್ವಾಸಗಳಂ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರ
 ನಾಗಿ ಓದಿಕೇಳಲು ಈಶ್ವರಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆವೈಶ್ವರ್ಯವನಂಪಡೆದು ಇಂ
 ದ್ರಭೋಗವಂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸಿ ಒಡುಯಶಸ್ಸಂಪಡೆವರು.

ಈ ಪರಿಯ ಗುಣಂಗಳಂದೊಪ್ಪುವ ಈ ಸರ್ವೀಸಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಾ
 ಷಂಗಳೋಳು ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದಬಂದ ನ್ಯೂನಾಧಿಕಭಾವ ಇದ್ದಲ್ಲಿ

ಜ್ಞಾರಾದ ಸರಸಕವಿಗಳು ತಿದ್ದಿ ಓದುತ್ತ ದೇಶದೇಶಂಗಳೋಳು

ಆಚಂದ್ರತಾರಕವಿರುನಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಗೈಯ್ಯೆಬಹು
 ಮು. ಕೇಳುವವರು ದೋಷವನ್ನೆಣಿಸದೆ ಗುಣವಂಕಂಡು ಆನಂದವಂ ಪ
 ಡುವುದೂ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ ||

ಗದ್ಯ || ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಚಾನು
 ರಾಜ ಒಡೆಯರನರ ಧರ್ಮಪತ್ತೀ ಕೆಂಪನಂಜನಾಂಬಾ ಗರ್ಭಸುಧಾಂಬು
 ಧಿ ರಾಕಾಸುಧಾಕರಾಯನಾನರಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾ ವರಪ್ರಸಾದೋ
 ದ್ಭವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ಸುಮಸ್ತಭೂಮಂಡಲ ಮಂಡನಾಯನಾನ ನಿಖಿಲದೇಶಾ
 ವತಂಸ ಕರ್ನಾಟ ಜನಪದ ಸಂಪದಧಿಷ್ಠಾನ್ಭೂತ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರ
 ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಮಧ್ಯ ದೇದೀವ್ಯಮಾನಾ ವಿಕಲಕಲಾನಿಧಿ ಕುಲಕ್ರಮಾ
 ಗತ ರಾಜಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ನಿಜರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜಚ
 ಕ್ರನರ್ತಿ ಮಂಡಲಾನುಭೂತ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢ ಶ್ರೀಮದ್ರಾ
 ಜಾಧಿರಾಜರಾಜವರಮೇಶ್ವರಪ್ರೌಢಪ್ರತಾಪಾಪ್ರತಿಮನೀರಸರಪತಿಬಿರು
 ದಂತೆಂಬರ ಗಂಡ ಲೋಕೈಕನೀರ ಯದುಕುಲ ಪಯತಿಪಾರಾವಾರ ಕಲಾ
 ನಿಧಿ ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕುಶ ಕುಠಾರ ಮಕರ ಮತ್ಸ್ಯ ಶರಭ ಸಾಳ್ವಗಂಡ

